

БИБЛИЯ
или
СВЕЩЕНОТО ПИСАНИЕ
НА
СТАРИЯ И НОВИЯ ЗАВЕТ

Bibliata.com
Bibles.org.uk
2008

БЪЛГАРСКА БИБЛИЯ

Copyright © 1995–2008

Ревизия на текста © Bibliata.com

Компютърна обработка © Bibles.org.uk

Това е дигитално издание на Българската Библия от 1940 г. Оригиналният текст е ревизиран според настоящата българска азбука. Приложеният транслитерационен метод е патентован и не може да бъде възпроизвеждан без писменото разрешение на издателя. Тази версия съдържа точно: 66 книги, 1,189 глави, 31,101 стиха, 679,466 думи и 3,027,900 знака.

Съдържанието не може да бъде възпроизвеждано под каквато и да е форма без писменото разрешение на издателя. Текстът може да бъде цитиран до 100 стиха, само ако цитатът не е цяла книга от Библията или повече от 25% от текста, в който се цитира.

Текстът съдържа следните технически маркери:

- “*курсив*” Преводаческа бележка отбелязваща текст, който не е в оригиналните ръкописи
- “[текст]” Текст който не е открит в никой от познатите ръкописи
- “Бележки под линия” Значение на предхождащата дума или фраза
- “(текст)” Граматическа функция (в скоби)

BULGARIAN BIBLE

Copyright © 1995–2008

Text Revision © Bibliata.com

Computer typesetting © Bibles.org.uk

This digital version is based on the 1940 edition of the Bulgarian Bible. The original text has been revised according to the current Bulgarian alphabet. The applied transliteration method is patented and may not be used without an express written permission from the patentee. The current version contains exactly: 66 books, 1,189 chapters, 31,101 verses, 679,466 words and 3,027,900 characters.

The content may not be reproduced in any form without the written permission of the publisher. The text may be quoted up to 100 verses, providing the verses do not amount to a complete book of the Bible nor do the verses quoted account for 25% of the total text of the work in which they are quoted.

The text contains the following technical markings:

- “*italics*” Translators note representing text not contained in MSS.
- “[text]” Text not found in all known MSS.
- “Footnotes” Meaning of the preceding word or phrase.
- “(text)” Grammatical function (in parentheses).

Printed version typeset by Bibles.org.uk with permission of and in collaboration with Bibliata.com.

This book and the PDF file may be copied as long as no modifications *whatsoever* are made to it and no money charged for it.

Bulgarian text is set in *Octava* typeface.

Prepress PDF typeset with X_YLA_TE_X under Linux (5 June, 2008).

КНИГИТЕ НА СТАРИЯ ЗАВЕТ

	Стр.		Стр.
Битие	1	Еклесиаст	432
Изход	37	Песен на песните	438
Левит	68	Исая	441
Числа	91	Еремия	477
Второзаконие	123	Плач Еремиев	518
Исус Навиев	150	Езекил	522
Съдии	168	Данаил	559
Рут	186	Осия	571
1 Царе	189	Иоил	577
2 Царе	213	Амос	579
3 Царе	233	Авдий	584
4 Царе	257	Йон	585
1 Летописи	279	Михей	587
2 Летописи	300	Наум	591
Ездра	326	Авакум	593
Неемия	334	Софоний	595
Естир	345	Агей	597
Йов	351	Захария	599
Псалми	370	Малахия	605
Притчи	416		

КНИГИТЕ НА НОВИЯ ЗАВЕТ

	Стр.		Стр.
Матей	607	2 Коринтяни	744
Марко	630	Галатяни	751
Лука	644	Ефесяни	755
Йоан	668	Филипяни	759
Деяния на апостолите	686	Колосяни	762
Деяния	710	1 Солунци	765
1 Петрово	713	2 Солунци	767
2 Петрово	716	1 Тимотей	769
1 Йоаново	718	2 Тимотей	772
2 Йоаново	721	Тит	774
3 Йоаново	722	Филимон	776
Юда	723	Евреи	777
Римляни	724	Откровение	785
1 Коринтяни	734		

БИТИЕ

1 В начало Бог създаде небето и земята.
2 **2** А земята беше пуста и неустроена; и тъмнина покриваше бездната; и Божият Дух се носеше над водата. **3** И Бог каза: Да бъде светлина. И стана светлина. **4** И Бог видя, че светлината беше добро; и Бог раздели светлината от тъмнината. **5** И Бог нарече светлината Ден, а тъмнината нарече Нощ. И стана вечер, и стана утро, ден първи. **6** И Бог каза: Да бъде простор сред водите, който да раздели вода от вода. **7** И Бог направи простора; и раздели водата, която беше под простора, от водата, която беше над простора; и стана така. **8** И Бог нарече простора Небе. И стана вечер, и стана утро, ден втори. **9** И Бог каза: Да се събере на едно място водата, която е под небето, та да се яви сушата; и стана така. **10** И Бог нарече сушата Земя, а събраната вода нарече Морета; и Бог видя, че беше добро. **11** И Бог каза: Да произрасти земята крехка трева, трева семеносна и плодносно дърво, което да ражда плод, според вида си, чието семе да е в него на земята; и стана така. **12** Земята произрасти крехка трева, трева която да дава семе, според вида си, и дърво, което да ражда плод, според вида си, чието семе е в него; и Бог видя, че беше добро.
13, 14 **13** И стана вечер, и стана утро, ден трети. **14** И Бог каза: Да има светлина на небесния простор, за да разделят деня от нощта; нека служат за знаци и за показване времената, дните и годините; **15** и да бъдат за светила на небесния простор, за да осветляват земята; и стана така. **16** Бог създаде двете големи светила: по-голямото светило, за да владее деня, а по-малкото светило, за да владее нощта; създаде и звездите. **17** И Бог ги постави на небесния простор, за да осветляват земята, **18** да владеят деня и нощта, и да разделят светлината от тъмнината; и Бог видя, че беше добро. **19** И стана вечер, и стана утро, ден четвърти. **20** И Бог каза: Да произведе водата изобилно множества одушевени влечуги, и птици да хвърчат над земята по небесния простор. **21** И Бог създаде големите морски чудовища и всяко одушевно същество, което се движи, които водата произведе изобилно, според видовете им, и всяка крилата птица според вида ѝ; и Бог видя, че беше добро. **22** И благослови ги Бог, казвайки: Плодете се, размножавайте се и напълнете водите в моретата; нека се размножават и птиците по земята. **23** И стана вечер, и стана утро, ден пети. **24** И Бог каза: Да произведе земята одушевени животни, според видовете

им: добитък, влечуги и земни зверове, според видовете им; и стана така. **25** Бог създаде земните зверове според видовете им, добитъка - според видовете му, и всичко което пълзи по земята, според видовете му; и Бог видя, че беше добро. **26** И Бог каза: Да създадем човека по Нашия образ, по Наше подобие; и нека владее над морските риби, над небесните птици, над добитъка, над цялата земя и над всяко животно, което пълзи по земята. **27** И Бог създаде човека по Своя образ; по Божия образ го създаде; мъж и жена ги създаде. **28** И Бог ги благослови. **28** И рече им Бог: Плодете се и се размножавайте, напълнете земята и обладайте я, и владейте над морските риби, над въздушните птици и над всяко живо същество, което се движи по земята. **29** И Бог рече: Виджте, давам ви всяка семеносна трева, която е по лицето на цялата земя и всяко дърво, което има в себе си плод на семеносно дърво; те ще ви бъдат за храна. **30** А на всичките земни зверове, на всичките въздушни птици, и на всичко, което пълзи по земята, в което има живот, давам, всяка зелена трева за храна; и стана така. **31** И Бог видя всичко, което създаде; и, ето, беше твърде добро. И стана вечер, и стана утро, ден шести.

2 **1** Така се свършиха небето и земята и цялото тяхно войнство. **2** И на седмия ден, като свърши Бог делата, които беше създал, на седмия ден си почива от всичките дела, които беше създал. **3** И благослови Бог седмия ден и го освети, защото в него си почива от всичките си дела, *от всичко*, което Бог беше създал и сътвори. **4** Това е произходът на небето и на земята при сътворението им във времето, когато Господ Бог създаде земя и небе. **5** А никакво полско растение още нямаше на земята и никаква полска трева не беше още поникнала; защото Господ Бог не беше дал дъжд на земята и нямаше човек, който да обработва земята; **6** но пара се издигаше от земята та напояваше цялото лице на земята. **7** И Господ Бог създаде човека от пръст из земята, и вдъхна в ноздрите му жизнено дихание; и човекът стана жива душа. **8** И Господ Бог насади градината на изток, в Едем, и постави там човека, когото беше създал. **9** И Господ Бог направи да произраства от земята всяко дърво, що е красиво на глед и добро за храна, както и дървото на живота всред градината и дървото на познаване доброто и злото. **10** И река изтичаше от Едем да напоява градината, от гдето се разклоняваше и стана чети-

11 ри главни *реки*. ¹¹ Името на едната е Фисон; тя е, която обикаля цялата Евилатска земя, гдето има злато. ¹² И златото на оная земя е добро там има *още* бделий и ониксов камък. ¹³ Името на втората река е Гион; тя е, която обикаля цялата Хуска земя. ¹⁴ Името на третата река е Тигър^о: тя е, която тече на изток от Асирия. ¹⁵ А четвъртата река е Ефрат. ¹⁵ И Господ Бог взе човека и го засели в Едемската градина, за да я обработва и да я пази. ¹⁶ И Господ Бог заповяда на човека, казвайки: От всяко дърво в градината свободно да ядеш; ¹⁷ но от дървото за познаване доброто и злото, да не ядеш от него; защото в деня, когато ядеш от него, непременно ще умреш. ¹⁸ И Господ Бог каза: Не е добре за човека да бъде сам; ще му създам подходящ помощник. ¹⁹ И Господ Бог създаде от земята всички полски зверове и всички въздушни птици; и ги приведе при човека, за да види как ще ги наименува; и с каквото име назовеше човекът всяко одушевено същество, това име му остана. ²⁰ Така човекът даде имена на всеки *вид* добитък, на въздушните птици и на всички полски зверове. Но помощник, подходящ за човека, не се намери. ²¹ Тогава Господ Бог даде на човека дълбок сън, и той заспа; и взе едно от ребрата му, и изпълни мястото му с плът. ²² И Господ Бог създаде жената от реброто, което взе от човека и я приведе при човека. ²³ А човекът каза: Тази вече е кост от костите ми и плът от плътта ми; тя ще се нарече Жена, защото от Мъжа бе взета. ²⁴ Затова ще остави човек баща си и майка си и ще се привърже към жена си и те ще бъдат една плът. ²⁵ А и двамата, човекът и жена му, бяха голи и не се срамуваха.

3 ¹ А змията беше най-хитра от всички полски зверове, които Господ Бог беше създал. И тя рече на жената: Истина ли каза Бог да не ядете от всяко дърво в градината? ² Жената рече на змията: От плода на градинските дървета можем да ядем; ³ но от плода на дървото, което е сред градината, Бог каза: Да не ядете от него, нито да се допрете до него, за да не умрете. ⁴ А змията рече на жената: Никак няма да умрете; ⁵ но знае Бог, че в деня, когато ядете от него, ще ви се отворят очите и ще бъдете, като Бога, да познавате доброто и злото. ⁶ И като видя жената, че дървото беше добро за храна, и че беше приятно за очите, дърво желателно, за да дава знание, взе от плода му та яде, даде и на мъжа си *да яде* с нея, та и той яде. ⁷ Тогава се отвориха очите и на двамата и те познаха, че бяха голи; и съшиха смокинови листа та си направиха препаски. ⁸ И при *вечерния* ветрец чуха гласа на Господа Бо-

га, като ходеше из градината; и човекът и жена му се скриха от лицето на Господа Бога между градинските дървета. ⁹ Но Господ Бог повика човека и му рече: Где си? ¹⁰ А той рече: Чух гласа Ти в градината и уплаших се, защото съм гол; и се скрих. ¹¹ А Бог му рече: Кой ти каза, че си гол? Да не би да си ял от дървото, от което ти заповядах да не ядеш? ¹² И човекът рече: Жената, която си ми дал за другарка, тя ми даде от дървото, та ядох. ¹³ И Господ Бог рече на жената: Що е това, което си сторила? А жената рече: Змията ме подмами, та ядох. ¹⁴ Тогава рече Господ Бог на змията: Понеже си сторила това, проклета да си измежду всеки *вид* добитък и измежду всички полски зверове; по корема си ще се влачиш, и пръст ще ядеш през всичките дни на живота си. ¹⁵ Ще поставя и вражда между тебе и жената и между твоето потомство и нейното потомство; то ще ти нарани главата, а ти ще му нараниш петата. ¹⁶ На жената рече: Ще ти преумножа скръбта в бременността; със скръб ще раждаш чада; и на мъжа ти ще бъде подчинено *всяко* твое желание и той ще те владее. ¹⁷ А на човека рече: Понеже си послушал гласа на жена си и си ял от дървото, за което ти заповядах, като казах: Да не ядеш от него, то проклета да бъде земята поради тебе; със скръб ще се прехранваш от нея през всичките дни на живота си. ¹⁸ Тръни и бодли ще ти ражда; и ти ще ядеш полската трева. ¹⁹ С пот на лицето си ще ядеш хляб, докато се върнеш в земята, защото от нея си взет; понеже си пръст и в пръстта ще се върнеш. ²⁰ И човекът наименува жена си Ева^о, защото тя беше майка на всички живи. ²¹ И Господ Бог направи кожени дрехи на Адама и на жена му и ги облече. ²² И Господ Бог каза: Ето, човекът стана като един от Нас, да познава доброто и злото; и сега, за да не простре ръката си да вземе и от дървото на живота, да яде и да живее вечно, - ²³ затова Господ Бог го изпъди от Едемската градина да обработва земята, от която бе взет. ²⁴ Така Той изпъди Адама; и постави на изток от Едемската градина херувимите и пламенния меч, който се въртеше, за да пазят пътя към дървото на живота.

4 ¹ И Адам позна жена си Ева; и тя зачна и роди Каина; и каза: С *помощта* на Господа придобих човек. ² Родил още и брата му Авела. Авел пасеше стадо, а Каин беше земеделец. ³ И след време Каин принесе от земните плодове принос на Господа. ⁴ Тъй също и Авел принесе от първородните на стадото си и от тлъстината му. И Господ погледна благосклонно на Авела и на приноса му; ⁵ а на Каина и на приноса му не

погледна така. Затова Каин се огорчи твърде много и лицето му се помрачи. ⁶ И Господ рече на Каина: Защо си се разсърдил? и защо е помрачено лицето ти? ⁷ Ако правиш добро, не ще ли бъде прието? Но ако не правиш добро, грехът лежи на вратата и към тебе се стреми; но ти трябва да го владееш. ⁸ А Каин каза *това* на брата си Авела. И когато бяха на полето, Каин стана против брата си Авела и го уби. ⁹ И Господ рече на Каина: Где е брат ти Авел? А той рече: Не зная; пазач ли съм аз на брата си? ¹⁰ И рече *Бог*: Какво си сторил? Гласът на братовата ти кръв вика към Мене от земята. ¹¹ И сега проклет си от земята, която отвори устата си да приеме кръвта на брата ти от твоята ръка. ¹² Когато работиш земята тя няма вече да ти дава силата си; бежанец и скитник ще бъдеш на земята. ¹³ А Каин рече на Господа: Наказанието ми е толкова тежко, щото не мога да го понеса. ¹⁴ Ето, гониш ме днес от лицето на *тая* земя; ще съм скрит от Твоето лице, и ще бъда бежанец и скитник на земята; и тъй всеки който ме намери, ще ме убие. ¹⁵ А Господ му каза: Затова, който убие Каина, нему ще се отмъсти седмкратно. И Господ определи белег за Каина, за да не го убива никой, който го намери. ¹⁶ Тогава излезе Каин от Господното присъствие и се засели в земята Нод, на изток от Едем. ¹⁷ И Каин позна жена си, която зачна и роди Еноха; и Каин съгради град, и наименова града Енох, по името на сина си. ¹⁸ И на Еноха се роди Ирад; а Ирад роди Мехуяила; Мехуяил роди Метусаила; и Метусаил роди Ламеха. ¹⁹ И Ламех си взе две жени; името на едната беше Ада, а името на другата Села. ²⁰ Ада роди Явала; той беше родоначалник на ония, които живеят в шатри и *имат* добитък. ²¹ Името пък на брата му беше Ювал; той беше родоначалник на всички, които свирят с арфа и кавал. ²² Тъй и Села роди Тувал-Каина, ковач на всякакъв *вид* медно и желязно сечиво; а сестра на Тувал-Каина беше Наама. ²³ И Ламех рече на жените си: - Адо и Село, чуйте гласа ми, Жени Ламехови, слушайте думите ми; Понеже мъж убих, задето ме нарани, Да! юноша задето ме смаза. ²⁴ Ако на Каина се отмъсти седмкратно, То на Ламеха *ще се отмъсти* седемдесет и седмкратно. ²⁵ И Адам пак позна жена си и тя роди син, когото наименова Сит°, защото *тя* *думаше*, Бог ми определи друга рожба, вместо Авела, тъй като Каин го уби. ²⁶ Също и на Сита се роди син, когото наименова Енос. Тогава почнаха човеците да призовават Господното име°.

¹ Ето списъкът° на Адамовото потомство. В **5** деня когато Бог сътвори човека, Той го направи по Божие подобие; ² създаде ги мъж и жена, ² благослови ги, и наименова ги Човек, в деня когато бяха създадени. ³ Адам живя сто и тридесет години, и роди *син* по свое подобие по своя образ и наименова го Сит. ⁴ А от как роди Сита, дните на Адама станаха осемстотин години; и той роди синове и дъщери. ⁵ И всичките дни на Адама колкото живя станаха деветстотин и тридесет години; и умря. ⁶ Сит живя сто и пет години и роди Еноса. ⁷ А откак роди Еноса, Сит живя осемстотин и седем години и роди синове и дъщери. ⁸ И всичките дни на Сита станаха деветстотин и дванадесет години; и умря. ⁹ Енос живя деветдесет години и роди Кенана. ¹⁰ А откак роди Кенана, Енос живя осемстотин и петнадесет години, и роди синове и дъщери. ¹¹ И всичките дни на Еноса станаха деветстотин и пет години; и умря. ¹² Кенан живя седемдесет години и роди Маалалеила. ¹³ А откак роди Маалалеила, Кенан живя осемстотин и четиридесет години и роди синове и дъщери. ¹⁴ И всичките дни на Кенана станаха деветстотин и десет години; и умря. ¹⁵ Маалалеил живя шестдесет и пет години и роди Яреда. ¹⁶ А откак роди Яреда, Маалалеил живя осемстотин и тридесет години и роди синове и дъщери. ¹⁷ И всичките дни на Маалалеила станаха осемстотин деветдесет и пет години; и умря. ¹⁸ Яред живя сто шестдесет и две години и роди Еноха. ¹⁹ А откак роди Еноха, Яред живя осемстотин години и роди синове и дъщери. ²⁰ И всичките дни на Яреда станаха деветстотин шестдесет и две години; и умря. ²¹ Енох живя шестдесет и пет години и роди Матусала. ²² А откак роди Матусала, Енох ходи по Бога триста години и роди синове и дъщери. ²³ И всичките дни на Еноха станаха триста шестдесет и пет години. ²⁴ И Енох ходи по Бога и не се намираше *вече*, защото Бог го взе. ²⁵ Матусал живя сто осемдесет и седем години и роди Ламеха. ²⁶ А откак роди Ламеха, Матусал живя седемстотин осемдесет и две години и роди синове и дъщери. ²⁷ И всичките дни на Матусала станаха деветстотин шестдесет и девет години; и умря. ²⁸ Ламех живя сто осемдесет и две години и роди син; ²⁹ и наименова го Ной°, като думаше: Тоя ще ни утеша *в умората ни* от работата ни и от труда на ръцете ни, *който ни иде* от земята, която Господ прокле. ³⁰ А откак роди Ноя, Ламех живя петстотин двадесет и пет години и роди синове и дъщери. ³¹ И всичките дни на Ламеха станаха седемстотин седемдесет

32 и седем години; и умря. ³² А Ной беше петстотин години; и Ной роди Сима, Хама и Яфета.

6 ¹ Като почнаха човеците да се размножават по лицето на земята и им се раждаха дъщери, ² Божите синове, като гледаха, че човешките дъщери бяха красиви, вземаха си за жени от всички, които избираха. ³ И тогава рече Господ: Духът който съм му дал не ще владее вечно в човека; в блуждаенето си той е плът; затова дните му ще бъдат сто и двадесет години.

⁴ В ония дни се намираха исполините на земята; а при това, след като Божиите синове влизаха при човешките дъщери, и те им раждаха синове, тези бяха ония силни и прочути староревренни мъже. ⁵ И като видя Господ, че се умножава нечестията на човека по земята и, че всичко, което мислите на сърцето му въображяваха, беше постоянно само зло, ⁶ разкая се Господ, че беше направил човека на земята, и ⁷ огорчи се в сърцето Си. ⁷ И рече Господ: Ще изстребя от лицето на земята човека, когото създадох, - човеци, зверове, влечуги и въздушни птици, - понеже се разкаях, че ги създадох. ⁸ А ⁹ Ной придоби Господното благоволение. ⁹ Ето Ноевото потомство. Ной беше човек праведен, непорочен между съвременниците си; той ходеше по Бога. ¹⁰ И Ной роди три сина: Сима, Хама и Яфета. ¹¹ И земята се разврати пред Бога; земята се изпълни с насилие. ¹² И Бог видя земята; и, ето, *тя* бе развратена защото всяка твар се обхождаше развратно на земята. ¹³ И рече Бог на Ноя: Краят на всяка твар се предвижда от Мене, защото земята се изпълни с насилие чрез тях; затова, ето, ще ги изстребя заедно със земята. ¹⁴ Направи си ковчег от гоферово дърво; стаи да направиш в ковчег; и да го измажеш отвътре и отвън със смола. ¹⁵ Направи го така: дължината на ковчег *да бъде* триста лакти, широчината му петдесет лакти, а височината му тридесет лакти. ¹⁶ Прозорец направи на ковчег, като изкараш ковчег без един лакът до върха, а вратата на ковчег постави от страна; направи го с долен, среден и горен етаж.

¹⁷ И, ето, Аз ще докарам на земята потоп от вода, за да изстребя под небето всяка твар, която има в себе си жизнено дихание; всичко що се намира на земята ще измре. ¹⁸ Но с тебе ще поставя завета Си; и ще влезеш в ковчег ти, синовете ти, жена ти и снахите ти с тебе. ¹⁹ И от всичко, от всякакъв вид твар, която живее, да вкараш в ковчег по две от всеки вид, за да опазиш живота им със себе си; мъжко и женско да бъдат. ²⁰ От птиците според вида им, от добитъка според вида му, и от всички земни животни според вида им, по две от всички да влязат при

тебе, за да им опазиш живота. ²¹ А ти си вземи от всякаква храна, която се яде, и събери я при себе си, та да послужи за храна на тебе и на тях.

²² И Ной извърши всичко според както му заповяда Бог; така стори.

7 ¹ Тогава Господ рече на Ноя: Влез ти и целия ти дом в ковчег; защото в това поколение тебе видях праведен пред Мене. ² Вземи си по седем от всички чисти животни, мъжки и женските им; а от нечистите животни по две, мъжки и женските им; ³ също и от въздушните птици по седем, мъжки и женски; за да опазиш *от тях* разплод по лицето на цялата земя. ⁴ Защото още седем дни и Аз ще направя да вали дъжд по земята четиридесет дни и четиридесет нощи; и ще изстребя от лицето на земята всичко живо, що съм направил. ⁵ И Ной извърши всичко, според както му заповяда Господ. ⁶ А Ной беше на шестстотин години когато стана на земята потопа от водата. ⁷ И поради водите на потопа влязоха в ковчег Ной, синовете му, жена му и снахите му с него. ⁸ От чистите животни и от нечистите животни, от птиците и от всичко, което пълзи по земята, ⁹ влязоха в ковчег две по две при Ноя, мъжки и женски, според както заповяда Бог на Ноя. ¹⁰ И след седмия ден водите на потопа заляха земята. ¹¹ В шестстотината година на Ноевия живот, във втория месец, на седемнадесетия ден от месеца, в същия ден всичките извори на голямата бездна се разпукнаха и небесните отвори се разкриха. ¹² И дъждът валя на земята четиридесет дни и четиридесет нощи. ¹³ В тоя същи ден влязоха в ковчег Ной и синовете Ноеви: Сим, Хам и Яфет, и Ноевата жена, и с тях трите му снахи - ¹⁴ те и всичките животни според вида си, всичкият добитък според вида си, и всичките влечуги, които пълзят по земята според вида си и всичките птици според вида си, всяко пернато от всякакъв вид. ¹⁵ Две по две от всяка твар, която има в себе си жизнено дихание, влязоха в ковчег при Ноя. ¹⁶ И които влязоха, мъжки и женски от всяка твар влязоха, според както Бог му бе заповядал; и Господ го затвори вътре. ¹⁷ Четиридесет дни трая потопа на земята; и водите придойдоха та подеха ковчег и той се издигна над земята. ¹⁸ Водите се усилваха и прииждаха много на земята, така ковчегът се носеше по повърхността на водите. ¹⁹ Водите се усилваха твърде много на земята, така щото се покриха всичките високи планини намиращи се под цялото небе. ²⁰ Петнадесет лакти по-горе *от тях* се издигнаха водите, та планините се покриха. ²¹ И всяка твар, която се движеше по земята, умря, - птици, добитък, зверове, всички жи-

вотни, които пълзят по земята и всеки човек.

22 ²² От всичко що беше на сушата, всичко, което имаше в ноздрите си жизнено дихание, измря.

23 ²³ Всичко живо що се намираще по лицето на земята се изстреби, - човеци, добитък, животни и небесни птици; изстребиха се от земята; останаха само Ной и ония, които бяха с него в ковчега.

24 ²⁴ А водите се застояха по земята сто и петдесет дни.

8 ¹ Тогава си спомни Бог за Ноя и за всичко живо и за всичкият добитък, що бяха с него в ковчега; и Бог накара вятър да мине по земята, та водите престанаха. ² Тоже се затвори изворите на бездната и небесните отвори, и дъждът от небето спря. ³ Малко по малко водите се оттеглиха от земята и подир сто и петдесет дни водите взеха да намаляват. ⁴ А на седемнадесетия ден от седмия месец ковчегът заседна върху Араратските планини. ⁵ Водите намаляваха непрестанно до десетия месец; и на първия ден от десетия месец върховете на планините се показаха. ⁶ После, след четиридесет дни, Ной отвори прозореца на ковчега, що беше направил; ⁷ и изпрати гарван, който, като излезе, отиваше насам натам додето пресъхнаха водите на земята. ⁸ Тогава изпрати гълъб, за да види дали са престанали водите по лицето на земята. ⁹ Но гълъбът, понеже не намери почивка за нозете си, върна се при него в ковчега, защото водата бе *още* по лицето на цялата земя. И той простря ръка та го взе, и внесе го при себе си в ковчега.

10 ¹⁰ А като почака още седем дни, пак изпрати гълъба от ковчега. ¹¹ И надвечер гълъбът се върна при него, и ето, *имаше* в устата си пресен маслинен лист; така Ной позна, че водата е спаднала по земята. ¹² След това той почака още седем дни, и изпрати гълъба; но той не се върна вече при него. ¹³ В шестстотин и първата година *на Ноевия живот*, на първия ден от първия месец, водата пресъхна на земята; и Ной, като дигна покрива на ковчега, погледна, и, ето, повърхността на земята бе изсъхнала. ¹⁴ А на двадесет и седмия ден от втория месец земята *съвършено* изсъхна. ¹⁵ Тогава говори Бог на Ноя, казвайки: ¹⁶ Излез от ковчега, ти, жена ти, синовете ти и жените им с тебе. ¹⁷ Изведи със себе си всичко живо от всяка твар, що е с тебе, - птици, добитък и всичките животни които пълзят по земята, за да се разплодяват по земята, да раждат и да се умножават по земята. ¹⁸ Ной излезе, и с него синовете му, жена му и снахите му; ¹⁹ излязоха от ковчега и всичките животни, всичките птици, всичко, що се движи по земята, според родовете си. ²⁰ И Ной издигна олтар на Господа; и взе от всяко чисто животно и от всяка чиста

птица, та ги принесе за всеизгаряния на олтара; ²¹ и Господ помири се сладко благоухание; И рече Господ в сърцето Си: Не ще проклинам вече земята, поради човека, защото помислите на човешкото сърце са зло още от младините му, нито ще поразя вече друг път всичко живо, както сторих. ²² Доде съществува земята, сеитба и жетва, студ и горещина, лято и зима, ден и нощ няма да престанат.

9 ¹ В това време Бог благослови Ноя и синовете му, като им каза: Плодете се, размножавайте се и напълнете земята. ² Ще се страхуват и ще треперят от вас всички земни животни и всички въздушни птици; те са всичко, що пълзи по земята и с всички морски риби, са предадени в ръцете ви. ³ Всичко живо, що се движи ще ви бъде за храна; давам ви всичко също, както *дадох* зелената трева. ⁴ Месо обаче с живота му, *то ест*, с кръвта му, да не ядете. ⁵ А вашата кръв, *кръвта* на живота ви, непременно ще изисквам; от всяко животно ще я изисквам; и от човека, да! от брата на всеки човек, ще изисквам живота на човека. ⁶ Който пролее човешка кръв, и неговата кръв от човек ще се пролее; защото по Своя образ направи Бог човека. ⁷ А вие, плодете се и се размножавайте, разплодете се по земята и умножавайте се по нея. ⁸ После Бог говори на Ноя и на синовете му с него, казвайки: ⁹ Вижте, Аз поставям завета Си с вас и с потомството ви подир вас; ¹⁰ и с всичко живо, що е с вас, - птиците, добитъкът и всичките земни животни, които са с вас, да! с всяко земно животно от всичко, което е излязло от ковчега. ¹¹ Поставям завета Си с вас, че няма да се изстреби вече никоя твар от водите на потопа, нито ще настане вече потоп да опустоши земята. ¹² Бог рече още: Ето белегът на завета, който Аз поставям до вечни поколения между Мене и вас и всичко живо, което е с вас: ¹³ поставям дъгата Си в облака, и тя ще бъде белег на завет между Мене и земята. ¹⁴ Когато докарам облак на земята, дъгата ще се яви в облака; ¹⁵ и ще спомня завета Си, който е между Мене и вас и всичко живо от всяка твар; и водата няма вече да стане потоп за изстреблението на всяка твар. ¹⁶ Дъгата ще бъде в облака; и ще я гледам, за да си напомням всегашния завет между Бога и всичко живо от всяка твар, което е на земята. ¹⁷ Каза Бог на Ноя: Това е белегът на завета, който установих между Мене и всяка твар, която е на земята. ¹⁸ А излезлите от ковчега Ноеви синове бяха Сим, Хам и Яфет; а Хам беше баща на Ханаана. ¹⁹ Тия трима бяха Ноеви синове; и от тях се насели цялата земя. ²⁰ В това време Ной почна да работи земята и насади ло-

21 зе. ²¹И, като пи от виното опи се и се разголи
22 в шатрата си. ²²И Хам, Ханаановия баща, видя
голотата на баща си и каза на двамата си братя
23 отъвн. ²³А Сим и Яфет взеха една дреха и, ка-
то я туриха двамата на рамената си, пристъпи-
ха заднишком та покриха голотата на баща си;
лицата им гледаха назад, та не видяха бащина-
24 та си голота. ²⁴Като изтресня Ной от виното си
и се научи за онова, което му бе направил по-
25 младият му син, рече: - ²⁵Проклет да е Ханаан;
26 Слуга на слуги ще бъде на братята си. ²⁶Рече
още: Благословен Господ, Симовия Бог; И Ха-
27 наан да му бъде слуга. ²⁷Бог да разшири Яфета.
И да се засели в шатрите на Сима; И Ханаан да
28 им бъде слуга. ²⁸И след потопа Ной живя три-
29 ста и петдесет години. ²⁹И всичките дни на Ноя
станаха деветстотин и петдесет години; и умря.

10 ¹Ето потомството на Ноевите синове, Си-
ма, Хама и Яфета; че и на тях се родиха сино-
2 ве след потопа. ²Яфетови синове: Гомер, Ма-
3 гог, Мадай, Яван, Тувал, Мосох и Тирас. ³А Го-
4 мерови синове: Асханаз, Рифат и Тогарма. ⁴А
Яванови синове: Елисей, Тарсис, Китим и До-
5 даним. ⁵От тях се разделиха островите на на-
родите, в техните земи, всеки според езика си,
6 според племето си, в народите си. ⁶Хамови си-
7 нове: Хус, Мицраим, Фут и Ханаан. ⁷А Хусо-
ви синове: Сева, Евила, Савта, Раама и Савте-
8 ка; а Раамови синове: Шева и Дедан. ⁸Хус ро-
ди и Нимрода. Той пръв стана силен на земя-
9 та. ⁹Той беше голям ловец пред Господа; затова
се казва: Като Нимрода, голям ловец пред Гос-
10 пода. ¹⁰Първо той царува над Вавилон Ерех,
11 Акад и Халне, в Сенаарската земя. ¹¹От тая зе-
мя излезе и *отиде* в Асирия, та съгради Нине-
12 вия, Роовот-Ир, Халах ¹²и Ресен между Нине-
13 вия и Халах (който е големият град). ¹³А Миц-
раим роди Лудим, Анамим, Леавим, Нафтухим,
14 ¹⁴Патрусим, Каслухим (от които произлязоха
15 филистимците) и Кафторим. ¹⁵А Ханаан роди:
16 първородния си *син* Сидон, *после* Хет, ¹⁶еву-
17 сейците, аморейците, гергесейците, ¹⁷евейци-
18 те, арукейците, асенеиците, ¹⁸арвадците, цема-
рейците и аматейците; и след това ханаанските
19 племена се пръснаха. ¹⁹Пределът на ханаанци-
те беше от Сидон, като се отива за Герар до Га-
за, и като се отива за Содом и Гомор, Адма и
20 Цевоим до Лаша. ²⁰Тия са Хамовите синове в
земите си, в народите си, според племената си,
21 според езиците си. ²¹Родиха се тъй също чада
на Сима, баща на всичките Еверовци и по-стар
22 брат на Яфета. ²²Симови синове: Елам, Асур,
23 Арфаксад, Луд и Арам. ²³А Арамови синове: Уз,
24 Ул, Гетер и Маш. ²⁴И Арфаксад роди Сала, а

Сала роди Евера. ²⁵И на Евера се родиха два- 25
ма сина; името на единия беше Фалек°, защото
в неговите дни се разпреди земята; а името
на брата му беше Иоктан. ²⁶Иоктан роди Ал- 26
модада, Шалефа, Хацармавета, Яраха. ²⁷Адо- 27
рама, Узала, Дикла, ²⁸Овала, Авимаила, Ше- 28
ва, ²⁹Офира, Евила и Иовава; всички тия бя- 29
ха Иоктанови синове. ³⁰Техните поселения бя- 30
ха от Меша, като се отива за Сефар, източната
планина. ³¹Тия са Симовите синове в земите си, 31
според племената си, според езиците си, според
народите си. ³²Тия са племената на Ноевите си- 32
нове според поколенията им, в народите им; и
от тях се отделиха народите по земята след по-
топа.

11 ¹А по цялата земя се употребяваше един 11
език и един говор. ²И като потеглюваха чове- 2
ците към изток, намериха поле в Сенаарската
земя, гдето се и заселиха. ³И рекоха си един 3
на друг: Елате, да направим тухли и да ги изпе-
чем в огъня. Тухли употребяваха вместо камъ- 4
ни, а смола употребяваха вместо кал. ⁴И реко- 4
ха: Елате, да си съградим град, даже кула, чийто
връх *да стига* до небето; и да си спечелим име,
да не би да се разпръснем по лицето на цялата
земя. ⁵А Господ слезе да види града и кулата, 5
които градяха хората. ⁶И рече Господ: Ето, 6
едни люде са, и всички говорят един език; и то-
ва е което са почнали да правят; и не ще може
вече да им се забрани, какво да било нещо, що
биха намислили да направят. ⁷Елате да слезем, 7
и там да разбъркаме езика им, тъй щото един
други да не разбират езика си. ⁸Така Господ ги 8
разпръсна от там по лицето на цялата земя; а
те престанаха да градят града. ⁹За това той се 9
наименува Вавилон°, защото там Господ раз-
бърка езика на цялата земя; и от там Господ ги 10
разпръсна по лицето на цялата земя. ¹⁰Ето Си- 10
мовото потомство: Сим беше на сто години, а
роди Арфаксада две години след потопа; ¹¹а от- 11
как роди Арфаксада, Сим живя петстотин годи-
ни, и роди синове и дъщери. ¹²Арфаксад живя 12
тридесет и пет години и роди Сала; ¹³а откак 13
роди Сала, Арфаксад живя четиристотин и три
години, и роди синове и дъщери. ¹⁴Сала живя 14
тридесет години и роди Евера; ¹⁵а откак роди 15
Евера, Сала живя четиристотин и три години,
и роди синове и дъщери. ¹⁶Евер живя тридесет 16
и четири години и роди Фалека; ¹⁷а откак ро- 17
ди Фалека, Евер живя четиристотин и тридесет
години и роди синове и дъщери. ¹⁸Фалек жи- 18
вя тридесет години и роди Рагава; ¹⁹а откак ро- 19
ди Рагава, Фалек живя двеста и девет години и
роди синове и дъщери. ²⁰Рагав живя тридесет 20

21 и две години и роди Серуха; ²¹ а откак роди Се-
 22 руха, Рагав живя двеста и седем години и роди
 23 синове и дъщери. ²² Серух живя тридесет годи-
 24 ни и роди Нахора; ²³ а откак роди Нахора, Се-
 25 рух живя двеста години и роди синове и дъще-
 26 ри. ²⁴ Нахор живя двадесет и девет години и ро-
 27 ди Тара; ²⁵ а откак роди Тара, Нахор живя сто и
 28 деветнадесет години и роди синове и дъщери.
 29 ²⁶ Тара живя седемдесет години и роди Аврама,
 30 Нахора и Арана. ²⁷ Ето потомството и на Тара:
 31 Тара роди Аврама, Нахора и Арана; а Аран ро-
 32 ди Лота. ²⁸ И Аран умря преди баща си Тара в
 33 Ур Халдейски, в родната си земя. ²⁹ И Аврам и
 34 Нахор си взеха жени; името на Аврамовата же-
 35 на бе Сарайя, а името на Нахоровата жена Мел-
 36 ха, дъщеря на Арана, който *освен че* беше ба-
 37 ща на Мелха, беше баща и на Есха. ³⁰ А Сарайя
 38 беше бездетна, нямаше чадо. ³¹ И Тара взе си-
 39 на си Аврама и внука си Лота, Арановия син, и
 40 снаха си Сарайя, жената на сина си Аврама та
 41 излязоха заедно от Ур Халдейски, за да отидат
 42 в Ханаанската земя; и дойдоха в Харан, дето се
 43 и заселиха. ³² И дните на Тара станаха двеста и
 44 пет години; и Тара умря в Харан.

12 ¹ Тогава Господ каза на Аврама: Излез от
 45 отечеството си, измежду рода си и из бащиния
 46 си дом, та иди в земята, която ще ти покажа.
 47 ² Ще те направя голям народ; ще те благословя,
 48 и ще прославя името ти, и ще бъдеш за благо-
 49 словение. ³ Ще благословя ония, които те благо-
 50 славят, а ще прокълна всеки, който те кълне;
 51 и в тебе ще се благославят всички земни пле-
 52 мена. ⁴ И тъй, Аврам тръгна според както му
 53 рече Господ, и Лот тръгна с него. А Аврам бе-
 54 ше на седемдесет и пет години, когато излезе
 55 от Харан. ⁵ Аврам взе жена си Сарайя, брата-
 56 неца си Лот, всичкия имот, който бяха спече-
 57 лили, и хората, които бяха придобили в Харан,
 58 та излязоха, за да отидат в Ханаанската земя.
 59 ⁶ И Аврам пропътува земята до местността Си-
 60 хем, до дъба Море. В това време ханаанците
 61 *живееха* в земята. ⁷ И Господ се яви на Аврама
 62 и рече: На твоето потомство ще дам тая земя.
 63 И там издигна олтар на Господа, Който му се
 64 яви. ⁸ От там се премести към хълма, който е на
 65 изток от Ветил, дето разпъна шатрата си, Ветил
 66 оставаше на запад, а Гай - на изток; и там из-
 67 дигна олтар на Господа и призова Господното
 68 име. ⁹ После, като се дигна, Аврам все напред-
 69 вавше към юг. ¹⁰ А настана глад в земята; затова
 70 Аврам слезе в Египет да поживее там, понеже
 71 гладът беше се усилил в *Ханаанската* земя. ¹¹ И
 72 когато наближи да влезе в Египет, рече на жена
 73 си Сарайя: Виж сега, зная, че си жена красива
 74 на глед. ¹² Египтяните, като те видят, ще речат:

75 Тя му е жена; и мене ще убият, а тебе ще оста-
 76 вят жива. ¹³ Кажи, моля, че си ми сестра, за да
 77 ми бъде добре покрай тебе и да се опази живо-
 78 та ми, поради твоята *дума*. ¹⁴ И като влезе Ав-
 79 рам в Египет, египтяните видяха, че жената бе-
 80 ше твърде красива. ¹⁵ Видяха я и Фараоновите
 81 големци и я похвалиха на Фараона; затова же-
 82 ната беше заведена в дома на Фараона. ¹⁶ И за-
 83 ради нея той стори добро на Аврама, който *до-*
 84 *стигна* да има овци, говеда, осли, слуги, слуги-
 85 ни, ослици и камили. ¹⁷ Но Господ порази Фа-
 86 раона и дома му с тежки язви, поради Аврамо-
 87 вата жена Сарайя. ¹⁸ Тогава Фараон повика Ав-
 88 рама и рече: Що е това, което ти ми стори? Защо
 89 не ми каза, че ти е жена? ¹⁹ Защо ми каза: Сестра
 90 ми е, така че аз си я взех за жена; сега, прочее,
 91 ето жена ти; вземи я и си иди. ²⁰ И Фараон му
 92 определи човеци, които изпратиха него, жена
 93 му и всичко що имаше.

13 ¹ Така Аврам излезе от Египет, той, жена му
 94 и всичко що имаше, и Лот с него, *та замина* към
 95 южната страна. ² Аврам беше много богат с до-
 96 битък, сребро и злато. ³ И от южната страна той
 97 минаваше постепенно дори до Ветил, до място-
 98 то, гдето от по-напред беше поставена шатрата
 99 му между Ветил и Гай, ⁴ до мястото, гдето пър-
 100 воначално беше издигнал олтара; и там Аврам
 101 призова Господното име. ⁵ Също и Лот, който
 102 придружаваше Аврама, имаше овци, говеда и
 103 шатри. ⁶ И понеже земята не ги побираше да
 104 живеят заедно, тъй като имотът им беше много,
 105 и не можеха да живеят заедно, ⁷ появи се спреч-
 106 кване между Аврамовите говедари и Лотовите
 107 говедари. (По това време ханаанците и фере-
 108 зейците населяваха тая земя). ⁸ Тогава Аврам
 109 рече на Лота: Да няма, моля ти се, спречкване
 110 между мене и тебе и между моите говедари и
 111 твоите говедари, защото ние сме братя. ⁹ Не е
 112 ли пред тебе цялата земя. Моля ти се, отдели се
 113 от мене; ти ако *идеш* наляво, то аз ще ида надяс-
 114 но; или ако ти *идеш* надясно, аз ще ида наля-
 115 во. ¹⁰ Лот, прочее, подигна очи и разгледа ця-
 116 лата равнина на Иордан *и видя*, че беше доб-
 117 ре напоявана доде се стигне в Сигор, (преди да
 118 беше разорил Господа Содом и Гомора), ка-
 119 то Господната градина, като Египетската земя.
 120 ¹¹ За това Лот си избра цялата Иорданска рав-
 121 нина. И Лот тръгна към изток и се разделиха
 122 един от друг. ¹² Аврам се засели в Ханаанската
 123 земя; а Лот се засели между градовете на *Иор-*
 124 *данската* равнина, и преместваше шатрите си
 125 *докато стигна* до Содом. ¹³ А Содомските мъ-
 126 же бяха твърде нечестиви и грешни пред Гос-
 127 пода. ¹⁴ И Господ каза на Аврама, след като се
 128 отдели Лот от него: Подигни сега очите си от

мястото гдето си, та погледни към север и юг, изток и запад; ¹⁵ защото цялата земя, която виждаш, ще дам на тебе и на потомството ти до века. ¹⁶ И ще направя потомството ти *многочислено* като земния прах; така щото, ако може някой да изброи земния прах, то и твоето потомство ще изброи. ¹⁷ Стани, обходи дължината на земята, защото на теб ще я дам. ¹⁸ Тогава Аврам премести шатрата си, дойде и се засели при Мамриевите дъбове, които са в Хеврон; и там издигна олтар на Господа.

14 ¹ В дните на Сенаарския цар Амарфал, Еласарския цар Ариох, Еламския цар Ходологомор и Гоимския цар Тидал, ² тия *царе* отвориша война против Содомския цар Вера, Гоморския цар Верса, Адманския цар Сенав, Цевоимския цар Симовор и царя на Вала, (която е Сигор). ³ Всички тия се събраха в Сидимската долина (дето е *сега* Соленото Море). ⁴ Дванадесет години бяха се подчинявали на Ходологомора, а в тринадесетата въстанаха. ⁵ В четирнадесетата година дойдоха Ходологомор и царете, които бяха с него, та поразиха рафаимите в Астарот-карнаим, зузимите в Хам, емимите в Сави-кириатаим ⁶ и хорейците в поляната им Сиир, до Елфаран, който е при пустинята. ⁷ А като се върнаха, дойдоха в Ен-мишнат, (който е Кадис), и поразиха цялата страна на амаликитяните, както и амореите, които живеяха в Асасон-тамар. ⁸ Тогава Содомския цар, Гоморския цар, Адманския цар, Цевоимския цар и царят на Вала, (която е Сигор), излязоха и се опълчиха против тях на бой в Сидимската долина: ⁹ против Еламския цар Ходологомор, Гоимския цар Тидал, Сенаарския цар Амарфал и Еласарския цар Ариох. *Имаше* четирима царе против петимата. ¹⁰ А Сидимската долина беше пълна със смолни кладенци; и Содомския и Гоморския царе, като бягаха, паднаха в тях, а останалите избягаха на бърдото. ¹¹ И *победителите* задигнаха всичкия имот на Содом и Гомора и всичката им храна и си отидоха. ¹² Взеха и Аврамовия братанец Лот, който живееше в Содом, заедно с имота му и си отидоха. ¹³ А един от избавилите се дойде и извести *това* на евреина Аврам; той живееше при дъбовете на Амореца Мамврий, брат на Есхола и брат на Анера, които бяха Аврамови съюзници. ¹⁴ А като чу Аврам, че брат му бил пленен, изведе своите триста и осемнадесет обучени мъже, родени в неговия дом и гони *неприятелите* до Дан. ¹⁵ И през нощта, той и слугите му, като се разделиха против тях, поразиха ги и ги гониха до Хова, която е от ляво на Дамаск. ¹⁶ И възвърна всичкия имот, върна и братата си Лота

с имота му, както и жените и людете. ¹⁷ И като се върна *Аврам* от поражението на Ходологомора и на царете, които бяха с него, Содомския цар излезе да го посрещне в Савинската долина, (която е Царевата долина). ¹⁸ Така и Салимския цар Мелхиседек, който беше свещеник на Всевишния Бог, изнесе хляб и вино ¹⁹ та го благослови, казвайки: Благословен да бъде Аврам от Всевишния Бог, Създател на небето и на земята; ²⁰ благословен и Всевишният Бог, който предаде неприятелите ти в твоята ръка. И *Аврам* му даде десетък от всичко. ²¹ А Содомския цар рече на Аврама: Дай ми човеците, а имота задръж за себе си. ²² Но Аврам каза на Содомския цар: Аз дигнах ръката си пред Господа, Всевишния Бог, Създател на небето и на земята, ²³ и *се заклек*, че няма да взема нищо от твоето, ни конец ни ремик за обуца, да не би да речеш: Аз обогатих Аврама. ²⁴ *Приемам* само онова, което изядоха момците; и дела на мъжете които отидоха с мене: Анер, Есхол и Мамври - те нека вземат дела си.

15 ¹ След тия събития, дойде Господното слово на Аврама във видение и каза: Не бой се, Авраме; Аз съм твой щит, наградата ти е извънредно голяма. ² А Аврам рече: Господи Иеова, какво ще ми дадеш, като аз си отивам бездетен и тоя Елиезер от Дамаск ще притежава дома ми? ³ Аврам рече още: Ето Ти не ми даде чадо; и, ето, един роден в дома ми ще ми стане наследник. ⁴ Но, ето, дойде Господното слово и му каза: Тоя човек няма да ти стане наследник; но оня, който ще излезе от твоите чресла, ще ти бъде наследник. ⁵ Тогава, като го изведе вън, каза: Погледни сега на небето и изброй звездите, ако можеш ги изброи. И рече му: Толкова ще бъде твоето потомство. ⁶ И *Аврам* повярва в Господа; и Той му го вмени за правда. ⁷ После му каза: Аз съм Господ, който те изведох из Ур Халдейски, за да ти дам да наследиш тая земя. ⁸ А той рече: Господи Иеова, по какво да позная че ще я наследя? ⁹ *Господ* му рече: Вземи ми тригодишна юница, тригодишна коза, тригодишен овен, гургулица и гълъбче. ¹⁰ И той Му взе всички тия, разсече ги през средата и постави всяка половина срещу другата, но птиците не разсече. ¹¹ И спуснаха се хищни птици на труповете; но Аврам ги разпъди. ¹² А около заходането на слънцето, дълбок сън нападна Аврама; и, ето, ужас, като страшен мрак го обзе. ¹³ Тогава *Господ* каза на Аврама: Знаейки - знай, че твоето потомство ще бъде чуждо в чужда земя и ще им бъдат роби; и те ще ги угнетяват четиристотин години. ¹⁴ Но Аз ще съдя народа, комуто ще робуват; и подир това ще излязат с го-

15 лям имот. ¹⁵ А ти ще отидеш при бащите си в
16 мир; ще бъдеш погребан в честита старост. ¹⁶ А
в четвъртия род *потомците ти* ще се върнат
тука; защото беззаконието на аморейците не е
17 още стигнало до върха си. ¹⁷ А когато слънцето
залезе и настана мрак, ето димяща пещ и огнен
18 пламък, който премина между тия части. ¹⁸ И в
същия ден Господ направи завет с Аврама, ка-
то каза: На твоето потомство давам тая земя, от
Египетската река до голямата река, реката Еф-
19 рат, ¹⁹ *земята на* кенейците, кенезейците, кад-
20 монейците, ²⁰ хетейците, ферезейците, рафай-
21 мите, ²¹ аморейците, хананейците, гергесейци-
те и евусейците.

16 ¹ А Сарайя, жената на Аврама, не му ражда-
ше деца; но, като имаше слугиня, египтянка, на
2 име Агар. ² Сарайя рече на Аврама: Виж сега,
Господ не ми дава да раждам; моля ти се влез
при слугинята ми; може би ще придобия чадо,
чрез нея. И Аврам послуша това, което каза Са-
3 райя. ³ И тъй, след като Аврам беше преживял
десет години в Ханаанската земя, Сарайя Авра-
мовата жена, взе слугинята си Агар, египтянка-
та, и я даде на мъжа си Аврама да му бъде жена.
4 ⁴ И той влезе при Агар и тя зачна; и като видя
че зачна, господарката ѝ стана презряна в очи-
5 те ѝ. ⁵ Тогава Сарайя рече на Аврама: Поради
тебе ми дойде тая обида. Дадох слугинята си
в твоите обятия; а като видя, че зачна, аз ста-
6 нах презряна в очите ѝ. Господ нека съди меж-
ду мене и тебе. ⁶ А Аврам рече на Сарайя: Ето,
слугинята ти е в ръката ти; стори с нея, както
ти се вижда угодно. Прочее, Сарайя се отнася-
ше зле с нея, така щото тя побягна от лицето ѝ.
7 ⁷ Но ангел Господен я намери при един воден
извор в пустинята, при извора на пътя за Сур;
8 ⁸ и рече: Агар, Сараина слугиньо, от где идеш?
и къде отиваш? А тя рече: Бягам от лицето на
9 господарката си Сарайя. ⁹ А ангелът Господен
ѝ рече: Върни се при господарката си, и поко-
10 ри се под властта ѝ. ¹⁰ Ангелът Господен тоже
ѝ рече: Ще преумножа потомството ти, до тол-
11 коз, че да не може да се изброи, поради *своето*
множество. ¹¹ После ангелът Господен ѝ каза:
Ето ти си зачала, и ще родиш син; да го на-
12 именуваш Исмаил°, защото Господ чу скръб-
та ти. ¹² Той ще бъде между човеците, като див
осел; *ще дига* ръката си против всекиго и все-
13 ки *ще дига* ръката си против него; и той ще жи-
вее независим от всичките си братя. ¹³ Тогава
Агар даде на Господа, Който ѝ говореше, това
14 име: Ти си Бог, Който вижда; защото рече: Не
видях ли аз тук Онзи, Който ме вижда? ¹⁴ Зато-

ва, тоя кладенец се наименува Вир-лахай-рои°;
ето той е между Кадис и Варад. ¹⁵ И Агар роди **15**
син на Аврама; и Аврам наименува сина си, ро-
ден от Агар, Исмаил. ¹⁶ А Аврам беше на осем- **16**
десет и шест години когато Агар му роди Исма-
ила.

¹ Когато Аврам беше на деветдесет и девет **17**
години, Господ се яви на Аврама и му рече:
Аз съм Всемогъщият; ходи пред Мене и бъ-
ди непорочен. ² И ще направя завета си между **2**
Мене и тебе и ще те умножа твърде много. ³ То- **3**
гава Аврам падна на лицето си; и Бог му гово-
реше, казвайки: ⁴ Ето, Моят завет е с тебе; и ти **4**
ще станеш отец на множество народи. ⁵ Не ще **5**
се именуваш вече Аврам°, но името ти ще бъ-
де Авраам°; защото те направих отец на мно-
жество народи. ⁶ Ще те наплодя твърде много **6**
и ще произведа народи от тебе; и царе ще про-
излязат от тебе. ⁷ И ще утвърдя завета Си меж- **7**
ду Мене и тебе и потомците ти след тебе през
всичките им поколения за вечен завет, че ще
бъда Бог на тебе и на потомството ти след тебе.
⁸ На тебе и на потомството ти след тебе ще дам **8**
за вечно притежание земята, в която си прише-
лец, цялата Ханаанска земя; и ще им бъде Бог.
⁹ Бог още каза на Авраама: Пази ти завета Ми, **9**
ти и потомците ти след тебе, през всичките си
поколения. ¹⁰ Ето Моят завет, който трябва да **10**
пазите между Мене и вас и потомците ти след
тебе: всеки между вас от мъжки пол да се об-
рязва. ¹¹ Да обрязвате краекожието на плътта **11**
си; и това ще бъде знак на завета между Мене и
вас. ¹² Всяко мъжко *дете* между вас във всички- **12**
те ви поколения, като стане на осем дни трябва
да се обрязва, както роденото у дома ти, така и
онова, което не е от твоето потомство, купено
с пари от някой чужденец. ¹³ Непременно трябва **13**
да се обрязва и роденият у дома ти и купе-
ният с парите ти; и Моят завет в плътта ви, ще
бъде вечен завет. ¹⁴ А необрязаният от мъжки **14**
пол, чието краекожие на плътта не е обрязано,
тоя човек, да се погуби измежду людете си, *за-*
щото е нарушил завета Ми. ¹⁵ После Бог каза на **15**
Авраама: Не наричай вече Сарайя жена си Са-
райя°; но Сара° да бъде името ѝ. ¹⁶ Аз ще я бла- **16**
гословя, още и син ще ти дам от нея; да! ще я
благословя, и тя ще стане *майка* на народи; ца-
ре на племена ще произлязат от нея. ¹⁷ Тогава **17**
Авраам падна на лицето си и се засмя, и рече в
сърцето си: На стогодишен човек ли ще се роди
дете? И Сара, която има деветдесет години, ще
18 роди ли? ¹⁸ И рече Авраам на Бога; Исмаил да **18**
е жив пред Тебе. ¹⁹ Но Бог каза: Не, а жена ти **19**

16.9 Еврейски: Ръцете ѝ. **11** Т.е., когото слуша Бог. **14** Т.е., Кладенецът на Живия, Който ме вижда. **17.5** Т.е., Висок
отец. **5** Т.е., Отец на множество. **15** Т.е., Моя княгиня. **15** Т.е., Княгиня.

Сара ще ти роди син, и ще го наречеш Исаак; и с него ще утвърди завета Си за вечен завет, *който ще бъде* и за потомството му след него. ²⁰ И за Исмаила те послушах. Ето, благослових го, и ще го наплодя и преумножа; дванадесет племена-началници ще се родят от него, и ще го направя велик народ. ²¹ Но завета Си ще утвърди с Исаака, когото Сара ще ти роди до година по това време. ²² А като прекрати думата Си с Авраама, Бог си възлезе от него. ²³ В тоя същия ден Авраам взе сина си Исмаила, всичките родени у дома му и всичките купени с парите му, всеки от мъжки пол между хората на Авраамовия дом и обряза краекожието на плътта им, според както Бог му каза. ²⁴ Авраам беше на деветдесет и девет години когато се обряза краекожието на плътта му; ²⁵ а син му Исмаил беше на тринадесет години, когато се обряза краекожието на плътта му. ²⁶ В един и същи ден се обрязаха Авраам и син му Исмаил. ²⁷ И всичките мъже от дома му *както* родените у дома, така и купените от чужденци с пари, се обрязаха заедно с него.

18 ¹ След това Господ се яви на *Авраама* при Мамвриевите дъбове, когато той седеше при входа на шатрата *си* в горещината на деня. ² Като подигна очи и погледна, ето, трима мъже стояха срещу него; и като ги видя, затече се от входа на шатрата да ги посрещне, поклони се до земята, и рече: ³ Господарю мой, ако съм придобил Твоето благоволение, моля Ти се, не отминавай слугата Си. ⁴ Нека донесат малко вода, та си умийте нозете и си починете под дървото. ⁵ И аз ще донеса малко хляб, да подкрепите сърцата си, и после ще си заминете; понеже затова дойдохте при слугата си. А те рекоха: Стори, както си казал. ⁶ Тогава Авраам влезе бързо в шатрата при Сара и рече: Пригответи по-скоро три мери чисто брашно, замеси и направи пити. ⁷ А Авраам се затече при чердата, взе едно младо, добро теле и го даде на слугата, който побърза да го сготви. ⁸ После взе масло, мляко и сготвеното теле, та сложи пред тях; и той стоеше при тях под дървото, докато те ядяха. ⁹ Тогава му рекоха: Где е жена ти Сара? А той рече: Ето, в шатрата е. ¹⁰ И рече *Господ*: До година по това време аз непременно ще се върна при тебе и, ето, жена ти Сара ще има син. А Сара слушаше от входа на шатрата, която беше зад него. ¹¹ А Авраам и Сара бяха стари, в напреднала възраст; на Сара беше престанало обикновеното на жените. ¹² И тъй Сара се засмя в себе си, като думаше: Като съм остаряла ще има ли за мене удоволствие, като и гос-

подаря ми е стар? ¹³ А Господ рече на Авраама: Защо се засмя Сара и каза: Като съм остаряла, дали наистина ще родя? ¹⁴ Има ли нещо невъзможно за Господа? На определеното време ще се върна при тебе, до година по това време и Сара ще има син. ¹⁵ Тогава Сара, понеже се уплаши, се отрече, казвайки: Не съм се смяла. А той каза: Не *е тъй*; ти се засмя. ¹⁶ Като станаха от там, мъжете се обърнаха към Содом; и Авраам отиде с тях, за да ги изпрати. ¹⁷ И Господ рече: Да скрия ли от Авраама това, което ще сторя, ¹⁸ тъй като Авраам непременно ще стане велик и силен народ и чрез него ще се благословят всичките народи на земята? ¹⁹ Защото съм го избрал°, за да заповяда на чадата си и на дома си след себе си да пазят Господния път, като вършат правда и правосъдие, за да направи Господ да стане с Авраама онова, което е говорил за него. ²⁰ И рече Господ: Понеже викът на Содом и Гомора е силен и, понеже грехът им е твърде тежък, ²¹ ще сляза сега и ще видя дали са сторили напълно според вика, който стигна до Мене; и ако не, ще узная. ²² Тогава мъжете, като се обърнаха от там, отидоха към Содом. Но Авраам още стоеше пред Господа. ²³ И Авраам се приближи и рече: Ще погубиш ли праведния с нечестивия? ²⁴ Може да има петдесет праведника в града; ще погубиш ли мястото, не ще ли го пощадиш, заради петдесетте праведника, които са в него? ²⁵ Далеч от Тебе да сториш такава нещо, да убиеш праведния с нечестивия, така щото праведният да бъде като нечестивия! Далеч от Тебе това! Съдията на цялата земя няма ли да върши правда? ²⁶ И Господ каза: Ако намеря в Содом петдесет праведника, вътре в града, ще пощадя цялото място, заради тях. ²⁷ А в отговор Авраам рече: Ето сега, аз, който съм прах и пепел, се осмелих да говоря на Господа; ²⁸ може би на петдесетте праведника да не достигат пет; ще погубиш ли целия град, поради липсата на пет души? Той каза: Няма да го погубя ако намеря там четиридесет и пет. ²⁹ А *Авраам* пак Му говори, казвайки: Може да се намерят там четиридесет. Той каза: Заради четиридесетте няма да сторя това. ³⁰ А *Авраам* рече: Да се не разгневи Господ и ще кажа: Може да се намерят там тридесет. Той каза: Няма да сторя това, ако намеря там тридесет. ³¹ А *Авраам* рече: Ето сега, осмелих се да говоря на Господа; може да се намерят там двадесет. Той каза: Заради двадесетте няма да погубя *града*. ³² Тогава *Авраам* рече: Да се не разгневи Господ и аз ще продумам пак, само тоя път. Може да се намерят там десет. И той каза: Заради десетте

33 няма да го погубя. ³³ А като престана да говори с Авраама Господ си отиде; а Авраам се върна на мястото си.

19 ¹ Привечер дойдоха двама ангела в Содом; а Лот седеше в Содомската порта. И като ги видя, Лот стана да ги посрещне, поклони се с лице до земята и рече: ² Ето, господари мои, свърнете, моля, в къщата на слугата си, пренощувайте и си умийте нозете, и утре станете та си идете по пътя. А те рекоха: Не, на улицата ще пренощувате. ³ Но, като настояваше много, те се отбиха към него и влязоха в къщата му; и той им направи угощение и изпече безквасни хлябове; и ядоха. ⁴ А преди да си легнат те, градските мъже, Содомските жители, млади и стари, всичките люде от всякъде, обиколиха къщата ⁵ и видяха на Лота, казвайки: Где са мъжете, които дойдоха у тебе тая нощ? Изведи ни ги да ги познаем. ⁶ А Лот излезе при тях пред вратата, затвори вратата зад себе си, и рече: ⁷ Моля ви се, братя мои, не правете такова нечестие. ⁸ Вижте сега, имам две дъщери, които не са познали мъж; тях да ви изведе вън, и сторете с тях, каквото ви се вижда угодно; само на тия мъже не струвайте нищо, понеже затова са влезли под покрива на стряхата ми. ⁹ Но те рекоха: Махни се нататък. Рекоха още: Той дойде тук самичък и пришелец, а иска още и съдия да стане; ей сега на тебе ще сторим по-голямо зло, отколкото на тях. И насилваха премного човека, Лота, и приближиха се да разбият вратата. ¹⁰ Но мъжете простряха ръце, дръпнаха Лота при себе си, в къщи, и затвориха вратата. ¹¹ Тоже и поразиха със слепота човеците, които бяха пред вратата на къщата, и малък и голям, тъй щото се умориха, като търсеха вратата. ¹² Тогава мъжете рекоха на Лота: Имаш ли тука друг някой: зет, синове, дъщери и които и да било други, що имаш в града, изведи ги из това място; ¹³ защото ние ще съсипем мястото, понеже силен стана викът им пред Господа, и Господ ни изпрати да го съсипем. ¹⁴ И тъй, Лот излезе и говори на зетьовете си, които щяха да водят дъщерите му и рече: Станете, излезте из това място, защото Господ ще съсипе града. Но на зетьовете му се видя, че той се шегува. ¹⁵ Когато се зазори, ангелите настояваха пред Лота, казвайки: Стани, вземи жена си и двете си дъщери, които са тук, за да не погинеш всред наказанието на тоя град. ¹⁶ Но той се бавеше; затова мъжете хванаха за ръка него, жена му и двете му дъщери, изведоха го и поставиха го вън от града; понеже Господ го пожали. ¹⁷ И като го изведоха вън, рече *единият на Лота*: Бягай за живота си; да

не погледнеш назад, нито да се спреш *някъде* в цялата тая равнина; бягай на планината, за да не погинеш. ¹⁸ А Лот им рече: Ах, Господи, не така! ¹⁹ Ето, слугата ти придоби Твоето благоволение, и с опазването на живота ми, Ти правиш *още* по-голяма милостта, която си показал към мене; но аз не мога да побягна на планината, да не би да ме постигне злото и да умра. ²⁰ Гледай, моля, тоя град е близо, за да прибягна там, и малък е. Нека побягна там, (не е ли малък *град*?) и така животът ми ще се опази. ²¹ Той му каза: Ето слушам те и за това нещо, че няма да разоря града, за който ти говори. ²² Бързай, бягай там защото аз не мога да сторя нищо, доде ти не стигнеш там. Затова тоя град се именува Сигор°. ²³ Слънцето изгрываше на земята, когато Лот влезе в Сигор. ²⁴ Тогава Господ изля върху Содом и Гомор сяр и огън от Господа от небето. ²⁵ Той разори тия градове и цялата равнина, всичките жители на градовете и земните растения. ²⁶ Но жена му, след него, погледна назад, и стана стълб от сол. ²⁷ Сутринта Авраам подрани на мястото, дето беше стоял пред Господа; ²⁸ и погледна към Содом и Гомор и към цялата земя на равнината, и, ето видя, че дим, като дим от пеш, се издигаше от земята. ²⁹ И тъй, когато Бог разоряваше градовете на тая равнина, Бог си спомни за Авраама и изпрати Лота изсред разорението, когато разори градовете, дето живееше Лот. ³⁰ А Лот излезе от Сигор и живееше в планината, и с него двете му дъщери, понеже се боеше да остане в Сигор; затова живееше в една пещера, той и двете му дъщери. ³¹ Тогава по-старата рече на по-младата: Баща ни е стар, и няма мъж на земята да влезе при нас, според обичая на цялата земя. ³² Ела, да упоим баща си с вино и да преспим с него, за да запазим потомството от баща си. ³³ И тъй, оная нощ упоиха баща си с вино; и по-старата влезе та преспа с баща си; а той не усети, нито кога легна тя, нито кога влезе. ³⁴ На другия ден по-старата рече на по-младата: Виж, миналата нощ аз преспах с баща си; да го упоим с вино и тая нощ, та влез ти и преспи с него, за да запазим потомство от баща си. ³⁵ И тъй, и оная нощ упоиха баща си с вино, и по-младата влезе та преспа с него; а той не усети нито кога легна тя, нито кога стана. ³⁶ Така и двете Лотови дъщери зачнаха от баща си. ³⁷ И по-старата роди син и го именува Моав; той е и до днес отец на моавците. ³⁸ Роди и по-младата син и го именува Бен-ами; той е и до днес отец на амонците.

¹ От там Авраам пътуваше към южната страна. Той се настани между Кадис и Сур и живе-

2 още като пришелец в Герар. ²И понеже Авраам казваше за жена си Сара: Сестра ми е, то Герарският цар Авимелех прати та взе Сара. ³Но Бог дойде при Авимелеха в съня му, през нощта и му рече: Ето, ти умираш поради жената, която си взел; защото тя си има мъж. ⁴(А Авимелех не беше се приближил при нея). И рече: Господи, ще погубиш ли и един праведен народ? ⁵Не каза ли ми сам той: Сестра ми е? Също и сама тя рече: Той ми е брат. С право сърце и с чисти ръце сторих аз това. ⁶Бог му каза в съня: Да, аз зная, че си сторил това с праведно сърце; още аз те и въздържах да не съгреша против Мене, и затова не те оставих да се докоснеш до нея. ⁷Сега, прочее, върни жената на човека, защото е пророк и ще се помоли за тебе, и ти ще останеш жив; но ако не я върнеш; знай, че непременно ще умреш, ти и всички твои. ⁸На сутринта, като стана рано Авимелех повика всичките си слуги и извести всички тия неща в ушите им; и хората се уплашиха много. ⁹Тогава Авимелех повика Авраама и му рече: Що ни стори ти? Какво ти съгреших, та си навлякъл на мене и на царството ми голям грях? Направил си ми работи, които не трябваше да се правят. ¹⁰Рече още Авимелех на Авраама: Що си видял, та стори това нещо? ¹¹И рече Авраам: *Сторих го* понеже рекох: Не ще има страх от Бога в това място, и ще ме убият, поради жена ми. ¹²А при това, тя наистина ми е сестра, дъщеря на баща ми, но не и дъщеря на майка ми; и ми стана жена. ¹³И когато Бог ме направи да странствувам от бащиния си дом, рекох ѝ: Ще ми направиш тая добрина - на всяко място, гдето отидем, казвай за мене: Брат ми е. ¹⁴Тогава Авимелех взе овци и говеда, слуги и слугини, та ги даде на Авраама и върна му жена на му Сара. ¹⁵И рече Авимелех: Ето, земята ми е пред тебе; засели се дето ти е угодно. ¹⁶А на Сара каза: Виж, дадох на брата ти хиляда сребърника; ето, това ти е покривало за очите пред всички, които са с тебе; и пред всички човеци си оправдана. ¹⁷И тъй, Авраам се помоли на Бога; и Бог изцели Авимелеха, и жена му, и слугите му; и раждаха деца. ¹⁸Защото, поради Авраамовата жена Сара, Господ беше заключил съвсем всички утроби на Авимелеховия дом.

21 ¹И Господ посети Сара според както беше рекъл; и Господ стори на Сара както бе казал. ²Защото Сара зачна и роди син на Авраама в старините му, в определения му от Бога срок. ³И Авраам наименова сина, който му се роди, ⁴когато Сара му роди, Исаак°. ⁴И на осмия ден Авраам обряза сина си Исаака, според както

Бог му беше заповядал. ⁵А Авраам беше на сто години, когато се роди син му Исаак. ⁶И Сара каза: Бог ме направи за смях; всеки който чуе, ще ми се смее. ⁷Каза още: Кой би рекъл на Авраама, че Сара ще кърми чада? - защото му родих син в старините му. ⁸А като порасна детето, ⁸отбиха го; и в деня когато отбиха Исаака, Авраам направи голямо угощение. ⁹А Сара видя, че синът на египтянката Агар, когото бе родила на Авраама се присмива; ¹⁰затова рече на Авраама: Изпъди тая слугиня и сина ѝ; защото синът на тая слугиня няма наследство с моя син Исаак. ¹¹Обаче тая дума се видя на Авраама твърде тежка, поради сина му *Исмаил*. ¹²Но Бог каза на Авраама: Да не ти се види тежко за момчето и за слугинята ти; относно всичко, което ти рече Сара, послушай думите ѝ, защото по Исаака ще се наименова твоето потомство. ¹³Но и от сина на слугинята ще направя да стане народ, понеже е твое чадо. ¹⁴Тогава на сутринта Авраам стана рано, взе хляб и мех с вода и даде ги на Агар, като ги тури на рамото ѝ; *даде* ѝ още детето и я изпрати. А тя отиде и се заблуди в пустинята Вирсавее. ¹⁵Но изчерпи се водата в меха; и *майка му* хвърли детето под един храст ¹⁶и отиде та седна насреща, далеч колкото един хвърлей на стрела, защото си рече: Да не гледам, като умира детето. И като седна насреща, издигна глас и заплака. ¹⁷И Бог чу гласа на момчето; и ангел Божий извика към Агар от небето и рече ѝ: Що ти е, Агар? Не бой се, защото Бог чу гласа на момчето от мястото гдето е. ¹⁸Стани, дигни момчето и крепи го с ръката си, защото ще направя от него велик народ. ¹⁹Тогава Бог ѝ отвори очите, и тя видя кладенец с вода; и отиде да напълни меха с вода и даде на момчето да пие. ²⁰Бог беше с момчето, което като порасна, засели се в пустинята и стана стрелец. ²¹Засели се във Фаранската пустиня; и майка му му взе жена от Египетската земя. ²²По онова време Авимелех, с военачалника си Фихола, говори на Авраама, казвайки: Бог е с тебе във всичко що правиш. ²³Сега, прочее, закълни ми се тук в Бога, че не ще постъпваш неверно с мене, ни със сина ми, нито с внука ми; но, според богатства, която съм показал към тебе, ще показваш и ти към мене и към земята, в която си пребивавал. ²⁴И рече Авраам: Заклевам се. ²⁵Подир това Авраам изобличи Авимелеха за водния кладенец, който Авимелеховите слуги бяха отнели на сила. ²⁶Но рече Авимелех: Не знам кой е сторил това нещо; нито ти ми си явил за това, нито аз съм чул, освен днес. ²⁷Тогава Авраам взе овци и говеда и ги даде на Авимелеха, та двамата

28 склучиха договор *помежду си*. ²⁸ А Авраам от-
 29 дели седем женски агнета от стадото. ²⁹ И Ави-
 мелех каза на Авраама: Какви са тия женски аг-
 30 нета, които си отделил? ³⁰ А той рече: Тия седем
 женски агнета ще вземеш от мене, да ми бъдат
 за свидетелство, че аз съм изкопал тоя кладе-
 31 нец. ³¹ Затова той наименува онова място Вир-
 савее°, защото там се заклеха двамата. ³² Така
 те склучиха договор във Вирсавее: и *след това*
 станаха Авимелех и военачалникът му Фихол и
 33 се върнаха във Филистимската земя. ³³ И *Авра-*
ам посади дъбрава във Вирсавее и там призва
 34 Името на Иеова, Вечния Бог. ³⁴ И Авраам пре-
 стоя във Филистимската земя много дни.

22 ¹ След тия събития Бог изпита Авраама, ка-
 2 то му рече: Аврааме. А той рече: Ето ме. ² И рече
 Бог: Вземи сега единствения си син, когото лю-
 биш, сина си Исаака, та иди в местността Мо-
 рия и принеси го там във всеизгаряне на един
 3 от хълмовете, за който ще ти кажа. ³ На сутрин-
 та, прочее, Авраам подрани та оседла осела си
 и взе със себе си и двама от слугите си и сина
 си Исаака; и, като нацепи дърва за всеизгаря-
 нето, стана та отиде на мястото, за което Бог
 4 му беше казал. ⁴ На третия ден Авраам подигна
 5 очи и видя мястото надалеч. ⁵ Тогава рече Ав-
 раам на слугите си: Вие останете тук с осела; а
 аз и момчето ще отидем до там и, като се по-
 6 клоним, ще се върнем при вас. ⁶ И взе Авраам
 дървата за всеизгарянето и натовари ги на си-
 на си Исаака, а той взе в ръката си огън и нож;
 7 и двамата отидоха заедно. ⁷ Тогава Исаак про-
 дума на баща си Авраама, казвайки: Тате! А той
 рече: Ето ме, синко. И рече *Исаак*: Ето огъня и
 8 дървата, а где е агнето за всеизгарянето? ⁸ И Ав-
 раам каза: Синко, Бог ще си промисли агнето за
 9 всеизгаряне. И двамата вървяха заедно. ⁹ А ка-
 то стигнаха на мястото, за което Бог му беше
 казал, Авраам издигна там жертвеник, нареди
 дървата и, като върза сина си Исаака, тури го
 10 на жертвеника върху дървата. ¹⁰ И Авраам про-
 стря ръката си та взе ножа да заколи сина си.
 11 ¹¹ Тогава ангел Господен му викна от небето и
 12 рече: Аврааме, Аврааме! И той рече: Ето ме. ¹² И
ангелът рече: Да не вдигнеш ръката си върху
 момчето, нито да му сториш нещо; защото сега
 13 знам, че ти се боиш от Бога, понеже не пожали
 за Мене и сина си, единствения си син. ¹³ Тогава
 Авраам, като подигна очи, видя, и ето зад него
 един овен вплетен с рогата си в един храст; и
 Авраам отиде, взе овена и го принесе всеизга-
 14 ряне вместо сина си. ¹⁴ И Авраам наименува то-
 ва място Иеова-ире°; и според това се казва и до
 15 днес: На хълма Господ ще промисли. ¹⁵ Тогава

втори път ангел Господен викна на Авраама от
 небето и рече: ¹⁶ В Себе Си се заклевам, казва **16**
 Господ, че понеже си сторил това нещо и не по-
 жали сина си, единствения си син, ¹⁷ ще те бла- **17**
 гословя премного и ще умножа и преумножа
 потомството ти като небесните звезди и като
 пясъка на морския бряг; и потомството ти ще
 завладее портата на неприятелите си; ¹⁸ в твое- **18**
 то потомство ще се благословят всичките на-
 роди на земята, защото си послушал гласа Ми.
¹⁹ И тъй, Авраам се върна при слугите си, и ста- **19**
 наха та отидоха заедно във Вирсавее; и Авраам
 се настани във Вирсавее. ²⁰ А след тия събития, **20**
 известиха на Авраама, казвайки: Ето, и Мелха
 роди чада на брата ми Нахор: ²¹ първородния **21**
 му Уза, брата му Вуза, Камуила Арамовия ба-
 ща. ²² Кеседа, Азава, Фалдеса, Едлафа и Ватуи- **22**
 ла. ²³ А Ватуил роди Ревека. Тия осем *сина* ро- **23**
 ди Мелха на Нахора Авраамовия брат. ²⁴ Тоже **24**
 и наложницата му, на име Ревма, роди Тевека,
 Гаама, Тахаса и Мааха.

¹ Сара живя сто двадесет и седем години; **23**
 тия бяха годините на Сариния живот. ² И Са- **2**
 ра умря в Кириат-арва, (който е Хеврон), в Ха-
 наанската земя; и Авраам дойде да жалее Са-
 ра и да я оплаче. ³ И като стана Авраам от по- **3**
 койницата си, говори на хетейците, казвайки:
⁴ Пришелец и заселник съм аз между вас; дай- **4**
 те ми място за погребване между вас, *което да*
е мое, за да погребва покойницата си пред очите
 си. ⁵ А хетейците в отговор на Авраама му ка- **5**
 заха: ⁶ Послушай ни, господарю; между нас ти **6**
 си княз Божий; погребви покойницата си в най-
 добрата от гробниците ни; никой от нас не ще
 ти откаже гробницата си, за да погребеш по-
 койницата си. ⁷ Тогава стана Авраам, поклони **7**
 се на людете на земята, на хетейците, и гово-
 ри с тях, казвайки: ⁸ Ако ви е угодно да погреб- **8**
 ва покойницата си пред очите си, послушайте
 ме и станете посредници за мене пред Сааровия
 син Ефрон, ⁹ за да ми даде пещерата си Махпе- **9**
 лах, която е на края на нивата му; с пълна це-
 на нека ми я даде всред вас, като собственост за
 гробница. ¹⁰ А Ефрон седеше всред хетейците; и **10**
 Ефрон, хетеецът, отговори на Авраама пред хе-
 тейците, които слушаха, пред всичките, които
 влизаха в портата на града му, казвайки: ¹¹ Не, **11**
 господарю, послушай ме; давам ти нивата, да-
 дам ти и пещерата, която е в нея; давам ти я
 пред тия мъже от людете си; погребви покойни-
 цата си. ¹² Тогава Авраам се поклони пред лю- **12**
 дете на земята ¹³ и говори на Ефрона пред лю- **13**
 дете на земята, които слушаха, казвайки: Но,
 ако обичаш, моля, послушай ме: ще дам стой-

ността на нивата; вземи я от мене, и ще погребеш покойницата си там. ¹⁴ А в отговор Ефрон каза на Авраама: ¹⁵ Чуй ме, господарю: земя за четиристотин сребърни сикли, какво е между мене и тебе? Погребеш, прочее, покойницата си. ¹⁶ И Авраам прие *казаното от* Ефрона; и Авраам претегли на Ефрона парите, които определи пред хетейците, които слушаха, четиристотин сребърни сикли, каквито вървяха между търговците. ¹⁷ И тъй, Ефроновата нива, която беше в Махпеллах, срещу Мамврий, - нивата, пещерата, която бе в нея, и всичките дървета в нивата, в междите около цялата нива, ¹⁸ станаха собственост на Авраама пред очите на синовете на Хета пред всичките, които влизаха в портата на неговия град. ¹⁹ След това Авраам погребва жена си Сара в пещерата на нивата Махпеллах, срещу Мамврий, (който е Хеврон), в Ханаанската земя. ²⁰ Така, нивата и пещерата в нея се утвърдиха на Авраама от хетейците, като собствено гробище.

24 ¹ А когато Авраам беше стар, напреднал във възраст, и Господ беше благословил Авраама във всичко, ² рече Авраам на най-стария слуга в дома си, който беше настоятел на всичкия му имот: Тури, моля, ръката си под бедрото ми; ³ и ще те закълна в Господа, Бог на небето и Бог на земята, че няма да вземеш жена за сина ми от дъщерите на ханаанците, между които живея; ⁴ но да отидеш в отечеството ми, при рода ми, и *от там* да вземеш жена за сина ми Исаака. ⁵ А слугата му рече: Може да не иска жената да дойде след мене в тая земя; трябва ли да заведа сина ти в оная земя, отгдето си излязъл? ⁶ Но Авраам му каза: Пази се да не върнеш сина ми там. ⁷ Господ, небесният Бог, Който ме изведе из бащиния ми дом и от родната ми земя, и Който ми говори, и Който ми се закле, казвайки: На твоето потомство ще дам тая земя, Той ще изпрати ангела Си пред тебе; и ще вземеш жена за сина ми от там. ⁸ Но ако жената не иска да дойде след тебе, тогава ти ще бъдеш свободен от това мое заклеване; само да не върнеш сина ми там. ⁹ Тогава слугата тури ръката си под бедрото на господаря си Авраама и му се закле за това нещо. ¹⁰ И тъй, слугата взе десет от камилите на господаря си и тръгна, като носеше в ръцете си от всички богатства на господаря си; стана и отиде в Месопотамия, в Нахоровия град. ¹¹ И надвечер, когато жените излизат да си наливат вода, той накара камилите да коленичат въвн от града при водния кладенец. ¹² Тогава каза: Господи, Боже на господаря ми Авраама, дай ми, моля, добър успех днес и покажи благост към господаря ми Авраама. ¹³ Ето, аз стоя

при извора на водата, и дъщерите на града излизат да си наливат вода. ¹⁴ Нека момата, на която река: Я наведи водоноса си да пия, и тя рече: Пий, и ще напоя и камилите ти; - тя нека е оная, която си отредил за слугата Си Исаака; от това ще позная, че си показал милост към господаря ми. ¹⁵ Докато той още говореше, ето Ревека излизаше с водоноса си на рамото си; тя бе се родила на Ватуила, син на Мелха, жената на Авраамовия брат Нахор. ¹⁶ Момата беше твърде красива на глед, девица, която никой мъж не беше познал; тя, като слезе на извора, напълни водоноса си и се изкачи. ¹⁷ А слугата се затече да я посрещне и рече: Я дай ми да пия малко вода от водоноса ти. ¹⁸ А тя рече: Пий, господарю; и бърже сне водоноса си на ръката си и му даде да пие. ¹⁹ И като му даде доволно да пие, рече: И за камилите ти ще наляя доде се напоят. ²⁰ И като изля бърже водоноса си в поилото, завтече се на кладенеца да налее още и наля за всичките му камили. ²¹ А човекът я наблюдаваше внимателно и мълчеше, за да узнае дали Господ бе направил пътуването му успешно, или не. ²² Като напоиха камилите, човекът взе една златна обица, тежка половин сикъл, и две гривни за ръцете й, тежки десет сикли злато, и рече: ²³ Чия си дъщеря? я ми кажи. Има ли в къщата на баща ти място за нас да пренощуваме? ²⁴ А тя му рече: Аз съм дъщеря на Ватуила, син на Мелха, когото тя е родила на Нахора. ²⁵ Рече му още: Има у нас и слама, и храна доволно, и място за пренощуване. ²⁶ Тогава човекът се наведе та се поклони на Господа. ²⁷ И рече: Благословен да бъде Господ, Бог на господаря ми Авраама, Който не лиши господаря ми от милостта Си и верността Си, като отправи Господ пътя ми в дома на братята на господаря ми. ²⁸ А момата се затече, та разказа тия неща на майка си. ²⁹ И Ревека имаше брат на име Лаван; и Лаван се затече въвн при човека на извора. ³⁰ Защото, като видя обичата и гривните на ръцете на сестра си и чу думите на сестра си Ревека, която казваше: Така ми говори човекът, той отиде при човека; и, ето, той стоеше при камилите до извора. ³¹ И рече му: Влез, ти благословен от Господа; защо стоиш въвн? Защото приготвих къщата и място за камилите. ³² И тъй, човекът влезе в къщи; а *Лаван* разтовари камилите му и даде слама и храна за камилите и вода за умиване неговите нозе и нозете на хората, които бяха с него. ³³ И сложиха пред него да яде; но той рече: Не искам да ям доде не кажа думата си. А *Лаван* рече: Казвай. ³⁴ Тогава той каза: Аз съм слуга на Авраама. ³⁵ Господ е благословил господаря ми премного, та ста-

на велик; дал му е овци и говеда, сребро и злато, слуги и слугини, камили и осли. ³⁶ И Сара, жената на господаря ми, роди син на господаря ми, когато беше вече остаряла; и на него той даде всичко що има. ³⁷ И господарят ми, като ме закле, рече: Да не вземеш за сина ми жена от дъщерите на ханаанците, в чиято земя живея. ³⁸ Но да отидеш в бащиния ми дом и в рода ми и *от там* да вземеш жена за сина ми. ³⁹ И рекох на господаря си: Може да не иска жената да дойде след мене. ⁴⁰ Но той ми каза: Господ, пред Когото ходя, ще изпрати ангела Си с тебе и ще направи пътуването ти успешно; и ще вземеш жена за сина ми от рода ми и от бащиния ми дом. ⁴¹ Само тогава ще бъдеш свободен от заклеването ми, когато отидеш при рода ми; и ако не ти я дадат, тогава ще бъдеш свободен от заклеването ми. ⁴² И като пристигнах днес на извора, рекох: Господи, Боже на господаря ми Авраама, моля, ако правиш пътуването ми, по което ходя, успешно, ⁴³ ето, аз стоя при водния извор; момата, която излезе да налее вода, и аз ѝ река: Я ми дай да пия малко вода от водоноса ти, ⁴⁴ и тя ми рече: И ти пий, и ще наля и за камилите ти, - тя нека е жената, която Господ е отредил за сина на господаря ми. ⁴⁵ Докато още говорех в сърцето си, ето, Ревека излезе с водоноса на рамото си. И като слезе на извора и наля, рекох ѝ: Я ми дай да пия. ⁴⁶ И тя бързо сне водоноса от рамото си и рече: Пий, и ще напоя и камилите ти. И тъй, аз пих, а тя напои и камилите. ⁴⁷ Тогава я попитах, казвайки: Чия си дъщеря? А тя рече: Аз съм дъщеря на Ватуила, Нахоровия син, когото му роди Мелха. Тогава турих обията на лицето ѝ и гривните на ръцете ѝ. ⁴⁸ И наведох се та се поклоних на Господа и благослових Господа, Бога на господаря ми Авраама, Който ме доведе по правия път, за да взема за сина на господаря ми братовата му дъщеря. ⁴⁹ Сега, прочее, ако искате да постъпите любезно и вярно спрямо господаря ми, кажете ми; и ако не, *нак* ми кажете, за да се обърна надясно или наляво. ⁵⁰ А Лаван и Ватуил в отговор рекоха: От Господа стана това; ние не можем да ти речем ни зло, ни добро. ⁵¹ Ето Ревека пред тебе; вземи я и си иди; нека бъде жена на сина на господаря ти, както Господ е говорил. ⁵² Като чу думите им, Авраамовият слуга се поклати на Господа до земята. ⁵³ И слугата извади сребърни и златни накити и облекла та ги даде на Ревека; така също даде скъпи дарове на брат ѝ и на майка ѝ. ⁵⁴ Подир това, той и хората, които бяха с него, ядоха и пиха и пренощуваха; и като станаха сутринта, *слугата* рече: Изпратете ме при господаря ми. ⁵⁵ А брат ѝ и майка ѝ ка-

заха: Нека поседи момата с нас известно време, най-малко десетина дни, после нека иде. ⁵⁶ Но той им каза: Не ме спирайте, тъй като Господ е направил пътуването ми успешно; изпратете ме да ида при господаря си. ⁵⁷ А те рекоха: Да повикаме момата и да я попитаме, какво ще каже. ⁵⁸ И тъй, повикаха Ревека и рекоха ѝ: Отиваш ли с тоя човек? А тя рече: Отивам. ⁵⁹ И така, изпратиха сестра си Ревека с бавачката ѝ и Авраамовия слуга с хората му. ⁶⁰ И благословиха Ревека, като ѝ рекоха: Сестро наша, да се родят от тебе хиляди по десет хиляди, и потомството ти да завладее портата на ненавистниците си. ⁶¹ И Ревека и слугите ѝ станаха, възседнаха камилите и отидоха след човека. Така, слугата взе Ревека и си замина. ⁶² А Исаак идеше от Вир-лахай-рои, защото живееше в южната земя. ⁶³ И като излезе Исаак, за да размишлява на полето привечер, подигна очи и видя, и, ето, камили се приближаваха. ⁶⁴ Също и Ревека повдигна очи и видя Исаака; и слезна от камилата. ⁶⁵ Защото беше рекла на слугата: Кой е оня човек, който иде през полето насреща ни? И слугата беше казал: Това е господарят ми. Затова тя взе покривалото си и се покри. ⁶⁶ И слугата разказа на Исаака всичко, което бе извършил. ⁶⁷ Тогава Исаак въведе Ревека в шатрата на майка си Сара и я взе, и тя му стана жена, и той я обикна. Така Исаак се утеши след *смъртта* на майка си.

25
¹ А Авраам взе и друга жена, на име Хетура. ² Тя му роди Земрана, Иоксана, Мадана, Медиама, Есвока и Шуаха. ³ И Иоксан роди Сава и Дедана; а синовете на Дедана бяха Асурим, Латусиим и Лаомим. ⁴ А синовете на Медиама бяха Гефа, Ефер, Енох, Авида и Елдага; всички тия бяха потомци на Хетура. ⁵ Но Авраам даде целия си имот на Исаака. ⁶ А на синовете на наложниците си Авраам даде подаръци и, докато беше още жив, изпрати ги към изток, в източната земя, далеч от сина си Исаака. ⁷ И числото на годините на живота на Авраама, колкото живя, беше сто седемдесет и пет години. ⁸ И Авраам издъхна, като умря в честита старост, стар и сит *от дни*; и прибра се при людето си. ⁹ А синовете му Исаак и Исмаил го погребяха в пещерата Махпеллах, в нивата на Ефрона, син на Саара, хетееца, която е срещу Мамврий, ¹⁰ нивата, която Авраам купи от хетейците; там беше погребан Авраам, *също* и жена му Сара. ¹¹ А подир смъртта на Авраама, Бог благослови сина му Исаака; а Исаак живееше при Вир-лахай-рои. ¹² Ето потомството на Авраамовия син Исмаил, когото египтянката Агар, Сарината слугиня, роди на Авраама; ¹³ и ето имената на Ис-

маиловите синове, имената им според родовете им: Исмаиловият първороден - Наваиот, после
 14 Кидар, Адвеил, Мавсам, ¹⁴Масма, Дума, Маса,
 15, 16 ¹⁵Адад, Тема, Етур, Нафис и Кедиа. ¹⁶Тия са
 Исмаиловите синове, тия са имената им според
 колибите им и според оградените им села: два-
 надесет племеначници според племената им.
 17 ¹⁷И ето годините на Исмаиловия живот, годи-
 ни сто тридесет и седем; и като издъхна, умря и
 18 прибра се при людете си. ¹⁸А *потомците* му се
 населиха в *земите* от Евила до Сур, който е сре-
 щу Египет, като се отива към Асирия; *Исмаил* се
 19 засели независим от всичките си братя. ¹⁹Ето и
 потомството на Авраамовия син Исаак; Авра-
 20 ам роди Исаака, ²⁰а Исаак беше на четириде-
 сет години, когато взе за жена Ревека, дъщеря
 на сириеця Ватуил от Падан-арам, и сестра на
 21 сириеця Лавана. ²¹И молеше се Исаак на Гос-
 пода за жена си, защото беше бездетна; Господ
 22 го послуша и жена му Ревека зачна. ²²А децата
 се блъскаха едно друго вътре в нея; и тя рече:
 Ако е така, защо да живея? И отиде да се допи-
 23 та до Господа. ²³А Господ ѝ рече: - Два народа
 са в утробата ти, И две племена ще се разделят
 от корема ти; Едното племе ще бъде по-силно
 от другото племе; И по-големият ще слугува на
 24 по-малкия. ²⁴И когато се изпълни времето ѝ да
 25 роди, ето, близнета имаше в утробата ѝ. ²⁵Пъ-
 рвият излезе червен, цял космат, като кожата
 26 дреха; и наименуваха го Исав°. ²⁶После изле-
 зе брат му, държейки с ръката си петата на Ис-
 ава; затова се нарече Яков°. А Исаак беше на
 27 шестдесет години когато тя ги роди. ²⁷И като
 порастнаха децата, Исав стана изкусен ловец,
 полски човек; а Яков беше тих човек и живее-
 28 ше в шатрите. ²⁸И Исаак обичаше Исава, защо-
 то ядеше от лова му; а Ревека обичаше Якова.
 29 ²⁹Един ден Яков си вареше вариво, а Исав дой-
 30 де от полето изнемощял; ³⁰И Исав каза на Яко-
 ва: Я ми дай да ям от червеното, това червено
вариво, защото съм изнемощял; (затова той се
 31 нарече Едом)°. ³¹И рече Яков: Най-напред про-
 32 дай ми първородството си. ³²А Исав рече: Виж
 аз съм на умирање; за какво ми е това първород-
 33 ство? ³³И Яков рече: Най-напред закълни ми
 се; и той му се закле, и продаде първородството
 34 си на Якова. ³⁴Тогавя Яков даде на Исава хляб
 и вариво от леща; и той яде и пи, и стана та си
 отиде. Така Исав презря първородството си.
26 ¹И настана глад по земята, освен първия
 глад, който беше в Авраамовите дни, та Исаак
 отиде в Герар, при филистимския цар Авиме-
 2 лех, ²защото Господ беше му се явил и рекъл:

Не слизай в Египет; живея в земята, за която ще
 ти кажа; ³остани в тая земя и аз ще бъда с тебе ³
 и ще те благословя, защото на тебе и на потом-
 ството ти ще дам всички тия земи, в утвържде-
 ние на клетвата, с която се заклех на баща ти
 Авраама; ⁴и ще умножа потомството ти като ⁴
 небесните звезди, и ще дам на потомството ти
 всички тия земи; и в твоето потомство ще се
 благославят всичките народи на земята; ⁵поне- ⁵
 же Авраам послуша гласа Ми, и опази заръчва-
 нето Ми, заповедите Ми, повеленията Ми и за-
 коните Ми. ⁶Затова Исаак се настани в Герар. ⁶
⁷И местните жители го запитаха за жена му; а ⁷
 той рече: Сестра ми е; защото се боеше да ка-
 же: Жена ми е, *като си думаше*: Да не би мест-
 ните жители да ме убият поради Ревека; поне-
 же тя беше красива на глед. ⁸А след като беше ⁸
 преседял там дълго време, филистимският цар
 Авимелех, като погледна от прозореца, видя, че
 9 Исаак играеше с жена си Ревека. ⁹Тогавя Ави-
 мелех повика Исаака и рече: Ето, тя наистина
 ти е жена; а защо каза ти: Сестра ми е? Исаак
 му каза: Защото си рекох: да не би да бъда убит
 поради нея. ¹⁰И рече Авимелех: Що е това, кое- ¹⁰
 то си ни сторил? Лесно можеше някой от лю-
 дете да лежи с жена ти, и ти щеше да ни навле-
 чеш грях. ¹¹Затова Авимелех заръча на всички- ¹¹
 те люде, казвайки: Който докачи тоя човек или
 жена му непременно ще се умъртви. ¹²И Иса- ¹²
 ак пося в оная земя и събра през същото лято
 стократно; и Господ го благослови. ¹³Човекът ¹³
 се възвеличаваше и продължаваше да става ве-
 лик, додето стана твърде велик. ¹⁴Той придоби ¹⁴
 овци, придоби и говеда и много слуги; а фили-
 стимците му завиждаха; ¹⁵и филистимците за- ¹⁵
 трупяха и напълниха с пръст всичките кладен-
 ци, които бащините му слуги бяха изкопали в
 16 дните на баща му Авраама. ¹⁶И Авимелех ка- ¹⁶
 за на Исаака: Иди си от нас, защото си станал
 много по-силен от нас. ¹⁷Затова Исаак си оти- ¹⁷
 де от там, разпъна шатрите си в Герарската до-
 лина и там живееше. ¹⁸А Исаак изкопа наново ¹⁸
 водните кладенци, които бяха изкопани в дни-
 те на баща му Авраама, (защото филистимци-
 те ги бяха затрупали след Авраамовата смърт)
 и нарече ги по имената, с които баща му беше
 ги нарекъл. ¹⁹И Исааковите слуги копаха в до- ¹⁹
 лината и намериха там кладенец с текуща вода.
²⁰Но Герарските говедари се караха с Исаако- ²⁰
 вите говедари, казвайки: Наша е водата: зато-
 ва *Исаак* нарече кладенеца Есен°, понеже се ка-
 раха за него. ²¹После изкопаха друг кладенец, ²¹
 но и за него се караха; затова го нарече Сит-

22 на°. ²² Тогава той се премести от там и изкопа друг кладенец, и за него не се караха; и нарече го Роовот°, като думаше: Защото сега Господ ни даде пространно място, и ние ще се наплодим в тая земя. ²³ От там отиде във Вирсавее. ²⁴ И Господ му се яви през същата нощ и рече: Аз съм Бог на баща ти Авраама; не бой се, защото Аз съм с тебе, ще те благословя и ще умножа твоето потомство, заради слугата Ми Авраама.

25 ²⁵ И той издигна там олтар и призва Господното Име; разпъна и шатъра си там, и там Исааковите слуги изкопаха кладенец. ²⁶ Тогава Авимелех отиде при него от Герар с приятеля си Охозата° и военачалника си Фихола. ²⁷ И Исаак им рече: Защо сте дошли при мене, като ме мразите и ме изпъдихте изпомежду си? ²⁸ А те казаха: Видяхме явно, че Господ е с тебе, и си рекохме: Нека се положи клетва между нас, между нас и тебе, и нека направим договор с тебе, ²⁹ че няма да ни сториш зло, както и ние не те докачихме, и както само добро ти правихме и те изпратихме с мир. Сега *виждаме, че* ти си благословеният от Господа. ³⁰ Тогава *Исаак* им даде угощение и те ядоха и пиha. ³¹ На сутринта станаха рано и се заклеха един за друг; после Исаак ги изпрати, и те си отидоха от него с мир. ³² И в същия ден Исааковите слуги дойдоха и му известиха за кладенеца, който бяха изкопали, и му рекоха: Намерихме вода. ³³ И нарече го Савее; от това името на града е Вирсавее до днес. ³⁴ А когато Исаав беше на четиридесет години взе за жена Юдита, дъщеря на хетееца Веири, и Васемата, дъщеря на хетееца Елон. ³⁵ Те бяха горчивина за душата на Исаака и Ревека.

27 ¹ Когато остаря Исаак и очите му ослабнаха, та не можеше да види, повика по-големия си син Исаав и му рече: Синко. А той му рече: Ето ме. ² Тогава той каза: Виж сега, аз вече остарях; не зная кой ден ще умра; ³ вземи прочее, още сега оръжията си, тула си и лъка си, излез на полето и улови ми лов, ⁴ та ми сготви вкусно ястие, каквото аз обичам и донеси ми да ям, за да те благослови душата ми преди да умра.

5 ⁵ А Ревека чу, когато говореше Исаак на сина си Исава. И Исаав отиде на полето да улови лов и го донесе. ⁶ Тогава Ревека продума на сина си Якова, казвайки: Виж, аз чух баща ти да говори на брата ти с тия думи: ⁷ Донеси ми лов и сготви ми вкусно ястие, за да ям и да те благословя пред Господа преди да умра. ⁸ Сега, прочее, синко, каквото ти поръчам, послушай думите ми. ⁹ Иди още сега в стадото и донеси ми от там две добри ярета и аз ще сготвя вкусно ястие за баща ти, каквото той обича; ¹⁰ и ти ще го прине-

сеш на баща си да яде, за да те благослови преди да умре. ¹¹ Но Яков рече на майка си Ревека: Виж брат ми Исаав е космат, а аз съм гладък. ¹² Може би ще ме попипа баща ми, и аз ще се явя пред него като измамник, та ще навлека на себе си проклятие, а не благословение. ¹³ А майка му рече: Нека твоето проклятие падне върху мене, синко; само послушай думите ми, и иди та ми ги донеси. ¹⁴ И тъй, той отиде, взе ги и ги донесе на майка си; и майка му сготви вкусно ястие, каквото баща му обичаше. ¹⁵ После Ревека взе по-добрите дрехи на по-стария си син Исава, които се намираха в къщи при нея и с тях облече по-младия си син Якова. ¹⁶ И зави ръцете му и гладкото на шията му с ярешките кожи. ¹⁷ Тогава даде в ръцете на сина си Якова вкусно-то ястие и хляба, който бе приготвила. ¹⁸ И тъй, той отиде при баща си и рече: Тате. А Исаак рече: Ето ме; кой си ти, синко? ¹⁹ И Яков рече на баща си: Аз съм първородният ти Исаав; сторих каквото ми поръча; стани, моля ти се, седни и яж от лова ми, за да ме благослови душата ти. ²⁰ Но Исаак рече на сина си: Как стана, синко, че го намери толкова скоро? А той рече: Защото Господ, твоят Бог ми даде добър успех. ²¹ Тогава Исаак рече на Якова: Моля, синко, приближи се, за да те попипам да ли си същият ми син Исаав, или не. ²² И приближи се Яков при баща си Исаака; и той, като го попипа, рече: Гласът е глас Яковов, а ръцете са ръце Исаавови. ²³ И не го позна, защото ръцете му бяха космати, като ръцете на брата му Исава; и благослови го. ²⁴ И каза: Ти ли си същият ми син Исаав? А той рече: Аз. ²⁵ Тогава каза: Принеси ми и ще ям от лова на сина си, за да те благослови душата ми. И принесе му, та яде; донесе му и вино, та пи.

26 А баща му Исаак му рече: Приближи се сега и целуни ме, синко. ²⁷ И той се приближи та го целуна; и *Исаак* помириса дъха на облеклото му, и го благослови, казвайки: - Ето, дъхът на сина ми Е като дъх на поле, което е благословил Господ. ²⁸ Бог да ти даде от росата на небото, И от тлъстината на земята, И изобилие на жито и на вино. ²⁹ Племена да ти слугуват И народи да ти се покланят; Бъди господар на братята си, И да ти се покланят синовете на майка ти. Проклет всеки, който те къльне, И благословен всеки, който те благославя. ³⁰ Щом като свърши Исаак да благославя Якова, и Яков току що беше се разделил с баща си Исаака, дойде брат му Исаав от лова си. ³¹ Също и той сготви вкусно ястие, принесе на баща си и му рече: Да стане баща ми и да яде от лова на сина си, за да ме благослови душата ти. ³² А баща му

Исаак му рече: Кой си ти? И той каза: Аз съм син ти, първородният ти, Исав. ³³ Тогава Исаак се разтрепери твърде много, и каза: А кой ще е оня, който улови лов и ми принесе, та ядох от всичко преди да дойдеш ти, и го благослових? - Да! и благословен ще бъде. ³⁴ Когато чу Исав бащините си думи, извика със силен и жалостен вик и рече на баща си: Благослови ме, ей мене, тате. ³⁵ А той рече: Брат ти дойде с мама и взе твоето благословение. ³⁶ И рече Исав: Право са го нарекли Яков, защото сега втори път той ме е изместил: отне първородството ми и, ето, сега е отнел и благословието ми. И рече: Не си ли задържал за мене благословение? ³⁷ А Исаак в отговор рече на Исава: Ето, поставих го господар над тебе, направих всичките му братя негови слуги, и надарих го с жито и вино; какво, прочее, да сторя за тебе, синко? ³⁸ И Исав рече на баща си: Само едно ли благословение имаш, тате? Благослови ме, ей мене, тате. И Исав плака с висок глас. ³⁹ Тогава баща му Исаак в отговор му каза: Ето, твоето желание ще бъде в тлъстите места на земята, Наросявани от небето горе; ⁴⁰ С ножа си ще живееш, а на брата си ще слугуваш; Но когато възстанеш Ще строшиш ярема му от врата си. ⁴¹ И Исав мразеше Якова поради благословието, с което баща му го благослови; и думаше Исав в сърцето си: Скоро ще настанат дните, когато ще оплакваме баща си, тогава ще убия брата си Якова. ⁴² И казаха на Ревека думите на по-стария й син Исав; затова тя прати да повикат по-младия й син Якова, и му рече: Виж, брат ти Исав се утешава относно тебе, че ще те убие. ⁴³ Сега прочее, синко, послушай думите ми: стани, та бягай при брата ми Лавана в Харан, ⁴⁴ и поживей при него известно време, доде премине яростта на брата ти, - ⁴⁵ доде премине от тебе гнева на брата ти, и той забрави това, което си му сторил; тогава ще пратя да те доведат от там. Защо да се лиша и от двама ви в един ден? ⁴⁶ И Ревека каза на Исаака: Омръзна ми живота поради хетейските дъщери. Ако Яков вземе жена от хетейските дъщери, каквито са тия от дъщерите на тая земя, защо живея?

28 ¹ Тогава Исаак повика Якова, и, като го благослови, поръча му, казвайки: Да не вземеш жена от ханаанските дъщери. ² Стани, иди в Падан-арам, в дома на майчиния ти баща Ватуил, и от там вземи жена, от дъщерите на вуйчо ти Лавана. ³ И Бог Всемогъщи да те благослови и да те наплоди и умножи, така щото да произлязат от тебе редица племена; ⁴ и даденото на Авраама благословение да го даде на тебе и на

потомството ти с тебе, за да наследиш земята в която си пришелец, която Бог даде на Авраама. ⁵ Така Исаак изпрати Якова; и той отиде в Падан-арам при Лавана, син на сириеця Ватуила, и брат на Ревека, майка на Якова и Исава. ⁶ А Исав, като видя, че Исаак благослови Якова и го изпрати в Падан-арам, да си вземе жена от там, и че, като го благослови, поръча му, казвайки: Да не вземеш жена от Ханаанските дъщери; ⁷ и че Яков послуша баща си и майка си та отиде в Падан-арам; ⁸ и като видя Исав, че ханаанските дъщери не се нравеха на баща му Исаака, ⁹ то Исав отиде при Исмаила и, освен другите си жени, взе за жена и Маелета, дъщеря на Авраамовия син Исмаил, сестра на Новаита. ¹⁰ Яков, прочее, излезе от Вирсавее и отиде към Харан. ¹¹ И, като стигна на едно място, пренощува там, защото слънцето беше залязло; и взе от мястото един камък та го тури за възглавница, и легна да спи на това място. ¹² И сънува, и ето стълба изправена на земята, чийто връх стигаше до небето; и Божиите ангели се качваха и слизаха по нея. ¹³ И Господ стоеше над нея, и каза: Аз съм Господ, Бог на баща ти Авраама, и Бог на Исаака; земята на която лежиш ще дам на тебе и на потомството ти. ¹⁴ Твоето потомство ще бъде *многочислено*, като земния пясък; ти ще се разшириш към запад и към изток, към север и към юг; и чрез тебе и чрез твоето потомство ще се благословят всички племена на земята. ¹⁵ Ето, Аз съм с тебе и ще те пазя, където и да идеш, и ще те върна пак в тая земя; защото няма да те оставя, докле не извърша това, за което ти говорих. ¹⁶ А като се събуди Яков от съня си, рече: Наистина Господ е на това място, а аз не съм знаел. ¹⁷ И убоя се, и рече: Колко е страшно това място! Това не е друго освен Божий дом, това е врата небесна. ¹⁸ На сутринта, като стана Яков рано, взе камъка, който си беше турил за възглавница, изправи го за стълб, и изля масло на върха му. ¹⁹ И наименува онова място Ветил[°]; а преди името на града беше Луз. ²⁰ Тогава Яков се обрече и каза: Ако бъде Бог с мене, и ме опази в това пътуване, по което отивам, и ми даде хляб да ям и дрехи да се облека, ²¹ така щото да се завърна с мир в бащиния си дом, тогава Господ ще бъде мой Бог, ²² и тоя камък, който изправих за стълб, ще бъде Божий дом; и от всичко, що ми дадеш, ще дам десетък на Тебе.

29 ¹ Тогава Яков тръгна и отиде в земята на източните жители. ² И погледна, и, ето, кладенец на полето, и там три стада овци, които почиваха при него, защото от оня кладенец на-

появаха стадата; и върху отвора на кладенеца
 3 имаше голям камък. ³ И когато се събираха там
 всичките стада, отваляха камъка от отвора на
 кладенеца та напояваха стадата; после пак ту-
 4 ряха камъка на мястото му над отвора на кла-
 денеца. ⁴ И Яков каза на *овчарите*: Братя, от где
 5 сте? А те рекоха: От Харан сме. ⁵ И рече им: По-
 знавате ли Лавана, Нахоровия син? Отговори-
 6 ха: Познаваме. ⁶ И рече им: Здрав ли е? А те
 рекоха: Здрав е; и ето дъщеря му Рахил иде с
 7 овците. ⁷ А той каза: Виджте, още е много рано,
 не е време да се прибира добитъкът; напойте
 8 овците и идете да ги пасете. ⁸ А те рекоха: Не
 можем доде се не съберат всичките стада и не
 отвалят камъка от отвора на кладенеца; тогава
 9 напояваме овците. ⁹ Докато им говореше още,
 дойде Рахил с бащините си овци, защото тя ги
 10 пасеше. ¹⁰ А като видя Яков Рахил, дъщерята на
 вуйка си Лавана, и овците на вуйка си Лавана,
 Яков се приближи та отвали камъка от отвора
 на кладенеца; и напои стадото на вуйка си Ла-
 11 вана. ¹¹ И Яков целуна Рахил и заплака с висок
 12 глас. ¹² И Яков каза на Рахил, че е брат на баща
 й, и че е син на Ревека; а тя се затече, та извести
 13 на баща си. ¹³ А Лаван, като чу за своя сестри-
 ник Яков, затече се да го посрещне; и прегър-
 на го, целуна го и го заведе у дома си. Тогава
 14 Яков разказа на Лавана всичко. ¹⁴ И Лаван му
 рече: Наистина ти си моя кост и моя плът. И
 15 Яков живя при него един месец. ¹⁵ След това Ла-
 ван рече на Якова: Нима, като си ми брат, ти ще
 16 ми работиш безплатно? Кажй ми, каква да ти
 бъде заплатата. ¹⁶ А Лаван имаше две дъщери:
 17 името на по-старата беше Лия, а името на по-
 младата Рахил, ¹⁷ на Лия очите не бяха здрави;
 18 а Рахил имаше хубава снага и хубаво лице. ¹⁸ И
 Яков, понеже обикна Рахил, рече: Ще ти рабо-
 19 тям седем години за по-малката ти дъщеря, Ра-
 хил. ¹⁹ И рече Лаван: По-добре да я дам на те-
 бе, отколкото да я дам на друг мъж; живеј при
 20 мене. ²⁰ И тъй, Яков работи за Рахил седем го-
 дини; но, поради любовта му към нея, те му се
 21 видяха като няколко дни. ²¹ След това Яков ка-
 за на Лавана: Дай жена ми, защото дойде вече
 22 време да вляза при нея. ²² И тъй, Лаван събра
 всичките хора от това място и даде угощение.
 23 ²³ А вечерта взе дъщеря си Лия, та му я доведе;
 24 и той влезе при нея. ²⁴ И Лаван даде слугинята
 25 си Зелфа за слугиня на дъщеря си Лия. ²⁵ Но на
 утринта, ето че беше Лия. И Яков рече на Лавана:
 26 Що е това, което ми стори ти? Нали за Рахил
 ти работих? Тогава защо ме излъга? ²⁶ А Лаван
 каза: В нашето място няма обичай да се дава по-

младата преди по-старата. ²⁷ Свърши *сватбар-* 27
ската седмица с тая; и ще ти дам и оная за ра-
 ботата, която ще ми вършиш още седем години.
²⁸ И Яков стори така; свърши седмицата с *Лия и* 28
тогава Лаван му даде дъщеря си Рахил за же-
 на. ²⁹ И Лаван даде слугинята си Вала за слуги- 29
 ня на дъщеря си Рахил. ³⁰ И Яков влезе при Ра- 30
 хил, и обикна Рахил повече от Лия; и работи на
Лавана още седем години. ³¹ А Господ, понеже 31
 видя, че Лия не беше обичана, отвори утроба-
 та й; а Рахил беше бездетна. ³² И тъй, Лия зачна 32
 и роди син, и наименува го Рувим°, защото си
 думаше: Господ погледна на неволята ми; сега
 мъжът ми ще ме обикне. ³³ И пак зачна и роди 33
 син; и рече: Понеже чу Господ, че не съм лю-
 бима, затова ми даде и тоя син; и наименува го
 Симеон°. ³⁴ Пак зачна и роди син; и рече: Сега 34
 вече мъжът ми ще се привърже към мене, за-
 щото му родих три сина; затова го наименува
 Левий°. ³⁵ И пак зачна и роди син; и рече: Тоя 35
 път ще възхваля Господа; затова го наименува
 Юда°. И престана да ражда.

¹ А като видя Рахил, че не раждаше деца на **30**
 Якова, Рахил завидя на сестра си и рече на Яко-
 ва: дай ми чада, иначе аз ще умра. ² А Яков се 2
 разгневи на Рахил, и рече: Нима съм аз, а не
 Бог, Който е лишил утробата ти от плод? ³ А тя 3
 рече: Ето слугинята ми Вала; влез при нея, и тя
 да роди на коленете ми, та да придобия и аз де-
 ца чрез нея. ⁴ И тъй, тя му даде слугинята си Ва- 4
 ла за жена; и Яков влезе при нея. ⁵ И Вала зачна 5
 и роди син на Якова. ⁶ Тогава рече Рахил: Бог 6
 отсъди за мене, послуша и гласа ми, та ми даде
 син; затова го наименува Дан°. ⁷ И Вала, слуги- 7
 нята на Рахил, пак зачна и роди втори син на
 Якова. ⁸ Тогава рече Рахил: Силна борба водих 8
 със сестра си, и надвих; затова го наименува
 Нефталим°. ⁹ Когато видя Лия, че престана да 9
 ражда, взе слугинята си Зелфа та я даде на Яко-
 ва за жена. ¹⁰ И Зелфа, слугинята на Лия, роди 10
 син на Якова. ¹¹ И рече Лия: Щастие дойде; за 11
 това го наименува Гад°. ¹² И Зелфа слугинята 12
 на Лия, роди втори син на Якова. ¹³ Тогава рече 13
 Лия: Честита съм; защото честита ще ме на-
 рекат жените; затова го наименува Асир°. ¹⁴ И 14
 през времето на пшеничената жетва, Рувим, ка-
 то излезе, намери мандрагорови ябълки на по-
 лето и ги донесе на майка си Лия; и Рахил рече
 на Лия: Я ми дай от мандрагоровите ябълки на
 сина ти. ¹⁵ А тя й рече: Малко ли ти е дето си от- 15
 нела мъжа ми, та искаш да отнемеш мандраго-
 ровите ябълки на сина ми? Тогава Рахил й рече:
 Като е тъй, нека лежи с тебе тая нощ за манд-

16 рагоровите ябълки на сина ти. ¹⁶ И така, когато
дойде Яков вечерта от полето, Лия излезе да го
посрещне и рече: При мене да влезеш, защото
наистина те откупих с мандрагоровите ябълки
17 на сина си. И лежа с нея оная нощ. ¹⁷ И Бог по-
слуша Лия; и тя зачна; и роди пети син на Яко-
18 ва. ¹⁸ Тогава рече Лия: Бог ми даде награда за
гдето дадох слугинята си на мъжа си, затова го
19 наименува Исахар°. ¹⁹ И Лия пак зачна и роди
20 шести син на Якова. ²⁰ И рече Лия: Бог ми да-
де добър дар, сега мъжът ми ще живее с мене,
защото му родих шест сина; затова го наимену-
21 ва Завулон°. ²¹ И после роди дъщеря, която на-
22 именува Дина°. ²² След това Бог си спомни за
23 Рахил; Бог я послуша и отвори утробата ѝ. ²³ Тя
зачна и роди син, и рече: Бог отне от мене по-
24 зора. ²⁴ И наименува го Иосиф°, като думаше:
25 Господ да ми прибави и друг син. ²⁵ А като ро-
ди Рахил Иосифа, Яков рече на Лавана: Пусни
ме да си отида в моето място и в отечеството
26 си. ²⁶ Дай ми жените и децата ми, за които съм
ти работил, за да си отида; защото ти знаеш ра-
27 ботата, която ти свърших. ²⁷ А Лаван му рече:
Ако съм придобил твоето благоволение, *оста-*
ни; защото разбрах, че Господ ме е благословил
28 заради тебе. ²⁸ Рече още: Кажми ми каква запла-
29 та искаш, и ще ти я дам. ²⁹ А Яков му каза: Ти
знаеш, как съм ти работил, и как е бил добитъ-
30 кът ти при мене. ³⁰ Защото това, което имаше ти
преди моето идване, беше малко; а сега нарасна
и стана много. С моето идване Господ те благо-
31 слови. Но сега, кога ще промисля и за своя си
дом? ³¹ А той рече: Какво да ти дам? И Яков ка-
за: Не ми давай нищо; ако направиш, каквото
32 ти кажа, аз пак ще пазя и паса стадото ти; ³² ще
премина днес през цялото ти стадо и ще отлъча
от него всяка капчеста и пъстра и всяка черни-
кава между овците, и *всяка* пъстра и капчеста
33 между козите; те ще ми бъдат заплатата. ³³ И
занапред, когато дойдеш да прегледаш запла-
тата ми, моята правота ще засвидетелствува за
мене - всяка коза, която не е капчеста и пъстра,
и всяка овца, която не е черна, тя, *ако се намери*
34 у мене, ще се счита за крадена. ³⁴ И рече Лаван:
35 Нека да бъде според както си казал. ³⁵ И тъй в
същия ден Лаван отлъчи нашарените с линии
и пъстрите козли, всичките капчести и пъстри
кози, всичките, на които имаше бяло и всички-
те черни между овците, та ги предаде в ръце-
36 те на Якововите синове, ³⁶ и постави тридневен
път между себе си и Якова; а Яков пасеше оста-
37 налите от Лавановите стада. ³⁷ Тогава Яков взе
зелени пръчки от топола, от леска и от явор и

изрязва по тях бели ивици, така щото да се ви-
жда бялото по пръчките. ³⁸ Тия пръчки, по ко-
38 ито беше изрязал белите ивици, тури пред ста-
дата в коритата, в поилата, дето дохождаха ста-
дата да пият; и, като зачеваха, когато дохожда-
ха да пият, ³⁹ то стадата зачеваха пред пръчки-
39 те, и стадата раждаха нашарени с линии, кап-
чести и пъстри. ⁴⁰ И Яков отлъчваше агнетата
40 и обръщаше лицата на овците към нашарени-
те и към всичките черни от Лавановото стадо;
а своите стада тури отделно, и не ги тури с Ла-
вановите овци. ⁴¹ И когато по-силните овци за-
41 чеваха, Яков туряше пръчките в коритата пред
очите на стадото, за да зачеват между пръчки-
те. ⁴² А когато овците бяха по-слаби, не ги ту-
42 ряше; така че се падаха по-слабите на Лавана, а
по-силните на Якова. ⁴³ Така човекът забогатя
43 твърде много, и придоби големи стада, слугини
и слуги, камили и осли.

31 ¹ А Яков чу думите на Лавановите синове,
които казваха: Яков отне целия имот на баща
ни, и от бащиния ни имот придоби цялото това
богатство. ² И, ето, Яков видя, че лицето на Ла-
2 вана не беше към него тъй както преди. ³ А Гос-
3 под рече на Якова: Върни се в отечеството си и в
рода си, и аз ще бъда с тебе. ⁴ Тогава Яков пра-
4 ти да повикат Рахил и Лия на полето при ста-
дото му; ⁵ и рече им: Виждам, че бащиното ви
5 лице не е към мене тъй както преди; но Бог на
баща ми е бил с мене. ⁶ А вие знаете, че с цялата
6 си сила работих на баща ви. ⁷ Но баща ви ме из-
7 лъга и десет пъти променя заплатата ми; обаче
Бог не го остави да ми напакости. ⁸ Ако кажеше
8 така: Капчестите ще ти бъдат заплатата, тогава
цялото стадо раждаше капчести; а ако кажеше
така: Шарените ще ти бъдат заплатата, тогава
цялото стадо раждаше шарени. ⁹ Така Бог отне
9 стадото на баща ви и го даде на мене. ¹⁰ И едно
10 време, когато зачеваше стадото, подигнах очи
и видях насъне, че, ето, козлите, които се кач-
ваха на стадото бяха шарени, капчести и сиви.
¹¹ И ангел Божий ми рече в съня: Якове; И аз
11 отговорих: Ето ме. ¹² И той каза: Подигни сега
12 очи и виж, че всичките козли, които се качват
на стадото, са шарени, капчести и сиви; защо-
то видях всичко, що ти прави Лаван. ¹³ Аз съм
13 Бог на Ветил, гдето ти помаза стълб с масло и
гдето Ми се обрече. Стани сега, излез из тая зе-
мя и се върни в родината си. ¹⁴ Рахил и Лия в
14 отговор му рекоха: Имаме ли ние още дял или
наследство в бащиния си дом? ¹⁵ Не счете ли ни
15 той като чужденки, защото ни продаде и даже
изяде дадените за нас пари? ¹⁶ Защото цялото
16

богатство, което Бог отне от баща ни, е наше и на нашите чада. Затова, стори сега, каквото Бог ти е казал. ¹⁷ Тогава Яков стана и тури децата си и жените на камилите. ¹⁸ И подкара всичкия си добитък и целия си имот що бе придобил, спечеления от него добитък, който бе събрал в Падан-арам, за да отиде в Ханаанската земя при баща си Исаака. ¹⁹ А като беше отишъл Лаван да стриже овците си, Рахил открадна домашните идоли на баща си. ²⁰ И тъй, Яков побягна скришно от сириеця Лавана, без да му извести, че си отива. ²¹ Побягна с целия си имот, стана та премина Ефрат[°] и отпрати се към Галаадската поляна. ²² А на третия ден известиха на Лавана, че Яков побягнал. ²³ Тогава Лаван, като взе със себе си братята си, гони го седем дни[°], и го стигна на Галаадската поляна. ²⁴ Но Бог дойде насъне, през нощта, при сириеця Лавана и му каза: Внимавай да не речеш на Якова ни зло, ни добро. ²⁵ И така, Лаван стигна Якова. Яков беше разпънал шатрата си на бърдото, а Лаван с братята си разпъна своята на Галаадската поляна. ²⁶ И Лаван рече на Якова: Що стори ти? Защо побягна скришно и отведе дъщерите ми, като с нож заплени? ²⁷ Защо се скри, за да бягаш; и ме измами, а не ми яви, та да можех да те изпратя с веселие и с песни, с тъпани и с арфи, ²⁸ нито ме остави да целуна синовете и дъщерите си? Ти си сторил това без да мислиш. ²⁹ Ръката ми е доволно силна да ви напакостя; но Бог на баща ви ми говори нощес, казвайки: Внимавай да не речеш на Якова ни зло, ни добро. ³⁰ И сега вече си тръгнал, понеже ти е много домъчняло за бащиния ти дом; обаче, защо си откраднал боговете ми? ³¹ А Яков в отговор каза на Лавана: *Побягнах* понеже се уплаших; защото си рекох: Да не би да ми отнемеш на сила дъщерите си. ³² У когото намериш боговете си, той да не остане жив; пред братята ни прегледай, какво твое има у мене и си го вземи (защото Яков не знаеше, че Рахил ги бе откраднала). ³³ И тъй, Лаван влезе в Якововата шатра, в Лиината шатра и в шатрите на двете слугини, но не намери *боговете*. Тогава, като излезе от Лиината шатра, влезе в Рахилината шатра. ³⁴ А Рахил беше взела домашните идоли, турила ги в седлото на камилата и седеше на тях. А Лаван пипаше из цялата шатра, но не ги намери. ³⁵ И Рахил рече на баща си: Да ти се не зловиди, господарю, дете не мога да стана пред тебе, понеже имам обикновеното на жените. И той търси, но не намери идолите. ³⁶ Тогава Яков се разсърди и скара се с Лавана. Яков проговори и каза

на Лавана: Какво е престъплението ми? Какъв е грехът ми, та си се затекъл подир мене толкоз разпалено? ³⁷ Като претърси всичките ми вещи, какво намери от цялата си покъщнина? Сложи го тук пред моите братя и твоите братя и нека отсъдят между двама ни. ³⁸ Двадесет години вече съм бил при тебе; овците ти и козите ти не се изяловиха; и овните на стадото ти не изядох. ³⁹ Разкъсано от звяр не ти донесох; аз теглех загубата. От мене ти изискваше *откраднатото*, било че се открадне деня или нощя. ⁴⁰ Ето как беше с мене: деня пекът ме изнуряваше, а нощя - мразът, и сънят бягаше от очите ми. ⁴¹ Двадесет години вече съм бил в дома ти; четиринадесет години ти работих за двете ти дъщери и шест години за овците ти; и ти десет пъти промени заплатата ми. ⁴² Ако не беше с мене бащиният ми Бог, Бог на Авраама, Страхът на Исаака, ти без друго би ме изпратил сега без нищо. Бог видя моята неволя и труда на ръцете ми и те изобличи нощес. ⁴³ А Лаван в отговор рече на Якова: Тия дъщери са мои дъщери и децата са мои деца и стадата са мои стада, всичко що виждаш е мое; и какво да сторя днес на тия мои дъщери или на децата, които са народили? ⁴⁴ Но сега ела, аз и ти да направим договор, който да бъде свидетелство между мене и тебе. ⁴⁵ Тогава Яков взе камък и го изправи за стълб. ⁴⁶ Още Яков рече на братята си: Натрупайте камъни; и те взеха камъни та направиха грамада; и ядоха там край грамадата. ⁴⁷ Лаван я нарече Иегар Сахадута[°], а Яков я нарече Галаад[°]. ⁴⁸ И рече Лаван: Тая грамада е свидетел днес между мене и тебе. Поради това тя се наименува Галаад[°] и Масфа[°], защото думаше: Господ да бди между мене и тебе, когато сме далеч един от друг. ⁵⁰ Ако се обхождаш зле с дъщерите ми, или ако вземеш други жени, освен дъщерите ми, няма никой човек с нас за *свидетел*; но виж, Бог е свидетел между мене и тебе. ⁵¹ Лаван още каза на Якова: Гледай тая грамада и гледай стълба; който изправих между мене и тебе, ⁵² тая грамада да бъде свидетел, и стълбът да бъде свидетел, че аз няма да премина тая грамада към тебе, нито ти ще преминеш тая грамада и тоя стълб към мене, за зло. ⁵³ Бог Авраамов, Бог Нахоров, бащиният им Бог, нека съди между нас. И Яков се закле в Страх на баща си Исаака. ⁵⁴ Тогава Яков принесе жертва на поляната и повика братята си да ядат хляб, и ядоха хляб, и пренощуваха на поляната. ⁵⁵ И на утринта Лаван стана рано, целуна синовете си

31.21 Еврейски: реката. **23** Еврейски: седемдневно пътешествие. **47** Т.е., (Халдейски), Свидетелска грамада. **47** Т.е., (Еврейски), Свидетелска грамада. **49** Т.е., Стражарница.

и дъщерите си, благослови ги; и Лаван тръгна, та се върна в своето място.

32 ¹Тогава Яков отиде по пътя си и ангели Божии го срещнаха. ²А като ги видя, Яков рече: Това е Божие войнство; и наименува мястото Маханаим°. ³И Яков изпрати пред себе си вестители до брата си Исава в Сирийската земя, на местността Едом; ⁴и заръча им, казвайки: Така да речете на господаря ми Исава: Слугата ти Яков тъй говори: Бях пришелец при Лавана, и бавих се до сега; ⁵придобих говеда, осли и овци, слуги и слугини; и изпратих да известят на господаря ми, за да придобия благоволение от ти. ⁶А вестителите се върнаха при Якова и казаха: Ходихме при брата ти Исава; а и той иде да те посрещне, и четиристотин мъже с него. ⁷А Яков, като се уплаши много и се смути, раздели людете, които бяха с него, и стадата, говедата и камилите, на две дружини, казвайки: ⁸Ако налети Исава на едната дружина и я удари, останалата дружина ще се избави. ⁹Тогава Яков каза: Боже на баща ми Авраам, и Боже на баща ми Исаака, Господи, Който си ми рекъл: Върни се в отечеството си и при рода си и аз ще ти сторя добро, ¹⁰не съм достоен за най-малката от всичките милости и от всичката вярност, които си показал на слугата Си; защото *едвам* с тоягата си преминах тоя Йордан, а сега станах два стана. ¹¹Избави ме, моля Ти се, от ръката на брата ми, от ръката на Исава; защото се боя от него, да не би, като дойде, да поразии и мен и майка с чада. ¹²А Ти си казал: Наистина ще ти сторя добро и ще направя потомството ти като морския пясък, който поради множеството си не може да се изброи. ¹³Като пренощува там оная нощ, взе от онова, що му дойде под ръка, за подарък на брата си Исава: ¹⁴двеста кози и двадесет козли, двеста овци и двадесет овни, ¹⁵тридесет дойни камили с малките им, четиридесет крави и десет юнци, двадесет ослици и десет жребчета, ¹⁶и предаде всяко стадо отделно в ръцете на слугите си. И рече на слугите си: Минете пред мене, и оставете разстояние между едно стадо и друго. ¹⁷На първия заръча, като каза: Когато те срещне брат ми Исава и те попита, казвайки: Чий си? Къде отиваш? Чии са тия пред тебе? ¹⁸Тогава ще кажеш: Те са на слугата ти Якова; подарък е, който изпраща на господаря ми Исава; и той иде подир нас. ¹⁹Така заръча и на втория, на третия и на всичките, които вървяха подир стадата, като казваше: По тоя начин ще говорите на Исава, когато го срещнете; ²⁰и ще речете: Ето, слугата ти Яков

иде подир нас. Защото си думаше: Ще го умилостивя с подаръка, който върви пред мене и после ще видя лицето му; може би ще ме приеме *благосклонно*. ²¹И тъй, подаръкът мина пред него, но сам той остана през оная нощ в стана. ²²А като стана през нощта, взе двете си жени, двете си слугини и единадесетте си деца, и премина брода на Явок°. ²³Взе ги и ги прекара през потока, прекара и всичко що имаше. ²⁴А Яков остана сам. И един човек се бореше с него до зороряване, ²⁵който, като видя, че не му надви, допря се до ставата на бедрото му; и ставата на Якововото бедро се измести, като се бореше с него. ²⁶Тогава *човекът* рече: Пусни ме да си отида, защото се зазори. А Яков каза: Няма да те пусна да си отидеш, догде не ме благословиш. ²⁷А той му каза: Как ти е името? Отговори: Яков. ²⁸А той рече: Няма да се именуваш вече Яков, но Израил°, защото си бил в борба с Бога и с човеци и си надвил. ²⁹А Яков го попита, като рече: Кажии ми, моля, твоето име. А той рече: Защо питаш за моето име? И благослови го там. ³⁰И Яков наименува мястото Фануил°, защото, *си казваше*: Видях Бога лице с лице и животът ми биде опазен. ³¹Слънцето го огря, като заминаваше Фануил; и куцаше с бедрото си. ³²Затова и до днес израилтяните не ядат сухата жила, която е върху ставата на бедрото; защото *човекът* се допря до ставата на Якововото бедро при сухата жила.

33 ¹След това, като подигна Яков очи, видя, че идеше Исава и с него четиристотин мъже; и раздели децата си на Лия и Рахил и на двете слугини. ²Слугините и децата им тури напред, Лия и децата ѝ подир тях, а Рахил и Иосифа най-назад. ³А сам той замина пред тях и поклони се до земята седем пъти, доде да стигне при брата си. ⁴И Исава се затече да го посрещне, прегърна го, падна на врата му и го целуна; и те заплакаха. ⁵И като подигна очи и видя жените и децата, рече: Какви ти са тия? И той рече: *Те са* децата, които Бог подари на слугата ти. ⁶Тогава пристъпиха слугините и децата им и се поклониха. ⁷Така пристъпиха и Лия и децата ѝ и се поклониха; а после пристъпиха Иосиф и Рахил и се поклониха. ⁸Тогава рече *Исава*: За какво ти е тая цяла дружина, която срещнах? А той каза: За да придобия благоволение на господаря си. ⁹А Исава рече: Имам доволно, брате мой; ти задръж своите си. ¹⁰Но Яков отвърна: Не, моля ти се, ако съм придобил твоето благоволение, приеми подаръка ми от ръцете ми, тъй като видях лицето ти, като че видях Божие лице, поне-

32.2 Т.е., Войнства. **22** В изданието от 1940 г. Яков - печатна грешка. **28** Т.е., Борец с Бога. **30** Т.е., Божие лице.

33.11 Еврейски: благословението ми.

11 же ти беше благосклонен към мене. ¹¹ Приеми, моля, подаръка ми[°], който ти е принесен; защото Бог е постъпил благо към мене, та имам
 12 всичко. И като настояваше, той го прие. ¹² Тогава рече Исав: Да тръгнем и да вървим, и аз ще
 13 вървя пред тебе. ¹³ Но Яков му каза: Господарят ми знае, че децата ми са нежни, и че имам със себе си дойни овци и говеда; и ако ги пресилят само един ден, цялото стадо ще измре.
 14 ¹⁴ Господарят ми нека замине, моля, пред слугата си; и аз ще карам полека според вървежа на добитъка, който е пред мене, и според вървежа на децата, доде стигна при господаря си в Сиир.
 15 ¹⁵ А Исав рече: *Поне да оставя с тебе неколцина от хората, които са с мене. Но той каза: Каква нужда?* *Стига да придобия благоволениято на господаря си.* ¹⁶ И тъй, в същия ден, Исав се върна по пътя си за Сиир. ¹⁷ А Яков пътуваше в Сокхот, дето си построи къща и направи кошари за добитъка си; затова, мястото се именува Сокхот[°]. ¹⁸ И като се върна от Падан-арам, Яков дойде в Сихемовия град Салим, който е в Ханаанската земя, и разположи се пред града. ¹⁹ И от синовете на Емора, Сихемовия баща, купи за сто сребърника нивата, гдето разпъна шатрата си. ²⁰ Там издигна олтар; и го наименува Ел-елое-Израил[°].

34 ¹ А Дина, дъщеря на Лия, която тя беше родила на Якова, излезе да види дъщерите на *онази* земя. ² А Сихем, син на евееца Емор, местния владетел, като я видя, взе я, лежа с нея и я изнасили. ³ И душата му се привърза за Якововата дъщеря Дина; и обикна момата и говори на момата по сърцето ѝ. ⁴ И Сихем говори на баща си Емора, казвайки: Вземи ми тая мома за жена. ⁵ А Яков чу, че той осквернил дъщеря му Дина; но понеже синовете му бяха с добитъка му на полето, Яков си замълча до завръщането им. ⁶ Тогава Емор, Сихемовият баща, отиде при Якова, за да се разговори с него. ⁷ А като чуха за *станалото*, Якововите синове дойдоха от полето; и тия мъже се наскърбиха и много се разгневиха, загдето той сторил безчестие на Израиля, като изнасилвил Якововата дъщеря, - нещо, което не трябваше да стане. ⁸ И така, Емор се разговаряше с тях, казвайки: Душата на сина ми Сихема се е привързала към дъщеря ви; дайте му я, моля, за жена. ⁹ И средете се с нас; давайте на нас вашите дъщери и взимайте за вас нашите дъщери. ¹⁰ Живейте с нас, и земята е пред вас; настанете се и търгувайте в нея и придобивайте владения в нея. ¹¹ Тоже и Сихем рече на баща ѝ и на братята ѝ: *Само*

да придобия вашето благоволение, каквото ми кажете ще дам. ¹² Искайте от мене вено и дарове, колкото желаете, ще дам, според както ми речете; само ми дайте момата за жена. ¹³ А Якововите синове отговориха на Сихема и на баща му Емора с лукавство, понеже той беше осквернил сестра им Дина; и говориха им, казвайки: ¹⁴ Не можем да сторим това, да дадем сестра си на необрязан човек; защото това би било укор за нас. ¹⁵ Само при това условие ще се съгласим с вас: ако станете вие като нас, като обрязвате всеки от мъжки пол между вас, ¹⁶ тогава ще даваме нашите дъщери вам и ще вземаме вашите дъщери за нас, ще живеем с вас и ще станем един народ. ¹⁷ Но ако не приемете *условието ни* да се обрежете, тогава ще вземем дъщеря си и ще си отидем. ¹⁸ И това, което казаха, бе угодно на Емора и на Еморовия син Сихема. ¹⁹ Момъкът не се забави да направи това, защото много обичаше Якововата дъщеря; и в целия му бащин дом той беше най-почтен. ²⁰ Тогава Емор и син му Сихем дойдоха при портата на града си и говориха на градските мъже, казвайки: ²¹ Тия човеци са миролюбиви към нас; затова, нека живеят в земята и търгуват в нея; защото, вижте, земята е доволно пространна и за тях. Нека вземаме дъщерите им за жени и да им даваме нашите дъщери. ²² Тия човеци се съгласиха да живеят с нас и да бъдем един народ, само с това условие, щото всеки от мъжки пол между нас да се обреже, както те се обрязват. ²³ Добитъкът им, имотът им и всичките им животни не ще ли станат наши? Само да се съгласим с тях и те ще живеят с нас. ²⁴ Тогава всичките, които излизаха от портата на града му, послушаха Емора и сина му Сихем; всеки от мъжки пол се обряза, всичките, които излизаха из портата на града му. ²⁵ А на третия ден, когато бяха в болките си, двама от Якововите синове, Симеон и Левий, братя на Дина, взеха всеки ножа си, нападнаха дързостно града и избиха всички от мъжки пол. ²⁶ Убиха с остроото на ножа Емора и сина му Сихем; а Дина взеха из дома на Сихема и си излязоха. ²⁷ Тогава Якововите синове се спуснаха върху убитите и ограбиха града, понеже бяха осквернили сестра им. ²⁸ Заграбиха овците им, говедата им, ослите им, каквото имаше в града и по полето и всичкото им богатство; ²⁹ и откараха в плен всичките им деца и жени и разграбиха всичко що имаше в къщите. ³⁰ Но Яков рече на Симеона и Левия: Вие ме смутихте, понеже ме направихте да съм омразен[°] между жителите на тая земя, между хана-

анците и ферезейците; и понеже аз имам малко хора, те ще се съберат против мене и ще ме поразят, та ще погина аз и домът ми. ³¹ А те казаха: *Трябваше ли* той да постъпи със сестра ни, като с блудница?

35 ¹ След това Бог каза на Якова: Стани, иди на Ветил и живеи там; и там издигни олтар на Бога, Който ти се яви, когато бягаше от лицето на брата си Исава. ² Тогава Яков каза на домочадието си и на всичките, които бяха с него: Махнете чуждите богове, които са между вас, очистете се и променете дрехите си; ³ и да станем да отидем във Ветил, и там ще издигна олтар на Бога, Който ме послуша в деня на бедствието ми и беше с мене в пътя, по който ходих. ⁴ И тъй, те дадох на Якова всичките чужди богове, що бяха в ръцете им и обиците, които бяха на ушите им; и Яков ги скри под дъба, който бе при Сихем. ⁵ След това си тръгнаха; и страх Божи беше върху градовете, които бяха наоколо им, така че не преследваха Якововите синове. ⁶ И тъй, Яков дойде в Луз, (който е Ветил), в Ханаанската земя, той и всичките люде, които бяха с него. ⁷ И там издигна олтар и наименува мястото Ел-Ветил°, защото когато бягаше от лицето на брата си, там му се яви Бог. ⁸ По това време умря Девора, Ревекината бавачка, и я погребяха под дъба, по-долу от Ветил; за това се наименува Дъба на Плача°. ⁹ И Бог пак се яви на Якова, след завръщането му от Паданарам, и го благослови. ¹⁰ Каза му Бог: Името ти *наистина* е Яков; но не ще се именуваши вече Яков, но Израил ще ти бъде името. И наименува го Израил. ¹¹ Бог му рече още: Аз съм Бог Всемогъщия; плоди се и размножавай се. Народ, даже редица народи ще произлязат от тебе, и царе ще излязат от чреслата ти; ¹² и земята, която дадох на Авраама и Исаака, на тебе ще я дам; и на потомството ти след тебе ще дам земята. ¹³ Тогава Бог се възнесе от него, от мястото, гдето му говори. ¹⁴ И Яков издигна стълб на мястото, гдето му говори, каменен стълб и принесе възлияние на него и го поля с масло. ¹⁵ И Яков наименува мястото, гдето Бог говори с него, Ветил. ¹⁶ След това тръгнаха от Ветил; а като стигнаха близо до Ефрата, Рахил роди и много се мъчеше при раждането си. ¹⁷ А като се мъчеше да роди, бабата ѝ рече: Не бой се, защото имаш още един син. ¹⁸ А като предаваше душа, (защото умря), Рахил го наименува Венони°, а баща му го нарече Вениамин°. ¹⁹ Така Рахил умря и я погребяха край пътя за Ефрата, (който е Витлеем). ²⁰ И над гроба ѝ Яков из-

дигна стълб; той е и до днес стълб на Рахилиния гроб. ²¹ Подир това Израил тръгна и разпъна шатрата си оттатък Мигдал-едер. ²² И когато Израил живееше в оная земя, Рувим отиде и лежа с наложницата на баща си Вала; и Израил се научи за това. А Якововите синове бяха дванадесет души: ²³ синовете на Лия: Рувим, Якововия първороден, Симеон, Левий, Юда Исахар и Завулон; ²⁴ синовете от Рахил: Иосиф и Вениамин; ²⁵ а синовете на Рахилината слугиня Вала: Дан и Нефталим; ²⁶ и синовете от Лиината слугиня Зелфа: Гад и Асир. Тия са Якововите синове, които му се родиха в Падан-арам. ²⁷ После Яков дойде при баща си Исаака в Мамврий, в Кириат-арва, (който е Хеврон), дето Авраам и Исаак бяха престояли. ²⁸ И дните на Исаака станаха сто и осемдесет години. ²⁹ И Исаак като издъхна, умря стар и сит от дни, прибра се при людето си; и синовете му Исав и Яков го погребяха.

¹ Ето потомството на Исава, който е Едом. **36**
² Исав си взе жена от Ханаанските дъщери: Ада, дъщеря на хетееца Елон; и Оливема, Анаевата дъщеря, внука на евееца Севегон; ³ и Исмаиловата дъщеря Васемата, сестра на Навиота. ⁴ Ада роди на Исава Елифаза; Васемата роди Рагуила. ⁵ А Оливема роди Еуса, Иглома и Корей. Тия са синовете на Исава, които му се родиха в Ханаанската земя. ⁶ А Исав взе жените си, синовете си, дъщерите си и всичките човеци от дома си, добитъка си, всичките си животни и цялото си имущество, което беше придобил в Ханаанската земя, та отиде в една земя далеч от брата си Якова. ⁷ Защото имуществото им беше толкова много, щото не можеха да живеят заедно; земята гдето престояваха не можеше да ги побере поради добитъка им. ⁸ И така, Исав се засели на Сиирската поляна. Исав е Едом. ⁹ Ето потомството на Исава, праотец на едомците в Сиирската поляна; ¹⁰ ето имената на Исавовите синове: Елифаз, син от Исавовата жена Ада, Рагуил, син от Исавовата жена Васемата. ¹¹ А синовете на Елифаза бяха: Теман, Омар, Сефо, Готом и Кенез. ¹² А Тамна беше наложница на Исавовия син Елифаза и роди на Елифаза Амалика; тия са синовете от Исавовата жена Ада. ¹³ И ето синовете на Рагуила: Нахат, Зара, Сама и Миза; тия са синовете от Исавовата жена Васемата. ¹⁴ И ето синовете от Оливема, Анаевата дъщеря, Севегоновата внука, Исавовата жена: тя роди на Исава Еуса, Еглома и Корей. ¹⁵ Ето първенците на Исавовите синове; синовете на Исавовия първороден Ели-

фаз: главатар Теман, главатар Омар, главатар
 16 Сефо, главатар Кенез. ¹⁶ Главатар Корей, глава-
 тар Готом, главатар Амалик; тия са главатарите
 произлезли от Елифаза в Едомската земя; тия
 17 са синовете от Ада. ¹⁷ И ето синовете на Исаво-
 вия син Рагуила; главатар Нахат, главатар За-
 ра, главатар Сама, главатар Миза; тия са глава-
 тарите произлезли от Рагуила в Едомската зе-
 мя; тия са синовете от Исавовата жена Васема-
 18 та. ¹⁸ И ето синовете от Исавовата жена Оливем-
 а: главатар Еус, главатар Еглом, главатар Ко-
 рей; тия са главатарите произлезли от Анаева-
 19 та дъщеря Оливема, Исавовата жена. ¹⁹ Тия са
 синовете на Исава, който е Едом, и тия са гла-
 20 ватарите им. ²⁰ Ето синовете на Кореца Сиир,
 които живееха в оная земя: Лотан, Совал, Се-
 21 вегон, Ана, ²¹ Дисон, Асар и Дисан; тия са гла-
 ватарите произлезли от хорейците, Сиирови-
 22 те чада, в Едомската земя. ²² А синовете на Ло-
 тана бяха Хори и Емам; и Лотанова сестра бе-
 23 ше Тамна. ²³ А ето синовете на Совала: Алван,
 24 Манахат, Гевал, Сефо и Онам. ²⁴ И ето синове-
 те на Севегона: Ая и Ана; Ана е тоя, който на-
 25 мери горещите извори в пустинята, като пасе-
 ше ослите на баща си Севегона. ²⁵ И ето Анае-
 вите чада: Дисон и Оливема, Анаевата дъщеря.
 26 ²⁶ И ето синовете на Дисона: Амадан, Асван, Ит-
 27 ран и Харан. ²⁷ Ето синовете на Асара: Валаан,
 28 Заван и Акан. ²⁸ Ето синовете на Дисана: Уз и
 29 Аран. ²⁹ Ето главатарите произлезли от хорей-
 ците: главатар Лотан, главатар Совал, главатар
 30 Севегон, главатар Ана. ³⁰ Главатар Дисон, гла-
 ватар Асар, главатар Дисан; тия са произлез-
 лите от хорейците главатари, според главатар-
 31 ствата им в Сиирската земя. ³¹ Ето и царете, ко-
 ито царуваха в Едомската земя, преди да се въз-
 32 цари цар над израилтяните. ³² Царува, в Едом,
 Вела, син на Веора; а името на града му беше
 33 Денава. ³³ Като умря Вела, възцари се вместо
 34 него Иовав, син на Зара, от Восора. ³⁴ Като умря
 Иовав, възцари се вместо него Хусам, от земя-
 35 та на теманците. ³⁵ Като умря Хусам, възцари
 се вместо него Адад, син на Вадада, който по-
 36 рази мадиамците на моавското поле; а името
 на града му беше Авит. ³⁶ Като умря Адад, въз-
 37 цари се вместо него Самла, от Марсека. ³⁷ Ка-
 то умря Самла, възцари се вместо него Саул, от
 38 Роовот, който е при Ефрат°. ³⁸ Като умря Саул,
 възцари се вместо него Вааланан, син на Ахо-
 39 вора. ³⁹ Като умря Вааланан, Аховоровият син,
 възцари се вместо него Адар; а името на града
 му беше Пау; и името на жена му беше Метаве-
 40 ил, дъщеря на Метреда, Мезаацова внука. ⁴⁰ Ето
 имената на произлезлите от Исава първенци,

според семействата им, според местата им, спо-
 ред имената им: главатар Тамна, главатар Ал-
 ва, главатар Етет, ⁴¹ главатар Оливема, главатар 41
 Ила, главатар Финон, ⁴² главатар Кенез, глава- 42
 тар Теман, главатар Мивсар, ⁴³ главатар Маге- 43
 диил, главатар Ирам; тия са Едомските първен-
 ци, според селищата им в земята, която прите-
 жаваха. Това е Исав, праотец на едомците.

37
¹ А Яков живееше в Ханаанската земя, земята в която баща му беше пришелец. ² Ето слово-
 то за Якововото потомство. Иосиф, когато бе-
 ше момче на седемнадесет години, пасеше ов-
 ците заедно с братята си, синовете на Вала и си-
 новете на Зелфа, жените на баща му; и Иосиф
 съобщаваше на баща им за лошото им пове-
 дение. ³ А Израил обичаше Иосифа повече от 3
 всичките си чада, защото беше син на старост-
 та му; и му беше направил шарена дрешка. ⁴ Но 4
 братята му, като гледаха, че баща им го обича-
 ше повече от всичките му братя, намразиха го
 и не можеха да му говорят спокойно. ⁵ А Иосиф 5
 видя сън и го разказа на братята си и те го на-
 мразиха още повече. ⁶ Той им рече: Чуйте, мо- 6
 ля, тоя сън, който видях: ⁷ Ето ние връзвахме 7
 снопи на полето; и моят сноп стана и се изпра-
 ви и вашите снопи се наредиха наоколо и се по-
 клониха на моя сноп. ⁸ А братята му рекоха: Ти 8
 цар ли ще станеш над нас? или господар ще ни
 станеш? И намразиха го още повече, поради съ-
 нищата му и поради думите му. ⁹ А той видя и 9
 друг сън и го разказа на братята си, казвайки:
 Ето, видях още един сън, че слънцето и луна-
 та и единадесет звезди ми се поклониха. ¹⁰ Но 10
 когато разказа това на баща си и на братята си,
 смъмра го баща му, като му каза: Какъв е тоя
 сън, който си видял? Дали наистина аз и май-
 ка ти и братята ти ще дойдем да ти се покло-
 ним до земята? ¹¹ И завидяха му братята му; а 11
 баща му запомни тия думи. ¹² А когато братя-
 та му бяха отишли да пасат стадото на баща си
 в Сихем, ¹³ Израил рече на Иосифа: Не пасат 13
 ли братята ти стадото в Сихем? Ела да те из-
 пратя при тях. А той му рече: Ето ме. ¹⁴ И ка- 14
 за му: Иди, виж, добре ли са братята ти и ста-
 дото и ми донеси известие. И тъй, изпрати го
 от Хевронската долина, и той дойде в Сихем.
¹⁵ И един човек го намери като се луташе из по- 15
 лето; и човекът го попита, казвайки: Що тър-
 сиш? ¹⁶ А той рече: Търся братята си; кажи ми, 16
 моля где пасат *стадото*. ¹⁷ И човекът рече: За- 17
 минаха от тука, защото ги чух да казват: Нека
 идем в Дотан. И тъй, Иосиф отиде подир бра-
 тята си и ги намери в Дотан. ¹⁸ А те, като го ви- 18
 дяха от далеч, доде още не беше се приближил

при тях, сговориха се против него да го убият.
 19 ¹⁹ Рекоха си един на друг: Ето иде тоя сънови-
 20 дец. ²⁰ Елате сега, да го убием и да го хвърлим в
 един от тия ровове; па ще кажем: Лют звяр го е
 изял; и ще видим какво ще излезе от сънищата
 21 му. ²¹ Но Рувим, като чу това, избави го от ръ-
 22 ката им и рече: Да не го убиваме. ²² Рече им още
 Рувим: Не проливайте кръв, хвърлете го в тоя
 ров, който е в пустинята, но ръка да не дигне-
 те на него; *каза така*, за да го избави от ръката
 23 им и да го върне на баща му. ²³ И когато дой-
 де Иосиф при братята си, съблякоха от Иосифа
 дрешката му, шарената дрешка, която носеше.
 24 ²⁴ Тогава го взеха и го хвърлиха в рова; а ровът
 25 беше празен, нямаше вода. ²⁵ После, като бяха
 седнали да ядат хляб, подигнаха очи и видяха,
 ето, един керван исмаиляни идеше от Галаад,
 с камилите си натоварени с аромати, балсам и
 26 смирна, и отиваха да ги закарат в Египет. ²⁶ То-
 гава Юда рече на братята си: Каква полза ако
 27 убием брата си и скрием кръвта му? ²⁷ Елате да
 го продадем на исмаилянците; да не туряме ръка
 на него, защото е наш брат, наша плът. И бра-
 28 тята му го послушаха. ²⁸ И като минаваха мади-
 амските търговци, извлякоха и извадиха Иоси-
 фа из рова и продадоха Иосифа на исмаиляни-
 те за двадесет сребърника; а те заведоха Иоси-
 29 фа в Египет. ²⁹ А Рувим се върна при рова, и,
 ето, Иосиф не беше в рова. И раздра дрехите
 30 си. ³⁰ И върна се при братята си та рече: Няма
 31 детето; а аз, аз къде да се дяна? ³¹ Тогава взеха
 Иосифовата дрешка, заклаха козел и, като на-
 32 топиха дрешката в кръвта, ³² изпратиха шарената
 дрешка да я занесат на баща им, като реко-
 ха: Намерихме това; познай сега дали е дреш-
 33 ката на сина ти, или не. ³³ И той я позна и рече:
 Това е дрешката на сина ми; лют звяр го е изял;
 34 несъмнено Иосиф е разкъсан. ³⁴ И Яков раз-
 дра дрехите си, тури вретиче около кръста си и
 35 оплаква сина си за дълго време. ³⁵ И всичките
 му синове, и всичките му дъщери станаха, за да
 го утешават; но той не искаше да се утеши, за-
 щото казваше: С жалеене ще сляза при сина си
 36 в гроба. И баща му го оплакваше. ³⁶ А мадиам-
 ците продадоха *Иосифа* в Египет на Петефрия,
 Фараонов придворен, началник на телохрани-
 телите.

38 ¹ По онова време Юда се отдели от братя-
 та си и свърна при един одоламец на име Ира.
 2 ² И Юда като видя там дъщерята на един хана-
 3 анец, на име Суя, взе я и влезе при нея. ³ И тя
 4 зачна и роди син; и той го наименува Ир. ⁴ И
 зачна пак и роди син; и тя го наименува Онан.
 5 ⁵ Пак роди и друг син и го наименува Шела. А
 6 Юда беше в Ахдив, когато тя го роди. ⁶ След

време Юда взе жена за първородния си Ир, на
 име Тамар. ⁷ А Ир, Юдовият първороден, беше 7
 нечестив пред Господа; и Господ го уби. ⁸ То- 8
 гава рече Юда на Онана: Влез при братовата 8
 си жена и извърши към нея длъжността на де-
 вер и въздигни потомството на брата си. ⁹ Но 9
 Онан знаеше, че потомството нямаше да бъде 9
 негово; затова, когато влизаше при братовата
 си жена, изливаше *смето си* на земята, за да
 не въздигне потомство на брата си. ¹⁰ А това, 10
 което правеше, бе зло пред Господа; затова и
 него уби. ¹¹ Тогава, Юда, рече на снаха си Та- 11
 мар: Живей, *като* вдовица в бащиния си дом,
 догде отрасне син ми Шела; защото си дума-
 ше: Да не би и той да умре като братята си. И
 така, Тамар отиде и живя в бащиния си дом.
 12 След дълго време, Юдовата жена, дъщеря на 12
 Суя, умря; и като се утеши Юда, отиде, той и
 приятелят му, одоламецът Ира, при стригачите
 на овците си в Тамна. ¹³ И известиха на Тамар, 13
 казвайки: Ето, свекърът ти отива в Тамна, за да
 стриже овците си. ¹⁴ Тогава тя съблече вдовиш- 14
 ките си дрехи, покри се с покривалото си, об-
 ви се и седна при кръстопътя на Енаим, който е
 по пътя за Тамна; защото видя, че порасна Ше-
 ла, а тя не бе му дадена за жена. ¹⁵ А Юда, ка- 15
 то я видя, помисли, че е блудница: защото беше
 покрила лицето си. ¹⁶ Той, прочее, свърна към 16
 нея на пътя и рече: Остави ме, моля, да вляза
 при тебе; (защото не позна, че беше снаха му).
 И тя рече: Какво ще ми дадеш, за да влезеш при
 мене? ¹⁷ А той рече: Ще ти изпратя яре от ста- 17
 дото. И тя отвърна: Даваш ли ми залог, догде го
 изпратиш? ¹⁸ Рече той: Какъв залог да ти дам? И 18
 тя каза: Печата си, ширита си и тоягата си, ко-
 ято е в ръката ти. И той ѝ ги даде. И влезе при
 нея и тя зачна от него. ¹⁹ После тя стана та си 19
 отиде, свали покривалото си и облече вдовиш-
 ките си дрехи. ²⁰ А Юда изпрати ярето, чрез ръ- 20
 ката на приятеля си одоламеца, за да вземе за-
 лога от ръката на жената; но той не я намери.
 21 Затова попита хората от онова място, казвай- 21
 ки: Где е блудницата, която беше на пътя при
 Енаим? А те рекоха: Тука не е имало блудница.
 22 И той се върна при Юда и рече: Не я намерих; 22
 още и хората от онова място рекоха: Тук не е
 имало блудница. ²³ И рече Юда: Нека си държи 23
 нещата, да не станем за присмех; ето, аз пратих
 това яре, но ти не я намери. ²⁴ Около три ме- 24
 сеца подир това, известиха на Юда, казвайки:
 Снаха ти Тамар блудствува; а още, ето, непраз-
 на е от блудството. А Юда рече: Изведете я да
 се изгори. ²⁵ А когато я извеждаха, тя изпрати 25
 до свекъра си да му кажат: От човека, чиито са
 тия неща, съм непразна. Рече още: Познай, мо-

ля, чии са тия неща - печатът, ширитът и тоягата. ²⁶ И Юда ги позна и рече: Тя е по-права от мене, тъй като не я дадох на сина си Шела. И не я позна вече. ²⁷ И когато дойде времето ѝ да роди, ето, имаше близнета в утробата ѝ. ²⁸ И като раждаше, едното простря ръка: и бабата взе та върза червен конец на ръката му и каза: Тоя пръв излезе. ²⁹ А като дръпна надире ръката си, ето, брат му излезе; и тя рече: Какъв пролом си направи ти? За това го наименуваха Фарес°. ³⁰ После излезе брат му, който имаше червения конец на ръката си, и него наименуваха Зара.

39 ¹ А Иосифа заведоха в Египет, и египтянинът Петефрий, Фараонов придворен, началник на телохранителите, го купи от ръката на исмаилянците, които го доведоха там. ² И Господ беше с Иосифа, и той благоуспяваше и се намираще в дома на господаря си египтянина. ³ И като видя господарят му, че Господ бе с него, и че Господ прави да успява в ръката му всичко, което вършеше, ⁴ Иосиф придоби благоволение пред очите му и му служеше; и той го постави настоятел на дома си, като предаде в ръката му всичко, което имаше. ⁵ И откакто го постави настоятел на дома си и на всичко, което имаше, Господ благослови дома на египтянина заради Иосифа; Господното благословение беше върху всичко, що имаше в дома и по нивите. ⁶ А *Петефрий* остави всичко що имаше в Иосифовата ръка, и, освен хляба, който ядеше, не знаеше нищо за онова, което притежаваше. ⁷ А Иосиф беше строен и красив. ⁷ И след време, жената на господаря му хвърли очи на Иосифа и му рече: Легни с мене. ⁸ Но той отказа и рече на жената на господаря си: Видж, господарят ми не знае нищо за онова, което е с мене в дома и предаде в моята ръка всичко що има; ⁹ в тоя дом няма никой по-голям от мене, нито е задържал от мене друго нещо освен тебе, защото си му жена; как, прочее, да сторя аз това голямо зло и да съгреша пред Бога? ¹⁰ И при все, че тя говореше на Иосифа всеки ден, той не я послуша да лежи с нея, нито да бъде с нея. ¹¹ А един ден, като влезе *Иосиф* в къщи, за да върши работата си, а никой от домашните мъже не беше там в къщи, ¹² тя го хвана за дрехата и му каза: Легни с мене. Но той остави дрехата си в ръката ѝ, избяга и излезе вън. ¹³ А като видя, че остави дрехата си в ръката ѝ и избяга вън, ¹⁴ тя извика домашните си мъже и им говори, казвайки: Виджте, доведе ни един евреин, за да се поругае с нас; той влезе при мене, за да ме изнасили; но аз извиках с висок глас. ¹⁵ А той, като чу, че извиках с висок глас, остави дрехата си при мене

и избяга та излезе вън. ¹⁶ И тя задържа дрехата му при себе си, докато си дойде господарят му в дома си. ¹⁷ И според тия думи му говори, казвайки: Еврейският слуга, когото ти си ни довел, влезе при мене, за да ми се поругае; ¹⁸ но, като извиках с висок глас, той остави дрехата си при мене и избяга вън. ¹⁹ Като чу господарят му думите, които му рече жена му, казвайки: Така ми стори слугата ти, гневът му пламна. ²⁰ И господарят му взе Иосифа и го хвърли в крепостната тъмница, в мястото гдето бяха заперани царските затворници; и той остана там в крепостната тъмница. ²¹ Но Господ беше с Иосифа и показваше благост към него и му даде благоволение пред очите на тъмничния началник. ²² Тъй че тъмничният началник предаде на Иосифовата ръка всичките затворници, които бяха в крепостната тъмница; и за всичко що се вършеше там, той беше разпоредник. ²³ Тъмничният началник не нагледваше нищо от онова, което бе в ръката на *Иосифа*; защото Господ беше с него и Господ правеше да благоуспява всичко, каквото той вършеше.

40 ¹ След това, виночерпецът и хлебарят на Египетския цар се провиниха пред господаря си, Египетския цар. ² Та Фараон, като се разгневи на двамата си придворни - началника на виночерпците и началника на хлебарите - ³ тур ги под стража, в дома на началника на телохранителите, в крепостната тъмница, в мястото, гдето Иосиф бе затворен. ⁴ А началникът на телохранителите постави при тях Иосифа, и той им слугуваше; и те останаха известно време в тъмницата. ⁵ И виночерпецът и хлебарят на Египетския цар, които бяха затворени в крепостната тъмница, сънуваха и двамата сън, всеки *видя* съня си в същата нощ, всеки според както щеше да се тълкува съновидението му. ⁶ И Иосиф, като влезе при тях на утринта и видя, че бяха смутени, ⁷ попита Фараоновите придворни, които бяха заедно с него в тъмницата, в дома на неговия господар, казвайки: Защо изглеждате тъй скръбни днес? ⁸ А те му казаха: Видяхме сън, а няма кой да го изтълкува. И Иосиф им рече: Тълкуванията не са ли от Бога? Разкажете ми го, моля. ⁹ Тогава началникът на виночерпците разказа своя сън на Иосифа, като му рече: В съня ми, ето лоза пред мене; ¹⁰ и на лозата имаше три пръчки, и виждаше се, като че напъпваше и цветовете ѝ цъфтяха и гроздовете на лозата узряха. ¹¹ А Фараоновата чаша беше в ръката ми; и взех гроздето, изстисках го във Фараоновата чаша и подадох чашата във Фараоновата ръка. ¹² И Иосиф му рече: ¹²

Ето значението му: трите пръчки са три дни.
 13 ¹³ След три дена Фараон ще издигне главата ти и ще те възстанови на службата ти; и ще поднасяш чашата във Фараоновата ръка, както преди, когато ти му беше виночерпец. ¹⁴ Но спомни си за мене, когато те постигне благополучието, смили се, моля, за мене, та продумай на Фараона за мене и избави ме от тоя дом. ¹⁵ Понеже наистина бях откраднат от Еврейската земя, а пък тук не съм сторил нищо, за да ме хвърлят в тая яма. ¹⁶ Като видя началникът на хлебарите, че той тълкува добре, рече на Иосифа: И аз сънувах; и, ето, три кошници с бял хляб бяха на главата ми: ¹⁷ в най-горната кошница имаше от всякакви ястия за Фараона; и птиците ги ядяха от кошницата на главата ми. ¹⁸ А Иосиф в отговор каза: Ето значението му: трите кошници са трите дни. ¹⁹ След три дни Фараон ще ти отнеме главата, като те обеси на дърво; и птиците ще изкълват месата ти от тебе. ²⁰ След три дни, на рождения си ден, Фараон направи угощение на всичките си слуги; и издигна главата на началника на виночерпците и главата на началника на хлебарите между слугите си: ²¹ Началника на виночерпците възстанови на служба и той подаваше чашата във Фараоновата ръка; ²² а началника на хлебарите обеси, според, както Иосиф бе изтълкувал *сънищата* им. ²³ А началникът на виночерпците не си спомни за Иосифа, но го забрави.

41 ¹ Като изминаха две години Фараон сънува, че стоеше при Нил°. ² И, ето, седем крави, хубави и тлъсти, излизаха из реката и пасяха в тръстиката. ³ А, ето, след тях излизаха из реката други седем крави, грозни и мършави, и стояха при *първите* крави на речния бряг. ⁴ И грозните, мършави крави изядоха седемте хубави и тлъсти крави. Тогава Фараон се пробуди. ⁵ А като заспа сънува втори път; и, ето, седем класа пълни и добри израснаха из едно стъбло. ⁶ А, ето, след тях израснаха *други* седем класа тънки и прегорели от източния вятър. ⁷ И тънките класове погълнаха седемте дебели и пълни класове. А като се събуди Фараон, ето, беше сън. ⁸ На сутринта духът му беше смутен; той, прочее, изпрати да му повикат всичките влъхви и всичките мъдрци в Египет, и Фараон им разказа сънищата си; но нямаше кой да ги изтълкува на Фараона. ⁹ Тогава началникът на виночерпците говори на Фараона, казвайки: Днес се сещам, че съм виновен. ¹⁰ Фараон беше се разгневил на слугите си и ме хвърли, мене и началника на хлебарите, в тъмница, в дома на началника на телохранилите. ¹¹ И сънувахме, аз

и той, в същата нощ; сънувахме, всеки според както щеше да се тълкува съновидението му. ¹² А заедно с нас беше там един млад евреин, ¹² 12 слуга на началника на телохранилите; и като му разказахме, той ни разтълкува сънищата; на всеки *от нас*, според съновидението му, даде значението. ¹³ И според както ни изтълкува, ¹³ 13 така и стана; мене той възстанови на службата ми, а него обеси. ¹⁴ Тогава Фараон направи да ¹⁴ 14 повикат Иосифа, и бързо го изведоха из тъмницата; и той се обръсна, преоблече се и дойде при Фараона. ¹⁵ И Фараон каза на Иосифа: ¹⁵ 15 Сънувах, но няма кой да изтълкува съня; но аз чух да казват за тебе, че като чуеш съновидение, умееш да го тълкуваш. ¹⁶ А Иосиф в отговор каза на Фараона: Не аз, Бог ще даде на Фараона отговор с мир. ¹⁷ Тогава Фараон каза на Иосифа: В съня си, ето, стоях край брега на Нил°. ¹⁸ И, ето, седем крави тлъсти и хубави излязоха из реката и пасяха в тръстиката. ¹⁹ И, ето, след тях излязоха други седем крави, слаби, много грозни и мършави, каквито по грозота никога не съм видял в цялата Египетска земя. ²⁰ И мършавите, грозни крави изядоха първите седем тлъсти крави; ²¹ но пак, като ги изядоха не се познаваше, че са ги изяли; но изгледът им беше тъй грозен, както и в началото. Тогава се пробудих. ²² После видях в съня ²² 22 си; и, ето, седем класа пълни и добри израстнаха из едно стъбло. ²³ И, ето, след тях израснаха ²³ 23 други седем класа, сухи, тънки и прегорели от източния вятър; ²⁴ тънките класове погълнаха ²⁴ 24 седемте добри класове. И казах *съновидението* на влъхвите; но нямаше кой да ми го изтълкува. ²⁵ Тогава Иосиф каза на Фараона: Фараонвият сън е един; Бог е явил на Фараона това, което скоро ще направи. ²⁶ Седемте добри крави са седем години; и седемте добри класове са седем години, сънят е един. ²⁷ А седемте мършави и грозни крави, които излязоха след тях, са седем години, както и седемте празни класове, прегорели от източния вятър; те ще бъдат седем години на глад. ²⁸ Това е, което казах на Фараона; Бог е явил на Фараона това, което скоро ще направи. ²⁹ Ето идат седем години на голямо плодородие по цялата Египетска земя. ³⁰ А след ³⁰ 30 тях ще дойдат седем години на глад; всичкото плодородие ще се забрави в Египетската земя, защото гладът ще опустоши земята. ³¹ Няма да ³¹ 31 се познае плодородието на земята, поради оня глад, който ще последва; защото ще бъде твърде тежък. ³² А това, дето съновидението се повтори на Фараона два пъти, *означава*, че това е решено от Бога и, че Бог скоро ще го извърши. ³² 32

33 ³³Прочее, нека потърси Фараон умен и мъдър човек и нека го постави над Египетската земя.

34 ³⁴Нека стори Фараон *това* и нека постави надзиратели над земята; и в седемте плодородни години нека събере петата част от *произведени-*

35 *ята* на Египетската земя. ³⁵Нека съберат всичката храна на тия добри години, които идат; и събраното жито нека бъде под Фараоновата власт, за храна в градовете, и нека го пазят. ³⁶И храната ще се запази за седемте гладни години, които ще настанат в Египетската земя, за да не се опустоши земята от глада. ³⁷Това нещо беше

38 угодно на Фараона и на всичките му слуги. ³⁸И Фараон каза на слугите си: Можем ли да намерим човек, като тоя, в когото има Божия Дух?

39 ³⁹Тогава Фараон каза на Иосифа: Понеже Бог ти откри всичко това, няма никой толкова умен и мъдър, колкото си ти. ⁴⁰Ти ще бъдеш над дома ми, и всичките ми люде ще слушат твоите думи; само с престола аз ще бъда по-горен от тебе. ⁴¹Фараон още каза на Иосифа: Виж, поставям те над цялата Египетска земя. ⁴²Тогава Фараон извади пръстена си от ръката си и го тури на Иосифовата ръка, облече го в дрехи от висон и окачи му златно огърлие на шията.

43 ⁴³После нареди да го возят на втората колесница, и викаха пред него: Коленичете! И така го постави над цялата Египетска земя. ⁴⁴При това, Фараон каза на Иосифа: Аз съм владетел°, но без тебе никой няма да дигне ръка или нога по цялата Египетска земя. ⁴⁵И Фараон наименува Иосифа Цафнат-панеах° и даде му за жена Асенета, дъщеря на Илиополския жрец Потифер. След това, Иосиф излезе по обиколка из Египетската земя. ⁴⁶Иосиф беше на тридесет години, когато стоя пред Египетския цар Фараон; и, като се отдалечи от лицето на Фараона, Иосиф обиколи цялата Египетска земя. ⁴⁷И през седемте години на плодородие земята роди преизобилно. ⁴⁸И *Иосиф* събра всичката храна от тия седем години, които бяха *настанали* в Египетската земя, и тури храната в градовете; във *всеки* град прибра храната от околните му ниви. ⁴⁹Иосиф събра жито твърде много, колкото морския пясък, така щото престана да го мери; защото беше без мяра. ⁵⁰А преди да настъпят годините на глада, на Иосифа се родиха два сина, които му роди Асенета, дъщеря на Илиополския жрец Потифер. ⁵¹И Иосиф наименува първородния Манасия°, защото *си думаше*: Бог ме направи да забравя всичките си мъки и целия си бащин дом. ⁵²А втория наименува Ефрем°, защото *си думаше*: Бог ме направи пло-

довит в земята на страданието ми. ⁵³А като се изминаха седемте години на плодородие, които бяха *настанали* в Египетската земя ⁵⁴настъпиха седемте години на глад, според както Иосиф бе казал; и настана глад по всичките земи, а по цялата Египетска земя имаше хляб. ⁵⁵Защото, когато огладня цялата Египетска земя, и люде те извикаха към Фараона за хляб, Фараон рече на всичките египтяни: Идете при Иосифа, и каквото ви каже, сторете. ⁵⁶(А гладът беше по цялото лице на земята). Иосиф, прочее, отвори всичките житници и продаваше на египтяните, защото гладът се усилваше по Египетската земя. ⁵⁷И *от* всички страни дохождаха в Египет при Иосифа да купят жито, понеже гладът се усилваше по цялата земя.

42 ¹А като видя Яков, че в Египет се намира жито, Яков рече на синовете си: Защо се гледате един друг? ²Рече още: Ето, чух, че в Египет се намира жито; слезте там та ни купете от там, за да живеем и да не измрем. ³Тогава десетте Иосифови братя слязоха да купят жито от Египет. ⁴А Яков не изпрати Вениамина, Иосифовия брат, заедно с братята му; защото думаше: Да не би да му се случи нещастие. ⁵И тъй, между ония, които идеха, дойдоха и синовете на Израеля да купят; защото имаше глад и в Ханаанската земя. ⁶А понеже Иосиф беше управител на земята и той беше, който продаваше на всичките люде на оная земя, затова братята на Иосифа, като дойдоха, поклониха му се с лицата си до земята. ⁷А Иосиф, като видя братята си, позна ги, но се престори, като чужд на тях, говореше им грубо и им рече: От где идете? А те рекоха: От Ханаанската земя, за да купим храна. ⁸(А *при* все, че Иосиф позна братята си, те не го познаха). ⁹Тогава Иосиф, като си спомни сънищата, които беше видял за тях, рече им: Вие сте шпиони; дошли сте да съглеждате голотата на тая земя. ¹⁰А те му казаха: Не, господарю, слугите ти дойдоха да си купят храна. ¹¹Ние всички сме синове на един човек, честни човеци сме, слугите ти не са шпиони. ¹²Но той им рече: Не, дошли сте да съглеждате голотата на земята. ¹³А те казаха: Ние, твоите слуги, сме дванадесет братя, синове на един човек в Ханаанската земя; и, ето, най-младият е днес при баща ни, а единият го няма. ¹⁴И Иосиф им рече: Това е, което ви казах, когато рекох: Шпиони сте. ¹⁵Ето как ще бъдете опитани: *В името* на Фараона°, няма да излезете от тука, ако не дойде и по-младият ви брат тука. ¹⁶Пратете един от вас да доведе брата ви; а вие ще останете за-

творени догде се проверят думите ви, дали говорите истина; и ако не, *в името* на Фараона, наистина вие сте шпиони. ¹⁷ И ги постави под стража за три дена. ¹⁸ А на третия ден Иосиф им рече: Това сторете и ще живеете, защото аз се боя от Бога: ¹⁹ Ако сте честни, нека остане един от вашите братя в къщата, в която сте пазени; вие идете, закарайте жито за гладните си челяди, ²⁰ па ми доведете най-младия си брат; така ще се докаже, че думите ви са истинни, и вие няма да умрете. И сториха така. ²¹ И рекоха си един на друг: Наистина сме виновни за нашия брат, гдето видяхме мъката на душата му, когато ни се молеше и ние не го послушахме; затова ни постигна туй бедствие. ²² А Рувим им отговори казвайки: Не ви ли говорих тия думи: Не съгрешавайте против детето, но вие не послушахте. Затова, вижте, кръвта му се изисква. ²³ А те не знаеха, че Иосиф разбираше, защото говореха с него чрез преводач. ²⁴ И той се оттегли от тях и плака; после, като се върна при тях, говореше им; и взе измежду тях Симеона та го върза пред очите им. ²⁵ Тогава Иосиф заповяда да напълнят съдовете им с жито, да върнат парите на всекиго в чувала му, и да им дадат храна за из пътя; и сториха им така. ²⁶ А те натовариха житото на ослите си и си тръгнаха от там. ²⁷ Но когато един от тях развърза чувала си на мястото за преношуване, за да даде храна на осела си, видя, че парите му бяха отгоре в чувала. ²⁸ И рече на братята си: Парите ми са повърнати; наистина, вижте ги в чувала ми. Тогава сърцата им се ужасиха, и те се обръщаха с трепет един към друг и казваха: Що е това, което ни стори Бог? ²⁹ И като дойдоха при баща си Якова, в Ханаанската земя, разказаха му всичко, което им се бе случило. ³⁰ Рекоха: Човекът, който е господар, на оная земя, ни говори грубо, и ни взе за човеци *дошли* да съгледат страната. ³¹ Но ние му казахме: Честни човеци сме, не сме шпиони; ³² дванадесет братя сме, синове на един баща; единият се изгуби, а най-младият е днес при баща ни в Ханаанската земя. ³³ И човекът, господарят на земята ни каза: Ето как ще позная дали сте честни: оставете един от вашите братя при мене и вземете *жито* за гладните си домочадия и си идете, ³⁴ па ми доведете най-младия си брат; тогава ще позная, че не сте шпиони, а сте честни, и ще пусна брата ви, и вие ще търгувате в тая земя. ³⁵ А като изпразваха чувалите си, ето, на всеки възела с парите беше в чувала му; и те и баща им се уплашиха като видяха възлите с парите си. ³⁶ Тогава ба-

ща им Яков каза: Вие ме *оставихте* без чада; Иосифа няма, Симеона няма, а искате и Вениамина да заведете; върху мене падна всичко това! ³⁷ А Рувим, като говореше на баща си, рече: Убий двата ми сина, ако не ти го доведе; предай го в моята ръка и аз пак ще ти го доведе. ³⁸ А Яков каза: Син ми няма да слезе с вас, защото брат му умря, и само той остана; ако му се случи нещастие по пътя, по който отивате, тогава ще свалите бялата ми коса със скръб в гроба.

¹ А гладът ставаше голям по земята. ² И като изядоха житото, което донесоха от Египет, баща им рече: Идете пак, купете ни малко храна. ³ А Юда, като му говореше каза: Човекът строго ни заръча, казвайки: Няма да видите лицето ми, ако брат ви не бъде с вас. ⁴ Ако изпратиш брата ни с нас, ще слезем и ще ти купим храна; ⁵ но ако не го изпратиш, няма да слезем; защото човекът ни рече: Няма да видите лицето ми, ако брат ви не бъде с вас. ⁶ А Израил рече: Защо ми сторихте това зло та казахте на човека, че имате и друг брат? ⁷ А те рекоха: Човекът разпита подробно за нас и за рода ни, като ни каза: Баща ви жив ли е още? имате ли *и друг* брат? И ние му отговорихме според тия *негови* думи. От где да знаем ние, че щеше да каже: Доведете брата си. ⁸ Тогава, Юда рече на баща си, Израиля: Изпрати детето с мене, и да станем да отидем, за да живеем и да не измрем - и ние, ти и чадата ни. ⁹ Аз отговарям за него; от моята ръка го искай; ако не ти го доведе и не го представя пред тебе, тогава нека съм виновен пред тебе за винаги. ¹⁰ Понеже, ако не бяхме се бавили, без друго до сега бихме се върнали втори път. ¹¹ Тогава, баща им Израил каза: Ако е тъй, това сторете: вземете в съдовете си от най-хубавите плодове на *нашата* земя - малко балсама и малко мед, аромати и смирна, фъстъци и бадеми - та ги занесете подарък на човека; ¹² вземете двойно *повече* пари в ръцете си, върнатите в чувалите ви пари, повърнете с ръцете си: може да е станало грешка. ¹³ Вземете и брата си та станете и идете при човека. ¹⁴ А Бог Всемогъщи да ви даде да придобиете благоволението на човека, та да пусне другия ви брат и Вениамина. А аз, ако е речено да *остана* без чада, нека остана без чада. ¹⁵ Тогава човеците, като взеха тоя подарък, взеха двойно *повече* пари в ръцете си и Вениамина; и станаха та слязоха в Египет и представиха се на Иосифа. ¹⁶ А Иосиф, като видя Вениамина с тях, рече на домакина си: Заведи тия човеци у дома *ми* и заколи, каквото трябва и приготви; защото човеците ще обядват с мене

17 на пладне. ¹⁷ И човекът стори, каквото поръча Иосиф, и той въведе човеците в Иосифовия дом. ¹⁸ А човеците се уплашиха, загдето ги поведоха в Иосифовия дом, и рекоха: Поради парите, върнати в чувалите ни първия път, ни повеждат, за да намери повод против нас, да ни нападне и да зароби нас и ослите ни. ¹⁹ Затова те се приближиха при Иосифовия домакин и говориха му при вратата на дома, казвайки: ²⁰ ²⁰ Послушай, господарю, слязохме първия път да си купим храна; ²¹ а на връщане, когато дойдохме до мястото за преносване и отворихме чувалите си, ето, на всеки парите бяха в чувала му, парите ни напълно: затова ги донесохме обратно в ръцете си. ²² Донесохме и други пари в ръцете си, за да купим храна; не знаем, кой туря парите ни в чувалите ни. ²³ А той каза: Бъдете спокойни, не бойте се; Бог ваш и Бог на баща ви, ви даде скритото в чувалите ви съкровище; аз получих парите ви. Тогава изведе при тях Симеона. ²⁴ И домакинът въведе човеците в Иосифовия дом и им даде вода та си умиха нозете; даде и храна за ослите им. ²⁵ А те приготвиха подаръка за Иосифа преди да дойде на пладне; защото чуха, че там щели да ядат хляб. ²⁶ И когато дойде Иосиф у дома, поднесоха му в къщи подаръка, който беше в ръцете им; и му се поклониха до земята. ²⁷ И след като ги разпита за здравето им, рече: Здрав ли е баща ви, старецът, за когото ми говорихте? Жив ли е още? ²⁸ А те казаха: Здрав е слугата ти, баща ни, жив е още. И наведоха се та се поклониха. ²⁹ И като подигна очи видя едноутробния си брат Вениамин и каза: Тоя ли е най-младият ви брат, за когото ми говорихте? И рече: Бог да бъде милостив към тебе, чадо мое. ³⁰ И Иосиф бързо се оттегли, защото сърцето му се развълнува за брата му; и като искаше да плаче, влезе в стаята си и плака там. ³¹ После уми лицето си и излезе и задържайки се рече: Сложете хляб. ³² И сложиха отделно за него, отделно за тях и отделно за египтяните, които ядяха с него; защото не биваше египтяните да ядат хляб с евреите, понеже това е гнусота за египтяните. ³³ И насядаха пред него, първородният според първородството му, и най-младият според младостта му; ³⁴ и човеците се чудеха помежду си. ³⁴ И Иосиф им прашаше от ястията си; а Вениаминовият дял беше пет пъти по-голям от дела на когото и да било от тях. И те пиха, пиха изобилно с него.

44 ¹ После заповяда на домакина си, казвайки: Напълни чувалите на човеците с храна, колкото могат да поберат, тури парите на всекиго в

чувала му[°] ² и тури чашата ми, сребърната чаша, отгоре в чувала на най-младия, с парите за житото му. И той стори според това, което рече Иосиф. ³ На утринта, щом съмна, изпратиха човеците и ослите им. ⁴ А когато бяха излезли из града и не бяха се отдалечили много, Иосиф рече на домакина си: Стани, тичай след човеците и, като ги стигнеш, кажи им: Защо върнахте зло за добро? ⁵ Не е ли тая чашата с която пие господарят ми, и с която даже гадае? Зле постъпихте като сторихте това. ⁶ И човекът, като ги настигна, каза им тия думи. ⁷ А те му рекоха: Защо говори господарят ни такива думи? Не дай, Боже, слугите ти да сторят такова нещо. ⁸ Ето, ние ти върнахме от Ханаанската земя, парите които намерихме отгоре в чувалите си; и как бихме откраднали сребро или злато из дома на господаря ти? ⁹ Този от слугите ти, у когото се намери, нека умре, тоже и ние нека бъдем роби на господаря си. ¹⁰ А той рече: Нека бъде според както казахте: У когото се намери, той ще ми бъде роб, а вие не ще бъдете виновни. ¹¹ Тогава те бързо снеха чувалите си на земята, и всеки отвори чувала си. ¹² И той претърси, като почна от най-стария и свърши с най-младия; и чашата се намери във Вениаминовия чувал. ¹³ Тогава раздраха дрехите си, натовариха всеки осела си, и се върнаха в града. ¹⁴ И дойдоха Юда и братята му в дома на Иосифа, гдето той още се намираше, и паднаха пред него на земята. ¹⁵ И рече им Иосиф: Какво е това що сторихте? Не знаете ли, че човек, като мене, може да гадае безпогрешно[°]? ¹⁶ Тогава Юда каза: Що да речем на господаря си? що да говорим? или как да се оправдаем? Бог откри неправдата на слугите ти; ето, роби сме на господаря си, и ние и оня у когото се намери чашата. ¹⁷ Но Иосиф рече: Не дай, Боже, да сторя това: Оня, у когото се намери чашата, той ще ми бъде роб; а вие си идете с мир при баща си. ¹⁸ Тогава Юда се приближи до него и рече: Моля ти се, господарю мой, позволи на слугата си да каже една дума на господаря си, като слушаш ти; и да не пламне гневът ти против слугата ти, защото ти си като Фараон. ¹⁹ Господарят ми попита слугите си, казвайки: Имате ли баща или брат? ²⁰ И рекохме на господаря ми: Имаме стар баща и малко дете на старостта му, и неговият брат умря, тъй че само той остана от майка си, и баща му го обича. ²¹ И ти рече на слугите си: Доведете ми го, за да го видя с очите си. ²² И ние казахме на господаря ми: Детето не може да остави баща си, защото, ако остави баща си, той ще умре. ²³ А ти рече на

44.1 Еврейски: в устата на чувала. **15** Еврейски: старателно да наблюдава.

слугите си: Ако не слезе с вас най-малкият ви
 24 брат, няма вече да видите лицето ми. ²⁴ И като
 отидохме при слугата ти, баща ни, разказахме
 25 му това, което беше казал моят господар. ²⁵ А
 когато баща ни рече: Идете пак, купете ни мал-
 26 ко храна, ²⁶ ние казахме: Не можем да слезем.
 Ако най-младият ни брат е с нас, тогава ще сле-
 зем, защото не можем да видим лицето на чове-
 27 ка, ако най-младият ни брат не е с нас. ²⁷ И слу-
 гата ти, баща ни, ни каза: Вие знаете, че жена
 28 ми ми роди два сина: ²⁸ Единият излезе от мене
 и си рекох: Навярно *звяр* го е разкъсал; и до се-
 29 га не съм го видял; ²⁹ и ако ми отнемете и тоя,
 и му се случи нещастие, ще свалите бялата ми
 30 коса със скръб в гроба. ³⁰ И сега, когато отидем
 при слугата ти, баща ни, и детето не е с нас, то,
 понеже животът му е свързан с неговия живот,
 31 ³¹ като види, че няма детето, ще умре; и слуги-
 те ти ще свалят бялата коса на слугата ти, баща
 32 ни, със скръб в гроба. ³² Защото слугата ти стана
 поръчител пред баща си за детето, като казах:
 Ако не ти го доведе, тогава ще бъда за винаги
 33 виновен пред баща си. ³³ Сега, прочее, моля ти
 се, вместо детето нека остане слугата ти роб на
 господаря ми, а детето нека отиде с братята си.
 34 ³⁴ Защото, как да отида аз при баща си, ако де-
 тето не е с мене? Да не би да видя злото, което
 ще сполети баща ми.

45 ¹ Тогава Иосиф не можа вече да се стърпи
 пред всички ония, които стояха пред него, и из-
 2 вика: Изведете всички от пред мене. И не оста-
 на никой при Иосифа, когато той се откри на
 3 братята си. ² И заплака с глас, та египтяните чу-
 ха; чу още и Фараоновият дом. ³ И Иосиф ка-
 за на братята си: Аз съм Иосиф. Баща ми жив
 ли е още? Но братята му не можаха да му отго-
 4 ворят, защото се смутиха от присъствието му.
⁴ Тогава Иосиф рече на братята си: Елате близо
 до мен, моля ви. И те се приближиха. И рече:
 5 Аз съм брат ви Иосиф, когото вие продадохте
 в Египет. ⁵ Сега, не скърбете, нито се окайвай-
 6 те, че ме продадохте тук, понеже Бог ме изпра-
 ти пред вас, за да опази живота. ⁶ Защото *вече*
 две години гладът *върлува* в страната; а остават
 7 още пет години, в които не ще има ни оране, ни
 жетва. ⁷ Бог ме изпрати пред вас, за да съхра-
 ня от вас остатъка на земята и да опазя живота
 8 ви чрез голямо избавление. ⁸ И тъй, не ме из-
 пратихте вие тук, но Бог, който ме и направи
 9 отец на Фараона, господар на целия му дом и
 управител на цялата Египетска земя. ⁹ Бързай-
 те, идете при баща ми и му речете: Така казва
 синът ти Иосиф: Бог ме постави господар над
 10 целия Египет; ела при мене незабавно. ¹⁰ Ти ще
 живееш в Гесенската земя и ще бъдеш близо

при мене, ти, чадата ти, и внуците ти, стада-
 та ти, добитъкът ти и всичко що имаш. ¹¹ Там
 ще те храня, (защото остават още пет години
 на глад), за да не изпаднеш в немотия, ти, до-
 мът ти и всичко що имаш. ¹² И гледайте, вашите
 12 очи и очите на братата ми Вениамина виждат, че
 моите уста ви говорят. ¹³ И разкажете на баща
 13 ми всичката ми слава в Египет и всичко що ви-
 дяхте; и бързо доведете баща ми тука. ¹⁴ Тогава
 14 падна на врата на братата си Вениамина и плака;
 плака и Вениамин на неговия врат. ¹⁵ И целуна
 15 всичките си братя и плака над тях; и след това
 братята му се разговаряха с него. ¹⁶ И известие
 16 за това се чу във Фараоновия дом, като казаха:
 Иосифовите братя са дошли; и това стана угод-
 но на Фараона и на слугите му. ¹⁷ И Фараон рече
 17 на Иосифа: Кажете на братята си: Така направете:
 натоварете животните си и тръгнете, идете
 в Ханаанската земя. ¹⁸ И като вземете баща си
 18 и челядите си, елате при мене; и аз ще ви дам
 благата на Египетската земя, и ще се храните с
 тлъстината на земята. ¹⁹ А на тебе заповядвам
 19 *да им речеш*: Така сторете: вземете коли от Еги-
 петската земя за децата си и за жените си и до-
 ведете баща си и елате. ²⁰ При това, не жалете
 20 вещите си, защото благата на цялата Египетска
 земя ще бъдат ваши. ²¹ И синовете на Израил
 21 сториха така; и Иосиф им даде коли, според
 Фараоновата заповед, даде им и храна за из пъ-
 22 тят. ²² На всеки от тях даде дрехи за премяна; а
 на Вениамина даде триста сребърника и дрехи
 за пет премени. ²³ И на баща си изпрати десет
 23 осли натоварени с Египетски блага, десет осли-
 ци натоварени с жито и хляб, и храна за баща
 си за из пътя. ²⁴ Така изпрати братята си та си
 24 отидоха; и поръча им: Да не се карате по пътя.
²⁵ И тъй, те излязоха от Египет та дойдоха в Ха-
 25 наанската земя, при баща си Якова. ²⁶ И изве-
 26 стиха му, казвайки: Иосиф е още жив и е упра-
 вител на цялата Египетска земя. А сърцето му
 примря, защото не ги вярваше. ²⁷ Но те му раз-
 казаха всичко, което Иосиф им беше говорил;
 и като видя колите, които Иосиф бе изпратил
 да го вземат, духът на баща им Якова се съжи-
 ви. ²⁸ И рече Израил: Доволно е; син ми Иосиф
 е още жив, ще ида и ще го видя преди да умра.

¹ И така, Израил тръгна, с всичко що има-
 46 ше; и като дойде във Вирсавее, принесе жерт-
 ви на Бога на баща си Исаака. ² И Бог говори
 на Израила в нощно видение, казвайки: Якове,
 Якове. А той отговори: Ето ме. ³ И рече: Аз съм
 3 Бог, Бог на баща ти; не бой се да слезеш в Еги-
 пет, защото ще те направя там велик народ. ⁴ Аз
 4 ще сляза с тебе в Египет и аз непременно ще те
 върна пак; и Иосиф ще тури ръката си на очи-

5 те ти. ⁵ Тогава Яков стана от Вирсавее; и синовете на Израила качиха баща си Якова, децата си и жените си на колите които Фараон бе пратил; за да го возят; ⁶ събраха и добитъка си и имота, който бяха придобили в Ханаанската земя; и Яков и цялото му семейство с него дойдоха в Египет; ⁷ той доведе със себе си в Египет синовете си и внуците си, дъщерите си и внуците си, - цялото си семейство. ⁸ А ето имената на синовете на Израила, които влязоха в Египет: Яков и синовете му: Рувим, първородният на Якова; ⁹ а Рувимови синове: Енох, Фалу, Есрон и Хармий; ¹⁰ Симеонови синове: Емуил, Ямин, Аод, Яхин, Сохар и Саул син на ханаанка; ¹¹ Левиеви синове: Гирсон, Каат и Мерарий; ¹² Юдови синове: Ир, Онан, Шела, Фарес и Зара; но Ир и Онан умряха в Ханаанската земя; и Фаресови синове бяха Есрон и Амул; ¹³ Исхарови синове: Тола, Фуа, Иов и Симрон. ¹⁴ Завулонови синове: Серед, Елон и Ялеил. ¹⁵ Тия са синовете, които Лия роди на Якова в Паданарам, и дъщеря му Дина. Те всички - синовете му и дъщерите му - бяха тридесет и трима души. ¹⁶ А Гадови синове: Сифон, Агий, Суний, Есвон, Ирий, Ародий и Арилий; ¹⁷ Асирови синове: Емна, Есуа, Есуй и Верия, и сестра им Сера; и Вериеви синове: Хевер и Малхиел. ¹⁸ Тия са синовете на Зелфа, която Лаван даде на дъщеря си Лия; и тях тя роди на Якова - шестнадесет души. ¹⁹ А синовете на Якововата жена Рахил: Иосиф и Вениамин; ²⁰ И на Иосифа се родиха в Египетската земя Манасия и Ефрем, които му роди Асенета, дъщеря на Илиополския жрец Потифер; ²¹ Вениаминови синове: Вела, Вехер, Асвил, Гира, Нееман, Ихий, Рос, Мупим, Упим и Аред. ²² Тия са Рахилините синове, които се родиха на Якова, всичките четиринадесет души. ²³ А Данови синове: Усим; ²⁴ Нефталимови синове: Ясиил, Гуний, Есер и Силим. ²⁵ Тия са синовете на Вала, която Лаван даде на дъщеря си Рахил, и тях тя роди на Якова, всичките седем души. ²⁶ Всичките човеци, които дойдоха с Якова в Египет, които излязоха из чреслата му, всичките бяха шестдесет и шест души, освен Якововите снахи; ²⁷ и синовете, които се родиха на Иосифа в Египет, бяха двама: всичките от Якововия дом, които дойдоха в Египет, бяха седемдесет души. ²⁸ И Яков изпрати Юда пред себе си при Иосифа, за да покаже пътя пред него в Гесен; и тъй, дойдоха в Гесенската земя. ²⁹ Тогава Иосиф впрегна колесницата си и отиде в Гесен да посрещне баща си Израила, и като се яви пред него, падна на врата му и плака дълго на врата му. ³⁰ И рече Израил на Иосифа:

Нека умра сега, като видях лицето ти, че ти си още жив. ³¹ А Иосиф рече на братята си и на бащиния си дом: Ще отида да известя на Фараона, и ще му река: Братята ми и домът на баща ми, които бяха в Ханаанската земя, дойдоха при мене; ³² а тия човеци, понеже са овчари, и *се занимават* със скотовъдство, докараха стадата и добитъка си и всичко що имат. ³³ И когато ви повика Фараон и попита: Какво ви е занятието? ³⁴ Кажете: Ние, слугите ти, и бащите ни, от младини до сега сме скотовъдци. *Кажете това*, за да живеее в Гесенската земя, защото всичките овчари са отвратителни за египтяните.

47 ¹ И тъй, Иосиф влезе при Фараона и му извести, казвайки: Баща ми и братята ми, стадата им и добитъкът им, и всичко що имат дойдоха от Ханаанската земя, и сега са в Гесенската земя. ² И взе петима от братята си та ги представи на Фараона. ³ И Фараон рече на братята му: Що е занятието ви? А те казаха на Фараона: Ние, слугите ти, и бащите ни, сме овчари. ⁴ Рекоха още на Фараона: Дойдохме да поживеем в тая земя, защото няма пасище за стадата на слугите ти, понеже гладът се засили в Ханаанската земя; затова, молим ти се нека живеят слугите ти в Гесенската земя. ⁵ И Фараон говори на Иосифа, казвайки: Баща ти и братята ти дойдоха при тебе; ⁶ Египетската земя е пред тебе; настани баща си и братята си в най-добрата местност от земята; нека живеят в Гесенската земя. И ако знаеш, че някои от тях са способни мъже, постави ги надзиратели над моя добитък. ⁷ След това Иосиф въведе баща си Якова и го представи на Фараона; и Яков благослови Фараона. ⁸ И Фараон рече на Якова: Колко е числото на годините на живота ти? ⁹ И Яков каза на Фараона: Числото на годините на пришествуването ми е сто и тридесет години; малко и зло е било числото на годините на живота ми, и не достигна до числото на годините на живота на бащите ми, във времето на тяхното пришествуване. ¹⁰ И като благослови Фараона, Яков излезе от Фараоновото присъствие. ¹¹ Тогава Иосиф настани баща си и братята си, като им даде имот в Египетската земя, в най-добрата местност от земята в Рамесийската земя, според както заповяда Фараон. ¹² И Иосиф хранеше баща си, братята си и целия си бащин дом с хляб, според *големината* на челядите им. ¹³ А нямаше хляб по цялата земя, защото гладът дотолкова се засилваше, щото Египетската земя и Ханаанската земя се изнуриха от глада. ¹⁴ И Иосиф прибра всичките пари, които се намираха в Египетската и Ханаанската земя, за житото, което ку-

пуваха; и Иосиф донесе парите във Фараонския дом. ¹⁵ И като се свършиха всичките пари в Египетската земя и Ханаанската земя, всичките египтяни дойдоха при Иосифа и рекоха: Дай ни хляб; защо да умираме пред тебе, понеже се свършиха парите ни? ¹⁶ А Иосиф рече: Ако парите ви са се свършили, докарайте добитъка си, и ще ви дам хляб срещу добитъка ви. ¹⁷ И тъй, докарваха добитъка си на Иосифа; и Иосиф им даваше хляб срещу конете, стадата, добитъка и ослите им; и така, през оная година той ги прехраня с хляб срещу всичкия им добитък. ¹⁸ И като се измина оная година, дойдоха при него и другата година и му казаха: Няма да скрием от господаря си, че всичките ни пари се свършиха; и добитъкът стана на господаря ни; не остава друго пред господаря ни освен телата ни и земята ни. ¹⁹ Защо да измрем пред очите ти и земята ни да запустее? Купи нас и земята ни за хляб, и ние ще бъдем слуги на Фараона, и земята ни за него ще ражда. Дай ни и семе, за да останем живи да не умрем, и да не запустее земята. ²⁰ И тъй, Иосиф закупи за Фараона цялата Египетска земя, защото египтяните продаваха всеки нивата си, понеже гладът се засилваше над тях; така земята стана Фараонова. ²¹ И той пресели населението в градовете от единия край до другия край на египетските предели. ²² Само земята на жреците не закупи, защото жреците имаха определен от Фараона дял и се прехранваха от дела, който Фараон им даде; затова не продадоха земята си. ²³ Тогава Иосиф каза на людето: Ето, днес закупих вас и земята ви за Фараона; на ви семе та засейте земята. ²⁴ Затова, във време на беритбата ще давате петата част на Фараона, а четирите части ще бъдат за вас да засеете нивите, и за храна за вас и за домашните ви, и за храна на децата ви. ²⁵ И те рекоха: Ти опази живота ни; нека придобием благоволение на господаря си, и ще бъдем слуги на Фараона. ²⁶ И Иосиф постави това за повеление в Египетската земя, както е и до днес, да се дава петата част на Фараона; само земята на жреците единствено не стана Фараонова. ²⁷ И тъй, Израил се засели в Египетската земя, в Гесенската страна, гдето придобиваха имения, наплодяваха се, и твърде се размножаваха. ²⁸ И Яков живя седемнадесет години в Египетската земя, така че числото на годините на Яковия живот стана сто четиридесет и седем години. ²⁹ А като наближи времето, когато Израил трябваше да умре, повика сина си Иосифа и му каза: Ако съм придобил твоего благоволение, моля, тури ръката си под бедроту ми, и закълни ми се, че ще ми покажеш тая благост и вярност:

да не ме погребеш в Египет, ³⁰ но когато почина с бащите си, да ме пренесеш от Египет и да ме погребеш в тяхната гробница. А той рече: Ще направя според както си казал. ³¹ И рече Яков: Закълни ми се; и той му се закле. Тогава Израил се поклонил върху възглавницата на леглото.

48 ¹ След това, известиха на Иосифа: Ето, баща ти е болен. И той поведе със себе си двата си сина, Манасия и Ефрема, да отидат при него. ² И известиха на Якова, казвайки: Ето, син ти Иосиф иде при тебе. Тогава Израил събра силите си и седна на леглото. ³ И Яков каза на Иосифа: Бог Всемогъщи ми се яви в Луз, в Ханаанската земя, и благослови ме, като ми каза: ⁴ Ето, аз ще те наплодя, ще те размножа, и ще направя да произлязат много народи от теб; и ще дам тая земя на потомството ти след тебе за всегдатно притежание. ⁵ И сега, двата ти сина, които ти се родиха в Египетската земя, преди да дойда аз при тебе в Египет, са мои; Ефрем и Манасия ще бъдат мои също, както Рувим и Симеон. ⁶ А чадата, които родиш подир тях, ще бъдат твои, а колкото за наследството си, ще се наричат с името на тия свои братя. ⁷ А когато се връщах от Падан, умря ми Рахил на пътя в Ханаанската земя, като оставаше едно малко разстояние да стигнем до Ефрата; и погребях я там, край пътя за Ефрата, (който е Витлеем). ⁸ И като съгледа Иосифовите синове, рече Израил: Кой са тия? ⁹ А Иосиф каза на баща си: Тия са синовете, които Бог ми даде тука. А той рече: Моля, доведи ги при мене, за да ги благословя. ¹⁰ А очите на Израила бяха помрачени от старост, та не можеше да вижда. И тъй, Иосиф ги приближи при него; а той ги целуна и ги прегърна. ¹¹ И рече Израил на Иосифа: Не се надявах да видя лицето ти; но, ето, Бог ми показа и потомството ти. ¹² И Иосиф, като ги махна отмежду колената си, поклонил се с лицето до земята. ¹³ После Иосиф ги взе двамата, Ефрема с дясната си ръка към лявата на Израил, а Манасия с лявата си ръка към дясната на Израил, та ги доведе при него. ¹⁴ А Израил простря дясната си ръка и я възложи на главата на Ефрема, който беше по-младият, а лявата ръка на Манасиевата глава, като нарочно кръстоса ръцете си; (защото Манасия беше първородният). ¹⁵ И като благослови Иосифа рече: Бог, пред Когото ходиха бащите ми Авраам и Исаак, Бог, Който ме е пасъл през целия ми живот до тоя ден; ¹⁶ ангелът, който ме избавя от всяко зло, нека благослови момчетата; и нека се наричат с мое име и с името на бащите ми Авраама и Исаака; и нека нарастат в множество всред земята. ¹⁷ Но като видя Иосиф, че баща му възложи

дясната си ръка на Ефремовата глава, не одобри; и дигна ръката на баща си, за да я премести от Ефремовата глава на Манасиевата глава. ¹⁸ И Иосиф рече на баща си: Не така, тате, защото ето първородният, възложи дясната си ръка на неговата глава. ¹⁹ Но баща му отказа, като рече: Зная синко, зная; и той ще стане племе; и той ще бъде велик; но по-младият му брат ще бъде по-голям от него, и потомството му ще стане множество народи. ²⁰ И тъй, в същия ден ги благослови, казвайки: С твоего име Израил ще благославя, като казва: Бог да те направи като Ефрема и като Манасия! - като постави Ефрема пред Манасия. ²¹ След това Израил рече на Иосифа: Ето, аз умирам; но Бог ще бъде с вас, и ще ви върне пак в отечеството ви. ²² Впрочем, аз на тебе давам един дял повече отколкото на братята ти, който дял взех от ръцете на аморейците със сабята си и с лъка си.

49 ¹ Тогава Яков повика синовете си и рече: Съберете се, за да ви известя какво ще ви се случи в следващите дни: - ² Съберете се и слушайте, синове Яковови, И послушайте Израила, баща си. ³ Рувиме, ти си първородният мой, мощта моя, и първият плод на силата ми, Превъзходен по достойнство, и превъзходен по сила. ⁴ Изврял си като вода; не ще имаш превъзходството, защото си се качил на леглото на баща си, И тогава си го осквернил. На леглото ми се е качил! ⁵ Симеон и Левий са братя; Сечива насилствени са ножовете им. ⁶ В съвета им да не участвуващ, душе моя; Към събранието им да се не присъединиш, славо моя°, защото в гнева си убиха човеци И в упорството си прерязаха жилите на волове. ⁷ Проклет гневът им, защото беше свиреп, И яростта им защото бе жестока! Ще ги разделя в Якова, И ще ги разпръсна в Израила. ⁸ Юдо, тебе ще похвалят братята ти; Ръката ти ще бъде на врата на неприятелите ти; Синовете на баща ти ще ти се кланят. ⁹ Млад лъв е Юда; От плячка, сине мой, си се въздигнал; Легнал и разпрострял се е като лъв И като лъвица; кой ще го възбуди? ¹⁰ Не ще липсва скиптър от Юда, Нито управителев жезъл от сред нозете му, Докле дойде Сило°; И нему ще се покоряват племената. ¹¹ Като връзва за лозата оселчето си И за отборната лоза жребчето на ослицата си, Ще опере с вино дрехата си, И с кръвта на гроздето облеклото си. ¹² Очите му ще червенеят от вино. И зъбите му ще белеят от мляко. ¹³ Завулон ще обитава край брега на езерото°, И ще бъде пристанище на кораби; И ще граничи със Сидон. ¹⁴ Исахар е як осел, Който се е проснал между кошарите; ¹⁵ И

като видя, че мястото беше добро за почивка, И че страната беше приятна, Подложи плещите си за товар, И стана слуга подчинен. ¹⁶ Дан ще съди людете си, Като едно от Израилевите племена. ¹⁷ Дан ще бъде змия на пътя, Ехидна на пътеката, Която хапе петите на коня, Тъй че ездачът му пада назад. ¹⁸ Твоего спасение чаках, Господи. ¹⁹ Гада ще разбият разбойници; Но и той ще разбие петите им. ²⁰ Хлябът от Асира ще бъде изряден; И той ще доставя царски сладкиши. ²¹ Нефталим е елен пуснат, Който говори угодни думи. ²² Иосиф е плодородна вейка, Плодородна вейка край извор; Клончетата й се простират по стената. ²³ Стрелците го огорчиха, И стреляха по него, и преследваха го; ²⁴ Но лъкът му запази якостта си. И мишците на ръцете му се укрепиха, Чрез ръцете на Силния Яковов, - Отгдето е пастирът, Израилевият камък, - ²⁵ Чрез Бога на отца ти, Който ще ти помага, И чрез Всесилния, Който ще те благославя. С небесни благословения от горе, С благословения на бездната, която лежи отдолу С благословения на съсците и на утробата. ²⁶ Благословенията на отца ти превишаваха, Благословенията на праотците ми, До високите върхове на вечните планини; Те ще бъдат на Иосифовата глава, И на темето на превъзходния между братята си. ²⁷ Вениамин е вълк грабител; Заран ще пояжда лов. А вечер ще дели корист. ²⁸ Всички тия са дванадесетте Израилеви племена; и това е, което изговори баща им като ги благослови; всеки благослови според благословието, *което му се падаше*. ²⁹ Още им заръча, като им каза: Аз се прибирам при людете си; погребете ме с бащите ми в пещерата, която е в нивата на хетееца Ефрона. ³⁰ В пещерата, която е в нивата Махпеллах, която е срещу Мамврий в Ханаанската земя, която *пещера* Авраам купи заедно с нивата от хетееца Ефрона за собствено гробище. ³¹ Там погребяха Авраама и жена му Сара; там погребяха Исаака и жена му Ревека; и там погребях аз Лия. ³² Нивата и пещерата, която е в нея, бяха купени от хетейците. ³³ А като свърши Яков поръчките към синовете си, притегли нозете си в леглото и издъхна, и се прибра при людете си.

¹ Тогава Иосиф падна на лицето на баща си, плака върху него, и го целува. ² И Иосиф заповяда на служащите нему лекари да балсамират баща му; и лекарите балсамираха Израила, ³ като *работиха* над него напълно четиридесет дена; защото толкова е пълното време за балсамирање; и египтяните го оплакваха седемдесет дена. ⁴ И като преминаха дните на жалейка-

та за него, Иосиф говори на Фараоновия дом, казвайки: Ако съм придобил вашето благоволение, говорете, моля ви се, в ушите на Фараона, и речете: ⁵ Баща ми ме закле, като каза: Виж, аз умирам; в гроба, който си приготвих в Ханаанската земя, там да ме погребеш. Сега, прочее, нека отида, моля, да погребя баща си; и ще се върна. ⁶ А рече Фараон: Иди, погребеш баща си, според както те е заклел. ⁷ И така, Иосиф отиде да погребеш баща си; и с него отидоха всичките служители на Фараона, старейшините на дома му, и всичките старейшини на Египетската земя, ⁸ също и целият дом на Иосифа, братята му, и бащиният му дом; само челядите си, стадата си и добитъка си оставиха в Гесенската земя. ⁹ Отидоха с него и колесници и конници, тъй че стана много голямо шествие. ¹⁰ И когато пристигнаха до Атадовото гумно, което е от татък ° Иордан, там ридаха твърде много и силно; и *Иосиф* направи за баща си седмодневна жалейка. ¹¹ А ханаанците, тамошните жители, като видяха жалейката при Атадовото гумно, рекоха: египтяните имат голяма жалейка; затова, *мястото*, което е от татък Иордан, се наименува Авел-мисраим °. ¹² Тогава синовете на *Израиля* му сториха, според както им беше заповядал; ¹³ защото синовете му го пренесоха в Ханаанската земя и го погребяха в пещерата на нивата Махпеллах, срещу Мамврий, която *пещера* Авраам купи заедно с нивата за собствено гробище от хетееца Ефрон. ¹⁴ И Иосиф, като погребя баща си, върна се в Египет, той и братята му и всички, които бяха отишли с него да погребат баща му. ¹⁵ А като видяха Иосифовите братя, че умря баща им, думаша си: Може би Иосиф да ни намрази и да ни възвърне жестоко за всичкото зло, що сме му сторили. ¹⁶ Затова пратиха на Иосифа да му кажат: Преди да умре, баща ти ни заповяда с думите: ¹⁷ Така да кажете на Иосифа: Прости, моля ти се, престъплението на братята си и греха им за злото, което ти сториха. И тъй, прости молим ти се, престъплението на слугите на бащиния ти Бог. А Иосиф се разплака, когато му говориха. ¹⁸ После отидоха и братята му та паднаха пред него и рекоха: Ето, ние сме ти слуги. ¹⁹ А Иосиф им каза: Не бойте се; нима съм аз вместо Бога? ²⁰ Вие наистина намислихте зло против мене; но Бог го намисли за добро, за да действа така, щото да спаси живота на много люде, както и стана днес. ²¹ Прочее, не бойте се; аз ще храня вас и челядите ви. И утеши ги и говори им любезно. ²² Така Иосиф остана да живее в Египет, той и бащиният му дом. И Иосиф живя сто и десет години; ²³ и Иосиф видя Ефремови чада от третия род; също и децата на Манасиевия син Махира се родиха на Иосифовите колене. ²⁴ След това, Иосиф рече на братята си: Аз умирам; а Бог непременно ще ви посети, и ще ви заведе от тая земя в земята, за която се е клел на Авраама, Исаака и Якова. ²⁵ И Иосиф закле потомците на *Израиля*, като рече: *Понеже* Бог непременно ще ви посети, то вие да изнесете костите ми от тук. ²⁶ И тъй, Иосиф умря, на възраст сто и десет години; и балсамираха го и положиха го в ковчег в Египет.

ИЗХОД

1 **Е**то имената на синовете на Израила, които дойдоха в Египет заедно с Якова; всеки дойде с челядта си: ² Рувим, Симеон, ³ Левий и Юда, ³ Исахар, Завулон и Вениамин, ^{4, 5} ⁴ Дан и Нефталим, Гад и Асир. ⁵ Всичките човещи, които излязоха из чреслата на Якова бяха седемдесет души; а Иосиф беше вече в Египет. ⁶ И умря Иосиф, всичките му братя, и цялото онова поколение. ⁷ А потомците на Израила се наплодиха и размножиха, увеличиха се и толкова много се засилиха, щото земята се изпълни от тях. ⁸ Тогава се възцари над Египет нов цар, който не познаваше Иосифа. ⁹ И той рече на людете си: Вижте, тия люде, израилтяните са по-много и по-силни от нас; ¹⁰ елате, да постъпим разумно спрямо тях, за да се не размножават, да не би, в случай на война, да се съединят и те с неприятелите ни, да воюват против нас и да си отидат от земята. ¹¹ Затова поставиха над тях настойници, които да ги измъчват с тежък труд; и те създаха на Фараона Питом и Рамесий, градове за житници. ¹² Но колкото повече ги измъчваха, толкова повече те се размножаваха и се разширяваха, така че египтяните се отвращаваха от израилтяните. ¹³ Затова египтяните караха жестоко израилтяните да работят; ¹⁴ огорчаваха живота им с тежка работа, да правят кал и кирпичи и да вършат всякакъв вид полска работа, всичките работи, с които ги караха да работят, бяха твърде тежки. ¹⁵ При това, египетският цар заръча на еврейските баби, (от които едната се именуваше Шифра, а другата Фуа), като им каза: ¹⁶ Когато бабувате на еврейките и видите, че раждат°, ако родят син, убивайте го, но ако родят дъщеря, тогава нека живее. ¹⁷ Но бабите се бояха от Бога, та не правеха каквото им заръча египетският цар, а оставяха живи мъжките деца. ¹⁸ Тогава египетският цар повика бабите и им рече: Защо правите това та оставяте живи мъжките деца? ¹⁹ И бабите казаха на Фараона: Понеже еврейките не са като египтянките; защото са пъргави и раждат преди да дойдат бабите при тях. ²⁰ Затова Бог правеше добро на бабите. А людете се размножаваха и засилваха твърде много. ²¹ И понеже бабите се бояха от Бога, Той им направи домове. ²² Тогава Фараон заръча на всичките си люде, като каза: Всеки син, който се роди на еврейците, хвърляйте го в Нил°, а всяка дъщеря оставяйте жива.

¹ В това време отиде някой си човек от Левиевия дом та взе за жена една от Левиевите жени. ² И жената зачна и роди син; и като видя, че беше красиво дете, кри го за три месеца. ³ Но понеже не можеше вече да го крие, взе му рогозен ковчежец и намаза го със смола и катран, турри детето в него и го положи в тръстиката при брега на реката. ⁴ А сестра му стоеше отдалеч, за да види какво ще му се случи. ⁵ И Фараоновата дъщеря слезе да се окъпе в реката, а слугините ѝ ходеха по брега на реката; и когато съгледа ковчежеца в тръстиката, тя прати слугинята си да го донесе. ⁶ Като го отвори, видя детето, и, ето, малкото плачеше; и пожали го и каза: От еврейските деца е това. ⁷ Тогава сестра му рече на Фараоновата дъщеря: Да отида ли да ти повикам доилка от еврейките, за да ти дои детето? ⁸ И Фараоновата дъщеря ѝ рече: Иди. И тъй, момичето отиде та повика майката на детето. ⁹ И Фараоновата дъщеря ѝ рече: Вземи това дете та ми го отдой, и аз ще ти запластя. И жената взе детето и го доеше. ¹⁰ А когато порасна детето, донесе го на Фараоновата дъщеря, и то стана неин син. И наименува го Моисей°: Понеже, каза тя, извлякох го от водата. ¹¹ А във времето когато Моисей порасна, излезе при братята си и гледаше теглилата им. И видя някой си египтянин, че биеше един евреин, един от братята му; ¹² и като поразгледа насам натам и видя, че няма никой, уби египтянина и го скри в пясъка. ¹³ Излезе и на другия ден, и ето, двама евреи се спречкаха; и каза на обидника: Защо биеш другаря си? ¹⁴ А той рече: Кой те постави началник и съдия над нас? Искаш ли и мене да убиеш, както уби египтянина? Тогава Моисей се уплаши и си каза: Явно е, че това нещо стана известно. ¹⁵ А като чу това Фараон, търсеше случай да убие Моисея; но Моисей побягна от Фараоновото лице и се засели в Мадиамската земя. И седна до един кладенец. ¹⁶ А Мадиамският жрец имаше седем дъщери, които дойдоха и наляха вода и напълниха коритата, за да напоят бащините си овци. ¹⁷ Но овчарите дойдоха и ги изпъдиха; а Моисей стана та им помогна, и напои овците им. ¹⁸ И като дойдоха при баща си Рагуила, той им рече: Как дойдохте днес толкова скоро? ¹⁹ А те казаха: Един египтянин ни избави от ръцете на овчарите, при това и вода ни наля та напои овците. ²⁰ И той рече на дъщерите си: А где е той? защо оставихте човека? пови-

1.16 Еврейски: че са на столчетата за раждане. **22** Еврейски: Реката. **2.10** Т. е., Извлечен из вода. **22** Т. е., Пришеллец тука.

21 кайте го да яде хляб. ²¹ И Моисей склони да живее при човека, който и даде на Моисея дъщеря си Сепфора за жена. ²² И тя роди син; и той го наименува Герсам^о, защото думаше: Пришелец станах в чужда земя. ²³ Подир дълго време египетският цар умря; а израилтяните пъшкаха под робството и извикаха: и викът им от робството стигна до Бога. ²⁴ Бог чу пъшканията им; и Бог спомни завета си с Авраама, с Исаака, и с Якова. ²⁵ И Бог погледна на израилтяните, и Бог разбра *положението им*.

3 ¹ А Моисей пасеше овците на тъста си Иотора, мадиамския жрец; и като докара овците в задната страна на пустинята, дойде на Божията планина Хорив. ² И ангел Господен му се яви в огнен пламък изсред една къпина; и *Моисей* погледна, и ето къпината гореше в огън, а къпината не изгаряше. ³ И Моисей си рече: Да свърна и да прегледам това велико явление, защо къпината не изгаря. ⁴ А като видя Господ, че свърна да прегледа, Бог го извика изсред къпината и рече: Моисее, Моисее! И той каза: Ето ме. ⁵ И рече: Да се не приближиш тука; изуй обувката от нозете си, защото мястото, на което стоиш, е света земя. ⁶ Рече още: Аз съм Бог на бащата ти, Бог Авраамов, Бог Исааков, и Бог Яковов. А Моисей затули лицето си, защото се боеше да погледне към Бога. ⁷ И рече Господ: Наистина видях страданието на хората Ми, които са в Египет, и чух вика им поради настойниците им; защото познах неволите им. ⁸ И слязох, за да ги избавя от ръката на египтяните, и да ги заведа от оная земя, в земя добра и пространна, в земя гдето текат мляко и мед, в земята на ханаанците, хетейците, аморейците, ферезейците, евейците и евусейците. ⁹ И сега, ето, вика на израилтяните стигна до Мене; още видях и притеснението, с което ги притесняват египтяните. ¹⁰ Ела, прочее, сега, и ще те изпратя при Фараона, за да изведеш хората Ми израилтяните из Египет. ¹¹ А Моисей рече Богу: Кой съм аз та да ида при Фараона, и да изведа израилтяните из Египет? ¹² Рече му *Бог*: Аз непременно ще бъда с тебе, и ето ти знака, че Аз те изпратих; когато изведеш хората из Египет, ще послужите Богу на тая планина. ¹³ А Моисей рече Богу: Ето, когато отида при израилтяните и им река: Бог на бащите ви ме изпрати при вас, и те ми кажат: Как Му е името? що да им кажа? ¹⁴ И Бог рече на Моисея: Аз съм Оня, Който съм. Рече още: Така ще кажеш на израилтяните, Оня, Който съм, ме изпрати при вас. ¹⁵ При това, Бог рече още на Моисея: Така ще кажеш на израилтяните: Господ, Бог на бащите ви, Бог Авраамов, Бог Исааков, и Бог Яковов, ме изпрати

при вас. Това е Името Ми до века, и това е Името Ми из род в род. ¹⁶ Иди, събери Израилевите старейшини и кажи им: Господ, Бог на бащите ви, Бог Авраамов, Исааков, и Яковов, ми се яви и рече: Наистина ви посетих и *видях* онава, което ви правят в Египет; ¹⁷ и рече: Отсред страданието ви в Египет ще ви заведа в земята на ханаанците, на хетейците, на аморейците, на ферезейците, на евейците и на евусейците, в земя гдето текат мляко и мед. ¹⁸ И те ще послушат думите ти; и ще отидеш ти с Израилевите старейшини, при египетския цар, и ще му речете: Иеова, Бог на евреите, ни срещна; и тъй, остави ни, молим ти се, да отидем на триденевен път в пустинята, за да принесем жертва на Иеова нашия Бог. ¹⁹ Но зная аз, че египетският цар не ще ви остави да отидете, нито *даже* под силна ръка. ²⁰ А като издигна ръката Си, ще поразя Египет с всичките Мои чудеса, които ще направя всред него; подир това той ще ви пусне. ²¹ И ще дам на тия люде благоволенията на египтяните, та, когато тръгнете, няма да отидете празни; ²² но всяка жена ще поиска от съседката си и от квартиранката си сребърни вещи, златни вещи и облекла; и ще облечете с тях синовете си и дъщерите си, и ще оберете египтяните.

¹ А Моисей в отговор каза: Но, ето, те няма да ме повярват, нито да послушат думите ми, защото ще рекат: Не ти се е явил Господ. ² Тогава Господ му каза: Що е това в ръката ти? А той рече: Жезъл. ³ И каза: Хвърли го на земята. И той го хвърли на земята, и стана змия; и Моисей побягна от нея. ⁴ Но Господ каза на Моисея: Простри ръката си и хвани я за опашката; (и той простря ръката си и я хвана, и тя стана жезъл в ръката му); ⁵ *стори това*, за да повярват, че ти се яви Господ, Бог на бащите им, Бог Авраамов, Бог Исааков, и Бог Яковов. ⁶ При това му рече Господ: Тури си сега ръката в пазухата. И той си тури ръката в пазухата; а като я извади, ето ръката му прокажена, *бяла* като сняг. ⁷ Тогава рече Господ: Тури си пак ръката в пазухата; (и той пак си тури ръката в пазухата, и когато я извади из пазухата, ето, че бе станала пак като *останалата* му плът); ⁸ и *продължи Господ*: Ако не те повярват, нито послушат гласа на първото знамение, ще повярват, *поради* гласа на второто знамение. ⁹ Но ако не повярват и поради двете тия знамения, нито послушат думите ти, тогава да вземеш от водата на реката и да я излееш на сушата; и водата, която извадиш из реката, ще стане кръв на сушата. ¹⁰ А Моисей рече Господу: Моля ти се, Господи, аз не съм красноречив, нито до сега, нито откак си почнал да говориш на слугата си,

11 а мъчно говоря и съм тежкоезичен. ¹¹ Но Господ му рече: Кой е направил човешките уста? или кой прави човек да е ням или глух, да има зрение или да е спял? не Аз ли Господ? ¹² Иди прочее; и Аз ще бъда с устата ти, и ще те науча какво да говориш. ¹³ Тогава каза *Моисей*: Моля ти се, Господи, прати чрез онзи, чрез когото искаш да пратиш. ¹⁴ И гневът Господен пламна против Моисея, и рече: Нямах ли брат левиецът Аарон? Зная, че той може да говори добре. А и, ето, той излиза да те посрещне и, когато те види ще се зарадва сърдечно. ¹⁵ Ти говори нему и тури думите в устата му; и Аз ще бъда с твоите уста и с неговите уста, и ще ви науча що трябва да правите. ¹⁶ Вместо тебе нека говори той на хората; той ще бъде на тебе вместо уста, а ти ще бъдеш на него вместо Бога. ¹⁷ И вземи в ръката си тоя жезъл, с който ще вършиш знаменията. ¹⁸ Тогава Моисей отиде и се върна при тъста си Иотор и му рече: Моля ти се, нека отида и се завърна при братята си, които са в Египет, та да видя, живи ли са още. И Иотор рече на Моисея: Иди с мир. ¹⁹ А в Мадиям Господ рече на Моисея: Иди, върни се в Египет, защото измряха всички ония, които искаха живота ти. ²⁰ И тъй, Моисей взе жена си и синовете си, качи ги на осел, и тръгна да се върне в Египетската земя; Моисей взе и Божия жезъл в ръката си. ²¹ И Господ каза на Моисея: Когато се завърнеш в Египет, внимавай да вършиш пред Фараона всичките чудеса, които дадох в ръката ти; но Аз ще закоравя сърцето му, и той няма да пусне хората. ²² А ти кажи на Фараона: Така говори Иеова: Израил ми е син, първородният ми; ²³ и казвам ти: Пусни сина Ми да Ми послужи; но ако откажеш да го пуснеш, ето, Аз ще заколя твоя син, първородният ти. ²⁴ А по пътя, в гостилницата, Господ посрещна *Моисея* и искаше да го убие. ²⁵ Тогава Сепфора взе кремък та обряза краекожието на сина си, допря го до нозете му, и рече: Наистина ти ми си кръвав младоженец. ²⁶ След това *Господ* се оттегли от него. Тогава каза тя, поради обрязването: Ти *ми* си кръвав младоженец. ²⁷ А Господ беше казал на Аарона: Иди в пустинята да посрещнеш Моисея. И той, като беше отишъл, посрещна го в Божията планина и целува го. ²⁸ И Моисей извести на Аарона всичките думи, с които Господ го беше изпратил, и всичките знамения, за които му беше заръчал. ²⁹ Тогава Моисей и Аарон отидоха та събраха всичките старейшини на израилтяните; ³⁰ и Аарон каза всичките думи, които Господ беше говорил на Моисея, и извърши знаменията пред хората. ³¹ И хората повярваха; и когато чуха, че Господ посетил из-

раилтяните, и че погледна на неволята им, наведоха главите си и се поклониха.

5 ¹ След това дойдоха Моисей и Аарон и казаха на Фараона: Така говори Иеова, Израилевият Бог: Пусни хората Ми, за да Ми пазят празник в пустинята. ² Но Фараон рече: Кой е Иеова та да послушам гласа Му и да пусна Израиля? Не познавам Иеова, и затова няма да пусна Израиля. ³ А те рекоха: Бог на евреите ни среща. Молим ти се, нека отидем на тридневен път в пустинята, за да принесем жертва на Иеова нашия Бог, да не би да ни нападне с мор или с нож. ⁴ Но египетският цар им каза: Защо, Моисее и Аароне, отвличате хората от работите им? Идете на определените си работи. ⁵ Рече още Фараон: Ето, хората на земята са сега много, а вие ги правите да оставят определените си работи. ⁶ И в същия ден Фараон заповяда на настойниците и на надзирателите на хората, казвайки: ⁷ Не давайте вече, както до сега плява на тия хора, за да правят тухли; нека идат сами и си събират плява. ⁸ Но колкото тухли са правили до сега, същото число изисквайте от тях; с нищо да го не намалите; защото остават без работа и затова викат, казвайки: Нека отидем да принесем жертва на нашия Бог. ⁹ Нека се възлагат *още* по-тежки работи на тия хора, за да се трудят с тях; и да не внимават на лъжливи думи. ¹⁰ И тъй, настойниците и надзирателите на хората излязоха и говориха на хората казвайки: Така казва Фараон: Не ви давам плява. ¹¹ Вие сами идете та си събирайте плява, гдето можете да намерите; но нищо няма да се намали от работата ви. ¹² Затова, хората се разпръснаха по цялата Египетска земя да събират слама вместо плява. ¹³ А настойниците настояваха, като казваха: Изкарвайте работата си, определената си ежедневна работа, както когато имаше плява. ¹⁴ И надзирателите, поставени над израилтяните от Фараоновите настойници, бяха бити, като им казаха: Защо не изкарайте, и вчера и днес, определеното на вас число тухли, както по-напред? ¹⁵ Тогава надзирателите на израилтяните дойдоха и извикаха на Фараона, казвайки: Защо постъпвате така със слугите си? ¹⁶ Плява не се дава на слугите ти; а казват ни: Правете тухли; и, ето, слугите ти сме бити; а вината е на твоите хора. ¹⁷ Но той каза: Без работа останахте, без работа; затова казвате: Нека отидем да принесем жертва Господу. ¹⁸ Идете сега та работете, защото плява няма да ви се даде, но ще давате определеното число тухли. ¹⁹ И надзирателите на израилтяните видяха, че положението им е лошо, когато им се рече: Нищо не намалявайте от определеното на

20 вас за всеки ден число тухли. ²⁰ И като излизаха от Фараоновото присъствие, срещнаха Моисея
21 и Аарона, които се намериха на пътя; ²¹ и рекоха им: Господ да погледне на вас и да съди, защото вие ни направихте омразни^о на Фараона и на слугите му, и турихте меч в ръката им,
22 за да ни избият. ²² Тогава Моисей се върна при Господа и рече: Господи, защо си зле постъпил
23 спрямо тия люде? защо си ме изпратил? ²³ Защото откак дойдох при Фараона да говоря, в Твое име, той е зле постъпвал спрямо тия люде; а Ти никак не си избавил людете Си?

6 ¹ А Господ каза на Моисея: Сега ще видиш, какво ще сторя на Фараона; защото под силна ръка ще ги пусне и под силна ръка ще ги изпъди из земята. ² Бог говори още на Моисея, като му каза: Аз съм Иеова. ³ Явих се на Авраама, на Исаака и на Якова с името Бог Всемогъщи, но не им бях познат с името Си Иеова. ⁴ Поставих още и завета Си с тях, да им дам Ханаанската земя, земята в която бяха пришепци при пребиванията си. ⁵ При това, чух пъшкането на израилтяните поради робството, което им налагат египтяните, и си спомних завета. ⁶ Затова, кажи на израилтяните: Аз съм Иеова; ще ви изведа изпод товарите на египтяните, ще ви избавя от робството ви под тях, и ще ви откупя с издигната мишца и с велики съдби. ⁷ Ще ви взема за Мои люде, и ще бъда ваш Бог; и ще познаете, че Аз съм Господ, вашият Бог, Който ви извеждам изпод египетските товари. ⁸ И ще ви въведа в земята, за която съм се клел^о, че ще я дам на Авраама, на Исаака и на Якова; и ще я дам на вас за наследство. Аз съм Иеова. ⁹ И Моисей говори така на израилтяните; но поради утеснението на душите си и поради жестокото си робуване те не послушаха Моисея. ¹⁰ Подир това Господ говори на Моисея, казвайки: ¹¹ Влез при египетския цар Фараона и кажи му да пусне израилтяните из земята си. ¹² Но Моисей говори пред Господа, казвайки: Ето, израилтяните не ме послушаха; тогава как ще ме послуша Фараон, като съм с вързани^о устни? ¹³ Затова, Господ говори на Моисея и на Аарона, та им даде поръчка до израилтяните и до египетския цар Фараон, да изведат израилтяните из Египетската земя. ¹⁴ Ето родоначалниците на бащините домове на Аарона и Моисея: синове на Рувима, Израилевия първороден: Енох, Фалу, Есрон и Хармий; тия са Рувимови семейства. ¹⁵ Симеонови синове: Емуил, Ямин, Аод, Яхин и Сохар, и Саул, син на ханаанка; тия са Симеонови семейства. ¹⁶ Име-

ната на Левиевите синове, според поколенията им са тия: Гирсон, Каат и Мерарий; и годините на Левиевия живот станаха сто тридесет и седем години. ¹⁷ Синовете на Гирсона са: Ливний и Семей, по семействата им. ¹⁸ И синовете на Каата са: Амрам, Исаар, Хеврон и Озиил; и годините на Каатовия живот станаха сто тридесет и три години. ¹⁹ И синовете на Мерария са: Маалий и Мусий. Тия са Левиевите семейства според поколенията им. ²⁰ И Амрам взе за жена леля си Иохаведа, която му роди Аарона и Моисея; и годините на Амрамовия живот станаха сто тридесет и седем години. ²¹ И синовете на Исаара са: Коре, Нефег и Зехрий. ²² И синовете на Озиила са: Мисаил, Елисафан и Ситрий. ²³ И Аарон взе за жена Елисавета, Аминадавова дъщеря, Наасонова сестра, която му роди Надава, Авиуда, Елеазара и Итамара. ²⁴ И синовете на Корея са: Асир, Елкана и Авиасаф; тия са Кореевите семейства. ²⁵ И Аароновия син Елеазар взе за жена една от Футииловите дъщери, която му роди Финееса. Тия са родоначалниците на бащините домове на Левитите според семействата им. ²⁶ Тия са същите Аарон и Моисей, на които Господ рече: Изведете израилтяните из Египетската земя, според войнствата им. ²⁷ Тия са, които говориха на египетския цар Фараона, за да изведат израилтяните из Египет; тия са същите Моисей и Аарон. ²⁸ И в същия ден, когато говори Господ на Моисея в Египетската земя, ²⁹ Господ говори на Моисея, казвайки: Аз съм Иеова, кажи на Египетския цар Фараона всичко що ти казвам. ³⁰ А Моисей рече пред Господа: Ето, аз съм с вързани устни; и как ще ме послуша Фараон?

¹ Тогава Господ рече на Моисея: Ето, поставих те бог на Фараона; и брат ти Аарон ще ти бъде пророк. ² Ти ще казваш всичко, което ти заповядвам, а брат ти Аарон ще говори на Фараона да пусне израилтяните из земята си. ³ Но Аз ще закоравя Фараоновото сърце, и ще умножа знаменията Си и чудесата Си в Египетската земя. ⁴ Но понеже Фараон не ще ви послуша, Аз ще положа ръката Си на Египет, и с велики съдби ще изведа войнства, людете Си, израилтяните из Египетската земя. ⁵ И египтяните ще познаят, че Аз съм Господ, когато дигна ръката Си против Египет, и изведа израилтяните изсред тях. ⁶ И тъй, Моисей и Аарон сториха така; според както Господ им заповяда, така сториха. ⁷ А Моисей бе на осемдесет години, а Аарон на осемдесет и три години, когато говореха на Фараона. ⁸ И Господ говори на Моисея

9 и на Аарона, казвайки: ⁹ Когато ви говори Фараон и рече: Покажете чудо в себеподкрепа, тогава кажи на Аарона: Вземи жезъла си и хвърли го пред Фараона, за да стане змия. ¹⁰ Тогава Моисей и Аарон влязоха при Фараона и сториха, според както заповяда Господ; Аарон хвърли жезъла си пред Фараона и пред слугите му, и *жезълът* стана змия. ¹¹ Но Фараон повика мъдреците и чародеите, та и те, египетските магьосници, сториха същото с баянията си. ¹² Защото хвърлиха, всеки от тях, жезъла си, и те станаха змии; обаче Аароновия жезъл погълна техните жезли. ¹³ А сърцето на Фараона се закорави, и той не ги послуша, според както Господ беше говорил. ¹⁴ След това Господ рече на Моисея: Сърцето на Фараона се закорави до толкова, щото той отказва да пусне людето. ¹⁵ Иди утре при Фараона; ето той излиза да отиде при водата; а ти застани при брега на реката, за да го срещнеш, и вземи в ръката си жезъла, който се беше превърнал на змия. ¹⁶ И кажи му: Господ, Бог на евреите, ме изпрати при тебе, и казва: Пусни людето Ми, за да Ми послужат в пустинята; но, ето, до сега ти не послуша. ¹⁷ Така казва Господ: От това ще познаеш, че Аз съм Господ; ето, с жезъла, който е в ръката ми, ще ударя върху водата, която е в реката, и тя ще се превърне на кръв. ¹⁸ Рибите, които са в реката ще измрат, и реката ще се усмърди та египтяните ще се гнусят да пият вода от реката. ¹⁹ Тогава Господ рече на Моисея: Кажи на Аарона: Вземи жезъла си и простри ръката си над египетските води, над реките им, над потоците им, над езерата им и над всичките им водни локви, за да станат кръв; и по цялата Египетска земя ще има кръв, и в дървените и в каменните съдове. ²⁰ И Моисей и Аарон сториха според както Господ заповяда; и Аарон, като дигна жезъла, удари речната вода пред Фараона и пред слугите му; и всичката речна вода се превърна на кръв. ²¹ И рибите които бяха в реката, измряха; и реката се усмърдя, така щото египтяните не можаха да пият вода от реката; и кръвта се намираше по цялата Египетска земя. ²² Но и египетските магьосници с баянията си сториха същото; затова, сърцето на Фараона се закорави, и той не ги послуша, според както беше казал Господ. ²³ И Фараон се обърна та си отиде у дома си, без да вземе присърце и това. ²⁴ А всичките египтяни копаха около реката, за да намерят вода за пиене, защото не можеха да пият речната вода. ²⁵ И *язвата се продължава*ше напълно седем дни, след като Господ удари реката.

8 ¹ Тогава Господ рече на Моисея: Влез при

Фараона и кажи му: Така казва Господ, Пусни людето Ми, за да Ми послужат. ² Но ако откажеш да ги пуснеш, ето, Аз ще поразя всичките ти предели с жаби. ³ Реката ще кипне с жаби, които като излизат ще наскочат в къщата ти, в спалнята ти, по леглото ти, в къщата на слугите ти, върху людето ти, в пещите ти и по нощвите ти. ⁴ На тебе, на людето ти и на всичките ти слуги ще наскочат жабите. ⁵ И тъй, Господ рече на Моисея: Кажи на Аарона: Простри ръката си с жезъла си над реките, над потоците и над езерата, та стори да наскочат жаби по Египетската земя. ⁶ И Аарон простря ръката си над египетските води и възлязоха жабите и покриха Египетската земя. ⁷ Но и магьосниците сториха същото с баянията си, и направиха да наскочат жаби по Египетската земя. ⁸ Тогава Фараон повика Моисея и Аарона и рече: Помолете се Господу да махне жабите от мене и от людето ми; и ще пусна людето *ви*, за да пожертвуват Господу. ⁹ И Моисей рече на Фараона: Определи ми, кога да се помоля за тебе, за слугите ти и за людето ти, за да се изтребят жабите от тебе и от къщите ти, та да останат само в реката. ¹⁰ *Фараон* каза: Утре. А той рече: Ще бъде според както си казал, за да познаеш, че няма никой подобен на Господа нашия Бог. ¹¹ Жабите ще се махнат от тебе от къщите ти, от слугите ти и от людето ти; само в реката ще останат. ¹² Тогава Моисей и Аарон излязоха отпред Фараона; и Моисей викна към Господа относно жабите, които беше пратил върху Фараона. ¹³ И Господ стори според както викна Моисей; жабите измряха от къщите, от дворовете и от нивите. ¹⁴ И събираха ги на купове: и земята се усмърдя. ¹⁵ А Фараон, като видя, че му дойде облекчение, закорави сърцето си и не ги послуша, според както Господ беше говорил. ¹⁶ След това Господ каза на Моисея: Речи на Аарона: Простри жезъла си та удари земната пръст, за да се превърне на въшки в цялата Египетска земя. ¹⁷ И сториха така; Аарон простря ръката си с жезъла си и удари земната пръст, и явиха се по човеците и по животните; всичката земна пръст се превърна на въшки из цялата Египетска земя. ¹⁸ И магьосниците работеха *да вършат* същото с баянията си, за да произведат въшки, но не можаха; а въшките бяха по човеците и по животните. ¹⁹ Тогава рекоха магьосниците на Фараона: Божий пръст е това. Но сърцето на Фараона се закорави, и той не ги послуша, според както Господ беше говорил. ²⁰ После Господ рече на Моисея: Стани утре рано та застани пред Фараона (ето, той излиза *да отиде* при водата), и кажи му: Така казва Господ: Пусни людето Ми, за да

21 Ми послужат. ²¹ Защото, ако не пуснеш люде-
те Ми, ето, ще изпратя рояци мухи върху тебе,
върху слугите ти, върху людетe ти и в къщите
ти; тъй щото къщите на египтяните и земята,
на която живеят, ще се пълнят с рояци мухи.
22 ²² Но в оня ден аз ще отделя Гесенската земя,
в която живеят людетe Ми, щото да няма там
рояци мухи, за да познаеш, че аз съм Господ
23 всред земята. ²³ аз ще поставя преграда меж-
ду Своите люде и твоите люде; утре ще стане
24 това знамение. ²⁴ И Господ стори така; навля-
зоха мъчителни рояци мухи във Фараоновата
къща и в къщите на слугите му и в цялата Еги-
петска земя; земята се развали от рояците му-
25 хи. ²⁵ Тогава Фараон повика Моисея и Аарона
и рече: Идете, принесете жертва на вашия Бог
26 в тая земя. ²⁶ Но Моисей каза: Не е прилично
да направим така, защото ние ще жертвуваме
на Господа нашия Бог онова, от което египтя-
ните се гнусят; ето, ако жертвуваме пред очите
на египтяните онова, от което те се гнусят, ня-
27 ма ли да ни избият с камъни? ²⁷ Ще отидем на
тридневен път в пустинята и ще жертвуваме на
Господа нашия Бог, според както би ни казал.
28 ²⁸ Тогава рече Фараон: Ще ви пусна да пожерт-
вувате на Господа вашия Бог в пустинята, само
да не отидете много далеч. Помолете се *Богу* за
29 мене. ²⁹ И Моисей рече: Ето, аз излизам отпред
тебе, и ще се помоля Господу да се махнат утре
рояците мухи от Фараона, от слугите му и от
людетe му; но нека не следва Фараон да лъже и
да не пуска людетe *ни* да пожертвуват Господу.
30 ³⁰ И тъй, Моисей излезе отпред Фараона и по-
31 моли се Господу. ³¹ И Господ стори според ка-
кто Моисей се молеше; той махна рояците му-
хи от Фараона, от слугите му и от людетe му; не
32 остана ни една. ³² Но Фараон и тоя път закора-
ви сърцето си и не пусна людетe.

9 ¹ Тогава Господ рече на Моисея: Влез у Фа-
раона и кажи му: Така казва Господ, Бог на
евреите, Пусни людетe Ми, за да ми послужат.
2 ² Защото, ако откажеш да ги пуснеш, и ако още
3 ги държиш, ³ ето, Господната ръка ще падне на
добитъка ти, който е по полето, на конете, на
ослите, на камилите, на говедата и на овците, с
4 твърде тежък мор. ⁴ И Господ ще постави пре-
града между Израилевия добитък и египетския
добитък; от всичкия добитък на израилтяните
5 нищо няма да умре. ⁵ И Господ определи срок,
като рече: Утре Господ ще стори това на земя-
6 та. ⁶ На другия ден Господ стори това; всички-
ят египетски добитък измря, а от добитъка на
7 израилтяните нищо не умря. ⁷ И Фараон пра-
ти *да видят*, и, ето, от добитъка на израилтя-
ните нищо не беше умряло. Но сърцето на Фа-

раона бе упорито, и той не пусна людетe. ⁸ То-
гава Господ каза на Моисея и Аарона: Напъл-
нете шепите си с пепел от пещ и нека я пръс-
не Моисей към небето пред Фараона; ⁹ и *пепел-*
9 *та* ще стане прах по цялата Египетска земя, и
ще причини на човеците и на животните въз-
паление с гнойни цирки, по цялата Египетска
земя. ¹⁰ И като взеха пепел от пещ и застана-
10 ха пред Фараона, Моисей я пръсна към небе-
то; и стана възпаление с гнойни цирки на чове-
ците и на животните. ¹¹ И магьосниците не мо-
11 жаха да стоят пред Моисея поради възпаление-
то; защото възпалението беше на магьосници-
те, *както* и на всичките египтяни. ¹² Но Господ
12 закорави сърцето на Фараона, та не ги послу-
ша, според както Господ беше говорил на Мо-
исея. ¹³ След това Господ рече на Моисея: Ста-
ни утре рано та застани пред Фараона, и речи
му: Така казва Господ, Бог на евреите, Пусни
людетe Ми, за да Ми послужат. ¹⁴ Защото в то-
14 ва време аз изпращам всичките Си язви вър-
ху сърцето ти, върху слугите ти и върху люде-
те ти, за да познаеш, че в целия свят няма по-
добен на Мене. ¹⁵ Понеже сега можех да дигна
15 ръката Си и да поразя тебе и людетe ти с мор,
и ти би бил изстребен от земята, ¹⁶ ако не беше,
16 че нарочно затова те издигнах, да покажа в те-
бе силата Си и да се прочуе Името Ми по целия
свят. ¹⁷ Още ли се надигаш против людетe Ми
17 та не ги пускаш? ¹⁸ Ето, утре около тоя час ще
18 наваля много тежък град, небивал в Египет, от-
как се е основал, дори до днес. ¹⁹ Сега, прочее,
19 прати да приберат скоро добитъка ти и всич-
ко що имаш по полето; *защото* града ще падне
на всеки човек и всяко животно, що се наме-
ри на полето и не се прибере в къщи; и те ще
измрат. ²⁰ Прочее, който от Фараоновите слуги
20 се убоя от това, което Господ каза, прибра бър-
зо в къщи слугите си и добитъка си; ²¹ а който
21 не даде внимание на казаното от Господа, оста-
ви слугите си и добитъка си по полето. ²² Тога-
22 ва Господ каза на Моисея: Простри ръката си
към небето, за да удари град по цялата Египет-
ска земя, по човеците, по животните и по всяка
трева на полето из цялата Египетска земя. ²³ И
23 Моисей простря жезъла си към небето и Господ
прати гръм и град, и огън се спущаше по земята;
Господ наваля град по Египетската земя. ²⁴ Така
24 имаше град, и огън размесен с града, *град* много
тежък, небивал в цялата Египетска земя, откак
е заживял там народ. ²⁵ В цялата Египетска зе-
25 мя градът изби всичко що имаше по полето, и
човек и животно; градът очука и всичката трева
по полето и изпочупи всичките дървета по по-
лето. ²⁶ Само в Гесенската земя, гдето бяха из- 26

27 раилтяните, не удари град. ²⁷ Тогава Фараон изпрати да повикат Моисея и Аарона и рече им: Тоя път съгреших; Господ е праведен, а аз и лю-

28 дете ми сме нечестиви. ²⁸ Помолете се Господу: защото стига толкова от тия ужасни гръмове и град; и аз ще ви пусна, и няма вече да останете. ²⁹ А Моисей му каза: Щом изляза от града ще простра ръцете си към Господа; и гръмовете ще престанат, и град не ще има вече, за да познаеш, че светът е Господен. ³⁰ Обаче зная, че ти и слугите ти още не ще се убоите от Господа Бога. ³¹ (Ленът и ечемикът бидоха изпобити, защото ечемикът беше на класове, и ленът връзваше семе; ³² но пшеницата и бялото жито оцеляха, защото бяха късни). ³³ И тъй, Моисей излезе отпред Фараона извън града и простра ръцете си към Господа; и гръмовете и градът престанаха, и дъждът не се изливаше вече по земята. ³⁴ Но като видя Фараон, че престанаха дъждът и градът и гръмовете, той продължаваше да греша, и закорави сърцето си, той и слугите му. ³⁵ Сърцето на Фараона се закорави, и той не пусна израилтяните, според както Господ бе говорил чрез Моисея.

10 ¹ Тогава Господ каза на Моисея: Влез при Фараона; защото Аз закоравих и сърцето на слугите му, за да покажа тия Мои знамения между тях, ² и за да разказваш в ушите на сина си и на внука си това що направих на египтяните, и знаменията, които показах между тях, та да познаете, че Аз съм Господ. ³ Тогава Моисей и Аарон влязоха при Фараона и му рекоха: Така говори Господ, Бог на евреите: До кога ще отказваш да се смириш пред Мене? Пусни людето Ми, за да Ми послужат. ⁴ Защото, ако откажеш да пуснеш людето Ми, ето, утре ще докарам скакалци в пределите ти; ⁵ те ще покрият лицето на земята, така щото да не може човек да види земята, и ще изпоядат останалото, което оцеля, това, което ви остава от града, и ще поядат всичките дървета, които ви растат по полетата, ⁶ и ще се напълнят с тях къщите ти, и къщите на всичките ти слуги, и къщите на всичките египтяни - *нещо*, което не са видели, нито бащите ти, нито дедите ти, откак са съществували на земята, дори до днес. И Моисей се обърна та излезе отпред Фараона. ⁷ Тогава слугите на Фараона му рекоха: До кога ще ни бъде примка тоя човек? Пусни човеците да послужат на Иеова своя Бог. Още ли не знаеш, че Египет погина? ⁸ Тогава пак доведоха Моисея и Аарона при Фараона, който им рече: Идете, послужете на Иеова вашия Бог; но кои и кои ще отидат? ⁹ А Моисей каза: Ще отидем с младите си и със старите си, със синовете си и дъщерите си, с овците си

и с говедата си ще отидем, защото трябва да пазим празник на Иеова. ¹⁰ Тогава Фараон им рече: Така нека е Иеова с вас, както аз ще ви пусна с челядите ви. Внимавайте, защото зло има пред вас. ¹¹ Не така; идете сега вие мъжете та послужете на Иеова, защото това поискахте. И изпъдиха ги от Фараоновото присъствие. ¹² Тогава Господ рече на Моисея: Простри ръката си над Египетската земя, за да покрият скакалците Египетската земя и да изпоядат всичката трева на земята, всичко което оцеля от града. ¹³ И Моисей простра жезъла си над Египетската земя; и Господ направи да духа източен вятър на земята през целия она ден и цялата нощ, и на заранта източният вятър докара скакалците. ¹⁴ И скакалците се пръснаха по цялата Египетска земя, и нападнаха по всичките египетски предели; те бяха много страшни; преди това не е имало такива скакалци, нито ще има такива след тях. ¹⁵ Защото покриха лицето на цялата земя, така че земята почерня; и изпоядоха всичката трева на земята и всичките плодове на дърветата, които бяха оцелели от града; и по цялата Египетска земя не остана нищо зелено, било дърво или трева на полето. ¹⁶ Тогава Фараон бързо повика Моисея и Аарона и рече: Съгреших на Иеова вашия Бог и на вас. ¹⁷ Но сега, прости, моля, греха ми само тоя път, и помолете се на Иеова вашия Бог да дигне от мене само тая смърт. ¹⁸ И тъй, Моисей излезе отпред Фараона и се помоли Господу. ¹⁹ И Господ промени вятъра, като докара много силен западен вятър, който дигна скакалците и ги хвърли в Червеното море; не остана ни един скакалец по всичките египетски предели. ²⁰ Но Господ закорави сърцето на Фараона, и той не пусна израилтяните. ²¹ Тогава рече Господ на Моисея: Простри ръката си към небето, за да настане тъмнина по Египетската земя, тъмнина, която може да се пипа. ²² И Моисей простра ръката си към небето; и настана гъста тъмнина по цялата Египетска земя за три дена. ²³ Хората не се виждаха един друг, и за три дена никой не се помести от мястото си; но в жилищата на всичките израилтяни беше светло. ²⁴ Тогава Фараон повика Моисея и рече: Идете, послужете на Иеова; само овците ви и говедата ви нека останат; а челядите ви нека отидат с вас. ²⁵ Но Моисей каза: Обаче, ти трябва да допуснеш в ръцете ни и жертви и всеизгаряния, за да пожертвуваме на Господа нашия Бог; ²⁶ *тъй че* и добитъкът ни ще дойде с нас; не ще остане надире ни копито, защото от *добитъка* трябва да вземем, за да пожертвуваме на Господа нашия Бог; и догдето не пристигнем там, ние не знаем с какво трябва да

27 послужим Господу. ²⁷ Но Господ закорави сърцето на Фараона, и той не склони да ги пусне.
28 ²⁸ Тогава Фараон рече на *Моисей*: Махни се от мене; пази се да не видиш вече лицето ми, защото в деня, когато видиш лицето ми, ще умреш.
29 ²⁹ А Моисей каза: Добре си рекъл; не ще видя вече лицето ти.

11 ¹ (А Господ беше казал на Моисей: Още една язва ще нанесе на Фараона и на Египет, подир което ще ви пусне от тука; когато ви пусне, съвсем ще ви изпъди от тука. ² Кажете, прочее, в ушите на хората, и нека поиска всеки мъж от съседа си, и всяка жена от съседката си, сребърни и златни вещи. ³ И Господ беше дал на хората да придобият благоволенията на египтяните. При това, Моисей беше станал твърде велик човек в Египетската земя пред Фараоновите слуги и пред хората). ⁴ Моисей каза на *Фараона*: Така говори Господ: Около средата на една нощ аз ще мина през Египет; ⁵ и всеки първороден в Египетската земя ще умре, от първородния на Фараона, който седи на престола си, до първородния на слугинята, която е зад воденицата, и до всяко първородно от добитъка.
6 ⁶ И по цялата Египетска земя ще се нададе голям писък, какъвто никога не е имало, нито ще има вече такъв. ⁷ А против израилтяните, против човек или животно, нито куче няма да поклати езика си, за да познаете, че Господ прави разлика между египтяните и израилтяните. ⁸ И всички тия твои слуги ще дойдат при мене и ще ми припаднат и рекат: Излез ти с всичките люде, които те следват. И подир това ще изляза. И *Моисей* излезе от Фараоновото присъствие с голям гняв. ⁹ (А Господ беше казал на Моисей: Фараон няма да ви послуша, за да се умножат Моите чудеса в Египетската земя. ¹⁰ И Моисей и Аарон бяха извършили всички тия чудеса пред Фараона; но Господ беше закоравил сърцето на Фараона, и той не беше пунал израилтяните из земята си).

12 ¹ Тогава Господ говори на Моисей и Аарона в Египетската земя, казвайки: ² Тоя месец ще ви бъде началният месец; ще ви бъде първият месец на годината. ³ Говорете на цялото Израилево общество, като *им* кажете да си вземат, на десетия ден от тоя месец, всеки по едно агне, според бащините си домове, по едно агне за всеки дом. ⁴ Но ако домашните са малцина за агнето, тогава *домакинът* и най-близкият до къщата му съсед нека го вземат, според числото на хората *в тях*; смятайте за агнето според онова, което всеки може да изяде. ⁵ Агнето или ярето ви нека бъде без недостатък, едногодишно мъжко; от овците или от козите да го вземе-

те. ⁶ И да го пазите до четирнадесетия ден от същия месец; тогава цялото общество на израилтяните, събрани в *домовете си* да го заколят привечер. ⁷ После нека вземат от кръвта и турят на двата стълба и на горния праг на вратата на къщите, гдето ще го ядат. ⁸ През същата нощ нека ядат месото, печено на огън; с безквасен хляб и с горчиви треви да го ядат. ⁹ Да не ядете от него сурово нито варено във вода, но изпечено на огън, с главата му, краката му и дреболията му. ¹⁰ И да не оставите нищо от него до утринта; ако остане нещо до утринта, изгорете го в огън. ¹¹ И така да го ядете: препасани през кръста си, с обувката на нозете си и тоягите в ръцете си; и да го ядете набързо, *понеже е време на* Господното минаване. ¹² Защото в оная нощ ще мина през Египетската земя, и ще поразя всяко първородно в Египетската земя, и човек и животно; и ще извърша съдби против всичките египетски богове; аз съм *Иеова*. ¹³ И кръвта на къщите, гдето сте, ще ви служи за белег, така че, като видя кръвта, ще ви отмина, и когато поразя Египетската земя, няма да нападне върху вас погубителна язва. ¹⁴ Оня ден ще ви бъде за спомен, и ще го пазите като празник на Господа във всичките си поколения; вечен закон ще ви бъде, да го празнувате. ¹⁵ Седем дни да ядете безквасен хляб; още на първия ден ще дигнете кваса от къщите си; защото, който яде квасно от първия ден до седмия ден, оня човек ще се изстреби от сред Израила. ¹⁶ На първия ден ще имате свет събор, и на седмия ден свет събор; никаква работа да не се върши в тях, освен *около* онова, което е нужно за ядене на всеки; само това може да вършите. ¹⁷ Да пазите, прочее, *празника* на безквасните, защото в същия тоя ден изведох войнствата ви из Египетската земя; заради което ще ви бъде вечен закон да пазите тоя ден във всичките си поколения. ¹⁸ От вечерта на четирнадесетия ден от първия месец до вечерта на двадесетия ден от първия месец ще ядете безквасни хлябове. ¹⁹ Седем дена да се не намира квас в къщите ви; защото който яде квасно, оня човек ще се изстреби от сред обществото на израилтяните, бил той пришелец или туземец. ²⁰ Нищо квасно да не ядете; във всичките си жилища безквасни хлябове да ядете. ²¹ Тогава, на *четирнадесетия ден от месеца*, Моисей повика всичките Израилеви старейшини и рече им: Идете та си вземете по едно агне според челядите си и заколете пасхата. ²² После да вземете китка от испоп и да я потопите в кръвта, която *ще приемете* в леген, и с кръвта, що е в легена, да ударите по горния праг и двата стълба на *къщата*

врата; и никой от вас да не излезе из къщната
 23 си врата до утринта. ²³ Защото Господ ще мине,
 за да поразии египтяните, а когато види кръв-
 та на горния праг и на двата стълба на вратата,
 Господ ще отмени вратата, и не ще остави погу-
 бителят да влезе в къщите ви, за да ви поразии.
 24 ²⁴ И ще пазите това като вечен закон за себе си и
 25 за синовете си. ²⁵ Когато влезете в земята, коя-
 то Господ ще ви даде според обещанието си, ще
 26 пазите тая служба. ²⁶ И когато чадата ви попи-
 27 тат: Какво искате да кажете с тая служба? ²⁷ Ще
 отговорите: Това е жертва *в спомен* на минава-
 нето на Господа, който отмина къщите на из-
 раилтяните в Египет, когато поразяваше егип-
 тяните, а избави нашите къщи. Тогава людете
 28 се наведоха и се поклониха. ²⁸ И израилтяните
 отидоха та сториха, според както Господ запо-
 29 вяда на Моисея и Аарона; така направиха. ²⁹ И
 по среднощ Господ поразии всяко първородно в
 Египетската земя, от първородния на Фараона,
 който седеше на престола си, до първородния
 на пленника, който бе в затвора, както и вся-
 30 ко първородно от добитък. ³⁰ И Фараон стана
 през нощта, той и всичките му слуги, и всички-
 те египтяни; и нададе се голям писък в Египет,
 31 защото нямаше къща без мъртвец. ³¹ И повика
 Моисея и Аарона *още* през нощта та рече: Ста-
 нете и вие и израилтяните, излезте изсред лю-
 дете ми и идете, послужете на Иеова, както ре-
 32 кохте; ³² подкарайте и овците си и стадата си,
 както рекохте, та идете; па благословете и мене.
 33 ³³ Тоже египтяните принуждаваха людете, за да
 ги отпратят по-скоро от земята си, защото си
 34 рекоха: Ние всички измираме. ³⁴ И людете диг-
 наха тестото си преди да кисне, като носеха на
 35 рамена нощвите обвити в дрехите си. ³⁵ А из-
 раилтяните бяха постъпили според както Мои-
 сей беше казал, като бяха поискали от египтя-
 36 ните сребърни и златни вещи и дрехи; ³⁶ и Гос-
 под беше дал на людете да придобият благо-
 волението на египтяните, тъй щото те бяха им
 дали колкото искаха. Така те обраха египтяни-
 37 те. ³⁷ Прочее, израилтяните се дигнаха от Раме-
 сий за Сокхот, *на брой* около шестстотин хиля-
 38 ди мъже пешаци, освен челядите. ³⁸ Още с тях
 излезе и голямо разноплеменно множество, ка-
 кто и твърде много добитък - овци и говеда.
 39 ³⁹ А от тестото, което носеха из Египет, изпеко-
 ха безквасни пити; защото не беше киснало,
 понеже ги изпъдиха из Египет, и те не можаха
 40 да се бавят, нито да си приготвят ястие. ⁴⁰ А вре-
 мето, което израилтяните прекараха като при-
 41 шелци в Египет, беше четиристотин и тридесет
 години. ⁴¹ И в края на четиристотин и тридесет-
 те години, дори в същия ден, всичките войнства

Господни излязоха от Египетската земя. ⁴² То- 42
 ва е нощ, която е за особено опазване за Госпо-
 да, загдето ги изведе из Египетската земя; то-
 ва е оная нощ, която всичките израилтяни, във
 всичките си поколения, трябва особено да па-
 зят за Господа. ⁴³ И Господ рече на Моисея и 43
 Аарона: Ето законът за пасхата: никой чужде-
 нец да не яде от нея; ⁴⁴ обаче всеки роб купен 44
 с пари да яде от нея тогава, когато се обреже.
⁴⁵ Никой пришелец или наемник да не яде от 45
 нея. ⁴⁶ В една къща да се изяде; от месото да не 46
 изнасяте въвн от къщи и кост от нея да не стро-
 шите. ⁴⁷ Цялото общество израилтяни ще я па- 47
 зят. ⁴⁸ И ако би някой чужденец да живее като 48
 пришелец между тебе и да иска да пази пасхата
 Господу, нека се обрежат всичките му мъжки,
 и тогава нека пристъпи да я пази; той ще бъ-
 де като туземец. Но никой необрязан не бива
 да яде от нея. ⁴⁹ Един закон ще има за туземеца 49
 и за чужденца, който е пришелец между вас.
⁵⁰ И всичките израилтяни сториха според както 50
 Господ заповяда на Моисея и Аарона; така на-
 правиха. ⁵¹ И тъй, в същия оня ден Господ из- 51
 веде израилтяните из Египетската земя според
 устроените им войнства.

¹ Господ говори още на Моисея казвайки: **13**
² Посвети на Мене всяко първородно, всяко, 2
 което отваря утроба между израилтяните - и 2
 човек и животно; то е Мое. ³ Тогава рече Мо- 3
 исей на людете: Помнете тоя ден, в който из- 3
 лязохте из Египет, из дома на робството; защо- 3
 то със силна ръка Господ ви изведе от там. Ни- 4
 кой да не яде квасно. ⁴ Вие излизате днес в ме- 4
 сец Авив. ⁵ И когато Господ те въведе в земята 5
 на ханаанците, хетейците, аморейците, евейци- 5
 те и евусейците, за която се кле на бащите ти, че 5
 ще ти я даде, земя гдето текат мляко и мед, то- 6
 гава ще пазиш тая служба в тоя месец. ⁶ Седем 6
 дни ще ядеш безквасно; и седмият ден ще бъ- 6
 де празник Господу. ⁷ Безквасно ще се яде през 7
 седемте дни; и да се не намери у тебе квас, из 7
 всичките твои предели. ⁸ И в оня ден ще обяс- 8
 ниш на сина си, като речеш: *Това правя* поради 8
 онова, което Господ ми стори, когато излязох 8
 от Египет. ⁹ Това ще ти бъде за белег на ръка- 9
 та, и за спомен между очите, за да бъде Господ- 9
 ният закон в устата ти; защото със силна ръка 9
 Господ те изведе из Египет. ¹⁰ Прочее, ще пазиш 10
 тая наредба всяка година на времето й. ¹¹ А ко- 11
 гато Господ те въведе в Ханаанската земя, ка- 11
 кто се закле на тебе и на бащите ти, и ти я даде, 12
¹² тогава ще отделяш за Господа всичко, което 12
 отваря утроба, и всяко твое първородно от жи- 12
 вотно; мъжките ще бъдат на Господа. ¹³ А вся- 13
 ко първородно от осел ще откупиш с агне *или*

яре; и ако не искаш да го откупиш, тогава ще му пресечеш врата. Ще откупиш и всеки първороден човек между синовете си. ¹⁴ После, като те запита синът ти, казвайки: Що е това? ще му кажеш: Със силна ръка ни изведе Господ из Египет, из дома на робството; ¹⁵ понеже, когато Фараон не скланяше да ни пусне, Господ уби всяко първородно в Египетската земя, първородно на човек и първородно на животно; по тая причина жертвувам Господу всяко мъжко и първородно; а всеки първороден от синовете си откупувам. ¹⁶ Това ще бъде за белег на ръката ти и за надчелие между очите ти; понеже със силна ръка Господ ни изведе из Египет. ¹⁷ А когато Фараон пусна людете, Бог не ги преведе през пътя за Филистимската земя, при все че това беше близкият път; защото Бог рече: Да не би да се разкаят людете, като видят война и да се върнат в Египет. ¹⁸ Но Бог поведе людето по околен път през пустинята към Червеното море. А израилтяните излязоха от Египетската земя вървещи. ¹⁹ И Моисей взе със себе си костите на Иосифа; защото той беше строго заклел израилтяните, като каза: Бог непременно ще ви посети; тогава ще занесете със себе си костите ми от тука. ²⁰ И като тръгнаха от Сокхот, разположиха се на стан в Етам, към краищата на пустинята. ²¹ И Господ вървеше пред тях, денем в облачен стълб, за да ги управля из пътя, а нощем в огнен стълб, за да им свети, та да пътуват денем и нощем. ²² Той не отнемаше отпред людето облачния стълб денем, нито огнения стълб нощем.

14 ¹ Тогава Господ говори на Моисея, казвайки: ² Заповядай на израилтяните да завият и да се разположат на стан пред Пиаирот, между Мигодол и морето; срещу Веелсефон ще се разположите на стан близо до морето. ³ Защото Фараон ще рече за израилтяните: Те са се впримчили в земята; пустинята ги е затворила. ⁴ И аз ще закоравя сърцето на Фараона, и той ще ги погне отидре; но аз ще се прославя над Фараона и над цялата му войска, и египтяните ще познаят, че аз съм Господ. И *израилтяните* сториха така. ⁵ А когато се извести на египетския цар, че побягнаха людето, сърцето на Фараона и на слугите му се обърна против людето, и рекоха: Какво е това що сторихме, гдето пуснахме Израила да не ни работи вече? ⁶ Затова, *Фараон* впрегна колесницата си и събра людето си при себе си; ⁷ взе и шестстотин отборни колесници, дори всичките египетски колесници, с началници над всичките. ⁸ И Господ закоравя сърцето на египетския цар Фараон, така че той погна отидре израилтяните. (защото

израилтяните бяха излезли с издигната ръка), ⁹ и египтяните се спуснаха подир тях, - всичките коне и колесници на Фараона, конниците му и войската му, - и настигнаха ги разположени на стан близо до морето, пред Пиаирот, срещу Веелсефон. ¹⁰ А когато се приближи Фараон, израилтяните подигнаха очи, и, ето, египтяните идеха подир тях; и израилтяните, твърде много уплашени, извикаха към Господа. ¹¹ И рекоха на Моисея: Понеже нямаше гробища в Египет, затова ли ни изведе да умрем в пустинята? Защо постъпи така, та ни изведе от Египет? ¹² Не е ли това, каквото ти казахме в Египет, като рекохме: Остави ни; нека работим на египтяните? Защото по-добре би било за нас да работим на египтяните, отколкото да измрем в пустинята. ¹³ А Моисей каза на людето: Не бойте се; стойте и гледайте избавлението, което Господ ще извърши за вас днес; защото колкото за египтяните, които видяхте днес, няма да ги видите вече до века. ¹⁴ Господ ще воюва за вас, а вие ще останете мирни. ¹⁵ Тогава рече Господ на Моисея: Защо викаш към Мене? Кажи на израилтяните да вървят напред. ¹⁶ А ти дигни жезъла си и прости ръката си над морето та го раздели, и израилтяните ще преминат през морето по сухо. ¹⁷ И аз, ето, ще закоравя сърцето на египтяните, та ще влязат подир тях; и ще се прославя над Фараона, над цялата му войска, над колесниците му и над конниците му. ¹⁸ И когато се прославя над Фараона, над колесниците му и над конниците му, египтяните ще познаят, че аз съм Господ. ¹⁹ Тогава ангелът Божий, който вървеше пред Израилевото множество, се дигна та дойде отидре им; дигна се облачният стълб отпреде им та застана отидре им, ²⁰ и дойде между Египетското множество и Израилевото; *на едните* беше тъмен облак, а на другите светеше през нощта, така щото едните не се приближиха до другите през цялата нощ. ²¹ Моисей, прочее, простря ръката си над морето; и Господ направи да се оттегля морето цялата она нощ от силен източен вятър та се пресуши морето и водите се раздвоиха. ²² Така израилтяните влязоха всред морето по сухо; и водите бяха за тях преграда от дясната и от лявата им страна. ²³ А египтяните, всичките коне на Фараона, колесниците му и конниците му, - като ги погнаха влязоха подир тях всред морето. ²⁴ Но в утринната стража Господ погледна от огнения и облачния стълб на египетската войска и смути войската на египтяните; ²⁵ Той извади колелата от колесниците им та те се теглеха мъчно, така щото египтяните рекоха: Да бягаме от Израила, защото Иеова во-

26 юва за тях против египтяните. ²⁶ Тогава Господ рече на Моисея: Простри ръката си над морето, за да се върнат водите върху египтяните, върху колесниците им и върху конниците им. ²⁷ И тъй, Моисей простря ръката си над морето; и около зори морето се върна на мястото си; а като бягаха египтяните пред него, Господ изтърси египтяните всред морето. ²⁸ Защото водите се върнаха и покриха колесниците, конниците и цялата Фараонова войска, която беше влязла подир тях в морето; не остана ни един от тях. ²⁹ ²⁹ А израилтяните минаха презсред морето по сухо; и водите бяха за тях преграда от дясната и от лявата им страна. ³⁰ Така в оня ден Господ избави Израила от ръката на египтяните; и Израил видя египтяните мъртви по морския бряг. ³¹ ³¹ Израил видя онова велико дело, което Господ извърши над египтяните; и людете се убояха от Господа, и повярваха в Господа и слугата Му Моисея.

15 ¹ Тогава запяха Моисей и израилтяните тая песен Господу, като говориха с тия думи: - Ще пея Господу, защото славно възтържествува; ² Коня и ездача му хвърли в морето. ² Господ е сила моя, песен моя. И стана ми Спасител; Той ми е Бог, и ще Го прославя, Бащиният ми Бог, и ще Го превъзвиша. ³ Господ е силен Воевател; Името Му е Иеова. ⁴ Колесниците Фараонови и войската му хвърли в морето; Отборните му полководци потънаха в Червеното море. ⁵ ⁵ Дълбочините ги покриха Като камък слязоха в бездните. ⁶ Десницата Ти, Господи, се прослави в сила; Десницата Ти, Господи, смаза неприятеля. ⁷ С превъзходното Си величие изстребил си противниците Си; Пратил си гнева Си, и пояде ги като слама. ⁸ От духането на ноздрите Ти водите се струпаха на куп, Вълните застанаха като грамада. Бездните се сгъстиха всред морето. ⁹ Неприятелят рече: Ще погна, ще стигна, ще разделя користите; Похотта ми ще се насити върху тях; Ще изтръгна ножа си, ръката ми ще ги погуби. ¹⁰ Подухнал си с вятъра Си, и морето ги покри; Потънаха като олово в силните води. ¹¹ Кой е подобен на Тебе, Господи, между боговете? Кой е подобен на Тебе, славен в светост, Дивен та да Те възпяват, правещ чудеса? ¹² ¹² Прострял си десницата Си, И земята ги погълна. ¹³ С милостта Си водил си людете, които си откупил; Упътил си ги със силата Си към светото Си обиталище. ¹⁴ Племената ще чуят и ще затреперят; Ужас ще обладае филистимските жители, ¹⁵ Тогава ще се уплашат едомските началници; Трепет ще обземе моавските силни; Всичките жители на Ханаан ще се стопят.

15.23 Т.е., Горчивина.

¹⁶ Страх и трепет ще нападне на тях; Чрез великата Ти мишца ще станат неподвижни като камък. Догде заминат людете ти, Господи, Догде заминат людете, които си придобил. ¹⁷ Ще ги въведеш и насадиш в хълма - Твоето наследство, На мястото, Господи, което си приготвил за Свое обиталище, В светилището, Господи, което ръцете Ти утвърдиха. ¹⁸ Господ ще царува до вечни векове. ¹⁹ Защото, като бяха влезли в морето Фараоновите коне с колесниците му и с конниците му, Господ беше повърнал върху тях водите на морето; а израилтяните бяха преминали през сред морето по сухо. ²⁰ Тогава пророчицата Мариам, Аароновата сестра, взе в ръката си тъпанче, и всичките жени излязоха подир нея с тъпанчета и хороиграния, ²¹ а Мариам им пееше отечно: Пейте Господу, защото славно възтържествува; Коня и ездача му хвърли в морето. ²² Тогава Моисей дигна израилтяните от Червеното Море и излязоха към пустинята Сур; и като вървяха три дена в пустинята не намираха вода. ²³ После дойдоха в Мера, но не можеха да пият от водата на Мера защото беше горчива; (затова се наименува Мера°). ²⁴ Тогава людете роптаеха против Моисея, казвайки: Що да прием? ²⁵ А той извика към Господа, и Господ му показа дърво; и като го хвърли във водата, водата се подслади. Там им наложи повеление и наредба, и там ги опита, като рече: ²⁶ Ако прилежно слушаш гласа на Господа своя Бог, и вършиш онова, което Му е угодно, и слушаш заповедите Му, и пазиш всичките Му повеления, то не ще ти нанесе ни една от болестите, които нанесох върху египтяните; защото Аз съм Господ, Който те изцелявам. ²⁷ После дойдоха в Елим, гдето имаше дванадесет водни извори и седемдесет палмови дървета; и там се разположиха на стан при водите.

16 ¹ Като се дигнаха от Елим, цялото общество израилтяни дойдоха в пустинята Син, която е между Елим и Синай, на петнадесетия ден от втория месец, откак излязоха из Египетската земя. ² А в пустинята цялото общество израилтяни роптаеха против Моисея и Аарона. ³ Израилтяните им казаха: По-добре да бяхме умрели от Господната ръка в Египетската земя, когато седяхме около котлите с месо и когато ядахме хляб до ситост; защото ни доведохте в тая пустиня, за да изморите това цяло множество с глад. ⁴ Тогава рече Господ на Моисея: Ето, ще ви наваля хляб от небето; и ще излизат людете всеки ден да събират колкото им трябва за деня, за да ги опитам, ще ходят ли по закона Ми, или не. ⁵ А на шестия ден нека сгот-

вят внесеното, което да бъде два пъти, колкото
6 събират всеки ден. ⁶ И тъй, Моисей и Аарон ка-
заха на всичките израилтяни: Довечера ще по-
7 знаете, че Господ ви е извел из Египетската зе-
мя; ⁷ а на утринта ще видите славата на Господа,
понеже Той чу роптанията ви против Господа.
Защото що сме ние та да роптаете против нас?
8 ⁸ Моисей още рече: *Това ще стане*, когато Гос-
под ви даде довечера месо да ядете, и на утрин-
та хляб до ситост; понеже Господ чу роптани-
ята ви против Него. Защото що сме ние? Роп-
танията ви не са против нас, а против Господа.
9 ⁹ И рече Моисей на Аарона: Кажете на цялото об-
щество израилтяни: Приближете се пред Гос-
пода защото Той чу роптанията ви. ¹⁰ А докато
Аарон говореше на цялото общество израилтя-
ни, те обърнаха погледа си към пустинята, и,
ето, Господната слава се яви в облака. ¹¹ И Гос-
под говори на Моисея, казвайки: ¹² Чух ропта-
нията на израилтяните. Говори им така: Дове-
чера ще ядете месо и на утринта ще се наситите
с хляб; и ще познаете, че Аз съм Господ вашият
13 Бог. ¹³ И така, на вечерта долетяха пъдпъдъци
и покриха стана; а на утринта на всякъде око-
14 ло стана беше паднала роса. ¹⁴ И като се изпа-
ри падналата роса, ето, по лицето на пустинята
имаше дребно люспообразно нещо, тънко, ка-
15 то слана по земята. ¹⁵ Като го видяха израилтя-
ните, казаха си един на друг: Що е това? защо-
то не знаеха що беше. А Моисей им каза: Това
16 е хлябът, който Господ ви дава да ядете. ¹⁶ Ето
що заповядва Господ: Съберете от него, всеки
толкова, колкото му трябва да яде, по гомор
на глава, според числото на човеците ви; все-
ки да вземе за ония, които са под шатрата му.
17 ¹⁷ И израилтяните сториха така и събраха, кой
18 много, кой малко, ¹⁸ И когато измериха *събра-*
ното с гомора, който беше събрал много няма-
ше излишък, и който беше събрал малко няма-
ше недостиг; всеки събираше толкова, колкото
19 му трябваше да яде. ¹⁹ Моисей още им рече: Ни-
кой да не оставя от него до утринта. ²⁰ При все
това, те не послушаха Моисея, и някои остави-
ха от него до утринта; но червяса и се усмърдя;
21 и Моисей се разгневи на тях. ²¹ И всяка заран го
събираха, кой колкото му трябваше за ядене; а
22 когато припечеше слънцето, стопяваше се. ²² А
на шестия ден, когато събраха двойно количе-
ство храна, по два гомора за всекиго, всичките
началници на обществото дойдоха и известиха
23 на Моисея. ²³ А той им рече: Това е *точно* как-
вото каза Господ. Утре е събота, света почивка
Господу; опечете колкото искате да опечете, и

сварете колкото искате да сварите; и турете на-
страна каквото остане, да ви стои за утре. ²⁴ И ²⁴
тъй, туриха го настрана до утрото, както запо-
вядва Моисей, и не се усмърдя, нито се намери
червей в него. ²⁵ Тогава Моисей им каза: Яжте ²⁵
това днес, защото днес е събота Господу; днес
няма да го намерите на полето. ²⁶ Шест дена ще ²⁶
го събирате; но седмият ден е събота, в нея ня-
ма да се намира. ²⁷ Обаче някои от людете из- ²⁷
лязоха да съберат на седмия ден, но не намери-
ха. ²⁸ Тогава рече Господ на Моисея: До кога ще ²⁸
отказвате да пазите заповедите Ми и законите
Ми? ²⁹ Вижте, понеже Господ ви даде съботата, ²⁹
затова на шестия ден ви даде хляб за два дена.
Седете, всеки на мястото си; на седмия ден ни-
кой да не излиза от мястото. ³⁰ И тъй, людете ³⁰
си отпочиваха на седмия ден. ³¹ А Израилеви- ³¹
ят дом нарече тая *храна* Манна; ° тя беше бяла
и приличаше на кориандрово семе; и вкусът ѝ
беше като на пита *смесена* с мед. ³² Тогава рече ³²
Моисей: Ето какво е заповядал Господ: Напъл-
нете един гомор с нея, за да се пази за всичките
ви поколения, за да могат и те да видят хляба, с
който ви храних в пустинята, когато ви изведох
из Египетската земя. ³³ И Моисей рече на Ааро- ³³
на: Взemi една стомна, и, като туриш в нея пъл-
ното на един гомор манна, положи я пред Гос-
пода, за да се пази за *идните* ви поколения. ³⁴ И ³⁴
така, Аарон я положи пред *плочите* на свиде-
телството, за да се пази, според както Господ
заповяда на Моисея. ³⁵ И израилтяните ядоха ³⁵
манната четиридесет години, докато дойдоха в
обитаемата земя, ядоха манна, докато пристиг-
наха до границите на Ханаанската земя. ³⁶ А го- ³⁶
морът е една десета от ефата.

17 ¹ След това цялото общество израилтяни
тръгнаха от пустинята Син, като бяха пътува-
нията им според Господната заповед; и разпо-
ложиха стан в Рафидим, гдето нямаше вода да
пият людете. ² Затова людете се караха с Мои-
сея и рекоха: Дай ни вода да пием. А Моисей
им рече: Защо се карате с мене? защо изпитва-
те Господа? ³ Но людете ожадняха там за вода; ³
и людете роптаеха против Моисея, като дума-
ха: Защо ни изведе из Египет да умориш с жаж-
да и нас, и чадата ни, и добитъка ни? ⁴ Тогава ⁴
Моисей извика към Господа казвайки: какво да
права с тия люде? още малко и ще ме убият с камъ-
ни. ⁵ А Господ рече на Моисея: Замини пред ⁵
людете, като вземеш със себе си някои от Изра-
илевите старейшини; взemi в ръката си и жезъ-
ла си, с който удари реката, и върви. ⁶ Ето, Аз ⁶
ще застана пред тебе там на канарата в Хорив;

а ти удари канарата, и ще потече вода из нея, за да пият людете. И Моисей стори така пред очите на Израилевите старейшини. ⁷ И нарече мястото Маса°, и Мерива°, поради карането на израилтяните, и понеже изпитаха Господа, като казаха: Да ли е Господ между нас, или не?

⁸ По това време дойде Амалик и воюва против Израиля в Рафидим. ⁹ А Моисей каза на Исуса *Навиева*: Избери ни мъже, и излез да се биеш с Амалика; и утре аз ще застана на върха на хълма и ще държа Божия жезъл в ръката си. ¹⁰ И Исус стори според както му каза Моисей, и би се с Амалика; а Моисей, Аарон и Ор се качиха на върха на хълма. ¹¹ И когато Моисей издигаше ръката си, Израил надвиваше; а когато спущаше ръката си, Амалик надвиваше. ¹² А като натегнаха ръцете му, взеха камък и подложиха на Моисея, и той седна на него; а Аарон и Ор, единият от едната страна и другият от другата, подпиряха ръцете му, така щото ръцете му се подкрепяха до захождането на слънцето. ¹³ Така Исус порази Амалика и людете му с острието на ножа. ¹⁴ Тогава рече Господ на Моисея: Запиши в книгата за спомен, и предай в ушите на Исуса, това, че ще излича съвсем спомена на Амалика под небето. ¹⁵ И Моисей издигна *там* олтар, който нарече Иеова Нисий°, ¹⁶ като рече: Ръка се подигна против Господния престол; затова, Господ ще ратува против Амалика от поколение в поколение.

18 ¹ И като чу мадиамският жрец Иотор, Моисеевият тъст, за всичко, което Бог извършил за Моисея и за людете си Израиля, как Господ, извел Израиля из Египет, ² то Моисеевият тъст Иотор взе Сепфора, Моисеевата жена, (след като я беше изпратил надире), ³ и двата ѝ сина, (от които на единия името бе Гирсом°, защото *Моисей* беше казал: Пришелец станах в чужда земя; ⁴ на другия името бе Елиезер°, защото *беше казал*: Бащиният ми Бог ми стана помощник и ме избави от Фараоновия нож); ⁵ и Иотор Моисеевият тъст, дойде при Моисея със синовете му и с жена му в пустинята до Божията планина, гдето се беше разположил на стан, ⁶ и извести на Моисея: Аз, тъст ти Иотор, ида при тебе с жена ти и двата ѝ сина с нея. ⁷ Тогава Моисей излезе да посрещне тъста си, поклони се, и го целуна; и като се разпитаха един друг за здравето си влязоха в шатъра. ⁸ И Моисей разказа на тъста си всичко що бе сторил Господ на Фараона и на египтяните, заради Израиля, и всичките мъчногии, които ги сполетяха из пътя, и как ги избави Господ. ⁹ И Иотор

се зарадва много за всичкото добро, което Господ бе сторил на Израиля, като го избави от ръката на египтяните. ¹⁰ И Иотор каза: Благословен Господ, Който ви избави от ръката на египтяните и от Фараоновата ръка, който избави людете от ръката на египтяните. ¹¹ Сега зная, че Господ е по-велик от всичките богове, даже и в това, с което те се гордееха, Той стана погорен от тях. ¹² Тогава Моисеевият тъст Иотор взе всеизгаряне и жертви, *за да принесе* Богу; и Аарон и всичките Израилеви старейшини дойдоха да ядат хляб с Моисеевия тъст пред Бога. ¹³ На другия ден Моисей седна да съди людете; и людете стояха около Моисея от заран до вечер. ¹⁴ А Моисеевият тъст, като видя всичко, което той вършеше за людете, рече: Що е това, което правиш с людете? Защо седиш сам и всичките люде стоят около тебе от заран до вечер? ¹⁵ А Моисей рече на тъста си: Защото людето дохождат при мене да се допитват до Бога. ¹⁶ Когато имат дело, дохождат при мене; и аз съдя между единия и другия, и пояснявам им Божиите повеления и закони. ¹⁷ Но Моисеевият тъст каза: Това, което правиш, не е добро. ¹⁸ Непременно и ти ще се изнуриш и тия люде, които са с тебе, защото това е много тежко за тебе; не можеш го върши сам. ¹⁹ Сега послушай думите ми; ще те посъветвам, и Бог да бъде с тебе. Та предстоявай между людето и Бога, за да представяш делата пред Бога; ²⁰ и поучавай ги в повеленията и законите и показвай им пътя, по който трябва да ходят и делата, които трябва да вършат. ²¹ Но при това измежду всичките люде избери си способни мъже, които се боят от Бога, обичат истината и мразят несправедливата печалба, и постави над *людето* такива за хилядници, стотници, петдесетници и десетници; ²² и те нека съдят людето всякога, всяко голямо дело нека донасят пред тебе, а всяко малко дело нека съдят сами; така ще ти олекне, и те ще носят *товара* заедно с тебе. ²³ Ако сториш това, и ако Бог *така* ти заповяда, тогава ще можеш да утраеш; па и всичките тия люде ще стигнат на мястото си с мир. ²⁴ И Моисей послуша думите на тъста си и стори всичко що му рече. ²⁵ Моисей избра способни мъже измежду целия Израил, които постави началници над людето - хилядници, стотници, петдесетници и десетници. ²⁶ Те съдеха людето на всяко време; мъчните дела донасяха на Моисея, а всяко малко дело съдеха сами. ²⁷ След това Моисей изпрати тъста си; и той отиде в своята земя.

¹ Три месеца подир излизането на израилтя- **19**

ните из Египетската земя, на същия ден дойдоха в Синайската пустиня. ² Като се дигнаха от Рафидим дойдоха в Синайската пустиня и разположиха стан в пустинята, гдето и Израил разпъна шатрите си срещу планината. ³ И като се възкачи Моисей при Бога, Господ го повика от планината и рече: Така да кажеш на Якововия дом и да известиш на потомците на Израила: ⁴ ⁴ Вие видяхте що сторих на египтяните, а как носих вас на орлови крила и доведох ви при Себе Си. ⁵ Сега, прочее, ако наистина ще слушате гласа Ми и ще пазите завета Ми, то повече от всичките племена вие ще бъдете Мое собствено притежание, защото Мой е целият свят; ⁶ и вие още Ми бъдете царство свещеници и свет народ. Тия са думите, които трябва да кажеш на израилтяните. ⁷ И тъй, Моисей дойде та повика старейшините на людете, и представи пред тях всички тия думи, които Господ му заповяда. ⁸ И всичките люде отговориха едногласно, казвайки: Всичко, което Господ е казал, ще сторим. И Моисей отнесе Господу думите на людете. ⁹ Тогава Господ рече на Моисея: Ето, аз ида при теб в гъст облак, за да чуят людете, когато говоря с тебе и да те вярват вече за винаги. И като каза Моисей Господу думите на людете, ¹⁰ Господ рече още на Моисея: Иди при людете, освети ги днес и утре, и нека изперат дрехите си; ¹¹ и нека бъдат готови за третия ден, защото на третия ден Господ ще слезе на Синайската планина пред очите на всичките люде. ¹² И да поставиш прегради наоколо за людете, и да кажеш: Внимавайте да се не качите на планината, нито да се допрете до полите му: който се допре до планината непременно ще се умъртви; ¹³ *оба*че ръка да се не допре до него, но той да се убие с камъни или със стрели, било то животно или човек, *който се допре*, да не остане жив. Когато тръбата дълго тръби, тогава нека се приближат до планината. ¹⁴ И тъй, Моисей слезе от планината при людете и освети людете; а те изпраха дрехите си. ¹⁵ И рече на людете: Бъдете готови за третия ден; не се приближавайте при жена. ¹⁶ А сутринта на третия ден имаше гръмове и светкавици, и гъст облак на планината, и много силен тръбен глас; и всичките люде, които бяха в стана, потрепераха. ¹⁷ Тогава Моисей изведе людете из стана, за да посрещнат Бога; и застанаха под планината. ¹⁸ А Синайската планина беше цяла в дим, защото Господ слезе в огън на нея; и димът и се дигаше, като дим от пещ, и цялата планина се тресеше силно. ¹⁹ И когато тръбният глас се усилваше Моисей говори, и Бог му отговори с глас. ²⁰ И Господ слезе на върха на Синайската планина. И Господ

повика Моисея до върха на планината; и Моисей се възкачи. ²¹ Тогава рече Господ на Моисея: Слез, заръчай на людете да се не спуснат към Господа, за да гледат и паднат мнозина от тях. ²² Така и свещениците, които се приближават при Господа, нека се осветят, за да не нападне Господ на тях. ²³ А Моисей рече Господу: Людете не могат да се възкачат на Синайската планина, защото Ти си ни заповядал, казвайки: Постави прегради около планината и освети я. ²⁴ Но Господ му каза: Иди, слез, *после* да се качиш, ти и Аарон с тебе; а свещениците и людете да се не спускат и да се не качват към Господа, за да не нападне Той на тях. ²⁵ Моисей, прочее, слезе при людете и им каза това.

20 ¹ Тогава Бог изговори всички тия думи, като каза: ² аз съм Йеова твоят Бог, Който те изведох из Египетската земя, из дома на робството. ³ Да нямаш други богове освен Мене. ⁴ Не си прави кумир, или какво да било подобие на нещо, което е на небето горе, или което е на земята долу, или което е във водата под земята; ⁵ да не им се кланяш нито да им служиш, защото аз Господ, твоят Бог, съм Бог ревнив, Който въздавам беззаконието на бащите върху чадата до третото и четвъртото поколение на ония, които ме мразят, ⁶ а показвам милости към хиляда поколения на ония, които ме любят и пазят Моите заповеди. ⁷ Не изговаряй напразно Името на Господа твоя Бог; защото Господ няма да счита безгрешен онзи, който изговаря напразно Името Му. ⁸ Помни съботния ден, за да го освещаваш. ⁹ Шест дни да работиш и да вършиш всичките си дела; ¹⁰ а на седмия ден, *който* е събота на Господа твоя Бог, да не вършиш никаква работа, ни ти, ни синът ти, ни дъщеря ти, ни слугата ти, ни слугинята ти, нито добитъкът ти, нито чужденецът, който е отвътре вратите ти; ¹¹ защото в шест дни Господ направи небето и земята, морето и всичко що има в тях, а на седмия ден си почина; затова Господ благослови съботния ден и го освети. ¹² Почитай баща си и майка си, за да се продължават дните ти на земята, която ти дава Господ твоя Бог. ¹³ Не убивай. ¹⁴ Не прелюбодействувай. ¹⁵ Не кради. ¹⁶ Не свидетелствувай лъжливо против ближния си. ¹⁷ Не пожелавай къщата на ближния си, не пожелавай жената на ближния си, нито слугата му, нито слугинята му, нито вола му, нито осела му, нито какво да е нещо, което е на ближния ти. ¹⁸ И всичките люде гледаха гърмежите, светкавиците, гласа на тръбата и димящата планина; и, като видяха, людете се оттеглиха и застанаха надалеч. ¹⁹ И рекоха на Моисея: Ти говори на нас, и ние ще слушаме; а

20 Бог да не ни говори, за да не умрем. ²⁰ Но Моисей рече на людетe: Не бойте се; Бог дойде да ви опита, и за да има всред вас страх от Него, та да не съгрешавате. ²¹ Така людетe стояха надалеч. А Моисей се приближи при мрака, гдето беше Бог. ²² Тогава рече Господ на Моисея: Така да кажеш на израилтяните: Вие сами видяхте, че ви говорих от небето. ²³ Покрай Мене да не правите и сребърни богове, нито да си правите и златни богове. ²⁴ От пръст Ми издигай олтар, и жертвувай на него всеизгарянията си и примирителните си приноси, овците си и говедата си. На всяко място, гдето ще правя да се помни Името Ми, ще дохождам при тебе и ще те благославям. ²⁵ Но ако Ми издигнеш каменен олтар, да го не съзидаш от дялани камъни; защото ако дигнеш на него сечиво, ще го оскверниш. ²⁶ И да се не качваш на олтара Ми по стъпала, за да се не открие голотата ти на него.

21 ¹ Ето съдбите, които ще представиш пред тях. ² Ако купиш роб евреин, шест години ще работи, а в седмата ще излезе свободен, без откуп. ³ Ако е дошъл сам, сам да си излезе; ако е имал жена, то и жена му да излезе с него. ⁴ Ако господарят му му е дал жена, и тя му е родила синове или дъщери, то жената и чадата ѝ ще бъдат на господаря ѝ, а той ще излезе сам. ⁵ Но ако робът изрично каже: Обичам господаря си, жена си и чадата си; не желая да изляза свободен, ⁶ тогава господарят му ще го заведе пред съдиите^о, и, като го приведе при вратата, или при стълба на вратата, господарят му ще му промуши ухото с шило; и той ще му бъде роб за винаги. ⁷ Ако някой продаде дъщеря си за робиня, тя няма да излезе така както излизат робите. ⁸ Ако не бъде угодна на господаря си, който се е сгодил за нея, то нека я остави да бъде откупена; той не ще има власт да я продаде на чужденци, тъй като ѝ е изневерил. ⁹ Но ако я е сгодил за сина си, то нека постъпи с нея, както е обичайно с дъщерите. ¹⁰ Ако си вземе още една жена, да не лиши оная от храната ѝ, от дрехите ѝ и от съпружеско съжитие с нея. ¹¹ И ако не ѝ направи тия трите, тогава тя нека си излезе даром, без откуп. ¹² Който удари човек смъртносно, непременно да се умъртви. ¹³ Но ако не го е причаквал, но Бог го е предал в ръката му, тогава аз ще ти определя място гдето да прибягне. ¹⁴ Ако, обаче, някой от злоба убие ближния си коварно, то и от олтара Ми ще го извадиш, за да се умъртви. ¹⁵ Който удари баща си или майка си непременно да се умъртви. ¹⁶ Който открадне човек и го продаде, или ако *откраднатият* се намери в ръката му, той непре-

менно да се умъртви. ¹⁷ Който хули баща си или майка си непременно да се умъртви. ¹⁸ Когато се карат някои, ако единият удари другия с камък или с юмука си, и той не умре, но пази легло; ¹⁹ и ако *последният* се привдигне и излиза *макар* с тояга, тогава оня, който го е ударил, ще бъде невинен, само ще плати за денгубата му и ще направи да бъде свършено изцерен. ²⁰ Ако някой удари роба си или робинята си с тояга, та умре под ръката му, непременно да се накаже. ²¹ Обаче, ако *удареният* поживее един два дена, тогава да се не наказва, понеже той му е стока^о. ²² Ако се бият някои и ударят трудна жена, така щото да пометне, а не последва друга повреда, тогава оня, *който я е ударил* непременно да бъде глобен, според както мъжът ѝ би му наложил, и да плати както определят съдиите. ²³ Но ако последва повреда, тогава да отсъдиш живот за живот, ²⁴ око за око, зъб за зъб, ръка за ръка, нога за нога, ²⁵ изгаряне за изгаряне, рана за рана, удар за удар. ²⁶ Ако някой удари роба си или робинята си в окото, и то се развали, поради окото му ще го освободи. ²⁷ И ако избие някой зъб на роба си или някой зъб на робинята си, ще го освободи поради зъба му. ²⁸ Ако вол убодее мъж или жена щото да умре, тогава да се убие вола с камъни, и да се не яде месото му; а стопанинът на вола ще бъде оправдан. ²⁹ Но ако волът е бил бодлив от по-напред, и това е било известно на стопанина му, но той не го е ограничил, та е убил мъж или жена, то волът да се убие с камъни, още и стопанинът му да се умъртви. ³⁰ Обаче, ако му се определи откуп, то за избавление на живота си нека даде, колкото му се определи. ³¹ Било че *волът* е убол мъж или е убол жена, според тая съдба ще му направят. ³² Но ако волът убодее роб или робиня, *стопанинът* нека плати на господаря им тридесет сребърни сикли, и нека се убие волът с камъни. ³³ Ако отвори някой яма, или изкопае яма без да я покрие, и в нея падне вол или осел, ³⁴ притежателят на ямата ще заплати повредата; ще даде пари на стопанина им, а мършата ще бъде негова. ³⁵ Ако волът на някого убодее вола на другого, така щото умре, тогава да продадат живия вол и да си разделят стойността му, и мършата тоже да си разделят. ³⁶ Но ако се е знаело от по-напред, че волът е бил бодлив, и стопанинът му не го е ограничил, то непременно ще плати вол за вол, а мършата ще бъде негова.

22 ¹ Ако някой открадне вол или овца та го заколи или го продаде, то да плати пет вола за вола и четири овци за овцата. ² (Ако се заваря крадецът когато подкопава, и го ударят та

3 умре, няма да се пролее кръв за него. ³ Но ако слънцето е било изгряло над него, тогава ще се пролее кръв за него). *Крадецът* трябва непременно да плати; но ако няма с какво, то да се продаде той за откраднатото. ⁴ И ако откраднатото, било вол, осел, или овца, се намери живо в ръката му, ще плати двойно. ⁵ Ако някой направи да се изяде нива или лозе, като развърже животното си и то се напаса в чужда нива, ще плати от най-доброто произведение на нивата си и от най-добрия плод на лозето си. ⁶ Ако избухне огън и запали тръни, така че изгорят копни или непожънати класове, или ниви, то който е запалил огъня непременно ще плати. ⁷ Ако някой даде на ближния си пари или някакви вещи да ги пази, и те бъдат откраднати от къщата на човека, то, ако се намери крадецът той ще плати двойно, ⁸ Но ако не се намери крадецът, тогава стопанинът на къщата ще се заведе пред съдиите, за да се издири дали е турил ръка върху имота на ближния си. ⁹ За всякакъв вид престъпление, - относно вол, осел, овца, дреха, или какво да било загубено нещо, за което би казал някой, че е негово, - делото между двамата ще дойде пред съдиите: и когото осъдят съдиите, той ще плати двойно на ближния си. ¹⁰ Ако някой даде на ближния си осел, или вол, или овца, или какво да било животно да го пази, и то умре, или се нарани, или бъде откарано, без да види някой, ¹¹ то между двамата оня ще се закълне в Господа, че не е турил ръката си върху имота на ближния си, и стопанинът му ще приеме *това свидетелство*, а *другият* няма да плаща. ¹² Но ако *животното* бъде откраднато от него, ще плати на стопанина му. ¹³ Обаче ако бъде разкъсано *от звяр*, нека го донесе за свидетелство; за разкъсаното няма да плаща. ¹⁴ Ако заеме някой от ближния си *животно*, и то се нарани или умре в отсъствието на стопанина му, непременно ще го заплати. ¹⁵ Но ако стопанинът му е с него, няма да плаща. Ако е било наето с пари, ще отиде за наема си. ¹⁶ Ако някой излъсти негодена девица и легне с нея, непременно ще даде вено за нея и ще я вземе за жена. ¹⁷ Но ако баща ѝ съвсем откаже да му я даде, то ще плати в пари според веното на девиците. ¹⁸ Магьосница жена да не оставиш. ¹⁹ Всеки скотоложник непременно да се умъртви. ²⁰ Който жертвува на кой да бил бог, освен само на Господа, ще се обрече на изстребление. ²¹ Чужденец да не онеправдаваш, нито да го угнетяваш; защото и вие бяхте чужденци в Египетската земя. ²² Да не угнетявате вдовица или сираче. ²³ Защото ако ги угнетите някак, и

те извикат към Мене, непременно ще послушам вика им, ²⁴ и гневът Ми ще пламне, и ще ви избия с нож; и вашите жени ще бъдат вдовици и вашите чада сирачета. ²⁵ Ако дадеш в заем пари на някой свой беден съсед между Моите люде, да не постъпваш с него като заемодател, нито да му налагаш лихва. ²⁶ Ако вземеш в залог дрехата на ближния си, до захождане на слънцето ще му я върнеш; ²⁷ защото това е едничката му завивка, това е дрехата за кожата му; с какво ще спи? и като викне към Мене, Аз ще чуя, защото съм милостив. ²⁸ Да не хулиш съдиите, нито да кълнеш началник на людете си. ²⁹ Да не забавяш да принесеш първака на гумното си и на жлеба си. Първородния между синовете си ще дадеш на Мене. ³⁰ Така ще постъпиш и с говедото си и с овцата си; седем дена ще остане *малкото* с майка си, а на седмия ден ще го дадеш на Мене. ³¹ Бъдете Ми свети човеци; за това не яжте месо разкъсано от зверове на полето; хвърлете го на кучетата.

23 ¹ Да не разнасяш лъжлив слух. Да не съдействуваш с несправедния и да не свидетелствуваш в полза на неправдата. ² Да не следваш множеството да правиш зло; нито да свидетелствуваш в съдебно дело, така щото да се увличаш след множеството, за да изкривиш *правосъдието*; ³ нито да показваш пристрастие към сиромаша в делото му. ⁴ Ако срещнеш забъркалия се вол или осел на неприятеля си; непременно да му го закараш. ⁵ Ако видиш, че оселът на ненавистника ти е паднал под товара си, и не ти се иска да му помогнеш *нак* непременно да помогнеш заедно с него. ⁶ Да не изкривяваш правото на сиромаша между вас в делото му. ⁷ Отдалечавай се от *всяка* несправедлива работа, и не убивай невинния и праведния; защото Аз няма да оправдая нечестивия. ⁸ Да не приемаш подаръци; защото подаръците заслепяват видещите и извържат душите на праведните. ⁹ И да не угнетяваш чужденеца; защото вие знаете що има на сърцето на чужденеца, понеже и вие сте били чужденци в Египетската земя. ¹⁰ Шест години да сееш земята си и да събираш плодовете ѝ; ¹¹ а в седмата да я оставиш да си почива и да не я работиш за да се хранят сиромасите между людете ти *от самораслото*, и полските животни нека ядат оставеното от тях. Така да правиш и с лозето си и с маслините си. ¹² Шест дена да вършиш работите си; а в седмия ден да си почиваш, за да се отмори волът ти и оселът ти, и да си отдъхне синът на слугинята ти и чужденецът. ¹³ И внимавайте във всичко що съм ви говорил; и име на дру-

ги богове да не споменавате, нито да се чува
 14 то из устата ви. ¹⁴ Три пъти в годината да Ми
 15 правиш празник. ¹⁵ Да пазиш празника на без-
 квасните хлябове; седем дена да ядеш безквас-
 ни хлябове, както съм ти заповядал, на опреде-
 леното време в месец Авив, защото в него си из-
 лязъл из Египет; и никой да не се яви пред Мене
 16 с празни ръце; ¹⁶ и празника на жетвата, на пър-
 вите плодове на труда ти, на това, което си по-
 сял в нивата; и празника на беритбата при края
 на годината, когато прибираш плодовете си от
 17 нивата. ¹⁷ Три пъти в годината всичките твои
 18 мъжки да се явяват пред Господа Иеова. ¹⁸ Да
 не принасяш кръвта на жертвата Ми с квасен
 хляб, нито тлъстината от празника Ми да оста-
 19 ва през нощта до сутринта. ¹⁹ Най-първите пло-
 дове от земята си да принасяш в дома на Гос-
 пода твоя Бог. Да не свариш яре в млякото на
 20 майка му. ²⁰ Ето, изпращам ангел пред тебе да
 те пази по пътя и да те заведе на мястото, което
 21 съм *ти* приготвил. ²¹ Внимавайте на него и слу-
 шайте гласа му; не го предизвиквайте, защото
 той няма да прости престъпленията ви; понеже
 22 Моето Име е в него. ²² Но ако слушаш внима-
 телно гласа му, и вършиш всичко каквото го-
 воря, тогава Аз ще бъда неприятел на твоите
 неприятели и противник на твоите противни-
 23 ци. ²³ Защото ангелът Ми ще върви пред тебе и
 ще те въведе при аморейците, хетейците, фере-
 зейците, ханаанците, евейците и евусейците; и
 24 ще ги изтребя. ²⁴ Да се не кланяш на техните бо-
 гове, нито да им служиш, нито да вършиш спо-
 ред делата им; а да ги събаряш съвсем, и да из-
 25 потрошиш стълбовете им. ²⁵ Но да служиш на
 Господа вашия Бог, и Той ще благославя хляба
 ти и водата ти; и Аз ще отмахвам *всяка* болест
 26 помежду ви. ²⁶ Не ще има пометкия или без-
 детна в земята ти, числото на дните ти ще на-
 27 правя пълно. ²⁷ Ще изпратя пред тебе страх от
 Мене, и ще обезсиля всичките люде, между ко-
 28 ито отидеш, и ще направя всичките ти неприя-
 тели да обърнат гръб пред тебе. ²⁸ Ще изпратя
 и стършели пред тебе, които ще изгонят отпред
 29 тебе евейците, ханаанците и хетейците. ²⁹ Няма
 да ги изпъдя отпред тебе в една година, да не би
 да запустее земята и се размножат против тебе
 30 полските зверове. ³⁰ Малко по малко ще ги из-
 пъждам отпред тебе, догде се размножиш и за-
 31 владееш земята. ³¹ И ще поставя пределите ти
 от Червеното море до Филистимското море, и
 от пустинята до река *Евфрат*; защото ще пре-
 дам местните жители в ръката ви, и ти ще ги из-
 32 пъдиш отпред себе си. ³² Да не направиш завет с
 33 тях нито с боговете им. ³³ Да не живеят в земята
 ти, да не би да те накарат да съгрешиш против

Мене; защото ако служиш на боговете им, това
 непременно ще ти бъде примка.

24
¹ Рече още на Моисея: Възкачете се към Гос-
 пода, ти и Аарон, Надав и Авиуд, и седемдесет
 от Израилевите старейшини, и поклонете се от
 2 далеч; ² само Моисей ще се приближи при Гос-
 пода, а те не ще се приближат, нито ще се възка-
 чат людете с него. ³ Тогава Моисей дойде та ка-
 за на людете всичките думи на Господа и всич-
 ките му съдби; и всичките люде едногласно от-
 говориха казвайки: Всичко, което е казал Гос-
 под, ще вършим. ⁴ И Моисей написа всичките
 4 Господни думи; и на утринта, като стана рано,
 издигна олтар под планината, гдето *изправи*
 дванадесет стълба, според дванадесетте Изра-
 илеви племена. ⁵ И изпрати момци от израил-
 тяните, та принесоха всеизгаряния и пожерт-
 вуваха Господу телци за примирителни жерт-
 6 ви. ⁶ А Моисей взе половината от кръвта и ту-
 ри я в паници, а с *другата* половина от кръв-
 7 та поръси върху олтара. ⁷ После взе книгата
 на завета и я прочете, като слушаха людете; и
 те рекоха: Всичко, каквото е казал Господ, ще
 вършим, и ще бъдем послушни. ⁸ Тогава Мо-
 8 исей взе кръвта и поръси с нея върху людете,
 като казваше: Ето кръвта на завета, който Гос-
 под направи с вас според всички тия условия.
 9 ⁹ И тъй Моисей и Аарон, Надав и Авиуд и се-
 демдесет от Израилевите старейшини се възка-
 чиха горе. ¹⁰ И видяха Израилевия Бог: под но-
 10 зете Му имаше като настилка от сапфир, чиято
 бистрота беше също като небе. ¹¹ Но Той не ту-
 11 ри ръка на благородните от израилтяните. И те
 видяха Бога, и *там* ядоха и пиха. ¹² Тогава рече
 12 Господ на Моисея: Ела горе при Мене на пла-
 нината и стой там; и ще ти дам каменните пло-
 чи, закона и заповедите, които съм написал, за
 да ги поучаваш. ¹³ И тъй Моисей стана със слу-
 13 гата си Исуса, и Моисей се изкачи на Божия-
 та планина. ¹⁴ А рече на старейшините: Чакайте
 14 ни тук догде се завърнем при вас; и, ето, Аарон
 и Ор са при вас; който има тъжба, нека иде при
 тях. ¹⁵ Тогава Моисей се изкачи на планината; и
 15 облакът покриваше планината. ¹⁶ И Господна-
 16 та слава застана на Синайската планина, и об-
 лакът я покриваше шест дена, а на седмия ден
Господ извика към Моисея всред облака. ¹⁷ И
 17 видът на Господната слава по върха на плани-
 ната се виждаше на израилтяните като огън по-
 яждащ. ¹⁸ И тъй Моисей влезе всред облака и се
 18 възкачи на планината. И Моисей стоя на пла-
 нината четиридесет дена и четиридесет нощи.

25
¹ Тогава Господ говори на Моисея казвай-
 ки: ² Кажи на израилтяните да Ми съберат при-
 2 нос; от всеки човек, който на радо сърце би

3 дал, ще приемете приноса за Мене. ³ И ето какъв принос ще приемете от тях; злато, сребро и
 4 мед, ⁴ синьо, мораво, червено, висон, и козина,
 5 ⁵ червенобоядисани овнешки кожи и язовски
 6 кожи, ситимово дърво, ⁶ масло за осветление,
 и аромати за мирото за помазване и за благо-
 7 уханното кадене, ⁷ онокси, и камъни за влагане
 8 на ефода и на нагръдника. ⁸ И да Ми направят
 9 светилище, за да обитавам между тях. ⁹ По
 всичко, което ти показвам - образа на скинията
 и образа на всичките ѝ принадлежности, - така
 10 да я направите. ¹⁰ Да направят ковчег от сити-
 мово дърво, дълъг два лакътя и половина, ши-
 11 рок лакът и половина, и лакът и половина ви-
 сок. ¹¹ Да го обковеш с чисто злато; отвън и от-
 вътре да го обковеш; и отгоре му да направиш
 12 златен венец наоколо. ¹² И да излееш за него че-
 тирите му долни ъгъла, две колелца на едната
 му страна, и две колелца на другата му стра-
 13 на. ¹³ Да направиш и върлини от ситимово дъ-
 14 рво и да ги обковеш със злато, ¹⁴ па да провреш
 върлините през колелцата от страните на ков-
 15 чега, за да се носи ковчегът с тях. ¹⁵ Върлините
 да остават в колелцата на ковчега; да се не из-
 16 важдат от него. ¹⁶ И да вложиш в ковчега *плочите*
 17 *на свидетелството*, което ще ти дам. ¹⁷ Да
 направиш умилостивилище от чисто злато, два
 18 лакътя и половина дълго, и лакът и половина
 широко. ¹⁸ И да направиш два херувима от злато,
 19 изковани да ги направиш, на двата края на
 умилостивилището. ¹⁹ Да направиш един херу-
 вим на единия край, и един херувим на другия
 20 край; херувимите да направите част от само-
 то умилостивилище на двата му края. ²⁰ И хе-
 рувимите да бъдат с разперени отгоре крила, и
 да покриват с крилата си умилостивилището; и
 21 лицата им да са едно срещу друго; към умилос-
 тивилището да бъдат *обърнати* лицата на хе-
 22 рувимите. ²¹ И да положат умилостивилището
 върху ковчега; а в ковчега да вложиш *плочите*
 23 *на свидетелството*, което ще ти дам. ²² Там
 ще се срещам с тебе; и отгоре на умилостивили-
 щето, измежду двата херувима, които са върху
 24 ковчега *с плочите* на свидетелството, ще гово-
 ря с тебе за всичко, което ще ти заповядам за
 25 израилтяните. ²³ Да направиш трапеза от сити-
 мово дърво, два лакътя дълга, един лакът ши-
 24 рока, и лакът и половина висока. ²⁴ Да я обко-
 веш с чисто злато и да ѝ направиш златен ве-
 25 нец на около. ²⁵ Да ѝ направиш и перваз наоко-
 ло, една длан *широк*, и да направиш златен ве-
 26 нец около перваза ѝ. ²⁶ Да ѝ направиш и чети-
 ри златни колелца, и да поставиш колелцата на

четирите ѝ ъгъла, които са при четирите ѝ но-
 зе. ²⁷ Колелцата да бъдат до самия перваз, ка-
 27 то влагалища на върлините, за да се носи тра-
 пезата. ²⁸ Върлините ще направиш от ситимово
 28 дърво, и да ги обковеш със злато, и да се носи
 трапезата с тях. ²⁹ И да направиш блюдата ѝ, те-
 29 мянниците ѝ, поливалниците ѝ, и тасовете ѝ, за
 употреба при възлиянията; от чисто злато да ги
 направиш. ³⁰ И на трапезата постоянно да сла-
 30 гаш хлябове за приношение пред Мен. ³¹ Да на-
 31 правиш и светилника от чисто злато; изкован
 да направиш светилника; стъблото му, клоно-
 вете му, чашките му, топчиците му, и цветята
 му да са част от самия него. ³² От страните му да
 32 се издават шест клона, три клона на светилника
 от едната му страна, и три клона на светилника
 от другата му страна. ³³ На единия клон да има
 33 три чашки, като бадеми, една топчица и едно
 цвете, и на другия клон три чашки като баде-
 ми, и една топчица и едно цвете; така да има и
 на шестте клона, които се издават от светилни-
 34 ка. ³⁴ И на *стъблото* на светилника да има че-
 34 тире чашки като бадеми, с топчиците им и цве-
 тята им. ³⁵ И на шестте клона, които се издават
 35 от светилника, да има под *първите* два клона
 една топчица, част от самия него, и под *втори-*
 те два клона една топчица, част от самия него,
 и под третите два клона една топчица, част от
 самия него. ³⁶ Топчиците им и клоновете им да
 36 са част от самия него; *светилникът* да бъде цял
 изкован от чисто злато. ³⁷ И да му направиш се-
 37 дем светила; и да палят светилата му, за да све-
 тят отпреде му. ³⁸ Щипците му и пепелниците
 38 му да бъдат от чисто злато. ³⁹ От един талант
 39 чисто злато да се направи той и всички тия при-
 бори. ⁴⁰ Внимавай да ги направиш по образеца
 40 им, който ти бе показан на планината.

¹ При това, да направиш скинията от десет **26**
 завеси от препреден висон, и от синя, мораво и
 червена материя; на тях да навезеш изкусно из-
 работени херувими. ² Дължината на всяка за-
 2 веса да бъде двадесет и осем лакътя, и широ-
 чината на всяка завеса четири лакътя, всички-
 те завеси да имат една мярка. ³ Петте завеси да
 3 бъдат скачени една с друга; и *другите* пет заве-
 си да бъдат скачени една с друга. ⁴ И да напра-
 4 виш сини петелки по края на оная завеса, ко-
 ято е последна от *първите* скачени завеси; та-
 ка да направиш и по края на последната завеса
 от вторите скачени завеси. ⁵ Да направиш пет-
 5 десет петелки на едната завеса, и петдесет пет-
 телки да направиш по края на завесата; която е
 във вторите скачени завеси; петелките да са ед-
 на срещу друга. ⁶ Да направиш и петдесет злат-

ни куки, и с куките да скачиш завесите една за друга; така скиинията ще бъде едно цяло. ⁷ Да направиш завеси от козина за покрив над скиинията; да направиш единадесет такива завеси; ⁸ дължината на всяка завеса да бъде тридесет лакътя, и широчината на всяка завеса четири лакътя; единадесетте завеси да имат една мярка. ⁹ И да скачиш петте завеси отделно и шестте завеси отделно; а шестата завеса да прегънеш на две към лицето на скиинията. ¹⁰ И да направиш петдесет петелки по края на оная завеса, която е последна от първите скачени завеси, и петдесет петелки по края на завесата, която е последна от вторите скачени завеси. ¹¹ И да направиш петдесет медни куки и да вкараш куките в петелките, и така да съединиш покрива та да е едно цяло. ¹² И оная част, която остава повече от завесите на покрива, половината на завесата, която остава, нека виси над задната страна на скиинията. ¹³ И един лакът от едната страна и един лакът от другата страна от онова, което остава повече от дължината на завесите на покрива, да виси по страните на скиинията отсам и оттам, за да я покрива. ¹⁴ Тоже да направиш покрив за скиинията от червенобоядисани овнешки кожи, и отгоре му едно покривало от язовски кожи. ¹⁵ Да направиш за скиинията дъски от ситимово дърво, които да стоят изправени. ¹⁶ Десет лакътя да бъде дължината на всяка дъска, и лакът и половина широчината на всяка дъска; ¹⁷ и два шипа да има във всяка дъска, един срещу друг; и така да направиш на всички дъски на скиинията. ¹⁸ И дъските на скиинията да направиш двадесет дъски за южната страна, към пладне; ¹⁹ и под двадесетте дъски да поставиш четиридесет сребърни подложки, две подложки под една дъска за двата ѝ шипа, и две подложки под друга дъска за двата ѝ шипа. ²⁰ Също за втората страна на скиинията, която е северната, да направиш двадесет дъски, ²¹ и четиридесетте им сребърни подложки, две подложки под една дъска, и две подложки под друга дъска. ²² А за задната страна на скиинията, западната, да направиш шест дъски, ²³ И две дъски да направиш за ъглите на скиинията от задната страна; ²⁴ да са скачени отдолу, а отгоре да са свързани посредством едно колелце; така да бъде за двете дъски; те нека бъдат за двата ъгъла. ²⁵ Така да бъдат осем дъски, и сребърните им подложки шестнадесет подложки, две подложки под една дъска и две подложки под друга дъска. ²⁶ И да направиш лостове от ситимово дърво, пет за дъските от едната страна на скиинията; ²⁷ пет лоста за дъските от другата страна на скиинията, и пет лоста за дъските от задна-

та страна на скиинията, към запад. ²⁸ И средният лост, който е в средата на дъските, да преминава от край до край. ²⁹ Дъските да обковеш със злато, и колелцата им да направиш от злато за влагалища на лостовете; да обковеш и лостовете със злато. ³⁰ Да издигнеш скиинията според образаца ѝ, който ти бе показан на планината. ³¹ И да направиш завеса от синьо, мораво, червено и препреден висон, и да навезеш на нея изкусно изработени херувими. ³² И да я окачиш със златни куки на четири обковани със злато стълба от ситимово дърво, които да стоят на четири сребърни подложки. ³³ Под куките да окачиш завесата; и да внесеш там, отвътре завесата, ковчега с плочите на свидетелството, така щото завесата да ви отделя светото място от пресветото. ³⁴ И да положиш умилостивилицето върху ковчега с плочите на свидетелството в пресветото място. ³⁵ А траpezата да положиш отвън завесата, и светилникът срещу траpezата към южната страна на скиинията; а траpezата да положиш към северната страна. ³⁶ И да направиш за врата на шатъра закривка, везана работа, от синьо, мораво, червено и препреден висон. ³⁷ И за покривката да направиш пет стълба от ситимово дърво, които да обковеш със злато; куките им да бъдат златни; и да излееш за стълбовете пет медни подложки.

27
¹ Да направиш олтара от ситимово дърво, пет лакътя широк; четвъртит да бъде олтарът, и височината му да бъде три лакътя. ² На четирите му ъгъла да му направиш рокове; роговете да бъдат част от самия него; и да го обковеш с мед. ³ Да му направиш и гърнета за изнасяне на пепелта и лопатите му, тасовете му, вилиците му и въглениците му; медни да направиш всичките му прибори. ⁴ И да му направиш медна решетка във вид на мрежа, и на четирите ъгъла на мрежата да направиш четири медни колелца. ⁵ И да я положиш под полицата, която е около олтара отдолу, така щото мрежата да стигне до средата на олтара. ⁶ Да направиш и върлини за олтара, върлини от ситимово дърво, които да обковеш с мед. ⁷ Върлините да се проврат през колелцата, и върлините да бъдат от двете страни на олтара, за да се носи с тях. ⁸ Кух, от дъски, да направиш олтара посред, както ти се показва на планината, така да го направиш. ⁹ Да направиш двора на скиинията; за южната страна, към пладне, да има за двора завеси от препреден висон; дължината им за едната страна да бъде сто лакътя. ¹⁰ Стълбовете му да бъдат двадесет, и медните им подложки двадесет; а куките на стълбовете и връзките им да бъдат сребърни. ¹¹ Също на дълж по северната

страна да има завеси дълги сто лакътя, и за тях двадесет стълба и двадесетте им медни подложки; а куките на стълбовете и връзките им да бъдат сребърни. ¹² После, за широчината на двора, на западната страна, да има петдесет лакътя завеси; за тях да има десет стълба и десетте им подложки. ¹³ Широчината на двора на предната страна, към изток, да бъде петдесет лакътя. ¹⁴ И завесите за едната страна *на входа* да бъдат *дълги* петнадесет лакътя, и за тях три стълба и трите им подложки. ¹⁵ Също и за другата страна да има завеси петнадесет лакътя *дълги*, и за тях три стълба с трите им подложки. ¹⁶ А за входа на двора да има покривка, *дълга* двадесет лакътя, везана работа от синьо, мораво, червено и препреден висон, и за тях четирите им подложки. ¹⁷ Всичките стълбове около двора да бъдат опасани със сребро: куките им да бъдат сребърни, а подложките им медни. ¹⁸ Дължината на двора да е сто лакътя, широчината навсякъде петдесет лакътя, а височината пет лакътя; *завесите му да са* от препреден висон, и подложките *на стълбовете му* медни. ¹⁹ Всичките прибори на скинията, за всяка служба в нея, всичките ѝ колове, и всичките колове на двора, да бъдат медни. ²⁰ И ти заповядай на израилтяните да ти донасят дървено масло първоток, чисто, за осветление, за да горят винаги светилицата. ²¹ В шатъра за срещане, извън завесата, която е пред *плочите на свидетелството*, Аарон и синовете му да ги нареждат *да горят* от вечер до заран пред Господа. Това да бъде вечен закон за израилтяните във всичките им поколения.

28 ¹ А ти вземи при себе си измежду израилтяните брата си Аарона и синовете му с него, за да Ми свещенодействуват; Аарона, и Аароновите синове Надава, Авиуда, Елеазара и Итамара. ² И да направиш свети одежди на брата си Аарона, за слава и великолепие. ³ И кажи на всичките умни мъже, които Аз изпълних с дух на мъдрост, да направят одежди на Аарона за освещение, та да Ми свещенодействува. ⁴ Ето одеждите, които ще направят: нагръдник и ефод, мантия и пъстротъкан хитон, митра и пояс; и да направят свети одежди на брата ти Аарона и на синовете му, за да Ми свещенодействуват. ⁵ И те нека приемат *от людете приносите им* от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон. ⁶ Да направят ефодът изкусна работа от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон. ⁷ На двата му края да има две презрамки, които да се връзват за да се държи заедно. ⁸ И препаската върху ефода, която ще е над него, да бъде еднаква с него по направата му и част от самия *ефод*, от злато, синьо, мораво,

червено и препреден висон. ⁹ Да вземеш и два *ониксови камъка*, и да изрежеш на тях имената на синовете на Израиля, ¹⁰ шест от имената им на единия камък, и имената на останалите шестима на другия камък, по *реда на* раждането им. ¹¹ С изкуството на каменорезец, както се изрязва печат, да изрежеш на двата камъка имената на синовете на Израиля; и да ги вложиш в златни гнездица. ¹² И да туриш тия два камъка на презрамките на ефода, камъни за спомен на израилтяните; и Аарон ще носи имената им за спомен пред Господа на двете си рамена. ¹³ И да направиш златни гнездица, ¹⁴ и две верижки от чисто злато - изплетени от венцеобразна работа да ги направиш, и да закрепиш плетените верижки в гнездицата им. ¹⁵ Да направиш съдебния нагръдник изкусна изработка; според направата на ефода да го направиш; от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон да го направиш. ¹⁶ Да бъде четвъртит, двоен, една педя дълъг и една педя широк. ¹⁷ И да закрепиш на него камъни, четири реда камъни, ред сард, топаз и смарагд да е първият ред, ¹⁸ вторият ред: антракс, сапфир и адамант; ¹⁹ третият ред: лигирий, агат и аметист; ²⁰ а четвъртият ред: хрисолит, оникс и яспис; да бъдат закрепени в златните си гнездица. ²¹ Камъните да бъдат дванадесет, според имената на синовете на Израиля, според техните имена, както се изрязва печат; да бъдат за дванадесетте племена, всеки *камък* според името му. ²² И на нагръдника да направиш изплетени верижки, венцеобразна работа от чисто злато. ²³ И да направиш на нагръдника две златни колелца и да туриш двете колелца на двата края на нагръдника. ²⁴ Тогава да провреш двете венцеобразни златни верижки през двете колелца в краищата на нагръдника. ²⁵ А *другите* два края на двете венцеобразни верижки да свържеш с двете гнездица, и да ги туриш на презрамките на ефода откъм външната му страна. ²⁶ Да направиш още две златни колелца; които да туриш на другите два края на нагръдника, на оная му страна, която е откъм вътрешната страна на ефода. ²⁷ Да направиш и *други* две златни колелца, които да туриш отдолу на двете презрамки на ефода, откъм външната му страна, там гдето се събират краищата му, над изкусно изработената препаска на ефода. ²⁸ И да връзват нагръдника чрез колелцата му за колелцата на ефода със син ширит, за да бъде над изкусно изработената препаска на ефода, и за да се не отдели нагръдникът от ефода. ²⁹ Така Аарон, когато влиза в светото място, ще носи, винаги имената на синовете на Израиля върху съдебния на-

гръдник на сърцето си, за спомен пред Господа. ³⁰ На съдебния нагръдник да положиш и Урима и Тумима, които да бъдат на Аароновото сърце когато влиза пред Господа; и Аарон да носи винаги съда на израилтяните на сърцето си пред Господа. ³¹ Да направиш мантията на ефода цяла от синьо. ³² В средата на върха ѝ да има отвор, какъвто е отворът на бронята; и ще има тъкана обтока около отвора си, за да се не съдира. ³³ И по полите ѝ да направиш нарове от синьо, мораво и червено, наоколо по полите ѝ, и златни звънци наоколо помежду им, - ³⁴ златен звънец и нар, златен звънец и нар, наоколо по полите на мантията. ³⁵ И Аарон да я носи, когато служи, та звъntenето ѝ да се чува когато влиза в светото място пред Господа, и когато излиза, за да не умре. ³⁶ Да направиш и плочица от чисто злато, на която да изрежеш, както се изрязва печат, Свет Господу. ³⁷ Да я туриш на син ширит, за да бъде на митрата; в предната страна на митрата да бъде; ³⁸ така да бъде на Аароновото чело, когато носи Аарон нечестието на светите неща, които израилтяните ще посвещават във всичките си свети приноси; тя да бъде винаги на челото му, за да бъдат те приемани пред Господа. ³⁹ И да направиш пъстротъкания хитон от висон, да направиш митра от висон и да направиш - везана работа. ⁴⁰ А за Аароновите синове да направиш хитони, и пояси да им направиш, и гъжви да им направиш, за слава и великолепие. ⁴¹ С тия *одежди* да облечеш брата си Аарона и синовете му с него, и да ги помажеш, да ги посветиш и да ги осветиш, за да Ми свещенодействуват. ⁴² Да им направиш и лене ни гащи, които да покриват голотата на тялото им; нека *покриват* бедрата им от кръста *надолу*; ⁴³ и нека ги носят Аарон и синовете му, когато влизат в скинията за срещане, или когато пристъпват при олтара, за да служат в светото място, да не би да си навлекат грях та да умрат. *Това* да е за вечен закон за него и за потомството му подир него.

29 ¹ Ето какво да извършиш над тях, за да ги осветиш да Ми свещенодействуват. Вземи един юнец и два овена без недостатък, ² и безквасен хляб, безквасни пити месени с дървено масло, и безквасни кори намазани с масло; от чисто пшеничено брашно да ги направиш. ³ Да ги туриш всички в един кош, и да ги принесеш в коша с юнеца и двата овена. ⁴ Тогава да приведеш Аарона и синовете му при вратата на шатъра за срещане, и да ги умиеш с вода. ⁵ После да вземеш одеждите и да облечеш Аарона с хитона, с мантията на ефода, с ефода и с нагръдника, и да го опашеш с изкусно изработената препаска на

ефода, ⁶ и да туриш митрата на главата му, и на митрата да туриш светия венец. ⁷ Тогава да вземеш мирото за помазване и да го излееш на главата му, и тъй да го помажеш. ⁸ После да приведеш синовете му и да ги облечеш с хитони. ⁹ И да ги опашеш с пояси, Аарона и синовете му, и да им туриш гъжви. И свещенството ще бъде тяхно по вечен закон. Така да посветиш Аарона и синовете му. ¹⁰ Тогава да приведеш юнеца пред шатъра за срещане, а Аарон и синовете му да положат ръцете си на главата на юнеца. ¹¹ И да заколиш юнеца пред Господа, при вратата на шатъра за срещане. ¹² После, като вземеш от кръвта на юнеца, с пръста си да туриш от нея на роговете на олтара и *тогава* да излееш всичката кръв при основата на олтара. ¹³ И да вземеш всичката тлъстина, която покрива вътрешностите, и булото на дроба, и двата бъбрека с тлъстината около тях, и да ги изгориш на олтара. ¹⁴ А месото на юнеца, кожата му и изверженията му да изгориш в огън вън от стана; това е жертва за грях. ¹⁵ При това, да вземеш единия овен; и Аарон и синовете му да положат ръцете си на главата на овена. ¹⁶ И като заколиш овена, да вземеш кръвта му та с нея да поръсиш навред олтара. ¹⁷ Тогава да разсечеш овена на късове, и като измиеш вътрешностите му и нозете му, да ги сложиш върху късовете му и главата му. ¹⁸ И да изгориш целия овен на олтара: това е всеизгаряне Господу, благоухание, жертва чрез огън Господу. ¹⁹ След това да вземеш и другия овен; и Аарон и синовете му да положат ръцете си на главата на овена. ²⁰ Тогава да заколиш овена, да вземеш от кръвта му, и да туриш *от нея* на края на дясното ухо на Аарона, и на края на дясното ухо на синовете му, и на палеца на дясната им ръка и на палеца на дясната им нога, и с кръвта да поръсиш навред олтара. ²¹ И да вземеш от кръвта, която е на олтара, и от мирото за помазване, и с *тях* да поръсиш Аарона и одеждите му, и синовете му, и одеждите на синовете му с него; така ще се осветят той и одеждите, му и синовете му и одеждите на синовете му с него. ²² После да вземеш тлъстината на овена, опашката и тлъстината; която покрива вътрешностите, булото на дроба, двата бъбрека с тлъстината, която е около тях, и дясното бедро, (защото е овен на посвещение), ²³ и един хляб, една пита месена с дървено масло, и една кора из коша на безквасните *ястия* положени пред Господа. ²⁴ Всички тия да туриш на ръцете на Аарона и на ръцете на синовете му, и да ги подвижиш за движим принос пред Господа. ²⁵ Тогава да ги вземеш от ръцете им и да ги изгориш на олтара над всеизгарянето, за благоуха-

ние пред Господа; това е жертва чрез огън Гос-
 26 поду. ²⁶ И да вземеш гърдите на овена на посве-
 щението, което е за Аарона и да ги подвижиш
 за движим принос пред Господа; и това да бъ-
 27 де твой дял. ²⁷ И да осветиш гърдите на движи-
 мия принос и бедрото на възвишаемия принос,
 който се е подвижил и който се е възвисил от
 овена на посвещението от оня, който е за Ааро-
 28 на, и от оня, който е за синовете му. ²⁸ И това ще
 бъде право на Аарона и на синовете му от изра-
 илтяните по вечен закон; защото е възвишаем
 принос; и ще бъде възвишаем принос от изра-
 илтяните из примирителните им жертви, тех-
 29 ният възвишаем принос Господу. ²⁹ И светите
 одежди на Аарона ще бъдат за синовете му по-
 дир него, за да бъдат помазвани в тях и освеща-
 30 вани в тях. ³⁰ Седем дена да се облича с тях оня
 от синовете му, който е свещеник, вместо него,
 когато влиза в шатъра за срещане, за да служи в
 31 светилището. ³¹ Тогава да вземеш овена на по-
 свещението и да свариш месото му на свето мя-
 32 сто. ³² И Аарон и синовете му да ядат месото на
 овена и хляба, който е в коша, при вратата на
 33 шатъра за срещане; ³³ да ядат ония *приноси*, с
 които се е извършило умилостивение за тяхно-
 34 то посвещаване и освещаване; но чужденец да
 не яде от тях, защото са свети. ³⁴ И ако остане до
 утринта нещо от месото на посвещаването или
 от хляба, тогава да изгориш останалото в огън;
 35 да се не яде, защото е свето. ³⁵ Така, прочее, да
 направиш на Аарона и на синовете му според
 всичко що ти заповядах; седем дена ще ги по-
 36 свещаваш. ³⁶ И всеки ден да принасяш по един
 юнец за умилостивение за грях; и да очистиш
 олтара като правиш умилостивение за него, и
 37 да го помажеш, за да го осветиш. ³⁷ Седем де-
 на да правиш умилостивение за олтара и да го
 освещаваш; и олтарът ще бъде пресвет; всич-
 38 ко що се докосва до олтара ще бъде свето. ³⁸ А
 ето какво да принасяш на олтара: всеки ден по
 39 две едногодишни агнета, винаги. ³⁹ Едното агне
 да принасяш заран, и другото агне да принасяш
 40 привечер; ⁴⁰ и с едното агне една десета *от ефа*
 чисто брашно смесено с четвърт ин първоток
 41 дървено масло, и четвърт ин вино за възлия-
 ние. ⁴¹ А другото агне да принасяш привечер,
 и да правиш нему според *стореното* на утрин-
 ния принос и според *стореното* на възлияние-
 42 то му, за благоухание, жертва чрез огън Госпо-
 ду. ⁴² Това да бъде във всичките ви поколения
 всегдатно всеизгаряне пред Господа, при вра-
 43 тата на шатъра за срещане, гдето ще се срещам
 с вас, да говоря там с тебе. ⁴³ Там ще се срещам с
 израилтяните; и *това място* ще се освещава със
 44 славата Ми. ⁴⁴ Ще осветя шатъра за срещане и

олтара; тоже Аарона и синовете му ще осветя,
 за да Ми свещенодействуват. ⁴⁵ И ще обитавам **45**
 между израилтяните и ще им бъда Бог; ⁴⁶ и те **46**
 ще познаят, че Аз съм Иеова техният Бог, Кой-
 то ги изведох из Египетската земя, за да оби-
 тавам между тях. Аз съм Иеова техният Бог.

30
¹ Да направиш олтар за кадене темян, от сити- **2**
 мово дърво да го направиш; ² един лакът дъл-
 2 лъг и един лакът широк; четвъртит да бъде; и
 височината му да бъде два лакътя; роговете му
 да са част от самия него. ³ Да обковеш с чисто **3**
 злато върха му, страните му наоколо, и рого-
 вете му; да му направиш и златен венец наоко-
 4 ло. ⁴ А под венеца му да му направиш две злат-
 ни колелца; близо при двата му тъгла на две-
 те му страни да ги направиш; и да бъдат вла-
 галища на върлините, за да го носят с тях. ⁵ Да **5**
 направиш върлините от ситимово дърво, и да
 ги обковеш със злато. ⁶ Тоя *олтар* да туриш **6**
 пред завесата, която е пред ковчегата *плочи-*
те на свидетелството срещу умилостивилище-
 то, което е над плочите на свидетелството, где-
 то ще се срещам с тебе. ⁷ И всяка заран Аарон **7**
 нека кади над него благовонен темян; когато
 приготвя светилата нека кади с него. ⁸ И кога- **8**
 то запали Аарон светилата вечер, нека кади с
 тоя темян; *това ще бъде* вечно кадене пред Гос-
 9 пода във всичките ви поколения. ⁹ На тоя *ол-*
тар да не принасяш чужд темян, нито всеиз-
 гаряне, нито хлебен принос, нито да изливате
 на него възлияние. ¹⁰ Над роговете му веднъж в **10**
 годината да прави Аарон умилостивение с кръ-
 вта на умилостивителния принос за грях; вед-
 нъж в годината да прави над него умилостиве-
 ние във всичките ви поколения; това е пресве-
 то Господу. ¹¹ И Господ говори на Моисея, каз- **11**
 вайки: ¹² При преброяването на израилтяните, **12**
 когато вземеш цялото им число, тогава да да-
 дат откуп Господу, всеки човек за живота си,
 когато ги преброяваш, за да не ги нападне яз-
 ва, когато ги преброяваш. ¹³ Ето какво да дават: **13**
 всеки, който се причислява към преброените,
 половин сикъл, според сикъла на светилище-
 то (един сикъл е двадесет гери); половин сикъл
 за принос Господу. ¹⁴ Всеки, който се причис- **14**
 лява към преброените *то ест, който е* от два-
 десет години нагоре, да даде тоя принос Госпо-
 ду. ¹⁵ Богатият да не даде повече, и сиромашът **15**
 да не даде по-малко, от половин сикъл, кога-
 то дават тоя принос Господу, за да направите
 умилостивение за живота си. ¹⁶ А като взе- **16**
 меш парите за умилостивението от израилтя-
 ните, да ги употребиш в службата на шатъра за
 срещане; и това ще бъде за спомен на израил-
 тяните пред Господа, за да бъде умилостивение

17 за живота ви. ¹⁷ Господ говори още на Моисея,
 18 казвайки: ¹⁸ Да направиш и меден умивалник, с
 медна подложка, за да се мият; и да го поставиш
 между шатъра за срещане и олтара и да налееш
 19 вода в него, ¹⁹ та Аарон и синовете му да умиват
 20 ръцете си и нозете си в него. ²⁰ Когато влизат в
 шатъра за срещане нека се мият с водата, за да
 не умрат; или когато пристъпват при олтара да
 служат, като изгарят жертва чрез огън Господу,
 21 ²¹ тогава да умиват ръцете си и нозете си, за да
 не умрат. Това ще им бъде вечен закон, за него
 и за потомците му във всичките им поколения.
 22 ²² При това Господ говори на Моисея, казвайки:
 23 ²³ Вземи си изрядни аромати, от чиста смирна
 петстотин *сикли*, от благоуханна канела поло-
 вината на това, *сиреч*, двеста и петдесет *сикли*
 24 от благоуханна тръст двеста и петдесет *сикли*,
 25 ²⁴ от касия петстотин, според *сикъла* на свети-
 лицето, и от дървеното масло един ин; ²⁵ и да
 ги направиш миро за свето помазване, мас при-
 готвена според изкуството на мироварец; това
 26 да бъде миро за свето помазване. ²⁶ И да пома-
 жеш с него шатъра за срещане, ковчега *с плочи-*
 27 *те* на свидетелството, ²⁷ трапезата и всичките
 й прибори, светилника и приборите му, кадил-
 28 ния олтар, ²⁸ олтара за всеизгарянето с всич-
 ките му прибори, и умивалника с подложката
 29 му; ²⁹ така да ги осветиш, за да бъдат пресвети;
 30 всичко що се докосва до тях ще бъде свето. ³⁰ И
 да помажеш Аарона и синовете му, и да ги осве-
 31 тиш, за да Ми свещенодействуват. ³¹ И да гово-
 риш на израилтяните, казвайки: Това ще бъде
 за Мене свето миро за помазване във всичките
 32 ви поколения. ³² Човешка плът да се не пома-
 же с него; и по неговия състав подобно на него
 да не правите; то е свето, и свето да бъде за вас.
 33 ³³ Който направи подобно нему, или който тури
 от него на чужденец, ще бъде изстребен из лю-
 34 дете си. ³⁴ Рече още Господ на Моисея: Вземи
 си аромати, - стакти, ониха галбан, - *тия* аро-
 35 мати с чист ливан; по равни части да бъдат. ³⁵ И
 от тях да направиш, темян, смесен според изку-
 ството на мироварец, подправен със сол, чист,
 36 свет. ³⁶ И да счукаш от него много дребно, и да
 туриш от него пред *плочите* на свидетелството
 в шатъра за срещане, гдето ще се срещам с те-
 37 бе; *тоя темян* да ви бъде пресвет. ³⁷ А според
 състава на тоя темян, който ще направиш да не
 правите за себе си; той да ти бъде свет за Гос-
 38 пода. ³⁸ Който направи подобен нему, за да го
 мирише, да бъде изстребен из людетете си.

31 ¹ Пак говори Господ на Моисея, казвайки:
 2 ² Виж, Аз повиках на име Веселеила сина на
 3 Урия, Оровия син, от Юдовото племе; ³ и из-
 пълних го с Божия дух, в мъдрост, в разум, в

знание и във всякакво изкуство; ⁴ за да изоб- 4
 ретява художествени изделия, да работи злато, 5
 сребро и мед, ⁵ и да изсича камъни за влагане, и 5
 да изрязва дърва, за изработването на всякак- 6
 ва работа. ⁶ И, ето, с него Аз определих Елиава, 6
 Ахисамахов син, от Дановото племе; и на все- 7
 ки който е с мъдро сърце, Аз турих мъдрост в 7
 сърцето му, за да направят всичко що съм ти за- 8
 повядал: ⁷ шатъра за срещане, ковчега *за плочи-* 8
те на свидетелството, умилостивилището, кое- 9
 то е над него, и всичките принадлежности на 9
 шатъра, ⁸ трапезата и приборите й, чистозлат- 10
 ния светилник с всичките му прибори, и кадил- 10
 ния олтар, ⁹ олтара за всеизгарянето с всички- 11
 те му прибори, и умивалника с подложката му; 11
¹⁰ служебните одежди, светите одежди на све- 12
 щеника Аарона, и одеждите на синовете му, за 12
 да свещенодействуват; ¹¹ мирото за помазване, 13
 и темяна за благоуханното кадене за светили- 13
 щето; според всичко, що съм ти заповядал, да 14
 го направят. ¹² Господ говори още на Моисея, 14
 казвайки: ¹³ Говори тъй също на израилтяните, 15
 казвайки: Съботите Ми непременно да пазите; 15
 защото това е знак между Мене и вас във всич- 16
 ките поколения, за да знаете, че Аз съм Гос- 16
 под, Който ви освещавам. ¹⁴ Прочее, да пазите 17
 съботата, защото ви е света: който я оскверни 17
 непременно да се умъртви; защото всеки, кой- 18
 то работи в нея, тоя човек да се изстреби изсред 18
 людетете си. ¹⁵ Шест дена да се работи, а седми- 19
 ят ден е събота за света почивка, света Госпо- 19
 ду; всеки, който работи в съботния ден, непре- 20
 менно да се умъртви. ¹⁶ Прочее, израилтяните 20
 да пазят съботата, като я празнуват във всич- 21
 ките си поколения по вечен завет. ¹⁷ То е знак 21
 между Мене и израилтяните за винаги; защото 22
 в шест дена направи Господ небето и земята, а 22
 на седмия ден си почива и се успокои. ¹⁸ И като 23
 свърши говоренето си с Моисея на Синайска- 23
 та планина, *Господ* му даде двете плочи на сви- 24
 детелството, каменни плочи, написани с Божия 24
 пръст.

32 ¹ А като видяха людетете, че Моисей се забави 32
 да слезе от планината, людетете се събраха срещу 32
 Аарона и му казаха: Стани, направи ни богове,
 които да ходят пред нас; защото тоя Моисей,
 човекът, който ни изведе из Египетската земя,
 не знаем що му стана. ² Аарон им каза: Изваде- 2
 те златните обеци, които са на ушите на жените
 ви, на синовете ви, и на дъщерите ви, и донесе-
 те ми ги. ³ И тъй, всичките люде извадиха злат- 3
 ните обеци, които бяха на ушите им, и донесо-
 ха ги на Аарона. ⁴ А той, като ги взе от ръце- 4
 те им, даде на *златото* образ с резец, *след като*
 направи леяно теле; и те рекоха: Тия са богове-

те ти, о Израилю, които те изведоха из Египетската земя. ⁵ И като видя това, Аарон издигна олтар пред него; и Аарон прогласи, казвайки: ⁶ Утре ще бъде празник Господу. ⁶ И на следния ден, като станаха рано, пожертвуваха всеизгаряне и принесоха примирителни приноси: после людете седнаха да ядат и да пият, и станаха да играят. ⁷ Тогава Господ каза на Моисея: Иди, слез, защото се развратиха твоите люде, които си извел из Египетската земя. ⁸ Скоро се отклониха от пътя, в който им съм заповядал да ходят; направиха си леяно теле, поклониха му се, пожертвуваха му и рекоха: Тия са боговете ти, о Израилю, които те изведоха из Египетската земя, ⁹ Рече още Господ на Моисея: Видях тия люде, и, ето, коравовратни люде са; ¹⁰ сега, прочее, остави Ме, за да пламне гневът Ми против тях и да ги изстребя; а тебе ще направя велик народ. ¹¹ Тогава Моисей се помоли на Иеова своя Бог, казвайки: Господи, защо пламва гневът Ти против людете Ти, които си извел из Египетската земя с голяма сила и мощна ръка? ¹² Защо да говорят египтяните, казвайки: Защо зло ги изведе, за да ги измори в планините и да ги изстреби от лицето на земята? Повърни се от разпаления Си гняв, и разкай се за туй зло, *което възнамеряваш* против людете Си. ¹³ Спомни си за слугите Си Авраама, Исаака и Израила, на които си се клел в Себе Си, като си им казал: Ще размножа потомството ви както небесните звезди, и тая цялата земя, за която говорих, ще дам на потомството ви, и те ще я наследят за винаги. ¹⁴ Тогава Господ се разкая за злото, което бе казал, че ще направи на людете Си. ¹⁵ И така, Моисей се обърна и слезе от планината с двете плочи на свидетелството в ръцете си, плочи написани и от двете страни; от едната страна и от другата бяха написани. ¹⁶ Плочите бяха Божие дело; и написаното беше Божие писание начертано на плочите: ¹⁷ А като чу Исус *Навиев* гласа на людете, които викаха, рече на Моисея: Боен глас има в стана. ¹⁸ А той каза: Това не е глас на вик за победа, нито глас на вик за поражение; но глас на пеене чувам аз. ¹⁹ И като се приближи до стана, видя телето и игрите; и пламна Моисеевият гняв, така че хвърли плочите от ръцете си, и строши ги под планината. ²⁰ Тогава взе телето, което бяха направили, изгори го в огън, и като го стри на ситен прах, разпръсна *праха* по водата и накара Израилевите чада да я изпият. ²¹ После рече Моисей на Аарона: Що ти сториха тия люде та си им навлякъл голям грях? ²² И Аарон каза: Да не пламне гневът на господаря ми; ти знаеш, че людете упорствуват към

злото. ²³ Понеже ми рекоха: Направи ни богове, които да ходят пред нас; защото тоя Моисей, човекът, който ни изведе из Египетската земя, не знаем, що му стана. ²⁴ И аз им рекох: Който има злато, нека си го извади; и така те ми го дадох. Тогава го хвърлих в огъня; и излезе това теле. ²⁵ А като видя Моисей, че людете бяха съблечени, (защото Аарон ги беше съблякъл за срам между неприятелите им), ²⁶ застана Моисей при входа на стана и рече: Който е от към Господа *нека дойде* при мене. И събраха се при него всичките Левийци. ²⁷ И рече им: Така говори Господ, Израилевият Бог: Препашете всички меча на бедрото си, минете насам натам от врата на врата през стана, и убийте всеки брата си, и всеки другаря си и всеки ближния си. ²⁸ И Левийците сториха според Моисеевата дума; и в тоя ден паднаха от людете около три хиляди мъже. ²⁹ Защото Моисей беше казал: Посветете себе си днес Господу, *като се дигнете* всеки против сина си и против брата си, за да ви се даде днес благословение. ³⁰ А на следния ден Моисей рече на людете: Вие сте сторили голям грях; но сега ще се възкача към Господа, дано да мога да Го умилостивя за греха ви. ³¹ Тогава Моисей се върна при Господа и рече: Уви! тия люде сториха голям грях, че си направиха златни богове. ³² Но сега, ако щеш прости греха им, - но ако не, моля Ти се, мене заличи от книгата, която си написал. ³³ Но Господ рече на Моисея: Който е съгрешил против Мене, него ще заличи от книгата Си. ³⁴ А ти иди сега, води людете *на мястото*, за което съм ти говорил; ето, ангелът Ми ще ходи пред тебе; обаче в деня, когато ги посетя, ще въздам върху тях *наказанието* на греха им°. ³⁵ Така Господ порази людете, за гдето направиха телето, което Аарон изработи.

¹ Рече още Господ на Моисея: Иди, дигни се от тук, ти и людете, които си извел из Египетската земя, та иди в земята за която се клех на Авраама, на Исаака и на Якова, като казах: На твоео потомство ще я дам. ² И ще изпратя пред тебе ангел, и ще изгоня ханаанеца, амореца, хетееца, ферезееца, евееца и евусееца; ³ *и той ще ви заведе* в земя, гдето текат мляко и мед; понеже аз няма да вървя помежду ви, (защото сте коравовратни люде), да не би да ви довърша из пътя. ⁴ (И когато чува людете това лошо известие, скърбиха; и никой не си тури украшенията. ⁵ Защото Господ беше рекъл на Моисея: Кажете на израилтяните: Вие сте коравовратни люде; една минута ако бих дошъл помежду ви, бих ви довършил; за това, снемете си сега украшенията, та да видя какво ще сторя с вас. ⁶ И тъй

израилтяните махнаха украшенията си, *като се*
 7 *отдалечиха* от планината Хорив. ⁷ Още Моисей
 взе шатъра и го постави вън от стана, далеч от
 стана, и нарече го Шатър за Срещане, та всеки,
 който търсеше Господа излизаше при шатъра
 8 за срещане, който беше вън от стана. ⁸ И когато
 Моисей излизаше към шатъра, всичките люде
 станаха та стояха, всеки при входа на шатъра
 си, и гледаха след Моисея догде влезе в шатъра.
 9 ⁹ И когато влезеше Моисей в шатъра, облачни-
 ят стълб слизаше и заставаше на входа на шатъ-
 10 ра, и *Господ* говореше с Моисея. ¹⁰ И всичките
 люде гледаха облачния стълб, който стоеше на
 входа на шатъра, и всичките люде ставаха, все-
 11 ки на входа на шатъра си, та се кланяха. ¹¹ И
 Господ говореше на Моисея лице с лице, както
 човек говори с приятеля си; а, като се връща-
 12 ше *Моисей* в стана, слугата му, младежът Ис-
 ус Навиевият син, не се отдалечаваше от шатъ-
 13 ра). ¹² Моисей, прочее, рече Господу: Ето, Ти ми
 казваш: Води тия люде; но не си ми явил, ко-
 го ще изпратиш с мене; но пак Ти си ми рекъл:
 Тебе познавам по име, още си придобил Мое-
 14 то благоволение. ¹³ Сега, прочее, аз съм придо-
 бил Твоето благоволение, покажи ми моля Ти
 се, пътя Си, за да Те позная и придобия благо-
 15 воление Ти; и разсъждай, че тоя народ Твои
 люде са. ¹⁴ И *Господ* каза: Самият Аз ще вървя с
 16 тебе, и Аз ще те успокоя. ¹⁵ А *Моисей* му рече:
 Ако Ти не дойдеш с мене, не ни извеждай от ту-
 17 ка. ¹⁶ Защото как ще се познае сега, че съм при-
 добил Твоето благоволение, аз и Твоите люде?
 нали чрез Твоето дохождане с нас, така щото да
 се отделим аз и Твоите люде, от всичките люде,
 18 които са по лицето на земята. ¹⁷ И Господ рече
 на Моисея: И това, което си рекъл, ще сторя,
 защото си придобил Моего благоволение и те
 19 познавам по име. ¹⁸ Тогава рече *Моисей*: Пока-
 жи ми, моля, славата Си. ¹⁹ А *Господ* му каза: Аз
 ще сторя да мине пред тебе всичката Моя бла-
 гост, и ще проглася пред тебе Името Иеова; и
 ще покажа милост към когото ще покажа, и ще
 20 пожалья когото ще пожалья. ²⁰ Рече още: Не мо-
 жеш видя лицето Ми; защото човек не може да
 21 Ме види и да остане жив. ²¹ Рече още Господ:
 Ето място при Мене; ти ще застанеш на канара-
 22 та; ²² и когато минава славата Ми, ще те поставя
 в една пукнатина на канарата, и ще те прикрия с
 23 ръката Си догде премина; ²³ после ще дигна ръ-
 ката Си, и ще Ме видиш изотдире; но Лицето
 Ми няма да се види.

34 ¹ След това Господ каза на Моисея: Издялай
 си две каменни плочи, като първите; и ще напи-
 ша на тия плочи думите, които бяха на първите

плочи, които ти строши. ² Бъди готов за утрин-
 2 та, и на утринта качи се на Синайската планина
 та застани пред Мене, там на върха на планина-
 3 та. ³ Но никой да не дохожда с тебе, нито да се
 4 яви някой по цялата планина; и овците и гове-
 дата да не пасат пред тая планина. ⁴ И така, Мо-
 5 исей издяла две каменни плочи, като първите;
 и на утринта, като стана рано, изкачи се на Си-
 найската планина, както му заповяда Господ, и
 6 взе в ръцете си двете каменни плочи. ⁵ И Господ
 слезе в облака, застана там до него, и прогласи
 7 Господното Име. ⁶ Господ замина пред него и
 прогласи: Господ, Господ, Бог жалостив и ми-
 лосърд, дълготърпелив, Който изобилва с ми-
 8 лост и с върност, ⁷ Който пази милост за хиля-
 9 ди *поколения*, прощава беззаконие, престъпле-
 ние и грях, но никак не обезвинява *виновния*,
 въздава беззаконието на бащите върху чадата
 и върху внуците им, до третото и до четвърто-
 10 то поколение. ⁸ Тогава Моисей бързо се наведе
 до земята и се поклони; ⁹ и рече: Господи, ако
 11 съм придобил сега Твоето благоволение, нека
 дойде моля Господ между нас; защото тия са
 коравовратни люде; и прости беззаконието ни
 и греха ни, и вземи ни за Свое наследство. ¹⁰ И
 12 *Господ* му каза: Ето, Аз правя завет; пред всич-
 ките твои люде ще извърша чудеса такива, как-
 13 квито не са ставали нито в един народ по целия
 свят; и всичките люде, между които си ти, ще
 14 видят Господното работене; защото това, което
 Аз ще сторя с вас, е страшно. ¹¹ Пази това, което
 15 ти заповядвам днес. Ето Аз изгонвам пред тебе
 амореца, ханаанеца, хетееца, ферезееца, евее-
 16 ца и евусееца; ¹² но внимавай да не направиш
 договор с жителите на земята, гдето отиваш, да
 17 не би да стане примка между вас. ¹³ Но жертве-
 ниците им да събориш, стълбовете им да стро-
 18 шиш и ашерите им да изсечеш; ¹⁴ защото ти не
 бива да се кланяш на друг Бог, понеже Иеова,
 чието име е Ревнив, е ревнив Бог. ¹⁵ *Внимавай*
 19 да не би да направиш договор с жителите на зе-
 мята, та когато те блудствуват след боговете си,
 и жертвуват на боговете си, ти, ако те поканят
 да ядеш от жертвите им; ¹⁶ и да не вземеш от дъ-
 20 щерите им за синовете си, та *тия* техни дъщери,
 като блудствуват след боговете си, да направят
 и твоите синове да блудствуват след боговете
 им. ¹⁷ Да не си направиш леяни богове. ¹⁸ Праз-
 17, 18 ника на безквасните да пазиш. Седем дена да
 ядеш безквасен хляб, както съм ти заповядал,
 на отреденото време в месец Авив; защото в ме-
 19 сец Авив ти излезе из Египет. ¹⁹ Всичко, което
 отваря утроба, е Мое, и всяко мъжко първоро-
 20 дено между добитъка ти, говедо или овца. ²⁰ А

първороденото на осела да откупиш с агне[°]; и ако го не откупиш, тогава да му пресечеш врата. Всичките си първородни синове да откупуваш. И никой да се не яви пред Мене с празни ръце. ²¹Шест дена да работиш, а в седмия ден да си почиваш: *даже* и във време на сеитба и на жетва да си почиваш. ²²И да пазиш празника на седмиците, *то ест*, на първите плодове на жетвата на житото, и празника на беритбата в края на годината. ²³Три пъти през годината всичките твои от мъжки пол да се явят пред Господа Иеова, Израилевия Бог. ²⁴Защото ще изгоня пред тебе народи, и ще разширя пределите ти; и никой не ще пожелае твоята земя, когато отиваш да се явиш пред Господа твоя Бог три пъти през годината. ²⁵Да не принасяш кръвта на жертвата Ми с квасни хлябове; нито да остане *нещо* от жертвата на пасхалния празник до утринта, ²⁶Най-първите плодове от земята си да принесеш в дома на Господа твоя Бог. Да не сварииш яре в млякото на майка му. ²⁷Тогава Господ рече на Моисея: Напиши си тия думи; защото според тия думи направих Аз завет с тебе и с Израила. ²⁸И Моисей стоя там с Господа четиридесет дена и четиридесет нощи без да яде хляб, или да пие вода. И Господ написа на плочите думите на завета, Десетте Заповеди. ²⁹²⁹И като слизаше Моисей от Синайската планина, държащ двете плочи на откровението в ръката си, при слизането си от планината Моисей не знаеше, че кожата на лицето му блестеше понеже бе говорил с *Бога*. ³⁰Но Аарон и всичките израилтяни, като видяха Моисея, че, ето, кожата на лицето му блестеше, бояха се да се приближат при него. ³¹За това Моисей ги повика; тогава Аарон и всичките началници на обществото се върнаха при него, и Моисей говори с тях. ³²След това се приближиха и всичките израилтяни; и той им заповяда всичко що Господ му беше говорил на Синайската планина. ³³И когато Моисей свърши говоренето си с тях, туря на лицето си покривало. ³⁴Но когато влизах пред Господа да говори с него, Моисей вдигаше покривалото догде да излезе; тогава излизахе и говореше на израилтяните онова, което му беше заповядано. ³⁵И израилтяните виждаха лицето на Моисея, че кожата на лицето му блестеше; а Моисей пак туряше покривалото на лицето си, догде да влезе да говори с *Господа*.

35 ¹Подир това Моисей събра цялото общество израилтяни и им каза: Ето какво заповяда Господ да правите. ²Шест дена да се работи; а седмият ден да ви бъде свет, събота за почивка посветена Господу; всеки, който рабо-

ти в тоя ден, да се умъртви. ³В съботен ден да не кладете огън в никое от жилищата си. ⁴Моисей още говори на цялото общество израилтяни, казвайки: Ето какво заповяда Господ, като каза: ⁵Съберете помежду си принос за Господа; всеки, който е сърдечно разположен, нека принесе принос за Господа; злато, сребро и мед, ⁶синьо, мораво, червено, висон и козина, ⁷червенобоядисани овчи кожи и язовски[°] кожи, ситимово дърво, ⁸масло за осветление, и аромати за мирото за помазване и за благоуханното кадене, ⁹ониксови камъни, и камъни за влагане на ефода и на нагръдника. ¹⁰И всеки между вас, който има мъдро сърце, нека дойде, та да се направи всичко, което заповяда Господ: ¹¹скинията, покривката ѝ, покривалото ѝ, куките ѝ, дъските ѝ, лостовете ѝ, стълбовете ѝ и подложките ѝ; ¹²ковчега и върлините му, умилостивилището, и закривателната завеса; ¹³трапезата и върлините ѝ с всичките ѝ прибори, и хлябът за *постоянно* приношение; ¹⁴тоже и светилника за осветление с приборите му, светилата му, и маслото за осветление; ¹⁵кадилния олтар и върлините му, мирото за помазване, благоуханния темян, входната покривка за входа на скинията; ¹⁶олтара за всеизгарянето с медната му решетка, върлините му, и всичките му прибори, умивалника и подложката му; ¹⁷завесите за двора, стълбовете му и подложките им, и закривката за дворния вход; ¹⁸коловете за скинията и клоновете за двора с въжата им; ¹⁹служебните одежди за служене в светилището, светите одежди за свещеника Аарона, и одеждите за синовете му, за да свещенодействуват. ²⁰Тогава цялото общество на израилтяните си отиде от Моисеевото лице. ²¹И *нак* дойдоха, всеки човек, когото сърцето подбуждаше, и всеки, когото духа разполагаше, и донесоха принос Господу за направата на шатъра за срещане и за всяка негова служба, и за светите одежди. ²²Дойдоха, мъже и жени, които имаха сърдечно разположение, и принесоха гривни, обеци, пръстени, мъниста и всякакви златни неща, - както и всички, които принесоха *какъв да бил* златен принос Господу. ²³И всеки, у когото се намираще синьо, мораво, червено, висон, козина, червенобоядисани овчи кожи и язовски[°] кожи, принесоха ги. ²⁴Всички, които можаха да направят принос от сребро и мед, принесоха принос Господу; и всички, у които се намираще ситимово дърво, за каква да било работа на службата, принесоха ги. ²⁵Тоже и всяка жена, която имаше мъдро сърце, предеше с ръцете си и прина-

сяше напреденото - синьото, моравото, червеното и висона. ²⁶ Всичките жени, чието сърце ги пробуждаше и, които умееха, предяха козината. ²⁷ А началниците принесоха ониксовите камъни и камъните за влагане на ефода и на нагръдника, ²⁸ и ароматите, и маслото за осветление, и за мирото за помазване, и за благоухания темян. ²⁹ Израилтяните принесоха доброволен принос Господу, всеки мъж и жена, които имаха сърдечно разположение да принесат за каква да било работа, която Господ чрез Моисея заповяда да се направи. ³⁰ Тогава рече Моисей на израилтяните: Вижте, Господ повика по име Веселеила, син на Урия, Оровия син, от Юдовото племе, ³¹ и го изпълни с Божия дух в мъдрост, разум, знание и всякакво изкусно работене, ³² за да изобретява художествени изделия, да работи злато, сребро и мед; ³³ да изсича камъни за влагане, и да изрязва дърва, и да работи всяка художествена работа. ³⁴ И той тури в неговото сърце, и в *сърцето* на Елиава, Ахисамаховия син, от Дановото племе, да поучават. ³⁵ Изпълни с мъдрост сърцето им, за да работят всякаква работа на резбар, на изкусен художник, и на везач в синьо, в мораво, в червено и във висон, и на тъкач, *с една дума, работа* на ония, които вършат каква да било работа, и на ония, които изобретяват художествени изделия.

36 ¹ *Моисей каза още:* Веселеил, Елиав и всеки, който умее, в чието сърце Господ е турил мъдрост и разум, за да знае да върши каква да била работа, за службата на светилището, нека работят според всичко, което Господ е заповядал. ² Тогава Моисей повика Веселеила, Елиава и всеки, който умееше, в чието сърце Господ беше турил мъдрост, всеки, когото сърцето подбуждаше да дойде при работата да я извърши; ³ и те приеха от Моисея всичките приноси, които израилтяните бяха принесли, за да изработят работата за службата на светилището. А като му принасяха всяка заран още доброволни приноси, ⁴ всичките мъдри мъже, които работеха на цялата работа, за светилището, дойдоха, всеки от работата, която вършеше, ⁵ та говориха на Моисея, казвайки: Людете донасят много повече отколкото е нужно да служи за работата, която Господ заповяда да се извърши. ⁶ Затова Моисей заповяда та прогласиха в стана, като казаха: Никой мъж или жена да не работи вече за принос за светилището. И тъй, людете се въздържаха та не принасяха вече. ⁷ Защото материалът, който имаха, беше им доволно, за да извършат всичката работа, и даже повече. ⁸ И всичките изкусни мъже из-

между ония, които работеха, направиха скиинията от десет завеси от препреден висон и от синя, морава и червена материя, и на тях навезаха изкусно изработени херувими. ⁹ Дължината на всяка завеса беше двадесет и осем лакътя, а широчината на всяка завеса четири лакътя; всичките завеси имаха една мярка. ¹⁰ И скачи петте завеси една с друга, и *другите* пет завеси скачи една с друга. ¹¹ И направи сини петелки по края на оная завеса, която беше последна от *първите* скачени завеси; така направи и по края на последната завеса от вторите скачени завеси. ¹² Петдесет петелки направи на едната завеса, и петдесет петелки направи по края на завесата, която беше във вторите скачени завеси; петелките бяха една срещу друга. ¹³ Направи и петдесет златни куки и скачи завесите една за друга с куките; така скиинията стана едно цяло. ¹⁴ После направи завеси от козина за покрив над скиинията; единадесет такива завеси направи; ¹⁵ дължината на всяка завеса беше тридесет лакътя, и широчината на всяка завеса четири лакътя; единадесетте завеси имаха една мярка. ¹⁶ И скачи петте завеси отделно и шестте завеси отделно. ¹⁷ И направи петдесет петелки по края на оная завеса, която беше последна от *първите* скачени завеси и петдесет петелки по края на завесата, която беше *последна* от вторите скачени завеси. ¹⁸ Направи и петдесет медни куки, за да съедини покрива в едно цяло. ¹⁹ И направи покрив за скиинията от червенобоядисани овнешки кожи, и отгоре му едно покривало от язовски кожи. ²⁰ И направи дъските за скиинията от ситимово дърво, които да стоят изправени. ²¹ Дължината на всяка дъска беше десет лакътя, и широчината на всяка дъска лакът и половина. ²² Във всяка дъска имаше два шипа, един срещу друг; така направи за всичките дъски на скиинията. ²³ И направи дъските за скиинията двадесет дъски за южната страна, към пладне; ²⁴ и под двадесетте дъски направи четиридесет сребърни подложки, две подложки под една дъска, за двата ѝ шипа, и две подложки под друга дъска, за двата ѝ шипа. ²⁵ Също за втората страна на скиинията, която е северната, направи двадесет дъски, ²⁶ и четиридесетте им сребърни подложки две подложки под една дъска, и две подложки под друга дъска. ²⁷ А за задната страна на скиинията, западната, направи шест дъски. ²⁸ И направи две дъски за ъглите на скиинията от задната страна. ²⁹ Те бяха скачени отдолу, а отгоре бяха свързани посредством едно колелце; така направи и за двете *дъски* на двата ъгъла. ³⁰ Така бяха осем дъски, и сребърните им подложки шестнадесет подложки, по две подлож-

31 ки под всяка дъска. ³¹ И направи лостове от ситимово дърво, пет за дъските от едната страна
32 на скинията, ³² пет лоста за дъските от другата
33 страна на скинията, и пет лоста за дъските от
34 задната страна на скинията, към запад. ³³ И на-
35 прави средният лост да преминава през средата
36 на дъските от край до край. ³⁴ И обкова дъски-
37 те със злато, и направи колелцата им от злато
38 за влагалища на лостовите и обкова лостовите
39 със злато. ³⁵ И направи завесата от синьо, мо-
40 раво, червено и препреден висон, и навеза на
41 нея изкусно изработени херувими. ³⁶ И напри-
42 ви за нея четири стълба от ситимово дърво, ко-
43 ито обкова със злато; куките им бяха златни; и
44 изля за тях четири сребърни подложки. ³⁷ На-
45 прави и покривка за входа на шатъра, везана
46 работа, от синьо, мораво, червено и препреден
47 висон, ³⁸ и петте му стълба и куките им; и об-
48 кова върховете им и връзките им със злато; а
49 петте им подложки бяха медни.

37 ¹ И направи Веселеил ковчега от ситимово
дърво, дълъг два лакътя и половина, широк
лакът и половина, и лакът и половина висок.
2 ² Обкова го отвътре и отвън с чисто злато, и на-
3 прави му златен венец наоколо. ³ И изля за него
4 четири златни колелца за четирите му долни
5 ъгъла, две колелца на едната му страна, и две
6 колелца на другата му страна. ⁴ Направи и вър-
7 лини от ситимово дърво и обкова ги със злато.
8 ⁵ И провря върлините през колелцата от стра-
9 ните на ковчегата за да се носи ковчегът. ⁶ И на-
10 прави умилостивилище от чисто злато, два ла-
11 кътя и половина дълго, и лакът и половина ши-
12 роко. ⁷ И направи два херувима от злато, изко-
13 вани ги направи, на двата края на умилостиви-
14 лището, ⁸ един херувим на единия край, и един
15 херувим на другия край; част от самото уни-
16 лостивилище направи херувимите на двата му
17 края. ⁹ И херувимите бяха с разперени отгоре
18 крила, и покриваха с крилата си умилостиви-
19 лището; и лицата им бяха едно срещу друго;
20 към умилостивилището бяха *обърнати* лицата
21 на херувимите. ¹⁰ И направи трапезата от сити-
22 мово дърво, два лакътя дълга, един лакът ши-
23 рока, и лакът и половина висока. ¹¹ Обкова я с
24 чисто злато, и направи ѝ златен венец наоколо.
25 ¹² Направи ѝ наоколо и перваз, една длан ши-
26 рок, и направи златен венец около перваза ѝ.
27 ¹³ И изля за нея четири златни колелца, и по-
28 стави колелцата на четирите ъгъла, които бя-
29 ха при четирите ѝ нозе. ¹⁴ До самия перваз бяха
30 колелцата, като влагалища на върлините, за да
31 се носи трапезата. ¹⁵ Направи върлините от сити-
32 мово дърво, и обкова ги със злато, за да се но-
33 си трапезата с тях. ¹⁶ И направи от чисто злато

приборите, които бяха на трапезата, блюдата
й, темянниците й, тасовете й, и поливалници-
те й, за употреба при възлиянията. ¹⁷ И напри- 17
34 ви светилника от чисто злато; изкован направи
35 светилника; стъблото му, клоновете му, чашки-
36 те му, топчиците му и цветята му бяха част от
37 самия него. ¹⁸ Шест клона се издаваха от стра- 18
38 ните му, три клона на светилника, от едната му
39 страна, и три клона на светилника от другата му
40 страна. ¹⁹ На единия клон имаше три чашки, ка- 19
41 то бадеми, една топчица и едно цвете, и на дру-
42 гия клон три чашки като бадеми, една топчи-
43 ца и едно цвете; така и на шестте клона, които
44 се издаваха от светилника. ²⁰ И на *стъблото* на 20
45 светилника имаше четири чашки като бадеми, с
46 топчиците им и цветята им. ²¹ И на шестте кло- 21
47 на, които се издаваха от светилника, имаше под
48 *първите* два клона една топчица, под *вторите*
49 два клона една топчица и под *третите* два кло- 22
50 на една топчица. ²² Топчиците им и клоновете 22
51 им бяха част от самия него; светилникът беше
52 цял изкован от чисто злато. ²³ И направи седем- 23
53 те му светила, щипците му и пепелниците му от
54 чисто злато. ²⁴ От един талант чисто злато на- 24
55 прави него и всичките му прибори. ²⁵ И напри- 25
56 ви кадилния олтар от ситимово дърво, един ла-
57 кът дълъг и един лакът широк, четвъртит; и ви-
58 сочината му беше два лакътя; а роговете му бя-
59 ха част от самия него. ²⁶ Обкова с чисто злато 26
60 върха му, страните му наоколо, и роговете му;
61 и направи му златен венец наоколо. ²⁷ А под ве- 27
62 неца му му направи две златни колелца, близо
63 при двата му ъгъла, на двете му страни, за да
64 бъдат влагалища на върлините, за да го носят с
65 тях. ²⁸ Върлините направи от ситимово дърво, 28
66 и обкова ги със злато. ²⁹ И направи светото ми- 29
67 ро за помазване, и чистия благоуханен темян,
68 според изкуството на мироварец.

38 ¹ И направи олтара за всеизгаряне от сити- 38
69 мово дърво, пет лакътя дълъг и пет лакътя ши-
70 рок, четвъртит, и три лакътя висок. ² И на че- 2
71 тирите му ъгъла направи роговете му; роговете
72 му бяха част от самия него; и обкова го с мед.
73 ³ Направи и всичките прибори за олтара, гър- 3
74 нетата, лопатите, тасовете, вилиците и въгле-
75 ниците; всичките му прибори направи медни.
76 ⁴ И направи за олтара медна решетка във вид 4
77 на мрежа, под полицата, *която е* около олтара
78 отдолу, така щото да стигне до средата на *олта-*
79 *ра*. ⁵ Изля и четири колелца за четирите края на 5
80 медната решетка, които да бъдат влагалища за
81 върлините. ⁶ Върлините направи от ситимово 6
82 дърво, и обкова ги с мед. ⁷ И провря върлините 7
83 през колелцата от страните на олтара, за да се
84 носи с тях. Кух, от дъски, направи *олтара*. ⁸ На- 8

прави умивалника от мед, и подложката му от мед, от огледалата на жените, които се събират при вратата на шатъра за срещане да прислужат. ⁹ И направи двора; за южната страна, към пладне, завесите на двора бяха от препреден висон, дълги сто лакътя; ¹⁰ стълбовете им бяха двадесет, и медните им подложки двадесет; а куките на стълбовете и връзките им бяха сребърни. ¹¹ И за северната страна *завесите* бяха сто лакътя *дълги*, стълбовете им двадесет, и медните им подложки двадесет; а куките на стълбовете и връзките им бяха сребърни. ¹² После, за западната страна завесите бяха петдесет лакътя *дълги*, стълбовете им десет и подложките им десет; а куките на стълбовете и връзките им бяха сребърни. ¹³ И за източната страна, *която гледа* към изток, бяха петдесет лакътя завеси; ¹⁴ завесите за едната страна на *входа* бяха *дълги* петнадесет лакътя, стълбовете им три и подложките им три; ¹⁵ така и за другата им страна; и от двете страни на дворния вход завесите бяха петнадесет лакътя *дълги*, стълбовете им три и подложките им три. ¹⁶ Всичките завеси около двора бяха от препреден висон. ¹⁷ Подложките за стълбовете бяха медни, куките на стълбовете и връзките им сребърни, и върховете им обковани със сребро; и всичките стълбове на двора бяха опасани със сребро. ¹⁸ Покривката за дворния вход беше везана изработка от синьо, мораво, червено и препреден висон; и дължината ѝ беше двадесет лакътя, а височината на шир пет лакътя, както завесите на двора; ¹⁹ и стълбовете им бяха четири и медните им подложки четири, куките им сребърни, върховете им обковани със сребро, и връзките им сребърни. ²⁰ Всичките колчета на скинията и около двора бяха медни. ²¹ Това е сборът на *вещите* за скинията, сиреч, за скинията *за плочите* на свидетелството, както, според Моисеевото повеление, се изброиха чрез Итамара, син на свещеника Аарона, за служенето на Левитите. ²² Веселел син на Урия, Оровия син, от Юдовото племе, направи всичко, което Господ заповяда на Моисея; ²³ и с него беше Елиав, Ахисамаховия син, от Дановото племе, резбар и изкусен художник, и везач на синьо, на мораво, на червено и на висон. ²⁴ Всичкото злато, което се употреби за изработването на цялата работа на светилището, златото на приноса, беше двадесет и девет таланта и седемстотин и тридесет сикъла, според сикъла на светилището. ²⁵ И среброто от *данъка* *наложен върху* преброените от обществото беше сто таланта и хиляда седемстотин седемдесет и пет сикъла, според сикъла на светилището, - ²⁶ *данък* от един веках на глава, *сиреч*,

половин сикъл, според сикъла на светилището, за всеки, който се е причислил към преброените, *то ест, ония които бяха* на възраст от двадесет години и нагоре, за шестстотин и три хиляди петстотин и петдесет души. ²⁷ От среброто на стотите таланта изляха се подложките на светилището и подложките на *стълбовете* за завесата - сто подложки от сто таланта, - един талант за една подложка. ²⁸ И от хилядата седемстотин седемдесет и пет *сикъла* направи куките за стълбовете, обкова върховете им и им направи връзки. ²⁹ А медта на приноса беше седемдесет таланта и две хиляди и четиристотин сикъла. ³⁰ От нея направи подложките за входа на шатъра за срещане, медния олтар, медната решетка за него, с всичките олтарски прибори, ³¹ подложките за *стълбовете* около двора, и подложките за дворовия вход, всичките колчета на скинията, и всичките колчета за двора наоколо.

39 ¹ И от синьото, моравото и червеното направиха служебни одежди за служене в светилището, и направиха светите одежди за Аарона, както Господ заповяда на Моисея. ² Направи ефода от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон. ³ И изковаха златото на тънки плочи, които нарязаха на тънки нишки, за да ги работят между синьото, моравото, червеното и висона, изкусна изработка. ⁴ Направиха му презрамки, които да се връзват, за да се държи заедно на двата края, ⁵ и препаската на ефода от същата *материя* и според неговата направа, от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон, според както Господ заповяда на Моисея. ⁶ Изработиха ониксови камъни, закрепени със златни гнездица, и изрязаха на тях, както се изрязват печати, имената на синовете на Израиля. ⁷ И тури ги на презрамките на ефода, като камъни за спомен на израилтяните, според както Господ заповяда на Моисея. ⁸ Направи нагръдника, според направата на ефода, изкусна изработка от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон. ⁹ Четвъртит беше; направиха нагръдника двоен, една педя дълъг и една педя широк, и двоен. ¹⁰ И закрепиха на него четири реда камъни: ред сард топаз и смарагд беше първият ред; ¹¹ вторият ред: антракс, сапфир и адамант, ¹² третият ред: лигирий, агат, аметист; ¹³ а четвъртият ред: хрисолит, оникс и яспис; те бяха закрепени в златни гнездица на местата си. ¹⁴ И камъните бяха според имената на синовете на Израиля; те бяха дванадесет според техните имена; и на всеки от тях бе изрязано, като на печат, по едно име от дванадесетте племена. ¹⁵ И на нагръдника направи-

ха венцеобразни верижки, изплетена работа от
 16 чисто злато. ¹⁶ Направиха и две златни гнезди-
 ца и две златни колелца, и туриха двете колел-
 17 ца на двата края на нагръдника. ¹⁷ И провряха
 двете изплетени златни верижки през двете ко-
 18 лелца по краищата на нагръдника. ¹⁸ А *другите*
 два края на двете изплетени верижки ставиха с
 двете гнездица, и туриха ги на презрамките на
 19 ефода на външната му страна. ¹⁹ И направиха
още две златни колелца, които туриха на два-
 та края на нагръдника, на страната му, която е
 20 на вътрешната страна на ефода. ²⁰ И направиха
още други две златни колелца, които положиха
 отдолу на двете страни на ефода, на външната
 21 му страна, там гдето краищата му се събират,
 над препаската на ефода. ²¹ И вързаха нагръд-
 ника чрез колелцата му, за колелцата на ефо-
 да със син ширит, за да бъде над препаската на
 ефода, така щото нагръдникът да се не отделя
 от ефода, според както Господ заповяда на Мо-
 22 исея. ²² Направи мантията на ефода, тъкана из-
 23 работка цяла от синьо. ²³ И в средата на ман-
 тията имаше отвор, като отвора на броня, с на-
 24 шивка около отвора, за да се не дере. ²⁴ По по-
 лите на мантията направиха нарове от синьо,
 25 мораво, червено и препреден *висон*. ²⁵ И напра-
 виха звънци от чисто злато, и туриха звънци-
 26 те между нарове на полите на мантията, нао-
 коло между нарове, ²⁶ звънец и нар, звънец
 и нар, наоколо по полите на служебната ман-
 тия, според както Господ заповяда на Моисея.
 27 ²⁷ Направиха хитоните за Аарона и за синове-
 28 те му от висон, тъкана изработка; ²⁸ и митрата
 от висон, великолепните гъжви от висон, лене-
 29 ните гащи от препреден висон; ²⁹ и пояса, веза-
 на изработка от препреден висон, синьо, мора-
 во и червено, според както Господ заповяда на
 30 Моисея. ³⁰ Направиха плочицата на светия ве-
 нец от чисто злато, и написаха на нея писмо ка-
 31 то изрязване на печат, Свет Господу. ³¹ И тури-
 ха и син ширит, за да я привързват отгоре на
 митрата, според както Господ заповяда на Мо-
 32 исея. ³² Така се свърши всичката работа на ски-
 нията, *сиреч*, на шатъра за срещане; и израил-
 33 тяните направиха всичко, според както Господ
 заповяда на Моисея; така направиха. ³³ Тогава
 донесоха скинията на Моисея, шатъра и всич-
 34 ките му принадлежности, куките му, дъските
 му, лостовите му, стълбовете му и подложки-
 те му, ³⁴ покривката от червенобоядисани ов-
 35 нешки кожи, и покривката от язовски^о кожи,
 и покривателната завеса, ³⁵ ковчега за *плочите*
 на свидетелството, с върлините му и умилости-
 36 вилището, ³⁶ трапезата, всичките ѝ прибори, и

хлябовете за приношение, ³⁷ чистозлатния све- 37
 тилник, светилата му - светилата, които тряб-
 ваше да се нагледват, всичките му прибори, и
 маслото за осветлението, ³⁸ златния олтар, ми- 38
 рото за помазване, и благоухания темян, по-
 кривката за входа на шатъра, ³⁹ медния олтар с 39
 медната му решетка, върлините му, и всички-
 те му прибори, умивалника и подложката му,
 40 ⁴⁰ завесите за двора, стълбовете му, подложки-
 те му, покривката за дворния вход, вължата му,
 и колчетата му, и всичките прибори за служене
 в скинията, *сиреч*, в шатъра за срещане, ⁴¹ слу- 41
 жебните одежди за служене в светилището, све-
 тите одежди за свещеника Аарона и одеждите
 за синовете му, за да свещенодействуват. ⁴² На- 42
 пълно както Господ заповяда на Моисея, та-
 ка извършиха израилтяните цялата работа. ⁴³ И 43
 Моисей видя цялата работа, и, ето, бяха я из-
 вършили, според както заповяда Господ; така
 бяха я извършили. И Моисей ги благослови.

¹ Тогава Господ говори на Моисея, казвай- **40**
 ки: ² На първия ден от първия месец да издиг- 2
 неш скинията, шатъра за срещане. ³ И да туриш 3
 в него ковчега за *плочите* на свидетелството и
 да закриеш ковчега със завесата. ⁴ Да внесеш 4
 трапезата, и да наредиш на нея каквото тряб-
 ва да се нарежда; да внесеш и светилника, и да
 запалиш светилата му. ⁵ Да поставиш златния 5
 кадилен олтар пред ковчега за *плочите* на сви-
 детелството, и да наместиш покривката за вхо-
 да на скинията. ⁶ Да туриш олтара за всеизга- 6
 рянето пред входа на скинията, шатъра за сре-
 щане. ⁷ И да туриш умивалника между шатъра 7
 за срещане и олтара, и да налееш вода в него.
⁸ Да поставиш околния двор, и да окачиш по- 8
 кривката на дворния вход. ⁹ Да вземеш мирото 9
 за помазване, и да помажеш скинията и всич-
 ко що е в нея; така да я осветиш и всичките
 нейни принадлежности; и ще бъде света. ¹⁰ И 10
 да помажеш олтара за всеизгарянето и всички-
 те му прибори, та да осветиш олтара; така ще
 бъде олтарът пресвет. ¹¹ Да помажеш и умивал- 11
 ника и подложката му, та да го осветиш. ¹² По- 12
 сле да приведеш Аарона и синовете му при вхо-
 да на шатъра за срещане и да ги умиеш с вода;
¹³ и да облечеш Аарона със светите одежди, да 13
 го помажеш, та да го осветиш, за да Ми свеще-
 нодействува; ¹⁴ да приведеш и синовете му, да 14
 ги облечеш с хитони, ¹⁵ и да ги помажеш, както 15
 си помазал баща им, за да Ми свещенодейству-
 ват. От помазването им свещенството ще бъде
 на тях вечно, във всичките им поколения. ¹⁶ И 16
 Моисей направи всичко, според както Господ
 му заповяда; така направи. ¹⁷ В първия месец на 17

втората година, на първия ден от месеца, ски-
 18 нията се издигна. ¹⁸Моисей издигна скинията,
 като подложи подложките ѝ, постави дъските
 ѝ, намести лостове ѝ и изправи стълбовете ѝ.
 19 ¹⁹И разпротря шатъра върху скинията и тури
 покривалото на шатъра отгоре му, според ка-
 20 ктo Господ беше заповядал на Моисея. ²⁰И ка-
 то взе *плочите* на свидетелството, положи ги
 в ковчега, и провря върлините *през колелцата*
 на ковчега, и положи умилостивилицето върху
 21 ковчега. ²¹И внесе ковчега в скинията, и ока-
 чи покривателната завеса та *с нея* покри ков-
 чега *с плочите* на свидетелството, според ка-
 22 ктo Господ беше заповядал на Моисея. ²²Поло-
 жи и трапезата в шатъра за срещане откъм се-
 23 верната страна на скинията, отвън завесата; ²³и
 нареди на нея хлябовете пред Господа, според
 24 както Господ беше заповядал на Моисея. ²⁴Ту-
 ри светилника в шатъра за срещане откъм юж-
 25 ната страна на скинията, срещу трапезата; ²⁵и
 запали светилата пред Господа, според както
 26 Господ беше заповядал на Моисея. ²⁶И положи
 златния олтар в шатъра за срещане пред заве-
 27 сата; ²⁷и покади над него с благоуханен темян,
 според както Господ беше заповядал на Мои-
 28 сея. ²⁸Окачи покривката за входа на скинията.

²⁹Положи олтара за всеизгарянето при входа ²⁹
 на скинията, *сиреч* шатъра за срещане, и при-
 несе на него всеизгарянето и хлебния принос,
 според както Господ беше заповядал на Мои-
 сея. ³⁰Положи и умивалника между шатъра за ³⁰
 срещане и олтара и наля в него вода, за да се
 мият, ³¹(и Моисей и Аарон и синовете му мие- ³¹
 ха от него ръцете си и нозете си; ³²когато вли- ³²
 заха в шатъра за срещане, и когато пристъпва-
 ха при олтара, миеха се,) според както Господ
 беше заповядал на Моисея. ³³И постави двора ³³
 около скинията и олтара, и окачи покривката
 на дворния вход. Така Моисей свърши делото.
³⁴Тогава облакът покри шатъра за срещане, и ³⁴
 Господната слава изпълни скинията. ³⁵Моисей ³⁵
 не можа да влезе в шатъра за срещане, защо-
 то облакът стоеше над него и Господната слава
 пълнеше скинията. ³⁶И когато облакът се ди- ³⁶
 гаше от скинията, тогава израилтяните тръг-
 ваха на път, през всичките си пътувания; ³⁷но ³⁷
 ако облакът не се дигаше, тогава не тръгваха до
 38 деня на дигането му. ³⁸Защото Господният об- ³⁸
 лак беше над скинията денем, а огън беше над
 нея нощем, пред очите на целия Израилев дом,
 през всичките им пътувания.

ЛЕВИТ

1 **И** Господ повика Моисея, и като му говореше от шатъра за срещане каза: ² Говори на израилтяните, казвайки им: Когато някой от вас принесе принос Господу, от добитъка нека принесе, от чердата или от стадата. ³ Ако приносът му за всеизгаряне е от чердата, нека принесе мъжко без недостатък; да го принесе пред входа на шатъра за срещане, за да бъде прието от Господа. ⁴ Да положи ръката си на главата на *животното* за всеизгаряне, и ще бъде прието за него, за да извърши ⁵ умилостивение за него. ⁵ После да заколи телето пред Господа; и свещениците, Аароновите синове, да принесат кръвта и да поръсат с кръвта наоколо върху олтара, който е пред входа на шатъра за срещане. ⁶ И да одере *животното* за всеизгаряне и да го насече на късове. ⁷ А синовете на свещеника Аарона да турят огън на олтара и да наредят дърва на огъня. ⁸ И свещениците, Аароновите синове, да сложат тия късове, главата и тлъстината, на дървата, които са върху огъня на олтара; ⁹ а вътрешностите му и нозете му да измие с вода, и свещеникът да изгори всичките на олтара, като всеизгаряне, жертва чрез огън, благоуханна Господу. ¹⁰ Ако пък приносът му за всеизгаряне е от стадата, от овците или от козите, нека принесе мъжко без недостатък. ¹¹ Да го заколи пред Господа на северната страна на олтара; а свещениците, Аароновите синове, да поръсат олтара наоколо с кръвта му. ¹² И да го насече на късове, с главата му и тлъстините му; а свещеникът да ги нареди на дървата, които са върху огъня на олтара. ¹³ А вътрешностите и нозете да измие с вода; и свещеникът да принесе всички тия и да ги изгори на олтара; това е всеизгаряне, жертва чрез огън, благоуханна Господу. ¹⁴ Но ако приносът му за всеизгаряне Господу е от птиците, тогава да принесе от гургулиците или от гълъбчетата. ¹⁵ Свещеникът да го донесе при олтара и, като откъсне главата му, да го изгори на олтара; а кръвта му да изцеди до страната на олтара. ¹⁶ Да изтръгне гушата му с изверженията му и да ги хвърли на източната страна на олтара, към мястото за пепелта. ¹⁷ И да го разчекне между крилата, но без да го разделя на две; и свещеникът да го изгори върху дървата, които са на огъня на олтара; това е всеизгаряне, жертва чрез огън, благоуханна Господу.

2 ¹ Когато принесе някой Господу хлебен принос, нека бъде от чисто брашно; и да го полее с ² дървено масло и да тури на него ливан. ² И, ка-

то го донесе на свещениците, Аароновите синове, свещеникът да вземе една пълна шепа от чистото му брашно и от маслото му и всичкия му ливан, та да ги изгори на олтара за спомен като жертва чрез огън, благоуханна Господу. ³ А останалото от хлебния принос да бъде на Аарона и на синовете му; това е пресвето измежду Господните чрез огън жертви. ⁴ Когато принесеш хлебен принос печен в пещ, нека бъде безквасни пити от чисто брашно омесени с дървено масло, или безквасни кори намазани с масло. ⁵ Ако пък приносът ти е хлебен принос на тава, то нека бъде безквасен, от чисто брашно омесено с дървено масло. ⁶ Да го пречупиш на уломъци и да го полееш с масло; това е хлебен принос. ⁷ Но ако приносът ти е хлебен принос в гърне, нека бъде от чисто брашно с дървено масло. ⁸ Направеният от тях хлебен принос да донесеш Господу; и когато се представи на свещеника, той да го донесе при олтара. ⁹ И свещеникът, като отдели от хлебния принос, колкото е за спомен, да го изгори на олтара като жертва чрез огън, благоуханна Господу. ¹⁰ А останалото от хлебния принос да бъде на Аарона и на синовете му; това е пресвето измежду Господните чрез огън жертви. ¹¹ Никакъв хлебен принос, който принасяте Господу, да се не прави с квас; защото нито квас, нито мед не бива да изгаряте в жертва Господу. ¹² Тях принасяйте Господу, като принос от първите плодове; но да се не изгарят на олтара за благоухание. ¹³ И от хлебните приноси да подправяш със сол всеки свой принос; да не оставяш да липсва от хлебния ти принос солта на завета на твоя Бог; с всичките си приноси да принасяш и сол. ¹⁴ И ако принесеш Господу хлебен принос от първите плодове, то за хлебен принос от първите си плодове да принесеш класове пържени на огън, жито очукано от пресни класове. ¹⁵ Да го полееш с дървено масло и да му туриш ливан; това е хлебен принос. ¹⁶ И свещеникът да изгори от очуканото му жито и от маслото му, колкото е за спомен, заедно с всичкия му ливан; това е жертва чрез огън Господу.

¹ Ако приносът му е примирителна жертва и **3** го принесе от чердата, то, било че принесе пред Господа мъжко или женско, трябва да бъде без недостатък. ² Нека положи ръката си на главата на приноса си и нека го заколи при входа на шатъра за срещане; а свещениците, Аароновите синове, да поръсат олтара наоколо с кръвта. ³ И от примирителната жертва нека принесе **3**

в жертва чрез огън Господу тлъстината, която покрива вътрешностите, и всичката тлъстина, която е върху вътрешностите, ⁴ двата бъбрека с тлъстината, която е около тях към кръста, и булото на дроба, (което ще извади до бъбреците); ⁵ и Аароновите синове да изгорят *всичко* това на олтара, над всеизгарянето, което е върху дървата на огъня; това е жертва чрез огън, благоуханна Господу. ⁶ И ако приносят му за примирителна жертва Господу е от стадото, било че принесе мъжко или женско, трябва да е без недостатък. ⁷ Ако принесе агне, нека го принесе пред Господа. ⁸ Като положи ръката си на главата на приноса си, нека го заколи пред шатъра за срещане; а Аароновите синове да поръсат олтара наоколо с кръвта му. ⁹ И от примирителния принос нека принесе в жертва чрез огън Господу тлъстината му, цялата опашка, (която да извади чак от гръбнака), тлъстината, която покрива вътрешностите, и всичката тлъстина, която е върху вътрешностите, ¹⁰ двата бъбрека с тлъстината, която е около тях към кръста, и булото на дроба, (което да извади до бъбреците); ¹¹ и свещеникът да ги изгори на олтара; това е храна пожертвувана чрез огън Господу. ¹² А ако приносят му е коза, то да я принесе пред Господа. ¹³ Като положи ръката си на главата ѝ, нека я заколи пред шатъра за срещане; а Аароновите синове да поръсат олтара наоколо с кръвта ѝ. ¹⁴ И от нея нека принесе за жертва чрез огън Господу, тлъстината, която покрива вътрешностите, и всичката тлъстина, която е върху вътрешностите, ¹⁵ двата бъбрека с тлъстината, която е около тях към кръста, и булото на дроба, (което да извади до бъбреците); ¹⁶ и свещеникът да ги изгори на олтара. Това е храна пожертвувана чрез огън за благоухание; всичката тлъстина принадлежи на Господа. ¹⁷ Вечен закон ще бъде във всичките ви поколения, във всичките ви жилища, да не ядете нито тлъстина, нито кръв.

4 ¹ Господ още говори на Моисея, казвайки: ² Говори на израилтяните, като кажеш: Ако някой съгреша от незнание, като стори нещо, което Господ е заповядал да се не струва, - ³ ако помазаният свещеник съгреша, така щото да се въведат хората в престъпление, тогава за греха що е сторил нека принесе Господу юнец без недостатък в принос за грях. ⁴ Нека приведе юнеца при входа на шатъра за срещане пред Господа, нека положи ръката си на главата на юнеца и нека го заколи пред Господа. ⁵ Тогава помазаният свещеник да вземе от кръвта на юнеца и да я принесе при шатъра за срещане; ⁶ и свещеникът да натопи пръста си в кръвта,

и от кръвта да поръси пред завесата на светилището седем пъти пред Господа. ⁷ Свещеникът да тури от кръвта и върху роговете на олтара за благоуханното кадене, който е пред Господа в шатъра за срещане; тогава всичката кръв на юнеца да излее в подножието на олтара за всеизгаряне, който е при входа на шатъра за срещане. ⁸ И да извади всичката тлъстина на приноса за грях юнец: тлъстината, която покрива вътрешностите, и всичката тлъстина, която е върху вътрешностите, ⁹ двата бъбрека с тлъстината, която е около тях към кръста, и булото на дроба (което да извади до бъбреците, ¹⁰ както се изважда от юнеца, за примирителната жертва); и свещеникът да ги изгори на олтара за всеизгаряне. ¹¹ А кожата на юнеца, всичкото му месо, с главата му и с нозете му, и вътрешностите му и изверженията му, ¹² сиреч, целият юнец да изнесе въвн от стана на чисто място, гдето се изсипва пепелта, и да го изгори на дърва с огън; гдето се изсипва пепелта, там да се изгори. ¹³ Ако цялото общество израилтяни съгрешат от незнание, като сторят нещо, което Господ е заповядал да се не струва, та стават виновни, а това нещо се укрие от очите на обществото, ¹⁴ когато се узнае грехът, който са сторили, тогава обществото да принесе юнец в принос за грях и да го приведе пред шатъра за срещане; ¹⁵ и старейшините на обществото да положат ръцете си на главата на юнеца пред Господа; и да заколят юнеца пред Господа. ¹⁶ Тогава помазаният свещеник да внесе от кръвта на юнеца в шатъра за срещане; ¹⁷ и свещеникът като натопи пръста си в кръвта, да поръси пред завесата седем пъти пред Господа. ¹⁸ Да тури от кръвта и върху роговете на олтара, който е пред Господа, в шатъра за срещане; после всичката кръв да излее в подножието на олтара за всеизгаряне, който е при входа на шатъра за срещане. ¹⁹ Всичката му тлъстина да извади и да я изгори на олтара. ²⁰ И с тоя юнец да направи така както направи с оня, който беше принос за грях; така да направи и с тоя юнец; и свещеникът да направи умилоствение за тях, и ще им се прости. ²¹ И да изнесе юнеца въвн от стана, и да го изгори както изгори първия юнец; това е принос за грях за обществото. ²² А когато някой първенец съгреша, като от незнание стори нещо, което Господ неговият Бог е заповядал да се не струва, та стане виновен, ²³ ако му се посочи греха що е сторил, то за приноса си да донесе козел без недостатък; ²⁴ и да положи ръката си на главата на козела и да го заколи на мястото, гдето колят всеизгарянето пред Господа; това е принос за грях. ²⁵ И свещеникът да вземе с пръ-

ста си от кръвта на приноса за грях и да я тури върху роговете на олтара за всеизгаряне, и *тогава* да излее кръвта му в подножието на олтара за всеизгаряне; ²⁶ и всичката му тлъстина да изгори на олтара, както тлъстината на примирителната жертва; така да направи свещеникът умилоствие за него поради греха му, и ще му се прости. ²⁷ Ако пък някой от простолюдието съгреша от незнание, като стори нещо, което Господ е заповядал да се не струва, та стане виновен, ²⁸ ако му се посочи греха, който е сторил, то за греха, който е сторил да принесе коза без недостатък; ²⁹ и да положи ръката си на главата на приноса за грях, и да заколи приноса за грях на мястото на всеизгарянето. ³⁰ Тогава свещеникът да вземе с пръста си от кръвта му и да я тури върху роговете на олтара за всеизгаряне, и *тогава* да излее всичката му кръв в подножието на олтара. ³¹ И да извади всичката му тлъстина така, както се изважда тлъстината от примирителната жертва; и свещеникът да я изгори на олтара за благоухание Господу; така да направи свещеникът умилоствие и ще му се прости. ³² Или ако принесе агне в принос за грях, то да принесе женско без недостатък; ³³ и да положи ръката си на главата на приноса за грях и да го заколи в принос за грях, на мястото гдето колят всеизгарянето. ³⁴ И свещеникът да вземе с пръста си от кръвта на приноса за грях и да я тури върху роговете на олтара за всеизгаряне, и *тогава* да излее всичката му кръв в подножието на олтара. ³⁵ И да извади всичката му тлъстина така както се изважда тлъстината от агнето на примирителната жертва; и свещеникът да ги изгори на олтара както се изгарят приносите чрез огън Господу; така да направи свещеникът умилоствие за греха що е сторил, и ще му се прости.

5 ¹ Ако някой съгреша в това, че, като е свидетел в някое дело, и чуе че го попитат с думи на клетва дали е видял или знае за *работата*, той не обажда, тогава ще носи беззаконието си. ² Или ако някой се допре до какво да е нечисто нещо, било, че е мърша на нечисто животно, или мърша на нечист добитък, или мърша на нечиста гадина, и ако не му е известно, че е нечист, пак ще бъде виновен. ³ Или ако се прикосне до човешка нечистота; или каквато и да е *причината* на нечистотата, чрез която някой се осквернява, и ако това е без знанието му, то щом знае за него, ще бъде виновен. ⁴ Или ако някой се закълне и обяви несмислено с устите си, че ще направи *някакво си* зло или добро *нещо*, то каквото и да обяви човек несмислено с клетва, и бъде без знанието му, когато

узнае, ще бъде виновен в едно от тях. ⁵ А когато стане виновен в едно от тия неща, нека изповяда онова, в което е съгрешил; ⁶ и нека принесе Господу за престъплението си, за греха, който е сторил, женско агне или яре от стадото в принос за грях; и свещеникът да направи умилоствие за него поради греха му. ⁷ Но ако му не стига ръка да принесе овца или коза, то за греха що е сторил нека принесе Господу две гургулици или две гълъбчета, едното в принос за грях, а другото за всеизгаряне. ⁸ Да ги донесе на свещеника, който да принесе първо оня принос, който е за грях, като пречупи главата от шията му, но без да я откъсне; ⁹ и от кръвта на приноса за грях да поръси страната на олтара; а останалото от кръвта да изцеди в подножието на олтара; това е принос за грях; ¹⁰ а второто да направи всеизгаряне според наредбата. Така да направи свещеникът умилоствие за него поради греха що е сторил, и ще му се прости. ¹¹ Но ако му не стига ръка да донесе две гургулици или две гълъбчета, тогава съгрешилият да донесе в принос за себе си една десета от ефа чисто брашно в принос за грях; да не го полива с масло, нито да тури на него ливан, защото е принос за грях. ¹² Да го донесе на свещеника; и свещеникът да вземе от него една пълна шепа за спомен и да го изгори на олтара, както се изгарят приносите чрез огън Господу; това е принос за грях. ¹³ Така да направи свещеникът умилоствие за него поради греха що е сторил в някое от тия неща, и ще му се прости; а *останалото* да бъде на свещеника, както хлебния принос. ¹⁴ Господ още говори на Моисея, казвайки: ¹⁵ Ако някой наруши закона, като от незнание съгреша относно посветените Господу вещи, то за престъплението си да принесе Господу овен от стадото без недостатък, *достатъчен*, според твоята оценка в сребърни сикли по сикъла на светилището, за принос за престъпление; ¹⁶ и в каквото е съгрешил относно посветените вещи нека го плати, и нека му притури една пета, която да даде на свещеника; и свещеникът да направи умилоствие за него чрез принесения за престъпление овен, и ще му се прости. ¹⁷ И ако някой съгреша като стори какво да било нещо, което Господ е заповядал да се не струва, макар че не го е познал, пак ще бъде виновен и ще носи беззаконието си. ¹⁸ Нека принесе при свещеника овен от стадото без недостатък, *достатъчен*, според твоята оценка, за принос за престъпление; и свещеникът да направи умилоствие за него поради престъплението, което е извършил от незнание, и ще му се прости. ¹⁹ Това е принос за пре-

стъпление; *защото човекът* без съмнение е виновен пред Господа.

- 6** ¹ Господ още говори на Моисея, казвайки:
² Ако някой съгреси и направи престъпление против Господа, като излъже ближния си за нещо поверено нему, или за залог, или чрез грабеж, или като онеправдае ближния си; ³ или намери изгубено нещо и излъже за него, като се закълне лъжливо; в каквото и да било нещо *съгреси той* между всички ония неща, които прави човек та с тях съгрешава, ⁴ тогава, ако е съгрешил и е виновен, нека повърне това, което е вземал с грабеж, или това, което е придобил с неправда, или повереното нему нещо, или изгубеното нещо, което е намерил, ⁵ или какво да е нещо за което се е закълел лъжливо; нека го повърне напълно и му притури една пета; в деня когато се намери виновен, нека го даде на онзи, на когото принадлежи. ⁶ При свещеника нека принесе Господу приноса си за престъпление, овен от стадото без недостатък, *достатъчен*, според твоята оценка, в принос за престъпление; ⁷ и свещеникът да направи умилоствие за него пред Господа, и ще му се прости за какво да било от всичко, което е сторил, чрез което е виновен. ⁸ Господ още говори на Моисея, казвайки: ⁹ Заповядай на Аарона и на синовете му, като речеш: Ето законът за всеизгарянето: всеизгарянето да гори на олтара цялата нощ до заранта, и да се направи огънят върху олтара да гори на него непрекъснато. ¹⁰ Свещеникът да облече ленената си одежда и да носи ленени гащи на тялото си; и да дигне пепелта от всеизгарянето, което огънят е изгорил на олтара, и да го тури при олтара. ¹¹ Тогава да съблече одеждите си та да облече други одежди, и да изнесе пепелта вън от стана на чисто място. ¹² А да се направи огънят, който е върху олтара, да гори на него непрекъснато; не бива да угасва; всяка заран свещеникът да тури дърва на него да горят, и да нарежда всеизгарянето на него, и да изгаря на него тлъстината на примирителните приноси. ¹³ Да се направи огънят да гори непрекъснато на олтара; не бива да угасва. ¹⁴ Ето и законът за хлебния принос: Аароновите синове да го принасят пред Господа, пред олтара. ¹⁵ И *свещеникът*, като вземе от него една пълна шепа чисто брашно от хлебния принос и от дървеното му масло, и всичкия ливан, който е на хлебния принос, да ги изгори на олтара, като негов спомен, за благоухание Господу. ¹⁶ А останалото от него да ядат Аарон и синовете му; безквасно да се яде на свето място; в двора на шатъра за срещане да го ядат. ¹⁷ Да се не пече с квас. От Моите приноси дадох им то-

ва за дял; пресвето е, както са приносят за грях и приносят за престъпление. ¹⁸ Всяко мъжко от Аароновите потомци да яде от него като свое вечно право от Господните чрез огън приноси, във всичките ви поколения; всеки, който се допре до тях, ще бъде свет. ¹⁹ Господ още говори на Моисея, казвайки: ²⁰ Ето приносят, който Аарон и синовете му трябва да принесат Господу в деня, когато бъдат помазани: една десета от ефа чисто брашно за всегашен хлебен принос, половината заран, и половината вечер. ²¹ На тава да се сготви с дървено масло; съответно да го донесеш; във вид на печени уломъци да принесеш хлебния принос за благоухание Господу. ²² Онзи от синовете му да го принесе, който ще стане помазан свещеник вместо него; вечен закон е да се изгаря цял за Господа. ²³ Всеки хлебен принос, *принесен* от свещеника, да се изгаря цял; да се не яде. ²⁴ Господ още говори на Моисея, казвайки: ²⁵ Говори на Аарона и на синовете му, като речеш: Ето законът за приноса за грях: на мястото, гдето се коли всеизгарянето, да се закаля и приноса за грях пред Господа; пресвето е. ²⁶ Свещеникът, който го принася за грях, да го яде; на свето място да се яде, в двора на шатъра за срещане. ²⁷ Всичко, което се допре до месото му ще бъде свето; и ако някоя дреха се опръска от кръвта му, опръсканото да се опере на свето място. ²⁸ А пръстният съд, в който е било варено, да се строшава; но ако е било варено в меден съд, той да се затрива и да се мие с вода. ²⁹ Всеки от мъжки пол между свещеническите *семейства* да яде от него; то е пресвето. ³⁰ И никой принос за грях, от чиято кръв се внася в шатъра за срещане, за да извърши умилоствие в светилището да се не яде; с огън да се изгаря.

¹ Ето и законът за приноса за престъпление; той е пресвет. ² На мястото, гдето колят всеизгарянето, да закалят и приноса за престъпление; и с кръвта му да се поръсва олтара наоколо. ³ От него да се принася всичката му тлъстина: опашката, тлъстината, която покрива вътрешностите, ⁴ двата бъбрека с тлъстината, която е около тях към кръста, и булото на дроба, (което да извади до бъбреците); ⁵ и свещеникът да ги изгори на олтара за жертва чрез огън Господу; това е принос за престъпление. ⁶ Всеки от мъжки пол между свещеническите *семейства* да го яде; на свето място да се яде; той е пресвет. ⁷ Както е приносят за грях, така е и принос за престъпление; един закон да има за тях; който свещеник прави умилоствие чрез него, негов да бъде. ⁸ А който свещеник принася някому *приноса* за всеизгаряне, тоя свеще-

ник да взима за себе си кожата на всеизгаряне-
 9 то, което е принесъл. ⁹ И всеки хлебен принос,
 който е печен в пещ, и всичко, което е сготвено
 в гърне или на тава, да бъде на свещеника, кой-
 10 то го принася. ¹⁰ А всеки хлебен принос, оме-
 сен с дървено масло или сух, да бъде на всич-
 11 ките Аароновите синове, по равен дял на всеки-
 го. ¹¹ Ето и законът за примирителната жерт-
 12 ва, която ще се принася Господу: ¹² ако я при-
 несе някой за благодарение, то с благодарствен-
 ната жертва да принесе и безквасни пити оме-
 сени с дървено масло, и безквасни кори нама-
 зани с масло, и пити от чисто брашно омесени
 13 с масло. ¹³ А, освен питите, с благодарствената
 си примирителна жертва да принесе и квасен
 14 хляб. ¹⁴ И от приноса си да принесе по едно от
 всички *тия неща* принос за издигане пред Гос-
 пода; това да бъде на свещеника, който ръси с
 15 кръвта на примирителния принос. ¹⁵ И месото
 на благодарствената му примирителна жертва
 да се яде същия ден, в който се принася; да не
 16 оставя той от него до утринта. ¹⁶ Но ако жерт-
 вата на приноса е обречена, или е доброволен
 принос, то да се яде в същия ден, в който при-
 нася жертвата си; и каквото остане от него, да
 17 се яде на другия ден; ¹⁷ но каквото остане от
 месото на жертвата до третия ден, да се изга-
 18 ря в огън. ¹⁸ И ако се изяде нещо от месото на
 примирителната жертва на третия ден, то оня,
 който я принася, не ще бъде приет, нито ще му
 се счете жертвата; отвратителна ще бъде; и оня
 19 човек, който би ял от нея, да носи беззаконие-
 то си. ¹⁹ Месото, до което би се допряло нечи-
 сто нещо, да се не яде; в огън да се изгаря; а от
неоскверненото месо да яде всеки, който е чист;
 20 ²⁰ но оня човек, който, като има нечистота на
 себе си, яде от месото на Господната примирителна
 жертва, тоя човек ще се изтреби измежду
 21 людето си. ²¹ Също и оня човек, който би се до-
 прял до нечисто нещо, до човешка нечистота,
 или до нечисто животно, или до каква да било
 нечиста гнусота, и яде от месото на Господната
 примирителна жертва, тоя човек ще се изтре-
 22 би измежду людето си. ²² Господ още говори на
 23 Моисея, казвайки: ²³ Говори на израилтяните,
 като речеш: Да не ядете никаква тлъстина, ни-
 24 то от говедо нито от овца, нито от коза. ²⁴ Тлъ-
 стината на естествено умряло и тлъстината на
 разкъсано от звяр може да се употреби за всяка
 25 *друга* нужда; но никак да не ядете от нея. ²⁵ За-
 щото, който яде тлъстина от животно, от което
 се принася жертва чрез огън Господу, тоя чо-
 век, който би ял от нея, ще се изтреби измеж-
 26 ду людето си. ²⁶ И в никое от жилищата си да
 не ядете никаква кръв, било от птица или от

животно. ²⁷ Всеки човек, който би ял каква да 27
 е кръв, тоя човек ще се изтреби измежду лю- 28
 дете си. ²⁸ Господ още говори на Моисея, каз- 28
 вайки: ²⁹ Говори на израилтяните, като речеш: 29
 Който принася примирителна жертва Господу,
 нека донесе приноса си Господу от примирител-
 30 телната си жертва. ³⁰ Със своите ръце да донесе 30
 Господните чрез огън приноси; да донесе тлъ-
 стината с гърдите, щото гърдите да се движат за
 движим принос пред Господа. ³¹ А свещеникът 31
 да изгаря тлъстината на олтара; обаче гърдите
 да бъдат на Аарона и на синовете му. ³² И дяс- 32
 ното бедро да давате на свещеника като при-
 нос за издигане от примирителните си жертви.
 33 Който от Аароновите синове принесе кръвта 33
 на примирителния принос и тлъстината, да има
 дясното бедро за свой дял. ³⁴ Защото аз взех от 34
 израилтяните, от примирителните им жертви,
 гърдите на движимия принос и бедрото на въз-
 вишаемия, и дадох ги на свещеника Аарона и
 на синовете му за тяхно вечно право от израил-
 35 тяните. ³⁵ Това е делът от Господните чрез огън 35
 приноси за Аарона и за синовете му, поради по-
 мазването им, в деня когато представи *синове-*
те си, за да свещенодействуват Господу, ³⁶ кой- 36
 то дял Господ заповяда да им се дава от израил-
 37 тяните в деня, когато ги помаза. Това е *тяхно*
 вечно право във всичките им поколения. ³⁷ То- 37
 ва е законът за всеизгарянето, за хлебния при-
 нос, за приноса за грях, за приноса за престъп-
 ление, за посвещаванията и за примирителната
 жертва, ³⁸ който Господ заповяда на Моисея на 38
 Синайската планина, когато заповяда на изра-
 илтяните да принасят приносите си Господу, в
 Синайската пустиня.

¹ Господ още говори на Моисея, казвайки: **8**
 2 ² Вземи Аарона и синовете му с него, и одеж-
 дите, мирото за помазване, юнеца на приноса
 за грях, двата овена и коша с безквасните; ³ и 3
 събери цялото общество при входа на шатъра
 за срещане. ⁴ И Моисей стори според както му 4
 заповяда Господ; и събра се обществото пред
 входа на шатъра за срещане. ⁵ Тогава рече Мо- 5
 исей на обществото: Ето какво заповяда Господ
 да направим. ⁶ Моисей, прочее, доведе Аарона 6
 и синовете му и ги изми с вода. ⁷ После го об- 7
 лече с хитона и го опаса с пояса, облече го с
 мантията, тури му ефода, препаса го с препас-
 ката на ефода и го стегна с нея. ⁸ Тогава му ту- 8
 ри нагръдника, и в нагръдника положи Урима
 и Тумима. ⁹ Положи и митрата на главата му, 9
 и отпреди на митрата закачи златната плочи-
 ца, *сиреч*, светия венец, според както Господ бе
 заповядал на Моисея. ¹⁰ След това Моисей взе 10
 мирото за помазване и, като помаза скинията и

11 всичко в нея, освети ги. ¹¹ С него поръси и върху олтара седем пъти, и помаза олтара с всичките му прибори, и умивалника с подложката му, за да ги освети. ¹² Тогава от мирото за помазване изля на главата на Аарона та го помаза, за да го освети. ¹³ После Моисей приведе Аароновите синове, облече ги с хитони, опаса ги с пояси, и тури им гъжви, според както Господ бе заповядал на Моисея. ¹⁴ След това приведе юнеца на приноса за грях; и Аарон и синовете му положиха ръцете си на главата на приноса за грях юнец. ¹⁵ И закла го; и Моисей взе кръвта и с пръста си тури я на роговете на олтара наоколо та очисти олтара, а *останалото от* кръвта изля в подножието на олтара; така го освети, за да направи умилоствение за него. ¹⁶ После взе всичката тлъстина, която е върху вътрешностите, булото на дроба, и двата бъбрека с тлъстината им, и Моисей ги изгори на олтара. ¹⁷ А юнеца, кожата му, месото му и изверженията му изгори на огън вън от стана, според както Господ бе заповядал на Моисея. ¹⁸ След това приведе овена за всеизгаряне; и Аарон и синовете му положиха ръцете си на главата на овена. ¹⁹ И закла го; и Моисей поръси олтара наоколо с кръвта. ²⁰ И насече овена на късове; и Моисей изгори главата, късовете и тлъстината. ²¹ А вътрешностите и нозете изми с вода; и Моисей изгори на олтара целия овен; това беше всеизгаряне за благоухание, жертва чрез огън Господу, според както Господ беше заповядал на Моисея. ²² Тогава приведе другия овен, овенът на посвещаването; и Аарон и синовете му положиха ръцете си на главата на овена. ²³ И закла го; и Моисей взе от кръвта му и тури я на края на дясното ухо на Аарона, на палеца на дясната му ръка, и на палеца на дясната му нога. ²⁴ Приведе и Аароновите синове; и Моисей тури от кръвта на края на дясното им ухо, на палеца на дясната им ръка, и на палеца на дясната им нога; и с кръвта Моисей поръси олтара наоколо. ²⁵ После взе тлъстината и опашката, всичката тлъстина върху вътрешностите, булото на дроба, двата бъбрека с тлъстината им, и дясното бедро; ²⁶ взе и от коша с безквасните, който беше пред Господа, една безквасна пита, един хляб омесен с дървено масло и една кора, та ги тури на тлъстината и на дясното бедро; ²⁷ и като тури всичко това в ръцете на Аарона и в ръцете на синовете му, подвижи ги за движим принос пред Господа. ²⁸ После Моисей ги взе от ръцете им и ги изгори на олтара върху всеизгарянето; това беше *жертва на* посвещаване за благоухание; това беше жертва чрез огън Господу. ²⁹ Моисей взе и гърдите

та ги подвижи за движим принос пред Господа; това беше Моисеевият дял от овена на посвещаването, според както Господ беше заповядал на Моисея. ³⁰ После Моисей взе от мирото за помазване и от кръвта, която беше върху олтара, та поръси Аарона и одеждите му, и синовете му и одеждите на синовете му, с него: така освети Аарона и одеждите му, и синовете му и одеждите на синовете му с него. ³¹ Тогава каза Моисей на Аарона и на синовете му: Сварете месото при входа на шатъра за срещане, и там го яжте с хляба, който е в коша на посвещаването, както ми биде заповядано, когато *Господ ми рече*: Аарон и синовете му да ги ядат. ³² А колкото остава от месото и от хляба да изгорите в огъня. ³³ И да не излизате от входа на шатъра за срещане за седем дена, преди да са се изпълнили дните на посвещаването ви; защото през седем дена ще става посвещаването ви. ³⁴ Според както Господ заповяда да се върши, така и е било извършено днес, за да стане умилоствение за вас. ³⁵ И през *тия* седем дена да седите при входа на шатъра за срещане, денем и нощем, та да пазите Господните заръчвания, за да не умрете; защото така ми биде заповядано. ³⁶ И Аарон и синовете му извършиха всичко що Господ заповяда чрез Моисея.

¹ На осмия ден Моисей повика Аарона и синовете му и Израилевите старейшини; ² и рече на Аарона: Вземи си мъжко теле в принос за грях, и овен за всеизгаряне, без недостатък, та ги принеси пред Господа. ³ И да говориш на израилтяните, казвайки: Вземете козел в принос за грях, и за всеизгаряне теле и агне, едногодишни, без недостатък, ⁴ и за примирителен принос юнец и овен, за да ги пожертвувате пред Господа, и хлебен принос омесен с дървено масло; защото днес ще ви се яви Господ. ⁵ И тъй, донесоха пред шатъра за срещане онова, което заповяда Моисей; и цялото общество се приближи и застана пред Господа. ⁶ И Моисей каза: Това е, което Господ заповяда да направите и Господната слава ще ви се яви. ⁷ Тогава рече Моисей на Аарона: Пристъпи при олтара та принеси приноса си за грях и всеизгарянето си, и направи умилоствение за себе си и за людете; принеси и приноса за людете и направи умилоствение за тях, според както заповяда Господ. ⁸ Аарон, прочее, пристъпи при олтара та закла телето на приноса за грях, което беше за него. ⁹ А синовете на Аарона му донесоха кръвта; и той след като натопи пръста си в кръвта и я тури върху роговете на олтара, изля кръвта в подножието на олтара; ¹⁰ а тлъстината, бъбреците, и булото на дроба от приноса за грях

изгори на олтара, според както Господ беше заповядал на Моисей. ¹¹ А месото и кожата изгори на огън въвн от стана. ¹² Закла и всеизгарянето; и синовете на Аарона му представиха кръвта, с която поръси олтара наоколо. ¹³ Тогава му донесоха всеизгарянето, къс по къс, с главата; и ги изгори на олтара; ¹⁴ и изми вътрешностите и нозете, и изгори ги на олтара, върху всеизгарянето. ¹⁵ Тогава принесе приноса за людете, като взе козела на приноса за грях, който беше за людете, закла го, и го принесе за грях, както и първото. ¹⁶ И представи всеизгарянето и го принесе според наредбата. ¹⁷ Принесе и хлебния принос, напълни ръката си от него, и го изгори на олтара, освен утринното всеизгаряне. ¹⁸ Закла още юнеца и овена на примирителната жертва, която беше за людете; и синовете на Аарона му представиха кръвта, (с която поръси олтара наоколо), ¹⁹ и тлъстините от юнеца, а от овена - опашката, *тлъстината*, която покрива *вътрешностите*, бъбреците и булото на дроба; ²⁰ и като туриха тлъстините върху гърдите, той изгори тлъстините върху олтара. ²¹ А гърдите и дясното бедро подвижи Аарон за движим принос пред Господа, според както Моисей беше заповядал. ²² Тогава Аарон подигна ръцете си към людете и ги благослови; и, като беше вече принесъл приноса за грях, всеизгарянето и примирителните приноси, слезе. ²³ И Моисей и Аарон, като влязоха в шатъра за срещане, при излизането си благословиха людете; и Господната слава се яви на всичките люде. ²⁴ И огън излезе от пред Господа и пояде всеизгарянето и тлъстините върху олтара; и като видяха това, всичките люде нададоха силен вик и паднаха на лице.

10 ¹ А Аароновите синове, Надав и Авиуд, взеха всеки кадилницата си и, като туриха в тях огън и на него туриха темян, принесоха чужд огън пред Господа, - нещо което им беше за претил. ² За това огън излезе от пред Господа и ги пояде; и умряха пред Господа. ³ Тогава рече Моисей на Аарона: Това е, което говори Господ, като каза: Аз ще се осветя в ония, които се приближават при Мене, и ще се прославя пред всичките люде. А Аарон мълчеше. ⁴ И Моисей повика Мисаила и Елисафана, синовете на Аарония стрика Озиил, и рече им: Пристъпете, вдигнете братята си отпред светилището и изнесете ги въвн от стана. ⁵ Те, прочее, пристъпиха и ги изнесоха с хитоните им въвн от стана, според както рече Моисей. ⁶ Тогава каза Моисей на Аарона и на синовете му Елеазара и Итамара: Главите си да не откриете, и дрехите си да не раздерете, за да не умрете и да не

дойде гняв на цялото общество; но за изгарянето, което подклади Господ, нека плачат братята ви, целият Израилев дом. ⁷ И да не излезете от входа на шатъра за срещане, за да не умрете; защото мирото за Господното помазване е на вас. И те направиха според както каза Моисей. ⁸ След това Господ говори на Аарона, казвайки: ⁹ Когато влизате в шатъра за срещане, да не пиете вино или спиртни питиета, ни ти ни синовете ти с тебе, за да не умрете; това ще бъде вечен закон във всичките ви поколения, ¹⁰ както за да разпознавате между свето и мръсно и между нечисто и чисто, ¹¹ така и за да учите израилтяните всичките повеления, които Господ им е говорил чрез Моисей. ¹² После Моисей каза на Аарона и на останалите му синове Елеазара и Итамара: Вземете хлебния принос, който е останал от Господните чрез огън жертви, и яжте го безквасен при олтара, защото е пресвет, ¹³ и трябва да го ядете на свето място, понеже това е твое право и правото на синовете ти от Господните чрез огън жертви; защото така ми биде заповядано. ¹⁴ Също и гърдите на движимия принос и бедрото на *този* за издигане трябва да ядете на чисто място, ти, синовете ти и дъщерите ти с тебе; защото това е дадено като твое право и право на синовете ти от жертвите на примирителните приноси на израилтяните. ¹⁵ Бедрото на приноса за издигане и гърдите на движимия да донасят заедно с жертвите чрез огън на тлъстината, за да ги подвижат за движим принос пред Господа; и ще бъде твое вечно право и *право* на синовете ти с тебе, според както заповяда Господ. ¹⁶ И Моисей търсеше грижливо козела на приноса за грях, но ето че беше изгорен; за това той се разгневи на Елеазара и на Итамара, Аароновите останали синове, и рече: ¹⁷ Защо не ядохте приноса за грях на светото място, тъй като е пресвето, и ви е дадено, за да отнемате беззаконието на обществото и да правите умилоствение за тях пред Господа? ¹⁸ Ето, кръвта му не се внесе вътре в светилището. Трябваше непременно да го ядете в светилището, както заповядах. ¹⁹ Но Аарон каза на Моисей: Ето, те принесоха днес приноса си за грях и всеизгарянето си пред Господа; и, като ми се случиха такива работи, ако бях ял днес приноса за грях, щеше ли да се види угодно на Господа? ²⁰ И като чу това Моисей видя му се задоволително.

11 ¹ И Господ говори на Моисей и Аарона, като им каза: ² Говорете на израилтяните, казвайки: Ето животните, които можете да ядете измежду всичките животни, които са по земята. ³ Измежду животните всяко що има раздвоени ко-

пита и е с разцепени копита, и преживя, него да ядете. ⁴Обаче от ония, които преживят, или от ония, които имат раздвоени копита, да не ядете следните: камилата, защото преживя, но няма раздвоени копита; тя е нечиста за вас; ⁵питомния заек, защото преживя, но няма раздвоени копита, той е нечист за вас; ⁶дивия заек, защото преживя, но няма раздвоени копита; той е нечист за вас; ⁷и свинята, защото има раздвоени копита, и е с разцепени копита, но не преживя; тя е нечиста за вас. ⁸От тяхното месо да не ядете, и до мършата им да не се допирате; те са нечисти за вас. ⁹Измежду всичките, които са във водите, да ядете следните: всички във водите, които имат перки и люспи, в моретата и в реките, тях да ядете. ¹⁰А измежду всичко, което се движи във водите, и измежду всяко одушевено животно, което е във водите, всички в моретата и в реките, които нямат перки и люспи, те са отвратителни за вас. ¹¹Непременно да бъдат отвратителни за вас; от месото им да не ядете, и от мършата им да се отвращавате. ¹²Всичко във водите, което няма ни перки ни люспи, да бъде отвратително за вас. ¹³Измежду птиците да се отвращавате от следните; да се не ядат, *понеже* са отвратителни: орелът, грифата, морският орел, ¹⁴пилякът, соколът по видовете му, ¹⁵всяка врана по видовете ѝ, ¹⁶камилоптицата, бухалът, кукувицата, ястребът по видовете му, ¹⁷малкият бухал, рибарят, ибисът, ¹⁸лебедът, пеликанът, лешоядът, ¹⁹щъркът, цаплята по видовете ѝ, папунякът и прилепът. ²⁰Всички крилати пълзящи, които ходят на четири нозе, да бъдат отвратителни за вас. ²¹Обаче измежду всичките пълзящи крилати, можете да ядете ония, които, като ходят на четири нозе имат пищали над нозете си, за да скачат с тях по земята. ²²Измежду тях можете да ядете следните: скакалеца по видовете му, солама по видовете му, харгола по видовете му, и акридата по видовете ѝ. ²³А всички *други* крилати пълзящи, които имат четири нозе, да бъдат отвратителни за вас. ²⁴От тях ще бъдат нечисти: всеки, който се допира до мършата им, ще бъде нечист до вечерта; ²⁵и всеки, който понесе нещо от мършата им, да изпере дрехите си, и да бъде нечист до вечерта. ²⁶Всяко животно що има раздвоени копита, но не е с разцепени копита нито преживя, е нечисто за вас; всеки, който се допира до такава, ще бъде нечист. ²⁷И измежду всичките четириноги животни, ония, които ходят на лапите си, ще бъдат нечисти за вас; всеки, който се допира до мършата им, ще бъде нечист до вечерта. ²⁸И който понесе мършата им нека из-

пере дрехите си, и да бъде нечист до вечерта; те са нечисти за вас. ²⁹Измежду пълзящите, които пълзят по земята, следните да бъдат нечисти за вас: невестулката, мишката, гущерът по видовете му, ³⁰ящерът, ящерицата, саврата, самиамитът и хамелионът. ³¹Тия са, които са нечисти за вас измежду всичките пълзящи; всеки, който се допира до мършата им, ще бъде нечист до вечерта. ³²И всяко нещо, върху което те биха паднали мъртви, ще бъде нечисто: било дървен съд, дреха, кожа, вретиче, или какъв да е съд, който се употребява в работа, всеки трябва да се тури във вода, и ще бъде нечист до вечерта; тогава ще бъде чист. ³³И ако някое от тях падне в някой пръстен съд, то всичко що е вътре в него ще бъде нечисто; а него да строшите. ³⁴Всяка храна *в него*, която се яде, върху която се сипва вода, *когато се сготви*, ще бъде нечиста; и всяко питие, което се пие, във всеки такъв съд ще бъде нечисто. ³⁵Каквото и да било нещо, върху което би паднало нещо от мършата им, ще бъде нечисто; било пещ или огнище, трябва да се строшат; нечисти са, и нечисти ще бъдат за вас. ³⁶Обаче извор или кладенец, гдето има събрана вода, ще си бъде чист; но каквото се допре до мършата на тия *животни* ще бъде нечисто. ³⁷Но ако падне нещо от мършата им върху някое семе за сеене, което ще се посее, то си е чисто. ³⁸Обаче, ако са полели семето с вода, и падне нещо от мършата им на него, тогава е нечисто за вас. ³⁹Ако умре някое от животните, които бива да ядете, който се допре до мършата му ще бъде нечист до вечерта. ⁴⁰И който яде от мършата му трябва да изпере дрехите си, и ще бъде нечист до вечерта; и който понесе мършата му нека изпере дрехите си, и ще бъде нечист до вечерта. ⁴¹Всяка гадина, която пълзи по земята, е отвратителна; да ги не ядете. ⁴²Всичко, което се влачи по корема си, и всичко, което ходи на четири нозе, или всичко, което има много нозе, сиреч, всички гадина, които пълзят по земята, - тях да не ядете, защото са отвратителни. ⁴³Да се не омърсите с никакви пълзящи гадина, нито да се оскверните с тях, та да бъдете нечисти чрез тях. ⁴⁴Защото Аз съм Йеова, вашият Бог; осветете се, прочее, и бъдете свети, понеже Аз съм свет; и да се не оскверните с никаква гадина пълзяща по земята. ⁴⁵Защото Аз съм Господ, който ви изведох из Египетската земя, за да ви бъда Бог; бъдете, прочее, свети, защото Аз съм свет. ⁴⁶Това е законът за животните, за птиците, за всяко одушевено, което се движи във водите, и за всяко одушевено, което пълзи по земята, ⁴⁷за да правите разлика между чистото и нечистото, и между одушевеното, което

бива да се яде, и одушевеното, което не бива да се яде.

12 ¹И Господ говори на Моисея, казвайки:

²Говори на израилтяните, като речеш: Ако зачне жена и роди мъжко дете, тя ще бъде нечиста седем дена; както в дните, когато е разлчана поради месечините си, ще бъде нечиста.

³А на осмия ден да се обреже краекожието на *детето*. ⁴Но тя да остава тридесет и три дена за очистването си от кръвта си; до никоя света вещ да се не допира, и в светилището да не влиза, преди да се свършат дните на очистването

й. ⁵Но ако роди женско дете, тя ще бъде нечиста две седмици, както когато е разлчана; и да остава шестдесет и шест дена за очистването си от кръвта си. ⁶А когато се свършат дните на очистването й, за син или за дъщеря, нека донесе при свещеника едногодишно агне за всеизгаряне; и гълъбче или гургулица в принос за грях, до входа на шатъра за срещане; ⁷и той да го принесе пред Господа и да направи умило-

стивение за нея, и тя ще бъде чиста от течението на кръвта си. Това е законът за оная, която ражда мъжко или женско дете. ⁸Но ако не й стига ръка да донесе агне, нека донесе две гургулици или две гълъбчета, едното за всеизгаряне, а другото в принос за грях; и свещеникът да направи умилоствивение за нея, и тя ще бъде чиста.

13 ¹Господ още говори на Моисея и на Аарона, казвайки: ²Когато човек има по кожата на месата си оток, или краста, или лъскаво петно, и се обърне на рана от проказа върху кожата на месата му, тогава да се заведе при свещеника Аарона, или при един от свещениците, неговите синове. ³И свещеникът да прегледа раната върху кожата на месата: ако влакната на раната са побелели, и раната се вижда по-дълбоко от кожата на месата му, това е рана от проказа; и свещеникът, като го прегледа, нека го обяви за нечист. ⁴Но ако лъскавото петно върху кожата на месата му е бяло, и не изглежда да е по-дълбоко от кожата, и влакната му не са побелели, тогава свещеникът да затвори за седем дена *онзи, който има* раната. ⁵А на седмия ден свещеникът да го прегледа; и, ето, ако види, че раната е в застои, и раната не се е разпростряла по кожата, тогава свещеникът да го затвори за още седем дена; ⁶и на седмия ден свещеникът пак да го прегледа; и ето, ако раната е завехнала, и раната не се е разпростряла по кожата, тогава свещеникът да го обяви за чист; това е краста; *болният* нека изпере дрехите си, и ще бъде чист. ⁷Но ако, подир явяването му пред свещеника за очистването си, крастата се разпростира много

по кожата, той трябва да се яви пак при свещеника, ⁸и ако види свещеникът, че крастата се е разпростряла по кожата, тогава свещеникът да го обяви за нечист; това е проказа. ⁹Когато човек има рана от проказа, нека бъде заведен при свещеника; ¹⁰и свещеникът да прегледа, и, ето, ако има бял оток на кожата и влакната са побелели, и има живо месо в отока, ¹¹това е стара проказа по кожата на месата му; свещеникът трябва да го обяви за нечист; да не го затвори, защото е нечист. ¹²Но ако, до колкото се вижда на свещеника, проказата се е разпростряла много по кожата, и проказата е покрила цялата кожа на *болния с* раната, от главата до нозете му, ¹³тогава свещеникът да прегледа, и, ето, ако проказата е покрила всичките му меса, нека обяви за чист *онзи, който има* раната; понеже тя цяла е побеляла, той е чист. ¹⁴Но щом се появи на него живо месо, ще бъде нечист; ¹⁵свещеникът, като прегледа живото месо, нека го обяви за нечист; живото месо е нечисто; това е проказа. ¹⁶Или пък ако живото месо пак се промени и побелее, нека дойде при свещеника; ¹⁷и, ето, когато го прегледа свещеникът, ако раната е побеляла, тогава свещеникът да обяви за чист *онзи, който има* раната; той е чист. ¹⁸Ако на кожата на някого по месата му има цирей, който е оздравял, ¹⁹и ако на мястото на цирея се е появил бял оток, или лъскаво бяло червеникаво петно, такъв да се покаже на свещеника; ²⁰и свещеникът да прегледа, и ето, ако изглежда да е по-дълбоко от кожата, и влакната му са побелели, тогава свещеникът да го обяви за нечист: това е рана от проказа, която е избухнала в цирея. ²¹Но ако, като я прегледа свещеникът, ето, няма бели влакна в нея, и не е по-дълбоко от кожата, и е завехнала, тогава свещеникът да го затвори за седем дена; ²²и ако се разпростира много по кожата, тогава свещеникът да го обяви за нечист; това е язва. ²³Но ако лъскавото петно остава на мястото си, и не се е разпростряло, това е белегът от цирея; свещеникът нека го обяви за чист. ²⁴Или, ако на кожата на месата на някого има *място* изгорено от огън, и живото месо на изгореното стане лъскаво, бяло червеникаво, или бяло петно, ²⁵тогава свещеникът да го прегледа, и, ето, ако влакната на лъскавото петно са побелели, и то изглежда да е по-дълбоко от кожата, това е проказа, която е избухнала в изгореното; свещеникът да го обяви за нечист; това е язва на проказа. ²⁶Но ако, като го прегледа свещеникът, ето, няма бели влакна в лъскавото петно, и не е по-дълбоко от кожата, но е завехнало, тогава свещеникът да го затвори за седем дена; ²⁷и на сед-

8
9
10
11

12
13
14
15
16
17
18
19
20

21
22
23
24
25
26
27

мия ден свещеникът да го прегледа; ако то се е разпростряло много по кожата, тогава свещеникът да го обяви за нечист; това е язва на проказа. ²⁸ Но ако лъскавото петно си стои на мястото, и не се е разпростряло по кожата, но е завехнало, това е оток от изгореното; свещеникът да го обяви за чист, понеже е белег от изгореното. ²⁹ Ако мъж или жена има рана на главата или на брадата, ³⁰ то свещеникът да прегледа раната; и, ето, ако тя изглежда да е по-дълбоко от кожата, и в нея има тънки руси влакна, то свещеникът да го обяви за нечист; това е кел, проказа на главата или на брадата. ³¹ Но ако, като прегледа свещеникът раната от кела, ето, тя не изглежда да е по-дълбоко от кожата, и няма черни влакна по нея, тогава свещеникът да затвори за седем дена *онзи, който има* раната от кела; ³² и на седмия ден свещеникът да прегледа раната; и, ето, ако не се е разпрострял келът, и няма в него руси влакна, и келът не изглежда да е по-дълбоко от кожата, ³³ такъв да се обръсне, но без да обръсне келевото, и свещеникът да затвори келевия още седем дена. ³⁴ А на седмия ден свещеникът да прегледа кела; и, ето, ако келът не се е разпрострял по кожата, и изглежда да не е по-дълбоко от кожата, тогава свещеникът да го обяви за чист; и такъв да изпере дрехите си, и ще бъде чист. ³⁵ Обаче, ако, подир очистването му, келът се разпростре много по кожата, ³⁶ тогава свещеникът да го прегледа; и ако келът се е разпрострял по кожата, свещеникът да не търси руси влакна, човекът е нечист. ³⁷ Но ако му се вижда, че келът е в застои, и черни влакна са поникнали по него, келът е оздравял, човекът е чист; свещеникът да го обяви за чист. ³⁸ Ако мъж или жена има по кожата на месата си бели лъскави петна, ³⁹ то свещеникът да прегледа; и, ето, ако лъскавите петна по кожата на месата им са белезникави, лишай е избухнал по кожата; човекът си е чист. ⁴⁰ Ако някому е окапала косата от главата, такъв е плешив, но *нак* е чист. ⁴¹ Ако е окапала косата му от предната част на главата му, той е полуплешив, но *нак* е чист. ⁴² Но ако по плешивото или по полуплешивото място има бяла, червеникава рана, това е проказа, която е избухнала в плешивото или полуплешивото му място. ⁴³ Свещеникът нека го прегледа; и, ето, ако отокът на раната в плешивото му или в полуплешивото му място е бял червеникав, подобен на изгледа на проказата по кожата на месата, ⁴⁴ той е прокажен човек, нечист е; свещеникът непременно да го обяви за нечист; той има раната на главата си. ⁴⁵ Дрехите на прокажения, който има тая рана, да се раздерат, и главата

му да бъде непокрита, а нека покрие устните си и нека вика: Нечист! нечист! ⁴⁶ През всичкото време до когато бъде раната на него той ще бъде нечист; нечист е той; нека седи отлъчен; ⁴⁷ вълн от стана да бъде жилището му. ⁴⁷ Ако заразата на проказата бъде в дреха, във вълнена дреха или в ленена дреха, ⁴⁸ било в основата или във вътъка, ленен или вълнен, или в кожа, или в какво да е кожено нещо, ⁴⁹ и ако заразата е зеленикава или червеникава в дрехата, или в кожата, било в основата или във вътъка, или в коя да е кожена вещ, това е зараза от проказа и трябва да се покаже на свещеника. ⁵⁰ Свещеникът нека прегледа заразата и затвори за седем дена *онова, което има* заразата; ⁵¹ а на седмия ден да прегледа заразата; ако заразата се е разпростряла по дрехата, било по основата или по вътъка, или по кожата, в каквато работа и да е употребена кожата, заразата е люта проказа; това е нечисто. ⁵² Да изгори дрехата, в която е заразата, било в основата или във вътъка, вълнена *дреха* или ленена, или каква да е *заразена* кожена вещ; защото е люта проказа; с огън да се изгори. ⁵³ Но ако, като прегледа свещеникът, ето, заразата не се е разпростряла по дрехата, било по основата, или по вътъка, или по каква да е кожена вещ, ⁵⁴ то свещеникът да заповяда да изперат онова, което е заразено, и да го затвори още за седем дена. ⁵⁵ Тогава, след изпирането, нека прегледа свещеникът заразата; ако заразата не е променила изгледа си, и заразата не се е разпростряла, тая *вещ* е нечиста; с огън да я изгориш; проказата е люта, била тя от вътрешната страна или от външната. ⁵⁶ Но ако прегледа свещеникът, и, ето, след изпирането, заразата е завехнала, то да я отдере от дрехата, или от кожата, било от основата или от вътъка. ⁵⁷ Ако пък заразата още се яви на дрехата, било на основата или вътъка, или на коя да е кожена вещ, *проказа* е избухнала; с огън да изгориш онова, което е заразено. ⁵⁸ И ако заразата се заличи от дрехата, било основата или вътъка, или от коя да е кожена вещ, която ще изпереш, тогава нека се изпере още веднъж, и ще бъде чиста. ⁵⁹ Това е законът за заразата на проказата във вълнена или ленена дреха, било в основата или вътъка, или в коя да е кожена вещ, според който да се обявява за чиста или нечиста.

¹ Господ говори още на Моисея, казвайки: **14**
² Ето законът за прокажения в деня, когато се
 очиства: да се заведе при свещеника; ³ и свещеникът, като излезе вълн от стана да прегледа; и ако прокаженият е оздравял от раната на проказата, ⁴ тогава свещеникът да заповяда да вземат за очищаемия две живи чисти птичета, кед-

5 рово дърво, червена *вълна* и исоп; ⁵ и свещеникът да заповяда да заколят едното птиче в пръстен съд над текуща вода. ⁶ После да вземе живото птиче, кедровото дърво, червената *вълна* и исопа и да натопи тях и живото птиче в кръвта на закланото над текущата вода птиче; ⁷ и седем пъти да поръси очищаемия от проказата и да го обяви за чист, а да пусне живото птиче на полето. ⁸ Тогава очищаемият да изпере дрехите си, да обръсне всичката си коса и да се окъпе във вода и ще бъде чист. След това нека дойде в стана, но да живее въвн от шатъра си седем дена. ⁹ И на седмия ден да обръсне всичката коса на главата си, брадата си и веждите си; всичките си косми да обръсне, и да изпере дрехите си, и да окъпе тялото си във вода, и ще бъде чист. ¹⁰ А на осмия ден да вземе две мъжки агнета без недостатък, и едно едногодишно женско агне, и три десети *от ефа* чисто брашно за хлебен принос омесен с дървено масло, и един лог дървено масло; ¹¹ и свещеникът, който го очиства, да представи очищаемия и тия неща пред Господа на входа на шатъра за срещане. ¹² Тогава свещеникът да вземе едното мъжко агне и да го принесе в принос за престъпление, и лога дървено масло, и да ги подвижи за движим принос пред Господа; ¹³ и да заколи агнето на мястото, гдето колят приноса за грях и всеизгарянето, на свето място; защото приносът за престъпление, както и приносът за грях, принадлежи на свещеника; той е пресвет. ¹⁴ После свещеникът да вземе от кръвта на приноса за престъпление, и свещеникът да я тури на края на дясното ухо на очищаемия, на палеца на дясната му ръка, и на палеца на дясната му нога. ¹⁵ След това, свещеникът да вземе от лога дървено масло и да го излее в дланта на лявата си ръка; ¹⁶ и свещеникът да натопи десния си пръст в маслото, което има в лявата си длан, и с пръста си седем пъти да поръси от маслото пред Господа; ¹⁷ и от останалото масло, което има в дланта си, свещеникът да тури на ^о края на дясното ухо на очищаемия, на палеца на дясната му ръка, и на палеца на дясната му нога, върху кръвта на приноса за престъпление; ¹⁸ а останалото масло, което е в дланта на свещеника, да тури на главата на очищаемия, и свещеникът да направи умилоствение за него пред Господа. ¹⁹ Тогава свещеникът да принесе приноса за грях и да направи умилоствение за очищаемия от нечистотата му и после да заколи и всеизгарянето; ²⁰ и свещеникът да принесе всеизгарянето и хлебния принос на олтара; така да направи свещеникът умилоствение за него и ще бъде чист. ²¹ Но ако *очища-*

емият е сиромаш та не му стига ръка, то нека вземе едно мъжко агне в движим принос за престъпление, за да се извърши умилоствение за него, и една десета *от ефа* чисто брашно, смесено с дървено масло за хлебен принос, и един лог дървено масло, ²² и две гургулици или две гълъбчета, както би намерил; едното да бъде принос за грях, а другото всеизгаряне; ²³ и на осмия ден да ги донесе за очистването си при свещеника на входа на шатъра за срещане пред Господа. ²⁴ Тогава свещеникът да вземе агнето на приноса за престъпление и лога дървено масло, и свещеникът да ги подвижи за движим принос пред Господа; ²⁵ и да заколи агнето на приноса за престъпление и свещеникът да вземе от кръвта на приноса за престъпление и да я тури на края на дясното ухо на очищаемия, на палеца на дясната му ръка и на палеца на дясната му нога. ²⁶ След това, свещеникът да излее от дървеното масло в дланта на лявата си ръка; ²⁷ и от маслото, което има в лявата си ръка, свещеникът да поръси с десния си пръст седем пъти пред Господа; ²⁸ и свещеникът да тури от маслото, което има в дланта си, на края на дясното ухо на очищаемия, на палеца на дясната му ръка и на палеца на дясната му нога, на туй място, гдето е кръвта от приноса за престъпление; ²⁹ а останалото от маслото, което е в дланта на свещеника, да тури на главата на очищаемия, за да извърши умилоствение за него пред Господа. ³⁰ После да принесе едната от гургулиците или от гълъбетата, каквото би намерил; ³¹ каквото би намерил: едното в принос за грях, а другото за всеизгаряне, заедно с хлебния принос; така да направи свещеникът умилоствение за очищаемия пред Господа. ³² Това е законът за онзи, който има рана от проказа, и не му стига ръка *да достави всичко* за очистването си. ³³ Господ говори още на Моисея и Аарона, казвайки: ³⁴ Когато влезете в Ханаанската земя, която Аз ви давам за владение, и туря зараза от проказа в някоя къща в земята, която притежавате, ³⁵ тогава оня, чиято е къщата, нека дойде и заяви на свещеника, като каже: Струва ми се, че има язва в къщата. ³⁶ И свещеникът, преди да влезе да прегледа язвата, да заповяда да изпразнят къщата, за да не стане нечисто всичко що е в къщата; и след това свещеникът да влезе да прегледа къщата. ³⁷ Като разгледа заразата, ако язвата се явява по стените на къщата със зеленикави или червеникави трапчинки, които изглеждат да са по-дълбоко от *повърхността* на стената, ³⁸ тогава свещеникът да излезе из къщата до вратата ѝ и да затвори къщата

39 за седем дена. ³⁹ А на седмия ден свещеникът да се върне и да прегледа; и, ето, ако заразата се
40 е разпростряла по стените на къщата, ⁴⁰ тогава свещеникът да заповяда да извадят камъните,
41 на които е язвата и да ги хвърлят вън от града на нечисто място; ⁴¹ и да накара да остържат къщата навсякъде извън и да изхвърлят остърганата вар вън от града на нечисто място; ⁴² и да вземат други камъни, които да вложат вместо ония камъни, и да вземат друга вар и да измажат къщата. ⁴³ Но ако пак дойде язвата и се появи в къщата, след като извадят камъните и остържат къщата и я измажат, ⁴⁴ тогава свещеникът да влезе и да прегледа: ако се е разпростряла язвата в къщата, това е люта проказа в къщата; тя е нечиста. ⁴⁵ Нека съборят къщата, камъните ѝ, дърветата ѝ и всичката вар на къщата, и да ги изнесат вън от града на нечисто място. ⁴⁶ При това, който влезе в къщата през цялото време, през което тя е била затворена, да бъде нечист до вечерта. ⁴⁷ А който спи в къщата, нека изпере дрехите си; и който яде в къщата, нека изпере дрехите си. ⁴⁸ Но, като влезе свещеникът та прегледа, и, ето, язвата в къщата не се е разпростряла след измазването и, тогава свещеникът да обяви къщата за чиста, защото язвата е изцеляла. ⁴⁹ А за очистването на къщата нека вземе две птичета, кедрово дърво, червена *вълна* и исоп; ⁵⁰ и да заколи едното птиче в пръстен съд над текуща вода; ⁵¹ да вземе кедровото дърво, исоба, червената *вълна* и живото птиче, и да ги натопи в кръвта на закланото птиче и в текущата вода, и да поръси къщата седем пъти. ⁵² Така да очисти къщата с кръвта на птичето, с текущата вода, с живото птиче, с кедровото дърво, с исоба и с червената *вълна*. ⁵³ А да пусне живото птиче вън от града на полето. Така да направи умилоствение за къщата, и тя ще бъде чиста. ⁵⁴ Това е законът за всяка рана от проказа и от кел, ⁵⁵ и за проказа на дреха и на къща, ⁵⁶ и за оток, за краста и за лъскави петна, ⁵⁷ за да учи, кога е *нещо* нечисто и кога е чисто; това е законът за проказата.

15 ¹ Господ говори още на Моисея и на Аарона, казвайки: ² Говорете на израилтяните, като им кажете: Ако човек има течение из тялото си, той е нечист поради течението си. ³ Нечистотата му в течението му е тая: или има течение от тялото му, или се е спряло течението в тялото му; това е неговата нечистота. ⁴ Всяка постелка, на която лежи оня, който има течението, ще бъде нечиста; и всяко нещо, на което седне, ще бъде нечисто. ⁵ Също и който се допре до постелката му трябва да изпере дрехите си и да се окъпе във вода и ще бъде нечист

до вечерта; ⁶ и който седне на нещо, върху което е седял оня, който има течението, да изпере дрехите си и да се окъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта. ⁷ И който се допре до тялото на онзи, който има течението, да изпере дрехите си и да се окъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта. ⁸ Оня, който има течението, ако плюе върху чистия, този да изпере дрехите си и да се окъпе във вода и да бъде нечист до вечерта. ⁹ И всяко седло, на което би седнал оня, който има течението, ще бъде нечисто. ¹⁰ И който се допре до какво да е нещо, което е било под него, ще бъде нечист до вечерта; и който понесе това нещо нека изпере дрехите си и се окъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта. ¹¹ И ако оня, който има течението, се допре до някого, без да е умил ръцете си с вода, този да изпере дрехите си и да се окъпе във вода и ще е нечист до вечерта. ¹² И пръстният съд, до който би се допrial оня, който има течението, да се строши; а всеки дървен съд да се измие с вода. ¹³ А когато се очисти от течението си оня, който има течение, тогава за очистването си да си изброи седем дена и да изпере дрехите си, и да окъпе тялото си в текуща вода и ще бъде чист. ¹⁴ И на осмия ден да си вземе две гургулицы или две гълъбчета и да дойде пред Господа на входа на шатъра за срещане, та да ги даде на свещеника; ¹⁵ и свещеникът да ги принесе, едното в принос за грях, а другото за всеизгаряне; така да направи свещеникът умилоствение за него пред Господа поради течението му. ¹⁶ Оня човек, от когото излезе съвкупително семе, да окъпе цялото си тяло във вода и да бъде нечист до вечерта. ¹⁷ Всяка дреха и всяка кожа, на която се намира съвкупително семе, да се изпере с вода и ще бъде нечиста до вечерта. ¹⁸ А и жената, с която се е съвкупил мъж, и тя и той да се окъпят във вода и да бъдат нечисти до вечерта. ¹⁹ Оная жена, която има течение, и течението от тялото ѝ е кръв, да бъде нечиста седем дена; и всеки, който се допре до нея, ще бъде нечист до вечерта. ²⁰ Всяко нещо, на което е лежала в нечистотата си, ще бъде нечисто; също и всяко нещо, на което е седнала, ще бъде нечисто. ²¹ И всеки, който се допре до постелката ѝ, да изпере дрехите си и да се окъпе във вода и ще бъде нечист до вечерта. ²² И всеки, който се допре до нещо, на което тя е седнала, да изпере дрехите си и да се окъпе във вода и ще бъде нечист до вечерта. ²³ И ако има нещо върху постелката или върху това, на което тя е седнала, и той се допре до това *нещо*, ще бъде нечист до вечерта. ²⁴ А ако някой легне с нея, и кръвотечението ѝ дойде на него, ще бъде нечист седем дена; и вся-

ка постелка, на която той би легнал, ще бъде
 25 нечиста. ²⁵ Ако някоя жена има кръвотечение
 за много дни, не във времето на нечистотата си,
 или ако има течение за по-дълго от *обикнове-*
ното време на нечистотата си, то през всички
 дни, когато тече нечистотата ѝ, тя ще бъде
 както през дните на *обикновената* си нечисто-
 26 та; тя е нечиста. ²⁶ Всяка постелка, на която ле-
 жи през цялото време на течението ѝ, ще бъде
 както постелката, на която лежи в *обикновена-*
та си нечистота; и всяко нещо, на което седне,
 ще бъде нечисто, както с нечистотата на *обик-*
 27 *новената* ѝ нечистота. ²⁷ Всеки, който се допре
 до нея, ще бъде нечист; нека изпере дре-
 хите си и се окъпе във вода, и да бъде нечист
 28 до вечерта. ²⁸ Но ако тя се очисти от течение-
 то си, тогава да си изброи седем дена, и след
 29 тях ще бъде чиста. ²⁹ А на осмия ден да си вземе
 две гургулицы или две гълъбчета и да ги донесе
 при свещеника до входа на шатъра за срещане;
 30 ³⁰ и свещеникът да принесе едното в принос за
 грях, а другото за всеизгаряне; така да направи
 свещеникът умилостивение за нея пред Госпо-
 31 да поради течението на нечистотата ѝ. ³¹ Така
 да отлъчите израилтяните от нечистотите им,
 за да не умрат в нечистотата си, като осквер-
 32 няват скинията Ми, която е всред тях. ³² Това
 е законът за онзи, който има течение, и за он-
 зи, от когото излезва съвкупително семе и се
 33 осквернява чрез него, ³³ и за оная, която е бол-
 на от кръвотечението си, и за човека който има
 течение, бил той мъж или жена, и за онзи, кой-
 то легне с оная, която е нечиста.

16 ¹ И Господ говори на Моисея, след смъртта
 на двамата Ааронови синове, когато пристъпи-
 2 ха с *чужд огън* пред Господа и умряха. ² Господ
 каза на Моисея: Кажу ми братя си Аарона да не
 влиза на всяко време в светилището, което е от-
 вътре завесата, пред умилостивилището, което
 е върху ковчега, за да не умре; защото Аз ще се
 3 явявам в облак върху умилостивилището. ³ Ето
 как да влезе Аарон в светилището: с юнец, в
 4 принос за грях и овен за всеизгаряне. ⁴ Да се об-
 лече в осветения ленен хитон, да има ленените
 гащи на тялото си, да се опаше с ленения пояс и
 да носи ленената митра на главата си; те са све-
 5 тите облека; и след като окъпе тялото си във
 вода, нека се облече с тях. ⁵ И от обществото
 на израилтяните да вземе два козела в принос
 6 за грях и един овен за всеизгаряне. ⁶ И Аарон
 да принесе принесения за грях юнец, който е за
 него, и да направи умилостивение за себе си и
 7 за дома си. ⁷ Също да вземе двата козела и да
 ги представи пред Господа до входа на шатъра
 8 за срещане. ⁸ Тогава да хвърли Аарон жребий

за двата козела, един жребий за Господа, и дру-
 9 гия жребий за отпущане; ⁹ и да приведе Аарон
 козела, на който е паднал жребият за Господа,
 и да го принесе в принос за грях; ¹⁰ а да пред-
 10 стави жив пред Господа козела, на който е пад-
 нал жребият за отпущане, за да направи с него
 умилостивение и да го изпрати в пустинята за
 отпущане. ¹¹ После Аарон да приведе юнеца на
 11 приноса за грях, който е за него, и да направи
 умилостивение за себе си и за дома си, като за-
 коли принесения за грях юнец, който е за него.
 12 След това да вземе кадилница пълна с разго-
 рени въглища от олтара, който е пред Господа,
 и две пълни шепи с благоуханен темян счуван
 дребно, и да го внесе отвътре завесата; ¹³ и да
 13 тури темяна на огъня пред Господа, за да по-
 крие дима от темяна умилостивилището, което
 е върху *плочите* на свидетелството, за да не ум-
 14 ре. ¹⁴ Също да вземе от кръвта на юнеца и с нея
 да поръси с пръста си умилостивилището от-
 към изток; а пред умилостивилището да поръ-
 си от кръвта седем пъти с пръста си. ¹⁵ Тогава
 15 да заколи козела на приноса за грях, който е за
 людете, и да внесе кръвта му отвътре завесата,
 и с кръвта му да направи както направи с кръв-
 та на юнеца, като поръси с нея над умилости-
 вилището и пред умилостивилището. ¹⁶ Така да
 16 направи умилостивение за светилището, пора-
 ди нечистотите на израилтяните, и поради пре-
 стъпленията им и всичките им грехове; така да
 направи и за шатъра за срещане, който стои по-
 между им всред нечистотиите им. ¹⁷ И никой да
 17 се не намира в шатъра за срещане, когато влиза
 той в светилището да направи умилостивение,
 догде излезе, след като направи умилостивение
 за себе си, за дома си и за цялото общество из-
 18 раилтяни. ¹⁸ Тогава да излезе към олтара, който
 е пред Господа, и да направи умилостивение за
 него, като вземе от кръвта на юнеца и от кръвта
 на козела и я тури по роговете на олтара нао-
 19 коло; ¹⁹ и седем пъти да поръси върху него от
 кръвта с пръста си, и така да го очисти от нечи-
 стотиите на израилтяните, и да го освети. ²⁰ А
 20 като свърши да прави умилостивение за свети-
 лището, за шатъра за срещане и за олтара, нека
 приведе живия козел; ²¹ и като положи Аарон
 21 двете си ръце на главата на живия козел нека
 изповяда над него всичките беззакония на из-
 раилтяните, всичките им престъпления и всич-
 ките им грехове, и нека ги възложи на глава-
 та на козела; тогава да го изпрати в пустинята
 чрез определен човек; ²² и като пусне козела в
 22 пустинята, козелът ще понесе на себе си всич-
 ките им беззакония в необитаема земя. ²³ Тога-
 23 ва да влезе Аарон в шатъра за срещане, да съб-

лече ленените одежди, в които се е облякъл, когато е влязъл в светилището, и да ги остави там; ²⁴ и, като окъпе тялото си във вода на свето място, да облече дрехите си, да излезе и да принесе своето всеизгаряне и всеизгарянето на людето, и така да направи умилоствение за себе си и за людето. ²⁵ А тлъстината на приноса за грях да изгори на олтара. ²⁶ И оня, който откара отпущаемия козел, нека изпере дрехите си и окъпе тялото си във вода и след това да влезе в стана. ²⁷ А юнецът на приноса за грях, и козелът на приноса за грях, чиято кръв се е внесла, за да се извърши умилоствение в светилището, да изнесат вън от стана и да изгорят в огън кожата им, месото им и изверженията им. ²⁸ А оня, който ги изгори, да изпере дрехите си и да окъпе тялото си с вода и, след това, да влезе в стана. ²⁹ Това да ви бъде вечен закон; в седмия месец, на десетия ден от месеца, да смирите душите си и да не вършите никаква работа, нито туземец нито пришелец, който се е заселил между вас; ³⁰ защото в тоя ден ще се направи умилоствение за вас, за да се очистите от всичките си грехове, та да сте чисти пред Господа. ³¹ Това да ви бъде събота за тържествена почивка и да смирите душите си; това е вечен закон. ³² Оня свещеник, който бъде помазан и посветен да свещенодействува, вместо баща си, *той* да направи умилоствението, като се облече в ленените одежди, светите одежди; ³³ и да направи умилоствение за светото светилище, и да направи умилоствение за шатъра за срещане и за олтара, и да направи умилоствение за свещениците и за всичките люде на обществото. ³⁴ Това ще ви бъде за вечен закон, веднъж в годината да правите умилоствение за израилтяните поради всичките им грехове. И *Аарон* направи, според както Господ заповяда на Моисея.

17 ¹ Господ говори още на Моисея, казвайки: ² Говори на Аарона и на синовете му и на всичките израилтяни, като им кажеш: Ето какво заповяда Господ, като рече: ³ Всеки човек от Израилевия дом, който заколи говедо, агне, или коза в стана, или който заколи вън от стана, ⁴ без да го е привел до входа на шатъра за срещане, за да го принесе Господу пред Господната скиния, той ще се счете виновен за кръв; кръв е пролял; тоя човек ще се изстреби изсред людето си; ⁵ с цел израилтяните да довеждат жертвите, които колят на полето и да ги принасят Господу до входа на шатъра за срещане, при свещеника, та да ги колят за примирителни жертви Господу. ⁶ И свещеникът да поръси с кръвта Господния олтар при входа на шатъра за срещане и да изгори тлъстината за благоухание Господу.

⁷ Да не принасят вече жертвите си на бесовете, ⁷ след като те блудствуват; това да им бъде вечен закон във всичките им поколения. ⁸ Кажете им още: Който човек от Израилевия дом, или от заселените между тях пришелци, принесе всеизгаряне или жертва, ⁹ без да я приведе до входа на шатъра за срещане, за да я принесе Господу, тоя човек ще се изстреби изсред людето си. ¹⁰ Ако някой от Израилевия дом, или от заселените между тях пришелци, яде каква да е кръв, ще насоча лицето Си против оня човек, който яде кръвта, и ще го изстребя изсред людето му. ¹¹ Защото живота на тялото е в кръвта, която аз ви дадох да правите умилоствение на олтара за душите си; защото кръвта е, която, по силата на живота, *който е в нея*, прави умилоствение. ¹² За това казах на израилтяните: Ни един човек от вас да не яде кръв, и пришелецът, който е заселен между вас, да не яде кръв. ¹³ И ако някой от израилтяните, или от заселените между тях пришелци, отиде на лов и улови животно или птица, що бива да се яде, нека излее кръвта ѝ, па да я покрие с пръст. ¹⁴ Защото, колкото за живота на всяка твар, кръвта ѝ - тя е животът ѝ; за това казах на израилтяните: Да не ядете кръвта на никаква твар, защото животът на всяка твар е кръвта ѝ; всеки, който я яде, ще се изстреби. ¹⁵ И всеки човек, който яде мърша или разкъсано от звяр, бил той туземец или пришелец, нека изпере дрехите си и да се окъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта; а след това ще бъде чист. ¹⁶ И ако не ги изпере и не окъпе тялото си, тогава ще носи беззаконие то си.

¹ Господ говори още на Моисея, казвайки: **18**
² Говори на израилтяните като им кажеш: аз съм Иеова вашият Бог. ³ Да не правите както правят в Египетската земя, гдето сте живели, и да не правите както правят в Ханаанската земя, в която аз ви завеждам; и да не ходите по техните повеления. ⁴ А Моите съдби да правите, и Моите повеления да пазите, да ходите в тях. аз съм Иеова вашият Бог. ⁵ Затова, пазете повеленията Ми, и съдбите Ми, чрез които, ако човек прави това, ще живее. аз съм Иеова. ⁶ Никой да не приближи при някоя своя кръвна роднина, за да открие голотата ѝ. аз съм Иеова. ⁷ Голотата на баща си, тоест, голотата на майка си, да не откриеш; тя ти е майка; да не откриеш голотата ѝ. ⁸ Голотата на бащината си жена да не откриеш; тя е голотата на баща ти. ⁹ Голотата на сестра си, бащината ти дъщеря, или майчината ти дъщеря, родена у дома или родена вън, - голотата на такива да не откриеш. ¹⁰ Голотата на сивновата си дъщеря, или на дъщеря на дъщеря ти

- тяхната голота да не откриеш; защото тяхната голота е твоя. ¹¹ Голотата на дъщерята на бащината ти жена, родена от баща ти, (сестра ти е), - нейната голота да не откриеш. ¹² Голотата на бащината си сестра да не откриеш; тя е близка роднина на баща ти. ¹³ Голотата на майчината си сестра да не откриеш, защото тя е близка роднина на майка ти. ¹⁴ Голотата на бащиния си брат да не откриеш, *тоест*, при жена му да се не приближиш; тя ти е стрина. ¹⁵ Голотата на снаха си да не откриеш; жена е на сина ти: нейната голота да не откриеш. ¹⁶ Голотата на братовата си жена да не откриеш; тя е голотата на братата ти. ¹⁷ Голотата на жена и на дъщеря ѝ да не откриеш, нито да вземеш дъщерята на сина ѝ, или дъщеря на дъщеря ѝ, за да откриеш голотата ѝ; те са нейни близки роднини; това е нечестие. ¹⁸ И да не вземеш жена заедно със сестра ѝ докато е жива другата, за да откриеш голотата ѝ, та да ѝ стане съперница. ¹⁹ При жена, когато е разлъчена, поради нечистотата си, да не приближиш да откриеш голотата ѝ. ²⁰ И с жената на ближния си да се не съвъкупиш та да се оскверниш с нея. ²¹ Никак да не посветиш от семето си на Молоха; нито да оскверниш името на своя Бог. Аз съм Йеова. ²² С мъжко да не легнеш като с женско; това е гнусота. ²³ И с никое животно да се не съвъкупиш та да се оскверниш с него, нито жена да застане пред животно, за да се съвъкупи с него; това е мърсота. ²⁴ Не се осквернявайте ни с едно от тия неща, защото всички тия се оскверниха народите, които Аз изпъждам отпред вас. ²⁵ Оскверни се и земята; за това въздавам върху нея беззаконието ѝ, и земята избълва жителите си. ²⁶ Вие, прочее, пазете повеленията Ми и съдбите Ми, и не правете ни една от тия гнусоти, ни туземец, ни заселен между вас пришелец, ²⁷ (защото всички тия гнусоти вършеха човеците, които са били преди вас на тая земя, та се оскверни земята). ²⁸ ²⁸ за да не избълва и вас земята, когато я осквернявате, както избълва населението, което беше преди вас. ²⁹ Защото, всеки който върши коя да е от тия гнусоти, - човеците, които ги вършат, ще се изстребят изсред людето си. ³⁰ И тъй, пазете заръчванията Ми, и не вършете никой от тия гнусни обичаи, които са се вършили преди вас, та да се не оскверните в тях. Аз съм Йеова вашият Бог.

19 ¹ Господ говори още на Моисея, казвайки:
² ² Кажете на цялото общество израилтяни, като им речеш: Свети бъдете, защото Аз Господ, вашият Бог, съм свет. ³ Да се боите всеки от майка си и от баща си; и съботите Ми да пазите. Аз съм Господ вашият Бог. ⁴ Да се не обърнете към

идолите, нито да си направите излеяни богове. Аз съм Господ вашият Бог. ⁵ Когато принесете примирителна жертва Господу, да я принесете така щото да бъдете приети. ⁶ В същия ден, когато я принесете, или на следния, трябва да се яде; и ако остане нещо до третия ден, да се изгори в огън. ⁷ И ако някой яде от нея на третия ден, тя е гнусна; не ще бъде приета; ⁸ ⁸ а всеки, който я яде, ще носи беззаконието си, защото е осквернил Господната светиня. Тоя човек ще се изстреби изсред людето си. ⁹ Когато жънете жетвата на земята си, да не дожънеш краищата на нивата си и да не събереш падналите в жетвата си класове. ¹⁰ Да не обираш повторно лозето си, нито да събираш пабирък от лозето; да го оставиш на сиромаша и на чужденеца. Аз съм Господ вашият Бог. ¹¹ Да не крадете нито да мамите и никой да не лъже ближния си. ¹² И да се не кълнете на лъжа в Моето Име, нито да оскверняваш Името на Бога си. Аз съм Господ. ¹³ Да не притесняваш ближния си, нито да го ограбиш; да не престои у тебе заплатата на надничаря *ти* през нощта до сутринта. ¹⁴ Да не хулиш глухия, нито да туриш препънка пред слепия, но да се боиш от Бога си. Аз съм Господ. ¹⁵ Да не извършиш неправда в съд; да не покажеш лицеприятие към сиромаша, нито да се стесниш от личността на големеца; но по правда да съдиш ближния си. ¹⁶ Да не обикаляш между людето си като одумник, нито да се подигнеш *в покушение* против кръвта на ближния си. Аз съм Господ. ¹⁷ Да не мразиш брата си в сърцето си; да избличиш смело ближния си, та да се не натовариш с грях поради него. ¹⁸ Да не отмъщаваш, нито да храниш злоба против ония, които са от людето ти; но да обичаш ближния си както себе си. Аз съм Господ. ¹⁹ Да пазите повеленията Ми. Да не пушаш добитъка си с добитък от друга порода; да не сееш разнородни семена в нивата си; нито да обличаш дреха тъкана от разнородна прежда. ²⁰ Ако някой се съвъкупи с жена, която е робиня, годена за мъж, а не откупена нито освободена, те да се накажат, но не със смърт, защото тя не е била свободна. ²¹ Той да приведе Господу приноса си за престъпление, при входа на шатъра за срещане, - овен в принос за престъпление. ²² И за греха му, що е сторил, свещеникът да направи умилостивение за него пред Господа с принесения за престъплението овен; и ще му се прости греха, що е сторил. ²³ Когато влезете в земята и посадите от всякакъв вид плодно дърво, то да имате плода му като необрязан; три години да ви бъде като необрязан; да се не яде. ²⁴ А в четвъртата година всичият му плод да бъде

25 свет, за да хвалите с него Господа. ²⁵ И в пета-
та година яжте плода му, за да ви се умножава
26 раждането му. Аз съм Господ вашият Бог. ²⁶ Да
не ядете *месо* с кръвта му, нито да си служите
27 с гадания или с предвещания. ²⁷ Да не стрижете
косата на главата си кръгло; и никой да не раз-
28 валя краищата на брадата си. ²⁸ Заради мъртвец
да не правите порязвания по месата си, нито
да начертавате белези по себе си. Аз съм Гос-
29 под. ²⁹ Да не оскверниш дъщеря си, като ѝ до-
пуснеш да стане блудница, да не би земята да
изпадне в блудодеяние, и земята да се напълни
30 с беззаконие. ³⁰ Съботите Ми да пазите, и све-
31 тилището Ми да почитате. Аз съм Господ. ³¹ Да
се не отнесете към запитвачите на зли духове
нито към врачовете; не ги издирайте та да се
оскверняват чрез тях. Аз съм, Господ вашият
32 Бог. ³² Пред белокосия да ставаш, и старческо-
то лице да почиташ, и от Бога си да се боиш. Аз
33 съм Господ. ³³ Когато някой чужденец се засе-
ли при тебе в земята ви, да му не правите зло;
34 ³⁴ чужденецът, който се е заселил при вас, да ви
бъде като ваш туземец, и да го обичаш като себе
си; защото и вие бяхте чужденци в Египетската
35 земя. Аз съм Господ вашият Бог. ³⁵ Да не извър-
шите неправда в съд, в мярка, във везни, или в
36 мерило. ³⁶ Верни везни, верни теглилки, върна
ефа и верен ин да имате. Аз съм Господ ваши-
ят Бог, Който ви изведох из Египетската земя.
37 ³⁷ Да пазите всичките Ми повеления и всичките
Ми съдби, и да ги извършвате. Аз съм Господ.

20 ¹ Господ говори още на Моисея, казвайки:
2 ² Да речеш на израилтяните: Който от израил-
тяните, или от заселените в Израила чужден-
ци, даде от семето си на Молоха, непременно
да се умъртви; хората на земята да го убият с
3 камъни. ³ Също и Аз ще насоча лицето Си про-
тив оня човек и ще го изстребя изсред хората
му, защото е дал от семето си на Молоха, та е
омърсил светилището Ми и е осквернил свето-
4 то Ми Име. ⁴ И ако по какъв да е начин люде-
те на земята затворят очите си, за да не видят
тоя човек, когато дава от семето си на Моло-
5 ха, и не го убият, ⁵ тогава Аз ще насоча лице-
то Си против тоя човек и против семейството
му, и ще изстребя изсред хората им него и вси-
6 ки, които го последват в блудството, за да блуд-
ствуват след Молоха. ⁶ И човек, който се отне-
се към запитвачите на зли духове и към врачо-
вете за да блудствува след тях, против оня чо-
7 век Аз ще насоча лицето Си и ще го изстребя
изсред хората му. ⁷ И тъй, осветете се и бъде-
8 те свети, защото Аз съм Господ вашият Бог; ⁸ и
да пазите повеленията Ми и да ги вършите. Аз
9 съм Господ, Който ви освещавам. ⁹ Всеки, кой-

то прокълне баща си или майка си, непременно
да се умъртви; баща си или майка си е про-
клед; кръвта му да бъде върху него. ¹⁰ Ако пре-
любодействува някой с чужда жена, *тоест*, ако
10 прелюбодействува някой с жената на ближния
си, непременно да се умъртвят и прелюбодее-
цът и прелюбодейката. ¹¹ Който легне с жената
11 на баща си, бащината голота е открил; непре-
менно и двамата да се умъртвят; кръвта им да
бъде върху тях. ¹² И ако някой легне със снаха
12 си, непременно и двамата да се умъртвят; мър-
сота са извършили; кръвта им да бъде върху
13 тях. ¹³ Ако някой легне с мъжко, като с женско,
и двамата са извършили гнусота; непременно
да се умъртвят; кръвта им да бъде върху тях.
14 ¹⁴ Ако някой вземе жена и майка ѝ, това е безза-
коние; с огън да се изгорят и той и те, за да няма
беззаконие между вас. ¹⁵ Ако някой се съвък-
15 пи с животно, той непременно да се умъртви, и
животното да убиете. ¹⁶ И ако се приближи же-
16 на при какво да е животно, за да се съвкуп-
и с него, да убиеш и жената и животното; непре-
менно да се умъртвят; кръвта им да бъде върху
17 тях. ¹⁷ Ако някой вземе сестра си, дъщеря на ба-
ща си, или дъщеря на майка си, и види голотата
ѝ, и тя види неговата голота, това е нечестие, да
се изстребят пред очите на хората си; голотата
на сестра си е открил; ще носи беззаконието си.
18 ¹⁸ И който легне с жена, която е в нечистотата
си, и открие голотата ѝ, той е открил течението
ѝ, и тя е открила течението на кръвта си; за то-
ва, да се изстребят и двамата изсред хората си.
19 ¹⁹ Голотата на майчината си сестра или на ба-
щината си сестра да не откриеш; защото, *кой-*
то е сторил това, открил е голотата на близ-
ките си роднини; те ще носят беззаконието си.
20 ²⁰ И ако някой легне със стрина си, голотата на
стрина си е открил; те ще носят греха си; без-
детни ще умрат. ²¹ И ако някой вземе братовата
21 си жена, това е нечистота; братовата си голота е
открил; бездетни ще останат. ²² Пазете, прочее,
22 всичките Ми повеления и всичките Ми съдби
та ги извършвайте, за да не ви избълва земя-
та, гдето Аз ви завеждам да живеете в нея. ²³ И
23 да не ходите по обичаите на населението, което
Аз изпъждам отпред вас; защото те извършиха
всички тия *гнусоти*, и за това Аз се погнусих от
24 тях. ²⁴ А на вас съм казал: Вие ще наследите зе-
мята им, и Аз ще я дам на вас за притежание,
земя гдето текат мляко и мед. Аз съм Господ ва-
25 шият Бог, който ви отделих от племената. ²⁵ За
това, правете разлика между чистите животни
и нечистите, и между нечистите птици и чисти-
те; и да не осквернявате себе си с животно, или с
птица, или с какво да е що пълзи на земята, кои-

26 то Аз ви отделих като нечисти. ²⁶ И бъдете свети на Мене; защото Аз, Иеова съм свет, и ви отделих от племената за да бъдете Мои. ²⁷ Също мъж или жена, която запитва зли духове, или е врач, непременно да се умъртви; с камъни да ги убият; кръвта им да бъде върху тях.

21 ¹ Господ рече още на Моисея: Говори на свещениците, Аароновите синове, и кажи им: Никой *от вас* да се не оскверни между людетe си, ² заради мъртвец, ³ освен за близък сродник, *сиречи*, за майка си, за баща си, за сина си, за дъщеря си, или за брата си; ⁴ също и за сестра си девица, която е близка нему, и която не е била омъжена, заради нея може да се оскверни. ⁵ Като началник на людетe си да се не оскверни така щото да стане мръсен. ⁶ Да не оплешат главата си, нито да бръснат краищата на брадата си, нито да правят порязвания по месата си. ⁷ Свети да бъдат на Бога си, и да не осквернят Името на Бога си; защото те принасят Господните чрез огън приноси, хляба на Бога си; затова, да бъдат свети. ⁸ Да не вземат жена, която е блудница или осквернена, нито да вземат жена напусната от мъжа си; защото *свещеникът* е свет на Бога си. ⁹ Прочее, да го накараш да бъде свет, защото той принася хляба на твоя Бог; свет да ти бъде; защото Аз Господ, Който ви освещавам, съм свет. ¹⁰ И ако дъщерята на някой свещеник се омърси с блудство, тя омърсява баща си; с огън да се изгори. ¹¹ Но оня, който между братята си е велик свещеник, на чиято глава се е изляло мирото за помазване, и който се е посветил, за да облича *свещените* одежди, да не открива главата си, нито да раздира дрехите си, ¹² нито да влиза при някой умрял, нито да се осквернява за баща си или за майка си; ¹³ нито да излиза от светилището или да осквернява светилището на Бога си; защото посвещаването чрез помазване с мирото на Бога му е станало на него. ¹⁴ Аз съм Господ. ¹⁵ И той да вземе за жена девица; ¹⁶ вдовица, или напусната, или осквернена, или блудница да не взема; но девица от людетe си да вземе за жена. ¹⁷ И тъй, да не осквернява потомството си между людетe си; защото Аз съм Господ, Който го освещавам. ¹⁸ Господ говори още на Моисея, казвайки: ¹⁹ Говори на Аарона, като му речеш: Който от твоето потомство, във всичките им поколения, има недостатък, той да не пристъпва да принася хляба на Бога си. ²⁰ Защото никой, който има недостатък, не бива да пристъпва: човек сляп, или куц, или със сплескан нос, или с нещо излишно, ²¹ или човек със строшена нога, или строшена ръка, ²² или гърбав, или завързляк, или с повредени очи, или със суха краста, или с лишаи, или килав. ²³ Ни

един човек от потомството на свещеника Аарона, който има недостатък, да не пристъпва за да принесе Господните чрез огън приноси; понеже има недостатък, не бива да пристъпи да принесе хляба на Бога си. ²⁴ От пресветите и от светите *приноси* нека яде хляба на Бога си; ²⁵ но да не влиза до завесата нито да се приближава при олтара, понеже има недостатък, за да не омърсява светилищата Ми; защото Аз съм Господ, Който ги освещавам. ²⁶ И тъй, Моисей каза това на Аарона и на синовете му, и на всичките израилтяни.

22 ¹ Господ говори още на Моисея, казвайки: ² Речи на Аарона и на синовете му, кога да се въздържат от светите *приноси*, които израилтяните Ми посвещават, за да не омърсяват Моего свето Име. Аз съм Господ. ³ Кажи им, че всеки човек от цялото ви потомство, във всичките ви поколения, който има нечистота на себе си, и пристъпи до светите *приноси*, които израилтяните посвещават Господу, тоя човек ще се изстреби от пред Мене. Аз съм Господ. ⁴ Който от Аароновото потомство е прокажен, или има течение, да не яде от светите неща, догде се очисти. И който се допре до какво да било нещо, което е нечисто от мърша, или до човек, из когото излиза съвкупително семе, ⁵ или който се допре до каквото да е животно, от което може да стане нечист, или до човек, от когото може да стане нечист, каквато и да е нечистотата му, ⁶ оня човек, който се допре до кое да е от такива, ще бъде нечист до вечерта, и да не яде от светите неща догде не окъпе тялото си във вода. ⁷ Когато залезе слънцето ще бъде чист, и подир това нека яде от светите неща, защото това му е храната. ⁸ Мърша или звероразкъсано да не яде, за да се не оскверни от тях. Аз съм Господ. ⁹ Да пазят, прочее, заръчването Ми, за да не си навлекат грях и умрат поради това, ако са се омърсили. Аз съм Господ, Който ги освещавам. ¹⁰ Ни един чужденец да не яде от светите неща: гост на свещеника ако е, или наемник, пак да не яде от светите неща. ¹¹ Но ако някой свещеник купи някого с пари, той може да яде от тях, както и оня, който се е родил у дома му; те могат да ядат от хляба му. ¹² Дъщеря на свещеник, ако е омъжена за чужденец, да не яде от приноса за издигане от светите неща. ¹³ Но ако дъщеря на свещеник овдолее или бъде напусната и няма дете, и се върне в бащиния си дом, както е била в младостта си, тя може да яде от хляба на баща си. Обаче никой чужденец да не яде от него. ¹⁴ И ако някой от незнание яде нещо свето, тогава да даде на свещеника *равното на* светото нещо и да му притури петата му част. ¹⁵ *Свеще-*

ниците да се не отнасят със светите неща, които израилтяните принасят Господу, като с просто нещо, ¹⁶ за да не навлекат на себе си беззаконие то на престъпление, когато ядат техните свети неща; защото Аз съм Господ, Който ги освещавам. ¹⁷ Господ още говори на Моисея, казвайки: ¹⁸ Говори на Аарона, на синовете му и на всичките израилтяни, като им кажеш: Всеки човек от Израилевия дом, или от чужденците в Израила, който принесе принос срещу какви да са обреди, или като какви да са доброволни приноси, които принасят Господу за всеизгаряне, ¹⁹ за да ви бъде приет, *трябва да принесе* мъжко, без недостатък, от говедата, от овците, или от козите. ²⁰ Нищо с недостатък да не принасяте, защото не ще ви бъде прието. ²¹ Който, за изпълнение на обрек, или за доброволен принос, принесе от говедата или от овците в примирителна жертва Господу, нека я принесе без недостатък, за да бъде приета; никакъв недостатък да няма в нея. ²² *Животно* сляпо, или със строшена или изкълчена част, или което има оток, суха краста, или лишаи, такива да не принасяте Господу, нито да правите от тях жертва Господу чрез огън на олтара. ²³ Но юнец или овца с нещо излишно или с недостатък в частите можеш да принесеш за доброволен принос: обаче срещу обрек не ще бъде приет. ²⁴ *Животно* превито, или със смазани или изтръгнати мъди, или скопено да не принасяте Господу, нито да правите така в земята си. ²⁵ Нито от страна на чужденец да принасяте едно от всички тия за храна на вашия Бог, защото разтление има в тях, недостатък има в тях; не ще ви бъдат приети. ²⁶ Господ още говори на Моисея, казвайки: ²⁷ Когато се роди теле, или агне, или яре, тогава нека бъде седем дена с майка си; а от осмия ден нататък ще бъде прието за жертвен чрез огън принос Господу. ²⁸ А крава или овца да не заколите в един ден с малкото й. ²⁹ И когато принесете благодарствена жертва Господу, да я принесете така щото да ви бъде приета. ³⁰ В същия ден да се изяде; да не оставяте нищо от нея до сутринта. Аз съм Господ. ³¹ И тъй, да пазите заповедите Ми и да ги вършите. ³² Аз съм Господ. ³² И да не осквернявате Моето свето Име; но Аз ще съм осветен между израилтяните. Аз съм Господ, Който ви освещавам, ³³ Който ви изведох из Египетската земя, за да бъда вашият Бог. Аз съм Иеова.

23 ¹ Господ още говори на Моисея, казвайки: ² Говори на израилтяните, като им кажеш: Господните празници, в които ще свиквате свети събрания, Моите празници, са следните: ³ Шест дена да се работи; а седмият ден е събота за

тържествена почивка, за свето събрание: *в нея* да не работите никаква работа; във всичките ви жилища е събота Господу. ⁴ Ето Господните празници, свети събрания, които ще свиквате във времената им: ⁵ В първия месец, на четирнадесетия ден от месеца, привечер, е Пасха Господна; ⁶ и на петнадесетия ден от същия месец е Господният празник на безквасните; седем дена да ядете безквасни хлябове. ⁷ На първия ден да имате свето събрание, и никаква слугинска работа да не вършите. ⁸ И седем дена да принасяте по една жертва чрез огън Господу; на седмия ден е свето събрание, и никаква слугинска работа да не вършите. ⁹ Господ говори още на Моисея, казвайки: ¹⁰ Говори на израилтяните, като им кажеш: Когато влезете в земята, която Аз ви давам, и пожънете жетвата й, тогава да донесете на свещеника един сноп от първите плодове на жетвата си; ¹¹ и той да подвижи снопа пред Господа, за да ви бъде приет; на другия ден подир съботата да го подвижи свещеникът. ¹² И в деня, когато подвижите снопа, да принесете за всеизгаряне Господу едно едногодишно агне без порок; ¹³ и хлебния му принос, две десети *от ефа* чисто брашно омесено с дървено масло, в жертва чрез огън Господу за благоухание; и възлиянието му, един четвърт ин вино. ¹⁴ А хляб, или пържено жито, или пресни класове да не ядете до тоя ден, до деня, когато принесете приноса на вашия Бог. Това да бъде вечен закон във всичките ви поколения, във всичките ви жилища. ¹⁵ От другия ден след съботата, в която принесохте снопа на движимия принос, да си изброите седем цели седмици; ¹⁶ до следващия ден подир седмата събота да изброите петдесет дена, и тогава да принесете новохлебен принос Господу. ¹⁷ Да донесете от жилищата си за движим принос два хляба, които да бъдат две десети *от ефа* чисто брашно, изпечени с квас, като първи плодове Господу. ¹⁸ И заедно с хляба да принесете седем едногодишни агнета без недостатък, един юнец и два овена; да бъдат всеизгаряне Господу заедно с хлебния им принос и заедно с възлиянията им, в принос чрез огън за благоухание Господу. ¹⁹ Да принесете и един козел в принос за грях, и две едногодишни агнета за примирителна жертва. ²⁰ И свещеникът да ги подвижи заедно с хляба на първите плодове и заедно с двете агнета за движим принос пред Господа; те да бъдат свети Господу за свещеника. ²¹ И на същия ден да свикате свето събрание и никаква слугинска работа да не вършите: това да бъде вечен закон във всичките ви жилища във всичките ви поколения. ²² И когато жънете нивите на земята си, да не жъ-

неш краищата на нивата си, и да не събираш падналите в жетвата ти класове; за сиромаша и за чужденеца да ги оставиш. Аз съм Господ вашият Бог. ²³ Господ още говори на Моисея, казвайки: ²⁴ Говори на израилтяните, като речеш: В седмия месец, на първия ден от месеца, да ви бъде тържествена почивка, спомен с тръбно възклицание, свето събрание. ²⁵ В него да не вършите никаква слугинска работа и да принасяте жертва чрез огън Господу. ²⁶ Господ говори още на Моисея, казвайки: ²⁷ Десетият ден на този седми месец да бъде ден на умилостивение; да имате свето събрание, и да смирите душите си, и да принесете жертва чрез огън Господу. ²⁸ Никаква работа да не вършите в този ден, защото е ден на умилостивение, за да се извърши умилостивение за вас пред Господа вашия Бог. ²⁹ Защото всеки човек, който не се смири в този ден, ще се изтреби измежду людеите си. ³⁰ И всеки човек, който извърши каква да е работа в този ден, този човек ще изтребя изсред людето му. ³¹ Никаква работа да не вършите; това да бъде вечен закон във всичките ви поколения във всичките ви жилища. ³² Ще ви бъде събота за тържествена почивка и за да смирите душите си; на деветия ден от месеца, вечерта, от вечер до вечер, да пазите съботата си. ³³ Господ говори още на Моисея, казвайки: ³⁴ Говори на израилтяните, като речеш: От петнадесетия ден на този седми месец да пазите за седем дена Господния празник на скинопигията. ³⁵ На първия ден да има свето събрание, и никаква слугинска работа да не вършите. ³⁶ Седем дена да принасяте по една жертва чрез огън Господу, а на осмия ден да имате свето събрание и да принесете жертва чрез огън Господу; това е тържествено събрание, и никаква слугинска работа да не вършите. ³⁷ Тия са Господните празници, в които да свиквате свети събрания, за да принасяте жертва чрез огън Господу, всеизгаряне, хлебен принос, жертва и възлияния, всяко на определения му ден, ³⁸ освен Господните съботи, и освен всичките обреци, и освен всичките доброволни приноси които давате Господу. ³⁹ А на петнадесетия ден от седмия месец, когато ще сте прибрали произведенията на земята, да празнувате Господния празник седем дена; първият ден да бъде тържествена почивка, и осмият ден тържествена почивка. ⁴⁰ И на първия ден да си вземете плод от хубави дървета, палмови клони, клони от широколистни дървета и речни върби, и седем дена да се веселите пред Господа вашия Бог. ⁴¹ Да празнувате този празник за Господа седем дена в годината; това да бъде вечен закон във всичките ви поколе-

ния; в седмия месец да го празнувате. ⁴² В колиби да седите седем дена; всички туземци израилтяни да седят в колиби, ⁴³ за да познаят *бъдещите* ви поколения, че в колиби направих израилтяните да седят, когато ги изведох из Египетската земя. Аз съм Господ вашият Бог. ⁴⁴ И тъй, Моисей обяви Господните празници на израилтяните.

¹ Господ говори още на Моисея, казвайки: **24**
² Заповядай на израилтяните да ти донасят първоток чисто дървено масло за осветление, за да свети постоянно светило. ³ Аарон да го приготвя отвън завесата, *която е* пред *плочите* на свидетелството в шатъра за срещане, *за да свети* от вечер до заран пред Господа винаги; това да бъде вечен закон във всичките ви поколения. ⁴ На чистозлатния светилник да приготвя светилата пред Господа винаги. ⁵ И да вземеш чисто брашно, от което да опечеш дванадесет пити; всяка пита да бъде две десети *от ефа*. ⁶ И да ги сложиш на два реда, по шест на всеки ред, върху чистозлатната трапеца пред Господа. ⁷ И на всеки ред да туриш чист ливан; и това ще бъде върху хляба за спомен в принос чрез огън Господу. ⁸ Всеки съботен ден *свещеникът* да слага това винаги пред Господа; това е от страна на израилтяните вечен завет. ⁹ И те ще бъдат за Аарона и за синовете му, които да ги ядат на свето място; защото са пресвети нему от *жертвите* принасяни чрез огън Господу; това е вечен закон. ¹⁰ И синът на една израилтянка, на когото бащата беше египтянин, излезе между израилтяните; и синът на израилтянката и един израилтянин се караха в стана. ¹¹ И синът на израилтянката похули *Господното* Име и прокле. И доведоха го при Моисея. (А името на майка му беше Саломита, дъщеря на Даврия, от Дановото племе). ¹² И туриха го под стража, догде им се обяви от Господа, *какво да му сторят*. ¹³ И Господ говори на Моисея, казвайки: ¹⁴ Изведи вън от стана онзи, който прокле; и всички, които са го чули, нека турят ръцете си на главата му, и цялото общество нека го убие с камъни. ¹⁵ И говори на израилтяните, като речеш: Който прокълне своя Бог ще носи греха си. ¹⁶ Който похули Господното име непременно да се умъртви; цялото общество да го убие с камъни; бил той чужденец или туземец, когато похули *Господното* име, да се умъртви. ¹⁷ Който убие някой човек, непременно да се умъртви. ¹⁸ А който убие животно, да го плати. Живот за живот. ¹⁹ И ако някой причини повреда на ближния си, нека се направи нему така, както е направил той: ²⁰ строшено за строшено, око за око, зъб за зъб; според повредата,

която причини той на човека, така да се направи и нему. ²¹ Който убие животно, да го плати; а който убие човек, да се умъртви. ²² Един закон да имате, както за чужденеца така и за туземеца; защото Аз съм Господ вашият Бог. ²³ И тъй, Моисей каза на израилтяните; и те изведоха въвн от стана онзи, който бе проклет, и го убиха с камъни; израилтяните сториха, според както Господ заповяда на Моисея.

25 ¹ Господ говори още на Моисея на Синайската планина, казвайки: ² Говори на израилтяните, като им кажеш: Когато влезете в земята, която Аз ви давам, тогава земята да пази една събота за Господа. ³ Шест години да сееш нивите си и шест години да режеш лозето си и да събираш плода му; ⁴ а седмата година да бъде събота за тържествена почивка на земята, събота на Господа; *в нея* да не сееш нивата си и да не режеш лозето си. ⁵ Да не жънеш и саморасла жетва, нито да обираш грозде от нерязано лозе; година за тържествена почивка да бъде на земята. ⁶ *Произведеното през тая събота* на земята ще ви бъде за храна: на тебе, на слугата ти, на слугинята ти, на наемника ти и на чужденеца, който се е заселил при тебе; ⁷ на добитъка ти, и на животните, които са в земята ти, всичкото нейно произведение ще бъде за храна. ⁸ Да си изброиш седем седмици от години, седем пъти по седем години, та, като ти мине времето на седем седмици от години, сиреч, четиридесет и девет години, ⁹ тогава, на десетия ден от седмия месец, да накараш да се затръби с възклицание; в деня на умилостивението да накарате да се затръби из цялата ви земя. ¹⁰ И да осветите петдесетата година и да прогласите освобождение из цялата земя на всичките ѝ жители; това ще ви бъде юбилей, когато ще се върнете, всеки на притежанието си, и ще се върнете, всеки при семейството си. ¹¹ Петдесетата година да ви бъде юбилейна година; през нея да не сеете, нито да жънете самораслото, нито да берете нерязаното лозе. ¹² Защото това е юбилей; той нека ви бъде свет; от полето да се храните с произведеното от него. ¹³ В тая юбилейна година да се върнете, всеки на притежанието си. ¹⁴ И ако продадеш нещо на ближния си, или купиш нещо от ближния си, да се не онеправдавате един други; ¹⁵ но според числото на годините след юбилея да купуваш от ближния си, и според числото на годините на плодосъбирането да ти продава. ¹⁶ Според колкото са по-много годините, ще повишиш цената му, и според колкото са по-малко годините, ще понижиш цената му; защото той ти продава според числото на пло-

досъбиранията. ¹⁷ Да се не онеправдавате един други; но да се боиш от своя Бог; защото Аз съм Иеова вашият Бог. ¹⁸ И тъй, да държите повеленията Ми, да пазите съдбите Ми и да ги вършите, та да живеете безопасно на земята. ¹⁹ Земята ще дава плодовете си; и вие ще ядете до насита и ще живеете безопасно на нея. ²⁰ И ако речете: Какво ще ядем в седмата година, като не посеем, нито съберем плодовете си? ²¹ Тогава ще заповядам така да се благослови за вас шестата година, щото ще роди плод за три години. ²² А в осмата година ще сеете и ще ядете от старите плодове до деветата година; додето се съберат нейните плодове ще ядете старите запаси. ²³ Земята да се не продава за всегда, понеже земята е Моя; защото вие сте чужденци и пришелци при Мене. ²⁴ За това в цялата земя, която притежавате, позволявайте откупване на земята. ²⁵ Ако осиромашее брат ти и продаде нещо от притежанието си, нека дойде най-близкият му сродник и да откупи онова, което брат му е продал. ²⁶ Но ако човекът няма сродник да го откупи, и, като се улесни, сам намери с какво да го откупи, ²⁷ тогава нека сметне годините от продажбата му, и нека повърне излишъка на онзи, комуто го е продал, и нека се върне на притежанието си. ²⁸ Но ако не може да намери колкото трябва да плати, тогава продаденото да остане в ръката на купувача му до юбилейната година; и в юбилея да се освободи, и той да се върне на притежанието си. ²⁹ Ако някой продаде къщата за живеене в ограден град, тогава може да я откупи в разстояние на една цяла година от продажбата ѝ; за една цяла година той ще има право да я откупи. ³⁰ Но ако се не откупи до изтичането на една цяла година тогава оная къща, която е в ограден град, да се потвърди за всегда на купувача ѝ във всичките му поколения, в юбилей да се не освобождава. ³¹ Но къщите в неоградените села да се считат, както полетата на земята; те може да се откупват и да се освобождават в юбилей. ³² Обаче в левитските градове, левитите могат кога да е да откупват къщите в градовете, които притежават. ³³ И ако някой купи *къща* от левитите, тогава продадената къща вътре в града, който притежават, да се освободи в юбилей; защото къщите в градовете на левитите са тяхно притежание между израилтяните. ³⁴ А полето на пасбището на градовете им да се не продава, защото им е вечно притежание. ³⁵ Ако осиромашее брат ти, и видиш, че ръката му трепери, тогава да му помогнеш, *като* на чужденец или пришелец, за да живее при тебе. ³⁶ Да не му вземеш лихва или

печалба, но да се боиш от своя Бог, та да живее
 37 брат ти при тебе. ³⁷ Парите си да не му дадеш с
 лихва, нито храната си да му дадеш за печалба.
 38 ³⁸ Аз съм Господ вашият Бог, Който ви изведох
 из Египетската земя, за да ви дам Ханаанска-
 39 та земя, и да бъда ваш Бог. ³⁹ Ако осиромашее
 брат ти при тебе и ти се продаде, да го не на-
 40 товаряш с робска работа. ⁴⁰ Нека бъде той като
 наемник или пришелец при тебе; нека ти рабо-
 41 ти до юбилейната година; ⁴¹ тогава да си излезе
 от тебе, той и чадата му с него, и да се върне при
 семейството си, и на притежанието на бащите
 42 си да се върне. ⁴² Защото те са Мои слуги, ко-
 ито изведох из Египетската земя; да се не про-
 43 дават като роби; ⁴³ да не господаруваш над него
 жестоко, но да се боиш от своя Бог. ⁴⁴ А колко-
 44 то за робите и робините, които ще имаш, - от
 народите, които са около вас, от тях да купу-
 45 ваш роби и робини. ⁴⁵ Още и от чадата на чуж-
 денците, които са пришелци между вас, от тях
 да купувате, и от техните семейства, които са
 между вас, които те са родили в земята ви; те да
 46 ви бъдат притежание. ⁴⁶ И да ги оставяте в на-
 следство на чадата си; те да ги наследват подир
 вас, като притежание; винаги от тях да бъдат
 47 вашите роби; но над братята си, израилтяни-
 те, да не господарувате един над друг жестоко.
 47 ⁴⁷ Ако чужденецът или пришелецът, който жи-
 вее при тебе, се замогне, а брат ти осиромашее
 при него, та се продаде на чужденеца или на
 48 пришелеца при тебе, или на кого да е от семей-
 ството на чужденеца, ⁴⁸ то, след като се продаде,
 той може да се откупи; един от братята му може
 49 да го откупи; ⁴⁹ или стрикът му или стриковият
 му син може да го откупи, или някой близък
 сродник от семейството му може да го откупи,
 50 или ако той се е улеснил, може сам да откупи
 себе си. ⁵⁰ Тогава нека сметне с купувача си от
 годината, когато му се е продал до юбилейна-
 51 та година, така, че цената, за която се е продал,
 да бъде съразмерно с числото на годините; да
 му се сметне съразмерно с времето на наемник.
 51 ⁵¹ Ако остават още много години, съразмерно с
 тях да възвърне за откупването си от парите, с
 52 които е бил купен. ⁵² Но ако остават малко го-
 дини до юбилейната година, нека пресметне и
 съразмерно с годините да възвърне за откупу-
 53 ването си. ⁵³ Като годишен наемник да бъде при
 него; той да не господарува над него жестоко
 54 пред тебе. ⁵⁴ Но ако така се не откупи, тогава да
 си излезе в юбилейната година, той и чадата му
 55 с него, ⁵⁵ защото израилтяните са Мои слуги; те
 са Мои слуги, които изведох из Египетската зе-
 мя. Аз съм Господ вашият Бог.

¹ Да не си правите идоли или кумири, нито **26**
 да си издигате стълбове, нито да поставяте в зе-
 мята си камък с изображения, за да му се кланя-
 те: защото Аз съм Господ вашият Бог. ² Съботи-
 те Ми да пазите и светилището Ми да почита-
 те. Аз съм Господ. ³ Ако ходите по повеленията
 3 Ми, и пазите заповедите Ми и ги вършите, ⁴ то-
 гава ще ви дам дъждовете на времето им, и зе-
 мята ще даде плодовете си, и полските дървета
 ще дадат плода си. ⁵ Вършитбата ви ще трае до
 5 гроздобер и гроздоберът ще трае до сеитба; и
 ще ядете хляба си до насита и ще живеете без-
 6 опасно в земята си. ⁶ Ще дам мир на земята и
 ще си лягате, и никой няма да ви плаши; и ще
 изстребя лошите зверове от земята, и нож няма
 да замине през земята ви. ⁷ Ще гоните неприя-
 телите си, и те ще падат пред вас от нож. ⁸ Пети-
 8 ма от вас ще гонят стотина, а стотина от вас ще
 гонят десет хиляди; и неприятелите ви ще па-
 дат пред вас от нож. ⁹ Аз ще погледна благопри-
 9 ятно към вас, ще ви направя да нарастете, ще ви
 размножа и ще утвърдя завета Си с вас. ¹⁰ Ще
 10 ядете стари жита, да! ще извадите старите за *да*
наместите новите. ¹¹ Още ще поставя скинията
 11 Си между вас; и душата Ми *не*° ще се погнуса от
 вас. ¹² Ще ходя между вас и ще съм вашият Бог,
 12 и вие ще бъдете Мои люде. ¹³ Аз съм Господ ва-
 13 шият Бог, Който ви изведох из земята на егип-
 тяните, за да не им робувате; и строших жеглата
 на ярема ви и ви направих да ходите изправени.
 14 Но ако не Ме послушате и не извършите всич-
 14 ки тия заповеди, ¹⁵ и ако отхвърлите повелени-
 ята Ми, и ако душата ви се погнуса от съдбите
 Ми, та да не вършите всичките Ми заповеди, и
 15 нарушите завета Ми, ¹⁶ тогава ето какво Аз ще
 16 ви направя: ще изпратя върху вас ужас, охтика
 и треска, които ще развалят очите *ви* и ще сто-
 пят душата *ви*; и ще сеете семето си напразно,
 защото неприятелите ви ще го ядат. ¹⁷ Ще на-
 17 соча лицето Си против вас, и ще бъдете избити
 пред неприятелите си; ония, които ви мразят,
 ще владеят над вас, и ще бягат, когато никой
 не ви гони. ¹⁸ И ако при всичко това не Ме по-
 18 слушате, тогава ще ви накажа седмкратно по-
 вече за греховете ви. ¹⁹ Ще строша гордата ви
 19 сила и ще направя небето ви като желязо и зе-
 мята ви като мед. ²⁰ Силата ви ще се иждивява
 20 напразно, защото земята ви няма да дава пло-
 довете си и дърветата на земята ви няма да да-
 ват плода си. ²¹ И ако ходите противно на Мене
 21 и не склоните да Ме слушате, ще наложа вър-
 ху вас седмкратно повече язви според грехо-
 вете ви. ²² Ще изпратя между вас диви зверове,
 22 които ще ви лишат от чадата ви, ще изстребят

добитъка ви и ще ви направят да намалявате, та пътищата ви ще запустеят. ²³ И ако от това не се поправите *и не се обърнете* към Мене, но ходите противно на Мене, ²⁴ тогава ще ходя и аз противно на вас и ще ви поразя, да! аз, седмokratно поради греховете ви. ²⁵ И ще докарам на вас нож, който ще извърши отмъщение за завета; и когато се съберете в градовете си, ще изпратя между вас мор; и ще бъдете предадени в ръката на неприятеля. ²⁶ И когато ви строша подпорката от хляба, десет жени ще пекаат хляба ви в една пещ и ще ви върнат хляба с теглилка; и ще ядете, но няма да се наситите. ²⁷ Но ако и след това не ме послушате, а ходите противно на Мене, ²⁸ то и аз ще ходя противно на вас с ярост и ще ви накажа, да! аз, седмokratно за греховете ви. ²⁹ Ще ядете месата на синовете си и месата на дъщерите си ще ядете. ³⁰ И ще разоря оброчищата ви, ще съборя кумирите ви, и трупове ви ще хвърля върху трупове на презрителните ви идоли; и душата ми ще се погнуса от вас. ³¹ Ще обърна градовете ви на пустиня, и ще запустя светилищата ви, и не ще да помириша дъха на благоуханните ви *приноси*. ³² Ще запустя и земята ви, тъй щото ще се смаят за това неприятелите ви, които живеят в нея. ³³ А вас ще разпръсна между народите и ще изтръгна нож след вас; и земята ви ще бъде пуста и градовете ви пустиня. ³⁴ Тогава земята ще се радва на съботите си през всичкото време докато е пуста, и докато вие сте в земята на неприятелите си; тогава ще се успокои земята и ще се радва на съботите си. ³⁵ През всичкото време, когато е запустяла, ще си почива, защото не си е почивала в *дължимите* от вас съботи, когато вие живеехте в нея. ³⁶ И на останалите от вас ще вложи страх в сърцето им в земите на неприятелите им; шум от поклатен лист ще ги погне, и ще бягат, като бягащи от нож; и ще падат, когато никой не ги гони. ³⁷ Ще падат един върху друг, като че ли пред нож, когато никой не ги гони; и ще бъдете безсилни да устоите пред неприятелите си. ³⁸ Ще погинете между народите; и земята на неприятелите ви ще ви пояде. ³⁹ Останалите от вас ще се стопят за беззаконията си в земите на неприятелите си; а още за беззаконията на бащите си ще се стопят заедно с тях. ⁴⁰ Но ако изповядат беззаконието си и беззаконието на бащите си в престъплението, което са извършили против Мене, и още, че са ходили противно на Мене, ⁴¹ и че аз ходих противно на тях и ги отведох в земята на неприятелите им, ако тогава се смири езическото им сърце, и приемат наказанието на беззаконието си, ⁴² то-

гава ще спомня завета си с Якова; още завета си с Исаака и завета си с Авраама ще спомня; ще спомня и земята. ⁴³ И земята като ще бъде напусната от тях, ще се радва на съботите си, като стои пуста без тях; и те ще приемат наказанието за беззаконието си, за гдето отхвърлиха съдбите ми и за гдето душата им се отврати от повеленията ми. ⁴⁴ Но и така, както са в земята на неприятелите си, няма да ги отхвърля, нито ще се отвратят от тях до там щото да ги изстребят и да нарушат завета си с тях; защото аз съм Господ техен Бог; ⁴⁵ но заради тях ще си спомня завета, *който направих* с праотците им, които съм извел из Египетската земя пред очите на народите, за да бъде техен Бог. аз съм Иеова. ⁴⁶ Тия са повеленията, съдбите, и законите, които Господ направи между Себе си и израилтяните, чрез Моисея, на Синайската планина.

¹ Господ говори още на Моисея, казвайки: **27**
² Говори на израилтяните, като им кажеш: Когато някой направи обрек, ти да направиш оценката на лицата за Господа. ³ Ето каква трябва да бъде оценката ти: на мъжко лице от двадесет години до шестдесет години оценката ти да бъде петдесет сребърни сикли, според сикъла на светилището. ⁴ И ако е женско лице, оценката ти да бъде тридесет сикли. ⁵ Ако е лице от пет години до двадесет години, оценката ти да бъде за мъжко двадесет сикли, а за женско десет сикли. ⁶ Ако е лице от един месец до пет години, оценката ти да бъде за мъжко пет сребърни сикли; а за женско оценката ти да бъде три сребърни сикли. ⁷ И ако е лице от шестдесет години нагоре, оценката ти да бъде петнадесет сикли, ако е мъжко, и десет сикли, ако е женско. ⁸ Но ако човекът е по-сиромах отколкото си го оценил, да се представи пред свещеника, и свещеникът да го оцени *изново*; нека го оцени свещеникът според средствата на онзи, който е направил обрека. ⁹ Ако *обрекът* е за животно от ония, които се принасят Господу, всичко що дава някой Господу от тях ще бъде свето. ¹⁰ Да го не промени, нито да замени добро *животно* с лошо или лошо с добро; и ако някога замени животното с животно, тогава и едното и другото, което го е заменило, ще бъдат свети. ¹¹ Но ако *обрекът* е за някое нечисто животно, от ония, които не се принасят Господу, тогава да представи животното пред свещеника; ¹² и свещеникът да го оцени според както е добро или лошо; по твоята оценка, о свещениче, така ще бъде. ¹³ Но ако поиска човекът да го откупи, то върху твоята оценка да придаде петата ѝ част. ¹⁴ Когато някой посвети къщата си да

бъде света Господу, то свещеникът да я оцени, според както е добра или лоша; както я оцени свещеникът, така ще остане. ¹⁵ Но ако оня, който я посвети, поиска да си откупи къщата, нека придаде на парите, с които си я оценил, петата им част, и ще бъде негова. ¹⁶ Ако някой посвети Господу част от нивата, която съставлява притежанието му, оценката ти да бъде според *семето, което може да се засее в нея*; един кор ечемичено семе *да се цени* за петдесет сребърни сикли. ¹⁷ Ако посвети нивата си от юбилейната година, то по твоята оценка ще остане. ¹⁸ Но ако посвети нивата си след юбилея, свещеникът да му пресметне парите според годините, които остават до юбилейната година, и според това да се спадне от оценката ти. ¹⁹ Но ако тоя, който е посветил нивата, поиска някога да я откупи, нека придаде на парите, с които си я оценил, петата им част, и ще стане негова. ²⁰ Обаче, ако не откупи нивата, или ако е продал нивата другиму, да се не откупува вече; ²¹ а когато се освободи нивата в юбилея, ще бъде Света Господу като нива обречена; ще бъде притежание на свещеника. ²² И ако някой посвети Господу нива, която е купил, която, *обаче*, не е част от нивата съставляваща притежанието му, ²³ свещеникът да му пресметне цената ѝ до юбилейната година, според твоята оценка; и в същия ден нека даде оцененото от тебе, като свето Господу. ²⁴ В юбилейната година нивата да се върне на онзи, от когото е била купе-

на, сиреч, на онзи, комуто се пада земята като притежание. ²⁵ И всичките твои оценки да стават според сикъла на светилището; сикълът да е равен на двадесет гери. ²⁶ Но никой да не посвещава първородното между животните, което, като първородно, принадлежи Господу; говедо или овца, Господно е. ²⁷ И ако е от нечистите животни, нека го откупи според твоята оценка, като придаде върху нея петата ѝ част; или, ако се не откупува, нека се продаде според твоята оценка. ²⁸ Но нито да се продаде, нито да се откупи нещо обречено, което би обречъл някой Господу от онова що има, било човек или животно или нива от притежанието си; всяко нещо обречено е пресвето Господу. ²⁹ Никое обречено нещо, обречено от човек, да не се откупи; то трябва непременно да се умъртви. ³⁰ Всеки десетък от земята, било от посевите на земята, или от плода на дърветата, е Господен; свет е Господу. ³¹ Ако някой поиска да откупи нещо от десетъка си, нека придаде петата част *на цената му*. ³² И всеки десетък от черда и от стада, десетъкът от всичко що минава *при преброяване* под жезъла, да бъде свет на Господа. ³³ Да не издирва *посветителят* добро ли е *животното* или лошо, нито да го промени; но ако го промени някога, то и едното и другото, което го е заменило, да бъдат свети; *животното* да се не откупува. ³⁴ Тия са заповедите, които Господ заповяда на Моисея за израилтяните на Синайската планина.

ЧИСЛА

1 **И** Господ, говорейки на Моисея в Синайската пустиня, в шатъра за срещане, на първия ден от втория месец на втората година откак излязоха из Египетската земя, каза: ²Пребройте цялото общество израилтяни по семействата им, по бащините им домове, като броите по име всички от мъжки пол един по един. ³Всички в Израила от двадесет години нагоре, които могат да излизат на бой, ти и Аарон пребройте ги според установените им войнства. ⁴И заедно с вас да има по един човек от всяко племе, *от които* всеки да бъде глава на бащиния си дом. ⁵И ето имената на мъжете, които ще стоят заедно с вас: от Рувима, Елисур, Седиуровият син; ⁶от Симеона, Селумиил, Сурисадаевият син; ⁷от Юда, Наасон, Аминадавовият син; ⁸от Исахара, Натанаил, Суаровият син; ⁹от Завулоне, Елиав, Хелоновият син; ¹⁰от Иосифовите потомци: от Ефрема, Елисама, Амиудовият син, а от Манасия, Гамалиил, Федасуровият син; ¹¹от Вениамина, Авидан, Гедониевият син; ¹²от Дана, Ахизер, Амисадаевият син; ¹³от Асира, Фагеил, Охрановият син; ^{14, 15}от Гада, Елиасаф, Деуиловият син; ¹⁵от Нефталима, Ахирей, Енановият син. ¹⁶Тия бяха избраните от обществото, началници на бащините си племена, глави на Израилевите хиляди. ¹⁷И тъй, Моисей и Аарон, като взеха тия мъже, които са били споменати по име, ¹⁸свикаха цялото общество на първия ден от втория месец; и те се записаха един по един по семействата си, по бащините си домове, според числото на имената *на мъжете* от двадесет години и нагоре. ¹⁹Както заповяда Господ на Моисея, така той ги изброи в Синайската пустиня. ²⁰Потомците на Рувима, първородния на Израила, поколенията им по семействата им, по бащините им домове, по числото на имената, един по един, всички от мъжки пол от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой, ²¹преброени от Рувимовото племе, бяха четиридесет и шест хиляди и петстотин души. ²²От симеонците, поколенията им по семействата им, по бащините им домове, които се преброиха по числото на имената, един по един, всички от мъжки пол от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой, ²³преброени от Симеоновото племе, бяха петдесет и девет хиляди и триста души. ²⁴От гадците, поколенията им по семействата им, по бащините им домове, по числото на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой, ²⁵преброени от Гадовото племе, бяха четиридесет и пет хиляди шестстотин и петдесет души. ²⁶От юдейците, поколенията им по семействата им, по бащините им домове, по числото на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой, ²⁷преброени от Юдовото племе, бяха седемдесет и четири хиляди и шестстотин души. ²⁸От исахарците, поколенията им по семействата им, по бащините им домове, по числото на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой, ²⁹преброени от Исахаровото племе, бяха петдесет и четири хиляди и четиристотин души. ³⁰От завулонците, поколенията им по семействата им, по бащините им домове, по числото на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой, ³¹преброени от Завулоновото племе, бяха петдесет и седем хиляди и четиристотин души. ³²От Иосифовите потомци: *сиреч*, от ефремците, поколенията им по семействата им, по бащините им домове, по числото на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой, ³³преброени от Ефремовото племе, бяха четиридесет хиляди и петстотин души; ³⁴а от манасийците, поколенията им по семействата им, по бащините им домове, по числото на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой, ³⁵преброени от Манасиевото племе, бяха тридесет и две хиляди и двеста души. ³⁶От вениаминците, поколенията им по семействата им, по бащините им домове, по числото на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой, ³⁷преброени от Вениаминовото племе, бяха тридесет и пет хиляди и четиристотин души. ³⁸От данците, поколенията им по семействата им, по бащините им домове, по числото на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой, ³⁹преброени от Дановото племе, бяха шестдесет и две хиляди и седемстотин души. ⁴⁰От асирците, поколенията им по семействата им, по бащините им домове, по числото на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой, ⁴¹преброени от Асировото племе, бяха четиридесет и една хиляда и петстотин души. ⁴²От Нефталимците, поколенията им по семействата им, по бащините им домове, по числото на имената от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой, ⁴³преброени от Нефталимовото

племе, бяха петдесет и три хиляди и четиристотин души. ⁴⁴Тя са изброените, които преброиха Моисей, Аарон и дванадесетте мъже Израилеви първенци, всеки един за бащиния си дом. ⁴⁵И тъй, всичките преброени от израилтяните по бащините им домове, от двадесет години и нагоре, всички между Израила, които можеха да излизат на бой, ⁴⁶всичките преброени бяха шестстотин и три хиляди петстотин и петдесет души. ⁴⁷А левитите не бяха преброени помежду им по бащиното им племе. ⁴⁸Защото Господ, говорейки на Моисея, беше рекъл: ⁴⁹Само Левиевото племе да не преброиш, нито да вземеш числото им между израилтяните; ⁵⁰но да поставиш левитите за настоятели на скинията, за *плочите* на свидетелството, и на всичките нейни принадлежности, и на всичките нейни вещи; те да носят скинията и всичките нейни принадлежности, и те да вършат служението около нея, и да поставят стана си около скинията. ⁵¹И когато трябва да се дига скинията, левитите да я снемат; и когато трябва да се разпъва скинията, левитите да я поставят; а чужденец, който би се приближил до нея, да се умъртви. ⁵²И израилтяните да поставят шатрите си, всеки в стана си и всеки при знамето си, според устроените си войнства. ⁵³А левитите да поставят шатрите си около скинията за *плочите* на свидетелството, за да не падне гняв върху обществото на израилтяните; и левитите да пазят заръчаното за скинията на свидетелството. ⁵⁴И израилтяните сториха така; напълно както Господ заповяда на Моисея, така направиха.

2 ¹И Господ говори на Моисея и Аарона, казвайки: ²Израилтяните нека поставят шатрите си, всеки при знамето си, със знаците на бащиния си дом; срещу шатъра за срещане да поставят шатрите си изоколо. ³Тя, които поставят шатрите си от предната страна, към изток, да бъдат от знамето на Юдовия стан, според устроените си войнства; и началник на юдейците да бъде Наасон, Аминадавовият син. ⁴(А неговото войнство, сиреч, преброените от тях, бяха седемдесет и четири хиляди и шестстотин души). ⁵До него да поставят шатрите си Исахаровото племе; и началник на исахарците да бъде Натанаил, Суаровият син; ⁶(а неговото множество, сиреч, преброените от тях, бяха петдесет и четири хиляди и четиристотин души); ⁷и Завулоновото племе; и началник на завулонците да бъде Елиав, Хелоновият син; ⁸(а неговото множество, сиреч, преброените от тях, бяха петдесет и седем хиляди и четиристотин души). ⁹Всичките преброени в Юдовия стан бяха сто и осемдесет и шест хиляди и четиристотин ду-

ши, според устроените им войнства). Те да се дигат първи. ¹⁰Към юг да бъде знамето на Рувимовия стан, според устроените им войнства; и началник на рувимците да бъде Елисур, Седиуровият син. ¹¹(А неговото войнство, сиреч, преброените от тях, бяха четиридесет и шест хиляди и петстотин души). ¹²До него да поставят шатрите си Симеоновото племе; и началник на симеонците да бъде Селумиил, Сурисадаевият син; ¹³(а неговото войнство, сиреч, преброените от тях, бяха петдесет и девет хиляди и триста души) ¹⁴и Гадовото племе; и началник на гадците да бъде Елисаф, Деуиловият син; ¹⁵(а неговото войнство, сиреч, преброените от тях, бяха четиридесет и пет хиляди шестстотин и петдесет души). ¹⁶Всичките преброени в Рувимовия стан бяха сто и петдесет и една хиляда четиристотин и петдесет души, според устроените им войнства). Те да се вдигат втори. ¹⁷После да се дига шатъра за срещане, със стана на левитите всред станове; както са поставили шатрите си, така и да се дигат, всеки на реда си при знамето си. ¹⁸Към запад да бъде знамето на Ефремовия стан, според устроените им войнства; и началник на ефремците да бъде Елисама, Амиудовият син. ¹⁹(А неговото войнство, сиреч, преброените от тях, бяха четиридесет хиляди и петстотин души). ²⁰До него да бъде Манасиевото племе; и началник на манасийците да бъде Гамалиил, Федасуровият син; ²¹(а неговото войнство, сиреч, преброените от тях, бяха тридесет и две хиляди и двеста души); ²²и Вениаминовото племе; и началник на вениаминците да бъде Авидан, Гедеоновият син; ²³(а неговото войнство, сиреч, преброените от тях, бяха тридесет и пет хиляди и четиристотин души). ²⁴Всичките преброени в Ефремовия стан бяха сто и осем хиляди и сто души, според устроените си войнства). Те да се дигат трети. ²⁵Към север да бъде знамето на Дановия стан, според устроените им войнства; и началник на данците да бъде Ахизер, Амисадаевият син. ²⁶(А неговото войнство, сиреч, преброените от тях, бяха шестдесет и две хиляди и седемстотин души). ²⁷До него да поставят шатрите си Асировото племе; и началник на асирците да бъде Фагеил, Охрановият син; ²⁸(а неговото войнство, сиреч, преброените от тях, бяха четиридесет и една хиляда и петстотин души); ²⁹и Нефталимовото племе; и началник на нефталимците да бъде Ахирей, Енановият син; ³⁰(а неговото войнство, сиреч, преброените от тях, бяха петдесет и три хиляди и четиристотин души). ³¹Всичките преброени в Дановия стан бяха сто петдесет и седем хиляди и шестстотин ду-

ши). Те да се дигат последни при знамената си.
 32 ³²Тия са преброените от израилтяните по ба-
 щините им домове; всички, които бяха пребро-
 ени в станове по устроените им войнства, бя-
 ха шестстотин и три хиляди петстотин и петде-
 33 сет души. ³³А левитите не бяха преброени меж-
 ду израилтяните, според както Господ заповяда
 34 на Моисея. ³⁴И тъй, израилтяните правеха на-
 пълно това що Господ заповяда на Моисея; та-
 ка поставяха шатрите си при знамената си, така
 се и дигаха, всеки според семействата си, по ба-
 щините си домове.

3 ¹А ето поколенията на Аарона и Моисея във
 времето, когато Господ говори на Моисея на
 2 Синайската планина. ²Ето и имената на Ааро-
 новите синове: Надав, първородният му, Ави-
 3 уд, Елеазар и Итамар. ³Тия са имената на Ааро-
 новите синове, помазаните свещеници, които
 4 Моисей посвети, за да свещенодействуват. ⁴А
 Надав и Авиуд умряха пред Господа, като при-
 насяха чужд огън пред Господа в Синайската
 5 пустиня; и нямаха чада; а Елеазар и Итамар
 свещенодействуваха в присъствието на баща
 6 си Аарона. ⁵И Господ говори на Моисея, каз-
 вайки: ⁶Приведи Левиевото племе и представи
 ги пред свещеника Аарона, за да му слугуват.
 7 ⁷Нека пазят заръчаното от него и заръчаното
 от цялото общество пред шатъра за срещане, за
 8 да вършат служенето около скинията. ⁸И нека
 пазят всичките принадлежности на шатъра за
 9 срещане, и заръчаното от израилтяните, за да
 вършат служенето около скинията. ⁹И да да-
 деш левитите на Аарона и на синовете му: те
 са дадени всецяло нему от страна на израил-
 10 тяните. ¹⁰А Аарона и синовете му да поставиш
 да вършат свещеническите си служби; а чуж-
 денецът, който би се приближил, да се умърт-
 11 ви. ¹¹Господ още говори на Моисея, казвайки:
 12 ¹²Ето, аз взех левитите измежду израилтяните,
 вместо всичките първородни от израилтяните,
 които отварят утроба; левитите ще бъдат Мои.
 13 ¹³Защото всяко първородно е Мое; в деня, ко-
 гато поразих всяко първородно в Египетската
 14 земя, аз осветих за Себе Си всяко първород-
 но в Израеля, и човек и животно; Мои ще бъ-
 15 дат. аз съм Йеова. ¹⁴И Господ говори на Мои-
 сея в Синайската пустиня, казвайки: ¹⁵Преброй
 левийците според бащините им домове, по се-
 16 мействата им; да преброиш всичките мъжки от
 един месец и нагоре. ¹⁶И тъй, Моисей ги пре-
 17 брой според Господното слово, както му беше
 заповядано. ¹⁷А синовете на Леви°, по имена-
 18 та си, бяха тия: Гирсон, Каат и Мерарий. ¹⁸И
 ето имената на гирсонците по семействата им:

Ливний и Семей; ¹⁹и каатците по семействата 19
 им: Амрам, Исаар, Хеврон и Озиил; ²⁰и мера- 20
 рийците по семействата им: Маалий и Мусий.
 Тия са семействата на левийците, според бащи-
 ните им домове. ²¹От Гирсона *произлезе* семей- 21
 ството Ливниевое и семейството Семеево; тия са
 семействата на гирсонците. ²²Преброените от 22
 тях по числото на всичките мъжки от един ме-
 сец и нагоре, които се преброиха от тях, бяха
 седем хиляди и петстотин души. ²³Семейства- 23
 та на гирсонците да поставят шатрите си зад
 скинията към запад. ²⁴И началник на бащиния 24
 дом на гирсонците да бъде Елиасаф, Лаиловият
 син. ²⁵А под грижата на гирсонците в шатъра за 25
 срещане да бъдат скинията, шатърът, покривът
 му, закривката за входа на шатъра за срещане,
²⁶дворните завеси, закривката за входа на дво- 26
 ра, който е около скинията и олтарът и въжа-
 та му за цялата му служба. ²⁷От Каата *произле-* 27
зе семейството на Амрамовците, и семейство-
 то на Исааровците, и семейството на Хевронов-
 ците, и семейството на Озиловците; тия са се-
 мействата на Каатовците. ²⁸Според числото на 28
 всичките мъжки от един месец и нагоре, има-
 ше осем хиляди и шестстотин души, които па-
 зеха поръчаното за светилището. ²⁹Семейство- 29
 то на Каатовците да поставят шатрите си откъм
 южната страна на скинията. ³⁰И началник на 30
 бащиния дом от семействата на Каатовците да
 бъде Елисафан, Озиловият син. ³¹А под тях- 31
 ната грижа да бъдат ковчегът, трапезата, све-
 тилникът, олтарите, принадлежностите на све-
 тилището, с които служат, закривката и всич-
 ко, което принадлежи на службата му. ³²И Еле- 32
 азар, син на свещеника Аарона, да бъде начал-
 ник над левитските началници и да надзира-
 ва ония, които пазят заръчаното за светилище-
 то. ³³От Мерария *произлезе* семейството на Ма- 33
 алиевците и семейството на Мусиевците; тия
 са Мерариевите семейства. ³⁴Който от тях се 34
 преброиха, според числото на всичките мъж-
 ки от един месец и нагоре, бяха шест хиляди и
 двеста души. ³⁵И началник на бащиния дом от 35
 семействата на Мерариевците да бъде Суриил,
 Авихаиловият син. Те да поставят шатрите си
 откъм северната страна на скинията. ³⁶И под 36
 грижата, назначена на мерарийците, да бъдат
 дъските на скинията, лостовете й, стълбовете
 й, подложките й, всичките й прибори, всичко,
 което принадлежи на службата й, ³⁷стълбовете 37
 на околния двор, подложките им, колчетата им
 и въжата им. ³⁸Тия, които ще поставят шатри- 38
 те си пред лицето на скинията към изток, пред
 шатъра за срещане към изгрев слънце, да бъдат

Моисей и Аарон и синовете му, които да имат грижа за светилището, сиреч, грижа за израилтяните; и чужденец, който би се приближил, да се умъртви. ³⁹ Всичките преброени от левитите, които Моисей и Аарон преброиха по семействата им, по Господната заповед, всичките мъжки от един месец и нагоре, бяха двадесет и две хиляди души. ⁴⁰ И Господ рече на Моисея: Преброй всичките мъжки първородни от израилтяните от един месец и нагоре и вземи числото на имената им. ⁴¹ И да вземеш левитите за Мене, (Аз съм Господ) вместо всичките първородни между израилтяните, и добитъка на левитите вместо всичките първородни между ду добитъка на израилтяните. ⁴² И тъй, Моисей преброи всичките първородни между израилтяните, според както Господ му заповяда; ⁴³ и всичките мъжки първородни като се изброиха по име от един месец и нагоре, според преброяването им, бяха двадесет и две хиляди двеста и седемдесет и три души. ⁴⁴ Господ говори още на Моисея, казвайки: ⁴⁵ Вземи левитите, вместо всичките първородни между израилтяните, и добитъка на левитите, вместо техния добитък; и левитите ще бъдат Мои. Аз съм Господ. ⁴⁶ А за откупване на двестата седемдесет и три души, с които първородните между израилтяните са повече от левитите, ⁴⁷ да вземеш по пет сикли на глава; според сикъла на светилището да ги вземеш (един сикъл е равен на двадесет гери); ⁴⁸ и парите на откупа от ония, които са повече, да дадеш на Аарона и на синовете му. ⁴⁹ И така, Моисей взе парите на откупа от ония, които бяха повече от изкупените *чрез размяна* с левитите; ⁵⁰ от първородните на израилтяните взе парите, хиляда триста и шестдесет и пет *сикли* според сикъла на светилището. ⁵¹ И Моисей даде парите от откупа на Аарона и на синовете му, според Господното слово, както Господ заповяда на Моисея.

4 ¹ И Господ говори на Моисея и Аарона, казвайки: ² Измежду левийците преброй каатците по семействата им, по бащините им домове, ³ от тридесет години и нагоре до петдесет години, всички, които влизат в отряда да вършат работата в шатъра за срещане. ⁴ Ето, службата на каатците в шатъра за срещане *ще бъде около* пресветите неща: ⁵ когато се дига станът, Аарон и синовете му ще пристъпват и ще снемат закривалната завеса, ще закриват с нея ковчега *за плочите* на свидетелството, ⁶ и ще турят на него покрив от язовски кожи, а отгоре ще разпрострат плат цял от синьо и ще проврат върлините му. ⁷ Върху трапезата на присъствените

хлябове ще разпрострат син плат, на който ще турят блюдата, темянниците, тасовете и поливалките за поливането; и постоянните хлябове ще бъдат на нея; ⁸ и върху тях ще разпрострат червен плат, и него ще покриват с покрив от язовски кожи, и ще проврат върлините й. ⁹ После ще вземат син плат и ще покриват светилника за осветлението, светилата му, щипците му, пепелниците му и маслениците му, с които си служат около него; ¹⁰ и ще турят него и всичките му прибори вътре в покрив от язовски кожи и ще го окачат на лост. ¹¹ А върху златния олтар ще разпрострат син плат, и него ще покриват с покрив от язовски кожи, и ще проврат върлините му. ¹² Ще вземат и всичките му служебни прибори, с които служат в светото място, и ще ги турят в син плат, ще ги покриват с покрив от язовски кожи и ще ги окачат на лост. ¹³ Тогава, като очистят пепелта от олтара, ще разпрострат на него морав плат, ¹⁴ и ще положат на него всичките му прибори, с които си служат около него, - въгленниците, вилиците, лопатите и легените, всичките прибори на олтара, - и ще разпрострат върху него покрив от язовски кожи и ще проврат върлините му. ¹⁵ И като свършат Аарон и синовете му с покриването на светите вещи и всичките свети прибори, когато трябва да се дига станът, тогава да пристъпват каатците; за да ги носят: но да се не докосват до светите неща, за да не умрат. Тия неща от шатъра за срещане ще носят каатците. ¹⁶ И Елеазар, син на свещеника Аарона, ще има надзор над маслото за осветлението, благоухания темян, постоянния хлебен принос и мирото за помазване, - надзор над цялата скиния и над всичките неща, които са в нея, - над светилището и принадлежностите му. ¹⁷ Господ говори още на Моисея и Аарона, казвайки: ¹⁸ Да не изтребите измежду левитите племето на семействата на Каатовците; ¹⁹ но, за да останат живи и да не умрат, когато пристъпват при пресветите неща, правете им така: Аарон и синовете му да влизат и да ги поставят всекиго на службата му и на товара му; ²⁰ но те да не влизат да видят светите неща ни за минутка, за да не умрат. ²¹ Господ говори на Моисея, казвайки: ²² Така също преброй гирсонците по бащините им домове, по семействата им; ²³ от тридесет години и нагоре до петдесет години да ги преброиш, всички, които влизат в отряда, за да вършат службата на шатъра за срещане. ²⁴ Ето службата на семействата на гирсонците при слугуването им и при носенето им *на товари*: ²⁵ ще носят завесите на скинията и шатъ-

ра за срещане, покрива му, покрива от язовски
кожи, който е отгоре му, и закривката на входа
26 на шатъра за срещане, ²⁶ и дворните завеси, за-
кривката на вратата при входа на двора, който
е около скинията и олтара, възжата им, всички-
те прибори за службата им и каквото е потреб-
27 но за тия неща; така те ще слугуват. ²⁷ Всичко-
то служене на Гирсоновците, относно всичкото
им *носене на* товари и всичкото им слугуване,
ще бъде според повелението на Аарона и на си-
новете му; и вие ще им определяте всяко нещо,
28 което те са длъжни да носят. ²⁸ Това е служба-
та на семействата на Гирсоновците в шатъра
за срещане; и заръчаното на тях ще бъде под
надзора на Итамара, син на свещеника Аарона.
29 ²⁹ Ще преброиш и мерарийците по семействата
30 им, по бащините им домове; ³⁰ от тридесет го-
дини и нагоре до петдесет години ще ги пребро-
иш, всички, които влизат в отреда, за да вършат
31 службата на шатъра за срещане. ³¹ И ето неща-
та, които са длъжни да носят през всичкото си
слугуване в шатъра за срещане: дъските на ски-
нията, лостовите й, стълбовете й, подложките
32 й ³² и стълбовете на околния двор, подложките
им, колчетата им, възжата им, заедно с всичките
им прибори и всичко що им принадлежи; и да
определяте по име вещите, които те са длъж-
ни да носят. ³³ Това е службата на семейства-
та на мерарийците във всичкото им слугуване
33 в шатъра за срещане, под надзора на Итамара,
син на свещеника Аарона. ³⁴ И тъй, Моисей и
34 Аарон и първенците на обществото преброи-
ха Каатовците по семействата им и по бащи-
ните им домове, ³⁵ от тридесет години и наго-
ре до петдесет години, всички, които влизаха
в отреда, за да вършат службата на шатъра за
36 срещане; ³⁶ и преброените от тях по семейства-
та им бяха две хиляди седемстотин и петдесет
37 души. ³⁷ Тия са преброените от семействата на
Каатовците, всички, които слугуваха в шатъра
за срещане, които Моисей и Аарон преброиха,
38 според както Господ заповяда чрез Моисея. ³⁸ А
преброените от гирсонците по семействата си и
39 по бащините си домове, ³⁹ от тридесет години и
нагоре до петдесет години, всички, които вли-
заха в отреда, за да вършат службата на шатъра
40 за срещане, ⁴⁰ преброените от тях по семейства-
та им, по бащините им домове, бяха две хиля-
41 ди шестстотин и тридесет души. ⁴¹ Тия са пре-
броените от семействата на гирсонците, всич-
ки, които слугуваха в шатъра за срещане, ко-
ито Моисей и Аарон преброиха по Господно-
42 то повеление. ⁴² А преброените от семейството
на мерарийците по семействата им, по бащини-
43 те им домове, ⁴³ от тридесет години и нагоре до

петдесет години, всички, които влизаха в отре-
да да слугуват в шатъра за срещане, ⁴⁴ преброе- 44
ните от тях по семействата им бяха три хиляди
и двеста души. ⁴⁵ Тия са преброените от семей- 45
ствата на мерарийците, които Моисей и Аарон
преброиха, според както Господ заповяда чрез
Моисея. ⁴⁶ Всички, които бяха преброени от ле- 46
витите, които Моисей и Аарон и Израилевите
първенци преброиха, по семействата им и по
бащините им домове, ⁴⁷ от тридесет години и 47
нагоре до петдесет години, всички, които вли-
заха в шатъра за срещане да слугуват и да носят
товари, ⁴⁸ ония от тях, които бяха преброени, 48
бяха осем хиляди петстотин и осемдесет души.
⁴⁹ Преброиха се, според както Господ заповяда 49
чрез Моисея, всеки според службата си и спо-
ред товара си. Така се преброиха от него, спо-
ред както Господ заповяда на Моисея.

¹ И Господ говори на Моисея, казвайки: ² За- 5, 2
повядай на израилтяните да извеждат въвн от
стана всеки, който е прокажен, и всеки, който
има течение, и всеки, който е нечист от мърт-
вец. ³ Както от мъжки, така и от женски пол 3
изваждайте ги; въвн из стана ги извеждайте, за
да не мърсят становеите си, всред които Аз оби-
тавам. ⁴ И израилтяните сториха така, и из- 4
ведоха ги въвн от стана; както рече Господ на
Моисея, така сториха израилтяните. ⁵ Господ 5
говори още на Моисея, казвайки: ⁶ Кажете на из- 6
раилтяните: Когато мъж или жена, като човек,
направи какъв да е грях, и стори престъпле-
ние против Господа, и тоя човек стане виновен,
⁷ тогава да изповяда греха, който е сторил, и да 7
повърне онова, за което е виновен и, като при-
тури на него една пета част, да го даде на онзи,
пред когото се е провинил. ⁸ Но ако човекът ня- 8
ма сродник, комуто да повърне онова, за което
се е провинил, тогава това, което поради винов-
ността трябва да се повърне на Господа, нека
бъде на свещеника, заедно с овена на умило-
стивението, с който ще направи умилоствение
за него. ⁹ Всеки възвишаем принос от всички- 9
те осветени неща на израилтяните, който до-
насят на свещеника, нека бъде негов. ¹⁰ Него- 10
ви да бъдат и посветените неща от всеки човек;
всичко, каквото дава някой на свещеника, нека
бъде негово. ¹¹ Господ говори още на Моисея, 11
казвайки: ¹² Говори на израилтяните, казвайки 12
им: Ако жената на някого прегреша и направи
престъпление против него, ¹³ като лежи някой 13
с нея и излее семе, и това се укрие от очите на
мъжа й, и тя се оскверни тайно, без да има сви-
детел против нея, и без да бъде хваната *в дело-*
то, ¹⁴ и дойде на него дух на ревливост и рев- 14
нува жена си, а тя е осквернена, или му дойде

дух на ревливост и ревнува жена си, а тя не е
 15 осквернена, ¹⁵ тогава тоя човек да доведе жена
 си при свещеника и да донесе приноса ѝ за нея,
 една десета от ефа ечемичено брашно; но с дър-
 вено масло да го не полее, нито да тури върху
 него ливан, защото е принос за ревливост, при-
 нос за спомен, който напомня за беззаконие.
 16 ¹⁶ Тогава свещеникът да я приведе и да я поста-
 17 ви пред Господа. ¹⁷ После свещеникът да вземе
 света вода в пръстен съд; и свещеникът да взе-
 18 я тури във водата. ¹⁸ И свещеникът, като поста-
 ви жената пред Господа, да открие главата на
 жената и да тури в ръцете ѝ приноса за спомен,
 приноса за ревливост; и свещеникът да има в
 19 ръката си горчивата вода, която докарва прок-
 летия. ¹⁹ И свещеникът да я закълне, като рече
 на жената: Ако не е легнал някой с тебе и ти не
 си се отклонила в нечистота, като си под *зако-*
 20 *на на мъжа си*, бъди неповредена от тая горчива
 вода, която докарва проклетия; ²⁰ но ако си пре-
 грешила, като си под *закона на мъжа си*, и си се
 осквернила и, ако е лежал с тебе някой освен
 21 мъжа ти, ²¹ (тогава свещеникът да закълне же-
 ната с клетва на проклетия, и свещеникът да ре-
 че на жената:) Господ да те постави за прокли-
 нане и клетва в народа ти, като направи Гос-
 под да изсъхне бедрото ти и да се надуе коремът
 22 ти; ²² и да влезе тая вода, която докарва прокле-
 тия, във вътрешностите ти, и да надуе корема
 ти и да изсуши бедрото ти; и жената нека ре-
 23 че: Амин, амин. ²³ После свещеникът да напише
 тия клетви на книга и да ги заличи с горчивата
 24 вода; ²⁴ и да даде на жената да изпие горчивата
 вода, която докарва проклетия; и като влезе в
 нея водата, която докарва проклетия, *да стане*
 25 горчива. ²⁵ Тогава свещеникът да вземе от ръ-
 ката на жената приноса на ревливостта, да по-
 движи тоя принос пред Господа и да го принесе
 26 на олтара; ²⁶ и свещеникът да вземе една шепя
 от приноса за спомен, да го изгори на олтара
 и след това да даде на жената да изпие водата.
 27 ²⁷ А когато я напои с водата, тогаз, ако е осквер-
 нена и е направила престъпление против мъжа
 си, водата, която докарва проклетия, като вле-
 зе в нея *ще стане* горчива и ще надуе корема
 ѝ, и бедрото ѝ ще изсъхне; и тая жена ще бъде
 28 за проклинане в народа си. ²⁸ Но ако жената не
 е осквернена и е чиста, тогава ще остане непо-
 29 вредена и ще зачнува, ²⁹ Това е законът за рев-
 нивостта, когато някоя жена, като е под *закона*
 30 *на мъжа си*, се оскверни, ³⁰ или когато дойде дух
 на ревливост върху някой мъж и ревнува жена
 си, тогава нека постави жената пред Господа, и
 свещеникът нека постъпи с нея във всичко спо-

ред тоя закон. ³¹ Така мъжът ще бъде чист от 31
 беззаконие, а жената ще носи беззаконието си.
¹ Господ говори още на Моисея, казвайки: **6**
 2 Говори на израилтяните, казвайки им: Когато
 мъж или жена направи изричен обрек на назирейство,
 за да посвети себе си Господу, ³ тога- 3
 ва да се отказва от вино и от спиртни питиета,
 да не пие оцет от вино или оцет от спиртни пи-
 тиета, нито да пие какво да е питие направено
 от грозде, нито да яде прясно или сухо грозде.
 4 През всичкото време на назирейството си да 4
 не яде нищо, което се прави от лозе, от зърното
 до ципата. ⁵ През всичкото време на назирей- 5
 ския си обрек да не тури бръснач на главата си;
 догдето се изпълни времето, което е обрекъл
 Господу, ще бъде свет, и нека остави да растат
 космите на главата му. ⁶ През всичкото време 6
 на обрека си, че ще бъде назирей Господу, да
 не се приближи при мъртвец; ⁷ да се не осквер- 7
 ни, заради баща си или майка си, брата си или
 сестра си, когато умрат; понеже назирейският
 обрек на Бога му е на главата му. ⁸ През всич- 8
 кото време на назирейството си той е свет Гос-
 поду. ⁹ И ако някой умре ненадейно при него, 9
 и главата на назирейството му се оскверни, то-
 гава, в деня на очишението си, той да обръсне
 главата си; на седмия ден да я обръсне. ¹⁰ А на 10
 осмия ден да донесе две гургулици или две гъл-
 бълчета при свещеника при входа на шатъра
 за срещане; ¹¹ и свещеникът да принесе едно- 11
 то в принос за грях, а другото за всеизгаряне;
 и да направи умилоствение за него, понеже е
 съгрешил поради мъртвеца, и в същия ден да
 освети главата му. ¹² След това *изново* да посве- 12
 ти Господу дните на назирейството си и да до-
 несе едногодишно агне в принос за престъпле-
 ние; а по-предишните дни няма да се считат,
 защото се е осквернило назирейството му. ¹³ И 13
 ето законът за назирея, когато се изпълни вре-
 мето на назирейството му: да се приведе при
 входа на шатъра за срещане; ¹⁴ и той да прине- 14
 се в принос за себе си Господу едно мъжко ед-
 ногодишно агне без недостатък за всеизгаряне,
 едно женско едногодишно агне без недостатък
 в принос за грях, един овен без недостатък за
 примирителен принос, ¹⁵ кош с безквасни пити 15
 от чисто брашно, смесени с дървено масло, без-
 квасни кори, намазани с масло и хлебния им
 принос с възлиянията им. ¹⁶ И свещеникът да 16
 ги представи пред Господа, и да принесе прино-
 са му за грях и всеизгарянето му; ¹⁷ и да принесе 17
 овена за примирителна жертва Господу, с коша
 на безквасните хлябове; свещеникът да прине-
 се още хлебния принос с възлиянието му. ¹⁸ И 18
 назиреят да обръсне главата на назирейството

си при входа на шатъра за срещане и да вземе космите на посветената си глава и да ги тури на огъня, който е под примирителната жертва.

19 ¹⁹ И свещеникът да вземе сварената плешка на овена, една безквасна пита от коша и една безквасна кора и да ги тури на ръцете на назирея след като обръсне той *главата* на назирейството си; ²⁰ и свещеникът да ги подвижи за движим принос пред Господа; това, заедно с гърдите на движимия принос и с бедрото на възвишаемия принос, е свето на свещеника; и след това назиреят може да пие вино. ²¹ Това е законът за назирея, който е направил обрек и за приноса му Господу поради назирейството му, освен оно ва, което му дава ръка; съгласно с обрека, който е направил, така да постъпва според закона за назирейството си. ²² Господ говори още на Моисея, казвайки: ²³ Говори на Аарона и на синовете му, казвайки: Така да благославяте израилтяните, като им говорите: ²⁴ Господ да те благослови и да те опази! ²⁵ Господ да осияе с лицето Си над тебе и да ти покаже милост! ²⁶ Господ да издигне лицето Си над тебе и да ти даде мир!

27 ²⁷ Така да възлагат Името Ми върху израилтяните; и аз ще ги благославям.

7 ¹ И когато Моисей свърши поставянето на скинията и помаза и освети я с всичките ѝ принадлежности, и олтара с всичките му прибори, и ги помаза и ги освети, ² тогава Израилевите първенци, началниците на бащините им домове, които бяха първенци на племената и поставени главни надзиратели при преброяването, донесоха принос; ³ и представиха приносите си пред Господа, шест покрити коли и дванайсет вола, по една кола от двама първенци, и по един вол от всекиго, и представиха ги пред скинията. ⁴ Тогава Господ говори на Моисея, казвайки: ⁵ Приеми тия неща от тях, и нека служат за вършенето работата на шатъра за срещане; и дай ги на левитите, на всекиго според работата му. ⁶ И тъй, Моисей взе колите и воловете и ги даде на левитите; ⁷ двете коли и четирите вола даде на гирсонците, според работата им; ⁸ и четирите коли и осемте вола даде на мерарийските синове, според работата им, под надзора на Итамара, син на свещеника Аарона. ⁹ А на каатците не даде; защото тяхната работа в светилището беше да носят на рамена. ¹⁰ И в деня, когато олтарът биде помазан, първенците принесоха за освещаването му; и първенците принесоха приносите си пред олтара. ¹¹ И Господ рече на Моисея: Нека принасят приносите си за освещаването на олтара по един първенец на ден. ¹² И тоя, който принесе приноса си на първия ден, беше Наасон, Аминадавовият син, от Юдо-

вото племе; ¹³ и приносът му беше едно сребърно блюдо тежко сто и тридесет *сикли*; един сребърен леген от седемдесет сикли, според сикъла на светилището; и двете пълни с чисто брашно, смесено с дървено масло, за хлебния принос; ¹⁴ един златен темянник от десет *сикли*, пълнен с темян; ¹⁵ един юнец, един овен, едно ¹⁵ едногодишно агне за всеизгаряне; ¹⁶ един козел ¹⁶ в принос за грях; ¹⁷ и за примирителна жертва ¹⁷ два вола, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Наасона, Аминадавовият син. ¹⁸ На втория ден принесе ¹⁸ Натанаил, Суаровият син, първенецът на Исхаровото племе; ¹⁹ и за приноса си принесе едно ¹⁹ сребърно блюдо тежко сто и тридесет *сикли*; един сребърен леген от седемдесет сикли, според сикъла на светилището; и двете пълни с чисто брашно, смесено с дървено масло за хлебния принос; ²⁰ един златен темянник от десет *сикли*, пълнен с темян; ²¹ един юнец, един овен, едно ²¹ едногодишно агне за всеизгаряне; ²² един козел ²² в принос за грях; ²³ и за примирителна жертва ²³ два вола, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Натанаила, Суаровият син. ²⁴ На третия ден *принесе* първенецът на завулонците, Елиав, Хелоновият син. ²⁵ Приносът му беше едно сребърно блюдо ²⁵ тежко сто и тридесет *сикли*; един сребърен леген от седемдесет сикли, според сикъла на светилището; и двете пълни с чисто брашно, смесено с дървено масло за хлебния принос; ²⁶ един ²⁶ златен темянник от десет *сикли*, пълнен с темян; ²⁷ един юнец, един овен, едно ²⁷ едногодишно агне за всеизгаряне; ²⁸ един козел в принос за грях; ²⁸ ²⁹ и за примирителна жертва два вола, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Елиава, Хелоновият син. ³⁰ На четвъртия ден *принесе* Елисур, Седиуровият син, първенецът на рувимците. ³¹ Приносът му беше едно сребърно блюдо тежко сто и ³¹ тридесет *сикли*; един сребърен леген от седемдесет сикли, според сикъла на светилището; и двете пълни с чисто брашно, смесено с дървено ³² масло за хлебния принос; ³² един златен темянник от десет *сикли*, пълнен с темян; ³³ един юнец, ³³ един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне; ³⁴ един козел в принос за грях; ³⁵ и за примирителна жертва два вола, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Елисура, Седиуровият син. ³⁶ На петия ³⁶ ден *принесе* първенецът на симоонците, Селумиил, Сурисадаевият син. ³⁷ Приносът му беше ³⁷ едно сребърно блюдо тежко сто и тридесет *сикли*; един сребърен леген от седемдесет сикли, според сикъла на светилището; и двете пълни

с чисто брашно, смесено; с дървено масло, за
38 хлебен принос ³⁸ един златен темянник от десет
39 *сикли*, пълнен с темян; ³⁹ един юнец, един овен,
40 едно едногодишно агне за всеизгаряне; ⁴⁰ един
41 козел в принос за грях; ⁴¹ и за примирителна
жертва два вола, пет овена, пет козела и пет ед-
ногодишни агнета. Това беше приносът на Се-
42 лумиила, Сурисадаевият син. ⁴² На шестия ден
принесе първенецът на гадците, Елиасаф, Де-
43 уиловият син. ⁴³ Приносът му беше едно сребъ-
рно блюдо тежко сто и тридесет *сикли*; един
сребърен леген от седемдесет *сикли*, според си-
къла на светилището; и двете пълни с чисто
брашно, смесено с дървено масло, за хлебен
44 принос; ⁴⁴ един златен темянник от десет *сик-*
45 *ли*, пълнен с темян; ⁴⁵ един юнец, един овен, едно
46 едногодишно агне за всеизгаряне; ⁴⁶ един козел
47 в принос за грях; ⁴⁷ и за примирителна жерт-
ва два вола, пет овена, пет козела и пет едно-
годишни агнета. Това беше приносът на Елиа-
48 сафа, Деуиловият син. ⁴⁸ На седмия ден *принесе*
първенецът на ефремците, Елисама, Амиудо-
49 вият син. ⁴⁹ Приносът му беше едно сребърно
блюдо тежко сто и тридесет *сикли*; един сребъ-
рен леген от седемдесет *сикли*, според сикъла
на светилището; и двете пълни с чисто браш-
но, смесено с дървено масло, за хлебен принос;
50 ⁵⁰ един златен темянник от десет *сикли*, пълнен
51 с темян; ⁵¹ един юнец, един овен, едно едного-
52 дишно агне за всеизгаряне; ⁵² един козел в при-
53 нос за грях; ⁵³ и за примирителна жертва два во-
ла, пет овена, пет козела и пет едногодишни аг-
нета. Това беше приносът на Елисама, Амиудо-
54 вият син. ⁵⁴ На осмия ден *принесе* първенецът
на манасийците, Гамалиил, Федасуровият син.
55 ⁵⁵ Приносът му беше едно сребърно блюдо теж-
ко сто и тридесет *сикли*; един сребърен леген от
седемдесет *сикли*, според сикъла на светилище-
то; и двете пълни с чисто брашно, смесено с дъ-
56 рвено масло, за хлебен принос; ⁵⁶ един златен
57 темянник от десет *сикли*, пълнен с темян; ⁵⁷ един
юнец, един овен, едно едногодишно агне за все-
58 изгаряне; ⁵⁸ един козел в принос за грях; ⁵⁹ и
за примирителна жертва два вола, пет овена,
пет козела и пет едногодишни агнета. Това бе-
ше приносът на Гамалиила, Федасуровият син.
60 ⁶⁰ На деветия ден *принесе* първенецът на вениа-
61 минците, Авидан, Гедеониевият син. ⁶¹ Прино-
сът му беше едно сребърно блюдо тежко сто и
тридесет *сикли*; един сребърен леген от седем-
десет *сикли*, според сикъла на светилището; и
двете пълни с чисто брашно, смесено с дървено
62 масло за хлебен принос; ⁶² един златен темян-
63 ник от десет *сикли*, пълнен с темян; ⁶³ един юнец,
един овен, едно едногодишно агне за всеизга-
ряне; ⁶⁴ един козел в принос за грях; ⁶⁵ и за при- 64, 65
мирителна жертва два вола, пет овена, пет ко-
зела и пет едногодишни агнета. Това беше при-
носът на Авидана, Гедеониевият син. ⁶⁶ На де- 66
сетия ден *принесе* първенецът на данците, Ахи-
езер, Амисадаевият син. ⁶⁷ Приносът му беше 67
едно сребърно блюдо тежко сто и тридесет *сик-*
ли; един сребърен леген от седемдесет *сикли*,
според сикъла на светилището; и двете пълни с
чисто брашно, смесено с дървено масло, за хле-
бен принос; ⁶⁸ един златен темянник от десет 68
сикли, пълнен с темян; ⁶⁹ един юнец, един овен, 69
едно едногодишно агне за всеизгаряне; ⁷⁰ един 70
козел в принос за грях; ⁷¹ и за примирителна 71
жертва два вола, пет овена, пет козела и пет
едногодишни агнета. Това беше приносът на
Ахиезера, Амисадаевият син. ⁷² На единадесе- 72
тия ден *принесе* първенецът на асирците, Фа-
геил, Охрановият син. ⁷³ Приносът му беше ед- 73
но сребърно блюдо тежко сто и тридесет *сикли*;
един сребърен леген от седемдесет *сикли*, спо-
ред сикъла на светилището; и двете пълни с чи-
сто брашно, смесено с дървено масло, за хлебен
принос; ⁷⁴ един златен темянник от десет *сик-* 74
ли, пълнен с темян; ⁷⁵ един юнец, един овен, едно 75
едногодишно агне за всеизгаряне; ⁷⁶ един козел 76
в принос за грях; ⁷⁷ и за примирителна жертва 77
два вола, пет овена, пет козела и пет едного-
дишни агнета. Това беше приносът на Фагеила,
Охрановият син. ⁷⁸ На дванадесетия ден *прине-* 78
се първенецът на нефталимците, Ахирей, Ена-
новият син. ⁷⁹ Приносът му беше едно сребърно 79
блюдо тежко сто и тридесет *сикли*; един сребъ-
рен леген от седемдесет *сикли*, според сикъла
на светилището; и двете пълни с чисто браш-
но, смесено с дървено масло, за хлебен принос;
⁸⁰ един златен темянник от десет *сикли*, пълнен 80
с темян; ⁸¹ един юнец, един овен, едно едного- 81
дишно агне за всеизгаряне; ⁸² един козел в при- 82
нос за грях; ⁸³ и за примирителна жертва два во- 83
ла, пет овена, пет козела и пет едногодишни аг-
нета. Това беше приносът на Ахирея, Енанови-
ят син. ⁸⁴ Тия бяха приносите от Израилевите 84
първенци за освещаването на олтара в деня, ко-
гато биде помазан: дванадесет сребърни блюда,
дванадесет сребърни легена и дванадесет злат-
ни темянника; ⁸⁵ всяко сребърно блюдо беше от 85
сто и тридесет *сикли*, и всеки леген седемдесет
сикли; всичкото сребро на съдовете беше две
хиляди и четиристотин *сикли*, според сикъла
на светилището; ⁸⁶ дванадесет златни темянни- 86
ка пълни с темян; (всеки темянник беше от де-
сет *сикли*, според сикъла на светилището; всич-
кото злато на темянниците беше сто и двадесет
сикли); ⁸⁷ всичкият добитък за всеизгаряне бе- 87

ше дванадесет юнеца, дванадесет овена, дванадесет едногодишни агнета, заедно с хлебния им принос, и дванадесет козела в принос за грях; ⁸⁸ и всичкият добитък за примирителна жертва беше двадесет и четири юнеца, шестдесет овена, шестдесет козела и шестдесет едногодишни агнета. Така стана осветяването на олтара, след като биде помазан. ⁸⁹ И когато влезе Моисей в шатъра за срещане, за да говори с *Бога*, тогава чу гласа; който му говореше отгоре на умилостивилището, което беше върху ковчеза за *плочите* на свидетелството между двата херувима; и говореше му.

8 ¹ И Господ говори на Моисея, казвайки: ² Говори на Аарона, казвайки му: Когато палиш светилата, седемте светила да светят на предната страна на светилника. ³ И Аарон направи така; запали светилата на светилника *така щото да светят* на предната му страна, според както Господ заповяда на Моисея. ⁴ И ето каква беше направата на светилника: изкован от злато, от стъблото до цветята си беше изкован, според образа, който Господ показа на Моисея, така направи той светилника. ⁵ Господ говори още на Моисея, казвайки: ⁶ Вземи левитите измежду израилтяните, и ги очисти. ⁷ И така да им направиш за очистването им: поръси ги с очистителна вода, и нека обръснат цялото си тяло, и изперат дрехите си, и се очистят. ⁸ После да вземат един юнец заедно с хлебния му принос от чисто брашно смесено с дървено масло; а ти да вземеш друг юнец в принос за грях. ⁹ И да приведеш левитите пред шатъра за срещане, и да събереш цялото общество израилтяни; ¹⁰ и когато приведеш левитите пред Господа, нека израилтяните положат ръцете си на левитите; ¹¹ и Аарон да принесе левитите пред Господа, като принос от страна на израилтяните, за да вършат те Господната служба. ¹² И като положат левитите ръцете си на главите на юниците, ти да принесеш единия в принос за грях, а другия за всеизгаряне Господу, за да направиш умилостивение за левитите. ¹³ И да поставиш левитите пред Аарона и пред синовете му, и да ги принесеш като принос Господу. ¹⁴ Така да отделиш левитите измежду израилтяните; и левитите ще бъдат Мои. ¹⁵ А след това левитите да влязат, за да слугуват в шатъра за срещане, когато си ги очистил и си ги принесъл като принос. ¹⁶ Понеже те Ми са всецяло дадени измежду израилтяните; вместо всичките първородни от израилтяните, всички, които отварят утроба, съм ги взел за Себе Си. ¹⁷ Защото всичките първородни измежду израилтяните са Мои, и човек и животно; в деня, когато поразих всич-

ките първородни в Египетската земя, осветих ги за Себе Си. ¹⁸ А левитите взех вместо всичките първородни измежду израилтяните. ¹⁹ Левитите нарочно дадох на Аарона и на синовете му измежду израилтяните, за да вършат служенето на израилтяните в шатъра за срещане, и да правят умилостивение за израилтяните, за да се не появи язва между израилтяните, когато израилтяните се приближават при светилището. ²⁰ Тогава Моисей и Аарон и цялото общество израилтяни постъпиха с левитите напълно, както Господ заповяда на Моисея за левитите; така им сториха израилтяните. ²¹ И тъй, левитите се очистиха от греховете си, и изпраха дрехите си; и Аарон ги принесе като принос пред Господа, и Аарон направи за тях умилостивение, за да ги очисти. ²² И след това левитите влязоха в шатъра за срещане, за да вършат службата си пред Аарона и пред синовете му; според както Господ заповяда на Моисея за левитите, така им сториха. ²³ Господ говори още на Моисея, казвайки: ²⁴ Ето определеното за левитите: от двадесет и пет години и нагоре да влизат в отряда, за да вършат слугуването в шатъра за срещане; ²⁵ а от петдесет години да престават да вършат слугуване и да не слугуват вече, ²⁶ но да помагат на братята си в шатъра за срещане, да пазят заръчаното; а слугуване да не вършат. Така да постъпваш с левитите, колкото за дадените им заръчвания.

9 ¹ И в първия месец на втората година, откак излязоха из Египетската земя, Господ говори още на Моисея в Синайската пустиня, казвайки: ² Нека направят израилтяните пасхата на определеното й време. ³ На четиринадесетия ден от тоя месец привечер да я направите, на определеното й време; според всичките закони за нея и според всичките наредби за нея да я направите. ⁴ И тъй, Моисей каза на израилтяните да направят пасхата. ⁵ Направиха пасхата на четиринадесетия ден от първия месец привечер, в Синайската пустиня; напълно според както Господ заповяда на Моисея, така направиха израилтяните. ⁶ А имаше някои, които бяха нечисти, поради мъртво човешко тяло, та не можах да направят пасхата в оня ден; и в същия ден те дойдоха пред Моисея и пред Аарона, ⁷ и тия мъже му рекоха: Ние сме нечисти, поради мъртво човешко тяло, защо да ни спират да не принесем между израилтяните Господния принос на времето му? ⁸ А Моисей им рече: Постоите, за да чуя какво ще заповяда Господ за вас. ⁹ И Господ говори на Моисея, казвайки: ¹⁰ Говори на израилтяните, казвайки: Ако някой човек от вас или от потомците

ви бъде нечист, поради мъртво тяло, или е далеч на път, нека и той направи пасхата Господу; ¹¹ нека я направят на четиринадесетия ден от втория месец привечер, и нека я ядат с безквасни хлябове и горчиви треви; ¹² да не оставят от нея до утрото, нито да трошат кост от нея; да я направят, според всичките повеления за пасхата. ¹³ А който е чист, и не е на път, ако пренебрегне да направи пасхата, той човек ще бъде изтребен измежду людете си; понеже не е принесъл Господния принос на времето му, той човек ще носи греха си. ¹⁴ И ако някой чужденец, който е пришелец между вас, желае да направи пасхата Господу, нека я направи, според повеленията за пасхата и според наредбата за нея; един закон ще имате и за чужденеца и за туземеца. ¹⁵ И в деня, когато се постави скинията, облакът покри скинията, шатъра за *плочите* на свидетелството; и от вечер до заран над скинията имаше като огнено явление. ¹⁶ Така ставаше всякога: облакът я покриваше, и нощем имаше огнено явление. ¹⁷ И когато се дигаше облакът от шатъра, тогава, след това, израилтяните тръгваха; и гдето заставаха облакът, там израилтяните разполагаха стан. ¹⁸ По Господно повеление тръгваха израилтяните, и по Господно повеление разполагаха стан; до тогаз, до когато облакът стоеше над скинията, те си оставаха в стана. ¹⁹ И когато облакът стоеше над скинията много дни, тогава израилтяните пазеха Господното заръчване и не тръгваха; ²⁰ а понякога облакът стоеше над скинията малко дни; но пак по Господно повеление оставаха разположени в стана, и по Господно повеление тръгваха. ²¹ И понякога облакът стоеше *само* от вечер до заран; но пак на заранта, когато се дигаше облакът, тогава и те тръгваха; когато се дигаше облакът, било денем или нощем, тогава и те тръгваха; ²² Ако облакът продължаваше да стои над скинията два дена, или един месец, или една година, то и израилтяните оставаха в стана си и не тръгваха; а когато той се дигаше, те тръгваха. ²³ Според Господно повеление разполагаха стан, и според Господно повеление тръгваха; те пазеха заръчаното от Бога, както заповядваше Господ чрез Моисея.

10 ¹ И Господ говори на Моисея, казвайки: ² Направи си две сребърни тръби; изковани да ги направиш; и да ти служат за свикване на обществото и за дигане на станове. ³ Когато засвирят с тях, нека се събере цялото общество с тебе до входа на шатъра за срещане. ⁴ Ако засвирят само с едната *тръба*, тогава да се събират при тебе първенците, Израилевите хиляденици. ⁵ А когато засвирите тревога, тогава да

се дигат станове, които са разположени към изток; ⁶ и когато засвирите тревога втори път, ⁶ тогава да се дигат станове, които са разположени към юг. Да свирят тревога, за да се дигат. ⁷ А когато има да се събере събранието, да свирите, обаче, без да засвирите тревога. ⁸ И тръбачите да бъдат свещениците, Аароновите синове; това ще ви бъде вечен закон в поколенията ви. ⁹ И когато излезете на война в земята си против неприятеля, който би ви притеснил, тогава да засвирите тревога; и ще бъдете спомнени пред Господа вашия Бог, и ще бъдете избавени от неприятелите си. ¹⁰ И на увеселителните си дни, и на празниците си, и на нолунцията си да свирите с тръбите над всеизгарянията си и над примирителните си жертви; и това ще ви бъде за спомен пред вашия Бог. Аз съм Йеова вашият Бог. ¹¹ Във втората година, на двадесетия ден от втория месец, облакът се издигна от скинията за *плочите* на свидетелството. ¹² И израилтяните се дигнаха от Синайската пустиня според *реда на* пътуването си; и облакът застана във Фаранската пустиня. ¹³ Дигнаха се първи път, според както Господ заповяда чрез Моисея. ¹⁴ Първо се дигна знамето на стана на юдейците според устроените им множества; и над множеството му беше Наасон Аминадавовият син. ¹⁵ Над множеството на племето на исахарците беше Натанаил Суаровият син. ¹⁶ А над множеството на племето на завулонците беше Елиав Хелоновият син. ¹⁷ Тогава, като се сне скинията, дигнаха се гирсонците и мерарийците, които носеха скинията. ¹⁸ После се дигна знамето на Рувимовия стан, според устроените им множества; и над множеството му беше Елисур Седиуровият син. ¹⁹ Над множеството на племето на симеонците беше Селумиил Сурисадаевият син. ²⁰ А над множеството на племето на гадците беше Елиасаф Деуиловият син. ²¹ Тогава се дигнаха Каатовците, които носеха светилището, до пристигането на които скинията се поставяше. ²² После се дигна знамето на стана на ефремците според устроените им множества; и над множеството му беше Елисама Амиудовият син. ²³ Над множеството на племето на манасийците беше Гамалиил Федасуровият син. ²⁴ А над множеството на племето на вениаминците беше Авидан Гедеониевият син. ²⁵ После се дигна знамето на стана на данците, последни от всички станове, според устроените им множества; и над множеството му беше Ахизер Амисадаевият син. ²⁶ Над множеството на племето на асирците беше Фагеил Охрановият син. ²⁷ А над множеството на племето на нефталимци-

28 те беше Ахирей Енановият син. ²⁸Така ставаше пътуването на израилтяните според устройството им множества, когато се дигаха. ²⁹В това време Моисей каза на Овава, син на мадиамеца Рагуил, Моисеевия тъст: Ние отиваме на онова място, на което рече Господ: Ще ви го дам. Ела заедно с нас, и ще ти сторим добро; защото Господ е обещал^о добро на Израиля. ³⁰Но той му рече: Няма да дойда, но ще отида в своята си земя и при рода си. ³¹А Моисей каза: Не ни оставяй, моля, понеже ти знаеш где трябва да разполагаме стан в пустинята, и ще бъдеш око за нас. ³²И ако дойдеш с нас, то доброто, което Господ ще направи на нас, същото добро ще направим и ние на тебе. ³³И тъй, пропътуваха тридневен път от Господната планина; и ковчегът на Господния завет се движеше пред тях тридневен път, за да им търси място за почивка. ³⁴И Господният облак беше над тях деном, когато тръгнаха от стана. ³⁵И когато ковчегът се дигаше на път, Моисей казваше: Стани Господи, и да се разпръснат враговете Ти, и да побягнат от пред Тебе ония, които Те мразят. ³⁶А когато се спираше, той казваше: Върни се Господи, при десетките хиляди на Израилевите хиляди.

11 ¹И хората зле роптаеха в ушите на Господа; и Господ чу, и гневът Му пламна; и огън от Господа се запали между тях та пояждаше *неколцина* в края на стана. ²Тогава хората извикаха към Моисея; и Моисей се помоли Господу, и огънят престана. ³И нарече се онова място Тавера^о, защото огън от Господа гореше между тях. ⁴И разноплеменното множество, което беше между тях, показва голямо лакомство; също и израилтяните пак плакаха и рекоха: Кой ще ни даде месо да ядем? ⁵Ние помним рибата, която ядохме даром в Египет, краставиците, дините, праза и червения и чесновия лук; ⁶а сега душата ни е изсъхнала; нищо няма; няма на какво да гледаме освен тая манна. ⁷(А манната приличаше на кориандрово семе и беше на вид като бделий. ⁸И хората се пръскаха наоколо та я събираха, мелеха я в мелници, или я чукаха в кутли, и варяха я в гърнета, и правеха пити от нея; а вкусът ѝ беше като вкус на пити пръжени в масло. ⁹Когато падаше росата в стана нощем, падаше с нея и манна). ¹⁰И Моисей чу как хората плачеха в семействата си, всеки при входа на шатъра си; и Господният гняв пламна силно; стана мъчно и на Моисея. ¹¹Моисей рече на Господа: Защо си оскърбил слугата Си? и защо не съм придобил Твоето благоволение, та си турил върху мене товара на всички тия лю-

де? ¹²Аз ли съм зачал всички тия люде? или аз съм ги родил, та ми казваш: Носи ги в лоното си, както гледач-баща носи бозайничето, до земята, за която Си се клел на бащите им? ¹³От где у мене месо да дам на всички тия люде? защото плачат пред мене и казват: Дай ни месо да ядем. ¹⁴Аз сам не мога да нося всички тия люде, защото са много тежки за мене. ¹⁵Ако постъпяш Ти така с мене, то убий ме още сега, моля, ако съм придобил Твоето благоволение, за да не видя злочестината си. ¹⁶Тогава Господ рече на Моисея: Събери ми седемдесет мъже измежду Израилевите старейшини, които познаваш, като старейшини на хората и техни надзиратели, и доведи ги при шатъра за срещане, за да застанат там с тебе. ¹⁷И аз като сляза ще говоря там с тебе; и ще взема от духа, който е на тебе, и ще го туря на тях; и те ще носят товара на хората заедно с тебе, за да не го носиш ти сам. ¹⁸И кажи на хората: Очистете се за утре, и ще ядете месо; защото плачехте в ушите на Господа и кавахте: Кой ще ни даде месо да ядем? защото добре ни беше в Египет. Затова Господ ще ви даде месо, и ще ядете. ¹⁹Няма да ядете един ден, ни два дена, ни пет дена, ни десет дена, ни двадесет дена, ²⁰но цял месец, догде ви излезе из ноздрите и ви омръзне; защото отхвърлихте Господа, Който е между вас, и плакахте пред Него, думайки: Защо излязохме из Египет? ²¹И Моисей рече: Хората, всред които съм, са шестстотин хиляди пешаци; и Ти рече: Ще им дам да ядат месо цял месец. ²²Да се изколят ли за тях овците и говедата, за да им бъдат достатъчни? или да им се съберат всичките морски риби, за да им бъдат достатъчни? ²³А Господ каза на Моисея: Скъсила ли се е Господната ръка? Сега ще видиш, ще се сбъдне ли с тебе думата Ми, или не. ²⁴И тъй, Моисей излезе та каза на хората Господните думи; и събра седемдесет мъже от старейшините на хората, и постави ги около шатъра. ²⁵Тогава Господ слезе в облака и говори с него, и като взе от духа, който беше на него, тури го на седемдесетте старейшини; и като застана на тях духът, пророкуваха, но не повториха. ²⁶Обаче двама *от* мъжете бяха останали в стана, името на единия от тях беше Елдад, а името на другия Модад, та и на тях застана духът; те бяха от записаните, но не бяха отишли до шатъра; и пророкуваха в стана. ²⁷И завтече се едно момче та извести на Моисея, казвайки; Елдад и Модад пророкуват в стана. ²⁸И Исус Навиевият син, слугата на Моисея, един от неговите избрани, проговори и рече: Господарю мой, Моисее, запрети

29 им. ²⁹ А Моисей му рече: Завиждаш ли за мене? Дано всичките Господни люде бъдат пророци, та да тури Господ Духа Си на тях! ³⁰ И Моисей отиде в стана, той и Израилевите старейшини. ³¹ Тогава излезе вятър от Господа и докара от морето пълпъдъци, и остави ги да слитат долу над стана, до един ден път от едната страна, и до един ден път от другата страна, около стана; а те *летяха* до два лакътя над повърхността на земята. ³² Тогава людето станаха та събираха пълпъдъците целия онзи ден и цялата нощ и целия следен ден; оня, който събра най-малко, събра десет кора; и те си ги простираха около стана. ³³ А като беше месото още в зъбите им, и не беше още сдъвкано, Господният гняв пламна против людето, и Господ порази людето с много голяма язва. ³⁴ И нарекоха това място Киврот-атаава°, защото там бяха погребани лакомите люде. ³⁵ А от Киврот-атаава людето се дигнаха за Асирот, и останаха в Асирот.

12 ¹ В това време Мариам и Аарон говориха против Моисея поради етиопянката, която бе взел за жена, (защото беше взел една етиопянка); и рекоха: ² Само чрез Моисея ли говори Господ? не говори ли и чрез нас? И Господ чу това. ³ А Моисей беше човек много кротък, повече от всичките човеци, които бяха на земята. ⁴ И веднага Господ рече на Моисея, на Аарона и на Мариам: Излезте вие трима към шатъра за срещане. И тъй, излязоха и тримата. ⁵ Тогава Господ слезе в облачен стълб, застана пред входа на шатъра и повика Аарона и Мариам, и те двамата излязоха. ⁶ И рече: Слушайте сега думите Ми. Ако има пророк между вас, аз Господ ще му стана познат чрез видение, на сън ще му говоря. ⁷ Но слугата Ми Моисей не е така *поставен*, той, който е верен в целия Ми дом; ⁸ с него аз ще говоря уста с уста, ясно, а не загадъчно; и той ще гледа Господния Образ. Как, прочее, не се убояхте вие да говорите против слугата Ми Моисея? ⁹ И гневът на Господа пламна против тях, и Той си отиде. ¹⁰ И като се оттегли облакът от шатъра, ето, Мариам беше прокажена, *бяла* като сняг; като погледна Аарон на Мариам, ето, тя беше прокажена. ¹¹ Тогава Аарон рече на Моисея: Моля ти се, господарю мой, не ни възлагай тоя грях, с който сторихме безумие и съгрешихме. ¹² Да не бъде тя като мъртво *дете*, на което половина от тялото е изтляло, когато излиза из утробата на майка си. ¹³ И Моисей викна към Господа, казвайки: О Боже, моля Ти се, изцели я. ¹⁴ А Господ каза на Моисея: Ако би я заплюл баща ѝ в ли-

цето, не щеше ли да бъде посрамена седем дена? Нека бъде затворена във от стана седем дена, и след това да се прибере. ¹⁵ И тъй, Мариам бе затворена седем дена във от стана, и людето не се дигнаха, докато не се прибра Мариам. ¹⁶ Подир това людето се дигнаха от Асирот, и разположиха стан във Фаранската пустиня.

¹ И Господ говори на Моисея, казвайки: **13** ² Изпрати мъже, за да съгледат Ханаанската земя, която аз давам на израилтяните; да изпратите по един мъж от всяко племе на бащите им, и всички да са от първенците между тях. ³ И тъй, според Божието повеление Моисей ги изпрати от Фаранската пустиня; всичките мъже бяха главни между израилтяните. ⁴ Ето имената им: от Рувимовото племе, Самуй Закхуровият син; ⁵ от Симеоновото племе, Сафат Хориевият син; ⁶ от Юдовото племе, Халев Ефониевият син; ⁷ от Исахаровото племе, Игал Иосифовият син; ⁸ от Ефремовото племе, Осия Навиевият син; ⁹ от Вениаминовото племе, Фалтий Рефуевият син; ¹⁰ от Завулоновото племе, Гадиил Содиевият син; ¹¹ от Иосифовото племе, от Манасиевото племе, Гадий Сусиевият син; ¹² от Дановото племе, Амиил Гамалиевият син; ¹³ от Асировото племе, Сетур Михайловият син; ¹⁴ от Нефталимовото племе, Наавий Вохсиевият син; ¹⁵ от Гадовото племе, Геуил Махиевият син; ¹⁶ Тия са имената на мъжете, които Моисей изпрати, за да съгледат земята; и Моисей наименува Осия Навиевия син Исус. ¹⁷ Като ги изпрати да съгледат Ханаанската земя, Моисей им рече: Качете се по южната страна и изкачете се на бърдата, ¹⁸ та вижте каква е земята, и людето, които живеят в нея, силни ли са или слаби, малко ли са или много; ¹⁹ и каква е земята, на която те живеят, добра ли е или лоша; и какви са градовете, в които те живеят, от шатри ли са или са укрепени; ²⁰ и каква е земята, плодовита ли е или постна, има ли по нея дървета или не. И бъдете смели, и донесете от плодовете на земята. А тогава беше времето на първозрялото грозде. ²¹ И така, те се качиха и съгледаха земята от Цинската пустиня до Роов при прохода на Емат. ²² После се изкачиха по южната страна и дойдоха до Хеврон, где-то живееха Енаковите синове Ахиман, Сесай и Талмай. (А Хеврон беше построен седем години преди Египетския Зоан).° ²³ И като дойдоха до долината Есхол, от там отрязаха една лозова пръчка с един грозд, който двама носеха на върлина; *взеха* и нарове и смокини. ²⁴ Онова място се нарече долина Есхол° по причина

на грозда, който израилтяните отрязаха от там.
 25 ²⁵ А на края на четиридесетте дена те се върнаха
 26 от съгледването на земята. ²⁶ И отивайки дой-
 доха при Моисея, при Аарона и при цялото об-
 щество израилтяни във Фаранската пустиня, в
 27 Кадис; и дадоха отчет на тях и на цялото обще-
 ство, и показаха им плода на земята. ²⁷ И раз-
 казаха му, думайки: Ходихме в земята, в коя-
 то ни изпрати; и наистина там текат мляко и
 28 мед; ето и плода ѝ. ²⁸ Людете обаче, които жи-
 веят в земята, са силни, и градовете укрепени
 и много големи; там видяхме още и Енакови-
 29 те синове. ²⁹ Амаличаните живеят в земята към
 юг; хетейците, евусейците и аморейците живе-
 ят по планините; а ханаанците живеят при мо-
 30 рето и край бреговете на Йордан. ³⁰ Но Халев
 успокояваше людете пред Моисея, като казва-
 ше: Да вървим напред незабавно и да я завла-
 31 деем, защото можем да я превземем. ³¹ А мъже-
 те, които бяха отишли заедно с него, рекоха: Не
 можем да излезем против ония люде, защото са
 32 по-силни от нас. ³² И зле представяха пред из-
 раилтяните земята, която бяха съгледали, каз-
 вайки: Земята, която обходихме, за да я съг-
 ледаме, е земя, която изпожда жителите си;
 и всичките люде, които видяхме в нея, са пре-
 33 високи мъже. ³³ Там видяхме исполините, Ена-
 ковите синове, от исполинския род; и *пред тях*
 нам се виждаше, че сме като скакалци; такива
 се виждахме и на тях.

14 ¹ Тогава цялото общество извика с висок
 2 глас, и людете плакаха през оная нощ. ² И всич-
 ките израилтяни роптаеха против Моисея и
 Аарона; и цялото общество им рече: Да бяхме
 3 измрели в Египетската земя! или в тая пустиня
 да бяхме измрели! ³ И защо ни води Господ в
 тая земя да паднем от нож, и жените ни и децата
 ни да бъдат разграбени? Не щеше ли да ни е по-
 4 добре да се върнем в Египет? ⁴ И рекоха си един
 на друг: Да си поставим началник и да се вър-
 5 нем в Египет. ⁵ Тогава Моисей и Аарон паднаха
 на лицата си пред цялото множество на обще-
 6 ството израилтяни. ⁶ И Исус Навиевият син и
 Халев Ефониевият син, от ония, които съгле-
 7 даха земята, раздраха дрехите си, ⁷ и говориха
 на цялото общество израилтяни, казвайки: Зе-
 8 мята, през която минахме, за да я съгледаме, е
 много добра земя. ⁸ Ако бъде благоволенieto
 на Господа към нас, тогава Той ще ни въведе в
 тая земя и ще ни я даде, - земя гдето текат мля-
 9 ко и мед. ⁹ Само недейте въстава против Госпо-
 да, нито се бойте от людете на земята, защото те
 са ястие за нас; защитата им се оттегли от върху
 10 тях; а Господ е с нас; не бойте се от тях. ¹⁰ Но ця-
 лото общество рече да ги убият с камъни. Тога-

ва Господната слава се яви в шатъра за срещане
 пред всичките израилтяни. ¹¹ И Господ рече на 11
 Моисея: До кога ще Ме презират тия люде? и до
 кога няма да Ме вярват, въпреки всичките зна-
 мения, които съм извършил посред тях? ¹² Ще 12
 ги поразя с мор и ще ги изстребя; а тебе ще на-
 правя народ по-голям и по-силен от тях. ¹³ Но 13
 Моисей рече на Господа: Тогава египтяните ще
 чувят; защото Ти със силата Си си извел тия лю-
 де изсред тях; ¹⁴ и ще кажат това на жителите на 14
 тая земя, *които* са чули, че Ти, Господи, си меж-
 ду тия люде, - че Ти, Господи, се явяваш лице с
 лице, и че облакът Ти стои над тях, и че Ти вър-
 виш пред тях денем в облачен стълб, а нощем в
 огнен стълб. ¹⁵ И ако изстребиш тия люде, като 15
 един човек, тогава народите, които са чули за
 Тебе, ще говорят казвайки: ¹⁶ Понеже не можа 16
 Йеова да въведе тия люде в земята, за която им
 се кле, за това ги погуби в пустинята. ¹⁷ И сега, 17
 моля Ти се, нека се възвеличи силата на Гос-
 пода мой, както си говорил, казвайки: ¹⁸ Гос- 18
 под е дълготърпелив и многомилостив, проща-
 ва беззаконие и престъпление, и никак не обез-
 винява *виновния*, и въздава беззаконието на ба-
 щите върху чадата до третия и четвъртия род.
¹⁹ Прости, моля Ти се, беззаконието на тия лю- 19
 де, и според Твоята голяма милост, и според как-
 то си прощавал на тия люде от Египет до тука.
²⁰ И рече Господ: Прощавам *им*, според както си 20
 казал; ²¹ но наистина *заклевам се* в живота Си, 21
 че ще се изпълни целия свят с Господната сла-
 ва. ²² Понеже от всички тия мъже, които са ви- 22
 ждали славата Ми и знаменията, които извър-
 ших в Египет и в пустинята, и са Ме раздразва-
 ли до сега десет пъти, и не послушаха гласа Ми,
²³ наистина ни един от тях няма да види земята, 23
 за която се клех на бащите им, нито ще я види
 един от ония, които Ме презряха. ²⁴ Но понеже 24
 слугата ми Халев има в себе си друг дух, и той
 напълно Ме последва, за това него ще въведе
 в земята, в която влезе, и потомството му ще я
 наследва. ²⁵ (А амаличаните и ханаанците жи- 25
 веят в долината). Утре се върнете та идете в пу-
 стинята към Червеното море. ²⁶ Господ говори 26
 още на Моисея и Аарона, казвайки: ²⁷ До кога 27
ще търпя това нечестиво общество, което роп-
 тае против Мене? Чух роптанията на израилтя-
 ните, с които роптаят против Мене. ²⁸ Кажи им: 28
Заклевам се в живота Си, казва Господ, навяр-
 но ще направя на вас така, както вие говорихте
 в ушите Ми; ²⁹ труповете ви ще паднат в тая пу- 29
 стиня; и от преброените между вас, колкото сте
 на брой от двадесет години и нагоре, които сте
 роптали против Мене, ³⁰ ни един не ще влезе в 30
 земята, за която се клех да ви заселя в нея, ос-

вен Халева Ефониевият син и Исуса Навиевият син.³¹ Но децата ви, за които рекохте, че ще бъдат разграбени, тях ще въведа; и те ще познаят земята, която вие презряхте.³² А вашите трупове ще паднат в тая пустиня.³³ И децата ви ще скитат^о по пустинята четиридесет години, и ще теглят поради вашите блудствувания, докато се изпоядат трупите ви в пустинята.³⁴ Според числото на дните, през които съгледахте земята, четиридесет дена, всеки ден за една година, четиридесет години ще теглите поради беззаконията си, и ще познаете *какво значи* Аз да съм неблагоприятен.³⁵ Аз Господ говорих; наистина така ще направя на цялото това нечестиво общество, което се е събрало против Мене; в тая пустиня ще се довършат, и в нея ще измрат.³⁶ И ония мъже, които Моисей изпрати да съгледат земята, които, като се върнаха, направиха цялото общество да роптае против него, и зле представиха земята,³⁷ тия мъже, които зле представиха земята, измряха от язвата пред Господа.³⁸ А Исус Навиевият син и Халев Ефониевият син останаха живи измежду ония мъже, които ходиха да съгледат земята.³⁹ Тогава Моисей каза тия думи на всичките израилтяни; и людете плакаха горчиво.⁴⁰ И сутринта, като станаха рано, изкачиха се на планинския връх и казваха: Ето ни; и ще вървим напред на мястото, което Господ *ни* е обещал; защото съгрешихме.⁴¹ А Моисей рече: Защо престъпвате така Господното повеление, тъй като това няма да успее?⁴² Не вървете напред, защото Господ не е между вас, да не би да ви поразят неприятелите ви.⁴³ Защото амаличаните и ханаанците са там пред вас, и вие ще паднете от нож. Понеже отстъпихте и не следвахте Господа, затова Господ няма да бъде с вас.⁴⁴ Обаче те дръзнаха да се изкачат на планинския връх; но ковчегът на Господния завет и Моисей не излязоха из сред стана.⁴⁵ Тогава амаличаните и ханаанците, които живееха на оная планина, слязоха та ги разбиха, и поразяваха ги дори до Хорма.

15 ¹ И Господ говори на Моисея, казвайки: ² Говори на израилтяните, казвайки им: Когато влезете в земята, която Аз ви давам да живеете в нея, ³ и пренесете жертва чрез огън Господу, било всеизгаряне, или жертва за изпълнение на обрек, или доброволен принос, или на празниците си, за да направите благоухание Господу ⁴ от говедата или от овците, ⁴ тогава оня, който принася приноса си Господу, нека пренесе за хлебен принос една десета *от ефа* чисто брашно, смесено с четвърт ин дървено масло. ⁵ И за всяко агне на всеизгарянето или на жертвата

да притуриш четвърт от ин вино за възлияние, ⁶ или за всеки овен да притуриш за хлебен принос две десети *от ефа* чисто брашно, смесено с една трета от ин дървено масло; ⁷ и за възлияние да пренесеш една трета от ин вино за благоухание Господу. ⁸ И ако пренесеш от говедата за всеизгаряне, или жертва за изпълнение на обрек, или примирителен принос Господу, ⁹ тогава с *жертвата* от говедата да пренесеш за хлебен принос три десети *от ефа* чисто брашно, смесено с половин ин дървено масло; ¹⁰ и за възлияние да пренесеш половин ин вино в жертва чрез огън за благоухание Господу. ¹¹ Така трябва да се прави за всяко говедо, или за всеки овен, или за всяко агне или яре. ¹² Според числото, което ще пренесете, така да направите за всяко според числото им. ¹³ Всеки туземец да прави така, когато принася жертва чрез огън за благоухание Господу. ¹⁴ Ако някой чужденец е пришелец между вас, или ако какъвто и да бил е между вас във всичките ви поколения, и принася жертва чрез огън за благоухание Господу, то както правите вие, така да направи и той. ¹⁵ Един закон да има за вас, които сте от обществото, и за чужденеца, който е пришелец *между вас*, един вечен закон във всичките ви поколения; както сте вие така ще бъде и чужденецът пред Господа. ¹⁶ Един закон и една наредба да има за вас и за чужденеца, който е пришелец между вас. ¹⁷ Господ говори още на Моисея, казвайки: ¹⁸ Говори на израилтяните, казвайки им: Когато влезете в земята, в която Аз ви въвеждам, ¹⁹ и ядете от хляба на земята, тогава да пренесете Господу възвишаем принос; ²⁰ от първото си тесто да пренесете пита за възвишаем принос; да го възвишите, както правите с възвишаемия принос от гумно. ²¹ От първото си тесто да давате Господу възвишаем принос във всичките си поколения. ²² И ако прегрешите и не изпълните всички тия заповеди, които Господ каза на Моисея, ²³ то ест, всичко, което Господ ви заповяда чрез Моисея, от деня когато Господ даде заповедта и нататък във всичките ви поколения, ²⁴ то, ако е сторено от незнание, без да знае обществото - цялото общество нека пренесе един юнец за всеизгаряне за благоухание Господу, заедно с хлебния му принос и с възлиянието му, според наредбата, и един козел в принос за грях. ²⁵ И свещеникът да направи умилоствение за цялото общество израилтяни, и ще им се прости; защото е станало от незнание, и те са пренесли приноса си в жертва чрез огън Господу, и приноса си за грях пред Господа за несъзнателната си погрешка;

26 ²⁶ и ще се прости на цялото общество израилтяни и на чужденеца, който е пришелец между тях, защото колкото за всичките люде стореното е станало от незнание. ²⁷ Но ако един човек съгреша от незнание, той трябва да принесе едногодишна коза в принос за грях. ²⁸ И свещеникът да направи умилоствивение пред Господа за човека, който е съгрешил от незнание; когато съгреша от незнание, да направи умилоствивение за него, и ще му се прости. ²⁹ Един закон да има за вас, както за туземеца от израилтяните, така и за чужденеца, който е пришелец между тях, когато съгреша от незнание. ³⁰ Но ако някой съгреша с надменна ръка, бил той туземец или чужденец, той показва презрение към Господа; тоя човек ще бъде изстребен измежду людете си. ³¹ Понеже е презрял словото на Господа и престъпил заповедта Му, тоя човек непременно ще се изстреби, беззаконието му ще бъде върху него. ³² Когато израилтяните бяха в пустинята, намериха един човек, който събираше дърва в съботен ден. ³³ И ония, които го намериха като събираше дърва, доведоха го при Моисея и Аарона и при цялото общество. ³⁴ И туриха го под стража, понеже не беше още изявено що трябваше да сторят с него. ³⁵ И Господ каза на Моисея: Човекът непременно трябва да се умъртви; цялото общество да го убие с камъни въвн от стана. ³⁶ И тъй, цялото общество го изведе въвн от стана и го уби с камъни, та умря, според както Господ заповяда на Моисея. ³⁷ Тогава Господ говори на Моисея, казвайки: ³⁸ Говори на израилтяните и заповядай им да правят, въвн всичките си поколения, ресни по краищата на дрехите си, и да турят син ширит по ресните на всичките краища. ³⁹ И това да ви бъде за ресни, като ги гледате, да помните всичките Господни заповеди и да ги изпълнявате, и да не дирите *неща* по своите си сърца и по своите си очи, подир, които *неща* вие блудствувате; ⁴⁰ та да помните и изпълнявате всичките Ми заповеди, и да бъдете свети на вашия Бог. ⁴¹ Аз съм Господ вашият Бог, Който ви изведох из Египетската земя, за да ви бъда Бог. Аз съм Иеова вашият Бог.

16 ¹ А Корей син на Исаара, син на Каата Левиевият син, и Датан и Авирон синове на Елиава, и Он син на Фалета, Рувимуви потомци, като си взеха човеци, ² дигнаха се против Моисея, с двеста и петдесет човеци от израилтяните, първенци на обществото, избрани за съветници, именити мъже. ³ Събраха се, прочее, против Моисея и против Аарона и рекоха им: Стига ви толкоз! Цялото общество е свето, всеки един от тях, и Господ е сред тях. А защо въз-

вишавате себе си над Господното общество? ⁴ А Моисей, като чу това, падна на лицето си, ⁵ и говори на Корей и на цялата му дружина, казвайки: Утре Господ ще покаже кои са Негови, и кой е свет, и кого ще направи да се приближи при Него. Онзи, който Той избере ще направи да се приближи при Него. ⁶ Това направете: ти, Корее, и цялата ти дружина, вземете си кадилници, ⁷ турете в тях огън, и турете в тях темян пред Господа утре; и когото Господ избере, той ще бъде свет. Стига толкоз и вам, левиЙци! ⁸ И Моисей рече на Корей; Чуйте сега, вий левиЙци: ⁹ малко ли ви е това, гдето Израилевият Бог отдели вас от Израилевото общество, та ви направи да се приближавате при Него, за да вършите службата на Господната скиния и да стоите пред обществото, за да им служите? ¹⁰ Той те направи да се приближиш при Него, и заедно с тебе всичките ти братя левиЙците; а искате ли и свещенството? ¹¹ Така, че ти и цялата ти дружина сте се събрали против Господа; защото кой е Аарон, та да роптаете против него? ¹² И Моисей изпрати да повикат Датана и Авирона, Елиавовите синове; а те отговориха: Няма да дойдем. ¹³ Малко ли е това, гдето си ни извел из земя, в която текат мляко и мед, за да ни измориш в пустинята, та още и владетел ли искаш да направиш себе си над нас? ¹⁴ При това, ти не си ни довел в земя, гдето текат мляко и мед, нито си ни дал да наследим ниви и лозя. Ще извърташ ли очите на тия хора? Няма да дойдем. ¹⁵ Тогава Моисей се разсърди много, и рече Господу: Не погледвай благосклонно на приноса им; аз не съм взел нито един осел от тях, и никому от тях не съм сторил зло. ¹⁶ И Моисей рече на Корей: Утре ти и всички, които си събрал, да се намерите пред Господа, - ти, и те, и Аарон; ¹⁷ и вземете всеки кадилницата си, турете в тях темян, и занесете пред Господа всеки кадилницата си, двеста и петдесет кадилници; също и ти и Аарон, - всеки своята кадилница. ¹⁸ Прочее, те взеха всеки кадилницата си, туриха огън в тях, туриха в тях и темян, и застанаха пред входа на шатъра за срещане заедно с Моисея и Аарона, ¹⁹ Корей събра против тях и цялото общество пред входа на шатъра за срещане; и Господната слава се яви на цялото общество. ²⁰ Тогава Господ говори на Моисея и Аарона, казвайки: ²¹ Отделете се от сред това общество, за да ги изстребя в един миг. ²² А те паднаха на лицата си и рекоха: О Боже, Боже на духовете на всяка твар! ако един човек е съгрешил, ще се разгневиш ли на цялото общество? ²³ Тогава Господ говори на Моисея, казвайки: ²⁴ Говори на обществото, казвай-

ки: Отстъпете от жилищата на Корея, Датана и Авирона. ²⁵ И тъй, Моисей стана та отиде при Датана и Авирона; подир него отидоха и Израилевите старейшини. ²⁶ И говори на обществото, казвайки: Отстъпете, моля ви се от шатрите на тия нечестиви човеци, и не се допирайте до нищо тяхно, за да не погинете всред всичките техни грехове. ²⁷ И тъй, те навред отстъпиха от жилищата на Корея, Датана и Авирона; а Датан и Авирон излязоха та застанаха при входовете на шатрите си, с жените си и малките си деца. ²⁸ И рече Моисей: От това ще познаете, че Господ ме е изпратил да извърша всички тия дела, и че не *ги правя* от себе си: ²⁹ ако тия човеци умрат, както умират всичките човеци, или ако им се въздаде, според както се въздава на всичките човеци, то Господ не ме е изпратил; ³⁰ но ако Господ направи ново нещо, - ако отвори земята устата си та погълне тях и всичко, което е тяхно, и те слязат живи в ада[°], тогава ще познаете, че тия човеци презряха Господа. ³¹ Като изговори той всички тия думи, земята се разпукна под тях. ³² Земята отвори устата си и погълна тях, домочадията им, всичките Корееви човеци и всичкия им имот. ³³ Те и всичко тяхно слязоха живи в ада, земята ги покри, и те погинаха отсред обществото. ³⁴ А целият Израил, които бяха около тях, побягнаха, като извикаха, думайки: Да не погълне земята и нас. ³⁵ И огън излезе от Господа и пояде ония двеста и петдесет мъже, които принесоха темяна. ³⁶ След това Господ говори на Моисея, казвайки: ³⁷ Кажете на Елеазара, син на свещеника Аарона, да прибере кадилниците отсред изгарянето; а ти разпръсни огъня нататък; защото свети са ³⁸ кадилниците на тия човеци, които съгрешиха против своя си живот[°], и нека ги направят на плочи за обковане на олтара; понеже те ги принесоха пред Господа, и за това са свети; и те ще бъдат за знамение на израилтяните. ³⁹ И тъй, свещеникът Елеазар прибра медните кадилници, които изгорелите бяха принесли; и направиха ги на плочи за обковане на олтара, ⁴⁰ да напомнят на израилтяните, че никой чужд човек, който не е от Аароновото потомство, не бива да пристъпва да принася темян пред Господа, за да не стане като Корея и дружината му. *Това стори Елеазар*, както Господ му рече чрез Моисея. ⁴¹ А на следния ден цялото общество израилтяни възроптаха против Моисея и Аарона, като казаха: Вие избихте Господните люде. ⁴² Но когато обществото се беше събрало против Моисея и Аарона, погледнаха към шатъра

за срещане, и ето, облакът го покри, и Господната слава се яви. ⁴³ И Моисей и Аарон дойдоха пред шатъра за срещане. ⁴⁴ И Господ говори на Моисея, казвайки: ⁴⁵ Оттеглете се отсред това общество, за да ги погубя в един миг. Но те паднаха на лицата си. ⁴⁶ Тогава Моисей рече на Аарона: Вземи кадилницата си, тури в нея огън от олтара, и тури на него темян та иди скоро в обществото и направи умилоствение за тях; защото гняв излезе от Господа, язвата почна. ⁴⁷ Аарон, прочее, взе *кадилницата си*, както рече Моисей, и завтече се сред обществото; и, ето, язвата беше почнала между людето; и той тури темяна и направи умилоствение за людето. ⁴⁸ А като застана между мъртвите и живите, язвата престана. ⁴⁹ Умрелите от язвата бяха четиринадесет хиляди и седемстотин човеци, освен ония, които умряха в Кореевата работа. ⁵⁰ И Аарон се върна при Моисея до входа на шатъра за срещане, защото язвата престана.

¹ Тогава Господ говори на Моисея, казвайки: ² Говори на израилтяните, и вземи от тях дванадесет жезли, по един жезъл за всеки дом, от всичките им първенци, според домовете на бащите им, и напиши името на всекиго на жезъла му. ³ На Левиевия жезъл напиши името на Аарона; понеже ще има по един жезъл за всеки началник на бащините им домове. ⁴ Положи ги в шатъра за срещане пред *плочите на свидетелството*, гдето Аз се срещам с вас. ⁵ И жезълът на човека, когото избира, ще процъфти. Така ще направя да престанат пред Мене роптанията на израилтяните, с които те роптаят против вас. ⁶ Моисей, прочее, каза на израилтяните; и всичките им първенци му дадоха дванадесет жезъла, всеки първенец по един жезъл, според бащините си домове; и Аароновият жезъл беше между жезлите им. ⁷ И Моисей положи жезлите пред Господа в шатъра за *плочите на свидетелството*. ⁸ И на следния ден Моисей влезе в шатъра за *плочите на свидетелството*; и ето, Аароновият жезъл за Левиевия дом беше поклар и произрастил пъпки, цъфнал, и завързал зрели бадеми. ⁹ И Моисей изнесе всичките жезли от пред Господа при всичките израилтяни; и те, като ги прегледаха, взеха всеки жезъла си. ¹⁰ Тогава Господ каза на Моисея: Върни Аароновия жезъл пред *плочите на свидетелството*, за да се пази за знак против бунтовническия род; и така да направиш да престанат роптанията им против Мене, та да не измрат. ¹¹ И Моисей направи така; според както Господ му заповяда така направи. ¹² Тогава израилтяните говориха

на Моисея, казвайки: Ето, ние загиваме, погубени сме, всички сме погубени; ¹³ всеки, който се приближава, който се приближи до Господната скиния, умира; ще измрем ли ние всички?

18 ¹ И Господ каза на Аарона: Ти, синовете ти и домът на баща ти с тебе ще носите виновността за светилището; и ти и синовете ти с тебе ще носите виновността за свещенството си. ² А приближи при себе си и братята си, Левиевото племе, племето на баща ти, за да са свързани с тебе и да ти слугуват; а ти и синовете ти с тебе да бъдете при шатъра за *плочите* на свидетелството. ³ И *левитите* ще пазят заръчаното от тебе, и заръчаното за целия шатър; само до принадлежностите на светилището и до олтара да се не приближават, за да не умрат, те и вие. ⁴ Нека бъдат свързани с тебе, и да пазят заръчаното за шатъра за срещане във всяка служба на шатъра; и чужд човек да се не приближи при вас. ⁵ Така да пазите заръчаното за светилището и заръчаното за олтара, щото да не падне вече гняв върху израилтяните. ⁶ И, ето, Аз взех братята ви левитите отсред израилтяните; те ви са всецяло дар, дадени Господу, да вършат службата на шатъра за срещане. ⁷ А ти и синовете ти с тебе ограничавайте свещенодействието си във всичко, което се отнася до олтара и което е извътре завесата, и *около тях* да служите. Вам подарявам службата на свещенството; а чуждият човек, който би се приближил, да се умъртви.

⁸ Господ рече на Аарона: Ето, Аз дадох на тебе надзора на Моите възвишаеми приноси, сиреч, на всичките неща посвещавани от израилтяните; на тебе и на синовете ти ги дадох като *ваше* вечно право поради това, че сте били помазани. ⁹ От пресветите неща, това, което не се туря на огъня, ще бъде твое; всичките им приноси, всичките им хлебни приноси, всичките им приноси за грях, и всичките им приноси за престъпление, които те дават на Мене, ще бъдат пресвети за тебе и за синовете ти. ¹⁰ На пресвето място да ги ядете; всеки от мъжки пол да яде от тях; свети да ти бъдат. ¹¹ И ето що е твое: възвишаемият принос от дара им, с всичките движими приноси на израилтяните; давам ги на тебе, на синовете ти и на дъщерите ти с тебе, като *ваше* вечно право. Който е чист у дома ти да ги яде. ¹² Всичко що е най-добро от дървеното масло, и всичко що е най-добро от виното и от житото, първите им плодове, които те дават Господу, на тебе ги давам. ¹³ Първите плодове от всичките *произведения* на земята им, които те ще донесат Господу, ще бъдат твои; който е чист у дома ти да ги яде. ¹⁴ Всяко обречено нещо

в Израиля ще бъде твое. ¹⁵ Всяко първородно от всякакъв вид°, което принасят Господу, било човек или животно, ще бъде твое; но за първородното от човека непременно да вземеш откуп, и за първородното от нечисти животни да вземаш откуп. ¹⁶ Като станат на един месец подлежащите на откупуване да вземаш откуп за тях по твоята оценка, пет сребърни сикли, според сикъла на светилището, който е двадесет гери. ¹⁷ А за първородните от говедата, или за първородните от овците, и за първородните от козите да не вземаш откуп; те са свети; с кръвта им да поръсваш олтара, а тлъстината им да изгаряш, като жертва чрез огън, за благоухание Господу. ¹⁸ А месото им да бъде твое, както са твои движимите гърди и дясното бедро. ¹⁹ Всичките възвишаеми приноси от светите неща, които израилтяните принасят Господу, давам на тебе, на синовете ти и на дъщерите ти с тебе, като *ваше* вечно право. Това е вечен завет със сол пред Господа за тебе и за потомството ти с тебе. ²⁰ Господ рече още на Аарона: Ти да нямаш наследство в тяхната земя, нито да имаш дял между тях; Аз съм твоят дял и твоето наследство между израилтяните. ²¹ А на левийците, ето, Аз давам в наследство всичките десетъци в Израиля, заради службата, която вършат, службата в шатъра за срещане. ²² Израилтяните да не пристъпят вече при шатъра за срещане, да не би да се натоварят с грях и да измрат. ²³ Но левитите да вършат службата в шатъра за срещане, и те да носят виновността си; вечен закон ще бъде във всичките ви поколения да нямат те наследство между израилтяните. ²⁴ Защото десетъците, които израилтяните принасят за възвишаем принос Господу, давам в наследство на левитите; за това рекох за тях: Те да нямат наследство между израилтяните. ²⁵ И Господ говори на Моисея, казвайки: ²⁶ Говори на левитите, казвайки им: Когато вземате от израилтяните десетъка, който ви дадох от тях за ваше наследство, тогава да принасяте от него десетък от десетъка за възвишаем принос Господу. ²⁷ И *тия* ваши възвишаеми приноси ще ви се считат като жито от гумното, и като изобилие на вино от лина. ²⁸ Така и вие да принасяте възвишаем принос Господу от всичките десетъци, които вземате от израилтяните; и от тях да давате на свещеника Аарона възвишаем принос Господу. ²⁹ От всичките си дарове да принасяте всеки възвишаем принос Господу, то ест, осветената част от всичко що е най-добро от тях. ³⁰ За това, да им речеш: Когато принасяте най-добрата част от тях, *останалото* ще се счита за

левитите, като доход от гумното и като доход от лина. ³¹ Можете да го ядете на всяко място, вие и домочадията ви; защото това ви е заплата за служенето ви в шатъра за срещане. ³² Няма да понасяте грях поради това, ако принасяте във възвишаем принос най-добрата част от тях; и да не осквернявате светите неща на израилтяните, за да не умрете.

19 ¹ И Господ говори на Моисея и Аарона, казвайки: ² Ето повелението на закона, който Господ заповяда, като каза: Говори на израилтяните да ти доведат червеникава юница без недостатък, която няма повреда и на която не е турян ярем; ³ и да я дадете на свещеника Елеазара, и той да я изведе вън от стана, та да я заколят пред него. ⁴ Тогава свещеникът Елеазар, като вземе от кръвта ѝ с пръста си, да поръси седем пъти от кръвта ѝ към предната част на шатъра за срещане. ⁵ И да изгорят юницата пред него: кожата ѝ, месото ѝ и кръвта ѝ с изверженията ѝ да изгорят. ⁶ После свещеникът да вземе кедрово дърво, исоп и червена *прежда*, ⁷ и да ги хвърли сред горящата юница. ⁷ Тогава свещеникът да изпере дрехите си, да окъпе тялото си във вода, и подир това да влезе в стана; ⁸ и свещеникът да бъде нечист до вечерта. ⁸ Така и оня, който я е изгорил, нека изпере дрехите си във вода, и да окъпе тялото си във вода, и да бъде нечист до вечерта. ⁹ Тогава един чист човек да събере пепелта от юницата и да тури вън от стана на чисто място; и *пепелта* да се пази за обществото израилтяни, за да се *направи с нея* вода за очищение от грях. ¹⁰ И оня, който събере пепелта от юницата, да изпере дрехите си, и да бъде нечист до вечерта; и това ще бъде вечен закон за израилтяните и за пришелците, които живеят между тях. ¹¹ Който се допре до някое мъртво, човешко тяло, да бъде нечист седем дена. ¹² С тая *вода* той да се очисти на третия ден, и на седмия ден ще бъде чист; но ако не се очисти на третия ден, то и на седмия ден не ще бъде чист. ¹³ Който се допре до мъртвото тяло на умрял човек, и не се очисти, той осквернява Господната скиния; той човек ще се изстреби измежду Израила; той ще бъде нечист, понеже не е поръсен с очистителната вода; нечистотата му е още на него. ¹⁴ Ето и законът, когато някой умре в шатър: всички, които влизат в шатъра и всички, които се намират в шатъра, да бъдат нечисти седем дена; ¹⁵ и всеки непокрыт съд, който е без привързана покривка, е нечист. ¹⁶ И който се допре на полето до някой убит с нож, или до мъртво тяло, или до човешка кост, или до гроб, да бъде нечист седем дена. ¹⁷ А за

очистване на нечистия нека вземат в съд от пепелта на *юницата* изгорена в жертва за грях, и да полеят на нея текуща вода. ¹⁸ Тогава чист човек да вземе исоп, и, като го натопи във водата, да поръси шатъра, всичките вещи и човеците, които се намират там и онзи, който се допрял до кост, или до убит човек, или до умрял, или до гроб. ¹⁹ И чистият да поръси нечистия на третия ден и на седмия ден; и на седмия ден да го очисти. Тогава нека изпере дрехите си и нека се окъпе във вода и вечерта ще бъде чист. ²⁰ А оня, който, като е нечист, не се очисти, оня човек ще се изстреби измежду обществото, понеже е осквернил Господното светилище; той не е поръсен с очистителната вода; нечист е. ²¹ И това да им бъде вечен закон, че той, който е поръсил с очистителната вода, да изпере дрехите си; и че който се допре до очистителната вода да бъде нечист до вечерта; ²² и че всичко, до което се допре нечистият да бъде нечисто; и че той, който се допре *до това нещо*, да бъде нечист до вечерта.

20 ¹ И в първия месец дойдоха израилтяните, цялото общество, в Цинската пустиня; и люде- те останаха в Кадис. Там умря Мариам, и там бе погребана. ² А вода нямаше за обществото, тъй че те се събраха против Моисея и против Аарона. ³ Людете се скараха с Моисея, като говореха казвайки: О да бяхме измрели и ние, когато братята ни измряха пред Господа! ⁴ Защо изведохте Господното общество в тая пустиня да измрем в нея, ние и добитъкът ни? ⁵ И защо ни изведохте из Египет, за да ни доведете на това лошо място, което не е място за сеене, ни за смокини, ни за лозя, ни за нарове, нито има вода за пиене? ⁶ Тогава Моисей и Аарон отидоха от присъствието на обществото при входа на шатъра за срещане, гдето и паднаха на лицата си; и Господната слава им се яви. ⁷ И Господ говори на Моисея, казвайки: ⁸ Вземи жезъла и свикай обществото, ти и брат ти Аарон, и пред очите им говорете на канарата, и тя ще даде водата си; така ще им извадиш вода из канарата, и ще напоиш обществото и добитъка им. ⁹ И тъй, Моисей взе жезъла, *който беше* пред Господа, според както Той му заповяда; ¹⁰ и, като свикаха Моисей и Аарон обществото пред канарата, той им каза: Чуйте сега, вий бунтовници! да ви извадим ли вода из тая канара? ¹¹ Тогава Моисей дигна ръката си и с жезъла си удари канарата два пъти; и потече много вода, та обществото и добитъкът им пиха. ¹² Но Господ каза на Моисея и Аарона: Понеже не Ме вярвахте за да Ме осветите пред израилтяните, за това вие

няма да въведете това общество в земята, която им давам. ¹³ Това е водата на Мерива°, защото израилтяните се препираха с Господа, и Той се освети сред тях. ¹⁴ След това Моисей изпрати посланици от Кадис до едомския цар да му кажат: Така говори брат ти Израил: Ти знаеш всичките трудности, които ни сполетяха, ¹⁵ как бащите ни слязоха в Египет, и живяхме дълго време в Египет, и как египтяните се отнасяха зле към нас и бащите ни, ¹⁶ и как, когато ние извиквахме към Господа, Той чу гласа ни, и изпрати един ангел та ни изведе из Египет; и ето ни в Кадис, град в края на твоите предели. ¹⁷ Нека минем, моля, през земята ти. Няма да минем през нивите или през лозята, нито ще пием вода от кладенците; но ще вървим през царевия друм; няма да се отбием ни надясно ни наляво, докато не преминем твоите предели. ¹⁸ Но Едом му отговори: Няма да минеш през земята ми, да не би да изляза с нож против тебе. ¹⁹ А израилтяните пак му рекоха: Ние ще минем през друма; и ако аз и добитъкът ми пием от водата ти, ще я платим; остави ме само с нозете си да премина и нищо друго. ²⁰ А той пак отговори: Няма да преминеш. И Едом излезе против него с много люде и със силна ръка. ²¹ Така Едом отказа да пусне Израила да мине през пределите му; за това Израил се отвърна от него. ²² И така, израилтяните, цялото общество, отпътуваха от Кадис, и дойдоха при планината Ор. ²³ Тогава Господ говори на Моисея и Аарона на планината Ор, при границите на Едомската земя, казвайки: ²⁴ Аарон ще се прибере при людете си, защото няма да влезе в земята, която съм дал на израилтяните, понеже не се покорихте на думата Ми при водата на Мерива. ²⁵ Вземи Аарона и сина му Елеазара и изведи ги на планината Ор; ²⁶ и съблечи от Аарона одеждите му, и облечи с тях сина му Елеазара; и Аарон ще се прибере при людете си и ще умре там. ²⁷ И Моисей стори, според както Господ заповяда; те се качиха на планината Ор пред очите на цялото общество. ²⁸ И Моисей съблече от Аарона одеждите му и облече с тях сина му Елеазара; и Аарон умря там на връх планината; а Моисей и Елеазар слязоха от планината. ²⁹ И като видя цялото общество, че Аарон умря, то целият Израилев дом оплакваша Аарона за тридесет дена.

21 ¹ А арадският цар, ханаанецът, който живееше към юг, като чу, че Израил иде през пътя Атарим воюва против Израила, и хвана от тях 2 пленници. ² И Израил направи обрек Господу,

като каза: Ако наистина предадеш тия люде в ръката ми, то съвсем ще разоря градовете им. ³ И Господ послуша гласа на Израила и му предаде ханаанците; и те ги погубиха и разориха градовете им. И мястото се нарече Хорма°. ⁴ А когато отпътуваха от планината Ор, по пътя към Червеното море, за да обиколят Едомската земя, людете излязоха от търпение в душата си поради пътя. ⁵ И людете говориха против Бога и против Моисея, казвайки: Защо ни изведохте из Египет да измрем в пустинята? защото няма ни хляб ни вода, и душата ни се отвърщава от тоя никакъв хляб. ⁶ За това Господ изпрати между людете горителни змии, които хапеха людете, та измряха много люде от Израила. ⁷ Тогава людете дойдоха при Моисея и казаха: Съгрешихме за гдето говорихме против Господа и против тебе; помоли се Господу да махне змиите от нас. И Моисей се помоли за людете. ⁸ И Господ рече на Моисея: Направи си една горителна змия, и тури я на висока върлина; и всеки ухапан, като погледне на нея, ще остане жив. ⁹ И тъй, Моисей направи медна змия и я тури на най-високата върлина; и когато змия ухапеше някого, той, като погледнеше на медната змия, оставаше жив. ¹⁰ Тогава израилтяните отпътуваха и разположиха стан в Овот. ¹¹ И като отпътуваха от Овот, разположиха стан в Е-Аварим, в пустинята, която е към Моав, към изгрева на слънцето. ¹² От там отпътуваха и разположиха стан в долината Заред. ¹³ От там отпътуваха и разположиха стан отгатък реката Арнон, която е в пустинята и изтича от пределите на аморейците; защото Арнон е моавска граница между моавците и аморейците. ¹⁴ За това е казано в книгата на Господните войни: - Ваев в Суфа И потоците на Арнон, ¹⁵ И течението на потоците, Кое-то се простира до селището Ар И допира границата на Моав. ¹⁶ А от там дойдоха при Вир°. Тоя е кладенецът, за който Господ рече на Моисея: Събери людете, и ще им дам вода. ¹⁷ Тогава Израил изпя тая песен: - Бликай, о кладенче; пейте за него; ¹⁸ Кладенец изкопаха първенците, Благородните от людете изкопаха, Чрез заповед на законодателя; с жезлите си. А от пустинята отидоха в Матана, ¹⁹ и от Матана в Наалиил, и от Наалиил във Вамот, ²⁰ а от Вамот в долината, която е в моавското поле, при върха на Фасга, която гледа към Есимон°. ²¹ Тогава Израил изпрати посланици при аморейския цар Сион да кажат: ²² Остави ме да замина през земята ти; няма да свръщаме ни по нивите ни

по лозята; не щем да прием вода от кладенците; през царевия друм ще вървим, докато преминаем твоите предели. ²³ А Сион не пусна Израила да мине през пределите му; но Сион събра всичките си люде, излезе та се опълчи срещу Израила в пустинята, и дойде в Яса та воюва против Израила. ²⁴ Но Израил го порази с остроото на ножа, и завладя земята му от Арнон до Явок, до амонците; защото границата на амонците беше крепка. ²⁵ Израил завладя всички тия градове; и Израил се засели във всичките градове на аморейците, в Есевон и във всичките му села. ²⁶ Понеже Есевон бе град на аморейския цар Сион, който беше воювал с предишния моавски цар и беше отнел от ръката му всичката му земя до Арнон. ²⁷ За това, ония, които говорят с притчи, казват: - Дойдете в Есевон; Да се съгради и да се закрепи града Сионов; ²⁸ Защото огън излезе от Есевон, Пламък из града Сионов; Пояде Ар моавски, И първенците на високите места на Арнон. ²⁹ Горко ти, Моаве! Погина ти, Хамосови люде! Даде синовете си на бяг И дъщерите си на плен При Сиона аморейския цар. ³⁰ Ние ги застреляхме; Есевон погина до Девон; И запустихме ги до Нофа, Която *се простира* до Медева. ³¹ Така Израил се засели в земята на аморейците. ³² После Моисей изпрати *човеци* да съгледат Язир; и, като превзеха селата му, изпъдиха аморейците, които бяха в тях. ³³ Тогава се върнаха и отидоха по пътя към Васан; а васанският цар Ог излезе против тях, ³⁴ той и всичките му люде, на бой в Едраи. ³⁴ Но Господ рече на Моисея: Не бой се от него, защото аз ще предам в ръцете ви него, всичките му люде и земята му; ще му направиш така, както направи на аморейския цар Сион, който живееше в Есевон. ³⁵ И тъй, поразиха него, синовете му и всичките му люде, догдето не му остана ни един оцелял; и завладяха земята му.

22 ¹Подир това израилтяните отпътуваха и разположиха стан на моавските полета от татък ° Иордан, срещу Ерихон. ² А Валак Сепфоровият син видя всичко що стори Израил на аморейците. ³ И Моав се уплаши много от людето, защото бяха многочислени; и Моав се обезпокояваше поради израилтяните. ⁴ И Моав рече на мадиамските старейшини: Сега това множество ще пояде всичко около нас, както говедо поядва полската трева. И Валак Сепфоровият син, който в това време беше цар на моавците, ⁵ изпрати посланици до Валаама Веоровия син във Фатур, който е при реката *Евфрат*, в земята на ония, които бяха людето му, за да го повикат като му кажат: Ето, народ из-

лезе из Египет; ето, покриват лицето на земята, и са разположени срещу мене; ⁶ Ела сега, прочее, моля ти се, прокълни ми тия люде, защото са по-силни от мене, негли бих могъл да преодолея, та да ги поразим, и да мога да ги изпъдя из земята; понеже зная, че оня, когото ти благославяш, е благословен, а когото проклинеш е проклет. ⁷ И тъй, моавските старейшини и мадиамските старейшини отидоха, с възнаграждение в ръце за врачуването; и, като дойдоха при Валаама, казаха му Валаковите думи. ⁸ А той им рече: Пренощувайте тука, и ще ви дам отговор, според каквото ми каже Господ. И така моавските първенци останаха у Валаама. ⁹ И Бог дойде при Валаама и рече: Какви са тия човеци у тебе? ¹⁰ И Валаам рече на Бога: Валак Сепфоровият син, цар на моавците, ги е пратил до мене *да кажат*: ¹¹ Ето, людето, които излязоха из Египет, покриват лицето на земята; дойди сега, прокълни ми ги, негли бих могъл да се бия с тях и да ги изпъдя. ¹² А Бог рече на Валаама: Да не отидеш с тях, нито да прокълнеш людето, защото са благословени. ¹³ И тъй, Валаам, като стана сутринта, каза на Валаковите първенци: Идете в земята си, защото Господ отказва да ме пусне да дойда с вас. ¹⁴ Тогава моавските първенци станаха та дойдоха при Валака и рекоха: Валаам отказва да дойде с нас. ¹⁵ А Валак пак изпрати първенци, по-много и по-почтени от ония. ¹⁶ И те, като дойдоха при Валаама, му казаха: Така казва Валак Сепфоровият син: Моля ти се, нищо да те не спре да не дойдеш до мене; ¹⁷ защото ще те въздигна до голяма почит, и ще сторя все що би ми рекъл; прочее, дойди, моля, прокълни ми тия люде. ¹⁸ А Валаам отговори на Валаковите слуги, казвайки: Ако би ми дал Валак и къщата си пълна със сребро и злато, аз не мога да престъпя думата на Господа моя Бог, да направя по-малко или повече. ¹⁹ За това, моля, пренощувайте и вие тука, за да се науча какво още ще ми каже Господ. ²⁰ И Бог дойде при Валаама през нощта, та му рече: Щом са дошли човеците да те повикат, стани иди с тях; но само онова, което ти река, него да направиш. ²¹ За това, Валаам стана на сутринта, оседла ослицата си, и отиде с моавските първенци. ²² Но Божият гняв пламна за гдето отиде; и ангел Господен застана на пътя *пред Валаама*, за да му се възпротиви; (а той яздеше на ослицата си, и двамата му слуги бяха с него). ²³ И понеже ослицата видя, че ангел Господен стоеше на пътя с гол нож в ръка, ослицата се отби от пътя и отиваше към полето; а Валаам удари ослицата, за да я оправи в пътя. ²⁴ Тогава ангелът Господен

застана на един нисък път между лозята, *дето имаше* преграда отсам и преграда оттам *край пътя*.²⁵ И понеже ослицата видя ангела Господен, облегна се към зида и притисна Валаамовата нога до зида; и той я удари пак.²⁶ После ангелът Господен отиде още напред и застана на едно тясно място, гдето нямаше къде да се отбие ни надясно ни наляво.²⁷ И понеже ослицата видя ангела Господен, тя падна под Валаама; а Валаам се разлюти и удари ослицата с тоягата си.²⁸ Тогава Господ отвори устата на ослицата, и тя рече на Валаама: *Що съм ти сторила та ме биеш вече три пъти?*²⁹ А Валаам рече на ослицата: *Защото се подигра с мене. Ах, да имах нож в ръката си! сега бих те заклал.*³⁰ И ослицата рече на Валаама: *Не съм ли аз твоята ослица, на която си яздил през целия си живот до днес? Имала ли съм навик друг път да ти правя така?*³¹ А той рече: *Не.*³¹ Тогава Господ отвори очите на Валаама, и той видя ангела Господен стоящ на пътя с гол нож в ръката си; и преклони глава и падна на лицето си.³² И ангелът Господен му каза: *Ти защо би ослицата си вече три пъти? Ето, аз излязох да ти се съпротивя, защото пътят ти не е прав пред мене;*³³ и ослицата ме видя и се отби от мене, ето, три пъти; ако да не бе се отбила от мене, до сега да съм те убил, а нея да съм оставил жива.³⁴ Тогава Валаам рече на ангела Господен: *Съгреших, защото не знаех, че ти стоеше на пътя против мене; и сега, ако това не ти е угодно, аз ще се върна.*³⁵ А ангелът Господен рече на Валаама: *Иди с човеците; но само словото, което ти кажа, него да говориш. И тъй, Валаам отиде с Валаковите първенци.*³⁶ А като чу Валак, че иде Валаам, излезе да го посрещне до един моавски град *разположен там*, гдето Арнон е границата, в най-далечната част на границата.³⁷ Тогава Валак рече на Валаама: *Не пратих ли до тебе усърдно да те повикат? Защо не дойде при мене? Не мога ли да те въздигна до почит?*³⁸ А Валаам рече на Валака: *Ето, дойдох при тебе; но имам ли сега власт да говоря нещо? Каквато дума тури Бог в устата ми, нея ще говоря.*³⁹ И Валаам отиде с Валака, и дойдоха в Кириатузот.⁴⁰ И Валак жертвува говеда и овци, и изпрати *от тях* и на Валаама и на първенците, които бяха с него,⁴¹ а на сутринта Валак взе Валаама и го заведе на високите Ваалови места от гдето, той видя людето до крайната им част.

23 ¹ Тогава Валаам каза на Валака: *Издигни ми тук седем жертвеника, и приготви ми тук седем юнеца и седем овена.*² И Валак стори, както рече Валаам; и Валак и Валаам принесоха по юнец и овен на всеки жертвеник.³ После Ва-

лаам рече на Валака: *Застани близо при всеизгарянето си, и аз ще отида; може би да дойде Господ да ме посрещне; а каквото ми яви ще ти кажа. И отиде на гола височина.*⁴ И Бог срещна Валаама; а *Валаам* му рече: *Приготвих седемте жертвеника, и принесох по юнец и овен на всеки жертвеник.*⁵ И Господ тури дума в устата на Валаама, и рече: *Върни се при Валака и според тая дума говори.*⁶ *Върна се, прочее, при него; и, ето, той стоеше при всеизгарянето си, той и всичките моавски първенци.*⁷ Тогава почна беседата си, казвайки: *- Валак ме доведе от Арам, Моавският цар от източните планини, и каза ми: Дойди, прокълни ми Якова, И дойди, хвърли презрение върху Израиля.*⁸ *Как да прокълна, когото Бог не проклина? Или как да хвърля презрение върху когото Господ не хвърля?*⁹ *Защото от връх канарите го виждам, И от хълмовете го гледам; Ето люде, които ще се заселят отделно, И няма да се считат между народите.*¹⁰ *Кой може да преброи пясъка Яковов, Или да изчисли четвъртата част от Израиля? Дано умра както умират праведните, И сетниците ми да бъдат както техните!*¹¹ Тогава Валак рече на Валаама: *Що ми направи ти? Взех те, за да прокълнеш неприятелите ми; а, ето, ти напълно си ги благословил!*¹² А той в отговор каза: *Не трябва ли да внимавам да говоря онова, което Господ туря в устата ми?*¹³ Тогава Валак му рече: *Дойди, моля, с мене на друго място, от гдето ще ги видиш; само крайната им част ще видиш, а всички тях няма да видиш; и прокълни ми ги от там.*¹⁴ И тъй, доведе го на полето Зофим, на върха на Фасга, и издигна седем жертвеника, и принесе по юнец и овен на всеки жертвеник.¹⁵ Тогава *Валаам* рече на Валака: *Застани тука при всеизгарянето си, а аз ще срещна Господа там.*¹⁶ И Господ срещна Валаама, тури дума в устата му, и рече: *Върни се при Валака и според тая дума говори.*¹⁷ Той, прочее, дойде при него; и, ето, той стоеше при всеизгарянето си, и моавските първенци с него. И Валак му рече: *Що говори Господ?*¹⁸ Тогава той почна притчата си, казвайки: *- Стани, Валаче, та слушай; Дай ми ухо, ти сине Сепфоров!*¹⁹ *Бог не е човек та да лъже, Нито човешки син та да се разкае; Той каза, и няма ли да извърши? Той говори, и няма ли да го тури в действие?*²⁰ *Ето, аз получих заповед да благославям; И Той като благослови, аз не мога да го отменя.*²¹ *Не гледа беззаконие в Якова, Нито вижда извратеност в Израиля; Господ Бог негов с него е, И царско възклицание има между тях.*²² *Бог ги изведе из Египет: Има сила като див вол.*²³ *Наистина няма чародейство против Якова. И няма врачу-*

ване против Израиля; На времето си ще се говори за Якова И за Израиля: Що е извършил Бог! ²⁴Ето, людетe ще въстанат като лъвица, И ще се дигнат като лъв; Няма да легнат, докато не изядат лова И не изпият кръвта на убитите. ²⁵Тогава Валак рече на Валаама: Никак да не ги проклинаш и никак да не ги благославяш. ²⁶А Валаам в отговор каза на Валака: Не говорих ли ти казвайки: Всичко що ми каже Господ, това ще сторя? ²⁷След това Валак пак рече на Валаама: Дойди, моля, ще те заведа *още* на друго място, негли бъде угодно Богу да ми ги прокълнеш от там. ²⁸И Валак заведе Валаама на върха на Фегор, който гледа към Иесимон. ²⁹Тогава Валаам рече на Валака: Издигни ми тук седем жертвеника, и пригответи ми тук седем юнеца и седем овена. ³⁰И Валак направи както рече Валаам, и принесе по юнец и овен на всеки жертвеник.

24 ¹И Валаам, като видя, че беше угодно на Господа да благославя Израиля, не отиде както друг път да търси гадания, но обърна лицето си към пустинята. ²И като подигна очи, Валаам видя Израиля заселен според племената си; и Божият Дух слезе на него. ³И почна притчата си, казвайки: - Валаам син Веоров каза: И човекът, който има отворени очи, каза: ⁴Каза оня, който чу Божиите думи, Който видя видението от Всесилния, Който падна *в изпълнение*, но очите му бяха отворени: ⁵Колко са красиви твоите шатри, Якове, Твоите скинии, Израилю! ⁶Като долини са разпрострени, Като градини по речни брегове, Като алоини дървета, които Господ е насадил, Като кедри покрай водите. ⁷Ще се излива вода из ведрата му, И потомството му *ще се простира* в много води; Царят му ще бъде по-висок от Агага, И царството му ще се възвеличи. ⁸Бог го изведе из Египет; Има сила, както див вол; Ще пояде неприятелските нему народи, Ще строши костите им, и ще ги удари със стрелите си. ⁹Легнал е и лежи като лъв И като лъвица; кой ще го възбуди? Благословен, който те благославя! ¹⁰И проклет, който те проклина! ¹⁰Тогава гневът на Валака пламна против Валаама, и изпляска с ръце: и Валак рече на Валаама: Аз те повиках да прокълнеш неприятелите ми; а, ето, три пъти ти все ги благославяш. ¹¹Сега, прочее, бягай на мястото си; рекох си да те въздигна до голяма почит; но, ето, Господ те въздържа от почит. ¹²А Валаам рече на Валака: Не говорих ли аз и на твоите посланици, които ми прати, като казах: ¹³Ако би ми дал Валак и къщата си пълна със сребро и злато, не мога да престъпя

Господното повеление и да направя добро или зло от себе си, но онова, което Господ проговори, него ще кажа? ¹⁴И сега, ето, аз си отивам при своите люде; ела да ти кажа какво ще направят тия люде на твоите люде в послешните дни. ¹⁵И като почна притчата си, рече: - Валаам син Веоров каза, И човекът с отворени очи, каза: ¹⁶Каза оня, който чу думите Божи, Който има знание за Всевишния Който видя видението от Всесилния, Който падна *в изпълнение*, но очите му бяха отворени: ¹⁷Виждам го, но не сега; Гледам го, но не отблизо; Ще излезе звезда от Якова, И ще се въздигне скиптър от Израиля; Ще порази моавските първенци, И ще погуби всичките Ситови° потомци. ¹⁸Едом ще бъде притежаван, Още Сиир ще бъде притежаван от неприятелите си; А Израил ще действуваш мощно. ¹⁹Един *произлязъл* от Якова ще завладее И ще погуби останалите от града. ²⁰А като видя Амалика, продължи притчата си и каза: - Амалик е пръв между народите; Но най-сетне съвсем ще се изтреби. ²¹А като видя кенейците продължи притчата си и каза: - Яко е твоето жилище, И положил си гнездото си на канарата, ²²Но кенейците ще се разорят Догде те заплени Асур. ²³Още продължи притчата си и каза: - Уви! кой ще остане жив, Когато Бог извърши това? ²⁴Но кораби *ще дойдат* от крайморията на Китим, И ще смирят Асура, и ще смирят Евера; Но и *дошлите* съвсем ще се изстребят. ²⁵Тогава, като стана Валаам, тръгна и се върна на мястото си; също и Валак отиде по пътя си.

25 ¹А докато Израил оставаше в Ситим, людетe почнаха да блудствуват с моавките; ²защото те канеха людетe на жертвите на боговете си, и людетe ядяха и се кланяха на боговете им. ³Израил се привърза за Ваалфегора; и Господният гняв пламна против Израиля. ⁴Тогава Господ рече на Моисея: Хвани всичките първенци на людетe и обеси ги за Господа пред слънцето, за да се отвърне от Израиля Господният яростен гняв. ⁵И Моисей рече на Израилевите съдии: Убийте всеки *подчинените* си човеци, които се привързаха за Ваалфегора. ⁶И, ето, един от израилтяните дойде и доведе на братята си една мадиамка пред очите на Моисея и пред цялото общество израилтяни, когато те плачеха пред входа на шатъра за срещане. ⁷А Финеес, син на Елеазара син на свещеника Аарона, като видя стана изсред обществото, взе копие в ръката си, ⁸и влезе подир израилтянина в спалнята та прободете и двамата - израилтянина и жената в корема ѝ. Така язвата престана от израилтяните. ⁹А умрелите от язвата бяха двадесет и че-

10 тири хиляди души. ¹⁰ Тогава Господ говори на
11 Моисея, казвайки: ¹¹ Финеес, син на Елеазара,
син на свещеника Аарона, отвърна яростта Ми
от израилтяните; понеже показа ревност всред
12 тях подобна на Моята, така щото Аз не изтре-
13 бих израилтяните в ревността си. ¹² За това ка-
жи му: Ето, Аз му давам Моя завет на мир; ¹³ ще
бъде нему и на потомството му подир него за-
вет на вечно свещенство, защото беше ревно-
стен за своя Бог и направи умилоствение за
14 израилтяните. ¹⁴ А името на убитият израилтя-
нин, който беше убит с мадиамката, беше Зим-
рий син на Салу, първенец на един бащин дом
15 от симеонците. ¹⁵ И името на убитата мадиамка
беше Хазвия, дъщеря на Сура, началник на лю-
16 дете, от един бащин дом в Мадиам. ¹⁶ След това
17 Господ говори на Моисея, казвайки: ¹⁷ Измъч-
18 вайте мадиамците и поразете ги; ¹⁸ защото те ви
измъчват с коварствата, с които ви примамиха
чрез Фегора и чрез сестра си Хазвия, дъщеря на
един мадиамски първенец, която беше убита в
дена на язвата *наложена* поради Фегора.

26 ¹ А подир язвата Господ говори на Моисея
и Елеазара син на свещеника Аарона, казвай-
ки: ² Пребройте цялото общество израилтяни
от двадесет години и нагоре, според бащини-
те им домове, всички в Израила, които могат
3 да излизат на бой. ³ За това, Моисей и свеще-
никът Елеазар говориха на *людете* на моавски-
4 те полета, при Иордан срещу Ерихон, казвай-
ки: ⁴ *Пребройте людете* от двадесет години и
нагоре, според както Господ заповяда на Мои-
сея и на израилтяните, които излязоха из Еги-
5 петската земя. ⁵ Рувим, първородният на Изра-
иля. Рувимците бяха: от Еноха, семейството на
Еноховците; от Фалу, семейството на Фалуев-
6 ците; ⁶ от Есрона, семейството на Есроновците;
7 от Хармия, семейството на Хармиевците. ⁷ Тия
са семействата на рувимците; а преброените от
тях бяха четиридесет и три хиляди седемсто-
8 тин и тридесет души. ⁸ Синове на Фалу бяха
9 Елиав; ⁹ и синове на Елиава: Намуил, Датан и
Авирон. Това са ония Датан и Авирон, избра-
ните от обществото, които се подигнаха про-
тив Моисея и против Аарона между дружина-
та на Корея, когато се подигнаха против Госпо-
10 да; ¹⁰ и земята разтвори устата си та ги погълна
заедно с Корея при изстреблението на дружина-
та му, когато огънят пояде двеста и петдесет-
11 те човеци, и те станаха за знамение; ¹¹ а сино-
12 вете на Корея не умряха. ¹² Симеонците по се-
мействата си бяха: от Намуила, семейството на
Намуиловците; от Ямина, семейството на Ями-
новците; от Яхина, семейството на Яхиновци-
13 те; ¹³ от Зара, семейството на Заровците; от Сау-

ла, семейството на Сауловците. ¹⁴ Тия са семей- 14
ствата на Симеоновците, двадесет и две хиля-
ди и двеста души. ¹⁵ Гадците по семействата си 15
бяха: от Сафона, семейството на Сафоновци-
те; от Агия, семейството на Агиевците; от Су-
ния, семейството на Суниевците; ¹⁶ от Азения, 16
семейството на Азениевците; от Ирия, семей-
ството на Ириевците; ¹⁷ от Арода, семейство- 17
то на Ародовците; от Арилия, семейството на
Арилиевците. ¹⁸ Тия са семействата на гадците; 18
и преброените от тях бяха четиридесет хиля-
ди и петстотин души. ¹⁹ Юдовите синове бяха 19
Ир и Онан; но Ир и Онан умряха в Ханаанска-
ката земя. ²⁰ А юдейците по семействата си бя- 20
ха: от Села, семейството на Селаевците; от Фа-
реса, семейството на Фаресовците; от Зара, се-
мейството на Заровците. ²¹ И Фаресовите по- 21
томци бяха: от Есрона, семейството на Есро-
новците; от Амула, семейството на Амуловци-
те. ²² Тия са Юдовите семейства; и преброени- 22
те от тях бяха седемдесет и шест хиляди и пет-
стотин души. ²³ Исахарците по семействата си 23
бяха: от Тола, семейството на Толовците; от
Фуа, семейството на Фуавците; ²⁴ от Ясува, се- 24
мейството на Ясувовците; от Симрона, семей-
ството на Симроновците. ²⁵ Тия са Исахаровите 25
семейства; и преброените от тях бяха шестде-
сет и четири хиляди и триста души. ²⁶ Завулон- 26
ците по семействата си бяха: от Середа, семей-
ството на Середовците; от Елона, семейството
на Елоновците; от Ялеила, семейството на Яле-
иловците. ²⁷ Тия са семействата на завулонци- 27
те; и преброените от тях бяха шестдесет хиля-
ди и петстотин души. ²⁸ Иосифовите синове по 28
семействата си бяха Манасия и Ефрем. ²⁹ Мана- 29
сийците бяха: от Махира, семейството на Ма-
хировците. И Махир роди Галаада; а от Гала-
ада, семейството на Галаадовците. ³⁰ Ето Гала- 30
адовите потомци: от Ахиезера, семейството на
Ахиезеровците; от Хелека, семейството на Хе-
лековците; ³¹ от Асриила, семейството на Асри- 31
иловците; от Сихема, семейството на Сихемов-
ците; ³² от Семида, семейството на Семидовци- 32
те; и от Ефера, семейството на Еферовците. ³³ А 33
Салпаад Еферовият син нямаше синове, но дъ-
щери; а имената на Салпаадовите дъщери бя-
ха Маала, Нуа, Егла, Мелха и Терса. ³⁴ Тия са 34
Манасиевите семейства; и преброените от тях
бяха петдесет и две хиляди и седемстотин ду-
ши. ³⁵ А ето ефремците по семействата им: от 35
Сутала, семейството на Суталовците; от Вехе-
ра, семейството на Вехеровците; от Тахана, се-
мейството на Тахановците. ³⁶ Ето и Суталовите 36
потомци: от Ерана, семейството на Ерановците.
³⁷ Тия са семействата на ефремците; и преброе- 37

ните от тях бяха тридесет и две хиляди и петстотин души. Тия са Иосифовите потомци по семействата си. ³⁸ Вениаминците по семействата си бяха: от Вела, семейството на Веловците; от Асвила, семейството на Асвиловците; от Ахирама, семейството на Ахирамовците; ³⁹ от Суфама, семейството на Суфамовците; от Уфама, семейството на Уфамовците. ⁴⁰ А Веловите синове бяха Аред и Нееман; *от Ареда*, семейството на Аредовците; от Неемана, семейството на Неемановците. ⁴¹ Тия са вениаминците по семействата си; и преброените от тях бяха четиридесет и пет хиляди и шестстотин души. ⁴² Ето данците по семействата им: от Суама, семейството на Суамовците. Тия са Дановите семейства по семействата си. ⁴³ Преброените от всичките семейства на Суамовците бяха шестдесет и четири хиляди и четиристотин души. ⁴⁴ Асирците по семействата си бяха: от Емна, семейството на Емновците; от Есуи, семейството на Есуиевците; от Верия, семейството на Вериевците. ⁴⁵ От Вериевите потомци бяха: от Хевера, семейството на Хеверовците; от Малхиила, семейството на Малхииловците. ⁴⁶ А името на Асировата дъщеря беше Сара. ⁴⁷ Тия са семействата на асирците; и преброените от тях бяха петдесет и три хиляди и четиристотин души. ⁴⁸ Нефталимците по семействата си бяха: от Ясиила, семейството на Ясииловците; от Гуния, семейството на Гуниевците; ⁴⁹ от Есера, семейството на Есеровците; от Силима, семейството на Силимовците. ⁵⁰ Тия са Нефталимовите семейства по семействата си; и преброените от тях бяха четиридесет и пет хиляди и четиристотин души. ⁵¹ Числото на преброените от израилтяните беше шестстотин и една хиляда седмстотин и тридесет души. ⁵² Тогава Господ говори на Моисея, казвайки: ⁵³ На тях нека се раздели земята за наследство, според числото на имената им. ⁵⁴ На по-многобройните дай по-голямо наследство, а на по-малобройните дай по-малко наследство: на всяко племе да се даде наследството му, според числото на преброените от него. ⁵⁵ При все това, обаче, земята ще се раздели с жребие; и те ще наследят според имената на бащините си племена. ⁵⁶ С жребие да се раздели наследството им между мнозината и малцината. ⁵⁷ А ето числото на преброените от левийците по семействата им: от Гирсона, семейството на Гирсоновците; от Каата, семейството на Каатовците; от Мерария, семейството на Мерариевците. ⁵⁸ Ето Левиевите семейства: семейството на Левиевците, семейството на Хевроновците, семейството на Маалиевците, семейството на Мусиевците, семейството на

Кореевците; а Каат роди Амрама. ⁵⁹ Името на Амрамовата жена беше Иохавед, Левиева дъщеря, която се роди на Левия в Египет; и тя роди на Амрама Аарона и Моисея и сестра им Мариам. ⁶⁰ А на Аарона се родиха Надав, Авиуд, Елеазар и Итамар. ⁶¹ Но Надав и Авиуд умряха, когато принесоха чужд огън пред Господа. ⁶² А преброените от левийците бяха двадесет и три хиляди, всичките мъжки от един месец и нагоре; те не бяха преброени между израилтяните, понеже на тях не се даде наследство между израилтяните. ⁶³ Тия са преброените чрез Моисея и свещеника Елеазар, които преброиха израилтяните на моавските полета при Иордан, срещу Ерихон. ⁶⁴ Но между тях не се намираше човек от ония, които бяха преброени от Моисея и свещеника Аарон, когато те преброиха израилтяните в Синайската пустиня; ⁶⁵ защото за тях Господ бе казал: непременно ще измрат в пустинята. От тях не остана ни един, освен Халев Ефониевият син и Исус Навиевият син.

¹ Тогава дойдоха дъщерите на Салпаада Еферовия син, а *Ефер* син на Галаада, син на Махира, син на Манасия, от семействата на Манасия Иосифовия син. А ето имената на дъщерите му: Маала, Нуа, Егла, Мелха и Терса. ² Те застанаха пред Моисея, пред свещеника Елеазара, и пред първенците и цялото общество, при входа на шатъра за срещане, и рекоха: ³ Баща ни умря в пустинята; а той не беше от дружината на ония, които се събраха против Господа в Кореевата дружина, но умря поради своя си грях; и нямаше синове. ⁴ Защо да изчезне името на баща ни отред семейството му по причина, че не е имал син? Дай на нас наследство между братята на баща ни. ⁵ И Моисей представи делото им пред Господа. ⁶ Тогава Господ говори на Моисея, казвайки: ⁷ Право говорят Салпаадовите дъщери; непременно да им дадеш да притежават наследство между братята на баща си, и да направиш да мине върху тях наследството на баща им. ⁸ И говори на израилтяните, казвайки: Ако умре някой без да има син, тогава да прехвърлите наследството му върху дъщеря му. ⁹ И ако няма дъщеря, тогава да дадете наследството му на братята му. ¹⁰ И ако няма братя, тогава да дадете наследството му на бащините му братя. ¹¹ Но ако баща му няма братя, тогава да дадете наследството му на най-близкия му сродник от семейството му, и той да го притежава. Това да бъде съдебен закон за израилтяните, според както Господ заповяда на Моисея. ¹² След това Господ рече на Моисея: Възкачи се на тая планина Аварим и прегледай земята, която съм дал на израилтя-

13 ните; ¹³ и като я прегледаш, ще се прибереш и ти
при людетe си, както се прибра брат ти Аарон;
14 ¹⁴ защото в пустинята Цин, когато обществото
се противеше, вие не се покорихте на повеле-
нието Ми, да Ме осветите при водата пред тях.
(Това е водата на Мерива при Кадис в пусти-
15 нята Цин). ¹⁵ А Моисей говори на Господа, каз-
вайки: ¹⁶ Господ, Бог на духовете на всяка твар,
16 нека постави над обществото човек, ¹⁷ който да
излиза пред тях и който да влиза пред тях, кой-
то да ги извежда и който да ги въвежда, за да
не бъде Господното общество като овци, които
18 нямат пастир. ¹⁸ И Господ каза на Моисея: Взе-
ми при себе си Исуса Навиевия син, човек в ко-
19 гото е Духът, и положи на него ръката си; ¹⁹ и
като го представиш пред свещеника Елеазара
и пред цялото общество, дай му поръчка пред
20 тях. ²⁰ И възложи на него част от твоята почет-
на власт, за да го слуша цялото общество из-
21 раилтяни. ²¹ И той да стои пред свещеника Еле-
азара, който ще се допитва до Господа за него
според съда на Урима; и по неговата дума да
влизат, той и всичките израилтяни с него, и ця-
22 лото общество. ²² И Моисей стори според както
му заповяда Господ; взе Исуса и представи го
пред свещеника Елеазара и пред цялото обще-
23 ство; ²³ и като положи ръцете си на него, даде
му поръчка, според както Господ заповяда чрез
Моисея.

28 ¹ Господ говори още на Моисея, казвайки:
2 ² Заповядай на израилтяните, като им кажеш:
Внимавайте да Ми принасяте на определено-
3 то им време Моите приноси, хляба Ми за бла-
гоуханна чрез огън жертва на Мене. ³ И кажи
им: Ето приносът чрез огън, който ще принася-
те Господу: две едногодишни агнета на ден, без
4 недостатък, за всегашно всеизгаряне. ⁴ Едното
агне да принасяш заран, а другото агне да при-
5 насяш вечер; ⁵ а за хлебен принос една десета
от ефа чисто брашно, смесено с четвърт ин пъ-
6 рвоток дървено масло. ⁶ Това е всегашно все-
изгаряне, определено на Синайската планина,
7 за благоуханна жертва чрез огън Господу. ⁷ И
възлиянието му да бъде четвърт ин за едното
агне; в светилището да възливаш силно питие
8 за възлияние Господу. ⁸ А другото агне да при-
насяш привечер; както утринния хлебен при-
нос, и както възлиянието му, така да го при-
9 насяш за благоуханна жертва чрез огън Госпо-
ду. ⁹ А в съботен ден да принасяте две едного-
дишни агнета, без недостатък, и две десети *от*
10 *ефа* чисто брашно, смесено с дървено масло за
хлебен принос с възлиянието му. ¹⁰ Това е все-
изгарянето за всяка събота, освен всегашно-
11 то всеизгаряне с възлиянието му. ¹¹ В новолу-

нията си да принасяте за всеизгаряне Господу
два юнеца, един овен, седем едногодишни агне-
та без недостатък; ¹² и за всеки юнец три десети *от*
12 *от ефа* чисто брашно, смесено с дървено масло
за хлебен принос; и за единия овен две десети
от ефа чисто брашно, смесено с дървено мас-
13 ло за хлебен принос; ¹³ и за всяко агне по една
десета *от ефа* чисто брашно, смесено с дърве-
но масло за хлебен принос. Това е всеизгаряне,
за благоуханна жертва чрез огън Господу. ¹⁴ А
14 възлиянието им да бъде вино, половин ин за
юнеца, една трета от ин за овена и четвърт ин
за агнето. Това е всеизгарянето за всеки месец
15 през месеците на годината. ¹⁵ И освен всегаш-
ното всеизгаряне да се принася Господу един
16 козел в принос за грях, с възлиянието му. ¹⁶ На
четирнадесетия ден от първия месец е Господ-
ната Пасха. ¹⁷ А на петнадесетия ден от тоя ме-
17 сец е празник; седем дена да се яде безквасен
хляб. ¹⁸ На първия ден да има свето събрание,
18 и да не работите никаква слугинска работа; ¹⁹ а
19 да принесете жертва чрез огън, за всеизгаряне
Господу: два юнеца, един овен и седем едного-
дишни агнета, които да бъдат без недостатък.
20 А хлебният им принос да бъде от чисто браш-
но, смесено с дървено масло; три десети *от ефа*
20 да принесете за юнеца; две десети за овена; ²¹ и
21 по една десета *от ефа* да принесеш за всяко от
седемте агнета; ²² и един козел в принос за грях,
22 за да се извърши умилоствивение за вас. ²³ Тия
23 да принесете в прибавка на утринното всеизга-
ряне, което е всегашно всеизгаряне. ²⁴ Така да
24 принасяте храната всеки ден през седемте дена
за благоуханна жертва чрез огън Господу: то-
ва да се принася с възлиянието му, в прибав-
ка на всегашното всеизгаряне. ²⁵ А на седмия
25 ден да имате свето събрание и да не работите
никаква слугинска работа. ²⁶ Също и в деня на
26 първите плодове, когато принесете нов хлебен
принос Господу през празника ви на седмици-
те, да имате свето събрание, и да не работите
никаква слугинска работа. ²⁷ И за благоухание
27 Господу да принесете във всеизгаряне два юне-
ца, един овен и седем едногодишни агнета. ²⁸ А
28 хлебният им принос да бъде от чисто брашно,
смесено с дървено масло, - три десети *от ефа* за
всеки юнец, две десети за единия овен, ²⁹ и по
29 една десета за всяко от седемте агнета; ³⁰ и един
30 козел, за да се извърши умилоствивение за вас.
31 Тия да принесете (без недостатък да бъдат)
31 с възлиянието им, в прибавка на всегашното
всеизгаряне с хлебния му принос.

¹ В седмия месец, на първия ден от месеца, **29**
да имате свето събрание и да не работите ни-
каква слугинска работа; той да ви бъде ден на

2 тръбно възклицание. ² Да принесете във всеизгаряне, за благоухание Господу, един юнец, един овен, седем едногодишни агнета без недостатък; ³ а хлебният им принос да бъде чисто брашно, смесено с дървено масло, - три десети *от ефа* за юнеца, две десети за овена, ⁴ и по една десета за всяко от седемте агнета; ⁵ и един козел в принос за грях, за да се извърши умилоствение за вас; ⁶ в прибавка на новолунното всеизгаряне и хлебния му принос, и всегашното всеизгаряне и хлебния му принос, с възлиянията им, според определеното за тях, за благоуханна жертва чрез огън Господу. ⁷ И на десетия ден от тоя седми месец да имате свето събрание, и да смирите душите си, и да не работите никаква работа; ⁸ а да принесете във всеизгаряне Господу, за благоухание, един юнец, един овен, седем едногодишни агнета, които да бъдат без недостатък; ⁹ а хлебният им принос да бъде чисто брашно, смесено с дървено масло, - три десети *от ефа* за юнеца, две десети за единия овен, ¹⁰ и по една десета за всяко от седемте агнета; ¹¹ един козел в принос за грях, в прибавка на приноса в умилоствение за грях и всегашното всеизгаряне и хлебния му принос, с възлиянията им. ¹² И на петнадесетия ден от седмия месец да имате свето събрание, и да не работите никаква слугинска работа, а да пазите празник Господу седем дена. ¹³ Да принесете във всеизгаряне, за благоуханна жертва чрез огън Господу, тринадесет юнеца, два овена, четиринадесет едногодишни агнета, които да бъдат без недостатък. ¹⁴ А хлебният им принос да бъде чисто брашно, смесено с дървено масло, - три десети *от ефа* за всеки от тринадесетте юнеца, две десети за всеки от двата овена. ¹⁵ и по една десета за всяко от четиринадесетте агнета; ¹⁶ и един козел в принос за грях, в прибавка на всегашното всеизгаряне и хлебния му принос, с възлиянието му. ¹⁷ На втория ден *да принесете* дванадесет юнеца, два овена, четиринадесет едногодишни агнета, без недостатък; ¹⁸ хлебният им принос с възлиянията им за юнците, за овните и за агнетата, според числото им, както е определено; ¹⁹ и един козел в принос за грях, в прибавка на всегашното всеизгаряне и хлебния му принос, с възлиянията им. ²⁰ На третия ден, единадесет юнеца, два овена, четиринадесет едногодишни агнета, без недостатък; ²¹ хлебният им принос с възлиянията им за юнците, за овните, и за агнетата според числото им, както е определено; ²² и един козел в принос за грях, в прибавка на всегашното всеизгаряне и хлебния му принос с възлиянието му. ²³ На четвъртия ден, десет юнеца,

два овена, четиринадесет едногодишни агнета, без недостатък; ²⁴ хлебният им принос с възлиянията им за юнците, за овните и за агнетата, според числото им, както е определено ²⁵ и един козел в принос за грях, в прибавка на всегашното всеизгаряне и хлебния му принос, с възлиянието му. ²⁶ На петия ден, девет юнеца, два овена, четиринадесет едногодишни агнета без недостатък; ²⁷ хлебният им принос с възлиянията им за юнците, за овните и за агнетата, според числото им, както е определено; ²⁸ и един козел в принос за грях, в прибавка на всегашното всеизгаряне и хлебния му принос, с възлиянието му. ²⁹ На шестия ден, осем юнеца, два овена, четиринадесет едногодишни агнета, без недостатък; ³⁰ хлебният им принос с възлиянията им за юнците, за овните и за агнетата, според числото им, както е определено; ³¹ и един козел в принос за грях, в прибавка на всегашното всеизгаряне и хлебния му принос, с възлиянието му. ³² На седмия ден, седем юнеца, два овена, четиринадесет едногодишни агнета, без недостатък; ³³ хлебният им принос с възлиянията им за юнците, за овните и за агнетата, според числото им, както е определено за тях; ³⁴ и един козел в принос за грях, в прибавка на всегашното всеизгаряне и хлебния му принос, с възлиянието му. ³⁵ На осмия ден да имате тържествено събрание и да не работите никаква слугинска работа; ³⁶ и да принесете във всеизгаряне, за благоуханна жертва чрез огън Господу, един юнец, един овен, седем едногодишни агнета, без недостатък; ³⁷ хлебният им принос с възлиянията им за юнеца, за овена и за агнетата, според числото им, както е определено; ³⁸ и един козел в принос за грях, в прибавка на всегашното всеизгаряне и хлебния му принос, с възлиянието му. ³⁹ Тия да принасяте Господу на празниците си, - в прибавка на обреците си и доброволните си приноси, - за всеизгарянията си, за хлебните си приноси, за възлиянията си, и за примирителните си приноси. ⁴⁰ И Моисей каза *тия неща* на израилтяните напълно, както Господ заповяда на Моисея.

30
¹ Така също Моисей говори на началниците от племената на израилтяните, казвайки: Ето що заповяда Господ: ² Когато някой мъж направи обрек Господу, или се закълне с клетвата обвързва душата си със задължение, нека не наруши думата си, но нека извърши, според всичко що е излязло из устата му. ³ Тоже, ако някоя жена направи обрек Господу, и обвърже *себе си* със задължение, в младостта си, в бащиния си дом, ⁴ и баща ѝ чуе обрека ѝ и задължението, с което е обвързала душата си, и ба-

ща ѝ не ѝ каже нищо, тогава всичките ѝ обреци си остават в сила, и всяко нейно задължение, с което е обвързала душата си, си остава в сила.

5 ⁵ Но ако ѝ забрани баща ѝ, в деня когато чуе, то никой от обреците ѝ или от задълженията, с които е обвързала душата си, няма да остане в сила; и Господ ще ѝ прости понеже ѝ е забранил баща ѝ. ⁶ Но ако се омъжи, като има на себе си обрека си, или нещо необмислено изговорено с устните ѝ, с което е обвързала душата си, ⁷ и мъжът ѝ, като чуе, не ѝ каже нищо, в деня когато чуе, тогава обреците ѝ си остават в сила, и задълженията, с които е обвързала душата си, си остават в сила. ⁸ Но ако ѝ забрани мъжът ѝ, в деня когато чуе, тогава той ще унищожи обрека, който е взела върху себе си, и онова, което е необмислено изговорила с устните си, с което е обвързала душата си; и Господ ще ѝ прости. ⁹ Обрек направен от вдовица или напуснатата жена, всичко, с което би обвързала душата си, си остава върху нея. ¹⁰ Но ако *една жена* е направила обрек в къщата на мъжа си, или е обвързала душата си с клетвено задължение, ¹¹ и мъжът ѝ е чул и не ѝ е казал нищо, нито ѝ е забранил, тогава всичките ѝ обреци си остават в сила, и всичките задължения, с които е обвързала душата си, си остават в сила. ¹² Но ако, в деня, когато е чул, мъжът ѝ ги е съвсем унищожил, тогава онова, което е излязло из устните ѝ относно обреците ѝ и относно обвързването на душата ѝ не ще остане в сила; мъжът ѝ ги е унищожил, и Господ ще ѝ прости. ¹³ Мъжът ѝ може да утвърди, и мъжът ѝ може да унищожи всеки обрек и всяко клетвено задължение за смиряването на душата ѝ; ¹⁴ но ако мъжът ѝ ден след ден продължава да мълчи, тогава той потвърждава всичките ѝ обреци и всичките задължения, които са върху нея; той ги е потвърдил защото не ѝ е казал нищо в деня, когато ги е чул. ¹⁵ Но ако ги унищожи някак по-после, след като ги е чул, тогава той ще носи нейния грях. ¹⁶ Тия са повеленията, които Господ заповяда на Моисея, *да се пазят* между мъж и жена му, и между баща и дъщеря му в младостта ѝ, догдето е в бащиния си дом, *относно обреците*.

31 ¹ След това Господ говори на Моисея, казвайки: ² Въздай на мадиамците за израилтяните, и след това ще се прибереш при хората си. ³ Моисей, прочее, говори на хората, казвайки: Нека се въоръжат от вас мъже за бой и нека отидат против Мадиама за да извършат въздаяние върху Мадиама за Господа. ⁴ По хиляда души от всяко племе от всичките Израилеви племена да изпратите на войната. ⁵ И така, от Израилевите хиляди се преброиха по хиля-

да души от всяко племе, дванадесет хиляди души, въоръжени за бой. ⁶ И Моисей ги изпрати на войната, по хиляда души от всяко племе, тях и Финееса, син на свещеника Елеазара, със светите вещи и с тръбите за тревога в ръцете му. ⁷ Те воюваха против Мадиама, според както Господ заповяда на Моисея, и убиха всяко мъжко. ⁸ И между убитите убиха и мадиамските царе: Евия, Рекема, Сура, Ура и Рева, петима мадиамски царе; убиха с нож и Валаама Веоровия син. ⁹ А израилтяните плениха жените на мадиамците, децата им, всичкия им добитък и всичките им стада; и разграбиха всичкия им имот. ¹⁰ А всичките им градове, в местата населени от тях, и всичките им станове изгориха с огън. ¹¹ И взеха всичките користи и всичката плячка, и човек и животно. ¹² И докараха пленниците, плячката и користите на Моисея, на свещеника Елеазар и на обществото израилтяни в стана, на моавските полета при Иордан, срещу Ерихон. ¹³ Тогава Моисей, свещеникът Елеазар и всичките първенци на обществото излязоха да ги посрещнат вън от стана. ¹⁴ Но Моисей се разгневи на военачалниците, на хилядниците и на стотниците, които се връщаха от военния поход; ¹⁵ и Моисей им рече: Оставихте ли живи всичките жени? ¹⁶ Ето, те, по съвета на Валаама, накараха израилтяните да беззаконствуват против Господа в делото на Фегора, тъй че язвата се яви сред Господното общество. ¹⁷ За това, убийте сега всичките мъжки от децата, и убийте всяка жена, която е познала мъж, като е лежала с него. ¹⁸ А всичките момичета, които не са познали мъж, които не са лежали с такъв, оставете живи за себе си. ¹⁹ И вие останете вън от стана седем дена; вие и пленниците ви, всеки *от вас*, който е убил човек, и който се е допрял до убит, очистете се на третия ден и на седмия ден; ²⁰ очистете и всичките дрехи, всичките кожени вещи, и всичко, което е направено от козина, и всичките дървени съдове. ²¹ Също и свещеникът Елеазар рече на войниците, които бяха ходили на война: Това е повелението, което Господ заповяда на Моисея като закон. ²² Само че златото, среброто, медта, желязото, оловото и калая, ²³ всичко, което може да устои на огън, прекарайте през огън, и ще бъде чисто; обаче, трябва да се очисти и с очистителната вода; и всичко що не може да устои на огън прекарай през вода. ²⁴ Тогава на седмия ден да изперете дрехите си, и ще бъдете чисти; и подир това да влезете в стана. ²⁵ И Господ говори на Моисея, казвайки: ²⁶ Ти и свещеникът Елеазар и началниците на бащините *домове* от обществото пребройте

27 плячката и пленниците, и човек и животно, ²⁷ и
раздели плячката на две, между войниците, ко-
28 ито ходиха на война и цялото общество. ²⁸ От
дела на войниците, които ходиха на бой, отде-
ли като данък за Господа по една душа от пет-
29 стотин - от човеци, от говеда, от осли и от ов-
ци; ²⁹ от тяхната половина да вземеш това и да
го дадеш на свещеника Елеазара, като възвиша-
30 ем принос Господу. ³⁰ А от половината, *която*
се дава на израилтяните, да вземеш по един дял
от петдесет - от човеци, от говеда, от осли и от
овци - от всеки добитък, - и да ги дадеш на ле-
витите, които пазят заръчаното за Господната
31 скиния. ³¹ И тъй Моисей и свещеникът Елеазар
сториха, според както Господ заповяда на Мо-
32 исея. ³² А плячката, *то ест*, това, което остана
в плен, което войниците заплениха, беше: ов-
33 ци, шестстотин седемдесет и пет хиляди; ³³ го-
34 веда, седемдесет и две хиляди; ³⁴ осли, шестде-
35 сет и една хиляда ³⁵ и човеци - жени, които не
бяха познали мъж, чрез лягане с такъв - всич-
36 ко тридесет и две хиляди души. ³⁶ Половината,
делът на ония, които бяха ходили на бой, беше
на брой: овци, триста и тридесет и седем хиля-
37 ди и петстотин; ³⁷ а данъкът за Господа от овци-
38 те беше шестстотин седемдесет и пет; ³⁸ говеда-
та бяха тридесет и шест хиляди, от които данъ-
39 кът за Господа беше седемдесет и две; ³⁹ осли-
те бяха тридесет хиляди и петстотин, от кои-
40 то данъкът за Господа беше шестдесет и един;
41 ⁴⁰ и човеците бяха шестнадесет хиляди, от кои-
то данъкът за Господа беше тридесет и двама
42 души, ⁴¹ И Моисей даде данъка, като възвиша-
ем принос Господу, на свещеника Елеазара, ка-
43 кто Господ заповяда на Моисея. ⁴² А половина-
та, *която се даде* на израилтяните, която Мои-
44 сей отдели от войниците, ⁴³ *то ест*, половина-
та за обществото, беше: овци, триста и триде-
45 сет и седем хиляди и петстотин; ⁴⁴ говеда, три-
46 десет и шест хиляди; ⁴⁵ осли, тридесет хиляди
и петстотин; ⁴⁶ и човеци - шестнадесет хиляди.
47 ⁴⁷ От тая половина за израилтяните Моисей взе
по един дял от петдесет, от човеци и от живот-
ни, и ги даде на левитите, които пазеха заръча-
ното за Господната скиния, според както Гос-
48 под заповяда на Моисея. ⁴⁸ Тогава се прибли-
жиха при Моисея началниците, които бяха над
хилядите на войската, хилядниците и стотни-
49 ците, ⁴⁹ и рекоха на Моисея: Слугите ти пре-
броиха войниците, които са под ръката ни; и
не липсва ни един от нас. ⁵⁰ За това принасяме
50 дар Господу, всеки каквото е намерил, златни
неща, верижки, гривни, пръстени, обеци и мъ-
ниста, за да се извърши умилостивение за ду-
51 шите ни пред Господа. ⁵¹ И Моисей и свещени-

кът Елеазар взеха златото от тях, всичко в изра-
ботени украшения. ⁵² И всичкото злато от въз- 52
вишаемия принос, който хилядниците и стот-
ниците принесоха Господу, беше шестнадесет
хиляди седемстотин и петдесет сикли. ⁵³ (*Защо-* 53
то войниците бяха грабили, всеки за себе си).
⁵⁴ И Моисей и свещеникът Елеазар, като взеха 54
златото от хилядниците и стотниците, донесо-
ха го в шатъра за срещане, за спомен на израил-
тяните пред Господа.

32
¹ А рувимците и гадците имаха твърде мно-
го добитък; и когато видяха Язирската земя и
Галаадската земя, че, ето, мястото беше място
за добитък, ² то гадците и рувимците дойдоха 2
та говориха на Моисея, на свещеника Елеаза-
ра, и на първенците на обществото, казвайки:
³ Атарот, Девон, Язир, Нимра, Есевон, Елеала, 3
Севама, Нево и Веон, ⁴ земята, която Господ по- 4
рази пред Израилевото общество, е земя за до-
битък; а слугите ти имат добитък. ⁵ За това, ре- 5
коха, ако сме придобили твоето благоволение,
нека се даде тая земя на слугите ти за прите-
жание; не ни привеждай през Йордан. ⁶ А Мои- 6
сей рече на гадците и на рувимците: Да идат ли 7
братята ви на бой, а вие тук да седите? ⁷ Защо 7
обезсърчавате сърцата на израилтяните, та да
не преминат в земята, която Господ им е дал?
⁸ Така сториха бащите ви, когато ги изпратих 8
от Кадис-варни, за да видят земята; ⁹ отидоха 9
до долината Есхол, и, като видяха земята, обез-
сърчиха сърцата на израилтяните, та да не вля-
зат в земята, която Господ им бе дал. ¹⁰ И в оня 10
ден гневът на Господа пламна, и той се закле
казвайки: ¹¹ Ни един от ония мъже, които из- 11
лязоха из Египет, от двадесет години и наго-
ре, няма да види земята, за която съм се клел
на Авраама, Исаака и Якова, защото не Ме по-
следваха напълно, ¹² освен Халева син на Ефо- 12
ния Кенезов, и Исуса Навиевият син, защото те
напълно последваха Господа. ¹³ Гневът на Гос- 13
пода пламна против Израила, и Той ги напра-
ви да се скитат из пустинята за четиридесет го-
дини, догде се довърши изцяло онова поколе-
ние, което беше сторило зло пред Господа. ¹⁴ И, 14
ето, вместо бащите си, издигнахте се вие, при-
бавка на грешни човеци, и ще разпалите пове-
че пламъка на Господния гняв против Израил-
ля. ¹⁵ Защото, ако вие се отвърнете от Него, Той 15
ще остави тях още еднъж в пустинята; и така
вие ще *станете причина да* погинат всички тия
люде. ¹⁶ Но те пристъпиха при *Моисея* и реко- 16
ха: Ще съградим тука огради за добитъка си и
градове за челядите си; ¹⁷ а сами ние сме гото- 17
ви да вървим въоръжени пред израилтяните,
догде ги заведем до мястото им; и челядите ни

ще седят в укрепените градове *в безопасност* от местните жители. ¹⁸ Няма да се върнем в домовете си догде израилтяните не наследят, всеки наследството си. ¹⁹ Защото ние няма да наследим с тях отвъд Йордан и по-нататък, понеже нашето наследство ни се падна отсам Йордан на изток. ²⁰ Тогава Моисей им рече: Ако направите това, ако отидете въоръжени на бой пред Господа, ²¹ ако всички въоръжени преминете Йордан пред Господа, догде изгони Той враговете Си от пред Себе Си, ²² и земята се завладее пред Господа, а подир това се върнете, тогава ще бъдете невинни пред Господа и пред Израила, и ще имате тая земя за притежание пред Господа. ²³ Но ако не направите така, ето, ще съгрешите пред Господа; и да знаете, че грехът ви ще ви намери. ²⁴ Съградете градове за челядите си и огради за овците си, и сторете това, което излезе из устата ви. ²⁵ И гадците и рувимците говориха на Моисея, казвайки: Слугите ти ще сторят, както господарят ни заповяда. ²⁶ Децата ни, жените ни, стадата ни и всичкият ни добитък ще останат тук в галаадските градове; ²⁷ а слугите ти, всички въоръжени и опълчени, ще отидат пред Господа на бой, както господарят ни каза. ²⁸ Тогава Моисей даде поръчка за тях на свещеника Елеазара, на Исуса Навина, и на началниците на бащините *домове* от племената на израилтяните. ²⁹ Моисей им рече: Ако гадците и рувимците преминават с вас Йордан, всички въоръжени за бой пред Господа, и се завладее земята пред вас, тогава ще им дадете Галаадската земя за притежание. ³⁰ Но ако не щат да преминат с вас въоръжени, тогава да вземат наследство между вас в Ханаанската земя. ³¹ И гадците и рувимците в отговор рекоха: Както рече Господ на слугите ти, така ще сторим. ³² Ние ще заминем въоръжени пред Господа в Ханаанската земя, за да притежаваме наследството си отатък ° Йордан. ³³ И тъй, Моисей им даде, *то ест*, на гадците, на рувимците и на половината от племето на Иосифовия син Манасия, царството на аморейския цар Сион и царството на васанския цар Ог, земята заедно с градовете в пределите ѝ, градовете на околната земя. ³⁴ И гадците съградиха Девон, Атарот, Ароир, ³⁵ Атротсофан, Язир, Иогвея, ³⁶ Ветнимра и Ветаран, укрепени градове и огради за овци. ³⁷ А рувимците съградиха Есевон, Елеала, Кирятаим, ³⁸ Нево и Ваалмеон (с променени имена) и Севама; и преименуваха градовете, които съградиха. ³⁹ И потомците на Манасиевия син Махир отидоха в Галаад, завладяха го и изпъдиха аморейците, които бяха в него. ⁴⁰ За то-

ва Моисей даде Галаад на Махира Манасиевия син, и той се засели в него. ⁴¹ А Манасиевият син Яир отиде та завладя градовете му и ги наименова Авот-Яир°. ⁴² И Нова отиде та превзе Кенат и селата му и го наименова Нова по своето име.

33 ¹ Ето пътуванията на израилтяните, които излязоха из Египетската земя по устроените си войнства под Моисеева и Ааронова ръка. ² Моисей по Господно повеление написа тръгванията им според пътуванията им; и ето пътуванията им според тръгванията им. ³ В първия месец, на петнадесетия ден от първия месец, отпътуваха от Рамесий; на сутринта на пасхата израилтяните излязоха с издигната ръка пред очите на всичките египтяни, ⁴ когато египтяните погребваха всичките си първородни, които Господ беше поразил помежду им. (И над боговете им Господ извърши съдби). ⁵ И израилтяните, като отпътуваха от Рамесий, разположиха стан в Сокхот. ⁶ Като отпътуваха от Сокхот, разположиха стан в Етам, който е в края на пустинята. ⁷ Като отпътуваха от Етам върнаха се към Пиаирот, който е срещу Веелсефон, и разположиха стан срещу Мигдол. ⁸ А когато отпътуваха от Пиаирот, преминаха през морето в пустинята, та пътуваха тридневен път през пустинята Етам и разположиха стан в Мера. ⁹ А като отпътуваха от Мера, дойдоха в Елим; а в Елим имаше дванадесет водни извори и седемдесет палмови дървета, и там разположиха стан. ¹⁰ Като отпътуваха от Елим, разположиха стан при Червеното море. ¹¹ Като отпътуваха от Червеното море, разположиха стан в пустинята Син. ¹² Като отпътуваха от пустинята Син, разположиха стан в Дофка. ¹³ Като отпътуваха от Дофка, разположиха стан в Елус. ¹⁴ Като отпътуваха от Елус, разположиха стан в Рафидим, гдето нямаше вода да пият людетте. ¹⁵ Като отпътуваха от Рафидим, разположиха стан в Синайската пустиня. ¹⁶ Като отпътуваха от Синайската пустиня, разположиха стан в Киврот-атаава. ¹⁷ Като отпътуваха от Киврот-атаава, разположиха стан в Асирот. ¹⁸ Като отпътуваха от Асирот, разположиха стан в Ритма. ¹⁹ Като отпътуваха от Ритма, разположиха стан в Римон-Фарес. ²⁰ Като отпътуваха от Римон-фарес, разположиха стан в Ливна. ²¹ Като отпътуваха от Ливна, разположиха стан в Риса. ²² Като отпътуваха от Риса, разположиха стан в Кеелата. ²³ Като отпътуваха от Кеелата, разположиха стан в хълма Сафер. ²⁴ Като отпътуваха от хълма Сафер, разположиха стан в Харада. ²⁵ Като отпътуваха от Харада, разположи-

26 ха стан в Макилот. ²⁶ Като отпътуваха от Маки-
 27 лот, разположиха стан в Тахат. ²⁷ Като отпъту-
 28 ваха от Тахат, разположиха стан в Тара. ²⁸ Като
 отпътуваха от Тара, разположиха стан в Мит-
 29 ка. ²⁹ Като отпътуваха от Митка, разположиха
 30 стан в Асемона. ³⁰ Като отпътуваха от Асемо-
 31 на, разположиха стан в Масирот. ³¹ Като отпъ-
 туваха от Масирот, разположиха стан във Ве-
 32 неякан. ³² Като отпътуваха от Венеякан, разпо-
 33 ложиха стан в Хоргадгад. ³³ Като отпътуваха от
 34 Хоргадгад, разположиха стан в Иотвата. ³⁴ Ка-
 то отпътуваха от Иотвата, разположиха стан в
 35 Еврона. ³⁵ Като отпътуваха от Еврона, разпо-
 36 ложиха стан в Есион-гавер. ³⁶ Като отпътуваха
 от Есион-гавер, разположиха стан в пустиня-
 37 та Цин, която е Кадис. ³⁷ А като отпътуваха от
 Кадис, разположиха стан в планината Ор, при
 38 края на Едомската земя. ³⁸ И по Господно пове-
 ление свещеникът Аарон се изкачи на плани-
 ната Ор, и умря там, в четиридесетата година
 от излизането на израилтяните от Египетската
 земя, в петия месец, на първия ден от месеца.
 39 ³⁹ Аарон беше на сто и двадесет и три години,
 40 когато умря на планината Ор. ⁴⁰ И арадският
 цар, ханаанецът, който живееше на юг от Хана-
 анската земя, чу за идването на израилтяните.
 41 ⁴¹ А те, като отпътуваха от планината Ор, разпо-
 42 ложиха стан в Салмона. ⁴² Като отпътуваха от
 43 Салмона, разположиха стан във Финон. ⁴³ Ка-
 то отпътуваха от Финон, разположиха стан в
 44 Овот. ⁴⁴ Като отпътуваха от Овот, разположиха
 45 стан в Е-аварим, на моавската граница. ⁴⁵ Като
 отпътуваха от Иим, разположиха стан в Девон-
 46 гад. ⁴⁶ Като отпътуваха от Девон-гад, разполо-
 47 жиха стан в Алмон-дивлатаим. ⁴⁷ Като отпъту-
 ваха от Алмон-дивлатаим, разположиха стан
 на планината Аварим, срещу Нево. ⁴⁸ А като от-
 пътуваха от планината Аварим, разположиха
 стан на моавските полета при Иордан, срещу
 49 Ерихон. ⁴⁹ При Иордан разположиха стан, от
 Ветиесимот до Авел-ситим, на моавските поле-
 50 та. ⁵⁰ Тогава Господ говори на Моисея на моав-
 ските полета при Иордан, срещу Ерихон, каз-
 51 вайки: ⁵¹ Говори на израилтяните, като им ка-
 жеш: Когато минете през Иордан в Ханаанс-
 52 ката земя, ⁵² изгонете от пред себе си всичките
 жители на земята, изтребете всичките им изоб-
 ражения, унищожете всичките им леяни идо-
 53 ли, и съборете всичките им оброчища. ⁵³ И за-
 владейте земята и заселете се в нея; защото на
 54 вас съм дал тая земя за наследство. ⁵⁴ И да раз-
 делите земята с жребие между семействата си
 за наследство; на по-многобройните да дадете
 по-голямо наследство, а на по-малобройните
 да дадете по-малко наследство. На всекиго на-

следството да бъде там, гдето му падне жреби-
 ето. Според бащините си племена да наследите.
 55 Но ако не изгоните от пред себе си жителите 55
 на земята, тогава ония от тях, които оставите,
 ще бъдат тръни в очите ви и бодли в ребрата
 ви, и ще ви измъчват в земята, в която живеете.
 56 А и при туй, онова, което мислех да сторя на 56
 тях, ще го сторя на вас.

¹ Господ говори още на Моисея, казвайки: **34**
² Заповядай на израилтяните като им кажеш: 2
 Когато влезете в Ханаанската земя, (земята,
 която ще ви се падне в наследство, Ханаанската
 земя според границите ѝ), ³ тогава южните ви 3
 земи да бъдат от пустинята Цин покрай Едом:
 и южната ви граница да бъде от края на Со-
 леното море на изток. ⁴ Южната ви граница да 4
 завива към нагорницето на Акравим и да оти-
 ва до Цин и да продължава от южната страна
 до Кадис-варни, да излиза на Асар-адар и да
 отива до Асмон. ⁵ И границата да завива от Ас- 5
 мон до египетския поток и да стигне до море-
 то. ⁶ А за западна граница да имате Голямото 6
 море; това да ви бъде западната граница. ⁷ Се- 7
 верните ви граници да бъдат тия: от Голямо-
 то море да прокарате *границата* до планината
 Ор; ⁸ от планината Ор да прокарате *границата* 8
 до прохода на Емат; и границата да продължа-
 ва до Седад. ⁹ И границата да продължава до 9
 Зифрон и да излиза на Асаренан. Това да ви бъ-
 де северната граница. ¹⁰ А източната си граница 10
 да прокарате от Асаренан до Шефам. ¹¹ И гра- 11
 ницата да слиза от Шефам до Ривла на изток
 от Аин; и границата да слиза и да досяга бре-
 га на езерото Хинерот на изток. ¹² И граница- 12
 та да слиза до Иордан и да излиза на Солено-
 то море. Това ще бъде земята ви според окръ-
 жаващите я граници. ¹³ Моисей, прочее, запо- 13
 вяда на израилтяните като каза: Това е земя-
 та, която ще наследите чрез жребие, която Гос-
 под заповяда да се даде на деветте и половина
 племена. ¹⁴ Защото племето на рувимците, спо- 14
 ред бащините си домове, и племето на гадците,
 според бащините си домове, взеха наследство-
 то си, както и половината от Манасиевото пле-
 ме взе. ¹⁵ Тия две и половина племена взеха на- 15
 следството си от татък Иордан, срещу Ерихон,
 на изток. ¹⁶ И Господ говори на Моисея казвай- 16
 ки: ¹⁷ Ето имената на мъжете, които ще ви раз- 17
 делят земята в наследство: свещеникът Елеазар
 и Исус Навиевият син. ¹⁸ *Също* и от всяко пле- 18
 ме да вземете по един първенец, за да разде-
 лят земята в наследство. ¹⁹ А ето имената на тия 19
 мъже: от Юдовото племе: Халев Ефониевият
 син; ²⁰ от племето на симеонците: Самуил Ами- 20
 удовият син; ²¹ от Вениаминовото племе: Ели- 21

22 дад Хислоновият син; ²² от племето на данци-
 23 те: първенец Вукий Иоглиевият син; ²³ от Иосифовите потомци, от племето на манасийците:
 24 първенец Аниил Ефодовият син; ²⁴ а от племето на ефремците: първенец Камуил Сафтановият син; ²⁵ от племето на завулонците: първенец Елисафан Фарнаховият син; ²⁶ от племето на исахарците: първенец Фалтиил Азановият син; ²⁷ от племето на асирците: първенец Ахидуд Шеломиевият син; ²⁸ и от племето на нефталимците: първенец Федаил Амиудовият син.
 29 ²⁹Тя са, на които Господ заповяда да разделят наследството на израилтяните в Ханаанската земя.

35 ¹Господ говори още на Моисея в моавските полета при Иордан срещу Ерихон, казвайки:
 2 ²Заповядай на израилтяните да дадат на левитите от наследственото си притежание градове, в които да се заселят; дайте на левитите и пасбища около градовете им. ³Градовете да им служат за живеене, а пасбищата да им служат за говедата им, за имота им и за всичките им животни. ⁴Пасбищата около градовете, които ще дадете на левитите, да се простират хиляда лакътя навън от градската стена наоколо. ⁵Да измерите извън града, на източната страна, две хиляди лакътя, на южната страна две хиляди лакътя, на западната страна две хиляди лакътя и на северната страна две хиляди лакътя, а градът да бъде в средата. Такива да бъдат пасбищата около градовете им. ⁶И градовете, които ще дадете на левитите, да бъдат шест града за прибягване, които да определите, за да може да прибягва там убиецът; и на тях да притурите още четиридесет и два града. ⁷Всичките градове, които ще дадете на левитите, да бъдат четиридесет и осем града; *дайте* ги заедно с пасбищата им. ⁸И когато дадете градовете от притежанието на израилтяните, от многото *градове* дайте много, а от малкото - дайте малко; всяко *племе* да даде на левитите от градовете си според наследството, което е наследило. ⁹Господ говори още на Моисея казвайки: ¹⁰Говори на израилтяните, казвайки им: Когато минете през Иордан в Ханаанската земя, ¹¹тогава да си определите градове, които да ви бъдат градове за прибежище, за да може да прибягва там убиецът, който убие човек по погрешка.
 12 ¹²Те да ви бъдат градове за избягване от сродника - мъздовъздател, за да се не убие убиецът преди да се представи на съд пред обществото.
 13 ¹³От градовете, които ще дадете, шест да ви бъдат градове за прибягване. ¹⁴Три града да дадете отгатък^о Иордан, и три града да дадете в

Ханаанската земя, да бъдат градове за прибягване. ¹⁵Тия шест града да бъдат прибежище за израилтяните и за чужденеца, и за онзи, който е пришелец помежду им, за да може да прибягва там всеки, който би убил човек по погрешка. ¹⁶Ако някой удари някого с желязно оръдие, та умре, убиец е; убиецът непременно да се умъртви. ¹⁷Ако го е ударил с камък из ръката си, от който може да умре, та умре, убиец е; убиецът непременно да се умъртви. ¹⁸Или ако го е ударил с дървено оръдие в ръката си, от което може да умре, та умре, убиец е; убиецът непременно да се умъртви. ¹⁹Мъздовъздателят за кръвта сам да умъртви убиеца; когато го срещне, да го умъртви. ²⁰И ако го тласне от омраза, или из засада хвърли нещо върху него, та умре, ²¹или от омраза го удари с ръката си, та умре, тоя, който го е ударил, непременно да се умъртви убиец е; мъздовъздателят за кръвта да умъртви убиеца, когато го срещне. ²²Но ако го тласне внезапно, без да го е намразил, или хвърли нещо върху него без да го е причаквал, ²³или ако, без да види, направи да падне на него някакъв камък, от който може да умре, та умре, без да му е бил неприятел, или да е искал да му стори зло, ²⁴тогава обществото да отсъди между убиеца и мъздовъздателя за кръвта според тия съдби; ²⁵и обществото да избави убиеца от ръката на мъздовъздателя за кръвта, и обществото да го върне в града, гдето бе прибягнал за прибежище; и той да живее в него до смъртта на първосвещеника, който е помазан със светото миро. ²⁶Но ако убиецът излезе кога да е вън от пределите на прибежищния град, в който бе прибягнал, ²⁷и мъздовъздателят за кръвта го намери вън от пределите на прибежищния му град, и мъздовъздателят за кръвта умъртви убиеца, тоя няма да бъде виновен за кръвопролитие; ²⁸защото *убиецът* трябваше да стои в прибежищния си град до смъртта на първосвещеника. А след смъртта на първосвещеника нека се върне убиецът в земята, която му е притежание. ²⁹Това да ви бъде съдебен закон във всичките ви поколения по всичките ви заселища. ³⁰Който убие някого, тоя убиец да се умъртви при думите^о на свидетели: обаче не бива *само* един свидетел да свидетелствува против някого, за да се умъртви. ³¹Нито да взимате някакъв откуп за живота на убиеца, който като виновен заслужава смърт; но непременно той да се умъртви. ³²Да не взимате откуп и за онзи, който е прибягнал в прибежищен град, за да се върне да живее на мястото си преди смъртта на свещеника. ³³Така няма да оскверните земята,

в която се намирате; защото кръвта, тя е, която осквернява земята; и земята не може да се очисти от кръвта, която се е проляла на нея, освен
34 с кръвта на онзи, който я е пролял. ³⁴ Ни един от вас да не осквернява земята, в която живеете, сред която Аз обитavam; защото Аз Иеова обитavam сред израилтяните.

36 ¹ Тогава началниците на бащините *домове* от семействата на потомците на Галаада, син на Махира, Манасиевият син, от семействата на Иосифовите потомци, се приближиха и говориха пред Моисея и пред първенците, началниците на бащините *домове* на израилтяните, казвайки: ² Господ заповяда на господаря ни да даде земята за наследство на израилтяните с жребие; и господарят ни получи заповед от Господа да даде наследството на брата ни Салпаада на дъщерите му, ³ Но ако те се омъжат за някои от синовете на *другите* племена на израилтяните, тогава наследството им ще се отнеме от наследството на нашите бащи, и ще се приложи към наследството на онова племе, което ще ги вземе *за жени*; така то ще се отнеме от наследството, ⁴ *което ни дава* жребиято. ⁴ *Даже*, когато дойде юбилеят на израилтяните, тогава наследството им ще се приложи към наследството на онова племе, което ще ги е взело; и така, наследството им ще се отнеме от наследството на отеческото ни племе. ⁵ Прочее, по Господното слово,

Моисей заповяда на израилтяните, като каза: Племето на Иосифовите потомци говори право. ⁶ Ето какво заповяда Господ за Салпаадовите дъщери; Той казва: Нека се омъжат, за който им се види добре, стига само да се омъжат за *мъже от* семейството на отеческото си племе. ⁷ По този начин, никое наследство на израилтяните няма да премине от племе на племе; защото израилтяните трябва да се привързват, всеки за наследството на отеческото си племе. ⁸ Всяка дъщеря, която има наследство в някое племе на израилтяните, трябва да се омъжи за едного от семейството на отеческото си племе, тъй щото израилтяните да притежават всеки отеческото си наследство. ⁹ Да не преминава наследство от едно племе на друго племе, но племената на израилтяните да се привързват, всяко за своето наследство. ¹⁰ И Салпаадовите дъщери сториха според както Господ заповяда на Моисея; ¹¹ защото Маала, Терса, Егла, Мелха и Нуа, Салпаадовите дъщери, се омъжиха за синовете на чичовете си; ¹² омъжиха се за мъже от семействата на потомците на Манасия Иосифовият син; и така наследството им остана в племето на бащиното им семейство. ¹³ Тия са заповедите и съдбите, които Господ заповяда на израилтяните чрез Моисея на моавските полета при Иордан, срещу Ерихон.

ВТОРОЗАКОНИЕ

1 **Е**то думите, които Моисей говори на целия Израил оттатък ° Иордан, в пустинята, на полето срещу Суф, между Фаран, 2 Тофол, Лаван, Асирот и Дизаав. 2 (Има единадесет дена *разстояние* от Хорив през пътя на 3 поляната Сиир до Кадис-варни). 3 В четиридесетата година, в единадесетия месец на първия ден от месеца, Моисей говори на израилтяните според всичко що Господ му заповяда за тях, 4 4 след като беше поразил аморейския цар Сион, който живееше в Есевон и васанския цар Ог, който живееше в Астарот, в Едраи. 5 Оттатък ° Иордан в Моавската земя, почна Моисей да изяснява тоя закон, като казваше: 6 Господ нашият Бог ни говори на Хорив, казвайки: 7 Доволно сте седели на тая планина. 7 Обърнете се, тръгнете по пътя си та идете към планинските страни на аморейците и към всичките им съседни *места* в полето, в поляната в долините, и към юг, и към крайморията в земята на ханаанците, и към Ливан до голямата река, реката Ефрат. 8 Ето, аз турям пред вас тая земя; влезте та завладейте земята, за която Господ се е клел на бащите ви, на Авраама, Исаака и Якова, че ще я даде на тях и на потомството им по дир тях. 9 В онова време ви говорих, казвайки: 10 Аз сам не мога да ви нося. 10 Господ вашият Бог ви е умножил; и, ето, днес по множество вие сте 11 като звездите на небето. 11 (Господ Бог на бащите ви да ви умножи хиляда пъти повече отколкото сте сега, и да ви благослови според както ви е обещал!) 12 Как ще мога аз сам да нося тая тегота - вас, и товара от вас и вашите препирни? 13 Изберете измежду племената си мъже мъдри, разумни и познати; и аз ще ги поставя началници над вас. 14 И вие в отговор ми рекохте: Това, което каза ти, добро е да го направим. 15 Прочее, взех началниците на племената ви, мъдри и познати мъже, и ги поставих началници над вас, хилядници, стотници, петдесетници, десетници и надзиратели на племената ви. 16 И в онова време заръчах на съдиите ви, като казах: Изслушвайте съдебните дела на братята си, и съдете праведно между човека и брата му и чужденеца, който е при него. 17 В съда да не гледате на лице; да изслушвате малкия, както големия; да се не боите от човешко лице, защото съдът е Божий. И всяко дело, което е много мъчно за вас, отнасяйте до мене, и аз ще го изслушвам. 18 И в онова време заповядах ви всичко, което трябваше да вършите.

19 Като отпътувахме от Хорив, преминахме цялата оная голяма и страшна пустиня, която видяхте, и се отправихме към планинските страни на аморейците, според както Господ нашият Бог ни заповяда, и дойдохме до Кадис-варни. 20 И рекох ви: Дойдохте до планинските страни на аморейците, които ни дава Господ нашият Бог. 21 Ето, Господ твоят Бог туря пред тебе тая земя; върви напред, завладей я както ти е говорил Господ Бог на бащите ти; не бой се и да не те е страх. 22 Тогава вие всички дойдохте при мене и рекохте: Да изпратим мъже пред нас, за да съгледат за нас земята, и да ни донесат известие, по кой път да отидем в нея, и в кои градове да идем. 23 Това ми беше угодно: за това избрах от вас дванадесет мъже, по един мъж от всяко племе. 24 И те като тръгнаха възкачиха се на поляната, и, пристигнали до долината Есхол, я съгледаха. 25 И взеха в ръцете си от плодовете на земята, та ни донесоха: донесоха ни и известие, като казаха: Земята, която Господ нашият Бог ни дава, е добра. 26 Но вие отказахте да вървите напред, а се възпротивихте на повелението на Господа вашия Бог. 27 Роптахте в шатрите си и рекохте: Понеже ни мразеше Господ, за това ни изведе из Египетската земя, за да ни предаде в ръцете на аморейците и да ни изстреби. 28 Къде да вървим ние напред? Нашите братя ни обезсърчиха, понеже рекоха: Людете са по-големи и по-високи от нас; градовете са големи и укрепени до небето; още и видяхме там Енаковите потомци. 29 Но аз ви рекох: Да се не ужасявате и да се не боите от тях. 30 Господ вашият Бог, Който върви пред вас, Той ще се бие за вас, също както стори за вас пред очите ви в Египет 31 и в пустинята, гдето ти видя как Господ твоят Бог те е носил, както човек носи сина си, през целия път, по който ходихте, догде стигнахте на това място. 32 А относно това вие не повярвахте Господа вашия Бог. 33 Който вървеше пред вас в пътя, за да ви търси място, где да поставите стан, нощем с огън, за да ви показва пътя, по който трябваше да вървите, а денем с облак. 34 А Господ чу гласа на думите ви, и като се разгневи закле се, казвайки: 35 Ни един от човеците на това зло поколение няма да види добрата земя, за която се клех, че ще я дам на бащите ви, 36 освен Халев Ефониевият син; той ще я види, и нему и на потомците му ще дам земята, на която стъпи, защото напълно последва Господа. 37 Па и на мене се разгневи

Господ, поради вас, като каза: Нито ти ще влезеш там; ³⁸ Исус Навиевият син, който ти слугува, той ще влезе там. Насърчи го, защото той ще даде *земята* за наследство на Израила. ³⁹ При това, малките ви, за които казахте, че ще бъдат разграбени и чадата ви, които днес не познават *още* добро или зло, те ще влязат там, и на тях ще дам *земята* и те ще я владеят. ⁴⁰ Вие се върнете та идете в пустинята по пътя за Червеното море. ⁴¹ Тогава в отговор ми рекохте: Съгрешихме против Господа; ние ще вървим напред и ще воюваме според всичко, каквото ни заповяда Господ нашият Бог. И препасахте всеки войнишките си оръжия и се надпреварвахте да се изкачвате на поляната. ⁴² А Господ ми рече: Кажим: Да се не изкачвате нито да воювате, защото аз не съм всред вас, да не би да бъдете поразени пред неприятелите си. ⁴³ Така ви говорих; но вие не послушахте, а престъпихте Божията заповед и надменно се изкачихте на поляната. ⁴⁴ Тогава аморейците, които живеяха на оная поляна, излязоха против вас, гониха ви, както правят пчелите, и поразиха ви в Сиир и до Орма, ⁴⁵ И като се върнахте плакахте пред Господа; но Господ не послуша гласа ви нито ви даде ухо. ⁴⁶ Така стояхте в Кадис дълго време, според колкото дни прекарахте *там*.

2 ¹ Тогава се върнахме та пътувахме в пустинята през пътя за Червеното море, според както Господ беше ми говорил; и дълго време обикаляхме поляната Сиир. ² После Господ ми говори казвайки: ³ Доволно сте обикаляли тая поляна; върнете се към север. ⁴ И заповядай на хората, като им кажеш: Ще минете през пределите на братята си исавците, които живеят в Сиир, и те ще се убоят от вас. За това, внимавайте добре; ⁵ да се не биете с тях, понеже няма да ви дам от земята им ни една стъпка от нога, защото на Исава дадох поляната Сиир за владение. ⁶ С пари да купувате от тях храна да ядете, още и с пари да купувате от тях вода да пиете; ⁷ защото Господ твоят Бог те е благословил във всичките дела на ръцете ти; познал е пътуването ти през тая голяма пустиня; през тия четиридесет години Господ твоят Бог е бил с тебе; не си останал лишен от нищо. ⁸ Така минахме покрай братята си исавците, които живеяха в Сиир, през пътя по полето от Елат и от Есион-гавер. Върнахме се та минахме през пътя по Моавската пустиня. ⁹ Тогава Господ ми каза: Да не досаждате на моавците, нито да воювате с тях, защото няма да ти дам да владееш нищо от земята им, понеже на Лотовите потомци дадох Ар за владение. ¹⁰ (А по-напред живеяха там емимите, люде велики и много-

числени и високи като енакимите. ¹¹ И те, като енакимите, се считаха исполини; но моавците ги наричат емими. ¹² Също и хорейците живеяха по-напред в Сиир; но исавците ги заместиха, изстребиха ги от пред себе си и се заселиха на мястото им, както направи Израил в земята на своето наследство, която им даде Господ.) ¹³ Станете сега та преминете потока Заред. И така, преминахме потока Заред. ¹⁴ Времето, през което пътувахме от Кадис-варни догде преминахме потока Заред, беше тридесет и осем години, догде се довърши изсред стана цялото поколение на воюващите мъже, както им се кле Господ. ¹⁵ Още Господната ръка беше против тях, за да ги изстреби изсред стана догде се довършиха. ¹⁶ А като се довършиха и измряха всичките воюващи мъже изсред хората, ¹⁷ Господ ми говори, казвайки: ¹⁸ Днес ти ще преминеш Ар, моавската граница; ¹⁹ и като се приближиш срещу амонците, не им досаждай нито да воюваш с тях, защото няма да ти дам да владееш нищо от земята на амонците, понеже на Лотовите потомци я дадох за владение. ²⁰ (Също и тя се считаше земя на исполините: исполини по-напред живеяха там, а амонците ги наричат замзумими; ²¹ люде велики и многочислени и високи, като енакимите; но Господ ги изстреби от пред тях; и те ги заместиха и заселиха се на мястото им; ²² за *тях направи*, както направи за исавците, които живеяха в Сиир, когато изстреби хорейците от пред тях, и те ги заместиха и заселиха се на мястото им, *гдето са и* до днес; ²³ и кафторците излязоха из Кафтор та изстребиха авейците, които живеяха в села дори до Газа, и заселиха се на мястото им.) ²⁴ Станете, тръгнете и преминете потока Арнон; ето, предавам в ръката ти асореца Сион, цар на Есевон, и земята му; почни да я завладяваш, и бий се с него. ²⁵ Днес ще почна да всявам трепет и страх от тебе върху *всичките* племена под цялото небе; като чуят за тебе те ще се разтреперят и ще се ужасяват от тебе. ²⁶ И изпратих посланици от пустинята Кедемот при есевонския цар Сион с мирни думи, да кажат: ²⁷ Нека замина през земята ти; право из друма ще вървя; няма да се отбия ни надясно ни наляво. ²⁸ С пари ще ми продадеш храна, за да ям, и с пари ще ми дадеш вода да пия; само с нозете си да замина, ²⁹ (както ми сториха исавците, които живеят в Сиир, и моавците, които живеят в Ар), догде мина през Иордан в земята, която Господ нашият Бог ни дава. ³⁰ Обаче есевонският цар Сион не склони да заминем през *земята* му; понеже Господ твоят Бог закорави духа му и вкамени сърцето му, за да го предаде в ръцете ти, както *е и до* днес.

31 ³¹ А Господ ми рече: Ето, започнах да ти предавам Сиона и земята му; почни да превземаш земята му, за да я наследиш. ³² Тогава Сион излезе против нас, той и всичките му люде, на бой в Яса. ³³ И Господ нашият Бог го предаде в ръцете ни; поразихме него, синовете му и всичките му люде. ³⁴ В онова време превзехме всичките му градове, и във всеки град изтребихме мъжете, жените и децата; не оставихме да оцелее ни един. ³⁵ Пленихме за себе си само добитъка и користите на градовете, които превзехме. ³⁶ От Ароир, при устието на потока Арнон, и от града, който е в долината, дори до Галаад не се намери град, който можа да устои против нас; Господ нашият Бог предаде всичките пред нас. ³⁷ Само към земята на амонците ти не си се приближил, ни към местата край потока Явок, ни към планинските градове, ни към коя да е страна, която Господ нашият Бог ни бе запретил.

3 ¹ Тогава възвихме та отидохме към Васан; и васанският цар Ог излезе против нас, той и всичките му люде, на бой в Едраи. ² А Господ ми рече: Не бой се от него, защото предадох в ръката ти него, всичките му люде и земята му; ще му направиш както направи на аморейския цар Сион, който живееше в Есевон. ³ И така, Господ нашият Бог предаде в ръката ни и васанския цар Ог и всичките му люде; и поразихме го така, че не му оставихме никого да оцелее. ⁴ В онова време превзехме всичките му градове; нямаше град, който не превзехме от тях: шестдесет града, цялата Арговска област, царството на Ога във Васан. ⁵ Всички тия градове бяха укрепени с високи стени, с порти и лостове; и освен *тях имаше* твърде много неукрепени градове. ⁶ Тях изтребихме, както сторихме на есевонския цар Сион; изтребихме всеки град, с мъжете, жените и децата. ⁷ А всичкия добитък и користите на градовете разграбихме за себе си. ⁸ Така, в онова време, взехме от ръцете на двамата аморейски царе земята, която е оттатък^o Иордан, от потока Арнон до планината Ермон; ⁹ (Ермон сидонците наричат Сирион, а аморейците го наричат Санир); ¹⁰ всичките градове на поляната, целия Галаад и целия Васан, до Салха и Едраи, градове от царството на Ога във Васан. ¹¹ (Защото само васанският цар Ог беше останал от оцелелите от исполините; ето, леглото му беше желязно легло; не е ли то в Рава на амонците? Дължината му беше девет лакътя, и широчината му четири лакътя, според лакътя на мъж.) ¹² И дадох на рувимците и на гадците земята, която превзехме в онова време, от Ароир, който е при потока Арнон и полови-

ната от планинските страни на Галаад с градовете му; ¹³ а остатъка на Галаад и целия Васан, царството на Ога, дадох на половината от манасиевото племе, цялата Арговска област, с целия Васан, който се нарича земя на исполините. ¹⁴ Манасиевият потомец Яир взе цялата Арговска област до границите на гесурците и махатците, и нарече *земите* по свое име Васанавот-яир, *както се наричат* и до днес. ¹⁵ А на Махира дадох Галаад. ¹⁶ Но на рувимците и на гадците дадох от Галаад до потока Арнон, до средата на потока, за граница, и до потока Явок, границата на амонците, ¹⁷ и полето, и Иордан, който *им* е граница от Хинерот до морето в полето, *то ест*, Соленото море, под Асдот-фасга на изток. ¹⁸ В онова време ви заповядах, казвайки: Господ вашият Бог ви даде тая земя да я притежавате; за това всички вие храбри мъже минете въоръжени пред братията си израилтяните. ¹⁹ Само жените ви, децата ви и добитъкът ви (защото зная, че имате много добитък) нека останат в градовете, които ви дадох, ²⁰ догде Господ успокои братията ви както *е успокоил* и вас, и превземат и те земята, която Господ вашият Бог ще им даде оттатък^o Иордан; тогава да се върнете всеки в наследството, което ви дадох. ²¹ В онова време заръчах на Исуса, като му казах: Очите ти видяха всичко що стори Господ вашият Бог на тия двама царе; така ще направи Господ и на всичките царства, към които преминаваш. ²² Да се не боите от тях; защото Господ вашият Бог, Той воюва за вас. ²³ В онова време се молих Господу, казвайки: ²⁴ Господи Иеова, Ти си почнал да показваш на слугата Си величието Си и крепката Си ръка; защото кой е тоя бог, на небето или на земята, който може да работи, както Ти работиш и според Твоите мощни дела? ²⁵ Нека премина, моля Ти се, и видя добрата земя оттатък Иордан, оная добра планинска *страна* и Ливан. ²⁶ Но Господ понеже бе се разгневил на мене поради вас, не ме послуша; и Господ ми рече: Стига ти; да Ми не продумаш вече за това. ²⁷ Възкачи се на върха на Фасга, и дигни очи към запад и север, към юг и изток, та гледай *земята* с очите си; защото няма да преминеш тоя Иордан. ²⁸ И заръчай на Исуса, насърчи го и укрепи го; защото той ще мине пред тия люде, и той ще им раздели за наследство земята, която ще видиш. ²⁹ И така, седяхме в долината срещу Вет-фегор.

4 ¹ Сега слушай, Израилю, повеленията и съдбите, които ви уча да вършите, за да живеете, и да влезете и наследите земята, която ви дава Господ Бог на бащите ви. ² Да не притурите

нещо на думите, които ви заповядвам, нито да отнемате от тях, за да пазите заповедите на Господа вашия Бог, които ви заповядвам. ³ Очите ви са видели що направи Господ, поради Ваалфегора; защото Господ вашият Бог изстреби изсред вас всичките човеци, които се поведоха по Ваалфегора. ⁴ А вие, които сте се привързали при Господа вашия Бог, всички сте живи днес. ⁵ Ето, аз ви научих повеления и съдби, според както Господ моят Бог ми заповяда, за да вършите според *тях* в земята, в която влизате да я наследите. ⁶ И тъй, пазете и вършете ги; защото това е мъдростта ви и благоразумието ви пред очите на племената, които, като чуят за всички тия повеления, ще рекат: Ето, мъдри и разумни люде са *тия* на тоя велик народ. ⁷ Защото кой народ е *толкова* велик *щото да има бог тъй* близо при себе си, колкото е Иеова нашият Бог *близо при нас* всеки път, когато Го призоваваме? ⁸ Или кой народ е *толкова* велик *щото да има* такива справедливи повеления и съдби, какъвто е целият тоя закон, който излагам пред вас днес? ⁹ Само внимавай на себе си и пази добре душата си, да не би да забравиш делата, които очите ти са видели, и да не би да се изгубят от сърцето ти, през всичките дни на живота ти; но предавай ги на чадата си и на внуците си; ¹⁰ *предавай им за деня*, в който ти застана пред Господа твоя Бог на Хорив, когато Господ ми каза: Събери Ми людето, и ще ги направя да чуят думите Ми, за да се научат да се боят *от* Мене през всичкото време догдето живеят на земята, и те да учат чадата си *на това*. ¹¹ Вие се приближихте и застанахте под планината; и планината гореше в огън до сред небето, и имаше тъмнина, облак и мрак. ¹² Тогава Господ ви говори изсред огъня; вие чухте гласа на думите, но не видяхте никакъв образ; само глас *чухте*. ¹³ И Той ви изяви завета Си, който ви заповяда да вършите, сиреч, десетте заповеди; и написа ги на две каменни плочи. ¹⁴ И в онова време Господ ми заповяда да ви науча повеления и съдби, за да ги вършите в земята, към която преминавате да я притежавате. ¹⁵ Прочее, внимавайте добре на себе си, (защото в деня, когато Господ ви говори на Хорив изсред огъня вие не видяхте никакъв образ), ¹⁶ да не би да се развратите и си направите идол, подобие на някой образ, подобие на мъж или на жена, ¹⁷ подобие на някое животно, което е на земята, подобие на някоя крилата птица, която лети на небето, ¹⁸ подобие на нещо, което пълзи по земята, подобие на някоя риба, която е във водите под земята; ¹⁹ и да не би, като подигаш очи към небе-

то, и видиш слънцето и луната, звездите и цялото небесно множество, да се мамиш, та да им се кланяш и да служиш на тях, които Господ твоят Бог разпреди на всичките народи под цялото небе. ²⁰ А вас взе Господ и ви изведе из железарската пещ, из Египет, да Му бъдете люде за наследство, както *сте* и днес. ²¹ При това, Господ се разгневи на мене поради вас, и закле се да не премина Иордан и да не вляза в оная добра земя, която Господ твоят Бог ти дава за наследство, ²² но да умра в тая земя; аз няма да премина Иордан; а вие ще преминете и ще завладеете оная добра земя. ²³ Внимавайте на себе си да не забравяте завета, който Господ вашият Бог направи с вас, *да не би* да си правите идол, подобие на нещо, което Господ твоят Бог ти е запретил; ²⁴ защото Господ твоят Бог е огън пояждащ, Бог ревнив. ²⁵ Когато ти се родят чадата и внуци, ако, като живеете дълго време на земята, се развратите и направите идол, образ на нещо и вършите зло пред Господа твоя Бог и Го разгневите, ²⁶ днес викам небето и земята да свидетелствуват против вас, че непременно скоро ще изчезнете от земята, за превземането на която вие преминавате Иордан; няма да живеете дълго време в нея, а съвсем ще бъдете изстребени. ²⁷ Господ ще ви разпръсне между племената, и ще останете малочислени между ония народи, всред които Господ ще ви отведе. ²⁸ Там ще служите на богове, дело на човешки ръце, на дърво и камък, които нито виждат нито чуват, нито ядат нито миришат. ²⁹ Но ако от там потърсите Господа твоя Бог, всеки *от вас* ще го намери, ако го потърси с цялото си сърце и с цялата си душа. ³⁰ Когато се намериш в скръб, и всичко това те постигне, ако най-после се обърнеш към Господа твоя Бог и послушаш гласа Му, ³¹ то, понеже Господ твоят Бог е Бог милостив, Той няма да те остави, нито ще те изстреби, нито ще забрави завета, за който се е клел на бащите ти. ³² Защото попитай сега за миналите времена, които бяха преди тебе, от деня когато Бог създаде човека на земята, и *попитай* от единия край на небето до другия: ставало ли е такова нещо, като това велико дело, или чувало ли се е подобно на него? ³³ Люде чули ли са някога Божия глас да говори изсред огън, както ти си чул, и да останат живи? ³⁴ Или предприел ли е Бог да дойде и вземе за себе си народ изсред *друг* народ, чрез изпитни, знаменния и чудеса, и чрез бой, чрез силна ръка, чрез издигната мишца, и чрез големи ужаси, според всичко, което Господ вашият Бог е сторил за вас в Египет пред очите ви? ³⁵ На тебе се даде да

видиш това, за да познаеш, че Иеова, Той е Бог, и няма друг освен Него. ³⁶ За да те научи, Той те направи да чуеш гласа Му от небето, и пока- за ти на земята великия Си огън, и ти чу думите Му изсред огъня. ³⁷ И понеже Той обичаше ба- щите ти, за това избра тяхното потомство след тях, и с присъствието Си чрез голямата Си си- ла те изведе из Египет, ³⁸ за да изгони от пред тебе народи по-големи и по-силни от тебе, да те въведе в *земята им* и да ти я даде в наслед- ство, както *прави* днес. ³⁹ Познай, прочее, днес и вложи в сърцето си, че Иеова е Бог на небе- то горе и на земята долу; няма друг. ⁴⁰ И пази повеленията Му и заповедите Му, които днес ти заповядвам, за да благоденствуваш, ти и по- томците ти след тебе, и за всегда да се продъл- жат дните ти на земята, която Господ твоят Бог ти дава. ⁴¹ Тогава Моисей отдели три града от- татък ° Иордан към изгрева на слънцето, ⁴² за да прибягва там оня убиец, който убие ближния си по погрешка, без да го е мразил по-напред, и като побегне в един от тия градове, да остане жив. ⁴³ *Те бяха:* Восор в пустинята, в полянска- та земя на рувимците, Рамот в Галаада, в *земя- та* на гадците и Голан във Васан, в *земята* на манасийците. ⁴⁴ И ето законът, който Моисей изложи пред израилтяните; ⁴⁵ ето, заявленията, повеленията и съдбите, които Моисей изказа на израилтяните, когато бяха излезли из Еги- пет ⁴⁶ оттатък Иордан, в долината срещу Вет- фегор, в земята на аморейския цар Сион, който живееше в Есевон, когото Моисей и израилтя- ните поразиха, след като бяха излезли из Еги- пет, ⁴⁷ като превзеха земята му и земята на ва- санския цар Ог, двамата аморейски царе, които бяха оттатък Иордан към изгрева на слънцето, ⁴⁸ от Ароир, който е при устието на реката Ар- нон, до планината Сион (която е Ермон), ⁴⁹ и цялото поле оттатък Иордан на изток, до мо- рето на полето, под Асдот-фасга.

5 ¹ Моисей повика целия Израил и рече им: Слушай, Израилю, повеленията и съдбите, ко- ито изказвам на всеослушание днес, за да ги на- учите и да внимавате да ги вършите. ² Господ нашият Бог направи завет с нас на Хорив. ³ Тоя завет Господ не направи с бащите ни, но с нас, които всички сме живи тук днес. ⁴ Лице с лице говори Господ с вас на планината изсред огъ- ня, ⁵ (а в онова време аз стоях между Господа и вас, за да ви известя Господните думи; защо- то се уплашихме от огъня, и не се възкачихме на планината), като казваше: - ⁶ Аз съм Иеова твоят Бог, Който те изведох из Египетската зе- мя, из дома на робството. ⁷ Да нямаш други бо-

гове освен Мене. ⁸ Не си прави кумир, *подобие* 8 на нещо, което е на небето горе, или което е на земята доле, или което е във водите под зе- мята; ⁹ да не им се кланяш нито да им служиш; ⁹ защото Аз Господ, твоят Бог, съм Бог ревнив, Който въздавам беззаконието на бащите вър- ху чадата до третото и четвъртото поколение на ония, които Ме мразят, ¹⁰ и Който показвам ¹⁰ милост към хиляди *поколения* на ония, които Ме любят и пазят Моите заповеди. ¹¹ Не изго- варяй напразно Името на Господа твоя Бог; за- щото Господ няма да счита за безгрешен онзи, който изговаря напразно Името Му. ¹² Пази съ- ботния ден, за да го освещаваш, според както Господ твоят Бог ти заповяда. ¹³ Шест дена да ¹³ работиш и да вършиш всичките си дела; ¹⁴ а сед- ¹⁴ мият ден е събота на Господа твоя Бог; в *него* да не вършиш никаква работа, ни ти, ни синът ти, ни дъщеря ти, ни слугата ти, ни слугинята ти, ни волът ти, ни оселът ти, нито някой твой добитък, ни чужденецът, който е отвътре пор- тите ти, за да си почива слугата ти и слугиня- та ти, както и ти. ¹⁵ И помни, че ти беше роб в ¹⁵ Египетската земя, и че Господ твоят Бог те из- веде от там със силна ръка и издигната миш- ца; за това Господ твоят Бог ти заповяда да па- зиш съботния ден. ¹⁶ Почитай баща си и майка ¹⁶ си, според както ти заповяда Господ твоят Бог, за да се продължат дните ти и да благоденству- ваш на земята, която Господ твоят Бог ти да- ва. ¹⁷ Не убивай. ¹⁸ Не прелюбодействуй. ¹⁹ Не ^{17, 18, 19} кради. ²⁰ Не свидетелствуй против ближния ²⁰ си лъжливо свидетелство. ²¹ Не пожелавай же- ²¹ ната на ближния си; ни да пожелаваш къщата на ближния си, ни нивата му, ни слугата му, ни слугинята му, ни вола му, ни осела му, нито как- во да е нещо, което е на ближния ти. ²² Тия ду- ²² ми Господ изговори на планината на всички вас събрани, изсред огъня, облака и мрака, със си- лен глас; и друго не притури. После ги написа на две каменни плочи, които даде на мене. ²³ А ²³ като чухте гласа изсред тъмнината, когато пла- нината гореше в огън, тогава вие, всичките на- чалници на племената ви и старейшините ви, дойдохте при мене и думахте: ²⁴ Ето, Господ на- ²⁴ шият Бог ни показа славата Си и величието Си, и чухме гласа Му изсред огъня; днес видяхме, че Бог говори с човека, и той остава жив. ²⁵ А се- ²⁵ га, защо да измрем? - понеже тоя голям огън ще ни пояде; ако чуем още еднъж гласа на Господа нашия Бог, ще измрем. ²⁶ Защото кой от всич- ²⁶ ките смъртни е чул гласа на живия Бог, гово- рещ изсред огъня, както ние *чухме*, и е останал жив? ²⁷ Пристъпи ти и слушай всичко, което ще ²⁷

рече Господ нашият Бог; а ти ни казвай всичко, що ти говори Господ нашият Бог, и ние ще слушаеме и ще изпълняваме. ²⁸ И Господ чу гласа на думите ви, когато ми говорехте, и Господ ми рече: Чух гласа на думите, които тия люде ти говориха; добре рекоха всичко що казаха. ²⁹ Дано да има у тях такова сърце щото да се боят от Мене и винаги да пазят всичките Ми заповеди, та да благоденствуват вечно, те и чадата им! ³⁰ Иди, кажи им: Върнете се в шатрите си. ³¹ А ти остани тук при Мене и ще ти кажа всичките заповеди, повеления и съдби, които ще ги научиш, за да ги извършват в земята, която им давам за притежание. ³² Да внимавате, прочее, да вършите така, както Господ вашият Бог ви заповяда; да се не отклонявате ни надясно ни наляво. ³³ Да ходите по всичките пътища, които Господ вашият Бог ви заповяда, за да живеете и да благоденствувате, и да се продължат дните ви на земята, която ще притежавате.

6 ¹ А ето заповедите, повеленията и съдбите, които Господ вашият Бог заповяда да ви науча, за да ги вършите в земята, към която преминавате, за да я притежавате, ² за да се боиш от Господа твоя Бог, да пазиш всичките Му повеления и заповедите Му, които ти заповядвам, ти, синът ти, и внукът ти през всичките дни на живота си, за да ти се продължат дните. ³ Чуй, прочее, Израилю, и внимавай да ги вършиш, за да ти бъде добре, и да се размножите много в земята, гдето текат мляко и мед, според както Господ, Бог на бащите ти, ти е обещал. ⁴ Слушай, Израилю; Иеова нашият Бог е един Господ; ⁵ и да възлюбиш Господа твоя Бог с цялото си сърце, с цялата си душа и с всичката си сила. ⁶ Тия думи, които ти заповядвам днес, нека бъдат в сърцето ти; ⁷ и на тях да учиш прилежно чадата си, и за тях да говориш, когато седиш в дома си, когато ходиш по пътя, когато лягаш и когато ставаш. ⁸ Да ги връзваш за знак на ръката си, и да бъдат като надчелия между очите ти. ⁹ И да ги написваш на стълбовете на вратите на къщата си и на портите си. ¹⁰ А когато Господ твоят Бог те въведе в земята, за която се е клел на бащите ти, на Авраама, Исаака и Якова, да ти даде големи и хубави градове, които ти не си съградил, ¹¹ и къщи пълни с всякакви блага, които не си напълнил, и изкопани кладенци, които не си изкопал, лозя и маслини, които не си насадил, - като ядеш и се наситиш, ¹² внимавай на себе си да не забравяш Господа, Който те изведе из Египетската земя, из дома на робството. ¹³ От Господа твоя Бог да се боиш, Нему да служиш, и в Неговото Име да се кълнеш. ¹⁴ Да не следвате други богове, от богове-

те на племената, които са около вас, ¹⁵ (защото Господ, твоят Бог всред тебе, е Бог ревнив), за да не пламне гневът на Господа твоя Бог против тебе и те изстреби от лицето на земята. ¹⁶ Да не изпитвате Господа вашия Бог, както го изпитвахте в Маса. ¹⁷ Да пазите прилежно заповедите на Господа вашия Бог, заявленията Му и повеленията Му, които ти заповяда. ¹⁸ И да вършиш това, което е право и добро пред Господа, за да ти бъде добре и да влезеш и завладееш добрата земя, за която Господ се е клел на бащите ти, ¹⁹ като изгониш всичките си неприятели от пред себе си, според както Господ каза. ²⁰ Когато в идните времена синът ти те попита, казвайки: Що значат заявленията, повеленията и съдбите, които Господ нашият Бог ви е заповядал? ²¹ Тогава да кажеш на сина си: Бяхме роби на Фараона в Египет; а Господ ни изведе из Египет със силна ръка; ²² и Господ показа пред очите ни големи и страшни знамения и чудеса над Египет, над Фараона и над целия му дом; ²³ а нас изведе от там, за да ни въведе в земята, за която се е клел на бащите ни и да ни я даде. ²⁴ Господ ни заповяда да вършим всички тия повеления и да се боим от Господа нашия Бог, за да ни бъде всякога добре, и за да пази Той живота ни, както *прави* и днес. ²⁵ И това ще ни се счита за правда, ако внимаваме да вършим всички тия заповеди пред Господа нашия Бог, както ни заповяда.

7 ¹ Когато Господ твоят Бог те въведе в земята, в която отиваш да я притежаваш, и изгони много народи от пред тебе, хетейците, гергесейците, аморейците, ханаанците, ферезейците, евейците и евусейците, седем народа поголеми и по-силни от тебе, ² и когато Господ твоят Бог ги предаде на тебе та ги поразиш, тогава ги изстреби, като *на Бога* обречени; да не правиш договор с тях, нито да ги пожалиш; ³ да се не жениш между тях, и да не даваш дъщеря си на сина му, нито да вземаш неговата дъщеря за своя син; ⁴ защото ще отвърнат синовете ти от да Ме следват, за да служат на други богове, и така ще пламне против вас гневът на Господа, който скоро ще те изстреби. ⁵ Но така да им направите: жертвениците им да разорите, кумирите им да изпотрошите, ашерите им да изсечете и изваяните им идоли да изгорите с огън. ⁶ Понеже вие сте люде свети на Господа вашия Бог; вас избра Господ вашият Бог да бъдете Нему собствен народ измежду всичките племена, които са по лицето на земята. ⁷ Господ не ви предпочете нито ви избра, за гдето сте по-многочислени от всичките *други* племена; защото вие сте най-малочислени от всички-

8 те племена. ⁸Но понеже ви възлюби Господ и за да опази клетвата, с която се е клел на бащите ви, *за това* Господ ви изведе със силна ръка и ви изкупи от дома на робството, от ръката на египетския цар Фараона. ⁹И тъй, да знаеш, че Господ твоят Бог, Той е Бог, верният Бог. Който пази до хиляда поколения завета и милостта към ония, които Го любят и пазят заповедите Му; ¹⁰а на ония, които Го мразят, въздава им в лице и ги изстребва; няма да забавя *наказанието* на онзи, който Го мрази, но ще му въздаде в лице. ¹¹За това, пази заповедите, повеленията и съдбите, които днес ти заповядвам, за да ги вършиш. ¹²И ако слушате тия съдби и ги пазите и вършите, Господ твоят Бог ще пази за тебе завета и милостта, за която се е клел на бащите ти; ¹³и ще те възлюби, ще те благослови и ще те умножи; ще благослови и плода на утробата ти и плода на земята ти, житото ти, виното ти и маслото ти, и рожбите от говедата ти и малките от овците ти, в земята, за която се е клел на бащите ти да я даде на тебе. ¹⁴Ще бъдеш благословен повече от всичките племена; не ще има неплоден или неплодна между вас или между добитъка ви. ¹⁵Господ ще отстрани от тебе всяка болест и няма да докара върху тебе ни една от злите египетски болести, които познаваш; но ще ги наложи върху всички ония, които те мразят. ¹⁶За това, да изстребиш всичките племена, които Господ твоят Бог ти предава; околото ти да ги не пожали; и на боговете им да не служиш, защото това ще ти бъде примка. ¹⁷И ако речеш в сърцето си: Тия народи са по-многочислени от мене, как ще мога да ги изгоня? - ¹⁸да се не уплашиш от тях; да помниш добре що направи Господ твоят Бог на Фараона и на всичките египтяни; ¹⁹големите изпитни, които очите ти видяха, знаменията и чудесата, силната ръка и издигнатата мишца, с които Господ твоят Бог те изведе. Така ще направи Господ твоят Бог на всичките племена, от които ти се плашиш. ²⁰Още Господ твоят Бог ще изпрати и стършелите върху тях, догде бъдат изстребени останалите, които са се скрили от тебе. ²¹Да се не уплашиш от тях, защото Господ твоят Бог е сред тебе, Бог велик и страшен. ²²И Господ твоят Бог малко по малко ще изгони тия народи от пред тебе; не бива да ги изстребиш изведнъж, за да се не умножат върху тебе полските зверове. ²³Но Господ твоят Бог ще ти ги предаде и ще ги разстройва с голямо разстройство, догде се изстребят. ²⁴Ще предаде и царете им в ръката ти, и ще заличиш името им под небето; никой не ще може да устои пред тебе догде не ги изстребиш. ²⁵Кумирите на боговете им изгаряйте с огън;

да не пожелаеш да вземеш на себе си среброто или златото, което е върху тях, за да се не впримчиш в него, понеже това е мерзост пред Господа твоя Бог. ²⁶И да не внасяш в дома си никаква мерзост, за да не станеш обречен *на изстребление* като нея; съвършено да я мразиш и съвършено да се отвращаваш от нея, защото е обречена *на изстребление*.

8 ¹Внимавайте да вършите всичките заповеди, които днес ви заповядвам, за да живеете, да се умножите и да влезете да завладеете земята, за която се е клел Господ на бащите ви. ²И да помниш целия път, по който Господ твоят Бог те е водил през тия четиридесет години из пустинята, за да те смири и да те изпита, за да узнае що има в сърцето ти, дали ще пазиш заповедите Му, или не. ³И те смири, и като те остави да огладнееш, храни те с манна, (която беше *храна* непозната на тебе и непозната на бащите ти), за да те научи, че човек не живее само с хляб, но че човек живее с всяко слово, което излиза из Господните уста. ⁴Облеклото ти не овехтя на тебе нито ногата ти отече през тия четиридесет години. ⁵Да вземеш, прочее, в съображение в сърцето си, че както човек наказва сина си, така и Господ твоят Бог наказва тебе. ⁶За това, да пазиш заповедите на Господа твоя Бог, да ходиш в пътищата Му и да се боиш от Него. ⁷Защото Господ твоят Бог те завежда в добра земя, в земя богата с водни потоци, с източници и дълбоки извори, които извираат в долини и планини; ⁸в земя богата с жито, ечемик, лозя, смокини и нарове; в земя богата с маслини и мед; ⁹в земя гдето не ще ядеш хляб оскъдно и в която не ще си в нужда от нищо; в земя чиито камъни са желязо, и от чиито планини ще копаеш мед. ¹⁰Ще ядеш и ще се наситиш, и ще благословиш Господа твоя Бог за добрата земя, която ти е дал. ¹¹Внимавай да не забравиш Господа твоя Бог и да не престъпваш заповедите Му, съдбите Му и повеленията Му, които днес ти заповядвам, ¹²да не би, като ядеш и се наситиш и построиш добри къщи и живееш в тях, ¹³и като се умножат говедата ти и овците ти и се умножат среброто ти и златото ти, и се умножи всичко що имаш, ¹⁴тогава да се надигне сърцето ти и да забравиш Господа твоя Бог, Който те е извел из Египетската земя, из дома на робството; ¹⁵Който те преведе през голямата и страшна пустиня, *гдето имаше* горителни змии, скорпии и сухи безводни земи; Който ти извади вода из кременливия камък; ¹⁶Който те храни в пустинята с манна, *храна* която не знаеха бащите ти, за да те смири и да те изпита, да ти направи добро в сетнините

17 ти; ¹⁷ и да не би да речеш в сърцето си: Моята мощ и силата на моята ръка ми спечелиха това богатство. ¹⁸ Но да помниш Господа твоя Бог, защото Той е, Който ти дава сила да придобиваш богатство; за да утвърди завета, за който се е клел на бащите ти, както *прави* днес. ¹⁹ Но ако забравиш Господа твоя Бог и отидеш след други богове, служиш им и им се поклониш, заявявам ви днес, че съвсем ще бъдете изтребени. ²⁰ Ще бъдете изтребени както народите, които Господ изтребва от пред вас, защото не послушахте гласа на Господа вашия Бог.

9 ¹ Слушай, Израилю; днес ти преминаваш Иордан за да влезеш да завладееш народи големи и по-силни от тебе, градове големи и укрепени до небето, ² люде велики и високи, Енаковите потомци, които познаваш, и за които си слушал да се казва: Кой може да устои пред Енаковите потомци? ³ Знай, прочее, днес, че Иеова твоят Бог е, Който върви пред тебе; като огън пояждащ Той ще ги изтреби и ще ги свали пред тебе; така ще ги изгониш и скоро ще ги погубиш, според както Господ ти каза. ⁴ А след като Господ твоят Бог ще ги е изгонил от пред тебе, да не говориш в сърцето си като си казваш: Поради моята правда ме въведе Господ да завладея тая земя; защото поради нечестията на тия народи Господ ги изгонва от пред тебе. ⁵ Не поради твоята правда, нито поради правдата на твоето сърце, влизаш ти да притежаваш земята им; но поради нечестията на тия народи Господ твоят Бог ги изгонва от пред тебе и за да утвърди думата, за която Господ се е клел на бащите ти, на Авраама, Исаака и Якова. ⁶ Знай, прочее, че Господ твоят Бог не ти дава да притежаваш тая добра земя поради твоята правда; защото сте коравовратни люде. ⁷ Помни и да не забравяш, колко си раздражнявал Господа твоя Бог в пустинята; от деня, когато излязохте из Египетската земя, догдето стигнахте на това място, вие сте били непокорни Господу. ⁸ А на Хорив раздражихте Господа; и Господ, като се разгневи на вас, щеше да ви изтреби. ⁹ Когато се качих на планината, за да взема каменните плочи, плочите на завета, който Господ направи с вас, тогава преседях на планината четиридесет дена и четиридесет нощи, без да ям хляб или да пия вода. ¹⁰ И Господ ми даде две каменни плочи, написани с Божия пръст; всичките думи, които Господ ви изговори на планината изсред огъня, в деня, когато се събрахте *там*, бяха *написани* на тях. ¹¹ (В края на четиридесетте дена и четиридесетте нощи Господ ми даде двете каменни плочи, плочите на завета). ¹² А Господ ми рече: Стани, слез

скоро от тук; защото твоите люде, които ти изведе из Египет, се развратиха, скоро се отклониха от пътя, който им заповядах; направиха си изляен идол. ¹³ Господ още ми говори, казвайки: Видях тия люде, и, ето, те са коравовратни люде; ¹⁴ остави Ме, за да ги изтребя и да излича името им под небето, а тебе ще направя народ по-силен и по-голям от тях. ¹⁵ И тъй, като се обърнах слязох от планината; а планината гореше в огън, и двете плочи на завета бяха в двете ми ръце. ¹⁶ Погледнах, и, ето, бяхте съгрешили против Господа вашия Бог, бяхте си направили изляено теле, бяхте се отклонили скоро от пътя, който Господ беше ви заповядал. ¹⁷ Тогава взех двете плочи та ги хвърлих из двете си ръце, и ги строших пред очите ви. ¹⁸ После припаднах пред Господа, както първия път, четиридесет дена и четиридесет нощи; хляб не ядох и вода не пих поради всичкия грях, чрез който съгрешихте като извършихте зло пред Господа та Го подразнихте. ¹⁹ Защото се уплаших от гнева и яростта, с които Господ се беше разгневил на вас да ви изтреби. Но и тоя път Господ ме послуша. ²⁰ Господ много се разгневи и на Аарона, когото щеше да погуби; но аз същевременно се помолих и за Аарона. ²¹ И взех гнева ви, телето, което направихте, изгорих го с огън, счуках го и го стрих догде стана ситно като прах; и хвърлих праха му в потока, който тече от планината. ²² Също в Тавера, в Маса и в Киврот-атаава разгневихте Господа. ²³ После, когато Господ ви изпрати от Кадис-варни и рече: Вървете напред та завладейте земята, която ви давам, тогава вие не се покорихте на заповедта на Господа вашия Бог, и не Му повярвахте, нито послушахте гласа Му. ²⁴ От *първия* ден, откак ви познавам, вие сте били непокорни Господу. ²⁵ И тъй, припаднах пред Господа през ония четиридесет дена и четиридесет нощи, през които бях припаднал; защото Господ възнамеряваше да ви изтреби. ²⁶ Молах се Господу, като казвах: Господи Иеова, не изтребвай людето Си и наследството, което си изкупил с величието Си и което си извел из Египет със силна ръка. ²⁷ Спомни слугите Си Авраама, Исаака и Якова; не се вирай в упоритостта на тия люде, нито в нечестията им, нито в греха им, ²⁸ да не би да рекат *жителите на земята*, из която си ни извел: Понеже Господ не можа да ги въведе в земята, която им бе обещал и понеже ги мразеше, за това ги изведе да ги погуби в пустинята. ²⁹ А пък те са Твои люде и Твое наследство, които си извел с голямата Си сила и с издигнатата Си мишца.

¹ В онова време Господ ми каза: Издялай си **10**

две каменни плочи, като първите, и възкачи се при Мене на планината; направи си и дървен ковчег. ²И аз ще напиша на плочите думите, които бяха на първите плочи, които ти строши; а ти да ги туриш в ковчега. ³Прочее, направих ковчега от ситимово дърво, издялах две каменни плочи, като първите и се възкачих на планината с двете плочи в ръцете си. ⁴И Той написа на плочите, както бе написано понапред, десетте заповеди, които Господ ви изговори на планината изсред огъня, в деня когато се събрахте *там*; и Господ ги даде на мене. ⁵Тогава се обърнах и слязох от планината, и турих плочите в ковчега, който направих; и там те се намират, според както Господ ми заповяда. ⁶(След това израилтяните отпътуваха от Вирот-Венеякан до Мосера. Там умря Аарон, и там бе погребан; а синът му Елеазар свещенодействува вместо него. ⁷От там отпътуваха до Гадгад, и от Гадгад до Иотвата, земя богата с водни потоци. ⁸В онова време Господ отдели Левиевото племе да носи ковчега *за плочите* на Господния завет, да стои пред Господа, за да Му слугува и да благославя в Името Му, *както прави* до днес; ⁹по която причина левийците нямат дял или наследство между братята си; Господ им е наследство, според както Господ, твоят Бог им се обеща). ¹⁰А аз преседях на планината, както първия път, четиридесет дена и четиридесет нощи; па и тоя път Господ ме послуша, като склони Господ да не те погуби. ¹¹Тогава Господ ми каза: Стани, предвождай тия люде, за да влязат да притежават земята, за която съм се клел на бащите им да я дам на тях. ¹²А сега, Израилю, какво иска от тебе Господ твоят Бог, освен да се боиш от Господа твоя Бог, да ходиш във всичките Му пътища, да Го любиш и да слугуваш на Господа твоя Бог с цялото си сърце и с цялата си душа, ¹³та да пазиш заповедите на Господа и повеленията Му, които днес ти заповядвам за твое добро? ¹⁴Ето, небето на небесата, земята и всичко що е на нея принадлежи на Господа твоя Бог, ¹⁵обаче само бащите ти предпочете Господ и ги възлюби, и измежду всичките племена избра вас, потомството им по тях, както *виждате* днес. ¹⁶Обрежете, прочее, краекожиято на сърцето си и не бивайте вече коравовратни. ¹⁷Защото Иеова вашият Бог е Бог на боговете и Господ на господарите, великият, мощният и страшният Бог, Който не гледа на лице, нито приема дар; ¹⁸Който извършва съдба за сирачето и за вдовицата и обича чужденеца, като му дава храна и облекло. ¹⁹Обичайте, прочее, чужденеца, защото и вие сте били чужденци в Египетската земя. ²⁰От Господа

твоя Бог да се боиш, Нему да слугуваш, Нему да бъдеш привързан и в Неговото име да се кълнеш. ²¹Той е с Когото *трябва* да се хвалиш и Той е твоят Бог, Който извърши за тебе тия велики и страшни дела, които очите ти видяха. ²²Бащите ти слязоха в Египет *на брой* седемдесет души; а сега Господ твоят Бог те направи многочислен, като звездите на небето.

11
¹Люби, прочее, Господа твоя Бог и пази винаги заръчванията Му, повеленията Му, съдбите Му и заповедите Му. ²И признайте днес, - (защото не *говоря* на чадата ви, които не познаха и които не видяха наказанието *нанесено* от Господа вашия Бог, величията Му, силната Му ръка и издигнатата Му мишца, ³знаменията Му и делата, които извърши всред Египет против египетския цар Фараон и против цялата му земя, ⁴и що направи на войската на египтяните, на конете им и на колесниците им, когато ви гонеха изподире, как направи да ги потопят водите на Червеното море, и как Господ ги погуби, *та остават погубени* и до днес, ⁵и що направи за вас в пустинята, догде да дойдете на това място, ⁶и що направи на Датана и Авирона, синовете на Елиава Рувимовия син, как земята отвори устата си, та ги погълна всред целия Израил, със семействата им, шатрите им и всичко живо, което им принадлежеше; ⁷но на вас *говоря, чиито* очи видяха всичките велики дела, които Господ извърши), - ⁸за това *признайте* и пазете всичките заповеди, които днес ви заповядвам, за да бъдете дръзновени и да влезете да завладеете земята, към която преминавате да я притежавате, ⁹и да се продължат дните ви на земята, за която Господ се е клел на бащите ви да я даде на тях и на потомството им, земя в която текат мляко и мед. ¹⁰Защото земята, в която влизаш да я притежаваш, не е както Египетската земя, из която излязохте, гдето, като сееше ти семето си, напояваше го с ногата си, като зеленчукова градина. ¹¹Но земята, към която преминавате да я притежавате, е земя богата с гори и долини, която пие вода от дъжда на небето, ¹²земя, за която Господ твоят Бог се грижи. Очите на Господа твоя Бог са винаги върху нея, от началото на годината и до края на годината. ¹³И, *казва Господ*: Ако слушате прилежно заповедите Ми, които днес ви заповядвам, да любите Господа вашия Бог и да Му слугувате с цялото си сърце и с цялата си душа, ¹⁴тогава ще давам на земята ви дъжда на времето му - и ранния и късния, за да събираш житото си, виното си и дървеното си масло. ¹⁵И ще давам трева на полетата ти за добитъка ти; и ще ядеш и ще се наситиш. ¹⁶Внимавай на себе

си, да не би да се измами сърцето ви, и престъпите като служите на други богове и им се кланяте, ¹⁷ та пламне против вас гневът на Господа, и Той да затвори небето, за да не вали дъжд и да не дава земята плода си, та скоро да бъдете изтребени от добрата земя, която Господ ви дава. ¹⁸ Вложете, прочее, тия мои думи в сърцето си и в душата си, вържете ги за знак на ръката си, и нека бъдат като надчелия между очите ви. ¹⁹ Да учите на тях чадата си, като говорите за тях, когато седиш в къщата си, когато ходиш по пътя, когато лягаш и когато ставаш. ²⁰ Да ги написваш на стълбовете на вратите на къщата си и на портите си, ²¹ за да се умножат дните ви и дните на чадата ви на земята, за която Господ се е клел на бащите ви да им я даде, колкото време небето е над земята. ²² Понеже, ако пазите прилежно всички тия заповеди, които ви заповядвам, и ги вършите, - да любите Господа вашия Бог, да ходите във всичките Му пътища и да сте привързани Нему, - ²³ тогава Господ ще изгони от пред вас всички тия народи, и ще завладеете народи по-велики и по-силни от вас. ²⁴ Всяко място, гдето стъпи стъпалото на нозете ви, ще бъде ваше; от пустинята и Ливан, от реката, *сиреч*, реката Евфрат, дори до Западното море ще бъде пределът ви. ²⁵ Никой не ще може да устои пред вас; Господ вашият Бог ще всява страх и трепет от вас по цялата земя, на която стъпвате, според както ви е говорил. ²⁶ Ето, днес поставям пред вас благословение и проклетия: ²⁷ благословиението, ако слушате заповедите на Господа вашия Бог, които днес ви заповядвам; ²⁸ и проклетията, ако не слушате заповедите на Господа вашия Бог, но се отклонявате от пътя, който днес ви заповядвам и следвате други богове, които не сте познавали. ²⁹ А когато Господ твоят Бог те въведе в земята, към която отиваш, за да я притежаваш, тогава да положиш благословиението на хълма Гаризин, а проклетията на хълма Гевал. ³⁰ Не са ли те оттатък^o Иордан, зад пътя към захождането на слънцето, в земята на ханаанците, които живеят в полето срещу Галгал, при дъбовете Море? ³¹ Защото вие преминавате Иордан, за да влезете да завладеете земята, която Господ вашият Бог ви дава: и ще я притежавате и ще се заселите в нея. ³² Внимавайте, прочее, да вършите всичките повеления и съдби, които днес поставям пред вас.

12 ¹ Ето повеленията и съдбите, на които трябва да внимавате, за да ги вършите, през всичкото време, колкото живеете на света, в земята, която Господ Бог на бащите ти ти дава да притежаваш: - ² Да разорите всичките места гдето

народите, които ще завладеете, са служили на боговете си, по високите планини, по хълмовете и под всяко зелено дърво; ³ и да съсипете жертвениците им, да строшите стълбовете им, да изгорите с огън ашерите им, да съсечете изваяните образи на боговете им и да изличите имената им от онова място. ⁴ А спрямо Господа вашия Бог да не постъпвате така; ⁵ но да търсите мястото, което Господ вашият Бог избере между всичките ви племена, за да настани там Името Си, *да бъде жилището Му*, и там да идете; ⁶ там да принасяте всеизгарянията си, жертвите си, десетъците си, възвишаемите приноси на ръцете си, обреците си, доброволните си приноси и първородните от говедата си и от овците си; ⁷ и там, пред Господа вашия Бог, да ядете; и да се веселите, вие и челядите ви, във всичките си предприятия, и в каквото те е благословил Господ твоят Бог. ⁸ Да не правите никак, както ние днес правим тук, - всеки каквото му се вижда за добро. ⁹ Защото още не сте дошли в почивката и в наследството, което Господ вашият Бог ви дава. ¹⁰ Но когато преминете Иордан и се заселите в земята, която Господ вашият Бог ви дава да наследите, и ви успокои от всичките неприятели около вас, та живеете безопасно, ¹¹ тогава на мястото, което Господ вашият Бог избере, за да настани Името Си, там принасяйте всичко що ви заповядвам: всеизгарянията си, жертвите си, десетъците си, възвишаемите приноси на ръцете си и всичките отборни обреци, които сте обрекли Господу; ¹² и да се веселите пред Господа вашия Бог, вие, синовете ви, дъщерите ви, слугите ви, слугините ви и левитинът, който е отвътре портите ви (защото той няма дял нито наследство с вас). ¹³ Внимавай на себе си да не би да принасяш всеизгарянията си на кое да било място, което виждаш; ¹⁴ но на мястото, което Господ избере в едно от племената ти, там да принасяш всеизгарянията си, и там да вършиш всичко що ти заповядвам. ¹⁵ Бива обаче да колиш и да ядеш месо във всичките си жилища до колкото желае душата ти, според колкото Господ твоят Бог ще те е благословил; нечистият и чистият могат да ядат от него, както от сърна и както от елен. ¹⁶ Само кръвта да не ядете; да я изливате на земята като вода. ¹⁷ А не бива да ядеш в жилищата си десетъка от житото си, или от виното си, или от дървеното си масло, или първородните от говедата си, или от овците си, или кой да било от обреците, които си обрекъл, или доброволните си приноси, или възвишаемите приноси на ръцете си; ¹⁸ но пред Господа твоя Бог да ги ядеш, ¹⁸

на мястото, което Господ твоят Бог избере, ти, синът ти, дъщерята ти, слугата ти, слугинята ти и левитинът, който е отвътре портите ти; и да се веселиш пред Господа твоя Бог във всичко на каквото туриш ръка. ¹⁹ Внимавай на себе си да не пренебрегваш левитина до тогаз, до когато живееш на земята си. ²⁰ Когато Господ твоят Бог разшири пределите ти, според както ти се е обещал, а ти речеш: Ще ям месо, защото душата ти желае да яде месо, то бива да ядеш месо до колкото желае душата ти. ²¹ Ако е много далеч от тебе мястото, което Господ твоят Бог избере, за да настани Името Си там, тогава да колиш от говедата и от овците, които Господ ти е дал, според както ти заповядах, и да ядеш в жилищата си до колкото желае душата ти. ²² Както се яде сърна и елен, така да ядеш и тия; нечистият и чистият могат еднакво да ядат от тях. ²³ Само строго да се вардиш да не ядеш кръвта: защото кръвта е животът, и не бива да ядеш живота с месото. ²⁴ Да я не ядеш: да я изливаш на земята като вода. ²⁵ Да я не ядеш, за да бъде добре на тебе и на чадата ти след тебе, когато вършиш онова, което е право пред Господа. ²⁶ Само колкото неща си посветил и обреците си да взимаш, та да отиваш на мястото, което избере Господ, ²⁷ и да принасяш всеизгарянията си, месото и кръвта, върху олтара на Господа твоя Бог. Кръвта на жертвите ти да се излива върху олтара на Господа твоя Бог, а месото ти да ядеш. ²⁸ Внимавай и слушай всички тия думи, които ти заповядвам, за да бъде добре на тебе и на чадата ти след тебе до века, когато вършиш онова, което е добро и право пред Господа твоя Бог. ²⁹ Когато Господ твоят Бог изтреби от пред тебе народите *на земята*, гдето ти отиваш да ги завладееш, и ти ги завладяваш и се заселиш в земята им, ³⁰ внимавай на себе си да се не улавяш в примка да ги последваш, когато бъдат изтребени от пред тебе; и да не изпитваш за боговете им, като казваш: Как служат тия народи на боговете си? - за да направя и аз така. ³¹ Да не постъпваш така спрямо Господа твоя Бог; защото те са извършили за боговете си всяка мерзост, която Господ мрази; понеже за боговете си са изгаряли с огън и синовете си и дъщерите си. ³² Внимавайте да вършите всичко що ви заповядвам; да не притуряш на него, нито да отнимаш от него.

13 ¹ Ако се въздигне всред тебе пророк или ² съновидец и ти означи знамение или чудо, ² и се сбъдне знамението или чудото, поради което той ти говори, казвайки: Да идем след други богове, (които ти не си знаел), и да им служим, ³ - ³ да не слушаш думите на оня пророк или на

оня съновидец; защото Господ вашият Бог ви изпитва, за да узнае дали любите Господа вашия Бог с цялото си сърце и с цялата си душа. ⁴ Господа вашия Бог да следвате, от Него да се боите, Неговите заповеди да пазите, Неговия глас да слушате, Нему да слугувате и Нему да сте привързани. ⁵ А оня пророк или оня съновидец да се умъртви; защото е проповядвал отстъпление от Господа вашия Бог, Който ви е извел из Египетската земя и ви е изкупил от дома на робството, за да те отклони от пътя, в който Господ твоят Бог ти заповяда да ходиш. Така да отмахнеш злото отсрещ тебе си. ⁶ Брат ти, ⁶ син на майка ти, или синът ти, или дъщеря ти, или жената, *която почива* на пазухата ти, или приятелят, който ти е като душата ти, ако те изкуси тайно, като рече: Да идем и да служим на други богове, - които нито ти си знаел, нито бащите ти, ⁷ измежду боговете на племената, които са около вас, близо при тебе, или далеч от тебе, от единия край на света до другия, ⁸ да не се съгласиш с него нито да го слушаш, нито да го пощади окото ти, нито да го пожалиш нито да го укриеш; ⁹ но непременно да го умъртвиш; ⁹ твоята ръка да бъде първа на него, за да го убиеш, и после ръката на всичките люде. ¹⁰ Да го убиеш с камъни, за да умре, защото поиска да те отклони от Господа твоя Бог, Който те изведе из Египетската земя, из дома на робството. ¹¹ И целият Израил като чуе ще се убои и няма да върши вече такова зло всред тебе. ¹² Ако, ¹² между градовете, които Господ твоят Бог ти дава, за да се заселиш в тях, чуеш да се казва за един *от тях*: ¹³ Някои подлеци, излезли изсред тебе, са отклонили жителите на града си, като са казали: Да идем да служим на други богове, които вие не сте знаели, ¹⁴ тогава да изследваш, ¹⁴ да изпиташ и добре да издириш; и, ето, ако това нещо е истинно и е вярно, че такава мерзост е сторена всред тебе, ¹⁵ то непременно да поразис жителите на оня град с остроото на ножа, и с остроото на ножа да обречеш на *изтребление* него и всички, които са в него, и добитъка му. ¹⁶ Тогава, като събереш всичките користи от него всред площада му, съвсем да изгориш с огън града и всичките користи от него за Господа твоя Бог; и той ще бъде могила до века, да се не съгради вече. ¹⁷ Нищо от обреченото *на изтребление* да се не залепи за ръката ти; за да се върне Господ от яростния Си гняв и да ти покаже милост, да те пожали, и да те умножи, както се е клел на бащите ти, ¹⁸ ако послушаш гласа на Иеова твоя Бог, да пазиш всичките Му заповеди, които днес ти заповядвам, да

вършиш това, което е право пред Господа твоя Бог.

14 ¹ Вие сте чада на Господа вашия Бог; да не правите *по тялото си* нарязвания, нито да се бръснете между очите си поради мъртвец. ² Защото сте люде свети на Господа вашия Бог, и вас избра Господ измежду всичките племена, които са по лицето на земята, за да Му бъдете собствени люде. ³ Да не ядеш нищо мръсно. ⁴ ⁴ Ето животните, които *бива* да ядете: говедото, ⁵ овцата и козата, ⁵ елена, сърната, бивола, дивата коза, кошутата, дивия вол и камилопарда. ⁶ Всяко животно между четвероногите, което има раздвоена нога и разцепено на два нокътя копито и което преживя, тях да ядете. ⁷ Но да не ядете от ония, които *само* преживят, или които *само* имат раздвоено и разцепено копито, *като* камилата, заекът и питомният заек; понеже те преживят, но нямат раздвоено копито, те са нечисти за вас; ⁸ и свинята, понеже има раздвоено копито, но не преживя, е нечиста за вас; от месото на нея да не ядете, и до мършата им да се не допирате. ⁹ От всички що са във водите, ето кои да ядете: всички, които имат перки и люспи да ядете; ¹⁰ но да не ядете никои, които нямат перки и люспи; те са нечисти за вас. ¹¹ От всички чисти птици можете да ядете. ¹² А ето тия, които не бива да ядете: орела, грифа, морския орел, ¹³ пиляка, сокола, сяпа по видовете ^{14, 15} му; ¹⁴ всяка врана по видовете ѝ; ¹⁵ камилоптицата, бухала, кукувицата, ястреба по видовете ^{16, 17} му, ¹⁶ малкия бухал, ибиса, лебеда, ¹⁷ пеликана, ¹⁸ лешояда, рибаря, ¹⁸ щърка, цапята по видовете ѝ, папуняка и прилепа. ¹⁹ Всички крилати пълзящи са нечисти за вас: не бива да се ядат. ²⁰ От всички чисти птици можете да ядете. ²¹ Никаква мърша да не ядете; (на чужденеца, който е отвътре портите ти, можеш да я даваш да я яде, или да я продаваш на чуждестранец); защото вие сте люде свети на Господа вашия Бог. Да не вариш яре в млякото на майка му. ²² Непременно да даваш десетък от всичките си произведения, които си посеял, които нивата ти произвежда всяка година. ²³ И десетъкът от житото си, от виното си и от маслото си, и първородните от говедата си и от овците си да ядеш пред Господа твоя Бог, на мястото, което избере за да настани Името Си там; за да се научиш да се боиш всякога от Господа твоя Бог. ²⁴ Но ако, когато те благослови Господ твоят Бог, пътят е много дълъг за тебе, щото да не можеш да ги занасяш, понеже е много далеч от тебе мястото, което избере Господ твоят Бог, за да настани ²⁵ Името Си там, ²⁵ тогава да разменяш *десетъци-*

те си с пари и да вържеш парите в ръката си, па да идеш на мястото, което избере Господ твоят Бог; ²⁶ и да дадеш парите за какво да е нещо, ²⁶ което пожелае душата ти, за говеда или за овци, или за вино, или за спиртни пития, или за какво да е нещо, което би желала душата ти; и там, пред Господа, твоя Бог, да ядеш и да се развеселиш, ти, домът ти ²⁷ и левитинът, който е отвътре портите ти; него да не пренебрегваш, защото той няма дял нито наследство с тебе. ²⁸ В края на всяка трета година да изваждаш ²⁸ целия десетък от произведението си през оная година, и да го складираш отвътре *градските* си порти, ²⁹ тъй щото левитинът, (защото той няма дял нито наследство с тебе), чужденецът, сирачето и вдовицата, които са отвътре портите ти, да дохождат, да ядат и да се насишат; за да те благославя Господ твоят Бог във всичките дела на ръцете ти, които ще вършиш.

15 ¹ В края на всяка седма година да правиш ¹ опрощаване. ² И ето правилото за опрощаването: всеки заемодавец да опрости заема, който е дал на ближния си; да го не изисква от ближния си или от брата си; защото се провъзгласява опрощаване заради Господа. ³ От чужденеца ³ можеш да го изискваш; но каквото твое има у брата ти, ръката ти да го оставя. ⁴ Обаче няма да се намери клетник между вас; (защото Господ ще те благославя много в земята, която Господ твоят Бог ти дава в наследство, за да я притежаваш); ⁵ ако само прилежно слушаш гласа на ⁵ Господа твоя Бог та внимаваш да изпълняваш всички тия заповеди, които днес ти заповядвам. ⁶ Защото Господ твоят Бог ще те благославя според както ти се обеща; и ще заемеш на много народи, но няма да вземаш на заем; и ще владееш над много народи, но те няма да владеят над тебе. ⁷ Ако в земята ти, която Господ твоят Бог ти дава, има у тебе сиромаш от братята ти, извътре някои от градовете ⁷ ти, да не закоравяваш сърцето си, нито да затваряш ръката си от бедния си брат; ⁸ но непременно да отваряш ръката си към него и непременно да му заемаш доволно за нуждата му от каквото има ⁸ потреба. ⁹ Внимавай да не би да влезе подла мисъл в сърцето ти, та да си речеш: Наближава седмата година, годината на опрощаването; и да не погледнеш лошо против бедния си брат и му не дадеш, та извика към Господа против тебе, и това ти *се счита* за грях. ¹⁰ Непременно да ¹⁰ му дадеш, и да ти не е тежко на сърцето, когато му даваш; понеже за това Господ твоят Бог ще те благославя във всичките ти дела и във всичките ти предприятия. ¹¹ Защото сиромашите ни-

кога няма да липсват от земята ти; за това ти заповядвам, като казвам: Непременно да отвориш ръката си към бедния си и към оскъдния си брат в земята си. ¹² Ако ти се продаде брат ти, евреин или еврейка, нека ти слугува шест години; а в седмата година да го изпратиш свободен от при себе си. ¹³ И когато го изпратиш свободен от при себе си, да го не изпратиш празен; ¹⁴ непременно да му подариш изобилно от стадото си, от гумното си и от лина си; както Господ твоят Бог ще те е благословил, *така* да му дадеш. ¹⁵ Да си спомниш, че и ти беше роб в Египетската земя, и че Господ твоят Бог те изкупи; за това Аз днес ти заповядвам това нещо. ¹⁶ Но ако той ти рече: Не излизам от тебе, - понеже обича тебе и дома ти, защото е добре при тебе, ¹⁷ тогава да вземеш шило и да промушиш ухото му върху вратата, и ще ти бъде роб за винаги. ¹⁸ Подобно да сториш и на робинята си. ¹⁸ Да ти се не види тежко, когато го изпратиш свободен от при себе си: защото за шест години той ти е изработил двойно повече от един наемник; а Господ твоят Бог ще те благославя във всичко що вършиш. ¹⁹ Всичките мъжки първородни, които се раждат от говедата ти и овците ти, да посвещаваш на Господа твоя Бог; да не употребиш в работа първородното на говедото си, нито да стрижеш първородните на овците си. ²⁰ Всяка година да ги ядеш, ти и домът ти, пред Господа твоя Бог на мястото, което избере Господ. ²¹ Но ако има някакъв недостатък, ако е куцо или сляпо, или има какъв да е лош недостатък, да го не принесеш жертва на Господа твоя Бог. ²² Да го ядеш отвътре вратите си; нечистият и чистият еднакво *да го ядат*, както *ядат* сърна и елен. ²³ Само кръвта му да не ядеш; да я изливаш на земята като вода.

16 ¹ Пази месец Авив да правиш *в него* пасхата на Господа твоя Бог; защото в месец Авив Господ твоят Бог те е извел из Египет през нощ. ² Да жертвуваш пасхата на Господа твоя Бог, от овците и говедата, на мястото, което избере Господ, за да настани Името Си там. ³ Да не ядеш с нея нищо квасно; седем дена да ядеш с нея безквасни хлябове, хляб на печал, (защото набързо си излязъл из Египетската земя); за да помниш през всичките дни на живота си деня на излизането си из Египетската земя. ⁴ Седем дена да се не вижда квас никъде във всичките ти предели; и от месото, което ще жертвуваш на първия ден надвечер, да не остане нищо до сутринта. ⁵ Не бива да жертвуваш пасхата в кой да е от градовете ти, които ти дава Господ твоят

Бог; ⁶ но на мястото, което избере Господ твоят Бог, за да настани Името Си там, да жертвуваш пасхата привечер, около заходването на слънцето, във времето, когато си излязъл из Египет. ⁷ Да я изпичаш и ядеш на мястото, което избере Господ твоят Бог; и на сутринта да се връщаш и да идеш в шатрите си. ⁸ Шест дена да ядеш безквасни; и на седмия ден да има тържествено събрание на Господа твоя Бог, *в който ден* да не работиш никаква работа. ⁹ Седем седмици да си изброяваш; почвай да броиш седемте седмици, от когато за пръв път туриш сърп на жетвата. ¹⁰ И да празнуваш празника на седмиците на Господа твоя Бог като *Му* възвръщаш доброволен принос от ръката си, който ще принасяш, според както Господ твоят Бог ще те е благословил. ¹¹ Да се веселиш пред Господа твоя Бог, ти, синът ти, дъщеря ти, слугата ти, слугинята ти и левитинът, който е отвътре портите ти, и чужденецът, сирачето и вдовицата, които са сред вас, на мястото, което избере Господ твоят Бог, за да настани Името Си там. ¹² И като помниш, че ти си бил роб в Египет, да внимаваш да вършиш тия повеления. ¹³ Да празнуваш за седем дена празника на скинопигията, след като прибереш житото си и виното си; ¹⁴ и да се веселиш на празника си, ти, синът ти, дъщеря ти, слугата ти, слугинята ти, левитинът и чужденецът, сирачето и вдовицата, които са отвътре портите ти. ¹⁵ Седем дена да празнуваш на Господа твоя Бог на мястото, което избере Господ; защото Господ твоят Бог ще те благославя във всичките ти произведения и във всичките дела на ръцете ти; и ти всецяло да се веселиш. ¹⁶ Три пъти в годината всеки твой от мъжки пол да се явява пред Господа твоя Бог на мястото, което избере Той: в празника на безквасните, в празника на седмиците и в празника на скинопигията; но да се не явяват пред Господа с празни ръце. ¹⁷ Всеки да дава по силата си, според благословието, което Господ твоят Бог ще ти е дал. ¹⁸ Да си поставяш между племената си съдии и надзиратели във всичките си градове, които ти дава Господ твоят Бог; и те да съдят людете справедливо. ¹⁹ Да не изкривяваш съд, да не гледаш на лице, нито да приемаш дар; защото дарът заслепява очите на мъдрите и превръща думите на справедливите. ²⁰ По правдата, по правдата да се водиш, за да живееш и да наследиш земята, която Господ твоят Бог ти дава. ²¹ Да си не садиш дъбрава от какви да било дървета при олтара на Господа твоя Бог, който

22 ще си издигнеш; ²² нито да си поставяш стълб, *нещо*, което Господ твоят Бог мрази.

17 ¹ Да не принасяш на Господа твоя Бог говедо или овца с недостатък или с каква да било недъгавост; понеже това е мерзост на Господа твоя Бог.

² Ако се намери всред вас, в някой от градовете ти, които Господ твоят Бог ти дава, мъж или жена да стори зло пред Господа твоя Бог, като престъпи завета Му, ³ и отиде та послужи на други богове и им се поклони, - на слънцето, или на луната, или какво да било от небесното множество, - нещо което съм запретил, ⁴ тогава, когато ти се извести това и чуеш, да изпиташ добре, и, ето, ако *това* нещо е истинно, ако е вярно, че такава мерзост се върши в Израиля,

⁵ то да изведеш вън при портите си мъжа или жената, които са сторили това зло, и да убиеш мъжа или жената с камъни, за да умрат. ⁶ Чрез думите на двама или на трима свидетели да се убива оня, който е за смърт; а чрез думите *само* на един свидетел да се не убива. ⁷ Ръцете на свидетелите да бъдат първи на него, за да го убият, и после ръцете на всичките люде. Така да отмахваш злото изсред себе си. ⁸ Ако се появи някоя работа, която е за тебе много мъчна, да отсъдиш спорни дела отвътре местожителствата си между кръв и кръв, между съдба и съдба, или между побой и побой, тогава да станеш и да отидеш на мястото, което избере Господ твоят Бог, ⁹ и да идеш при левитските свещеници и при онзи, който ще бъде съдия в онова време, и да ги попиташ; и те ще ти кажат решението на съда. ¹⁰ А ти да постъпиш според присъдата, която ти кажат от мястото, което избере Господ; и да внимаваш да сториш по всичко, което те научат. ¹¹ Да постъпиш според изяснението на закона, както те научат, и според присъдата, която ти рекат; да се не отклоняваш надясно или наляво от присъдата, която ти кажат. ¹² А човекът, който би постъпил надменно, като не послуша свещеника, който стои да служи там пред Господа твоя Бог, или *не послуша* съдията, тоя човек да умре; и така да отмахнеш злото от Израиля. ¹³ Всичките люде, като чуят, ще се убоят и не ще бъдат вече надменни. ¹⁴ Когато влезеш в земята, която Господ твоят Бог ти дава, и я завладееш и се заселиш в нея, ако речеш: Ще си поставя цар, както всичките народи, които са около мене, ¹⁵ тогава да си поставиш за цар онзи, когото избере Господ твоят Бог; от братята си да си поставиш цар; не бива да поставиш над себе си чужденец, който не ти е брат. ¹⁶ Но той да не си събира много коне, нито да връща людето в Египет с цел да умно-

жава коне; защото Господ ви е казал: Да се не връщате вече през оня път. ¹⁷ Нито да си взема той много жени, за да се не отклони сърцето му, нито да си трупа твърде много сребро и злато. ¹⁸ А когато седне на царския си престол, нека си направи в една книга препис на тоя закон, от *книгата която* е пред левитските свещеници. ¹⁹ *Преписът* да се намира при него; и да прочита в него през всичките дни на живота си, за да се научи да се бои от Господа своя Бог, да пази всичките думи на тоя закон и тия повеления и да ги върши; ²⁰ за да се не надигне сърцето му над братята му и да се не отклонява от заповедта надясно или наляво; за да остане много години на царството си, той и чадата му, всред Израиля.

18 ¹ Ни левитските свещеници, ни цялото Левиево племе да нямат дял или наследство с Израиля: нека се хранят с жертвите принасяни чрез огън на Господа и с Неговото наследство. ² За това, да нямат наследство между братята си; тяхното наследство е Господ, както им е казал. ³ Ето какво ще бъде правото на свещениците от людето, от ония, които принасят в жертва говедо или овца: да дават на свещеника плешката, челюстите и търбуха. ⁴ Нему да даваш и първите плодове от житото си, от виното си и от дървеното си масло, и първото руно от овците си. ⁵ Защото, измежду всичките ти племена, него избра Господ твоят Бог да стои да служи в Името на Господа, той и потомците му винаги. ⁶ И ако дойде левитин из някой от градовете ти в целия Израил, гдето е бил пришелец, и дойде с всичкото желание на душата си на мястото, което избере Господ, ⁷ тогава да служи в Името на Господа своя Бог, както всичките му братя левити, които служат там на Господа. ⁸ Нека имат равни дялове да ядат, в прибавка на полученото от продажбата ° на бащиния му имот. ⁹ Когато влезеш в земята, която Господ твоят Бог ти дава, недей се учи да правиш според мерзостите на тамошните народи. ¹⁰ Да не се намира между тебе някой, който да прекара сина си или дъщеря си през огън °, никой чародей, астролог, гадател, или омаятел, ¹¹ никой баяч, запитвач на зли духове, врач, или запитвач на мъртвите; ¹² защото всеки, който прави тия дела, е омразен на Господа, и поради тия мерзости Господ твоят Бог изгонва тия народи от пред тебе. ¹³ Съвършен да бъдеш пред Господа твоя Бог. ¹⁴ Защото тия народи, които ще завладееш, слушат астролозите и чародеите; но на тебе Господ твоят Бог не е позволил това. ¹⁵ Господ твоят Бог ще ти въздигне отсред тебе,

от братята ти, пророк както е *въздигнал* мене; 16 него слушайте, ¹⁶ според всичко, което ти просеше от Господа своя Бог при Хорив, в деня, когато се събрахте, като казваше ти: Да не чуя вече гласа на Господа моя Бог и да не видя вече 17 тоя голям огън, за да не умра. ¹⁷ Тогава Господ ми каза: Добро е това, което рекоха. ¹⁸ Аз ще им въздигна отсред братята им пророк, както *съм въздигнал* тебе, и ще туря думите Си в устата му; и той ще им говори всичко, което Аз му заповядвам. ¹⁹ А който не послуша думите Ми, които той ще говори в Мое Име, Аз ще искам отговор от него. ²⁰ Но пророк, който дръзне да каже от Мое Име дума, която Аз не съм му заповядал да говори, или който говори от името на други богове, тоя пророк да умре. ²¹ И ако речеш в сърцето си: Как ще познаем коя дума Господ не е казал? - ²² Когато някой пророк говори от Господното име, и думата му не се сбъдне нито се изпълни, тая дума Господ не е говорил; пророкът я е говорил надменно; да се не боиш от него.

19 ¹ Когато Господ твоят Бог погуби народите, чиято земя Господ твоят Бог ти дава, и ти ги наследиш и се заселиш в градовете им и в къщите им, ² тогава да отделиш три града всред земята, която Господ твоят Бог ти дава да притежаваш. ³ Да си приготвиш пътя *за тях*, и да разделиш на три части земите на страната, която Господ твоят Бог те прави да наследиш, за да прибягва там всеки убиец. ⁴ И ето правилото за убиеца, който може да побегне там и да остане жив: оня, който без намерение удари ближния си, когото по-напред не е мразел, - ⁵ както, когато отива някой с другаря си в гората, за да сече дърва, и ръката му, като удари със секирата, за да пресече дървото, железото изскочи от дръжката и улучи другаря му, та умре, - такъв нека бяга в един от тия градове, и ще остане жив; ⁶ да не би мъздовъздателят за кръвта в пламването на сърцето си да се завтече след убиеца и го застигне (ако пътят е дълъг) та го убие, без да е заслужил той за смърт, понеже не го е мразил от по-напред. ⁷ За това, аз ти заповядвам, като кажа: Отдели си три града; ⁸ (а когато Господ твоят Бог разшири пределите ти, както се е клел на бащите ти, и ти даде цялата земя, която се обеща да даде на бащите ти, ⁹ ако пазиш и вършиш всички тия заповеди, които днес ти заповядвам, да любиш Господа твоя Бог и да ходиш всякога в Неговите пътища, тогава при тия три града да си притуриш още три;) ¹⁰ за да се не пролее невинна кръв в земята, която Господ твоят Бог ти дава за наследство, и да няма върху тебе *виновност* за кръв. ¹¹ Но човек, ако има

омраза към ближния си и го причака, и, като се спусне на него, удари го, та умре, и той побегне в един от тия градове, ¹² тогава старейшините на града му да пратят и го вземат от там, и да го предадат в ръката на мъздовъздателя за кръвта, за да умре. ¹³ Окото ти да го не пожали, но да отмахнеш от Израиля *проливането* на невинна кръв, за да ти бъде добре. ¹⁴ Да не преместваш междите на ближния си, които дедите ти са поставили в наследството, което ще наследиш, в земята, която Господ твоят Бог ти дава, за да я притежаваш. ¹⁵ Само един свидетел да се не подига против някого за какво да е беззаконие или за какво да е престъпление, с каквото престъпление би съгрешил; а чрез думите на двама свидетели, или чрез думите на трима свидетели, да се установява *всяко* дело. ¹⁶ Ако се подигне несправеден свидетел против човека да свидетелствува против него за беззаконие, ¹⁷ тогава и двамата, между които е спорът, да останат пред Господа, пред свещениците и съдиите, които *съдят* в онова време; ¹⁸ и съдиите да изпитат подробно; и, ето, ако свидетелят е лъжесвидетел, и свидетелствува лъжливо против брата си, ¹⁹ тогава да му сторите онова, което е намислил да стори на брата си; така да отмахнеш злото изсред себе си. ²⁰ Защото другите, като чуят ще се убоят, и не ще вършат за напред такова зло всред тебе. ²¹ Да го не пожали окото ти; живот *ще се даде* за живот, око за око, зъб за зъб, ръка за ръка, нога за нога.

20 ¹ Когато излезеш на бой против неприятелите си, и видиш коне, колесници и люде повече от тебе, да се не убоиш от тях; защото с тебе е Господ твоят Бог, Който те е извел из Египетската земя. ² И като пристъпиш в боя, свещеникът да се приближи и да говори на людете, като им каже: ³ Слушай, Израилю! вие пристъпвате днес да се биете против неприятелите си; да не премалнее сърцето ви; не бойте се, нито се смущавайте, нито се ужасявайте от тях; ⁴ защото Господ вашият Бог, Той е, Който ходи с вас да се бие за вас против неприятелите ви, за да ви спаси. ⁵ И военачалниците нека говорят на людете, като рекат: Кой е построил нова къща и не я е посветил? - Нека си иде и се върне у дома си, да не би да умре в боя, и друг да я посвети. ⁶ И кой е насадил лозе и не е ял от плода му? - Нека си иде и се върне у дома си, да не би да умре в боя и друг да яде плода му. ⁷ И кой се е сгодил за жена и не я е взел? - Нека си иде и се върне у дома си, да не би да умре в боя, и друг да я вземе. ⁸ Военачалниците да говорят още на людете, като рекат: Кой е страхлив и малодушен? - Нека си иде и се върне у дома си, да не

би да премалнеят сърцата на братята му, както неговото сърце. ⁹ И военачалниците, като свършат да говорят на людете, нека поставят полководци над полковете за водители на людете. ¹⁰ Когато се приближиш при някой град, за да воюваш против него, предложи му мир. ¹¹ Ако ти отговори мирно и ти отвори *портите*, тогава всичките люде, които се намират в него, да ти станат поданици и да ти работят. ¹² Но ако не направи мир с тебе, но воюва против тебе, тогава да го обсадиш; ¹³ и когато го предаде Господ твоят Бог в ръцете ти, тогава да поразииш всичките му мъжки с остроото на ножа; ¹⁴ а жените, децата, добитъкът и всичко що се намира в града, всичките користи от него да вземеш за себе си; и да ядеш користите от неприятелите си, които Господ твоят Бог ти даде. ¹⁵ Така да постъпваш с всичките градове, които са много далеч от тебе, които не са от градовете на *тукашните* народи. ¹⁶ А от градовете на тия люде, които Господ твоят Бог ти дава за наследство, да не оставиш живо нищо, което диша, ¹⁷ но да ги обречеш на *изтребление*; хетейците, аморейците, ханаанците, ферезейците, евейците и евусейците, според както Господ твоят Бог ти заповяда; ¹⁸ за да не ви научат да правите според всичките мерзости, които те са правили за боговете си, и така да съгрешите против Господа вашия Бог. ¹⁹ Когато обсаждаш някой град за дълго време и воюваш против него, за да го превземеш, да не унищожаваш дърветата му, нито да дигаш на тях секира; да не ги насичаш, защото от тях можеш да се храниш. Човек ли е полското дърво та да се обсажда от тебе? ²⁰ Само дърветата, които знаеш, че не са хранителни дървета, тях можеш да унищожаваш и исчиаш; и с *тях* да правиш кули против града, който ти се противи, догде бъде превзет.

21 ¹ Ако в земята, която Господ твоят Бог ти дава да притежаваш, се намери някой убит, паднал на полето, и не се знае, кой го е убил, ² тогава старейшините ти и съдиите ти да излязат и измерят *разстоянието* до градовете, които са около убития; ³ и старейшините на града, който е най-близо до убития, да вземат юница, с която не е работено и която не е теглила ярем; ⁴ и старейшините на оня град да докарат юницата в някоя долина, гдето има текуща вода, *долина* която не е орана нито е сеяна, и там в долината да пресекат врата на юницата. ⁵ Тогава да пристъпят свещениците, Левиевите потомци, (понеже тях избра Господ твоят Бог да Му служат, и да благославят в Господното Име, и по тяхното обяснение да се съди всеки спор и

всеки побой), ⁶ и всичките старейшини от оня град, който е най-близо до убития, да умият ръцете си над закланата в долината юница, ⁷ и да проговорят, казвайки: Нашите ръце не са пролели тая кръв, нито са видели *проливането* нашите очи; ⁸ бъди милостив, Господи, на людете си Израиля, които си изкупил и не вменявай, на людете си Израиля кръв проляна без *тяхна вина*. И кръвта ще им се прости. ⁹ Така да различиш изсред себе си проляната без *твоя* вина кръв, когато сториш това, което е право пред Господните очи. ¹⁰ Когато излезеш да воюваш против неприятелите си, и Господ твоят Бог ги предаде в ръцете ти, и вземеш от тях пленници, ¹¹ ако видиш между пленниците красива жена, и като я залюбиш пожелаеш да я вземеш за своя жена, ¹² тогава да я заведеш у дома си; и тя да обръсне главата си, да изреже ноктите си ¹³ и, като съблече дрехите, в които е била пленена, да седи у дома ти да оплаква баща си и майка си цял месец; и подир това да влезеш при нея и да й бъдеш мъж, и тя да ти бъде жена. ¹⁴ Но ако не останеш доволен от нея, тогава да я изпратиш свободна; но да не я продаваш за пари, нито да я правиш робиня, защото си я обезчестил. ¹⁵ Ако има някой две жени, едната любима, а другата нелюбима, и му народят деца - любимата и нелюбимата, и ако първородният син е на нелюбимата, ¹⁶ тогава в деня, когато дели между синовете си имота си, не бива да направи първороден сина на любимата наместо сина на нелюбимата, *който е истинският* първороден; ¹⁷ но да признае за първороден сина на нелюбимата и да му даде двоен дял от всичкия си имот; защото той е пръв плод на силата му; нему принадлежи правото на първородството. ¹⁸ Ако има някой упорит и непокорен син, който не слуша думите на баща си или думите на майка си, и при все, че те го наказват, пак той не ще да ги слуша, ¹⁹ тогава баща му и майка му да го хванат и да го заведат при старейшините на града му и при портата на местожителството му, ²⁰ и да кажат на старейшините на града му: Тоя наш син е упорит и непокорен; не слуша думите ни, разблуден е и пияница. ²¹ Тогава всичките мъже от града му да го убият с камъни, та да умре; така да отмахнеш злото отсред себе си; и целият Израил ще чуе и ще се убои. ²² Ако някой извърши престъпление, което заслужава смърт, и бъде умъртвен като го обесиш на дърво, ²³ да не остане тялото му през цялата нощ на дървото, но непременно да го погребеш в същия ден; защото обесеният е проклет от Бо-

га; така да не оскверниш земята, която Господ твоят Бог ти дава в наследство.

22 ¹ Когато видиш изгубено говедото или овцата на брата си, да не ги изоставиш^о; непременно да ги върнеш при брата си. ² И ако брат ти не е близо при тебе, или ако не знаеш *кой е*, тогава ги прибири у дома си, и да стоят при тебе, докато ги потърси брат ти; тогава да му ги дадеш. ³ Така да постъпваш и с осела му; така да постъпваш и с дрехата му; така да постъпваш и с всяко изгубено нещо на брата си, което е изгубил и ти го намериш; не бива да ги изоставиш. ⁴ Когато видиш осела на брата си или говедото му паднало на пътя, да не ги изоставиш непременно да ги дигнеш заедно с него. ⁵ Жена да не носи мъжко облекло, нито мъж да се облича с женска дреха; понеже всички, които правят така, са мерзост на Господа твоя Бог. ⁶ Ако се случи птиче гнездо да бъде на пътя ти, на някое дърво или на земята, и *в него* пилета или яйца, и майката лежи на пилетата или на яйцата, да не вземеш майката заедно с малките. ⁷ Непременно да пуснеш майката, а малките бива да вземеш за себе си; за да ти бъде добре и да се продължат дните ти. ⁸ Когато строиш нова къща, да правиш ограда около стрехите си, за да не навличаш на къщата си *виновност* за кръв, в случай, че падне някой от *покрива*. ⁹ Да не сееш лозето си с разнородни семена, за да се не изгуби цялото му произведение, - семето, което си сеял и плодът на лозето. ¹⁰ Да не ореш с вол и осел заедно. ¹¹ Да не обличаш дреха *направена* от вълна и лен смесени заедно. ¹² Да си правиш ресни по четирите краища на дрехата, с която се покриваш. ¹³ Ако някой вземе жена и, след като влезе при нея, я намрази, ¹⁴ и я наклевети в срамни работи, и навлече на нея лошо име, като рече: Взех тая жена, и като се приближих при нея, не я намерих девица, ¹⁵ тогава бащата и майката на момата да вземат и занесат белезите от девството на момата при градските старейшини в портата; ¹⁶ и бащата да рече на старейшините: Дадох дъщеря си на тоя човек за жена; но той я мрази, ¹⁷ и, ето, момата наклеветил я е в срамни работи, като е казал: Не намерих дъщеря ти девица; но ето белезите от девството на дъщеря ми. И да разгънат дрехата пред градските старейшини. ¹⁸ Тогава старейшините на оня град да вземат човека да го накажат, ¹⁹ като го глобят сто сребърни *сикли*; той да ги даде на бащата на момата, защото е навлякъл лошо име на Израилска девица. И тя да му бъде жена; ²⁰ не бива да я напуска през целия си живот. ²⁰ Но ако е истинно това нещо, че не се е намерило

девство у момата, ²¹ тогава да изведат момата и да я поставят пред вратата на бащиния ѝ дом, и мъжете от града ѝ да я убият с камъни, та да умре; защото е сторила безчестие в Израиля, като е блудствувала в бащиния си дом. Така да отмахнеш злото изсред себе си. ²² Ако се намери някой лежач с омъжена жена, тогава и двамата да бъдат убити, мъжът, който е лежал с жената и жената. Така да отмахнеш злото от Израиля. ²³ Ако някой намери в града някоя млада девица, сгодена за мъж, и лежи с нея, ²⁴ тогава да изведете и двамата пред портата на оня град, и да ги убие с камъни, та да умрат, - момата, защото не е извикала, като е била в града, и мъжа, защото е обезчестил жената на ближния си. Така да отмахнеш злото изсред себе си. ²⁵ Но ако някой намери на полето сгодена мома и я изнасили, тогава само мъжът, който е лежал с нея, да бъде убит; ²⁶ а на момата да не направиш нищо; в момата няма грях, който заслужава смърт; защото това нещо е, както кога някой се спусне върху ближния си и го убие, ²⁷ понеже, като я е намерил на полето, сгодената мома е извикала, но не е имало, кой да я отърве. ²⁸ Ако някой намери млада несгодена девица и като я хване да лежи с нея, и ги намерят, ²⁹ тогава оня, който е лежал с нея, да даде на бащата на момата петдесет сребърни *сикли*; и тя да му стане жена понеже я е обезчестил; не бива да я напуска през целия си живот. ³⁰ Никой да не взема жената на баща си, нито да открива полата на баща си.

23 ¹ Оня, който е скопец, или чийто детероден член е отрязан, да не влиза в Господното събрание. ² Никой незаконнороден да не влиза в Господното събрание; никой и от *потомците* му до десетото поколение да не влиза в Господното събрание. ³ Амонец и моавец да не влизат в Господното събрание; потомците им и до десетото поколение да не влизат в Господното събрание никога; ⁴ защото не ви посрещнаха с хляб и вода по пътя, когато излизахте из Египет, и защото наеха против тебе Валаама Веоровия син от Фатур месопотамски, за да те прокълне. ⁵ Но Господ твоят Бог не склони да послуша Валаама; а Господ твоят Бог промени проклетията в благословение за тебе, понеже Господ твоят Бог те обикна. ⁶ Да не им благопожелаваш мир или благополучие през всичките си дни до века. ⁷ Да се не отвращаваш от едомец, защото ти е брат; да се не отвращаваш от египтянин, защото ти си бил пришелец в земята му. ⁸ Децата, които се родят от тях в третото поколение, нека влизат в Господното събрание. ⁹ Когато отиваш на война против неприятелите си, пази се от всяка

10 лоша работа. ¹⁰ Ако има всред тебе човек, станал нечист от нещо, което му се е случило през нощта, нека излезе вън от стана, и да не влезе в стана; ¹¹ а привечер да се окъпе във вода, и когато залезе слънцето да влезе в стана. ¹² Да имаш тъй също място вън от стана, гдето да излизаш по нужда; ¹³ и да имаш между оръжията си малка лопатка, та когато клекнеш вън, да се обърнеш и да изровиш с нея и да покриеш онова, което излиза из тебе. ¹⁴ Защото Господ твоят Бог ходи през сред стана ти, за да те избави и да предава неприятелите ти пред тебе; за това станът ти трябва да бъде свет, за да не види *Господ* нещо нечисто в тебе и се отвърне от тебе. ¹⁵ Да не предадеш на господаря му слуга, който е избягал при тебе от господаря си. ¹⁶ При тебе да живее, всред вас, на мястото, което избере отвътре някой твой град, гдето му е угодно; да го не притесняваш. ¹⁷ Да няма блудница от Израилевите дъщери, нито да има мъжеложник от Израилевите синове. ¹⁸ Срещу никакъв обрек да не принасяш заплата от блудница нито цена от мъжеложник^о в дома на Господа твоя Бог, защото тия и двете са мерзост на Господа твоя Бог. ¹⁹ Да не заемаш на брата си с лихва, било пари с лихва, храна с лихва, или какво да е друго нещо, което се заема с лихва. ²⁰ На чужденец бива да заемаш с лихва, а на брата си да не заемаш с лихва; за да те благославя Господ твоят Бог във всичките ти предприятия на земята, в която отиваш да я притежаваш. ²¹ Когато направиш обрек на Господа твоя Бог, да не забравяш да го изпълниш; защото Господ твоят Бог непременно ще го изиска от тебе, и *неизпълнението* му ще ти се счете за грях. ²² Но ако се въздържаш от да се обричаш, няма да ти се счита за грях. ²³ Каквото излиза из устните ти, пази го и го върши според както си обрекъл на Господа твоя Бог, *сиреч*, доброволния принос, който си обрекъл с устата си. ²⁴ Когато влезеш в лозето на ближния си, бива да ядеш грозде, колкото искаш догде се наситиш; но в съда си да не туряш. ²⁵ Когато влезеш в сеитбите на ближния си, бива с ръката си да откъснеш класове; но не бива да простреш сърп до сеитбите на ближния си.

24 ¹ Когато някой вземе жена и се ожени за нея, ако тя не придобие благоволение му, защото той намира в нея нещо грозно, тогава да ѝ напише разводно писмо, и, като го даде в ръката ѝ, да я изпрати из къщата си. ² А тя, като излезе из къщата му, може да иде и да се омъжи за друг мъж. ³ Но ако я намрази и вторият мъж, та ѝ напише разводно писмо, и като го даде в

ръката ѝ я изпрати от дома си, или ако умре вторият мъж, който я е взел за своя жена, ⁴ то първият ѝ мъж, който я е напуснал, не може да я вземе пак за жена, понеже е осквернена; защото това е мерзост пред Господа. Така да не навличаш грях на земята, която Господ твоят Бог ти дава в наследство. ⁵ Ако някой се е оженил наскоро, да не отива на война, и нищо да се не натоваря на него; нека бъде свободен у дома си една година и нека весели жената която си е взел. ⁶ Никой да не взема в залог мелница, нито горният ѝ камък; защото *с това* той взема живот в залог. ⁷ Ако се намери някой, че е откраднал човек от братята си от израилтяните, та го е направил роб или го е продал, тогава тоя крадец да умре; така да отмахнеш злото изсред себе си. ⁸ Внимавай относно язвата проказа да пазиш добре и да вършиш според всичко каквото ви учат левитските свещеници; внимавайте да правите така както съм им заповядал. ⁹ Помни що направи Господ твоят Бог на Мариам по пътя, когато излязохте из Египет. ¹⁰ Когато заемаш нещо на ближния си, да не влизаш в къщата му, за да вземеш залог за него. ¹¹ Вън да заставаш, и човекът, на когото заемаш, нека ти изнесе залога. ¹² И ако човекът е сиромаш, да не лягаш да спиш със залога му *при тебе*. ¹³ Непременно да му върнеш залога при захождането на слънцето, за да спи той с дрехата си и да те благослови; и това ще ти се счете за правда пред Господа твоя Бог. ¹⁴ Да не онеправдаваш някой наемник, беден и сиромаш, бил той от братята ти или от чужденците, които са в земята ти отвътре градовете ти. ¹⁵ В същия ден му дай заплатата, преди да дойде слънцето, защото е сиромаш и на нея се надява; за да не извика против тебе към Господа, и това да ти се счете за грях. ¹⁶ Бащите да се не умъртвяват поради чадата, нито чадата да се умъртвяват поради бащите; всеки поради собствения си грях да бъде умъртвяван. ¹⁷ Да не изкривяваш съдбата на чужденеца, нито на сирачето, и да не вземаш дрехата на вдовицата в залог; ¹⁸ но да помниш, че ти си бил роб в Египет и, че Господ твоят Бог те е избавил от там; за това Аз ти заповядвам да вършиш това нещо. ¹⁹ Когато жънеш жетвата на нивите си, ако забравиш някой сноп на нивата, да се не връщаш да го вземеш; нека бъде за чужденеца, за сирачето и за вдовицата; за да те благославя Господ твоят Бог във всичките дела на ръцете ти. ²⁰ Когато брулиш маслините си, да не претръсваш повторно клоните; *останалото* нека бъде за чужденеца, за сирачето и за вдовицата. ²¹ Когато обираш лозето си, да се

не връщаш да го пребираш; *останалото* нека бъде за чужденеца, за сирачето и за вдовицата.

22 ²² Помни, че ти си бил роб в Египетската земя; за това Аз ти заповядвам да вършиш това нещо.

25 ¹ Ако се появи разпра между човечи, и дойдат пред съда, и *съдиите* ги съдят, тогава нека

2 оправдаят правия и осъдят виновния. ² И ако виновният е заслужил за бой, съдията да заповяда да го повалят долу и да му ударят удари пред него, с брой, според престъплението му.

3 ³ Четиридесет удара може да му ударят, а не повече; да не би, като превишават и му ударят много повече от тия удари, брат ти да бъде уни-

4 жен пред очите ти. ⁴ Да не обвързваш устата на вола когато вършее. ⁵ Ако живеят братя заедно,

5 и един от тях умре бездетен, жената на умрелия да не се омъжи въвн *от семейството му* за чужд;

6 братът на мъжа ѝ да влезе при нея и да я вземе за своя жена, и да изпълни към нея длъжността на девер. ⁶ И първородният, когото тя роди,

7 да наследи в името на умрелия му брат, за да се не изличи името му от Израила. ⁷ Но ако човекът

7 не желае да вземе жената на брата си, тогава братовата му жена да отиде на *градските*

порти при старейшините и да рече: Деверът ми отказва да възстанови името на брата си в Израила;

8 не иска да изпълни към мене длъжността на девер. ⁸ Тогава старейшините на града му да го повикат и да му говорят; и ако той посто-

9 янствува и казва: Не желая да я взема, ⁹ тогава братовата му жена да пристъпи при него пред старейшините,

10 и като изуе обувката от ногата му да плюе на лицето му, и да проговори и рече: Така ще се прави на човек, който не иска да въздига дома на брата си. ¹⁰ И той да се нарича

11 в Израила с името: Домът на изутия. ¹¹ Ако се сбият човечи помежду си, и жената на единия, като пристъпи да освободи мъжа си от ръката на тогова, който го бие, простре ръката си та

12 го хване за срамните му части, ¹² тогава да отсечеш ръката ѝ; окоето ти да я не пожали. ¹³ Да

13 нямаш в торбата си различни теглилки, тежки и леки. ¹⁴ Да нямаш в къщата си различни

14 ефи, голяма и малка. ¹⁵ Вярна и права теглилка да имаш; вярна и права ефа да имаш; за да се продължат дните ти на земята, която Господ

15 твоят Бог ти дава. ¹⁶ Защото всички, които вършат това, всички, които вършат неправда, са мерзост на Господа твоя Бог. ¹⁷ Помни какво

16 ти направи Амалик по пътя, когато излязохте из Египет, ¹⁸ как ти се противи по пътя и поради

17 задните ти човечи, всичките останали надире от слабост, когато ти беше запрял и уморен; и той не се убоя от Бога. ¹⁹ Поради това, когато те

18 успокои Господ твоят Бог от всичките непри-

19 ятели около тебе в земята, която Господ твоят Бог ти дава в наследство да я притежаваш, заличи спомена на Амалика изпод небето; да не забравиш.

тели около тебе в земята, която Господ твоят Бог ти дава в наследство, и я завладееш и се заселиш в нея, ² тогава да вземеш от първите на всичките земни плодове, които събереш от земята, която Господ твоят Бог ти дава и, като ги туриш в кошница, да отидеш на мястото, което избере Господ твоят Бог, за да установи Името Си там. ³ Да отидеш при оня, който е свещеник в онова време и да му речеш: Признавам днес пред Господа твоя Бог, че влязох в земята, за която Господ се е клел на бащите ни, че ще ни я даде. ⁴ Тогава свещеникът да вземе кошницата от ръката ти и да я тури пред олтара на Господа твоя Бог. ⁵ А ти да проговориш, кавайки пред Господа твоя Бог: Праотец ми, когато беше скитник сириец, слезе в Египет, гдето престоя, на брой малко *човечи*, а там стана народ голям, силен и многочислен. ⁶ Но египтяните се отнасяха зле с нас и ни притесниха, и ни натовариха с тежка работа; ⁷ а като извикахме към Господа Бога на бащите ни, Господ послуша гласа ни и погледна на унижението ни, труда ни и угнетението ни. ⁸ Господ ни изведе из Египет със силна ръка, с издигната мишца, с голям ужас, със знамения и с чудеса; ⁹ и ни е въвел в това място, и ни е дал тая земя, земя гдето текат мляко и мед. ¹⁰ За това, ето, днесох сега първите от плодовете на земята, която си ми дал Ти, Господи. Тогава да ги поставиш пред Господа твоя Бог и да се поклониш пред Господа твоя Бог. ¹¹ И да се развеселиш ти, левитинът и пришелецът, който е всред вас, във всичките блага, които Господ твоят Бог е дал на тебе и на дома ти. ¹² Когато в третата година, годината за *плащане десетъците*, свършиш отделянето на всичките десетъци на рожбите си, и ги дадеш на левитина, на пришелеца, на сирачето и на вдовицата, за да ядат отвътре градовете ти и се наситят, ¹³ тогава да речеш пред Господа твоя Бог: Напълно изнесох от къщата си посветените *десетъци* и дадох ги на левитина, на пришелеца, на сирачето и на вдовицата, според всичките заповеди, които си ми заповядал; аз не съм престъпил ни една от заповедите Ти, нито съм ги забравил; ¹⁴ не съм ял от *десетъците* във време на жалейката си, нито съм ги иждивил за нечисто нещо, нито съм дал от тях за мъртвец; послушах гласа на Господа моя Бог; сторих според всичко, което си ми заповядал. ¹⁵ Погледни от светото Си жилище, от небето, и благослови людето Си Израила, и земята, коя-

26

тели около тебе в земята, която Господ твоят Бог ти дава за наследство, и я завладееш и се заселиш в нея, ² тогава да вземеш от първите на всичките земни плодове, които събереш от земята, която Господ твоят Бог ти дава и, като ги туриш в кошница, да отидеш на мястото, което избере Господ твоят Бог, за да установи Името Си там. ³ Да отидеш при оня, който е свещеник в онова време и да му речеш: Признавам днес пред Господа твоя Бог, че влязох в земята, за която Господ се е клел на бащите ни, че ще ни я даде. ⁴ Тогава свещеникът да вземе кошницата от ръката ти и да я тури пред олтара на Господа твоя Бог. ⁵ А ти да проговориш, кавайки пред Господа твоя Бог: Праотец ми, когато беше скитник сириец, слезе в Египет, гдето престоя, на брой малко *човечи*, а там стана народ голям, силен и многочислен. ⁶ Но египтяните се отнасяха зле с нас и ни притесниха, и ни натовариха с тежка работа; ⁷ а като извикахме към Господа Бога на бащите ни, Господ послуша гласа ни и погледна на унижението ни, труда ни и угнетението ни. ⁸ Господ ни изведе из Египет със силна ръка, с издигната мишца, с голям ужас, със знамения и с чудеса; ⁹ и ни е въвел в това място, и ни е дал тая земя, земя гдето текат мляко и мед. ¹⁰ За това, ето, днесох сега първите от плодовете на земята, която си ми дал Ти, Господи. Тогава да ги поставиш пред Господа твоя Бог и да се поклониш пред Господа твоя Бог. ¹¹ И да се развеселиш ти, левитинът и пришелецът, който е всред вас, във всичките блага, които Господ твоят Бог е дал на тебе и на дома ти. ¹² Когато в третата година, годината за *плащане десетъците*, свършиш отделянето на всичките десетъци на рожбите си, и ги дадеш на левитина, на пришелеца, на сирачето и на вдовицата, за да ядат отвътре градовете ти и се наситят, ¹³ тогава да речеш пред Господа твоя Бог: Напълно изнесох от къщата си посветените *десетъци* и дадох ги на левитина, на пришелеца, на сирачето и на вдовицата, според всичките заповеди, които си ми заповядал; аз не съм престъпил ни една от заповедите Ти, нито съм ги забравил; ¹⁴ не съм ял от *десетъците* във време на жалейката си, нито съм ги иждивил за нечисто нещо, нито съм дал от тях за мъртвец; послушах гласа на Господа моя Бог; сторих според всичко, което си ми заповядал. ¹⁵ Погледни от светото Си жилище, от небето, и благослови людето Си Израила, и земята, коя-

2

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

то си ни дал, според както си се клел на бащите
 16 ни, земя гдето текат мляко и мед. ¹⁶ Днес Господ
 твоят Бог ти заповядва да изпълняш тия пове-
 ления и съдби; за това, пази ги и ги изпълня-
 17 вай с цялото си сърце и с цялата си душа. ¹⁷ Днес
 ти си заявил, че Иеова е твоят Бог и, че ще хо-
 диш в Неговите пътища, ще пазиш повеленията
 Му, заповедите Му и съдбите Му и ще слушаш
 18 Неговия глас; ¹⁸ а Господ днес е заявил, че ти ще
 бъдеш Негов собствен народ, както ти се е обе-
 щал, за да пазиш всичките Негови заповеди, ¹⁹ и
 19 за да те постави по-високо от всичките народи,
 които е направил, за похвала, за именитост и
 за слава, и за да сте люде свети на Господа твоя
 Бог, според както Той е говорил.

27 ¹ Тогава Моисей с Израилевите старейшини
 заповяда на людето, казвайки: Пазете всичките
 2 заповеди, които днес ви заповядвам. ² И в деня,
 когато минете през Йордан към земята, която
 Господ твоят Бог ти дава, постави си големи ка-
 3 мъни, измажи ги с вар, ³ и напиши на тях всич-
 ките думи на тоя закон, като преминеш *Йордан*,
 за да влезеш в земята, която Господ твоят Бог
 ти дава, земя гдето текат мляко и мед, както ти
 4 се е обещал Господ Бог на бащите ти. ⁴ За това,
 като преминете Йордан, поставете на хълма Ге-
 вал тия камъни, за които днес ви заповядвам,
 5 и измажи ги с вар. ⁵ И там да издигнеш олтар
 на Господа твоя Бог, олтар от камъни. Желязно
 6 *сечиво* да не издигнеш върху тях; ⁶ да издигнеш
 олтара на Господа твоя Бог от цели камъни и
 да принесеш на него всеизгаряния на Господа
 7 твоя Бог; ⁷ да принесеш и примирителни жерт-
 ви, да ядеш там и да се развеселиш пред Госпо-
 8 да твоя Бог. ⁸ А на камъните да напишеш много
 ясно всичките думи на тоя закон. ⁹ Тогава Мо-
 исей с левитските свещеници говори на целия
 Израил, като каза: Мълчи и слушай, Израилю,
 днес вие станяхте люде на Господа вашия Бог.
 10 ¹⁰ За това, слушай гласа на Господа твоя Бог и
 върши заповедите Му и повеленията Му, които
 11 днес ти заповядвам. ¹¹ И Моисей заръча на лю-
 дете в същия ден, казвайки: ¹² Когато премине-
 те Йордан, ето кои да застанат на хълма Гари-
 зин, за да благословят людето: Симеон, Левий,
 13 Юда, Исахар, Иосиф и Вениамин; ¹³ и ето кои
 да застанат на хълма Гевал за да прокълнат: Ру-
 14 вим, Гад, Асир, Завулон, Дан и Нефталим. ¹⁴ То-
 гава левитите да проговорят и с висок глас да
 15 кажат на всичките Израилеви мъже: - ¹⁵ Про-
 клет да е оня, който направи изваян или излеян
 кумир, мерзост на Господа, дело на художниче-
 ски ръце, и го постави на скрито място. И всич-
 16 ките люде в отговор да кажат: Амин! ¹⁶ Про-
 клет, който се присмива на баща си или на май-

ка си. И всичките люде да кажат: Амин! ¹⁷ Про-
 17 клет, който премести междите на ближния си.
 И всичките люде да кажат: Амин! ¹⁸ Проклет,
 18 който отбие слепия от пътя. И всичките люде
 да кажат: Амин! ¹⁹ Проклет, който изкриви съда
 19 на пришелица, на сирачето и на вдовицата. И
 всичките люде да кажат: Амин! ²⁰ Проклет, кой-
 20 то лежи с жената на баща си; защото открива
 полата на баща си. И всичките люде да кажат:
 Амин! ²¹ Проклет, който лежи с какво да е жи-
 21 вотно. И всичките люде да кажат: Амин! ²² Про-
 22 клет, който лежи със сестра си, дъщеря на баща
 си, или дъщеря на майка си. И всичките люде да
 кажат: Амин! ²³ Проклет, който лежи с тъща си.
 23 И всичките люде да кажат: Амин! ²⁴ Проклет,
 24 който скришно удари ближния си. И всичките
 люде да кажат: Амин! ²⁵ Проклет, който приеме
 25 подарък, за да убие невинно лице. И всичките
 люде да кажат: Амин! ²⁶ Проклет, който не по-
 26 твърждава думите на тоя закон, като ги изпъл-
 нява. И всичките люде да кажат: Амин!

28 ¹ Ако слушаш добре гласа на Господа твоя
 Бог и внимаваш да вършиш всичките Него-
 ви заповеди, които днес ти заповядвам, тога-
 ва Господ твоят Бог ще те въздигне над всич-
 2 ките народи на света. ² И всички тия благосло-
 вения ще дойдат на тебе и ще почиват на тебе,
 ако слушаш гласа на Господа твоя Бог. ³ Благо-
 3 словен ще бъдеш в града, и благословен ще бъ-
 деш на полето. ⁴ Благословен ще бъде плодът
 4 на утробата ти, плодът на земята ти и плодът от
 добитъка ти, рожбите от говедата ти и малки-
 те от овците ти; ⁵ благословен кошът ти и нош-
 5 вата ти. ⁶ Благословен ще бъдеш при влизане-
 то си и благословен ще бъдеш при излизане-
 то си. ⁷ Господ ще направи да бъдат поразява-
 7 ни пред тебе неприятелите, които се повдигат
 против тебе; през един път те ще излизат про-
 тив тебе, а през седем пътища ще бягат от пред
 тебе. ⁸ Господ ще заповяда *да дойде* благосло-
 8 вение на тебе в житниците ти и във всичките
 ти предприятия, и ще те благославя в земята,
 която Господ твоят Бог ти дава. ⁹ Господ ще те
 9 утвърди като свет народ за Себе Си, според как-
 то ти се е клел, ако пазиш заповедите на Гос-
 пода твоя Бог и ходиш в Неговите пътища; ¹⁰ И
 10 всичките племена на света ще видят, че ти се на-
 ричаш с Господното Име, и ще се боят от тебе.
¹¹ Господ ще те направи да изобилваш с блага,
 11 в плода на утробата ти, в плода на добитъка ти
 и в плода на земята ти, върху земята, за коя-
 то Господ се е клел на бащите ти да ти я даде.
¹² Господ ще ти отвори доброто Си съкровище,
 12 небето, за да дава дъжд на земята ти на време-
 то му, и да благославя всичките дела на ръцете

ти; и ти ще заемаш на много народи, а няма да
 13 вземаш на заем. ¹³ Господ ще те постави глава, а
 не опашка, та ще бъдеш само отгоре и няма да
 бъдеш отдолу, ако слушаш заповедите на Гос-
 14 пода твоя Бог, които днес ти заповядвам, да ги
 пазиш и вършиш. ¹⁴ От думите, които днес ви
 заповядвам, да се не връщаш надясно или на-
 ляво, за да отидеш след други богове да им слу-
 15 жиш. ¹⁵ Но ако не слушаш гласа на Господа твоя
 Бог, и не внимаваш да вършиш всичките Му за-
 поведи и повеленията Му, които днес ти запо-
 вядвам, то всички тия проклетии ще дойдат на
 16 тебе и ще почиват на тебе. ¹⁶ Проклет ще бъдеш
 17 в града и проклет ще бъдеш на полето. ¹⁷ Про-
 18 клети ще бъдат кошът ти и нощвата ти; ¹⁸ про-
 клети ще бъдат плодът на утробата ти и плодът
 на земята ти, рожбите от говедата ти и малки-
 19 те от овците ти. ¹⁹ Проклет ще бъдеш при вли-
 зането си и проклет ще бъдеш при излизане-
 20 то си. ²⁰ Господ ще изпраща върху тебе прокле-
 тия, смущение и разорение във всичките пред-
 приятия, които предприемаш да вършиш догде
 бъдеш изстребен и погинеш скоро, поради зли-
 21 те дела, чрез които си Ме оставил. ²¹ Господ ще
 направи да се залепва за тебе мор, догде те до-
 върши от земята, в която отиваш да я завладе-
 22 еш. ²² Господ ще те поразява с охтика, с треска, с
 огница, с възпаление, със суша[°], с изсушителен
 вятър и с мана; и те ще те гонят догде погинеш.
 23 ²³ Небето над главата ти ще бъде мед, и земята
 24 под тебе желязо. ²⁴ Господ ще обръща дъжда на
 земята ти на прах и пепел; ще слиза на тебе от
 25 небето догде бъдеш изстребен. ²⁵ Господ ще на-
 прави да бъдеш поразяван пред неприятелите
 си; през един път ще излизаш против тях, а през
 седем пътища ще бягаш отпред тях; и ще бъдеш
 26 тласкан по всичките царства на света. ²⁶ Трупът
 ти ще бъде храна на всичките въздушни пти-
 ци и на земните зверове; и не ще има кой да ги
 27 отпъжда. ²⁷ Господ ще те поразява с египетския
 струпей, с кръвотечения, с краста и със сърбеж,
 28 от които да не можеш да се изцелиш. ²⁸ Господ
 ще те поразява с умопобъркване, със слепота
 29 и с омайване на сърцето; ²⁹ и ще ходиш пипай-
 ки сред пладне, както слепият пипа в тъмни-
 ната, и не ще имаш успех в пътищата си; а ще
 бъдеш само притесняван и обиран всеки ден, и
 30 не ще има кой да те избави. ³⁰ Ще се сгодиш за
 жена, но друг мъж ще лежи с нея; къща ще по-
 строиш, но няма да живееш в нея; лозе ще на-
 31 садиш, но няма да ядеш от плода му. ³¹ Говедо-
 то ти ще бъде заклано пред очите ти, и няма да
 ядеш от него; оселът ти ще бъде грабнат пред
 тебе, и няма да ти се върне; овците ти ще бъдат

предадени на неприятелите ти, и не ще имаш,
 кой да ги избави. ³² Синовете ти и дъщерите ти 32
 ще бъдат предадени на друг народ, и очите ти
 ще гледат и ще чезнат за тях всеки ден, но ни-
 що не ще бъде в силата на ръката ти *да им по-*
могне. ³³ Народ, когото не познаваш, ще изяде 33
 плода на земята ти и *на* всичките ти трудове;
 и ти ще бъдеш винаги само притесняван и из-
 мъчван. ³⁴ Ще полудееш, като гледаш това, кое- 34
 то ще виждат очите ти. ³⁵ Господ ще те поразя- 35
 ва с лошо възпаление в колената и в пищялите,
 тъй щото не ще можеш да се изцелиш, от стъ-
 палата на нозете си до темето си. ³⁶ Господ ще 36
 заведе тебе и царя, когото ще си поставил над
 себе си, при народ, когото не си познавал, ни-
 то ти нито бащите ти; и там ще служиш на дру-
 ги богове, на дърво и камък. ³⁷ И ще станеш за 37
 учудване, за поговорка и за поругание на всич-
 ките племена, между които Господ ще те отве-
 де. ³⁸ Много семе ще изнасяш на полето, а мал- 38
 ко ще събираш, защото скакалците ще го пояж-
 дат. ³⁹ Лозя ще посаждаш и обработваш, а вино 39
 няма да пиеш *от тях*, нито ще събираш *гроз-*
де, защото червей ще ги изяде. ⁴⁰ Маслини ще 40
 имаш във всичките си предели, а с масло няма
 да се помазваш, защото маслините ти ще окап-
 ват. ⁴¹ Синове и дъщери ще раждаш, но те не ще 41
 бъдат за тебе, защото ще отиват в плен. ⁴² Всич- 42
 ките ти дървета и плода на земята ти, щурецът
 ще ги пояде. ⁴³ Чужденецът, който е всред те- 43
 бе, ще се издига горе и по-горе над тебе; а ти
 ще пропадаш долу и по-долу. ⁴⁴ Той ще заема 44
 на тебе, а ти не ще заемаш на него; той ще бъ-
 де глава, а ти ще бъдеш опашка. ⁴⁵ Всички тия 45
 проклетии ще дойдат върху тебе, та ще те гонят
 и ще те застигат, догде бъдеш изстребен; защо-
 то ти не послуша гласа на Господа твоя Бог, за
 да пазиш заповедите Му и повеленията, които
 ти заповяда. ⁴⁶ Това ще бъде за винаги знаме- 46
 ние и чудо върху тебе и потомството ти. ⁴⁷ По- 47
 неже не си служил на Господа твоя Бог с весе-
 лие и със сърдечна радост поради изобилието
 на всичко, ⁴⁸ за това ще слугуваш на неприяте- 48
 лите си, които Господ ще прати против тебе, в
 глад, в жажда, в голота и в лишение от всичко;
 и Той ще тури на шията ти железен ярем до-
 где те погуби. ⁴⁹ Господ ще навлече против те- 49
 бе народ от далеч, от земния край, като с орло-
 во летене; народ чийто език не разбираш; ⁵⁰ на- 50
 род със свиреп поглед, който не ще почете стар
 нито *ще* пожали млад; ⁵¹ и ще яде плода на до- 51
 битъка ти и плода на земята ти догде починеш;
 който не ще ти остави ни жито, ни вино, ни мас-
 ло, нито рожбите от говедата ти, нито малките

52 от овците ти, догде те погуби. ⁵² Ще те обсади
 във всичките ти градове, догде по цялата ти зе-
 мя изпопадат високите ти и укрепени стени, на
 които се надяваше; и ще те обсади във всички-
 те ти градове из цялата земя, която Господ тво-
 53 ят Бог ти даде. ⁵³ И тогава, при обсадата и при-
 теснението, с което ще те притесни неприятелят
 ти, ще ядеш плода на утробата си, месата
 на синовете си и на дъщерите си, които Господ
 54 твоят Бог ти е дал. ⁵⁴ Оня мъж между вас, който
 е изтънчен и изнежен, ще гледа с немилостиво
 око на брата си, на жената, *която почива* на па-
 зухата му и на останалите чада, които му оце-
 55 леят, ⁵⁵ та няма да даде ни на едного от тях от
 месото на чадата си, които ще яде; защото не
 ще му остане нищо при обсадата и притеснени-
 ето, с което неприятелят ти ще те притесни във
 56 всичките ти градове. ⁵⁶ Жената между вас, коя-
 то е изтънчена и изнежена, която не би дръз-
 нала да тури на земята стъпалото на ногата си
 по причина на изтънченост и изнеженост, ще
 гледа с немилостиво око на мъжа, *който почи-*
 57 *ва* на пазухата ѝ, на сина си, на дъщеря си, ⁵⁷ и
 на малкото си *дете*, което е излязло измежду
 краката ѝ, да! на чадата, които е родила; защо-
 то ще ги яде тайно поради лишението от всичко
 при обсадата и притеснението, с което неприя-
 58 телят ти ще те притесни в градовете ти. ⁵⁸ Ако
 не внимаваш да изпълняваш всичките думи на
 тоя закон, които са написани в тая книга, и не
 се боиш от това славно и страшно име ИЕОВА
 59 ТВОЯ БОГ, ⁵⁹ тогава Господ ще направи ужасни
 язвите върху тебе и язвите върху потомството
 ти, язви големи и непрестанни, и болести зли и
 60 непрестанни. ⁶⁰ И ще навлече върху тебе всич-
 ките египетски болести, от които ти се боеше, и
 те ще се залепят за тебе; ⁶¹ още и всяка болест и
 всяка язва, която не е написана в книгата на тоя
 закон, Господ ще ги нанесе на тебе догде бъдеш
 62 изстребен. ⁶² Ще останете малцина на брой, - до-
 като по множество бяхте като звездите на небе-
 то; защото ти не послуша гласа на Господа твоя
 63 Бог. ⁶³ И както бе драго на Господа да ви стру-
 ва добро и да ви умножава, така ще бъде дра-
 го на Господа да ви изстребва и да ви погубва; и
 ще бъдете изкоренени от земята, в която оти-
 64 вате да я завладеете. ⁶⁴ Господ ще те разпръсне
 между всичките племена от единия край на све-
 та до другия край на света; и там ще служиш на
 други богове, които нито ти си познавал нито
 65 бащите ти, на дърво и камък. ⁶⁵ Но и всред тия
 народи не ще намериш покой, нито ще има по-
 чивка за стъпалото на ногата ти; но там Господ
 ще ти даде треперене на сърцето, помрачаване
 66 на очите и изнемогване на душата. ⁶⁶ Животът

ти ще бъде в неизвестност пред тебе; и ти ще се
 боиш денем и нощем, и не ще бъдеш уверен за
 живота си. ⁶⁷ Заран ще думаш: О да мръкнеш! и ⁶⁷
 вечер ще думаш: О да съмнеш! поради страха,
 с който в сърцето си ще се страхуваш, и пора-
 ди зрелищата, които с очите си ще виждаш. ⁶⁸ И ⁶⁸
 Господ ще те върне в Египет с кораби през пъ-
 тя, за който ти рекох: Вече няма да го видиш; и
 там ще *искате да* се продадете на неприятелите
си за роби и за робини; но не ще има кой да ви
 купува.

29
¹ Ето думите на завета, който Господ заповя-
 да на Моисея да направи с израилтяните в Мо-
 авската земя, освен завета, който направи с тях
 в Хорив. ² Моисей повика целия Израил и им ²
 каза: Вие видяхте всичко що направи Господ
 пред очите ви в Египетската земя, на Фараона и
 на всичките му слуги, и на цялата му земя; ³ го- ³
 лемите изпитни, които очите ти видяха, знаме-
 нията и ония големи чудеса; ⁴ но до тоя ден Гос- ⁴
 под не ви даде сърце за да разбирате, очи за да
 виждате и уши за да слушате. ⁵ А Аз ви дадох ⁵
 за четиридесет години по пустинята, *през кое-*
то време дрехите ви не овехтяха на вас, и обу-
 щата ни на един от вас не овехтяха на ногата ⁶
 ти, ⁶ хляб не ядохте, и вино и спиртни пития не ⁶
 пихте, за да знаете, че Аз съм Господ вашият ⁷
 Бог. ⁷ И когато дойдохте на това място есевон- ⁷
 ският цар Сион и васанският цар Ог излязоха ⁸
 против нас на бой; а ние ги поразихме, ⁸ завла- ⁸
 дяхме земята им, и я дадохме за наследство на
 рувимците, на гадците и на половината от Ма-
 насиевото племе. ⁹ Пазете, прочее, думите на ⁹
 тоя завет и изпълнявайте ги, за да успявате във ¹⁰
 всичко що правите. ¹⁰ Днес вие всички стоите ¹⁰
 пред Господа вашия Бог, - началниците на пле-
 мената ви, старейшините ви, надзирателите ви,
 всичките Израилеви мъже, ¹¹ чадата ви, жените ¹¹
 и чужденецът, който е всред стана ти, от дърво-
 сечеца ти до водоносеца ти, - ¹² за да встъпиш в ¹²
 завета на Господа твоя Бог и в клетвата, коя-
 то Господ твоят Бог прави днес с тебе, ¹³ за да ¹³
 те утвърди днес за Свои люде, и Той да ти бъде
 Бог, според както ти е рекъл и както се е клел
 на бащите ти, на Авраама, на Исаака и на Яко-
 ва. ¹⁴ И аз не правя тоя завет и тая клетва само ¹⁴
 с вас, ¹⁵ но *както* с ония, които днес стоят тук с ¹⁵
 нас пред Господа нашия Бог, *така* и с ония, ко-
 16 ито днес не са тук с нас; ¹⁶ (защото вие знаехте ¹⁶
 как живеехме в Египетската земя, и как мина-
 хме всред народите през които пропътувахме;
¹⁷ и видяхме мерзостите им, и дървените им и ¹⁷
 каменни, сребърни и златни кумири, които са
 между тях); ¹⁸ тъй щото да няма между вас мъж ¹⁸
 или жена, семейство или племе, чието сърце да

се отклонява днес от Господа нашия Бог, за да иде да служи на боговете на ония народи; тъй щото да няма между вас корен, който да ражда отрова и пелин, ¹⁹та, когато чуе думите на тая клетва, да ласкае себе си в сърцето си и да рече: Аз ще имам мир, ако и да ходя с упорито сърце и притурям пиянство на жаждата. ²⁰Бог няма да се умилистави на него, но изведнъж гневът на Господа и ревнивостта Му ще пламнат против тоя човек; и всяка проклетия, която е написана в тая книга, ще падне на него, и Господ ²¹под ще изличи името му под небето. ²¹Господ ще го отдели от всичките Израилеви племена за погибел, според всичките проклетии на завета написан в тая книга на закона. ²²А идещото поколение, чадата ви, които ще настанат подир вас, и чужденецът, който дойде от далечна земя, когато видят язвите *нанесени* на оная земя и болестите, с които Господ я е направил да боледува, ще кажат: ²³Цялата земя е изгорена със сьра и със сол, та нито се сее нито произраства, и никаква трева не никне на нея, както при съсипването на Содом и Гомор, на Адама и Севоим, които Господ съсипа в гнева Си и в яростта Си. ²⁴Всичките, народи ще кажат: Защо направи Господ така на тая земя? Що значи яростта на тоя голям гняв? ²⁵Тогава ще *им* думат: Защото оставиха завета на Господа Бога на бащите си, който Той направи с тях, когато ги изведе из Египетската земя, ²⁶и отидоха та служиха на други богове и им се поклониха, богове, които не знаеха, и които Той не бе им дал, - ²⁷²⁷ за това пламна яростта на Господа против тая земя, за да докара на нея всичките проклетии, които са написани в тая книга. ²⁸И Господ ги изкорени от земята им с гняв, с ярост и с голямо негодувание, и ги хвърли в друга земя където са днес. ²⁹Скритото принадлежи на Господа нашия Бог, а откритото принадлежи на нас и на чадата ни до века, за да изпълняваме всичките думи на тоя закон.

30 ¹Когато дойдат на тебе всички тия неща, благословието и проклетията, които положих пред тебе, ако ти си ги припомниш всред всичките народи, между които Господ твоят Бог ще те изгони, ²и се обърнеш към Господа твоя Бог и с цялото си сърце и цялата си душа послушаш, ти и чадата ти, гласа Му, според ³всичко що днес ти заповядвам, ³тогава Господ твоят Бог ще те върне от плен, ще ти покаже милост, и пак ще те събере от всичките народи, между които Господ твоят Бог ще те е разпръснал. ⁴До небесните краища, ако бъдеш изгонен, даже от там ще те събере Господ твоят Бог, и от там ще те вземе; ⁵и Господ твоят Бог

ще те въведе в земята, която бащите ти притежаваха, и ти ще я притежаваш; Той ще ти струва добро, и ще те умножи повече от бащите ти. ⁶Господ твоят Бог ще обреже сърцето ти и сърцето на потомството ти, за да любиш Господа твоя Бог с цялото си сърце и с цялата си душа, та да живееш. ⁷И Господ твоят Бог ще излее всички тия проклетии върху неприятелите ти и върху ония, които те ненавиждат и те гонят. ⁸А ти наново ще слушаш гласа на Господа, и ще изпълняваш всичките Му заповеди, които днес ти заповядвам. ⁹И Господ твоят Бог в благост ще те направи да изобилваш във всичките дела на ръцете ти, в плода на утробата ти, в плода на добитъка ти и в рожбите на земята ти; защото Господ пак ще се зарадва за тебе *да ти струва* добро, както се е зарадвал на бащите ти, ¹⁰ако слушаш гласа на Господа твоя Бог, и пазиш заповедите Му и повеленията Му, които са написани в тая книга на закона, - ако се обърнеш към Господа твоя Бог с цялото си сърце и с цялата си душа. ¹¹Понеже тая заповед, която днес ти заповядвам, не е много мъчна за тебе, нито е далеч. ¹²Не е на небето та да кажеш: Кой ще се възкачи за нас на небето да ни я донесе, за да я чуем и да я изпълняваме? ¹³Нито е от татък морето та да кажеш: Кой ще премине морето за нас да ни я донесе, за да я чуем и да я изпълняваме? ¹⁴Но думата е много близо при тебе, в устата ти и в сърцето ти, за да я изпълняваш. ¹⁵Ето днес положих пред тебе живота и доброто, смъртта и злото, ¹⁶като ти заповядвам днес да любиш Господа твоя Бог, да ходиш в Неговите пътища и да пазиш заповедите Му, повеленията Му и съдбите Му, за да живееш и да се умножаваш, и да те благославя Господ твоят Бог в земята, в която влизаш, за да я завладееш. ¹⁷Но ако се отвърне сърцето ти та не слушаш, но се заблудиш та се кланяш на други богове и им служиш, ¹⁸аз ви заявявам днес, че непременно ще загинете; няма да се продължат дните ви на земята, към която преминавате през Иордан, за да влезете да я притежавате. ¹⁹Днес викам небето и земята за свидетели против вас, че положих пред вас живота и смъртта, благословието и проклетията; за това, изберете живота, за да живееш, ти и потомството ти; ²⁰*избери* да любиш Господа твоя Бог да слушаш гласа Му, и да бъдеш привързан Нему, (защото това е животът ти и дължината на дните ти), за да живееш на земята, за която Господ се е клел на бащите ти, на Авраама, Исаака и Якова, че ще им я даде.

¹ След това Моисей, като изговори тия думи на целия Израил, *прибави* та им каза: ² На сто и

двадесет години съм аз днес; не мога вече да излизам и да влизам; и Господ ми е казал: Няма да преминеш тоя Иордан. ³ Господ твоят Бог Той ще върви пред тебе; Той ще изстреби тия народи от пред тебе, и ти ще ги завладееш; и Исус, той ще върви пред тебе, според както Господ говори. ⁴ И Господ ще им направи така както направи на аморейските царе Сион и Ог, и на земята им, които изстреби. ⁵ Господ ще ги предаде вам; и вие да им сторите според всичките заповеди, които съм ви заповядал. ⁶ Бъдете силни и дързостни, не бойте се нито да се страхувате от тях; защото Господ твоят Бог Той е, Който върви пред тебе; не ще отстъпи от тебе нито ще те остави. ⁷ Тогава Моисей повика Исуса и му каза, пред целия Израил: Бъди силен и смел, защото ти ще въведеш тия люде в земята, за която Господ се е клел на бащите им, че ще им я даде, и ти ще им я разделиш за наследство. ⁸ Господ, Той е, Който ходи пред тебе, Той ще бъде с тебе; не ще отстъпи от тебе нито ще те остави; не бой се, нито се страхувай. ⁹ А Моисей написа тоя закон и го предаде на свещениците, Левиевите потомци, които носеха ковчега за *плочите* на Господния завет, и на всичките Израилеви старейшини. ¹⁰ Моисей им заповяда, казвайки: В края на всяка седма година, в годината определена за опрощаването, в празника на скинопигията, ¹¹ когато целият Израил се събира да се явява пред Господа твоя Бог на мястото, което Той избере, да прочиташ тоя закон пред целия Израил на всеослушание. ¹² Събирай людете, мъжете, жените, децата и чужденеца, който е отвътре градовете ти, за да чуят и се научат, та да се боят от Господа вашия Бог, и да внимават да изпълняват всичките думи на тоя закон; ¹³ да чуят и чадата им, които не знаят, та да се научат да се боят от Господа вашия Бог до тогава, до когато живеете в земята, към която преминавате през Иордан, за да я завладеете. ¹⁴ Тогава Господ каза на Моисея: Ето, приближават дните ти да умреш; повикай Исуса, и представете се в шатъра за срещане, за да му дам поръчка. Моисей, прочее, отиде и Исус, и се представиха в шатъра за срещане. ¹⁵ И Господ се яви в шатъра в облачен стълб; и облачният стълб застана до входа на шатъра. ¹⁶ И Господ рече на Моисея: Ето, ти ще заспиш с бащите си; а тия люде ще се подигнат да блудствуват след чуждите богове на земята, гдето отиват да се намират между тях, а ще оставят Мене, и ще престъпват завета, който направих с тях. ¹⁷ И в оня ден гневът Ми ще пламне против тях, и аз ще ги оставя и ще скрия лицето Си от тях; и ще бъдат разграбвани, и много злини и скърби ще ги постигнат;

та ще кажат в оня ден; Не постигнаха ли ни тия злини понеже нашият Бог не е в сред нас? ¹⁸ И в оня ден аз непременно ще скрия *от тях* лицето Си поради всичките злини, които ще са сторили, като се обърнат към чужди богове. ¹⁹ И сега, напишете си тая песен и научете израилтяните на нея; турете я в устата им, тъй щото тая песен да Ми бъде за свидетелство против израилтяните. ²⁰ Защото, като ги въведа в земята, за която съм се клел на бащите им, *земя* гдето текат мляко и мед, и те ядат и се наситят и затлъстят, тогава ще се обърнат към чужди богове и ще им служат, а Мене ще отхвърлят с презрение и ще нарушават завета Ми. ²¹ И като ги постигнат много злини и скърби, тая песен ще говори против тях като свидетел защото няма да се забрави от устата на потомството им; понеже аз зная мислите, които те размишляват още сега, преди да съм се клел. ²² И тъй, Моисей написа тая песен в същия ден, и научи израилтяните на нея. ²³ А *Господ* заръча на Исуса Навиевия син, казвайки: Бъди силен и дързостен, защото ти ще въведеш израилтяните в земята, за която съм им се клел; и аз ще бъда с тебе. ²⁴ А когато Моисей написа на книга думите на тоя закон дори до край, ²⁵ тогава Моисей заповяда на левитите, които носеха ковчега за *плочите* на Господния завет, като каза: ²⁶ Вземете тая книга на закона и турете я край ковчега за *плочите* на завета на Господа вашия Бог; и там ще бъде за свидетелство против тебе. ²⁷ Защото аз знам непокорството ти и коравината на врата ти. Ето, догде съм още жив между вас днес, вие сте били непокорни Господу; а колко повече *ще бъдете* след като умра! ²⁸ Съберете при мене всичките старейшини на племената си и първенците си, за да говоря тия думи на всеослушание и да призова небето и земята за свидетели против тях. ²⁹ Понеже знам, че по-дир смъртта ми непременно ще се развратите и отклоните от пътя, за който ви заповядах; и в послешните дни злини ще ви застигнат, понеже ще вършите зло пред Господа и ще Го разгневявате с делата на ръцете си. ³⁰ Моисей, прочее, изговори до край, на всеослушание пред цялото Израилево общество, думите на тая песен: - **32**
¹ Слушай, небе, и ще говоря; И да чуе земята думите на устата ми. ² Учението ми ще капе като дъжд; Думата ми ще слезе като роса, Като тънък дъжд на зеленище, И като пороен дъжд на трева. ³ Понеже ще провъзглася името на Господа, Отдайте величие на нашия Бог. ⁴ Той е Канара; делата му са съвършени, Защото всичките Му пътища са прави, Бог на верността е, и няма неправда в Него; Справедлив и прав е

5 Той. ⁵ Те се развратиха; Порокът им не подобава на Неговите чада; Те са поколение извратено
6 и криво. ⁶ Така ли въздавате Господу, Люде глупави и неразумни? Не е ли Той Отец ти, Който те е усвоил? - Той, Който те е създал и утвърдил. ⁷ Спомни си предишните дни, Смисли годините на много поколения; Попитай баща си, и той ще ти извести, - Старците си, и те ще ти кажат. ⁸ Когато Всевишният даваше наследство на народите, Когато разпръсна Адамовите потомци, Постави границите на племената Според числото на израилтяните. ⁹ Защото дял на Господа са Неговите люде, Яков е *падащото* Му Се с жребие наследство. ¹⁰ Намери го в пуста земя, Да! в пуста, дива и виеща; Огради го, настави го, Опази го като зеницата на окото Си. ¹¹ Както орел разбутва гнездото си. Трепери над пилетата си, Разпростира крилата си Та ги подема, и вдига ги на крилата си, ¹² Така Господ сам го води, И нямаше с него чужд бог. ¹³ Издигна го на високите места на света, И той яде произведенията на нивите; И кърми го с мед от камък И с масло от скала кременлива. ¹⁴ С краве масло и с овче мляко, С тлъстина от агнета И от овни васански и от козли, С тлъстина от пшеница; И ти пи вино - кръв гроздова. ¹⁵ А Иесурун затлъстя и ритна; Затлъстял си, угоил си се, Надебелял си; Тогава забрави Бога, Който го създаде, И презря Канарата на спасението си. ¹⁶ С чужди *богове* Го раздразниха до ревнуване, С мерзости Го раздразниха до гняв. ¹⁷ Пожертвуваха на бесове, *които не бяха Бог*, На богове, които не бяха знаели, На нови *богове* наскоро въведени От които бащите ви не се бояха; ¹⁸ А ти не помисли за Канарата, Която те роди, И забрави Бога Създателя твой. ¹⁹ Видя Господ и огорчи се, Защото Го разгневиха синовете Му и дъщерите Му; ²⁰ И рече: Ще скрия лицето Си от тях, Ще видя каква ще бъде сетнината им; Защото те са поколение развратено, Чада, ²¹ в които няма вярност. ²¹ Те Ме раздразниха до ревнуване с *онова*, *което* не е Бог, С кумирите си Ме разгневиха; За това и Аз ще ги раздразня до ревнуване с ония, които не са люде, С народ несмислен ще ги разгневя. ²² Защото огън се накладе в гнева Ми, И ще пламне дори до най-дълбокия ад; Ще пояде земята с произведенията ѝ, И ще изгори основите на планините. ²³ Ще натрупам на тях зло; Всичките Си стрели ще изхвърля върху тях. ²⁴ Ще изтлеят от глад, Ще бъдат изпоядени от възпалителна болест И от лют мор; Зверски зъби ще изпратят върху тях, ²⁵ И отрова от пълзящите по земята. ²⁵ Извън нож а извътре ужас Ще погуби децата им, И младе-

жа и девицата, Бозайниче и белокосия старец. ²⁶ Рекох: Разпръснал бих ги, Изличил бих спомена им изсред човеците, ²⁷ Ако не се боях от гнева на неприятеля. Да не би да високоумствуват противниците им И кажат: Мощната наша ръка Направи всичко това, а не Господ. ²⁸ Защото те са народ неразбран, И няма в тях разум. ²⁹ О да бяха мъдри, да разбират това, Да смисляха сетнината си! ³⁰ Как би могъл един да прогони хиляда, И двама да обърнат в бяг десет хиляди, Ако Канарата им не би ги предала, И Господ не би ги предал! ³¹ Защото тяхната канара не е като нашата Канара; И самите ни неприятели нека съдят *за това*. ³² Понеже тяхната лоза е от содомската лоза И от гоморските ниви; Гроздето им е грозде отровно, Гроздовете им са горчиви; ³³ Виното им е отрова змийска И мърчителна отрова аспидова. ³⁴ Това не е ли скрито у Мене? Не е ли запечатано в съкровищата Ми? ³⁵ На Мене принадлежи възмездието и въздаянието; Ногата им с време ще се подплъзне; Защото близо е денят на погиването им, И приготвеното за тях приближава. ³⁶ Защото Господ ще съди людето Си И ще пожали слугите Си, Когато види, че изчезна силата им, И че не остана никой, затворен или свободен°. ³⁷ И ще рече: Где са боговете им, Канарата, на която уповавах, ³⁸ Които ядяха тлъстината на жертвите им, Пиеха виното на възлиянията им? Те нека станат и ви помогнат Нека ви бъдат закрила. ³⁹ Вижте сега, че Аз съм Аз, И освен Мене няма Бог; Аз убивам и Аз съживявам, Аз наранявам и Аз изцелявам; И няма кой да избавя от ръката Ми. ⁴⁰ Защото дигам ръката Си към небото И казвам: *Заклевам се* във вечния Си живот, ⁴¹ Че, ако изостря лъскавия Си меч И туря ръката Си на съдба, Ще въздам на враговете Си, И ще сторя възмездие на ненавистниците Си. ⁴² Ще упоая стрелите Си с кръв, И мечът Ми ще яде меса С кръвта на убитите и на пленените, На чело с вражеските първенци. ⁴³ Развеселете се, народи, с людето Му; Защото ще въздаде за кръвта на слугите Си, И ще стори възмездие на противниците Си, И ще направи умиловение за земята Си, за людето Си. ⁴⁴ И Моисей дойде, той и Исус Навиевият син, та изговори всичките думи на тая песен на всеослушание пред людето. ⁴⁵ И като свърши Моисей да говори всички тия думи на целия Израил, рече им: ⁴⁶ Обърнете сърцата си към всички тия думи, които днес ви заявявам, за които да заръчате и на чадата си да внимават да вършат всичките думи на тоя закон. ⁴⁷ Защото за вас това не е празно нещо; понеже то е животът ви, и с то-

ва ще се продължи животът ви на земята, към която минавате през Йордан, за да я завладеете. ⁴⁸ В същия ден Господ говори на Моисея, казвайки: ⁴⁹ Възкачи се на тая аваримска планина, планината Нево, която е в Моавската земя срещу Ерихон, и разгледай Ханаанската земя, която Аз давам на израилтяните за притежание; ⁵⁰ и умри на планината, на която се възкачваш, и прибери се при хората си, както брат ти Аарон умря на планината Ор и се прибра при хората си; ⁵¹ защото не Ми се покорихте между израилтяните при водите на Мерива^o Кадис в пустинята Цин, понеже не Ме осветихте всред израилтяните. ⁵² За това, отсреща ще видиш земята; но в нея няма да влезеш, в земята, която давам на израилтяните.

33 ¹ И ето благословието, с което Божият човек Моисей благослови израилтяните преди смъртта си. ² Рече: - Господ дойде от Синай, И яви им се от Сиер; Осия от планината Фаран, И дойде с десетки хиляди светии; От десницата Му излезе огнен закон за тях. ³ Ей, възлюби племената; Всичките Му светии са под ръката ти; И седяха при нозете ти За да приемат думите ти. ⁴ Закон заповяда нам Моисей, Наследство на Якововото общество. ⁵ И той беше цар в Есурун Когато първенците на хората се събраха, Всичките Израилеви племена. ⁶ Да е жив Рувим, и да не умре; И да не бъдат мъжете му малочислени. ⁷ И ето какво каза за Юда: Послушай, Господи, гласа на Юда, И доведи го при хората му; Ръцете му нека бъдат достатъчни за него; И бъди му помощ срещу противниците му. ⁸ И за Левия рече: Тумимът ти и Уримът ти Да бъдат с оня твой благочестив човек, Когото си опитал в Маса. И в когото си се препирал при водите на Мерива; ⁹ Който рече за баща си и за майка си: Не гледай на тях; Който не призна братята си, Нито позна своите чада; Защо съблюдавах Твоята дума И опазиха Твоя завет. ¹⁰ Ще учат Якова на съдбите Ти, И Израил на закона Ти; Ще турят темян пред Тебе, И всеизгаряния на олтара Ти. ¹¹ Благослови, Господи, притежанията му. И бъди благосклонен към делата на ръцете му; Порази чреслата на ония, които въстават против него. И на ония, които го мразят, та да не станат вече. ¹² За Вениамина рече: Възлюбеният от Господа ще живее безопасно при него; *Господ* ще го закриля всеки ден, И той ще почива между рамената му. ¹³ И за Иосифа рече: Благословена да бъде от Господа земята му Със скъпоценни небесни *дарове* от лежащата долу бездна, ¹⁴ Със скъпоценни плодове от слънцето, И със скъпоценни произведе-

ния от месеците, ¹⁵ С изрядни неща от старите планини, Със скъпоценни неща от вечните гори, ¹⁶ Със скъпоценни неща от земята и всичко що има в нея. Благоволенията на Онзи, Който се яви в къпината, Да дойде на главата Иосифова, И на темето на оня, който се отдели от братята си. ¹⁷ Благоволенията му е *като* на първородния му юнец, И роговете му *като* роговете на див вол; С тях ще избодат племената до краищата на земята; Те са Ефремовите десетки хиляди, И те са Манасиевите хиляди. ¹⁸ И за Завулоне рече: Весели се, Завулоне, в излизането си, И ти, Исахаре, в шатрите си. ¹⁹ Ще свикат племената на планината; Там ще принасят жертва с правда; Защото ще сучат изобилието на морето И съкровищата скрити в *крайморския* пясък. ²⁰ И за Гада рече: Благословен да бъде оня, който разширява Гада. Седи като лъвица, и разкъсва мишици и глава. ²¹ Промисли за себе си първия дял, Защото там се узна дела на управителя; А дойде с първенците на хората Та извърши правдата на Господа И Неговите съдби с Израил. ²² И за Дана рече: Дан е млад лъв, Който скача от Васан. ²³ И за Нефталима рече: О Нефталиме, наситен с благоволение, И изпълнен с благословение Господно, Завладей ти запад и юг. ²⁴ И за Асира рече: Благословен да е с чада Асир; Нека бъде благоугоден на братята си, И да натопа ногата си в масло. ²⁵ Желязо и мед да бъдат обущата ти, И силата ти да бъде според дните ти. ²⁶ Няма подобен на Есуруновия Бог, Който за помощ на тебе се носи на небесата, И на облаците във великолепието Си. ²⁷ Вечният Бог е твое прибежище; И подпорка ти са вечните мишици: Ще изгони неприятеля от пред тебе, и ще рече: Изстреби! ²⁸ Тогава Израил ще се засели сам в безопасност; Източникът Яковов ще бъде в земя богата с жито и с вино; И небесата му ще капят роса. ²⁹ Блажен си ти Израилю; Кой е подобен на тебе, народе спасяван от Господа, Който ти е щит за помощ, И меч за твоето превишаване? Ще ти се покорят неприятелите ти; И ти ще стъпваш по височините им.

34 ¹ Тогава Моисей се възкачи от моавските полета на планината Нево, на върха Фасга, който е срещу Ерихон. И Господ му показа цялата Галаадска земя до Дан, ² цялата Нефталимова земя, Ефремовата и Манасиева земя, и цялата Юдова земя до Западното море, ³ южната страна, и околността на долината Ерихон, град на палми, до Сигор. ⁴ И Господ му каза: Тая е земята, за която съм се клел на Авраама, на Исаака и на Якова, като рекох: На твоето потомство ще я дам. Аз те направих да я видиш с очите си,

5 но в нея няма да минеш. ⁵И тъй, Господният слуга Моисей умря там, в Моавската земя, според казаното от Господа. ⁶И *Господ* го погребва в долината в Моавската земя срещу Вет-фегор; ⁷а до днес никой не знае где е гробът му. ⁷Моисей беше на сто и двадесет години, когато умря; очите му не се помрачиха, нито силата му намаля. ⁸И израилтяните плакаха за Моисей тридесет дена в моавските полета; така се изпълниха ⁹дните на плача и жалейката за Моисей. ⁹А Исус Навиевият син беше пълен с мъдър дух, защото Моисей беше възложил ръцете си на него; та израилтяните го слушаха, и вършеха според както Господ беше заповядал на Моисей. ¹⁰Не се издигна вече в Израиля пророк като Моисей, когото Господ познаваше лице с лице ¹¹относно всички знамения и чудеса, които Господ го изпрати да извърши в Египетската земя върху Фараона, върху всичките му слуги и върху цялата му земя, ¹²и относно всичката мощна ръка, и относно всичкия голям ужас, които Моисей прояви пред очите на целия Израил.

ИСУС НАВИЕВ

1 **П**одир смъртта на Господния раб Моисея, Господ говори на Исуса Навиевия син, Моисеевия слуга, казвайки: **2** Слугата ми Моисей умря; сега, прочее, стани та мини през тоя Иордан, ти и всички тия люде, в земята, която Аз давам на тях, на израилтяните. **3** **3** Всяко място, на което стъпи стъпалото на нозете ви, давам ви го, според както казах на Моисея. **4** От пустинята и тоя Ливан до голямата река, реката Ефрат, цялата земя на хетейците, и до голямото море към заходжането на слънцето, ще бъдат пределите ви. **5** Никой не ще може да устои против тебе през всичките дни на живота ти; като бях с Моисея, така ще бъда и с тебе; няма да отстъпя от тебе, нито ще те оставя. **6** **6** Бъди силен и смел; защото ти ще разделиш в наследство на тия люде земята, за която съм се клел на бащите им, че ще им я дам. **7** Само бъди силен и твърде дързостен, та да постъпваш внимателно според целия закон, за който слугата Ми Моисей ти даде заповед; не се отклонявай от него ни надясно ни наляво, за да имаш добър успех[°] където и да идеш. **8** Тая книга на закона да се не отдалечава от устата ти; но да размишляваш върху нея денем и нощем, за да постъпваш внимателно, според всичко каквото е написано в нея, защото тогава ще напредваш в пътя си, и тогава ще имаш добър успех[°]. **9** **9** Ето, заповядвам ти: бъди силен и смел; да не се плашиш и да не се страхуваш; защото Господ под твоят Бог е с тебе гдето и да идеш. **10** Тогава Исус заповяда на началниците на людето, както каза: **11** Преминете през сред стана и заповядайте на людето, казвайки: Пригответе си храна *за път*, защото след три дена ще минете през тоя Иордан, за да влезете да завладеете земята, която Господ вашият Бог ви даде да притежавате. **12** А на рувимците, на гадците и на половината от Манасиевото племе Исус говори, казвайки: **13** Помнете думата, която Господният слуга Моисей ви заповяда, като каза: Господ вашият Бог ви успокои и ви даде тая земя. **14** Жените ви, чадата ви и добитъкът ви нека останат в земята, която Моисей ви даде оттатък[°] Иордан, а вие, всичките юнаци, да преминете пред братята си въоръжени и да им помагате, **15** догде Господ успокои и братята ви както вас, та притежават и те земята, която Господ вашият Бог им дава; тогава да се върнете в земята на наследството си, която Господният слуга Мои-

сей ви даде оттатък Иордан към изгряването на слънцето, и да я притежавате. **16** И те в отговор казаха на Исуса: Всичко що ни заповядваш ще извършим, и където и да ни пращаш ще идем. **17** Както слушахме във всичко Моисея, така ще слушаме и тебе; само Господ твоят Бог да е с тебе, както беше с Моисея. **18** Всеки, който би се възпротивил на твоите заповеди и не би послушал думите ти във всичко що му заповядваш, ще се умъртви само ти бъди силен и смел.

2 **1** Тогава Исус Навиевият син изпрати от Ситим двама мъже да съгледат тайно, и каза: Идете, разгледайте земята и Ерихон. И те отидоха, и като влязоха в къщата на една блудница на име Раав, престояха там. **2** Но известиха на ерихонския цар, казвайки: Ето, нощес дойдоха тук мъже от израилтяните, за да съгледат земята. **3** И тъй, ерихонският цар прати до Раав да кажат: Изведи мъжете, които дойдоха при тебе, и които влязоха в къщата ти; защото са дошли да съгледат цялата земя. **4** Но жената взе двамата мъже та ги скри; и рече: Наистина мъжете дойдоха при мене, но не знаех от где бяха; **5** и когато щяха да се затворят портите, на мръкване, мъжете излязоха. Не зная къде отидоха мъжете; тичайте скоро след тях и ще ги стигнете. **6** Но тя ги беше качила на къщния покрив, и бе ги скрила в ленените гръсти, които беше наредила на къщния покрив. **7** И *изпратените* мъже ги гониха по пътя, който отива за Иордан, *гониха ги* до бродовете; и щом тръгнаха ония, които ги подгониха, затвориха портата. **8** А преди те да си легнат, тя се качи при тях на къщния покрив **9** и рече на мъжете: Зная, че Господ ви даде тая земя, и страх от вас ни нападна, и всичките жители на тая земя се стопиха пред вас; **10** понеже чухме как Господ пресуши водата на Червеното море пред вас, когато излязохте из Египет, и какво направихте на двамата аморейски царе, които бяха оттатък[°] Иордан, - на Сиона и на Ога, които изтребихте. **11** Като чухме, сърцата ни се стопиха, и в никого не остана вече душа поради вас; защото Господ вашият Бог, Той е Бог на небето горе и на земята долу. **12** И сега, **12** моля, закълнете ми се в Господа, че, както аз показах милост към вас, ще покажете и вие милост към бащиния ми дом; и дайте ми знак за уверение, **13** че ще запазите живота на баща ми, на майка ми, на братята ми и на сестрите ми, и всичко що имат, и че ще избавите живота ни от

14 смърт. ¹⁴ Мъжете й рекоха: Вместо вас *ние сме готови* да умрем, ако само не издадете тая наша работа; и когато Господ ни предаде земята,
 15 ще ти покажем милост и вярност. ¹⁵ Тогава тя ги спусна с въже през прозореца; защото къщата й беше на градската стена, и на стената живееше.
 16 ¹⁶ И рече им: Идете в гората, за да не ви срещнат гонителите и крийте се там три дена догде се върнат гонителите; и после си идете по пътя.
 17 ¹⁷ И мъжете й рекоха: *Ето как* ще бъдем свободни от тая клетва, с която ти ни направи да се закълнем: ¹⁸ ето, когато влезем в земята, да вържеш това въже от червена прежда на прозореца, през който ти ни спусна; а баща си и майка си братята си и целия си бащин дом да събереш при себе си в къщи. ¹⁹ Всеки, който би излязъл из вратата на къщата ти кръвта му ще бъде на главата му, а ние ще бъдем невинни; но на всеки, който остане с тебе в къщи, неговата кръв ще бъде на нашата глава, ако се издигне ръка против него. ²⁰ Обаче, ако издадеш тая наша работа, тогава *нак* ще бъдем свободни от клетвата, с която ти ни направи да се закълнем. ²¹ А тя каза: Да бъде според както сте казали. И изпрати ги та си отидоха; и тя върза червеното въже на прозореца. ²² И като тръгнаха отидоха в гората, и там останаха три дена догде се върнаха гонителите; а гонителите ги търсиха по целия път, но не ги намериха. ²³ Тогава двамата мъже се върнаха и като слязоха от гората, преминаха и дойдоха при Исуса Навиевия син; и казаха му всичко що им се бе случило. ²⁴ И рекоха на Исуса: Наистина Господ предаде в ръцете ни цялата земя; а при това, всичките местни жители се стопиха пред нас.

3 ¹ Тогава Исус стана рано; и като се дигнаха от Ситим, той и всичките израилтяни, дойдоха до Иордан, и там пренощуваха преди да преминат. ² А след три дена началниците преминаха през стана ³ и заповядаха на людете като казаха: Когато видите ковчега *за плочите* на завета на Господа вашия Бог, и че левитските свещеници го носят, тогава и вие да се дигнете от местата си и да вървите след него. ⁴ Но между вас и него да има около две хиляди лакътя разстояние по мярка; да се не приближите при него, за да знаете пътя, по който трябва да вървите; защото до сега не сте минавали през този път.
 5 ⁵ Исус каза още на людете: Осветете се, защото утре Господ ще извърши всред вас чудни дела. ⁶ Исус говори и на свещениците, казвайки: Дигнете ковчега *за плочите* на завета и заминете пред людете. Те, прочее, дигнаха ковчега на завета и вървяха пред людете. ⁷ И Господ рече на Исуса: Днес почвам да те възвеличавам пред

целия Израил, за да познаят, че както бях с Моисея, така ще бъда и с тебе. ⁸ А ти заповядай **8** на свещениците, които носят ковчега *за плочите* на завета, като кажеш: Когато стигнете при брега на Иорданската вода, застанете в Иордан. ⁹ Тогава Исус каза на израилтяните: Приближете се тук и слушайте думите на Господа вашия Бог. ¹⁰ И рече Исус: От това ще познаете, **10** че живият Бог е всред вас, и че съвсем ще изгони отпред вас ханаанците, хетейците, евейците, фerezейците, гергесейците, аморейците и евусейците. ¹¹ Ето, ковчегът на завета на Господа **11** на целия свят върви пред вас в Иордан. ¹² Сега, **12** прочее, изберете си дванадесет мъже от Израилевите племена, по един мъж от всяко племе. ¹³ И щом стъпят във водата на Иордан стъпала **13** та на нозете на свещениците, които носят ковчега на Иеова, Господа на целия свят, Иорданската вода, водата, която слиза от горе, ще се раздели и ще застане на куп. ¹⁴ И тъй, щом се **14** дигнаха людете от шатрите си, като бяха пред людете свещениците, които носеха ковчега на завета, за да преминат Иордан, ¹⁵ и щом дойдоха до Иордан ония, които носеха ковчега, и нозете на свещениците, които носеха ковчега, се намокриха в края на водата, (защото Иордан наводнява всичките си брегове през цялото време на жетвата), ¹⁶ водата, която слизаше **16** от горе застана и се издигна на куп много надалеч, при града Адам, който е край Царетан; а *водата*, която течеше надолу към полското море, то ест, Соленото море, се свърши и изчезна; и людете преминаха срещу Ерихон. ¹⁷ А свещениците, които носеха ковчега на Господния завет, стояха твърди на сухо всред Иордан; и целият Израил преминаваха по сухо догде целият народ съвсем премина Иордан.

4 ¹ А когато целият народ съвсем беше преминал Иордан, Господ говори на Исуса, казвайки: ² Вземете си дванадесет човека от людете, **2** по един човек от всяко племе, ³ и заповядайте им като кажете: Вземете си дванадесет камъни от тук, от сред Иордан, от мястото гдето нозете на свещениците стояха твърди, и занесете ги със себе си и турете ги на мястото, гдето ще пренощувате тая нощ. ⁴ Тогава Исус **4** повика дванадесетте човека, които беше определил от израилтяните, по един човек от всяко племе; ⁵ и Исус им каза: Заминете пред ковчега на Господа вашия Бог всред Иордан, и дигнете всеки от вас по един камък на рамената си, според числото на племената на израилтяните, ⁶ за да бъде това белег между вас. И утре, **6** когато чадата ви попитат, казвайки: Защо ви са тия камъни? ⁷ - Тогава ще им кажете: Поне- **7**

же водата на Иордан се раздели пред ковчега на Господния завет; когато *ковчегът* преминаваше Иордан, водата на Иордан се раздели. И тия камъни ще бъдат за спомен до века на израилтяните. ⁸ Тогава израилтяните сториха така както заповяда Исус; взеха дванадесет камъни отсрещ Иордан, според както рече Господ на Исуса, според числото на племената на израилтяните; и донесоха ги със себе си на мястото гдето преношуваха, и там ги положиха. ⁹ Още Исус постави дванадесет камъни сред Иордан, на мястото гдето стояха нозете на свещениците, които носеха ковчега на завета; и те са там до днес. ¹⁰ А свещениците, които носеха ковчега, стояха сред Иордан догде се свърши всичко що Господ заповяда на Исуса да говори на хората, според всичко, което Моисей беше заповядал на Исуса. И хората побързаха та преминаха. ¹¹ А когато всичките хора бяха съвсем преминали, мина и Господният ковчег и свещениците пред хората. ¹² И рувимците, гадците и половината от Манасиевото племе преминаха въоръжени пред израилтяните, според както Моисей им бе казал; ¹³ около четиридесет хиляди въоръжени ратници преминаха пред Господа на бой към ерихонските полета. ¹⁴ В оня ден Господ възвеличи Исуса пред очите на целия Израил; и те се бояха от него, както се бояха от Моисея, през всичките дни на живота му. ¹⁵ Тогава Господ говори на Исуса, казвайки: ¹⁶ Заповядай на свещениците, които носят ковчега на свидетелството, да излязат от Иордан. ¹⁷ И тъй, Исус заповяда на свещениците, като рече: Излезте от Иордан. ¹⁸ А щом свещениците, които носеха ковчега на Господния завет, излязоха изсред Иордан, и стъпалата на свещеническите нозе стъпиха на сухо, водата на Иордан се върна на мястото си и преля всичките му брегове както по-напред. ¹⁹ На десетия ден от първия месец хората излязоха от Иордан, и разположиха стан в Галгал, на източната страна от Ерихон. ²⁰ И Исус постави в Галгал ония дванадесет камъни, които взеха от Иордан. ²¹ Тогава говори на израилтяните, казвайки: Утре, когато чадата ви попитат бащите си, думайки: Какви са тия камъни? ²² (Тогава да разправите на чадата си, като речете: По сухо премина Израил тоя Иордан; ²³ защото Господ вашият Бог пресуши Иорданската вода пред вас догде преминахте, както Господ вашият Бог стори на Червеното море, което пресуши пред нас догде преминахме, ²⁴ за да знаят всички племена на света, че Господната ръка е мощна, та да се боят винаги от Господа вашия Бог.

5.9 Т.е. Търкаляне.

¹ А когато всичките аморейски царе, които бяха оттатък Иордан на запад, и всичките ханаански царе, които бяха при морето, чуха, че Господ пресуши водата на Иордан пред израилтяните догде преминаха, сърцата им се стопиха, и душа не остана в тях поради израилтяните. ² В това време Господ рече на Исуса: Направи си кремъчни ножове и обрежи пак израилтяните, втори път. ³ И тъй, Исус си направи кремъчни ножове и обряза израилтяните на мястото Хълм на краекожията. ⁴ А ето причината, по която Исус извърши обрязването: всичките мъжки, които излязоха из Египет, всичките военни мъже, измряха в пустинята по пътя, след като бяха излезли из Египет; ⁵ и всичките хора, които излязоха, бяха обрязани; а всичките хора, които се родиха в пустинята по пътя, след като бяха излезли из Египет, не бяха обрязани. ⁶ Защото израилтяните ходиха четиридесет години по пустинята, догде се изстребиха всичките хора, излезли из Египет военни мъже, които не послушаха Господния глас, на които Господ се кле, че не ще ги остави да видят земята, за която Господ беше се клел на бащите им, че ще ни я даде, земя гдето текат мляко и мед. ⁷ А вместо тях Той издигна синовете им, които Исус обряза; защото бяха необрязани, понеже не бяха ги обрязали по пътя. ⁸ И като се обрязаха всичките хора, седяха на местата си в стана догде оздравяха. ⁹ Тогава Господ рече на Исуса: Днес отнех от вас египетския позор. За това онова място се нарича Галгал, ¹⁰ както се казва и до днес. ¹¹ А израилтяните разположиха стан в Галгал, и направиха пасхата на четиринадесетия ден от месеца, привечер, на ерихонските полета. ¹² И на сутринта на пасхата, в същия ден, ядоха безквасни хлябове от житото на земята и изпържено *жито*. ¹³ А на сутринта, като ядоха от житото на земята, манната престана; и израилтяните нямаха вече манна, но през тая година ядяха от рожбите на Ханаанската земя. ¹⁴ И когато беше Исус при Ерихон, подигна очи и видя, и, ето, насреща му стоеше човек с измъкнат нож в ръка; и Исус пристъпи при него и му рече: Наш ли си, или от неприятелите ни? ¹⁵ А той рече: Не; но за Военачалник на Господното войнство сега дойдох аз. И Исус падна с лицето си на земята и се поклони; и рече му: Що заповядва Господарят ми на слугата си? ¹⁶ А Военачалникът на Господното войнство рече на Исуса: Изуй обущата си от нозете, защото мястото, на което стоиш, е свето. И Исус стори така.

¹ (А Ерихон беше заключен и затворен по-

5

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

6

ради израилтяните; никой не излизаше и никой не влизаше). ² И Господ рече на Исуса: Ето, предадох в ръката ти Ерихон, царя му и силните му и храбри мъже. ³ Ходете, прочее, около града, всички военни мъже, и обиколете града веднъж; така да правиш шест дена. ⁴ И седем свещеника нека носят пред ковчега седем гръмливи тръби; и на седмия ден обиколете града седем пъти, и свещениците нека свирят с тръбите. ⁵ И когато засвирят продължително с гръмливата тръба, като чуете гласа на тръбата всички люде да извикат с гръмлив глас; и градската стена ще падне на мястото си, и людето нека вървят всеки право напред. ⁶ Тогава Исус Навиевият син повика свещениците и рече им: Дигнете ковчега на завета, и седем свещеника нека държат седем гръмливи тръби пред Господния ковчег. ⁷ Рече на людето: Минете та обиколете града; а въоръжените нека заминат пред Господния ковчег. ⁸ И тъй, след като говори Исус на людето, седемте свещеника, които държаха седемте гръмливи тръби пред Господа минаха, и свиреха с тръбите; и ковчегът на Господния завет вървеше подире им. ⁹ И въоръжените вървяха пред свещениците, които свиреха с тръбите, и задната стража следваше зад ковчега, докато *свещениците* свиреха с тръбите като вървяха. ¹⁰ А Исус заповяда на людето, като каза: Да не викаете, нито да се чуе гласът ви, нито да излезе дума из устата ви, до деня, когато ще ви кажа да извикате; тогава извикайте. ¹¹ И тъй, направи да обиколи Господният ковчег около града еднъж; и дойдоха в стана и пренощуваха в стана. ¹² И на сутринта Исус стана рано, и свещениците дигнаха Господния ковчег, ¹³ И седемте свещеника, които държаха седемте гръмливи тръби, вървяха пред Господния ковчег, като ходеха и свиреха с тръбите; и пред тях вървяха въоръжените, а задната стража следваше подир Господния ковчег, докато *свещениците* свиреха с тръбите като вървяха. ¹⁴ И тъй на втория ден обиколиха града еднъж и се върнаха в стана така правеха шест дена. ¹⁵ А на седмия ден станаха рано, при пукването на зората, и обиколиха града седем пъти по същия начин; само тоя ден обиколиха града седем пъти. ¹⁶ И на седмия път, като свиреха свещениците с тръбите, Исус рече на людето: Извикайте, защото Господ ви предаде града. ¹⁷ И градът и всичко що е в него ще бъдат обречени на Господа; само блудницата Раав, да остане жива, тя и всички, които са в къщата с нея, защото скри пратениците, които проводихме. ¹⁸ Но вие се пазете във всеки случай от всичко обречено, да не би, като го обречете, да

вземете от обреченото, и така да нанесете проклетия върху стана на Израила и да го смутите. ¹⁹ Всичкото сребро и злато, и медните и железните съдове, са посветени Господу; да се внесат в Господното съкровище. ²⁰ И тъй, людето извикаха и *свещениците* свиреха с тръбите; и като чуха людето тръбния глас, и като издадоха людето гръмлив вик, стената падна на мястото си; и людето влязоха в града, всеки право напред, и превзеха града. ²¹ И обрекоха на изстребление с остро на ножа всичките в града, мъже и жени, млади и стари, и говеда, овци и осли. ²² Тогава Исус каза на двамата мъже, които бяха съгледали земята: Влезте в къщата на блудницата и изведете от там жената и всичко каквото има, според както ѝ се заклехте. ²³ И тъй, като влязоха младежите, шпионите, изведоха Раав, баща ѝ, майка ѝ, братята ѝ и всичко що имаше; изведоха и всичките ѝ роднини, и туриха ги вън от Израилевия стан. ²⁴ И града и всичко в него изгориха с огън; само среброто и златото и медните и железните съдове туриха в съкровището на Господния дом. ²⁵ А блудницата Раав и бащиното ѝ семейство, и всичко що имаше тя, Исус остави живи и тя живее всред Израила до днес, защото скри пратениците, които Исус проводи да съгледат Ерихон. ²⁶ В онова време Исус се закле, като каза: Проклет пред Господа оня човек, който стане да съгради тоя град Ерихон; със *смъртта* на първородния си *син* ще тури основите му, и със *смъртта* на най-младия си *син* ще постави портите му. ²⁷ Така Господ беше с Исуса; и името му се прочу по цялата земя.

¹ А израилтяните извършиха престъпление относно обреченото: защото Ахан син на Хармия, син на Завдия, син на Зара, от Юдовото племе, взе от обреченото, така че Господният гняв пламна против израилтяните. ² Между това Исус прати човеци от Ерихон в Гай, който е близо при Витавен, на източната страна от Ветил; и говори им, казвайки: Изкачете се та съгледайте земята. И тъй, човеците се изкачиха та съгледаха Гай. ³ И като се върнаха при Исуса рекоха му: Да не се изкачат всичките люде, но до две или три хиляди мъже да се изкачат и да поразят Гай; да не *вкарват* в труд всичките люде *да отиват* там, защото ония са малцина. ⁴ И така, изкачиха се там от людето около три хиляди мъже; но побягнаха пред гайските мъже. ⁵ Гайските мъже поразиха от тях около тридесет и шест мъже, и прогониха ги от портата до Сиварим, и поразиха ги в надолнището; поради което сърцата на людето се стопиха и станаха като вода. ⁶ Тогава Исус раздра дрехите

си и падна на лицето си на земята пред Господния ковчег, *гдето лежа* до вечерта, той и Израилевите старейшини; и туриха пръст на главите си. ⁷ И рече Исус: Ах! Господи Иеова, защо преведе тия люде през Иордан, за да ни предадеш в ръцете на аморейците да ни погубят? О да бяхме били доволни да си седим отатък °
⁸ Иордан! ⁸ О Господи, шо да река като Израил ⁹ обърна гръб пред неприятелите си? ⁹ И като чуют ханаанците и всичките *други* жители на земята, ще ни обиколят и ще направят да изчезне името ни от земята; и какво ще сториш за великото Си Име? ¹⁰ А Господ рече на Исуса: Стани, ¹¹ защо си паднал така на лицето си? ¹¹ Израил е съгрешил, а именно, престъпили са завета Ми, за който им дадох заповед; да! те са взели от обреченото, още са откраднали, още са излъгали, още са турили *откраднатото* между своите вещи. ¹² По тая причина израилтяните не могат да устоят пред неприятелите си, но обръщат гръб пред неприятелите си, защото станаха проклети; и аз не ще бъда вече с вас, ако не изстребите проклетия *човек* изсред вас. ¹³ Стани та освети людете, и речи: Осветете се за утре; защото така говори Господ Израилевият Бог: Нещо обречено има всред тебе, Израилю; не можеш да устоиш пред неприятелите си догде не махнете обреченото изсред вас. ¹⁴ И тъй, приближете се утре според племената си; и племето, което хване Господ, да се приближи според семействата си; и семейството, което хване Господ, да се приближи според домовете си; а домът, който хване Господ, да се приближи според мъжете. ¹⁵ И който се хване с обреченото ще се изгори с огън, той и всичко що има, понеже е престъпил Господния завет, и понеже е сторил безумие в Израила. ¹⁶ Тогава Исус, като стана рано на сутринта, приведе Израила според племената им; и хвана се Юдовото племе. ¹⁷ И като приведе Юдовите семейства, хвана се семейството на Заровците. И като приведе семейството на Заровците, мъж по мъж, хвана се ¹⁸ Завдий. ¹⁸ А като приведе неговия дом мъж по мъж, хвана се Ахан син на Хармия, син на Завдия, син на Зара, от Юдовото племе. ¹⁹ Тогава Исус рече на Ахана: Чадо мое, въздай сега слава на Господа Израилевия Бог и изповядай Му се; и кажи ми шо си сторил, не скривай от мене. ²⁰ И Ахан в отговор на Исуса каза: Наистина аз съгреших на Господа Израилевия Бог, като сторих така и така: ²¹ Когато видях между користите една хубава вавилонска дреха, двеста сикли сребро, и една златна плочка тежка петдесет сикли, пожелах ги и ги взех; и, ето, те

са скрити в земята всред шатъра ми, и среброто отдолу. ²² Исус, прочее, прати човеци, които се ²² завтекоха в шатъра; и, ето, *откраднатото* беше скрито в шатъра му, и среброто отдолу. ²³ И ²³ взеха ги отсред шатъра и донесоха ги при Исуса и при всичките израилтяни; и те ги положиха пред Господа. ²⁴ Тогава Исус и целият Израил с него взеха Ахана Заровия син, със среброто, дрехата и златната плоча, и синовете му, дъщерите му, говедата му, ослите му, овците му, шатъра му и всичко каквото имаше, и заведоха ги в долината Ахор. ²⁵ И рече Исус: Защо си ни ²⁵ смутил? Господ ще смути тебе днес. Тогава целият Израил уби Ахана с камъни, и изгориха го с огън *след като* го убиха с камъни. ²⁶ После на- ²⁶ трупаха на него голяма грамада камъни, *която стои* и до днес. Така се върна Господ от яростния Си гняв. Затуй онова място се нарича и до днес долина Ахор. °

¹ Подир това Господ рече на Исуса: Не бой **8** се нито се ужасявай; вземи със себе си всичките военни мъже, и стани та се изкачи в Гай; ето, аз предадох в ръката ти гайския цар, людето му, града му и земята му; ² и да сториш на Гай ² и на царя му, както стори на Ерихон и на царя му; само че ще заплениш за себе си користите му и добитъка му. Постави против града засада от задната му страна. ³ Тогава Исус стана с ³ всичките военни люде, за да отидат в Гай; и Исус избра тридесет хиляди мъже силни и храбри изпрати ги нощем, ⁴ и заповяда им, казвайки: ⁴ Гледайте, поставете засада против града от задната страна на града; да се не отдалечите много от града, и да бъдете всички готови; ⁵ а аз ⁵ и всичките люде, които са с мене, ще се приближим до града; и когато излязат против нас, както изпърво, тогава ние ще побегнем от тях. ⁶ Те ще излязат след нас догде ги отдалечим от ⁶ града; защото ще си рекат: Те бягат от нас, както по-напред; и ние ще побегнем от тях. ⁷ То- ⁷ гава вие станете от засадата и превземете града; защото Господ вашият Бог ще го предаде в ръката ви. ⁸ И като превземете града да запалите ⁸ града, да сторите според Господното повеление; ето, заповядах ви. ⁹ И тъй, Исус ги изпрати; и те отидоха в засада, като седнаха между Ветил и Гай, на западната страна от Гай; а Исус остана през оная нощ всред людето. ¹⁰ И Исус, ¹⁰ като стана рано на сутринта и прегледа людето, отиде, той и Израилевите старейшини, пред людето за Гай. ¹¹ И всичките военни люде, които ¹¹ бяха с него, отидоха и се приближиха, дойдоха срещу града, и разположиха стан на северната страна от Гай; а между тях и Гай имаше до-

12 лина. ¹²И той взе около пет хиляди мъже и ги
 13 постави в засада между Ветил и Гай на запад-
 ната страна от града. ¹³И като наредиха людетe
 - цялото войнство, което беше на север от гра-
 14 да, и засадата му на запад от града - Исус оти-
 де през оная нощ всред долината. ¹⁴А гайски-
 ят цар, като видя това, побърза, той и всичките
 му люде, мъжете на града, та станаха рано, и в
 определен час излязоха на полето на бой про-
 тив Израиля; но той не знаеше, че имаше засада
 15 против него зад града. ¹⁵А Исус и целият Изра-
 ил се престориха на разбити пред тях и бягаха
 16 през пътя за пустинята. ¹⁶И всичките люде, ко-
 ито бяха в Гай, бяха свикани, за да ги гонят; и
 17 гониха Исуса, и отдалечиха се от града. ¹⁷Та-
 ка в Гай и Ветил не остана човек, който не из-
 лезе след Израиля; и те оставиха града отворен
 18 и гониха Израиля. ¹⁸Тогава Господ каза на Ис-
 уса: Простри към Гай копието, което държиш
 в ръката си; защото ще предам *града* в ръка-
 та ти. Исус, прочее, простря към града копие-
 19 то, което държеше в ръката си. ¹⁹И щом про-
 стря ръката си засадата стана бързо от място-
 то си, завтекоха се изведнъж и влязоха в гра-
 да и го превзеха; и побързаха та запалиха гра-
 20 да. ²⁰А когато гайските мъже се огледаха надире,
 видяха, и, ето че дим се издигаше от града
 към небето; и нямаха где да бягат ни тук ни там,
 понеже людетe, които бягаха към пустинята, се
 21 обърнаха назад против гонителите. ²¹А Исус и
 целият Израил, като видяха, че засадата беше
 превзела града, и че се издигаше дим от града,
 обърнаха се назад и поразиха гайските мъже.
 22 ²²Другите също излязоха из града против тях;
 и тъй, те се намериха всред израилтяните, *кои-
 то бяха* едни отсам а едни оттам; и тия ги по-
 разиха така щото не оставиха никой от тях да
 23 живее или да побегне. ²³А царя на Гай хвана-
 ха жив, и го доведоха при Исуса. ²⁴И като из-
 би Израил всичките жители на Гай в полето и
 пустинята, гдето ги гонеха, и те всички падна-
 ха от остроото на ножа догде се изтребиха, то-
 гава целият Израил се върна в Гай и поразиха
 25 го с остроото на ножа. ²⁵И всичките паднали в
 оная ден, мъже и жени, бяха дванадесет хиля-
 26 ди души, всичките гайски люде. ²⁶Защото Исус
 не оттегли ръката си, с която бе прострял копи-
 ето, догде не изтреби като обречени, всичките
 27 жители на Гай. ²⁷Само че Израил плени за се-
 бе си добитък и користите на оная град, според
 28 думата, която Господ заповяда на Исуса. ²⁸И
 така, Исус изгори Гай и го направи всегдaшен
 29 куп развалини, *както е* до днес. ²⁹А царя на Гай
 обеси на дърво *и го остави да виси* до вечерта;

9.1 На запад от. **10** На изток от.

и като зайдe слънцето, Исус заповяда та сне-
 ха трупа му от дървото, хвърлиха го във входа
 на градската порта, и натрупаха на него голяма
 грамада камъни, *която стои* и до днес. ³⁰Тога-
 ва Исус издигна олтар на Господа Израилевия 30
 Бог на хълма Гевал, ³¹както Господният слуга 31
 Моисей беше заповядал на израилтяните, спо-
 ред написаното в книгата на Моисеевия закон,
 олтар от цели камъни, по които желязно *сечиво*
 не се бе издигнало; и принесоха на него всеиз-
 гаряния Господу, и пожертвуваха примирител-
 ни приноси. ³²И там написа на камъните един 32
 препис на Моисеевия закон, който написа пред 32
 израилтяните. ³³И целият Израил, със старей- 33
 шините им, първенците и съдиите им, чужден-
 ци и туземци, застанаха отсам и оттам ковче-
 га, срещу левитските свещеници, които държа-
 ха ковчегa на Господния завет, - *едната* им по-
 ловина към хълма Гаризин, и *другата* им по-
 ловина към хълма Гевал, - както Господният
 слуга Моисей беше заповядал по-напред, за да
 благославят Израилевите люде. ³⁴И след това 34
 прочете всичките думи на закона, благослове-
 нията и проклетията, според всичко каквото бе
 написано в книгата на закона. ³⁵От всичко що 35
 заповяда Моисей нямаше дума, която Исус не
 прочете пред всичките събрани израилтяни, с
 жените, децата и чужденците, които се събира-
 ха между тях.

¹А когато чуха това всичките царе оттатък° **9**
 Иордан, в хълмистите места и в полетата и във
 всичките крайбрежия на голямото море до сре-
 щу Ливан *сиреч*, хетейците, аморейците, хана-
 анците, ферезейците, евейците и евусейците,
²събраха се единодушно да се бият с Исуса и 2
 Израиля. ³А жителите на Гаваон, като чуха що 3
 бе сторил Исус на Ерихон и на Гай, ⁴постъпи- 4
 ха хитро, като отидоха та се престориха на по-
 сланици и взеха стари вретича *та ги туриха* на
 ослите си и стари и раздрани и вързани мехо-
 ве за вино, ⁵и стари и кърпени обуца на нозете 5
 си, и стари дрехи на себе си, и всичкият хляб,
 който си доставиха за храна, беше сух и плесе-
 нясал. ⁶Те дойдоха при Исуса в стана в Галгал 6
 та рекоха нему и на Израилевите мъже: От да-
 лечна страна сме дошли; сега, прочее, направе-
 те договор с нас. ⁷Но Израилевите мъже реко- 7
 ха на евейците: Да не би вие да живеете всред
 нас; и как ще направим договор с вас? ⁸А те ка- 8
 заха на Исуса: Твои слуги сме. И Исус им ре-
 че: Кои сте? и от где идете? ⁹А те му казаха: От 9
 много далечна земя дойдоха слугите ви поради
 името на Иеова твоя Бог; защото чухме славата
 Му и всичко що извършил в Египет, ¹⁰и всич- 10

ко що сторил на двамата аморейски царе, които бяха оттатък ° Иордан, на есевонския цар Сион и на васанския цар Ог, който живееше в Астарот. ¹¹ За това ни говориха старейшините ни и всичките жители на нашата земя, казвайки: Вземете в ръката си храна за из пътя та идете да ги посрещнете, и речете им: Ваши слуги сме; и тъй, сега направете договор с нас. ¹² Този наш хляб беше топъл, когато си го доставихме от къщите си за храна в деня, когато излязохме, за да дойдем при вас; а, ето, сега е сух и плесенясал. ¹³ Тия мехове за вино бяха нови, като ги напълнихме, а ето, съдрани са; и тия наши дрехи и обувката ни овехтяха от много дългия ни път. ¹⁴ Тогава *израилтяните* приеха мъжете по причина на храната им; а до Господа не се допитаха. ¹⁵ Исус склучи мир с тях, и свърза договор с тях, че ще се опази живота им: и началниците на обществото им се заклеха. ¹⁶ А три дена след като свързаха договор с тях чуха, че им били съседи и че живеели между тях; ¹⁷ и като пътуваха израилтяните, пристигнаха в градовете им на третия ден. А градовете им бяха Гаваон, Хефира, Вирот и Кириатиарим. ¹⁸ Но израилтяните не ги поразиха, защото началниците на обществото бяха им се заклели в Господа Израилевия Бог. А цялото общество ропташе против началниците. ¹⁹ Всичките началници, обаче, рекоха на цялото общество: Ние им се заклехме в Господа Израилевия Бог; и тъй, сега не можем да се допрем до тях. ²⁰ Ето какво ще сторим с тях: ще запазим живота им, за да не бъде *Божият* гняв на нас поради клетвата, с която им се заклехме. ²¹ Началниците им казаха още: нека останат живи; но да бъдат дървосечци и водоносци на цялото общество, - според както началниците бяха им говорили. ²² Тогава Исус ги свика та им говори, казвайки: Защо ни излъгахте като рекохте: Много далеч сме от вас, - когато вие сте живеели между нас? ²³ Сега, прочее, проклети сте; и никога няма да липсват от вас слуги, *които да бъдат* и дървосечци и водоносци за дома на моя Бог. ²⁴ А те в отговор на Исуса казаха: Понеже слугите бяха добре предизвестени за онова, което Иеова твоят Бог заповядал на слугата Си Моисея, да ви даде цялата земя, и да изстреби от пред вас всичките жители на земята, за това много се уплашихме от вас за живота си, и сторихме това нещо. ²⁵ Сега, ето, в ръцете ти сме; каквото ти се вижда добро и право да ни сториш, стори. ²⁶ Той, прочее, стори с тях така, и ги избави от ръката на израилтяните, та не ги убиха. ²⁷ И в същия ден Исус ги направи дървосечци и водоносци на обще-

ството и на олтара на Господа в мястото, което Той би избрал, *както са* и до днес.

¹ А като чу ерусалимският цар Адониседек, **10** че Исус превзел Гай и го обрекъл на изстребление, и че както сторил на Ерихон и на царя му така сторил на Гай и на царя му, и че жителите на Гаваон склучили мир с Израиля и останали между тях, ² уплашиха се много, *той и людете му*, защото Гаваон беше голям град, като един от царските градове, и защото беше поголям от Гай, и всичките му мъже бяха силни. ³ За това, ерусалимският цар Адониседек прати до хевронския цар Оам, до ярмутския цар Пирам, до лахийския цар Яфий и до еглонския цар Девир, да рекат: ⁴ Дойдете при мене та ми помогнете, и нека поразим Гаваон, защото склучил мир с Исуса и с израилтяните. ⁵ И така, събраха се тия петима аморейски царе: ерусалимският цар, хевронският цар, ярмутският цар, лахийският цар и еглонският цар, та отидоха, те и всичките им войнства, и разположиха стана си пред Гаваон и воюваха против него. ⁶ Тогава гаваонците пратиха до Исуса в стана у Галгал да рекат: Да не оттеглиш ръка от слугите си; скоро дойди при нас и избави ни и помогни ни, защото се събраха против нас всичките аморейски царе, които живеят в хълмистите места. ⁷ И тъй, Исус се качи от Галгал, той и всичките военни люде с него, и всичките силни и храбри мъже. ⁸ И Господ каза на Исуса: Да се не убоиш от тях, защото ги предадох в ръката ти; никой от тях няма да устои пред тебе. ⁹ Исус, прочее, дойде върху тях внезапно, като беше се качвал цяла нощ от Галгал. ¹⁰ И Господ ги смути пред Израиля; и Исус ги поразил с голямо поражение в Гаваон, и гони ги из нагорнището, по което се отива за Веторон, и поразяваше ги до Азика и до Макида. ¹¹ А като бягаха от Израиля и бяха в надолнището при Веторон, Господ хвърляше на тях големи камъни от небето до Азика, та измряха; умрелите от камъните на градушката бяха по-много от ония, които израилтяните убиха с нож. ¹² Тогава говори Исус Господу, в деня когато Господ предаде аморейците на израилтяните, като рече пред очите на Израиля: Застани, слънце, над Гаваон, И ти, луно, над долината Еалон. ¹³ И слънцето застана и луната се спря, Догдето мъздовъздадоха людете на неприятелите си. Това не е ли записано в Книгата на Праведния? Слънцето застана всред небето, и не побърза да дойде почти цял ден. ¹⁴ Такъв ден не е имало ни понапред ни после, щото *така* да послуша Господ човешки глас; защото Господ воюваше за Израиля, ¹⁵ След това Исус се върна, и целият Из-

16 раил с него, в стана у Галгал. ¹⁶ А ония петима
царе побягнаха та се скриха в пещерата при Ма-
17 кида. ¹⁷ Известиха, прочее, на Исуса, казвайки:
Петимата царе се намериха скрити в пещерата
18 при Макида. ¹⁸ И Исус каза: Привалете големи
камъни на входа на пещерата и поставете чове-
19 ци при нея да ги пазят; ¹⁹ а вие не стойте; гонете
неприятелите си и поразете най-последните от
тях; не ги оставяйте да влязат в градовете си,
защото Господ вашият Бог ги предаде в ръцете
20 ви. ²⁰ И когато Исус и израилтяните ги порази-
ха с твърде голямо клане, догдето бяха изстре-
бени, и останалите от тях, които оцеляха, вля-
21 зоха в укрепени градове, ²¹ тогава всичките лю-
де се върнаха с мир в стана при Исуса у Макида;
никой не поклати език против някого от изра-
22 илтяните. ²² Тогава рече Исус: Отворете входа
на пещерата та изведете при мене ония пети-
23 ма царе из пещерата. ²³ И сториха така, и из-
ведоха при него ония петима царе из пещера-
та: ерусалимския цар, хевронския цар, ярмут-
24 ския цар, лахиския цар и еглонския цар. ²⁴ И
като изведоха при Исуса ония царе, Исус пови-
ка всичките Израилеви мъже и рече на начал-
ниците на военните мъже, които бяха ходили с
него: Приближете се, турете нозете си на врато-
вете на тия царе, и те се приближиха и туриха
25 нозете си на вратовете им. ²⁵ Исус още им каза:
Не бойте се, нито се страхувайте, бъдете силни
и дръзновени, понеже така ще стори Господ на
всичките ви неприятели, против които воюва-
26 те. ²⁶ А подир това Исус ги порази, уби ги и ги
обеси на пет дървета; и висяха на дърветата до
27 вечерта. ²⁷ А при захождането на слънцето Ис-
ус заповяда, та ги снеха от дърветата, хвърли-
ха ги в пещерата, гдето бяха се скрили, и във
входа на пещерата туриха големи камъни, ко-
28 *ито стоят там* и до днес. ²⁸ В същия ден Исус
превзе Макида и порази нея и царя й с остро-
то на ножа; изстреби като обречени, тях и колкото
души имаше в нея, не остави *никого* да избяга °;
стори на макидския цар както бе сторил на ери-
29 хонския цар. ²⁹ След това Исус и целият Израил
с него премина от Макида в Ливна и воюваше
30 против Ливна. ³⁰ И Господ предаде и нея и ца-
ря й в ръката на Израила; и порази с остро-
то на ножа си нея и колкото души имаше в нея; не
остави *никого* да избяга от нея; и стори на царя
31 й както бе сторил на ерихонския цар. ³¹ После
Исус и целият Израил с него премина от Ливна
в Лахис, разположи стан срещу него, и воюваше
32 против него. ³² И Господ предаде Лахис в ръка-
та на Израила; и превзеха го на втория ден, и

поразиха с остро-то на ножа него и колкото ду-
ши имаше в него, според всичко що сториха на
Ливна. ³³ Тогава гезерският цар Орам дойде да 33
помогне на Лахис; но Исус поразяваше него и
людете му, догдето не му остави остатък. ³⁴ И 34
от Лахис, Исус и целият Израил с него, преми-
на в Еглон, разположиха стан срещу него, и во-
юваха против него; ³⁵ и в същия ден го превзе 35
и поразиха го с остро-то на ножа; в същия
ден Исус изстреби, като обречени, колкото ду-
ши имаше в него, според всичко, що стори в Ла-
хис. ³⁶ После Исус и целият Израил с него отиде 36
от Еглон в Хеврон, и воюваха против него; ³⁷ и 37
като го превзеха, поразиха с остро-то на ножа
него, царя му, всичките му градове и колкото
души имаше в него; не остави *никого* да избяга,
според всичко, що стори на Еглон, но изстреби
него и колкото души имаше в него. ³⁸ А след то- 38
ва Исус и целият Израил с него се върна в Дефир
и воюва против него; ³⁹ и превзе него, царя му и 39
всичките му градове; и поразиха ги с остро-то на
ножа, и изстребиха колкото души имаше в него;
не остави *никого* да избяга °; стори на Дефир и на
царя му както стори на Хеврон, и както бе сто-
рил на Ливна и на царя й. ⁴⁰ Така Исус порази 40
цялата хълмиста, южна и полянска земя, и под-
горията, и всичките им царе; не остави *никого*
да избяга, но изстреби всичко, що дишаше, спо-
ред както Господ Израилевият Бог беше запо-
вядал. ⁴¹ Исус ги порази от Кадис-варни до Га- 41
за, и цялата Гесенска земя до Гаваон. ⁴² Всички 42
тия царе и земята им Исус превзе изведнъж, за-
щото Господ Израилевият Бог воюваше за Из-
раила. ⁴³ Тогава Исус и целият Израил с него се 43
завърна в стана у Галгал.

11
¹ А асорският цар Явин, като чу това, прати 11
до мадонския цар Йовава, до симвронския цар,
до ахсафския цар ² и до царете, които бяха на 2
север в хълмистата и в полянската земя на юг
от Хинерот, и в долината, и в Нафат-дор ° на за-
пад, ³ и до ханаанците, които бяха на изток и на 3
запад, и до аморейците, хетейците, ферезейци-
те и евусейците в хълмистата земя, и до евей-
ците под Ермон в земята Масфа. ⁴ И те, и всич- 4
ките им войнства с тях, люде много, по мно-
жество както е пясъкът, който е покрай море-
то, излязоха с твърде много коне и колесници.
⁵ И като се събраха всички тия царе, дойдоха и 5
заедно разположиха стана си близо при водата
Мером, за да се бият с Израила. ⁶ Тогава Гос- 6
под каза на Исуса: Да се не убоиш от тях; защо-
то утре, около тоя час, аз ще ги предам всички
избити пред Израила; и ще прережеш жилите

на конете им, и ще изгориш с огън колесници-
 7 те им. ⁷ Исус, прочее, и всичките военни люде с
 него, отидоха внезапно против тях при водата
 8 Мером, и ги нападнаха. ⁸ И Господ ги предаде
 в ръката на Израила; и те ги поразиха, и гони-
 ха ги до големия Сидон и до Мисрефот-маим,
 и до долината на Масфа на изток, и поразяваха
 9 ги догдето не оставиха от тях остатък. ⁹ Исус им
 стори, според както Господ му заповяда: пре-
 ряза жилите на конете им, и изгори с огън ко-
 10 лесниците им. ¹⁰ В същото време Исус, като се
 върна, превзе Асор и уби царя му с нож; защо-
 то по-напред Асор държеше първенство между
 11 всички тия царства. ¹¹ И колкото души имаше
 в него, убиха с остро на ножа и ги изстреби-
 ха като обречени; не остана нищо, което диша-
 12 ше; и изгори Асор с огън. ¹² Исус превзе и всич-
 ките градове на ония царе, и всичките им ца-
 ре хвана и ги уби с остро на ножа; изстреби
 ги според както бе заповядал Господният слуга
 13 Моисей. ¹³ Но Израил не изгори никой от гра-
 довете, които стояха върху хълмовете си, освен
 14 един Асор; него Исус изгори. ¹⁴ Всичките кори-
 сти на тия градове и добитъкът израилтяните
 плениха за себе си, а всичките човеци убива-
 15 ха с остро на ножа, догдето ги изстребиха; не
 оставиха нищо, което дишаше. ¹⁵ Както Господ
 беше заповядал на слугата Си Моисея, така за-
 повяда Моисей на Исуса, така и стори Исус; не
 16 престъпи нищо от всичко, което Господ бе за-
 повядал на Моисея. ¹⁶ Така Исус превзе цяла-
 та оная хълмиста и цялата южна земя, и цялата
 Гесанска земя, равнината и полето, хълмиста-
 17 та и равна земя на Израила, ¹⁷ от нагорнището
 Халак, което отива към Сир, до Ваалгад в Ли-
 ванската долина под планината Ермон; и хвана
 18 всичките им царе, поразиха ги и ги уби. ¹⁸ Дълго
 време воюваше Исус против всички тия царе.
 19 ¹⁹ Нямахше град, който склучи мир с израилтя-
 ните, освен евейците, които живеяха в Гаваон;
 20 те превзеха всичките с бой. ²⁰ Защото от Госпо-
 да стана да се закоравят сърцата им та да изля-
 зат против Израила на бой, за да ги обрече Исус
 на изстребление, за да не им се покаже милост,
 но за да ги изстреби, според както Господ беше
 21 заповядал на Моисея. ²¹ В онова време дойде
 Исус и изстреби енакимите от планинската зе-
 мя, от Хеврон, от Девир, от Анав, и от цялата
 Юдова хълмиста земя, и от цялата Израилева
 22 хълмиста земя; Исус ги обрече на изстребление
 заедно с градовете им. ²² Не останаха енакими в
 земята на израилтяните; някои от тях останаха
 23 само в Газа, Гет и Азот. ²³ Така Исус превзе ця-
 лата земя, според всичко що Господ беше казал
 на Моисея; Исус я даде на Израила за наслед-

ство според както бяха разделени по племената
 си. И земята утихна от война.

12
¹ А ето царете на земята оттатък Йордан,
 към изгрева на слънцето, които израилтяните
 поразиха и чиято земя превзеха, от потока Ар-
 2 нон до Ермонската планина, и цялото поле на
 изток: ² аморейският цар Сион, който живееше
 в Есевон и владееше от Ароир, който е при бре-
 га на потока Арнон, и е в средата на долината, и
 3 *владееше* половината на Галаад до потока Явок,
 който е граница на амонците, ³ и, на изток, до-
 ри до езерото Хинерот и до полското море, *си-
 реч*, Соленото море, на изток, до пътя към Вет-
 иесимот, и на южната страна под Асдот-фаса;
 4 ⁴ и пределите на васанския цар Ог, който бе-
 ше от останалите исполини и живееше в Аста-
 рот и в Едраи, ⁵ който владееше в Ермонската
 5 планина, в Салха и в целия Васан, до граници-
 те на гесурците и на мааханците, и половината
 от Галаад до границата на есевонския цар Си-
 он. ⁶ Тях поразиха Господният слуга Моисей и
 6 израилтяните; и Господният слуга Моисей да-
 де *земята им* за притежание на рувимците, на
 гадците и на половината от Манасиевото пле-
 ме. ⁷ И ето царете на земята оттатък Йордан,
 7 на запад, които Исус и израилтяните поразиха,
 от Ваалгад в Ливанската долина до нагор-
 нището Халак, което отива към Сиир; и Исус
 даде *земята им* за притежание на Израилевите
 племена, според както щяха да бъдат разделе-
 ни: ⁸ в хълмистата земя, в равнините, в полето,
 8 в подгорията, в пустинята и в южната страна.
Царете бяха от хетейците, аморейците, хана-
 анците, ферезейците, евейците и евусейците, *а
 именно:* ⁹ ерихонският цар, един; царят на Гай,
 9 *град* близо до Ветил, един; ¹⁰ ерусалимският
 цар, един; хевронският цар, един; ¹¹ ярмутски-
 11 ят цар, един; лахийският цар, един; ¹² еглонски-
 12 ят цар, един; гезерският цар, един; ¹³ девирски-
 13 ят цар, един; гедерският цар, един; ¹⁴ хорман-
 14 ският цар, един; арадският цар, един; ¹⁵ ливан-
 15 ският цар, един; одоламският цар, един; ¹⁶ ма-
 16 киданският цар, един; ветилският цар, един;
¹⁷ тапфуанският цар, един; еферският цар, един;
 17 ¹⁸ афекският цар, един; ласаронският цар, един;
 18 ¹⁹ мадонският цар, един; асорският цар, един;
 19 ²⁰ симрон-меронският цар, един; ахсафският
 20 цар, един; ²¹ таанахският цар, един; магедон-
 21 ският цар, един; ²² кедеският цар, един; царят
 22 на Иокнеам в Кармил, един; ²³ царят на Дор в
 23 Нафат-дор, един; царят на Гоим в Галгал, един;
 24 ²⁴ тирзанският цар, един; всичките царе, триде-
 сет и един.

13
¹ А Исус беше стар, напреднал на възраст; и
 Господ му рече: Ти си стар, напреднал на въз-

раст, а остава още много земя да се превзема.
 2 ²Ето земята, която остава още: всичките околности на филистимците и цялата Гесурска земя, ³от Сиор, който е към Египет, до границата на Акарон на север, която се счита на ханаанците, - петте околии на филистимците: на газяните, на азотците, на аскалонците, на гетците и на акаронците; и *земята*, която е на авейците; ⁴на южната страна, цялата земя на ханаанците, и Меара, която е на сидонците, до Афек, ⁵до аморейските граници; ⁵и земята на гевалците, и целият Ливан към изгрева на слънцето, от Ваалгад под Ермонската планина до прохода на Емат; ⁶всичките планински жители от Ливан до Мисрефот-маим, *то ест*, всичките сидонци; тях Аз ще изстребя отпред израилтяните; а ти раздели тая земя в наследство на Израиля, според както съм ти заповядал. ⁷Сега, прочее, раздели тая земя в наследство на деветте племена и на половината от Манасиевото племе. ⁸А заедно с *другата* му половина рувимците и гадците взеха наследството си, което Моисей им даде отатък Йордан, на изток, както Господният слуга Моисей им даде, ⁹от Ароир, който е при брега на потока Арнон, и града, който е в средата на долината, и цялата медеванска равнина до Девон, ¹⁰и всичките градове на аморейския цар Сион, който царуваше в Есевон до границите на амонците, ¹¹и Галаад, и пределите на гесурците и на мааханците, и цялата Ермонска планина, и целия Васан до Салха, ¹²цялото царство на Ога във Васан, който царуваше в Астарот и в Едраи, и който бе оцелял от останалите от исполините; защото тях Моисей порази и ги изгони. ¹³Обаче, израилтяните не изгониха гесурците и мааханците, та гесурците и мааханците живееха между Израиля, ¹⁴*както живеят* и до днес. ¹⁴Само на Левиевото племе той не даде наследство; жертвите, *принесени* чрез огън на Господа Израилевия Бог са тяхно наследство, според както им е казал. ¹⁵А Моисей даде на племето на рувимците *наследство* според семействата им. ¹⁶Пределите им бяха от Ароир, който е при брега на потока Арнон и града, който е в сред долината, и цялата равнина до Медева, ¹⁷Есевон и всичките му градове в равнината: Девон, Вамот-ваал, Ветваалмеон, ¹⁸Яса, Кедимот, Мафаат, ¹⁹Кириатаим, Сивма, Зарет-Саар в хълма на Емак, ²⁰Ветфегор, Асдот-фасга, Вет-есимот, ²¹и всичките градове на равнината, и цялото царство на аморейския цар Сион, който царуваше в Есевон, когото Моисей порази заедно с мадиамските първенци: Евия, Рекема, Сура, Ура и Рева, Сионовци първенци, които живееха в оная земя.

²²И между убитите от тях, израилтяните убиха с нож Валаама Веоровия син, чародееца. ²³А границата на рувимците беше Йордан и пределите му. Това е наследството на рувимците според семействата им, с градовете му и техните села. ²⁴И на Гадовото племе, Моисей даде *наследство* на гадците, според семействата им. ²⁵Пределът им беше Язир и всичките Галаадски градове, и половината от земята на амонците до Ароир срещу Рава, ²⁶и от Есевон до Раматмасфа и Ветоним, и от Маханаим до границата на Девир, ²⁷и, в долината, Ветарам, Ветнимра, Сокхот и Сафон, останалото от царството на есевонския цар Сион отатък Йордан на изток, имайки за граница Йордан до края на езерото Хинерот. ²⁸Това е наследството на гадците според семействата им, с градовете му и техните села. ²⁹Моисей даде *наследство* и на половината от Манасиевото племе; и то стана *притежание* на половината от племето на манасийците според семействата им. ³⁰Пределът им беше от Маханаим, целия Васан, цялото царство на васанския цар Ог, и всичките заселища на Яир, които са у Васан, шестдесет града. ³¹И половината от Галаад, и Астарот и Едраи, градове на Оговото царство във Васан, се дадоха на потомците, на Махира Манасиевия син, на половината от Махировите потомци според семействата им. ³²Тия са наследствата, които Моисей раздели в моавските полета отатък Йордан, срещу Ерихон, на изток. ³³А на Левиевото племе Моисей не даде наследство; Господ Израилевият Бог беше наследството им, според както им беше казал.

14 ¹И ето наследствата, които израилтяните взеха в Ханаанската земя, които им разделиха свещеникът Елеазар и Исус Навиевият син, и началниците на бащините *домове* от племената на израилтяните. ²С жребие *се раздели* наследството на тия девет и половина племена, според както Господ беше заповядал чрез Моисея. ³Защото Моисей беше дал наследството на двете и половина племена отатък Йордан; но на левитите не даде наследство между тях. ⁴Защото Иосифовите потомци бяха две племена: Манасиевото и Ефремовото; но на левитите не дадоха дял в тая земя, а само градове за живеене, с пасбищата за добитъка им и за стоката им. ⁵Според както бе заповядал Господ на Моисея, така сториха израилтяните, като разделиха земята. ⁶В това време, като се приближиха юдейците при Исуса в Галгал, Халев, син на Ефония Кенезов, му каза: Ти знаеш какво е говорил Господ на Божия човек Моисей за мене и за тебе в Кадис-варни. ⁷Аз бях на чети-

ридесет години, когато Господният слуга Моисей ме прати от Кадис-варни, за да разгледам земята; и донесох му известие според както ми
8 беше на сърце. ⁸ Братята ми, обаче, които отидоха с мене, обезсърчиха людете; но аз последвах напълно Господа моя Бог. ⁹ За това, в същия ден Моисей се закле, казвайки: Земята, на която са стъпили нозете ти, непременно ще бъде наследство на тебе и на потомците ти за винаги, защото ти напълно последва Господа моя
10 Бог. ¹⁰ И сега, ето, Господ ме е опазил жив, както каза, тия четиридесет и пет години, от времето когато Господ говори това на Моисея, когато Израил ходеше по пустинята; и сега, ето,
11 днес аз съм на осемдесет и пет години. ¹¹ Днес аз съм тъй силен, както в деня, когато ме прати Моисей; както беше тогава силата ми, така е и сега силата ми да воювам и да излизам и да влизам. ¹² Сега, прочее, дай ми тая поляна, за която Господ говори в оня ден; защото ти чу в оня ден, че имало там енакими и големи укрепени градове; та дано бъде Господ с мене, и аз ще ги изгоня, според както Господ каза. ¹³ Тогава Исус го благослови; и даде Хеврон за наследство на
14 Халева, Ефониевия син. ¹⁴ За това Хеврон стана притежание на Халева, син на Ефония Кенезов, както е и до днес, защото той последва напълно Господа Израилевия Бог. ¹⁵ А изпърво името на Хеврон беше Кириат-арва; а Арва беше голям човек между енакимите. И земята утихна от война.

15 ¹ А на племето на юдейците, според семействата им, се падна по жребие земята до едомската граница; пустинята Цин на юг беше южният ѝ край. ² И южната им граница беше от най-далечния край на Соленото море, от залива, който се простира към юг; ³ и простираше се към юг до нагорнището на Акравим, преминаваше в Цин, възлизаше на юг от Кадис-варни, и минаваше край Есрон, възлизаше в Адар, завиваше към Карка, ⁴ минаваше в Асмон, и излизаше при египетския поток; и границата свършваше при морето. Това ще ви бъде южна граница. ⁵ А източната граница беше Соленото море до устието на Йордан. И границата на северната част *почваше* от залива на морето при устието на Йордан; ⁶ и границата възлизаше до Ветагла и минаваше на север от Ветарава; и границата възлизаше до камъка на Воана Рувимовия потомък; ⁷ и от долината Ахор границата възлизаше към Девир и завиваше на север към Галгал срещу нагорнището на Адумим, който е на южната страна на потока; после границата преминаваше към водата на Енсемес и свършваше до извора Рогил; ⁸ и границата възли-

заше през долината на Еномовия син, на южната страна на Евус (това е Ерусалим); и границата се възкачваше на върха на хълма, който е на запад срещу еномската долина, която е в северния край на долината на рефаимите; ⁹ и
9 от върха на хълма границата минаваше до извора на водата Нефтоя и излизаше в градовете на ефронската гора; и границата се отправяше към Ваала (която е Кириат-иарим); ¹⁰ и от
10 Ваала границата завиваше западно към сиирската гора, и минаваше край северната страна на гората Ярим (който е Хасалон), и слизаше у Ветсемес, и минаваше през Тамна; ¹¹ после границата излизаше към северната страна на Акрон; и границата се отправяше до Сикрон, и минаваше в гората Ваала, и излизаше в Явнеил; и границата свършваше при морето. ¹² А западната граница беше край голямото море и пределите му. Тия бяха границите, околоръст, на юдейците според семействата им. ¹³ И според заповяданото от Господа на Исуса, той даде на Халева Ефониевия син за дял между юдейците града на Арва, Енаковия баща, който *град* е Хеврон. ¹⁴ И Халев изпъди от там тримата Енакови сина: Сесая, Ахимана и Талмая, Енакови чада. ¹⁵ И от там отиде против жителите на Девир (а името на Девир по-напред беше Кириатсефер). ¹⁶ И рече Халев: Който порази Кириатсефер и го превземе, нему ще дам дъщеря си Ахса за жена. ¹⁷ И превзе го Готониил син на Кенеза, Халевовия брат; и той му даде дъщеря си Ахса за жена. ¹⁸ И като отиваше тя му внуши щото да поиска от баща ѝ нива; и тъй, като слезе от осела, Халев ѝ рече: Що ти е? ¹⁹ А
19 тя каза: Дай ми благословение; понеже си ми дал южна страна, дай ми и водни извори. И той ѝ даде горните извори и долните извори. ²⁰ Това е наследството на племето на юдейците според семействата им. ²¹ А най-крайните градове в племето на юдейците към едомските граници на юг бяха: Кавсеил, Едар, Ягур, ²² Кина, Димона, Адада, ²³ Кадес, Асор, Итнан, ²⁴ Зиф, ^{23, 24} Телем, Ваалот, ²⁵ Асор-адата, Кириот, Есрон (който е Асор), ²⁶ Амам, Сема, Молада, ²⁷ Асаргада, Есемон, Ветфалет, ²⁸ Асар-суал, Вирсавее, ²⁸ Визиотия, ²⁹ Ваала, Иим, Асем, ³⁰ Елтолад, Хесил, Хорма, ³¹ Сиклаг, Мадмана, Сансана, ³² Леваот, Силеим, Аин и Римон; всичките градове със селата си бяха двадесет и девет. ³³ В равнината бяха: Естаол, Сараа, Асна, ³⁴ Заноа, Енганим, Тапфуа, Инам, ³⁵ Ярмут, Одолам, Сохо, Азика, ³⁶ Сагарим, Адитаим, Гедира и Гедиротаим; четиринадесет града със селата им; ³⁷ Сенан, Адаса, Мигдалгад, ³⁸ Далаан Масфа, Иоктеил, ³⁹ Лахис, Васкат, Еглон, ⁴⁰ Хавон, Лахмас, ^{39, 40}

41 Хитлис, ⁴¹Гедирот, Вет-дагон, Наама и Маки-
 42 да; шестнадесет града със селата им; ⁴²Ливна,
 43, 44 Етер, Асан, ⁴³Ефта, Асена, Несив, ⁴⁴Кеила, Ах-
 45 зив и Мариса; девет града със селата им; ⁴⁵Ака-
 46 рон и заселищата му със селата му; ⁴⁶от Ака-
 47 рон до морето всичките *градове*, които са бли-
 48 зо при Азот, със селата им; ⁴⁷Азот и заселища-
 49 та му със селата му, Газа и заселищата му със
 50 селата му, до египетския поток и голямото мо-
 48 ре с пределите му. ⁴⁸А в хълместите места: Са-
 49 мир, Ятир, Сохо, ⁴⁹Дана, Кириат-сана (който е
 50, 51 Девир), ⁵⁰Анав, Естемо, Аним, ⁵¹Гесен, Олон и
 52 Гило; единадесет града със селата им; ⁵²Арав,
 53, 54 Дума, Есан, ⁵³Янум, Вет-тапфуа, Афека, ⁵⁴Ху-
 55 мата, Кириат-арва (който е Хеврон) и Сиор; де-
 55 вет града със селата им; ⁵⁵Маон, Кармил, Зиф,
 56, 57 Юта, ⁵⁶Езраел, Иокдеам, Заноа, ⁵⁷Акаин, Гаваа
 58 и Тамна, десет града със селата им; ⁵⁸Алул, Вет-
 59 сур, Гедор, ⁵⁹Маарат, Ветанот и Елтекон, шест
 60 града със селата им; ⁶⁰Кириат-ваал (който е
 61, 62 Кириатиарим) и Рава, два града със селата им.
 63 ⁶¹В пустинята: Ветарава, Мидин, Сехаха, ⁶²Ни-
 63 всан, града на солта, и Енгади, шест града със
 63 селата им; ⁶³А юдейците не можеха да изгон-
 63 нят евусейците, които населяваха Ерусалим; но
 63 евусейците живееха в Ерусалим с юдейците, *и*
 63 *така живеят* до днес.

16 ¹На Иосифовите потомци се падна по жре-
 бие *земята* от Йордан при Ерихон при ерихон-
 ските води на изток в пустинята, *земята*, която
 възлиза от Ерихон през хълмистата страна до
 2 Ветил; ²и *границата* се простираше от Ветил до
 2 Луз, и минаваше през околността на Архиата-
 3 рот, ³и слизаше на запад в околността на Яфле-
 3 ти до околността на долния Веторон и до Гезер
 4 и свършваше при морето. ⁴И Иосифовите по-
 4 томци, *племената* на Манасия и Ефрема, взеха
 5 наследството си. ⁵Пределът на ефремците, спо-
 5 ред семействата им, ето какъв беше: граница-
 6 та на наследството им към изток беше Атарот-
 6 адар до горния Веторон; ⁶и на север от Михмет-
 6 тат границата се простираше към запад; и гра-
 7 ницата завиваше към изток до Танат-сило, и от
 7 там преминаваше на изток от Янох; ⁷и слизаше
 7 от Янох до Атарот и до Наарат, и достигаше до
 8 Ерихон и свършваше при Йордан. ⁸От Тапфуа
 8 границата отиваше към запад до потока Кана и
 8 свършваше при морето. Това е наследството на
 8 племето на ефремците според семействата им.
 9 ⁹Имаше и градове отделени за ефремците меж-
 9 ду наследството на манасийците, - всички тия
 10 градове със селата им. ¹⁰Но те не изгониха ха-
 10 наанците, които живееха в Гезер; но ханаанци-
 10 те живееха между ефремците, *както живеят* и
 10 до днес, и станаха поданни роби.

¹*Хвърлено* беше жребие и за племето на **17**
 Манасия, защото той беше първородният на
 Иосифа. Колкото за Махира, Манасиевият пър-
 вороден, баща на Галаада, понеже той беше
 военен мъж, за това Галаад и Васан станаха
 негови. ²Така че *хвърленото жребие* беше за 2
 другите Манасиеви потомци според семейства-
 та им: за потомците на Авиезера, за потомци-
 те на Хелека, за потомците на Асрииля, за по-
 томците на Сихема, за потомците на Ефера и за
 потомците на Семида. Тия бяха мъжките чада
 на Иосифовия син Манасия според семейства-
 та им. ³Обаче, Салпаад, син на Ефера, син на 3
 Галаада, син на Махира, син на Манасия, няма-
 ше синове, но дъщери; и ето имената на дъще-
 ритите му: Маала, Нуа, Егла, Мелха и Терса. ⁴Те 4
 дойдоха пред свещеника Елеазара, и пред Иису-
 са Навиевия син, и пред първенците та казаха:
 Господ заповяда на Моисея да ни даде наслед-
 ство между братята ни. За това, според Господ-
 ното повеление, той им даде наследство между
 братята на баща им. ⁵И тъй, на Манасия се пад- 5
 наха десет дяла, освен земята Галаад и Васан,
 която е отгътък Йордан; ⁶защото дъщерите на 6
 Манасия получиха наследство между синове-
 те му, а Галаадската земя беше на другите по-
 томци на Манасия. ⁷Манасиевата граница бе- 7
 ше от Асир до Михметат, който е срещу Сихем;
 и границата се простираше надясно до жители-
 те на Ентапфуа. ⁸Земята на Тапфуа принадле- 8
 жеше на Манасия; а *самият* Тапфуа, на Мана-
 сиевата граница, принадлежеше на ефремците.
⁹И границата слизаше до потока Кана, на юг от 9
 потока. Тия градове между Манасиевите гра-
 дове принадлежаха на Ефрема; и Манасиевата
 граница беше на север от потока и свършваше
 при морето. ¹⁰*Земята* на юг беше на Ефрема, а 10
 на север на Манасия, и морето беше граница-
 та му; и *земите* им допираха на север до Асир и
 на изток до Исахар. ¹¹И в *земята* на Исахара и 11
 Асира, Манасия притежаваше Ветсан и засели-
 щата му; Ивлеам и заселищата му, жителите на
 Дор и заселищата му, жителите на Ендор и за-
 селищата му, жителите на Таанах и заселищата
 му и жителите на Маледон и заселищата му, три
 околии. ¹²Но манасийците не можаха да изгон- 12
 нят *жителите* на тия градове, а ханаанците на-
 стояваха да живеят в оная земя. ¹³А когато се 13
 укрепиха израилтяните, те наложиха на хана-
 анците данък, без да ги изгонят съвсем. ¹⁴То- 14
 гава Иосифовите потомци говориха на Исуса,
 казвайки: Защо даде ти *да се хвърли само* едно
 жребие за нас, и *само* един дял да наследим, то-
 газ когато сме много люде, понеже Господ ни
 е благословил до сега? ¹⁵А Исус им каза: Ако 15

сте много люде, възкачете се на леса и си изсечете една част от него в земята на ферезейците и на рафаимите, тъй като хълместата част на Ефрема е тясна за вас. ¹⁶ Но Иосифовите потомци казаха: Тая хълмesta част не е сгодна за нас; при това, всичките ханаанци, които живеят в долинската земя, имат железни колесници, както ония, които са във Ветсан и заселищата му, така и ония, които са в Езраелската долина. ¹⁷ Тогава Исус говори на Иосифовия дом - на Ефрема и на Манасия - казвайки: *Наистина* вие сте много люде и имате голяма сила; не ще имате *само* едно *притежание* чрез жребие; ¹⁸ но хълместата част ще бъде ваша, макар че е залецена, защото ще я изсечете; ще бъде ваша и до краищата си, понеже ще изпъдите ханаанците, при все, че имат железни колесници и са силни.

18 ¹ След това, цялото общество израилтяни се събра в Сило, гдето и поставиха шатъра за срещане; защото земята *вече* беше завладяна от тях. ² Обаче, между израилтяните останаха седем племена, които още не бяха взели наследството си. ³ Исус, прочее, каза на израилтяните: До кога ще немарите да отидете и завладеете земята, която ви е дал Господ Бог на бащите ви? ⁴ Изберете си по трима мъже от всяко племе, и аз ще ги пратя; и като станат, нека обхождат земята и я опишат, според както трябва, да я наследят, и нека дойдат при мене. ⁵ Нека я разделят на седем дяла, като си остане Юда в пределите си, на юг, и Иосифовият дом си остане в пределите си на север. ⁶ И като опишете земята на седем дяла и донесете *описанието* тук при мене, аз ще хвърля жребие за вас тук пред Господа нашия Бог. ⁷ Защото левитите нямат дял между вас, понеже Господното свещенство е тяхно наследство; а Гад и Рувим и половината от Манасиевото племе получиха от татък Иордан, на изток, наследството си, което Господният слуга Моисей им даде. ⁸ И тъй, мъжете станаха та отидоха; и на ония, които отидоха да опишат земята, Исус даде поръчка, като рече: Идете, обходите земята, за да я опишете, и върнете се при мене; и аз ще хвърля жребие за вас, тук в Сило пред Господа. ⁹ Мъжете, прочее, отидоха и обходиха земята, и описаха я в книга по градове на седем дяла, и дойдоха при Исуса в стана в Сило. ¹⁰ Тогава Исус хвърли жребие за тях в Сило пред Господа; и там Исус раздели земята на израилтяните според дяловете им.

¹¹ Излезе жребието за племето на вениаминците по семействата им; и като излезе жребието, пределът им *се падна* между юдейците и Иосифовите потомци. ¹² На север границата им беше от Иордан; и границата отиваше към северна-

та страна на Ерихон, и възлизаше през хълмистата земя на запад, и свършваше при ветавенската пустиня; ¹³ и от там границата минаваше към Луз, край южната страна на Луз (който е Ветил); и границата слизаше в Атарот-адар, до хълма, който е на юг от долния Ветерон. ¹⁴ *От там* границата се простираше и завиваше на западната страна към юг, на юг от хълма, който е срещу Ветерон, и свършваше с Кириат-ваал (който е Кириатиарим), град на юдейците. Това беше западната страна. ¹⁵ А южната страна беше от края на Кириатиарим, *от гдето* границата минаваше към запад и свършваше при извора на водата Нефтоя; ¹⁶ и границата слизаше до края на хълма, който е срещу долината на Еномовия син, и който е на север от долината на рафаимите, и слизаше през долинката на Енома до южната страна на Евус, и слизаше при извора Рогил, ¹⁷ и като се разпростираше от север минаваше в Енсемес, и излизаше в Галилот, който е срещу нагорницето при Адумим, и слизаше при камъка на Рувимовия син Воана, ¹⁸ и минаваше в страната, която е на север срещу Арава, и слизаше в Арава; ¹⁹ и границата минаваше към северната страна на Ветагла; и границата свършваше при северния залив на Соленото море, при южния край на Иордан. Това беше южната граница. ²⁰ А границата му на източната страна беше Иордан. Това беше според границите си околоръст, наследството на вениаминците, според семействата им. ²¹ А градовете за племето на вениаминците по семействата им бяха: Ерихон, Ветагла, Емек-кесис, ²² Ветарава, Семараим, Ветил, ²³ Авим, Фара, Офра, ²⁴ Хефар-амона, Афни и Гава; дванадесет града със селата им; ²⁵ Гаваон, Рама, Вирот, ²⁶ Масфа, Хефира, Моса, ²⁷ Рекем, Ерфаил, Тарала, ²⁸ Сила, Елеф, Евус (който е Ерусалим), Гаваот и Кириат; четиринадесет града със селата им. Това е наследството на вениаминците, според семействата им.

19 ¹ Второто жребие излезе за Симеона, за племето на Симеоновците според семействата им; и наследството им беше всред наследството на юдейците. ² За свое наследство те имаха: Вирсавее (или Савее), Молада, ³ Асар-суал, Вала, Асем, ⁴ Елтолад, Ветул, Хорма, ⁵ Сиклаг, Вет-маркавот, Асар-суса, ⁶ Ветловаот и Саруен; тринадесет града със селата им; ⁷ Аин, Римон, Етер и Асан; четири града със селата им; ⁸ и всичките села, които бяха около тия градове, до Ваалат-вир (който е южния Рамат). Това е наследството за племето на симеонците според семействата им. ⁹ От дела на юдейците се даде наследството на симеонците, защото делът на

юдейците беше голям за тях; за това, симеонците наследиха дял сред тяхното наследство.

10 ¹⁰Третото жребие излезе за завулонците, според семействата им; и пределът на наследството им беше до Сарид; ¹¹и границата им отиваше западно до Марала, и досягаше Давасес и

12 досягаше потока, който е срещу Иокнеам; ¹²и от Сарид завиваше към изгрева на слънцето до междата на Кислот-тавор, и излизаше на Даврат, и възлизаше на Яфия, ¹³и от там минаваше към изток в Гетефер, в Ита-касин, и излизаше в Римон-метоар към Нуя; ¹⁴и от север границата завиваше в Анатот, и свършваше в долината Ефтаил, ¹⁵като включваше Катат, Наадал, Симрон, Идала и Витлеем, дванадесет града със селата им. ¹⁶Това е наследството на завулонците по семействата им, -тия градове със селата им. ¹⁷Четвъртото жребие излезе за Исакхара, за исакхарците по семействата им. ¹⁸Пределът им беше Езраил, Кесулот, Сунам, ¹⁹Афераим, Сеон, Анахарат, ²⁰Равит, Кисион, Авес,

21, 22 ²¹Ремет, Енганим, Енада и Вет-фасис; ²²и границата досягаше Тавор, Сахасима и Ветсемес; и границата им свършваше при Йордан; шестнадесет града със селата им. ²³Това е наследството за племето на исакхарците по семействата им, - градовете със селата им. ²⁴Петото жребие излезе за племето на асирците според семействата им. ²⁵Пределът им беше Хелкат, Али, Ветен, Ахсаф, ²⁶Аламелех, Амад и Мисал, и достигаше до Кармил на запад и до Сихор-ливнат; ²⁷и границата им завиваше към изгрева на слънцето при Вет-дагон, и досягаше Завулон и долината Ефтаил на север от Ветемек и Наил, и излизаше при Хаул на ляво, ²⁸и Еврон, Роов, Амон и Кана, до големия Сидон; ²⁹и границата завиваше към Рама и към укрепения град Тир; и границата завиваше към Оса, и свършваше при морето край страната на Ахзив, ³⁰и Ама, Афен и Роов; двадесет и два града със селата

31 им. ³¹Това е наследство за племето на асирците по семействата им, - тия градове със селата им. ³²Шестото жребие излезе за нефталиимците, за нефталиимците по семействата им. ³³Границата им беше от Елеф, от Алон° близо при Саананим, и Адами-некев, и Явнеил, до Лакум и свършваше при Йордан; ³⁴и границата завиваше към запад до Азнот-тавор, и от там излизаше при Укок, и досягаше Завулон на юг, а досягаше Асир на запад и Юда при Йордан

35 към изгрева на слънцето. ³⁵А укрепените градове бяха: Сидим, Сер, Аамат, Ракат Хинерот,

36, 37 ³⁶Адама, Рама, Асор, ³⁷Кедес, Едраи, Енасор,

38 ³⁸Ирон, Мигдалил, Орам, Ветанат и Ветсемес;

деветнадесет града със селата им, ³⁹Това е наследство за племето на нефталиимците по семействата им - градовете със селата им. ⁴⁰Седмото жребие излезе за племето на данците по семействата им. ⁴¹Пределът, който те наследяваха, беше Саара, Естаол, Ерсемес, ⁴²Салавим, Еалон, Етла, ⁴³Елон, Тамната, Акарон, ⁴⁴Елтеко, Гиветон, Ваалат, ⁴⁵Юд, Вани-варак, Гетримон, ⁴⁶Меиаркон и Ракон, с околността, която е срещу Йопа. ⁴⁷А пределът на данците не им стигаше; за това данците отидоха и воюваха против Лесем, и като го превзеха и го поразиха с остроето на ножа, взеха го за притежание и заселиха се в него; и Лесем наименуваха Дан, по името на праотца си Дан. ⁴⁸Това е наследството за племето на данците по семействата им, - тия градове със селата им. ⁴⁹А като свършиха подялбата на земята, според пределите ѝ, израилтяните дадоха на Исуса Навиевия син наследство сред себе си; ⁵⁰според Господната заповед, дадоха му града, който поиска, *сиреч*, Тамнат-сарах в хълместата част на Ефрема; и той съгради града и живееше в него. ⁵¹Тия са наследствата, които свещеникът Елеазар и Исус Навиевият син и началниците на бащините *домове на* племената на израилтяните разделиха с жребие в Сило пред Господа, при входа на шатъра за срещане. Така свършиха подялбата на земята.

20 ¹Тогава Господ говори на Исуса, казвайки: ²Говори на израилтяните, като им речеш: Определете си прибежищните градове, за които съм ви рекъл чрез Моисея, ³за да прибегва там оня убиец, който убие човек без намерение, по незнание; и те да ви бъдат прибежище от мъздовъздателя за кръвта. ⁴И когато оня, който побегне в един от тия градове, застане във входа на градската порта и каже работата си на всеослушание пред старейшините от оня град, те нека го приемат в града при себе си, и нека му дадат място, и той да живее между тях. ⁵И ако мъздовъздателят за кръвта го подгони, те да не предават убицеца в ръката му; защото по незнание е убил ближния си, без да го е мразил от понапред. ⁶И да живее в оня град догде се представи на съд пред обществото, *и* до смъртта на онзи който е първосвещеник в онова време; тогава убиецът да се върне и да отиде в града си, и в дома си, в града, от който е побягнал. ⁷И тъй, ⁷отделиха Кадес в Галилея, в хълмистата земя на Нефталима, Сихем в хълмистата земя на Ефрема, и Кириат-арва (която е Хеврон) в хълмистата земя на Юда. ⁸А оттатък Йордан срещу Ерихон, на изток, определиха Восор в полската

пустиня на Рувимовото племе, Рамот в Галаад от Гадовото племе, и Голан във Васан от Манасиевото племе. ⁹Тия бяха градовете определени за всичките израилтяни, и за чужденците, които живеят между тях, тъй щото всеки, който би убил някого без намерение, да бяга там, та да не бъде убит от мъздовъздателя за кръвта, догдето се представи пред обществото.

21 ¹След това, началниците на левитските бащини *домове* дойдоха при свещеника Елеазара, при Исуса Навиевия син и при началниците на бащините *домове* от племената на израилтяните, ²та им говориха в Сило, в Ханаанската земя, като казаха: Господ заповяда чрез Моисея да ни се дадат градове за живеене и пасбищата им за добитъка ни. ³И ето градовете с пасбищата им, които израилтяните дадоха на левитите от наследството си според Господната заповед: ⁴Излезе жребие то за семействата на каатовците; и потомците на свещеника Аарона, които бяха от левитите, получиха чрез жребие тринадесет града от Юдовото племе, от Симеоновото племе и от Вениаминовото племе. ⁵А останалите Каатови потомци *получиха* чрез жребие десет града от семействата на Ефремовото племе, от Дановото племе и от половината на Манасиевото племе. ⁶И Гирсоновите потомци *получиха* чрез жребие тринадесет града от семействата на Исахаровото племе, от Асировото племе, от Нефталимовото племе и от половината на Манасиевото племе у Васан. ⁷Мерариевите потомци, според семействата си, *получиха* дванадесет града от Рувимовото племе, от Гадовото племе и от Завулоновото племе. ⁸Тия градове, прочее, и пасбищата им израилтяните дадоха чрез жребие на левитите, според както Господ заповяда чрез Моисея. ⁹От племето на юдеите и от племето на симеонците дадоха тия градове, които *по-долу* се споменават по име, ¹⁰и които се получиха от Аароновите потомци, бидейки от семействата на каатовците, които са от левийците; защото първото жребие се хвърли за тях: ¹¹дадоха им града на Арва Енаковия баща (който *град* е Хеврон) с пасбищата му около него, в Юдовата хълместа земя; ¹²(а нивите на града и селата му дадоха на Халева Иефониевия син за негова собственост); ¹³Хеврон, прочее, с пасбищата му, прибежищния град за убиец, дадоха на потомците на свещеника Аарона, също и Ливна с пасбищата му, ¹⁴Ятир с пасбищата му, Естемой с пасбищата му, ¹⁵Олом с пасбищата му, Девир с пасбищата му, ¹⁶Аин с пасбищата му, Юта с пасбищата му и Ветсемес с пасбищата му; ¹⁷а от Вениамино-

вото племе, Гаваон с пасбищата му, Гава с пасбищата му, ¹⁸Анатон с пасбищата му и Алмот с пасбищата му; четири града. ¹⁹Всичките градове на Аароновите потомци, свещениците, бяха тринадесет града с пасбищата им. ²⁰И семействата на Каатовите потомци, левитите, които оставаха от Каатовите потомци, получиха градовете на своето *притежание* по жребие от Ефремовото племе. ²¹Дадоха им прибежищния за убиец град Сихем с пасбищата му в хълмистата земя на Ефрема, също и Гезер с пасбищата му, ²²Кивзаим с пасбищата му и Веторон с пасбищата му; четири града; ²³от Дановото племе, Елтеко с пасбищата му, Гиветон с пасбищата му. ²⁴Еалон с пасбищата му и Гетримон с пасбищата му; четири града; ²⁵а от половината на Манасиевото племе, Таанах с пасбищата му и Гетримон с пасбищата му; два града. ²⁶Всичките градове за семействата на останалите Каатови потомци бяха десет с пасбищата им. ²⁷А на Гирсоновите потомци, от семействата на левитите, *дадоха* от *другата* половина на Манасиевото племе, прибежищния за убиец град Голан у Васан с пасбищата му и Веестера с пасбищата му; два града; ²⁸от Исахаровото племе, Кисион с пасбищата му, Даврат с пасбищата му, ²⁹Ярмут с пасбищата му и Енганим с пасбищата му; четири града; ³⁰от Асировото племе, Мисаал с пасбищата му, Авдон с пасбищата му, ³¹Хелкат с пасбищата му и Роов с пасбищата му; четири града; ³²а от Нефталимовото племе, прибежищния за убиец град Кедес в Галилея с пасбищата му, Амот-дор с пасбищата му и Картан с пасбищата му; три града. ³³Всичките градове на Гирсоновците според семействата им бяха тринадесет града с пасбищата им. ³⁴И на семействата на Мерариевите потомци, останалите от левитите, *дадоха* от Завулоновото племе Иокнеам с пасбищата му, Карта с пасбищата му, ³⁵Димна с пасбищата му и Наалон с пасбищата му; четири града; ³⁶от Рувимовото племе, Восор, с пасбищата му, Яса с пасбищата му, ³⁷Кедимот с пасбищата му и Мефаят с пасбищата му; четири града; ³⁸а от Гадовото племе, прибежищния за убиец град Рамот в Галаад с пасбищата му, Маханаим с пасбищата му; ³⁹Есевон с пасбищата му и Язир с пасбищата му; всичко четири града. ⁴⁰Всичките градове, *които дадоха* чрез жребие на Мерариевите потомци, според семействата им, на останалите от семействата на левитите, бяха дванадесет града. ⁴¹Всичките градове на левитите всред притежанието на израилтяните бяха четиридесет и осем града с пасбищата им. ⁴²Тия градове бяха всички с околните си пасбища; така бяха всички тия

43 градове. ⁴³Така Господ даде на Израиля цялата земя, за която беше се клел на бащите им, че ще *им* я даде; и завладяха я и заселиха се в нея.
44 ⁴⁴И Господ им даде спокойствие от всяка страна, според всичко що беше се клел на бащите им; и от всичките им неприятели никой не можа да устои против тях; Господ предаде всичките им неприятели в ръката им. ⁴⁵Не пропадна ни едно от всичките добри неща, които Господ беше говорил на Израилевия дом; всички се сбъднаха.

22 ¹Тогава Исус повика рувимците, гадците и половината от Манасиевото племе та им каза:
2 ²Вие изпълнихте всичко що ви заповяда Господният слуга Моисей; послушахте и моя глас във всичко, що съм ви заповядал. ³През това дълго време до днес не оставихте братята си, но изпълнихте поръчката, която Господ вашият Бог ви заповяда. ⁴И сега Господ вашият Бог успокои братята ви, според както им се бе обещал; за това, върнете се сега та идете по шатрите си в земята, която е притежанието ви, която Господният слуга Моисей ви даде оттатък Иордан. ⁵Но внимавайте добре да изпълнявате заповедите и закона, който Господният слуга Моисей ви заповяда, да любите Господа вашия Бог, да ходите във всичките Му пътища, да пазите заповедите Му, да се прилепите за Него, и да Му слугувате с цялото си сърце и с цялата си душа. ⁶И тъй, Исус ги благослови и ги разпусна; и те си отидоха по шатрите. ⁷(На половината от Манасиевото племе Моисей беше дал *наследство* във Васан; а на *другата* му половина Исус даде *наследство* между братята им оттатък Иордан, на запад). Исус, прочее, когато ги разпуснаше по шатрите им, благослови ги ⁸като им говори казвайки: Върнете се с много богатство по шатрите си, с твърде много добитък, със сребро и злато, с мед и желязо, и с твърде много дрехи; и разделете с братята си користите взети от неприятелите ви. ⁹И тъй, рувимците, гадците и половината от Манасиевото племе се върнаха и заминаха от израилтяните от Сило, което е в Ханаанската земя, за да отидат в Галаадската земя, в земята, която бе притежанието им, която придобиха според Господното слово чрез Моисея. ¹⁰И когато дойдоха в Иорданската околност, която е в Ханаанската земя, рувимците, гадците и половината от Манасиевото племе издигнаха там олтар при Иордан, олтар забележително голям. ¹¹А израилтяните чуха да се говори: Ето, рувимците, гадците и половината от Манасиевото племе издигнали олтар в преднината на Ханаанската земя, в околността на Иор-

дан, на страната, която принадлежи на израилтяните. ¹²И когато израилтяните чуха това, цялото общество израилтяни се събра в Сило, за да отидат да воюват против тях. ¹³И израилтяните пратиха до рувимците, до гадците и до половината от Манасиевото племе, в Галаадската земя, Финееса син на свещеника Елеазара, ¹⁴и с него десет първенци, по един първенец на бащиния дом за всяко Израилево племе, всеки от които беше глава на бащиния си дом между израилевите хиляди. ¹⁵И те дойдоха при рувимците, при гадците и при половината от Манасиевото племе в Галаадската земя, та им говориха, казвайки: ¹⁶Така говори цялото Господно общество: Какво е това престъпление, което извършихте против Израилевия Бог, та се отвърнахте днес от да следвате Господа, като сте си издигнали олтар, за да отстъпите днес от Господа? ¹⁷Малко ли беше за нас съгрешението относно Фегора, от което и до днес не сме се очистили, макар че, *поради него*, стана язва в Господното общество, ¹⁸та вие днес искате да се отвърнете от да следвате Господа? Значи, че понеже отстъпвате днес от Господа, то утре Той ще се разгневи против цялото Израилево общество. ¹⁹Но ако земята, която е притежанието ви, е нечиста, тогава минете в земята, която е Господното притежание, гдето стои Господната скиния, и вземете притежание между нас; само не отстъпвайте от Господа, нито от нас отстъпвайте, като си издигнете олтар освен олтара на Господа нашия Бог. ²⁰Ахан Зараевият син не извърши ли престъпление относно обречените неща, и гняв падна върху цялото Израилево общество? И този човек не погина сам в беззаконието си. ²¹Тогава рувимците, гадците и половината от Манасиевото племе в отговор рекоха на Израилевите хилядоначалници: ²²Могъщият Бог Иеова, могъщият Бог Иеова, Той знае, и Израил сам ще узнае; ако *сме сторили това* за отстъпление, или за престъпление против Господа, то не ни избавяй, *Господи*, днес. ²³Ако сме си издигнали олтар, за да се отвърнем от да следваме Господа, или за да принасяме върху него всеизгаряне или, за да принасяме върху него примирителни жертви, то сам Господ нека издири това, ²⁴*и види дали, напротив*, не сторихме това от предпазливост и нарочно, като си думмахме: Утре е възможно вашите чада да говорят на нашите чада, казвайки: Каква работа имате вие с Господа Израилевия Бог? ²⁵Защото Господ е положил Иордан за граница между нас и вас, рувимци и гадци; вие нямате дял в Господа. Така щяха вашите чада да направят нашите чада да пре-

26 станат да се боят от Господа. ²⁶ Затова рекохме: Нека се заемем да си издигнем олтар, не за все-
 27 изгаряне, нито за жертва, ²⁷ но за да бъде свиде-
 телство между нас и вас, и между поколенията
 ни подир нас, че ние имаме право да вършим
 пред Господа службата му с всеизгарянията си,
 с жертвите си и с примирителните си приноси,
 та да не могат утре вашите чада да кажат на на-
 28 шите чада: Вие нямате дял в Господа. ²⁸ Зато-
 ва рекохме, ако се случи утре да говорят *така*
 нам или на поколенията ни, тогава ще речем:
 Ето подобиего на Господния олтар, който ба-
 щите ни издигнаха, не за всеизгаряне, нито за
 жертва, но за да бъде свидетелство между нас и
 29 вас. ²⁹ Не дай, Боже, да отстъпим ние от Госпо-
 да и да се отвърнем днес от да следваме Госпо-
 да като издигнем олтар за всеизгаряне, за при-
 нос и за жертва, освен олтара на Господа нашия
 30 Бог, който е пред скинията Му. ³⁰ А свещеникът
 Финеес, първенците на обществото и Израиле-
 вите хилядоначалници, които бяха с него, ка-
 то чува думите, които говориха рувимците, га-
 дците и манасийците, останаха твърде довол-
 31 ни. ³¹ И Финеес, син на свещеника Елеазара, ка-
 за на рувимците, на гадците и на манасийци-
 те: Днес познахме, че Господ е всред нас, за-
 щото не извършихте това престъпление против
 Господа; чрез това избавихме израилтяните от
 32 Господната ръка. ³² Тогава Финеес, син на све-
 щеника Елеазара и първенците се върнаха от
 рувимците и от гадците, из Галаадската земя,
 в Ханаанската земя при израилтяните, и доне-
 33 соха им известие. ³³ И това нещо стана угодно
 на израилтяните; и израилтяните благослови-
 ха Бога, и не говореха вече за отиване против
 тях на бой; за да разорят земята, гдето живееха
 34 рувимците и гадците. ³⁴ И рувимците и гадци-
 те наименоваха олтара така: Той е свидетелство
 помежду ни, че Иеова е Бог.

23 ¹ След много време, когато Господ беше
 успокоил Израила от всичките му околни
 2 неприятели, и Исус беше остарял и в напред-
 нала възраст, ² Исус свика целия Израил, ста-
 рейшините им, началниците им, съдиите им и
 надзирателите им, та им каза: Аз остарях и съм
 3 в напреднала възраст; ³ а вие видяхте всичко,
 що Господ вашият Бог извърши за вас на всич-
 4 ки тия народи; защото Господ вашият Бог, Той
 е, Който е воювал за вас, ⁴ Ето, разделих меж-
 ду вас с жребие в наследство на племената ви
 5 *земята на* тия останали народи, и на всички-
 те народи, които погубих, от Иордан до голя-
 мото море, към заходжането на слънцето. ⁵ И
 Господ вашият Бог, Той ще ги изпъди от пред

вас и ще ги изгони от пред очите ви; и вие ще
 завладеете земята им, според както Господ ва-
 6 шият Бог ви се е обещал. ⁶ Бъдете, прочее, мно-
 го храбри, да пазите и да вършите всичко, що е
 написано в книгата на Моисеевия закон, без да
 се отклонявате от него ни надясно ни наляво,
 7 за да се не смесвате с тия народи, които оста-
 наха помежду ви, нито да споменавате имената
 на боговете им, нито да се кълнете *в тях*, нито
 да им служите, нито да им се кланяте; ⁸ но към
 8 Господа вашия Бог да сте привързани, както сте
 били до днес. ⁹ Защото Господ е изгонил от пред
 9 вас големи и силни народи; и до днес никой не
 можа да устои пред вас. ¹⁰ Един от вас е гонил
 10 хиляда, защото Господ вашият Бог, Той е Кой-
 то воюва за вас, според както ви се е обещал.
 11 За това, внимавайте добре да любите Госпо-
 да вашия Бог. ¹² Иначе, ако се върнете някога
 назад та се привържете към остатъка на тия на-
 12 роди, към останалите между вас, и правите сва-
 товство с тях, и се смесвате с тях и те с вас, ¹³ да
 13 знаете добре, че Господ вашият Бог не ще ве-
 че да изгони от пред очите ви тия народи; но те
 ще ви бъдат клопка и примка бичове по ребра-
 та ви и тръни в очите ви, догдето изчезнете из
 тая добра земя, която Господ вашият Бог ви е
 дал. ¹⁴ И, ето, днес аз отивам по пътя на целия
 14 свят; и вие знаете с цялото си сърце и цялата
 си душа, че не пропадна ни едно от тия добри
 неща, които Господ вашият Бог говори за вас;
 всичките се сбъднаха за вас; ни едно от тях не
 пропадна. ¹⁵ Но, ще стане, че, както се сбъднаха
 15 за вас всичките добри неща, които Господ ва-
 шият Бог говори на вас, така Господ ще дока-
 ра на вас всичките зли неща, догдето ви изтре-
 би из тая добра земя, която Господ вашият Бог
 ви е дал, ¹⁶ когато престъпите завета на Господа
 16 вашия Бог, който Той ви заповяда, и отидете и
 служите на други богове та им се кланяте; тога-
 ва гневът на Господа ще пламне против вас, и
 вие скоро ще изчезнете из добрата земя, която
 Той ви е дал.

24 ¹ След това Исус събра всичките Израилеви
 племена в Сихем и свика старейшините на Из-
 раила, началниците им, съдиите им и надзира-
 телите им; и те се представиха пред Господа. ² И
 2 Исус каза на всичките люде: Така говори Гос-
 под Израилевият Бог: В старо време оттатък
 реката живееха бащите ви, Тара, Авраамовият
 баща и Нахаровият ° баща, и служеха на дру-
 ги богове. ³ И аз взех баща ви Авраама от оная
 3 страна на реката, водих го през цялата Ханаан-
 ска земя, и умножих потомството му и му дадох
 Исаака; ⁴ а на Исаака дадох Якова и Исава. И
 4

на Исава дадох поляната Сиир за притежание; а Яков и синовете му слязоха в Египет. ⁵ И пратих Моисея и Аарона, и поразиха Египет с язви, които извърших сред него, и после ви изведох. ⁶ И като извеждах бащите ви из Египет, вие дойдохте на морето; и египтяните се спуснаха след бащите ви с колесници и коне в Червеното море. ⁷ Тогава те извикаха към Господа, и Той тури мрак между вас и египтяните, и навлече върху тях морето та ги покри; и очите ви видяха що сторих в Египет; и вие живяхте в пустинята дълго време. ⁸ После ви доведох в земята на аморейците, които живееха от татък Иордан, и те воюваха против вас; но аз ги предадох в ръцете ви, и вие завладяхте земята им, и аз ги изтребих от пред вас. ⁹ Тогава моавският цар Валак, Сепфоровият син, стана и воюва против Израеля; и прати да повикат Валаама Веоровия син, за да ви прокълне. ¹⁰ Но аз не склоних да послушам Валаама, и той даже ви благослови; и аз ви избавих от ръката му. ¹¹ И вие преминахте Иордан та дойдохте в Ерихон; и воюваха против вас ерихонските мъже: аморейците, ферезейците, ханаанците, хетейците, гергесейците, евейците и евусейците; и аз ги предадох в ръцете ви. ¹² И изпратих пред вас стършелите, които изгониха от пред вас двамата аморейски царе, - не с твоя нож, нито с твоя лък. ¹³ И дадох ви земя, на която не бяхте положили труд, и градове, които не бяхте съградили, и вие живеете в тях; и ядете от лозя и маслини, които не сте садили. ¹⁴ Сега, прочее, бойте се от Господа, и служете Му с искреност и истина; и махнете боговете, на които служеха бащите ви от татък реката и в Египет, и служете Господу. ¹⁵ Но ако ви се види тежко да служите Господу, изберете днес кому искате да служите, - на боговете ли, на които служиха бащите ви от татък реката, или на боговете на аморейците, в чиято земя живеете; но аз и моят дом ще служим Господу. ¹⁶ И людете в отговор казаха: Не дай, Боже, да оставим Господа, за да служим на други богове! ¹⁷ защото Господ нашият Бог, Той е, Който изведе нас и бащите ни из Египетската земя, от дома на робството, и Който извърши пред нас ония големи знамения, и ни опази през целия път, по който пътувахме, и между всичките племена, през

сред които минахме. ¹⁸ Тоже Господ изгони от пред нас всичките племена, аморейците, които живееха в тая земя. За това и ние ще служим Господу, защото Той е нашият Бог. ¹⁹ Но Исус каза на людете: Не ще можете да служите Господу; защото Той е Бог пресвет; Той е Бог ревнив; не ще да прости престъпленията и греховете ви. ²⁰ Защото, ако оставите Господа и служите на чужди богове тогава Той ще се обърне и ще ви стори зло и ще ви изтреби, въпреки доброто, което ви е сторил. ²¹ А людете казаха на Исуса: Не, но Господу ще служим. ²² Тогава Исус каза на людете: Вие сте свидетели против себе си, че си избрахте Господа, за да Му служите; (и те рекоха: Свидетели сме); ²³ сега, прочее, махнете чуждите богове, които са сред вас, и преклонете сърцата си към Господа Израилевия Бог. ²⁴ И людете казаха на Исуса: На Господа нашия Бог ще служим, и Неговия глас ще слушаме. ²⁵ И тъй, в същия ден Исус направи завет с людете, и им постави закон и постановление в Сихем. ²⁶ И Исус написа тия думи в книгата на Божия закон; и взе голям камък та го изправи там под дъба, който е близо при Господното светилище. ²⁷ И Исус каза на всичките люде: Ето тоя камък ще ни бъде за свидетел, защото той чу всичките думи, които Господ ни говори, и той ще ви бъде за свидетел, в случай, че се откажете от вашия Бог. ²⁸ Така Исус разпусна людете, *да отидат* всеки в наследство си. ²⁹ След това, Господният слуга Исус Навиевият син, умря на възраст сто и десет години. ³⁰ И погребана го в предела на наследството му в Тамнат-сарах, който е в хълмистата земя на Ефрема, на север от хълма Гаас. ³¹ И Израил служи на Господа през всичките дни на Исуса, и през всичките дни на старейшините, които преживяха Исуса, и които знаеха всичките дела, които Господ бе извършил за Израеля. ³² И в Сихем погребана Иосифовите кости, които израилтяните изнесоха из Египет, в местността на нивата, която Яков купи за сто сребърника от синовете на Емора, Сихемовия баща; и тя стана наследство на Иосифовите потомци. ³³ И Елеазар Аароновият син умря; и погребана го на хълма на сина му Финеес, който му бе даден в хълмистата земя на Ефрема.

СЪДИИ

1 **П**одир смъртта на Исуса, израилтяните
се допитаха до Господа, казвайки: Кой
2 ще възлезе за нас против ханаан-
ците да воюва против тях? ² И Господ каза: Юда
ще възлезе, ето, предадох земята в ръката му.
3 ³ Тогава Юда каза на брата си Симеона: Възлез
с мене в моя предел, за да воюваме против ха-
наанците, и аз ще отида с тебе в твоя предел.
4 И Симеон отиде с него. ⁴ Юда, прочее, възле-
зе; и Господ предаде ханаанците и ферезейци-
те в ръката им; и те поразиха от тях във Везек
5 десет хиляди мъже. ⁵ И намериха Адонивезека
във Везек, воюваха против него и поразиха ха-
наанците и ферезейците. ⁶ А Адонивезек побяг-
на; но те го погнаха и хванаха го, и отсякоха
7 палците на ръцете му и на нозете му. ⁷ И рече
Адонивезек: Седемдесет царе с отсечени пал-
ци на ръцете и на нозете си са събирали *трохи*
под трапезата ми; както съм аз правил, така ми
въздаде Бог. И доведоха го в Ерусалим, гдето и
8 умря. ⁸ И юдейците воюваха против Ерусалим,
и, като го завладяха, поразиха го с остроото на
9 ножа и предадоха града на огън. ⁹ Подир това,
юдейците слязоха, за да воюват против хана-
анците, които живееха в хълмистата, и в юж-
10 ната и в полската страни. ¹⁰ Юда отиде и про-
тив ханаанците, които живееха в Хеврон (а по-
напред името на Хеврон беше Кириат-арва), и
11 убиха Сесая, Ахимана и Талмая; ¹¹ и от там оти-
де против жителите на Девир (а по-напред име-
то на Девир беше Кириат-сефер). ¹² И рече Ха-
лев: Който поразил Кириат-сефер и го превземе,
13 нему ще дам дъщеря си Ахса за жена. ¹³ И пре-
взе го Готониил, син на Кенеза, по-малкия брат
на Халева; и той му даде дъщеря си Ахса за же-
14 на. ¹⁴ И като отиваше тя му внуши щото да по-
иска от баща ѝ нива; и тъй, като слезе от осела,
15 Халев ѝ рече: Що ти е? ¹⁵ А тя му рече: Дай ми
благословение; понеже си ми дал южна страна,
дай ми и водни извори. И Халев ѝ даде горни-
16 те извори и долните извори. ¹⁶ И потомците на
кенееца, Моисеевия тъст, отидоха от Града на
палмите, заедно с юдейците, в Юдовата пусти-
17 ня, която е на юг от Арад; и отидоха та се засе-
лиха между людето. ¹⁷ Тогава Юда отиде с бра-
та си Симеона, та поразиха ханаанците, които
живееха в Сефат; и обрекоха града на изстребле-
18 ние; и градът се нарече Орма. ¹⁸ Юда завладя и
Газа с околностите му, Аскалон с околностите
19 му и Акарон с околностите му. ¹⁹ Господ беше
с Юда; и той изгони *жителите на хълмиста-*

та страна, защото имаха железни колесници. ²⁰ И 20
дадоха Хеврон на Халева, според както Мои-
сей беше казал; и той изгони от там тримата
Енакови синове. ²¹ А вениаминците не изгони- 21
ха евусейците, които населяваха Ерусалим; но
евусейците живееха в Ерусалим заедно с вени-
аминците, *както живеят и до днес.* ²² Също и 22
Иосифовият дом, и те отидоха против Ветил; и
Господ беше с тях. ²³ И Иосифовият дом прати 23
да съгледат Ветил (а по-напред името на града
беше Луз). ²⁴ И съгледателите видяха един чо- 24
век, който излизаше из града, и рекоха му: По-
кажи ни, молим, входа на града, и ще ти пока-
жем милост. ²⁵ И той им показа входа на гра- 25
да, и те поразиха града с остроото на ножа, а чо-
века оставиха да излезе с цялото си семейство.
²⁶ И човекът отиде в Хетейската земя, гдето и 26
съгради град и нарече го Луз, както е името му
и до днес. ²⁷ Манасия не изгони *жителите на* 27
Ветсан и селата му, нито на Таанак и селата му,
нито жителите на Дор и селата му, нито жите-
лите на Ивлеам и селата му, нито жителите на
Магедон и селата му; но ханаанците настоява-
ха да живеят в оная земя. ²⁸ А Израил, когато 28
стана силен наложи на ханаанците данък, без
да ги изгони съвсем. ²⁹ Нито Ефрем изгони ха- 29
наанците, които живееха в Гезер; но ханаанци-
те живееха в Гезер помежду им. ³⁰ Завулон тоже 30
не изгони жителите на Китрон, нито жителите
на Наалол; но ханаанците живееха между тях и
бяха обложени с данък. ³¹ Асир не изгони жи- 31
телите на Акхо, нито жителите на Сидон, нито
на Ахлав, нито на Ахзив, нито на Хелва, нито
на Афек, нито на Роов; ³² но асирците обитава- 32
ха между ханаанците, местните жители, защо-
то не ги изгониха. ³³ Нефталим не изгони жи- 33
телите на Ветсемес, нито жителите на Ветенат,
но живееше между ханаанците, местните жите-
ли; обаче жителите на Ветсемес и на Ветенат
му плащаха данък. ³⁴ И аморейците принуди- 34
ха данците да се оттеглят в хълмистата стра-
на, защото не ги оставиха да слизат в долината;
³⁵ но аморейците настояваха да живеят в гора- 35
та Ерес, в Еалон, и в Саалвим. Но при все това,
ръката на Иосифовия дом преодоля, така щото
ония бяха обложени с данък. ³⁶ А пределът на 36
аморейците беше от нагорницето на Акравим,
от скалата и нагоре.

¹ И ангел Господен дойде от Галгал у Бохим **2**
та каза: Изведох ви из Египет и доведох ви в зе-
мята, за която бях се клел на бащите ви, като
рекох: Няма да наруша завета Си с вас до ве-

2 ка. ²Вие да не направите договор с жителите на тая земя, а да съсипете олтарите им; но вие не послушахте гласа Ми. Защо сторихте това?

3 ³За това и Аз рекох: Няма да ги изгоня от пред вас; но те ще се намират между ребрата ви, и

4 боговете им ще ви бъдат примка. ⁴И когато ангелът Господен изговори тия думи на всички

5 израилтяни, людете плакаха с висок глас. ⁵За туй нарекоха онова място Бохим[°]; и там пренесоха жертва Господу. ⁶И когато Исус разпусна людете, израилтяните отидоха всеки в наследството си, за да притежават земята, ⁷И людете служиха на Господа през всичките дни на Исуса и през всичките дни на старейшините, които преживяха Исуса, които видяха всички велики дела, които Господ беше извършил за Израиля. ⁸И Господният слуга, Исус Навиевият син, умря, на възраст сто и десет години. ⁹И погребяха го в предела на наследството му в Тамнарарес, в хълмистата земя на Ефрема, на север от хълма Гаас. ¹⁰Също и цялото това поколение се прибра при бащите си; а след тях настана друго поколение, което не знаеше Господа, нито делото, което беше извършил за Израиля. ¹¹И израилтяните сториха зло пред Господа, като се поклониха на ваалимите, ¹²и оставиха Господа Бога на бащите си, Който ги беше извел из Египетската земя, та последваха други богове, от боговете на племената, които бяха около тях, и, като им се поклониха, разгневиха Господа. ¹³Те оставиха Господа та служиха на Ваала и на астартите. ¹⁴И гневът на Господа пламна против Израиля, и Той ги предаде в ръката на грабители, които ги ограбиха; и предаде ги в ръката на околните им неприятелни, така, щото не можаха вече да устоят пред неприятелите си. ¹⁵Където и да излизаха, Господната ръка беше против тях за зло, както Господ беше говорил, и според както Господ им се беше клел; и те изпаднаха в голямо утеснение. ¹⁶Тогава Господ въздигаше съдии, които ги избавяха от ръката на грабителите им. ¹⁷Но те и съдиите си не слушаха, а блудствуваха след други богове и кланяха им се; скоро се отклониха от пътя, в който ходиха бащите им, които слушаха Господните заповеди: те, *обаиче*, не направиха така.

18 ¹⁸И когато Господ им въздигаше съдии, тогава Господ беше със съдията и ги избавяше от ръката на неприятелите им през всичките дни на съдията; защото Господ се смияваше поради охканията им от ония, които ги угнетяваха и притесняваха. ¹⁹А когато умреше съдията, те се връщаха и се развращаваха по-зле от бащите си, като следваха други богове, за да им служат

и да им се кланят; не преставаха от делата си, нито от *да ходят* упорито в пътя си. ²⁰От това гневът на Господа пламна против Израиля, и Той каза: Понеже тоя народ престъпи завета Ми, който съм заповядал на бащите им, и не послушаха гласа Ми, ²¹то и Аз няма да изгоня вече от пред тях ни един от народите, които Исус остави, когато умря, ²²за да изпитам чрез тях Израиля дали ще пазят Господния път и ходят в него, както го пазеха бащите им, или не. ²³И тъй, Господ остави тия народи, без да ги изгони скоро, и не ги предаде в ръката на Исуса.

¹А ето народите, които Господ остави, за да изпита чрез тях Израиля, всички от тях, които не знаеха всичките ханаански боеве; ²само за да знаят и да се научат на бой поне тия от поколенията на израилтяните, които най-напред не са знаели; *именно*: ³петте началници на филистимците, и всичките ханаанци, сидонци и евейци, които живеят в Ливанската планина, от планината Ваалермон до прохода на Емат. ⁴Те служеха, за да се изпита Израил чрез тях та да се знае, ще слушат ли заповедите, които Господ заповяда на бащите им чрез Моисея. ⁵Така също израилтяните се заселиха между ханаанците, хетейците, аморейците, ферезейците, евейците и евусейците; ⁶и вземаха си дъщерите им за жени, и даваха дъщерите си на синовете им, и служеха на боговете им. ⁷И израилтяните сториха зло пред Господа, като забравяха Господа своя Бог и служеха на ваалимите и на ашерите[°]. ⁸Затова гневът на Господа пламна против Израиля, и Той ги предаде в ръката на месопотамския цар Хусанрисатаима; и израилтяните бяха подчинени на Хусанрисатаима осем години. ⁹А когато израилтяните извикаха към Господа, Господ въздигна избавител на израилтяните, който ги спаси, Готониила син на Кенеза, по-младият брат на Халева. ¹⁰Дух Господен дойде върху него, и той съди Израиля. Излезе и на бой, и Господ предаде в ръката му месопотамския цар Хусанрисатаима; и ръката му преодоля против Хусанрисатаима. ¹¹Тогава земята имаше спокойствие четиридесет години. И Готониил Кенезовият син умря. ¹²Пак израилтяните сториха зло пред Господа; и Господ укрепил моавския цар Еглон против Израиля, по причина, че сториха зло пред Господа. ¹³И той събра при себе си амонците и амаличаните и отиде та порази Израиля, и завладя Града на палмите. ¹⁴И израилтяните бяха подчинени на моавския цар Еглон осемнадесет години. ¹⁵А когато израилтяните извикаха към Господа, Господ им въздигна избавител, Аода син

на вениаминеца Гира, мъж левак. Чрез него израилтяните пратиха подарък на моавския цар Еглон; ¹⁶ но Аод си направи меч остър и от двете страни, дълъг един лакът, и опаса го под горната си дреха на дясното си бедро. ¹⁷ Той, прочее, принесе подаръка на моавския цар Еглон. А Еглон беше човек твърде тлъст. ¹⁸ И като свърши да принесе подаръка, и изпрати човеците, които носеха подаръка, ¹⁹ той се върна от пограничните камъни, които са при Галгал, и каза: Имам тайна дума за тебе, царю. А той му рече: Мълчи. И излязоха от него всичките, които стояха при него. ²⁰ Тогава Аод дойде при него; и той седеше сам в лятната си горна стая. И рече Аод: Имам дума от Бога за тебе. Тогава той стана от стола си. ²¹ А Аод простря лявата си ръка и, като измъкна меча от дясното си бедро, заби го в корема му ²² толкоз, щото и дръжката влезе след желязото; и тлъстината до там стисна желязото, щото не можеше да изтръгне из корема му меча, който и излезе отзад. ²³ Тогава Аод излезе през трема и затвори след себе си вратата на горната стая, и я заключи. ²⁴ А когато излезе той, дойдоха слугите на Еглона, и, като видяха, че, ето, вратата на горната стая беше заключена, рекоха: Без съмнение по нуждата си е в лятната стая. ²⁵ Но макар че чакаха догде ги хвана срам, ето, той не отваряше вратата на горната стая, затова, взеха ключа та отвориха, и, ето, господарят им лежеше мъртъв на земята. ²⁶ А докато те се бавеха, Аод избяга; и премина пограничните камъни, та се отърва в Сеирота. ²⁷ И когато дойде, засвири с тръба в Ефремовата хълмиста земя, та израилтяните слязоха с него от хълмистата земя, и той бе на чело. ²⁸ И рече им: Вървете подир мене, защото Господ предаде неприятелите ви моавците в ръката ви. И те слязоха подир него, и като превзеха бродовете на Йордан към моавската страна, не оставиха да премине ни един човек. ²⁹ И в онова време поразиха от моавците около десет хиляди мъже, всички едри и всички яки; не се избави ни един. ³⁰ Така в онова време Моав се покори под ръката на Израила. Тогава земята имаше спокойствие осемдесет години. ³¹ След него настана времето на Самегар Анатовият син, който с един волски остен порази шестстотин мъже от филистимците; също и той избави Израила.

4 ¹ И подир смъртта на Аода израилтяните пак сториха зло пред Господа. ² Затова Господ ги предаде в ръката на ханаанския цар Явин, който царуваше в Асор, на чиито войски началник беше Сисара, който живееше в Аросет езически. ³ И израилтяните извикаха към Гос-

пода; защото Явин имаше деветстотин железни колесници и жестоко притесняваше израилтяните двадесет години. ⁴ В онова време пророчица Девора, Лафидотова жена, съдеше Израила. ⁵ И тя живееше под Деворцината палма между Рама и Ветил, в Ефремовата хълмиста земя; и израилтяните възлизаха при нея за съд, ⁶ И тя прати да повикат Варака Авиноамовия син от Нефталимовия Кадис и му рече: Не заповяда ли Господ Израилевият Бог, като каза: Иди, оттегли се в хълма Тавор и вземи със себе си десет хиляди мъже от нефталимците и от завулонците; ⁷ и аз ще прекарам при тебе, при реката Кисон, Сисара, началник на Явиновата войска, с колесниците му и множеството му, и ще го предам в ръката ти? ⁸ А Варак ѝ каза: Ако дойдеш ти с мене, ще отида; но ако не дойдеш с мене, няма да отида. ⁹ А тя рече: Непременно ще отида с тебе; но няма да придобиеш чест от похода, на който отиваш, защото в ръката на жена Господ ще предаде Сисара. И тъй, Девора стана та отиде с Варака в Кадис. ¹⁰ И Варак свика Завулону и Нефталима в Кадис; и вървяха подир него десет хиляди мъже; и Девора отиде с него. ¹¹ А кенеецът Хевер, от потомците на Моисеевият тъст Овав, беше се отделил от кенейците и беше поставил шатъра си до дъба при Санаим, който е близо до Кадис. ¹² И известиха на Сисара, че Варак Авиноамовият син се изкачил на хълма Тавор. ¹³ Затова, Сисара свика, от Аросет езически, при реката Кисон, всичките си колесници, деветстотин железни колесници, и всичките люде, които бяха с него. ¹⁴ Тогава Девора каза на Варака: Стани, защото тоя е денят, в който Господ предаде Сисара в ръката ти. Не излезе ли Господ пред тебе? И тъй, Варак слезе от хълма Тавор, и десет хиляди мъже подир него. ¹⁵ И Господ разби Сисара с остро-то на ножа пред Варака, с всичките му колесници и цялата му войска; и Сисара слезе от колесницата си та побягна пеш. ¹⁶ И Варак преследва колесниците и войската до Аросет езически; и цялата войска на Сисара падна чрез остро-то на ножа; не остана ни един. ¹⁷ А Сисара побягна пеш в шатъра на Яил, жената на кенеец Хевър; защото имаше мир между асорския цар Явин и дома на кенеец Хевър. ¹⁸ И Яил излезе да посрещне Сисара и рече му: Свърни, господарю мой, свърни у мене; не бой се. И когато свърна у нея в шатъра, тя го покри с черга. ¹⁹ И той ѝ каза: Дай ми, моля, да пия малко вода, защото ожаднях. И тя развърза мех с мляко та му даде да пие; и пак го покри. ²⁰ И рече ѝ: Застани при входа на шатъра, и ако дой-

де някой и те попита, казвайки: Има ли някой
 21 тук? Кажи: Няма. ²¹ Тогава Яил, Хеверовата жена, взе един кол от шатъра, взе и млат в ръката си, та отиде тихо при него и заби кола в слепите му очи, така щото премина в земята; а той, като беше уморен, спеше дълбоко; и умря.
 22 ²² И, ето, Варак гонеше Сисара; а Яил излезе да го посрещне и рече му: Дойди; ще ти покажа мъжа, когото търсиш. И когато свърна у нея, ето, Сисара лежеше мъртъв, с кола в слепите си
 23 очи. ²³ Така в оня ден Бог покори ханаанския цар Явин пред израилтяните. ²⁴ И ръката на израилтяните постоянно преодоляваше над ханаанския цар Явина.
5 ¹ В оня ден Девора и Варак Авиноамовият син пееха, говорейки: - ² За гдето взеха водителството в Израила военачалниците, За гдето доброволно се предадоха людете, Хвалете Господа. ³ Чуйте, царе! дайте ухо, първенци! Ще пея, аз ще пея, Господу; На Господа Бога Израилева ще пея хвала. ⁴ Господи, когато излезе Ти от Сиир, Когато тръгна от полето Едом Земята се потресе, също и небето покапа, Ей, облаци-те покапаха вода. ⁵ Планините се разтопиха от присъствието Господно, Самият Синай от присъствието на Господа Бога Израилева. ⁶ В дните на Самегара Анатовия син, В дните на Яил, пътищата бяха напуснати, И пътниците вървяха по пътеки настрана. ⁷ Престанаха управниците в Израила; престанаха До като се въздигнах аз Девора, Въздигнах се майка в Израила.
 8 ⁸ Избраха си нови богове; Тогава настана бой в портите; Но видя ли се щит или копие Между
 9 четиридесет хиляди в Израила? ⁹ Сърцето ми е към началниците на Израила, Които между людете предадоха себе си доброволно. Хвалете Господа! ¹⁰ Вие, които яздите на бели осли, Вие, които седите на меки постелки, И вие, които ходите по път, възвестете това! ¹¹ Далеч от кипежа на стрелците°, На места гдето черпят вода, Там да възхваляват правдините на Господа, Праведните дела на владичеството Му в Израила. Тогава людете Господни слязоха при портите. ¹² Събуди се, събуди се, Деворо! Събуди се, събуди се, изпей песен! Стани, Вараче, И заплени пленниците си, сине Авиноамов! ¹³ Тогава направи остатък от людете да владеят благодарните; Господ ме направи да владее силните. ¹⁴ Които са от корена Ефремов, слязоха против Амалика След тебе, Вениамине, между твоите племена; От Махира слязоха началници, И от Завулоне ония, които държат жезъл на по-

велител. ¹⁵ И първенците Исахарови бяха с Девора, Исахар още с Варака, Спуснаха се подир него в долината. При потоците Рувимови Велики бяха сърдечните решения. ¹⁶ Защо си седнал между оградите Да слушаш бляенията на стадата? При потоците Рувимови Големи бяха сърдечните изпитания. ¹⁷ Галаад мируваше отатък Йордан; И Дан защо стоеше в корабите? Асир седеше в крайморията И мируваше в заливчетата си. ¹⁸ Завулон са люде, които изложиха живота си на смърт. Също и Нефталим, по опасните° места на полето, ¹⁹ Дойдоха царете, воюваха; Тогаз воюваха ханаанските царе В Таанах, близо при водите на Магедон; Парична корист не взеха. ²⁰ От небето воюваха; Звездите от пътищата си воюваха против Сисара. ²¹ Реката Кисон ги завлече, Старата река, реката Кисон, Стъпкала си мощ, душе моя. ²² Тогаз се строшиха конските копита От стремливото тичане, стремливото тичане на силните им. ²³ Кълнете Мироза, рече ангелът Господен, Горчиво кълнете жителите му, Защото не дойдоха на помощ Господу, На помощ Господу против силните. ²⁴ Благословена нека бъде повече от всички жени Яил, жената на Хевера кенеца; Повече от всички жени живеещи в шатри нека бъде благословена. ²⁵ Вода поиска той; тя му мляко даде, Масло принесе във великолепна чаша. ²⁶ Ръката си простря към кола, И десницата си към работническия млат; И с млат удари Сисара и промуши му главата, Ей, проби и прониза слепите му очи. ²⁷ При нозете й се повали, падна; простря се; При нозете й се повали, падна; Дето се повали, там и падна мъртъв. ²⁸ Сисаровата майка надничаше през прозорещата И викаше през решетката: Защо се бави да дойде колесницата му? Защо закъсняхя колелата на колесницата му? ²⁹ Мъдрите нейни госпожи й отговаряха, Даже и тя даваше отговор на себе си: ³⁰ Не са ли намерили и делят користи? По мома, по две моми, на всеки мъж; На Сисара користи от пѣстрошарени дрехи, Користи от пѣстрошарени везани дрехи, От пѣстрошарени дрехи везани и от двете страни, за шиите на *момите взети* в корист. ³¹ Така да погинат всички твои врази, Господи; А ония, които Те любяат, да бъдат като слънцето, когато изгрява в силата си. След това, земята имаше спокойствие четиридесет години.

¹ И израилтяните сториха зло пред Господа; **6** и Господ ги предаде в ръката на Мадиама за седем години. ² И ръката на Мадиама преодоля над Израила; и поради мадиамците, израилтя-

ните си направиха ония ровове, които са по горите, и пещерите и укрепленията. ³ И след като Израил посееше, мадиамците, амаличаните и източните жители дохождаха и нападаха против него; ⁴ и, като разполагаха стан против тях, унищожаваша рожбите на земята чак до Газа, и не оставяха храна за Израила, нито овца, нито говедо, нито осел. ⁵ Защото дохождаха с добитъка си и с шатрите си, и влизаха в страната многобройни като скакалци; безбройни бяха и те и камилите им, и навлизаха в земята, за да я опустошават. ⁶ Така Израил изпадна в голямо униение поради мадиамците; затова, израилтяните извикаха към Господа. ⁷ И когато израилтяните извикаха към Господа поради мадиамците, ⁸ тогава Господ изпрати на израилтяните един пророк, който им каза: Така говори Господ Израилевият Бог: Аз ви изведох от Египет, и ви изведох от дома на робството; ⁹ и избавих ви от ръката на египтяните и от ръката на всички, които ви насилваха, и като ги изпъдих от пред вас, дадох ви земята им. ¹⁰ И рекох ви: Аз съм Господ вашият Бог; да не почитате боговете на аморейците, в чиято земя живеете. Обаче вие не послушахте гласа Ми. ¹¹ И ангелът Господен дойде та седна под дъба, който е в Офра, и принадлежеше на авиезереца Иоас; а син му Гедеон чукаше жито в лина, за да го скрие от мадиамците. ¹² И ангелът Господен му се яви и му каза: Господ е с тебе, мъжо силни и храбри. ¹³ А Гедеон му рече: О господине, ако Господ е с нас, то защо ни постигна всичко това? и къде са всичките Му чудеса, за които бащите ни ни разказваха, като думаха: Не изведе ли ни Господ от Египет? Но сега Господ ни е оставил и ни е предал в ръката на мадиамците. ¹⁴ И Господ погледна към него и му каза: Иди с тая твоя сила, и ще освободиш Израила от ръката на мадиамците; не те ли изпратих аз? ¹⁵ А той Му рече: О Господи! с какво ще освободя аз Израила? Ето, моето семейство е най-долно между Манасия, и аз съм най-малък в бащиния си дом. ¹⁶ Но Господ му рече: Непременно аз ще бъда с тебе; и ти ще поразииш мадиамците като един човек. ¹⁷ Сетне той му каза: Моля Ти се, ако съм придобил Твоето благоволение, покажи ми знамение, за да зная Кой си Ти, Който говориш с мене; ¹⁸ моля Ти се, не си отивай от тук, докато не дойда при Тебе и изнеса приноса си и го положа пред Тебе. И Той му рече: Ще чакам догдето се върнеш. ¹⁹ Тогава Гедеон влезе та приготви яре и пресни пити от една ефа брашно; месото тури в кошница, а чорбата тури в гърне, и изнесе ги въвн при него под дъба, та

ги представи. ²⁰ И ангелът Божий му каза: Вземи месото и пресните пити та ги сложи на тоя камък, а чорбата излей. И стори така. ²¹ Тогава ангелът Господен простря края на жезъла, който беше в ръката му, та досегна месото и пресните пити; и излезе огън из камъка та пояде месото и пресните пити; а след това ангелът Господен си отиде отпред очите му. ²² И като видя Гедеон, че това бе ангел Господен, Гедеон каза: Горко ми, Господи Иеова! защото видях ангела Господен лице с лице. ²³ А Господ му каза: Мир на тебе, не бой се; няма да умреш. ²⁴ И Гедеон издигна там олтар на Господа и нарече го Иеова-шалом[°]; той е до днес в Офра на авиезерците. ²⁵ И в същата нощ Господ му каза: Вземи бащиния си вол, втория вол седемгодишния, та съсипи Вааловия жертвеник, който се намира у баща ти, и съсечи ашерата, която е при него. ²⁶ После на върха на тая скала издигни олтар на Господа твоя Бог, според наредбата, и вземи втория вол та го принеси за всеизгаряне с дървата на ашерата, която ще съсечеш. ²⁷ И тъй, Гедеон взе десетина души от слугите си та стори както Господ му каза; а, понеже се боеше от бащиния си дом и от градските жители, затова не го стори денем, но го стори нощем. ²⁸ А когато градските жители станаха на утринта, ето, Вааловият жертвеник беше съборен, и ашерата, която беше при него, съсечена, и вторият вол цял изгорен на издигнатия олтар. ²⁹ И казаха си един на друг: Кой е извършил тая работа? И като разпитаха и издириха, рекоха: Гедеон Иоасовият син е извършил тая работа. ³⁰ Тогава градските жители казаха на Иоаса: Изведете сина си да се умъртви, понеже той е съборил Вааловия жертвеник, и понеже е съсякъл ашерата, която беше при него. ³¹ А Иоас рече на всички, които бяха се дигнали против него: Вие ли ще защитите делото на Ваала? или вие ще го спасите? Който защити неговото дело, нека бъде умъртвен докато е още заран. Ако той е бог, нека сам защити делото си, като са съборили жертвеника му. ³² За това в същия ден той нарече *сина си* Ероваал[°], като казваше: Нека се съди Ваал с него, като е съборил жертвеника му. ³³ Тогава всичките мадиамци и амаличани и източните жители се събраха заедно та преминаха и разположиха стан в долината Езраел. ³⁴ А Господният Дух дойде на Гедеона, и той засвири с тръба; и авиезерците се събраха да го последват. ³⁵ После изпрати вестители до целия Манасия, та и той се събра да го последва; прати вестители и до Асира, до Завулونا и до Нефталима, а те дойдоха та ги по-

36 срещнаха. ³⁶ И Гедеон рече на Бога: Ако искаш да освободиш Израиля с моята ръка, според ка-
 37 кто си казал, ³⁷ ето, аз ще туря руно вълна на гумното; ако падне роса само на руното, а цялата почва остане суха, тогава ще позная, че ще освободиш Израиля с моята ръка, според както
 38 си казал. ³⁸ Така и биде; защото, като стана рано на утринта, той изстиска руното, и роса потече
 39 из руното, пълен леген вода. ³⁹ И Гедеон рече на Бога: Да не пламне гневът Ти против мене, и аз ще продумам само тоя път; да опитам, моля Ти се, само тоя път с руното: сега нека остане сухо само руното, а по цялата почва нека падне роса.
 40 ⁴⁰ И Бог стори така през оная нощ: само руното остана сухо, а по цялата почва падна роса.

7 ¹ Тогава Ероваал (който е Гедеон) стана рано, и всичките люде, които бяха с него, та разположиха стана си при извора Арод; а станът на мадиамците беше на север от тях, в долината до хълма Море. ² И Господ каза на Гедеона: Людете, които са с тебе, са твърде много, за да предам мадиамците в ръката им, да не би да се възгордее Израил против Мене и да каже: Моята ръка ме избави. ³ Сега, прочее, иди, прогласи на всеослушание пред людете тия думи: Който се страхува и трепери, нека се върне и си отиде от галаадската гора. И върнаха се от людете двадесет и две хиляди души, и останаха десет хиляди. ⁴ Но Господ каза на Гедеона: Людете пак са много; заведи ги при водата, и там ще ти ги пресея; и за когото ти кажа: Тоя да отиде с тебе, той нека отиде с тебе; а за когото ти кажа: Тоя да не отиде с тебе, той нека не отиде.
 5 ⁵ И той, заведе людете при водата; и Господ каза на Гедеона: Всеки, който полочи с езика си от водата, както лочи куче, него да поставиш отделно, така и всеки, който се наведе на коленете си, за да пие. ⁶ И числото на ония, които полочиха, като поднесоха ръка до устата си, беше триста мъже; а всичките останали люде се наведоха на коленете си, за да пият вода. ⁷ Тогава Господ каза на Гедеона: Чрез тия триста мъже, които полочиха, ще ви избавя, и ще предам мадиамците в ръката ти; а всичките останали люде нека си отидат, всеки на мястото си. ⁸ И тъй, людете взеха храна в ръцете си, и тръбите си; и той изпрати всичките израилтяни, всеки в шатъра му, а тристата мъже задържа при себе си. А мадиамският стан беше под него в долината. ⁹ И в същата нощ Господ му каза: Стани слез в стана, защото го предадох в ръката ти.
 10 ¹⁰ Но ако те е страх да слезеш, слез със слугата
 11 си Фура в стана, ¹¹ и ще чуеш какво говорят; и след това ръцете ти ще се подкрепят, за да слезеш в стана. И тъй, той слезе със слугата си Фу-

ра до външните части на въоръжените в стана. ¹² А мадиамците и амаличаните и всичките
 12 източни жители бяха разпрострени в долината по множество като скакалци; и камилите им по множество бяха безбройни, като пясъка край морето. ¹³ И като пристигна Гедеон, ето, ¹³
 13 един човек разказваше сън на другаря си, като говореше: Ето, видях сън, и ето, пита от ечемичен хляб, като се търкаляше в мадиамския стан, дойде до шатъра и го удари, та падна; и прека-
 14 тури го така, че шатърът се събори. ¹⁴ И другарят му в отговор рече: Това не е друго освен саб-
 14 бята на Гедеона Йоасовия син, израилтянина; Бог предаде в ръката му Мадиама и цялото *ни*
 15 множество. ¹⁵ И като чу Гедеон разказа на съня и тълкуването му, поклони се; и като се върна в Израилевия стан, рече: Станете, защото Господ
 16 предаде в ръката ви мадиамското множество. ¹⁶ И раздели тристата мъже на три дружини, и даде тръби в ръцете на всичките, тоже и празни водоноси, с факли във водоносите. ¹⁷ И рече
 17 им: Гледайте мене; и *каквото правя аз*, правете и вие подобно; и, ето, когато стигна при външните части на стана, то каквото направя аз, то ва да направите и вие. ¹⁸ Когато засвири с тръ-
 18 бата, аз и всичките, които са с мене, тогава да засвирите и вие с тръбите от всяка страна на целия стан, и да извикате: За Господа и за Гедеона! ¹⁹ И тъй, Гедеон и стоте мъже, които бяха с него, дойдоха при външната част на стана, около началото на средната стража, тъкмо когато бяха поставили часовете; и засвириха с тръбите и строшиха водоносите, които бяха в ръцете им. ²⁰ Па и трите дружини засвириха с тръбите и, като строшиха водоносите, държаха факлите в левите си ръце, а тръбите в десните си ръце, за да свирят; и викаха: Сабя Господна и Гедеонова! ²¹ Всеки застана на мястото си около стана; и целият стан се разтича, като викаха и бягаха. ²² Защото, като засвириха с тристата тръби, Господ обърна сабята на всеки човек против ближния му в целия стан; и войската избяга до Ветасета към Зерерат, до околността на Авелмеола при Тават. ²³ Тогава израилтяните от Нефталима, от Асира и от целия Манасия се събраха та преследваха Мадиама. ²⁴ И Гедеон прати вестители по цялата Ефремова хълмиста земя да кажат: Слезте против Мадиама и ловецете пред тях водите *на* Иордан до Вет-вара. И тъй, всичките ефремци се събраха та заловиха водите *на* Иордан до Вет-вара. ²⁵ И
 25 хванаха двамата мадиамски началници, Орива и Зива, Орива убиха при скалата Орив, а Зива убиха при лина Зив. И гониха Мадиама. И до-

несоха главите на Орива и Зива на Гедеона от-
татък Йордан.

8 ¹Тогава ефремците казаха на *Гедеона*: Как-
во ни стори ти, че не ни повика, когато отиде
да воюваш против Мадиама? И караха се сил-
но с него. ²А той им рече: Що съм извършил аз
сега в сравнение с вас? Ефремовият пабирък не
е ли по-желателен от Авиезеровия гроздобер?
³Във вашите ръце Бог предаде мадиамските на-
чалници, Орива и Зива; и що съм могъл аз да
извърша в сравнение с вас? Тогава гневът им
се укроти към него, когато каза това. ⁴И като
дойде Гедеон при Йордан, той премина с три-
стата мъже, които бяха с него, уморени, но пак
преследвайки. ⁵И рече на сокхотските жители:
Дайте, моля, няколко хляба на людете, които
вървят подир мене защото са изнеможели; а аз
гоня мадиамските царе Зевей и Салман. ⁶А сок-
хотските първенци му казаха: Ръцете на Зевей
и на Салмана в ръката ти ли са вече та да да-
дем хляб на войската ти? ⁷А Гедеон рече: За-
това, когато Господ предаде Зевей и Салмана в
ръката ми, тогава аз ще разкъсам месата ви с
пустинните тръни и с глоговете. ⁸От там отиде
във Фануил и каза на *жителите* му също-
то; а фануилските мъже му отговориха, както
бяха отговорили сокхотските мъже. ⁹А той го-
вори и на фануилските мъже, казвайки: Кога-
то се върна с мир, аз ще съборя тая кула. ¹⁰А
Зевей и Салман бяха в Каркор и войските им
с тях, около петнадесет хиляди души, всички-
те колкото бяха оцелели от цялата войска на
източните жители; защото бяха паднали сто и
двадесет хиляди мъже, които теглеха нож. ¹¹И
Гедеон отиде през пътя на ония, които живе-
еха в шатри на изток от Нова и на Иогвея, та
порази множеството; защото множеството бе-
ше в безгрижност. ¹²А Зевей и Салман побягна-
ха; но той ги гони, и хвана двамата мадиамски
царе Зевей и Салмана, и разби цялото множе-
ство. ¹³Тогава Гедеон Иоасовият син се върна
от войната през нагорнището на Херес. ¹⁴И ка-
то хвана един момък от сокхотските мъже, раз-
пита го, и той му описа първенците на Сокхот
и старейшините му, седемдесет и седем мъже.
¹⁵И *Гедеон* дойде при сокхотските мъже та рече:
Ето Зевей и Салмана, за които ми се подиграха-
те като казахте: Ръцете на Зевей и на Салмана
в ръката ти ли са вече та да дадем хляб на чо-
веците ти, че били изнеможели? ¹⁶И взе град-
ските старейшини, и пустинни тръни и глого-
ве, та наказа с тях сокхотските мъже. ¹⁷Също
и събори кулата на Фануила и изби градските
мъже. ¹⁸Тогава каза на Зевей и на Салмана: Ка-

кви бяха ония човечи, които убихте в Тавор? А
те отговориха: Какъвто си ти, такива бяха и те;
всеки приличаше на царски син. ¹⁹А той каза: **19**
Мои братя бяха, синовете на моята майка; за-
клевам се в живота на Господа, ако бяхте опа-
зили живота им, аз не бих ви убил. ²⁰И рече **20**
на първородния си, Етер: Стани, убий ги. Но
младежът не изтегли меча си, защото се бое-
ше, бидейки още млад. ²¹Тогава Зевей и Сал-
мана казаха: Стани ти, та ни нападни; защото
според човека е и силата му. И тъй, Гедеон ста-
на та уби Зевей и Салмана, и взе полумесецо-
образните *украшения*, които бяха на вратове-
те на камилите им. ²²Тогава Израилевите мъ-
же казаха на Гедеона: Владей над нас, и ти, и
синът ти, и внукът ти, защото ти ни освободи
от ръката на Мадиама. ²³А Гедеон им каза: Ни-
то аз ще владея над вас, нито синът ми ще вла-
дее над вас; Господ ще владее над вас. ²⁴Геде-
он, обаче, им рече: Едно нещо ще поискам от
вас, - да ми дадете всеки обещите от користите
си. (Защото *неприятелите*, понеже бяха исмаи-
ляни, носеха златни обеци). ²⁵И те отговориха: **25**
На драго сърце ще ги дадем. И като простря-
ха дреха, всеки хвърляше там обещите от кори-
стите си. ²⁶И теглото на златните обеци, кои-
то поиска, беше хиляда и седемстотин златни
сикли, освен полумесецообразните *украшения*,
огърляята и моравите дрехи, които бяха вър-
ху мадиамските царе, и освен веригите, които
бяха около вратовете на камилите им. ²⁷И от **27**
тях Гедеон направи ефод, който положи в гра-
да си, в Офра; а там целият Израил блудствува
след него; и той стана примка на Гедеона и на
дома му. ²⁸Така Мадиама се покори пред израи-
лтяните, и не дигна вече глава. И земята имаше
спокойствие четиридесет години в дните на Ге-
деона. ²⁹Тогава Ероваал, Иоасовият син, отиде **29**
и седна в дома си. ³⁰И Гедеон имаше седемде-
сет сина, родени от самия него, защото имаше
много жени. ³¹Също и наложницата му, която **31**
беше в Сихем, му роди син, когото той нарече
Авимелех. ³²И Гедеон, Иоасовият син, умря в **32**
честита старост, и биде погребан в гроба на ба-
ща си Иоаса, в Офра на авиерците. ³³А когато **33**
умря Гедеон, израилтяните пак се отвърнаха,
и като блудствуваха след ваалимите, постави-
ха си Ваалверита за бог. ³⁴И израилтяните не си **34**
спомниха Господа своя Бог, Който ги бе изба-
вил от ръката на всичките им околни неприяте-
ли; ³⁵нито показаша благост към дома на Еро- **35**
ваала (*който е* Гедеон) съответно на всичките
добрини, които той бе сторил на Израила.

¹ След това, Авимелех, Еровааловият син, **9**

отиде в Сихем при братята на майка си, та говори на тях и на цялото семейство на бащиния дом на майка си, като рече: ² Кажете, моля, на всеослушание пред всичките сихемски мъже; Кое е по-добре за вас, да владеят над вас всичките Ероваалови синове, седемдесет мъже, или да владее над вас един мъж? Помнете още, че аз съм ваша кост и ваша плът. ³ Братята, прочее, на майка му изказаха всички тия думи за него на всеослушание пред всичките сихемски мъже; и сърцата им склониха към Авимелеха, защото рекоха: Той ни е брат. ⁴ И дадох му седемдесет сребърници от капището на Ваалверита; и с тях Авимелех нае едни никакви и развалени мъже, които вървяха подир него. ⁵ И, като отиде в бащиния си дом в Офра, изкла върху един камък братята си Еровааловите синове, седемдесет души; само че най-младият Ероваалов син, Иотам, оцеля, защото се скри. ⁶ Тогава всичките сихемски мъже и целият дом Милов се събраха, и отивайки, поставиха Авимелеха цар, близо при дъба на гарнизона, който бе в Сихем. ⁷ А когато се извести това на Иотама, той отиде и застана на върха на хълма Гаризин, и като издигна гласа си, извика и каза им: Послушайте ме, сихемски мъже, за да ви послуша и Бог: ⁸ еднъж дърветата отишли да помажат цар, който да ги владее, и рекли на маслината: Царувай над нас. ⁹ Но маслината им отговорила: Да оставя ли аз тлъстината си, чрез която отдавам почит на Бога и на човека, та да ида да се развявам над дърветата? ¹⁰ Тогава дърветата рекли на смокинята: Дойди ти и царувай над нас. ¹¹ Но смокинята им отговорила: Да оставя ли сладостта си и добрия си плод, та да ида да се развявам над дърветата? ¹² После дърветата рекли на лозата: Дойди ти та царувай над нас. ¹³ Но лозата им отговорила: Да оставя ли виното, което весели Бога и хората, та да ида да се развявам над дърветата? ¹⁴ Сетне всичките дървета рекли на тръна: Дойди ти, та царувай над нас. ¹⁵ А трънът рекъл на дърветата: Ако наистина ме помазвате цар над вас, дойдете, прибегнете под сянката ми; но ако не, нека излезе огън из тръна и изпояде ливанските кедри. ¹⁶ Сега, прочее, ако сте постъпили вярно и справедливо, като сте поставили Авимелеха цар, и ако сте се обходили добре с Ероваала и с дома му, и ако сте му сторили, според както *извършеното* от ръцете му заслужава, - ¹⁷ (защото баща ми воюва за вас и тури в опасност живота си та ви избави от ръката на Мадиама; ¹⁸ а днес сте въстанали против бащиния ми дом, и сте изклали върху един камък сино-

вете му, седемдесет мъже, и сте поставили Авимелеха, син на слугинята му, цар на сихемските мъже, защото ви е брат), - ¹⁹ ако, прочее, днес сте постъпили вярно и справедливо с Ероваала и дома му, то радвайте се на Авимелеха, па нека се радва и той на вас! ²⁰ Но ако не, нека излезе огън из Авимелеха и изпояде сихемските мъже и Миловия дом; и нека излезе огън из сихемските мъже и из Миловия дом и изпояде Авимелеха! ²¹ Тогава Иотам се спусна и побягна, и като отиде във Вир, живееше там, поради страха от брата си Авимелеха. ²² И Авимелех началствува над Израила три години. ²³ А Бог прати злобен дух между Авимелеха и сихемските мъже, та сихемските мъже измениха на Авимелеха, ²⁴ за да дойде *наказание* за насилието, извършено над седемдесетте Ероваалови синове, върху Авимелеха брата им, който ги изкла, за да се наложи кръвта им *върху него* и върху сихемските мъже, които подкрепиха ръцете му, за да изколи братята си. ²⁵ Сихемските мъже, прочее, поставиха засади против него по върховете на хълмовете, та обираха всички, които минаваха край тях по пътя. И това се извести на Авимелеха. ²⁶ В това време дойде Гаал, Еведовият син и братята му, та заминаха в Сихем; и сихемските мъже се довериха на него. ²⁷ И като излязоха на полето, обраха лозята си, изтъпкаха *гроздето* и се развеселиха, и отидоха в капището на бога си, ядоха и пиха, и проклеха Авимелеха. ²⁸ Тогава Гаал, Еведовият син, каза: Кой е Авимелех, и кой е Сихем, та да му слугуваме? Не е ли той Ероваалов син? и не е ли Зевул настойника му? Слугувайте на мъжете на Сихемовия баща Емора; а нему защо да слугуваме ние? ²⁹ Дано бяха тия люде под моята ръка! тогава аз бих изгонил Авимелеха. И рече на Авимелеха: Увеличи войската си и излез! ³⁰ И когато чу Зевул, управителят на града, думите на Гаала, Еведовия син, гневът му пламна. ³¹ И прати тайно вестители до Авимелеха да кажат: Ето, Гаал Еведовият син и братята му са дошли в Сихем; и, ето, те подигат града против тебе. ³² Затова, стани през нощта, ти и людете, които са с тебе, та постави засади по полето. ³³ И на утринта, щом изгрее слънцето, стани рано и спусни се върху града; и, ето, когато Гаал и людете, които са с него, излязат против тебе, тогава ти му направи каквото ти дойде отръка. ³⁴ И тъй, през нощта Авимелех стана и всичките люде, които бяха с него, и поставиха четири дружини в засада против Сихем. ³⁵ И Гаал, Еведовият син, излезе та застана във входа на градската порта; и Авимелех и людете, ко-

36 и то бяха с него, станаха от засадата. ³⁶ А кога-
то видя людетe, Гаал рече на Зевула: Ето, лю-
де слизат от върховете на хълмовете. А Зевул
му каза: Сянката на хълмовете ти се вижда като
37 човеци. ³⁷ Пак Гаал проговори, казвайки: Виж,
люде слизат посред местността и една дружи-
38 на иде покрай дъба Маоненим. ³⁸ Тогава Зевул
му каза: Где е сега хвалението ° ти, Гдето рече:
Кой е Авимелех та да му слугуваме? Не са ли
тия людетe, които ти презираше? Излез, про-
39 чее, сега, та се бий с тях. ³⁹ Тогава Гаал излезе на
чело на сихемските мъже, та се би с Авимеле-
40 ха. ⁴⁰ И Авимелех го погна; и той побягна пред
него, и мнозина падаха мъртви чак до върха на
41 портата. ⁴¹ И Авимелех остана в Арума; а Зевул
изпъди Гаала и братята му, за да не живеят в
42 Сихем. ⁴² А на утринта людетe излязоха на по-
43 лето; и това се извести на Авимелеха. ⁴³ Тогава
той взе людетe *си* та ги раздели на три дружини,
и постави засади на полето; и когато видя, че,
ето, людетe излизаха из града, стана против тях
44 та ги порази. ⁴⁴ И Авимелех и дружината, която
беше с него, се спуснаха и застанаха във входа
на градската порта, а двете дружини се хвър-
ляха върху всичките, които бяха по полето та
45 ги порази. ⁴⁵ И Авимелех, като се биеше про-
тив града през целия ден, превзе града и изби
людетe, които бяха в него, разори града и по-
46 сея го със сол. ⁴⁶ А всичките мъже на сихемска-
та кула, като чуха това, влязоха в укрепление-
47 то на капището на бога си Верита. ⁴⁷ И извести
се на Авимелеха, че всичките мъже от сихем-
48 ската кула се били събрали. ⁴⁸ Тогава Авимелех
се качи на гората Салмон, той и всичките лю-
де, които бяха с него; и Авимелех взе брадвата
в ръка та отсече клон от едно дърво, дигна го, и
като го тури на рамото си, каза на людетe, кои-
то бяха с него: Каквото видяхте, че направих аз,
49 побързайте да направите и вие като мене. ⁴⁹ И
така, всичките люде отсякоха, всеки клона си,
и като отидоха подир Авимелеха натрупаха ги
на укреплението, и, като бяха човеците вътре,
запалиха укреплението, тъй щото и всичките
мъже от сихемската кула умряха, около хиля-
50 да мъже и жени. ⁵⁰ След това Авимелех отиде
в Тевес та разположи стан против Тевес и го
51 превзе. ⁵¹ Но всред града имаше яка кула, гдето
прибягнаха всичките мъже и жени, и всичките
градски жители, та се затвориха, и качиха се на
52 покрива на кулата. ⁵² Но Авимелех, като стигна
до кулата, би се против нея, и се приближи до
53 вратата на кулата, за да я изгори с огън. ⁵³ Тога-
ва една жена хвърли един горен воденичен ка-
мък на Авимелеховата глава та му строши че-

репа. ⁵⁴ И той бърже извика към момъка, оръ- 54
женосеца си, и му каза: Изтегли меча си та ме
убий, за да не рекат за мене: Жена го уби. И мо-
мъкът му го прободe, та умря. ⁵⁵ И Израилевите 55
мъже, като видяха, че Авимелех умря, разоти-
доха се, всеки на мястото си. ⁵⁶ Така Бог възда- 56
де на Авимелеха злодеянието, което стори на
баща си, като уби седемдесетте си братя. ⁵⁷ То- 57
же Бог въздаде на главите на сихемските мъже
всичките им злодеяния; и дойде на тях прокле-
тията, *произнесена* от Иотама Еровааловия син.

10 ¹ А след Авимелеха издигна се да избави Из- 10
раиля един Исахаров мъж Тола, син на Фуя,
син на Додо; и той живееше в Самир у Ефре-
мовата хълмиста земя. ² И като съди Израиля 2
двадесет и три години, умря, и бе погребан в
Самир. ³ А подир него се издигна галаадецът 3
Яир, който съди Израиля двадесет и две годи-
ни. ⁴ Той имаше тридесет сина, които язدهа на 4
тридесет ослета; и имаха тридесет града, нами-
ращи се в галаадска земя, които и до днес се на-
ричат Яирови паланки. ⁵ И Яир умря и бе по- 5
гребан в Камон. ⁶ И израилтяните пак сториха 6
зло пред Господа, като служеха на ваалимите,
на асартите, на сирийските богове, на сидон-
ските богове, на моавските богове, на богове-
те на амонците и на боговете на филистимци-
те, и оставиха Господа и не служиха Нему. ⁷ За- 7
това гневът на Господа пламна против Израил-
я и Той ги предаде в ръцете на филистимците
и в ръцете на амонците. ⁸ От тая година те из- 8
мъчваха и притесняваха израилтяните осемна-
десет години, всичките израилтяни, които бяха
оттатък Иордан в земята на аморейците, коя-
то е в Галаад. ⁹ При това, амонците преминаха 9
Иордан, за да воюват против Юда, против Ве-
ниамина и против Ефремовия дом; така че Из-
раил се намираше в крайно утеснение. ¹⁰ Тогава 10
израилтяните извикаха към Господа, като каз-
ваха: Съгрешихме Ти, защото оставихме нашия
Бог та служихме на ваалимите. ¹¹ А Господ каза 11
на израилтяните: Не *избавих ли ви* от египтяни-
те, от аморейците, от амонците и от филистим-
ците? ¹² Също и когато сидонците, амаличаните 12
и маонците ви притесняваха, и извикахте към
Мене, Аз ви избавих от ръката им. ¹³ А въпре- 13
ки това, вие Ме оставихте та служихте на други
богове; за туй няма да ви избавям вече. ¹⁴ Иде- 14
те, викайте към боговете, които сте си избра-
ли; те нека ви избавят във време на утеснението
ви. ¹⁵ А израилтяните казаха на Господа: Съгрешихме; стори ни каквото Ти е угодно; само избави ни днес, молим Ти се. ¹⁶ И те отмахнаха от- 16
сред себе си чуждите богове та служиха на Гос-

пода; и Неговата душа се смили за окаянието на Израила. ¹⁷ Тогава амонците се събраха та разположиха стан в Галаад. Събраха се израилтяните та разположиха стан в Масфа. ¹⁸ И люде-те и галаадските началници си рекоха едни на други: Който започне да се бие с амонците, той ще стане началник на всичките галаадски жители.

11 ¹ И галаадецът Ефтай беше силен и храбър мъж; той беше син на една блудница; а Ефтаевият баща беше Галаад. ² И жената на Галаада му роди синове; а когато пораснаха синовете на жена му, те изпъдиха Ефтая, като му казаха: Ти няма да наследиш в бащиния ни дом, защото си син на чужденка. ³ Затова Ефтай побягна от братята си, та живееше в земята Тов; и при Ефтая се събраха безделници, които и излизаха с него. ⁴ А след известно време амонците воюваха против Израила. ⁵ И когато се биеха амонците против Израила, галаадските старейшини отидоха да доведат Ефтая от земята Тов, ⁶ като казаха на Ефтая: Дойди та ни стани началник, за да се бием против амонците. ⁷ А Ефтай рече на галаадските старейшини: Не ме ли намразихте, и не ме ли изпъдихте из бащиния ми дом? А защо сте дошли при мене сега, когато сте на тясно? ⁸ И галаадските старейшини казаха на Ефтая: За това сме се върнали сега при тебе, за да дойдеш с нас и да се биеш против амонците; и ти ще станеш за нас началник над всичките галаадски жители. ⁹ И Ефтай каза на галаадските старейшини: Ако ме върнете у дома, за да воювам против амонците, и Господ ми ги предаде, *наистина* ли ще стана началник над вас? ¹⁰ И галаадските старейшини казаха на Ефтая: Господ нека бъде свидетел помежду ни! сигурно ще направим според както си казал. ¹¹ Тогава Ефтай отиде с галаадските старейшини, и людете го поставиха глава и началник над себе си. И Ефтай изговори всичките си думи пред Господа в Масфа. ¹² Тогава Ефтай прати посланици до царя на амонците да кажат: Каква работа имаш с мене, та си дошъл при мене да се биеш против земята ми? ¹³ И царят на амонците отговори на Ефтаевите посланици: Защото Израил, когато идеше от Египет, отне земята ми от Арнон до Явок и до Йордан; сега, прочее, върни тия *земи* по мирен начин. ¹⁴ Тогава Ефтай пак прати посланици до царя на амонците да му рекат: ¹⁵ Така казва Ефтай: Израил не е отнел моавската земя, нито земята на амонците; ¹⁶ но когато Израил идеше от Египет и отиваше през пустинята към Червеното море, и беше дошъл в Кадис, ¹⁷ тогава Израил прати посланици до едомския цар да рекат: Нека премина,

моля през земята ти. А едомският цар не послуша. Прати още и до моавския цар; но и той не склони. Затова Израил остана в Кадис. ¹⁸ Тогава отиде през пустинята, та обиколи едомската земя и моавската земя, и, като мина по източната страна на моавската земя, разположи стан отатък Арнон; но не влезе вътре в моавските предели, защото Арнон беше моавската граница. ¹⁹ След това Израил прати посланици до аморейския цар Сион есевонския цар, та Израил му каза: Нека преминем, молим те, през земята ти до нашето място. ²⁰ Но Сион не се довери на Израила *та да го пусне* да мине през пределите му; а *напротив* Сион събра всичките си люде и, като разположи стан в Яса, воюва против Израила. ²¹ И Господ Израилевият Бог предаде Сиона и всичките му люде в ръката на Израила, и те ги поразиха; и така Израил завладя цялата земя на аморейците, жителите на оная земя. ²² Те завладяха всичките предели на аморейците, от Арнон до Явок, и от пустинята дори до Йордан. ²³ И сега, като Господ Израилевият Бог е изгонил аморейците отпред людете Си Израила, ти ли ще притежаваш *земите* им? ²⁴ Не ще ли притежаваш онова, което твоят бог Хамос ти дава да притежаваш? Също и ние ще притежаваме *земите* на всички, които Иеова нашият Бог е изгонил отпред нас. ²⁵ И сега, ти в какво си по-добър от моавския цар Валак Сепфоровия син? Борил ли се е той някога с Израила, или воювал ли е някога против него? ²⁶ Триста години са откак се е заселил Израил в Есевон и в селата му, в Ароир и в селата му, и във всичките градове, които са разположени край Арнон; а защо през това време не сте ги превзели обратно? ²⁷ Прочее, аз не съм ти съгрешил; но ти ме онеправдаваш като воюваш против мене. Господ Съдията нека съди днес между израилтяните и амонците. ²⁸ Но царят на амонците не послуша думите, които Ефтай му изпрати. ²⁹ Тогава дойде Господният Дух на Ефтая; и той мина през Галаад и Манасия, мина и през галаадската Масфа, и от галаадската Масфа мина против амонците. ³⁰ И Ефтай направи обрек Господу, като каза: Ако наистина предадеш амонците в ръката ми, ³¹ тогава онова, което излезе из вратата на къщата ми да ме посрещне, когато се върна с мир от амонците, ще бъде Господу, и ще го принесе всеизгаряне. ³² И тъй, Ефтай замина към амонците, за да воюва против тях, и Господ ги предаде в ръката му; ³³ та ги порази от Ароир до Минит, двадесет града, и до Авел-Керамим, с твърде голямо поражение. Така се покориха амонците пред израилтяните. ³⁴ Тогава, като дойде Ефтай у дома

си в Масфа, ето, дъщеря му излизаше да го посрещне с тъпанчета и хора; и тя му беше едничка; освен нея нямаше ни син ни дъщеря. ³⁵ И като я видя, той раздра дрехите си и каза: Горко ми, щерко моя! ти съвсем си ме унижила, и си от ония, които ме смущават; защото аз изговорих думи^о към Господа, и не мога да отстъпя. ³⁶ А тя му каза: Тате, понеже си изговорил думи^о към Господа, стори с мене според това, което е излязло из устата ти, тъй като Господ извърши за тебе възмездие на неприятелите ти амонците. ³⁷ ³⁷ Каза още на баща си: Нека ми се направи това: остави ме два месеца, да ида да ходя по хълмовете, аз и другарките ми, и да оплача девството си. ³⁸ И той рече: Иди. И пусна я за два месеца. И тя отиде с другарките си, та оплака девството си по хълмовете. ³⁹ И в края на двата месеца се върна при баща си; и той стори с нея според обрека, който бе направил. И тя не беше познала мъж. От това стана обичай в Израил, ⁴⁰ да ходят Израилевите дъщери всяка година, четири дена в годината, за да оплакват дъщерята на галадеца Ефтай.

12 ¹ Тогава Ефремовите мъже се събраха и, като преминаха към север, рекоха на Ефтая: Ти защо отиде да воюваш против амонците, а нас не повика да дойдем с тебе? Ние ще изгорим къщата ти с огън, и тебе в нея. ² А Ефтай им рече: Аз и людете ми имахме голям спор с амонците; и аз ви повиках, а вие не ме избавихте от ръката им. ³ И като видях, че не ме избавихте, турих в опасност живота си, като отидох против амонците; и Господ ги предаде в ръката ми. И сега защо сте дошли при мене днес да се бие-те против мене? ⁴ Тогава Ефтай събра всичките галаадски мъже, та се би против Ефрема; и галаадските мъже поразиха ефремците, защото тия рекоха: Бежанци от Ефрема сте вие, галаадци, *живеещи* между ефремците и манасийците! ⁵ Галаадците взеха бродовете на Иордан към Ефремовата земя; и когато някой от ефремските бежанци кажеше: Оставете ме да премина, тогава галаадските мъже му казваха: Ти ефремец ли си? ⁶ Ако рече: Не съм, тогава му думаха: Речи Шиболет, а той казваше: Сиболет, защото не можеше да го произнесе право. Тогава го хващаха, та го заколваха при бродовете на Иордан. И в онова време паднаха от Ефрема четиридесет и две хиляди души. ⁷ И Ефтай съди Израила шест години. Тогава Ефтай, галаадецът, умря, и бе погребан в *един от* галаадските градове. ⁸ А подир него, Ивцан от Витлеем стана съдия в Израила. ⁹ Той имаше тридесет сина, и тридесет дъщери, които омъжи на-

вън; и взе от вън тридесет дъщери за синове-те си. И съди Израила седем години. ¹⁰ И Ивцан умря, и бе погребан във Витлеем. ¹¹ След него, завулонецът Елон стана съдия в Израила, и съди Израила десет години. ¹² И Елон завулонецът умря, и бе погребан в Еалон в Завулоновата земя. ¹³ А след него, Авдон, син на пиратонеца Илела, стана съдия в Израила. ¹⁴ Той имаше четиридесет сина и тридесет внуци, които язدهха на седемдесет ослета; и съди Израила осем години. ¹⁵ И Авдон, син на пиратонеца Илела, умря, и бе погребан в Пиратон в Ефремовата земя, на амаликската хълмиста страна.

13 ¹ И израилтяните пак сториха зло пред Господа; и Господ ги предаде в ръката на филистимците за четиридесет години. ² И имаше един човек от Сарая, от Дановото племе, по име Маное, чиято жена бе бездетна, която не раждаше. ³ И ангел Господен се яви на жената и каза й: Ето, сега си бездетна и не раждаш; но ще заченеш и ще родиш син. ⁴ Затова, пази се сега да не пиеш вино или спиртно питие, и да не ядеш нищо нечисто. ⁵ Защото, ето, ще заченеш и ще родиш син; и бръснач да не мине през главата му, защото още от рождението *си* детето ще бъде Назирей Богу; и той ще почне да избавя Израила от ръката на филистимците. ⁶ Тогава жената отиде та яви на мъжа си, казвайки: Един Божий човек дойде при мене, чието лице беше като лицето на ангела Божий, много страшно; и аз не го попитах от где е, нито той ми яви името си. ⁷ Но рече ми: Ето, ще заченеш и ще родиш син; затова, да не пиеш вино, нито спиртно питие, и да не ядеш нищо нечисто; защото, от рождението *си*, до деня на смъртта си, детето ще бъде Назирей Богу. ⁸ Тогава Маное се помоли Господу, казвайки: Моля ти се, Господи, нека дойде пак при нас Божият човек, когото си пратил, и нека ни научи що да сторим с детето, което ще се роди. ⁹ И Бог послуша Маноевия глас: и ангелът Божи пак дойде при жената, като седеше на нивата; а мъжът й Маное не беше с нея. ¹⁰ И жената се завтече та побърза да яви на мъжа си, като му каза: Ето, яви ми се оня човек, който дойде при мен завчера. ¹¹ Тогава Маное стана та отиде подир жена си, и, като дойде при човека, каза му: Ти ли си оня човек, който си говорил на *тая* жена? И той рече: Аз. ¹² И рече Маное: Когато вече се сбъдне това, което ти каза, как трябва да се направлява детето, и какво да прави то? ¹³ И ангелът Господен рече на Маноя: Нека се пази жената от всичко, за което й говорих; ¹⁴ да не яде от нищо, що произлиза от лозе, нито да пие вино или

спиртно питие, и да не яде нищо нечисто; всичко, що ѝ заповядах, нека опази. ¹⁵ Тогава Маное каза на ангела Господен: Моля, нека те задържим, за да ти сготвим яре. ¹⁶ Но ангелът Господен каза на Маноя: И да ме задържиш, няма да ям от хляба ти; и ако искаш да направиш всеизгаряне, принеси го Господу. (Защото Маное не позна, че това беше ангел Господен). ¹⁷ Тогава Маное каза на ангела Господен: Как ти е името, за да те почетем, когато се сбъдне това, което ти каза? ¹⁸ А ангелът Господен му рече: Защо питаш за името ми, то е тайно. ¹⁹ Тогава Маное взе ярето и хлебния принос та ги принесе Господу на камъка; и, като гледаха Маное и жена му, *ангелът* постъпваше чудно; ²⁰ защото, когато се издигаше пламъкът от олтара към небето, то и ангелът Господен се издигна в пламъка на олтара; а Маное и жена му, като гледаха, паднаха с лице на земята. ²¹ Но ангелът Господен беше невидим вече за Маноя и за жена му; и тогава Маное позна, че това беше ангел Господен. ²² И Маное каза на жена си: Непременно ще умрем, защото видяхме Бога. ²³ А жена му рече: Ако Господ иска да ни умори, не щеше да приеме всеизгаряне и хлебен принос от ръката ни, нито щеше да ни изяви всичко това, нито би ни съобщил такива неща в това време. ²⁴ И жената роди син и нарече го Самсон; и детето порасна, и Господ го благослови. ²⁵ И Господният Дух почна да го подбужда в Маханедан, между Сарая и Естаол.

14 ¹ И Самсон слезе в Тамнат и видя в Тамнат една жена от филистимските дъщери. ² И отиде да извести на баща си и на майка си, казвайки: Видях в Тамнат една жена от филистимските дъщери; сега, прочее, вземете ми я за жена. ³ А баща му и майка му му рекоха: Няма ли някоя жена между дъщерите на братята ти, или между всичките ми люде, та отиваш да вземаш жена от необрязаните филистимци? А Самсон рече на баща си: Нея ми вземи; защото тя ми е угодна. ⁴ Но баща му и майка му не знаеха, че това беше от Господа, и че той търсеше причина против филистимците; защото по онова време филистимците владееха над Израила. ⁵ Тогава Самсон слезе с баща си в Тамнат; а като стигнаха до тамнатските лозя, ето, едно лъвче ревеше против него. ⁶ И Господният Дух дойде със сила на него; и той го разкъса както би разкъсал яре, и то без да има нещо в ръката си; но не каза на баща си и на майка си що бе сторил. ⁷ И слезе та говори с жената; и тя беше угодна на Самсона. ⁸ И след няколко дни, като се върна да я вземе, той се отби *от пътя*, за да види трупа на лъва; и ето рой пчели в лвовия труп, и мед.

⁹ И взе от него в ръцете си, па вървеше и ядеше, и като застигна баща си и майка си даде и на тях, та ядоха; но не им каза, че беше взел меда от лвовия труп. ¹⁰ И баща му слезе при жената; и там Самсон направи угощение, защото така правеха момците. ¹¹ И като го видяха *филистимците* доведоха тридесет другари, за да бъдат с него. ¹² И рече им Самсон: Сега ще ви предложа една гатанка. Ако можете да ми я отгатнете през седемте дена на угощението, и да я намерите, тогава аз ще ви дам тридесет ленени ризи и тридесет дрехи за премяна; ¹³ но ако не можете да ми я отгатнете, тогава вие ще ми дадете тридесет ленени ризи и тридесет дрехи за премяна. И те му казаха: Предложи гатанката си, за да я чуем. ¹⁴ И той им рече: - От ядящия излезе ястие, И от силния излезе сладост. А до третия ден те не можаха да отгатнат гатанката. ¹⁵ Тогава на седмия ден казаха на Самсоновата жена: Предумай мъжа си да ни каже гатанката, за да не би да изгорим тебе и бащиния ти дом с огън. За това ли ни поканихте, да ни оберете? не е ли *така*? ¹⁶ И тъй, жената на Самсона заплака пред него, като каза: Ти само ме мразиш, и не ме обичаш; предложил си гатанка на ония, които са от людете, ми, а на мене не си я казал. А той ѝ рече: Ето, нито на баща си и на майка си не съм я казал, та на тебе ли ще я кажа? ¹⁷ Но тя плачеше пред него през седемте дена, в които ставаше угощението им; а на седмия ден ѝ я откри, защото му бе много досадила; и тя каза гатанката на мъжете от людете си. ¹⁸ Тогава на седмия ден, преди да зайде слънцето, градските мъже му рекоха: - Що е по-сладко от мед? И що е по-яко от лъв? А той им рече: Ако не бяхте орали с моята юница, не бихте отгатнали гатанката ми. ¹⁹ И Господният Дух дойде със сила на него; и той слезе в Аскалон та изби тридесет мъже от тях, и като взе облеклата им, даде премените на ония, които отгатнаха гатанката. И гневът му пламна, и отиде в бащиния си дом. ²⁰ А Самсоновата жена се омъжи за другаря му, който му беше приятел.

15 ¹ И след известно време, когато се жънеше пшеницата, Самсон посети жена си с едно яре и рече: Ще вляза при жена си в спалнята. Но баща ѝ не го остави да влезе. ² И баща ѝ каза: Наистина аз си рекох, че ти съвсем си я намразил; затова я дадох на другаря ти. По-малката ѝ сестра не е ли по-хубава от нея? Вземи нея, моля, вместо другата. ³ А Самсон им каза: Този път ще бъда невинен спрямо филистимците като им сторя и аз зло. ⁴ И тъй, Самсон отиде та хвана триста лисици, и, като взе главни, обърна опашка към опашка, и тури по една главня

5 в средата между двете опашки. ⁵И като запали главните, пусна *лисиците* по сеитбите на филистимците и изгори копните и непожънатите класове, тоже и маслините. ⁶Тогава филистимците рекоха: Кой стори това? И думаха: Самсон зетът на тамнатеца, за гдето този взе жена му та я даде на другаря му. Затова, филистимците дойдоха та изгориха нея и баща ѝ с огън. ⁷А Самсон им каза: Щом правите така, аз ще си отмъстя на вас, и само тогава ще престана. ⁸И порази ги с голямо клане на дълж и на шир; ⁹тогава слезе та седна в разцепа на скалата Итам. ⁹Тогава филистимците възлязоха та разположиха стан в Юда и се разпростряха в Лехий. ¹⁰И юдейците им рекоха: Защо сте дошли против нас? И те казаха: Дойдохме да вържем Самсона, за да му направим както направи и той на нас. ¹¹Затова, три хиляди мъже от Юда слязоха в разцепа на скалата Итам, та рекоха на Самсона: Не знаеш ли, че филистимците ни станяха господари? Що е, прочее, това, което ти си ни сторил? А той им рече: Както ми сториха те, така им сторих и аз. ¹²А те му рекоха: Ние сме слезли да те вържем, за да те предадем в ръката на филистимците. И Самсон им каза: Закълнете ми се, че вие няма сами да ме нападнете. ¹³А те приказваха с него и рекоха: Не, само ще те вържем и ще те предадем в ръката им; но да те убием, това никак няма да направим. И тъй, вързаха го с две нови въжета и го изведоха от скалата. ¹⁴Когато дойде в Лехий, филистимците го посрещнаха с възклицание. А Господният Дух дойде със сила на него; и въжетата, които бяха на мишците му, станаха като лен прегорен с огън, и връзките му *като че ли* се разтопиха от ръцете му. ¹⁵И като намери оселова челюст още прясна, простря ръката си та я взе и уби с нея хиляда мъже. ¹⁶Тогава рече Самсон: - С оселова челюст купове, купове, С оселова челюст убих хиляда мъже. ¹⁷И като престана да говори, хвърли челюстта от ръката си, от което се нарече онова място Рамат-лехий. ¹⁸А поидире той ожадня премного; и извика към Господа, казвайки: Ти даде чрез ръката на слугата Си това голямо избавление; а сега да умра ли от жажда и да падна в ръката на необрязаните? ¹⁹Но Бог разцепи трапа, който е в Лехий, и вода излезе из него; и като пи, духът му се съвзе, и той се съживи; затова, нарече *мястото*, което е в Лехий, Енакоре ¹⁹, *както се нарича* и до днес. ²⁰И той съди Израиля във времето на филистимското *господаруване* двадесет години.

16 ¹ След това, Самсон отиде в Газа, гдето видя

една блудница, и влезе при нея. ²*И каза се* на газяните: Самсон дойде тук. А те го обиколиха и цяла нощ седяха в засада за него при градската порта; и таеха се цяла нощ, като казваха: Преди да съмне утре ще го убием. ³А Самсон спа до среднощ; и, като стана в полунощ, хвана вратите на градската порта и двата стълба, та ги изкърти заедно с лоста, тури ги на рамената си, и изнесе ги на върха на хълма, който е срещу Хеврон. ⁴След това, той залюби една жена в долината Сорик на име Далила. ⁵И филистимските началници, като дойдоха при нея, рекоха ѝ: Предумай го и виж в що се състои голямата му сила, и как можем му надви та да го вържем, за да го оскърбим; а ние ще ти дадем всеки по хиляда и сто сребърника. ⁶Далила, прочее, каза на Самсона: Яви ми, моля, в що се състои голямата ти сила, и с какво трябва да те вържат, за да те оскърбят. ⁷И рече ѝ Самсон: Ако ме вържат със седем пресни тетиви, още не изсъхнали, тогава ще стана безсилен, и ще бъда като всеки друг човек. ⁸Тогава филистимските началници ѝ донесоха седем пресни тетиви, още не изсъхнали; и тя го върза с тях. ⁹(А в спалнята ѝ имаше засада). И тя му рече: Филистимците върх тебе, Самсоне! А той скъса тетивите, както би се скъсала връв от кълчища, когато се допре ⁹ до огъня. И силата му не се узна. ¹⁰После Далила каза на Самсона: Ето, ти си ме подиграл и си ме излъгал; кажи ми сега, моля, с какво трябва да те вържат. ¹¹А той ѝ рече: Ако ме вържат яко с нови въжета, още не употребявани, тогава ще стана безсилен, и ще бъда като всеки друг човек. ¹²Далила, прочее, взе нови въжета та го върза с тях, и рече му: Филистимците върх тебе, Самсоне! (А засадата седеше в спалнята). А той ги скъса от мишците си като нишка. ¹³Тогава Далила рече на Самсона: До сега си ме подигравал и си ме лъгал; кажи ми с какво трябва да те вържат. А той ѝ рече: Ако втъчеш седемте плитки на главата ми в тъкането. ¹⁴И тя *ги втъка* и завря колчето; тогава му рече: Филистимците върх тебе, Самсоне! А той се събуди от съня си, и изтръгна колчето на стана с тъкането. ¹⁵Тогава тя му рече: Как можеш да казваш: Обичам те, като сърцето ти не е с мене? Ето, тия три пъти ти ме излъга и не ми яви в що се състои голямата ти сила. ¹⁶И понеже му досаждаше всеки ден с думите си, и толкоз настояваше пред него, щото душата му се притесни до смърт, ¹⁷той ѝ откри всичкото си сърце като ѝ рече: Бръснач не е минавал през главата ми, защото аз съм Назирей Богу още

15.8 Еврейски: в пищял и в бедро. **17** Т.е., Хвърлянето, или Хълма на челюстта. **19** Т.е., Извора на викация. **16.9** Еврейски: когато помирише.

от утробата на майка си; ако се обръсна, тогава силата ми ще се оттегли от мене, та ще стана безсилен, и ще бъда като всеки друг човек.

18 ¹⁸ А като видя Далила че ѝ откри цялото си сърце, прати да повикат филистимските началници, като каза: Дойдете и тоя път, защото той ми откри цялото си сърце. Тогава филистимските началници дойдоха при нея, та донесоха и парите в ръцете си. ¹⁹ И тя го приспа на коленете си, па повика човек та обръсна седемте плитки на главата му; и тя започна да го оскърбява. И силата му се оттегли от него. ²⁰ Тогава тя рече: Филистимците връх тебе, Самсоне! И той се събуди от съня си и си каза: Ще изляза както друг път и ще се отърся. Но той не знаеше, че Господ беше се оттеглил от него. ²¹ И тъй, филистимците го хванаха и избодоха очите му, и като го отведоха в Газа, вързаха го с медни окови; и той мелеше в тъмницата. ²² Но космите на главата му почнаха *нак* да растат след като бе обръснат. ²³ И филистимските началници се събраха, за да принесат голяма жертва на бога си Дагона и да се развеселят, защото си рекоха: Нашият бог предаде в ръката ни неприятеля ни Самсона. ²⁴ И когато го видяха людете, хвалеа бога си, казвайки: Нашият бог предаде в ръката ни неприятеля ни, разорителя на земята ни, който е убил множество от нас. ²⁵ И когато се развеселиха сърцата им, рекоха: Повикайте Самсона, за да му се подиграваме°. И тъй, повикаха Самсона из тъмницата, та стана за подигравка пред тях; след което го поставиха между стълбовете на *къщата*. ²⁶ Тогава Самсон каза на момченцето, което го държеше за ръката: Остави ме да напипам стълбовете, на които се крепи къщата, за да се подпра на тях. ²⁷ А къщата беше пълна с мъже и жени; там бяха и всичките филистимски началници, и на покрива около три хиляди мъже и жени, които гледаха Самсона, като беше станал за подигравка. ²⁸ Тогава Самсон извика към Господа, казвайки: Господи Иеова, помни ме, моля; и подкрепи ме, моля, само тоя път, Боже, за да отмъстя *поне* единъж на филистимците за двете си очи. ²⁹ И Самсон прегърна двата средни стълба, на които се крепеше къщата, и опря се на тях, на единия с дясната си ръка, и на другия с лявата. ³⁰ И рече Самсон: Нека умра с филистимците. И наведе се с всичката си сила; и къщата падна върху началниците и върху всичките люде, които бяха в нея. Така, умрелите, които той уби при смъртта си, бяха повече от ония, които бе убил през живота си. ³¹ Тогава братята му и целият му бащин дом слязоха и като го взеха, занесоха го та

²⁵ Еврейски: Да стане за подигравка.

го погребах в гроба на баща му Маноя, между Сарая и Естаол. И той съди Израиля двадесет години.

¹ Имаше един човек от Ефремовата хълмиста земя на име Михей. ² Той каза на майка си: Хилядата и сто сребърника, които ти бяха отнети, за които ти и прокълна, още изговори *клетвата* като слушах аз, - ето, среброто е у мене; аз го взех. А майка му рече: Благословен да е моят син от Господа. ³ И като върна хилядата и сто сребърника на майка си, майка му каза: Действително бях посветила от ръката си среброто Господу за сина ми, за да направи изваян идол и леян кумир; и тъй, сега ще го върна на тебе. ⁴ Но той върна среброто на майка си; затова майка му взе двеста сребърника и даде ги на златаря, който направи от тях изваян идол и леян кумир; и те бяха *поставени* в дома на Михей. ⁵ И тоя човек Михей, като имаше капище за богове, направи ефод и домашни идоли, и посвети един от синовете си, който му стана свещеник. ⁶ В ония дни нямаше цар в Израил; всеки правеше каквото му се виждаше угодно. ⁷ И имаше един момък от Витлеем Юдов, *град* на Юдовите семейства, който беше левитин, и е бил там пришелец. ⁸ Тоя човек замина от града, от Витлеем Юдов, за да пришествува, гдето намери *място*, и като пътуваше, дойде до Михеевата къща в Ефремовата хълмиста земя. ⁹ И Михей му каза: От где идеш? А той му рече: Аз съм левитин, от Витлеем Юдов, и отивам да пришествувам, гдето намеря *място*. ¹⁰ И Михей му каза: Седи у мене и стани ми отец и свещеник; и аз ще ти давам по десет сребърника на годината, една премяна дрехи и храната ти. И тъй, левитинът влезе у него. ¹¹ И левитинът беше благодарен да седи у човека, и тоя момък му стана като един от синовете му. ¹² И Михей посвети левитина и момъкът му стана свещеник; и остана в Михеевата къща. ¹³ Тогава каза Михей: сега зная, че Господ ще ми стори добро, защото имам левитин за свещеник.

¹ В онова време нямаше цар в Израиля; и в ония дни Дановото племе си търсеше притежание, гдето да се засели, защото до оня ден не беше им се паднало наследство между Израилевите племена. ² И данците изпратиха от рода си петима мъже от цялото си число, храбри мъже, от Сарая и от Естаол, за да съгледат земята и да я изследват, като им казаха: Идете, изследвайте земята. И те дойдоха до Михеевата къща, в Ефремовата хълмиста земя и там преносуваха, ³ *защото*, като се приближиха до Михеевата къща, познаха гласа на младия левитин и свър-

17

18

наха там та му казаха: Кой те доведе тук? и що правиш на това място? и какво ти се пада тук?
 4 ⁴ А той им рече: Така и така ми направи Михей,
 5 и пазари ме, та му станах свещеник. ⁵ И те му рекоха: Молим, допитай се до Бога, за да узнаем дали ще бъде благополучно пътешествието, по което отиваме. ⁶ А свещеникът им каза: Идете с мир; пътешествието, по което отивате,
 7 е пред Господа. ⁷ Тогава петимата мъже тръгнаха; и като дойдоха в Лаис, видяха, че люде-
 те в него живееха безгрижно, както сидонците, спокойно и без страх, защото нямаше в земята властелин, който да ги притеснява в нещо; и те
 8 бяха далеч от сидонците, и нямаха сношение с никого. ⁸ Те, прочее, се върнаха при братята си в Сарая и Естаол; и братята им рекоха: Какво *ще кажете* вие? ⁹ А те рекоха: Станете, нека отидем против тях; защото видяхме земята, и, ето, много е добра. Вие *още* седите ли? Не се обленявайте да идете и влезете, за да завладеете земята. ¹⁰ Като отидете ще намерите люде, които живеят безгрижно и на обширна земя, (защото Бог я даде в ръката ни), земя, в която няма
 11 оскъдност от нищо, каквото има на света. ¹¹ И тъй, потеглиха от там, от Дановия род, от Сарая и от Естаол, шестстотин мъже препасани с войнишки оръжия. ¹² И отивайки, те разположиха стан у Кириатиарим в Юда; за това нарекоха онова място Маханедан°, *както се казва* и до
 13 днес; ето то се намира зад Кириатиарим. ¹³ И от там преминаха в Ефремовата хълмиста земя та
 14 дойдоха до Михеевата къща. ¹⁴ Тогава петимата мъже, които бяха ходили да съгледат местността Лаис, проговориха, казвайки на братята си: Знаете ли, че в тия къщи има ефод и домашни идоли, изваян идол и леян кумир? Сега, прочее, размислете, какво трябва да направите. ¹⁵ И така, те се отбиха там, та отидоха в къщата на младия левитин (*ще каже*, в Михеевата
 16 къща) и го поздравиха. ¹⁶ И шестте стотин мъже, които бяха от данците, застанаха, препасани с войнишките си оръжия, във входа на вратата. ¹⁷ Тогава петимата мъже, които бяха отишли да съгледат земята, отидоха, влязоха там, та взеха изваяния идол, ефода, домашните идоли, и леяния кумир; а свещеникът стоеше във
 18 входа на вратата с шестте стотин мъже, които бяха препасани с войнишки оръжия. ¹⁸ И когато влязоха те в Михеевата къща и изнесоха изваяния идол, ефода, домашните идоли и леяния кумир, свещеникът им рече: Що правите вие? ¹⁹ А те му рекоха: Мълчи! тури ръката си на устата си, та дойди с нас и бъди ни отец и свещеник. По-добре ли ти е да бъдеш свещеник

на дома на един човек, или да бъдеш свещеник на едно племе и на един род в Израиля? ²⁰ На
 това свещеникът сърдечно се зарадва, и, като взе ефода, домашните идоли, и изваяния идол, отиваше си
 21 сред людете. ²¹ И те се обърнаха та потеглиха, като туриха пред себе си децата и добитъка и по-скъпите си вещи. ²² Когато те се бяха отдалечили от Михеевата къща, човеците от къщите съседни с Михеевата къща, се събраха и застигнаха данците. ²³ И като извикаха на данците, тия обърнаха лицата си та рекоха на Михей: Що ти е та си събрал при себе си
 24 такова множество? ²⁴ А той каза: Взехте ми боговете, които си направих, и свещеника, и тръгнахте; и що повече ми остава? Как, прочее, ми казвате: Що ти е? ²⁵ А данците му рекоха: Да се не чуе гласът ти между нас, да не би да ви нападнат разгневени мъже, та изгубиш живота си и живота на домашните си. ²⁶ И данците вървяха по пътя си; а Михей, като видя, че те са
 27 силни от него, върна се та дойде у дома си. ²⁷ Те, прочее, взеха това, що беше направил Михей, и свещеника когото имаше, та дойдоха в Лаис, при люде спокойни и живеещи без страх; и поразиха ги с остро-
 28 то на ножа и изгориха града с огън. ²⁸ И нямаше кой да го избави, защото беше далеч от Сидон, и те нямаха сношения с никого. Градът бе в долината до Вет-реов; и те го съградиха *изново* и се заселиха в него. ²⁹ И нарекоха града Дан, по името на баща си Дан, който се е родил на Израиля; а по-напред името на града беше Лаис. ³⁰ Тогава данците си поставиха изваяния идол; а Иоанатан, син на Гирсона, син на Моисея, - той и потомците му бяха свещеници на Дановото племе до времето, когато
 31 земята° се плени. ³¹ Така те си поставиха изваяния идол, който Михей бе направил, и който оставаше там през цялото време, когато Божи-
 32 ят дом беше в Сило.

19 ¹ В ония дни, когато нямаше цар в Израиля, имаше един левитин, който живееше на отвъдната страна на Ефремовата хълмиста земя, и който си беше взел наложница от Витлеем Юдов. ² Но наложницата му блудствува против него, и отиде си от него в бащината си къща във Витлеем Юдов, гдето остана около четири месеца. ³ И мъжът ѝ стана, та отиде подир нея, за да ѝ говори любезно и да я върне, *като водеше* със себе си слугата си и два осела. И тя го въведе в бащината си къща; и когато го видя бащата на младата, посрещна го с радост. ⁴ И тъст му, бащата на младата, го задържа, та преседя с него три дена; и ядоха и пиеха и пренощуваха там. ⁵ На четвъртия ден, като станаха рано,

той се дигна да си иде; но бащата на младата рече на зетя си: Подкрепи сърцето си с малко хляб и после ще си отидеш. ⁶ И така, седнаха та ядоха и пиха двамата заедно; после бащата на младата рече на мъжа: Склони, моля, да пренощуваш, и нека се развесели сърцето ти. ⁷ Обаче, човекът се дигна да си иде; но понеже тъст му настояваше пред него, той пак пренощува там. ⁸ А на петия ден стана рано да си иде; но бащата на младата рече: Подкрепи, моля, сърцето си. И останаха догдето преваля денят, като ядоха двамата. ⁹ Сетне, когато човекът стана да си отиде - той и наложницата му и слугата му, рече тъст му, бащата на младата: Ето, сега денят преваля към вечер; пренощувайте, моля. Ето, денят е на свършване; пренощувай тук и нека се развесели сърцето ти; а утре тръгнете рано на път, за да отидеш у дома си. ¹⁰ Но човекът не склони да пренощува, а като стана, тръгна и дойде срещу Евус (който е Ерусалим), като *водеше* със себе си два оседлани осела; и наложницата му беше с него. ¹¹ Когато се приближиха до Евус, денят беше много преминал; и слугата рече на господаря си: Дойди, моля, нека се отбием в тоя град на евусите, за да пренощуваме в него. ¹² Но господарят му рече: Няма да се отбием в град на чужденци, гдето не се намират от израилтяните, но ще заминем за Гавая. ¹³ Рече още на слугата си: Дойди, нека се приближим до едно от тия места, и ще пренощуваме в Гавая или в Рама. ¹⁴ И тъй, те заминаха та вървяха; а зайде им слънцето близо при Гавая, която принадлежи на Вениамина. ¹⁵ И там се отбиха, за да влязат да пренощуват в Гавая; и когато влезе, седна край градската улица, защото никой не ги прибираще в къщата си, за да пренощуват. ¹⁶ И, ето, един старец идеше вечерта от работата си на полето; и тоя човек беше от хълмистата земя на Ефрема и пришелствуваше в Гавая, а местните човеци бяха вениаминци. ¹⁷ И като подигна очи и видя пътника на градската улица, старецът му каза: Къде отиваш? и от где идеш? ¹⁸ А той му рече: Ние заминаваме от Витлеем Юдов към отвъдната страна на хълмистата земя на Ефрема, отдето съм аз. Ходих до Витлеем Юдов, и *сега* отивам за Господния дом; а никой не ме прибира в къщата си. ¹⁹ А пък ние си имаме плява и храна за ослите си, също и хляб и вино за мене и за слугинята ти и за момчето, което е със слугите ти; нямаме нужда от нищо. ²⁰ И старецът рече: Бъди спокоен; обаче, всичките ти нужди нека понеса аз; само да не пренощуваш на улицата. ²¹ И така, той го

въведе в къщата си, и даде зоб на ослите; а те си умиха нозете и ядоха и пиха. ²² Като веселяха сърцата си, ето, едни градски мъже, развратници, обиколиха къщата, блъскаха на вратата, и говореха на стареца домакин, казвайки: Изведи човека, който влезе в къщата ти, за да го познаем. ²³ А човекът, *то ест*, домакинът, излезе при тях та им каза: Не, братя мои! моля, недейте прави това зло; тъй като тоя човек е мой гост, ²⁴ недейте струва това безумие. ²⁴ Ето дъщеря ми, девица, и неговата наложница; тях ще изведе въвн сега; опозорете ги, и сторете им каквото ви е угодно; но на тоя човек да не сторите едно такова безумно дело. ²⁵ Но мъжете не искаха да го послушат; за това, човекът взе наложницата му та им я изведе въвн; и те я познаха и обезчестяваха я цялата нощ дори до утринта, а като се зазори пуснаха я. ²⁶ И тъй призоори жената дойде и падна при вратата на къщата на човека, гдето беше господарят ѝ, *и там лежа* до съмване. ²⁷ И на утринта господарят ѝ стана та отвори вратата на къщата и излизаше, за да си отиде по пътя, и ето наложницата му паднала при вратата на къщата, и ръцете ѝ на прага. ²⁸ И рече ѝ: Стани да си отидем. Но нямаше отговор. Тогава човекът я дигна на осела, и стана та отиде на мястото си. ²⁹ И като дойде в дома си, взе нож, хвана наложницата си, и я разсече член по член ³⁰ на дванадесет части, и прати ги във всичките предели на Израила. ³⁰ И всички, които видяха това, думаха: Не е ставало, нито се е виждало такова нещо от деня, когато израилтяните излязоха из Египетската земя, до днес; размислете, прочее, затова, съветвайте се, и изказвайте се.

¹ Тогава всичките израилтяни излязоха, и цялото общество, от Дан до Вирсавее, заедно с Галаадската земя, се събра като един човек пред Господа в Масфа. ² И людете от всичките краища, всичките Израилеви племена, четиристотин хиляди мъже пешаци, които теглеха меч, се представиха в събранието на Божите люде. ³ И вениаминците чуха, че израилтяните отишли в Масфа. И израилтяните казаха: Разправете ни как стана това зло. ⁴ И левитинът, мъжът на убитата жена, в отговор рече: Дойдох в Гавая Вениаминова, аз и наложницата ми, за да пренощуваме. ⁵ А гавайските мъже се подигнаха против мене, и през нощта обиколиха къщата в която бях; мене искаха да убият, а наложницата ми изнасилваха, та умря. ⁶ Затова взех наложницата си та я разсякох и я изпратих по всичките предели на Израилевото наслед-

ство; защото те извършиха разврат и безумие в
7 Израиля. ⁷Гледайте, вие израилтяните, всинца
вие, съветвайте се тук помежду си, и дайте мнението си. ⁸Тогава всичките люде станаха като един човек и казаха: Никой от нас няма да отиде в шатъра си, нито ще се върне някой от нас
9 в къщата си, ⁹но ето сега какво ще направим на Гаваля, *ще отидем* против нея по жребие; ¹⁰и ще вземем по десет мъжа на сто от всичките Израилеви племена, и по сто на хиляда, и по хиляда на десет хиляди, които да донесат храна на людете, та, като стигнат в Гаваля Вениаминова, да им сторят според всичкото безумие, което
11 те извършиха в Израиля. ¹¹И тъй, събраха се против града всичките Израилеви мъже, обединени като един човек. ¹²Тогава Израилевите племена пратиха мъже по цялото Вениаминово племе да казват: Какво е това нечестие, което се е извършило помежду ви? ¹³Сега, прочее, предайте човеците, ония развратници, които са в Гаваля, за да ги избием, и да отмахнем това зло от Израиля. Но Вениамин отказа да послуша гласа на братята си израилтяните; ¹⁴и вениаминците се събраха от градовете си на Гаваля, за да излязат на бой против израилтяните. ¹⁵И в оня ден вениаминците, *излезли* от градовете, като се преброиха, бяха двадесет и шест хиляди мъже, които теглеха меч, освен жителите на Гаваля, които се преброиха седемстотин отборни мъже. ¹⁶Между всички тия люде имаше седемстотин отборни мъже леваци, които всички можеха с прашка да хвърлят камъни на косъм и всеки път да улучат. ¹⁷А без Вениамина, Израилевите мъже, като се преброиха, бяха четиристотин хиляди мъже, които теглеха меч; всички тия бяха военни мъже. ¹⁸Тогава израилтяните станаха, възлязоха във Ветил, та се допитаха до Бога, казвайки: Кой от нас да възлезе пръв против вениаминците? А Господ каза: Юда *да излезе* пръв. ¹⁹И тъй, на утринта израилтяните станаха та разположиха стан против Гаваля. ²⁰И Израилевите мъже излязоха на бой против Вениамина; и опълчиха се Израилевите мъже на бой против тях в Гаваля. ²¹А вениаминците излязоха из Гаваля, та в оня ден повалиха на земята двадесет и две хиляди мъже от Израиля. ²²Но людете, Израилевите мъже, се ободриха и опълчиха се пак на бой, на мястото, гдето бяха се опълчили първия ден. ²³Защото израилтяните бяха възлезли и плакали пред Господа до вечерта, и бяха се допитали до Господа, казвайки: Да възлезем ли пак на бой против потомците на брата ни Вениамина? И Господ беше казал: Възлезте против него. ²⁴И така, на втория ден израилтяните се приближиха при вениаминците. ²⁵А на втория ден Вениамин излезе из Гаваля против тях та повали на земята още осемнадесет хиляди мъже от израилтяните; всички тия теглеха меч. ²⁶Тогава всичките израилтяни и всичките люде влязоха та дойдоха във Ветил и плакаха, и седнаха там пред Господа, и постиха в оня ден до вечерта; и принесоха всеизгаряния и примирителни жертви пред Господа. ²⁷После израилтяните се допитаха до Господа, (защото през ония дни ковчегът на Божия завет беше там, ²⁸и Финеес, син на Елеазара, Аароновият син, служеше пред него през ония дни), и запитаха: Да възлезем ли пак на бой против потомците на брата ни Вениамина? или да престанем? И Господ каза: Възлезте, защото утре ще ги предам в ръката ви. ²⁹Тогава Израил постави засада около Гаваля. ³⁰И на третия ден израилтяните излязоха против вениаминците, та се опълчиха против Гаваля както в предишните дни. ³¹А вениаминците излязоха против людете, отвлякоха се от града, и почнаха както в предишните дни да поразяват людете по пътищата, (от които единият отива към Ветил, а другият към Гаваля), и убиха в полето около тридесет мъже от Израиля. ³²Затова вениаминците си казаха: Те падат пред нас както по-напред. А израилтяните рекоха: Да побегнем и да ги отвлечем от града към пътищата. ³³Тогава всичките Израилеви мъже станаха от мястото си, та се опълчиха във Ваал-тамар, и засадата на Израиля изкочи от мястото си, от Гавайската ливада. ³⁴И дойдоха против Гаваля десет хиляди отборни мъже от целия Израил, и битката ставаше ожесточена; но *вениаминците* не знаеха, че бедата ги застигаше. ³⁵Защото Господ порази Вениамина пред Израиля; и в оня ден израилтяните погубиха от вениаминците двадесет и пет хиляди и сто мъже; те всички теглеха меч. ³⁶И вениаминците видяха, че бяха поразени. Защото израилевите мъже отстъпиха пред вениаминците, като разчитаха на засадата, която бяха поставили против Гаваля. ³⁷Тогава засадата побърза та се спусна върху Гаваля; и засадата дебнеше напред, и поразиха целия град с остроото на ножа. ³⁸А Израилевите мъже бяха определили знак с ония, които бяха в засадата, да направят да се издигне от града голям стълб дим. ³⁹И когато израилтяните отстъпиха в битката, Вениамин почна да поразява, и уби от израилтяните около тридесет мъже, защото си рекоха: Наистина те падат пред нас както при първата битка. ⁴⁰Но когато облакът почна да се издига от града в димен стълб, вениаминците погледнаха назад, и, ето, целият град се издигаше *в дим* към небето. ⁴¹Тогава се по-

върнаха Израилевите мъже; и Вениаминовите мъже се смутиха, защото видяха, че бедата ги постигна. ⁴²Затова обърнаха се пред Израилевите мъже към пътя за пустинята; но битката ги притисна; и те погубваха сред градовете ония които излизаха из тях. ⁴³Заобиколиха вениаминците, гониха ги, и тъпкаха ги лесно до срещу Гавая към изгрева на слънцето. ⁴⁴И паднаха от Вениамина осемнадесет хиляди мъже, - всички храбри мъже. ⁴⁵Прочее, те се обърнаха та побягнаха към пустинята в канарата Римон; а *израилтяните* набраха от тях пабирък по пътищата, пет хиляди мъже, после ги гониха до Гидом и *там* убиха от тях две хиляди мъже. ⁴⁶Така, всичките, които паднаха в оня ден от Вениамина, бяха двадесет и пет хиляди мъже, които теглеха меч, - всички храбри мъже. ⁴⁷А шестстотин мъже се обърнаха та побягнаха към пустинята в канарата Римон; и седяха в канарата Римон четири месеца. ⁴⁸А Израилевите мъже се обърнаха върху вениаминците, та ги поразиха с остроото на ножа, както градски човек, така и добитък, и всичко що се намираше; и предадоха на огън всичките градове, които намираха.

21 ¹А Израилевите мъже бяха се заклели в Масфа, казвайки: Ни един от нас да не даде дъщеря си на вениаминец за жена. ²И людетте дойдоха във Ветил та седяха там до вечерта пред Бога, и те с висок глас плакаха горко. ³И рекоха: Защо, Господи Израилеви Бог, стана това в Израиля, та липса днес едно племе от Израиля? ⁴И на утрешния ден, людетте станаха рано та издигнаха там олтар, и принесоха всеизгаряния и примирителни жертви. ⁵Тогава израилтяните казаха: Кой измежду всичките Израилеви племена не възлезе на събранието при Господа? Защото бяха направили голяма клетва относно онзи, който не би дошъл при Господа в Масфа, като бяха рекли: Непременно да се умъртви. ⁶И израилтяните се разкаяха за брата си Вениамина, казвайки: Днес се отсече едно племе от Израиля. ⁷Какво да сторим за оцелелите от тях, за да имат жени, тъй като се заклехме в Господа да им не дадем жени от дъщерите си? ⁸Затова казаха: Кой измежду Израилевите племена не възлезе в Масфа при Господа? И, ето, от Явис галаадски не беше дошъл никой на събранието в стана. ⁹Защото, като се преброиха людетте, ето, нямаше там ни един от жителите на Явис галаадски. ¹⁰За

това, обществото прати там дванадесет хиляди от най-храбрите мъже и казаха им със заповед: Идете, поразете жителите на Явис галаадски с остроото на ножа, с жените и децата. ¹¹И ето какво да направите: погубете съвсем всеки от мъжки пол, и всяка жена, която е лежала с мъж. ¹²А между жителите на Явис галаадски намериха четиристотин млади девизи, които не бяха познали мъж, като не бяха лежали с мъж; и доведоха ги в стана у Сило, което е в Ханаанската земя. ¹³Тогава цялото общество прати да говорят на вениаминците, които бяха в канарата Римон, и да им прогласят мир. ¹⁴И тъй, вениаминците незабавно се върнаха; и те им дадоха за жени ония, които бяха оставили живи от Явис галаадските жени; но пак не им стигнаха. ¹⁵И людетте се смилеха за Вениамина, защото Господ беше направил пролом между Израилевите племена. ¹⁶Тогава старейшините на обществото казаха: Що да сторим за оцелелите, за да имат жени, тъй като жените са изстребени от Вениамина? ¹⁷И рекоха: Наследство е потребно за оцелелите от Вениамина, за да не изчезне едно племе от Израиля; ¹⁸а пак ние не можем да им дадем жени от дъщерите си, защото израилтяните се заклеха, казвайки: Проклет, който даде жена на Вениамина. ¹⁹Тогава рекоха: Ето, всяка година става празник Господу в Сило, което е на север от Ветил на изток от пътя, който отива от Ветил в Сихем, и на юг от Левона. ²⁰И така, заповядаха на вениаминците, казвайки: Идете, крийте се в лозята; ²¹и гледайте, и, ето, ако силоенските дъщери излязат да играят хоро, тогава излезте из лозята та си грабнете всеки за себе си жена от силоенските дъщери, па си идете във Вениаминовата земя. ²²И когато бащите им или братята им, дойдат при нас, за да се оплачат, ние ще им речем: Бъдете благосклонни към тях заради нас, понеже в битката ние не задържахме жена за всекиго; а сега вие не сте им ги дали, та да сте виновни. ²³И вениаминците сториха така, и според числото си взеха жени от играещите хоро; после си тръгнаха и се върнаха в наследството си, и съградиха *изново* градовете и живеяха в тях. ²⁴Тогава израилтяните тръгнаха от там, всеки за в племето си и в рода си, и излязоха от там всеки за в наследството си. ²⁵В ония дни нямаше цар в Израиля; всеки правеше каквото му се виждаше угодно.

РУТ

1 **В**дните когато съдиите съдеха, настана глад в земята. И един човек от Витлеем Юдов отиде да престои в Моавската земя, той, и жена му, и двамата му сина. ²Името на човека беше Елимелех, а името на жена му Ноемин, а имената на двамата му сина Маалон и Хелеон; те бяха ефратци от Витлеем Юдов. И ³дойдоха в Моавската земя и там останаха. ⁴И Елимелех, мъжът на Ноемин, умря; и тя остана с двамата си сина. ⁵И те си взеха жени моавки, *на които* името на едната беше Орфа, а името на другата Рут; и живяха там около десет години. ⁶Тогава умряха Маалон и Хелеон, и двамата, тъй че жената се лиши от двамата си сина и от мъжа си. ⁷След това тя стана със снахите си да се върне от Моавската земя, защото беше чула в Моавската земя, че Господ посетил людето Си и им дал хляб. ⁸И тъй, тя излезе от мястото, гдето беше, и двете ѝ снахи с нея, и вървяха по пътя да се върнат в Юдовата земя. ⁹Сетне Ноемин каза на двете си снахи: Идете, върнете се всяка в дома на майка си. Господ да постъпва с благост към вас, както вие постъпахте към умрелите и към мене. ¹⁰Господ да ви даде да намерите спокойствие, всяка в дома на мъжа си. ¹¹Тогава ги целуна; а те плакаха с висок глас. ¹²И рекоха ѝ: Не, но с тебе ще се върнем при твоите люде. ¹³Но Ноемин каза: Върнете се, дъщери мои, защо да дойдете с мене? Имам ли още синове в утробата си, за да ви станат мъже? ¹⁴Върнете се, дъщери мои, идете защото остарях и не съм вече за мъж. Ако бих и рекла: Имам надежда; даже ако се омъжех тая нощ, па и родях синове, ¹⁵вие бихте ли ги чакали догде порастат? Бихте ли се въздържали заради тях да се не омъжите? Не, дъщери мои; *върнете се*, понеже съм много огорчена заради вас, гдето Господната ръка се е простирала против мене. ¹⁶А като плакаха пак с висок глас, Орфа целуна свекърва си, а Рут се привърза при нея. ¹⁷Тогава рече Ноемин: Ето, етърва ти се върна при людето си и при боговете си; върни се и ти подир етърва си. ¹⁸А Рут каза: Не ме умолявай да те оставя и да не дойда подире ти; защото, гдето идеш ти, и аз ще ида, и гдето останеш, и аз ще остана; твоите люде ще бъдат мои люде, и твоят Бог мой Бог; ¹⁹гдето умреш ти, и аз ще умра, и там ще се погребя; така да ми направи Господ, да! и повече да притури, ако друго, освен смъртта, ме разлъчи от тебе. ²⁰И *Ноемин*, като видя, че тя настояваше да иде с нея, престана да ѝ гово-

ри. ²¹И тъй, двете вървяха докато дойдоха във Витлеем. И когато стигнаха във Витлеем, целият град се раздвижи поради тях; и жените думаша: Това ли е Ноемин? ²²А тя им каза: Не ме наричайте Ноемин, наричайте ме Мара, защото Всесилният ме твърде огорчи. ²³Пълна излязох; а Господ ме доведе празна. Защо ме наричат Ноемин, тъй като Господ е заявил против мене, и Всесилният ме е оскърбил? ²⁴Така се върна Ноемин, и с нея снаха ѝ Рут, моавката, която дойде от Моавската земя. Те стигнаха във Витлеем в началото на ечемичната жетва.

¹А Ноемин имаше един сродник по мъжа си, **2** многоимотен човек, от рода на Елимелеха, на име Вооз. ³И моавката, Рут, каза на Ноемин: Да отида на нивата да събирам класове подир онзи, чието благоволение придобия. И тя ѝ рече: Иди, дъщерьо моя. ⁴И тя отиде, и като стигна, събираще класове в нивата подир жетварите; и случи ѝ се да попадне на нивата, която беше дал на Вооза, човекът от рода на Елимелеха. ⁵И, ето, Вооз дойде от Витлеем та рече на жетварите: Господ с вас! И те му отговориха: Господ да те благослови! ⁶Тогава Вооз рече на слугата си, настойника на жетварите: Чия е тая млада жена? ⁷И слугата, настойникът на жетварите, рече в отговор: Тая млада жена е моавката, която се върна с Ноемин от Моавската земя; ⁸и тя рече: Да бера, моля, класове, и да събера нещо между снопите подир жетварите. И тъй тя дойде та стоя от сутринта до сега, само че си почина малко в къщи. ⁹Тогава Вооз рече на Рут: Чуеш ли, дъщерьо моя? не ходи да събираш класове на друга нива, и да си не отидеш от тук, но стой тук при момичетата ми. ¹⁰Нека очите ти бъдат в нивата, гдето ще жънат, и ходи подир тях; ето, аз заръчах на момчетата да се не досягат до тебе; и когато си жадна, иди при съдовете та пий от онова, което момчетата са налели. ¹¹И тя падна на лице та се поклони до земята, и рече му: Как придобих аз твоео благоволение, та да ме пригледаш, като съм чужденка? ¹²А Вооз в отговор ѝ рече: Каза ми се напълно всичко, що си сторила на свекърва си подир смъртта на мъжа си, и как си оставила баща си и майка си и родината си, та си дошла между люде, които по-преди не си познавала. ¹³Господ да ти отплати за делото ти, и пълна награда да ти се даде от Господа Израилевия Бог, под Чиито крила си дошла да се подслониш. ¹⁴И тя рече: Да придобия твоео благоволение, госпо-

дарю мой; понеже ти ме утеши и понеже говори благосклонно на слугинята си, ако и да не съм като някоя от твоите слугини. ¹⁴И когато настана времето за ядене, Вооз ѝ рече: Дойди тука, та яж от хляба, и натопи залька си в оцета. Тя, прочее, седна до жетварите; а той ѝ подаде пържена пшеница, та яде и се насити и остави нещо. ¹⁵А като стана да бере класове, Вооз заповяда на момчетата си, като каза: И между снопите нека събира класове; не я мъмрете; ¹⁶и даже изваждайте нещо за нея от ръкойките и оставяйте го, и нека го събира без да ѝ забранявате. ¹⁷Така тя береше класове в нивата до вечерта; па очука събраното, и то беше около една ефа ечемик. ¹⁸И взе това та влезе в града, и свекърва ѝ видя колко класове бе събрала; и Рут извади та ѝ даде онова, което беше оставила след като се бе наситила. ¹⁹И свекърва ѝ рече: Где събира днес класове? и где работи? Благословен да бъде оня, който те пригледа. И тя яви на свекърва си в чия нива бе работила, като каза: Името на човека, у когото работих днес, е Вооз. ²⁰И Ноемин рече на снаха си: Благословен от Господа оня, който не лиши от милостта си ни живите, ни умрелите. Рече ѝ още Ноемин: Тоя човек е от нашия род, близък нам сродник.

3 ²¹И Рут моавката каза: При това, той ми рече: Да не се делиш от момчетата ми докато не свършат цялата ми жетва. ²²И Ноемин рече на снаха си Рут: Добре е, дъщерьо моя, да излизаш с неговите момичета, и да те не срещат в друга нива. ²³И така, тя се привърза при момичетата на Вооза, за да бере класове догде се свърши ечемичната жетва и пшеничната жетва; и седеше със свекърва си.

¹След това, свекърва ѝ Ноемин ѝ рече: Дъщерьо моя, да не потърся ли спокойствие за тебе та да благоденствуваш? ²И сега, не е ли от нашия род Вооз, с чиито момичета беше ти? Ето, тая нощ той вее ечемика на гумното. ³Умий се, прочее, и помажи се, и облечи се с дрехите си и слез на гумното; но да се не покажеш на човека, догде не е свършил яденето и пиенето си. ⁴И като си ляга, забележи мястото гдето ляга, и иди та подигни покривката из към нозете му и легни; и той ще ти каже що трябва да направиш. ⁵А тя ѝ рече: Всичко, що ми казваш, ще сторя. ⁶И тъй слезе на гумното, та стори всичко, що ѝ заповяда свекърва ѝ. ⁷А Вооз, като яде и пи и сърцето му се развесели, отиде да си легне край купа ечемик; а тя дойде тихо та подигна покривката от нозете му и легна. ⁸И около среднощ човекът се стресна и обърна; и, ето, жена лежеше при нозете му. ⁹И рече: Коя си ти? И тя отговори: Аз съм слугиня-

та ти Рут; простри, прочее, полата си над слугинята си, защото си ми близък сродник. ¹⁰А той каза: Благословена да си от Господа, дъщерьо; тая последна доброта, която си показала, е по-голяма от предишната, гдето ти не отиде след млади, били те сиромаси или богати. ¹¹И сега, дъщерьо, не бой се; аз ще сторя за тебе всичко що казваш; защото целият град на людете ми знае, че си добродетелна жена. ¹²И сега, вярно е, че аз съм близък сродник; има, обаче, друг сродник по-близък от мене. ¹³Остани тая нощ и утре, ако иска той да изпълни към тебе длъжността на сродник, добре, нека я изпълни; но, ако не иска да изпълни към тебе длъжността на сродник, тогава *заклевам се* в живота на Господа, аз ще изпълня тая длъжност към тебе. Пренощувай тук. ¹⁴И тя лежа при нозете му до сутринта, и стана преди да може човек да разпознава човека, защото той рече: Нека не се знае, че жена е дохождала на гумното. ¹⁵Рече още: Донеси покривалото, което е върху тебе, и дръж го. И като го държеше, той премери шест *мери* ечемик, та го натовари на нея; и тя си отиде в града. ¹⁶И като дойде при свекърва си, тя ѝ каза: Що ти *стана*, дъщерьо моя. И тя ѝ разправи всичко, що ѝ стори човекът. ¹⁷Каза още: Даде ми тия шест *мери* ечемик, защото ми рече: Да не идеш празна при свекърва си. ¹⁸А тя рече: Седни, дъщерьо моя, догде видиш как ще се свърши работата; защото човекът няма да се спре, докато не свърши работата *още* днес.

4 ¹И Вооз възлезе на портата и седна там; и, ето, минаваше близкият сродник, за когото беше говорил Вооз. И рече: Господине, свърни, седни тук. И той свърна и седна. ²Тогава Вооз събра десет мъже от градските старейшини и рече: Седнете тук. И те седнаха. ³После рече на сродника: Ноемин, която се върна от Моавската земя, продава нивата, дела, който принадлежеше на брата ни Елимелеха; ⁴а аз рекох да ти известя и да ти кажа: Купи го пред седящите тука, пред старейшините на людете ми. Ако щеш да го откупиш като сродник, откупи го; но, ако не щеш да го откупиш, кажи ми, за да зная; защото освен тебе, няма друг да го откупи, като сродник; и аз съм подир тебе. И той рече: Аз ще го откупя. ⁵И рече Вооз: В деня, когато купиш нивата от ръката на Ноемин, трябва да я купиш и от моавката Рут, жена на умрелия, за да възстановиш името на умрелия над наследството му. ⁶Тогава сродникът рече: Не мога да изпълня длъжността на сродник, да не би да напакостя на своето си наследство; ти приеми върху себе си моето право да откупя, защото не мога да откупя *нивата*.

7 ⁷ А в старо време, за да се утвърди всяко дело по откупване и размяна в Израиля, ето що беше *обичаят*: човекът изуваше обувката си, та я даваше на ближния си; и така се свидетелствуваше в Израиля. ⁸ За това, сродникът като каза на Вооза: Купи го ти за себе си, изу си обувката. ⁹ Тогава Вооз каза на старейшините и на всичките люде: Днес сте свидетели, че купувам от ръката на Ноемин всичко, що беше Елиме-
10 лехово и всичко що беше Хелеоново и Маалоново. ¹⁰ А още и моавката Рут Маалоновата жена, придобих за жена, за да възстановя името на умрелия над наследството му, за да се не изличи името на умрелия измежду братята му и из града на обитаването му; вие сте свидетели
11 днес. ¹¹ И всичките люде, които бяха в портата, и старейшините рекоха: Свидетели сме. Господ да направи жената, която влиза в дома ти, като Рахил и като Лия, двете, които са съградили Израилевия дом; и да станеш силен в Ефрата, и
12 да бъдеш знаменит във Витлеем; ¹² и от потомството, което Господ ще ти даде от тая млада жена, нека бъде домът ти като дома на Фареса, когото Тамар роди на Юда. ¹³ И така, Вооз
13 взе Рут, и тя му стана жена; и като влезе при нея, Господ ѝ даде зачатие, и тя роди син. ¹⁴ И
14 жените казаха на Ноемин: Благословен Господ, Който днес не те остави без сродник; нека бъде прочуто Името Му в Израиля. ¹⁵ Тоя *син* ще ти
15 бъде обнова на живота и прехрана в старините ти; защото го роди снаха ти, която те обича, която е за тебе по-желателна от седем сина.
16 И Ноемин взе детето и тури го в пазухата си, ¹⁶ и стана му кърмилница. ¹⁷ И съседките му дадоха
17 име казвайки: Син се роди на Ноемин. И нарекоха го Овид; той е баща на Есея, Давидовия баща. ¹⁸ И ето, Фаресовото родословие: Фарес
18 роди Есрона, ¹⁹ Есрон роди Арама, Арам роди Аминадава, ²⁰ Аминадав роди Наасона, Наасон
19 роди Салмона, ²¹ Салмон роди Вооза, Вооз роди Овида, ²² Овид роди Есея, а Есей роди Давида.
20
21
22

1 ЦАРЕ

1 **И**маше един човек от Раматаим-софим, от Ефремовата хълмиста земя, на име Елкана, син Ероамов, син Елиуев, син Тоуев, син на Суфа ефратец. ² Той имаше две жени; името на едната бе Анна, а името на другата Фенина. И Фенина имаше деца, а Анна нямаше деца. ³ Тоя човек отиваше от града си всяка година, за да се поклони и да принесе жертва на Господа на Силите в Сило, гдето двамата Илиеви синове, Офний и Финеес бяха свещеници пред Господа. ⁴ И една година, когато настъпи денят, в който Елкана принесе жертва, той даде дялове на жена си Фенина; на всичките ѝ синове, и на дъщерите ѝ; ⁵ а на Анна даде двоен дял, защото обичаше Анна. Но Господ беше заключил утробата ѝ. ⁶ А съперницата ѝ я дразнеше много, за да я направи да тъжи, за гдето Господ беше затворил утробата ѝ. ⁷ (Така ставаше всяка година; колкото пъти отиваше в Господния дом, така Фенина я дразнеше; а тя плачеше и не ядеше). ⁸ Но мъжът ѝ Елкана ѝ каза: Анно, защо плачеш? защо не ядеш? и защо е нажалено сърцето ти? Не съм ли ти аз по-желателен от десет сина? ⁹ А като ядоха в Сило и като пиха, Анна стана. (А свещеникът Илий седеше на стол близо при стълба на вратата при Господния храм). ¹⁰ Тя, прочее, преогорчена в духа си, се молеше Господу, и плачеше твърде много. ¹¹ И направи обрек, казвайки: Господи на Силите, ако наистина погледнеш благосклонно към скръбта на слугинята Си, и ме спомниш, и не забравиш слугинята Си, но дадеш на слугинята Си мъжко дете, то ще го дам Господу за през всичките дни на живота му, и бръснач няма да mine през главата му. ¹² А като продължаваше да се моли пред Господа, Илий забелязваше устата ѝ. ¹³ Защото Анна говореше в сърцето си; само устните ѝ мърдаха, а гласът ѝ не се чуваше; затова, на Илия се стори, че беше пияна. ¹⁴ За туй Илий ѝ рече: До кога ще си пияна? Остави се от това твое вино. ¹⁵ А Анна в отговор рече: Не, господарю мой, аз съм жена преоскърбена в духа си; нито вино, нито спиртно питие съм пила, но излях душата си пред Господа. ¹⁶ Не считай слугинята си за лоша жена; защото от голямото си оплакване от скръбта си съм говорила до сега. ¹⁷ Тогава Илий в отговор рече: Иди с мир; и Израилевият Бог нека изпълни прошението, което си отправила към Него. ¹⁸ И тя рече: Дано слуги-

нята ти придобие благословието ти. Тогава жената отиде по пътя си, и яде, и лицето ѝ не беше вече *скръбно*. ¹⁹ И като станаха рано сутринта, та се поклониха пред Господа, върнаха се та отидоха в дома си у Рама. И Елкана позна жена си Анна, и Господ я спомни. ²⁰ И когато се изпълни времето, откак Анна зачна, роди син; и нарече го Самуил[°]; защото, *каза*: От Господа го изпросих. ²¹ И Елкана с целия си дом отиде, за да принесе Господу годишната жертва и обрека си. ²² Но Анна не отиде, защото рече на мъжа си: *Не ща да отида* докато не се отбие детето; тогава ще го занеса, за да се яви пред Господа и да живее там за винаги. ²³ И мъжът ѝ Елкана ѝ рече: Стори каквото ти се вижда за добро; седи докато го отбиеш; само Господ да утвърди словото Си! И тъй, жената седеше и доеше сина си докато го отби. ²⁴ И когато го отби, заведе го със себе си, заедно с един тригодишен юнец, и с една ефа брашно, и с един мех вино, и донесе го в Господния дом в Сило. А детето беше малко. ²⁵ И като заклаха юнеца, донесоха детето при Илия. ²⁶ И Анна рече: О, господарю мой, *заклевам се* в живота на душата ти, господарю мой, аз съм жената, която бе застанала тук близо при тебе, та се молеше Господу. ²⁷ За това дете се молах: и Господ ми изпълни прошението, което отправих към Него. ²⁸ Затова и аз го дадох на Господа; през всичките дни на живота си ще бъде посветен[°] на Господа. И той се поклони там на Господа.

2 Тогава Анна се помоли, като казваше: - Развесели се сърцето ми в Господа; Въздигна се рога ми чрез Господа; Разшириха се устата ми срещу неприятелите ми, Защото се развеселих в спасението Ти. ² Няма свет какъвто е Господ; Защото няма друг освен Тебе, Нито канара като нашия Бог. ³ Не продължавайте да говорите горделиво; Да не излезе високомерие из устата ви; Защото Господ е Бог на знания, И от Него се претеглят делата. ⁴ Лъковете на силните се строшиха; А немощните се препасаха със сила. ⁵ Ситите се пазариха за хляб; А гладните престанаха *да гладуват*. Ей, и неплодната роди седем, А многодетната изнемошя. ⁶ Господ умъртвява, и съживява; Сваля в ада[°], и възвешда. ⁷ Господ осиромашава *човека*, и обогатява; ⁸ Смирява *човека*, и въздига. ⁸ Въздига бедния от пръстта, И възвишава сиромаша от бунището, За да ги направи да седнат между князете, И да

1.20 Т.е., Изискан от Бога. **28** Еврейски: Дадено на заем.

2.6 Еврейски: Шеол, т.е. място на умрелите.

наследят славен престол; Защото стълбовете на земята са на Господа, Който и постави на тях вселената. ⁹ Ще пази нозете на светиите Си; А нечестивите ще погинат в тъмнината; Понеже със сила не ще надделее човек. ¹⁰ Противниците на Господа ще се сломят; Ще гръмне от небето против тях; Господ ще съди краищата на земята, И ще даде сила на царя Си, И ще въздигне рога на помазаника Си. ¹¹ Тогава Елкана си отиде у дома си в Рама. А детето слугуваше Господу пред свещеника Илия. ¹² А Илиевите синове бяха лоши човеци, които не познават Господа. ¹³ Тия свещеници постъпваха към людето така: когато някой принасяше жертва, като се вареше месото, слугата на свещеника дохождаше с тризъбна вилица в ръка ¹⁴ и забождаше я в тенджерата или в котела, или в котлето, или в гърнето; и каквото издигаше вилицата, свещеникът го вземаше за себе си. Така постъпваха в Сило с всичките израилтяни, които дохождаха там. ¹⁵ Даже и преди да изгорят тлъстината, слугата на свещеника дохождаше та казваше на човека, който принасяше жертвата: Дай на свещеника месо за печене, защото няма да приеме от тебе варено месо, но сурово. ¹⁶ И ако човекът му рече: Нека изгорят първо тлъстината, и *сетне* си вземеш колкото желае душата ти, тогава му казваше: Не, но сега ще дадеш, и ако не, ще взема на сила. ¹⁷ Така грехът на тия младежи беше твърде голям пред Господа; защото човечите се отвращаваха от Господната жертва. ¹⁸ А Самуил слугуваше пред Господа, дете препасано с ленен ефод. ¹⁹ И майка му правеше за него горна дрешка та му донасяше всяка година, когато дохождаше с мъжа си, за да принесе годишната жертва. ²⁰ И Илий благослови Елкана и жена му, като каза: Господ да ти даде рожба от тая жена вместо заема, който дадохте на Господа. И те отидоха на мястото си. ²¹ И Господ посети Анна; и тя зачна и роди три сина и две дъщери. А детето Самуил растеше пред Господа. ²² А като беше Илий много стар, чу всичко, що правили синовете му на целия Израил, и как лежели с жените, които слугували при входа на шатъра за срещане. ²³ И той им рече: Защо правите такива работи? понеже слушам лоши работи за вас от всички тия люде. ²⁴ Недейте, чада мои; защото не е добър слухът, който чувам; вие правите Господните люде да стават престъпници. ²⁵ Ако съгреша човек на човека ще стане моление Богу за него; но ако съгреша някой Господу, кой ще се моли за него? Но те не послушаха гласа на баща си, защото Господ щеше да ги погуби. ²⁶ А детето Самуил рас-

теше и придобиваше благоволенieto и на Господа и на човечите. ²⁷ Тогава дойде един Божий човек при Илия та му рече: Така казва Господ: Не съм ли Се открил явно на бащиния ти дом когато те бяха в Египет у Фараоновия дом? ²⁸ И не съм ли избрал него измежду всичките Израилеви племена за Мой свещеник, за да принася жертва на олтара Ми, да гори темян и да носи ефод пред Мене? И не съм ли дал на бащиния ти дом всичките приноси чрез огън от израилтяните? ²⁹ Защо, прочее, ритате жертвата Ми и приноса Ми, който съм заповядал да принасят в жилището Ми, и почиташ синовете си повече от Мене, за да се гоите с по-доброто от всичките приноси на людето Ми Израила? ³⁰ Затова Господ Израилевият Бог каза: Аз наистина думам, че твоят дом и домът на баща ти щяха да ходят пред Мене до века; но сега Господ казва: Далеч от Мене! защото ония, които славят Мене, тях ще прославя Аз, а ония, които Ме презират, ще бъдат презрени. ³¹ Ето, идат дните, когато ще пресека мишцата ти и мишцата на бащиния ти дом, така щото да няма старец в дома ти. ³² И посред всичките блага, които ще се дават на Израила, в жилището Ми ще видиш утеснение; и не ще има старец в дома ти до века. ³³ И оня от твоите, когато не отсека от олтара Си, ще бъде за изнуряване на очите ти и за огорчаване на душата ти; и всичките внуци на дома ти ще умират в средна възраст. ³⁴ И това, което ще дойде върху двамата ти сина, върху Офния и Финеса, ще ти бъде знамение: в един ден и двамата ще умрат. ³⁵ И Аз ще Си въздигна верен свещеник, който ще постъпва според това, което е в сърцето Ми и в душата Ми; и ще му съградя непоколебим дом; и той ще ходи пред помазаника Ми до века. ³⁶ А всеки, който остане в твоя дом, ще дохожда да му се кланя за малко пари и за един хляб, и ще казва: Назначи ме, моля, на някоя от свещеническите служби, за да ям едно късче хляб.

¹ А в ония дни, когато детето Самуил слугуваше Господу пред Илия, слово от Господа беше рядкост, и нямаше явно видение. ² И в онова време, когато Илий лежеше на мястото си, (а очите му бяха почнали да ослабват та не можеше да вижда), ³ и Божият светилник не беше още изгаснал в Господния храм, гдето беше Божият ковчег, и Самуил си беше легнал, ⁴ Господ повика Самуила; и той рече: Ето ме. ⁵ И завече се при Илия та рече: Ето ме, защо ме повика. А той рече: Не съм те повикал; върни се та си легни. И той отиде и си легна. ⁶ А Господ изви- ка още втори път: Самуиле! И Самуил стана та

отиде при Илия и рече: Ето ме, защо ме повика? А той отговори: Не съм те викал, чадо мое; върни се та си легни. ⁷ Самуил не познаваше още Господа; и слово от Господа не беше му се откривало. ⁸ И Господ повика Самуила още трети път. И той стана та отиде при Илия и рече: Ето ме, защото ме повика. Тогава Илия разбра, че Господ е повикал детето. ⁹ Затова, Илий каза на Самуила: Иди та си легни; и ако те повика, кажи: Говори, Господи, защото слугата Ти слуша. И тъй, Самуил отиде та си легна на мястото си. ¹⁰ И Господ дойде та застана и извика както понапред: Самуиле! Самуиле! Тогава Самуил каза: Говори, защото слугата Ти слуша. ¹¹ Тогава Господ каза на Самуила: Ето, аз ще извърша в Израиля едно такова дело, щото на всеки, който го чуе, ще му писнат двете уши. ¹² В оня ден ще извърша против Илия всичко, що говорих за дома му; ще почна и ще свърша. ¹³ Защото му известих, че ще съдя дома му до века поради беззаконието което той знае; понеже синовете му навлякоха проклетия на себе си, а той не ги възпря. ¹⁴ За това се заклек за Илиевия дом, че беззаконието на Илиевия дом няма да се очисти до века с жертва, нито с принос. ¹⁵ И Самуил лежа до утринта; после отвори вратата на Господния дом. Но Самуил се боеше да каже видението на Илия. ¹⁶ А Илия повика Самуила, казвайки: Самуиле! чадо мое! А той рече: Ето ме. ¹⁷ И каза: Какво слово ти говори *Господ*? не крий го, моля, от мене. Така да ти направи Бог, да! и повече да притури, ако скриеш от мене някоя от всичките думи, които ти е говорил. ¹⁸ Тогава Самуил му каза всичко, и не скри нищо от него. И рече *Илий*: Господ е; нека стори каквото Му е угодно. ¹⁹ И Самуил растеше; и Господ бе с него, и не оставаше да падне на земята ни една от неговите думи. ²⁰ И целият Израил, от Дан до Вир-савее, позна, че Самуил беше потвърден^о за Господен пророк, ²¹ И Господ пак се явяваше в Сило; защото Господ се откриваше на Самуила в Сило чрез словеса от Господа. И Самуиловите думи се разнасяха^о по целия Израил.

4 ¹ В това време Израил излезе на бой против филистимците и разположи стан близо при Евен-езер; а филистимците разположиха стан в Афек. ² И филистимците се опълчиха против Израиля; и когато започнаха битката, Израил се пръсна пред филистимците, и около четири хиляди мъже бяха убити на полесражението. ³ А като дойдоха людете в стана, Израилевите старейшини казаха: Защо ни поразил Господ днес пред филистимците? Нека донесем при се-

бе си ковчега за *плочите* на Господния завет от Сило, тъй щото, като дойде всред нас, да ни избави от ръката на неприятелите ни. ⁴ И така, людете пратиха в Сило, та донесоха от там ковчега на завета на Господа на Силите, Който обитава между херувимите; и двамата Илиеви сина, Офний и Финеес, бяха там с ковчег на Божия завет. ⁵ И като дойде ковчегът на Господният завет в стана, целият Израил възкликна с голям глас, тъй щото земята проехтя. ⁶ А филистимците като чуха шума на възкликанието, рекоха: Що значи това шумно и голямо възкликание в стана на евреите? и научиха се, че Господният ковчег дошъл в стана. ⁷ Тогава филистимците се уплашиха, защото казаха: Бог е дошъл в стана. И рекоха: Горко ни! Защото такова нещо не е ставало до сега. ⁸ Горко ни! Кой ще ни избави от ръката на тия мощни богове? Тия са боговете, които поразиха египтяните с всякаква язва в пустинята. ⁹ Укрепете се, филистимци, бъдете мъжествени, за да не станете слуги на евреите, както те станаха на вас; бъдете мъжествени, та се бийте с тях. ¹⁰ Тогава филистимците се биха; и Израил беше поразен, и всеки побягна в шатъра си; и стана много голямо поражение, защото паднаха тридесет хиляди пешаци от Израиля. ¹¹ и Божият ковчег бе хванат; и двамата Илиеви сина, Офний и Финеес, бяха убити. ¹² Тогава един човек от Вениамина се завтече от битката, та отиде в Сило, в същия ден, с раздрани дрехи и с пръст на главата си. ¹³ И като стигна, ето, Илий седеше на стола си край пътя та пазеше, защото сърцето му трепереше за Божия ковчег. И когато дойде човекът в града та извести това, целият град извика. ¹⁴ А Илий, като чу шума на викането каза: Що значи тоя шум и глъч? И човекът дойде бързо та извести на Илия. ¹⁵ Илий беше тогава на деветдесет и осем години; и очите му бяха ослабнали та не можеше да вижда. ¹⁶ И човекът каза на Илия: аз дойдох от сражението; още днес избягах от битката. И рече: Що стана, чадо мое? ¹⁷ И вестителят в отговор рече: Израил побягна пред филистимците, при това стана голямо поражение между людете, освен това и двамата ти сина, Офний и Финеес, умряха, и Божият ковчег е хванат. ¹⁸ А щом спомена за Божия ковчег, *Илий* падна от стола възник край портата, и вратът му се строши, и умря; защото беше стар и тежък човек. И той съди Израиля четиридесет години. ¹⁹ А снаха му, Финеесовата жена, която беше непразна, готова да роди, щом чу известието, че Божият ковчег бил хванат, и че свекърът ѝ и мъжът ѝ умрели, преви се

20 и роди, защото болките ѝ я хванаха. ²⁰ И когато умираше, жените, които стояха около нея, ѝ рекоха: Не бой се, защото си родила син. Но тя не
21 отговори, нито даде внимание. ²¹ И нарече детето Ихавод°, като казваше: Славата се изгуби от Израиля, (защото Божият ковчег се хванал,
22 и защото свекърът ѝ и мъжът ѝ *умрели*); ²² каза прочее: Славата се изгуби от Израиля, защото Божият ковчег се хвана.

5 ¹ А филистимците, като хванаха Божия ковчег, занесоха го от Евен-езер в Азот. ² И филистимците взеха Божия ковчег та го внесоха в капището на Дагона, и поставиха го до Дагона. ³ И на следния ден, когато азотяните станаха рано, ето Дагон паднал с лицето си на земята пред Господния ковчег. И взеха Дагона та го поставиха на мястото му. ⁴ И на другия ден като станаха рано сутринта, ето Дагон *нак* паднал с лицето си на земята пред Господния ковчег, и главата на Дагона и двете длани на ръцете му, отсечени върху прага; само *трупът* на Дагона беше останал. ⁵ (За това, нито Дагоновите жреци, нито някои от ония, които влизат в Дагоновото капище, не стъпват на прага му° в Азот до днес). ⁶ Но ръката на Господа натегна над азотяните, и Той ги изстреби, и поразил с хемороиди тях и Азот и околностите му. ⁷ И като видяха азотските мъже, че такава е работата, рекоха: Ковчегът на Израилевия Бог няма да стои между нас, защото ръката Му тежи върху нас и върху бога ни Дагона. ⁸ За това, пратиха та събраха при себе си всичките филистимски началници и рекоха: Що да сторим с ковчег на Израилевия Бог? А те отговориха ковчегът на Израилевия Бог нека се пренесе в Гет. И тъй пренесоха в *Гет* ковчег на Израилевия Бог. ⁹ Но като го пренесоха, ръката на Господа беше против града с много голямо поражение; и Той удари градските мъже от малък до голям, та избухнаха по тях хемороиди. ¹⁰ Затова, пратиха Божия ковчег в Акарон. А като дойде Божият ковчег в Акарон, акаронците извикаха, казвайки: Донесоха ковчег на Израилевия Бог у нас, за да измори нас и людете ни. ¹¹ И тъй, пратиха да съберат всичките филистимски началници, и рекоха: Изпатете ковчег на Израилевия Бог, и нека се върне на мястото си, за да не измори нас и людете ни; защото имаше смъртно поражение по целия град; Божията ръка тежеше там твърде много. ¹² И мъжете, които не умряха, бяха поразени с хемороиди; и викът от града се издигна до небето.

6 ¹ Господният ковчег стоя във Филистимската земя седем месеца; ² и тогава филистимците

повикаха жреците и чародеите и казаха: Що да сторим с Господния ковчег? Кажете ни как да го изпатим на мястото му? ³ А те рекоха: Ако изпатите ковчег на Израилевия Бог, не го пращайте празен, но непременно му отдайте принос за престъпление; тогава ще оздравеете, и ще узнаете защо ръката Му не се е оттеглила от вас. ⁴ И казаха: Какъв принос за престъпление трябва да му отдадем? А те рекоха: Пет златни хемороиди и пет златни мишки, *според* числото на филистимските началници; защото същата язва беше върху всички вас и върху началниците ви. ⁵ Затова, да направите подобия на хемороидите си, и подобия на мишките, които повреждат земята ви; и да отдадете слава на Израилевия Бог, та дано би олекчил ръката Си над вас, над боговете ви, и над земята ви. ⁶ Защо, прочее, закоравявате сърцата си, както египтяните и Фараон закоравиха сърцата си? След като извърши чудеса сред тях, те не пушнаха ли людете да си отидат, и те тръгнаха? ⁷ И тъй сега, вземете си една нова кола, та я пригответе, *вземете* и две дойни крави, на които хомот не е турян, и впрегнете кравите в колата, а телците им *вземете* отподир тях и върнете ги у дома. ⁸ Тогава вземете Господния ковчег та го турете на колата; и златните неща, които Му отдавате в принос за престъпление, турете в ковчежец от страната му; и изпатете го да иде. ⁹ И гледайте: ако тръгне по пътя към своята граница у Ветсемес, тогава Той ни е сторил това голямо зло; но ако не, тогава ние ще знаем, че не е Неговата ръка, която ни е поразила, но това ни е постигнало случайно. ¹⁰ И мъжете сториха така: взеха две дойни крави, та ги впрегнаха в колата, а телците им затвориха у дома. ¹¹ И положиха на колата Господния ковчег, и ковчежеца със златните мишки и подобията на хемороидите си. ¹² И кравите се отправиха по пътя направо за Витсемес; все по друма вървяха, и ревяха, като отиваха, без да се обръщат ни на дясно, ни на ляво; а филистимските началници идеха подир тях до границата на Ветсемес. ¹³ А ветсемесците жънеха пшеницата си в долината; и като подигнаха очи, видяха ковчег, и като го видяха, зарадваха се. ¹⁴ И колата влезе в нивата на Исуса ветсемесеца та застана там, гдето имаше голям камък; и нацепиха дървата на колата, та пренесоха кравите във всеизгаряне Господу. ¹⁵ Тогава левитите снеха Господния ковчег и ковчежеца, който беше с него, в който бяха златните неща, и ги положиха на големия камък; и в същия ден ветсемеските мъже пренесоха всеизгаряния и пожертвуваха жерт-

16 ви Господу. ¹⁶ А петимата филистимски началници, като видяха това, върнаха се в Акарон в същия ден. ¹⁷ А златните хемороиди, които филистимците отдадоха Господу в принос за престъпление, бяха следните: един за Азот, един за Газа, един за Аскалон, един за Гет, един за Акарон; ¹⁸ а златните мишки бяха *според* числото на всичките филистимски градове принадлежащи на петимата началници, както оградените градове, така и неоградените села, дори до големия камък[°], на който положиха Господния ковчег, - *камък, който стои* до днес в нивата на Исуса ветсемесеца. ¹⁹ Но *Господ* порази ветсемеските мъже за гдето погледнаха в Господния ковчег, като порази от людете петдесет хиляди и седемдесет мъже; и людете плакаха, защото Господ порази людете с голямо изстребление. ²⁰ ²⁰ И ветсемеските мъже казаха: Кой може да застане пред Господа, пред светия тоя Бог? и при кого да отиде Той от нас? ²¹ Сетне изпратиха вестители до кириатиаримските жители да кажат: Филистимците донесоха назад Господния ковчег; слезте и изкачете го при себе си.

7 ¹ Тогава кириатиаримските мъже дойдоха та дигнаха Господния ковчег, и донесоха го в Авинадавовата къща на хълма; и осветиха сина му Елеазара, за да пази Господния ковчег. ² И от деня, когато ковчегът бе положен в Кириатиарим, мина се много време - двадесет години; и целият Израилев дом въздишаше за Господа. ³ ³ И Самуил говори на целия Израилев дом, казвайки: Ако се обръщате от все сърце към Господа, махнете отсред себе си чуждите богове и асартите, та пригответе сърцата си за Господа и само Нему служете; и Той ще ви избави от ръката на филистимците. ⁴ Тогава израилтяните магнаха ваалимите и асартите та служеха само на Господа. ⁵ После Самуил каза: Съберете целия Израил в Масфа, и ще се помоля за вас Господу. ⁶ И тъй събраха се в Масфа, и наляха вода, която изляха пред Господа, и постиха през оня ден, и рекоха там: Съгрешихме на Господа. И Самуил съдеше израилтяните в Масфа. ⁷ А като чуха филистимците, че израилтяните се събрали в Масфа, филистимските началници излязоха против Израиля. Като чуха това, израилтяните уплашиха се от филистимците. ⁸ И израилтяните рекоха на Самуила: Не преставай да викаш за нас към Господа нашия Бог, за да ни избави от ръката на филистимците. ⁹ За това, Самуил взе едно млечниче агне, та го принесе цяло всеизгаряне Господу; и Самуил извика към Господа за Израиля, и Господ го послуша; ¹⁰ защото, когато принасяше Самуил

всеизгарянето, понеже филистимците се приближиха да се бият с Израиля, в същия ден Господ гръмна със силен гръм върху филистимците и ги смути; и те бяха поразени пред Израиля. ¹¹ Израилевите мъже излязоха от Масфа, та гониха филистимците, и поразяваха ги до под Вет-хар. ¹² Тогава Самуил взе един камък та го постави между Масфа и Сен, и нарече го Евен-езер[°], като казваше: До тука ни помогна Господ. ¹³ Така филистимците бяха покорени и не дойдоха вече в Израилевите предели; и Господната ръка беше против филистимците през всичките дни на Самуила. ¹⁴ И градовете, които филистимците бяха превзели от Израиля, бяха повърнати на Израиля, от Акарон до Гет; и Израил освободи техните околности от ръката на филистимците. А между Израиля и аморейците имаше мир. ¹⁵ И Самуил съдеше Израиля през всичките дни на живота си. ¹⁶ И всяка година той отиваше да обикаля Ветил, Галгал и Масфа, и съдеше Израиля във всички тия места; ¹⁷ а *после* се връщаше в Рама, защото домът му беше там, па и там съдеше Израиля. Там издигна и олтар на Господа.

8 ¹ Самуил, когато остаря, постави синовете си съдии над Израиля. ² Името на първородния му беше Йоил, а името на втория му Авия; те бяха съдии във Вир-савее. ³ Но синовете му не ходеха в неговите пътища, но се отклониха *та отиваха* след сребролюбие, и вземаха подкуп, и извърщаха правосъдието. ⁴ Тогава всичките Израилеви старейшини се събраха, та дойдоха при Самуила в Рама и му рекоха: ⁵ Ето, ти остаря, и синовете ти не ходят в твоите пътища; постави ни, прочее, цар, който да ни съди, както е у всичките народи. ⁶ Обаче на Самуила не бе угодно гдето рекоха: Дай ни цар, който да ни съди. И Самуил се помоли на Господа. ⁷ А Господ каза на Самуила: Послушай гласа на людете за всичко, що ти говорят, защото не отхвърлиха тебе, но Мене отхвърлиха, за да не царувам над тях. ⁸ Според всичките дела, които те са вършили от деня, когато съм ги извел от Египет дори до тоя ден, като са Ме оставяли и са служили на други богове, така правят и на тебе. ⁹ Сега, прочее, слушай гласа им, обаче тържествено протестирай пред тях, и покажи им как ще постъпва царят, който ще царува над тях. ¹⁰ Самуил, прочее, каза всичките Господни думи на людете, които искаха цар от него. ¹¹ Каза още: Така ще постъпва царят, който ще се възцари над вас; ще взема синовете ви и ще ги определя за колесниците си, и да му бъдат конници, и за да тичат пред колесниците

12 му. ¹²И ще си ги назначава хилядници и петдесетници, и *ще ги поставя* да работят земята му, да жънат жетвата му, и да правят военните му
13 оръжия и приборите за колесниците му. ¹³Ще
14 взема и дъщерите ви за мироварици и готвачки
15 и хлебарки. ¹⁴И ще взема по-добрите от нивите
16 ви, лозята ви и маслините ви и ще ги дава на
17 слугите си. ¹⁵Ще взема и десетъка от посевите
18 ви и от лозята ви и ще ги дава на скопците си
19 и на слугите си. ¹⁶И ще взема слугите ви, слугините
20 ви, по-добрите момчета, и ослите ви и ще ги
21 употребява в своите работи. ¹⁷Ще взема
22 десетък от стадата ви; и вие ще му бъдете слуги.
¹⁸В оня ден ще викате поради царя си, когато
23 ще сте си избрали; но Господ няма да ви
24 послуша в оня ден. ¹⁹Обаче, людете не искаха
25 да послушат Самуиловия глас, а рекоха: Не, но
26 цар нека има над нас, ²⁰за да бъдем и ние
27 както всичките народи, и нашият цар да ни съди,
28 и да ни предвожда, и да воюва в боевете ни. ²¹И
29 Самуил, като изслуша всичките думи на людете,
30 каза ги в ушите на Господа. ²²А Господ каза
31 на Самуила: Послушай гласа им и постави им
32 цар. Тогава Самуил каза на Израилевите мъже:
Идете всеки в града си.

9 ¹Имаше човек от Вениамина на име Кис,
син на Авиила, син на Серора, син на Вехората,
син на Афия, човек вениаминец, силен и храбър.
²А той имаше син на име Саул, отборен и
твърде красив; между израилтяните нямаше
човек по-красив от него; от рамената си и нагоре
беше по-висок от всичките люде. ³И ослиците
на Сауловия баща се изгубиха; затова Кис
каза на сина си Саула: Вземи сега със себе си
един от слугите и стани та иди да търсиш ослиците.
⁴И тъй, той мина през Ефремовата хълмиста
земя, мина и през земята Салиса, но не ги
намериха; после мина през земята Саалим,
но и там ги нямаше; и заминаха през Вениаминовата
земя, но не ги намериха. ⁵А когато дойдоха
в земята Суф, Саул каза на слугата, който
беше с него: Ела да се върнем; да не би баща
ми да престане *да се грижи* за ослиците, и да
започне да мисли за нас. ⁶А той му рече: Ето
в този град има Божий човек, човек, който е на
почит; всичко що казва непременно се сбъдва;
да идем, прочее, там, негли би могъл да ни каже
нещо за това, поради което пътуваме. ⁷И Саул
каза на слугата си: Но ако отидем, какво да
занесем на човека? защото хлябът в съдовете ни
се свърши, и няма подарък да занесем на Божия
човек. Що имаме? ⁸И слугата пак отговори
на Саула, казвайки: Ето в ръката ми се намира
четвърт сребърен сикъл, *който* ще дам на
9 Божия човек, за да ни покаже пътя. ⁹(В старо

време в Израиля, когато някой отиваше да се
допита до Бога, думаше така: Елате да идем при
гледача; защото оня, който се нарича пророк, се
наричаше по-напред гледач). ¹⁰Тогава Саул каза
на слугата си: Добре казваш; ела да идем. И
тъй отидоха в града, гдето беше Божият човек.
¹¹И като се изкачваха по нагорнището към града,
намериха моми излезли да наляят вода и казаха
им: Тук ли е гледачът? ¹²А те в отговор
казаха им: Тук е; ето го пред тебе; побързай сега,
защото днес дойде в града, понеже людете имат
днес жертва на високото място. ¹³Щом
възлезете в града, ще го намерите преди да се
изкачи на високото място да яде; защото людете
не ядат до като не дойде той, понеже той
благославя жертвата; след това поканените
ядат. И тъй, качете се сега, защото около
тоя час ще го намерите. ¹⁴Прочее, те се
изкачиха към града; и като влизаха в града,
ето Самуил излизаше насреща им, за да се
изкачи на високото място. ¹⁵А Господ
беше открил на Самуила, един ден преди да
дойде Саул, като беше казал: ¹⁶Утре
около тоя час ще изпратя до тебе човек от
Вениаминовата земя; него да помажеш княз
над людете Ми Израиля, и той ще избави
людете Ми от ръката на филистимците; защото
Аз погледнах благосклонно към людете Си,
понеже викът им стигна до Мене. ¹⁷И
когато Самуил видя Саула, Господ му рече:
Ето човекът, за когото ти говорих! Той ще
началствува над людете Ми. ¹⁸В същото
време Саул се приближи до Самуила в портата
и каза: Покажи ми, моля, где е къщата на
гледача. ¹⁹И Самуил в отговор рече на Саула:
Аз съм гледачът; изкачвай се пред мене на
високото място, за да ядете днес с мене; а
утре ще те изпратя, и ще ти явя всичко, що
имаш на сърцето си. ²⁰А колкото за
ослиците ти, които се изгубиха преди три
дена, нямай грижа за тях, защото се намериха.
И към кого е всичкото желание на Израиля?
не е ли към тебе и към целия дом на баща
ти? ²¹А Саул в отговор рече: Не съм ли аз
Вениаминец, от най-малкото от Израилевите
племена? и не е ли семейството ми най-малко
от всичките семейства на Вениаминовото
племе? Защо, прочее, ми говориш по тоя
начин? ²²А Самуил взе Саула и слугата му
та ги въведе в гостната стая, и даде им
първото място между поканените, които
бяха около тридесет души. ²³Тогава
Самуил каза на готвача: Донеси дела, които
ти дадох, за които ти рекох: Пази това при
себе си. ²⁴И така, готвачът дигна бедното
и онова, що беше върху него та го сложи
пред Саула. И Самуил рече: Ето запазеното;
тури го пред себе си та яж, защото за тоя
час то е било запазено за тебе след като
рекох, че ще

покаяня людете. И тъй Саул яде със Самуила в
25 оня ден. ²⁵И като слязоха от високото място в
града, Самуил се разговори със Саула на къщ-
26 ния покрив. ²⁶И станаха рано; и около зазоря-
ване Самуил повика Саула на къщния покрив,
казвайки: Стани да те изпратя. И Саул стана, та
27 излязоха във двамата, той и Самуил. ²⁷А като
слизаха към градския край, Самуил каза на Са-
ула: Заповядай на слугата да замине пред нас,
(и той замина); а ти постой малко, за да ти из-
вестя Божието слово.

10 ¹Тогава Самуил взе съда с миро та го изля
на главата му, целуна го и каза: Не помага ли
2 те Господ за княз над наследството Си? ²Като
си заминеш днес от мене, ще намериш двама
човека близо при Рахилиния гроб, във Вени-
аминовата земя у Селса; и те ще ти рекат: На-
мериха се ослиците, които ти отиде да търсиш;
и, ето, баща ти престана да се грижи за осли-
ците, та много скърби за вас, като казва: Какво
3 да правя за сина си? ³И като идеш по-нататък,
от там ще дойдеш до дъба на Тавор, и там ще
те посрещнат трима човека, които отиват към
Бога във Ветил, от които един носи три ярета,
а друг носи три хляба, а друг носи мех с вино;
4 ⁴и те ще те поздравят и ще ти дадат два хля-
5 ба, които да приемеш от ръцете им. ⁵После ще
стигнеш до Божия хълм, гдето е филистимски-
ят гарнизон; и като стигнеш там, в града, ще
срещнеш дружина пророци, слизащи от висо-
кото място, предшествувани от псалтир, тъпан-
6 че, свирка и китара, и те пророкуващи. ⁶Тога-
ва ще дойде Господният Дух върху тебе, та ще
пророкуваш заедно с тях, и ще се промениш в
7 друг човек. ⁷А когато тия знамения дойдат на
тебе, прави каквото случаят позволява; защо-
8 то Бог е с тебе. ⁸После слез ти пред мене в Га-
лгал; и, ето, аз ще сляза при тебе, за да принеса
всеизгаряния и да пожертвувам примирителни
жертви; чакай седем дена, докато дойда при те-
9 бе и ти кажа що да сториш. ⁹И когато обърна
гърба си да си замине от Самуила, Бог му даде
друго сърце; и всички ония знамения се съд-
10 наха в същия ден. ¹⁰Като дойдоха там на хълма,
ето, дружина пророци го посрещнаха: и Божи-
ят Дух дойде със сила върху него, и той проро-
11 кува между тях. ¹¹И като видяха всички, които
го познаваха по-напред, че, ето, пророкуваше
между пророците, тогава людете казваха едни
на други: Що е станало на Кисовия син? и Саул
12 ли е между пророците? ¹²А един от ония, които
бяха от там, проговори казвайки: Но кой е тех-
ният баща? От това стана поговорка: И Саул ли
13 е между пророците? ¹³И като свърши пророку-

ването си, дойде на високото място. ¹⁴И стри- 14
ката на Саула рече на него и на слугата му: Къде
ходихте? И той каза: Да търсим ослите; и кога-
то видяхме, че ги няма, отидохме при Самуи-
15 ла. ¹⁵И Сауловият стрика рече: Я ми кажи що
ви рече Самуил. ¹⁶И Саул рече на стрика си: 16
Каза ни положително, че ослиците се намери-
ха. Но не му яви това, което Самуил беше ка-
зал за царството. ¹⁷След това Самуил събра лю- 17
дете при Господа в Масфа ¹⁸и рече на израил- 18
тяните: Така говори Господ Израилевият Бог:
Аз изведох Израиля из Египет, и ви избавих от
ръката на египтяните и от ръката на всичките
царства, които ви притесняваха. ¹⁹А вие днес 19
отхвърлихте вашия Бог, Който сам ви избавя
от всичките ви бедствия и скърби, и рекохте
Му: Непременно да поставиш цар над нас. Сега,
прочее, застанете пред Господа според племе-
ната си и според хилядите си. ²⁰И когато Саму- 20
ил накара да се приближат всичките Израиле-
ви племена, хвана се с *жребие* Вениаминовото
племе. ²¹И като накара да се приближи Вени- 21
аминовото племе според семействата си, хва-
на се семейството на Матри; и хвана се Кисо-
вият син Саул, но като го потърсиха, той не се
намери. ²²Затова, допитаха се пак до Господа: 22
Човекът дошъл ли е вече тук? И Господ отго-
вори: Ето, той се е скрил между вещите. ²³То- 23
гава се завтекоха та го взеха от там; и като за-
стана между людете, беше по-висок от всички-
те люде от рамената си и нагоре. ²⁴Тогава Са- 24
муил каза на всичките люде: Виждате ли онзи,
когото Господ избра, че няма подобен на него
между всичките люде? И всичките люде изви-
каха, казвайки: Да живее царят! ²⁵После Саму- 25
ил събщи на людете как ще се реди царството,
и като го написа в книга, положи я пред Гос-
пода. Тогава Самуил разпусна всичките люде,
всеки у дома му. ²⁶Също и Саул^о отиде у дома 26
си в Гавая, и с него отиде един полк силни мъ-
же, до чиито сърца Бог беше се докоснал. ²⁷Но 27
някои лоши човеци рекоха: Как ще ни избави
той? И презираха го, и не му принасяха дарове;
а той се правеше на глух.

¹След това амонецът Наас възлезе та раз- **11**
положи стан против Явис-галаад; и всичките
явиски мъже казаха на Нааса: Направи дого-
вор с нас, и ще ти слугуваме. ²И амонецът На- 2
ас им каза: С това условие ще направя *договор* с
вас: да извъртя десните очи на всички ви; и ще
положа това за позор върху целия Израил. ³И 3
явиските старейшини му казаха: Дай ни седем
дена срок, за да пратим вестители по всичките
предели на Израиля; и тогава, ако няма кой да

4 ни избави, ще излезем към тебе. ⁴И тъй вестителите дойдоха в Сауловия *град* Гаваия та казаха тия думи на всеослушание пред людете; и всичките люде плакаха с висок глас. ⁵А, ето, Саул идеше подир воловете от полето: и Саул рече: Какво е на людете та плачат? И съобщи му думите на явиските мъже. ⁶Тогава дойде Божият Дух със сила върху Саула, когато чу ония думи, и гневът му пламна твърде много. ⁷И взе два вола, и като ги нарязва на части прати ги по всичките предели на Израиля чрез вестители, за да кажат: Който не излезе подир Саула и подир Самуила, така ще се направи на воловете му. И страх от Господа обзе людете; и излязоха като един човек. ⁸И като ги преброи у Везек, израилтяните бяха триста хиляди души, а Юдовите мъже тридесет хиляди души. ⁹И рекоха на вестителите, които бяха дошли: Така да кажете на явис-галаадските мъже, утре като припече слънцето, ще ви дойде избавление. А когато вестителите дойдоха и известиха на явиските мъже, те се зарадваха. ¹⁰И явиските мъже рекоха *на амонците*: Утре ще излезем към вас, и вие ни направете всичко, що ви се вижда добро. ¹¹И на утринта Саул раздели людете на три полка; и във *време на* утринната стража те навлязоха всред стана, и поразяваха амонците докато се стопли денят; и оцелелите от тях се разпиляха до толкоз, щото нито двама от тях не останаха заедно. ¹²Тогава людете казаха на Самуила: Кой е онзи що рече: Саул ли ще се възцари над нас? Доведете тия мъже, за да ги избием. ¹³Но Саул каза: Никой няма да бъде убит тоя ден; защото днес Господ извърши избавление в Израиля. ¹⁴Тогава Самуил каза на людете: Дойдете да идем в Галгал и там да възобновим царството. ¹⁵И така, всичките люде отидоха в Галгал, и поставиха Саула цар пред Господа там в Галгал; там и пожертвуваха примирителни жертви пред Господа; и Саул и всичките Израилеви мъже се развеселиха там твърде много.

12 ¹Тогава Самуил каза на целия Израил: Ето, послушах гласа ви за всичко, що ми казахте, и поставих цар над вас. ²И сега, ето, царят ви предвожда; а аз съм стар и белокос, и, ето, синовете ми са с вас; и обходата ми от младостта ми до днес е пред вас. ³Ето ме: свидетелствувайте против мене пред Господа и пред помазаника Му - Кому съм взел вола? или кому съм взел осела? или кого съм онеправдал? кого съм притеснил? или из ръката на кого съм взел подкуп, за да ослепя очите си с него, та да ви го върна? ⁴А те рекоха: Не си ни онеправдал, нито си ни притеснил, нито си взел нещо от ръката на някого. ⁵И рече им: Свидетел ви е Гос-

под, свидетел е и Неговият помазаник днес, че не намерихте нищо в ръката ми. И те отговориха: Свидетел е. ⁶И рече Самуил на людете: Господ е, Който постави Моисея и Аарона и изведе бащите ви от Египетската земя. ⁷Сега, прочее, застанете, за да разсъждавам с вас пред Господа за всичките справедливи дела, които Господ направи вам и на бащите ви. ⁸Когато Яков дойде в Египет, и бащите ви извикаха към Господа, тогава Господ прати Моисея и Аарона, които изведоха бащите ви из Египет и заселиха ги на това място. ⁹Те обаче забравиха Господа своя Бог; затова ги предаде в ръката на Сисара, асорския военачалник, в ръката на филистимците и в ръката на моавския цар, които воюваха против тях. ¹⁰Тогава те извикаха към Господа, казвайки: Съгрешихме, понеже оставихме Господа та служихме на ваалимите и на астартите; но сега избави ни от ръката на неприятелите ни, и ще Ти служим. ¹¹И Господ изпрати Ероваала, Водана, Ефтая и Самуила та ви избави от ръката на неприятелите ви от всякъде; и вие живяхте в безопасност. ¹²Но когато видяхте, че Наас, царят на амонците, дойде против вас, рекохте ми: Не, но цар да царува над нас, - когато Господ вашият Бог ви беше цар. ¹³Сега, прочее, ето царят, когото избрахте, когото искахте! и, ето Господ постави цар над вас. ¹⁴Ако се боите от Господа и Му служите, и слушате гласа Му, и не въставате против Господното повеление, и следвате Господа вашия Бог, както вие, така и царят, който царува над вас, *добре*; ¹⁵но, ако не слушате Господния глас, а въставате против Господното повеление, тогава Господната ръка ще бъде против, вас, както беше против бащите ви. ¹⁶Сега, прочее, застанете та вижте това велико дело, което Господ ще направи пред очите ви. ¹⁷Не е ли днес жетва на пшеницата? Ще призова Господа; и Той ще прати гръмове и дъжд, за да познаете и видите, че злото, което направихте, като си поискахте цар, е голямо пред Господа. ¹⁸Тогава Самуил призва Господа; и Господ прати гръмове и дъжд през същия ден; и всичките люде се уплашиха твърде много от Господа и от Самуила. ¹⁹И всичките люде казаха на Самуила: Помоли се за слугите си на Господа твоя Бог, за да не измрем; защото върху всичките си грехове притурихме и това зло, да искаме за себе си цар. ²⁰И Самуил каза на людете: Не бойте се; вие наистина сторихте всичко това зло; но да се не отклоните та да не следвате Господа, а служете Господу от все сърце; ²¹и да се не отклоните, защото *тогава ще идете след суетностите*, които не могат да ползват, или да избавят, понеже са суетни. ²²Защото

Господ няма да остави людетe Си заради великото Си Име, понеже Господ благоволи да ви
23 направи Свои люде. ²³ А колкото за мене, да не даде Бог да съгреша на Господа, като престана да се моля за вас! но ще ви уча добрия и правия
24 път. ²⁴ Само бойте се от Господа, и служете Му искрено от все сърце; защото помислете колко
25 велики дела извърши Той за вас. ²⁵ Но ако следвате да струвате зло, тогава и вие и царят ви ще погинете.

13 ¹ До това време Саул беше царувал една година; а като царува две години над Израила,
2 ² Саул си избра три хиляди мъже от Израила, от които две хиляди бяха със Саула в Михмас и в хълма Ветил, а хиляда бяха с Ионатана в Гавая Вениаминова; а останалата част от людетe
3 изпрати, всеки в шатъра му. ³ И Ионатан порази филистимския гарнизон, който беше в Гава; и филистимците чуха. И Саул извести *това* с
4 тръба по цялата земя, като казваше: Нека чуят и евреите. ⁴ И така, целият Израил чу да говорят, че Саул поразил филистимския гарнизон, и че Израил станал омразен на филистимците. И людетe се събраха в Галгал да следват Саула.
5 ⁵ А филистимците се събраха да се бият с Израила, тридесет хиляди колесници и шест хиляди конници и люде по множество, като пясъка край морския бряг; и възлязоха та разположиха стан в Михмас, на изток от Ветавен. ⁶ Когато Израилевите мъже видяха, че бяха поставени на тясно, (защото людетe бяха на тясно), тогава людетe се скриха в пещерите, в гъсталаци-
7 те, в скалите, в канарите и в рововете. ⁷ И някои от евреите преминаха Иордан към Гадовата и Галаадската земя. А колкото за Саула, той беше още в Галгал; и всичките люде вър-
8 вяха подир него с трепет. ⁸ И чака седем дена, според определеното от Самуила време; а понеже Самуил не беше дошъл в Галгал, и людетe
9 се разпръсваха от него, ⁹ затова рече Саул: Донесете тука при мене всеизгарянето и примирителните приноси. И той принесе всеизгарянето. ¹⁰ И щом свърши принасянето на всеизгарянето, ето, Самуил дойде; и Саул излезе да
10 го посрещне и да го поздрави. ¹¹ А Самуил каза: Що стори ти? И Саул рече: Понеже видях, че людетe се разпръсваха от мене, и че ти не дойде на определеното време, а филистимците се
12 събираха в Михмас, ¹² затова си рекох, сега филистимците ще нападнат върху мене в Галгал, а пък аз не съм отправил молба към Господа; и тъй, дръзнах и принесох всеизгарянето. ¹³ И
13 Самуил каза на Саула: Безумие си сторил ти, гдето не опази повелението, което Господ твоят Бог ти заповяда; защото Господ щеше сега

да утвърди царството ти над Израила до века. ¹⁴ Но сега царството ти няма да трае; Господ Си
14 потърси човек според сърцето Си, и него определи да бъде княз над людетe Му, понеже ти не опази онова, което Господ ти заповяда. ¹⁵ То-
15 гава Самуил стана та отиде от Галгал в Гавая Вениаминова. А Саул преброи людетe, които се намираха с него; *и те бяха* около шестотин мъ-
16 же. ¹⁶ Саул и син му Ионатан и людетe, които се намираха с тях, седяха в Гавая Вениаминова; а филистимците бяха разположили стан в Мих-
17 мас. ¹⁷ И от филистимския стан излязоха три чети грабители; една чета се отправи по пътя за
18 Офра към земята Согал; ¹⁸ друга чета се отправи по пътя за Веторон; а друга чета се отправи по пътя за околността, която гледа към долина-
19 та Севоим къде пустинята. ¹⁹ А в цялата Израилева земя не се намираше ковач, защото филистимците рекоха: Да не би евреите да си направят мечове или копия, ²⁰ но всичките израилтя-
20 ни слизаха при филистимците, за да наклепят всеки търнокопа си, палешника си, брадвата си и мотиката си. ²¹ Обаче, имаха пила за търно-
21 копите, палешниците, тризъбците и брадвите, и за да острят остените. ²² Затова, в деня на боя
22 не се намираше нито нож, ни копие в ръката на някого от людетe, които бяха със Саула и Ионата-
23 нана; в Саула, обаче, и в сина му Ионатана намериха се. ²³ А филистимският гарнизон излезе към прохода на Михмас.

14 ¹ А един ден Сауловият син Ионатан каза на момъка оръженосеца си: Дойди, да преминем към филистимския гарнизон, който е насреща. Но на баща си не каза това. ² А Саул седеше при
2 Гавайския край, под наровото дърво, което е в Мигрон; и людетe, които бяха с него възлязоха на около шестотин мъже. ³ И Ахия син на Ахитова, брат на Ихавода, син на Финееса, син на Илия, бе Господният свещеник в Сило и носеше ефод. И людетe не знаеха, че Ионатан е преминал. ⁴ А между проходите, през които Ионатан искаше да мине към филистимския гарнизон, имаше остра скала от едната страна, и остра скала от другата страна; името на едната беше Восес, а името на другата Сене. ⁵ Едната скала се издигаше на север срещу Михмас, а другата на юг срещу Гавая. ⁶ Ионатан, прочее, каза на
6 момъка оръженосеца си: Дойди да преминем към гарнизона на тия необрязани, негли Господ подействува за нас; защото нищо не пречи на Господа да спаси чрез мнозина или чрез малцина. ⁷ И рече му оръженосецът му: Стори
7 все що ти е на сърце; върви напред; ето, аз съм с тебе според сърцето ти. ⁸ Тогава рече Ионатан: Ето, ще преминем към тия мъже и ще им

9 се явим. ⁹ Ако ни говорят така: Стойте докато
дойдем при вас, тогава ще застанем на място-
10 то си и няма да се възкачим при тях. ¹⁰ Но ако
говорят така: качете се при нас, тогава ще се
възкачим, защото Бог ги предаде в ръката ни.
11 Това ще ни служи за знак. ¹¹ И тъй, и двамата
се появиха на филистимския гарнизон; и фили-
стимците рекоха: Ето, евреите излизат из дуп-
12 ките, гдето бяха се скрили. ¹² И мъжете на гар-
низона проговориха на Ионатана и на оръже-
носеца му казвайки: Качете се при нас и ще ви
покажем нещо. Тогава Ионатан каза на оръже-
носеца си: Възкачи се след мене, защото Гос-
13 под ги предаде в Израилевата ръка. ¹³ И тъй,
Ионатан пълзя нагоре с ръцете си и с нозете
си, и оръженосецът му след него. И те паднаха
14 след него. ¹⁴ И в това първо поражение, което
Ионатан и оръженосецът му нанесоха, падна-
ха около двадесет мъже, в едно пространство
15 от половин уврат земя. ¹⁵ И стана трепет в ста-
на, по нивите, и между всичките люде; гарни-
зона и грабителите също потрепераха, и земята
се тресеше, така щото стана твърде голям тре-
16 пет. ¹⁶ И като наблюдаваха Сауловите стражи в
Гавая Вениаминова, ето, множеството се разто-
пяваше и се разотиваше *тук* таме. ¹⁷ Тогава Са-
ул каза на людете, които бяха с него: Преброй-
те сега, та вижте, кой от нас е отишъл. И като
17 преброиха, ето, Ионатан и оръженосецът му ги
нямаше. ¹⁸ И Саул каза на Ахия: Донеси тук Бо-
жия ковчег, (защото в това време Божият ков-
19 чег беше *там* с израилтяните). ¹⁹ А докато гово-
реше Саул на свещеника, смущението във фи-
листимския стан продължаваше да се увелича-
ва; затова Саул каза на свещеника: Оттегли ръ-
20 ката си. ²⁰ И Саул и всичките люде, които бяха
с него, се събраха та дойдоха до сражението; и,
ето, мечът на всекиго бе против другаря му, и
21 имаше твърде голямо поражение. ²¹ И евреите,
които по-напред бяха с филистимците, и кои-
то бяха дошли с тях в стана от околните *мест-*
ности, те също *се обърнаха* да помогнат на из-
раилтяните, които бяха със Саула и Ионатана.
22 ²² Тоже и всичките Израилеви мъже, които бя-
ха се крили в Ефремовата хълмиста земя, като
чуха, че филистимците бягали, завтекоха се и
23 те в сражението да ги преследват. ²³ Така в оня
ден Господ избави Израиля; и битката се прост-
24 ря до Ветавен. ²⁴ А Израилевите мъже се измъ-
чиха в оня ден, защото Саул закле людете, каз-
вайки: Проклет онзи, който вкуси храна до ве-
черта, докато отмъстя на неприятелите си. За-
25 това никой от людете не вкуси храна. ²⁵ А като
дойдоха всичките люде в един гъсталак, гдето

имаше мед по земята, ²⁶ и като влязоха люде-
26 те в гъсталака, ето, медът покапваше; но никой
не приближи ръка до устата си, защото людете
се бояха от клетвата. ²⁷ Ионатан, обаче, не бе-
27 ше чул че баща му закле людете, затова про-
стрия края на тоягата, която беше в ръката му,
та я натопа в медената пита, и тури ръката си в
устата си; и светна му на очите. ²⁸ А един от лю-
28 дете проговори, казвайки: Баща ти строго за-
кле людете, като каза: Проклет оня, който вкуси
храна днес, - макар че людете бяха изнемоще-
ли. ²⁹ А Ионатан каза: Баща ми смути света. Я
29 вижте как ми светна на очите, защото вкусих
малко от тоя мед; ³⁰ колко повече, ако людете
30 бяха яли днес свободно от користите, които на-
мериха у неприятелите си! защото не щеше ли
сега да стане по-голямо клане на филистимци-
31 те? ³¹ И през оня ден те поразиха филистимците
от Михмас до Еалон; но людете бяха много из-
немощели. ³² Затова людете се нахвърлиха вър-
32 ху користите, и като взеха овци, говеда и телци
заклаха ги по земята; и людете ядоха с кръв-
33 та. ³³ Тогава известиха на Саула като му каза-
ха: Ето, людете съгрешават на Господа, защо-
то ядат с кръвта. А той каза: Престъпници ста-
нахте; търколете голям камък към мене *преди*
да се свърши денят. ³⁴ И рече Саул: Разотивай-
34 те се между людете та им кажете: Докарайте ми
тук всеки говедото си и всеки овцата си, та за-
колете тук и яжте; и не съгрешавайте на Госпо-
да като ядете с кръвта. И тъй, оная нощ всич-
ките докараха всеки говедото си със себе си и
ги заклаха там. ³⁵ И Саул издигна олтар на Гос-
35 пода; това беше първият олтар, който той из-
дигна на Господа. ³⁶ Тогава Саул каза: Да сле-
зем подир филистимците през нощта, и да ги
36 разграбим преди да се развидели и да не оста-
вим ни един от тях. А те казаха: Направи как-
вото ти се вижда добро. Тогава рече свещени-
кът: Да се приближим тук при Бога. ³⁷ И Саул
37 се допита до Бога: Да слеза ли подир филистим-
ците? ще ги предадеш ли в ръката на Израиля?
Но не му отговори оня ден. ³⁸ Тогава рече Са-
ул: Приближете се тук всички краища на люде-
38 те та се научете и вижте у кого е било прегреше-
ние днес; ³⁹ защото *заклевам се* в живота на Гос-
39 пода, Който избавя Израиля, даже и в сина ми
Ионатана ако бъде; непременно ще се умъртви.
Но не му отговори ни един между всичките лю-
40 де. ⁴⁰ И рече на целия Израил: Застанете вие на
едната страна, и аз и син ми Ионатан ще заста-
нем на другата страна. И людете казаха на Сау-
ла: Стори каквото ти се вижда добро. ⁴¹ Тогава
41 рече Саул на Господа Израилевия Бог: Покажи
чрез жребието истината. И хванаха се Ионатан

42 и Саул, а людете бяха отпуснати. ⁴² И рече Саул: Хвърлете *жребие* между мене и сина ми Ионатана. И хвана се Ионатан. ⁴³ Тогава Саул каза на Ионатана: Кажете ми какво си сторил. И Ионатан му яви, като рече: Наистина вкусих малко мед с края на тоягата, която имах в ръката си; и, ето, трябва да умра! ⁴⁴ И рече Саул: Така да направи Бог. да! и повече да притури; непременно ще умреш, Ионатане. ⁴⁵ А людете рекоха на Саула: Ионатан ли ще умре, който извърши това велико избавление в Израиля? Да не даде Бог! *Заклеваме се* в живота на Господа, нито един косъм от главата му няма да падне на земята; защото той действа с Бога днес. Така людете избавиха Ионатана, та не умря. ⁴⁶ Тогава Саул се върна от преследването на филистимците; а филистимците отидоха на мястото си. ⁴⁷ А Саул, като бе поел царуването над Израиля, воюва против всичките си околни неприятели: против Моава, против амонците, против Едома, против совските царе, и против филистимците; и на където и да се обръщаше, все побеждаваше; ⁴⁸ и като действуваше бързо порази и Амалика, и избави Израиля от ръката на ония, които ги разграбваха. ⁴⁹ А синовете на Саула бяха: Ионатан, Исуй и Мелхисуе; и имената на двете му дъщери бяха: Мерава, името на първородната, и Михала, името на по-младата. ⁵⁰ А името на жената на Саула беше Ахиноама, Ахимаасова дъщеря; и името на военачалника му беше Авенир, син на Сауловия стрика Нир. ⁵¹ А Кис Сауловият баща и Нир Авенировият баща, бяха Авиилови синове. ⁵² И през всичките дни на Саула се водеше силна война против филистимците; и когато Саул виждаше някой мъж силен или храбър вземаше го при себе си.

15 ¹ След това Самуил каза на Саула: Господ ме изпрати да те помажа цар над людето Му, над Израиля; сега, прочее, послушай гласа на Господните думи. ² Така казва Господ на Силите: Забелязал съм онова, което стори Амалик на Израиля, как му се възпротиви на пътя, когато идеше от Египет. ³ Иди сега та порази Амалика, обречи на изстребление всичко, що има, и не го пожали; но избий мъж и жена, дете и бозайниче, говедо и овца, камила и осел. ⁴ Прочее, Саул повика людето та ги преброи в Телаам и бяха двеста хиляди пешаци *израилтяни* и десет хиляди Юдови мъже. ⁵ И Саул дойде до един амаликов град и постави засада в долината. ⁶ А Саул каза на кенейците: Идете, оттеглете се, слезте отсреди амаличаните, за да не ви изстребят с тях; защото вие постъпвахте с благост към всичките израилтяни, когато идеха от

Египет. И така, кенейците се оттеглиха отсреди амаличаните. ⁷ И Саул порази амаличаните от Евила до прохода на Сур, срещу Египет. ⁸ И хвана жив амаличкия цар Агаг, а изстреби всичките люде с острото на ножа. ⁹ Саул, обаче, и людето пощади Агага, и по-добрите от овците и от говедата и от угоените, и агнетата и всичко, което беше добро, и не искаха да ги обрекат на изстребление; но всичко, което беше изхабено и нямаше стойност, него изстребиха. ¹⁰ Тогава Господното слово дойде към Самуила и каза: ¹¹ Разкаях се, гдето поставих Саула цар, понеже той се отвърна от да Ме следва, и не извърши повеленията Ми. А това нещо възмути Самуила, и той викаше към Господа цялата нощ. ¹² И на утринта, като стана Самуил рано, за да посрещне Саула, известиха на Самуила казвайки: Саул дойде в Кармил, и, ето, като си издигна паметник°, обърна се та замина и слезе в Галгал. ¹³ И когато Самуил дойде при Саула, Саул му каза: Благословен да си от Господа! изпълних Господната заповед. ¹⁴ Но Самуил каза: Що значи тогава това блееие на овци в ушите ми, и тоя рев на говеда, що слушам? ¹⁵ И Саул отговори: От амаличаните ги докараха; защото людето пощади по-добрите от овците и от говедата, за да пожертвуват на Господа твоя Бог; а другите обрекохме на изстребление. ¹⁶ Тогава Самуил каза на Саула: Почакай, и ще ти известя какво ми говори Господ нощес. А той му рече: Казвай. ¹⁷ И рече Самуил: Когато ти беше малък пред собствените си очи, не стана ли глава на Израилевите племена? Господ те помаза цар над Израиля, ¹⁸ и Господ те изпрати на път и рече: Иди та изстреби грешните амаличани, и воювай против тях догде се довършат. ¹⁹ Защо, прочее, не послуша ти Господния глас, но се нахвърли на користите, та стори това зло пред Господа? ²⁰ А Саул каза на Самуила: Да! послушах Господния глас, и отидох в пътя, по който Господ ме изпрати, и доведох амаличкия цар Агаг, а амаличаните обрекох на изстребление. ²¹ Но людето взеха от користите овци и говеда, по-добрите от обречените неща, за да пожертвуват на Господа твоя Бог в Галгал. ²² И рече Самуил: Всеизгарянията и жертвите угодни ли са тъй Господу, както слушането Господния глас? Ето, послушанието е по-приемливо от жертвата, и покорността - от тлъстината на овни. ²³ Защото непокорността е като греха на чародейството, и упорството като нечестието и идолопоклонството. Понеже ти отхвърли словото на Господа, то и Той отхвърли тебе да не си цар. ²⁴ Тогава Саул каза на Самуила: Съгре-

ших; защото престъпих Господното повеление и твоите думи, понеже се убоях от хората и послушах техния глас. ²⁵ Сега, прочее, прости, моля, съгрешението ми, и върни се с мене, за да се поклоня Господу. ²⁶ А Самуил каза на Саула: Няма да се върна с тебе, защото ти отхвърли Господното слово, и Господ отхвърли тебе, да не бъдеш цар над Израиля. ²⁷ И като се обърна Самуил да си отиде, той хвана полата на мантията му, и тя се раздра. ²⁸ И рече му Самуил: Господ откъсна днес Израилевото царство от тебе и го даде на един твой ближен, който е по-добър от тебе. ²⁹ Па и Силният Израилев няма да излъже, нито да се разкае; защото Той не е човек та да се разкайва. ³⁰ А той каза: Съгреших; но сега стори ми чест, моля пред старейшините на хората ми и пред Израиля, и върни се с мене, за да се поклоня на Господа твоя Бог. ³¹ И тъй, Самуил се върна и отиде след Саула; и ³² Саул се поклони на Господа. ³² Тогава рече Самуил: Доведете ми тук амаличкия цар Агаг. И Агаг дойде при него весело, защото си казваше: Непременно горчивината на смъртта ще е преминала. ³³ А Самуил рече: Както мечът ти е обезчадил жени, така и твоята майка ще се обезчади между жените. И Самуил съсече Агага пред Господа в Галгал. ³⁴ Тогава Самуил си отиде в Рама, а Саул отиде у дома си в Гавая Саулова. ³⁵ И Самуил не видя вече Саула до деня на смъртта си; обаче Самуил плачеше за Саула. И Господ се разкае, за гдето беше поставил Саула цар над Израиля.

16 ¹ Тогава Господ каза на Самуила: До кога ще плачеш за Саула, тъй като аз съм го отхвърлил да не царува над Израиля? Напълни рога си с миро та иди; аз те изпращам при витлеемеца Есей; защото си промислих цар измежду неговите синове. ² А Самуил каза: Как да ида? ако чуе Саул, ще ме убие. И Господ каза: Вземи със себе си юница и речи: Дойдох да пожертвувам Господу; ³ и покани Есея на жертвата. Тогава аз ще ти покажа какво да правиш; и ще ⁴ ми помажеш, когато ти посоча по име. ⁴ И Самуил стори каквото Господ каза, и дойде във Витлеем. А градските старейшини го посрещнаха разтреперани, и рекоха: С мир ли идеш? ⁵ И той рече: С мир. Ида да пожертвувам Господу; осветете се и дойдете с мене на жертвата. И той освети Есея и синовете му и ги покани ⁶ на жертвата. ⁶ И като влизаха и видя Елиава, каза си: Несъмнено пред Господа е помазаникът му. ⁷ Но Господ каза на Самуила: Не гледай на лицето му, нито на високия му ръст, понеже съм го отхвърлил; защото не е както гледа човек, понеже човек гледа на лице, а Господ гледа

на сърце. ⁸ Тогава Есей повика Авинадава та го ⁸ направи да мине пред Самуила; а Самуил каза: И тогава не е избрал Господ. ⁹ Тогава Есей направи да мине Сама; а той каза: Нито тогава е избрал Господ. ¹⁰ И Есей направи да минат седемте му сина пред Самуила; но Самуил каза на Есея: Господ не е избрал тия. ¹¹ Тогава Самуил рече на Есея: Присъствуват ли тук всичките ти чада? И той рече: Остава още най-младият; и, ето, пасе овцете. И Самуил каза на Есея: Прати да го доведат; защото няма да седнем около *трапезата* догде не дойде тук. ¹² И прати та го доведоха. И той беше рус, с хубави очи, и красив на глед. И Господ каза: Стани, помажи го, защото той е. ¹³ Тогава Самуил взе рога с мирото та го помаза сред братята му; и Господният Дух дойде със сила на Давида от същия ден и после. Тогава Самуил стана та си отиде в Рама. ¹⁴ А Господният Дух беше се оттеглил от Саула, и зъл дух от Господа го смущаваше. ¹⁵ И така, слугите на Саула му рекоха: Ето сега, зъл дух от Бога те смущава; ¹⁶ затова нека заповяда господарят ни на слугите си, които са пред тебе, да потърсят човек, който знае да свири с арфа; и когато злият дух от Бога е на тебе, той ще свири с ръката си, и ще ти стане добре. ¹⁷ И Саул каза на слугите си: Намерете ми човек, който свири добре, и доведете го при мене. ¹⁸ Тогава едно от момчетата проговори казвайки: Ето видях един от синовете на витлеемеца Есей, който знае да свири и е силен и храбър военен мъж, в слово разумен, и красив човек; и Господ е с него. ¹⁹ Тогава Саул проводи пратеници до Есея да рекат: Прати ми сина си Давида, който е с овците. ²⁰ И тъй Есей взе осел *натоварен* с хляб, и мех с вино, и едно яре, та ги прати на Саула със сина си Давида. ²¹ И Давид дойде при Саула, та застана пред него; и той го обикна много; и Давид му стана оръженосец. ²² И Саул прати да кажат на Есея: Нека стои Давид пред мене, моля, защото придоби моето благоволение. ²³ И когато *злият* дух от Бога беше на Саула, Давид вземаше арфата и свиреше с ръката си; тогава Саул се освежаваше и ставаше му добре, и злият дух се оттегляше от него.

¹ След това, като свикаха филистимците войските си за война, събраха се в Сокхот Юдин, и разположиха стан в Ефес-дамим, между Сокхот и Азика. ² А Саул и Израилевите мъже се събраха та разположиха стан в долината Ила, и се опълчиха за бой против филистимците. ³ Филистимците стояха на хълма от една-та страна, а Израил стоеше на хълма от другата страна, и долината беше помежду им. ⁴ И от филистимския стан излезе юнак на име Голиат, от

5 Гет, шест лакътя и една педя висок. ⁵ Той имаше меден шлем на главата си, и бе облечен с люспеста броня, тежината на бронята беше пет хиляди сикли мед, ⁶ и с медни ногавки на пищялите си и медно щитче между рамената си. ⁷ Дръжката на копие то му беше като кросно на тъкач; и острието на копие то му *тежеше* шестстотин сикли желязо; и щитоносецът му вървеше пред него. ⁸ И той застана та извика към Израилевите редове, като им каза: Защо излязохте да се опълчите за бой? Не съм ли аз филистимец, и вие Саулови слуги? Изберете си един мъж, па нека слезе при мене. ⁹ Ако може да се бие с мене и да ме убие, тогава ние ще ви бъдем слуги; но ако му надвия аз и го убия, тогава вие ще ни бъдете слуги и ще ни се подчинявате. ¹⁰ Филистимецът рече още: Аз хвърлям презрение днес върху Израилевите редове; дайте ми мъж да се бием двама. ¹¹ А Саул и целият Израил, когато чуха тия думи на филистимеца, смаяха се и се уплашиха твърде много. ¹² А Давид беше син на оня ефратянин от Витлеем Юдов, който се именуваше Есей, и имаше осем сина; и в Сауловите дни тоя човек имаше старейшински чин между хората. ¹³ И тримата по-големи сина на Есея бяха отишли подир Саула във войната; и имената на тримата му сина, които отидоха на войната, бяха - на първородния Елиав, на другия след него, Авинадав и на третия Сама. ¹⁴ Давид беше най-младият; а тримата по-големи следваха Саула. ¹⁵ А Давид отиваше от Саула, за да пасе овците на баща си във Витлеем и се връщаше. ¹⁶ И филистимецът се приближаваше зоран и вечер и се представяше четиридесет дена. ¹⁷ В това време Есей каза на сина си Давида: Взем ми сега за братята си една ефа пържено жито и тия десет хляба та ги занеси бърже на братята си в стана; ¹⁸ а тия десет пити сирене занеси на хилядника им; и виж, здрави ли са братята ти, и вземи *ми* белег от тях. ¹⁹ Саул и те и всичките Израилеви мъже са в долината Ила, дето се бият с филистимците. ²⁰ Прочее, на сутринта Давид стана рано, остави овците на пазач, и взе нещата та отиде както Есей^о му бе заповядал; и той отиде при оградата от коли когато войската, при излизането си да се опълчи, извикваше гръмогласно за битката. ²¹ И Израил и филистимците се опълчиха войска срещу войска. ²² А Давид остави товара си под грижата на товаропазача, и като се завтече към войската, дойде та попита братята си за здравето им. ²³ И като се разговаряше с тях, ето юнакът, филистимецът от Гет, на име Голиат, излизаше от филистимските редове та говореше според същите думи;

и Давид го чу. ²⁴ А всичките Израилеви мъже, като видяха тоя мъж, побягнаха от него и много се уплашиха. ²⁵ И Израилевите мъже думаша: Видяхте ли тоя мъж, който възлиза? Наистина той възлезе да хвърли презрение върху Израила; обаче, който го убие, него царят ще обогати с голямо богатство, и ще му даде дъщеря си и ще направи бащиния му дом свободен в Израила. ²⁶ И Давид проговори на стоящите при него мъже като каза: Какво ще се направи на онзи, който порази тоя филистимец и отмахне укора, от Израила? защото кой е тоя необрязан филистимец та да хвърли презрение върху войските на живия Бог? ²⁷ И людете му отговориха според казаните думи, като рекоха: така ще се направи на мъжа, който би го поразил. ²⁸ А като чу Елиав, най-големият му брат, как говореше на мъжете, гневът на Елиава пламна против Давида, и рече: Защо си слязъл тук? и кому си оставил онези малко овци в пустинята? Аз зная гордостта ти и лукавщината на сърцето ти; ти си слязъл, за да видиш битката. ²⁹ И Давид каза: Що съм сторил сега? няма ли причина? ³⁰ И обърна се от него към другото и говори по същия начин; и людете пак му отговориха според първите думи. ³¹ И когато се чуха думите, които говори Давид, известиха ги на Саула; и той го повика при себе си. ³² И Давид каза на Саула: Да не отпада сърцето на никого поради този. Слугата ти ще иде и ще се бие с тоя филистимец. ³³ Но Саул каза на Давида: Ти не можеш да идеш против тоя филистимец да се бие с него; защото ти си дете, а той е войнствен мъж още от младостта си. ³⁴ А Давид рече на Саула: Слугата ти пасеше овците на баща си; и когато дойдеше лъв или мечка та грабнеше агне от стадото, ³⁵ аз го подгонвах та го поразявах, и отървах *грабнатото* от устата му; и когато се дигнеше върху мене, хващах го за брадата, поразявах го, и го убивах. ³⁶ Слугата ти е убивал и лъв и мечка, и тоя необрязан филистимец ще бъде като едно от тях, понеже хвърли презрение върху войските на живия Бог. ³⁷ Рече още Давид: Господ, Който ме отърва от лапата на лъв и от лапата на мечка, Той ще ме отърве и от ръката на тоя филистимец. И Саул каза на Давида: Иди; и Господ да бъде с тебе. ³⁸ Тогава Саул облече Давида с облеклото си, и тури меден шлем на главата му, и облече го с броня. ³⁹ И Давид препаса неговия меч над облеклото му и се постара да походи, защото не беше навикнал с тях. И Давид каза на Саула: Не мога да ходя с тия *оръжия*, защото не съм навикнал. И така Давид ги съблече. ⁴⁰ И взе тоягата си в ръ-

ка, и като си избра пет гладки камъка от потока и ги тури в овчарската си торба, той се приближаваше към филистимеца с прашката си в ръка. ⁴¹ И филистимецът напредваше и се приближаваше към Давида; и щитоносецът вървеше пред него. ⁴² И когато филистимецът погледна наоколо и видя Давида, презря го, защото беше дете и рус и красив на лице. ⁴³ И филистимецът каза на Давида: Куче ли съм аз, та идеш против мене с тояга? И филистимецът прокле Давида с боговете си. ⁴⁴ Филистимецът още каза на Давида: Дойди при мене, и ще дам месата ти на въздушните птици и на земните зверове. ⁴⁵ А Давид каза на филистимеца: Ти идеш против мене с меч и копие и сулица; а аз ида против тебе в името на Господа на Силите, Бога на Израилевите войски, върху които ти хвърли презрение. ⁴⁶ Днес Господ ще те предаде в ръката ми; и като те поразя ще ти отнема главата, и днес ще предам трупове на филистимското множество на въздушните птици и на земните зверове; за да познае целият свят, че има Бог в Израила, ⁴⁷ и да познаят всички тук събрани, че Господ не избавя с меч и копие; защото боят е на Господа, и Той ще ви предаде в нашата ръка. ⁴⁸ И като стана филистимецът та идваше и се приближаваше да посрещне Давида, Давид побърза и се завтече към редовете да посрещне филистимеца. ⁴⁹ И Давид тури ръката си в торбата си та взе от там камък, и като го хвърли с прашката, удари филистимеца в челото му, така щото камъкът се заби в челото му; и той падна по лицето си на земята. ⁵⁰ Така Давид надви филистимеца с прашка и с камък, и удари филистимеца и го уби. Но нямаше меч в ръката на Давида; ⁵¹ затова Давид се завтече та застана над филистимеца, и хвана меча му и го изтръгна из ножницата му и като го уби отсече главата му с него. А филистимците, като видяха, че юнакът им умря, побягнаха. ⁵² Тогава Израилевите и Юдовите мъже станаха, извикаха и подгониха филистимците до прохода на Гая и до портите на Акарон. И ранените филистимци паднаха из пътя за Саараим до Гет и до Акарон. ⁵³ А израилтяните, като се върнаха от преследването на филистимците, разграбиха стана им. ⁵⁴ И Давид взе главата на филистимеца та я занесе в Ерусалим, а оръжията му тури в шатъра си. ⁵⁵ А Саул, когато видя Давида, че излизаше против филистимеца, каза на военачалника Авенира: Авенире, чий син е тоя момък? А Авенир рече: *Заклевам се* в живота на душата ти, царю, не зная. ⁵⁶ И царят каза: Попитай чий син е тоя момък. ⁵⁷ И като се връщаше Давид от поражението на филистимеца, Авенир го взе та

го доведе пред Саула; и главата на филистимеца беше в ръката му. ⁵⁸ И Саул му рече: Чий син си, младежо? А Давид отговори: Аз съм син на слугата ти витлеемеца Есей.

18 ¹ И като престана *Давид* да говори със Саула, душата на Ионатана се свърза с душата на Давида, и Ионатан го обикна както Собствената си душа. ² И в същия ден Саул го взе при себе си, и не го остави да се върне вече в бащиния си дом. ³ Тогава Ионатан направи завет с Давида, защото го обичаше като собствената си душа. ⁴ Още Ионатан съблече мантията, която беше на него, та я даде на Давида, и дрехите си, и собствения си меч, лъка си и пояса си. ⁵ И Давид излизаше навсякъде, гдето го пращаше Саул, и обхождаше се разумно; и Саул го постави над военните мъже; и това беше угодно пред очите на всичките люде, а още и пред очите на Сауловите служители. ⁶ А като идеха по случай завръщането на Давида от поражението на филистимците, жените излизаха от всичките Израилеви градове та пееха и играеха хоро, в посрещането на царя Саула, с тъпанчета, с радост и с кимвали. ⁷ И жените, като играеха, пееха отговорно и думаха: Саул порази хилядите си, А Давид десетките си хиляди. ⁸ А Саул се разсърди много, и тия думи му бяха оскърбителни, и каза: На Давида отдадох десетки хиляди, а на мене дадох хиляди; и какво му липсва още освен царството? ⁹ И от същия ден и нататък Саул гледаше на Давида с лошо око. ¹⁰ И на следния ден зъл дух от Бога нападна Саула, и той лудееше всред къщата си; и Давид свиреше с ръката си, както всеки ден, а Саул държеше копието си в ръка. ¹¹ И Саул хвърли копието, като каза: Ще закова Давида дори до стената. Но Давид се отклони от присъствието му два пъти. ¹² И Саул се страхуваше от Давида, понеже Господ беше с него, а от Саула беше се оттеглил. ¹³ Затова Саул го отстраняваше от при себе си, и постави го хилядник; и той излизаше и влизаше пред людете. ¹⁴ И Давид се обхождаше разумно във всичките си пътища; и Господ беше с него. ¹⁵ Затова Саул, като гледаше, че *Давид* се обхождаше твърде разумно, страхуваше се от него. ¹⁶ А целият Израил и Юда обичаха Давида, понеже излизаше и влизаше пред тях. ¹⁷ Тогава Саул каза на Давида, Ето по-голямата ми дъщеря Мерава; нея ще ти дам за жена; само служи ми храбро, и воювай в Господните войни. Защото Саул си каза: Нека моята ръка не се дига върху него, но ръката на филистимците нека се дигне върху него. ¹⁸ И Давид каза на Саула: Кой съм аз, и какъв е животът ми, и какво е бащиното ми семейство между Израила, та да стана

19 аз царски зет? ¹⁹ Обаче, във времето, когато Сауловата дъщеря Мерава трябваше да се даде на Давида, тя бе дадена на меолатянина Адриил за жена. ²⁰ А Сауловата дъщеря Михала обичаше Давида, и като известиха това на Саула, стана му угодно. ²¹ И рече Саул: Ще му я дам, за да му бъде примка, и за да се дигне върху него ръката на филистимците. Затова Саул каза на Давида втори път: Днес ще ми станеш зет. ²² И Саул заповяда на слугите си, *казвайки*: Говорете тайно на Давида и кажете: Ето, благоволение то на царя е към тебе, и всичките му служители те обичат; сега, прочее, стани зет на царя. ²³ И тъй, Сауловите служители говориха тия думи в ушите на Давида. Но Давид рече: Лесно нещо ли ви се вижда да стане някой царски зет? А аз съм човек сиромаш и нищожен. ²⁴ И служителите на Саула му известиха, казвайки: Така и така казва Давид. ²⁵ А Саул каза: Така да говорите на Давида: Царят не ще вено, но сто филистимски кракожия, за да си отмъсти на царевите неприятели. Но Саул замислюваше да направи Давида да падне чрез ръцете на филистимците. ²⁶ А когато служителите му известиха на Давида тия думи, угодно беше на Давида да стане зет на царя; за туй, и преди да изминат *определени* те за това дни, ²⁷ Давид стана та отиде, той и мъжете му, и уби от филистимците двеста мъже; и Давид донесе кракожията им и даде ги напълно на царя, за да стане царски зет. И Саул му даде дъщеря си Михала за жена. ²⁸ И Саул видя и позна, че Господ беше с Давида; а Сауловата дъщеря Михала го обичаше. ²⁹ И тъй, Саул още повече се страхуваше от Давида; и Саул стана Давидов враг за винаги. ³⁰ И филистимските началници пак излизаха *на бой*; но колкото пъти излизаха, Давид успяваше повече от всичките Саулови служители, така щото името му беше на голяма почит.

19 ¹ Между това Саул каза на сина си Ионатана и на всичките си служители да убият Давида. ² Но Сауловият син Ионатан се радваше много на Давида, казвайки: Баща ми Саул търси случай да те убие; и тъй, пази се, моля, до утре, и стой на тайно място и крий се; ³ а аз ще изляза и ще застана при баща си на нивата, гдето ще бъдеш ти, и ще говоря с баща си за тебе; и ако видя нещо, ще ти известя. ⁴ И Ионатан говори добре за Давида на баща си Саула, като му каза: Да не съгреша царят против слугата си, против Давида; понеже не ти е съгрешил, и делата му са били много полезни за тебе; ⁵ защото изложи живота си на опасност та уби филистимеца, и Господ извърши голямо избавление за целия Израил. Ти видя и се зарадва; защо, прочее, искаш

да съгрешаиш против невинна кръв, като убиеш Давида без причина? ⁶ И Саул послуша Ионатановите думи; и Саул се закле в живота на Господа: *Давид* няма да бъде убит. ⁷ Тогава Ионатан повика Давида и му извести всичко това. И Ионатан доведе Давида при Саула; и той стоеше пред него както по-напред. ⁸ И пак избухна война; и Давид излезе та се би с филистимците, и порази ги с голямо клане, и те бягаха пред него. ⁹ А злият дух от Господа дойде върху Саула като седеше в къщата си с копието си в ръка; а Давид свиреше с ръката си. ¹⁰ И Саул поиска да закове Давида с копието до стената; но той се отклони от Сауловото присъствие, и Саул удари копието в стената; а Давид побягна та се избави през оная нощ. ¹¹ Тогава Саул изпрати човеци в дома на Давида, за да го дебнат и да го убият на утринта; а Михала, жената на Давида, му извести, казвайки: Ако не избавиш живота си тая нощ, утре ще бъдеш убит. ¹² И Михала спусна Давида през прозореца; и той отиде, побягна и се избави. ¹³ Тогава Михала взе един домашен идол та го положи на леглото; тури под главата му възглавница от козина, и покри го с дреха. ¹⁴ И когато Саул прати човеци, за да хванат Давида, тя рече: Болен е. ¹⁵ Но Саул пак прати човеците, за да видят Давида, и каза: Донесете ми го на леглото, за да го убия. ¹⁶ А когато влязоха човеците, ето домашният идол беше на леглото с възглавница от козина под главата му. ¹⁷ И Саул каза на Михала: Ти защо ме излъга така, и пусна врага ми та се отърва? И Михала отговори на Саула: Той ми рече: Пусни ме, защо да те убия? ¹⁸ Така Давид побягна и се отърва; и дойде при Самуила в Рама та му извести всичко, що му беше сторил Саул. Тогава той и Самуил отидоха та седяха в Навиот. ¹⁹ След това, известиха на Саула, казвайки: Ето, Давид е в Навиот у Рама. ²⁰ И Саул прати човеци да хванат Давида; но като видяха дружината на пророците, че пророкуваха, със Самуила началствувайки над тях, Божият Дух дойде на Сауловите пратеници, та пророкуваха и те. ²¹ И като се извести това на Саула, той прати още човеци; но и те пророкуваха. И пак трети път Саул прати човеци; но и те пророкуваха. ²² Тогава и сам той отиде в Рама; и като стигна до големия кладенец в Сокхо, попита казвайки: Где са Самуил и Давид? И казаха: Ето, те са в Навиот у Рама. ²³ И отиде там към Навиот у Рама; и Божият Дух дойде и на него, та като вървеше по пътя пророкуваше, докато стигна в Навиот у Рама. ²⁴ Съблече и той дрехите си, и пророкуваше и той пред Самуила, и лежеше гол през

целия онзи ден и цялата оная нощ. Затова казват: И Саул ли е между пророците?

20 ¹Тогава Давид побягна от Навиот у Рама, та дойде и рече пред Ионатана: Що съм сторил? Каква е неправдата ми? и какъв е грехът ми пред баща ти, та иска живота ми? ² А той му каза: Не дай, Боже! ти няма да умреш; ето баща ми не върши нищо, ни голямо ни малко, без да ми яви; и защо би скрил баща ми това нещо от мене? Не е така. ³ Обаче Давид се закле и рече: Баща ти знае добре, че аз съм придобил твоего благоволение, затова си казва: да не знае това Ионатан, за да се не наскърби; но *заклевам се* в живота на Господа и в живота на душата ти, само една крачка има между мене и смъртта. ⁴ Тогава Ионатан каза на Давида: Каквото поиска душата ти, аз ще го сторя за тебе. ⁵ И Давид каза на Ионатана: Ето, утре е новолуние, когато съм длъжен да седя с царя на ядене; но позволи ми да ида да се крия на полето до вечерта на третия ден. ⁶ Ако баща ти забележи, че ме няма, тогава кажи: Давид настоятелно поиска позволение от мене да отиде бърже в града си Витлеем, защото там става годишната жертва за цялото му семейство. ⁷ Ако рече така: Добре, тогава слугата ти ще има мир; но ако се разгневи много, да знаеш, че злото е решено от него. ⁸ И тъй, покажи милост към слугата си; защото ти си въвел слугата си в завет Господен със себе си. Но ако има неправда в мене, убий ме сам ти; защо да ме водиш при баща си? ⁹ И рече Ионатан: Да ти не стане това никога; защото, ако бих узнал наистина, че от баща ми е решено да дойде злото върху тебе, нямаше ли да ти го известя? ¹⁰ Тогава Давид рече на Ионатана: Кой ще ми извести, ако ти отговори баща ти сърдито? ¹¹ А Ионатан рече на Давида: Дойди, да излезем на полето. И тъй, двамата излязоха на полето. ¹² И Ионатан каза на Давида: Господ Израилевият Бог *да бъде свидетел* ако, като изпитам баща си, утре около тоя час, или на третия ден, и, ето, има нещо добро за Давида, не изпратя тогава до тебе да ти го известя. ¹³ Така да направи Господ на Ионатана, да! и повече да притури, ако, в случай, че баща ми е решил да ти стори зло, не ти известя това, и не те отпратя, за да отидеш с мир; и Господ да бъде с тебе както е бил с баща ми! ¹⁴ И не само докато съм жив показвай към мене милост Господна, ¹⁵ но и като умра, до века не отсичай милостта си от дома ми, даже и тогава, когато Господ ще е изтребил от лицето на земята всеки от Давидовите неприятели. ¹⁶ И така, Ионатан направи завет с Давидовия дом, *и рече*: Господ да изиска *това* чрез Давидовите неприятели! ¹⁷ И

Ионатан накара Давида да се заклъне още веднъж, поради любовта, която имаше към него; защото го обичаше, както обичаше собствената си душа. ¹⁸ Тогава Ионатан му каза: Утре е новолуние; и ще видят, че те няма, защото твоего място ще бъде празно. ¹⁹ Като престоиш три дена, слез по-скоро и дойди на мястото, дето беше се скрил в деня, когато *разисквахме* оная работата, и седни при скалата Езил. ²⁰ И аз ще изстрелям три стрели в страната й, като че стрелям в прицел; ²¹ и, ето, ще пратя момчето и ще му кажа: Иди намери стрелите. Ако река нарочно на момчето: Ето стрелите са отсам тебе, вземи ги; тогава ти дойди, защото има мир за тебе, и няма никаква беда - *заклевам се за това* в живота на Господа. ²² Но ако река на момчето така: Ето, стрелите са оттатък тебе, тогава иди в пътя си, защото Господ те е отпратил. ²³ А относно работата, която аз и ти сме говорили, ето, Господ да бъде *свидетел* между мене и тебе до века. ²⁴ И тъй, Давид се скри на полето; и когато дойде новолунието, царят седна *на трапезата* да яде. ²⁵ И като седна царят на мястото си, както винаги, на едно място при стената, Ионатан стана, и Авенир седна при Саула, а Давидовото място беше празно. ²⁶ Саул, обаче, не каза нищо през оня ден, защото си каза: Ще му се е случило нещо, та не е чист; без друго ще е нечист. ²⁷ А на следния ден, вторият на месеца, Давидовото място *нак* беше празно; затова Саул рече на сина си Ионатана: Защо Есеевият син не дойде да яде ни вчера, ни днес? ²⁸ И Ионатан отговори на Саула: Давид настоятелно поиска позволение от мене да отиде във Витлеем, като каза: ²⁹ Пусни ме, моля, защото семейството ни има жертва в града, и брат ми ми заръча да ида; сега, прочее, ако съм придобил твоего благоволение, позволи ми, моля, да отида и да видя братята си. Затова не дойде на царската трапеза. ³⁰ Тогава гневът на Саула пламна против Ионатана, и той му каза: Развратени и отстъпни сине, не зная ли, че ти си избрал Есеевия син за срам на тебе и за срам на майчината ти голота? ³¹ Защото, докато Есеевият син живее на земята, ни ти, ни царството ти, ще се утвърди. Затова прати сега та го доведи при мене, защото непременно ще умре. ³² А Ионатан отговори на баща си Саула като му каза: Защо да се убие? що е сторил? ³³ А Саул хвърли копието на него, за да го удари, от което Ионатан разбра, че баща му беше решил да убие Давида. ³⁴ И така Ионатан стана от трапезата разярен от гняв, и не яде никаква храна втория ден на месеца; защото беше наскърбен за Давида, понеже баща му го беше опозорил. ³⁵ И на утринта Ионатан

излезе на полето, на мястото, което беше поделил с Давида, и водеше със себе си едно малко момче. ³⁶ И рече на момчето си: Тичай, намери стрелите, които ще изстрелям. И като тичаше момчето, той изстреля една стрела по-нататък от него. ³⁷ И когато дойде момчето на мястото, гдето беше стрелата, която Ионатан изстреля, Ионатан викна след момчето казвайки: Не е ли стрелата по-нататък от тебе? ³⁸ И Ионатан извика след момчето: Скоро побързай, не стой. И Ионатановото момче, като събра стрелите, ³⁹ дойде при господаря си. ³⁹ Но момчето не знаеше нищо; само Ионатан и Давид знаеха работата. ⁴⁰ Тогава Ионатан даде оръжията си на момчето, което му *служуваше*, и му каза: Иди занеси ги в града. ⁴¹ А щом отиде момчето, Давид стана от *едно място* към юг, и като падна с лицето си на земята, поклони се три пъти; и целуваха се един друг и плакаха и двамата - а Давид твърде много. ⁴² И Ионатан каза на Давида: Иди с мир, както се заклехме ние двамата в Господното име, като казахме: Господ да бъде *свидетел* между мене и тебе, и между моето потомство и твоето потомство до века! И Давид стана та си отиде; а Ионатан влезе в града.

21 ¹ Тогава Давид дойде в Ноб при свещеника Ахимелех; и Ахимелех посрещна Давида с трепет, като му каза: Защо си сам, и няма никой с тебе? ² И Давид рече на свещеника Ахимелех: Царят ми възложи една работа и каза ми: Никой да не знае за тая работа, по която те изпращам, нито каквото съм ти заповядал; и определих на момците, еди-кое и еди-кое място. ³ А сега, що имаш на ръка? Дай в ръката ми пет хляба, или каквото се намира. ⁴ И свещеникът отговори на Давида казвайки: Нямам на ръка ни един обикновен хляб; но има осветени хлябове, - ако момците са се въздържали поне от жени. ⁵ И Давид отговори на свещеника, като му каза: Наистина жените са били далеч от нас около тия три дена откак тръгнах; и съдовете на момците са чисти; и *хлябът* е някак си общ, още повече понеже *друг хляб* се освещава днес в съда. ⁶ И тъй свещеникът му даде осветените *хлябове*; защото нямаше там друг хляб освен присъствениите хлябове, които бяха дигнали от пред Господа, за да положат топли хлябове в деня, когато се дигнаха другите. ⁷ (А същия ден имаше там, задържан пред Господа, един от Сауловите слуги на име Доик, едомец, началник на Сауловите овчари.) ⁸ Давид още каза на Ахимелеха: А нямаш ли тук на ръка някое копие или меч? защото не взех в ръката си ни мечка си, ни оръжията си, понеже царевата ра-

бота беше спешна. ⁹ И рече свещеникът: Мечът на филистимеца Голиат, когото ти уби в долината Ила, ето, обвит е в кърпа зад ефода; ако искаш да го вземеш, вземи го, защото тук няма друг освен него. И рече Давид: Няма друг като него, дай ми го. ¹⁰ Така в оня ден Давид стана, та побягна от Саула, и отиде при гетския цар Анхус. ¹¹ А слугите на Анхуса му казаха: Тоя Давид не е ли цар на земята? Не е ли той, за когото пееха отменно в хороигранията, като казваха: - Саул порази хилядите си, А Давид десетките си хиляди? ¹² И Давид като пазеше тия думи в сърцето си, много се уплаши от гетския цар Анхус. ¹³ Затова измени поведението си пред тях, като се престори на луд в ръцете им, и драскаше по вратите на портата, и оставяше лигите си да текат по брадата му. ¹⁴ Тогава Анхус каза на слугите си: Ето, виждате, че тоя човек е луд; тогава защо го доведохте при мене? ¹⁵ Малко ли са моите луди, та сте довели тогава да прави лудории пред мене? Ще влезе ли той в дома ми?

¹ Тогава Давид излезе от там, та избяга в пещерата Одолам; и братята му и целият му бащин дом, когато чуха, слязоха там при него. ² И всички, които бяха в утеснение, и всички длъжници, и всички огорчени се събраха при него, и той им стана началник; и така, с него имаше около четиристотин мъже. ³ И от там Давид отиде в Масфа моавска, та рече на моавския цар: Нека дойдат, моля, баща ми и майка ми при вас, докато узная какво ще стори Бог с мене. ⁴ И доведе ги пред моавския цар, та живяха с него през цялото време, докато Давид беше в крепостта. ⁵ А пророк Гад каза на Давида: Не оставай в крепостта; излез, та иди в Юдовата земя. Тогава Давид отиде и влезе в дъбравата Арет. ⁶ А като чу Саул, че Давид и мъжете, които бяха с него, се явили (*в което време* Саул седеше в Гаяя под дъба в Рама, с копието си в ръка, и всичките му слуги стояха около него), ⁷ тогава Саул каза на слугите си, които стояха около него: Чуйте сега, вениаминци; Есеевият син ще даде ли на всички ви ниви и лозя, ще постави ли всички ви хилядници и стотници, ⁸ та вие всички да направите заговор против мене, и да няма кой да ми открие, че син ми е направил завет с Есеевия син, и да няма ни един от вас да го боли сърцето за мене, или да ми открие, че син ми е подигнал слугата ми против мене, да постави засада, както днес? ⁹ Тогава едомецът Доик, който стоеше при Сауловите слуги, проговори, казвайки: Видях Есеевият син, че дойде в Ноб при Ахимелеха Ахитововия син, ¹⁰ който се допита до Господа за него и му да-

де храна, даде му и меч на филистимеца Голиат. ¹¹ Тогава царят прати да повикат свещеника Ахимелеха, Ахитововия син и целия му бащин дом, свещениците, които бяха в Ноб; и те всички дойдоха при царя. ¹² И рече Саул: Слушай сега, сине Ахитовов. А той отговори: Ето ме, господарю мой. ¹³ И рече му Саул: Защо заговорихте против мене, ти и Есеевият син, та си ми дал хляб и меч и си се допитал до Бога за него, за да се подигне против мене и да постави засада, както днес? ¹⁴ А Ахимелех в отговор рече на царя: А кой между всичките ти слуги е тъй верен като Давида, който е зет на царя, и има свободен вход при тебе^o и който е почитан в дома ти? ¹⁵ Днес ли съм почнал да се допитвам до Бога за него? Далеч от мене! Нека не приписва царят нищо на слугата си, нито на целия ми бащин дом; защото слугата ти не знае нищо за всичко това, ни малко ни много. ¹⁶ Но рече царят: Непременно ще умреш, Ахимелехе, ти и целият ти бащин дом. ¹⁷ И царят заповяда на стражата, която стоеше около него: Обърнете се та убийте Господните свещеници, понеже и тяхната ръка е с Давида, и понеже са знаели, че той бягал, а не ми известиха. Но царевите слуги отказаха да дигнат ръцете си, за да нападна Господните свещеници. ¹⁸ Тогава царят каза на Доика: Обърни се ти, та нападни свещениците. И едомецът Доик се обърна, нападна свещениците, и уби същия ден осемдесет и пет мъже, които носеха ленен ефод. ¹⁹ И Ноб, града на свещениците порази с остроото на ножа; мъже и жени, деца и бозайничета, говеда, осли и овци *порази* с острието на ножа. ²⁰ Но един от синовете на Ахимелеха Ахитововия син, на име Авиатар, се избави, та побягна при Давида. ²¹ И Авиатар извести на Давида, че Саул избяга Господните свещеници. ²² И Давид каза на Авиатара: Оня ден, когато едомецът Доик беше там, знаех, че непременно щеше да яви *работата* на Саула. Аз станах причина за *смъртта* на всички човечи от бащиния ти дом. ²³ Остани с мене, не бой се; защото, който иска моя живот, онзи е който иска и твоя; но заедно с мене ти ще бъдеш в безопасност.

23 ¹ След това известиха на Давида казвайки: Ето, филистимците воюват против Кеила и разграбват гумната. ² Затова Давид се допита до Господа, като каза: Да ида ли да порази тия филистимци? И Господ каза на Давида: Иди та порази филистимците и избави Кеила. ³ А мъжете на Давида му рекоха: Ето, нас тук в Юдея ни е страх, а колко повече ако отидем в Кеила против филистимските войски! ⁴ Затова Давид

пак се допита до Господа. И Господ му отговори казвайки: Стани слез в Кеила, защото ще предам филистимците в ръката ти. ⁵ Тогава Давид отиде с мъжете си в Кеила, воюва против филистимците, взе добитъка им, и порази ги с голямо клане. Така Давид избави Кеилските жители. ⁶ А когато Авиатар Ахимелеховият син побягна при Давида в Кеила, той слезна с ефод в ръката си. ⁷ И извести се на Саула, че Давид е дошъл в Кеила. И рече Саул: Бог го предаде в ръката ми, защото, щом е влязъл в град, който има порти и лостове, той е затворен. ⁸ Затова Саул свика всичките люде на война, да слязат в Кеила за да обсадят Давида и мъжете му. ⁹ Но Давид, като се научи, че Саул кроил зло против него, рече на свещеника Авиатара: Донеси тук ефода. ¹⁰ И Давид каза: Господи Боже Израилев, слугата Ти чу положително, че Саул възнамерявал да дойде в Кеила да съсипе града поради мене. ¹¹ Ще ме предадат ли Кеилските мъже в ръката му? Ще слезе ли Саул според както чу слугата Ти? Господи Боже Израилев, моля Ти се, яви на слугата Си. И рече Господ: Ще слезе. ¹² Тогава каза Давид: Кеилските мъже ще предадат ли мене и мъжете ми в Сауловата ръка? И рече Господ: Ще предадат. ¹³ Тогава Давид и мъжете му, около шестстотин души, се дигнаха та излязоха от Кеила, и отидоха гдето можаха. И извести се на Саула, че Давид се избавил от Кеила; затова той се отказа да излезе. ¹⁴ А Давид живееше в пустинята в недостъпни места, и седна в хълмистата част на пустинята Зиф. И Саул го търсеше всеки ден; но Бог не го предаде в ръката му. ¹⁵ И тъй Давид, като видя, че Саул бе излязъл да иска живота му, остана в пустинята Зиф, вътре в дъбравата. ¹⁶ Тогава Ионатан, Сауловият син, стана та отиде при Давида в дъбравата та укрепи ръката му в Бога. ¹⁷ И рече му: Не бой се; защото ръката на баща ми Саула няма да те намери; и ти ще царуваш над Израиля, а аз ще бъда втория след тебе; да! и баща ми Саул знае това. ¹⁸ И те двамата направиха завет пред Господа; и Давид остана вътре в дъбравата, а Ионатан отиде у дома си. ¹⁹ Тогава зифците дойдоха при Саула в Гавая и рекоха: Не се ли крие Давид у нас в недостъпни места вътре в дъбравата, на хълма Ехела, който е на юг от Есимон? ²⁰ Сега, прочее, царю, слез според всичкото желание на душата си да слезеш; а нашата работа ще бъде да го предадем в ръката на царя. ²¹ И рече Саул: Да сте благословени от Господа, защото ме пожалихте. ²² Идете, прочее, уверете се още по-точно, научете се, и вижте мястото, гдето е свърталището му, и

кой го е видял там; защото ми казаха, че бил
 23 много хитър. ²³ И тъй, вижте и научете се, в кое
 от всичките скришни места се крие, а когато се
 върнете при мене с положително известие, ще
 отида с вас; и, ако е в тая земя, ще го издира из-
 24 между всичките Юдови хиляди. ²⁴ И те станаха
 та отидоха в Зиф преди Саула. А Давид и мъже-
 те му бяха в пустинята Маон, на полето на юг от
 25 Иесимон. ²⁵ И тъй, Саул и мъжете му отидоха
 да го търсят; защото беше известно на Дави-
 да, заради което той беше слязъл от скалата и
 седеше в пустинята Маон; и Саул, като чу, зав-
 26 тече се след Давида в пустинята Маон. ²⁶ И Са-
 ул ходеше от едната страна на хълма, а Давид
 и мъжете му от другата страна на хълма; и Да-
 вид побърза да побегне от Саула, защото Саул
 и мъжете му обикаляха Давида и мъжете му, за
 27 да ги хванат. ²⁷ Но дойде вестител при Саула та
 рече: Побързай да дойдеш, защото филистим-
 ците нападнаха земята. ²⁸ Затова, Саул се върна
 от преследването на Давида и отиде против фи-
 листимците, по която причина нарекоха онова
 място Селаамалекот. °

24 ¹ След това Давид излезе от там и седна в
 недостъпните места на Ен-гади; и като се вър-
 на Саул от преследването на филистимците, из-
 2 вестиха му, казвайки: Ето, Давид е в пустиня-
 та Ен-Гади. ² И тогава Саул взе три хиляди мъ-
 же избрани, измежду целия Израил, та отиде да
 3 търси Давида и мъжете му по скалите на диви-
 те кози. ³ И дойде при кошарите на овците край
 пътя, гдето имаше пещера; там Саул влезе по
 4 нуждата си °, а Давид и мъжете му седяха по-
 навътре в пещерата. ⁴ И мъжете на Давида му
 рекоха: Ето денят, за който Господ ти каза: Ето
 аз ще предам неприятеля ти в ръката ти, и ще
 му сториш както ти се вижда за добро. Тогава
 Давид стана та отрязва скришно полата на Са-
 5 уловата мантия. ⁵ А по-после Давид се смути в
 6 сърцето си, за гдето отрязва Сауловата пола. ⁶ И
 рече на мъжете си: Да ми не даде Господ да сто-
 ря това на господаря си, Господния помазаник,
 да дигна ръка против него; защото е Господни-
 7 ят помазаник. ⁷ С тия думи Давид спря мъжете
 си, и не ги остави да се подигнат против Сау-
 ла. А Саул стана от пещерата и отиде по пътя
 8 си. ⁸ После стана Давид та излезе из пещерата и
 извика подир Саула казвайки: Господарю мой,
 царю! И когато Саул погледна отдире си, Давид
 9 се наведе с лице до земята, та се поклони. ⁹ И
 Давид каза на Саула: Защо слушаш думите на
 човеци, които казват: Ето, Давид иска злото ти?
 10 ¹⁰ Ето, днес очите ти виждат как Господ те пре-

даде в ръката ми тоя ден в пещерата; и едни ре-
 коха да те убия; но аз те пожалих, защото рекох:
 Не ща да дигна ръка против господаря си, за-
 11 щото е Господният помазаник. ¹¹ Виж още, отче
 мой, виж и полата на мантията ти в ръката ми; и
 от това, че отрязвах полата на мантията ти, но не
 те убих, познай и виж, че няма ни злоба, ни пре-
 стъпление в ръката ми, и че не съм съгрешил
 против тебе, при все че ти гониш живота ми, за
 да го отнемеш. ¹² Господ нека съди между мене
 12 и тебе, и Господ нека ми въздаде за тебе; обаче
 моята ръка не ще се дигне против тебе. ¹³ Както
 13 казва поговорката на древните: От беззаконни-
 те произхожда беззаконие; но моята ръка не ще
 се дигне против тебе. ¹⁴ Подир кого е излязъл
 14 Израилевият цар? Кого преследваш ти? Подир
 умряло куче, подир една бълха. ¹⁵ Господ, про-
 15 чее, нека бъде съдия и нека съди между мене и
 тебе, нека види, нека се застъпи за делото ми, и
 нека ме избави от ръката ти. ¹⁶ И като изговори
 16 Давид тия думи на Саула, рече Саул: Това твоят
 глас ли е, чадо мое Давиде? И Саул плака с ви-
 сок глас. ¹⁷ И рече на Давида: Ти си по-праведен
 17 от мене, защото ти ми въздаде добро, а аз ти
 въздадох зло. ¹⁸ И ти показа днес, че си ми сто-
 18 рил добро, защото, когато Господ бе ме предал
 в ръцете ти, ти не ме уби. ¹⁹ Понеже кой, като
 19 намери неприятеля си, би го оставил да си оти-
 де по пътя невредим? Господ, прочее, да ти въз-
 даде добро за това, което ти ми направи днес.
 20 ²⁰ И сега, ето, познавам че наистина ти ще ста-
 неш цар, и че Израилевото царство ще се утвър-
 ди в твоята ръка. ²¹ Сега, прочее, закълни ми се
 21 в Господа, че няма да изстребиш потомството ми
 след мене, и че няма да погребеш името ми от
 бащиния ми дом. ²² И Давид се закле на Саула.
 22 Тогава Саул си отиде у дома си, а Давид и мъ-
 жете му се изкачиха на твърдото място.

25 ¹ В това време Самуил умря; и целият Изра-
 ил се събра та го оплакаха, и погребяха го в къ-
 щата му в Рама. И Давид стана та слезе в пу-
 2 стинята Фаран. ² И имаше в Маон един човек,
 чиято работа беше на Кармил; и тоя човек беше
 много богат, и имаше три хиляди овци и хиляда
 3 кози; и стрижеше овците си на Кармил. ³ Име-
 то на човека беше Навал, а името на жена му
 Авигея; и жената беше благоразумна и краси-
 ва, а мъжът opak и нечестив в делата си; и той
 беше от Халевовия род °. ⁴ И като чу Давид в пу-
 4 стинята как Навал стрижел овците си, ⁵ изпра-
 5 ти десет момъка; и Давид каза на момците: Ка-
 чете се на Кармил та идете при Навала, и по-
 здравете го от мое име като кажете: ⁶ Здравей! 6

мир и на тебе, мир и на дома ти, мир и на всички
 7 ко що имаш! ⁷ И сега чух, че си имал стригачи;
 ето, не повредихме овчарите ти, които бяха с
 нас, нито им се изгуби нещо през цялото време,
 8 когато бяха на Кармил. ⁸ Попитай момците
 си, и ще ти кажат. Прочее, нека придобият *моите*
 момци твоето благоволение, защото в добър
 ден дойдохме; дай, моля, на слугите си и на си-
 9 на си Давида каквото ти дава ръка. ⁹ И тъй, Давидовите
 момци дойдоха та говориха на Навала според всички тия думи от името на Давида,
 10 - и млъкнаха. ¹⁰ Но Навал отговори на Давидовите
 слуги, казвайки: Кой е Давид? и кой е Есеевият син?
 Много са станали днес слугите, които бягат всеки от
 11 господаря си. ¹¹ И така, да взема ли хляба си, и водата си,
 и закланото, което заклах за стригачите си, та да ги дам
 на човеци, които не знам от къде са? ¹² И Давидовите
 момци се върнаха по пътя си, та си отидоха, и като
 12 дойдоха известиха на Давида всички тия думи.
¹³ Тогава Давид каза на мъжете си: Препашете всеки
 меч си; и препасаха всеки меч си; така и Давид
 13 препаса меч си; и излязоха подир Давида около
 четиристотин мъже, а двеста останаха при
 14 вещите. ¹⁴ А един от момците извести на
 Наваловата жена Авигея, казвайки: Ето, Давид
 прати човеци от пустинята за да поздравят нашия
 15 господар; а той се спусна върху тях. ¹⁵ Но тия
 мъже бяха много добри към нас; ние не бяхме
 повредени, нито изгубихме нещо, докато
 16 дружихме с тях, когато бяхме в полето; ¹⁶ те
 бяха като стена около нас и денем и нощем през
 17 всичкото време, докато бяхме с тях и пасяхме
 овците. ¹⁷ Прочее, знай това и размисли, какво
 ще направиш; защото зло е решено против
 18 господаря ни и против целия му дом; понеже той
 е толкоз злонрав човек, щото никой не може да
 му продума. ¹⁸ Тогава Авигея побърза та взе
 двеста хляба, два меха вино, пет сготвени овци,
 19 пет мери пържено жито, сто грозда сухо грозде
 и двеста низаници смокини, и ги натовари на
 19 осли. ¹⁹ И рече на момчетата си: Вървете
 пред мене; ето аз ида след вас. Но на мъжа си
 20 Навала не каза нищо. ²⁰ И като седеше тя на осела
 и слизаше под сянката на гората, ето, Давид и
 21 мъжете му слизаха към нея; и тя ги срещна. ²¹ А
 Давид беше казал: Наистина напразно съм пазил
 21 всичко що имаше тоз човек в пустинята, и нищо
 не се изгуби от всичко що имаше; но пак той ми
 22 въздаде зло за добро. ²² Така да направи Бог
 на Давидовите неприятели, да! и повече да притури,
 22 ако до утрешната зора оставя едно мъжко
 23 ° от всичко що е негово. ²³ И Авигея, ка-

то видя Давида побърза та слезе от осела, и падна
 пред Давида на лицето си, та се поклони до земята.
²⁴ И, като припадна при нозете му, рече: ²⁴ На мене,
 господарю мой, на мене нека бъде това нечестие;
 и нека говори, моля, слугинята ти в ушите ти;
 и послушай думите на слугинята си. ²⁵ Моля,
 нека господарят ми не обръща никакво внимание
 на тоя злонрав човек Навала; защото каквото е
 25 името му такъв е и той; Навал ° е името му,
 и безумие *обитава* в него; а пък аз, твоята
 слугиня, не видях момците на господаря си,
 които си пратил. ²⁶ Сега, прочее, господарю
 мой, *в името* на живия Господ и на живота на
 душата ти, понеже Господ те е въздържал от
 26 кръвопролитие и от самоотмъщаване с ръката
 ти, то вразите ти, и тия, които искат зло на
 господаря ми, нека бъдат като Навала. ²⁷ И сега
 27 тоя подарък °, който твоята слугиня донесе на
 господаря си, нека се даде на момците, които
 следват господаря ми. ²⁸ Прости, моля, грешката
 на слугинята си, защото Господ непременно ще
 28 направи за господаря ми твърд дом, понеже
 господарят ми воюва в Господните войни. И зло
 не се намери в тебе никога. ²⁹ И при все, ²⁹ че
 се е дигнал човек да те гони и да иска живота
 ти, пак животът на господаря ми ще бъде вързан
 във вързопа на живите при Господа твоя Бог;
 а животът на неприятелите ти Той ще изхвърли
 30 като отсред прашка. ³⁰ И когато Господ
 постъпи към господаря ми според всичките
 30 благности, които е говорил за тебе, и те постави
 управител над Израила, ³¹ тогава това не ще ти
 31 бъде *причина* за съжаление, нито *причина* да се
 спъва сърцето на господаря ми, гдето си пролял
 невинна кръв, или гдето господарят ми е отмъстил
 сам за себе си; но когато Господ направи добро
 на господаря ми, тогава спомни слугинята си.
³² Тогава Давид каза на Авигея: Благословен
 32 да бъде Господ Израилевия Бог, Който те изпрати
 днес да ме посрещнеш; ³³ и благословен съвета
 ти; и благословена ти, която ме въздържа днес
 от кръвопролитие и от самоотмъщаване с
 33 ръката ми. ³⁴ Защото действително, ³⁴ *заклевам се*
 в живота на Господа Израилевия Бог, Който
 ме въздържа да не ти сторя зло, ако не беше
 побързала да дойдеш да ме посрещнеш, то до
 утрешната зора нямаше да остане на Навала
 нито едно мъжко. ³⁵ И така Давид взе от
 35 ръката й онова, що му бе донесла; и рече й: Иди
 в дома си с мир; виж, послушах думите ти и те
 36 приех. ³⁶ А Авигея дойде при Навала, и, ето,
 той имаше в дома си гощавка, като царска
 гощавка; и Наваловото сърце беше весело в него,
 поне-

же той беше крайно пиян, затова, до утрешната зора тя не му извести нищо, ни малко, ни много. ³⁷ Но на утринта, като изтрезня Навал, жена му му разказа тия работи; и сърцето му примря в него, и той стана като камък. ³⁸ И около десет дена подир това Господ порази Навала, та умря. ³⁹ А когато чу Давид, че умрял Навал, рече: Благословен да бъде Господ, Който отсъди съдбата ми за обидата ми от Навала, и въздържа слугата Си да не стори зло; защото Господ обърна злобата на Навала върху главата му. И Давид прати да говорят на Авигея, за да я вземе за жена. ⁴⁰ И когато Давидовите слуги дойдоха при Авигея в Кармил, говориха ѝ казвайки: Давид ни прати при тебе да те вземе за жена. ⁴¹ И тя стана та се поклони с лицето си до земята и рече: Ето, слугинята ти е служителка да мие нозете на господаревите си слуги. ⁴² Тогава Авигея побърза та стана и се качи на осел, заедно с пет нейни момичета, които отиваха подир нея; и отиде след пратениците на Давида, и му стана жена. ⁴³ Давид взе още и Ахиноам от Езраел; и тия двете му станаха жени. ⁴⁴ А Саул беше дал дъщеря си Михала, Давидовата жена, на Фалтия Лаисовия син, който беше от Галим.

26 ¹ Тогава дойдоха зифците при Саула в Гавая и рекоха: Не се ли крие Давид в хълма Ехела срещу Есимон? ² И тъй Саул стана та слезе в зифската пустиня, като водеше със себе си три хиляди мъже избрани от Израиля, та търси Давида в зифската пустиня. ³ И Саул разположи стана си на върха Ехела, който е срещу Есимос, край пътя. А Давид се намираше в пустинята; и като се научи, че Саул идвал отдире му в пустинята, ⁴ Давид прати съгледачи та разбра, че Саул наистина бе дошъл. ⁵ И Давид стана та дойде на мястото, гдето Саул беше разположил стана си, и Давид съгледа мястото, гдето лежеше Саул и Авенир Нировият син, военачалникът му. А Саул лежеше в оградата от коли, и людете бяха разположени около него. ⁶ Тогава Давид проговори и рече на хетееца Ахимелех и на Ависея Саруиния син, Иоавовия брат: Кой ще слезе с мене при Саула в стана. И рече Ависей: Аз ще сляза с тебе. ⁷ И тъй, Давид и Ависей дойдоха през нощта при людете; и, ето, Саул лежеше заспал в оградата от коли, и копието му беше забито в земята при главата му; а Авенир и людете лежаха около него. ⁸ Тогава Ависей каза на Давида: Бог предаде днес врага ти в ръката ти; сега, прочее, нека го порази с копието до земята с един удар и няма да повторя. ⁹ А Давид рече на Ависея: Да го не погубиш; защото кой може да дигне ръка против Господния помазаник и да бъде невинен? ¹⁰ Рече още Давид: *Бъди уве-*

рен, както си в живота на Господа, че Господ ще го порази; или денят му ще дойде, и ще умре; или ще влезе в сражение и ще загине. ¹¹ Да ми не даде Господ да дигна ръка против Господния помазаник! Но вземи сега, моля, копието, което е при главата му, и стомната с водата, па да си отидем. ¹² И тъй, Давид взе копието и стомната с водата, които бяха при Сауловата глава, та си отидоха; никой не видя, никой не усети, и никой не се събуди; защото всичките спяха, понеже дълбок сън от Господа бе паднал на тях. ¹³ Тогава Давид мина насреща та застана на върха на хълма от далеч, като имаше между тях голямо разстояние, ¹⁴ и Давид извика към людете и към Авенира Нировия син, като каза: Не отговаряш ли, Авенире? И Авенир в отговор рече: Кой си ти, що викаш към царя? ¹⁵ И Давид каза на Авенира: Не си ли ти *доблестен* мъж? и кой е подобен на тебе между Израиля? Защо, прочее, не пазиш господаря си царя? понеже един от людете влезе да погуби господаря ти царя. ¹⁶ Не е добро това, което стори ти; в името на живия Господ вие заслужавате смърт, понеже не опазихте господаря си, Господния помазаник. И сега, вижте, где е копието на царя и стомната с водата, която беше при главата му. ¹⁷ А Саул позна Давидовия глас, и рече: Твоят глас ли е, чадо мое, Давиде? И Давид рече: Моят глас е, господарю мой, царю. ¹⁸ Рече още: Защо преследва господарят ми така слугата си? Какво съм сторил? или какво зло има в ръката ми? ¹⁹ И сега, моля, нека чуе господарят ми царят думите на слугата си. Ако Господ те е подигнал против мене, нека приеме жертва; но ако това са хора, човеци, те нека бъдат проклети пред Господа, защото са ме пропъдили, така щото днес нямам участие в *даденото от* Господа наследство, като ми казват: Иди служи на други богове. ²⁰ Сега, прочее, нека падне кръвта ми на земята далеч от Господното присъствие; защото Израилевият цар е излязъл да търси една бълха, като кога гони някой яребица в горите. ²¹ Тогава рече Саул: Съгрших; върни се, чадо мое, Давиде; защото няма вече да ти сторя зло, понеже животът ми беше днес скъпоценен пред очите ти; ето, безумие сторих и направих голяма погрешка. ²² А Давид в отговор рече: Ето царското копие; нека дойде един от момците да го вземе. ²³ А Господ да въздаде на всекиго според правдата му и верността му; защото Господ те предаде днес в ръката ми, но аз отказах да дигна ръката си против Господния помазаник. ²⁴ Ето, прочее, както твоят живот бе днес много ценен пред моите очи, така и моят живот нека бъде много ценен пред очи-

те на Господа, и Той да ме избави от всичките скърби. ²⁵ Тогава Саул каза на Давида: Да си благословен, чадо мое, Давиде! ти непременно ще извършиш *велики дела*, и без друго ще надделееш. И така, Давид отиде в пътя си; а Саул се върна на мястото си.

27 ¹ Тогава Давид каза в сърцето си: Най-сетне ще загина един ден от Сауловата ръка: няма по-добро за мене отколкото да избягам по-скоро във филистимската земя; тогава Саул ще се отчая и няма вече да ме търси по всичките предели на Израиля; така ще се отърва от ръката му. ² Затова, Давид стана с шестстотин мъже, които бяха с него и отиде при гетския цар Анхуса Маоховия син. ³ И Давид остана да живее при Анхуса в Гет, той и мъжете му, всеки със семейството си, и Давид с двете си жени, езраелката Ахиноам, и кармилката Авигея, Наваловата жена. ⁴ И когато известиха на Саула, че Давид побягнал в Гет, той не го потърси вече. ⁵ И Давид каза на Анхуса: Ако съм придобил сега твоето благоволение, нека ми се даде място в някой от полските градове, да живея там; защо да живее слугата ти при тебе в царския град? ⁶ И в същия ден Анхус му даде Сиклаг; затова, Сиклаг принадлежи на Юдовите царе и до днес. ⁷ А времето, което Давид прекара в земята на филистимците бе една година и четири месеца. ⁸ И Давид и мъжете му възлязоха та нападнаха гесурийците, гезерейците и амаличаните (защото те бяха жителите на земята от старо време), до Сур и дори до Египетската земя. ⁹ Давид опустошаваше земята, и не оставаше жив ни мъж, ни жена; и грабеше овци, говеда, осли, камили и дрехи; и като се връщаше, дохождаше при Анхуса. ¹⁰ И Анхус казваше *на Давида*: Где нападнахте днес? А Давид казваше: Южната част на Юда, и южната земя на ерамеилците и южната земя на кенейците. ¹¹ Давид не оставаше жив ни мъж ни жена, които да бъдат доведени в Гет, понеже си думаше: Да не би да долагат против нас, казвайки: Така направи Давид, и такъв е бил обичаят му през цялото време откак е живял във филистимската земя. ¹² И Анхус вярваше на Давида, и си казваше: Той е направил себе си съвсем омразен на людете си Израиля; затова ще ми бъде слуга за винаги.

28 ¹ В тия дни филистимците събраха войските си за война, за да воюват против Израиля. И Анхус каза на Давида: Знай положително, че ще отидеш с мене в множеството, ти и мъжете ти. ² И Давид рече на Анхуса: Ти наистина ще познаеш какво може слугата ти да извърши. А Анхус каза на Давида: Затова ще те направя

пазач на главата ми за всегда. ³ А Самуил беше умрял, и целият Израил беше го оплакал и беше го погребал в града му Рама. А Саул беше отстранил от земята запитвачите на зли духове и врачовете. ⁴ И тъй, филистимците се събраха и дойдоха та разположиха стана си в Сунам; също и Саул събра целия Израил, и разположиха стана си в Гелвие. ⁵ А Саул, когато видя стана на филистимците, уплаши се, и сърцето му се разтрепера твърде много. ⁶ И Саул се допита до Господа; но Господ не му отговори, нито чрез сънища, нито чрез Урима, нито чрез пророци. ⁷ Тогава Саул каза на слугите си: Потърсете ми някоя запитвачка на зли духове, за да ида при нея и да направя допитване чрез нея. И слугите му му рекоха: Ето, има в Ендор една запитвачка на зли духове. ⁸ И така, Саул се предреша като облече други дрехи, и отиде, той и двама мъже с него, та дойдоха при жената през нощта; и Саул ѝ рече: Почародействуй ми, моля, чрез запитване зли духове, и възведи ми, когото ти кажа. ⁹ А жената му каза: Ето, ти знаеш що направи Саул, как изстреби от земята запитвачите на зли духове и врачовете; тогава защо впримчваш живота ми та да ме умъртвят? ¹⁰ Но Саул ѝ се закле в Господа, казвайки: Заклевам се в живота на Господа, няма да ти се случи никакво зло за това. ¹¹ Тогава жената рече: Кого да ти възведа? А той каза: Самуила ми възведи. ¹² И когато жената видя Самуила, извика със силен глас; и жената говори на Саула и рече: Защо ме измами? Ти си Саул. ¹³ И рече ѝ царят: Не бой се; но ти какво видя? И жената каза на Саула: Видях един бог който възлизахе из земята. ¹⁴ И рече ѝ: Какъв е изгледът му? А тя рече: Един старец възлиза, и е обвит с мантия. И Саул позна, че това беше Самуил, и наведе се с лицето си до земята та се поклони. ¹⁵ И Самуил каза на Саула: Защо ме обезпокои, като ме направи да възляза? И Саул отговори: Намирам се в голямо утеснение, защото филистимците воюват против мене, а Бог се е отдалечил от мене, и не ми отговаря вече нито чрез пророци, нито чрез сънища; затова повиках тебе да ми явиш що да правя. ¹⁶ Тогава Самуил рече: А защо се допитваш до мене, като Господ се е отдалечил от тебе и ти е станал неприятел? ¹⁷ Ето, Господ си извърши, според както бе говорил чрез мене; защото Господ откъсна царството от твоята ръка и го даде на ближния ти Давида. ¹⁸ Понеже ти не се покори на гласа на Господа, като не извърши върху Амалика *според* големия Му гняв, затова Господ ти направи това нещо днес. ¹⁹ При това, Господ ще предаде Израиля с тебе в ръката на филистимците;

и утре ти и синовете ти ще бъдете при мене; и Господ ще предаде множеството на израилтяните в ръката на филистимците. ²⁰ Тогава Саул изведнъж падна цял прострян на земята, защото се уплаши много от Самуиловите думи; нямаше сила в него, понеже не бе вкусил храна през целия ден и през цялата нощ. ²¹ А жената дойде при Саула, и като видя, че беше много разтревожен, каза му: Ето, слугинята ти послуша гласа ти; турих живота си в опасност°, и покорих се на думите, които ми говори. ²² Сега, прочее, послушай и ти, моля, гласа на слугинята си, и нека сложа малко хляб пред тебе, та яж, за да имаш сила, когато отидеш на път. ²³ Но той отказа, като думаше: Не ща да ям. Слугите му, обаче, и жената го принудиха, та послуша думите им; и стана от земята та седна на леглото. ²⁴ А жената имаше в къщата угоено теле, и побърза та го закла; и взе брашно та замеси и изпече от него безквасни пити; ²⁵ и го донесе пред Саула и пред слугите му, та ядоха. Тогава те станаха та си отидоха през същата нощ.

29 ¹ Филистимците, прочее, събраха всичките си войски в Афек; а израилтяните разположиха стана си при извора, който е в Езраел. ² И филистимските началници заминаваха със стотините си и с хилядите си войници; а Давид и мъжете му идеха отдире с Анхуса. ³ Тогава рекоха филистимските военачалници: Що търсят тука тия евреи? И Анхус каза на филистимските военачалници: Това не е ли Давид, слугата на Израилевия цар Саула, който е бил с мене през тия дни или години? и аз не съм намерил в него никаква грешка откакто е преминал откъм мене до днес. ⁴ Обаче, филистимските военачалници му се разгневиха, и филистимските военачалници му рекоха: Изпрати този човек и нека се върне на мястото, което си му определил и да не слиза с нас в битката, да не би в боя да ни стане противник; защото как би се примирил този с господаря си, ако не с главите на тия мъже? ⁵ Той не е ли Давид, за когото пееха ответно в хороигранията, като казваха: - Саул порази хилядите си, А Давид десетките си хиляди? ⁶ Тогава Анхус повика Давида, та му рече: В името на живия Господ, ти си бил честен, и излизането ти и влизането ти с мене във войската е угодно пред очите ми; защото не съм намерил зло в тебе от деня, когато си дошъл при мене до днес; обаче началниците не са добре разположени към тебе. ⁷ Сега, прочее, върни се та си иди с мир, да не би да причиниш незадоволство у филистимските началници. ⁸ А Давид каза на Анхуса: Но що съм сторил? и що си намерил ти

в слугата си откак съм пред тебе до днес, та да не мога да ида да воювам против неприятелите на господаря си царя? ⁹ И Анхус в отговор каза на Давида: Зная, че си угоден пред очите ми, като Божий ангел; все пак, обаче, филистимските военачалници рекоха: Да не отива той с нас в битката. ¹⁰ Сега, прочее, стани утре рано със слугите на господаря си, които дойдоха с тебе; и като станете утре рано, щом се развидели, идете си. ¹¹ И тъй, на утринта Давид и мъжете му станаха рано, за да си идат и да се върнат във филистимската земя. А филистимците отидоха в Езраел.

30 ¹ И когато на третия ден Давид и мъжете му влязоха в Сиклаг, амаличаните бяха нападнали южната страна и Сиклаг, и бяха опустошили Сиклаг и бяха го изгорили с огън. ² Бяха запленили и жените, които се намираха в него; не бяха убили никого, ни малък, ни голям, но бяха ги откарали и бяха отишли в пътя си. ³ А когато Давид и мъжете му дойдоха в града, ето, беше изгорен с огън, и жените им, синовете им и дъщерите им пленени. ⁴ Тогава Давид и людете, които бяха с него, плакаха с висок глас, докато не им остана вече сила да плачат. ⁵ Също и двете Давидови жени бяха пленени, езраелката Ахиноам и Авигея жената на кармилеца Навал. ⁶ И Давид се наскърби много, защото людете говореха да го убият с камъни, понеже душата на всички люде беше преогорчена, всеки за синовете си и дъщерите си; а Давид се укрепил в Господа своя Бог. ⁷ Тогава Давид каза на свещеника Авиатара, Ахимелеховия син: Донеси ми тук, моля, ефода. И Авиатар донесе ефода при Давида. ⁸ И Давид се допита до Господа, казвайки: Да преследвам ли тоя полк? ще ги стигна ли? А Той му отговори: Преследвай, защото без друго ще ги стигнеш, и непременно ще отървеш всичко. ⁹ Тогава Давид отиде с шестте стотин мъже, които бяха с него, и дойдоха до потока Восор, дето се спряха изостаналите надире; ¹⁰ понеже останаха надире двеста души, които бяха до там уморени, щото не можаха да преминат потока Восор. А Давид и четиристотин мъже преследваха; ¹¹ и на полето намериха един египтянин, когото доведоха при Давида; и дадох му хляб та яде, и напоиха го с вода, ¹² дадох му и част от низаница смокини и два грозда сухо грозде; и като яде, духът му се върна в него, защото три дена и три нощи не беше ял хляб, нито беше пил вода. ¹³ И Давид му каза: Чий си? и от где си? И той рече: Аз съм младеж египтянин, слуга на един амаличанин; и господарят ми ме остави понеже се разболях преди

14 три дена. ¹⁴ Ние нападнахме южната земя на хе-
ретците, и Юдовите земи, и южната земя на Ха-
15 лева, и изгорихме Сиклаг с огън. ¹⁵ Тогава Да-
вид му каза: Завеждаш ли ме при тоя полк? А
той рече: Закълни ми се в Бога, че няма да ме
убиеш, нито ще ме предадеш в ръката на госпо-
16 даря ми, и ще те заведа при тоя полк. ¹⁶ И ко-
гато го заведе, ето, те бяха разпръснати по ця-
лата местност та ядяха, пиеха и се веселяха по-
ради всичките големи користи, които бяха взе-
ли от филистимската земя и от Юдовата земя.
17 ¹⁷ И Давид ги поразяваше от зората дори до ве-
черта срещу другия ден, тъй че ни един от тях
не се избави, освен четиристотин момци, кои-
18 то се качиха на камили и побягнаха. ¹⁸ Така Да-
вид отърва всичко що бяха взели амаличаните;
също и двете си жени отърва Давид. ¹⁹ Не им се
изгуби нищо, ни малко ни голямо, ни синове,
ни дъщери, ни корист, ни какво да било нещо,
което бяха заграбили от тях; Давид върна всич-
20 ко. ²⁰ Също Давид взе всичките овци и говеда;
и като караха тая черда пред него, казаха: Тия
са Давидовите користи. ²¹ И когато дойде Да-
вид при двестата мъже, които бяха до там умо-
рени, щото не можах да следват Давида, и кои-
то бяха оставили при потока Восор, те излязоха
да посрещнат Давида и да посрещнат людете,
които бяха с него; и когато се приближи Давид
22 при людете, поздрави ги. ²² А всичките лоши и
развратени мъже от ония, които бяха ходили с
Давида, проговориха казвайки: Понеже тия не
дойдоха с нас, не ще им дадем от користите, ко-
ито отървахме, освен на всекиго жена му и ча-
23 дата му; тях нека вземат и да си отидат. ²³ Но
Давид каза: Не бива да постъпите така, братя
мои, с ония неща, които ни даде Господ, Кой-
то ни опази и предаде в ръката ни полка що бе
24 дошъл против нас. ²⁴ И кой би послушал тия ва-
ши думи? Но какъвто е делът на участващия
в боя, такъв ще бъде делът и на седящия при ве-
щите; по равно ще се делят *користите* помежду
25 им. ²⁵ И така ставаше от оня ден и нататък; той
направи това закон и повеление в Израиля, *ка-*
26 *кто е* и до днес. ²⁶ А когато Давид дойде в Си-
клаг, изпрати от тия користи на Юдовите ста-
рейшини, на приятелите си, и рече: Ето ви по-
дарък от користите взети от Господните враго-

ве. ²⁷ *Изпрати* на ония, които *живееха* във Ве- 27
тил, на ония в южния Рамот, на ония в Ятир,
²⁸ на ония в Ароир, на ония в Сифмот, на ония в 28
Естемо, ²⁹ на ония в Рахал, на ония в градовете 29
на ерамеилците, на ония в градовете на кеней-
ците, ³⁰ на ония в Хорма, на ония в Хорасан, на 30
ония в Атах, ³¹ на ония в Хеврон, и на *ония във* 31
всичките места, гдето Давид и мъжете му се на-
въртаха.

31
¹ А филистимците воюваха против Израиля; 31
и Израилевите мъже побягнаха от филистим-
ците и паднаха убити в хълма Гелвуде. ² И фи- 2
листимците настигнаха Саула и синовете му; и
филистимците убиха Сауловите синове Иона-
тана, Авинадава и Мелхусуя. ³ И битката се за- 3
силваше против Саула, и стрелците го улучиха;
и той бе тежко ранен от стрелците. ⁴ Тогава Са- 4
ул каза на оръженосеца си: Изтегли меча си, та
ме прободи с него, за да не дойдат тия необря-
зани та ме прободат и се поругаят с мене. Но
оръженосецът му не прие, защото много се бо-
еше. Затова Саул взе меча си та падна върху
него. ⁵ И като видя оръженосецът му, че Саул 5
умря, падна и той на меча си и умря с него. ⁶ Та- 6
ка умря Саул, тримата му сина, оръженосецът
му, и всичките му мъже заедно в същия онзи
ден. ⁷ Тогава Израилевите мъже, които бяха от- 7
татък долината и отвъд Йордан, като видяха, че
Израилевите мъже бягаха, и че Саул и синовете
му измряха, напуснаха градовете, та побягнаха;
а филистимците дойдоха и се заселиха в тях. ⁸ А 8
на следния ден, когато филистимците дойдоха
да съблекат убитите, намериха Саула и трима-
та му сина паднали на хълма Гелвуде. ⁹ И отся- 9
коха главата му и снеха оръжията му, и изпра-
тиха *човеци* навред из филистимската земя, за
да разнесат известие в капищата на идолите си
и между людете. ¹⁰ И оръжията му положиха в 10
капището на астартите, а тялото му обесиха на
стената на Ветсан. ¹¹ А като чуха жителите на 11
Явис-галаад това, което филистимците напра-
виха на Саула, ¹² всичките храбри мъже станаха 12
и, като ходиха цялата нощ, снеха тялото на Са-
ула и телата на синовете му от стената на Вет-
сан, и като дойдоха в Явис, там ги изгориха. ¹³ И 13
взеха костите им та ги закопаха под дървото в
Явис, и постиха седем дена.

2 ЦАРЕ

1 **С**лед смъртта на Саула, като се върна Давид от поражението на амаличаните, и Давид беше престоял в Сиклаг два дена, 2 на третия ден, ето, дойде един човек из стана, от Саула, с раздрани дрехи и пръст на главата си; и като влезе при Давида, падна на земята та се поклони. 3 И Давид му рече: От где идеш? А той му каза: От Израилевия стан се отървах. 4 И рече му Давид: Какво стана? Каж ми, моля. А той отговори: Людете побягнаха от сражението, даже и мнозина от людете паднаха мъртви; 5 умряха още и Саул и син му Ионатан. 6 Тогава Давид рече на момъка, който му съобщаваше *това*: От къде знаеш, че Саул и син му Ионатан са умрели? 7 И момъкът, който му съобщаваше *това* рече: Намерих се случайно в хълма Гелвуе, и, ето, Саул беше се подпрял на копиеето си, и, ето, колесниците и конниците го застигнаха. 8 И като погледна отдира си, той ме видя, и повика ме. И отговорих: Ето ме. 9 И рече ми: Кой си ти? И отговорих му, амаличанин съм. 10 Пак ми рече: Застани, моля, над мене та ме убий, защото помрачение ме обзе; понеже целият ми живот е още в мене. 11 И тъй, заставах над него и го убих, понеже бях уверен, че не можеше да живее, като беше вече паднал; и взех короната, която беше на главата му, и гривната, която беше на ръката му, та ги донесох тук при господаря си. 12 Тогава Давид хвана дрехите си, та ги раздра; така *направиха* и всичките мъже, които бяха с него. 13 И жалиха и плакаха и постиха до вечерта за Саула и за сина му Ионатана, и за Господните люде и за Израилевия дом, за гдето бяха паднали от меч. 14 А Давид рече на момъка, който му съобщаваше *това*: От где си ти? И отговори: Аз съм син на един чужденец, амаличанин. 15 И рече му Давид: Ти как се не убоя да дигнеш ръка да убиеш Господния помазаник? 16 И Давид повика един от момците и рече: Пристъпи, нападни го. И той го порази та умря. 17 И Давид му рече: Кръвта ти да бъде на главата ти; защото устата ти свидетелствуваха против тебе, като рече: Аз убих Господния помазаник. 18 Тогава Давид оплака Саула и сина му Ионатана с тоя плач; 19 (и заръча да научат юдейците *тая Песен на лъка*; ето, написана е в Книгата на Праведния): - 20 Славата ти, о Израилю, е застреляна на опасните места *на полето* ти! Как паднаха силните. 21 Не възвестявайте това в Гет, Не го прогласявайте по улиците на Аскалон, За да не се зарадват филистимските дъще-

ри, За да не се развеселят дъщерите на необрязаните. 22 Хълми гелвуиски, да няма роса нито дъжд на вас, Нито ниви *доставяйки* първи плодове за жертви; Защото там бе захвърлен щитът на силните, Щитът на Саула, *като да* не е бил той помазан с миро. 23 От кръвта на убитите, От лоя на силните, Лъкът Ионатанов не се връщаше назад, И мечът Саулов не се връщаше празен. 24 Саул и Ионатан Бяха любезни и рачителни в живота си, И в смъртта си не се разделиха; По-леки бяха от орлите, По-силни от лъвовете. 25 Израилеви дъщери, плачете за Саула, Който ви обличаше в червено с украшения, Който туряше златни украшения по дрехите ви. 26 Как паднаха силните всред боя! Ионатан, поразен на опасните места *на полето* ти! 27 Преоскъбен съм за тебе Ионатане, брате мой! Рачителен ми беше ти; Твоята любов към мене беше чудесна, Превъзхождаше любовта на жените. 28 Как паднаха силните, И погинаха бойните оръжия!

2 **С**лед това Давид се допита до Господа като каза: Да възляза ли в някой от Юдовите градове? И Господ му каза: Възлез. Пак рече Давид: Где да възляза? А Той му каза: в Хеврон. 2 И тъй, Давид възлезе там с двете си жени, езраелката Ахиноам и Авигея жената на кармилеца Навал. 3 Давид заведе и мъжете, които бяха с него, всеки със семейството му; и заселиха се в хевронските градове. 4 Тогава Юдовите мъже дойдоха и помазаха там Давида за цар над Юдовия дом. И известиха на Давида, казвайки: явис-галаадските мъже бяха, които погребяха Саула. 5 Затова Давид прати човеци до явис-галаадските мъже да им кажат: Благословени да сте от Господа, за гдето показахте тая благост към господаря си, към Саула, и го погребяхте. 6 Сега Господ нека покаже и към вас милост и вярност; така и аз ще ви въздам за тая добрина, понеже сторихте това нещо. 7 Сега, прочее, нека се укрепят ръцете ви, и бъдете мъжествени; защото господарят ви Саул умря, а Юдовият дом си помаза мене за цар. 8 Обаче, Авенир Нировият син, Сауловият военачалник, взе Исвостея, Сауловия син, та го заведе в Маханаим, 9 и направи го цар над Галаад, над асурците, над езраелците, над Ефрема, над Вениамина и над целия Израил; 10 (Исвостей Сауловият син беше на четиридесет години, когато стана цар над Израила и царува две години); но Юдовият дом последва Давида. 11 А времето, през което Давид царува в Хеврон над Юдовия

12 дом, беше седем години и шест месеца. ¹² И тъй, Авенир Нировият син, и слугите на Исвостея Сауловия син, отидоха от Маханаим в Гаваон.

13 ¹³ Също и Иоав Саруиният син и Давидовите слуги излязоха та се срещнаха близо при гаваонския водоем; и едните седнаха отсам водоема, а другите оттатък водоема. ¹⁴ Тогава Авенир каза на Иоава: Нека станат сега момците да поиграят пред нас. И рече Иоав: Нека станат.

15 ¹⁵ И тъй, те станаха та преминаха на брой дванадесет души от Вениамина, от страната на Исвостея Сауловия син и дванадесет от Давидовите слуги. ¹⁶ И хванаха всеки съперника си за главата, та заби ножа си в ребрата на съперника си, и паднаха заедно; за туй, онова място се нарече Хелкат-асурим°, което е в Гаваон. ¹⁷ И в оня ден сражението стана много ожесточено; и Авенир и Израилевите мъже бяха победени от Давидовите слуги. ¹⁸ И там бяха тримата Саруини синове: Иоав, Ависей и Асаил; а Асаил бе лек в нозете като полска сърна. ¹⁹ И Асаил се спусна подир Авенира; и като тичаше не се отби ни надясно, ни наляво от преследването на Авенира. ²⁰ А Авенир погледна надире и рече: Ти ли си, Асаиле? А той отговори: Аз. ²¹ Тогава Авенир му каза: Отбий се надясно или наляво си та хвани някого от момците и вземи си оръжието му. Но Асаил отказа да се отбие от преследването му. ²² И Авенир пак каза на Асаила: Отбий се от да ме преследваш; защо да те поваля до земята? тогава как ще погледна брата ти Иоава в лицето? ²³ Но той отказа да се отбие; затова Авенир го порази в корема със задния край на копието си, така че копието излезе отзад; и той падна там и умря на самото място. И всички *които* дохождаха на мястото, гдето Асаил падна и умря, спираха се. ²⁴ А Иоав и Ависей преследваха Авенира; и слънцето захождаше когато стигнаха до хълма Амма, който е срещу Гия, край пътя за гаваонската пустиня. ²⁵ И вениаминците като се събраха около Авенира, съставиха една дружина и застанаха на върха на един хълм. ²⁶ Тогава Авенир извика към Иоава и рече: Непременно ли ще пояжда мечът? не знаеш ли, че сетнината ще бъде горчива? Тогава, до кога не щеш да заповядаш на людете да се върнат от преследването на братята си? ²⁷ И рече Иоав: *заклевам се* в живота на Бога, че ако не беше говорил ти *да поиграят момците*, тогава още в зори людете непременно щяха да се оттеглят всеки от преследването на брата си. ²⁸ И тъй, Иоав засвири с тръбата, та всичките люде се спряха, и не преследваха вече Израила, нито се биеха вече. ²⁹ Тогава Авенир и мъже-

те му вървяха през цялата оная нощ из полето, преминаха Йордан та пропътуваха целия Витрон, и дойдоха в Маханаим. ³⁰ А Иоав се върна от преследването на Авенира; и като събра всичките люде, от Давидовите слуги липсваха деветнадесет мъже и Асаил. ³¹ Но Давидовите слуги бяха поразили от вениаминците и от Авенировите мъже триста и шестдесет мъже, *които* умряха. ³² И дигнаха Асаила та го погребяха в бащиния му гроб, който бе във Витлеем. А Иоав и мъжете му, като вървяха цяла нощ, стигнаха в Хеврон около зазоряване.

3 ¹ А войната между Сауловия дом и Давидовия дом трая дълго време; и Давид непрестанно се засилваше, а Сауловият дом непрестанно слабваше. ² И народиха се синове на Давида в Хеврон; първородният му беше Амнон, от езраелката Ахиноам; ³ вторият му, Хилеав°, от Авигея, жената на кармилеца Навал; третият, Авесалом, син на Мааха, дъщеря на гесурския цар Талмай; ⁴ четвъртият, Адония, син на Агита; петият Сефатия, син на Авитала; ⁵ и шестият, Итраам, от Давидовата жена Егла. Тия се родиха на Давида в Хеврон. ⁶ А докато продължаваше войната между Сауловия дом и Давидовия дом Авенир беше подпорка на Сауловия дом. ⁷ А Саул имаше наложница на име Ресфа, дъщеря на Аия; и *Исвостей* каза на Авенира: Ти защо си влязъл при бащината ми наложница? ⁸ Тогава Авенир много се разяри за думите на Исвостея, и рече: Кучешка глава ли съм аз откъм Юдовата страна? Днес показвам благост към дома на баща ти Саула, към братята му и към приятелите му, като не те предадох в Давидовата ръка, и пак ме обвиняваш днес за тая жена! ⁹ Така да направи Бог на Авенира, да! и повече да му притури, ако не сторя за Давида тъй, както Господ му се е клел, ¹⁰ като напраща да премине царството от Сауловия дом, и като поставя Давидовият престол над Израила, *както е* и над Юда, от Дан до Вирсавее. ¹¹ И *Исвостей* не можеше вече да отговори ни дума на Авенира, понеже се боеше от него. ¹² Тогава Авенир изпрати човеци до Давида да кажат от негова страна: Чия е земята? Думаше още: Направи договор с мене; и, ето, моята ръка ще бъде с тебе, щото да доведе под твоята власт целия Израил. ¹³ А той каза: Добре, аз ще направя договор с тебе; но едно нещо искам аз от тебе, а именно, че няма да видиш лицето ми, ако не доведеш предварително Сауловата дъщеря Михала, когато дойдеш да видиш лицето ми. ¹⁴ И Давид прати човеци до Сауловия син Исвостея да кажат: Предай жена ми Михала, ко-

ято съм взел за жена срещу сто филистимски краекожия. ¹⁵ Исвостей, прочее, прати та я взе от мъжа й Фалатила Лаисовия син. ¹⁶ И мъжът й дойде с нея, и като вървеше плачеше, и я последва до Ваурим. Тогава Авенир му каза: Иди, върни се; и той се върна. ¹⁷ А Авенир *влезе във връзка* с Израилевите старейшини и рече: В миналото време вие сте искали Давида да царува над вас; ¹⁸ сега, прочее, сторете това, защото Господ е говорил за Давида, казвайки: Чрез ръката на слугата Си Давида ще избавя людето Си от ръката на филистимците и от ръката на всичките им неприятели. ¹⁹ Авенир говори още и в ушите на вениаминците; също Авенир отиде да говори и в ушите на Давида в Хеврон всичко, що бе угодно на Израила и на целия Вениаминов дом. ²⁰ И тъй, Авенир дойде при Давида в Хеврон, и с него двадесет мъже. И Давид направи угощение на Авенира и на мъжете, които бяха с него. ²¹ Тогава Авенир каза на Давида: Ще стана да ида, и ще събера целия Израил при господаря си царя, за да направят завет с тебе, та да царуваш над всички, според желанието на душата си. И Давид изпрати Авенира, и той отиде с мир. ²² И, ето, Давидовите слуги и Иоав идеха от едно нашествие и носеха със себе си много користи; но Авенир не беше с Давида в Хеврон, защото той го беше изпратил, и *Авенир* беше отишъл с мир. ²³ А като дойде Иоав и цялата войска, която беше с него, известиха на Иоава казвайки: Авенир Нировият син дойде при царя; и той го изпрати, та си отиде с мир. ²⁴ Тогава Иоав влезе при царя и рече: Що си сторил? Ето Авенир е дохождал при тебе; защо си го изпратил та си е отишъл? ²⁵ Знаеш *какъв е* Авенир Нировият син; той е дохождал за да те измами, и да научи излизането ти и влизането ти, и да научи всичко, що правиш. ²⁶ И Иоав, като излезе от *при* Давида, прати човеци подир Авенира, които го върнаха от кладенеца Сира; Давид, обаче, не знаеше това. ²⁷ И когато се върна Авенир в Хеврон, Иоав го отведе на страна в портата, за да му говори *уж* тайно; и там го удари в корема за кръвта на брата си Асаила; и той умря. ²⁸ А по-после, като чу Давид, рече: Невинен съм аз и царството ми пред Господа до века за кръвта на Авенира Нировия син; ²⁹ нека остане тя на Иоавовата глава и на целия му бащин дом; и нека не липсва от Иоавовия дом такъв, който има семетечение, или е прокажен, или който се подпира на тояга, или пада от меч, или е лишен от хляб. ³⁰ Така Иоав и брат му Ависей убиха Авенира, защото беше убил брата им Асаила в сражението при Гаваон. ³¹ Тогава Давид каза на Иоава и на всички-

те люде, които бяха с него: Раздерете дрехите си, и препашете се с вретиче, та плачете пред Авенира. И цар Давид вървеше след носилото. ³² И погребяха Авенира в Хеврон; и царят плака с висок глас над Авенировия гроб; също и всичките люде плакаха. ³³ И царят плака над Авенира, и каза: - Трябваше ли Авенир да умре, както умира безумен? ³⁴ Ръцете ти не бяха вързани, Нито нозете ти турнати в окови; Както пада човек пред *тези, които вършат* неправда, Така падна ти. И всичките люде плакаха пак над него. ³⁵ Сетне дойдоха всичките люде, за да предумат Давида да яде хляб, докато беше още видело; но Давид се закле, казвайки: Така да ми направи Бог, да! и повече да притури, ако вкуся хляб, или какво да било нещо, преди да заиде слънцето. ³⁶ И всичките люде се научиха за това, и им стана угодно, както беше угодно на всичките люде и все що правеше царят. ³⁷ Защото в оня ден, всичките люде и целият Израил познаха, че не беше от царя да бъде убит Авенир Нировият син. ³⁸ И царят каза на слугите си: Не знаете ли, че велик военачалник падна днес в Израил? ³⁹ Днес аз съм слаб, ако и да съм помазан за цар; а тия мъже, Саруините синове, са много жестоки за мене. Господ да въздаде на злодееца според злодеянието му.

¹ А когато чу *Исвостей* Сауловият син, че Авенир умрял в Хеврон, ръцете му ослабнаха, и всичките израилтяни се смутиха. ² А *тоя* Саулов син имаше двама мъже пълководци, от които името на единия беше Ваана, а името на другия Рихав, синове на виротянина Римон от вениаминците; (защото и Вирот се числеше към Вениамина; ³ а виротяните бяха побягнали в Гетаим, дето са били пришелци до днес). ⁴ А Сауловият син Ионатан имаше син повреден в нозете. Беше на пет годишна възраст, когато дойде известие от Езраел за Саула и Ионатана, и гледачката му беше го дигнала и побягнала; и като бързаше да бяга, той паднал и окуцял. Името му беше Мемфивостей. ⁵ И Рихав и Ваана, синовете на виротянина Римон, отидоха и в горещината на деня влязоха в къщата на Исвостея, който лежеше на легло по пладне; ⁶ и влязоха там до сред къщата *уж* да вземат жито и удариха го в корема; а Рихав и брат му Ваана избягаха. ⁷ Защото, когато влязоха в къщата, и той лежеше на легло в спалнята си, удариха го, убиха го и му отсякоха главата. И като взеха главата му, вървяха през полето цялата нощ, ⁸ и донесоха главата на Исвостея при Давида в Хеврон, и рекоха на царя: Ето главата на Исвостея, син на врага ти Саула, който търсеше живота ти; днес Господ въздаде на Саула и

9 на потомците му за господаря ни царя. ⁹ А Давид отговори на Рихава и на брата му Ваана, синовете на виротянина Римон, като им рече: *Заклевам се* в живота на Господа, който избави душата ми от всяко бедствие, ¹⁰ когато един ми извести, казвайки: Ето, Саул умря, като мислеше, че носи добро известие, хванах го та го убих в Сиклаг, - което беше наградата, що му дадох за известието му, - ¹¹ а колко повече, когато нечестиви мъже са убили праведен човек в собствената му къща, на леглото му, не ще ли да изисквам сега кръвта му от ръката ви и ви изтрия от земята! ¹² Тогава Давид заповяда на моштите си; и те ги убиха, и като отсякоха ръцете им и нозете им, обесиха ги при водоема в Хеврон. А главата на Исвостея взеха та я заровиха в Авенировия гроб в Хеврон.

5 ¹ Тогава всичките Израилеви племена дойдоха при Давида в Хеврон и говориха, казвайки: Ето, твоя кост и твоя плът сме ние. ² И понапред, още докато Саул царуваше над нас, ти беше, който извеждаше и въвеждаше Израиля; и на тебе рече Господ: Ти ще пасеш людето Ми Израиля, и ти ще бъдеш вожд над Израиля. ³ И така, всичките Израилеви старейшини дойдоха при царя в Хеврон, и цар Давид направи завет с тях пред Господа в Хеврон; и те помазаха ⁴ Давида цар над Израиля. ⁴ Давид беше на тридесет години, когато се възцари, и царува четиридесет години. ⁵ В Хеврон царува над Юда седем години и шест месеца; а в Ерусалим царува над целия Израил и Юда тридесет и три години. ⁶ След това царят отиде с мъжете си в Ерусалим против евусците, жителите на земята; а те говориха на Давида казвайки: Няма да влезеш тук; но и слепите и куците ще те отблъснат; защото си думаха: Давид не ще може да влезе тук. ⁷ Обаче Давид превзе крепостта Сион; това е Давидовият град. ⁸ И в оня ден Давид каза: Който удари евусците, нека хвърли във вадата слепите и куците, които са омразни на Давидовата душа; понеже и слепите и куците бяха казали, че той няма да влезе в жилището им. ⁹ И Давид се засели в крепостта, която и нарече Давидов град. И Давид построи здания около Мило и навътре. ¹⁰ Така Давид преуспяваше и ставаше по-велик; и Господ Бог на Силите беше с него. ¹¹ В това време тирският цар Хирам прати посланици при Давида, и кедрови дървета, дърводелци, и зидари, тастроиша къща за Давида. ¹² И Давид позна, че Господ го бе утвърдил за цар над Израиля, и че беше възвисил царството му заради людето Си Израиля. ¹³ И Давид си

взе още наложници и жени от Ерусалим, след като дойде от Хеврон; и родиха се на Давида още синове и дъщери. ¹⁴ А ето имената на ония, ¹⁴ които му се родиха в Ерусалим: Самуа, Совав, Натан, Соломон, ¹⁵ Евар, Елисуа, Нефег, Яфия, ¹⁵ ¹⁶ Елисама, Елиада и Елифалет. ¹⁷ А когато филистимците чуха, че помазали Давида за цар над Израиля, всичките филистимци дойдоха да търсят Давида; а Давид като чу за това, слезе в крепостта. ¹⁸ И тъй, филистимците дойдоха ¹⁸ та се разпростряха в долината Рафаим. ¹⁹ Тогава Давид се допита до Господа, казвайки: Да възляза ли против филистимците? ще ги предадеш ли в ръката ми? И Господ каза на Давида: Възлез, защото непременно ще предам филистимците в ръката ти. ²⁰ И тъй, Давид дойде ²⁰ във Ваал-ферасим; и Давид ги порази там, като рече: Господ избухна пред мене върху неприятелите ми както избухват водите. За туй, онава място се нарече Ваал-ферасим°. ²¹ Там *филистимците* оставиха идолите си; а Давид и мъжете му ги дигнаха. ²² И филистимците пак дойдоха та се разпростряха по долината Рафаим. ²³ А когато Давид се допита до Господа, Той каза: Не възлизай; обиколи изотзаде им та ги нападни срещу черниците. ²⁴ И когато чуеш шум, ²⁴ като от маршируване по върховете на черниците, тогава да се подвижиш, защото тогава Господ ще излезе пред тебе да порази филистимското множество. ²⁵ И Давид стори както му заповяда Господ, и порази филистимците от Гава до входа в Гезер.

6 ¹ След това Давид пак събра всичките отборни мъже от Израиля, *на брой* тридесет хиляди души. ² И Давид стана от Ваала Юдова та отиде, ² и всичките люде, които бяха с него, за да пренесе от там, *дето се намираше*, Божия ковчег, който се нарича с името на Господа на Силите, Който обитава между херувимите. ³ И положиха Божия ковчег на нова кола, и дигнаха го от Авинадавовата къща, която бе на хълма; а Оза и Ахио, Авинадавовите синове, караха новата кола с Божия ковчег, ⁴ като Ахио вървеше пред ковчег, *а Оза край него*°. ⁵ А Давид и ⁵ целият Израилев дом свиреха пред Господа с всякакви видове *инструменти* от елхово дърво, с арфи, с псалтири, с тъпанчета, с цитри и с кимвали. ⁶ А когато стигнаха до Нахоновото ⁶ гумно, Оза простря *ръката си* към Божия ковчег та го хвана; защото воловете го раздрусаха. ⁷ И Господният гняв пламна против Оза, и ⁷ Бог го порази там за грешката му; и той умря там при Божия ковчег. ⁸ И Давид се наскърби за ⁸

гдето Господ нанесе поражение на Оза; и наре-
 че онова място Фарез-Оза[°], *както се нарича и*
 9 до днес.⁹ И в оня ден Давид се уплаши от Госпо-
 да, и рече: Как ще дойде Господният ковчег при
 10 мене? ¹⁰ Затова Давид отказа да премести Гос-
 подния ковчег при себе си в Давидовия град;
 но Давид го отстрани в къщата на гетеца Овид-
 11 едом. ¹¹ И Господният ковчег престоя в къщата
 на гетеца Овид-едома три месеца; и Господ бла-
 12 гослови Овид-едома и целия му дом. ¹² Изве-
 стиха, прочее, на цар Давида, казвайки: Господ
 е благословил дома на Овид-едома и целия му
 имот заради Божия ковчег. Тогава Давид оти-
 де та пренесе с веселия Божия ковчег от къ-
 щата на Овид-едома в Давидовия град. ¹³ И ко-
 13 гато тия, които носеха Господния ковчег, пре-
 минаха шест крачки, той пожертвува говеда и
 14 угоени *телци*. ¹⁴ И Давид играеше пред Госпо-
 да с всичката си сила; и Давид беше препасан
 15 с ленен ефод. ¹⁵ Така Давид и целият Израил-
 лев дом пренесоха Господния ковчег с възкли-
 16 цание и с тръбен звук. ¹⁶ А като влизаше Гос-
 подният ковчег в Давидовия град, Михала, Са-
 уловата дъщеря, погледна от прозореца, и ка-
 то видя, че цар Давид скачаше и играеше пред
 17 Господа, презря го в сърцето си. ¹⁷ И донесоха
 Господния ковчег та го положиха на мястото
 му, всред шатъра, който Давид беше поставил
 за него; и Давид принесе всеизгаряния и при-
 18 мирителни приноси пред Господа. ¹⁸ И когато
 Давид свърши принасянето на всеизгарянията
 и примирителните приноси, благослови люде-
 19 те в името на Господа на Силите. ¹⁹ И раздаде на
 всичките люде, сиреч, на цялото множество из-
 раилтяни, мъже и жени, на всеки човек, по един
 хляб и по една мера *вино* и по една низаница
 сухо грозде. Тогава всичките люде си отидоха,
 20 всеки в къщата си. ²⁰ А когато Давид се връща-
 ше, за да благослови дома си, Михала, Сауло-
 вата дъщеря, излезе да посрещне Давида, и ре-
 че: Колко славен беше днес Израилевият цар,
 който се съблече днес пред очите на слугините
 на служителите си, както се съблича безсрамно
 21 един никакъв човек! ²¹ А Давид каза на Миха-
 ла: пред Господа, Който предпочете мене пред
 баща ти и пред целия негов дом, за да ме поста-
 ви вожд над Господните люде, над Израила, да!
 22 пред Господа играх. ²² И ще се унижа още по-
 вече, и ще се смиря пред собствените си очи; а
 от слугините, за които ти говори, от тях ще бъ-
 23 да почитан. ²³ Затова Михала Сауловата дъще-
 ря остана бездетна до деня на смъртта си.

7 ¹ И като се настани царят в къщата си, и Гос-
 под беше го успокоил от всичките неприятели
 2 около него, ² царят каза на пророк Натана: Виж

сега, аз живея в кедрова къща, а Божият ковчег
 стои под завеси. ³ И Натан каза на царя: Иди, ³
 стори всичко, което е в сърцето ти; защото Гос-
 под е с тебе. ⁴ Но през същата нощ Господно-
 4 то слово дойде на Натана и рече: ⁵ Иди кажи ⁵
 на слугата Ми Давида: Така говори Господ: Ти
 ли ще Ми построиш дом, в който да обитavam?
 6 ⁶ Защото от деня, когато изведох израилтяни-
 те от Египет дори до днес, не съм обитавал в
 дом, но съм ходил в шатър и в скиния. ⁷ Където ⁷
 и да съм ходил с всичките израилтяни, говорих
 ли някога на някое от Израилевите племена, на
 което заповядах да пасе людете Ми Израила,
 да кажа: Защо не Ми построихте кедров дом?
 8 ⁸ Сега, прочее, така да кажеш на слугата Ми Да-
 вида: Така казва Господ на Силите: Аз те взех
 от кошарата, от подир стадото, за да бъдеш во-
 жд на людете Ми, на Израила; ⁹ и съм бил с те-
 бе навсякъде, гдето си ходил и изтребих всич-
 ките ти неприятели пред тебе, и направих име-
 то ти велико, както името на великите, които
 са на земята. ¹⁰ И ще определя място за людете ¹⁰
 Си Израила и ще ги насадя, та ще обитават на
 свое собствено място, и няма да се преместват
 вече; и *тези които, вършат* нечестие няма ве-
 че да ги притесняват, както по-напред, ¹¹ и как-
 11 кто от деня, когато поставих съдии над люде-
 те Си Израила; и ще те успокоя от всичките ти
 неприятели. При това, Господ ти явява, че Гос-
 под ще ти съгради дом. ¹² Когато се навършат ¹²
 дните ти и заспиш с бащите си, ще въздигна по-
 томеца ти подир тебе, който ще излезе из чре-
 слата ти, и ще утвърдя царството му. ¹³ Той ще ¹³
 построи дом за името Ми; и Аз ще утвърдя пре-
 стола на царството му до века. ¹⁴ Аз ще му бъда ¹⁴
 Отец, и той ще Ми бъде син: ако стори беззакон-
 ние, ще го накажа с тояга *каквато е* за мъже и с
 биения *каквито са* за човешкия род; ¹⁵ но Моя-
 15 та милост няма да го остави, както я отнех от
 Саула, когото отмахнах от пред тебе. ¹⁶ И до-
 мът ти и царството ти ще се утвърдят пред те-
 бе до века; престолът ти ще бъде утвърден до
 века. ¹⁷ И Натан говори на Давида точно спо-
 ред тия думи и напълно според това видение.
 18 ¹⁸ Тогава цар Давид влезе та седна пред Госпо-
 да и рече: Кой съм аз, Господи Иеова, и какъв
 е моят дом, та си ме довел до това *положение*?
 19 ¹⁹ Но даже и това бе малко пред очите Ти, Гос-
 поди Иеова; а Ти си говорил още за едно дълго
 бъдеще за дома на слугата Си, и *даваш* това ка-
 то закон на човеците, Господи Иеова! ²⁰ И как-
 20 во повече може да Ти рече Давид? защото Ти,
 Господи Иеова, познаваш слугата Си. ²¹ Заради ²¹
 21 Своето слово и според Своето сърце Ти си сто-
 рил всички тия велики дела, за да ги явиш на

22 слугата Си. ²²Затова Ти си велик, Господи Боже; защото няма подобен на Тебе, нито има бог освен Тебе, според всичко, що сме чули с ушите си. ²³И кой друг народ на света е както Твоите люде, както Израил, при когото Бог дойде да го откупи за Свои люде, да ги направи именити, и да извърши за тях велики дела, и страшни дела за земята Ти, пред Твоите люде, които Ти си откупил за Себе Си от Египет, от народите, и от боговете им? ²⁴Защото Ти си утвърдил людетe Си Израила за Себе Си, за да Ти бъдат люде до века; и Ти, Господи, им стана Бог. ²⁵И сега, Господи Боже, утвърди до века думата, която си говорил за слугата Си, и за дома му, и стори както си говорил. ²⁶И нека възвеличат името Ти до века, като казват: Господ на Силите е Бог над Израила; и нека бъде утвърден пред Тебе домът на слугата Ти Давида, ²⁷Защото Ти, Господи на Силите, Боже Израилев, откри на слугата Си, като каза: Ще ти съградя дом: затова слугата Ти намери сърцето си разположено да Ти се помоли с тая молитва. ²⁸И сега, Господи Иеова, Ти си Бог, и думите Ти са истинни, и Ти си обещал тия блага на слугата Си; ²⁹сега, прочее, благоволи да благословиш дома на слугата Си, за да пребъдва пред Тебе до века; защото Ти, Господи Иеова, Си говорил тия неща, и под Твоето благословение нека бъде благословен до века домът на слугата Ти.

8 ¹След това Давид порази филистимците и ги покори; и Давид отне Метег-ама от ръката на филистимците. ²Порази и моавците, и измери ги с въжета, като ги накара да легнат на земята; и отмери две въжета, за да ги погуби, и едно цяло въже, за да ги остави живи. Така моавците станаха Давидови слуги, и плащаха данък. ³Давид още порази совския цар Ададезер, син на Реова, когато *последният* отиваше да утвърди властта си на реката Евфрат. ⁴Давид му отне хиляда *колесници* и седемстотин конници^о и двадесет хиляди пешаци; и Давид пресече жилите на всичките колеснични коне, запази от тях само за сто колесници. ⁵И когато дамаските сирийци дойдоха да помогнат на совския цар Ададезер, Давид порази от сирийците двадесет и две хиляди мъже. ⁶Тогава Давид постави гарнизони в дамска Сирия; и сирийците станаха Давидови слуги, и плащаха данък. И Господ запазваше Давида където и да отиваше. ⁷И Давид взе златните щитове, които бяха върху слугите на Ададезера, та ги донесе в Ерусалим. ⁸И от Ветях и от Веротай, Ададезерови градове, цар Давид взе твърде много мед.

⁹А ематският цар Той, когато чу, че Давид поразил всичката сила на Ададезера, ¹⁰тогава Той изпрати сина си Иорама при цар Давида, за да го поздрави и да го благослови, понеже се бил против Ададезера и го поразил; защото Ададезер *често* воюваше против Тоя. И *Иорам* донесе със себе си сребърни съдове, златни съдове и медни съдове; ¹¹па и тях цар Давид посвети на Господа, заедно със среброто и златото, що беше посветил *взето* от всичките народи, които беше покорил: ¹²от Сирия, от Моав, от амонците, от филистимците, от амаличаните, и от користите взети от совенския цар Ададезер, Реововия син. ¹³И Давид си придоби име, когато се върна от поражението на осемнадесет хиляди сирийци в долината на солта. ¹⁴И постави гарнизони в Едом; в целия Едом постави гарнизони, и всичките едомци се подчиниха на Давида. И Господ запазваше Давида където и да отиваше. ¹⁵Така Давид царува над целия Израил; и Давид съдеше всичките си люде и им раздаваше правда. ¹⁶А Иоав, Саруният син, беше над войската; а Иосафат, Ахилудовият син, летописец; ¹⁷а Садок, Ахитововият син и Ахимелех, Авиатаровият син, свещеници; а Сарая, секретар; ¹⁸А Ванаия, Иодаевият син, беше *над* херетците и фелетците; а Давидовите синове бяха придворни началници.

¹След това Давид каза: Остава ли още някой от Сауловия дом, комуто да покажа благост заради Ионатана? ²И имаше един слуга от Сауловия дом на име Сива. И повикаха го при Давида; и царят му каза: Ти ли си Сива? И той рече: Слугата ти е. ³И царят каза: Не остава ли още някой от Сауловия дом, комуто да покажа Божия благост? И Сива рече на царя: Има още един Ионатанов син, повреден в нозете. ⁴И царят му каза: Где е той? А Сива рече на царя: Ето, той е в къщата на Махира, Амиловия син, в Лодавар. ⁵Тогава цар Давид изпрати да го вземат от къщата на Махира Амиловия син, от Лодавар. ⁶И когато Мемфивостей, син на Ионатана, Сауловия син, дойде при Давида, падна на лице та се поклони. И рече Давид: Мемфивостее! А той отговори: Ето слугата ти. ⁷И Давид му каза: Не бой се; защото непременно ще покажа благост към тебе заради баща ти Ионатана, и ще ти възвърна всичките земи на баща ти Саула; и ти всякога ще ядеш хляб на моята трапеза. ⁸А той му се поклони и рече: Кой е слугата ти та да пригледаш такова умряло куче като мене? ⁹Тогава царят повика Сауловия слуга Сива та му каза: Всичко, що принад-

8.4 В оригинала тука: 1700 конници; а в *1 Лем. 18:4*: 1000 колесници и 7000 конници.

лежеше на Саула и на целия му дом, дадох на сина на господаря ти. ¹⁰Ти, прочее, ще му работваш земята, ти и синовете ти и слугите ти, и ще донасяш *доходите*, за да има синът на господаря ти хляб да яде; но Мемфивостей, синът на господаря ти, всякога ще се храни на моята трапеза. (А Сива имаше петнадесет сина и двадесет слуги). ¹¹И Сива рече на царя: Според всичко, що заповяда господарят ми царят на слугата си, така ще направи слугата ти. А Мемфивостей, *рече царят*, ще яде на моята трапеза, като един от царевите синове. ¹²И Мемфивостей имаше малък син на име Миха. А всички, които живеяха в къщата на Сива, бяха слуги на Мемфивостей. ¹³Така Мемфивостей живееше в Ерусалим; защото винаги ядеше на царевата трапеза. И той куцаше и с двата крака.

10 ¹След това, царят на амонците умря, и вместо него се възцари син му Анун. ²Тогава Давид каза: Ще покажа благодост към Ануна Наасовия син, както баща му показва благодост към мене. И така Давид прати чрез слугите си да го утешат за баща му. А когато Давидовите слуги дойдоха в земята на амонците, ³първенците на амонците рекоха на господаря си Ануна: Мислиш ли, че от почит към баща ти Давид ти е изпратил утешители? Не е ли пратил Давид слугите си при тебе, за да разузнаят града и да го съгледат та да го съсипе? ⁴Затова Анун хвана Давидовите слуги та обръсна половината от брадите им, и отрязва дрехите им до половина - до бедрата им, и ги отпрати. ⁵А когато известиха това на Давида, той изпрати *човеци* да ги посрещнат, (понеже мъжете се крайно срамуваха), и да *им* рекат от царя: Седете в Ерихон догде порастат брадите ви, и тогава се върнете. ⁶А като видяха амонците, че станаха омразни на Давида, амонците пратиха та наеха двадесет хиляди пешаци от вет-реовските сирийци и совенските сирийци, и хиляда мъже от царя на Мааха, и дванадесет хиляди души от товските мъже. ⁷И когато чу това Давид, прати Иоава и цялото множество силни мъже. ⁸И амонците излязоха та се строиха за бой при входа на портата; а сирийците от Сова и Реов, и мъжете от Тов и Мааха бяха отделно на полето. ⁹А Иоав, като видя, че бяха се строили за бой против него отпред и отзад, избра измежду всичките отборни Израилеви мъже, та ги опълчи против сирийците; ¹⁰а останалите люде даде в ръката на брата си Ависей, който ги опълчи против амонците. ¹¹И каза: Ако сирийците надделят над мене, тогава ти ще ми дойдеш на помощ; а ако амонците надделят над тебе, тогава аз ще ти дойда на помощ. ¹²Дерзай, и нека

бъдем мъжествени за людетe си и за градовете на нашия Бог; а Господ нека извърши каквото Му се вижда угодно. ¹³И тъй, Иоав и людетe, които бяха с него, стъпиха в сражение против сирийците; а те побягнаха от него. ¹⁴А когато амонците видяха, че сирийците побягнаха, тогава и те побягнаха от Ависей и влязоха в града. Тогава Иоав се оттегли от амонците та дойде в Ерусалим. ¹⁵А сирийците, като видяха, че бяха поразени от Израиля, *пак* се събраха всички заедно. ¹⁶И Адарезер прати да изведат сирийците, които бяха отгатаък реката; и те дойдоха в Елам, със Совака, военачалника на Адарезера, на чело. ¹⁷И когато се извести на Давида, той събра целия Израил и премина Иордан та дойде в Елам. А сирийците се опълчиха против Давида и се биха с него. ¹⁸Но сирийците побягнаха пред Израиля; и Давид изби от сирийците *мъжете* на седемстотин колесници и четиридесет хиляди конници, и порази военачалника им Совак, и той умря там. ¹⁹И така, всичките царе, подвластни на Адарезера, като видяха, че бяха победени от Израиля, склочиша мир с Израиля и им се подчиниха. И сирийците не смееха вече да помагат на амонците.

11 ¹След една година, във времето когато царете отиват на война, Давид прати Иоава и слугите си с него и целия Израил; и те разбиха амонците, и обсадиха Рава. А Давид остана в Ерусалим. ²И навечер Давид стана от леглото си и се разхождаше по покрива на царската къща; и от покрива видя една жена, която се къпеше; а жената бе много красива на глед. ³И Давид прати да разпитат за жената; и рече *един*: Не е ли това Витсавее, дъщеря на Елиама, жена на хетееца Урия? ⁴И Давид прати човеци да я вземат, и когато дойде при него лежа с нея, (защото се бе очистила от нечистотата си); и тя се върна у дома си. ⁵А жената зачна; и прати да известят на Давида, казвайки: Непразна съм. ⁶Тогава Давид прати до Иоава *да кажат*: Изпрати ми хетееца Урия. И Иоав изпрати Урия при Давида. ⁷И когато дойде Урия при него, Давид го попита как е Иоав, как са людетe и как успява войната. ⁸После Давид каза на Урия: Слез у дома си та умий нозете си. И Урия излезе из царската къща, а след него отиде дял от царската трапеза. ⁹Но Урия спа при вратата на царската къща с всичките слуги на господаря си, и не слезе у дома си. ¹⁰И когато известиха на Давида, казвайки: Урия не слезе у дома си, Давид каза на Урия: Не си ли дошъл от път? защо не слезе у дома си? ¹¹И Урия каза на Давида: Ковчегът и Израил и Юда прекарват в шатри; и господарят ми Иоав и слугите на господаря ми са разполо-

жени в стан на открито поле; а аз ли да ида у дома си, за да ям и да пия и да спя с жена си? *Заклевам се* в твоя живот и в живота на душата ти, не направям аз това нещо. ¹² Тогава Давид каза на Урия: Престой тука и днес, па утре ще те изпратя. И тъй, Урия престоя в Ерусалим през оня ден и през другия. ¹³ И Давид го покани, та яде пред него и пи; и опи го. Но вечерта *Урия* излезе да спи на леглото си със слугите си, а у дома си не слезе. ¹⁴ Затова, на утринта Давид писа писмо на Иоава и го прати чрез Уриева ръка. ¹⁵ А в писмото написа, казвайки: Поставете Урия там, гдето сражението е най-люто; сетне се оттеглете от него, за да бъде ударен и да умре. ¹⁶ И така, Иоав, като държеше града в обсада, определи Урия на едно място, гдето знаеше, че има храбри мъже. ¹⁷ И когато мъжете излязоха от града та се биха с Иоава, паднаха неколцина от людете, *ще каже*, от Давидовите слуги; умря и хетеецът Урия. ¹⁸ Тогава Иоав прати да известят на Давида всичко, що се бе случило във войната. ¹⁹ И заповяда на вестителя, казвайки: Когато разкажеш на царя всичко, що се е случило във войната, ²⁰ ако пламне гневът на царя и той ти рече: Защо се приближихте толкоз до града да се биете? не знаехте ли, че щяха да стрелят от стената? ²¹ Кой поразил Авимелеха син на Ерувесета? Една жена не хвърли ли върху него от стената горен воденичен камък, та умря в Тевес? Защо се приближихте толкоз при стената? Тогава ти кажи: Умря и слугата ти хетеецът Урия. ²² И така, вестителят замина и, като дойде, извести на Давида всичко, за което Иоав го беше изпратил. ²³ Вестителят рече на Давида: Мъжете надделяха над нас та излязоха против нас на полето; а ние ги прогонихме дори до входа на портата; ²⁴ но стрелците стреляха от стената върху слугите ти, и неколцина от слугите на царя умряха; умря и слугата ти хетеецът Урия. ²⁵ Тогава Давид каза на вестителя: Така да кажеш на Иоава: Да те не смущава това нещо, защото мечът пояжда някога едного и някога друго; засили още повече нападението си против града и съсипи го. Също и ти го насърчи. ²⁶ И когато чу Уриевата жена, че мъжът ѝ Урия умрял, плака за мъжа си. ²⁷ И като премина жалейката, Давид прати та я взе у дома си, и тя му стана жена, и му роди син. Но делото, което Давид бе сторил, беше зло пред Господа.

12 ¹ Тогава Господ прати Натана при Давида. И той като дойде при него, каза му: В един град имаше двама човека, единият богат, а другият сиромаш. ² Богатият имаше овци и говеда твърде много; ³ а сиромашът нямаше друго освен ед-

но малко женско агне, което бе купил и което хранеше; и то бе пораснало заедно с него и чадата му, от залъка му ядеше, от чашата му пиеше, и на пазухата му лежеше; и то му беше като дъщеря. ⁴ И един пътник дойде у богатия; и нему се посвидя да вземе от своите овци и от своите говеда да сготви за пътника, който бе дошъл у него, но взе агнето на сиромаша та го сготви за човека, който бе дошъл у него. ⁵ Тогава гневът на Давида пламна силно против тоя човек; и той каза на Натана: В името на живия Господ, човекът, който е сторил това, заслужава смърт; ⁶ и ще плати за агнето четворкратно, понеже е сторил това дело, и понеже не се е смилил. ⁷ Тогава Натан каза на Давида: Ти си тоя човек. Така казва Господ Израилевият Бог: Аз те помазах за цар над Израиля, и те избавих от Сауловата ръка; ⁸ и дадох ти дома на господаря ти, и жените на господаря ти в пазухата ти, и дадох ти Израилевия и Юдовия дом; и ако това беше малко, приложил бих ти това и това. ⁹ Защо презря ти словото на Господа, та стори зло пред очите Му? Ти поразил с меч хетееца Урия, и си взел за жена неговата жена, а него ти уби с меча на амонците. ¹⁰ Сега, прочее, няма никога да се оттегли меч от дома ти, понеже ти Ме презря, та взел жената на хетееца Урия, за да ти бъде жена. ¹¹ Така казва Господ: Ето, отсред твоя дом ще подигна против тебе злини, и ще взема жените ти пред очите ти, та ще ги дам на ближния ти; и той ще лежи с жените ти пред това слънце. ¹² Защото ти си извършил това тайно; но аз ще извърша туй нещо пред целия Израил и пред слънцето. ¹³ Тогава Давид каза на Натана: Съгрших Господу. А Натан каза на Давида: И Господ отстрани греха ти; няма да умреш. ¹⁴ Но понеже чрез това дело ти си дал голяма причина на Господните врагове да хулят, затова детето което ти се е родило, непременно ще умре. ¹⁵ И Натан си отиде у дома си. А Господ поразил детето, което Уриевата жена роди на Давида, и то се разболя. ¹⁶ Давид, прочее, се моли Богу за детето; и Давид пости, па влезе та преношува легнал на земята. ¹⁷ И старейшините на дома му станаха и *дойдоха* при него, за да го дигнат от земята; но той отказа, нито вкуси хляб с тях. ¹⁸ И на седмия ден детето умря. И слугите на Давида се бояха да му явят, че детето бе умряло, защото думаха: Ето, докато детето бе още живо говорехме му, и той не слушаше думите ни; колко, прочее, ще се измъчва, ако му кажем, че детето е умряло! ¹⁹ Но Давид, като видя че слугите му шепнеха помежду си, разбра, че бе умряло детето; затова Давид ка-

за на слугите си: Умря ли детето? А те рекоха: Умря. ²⁰ Тогава Давид стана от земята, уми се и се помаза, и като промени дрехите си, влезе в Господния дом та се поклони. После дойде у дома си; и, понеже поиска, сложиха пред него хляб, и той яде. ²¹ А слугите му му казаха: Що е това, което ти стори? Ти пости и плака за детето, докато беше живо; а като умря детето, ти стана и яде хляб! ²² А той рече: Докато детето беше още живо, постих и плаках, защото си рекох: Кой знае? може Бог да ми покаже милост, и детето да остане живо. ²³ Но сега то умря. Защо да постя? Мога ли да го върна надире? Аз ще ида при него, а то няма да се върне при мене. ²⁴ След това, Давид утеши жена си Витсавее, и влезе при нея та лежа с нея; и тя роди син, и нарече го Соломон. И Господ го възлюби, ²⁵ и прати чрез пророка Натана та го нарече Едидия°, заради Господа. ²⁶ А Иоав воюва против Рава на амонците и превзе царския град. ²⁷ И Иоав прати вестители до Давида, да кажат: Воювах против Рава, и даже превзех града на водите. ²⁸ Сега, прочее, събери останалите люде та разположи стана си против града и завладей го, да не би аз да завладея града, и той да се нарече с моето име. ²⁹ Затова Давид събра всичките люде та отиде в Рава, би се против нея, и я завладя. ³⁰ И взе от главата на царя им короната му, която тежеше един златен талант, и бе украсена със скъпоценни камъни; и положиха я на главата на Давида. И той изнесе из града твърде много користи. ³¹ Изведе и людето, които бяха в него, та ги тури под триони и под железни дикани и под железни брадви, и преведе ги през пещта за тухли; и така постъпи с всички градове на амонците. Тогава Давид се върна с всичките люде в Ерусалим.

13 ¹ След това, Амнон Давидовият син, залюби сестрата, която имаше Авесалом, Давидовият син, - една хубавица на име Тамар. ² А Амнон *до толкоз* се измъчваше, щото се разболя поради сестра си Тамар; защото беше девица, и на Амнона се виждаше твърде мъчно да стори нещо с нея. ³ Но Амнон имаше един приятел на име Ионадав, син на Давидовия брат Сама: а Ионадав беше много хитър човек. ⁴ И рече на Амнона: Защо ти, сине на царя, слабееш толкоз от ден на ден? не щеш ли ми яви *причината*? И Амнон му каза: Обичам Тамар сестрата на брата ми Авесалома. ⁵ А Ионадав му рече: Легни на леглото си, та се престори на болен; и когато дойде баща ти да те види, кажи му: Нека дойде, моля, сестра ми Тамар, и нека ми даде хляб да ям, и нека сготви ястието пред мене за да видя,

и да ям от ръката ѝ. ⁶ И тъй, Амнон легна та се престори на болен, и като дойде царят да го види, Амнон каза на царя: Нека дойде, моля, сестра ми Тамар, и нека направи пред мене две мекици, за да ям от ръката ѝ. ⁷ И Давид прати у дома да кажат на Тамар: Иди сега в къщата на брата си Амнон та му сготви ястие. ⁸ И Тамар отиде в къщата на брата си Амнон, който беше легнал; и като взе та замеси тесто и направи мекици пред него, изпържи мекиците. ⁹ Сетне взе тавата и ги изсипа пред него; но той отказа да яде. И рече Амнон: Изведете въвн всичките човеци, що са при мене. И всички си излязоха от него. ¹⁰ Тогава Амнон каза на Тамар: Донеси ястието в спалнята, за да ям от ръката ти. И тъй, Тамар взе мекиците, които бе направила, та ги донесе в спалнята при брата си Амнона. ¹¹ А като ги донесе близо при него за да яде, той я хвана и рече ѝ: Ела, легни с мене, сестро моя. ¹² Но тя му отговори: Не, брате мой, не ме насилвай, защото не е прилично да стане такова нещо в Израиля; да не сториш това безумие. ¹³ И аз де да скрия срама си? па и ти ще бъдеш като един от безумните в Израиля. Сега, прочее, моля, говори на царя; защото той няма да ме откаже на тебе. ¹⁴ Но той отказа да послуша гласа ѝ: и понеже бе по-як от нея, насили я и лежа с нея. ¹⁵ Тогава Амнон я намрази с много голяма омраза, така щото омразата, с която я намрази бе по-голяма от любовта, с която я бе залюбил. И рече ѝ Амнон: Стани, иди си. ¹⁶ А тя му рече: Не така, защото това зло, гдето ме пъдиш е по-голямо от другото, което ми стори. Но той отказа да я послуша. ¹⁷ И викна момъка, който му прислужваше, и рече: Изведи сега тази въвн от мене, и заключи вратата след нея. ¹⁸ А тя бе облечена в шарена дреха, защото царските дъщери, девиците, в такива дрехи се обличаха. И тъй, слугата му я изведе въвн та заключи вратата след нея. ¹⁹ Тогава Тамар тури пепел на главата си, раздра шарената дреха, която бе на нея, и като положи ръка на главата си отиваше си и викаше като вървеше. ²⁰ А брат ѝ Авесалом ѝ каза: Брат ти Амнон ли се поруга с тебе? Но мълчи сега, сестро моя; брат ти е; не оскърбявай сърцето си за това нещо. И така, Тамар живееше като вдовица в дома на брата си Авесалома. ²¹ А когато цар Давид чу всички тия работи, много се разгневи. ²² Между това, Авесалом не казваше на Амнона ни зло ни добро; защото Авесалом мразеше Амнона за гдето беше насиллил сестра му Тамар. ²³ А след цели две години Авесалом имаше стригачи въвн Ваал-асор, който е близо при Ефрем; и Авесалом покани всички-

24 те царски синове. ²⁴ Авесалом дойде и при царя та каза: Ето, слугата ти има сега стригачи; нека дойде, моля царят и слугите му със слугата ти.

25 ²⁵ А царят каза на Авесалома; Не, сине мой, да не идем всички; за да не те отегчаваме. И той го молеше настойчиво; но *царят* отказа да иде, а го благослови. ²⁶ Тогава рече Авесалом: Ако не, то нека дойде с нас *поне* брат ми Амнон. И царят

27 му каза: Защо да иде с тебе? ²⁷ Но понеже Авесалом настоя, той позволи да отидат с него Амнон и всичките царски синове. ²⁸ Тогава Авесалом заповяда на слугите си, казвайки: Гледайте когато Амноновото сърце се развесели от виното и аз ще ви кажа: Поразете Амнона, тогава го убийте. Не бойте се; не ви ли заповядвам аз? Бъдете дръзновени и храбри. ²⁹ И Авесаломовите слуги сториха на Амнона според както Авесалом заповяда. Тогава всичките царски синове станаха и възседнаха всеки на мъската си та побягнаха. ³⁰ И докато те бяха още по път, слух стигна до Давида, и се казваше: Авесалом избил всичките царски синове, и не останал ни един от тях. ³¹ Тогава царят стана, раздра дрехите си, и легна на земята; и всичките му слуги, които предстояха, раздраха дрехите си. ³² А Ионадав, син на Сама, Давидовия брат, проговори, казвайки: Да не мисли господарят ми, че са избili всичките младежи царски синове, защото само Амнон е умрял: понеже с дума от Авесалома това е било решено от деня, когато изнасили сестра му Тамар. ³³ Сега, прочее, господарят ми царят да не вложи това в сърцето си и да не помисли, че всичките царски синове са умрели; защото само Амнон е умрял. ³⁴ А Авесалом побягна. В това време момъкът, който пазеше стража, като подигна очи видя, и ето, много люде идеха из пътя зад него край хълма. ³⁵ И Ионадав каза на царя: Ето, царските синове идат; според както каза слугата ти, така е станало. ³⁶ И като изговори това, ето, царските синове дойдоха и плакаха с висок глас; също и царят и всичките плакаха твърде много. ³⁷ Но Авесалом побягна и отиде при гесурския цар Талмай Амиудовия син; а *Давид* жалееше за сина си всеки ден. ³⁸ Авесалом, прочее, побягна и отиде в Гесур, и там преживя три години. ³⁹ И *душата* на цар Давида излизаше и *чезнеше* по Авесалома, защото беше се утешил за Амноновата смърт.

14 ¹ И Иоав Саруиният син позна, че сърцето на царя беше *наклонено* към Авесалома. ² Затова Иоав прати в Текое та доведоха от там една умна жена, и рече ѝ: Престори се, моля, че си в жалейка и облечи траурни дрехи, и не се помазвай с масло, но бъди като жена, която жа-

лее дълго време за мъртвец; ³ и иди при царя та му говори според тия думи. И Иоав тури думите в устата ѝ. ⁴ И когато текойката *дойде* да говори на царя, падна с лице на земята та се поклони, и рече: Помогни ми царю. ⁵ И царят ѝ рече: Що имаш? А тя рече: Ах! аз съм вдовица; мъжът ми умря. ⁶ Слугинята ти имаше двама сина, и те двамата се сбиха на полето; и като нямаше кой да ги раздели, единият удари другият и го уби. ⁷ И, ето, всичките роднини станаха против слугинята ти и рекоха: Предай оногова, който удари брата си, за да го убием за живота на брата му, когото уби, и така да изтребим и наследника. Така ще угасят въглена, който ми е останал, и не ще оставят на мъжа ми ни име, ни остатък по лицето на света. ⁸ И царят каза на жената: Иди у дома си; аз ще разпоредя за тебе. ⁹ А текойката каза на царя: Господарю мой царю, беззаконието нека бъде на мене и на бащиния ми дом; а царят и престолът му нека бъдат невинни. ¹⁰ И рече царят: Който проговори против тебе, доведи го при мене, и няма вече да те докачи. ¹¹ И тя рече: Моля, нека помни царят Господа своя Бог, за да не продължава вече отмъстителят за кръвта да изстребва, и да не погуби сина ми. А той рече: заклевам се в живота на Господа, ни един косъм на сина ти няма да падне на земята. ¹² Тогава жената рече: Нека каже, моля, слугинята ти една дума на господаря си царя. И той рече: Кажй. ¹³ И жената рече: Тогава защо си помислил такова нещо против Божиите люде? понеже царят, като казва това, излиза виновен загдето царят не възвръща своя заточеник. ¹⁴ Защото е неизбежно ние да умрем, и сме като вода разляна по земята, която не се събира пак; па и Бог не отнема живот, но изнамерва средства, щото заточеният да не остане отдалечен от Него. ¹⁵ Сега по тая причина дойдох да кажа това на господаря си царя, че людете ме уплашиха; и слугинята ти рече: Ще говоря сега на царя; може би царят да изпълни просбата на слугинята си. ¹⁶ Защото царят ще послуша, за да избави слугинята си от ръката на човека, *който иска* да погуби и мене и сина ми изсред Божието наследство. ¹⁷ И слугинята ти рече: Думата на господаря ми нека бъде сега утешителна; защото господарят ми царят е като Божий ангел за да разсъждава за доброто и злото; и Господ твой Бог да бъде с тебе. ¹⁸ Тогава царят в отговор каза на жената: Моля, да не скриеш от мене това, за което ще те попитам. И рече жената: Нека проговори, моля, господарят ми царят. ¹⁹ И рече царят: С тебе ли е във всичко това ръката на Иоава? И жената в отговор рече: Заклевам се в живота на душата ти господарю

мой царю, никой не може да се отклони ни на дясно ни на ляво от нищо що изрече господарят ми царят; защото слугата ти Иоав, той ми заповяда, и той тури всички тия думи в устата на слугинята ти. ²⁰ Слугата ти Иоав стори това, за да измени лицето на работата; и господарят ми е мъдър с мъдростта на един Божий ангел, за да познава всичко, що има на света. ²¹ Тогава царят каза на Иоава: Ето сега, сторих това нещо; иди прочее, доведи младежа Авесалом. ²² И Иоав падна с лице на земята та се поклони и благослови царя. И рече Иоав: Днес слугата ти познава, че придобих твоего благоволение, господарю мой царю, тъй като царят изпълни желанието на слугата си. ²³ И така Иоав стана и отиде в Гесур, и доведе Авесалома в Ерусалим. ²⁴ А царят рече: Нека се отбие в своята къща, а моето лице да не види. Затова Авесалом се отби в своята си къща и не видя лицето на царя. ²⁵ А в целия Израил нямаше човек толкова много хвален за красотата си колкото Авесалома; от петата на ногата му, дори до върха на главата му нямаше в него недостатък. ²⁶ И когато острижеше главата си, (защото всяка година я стрижеше, понеже *косата* му натегваше, затова я стрижеше), претегляше косата на главата си, и тя *тежеше* двеста сикли според царската теглилка. ²⁷ И родиха се на Авесалома трима сина и една дъщеря на име Тамар, която беше красива. ²⁸ И Авесалом седя в Ерусалим цели две години без да види лицето на царя. ²⁹ Тогава Авесалом повика Иоава, за да го изпрати при царя; но той отказа да дойде при него. И повика го втори път; но пак отказа да дойде. ³⁰ Затова, каза на слугите си: Вижете, Иоавовата нива е близо до моята, и там има ечемик; идете запалете го. И тъй Авесаломовите слуги запалиха нивата. ³¹ Тогава Иоав стана та отиде при Авесалома в къщата му и му каза: Защо са запалили слугите ти нивата ми? ³² А Авесалом отговори на Иоава: Ето, пратих до тебе да кажат: Дойди тук за да те пратя при царя да кажеш: Защо съм дошъл от Гесур? по-добре щеше да е за мене да бях още там; сега, прочее, нека видя лицето на царя; и ако има неправда в мене, нека ме убие. ³³ Тогава Иоав дойде при царя та му извести това; и той повика Авесалома, който като дойде при царя, поклони се с лице до земята пред царя; и царят целуна Авесалома.

15 ¹ След това Авесалом си приготви колесници и коне и петдесет мъже, които да тичат пред него. ² И Авесалом ставаше рано, та стоеше край пътя до портата; и когато някой има-

ше дело, за което трябваше да дойде пред царя за съдба, тогава Авесалом го викаше и думаше: От кой си град? А той казваше: Слугата ти е от еди-кое Израилево племе. ³ И Авесалом му казваше: Виж, твоята работа е добра и права; но от страна на царя няма кой да те слуша. ⁴ Авесалом още казваше: Да бях *само* поставен съдия на тая страна, за да идва при мене всеки, който има спор или дело, та да го оправдавам! ⁵ И когато някой се приближаваше да му се поклони, той простираше ръка та го хващаше и го целуваше. ⁶ Така постъпваше Авесалом с всеки израилтянин, който дохождаше при царя за съд; и по тоя начин Авесалом подмамваше сърцата на Израилевите мъже. ⁷ И като се свършиха четире години°, Авесалом каза на царя: Да отида, моля, в Хеврон, за да изпълня обрека, който направих Господу; ⁸ защото слугата ти направи обрек, когато живееше в Гесур у Сирия, и казах: Ако наистина ме върне Господ в Ерусалим, тогава ще послужи Господу. ⁹ И царят му каза: Иди с мир. И така, той стана та отиде в Хеврон. ¹⁰ А Авесалом разпрати шпиони по всичките Израилеви племена да казват: Щом чуете тръбния звук, кажете: Авесалом се възцари в Хеврон. ¹¹ А с Авесалома отидоха от Ерусалим двеста мъже, поканени, които отидоха простодушно, без да знаят нещо. ¹² После, докато принасяше жертвите, Авесалом покани Давидовия съветник, гилонца Ахитофел, от града му Гило. И заговорът бе силен, понеже людете постоянно се умножаваха около Авесалома. ¹³ Тогава дойде вестител при Давида и каза: Сърцата на Израилевите мъже се обърнаха към Авесалома. ¹⁴ А Давид каза на всичките си слуги, които бяха с него в Ерусалим: Станете да бягаме, иначе никой от нас не ще може да се опази от Авесалома; побързайте да отидем, да не би да ни застигне скоро, та докара зло върху нас, и порази града с остроото на ножа. ¹⁵ И царските слуги рекоха на царя: Ето, слугите ти са готови да вършат все що избере господарят ни царят. ¹⁶ И тъй, царят излезе, и целият му дом подир него. А царят остави десет жени, наложници, да пазят къщата. ¹⁷ Царят, прочее, излезе, и всичките люде подир него, и спряха се на едно далечно място. ¹⁸ И всичките му слуги вървяха близо до него; а всичките херетци, всичките фелетци и всичките гетци, шестстотин мъже, които бяха го последвали от Гет, вървяха пред царя. ¹⁹ Тогава царят каза на гетеца Итай: Защо идеш и ти с нас? върни се и остане с царя, защото си чужденец и преселен от мястото си. ²⁰ Ти вче-

15.7 Така според доста много стари преводи; обаче, според Еврейския текст,

ра дойде; и днес да те направя ли да се скиташ с нас? Ето, аз ще ида където мога; ти се върни, заведи още и братята си; милост и вярност да бъдат с тебе! ²¹ А Итай в отговор рече на царя: *Заклевам се* в живота на Господа и в живота на господаря ми царя, гдето и да бъде господарят ми царят, било за смърт, било за живот, непременно там ще бъде и слугата ти. ²² Тогава Давид каза на Итая: Иди та премини. И тъй, премина гетецът Итай, и всичките му мъже, и всичките деца що бяха с него. ²³ А цялата местност плачеше със силен глас като преминаваха всичките люде; а царят премина потока Кедрон, и всичките люде преминаха през пътя за пустинята. ²⁴ А ето *дойде* и Садок и с него всичките левити, които носеха ковчег *за плочите* на Божия завет; и сложиха Божия ковчег (*при който* се качи и Авиатар) догде всичките люде излязоха от града. ²⁵ Тогава царят каза на Садока: Върни Божия ковчег в града; ако придобия благоволенieto на Господа, Той ще ме възвърне за да видя Него и обиталището Му; ²⁶ но ако рече така: Нямам благоволение в тебе, - ето ме, нека ми стори каквото Му се вижда за добро. ²⁷ Царят още каза на свещеника Садока: Ти, гледаче, върни се в града с мир; и с вас *нека се върнат* и двамата ви сина: твоят син Ахимаас, и Авиатаровият син Ионатан. ²⁸ Вижете, аз ще се бавя при бродовете в пустинята, докато дойде дума от вас да ми извести *какво да направя*. ²⁹ И тъй, Садок и Авиатар върнаха Божия ковчег в Ерусалим, и там останаха. ³⁰ А Давид се възкачваше по нагорнището на маслинения хълм и плачеше, като се изкачваше, с покрита глава и вървейки бос; и всичките люде що бяха с него покриваха всеки главата си, и плачеха като се изкачваха. ³¹ И известиха на Давида, казвайки: Ахитофел е между заговорниците с Авесалома. И рече Давид: Господи, моля Ти се, осуети съвета на Ахитофела. ³² И когато стигна Давид на върха на хълма, гдето ставаше богопоклонение, ето архиецът Хусай го посрещна с дрехата си раздрана и с пръст на главата си. ³³ И Давид му каза: Ако дойдеш с мене, ще ми бъдеш товар; ³⁴ но ако се върнеш в града и речеш на Авесалома: Царю, ще ти бъда слуга; както бях слуга на баща ти до сега, така ще бъда слуга на тебе, - тогава можеш да осуетиш за мене съвета на Ахитофела. ³⁵ Не са ли там с тебе свещениците Садок и Авиатар? всичко, прочее, каквото би чул от царския дом, съобщи на свещениците Садока и Авиатара; ³⁶ ето, там с тях са двамата им сина, Ахимаас Садоков и Ионатан Авиатаров; чрез тях ми съобщавайте всичко, каквото чуе-

те. ³⁷ И така, Давидовият приятел Хусай, влезе в града; също и Авесалом влезе в Ерусалим.

¹ И когато Давид беше преминал малко върха *на хълма*, ето, Мемфивостеевият слуга Сива го срещна с два оседлани осела, на които имаше двеста хляба, сто грозда сухо грозде, сто низаници летни овощия и мех вино. ² И царят каза на Сива: Защо носиш това? А Сива рече: Ослитете са, за да язди царското семейство, а хлябовете и летните овощия, за да ги ядат момците, а виното, за да пият ония, които изнемощяват в пустинята. ³ Тогава рече царят: А где е синът на господаря ти? И Сива каза на царя: Ето, остава в Ерусалим, защото рече: Днес Израилевият дом ще ми възвърне бащиното ми царство. ⁴ И царят каза на Сива: Ето, твой е целият Мемфивостеев имот. И рече Сива: Кланям ти се; нека придобия твоего благоволение, господарю мой царю. ⁵ А когато цар Давид стигна у Ваурим, ето, излезе от там човек от семейството на Сауловия дом, на име Семей, Гираев син; и като излезе, вървеше и кълнеше. ⁶ И хвърляше камъни върху Давида и върху всичките слуги на цар Давида; а всичките люде и всичките силни мъже бяха отдясно му и отляво му. ⁷ И Семей като кълнеше говореше така: Излез, излез, мъжо кръвниче и мъжо злосторниче! ⁸ Господ докара върху тебе всичката кръв на дома на Саула, вместо когото ти се възцари, и Господ предаде царството в ръката на сина ти Авесалома; и ето те в нещастие ти, защото си кръвник. ⁹ Тогава Ависей Саруиният син каза на царя: Защо да кълне това мъртво куче господаря ми царя? позволи ми, моля, да мина насреща и да му отсека главата. ¹⁰ А царят рече: Какво общо има между мене и вас, Саруини синове? Когато кълне, и когато Господ му е казал: Прокълни Давида, кой ще му рече: Защо правиш така? ¹¹ Давид още каза на Ависея и на всичките си слуги: Ето, син ми който е излязъл из чреслата ми, търси живота ми, а колко повече сега тоя вениаминец! Остави го нека кълне, защото Господ му е заповядал. ¹² Може би Господ ще погледне онеправданието ми, и Господ ще ми въздаде добро вместо *неговото* проклинание днес. ¹³ И така, Давид и мъжете му вървяха по пътя; а Семей вървеше край хълма срещу него и кълнеше като вървеше, хвърляше камъни върху него, и хвърляше прах. ¹⁴ И царят и всичките люде що бяха с него пристигнаха уморени, та си починаха там. ¹⁵ Между това, Авесалом и всичките люде, *сиреч*, Израилевите мъже дойдоха в Ерусалим, и Ахитофел с него. ¹⁶ И когато архиецът Хусай, Давидовият приятел дойде при Авесалома, Хусай каза на Авесалома: Да жи-

17 вее царят! Да живее царят! ¹⁷ А Авесалом каза на Хусая: Това ли е благостта ти към приятеля ти? ¹⁸ защо не отиде с приятеля си? ¹⁸ И Хусай каза на Авесалома: Не, но когото Господ и тия люде и всичките Израилеви мъже избраха, негов ще ¹⁹ бъда и с него ще остана. ¹⁹ При това кому ще бъде служенето ми? не ли на сина на *приятеля ми*? Както съм служил пред баща ти, така ще бъда и ²⁰ пред тебе. ²⁰ Тогава Авесалом каза на Ахитофела: Дайте си съвета какво да правим. ²¹ И Ахитофел каза на Авесалома: Влез при бащините си ²² наложници, които е оставил да пазят къщата; и като чуе целият Израил, че си станал омразен на баща си, ще се усилят ръцете на всичките, които са с тебе. ²² Поставиха, прочее, шатъра за Авесалома върху къщния покрив; и Авесалом влезе при бащините си наложници пред ²³ целия Израил. ²³ А в онова време съветът, който даваше Ахитофел, бе *считан* като че ли някой бе търсил съвет от слово на Бога; такъв *се считаше* всеки Ахитофелов съвет и от Давида и от Авесалома.

17 ¹ Ахитофел каза още на Авесалома: Да избера сега дванадесет хиляди мъже, и да стана да ² преследвам Давида още тая нощ. ² Ще налетя върху него като е уморен и ръцете му ослабнали, и ще го уплаша; и всичките люде, що са с ³ него, ще побягнат, и ще поразя само царя. ³ Така ще възвърна всичките люде към тебе, защото *убиването на мъжа*, когото ти търсиш, значи възвръщането на всичките; всичките люде ⁴ ще се помирят. ⁴ И тая дума бе угодна на Авесалома и на всичките Израилеви старейшини. ⁵ ⁵ Тогава рече Авесалом: Повикай сега и архиеца Хусай, и нека чуем какво ще каже и той. ⁶ ⁶ И когато Хусай влезе при Авесалома, Авесалом му говори, казвайки: Така е говорил Ахитофел. Да постъпим ли *според* неговия съвет? ⁷ ако не, говори ти. ⁷ И Хусай каза на Авесалома: Не е добър съветът, който Ахитофел даде ⁸ тоя път. ⁸ Хусай рече още: Ти знаеш баща си и неговите мъже, че са силни мъже, и че са прегогорчени в душа, както мечка лишена от малките си в полето; и баща ти, като военен мъж, ⁹ няма да пренощува с людете; ⁹ ето, сега е скрит в някой трап или в някое *друго* място, и когато нападне някой от тия *твои люде* в началото на *сражението*, всеки, който чуе ще рече: Поражение става между людете, които следват Авесалома. ¹⁰ Тогава даже юначният, чието сърце е като лъвско сърце, съвсем ще примре; защото целият Израил знаеше, че баща ти е юнак, и ¹¹ че ония, които са с него, са храбри мъже. ¹¹ Аз съветвам, по-добре, да се събере при тебе це-

лият Израил, от Дан до Вирсавее, по множество както пясъка край морето, и ти лично да идеш в боя. ¹² Така ще налетим върху него в някое място, където се намери, и ще го нападнем, както пада росата на земята, тъй щото от него и от всичките човеци, които са с него, няма да оставим ни един. ¹³ Или, ако прибягне в някой град, тогава целият Израил ще донесе до оня град въжета, та ще го завлечем до потока, тъй щото да не остане там ни едно камъче. ¹⁴ Тогава ¹⁴ Авесалом и всичките Израилеви мъже казаха: Съветът на архиеца Хусай е по-добър от съвета на Ахитофела. (Защото Господ беше рекъл да осуети добрия Ахитофелов съвет, за да нанесе Господ зло на Авесалома). ¹⁵ Тогава Хусай ¹⁵ каза на свещениците Садока и Авиатара: Така и така съветва Ахитофел Авесалома и Израилевите старейшини; а така и така съветвах аз. ¹⁶ Сега, прочее, пратете скоро да известят на Давида, казвайки: Не оставай тая нощ при бродовете в пустинята, но непременно да преминеш *Иордан*, за да не погинат царят и всичките люде, които са с него. ¹⁷ А Иоанатан и Ахимаас стояха при извора Рогил, защото не смееха да влизат явно в града; затова, една слугиня отиде да им извести това, и те отидоха та известиха на цар Давида. ¹⁸ А един момък ги видя и ¹⁸ обади на Авесалома; но двамата отидоха бърже та влязоха в къщата на един човек във Вауриим, който имаше кладенец в двора си, и спуснаха се в него. ¹⁹ И жена му взе една покривка ¹⁹ та я простря върху отвора на кладенеца, и на сипа върху нея чукано жито, така щото нищо не се позна. ²⁰ И когато Авесаломовите слуги ²⁰ дойдоха при жената в къщата и казаха: Где са Ахимаас и Ионатан? Жената им рече: Преминаха водния поток. И те ги потърсиха, но като не ги намериха, върнаха се в Ерусалим. ²¹ А след ²¹ заминаването им, ония излязоха от кладенеца и отидоха та известиха на цар Давида. Рекоха на Давида: Станете преминайте скоро водата, защото Ахитофел така съветва против вас. ²² Тогава Давид и всичките люде, що бяха с него, ²² станаха та преминаха Иордан; до зори не остана ни един, който не беше преминал Иордан. ²³ А Ахитофел, като видя, че съветът му не се ²³ възприе, оседла осела си и стана та отиде у дома си, в своя град; и като нареди домашните си работи, обеси се. Така умря; и погребан бе в бащиния си гроб. ²⁴ Тогава Давид дойде в Механаим; а Авесалом премина Иордан, той и всичките Израилеви мъже с него. ²⁵ И Авесалом ²⁵ постави Амаса за военачалник вместо Иоава. (А Амаса бе син на един човек на име Итра, израи-

лтянин^о, който беше влязъл при Авигея Наасовата дъщеря, сестра на Саруия Иоавовата майка).²⁶ И Израил и Авесалом разположиха стан си в галаадската земя.²⁷ А когато дойде Давид в Маханаим, Совеи Наасовият син, от Рава на амонците, и Махир Амииловият син, от Ло-девар, и галаадецът Верзелей, от Рогелим,²⁸ донесоха постелки, легени и пръстени съдове, жито, ечемик, брашно, пържено жито, боб, леща и други печени храни,²⁹ мед, масло, овци и говеждо сирене на Давида и на хората с него за да ядат; защото рекоха: Хорудете са гладни и изнемощели и жадни в пустинята.

18 ¹ След това Давид събра хората, които бяха с него, и постави над тях хилядници и стотници.² И Давид изпрати хората, една трета под началството на Иоава, една трета под началството на Ависея Саруиния син, Иоавовия брат, и една трета под началството на гетеца Итай. И царят каза на хората: Непременно ще изляза и аз с вас.³ Хорудете, обаче, отговориха: Да не излезеш; защото, ако ние се обърнем на бяг, няма да ги е грижа за нас; ако щат умре и половината от нас, пак няма да ги е грижа за нас; а ти си като десет хиляди от нас^о, затова сега е по-добре ти да си готов да ни помагаш от града.⁴ И царят им каза: Каквото ви се вижда добро ще сторя. И тъй, царят застана на едната страна на портата, а всичките хора излязоха по стотини и по хиляди.⁵ Тогава царят заповяда на Иоава, на Ависея и на Итая, казвайки: Пощадете ми младежа Авесалом. И всичките хора чува, когато царят заповядваше на всички военачалници за Авесалом.⁶ И тъй, хората, излязоха на полето против Израила; и сражението стана в Ефремовия лес.⁷ И там Израилевите хора бидоха разбити от Давидовите слуги, и в оня ден там стана голямо клане на двадесет хиляди души;⁸ защото сражението в тая местност се разпростря по лицето на цялата страна, и в оня ден лесът погълна повече хора отколкото погълна ножа.⁹ И случи се Авесалом да се срещне с Давидовите слуги. А Авесалом яздеше на мъска; и като влезе мъската под гъстите клони на един голям дъб, главата му се хвана в дъба, и той увисна между небето и земята: а мъската мина изпод него.¹⁰ И един човек го видя та извести на Иоава, казвайки: Ето, видях Авесалом увиснал на дъб.¹¹ А Иоав каза на човека, който му извести: Ето, ти си го видял; а защо не го порази там до земята? и аз бих ти дал десет сребърника и един пояс.¹² А човекът рече на Иоава: И хиляда сребърника, ако бяха претеглени в шепата ми, не бих дигнал ръка-

та си против царския син; защото ние слушахме царят как заповяда на тебе, на Ависея и на Итая, казвайки: Внимавайте всички, никога да се не докосне до младежа Авесалом.¹³ Иначе, ако бях постъпил невярно против живота му, нищо не се укрива от царя, и тогава сам ти би се обърнал против мене.¹⁴ Тогава рече Иоав: Не трябва да губя време така с тебе. И като взе в ръката си три стрели, прониза с тях сърцето на Авесалом, като беше още жив всред дъба.¹⁵ И десет момъка, Иоавови оръженосци, заобиколиха Авесалом, та го удариха и убиха го.¹⁶ Тогава Иоав засвири с тръбата, и хората се върнаха от преследването на Израила; защото Иоав спря хората.¹⁷ И взеха Авесалом та го хвърлиха в един голям ров, вътре в леса, и натрупаха на него много голям куп камъни. И целият Израил побягна, всеки в шатъра си.¹⁸ А Авесалом, когато беше още жив, бе взел и издигнал за себе си стълба, който е в царската долина; защото си рече: Нямам син, който да опази паметта на името ми; затова нарече стълба по своето име; и той се нарича и до днес Авесаломов паметник.¹⁹ Тогава рече Ахимаас, Садоковият син: Да се завтека сега да занеса на царя известие, че Господ въздаде за него на неприятелите му.²⁰ А Иоав му рече: Няма да занесеш днес известия; друг ден ще бъдеш известител; а днес няма да занесеш известия, понеже царският син умря.²¹ Тогава рече Иоав на Хусина: Иди, извести на царя каквото си видял. И Хусина се поклони на Иоава и се завтече.²² Тогава Ахимаас, Садоковият син, рече пак на Иоава: Но каквото и да стане, нека тичам и аз, моля, след Хусина. А Иоав му рече: Защо искаш да тичаш, синко, като не ще имаш възнаграждение за известията?²³ Но той пак рече: Но каквото и да стане, нека се завтека. Тогава му рече: Тичай. И така Ахимаас се завтече през полския път, и замина Хусина.²⁴ А Давид седеше между двете порти; и стража се изкачи на покрива на портата към стената, и като подигна очи видя, и, ето, един човек тичаше сам.²⁵ И стражът извика и извести на царя. А царят рече: Щом е сам, има известия в устата му. И той притичваше и се приближаваше.²⁶ После стражът видя друг човек, който тичаше; и стражът извика към вратаря, казвайки: Ето още един човек, който тича сам. И рече царят: И той носи известия.²⁷ И рече стражът: струва ми се, че тичането на първия прилича на тичането на Ахимаас, Садоковия син. И рече царят: Добър човек е той, и иде с добри известия.²⁸ И Ахимаас извика та рече на царя: Радвай се! И поклони се на царя с ли-

18.3 Или: понеже има десет хиляди такива каквито сме ние.

це до земята и рече: Благословен да бъде Господ твоят Бог, Който предаде човеците, които подигнаха ръка против господаря ми царя. ²⁹ И царят рече: Здрав ли е младежът Авесалом? А Ахимаас отговори: Когато Иоав изпрати царския слуга, мене слугата ти, видях едно голямо смущение, но не знаех що беше. ³⁰ И рече царят: Обърни се та застани тук. И той се обърна та застана. ³¹ И, ето, дойде Хусина. И рече Хусина: Известия, господарю мой царю! защото днес Господ въздаде за тебе на всички, които се подигнаха против тебе. ³² И царят рече на Хусина: Здрав ли е младежът Авесалом? А Хусина отговори: Неприятелите на господаря ми царя, и всички, които се подигат против тебе за зло, дано станат като оня младеж! ³³ И царят се смути много, и възкачи се в стаята над портата та плака; и като отиваше говореше така: Сине мой Авесаломе, сине мой, сине мой Авесаломе! да бях умрял аз вместо тебе, Авесаломе, сине мой, сине мой!

19 ¹ И извести се на Иоава: Ето, царят плаче и жалее Авесалома. ² И в оня ден победата се обърна в печал между целия народ; защото в оня ден людете чува да казват: Царят бил печален за сина си. ³ И през оня ден людете влизаха в града скришно, както посрамени люде, които се спотайват, когато бягат изсред сражението. ⁴ А царят покри лицето си; и царят викаше със силен глас: Сине мой Авесаломе! Авесаломе, сине мой, сине мой! ⁵ Тогава Иоав влезе при царя в къщата та рече: Ти посрами лицата на всичките си слуги, които опазиха днес живота ти и живота на синовете ти и на дъщерите ти, живота на жените ти и живота на наложниците ти. ⁶ Понеже обичаш ония, които те мразят, а мразиш ония, които те обичат; защото ти показва днес, че за тебе не са нищо военачалници и слуги; защото днес познах, че ако бе останал Авесалом жив, а ние всички бяхме измрели днес, тогава щеше да ти е угодно. ⁷ Сега, прочее, стани, излез та говори насърчително на слугите си; защото се заклева в Господа, че ако не излезеш, няма да остане с тебе тая нощ ни един човек; а това ще бъде по-лошо за тебе от всички злини, които са те сполетели от младостта ти до сега. ⁸ Тогава царят стана та седна в портата. И известиха на всичките люде, казвайки: Ето, царят седи в портата. И всичките люде дойдоха при царя. А Израил беше побягнал, всеки в шатъра си. ⁹ Тогава всичките люде на всичките Израилеви племена се препираха, казвайки: Царят ни е избавил от ръката на неприятелите ни, и той ни е освободил от ръката на филистимците, а сега побягна от земята поради

Авесалом; ¹⁰ сега, прочее, като умря в сражението Авесалом, когото помазахме за цар над нас, защо не говорите нищо за възвръщането на царя? ¹¹ Тогава цар Давид прати до свещениците Садока и Авиатара, да им кажат: Говорете на Юдовите старейшини, като кажете: Защо сте вие последни да възвърнете царя в дома му, тъй като думите на целия Израил (според донесенията до царя) са да ги възвърнат в къщата му? ¹² Вие сте мои братя, вие сте моя кост и моя плът; защо, прочее, сте последни да възвърнете царя? ¹³ А най-вече на Амаса речете: Не си ли ти моя кост и моя плът? Така да ми направи Бог, да! и повече да притури, ако не бъдеш ти винаги военачалник пред мене вместо Иоава. ¹⁴ И той склони сърцата на всичките Юдови мъже, като на един човек; тъй че те пратиха до царя да му кажат: Върни се ти и всичките твои слуги. ¹⁵ И тъй, царят се върна та дойде до Иордан; а Юда дойде до Галгал, за да иде да посрещне царя, да преведе царя през Иордан. ¹⁶ Тогава вениаминецът Семей, Гираевият син, от Ваурим, побърза та слезе с Юдовите мъже да посрещне цар Давида. ¹⁷ И с него бяха хиляда мъже от Вениамина, тоже и слугата на Сауловия дом Сива и петнадесетте му сина и двадесет негови слуги с него; и бързо преминаха Иордан да отидат при царя. ¹⁸ После премина ладия, за да преведе семейството на царя и да върши каквото би му се видяло за добре. И Семей, Гираевият син, падна пред царя, когато той щеше да премине Иордан, и рече на царя: ¹⁹ Нека не ми вменява господарят ми беззаконие, и нека не помни това, в което се провини слугата ти в деня, когато господарят ми царят излизаше из Ерусалим, та да го тури царят в сърцето си; ²⁰ защото аз, слугата ти, познавам, че съгреших, затова, ето, дойдох днес пръв от целия Иосифов дом за да сляза и посрещна господаря си царя. ²¹ Но Ависей, Саруиният син, проговаряйки рече: Не трябва ли да бъде убит Семей, за гдето прокле Господния помазаник? ²² А Давид рече: Какво има между мен и вас, Саруини синове, та да ми ставате днес противници? Бива ли да бъде убит днес човек в Израиля? защото не зная ли, че аз съм днес цар над Израиля? ²³ И царят рече на Семей: Няма да умреш. И царят му се закле. ²⁴ Също и Сауловият син Мемфивостей слезе да посрещне царя. Той нито нозете си беше умил, нито брадата си пригладил, нито дрехите си изпрал от деня, когато царят беше заминал, до деня когато се върна с мир. ²⁵ А когато дойде от Ерусалим да посрещне царя, царят му рече: Защо не дойде с мене, Мемфивостее? ²⁶ А той отговори: Господарю мой, царю, слуга-

та ми ме измами; защото слугата ти рече: Ще си оседлая един осел за да се кача на него та да ида с царя, понеже слугата ти куца. ²⁷ И той е наклеветил слугата ти на господаря ми царя; но господарят ми царят е като Божий ангел; стори, прочее, каквото ти се вижда угодно. ²⁸ Защото целият ми бащин дом *можеше да се определи за смърт пред господаря ми царя; но при все това, ти постави слугата си между ония, които ядяха на трапезата ти. Затова, какво право имам аз вече да се оплаквам още на царя?* ²⁹ И царят му рече: Защо продължаваш да говориш за работите си? Аз казвам: Ти и Сива си разделете земите. ³⁰ А Мемфивостей рече на царя: И всичките нека вземе той, тъй като господарят ми царят се е върнал в дома си с мир. ³¹ Тоже и галаадецът Верзелай слезе от Рогелим та премина Иордан с царя, за да го изпрати оттатък Иордан. ³² А Верзелай беше много стар, осемдесет години на възраст; и беше прехранвал царя, когато седеше в Маханаим, защото беше много богат човек. ³³ И царят рече на Верзелая: Премини с мене, и ще те издържам при себе си в Ерусалим. ³⁴ А Верзелай каза на царя: Колко е числото на годините на живота ми та да отида с царя в Ерусалим? ³⁵ Днес съм осемдесет години на възраст. Мога ли да различавам между добро и лошо? може ли слугата ти да усеща що яде или що пие? мога ли да чуя вече гласа на певците или на певиците? Защо, прочее, да бъде слугата ти още товар на господаря ми царя? ³⁶ Слугата ти е помислил да премине Иордан с царя само до малко разстояние; а защо царят да ми даде затова едно такова възнаграждение? ³⁷ Нека се върне слугата ти, моля, за да умра в града си при гроба на баща си и майка си; но, ето, слугата ти Хамаам, той нека премине с господаря ми царя; и стори с него както ти се вижда угодно. ³⁸ И царят рече: Хамаам ще премине с мене; и аз ще му сторя каквото на тебе се вижда угодно; па и за тебе ще сторя всичко, каквото поискаш от мене. ³⁹ И така всичките люде преминаха Иордан. И когато беше преминал царят, царят целуна Верзелая и го благослови; и той се върна на мястото си. ⁴⁰ Царят, прочее, продължи пътя си до Галгал, и Хамаам замина с него; и всичките Юдови люде, както и половината от Израилевите люде, преведоха царя. ⁴¹ И, ето, всичките Израилеви мъже дойдоха при царя та рекоха на царя: Защо те откраднаха братята ни Юдовите мъже, та преведоха царя и семейството му през Иордан и всичките Давидови мъже с него? ⁴² А всичките Юдови мъже отговориха на Израилевите мъже: Защото царят е наш сродник; и защо се сърдите за то-

ва нещо? дали изядохме нещо от царя? или даде ли ни той някакъв дар? ⁴³ А Израилевите мъже, в отговор на Юдовите мъже, рекоха: Ние имаме десет части в царя, и даже имаме по-голямо *право* на Давида от вас; защо, прочее, ни презряхте? и не говорихме ли ние първи да възвърнем царя си? Но думите на Юдовите мъже бяха по-остри от думите на Израилевите мъже.

20 ¹ А случи се да има там един лош човек на име Севей, Вихриевия син, вениаминец; и той засвири с тръбата и рече: Ние нямаме дял в Давида, нито имаме наследство в Иесевия син! в шатрите си, Израилю, всеки човек! ² И тъй, всичките Израилеви мъже се оттеглиха от Давида и последваха Савей Вихриевия син; а Юдовите мъже останаха привързани към царя си, от Иордан до Ерусалим. ³ И Давид дойде у дома си в Ерусалим. И царят взе десетте си наложници, които бе оставил да пазят къщата, та ги тури в една къща под стража, и хранеше ги, но не влизаше при тях; и те останаха затворени до деня на смъртта си, живеещи като вдовици. ⁴ Тогава царят рече на Амоса: Събери ми Юдовите мъже в три дена, и *тогава* ти да се явиш тук. ⁵ И тъй, Амоса отиде да събере Юда; забави се, обаче повече от назначеното време, което бе му определил. ⁶ Затова Давид каза на Ависея: Сега, Савей Вихриевият син, ще ни стори по-голяма пакост от Авесалома. Взemi ти слугите на господаря си та го преследвай, да не би да си намери укрепени градове и избегне от очите ни. ⁷ Излязоха, прочее, подир него Иоавовите мъже, и херетците, фелетците и всички силни мъже излязоха от Ерусалим за да преследват Савей Вихриевия син. ⁸ Когато стигнаха до голямата скала в Гаваон, Амоса дойде насреща им. А Иоав носеше препасана дрехата, с която беше облечен, а върху нея меч в ножницата му, вързан около кръста му с пояс; и като излезе той *към него*, мечът падна. ⁹ И рече Иоав на Амоса: Здрав ли си, брате мой? И Иоав хвана Амоса за брадата с дясната си ръка за да го целуне. ¹⁰ А Амоса не се предпази от меча, който беше в другата ръка на Иоава; и така *Иоав* го удари с него в корема, и изля червата му на земята без да го удари втори път; и той умря. Тогава Иоав и брат му Ависей *продължаваха да* преследват Савей Вихриевия син. ¹¹ А един от Иоавовите момци застана при *Амоса* и казваше: Който благоприятствува на Иоава, и който е за Давида, нека върви подир Иоава. ¹² А Амоса лежеше овалян в кръвта си всред пътя. И когато видя тоя човек, че всички люде се спираха, отвлече Амоса от пътя в нивата; и понеже видя, че всеки, който идеше при него, се спираше, хвърли

13 върху него една дреха. ¹³ И като беше преместен от пътя, всички люде отидоха подир Иоава за да преследват Савея Вихриевия син. ¹⁴ А Савея мина през всичките Израилеви племена до Авел и до Вет-мааха; и всичките отборни момци, те също се събраха заедно та го последваха. ¹⁵ Тогава дойдоха та го обсадиха в Авел на Вет-мааха, и издигнаха могила против града, като я поставиха срещу вала; и всичките люде, които бяха с Иоава, удряха стената със стеноломи за да я съборят. ¹⁶ Тогава една благоразумна жена извика из града: Слушайте, слушайте! Моля, кажете на Иоава: Приблужи се тук, за да ти поговоря. ¹⁷ И когато се приближи до нея, жената рече: Ти ли си Иоав? А той отговори: Аз. Тогава му рече: Слушай думите на слугинята си. А той отговори: Слушам. ¹⁸ И тя продума, казвайки: В старо време имаха обичай да говорят, казвайки: Нека се допитат до Авел, и така да решат работата. ¹⁹ Аз съм от мирните и верните в Израиля; ти искаш да съсипеш град и даже столица в Израил. Защо искаш да погълнеш Господното наследство? ²⁰ А Иоав в отговор каза: Далеч от мене, далеч от мене да погълна или да съсипя! ²¹ Работата не е така; но един мъж от хълмистата земя на Ефрема, на име Савея Вихриевият син, е подигнал ръка против царя, против Давида; предайте само него, и ще си отида от града. И жената рече на Иоава: Ето, главата му ще ти се хвърли през стената. ²² Тогава жената отиде при всичките люде та им говори с мъдростта си. И те отсякоха главата на Савея, Вихриевия син, та я хвърлиха на Иоава. Тогава той засвири с тръбата, и людето се оттеглиха от града, всеки в шатъра си. И Иоав се върна при царя в Ерусалим. ²³ И Иоав беше над цялата Израилева войска; а Венаия Иодаевият син, над херетците и над фелетците. ²⁴ Адорам беше над данъка; Иосафат Ахилудовият син, летописец; ²⁵ Сева, секретар; а Садок и Авиатар, свещеници; ²⁶ също и яирецът Ирас беше първенец при Давида.

21 ¹ В Давидовите дни стана глад три години наред; и когато Давид се допита до Господа за причината, Господ каза: Поради Саула е и поради кръвожадния му дом, гдето изби гаваонците. ² Тогава царят повика гаваонците та им рече: - (а гаваонците не бяха от израилтяните, но от останалите аморейци; и израилтяните бяха им се заклели да ги оставят да живеят, а Саул от ревност към израилтяните и юдейците беше поискал да ги избие) - ³ Давид, прочее, рече на гаваонците: Що да ви сторя? и с какво да направя умилоствение, за да благословите Господното наследство? ⁴ А гаваонците му казаха:

Не е въпрос за сребро или злато между нас и Саула, или неговия дом, нито е наша работа да убием човек в Израиля. И той рече: Каквото кажете ще ви сторя. ⁵ И те рекоха на царя: От синовете на човека, който ни е погубвал, и който е изхитрувал против нас с цел да бъдем изстребени, така щото да не оставаме в никой от Израилевите предели, ⁶ от тях нека ни се дадат седмина човека, и ще ги обесим пред Господа в Гавая, града на Саула, Господния избраник. И рече царят: Ще ги предам. ⁷ Обаче, царят пожали Мемфивостея, син на Ионатана Сауловия син, поради Господната клетва помежду им, между Давида и Ионатана, Сауловия син. ⁸ Но царят взе Армония и Мемфивостея, двамата сина на Ресфа, дъщеря на Аия, когото беше родила на Саула, и петимата сина на Михала Сауловата дъщеря, които беше родила на Адриила, син на меолатянина Верзелай, ⁹ та ги предаде в ръцете на гаваонците; и те ги обесиха на бърдото пред Господа. И седмината паднаха заедно, като бяха погубени в първите дни на жетвата, в началото на жетвата на ечемика. ¹⁰ Тогава Ресфа, дъщеря на Аия, взе вретище та си го постла на канарата, и от началото на жетвата до като падна на тях дъжд от небето не оставаше въздушните птици да се допрат до тях денем, нито полските зверове ношем. ¹¹ И извести се на Давида онова, което стори Ресфа, дъщеря на Аия, Сауловата наложница. ¹² Тогава Давид отиде та взе костите на Саула и костите на сина му Ионатана от мъжете на Явис-галаад, които го бяха грабнали от улицата на Ветасан, гдето ги бяха обесили филистимците в деня, когато филистимците убиха Саула в Гелвуде; ¹³ и изнесе от там костите на Саула и костите на сина му Ионатана; събраха и костите на обесените. ¹⁴ И погребяха костите на Саула и на сина му Ионатана в Сила у Вениаминовата земя, в гроба на баща му Кис; и изпълниха всичко, що заповяда царят. След това Бог се умилистави към земята. ¹⁵ А филистимците пак воюваха против Израиля; и Давид и слугите му с него слязоха та се биха против филистимците; и умори се Давид. ¹⁶ А Исви-венон, който беше от синовете на исполина, чието копие тежеше триста медни сикли, и който беше опасан с нов меч, се надяваше да убие Давида. ¹⁷ Ависей обаче, Саруиният син, му помогна та поразил филистимеца и го уби. Тогава Давидовите мъже му се заклеха, като рекоха: Ти няма вече да излезеш с нас на бой, да не би да изгасиш светилото на Израиля. ¹⁸ След това, настана пак война с филистимците в Гов, когато хусатецът Сивехай уби Сафа, който беше от синовете на исполина. ¹⁹ И пак на-

стана война с филистимците в Гов, когато Елханин, син на витлеемеца Яреорегим уби *брат* на гетеца Голиат, на чието копие дръжката бе като кросно на тъкач. ²⁰ Настана пак война в Гет гдето имаше един високоснажен мъж с по шест пръста на ръцете си и по шест пръста на нозете си, двадесет и четири на брой; също и той бе се родил на исполина. ²¹ а когато хвърли презрение върху Израиля, Ионатан, син на Давидовия брат Самай, го уби. ²² Тия четири-ма бяха се родили на исполина в Гет; и паднаха чрез ръката на Давида и чрез ръката на слугите му.

22 ¹ Тогава Давид изговори Господу думите на тая песен, в деня, когато Господ го беше избавил от ръката на всичките му неприятели и от ръката на Саула; ² и рече: - Господ е скала моя, крепост моя, и Избавител мой; ³ Бог е канара моя, на Когото се надявам, Щит мой, и рога на избавлението ми; Висока моя кула е, и прибежище ми е, Спасител мой е; Ти ме избавяш от насилие. ⁴ Ще призова Господа, Който е достохвален; Така ще бъда избавен от неприятелите си. ⁵ Защото вълните на смъртта ме окръжиха, Порои от беззаконие ме уплашиха; ⁶ Връзките на ада ме обвиха, Примките на смъртта ме стигнаха ⁷ В утеснението си призовах Господа, И към Бога мой викнах; И от храма Си Той чу гласа ми, И викането ми *стигна* в ушите Му. ⁸ Тогаз се поклати и потресе земята; Основите на небето се разлюляха И поклатиха се, защото се разгневи Той. ⁹ Дим се издигаше из ноздрите Му, И огън из устата Му поглъщаше; Въглища се разпалиха от Него. ¹⁰ Той сведе небето и слезе, И мрак бе под нозете Му. ¹¹ Възседна на херувими и летя, И яви се на ветрени крила. ¹² Положи за скиния около Си тъмнината. Събраните води, гъстите въздушни облаци. ¹³ От святкането пред Него Огнени въглища се разпалиха. ¹⁴ Гръмна Господ от небото, Всевишният даде гласа Си; ¹⁵ И прати стрелита ги разпръсна, Светкавици та ги смути. ¹⁶ Тогава се явиха морските дълбочини, Откриха се основите на света От изобличението на Господа, От духането на духа на ноздрите Му. ¹⁷ Прати от височината, взе ме, Извлече ме из големи води; ¹⁸ Избави ме от силния ми неприятел, От ония, които ме мразеха, Защото бяха по-силни от мене. ¹⁹ Стигнаха ме в деня на бедствието ми; Но Господ ми стана подпорка. ²⁰ И изведе ме на широко, Избави ме, защото има благоволение към мене. ²¹ Въздаде ми Господ според правдата ми; Според чистотата на ръцете ми възнагради ме. ²² Защото съм опазил пътищата Господни, И не съм се отклонил от Бога

мой в нечестие. ²³ Защото всичките Му съдби са били пред мене; И от повеленията Му не съм се отдалечил. ²⁴ Непорочен бях пред Него. И опазих се от беззаконието си. ²⁵ Затова ми въздаде Господ според правдата ми, Според чистотата ми пред очите Му. ²⁶ Към милостивия, *Господи*, милостив ще се явиш, Към непорочния, непорочен ще се явиш, ²⁷ Към чистия, чист ще се явиш, А към развратния, противен ще се явиш. ²⁸ Оскърбени люде Ти ще спасиш; А над горделивите с очите Ти за да ги смириш. ²⁹ Защото Ти, Господи, си светилник мой; И Господ ще озари тъмнината ми. ³⁰ Защото чрез Тебе разбивам полк; Чрез Бога мой прескачам стена. ³¹ Колкото за Бога, Неговият път е съвършен; Словото на Господа е опитано; Той е щит на всички, които упоават на Него. ³² Защото кой е бог освен Господа? И кой е канара освен нашият Бог? ³³ Бог е силната моя крепост, И прави съвършен пътя ми; ³⁴ Прави нозете ми като *нозете* на елените, И поставя ме на високите ми места; ³⁵ Учи ръцете ми да воюват, Така щото мишците ми запъват меден кък. ³⁶ Ти си ми дал и щита на избавлението Си; И Твоята благодост ме е направила велик. ³⁷ Ти си разширил стъпките ми под мене; И нозете ми не се подхлъзнаха. ³⁸ Гоних неприятелите си и ги изтребих, И не се върнах докато не ги довърших. ³⁹ Довърших ги, стрих ги, та не можаха да се подигнат, А паднаха под нозете ми. ⁴⁰ Защото си ме препасал със сила за бой; Повалил си под мене въставащите против мене. ⁴¹ Сторил си на обърнат гръб към мене неприятелите ми, За да изтребя ония, които ме мразят. ⁴² Погледнаха, но нямаше избавител, - Към Господа, но не ги послуша, ⁴³ Тогава ги стрих като земния прах, Сгазих ги, както калта на пътищата, и стъпках ги; ⁴⁴ Ти си ме избавил и от съпротивленията на людето ми; Поставил си ме глава на народите; Люде, които не познавах, слугуват ми. ⁴⁵ Чужденците ми се покориха; Щом чуха за мене, те ме и послушаха. ⁴⁶ Чужденците ослабнаха, И разтреперани излязоха из местата, гдето са се затворили. ⁴⁷ Жив е Господ, И благословена да бъде Канарата ми; И да се възвиси Бог, моята спасителна скала, ⁴⁸ Бог, Който отмъщава за мене, И покорява племена под мене, ⁴⁹ И Който ме извежда изсред неприятелите ми; Да! възвишаваш ме над въставащите против мене; Избавяш ме от насилника. ⁵⁰ Затова, ще Те хваля, Господи, между народите, И на името Ти ще пея. ⁵¹ Ти си, Който даваш велико избавление на царя Си, И показваш милосърдие към помазаника Си. Към Давида и към потомството му до века.

23 ¹ А тия са последните Давидови думи: - Давид Есеевият син рече: Мъжът, който бе издигнат на високо, Помазаникът на Бога Яковов
² И сладкият Израилев псалмопевец, рече: ² Духът на Господа говори чрез мене, И словото Му
³ *дойде* на езика ми. ³ Бог Израилев рече, Скалата Израилева ми говори: Оня, който владее над човеци *нека бъде праведен, Нека бъде един*, който
⁴ владее със страх от Бога; ⁴ *И ще бъде* като утринна виделина, Когато изгрява слънцето В безоблачна зора, Като зеле *що никне* из земята
⁵ От сиянието, което блясва след дъжд. ⁵ Ако домът ми и да не е такъв пред Бога, Пак Той е направил с мене завет вечен. Нареден във всичко и твърд, *Който* е всичкото ми спасение и всичкото ми желание; И не ще ли^о го направи да процъфти? ⁶ А всичките беззаконни ще бъдат като тръни, които се изхвърлят, Защото с ръце не се хващат. ⁷ А който се допре до тях Трябва да е въоръжен с желязо и с дръжка на копие; И ще бъдат изгорени с огън на самото си място. ⁸ Ето имената на силните мъже, които имаше Давид: тахмонецът Иосев-васевет, главен военачалник^о, който уби в една битка осемстотин души. ⁹ След него беше Елеазар, син на Додо, син на един ахохиец, един от тримата силни мъже с Давида; когато Израилевите мъже се оттеглиха, след като бяха се закатали на събраните там на бой филистимци, ¹⁰ той стана та поразяваше филистимците, докато изнемооща ръката му и се залепи ръката му за ножа; така щото в оня ден Господ извърши голямо избавление, и людет се върнаха само за да съберат користи подир него. ¹¹ И след него беше Сама, син на арареца Агей; когато филистимците се бяха събрали в Лехий, гдето имаше частица земя пълна с леща, и людет побягнаха от филистимците, ¹² той застана в сред нивата та я защити и порази филистимците; и Господ извърши голямо избавление. ¹³ А *още* трима от тридесетте военачалници слязоха та дойдоха при Давида при Одоломската пещера в жетвено време; и филистимският стан бе разположен в Рафаимската долина. ¹⁴ И като беше Давид в това време в канарата, а филистимският гарнизон бе тогава във Витлеем, ¹⁵ и Давид пожелавайки рече: Кой би ми дал да пия вода от витлеемския кладенец, който е при портата? ¹⁶ тия трима силни мъже пробиха филистимския стан та наляха вода от витлеемския кладенец, който е при портата, и взеха та донесоха на Давида. Но той отказа да я пие, а я възля Господу, ¹⁷ като рече: ¹⁷ Далеч да бъде от мене, Господи,

да сторя аз това! *Да пия ли* кръвта на мъжете, които ходиха с опасност за живота си? Затова отказа да я пие. Това сториха тия трима силни мъже. ¹⁸ А Иоавовият брат Ависей, Серуиният син, беше първият от тримата; той, като махаше копието си против триста души *неприятели*, уби ги, и си придоби име между тримата. ¹⁹ Не беше ли той най-славният от тримата? ¹⁹ затова им стана началник; обаче, не стигна до *първите* трима. ²⁰ И Ванаия, син на Иодая, син на един храбър мъж от Кавсеил, който беше извършил храбри дела, уби двамата лъвовидни моавски мъже; тоже той слезе та уби лъва в сред рова в многоснежния ден; ²¹ при това той уби ²¹ египтянина, едрият мъж, египтянинът който държеше в ръката си копие; но той слезе при него *само* с тояга, и като грабна копието от ръката на египтянина, уби го със собственото му копие. ²² Тия неща стори Венаия Иодаевият син, и ²² си придоби име между тия трима силни мъже. ²³ По-славен бе от тридесетте, но не достигна до ²³ *първите* трима. И Давид го постави над телохранителите си. ²⁴ Асаил, Иоавовият брат, беше ²⁴ между тридесетте; *също бяха* и Елханан, син на Додо от Витлеем; ²⁵ Сама ародецът; Елика ародецът; ²⁶ Хелис фалтянинът; Ирас, син на текоеча Екис; ²⁷ Авиезер анатонецът; Мевунай кусатецът; ²⁸ Салмон ахохиецът; Маарай нетофатецът; ²⁹ Хелев, син на нетофатеца Ваана; Итай, син на Ривай от Гавая на вениаминците; ³⁰ Ванаия пиратонецът; Идай от долината на Гас; ³¹ Ави-алвон арветецът; Азмавет варумецът; ³¹ ³² Елиава саалвонецът; Ионатан от Ясиновите синове; ³³ Сама арорецът; Ахаим, син на арореца Сарар; ³⁴ Елифелет, син на Аасве, син на маахатец; Елиам, син на гилонца Ахитофел; ³⁵ Есрай кармилецът; Фаарай арвиецът; ³⁶ Игал, ^{35, 36} син на Натана от Сова; Ваний гадецът; ³⁷ Силек ³⁷ амонецът; оръженосец на Иоава Саруиния син; Наарай виротецът; ³⁸ Ирас етерецът; Гарив етерецът; ³⁹ Урия хетеецът; всичко, тридесет и седем души. ³⁹

24 ¹ Подир това гневът на Господа пак пламна против Израила, и Той подбуди Давида против тях, казвайки: Иди, преброй Израила и Юда. ² Царят, прочее, каза на началника на войската Иоав, който бе с него: Мини сега през всичките Израилеви племена, от Дан до Вирсавее, та пребройте людете, за да узная броя на людете. ³ А Иоав каза на царя: Господ твоят Бог дано притури на людете стократно повече отколкото са, и очите на господаря ми царя дано видят това; но защо господарят ми царят нами-

4 ра наслада в това нещо? ⁴Обаче царската дума надделя над Иоава и над началниците на войската. И така Иоав и началниците на войската излязоха от царя за да преброят Израилевите
5 люде. ⁵Като преминаха Йордан, разположиха се при Ароир, към Гад и към Язир, отдясно на
6 града, който е всред долината. ⁶После дойдоха в Галаад и в земята Тахтим-одси; дойдоха и
7 в Дан-яан и наоколо до Сидон; ⁷тогава дойдоха в Тирската крепост и във всичките градове на евейците и на ханаанците; и излязоха във
8 Вирсавее в южна Юда. ⁸И тъй, като преминаха през цялата земя, дойдоха в Ерусалим в края
9 на девет месеца и двадесет дни. ⁹И Иоав доложи на царя броя на преброените люде; те бяха: от Израиля, осемстотин хиляди силни мъже, които можеха да теглят нож; и от Юдовите
10 мъже, петстотин хиляди. ¹⁰И след като преброи Давид людете, сърцето му го избличи. И Давид рече на Господа: Съгреших тежко като извърших това нещо; но сега, моля Ти се, Господи, отмахни беззаконието на слугата Си, защото направих голяма глупост. ¹¹И когато стана Давид на утринта, Господното слово дойде към пророка Гад, Давидовия гадач, казвайки:
12 ¹²Иди, кажи на Давида, Така казва Господ: Три неща ти предлагам; избери си едно от тях, за да го извърши над тебе. ¹³Дойде, прочее, Гад при Давида та му извести *това*; после му рече: Дали за седем години да има върху тебе глад по земята ти? или три месеца да бягаш от неприятелите си, като те преследват? или три дни да има мор в земята ти? Размисли сега и виж какъв отговор да възвърна на Оногова, Който ме е пратил. ¹⁴И Давид рече на Гада: Намирам се много на тясно; обаче нека паднем в ръката на Господа, защото Неговите милости са много; но в ръката на човека да не изпадна. ¹⁵И тъй, Господ прати мор върху Израиля от оная утрин до

определеното време; и измряха от людете, от Дан до Вирсавее, седемдесет хиляди мъже. ¹⁶А
16 когато ангелът простря ръката си към Ерусалим, за да го погуби, Господ се разкая за злото, и рече на ангела, който погубваше людете: Стига вече; оттегли сега ръката си. И ангелът Господен бе близо до гумното на евусеца Орна. ¹⁷И когато видя ангела, който поразяваше людете, Давид проговори Господу, казвайки: Ето, аз съгреших, аз извърших беззаконие; но тия овци що са сторили? Над мене, моля Ти се, нека бъде ръката Ти, и над моя бащин дом.
18 В същия ден Гад дойде при Давида та му рече: Възлез, издигни олтар Господу на гумното на евусеца Орна. ¹⁹И така, Давид възлезе според Гадовата дума, както заповяда Господ. ²⁰И Орна, като погледна, видя, че царят и слугите му идат към него; и Орна излезе та се поклони на царя с лице до земята. ²¹Тогава рече Орна: Защо е дошъл господарят ми царят при слугата си? А Давид каза: Да купя гумното от тебе та да издигна олтар Господу, за да престане язвата между людете. ²²А Орна рече на Давида: Господарят ми царят нека вземе и принесе в жертва каквото му се вижда за добре; ето воловете за всеизгаряне, и диканите и оръдията на воловете за дърва; ²³всички тези, о царю, дава Орна на царя. Орна каза още на царя: Господ твоят Бог да има благоволение към тебе. ²⁴А царят рече на Орна: Не, но непременно ще го купя от тебе за *определена* цена; защото не ща да принеса на Господа моя Бог всеизгаряния, за които не съм похарчил. И тъй, Давид купи гумното; а воловете *купи* за петдесет сребърни сикли.
25 И там Давид издигна олтар Господу, и принесе всеизгаряния и примирителни приноси. И Господ прие молбата за земята, та язвата престана между Израиля.

3 ЦАРЕ

1 **А**когато цар Давид бе остарял, в напред-
нала възраст, при все, че го покриваха с
2 дрехи, не се стоплюваше. ²Затова, слу-
гите му казаха: Нека потърсят за господаря ни
царя млада девица за да престоява пред царя и
да му пригажда, и да спи на пазвата му, за да се
3 топли господарят ни царят. ³И тъй, потърсиха
по всичките Израилеви предели красива деви-
ца, и намериха сунамката Ависага, и доведоха
4 я при царя. ⁴Девицата бе много красива, и при-
гаждаше на царя и му слугуваше; но царят не я
5 позна. ⁵Тогава Адония, Агитиният син, надуто
си каза: Аз ще царувам. И пригответи си колесни-
ци и конници и петдесет мъже, които да тичат
6 пред него. ⁶А баща му никога не беше му до-
саждал с думите: Ти защо правиш това? А той
беше и много хубав на глед; и роди се *на Дави-*
7 *да* подир Авесалома. ⁷Той се сговори с Йоава
Саруиния син и със свещеника Авиатара, и те
8 последваха Адония и му помагаха. ⁸Но свеще-
ник Садок, Ванаия Йодаевият син, пророк На-
тан, Семей и Рей и Давидовите силни мъже не
9 бяха с Адония. ⁹И Адония закла овци, говеда
и угоени *телци* при скалата на Зоелет, която е
при извора Рогих, и покани всичките си братя
царските синове, и всичките Юдови мъже цар-
10 ските слуги. ¹⁰Обаче пророка Натана, Ванаия
и силните мъже и брата си Соломона не по-
кани. ¹¹Тогава Натан говори на Соломоновата
майка Витсавее, казвайки: Не си ли чула, че се
е възцарил Адония Агитиният син, а господари-
12 ят ни Давид не знае това? ¹²Сега, прочее, ела,
моля, да те съветвам, за да избавиш своя жи-
вот и живота на сина си Соломона. ¹³Иди, влез
при цар Давида и кажи му: Господарю мой ца-
рю, не закле ли се ти на слугинята си, казвай-
ки: Синът ти Соломон непременно ще царува
13 подир мене, и той ще седи на престола ми? За-
що, прочее, се възцари Адония? ¹⁴И ето, дока-
то ти още говориш там с царя, ще дойда и аз
14 подир тебе и ще потвърдя думите ти. ¹⁵И така,
Витсавее влезе при царя, в спалнята, като бе-
ше царят много стар, и сунамката Ависага му
15 слугуваше. ¹⁶И Витсавее се наведе та се покло-
ни на царя. И царят рече: Какво желаеш? ¹⁷А
тя му каза: Господарю мой, ти се закле в Гос-
пода твоя Бог на слугинята си *и каза*: Твоят син
Соломон непременно ще царува подир мене, и
16 той ще седи на престола ми. ¹⁸Но сега, ето, Адо-
ния се е възцарил; а ти, господарю мой царю,
17 не знаеш това. ¹⁹И той е заклал говеда, угоени
телци и овци в изобилие, и е поканил всичките
царски синове, и свещеника Авиатара, и военачалника
Йоава; обаче, слугата ти Соломона не
е поканил. ²⁰Но към тебе, господарю мой ца-
рю, към тебе са *обърнати* очите на целия Из-
20 раил, за да им известиш кой ще седне на пре-
стола на господаря ми царя подир него. ²¹Ина-
че, когато господарят ми царят заспи с бащи-
те си, аз и синът ми Соломон ще се считаме за
оскърбители. ²²А докато тя още говореше с ца-
ря, ето, дойде и пророк Натан. ²³И известявай-
ки на царя, рекоха: Ето пророка Натан. И той,
като влезе пред царя, поклони му се с лице до
21 земята. ²⁴И Натан каза: Господарю мой царю,
рекъл ли си ти, Адония ще царува подир мене, и
той ще седи на престола ми? ²⁵Защото той сле-
зе днес та закла говеда, угоени *телци*, и овци в
изобилие, и покани всичките царски синове, и
военачалниците, и свещеника Авиатара; и, ето,
ядат и пият пред него, и думат: Да живее цар
Адония! ²⁶А мене, мене слугата ти, и свещени-
ка Садока, и Ванаия Йодаевия син, и слугата ти
Соломона не покани. ²⁷От господаря ми царя
26 ли стана това нещо, без да си обявил на слуги-
те си, кой ще седне на престола на господаря
ми царя подир него? ²⁸Тогава цар Давид в от-
говор рече: Повикайте ми Витсавее. И тя влезе
при царя и застана пред него. ²⁹И царят се за-
кле, казвайки: *В името на живия Господ*, Който е
избавил душата ми от всяко бедствие, ³⁰непре-
менно, както ти се заклех в Господа Израиле-
вия Бог и рекох, че синът ти Соломон ще цару-
ва подир мене, и че той ще седи вместо мене на
27 престола ми, непременно така ще направя днес.
³¹Тогава Витсавее се наведе с лице до земята та
се поклони на царя, и каза: Да живее господа-
рят ми цар Давид до века! ³²Тогава рече цар Да-
вид: Повикайте ми свещеника Садока, пророка
Натана и Ванаия Йодаевия син. И те дойдоха
28 пред царя. ³³И царят им рече: Вземете със се-
бе си слугите на вашия господар, качете сина
ми Соломона на моята мъска, и заведете го до-
лу в Гион; ³⁴и свещеник Садок и пророк Натан
нека го помажат там за цар над Израила; и за-
свирете с тръба и кажете: Да живее цар Соло-
мон! ³⁵Тогава качете се *тук* подир него, и нека
31 дойде и седне на престола ми, защото той ще
царува вместо мене, и аз го назначих да бъде
вожд на Израила и на Юда. ³⁶А Ванаия Йода-
евият син, в отговор на царя, рече: Амин! така
да повели и Господ Бог на господаря ми царя!
32 ³⁷Както е бил Господ с господаря ми царя, та-
ка да бъде и със Соломона, и да направи пре-

стола му още по-велик от престола на госпо-
 38 даря ми цар Давида. ³⁸ И така, свещеник Садок
 пророк Натан и Ванаия Иодаевият син, с херет-
 ците и фелетците, слязоха та качиха Соломона
 на цар Давидовата мъска и доведоха го в Гион.
 39 ³⁹ И свещеник Садок взе рога с мирото от шатъ-
 ра, за *срещане* та помаза Соломона. И засвири-
 ха с тръба, и всичките люде рекоха: Да живее
 40 цар Соломон! ⁴⁰ И всичките люде отидоха на-
 горе подир него; и людете свиреха с кавали и
 веселяха се с голямо веселие, така че земята се
 41 цепеше от виковете им. ⁴¹ А Адония и всичките
 му гости чува *шума*, като свършиха яденето си.
 И когато Йоав чу тръбния звук рече: Защо е тоя
 42 шум и градът развълнуван? ⁴² Докато още гово-
 реше, ето, Ионатан, син на свещеника Авиатара
 дойде; и Адония рече: Влез, защото ти си досто-
 43 ен мъж и носиш добри известия. ⁴³ А Ионатан в
 отговор рече на Адония: Наистина господарят
 44 ни цар Давид направи Соломона цар; ⁴⁴ и царят
 прати с него свещеника Садока, пророка Ната-
 на и Ванаия Иодаевия син, с херетците и фелет-
 45 ците, та го възкачиха на царевата мъска; ⁴⁵ И
 свещеникът Садок и пророк Натан го помазаха
 за цар в Гион; и от там отидоха нагоре веселящи
 се, така щото градът екна. Това е шумът, който
 46 сте чули. ⁴⁶ При това, Соломон седна на престо-
 47 ла на царството. ⁴⁷ Освен туй, и царските слуги
 влязоха да честитят на господаря ни цар Дави-
 да, и рекоха: Бог да направи името на Соломо-
 на по-светло и от твоето име, и да направи пре-
 48 стола му по-велик и от твоя престол. И царят се
 поклони *както беше* на леглото си. ⁴⁸ Царят още
 говори така: Благословен да бъде Господ Изра-
 илевият Бог, Който ми даде днес *син* да седи на
 49 престола ми, докато очите ми го гледат. ⁴⁹ То-
 гава всичките гости на Адония се уплашиха, и
 50 ставайки отидоха всеки в пътя си. ⁵⁰ А Адония,
 понеже се уплаши от Соломона, стана и отиде
 51 да се хване за роговете на олтара. ⁵¹ И извести-
 ха на Соломона, казвайки: Ето, Адония се бои
 от Цар Соломона, и, ето, хванал се е за рогове-
 те на олтара и казва: Нека ми се закълне днес
 цар Соломон, че няма да убие слугата си с меч.
 52 ⁵² И рече Соломон: Ако се покаже достоен мъж,
 ни един от космите му няма да падне на земята;
 53 но ако се намери зло в него, ще се умъртви. ⁵³ И
 тъй, цар Соломон прати, та го свалиха от олта-
 ра; и той дойде да се поклони на цар Соломона.
 А Соломон му рече: Иди у дома си.

2 ¹ И когато приближи на Давида времето да
 умре, заръча на сина си Соломона, казвайки:
 2 ² Аз отивам в пътя на целия свят; ти, прочее,
 3 се крепи и бъди мъжествен. ³ Пази заръчвани-
 ята на Господа твоя Бог, ходи в пътищата Му

и пази повеленията Му, заповедите Му, съдби-
 те Му и заявленията Му, според както е писано
 в Моисеевия закон, за да успяваш във всичко,
 каквото правиш и на където и да се обръщаш;
 4 ⁴ За да утвърди Господ думата, с която е гово-
 рил за мене, като е казал: Ако внимават чадата
 ти в пътя си, да ходят пред Мене в истина, от
 цялото си сърце и от цялата си душа, няма да
 липсва от тебе мъж върху Израилевия престол.
 5 ⁵ Освен това, ти знаеш какво ми стори Йоав Са-
 руиният син, и какво направи на двамата во-
 еначалници на Израилевите войски, - на Аве-
 нира Нировия син и на Амаса Етеровия син, -
 които уби, като проля боева кръв в мирно вре-
 ме, и обагри с боева кръв пояса, който бе около
 кръста му, и обувката, които бяха на нозете му.
 6 ⁶ Постъпвай, прочее, според мъдростта си, и не
 оставяй белите му коси да слязат с мир в гро-
 7 ба. ⁷ Но покажи благост към синовете на гала-
 адеца Верзелай, и нека бъдат между ония, ко-
 ито ядат на трапезата ти; защото така с *храна*
 те дойдоха при мене, когато бягах от брата ти
 Авесалома. ⁸ И ето с тебе вениаминецът Семей
 8 Гираевият син, от Ваурим, който ме прокле с
 горчива клетва в деня, когато отидох в Маха-
 наим; слезе обаче да ме посрещне при Йордан,
 и заклек му се в Господа, като рекох: Няма да
 те убия с меч. ⁹ Сега, прочее, да го не считаш
 9 за невинен; защото си мъдър човек и ще зна-
 еш, що трябва да му направиш за да сведеш бе-
 лите му коси с кръв в гроба. ¹⁰ И така, Давид
 10 заспа с бащите си, и биде погребан в Давидо-
 вия град. ¹¹ А времето, през което Давид цару-
 ва над Израиля, беше четиридесет години: се-
 дем години царува в Хеврон, и тридесет и три
 12 години царува в Ерусалим. ¹² И Соломон сед-
 на на престола на баща си Давида; и царство-
 то му се закрепи твърдо. ¹³ Тогава Адония, Аги-
 13 тиният син, дойде при Витсавее, Соломонова-
 та майка. А тя каза: С мир ли идеш? И рече: С
 мир. ¹⁴ После рече: Имам да ти кажа една дума.
 14 И тя рече: Казвай: ¹⁵ Тогава той каза: Ти зна-
 15 еш, че на мене принадлежеше царството, и че
 към мене целият Израил беше обърнал лице-
 то си с *ожидане* за да царувам; обаче царство-
 то се отклони, та се падна на брата ми, защото
 от Господа му дойде. ¹⁶ Сега, прочее, имам една
 16 просба към тебе: не ми я отричай. И тя му рече:
 Казвай. ¹⁷ И рече: Кажй, моля, на цар Соломо-
 17 на (защото не ще да ти откаже *това*) да ми даде
 за жена сунамката Ависага. ¹⁸ А Витсавее рече:
 18 Добре; аз ще говоря за тебе на царя. ¹⁹ И така,
 19 Витсавее влезе при цар Соломона да му гово-
 ри за Адония. И царят стана да я посрещне, и
 поклони й се; сетне, като седна на престола си,

каза да положат престол и за царевата майка; 20 и тя седна отдясно му. ²⁰ Тогава тя каза: Една малка просба имам към тебе; не ми я отричай. А царят ѝ рече: Проси, майко моя, защото няма да ти откажа. ²¹ И тя рече: Нека се даде сунамката Ависага на брата ти Адония за жена. 22 ²² Но цар Соломон в отговор рече на майка си: А защо искаш сунамката Ависага за Адония? Искай за него и царството, (защото ми е по-голям брат); да! за него, за свещеника Авиатара и за 23 Иоава Саруиния син. ²³ Тогава цар Соломон се закле в Господа, казвайки: Така да ми направи Бог, да! и повече да притури, ако Адония не е 24 изговорил тая дума против живота си. ²⁴ Сега, прочее, *заклевам се в живота на Господа*, Който ме утвърди и ме тури да седна на престола на баща ми Давида, и Който ми направи дом, според както се е обещал, днес непременно Адония ще бъде умъртвен. ²⁵ И тъй, цар Соломон прати да изпълни *заповедта му* Ваная Иодаевият син, който го нападна; и той умря. ²⁶ А на свещеника Авиатара царят каза: Иди в Анатот, на нивите си, защото заслужаваш смърт; но няма сега да те умъртвя, понеже ти си носил ковчега на Господа Иеова пред баща ми Давида, и понеже си страдал всичко, което е страдал и баща ми. ²⁷ Така Соломон отблъсна Авиатара да не бъде свещеник Господу, за да се изпълни словото, което Господ бе говорил в Сило за Илиевия дом. ²⁸ И когато за това стигна слух до Иоава, (защото Иоав клонеше след Адония, ако и да не беше клонил след Авесалома), Иоав побягна в Господния шатър и се хвана за роговете на олтара. ²⁹ И извести се на цар Соломона: Иоав побягна в Господния шатър, и ето, той е при олтара. Тогава Соломон прати Ваная Иодевият син, като каза: Иди, нападни го. ³⁰ И тъй, Ваная дойде в Господния шатър та му рече: Така казва царят: Излез. А той рече: Не, но тук ще умра. И Ваная извести на царя, казвайки: Така каза Иоав, и такъв отговор ми даде. ³¹ А царят му рече: Направи според както е рекъл; нападни го и погреби го, за да изгладиш от мене и от бащиния ми дом невинната кръв, която Иоав е пролял. ³² Господ ще възвърне *проляната* от него кръв на неговата глава, понеже той нападна двама мъже по-праведни и по-добри от него, та ги уби с меч, без да знае баща ми Давид, - Авенира Нировия син, Израилевия военачалник, и Амаса Етеровия син, Юдовия военачалник. ³³ Така ще се възвърне кръвта им на Иоавовата глава и на главата на потомството му до века; а на Давида, на потомството му, на дома му и на престола му ще бъде мир от Господа до века. ³⁴ Тогава Ваная, Иодаевият син, вле-

зе да го нападна и го уби; и погребан бе у дома си в пустинята. ³⁵ И вместо него царят постави 35 свещеника Садока. ³⁶ Тогава царят прати да повикат Семей, и рече му: Построй си къща в Ерусалим и живеј там и да не излезеш от там на никъде; ³⁷ защото, знај положително, че в деня, когато излезеш и преминеш потока Кедрон, непременно ще бъдеш убит; кръвта ти ще бъде на твоята глава. ³⁸ И Семей рече на царя: Добра е думата; според както каза господарят ми царят, така ще стори слугата ти. И Семей живя в Ерусалим доволно време. ³⁹ А след три години, 39 двама от Семеевите слуги побягнаха при гетския цар Анхуса, Мааховия син; и известиха на Семей, казвайки: Ето, слугите ти са в Гет. ⁴⁰ Тогава Семей, като стана та оседла осела си, отиде в Гет при Анхуса за да потърси слугите си; и Семей отиде та доведе слугите си от Гет. ⁴¹ И 41 извести се на Соломона, че Семей ходил от Ерусалим в Гет и се върнал. ⁴² Тогава царят прати да повикат Семей, и му рече: Не те ли заклех в Господа и те предупредих, като рекох: Знај положително, че в деня, когато излезеш и отидеш въвн, где и да е, непременно ще умреш; и ти ми рече: Добра е думата, която чух? ⁴³ Защо, 43 прочее, не опази Господната клетва и заповедта, която ти дадох? ⁴⁴ Царят още каза на Семей: Ти знаеш всичкото зло сторено на баща ми Давида, което се таи в сърцето ти; затова, Господ ще възвърне злото ти на твоята глава; ⁴⁵ а цар 45 Соломон ще бъде благословен, и Давидовият престол утвърден пред Господа до века. ⁴⁶ Тогава царят заповяда на Ваная Иодаевия син; и той излезе та го нападна; и той умря. И царството се утвърди в Соломоновата ръка.

¹ А Соломон се сроди с египетския цар Фараона, като взе Фараоновата дъщеря; и доведе я *да живее* в Давидовия град догде да свърши съграждането на своя дом, и на Господния дом и на стената около Ерусалим. ² Но людете жертвуваха по високите места, понеже до онова време нямаше дом съграден за Господното име. ³ И 3 Соломон възлюби Господа, и ходеше в повеленията на баща си Давида; само че жертвуваше и кадеше по високите места. ⁴ И царят отиде в Гаваон, за да принесе там жертва, защото това бе главното високо място; хиляда всеизгаряния принесе Соломон на оня олтар. ⁵ А в Гаваон 5 Господ се яви на Соломона на сън през нощта; и рече Бог: Искай какво да ти дам. ⁶ А Соломон каза: Ти показа голяма милост към слугата Си баща ми Давида, понеже той ходи пред Тебе във вярност, в правда и в сърдечна правота с Тебе; и Ти си запазил за него тая голяма милост, че си му дал син да седи на престола му, 6

7 както е днес. ⁷И сега, Господи Боже мой, Ти си направил слугата Си цар вместо баща ми Давида; а аз съм малко момче; не зная как да се обхождам. ⁸И слугата Ти е сред Твоите люде които Ти си избрал, люде много, които поради множеството си не могат да се изброят, нито да се пресметнат. ⁹Дай, прочее, на слугата Си разумно сърце, за да съди людете Ти, за да различава между добро и зло; защото кой може да съди тоя Твой голям народ; ¹⁰И тия думи бяха угодни Господу, понеже Соломон поиска това нещо. ¹¹И Бог му каза: Понеже ти поиска това нещо, и не поиска за себе си дълъг живот, нито поиска за себе си богатство, нито поиска смъртта на неприятелите си, но поиска за себе си разум за да разбираш правосъдие, ¹²ето, сторих според както си казал; ето, дадох ти мъдро и разумно сърце, така щото преди тебе не е имало подобен на тебе, нито подир тебе ще се издигне подобен на тебе. ¹³А при това ти дадох каквото не си поискал - и богатство и слава, така щото между царете не ще има подобен на тебе през всичките ти дни. ¹⁴И ако ходиш в Моите пътища, и пазиш повеленията Ми и заповедите Ми, както ходи баща ти Давид, тогава ще продължа дните ти. ¹⁵И събуди се Соломон; и, ето, бе сън. След това, дойде в Ерусалим и като заста на пред ковчега на Господния завет, пожертвува всеизгаряния и принесе примирителни приноси; направи и угощение на всичките си слуги. ¹⁶Тогава дойдоха при царя две блудници та застанаха пред него. ¹⁷И едната жена рече: О, господарю мой! аз и тая жена живеем в една къща; и аз родих *като живеех* с нея в къщата. ¹⁸И на третия ден, откак родих аз, роди и тая жена; и ние бяхме *сами* заедно, нямаше външен човек с нас в къщата, само ние двете бяхме в къщата. ¹⁹И през нощта умрял синът на тая жена, понеже го налегнала. ²⁰А тя, като станала посред нощ, взела сина ми от при мене, когато слугинята ти спеше, та го турила на своята пазуха, а своя мъртъв син турила на моята пазуха. ²¹И в зори като станах, за да накърмя сина си, ето, той бе мъртъв; но на утринта, като го разгледах, ето, не бе моят син, когото бях родила. ²²А другата жена рече: Не, но живият е моят син, и мъртвият е твоят син. А тая рече: Не, но мъртвият е твоят син, а живият е моят син. Така говориха пред царя. ²³Тогава царят рече: Едната казва: Тоя живият е моят син, а мъртвият е твоят син; а другата казва: Не, но мъртвият е твоят син, а живият е моят син. ²⁴И царят рече: Донесете ми нож. И донесоха нож пред царя. ²⁵И царят рече: Разделете на две живото дете, и дайте

половината на едната и половината на другата. ²⁶Тогава оная жена, чието беше живото дете, говори на царя (защото сърцето ѝ я заболя за сина ѝ), казвайки: О господарю мой! дай ѝ живото дете, и недей го убива. А другата рече: Нито мое да е, нито твое; разделете го. ²⁷Тогава царят в отговор рече: Дайте на тая живото дете, и недейте го убива; тя е майка му. ²⁸И целият Израил чу за съда който царят отсъди; и бояха се от царя, защото видяха, че Божия мъдрост имаше в него, за да раздава правосъдие.

¹Цар Соломон, прочее, царуваше над целия Израил; ²и ето началниците, които той имаше: Азария, Садоковия син, свещеник; ³Елиореф и Ахия, синовете на Сиса, секретари; Иосафат, Ахилудовия син, летописец; ⁴Ванаия, Иодаевия син, над войската; Садок и Авиатар, свещеници; ⁵Азария, Натановия син, над надзирателите *на храната*; Завуд, Натановия син, главен чиновник и приятел на царя; ⁶Ахисар домоуправител; а Адонирам, Авдовия син, над набора. ⁷А Соломон имаше из целия Израил дванадесет надзиратели; които доставяха храните за царя и за дома му; всеки доставяше за един месец в годината. ⁸И ето имената им: Оровия син, *надзирател* в Ефремовата гора; ⁹Декеровият син, в Макас-Саавим, Ветсемес и Елон-Ветанан. ¹⁰Еседовият син, в Арувот; под него бе Сохо и цялата страна Ефер; ¹¹Авинадавовият син, в целия Нафат-дор; той имаше за жена Соломоновата дъщеря Тафата; ¹²Ваана Ахилудовият син, в Таанах и Магедон, и в целия Ветсан, който е при Церетан под Езраел, от Ветсан до Авел-меола до отвъд Йокмеам; ¹³Геверовият син, в Рамот-галаад; той имаше градовете на Яира Манасиевия син, които са в Галаад; той имаше и областта Аргов, която е във Васан, - шестдесет големи градове със стени и медни лостове; ¹⁴Ахинадав Идовият син, в Маханаим; ¹⁵Ахимаас, в Нефталим; и той взе за жена Соломоновата дъщеря Васемата; ¹⁶Ваана, Хусевият син, в Асир и в Алот; ¹⁷Иосафат, Фарувият син, в Исахар; ¹⁸Семей, Илаевият син, във Вениамин; ¹⁹и Гевер, Уриевият син, в галаадската земя, в земята на аморейския цар Сион и на васанския цар Ог; и в тая земя той бе единственият надзирател. ²⁰Юда и Израил бяха многобройни, по множество както крайморския пясък; ядяха, пиеха и веселяха се. ²¹И Соломон владееше над всичките царства от реката *Евфрат* до филистимската земя и до египетската граница; и те донасяха подаръци, и бяха подчинени на Соломона през всичките дни на неговия живот. ²²А продълствието за Соло-

мона за един ден бе тридесет кора чисто брашно и шестдесет кора *друго* брашно, ²³ десет угоени говеда и двадесет охранени говеда, и сто овци, освен елени, сърни, биволи и тлъсти птици. ²⁴ Защото той владееше над цялата земя отсам реката, от Тапса дори до Газа, - над всички царе отсам реката; и той имаше мир навсякъде около себе си. ²⁵ Юда и Израил живееха безопасно, всеки под лозята си и под смоковницата си, от Дан до Вирсавее, през всичките дни на Соломона. ²⁶ И Соломон имаше обори за четиридесет хиляди коне за колесниците си, и дванадесет хиляди конници. ²⁷ И ония надзиратели продоволствуваха, всеки в месеца си, за цар Соломона и за всички, които дохождаха на Соломоновата трапеза; те не допускаха никаква оскъдност. ²⁸ Още ечемик и слама за конете и бързоногите коне донасяха на мястото, гдето бяха, всеки според както му беше определено. ²⁹ И Бог даде на Соломона твърде много мъдрост и разум, и душевен простор, като крайморския пясък. ³⁰ Така Соломоновата мъдрост надмина мъдростта на всичките източни жители и цялата египетска мъдрост; ³¹ защото беше по-мъдър от всичките човеци, - от езраеца Етан, и от Емана, Халкола и Дарда, синовете на Маола; и името му се прочу между всичките околни народи. ³² Той изрече три хиляди поговорки; а песните му бяха хиляда и пет *на брой*. ³³ Той говори за дърветата, от ливанския кедър дори до исоба, който никне из стената; говори още за животните, за птиците, за пълзящите и за рибите. ³⁴ И от всичките народи, и от всичките царе на света, които бяха чули за мъдростта на Соломона, дохождаха да слушат неговата мъдрост.

5 ¹ А Тирският цар Хирам, като чу, че помазали Соломона за цар вместо баща му, прати слугите си до него; защото Хирам бе всякога приятел на Давида. ² И Соломон прати на Хирама да кажат: ³ Ти знаеш, че баща ми Давид не можеше да построи дом за името на Господа своя Бог по причина на боевете, които го обикаляха от всякъде, докато Господ не положи *неприятелите му* под стъпалата на нозете му. ⁴ Но сега, Господ моят Бог, ми даде спокойствие навред; нямам противник нито злополука. ⁵ И, ето, аз възнамерявам да построя дом за името на Господа моя Бог, според както Господ говори на баща ми Давида, като рече: Син ти, когото ще поставя вместо тебе на престола ти, той ще построи дом за името Ми. ⁶ Сега, прочее, заповядай да ми наскат кедри от Ливан; моите слуги ще бъдат с твоите слуги; и ще ти дам заплата за

6.5 Или: Прорицалището.

слугите ти напълно според както ще речеш; защото ти знаеш, че между нас няма човек, който знае да сече дървета, толкова изкусно, колкото сидонците. ⁷ Тогава Хирам, като чу Соломоновите думи, много се зарадва и рече: Благословен да бъде днес Господ, Който даде на Давида мъдър син *да царува* над тоя велик народ. ⁸ И Хирам прати до Соломона да кажат: Чух *известие*, което ти ми прати; аз ще сторя все що искаш за кедровите дървета и за елховите дървета. ⁹ Моите слуги ще ги снемат от Ливан до морето; и аз ще ги свържа на салове, за да се превозват по море до мястото, което би ми посочил, и там да се развържат и ти да ги прибереш. Също и ти ще сториш каквото искам, да продоволствуваш моя дом. ¹⁰ И тъй, Хирам даваше на Соломона кедрови дървета и елхови дървета, колкото той искаше. ¹¹ А Соломон даде на Хирама двадесет хиляди кора пшеница за храна на дома му, и двадесет кора първоток дървено масло; така даваше Соломон на Хирама всяка година. ¹² И Господ даде на Соломона мъдрост, според както му беше обещал; и имаше мир между Хирама и Соломона, и те двамата направиха договор помежду си. ¹³ И цар Соломон събра набор от целия Израил, и събраните мъже бяха тридесет хиляди души. ¹⁴ И изпращаше ги в Ливан на смени, по десет хиляди души на месец; един месец бяха в Ливан и два месеца у домовете си; а над набора беше Адонирам. ¹⁵ Соломон имаше и седемдесет хиляди бременосци и осемдесет хиляди каменоделци в планините, ¹⁶ освен три хиляди и триста Соломонови настойници, които бяха над работите, надзираващи людете, които работеха тая работа. ¹⁷ И по царската заповед изкараха големи камъни, камъни с голяма стойност, за да положат основите на дома с дялани камъни. ¹⁸ И Соломоновите зидари, и Хирамовите зидари, и гевалците ги издялаха, и приготвиха дърветата и камъните, за да построят дома.

6 ¹ В четиристотин и осемдесетата година от изхода на израилтяните из Египетската земя, в четвъртата година на царуването си над Израила, в месец Зив, който е вторият месец, Соломон почна да строи Господния дом. ² И дължината на дома, който цар Соломон построи за Господа, беше шестдесет лакътя, широчината му двадесет, а височината му тридесет лакътя. ³ А предхрамието, откъм лицето на храма на дома, беше двадесет лакътя дълго, според широчината на дома, а десет лакътя широко пред дома. ⁴ И направи за дома неподвижни прозорци с решетки. ⁵ И пристрой етаж изокколо до сте-

ната на дома, изоколо до стените на дома, както на храма, така и на светилището⁵; така направи странични стаи изоколо. ⁶ На по-долния етаж широчината бе пет лакътя, на средния широчината бе шест лакътя, а на третия широчината бе седем лакътя; защото на външната страна на стената на дома той направи стеснения изоколо, за да не влизат гредите в стените на дома. ⁷ И като се строеше домът излиза се с камъни приготвени на карьерата; така щото нито чук, нито топор, нито какво да е желязно сечиво не се чу в дома, като се строеше. ⁸ Вратата за средните странични стаи беше в дясната страна на дома; и чрез витлообразна стълба се възкачваха в средния етаж, и от средния в третия. ⁹ Така построи дома и го свърши; и покри дома с кедрови греди и дъски. ¹⁰ Пристрои етажите, по пет лакътя високи по целия дом; и те се държаха за дома чрез кедрови греди. ¹¹ Тогава Господното слово дойде до Соломона, и рече: ¹² Относно тоя дом, който строиш, казвам ти: Ако ходиш в повеленията Ми, изпълняваш съдбите Ми, и пазиш всичките Ми заповеди да ходиш в тях, тогава аз ще утвърдя с тебе думата, която говорих на баща ти Давида; ¹³ И ще обитавам сред израилтяните, и няма да оставя людеите Си Израиля. ¹⁴ Така Соломон построи дома и го свърши. ¹⁵ И облече стените на дома извътре с кедрови дъски; облече стените с дърво извътре от пода на дома до покрива, а пода на дома покри с елхови дъски. ¹⁶ Още в по-вътрешната част на дома облече едно място от двадесет лакътя с кедрови дъски от пода до върха на стените; облече го извътре за светилището - най-светото място. ¹⁷ А домът, то ест, предхрамието, бе четиридесет лакътя дълъг. ¹⁸ И по кедровите дървета, извътре дома, бяха изрязани пъпки и цъфнали цветове; всичко бе кедрово; камък не се виждаше. ¹⁹ Той приготви светилище в по-вътрешната част на дома, за да положи там ковчега на Господния завет. ²⁰ Отвътре светилището беше двадесет лакътя дълго, двадесет лакътя широко и двадесет лакътя високо; и го обкова с чисто злато, обкова и кедровия олтар. ²¹ Така Соломон обкова дома извътре с чисто злато; и прокара завесата на златни верижки пред светилището, и покри я със злато. ²² Обковаваше със злато и целия дом, докато свърши целия дом; обкова със злато и целия олтар, който бе при светилището. ²³ И в светилището направи два херувима от маслиново дърво, по десет лакътя високи. ²⁴ Едното крило на единия херувим беше пет лакътя дълго, и другото крило на единия херувим пет лакътя; от края на едното му крило, до края на друго-

то му крило, имаше десет лакътя. ²⁵ Така и другият херувим имаше десет лакътя между крилицата на крилата си; защото двата херувима имаха една мярка и една направа. ²⁶ Височината на единия херувим беше десет лакътя, така и на другия херувим. ²⁷ И той положи херувимите в средата на вътрешния дом; и крилата на херувимите бяха разперени, така щото крилото на единия достигаше едната стена, и крилото на другия херувим достигаше другата стена; и крилата им се допираха едно с друго в средата на дома. ²⁸ И обкова херувимите със злато. ²⁹ А по всичките стени на дома изоколо изряза образи на херувими и палми и цъфнали цветове, извътре и извън. ³⁰ Също и пода на дома обкова със злато извътре и извън. ³¹ За входа на светилището направи врата от маслиново дърво; и горният праг със стълбовете на вратата бяха една пета от дължината на стената. ³² И двете крила на вратата бяха от маслиново дърво; и по тях Соломон изряза херувими и палми и цъфнали цветове, и обкова ги със злато, като разстла златото върху херувимите и върху палмите. ³³ Така и за храмовата врата направи вратни стълбове от маслиново дърво, ограждайки отверстие широко една четвърт от дължината на стената. ³⁴ И две врати от елхово дърво; двете крила на едната врата се сгъваха и двете крила на другата врата се сгъваха. ³⁵ И изряза на тях херувими и палми и цъфнали цветове; и покри ги със злато натъкмено върху изрязаното, ³⁶ Съгради вътрешния двор с три реда дялани камъни и с един ред кедрови греди. ³⁷ През четвъртата година, в месец Зив, се положиха основите на Господния дом; ³⁸ И през единадесетата година, в месец Вул, който е осмият месец, домът се свърши във всичките си части и свършено по плана си. Така, за седем години той го построи.

¹ А Соломон строеше своята къща тринадесет години, докато свърши цялата си къща. ² Защото построи къщата Ливански лес, на която дължината бе сто лакътя, широчината петдесет лакътя, и височината тридесет лакътя, върху четири реда кедрови стълбове, с кедрови греди върху стълбовете. ³ И тя биде покрита с кедр отгоре на четиридесет и петте стаи които се подпираха на стълбовете, по петнадесет в един етаж. ⁴ И имаше решетки в трите етажа, така че светене беше поставено срещу светене в трите етажа. ⁵ И всичките врати и вратни стълбове, и решетките, бяха четиригълни; и светене беше поставено срещу светене в трите етажа. ⁶ Направи и трем от стълбове, на който дължината беше петнадесет лакътя, а широчината

тридесет лакътя; и тремът беше пред *стълбовете на къщата*, така щото стълбовете и стъл-
 7 палата му бяха към лицето на тия. ⁷ Направи
 още престолния трем, гдето щеше да съди, то
 ест, съдилищния трем; и той бе облечен с кедър
 8 от пода до върха. ⁸ А къщата му, в която жи-
 вееше, *поставена* в един друг двор по-навътре
 от трема, имаше същата направа. И подобна на
 тоя трем Соломон направи къща и за Фарао-
 9 новата дъщеря, която бе взел за жена. ⁹ Всич-
 ки тия *постройки*, от вътрешното и от външ-
 ното им лице, от основата до върха им, а от-
 вън дори до големия двор, бяха от скъпи камъ-
 ни, от камъни дялани според мярка, претрити с
 10 трион. ¹⁰ Тоже и основата бе от скъпи камъни,
 големи камъни, камъни, от десет лакътя и ка-
 мъни от осем лакътя. ¹¹ И отгоре имаше скъпи
 камъни, камъни дялани според мярка, и кед-
 12 рови *греди*. ¹² Също и около големия двор има-
 ше три реда дялани камъни и един ред кедро-
 ви греди, подобно на вътрешния двор на Гос-
 13 подния дом и *подобно* на трема на къщата. ¹³ А
 цар Соломон бе пратил да доведат Хирама от
 14 Тир. ¹⁴ Той бе син на една вдовица от Нефтали-
 мовото племе, а баща му беше тирянин, който
 работеше мед; и той бе твърде изкусен, разу-
 мен, вещ да изработва всякаква медна работа.
 И така, той дойде при цар Соломона та му изра-
 15 боти всичката му работа. ¹⁵ Защото изля двата
 медни стълба, всеки стълб осемнадесет лакът-
 16 тя висок; и окръжността на всеки стълб се из-
 мерваше с връв от дванадесет лакътя. ¹⁶ И на-
 прави от леяна мед два капитела, за да ги тури
 на върховете на стълбовете; височината на еди-
 ния капител беше пет лакътя и височината на
 17 другия капител пет лакътя. ¹⁷ *Направи още* мре-
 жи от плетена изработка и венцеобразни ве-
 рижки за капителите, които бяха на върховете
 на стълбовете, седем за единия капител и седем
 18 за другия капител. ¹⁸ Така направи стълбовете,
 и два реда *нарове*, изоколо върху всяка мрежа,
 за да покрие с нарове капителите, които бяха
 на върховете *на стълбовете*; и направи същото
 19 на другия капител. ¹⁹ И капителите, които бяха
 на върховете на стълбовете в трема, бяха от по-
 четири лакътя, изработени във вид на кремо-
 20 ве. ²⁰ И капителите, които бяха на двата стъл-
 ба, имаха *нарове* и отгоре, близо до изпъкнала-
 та част, която бе при мрежата; и нарвете бя-
 ха двеста, наредени изоколо върху всеки капи-
 21 тел. ²¹ И *Соломон* изправи стълбовете за трема
 на храма; и като изправи десния стълб, нарече
 го Яхин°; а като изправи левия стълб, нарече
 22 го Воаз°. ²² И на върховете на стълбовете има-

ше изработени кремове. Така се свърши напра-
 вата на стълбовете. ²³ Направи още и леяното ²³
 море, с устие десет лакътя *широко*, кръгло изо-
 коло, а с височина пет лакътя; и връв от триде-
 сет лакътя го измерваше околоръст. ²⁴ Наоко- ²⁴
 ло под устието му имаше *цветни* пъпки, които
 го обикаляха, по десет на един лакът; те обика-
 ляха морето изоколо; пъпките бяха на два реда,
 изляени в едно цяло с него. ²⁵ И *морето* стое- ²⁵
 ше на дванадесет вола, три гледащи към север,
 три гледащи към запад, три гледащи към юг, и
 три гледащи към изток; а морето стоеше върху
 тях; и задните части на всичките бяха навътре.
 26 Дебелината му беше една длан; а устието му ²⁶
 беше направено като устие на чаша, *във вид на*
 кремове цвят; и побираше две хиляди вати *вода*.
 27 Направи още и десет медни подножия, всяко ²⁷
 подножие четири лакътя дълго, четири лакътя
 широко и три лакътя високо. ²⁸ А ето каква бе- ²⁸
 ше направата на подножията: имаха странични
 плочи, и страничните плочи бяха между стълб-
 29 чета. ²⁹ А върху страничните плочи, които бя-
 ха между стълбчетата, имаше лъвове, волове и
 херувими; и над стълбчетата беше подпорка-
 та; а под лъвовете и воловете имаше висящи
 ресни. ³⁰ Всяко подножие имаше четири медни ³⁰
 колела и медни оси, и четирите му крака има-
 ха рамена; рамената, които бяха леяни, се на-
 мираха под умивалницата всяко срещу ресни-
 те. ³¹ Отверстието на *подножието*, извътре ка- ³¹
 питела и нагоре, беше един лакът, а отверсти-
 ето му беше кръгло, закрепено върху подпорка-
 та, един лакът и половина; също и по отверсти-
 ето му имаше ваяния; а страничните плочи бя-
 ха четвъртити, а не кръгли. ³² Под страничните ³²
 плочи имаше четири колела; и осите на коле-
 лата се съединяваха с подножието; а височина-
 та на всяко колело бе лакът и половина. ³³ На- ³³
 правата на колелата бе като направата на ко-
 леснично колело; осите им, наплатите им, спи-
 ците им и главините им, - всичките бяха лея-
 ни. ³⁴ При четирите ъгъла на всяко подножие ³⁴
 имаше четири рамена, и рамената бяха част от
 самото подножие. ³⁵ На върха на подножието ³⁵
 имаше кръгла препаска половин лакът висока;
 а отверстието и страничните плочи на върха на
 подножието съставляваха едно цяло с него. ³⁶ И ³⁶
 по плочите на отверстието му и по странични-
 те му плочи *Хирам* издълба херувими, лъвове и
 палми, съразмерно *големината* на всяко, с рес-
 ни наоколо. ³⁷ Така направи десетте подножия, ³⁷
 които имаха всички същото леяне, същата мяр-
 ка и същия образ. ³⁸ Направи още десет медни ³⁸
 умивалници; всеки умивалник побираше чети-

ридесет вати вода; всеки умивалник беше четири лакътя *широк*; и върху всяко от десетте подножия *се постави* един умивалник. ³⁹ И постави подножията, пет от дясната страна на дома, и пет от лявата страна на дома; а морето постави от дясната страна на дома, към изток, където юг. ⁴⁰ Хирам направи и умивалниците, лопатите и легените. Така Хирам свърши изработването на всичките работи, които направи на цар Соломона за Господния дом. ⁴¹ Двата стълба; изпъкналата част на капителите, които бяха на върховете на двата стълба; двете мрежи, които да покриват двете изпъкналости на капителите, които бяха на върховете на стълбовете; ⁴² Четирите стотин нарове за двете мрежи - два реда нарове за всяка мрежа, които да покриват двете изпъкналости на капителите; ⁴³ Десетте подножия, и десетте умивалници върху подножията; ⁴⁴ едното море и дванадесетте вола под морето; ⁴⁵ котлите, лопатите и легените - всички тия вещи, които Хирам направи на цар Соломона за Господния дом, бяха от лъскава мед. ⁴⁶ На Иорданското поле царят ги изля, в глинена земя между Сокхот и Царетан. ⁴⁷ И Соломон остави всички тия вещи *непретеглени*, защото бяха твърде много; теглото на медта не можеше да се пресметне. ⁴⁸ И Соломон направи всичките принадлежности, които бяха за Господния дом, - златния олтар; златната трапеза, на която *се полагаха* присъствените хлябове; ⁴⁹ светилниците, пет отдясно и пет отляво пред светилището, от чисто злато; с цветята, светилата и клещите от злато; ⁵⁰ чашите, щипците, легените, темянниците и кадилниците, от чисто злато и резета от злато, за вратата на найвътрешния дом, *то ест*, пресветото място, и за вратата на дома, *сиреч*, на храма. ⁵¹ Така се свърши всичката работа, която цар Соломон направи за Господния дом. И Соломон внесе нещата, посветени от баща му Давида, - среброто, златото и вещите, - и ги положи в съкровищниците на Господния дом.

8 ¹ Тогава Соломон събра при себе си в Ерусалим Израилевите старейшини, и всичките началници на племената, началниците на бащините *домове* на израилтяните, за да възнесат ковчега на Господния завет от Давидовия град, който е Сион. ² И тъй всичките Израилеви мъже се събраха при цар Соломона на празника в месец Етанам, който е седмият месец. ³ А когато дойдоха всичките Израилеви старейшини, свещениците вдигнаха ковчега. ⁴ Те занесоха Господния ковчег и шатъра за срещане с всичките свети принадлежности, които бяха в шатъра; свещениците и левитите ги занесоха.

⁵ А цар Соломон и цялото Израилево общество, ⁵ колкото се бяха събрали при него, бяха с него пред ковчега, и жертвуваха овци и говеда, които по множеството си не можеха да се пресметнат или да се изброят. ⁶ Така свещениците ⁶ внесоха ковчега на Господния завет на мястото му, в светилището на дома, в пресветото място, под крилата на херувимите. ⁷ Защото херувимите бяха с крилата си разперени над мястото на ковчега и херувимите покриваха отгоре ковчега и върлините му. ⁸ И върлините се издадоха така щото се виждаха краищата на върлините от светото място пред светилището, но извън не се виждаха; и там са до днес. ⁹ В ковчега нямаше друго освен двете каменни плочи, които Моисей положи там на Хорив, где-то Господ направи завет с израилтяните, когато бяха излезли от Египетската земя. ¹⁰ А щом ¹⁰ излязоха свещениците из светилището, облакът изпълни Господния дом; ¹¹ така щото поради облака свещениците не можаха да застанат, за да служат, защото Господната слава изпълни Господния дом. ¹² Тогава Соломон говори: ¹² Господ е казал, че ще обитава в мрак. ¹³ Аз Ти ¹³ построих дом за обитаване, място, в което да пребиваваш вечно. ¹⁴ После царят обърна лицето си та благослови цялото Израилево общество, докато цялото Израилево общество стоеше на крака, като каза: ¹⁵ Благословен да бъде ¹⁵ Господ Израилевият Бог, Който извърши с ръката Си онова, което говори с устата Си на баща ми Давида, като рече: ¹⁶ От деня, когато ¹⁶ изведох людете Си Израила из Египет, не избрах измежду всичките Израилеви племена ни един град, *гдето* да се построи дом за да се настани името Ми там; но избрах Давида, за да бъде над людете Ми Израила. ¹⁷ И в сърцето на ¹⁷ баща ми Давида дойде да построи дом за името на Господа Израилевия Бог; ¹⁸ но Господ рече на Баща ми Давида: Понеже дойде в сърцето ти да построиш дом за името Ми, добре си сторил, че е дошло това в сърцето ти. ¹⁹ Ти, обаче, ¹⁹ няма да построиш дома; но синът ти, който ще излезе из чреслата ти, той ще построи дома за името Ми. ²⁰ Господ, прочее, изпълни словото, което говори; и като се издигнах аз вместо баща си Давида, и седнах на Израилевия престол, според както говори Господ, построих дома за името на Господа Израилевия Бог. ²¹ И в ²¹ него приготвих място за ковчега, в който е заветът, който Господ направи с бащите ни, когато ги изведе из Египетската земя. ²² Тогава Соломон ²² застана пред Господния олтар, пред цялото Израилево общество, и като простря ръцете си към небето рече: ²³ Господи Боже Изра-

илев, няма горе на небето или долу на земята бог подобен на Тебе, Който пазиш завета и милостта към слугите Си, които ходят пред Тебе с цялото си сърце; ²⁴ Който си изпълнил към слугата Си Давида, баща ми, това, което си му обещал; да! каквото си говорил с устата Си, това си свършил с ръката Си, както *се вижда* днес. ²⁵ Сега, Господи Боже Израилев, изпълни към слугата Си Давида, баща ми, онова, което си му обещал, като си рекъл: Няма да ти липсва мъж, който да седи пред Мене на Израилевия престол, ако само внимават чадата ти в пътя си, за да ходят пред Мене, както ти си ходил пред Мене. ²⁶ Сега, прочее, Боже Израилев, нека се потвърди, моля, словото, което си говорил на слугата Си Давида баща ми. ²⁷ Но Бог наистина ли ще обитава на земята? Ето, небето и небето на небесата не са достатъчни да Те поберат; колко по-малко тоя дом, който построих! ²⁸ Но пак погледни благосклонно към молитвата на слугата Си и към молението му, Господи Боже мой, тъй щото да послушаш вика и молитвата, с която слугата Ти се моли днес пред Тебе, ²⁹ за да бъдат очите Ти, нощем и денем, отворени към Твоя дом, към мястото, за което Ти си казал: Името Ми ще бъде там, за да слушаш молитвата, с която слугата Ти ще се моли на това място. ³⁰ Слушай молението на слугата Си и на людете Си Израила, когато се молят на това място да! слушай Ти от местообиталището Си, от небето, и като слушаш бивай милостив. ³¹ Ако съгреша някой на ближния си, и му се наложи клетва за да се закълне, и той дойде та се закълне пред олтара Ти в тоя дом, ³² тогава послушай Ти от небето и действуйвай, извърши правосъдие за слугите Си, и осъди беззакония, така щото да възвърнеш делото му върху главата му, а оправдай праведния като му отдадеш според правдата му. ³³ Когато людете Ти Израил бъдат разбити пред неприятеля по причина, че са Ти съгрешили, ако се обърнат към Тебе та изповядат Твоето име, и принесат молитва, като Ти се помолят в тоя дом, ³⁴ тогава Ти послушай от небето, и прости греха на людете Си Израила, и възвърни ги в земята, която си дал на бащите им. ³⁵ Когато се затвори небето та не вали дъжд по причина, че са Ти съгрешили, ако се помолят на това място и изповядат Твоето име, и се обърнат от греховете си, понеже ги съкрушаваш, ³⁶ тогава Ти послушай от небето и прости греха на слугите Си и на людете Си Израила, и покажи им добрия път, в който трябва да ходят, и дай дъжд на земята Си, която си дал в наследство на людете Си. ³⁷ Ако настане глад на земята, ако настане мор, ако се появят изсу-

шителен вятър, мана, скакалци, или гъсеници, ако неприятелят им ги обсади в градовете на земята им, - каквато и да е язвата, каквато и да е болестта, - ³⁸ тогава всяка молитва, всяко моление, което би се принесло от кой да бил човек, или от всичките Ти люде Израила, който ще познае всеки раната на своето сърце, и простре ръцете си към тоя дом, ³⁹ Ти послушай от небето, от местообиталището Си, и прости и действуйвай та въздай на всекиго според всичките му постъпки, като познаваш сърцето му, (защото Ти, само Ти, познаваш сърцата на целия човешки род), ⁴⁰ за да Ти се боят през всичкото време, когато живеят на земята, която си дал на бащите ни. ⁴¹ Още за чужденеца, който не е от людете Ти Израила, но иде от далечна страна, заради Твоето име, ⁴² (защото ще чуят за великото Ти име, и за Твоята мощна ръка, и за Твоята издигната мишца), - когато дойде та се помоли в тоя дом, ⁴³ Ти послушай от небето, от местообиталището Си, и действуйвай според всичко, за което чужденецът Те призове; за да познаят името Ти всичките люде на света, да Ти се боят както людете Ти Израил, и да познаят, че с Твоето име се нарече тоя дом, който построих. ⁴⁴ Ако людете Ти излязат на бой против неприятеля си, където би ги пратил Ти, и се помолят на Господа *като се обърнат* към града, който Ти си избрал, и към дома, който построих за Твоето име, ⁴⁵ тогава послушай от небето молитвата им и защити правото им. ⁴⁶ Ако Ти съгрешат, (защото няма човек, който да не греша), и Ти се разгневиш на тях та ги предадеш на неприятеля, и пленителите им ги заведат пленници в неприятелската земя, далеч или близо, ⁴⁷ все пак, ако дойдат на себе си в земята, гдето са отведени пленници, та се обърнат и Ти се помолят в земята на пленителите си, и рекат: Съгрешихме, беззаконствувахме, сторихме неправда, ⁴⁸ и се обърнат към Тебе с цялото си сърце и с цялата си душа в земята на неприятелите, които са ги запленили, и Ти се помолят *като се обърнат* към земята си, която си дал на бащите им, към града, който си избрал, и към дома, който построих за Твоето име, ⁴⁹ тогава Ти послушай от небето, от местообиталището Си, молитвата им и молението им, защити правото им, ⁵⁰ и прости на людете Си, които са Ти съгрешили, всичките им престъпления, чрез които станаха престъпници против Тебе, и умилостиви към тях пленителите им, за да им покажат милост; ⁵¹ защото те са Твои люде и Твое наследство, които си извел из Египет, от сред железарската пещ. ⁵² Нека, прочее, бъдат отворени очите Ти към молението на слугата

Ти и към молението на хората Ти Израила, за да ги слушаш за каквото и да Те призоват; ⁵³ защото Ти, Господи Иеова, си ги отделил от всичките племена на света, за да бъдат Твое наследство, според както говори чрез слугата Си Моисея, когато изведе бащите ни из Египет. ⁵⁴ И като свърши Соломон да принася цялата тая молитва и това моление към Господа, стана отпред Господния олтар, гдето бе коленичил с ръце прострени към небето. ⁵⁵ И застана та благослови с висок глас цялото Израилево общество, като каза: ⁵⁶ Благословен да бъде Господ, Който успокои хората Си Израила според всичко що е обещал. Не пропадна ни едно от всичките добри обещания, които даде чрез слугата Си Моисея. ⁵⁷ Дано бъде Господ наш Бог с нас както е бил с бащите ни, да не ни остави, нито да ни отхвърли! ⁵⁸ да преклони сърцата ни към себе Си, тъй щото да ходим във всичките Му пътища, и да пазим заповедите, повеленията и съдбите, които е заповядал на бащите ни! ⁵⁹ И тия мои думи, с които се помолих пред Господа, нека бъдат денем и нощем близо при Господа нашия Бог, за да защитава правото на слугата Си и правото на хората Си Израила според всекидневната нужда; ⁶⁰ така щото всичките племена на света да познаят, че Иеова Той е Бог; няма друг. ⁶¹ Прочее, вашите сърца нека бъдат свършени спрямо Господа нашия Бог, за да ходите в повеленията Му и да пазите заповедите Му, както *правите* днес. ⁶² Тогава царят и целият Израил с него принесоха жертви пред Господа. ⁶³ За примирителни жертви, които принесе Господу, Соломон пожертвува двадесет и две хиляди говеда и сто и двадесет хиляди овци. Така царят и всичките израилтяни посветиха Господния дом. ⁶⁴ В същия ден царят освети средата на двора, който е към лицето на Господния дом; защото там принесе всеизгарянето и хлебния принос и тлъстината на примирителните приноси, понеже медният олтар, който бе пред Господа, бе твърде малък, за да побере всеизгарянето и хлебния принос и тлъстината на примирителните приноси. ⁶⁵ По тоя начин Соломон и целият Израил с него, голям събор *събран из местностите* от прохода на Емат до египетския поток пазеха в онова време празника пред Господа нашия Бог седем дена и седем дена, четиринадесет дена. ⁶⁶ А на осмия ден разпусна хората; и те благословиха царя, и отидоха си в шатрите си с радостни и весели сърца поради всичкото добро, което Господ бе показал към слугата Си Давида и към хората Си Израила.

¹ Когато Соломон беше свършил градежа на Господния дом и на царската къща, и *беше извършил* всичко, което желаше Соломон да направи, ² яви се Господ на Соломона втори път, както бе му се явил в Гаваон. ³ Господ му каза: Чух молитвата ти и молението, с което се моли пред Мене. Тоя дом, който ти построи, аз го осветих за да настаня там името Си до века; и очите Ми и сърцето Ми ще бъдат там за винаги. ⁴ А колкото за тебе, ако ходиш пред Мене, както ходи баща ти Давид, с цяло сърце и с правота, тъй щото да постъпваш според всичко, което ти заповядах, като пазиш повеленията Ми и съдбите Ми, ⁵ тогава ще утвърдя престола на царството ти над Израила до века, както се обещах на баща ти Давида, като казах: Няма да липсва мъж *седящ* на Израилевия престол. ⁶ Но ако се отклоните от Мене, вие или чадата ви, и не опазите заповедите Ми и повеленията, които поставих пред вас, но отидете та послужите на други богове и им се поклоните, ⁷ тогава ще отсека Израила от земята, която съм им дал, и ще отхвърля отпред очите Си тоя дом, който осветих за името Си; и Израил ще бъде за поговорка и поругание между всичките племена. ⁸ А за тоя дом, който стана толкова висок, всеки който минава покрай него, ще се зачуди и ще съска; и ще кажат: Защо направи Господ така на тая земя и на тоя дом? ⁹ И ще отговорят: Понеже оставиха Господа своя Бог, Който изведе бащите им из Египетската земя, та си избраха други богове, и им се поклониха и им послужиха, за това Господ нанесе на тях всичкото това зло. ¹⁰ А когато се свършиха двадесетте години, в които Соломон построи двата дома, Господния дом и царската къща, ¹¹ и тирският цар Хирам, като беше доставил на Соломона кедрови дървета и елхови дървета и злато, до колкото той желаше, тогава цар Соломон даде на Хирама двадесет града в галилейската земя. ¹² А когато Хирам излезе от Тир, за да види градовете, които му бе дал Соломон, не му се харесаха. ¹³ И рече: Що за градове са тия, които си ми дал, брате? И нарече ги земя Хавул *както се нарича* и до днес. ¹⁴ И Хирам изпрати на царя сто и двадесет таланта злато. ¹⁵ И ето причината на набора, който цар Соломон събра: да съгради Господния дом и своята къща, тоже и Мило, ерусалимската стена, Асор, Магедон и Гезер. ¹⁶ (Египетският цар Фараон беше възлязъл и превзел Гезер, и беше го изгорил с огън и избил ханаанците, които живееха в града и беше го дал за зестра на дъщеря си, Соломоновата жена). ¹⁷ А Соломон съгради, *освен* Гезер, 9

18 и долния Ветерон, ¹⁸ Ваалат, Тамар в пустата
 19 *част на Юдовата* земя, ¹⁹ всичките градове, в
 които Соломон имаше житници, градовете за
 колесниците, градовете за конниците, и все що
 20 пожела Соломон да съгради в Ерусалим, в Ли-
 ван и в цялата земя на царството си. ²⁰ А относ-
 но всичките люде, които останаха от аморей-
 21 ците, хетейците, ферезейците, евейците и еву-
 сейците, които не бяха от израилтяните, ²¹ от
 техните потомци, останаха подир тях в земя-
 та, които израилтяните не можаха да изтребят,
 от тях Соломон събра набор за задължителни
 22 работници, *каквито са* и до днес. ²² Но от из-
 раилтяните Соломон не направи никого задъл-
 жителен работник; а те бяха военните мъже, и
 неговите служители, неговите първенци, него-
 23 вите военачалници и началниците на колесни-
 ците му и на конниците му. ²³ Главните начал-
 ници, които надзираваха Соломоновите рабо-
 ти, бяха петстотин и петдесет души; те начал-
 24 ствуваха над людето, които вършеха работите.
²⁴ А Фараоновата дъщеря се пренесе от Давидо-
 вия град в своята къща, която Соломон беше по-
 строил за нея, тогава *когато* той съгради Мило.
 25 ²⁵ И три пъти в годината Соломон принасяше
 всеизгаряния и примирителни приноси върху
 олтара, който издигна Господу, и кадеше вър-
 ху оня *олтар*, който бе пред Господа, *след* като
 26 свърши дома. ²⁶ Цар Соломон построи и кора-
 би в Есион-гавер, който е при Елот, на брега на
 27 Червеното море, в едомската земя. ²⁷ А в кора-
 бите Хирам прати от слугите си, опитни морски
 корабници, *да бъдат* със Соломоновите слуги.
 28 ²⁸ Те отиваха в Офир, от гдето взеха четиристо-
 тин и двадесет таланта злато, и го донесоха на
 цар Соломона.

10 ¹ И Савската ° царица, като чу, че Соломон
 се прочува *като служител* на Господното име,
 2 дойде да го опита с мъчни *за нея въпроси*. ² Дой-
 де в Ерусалим с една твърде голяма свита, с ка-
 мили натоварени с аромати, и с твърде много
 злато и скъпоценни камъни; и като дойде при
 Соломона, говори с него за всичко що имаше
 3 на сърцето си. ³ И Соломон отговори на всич-
 ките й въпроси; нямаше нищо скрито за царя,
 4 което не *можа* да й обясни. ⁴ А като видя Сав-
 ската царица всичката мъдрост на Соломона, и
 5 къщата която бе построи, ⁵ ястията на трапе-
 зата му, седенето на слугите му, и прислужване-
 то на служителите му, и облеклото им, и вино-
 черпците му, и нагорнището, с което отиваше
 6 в Господния дом, не остана дух в нея. ⁶ И рече
 на царя: Верен беше слухът, който чух в зе-
 мята си, за твоеото състояние и за мъдростта ти.

⁷ Аз не вярвах думите, докато не дойдох и не ви-
 7 дях с очите си; но, ето, нито половината не ми
 е била казана; мъдростта ти и благоденствие-
 то ти надминават слуха, който бях чула. ⁸ Че-
 8 стити мъжете ти, честити тия твои слуги, кои-
 то стоят всякога пред тебе та слушат мъдрост-
 та ти. ⁹ Да бъде благословен Господ твоят Бог, ⁹
 Който има благоволение към тебе да те постави
 на Израилевия престол. Понеже Господ е въз-
 любил Израила за винаги, затова те е поставил
 цар, за да раздаваш правосъдие и да вършиш
 правда. ¹⁰ И тя даде на царя сто и двадесет та-
 10 ланта злато, и твърде много аромати и скъпо-
 ценни камъни; не дойде вече такова изобилие
 от аромати, каквото ония, които Савската ца-
 рица даде на Соломона. ¹¹ Още и Хирамовите ¹¹
 кораби, които донасяха злато от Офир, дон-
 сяха от Офир и голямо изобилие алмугови дър-
 12 вета и скъпоценни камъни. ¹² А от алмуговите ¹²
 дървета царят направи преградки в Господния
 дом и в царската къща, тоже и арфи и псалти-
 ри за певците; такива алмугови дървета не са
 дохождали нито са били виждани до днес. ¹³ И ¹³
 цар Соломон даде на Савската царица всичко
 що тя желаше, каквото поиска, освен онова,
 което цар Соломон й даде доброволно. И тъй
 тя се върна със слугите си та си отиде в своята
 си земя. ¹⁴ А теглото на златото, което дохож-
 14 даше на Соломона всяка година, беше шестсто-
 тин и шестдесет и шест златни таланта, ¹⁵ освен ¹⁵
 онова, което *се внасяше* от купувачите, от това-
 рите на търговците, от всичките арабски царе и
 от управителите на страната. ¹⁶ И цар Соломон ¹⁶
 направи двеста щита от ковано злато; шестсто-
 тин *сикли* злато се иждиви за всеки щит; ¹⁷ и ¹⁷
 триста щитчета от ковано злато; три фунта зла-
 то се иждиви за всяко щитче; и царят ги по-
 18 положи в къщата Ливански лес. ¹⁸ Царят напра- ¹⁸
 ви и един великолепен престол от слонова кост,
 който позлати с най-чисто злато. ¹⁹ Престолът ¹⁹
 имаше шест стъпала, и върхът на престола бе-
 ше кръгъл отзаде; и имаше облегалки от двете
 страни на седалището, и два лъва стояха край
 облегалките. ²⁰ А там, върху шестте стъпала, от ²⁰
 двете страни, стояха дванадесет лъва; подобно
 нещо не се е направило в никое царство. ²¹ И ²¹
 всичките цар Соломонови съдове за пиене бя-
 ха златни, и всичките съдове в къщата Ливан-
 ски лес от чисто злато; ни един не бе от сребро;
среброто се считаше за нищо в Соломоновото
 време. ²² Защото царят имаше на морето кора- ²²
 би, *като* тарсийските, заедно с корабите на Хи-
 рама; еднъж в три години тия тарсийски кора-
 би дохождаха и донасяха злато и сребро, сло-

23 нова кост, маймуни и пауни. ²³Така цар Соломон надмина всичките царе на света по богатство и мъдрост. ²⁴И целият свят търсеше Соломоновото присъствие, за да чуят мъдростта, която Бог бе турил в сърцето му. ²⁵И всяка година донасяха всеки от тях подаръка си, сребърни вещи, златни вещи, облекла, оръжия и аромати, коне и мъски. ²⁶Тоже Соломон събра колесници и конници; имаше хиляда и четиристотин колесници, и дванадесет хиляди конници, които настани в градовете за колесниците и при царя в Ерусалим. ²⁷И царят направи среброто да избилва в Ерусалим, като камъни, а кедрите направи, като полските черници. ²⁸И конете, които имаше Соломон, се докарваха из Египет; и царските търговци ги купуваха по стада с *определена* цена. ²⁹А всяка колесница излизаше из Египет и възхождаше в *Ерусалим* за шестстотин сребърни *сикли* и всеки кон за сто и петдесет; така също за всичките хетейски царе, и за сирийските царе, те се доставяха чрез тия *търговци*.

11 ¹А цар Соломон залюби, освен Фараоновата дъщеря, много чужденки, моавки, амонки, едомки, сидонки, хетейки, ²от народите, за които Господ каза на израилтяните: Не влизайте при тях, нито те да влизат при вас, за да не преклонят сърцата ви към боговете си. Към тях Соломон се страстно прилепи. ³Имаше седмстотин жени княгини и триста наложници; ⁴и жените му отвърнаха сърцето му. ⁴Защото, когато остаря Соломон, жените му преклониха сърцето му към други богове; и сърцето му не беше свършено пред Господа неговия Бог, както сърцето на баща му Давида. ⁵Защото Соломон отиде след Астарта, богинята на сидонците, и след Мелхома^o, мерзостта на амонците. ⁶Така Соломон стори зло пред Господа, и не следваше свършено Господа, както беше сторил баща му Давид. ⁷В това време Соломон издигна високо мястото на Хамоса, мерзостта на Моава, и на Молоха, мерзостта на амонците, в хълма, който е срещу Ерусалим. ⁸Така направи и за всичките си чужденки жени, които кадиях и жертвуваха на боговете си. ⁹А Господ се разгневи на Соломона, понеже сърцето му се отвърна от Господа Израилевия Бог, Който му се яви два пъти, ¹⁰и му заповяда за това нещо, да не отива никак след други богове; но той не ¹¹опази онова, което Господ заповяда. ¹¹Затова, Господ каза на Соломона: Понеже това е сторено от тебе, и ти не опази завета Ми и повеленията, които ти заповядах, непременно ще откъсна царството от тебе, и ще го дам на слу-

гите ти. ¹²Но заради баща ти Давида, в твоите дни няма да направя това; от ръката на сина ти ще го откъсна. ¹³Обаче, няма да откъсна цялото царство; едно племе ще дам на сина ти, заради слугата Ми Давида и заради Ерусалим, който избрах. ¹⁴След това, Господ подигна противник на Соломона, едомеца Адад, който бе от царското потекло в Едом. ¹⁵Защото, когато Давид бе в Едом, и военачалникът Йоав възлезе да погребее избитите, като беше убил всекиго от мъжки пол в Едом, ¹⁶(понеже Йоав седя там с целия Израил шест месеца, докато изстреби всекиго от мъжки пол в Едом), ¹⁷Адад побягна, и с него няколко едомци от слугите на баща му, за да отидат в Египет; а Адат беше още малко дете. ¹⁸Като станаха от Мадиа, дойдоха във Фаран; и вземайки със себе си мъже от Фаран, дойдоха в Египет при египетския цар Фараон, който му даде къща, определи му храна и му даде земя. ¹⁹И Адад придоби голямо благоволение пред Фараона, така щото той му даде за жена балдъза си, сестра на царицата Тахпенеса, ²⁰И Тахпенесината сестра му роди сина му Генуват, когото Тахпенеса отби във Фараоновата къща; и Генуват бе в дома на Фараона между неговите синове. ²¹И когато Адад чу в Египет, че Давид заспал с бащите си, и че военачалникът Йоав умрял, Адад каза на Фараона: Отпусни ме да си отида в моята страна. ²²А Фараон му каза: Ами от що си лишен при мене та искаш да отидеш в страната си? И отговори: От нищо; но както и да е, отпусни ме. ²³Бог му подигна *и друг* противник, Резона Еелиадевия син, който бе побягнал от господаря си Ададезера, софския цар. ²⁴И който, като събра около себе си мъже, стана главатар на чета, когато Давид порази *совците*; и те отидоха в Дамаск та се заселиха там, и царуваха в Дамаск. ²⁵Той бе противник на Израила през всичките Соломонови дни; и освен пакостите които *направи* Адад, *Резон* досаждаше на Израила като царуваше над Сирия. ²⁶Също и Еровоам Наватовият син, ефремец от Сарида, Соломонов слуга, чиято майка, една вдовица, се наричаше Серуа, и той дигна ръка против царя. ²⁷А ето причината, по която той дигна ръка против царя: Соломон беше съградил Мило, и когато поправяше разваленото в стената на града на баща си Давида, ²⁸тоя Еровоам, човек силен и храбър, бе *там*; и Соломон, като видя, че момъкът беше способен за работа, постави го надзирател над всичката работа *наложена* върху Иосифовия дом. ²⁹А в това време, като беше излязъл Еровоам из Ерусалим, намери го на пътя пророк Ахия силоне-

цът, облечен в нова дреха; и двамата бяха сами
 30 на полето. ³⁰ И Ахия хвана новата дреха, коя-
 31 то носеше, и разкъса я на дванадесет части. ³¹ И
 рече на Еровоама: Вземи си десет части; защо-
 то така казва Господ Израилевият Бог: Ето, ще
 32 откъсна царството от Соломоновата ръка, и ще
 дам на тебе десет племена; ³² (ще остане, обаче,
 нему едно племе, заради слугата Ми Давида,
 и заради Ерусалим, града който избрах между
 33 всичките Израилеви племена); ³³ защото оста-
 виха Мене та послужиха на Астарта, богинята
 на сидонците, на Хамоса, бога на моавците, и
 на Мелхома, бога на амонците, и не ходиха в
 пътищата Ми, да вършат онова, което е право
 пред Мене, и *да пазят* повеленията Ми, и съд-
 34 бите Ми, както *правеше* баща му Давид. ³⁴ Не
 ща, обаче, да отнема цялото царство от ръката
 му, но ще го поставя владетел^о през всичките
 дни на живота му, заради слугата Ми Давида,
 когото избрах, защото той пазеше заповедите
 35 Ми и повеленията Ми. ³⁵ Обаче, ще отнема цар-
 ството от ръката на сина му, и ще го дам на те-
 36 бе, *сиреч*, десет племена; ³⁶ А на сина му ще дам
 едно племе, тъй щото слугата Ми Давид да има
 всякога светилник пред мене в Ерусалим, в гра-
 да, който избрах за себе Си, за да настаня там
 37 името Си. ³⁷ А тебе ще взема, и ти ще царуваш
 над всичко, което желае душата ти, и ще бъдеш
 38 цар над Израиля. ³⁸ И ако слушаш всичко, кое-
 то ти заповядвам, и ходиш в пътищата Ми, и
 вършиш *всичко*, което е право пред Мене, ка-
 то пазиш повеленията Ми и заповедите Ми, ка-
 ктo правеше слугата Ми Давид, тогава ще бъда
 с тебе, и ще ти съградя непоклатим дом, както
 39 съградих на Давида, и ще ти дам Израиля. ³⁹ И
 чрез това ще оскъря Давидовия род, но не за
 40 винаги. ⁴⁰ Затова, Соломон поиска да убие Еро-
 воама. А Еровоам, като стана, побягна в Еги-
 пет при египетския цар Сисак, и остана в Еги-
 41 пет до Соломоновата смърт. ⁴¹ А останалите де-
 ла на Соломона, всичко, което той извърши, и
 мъдростта му, не са ли записани в книгата на
 42 Соломоновите дела? ⁴² А времето на Соломоно-
 вото царуване в Ерусалим, над целия Израил,
 43 беше четиридесет години. ⁴³ Така Соломон за-
 спа с баща си, и беше погребан в града на баща
 си Давида; а вместо него се възцари син му Ро-
 воам.

12 ¹ И Еровоам отиде в Сихем; защото в Сихем
 беше се стекъл целият Израил, за да го напра-
 2 ви цар. ² И Еровоам, Наватовият син, който бе
 още в Египет, гдето бе побягнал от присъстви-
 ето на цар Соломона, когато чу това, остана
 3 в Египет. ³ Но пратиха та го повикаха. Тогава

Еровоам и цялото Израилево общество дойдо-
 ха та говориха на Еровоама, като рекоха: ⁴ Ба- 4
 ща ти направи непоносим хомота ни; сега, про-
 чее, ти олекчи жестокото ни работене на баща
 ти и тежкия хомот, който наложи върху нас, и
 ще ти работим. ⁵ А той им рече: Идете си, *ча-* 5
кайте за три дена; после се върнете при мене.
 И людете си отидоха. ⁶ Тогава цар Еровоам се 6
 съветва със старейшините, които бяха служили
 пред баща му Соломона, когато беше още жив,
 и им каза: Как ме съветвате да отговоря на тия
 люде? ⁷ Те му говориха казвайки: Ако станеш 7
 днес слуга на тия люде, да им слугуваш, и им
 отговориш като им продумаш благи думи, то-
 гава те ще ти бъдат слуги за винаги. ⁸ Но той 8
 отхвърли съвета, който старейшините му дадо-
 ха, та се съветва с младите си служители, които
 бяха пораснали заедно с него. ⁹ Рече им: Как ме 9
 съветвате вие да отговорим на тия люде, които
 ми говориха, казвайки: Олекчи хомота, който
 баща ти наложи върху нас? ¹⁰ И младежите, ко- 10
 ито бяха пораснали заедно с него, му отговори-
 ха, казвайки: Така да кажеш на тия люде, които
 ти говориха, казвайки: Баща ти направи тежък
 хомота ни, но ти да ни го олекчиш, - така да
 им речеш: Малкият ми пръст ще бъде по-дебел
 от бащиния ми кръст. ¹¹ Сега, ако баща ми ви е 11
 товарил с тежък хомот, то аз ще направя още
 по-тежък хомота ви; ако баща ми ви е наказ-
 вал с бичове, то аз ще ви наказвам със скорпии.
¹² Тогава Еровоам и всичките люде дойдоха при 12
 Еровоама на третия ден, според както царят бе
 говорил, казвайки: Върнете се при мене на тре-
 тия ден. ¹³ И царят отговори на людете остро, 13
 като остави съвета, който старейшините му да-
 доха, ¹⁴ и говори им по съвета на младежите та 14
 каза: Баща ми направи тежък хомота ви, но аз
 ще приложя на хомота ви; баща ми ви наказва с
 бичове, но аз ще ви накажа със скорпии. ¹⁵ Така 15
 царят не послуша людете; защото това нещо
 стана от Господа, за да изпълни словото, кое-
 то Господ бе говорил чрез силонеца Ахия на
 Еровоама Наватовия син. ¹⁶ А като видя целия 16
 ят Израил, че царят не ги послуша, людете в
 отговор на царя рекоха: Какъв дял имаме ние
 в Давида? Никакво наследство нямаме в Есе-
 евия син! В шатрите си Израилю! Промияшля-
 вай сега, Давиде, за дома си. ¹⁷ А колкото за из- 17
 раилтяните, които живееха в Юдовите градо-
 ве, Еровоам царуваше над тях. ¹⁸ Тогава цар Ро- 18
 воам прати *при израилтяните* Адорама, който
 бе над набора; но целият Израил го биха с ка-
 мъни, та умря. Затова цар Еровоам побърза да
 се качи на колесницата си, за да побегне в Еру-

19 салим. ¹⁹Така Израил въстана против Давидо-
 20 вия дом *и остава въстанал* до днес. ²⁰А кога-
 то чу целият Израил, че Еровоам се завърнал,
 пратиха да го повикат пред обществото, и го
 направиха цар над целия Израил; никое дру-
 21 го племе освен Юдовото не последва Давидо-
 вия дом. ²¹Тогава Ровоам, като дойде в Ерусалим,
 събра целия Юдов дом и Вениаминовото
 племе, сто и осемдесет хиляди отборни войни-
 ци, за да се бият против Израилевия дом та да-
 22 но възвърнат царството пак на Ровоама Соло-
 моновия син. ²²Но Божието слово дойде към
 23 Божия човек Семаия, и рече: ²³Говори на Ро-
 воама Соломоновия син, Юдовия цар и на це-
 лия Юдов и Вениаминов дом, и на останалите
 24 от людете, като речеш: ²⁴Така казва Господ: Не
 излизайте, нито се бийте против братята си из-
 раилтяните; върнете се всеки у дома си; защото
 от Мене стана това нещо. И те послушаха Гос-
 25 подното слово та се върнаха и си отидоха, спо-
 ред Господното слово. ²⁵Тогава Еровоам съгра-
 ди Сихем в хълмистата земя на Ефрема и се за-
 сели в него; после излезе от там та съгради Фа-
 26 нуил. ²⁶А Еровоам рече в сърцето си: Сега ще
 27 се повърне царството в Давидовия дом; ²⁷*защо-*
то, ако тия люде отиват да принасят жертви на
 Господния дом в Ерусалим, тогава сърцето на
 тия люде ще се обърне пак към господаря им
 Юдовия цар Ровоама, а мене ще убият; и ще се
 28 върнат при Юдовия цар Ровоама. ²⁸Затова, ца-
 рят като се посъветва, направи две златни теле-
 та: и рече на *людете*: Трудно ви е да възлизате в
 Ерусалим; ето, боговете ти, Израилю, които те
 29 изведоха от Египетската земя; ²⁹И единия *идол*
 30 постави във Ветил, а другия постави в Дан. ³⁰А
 това нещо беше грях; защото людете, *за да се*
кланят пред всеки от тях, отиваха дори до Дан.
 31 ³¹*Царят* направи и капища на високите места, и
 постави жреци от всякакви люде, които не бяха
 32 от Левиевите потомци. ³²Тогава Еровоам уста-
 нови празник в осмия месец, на петнадесетия
 ден от месеца, подобен на празника, който ста-
 ва в Юда, и принесе жертва на жертвеника. Та-
 ка направи и във Ветил, като пожертвува на те-
 летата, които бе направил; и настани във Ветил
 жреците на високите места, които бе направил.
 33 ³³И на петнадесетия ден от осмия месец, в ме-
 сеца, който бе измислил от сърцето си, принесе
 жертва на жертвеника, който бе издигнал във
 Ветил; и установи празник за израилтяните, и
 възкачи се на жертвеника за да покади.

13 ¹И, ето, един Божий човек дойде от Юда
 във Ветил чрез Господното слово; а Еровоам
 2 стоеше при жертвеника за да покади. ²И *чо-*
векът извика против жертвеника чрез Господ-

ното слово, казвайки: Жертвениче, жертвени-
 че, така говори Господ: Ето, син ще се роди на
 Давидовия дом, на име Иосия, и ще заколи вър-
 ху тебе жреците от високите места, които ка-
 дят върху тебе; и човешки кости ще се изгорят
 върху тебе. ³И в същия ден той даде знамение, ³
 като рече: Ето знамението, което изговори Гос-
 под: Ето, жертвеникът ще се разцепи, и пепел-
 та, която е на него, ще се разсипе. ⁴А, когато цар ⁴
 Еровоам чу думите, които Божият човек извика
 против жертвеника във Ветил, простря ръката
 си от жертвеника и рече: Хванете го. И ръка-
 та му, която простря против него, изсъхна, та-
 ка щото не можа да я потегли надире към себе
 си. ⁵Също и жертвеникът се разцепи и пепелта ⁵
 се разсипа от жертвеника, според знамението,
 което Божият човек даде чрез Господното сло-
 во. ⁶Тогава царят проговаряйки, каза на Божия ⁶
 човек: Изпроси, моля, благоволенията на Гос-
 пода твоя Бог, и моли се за мене, за да ми се въз-
 станови ръката. И тъй, Божият човек се помо-
 ли Господу; и ръката на царя му се възстанови и
 стана както беше по-напред. ⁷Тогава царят ка- ⁷
 за на Божия човек: Дойди с мене у дома и обяд-
 вай, и ще ти дам подарък. ⁸Но Божият човек ⁸
 рече на царя: Ако щеш да ми дадеш половина-
 та от дома си, няма да вляза с тебе, нито ще ям
 хляб, нито ще пия вода на това място; ⁹защо- ⁹
 то така ми бе заръчано чрез Господното слово,
 което ми каза: Не яж хляб *там*, нито пий вода,
 и не се връщай през пътя, по който бе отишъл.
¹⁰Така той си тръгна по друг път, и не се вър- ¹⁰
 на през пътя по който бе дошъл във Ветил. ¹¹А ¹¹
 във Ветил живееше един стар пророк; и сино-
 вете му дойдоха та му разказаха всичките де-
 ла, които Божият човек бе сторил онзи ден във
 Ветил; разказаха още на баща си и думите, ко-
 12 ито бе говорил на царя. ¹²И баща им каза: През ¹²
 кой път си отиде? А синовете му бяха видели
 през кой път си отиде Божият човек, който бе-
 ше дошъл от Юда. ¹³Той, прочее, каза на сино- ¹³
 вете си: Пригответе ми осела. И те му пригот-
 виха осела; а той, като го възседна, ¹⁴отиде по- ¹⁴
 дир Божия човек, и го намери седнал под един
 дъб; и каза му: Ти ли си Божият човек дошъл от
 Юда? И рече: Аз съм. ¹⁵Тогава му каза: Дойди ¹⁵
 с мене у дома и яж хляб. ¹⁶А той рече: Не мога ¹⁶
 да се върна с тебе, нито да сляза у тебе, нито ще
 ям хляб, нито ще пия вода с тебе на това място;
¹⁷защото ми се каза чрез Господното слово: Да ¹⁷
 не ядеш хляб, нито да пиеш вода там, нито, ка-
 то се върнеш, да отидеш през пътя по който си
 дошъл. ¹⁸А той му каза: И аз съм пророк както ¹⁸
 си ти; и ангел ми говори чрез Господното сло-
 во, казвайки: Върни го със себе си у дома си за

да яде хляб и да пие вода. *Обаче* той го лъжеше. ¹⁹ И тъй, *човекът* се върна с него та яде хляб в къщата му и пи вода. ²⁰ А като седяха на трапезата, Господното слово дойде към пророка, който беше го върнал, ²¹ та извика към Божия човек, който беше дошъл от Юда, и рече: Така говори Господ, понеже ти не послуша Господното слово, и не опази заповедта, която ти даде Господ твоят Бог, ²² но се върна та яде хляб и пи вода на мястото, за което Той ти рече да не ядеш хляб, нито да пиеш вода *там, затова* тялото ти няма да се положи в гроба на бащите ти. ²³ ²³ И след като *човекът* беше ял хляб ипил, *старият пророк* оседла осела на пророка, когото бе върнал. ²⁴ А като си отиде той, лъв го намери на пътя и го уби; и тялото му бе простряно на пътя, и оселът стоеше при него; също и лъвът стоеше при тялото. ²⁵ И, ето, човеци като минаваха видяха тялото простряно на пътя и лъва стоящ при тялото; и като дойдоха, известиха това в града, гдето живееше старият пророк. ²⁶ А когато пророкът, който го беше върнал чу, рече: Това е Божият човек, който не послуша Господното слово; затова го предаде Господ на лъва, та го разкъса и го уби, според словото, което Господ му говори. ²⁷ Тогава говори на синовете си, казвайки: Оседлайте ми осела. И те го оседлаха. ²⁸ И той отиде та намери тялото му простряно на пътя, и оселът и лъвът стоящи при тялото; лъвът не бе изял тялото, нито бе разкъсал осела. ²⁹ И пророкът дигна тялото на Божия човек та го качи на осела и занесе го; и старият пророк дойде в града си за да го оплаче и да го погребне. ³⁰ И положи тялото му в своя гроб; и плакаха над него, *казвайки*: Уви, брате мой! ³¹ И като го погребва, говори на синовете си казвайки: Когато умра, погребете и мене в гроба, гдето е погребан Божият човек; турете костите ми при неговите кости; ³² защото непременно ще се изпълни това, което той извика чрез Господното слово против жертвеника във Ветил, и против всичките капища по високите места, които са в самарийските градове. ³³ Но след това Еровоам не се върна от лошия си път, но пак правеше от всякакви люде жреци за високите места; който пожелаеше, той го посвещаваше, за да има жреци на високите места. ³⁴ И това нещо беше грях за Еровоамовия дом, поради което да бъде изтребен и погубен от лицето на земята.

14 ¹ В онова време се разболя Авия, Еровоамовият син. ² И Еровоам каза на жена си: Стани, моля, предреша се така, щото да не познаят, че си Еровоамовата жена, и иди в Сило; ето там е пророкът Ахия, който ми каза, че ще царувам

над тия люде. ³ Вземи със себе си десет хляба, сухари и едно гърне мед та иди при него; той ще ти яви какво ще стане на детето. ⁴ И тъй, Еровоамовата жена стори така; тя стана та отиде в Сило, и дойде в Ахиевата къща. А Ахия не можеше да вижда, защото очите му бяха се помрачили от старостта му. ⁵ А Господ беше рекъл на Ахия: Ето, Еровоамовата жена иде да се допита до тебе за сина си, защото е болен. Така и така да й кажеш; защото, когато влезе, ще се престори на друга. ⁶ И тъй, като чу Ахия стъпването на нозете й като влизаше във вратата, рече: Влез, Еровоамова жено; защо се преструваш на друга? Но аз съм пратен при тебе с тежки известия. ⁷ Иди, кажи на Еровоама: Така казва Господ Израилевият Бог: Понеже аз те издигнах от сред людете, и те поставих вожд на людете Си-Израиля, ⁸ и, като откъснах царството от Давидовия дом, дадох го на тебе, но пак ти не биде както слугата Ми Давида, който опази заповедите Ми и като Ме следва с цялото си сърце, за да върши само онова, което е право пред Мене, ⁹ но ти надмина в зло всички, които са били преди тебе, защото отиде и си направи други богове и леяни идоли, та Ме разгневи и отхвърли зад гърба си, ¹⁰ затова, ето, ще докарам зло на Еровоамовия дом, и ще изтребя от Еровоамовия род всеки от мъжки пол, както малолетния, така пълнолетния в Израиля, и ще измета Еровоамовия дом, както някой измита тора, догде не остане нищо. ¹¹ Който от Еровоамовия род умре в града, него кучетата ще изядат; а който умре в полето, въздушните птици ще го изядат; защото Господ каза това. ¹² Ти, прочее, стани, иди у дома си; и като влязат нозете ти в града, детето ще умре. ¹³ Целият Израил ще го оплаче, и ще го погребат; защото само то от Еровоамовия род ще се положи в гроб, понеже в него измежду Еровоамовия дом се намери нещо добро пред Господа Израилевия Бог. ¹⁴ А Господ ще си въздигне цар над Израиля, който ще изтребя Еровоамовия дом в оня ден; но що? даже и сега! ¹⁵ И Господ ще порази Израиля като тръст, която се клати у водата; и ще изкорени Израиля из тая добра земя, която е дал на бащите им, и ще ги разпръсне оттатък реката *Ефрат*, понеже направиха ашерите си та разгневиха Господа. ¹⁶ И ще предадете Израиля поради греховете, с които Еровоам съгреша, и с които направи Израиля да съгреша. ¹⁷ Тогава Еровоамовата жена стана та си отиде, и дойде в Терса; и като стъпи на прага на къщната *врата*, детето умря. ¹⁸ И целият Израил го оплака, и погребяха го, според словото, което Господ говори чрез слугата

19 Си пророка Ахия. ¹⁹ А останалите дела на Еровоама, как воюва и как царува, ето, те са написани в Книгата на летописите на Израилевите царе. ²⁰ Времето, през което Еровоам царуваше, беше двадесет и две години; и той заспа с бащите си, и вместо него се възцари син му Надав. ²¹ А Ровоам, Соломоновият син царуваше над Юда. Ровоам бе на четиридесет и една година, когато стана цар, и царува седемнадесет години в Ерусалим, града, който Господ бе избрал измежду всичките Израилеви племена за да настани името Си там. Името на майка му, амонката, бе Наама. ²² А Юда върши зло пред Господа; и раздразниха Го до ревнуване с извършените си грехове, които бяха повече от всичко, що бяха извършили бащите им. ²³ Защото и те си издигнаха високи места и кумири и ашери на всеки висок хълм и под всяко зелено дърво. ²⁴ Още в земята имаше мъжеложици, които постъпваха според всичките мерзости на народите, които Господ беше изгонил отпред израилтяните. ²⁵ И в петата година от Ровоамовото царуване, египетският цар Сисак дойде против Ерусалим, ²⁶ та отнесе съкровищата на Господния дом и съкровищата на царската къща; отнесе всичко; отнесе още всичките златни щитове, които Соломон бе направил. ²⁷ А вместо тях цар Ровоам направи медни щитове и ги предаде в ръцете на началниците на телохранителите, които пазеха вратата и царската къща. ²⁸ И когато влизаше царят в Господния дом, телохранителите ги държаха; после пак ги занасяха в залата на телохранителите. ²⁹ А останалите дела на Ровоама, и всичко що извърши, не са ли написани в Книгата на летописите на Юдовите царе? ³⁰ А между Ровоама и Еровоама имаше постоянна война. ³¹ И Ровоам заспа с бащите си, и погребан биде с бащите си в Давидовия град. Името на майка му, амонката, бе Наама. А вместо него се възцари син му Авия.

15 ¹ В осемнадесетата година от царуването на Еровоама Наватовия син, Авия се възцари над Юда; ² и царува три години в Ерусалим. Името на майка му бе Мааха, Авесаломова дъщеря. ³ Той ходи във всичките грехове, които баща му бе сторил преди него; и сърцето му не бе свършено пред Господа неговия Бог, както сърцето на баща му Давида. ⁴ Но заради Давида Господ неговият Бог му даде светилник в Ерусалим, като издигна сина му подир него и утвърди Ерусалим; ⁵ защото Давид стори онова, което бе право пред Господа, и през всичките дни на живота си, не се отклоняваше от нищо, което му заповяда, освен в делото относно хетееца Урия. ⁶ И между Ровоама и Еровоама има-

ше война през всичките дни на Ровоамовия живот. ⁷ А останалите дела на Авия, и всичко що извърши, не са ли написани в книгата на Юдовите царе? Имаше война и между Авия и Еровоама. ⁸ И Авия заспа с бащите си, и погребан го в Давидовия град; и вместо него се възцари син му Аса. ⁹ Аса се възцари над Юда в двадесетата година на Израилевия цар Еровоама, ¹⁰ и царува в Ерусалим четиридесет и една година. Името на майка му бе Мааха, Авесаломова дъщеря. ¹¹ И Аса върши това, което бе право пред Господа, както баща му Давид. ¹² Той отмахна мъжеложиците от земята, и дигна всичките идоли, които бяха направили бащите му. ¹³ А още свали и майка си Мааха да не бъде царица, понеже тя бе направила отвратителен идол на Ашера; и Аса съсече нейния идол та го изгори при потока Кедрон. ¹⁴ Но високите места не се премахнаха; сърцето обаче на Аса бе свършено пред Господа през всичките му дни. ¹⁵ И той донесе в Господния дом посветените от баща му вещи, и посветените от самия него вещи, сребро, злато и съдове. ¹⁶ И между Аса и Израилевия цар Вааса имаше война през всичките им дни. ¹⁷ И Израилевият цар Вааса като възлезе против Юда, съгради Рама, за да не оставя никого да излиза от Юдовия цар Аса, нито да влиза при него. ¹⁸ Тогава Аса взе всичкото сребро и злато, останало в съкровищата на Господния дом и в съкровищата на царската къща, та ги даде в ръцете на слугите си; и цар Аса ги прати при сирийския цар Венадад, син на Тавримона, син на Есиона, който живееше в Дамаск, да рекат: ¹⁹ Нека има договор между мене и тебе, *както е имало* между баща ми и твоя баща; ето, пратих ти подарък сребро и злато; иди, развали договора си с Израилевия цар Вааса, за да се оттегли от мене. ²⁰ И Венадад послуша цар Аса та прати началниците на силите си против Израилевите градове, и порази Иион, Дан, Авел-вет-мааха и целия Хинерот с цялата Нефталимова земя. ²¹ А Вааса, като чу това, престана да гради Рама, и установи се в Терса. ²² Тогава цар Аса възгласи на целия Юда, без никакво изключение та дигнаха камъните на Рама и дърветата ѝ, с които Вааса градеше; и с тях цар Аса съгради Гава Вениаминова и Масфа. ²³ А всичките останали дела на Аса, всичкото му юначество, всичко що извърши, и градовете, които съгради, не са ли написани в Книгата на летописите на Юдовите царе? А във време на старостта си той се разболя от болест в нозете. ²⁴ И Аса заспа с бащите си, и биде погребан с бащите си в града на баща си Давида; а вместо него се възцари син му Иосафат. ²⁵ А във втората го-

дина на Юдовия цар Аса, над Израила се възцари Надав Еровоамовият син, и царува над Израила две години. ²⁶Той върши зло пред Господа, като ходи в пътя на баща си, и в греха му, чрез който направи Израила да греши. ²⁷А Вааса, Ахивият син, от Исахаровия дом, направи заговор против него; и Вааса го уби в Гиветон, който принадлежеше на филистимците; защото Надав и целият Израил обсаждаха Гиветон. ²⁸²⁸А Вааса го уби в третата година на Юдовия цар Аса, и се възцари вместо него. ²⁹И щом се възцари, изби целия Еровоамов род; не остави на Еровоама нищо живо, което не изтреби, според словото, което Господ говори чрез слугата Си Ахия силонца, ³⁰поради греховете, с които Еровоам съгреши, и чрез които направи Израила да греши, и поради раздражението, с което предизвика гнева на Господа Израилевия Бог. ³¹³¹А останалите дела на Надава, и всичко що извърши, не са ли написани в Книгата на летописите на Израилевите царе? ³²И между Аса и Израилевия цар Вааса имаше война през всичките им дни. ³³В третата година на Юдовия цар Аса се възцари в Терса Вааса Ахивият син над целия Израил, и царува двадесет и четири години. ³⁴³⁴Той върши зло пред Господа, като ходи в пътя на Еровоама, и в греха му, чрез който направи Израила да греши.

16 ¹Тогава дойде Господното слово към Ииуя Ананиевия син против Вааса, и рече: ²Понеже, като те издигнах от пръстта, и те поставих вожд на людете Си Израила, ти ходи в пътя на Еровоама, и направи людете Ми Израила да съгрешат та да Ме разгневят с греховете си, ³ето, изтребвам съвършено Вааса и рода му, и ще направя твоя род както рода на Еровоама Наватовия син. ⁴Който от Ваасовия род умре в града, него кучетата ще изядат; а който негов умре в полетата, него въздушните птици ще изядат. ⁵А останалите дела на Вааса, и онова, което извърши, и юначеството му, не са ли написани в Книгата на летописите на Израилевите царе? ⁶И Вааса заспа с бащите си, и биде погребан в Терса; а вместо него се възцари син му Ила. ⁷При това, Господното слово дойде чрез пророка Ииуй, Ананиевия син, против Вааса и против рода му, както поради всичките злини, които извърши пред Господа та Го разгневи с делата на ръцете си и стана подобен на рода на Еровоама, така и понеже порази тоя род. ⁸В двадесет и шестата година на Юдовия цар Аса, Ила Ваасовият син се възцари над Израила в Терса, и царува две години. ⁹А слугата му Зимрий, началник на половината от во-

енните му колесници, направи заговор против него, когато беше в Терса, та пиеше и се опиваше в къщата на домоуправителя си Арса в Терса. ¹⁰Зимрий влезе, та като го порази уби го, в двадесет и седмата година на Юдовия цар Аса, и възцари се вместо него. ¹¹А щом се възцари и седна на престола си, веднага порази целия Ваасов род; не му остави никого от мъжки пол, нито сродниците му, нито приятелите му. ¹²Така Зимрий изтреби целия Ваасов род, според словото, което Господ говори против Вааса чрез пророка Ииуй, ¹³за всичките грехове на Вааса, и за греховете на сина му Ила, с които те съгрешиха, и чрез които направиха Израила да съгреши, та разгневиха Господа Израилевия Бог със суетите си. ¹⁴А останалите дела на Ила, и всичко, което извърши, не са ли написани в Книгата на летописите на Израилевите царе? ¹⁵В двадесет и седмата година на Юдовия цар Аса, Зимрий царува седем дена в Терса. А людете бяха разположени в стан против Гиветон, който принадлежеше на филистимците. ¹⁶И людете, които бяха в стана, като чува да казват: Зимрий направил заговор, при това убил и царя, то същия ден, в стана, целият Израил направи военачалника на войската Амрий цар над Израила. ¹⁷Тогава Амрий и целият Израил с него възлязоха от Гиветон та обсадиха Терса. ¹⁸А Зимрий, като видя, че градът беше превзет, влезе във вътрешната царска къща та изгори царската къща с огън, и себе си в нея, и умря, ¹⁹за греховете, с които съгреши, като върши зло пред Господа, и ходи в пътя на Еровоама и в греха, който той стори, като направи Израила да греши. ²⁰А останалите дела на Зимрия, и измяната, която извърши, не са ли написани в Книгата на летописите на Израилевите царе? ²¹Тогава Израилевите люде се разделиха на две части: половината от людете последваха Тивния Гинатовия син, за да направят него цар, а половината последваха Амрия. ²²Но людете, които последваха Амрия, надделяха над людете, които последваха Тивния Гинатовия син; и Тивний умря, а възцари се Амрий. ²³В тридесет и първата година на Юдовия цар Аса, се възцари Амрий над Израила и царува дванадесет години. И когато беше царувал шест години в Терса, ²⁴купи самарийския хълм от Семера за два таланта сребро; и съгради град на хълма и нарече града, който съгради, Самария, по името на Семера, притежателя на хълма. ²⁵Амрий върши зло пред Господа, даже вършеше по-зле от всичките що бяха преди него; ²⁶защото ходеше във всичките пътища на Еровоама Нава-

товия син, и в неговия грях, чрез който направи Израила да греша та да разгневят Господа
 27 Израилевия Бог със суетите си. ²⁷ А останалите дела, които Амрий направи, и юначествата, които показа, не са ли написани в Книгата на летописите на Израилевите царе? ²⁸ И Амрий за-
 28 спа с бащите си, и биде погребан в Самария; а вместо него се възцари син му Ахаав. ²⁹ И в тридесет и осмата година на Юдовия цар Аса, се възцари над Израила Ахаав Амриевият син; и Ахаав Амриевият син царува над Израила в Самария двадесет и две години. ³⁰ А Ахаав, Амриевият син, върши зло пред Господа повече от всичките, които бяха преди него. ³¹ И като, че беше малко това, че ходеше в греховете на Еровоама Наватовия син, при това той взе за жена Езавел, дъщеря на сидонския цар Етваал, и отиде да служи на Ваала и да му се покланя.
 32 ³² И издигна жертвеник на Ваала във Вааловото капище, което построи в Самария. ³³ Ахаав направи и ашера; тъй че от всичките Израилеви царе, които бяха преди него, Ахаав извърши най-много да разгневи Господа Израилевия
 34 Бог. ³⁴ В неговите дни ветилецът Хиил съгради Ерихон; тури основите му със *смъртта* на първородния си син Авирон, и постави вратите му със *смъртта* на най-младия си син Селув, според словото, което Господ говори чрез Исуса Навиевия син.

17 ¹ А тесвиецът Илия, който бе от галаадските жители, рече на Ахаава: *В името на живия Господ, Израилевия Бог, Комуто служба, заявявам ти че през тия години няма да падне роса или дъжд освен чрез дума от мене.* ² И Господното слово дойде към него и рече: ³ Иди от тука, обърни се към изток, и скрий се при потока Херит, който е срещу Йордан. ⁴ Ще пиеш от потока; а на враните заповядах да те хранят там. ⁵ И той отиде та стори според Господното слово; защото отиде и седна при потока Херит, който е срещу Йордан. ⁶ И враните му донасяха хляб и месо заран, и хляб и месо вечер; а той пиеше от потока. ⁷ А след известно време потокът пресъхна, понеже не валя дъжд по земята. ⁸ Тогава Господното слово дойде към него и рече: ⁹ Стани, иди в Сарепта сидонска и седи там; ето, заповядах на една вдовица там, да те храни. ¹⁰ И тъй, той стана та отиде в Сарепта. И като дойде при градската порта, ето там една вдовица, която събираше дърва; и той извика към нея и рече: Донеси ми, моля, малко вода в съд да пия. ¹¹ И като отиваше да донесе, той извика към нея и рече: Донеси ми, моля, и залък хляб в ръката си. ¹² А тя рече: *Заклевам се в живота на Господа твоя Бог, нямам ни една пита, но само*

една шепа брашно в делвата и малко дървено масло в стомната и, ето, събирам две дръвчета, за да ида и да го приготвя за мене и за сина ми да го изядем и да умрем. ¹³ А Илия й рече: ¹³ Не бой се; иди, стори както каза; но омеси от него първо за мене една малка пита та ми донеси, а после приготви за себе си и за сина си; ¹⁴ защото така казва Господ Израилевият Бог: ¹⁴ Делвата с брашното няма да се изпразни, нито стомната с маслото ще намалее, до деня, когато Господ даде дъжд на земята. ¹⁵ И тя отиде та стори според каквото каза Илия; и тя и той и домът й ядоха *много* дни. ¹⁶ Делвата с брашното не се изпразни, нито стомната с маслото намалее, според словото, което Господ говори чрез Илия. ¹⁷ А след това, синът на жената, домакинята, се разболя; и болестта му бе тъй тежка, щото не остана дишане в него. ¹⁸ Тогава тя рече на Илия: Какво има между мене и тебе, Божий човече? Дошъл ли си при мене, за да ми припомниш греховете и да умориш сина ми? ¹⁹ А той й каза: Дай ми сина си. И като го взе от пазухата й та го изнесе на горната стая, гдето живееше, положи го на леглото си. ²⁰ И извика към Господа и рече: Господи Боже мой! нанесъл ли си зло и на вдовицата, при която живея, като си уморил сина й? ²¹ Тогава той се простря три пъти върху детето, и извика към Господа, казвайки: Господи Боже мой, моля Ти се, нека се върне душата на това дете в него. ²² И Господ послуша Илиевия глас, та се върна душата на детето в него и то оживя. ²³ Тогава Илия взе детето та го занесе от горната стая в къщата и даде го на майка му; и Илия рече: Видж, синът ти е жив. ²⁴ И жената каза на Илия: Сега познавам, че си Божий човек, и че Господното слово, което говориш, е истина.

18 ¹ А след дълго време, в третата година, Господното слово дойде към Илия и рече: Иди, яви се на Ахаава; и ще дам дъжд на земята. ² Илия, прочее, отиде да се яви на Ахаава. А гладът бе тежък в Самария. ³ А Ахаав беше повикал домоуправителя Авдия. (А Авдия се боеше много от Господа; ⁴ защото, когато Езавел изстребваше Господните пророци, Авдия бе взел сто пророка та бе ги скрил, петдесет в една пещера и петдесет в друга, и беше ги хранил с хляб и вода). ⁵ И Ахаав беше казал на Авдия: Обиколи земята *и иди* към всичките водни извори и към всичките потоци, дано намерим трева за да запазим живота на конете и на мъските, и да не се лишим от животните. ⁶ И тъй, те бяха разделили земята помежду си, за да я обиколят: Ахаав беше отишъл сам по един път, а Авдия беше отишъл сам по друг път. ⁷ И като беше Авдия на пъ-

тя, ето, Илия го срещна; и той го позна и падна на лице и рече: Ти ли си, господарю мой Илие: 8
 8 А той каза: Аз съм. Иди, кажи на господаря си: 9
 9 Ето Илия. 9 А той каза: В що съм съгрешил, та искаш да предадеш слугата си в ръката на Ахаава, за да ме убие? 10 *Заклевам ти се в живота* на Господа твоя Бог, че няма народ или царство, гдето да не е прашал господарят ми да те търси; и когато кажеха: Няма го *тук*, той заклеваше царството и народа, че не са те намерили. 11
 11 А сега ти казваш: Иди, кажи на господаря си: 12
 12 Ето Илия. 12 А щом се отделя от тебе, Господният Дух ще те отведе, гдето аз не зная; и така, когато отида да известя на Ахаава, *че си тук*, и той не те намери, ще ме убие. Но аз, твоят слуга, се боя от Господа още от младостта си. 13
 13 Не е ли известно на господаря ми що сторих, когато Езавел убиваше Господните пророци, как скрих сто души от Господните пророци, петдесет в една пещера и петдесет в друга, и храних ги с хляб и вода? 14
 14 А сега ти казваш: Иди, кажи на господаря си: Ето Илия; и той ще ме убие! 15
 15 Но Илия рече: *Заклевам ти се в живота* на Господа на Силите, Комуто служа, днес ще му се явя. 16
 16 И тъй, Авдия отиде да посрещне Ахаава и му извести. И Ахаав отиде да посрещне Илия. 17
 17 А като видя Илия, Ахаав му рече: Ти ли си, смутителю на Израиля? 18
 18 А той отговори: Не смушавам аз Израиля, но ти и твоят бащин дом; защото вие оставихте Господните заповеди, и ти последва ваалимите. 19
 19 Сега, прочее, прати та събери при мене целия Израил на планината Кармил, и четиристотин и петдесет Ваалови пророци, и четирите стотин пророци на Ашера, които ядат на Езавелината трапеза. 20
 20 И така, Ахаав прати до всичките израилтяни та събра пророците на планината Кармил. 21
 21 Тогава Илия дойде при всичките люде та рече: До кога ще се колебаете между две мнения? Иеова, ако е Бог, следвайте Го; но ако е Ваал, следвайте него. А людете не му отговориха ни дума. 22
 22 Тогава Илия рече на людете: Само аз останах Господен пророк; а Вааловите пророци са четиристотин и петдесет мъже. 23
 23 Те, прочее, нека ни дадат два юнеца; и нека изберат единия юнец за себе си, нека го разсекат и го турят на дървата, но огън да не турят отдолу; и аз ще приготвя другия юнец и ще го туря на дървата, но огън няма да туря отдолу. 24
 24 Тогава вие призовете името на вашия бог, и аз ще призова името на Господа; и оня бог, който отговори с огън, той нека е Бог. И всичките люде в отговор казаха: Добро е каквото си казал. 25
 25 И тъй, Илия каза на Вааловите пророци: Изберете си единия юнец та го пригответе вие пъ-

рво, защото сте мнозина; и призовете името на бога си, огън обаче не туряйте отдолу. 26
 26 И те взеха юнеца, който им се даде, та го приготвиха, и призоваха името на Ваала от сутринта дори до пладне, като викаха: Послушай ни, Ваале! Но нямаше глас, нито кой да отговори; и те скачаха около жертвеника, който бяха издигнали. 27
 27 А около пладне Илия им се присмиваше като казваше: Викайте със силен глас, защото е бог! той или размишлява, или има някаква работа, или е на път, или - може би - спи и трябва да се събуди. 28
 28 И те викаха със силен глас и режеха се според обичая си с мечове и с ножове, догде бликна кръв от тях. 29
 29 И като мина пладне, те пророкуваха до часа на *вечерния* принос; но нямаше глас нито кой да отговори, нито кой да внимава. 30
 30 Тогава Илия каза на всичките люде: Приближете се при мене. И всичките люде се приближиха при него. И той поправи Господния олтар, който беше съборен; 31
 31 защото Илия взе дванадесет камъни, според числото на племената на синовете на Якова, към когото дойде Господното слово и рече: Израил ще бъде името ти. 32
 32 И с камъните издигна олтар в Господното име; и около олтара направи окоп, доволно голям да побира две сати семе. 33
 33 И като нареди дървета, насече юнеца на късове та го положи на дървата, и каза: Напълнете четири бъчви с вода, та излейте на всеизгарянето и на дървата. 34
 34 И рече: Повторете. И повториха. Рече още: Потретете. И потретиха. 35
 35 И водата обикаляше около олтара, още и окопът се напълни с вода. 36
 36 А в часа на *вечерния* принос, пророк Илия се приближи и каза: Господи, Боже Авраамов, Исаков и Израилев, нека стане известно днес, че Ти си Бог в Израиля, и аз Твой слуга, и че според Твоего слово аз сторих всички тия неща. 37
 37 Послушай ме, Господи, послушай ме, за да познаят тия люде, че Ти, Господи, си Бог, и че Ти си възвърнал сърцата им надире. 38
 38 Тогава огън от Господа падна та изгори всеизгарянето, дървата, камъните и пръстта, и облиза водата, която бе в окопа. 39
 39 И всичките люде, когато видяха това, паднаха на лицата си и рекоха: Иеова, Той е Бог; Иеова, Той е Бог. 40
 40 И Илия им каза: Хванете Вааловите пророци; ни един от тях да не избяга. И хванаха ги; и Илия ги заведе при потока Кисон и там ги изкла. 41
 41 Тогава Илия каза на Ахаава: Качи се, яж и пий, защото *се чува* глас на изобилен дъжд. 42
 42 И тъй, Ахаав възлезе да яде и да пие; а Илия се възкачи на връх Кармил, и като се наведе до земята тури лицето си между коленете си, 43
 43 и рече на слугата си: Възлез сега, погледни към морето. И той възлезе та погледна и рече: Няма

44 нищо. *А Илия рече:* Иди пак, до седем пъти. ⁴⁴ И седем пъти той рече: Ето, малък облак, колкото човешка длан, се издига от морето. Тогава *Илия каза:* Иди, кажи на Ахаава: Впрегни *колесницата си* та слез, за да те не спре дъждът. ⁴⁵ А между това небето се помрачи от облаци и вятър, и заваля силен дъжд. И Ахаав, возейки се, отиде в Езраел. ⁴⁶ И Господната ръка, бидейки върху Илия, той стегна кръста си, та се завтече пред Ахаава до входа на Езраел.

19 ¹ И Ахаав съобщи на Езавел всичко, що бе сторил Илия, и как бе избил с меч всичките пророци. ² Тогава Езавел прати човек до Илия да каже: Така да ми направят боговете, да! и повече да притурят, ако утре, около тоя час, не направя твоя живот както живота на един от тях. ³ А като видя това, *Илия* стана и отиде за живота си, и като дойде във Вирсавее Юдово, остави слугата си там. ⁴ А сам той отиде на едностранен път в пустинята, и дойде та седна под една смрика; и поиска за себе си да умре, казвайки: Доволно е, сега, Господи, вземи душата ми, защото не съм по-добър от бащите си. ⁵ Тогава легна и заспа под смриката; после, ето, ангел се допря до него и му рече: Стани, яж. ⁶ И погледна, и ето при главата му пита печена на жаравата и стомна с вода. И яде и пи, и пак легна. ⁷ А ангелът Господен дойде втори път та се допря до него, и рече: Стани, яж, защото пътят е много дълъг за тебе. ⁸ И той стана та яде и пи, и със силата от онова ястие пътува четиридесет дена и четиридесет ноци до Божията планина Хорив. ⁹ И там влезе в една пещера, гдето се засели; и ето, Господното слово дойде към него та му рече: Що правиш тук, Илие? ¹⁰ А той каза: Аз съм бил много ревнив за Господа Бога на Силите; защото израилтяните оставиха завета Ти, събориха олтарите Ти и избиха с меч пророците Ти; само аз останах, но и моя живот искат да

отнемат. ¹⁵ Но Господ му рече: Иди, върни се по пътя си през пустинята в Дамаск, и когато пристигнеш, помажи Азаила за цар над Сирия; ¹⁶ а ¹⁶ Ииуя Намесиевия син помажи за цар над Израила; и Елисея Сафатовия син, от Авелмеола, помажи за пророк вместо тебе. ¹⁷ И ще стане, че ¹⁷ който се избави от Азаиловия меч него Ииуй ще убие; и който се избави от Ииуевия меч, него Елисея ще убие. ¹⁸ Оставил съм Си, обаче, в Израила седем хиляди души, всички ония, които не са преклонили колена пред Ваала, и всички, чиито уста не са го целунали. ¹⁹ И тъй, *Илия* ¹⁹ тръгна от там и намери Елисея Сафатовия син, който ореше с дванадесет двойки *волове* пред себе си; и сам бе с дванадесетата; и Илия мина към него и хвърли кожуха си върху него. ²⁰ А ²⁰ той остави воловете та се завтече подир Илия и рече: Нека целуна, моля, баща си и майка си, и тогава ще те последвам. *А Илия* му каза: Иди, върни се, защото какво съм ти сторил? ²¹ И той ²¹ се върна отподире му, та взе двойката волове и ги закла, а с приборите на воловете опече месото им, и даде на людете, та ядоха. Тогава стана та последва Илия, и му слугуваше.

20 ¹ Тогава сирийският цар Венадад, събра цялата си войска; (а имаше с него тридесет и двама царе, и коне и колесници); и влезе та обсади Самария и воюваше против нея. ² И прати човечи на Израилевия цар Ахаава, в града, да му кажат: Така казва Венадад: ³ Сребротото и златото ³ ти е мое; тоже и жените ти и най-добрите от чадата ти са мои. ⁴ И Израилевият цар в отговор ⁴ рече: Според както казваш, господарю мой царю, твой съм аз и все що имам. ⁵ А пратениците пак дойдоха та рекоха: Така говори Венадад, казвайки: Наистина пратих до тебе да кажат: Ще дадеш на мене сребротото си, златото си, жените си и чадата си; ⁶ обаче утре, около тоя час, ⁶ ще пратя слугите си при тебе, които да претърсят къщата ти и къщите на слугите ти; и все що ти се вижда желателно ще го турят в ръцете си и ще го отнемат. ⁷ Тогава Израилевият цар повика всичките старейшини на страната та рече: ⁷ Забележете, моля и вижете, че тоя човек търси повод за зло; защото прати до мене за жените ми, за чадата ми, за сребротото ми и за златото ми, и не му отказах нищо. ⁸ А всичките старейшини и всичките люде му рекоха: Да не го послушаш, нито да склониш. ⁹ Затова, той каза на ⁹ Венададовите пратеници: Кажете на господаря ми царя: Всичко каквото ти заръча на слугата си изпърво ще го направя, но това нещо не мога да направя. И тъй, пратениците си отидоха та му занесоха отговор. ¹⁰ Тогава Венадад прати ¹⁰

до него да кажат: Така да ми направят боговете, да! и повече да притурят, ако пръстта на Самария бъде достатъчна по за една шепа на всичките люде, които ме следват. ¹¹ Но Израилевият цар в отговор рече: кажете му: Оня, който опасва *оръжия*, нека не се хвали както оня, който ги разпасва. ¹² А когато *Венадад* чу тая дума, той и царете, *които бяха с него*, пиеха в шатрите; и рече на слугите си: Опълчете се. И те се опълчиха против града. ¹³ И, ето, един пророк дойде при Израилевия цар Ахаав и каза: Така казва Господ, виждаш ли цялото това голямо множество? ето, аз днес го предавам в ръцете ти; и ще познаеш, че аз съм Господ. ¹⁴ А Ахаав рече: Чрез кого? А той каза: Така казва Господ, чрез слугите на областните управители. Тогава рече: Кой ще почне сражението? И той отговори: Ти. ¹⁵ Тогава Ахаав събра слугите на областните управители, които бяха двеста и тридесет и двама души, и след тях събра всичките люде, всичките израилтяни, които бяха седем хиляди души; ¹⁶ и те излязоха около пладне. А Венадад пиеше и се опиваше в шатрите, той и царете, тридесет и двамата съюзени с него царе. ¹⁷ Първи излязоха слугите на областните управители; и когато прати Венадад *да се научи*, известиха му казвайки: Мъже излязоха из Самария. ¹⁸ А той рече: Било, че са излезли с мир, хванете ги живи, или ако са излезли за бой, *нак* ги живи хванете. ¹⁹ И тъй, слугите на областните управители и войската, която ги следваше, излязоха из града. ²⁰ И всеки уби човека *насреща* си; и сирийците побягнаха, и Израил ги преследва; а сирийският цар Венадад се отърва на кон с конниците. ²¹ Тогава Израилевият цар излезе та порази *бягащите* на конете и в колесниците, и нанесе на сирийците голямо поражение. ²² След това, пророкът дойде при Израилевия цар и му рече: Иди, укрепи се; размисли, и внимавай какво да направиш; защото, след като се измине една година, сирийският цар ще дойде против тебе. ²³ А слугите на сирийския цар му рекоха: Техният бог е планински бог, затова *израилтяните* надделяха над нас; но ако се бием с тях на полето, непременно ние ще надделеем над тях. ²⁴ Затова, ето какво да направиш: отмахни всеки от царете от мястото му, и вместо тях постави военачалници. ²⁵ После ти си събери войска колкото войската, която ти изгуби, кон вместо кон, колесница вместо колесница; и нека се бием с тях на полето, и непременно ще надделеем над тях. И той послуша гласа им та направи така. ²⁶ Тогава, след като се измина една година, Венадад събра сирийците, и възлезе

в Афек, за да се бие с Израила. ²⁷ И израилтяните, като бяха събрани и продоволствувани, отидоха насреща им; и израилтяните разположиха стана си срещу тях, като две малки кози стада, а сирийците изпълниха страната. ²⁸ Тогава Божият човек дойде та говори на Израилевия цар, казвайки: Така говори Господ, понеже сирийците рекоха: Иеова е Бог на планините, а не Бог на долините, затова ще предам в ръката ти цялото това голямо множество; и ще познаете, че аз съм Иеова. ²⁹ И стояха разположени в стан едни срещу други седем дена, а на седмия ден завързаха бой; и израилтяните избиха от сирийците сто хиляди пешаци в един ден. ³⁰ А останалите, като побягнаха до Афек, в града, стената падна върху двадесет и седем хиляди от останалите мъже. Побягна и Венадад та влезе в града, *гдето се криеше* из клет в клет. ³¹ Тогава слугите му му казаха: Ето сега, чули сме, че царете от Израилевия дом били милостиви царе; нека турим, прочее, вретича на кръстовете си и въжета на главите си, и нека излезем при Израилевия цар, дано би ти пощадил живота. ³² И тъй, като се препасаха с вретича около кръстовете си и *туриха* въжета на главите си, дойдоха при Израилевия цар та рекоха: Слугата ти Венадад казва: Моля ти се, остави ме да живея. А той каза: Жив ли е още? брат ми е. ³³ А мъжете взеха това за добър знак, и побързаха да го уловят от него, и казаха: Брат ти Венадад. И той каза: Идете, доведете го. И когато дойде Венадад при него, той го качи на колесницата си. ³⁴ Тогава *Венадад* му рече: Градовете, които баща ми превзе от твоя баща, ще ти ги върна; и ти си направи улици в Дамаск както си направи баща ми в Самария. А *Ахаав отговори*: И аз ще те пусна с тоя договор. Така направи договор с него и го пусна. ³⁵ Тогава един човек от пророческите ученици рече на другаря си чрез Господното слово: Удари ме, моля. Но човекът отказа да го удари. ³⁶ Затова, той му рече: Понеже ти не послуша Господния глас, ето, щом си тръгнеш от мене, лъв ще те убие. И щом тръгна от него, намери го лъв и го уби. ³⁷ Сетне той намери друг човек и рече: Удари ме, моля. И човекът го удари и с удара го нарани. ³⁸ Тогава пророкът си отиде и чакаше на пътя за царя, като бе се предрешил с покривало на очите си. ³⁹ И когато минаваше царят, той извика към царя и рече: Слугата ти отиде всред сражението; и ето, един човек, като се отби на страна доведе едного при мене и рече: Пази тоя човек; ако побегне някак, тогава твоят живот ще бъде вместо неговия живот, или ще платиш един

40 талант сребро. ⁴⁰ И като се занимаваше слугата ти тук-там, той се изгуби. А Израилевият цар му каза: Ето присъдата ти; ти сам си я изрекъл. ⁴¹ Тогава той побърза та дигна покривалото от очите си; и Израилевият цар го позна, че беше един от пророците. ⁴² А той му рече: Така казва Господ, понеже ти пусна от ръката си човека, когото аз бях обрекъл на погубване, затова твоят живот ще бъде вместо неговия живот, и твоите люде вместо неговите люде. ⁴³ И Израилевият цар дойде в Самария и отиде у дома си тъжен и огорчен.

21 ¹ След тия събития, понеже езраелецът Навутей имаше лозе в Езраел, близо до палата на самарийския цар Ахаава, ² Ахаав говори на Навутея казвайки: Дай ми лозето си да го имам за бостан°, понеже е близо до къщата ми; и вместо него ще ти дам лозе по-добро от него, или, ако ти се види добре, ще ти дам стойността му в пари. ³ А Навутей рече на Ахаава: Да ми не даде Господ да ти дам бащиното си наследство. ⁴ И Ахаав дойде у дома си тъжен и огорчен поради думата, която езраелецът Навутей му каза, като рече: Не ща да ти дам бащиното си наследство. И като легна на леглото си, отвърна лицето си и не яде хляб. ⁵ Тогава жена му Езавел дойде при него та му рече: Защо е духът ти тъжен, та не ядеш хляб? ⁶ А той ѝ каза: Понеже говорейки на езраелеца Навутей рекох му: Дай ми лозето си с пари, или, ако обичаш, ще ти дам друго лозе вместо него; а той отговори: Не ща да ти дам лозето си. ⁷ А жена му Езавел му рече: Царуваш ли ти наистина над Израиля? Стани, яж хляб, и нека е весело сърцето ти; аз ще ти дам лозето на езраелеца Навутей. ⁸ И така, тя писа писма от Ахаавово име, и като ги запечата с печата му, прати писмата до старейшините и благородните, които бяха в града му, живеещи с Навутея. ⁹ В писмата писа, казвайки: Прогласете пост, и поставете Навутея на видно място пред людето; ¹⁰ и срещу него поставете двама лоши човеци да засвидетелствуват против него казвайки: Ти похули Бога и царя. Тогава го изведете въвн и убийте го с камъни, и нека умре. ¹¹ И мъжете от града му, старейшините и благородниците, които живееха в града му, според заповедта, която Езавел им бе пратила, според написаното в писмата, които им бе пратила: ¹² прогласиха пост, и поставиха Навутея на видно място пред людето. ¹³ И двама лоши човеци влязоха и седнаха пред него; и лошите човеци свидетелствуваха против него, против Навутея, пред людето, казвайки: Наву-

тей похули Бога и царя. Тогава го изведоха въвн от града, та го убиха с камъни; и умря. ¹⁴ После пратиха до Езавел да кажат: Навутей е убит с камъни и умря. ¹⁵ А като чу Езавел, че Навутей бил убит с камъни и умрял, Езавел рече на Ахаава: Стани, присвои си лозето, което езраелецът Навутей отказа да ти даде с пари; защото Навутей не е жив, но е умрял. ¹⁶ И като чу Ахаав, че Навутей е умрял, Ахаав стана та слезе в лозето на езраелеца Навутей за да го присвои. ¹⁷ Но Господното слово дойде към тесвицеца Илия и рече: ¹⁸ Стани, слез да посрещнеш Израилевия цар Ахаава, който *живее* в Самария; ето, той е в Навутеевото лозе, гдето слезе да го присвои. ¹⁹ И да му говориш казвайки: Така казва Господ: Уби ли ти, а още присвои ли ти? Да му говориш още казвайки: Така казва Господ: На мястото, гдето кучетата лизаха Навутеевата кръв, кучетата ще лижат твоята кръв, да! твоята. ²⁰ И Ахаав каза на Илия: Намери ли ме, враже мой? А той отговори: Намерих те, защото ти си продал себе си да вършиш зло пред Господа. ²¹ Ето *казва Господ*: аз ще докарам зло върху тебе, ще те измета, и ще изстребя от Ахаава всеки от мъжки пол, както малолетния, така и пълнолетния° в Израиля; ²² и ще направя дома ти като дома на Еровоама Наватовия син, и като дома на Вааса Ахиевия син, поради раздражението, с което Ме ти разгневи, като направи Израиля да съгреша. ²³ Също и за Езавел говори Господ, казвайки: Кучетата ще изядат Езавел при рова на Езраел. ²⁴ Който от Ахаавовия *род* умре в града, него кучетата ще изядат; а който умре в полето, него въздушните птици ще изядат. ²⁵ (Никой, наистина, не биде подобен на Ахаава, който продаде себе си да върши зло пред Господа, като го подбуждаше жена му Езавел, ²⁶ и който извърши много мерзости като следваше идолите, съвсем, както вършеха аморейците, които Господ беше изгонил пред израилтяните). ²⁷ А Ахаав, като чу тия думи, раздра дрехите си, тури вретиче на снагата си, пости и лежеше обвит въвн вретиче, и ходеше внимателно. ²⁸ Тогава Господното слово дойде към тесвицеца Илия и рече: ²⁹ Видя ли как се смири Ахаав пред Мене? Понеже той се смири пред Мене, няма да докарам злото в неговите дни; в дните на сина му ще докарам злото върху дома му.

¹ И минаха се три години без война между Сирия и Израиля. ² А в третата година, когато Юдовият цар Иосафат слезе при Израилевия цар, ³ рече Израилевият цар на слугите си:

21.2 Еврейски: Градина за зеленчук.

21 Еврейски: Затворения така и свободния.

22.3 Еврейски: Мълчим.

Знаете ли, че Рамот-галаад е наш; а ние нема-
рим^о да си го вземем от ръката на сирийския
4 цар? ⁴ Рече и на Иосафата: Дохождаш ли с мене
на бой в Рамот-галаад? И Иосафат каза на Из-
раилевия цар: Аз съм както си ти, моите лю-
5 де както твоите люде, моите коне както твои-
те коне. ⁵ Иосафат каза още на Израилевия цар:
Моля, допитайте се сега до Господното слово.
6 ⁶ Тогава Израилевият цар събра пророците *си*,
около четиристотин мъже, та им каза: Да ида
ли на бой против Рамот-галаад, или да не ида?
А те казаха: Възлез и Господ ще го предаде в
7 ръката на царя. ⁷ Обаче Иосафат каза: Няма ли
тук, освен *тия*, някой Господен пророк, за да
8 се допитаме чрез него? ⁸ И Израилевият цар ре-
че на Иосафата: Има още един човек, Михей,
син на Емла, чрез когото можем да се допита-
ме до Господа; но аз го мразя, защото не про-
рокува добро за мене, но зло. А Иосафат каза:
9 Нека не говори така царят. ⁹ Тогава Израилеви-
ят цар повика един скопец и рече: Доведи ско-
10 ро Михея син на Емла. ¹⁰ А Израилевият цар и
Юдовият цар Иосафат седяха, всеки на престо-
ла си, облечени в одеждите си, на открито мя-
сто при входа на самарийската порта; и всич-
11 ките пророци пророкуваха пред тях. ¹¹ А Седе-
кия, Ханаановият син, си направи железни ро-
гове, и рече: Така казва Господ: С тия ще буташ
12 сирийците догде ги довършиш. ¹² Също и всич-
ките пророци така пророкуваха, казвайки: Иди
в Рамот-галаад, и ще имаш добър успех; защо-
13 то Господ ще го предаде в ръката на царя. ¹³ А
пратеникът, който отиде да повика Михея, му
говори казвайки: Ето сега, думите на пророци-
те, като из едни уста са добри за царя; моля, и
твоята дума да бъде като думата на един от тях,
14 и ти говори доброто. ¹⁴ А Михей рече: *В името*
на живия Господ заявявам, че каквото ми рече
15 Господ, това ще говоря. ¹⁵ И тъй, дойде при ца-
ря. И царят му каза: Михее, да идем ли на бой
в Рамот-галаад, или да не идем? А той му от-
говори: Възлез и ще имаш добър успех; защото
16 Господ ще го предаде в ръката на царя. ¹⁶ А ца-
рят му каза: Колко пъти ще те заклевам да ми
не говориш друго освен истината в Господното
17 име! ¹⁷ А той рече: Видях целия Израил пръс-
нат по планините, като овци, които нямат ов-
чар; и Господ рече: Тия нямат господар; нека се
18 върнат всеки у дома си с мир. ¹⁸ Тогава Изра-
илевият цар каза на Иосафата: Не рекох ли ти,
19 че не ще прорече добро за мене, но зло? ¹⁹ А *Ми-*
хей рече: Чуй, прочее, Господното слово. Видях
Господа седящ на престола Си, и цялото небес-
но множество стоящо около него отдясно и от-

ляво. ²⁰ И Господ рече: Кой ще примамя Аха- 20
ава, за да отиде и да падне в Рамот-галаад? И 21
един каза едно, а друг каза друго. ²¹ Сетне изле- 21
зе един дух та застава пред Господа и рече: Аз 22
ще го примамя. ²² И Господ му рече: Как? А той 22
каза: Ще изляза и ще бъда лъжлив дух в уста- 23
та на всичките му пророци. И *Господ* рече: При- 23
мамвай го, още и ще сполучиш; излез, стори та- 24
ка. ²³ Сега, прочее, ето, Господ е турил лъжлив 23
дух в устата на всички тия твои пророци; оба- 24
че Господ е говорил зло за тебе. ²⁴ Тогава Седе- 24
кия, Ханаановият син, се приближи та плесна 25
Михея по бузата и каза: През кой път мина Гос- 25
подният Дух от мене, за да говори на тебе? ²⁵ А 25
Михей рече: Ето, ще видиш в оня ден, когато 26
ще отиваш из клет в клет за да се криеш. ²⁶ То- 26
гава Израилевият цар каза: Хванете Михея та 26
го върнете при градския управител Амон и при 27
царския син Иоас. ²⁷ И речете: Така казва царят: 27
Турете тогова в тъмницата, и хранете го със за- 28
творническа порция хляб и вода^о догде си дой- 28
да с мир. ²⁸ И рече Михей: Ако някога се вър- 28
неш с мир, то Господ не е говорил чрез мене. 29
Рече още: Слушайте вие, всички племена. ²⁹ И 29
така, Израилевият цар и Юдовият цар Иосафат 30
отидоха в Рамот-галаад. ³⁰ И Израилевият цар 30
рече на Иосафата: Аз ще се предреша като вя- 31
за в сражението, а ти облечи одеждите си. Про- 31
чее, Израилевият цар се предреша та влезе в 32
сражението. ³¹ А сирийският цар бе заповядал 31
на тридесет и двамата свои колесниченачални- 32
ци, казвайки: Не се бийте нито с малък, нито с 32
голям, но само с Израилевия цар. ³² А колесни- 32
ченачалниците, като видяха Иосафата, рекоха: 33
Несъмнено тоя ще е Израилевия цар; и откльо- 33
ниха се, да го ударят; но Иосафат извика. ³³ И 33
колесниченачалниците, като видяха, че не бе- 34
ше Израилевият цар, престанаха да го преслед- 34
ват и се върнаха. ³⁴ А един човек стреля без да 34
мери, и удари Израилевия цар между ставите 35
на бронята му; за това той рече на колеснича- 35
ря си: Обърни ръката си та ме изведи из сра- 36
жението, защото съм тежко ранен. ³⁵ И в оня 35
ден сражението се усили; а царят биде подкре- 36
пен в колесницата си срещу сирийците, но при- 36
вечер умря; и кръвта течеше от раната в дъно- 37
то на колесницата. ³⁶ И около захождането на 36
слънцето, нададе се в стана вик, който казваше: 37
Всеки *да иде* в града си и всеки на мястото си! 37
³⁷ Така царят умря, и донесоха го в Самария, и 37
погребяха царя в Самария. ³⁸ И като миеха ко- 38
лесницата в самарийския водоем, гдето се ми- 38
еха и блудниците, кучетата лижеха кръвта му, 39
според словото, което Господ бе говорил. ³⁹ А 39

останалите дела на Ахаава, и всичко що върши, и къщата която построи от слонова кост, и всичките градове, които съгради, не са ли написани в Книгата на летописите на Израилевите царе? ⁴⁰ Така Ахаав заспа с бащите си; и вместо него се възцари син му Охозия. ⁴¹ А над Юда се възцари Иосафат, син на Аса, в четвъртата година на Израилевия цар Ахаав. ⁴² Иосафат бе тридесет и пет години на възраст, когато се възцари, и царува двадесет и пет години в Ерусалим; а името на майка му беше Азува, дъщеря на Силя. ⁴³ Той ходи съвършено в пътя на баща си Аса; не се отклони от него, а вършеше това, което бе право пред Господа. Високите места, обаче, не се отмахнаха; людето още жертвуваха и кадыха по високите места. ⁴⁴ И Иосафат склучи мир с Израилевия цар. ⁴⁵ А останалите дела на Иосафата, юначествата, които показва, и как воюваше, не са ли написани в Книгата на летописите на Юдовите царе. ⁴⁶ Също той изтреби от земята останалите мъжеложни-

ци, които бяха останали от времето на баща му Аса. ⁴⁷ В това време нямаше цар в Едом, но наместник царуваше. ⁴⁸ Иосафат построи кораби *като* тарсийските, които да идат в Офир за злато; обаче не отидоха, защото корабите се разбиха в Есион-гавер. ⁴⁹ Тогава Охозия Ахаавовият син каза на Иосафата: Нека отидат моите слуги с твоите слуги в корабите. Но Иосафат отказа. ⁵⁰ И Иосафат заспа с бащите си, и биде погребан с бащите си в града на баща си Давида; и вместо него се възцари син му Иорам. ⁵¹ Охозия, Ахаавовият син, се възцари над Израиля в Самария, в седемнадесетата година на Юдовия цар Иосафат, и царува две години над Израиля. ⁵² Той върши зло пред Господа, като ходи в пътя на баща си, и в пътя на майка си, и в пътя на Еровоама, Наватовия син, който направи Израиля да греши; ⁵³ защото служи на Ваала и му се поклони, и разгневи Господа Израилевия Бог според всичко, което бе вършил баща му.

4 ЦАРЕ

1 След смъртта на Ахаава, Моав встана
2 против Израила. ² И Охозия падна през
решетката на своята горна стая, която
бе в Самария, и се разболя; и прати човеци,
на които рече: Идете, допитайте се до акарон-
3 ския бог Ваал-зевув дали ще оздравея от тая
болест. ³ Но ангел Господен каза на тесвицеа
Илия: Стани, иди да посрещнеш пратениците
на самарийския цар, и кажи им: Няма ли Бог в
Израила, та отивате да се допитате до акарон-
4 ския бог Ваал-зевува? ⁴ Сега, прочее, така каз-
ва Господ: Няма да слезеш от леглото, на което
си се качил, но непременно ще умреш. Тогава
5 Илия си отиде. ⁵ А като се върнаха пратениците
при Охозия, той им рече: Защо се върнахте? ⁶ Те
му казаха: Един човек излезе да ни посрещне и
рече ни: Идете, върнете се при царя, който ви
е пратил, та му кажете: Така казва Господ: Ня-
ма ли Бог в Израила та пращаш да се допитат
до акаронския бог Ваал-зевува? Няма, прочее,
да слезеш от леглото, на което си се качил, но
7 непременно ще умреш. ⁷ И рече им: Какъв беше
на глед човекът, който излезе да ви посрещне и
8 ви каза тия думи? ⁸ И те му отговориха: Беше
човек облечен в кожух и препасан около кръ-
ста си с кожен пояс. А той рече: Това е тесви-
9 цът Илия. ⁹ Тогава царят прати при него един
петдесетник с петдесетте му войници. И той се
възкачи при него; и, ето, Илия седеше на върха
на хълма. И рече му: Божий човече, царят каза:
10 Слез. ¹⁰ А Илия в отговор рече на петдесетни-
ка: Ако съм аз Божий човек, нека слезе огън от
небето та нека изгори тебе и петдесетте ти вой-
ници. И слезе огън от небето та изгори него и
11 петдесетте му войници. ¹¹ Пак царят прати при
него друг петдесетник с петдесетте му войници.
И той проговори та му рече: Божий човече, така
12 казва царят: Слез скоро. ¹² А Илия в отговор им
рече: Ако аз съм Божий човек, нека слезе огън
от небето та нека изгори тебе и петдесетте вой-
13 ници. И слезе Божият огън от небето та изгори
него и петдесетте му войници. ¹³ Пак прати ца-
рят трети петдесетник с петдесетте му войници.
И третият петдесетник, като се възкачи дойде
та коленичи пред Илия и го помоли, казвайки
му: Божий човече, моля ти се, нека бъде скъ-
поценен пред очите ти животът ми и животът
14 на тия петдесет твои слуги. ¹⁴ Ето, огън слезе от
небето та изгори първите двама петдесетника
с петдесетте им войници; а сега нека бъде мо-
15 ят живот скъпоценен пред очите ти. ¹⁵ И ангел

Господен рече на Илия: Слез с него; не бой се
от него. И тъй, той стана та слезе с него при ца-
ря. ¹⁶ И рече му: Така казва Господ: Понеже си **16**
пратил човеци да се допитат до акаронския бог
Ваал-зевува, като че нямаше Бог в Израила, за
да се допиташ до Неговото слово, затова няма
да слезеш от леглото, на което си се качил, но
непременно ще умреш. ¹⁷ И така, той умря спо- **17**
ред Господното слово, което Илия беше гово-
рил. И вместо него се възцари Иорам във вто-
рата година на Юдовия цар Иорам Иосафато-
вия син; понеже Охозия нямаше син. ¹⁸ И оста- **18**
налите дела, които Охозия извърши, не са ли
написани в Книгата на летописите на Израиле-
вите царе?

2 ¹ И когато Господ щеше да възнесе Илия на
небето с вихрушка, Илия отиде с Елисея от Га-
лгал. ² И Илия рече на Елисея: Седи тука, моля, **2**
защото Господ ме прати до Ветил. А Елисея ре-
че: Заклевам се в живота на Господа и в живота
на душата ти, няма да те оставя. И така, слязо-
ха във Ветил. ³ И пророческите ученици, кои- **3**
то бяха във Ветил, излязоха при Елисея та му
рекоха: Знаеш ли, че днес Господ ще ти вземе
господаря, който е бил над тебе? А той каза:
Да, зная това, мълчете. ⁴ Тогава Илия му рече: **4**
Елисее, седи тук, моля, защото Господ ме пра-
ти в Ерихон. А той рече: Заклевам се в живо-
та на Господа и в живота на душата ти, няма да
те оставя. Така, дойдоха в Ерихон. ⁵ И проро- **5**
ческите ученици, които, бяха в Ерихон, дойдо-
ха при Елисея та му рекоха: Знаеш ли, че днес
Господ ще ти вземе господаря, който е бил над
тебе? А той отговори: Да, зная това мълчете.
⁶ Тогава Илия му рече: Седи тука, моля, защото **6**
Господ ме прати до Иордан. А той каза: Закле-
вам се в живота на Господа и в живота на душа-
та ти, няма да те оставя. И тъй, отидоха и два-
мата. ⁷ И петдесет мъже от пророческите уче- **7**
ници отидоха та застанаха насреща им от да-
леч. А те двамата застанаха при Иордан. ⁸ И ка- **8**
то взе Илия кожуха си та го сгъна, удари водата;
и тя се раздели на едната и на другата страна,
така че двамата преминаха по сухо. ⁹ И когато **9**
преминаха, Илия каза на Елисея: Искай какво
да ти сторя преди да бъда отнет от тебе. И рече
Елисея: Моля, нека бъде в мене двоен дял от ду-
ха ти. ¹⁰ А той рече: Мъчно нещо поиска ти; но, **10**
ако ме видиш, когато ме отнемат от тебе, ще ти
бъде така; но ако не, не ще бъде. ¹¹ И докато те **11**
още ходеха и се разговаряха, ето огнена колес-

нища и огнени коне, които ги разделиха един от друг; и Илия възлезе с вихрушка на небето. ¹² А Елисей, като гледаше, извика: Татко мой, татко мой, колесницата Израилева и конница негова! И не го видя вече. И хвана дрехите си та ги разкъса на две части. ¹³ И като дигна кожуха на Илия, който падна от него, върна се и застана на брега на Иордан. ¹⁴ И взе кожуха, който падна от Илия, та удари водата и рече: Где е Господ Израилевият Бог? И като удари и той водата, тя се раздели на едната и на другата страна; и Елисей премина. ¹⁵ А пророческите ученици, които бяха в Ерихон, като го видяха отсреща рекоха: Илиевият дух остава на Елисея. И дойдоха да го посрещнат, и му се поклониха до земята. ¹⁶ Тогава му рекоха: Ето сега, между слугите ти има петдесет силни мъже; нека отидат, молим, да потърсят господаря ти, да не би да го е дигнал Господният Дух и го е хвърлил на някое бърдо или в някоя долина. А той каза: Не изпращайте. ¹⁷ Но като настояваха пред него толкоз щото се засрами, рече: Изпратете. Изпратиха, прочее, петдесет мъже, които търсиха три дена, но не го намериха. ¹⁸ И когато се върнаха при него, (защото той беше останал в Ерихон); рече им: Не ви ли казах: Не отивайте? ¹⁹ След това, гражданите казаха на Елисея: Виж, молим ти се, местоположението на тоя град е добро, както вижда господарят ни; но водата е лоша, а земята е неплодна. ²⁰ А той рече: Донесете ми ново блюдо, и турете в него сол. И донесоха му. ²¹ Тогава слезе при извора на водата та хвърли солта в него, като рече: Така казва Господ: Изцерих тая вода; не ще има вече от нея ни смърт ни неплодие. ²² Така водата биде изцерена, *каквато е и* до днес, според словото, което Елисей говори. ²³ И от там той възлезе във Ветил; и като се качваше по пътя, излязоха из града малки деца та му се присмиваха, като му казваха: Качи се, плешиве! качи се, плешиве! ²⁴ А той, като се озърна назад и ги видя, прокле ги в Господното име. И излязоха из дъбравата две мечки та разкъсаха от тях четиридесет и две деца. ²⁵ И от там отиде на планината Кармил, отгдето и се върна в Самария.

3 ¹ А в осемнадесетата година на Юдовия цар Иосафат, Иорам Ахаавовият син се възцари над Израила в Самария; и царува дванадесет години. ² Той върши зло пред Господа, но не както баща му и майка му, защото дигна Вааловия кумир, който бе направил баща му. ³ Обаче беше привързан за греховете на Еровоама Наватовия син, който направи Израила да греши; не се остави от тях. ⁴ А моавският цар Миса имаше стада, и даваше *данък* на Израилевия цар въл-

ната от сто хиляди агнета и от сто хиляди овни. ⁵ Но когато умря Ахаав моавският цар въстана против Израилевия цар. ⁶ Затова, цар Иорам излезе в онова време от Самария та събра целия Израил. ⁷ И отивайки той прати до Юдовия цар Иосафата да кажат: Моавският цар въстана против мене; ще дойдеш ли с мене на бой против Моава? И той каза: Ще възляза; аз съм както си ти, моите люде както твоите люде, моите коне както твоите коне. ⁸ Попита още: През кой път да възлезем? А той отговори: През пътя за едомската пустиня. ⁹ И така, Израилевият цар, и Юдовият цар, и едомският цар отидоха и направиха седем дневна обиколка; но нямаше вода за войската и за животните, които бяха с тях. ¹⁰ Тогава рече Израилевият цар: Уви! наистина Господ свика тия трима царе, за да ги предаде в ръката на Моава! ¹¹ А Иосафат рече: Няма ли тука Господен пророк, за да се допитаме до Господа чрез него? И един от слугите на Израилевия цар в отговор рече: Тук е Елисей, Сафатовият син, който поливаше вода на Илиевите ръце. ¹² И Иосафат рече: Господното слово е у него. И тъй, Израилевият цар и Иосафат, и едомският цар слязоха при него. ¹³ А Елисей рече на Израилевия цар: Какво има между мене и тебе? Иди при пророците на баща си и при пророците на майка си. А Израилевият цар му каза: Не, защото Господ свика тия трима царе за да ги предаде в ръката на Моава. ¹⁴ А рече Елисей: *Заклевам се в живота на Господа на Силите, Комуто слугувам, наистина, ако не почитам присъствието на Юдовия цар Иосафата, не бих погледнал на тебе, нито бих те видял;* ¹⁵ но сега, доведете ми един свирач. И като свиреше свирачът, Господната ръка дойде върху него. ¹⁶ И той рече: Така казва Господ: Направи цялата тая долина на трапове; ¹⁷ защото така казва Господ: Без да видите вятър и без да видите дъжд, пак тая долина ще се напълни с вода; и ще пиете вие, добитъкът ви и животните ви. ¹⁸ Но това е малко нещо пред очите на Господа; Той, при това, ще предаде и Моава в ръката ви; ¹⁹ и ще поразите всеки укрепен град и всеки отборен град, ще повалите всяко добро дърво, ще запушите всичките водни извори, и ще запустите с камъни всяка добра площ земя. ²⁰ И на сутринта, когато се принасяше приносът, ето, дойдоха води от едомския път, и земята се напълни с вода. ²¹ А като чуха всичките моавци, че царете са дошли да се бият с тях, събраха се всички, които можеха да опасват нож и нагоре, та застанаха на границата. ²² И като станаха на сутринта и изгря слънцето върху водите и моавците видяха водите отсреща червени ка-

23 то кръв, рекоха: ²³ Това е кръв; непременно царете са се били помежду си и са поразили едни
 24 други; сега, прочее, на користите, Моаве! ²⁴ А когато дойдоха в Израилевия стан, израилтяните станаха та поразиха моавците, тъй щото побягнаха пред тях; и като поразяваха моавците влязоха в земята им. ²⁵ И събориха градовете, и на всяка добра площ земя хвърлиха всички камъка си та я напълниха, запушиха всичките водни извори, и отсякоха всяко добро дърво; само на Кир-арасет оставиха камъните му, но прашниците го заобиколиха та го поразиха.
 26 ²⁶ И моавският цар, когато видя, че сражението се засилваше против него, взе си седемстотин сабленици, за да пробият път до едомския цар; но не можаха. ²⁷ Тогава той взе първородния си син, който щеше да се възцари вместо него, та го принесе всеизгаряне на стената. Затова стана голямо възмущение между Израила; и оттеглиха се от него и се върнаха в земята си.

4 ¹ А една от жените на пророческите ученици извика към Елисея и каза: Слугата ти мъж ми умря; и ти знаеш, че слугата ти се боеше от Господа; а заимодавецът дойде да вземе за себе си двата ми сина за роби. ² И Елисея й каза: Що да ти сторя? Каж ми що имаш в къщи? А тя рече: Слугинята ти няма нищо в къщи, освен един съд с дървено масло. ³ И рече: Иди, вземи на заем вън, от всичките си съседи, съдове празни съдове, заеми не малко. ⁴ Сетне влез и затвори вратата зад себе си и зад синовете си, и наливай *от маслото* във всички тия съдове, и пълните туряй на страна. ⁵ И тъй, тя си отиде от него та затвори вратата зад себе си и зад синовете си; и те донасяха *съдовете* при нея, а тя наливаше.
 6 ⁶ И като се напълниха съдовете, рече на един от синовете си: Донеси ми още един съд. А той й рече: Няма друг съд. И маслото престана. ⁷ Тогава тя дойде та извести на Божия човек. И той рече: Иди, продай маслото та плати дълга си, и живеи с останалото, ти и синовете ти. ⁸ И един ден Елисея замина в Сунам, гдето имаше една богата жена; и тя го задържа да яде хляб. И колкото пъти заминаваше свръщаше там, за да яде хляб. ⁹ Сетне *жената* рече на мъжа си: Ето сега, познавам че този, който постоянно наминава у нас, е свет Божий човек. ¹⁰ Да направим, моля, една малка стаичка на стената, и да турим в нея за него легло и маса и стол и светилник, за да свръща там, когато дохожда при нас. ¹¹ И един ден, като дойде там и свърна в стаичката та легнеше в нея, ¹² рече на слугата си Гиезия: Повикай тая сунамка. И повика я, и тя застана пред него. ¹³ И рече на *Гиезия*: Каж ми сега: Ето, ти си положила всички тия грижи за нас; що да ти

сторим? Обичаш ли да се говори за тебе на царя или на военачалника. А тя отговори: Аз живея между своите люде. ¹⁴ Тогава рече: Що, прочее, да сторим за нея? А Гиезий отговори: Наистина тя няма син, а мъжът ѝ е стар. ¹⁵ И рече: Повикай я. И когато я повика, тя застана при вратата. ¹⁶ И *Елисея* й рече: До година, по това време, ще имаш син в обятията си. А тя рече: Не, господарю мой, Божий човече, не лъжи слугинята си. ¹⁷ Но жената зачна и роди син на другата година по същото време, както й рече Елисея. ¹⁸ И когато порасна детето, излезе един ден към баща си при жетварите. ¹⁹ И рече на баща си: Главата ми! главата ми! А той рече на *един* от момците: Занеси го при майка му. ²⁰ И като го взе занесе го при майка му; и *детето* седя на колелетете ѝ до пладне, и тогава умря. ²¹ И тя се качи та го положи на леглото на Божия човек, и като затвори вратата след него, излезе. ²² Тогава повика мъжа си и рече: Изпрати ми, моля, един от момците и една от ослиците, за да тичам при Божия човек и да се върна. ²³ А той рече: Защо да отидеш днес при него? не е нито нов месец, нито събота. А тя рече: Бъди спокоен. ²⁴ Тогава оседла ослицата, и рече на слугата си: Карай и бързай; не забавяй карането заради мене освен ако ти заповядвам. ²⁵ И тъй, стана та отиде при Божия човек на планината Кармил. А Божият човек, като я видя от далеч, рече на слугата си Гиезия: Ето там сунамката! ²⁶ Сега, прочее, тичай да я посрещнеш и кажи й: Добре ли си? добре ли е мъжът ти? Добре ли е детето? А тя отговори: Добре. ²⁷ А когато дойде при Божия човек на планината, хвана се за нозете му; а Гиезий се приближи, за да я отгласне. Но Божият човек рече: Остави я, защото душата ѝ е преогорчена в нея; а Господ е скрил *причината* от мене, и не ми я е явил. ²⁸ А тя рече: Искала ли съм син от господаря си? Не рекох ли: Не ме лъжи? ²⁹ Тогава *Елисея* рече на Гиезия: Препаша кръста си, вземи тоягата ми в ръка, та иди; ако срещнеш човек, да го не поздравиш, а ако те поздрави някой, да му не отговориш; и положи тоягата ми върху лицето на детето. ³⁰ А майката на детето рече: *Заклевам се в живота* на Господа и в живота на душата ти, няма да те оставя. И така, той стана та отиде подир нея. ³¹ А Гиезий мина пред тях и положи тоягата върху лицето на детето; но нямаше ни глас, нито слушане. Затова се върна да го посрещне и му извести казвайки: Детето не се събуди. ³² И когато влезе Елисея в къщата, ето детето умряло, положено на леглото му. ³³ Влезе, прочее, та затвори вратата зад тях двамата, и помоли се Господу. ³⁴ Тогава се качи та легна върху детето, и като тури

устата си върху неговите уста, и очите си върху неговите очи, и ръцете си върху неговите ръце простря се върху него; и стопли се тялото на детето. ³⁵ После се оттегли та ходеше насам натам из къщата, тогава пак се качи та се простря върху него; и детето кихна седем пъти, и детето отвори очите си. ³⁶ И Елисей извика Гиезия и рече: Повикай тая сунамка. И повика я; и когато влезе при него, рече й: Вземи сина си. ³⁷ И тя влезе, падна на нозете му та се поклони до земята, и дигна сина си та излезе. ³⁸ Пак дойде Елисей в Галгал, когато имаше глад в земята; и като седяха пред него пророческите ученици, та го слушаха, рече на слугата си: Тури големия котел та свари вариво за пророческите ученици. ³⁹ Затова, един излезе на полето за да набере зеленище, и като намери диво растение, набра от него диви тиквички, та напълни дрехата си, и се върна и ги наряза в котела с варивото, понеже не знаеха, че са отровни. ⁴⁰ После сипаха на човеците да ядат; а като ядоха от варивото извикаха, казвайки: Божий човече, смърт има в котела! И не можеха да ядат от него. ⁴¹ А той рече: Тогава донесете брашно. И като го хвърли в котела рече: Сипи на людете да ядат. И нямаше нищо отровно в котела. ⁴² В това време един човек от Ваалсалиса дойде та донесе на Божия човек хляб от първите плодове, двадесет ечемичени хляба и пресни класове жито небелени. ⁴³ И рече: Дай на людете да ядат. ⁴³ И слугата му рече: Що! да сложа ли това пред стотина човека? А той каза: Дай на людете да ядат, защото така казва Господ: Ще се нахранят, и ще остане излишък. ⁴⁴ Тогава той сложи пред тях, та се нахраниха, и остана излишък, според Господното слово.

5 ¹ А Нееман, военачалникът на сирийския цар, беше човек велик и почитан пред господаря си, понеже чрез него Господ бе дал избавление на Сирия; при това, беше човек силен и храбър, но беше прокажен. ² И сирийците бяха излезли на чети, и бяха довели от Израилевата земя една малка мома пленница; и тя слугуваше на Неемановата жена. ³ И рече на господарката си: Ако беше господарят ми при пророка, който е в Самария, и той би го изцелил от проказата му! ⁴ Тогава влезе Нееман та съобщи на господаря си, казвайки: Така и така рече момата, която е от Израилевата земя. ⁵ И рече сирийският цар: Стани, иди, и ще пратя писмо до Израилевия цар. И тъй, той отиде, вземайки в ръката си десет таланта сребро, шест хиляди жълтици, и десет премени дрехи. ⁶ И донесе писмото на Израилевия цар, в което се казваше: Като пристигне това писмо до тебе, ето, същевременно

пратих до тебе слугата си Неемана, за да го изцериш от проказата му. ⁷ А Израилевият цар, като прочете писмото, раздра дрехите си и рече: Бог ли съм аз за да умъртвявам и да съживявам, та праща до мене да изцера човека от проказата му? Моля, прочее, разсъдете и вижте как търси повод за скарване с мене. ⁸ А Божият човек Елисей, като чу, че Израилевият цар раздрал дрехите си, прати до царя да рекат: Защо си раздрал дрехите си? Нека дойде сега при мене, и ще познае, че има пророк в Израиля. ⁹ И така, Нееман дойде с конете си и с колесниците си та застана при вратата на Елисеевата къща. ¹⁰ И Елисей прати до него човек да каже: Иди, окъпи се седем пъти в Иордан; и ще се обновят месата ти, и ще се очистиш. ¹¹ А Нееман се разгневи, та си отиде, като казваше: Ето, аз мислех, че той непременно ще излезе при мене, ще застане, и ще призове името на Господа своя Бог, и ще помаха ръката си върху мястото, и така ще изцери прокажения. ¹² Реките на Дамаск, Авана и Фарфар, не струват ли повече от всичките води на Израиля? Не мога ли да се окъпя в тях и да се очистя? Затова, той се обърна и си отиде много разгневен. ¹³ А слугите му се приближиха та му говориха, казвайки: Татко мой, ако ти беше заръчал пророкът нещо голямо, не би ли го извършил? Колко повече, прочее, като ти казва! Окъпи се и очисти се! ¹⁴ Тогава той слезе та се потопи седем пъти в Иордан, според думите на Божия човек; и месата му се обновиха, като месата на малко дете, и очисти се. ¹⁵ Тогава той се върна при Божия човек с цялата си дружина, и като дойде та застана пред него рече: Ето, сега узнах, че няма Бог в целия свят освен в Израиля; затова, моля, приеми сега подарък от слугата си. ¹⁶ А той каза: *Заклевам се в живота на Господа, Комуто слугувам, не ща да приема. А той го принуждаваше да приеме; но отказа.* ¹⁷ Тогава Нееман рече: Ако не то нека се даде, моля, на слугата ти товар за две мъски от тая пръст; защото слугата ти не ще вече да принася ни всеизгаряне, нито жертва на други богове освен на Господа. ¹⁸ Господ да прости това нещо на слугата ти, ако, когато влиза господарят ми в капището на Римона, за да се поклони там, и се подпира на ръката ми, се навеждам и аз в капището на Римона; като се навеждам в капището на Римона, Господ да прости това нещо на слугата ти! ¹⁹ И рече му: Иди с мир. И така, той отиде от него известно разстояние. ²⁰ Но Гиезий, слугата на Божия човек Елисей, си рече: Ето, господарят ми се посвени, та не взе от ръката на тоя сириец Нееман това, което донесе; но в името на живия Господ, аз ще се зав-

21 тека подир него и ще взема нещо от него. ²¹ И
 тъй, Гиезий се завтече подир Неемана. А Нее-
 ман, когато видя, че тича подир него, скочи от
 колесницата да го посрещне и рече: Добре ли е
 22 *с всички ви?* ²² Той рече: Добре. Господарят ми
 ме прати да река: Ето тъкмо сега дойдоха у мене
 от хълмистата земя на Ефрема двама младежи
 от пророческите ученици; дай им, моля, един
 23 талант сребро и премени дрехи. ²³ И рече Нее-
 ман: Благоволи да вземеш два таланта. И като
 го принуди, върза двата таланта сребро в два
 мешеца заедно с две премени дрехи, и натовар-
 ри ги на двама от слугите си, които ги носеха
 24 пред него. ²⁴ И когато стигна до хълма, взе ги
 от ръцете им та ги скри в къщата; и отпусна чо-
 25 веците, та си отидоха. ²⁵ Тогава влезе та заста-
 на пред господаря си. И *Елисей* му рече: От где
 идеш, Гиезие? А той рече: Слугата ти не е ходил
 26 никъде. ²⁶ И *Елисей* му каза: Не отиде ли сър-
 цето ми *с тебе*, когато се върна човекът от ко-
 лесницата си за да те посрещне? Време ли е да
 приемеш пари и да приемеш дрехи, маслини и
 27 лозя, овци и говеда, слуги и слугини? ²⁷ Затова,
 Неемановата проказа ще се залепи за тебе и за
 рода ти до века. И той излезе от присъствието
 му прокажен, бял като сняг.

6 ¹ И пророческите ученици казаха на Елисея:
 Ето сега, мястото, гдето живеем *та внимава-*
 2 *ме* пред тебе е тясно за нас. ² Нека отидем, мо-
 лим, до Йордан, и от там да вземем всеки по
 3 една греда, и да си построим там място, гдето
 да живеем. А той отговори: Идете. ³ И един *от*
 4 *тях* каза: Благоволи, моля, да дойдеш и ти със
 слугите си. И той отговори: Ще дойда. ⁴ Отиде,
 прочее, с тях. И като стигнаха до Йордан, се-
 5 чеха дървета. ⁵ А един от тях като сечеше гре-
 да, железото падна във водата; и той извика и
 рече: Ах, господарю мой! то беше взето на за-
 6 ем! ⁶ А Божият човек рече: Где падна? И пока-
 за му мястото. Тогава той отсече едно дръвце
 7 та го хвърли там; и железото изплава. ⁷ И ре-
 че: Вземи си го. И той простря ръка та го взе.
 8 ⁸ А сирийският цар, като воюваше против Из-
 раиля, съветваше се със слугите си, та каза: На
 9 еди-кое-си място ще разположа стана си. ⁹ То-
 гава Божият човек прати до Израилевия цар да
 кажат: Пази се да не минеш през това място, за-
 10 щото сирийците са слезли там. ¹⁰ И Израилеви-
 ят цар прати до мястото, за което Божият човек
 му каза и го предупреди; и опази се от там не ед-
 11 нъж, нито дважд. ¹¹ И сърцето на сирийския цар
 се смути поради това нещо; за туй свика слу-
 гите си та им каза: Не щете ли да ми обадите,
 12 кой от нашите е за Израилевия цар? ¹² А един
 от слугите му каза: Никой, господарю мой ца-

рю; но пророкът, който е в Израиля, Елисей,
 известява на Израилевия цар думите, които го-
 13 ворещиш в спалнята си. ¹³ И рече: Идете, научете
 се где е, за да пратя да го заловят. И известиха
 му казвайки: Ето, в Дотан е. ¹⁴ Тогава той пра-
 14 ти там коне, колесници и голяма войска, които
 дойдоха през нощта и обиколиха града. ¹⁵ И на
 сутринта, когато слугата на Божия човек стана
 та излезе, ето, войска с коне и колесници беше
 обиколила града. И рече му слугата му: Ах, гос-
 16 подарю мой! Какво ще правим? ¹⁶ А той отгово-
 ри: Не бой се, защото ония, които са с нас, ва-
 жат повече от ония, които са с тях. ¹⁷ И помо-
 17 ли се Елисей, казвайки: Моля Ти се, Господи,
 отвори му очите за да види. И Господ отвори
 очите на слугата та видя, и, ето, хълмът бе пъ-
 18 лен с огнени коне и колесници около Елисея.
¹⁸ И когато слязоха към *врага*, Елисей се помо-
 ли Господу казвайки: Моля Ти се, порази тия
 18 люде със слепота. И порази ги със слепота, спо-
 ред както каза Елисей. ¹⁹ Тогава Елисей им ре-
 19 че: Не е тоя пътят, нито е тоя градът; дойдете
 подир мене, и ще ви заведа при човека, кого-
 то търсите. И отведе ги в Самария. ²⁰ И когато
 20 стигнаха в Самария, Елисей рече: Господи, от-
 вори очите на тези за да видят. И Господ отво-
 ри очите им, та видяха; и, ето, бяха сред Сама-
 21 рия. ²¹ А когато ги видя, Израилевият цар рече
 на Елисея: Да ги поразя ли, татко? да ги поразя
 22 ли? ²² А той отговори: Не ги поразявай. Пора-
 зил ли би ти ония, които би пленил с меча си и
 с лъка си? Сложи им хляб и вода, за да ядат и
 23 пият; и нека отидат при господаря си. ²³ И така,
 той им сложи много ястия; и след като ядоха и
 пиха, пусна ги, та отидоха при господаря си. И
 сирийските чети не дойдоха вече в Израилева-
 24 та земя. ²⁴ А след това, сирийският цар Венадад
 събра цялата си войска и дойде та обсади Са-
 25 мария. ²⁵ И стана голям глад в Самария; защо-
 то, ето, обсаждаха я докле една оселова глава се
 продаваше за осемдесет сребърника, и четвърт
 26 кав гълъбова тор, за пет сребърника. ²⁶ И като
 заминаваше Израилевият цар по стената, една
 жена извика към него и каза: Помогни, госпо-
 27 дарю мой, царю! ²⁷ А той рече: Ако Господ не
 ти помогне, от где ще ти помогна аз? от гумно-
 28 то ли, или от лина? ²⁸ И царят ѝ рече: Що имаш?
 А тя отговори: Тая жена ми рече: Дай твоя син
 да го изядем днес, а утре ще изядем моя син.
 29 ²⁹ И тъй сварихме моя син та го изядохме; и на
 следния ден ѝ рекох: Дай твоя син да го изядем;
 а тя скри сина си. ³⁰ И като чу царят думите на
 30 жената, раздра дрехите си; и като минаваше по
 стената, людете видяха, и, ето, извътре имаше
 31 вретиче върху снагата му. ³¹ Тогава рече: Та-

ка да ми направи Бог, да! и повече да притури, ако главата на Елисея, Сафатовия син, остане на него днес. ³² А когато изпрати мъж от служачите му, Елисей седеше в къщата си и старейшините седяха с него; но преди да стигне пратеникът при него, той рече на старейшините: Виждате ли как тоя син на убийцата прати да ми отнемат главата? Гледайте, щом дойде пратеникът, затворете вратата и спрете го при вратата; тропота на нозете на господаря му не е ли подир него? ³³ И докато още говореше с тях, ето, пратеникът слезе при него; *а царят го превари* и каза: Ето, от Господа е това зло; какво има да се надея вече на Господа?

7 ¹ Тогава рече Елисей: Слушайте Господното слово. Така казва Господ: Утре, по това време, при портата на Самария една сата чисто брашно ще *се продаде* за един сикъл, и две сати ечемик за един сикъл. ² А сановникът, на чиято ръка се подпираше царят, отговори на Божия човек, казвайки: Ето сега, и прозорци ако би направил Господ на небето, би ли могло да стане това нещо? А той каза: Ето, ще видиш с очите си, но няма да ядеш от него. ³ А във входа на портата имаше четирима прокажени; и рекоха си един на друг: Защо да седим тук докле умрем? ⁴ Ако речем да влезем в града, гладът е в града, и ще умрем там; и ако седим тук, пак ще умрем. Сега, прочее, да идем та да се предадем в сирийският стан. Ако ни оставят живи, ще живеем; но ако ни убият, само ще умрем. ⁵ И така, на мръкване станаха за да отидат към сирийския стан, а когато стигнаха до края на сирийския стан, ето, нямаше никой там. ⁶ Защото Господ беше направил да се чуе в стана на сирийците тропот от колесници и тропот от коне, тропот от голяма войска; и те бяха си рекли един на друг: Ето, Израилевият цар е наел против нас хетейските царе и египетските царе, за да дойдат върху нас. ⁷ Затова, бяха станали и побягнали в полусветлината, като оставиха шатрите си, конете си и ослите си, - целия стан, както си беше, - и бяха побягнали за живота си. ⁸ И когато тия прокажени стигнаха до края на стана, влязоха в един шатър та ядоха и пиха, и взеха от там сребро, злато и дрехи, и отидоха та ги скриха; после, връщайки се, влязоха в друг шатър, взеха и от там и отидоха та скриха *взетото*. ⁹ Тогава рекоха помежду си: Ние не правим добре; тоя ден е ден на добри вести, а ние мълчим; ако чакаме докле съмне, възмездие то ни ще ни постигне; нека, прочее, отидем да известим това на царския дом. ¹⁰ И тъй, дойдоха та извикаха към градските вратари, и известиха им казвайки: Отидохме в стана

на сирийците, и, ето, нямаше там ни човек ни човешки глас, само коне вързани и осли вързани, и шатрите както са си били. ¹¹ И вратарите извикаха и известиха това вътре в царския дом. ¹² А царят, като стана, през нощта, каза на слугите си: Сега ще ви кажа що ни направиха сирийците. Те знаят, че сме гладни, и за това са излезли из стана, за да се скрият по нивите, както си казват: Когато излязат из града ще ги заловим живи, и ще влезем в града. ¹³ А един от слугите му в отговор рече: Нека вземат, моля, пет от останалите коне, които са оцелели в града, (ето те са като цяло множество от Израиля, което е оцеляло в него; ето, те са както цялото множество от израилтяните, които се изнуриха), и нека пратим да видим. ¹⁴ Взеха, прочее, две колесници с коне, и царят ги прати по дирята на сирийската войска, и рече: Идете и вижте. ¹⁵ И отидоха подир тях до Йордан; и, ето, целият път беше пълен с дрехи и вещи, които сирийците бяха хвърлили в бързането си. И пратениците се върнаха та явиха това на царя. ¹⁶ Тогава людете излязоха та разграбиха стана на сирийците. Така, една сата чисто брашно *се продаваше* за един сикъл, и две сати ечемик за един сикъл, според Господното слово. ¹⁷ И за пазенето на портата царят постави сановника, на чиято ръка се подпираше; но людете го стъпкаха в портата, та умря, както беше казал Божият човек, който говори, когато царят слезе при него. ¹⁸ И както беше говорил Божият човек на царя, казвайки: Утре, по това време, в самарийската порта две сати ечемик *ще се дават* за сикъл, и една сата чисто брашно за сикъл, ¹⁹ а сановникът беше отговорил на Божия човек, казвайки: И прозорци ако би направил Господ на небето, би ли могло да стане такова нещо? а той беше казал: Ето, ще видиш това с очите си, но няма да ядеш от него, ²⁰ така му се случи, защото людете го стъпкаха в портата, та умря.

8 ¹ А Елисей беше говорил на жената, чийто син беше съживил, като беше казал: Стани та иди, ти и домът ти, и поживей гдето можеш поживя; защото Господ повика глада, и ще дойде на земята *и ще продължи* седем години. ² И жената беше станала и постъпила според думите на Божия човек, и беше отишла тя и домът ѝ, и беше поживяла във филистимската земя седем години. ³ А в края на седемте години жената се върна от филистимската земя; и излезе да вика към царя за къщата си и за нивите си. ⁴ А царят се разговаряше със слугата на Божия човек, Гиезий, и казваше: Я ми разкажи всичките големи дела, които Елисей извърши. ⁵ И като разказваше на царя как бе съживил мъртвия,

ето, че жената, чиито син беше съживил, изви-
ка към царя за къщата си и за нивите си. И рече
Гиезий: Господарю мой царю, тази е жената и
6 този е синът ѝ, когото Елисей съживи. ⁶ И ца-
рят запита жената, и тя му разказа *работата*.
Тогава царят ѝ определи един чиновник, *кому-*
то каза: Повърни всичко, което е било нейно,
и всичките произведения от нивите ѝ от деня,
7 когато е напуснала страната до сега. ⁷ А Ели-
сей отиде в Дамаск. А сирийският цар Венадад
бе болен; и известиха му, казвайки: Божият чо-
8 век дойде тук. ⁸ И царят рече на Азаила: Взе-
ми подарък в ръката си та иди да посрещнеш
Божия човек и допитай се чрез него до Госпо-
да, като кажеш: Ще оздравея ли от тая болест?
9 ⁹ И тъй, Азаил отиде за да го посрещне, като
взе със себе си подарък от всяко благо от Да-
маск, четиридесет камилски товари; и дойде та
застана пред него и рече: Син ти Венадад, си-
рийският цар, ме прати при тебе, и казва: Ще
10 оздравея ли от тая болест? ¹⁰ И Елисей му ре-
че: Иди, кажи му: Непременно ще оздравееш *от*
болестта. Обаче, Господ ми яви, че непременно
11 ще умре *друго-яче*. ¹¹ И втренчи погледа си
в Азаила без да мръдне, догде се засрами той;
12 и Божият човек заплака. ¹² А Азаил каза: Защо
плачеш, господарю мой? А той отговори: Защо-
то зная колко зло ще сториш на израилтяните:
укрепленията им ще предадеш на огън, младе-
жите им ще избиеш с меч, малките им деца ще
13 смажеш и бременните им жени ще разпориш.
¹³ И рече Азаил: Но що е слугата ти, кучето, та да
извърши това голямо нещо? И Елисей отгово-
ри: Господ ми яви, че ти ще царуваш над Сирия.
14 ¹⁴ Тогава той тръгна от Елисея та дойде при гос-
подаря си и той му рече: Що ти каза Елисей? И
отговори: Каза ми, че непременно ще оздраве-
15 еш. ¹⁵ А на другия ден взе завивката и като я на-
топи във вода, разпростря я по лицето му, така
че той умря. А вместо него Азаил се възцари.
16 ¹⁶ И в петата година на Израилевия цар Иорам,
син на Ахаава^о, възцари се Иорам, син на Юдо-
вия цар Иосафат. ¹⁷ Той бе тридесет и две го-
17 дини на възраст, когато се възцари, и царува
осем години в Ерусалим. ¹⁸ И ходи в пътя на Из-
раилевите царе, както постъпваше Ахаавовият
18 дом, защото жена му беше Ахаавова дъщеря; и
върши зло пред Господа. ¹⁹ При все това, Гос-
под не иска да изстреби Юда, заради слугата Си
19 Давида, както му бе обещал, че ще даде светил-
ник нему и на потомците му до века. ²⁰ В него-
вите дни Едом отстъпи изпод ръката на Юда,
20 и си поставиха свой цар. ²¹ Затова, Иорам за-

мина за Саир, и всичките колесници с него; и
като стана през нощта, порази едомците, които
го обкръжаваха, и началниците на колесници-
те; а людете побягнаха в шатрите си. ²² Обаче, ²²
Едом отстъпи изпод ръката на Юда, *и остана*
независим до днес. Тогава, в същото време, от-
стъпи и Ливна. ²³ А останалите дела на Иорама, ²³
и всичко каквото извърши, не са ли написани
в Книгата на летописите на Юдовите царе? ²⁴ И ²⁴
Иорам заспа с бащите си, и биде погребан с ба-
щите си в Давидовия град; а вместо него се въз-
цари син му Охозия. ²⁵ Охозия, син на Юдовия ²⁵
цар Иорам, се възцари в дванадесетата годи-
на на Израилевия цар Иорам, Ахаавовия син.
²⁶ Охозия бе двадесет и две години на възраст, ²⁶
когато се възцари, и царува една година в Еру-
салим. Името на майка му бе Готолия, внучка
на Израилевия цар Амрий. ²⁷ Той ходи в пътя ²⁷
на Ахаавовия дом, и извърши зло пред Господа,
както Ахаавовия дом; защото бе зет на Ахааво-
вия дом. ²⁸ И отиде на война с Иорама Ахааво- ²⁸
вия син против сирийския цар Азаил в Рамот-
галаад; а сирийците раниха Иорама. ²⁹ И тъй, ²⁹
цар Иорам се върна в Езраел, за да се цери от
раните, които му нанесоха сирийците в Рама^о,
когато воюваше против сирийския цар Азаил.
И Юдовият цар Охозия, Иорамовият син, сле-
зе в Езраел, за да види Иорама, Ахаавовия син,
защото бе болен.

¹ Тогава пророк Елисей повика един от про- **9**
роческите ученици та му рече: Препаша кръста
си и вземи в ръката си тоя съд с миро та иди
в Рамот-галаад; ² и като стигнеш там, подири ²
в същото място Ииуя, син на Иосафата, Наме-
сиевия син; тогава влез *при него*, дигни го от-
сред братята му, и въведи го в една вътрешна
стая. ³ После вземи съда с мирото та го излей ³
на главата му, и речи: Така казва Господ: Пома-
зах те цар над Израила. Тогава отвори вратата
и бягай без да се забавиш. ⁴ И тъй, младежът, ⁴
младият пророк, отиде в Рамот-галаад. ⁵ И ка- ⁵
то стигна, ето, военачалниците седяха *заедно*;
и рече: Имам дума към тебе, о военачалниче.
И Ииуй рече: Към кого от всички нас? А той
каза: Към тебе военачалниче. ⁶ И той стана та ⁶
влезе в къщата. Тогава *пророкът* изля мирото
на главата му и му рече: Така казва Господ Из-
раилевият Бог: Помазах те цар над Господните
люде, над Израила. ⁷ И ти да поразииш дома на ⁷
господаря си Ахаава, за да отмъстят върху Еза-
вел за кръвта на слугите Си пророците, за кръв-
та на всичките Господни слуги. ⁸ Защото целият ⁸
Ахаавов дом ще бъде изстребен, и ще погубят

8.16 Изоставят се думите: Когато Иосафат царуваше над Юда. и свободния.

29 Т.е., Рамот-галаад.

9.8 Еврейски: Затвореният така

от Ахаава всеки от мъжки пол, както малолетния, така и пълнолетния⁹ в Израил; ⁹ и ще направя дома на Ахаава както дома на Еровоама, Наватовия син и както дома на Вааса, Ахивевия син. ¹⁰ А Езавел - кучетата ще я изядат в градския край на Езраел, и не ще да има кой да я погребее. И като отвори вратата, побягна. ¹¹ Тогава Ииуй излезе при слугите на господаря си, и един *от тях* му каза: Всичко добре ли е? Защо е дошъл тоя луд при тебе? А той им рече: Вие знаете човека и това, което каза. ¹² А те рекоха: Не е вярно; я ни кажи. А той рече: Така и така ми говори, като рече: Така казва Господ: Помазах те цар над Израиля. ¹³ Тогава побързаха, и като взеха всеки дрехата си туриха ги под *Ииуя* на върха на стълбата, и засвириха с тръба и рекоха: Ииуй се възцари. ¹⁴ Така Ииуй, син на Иосафата, Намесиевият син, направи заговор против Иорама. (А Иорам с целия Израил пазеше Рамот-галаад от сирийския цар Азаил; ¹⁵ а цар Иорам беше се върнал в Езраел за да се цери от раните които сирийците му бяха нанесли, когато воюваше против сирийския цар Азаил). И рече Ииуй: Ако това е вашето мнение, то да не излезе никой да побегне из града за да отиде и извести това в Езраел. ¹⁶ Тогава Ииуй се качи на колесницата та отиде в Езраел, защото Иорам лежеше там. И Юдовият цар Охозия бе слязъл да види Иорама. ¹⁷ И стражът, който стоеше на кулата в Езраел, когато съгледа дружината на Ииуя, като идеше, рече: Виждам една дружина. И рече Иорам: Вземи конник и прати да ги посрещне; и нека рече: С мир ли *идеш*? ¹⁸ Отиде, прочее, конник да го посрещне, и рече: Така казва царят: С мир ли *идеш*? А Ииуй рече: Що имаш ти с мира? обърни се та иди отзаде ми. И стражът извести, казвайки: Пратеникът стигна до тях, но не се връща. ¹⁹ Тогава изпрати втори конник, който отиде при тях та рече: Така казва царят: С мир ли *идеш*? А Ииуй отговори: Що имаш ти с мира? обърни се та иди отзаде ми. ²⁰ И стражът извести, казвайки: Стигна до тях, но *и той* не се връща; а карането прилича на карането на Ииуя, Намесиевия син, защото кара като луд. ²¹ Тогава рече Иорам: Впрегнете. И впрегнаха колесницата му. И Израилевият цар Иорам и Юдовият цар Охозия излязоха, всеки в колесницата си, и отидоха да посрещнат Ииуя, и намериха го в нивата на езраелеца Навутей. ²² И Иорам, като видя Ииуя, рече: С мир ли *идеш*, Ииуе? А той отговори: Какъв мир докле са толкоз много блудствата и чародействата на майка ти Езавел? ²³ Тогава Иорам обърна юзда та побягна, като думаше на Охозия: Предателство, Охозие! ²⁴ А Ииуй дръпна лъка си с

пълна сила та устреми Иорама между плещите му така щото стрелата излезе през сърцето му; а той се прегърби в колесницата си. ²⁵ Тогава рече *Ииуй* на военачалника си Видкар: Вземи та го хвърли в *оня* част от нивата, *която принадлежи* на езраелеца Навутей; защото спомни си, че, когато аз и ти яздохме подир баща му Ахаава, Господ произнесе против него това пророчество: ²⁶ Не видях ли вчера кръвта на Навутея и кръвта на синовете му, казва Господ? И в тая част *от нивата* ще ти въздам, казва Господ. Сега, прочее, дигни, хвърли го в тая част, според Господното слово. ²⁷ А Юдовият цар Охозия, като видя това побягна през пътя на градската къща. И Ииуй се спусна подир него и рече: Поразете и тогова в колесницата. *И поразиха го* в нагорнището на Гур, близо до Ивлеам; и той побягна в Магедон и умря там. ²⁸ И слугите му го докараха на колесница в Ерусалим, погребяха го в гроба му с бащите му в Давидовия град. ²⁹ А Охозия бе се възцарил над Юда в единадесетата година на Иорама Ахаавовия син. ³⁰ Така Ииуй дойде в Езраел и Езавел като чу начерни *клепачите* на очите си, накити главата си и надникна през прозореца. ³¹ И, като влизаше Ииуй в портата, тя рече: С мир ли *идеш*, ти Зимриевце, убийцо на господаря си? ³² А той подигна лицето си към прозореца и рече: Кой е от към мене? Кой? И надникнаха към него двама трима скопци. ³³ И рече: Хвърлете я долу. И те я хвърлиха долу; и пръсна от кръвта ѝ по стената и по конете; и той я сгази. ³⁴ И като влезе та яде и пи, рече: Идете сега и вижте тая проклета и погребете я, защото е царска дъщеря. ³⁵ И отидоха да я погребат, но не намериха от нея освен черепа, нозете и дланите на ръцете. ³⁶ И когато се върнаха та му явиха това, той рече: Това е словото, което Господ говори чрез слугата Си тесвицеа Илия, като рече: В градския край на Езраел кучетата ще изядат месата на Езавел; ³⁷ и трупът на Езавел в градския край на Езраел ще бъде като гной по лицето на полето, така щото не ще да рекат: Това е Езавел.

¹ А Ахаав имаше седемдесет сина в Самария. **10** И Ииуй написа писма та прати в Самария до езраелските началници, до старейшините и до възпитателите на Ахаавовите деца, *в които* рече: ² Щом пристигне до вас това писмо, понеже синовете на господаря ви са при вас, и имате колесници и коне, укрепен град и оръжия, ³ то вижте кой е най-добър и най-способен от синовете на господаря ви та го поставете на бащиния му престол, и бийте се за дома на господаря си. ⁴ Но те твърде много се уплашиха, и

рекоха: Ето, двамата царе не устояха пред него; и как ще устоим ние? ⁵И така, домоуправителят, градоначалникът, старейшините и възпитателите на децата пратиха до Ииуя да рекат: Ние сме твои слуги, и ще сторим всичко, каквото ни кажеш; няма да направим никого цар; ⁶стори каквото ти се вижда угодно. ⁶Тогава им писа второ писмо, в което рече: Ако сте от към мене, и ако послушате моя глас, отнемете главите на тия човеци, синовете на господаря ви, и утре по това време, дойдете при мене в Езраел. (А царските синове, седемдесетте човека, бяха при градските големци, които ги възпитаваха). ⁷И като стигна писмото до тях, хванаха царските синове, седемдесетте човека, та ги изклаха, и туриха главите им в кошници та му ги пратиха в Езраел. ⁸И един пратеник дойде та му извести, казвайки: Донесоха главите на царските синове. А той рече: Турете ги на два купа във входа на портата да стоят до утре. ⁹И на сутринта излезе та застана и рече на всичките люде: Вие сте праведни; ето, аз направих заговор против господаря си и го убих; но кой избяга всички тези? ¹⁰Знайте сега, че няма да падне на земята нищо от Господното слово, което Господ говори против Ахаавовия дом; защото Господ извърши онова, което говори чрез слугата Си Илия. ¹¹И тъй, Ииуй порази всичките останали от Ахаавовия дом в Езраел, и всичките му големци, близките му приятели и свещениците му, докле не му остави остатък. ¹²Сетне стана та тръгна и дойде в Самария. И по пътя, като беше близо при овчарската стригачница, ¹³Ииуй срещна братята на Юдовия цар Охозия, и попита: Кой сте вие? А те отговориха: Ние сме братя на Охозия, и слизаме да поздравим чадата на царя и чадата на царицата. ¹⁴И рече: Хванете ги живи. И хванаха ги живи та ги изклаха при рова на стригачницата, четиридесет и двама човека; не остави ни един от тях. ¹⁵И като тръгна от там събра се с Ионадава Рихавовия син, който идеше да ги посрещне; Ииуй го поздрави и му рече: Право ли е твоето сърце към мене, както е моето сърце към твоето? И Ионадав отговори: Право е. Ако е тъй, каза Ииуй, дай ръката си; и той подаде ръката си. И Ииуй го качи при себе си на колесницата, и рече: ¹⁶Дойди с мене та виж ревността ми за Господа. Така го качиха в колесницата му. ¹⁷И когато стигна в Самария, поразяваше всичките останали от Ахаава в Самария догде го изстреби, според словото, което Господ говори на Илия. ¹⁸Тогава Ииуй събра всичките люде та им рече: Ахаав е малко служил на Ваала; Ииуй ще му служи много. ¹⁹Сега, прочее, повикайте ми всичките проро-

ци на Ваала, всичките му служители и всичките му жреци; никой да не отсъствува, защото имам да принесе голямата жертва на Ваала; никой, който отсъствува, няма да остане жив. Но Ииуй направи това с хитрост, с намерение да изстреби Вааловите служители. ²⁰И тъй, Ииуй рече: Прогласете тържествено събрание за Ваала. И те прогласиха. ²¹И Ииуй прати по целия Израил, та дойдоха всичките Ваалови служители, така че не остана никой, който не дойде. Дойдоха в капището на Ваала; и Вааловото капище се напълни от край до край. ²²И каза на одеждопазителя: Извади одежди за всичките Ваалови служители. И той им извади одежди. ²³Тогава Ииуй и Ионадав, Рихавовият син, влязоха във Вааловото капище; и рече на Вааловите служители: Прегледайте и внимавайте да няма някой между вас някой от слугите на Йеова, но да бъдат само служители на Ваала. ²⁴И когато влязоха да принесат жертви и всеизгаряния, Ииуй нареди отвън осемдесет мъже, на които рече: Който остави да избяга някой от тия човеци, които доведох в ръцете ви, животът му ще се вземе вместо неговия живот. ²⁵И като свърши принасянето на всеизгарянето, Ииуй рече на телохранителите и на полководците: Влезте, избийте ги; никой да не избяга. И телохранителите и полководците ги избиха с острото на ножа и ги изхвърлиха въвн. После, като отидоха в града на Вааловото капище, ²⁶извадиха кумирите на Вааловото капище та ги изгориха, ²⁷строшиха идола на Ваала, съсипаха Вааловото капище, и направиха го бунисце, както е до днес. ²⁸Така Ииуй изстреби Ваала от Израила. ²⁹Но Ииуй не се остави от греховете на Еровоама, Наватовия син, който направи Израил да греши, то ест, от златните телета, които бяха във Ветил и в Дан. ³⁰Тогава Господ рече на Ииуя: Понеже ти добре стори, като извърши това, което е право пред очите Ми, и направи на Ахаавовия дом напълно според това, което бе в сърцето Ми, затова твоите синове до четвъртото поколение ще седят на Израилевия престол. ³¹Обаче, Ииуй не внимаваше да ходи с цялото си сърце в закона на Господа Израилевия Бог; не се остави от греховете на Еровоама, с които направи Израил да греши. ³²В това време Господ почна да кастри Израил; защото Азавил ги порази във всичките Израилеви предели, ³³от Иордан на изток цялата галаадска земя, гадците, рувимците и манасийците, от Ароир при потока Арнон и Галаад и Васан. ³⁴А останалите дела на Ииуя, всичко що извърши и всичките му юначества, не са ли написани в Книгата на летописите на Израилевите царе? ³⁵И Ииуй

заспа с бащите си; и погребяха го в Самария.
 36 И вместо него се възцари син му Иоахаз.³⁶ И времето, през което Ииуй царува над Израила в Самария, бе двадесет и осем години.

11 ¹А Готолия Охозиевата майка, като видя, че синът ѝ умря, стана та погуби целия царски род.² Но Иосавеета, дъщеря на цар Иорама, сестра на Охозия, взе Иоаса, Охозиевия син, та го открадна изсред царските синове, като ги убиваха; и скриха го от Готолия в спалнята, заедно с дойката му, та не биде убит.³ И беше при нея, скрит в Господния дом, шест години; а Готолия царуваше над земята.⁴ Но в седмата година Иодай прати и, като взе стотниците на палачите и на телохранителите, доведе ги при себе си в Господния дом; после, като направи договор с тях и ги закле в Господния дом, показа им царския син.⁵ И заповяда им казвайки: Ето какво трябва да направите: една трета от вас, които постъпвате *на служба* в събота, нека пази стража при царската къща,⁶ една трета при портата Сур и една трета при портата, която е зад телохранителите; така да пазите стража при къщата, за да не влезе никой.⁷ И всички от вас, и от двата отдела, които оставяте *службата* в събота, нека пазят стража при Господния дом около царя.⁸ И да окръжавате царя от всяка страна, като всеки държи оръжията си в ръка; а който би влязъл в редовете да бъде убит; и да бъдете с царя при излизането му и при влизането му.⁹ И тъй, стотниците извършиха всичко според както заповяда свещеник Иодай, и взеха всеки мъжете си - ония, които щяха да постъпят *на служба* в събота, и ония, които щяха да оставят *службата* в събота - та дойдоха при свещеника Иодай.¹⁰ И свещеникът даде на стотниците цар Давидовите копия и щитове, които бяха в Господния дом.¹¹ И телохранителите, всеки с оръжията си в ръка, стояха около царя, от дясната страна на дома до лявата му страна, край олтара и край дома.¹² Тогава *Иодай* изведе царския син та положи на него короната и *му връчи божественото* явление; и направиха го цар и помазаха го; после изпляскаха с ръце и казаха: Да живее царят!¹³ А Готолия, като чу вика от телохранителите и от людете, дойде при людете в Господния дом,¹⁴ и погледна, и, ето, царят стоеше при стълба, според обичая, и военачалниците и тръбите при царя и всичките люде от страна се радваха и свиреха с тръбите. Тогава Готолия раздра дръхите си и извика: Заговор! заговор!¹⁵ И свещеник Иодай заповяда на стотниците, поставени над силите, та им рече: Извадете я вън от редовете, и който би я последвал, убий го с меч; за-

щото свещеникът беше казал: Да не бъде убита в Господния дом.¹⁶ И така отстъпиха ѝ място; и тя отиде през пътя на конския вход в царската къща; и там биде убита.¹⁷ Тогава Иодай направи завет между Господа и царя и людете, че ще бъдат Господни люде - също и между царя и людете.¹⁸ И всичките люде от земята влязоха във Вааловото капище та го събориха, жертвениците му и кумирите му изпотрошиха съвсем, и Вааловия жрец Матан убиха пред жертвениците. И свещеникът постави надзиратели над Господния дом.¹⁹ Тогава, като взе стотниците, палачите, телохранителите и всичките люде от страната, изведоха царя от Господния дом; и дойдоха в царската къща през пътя към портата на телохранителите, и той седна на царския престол.²⁰ Така всичките люде от страната се зарадваха, и градът се успокои; а Готолия убиха с меч при царската къща.²¹ Иоас беше на седем години, когато се възцари.

¹В седмата година на Ииуя се възцари Иоас, и царува четиридесет години в Ерусалим; а името на майка му бе Савия, от Вирсавее.² И Иоас вършеше това, което бе право пред Господа, през всичкото време, когато го наставляваше свещеник Иодай.³ Обаче високите места не се отмахнаха; людете още жертвуваха и кадяха по високите места.⁴ А Иоас рече на свещениците: Всичките пари от посветените неща, които се внасят в Господния дом, и парите от всекиго, който преминава *преброението*, и парите от всекиго според оценката му, и всичките пари, които би дошло някому в сърцето да принесе в Господния дом,⁵ свещениците нека ги вземат у себе си, всеки от познатия си, и нека поправят разваленото на дома, гдето се намери развалено.⁶ Но понеже до двадесет и третата година на цар Иоаса свещениците не бяха поправили разваленото на дома,⁷ затова цар Иоас повика свещеник Иодай и *другите* свещеници та им рече: Защо не поправихте разваленото на дома? Сега, прочее, не вземайте вече пари от познатите си, но дайте *събраното* за разваленото на дома.⁸ И свещениците склониха нито да вземат вече пари от людете, нито *да бъдат отговорни* за поправяне разваленото на дома.⁹ А свещеник Иодай взе един ковчег и като отвори дупка на капака му, тури го при олтара отдясно на входа в Господния дом; и свещениците, които пазеха вратата, туряха в него всичките пари, които се внасяха в Господния дом.¹⁰ И когато виждаха, че имаше много пари в ковчега, царският секретар и първосвещеникът отиваха та завързваха в мешци намерените в Господния дом пари, като ги и броеха.¹¹ И даваха преброените пари

в ръцете на ония, които вършеха делото, които надзираваха Господния дом; а те ги иждивяваха по дърводелците и строителите, които работеха в Господния дом, ¹² и по зидарите и по каменоделците, и за купуване дървета и дялани камъни за поправяне разваленото на Господния дом, и за всяко иждивение за поправката на дома. ¹³ Но от парите, които се внасяха в Господния дом, не се направиха сребърни чаши, щипци, легени, тръби, нито какви да било златни съдове или сребърни съдове; ¹⁴ но даваха ги на работниците, и поправяха с тях Господния дом. ¹⁵ Освен това, не търсеха сметка от хората, на които даваха парите за да се разпределят на работниците, защото постъпваха честно. ¹⁶ *Обаче*, парите принасяни за престъпление и парите принасяни за грях, не се внасяха в Господния дом; те бяха за свещениците. ¹⁷ Тогава дойде сирийският цар Азаил та воюва против Гет и го превзе; и после Азаил обърна лицето си за да дойде против Ерусалим. ¹⁸ Затова Юдовият цар Иоас взе всичките посветени неща, които бащите му Иосафат, Иорам и Охозия, Юдовите царе, бяха посветили, и посветените от него неща, и всичкото злато, което се намери в съкровищата на Господния дом и на царската къща, та ги прати на сирийския цар Азаил; и той се оттегли от Ерусалим. ¹⁹ А останалите дела на Иоаса, и всичко що извърши, не са ли написани в Книгата на летописите на Юдовите царе? ²⁰ И слугите му се подигнаха и, като направиха заговор, убиха Иоаса в къщата Мило, в надолнището към Сила. ²¹ Защото слугите му Иозахар Симеатовият син, и Иозавад, Сомировият син, го поразиха, та умря; и погребяха го с бащите му в Давидовия град; и вместо него се възцари син му Амасия.

13 ¹ В двадесет и третата година на Юдовия цар Иоас, Охозиевия син, се възцари Иохаз, Ииувият син, над Израиля в Самария, *и царува* седемнадесет години. ² Той върши зло пред Господа, като последва греховете на Еровоама, Наватовия син, с които направи Израиля да греша; не се остави от тях. ³ Затова гневът на Господа пламна против Израиля, и Той постоянно ги предаваше в ръката на сирийския цар Азила, и в ръката на Венадада, Азаиловия син. ⁴ Тогава Иоахаз се помоли Господу; и Господ го послуша, защото видя притеснението на Израиля, как сирийският цар ги притесняваше. ⁵ (И Господ даде избавител на Израиля, така щото се отърваха изпод ръката на сирийците, та израилтяните живеяха в жилищата си, както понапред; ⁶ обаче не се оставиха от греховете на дома на Еровоама, с които направи Израиля да

греша, а в тях ходиха; и ашерата още стоеше в Самария). ⁷ Защото *сирийският цар* не беше оставил на Иоахаза от хората повече от петдесет конници, десет колесници и десет хиляди пешаци; защото сирийският цар беше ги погубил и беше ги направил като стъпкана пръст. ⁸ А останалите дела на Иоахаза, и всичко що извърши и юначествата му, не са ли написани в Книгата на летописите на Израилевите царе? ⁹ И Иоахаз заспа с бащите си, и погребяха го в Самария; а вместо него се възцари син му Иоас. ¹⁰ В тридесет и седмата година на Юдовия цар Иоас, се възцари Иоас, Иоахазовият син, над Израиля в Самария, *и царува* шестнадесет години. ¹¹ Той върши зло пред Господа; не се остави ни от един от греховете на Еровоама, Наватовия син, с които направи Израиля да греша, а в тях ходи. ¹² А останалите дела на Иоаса, и всичко що извърши и юначеството, с което воюва против Юдовия цар Амасия, не са ли написани в Книгата на летописите на Израилевите царе? ¹³ И Иоас заспа с бащите си; а на престола му седна Еровоам. А Иоас биде погребан в Самария с Израилевите царе. ¹⁴ В това време Елисей се разболя от болестта, от която умря. И Израилевият цар слезе при него та плака над него, като рече: Татко мой! татко мой! колесница Израилева и конница негова! ¹⁵ А Елисей му каза: Вземи лък и стрели. И той си взе лък и стрели. ¹⁶ Тогава рече на Израилевия цар: Туря ръката си на лъка. И като тури ръката си, Елисей положи ръцете си върху ръцете на царя и рече: ¹⁷ Отвори източния прозорец. И той го отвори. И рече Елисей: Стреляй. И той устреми. И рече: Стрелата на Господното спасение! да! стрелата на избавлението от сирийците! защото ще поразииш сирийците в Афек докле ги довършиш. ¹⁸ Рече още: Вземи стрелите. И той ги взе. Тогава рече на израилевия цар: Удряй на земята. И той удари три пъти, и престана. ¹⁹ А Божият човек се разсърди на него, и рече: Трябваше да удариш пет или шест пъти; тогава щеше да удариш сирийците докле ги довършиш: но сега само три пъти ще поразииш сирийците. ²⁰ И Елисей умря, и погребяха го. А в следната година някои моавски чети опустошаваха земята. ²¹ И *неколцина израилтяни* като погребваха един човек, ето, видяха чета; затова хвърлиха човека в гроба на Елисея. А щом стигна човекът та досегна Елисеевите кости, оживя и се изправи на краката си. ²² И сирийският цар Азаил притесняваше Израиля през всичките дни на Иоахаза. ²³ Но Господ им показа милост, пожали ги и ги прегледа заради завета Си с Авраама, Исаака и Якова; и отказа да ги изстре-

би, и не ги отхвърли още от присъствието Си; ²⁴ защото, като умря сирийският цар Азаил, и ²⁵ вместо него се възцари син му Венадад, ²⁵ Иоас, Иоахазовият син, взе обратно от ръката на Венадада, Азаиловия син, градовете, които *Азаил* беше отнел от ръката на баща му Иоахаза във война. Три пъти го порази Иоас, и взе обратно Израилевите градове.

14 ¹ Във втората година на Израилевия цар Иоас, Иоахазовия син, се възцари Амасия, син на Юдовия цар Иоас. ² Той бе двадесет и пет години на възраст когато се възцари, и царува двадесет и девет години в Ерусалим. И името на майка му бе Иоадана, от Ерусалим. ³ Той върши това, което бе право пред Господа, но не както баща си Давида; той постъпваше съвсем според както бе постъпил баща му Иоас. ⁴ Обаче високите места не се отмахнаха; людето жертвуваха и кадыха по високите места. ⁵ И щом се закрепиха царството в ръката му, той умъртви слугите си, които бяха убили баща му царя. ⁶ Но чадата на убийците не умъртви, според писаното в книгата на Моисеевия закон, гдето Господ заповядвайки, каза: Бащите да се не умъртвяват поради чадата, нито чадата да се умъртвяват поради бащите; но всеки да се умъртвява за своя си грях. ⁷ Той изби десет души от Едома в долината на солта, и, като превзе *град* Села с бой, нарече го Иоктеил, *както се казва* и до днес. ⁸ Тогава Амасия прати човеци до Израилевия цар Иоас, син на Иоахаза, Ииуевия син да кажат: Ела да се погледнем един други в лице. ⁹ А Израилевият цар Иоас прати до Юдовия цар Амасия да рекат: Ливанският трън пратил до ливанския кедър да кажат: Дай дъщеря си на сина ми за жена. Но един звяр, който бил в Ливан, заминал та стъпкал тръна. ¹⁰ Ти наистина порази Едома, и надигна се сърцето ти; радвай се на славата си и седи у дома си; защо да се заплиташ за своята си вреда та да паднеш, ти и Юда с тебе? ¹¹ Но Амасия не послуша. Прочее, Израилевият цар Иоас отиде, та се погледнаха един други в лице, той и Юдовият цар Амасия, във Ветсемес, който принадлежи на Юда. ¹² И Юда биде поразен пред Израиля; и побягнаха всеки в шатъра си. ¹³ И Израилевият цар Иоас хвана във Ветсемес Юдовия цар Амасия, син на Иоаса Охозиевия син; и дойде в Ерусалим та събори четиристотин лакти от Ерусалимската стена, от Ефремовата порта до портата на ъгъла. ¹⁴ И като взе всичкото злато и сребро, и всичките съдове, които се намериха в Господния дом и в съкровищата на царската къща,

тоже и зложници, върна се в Самария. ¹⁵ (А останалите дела, които извърши Иоас и юначествата му, и как воюва с Юдовия цар Амасия, не са ли написани в Книгата на летописите на Израилевите царе? ¹⁶ И Иоас заспа с бащите си, и биде погребан в Самария с Израилевите царе; и вместо него се възцари син му Еровоам). ¹⁷ А след смъртта на Израилевия цар Иоас, Иоахазовия син, Юдовият цар Амасия, Иоасовият син, живя петнадесет години. ¹⁸ А останалите дела на Амасия не са ли написани в Книгата на летописите на Юдовите царе? ¹⁹ И понеже направиха заговор против него в Ерусалим, той побягна в Лахис; но пратиха след него в Лахис та го убиха там. ²⁰ И докараха го на коне; и биде погребан в Ерусалим с бащите си в Давидовия град. ²¹ Тогава всичките Юдови люде взеха Азария°, който бе шестнадесет години на възраст, та го направиха цар вместо баща му Амасия. ²² Той съгради Елат и го възвърна на Юда след като *баща му* царят заспа с бащите си. ²³ В петнадесетата година на Юдовия цар Амасия, син на Иоаса, се възцари в Самария Еровоам, син на Израилевия цар Иоас, и *царува* четиридесет и една година. ²⁴ Той върши зло пред Господа; не се остави ни от един от греховете на Еровоама Наватовия син, с които направи Израиля да греши. ²⁵ Той възстанови границата на Израиля от прохода на Емат до полското море, според словото, което Господ Израилевият Бог говори чрез слугата Си Иона Аматиювия син, пророкът, който бе от Гетефер. ²⁶ Защото Господ видя, че притеснението на Израиля беше много горчиво, понеже нямаше нито малолетен, нито пълнолетен°, който да помогне на Израиля. ²⁷ И Господ не рече да изличи изпод небето името на Израиля, но ги избави чрез ръката на Еровоама Иоасовия син. ²⁸ А останалите дела на Еровоама, и всичко що извърши, и юначествата му, как воюва, и как възвърна на Израиля Дамаск и Емат, *които бяха подчинени* на Юда, не са ли написани в Книгата на летописите на Израилевите царе? ²⁹ И Еровоам заспа с бащите си Израилевите царе; и вместо него се възцари син му Захария.

15 ¹ В двадесет и седмата година на Израилевия цар Еровоама, се възцари Азария, син на Юдовия цар Амасия. ² Той беше шестнадесет години на възраст когато се възцари, и царува петдесет и две години в Ерусалим; и името на майка му бе Ехолия, от Ерусалим. ³ Той върши това, което бе право пред Господа, напълно според както беше сторил баща му Ама-

4 сия. ⁴Но високите места не се отмахнаха; люде-
те още жертвуваха и кадыха по високите места.
5 ⁵Но Господ порази царя, така щото той оста-
на прокажен до деня на смъртта си, та живее-
ше в отделна къща. А царският син Иотам бе
6 домовладетел, и съдеше людето на земята. ⁶А
останалите дела на Азария, и всичко що извър-
ши, не са ли написани в Книгата на летописи-
7 те на Юдовите царе? ⁷И Азария заспа с бащи-
те си, и погребяха го с бащите му в Давидовия
8 град; и вместо него се възцари син му Иотам. ⁸В
тридесет и осмата година на Юдовия цар Аза-
рия, се възцари над Израиля в Самария Заха-
рия Еровоамовият син, и царува шест месеца.
9 ⁹Той върши зло пред Господа, както сториха
бащите му; не се остави от греховете на Еро-
воама Наватовия син, с които направи Израил-
10 ля да греши. ¹⁰А Салум, Явисовият син, напра-
ви заговор против него, и порази го пред люде-
11 те и го уби; и вместо него сам се възцари. ¹¹А
останалите дела на Захария, ето, написани са
в Книгата на летописите на Израилевите царе.
12 ¹²Това беше изпълнение на словото, което Гос-
под говори на Ииуя като рече: Твоите синове
ще седят на Израилевия престол до четвъртото
13 поколение. Така и стана. ¹³Салум, Явисовият
син, се възцари в тридесет и деветата година на
Юдовия цар Озия, и царува един месец в Са-
14 мария. ¹⁴Защото Манаим, Гадииният син, като
излезе от Терса, дойде в Самария, и като пора-
зи Самума, Явисовия син в Самария и го уби,
15 сам се възцари вместо него. ¹⁵А останалите де-
ла на Салума, и заговорът, който направи, ето,
написани са в Книгата на летописите на Изра-
16 илевите царе. ¹⁶Тогава Манаим порази Тапса и
всичко що бе в нея, и околностите ѝ, от Тер-
са. Порази я понеже не му отвориша; и разпра
17 всички бременни жени в нея. ¹⁷В тридесет и де-
ветата година на Юдовия цар Азария, се възца-
ри над Израиля Манаим, Гадииният син, и ца-
18 рува десет години в Самария. ¹⁸Той върши зло
пред Господа; през целия си живот не се оставя-
ше от греховете на Еровоама, Наватовия син, с
19 които направи Израиля да греши. ¹⁹Тогава аси-
рийският цар Фул дойде против земята; а Ма-
наим даде на Фула хиляда таланта сребро, за да
му помогне да закрепи царството в ръката си.
20 ²⁰И Манаим с насилие събра среброто от Изра-
иля, от всичките големи богаташи по петдесет
сребърни сикли, за да даде на асирийския цар.
И така асирийският цар се върна, и не остана
21 там в земята. ²¹А останалите дела на Мана-
има, и всичко що извърши, не са ли написани
в Книгата на летописите на Израилевите царе?

²²И Манаим заспа с бащите си; и вместо него се
възцари син му Факия. ²³В петдесетата година
на Юдовия цар Азария, се възцари над Израил-
ля в Самария Факия, Манаимовият син, и цару-
ва две години. ²⁴Той върши зло пред Господа;
не се остави от греховете на Еровоама, Нава-
товия син, с които направи Израиля да греши.
²⁵И полководецът му Факей, Ромелиевият син,
направи заговор против него та го порази в Са-
мария, във вътрешната царска къща, с Аргова и
Арие, като имаше със себе си и петдесет мъже
от галаадците; и уби го та сам се възцари вместо
него. ²⁶А останалите дела на Факия, и всичко
що извърши, ето, написани са в Книгата на ле-
тописите на Израилевите царе. ²⁷В петдесет и
втората година на Юдовия цар Азария, се въз-
цари над Израиля в Самария Факей, Ромелие-
вият син, и царува двадесет години. ²⁸Той вър-
ши зло пред Господа; не се остави от грехове-
те на Еровоама, Наватовия син, с които напра-
ви Израиля да греши. ²⁹В дните на Израиле-
вия цар Факей, дойде асирийският цар Теглат-
феласар та превзе Иион, Авел-вет-мааха, Янох,
Кадес, Асор, Галаад и Галилея цялата Нефтали-
мова земя, и заведе жителите им пленници в
Асирия. ³⁰А Осия, син на Ила, направи заговор
против Факея Ромелиевия син и като го пора-
зи, уби го, и сам се възцари вместо него в два-
десетата година на Иотама, Озиевия син. ³¹А
останалите дела на Факея, и всичко що извър-
ши, ето написани са в Книгата на летописите на
Израилевите царе. ³²Във втората година на Из-
раилевия цар Факей, Ромелиевия син, се възца-
ри Иотам, син на Юдовия цар Озия. ³³Той беше
двадесет и пет години на възраст, когато се въз-
цари и царува шестнадесет години в Ерусалим;
а името на майка му бе Ерус Садоква дъще-
ря. ³⁴Той върши това, което бе право пред Гос-
пода; постъпваше съвсем както бе направил ба-
ща му Озия. ³⁵Но високите места не се отмах-
наха; людето още жертвуваха и кадыха по висо-
ките места. Той построи горната порта на Гос-
подния дом. ³⁶А останалите дела на Иотама, и
всичко що извърши, не са ли написани в Кни-
гата на летописите на Юдовите царе? ³⁷В онова
време Господ почна да праща против Юда си-
рийския цар Расин и Факея, Ромелиевия син.
³⁸А Иотам заспа с бащите си и биде погребан с
бащите си в града на баща си Давида; и вместо
него се възцари син му Ахаз.

¹В седемнадесетата година на Факея, Ромелиевия син, се възцари Ахаз, син на Юдовия цар Иотам. ²Ахаз бе двадесет години на възраст, когато се възцари, и царува шестнадесет

години в Ерусалим; но не върши това, което бе право пред Господа своя Бог, както баща му Давид, ³ но ходи в пътя на Израилевите царе, и даже преведе сина си през огъня според мерзостите на народите, които Господ изпъди пред израилтяните. ⁴ Той жертвуваше и кадеше по високите места, и по върховете и под всяко зелено дърво. ⁵ Тогава сирийският цар Расин и Израилевият цар Факей, Ромелиевият син, дойдоха в Ерусалим да воюват, и обсадиха Ахаза, но не можаха да му надвият. ⁶ В онова време сирийският цар Расин възвърна Елат под Сирия, и изпъди юдеите из Елат; а сирийците дойдоха в Елат та живееха там, *дето са* и до днес. ⁷ Затова Ахаз прати човеци до асирийския цар Теглат-феласар да кажат: Аз съм твой слуга и твой син; възлез да ме избавиш от ръката на сирийския цар и от ръката на Израилевия цар, които се подигнаха против мене. ⁸ И Ахаз взе среброто и златото, което се намери в Господния дом и в съкровищата на царската къща, та ги прати подарък на асирийския цар. ⁹ И асирийският цар го послуша и възлезе против Дамаск та го превзе, и отведе *жителите* му в Кир, а Расина уби. ¹⁰ А когато цар Ахаз отиде в Дамаск да посрещне асирийския цар Теглат-феласар, видя жертвеника в Дамаск; и цар Ахаз изпрати на свещеника Урия образа на жертвеника, и рисунка на него, точно според направата му. ¹¹ И свещеник Урия направи жертвеник точно според това, което цар Ахаз прати от Дамаск; така го направи свещеник Урия догде се върна цар Ахаз от Дамаск. ¹² И когато се върна царят от Дамаск, видя жертвеника; и царят се приближи при жертвеника та направи принос върху него. ¹³ И върху *тоя* жертвеник изгори всеизгарянето си и хлебния си принос, и изля възлиянието си, и поръси кръвта на примирителните си приноси. ¹⁴ А медният олтар, който бе пред Господа, премести от лицето на дома, от *мястото му* между жертвеника и Господния дом, и го постави на северната страна от жертвеника. ¹⁵ И цар Ахаз заповяда на свещеника Урия, казвайки: На великия жертвеник принасяй утрешното всеизгаряне, вечерния хлебен принос, царското всеизгаряне и хлебен принос, с всеизгарянето *принасяно* от всичките люде на земята и хлебния им принос и възлиянията им, и ръси и върху него всичката кръв на всеизгарянето и всичката кръв на жертвата; а медният олтар ще служи за мене за да се допитвам *до Господа*. ¹⁶ И свещеник Урия стори така, точно според както му заповяда цар Ахаз. ¹⁷ А цар Ахаз отсече страничните плочи на подножията, и дигна от тях умивалника; и свали морето от

медните волове, които бяха под него, та го турна на каменен под. ¹⁸ И покрития път за съботата, който бяха построили в къщата, и външния вход за царя, премести в Господния дом, поради асирийския цар. ¹⁹ А останалите дела, които извърши Ахаз, не са ли написани в Книгата на летописите на Юдовите царе? ²⁰ И Ахаз заспа с бащите си, в Давидовия град; а вместо него се възцари син му Езекия.

¹ В дванадесетата година на Юдовия цар Ахаз, се възцари в Самария над Израила Осия, син на Ила, *и царува* девет години. ² Той върши зло пред Господа, обаче, не както Израилевите царе, които бяха преди него. ³ Против него възлезе асирийският цар Салманасар, комуто Осия стана слуга, като му даваше данък. ⁴ А *след време* асирийският цар откри заговор в Осия, защото той бе пратил човеци до египетския цар Сов, и не беше дал данък на асирийския цар, както беше правил всяка година; затова асирийският цар го затвори и върза в тъмница. ⁵ И асирийският цар опустошаваше цялата земя, и като отиде в Самария обсаждаше я три години. ⁶ В деветата година на Осия, асирийският цар превзе Самария, отведе Израила в плен в Асирия, и засели ги в Ала и в Авор при реката Гозан и в мидските градове. ⁷ А това стана, защото израилтяните бяха съгрешили на Господа своя Бог, Който ги изведе от Египетската земя, изпод ръката на египетския цар Фараона, като бяха почитали други богове, ⁸ и бяха ходили в наредбите на народите, които Господ изпъди пред израилтяните, и *в наредбите*, които Израилевите царе узакониха. ⁹ И израилтяните бяха вършили скришно работи, които не бяха прави пред Господа техния Бог, и бяха си строили високи места във всичките си градове, от стражарска кула до укрепен град. ¹⁰ Също бяха си издигали кумири и ашери върху всеки висок хълм и под всяко зелено дърво; ¹¹ и там бяха ходили по всичките високи места, както народите, които Господ изпъди пред тях, и бяха вършили зли дела, с които разгневяваха Господа, ¹² и бяха служили на идолите, за които Господ им беше казал: Не вършете това нещо. ¹³ Но пак чрез всичките пророци и всичките гледачи Господ беше предупреждавал Израила и Юда, казвайки: Върнете се от злите си пътища, и пазете Моите заповеди и Моите повеления, свършено според закона, който дадох на бащите ви, и който ви пратих чрез слугите Си пророците. ¹⁴ При все това, те не бяха послушали, но бяха закоравили врата си както врата на бащите им, които не повярваха в Господа своя Бог. ¹⁵ Бяха отхвърляли повеленията Му и завета, който

направи с бащите им, и заявленията, с които им заявяваше, и бяха последвали идолите^o и станали суетни, и бяха последвали народите около тях, за които Господ им беше заповядал да не правят както тях. ¹⁶И бяха оставили всичките заповеди на Господа своя Бог та си бяха направили две леяни телета, направили бяха ашери, и се кланяли на цялото небесно множество, и бяха служили на Ваала. ¹⁷Те бяха превеждали синовете си и дъщерите си през огъня, чародействували и гадаели, и продавали себе си да вършат зло пред Господа та бяха Го разгневявали. ¹⁸Затова, Господ се разгневи много против Израила и ги отхвърли от лицето Си; остана само едното Юдово племе. ¹⁹Па и Юда не беше опазил заповедите на Господа своя Бог, но бяха ходили в наредбите, които Израил беше узаконил. ²⁰Господ, прочее, отхвърли целия Израилев род, унижи ги, и ги предаде в ръката на разграбителите, докле ги отхвърли от лицето Си. ²¹Защото отцепи Израила от Давидовия дом; и те направиха Еровоама, Наватовия син, цар; и Еровоам оттегли Израила та да не следват Господа и направи ги да извършат голям грях. ²²И израилтяните бяха ходили във всичките грехове, които Еровоам извърши; не се оставяха от тях ²³докле Господ не отхвърли Израила от лицето Си, както беше говорил чрез всичките Си слуги пророците. Така Израил биде отведен от своята земя в Асирия, *гдето е* и до днес. ²⁴Товага асирийският цар доведе *люде* от Вавилон, от Хута, от Ава, от Елат и от Сефаруим та ги засели в самарийските градове вместо израилтяните; и те усвоиха Самария и населиха се в градовете ѝ. ²⁵А в началото на заселването си там, те не се бояха от Господа; затова Господ прати между тях лъвове, които убиваха някои от тях. ²⁶По тая причина те говориха на асирийския цар, казвайки: Людете, които ти пресели и постави в самарийските градове, не знаят начина *на служене* на местния Бог затова Той прати лъвове между тях, и, ето, убиват ги, понеже не знаят начина *на служене* на местния Бог. ²⁷Товага асирийският цар заповяда, казвайки: Заведете там един от свещениците, които запленихме от там; и нека идат *нак* и да се заселят там, и свещеникът нека ги научи начина *на служене* на местния Бог. ²⁸И така, един от свещениците, които те бяха запленили от Самария, дойде та се засели във Ветил, и поучаваше ги как да се боят от Господа. ²⁹Обаче *людете от* всеки народ поставиха свои богове, *людете от* всеки народ в градовете, гдето живееха, и туриха ги в капищата по високите места, които самаряните

бяха построили. ³⁰Вавилонските мъже поставиха Сокхот-венот, а хутайските мъже поставиха Нергал, ематските мъже поставиха Асима, ³¹авците поставиха Ниваз и Тартак, и сефаруимците горяха децата си на огън за сефаруимските богове Адрамелех и Анамелех. ³²Така те се бояха от Господа, и си поставиха свещеници за високите места от всякакви люде между тях, които служеха за тях в капищата по високите места. ³³Бояха се от Господа, и на своите си богове служеха според обичая на народите, измежду които бяха преселени. ³⁴Дори до днес постъпват според по-предишните обичаи: не се боят от Господа, а нито постъпват според своите си повеления и според своите си съдби, нито според закона и заповедта, която Господ даде на потомците на Якова, когото нарече Израил, ³⁵с които Господ бе направил завет, като им заповяда казвайки: Да се не боите от други богове, нито да им се кланяте, нито да им служите, нито да им жертвувате; ³⁶но от Господа, Който ви изведе из Египетската земя с голяма сила и с издигната мишца, от Него да се боите, Нему да се кланяте и Нему да принасяте жертва. ³⁷И да внимавате да изпълнявате всякога повеленията, съдбите, закона и заповедта, които Той написа за вас; а от други богове да се не боите. ³⁸И да не забравяте завета, който направих с вас; и да не се боите от други богове. ³⁹Но от Господа вашия Бог да се боите; и Той ще ви избави от ръката на всичките ви неприятели. ⁴⁰Те, обаче, не послушаха, но постъпваха според по-предишните си обичаи. ⁴¹И така, тия народи се бояха от Господа, и служеха на своите идоли; също и чадата им и внуците им постъпват до днес както постъпваха бащите им.

18 ¹В третата година на Израилевия цар Осия, Иловия син, се възцари Езекия, син на Юдовия цар, Ахаз. ²Той беше двадесет и пет години на възраст, когато се възцари, и царува двадесет и девет години в Ерусалим; а името на майка му беше Авия, Захариева дъщеря. ³Той върши това, което бе право пред Господа, напълно както извърши баща му Давид: ⁴събори високите места, изпотроши кумирите, изсече ашерите и сломи медната змия, която Моисей беше направил, защото дори до онова време израилтяните ѝ кадыаха; и нарече я Нехушан^o. ⁵На Господа Израилевия Бог упова. Нямаше подобен нему между всичките Юдови царе, ни между ония, които бяха подир него, нито преди него; ⁶защото се прилепи към Господа, не престана да Го следва, но опази заповедите, които Господ даде на Моисея. ⁷И Господ бе с него; къде-

то и да излизаше, той благоуспяваше; и въстана против асирийския цар, и не му слугуваше вече.

8 ⁸ Той порази филистимците до Газа и до околностите ѝ, от стражарска кула до укрепен град.

9 ⁹ А в четвъртата година на цар Езекия, която бе седмата година на Израилевия цар Осия, син на Ила, асирийският цар Салманасар възлезе против Самария и я обсаждаше. ¹⁰ След три години я превзе; в шестата година на Езекия, която бе деветата година на Израилевия цар Осия, Самария бе превзета. ¹¹ И асирийският цар отведе Израила в плен в Асирия, и ги настани в Ала и в Авор при реката Гозан и в мидските градове; ¹² защото не послушаха гласа на Господа своя Бог, но престъпиха завета Му, - всичко, което Господният слуга Моисей заповяда, - и не послушаха, и нито го извършиха. ¹³ А в четирнадесетата година на цар Езекия, асирийският цар Сенахирим възлезе против всичките укрепени Юдови градове и ги превзе. ¹⁴ Тогава Юдовият цар Езекия прати до асирийския цар в Лахис да кажат: Съгрших; върни се от мене; каквото ми наложиш ще го нося. И тъй, асирийският цар наложи на Юдовия цар Езекия триста таланта сребро и тридесет таланта злато. ¹⁵ И Езекия му даде всичкото сребро, което се намери в Господния дом и в съкровищата на царската къща. ¹⁶ В това време Езекия откова *златото от* вратите на Господния храм и *от* стълбовете, които той, Юдовият цар Езекия, бе обковал *със злато*, и го даде на асирийския цар.

17 ¹⁷ Но асирийският цар прати от Лахис Тартана, Рапсариса и Рапсак с голяма войска при цар Езекия в Ерусалим. А те възлязоха и дойдоха в Ерусалим. И когато стигнаха, дойдоха та застагнаха при водопровода на горния водоем, който е по друма към тепавичарската нива. ¹⁸ И когато извикаха към царя, излязоха при тях управителят на двореца Елиаким, Хелкиевият син и секретарят Шевна, и летописецът Иоах, Асафовият син. ¹⁹ Тогава Рапсак им рече: Кажете сега на Езекия: Така казва великият цар, асирийският цар, каква е тая увереност, на която уповаваш? ²⁰ Ти казваш: *Имам* благоразумие и сила за воюване. Но това са само лицемерни думи. На кого, прочее, се надяваш та си въстанал против мене? ²¹ Виж, ти се надяваш, *като че ли* на тояга, на оная строшена тръстика на Египет, на която, ако се опре някой, ще се забучи в ръката му та ще я промуши. Такъв е египетският цар Фараон за всички, които се надяват на него.

22 ²² Но ако ми речете: На Господа нашия Бог уповаваме, то Той не е ли Оня, Чиито високи места и жертвеници премахна Езекия, като рече

на Юда и на Ерусалим: Пред тоя олтар в Ерусалим се покланяйте? ²³ Сега, прочее, дай *човеци* в залог на господаря ми асирийския цар; а аз ще ти дам две хиляди коне, ако можеш от своя страна да поставиш на тях ездачи. ²⁴ Как тогава ще отблъснеш един военачалник измежду най-ниските слуги на господаря ми? Но пак уповаваш на Египет за колесници и за конници! ²⁵ Без *волята* на Господа ли възлязох сега на това място за да го съсипя? Господ ми рече: Възлез против тая земя та я съсипи. ²⁶ Тогава Елиаким, Хелкиевият син, Шевна и Иоах рекоха на Рапсак: Говори, молим, на слугите си на сирийски, защото го разбираме; недей ни говори на юдейски, та да чуят людете, които са на стената. ²⁷ Но Рапсак им рече: Да ли ме е пратил господарят ми *само* при твоя господар и при тебе да говоря тия думи? не *ме ли е изпратил* при мъжете, които седят на стената, за да ядат с вас заедно изпражненията си и да пият пикочта си? ²⁸ Тогава Рапсак застагна та извика на юдейски със силен глас, като говори, казвайки: Слушайте думата на великия цар, асирийския цар: ²⁹ така казва царят: Да ви не мами Езекия. Защото той не ще може да ви избави от ръката ми. ³⁰ И да ви не прави Езекия да упоавате на Господа, като казва: Господ непременно ще ни избави, и тоя град няма да бъде предаден в ръката на асирийския цар. ³¹ Не слушайте Езекия, защото така казва асирийският цар: Направете спогодба с мене и излезте при мене, и яжте всеки от лозето си, и всеки от смокинята си, и пийте всеки от водата на щерната си ³² докле дойда и ви заведе в земя подобна на вашата земя, земя изобилваща с жито и вино, земя изобилваща с хляб и лозя, земя изобилваща с дървено масло и мед, за да живеете и да не умрете; и не слушайте Езекия, когато би ви убеждавал, като казва: Господ ще ни избави. ³³ Някой от боговете на народите избавил ли е земята си от ръката на асирийския цар? ³⁴ Где са боговете на Емат и Арфад? Где са боговете на Сефаруим, на Ена и на Ава? Избавиха ли те Самария от ръката ми? ³⁵ Кои измежду всичките богове на *разните* страни са избавили земята си от моята ръка, та да избави Иеова Ерусалим от ръката ми? ³⁶ А людете мълчаха, и не му отговориха ни дума, защото царят беше заповядал, казвайки: Да му не отговаряте. ³⁷ Тогава управителят на двореца Елиаким, Хелкиевият син, и секретарят Шевна, и летописецът Иоах, Асафовият син, дойдоха при Езекия с раздрани дрехи та му известиха Рапсаквите думи.

¹ А когато цар Езекия чу думите му, раздра **19**

дрехите си, покри се с вретиче и влезе в Господния дом. ²И прати управителя на двореца Елиаким, секретаря Шевна и старшите свещеници, покрити с вретича, при пророк Исаия Амосовия син. ³И рекоха му: Така казва Езекия: Ден на скръб, на изобличение и на оскърбление е тоя ден, защото настана часа да се родят децата, но няма сила за раждане. ⁴Може би Господ твоят Бог ще чуе всичките думи на Рапсака, когото господарят му асирийският цар прати да укорява живия Бог, и ще изобличи думите, които Господ твоят Бог чу; затова, възнеси молба за остатъка що е оцелял. ⁵И тъй слугите на цар Езекия отидоха при Исаия, ⁶И Исаия им рече: Така да кажете на господаря си: Така казва Господ: Не бой се от думите, които си чул, с които слугите на асирийския цар Ме похулиха. ⁷Ето, аз ще туря в него *такъв* дух, щото, като чуе слух, ще се върне в своята земя; и ще го направя да падне от нож в своята земя. ⁸И така, Рапсак, като се върна, намери, че асирийският цар воюваше против Ливна; защото бе чул, че той заминал от Лахис. ⁹И *царят*, когато чу да казват за етиопския цар Тирак: Ето, излязъл да воюва против тебе, прати пак посланици до Езекия, казвайки: ¹⁰Така да говорите на Юдовия цар Езекия, да речете: Твоят Бог, на Когото уповаваш, да те не мами, като казва: Ерусалим няма да бъде предаден в ръката на асирийския цар. ¹¹Ето, ти чу какво направили асирийските царе на всичките земи, как ги обрекли на изтребление; та ти ли ще се избавиш? ¹²Боговете на народите избавиха ли ония, които бащите ми изтребиха, Гозан, Харан, Ресеф и еденяните, които бяха в Таласар? ¹³Где е ематският цар, арфадският цар и царят на града Сефаруим, на Ена и на Ава? ¹⁴А когато Езекия взе писмото от ръката на посланиците та го прочете, Езекия възлезе в Господния дом и го разгъна пред Господа. ¹⁵И Езекия се помоли пред Господа, като каза: Господи Боже Израилев, Който седиш между херувимите, Ти и само Ти си Бог на всичките земни царства; Ти си направил небето и земята. ¹⁶Приклони, Господи, ухото Си и чуй; отвори Господи очите Си и виж; и чуй думите, с които Сенахирим изпрати тогоз да похули живия Бог. ¹⁷Наистина, Господи, асирийските царе запустиха народите и земите им; ¹⁸и хвърлиха в огън боговете им, защото не бяха богове, но дело на човешки ръце, дървета и камъни; затова ги погубиха. ¹⁹Сега, прочее, Господи Боже наш, отърви ни, моля Ти се, от ръката му, за да познаят всичките земни царства, че Ти си Господ, единственият Бог.

19.24 Или: Обсадените.

²⁰Тогава Исаия, Амосовият син, прати до Езекия да кажат: Така казва Господ Израилевият Бог: Чух това, за което си се помолил на Мене против асирийския цар Сенахирим. ²¹Ето словото, което Господ изговори за него: - Презряте, присмя ти се, девицата, сионовата дъщеря; Зад *гърба* ти поклати глава ерусалимската дъщеря. ²²Кого си обидил и похулил ти? И против Кого си говорил с висок глас И си надигнал нагоре очите си? Против Светия Израилев. ²³Господа си обидил ти чрез посланиците си, като си рекъл: С множеството на колесниците си възлязох аз Върху височината на планините, Върху уединенията на Ливан: И ще изсека високите му кедри, Отборните му елхи; И ще вляза в най-крайното помещение по него, В леса на неговия Кармил. ²⁴Аз изкопах, и пих чужди води; И със стъпалото на нозете си Ще пресуша всичките реки на Египет°. ²⁵Не си ли чул, че аз съм наредил това отдавна, и от древни времена съм начертал това? А сега го изпълних, Така щото ти да обръщаш укрепени градове в купове развалини. ²⁶Затова жителите им станаха безсилни, Уплашиха се и посрамираха се; Бяха като трева на полето, като зеленина, Като трева на къщния покрив, И *жито* препълнено преди да стане стъбло. ²⁷Но аз зная жилището ти, Излизането ти и влизането ти, И убийството ти против Мене, ²⁸Понеже буйството ти против Мене, И надменността ти стигнаха до ушите Ми, Затова ще туря куката Си в ноздрите ти, И юздата Си в устните ти, Та ще те върна през пътя, по който си дошъл. ²⁹И това ще ти бъде знаменieto: Тая година ще ядете това, което е саморасло, Втората година това, което израства от същото; А третата година посейте и пожънете, Насадете лозя и яжте плода им. ³⁰И оцелялото от Юдовия дом, Коего е останало, пак ще пуска корени долу, И ще дава плод горе. ³¹Защото из Ерусалим ще излезе остатък, И из хълма Сион оцелялото. Ревността на Господа на Силите ще извърши това. ³²Затова, така казва Господ за асирийския цар: Няма да влезе в тоя град, Нито ще хвърли там стрела, Нито ще дойде пред него с щит, Нито ще издигне против него могила. ³³По пътя, през който е дошъл, по него ще се върне, И в тоя град няма да влезе, казва Господ; ³⁴Защото ще защитя тоя град за да го избавя, Заради Себе Си и заради слугата Ми Давида. ³⁵И в същата нощ ангел Господен излезе та порази сто осемдесет и пет хиляди души в асирийския стан; и когато станаха *хора* на сутринта, ето, всички ония бяха мъртви трупове. ³⁶И тъй, асирийският цар Сенахирим си тръгна та

37 отиде, върна се, и живееше в Ниневия. ³⁷ А като се кланяше в капището на бога си Нисрох, неговите синове Адрамелех и Сарасар го убиха с нож; и побягнаха в араратската земя. А вместо него се възцари син му Есарадон.

20 ¹ В това време Езекия се разболя до смърт; и пророк Исаия, Амосовият син, дойде при него та му рече: Така казва Господ, нареди за дома си, понеже ще умреш и няма да живееш. ² Тогава *царят* обърна лицето си към стената та се помоли Господу, казвайки: ³ Моля Ти се, Господи, спомни си сега как ходих пред Тебе с вярност и с цяло сърце, и върших това, което е угодно пред Тебе. И Езекия плака горко. ⁴ А преди да беше излязъл Исаия до средната част на града, Господното слово дойде към него и рече: ⁵ Върни се та кажи на вожда на Моите люде, Езекия, така казва Господ, Бог на баща ти Давида: Чух молитвата ти, видях сълзите ти; ето аз ще те изцеля; след три дена ще възлезеш в Господния дом. ⁶ Ще приложат на живота ти петнадесет години; и ще избавя тебе и тоя град от ръката на асирийския цар; и ще защитят тоя град заради Себе Си и заради слугата Ми Давида. ⁷ Тогава Исаия каза: Вземете низаница смокини. И взеха та я туриха на цирея; и *царят* оздравя. ⁸ А Езекия беше казал на Исаия: Какво ще бъде знамението, че Господ ще ме изцели, и че след три дена ще отида в Господния дом? ⁹ И Исаия беше рекъл: Ето какво ще ти бъде знамението от Господа, че Господ ще извърши това, което каза: *избери* - да напредне ли сянката десет стъпала, или да се върне надире десет стъпала? ¹⁰ И Езекия отговори: Лесно нещо е да слезе сянката десет стъпала; не, но нека се върне сянката десет стъпала надире. ¹¹ И пророк Исаия извика към Господа; и Той върна сянката десет стъпала надире, по които беше слезнала върху слънчевия часовник на Ахаза. ¹² В онова време вавилонският цар Веродах-валадан^о, Валадановият син, прати писмо и подарък на Езекия, защото ¹³ чу, че Езекия бил се разболял. ¹³ И Езекия ги изслуша, и показа им цялата къща със скъпоценните си вещи - среброто и златото, ароматите и скъпоценните масла, целия си оръжеен склад, и всичко каквото се намираще между съкровищата му; в къщата му и в цялото му владение не остана нищо, което Езекия не им показа. ¹⁴ Тогава дойде пророк Исаия при цар Езекия та му рече: Какво казаха тия човеци? и от где дойдоха при тебе? И Езекия рече: От далечна земя идат, ¹⁵ от Вавилон. ¹⁵ Тогава каза: Що видяха в къщата ти? И Езекия отговори: Видяха всичко що има в къщата ми; няма нищо между съкровищата ми,

което не им показах. ¹⁶ Тогава Исаия рече на Езекия: Слушай Господното слово: ¹⁷ Ето, идат дни, когато всичко що е в къщата ти, и каквото бащите ти са събрали до тоя ден, ще се пренесе у Вавилон; няма да остане нищо, казва Господ. ¹⁸ И ще отведат от синовете, които ще излязат от тебе, които ще родиш; и те ще станат скопци^о в палата на вавилонския цар. ¹⁹ Тогава Езекия рече на Исаия: Добро е Господното слово, което ти изрече. Прибави още: Не е ли тъй, щом в моите дни ще има мир и вярност? ²⁰ А останалите дела на Езекия, и всичкото му юначество, и как направи водоема и водопровода та доведе вода в града, не са ли написани в Книгата на летописите на Юдовите царе? ²¹ И Езекия заспа с бащите си; и вместо него се възцари син му Манасия.

21 ¹ Манасия бе дванадесет години на възраст, когато се възцари, и царува петдесет и пет години в Ерусалим; а името на майка му бе Ефсива. ² Той върши зло пред Господа според мерзостите на народите, които Господ изпъди пред израилтяните. ³ Устрои изново високите места, които баща му Езекия бе съборил, издигна жертвеници на Ваала и направи ашера, както Израилевият цар Ахаав беше сторил, и се кланяше на цялото небесно множество и им служеше. ⁴ Тоже издигна жертвеници в Господния дом, за който Господ беше казал: В Ерусалим ще настаня името Си. ⁵ Издигна жертвеници и на цялото небесно множество вътре в двата двора на Господния дом. ⁶ И преведе сина си през огъня, още упражняваше предвещания и употребяваше гадания, и си служеше със запитвачи на зли духове и с врачове; той извърши голямо зло пред Господа та Го разгневи. ⁷ И ваяният идол на ашерата, който направи, постави в дома, за който Господ каза на Давида и на сина му Соломона: В тоя дом, и в Ерусалим, който избрах от всичките Израилеви племена, ще настаня името Си до века; ⁸ и няма вече да направя нозете на Израиля да блуждаят въвн от земята, която дадох на бащите им, само ако внимават да вършат всичко що им заповядах, напълно според закона, който слугата Ми Моисей им даде. ⁹ Но не послушаха; а Манасия го подмами да вършат по-лошо от народите, които Господ погуби пред израилтяните. ¹⁰ Тогава Господ говори чрез слугите Си пророците, казвайки: ¹¹ Понеже Юдовият цар Манасия стори тия мерзости, и извърши повече зло от всичко, което извършиха аморейците, които бяха преди него, и чрез идолите си направи и Юда да съгреша, ¹² затова, така казва Господ Израил-

левиат Бог: Ето аз нанасям такова зло на Ерусалим и на Юда, щото на всеки, който чуе за него, ще му писнат и двете уши. ¹³ И ще простра върху Ерусалим *същата мерилна връв, която прострах* върху Самария, и *същия отвес, който прострах* върху Ахавовия дом; и ще избърша Ерусалим както избърсва някой едно блюдо, и като го избърше, обръща го наопаки. ¹⁴ И ще отхвърля останалите от наследството Си, и ще ги предам в ръката на неприятелите им; и те ще бъдат разграбени и пленявани от всичките си неприятели, ¹⁵ защото вършеха зло пред Мене и Ме разгневяваха от деня, когато бащите им излязоха из Египет, до днес. ¹⁶ При това, освен греха, с който направи Юда да съгреша като върши зло пред Господа, Манасия проля и твърде много невинна кръв, докле напълни Ерусалим от единия край до другия. ¹⁷ А останалите дела на Манасия, и всичко що избърши, и грехът, който стори, не са ли написани в Книгата на летописите на Юдовите царе? ¹⁸ И Манасия заспа с бащите си, и биде погребан в градината на своята къща, в градината на Оза; и вместо него се възцари син му Амон. ¹⁹ Амон бе двадесет и две години на възраст, когато се възцари, и царува две години в Ерусалим; а името на майка му бе Месулемета, дъщеря на Аруса от Иотева. ²⁰ Той върши зло пред Господа, както стори баща му Манасия. ²¹ Ходи напълно в пътя, в който ходи баща му, и служи на идолите, на които служеше баща му, та им се поклони. ²² И остави Господа Бога на бащите си, и не ходи в Господния път. ²³ А слугите на Амона направиха заговор против него та убиха царя в собствената му къща. ²⁴ Обаче, людето от страната избиха всичките, които бяха направили заговора против цар Амона; и людето от страната направиха сина му Иосия цар вместо него. ²⁵ А останалите дела, които избърши Амон, не са ли написани в Книгата на летописите на Юдовите царе? ²⁶ И погребяха го в гроба му в градината на Оза; и вместо него се възцари син му Иосия.

22 ¹ Иосия бе осем години на възраст когато се възцари, и царува в Ерусалим тридесет и една година; а името на майка му бе Иедида, дъщеря на Адаия от Васкат. ² Той върши това, което бе право пред Господа, като ходи напълно в пътя на баща си Давида, без да се отклони на дясно или на ляво. ³ И в осемнадесетата година на цар Иосия, царят прати в Господния дом секретаря Сафан, син на Азалия, Месуламовия син, и му каза: ⁴ Иди при първосвещеника Хелкия та му рече: ⁵ Иди при първосвещеника Хелкия та му рече да изброи внесените в Господния дом пари, които вратарите са събрали от людето, ⁵ и

нека ги предадат в ръката на работниците, които надзирават Господния дом; а те нека ги дадат на работниците, които са в Господния дом, за да поправят разваленото на дома, - ⁶ на дърводелците, на строителите и на зидарите, - и за да купят дървета и дялани камъни за да поправят дома. ⁷ Обаче, не държаха с тях никаква сметка за предаваните в ръцете им пари, защото постъпваха честно. ⁸ Тогава първосвещеникът Хелкия каза на секретаря Сафан: Намерих книгата на закона в Господния дом. И Хелкия даде книгата на Сафана, който я прочете. ⁹ И секретарят Сафан отиде при царя и доложи на царя, казвайки: Слугите ти иждивиха парите, които намериха в дома, като ги предадоха в ръката на работниците, които надзирават Господния дом. ¹⁰ Тоже секретарят Сафан извести на царя, казвайки: Свещеник Хелкия ми даде една книга. И Сафан я прочете пред царя. ¹¹ А царят, като чу думите на книгата на закона, раздра дрехите си. ¹² Тогава царят заповяда на свещеника Хелкия, на Ахикама Сафановия син, на Аховора Михеевия син, на секретаря Сафан, и на царския слуга Асаия, казвайки: ¹³ Идете, допитайте се до Господа за мене, за людето и за целия Юда, относно думите на тая книга, която се намери; защото голям е Господният гняв, който е пламнал против нас, понеже бащите ни не послушаха думите на тая книга та да постъпват напълно според както е писано за нас. ¹⁴ И така, свещеник Хелкия, Ахикам, Аховор, Сафан и Асаия отидоха при пророчицата Олда, жена на одеждопазителя Селум, син на Текуя, Арасовия син. А тя живееше в Ерусалим, във втория участък; и те говориха с нея. ¹⁵ И тя им рече: Така казва Господ Израилевият Бог: Кажете на човека, който ви е пратил до Мене: ¹⁶ Така казва Господ: Ето, аз ще докарам злото на това място и на жителите му, според всичко което е писано в книгата, която Юдовият цар е прочел. ¹⁷ Понеже Ме оставиха и кадах на други богове, та Ме разгневиха с всичките дела на ръцете си, затова гневът Ми ще пламне против това място, и няма да угасне. ¹⁸ Но на Юдовия цар, който ви прати да се допитате до Господа, така да му кажете: Така казва Господ Израилевият Бог: Относно думите, които ти си чул: ¹⁹ Понеже сърцето ти е омекнало, и ти си се смирил пред Господа, когато си чул това, което говорих против това място и против жителите му, че ще запустеят и ще станат за проклетия, и ти раздра дрехите си и плака пред Мене, затова и аз те послушах, казва Господ. ²⁰ Ето, прочее, аз ще те прибера при бащите ти, и ще се прибереш в гроба си с мир; и твоите очи няма да

видят нищо от всичкото зло, което ще докарам на това място. И те доложиха на царя.

- 23** ¹Тогава царят прати, та събраха при него всичките Юдови и ерусалимски старейшини.
- ²И царят възлезе в Господния дом, и с него всичките Юдови мъже и всичките ерусалимски жители, - свещениците, пророците и всичките люде от малък до голям; и прочете на всеослушание пред тях всичките думи от книгата на завета, която се намери в Господния дом. ³И царят застана до стълба, та направи завет пред Господа да следва Господа, да пази заповедите Му и заявленията Му, и повеленията Му с цялото си сърце и с цялата си душа, та да изпълняват думите на тоя завет, които са написани в тая книга. И всичките люде потвърдиха завета. ⁴Тогава царят заповяда на първосвещеник Хелкия, на свещениците от втория чин и на вратарите да извадят из Господния храм всичките вещи направени за Ваала, за ашерата и за цялото небесно множество; и изгори ги въвн от Ерусалим, в полетата на Кедрон, и отнесе пепелта им въвн Ветил. ⁵И премахна идолопоклонническите жреци, които Юдовите царе бяха определили да кадят по високите места в Юдовите градове и околностите на Ерусалим, както и тия, които кадияха на Ваала, на слънцето, на луната, на дванадесетте съзвездия, на цялото небесно множество. ⁶Занесе ашерата из Господния дом въвн от Ерусалим на потока Кедрон, стри я на прах, и хвърли праха ѝ по общонародните гробища. ⁷Събори и къщите на мъжеложците, които бяха в Господния дом, гдето жените тъчеха завеси за ашера. ⁸И доведе всичките свещеници от Юдовите градове, и оскверни високите места, гдето тия свещеници бяха кадили, от Гева до Вирсавее; и събори високите места на портата, които бяха въвн входа на портата на градоначалника Исус, който *вход* беше отляво на градската порта. ⁹Но свещениците от високите места не възлизаха *да служат* при Господния олтар в Ерусалим, но ядяха безквасни хлябове между братята си. ¹⁰*Царят* оскверни и Тофета, който е в долината на Еномовите потомци, за да не може никой да преведе сина си или дъщеря си през огъня на Молоха.
- ¹¹И отминаха конете, които Юдовите царе бяха посветили на слънцето въвн входа на Господния дом, при жилището на скопеца Натанмелех, което бе в *храмовите* предели, и изгори с огън колесниците на слънцето. ¹²Царят събори и жертвениците, които бяха върху покрива на Ахазовата горна стая, които Юдовите царе бяха направили, и жертвениците, които Мана-

сия бе направил в двора на Господния дом, и като ги срина от там, хвърли праха им в потока Кедрон. ¹³Царят оскверни и високите места, които бяха пред Ерусалим, които бяха отдясно на хълма на разврата°, които Израилевият цар Соломон беше построил за Астарта, мерзостта на сидонците, и за Хамоса, мерзостта на моавците, и за Мелхома, мерзостта на амонците. ¹⁴И сломи истуканите, съсече ашерите и напълни местата им с човешки кости. ¹⁵При това *царят* събори жертвеника, който бе въвн Ветил, и високото място, което бе построил Еровоам, Наватовият син, който направи Израиля да греши, да! оня жертвеник и онова високо място, и като изгори високото място, стри го на прах, и изгори ашерата. ¹⁶И като се обърна и съгледа гробовете, които бяха там в хълма, Иосия прати та взе костите из гробовете, изгори ги на жертвеника, и го оскверни, според Господното слово прогласено от Божия човек, който прогласи тия неща. ¹⁷Тогава рече: Какъв е тоя стълб, който виждам? А градските мъже му разправиха: Това е гробът на Божия човек, който дойде от Юда та прогласи тия дела, които ти извърши против ветилския жертвеник. ¹⁸Тогава *царят* каза: Оставете го; никой да не поклати костите му. И така оставиха костите му непоклатени, заедно с костите на пророка, който дойде от Самария. ¹⁹Иосия отмахна и всичките капища на високите места, които се намираха в сирийските градове, и които Израилевите царе бяха направили та бяха разгневили *Господа*, и постъпи с тях точно според делата, които беше извършил въвн Ветил. ²⁰И като изкла на жертвениците всичките жреци от високите места, които бяха там, и изгори върху тях човешки кости, той се върна в Ерусалим. ²¹След това, царят заповяда на всичките люде, казвайки: Направете пасхата на Господа вашия Бог, както е писано в тая книга на завета. ²²Навярно ни въвн времето на съдиите, които съдиха Израиля, нито въвн времето на никой от Израилевите царе или Юдовите царе, не е ставала такава пасха, ²³каквата стана тая пасха Господу в Ерусалим в осемнадесетата година на цар Иосия. ²⁴При това, Иосия премахна запитвачите на зли духове и врачовете, домашните идоли и кумирите, и всичките мерзости, които се намериха в Юдовата земя и в Ерусалим, за да изпълни думите на закона, написани в книгата, която свещеник Хелкия намери в Господния дом. ²⁵Цар подобен нему не е имало преди него, който да се е обърнал към Господа с цялото си сърце, с цялата си душа и с всичката си сила, напълно

според Моисеевия закон; нито след него наста-
 26 на подобен нему. ²⁶ При все това, обаче, Господ
 не се върна от яростния Си и голям гняв; защо-
 то гневът Му пламна против Юда поради всич-
 ките предизвикателства, с които Манасия бе-
 27 ше Го разгневил. ²⁷ И рече Господ: Ще отхвър-
 ля и Юда от лицето Си, както отхвърлих Из-
 раиля; ще отхвърля и тоя град Ерусалим, кой-
 то избрах, и дома, за който рекох: Името Ми
 28 ще бъде там. ²⁸ А останалите дела на Иосия, и
 всичко що извърши, не са ли написани в Кни-
 29 гата на летописите на Юдовите царе? ²⁹ В него-
 вите дни египетският цар Фараон-нехао възле-
 зе против асирийския цар при реката Евфрат.
 Затова цар Иосия отиде против него; а той, ка-
 30 то го видя, уби го в Магедон. ³⁰ И слугите му
 го закараха мъртъв в колесницата от Магедон
 и докараха го в Ерусалим, гдето го погребяха
 в собствения му гроб. А людете от земята взе-
 ха Иоахаза, Иосиевия син, и като го помазаха,
 31 направиха го цар вместо баща му. ³¹ Иоахаз[°] бе
 двадесет и три години на възраст когато се въз-
 цари, и царува три месеца в Ерусалим; а име-
 то на майка му беше Амитала, дъщеря на Ере-
 32 мия от Ливна. ³² Той върши зло пред Госпо-
 да, напълно както бяха направили бащите му.
 33 ³³ А Фараон-нехао го затвори в Ривла, в земята
 Емат, за да не царува в Ерусалим; и наложи на
 земята данък от сто таланта сребро и един та-
 34 лант злато. ³⁴ И Фараон-нехао постави Елиаки-
 ма, Иосиевия син, цар вместо баща му Иосия,
 като промени името му на Иоаким, а Иоахаза
 35 отпрати; и той дойде в Египет и там умря. ³⁵ А
 Иоаким даде на Фараона среброто и златото,
 обаче обложи с данък земята, за да даде парите
 според Фараоновата заповед; с насилие събра
 среброто и златото от людете на земята, от все-
 киго, според, както беше състоянието му, за да
 36 ги даде на Фараон-нехао. ³⁶ Иоаким бе двадесет
 и пет години на възраст, когато се възцари,
 и царува единадесет години в Ерусалим; а име-
 то на майка му бе Зевуда, дъщеря на Федаия от
 37 Рума. ³⁷ Той върши зло пред Господа, напълно
 както бяха направили бащите му.

24 ¹ В неговите дни възлезе вавилонският цар
 Навуходоносор; и Иоаким му стана подчинен
 за три години; сетне се отметна и въстана про-
 2 тив него. ² Но Господ прати против него хал-
 дейските чети, сирийските чети, моавските че-
 ти и четите на амонците, и прати ги против Юда
 за да го съкрушат, според словото, което Гос-
 3 под говори чрез слугите Си пророците. ³ Наистина
 по заповед от Господа стана това на Юда,

за да го отхвърли от лицето Си поради грехове-
 те на Манасия, според всичко що бе извършил,
 4 а още поради невинната кръв, която бе про-
 лял, като напълни Ерусалим с невинна кръв,
 така че Господ отказа да му прости. ⁵ А оста-
 5 налите дела на Иоакима, и всичко що извър-
 ши, не са ли написани в Книгата на летописи-
 те на Юдовите царе? ⁶ И Иоаким заспа с баща
 6 си; и вместо него се възцари син му Иоахин.
 7 И египетският цар не излезе вече от земята си,
 защото вавилонският цар бе превзел всичко,
 което принадлежеше на египетския цар, от еги-
 петската река до реката Евфрат. ⁸ Иоахин[°] бе
 8 осемнадесет години на възраст, когато се въз-
 цари, и царува три месеца в Ерусалим; а име-
 то на майка му бе Неуста, дъщеря на Елната-
 на от Ерусалим. ⁹ Той върши зло пред Госпо-
 9 да, съвсем както бе направил баща му. ¹⁰ В оно-
 ва време слугите на вавилонския цар Навухо-
 доносора възлязоха против Ерусалим та обса-
 11 диха града. ¹¹ И докато слугите му го обсажда-
 ха, вавилонският цар Навуходоносор дойде до
 града; ¹² и Юдовият цар Иоахин излезе към ва-
 12 вилонския цар, той, майка му, слугите му, на-
 чалниците му и скопците му; и вавилонският
 цар го хвана в осмата година на царуването си.
 13 И той отнесе от там всичките съкровища на
 13 Господния дом и съкровищата на царската къ-
 ща, и съсече всичките златни вещи в Господния
 храм, които Израилевия цар Соломон беше на-
 правил, според както Господ беше казал. ¹⁴ И
 14 пресели целия Ерусалим, всичките първенци и
 всичките юначни мъже, десет хиляди пленни-
 ци, и всичките дърводелци и ковачи; останаха
 само по-сиромашката част от людете на земя-
 15 та. ¹⁵ Пресели Иоахима във Вавилон; и заведе
 15 пленници от Ерусалим във Вавилон майката на
 царя, жените на царя, скопците на царя и пър-
 16 венците от земята. ¹⁶ Всичките юначни мъже -
 седем хиляди души, и дърводелците и ковачи-
 те - хиляда души, всичките храбри войници, -
 тях вавилонският цар заведе пленници във Ва-
 вилон. ¹⁷ И вавилонският цар постави чича си
 17 Матания цар вместо него, като промени име-
 то му на Седекия. ¹⁸ Седекия бе двадесет и една
 18 година на възраст, когато се възцари, и царува
 единадесет години в Ерусалим; а името на май-
 ка му бе Амитала, дъщеря на Еремия от Лив-
 на. ¹⁹ Той върши зло пред Господа, съвсем ка-
 19 кто беше направил Иоаким. ²⁰ Защото от гнева
 20 на Господа, който пламна против Ерусалим и
 Юда, докато ги отхвърли от лицето Си, стана,
 че Седекия въстана против вавилонския цар.

25 ¹И тъй, в деветата, година на *Седекиевото* царуване, в десетия месец, на десетия ден от месеца, вавилонският цар Навуходоносор дойде, той и цялата му войска, против Ерусалим, и като разположи стана си против него, издигнаха укрепления наоколо против него; ² и градът бе обсаждан до единадесетата година на цар Седекия. ³ А на деветия ден от *четвъртия* месец, *когато* гладът се усили в града, тъй щото нямаше хляб за хората на мястото, ⁴ отвори се пролом в градската *стена*, поради което всичките военни мъже *побягнаха* през пътя на портата, която е между двете стени, при царската градина, (а халдейците бяха близо около града), и *царят* отиде по пътя за полето. ⁵ А халдейската войска преследва царя та го стигна в ерихонските полета; и цялата му войска се разбяга от него. ⁶ И хванаха царя та го въведоха при вавилонския цар в Ривла; и издадоха присъда против него, *именно*, ⁷ заклаха синовете на Седекия пред очите му, избодоха очите на Седекия, и като го вързаха в окови заведоха го във Вавилон. ⁸ А в петия месец, на седмия ден от месеца, в единадесетата година на вавилонския цар Навуходоносор, дойде в Ерусалим началникът на телохранителите Навузардан, служител на вавилонския цар, ⁹ та изгори Господния дом и царския дворец; дори всичките къщи в Ерусалим, *сиреч*, всяка голяма къща, изгори с огън. ¹⁰ И цялата халдейска войска, която бе с началника на телохранителите, събори стените около Ерусалим. ¹¹ Тогава началникът на телохранителите Навузардан заведе в плен останалите от хората, които бяха оцелели в града, и бежанците, които побягнаха при вавилонския цар, както и останалото множество. ¹² Обаче, началникът на телохранителите остави някои от победните в земята за лозари и земеделци. ¹³ А медните стълбове, които бяха в Господния дом, и подножията и медното море, които бяха в Господния дом, халдейците сломиха и пренесоха медта им във Вавилон; ¹⁴ отнесоха и котлите, лопатите, щипците, темянниците и всичките медни прибори, с които се извършваше службата. ¹⁵ Началникът на телохранителите отнесе и кадилниците и тасовете, - каквото беше златно *като* злато, и каквото сребърно *като* сребро. ¹⁶ *Колкото* за двата стълба, едното море и подножията, които Соломон беше направил за Господния дом, медта на всички тия вещи превишаваше всяко тегло; ¹⁷ височината на единия стълб беше осемнаде-

сет лакътя; и меден капител беше върху него, височината на който капител бе три лакътя; а върху капитела наоколо имаше мрежа и нарове, всичките медни. Подобни на тия *бяха размерите* и на втория стълб с мрежата. ¹⁸ Началникът на телохранителите взе и първосвещеник Сараия, и втория свещеник Софония, и тримата вратари; ¹⁹ и от града взе един скопец, който беше надзирател на военните мъже, и петима мъже от имащите достъп при царя, които се намериха в града, и на военачалника секретаря, който събираше войски от хората на земята, и шестдесет мъже от хората на земята, които се намериха в града; ²⁰ и като ги взе началникът на телохранителите Навузардан ги заведе при вавилонския цар в Ривла. ²¹ И вавилонският цар ги порази, и уби ги в Ривла, в земята Емат. Така Юда биде закаран в плен от земята си. ²² А колкото за хората, които останаха в Юдовата земя, които вавилонският цар Навуходоносор беше оставил, над тях той постави за управител Годолия, син на Ахикама, Сафановия син. ²³ А като чуха всичките военачалници, те и войниците им, че вавилонският цар поставил за управител Годолия, дойдоха при Годолия в Масфа, именно, Исмаил син на Натания, Ионан син на Кария, Сараия син на нетофатеца Танумет, и Язания син на един махатец, те и войниците им. ²⁴ И Годолия се закле на тях и на мъжете им, като им каза: Не бойте се от слугите на халдейците; заселете се в земята та работете на вавилонския цар, и ще ви бъде добре. ²⁵ Но в седмия месец Исмаил, син на Натания, Елисамовия син, от царския род, дойде, заедно с десетина мъже, та поразиха Годолия (тъй че умря) и юдеите и халдейците, които бяха с него в Масфа. ²⁶ Тогава всичките люде от малък до голям и военачалниците станаха та отидоха в Египет; защото се уплашиха от халдейците. ²⁷ А в тридесет и седмата година, от пленяването на Юдовия цар Иоахин в дванадесетия месец на двадесет и седмия ден от месеца, вавилонският цар Евилмеродах, в годината на възцаряването си, възвиси от тъмницата главата на Юдовия цар Иоахин; ²⁸ и говори му любезно, постави неговия престол по-горе от престола на царете, които бяха с него във Вавилон, ²⁹ и промени тъмничните му дрехи; и *Иоахин* се хранеше всякога пред него, през всичките дни на живота си. ³⁰ А колкото за храната му, даваше му се от царя постоянна храна, ежедневен дял, през всичките дни на живота му.

1 ЛЕТОПИСИ

1, 2 Адам, Сит, Енос, ²Каинан, Маалалеил,
3, 4 Яред, ³Енох, Матусал, Ламех, ⁴Ное,
5 Сим, Хам и Яфет. ⁵Яфетови синове: Го-
6 мер, Магог, Мадай, Яван, Тувал, Мосох, и Ти-
7 рас; ⁶а Гомерови синове: Асханаз, Дифат°, и
8 Тогарма; ⁷а Яванови синове: Елиса, Тарсис,
9 Китим и Родамим°. ⁸Хамови синове: Хус, Миц-
10 раим, Фут и Ханаан; ⁹а Хусови синове: Сева,
11 Евила, Савта, Раама и Савтека; а Раамови си-
12 нове: Шева и Дедан. ¹⁰И Хус роди Нимрода;
13 той пръв стана силен на земята; ¹¹а Мицраим
14 роди лудимите, анамимите, леавимите, нафту-
15, 16 химите, ¹²патрусимите, каслухимите (от кои-
17 то произлязоха филистимците), и кафторими-
18 те; ¹³а Ханаан роди първородния си Сидон и
19 Хета, ¹⁴и евусейците, аморейците, гергесейци-
20 те, ¹⁵евейците, арукейците, асенейците, ¹⁶ар-
21, 22 вадците, цемарейците и аматейците. ¹⁷Симо-
23 ви синове: Елам, Асур, Арфаксад, Луд и Арам;
24 а *Арамови синове*: Уз, Ул, Гетер и Мосох°; ¹⁸а
25, 26 Арфаксад роди Сала, а Сала роди Евера. ¹⁹И
27 на Евера се родиха два сина: името на единия
28 бе Фалек°, защото в неговите дни се разпре-
29 дели земята; а името на брата му бе Иоктан.
30, 31 ²⁰А Иоктан роди Алмодада, Шалефа, Хацарма-
32 вета, Яраха, ²¹Адорама, Узала, Дикла, ²²Гева-
33 ла°, Авимаила, Шева, ²³Офира, Евила и Иова-
34 ва; всички тия бяха Иоктанови синове. ²⁴Сим,
35 Арфаксад, Сала, ²⁵Евер, Фалек, Рагав, ²⁶Се-
36 рух, Нахор, Тара, ²⁷Аврам, който е и Авра-
37 ам, ²⁸А Авраамови синове: Исаак и Исмаил.
38 ²⁹Ето техните поколения: първородният на Ис-
39 маила, Наваиот; после Кидар, Адвеил, Мав-
40 сам, ³⁰Масма, Дума, Маса, Адад, Тема, ³¹Етур,
1 Нафис и Кедма; тия бяха Исмаиловите сино-
2 ве. ³²А ето синовете на Авраамовата наложни-
3 ца Хетура: тя роди Земрана, Иоксана, Мадана,
4 Мадиама, Есвока и Шуаха; а Иоксанови сино-
5, 6 ве: Шева и Дедан; ³³а Мадиамови синове: Ге-
7 фа, Ефер, Енох, Авида и Елдага; всички тия бя-
8 ха потомци на Хетура. ³⁴И Авраам роди Иса-
9 ака: а Исааковите синове бяха Исав и Израил,
10 ³⁵Исавови синове: Елифаз, Рагуил, Еус, Еглом
11 и Корей; ³⁶а Елифазови синове: Теман, Омар,
12 Сефи°, Готом, Кенез, Тамна и Амалик; ³⁷Рагуи-
13 лови синове: Нахат, Зара, Сама и Миза. ³⁸А Си-
14 ирови синове: Лотан, Совал, Севегон, Ана, Ди-
1 сон, Асар и Дисан; ³⁹а Лотанови синове: Хори
2 и Омам°; а сестра на Лотана бе Тамна; ⁴⁰Сова-

лови синове: Алиан°, Манахат, Гевал, Сефи° и
Онам; а Севегонови синове: Аиа и Ана: ⁴¹Анов **41**
син, Дисон; а Дисонови синове: Амадан, Асван,
Итрам и Харан; ⁴²Асарови синове: Валаан, За-
42 ван и Акан; Дисанови синове: Уз и Аран. ⁴³А **43**
ето царете, които царуваха в едомската земя,
преди да се възцари цар над израилтяните: Ве-
ла Веоровият син; и името на града му бе Де-
нава. ⁴⁴А като умря Вела, вместо него се въз-
44 цари Иовав, Заровият син, от Восора. ⁴⁵А ка-
45 то умря Иовав, вместо него се възцари Хусам,
от земята на теманците. ⁴⁶А като умря Хусам,
46 вместо него се възцари Адад Вададовият син,
който порази мадиамците на моавското поле; и
името на града му бе Авит. ⁴⁷А като умря Адад,
47 вместо него се възцари Самла, от Масрека. ⁴⁸А **48**
като умря Самла, вместо него се възцари Са-
ул, от Роовот при Евфрат°. ⁴⁹А като умря Саул,
49 вместо него се възцари Вааланан, Аховорови-
ят син. ⁵⁰А като умря Вааланан, вместо него се **50**
възцари Адад°; и името на града му бе Пау, а
името на жена му Метавеил, дъщеря на Метре-
да, Мезаавова внука. ⁵¹А като умря Адад, едом-
51 ските първенци бяха: първенец Тамна, първе-
нец Алия°, първенец Етет, ⁵²първенец Оливе-
52 ма, първенец Ила, първенец Финон, ⁵³първе-
53 нец Кенез, първенец Теман, първенец Мивсар,
⁵⁴първенец Магедиил и първенец Ирам. Тия **54**
бяха едомските първенци.

¹Ето синовете на Израиля: Рувим, Симеон, **2**
Левий, Юда, Исахар, Завулон, ²Дан, Иосиф, **2**
Вениамин, Нефталим, Гад и Асир. ³Юдови си-
3 нове: Ир, Онан и Шела: тримата му се родиха
от ханаанката, дъщерята на Суя. А първород-
ният на Юда, Ир, бе лош пред Господа, та Той
го умъртви. ⁴И снаха му Тамар му роди Фаре-
4 са и Зара. Всичките Юдови синове бяха петима.
⁵Фаресови синове: Есрон и Амул. ⁶А Зарови **5, 6**
синове: Зимрий°, Етан, Еман, Халкол и Дара°;
всичко петима. ⁷А Хармиев син: Ахар°, смути-
7 телят на Израиля, който извърши престъпле-
ние относно обреченото. ⁸А Етанов син - Аза-
8 рия. ⁹А синове, които се родиха на Есрона: Ера-
9 меил, Арам и Халев. ¹⁰И Арам роди Аминадава: **10**
а Аминадав роди Наасона, първенец на Юдо-
вите потомци. ¹¹А Наасон роди Салмона: Сал-
11 мон роди Вооза; ¹²Вооз роди Овида; Овид роди **12**
Есея; ¹³а Есей роди първородния си Елиав, вто-
13 рия Авинадав, третия Сама, ¹⁴четвъртия Ната- **14**

1.6 В Бит. 10:3, Рифат. **7** В Бит. 10:4, Доданим. **17** В Бит. 10:23, Маш. **19** Т.е., Разделение. **22** В Бит. 10:28, Овала.
36 В Бит. 36:11, Сефо. **39** В Бит. 36:22, Емам. **40** В Бит. 36:23, Алван. **40** В Бит. 36:23, Сефо. **48** Еврейски: Рекага.
50 В Бит. 36:39 Адар. **51** В Бит. 36:40 Алва. **2.6** В Ис Нав. 7:1, Завдий. **6** В 3 Цар. 4:31, Дарда. **7** В Ис Нав. 7:1, Ахан.

15 наил, петия Радай, ¹⁵ шестия Осем и седмия Да-
 16 вид. ¹⁶ А техни сестри бяха Саруия и Авигея; а
 Саруините синове бяха трима: Ависей, Иоав и
 17 Асаил; ¹⁷ и Авигея роди Амаса; а баща на Ама-
 18 са беше исмаилецът Иетер°. ¹⁸ И Халев, Есро-
 новият син, роди *синове* от жена си Азува и от
 Ериота: синовете му бяха Есер, Совав и Ардон.
 19 ¹⁹ И като умря Азува, Халев си взе Ефрата, коя-
 20 то му роди Ора. ²⁰ А Ор роди Урия; а Урий роди
 21 Веселеила. ²¹ И после Есрон влезе при дъщеря-
 та на Махира Галаадовия баща; той я взе като
 беше на шестдесет години на възраст, и тя му
 22 роди Сегува; ²² А Сегув роди Яира, който има-
 23 ше двадесет и три града в галаадската земя. ²³ И
 Гесур и Арам превзеха от тях Яировите палан-
 ки, с Кенат и селата му, шестдесет града. Всички
 24 тия бяха синове на Махира, Галаадовия баща.
²⁴ А след като умря Есрон в Халев-ефрата, то-
 гава Есроновата жена Авия му роди Асхора ба-
 25 щата на Текуе. ²⁵ И синовете на първородния на
 Есрона, Ерамеила, бяха: първородният Арам и
 26 Вуна, Орен, Осем и Ахия. ²⁶ Ерамеил взе и друга
 жена, чието име бе Атара; тя бе майка на Она-
 27 ма. ²⁷ А синовете на първородния на Ерамеила,
 28 Арам, бяха: Маас, Ямин и Екер. ²⁸ И синовете
 на Анама бяха: Самай и Ядай; а синовете на Са-
 29 мая: Надав и Ависур. ²⁹ И името на Ависуровата
 жена бе Авихаила, която му роди Аавана и Мо-
 30 лида. ³⁰ А Надавови синове бяха: Селед и Апа-
 31 им; и Селед умря бездетен. ³¹ А син на Апаима
 беше Есий; а син на Есия, Сисан; а син на Сиса-
 32 на, Аалай. ³² А синовете на Ядая Самаевия брат
 33 бяха: Етер и Ионатан; и Етер умря бездетен; ³³ а
 синовете на Ионатана: Фалет и Заа. Тия бяха
 34 потомците на Ерамеила. ³⁴ А Сисан нямаше си-
 нове, но дъщери. И Сисан имаше слуга египтя-
 35 нин на име Яраа; ³⁵ и Сисан даде дъщеря си на
 36 слугата си Яраа за жена; и тя му роди Атая; ³⁶ а
 37 Атай роди Натана; Натан роди Завада; ³⁷ Завад
 38 роди Ефлала; Ефлал роди Овида; ³⁸ Овид роди
 39 Ииуя; Ииуй роди Азария; ³⁹ Азария роди Хели-
 40 са; Хелис роди Елеаса; ⁴⁰ Елеас роди Сисамая;
 41 Сисамай роди Селума; ⁴¹ Селум роди Екамия; а
 42 Екамия роди Елисама. ⁴² А синовете на Хеле-
 ва Ерамеиловия брат, бяха: първородният му
 Миса, който бе баща на Зиф; и син на Мари-
 43 са бе Ави-хеврон. ⁴³ А Хевронови синове: Ко-
 44 рей, Тапфуа, Рекем и Сема. ⁴⁴ А Сема роди Ра-
 ама, Иоркоамовия баща; а Рекем роди Самая.
 45 ⁴⁵ И Самаев син беше Маон; а Маон беше Ветсу-
 46 ровият баща. ⁴⁶ А наложницата на Халева, Ге-
 фа, роди Харана, Моса и Газеза; а Харан роди
 47 Газеза. ⁴⁷ А Ядаеви синове: Регем, Иотам, Ги-

сан, Фелет, Гефа и Сагаф. ⁴⁸ И наложницата на 48
 Халева, Мааха, роди Севера и Тирхана; ⁴⁹ ро- 49
 ди още Сагафа, Мадмановия баща, Сева Махва-
 новия баща и бащата на Гавая; и Халевова дъ-
 щеря бе Ахса. ⁵⁰ Ето синовете на Халева, син 50
 на първородния на Ефрата, Ор: Совал Кириа-
 тиаримовият баща, ⁵¹ Салма Витлеемовият ба- 51
 ща, и Ареф Вет-гадеровият баща. ⁵² А на Совала 52
 Кириатиаримовия баща синовете бяха Арое° и
 половината от манахатците. ⁵³ А Кириатиари- 53
 мовите семейства бяха: етерците, футците, сум-
 атците и мисрайците от тях произлязоха са-
 райците и естаолците. ⁵⁴ Салмови синове: Вит- 54
 леем, нетофатците, Атарот-вит-Иоав, полови-
 ната от манахатците, сарайците, ⁵⁵ семейства- 55
 та на писците, които живеят в Явис, тиратци-
 те, симеатците и сухатците. Това са кенейците,
 които произлязоха от Амата, прадед на Риха-
 вовия дом.

¹ А ето синовете, които се родиха на Дави- **3**
 да в Хеврон: първородният, Амнон, от езраел-
 ката Ахиноама; вторият Даниил°, от кармил-
 ката Авигея; ² третият Авесалом, син на Маа- 2
 ха, дъщеря на гесурския цар Талмай; четвър-
 тият Адония, син на Агита; ³ петият Сефатия, 3
 от Авитала; шестият Итраам, от жена му Егла,
⁴ Шестимата му се родиха в Хеврон, гдето цару- 4
 ва седем години и шест месеца; а в Ерусалим ца-
 рува тридесет и три години. ⁵ А тия му се роди- 5
 ха в Ерусалим: Сама°, Совав, Натан и Соломон,
 четирима, от Витсавее, дъщеря на Амиила°;
⁶ и Евар, Елисама°, Елифалет, ⁷ Ногах, Нефес, 6, 7
 Яфия, ⁸ Елисама, Елиада и Елифалет, девет ду- 8
 ши; ⁹ всички тия бяха Давидови синове, освен 9
 синовете от наложниците; и Тамар беше тях-
 на сестра. ¹⁰ А Соломонов син бе Ровоам; негов 10
 син, Авия; негов син, Аса; негов син, Иоса-
 фат; ¹¹ негов син, Иорам; негов син, Охозия°; 11
 негов син, Иоас; ¹² негов син, Амасия; негов 12
 син, Азария°; негов син, Иотам; ¹³ негов син, 13
 Ахаз; негов син, Езекия; негов син Манасия;
¹⁴ негов син, Амон; негов син Иосия. ¹⁵ А си- 14, 15
 новете на Иосия бяха: първородният Иоанан,
 вторият Иоаким, третият Седекия, четвъртият
 Селум. ¹⁶ А Иоакимови синове: Ехония син му, 16
 Седекия негов син. ¹⁷ А Ехониев син бе Асир; 17
 негов син Салатиил, ¹⁸ и Малхирам, Федаия, 18
 Сенасар, Екамия, Осама и Недавия. ¹⁹ А Федаи- 19
 еви синове: Зоровавел и Семей; а Зоровавелови
 синове: Месулам и Анания, и сестра им Сало-
 мита, ²⁰ и Асува, Оел, Варахия, Асadia и Юсав- 20
 есед, петима. ²¹ А Ананиеви синове: Фелатия и 21
 Исаия, синовете на Рафаия, синовете на Арна-

на, синовете на Авдия, синовете на Сехания.
 22 ²² А Сеханиев син, Семаия; и Семаиеви синове:
 Хатус, Игал, Вария, Неария и Сафат, шестима.
 23 ²³ А Неариеви синове: Елиоинай, Езекия и Аз-
 24 рикам, трима. ²⁴ А Елиоинаеви синове: Одаия,
 Елиасив, Фелаия, Акув, Иоанан, Далаия и Ана-
 ний, седмина.
 4 ¹ Юдови синове: Фарес, Есрон, Хармий, Ор
 2 и Совал. ² И Реаия Соваловият син роди Яата;
 и Яат роди Ахумая и Лаада. Тия са семейства-
 3 та на сарайците. ³ И ето синовете на Итамовия
 4 баща: Езраел, Есма и Едвас; и името на сест-
 4 ра им бе Аселелфония, ⁴ и Фануил Гедеровия-
 4 т баща и Езер Хусовият баща. Тия са потом-
 5 ците на Ора първородния на Ефрата, Витлее-
 5 мовия баща. ⁵ И Асхор, Текуевият баща, имаше
 6 две жени, Хала и Наара. ⁶ Наара му роди Ахуза-
 6 ма, Ефера, Темания и Ахастара; тия бяха сино-
 7 ве на Наара. ⁷ А синовете на Хала: Серет, Есуар
 8 и Етнан. ⁸ И Кос роди Анува, Совива и семей-
 9 ствата на Ахарила Арумовия син. ⁹ А Явис беше
 най-много почитан между братята си; и май-
 10 ка му го нарече Явис °, като думаше: Понеже го
 родих в скръб. ¹⁰ И Явис призова Израилевия
 Бог, казвайки: Дано действително ме благосло-
 виш, и дано разшириш пределите ми, и ръката
 Ти да бъде с мене, и да ме пазиш от зло, та да
 нямам скръб! И Бог му даде това, което поис-
 11 ка. ¹¹ А Хелуви, Суевият брат, роди Махира; той
 12 бе Естоновият баща. ¹² А Естон роди Ветрафа,
 Фасея и Техина основател ° на град Наас; тия са
 13 мъжете на Риха. ¹³ И Кенезови синове бяха: Го-
 14 тониил и Сараия; а Готониилов син, Атат. ¹⁴ А
 Меонотай роди Офра; а Сараия роди Иоава на-
 15 чинателя+ на долината на дърводелците, защо-
 15 то бяха дърводелци. ¹⁵ А синовете на Халева,
 Ефониевия син: Иру, Иле и Наам; а Иловият
 16 син беше Кенез. ¹⁶ И Ялелеилови синове: Зиф,
 17 Зифа, Тирия и Асарейл. ¹⁷ А Езраеви синове:
 Етер, Меред, Ефер и Ялон: а жената на Мерета
 18 роди Мариама, Самая и Есва Естемовия баща;
 18 а другата му жена, Юдея, роди Яреда Гедо-
 ровия баща, Хевера Соховия баща и Екутиила
 Заноевия баща. И тия са синовете на Вития Фа-
 19 раоновата дъщеря, която взе Меред; ¹⁹ И сино-
 вете на Одиевата жена, сестра Нахамова, бяха
 бащата на гармиеца Кеила и маахатеца Естемо.
 20 ²⁰ А Симонови синове бяха: Амион, Рина, Вена-
 нан и Тилон. И Есиеви синове: Зохет и Вензо-
 21 хет. ²¹ Синовете на Шела, Юдовия син, бяха Ир
 баща на Лиха, и Лаада, баща на Мариса, и се-
 22 мействата от дома на тия, които работеха ви-
 сон, от Асвеевия дом, ²² и Иоаким, и мъжете на

Хозива, и Иоас, и Сараф, които владееха в Мо-
 ав и в Ясувилехем. Това е според стари запис-
 23 ки. ²³ Те бяха грънчарите и жителите в Нетаим
 и в Гедира; там живееха с царя за да му рабо-
 24 тят. ²⁴ Симеонови синове бяха: Намуил ° Ямин,
 24 Ярив, Зара ° и Саул; ²⁵ негов син, Селум; негов
 25 син, Мавсам; негов син, Масма. ²⁶ А Масмови
 26 синове: син му Амуил; негов син, Закхур; негов
 син, Семей. ²⁷ А Семей роди шестнадесет сина
 27 и шест дъщери; братята му обаче нямаха мно-
 го синове, нито се умножи цялото им семей-
 28 ство като Юдовите потомци. ²⁸ Те се заселиха
 28 във Вирсавее, Молада и Асар-суал, ²⁹ във Вала,
 29 Есем и Толад °, ³⁰ във Ватуил, Хорма и Сиклаг,
 30 ³¹ във Вет-мархавот, Асар-сусим, Вет-вирей и в
 31 Саараим; тия бяха техни градове до царуването
 на Давида. ³² И селищата им бяха: Итам, Аим,
 32 Римон, Тохен и Асан, пет града, ³³ и всичките
 33 села, които бяха около тия градове, до Ваал °;
 тия бяха местожителствата им и родословия-
 34 та им. ³⁴ А Месовав, Ямлих, Иоса, Амасиевият
 34 син, ³⁵ Иоил, Ииуй син на Иосивия син на Са-
 35 раия, син на Асила, ³⁶ и Елиоинай, Якова, Есо-
 36 хаия, Асаия, Адиил, Есимиил, Ванаия ³⁷ и Зи-
 37 за, син на Сифия, син на Алона, син на Едаия,
 син на Симрия, син на Семаия, - ³⁸ тия спомена-
 38 ти по имена бяха първенци на семействата им;
 и бащините им домове нараснаха твърде мно-
 39 го. ³⁹ И Симеоновите потомци отидоха дори до
 39 прохода на Гедор, на изток от долината, за да
 търсят паша за стадата си. ⁴⁰ И намериха тлъ-
 40 ста и добра паша; и земята бе широка, спокойна
 и мирна, защото тия, които по-напред живееха
 там, бяха Хамови потомци. ⁴¹ И тия написани
 41 по име дойдоха в дните на Юдовия цар Езекия
 та разрушиха шатрите им и поразиха моавците,
 които намериха там, и погубиха ги така щото
 не остана ни един от тях до днес, и на тяхното
 място сами се заселиха, защото там имаше па-
 42 ша за стадата им. ⁴² И някои от тях, именно, пет-
 стотин мъже от Симеоновите потомци, отидо-
 42 ха в хълмистата земя Сиир, като имаха за свои
 водители, Есиевите синове: Фелатия, Неария,
 Рафаия и Озила, ⁴³ та поразиха останалите от
 43 амаличаните, които бяха оцелели, и се засели-
 ха там, гдето са и до днес.

¹ И синовете на първородния на Израила, **5**
 Рувим, (защото той бе първородният; но, по-
 неже оскверни леглото на баща си, неговото
 първородство се даде на синовете на Израиле-
 вия син Иосифа, а родословието не се смята
 според първородството; ² защото Юда превъз-
 2 могла над братята си, и от него се определи

да произлезе вождът; първородството, обаче, 3
 беше на Иосифа.)-³ синовете на първородния
 на Израиля, Рувим, бяха Енох, Фалу, Есрон и
 4 Хармий. ⁴ Синове на Иоила: негов син, Сема-
 5 ия; негов син, Гог; негов син, Семей; ⁵ негов
 син, Михей; негов син Реаия; негов син, Ва-
 6 ал; ⁶ негов син, Веера, когото асирийският цар
 Теглат-Фелнасар^о заведе в плен; той бе първе-
 7 нец на рувимците. ⁷ А началниците на братята
 му, според семействата им, когато родословие-
 то на поколенията им се изброи, бяха Еиил, За-
 8 хария ⁸ и Вела, син на Азаса, син на Сема, син на
 Иоила; той се засели в Ароир и до Нево и Ва-
 9 алмеон; ⁹ и към изток се засели дори до входа
 на пустинята от река Евфрат, защото добитък-
 10 кът им беше се умножил в галаадската земя.
¹⁰ А в дните на Саула воюваха против агаряни-
 те, които паднаха от ръката им; и те се засели-
 ха в шатрите им по цялата източна страна на
 11 Галаад. ¹¹ И Гадовите потомци се заселиха сре-
 12 щу тях във васанската земя до Салха, ¹² от ко-
 ито Иоил беше началникът, а Сафам вторият,
 13 и Янай, и Сафат във Васан. ¹³ И братята им, от
 бащините им домове, бяха: Михаил, Месулам,
 14 Сева, Иорай, Яхан, Зия и Евер, седмина. ¹⁴ Тия
 бяха синовете на Авихаила, син на Урия, син на
 15 Яроя, син на Галаада, син на Михаила, син на
 Есисая, син на Ядо, син на Вуза. ¹⁵ Ахий, син на
 16 Авдила Гуниевият син, беше началник на ба-
 щиния им дом. ¹⁶ Те се заселиха в Галаад, във
 Васан, в селата му, и във всичките околности на
 17 Сарон до пределите им. ¹⁷ Всички тия се избро-
 яха според родословията си в дните на Юдовия
 цар Иотам и в дните на Израилевия цар Еро-
 18 воам. ¹⁸ От Рувимовите потомци, гадците и по-
 ловината от Манасиевото племе, юначните мъ-
 же, които носеха щит и нож, стреляха с лък и
 бяха обучени на бой, възлизаха на четиридесет
 и четири хиляди седемстотин и шестдесет ду-
 19 ши, които можеха да излизат на война. ¹⁹ И те
 воюваха против агаряните, етуряните, нафис-
 20 ците и нодавците. ²⁰ И те бидоха подпомогна-
 ти против тях, тъй че агаряните и всички, кои-
 то бяха с тях, се предадоха в ръцете им; защото
 в битката те извикаха към Бога, и Той ги по-
 21 слуша, понеже уповаваха на Него. ²¹ И плени-
 ха добитъка им: петдесет хиляди от камилите
 им, двеста и петдесет хиляди от овците им, и
 две хиляди от ослите им, също и сто хиляди ду-
 22 ши човеци; ²² защото мнозина паднаха убити,
 понеже *изходът на боя* беше от Бога. И *засели-*
ха се на мястото им, и там живяха до пленени-

ето. ²³ А потомците на половината Манасиево 23
 племе се заселиха в оная земя; те нараснаха от
 Васан до Ваал-ермон и Санир и планината Ер- 24
 мон. ²⁴ И ето началниците на бащините им до-
 мове: Ефер, Есий, Елиил, Азрил, Еремия, Оду-
 25 ия и Ядиил, мъже силни и храбри, мъже име-
 нити, началници на бащините си домове. ²⁵ Но
 понеже те престъпваха против Бога на бащите
 си, като блудствуваха след боговете на народи-
 те на оная земя, които Бог беше погубил пред
 тях, ²⁶ затова, Израилевият Бог подбуди духа на 26
 асирийския цар Фул, и духа на асирийския цар
 Теглат-Фелнасар, та плени рувимците и гадци-
 те и половината от Манасиевото племе, и заве-
 де ги в Ала, в Авор, в Ара и до реката Гозан, *где-*
то са и до днес.

¹ Левиеви синове бяха Гирсон^о, Каат и Ме- 6
 рарий. ² А Каатови синове: Амрам, Исаар^о, 2
 Хеврон и Озиил; ³ а Амрамови чада: Аарон, 3
 Моисей и Мариам; а Ааронови синове: Надав,
 Авиуд, Елеазар и Итамар. ⁴ Елеазар роди Фи- 4
 нееса; Финеес роди Ависуя; ⁵ Ависуй роди Ву- 5
 кия; Вукий роди Озия; ⁶ Озий роди Зараия; За- 6
 раия роди Мераиота; ⁷ Мераиот роди Амария; 7
 Амария роди Ахитова; ⁸ Ахитов роди Садока; 8
 Садок роди Ахимааса; ⁹ Ахимаас роди Азария; 9
 Азария роди Иоанана; ¹⁰ Иоанан роди Азария 10
 (той е оня, който свещенодействуваше в хра-
 ма, който Соломон построи в Ерусалим); ¹¹ а 11
 Азария роди Амария; Амария роди Ахитова;
¹² Ахитов роди Садока; Садок роди Селума^о; 12
¹³ Селум роди Хелкия; Хелкия роди Азария; 13
¹⁴ Азария роди Сараия; а Сараия роди Иоседе- 14
 ка. ¹⁵ А Иоседек отиде в плен, когато Господ 15
 закара в плен Юда и Ерусалим чрез ръката на
 Навуходоносора. ¹⁶ Левиеви синове: Гирсом^о, 16
 Каат и Мерарий. ¹⁷ А ето имената на Гирсо- 17
 мовите синове: Ливний и Семей. ¹⁸ А Каатови 18
 синове бяха: Амрам, Исаар, Хеврон и Озиил.
¹⁹ Мерариеви синове бяха: Маалий и Мусий. И 19
 ето семействата на левитите, според бащини-
 те им домове: ²⁰ на Гирсона: негов син, Лив- 20
 ний: негов син, Яат; негов син, Зима; ²¹ негов 21
 син, Иоах^о; негов син, Идо^о; негов син, Зара; и
 негов син, Етрай^о. ²² Синовете на Каата: син му 22
 Аминадав^о; негов син, Корей; негов син, Асир;
²³ негов син, Елкана; негов син, Авиасаф; негов 23
 син, Асир; ²⁴ негов син, Тахат; негов син, Ури- 24
 ил; негов син, Озия; и негов син, Саул. ²⁵ А Ел- 25
 канови синове: Амасай и Ахимот. ²⁶ А *относно* 26
 Елкана: синовете на Елкана: негов син, Суфай^о;
 негов син, Нахат^о; ²⁷ негов син, Елиав^о; негов 27

5.6 В 4 Цар. 14:29 и 16:7, Тегзатал-феласар. **6.1** В ст. 16 и 17, Гирсом. **2** В ст. 22, Аминадав. **12** В гл.9:11, Месулам. **16** В ст. 1, Гирсон. **21** В ст. 42, Етан. **21** В ст. 41, Адаия. **21** В ст. 41, Етния. **22** В ст. 2, 18, 38, Исаар. **26** В ст. 36, Софония, Азария, Иоил. **26** В ст. 35, Суф. **27** В ст. 34, Гой.

28 син Ероам; негов син, Елкана. ²⁸ А Самуилови
 синове: първородният *Иоил*, а вторият *Авия*.
 29 ²⁹ Мерариеви синове: *Маалий*; негов син, *Лив-*
 30 *ний*; негов син, *Семей*; негов син, *Оза*; ³⁰ негов
 син, *Сама*; негов син, *Агия*; негов син, *Асаия*.
 31 ³¹ И ето ония, които постави *Давид* над пеене-
 то в службата в Господния дом, когато се на-
 32 мери трайно място за ковчега, ³² които слугу-
 ваха с пеене пред скинията, шатъра за срещане,
 докле *Соломон* построи Господния дом в Еру-
 33 салим, и стояха на службата си според чина си;
³³ ето ония, които стояха с чадата си: от *Каатови*
 потомци - певецът *Еман*, син на *Иои́ла*, син на
 34 *Самуила*, ³⁴ син на *Елкана*, син на *Ероама*, син
 35 на *Ели́ла*, син на *Тоя*°, ³⁵ син на *Суфа*°, син на
 36 *Елкана*, син на *Маата*, син на *Амасая*, ³⁶ син на
Елкана, син на *Иои́ла*, син на *Азария*, син, на
 37 *Софония*°, ³⁷ син на *Тахата*, син на *Асира*, син
 38 на *Авиасафа*, син на *Корея*, ³⁸ син на *Исаара*,
 син на *Каата*, син на *Левия*, син на *Израи́ля*.
 39 ³⁹ И брат му *Асаф*, който стоеше отдясно нему:
 40 *Асаф*, син на *Варахия*, син на *Сама*, ⁴⁰ син на
 41 *Михаила*, син на *Ваасия*, син на *Малхия*, ⁴¹ син
 42 на *Етния*°, син на *Зара*, син на *Адаия*, ⁴² син на
 43 *Етана*, син на *Зима*, син на *Семея*, ⁴³ син на *Яа-*
 44 *та*, син на *Гирсома*, син на *Левия*. ⁴⁴ И братя-
 та им *Мерариеви* потомци, които бяха от ляво:
 45 *Етан*° син на *Кисия*°, син на *Авдия*, син на *Ма-*
 46 *луха*, ⁴⁵ син на *Асавия*, син на *Амасия*, син на
 47 *Хелкия*, ⁴⁶ син на *Амсия*, син на *Вания*, син на
 48 *Самира*, ⁴⁷ син на *Маалия*, син на *Мусия*, син на
 49 *Мерария*, син на *Левия*; ⁴⁸ и братята на левити-
 те, които бяха определени за цялата служба в
 50 скинията на Божия дом. ⁴⁹ А *Аарон* и потомци-
 те му принасяха принос върху олтара за всеиз-
 51 гарянето и върху кадилния олтар, *като опреде-*
 52 *лени* за цялата служба на пресветото място, и да
 53 правят умилоствение за *Израи́ля*, точно както
 54 заповяда Божият слуга *Моисей*. ⁵⁰ И ето *Ааро-*
 новите потомци: негов син, *Елеазар*; негов син,
 51 *Финеес*; негов син, *Ависуй*; ⁵¹ негов син, *Вукий*;
 52 негов син, *Озий*; негов син, *Зараия*; ⁵² негов син,
 53 *Мераиот*; негов син, *Амария*; негов син, *Ахи-*
 54 *тов*; ⁵³ негов син, *Садок*; и негов син, *Ахима-*
 55 *ас*. ⁵⁴ И ето жилищата им според заселванията
 им в пределите им: на *Аароновите* потомци от
 56 семейството на *каатците* (защото на тях пад-
 на първото жребие), ⁵⁵ на тях дадоха *Хеврон* в
 57 *Юдовата* земя, с пасбищата около него. ⁵⁶ Оба-
 че, нивите на града и селата му дадоха на *Хале-*
 58 *ва Ефони́евия* син. ⁵⁷ А на *Аароновите* потомци
 дадоха тия *Юдови* градове: *Хеврон* прибежищ-

ния град, *Ливна* с пасбищата му, *Ятир*, *Естемо* с
 пасбищата му, ⁵⁸ *Илен*° с пасбищата му, *Девир* с
 58 пасбищата му, ⁵⁹ *Асан*° с пасбищата му, и *Витсе-*
 59 *мес* с пасбищата му, ⁶⁰ а от *Вениаминовото* пле-
 60 ме, *Гава* с пасбищата му, *Алемет*° с пасбищата
 му, и *Анатот* с пасбищата му; всичките им гра-
 дове, според семействата им, бяха тринадесет
 града. ⁶¹ И на *Каатовите* потомци, останали от
 61 семейството на племето, *дадоха се* с жребие де-
 сет града от половината *Манасиево* племе. ⁶² А
 62 на *Гирсоновите* потомци, според семействата
 им, от *Исахаровото* племе, от *Асировото* пле-
 ме, от *Нефталимовото* племе и от *Манасиево-*
 то племе във *Васан се дадоха* тринадесет града.
 63 На *Мерариевите* потомци, според семейства-
 63 та им, *дадоха се* с жребие от *Рувимовото* пле-
 ме, от *Гадовото* племе и от *Завулоновото* пле-
 ме дванадесет града. ⁶⁴ *Израилтяните* дадоха на
 64 левитите тия градове и пасбищата им. ⁶⁵ *Додо-*
 65 *ха* с жребие тия градове, споменати по име, от
 племето на *Юдовите* потомци, и от племето на
Симеоновите потомци, и от племето на *Вени-*
 66 *аминовите* потомци. ⁶⁶ А някои от семейства-
 та на *Каатовите* потомци получиха градове за
 притежанията си от *Ефремовото* племе. ⁶⁷ *Да-*
 67 *доха* им прибежищните градове: *Сихем* с пас-
 бищата му, в *Ефремовата* хълмиста земя; *Гезер*
 с пасбищата му, ⁶⁸ *Иокмеам*° с пасбищата му,
 68 *Веторон* с пасбищата му, ⁶⁹ *Еалон* с пасбищата
 69 му, и *Гетримон* с пасбищата му, ⁷⁰ а, от поло-
 70 вината на *Манасиевото* племе, *Анир* с пасби-
 щата му, и *Вилеам* с пасбищата му; *тях дадоха*
 на семействата на останалите *Каатови* потом-
 71 ци. ⁷¹ На *Гирсоновите* потомци *дадоха*, от се-
 72 мействата на половината *Манасиево* племе, *Го-*
лан във *Васан* с пасбищата му, и *Астарот* с пас-
 бищата му; ⁷² от *Исахаровото* племе *Кедес* с па-
 73 сбищата му, *Даврат* с пасбищата му, ⁷³ *Рамот* с
 74 пасбищата му и *Аним* с пасбищата му; ⁷⁴ от *Аси-*
 ровото племе, *Масал* с пасбищата му, *Авдон* с
 пасбищата му, ⁷⁵ *Хукок* с пасбищата му, и *Роов*
 75 с пасбищата му; ⁷⁶ а, от *Нефталимовото* племе,
 76 *Кедес* в *Галилея* с пасбищата му, *Амон* с пас-
 бищата му, и *Кириатаим* с пасбищата му. ⁷⁷ А
 77 на останалите *Мерариеви* потомци *дадоха*, от
Завулоновото племе, *Римон* с пасбищата му и
Тавор с пасбищата му; ⁷⁸ а оттатък *Иордан* при
 78 *Ерихон*, на изток от *Иордан*, *дадоха*, от *Руви-*
 мовото племе, *Восор* в пустинята с пасбищата
 му, *Яса* с пасбищата му, ⁷⁹ *Кедимот* с пасбищата
 79 му, и *Мефаат* с пасбищата му; ⁸⁰ а, от *Гадовото*
 80 племе, *Рамот* в *Галаад* с пасбищата му, *Махана-*

34 В ст. 26, Нахат. 35 В ст. 26, Суфай. 36 В ст. 24, Саул, Озия Ериил. 41 В ст. 21, Иетрай. 44 В гл. 9:16, Иедутун.
 44 В гл. 15:17, Кусаия. 58 В Ис. Нав. 21:15, Олон. 59 В Ис. Нав. 21:16, Аин. 60 В Ис. Нав. 21:18, Алмон. 68 Виж.
 Ис. Нав. 21:22-39, дете някои от тия градове имат други имена.

81 им с пасбищата му, ⁸¹Есевон с пасбищата му и Язир с пасбищата му.

7 ¹А Исахаровите синове бяха: Тола, Фуа, ²Ясув[°] и Симрон, четирима; ²а Толлови синове: Озий, Рафаия, Ериил, Ямай, Евсам и Самуил, началници на бащиния им Толлов дом, силни и храбри в поколенията им; в дните на Давида, числото им бе двадесет и две хиляди и шестстотин; ³а Озиеви синове: Езраия; и Езраиеви синове; Михаил, Авдия, Иоил и Есия, петима, всички началници. ⁴И с тях, според поколенията им, според бащините им домове, *имаше* полкове войска за бой, тридесет и шест хиляди души; защото имаха много жени и синове.

⁵А братята им, между всичките Исахарови семейства, силни и храбри, всичките преброени според родословията си, бяха осемдесет и седем хиляди души. ⁶Вениаминови синове: Вела, ⁷Вехер и Едиил, трима; ⁷а Велови синове: Есвон, Озий, Озиил, Еримот и Ирий, петима, началници на бащини домове, силни и храбри, които се преброиха според родословията си; и бяха двадесет и две хиляди и тридесет и четири души; ⁸а Вехерови синове: Земира, Иоас, Илиезер, Елиоинай, Амрий, Еримот, Авия, Анатот и ⁹Аламет; всички тия бяха Вехерови синове. ⁹А броя на родословието им, според поколенията им, бе двадесет хиляди и двеста началници на бащините им домове, силни и храбри. ¹⁰А Едиилов син бе Валаан; а Валаанови синове: Еус, Вениамин, Аод, Ханаана, Зитан, Тарсис и ¹¹Ахисаар; ¹¹всички тия Едиилови потомци, началници на бащини домове, силни и храбри, бяха седемнадесет хиляди и двеста души, които можеха да излизат на война. ¹²А Суфим и Уфим[°] бяха Ирови[°] синове; а Ахиров[°] син бе ¹³Усим. ¹³Нефталимови синове; Ясиил[°], Гуний, ¹⁴Есер и Селум[°] внуци на Вала. ¹⁴Манасиеви синове: Асриил, когото му роди жена му; (а наложницата му сирианката роди Махира Галаадовия баща; ¹⁵а Махир взе за жена *сестрата* на Уфама и Суфама, и името на сестра им бе Мааха); а името на втория бе Салпаад; и Салпаад ¹⁶роди дъщеря. ¹⁶А Махировата жена Мааха роди син и нарече го Фарес; а името на брата му бе ¹⁷Сарес, а синовете му: Улам и Рахим; ¹⁷и Уламов син бе Ведан. Тия бяха синовете на Галаада, син на Махира, Манасиевия син. ¹⁸А сестра му ¹⁹Амолехет роди Исуда, Авиезера[°] и Маала. ¹⁹А Семидови синове бяха Ахиан, Тихем, Ликхий ²⁰и Аниам. ²⁰А Ефремови синове: Сутала; негов син, Веред; негов син, Тахат; негов син, Елеада;

негов син, Тахат; ²¹негов син, Завад; негов син, ²¹Сутала; и Езер и Елеад; а гетските мъже, които се родиха в това място, ги убиха защото бяха слезли да отнемат добитъка им. ²²А баща им ²²Ефрем жали много дни; и братята му дойдоха да го утешат. ²³Сетне влезе при жена си, която зачна и роди син; и нарече го Верия, по причина на нещастиято, което се бе случило в дома му; ²⁴(а дъщеря му бе Сеера, която съгради долния и горния Веторон и Узен-сеера); ²⁵и ²⁵негов син бе Рефа; негови синове, Ресэф и Тела; негов син, Тахан; ²⁶негов син, Ладан; негов ²⁶син, Амиуд; негов син, Елисама; ²⁷негов син, ²⁷Нави; и негов син, Исус. ²⁸А притежанията им и жилищата им бяха Ветил със селата му, и към изток Нааран[°] и към запад Гезер със селата му, и Сихем със селата му, до Газа със селата му; ²⁹а, в пределите на Манасиевите потомци, Ветсан със селата му, Таанах със селата му, Магедон със селата му, и Дор със селата му. В тях се заселиха потомците на Иосифа Израилевия син. ³⁰Асирови синове: Емна, Есуа, Есуий и Верия, тяхна сестра Сера; ³¹а Вериеви синове бяха: Хевер и Малхиил, който е баща на Вирзавит. ³²А Хевер роди Яфлета, Сомира[°] и Хотама, ³²и тяхна сестра Суя; ³³а Яфлетови синове бяха: ³³Фасах, Вимал и Асуат; тия са Яфлетови синове; ³⁴а Семирови[°] синове бяха: Ахий, Рога, Ехува и ³⁴Арам; ³⁵а синовете на брата му Елем: Софа, Емна, Селис и Амал; ³⁶Софови синове бяха: Суа, ³⁶Арнефер, Согал, Верий, Емра, ³⁷Восор, Од, Сама, Силса, Итран и Веера. ³⁸А Етерови синове ³⁸бяха: Ефоний, Фасфа и Ара. ³⁹А Улови синове: ³⁹Арах, Аниил и Рисия. ⁴⁰Всички тия бяха Асирови потомци, началници на бащини домове, отборни, силни и храбри, главни първенци. И броят им, според родословието им, за военна служба, възлизаше на двадесет и шест хиляди мъже.

¹А Вениамин роди първородния си Вела, **8** втория Асвил, третия Аара, ²четвъртия Ноя ²и петия Рафа. ³А Велови синове бяха: Адар[°], ³Гира, Авиуд, ⁴Ависуй, Неемана, Ахоа, ⁵Гира, ^{4,5}Сефуфан[°] и Урам. ⁶И ето Аодовите синове, които бяха началници на бащините домове на ония, които живееха в Гава, а бидоха заведени в Манахат; ⁷с Нееман, Ахия и Гира който ги ⁷заведе, и роди Аза и Ахиуда. ⁸А Саараим роди ⁸*синове* в моавската земя след като напусна жените си Усима и Ваара: ⁹от жена си Одеса ⁹роди Иоавава, Савия, Миса, Малхама, ¹⁰Еуса, ¹⁰Сахия и Мирма; тия бяха синовете му, начал-

7.1 В Бит. 46:13, Фува и Иов. **12** В числа 26:29, Суфам и Урам. **12** Според ст. 7, Ириеви. **12** Според числа 26:38, Ахиромов. **13** В бит. 46:24 Ясеил. **13** В Бит. 46:24, Силим. **18** В числа 26:30, Иезер. **28** В Ис. Нав. 16:7, Наарат. **32** В ст. 34, Семир. **34** Според ст. 32, Сомирови. **8.3** В Бит. 46:21, Аред. **5** В числа 26:39, Суфам.

11 ници на бащини домове. ¹¹ А от Усима беше
12 родил Авитова и Елфаала. ¹² А Елфаалови си-
13 нове бяха: Евер Мисаам, Самер, (който съгра-
ди Оно, Лод и селата му), ¹³ и Верия и Сема°,
които бяха началници на бащините домове на
живеещите в Еалон, и които изпъдиха гетски-
14, 15 те жители. ¹⁴ А Ахио, Сасак, Еримот, ¹⁵ Зевадия,
16 Арад, Адер, ¹⁶ Михаил, Есна и Иоха бяха Верие-
17 еви синове; ¹⁷ и Зевадия, Месулам, Езекий, Хе-
18 вер, ¹⁸ Есмерай, Езлия и Иовав бяха Елфаало-
19, 20 ви синове; ¹⁹ Яким, Зехрий, Завдий, ²⁰ Елиинай,
21 Силатай, Елиил, ²¹ Адаия, Вераия и Симрат бя-
22 ха Симееви синове°; ²² а Есфан, Евер, Елиил,
23, 24 ²³ Авдон, Зехрий, Анан, ²⁴ Анания, Елам, Анато-
25 тия, ²⁵ Ефадия и Фануил бяха Сасакови синове:
26, 27 ²⁶ а Самсерай, Сеария, Готолия, ²⁷ Яресия, Илия
28 и Зехрий бяха Ероамови синове, - ²⁸ те бяха на-
29 чалници на бащини домове, началници според
30 семействата им; те се заселиха в Ерусалим. ²⁹ А
31 в Гаваон се засели Гаваоновият баща *Еил*, име-
32 то на чиято жена бе Мааха; ³⁰ а първородният
33 му син бе Авдон, сетне Сур, Кис, Ваал, Надав,
34 ³¹ Гедор, Ахио, Захер° ³² и Макелот, *който* роди
35 Сама° и те също се заселиха с брата си в Еру-
36 салим, срещу братята си. ³³ А Нир роди Киса;
37 Кис роди Саула; а Саул роди Ионатана, Мелхи-
38 суе, Авинадава° и Ес-ваала°. ³⁴ А Ионатановият
39 син бе Мерив-ваал°, а Мерив-ваал роди Михея.
40 ³⁵ А Михееви синове бяха Фитон, Мелех, Тарей
и Ахаз. ³⁶ А Ахаз роди Иоада°, Иоада роди Але-
мета, Азмавета и Зимрия; а Зимрий роди Моса;
37 ³⁷ Моса роди Винея; негов син бе Рафа°; негов
38 син, Елеаса; негов син, Асиил. ³⁸ А Асиил имаше
шест сина, чиито имена са тия: Азрикам, Вохе-
ру, Исмаил, Сеария, Авдия и Анан; всички тия
39 бяха Асиилови синове. ³⁹ А синовете на брата
му Исек бяха: първородният му Улам, вторият
40 Еус и третият Елифалет. ⁴⁰ А Уламовите сино-
ве бяха силни и храбри мъже, които стреляха с
лъък, и имаха много синове и внуци, сто и пет-
десет души. Всички тия бяха от Вениаминовите
потомци.

9 ¹ Така целият Израил се преброи по родо-
словия; и, ето, записани са в Книгата на Изра-
илевите и Юдовите Царе. Те бидоха пленени
2 у Вавилон поради беззаконията си. ² А първи-
те жители, които се настаниха в притежания-
та им, в градовете им, бяха израилтяните, све-
3 щениците, левитите и нетинимите. ³ И в Еруса-
лим се заселиха от юдейците, от вениаминци-
4 те, от ефремците и от манасийците: ⁴ Утай, син
на Амиуда, син на Амрия, който бе син на Им-

рия Ваниевия син, от синовете на Фареса Юдо-
вия син; ⁵ и от Шелаевците: първородният Аса-
5 ия и синовете му; ⁶ и от Заровите синове: Еуил
6 и братята им, шестстотин и деветдесет души; ⁷ а
7 от вениаминците: Салу, син на Месулама, син
на Одуия, Асенуевия син, ⁸ Евния Ероамовият
8 син, Ила син на Озия, Михриевият син и Месу-
лам, син на Сефатия, син на Рагуила, Евниевия
син; ⁹ и братята им, според семействата им, де-
9 ветстотин и петдесет и шест души; всички тия
мъже бяха началници на бащини *домове*, спо-
ред бащините им домове. ¹⁰ А от свещениците: 10
Едаия, Иоиарив, Яхин ¹¹ и Азария° син на Хел-
11 кия, син на Месулама, който бе син на Садок-
ка, син на Мераиота, син на Ахитова, начал-
ник на Божия дом; ¹² и Адаия, син на Ероама, 12
син на Пасхора Мелхивевия син, и Маасай син
на Адила, син на Язира, който бе син на Ме-
сулама, син на Месилемита Емировия син, ¹³ и 13
братята им, началници на бащините им домове,
хиляда и седемстотин и шестдесет души, мъже
много способни за делото на службата на Бо-
жия дом. ¹⁴ А от левитите: Семаия, син на Асу-
14 ва, син на Азрикама Асавиевия син от Мерари-
евите потомци; ¹⁵ и Ваквакар, Ерес, Галал и Ма-
15 тания син на Михея, син на Зехрия° Асафовия
син; ¹⁶ и Авдия° син на Сомая° син на Галала 16
Едутуновия син, и Варахия син на Аса, син на
Елкана, който се засели в селата на нетофатци-
те. ¹⁷ А вратарите бяха: Селум, Акув, Талмон, 17
Ахиман и братята им; Селум беше началник;
18 те до сега бяха вратари при царската източна
18 врата за полковете на Левиевите потомци; ¹⁹ а
19 Селум син на Коре, който бе син на Ависафа,
Коревия син, и братята му от бащиния му дом,
Кореевците, бяха над работата на службата, па-
зачи на входовете на скинията; и бащите им са
били стражи на входа на Господния стан; ²⁰ по-
20 напред началник над тях беше Финеес Елеазе-
ровият син, с когото бе Господ; ²¹ а Захария, 21
Меселемиевият син, беше пазач при входа на
шатъра за срещане; ²² всички ония избрани за
22 пазачи при входовете, бяха двеста и дванадесет
души. Те, които Давид и гледачът Самуил бяха
поставили на службата им, бяха преброени по
родословия в селата си. ²³ И така те и потомци-
те им надзираваха портите на Господния дом,
на дома на скинията като вардеха по ред. ²⁴ Вра-
24 тарите бяха на четирите страни°, на изток, на
запад, на север и на юг. ²⁵ А братята им, кои-
25 то бяха по селата си, трябваше да дохождат в
определени времена за да бъдат с тях по седем

13 В ст. 21, Семей. **21** Ст. 13, Семови. **31** В гл. 9:37, Захария. **32** В гл. 9:38, Симеам. **33** В 1 Цар. 14:49, Иисуй. **33** В 2 Цар. 2:8, Исвостей. **34** В 2 Цар. 4:4, Мемфивостей. **36** В гл. 9:42, Яра. **37** В гл. 9:43, Рафаия. **9.11** В Неем. 11:11, Сарая. **15** В Неем. 11:17, Завдия. **16** В Неем. 11:17, Авда. **16** В Неем. 11:17, Самуа. **24** Еврейски: Ветровете.

26 дни. ²⁶ Защото тия левити, четиримата главни
вратари, оставаха в службата си, и надзирава-
27 ха стаите и съкровищата на Божия дом. ²⁷ Те и
нощуваха около Божия дом, защото грижата за
него бе възложена на тях, и те трябваше да го
28 отварят всяка заран. ²⁸ И някои от тях бяха над
служебните съдове, защото по брой ги внасяха
29 и по брой ги изнасяха. ²⁹ Още някои от тях бяха
определени над *другите* вещи, над всичките
свещени съдове, и над чистото брашно, вино-
30 то, дървеното масло, ливана и ароматите. ³⁰ А
някои от свещеническото съсловие приготов-
31 ляваха благоуханното миро. ³¹ А Мататия, кой-
то бе от левитите, първородният на корееца Се-
32 рум, надзираваше печените в тава *жертви*. ³² И
други от братята им, от потомците на каатци-
те, бяха над присъствениите хлябове за да ги
33 приготвяват всяка събота. ³³ И от тях бяха
певците, началниците на бащините *домове* на
левитите, *които живееха* в стаите свободни *от*
друго служене, защото се упражняваха в рабо-
34 тата си денем и нощем, ³⁴ Тия бяха начални-
ци на бащините *домове* на левитите, начални-
ци според семействата им; те живееха в Ерусалим.
35 ³⁵ А в Гаваон се засели Гаваоновият баща
36 Еил, името на чиято жена бе Мааха: ³⁶ а първо-
родният му син бе Авдон, после Сур, Кис, Ва-
37 ал, Нир, Надав, ³⁷ Гедор, Ахио, Захария и Ма-
38 келот; ³⁸ а Макелот роди Симеама: също и те се
заселиха с братята си в Ерусалим, срещу бра-
39 тята си. ³⁹ А Нир роди Киса; Кис роди Саула;
а Саул роди Ионатана, Мелсисуя, Авинадава и
40 Есваала. ⁴⁰ А Ионатановият син бе Мерив-ваал;
41 а Мерив-ваал роди Михея. ⁴¹ А Михеви сино-
42 ве бяха: Фитон, Мелех, Терей ⁴² и Ахаз, *който*
роди Яра; а Яра роди Алемета, Азмавета и Зим-
43 рия; а Зимрий роди Моса: ⁴³ и Моса роди Ви-
нея; а негов син бе Рафаия; негов син, Елеаса;
44 и негов син, Асил. ⁴⁴ А Асил имаше шест сина,
чиито имена са тия: Азрикам, Вохеру, Исмаил,
Сеария, Авдия и Анан; те бяха Асилони синове.

10 ¹ А филистимците воюваха против Израиля;
и Израилевите мъже побягнаха от филистим-
2 ците, и паднаха убити в хълма Гелвуде. ² И в пре-
следването филистимците настигнаха Саула и
3 синовете му; и филистимците убиха Сауловите
4 синове Ионатана, Авинадава и Мелхисуя. ³ И
като се засилваше боят против Саула, стрелци-
те го улучиха, и той биде наранен от стрелци-
4 те. ⁴ Тогава Саул каза на оръженосеца си: Из-
тегли меча си та ме прободи с него, да не би да
дойдат тия необрязани и се поругаят с мене. Но
оръженосецът му не искаше, защото много се
боеше. За това Саул взе меча си та падна вър-
5 ху него. ⁵ И оръженосецът му като видя, че Са-

ул умря, падна и той на меча си та умря. ⁶ Така 6
умря Саул и тримата му сина; и целият му дом
умря едновременно. ⁷ Тогава всичките Израиле 7
леви мъже, които бяха в долината, като видяха,
че побягнаха, и че Саул и синовете му умряха,
напуснаха градовете си и побягнаха; а фили- 8
листимците дойдоха та се заселиха в тях. ⁸ А на 8
следния ден, когато филистимците дойдоха да
съблекат убитите, намериха Саула и синовете
му паднали на хълма Гелвуде. ⁹ И като го съб- 9
лякоха, взеха главата му и оръжията му, та ги
разпратиха наоколо из филистимската земя за
да разнесат известие на идолите си и на люде- 10
те. ¹⁰ И положиха оръжията му в капището на 10
боговете си, а главата му приковаха в Дагоно-
вото капище. ¹¹ А когато чуа всичките *жители* 11
на Явис-галаад все що направили филистимци-
те на Саула, ¹² всичките храбри мъже станаха та 12
дигнаха тялото на Саула и телата на синовете
му, донесоха ги в Явис, и погребяха костите им
под дъба на Явис; и постиха седем дена. ¹³ Така 13
умря Саул за престъплението, което извърши
против Господа, против Господното слово,
което не опази, а още, понеже бе се съвещал
със запитвачка на зли духове, за да се допита *до*
тях, ¹⁴ а до Господа не се допита, затова Той го 14
умъртви, и обърна царството към Давида, Есе-
вевия син.

¹ Тогава целият Израил се събра при Давида **11**
в Хеврон и рекоха: Ето, ние сме твоя кост и твоя
в плът, ² И по-напред още, и докато Саул цару- 2
ваше, ти беше, който извеждаше и въвеждаше
Израиля, и на тебе Господ твоят Бог каза: Ти
ще пасеш людето Ми Израиля, и ти ще бъдеш
вожд над людето Ми Израиля. ³ И така, всич- 3
ките Израилеви старейшини дойдоха при царя
в Хеврон; и Давид направи завет с тях пред Гос-
пода в Хеврон; и те помазаха Давида цар над
Израиля, според Господното слово чрез Саму-
ила. ⁴ Тогава Давид и целият Израил отидоха в 4
Ерусалим (който бе Евус), гдето бяха жителите
на земята, евусците. ⁵ А жителите на Евус реко- 5
ха на Давида: Няма да влезеш тук. Обаче, Давид
превзе крепостта Сион; това е Давидовият град.
⁶ И рече Давид: Който пръв удари евусците, той 6
ще бъде военачалник и вожд. И Иоав, Саруи-
ният син, се качи пръв; и стана военачалник.
⁷ Тогава Давид се засели в крепостта; затова тя 7
се нарече Давидов град. ⁸ И той съгради града 8
околовръст от Мило и наоколо; а Иоав попра-
ви останалата част от града. ⁹ И Давид преуспя- 9
ваше и ставаше по-велик, защото Господ на Си-
лите бе с него. ¹⁰ А ето началниците на силните 10
мъже, които имаше Давид, които заедно с це-
лия Израил се подвизаваха с него за царството

му, за да го направят цар, според Господното
 11 слово относно Израила. ¹¹ А ето изчислението
 на силните мъже, които имаше Давид: Ясовеам,
 Ахмоновия син, главен военачалник; той като
 махаше копието си против триста души *непри-*
 12 *ятели*, уби ги в едно сражение. ¹² И след него
 бе ахохиецът Елеазар Додовият син, който бе
 13 един от тримата силни мъже. ¹³ Той бе с Давида
 във Фас-дамим^о, когато филистимците се сбъ-
 раха за бой там, гдето имаше частица земя пъл-
 на с ечемик; и когато хората побягнаха пред
 14 филистимците, ¹⁴ те застанаха всред нивата и я
 защитаваха и поразиха филистимците; и Гос-
 15 под извърши голямо избавление. ¹⁵ После, три-
 ма от тридесетте военачалници слязоха до ска-
 лата при Давида в одоламската пещера; а фи-
 16 листимският стан бе разположен в рафаимска-
 та долина. ¹⁶ И като беше Давид тогава в кана-
 рата, а филистимският гарнизон бе в това вре-
 17 ме във Витлеем, ¹⁷ и Давид пожелавайки рече:
 Кой би ми дал да пия вода от витлеемския кла-
 18 денец, който е при портата; ¹⁸ то тия трима про-
 биха филистимския стан та наляха вода от вит-
 леемския кладенец, който е при портата, и като
 взеха донесоха на Давида. Но Давид отказа да я
 19 пие, а я взелъя Господу, като рече: ¹⁹ Да ми не да-
 де моят Бог да сторя това! Да пия ли кръвта на
 тия мъже, които туриха живота си в опасност?
 защото с опасност за живота си я донесоха. За-
 това отказа да я пие. Това сториха тия трима
 20 силни мъже. ²⁰ И Иоавовият брат Ависей беше
 главен между *другите* трима; защото той като
 махаше копието си против триста души *непри-*
 21 *ятели*, уби ги и си придоби име между тримата.
²¹ Между тримата той бе по-славен от двамата,
 и стана им началник; но не стигна до *първите*
 22 трима. ²² Ванаия, Иодаевият син, син на един
 храбър мъж от Кавсеил, който беше извършил
 храбри дела, - той уби двамата лъвовидни мо-
 авски мъже; тоже той слезе та уби лъва всред
 23 рова в многоснежния ден; ²³ при това, той уби
 египтянина, мъж с голям ръст, пет лакътя ви-
 сок; в ръката на египтянина имаше копие като
 кросно на тъкач; а *Ванаия* слезе при него *само* с
 24 тояга, и като грабна копието от ръката на егип-
 тянина, уби го със собственото му копие. ²⁴ Тия
 неща стори Ванаия, Иодаевият син, и си при-
 25 доби име между тия трима силни мъже. ²⁵ Ето,
 той стана по-славен от тридесетте, но не стиг-
 на до *първите* трима. И Давид го постави над
 26 телохранилите си. ²⁶ А^о силните мъже меж-
 ду войските бяха: Асаил, Иоавовият брат, Ел-
 27 ханан, син на Додо от Витлеем, ²⁷ Самот аро-

рецът, Хелис фелонецът, ²⁸ Ирас, син на теко- 28
 еца Екис, Авезер анатонецът, ²⁹ Сивехай хуста- 29
 нецът, Илай ахохиецът, ³⁰ Маарай нетофате- 30
 цът, Хелед, син на нетофатеца Ваана, ³¹ Итай, 31
 син на Риваия от Гавая, *която принадлеже-*
ше на Вениаминовите потомци, Ванаия пира-
 тонецът, ³² Урай от долините Гаас, Авиил ар- 32
 ватецът, ³³ Азмавет варумецът, Елиава саалво- 33
 нецът, ³⁴ синовете на Асима гизонца, Ионатан 34
 син на арареца Сагий, ³⁵ Ахиама син на арареца 35
 Сахар, Елифал Уровият син, ³⁶ Ефер мехирате- 36
 цът, Ахия фелонецът, ³⁷ Есро кармилецът, На- 37
 арай Есвеевият син, ³⁸ Иоил, Натановият брат, 38
 Мивар Аргиевият син, ³⁹ Селек амонецът, На- 39
 харай виротецът, оръженосецът на Иоава Са-
 руиния син, ⁴⁰ Ираз иетерецът, Гарив етерецът, 40
⁴¹ Урия хетеецът, Завад Аалаевият син, ⁴² Адина 41, 42
 син на рувимца Сиза, началник на рувимците,
 и тридесет души с него, ⁴³ Анан, син на Мааха, 43
 Иосафат митнецът, ⁴⁴ Озия астеротецът, Сама и 44
 Еиил синове на Хотам ароирецът, ⁴⁵ Един син 45
 на Симрия, брат му Иоха тисецът, ⁴⁶ Елиил ма- 46
 авецът, Еривай и Иосавия Елнаамови синове,
 Етема моавецът, ⁴⁷ Елиил, Овид и Ясиил месо- 47
 ваецът.

¹ И ето ония, които дойдоха при Давида в **12**
 Сиклаг, докато още се затваряше, *за да се крие*
 от Саула, Кисовия син; те бяха от силните мъ-
 же, които му помагаша във война. ² Те бяха 2
 въоръжени с лъкове, и можеха да си служат и
 с дясната и с лявата ръка за хвърляне камъни с
 прашка и за стреляне с лък, и бяха от Сауловите
 братя, от Вениамина. ³ Началникът беше Ахие- 3
 зер, после Иоас, синове на гаваатеца Сама; Ези-
 ил и Филет, Азмаветови синове; Вераха, анато-
 тецът Ииуй, ⁴ гаваонецът Исмаия, силен между 4
 тридесетте, и над тридесетте; Еремия, Язаил,
 Иоанан, гедиротецът Иозавад, ⁵ Елузай, Ери- 5
 мот, Ваалия, Семария, аруфецът Сафатия, ⁶ Ел- 6
 кана, Есия, Азарейл, Иоцер и Ясовеам, Кореов-
 ците; ⁷ и Иоила и Зевадия, синове на Ероама от 7
 Гедор. ⁸ И някои от гадците се отделиха *та дой-* 8
доха при Давида в канарата в пустинята, мъ-
 же силни и храбри, обучени за бой, които знае-
 ха да употребяват щит и копие, чиито лица бя-
 ха като лъвови лица, и които бяха бързи като
 сърните по хълмовете. ⁹ *Те бяха:* Езер, първи- 9
 ят; Авдия, вторият; Елиав, третият; ¹⁰ Мисма- 10
 на, четвъртият; Еремия, петият; ¹¹ Атай, шести- 11
 ят; Елиил, седмият; ¹² Иоанан, осмият; Елзавад, 12
 деветият; ¹³ Еремия, десетият; и Махванай, еди- 13
 надесетият. ¹⁴ Тия от гадците бяха военачални- 14
 ци; който беше най-долен, *между тях*, беше над

сто войници, а който беше най-горен, беше над
 15 хиляда. ¹⁵ Тия бяха, които преминаха Йордан в
 първия месец, когато *реката* заливаше всичките
 16 си брегове и разгониха всичките жители на
 долините към изток и към запад. ¹⁶ Също и от
 вениаминците и юдейците дойдоха при Дави-
 17 да в канарата. ¹⁷ А Давид излезе да ги посрещне
 та им проговори, казвайки: Ако идете при мене
 с мир, за да ми помогнете, сърцето ми ще се
 привърже към вас; но ако *сте дошли* за да ме
 предадете на неприятелите ми, като няма на-
 силие в ръцете ми, Бог на бащите ни нека ви-
 18 ди и нека изобличи това. ¹⁸ Тогава дойде дух
 на Амасая, главния между началниците, и *рече*:
 Твои сме, Давиде, и от към твоя страна Есеев
 сине! Мир, мир на тебе! мир и на помощници-
 те ти! защото твоят Бог ти помага. Тогава Да-
 вид ги прие, и постави ги началници на дружи-
 19 ната си. ¹⁹ И от Манасия се присъединиха ня-
 кои към Давида, когато дойде с филистимците
 на бой против Саула; обаче не им помогнаха,
 защото филистимските управители, като се по-
 съветваха, върнаха го, понеже думаша: Той ще
 мине към господаря си Саула с опасност за гла-
 20 вите ни. ²⁰ А като се връщаше в Сиклаг, присъе-
 диниха се към него от Манасия: Адна, Иозавад,
 Едиил, Михаил, Иозавад, Елиу и Силатай, вое-
 21 началници на Манасиевите хиляди. ²¹ Те помо-
 гнаха на Давида против разбойниците, защото
 те всички бяха силни и храбри; и станаха вое-
 22 началници. ²² Защото от ден на ден прииждаха
 мъже при Давида, за да му помагат, докле ста-
 23 на голяма войска, като войска Божия. ²³ И ето
 броят на въоръжените за бой началници, кои-
 то дойдоха при Давида в Хеврон, за да възвър-
 нат нему Сауловото царство според Господно-
 24 то слово: ²⁴ от юдейците шест хиляди и осем-
 стотин щитоносци и копиеносци, въоръжени
 25 за бой; ²⁵ от симеонците седем хиляди и сто ду-
 ши, силни и храбри за бой; ²⁶ от левийците, че-
 26 тири хиляди и шестстотин души; ²⁷ а Иодай бе-
 ше началник на Аароновците; и с него бяха три
 28 хиляди и седемстотин души, ²⁸ и Садок силен и
 храбър младеж, и от бащиния му дом двадесет
 29 и двама началника; ²⁹ а от вениаминците, Сау-
 ловите братя три хиляди души; защото до тогаз
 по-голямата част от тях бяха поддържали Са-
 30 уловия дом; ³⁰ от ефремците, двадесет хиляди
 и осемстотин души, силни и храбри, именити
 31 мъже от бащиния си дом; ³¹ от половината Ма-
 насиево племе, осемнадесет хиляди души, ко-
 32 ито се определиха по име да дойдат и напра-
 вят Давида цар; ³² от исахарците, мъже, кои-
 то разбираха времената, та знаеха как трябва-

ше да постъпва Израил, с двестата им начални-
 ци, и всичките им братя действащи под тяхна
 заповед; ³³ от Завулونا, петдесет хиляди души, ³³
 които можеха да излизат с войската, да ги по-
 ставят в строй с всякакви военни оръжия, и да
 управляват сражението, с непоколебимо сър-
 це; ³⁴ от Нефталима, хиляда началници, и с тях ³⁴
 тридесет и седем хиляди щитоносци и копие-
 носци; ³⁵ от данците, двадесет и осем хиляди и ³⁵
 шестстотин мъже, които можеха да се строят за
 бой; ³⁶ от Асира, четиридесет хиляди души, ко- ³⁶
 ито можеха да излизат с войската, да я поста-
 вят в строй; ³⁷ а оттатък Йордан, от рувимците, ³⁷
 от гащите и от половината племе на Манасия,
 сто и двадесет хиляди души с всякакви военни
 оръжия за бой. ³⁸ Всички тия военни мъже на- ³⁸
 реждани в строй, дойдоха с цяло сърце в Хев-
 рон за да направят Давида цар над целия Изра-
 ил; така и всички други в Израиля бяха с едно
 сърце да направят Давида цар. ³⁹ И там бяха с ³⁹
 Давида три дни та ядяха и пиеха, защото бра-
 тята им бяха приготвили за тях. ⁴⁰ Освен това, ⁴⁰
 и ония, които бяха близо до тях, дори до Иса-
 хара, Завулونا и Нефталима донесоха им храна
 с осли, с камили, с мъски и с волове, - храни от
 брашно, низаници смокини, сухо грозде, вино,
 дървено масло, говеда и изобилно овце; защото
 беше веселие в Израил.

13
¹ Тогава Давид се съветва с хилядниците, **13**
 стотниците и всичките началници; ² и Давид **2**
 каза на цялото Израилево общество: Ако ви е
 угодно и ако е от Господа нашия Бог, нека пра-
 тим навсякъде до братята си, останали по ця-
 лата Израилева земя, и освен тях, и до свеще-
 нниците и левитите, които са в градовете им и
 околностите, за да се съберат при нас; ³ и нека **3**
 донесем при нас ковчега на нашия Бог, защото
 не го потърсихме в Сауловите дни. ⁴ И целият **4**
 събор каза, че ще направят така, защото това
 се видя право на всичките люде. ⁵ Тогава Да- **5**
 вид събра целия Израил от египетския *поток*
 Сихор дори до прохода на Емат, за да донесат
 Божия ковчег от Кириатиарим. ⁶ И Давид оти- **6**
 де с целия Израил във Ваала, *то ест*, в Юдов
 Кириатиарим, за да дигне от там Божия ковчег,
 който се нарича с името на Господа, Който оби-
 тава между херувимите. ⁷ И *като изнесоха* Бо- **7**
 жия ковчег от Авинадавовата къща, туриха го
 на нова кола; и Оза и Ахио караха колата. ⁸ И **8**
 Давид и целият Израил играеха пред Господа
 с всичката си сила, с песни, с арфи, с псалти-
 ри, с тъпанчета, с кимвали и с тръби. ⁹ А когато **9**
 стигнаха до Хидоново^о гумно, Оза простря
 ръката си та хвана ковчега, защото воловете го

10 раздрусаха. ¹⁰ И гневът на Господа пламна против Оза и го порази за гдето простря ръката си на ковчег; и умря там пред Бога. ¹¹ И Давид се наскърби за гдето Господ нанесе поражение на Оза; и нарече онова място Фарез-оза°, *както се казва* и до днес. ¹² И в оня ден Давид се уплаши от Бога, и каза: Как ще донесе при себе си Божия ковчег? ¹³ Затова Давид не премести ковчег при себе си в Давидовия град, но го отпрати в къщата на гетеца Овид-едома. ¹⁴ И Божият ковчег престоя със семейството на Овид-едома в къщата му три месеца; и Господ благослови дома на Овид-едома и всичко що имаше.

14 ¹ Подир това тирският цар Хирам прати посланици при Давида и кедрови дървета, зидари и дърводелци, за да му построят къща. ² И Давид позна, че Господ го бе утвърдил цар над Израиля, защото царството му се възвиси на високо заради людете Му Израиля. ³ И Давид си взе още жени в Ерусалим; и Давид роди още синове и дъщери. ⁴ И ето имената на чадата, които му се родиха в Ерусалим: Самуа, Совав, Натан, Солмон, ⁵ Евар, Елисуа, Елфалет, ⁶ Ногах, Нефег, ^{7,8} Явия, ⁷ Елисама, Веелиада° и Елифалет. ⁸ А когато филистимците чуха, че Давид бил помазан за цар над целия Израил, всичките филистимци възлязоха да търсят Давида; а Давид, като чу за това, излезе против тях. ⁹ И тъй филистимците дойдоха та нахлуха в долината Рафайм. ¹⁰ Тогава Давид се допита до Бога, казвайки: Да възляза ли против филистимците? ще ги предадеш ли в ръката ми? И Господ му отговори: Възлез, защото ще ги предам в ръката ти. ¹¹ И тъй, те отидоха на Ваал-ферасим, и там Давид ги порази. Тогава рече Давид: Бог избухна чрез моята ръка върху неприятелите ми, както избухват водите. За туй, онова място се нарече Ваал-ферасим°. ¹² И *филистимците* оставиха там боговете си; а Давид заповяда, та ги изгориха с огън. ¹³ И филистимците пак нахлуха в долината. ¹⁴ Затова Давид пак се допита до Бога; и Бог му каза: Не възлизай против тях, но ги заобиколи, та ги нападни отсреща черниците. ¹⁵ И когато чуеш шум, като от маршируване по върховете на черниците, тогава да излезеш на бой, защото Бог ще излезе пред тебе да порази филистимското множество. ¹⁶ И Давид стори според както му заповяда Бог; и поразяваха филистимското множество от Гаваон дори до Гезер. ¹⁷ И Давидовото име се прочу по всичките земи; и Господ нанесе страх от него върху всичките народи.

15 ¹ След това Давид си построи и други къщи

в Давидовия град; пригответи и място за Божия ковчег, и постави шатър за него. ² Тогава рече Давид: Не бива да дигат Божия ковчег други освен левитите, защото тях избра Господ да носят Божия ковчег и да Му слугуват винаги. ³ И Давид събра целия Израил в Ерусалим за да пренесат Господния ковчег на мястото, което беше приготвил за него. ⁴ Давид събра Аароновите потомци и левитите; ⁵ от Каатовите потомци, началника Уриил и братята му, сто и двадесет души; ⁶ от Мерариевите потомци началника Асаия и братята му, двеста и двадесет души; ⁷ от Гирсоновите потомци, началника Иоил и братята му, сто и тридесет души; ⁸ от Елисафановите потомци, началника Семаия и братята му, двеста души; ⁹ от Хевроновите потомци, началника Елиил и братята му, осемдесет души; ¹⁰ от Озиловите потомци, началника Аминадав и братята му, сто и двадесет души. ¹¹ И Давид повика свещениците Садок и Авиатар и левитите Уриил, Асаия, Иоил, Семаия, Емиил и Аминадав, та им рече: ¹² Вие сте началници на башините *домове* на левитите; осветете се вие и братята ви за да пренесете ковчег на Господа Израилевия Бог на *мястото*, което съм приготвил за него. ¹³ Защото, понеже първия път вие не *го дигнахте*, Господ нашият Бог нанесе поражения върху нас, защото не Го потърсихме според както е заповядано. ¹⁴ И тъй, свещениците и левитите осветиха себе си за да пренесат ковчег на Господа Израилевия Бог. ¹⁵ (Левийците *бяха, които* носеха Божия ковчег с върлините горе на рамената си, както заповяда Мойсей, според Господното слово). ¹⁶ И Давид каза на левитските началници да поставят братята си певците с музикални инструменти, псалтири и арфи и кимвали, за да свирят весело със силен глас. ¹⁷ И така левитите поставиха Емана, Иоилевия син, а от братята му Асафа Варахииния син; а от братята им, Мерариевите потомци, Етана Кисиевия син; ¹⁸ и с тях братята им от втория чин, вратарите Захария, Вена, Язиил, Семирамот, Ехиил, Уний, Елиав, Ванаия, Маасия, Мататия, Елифалей, Микнеия, Овид-едом и Еиил. ¹⁹ Така, певците Еман, Асаф и Етан *се определиха* да дрънкат с медни кимвали; ²⁰ а Захария, Азиил, Семирамот, Ехиил, Уний, Елиав, Маасия и Ванаия с псалтири по Аламот; ²¹ а Мататия, Елифалей, Минеия, Авид-едом, Еиил и Азия, с арфи по Семинит, за да ръководят пеенето. ²² А Ханания, главен певец на левитите, ръководеше пеенето, понеже бе искусен. ²³ А Варахия и Елкана бяха вратари за ковчег.

24 ²⁴ А свещениците на Севания, Иосафат, Ната-
наил, Амасий, Захария, Ванаия и Елиезер сви-
реха с тръбите пред Божия ковчег; а Овид-едом
25 и Ехия бяха вратари за ковчега. ²⁵ И тъй, Да-
вид и Израилевите старейшини и хилядници-
те отидоха да дигнат с веселие ковчега на Гос-
26 подния завет от Овид-едомовата къща. ²⁶ И по-
неже Бог помагаше на левитите, които носеха
ковчега на Господния завет, те пожертвуваха
27 седем юнеца и седем овена. ²⁷ И Давид бе об-
лечен с одежда от висон както и всичките ле-
вити, които носеха ковчега и певците, и Хана-
ния ръководител на певците; а Давид носеше
28 ленен ефод. ²⁸ Така целият Израил възвежда-
ше ковчега на Господния завет с възклицание, с
глас от рог, с тръби и с кимвали, като свиреха с
29 псалтири и с арфи. ²⁹ А когато ковчегът на Гос-
подния завет влизаше в Давидовия град, Миха-
ла, Сауловата дъщеря, погледна от прозореца,
и като видя, че цар Давид скачаше и играеше,
презря го в сърцето си.

16 ¹ Така внесоха Божия ковчег та го положи-
ха в сред шатъра, който Давид беше поставил за
него; и принесоха всеизгаряния и примирител-
2 ни приноси пред Бога. ² И когато Давид свър-
ши принасянето на всеизгарянията и прими-
рителните приноси, благослови люде в Гос-
3 подното име. ³ И даде на всеки човек, мъж и
жена, от Израила, на всекиго по един хляб,
по една мръвка месо и по една низаница сухо
4 грозде. ⁴ И определи известни левити да слу-
жат пред Господния ковчег, да възпоменават,
да благодарят и да хвалят Господа Израиле-
5 вия Бог: ⁵ първият, Асаф; вторият, Захария; по-
сле, Еиил, Семирамот, Ехиил, Мататия, Елиав,
Ванаия, Овид-едом и Еиил с псалтири и арфи;
6 Асаф с дрънкане на кимвали; ⁶ а свещениците
Ванаия и Язиил с тръби, винаги пред ковче-
7 га на Божия завет. ⁷ Тогава, в оня ден, Давид
за пръв път нареди славославането на Господа
8 чрез Асафа и братята му, *с тия думи*: - ⁸ Славо-
словете Господа: призовавайте името Му; Въз-
9 вестявайте между народите делата Му. ⁹ Пей-
те Му, и псалмопейте Му; Говорете за всички-
10 те Му чудни дела. ¹⁰ Хвалете се с Неговото све-
то име; Нека се весели сърцето на ония, които
11 търсят Господа. ¹¹ Търсете Господа и Негова-
та сила. Търсете лицето Му винаги. ¹² Помнете
пречудните дела, които е извършил, Знамени-
13 та Му и съдбите на устата Му, ¹³ Вие, потомство
на Неговия слуга Израила, Чада Яковови, из-
14 брани Негови. ¹⁴ Той е Господ Бог наш; Съдби-
15 те Му са по целия свят. ¹⁵ Помнете всякога заве-
та Му, Словото, което заповяда на хиляда по-
16 коления, ¹⁶ *Завета*, който направи с Авраама,

И клетвата Му към Исаака, ¹⁷ Която и утвър- 17
ди на Якова за повеление, На Израила за вечен
завет, ¹⁸ Като рече: На тебе ще дам ханаанската 18
земя За дял на наследството ви, ¹⁹ Когато бяхте 19
малцина на брой, Малцина и пришелци в нея,
²⁰ И когато прехождаха от народ в народ, И от 20
едно царство в други люде. ²¹ Не остави нико- 21
го да им напакости; Ей, заради тях царе изоб-
личи, ²² *Казвайки*: Да не се допирате до пома- 22
заните Ми, И да не сторите зло на пророците
Ми. ²³ Пейте Господу, *жители на целия свят*; 23
Благовестувайте из ден в ден спасението Му.
²⁴ Възвестете между народите славата Му, Межд- 24
ду всичките племена чудните Му дела. ²⁵ Защо- 25
то е велик Господ и твърде достоен за хвала,
И за страхопочитание повече от всички бого-
26 ве. ²⁶ Защото всичките богове на племената са
суетни, А Господ направи небесата, ²⁷ Слава и 27
великолепие са пред Него, Сила и радост на мя-
стото Му. ²⁸ Отдайте Господу, вие, семейства на 28
племената. Отдайте Господу слава и сила. ²⁹ От- 29
дайте Господу славата дължима на името Му;
Донесете принос, и влезте пред Него; Поклоне-
30 те се Господу с великолепие свето. ³⁰ Треперете
пред Него, *жители на целия свят*; Защото все-
лената е утвърдена, та не може да се поклати.
³¹ Да се веселят небесата, и да се радва светът: И 31
да казват между народите: Господ царува. ³² Да 32
бучи морето и всичко що има в него: Нека се
радват полетата и всичко що е в тях. ³³ Тогава 33
ще се радват пред Господа дърветата на дъбра-
вата; Защото иде да съди света. ³⁴ Славословете 34
Господа, защото е благ, Защото милостта Му е
до века; ³⁵ И речете: Спаси ни, Боже на спасени-
35 ето ни, Събери ни, и избави ни от народите, За
да славословим светото Твое име, И да търже-
ствуваме в Твоята хвала. ³⁶ Благословен да бъде 36
Господ Бог Израилев От века и до века. И всич-
ките люде рекоха: Амин! и възхвалиха Госпо-
37 да. ³⁷ Тогава *Давид* остави там, пред ковчега на
Господния завет, Асафа и братята му за да слу-
жат постоянно пред ковчега, според както бе-
ше нужно за всеки ден; ³⁸ *остави* и Овид-едома 38
и братята му, шестдесет и осем души; тоже и
Овид-едома Едутоновия син и Оса за вратари;
³⁹ и свещеника Садок и братята му свещеници- 39
те, пред Господната скиния на високото място,
което бе в Гаваон, ⁴⁰ за да принасят всеизгаряне 40
Господу върху олтара за всеизгарянията вина-
ги заран и вечер, точно според както е писано
в закона, който Господ даде на Израила; ⁴¹ и с 41
тях *постави* Емана, Едутуна, и другите по име
определени, които бяха избрани да славосло-
вят Господа, защото Неговата милост е до века;
⁴² и при тях, *то ест, при* Емана и Едутуна, има- 42

ше тръби и кимвали за ония, които трябваше да свирят с висок глас, и инструменти за Божиите песни. А Едутоновите синове бяха вратари. ⁴³ И така, всичките люде си отидоха, всеки в къщата си; и Давид се върна да благослови дома си.

17 ¹ А като се настани Давид в къщата си, рече Давид на пророк Натана: Виж, аз живея в кедрова къща, а ковчегът на Господния завет *стои* под завеси. ² И Натан каза на Давида: Стори всичко, що е в сърцето ти, защото Бог е с тебе. ³ Но през същата нощ Господното слово дойде към Натана и рече: ⁴ Иди, кажи на слугата Ми Давида: Така говори Господ: Ти няма да Ми построиш дом, в който да обитавам, ⁵ защото от деня, когато изведох Израиля *от Египет*, дори до днес, не съм обитавал в дом, но съм ходил из шатър в шатър и из скиния *в скиния*. ⁶ В кое от всичките места, гдето съм ходил с целия Израил, говорих Аз някога на някой от Израилевите съдии, на които заповядах да пасат людето Ми, като казах: Защо Ми не построихте кедров дом? ⁷ Сега, прочее, така да кажеш на слугата Ми Давид: Така каза Господ на Силите: Аз те взех от кошарата, от подир стадото, за да бъдеш вожд на людето Ми Израиля; ⁸ и съм бил с тебе на всякъде, гдето си ходил, и изстребих всичките ти неприятели пред тебе, и направих името ти да е както името на великите, които са на земята. ⁹ И ще определя мястото за людето Си Израиля и ще ги насадя, та ще обитават на своето собствено място и няма да се преместят вече; и тези които вършат неправда няма вече да ги притесняват, както по-напред, ¹⁰ и както от времето, когато поставих съдии над людето Си Израиля; и ще покоря всичките ти неприятели. При това ти явявам, че Господ ще ти съгради дом. ¹¹ Когато се навършат дните ти, та трябва да отидеш при бащите си, ще въздигна потомец ти подир тебе, който ще бъде един от твоите синове, и ще утвърди царството му. ¹² Той ще Ми построи дом; и Аз ще утвърди престола му до века. ¹³ Аз ще му бъда отец, и той ще Ми бъде син; и няма да отнема милостта Си от него, както я отнех от оногова, който бе преди тебе; ¹⁴ но ще го укрепя в Моя дом и в Моето царство до века; престолът му ще бъде утвърден до века. ¹⁵ И Натан говори на Давида точно според тия думи и напълно според това видение. ¹⁶ Тогава цар Давид влезе та седна пред Господа и рече: Кой съм аз, Господи Боже, и какъв е моят дом, та си ме довел до това *положение*? ¹⁷ Но даже и това бе малко пред очите Ти, Боже; а Ти си говорил *още* за едно дълго бъдеще за дома на слугата Си, и благосклонно си погледнал на мене, като на човек от висока степен, Господи Боже.

¹⁸ Какво повече може *да* Ти *рече* Давид за честта сторена на слугата Ти? защото Ти познаваш слугата Си. ¹⁹ Господи, заради слугата Си и според Своето сърце, Ти си сторил всичко за това велико дело, за да явиш всички *тия* велики дела. ²⁰ Господи, няма подобен на Тебе, според всичко, що сме чули с ушите си. ²¹ И кой друг народ на света е както Твоите люде Израил, при когото Бог дойде да го откупи за Свои люде, за да придобиеш име чрез велики и ужасни дела, като изпъди Ти народите пред людето Си, които си откупил от Египет? ²² Защото си направил людето Си Израиля Свои люде до века; и Ти, Господи, им стана Бог. ²³ И сега, Господи, нека се утвърди до века думата, която си говорил за слугата Си и за дома му, и стори както си говорил. ²⁴ Нека се утвърди; така щото да се възвеличи името Ти до века, та да казват: Господ на Силите, Израилевият Бог, е Бог на Израиля; и нека бъде утвърден пред Тебе домът на слугата Ти Давида. ²⁵ Защото Ти, Боже мой, откри на слугата Си, че ще му съградиш дом; затова слугата Ти намери *сърцето си* разположено да се помоли пред Тебе. ²⁶ И сега, Господи, Ти си Бог, и си обещал тия блага на слугата Си; ²⁷ сега, прочее, благоволи да благословиш дома на слугата Си, за да пребъдва пред Тебе до века, защото Ти, Господи, си *го* благословил и ще бъде благословен до века.

18 ¹ След това Давид порази филистимците и ги покори, и отне Гет и селата му от ръката на филистимците. ² Порази и моавците; и моавците станаха Давидови слуги и плащаха данък. ³ Давид още порази совския цар Ададезер в Емат, като *последният* отиваше да утвърди властта си на реката Евфрат. ⁴ Давид му отне хиляда колесници, седем хиляди конници и двадесет хиляди пешаци и Давид пресече жилите на всичките колеснични коне, само че запази от тях за сто колесници. ⁵ И когато дамските сирийци дойдоха за да помогнат на совския цар Ададезер, Давид порази от сирийците двадесет и две хиляди мъже. ⁶ Тогава Давид постави гарнизони в дамска Сирия; и сирийците станаха Давидови слуги и плащаха данък. И Господ запазваше Давида където и да отиваше. ⁷ И Давид взе златните щитове, които бяха върху слугите на Ададезера, та ги донесе в Ерусалим. ⁸ И от Тиват и от Хун, Ададезерови градове, Давид взе твърде много мед, от която Соломон направи медното море, стълбовете и медните съдове. ⁹ А ематският цар Той, когато чу, че Давид поразил всичката сила на совския цар Ададезер, ¹⁰ прати сина си Адорам при цар Давида за да го поздрави и да го благослови

понеже се бил против Ададезера и го поразил, защото Ададезер често воюваше против Тоя. И Адорам донесе със себе си всякакви златни, сребърни и медни съдове; ¹¹ па и тях цар Давид посвети на Господа, заедно със среброто и златото, което беше отнел от всичките народи, от Едом, от Моав, от амонците, от филистимците и от Амалика. ¹² При това, Ависей, Саруиният син, порази осемнадесет хиляди едомци в долината на солта. ¹³ И постави гарнизони в Едом, и всичките едомци се подчиниха на Давида. И Господ запазваше Давида където и да отиваше. ¹⁴ Така Давид царува над целия Израил, и съдеше всичките си люде и им раздаваше правда. ¹⁵ А Иоав, Саруиният син беше над войската; а Иосафат, Ахилудовият син, летописец; ¹⁶ а Садок, Ахитововият син и Авимелех, Авиатаровият син, свещеници; а Суса, секретар; ¹⁷ а Ванаия, Иодаевият син, беше над херетците и фелетците; а Давидовите синове бяха първенци около царя.

19 ¹ След това, царят на амонците, Наас, умря, и вместо него се възцари син му Анун. ² Тогава Давид каза: Ще покажа благодост към Ануна Наасовия син, понеже баща му показва благодост към мене. И така, Давид прати посланици да го утешат за баща му. А когато Давидовите слуги дойдоха при Ануна в земята на амонците за да го утешат, ³ първенците на амонците рекоха на Ануна: Мислиш ли, че от почит към баща ти, Давид ти е изпратил утешители? Не дойдоха ли слугите му при тебе за да разузнаят да разорят и да съгледат земята? ⁴ Затова, Анун хвана Давидовите слуги та ги обръсна, отрязва дрехите им до половина - до бедрата им, и ги отпрати. ⁵ И някои отидоха та известиха на Давида за стореното на мъжете; и той изпрати *човеци* да ги посрещнат, (понеже мъжете се крайно срамуваха), и да им рекат от царя: Седете в Ерихон, догде пораснат брадите ви, и тогава се върнете. ⁶ А като видяха амонците, че бяха станали омразни на Давида, Анун и амонците пратиха хиляда таланта сребро за да си наемат колесници и конници от Месопотамия, от Сириямаха и от Сова. ⁷ И наеха си тридесет и две хиляди колесници, също и царя на Мааха с людете му, които дойдоха та разположиха стан срещу Медева. И амонците, като се събраха от градовете си, дойдоха да воюват. ⁸ И когато чу това Давид, прати Иоава и цялото множество силни мъже. ⁹ А амонците излязоха та се строиха за бой при градската порта; а надошлите царе бяха отделно на полето. ¹⁰ А Иоав, като видя, че бяха се строили за бой против него отпред и отзад, избра между всичките отбрани Израилеви

мъже, та ги опълчи против сирийците; ¹¹ а останалите люде даде в ръката на брата си Ависей; и те се опълчиха против амонците. ¹² И рече: Ако сирийците надделеят над мене, тогава ти ще ми помогнеш; а ако амонците надделеят над тебе, тогава аз ще ти помогна. ¹³ Дерзай, и нека бъдем мъжествени за людете си и за градовете на нашия Бог; а Господ нека извърши каквото Му се вижда угодно. ¹⁴ И тъй, Иоав и людете, които бяха с него, стъпиха в сражение против сирийците; и те побягнаха пред него. ¹⁵ А когато амонците видяха, че сирийците побягнаха, тогава и те побягнаха пред брата му Ависей и влязоха в града. Тогава Иоав си дойде в Ерусалим. ¹⁶ А сирийците, като видяха, че бидоха победени пред Израиля, пратиха посланици да изведат сирийците, които бяха отгатък реката *Евфрат*, със Совака, военачалника на Ададезера, на чело. ¹⁷ И когато се извести на Давида, той събра целия Израил, и като премина Йордан, дойде до тях и се опълчи против тях. И тъй, като се опълчи Давид на бой против сирийците, те се биха с него. ¹⁸ Но сирийците побягнаха пред Израиля; и Давид изби от сирийците *мъжете* на седем хиляди колесници и четиридесет хиляди пешаци; уби и военачалника Совак. ¹⁹ И слугите на Ададезера, като видяха, че бяха победени от Израиля, склучиха мир с Давида и му се подчиниха. И сирийците отказаха да помагат вече на амонците.

20 ¹ След една година, във времето когато царете отиват на война, Иоав изведе *всичката* сила на войската, и, като опустоши земята на амонците, дойде та обсади Рава; Давид остана в Ерусалим. И Иоав порази Рава и я съсипа. ² И Давид взе от главата на царя им короната му, и намери, че тежеше един златен талант, и по нея имаше скъпоценни камъни; и положиха я на главата на Давида; и той изнесе из града твърде много користи. ³ Изведе и людете, които бяха в него, та ги пресече с железни дикани и с брадви. И така постъпи Давид с всичките градове на амонците. Тогава Давид се върна с всичките люде в Ерусалим. ⁴ След това настана война с филистимците в Гезер, когато хусатецът Сивехай уби Сифая, от синовете на исполина; и *филистимците* бяха победени. ⁵ И пак настана война с филистимците, когато Елханан, Яировият син, уби Лаамия, брата на гетеца Голиат, на чието копие дръжката бе като кросно на тъкач. ⁶ Настана пак война в Гет, гдето имаше един високоснажен мъж с по шест пръста *на ръцете си* и по шест пръста *на нозете си*, *всичко* двадесет и четири; също и той бе се родил на исполина; ⁷ а когато се закани на Израиля Иона-

8 тан, син на Давидовия брат Самай, го уби. ⁸Тия бяха се родили на исполина в Гет; и паднаха чрез ръката на Давида и чрез ръката на слугите му.

21 ¹Но Сатана се подигна против Израиля, и ²подбуди Давида да преброи Израиля. ²И тъй, Давид каза на Иоава и на първенците на люде- те: Идете, пребройте Израиля от Вирсавее до ³Дан, и доложете ми, за да науча броя им. ³А Иоав рече: Господ дано притури на людетe Си стократно повече отколкото са! но господарю мой царю, те всички не са ли слуги на госпо- даря ми? защо господарят ми желае това? защо ⁴да стане причина на вина у Израиля? ⁴Обаче, царската дума надделя над Иоава. И тъй, Ио- ав тръгна, и като обходи целия Израил, вър- на се в Ерусалим. ⁵И Иоав доложи на Давида броя на преброените люде. И целият Израил беше един милион и сто хиляди мъже, които можеха да теглят нож; а Юда, четирисотин се- демдесет хиляди мъже, които можеха да теглят ⁶нож. ⁶А между тях той не брои левитите и ве- ниаминците; защото царската дума беше гнус- на на Иоава. ⁷Но това нещо се видя зло пред ⁸Бога; затова Той, порази Израиля. ⁸Тогава Да- вид каза на Бога: Съгреших тежко като извър- ших това нещо; но сега, моля Ти се, отмахни беззаконието на слугата Си, защото направих ⁹голяма глупост. ⁹И Господ говори на Давидо- вия гледач Гад, казвайки: ¹⁰Иди, говори на Да- вида, казвайки: Така казва Господ: Три неща ти предлагам; избери си едно от тях за да го извър- ша над тебе. ¹¹Дойде, прочее, Гад при Давида та му рече: Така казва Господ: ¹²Избери си или тригодишен глад, или три месеца да гинеш пред неприятелите си като те стига ножът на непри- ятелите ти, или три дни *да поразява* Господният меч, сиреч, мор по земята, като погубва ангелът Господен по всичките Израилеви предели. Се- га, прочее, виж какъв отговор да възвърна на ¹³Оногова, Който ме е пратил. ¹³И Давид рече на Гада: Намирам се много на тясно; обаче, да пад- на в ръката на Господа, защото Неговите ми- лости са твърде много; но в ръката на човека да не изпадна. ¹⁴И тъй, Господ прати мор вър- ху Израиля; и паднаха седемдесет хиляди мъ- же от Израиля. ¹⁵И Бог прати ангела в Ерусалим за да го погуби; но, като щеше да го погуб- ва, Господ погледна и се разкая за злото, и рече на ангела, който погубваше *людетe*: Стига ве- че; оттегли ръката си. И ангелът Господен сто- еше при гумното на евусеца Орна. ¹⁶И Давид, като подигна очи, и видя че ангелът Господен стоеше между земята и небето с гол меч в ръ- ката си, прострян над Ерусалим, тогава Давид

и старейшините облечени във вретища, падна- ха на лицето си. ¹⁷И Давид рече на Бога: Не аз ¹⁷ли заповядах да преброят людетe? наистина аз съм, който съгреших и извърших голямо зло; но тия овце що са сторили? Над мене, моля Ти се, Господи Боже, нека бъде ръката Ти, и над моя бащин дом, а не над Твоите люде, за да ги погуби. ¹⁸Тогава ангелът Господен заповяда на ¹⁸Гада да рече на Давида да отиде и издигне ол- тар Господу на гумното на евусеца Орна. ¹⁹И ¹⁹така, Давид възлезе според думата, която Гад говори в Господното име. ²⁰И като се обърна ²⁰Орна и видя ангела, четиримата му синове, ко- ито бяха с него, се скриха. (А Орна вършееше жито). ²¹И като идеше Давид към Орна, Орна ²¹погледна и го видя; и излезе из гумното та се поклони на Давида с лице до земята. ²²Тога- ²²ва Давид каза на Орна: Дай ми мястото, гдето е това гумно, за да издигна на него олтар Гос- поду; дай ми го за пълна цена, за да престане язвата между людетe. ²³А Орна рече на Дави- ²³да: Вземи си го, и нека направи господарят ми царят, каквото му се вижда за добре; ето, давам воловете за всеизгаряне, диканите за дърва и житото за принос; всичкото давам. ²⁴А цар Да- ²⁴вид рече на Орна: Не, но непременно ще го купя с пълна цена; защото не ща да взема за *жерт- ва* Господу това, което е твое, нито ще принеса всеизгаряне без да платя. ²⁵И така, Давид да- ²⁵де на Орна за мястото шестстотин сикли злато по теглилка. ²⁶И там Давид издигна олтар Гос- ²⁶поду, и принесе всеизгаряния и примирителни приноси, и призова Господа; и Той му отговори от небето с огън *паднал* върху олтара за всеиз- гарянето. ²⁷Тогава Господ заповяда на ангела, ²⁷та повърна меч си в ножницата му. ²⁸В онова ²⁸време, когато видя Давид, че Господ го послуша на гумното на евусеца Орна, *започна да* принася жертви там. ²⁹Защото в онова време Господна- ²⁹та скиния, която Моисей направи в пустинята, и олтарът за всеизгарянето, бяха на високото място в Гаваон. ³⁰Но Давид не можеше да иде ³⁰пред *скинията* да се допита до Бога, понеже се боеше от меча на ангела Господен.

22 ¹Тогава рече Давид: Това е домът на Госпо- ²²да Бога, и това е олтарът за всеизгаряне за Из- раиля. ²И Давид заповяда да съберат чужден- ²ците, които бяха в Израилевата земя; и нака- ра каменосечци да изсекат и издялат камъни за построяването на Божия дом. ³Давид приготви ³и много желязо за гвоздеи, за вратите на пор- тите и за скобите, и мед *толкоз* много, *щото* превишаваше теглото, ⁴и кедрови дървета без ⁴брой; защото сидонците и тиряните донасяха на Давида много кедрови дървета. ⁵Защото Да- ⁵

вид си казваше: Понеже син ми Соломон е млад и нежен, и домът, който ще се построи Господу, трябва да бъде извънредно великолепен, прочут и славен в цялата вселена, затова ще направя приготвление за него. И тъй, Давид направи голямо приготвление преди смъртта си.

6 Тогава повика сина си Соломона, та му заръча да построи дом за Господа Израилевия Бог. ⁷ И Давид каза на Соломона: Сине мой, аз пожелах в сърцето си да построя дом за името на Господа моя Бог; ⁸ но Господното слово дойде до мене, което каза: Много кръв си пролял, и големи войни си водил; ти няма да построиш дом за името Ми, защото си пролял много кръв на земята пред Мене. ⁹ Ето, ще ти се роди син, който ще бъде спокоен човек, защото ще го успокоя от всички неприятели около него; понеже Соломон ¹⁰ ще му бъде името, и в неговите дни ще дам мир и тишина на Израиля; ¹¹ той ще построи дом за името Ми; и той ще Ми бъде син, и аз ще му бъда Отец, и ще утвърдя престола на царството му над Израиля до века. ¹² Сега, сине мой, Господ да бъде с тебе; а ти да благоуспееш, та да построиш дома на Господа твоя Бог, както Той е говорил за тебе. ¹³ Само да ти даде Господ мъдрост и разум, и да те упътва за *управляването на Израиля*, за да пазиш закона на Господа твоя Бог. ¹⁴ Ако внимаваши да изпълняваш повеленията и съдбите, които Господ заповяда на Моисея за Израиля, тогава ще благоуспееши. Бъди силен и храбър, не бой се, и не се страхувай. ¹⁵ И, ето, аз, в смирението си, приготвил съм за Господния дом сто хиляди таланта злато, и един милион таланта сребро, а мед и желязо без тегло, защото е много; приготвил съм и дървета и камъни, на които може ти да притуриши. ¹⁶ А имам и доста много работници – каменосечци, зидари, дърводелци и работници изкусни във всякакъв вид работа. ¹⁷ Златото, среброто, медта и желязото са без брой. Стани та действуй; и Господ да бъде с тебе! ¹⁸ Давид заповяда и на всичките Израилеви първенци да помагат на сина му Соломона, *като каза*: ¹⁹ Не е ли с вас Господ вашият Бог? и не даде ли ви спокойствие от всякъде? защото предаде в моята ръка жителите на тая земя; и земята се подчини пред Господа и пред Неговите люде. ²⁰ Утвърдете, прочее, сърцето си и душата си да търсите Господа вашия Бог; и станете та постройте светилището на Господа Бога, за да донесете ковчега на Господния завет и светите Божии вещи в дома, който ще се построи за Господното име.

23 ¹ Така Давид, като остаря и се насити с дни, направи сина си Соломона цар над Израиля.

22.9 Т.е., Мирен.

² И събра всичките Израилеви първенци, и свещениците и левитите. ³ А левийците бяха преброени от тридесет годишна възраст и нагоре; и като се преброиха мъжете един по един, броят им бе тридесет и осем хиляди души, ⁴ от които двадесет и четири хиляди да надзирават делото на Господния дом, а шест хиляди да бъдат управители и съдии, ⁵ четири хиляди вратари, и четири хиляди да хвалят Господа с инструментите, които направих, *рече Давид*, за да хвалят с тях *Господа*. ⁶ И Давид ги раздели на отреди според Левиевите синове, Гирсона, Каата и Мерария. ⁷ От Гирсоновците бяха Ладан и Семей. ⁸ Ладанови синове бяха: Ехиил – главният, Зетам и Иоил, трима. ⁹ Семееви синове: Селомит, Азиил и Аран, трима. Тия бяха началници на Ладановите бащини *домове*. ¹⁰ А Семееви синове: Яат, Зиза, Еус и Верия. Тия четирима бяха Семееви синове. ¹¹ А Яат бе главният и Зиза вторият; а Еус и Верия нямаха много синове, затова бяха преброени заедно като един бащин дом. ¹² Каатови синове бяха: Амрам, Исаар, Хеврон и Озиил, четирима. ¹³ Амрамови синове: Аарон и Моисей. А Аарон бе отделен, той и синовете му, за да освещават пресветите неща за всякога, да кадят пред Господа, да Му служат, и да благославят в Неговото име за винаги. ¹⁴ А синовете на Божия човек Моисей, се числяха между Левиевото племе. ¹⁵ Синовете на Моисея бяха: Гирсам и Елиезер. ¹⁶ От Гирсамовите синове, Суваил бе главният. ¹⁷ И Елиезеровият син беше Равия – главният. Елиезер немаше други синове; а Равиевите синове бяха премного. ¹⁸ От Исааровите синове, Селомит бе главният. ¹⁹ Хевроновите синове: Ерия, първият; Амария, вторият; Язиил, третият; и Екамем, четвъртият. ²⁰ Азиловите синове: Михей, първият; и Есия, вторият. ²¹ Мерариеви синове бяха: Маалий и Мусий. Маалиеви синове: Елеазар и Кис. ²² А Елеазар умря без да има синове, а само дъщери; затова братовчедите им, Кисовите синове, ги взеха *за жени*. ²³ Мусиеви синове бяха: Маалий, Едер и Еримот, трима. ²⁴ Тия бяха левийците, според бащините си *домове*, началници на бащините си *домове* според преброяването си, броени един по един по име, които извършваха работите по службата на Господния дом, от двадесет годишна възраст и нагоре. ²⁵ Защото Давид рече: Господ Израилевият Бог успокои людето Си, за да живеят в Ерусалим за винаги. ²⁶ При това, не ще има нужда вече левитите да носят скиинята и всичките нейни вещи за службата й; ²⁷ защото, според последните думи на Давида, левийците бяха

28 ха преброени от двадесет годишна възраст на-
горе. ²⁸ Понеже тяхната работа бе да помагат
на Аароновите потомци в службата на Господ-
ния дом, в дворовете, в стаите, в почистването на
29 всичките свети неща, - във *всичката* работа на
службата на Господния дом, ²⁹ също в *грижата*
за присъствениите хлябове, за чистото брашно
на хлебните приноси, било за безквасните ко-
ри, или за нещата, които се пекат в тава, или за
30 препечените, и от всякаква мярка и големина,
и всяка заран да стоят за да славят и хвалят
31 Господа, тоже и вечер, ³¹ и да принасят Господу
всичките всеизгаряния в съботите, на новолу-
нията, и на празниците, по число, според опре-
32 деленото за тях, всякога пред Господа, ³² и да
пазят заръчаното за шатъра за срещане, и заръ-
чаното за светилището, и заръчаното от братя-
та си Аароновите потомци по службата на Гос-
подния дом.

24 ¹Ето отредите на Аароновите потомци,
Аароновите синове бяха: Надав, Авиуд, Елеазар,
2 и Итамар. ² А Надав и Авиуд умряха преди ба-
ща си и нямаха чада; за това, Елеазар и Ита-
3 мар свещенодействаха. ³ И Давид, заедно със
Садока от Елеазаровите потомци, ги разпре-
4 дели според наредената за тях работа. ⁴ А от
Елеазаровите потомци се намериха повече на-
чалници отколкото от Итамаровите потомци,
и според това бидоха разпределени: от Елеаза-
5 ровите потомци имаше шестнадесет начални-
ка на бащини домове, а от Итамаровите потом-
ци, според бащините им домове, осем *начал-*
6 *ника*. ⁵ Разпределиха и едните и другите с жре-
бий; защото имаше управители на светилище-
то и управители на Божия дом, както от Елеаза-
7 ровите потомци, така и от Итамаровите потом-
ци. ⁶ И секретарят Семаия, Натаналовият син,
който бе от левитите, ги записа в присъстви-
ето на царя, на първенците, на свещеника Са-
8 дока, на Ахимелеха, Авиатаровия син и на на-
9 чалниците на бащините *домове* на свещеници-
10 те и на левитите, като се вземеше един бащин
11 дом от Елеазара и един от Итамара. ⁷ А първи-
12 ят жребий излезе за Иоиарива, вторият за Еда-
13 ия, ⁸ третият за Харима, четвъртият за Сеори-
14 ма, ⁹ петият за Мелхия, шестият за Меиамина,
15 ¹⁰ седмият за Акоса, осмият за Авия, ¹¹ деветият
16 за Иисуя, десетият за Сехания, ¹² единадесети-
17 ят за Елиасива, дванадесетият за Якима, ¹³ три-
надесетият за Уфа, четиринадесетият за Есева-
14 ва, ¹⁴ петнадесетият за Велга, шестнадесетият за
15 Емира, ¹⁵ седемнадесетият за Изира, осемнаде-
16 сетият за Афисиса, ¹⁶ деветнадесетият за Пета-
17 ия, двадесетият за Езекиила, ¹⁷ двадесет и пъ-
рвият за Яхаина, двадесет и вторият за Гаму-

ла, ¹⁸ двадесет и третият за Делаия, и двадесет 18
и четвъртият за Маазия. ¹⁹ Тоя беше редът на 19
служението им, според който да влизат в Гос-
подния дом, по наредбата *дадена* им чрез баща
им Аарона, според както му бе заповядал Гос-
под Израилевият Бог. ²⁰ А останалите левийци 20
бяха: от Амрамовите потомци, Суваил; от Су-
ваиловите синове, Ядаия; ²¹ от Равия, от Равие-
21 вите синове, Есия първият; ²² от исаарците, Се-
22 ломот; от Селомотовите синове, Яат; ²³ а *Хев-*
23 *ронови* синове Ерия, *първият*; Амария, втори-
ят; Язиил, третият; Екамеам, четвъртият; ²⁴ от 24
Озиловите синове, Михей; от Михеевите си-
25 нове, Самир; ²⁵ Михеев брат бе Есия; от Есиеви-
26 те синове, Захария; ²⁶ Мерариеви синове бяха:
27 Маалий и Мусий; Язиевият син, Вено; ²⁷ Ме-
рариеви потомци чрез Язия: Вено, Соам, Зак-
28 хур и Иврий. ²⁸ от Маалия бе Елеазар, който ня-
29 мамше синове; ²⁹ от Киса, Кисовият син Ераме-
30 ил; ³⁰ и Мусиеви синове: Маалий, Едер и Ери-
мот. Тия бяха левиевите потомци според ба-
31 щините им домове. ³¹ Както братята им, Ааро-
новите потомци, така и те хвърлиха жребия
в присъствието на цар Давида, на Садока, на
Ахимелеха и на началниците на бащините *до-*
31 *мове* на свещениците и на левитите, както за
по-главните си бащини *домове*, така и за по-
малките си братя.

25 ¹ При това, Давид и военачалниците опреде-
лиха за службата някои от Асафовите, Емановите и Едутуновите синове да пророкуват с арфи, с псалтири и с кимвали; а броят на ония, които се занимаваха с тая служба беше: ² от Асафовите синове: Закхур, Иосиф, Натания и Асафила, Асафови синове, под наставлението на Асафа, който пророкуваше по наредбата на царя; ³ от Едутуна, Едутуновите синове: Годолия, Езрий, Исаия, Семей, Асавия и Мататия, шестима, под наставлението на баща си Едутуна, който пророкуваше с арфа и славословеше Господа; ⁴ от Емана, Емановите синове: Вукия, Матания, Озиил, Суваил, Еримот, Анания, Ананий, Елиата, Гидалтий, Ромамтиезер, Иосвекаса, Малотий, Отир и Маазиот; ⁵ всички тия бяха синове на царския гледач в Божиите слова Еман, *определен* да свири високо с рога. И Бог даде на Емана четиринадесет сина и три дъщери. ⁶ Всички тия, под наставлението на баща си, бяха певци в Господния дом с кимвали, псалтири и арфи за службата на Божия дом; а Асаф, Едутун и Еман бяха под нареждането на царя. ⁷ И броят им, заедно с братята им, обучени в Господните пеения, всичките искусни, беше двеста и осемдесет и осем души. ⁸ А те хвърлиха жребия за реда на служенето си, малък и голям,

9 учител и ученик, наравно. ⁹ И първият жребий излезе за Асафа, *тоест за сина му* Иосифа; вторият за Годолия, - той, братята му и синовете му бяха дванадесет души; ¹⁰ третият за Закхура, - той, синовете му и братята му дванадесет души; ¹¹ четвъртият, за Езрий, - той, синовете му и братята му дванадесет души; ¹² петият, за Натания, - той, синовете му и братята му дванадесет души; ¹³ шестият, за Вукия, - той, синовете му и братята му дванадесет души; ¹⁴ седмият, за Асарила, - той, синовете му и братята му дванадесет души; ¹⁵ осмият, за Исаия, - той, синовете му и братята му дванадесет души; ¹⁶ деветият, за Матания, - той, синовете му и братята му дванадесет души; ¹⁷ десетият, за Семейя, - той, синовете му и братята му дванадесет души; ¹⁸ единадесетият, за Азарейла, - той, синовете му и братята му дванадесет души; ¹⁹ дванадесетият, за Асавия, - той, синовете му и братята му дванадесет души; ²⁰ тринадесетият, за Суваила, - той, синовете му и братята му дванадесет души; ²¹ четиринадесетият, за Мататия, - той, синовете му и братята му дванадесет души; ²² петнадесетият, за Еримота, - той, синовете му и братята му дванадесет души; ²³ шестнадесетият, за Анания, - той, синовете му и братята му дванадесет души; ²⁴ седемнадесетият, за Иосвекаса, - той, синовете му и братята му дванадесет души; ²⁵ осемнадесетият, за Анания, - той, синовете му и братята му дванадесет души; ²⁶ деветнадесетият, за Малотия, - той, синовете му и братята му дванадесет души; ²⁷ двадесетият, за Елиата, - той, синовете му и братята му дванадесет души; ²⁸ двадесет и първият, за Отира, - той, синовете му и братята му дванадесет души; ²⁹ двадесет и вторият, за Гидалтия, - той, синовете му и братята му дванадесет души; ³⁰ двадесет и третият, за Маазиота, - той, синовете му и братята му дванадесет души; ³¹ и двадесет и четвъртият, за Ромамтиезера, - той, синовете му и братята му дванадесет души.

26 ¹ За отредите на вратарите: от Кореевците бе Меселемия, Кореевият потомец, от Асафовите синове. ² А Меселемиеви синове бяха: Захария, първородният; Едиил, вторият; Зевадия, третият; Ятниил, четвъртият; ³ Елам, петият; Иоанан, шестият; и Елиоинай, седмият. ⁴ И Овид-едомови синове: Семаия, първородният; Иозавад, вторият; Иоах третият; Сахар четвъртият; Натанаил, петият; ⁵ Амиил, шестият; Исахар, седмият; и Феулатай, осмият; защото Бог го благослови. ⁶ А на сина му Семаия се родиха синове, които властвуваха над бащиния си дом, защото бяха силни и храбри мъже. ⁷ Семаевите синове бяха: Офний, Рафаил, Овид, Елза-

вад, чиито братя, Елиу и Семахия, бяха храбри мъже. ⁸ Всички тия от Овид-едомовите потомци, те, синовете им и братята им от Овид-едома, силни и способни за службата, бяха шестдесет и двама души. ⁹ А Меселемия имаше осемнадесет храбри синове и братя. ¹⁰ А синовете на Оса от Мерариевите потомци бяха: Симрий, първият, (защото, ако и да не беше първороден, пак баща му го направи пръв); ¹¹ Хелкия, вторият; Тевалия, третият; и Захария четвъртият, Всичките синове и братя на Оса бяха тринадесет души. ¹² От тия се образуваха отредите на вратарите, ще каже на главните мъже, имащи заръчвания наравно с братята си да слугуват в Господния дом. ¹³ И за всяка порта хвърлиха жребий, малък и голям еднакво според бащините си домове. ¹⁴ И жребият за Селемия падна към изток. Тогава хвърлиха жребий за сина му Захария, мъдър съветник; и на него жребият излезе към север; ¹⁵ за Овид-едома към юг, а за синовете му влагалището; ¹⁶ за Суфима и Оса към запад, с портата Салехет, при пътя, който върви нагоре, стража срещу стража. ¹⁷ Към изток бяха шестима левити, към север четирима на ден, към юг четирима на ден, и към влагалището по двама; ¹⁸ в Парвар към запад, четирима към пътя, *който върви на горе*, и двама в Парвар. ¹⁹ Тия бяха отредите на вратарите между кореевите потомци и Мерариевите потомци. ²⁰ А от левитите Ахия бе над съкровищата на Божия дом и над съкровищата на посветените неща. ²¹ Ладанови синове: синовете на гирсонеца Ладан, началници на бащините *домове* на гирсонеца Ладан, бяха Ехиил; ²² а Ехииловите синове, Зетан и брат му Иоил, бяха над съкровищата на Господния дом. ²³ От Амрамовците, Исааровците, Хевроновците и Озииловците, ²⁴ Суваил, син на Гирсама, Моисевия син, бе надзирател над съкровищата. ²⁵ А братята му от Елиезера, чийто син бе Равия, а негов син Исаия, негов син Иорам, негов син Зехрий, а негов син Селомит; - ²⁶ тоя Селомит и братята му бяха над всичките съкровища на посветените неща, които посветиха цар Давид, първенците на бащините *домове*, хилядниците, стотниците и военачалниците. ²⁷ От користите, вземани в боевете, бяха посветили за построяването на Господния дом. ²⁸ Също и всичко, каквото бяха посветили гледачът Самуил, Саул Кисовият син, Авенир Нировият син, и Иоав Саруиният син, - *всичко* посветено от кого да било, - бе под ръката на Селомита и на братята му. ²⁹ От Исааровците: Ханания и синовете му бяха надзиратели и съдии над Израила за външните дела. ³⁰ От Хевроновците: Асавия и братя-

та му, хиляда и седемстотин храбри мъже, бяха надзиратели над Израила отсам Йордан, на запад, за всичките Господни дела и за слугуването на царя. ³¹ Между Хевроновците Ерия беше началник, между Хевроновците, според поколенията им, според бащините им *домове*. В четиридесетата година на Давидовото царуване те бяха прегледани, и между тях се намериха силни и храбри мъже в Язир Галаад. ³² И братята му, храбри мъже, бяха две хиляди и седемстотин началници на бащини *домове*, които цар Давид постави над рувимците, гадците и половината Манасиево племе за всяко Божие дело и за царските работи.

27 ¹ А според преброяването им израилтяните, *то ест*, началниците на бащините *домове*, хилядниците, стотниците, и чиновниците им, които слугуваха на царя във всичко, що се касаеше до отредите, които влизаха в *служба* и излизаха от месец на месец през всичките месеци на годината, бяха двадесет и четири хиляди във всеки отред. ² Над първия отред, за първия месец, бе Ясовеам, Завдиловият син; и в неговия отред имаше двадесет и четири хиляди души. ³ Той беше от Фаресовите потомци първенец на всички военачалници, за първия месец. ⁴ И над отреда за втория месец беше ахохецът Додай, с Макелот за първенец на неговия отред; също и в неговия отред имаше двадесет и четири хиляди души. ⁵ Третият военачалник за третия месец беше Ванаия, син на свещеник Иодай, главен; и в неговия отред имаше двадесет и четири хиляди души. ⁶ Това е оня Ванаия, който бе силният между тридесетте, и над тридесетте; и в неговия отред беше син му Амизавад. ⁷ Четвъртият *военачалник*, за четвъртия месец, бе Иоавовият брат Асаил, и с него син му Зевадия; и в неговия отред имаше двадесет и четири хиляди души. ⁸ Петият военачалник за петия месец бе езраецът Самот; и в неговия отред имаше двадесет и четири хиляди души. ⁹ Шестият *военачалник* за шестия месец, бе Ирас, син на текоеца Екис; и в неговия отред имаше двадесет и четири хиляди души. ¹⁰ Седмият *военачалник*, за седмия месец бе фелонецът Хелис, от ефремците; и в неговия отред имаше двадесет и четири хиляди души. ¹¹ Осмият *военачалник*, за осмия месец, бе хусатецът Сивехай, от Заровците; и в неговия отред имаше двадесет и четири хиляди души. ¹² Деветият *военачалник*, за деветия месец, бе анатотецът Авиезер, от вениаминците; и в неговия отред имаше двадесет и четири хиляди души. ¹³ Десетият *военачалник*, за десетия месец, бе нетофатеца Маарай, от Заровците; и в неговия отред има-

ше двадесет и четири хиляди души. ¹⁴ Единадесетият *военачалник*, за единадесетия месец, бе пиратонецът Ванаия от ефремците; и в неговия отред имаше двадесет и четири хиляди души. ¹⁵ Дванадесетият *военачалник*, за дванадесетия месец, бе нетофатецът Хелдай, от Готониила; и неговият отред имаше двадесет и четири хиляди души. ¹⁶ После, над Израилевите племена; първенец на рувимците бе Елиезер, Зехриевият син; на Симеонците, Сафатия, Мааховият син; ¹⁷ на левийците, Асавия, Кемуиловият син; на Аароновците, Садок; ¹⁸ на Юда, Елиу, от Давидовите братя; на Исахара, Амрий Михаиловият син; ¹⁹ на Завулону, Исмая Авдиевият син; ²⁰ на ефремците, Осия Азазиевият син; на половината Манасиево племе, Иоил Федаиевият син; ²¹ на *другата* половина на Манасиевото племе в Галгал, Идо Захариевият син; на Вениамина, Ясиил Авенировият син; ²² на Дана, Азарел Ероамовият син. Тия бяха първенци на Израилевите племена. ²³ Но между тях Давид не преброи ония, които бяха на двадесет годишна възраст и по-долу; защото Господ беше казал, че ще умножава Израила както небесните звезди. ²⁴ Иоав, Саруиният син, почна да брои, но не свърши; и поради това *преброяване* падна гняв на Израила, и броят не се вписа между работите записани в летописите на цар Давида. ²⁵ А над царските съкровища бе Азмавет, Адиловият син; над съкровищата на полетата, на градовете, на селата и на крепостите, Ионатан Озиевият син; ²⁶ над полските работници, които обработваха земята, Езрий Хелувовият син; ²⁷ над лозята, раматецът Семей; над плода от лозята *влаган* във винените влагалища, Завдий Сифамиевият син; ²⁸ над маслините и черниците, които бяха на полето, гедерецът Вааланан; над влагалищата за дървено масло, Иоас; ²⁹ над говедата, които пасяха в Сарон, саронецът Ситрай; над говедата, които бяха в долините, Сафат Адлаиевият син; ³⁰ над камилите, исмаилецът Овил; над ослите, меронотецът Ядая; ³¹ а над овците, агарецът Язиз. Всички тия бяха надзиратели на цар Давидовия имот. ³² А Давидовият стрика Ионатан, човек разумен и книжовник, беше съветник; Ехиил, Ахмониевият син, беше с царските синове; ³³ Ахитофел, царски съветник; архиецът Хусай, царски приятел; ³⁴ а *съветниците* след Ахитофела, Иодай, Ванаиевият син и Авиатар; а началник на царската войска, Иоав.

¹ Тогава Давид събра в Ерусалим всичките Израилеви първенци, първенците на племената, началниците на отредите, които слугуваха **28**

на царя *по ред*, и хилядниците, стотниците и надзирателите на всичките имоти и притежания на царя и на синовете му, както и скопците му, юнаците му и всичките силни и храбри мъже. ² И цар Давид се изправи на нозете си та рече: Чуйте ме, братя мои и люде мои. Аз имах в сърцето си *желание* да построя успокоителен дом за ковчега на Господния завет и за подножието на нашия Бог; и бях направил приготвление за построяването. ³ Но Бог ми каза: Ти няма да построиш дом на името Ми, защото си войнствен мъж и си пролял *много* кръв. ⁴ А Господ Израилевият Бог избра мене, измежду целия ми бащин дом, за да бъда цар над Израила до века; защото избра Юда за вожд, а от Юдовия дом *избра* моя бащин дом, и между синовете на баща ми благоволи да направи мене цар над целия Израил. ⁵ А измежду всичките ми синове, (защото Господ ми даде много синове), Той избра сина ми Соломона да седи на престола на Господното царство над Израила; ⁶ и рече ми: Син ти Соломон, той ще построи дома Ми и дворовете Ми; защото него избрах да бъде Мой син, и аз ще бъда негов Отец. ⁷ И ако постоянства да изпълнява заповедите Ми и съдбите Ми, както прави днес, аз ще утвърдя царството му до века. ⁸ Сега, прочее, пред целия Израил - Господното общество, и при слушането на нашия Бог, *заръчвам ви*: Пазете и изпитвайте всички заповеди на Господа вашия Бог, за да *продължавате* да владеете тая добра земя и да я оставите след себе си за наследство на потомците си за винаги. ⁹ И ти, сине мой Соломоне, познавай Бога на баща си, и служи Му с цяло сърце и с драговолна душа; защото Господ изпитва всичките сърца; и знае всичките помисли на ума; ако Го търсиш, Той ще бъде намерен от тебе; но ако Го оставиш, ще те отхвърли за винаги. ¹⁰ Внимавай сега; защото Господ избра тебе да построиш дом за светилище; бъди твърд и действуй. ¹¹ Тогава Давид даде на сина си Соломона чертежа на трема *на храма*, на обиталищата му, на съкровищниците му, на горните му стаи, на вътрешните му стаи и на мястото на умилостивилицето, ¹² и чертежа на всичко, което прие чрез Духа за дворовете на Господния дом, за всичките околни стаи, за съкровищниците на Божия дом и съкровищниците на посветените неща, ¹³ и *разписанието* за отредите на свещениците и левитите и за всяка работа по службата в Господния дом, и *чертежа* на всичките вещи за службата в Господния дом. ¹⁴ *Даде му наставления* и за златото, *по колко* на тегло *да се употреби* за златните вещи, за всичките вещи, за всякакъв вид служба; и за среб-

рото, по колко на тегло за всичките сребърни вещи, за всичките вещи, за всякакъв вид служба; ¹⁵ също *наставления* за теглото на златните светилници и на златните им светила, с теглото на всеки светилник и на светилата му; и *теглото* на сребърните светилници, с теглото на светилника и на светилата му, според употребата на всеки светилник. ¹⁶ *Даде му наставления* и за златото, *по колко* на тегло *да се употреби* за трапезите на присъствениите *хлябове*, *колко* за всяка трапеза; и за среброто за сребърните трапези; ¹⁷ и за чистото злато, за вилиците, за легените и за поливалниците, и за златните паници с теглото на всяка паница; също и за сребърните паници с теглото на всяка паница; ¹⁸ и за пречистеното злато, *колко* на тегло *да се употреби* за кадилния олтар; и *колко* злато за начертаната колесница, *то ест*, херувимите, които разперват *крила* и покриват ковчега на Господния завет. ¹⁹ Всичко това *каза Давид*, Господ ми даде да разбере, като написа с ръката Си всичките подробности на чертежа. ²⁰ Давид още каза на сина си Соломона: Бъди твърд и насърчен и действуй; не бой се, нито се страхувай; защото Господ Бог, моят Бог, е с тебе; няма да те остави, нито да те напусне докле свършиш всичката работа за службата на Господния дом. ²¹ И, ето, *определени са* отредите на свещениците и левитите за всяка служба на Божия дом; и с тебе ще бъдат, за всякаква работа, всичките усърдни люде, искусни за всяка работа; също и първенците и всичките люде *ще бъдат* всецяло *с тебе да изпълняват* твоите заповеди.

¹ Тогава цар Давид каза на цялото събрание: **29** Син ми Соломон, когото сам Бог избра, е още млад и нежен, а работата е голяма; защото тоя палат не е за човека, но за Господа Бога. ² Аз, прочее, приготвих, с всичката си сила, за дома на моя Бог златото за златните вещи, среброто за сребърните вещи, медта за медните вещи, желязото за железните вещи, и дървета за дървените вещи, тоже ониксови камъни, *камъни* за влагане, камъни лъскави и разноцветни, и всякакви скъпоценни камъни, и голямо количество мрамори. ³ При това, понеже утвърдих сърцето си към дома на моя Бог, освен всичко що съм приготвил за светия дом, частното си съкровище от злато и сребро, ⁴ а именно, три хиляди таланта злато от офирското злато и седем хиляди таланта пречистено сребро, с което да облекат стените на обиталищата, ⁵ златото за златните вещи, и среброто за сребърните вещи, и за всякаква работа, *която ще се изработи с ръцете на художниците*. Кой, прочее, ще направи днес доброволен принос Господу? ⁶ То-

гава първенците на бащините *домове*, първенците на Израилевите племена, на хилядниците, стотниците и надзирателите на царските работи пожертвуваха усърдно; ⁷ и дадоха за работата на Божия дом пет хиляди таланта и десет хиляди драхми злато, десет хиляди таланта сребро, осемнадесет хиляди таланта мед и сто хиляди таланта желязо. ⁸ И у които се намериха *скъпоценни* камъни, и тях дадоха за съкровищницата на Господния дом чрез ръката на гирсонца Ехиил. ⁹ Тогава хората се зарадваха, защото жертвуваха усърдно, понеже с цяло сърце принасяха доброволно Господу; също и цар Давид се зарадва твърде много. ¹⁰ Затова Давид благослови Господа пред цялото събрание; и Давид каза: Благословен си, Господи, от века и до века, Бог на нашия баща Израил. ¹¹ Твое, Господи, е величието, и силата, и великолепието, и сиянието, и славата; защото сичко е Твоещо е на небето и на земята; Твое е царството, Господи, и Ти си на високо, като глава над всичко. ¹² Богатствата и славата са от Тебе, и Ти владееш над всичко; в Твоята ръка е могъществото и силата, и в Твоята ръка е да възвеличаваш и да укрепяваш всички. ¹³ Сега, прочее, Боже наш, ние Ти благодарим, и хвалим Твое то славно име. ¹⁴ Но кой съм аз, и кои са хората ми, та да можем да принесем доброволно принос като тоя? защото всичко е от Тебе, и от Твоего даваме на Тебе. ¹⁵ Защото сме чужденци пред Тебе, и пришелци, както всичките ни бащи; дните ни на земята са като сянка, и трайност няма. ¹⁶ Господи Боже наш, целият тоя куп *материал*, който сме приготвили за да Ти построим дом за Твое то свето име, иде от Твоята ръка, и всичко е Твое. ¹⁷ И зная, Боже мой, че Ти изпитваш сърцето и че благоволенията Ти е в правдата. С правотата на сърцето си аз принесох доброволно всичко това; и сега с радост видях, че и Твоите хора, които присъствуват тук, принасят на Тебе доброволно. ¹⁸ Господи Боже на бащите ни Авраама, Исаака и Израил-

ля, опази това за винаги в сърдечните размишления на хората Си, и оправи сърцето им към Себе Си; ¹⁹ и дай на сина ми Соломона съвършено сърце за да пази заповедите Ти, изявленията Ти, и повеленията Ти, и да върши всичко това, и да построи палата, за който направих приготвление. ²⁰ Тогава Давид каза на цялото събрание: Благословете сега Господа вашия Бог. И тъй, цялото събрание благослови Господа Бога на бащите си, и като се наведоха поклониха се Господу и на царя. ²¹ И на следния ден пожертвуваха жертви Господу, като принесоха във всеизгаряния Господу хиляда юнеца, хиляда овни, и хиляда агнета, с възлиянията им, също и голямо количество жертви за целия Израил; ²² и на същия ден ядоха и пиха пред Господа с голяма радост. И втори път прогласиха Давидовия син Соломона за цар, и помазаха го Господу за управител, а Садока за свещеник. ²³ Тогава Соломон седна на Господния престол като цар, вместо баща си Давида, и благоуспяваше; и целият Израил му се покори. ²⁴ Също и всичките първенци, и силните мъже, още и всичките цар Давидови синове се покори на цар Соломона. ²⁵ И Господ възвеличи Соломона твърде много пред целия Израил, и даде му такова царско величие, каквото никой цар не бе имал преди него в Израила. ²⁶ Така Давид, Есеевият син, царува над целия Израил. ²⁷ И времето, през което царува над Израила, бе четиридесет години: седем години царува в Хеврон, и тридесет и три в Ерусалим. ²⁸ И умря в честита старост, сит от дни, богатство и слава; и вместо него се възцари син му Соломон. ²⁹ А делата на цар Давида, първите и последните, ето, написани са в Книгата на гледача Самуил, и в Книгата на пророка Натан, и в Книгата на гледача Гад, ³⁰ с всичките *събития* на царуването му, и с могъществото му, и с времената, които преминаха над него, над Израила, и над всичките царства на *околните* страни.

2 ЛЕТОПИСИ

1 Соломон, Давидовият син, се закрепил на царството си; и Господ неговият Бог бе с него и твърде много го възвеличи. ²Тогава Соломон говори на целия Израил, на хилядниците и стотниците, на съдиите и на всичките първенци от целия Израил, началниците на бащините *домове*; ³и така, Соломон и цялото общество с него, отидоха на високото място, което е в Гаваон; защото там беше Божият шатър за срещане, който Господният слуга Моисей беше направил в пустинята. ⁴А Давид беше пренесъл Божия ковчег от Кириатарим на *мястото*, което му бе приготвил; защото Давид бе поставил за него шатър в Ерусалим. ⁵При това, медният олтар, който Везелеил, син на Урия, Оровият син, беше направил, бе там пред Господната скиния; и Соломон и обществото се обърнаха ревностно към него. ⁶Там отиде Соломон, при медния олтар пред Господа, който *олтар* бе пред шатъра за срещане, та принесе на него хиляда всеизгаряния. ⁷В същата нощ Бог се яви на Соломона и му рече: Искай какво да ти дам. ⁸А Соломон каза на Бога: Ти си показал голяма милост към баща ми Давида, като си ме поставил цар вместо него. ⁹Сега, Господи Боже, нека се утвърди обещанието, *което Ти даде* на баща ми Давида; защото Ти ме направи цар над люде многочислени като праха на земята. ¹⁰Дай ми, прочее, мъдрост и разум за да се обхождам ^o *прилично* пред тия люде; защото кой може да съди тоя Твой голям народ? ¹¹И Бог каза на Соломона: Понеже си имал това в сърцето си, и не поиска богатство, имоти и слава, нито живота на ония, които те мразят, нито поиска дълъг живот, но поиска за себе си мъдрост и разум за да съдиш людете Ми, над които те направих цар, ¹²дават ти се мъдрост и разум; при това ще ти дам богатство, имоти и слава, каквито не са имали царете, които са били преди тебе, нито ще имат някои след тебе. ¹³Тогава Соломон се върна в Ерусалим от високото място, което е в Гаваон от пред шатъра за срещане; и царуваше над Израила. ¹⁴И Соломон събра колесници и конници, и имаше хиляда и четиристотин колесници и дванадесет хиляди конници, които настани по градовете за колесниците и при царя в Ерусалим. ¹⁵И царят направи среброто и златото *да изобилват* в Ерусалим като камъни, а кедрите направи по множество като полските черници. ¹⁶И за Соломона докарваха коне из Еги-

пет; кervани от царски търговци ги купуваха по стада с *определена* цена. ¹⁷А извеждаха и докарваха из Египет всяка колесница за шестстотин сребърни *сикли*, и всеки кон за сто и петдесет; така също за всичките хетейски царе и за сирийските царе *конете им* се доставяха чрез тия *търговци*.

¹Тогава Соломон, като реши да построи дом **2** за Господното име, и царска къща, ²Соломон изброи седемдесет хиляди мъже за бременосци, и осемдесет хиляди за каменоделци в планините, и три хиляди и шестстотин за надзиратели над тях. ³Тогава Соломон прати до тирския цар Хирам да кажат: Както си сторил на баща ми Давида, и си му пратил кедри, за да си построи къща, в която да живее, *стори така и на мене*. ⁴Ето, аз строя дом за името на Господа моя Бог, да го посветя Нему, за да се принася пред Него благоуханен темян и постоянните присъствени *хлябове*, и утринните и вечерните всеизгаряния, в съботите, на новолунията, и в празниците на Господа нашия Бог; това е всегашна *наредба* в Израил. ⁵А домът, който строя, е голям, защото нашият Бог е велик повече от всичките богове. ⁶Но кой може да Му построи дом, когато небето и небето на небесата не са достатъчни да Го поберат? кой прочее съм аз, та да Му построя дом, освен само за да кадя пред Него? ⁷Затова, прати ми сега човек изкусен да работи злато и сребро, мед и желязо, мораво, червено и синьо, и който знае да прави ваяни работи, *и нека работи* с изкуските човеци, които са с мене в Юда и в Ерусалим, които баща ми Давид е промислил. ⁸Изпрати ми и кедрови дървета, елхови дървета и алмугови дървета от Ливан; защото зная, че твоите слуги умеят да секат дървета в Ливан; и, ето, моите слуги ще бъдат с твоите слуги, ⁹за да ми приготвят изобилно дървета; защото домът, който строя, ще бъде голям и чудесен. ¹⁰И ето, ще дам на твоите слуги, дървосечщите, двадесет хиляди кора чукано жито, двадесет хиляди кора ечемик, двадесет хиляди вати вино и двадесет хиляди вати дървено масло. ¹¹Тогава тирският цар Хирам отговори с писмо, което прати на Соломона: Понеже Господ люби людете Си, за това те е поставил цар над тях. ¹²Рече още Хирам: Благословен да бъде Господ Израилевият Бог, създател на небето и на земята, Който даде на цар Давида мъдър син, надарен с остроумие и разум, който да построи дом Господу и

13 царска къща. ¹³ Сега, прочее, пращам *ти* човек
 14 изкусен и разумен, майстора си Хирам, ¹⁴ син
 на една жена от Давидовите дъщери и на баща
 тириянин, изкусен и да изработва злато и сребро,
 мед и желязо, камъни и дърва, и мораво,
 синьо, висон и червено, тоже да прави всякакви
 ваяни работи и да изработва всякакво измишление
 каквото му се внуши, *за да работи той* заедно с твоите
 изкусни човеци и с изкусните човеци *промислени*
 от господаря ми баща ти Давида. ¹⁵ Сега, прочее, нека господарят ми
 15 изпрати на слугите си житото и ечемика, дървено
 ното масло и виното, които е обещал; ¹⁶ а ние
 ще насечем дърветата от Ливан, колкото ти са
 потребни, и ще ти ги докараме на салове по море
 до Иопия, а ти ще ги превозиш в Ерусалим.
 17 ¹⁷ И Соломон преброи всичките чужденци, които
 бяха в Израилевата земя, след преброяването,
 с което баща му Давид ги бе преброил; и намери
 се сто и петдесет и три хиляди и шестстотин души.
 18 ¹⁸ И от тях назначи седемдесет хиляди за
 бременосци, и осемдесет хиляди за каменоделци
 в планините, и три хиляди и шестстотин за
 надзиратели върху работенето на людете.

3 ¹ Тогава Соломон почна да строи Господния
 дом в Ерусалим на хълма Мория, гдето се яви
Господ на баща му Давида, на мястото, което
 Давид беше приготвил на гумното на евусеца
 2 Орна. ² Той почна да строи на втория ден от
 втория месец на четвъртата година от възцаряването
 си. ³ А основата, която Соломон положи, за да
 построи Божия дом, *имаше* тия мерки: дължината
 в лакти, според старата мярка, бе шестдесет
 лакътя, и широчината двадесет лакътя. ⁴ А
 4 тремът, който бе пред лицето *на дома*, имаше
 дължина според широчината на дома, двадесет
 лакътя, а височината сто и двадесет; и обкова го
 5 извътре с чисто злато. ⁵ И облече великия дом
 с елхови дървета, които обкова с чисто злато,
 и извая по него палми и верижки. ⁶ И украси
 6 дома със скъпоценни камъни за красота; а златото
 бе от Фаруим. ⁷ Обкова още със злато дома,
 гредите, вратите, стълбовете и стените му; и
 8 извая херувими по стените. ⁸ И направи
 пресветото *място* на дома, с дължина, според
 широчината на дома, двадесет лакътя, и с
 широчина двадесет лакътя; и обкова го с
 9 шестстотин таланта чисто злато. ⁹ А теглото на
 гвоздеите беше петдесет сикли злато. Обкова и
 10 горните стаи със злато. ¹⁰ И в пресветото *място*
 на дома направи два херувима ваяна изработка,
 и обкова ги със злато. ¹¹ А крилата на херувимите
 имаха, *заедно*, дължина двадесет ла-

кътя; едното крило, *на единия херувим*, имаше
 пет лакътя и досягаше стената на дома; и другото
 крило имаше пет лакътя и допираше крилото на
 другия херувим. ¹² Така и едното крило на другия
 херувим имаше пет лакътя и досягаше стената на
 дома; и другото крило имаше пет лакътя и допираше
 крилото на другия херувим. ¹³ Крилата на тия
 херувими се простираха на двадесет лакътя; и те
 стояха на нозете си, и лицата им гледаха на
 навътре. ¹⁴ И направи завесата от синьо, мораво,
 червено и висон, и изработи по нея херувими.
 15 Направи пред дома и два стълба тридесет и пет
 лакътя високи, с капител на върха на всеки от тях
 пет лакътя *висок*. ¹⁶ Направи и верижки, *както*
 в светилището, и тури ги на върховете на стълбовете;
 и направи сто нара, които окачи на верижките.
 17 И изправи стълбовете пред храма, единият
 отдясно, а другият отляво; и нарече оня, който
 беше отдясно, Яхин°, а оня, който беше отляво,
 Воаз°.

¹ При това направи меден олтар, с дължина
 4 двадесет лакътя, а височина десет лакътя. ² Направи
 още леяно море, с устие десет лакътя *широко*,
 кръгло изокколо, а с височина пет лакътя; и
 връв от тридесет лакътя го измерваше
 около връст. ³ И под *устията му* имаше образи
 на волове°, които го обикаляха наоколо, по десет
 на един лакът; те обикаляха морето изокколо;
 волоните бяха на два реда, излеяни в едно цяло
 с него. ⁴ То стоеше на дванадесет вола; три
 гледаха към север, три гледаха към запад, три
 гледаха към юг, и три гледаха към изток, а
 морето стоеше върху тях; и задните части на
 всички бяха навътре. ⁵ Дебелината му беше
 една длан; а устието му беше направено като
 устие на чаша, във вид на кремове цвят; и
 побираше, когато бе пълно, три хиляди вати
 вода. ⁶ Направи още десет умивалници,
 от които тури пет отдясно и пет от ляво
на дома, за да мият в тях; там миеха това,
 което беше за всеизгаряне; морето, обаче,
 бе за да се мият в него свещениците. ⁷ Направи
 и десетте златни светилника, според наставлението
 за тях, и тури ги в храма, пет отдясно и пет
 отляво. ⁸ И направи десет трапези, които тури
 в храма, пет отдясно и пет отляво. Направи
 и сто златни легена. ⁹ При това направи двора
 за свещениците, и големия двор, и порти за
 двора, и покри вратите им с мед. ¹⁰ И постави
 морето от дясната страна *на дома*, към изток,
 къде юг. ¹¹ Хирам направи и котлите, лопатите
 и легените. Така Хирам свърши изработването
 на работите, които направи на цар Соломона за
 Божия дом: ¹² двата стълба; изпъкналите части;
 двата капитела, които бяха на върха на стълбо-

вете; двете мрежи за покриване двете изпъкнали части на капителите, които бяха на върховете на стълбовете; ¹³ четирите стотин нарове за двете мрежи - два реда нарове за всяка мрежа - за да покриват двете изпъкнали части на капителите, които бяха върху стълбовете. ¹⁴ Тожe направи подножията; направи и умивалниците върху подножията; ¹⁵ и едното море с дванадесетте вола под него. ¹⁶ Също и котлите, лопатите, вилиците и всичките им прибори майсторът му Хирам направи на цар Соломона за ¹⁷ Господния дом от лъскава мед. ¹⁷ На Иорданското поле царят ги изля в глинената земя между Сокхот и Середата. ¹⁸ Така Соломон направи всички тия вещи, толкоз много, щото теглото на медта не можеше да се пресметне. ¹⁹ Също Соломон направи всички вещи, които бяха за Божия дом; и златния олтар; и трапезите, на които *се полагаха* присъствените хлябове; ²⁰ и светилниците със светилата им, от чисто злато, за да горят пред светилището според наредбата; ²¹ и цветята, светилата и клещите, от злато, ²² и то чисто злато; ²² и щипците, легените, темянниците и кадилниците, от чисто злато. А колкото за входа на дома, вътрешните му врати за в пресветото място, и вратите на дома, *то ест*, на храма, бяха от злато.

5 ¹ Така се свърши всичката работа, която Соломон направи за Господния дом. И Соломон внесе нещата посветени от баща му Давида, - среброто златото и всичките вещи, - и ги положи в съкровищниците на Божия дом. ² Тогава Соломон събра в Ерусалим Израилевите старейшини, и всичките началници на племената, началниците на бащините *домове* на израилтяните, за да пренесат ковчега на Господния завет от Давидовия град, който е Сион. ³ И тъй всичките Израилеви мъже се събраха пред царя на празника в седмия месец. ⁴ А когато дойдоха всичките Израилеви старейшини, левитите дигнаха ковчега. ⁵ Те пренесоха ковчега и шатъра за срещане с всичките свети принадлежности, които бяха в шатъра; свещениците и левитите ги пренесоха. ⁶ А цар Соломон и цялото Израилево общество, които се бяха събрали пред него, бяха пред ковчега, и жертвуваха овци и говеда, които по множеството си не можеха да се пресметнат или да се изброят. ⁷ Така свещениците внесоха ковчега на Господния завет на мястото му, в светилището на дома, в пресветото място, под крилата на херувимите. ⁸ Защото херувимите бяха с крилата си разперени над мястото на ковчега, и херувимите покриваха отгоре ковчега и върлините му. ⁹ И върлините се издадоха така, щото се вижда-

ха краищата на върлините *издадени* от ковчегата пред светилището, но извън не се виждаха; и там са до днес. ¹⁰ В ковчегата нямаше друго освен двете плочи, които Моисей положи *там* на Хорив, гдето Господ направи завет с израилтяните, когато бяха излезли из Египет. ¹¹ А щом излязоха свещениците из светилището, (защото всичките свещеници, които се намираха там, бяха се осветили без да чакат реда на отредите си; ¹² а и всичките певци левити - Асаф, Еман, Едутун и синовете им и братята им облечени във висон, и *държачи* кимвали, псалтири и арфи стояха на изток от олтара, и с тях сто и двадесет свещеника, които свиреха с тръби), ¹³ и като възгласиха тръбачите и певците заедно, пеещи и славословещи Господа с един глас, и като издигнаха глас с тръби и кимвали и музикални инструменти та хвалеха Господа, защото е благ, защото милостта Му е до века, тогава домът, Господният дом, се изпълни с облак, ¹⁴ така щото поради облака свещениците не можаха да застанат за да служат, защото Господната слава изпълни Божия дом.

¹ Тогава Соломон говори: Господ е казал, че ще обитава в мрак; ² но аз Ти построих дом за обитаване, място, в което да пребиваваш вечно. ³ После царят обърна лицето си та благослови цялото Израилево общество, докато цялото Израилево общество стоеше на крака, като каза: ⁴ Благословен да бъде Господ Израилевият Бог, Който извърши с ръцете Си онава, което говори с устата Си на баща ми Давида, като рече: ⁵ От деня, когато изведох людетe Си из Египетската земя, не избрах измежду всичките Израилеви племена ни един град, гдето да се построи дом, за да се настани името Ми там, нито избрах мъж за да бъде вожд на людетe Ми Израиля; ⁶ но избрах Ерусалим за да се настани името Ми там, и избрах Давида за да бъде над людетe Ми Израиля; ⁷ И в сърцето на баща ми Давида дойде да построи дом за името на Господа Израилевия Бог; ⁸ но Господ рече на баща ми Давида: Понеже дойде в сърцето ти да построиш дом за името Ми, добре си сторил, че е дошло това в сърцето ти. ⁹ Ти, обаче, няма да построиш дома; но синът ти, който ще излезе из чреслата ти, той ще построи дом за името Ми. ¹⁰ Господ, прочее, изпълни словото, което говори; и като се издигнах аз вместо баща си Давида, и седнах на Израилевия престол, според както говори Господ, построих дома за името на Господа Израилевия Бог. ¹¹ И там турих ковчега, в който е заветът, който Господ направи с израилтяните. ¹² Тогава *Соломон* застана пред Господния ол-

тар, пред цялото Израилево общество, и простря ръцете си. ¹³ (Защото Соломон беше направил медна платформа, която беше пет лакътя дълга, пет лакътя широка и пет лакътя висока, която беше положил сред двора, и като застана на нея, падна на коленете си пред цялото Израилево общество). Той, прочее, простря ръцете си към небето и рече: ¹⁴ Господи Боже Израилев, няма на небето и на земята Бог подобен на Тебе, Който пазиш завета и милостта към слугите Си, които ходят пред Тебе с цялото си сърце; ¹⁵ Който си изпълнил към слугата Си Давида, баща ми, това, което си му обещал; да! *това, което* си говорил с устата Си, него си и свършил с ръката Си, както *се вижда* днес. ¹⁶ Сега, Господи Боже Израилев, изпълни към слугата Си Давида баща ми, онова което си му обещал, като си рекъл: Няма да ти липсва мъж, който да седи пред Мен на Израилевия престол, ако само внимават чадата ти в пътя си, за да ходят в закона Ми, както ти си ходил пред Мене. ¹⁷ Сега, прочее, Господи Боже Израилев, нека се потвърди словото, което си говорил на слугата Си Давида. ¹⁸ Но Бог наистина ли ще обитава с човека на земята? Ето, небето и небето на небесата не са достатъчни да Те поберат; колко по-малко тоя дом, който построих! ¹⁹ Но пак погледни благосклонно към молитвата на слугата Си и към молението му, Господи Боже мой, тъй щото да послушаш вика и молитвата, с която слугата Ти се моли пред Тебе, ²⁰ за да бъдат очите Ти денем и нощем отворени към тоя дом, към мястото, за което Ти си казал, че ще настаниш името Си там, за да слушаш молитвата, с която слугата Ти ще се моли на това място. ²¹ Слушай моленията на слугата Си и на людете Си Израиля, когато се молят на това място; да! слушай Ти от местообиталището Си, от небето, и като слушаш бивай милостив. ²² Ако съгреша някой на ближния си, и му се наложи клетва, за да се закълне, и той дойде та се закълне пред олтара Ти в тоя дом, ²³ тогава послушай Ти от небето и действуйвай, извърши правосъдие за слугите Си, и въздай на беззаконния, така щото да възвърнеш делото му върху главата му, а оправдай праведния като му отдадеш според правдата му. ²⁴ Ако людете Ти Израил бъдат разбити пред неприятеля по причина, че са Ти съгрешили, и се обърнат та изповядат Твоето име, и принесат молитва като се помолят пред Тебе в тоя дом, ²⁵ тогава Ти послушай от небето, и прости греха на людете Си Израиля, и възвърни ги в земята, която си дал на тях и на бащите им. ²⁶ Когато се затвори небето, та не вали дъжд по причина, че са

Ти съгрешили, ако се помолят на това място и изповядат Твоето име, и се обърнат от греховете си понеже ги съкрушаваш, ²⁷ тогава Ти послушай от небето и прости греха на слугите Си и на людете Си Израиля, и покажи им добрия път, в който трябва да ходят, и дай дъжд на земята Си, която си дал в наследство на людете Си. ²⁸ Ако настане глад на земята, ако настане мор, ако се появят изсушителен вятър, мана, скакалци или гъсеници, ако неприятелите им ги обсадят в градовете на земята им, - каква да е язва или каква да е болест *ако се появи между тях*, - ²⁹ тогава всяка молитва, всяко моление, което би се принесло от кой да бил човек или от всичките Ти люде Израиля, когато всеки познае раната си и болката си и простре ръцете си към Твоя дом, ³⁰ Ти послушай от небето, от местообиталището Си, и прости, и въздай на всекиго според всичките му постъпки, като познаваш сърцето му, (защото Ти, само Ти, познаваш сърцата на човешкия род), ³¹ за да Ти се боят, като ходят в Твоите пътища, през цялото време, когато живеят на земята, която си дал на бащите ни. ³² А за чужденеца, още който не е от людете Ти Израиля, но иде от далечна страна, заради Твоето велико име, и заради Твоята мощна ръка, и заради Твоята издигната мишца, - когато дойдат та се помолят в тоя дом, ³³ тогава послушай от небето, от местообиталището Си, и действуйвай според всичко, за което чужденецът Те призове; за да познаят името Ти всичките племена на света, и Ти се боят както людете Ти Израил, и да познаят, че с Твоето име се нарече тоя дом който построих. ³⁴ Ако людете Ти излязат на бой против неприятелите си, където би ги пратил Ти, и Ти се помолят *като се обърнат* към тоя град, който Ти си избрал, и към дома, който построих на Твоето име, ³⁵ тогава послушай от небето молитвата им и моленето им, и защити правото им. ³⁶ Ако Ти съгрешат, (защото няма човек, който да не греша), и Ти се разгневиш на тях та ги предадеш на неприятеля, и пленителите им ги заведат пленници в земя далечна или близка, ³⁷ и дойдат на себе си в земята, гдето са отведени пленници, та се обърнат и Ти се помолят в земята, гдето са заплениени, и рекат: Съгрешихме, беззаконствувахме, сторихме неправда, ³⁸ и се обърнат към Тебе с цялото си сърце и с цялата си душа в земята, гдето са заплениени, гдето са ги завели пленници, и се помолят, *като се обърнат* към земята си, която си дал на бащите им, към града, който си избрал, и към дома, който построих за Твоето име, ³⁹ тогава Ти послушай от небето, от местообиталището Си, молитвата

им, и моленията им, защити правото им, и про-
40 сти на людетe Си, които са Ти съгрешили. ⁴⁰ Се-
га, моля Ти се, Боже мой, нека бъдат отворе-
ни очите Ти, и внимателни ушите Ти, към мо-
41 литвата, която се принася на това място. ⁴¹ Ста-
ни, прочее, сега, Господи Боже, *влез* в покоя Си,
Ти и ковчегът на Твоята сила; свещениците Ти,
Господи Боже, да бъдат облечени със спасение,
42 и светиите Ти нека се веселят в блага. ⁴² Госпо-
ди Боже, недей отблъсква лицето на помазани-
ка Си; помни милостите, *които си показал към*
слугата Си Давида.

7 ¹ Като свърши Соломон молението си, огън
слезе от небето та изгори всеизгарянията и
жертвите, и Господната слава изпълни дома.
2 ² И свещениците не можаха да влязат в Господ-
ния дом, защото славата на Господа изпълни
3 дома Му. ³ А всичките израилтяни, като видя-
ха, че огънят слезе, и че Господната слава бе
над дома, наведоха се с лице до земята вър-
ху посланите *камъни* та се поклониха, просла-
вящи Господа, защото е благ защото милост-
4 та Му е до века. ⁴ Тогава царят и всичките лю-
де принесоха жертви пред Господа. ⁵ Цар Соло-
мон принесе в жертви двадесет и две хиляди го-
5 веда и сто и двадесет хиляди овци. Така царят
6 и всичките люде посветиха Божия дом. ⁶ И све-
щениците стояха според службите си, също и
левитите с инструментите за песнопееие Госпо-
ду, които цар Давид беше направил, за да сла-
вословят Господа, защото милостта Му е до ве-
ка, когато Давид въздаваше хвала чрез тяхно-
7 то служене; а свещениците тръбяха срещу тях;
докато целият Израил стоеше. ⁷ Соломон освети
и средата на двора, който е към лицето на
Господния дом; защото там принесе всеизгаря-
нията и тлъстината на примирителните прино-
си, понеже медният олтар, който Соломон бе
направил, не можеше да побере всеизгаряние-
8 то и хлебния принос и тлъстината. ⁸ По тоя на-
чин Соломон и целият Израил с него, твърде
голям събор *събран из местностите* от прохо-
да на Емат до Египетския поток, пазеха в оно-
9 ва време празника седем дни. ⁹ А на осмия ден
държаша тържествено събрание; защото пазеха
посвещението на олтара седем дни и празника
10 седем дни. ¹⁰ И на двадесет и третия ден от сед-
мия месец *царят* изпрати людетe в шатрите им
с радостни и весели сърца за благостите, които
11 Господ бе показал към Давида, към Соломона и
към людетe Си Израила. ¹¹ Така Соломон свър-
ши Господния дом и царската къща; всичко, как-
вото дойде в сърцето на Соломона да напра-
ви в Господния дом и в своята къща, свърши го
12 благополучно. ¹² Тогава Господ се яви на Соло-

мона през нощта и му каза: Чух молитвата ти и
избрах това място да Ми бъде дом за жертви.
13 Ако заключи небето да не вали дъжд, или ако 13
заповядам на скакалците да изпоядат земята,
или ако изпратя мор между людетe Си, ¹⁴ и лю- 14
дете Ми, които се наричат с Моето име, смирят
себе си та се помолят, и потърсят лицето Ми,
и се върнат от нечестивите си пътища, тогава
ще послушам от небето, ще простя греха им и
ще изцеля земята им. ¹⁵ Сега очите Ми ще бъ- 15
дат отворени, и ушите Ми внимателни, към мо-
литвата, която се принася на това място. ¹⁶ За- 16
щото сега избрах и осветих тоя дом за да бъде
името Ми в него до века; и очите Ми и сърце-
то Ми ще бъдат там за винаги. ¹⁷ А колкото за 17
тебе, ако ходиш пред Мене както ходи баща ти
Давид, и постъпваш напълно според както съм
ти заповядал, и пазиш повеленията Ми и съд-
бите Ми, ¹⁸ тогава ще утвърдя престола на цар- 18
ството ти според завета, който направих с ба-
ща ти Давида, като рекох: Няма да ти липсва
мъж да управлява Израила. ¹⁹ Но ако се откло- 19
ните, ако оставите повеленията и заповедите,
които поставих пред вас, и отидете та послужи-
те на други богове и им се поклоните, ²⁰ тогава 20
ще ги изкореня от земята Си, която съм им дал,
и ще отхвърля отпред очите Си тоя дом, кой-
то осветих за името Си, и ще го направя за по-
говорка и поругание между всичките племена.
21 А за тоя дом, който стана толкова висок, все- 21
ки, който минава край него, ще се зачуди и ще
рече: Защо направи Господ така на тая земя и
на тоя дом? ²² И ще отговарят: Понеже остави- 22
ха Господа Бога на бащите си, Който ги изведе
из Египетската земя, та се хванаха за други бо-
гове и им се поклониха и им послужиха, за това
нанесе на тях всичкото това зло.

8 ¹ А когато се свършиха двадесетте години, в 8
които Соломон построи Господния дом и сво-
ята къща, ² Соломон съгради *изново* градовете, 2
които Хирам му бе дал, и засели в тях израил-
тяни. ³ И Соломон отиде в Емат-сова и пре- 3
одоля над него. ⁴ И съгради Тадмор в пуста- 4
та *част над Юдовата* земя, и всичките градове
за житниците, които съгради в Емат. ⁵ Съгради 5
още горния Веторон и долния Веторон, градо-
ве укрепени със стени, порти и лостове, ⁶ и Ва- 6
алат и всичките градове, в които Соломон има-
ше житници, и всичките градове за колесници-
те, и градовете за конниците, и все що пожела
Соломон да съгради в Ерусалим, в Ливан и в ця-
лата земя на царството си. ⁷ А относно всички- 7
те люде, които останаха от хетейците, аморей-
ците, ферезейците, евейците и евусейците, ко-
ито не бяха от Израила, ⁸ от техните потомци, 8

останали подир тях в земята, които израилтяните не бяха изтребили, от тях Соломон събра набор за *задължителни работници, каквито са* и до днес. ⁹ Но от израилтяните Соломон не направи никого слуга за работата си; а те бяха военните мъже, и главните му военачалници, и началниците на колесниците му и на конниците му; ¹⁰ тоже те бяха главните началници, които имаше цар Соломон (двеста и петдесет души), които началствуваха над людете. ¹¹ Тогава Соломон възведе Фараоновата дъщеря от Давидовия град в къщата, която беше построил за нея; защото рече: Жена ми да не живее в къщата на Израилевия цар Давида, понеже местата, в които е влизал Господният ковчег, са свети. ¹² Тогава Соломон *почна да* принася всеизгаряния Господу на Господния олтар, който бе издигнал пред трема, ¹³ като принасяше потребното за всеки ден според Моисеевата заповед, в съботите, на новолунията и на празниците, които ставаха три пъти в годината, - на празника на безквасните *хлябове*, на празника на седмиците и на празника на шатроразпъването. ¹⁴ И според наредбата на баща си Давида, постави отредите на свещениците на службата им, и левитите на заръчаното за тях, да пеят и да служат пред свещениците, според както беше потребно за всеки ден, и вратарите според отредите им на всяка порта; защото такава бе заповедта от Божия човек Давид. ¹⁵ И в нищо не се отклониха от царската заповед относно свещениците и левитите, нито относно съкровищата. ¹⁶ А цялата Соломонова работа беше предварително приготвена, от деня, когато се положи основата на Господния дом докле се свърши. *Така* се свърши Господният дом. ¹⁷ Тогава Соломон отиде в Есион-гавер и в Елот, на морския бряг в едомската земя. ¹⁸ И Хирам му прати, под грижата на слугите си, кораби и опитни морски слуги, та отидоха със Соломоновите слуги в Офир; и от там взеха четиристотин и петдесет таланта злато та го донесоха на цар Соломона.

9 ¹ И савската царица, като слушаше да се прочува Соломон, дойде в Ерусалим да опита Соломона с мъчни *за нея* въпроси; *дойде* с една твърде голяма свита, с камили натоварени с аромати, и с много злато и скъпоценни камъни; и като дойде при Соломона, говори с него ² за всичко що имаше на сърцето си. ² И Соломон отговори на всичките ѝ въпроси; нямаше нищо скрито за Соломона, което *не може* да ѝ ³ обясни. ³ А като видя савската царица мъдростта на Соломона и къщата, която бе построил,

⁴ ястията на трапезата му, сядането на слугите му, и прислужването на служителите му и облеклото им, също и виночерпците му и тяхното облекло, и нагорнището, с което отиваше в Господния дом, не остана дух в нея. ⁵ И рече на царя: Верен беше слухът, който чух в земята си, за твоето състояние и за мъдростта ти. ⁶ Аз не вярвах думите им докато не дойдох и не видях с очите си; но, ето, нито половината от величието на мъдростта ти не ми е била казана; ти надминаваш слуха, който бях чула. ⁷ Честити мъжете ти, и честити тия твои слуги, които стоят всякога пред тебе, та слушат мъдростта ти. ⁸ Да бъде благословен Господ твоят Бог, Който има благоволение към тебе да те постави на престола Си цар за Господа твоя Бог. Понеже твоят Бог е възлюбил Израиля за да го утвърди до века, за това те е поставил цар над тях, за да раздаваш правосъдие и да вършиш правда. ⁹ И тя даде на царя сто и двадесет таланта злато и твърде много аромати и скъпоценни камъни; не е имало никога такива аромати, каквито савската царица даде на цар Соломона. ¹⁰ (Още и Хирамовите слуги и Соломоновите слуги, които донасяха злато от Офир, донасяха и алмугови дървета и скъпоценни камъни. ¹¹ А от алмуговите дървета царят направи подпорки^o за Господния дом и за царската къща, тоже и арфи и псалтири за певците; такива *дървета* не бяха се виждали по-напред в Юдовата земя). ¹² И цар Соломон даде на савската царица всичко, що тя желаше, каквото поиска, освен *равното на* онова, което тя беше донесла на царя. И тъй, тя се върна със слугите си та си отиде в своята си земя. ¹³ А теглото на златото, което дохождаше на Соломона всяка година, беше шестстотин шестдесет и шест златни таланта, ¹⁴ освен онова, което се внасяше от купувачите, от търговците, от всичките арабски царе, и от управителите на страната, които донасяха на Соломона злато и сребро. ¹⁵ И цар Соломон направи двеста щита от ковано злато; шестстотин *сикли* злато се иждиви за всеки щит; ¹⁶ и триста щитчета от ковано злато; три *фунта* злато се иждиви за всяко щитче; и царят ги положи в къщата Ливански лес. ¹⁷ Царят направи и един великолепен престол от слонова кост, който позлати с чисто злато. ¹⁸ Престолът имаше шест стъпала и едно златно подножие закрепени за престола, и облегалки от двете страни на седалището, и два лъва стоящи край облегалките. ¹⁹ А там, върху шестте стъпала, от двете страни стояха дванадесет лъва; подобно нещо не се е направило в никое царство. ²⁰ И всичките цар Соломонови съдове

за пиене бяха златни, и всичките съдове в къщата Ливански лес от чисто злато; ни един не бе от сребро; *среброто* се считаше за нищо в Соломоновите дни. ²¹ Защото царят имаше, заедно с Хирамовите слуги, кораби *като ония*, които отиваха в Тарсис; еднъж в трите години тия тарсийски кораби дохождаха и донасяха злато и сребро, слонова кост, маймуни и пауни. ²² Така цар Соломон надмина всичките царе на света по богатство и мъдрост. ²³ И всичките царе на света търсеха Соломоновото присъствие, за да чуят мъдростта, която Бог бе турил в сърцето му. ²⁴ И всяка година донасяха всеки от подаръка си, сребърни вещи, златни вещи, облекла, оръжия и аромати, коне и мъски. ²⁵ Соломон имаше тоже четири хиляди обора за коне и за колесници и дванадесет хиляди конници, които настани в градовете за колесниците и при царя в Ерусалим. ²⁶ И владееше над всичките царе от реката *Евфрат* до филистимската земя и до границите на Египет. ²⁷ И царят направи среброто да изобилва в Ерусалим като камъни, а кедрите направи като полските черници. ²⁸ И докарваха коне за Соломона от Египет и от всичките страни. ²⁹ А останалите дела на Соломона, първите и последните, не са ли написани в Книгата на пророк Натана, и в пророчеството на силонеца Ахия, и във Виденията на гледача Идо, *които изрече* против Еровоама, Наватовия син? ³⁰ И Соломон царува в Ерусалим над целия Израил четиридесет години. ³¹ Така Соломон заспа с бащите си, и биде погребан в града на баща си Давида; и вместо него се възцари син му Ровоам.

10 ¹ И Ровоам отиде в Сихем; защото в Сихем беше се стекъл целият Израил за да го направи цар. ² И Еровоам, Наватовият син, който бе в Египет, гдето бе побягнал от присъствието на цар Соломона, когато чу това, Еровоам се върна от Египет; ³ защото пратиха та го повикаха. Тогава Еровоам и целият Израил дойдоха та говориха на Ровоама, като рекоха: ⁴ Баща ти направи непоносим хомота ни; сега, прочее, ти олекчи жестокото ни работене на баща ти и тежкия хомот, който наложи върху нас и ще ти работим. ⁵ А той им рече: Върнете се при мене подир три дена. И людете си отидоха. ⁶ Тогава цар Ровоам се съветва със старейшините, които бяха служили пред баща му Соломона, когато беше още жив, като каза: Как ме съветвате да отговоря на тия люде? ⁷ Те му отговориша казвайки: Ако се отнесеш благосклонно към тия люде, та им угодиш, и им говориш благи думи, тогава те ще ти бъдат слуги за винаги. ⁸ Но той отхвърли съвета, който старейшините му

дадоха, та се съветва с младите си служители, които бяха пораснали заедно с него. ⁹ Рече им: Как ме съветвате вие да отговорим на тия люде, които ми говориха казвайки: Олекчи хомота, който баща ти наложи върху нас? ¹⁰ И младите, които бяха пораснали заедно с него, му отговориха казвайки: Така да кажеш на людете, които ти говориха, казвайки: Баща ти направи тежък хомота ни, но ти да ни го олекчиш, - така да им речеш: Малкият ми пръст ще бъде подебел от бащиния ми кръст. ¹¹ Сега, ако баща ми ви е товарил с тежък хомот, то аз ще направя още по-тежък хомота ви; ако баща ми ви е накарвал с бичове, то аз *ще ви наказвам* със скорпии. ¹² Тогава Еровоам и всичките люде дойдоха при Ровоама на третия ден, според както царят бе говорил, казвайки: Върнете се при мене на третия ден. ¹³ И царят им отговори остро, като остави цар Ровоам съвета на старейшините, ¹⁴ и говори им по съвета на младежите, та каза: Баща ми направи тежък хомота ви, но аз ще му приложа; баща ми ви наказва с бичове, но аз *ще ви накажа* със скорпии. ¹⁵ Така царят не послуша людете; защото това нещо стана от Бога, за да изпълни словото, което Господ бе говорил чрез силонеца Ахия на Еровоама Наватовия син. ¹⁶ А като видя целият Израил, че царят не ги послуша, людете в отговор на царя рекоха: Какъв дял имаме ние в Давида? Никакво наследство нямаме в Есеевия син! Всеки в шатрите си, Израилю! Промислявай сега, Давиде, за дома си. И така целият Израил си отиде в шатрите. ¹⁷ А колкото за израилтяните, които живееха в Юдовите градове, Ровоам царуваше над тях. ¹⁸ Тогава цар Ровоам прати *при другите израилтяни* Адорама, който бе над набора; но израилтяните го биха с камъни, та умря. Затова цар Ровоам побърза да се качи на колесницата си за да побегне в Ерусалим. ¹⁹ Така Израил възстана против Давидовия дом, *и остава възстанал* до днес.

¹ Тогава Ровоам, като дойде в Ерусалим, събра Юдовия и Вениаминовия дом, сто и осемдесет хиляди отборни войници, за да се бият против Израила, та дано възвърнат царството пак на Ровоама. ² Но Господното слово дойде към Божия човек Самаия, и рече: ³ Говори на Ровоама Соломоновия син, Юдовия цар, и на целия Израил в Юда и във Вениамин, като речеш: ⁴ Така казва Господ: Не възлизайте, нито се бийте против братята си; върнете се всеки у дома си, защото от Мене става това нещо. И те послушаха Господните думи та се върнаха, и не отидоха против Еровоама. ⁵ А Ровоам, като се установи, в Ерусалим, съгради укрепе-

6 ни градове в Юда; ⁶ съгради Витлеем, Итам, Те-
 7,8 кув, ⁷ Ветсур, Сохо, Одолам, ⁸ Гет, Мариса, Зиф,
 9, 10 ⁹ Адораим, Лахис, Азика, ¹⁰ Сарая, Еалон и Хев-
 11 рон, които са укрепени градове в Юда и във Ве-
 12 ниамин, ¹¹ Укрепи *тия* крепости, и тури в тях
 13 военачалници и запаси от храна, дървено мас-
 14 ло и вино. ¹² Още във всеки град *тури* щитове
 15 и копия, и укрепи ги твърде много. Така Юда и
 16 Вениамин останаха под него. ¹³ И всичките све-
 17 щеници и левити, които бяха в Израил, се съб-
 18 раха при него от всичките си краища. ¹⁴ Защо-
 19 то левитите оставиха пасбищата си и притежа-
 20 нията си та дойдоха в Юда и в Ерусалим; поне-
 21 же Еровоам и синовете му бяха ги изпъдили, за
 22 да не свещенодействуват Господу, ¹⁵ и *Еровоам*
 23 беше си поставил жреци за високите места, за
 24 бесовете и за телетата, които бе направил. ¹⁶ И
 25 след тях, колкото души от всичките Израилеви
 26 племена утвърдиха сърцата си да търсят Госпо-
 27 да Израилевия Бог, дойдоха в Ерусалим за да
 28 жертвуват на Господа Бога на бащите си. ¹⁷ Та-
 29 ка за три години те подкрепяха Юдовото цар-
 30 ство и поддържаха Ровоама Соломоновия син;
 31 защото три години ходеха в пътя на Давида и
 32 на Соломона. ¹⁸ И Ровоам си взе за жена Маеле-
 33 тя, дъщеря на Давидовия син Еримот, и Ави-
 34 хаила, дъщеря на Есеевия син Елиав, ¹⁹ която
 35 му роди синове: Еуса, Самария и Заама. ²⁰ А по-
 36 дир нея взе Авия, Атай, Зиза и Селомита. ²¹ И
 37 Ровоам възлюби Мааха Авесаломовата дъще-
 38 ря повече от всичките си жени и наложници:
 39 (защото взе осемнадесет жени и шестдесет на-
 40 ложници, и роди двадесет и осем сина и шест-
 41 десет дъщери); ²² и Ровоам постави Маахиния
 42 син Авия за княз да началствува над братята си,
 43 защото *мислеше* да го направи цар. ²³ И постъп-
 44 ваше разумно, като разпръсна всичките си си-
 45 нове, *по неколцина* във всеки укрепен град, по
 46 всичките Юдови и Вениаминови земи, и дава-
 47 ше им изобилна храна. И *за тях* потърси много
 48 жени.

12 ¹ Но след като се укрепил царството на Ро-
 2 воама, и той станал силен, оставил Господния за-
 3 кон, а заедно с него и целия Израил. ² И понеже
 4 бяха престъпили пред Господа, затова, в петата
 5 година на Ровоамовото царуване, египетският
 6 цар Сисак възлезе против Ерусалим ³ с хиляда
 7 и двеста колесници и шестдесет хиляди конни-
 8 ци; и людете, които дойдоха с него от Египет,
 9 ливийци, сукияни^o и етиопяни, бяха безброй-
 10 ни. ⁴ И като превзел Юдовите укрепени градо-
 11 ве, дойде до Ерусалим. ⁵ Тогава пророк Сема-
 12 ия дойде при Ровоама и при Юдовите първен-
 13 ци, които се бяха събрали в Ерусалим, поради

12.3 Или, троглодити.

нахлуването на Сисака, та им рече: Така казва
 Господ: Вие оставихте Мене; затова и аз оста-
 вих вас в ръката на Сисака. ⁶ По това Израил-
 6 левите първенци и царят се смириха, и казаха:
 7 Праведен е Господ. ⁷ А когато видя Господ, че
 8 се смириха, Господното слово дойде към Сема-
 9 ия и каза: Те се смириха; няма да ги изстребя,
 10 но ще им дам някакво избавление; и гневът Ми
 11 няма да се излее върху Ерусалим чрез Сисака.
 12 ⁸ Обаче те ще му станат слуги, за да познаят *що*
 13 *е* да слугуват на Мене и *що* да слугуват на земни-
 14 те царства. ⁹ И тъй, египетският цар Сисак въз-
 15 лезе против Ерусалим, та отнесе съкровищата
 16 на Господния дом и съкровищата на царската
 17 къща; отнесе всичко; отнесе още златните щи-
 18 тове, които Соломон бе направил. ¹⁰ (А вместо
 19 тях цар Ровоам направи медни щитове и ги пре-
 20 даде в ръцете на началниците на телохраните-
 21 лите, които пазеха вратата на царската къща.
 22 ¹¹ И когато влизаше царят в Господния дом, те-
 23 лохранителите дохождаха та ги вземаха; после
 24 пак ги занасяха в залата на телохранителите).
 25 ¹² И като се смири *Ровоам*, гневът на Господа се
 26 отвърна от него, та да не го погуби съвсем; па и
 27 в Юда *се намираще* някакво добро. ¹³ Така цар
 28 Ровоам се укрепил в Ерусалим и царувал; за-
 29 щото, когато се възцари, Ровоам бе четириде-
 30 сет и една година на възраст; и царува седем-
 31 надесет години в Ерусалим, града който Господ
 32 бе избрал измежду всичките Израилеви племе-
 33 на за да настани името Си там. Името на майка
 34 му, амонката, бе Наама. ¹⁴ А той стори зло, ка-
 35 то не оправил сърцето си да търси Господа. ¹⁵ А
 36 делата на Ровоама, първите и последните, не са
 37 ли написани в книгите на пророка Семаия и на
 38 гледача Идо за архивите? А между Ровоама и
 39 Еровоама имаше постоянни войни. ¹⁶ И Ровоам
 40 заспа с бащите си и погребан бил в Давидовия
 41 град. И вместо него се възцари син му Авия.

13 ¹ В осемнадесетата година от царуването на
 2 Еровоама, Авия се възцари над Юда, ² и царува
 3 три години в Ерусалим. Името на майка му бе
 4 Михаия, дъщеря на Уриила от Гавая. И имаше
 5 война между Авия и Еровоама. ³ И Авия се опъ-
 6 лчи за бой с войска от силни войници, *на бой*
 7 четиристотин хиляди отборни мъже; а Ерово-
 8 ам се опълчи за бой против него с осемстотин
 9 хиляди отборни мъже, силни и храбри. ⁴ Тога-
 10 ва Авия застана на хълма Семараим, който е в
 11 Ефремовата хълмиста земя, и каза: Слушайте
 12 ме, Еровоаме и целия Израилю. ⁵ Не трябва ли
 13 да знаете, че Господ Израилевият Бог, даде за
 14 винаги на Давида да царува над Израиля, той
 15 и потомците му, чрез завет със сол? ⁶ При все
 16

това, Еровоам, Наватовият син, слуга на Давидовия син Соломона, стана и се повдигна против господаря си; ⁷ и при него се събраха нищожни и лоши човеци, та се засилиха против Ровоама, Соломоновия син, когато Ровоам бе млад и с крехко сърце и не можеше да им противостои. ⁸ И сега вие замислювате да се противите на Господното царство, което е в ръцете на Давидовите потомци, защото сте голямо множество, и между вас са златните телета, които Еровоам ви е направил за богове. ⁹ Не изпъдихте ли Господните свещеници, Аароновите потомци и левитите, и не направихте ли си жреци, както правят людете на *другите* земи, така щото всеки, който иде да се освети с теле и седем овена, той може да стане жрец на *ония*, които не са богове? ¹⁰ А колкото за нас, Иеова е нашият Бог, и ние не Го оставяме; и *ние* имаме за свещеници, които служат Господу, Аароновите потомци и левитите на службата им, ¹¹ които всяка зоран и всяка вечер горят пред Господа всеизгаряния и благоуханен темян, и *нареждат* присъствени хлябове върху чисто - *златната* трапеза, и златния светилник и светилата му, за да гори всяка вечер; защото ние пазим заръчаното от Господа нашия Бог; вие обаче Го оставихте. ¹² И, ето, с нас е Бог начело, и свещениците Му с гръмливи тръби, за да свирят тревога против вас. Чада на Израила, не воювайте против Господа Бога на бащите си, защото няма да успеете. ¹³ Обаче, Еровоам накара една засада да обиколи и да иде зад тях, така щото те бяха пред Юдовите *мъже*, а засадата зад тях. ¹⁴ И когато Юда назърна надире, ето, боят бе и отпреде им и отзаде; затова извикаха към Господа, и свещениците засвириха с тръбите. ¹⁵ Тогава Юдовите мъже нададоха вик; и като извикаха Юдовите мъже, Бог порази Еровоама и целия Израил пред Авия и Юда. ¹⁶ Израилтяните бягаха пред Юда; и Бог ги предаде в ръката им, ¹⁷ така щото Авия и неговите люде им нанесоха голямо поражение, и от Израила паднаха убити петстотин хиляди отборни мъже. ¹⁸ Така в онова време израилтяните се смириха; а юдейците превъзмогнаха, понеже уповаха на Господа Бога на бащите си. ¹⁹ И Авия преследва Еровоама и му отне градовете: Ветил и селата му, Есана и селата му, Ефрон и селата му. ²⁰ И в дните на Авия, Еровоам не си възвърна вече силата; и ²¹ Господ го порази, та умря. ²¹ Но Авия се засили и взе четиринадесет жени, и роди двадесет и ²² два сина и шестнадесет дъщери. ²² А останалите дела на Авия, и постъпките му, и изреченията му са написани в повестите на пророк Идо.

14 ¹ Така Авия заспа с бащите си и погребана го

в Давидовия град; и вместо него се възцари син му Аса. В неговите дни земята беше спокойна десет години. ² И Аса върши това, което бе добро и право пред Господа своя Бог; ³ защото махна жертвениците на чуждите *богове* и високите места, изпотроши идолите и изсече ашерите; ⁴ и заповяда на Юда да търсят Господа Бога на бащите си, и да изпълняват закона и заповедите Му. ⁵ Махна още от всичките Юдови градове високите места и кумирите на слънцето. И царството утихна пред него. ⁶ И тъй като утихна, земята и нямаше война в ония години, той съгради укрепени градове в Юда; понеже Господ му даде покой. ⁷ Затова той каза на Юда: Да съградим тия градове, и да направим около тях стени и кули, порти и лостове, докато земята е *още свободна* пред нас; понеже потърсихме Господа нашия Бог, потърсихме Го, и Той ни е дал покой от всяка страна. И тъй, съградиха и благоуспяха. ⁸ А Аса имаше войска: от Юда, триста хиляди мъже, които носеха щитове и копия; а от Вениамина, двеста и осемдесет хиляди, които носеха щитчета и запъваха лъкове; всички тия бяха силни и храбри. ⁹ След това етиопянинът Зара излезе против тях с една войска от един милион мъже и с триста колесници и стигна до Мариса. ¹⁰ И Аса излезе против него; и се опълчиха за бой в долината Сефата, при Мариса. ¹¹ Тогава Аса извика към Господа своя Бог и рече: Господи, безразлично е за Тебе да помагаш на мощния или на оня, който няма никаква сила; помогни нам, Господи Боже наш, защото на Тебе уповаваме, и в Твоето име идем против това множество. Господи, Ти си нашият Бог; да не надделее човек против Тебе. ¹² И Господ порази етиопяните пред Аса и пред Юда; и етиопяните побягнаха. ¹³ А Аса и людете, които бяха с него, ги преследваха до Герар; и от етиопяните паднаха толкоз много, щото не можаха вече да се съвземат, защото бидоха смазани пред Господа и пред Неговото множество. И *Юдовите мъже* взеха твърде много користи. ¹⁴ И поразиха всичките градове около Герар, защото страх от Господа ги обзе; и ограбиха всичките градове, защото имаше в тях много користи. ¹⁵ Нападнаха още и шатрите на добитъка, и като взеха много овци и камили, върнаха се в Ерусалим.

¹⁵ Тогава Божият дух дойде на Азария, Оидовия син, ² и излезе да посрещне Аса и му рече: Слушайте ме, Асо и целий Юдо и Вениамине: Господ е с вас докато сте вие с Него; и ако Го търсите, ще бъде намерен от вас, но ако Го оставите, Той ще ви остави. ³ Дълго време Израил остана без истинския Бог, без свещеник, който

4 да поучава, и без закон; ⁴но когато в бедствие-
то си се обърнаха към Господа Израилевия Бог
5 и Го потърсиха, Той биде намерен от тях. ⁵И
в ония времена не е имало мир нито за излиза-
щия, нито за влизащия, но големи смутове вър-
6 ху всичките жители на земите. ⁶Народ се сло-
мвяваше от народ, и град от град; защото Бог ги
7 смущаваше с всякакво бедствие. ⁷А вие се уси-
лвайте, и да не ослабват ръцете ви; защото де-
8 лото ви ще се възнагради. ⁸И когато чу Аса тия
думи и предсказанието на пророк Одида, обод-
ри се, и отмахна мерзостите от цялата Юдова
и Вениаминова земя, и от градовете, които бе
отнел от Ефремовата хълмиста земя; и подно-
ви Господния олтар, който бе пред Господния
9 трем. ⁹И събра целия Юда и Вениамина, и жи-
веещите между тях пришелци от Ефрема, Ма-
насия и Симеона; защото мнозина от Израила
прибягваха при него като виждаха, че Господ
10 неговият Бог бе с него. ¹⁰Те се събраха в Еру-
салим в третия месец, в петнадесетата година
11 от царуването на Аса. ¹¹В това време принесоха
жертви Господу от донесените користи, седем-
12 стотин говеда и седем хиляди овци. ¹²И стъпи-
ха в завет да търсят Господа Бога на бащите си
13 от цялото си сърце и от цялата си душа, ¹³и да
се умъртвява всеки, малък или голям, мъж или
жена, който не би потърсил Господа Израиле-
14 вия Бог. ¹⁴И заклеха се Господу със силен глас,
15 с възклицание, с тръби, и с рогове. ¹⁵И цели-
ят Юда се развесели поради клетвата; защото
се заклеха от цялото си сърце, и потърсиха Бо-
га с цялата си воля; и Той биде намерен от тях,
16 и Господ им даде покой от всякъде. ¹⁶А още и
майка си Мааха цар Аса свали да не бъде цари-
ца, понеже тя бе направила отвратителен идол
на Ашера; и Аса съсече нейния идол, стри го,
17 та го изгори при потока Кедрон. ¹⁷Но високи-
те места не се премахнаха от Израила; сърцето,
обаче, на Аса бе свършено през всичките му
18 дни. ¹⁸И той донесе в Божия дом посветените
от баща му вещи, и посветените от самия него,
19 сребро, злато и съдове. ¹⁹И нямаше вече война
до тридесет и петата година от царуването на
Аса.

16 ¹В тридесет и шестата година от царуване-
то на Аса, Израилевият цар Вааса, като възлезе
против Юда, съгради Рама, за да не оставя ни-
кого да излиза от Юдовия цар Аса, нито да вли-
2 за при него. ²Тогава Аса извади сребро и зла-
то из съкровищата на Господния дом и на цар-
ската къща та прати при сирийския цар Вена-
3 дад, който живееше в Дамаск, да рекат: ³Нека
има договор между мене и тебе, *както е има-*

ло между баща ми и твоя баща; ето пратих ти
сребро и злато; иди, развали договора си с Из-
раилевия цар Вааса, за да се оттегли от мене. ⁴И
4 Венадад послуша цар Аса та прати началници-
те на силите си против Израилевите градове; и
те поразиха Иион, Дан, Авел-маим и всичките
Нефталимови житници-градове. ⁵А Вааса, ка-
5 то чу това, престана да гради Рама, и преуста-
нови работата си. ⁶Тогава цар Аса взе целия
6 Юда, та дигнаха камъните на Рама и дърветата
й, с които Вааса градеше; и с тях съгради Гава и
Масфа. ⁷А в това време гледачът Ананий отиде
7 при Юдовия цар Аса та му рече: Понеже си упо-
вал на сирийския цар, а не си уповал на Господа
своя Бог, затова войската на сирийския цар из-
8 бегна из ръката ти. ⁸Етиопяните и ливийците
не бяха ли огромно множество, с твърде много
колесници и конници? Но пак, понеже ти упова
на Господа, Той ги предаде в ръката ти. ⁹Защо-
9 то очите на Господа се обръщат^о насам-натам
през целия свят, за да се показва Той мощен
в помощ на ония, чиито сърца са свършено
разположени към Него. В това ти си постъпил
безумно, защото от сега нататък ще имаш вой-
10 ни. ¹⁰По това, Аса се разгневи на гледача та го
тури в затвор, защото се разсърди против него
за туй нещо. И в същото време Аса притесни ня-
кои от людете. ¹¹И, ето, делата на Аса, първи-
11 те и последните, ето, написани са в Книгата на
Юдовите и Израилевите царе. ¹²А в тридесет и
12 деветата година от царуването си, Аса се раз-
боля от болест в нозете; обаче, макар болестта
му да ставаше твърде тежка, пак в болестта си
той не потърси Господа, но лекарите. ¹³И Аса
13 заспа с бащите си; и умря в четиридесет и пър-
вата година от царуването си. ¹⁴И погребяха го
14 в гроба, който си бе изкопал в Давидовия град,
и положиха го на легло пълно с благоухания и
с различни аптекарски *аромати*; и изгориха за
него твърде много *аромати*.

¹А вместо Аса се възцари син му Иосафат, **17**
който се засили против Израила; ²защото ту-
ри *военни* сили във всичките укрепени градо-
ве на Юда, и постави гарнизони в Юдовата зе-
мя и в Ефремовите градове, които баща му Аса
бе превзел. ³И Господ бе с Иосафата, понеже
3 той ходи в първите пътища на баща си Дави-
да и не потърси ваалимите, ⁴но потърси Бога
4 на бащите си, и в Неговите заповеди ходи, а не
по делата на Израила. ⁵Затова Господ, утвърди
5 царството в ръката му; и целият Юда даде по-
даръци на Иосафата; и той придоби богатство
и голяма слава. ⁶При това, като се поощри сър-
6 цето му в Господните пътища, той отмахна от

7 Юда високите места и ашерите. ⁷ Тоже в трета-
та година от царуването си прати първенците
8 си Венхаила, Авдия, Захария, Натанаила и Ми-
хаия да поучават в Юдовите градове, ⁸ и с тях
левитите Семаия, Натанаия, Зевадия, Асаила,
Семирамота, Ионатана, Адония, Товия и То-
вадония, левитите, и заедно с тях свещениците
9 Елисама и Иорама. ⁹ И те поучаваха в Юда, като
имаха със себе си книгата на Господния закон;
и обхождаха всичките Юдови градове та поуча-
10 ваха людете. ¹⁰ И страх от Господа обзе всич-
ките царства в земите, които бяха около Юда,
11 та не воюваха против Иосафата. ¹¹ Някои и от
филистимците донесоха подаръци на Иосафа-
та, и сребро като данък; арабите още му дока-
раха стада: седем хиляди и седемстотин овена,
12 и седем хиляди и седемстотин козли. ¹² И Иоса-
фат продължаваше да се възвеличава твърде
много; и съгради в Юда крепости и житници-
13 градове. ¹³ И имаше много работи в Юдовите
градове, и военни мъже, силни и храбри, в Еру-
14 салим. ¹⁴ А ето броят им, според бащините им
домове: от Юда хилядници: Адна, началникът,
и с него триста хиляди души силни и храбри;
15 ¹⁵ след него, Иоанан, началникът, и с него две-
ста и осемдесет хиляди души; ¹⁶ след него, Ама-
16 сия Зехриевият син, който драговолно прине-
се себе си Господу, и с него двеста хиляди сил-
17 ни и храбри мъже; ¹⁷ а от Вениамина: Елиада,
силен и храбър, и с него двеста хиляди души
18 въоръжени с лъкове и щитчета; ¹⁸ а след него,
Иозавад, и с него сто и осемдесет хиляди души
19 въоръжени за война. ¹⁹ Тия бяха мъжете, кои-
то слугуваха на царя, освен ония, които царят
постави в укрепените градове в целия Юда.

18 ¹ А Иосафат имаше богатство и голяма сла-
2 ва; и направи сватовщина с Ахава. ² И подир
няколко години слезе при Ахава в Самария. И
Ахав закла много овци и говеда за него и за лю-
3 дете, които бяха с него; още му предложи да
отиде *с него* в Рамот-галаад. ³ Защото Израиле-
вият цар Ахав рече на Юдовия цар Иосафата:
Дохождаш ли с мене в Рамот-галаад? И той му
отговори: Аз съм както си ти, и моите люде ка-
кто твоите люде; ще бъдем с тебе във войната.
4 ⁴ Иосафат каза още на Израилевия цар: Моля,
5 допитай се сега до Господното слово. ⁵ Тогава
Израилевият цар събра пророците *си*, четири-
стотин мъже, та им рече: Да идем ли на бой в
6 Рамот-галаад, или да не ида? А те казаха: Иди,
и Бог ще го предаде в ръката на царя. ⁶ Обаче,
Иосафат каза: Няма ли тук, освен тия ня-
кой Господен пророк, за да се допитаме чрез
7 него? ⁷ И Израилевият цар рече на Иосафата:
Има още един човек, чрез когото можем да се

допитаме до Господа; но аз го мразя, защото
никога не пророкува добро за мене, но всякога
зло; той е Михей, син на Емла. А Иосафат каза:
Нека не говори така царят. ⁸ Тогава Израилеви-
ят цар повика един скопец и рече: Доведи ско-
9 ро Михея син на Емла. ⁹ А Израилевият цар и
Юдовият цар Иосафат седяха, всеки на престо-
ла си, облечени в одеждите си; и седяха на от-
крито място при входа на самарийската порта;
и всичките пророци пророкуваха пред тях. ¹⁰ А
10 Седекия, Ханаановият син, си направи железни
рогове, и рече: Така казва Господ: С тия ще бу-
таш сирийците догде ги довършиш. ¹¹ Също и
11 всичките пророци така пророкуваха, казвайки:
Иди в Рамот-галаад, и ще имаш добър успех;
защото Господ ще го предаде в ръката на царя.
12 А пратеникът, който отиде да повика Михея,
12 му говори казвайки: Ето, думите на пророците
като из едни уста са добри за царя; моля, про-
чее, и твоята дума да бъде като *думата* на един
от тях, и ти говори доброто. ¹³ А Михей рече:
13 *Заклевам се в живота на Господа, каквото рече*
Бог мой, това ще говоря. ¹⁴ И тъй, дойде при ца-
14 ря. И царят му каза: Михее, да идем ли на бой
в Рамот-галаад, или да не ида? А той рече: Иде-
те и ще имате добър успех; защото *неприяте-*
лите ще бъдат предадени в ръката ви. ¹⁵ А ца-
15 рят му каза: Колко пъти ще те заклевам да ми
не говориш друго освен истината в Господното
име! ¹⁶ А той рече: Видях целият Израил пръс-
16 нат по планините като овци, които нямат ов-
чар; и Господ рече: Тия нямат господар; нека
се върнат всеки у дома си с мир. ¹⁷ Тогава Из-
17 раилевият цар каза на Иосафата: Не рекох ли
ти, че не ще прорече добро за мене, но зло? ¹⁸ А
18 *Михей* рече: Чуйте, прочее, Господното слово.
Видях Господа седящ на престола си, и цялото
небесно множество стоящо около него отдяс-
но и отляво. ¹⁹ И Господ рече: Кой ще примамя
19 Израилевия цар Ахава за да отиде и да падне в
Рамот-галаад? И един, проговаряйки, рече ед-
но, а друг рече друго. ²⁰ Сетне излезе един дух та
20 заста на пред Господа и рече: Аз ще го примамя.
И Господ му рече: Как? ²¹ А той каза: Ще изляза
21 и ще бъда лъжлив дух в устата на всичките му
пророци. И *Господ* рече: Примамвай го, още и
ще сполучиш; излез, стори така. ²² Сега, прочее,
22 ето, Господ е турил лъжлив дух в устата на тия
твои пророци, обаче Господ е говорил зло за те-
бе. ²³ Тогава Седекия, Ханаановият син, се при-
23 ближи та плесна Михея по бузата и каза: През
кой път мина Господният Дух от мене за да го-
вори на тебе? ²⁴ А Михей рече: Ето, ще видиш в
24 оня ден, когато ще отиваш из клет в клет за да
се криеш. ²⁵ Тогава Израилевият цар каза: Хва-
25

нете Михея та го върнете при градския управител Амон и при царския син Иоас, ²⁶ и речете: Така казва царят: Турете тогова в тъмницата, и хранете го със затворническа порция хляб и вода ° догде се завърна с мир. ²⁷ И рече Михей: Ако някога се върнеш с мир, то Господ не е говорил чрез мене. Рече още: Слушайте вие, всички люде. ²⁸ И така, Израилевият цар и Юдовият цар Иосафат възлязоха в Рамот-галаад. ²⁹ И Израилевият цар рече на Иосафата: Аз ще се предреша като вляза в сражението, а ти облечи одеждите си. Прочее, Израилевият цар се предреша, та влязоха в сражението. ³⁰ А сирийският цар бе заповядал на колесниченачалниците си, казвайки: Не се бийте нито с малък, нито с голям, но само с Израилевия цар. ³¹ А колесниченачалниците, като видяха Иосафата, рекоха: Тоя ще е Израилевият цар; и отклониха се за да го ударят. Но Иосафат извика; И Господ му помогна, защото Бог ги повлиа да се *отвърнат* от него. ³² Понеже колесниченачалниците, като видяха, че не беше Израилевият цар, престанаха да го преследват и се върнаха. ³³ А един човек устреми без да мери, и удари Израилевия цар между ставите на бронята му; затова той рече на колесничаря: Обърни юздата та ме изведи из войската, защото съм тежко ранен. ³⁴ И в оня ден сражението се усили; но Израилевият цар се удържа в колесницата си срещу сирийците до вечерта, и около захождането на слънцето умря.

19 ¹ А като се връщаше Юдовият цар Иосафат с мир у дома си в Ерусалим, ² гледачът Ииуй, Ананиевият син, излезе да го посрещне, и рече на цар Иосафата: На нечестивия ли помагаш, и тия ли, които мразят Господа, обичаш? Затова, гняв от Господа има върху тебе. ³ Все пак, обаче, намериха се в тебе добри неща, защото ти отмахна ашерите от земята, и утвърди сърцето си да търсиш Бога. ⁴ И като се засели Иосафат в Ерусалим, сетне излезе пак между людето от Вирсавее до Ефремовата хълмиста земя, та ги обърна към Господа Бога на бащите им. ⁵ И по всичките укрепени градове на Юда постави съдии в земята, град по град. ⁶ И рече на съдиите: Внимавайте какво правите; защото не съдите за човека, но за Господа, Който е с вас в съдопроизнасянето. ⁷ Затова нека бъде върху вас страх от Господа; внимавайте в делата си; защото у Господа нашия Бог няма неправда, нито лицепрятие, нито даропрятие. ⁸ Тогава, като се върнаха в Ерусалим, Иосафат постави и в Ерусалим някои от левитите и свещениците

и от началниците на Израилевите бащини *домове*, за Господния съд и за спорове. ⁹ И заръча им като им рече: Така да постъпвате със страх от Господа, вярно и със съвършено сърце. ¹⁰ И ако дойде при вас от братята ви, които живеят в градовете си, какъвто и да бил спор, между кръв и кръв, между закон и заповед, между повеления и узаконения, увещавайте ги да не стават виновни пред Господа, да не би да дойде гняв върху вас и върху братята ви. Така постъпвайте и няма да станете виновни. ¹¹ И, ето, първосвещеникът Амария ще бъде над вас във всяко Господно дело; и началникът на Юдовия дом, Зевадия, Исмаиловият син, ще бъде във всяко царско дело; а левитите ще бъдат надзиратели пред вас. Действайте мъжествено; и Господ ще бъде с добрия.

20 ¹ След това моавците и амонците, и с тях някои от маонците ° дойдоха да воюват против Иосафата. ² Тогава някои дойдоха та известиха на Иосафата, като рекоха: Голямо множество иде против тебе изотвъд *Соленото* море, от Сирия; и ето ги в Асасон-тамар, (който е Енгади). ³ А Иосафат се уплаши, и предаде се да търси Господа, и прогласи пост по целия Юда. ⁴ И юдейците се събраха за да искат *помощ* от Господа; дори от всичките Юдови градове дойдоха да търсят Господа. ⁵ И Иосафат застана всред събраните юдейци и ерусалимляни в Господния дом, пред новия двор, и рече: ⁶ Господи Боже на бащите ни, не си ли Ти Бог на небето? и не си ли Ти владетел над всичките царства на народите? И не е ли в Твоята ръка сила и могъщество, така щото никой не може да устои против Тебе? ⁷ Не беше ли Ти, Боже наш, Който си изпъдил жителите на тая земя пред людето Си Израила, и дал си я за винаги на потомството на приятеля Си Авраама? ⁸ И те се заселиха в нея, и построиха Ти светилище в нея за Твоето име, и рекоха: ⁹ Ако ни връхлети зло, - меч, съдба, мор, или глад; - и ние застанем пред тоя дом и пред Тебе, (защото Твоето име е в тоя дом), и извикаме към Тебе в бедствието си, тогава Ти ще ни послушаш и избавиш. ¹⁰ И сега, ето амонците и моавците и ония от гората Сиир, които не си оставил Израила да ги нападне, когато идеха от Египетската земя, но се отклониха от тях и не ги изстребиха, - ¹¹ ето как ни възнаграждат като идат да ни изпъдят от Твоето притежание, което си ни дал да наследим. ¹² Боже наш, не щеш ли да ги съдиш? Защото в нас няма сила да противостоим на това голямо множество, което иде против, нас, и не знаем що

13 да правим; но към Тебе са очите ни. ¹³ А целият Юда стоеше пред Господа с челядите си, жените си и чадата си. ¹⁴ Тогава всред събранието дойде Господният Дух на левитина Язиил, Захариевия син, (а *Захария* бе син на Венаия, син на Елила, син на Матания), от Асафовите потомци; и рече: ¹⁵ Слушайте, целий Юдо, вие ерусалимски жители, и ти царю Иосафате; така казва Господ на вас: Не бойте се, нито да се уплашите от това голямо множество; защото боят не е ваш, но Божий. ¹⁶ Слезте утре против тях; ето, те възлизат през нагорнището Асис, и ще ги намерите при края на долината, пред пустинята Еруил. ¹⁷ Не ще да е потребно вие да се бие в тоя *бой*; поставете се, застанете, и вижте със себе си *извършеното* от Господа избавление, Юдо и Ерусалиме; не бойте се, нито да се уплашите; утре излезте против тях, защото Господ е с вас. ¹⁸ Тогава Иосафат се наведе с лицето до земята; и целият Юда и ерусалимските жители паднаха пред Господа, та се поклониха Господу. ¹⁹ И левитите, от потомците на Катовците и от потомците на Кореевците, станаха да хвалят с много силен глас Господа Израилевия Бог. ²⁰ И тъй, на сутринта станаха рано, та излязоха към пустинята Текуе; а когато бяха излезли, Иосафат застана та рече: Слушайте ме, Юдо и вие ерусалимски жители; вярвайте в Господа вашия Бог, и ще се утвърдите; вярвайте пророците Му, и ще имате добър успех. ²¹ Тогава, като се съветва с людете, нареди някои от тях да пеят Господу и да хвалят великолепието на *Неговата* светост като излизат пред войската казвайки: Славословете Господа, защото милостта Му е до века. ²² И когато почнаха да пеят и да хвалят, Господ постави засади против амонците и моавците, и против *ония* от хълмистата страна Сиир, които бяха дошли против Юда; и те бидоха поразени. ²³ Защото амонците и моавците станаха против жителите на хълма Сиир за да ги изтребят и заличат; и като довършиха жителите на Сиир, те си помогнаха взаимно да се изтребят. ²⁴ А Юда, като стигна до стражарската кула на пустинята, погледна към множеството и, ето, те бяха мъртви тела паднали на земята, и никой не беше се избавил. ²⁵ И когато Иосафат и людете му дойдоха да ги обера, намериха между мъртвите им тела твърде много богатство и скъпи вещи и взеха си толкоз много, щото не можеха да ги отнесат; а три дена обираха, защото користите бяха много. ²⁶ А на четвъртия ден се събраха в Долината на благословиението, защото там благословиха Господа; за туй онова място се нарече Долина на благословение, и така се нарича до днес. ²⁷ Тогава

всичките Юдови и ерусалимски мъже, с Иосафата начело, тръгнаха да се върнат в Ерусалим с веселие, понеже Господ ги беше развеселил с *поражението* на неприятелите им. ²⁸ И дойдоха в Ерусалим с псалтири и арфи и тръби до Господния дом. ²⁹ И страх от Бога обзе всичките царства на *околните* страни, когато чуха, че Господ воювал против неприятелите на Израилия. ³⁰ И така, царството на Иосафата се успокои; защото неговият Бог му даде спокойствие от всякъде. ³¹ Така Иосафат царуваше над Юда. Той бе тридесет и пет години на възраст, когато се възцари и царува двадесет и пет години в Ерусалим; а името на майка му беше Азува, дъщеря на Силя. ³² Той ходи в пътя на баща си Аса; не се отклони от него, а вършеше това, което бе право пред Господа. ³³ Високите места обаче не се отмахнаха, нито още бяха людете утвърдили сърцата си към Бога на бащите си. ³⁴ А останалите дела на Иосафата, първите и последните, ето, написани са в историята на Ииуя, Ананиевия син, който се споменува в Книгата на Израилевите царе. ³⁵ А след това Юдовият цар Иосафат се сдружи с Израилевия цар Охозия, чиито дела бяха нечестиви. ³⁶ Сдружи се с него за да построят кораби, които да идат в Тарсис; и построиха корабите в Есион-гавер. ³⁷ Тогава Елиезер, Додовият син, от Мариса, пророкува против Иосафата, казвайки: Понеже си се сдружил с Охозия, Господ съсипа твоите дела. И така, корабите се разбиха, тъй че не можах да идат в Тарсис.

¹ След това, Иосафат заспа с бащите си и биде погребан с бащите си в Давидовия град; и вместо него се възцари син му Иорам. ² А *Иорам* имаше братя, Иосафатови синове, - Азария, Ехиил, Захария, Азария, Михаил и Сафатия; всички тия бяха синове на Израилевия цар Иосафат. ³ И баща им беше им дал много подаръци, - сребро, злато и скъпоценни неща, заедно с укрепени градове в Юда; но царството беше дал на Иорама, понеже той бе първороден. ⁴ А Иорам, когато се издигна на бащиното си царство и се закрепил, избива всичките си братя с меч, още и неколцина от Израилевите първенци. ⁵ Иорам бе тридесет и две години на възраст когато се възцари, и царува осем години в Ерусалим. ⁶ Той ходи в пътя на Израилевите царе, както постъпваше Ахавовият дом, защото жена му беше Ахавова дъщеря; и върши зло пред Господа. ⁷ При все това, Господ не иска да изтребят Давидовия дом, заради завета, който бе направил с Давида, и понеже беше обещал, че ще даде светилник нему и на потомците му до века. ⁸ В неговите дни Едом отстъ-

пи изпод ръката на Юда, и си поставиха свой цар. ⁹Затова, Иорам замина с началниците си, и всичките колесници с него; и като стана през нощ порази едомците, които го обкръжаваха, и началниците на колесниците. ¹⁰Обаче, Едом отстъпи из под ръката на Юда, *и остава независим* до днес. Тогава, в същото време, отстъпи и Ливна изпод ръката му, понеже беше оставил Господа Бога на бащите си. ¹¹Той построи и високи места по Юдовите планини, и направи ерусалимските жители да блудствуват, и разврати Юда. ¹²Тогава дойде до него писмо от пророка Илия, което казваше: Така казва Господ Бог на баща ти Давида: Понеже ти не си ходил в пътищата на баща си Иосафата, нито в пътищата на Юдовия цар Аса, ¹³но си ходил в пътя на Израилевите царе, и си направил Юда и ерусалимските жители да блудствуват, както блудствува Ахавовият дом, още си избил и братята си, дома на баща си, които бяха по-добри от тебе, ¹⁴ето, Господ порази с тежък удар людетте ти, чадата ти, жените ти и целия ти имот; ¹⁵и ти тежко ще боледуваш от разстройство на червата си, догдето от болестта червата ти почнат да изтичат от ден на ден. ¹⁶Прочее, Господ подигна против Иорама духа на филистимците и на арабите, които са близо до етиопяните; ¹⁷и те възлязоха против Юда, спуснаха се на него, и заграбиха целия имот що се намери в царската къща, още и синовете му и жените му, така щото не му остана син, освен Иоахаз°, най-младият от синовете му. ¹⁸А подир всичко това Господ го порази с неизцерима болест в червата; ¹⁹и след известно време, на края, след две години, червата му изтекоха поради болестта му; и умря с люти болки. А людетте му не гориха *аромати* за него, както бяха горили за бащите му. ²⁰Той беше тридесет и две години на възраст, когато се възцари, и царува в Ерусалим осем години; и пресели се неоплакан; и погребяха го в Давидовия град, обаче не в царските гробища.

22 ¹Ерусалимските жители направиха цар вместо *Иорама*, най-младия му син Охозия; защото четите надолзи в стана с арабите бяха избил всички по-стари. Така се възцари Охозия, син на Юдовия цар Иорам. ²Охозия бе четиридесет и две години на възраст когато се възцари, и царува една година в Ерусалим. Името на майка му бе Готолия, внука на Амрия. ³Също и той ходи в пътищата на Ахавовия дом; защото майка му *беше* негова съветница в нечестият му. ⁴Той върши зло пред Господа, както

Ахавовия дом; защото подир смъртта на баща му, те му станаха съветници, за неговото погубване. ⁵По техния съвет като ходеше, той отиде на бой заедно с Израилевия цар Иорам, син на Ахааза, против Сирийския цар Азаил в Рамот-галаад гдето сирийците и раниха Иорама. ⁶И той се върна в Езраел за да се цери от раните, които му нанесоха в Рама°, когато воюваше против сирийския цар Азаил. Тогава Юдовият цар Охозия° Иорамовият син, слезе в Езраел за да види Иорама Ахавовия син, защото бе болен. ⁷И загиването на Охозия стана от Бога чрез отиването му при Иорама; защото, когато дойде, излезе с Иорама против Ииуя, Намесиевия син, когото Господ бе помазал да изстреби Ахавовия дом. ⁸И Ииуй, когато извършваше съдбата против Ахавовия дом, намери Юдовите първенци и синовете на Охозиевите братя, които служеха на Охозия, и ги изби. ⁹Тогава потърси и Охозия; и заловиха го, като бе скрит в Самария, и доведоха го при Ииуя та го убиха; и погребяха го, защото рекоха: Син е на Иосафата, който потърси Господа с цялото си сърце. И Охозиевият дом нямаше вече сила да задържи царството. ¹⁰А Готолия, Охозиевата майка, като видя, че синът ѝ умря, стана та погуби целия царски род от Юдовия дом. ¹¹Но Иосавее-та, царската дъщеря, взе Иоаса, Охозиевия син, та го открадна изсред царските синове като ги убиваха, и тури него и доилката му в спалнята. Така Иосавее-та, дъщеря на цар Иорама, жена на свещеник Иодай, (защото бе сестра на Охозия), скри го от Готолия, та не го уби. ¹²И беше при тях, скрит в Божия дом, шест години; а Готолия царуваше на земята.

23 ¹А в седмата година Иодай се усили като взе стотниците: Азария, Ероамовия син, Исмаила Иоанановия син, Азария Овидовия син, Маасия Адаиевия син и Елисафата Зехриевиия син, та направи завет с тях. ²И обходиха Юда та събраха левитите от всичките Юдови градове, и началниците на Израилевите бащини *домове*, и дойдоха в Ерусалим. ³Тогава цялото събрание направи завет с царя в Божия дом. И *Иодай* им каза: Ето, царският син ще се възцари, както е говорил Господ за Давидовите потомци. ⁴Ето какво трябва да направите: една трета от вас, от свещениците и от левитите, които постъпвате *на служба* в събота, нека стоят вратари при вратите, ⁵една трета в царската къща, и една трета при портата на основата; а всичките люде да бъдат в дворовете на Господния дом. ⁶И никой да не влиза в Господния дом, освен

свещениците и ония от левитите, които служат; те нека влизат, защото са свети; а всичките люде да пазят заръчаното от Господа, ⁷ И левитите да окръжават царя, като има всеки оръжията си в ръка; и който би влязъл в дома, да бъде убит; и да бъдете с царя при влизането му и при излизането му. ⁸ И тъй, левитите и целият Юда извършиха всичко според както заповяда свещеник Иодай, и взеха всеки мъжете си - ония, които щяха да постъпят *на служба* в събота, и ония, които щяха да оставят *службата* в събота; защото свещеник Иодай не разпущаше отредите. ⁹ И свещеник Иодай даде на стотниците цар Давидовите копия и щитчетата и щитове, които бяха в Божия дом. ¹⁰ И постави всичките люде около царя, всеки мъж с оръжията му в ръка, от дясната страна на дома до лявата страна на дома, край олтара и край храма. ¹¹ Тогава изведоха царския син, та положиха на него короната и му *върчиха божественото* заявление, и направиха го цар. И Иодай и синовете му го помазаха и казаха: Да живее царят! ¹² А Готолия, като чу вика от людете, които се стичаха и хвалеха царя, дойде при людете в Господния дом, ¹³ и погледна, и, ето, царят стоеше при стълба си във входа и военачалниците и тръбите при царя, и всичките люде от страната се радваха и свиреха с тръбите, а певците и ония, които бяха искусни да псалмопеят, *свиреха* с музикалните инструменти. Тогава Готолия раздра дрехите си и извика: Заговор! заговор! ¹⁴ И свещеник Иодай изведе стотниците, поставени над силите, та им рече: Изведете я въвн от редовете, и който би я последвал, да бъде убит с меч; защото свещеникът беше казал: Да не я убиете в Господния дом. ¹⁵ И така отстъпиха ѝ място: и когато стигна до входа на царската къща, убиха я там. ¹⁶ Тогава Иодай направи завет между себе си и всичките люде и царя, че ще бъдат Господни люде. ¹⁷ И всичките люде влязоха във Вааловото капище, та го събориха, жертвениците му и кумирите му изпотрошиха, а Вааловият жрец, Матан, убиха пред жертвениците. ¹⁸ И Иодай постави службите на Господния дом в ръцете на левитските свещеници, които Давид беше разпределил из Господния дом, за да принасят Господните всеизгаряния, според както е писано в Моисеевия закон, с веселие и с песни според Давидовата наредба. ¹⁹ Постави и вратарите при портите на Господния дом, да не би да влиза някой нечист от какво да е нещо. ²⁰ Тогава, като взе стотниците, високопоставените, началниците на людете, и всичките люде от страната, изведоха царя от Господния дом; и като заминаха през горната порта в царската къща, поставиха царя на цар-

ския престол. ²¹ Така всичките люде от страната се зарадваха, и градът се успокои; а Готолия убиха с меч.

²⁴ ¹ Иоас беше на седем години, когато се възцари, и царува четиридесет години в Ерусалим; а името на майка му бе Савия, от Вирсавее. ² И Иоас вършеше това, което бе право пред Господа, през всичките дни на свещеник Иодай. ³ И Иодай му взе две жени; и той роди синове и дъщери. ⁴ След това, Иоас си науми да обнови Господния дом. ⁵ И тъй събра свещениците и левитите, та им рече: Излезте по Юдовите градове, та съберете от целия Израил пари за да се поправа дома на вашия Бог от година до година, и гледайте да побързате с работата. Обаче, левитите не побързаха. ⁶ Тогава царят повика началника *на работата* Иодай, та му рече: Защо не си изискал от левитите да съберат от Юда и Ерусалим данъка, *определен* от Господния слуга Моисей *да се събира* от Израилевото общество, за шатъра на свидетелството? ⁷ (Защото нечестивата Готолия и синовете ѝ бяха разстроили Божия дом; още и всичките посветени неща в Господния дом бяха посветили на ваалимите). ⁸ Прочее, по царската заповед направиха един ковчег, който туриха извън, при вратата на Господния дом. ⁹ И прогласиха в Юда и в Ерусалим да принасят Господу данък наложен върху Израиля от Божия слуга Моисей в пустинята. ¹⁰ И всичките първенци и всичките люде се зарадваха и донасяха и туряха в ковчега догде се напълнеше. ¹¹ И когато левитите донасяха ковчега при царските настоятели, и те виждаха, че имаше много пари, царският секретар и настоятелят на първосвещеника дохождаха та изпразваха ковчега, и пак го занасяха и поставяха на мястото му. Така правеха от ден на ден, и събираха много пари. ¹² И царят и Иодай ги даваха на ония, които вършеха делото на служенето в Господния дом; и тези наемаха зидари и дърводелци за да обновят Господния дом, още и ковачи и медникари за да поправят Господния дом. ¹³ И така, работниците вършеха работата, и поправянето успяваше с работенето им, тъй че възстановиха Божия дом в *първото* му състояние и го закрепиха. ¹⁴ И когато свършиха, донесоха останалите пари пред царя и Иодай, и с тях направиха съдове за Господния дом, съдове за служене и за принасяне *жертви*, темянци, и други златни и сребърни съдове. Така, непрестанно принасяха всеизгаряния в Господния дом през целия живот на Иодай. ¹⁵ Но Иодай остаря и станасит от дни, и умря; сто и тридесет години бе на възраст когато умря. ¹⁶ И погребяха го в Дави-

довия град между царете, понеже бе извършил добро в Израиля, и пред Бога, и за дома Му.

17 ¹⁷ А след смъртта на Иодая, Юдовите началници дойдоха та се поклониха на царя. Тогава царят ги послуша; ¹⁸ и те оставиха дома на Господа Бога на бащите си, и служиха на ашерите и на идолите; и гняв дойде върху Юда и Ерусалим поради това тяхно престъпление. ¹⁹ При все това, Бог им прати пророци за да ги обърнат към Господа, които заявяваха против тях; ²⁰ но те не послушаха. ²⁰ Тогава Божият Дух дойде на Захария, син на свещеник Иодай, та заста на *на високо място* над людете и рече им: Така казва Бог: Защо престъпвате Господните заповеди? Няма да успеете; понеже вие оставихте Господа, то и Той остави вас. ²¹ Обаче, те направиха заговор против него и с царска заповед го убиха с камъни в двора на Господния дом.

22 ²² Цар Иоас не си спомни доброто, което му беше показал Иодай, неговият баща, но уби сина му; а той, като умираше рече: Господ да погледне и да издири. ²³ И в края на годината, сирийската войска възлезе против *Иоаса*; и като дойде в Юда и Ерусалим, изстребиха всичките народни първенци изсред людете, и изпратиха всичките користи, взети от тях, до царя на

24 Дамаск. ²⁴ При все, че сирийската войска, която дойде, беше малолюдна, пак Господ предаде в ръката им едно твърде голямо множество, понеже те бяха оставили Господа Бога на бащите си. Така *сирийците* извършиха съдба против

25 Иоаса. ²⁵ А като заминаха от него, (и го оставиха *страдащ* с тежки рани), собствените му слуги направиха заговор против него, поради кръвта на сина^о на свещеник Иодай, и убиха го на леглото му, та умря; и погребяха го в Давидовия град, но не го погребяха в царските гробища.

26 ²⁶ А ония, които направиха заговора против него, бяха: Завад, син на амонката Симеата и

27 Иозавад, син на моавката Самарита. ²⁷ А колкото за синовете му, и за тежките товари *за откуп наложени* върху него, и за поправяне на Божия дом, ето, писано е в повестите на Книгата на царете. И вместо него се възцари син му Амасия.

25 ¹ Амасия бе двадесет и пет години на възраст когато се възцари, и царува двадесет и девет години в Ерусалим. И името на майка му

2 бе Иодана, от Ерусалим. ² Той върши това, което бе право пред Господа, но не със съвършено сърце. ³ А като му се утвърди царството, той умъртви слугите си, които бяха убили баща му царя. ⁴ Но чадата им не умъртви, според писаното в закона в Моисеевата книга, гдето Господ заповядвайки, каза: Бащите да не умират

поради чадата, нито чадата да умират поради бащите; но всеки да умира за своя грях. ⁵ Тогава Амасия събра Юда и постави от тях хилядници и стотници, според бащините им домове, по целия Юда и Вениамин; и като ги преброи от двадесет години и нагоре, намери ги триста хиляди отборни мъже, способни да излизат на война, които можеха да държат копие и щит. ⁶ А от Израиля нае още сто хиляди силни и храбри мъже за сто таланта сребро. ⁷ А дойде един Божий човек при него и рече: Царю, да не отиде с тебе Израилевата войска; защото Господ не е с Израиля, с никои от ефремците. ⁸ Но ако си решил да идеш, действуйвай *храбро*, укрепил се за бой; *иначе*, Бог ще те направи да паднеш пред неприятеля, защото Бог има сила да помага и да сваля. ⁹ А Амасия рече на Божия човек: Но какво да направим за стоте таланта, които дадох на Израилевата войска? А Божият човек отговори: Господ може да ти даде много повече от това. ¹⁰ Тогава Амасий ги отдели, *то ест*, войската, която му беше дошла от Ефрема, за да се върнат у дома си; по която причина гневът им пламна силно против Юда, и се върнаха у дома си твърде разярени. ¹¹ А Амасия се одързости, изведе людете си, и отиде в долината на солта, та порази десет хиляди от Сиировите потомци. ¹² А *други* десет хиляди юдейците плениха живи, и като ги закараха на върха на скалата, хвърлиха ги долу от върха на скалата, така че всичките се смазаха. ¹³ Но мъжете от войската, която Амасия върна надире, за да не идат с него на бой, нападнаха Юдовите градове, от Самария дори до Ветерон, та поразиха от тях три хиляди души, и взеха много користи. ¹⁴ А Амасия, като се върна от поразяването на едомците, донесе боговете на Сиировите потомци та ги постави богове за себе си, кланяше се пред тях, и кадеше им тамян. ¹⁵ Затова, гневът на Господа пламна против Амасия, и прати при него пророк, който му рече: Защо си прибягнал към боговете на тия люде, които не можеха да избавят своите си люде от ръката ти? ¹⁶ А като му говореше той, *царят* му каза: Съветник ли те поставиха на царя? Престани; защо да бъдеш убит? И пророкът престана, като рече: Зная, че Бог е решил да те изстреби понеже ти стори това, и не послуша моя съвет.

¹⁷ Тогава Юдовият цар Амасия, като се съветва, прати до Израилевия цар Иоас, син на Иоахаза, Ииуевия син, да кажат: Дойди да се погледнем един други в лице. ¹⁸ А Израилевият цар Иоас прати до Юдовия цар Амасия да рекат: Ливанският трън пратил до ливанския кедър

да кажат: Дай дъщеря си на сина ми за жена. Но един звяр, който бил в Ливан, заминал та стъпкал тръна. ¹⁹ Ти казваш: Ето, поразих Едома; и сърцето ти те надигна да се хвалиш. Седи сега у дома си; защо да се заплиташ за своята си вреда та да паднеш, ти и Юда с тебе? ²⁰ Но Амасия не послуша; защото от Бога бе това, за да ги предаде в ръката на *неприятелите*, понеже бяха прибягнали към Едомските богове. ²¹ ²¹ Прочее, Израилевият цар Иоас възлезе, та се погледнаха един други в лице, той и Юдовият цар Амасия, във Ветсемес, който принадлежи на Юда. ²² И Юда биде поразен пред Израила; ²³ и побягнаха всеки в шатъра си. ²³ И Израилевият цар Иоас хвана във Ветсемес Юдовия цар Амасия, син на Иоаса, Иоахазовия син и го доведе в Ерусалим, и събори четиристотин лакътя от ерусалимската стена, от Ефремовата порта до портата на ъгъла. ²⁴ И *като* взе всичкото злато и сребро, и всичките съдове, които се намираха в Божия дом при Овид-едома, и съкровищата на царската къща, тоже и заложници, ²⁵ върна се в Самария. ²⁵ А след смъртта на Израилевия цар Иоас, Иоахазовият син, Юдовият цар Амасия, Иасовият син, живя петнадесет години. ²⁶ А останалите дела на Амасия, първите и последните, ето, написани са в Книгата на Юдовите и Израилевите царе. ²⁷ А след като се отклони Амасия от Господа, направиха заговор против него в Ерусалим, и той побягна в Лакхис; но пратиха след него в Лакхис та го убиха там. ²⁸ ²⁸ И докараха го на коне та го погребяха с бащите му в Юдовия *столичен град*.

26 ¹ А всичките Юдови люде взеха Озия°, който бе на шестнадесет години, та го направиха цар вместо баща му Амасия. ² Той съгради Елот и го възвърна на Юда след като *баща му* царят заспа с бащите си. ³ Озия беше шестнадесет години на възраст, когато се възцари, и царува петдесет и две години в Ерусалим; и името на майка му бе Ехолия, от Ерусалим. ⁴ Той върши това, което бе право пред Господа, напълно според както беше сторил баща му Амасия. ⁵ И търсеше Бога в дните на Захария, който разбираше Божиите видения; и до когато търсеше Господа, Бог му даваше успех. ⁶ Той излезе та воюва против филистимците, и събори стената на Гет, стената на Явни, и стената на Азот, и съгради градове в азотската *околност* и между филистимците. ⁷ И Бог му помогна против филистимците, и против арабите, които живееха в Гур-ваал, и против маонците. ⁸ И амонците даваха подаръци на Озия; и името му се прочу дори до входа на Египет, защото стана премного

силен. ⁹ Озия съгради и кули в Ерусалим, върху портата на ъгъла, върху портата на долината и върху ъгъла *на стената*, и ги укрепи. ¹⁰ Съгради още кули в пустинята, и изкопа много кладенци, защото имаше много добитък и по ниските места и по поляната, *имаше и* орачи и лозари в планините и на Кармил; защото обичаше земеделието. ¹¹ При това, Озия имаше войска от военни мъже, които излизаха на война по полкове, според числото им, което се преброи от секретаря Еиил и настоятеля Маасия, под ръководството на Анания, един от царските военачалници. ¹² Цялото число на началниците на бащините *домове*, на силните и храбри мъже, беше две хиляди и шестстотин. ¹³ Под тяхна ръка имаше военна сила от триста и седем хиляди и петстотин души, които се биеха с голямо юначество, за да помагат на царя против неприятелите. ¹⁴ Озия приготви за тях, за цялата войска, щитове и копия, шлемове и брони, лъкове и камъни за прашки. ¹⁵ И в Ерусалим направи машини, изобретени от изкусни мъже, да бъдат *поставени* на кулите и на крепостите при ъглите, за хвърляне на стрели и на големи камъни. И името му се прочу на далеч; защото му се помагаше чудно, догдето стана силен. ¹⁶ Но, когато стана силен, сърцето му се надигна та се отдаде на поквара; и извърши престъпление против Господа своя Бог, като влезе в Господния храм за да покади върху кадилния олтар. ¹⁷ А свещеник Азария влезе подире му, и с него осемдесет Господни свещеници, храбри мъже; ¹⁸ и възпротивиха се на цар Озия, и му рекоха: Не принадлежи на тебе, Озие, да кадиш Господу, но на свещениците, Аароновите потомци, които са посветени, за да кадят; излез из светилището, защото си извършил престъпление, което не ще ти бъде за почит от Господа Бога. ¹⁹ А Озия, който държеше в ръката си кадилница, за да кади, разяри се; и като се разяри на свещениците, проказата му избухна на челото му пред свещениците в Господния дом, близо при кадилния олтар. ²⁰ И първосвещеник Азария и всичките свещеници погледнаха на него, и, ето, бе прокажен на челото си; и побързаха да го извадят от там; и даже сам той побърза да излезе, защото Господ го беше поразил. ²¹ И цар Озия остана прокажен до деня на смъртта си; и живееше в отделна къща като прокажен, понеже беше отлъчен от Господния дом; а син му Иотам бе над царския дом и съдеше людето на земята. ²² А останалите дела на Озия, първите и последните, написа пророк Исаия, Амосовият син. ²³ И Озия заспа с бащи-

те си, и погребяха го с бащите му в оградата на царските гробища, защото рекоха: Прокажен е. И вместо него се възцари син му Иотам.

27 ¹ Иотам беше двадесет и пет години на възраст когато се възцари, и царува шестнадесет години в Ерусалим; а името на майка му бе Ерусас, Садокова дъщеря. ² Той върши това, което е право пред Господа, съвсем както бе направил баща му Озия; обаче не влезе в Господния храм. Но людето още се покваряваха. ³ Той построи горната порта на Господния дом и съгради много върху стената на Офил. ⁴ Съгради още и градове в хълмистата страна на Юда, и в дъбравите съгради крепости и кули. ⁵ И като воюва против царя на амонците, надделя над тях; и в същата година амонците му дадоха сто таланта сребро, десет хиляди кора жито и десет хиляди кора ечемик. Толкоз му платиха амонците и втората и третата година. ⁶ Така Иотам стана силен, понеже оправяше пътищата си пред Господа своя Бог. ⁷ А останалите дела на Иотам, и всичките му войни, и постъпките му, ето, написани са в Книгата на Израилевите и Юдовите царе. ⁸ Той бе на двадесет и пет години когато се възцари, и царува шестнадесет години в Ерусалим. ⁹ И Иотам заспа с бащите си; и погребяха го в Давидовия град; и вместо него се възцари син му Ахаз.

28 ¹ Ахаз бе двадесет години на възраст когато се възцари, и царува шестнадесет години в Ерусалим; но не върши това, което бе право пред Господа, както баща му Давид, ² но ходи в пътищата на Израилевите царе, направи още и лезяни идоли за ваалимите. ³ При това той кади в долината на Еномовия син, и изгори от чадата си в огъня, според мерзостите на народите, които Господ беше изпъдил пред израилтяните. ⁴ И жертвуваше и кадеше по високите места, по хълмовете и под всяко зелено дърво. ⁵ Затова Господ неговият Бог го предаде в ръката на сирийския цар; и сирийците го поразиха, и взеха от него голямо множество пленници, които отведоха в Дамаск. Също биде предаден в ръката на Израилевия цар, който му нанесе голямо поражение. ⁶ Защото Факей, Ромелиевият син, изби от Юда сто и двадесет хиляди души в един ден, всички силни и храбри мъже, понеже бяха оставили Господа Бога на бащите си; ⁷ и Зехрий, един силен мъж от Ефрема, уби царския син Маасия, и надзирателя на двореца Азрикам, и втория подир царя Елкана; ⁸ тоже израилтяните заплениха от братята си двеста хиляди жени, синове и дъщери, и при това взеха много користи от тях, и отнесоха користите в Самария. ⁹ А там имаше един Госпо-

ден пророк на име Оидид; и той излезе да посрещне войската, която дохождаше в Самарията им рече: Ето, понеже Господ Бог на бащите ви се разгневи на Юда, предаде ги в ръката ви; и вие ги убихте с ярост, която стигна до небото. ¹⁰ И сега възнамерявате да държите юдейците и ерусалимляните като роби и робини под себе си; обаче няма ли у вас, у сами вас, престъпления против Господа вашия Бог? ¹¹ Сега, прочее, послушайте ме, и върнете пленниците, които заробихте от братята си; защото яростен гняв от Господа е върху вас. ¹² Тогава някои от първенците от ефремците, Азария Ионановият син, Варахия Месилемотовият син, Езекия Селумовият син и Амос Адлаевият син, станали против завърналите се от войната та им рекоха: ¹³ Не въвеждайте тук пленниците: защото като беззаконствувахме вече против Господа, вие искате да притурите на греховете ни и на престъпленията ни; защото престъплението ни е голямо, и яростен гняв е върху Израила. ¹⁴ Тогава войниците оставиха пленниците и користите пред първенците и пред цялото събрание. ¹⁵ И споменатите по име мъже станаха та взеха пленниците и облякоха от користите всичките голи между тях; облякоха ги, обуха ги, дадоха им да ядат и да пият, и помазаха ги, а всичките слаби от тях пренесоха на осли и ги заведоха в Ерихон, града на палмите, при братята им. Тогава се върнаха в Самария. ¹⁶ В онова време цар Ахаз прати до асирийските царе да иска помощ, ¹⁷ защото едомците бяха пак дошли и поразиха Юда и взели пленници. ¹⁸ Филистимците тоже бяха нападнали полските градове и южната страна на Юда, и бяха превзели Ветсемес, Еалон, Гедирот, Сокхо и селата му, Тамна и селата му, и Гимзо и селата му, и бяха се заселили в тях. ¹⁹ Защото Господ смири Юда поради Израилевия цар Ахаз; понеже той беше развратил Юда и нечестувал много против Господа. ²⁰ И асирийският цар Теглат-феласар дойде при него; но той го притесни, а не го подкрепи; ²¹ защото Ахаз, като оголи Господния дом и царската къща и първенците, даде всичкото на асирийския цар; но това не му помогна. ²² И във времето на притеснението си той още повече престъпваше против Господа; такъв бе цар Ахаз. ²³ Защото жертвуваше на дамасковите богове, които го бяха поразиха, като думаше: Понеже боговете на сирийските царе им помагат, на тях ще принасям жертви, за да помагат и на мене. Но те станаха причина да падне той и целият Израил. ²⁴ И Ахаз събра съдовете на Божия дом, та съсече съдовете на Божия дом, затвори вратите на Господния дом, и си направи

25 жертвеници на всеки ъгъл в Ерусалим. ²⁵ И във всеки Юдов град устрои високи места, за да кади на други богове, и разгневи Господа Бога на бащите си. ²⁶ А останалите негови дела, и всичките му постъпки, първите и последните, ето, написани са в Книгата на Юдовите и Израилевите царе. ²⁷ И Ахаз заспа с бащите си; и погребяха го в града, в Ерусалим, но не го занесоха в гробищата на Израилевите царе. А вместо него се възцари син му Езекия.

29 ¹ Езекия беше двадесет и пет години на възраст когато се възцари, и царува двадесет и девет години в Ерусалим; а името на майка му беше Авия, Захариева дъщеря. ² Той върши това, което бе право пред Господа, напълно както извърши баща му Давид. ³ В първия месец от първата година на царуването си той отвори вратите на Господния дом и ги поправи. ⁴ И като доведе свещениците и левитите, събра ги на източния площад и рече им: ⁵ Слушайте ме, левити, осветете се сега, осветете и храма на Господа Бога на бащите си, и изнесете нечистотата от светото място. ⁶ Защото бащите ни са отстъпили, сторили са зло пред Господа нашия Бог, оставили са Го и са отвърнали лицата си от Господното обиталище, и са обърнали гръб; ⁷ те са затворили вратите на предхрамието и са изгасили светилниците, а не са кадили темян нито пренасяли всеизгаряния в светото място на Израилевия Бог. ⁸ Затова гняв от Господа е бил върху Юда и Ерусалим, и Той ги предаде да бъдат тласкани, и да бъдат *предмет* на учудване и на съскане, както виждате с очите си. ⁹ Защото, ето, бащите ни са паднали от нож, а синовете ни, дъщерите ни и жените ни са поради това в плен. ¹⁰ Сега, прочее, имам сърдечно желание да направим завет с Господа Израилевия Бог, за да отвърне от нас яростния Си гняв. ¹¹ Чада мои, не бивайте сега небрежни; защото вас е избрал Господ да стоите пред Него, да Му служите, да сте Му служители и да кадите. ¹² Тогава станаха левитите: Маат Амосаевият син и Иоил Азариевият син, от Каатовите потомци; а от Мерариевите потомци, Кис Авдиевият син и Азария Ялелеиловият син; от Герсоновците, Иоах Земовият син и Еден Иоаховият син; ¹³ от Елисафановите потомци, Симрий и Биил; от Асафовите потомци, Захария и Матания; ¹⁴ от Емановите потомци, Ехиил и Семей; а от Едутовите потомци, Семаия и Озиил; ¹⁵ и те, като събраха братята си та се осветиха, влязоха според царската заповед, съгласно Господното слово, да очистят Господния дом. ¹⁶ Свещениците влязоха в по-вътрешната част на Господния дом, за да я очистят, и изнесоха в двора на

Господния дом всичката нечистота, която намериха в Господния храм; а левитите взеха та я изнесоха във в потока Кедрон. ¹⁷ На първия ден от първия месец почнаха да освещават, а на осмия ден от месеца стигнаха до Господния трем; и за осем дни осветиха Господния дом, и на шестнадесетия ден от първия месец свършиха. ¹⁸ Тогава влязоха в *двореца* при цар Езекия и рекоха: Очистихме изцяло Господния дом, олтара за всеизгарянето с всичките му прибори, и трапезата за присъствените хлябове с всичките й прибори; ¹⁹ при това, приготвихме и осветихме всичките вещи, които цар Ахаз, в царуването си, оскверни когато отстъпи: и ето ги пред Господния олтар. ²⁰ Тогава цар Езекия стана рано, и като събра градските първенци, възлезе в Господния дом. ²¹ И докараха седем юнеца, седем овена, седем агнета и седем козела в принос за грях за царството, за светилището и за Юда; и той заповяда на свещениците, Аароновите потомци, да ги принесат на Господния олтар. ²² И тъй, те заклаха юнците, и свещениците, като взеха кръвта, попръскаха я по олтара, заклаха и овните и попръскаха кръвта им по олтара; тоже и агнетата заклаха и попръскаха кръвта им по олтара. ²³ Сетне преведоха козлите, които бяха в принос за грях, пред царя и събранието; и те положиха ръцете си на тях; ²⁴ тогава свещениците ги заклаха и попръскаха кръвта им по олтара в принос за грях, за да направят умилоствение за целия Израил; защото царят заповяда, щото всеизгарянето и приноса за грях *да станат* за целия Израил. ²⁵ И той постави левитите в Господния дом с кимвали, с псалтири и с арфи, според заповедта на Давида и на царевия гледач Гад и на пророк Натана; защото заповедта бе от Господа чрез пророците Му. ²⁶ И левитите стояха с Давидовите *музикални* инструменти, а свещениците с тръбите. ²⁷ Тогава Езекия заповяда да принесат всеизгарянето на олтара. И когато почна всеизгарянето, почна и пеенето Господу с тръбите и с инструментите на Израилевия цар Давида. ²⁸ А цялото събрание се кланяше, и певците пееха, и тръбите свиреха непрекъснато докле се извърши всеизгарянето. ²⁹ И като свършиха принасянето царят и всички, които присъстваха с него, коленичиха и се поклониха. ³⁰ Тогава цар Езекия и първенците заповядаха на левитите да славословят Господа с думите на Давида и на гледача Асаф. И те пееха с веселие; и наведоха се та се поклониха. ³¹ След това, Езекия проговаряйки, каза: Сега, като сте се осветили Господу, пристъпете та принесете жертви и благодарителни приноси в Господния дом.

И така, обществото принесе жертви и благодарителни приноси; и всеки, който имаше сърдечно съизволение, *принесе* и всеизгаряне. ³² И числото на всеизгарянията, които обществото принесе, възлезе на седемдесет юнеца, сто овена и двеста агнета; всички тия бяха за всеизгаряния Господу; ³³ а посветените *животни* бяха шестстотин говеда и три хиляди овце. ³⁴ Свещениците, обаче, бяха малцина, и не можеха да одерат всичките всеизгаряния; затова, братята им, левитите им, помогнаха докле се свърши работата и докле се осветиха свещениците; защото левитите показаха повече сърдечна правота да се освещават отколкото свещениците. ³⁵ А пък всеизгарянията бяха много, заедно с тлъстината на примирителните приноси и с възлиянията на всяко всеизгаряне. Така се възстанови службата на Господния дом. ³⁶ И Езекия и всичките люде се радваха за гдето Бог беше предразположил людете; понеже това нещо стана ненадейно.

30 ¹ След това Езекия прати *човеци* по целия Израил и Юда, писа още и писма на Ефрема и Манасия, да *ги поканят да* дойдат на Господния дом в Ерусалим, за да направят пасха на Господа Израилевия Бог. ² Защото царят и първенците му и цялото общество в Ерусалим бяха се съветвали да направят пасхата във втория месец. ³ Понеже не бяха могли да я направят в онова време, защото нямаше доволно осветени свещеници, и людете не бяха се събрали в Ерусалим. ⁴ И това нещо се видя право на царя и на цялото общество. ⁵ Затова решиха да прогласят по целия Израил, от Вирсавее дори до Дан, *покана* да дойдат за да направят пасха на Господа Израилевия Бог в Ерусалим; защото отдавна не бяха я празнували според предписанието. ⁶ И тъй бързоходците отидоха с писмата от царя и първенците му по целия Израил и Юда, според царската заповед, и казаха: Чада на Израила, обърнете се към Господа Бога на Авраама, на Исаака и на Израила, за да се обърне Той към останалите от вас, които се избавихте от ръката на асирийските царе. ⁷ Не бъдете както бащите ви и както братята ви, които престъпваха против Господа Бога на бащите си, така щото Той ги предаде на опустошение, както виждате. ⁸ Сега не закоравявайте врата си, както сториха бащите ви, но предайте се Господу и влезте в светилището Му, което е осветил за винаги, и служете на Господа вашия Бог, за да отвърне от вас яростния Си гняв. ⁹ Защото, ако се обърнете, към Господа, то на братята ви и чадата ви ще се покаже милост от тия, които

са ги пленили, и те ще се върнат в тая земя; защото щедър и милостив е Господ вашият Бог, и няма да отвърне лицето Си от вас, ако вие се обърнете към Него. ¹⁰ Така бързоходците минаха от град в град през Ефремовата и Манасиевата земя дори до Завулон; но те им се присмяха и подиграха се с тях. ¹¹ Някои обаче от Асира, Манасия и Завулон се смириха и дойдоха в Ерусалим. ¹² А и над Юда бе Божията ръка, за да им даде едно сърце да постъпят по заповедта на царя и на първенците според Господното слово. ¹³ И събраха се в Ерусалим много народ, за да пазят празника на безквасните хлябове във втория месец; беше твърде голямо събрание. ¹⁴ И станаха та отмахнаха жертвениците, които бяха в Ерусалим, отмахнаха и всичките кадилни олтари, та ги хвърлиха в потока Кедрон. ¹⁵ Тогава заклаха пасхалните *агнета* в четиринадесетия ден от втория месец; и свещениците и левитите засрамени се осветиха, и внесоха всеизгаряния в Господния дом. ¹⁶ И застанаха на мястото си, според чина си, съгласно закона на Божия човек Моисей; и свещениците пръскаха кръвта, *като я вземаха* от ръката на левитите. ¹⁷ Защото имаше мнозина в събранието, които не бяха се осветили; за това левитите взеха грижата да заколят пасхалните *агнета*, за всеки, който не беше чист, за да се осветят Господу. ¹⁸ Понеже голяма част от людете, мнозина от Ефрема, Манасия, Исахара и Завулон, не бяха се очистили, но ядоха пасхата не според предписанието; защото Езекия бе се помолил за тях, казвайки: Благий Господ да бъде милостив към всекиго, ¹⁹ който утвърждава сърцето си да търси Бога, Господа Бога на бащите си, ако и да не е *очистен* според очистването *изискано* за светилището. ²⁰ И Господ послуша Езекия та прости людете. ²¹ И израилтяните, които се намираха в Ерусалим, пазиха празника на безквасните хлябове седем дни с голямо веселие; и всеки ден левитите и свещениците славословеха Господа, *пеещи с музикални* инструменти на Господа. ²² И Езекия говори насърчително на всичките левити, които разбираха добре Господната *служба*. Така през седемте празнични дни те ядяха, като жертвуваха примирителни жертви и славословеха Господа Бога на бащите си. ²³ Тогава цялото общество се съветва да празнуват още седем дни; и празнуваха *още* седем дни с веселие. ²⁴ Защото Юдовият цар Езекия подари на обществото за жертви хиляда юнеца и седем хиляди овце; и първенците подариха на обществото хиляда юнеца и десет хиляди овце; и много свещеници освети-

25 ха себе си. ²⁵ И развеселиха се всички събрани от Юда, със свещениците и левитите, и всички събрани надошли от Израила, и чужденците надошли от Израилевата земя, които живееха в
26 Юда. ²⁶ Така стана голямо веселие в Ерусалим; защото от времето на Израилевия цар Соломона, Давидовия син, не бе станало такова нещо
27 в Ерусалим. ²⁷ След това левитите, свещениците, станаха та благословиха людете; и гласът им биде послушан *от Господа*, и молитвата им възлезе на небето, Неговото свето обиталище.

31 ¹ А като се свърши всичко това, целият Израил, които се намираха там, излязоха по Юдовите градове та изпотрошиха кумирите, изсякоха ашерите и събориха високите места и жертвениците из целия Юда и Вениамина, също и в Ефрем и Манасия, докле ги унищожиха всички. Тогава всичките израилтяни се върнаха в градовете си, всеки в своята собственост. ² Тогава Езекия определи отредите на свещениците и на левитите, според разпределенията им, всеки според службата му, и свещениците и левитите, за всеизгарянията и примирителните приноси, за да служат и да славословят и да хвалят в портите на Господния стан.
3 ³ *Определи* и царския дял от имота си за всеизгарянията, а именно, за утринните и вечерните всеизгаряния, и за всеизгарянията в съботите и новолунията и на празниците, според предписанието в Господния закон. ⁴ Заповяда още на людете, които живееха в Ерусалим, да дават дела на свещениците и на левитите, за да се затвърдят в Господния закон. ⁵ И щом се издаде тая заповед, израилтяните донесоха много от първите плодове на житото, виното, дървеното масло, меда и на всичките земни произведения; донесоха още в изобилие и десетъците от всяко нещо. ⁶ И израилтяните и юдейците, които живееха в Юдовите градове, също и те донесоха десетъците от говеда и овци, и десетъците от светите неща, които бяха посветени на Господа техния Бог, и туриха ги на купове. ⁷ В третия месец почнаха да правят куповете, и в седмия месец свършиха. ⁸ И когато дойдоха Езекия и първенците и видяха куповете, благословиха Господа и Неговите люде Израила. ⁹ Сетне Езекия запита свещениците и левитите за куповете. ¹⁰ И първосвещеник Азария, от Садоковия дом, в отговор му рече: Откак почнаха да донасят приносите в Господния дом, яли сме до насита, и остана много; защото Господ е благословил людете Си; и останалото
11 е тоя голям склад. ¹¹ Тогава Езекия заповяда да приготвят помещения в Господния дом; и като ги приготвиха, ¹² в тях внесоха вярно приноси-

те, десетъците и посветените неща; а надзирател над тях бе левитинът Хонения, и подир него брат му Семей. ¹³ А по заповед на цар Езекия ¹³ и на настоятеля на Божия дом Азария, Ехиил, Азия, Нахат, Асаил, Еримот, Йозавад, Елиил, Исмахия, Маат и Ванаия бяха надзиратели под властта на Хонения и брат му Семей. ¹⁴ А Коре, син на левитина Емна, вратарят при източната *порта*, бе над нещата доброволно принесени Богу, за да раздава Господните приноси и пресветите неща. ¹⁵ А под него бяха, в градовете ¹⁵ на свещениците, Еден, Миниамин, Исус, Семая, Амария и Сехания, на които бе поръчано да раздават на братята си според отредите *им*, както на големия, тъй и на малкия, ¹⁶ на всекиго, ¹⁶ който постъпваше в Господния дом, ежедневния му *дял* за служенето им в службата, според отредите им, освен ония, които се преброиха според родословието на мъжките от три години на възраст и нагоре; ¹⁷ *да раздават* и на преброените от свещениците и от левитите, според бащините им домове, на възраст от двадесет години и нагоре, според службите им, по отредите им, ¹⁸ и на всичките им челяди, на жените им, ¹⁸ и на синовете им, и на дъщерите им, в цялото общество, които бяха преброени по родословие; защото те се посветиха вярно на светите неща. ¹⁹ А колкото за Аароновите потомци, свещениците, които *живееха* в полетата на градските пасбища, имаше във всеки град човеци определени по име да раздават дялове на всичките мъжки между свещениците, и на всичките преброени между левитите. ²⁰ Така направи ²⁰ Езекия и в целия Юда; и върши това, което бе добро, и право, и вярно пред Господа своя Бог. ²¹ Във всяка работа, която почна, относно служенето на Божия дом, и закона, и заповедите, като търсеше своя Бог, вършеше я от все сърце, и успяваше.

¹ След тия неща и това *явление на* вярност, **32** асирийският цар Сенахирим дойде та влезе в Юда, и разположи стана си против укрепените градове, като намисли да ги усвои. ² А Езекия, ² като видя, че Сенахирим дойде и че намерението му бе да воюва против Ерусалим, ³ съветва ³ се с първенците си и със силните си мъже да запълни водните извори, които бяха въвн от града; и те му помогнаха. ⁴ И като се събраха много ⁴ люде, запълниха всичките извори и потока, който тече сред земята, защото казваха: Асирийските царе, като дойдат, защо да намерят много вода? ⁵ И *Езекия* се ободри и съгради пак ⁵ цялата стена, която бе съборена, направи кулите ѝ по-високи, *съгради* и другата стена извън, и поправи Мило в Давидовия град, и направи

6 много копия и щитове. ⁶ И постави военачалници над людете, и като ги събра при себе си на площада, при градската порта, говори им на сърчително, казвайки: ⁷ Бъдете силни и храбри, не бойте се, нито се уплашвайте от асирийския цар, нито от голямото множество, което е с него; защото с нас има Един по-велик отколкото има с него. ⁸ С него са плътски мишци; с нас е Господ нашият Бог, да ни помогне и да воюва в боевете ни. И людете се успокоиха от думите на Юдовия цар Езекия. ⁹ След това, асирийският цар Сенахирим прати слугите си в Ерусалим (а той и всичките му военачалници с него обсаждаха Лахис) до Юдовия цар Езекия и до целия Юда, който бе в Ерусалим, да рекат: ¹⁰ Така казва асирийският цар Сенахирим: На що се надявате та чакате в Ерусалим обсадата му? ¹¹ Не маме ли ви Езекия, та ще ви предаде на смърт от глад и от жажда, като казва: Господ нашият Бог ще ни избави от ръката на асирийския цар? ¹² Езекия не е ли същият, който махна Неговите високи места и Неговите жертвеници, и заповяда на Юда и на Ерусалим, като каза: Само пред един олтар да се кланяте, и върху него да кадите? ¹³ Не знаете ли що сторих аз и бащите ми на всичките племена на земите? Можеха ли боговете на народите на тия земи да избавят някак земята си от ръката ми? ¹⁴ Кой от всичките богове на ония народи, които бащите ми изтребиха е могъл да избави людете си от ръката ми, та да може вашият Бог да ви избави от ръката ми? ¹⁵ Сега, прочее, да ви не маме Езекия, и да ви не убеждава по тоя начин, и не го вярвайте; защото никои бог, на кой да било народ или царство, не е могъл да избави людете си от моята ръка и от ръката на бащите ми, - та вашият ли Бог ще може да ви избави от ръката ми? ¹⁶ И слугите му говориха още повече против Господа Бога и против слугата Му Езекия. ¹⁷ Той писа и писма да хули Господа Израилевия Бог, и да говори против Него, като казваше: Както боговете на народите на тия земи не избавиха своите люде от ръката ми, така и Езекиевият Бог няма да избави Своите люде от ръката ми. ¹⁸ Тогава извикаха на Юдейски със силен глас към ерусалимските люде, които бяха на стената, за да ги уплашат и да ги смутят, та да превземат града; ¹⁹ и говориха за ерусалимския Бог, както за боговете на племената на света, които са дело на човешки ръце. ²⁰ Затова цар Езекия и пророк Исаия, Амосовият син, се помолиха и викаха към небето. ²¹ И Господ прати ангел, който погуби всичките силни и храбри мъже, и първенците, и военачалниците в стана на асирийския цар. Така той се върна с посра-

мено лице в земята си. И когато влезе в капичето на бога си, тия, които бяха излезли из чрезслата му, го убиха там с нож. ²² Така Господ избави Езекия и ерусалимските жители от ръката на асирийския цар Сенахирим, и от ръката на всички други, и ги ръководеше на всяка страна. ²³ И мнозина донесоха дарове Господу в Ерусалим, и скъпоценности на Юдовия цар Езекия; така че от тогава нататък той се възвеличаваше пред всичките народи. ²⁴ В това време Езекия се разболя до смърт: и като се помоли Господу, Той му говори и му даде знамение. ²⁵ Но Езекия не отдаде Господу според стореното нему благодарение, защото сърцето му се надигна; за това гняв падна на него и на Юда и Ерусалим. ²⁶ Обаче, Езекия се смири поради надигането на сърцето си, той и ерусалимските жители, тъй че Господният гняв не дойде на тях в Езекиевите дни. ²⁷ И Езекия придоби много голямо богатство и слава; и направи съкровищници за сребро и злато, за скъпоценни камъни, за аромати, за щитове и за всякакви отборни вещи, ²⁸ също и житници за производението на житото, на виното и на дървеното масло, и обори за всякакви животни и огради за стада. ²⁹ При това, той си направи градове, и придоби множество овце и говеда; защото Бог му даваше твърде много имот. ³⁰ Същият тоя Езекия запълни и горния извор на водата на Гион, и я доведе направо долу на запад от Давидовия град. И Езекия успя във всичките си дела. ³¹ Но относно посланиците, които вавилонските първенци пратиха до него да разпитат за знаменieto станало в страната, Бог го остави, за да го изпита и да узнае всичко що беше на сърцето му. ³² А останалите дела на Езекия, и добрините му, ето, написани са във Видението на пророк Исаия, Амосовия син, в Книгата на Юдовите и Израилевите царе. ³³ И Езекия заспа с бащите си, и погребана го в най-видния от гробовете на Давидовите потомци; и целият Юда и ерусалимските жители му отдадоха почест при смъртта му. И вместо него се възцари син му Манасия.

33
¹ Манасия бе двадесет години на възраст когато се възцари и царува петдесет и пет години в Ерусалим. ² Той върши зло пред Господа, според мерзостите на народите, които Господ изпъди пред израилтяните. ³ Устрои изново високите места, които баща му Езекия беше съборил, издигна жертвеници на ваалимите и направи ашери, и се кланяше на цялото небесно множество и им служеше. ⁴ Тоже издигна жертвеници в Господния дом, за който Господ беше казал: В Ерусалим ще бъде името Ми до века. ⁵ Издигна жертвеници и на цялото небесно

множество вътре в двата двора на Господния дом. ⁶И преведе чадата си през огъня в долината на Еномовия син, още упражняваше предвещания и употребяваше гадания, упражняваше омайвания, и си служеше със запитвачи на зли духове и с врачове; той извърши много зло пред Господа та Го разгневи. ⁷И ваяния идол, образа, който направи, постави в Божия дом, за който Бог каза на Давида и на сина му Соломона: В тоя дом, и в Ерусалим, който избрах от всичките Израилеви племена, ще настаня името Си до века; ⁸нищо ще местя вече ногата на Израила от земята, която определих за бащите ви, само ако внимават да вършат всичко, що им заповядах, целия закон и повеленията и съдебите *дадени* чрез Моисея. ⁹Но Манасия подмами Юда и ерусалимските жители да вършат полошо от народите, които Господ изстреби пред израилтяните. ¹⁰Тогава Господ говори на Манасия и на людете му; но те не послушаха. ¹¹Затова Господ доведе против тях военачалниците на асирийския цар, та хванаха Манасия, и, като *го туриха* в окови и вързаха го с вериги, заведоха го във Вавилон. ¹²А когато беше в бедствие, помоли се на Господа своя Бог, и смири се много пред Бога на бащите си. ¹³И когато му се помоли, *Бог* даде внимание на него, и послуша молбата му, та го доведе пак в Ерусалим, на царството му. Тогава Манасия позна, че Господ - Той е Бог. ¹⁴А след това той съгради една външна стена на Давидовия град, на запад от Гион, в долината, дори до входа на рибната порта, и прекара я около Офил, та я издигна много високо; и постави военачалници във всичките укрепени Юдови градове. ¹⁵И отмахна чуждите богове, и идола от Господния дом, и всичките жертвеници, които бе издигнал върху хълма на Господния дом и в Ерусалим, и ги хвърли вън от града. ¹⁶И поправи Господния олтар, и пожертвува на него примирителни и благодарствени жертви, и заповяда на Юда да служи на Господа Израилевия Бог. ¹⁷Но людете още жертвуваха по високите места, обаче, само на Господа своя Бог. ¹⁸А останалите дела на Манасия, и молитвата му към неговия Бог, и думите на гледачите, които му говориха в името на Господа Израилевия Бог, ето, написани са между делата на Израилевите царе. ¹⁹И молитвите му, и как *Бог* го послуша, и всичките му грехове, и престъплението му, местностите, гдето устрои високи места и постави ашерите и леяните идоли, преди да се смири, ето, написани са в историята на гледачите. ²⁰И Манасия заспа с бащите си; и погребяха го в собствената му къща; а вместо него се възцари син

му Амон. ²¹Амон бе двадесет и две години на възраст когато се възцари, и царува две години в Ерусалим. ²²Той върши зло пред Господа, както стори баща му Манасия; и Амон жертвуваше на всичките леяни идоли, които баща му Манасия бе направил, и им служеше. ²³А не се смири пред Господа, както се смири баща му Манасия; но тоя Амон вършеше все по-много и по-много престъпления. ²⁴А слугите му направиха заговор против него, та го убиха в собствената му къща. ²⁵Обаче, людете от страната избиха всичките, които бяха направили заговора против цар Амона; и людете от страната направиха сина му Иосия цар вместо него.

34 ¹Иосия бе осем години на възраст когато се възцари, и царува в Ерусалим тридесет и една година. ²Той върши това, което бе право пред Господа, като ходи в пътищата на баща си Давида, без да се отклони на дясно или на ляво. ³В осмата година на царуването си, като бе още млад, почна да търси Бога на баща си Давида; а в дванадесетата година почна да чисти Юда и Ерусалим от високите места, от ашерите, от ваяните идоли, и от леяните. ⁴В неговото присъствие събориха жертвениците на ваалимите; и изсече кумирите на слънцето, които бяха върху тях, и сломи ашерите и ваяните и леяните идоли, и като ги стри на прах, разпръсна го върху гробовете на ония, които бяха им жертвували. ⁵Изгори и костите на жреците на жертвениците им, и *така* очисти Юда и Ерусалим. ⁶*Същото направи* и в градовете на Манасия, Ефрема и Симеона, и дори до Нефталима, всред околните им развалини; ⁷събори жертвениците, стри на прах ашерите и ваяните идоли, и изсече всичките кумири на слънцето по цялата Израилева земя. Тогава се върна в Ерусалим. ⁸А в осемнадесетата година на царуването си, когато беше очистил земята и *Божия* дом, прати Сафана, Азалиевия син, и градския началник Маасия, и летописеца Иоах, син на Иоахаза, за да поправят дома на Господа неговия Бог. ⁹И те отидоха при първосвещеника Хелкия, та предадоха парите внесени в Божия дом, които вратарите левити бяха събрали от Манасия и Ефрема, и от всички останали от Израил, и от целия Юда и Вениамина, и от жителите на Ерусалим. ¹⁰Предадоха ги в ръката на работниците, които надзираваха Господния дом; а те ги дадоха на работниците, които работеха в Господния дом, за да поправят и обновят дома, - ¹¹дадоха ги на дърводелците и на зидарите, за да купят дялани камъни и дървета за греди, и да поправят зданията, които Юдовите царе бяха съборили. ¹²И мъжете вършиха работата чест-

но; а надзирателите над тях бяха левитите Яат и Авдия от Мерариевите потомци, Захария и Месулам от Каатовите потомци, за да настояват, а от *другите* левити всички изкусни свирачи на музикални инструменти. ¹³ Имаше още и настойници над бременосците и над всички, които работеха в каква да било работа; а някои от левитите бяха писари, надзиратели и вратари.

¹⁴ ¹⁴ А като изнасяха внесените в Господния дом пари, свещеник Хелкия намери книгата на Господния закон *даден* чрез Моисея. ¹⁵ И Хелкия проговаряйки рече на секретаря Сафан: Намерих книгата на закона в Господния дом. И Хелкия даде книгата на Сафана. ¹⁶ А Сафан донесе книгата на царя, занесе и дума на царя, казвайки: Слугите ти вършат всичко, що им е определено; ¹⁷ и събраха намерените в Господния дом пари, и ги предадоха в ръката на настоятелите и в ръката на работниците. ¹⁸ Тоже секретарят Сафан извести на царя, казвайки: Свещеник Хелкия ми даде една книга. И Сафан я прочете пред царя. ¹⁹ А царят, като чу думите на закона, раздра дрехите си. ²⁰ И царят заповяда на Хелкия, на Ахикама Сафановия син, на Авдона°, Михеевия син, на секретаря Сафан и на царевия слуга Асаия, казвайки: ²¹ Идете, допитайте се до Господа за мене и за останалите в Израиля и в Юда, относно думите на намерената книга; защото голям е Господният гняв, който се изля на нас, понеже бащите ни не опазиха Господното слово да постъпват напълно според както е писано в тая книга. ²² И така, Хелкия и ония, които царят *беше определил*, отидоха при пророчицата Олда, жена на одеждопазителя Селум, син на Текуя, Арасовия син. А тя живееше в Ерусалим, във втория участък; и те ѝ говориха според поръчаното. ²³ И тя им рече: Така казва Господ Израилевият Бог: Кажете на човека, който ви е пратил до мене: ²⁴ Така казва Господ: Ето, аз ще докарам зло на това място и на жителите му, всичките проклетии написани в книгата, която прочетоха пред Юдовия цар. ²⁵ Понеже Ме оставиха и кадыха на други богове, та Ме разгневиха с всичките си дела на ръцете си, затова гневът Ми ще се излее на това място, и няма да угасне. ²⁶ Но на Юдовия цар, който ви прати да се допитате до Господа, така да му кажете: Така казва Господ Израилевият Бог: Относно думите, които ти си чул, ²⁷ понеже сърцето ти е омекнало, и ти си се смирил пред Бога, когато си чул Неговите думи против това място и против жителите му, и ти си се смирил пред Мене, раздрал си дрехите си, и си плакал пред Мене, затова и аз те послушах, казва Гос-

под. ²⁸ Ето, аз ще те прибера при бащите ти, и ще се прибереш в гроба си с мир; и твоите очи няма да видят нищо от цялото зло, което ще докарам на това място и на жителите му. И те доложиха на царя. ²⁹ Тогава царят прати та събра всичките Юдови и ерусалимски старейшини. ³⁰ И царят възлезе в Господния дом, заедно с всичките Юдови мъже и ерусалимските жители, - свещениците, левитите и всичките люде от голям до малък; и прочете на всеослушание пред тях всичките думи от книгата на завета, която се намери в Господния дом. ³¹ И царят застана на мястото си, та направи завет пред Господа да следва Господа, да пази заповедите Му, заявленията Му и повеленията Му с цялото си сърце и с цялата си душа, та да изпълнява думите на завета, които са написани в тая книга. ³² И накара всички, които се намериха в Ерусалим и във Вениамин, да потвърдят *завета*. И ерусалимските жители постъпиха според завета на Бога, Бога на бащите си. ³³ И Иосия отмахна всичките мерзости от всичките места принадлежаци на израилтяните, и накара всички, които се намериха в Израил, да служат, да служат на Господа своя Бог; през всичките му дни те не се отклониха от следване Господа Бога на бащите си.

35 ¹ При това, Иосия направи пасха Господу в Ерусалим; и на четиринадесетия ден от първия месец заклаха пасхалните *агнета*. ² И той постави свещениците в длъжностите им, и ги насърчи да служат на Господния дом. ³ И рече на осветените Господу левити, които поучаваха целия Израил: Положете светия ковчег в дома, който построи Израилевият цар Соломон, Давидовият син; няма да го носите вече на рамена; сега слугувайте на Господа вашия Бог и на людете Му Израил. ⁴ Пригответе се според бащините си домове, по отредите си, според предписанието на Израилевия цар Давида, и според предписанието на сина му Соломона; ⁵ и стойте в светилището, според отделенията на бащините домове на братята си миряните°, и за всяко нека има по един отдел от левитските бащини домове. ⁶ И като заколите пасхалните *агнета*, осветете се, и пригответе за братята си, за да направят *и те* според Господното слово *дадено* чрез Моисея. ⁷ И Иосия подари на людете за жертви овце, агнета и ярета, на брой тридесет хиляди, всичките за пасхалните жертви, за всички, които се намериха там, и три хиляди говеда; тия бяха от царския имот. ⁸ И първенците му подариха на драго сърце на людете, на свещениците и на левитите. А управителите на

Божия дом, Хелкия, Захария и Ехиил, подариха на свещениците за пасхалните жертви две хиляди и шестстотин *агнета и ярета* и триста
 9 говеда. ⁹ Също и Хонения и братята му Семаия и Натанаил, и началниците на левитите, Асавия, Еиил и Иозавад, подариха на левитите за пасхалните жертви пет хиляди *агнета и ярета*
 10 и петстотин говеда. ¹⁰ Така се приготви службата. Тогава свещениците застанаха на мястото си, и левитите по отредите си, според царската
 11 заповед. ¹¹ И заклаха пасхалните *агнета*, и свещениците поръсиха *кръвта, която вземаха* от ръката на левитите, които и одраха *жертвите*.
 12 ¹² И отделиха *частите* за всеизгарянето, за да ги дадат според отделенията на бащините домове на людете, за да принесат Господу според предписанията в Моисеевата книга; така сториха и с говедата. ¹³ И опекоха пасхалните *агнета* с огън според наредбата; а светите жертви свариха в котли, в гърнета и в тави, и ги разделиха веднага помежду всичките люде. ¹⁴ После приготвиха за себе си и за свещениците; защото свещениците, Аароновите потомци, *се занимаваха* с принасяне всеизгарянията и тлъстините до нощта; затова левитите приготвиха за себе си и за свещениците, Аароновите потомци. ¹⁵ И певците, Асафовите потомци, бяха на мястото си, според заповедта на Давида, на Асафа, на Емана и на царския гледач Едутун; и вратарите *пазеха* на всяка порта; нямаше нужда да оставят работата си, защото братята им, левитите, приготвиха за тях. ¹⁶ И тъй, цялата Господна служба биде приготвена в същия ден, за да направят пасхата и да принесат всеизгарянията на Господния олтар, според заповедта на цар Иосия.
 17 ¹⁷ И израилтяните, които се намериха там, правиха в онова време пасхата и празника на безквасните хлябове седем дни. ¹⁸ Такава пасха не беше ставала в Израил от дните на пророк Самуила; нито един от всичките Израилеви царе не беше направил такава пасха, каквато направиха Иосия, и свещениците, и левитите, и целият Юда и Израил, които се намериха там, и ерусалимските жители. ¹⁹ Тая пасха стана в осемнадесетата година на Иосиевото царуване.
 20 ²⁰ А след всичко това, когато Иосия беше наредил *Божия* дом, египетският цар Нехао възлезе за да воюва против Кархамис при *реката* Евфрат; и Иосия излезе против него. ²¹ А той прати посланици до него да кажат: Какво има между мене и тебе, царю Юдов? Не *ида* днес против тебе, но против дома, с който имам война, и Бог ми е заповядал да побързам; остави се от Бога, който е с мене, да не би да те изстреби. ²² Обаче

Иосия не отвърна лицето си от него, но преличи се да воюва против него, и не послуша думите на Нехао, които бяха из Божиите уста, и дойде да се бие в долината Магедон. ²³ И стрелците
 23 устрелиха цар Иосия; и царят рече на слугите си: Извадете ме от тук, защото съм тежко ранен.
 24 ²⁴ И тъй, слугите му го извадиха из колесницата, та го качиха на втората му колесница, и докараха го в Ерусалим; и умря, и биде погребан в гробищата на бащите си. И целият Юда и Ерусалим жалееха за Иосия. ²⁵ Също и Еремия плака за Иосия; и всичките певци и певици до днес напомнюват Иосия в плачовете си, които и направиха това обичай в Израила; и ето, те са написани в Плача. ²⁶ А останалите дела на Иосия, и добродетелите му *сторени* според предписаното в Господния закон, ²⁷ и делата му, първите и последните, ето, писани са в Книгата на Израилевите и Юдовите царе.

¹ Тогава людете от Юдовата земя взеха **36** Иохаз, Иосиевия син, та го направиха цар в Ерусалим вместо баща му. ² Иохаз бе двадесет и три години на възраст когато се възцари, и царува три месеца в Ерусалим. ³ Защото Египетският цар го свали *от престола* в Ерусалим, и наложи на земята данък от сто таланта сребро и един талант злато. ⁴ И египетският цар постави брата му Елиакима цар над Юда и Ерусалим, като промени името му на Иоаким. А брат му Иохаз, Нехао взе та го заведе в Египет. ⁵ Иоаким бе двадесет и пет години на възраст когато се възцари, и царува единадесет години в Ерусалим; и върши зло пред Господа своя Бог. ⁶ И вавилонският цар Навуходоносор възлезе против него, та го върза с окови, за да го заведе във Вавилон. ⁷ Навуходоносор занесе и от вещите на Господния дом във Вавилон, и ги тури в капището си във Вавилон. ⁸ А останалите дела на Иоакима, и мерзостите, които извърши, и това което се намери в него, ето, писани са в книгите на Израилевите и Юдовите царе. И вместо него се възцари син му Иоахин. ⁹ Иоахин бе осемнадесет^о години на възраст когато се възцари, и царува три месеца и десет дена в Ерусалим; и върши зло пред Господа. ¹⁰ А в края на годината цар Навуходоносор прати да го доведат във Вавилон, заедно с отбраните вещи на Господния дом; и направи Седекия, брата на *баща му*, цар над Юда и Ерусалим. ¹¹ Седекия бе двадесет и една година на възраст когато се възцари и царува единадесет години в Ерусалим. ¹² Той върши зло пред Господа своя Бог; не се смири пред пророк Еремия, *който му говореше* из Господните уста. ¹³ А още се и подиг-

на против цар Навуходоносора, който го бе за-
 клел в Бога *в подчиненост*; и закорави врата си,
 и упорствува в сърцето си да се не обърне към
 14 Господа Израилевия Бог. ¹⁴ При това, всички-
 те по-главни свещеници и людето преумножи-
 ха престъпленията си, според всичките мерзо-
 сти на народите, и оскверниха дома на Госпо-
 15 да, който Той бе осветил в Ерусалим. ¹⁵ И Гос-
 под Бог на бащите им ги предупреждаваше чрез
 Своите посланици, като ставаше рано и ги пра-
 щаше, защото жалеше людето Си и обиталище-
 16 то Си. ¹⁶ Но те се присмиваха на Божиите по-
 сланици, презираха словата на *Господа*, и се по-
 диграваха с пророците Му, догдето гневът Му
 се издигна против людето Му така, че няма-
 17 ше изцеление. ¹⁷ Затова Той доведе против тях
 халдейския цар, който изби юношите им с нож,
 вътре в дома на светилището им, и не пожали
 ни юноша, ни девица, ни старец, ни белокоп;
 18 всичките предаде в ръката му. ¹⁸ И всичките ве-
 щии на Божия дом, големи и малки, и съкрови-
 щата на Господния дом, и съкровищата на ца-
 ря и на първенците му, - всичките занесе във

Вавилон. ¹⁹ И изгориха Божия дом, и събори- 19
 ха стената на Ерусалим, и всичките му палати
 изгориха с огън, и всичките му скъпоценни ве-
 щии унищожиха. ²⁰ А оцелелите от нож отведе 20
 във Вавилон гдето останаха слуги нему и на си-
 новеите му до времето на персийското царство;
²¹ за да се изпълни Господното слово, *изговоре-* 21
но чрез устата на Еремия, догдето земята се на-
 слаждава със съботите си; *защото* през цяло-
 то време, когато лежеше пуста тя пазеше съ-
 бота, докле да се изпълнят седемдесет години.
²² А в първата година на персийския цар Кир, 22
 за да се изпълни Господното слово, *изговоре-*
но чрез устата на Еремия, Господ подбуди ду-
 ха на персийския цар Кир, та прогласи из ця-
 лото си царство, още и писмено *обяви*, като ре-
 че: ²³ Така казва персийският цар Кир: Небес- 23
 ният Бог Иеова ми е дал всичките царства на
 света; и Той ми е заръчал да Му построя дом в
 Ерусалим, който е в Юда. Прочее, който между
 вас, от всичките Негови люде, е *наклонен*, Ие-
 ова неговият Бог да бъде с него, нека възлезе.

ЕЗДРА

1 В първата година на персийския цар Кир, за да се изпълни Господното слово, *изговорено* чрез устата на Еремия, Господ подбуди духа на персийския цар Кир, та прогласи из цялото си царство, още и писмено **2** *обяви*, като рече: **2** Така казва персийският цар Кир: Небесният Бог Иеова ми е дал всичките царства на света; и Той ми е заръчал да Му построя дом в Ерусалим, който е в Юда. **3** Прочее, който между вас, от всичките Негови люде, е *наклонен*, неговият Бог да бъде с него, нека възлезе в Ерусалим, който е в Юда, и нека построи на Иеова Израилевият Бог (Той е Бог) дома, който е в Ерусалим. **4** На всеки, който е оцелял, в каквото и да било място, гдето пришелствува, нека му помогнат мъжете на онова място със сребро и със злато, с имот и с добитък, освен това, което доброволно би се принесло за Божия дом, който е в Ерусалим. **5** Тогава станаха началниците на бащините *домове* на Юда и Вениамина, и свещениците, и левитите, с всичките, на които Бог подбуди духа да възлязат, за да построят Господния дом, който е в Ерусалим. **6** И всичките им съседи им помагаха със сребърни вещи, със злато, с имот, с добитък и със скъпоценни неща, освен всичко това, което доброволно се принасяше. **7** И цар Кир извади вещите на Господния дом, които Навуходоносор бе донесъл от Ерусалим и турил в капището на боговете си, - **8** тях извади персийският цар Кир чрез съкровищника Митридат, и ги брой на управителя на Юда Сасавасар. **9** И ето числото им: тридесет златни легени, хиляда сребърни легени, двадесет и девет ножове, **10** тридесет златни паници, четиристотин и десет сребърни паници от втори вид, и хиляда други съдове. **11** Всичките златни и сребърни съдове бяха пет хиляди и четиристотин, които всички занесе Сасавасар, когато пленниците се върнаха от Вавилон в Ерусалим.

2 **1** А ето човеците от *Вавилонската* област, които се върнаха от плен, от ония, които вавилонският цар Навуходоносор беше преселил като пленници във Вавилон, и които се върнаха **2** в Ерусалим и в Юдея, всеки в града си, **2** които дойдоха със Зоровавела, Исуса, Неемия, Сарая, Реелия, Мардохея, Валасана, Масфара, Вагуя, Реума и Ваана. Числото на мъжете на Израилевите люде беше: **3** Фаросови потомци, две хиляди и сто и седемдесет и двама души; **4** Сефатиеви потомци, триста и седемдесет и двама души; **5** Арахови потомци, седемстотин и се-

демдесет и пет души; **6** Фаат-моавови потомци, от Исусовите и Иоавовите потомци, две хиляди и осемстотин и дванадесет души; **7** Еламови потомци, хиляда и двеста и петдесет и четири души; **8** Затуеви потомци, деветстотин и четиридесет и пет души; **9** Закхееви потомци, седемстотин и шестдесет души; **10** Вануеви потомци, шестстотин и четиридесет и двама души; **11** Виваиеви потомци, шестстотин и двадесет и трима души; **12** Азгадови потомци, хиляда и двеста и двадесет и двама души; **13** Адоникамови потомци, шестстотин и шестдесет и шест души; **14** Вагуеви потомци, две хиляди и петдесет и шест души; **15** Адинови потомци, четиристотин петдесет и четири души; **16** Атирови потомци от Езекия, деветстотин и осем души; **17** Висаеви потомци, триста двадесет и трима души; **18** Иораеви потомци, сто и дванадесет души; **19** Асумови потомци, двеста и двадесет и трима души; **20** потомци от Гивар, деветдесет и пет души; **21** потомци от Витлеем, сто и двадесет и трима души; **22** нетофатски мъже, петдесет и шест души; **23** анатотски мъже, сто и двадесет и осем души; **24** потомци от Азмавет, четиридесет и двама души; **25** потомци от Кириатиарам, от Хефира, и от Вирот, седемстотин и четиридесет и трима души; **26** потомци от Рама и Гавая, шестстотин и двадесет и един души; **27** михмаски мъже, сто и двадесет и двама души; **28** вентилски и гайски мъже, двеста и двадесет и трима души; **29** потомци от Нево, петдесет и двама души; **30** Магвисови потомци, сто и петдесет и шест души; **31** потомци на другия Елам, хиляда и двеста и петдесет и четири души; **32** Харимови потомци, триста и двадесет души; **33** потомци от Лод, от Адид и от Оно, седемстотин и двадесет и пет души; **34** потомци от Ерихон, триста и четиридесет и пет души; **35** потомци от Сеная, три хиляди и шестстотин и тридесет души. **36** Свещениците: Едаиеви потомци, от Исусовия дом, деветстотин и седемдесет и трима души; **37** Емирови потомци, хиляда и петдесет и двама души; **38** Пасхорови потомци, хиляда и двеста и четиридесет и седем души; **39** Харимови потомци, хиляда и седемнадесет. **40** Левитите: Исусови и Кадмиилови потомци, от Одавиевите потомци, седемдесет и четири души. **41** Певците: Асафовите потомци, сто и двадесет и осем души. **42** Потомците на вратарите: Селумови потомци, Атерови потомци, Талмонови потомци, Акувови потомци, Атитаеви потомци, Соваеви потомци, всичко сто и триде-

43 сет и девет души. ⁴³ Нетинимите: Сихаеви по-
 44 томци, Асуфаеви потомци, Таваотови потом-
 45 ци, ⁴⁴ Кирсови потомци, Сиаеви потомци, Фа-
 46 донови потомци, ⁴⁵ Леванаеви потомци, Агава-
 47 еви потомци, Акувови потомци, ⁴⁶ Агавови по-
 48 томци, Салмаеви потомци, Ананови потомци,
 49 ⁴⁷ Гедилови потомци, Гаарови потомци, Реаи-
 48 еви потомци, ⁴⁸ Расинови потомци, Некодаеви
 49 потомци, Газамови потомци, ⁴⁹ Озаеви потом-
 50 ци, Фасееви потомци, Висаеви потомци, ⁵⁰ Аса-
 51 наеви потомци, Меунимови потомци, Нефуси-
 52 мови потомци, ⁵¹ Ваквукови потомци, Акуфа-
 53 еви потомци, Арурови потомци, ⁵² Васалотови
 54 потомци, Меидаеви потомци, Арсаеви потом-
 55 ци, ⁵³ Варкосови потомци, Сисарови потомци,
 56 Тамаеви потомци, ⁵⁴ Несиеви потомци, Атифа-
 57 еви потомци. ⁵⁵ Потомците на Соломоновите
 58 слуги: Сотаети потомци, Софаретови потомци,
 59 Ферудаеви потомци, ⁵⁶ Яалаеви потомци, Дар-
 60 конови потомци, Гедилови потомци, ⁵⁷ Сефа-
 61 тиеви потомци, Атилови потомци, Фохертони
 62 потомци, от Севаим, Амиеви потомци. ⁵⁸ Всич-
 63 ките нетиними и потомците на Соломонови-
 64 те слуги бяха триста и деветдесет и двама ду-
 65 ши. ⁵⁹ А ето тия, които възлязоха от Тел-мелак,
 66 Тел-ариса, Херув, Адан и Емир, но които не мо-
 67 жаха да покажат бащините си домове и рода си,
 68 че бяха от Израиля: ⁶⁰ Далаеви потомци, То-
 69 виеви потомци и Некодаеви потомци, шестсто-
 70 тин и петдесет и двама души; ⁶¹ и от свещениче-
 ските потомци: Аваиеви потомци, Акосови по-
 томци, потомци на Верзелая, който взе жена от
 дъщерите на галаадеца Верзелей и се нарече по
 тяхното име. ⁶² Тия търсиха регистрите си *меж-*
ду преброените по родословие, но не се намери-
 ха; затова, те бидоха извадени от свещенството
 като скверни. ⁶³ И управителят им заповяда да
 не ядат от пресветите неща, докле не настане
 свещеник с Урим и Тумим. ⁶⁴ Всичките купно
 събрани бяха четиридесет и две хиляди и три-
 ста и шестдесет души, ⁶⁵ освен слугите им и слу-
 гините им, които бяха седем хиляди и триста и
 тридесет и седем души. Те имаха и двеста певци
 и певици. ⁶⁶ Конете им бяха седемстотин и три-
 десет и шест; мъските им, двеста и четиридесет
 и пет; ⁶⁷ камилите им, четиристотин и тридесет
 и пет; и ослите им, шест хиляди и седемстотин
 и двадесет. ⁶⁸ А някои от началниците на бащи-
 ните *домове*, когато дойдоха в Господния дом,
 който е в Ерусалим, принесоха доброволно за
 Божия дом, за да го издигнат на мястото му;
⁶⁹ според силата си внесоха в съкровищницата
 за делото шестдесет и една хиляди драхми зла-
 то, пет хиляди фунта сребро, и сто свещениче-
 ски одежди. ⁷⁰ Така свещениците, левитите, ня-

кои от людетте, певците, вратарите и нетиними-
 те се заселиха в градовете си, - целият Израил
 в градовете си.

¹ И като настъпи седмият месец, и израил- **3**
 тянните бяха в градовете, людетте се събраха ка-
 то един човек в Ерусалим. ² Тогава стана Ис- **2**
 ус, Йоседековият син, с братята си свещеници-
 те, и Зоровавел, Салатилювият син, с братя-
 та си, та издигнаха олтара на Израилевия Бог,
 за да принасят всеизгаряния върху него, според
 предписаното в закона на Божия човек Мо-
 исей. ³ И понеже се бояха от людетте на ония **3**
 места, поставиха олтара на мястото му, и при-
 насяха върху него всеизгаряния Господу, все-
 изгаряния заран и вечер. ⁴ И пазиа празника **4**
 на шатроразпъването, според предписаното, и
принасяха ежедневните всеизгаряния на брой
 както бе наредено, според определеното за все-
 ки ден, ⁵ и от тогава на сетне и постоянните все- **5**
 изгаряния, и *приносите* по новолунията и по
 всичките осветени Господни празници, както и
 тия на всекиго, който би принесъл доброволен
 принос Господу. ⁶ От първия ден на седмия ме- **6**
 сец почнаха да принасят всеизгаряния Госпо-
 ду; но основите на Господния храм не бяха още
 положени. ⁷ И дадоха пари на каменоделците **7**
 и на дърводелците, и ядене, пиене и дървено
 масло на сидонците и на тиряните, за да до-
 карат кедрови дървета от Ливан в морето при
 Иопия, според както персийският цар Кир бе-
 ше им позволил. ⁸ И във втория месец на втора **8**
 та година от завръщането им при Божия дом в
 Ерусалим, Зоровавел Салатилювият син, Исус
 Йоседековият син и другите от братята им све-
 щеници и левити, и всички, които бяха дошли
 от плена в Ерусалим, почнаха *да работят*; и по-
 ставиха левитите, от двадесет годишна възраст
 и нагоре, да надзирават работата на Господния **9**
 дом. ⁹ И Исус, синовете му и братята му, Кадми-
 ил и синовете му, и синовете на Юда, станаха
 като един човек, за да надзирават работници-
 те по Божия дом; *също* и синовете на Инадада,
 с техните синове и братя левитите. ¹⁰ И кога- **10**
 то зидарите положиха основите на Господния
 дом, поставиха свещениците в одеждите им с
 тръби, и левитите, Асафовите потомци, с ким-
 вали, за да хвалят Господа, според наредбата на
 Израилевия цар Давида. ¹¹ И пяха отечно, ка- **11**
 то хвалеха Господа и Му благодаряха защото
 е благ, защото е до века милостта Му към Из-
 раиля. И всичките люде нададоха голямо въз-
 клицание и хвалеха Господа, понеже основите
 на Господния дом бидоха положени. ¹² Обаче **12**
 мнозина от свещениците, левитите и начални-
 ците на бащините *домове*, старци, които бяха

видели първия дом, плачеха със силен глас като се основаваше тоя дом пред очите им; а мнозина възкликнаха гръмогласно от радост; ¹³ така щото хората не можах да различават гласа на веселото възклицание от гласа на плача на хората; защото хората възкливаха със силен глас, и гласът се чуваше на далеч.

4 ¹ А неприятелите на Юда и на Вениамина, като чува, че върналите се от плена строели храма на Господа Израилевия Бог, ² дойдоха при Зоровавела и при началниците на бащините *домове* та им рекоха: Да градим с вас; защото и ние търсим вашия Бог както вие Нему и жертвуваме от времето на Асирийския цар Есардон, който ни възведе тук. ³ Но Зоровавел, Исус и останалите началници на Израилевите бащини *домове* им рекоха: Не можете вие заедно с нас да построите дом на нашия Бог; но ние сами ще построим на Господа Израилевия Бог, както ни заповяда персийският цар Кир. ⁴ Тогава хората на земята ослабиха ръцете на Юдовите хора и им пречеха в граденето, ⁵ и наемаха съветници против тях, за да осуетят намерението им, през всичките дни на персийския цар Кир, дори до царуването на персийския цар Дарий. ⁶ И когато царуваше Асуир, в началото на царуването му, написаха обвинение против жителите на Юда и Ерусалим. ⁷ В дните на Артаксеркса писаха Вислам, Митридат, Тавел и другите им съслужители до персийския цар Артаксеркс; и писмото се написа със сирийски *букви* и се съчини на сирийски *език*. ⁸ Властникът Реум, и секретарят Самса писаха писмо против Ерусалим до цар Артаксеркса както следва: ⁹ Властникът Реум, секретарят Самса и другите им съслужители, динците, афарсахците, тарфалците, афарсяните, архевците, вавилоняните, сусанците, деавците, еламците ¹⁰ и останалите народи, които великият и славният Асенафар доведе та засели в градовете на Самария и в другите *градове* оттатък реката, и прочее, - ¹¹ (ето препис от писмото, което пратиха на цар Артаксеркса, -) Слугите ти, мъжете, които са оттатък реката, и прочее: ¹² Да е известно на царя, че юдеите, които възлязоха от тебе при нас, като стигнаха в Ерусалим, градят бунтовния и злия град, и издигат стената като са свързали основите. ¹³ Да е известно сега на царя, че, ако се съгради тоя град и се издигнат стените, то няма да плащат данък, мито, или пътна повинност, така щото ще повредят дохода на царете. ¹⁴ А понеже ние се храним от палата, и е неприлично за нас да гледаме вредата, *която ще се нанесе* на царя, за това пратихме да известим на царя, ¹⁵ за да се издират в книгата на

летописите на бащите ти; и ще намериш в книгата на летописите и ще узнаеш, че тоя град е град бунтовен, пакостен на царете и на областите, и че още от старо време са дигали въстания сред него, за която вина тоя град е бил опустошен. ¹⁶ Известяваме на царя, че, ако тоя град се съгради *наново*, и се издигнат стените му, не ще имаш никакво притежание отсам реката. ¹⁷ Царят отговори на властника Реум, на секретаря Самса и на другите им съслужители, които живеяха в Самария и в другите *градове* отсам реката: Мир и прочее. ¹⁸ Писмото, което ни пратихте, прочете се разумливо пред мене, ¹⁹ и като издадох указ, издирих и намериха, че тоя град още от старо време се е подигал против царете, и че в него са ставали бунтове и въстания. ²⁰ Имало още и силни царе над Ерусалим, които владеели над всичките *страни* оттатък реката, на които се плащало данък, мито и пътна повинност. ²¹ Сега, прочее, заповядайте да престанат ония мъже и да се не съгради тоя град, докле не се издаде указ от мене. ²² И внимавайте да не бъдете небрежливи в това, да не би да порасте злото за щета на царете. ²³ А когато се прочете преписът от цар Артаксерксовото писмо пред Реума и секретаря Самса и служителите им, побързаха да възлязат в Ерусалим при юдеите та ги спряха на сила. ²⁴ Така престана работата по Божия дом, който е в Ерусалим, и остана спряна до втората година от царуването на персийския цар Дарий.

5 ¹ А пророците, пророк Агей, и Захария, Идовия син, пророкуваха в името на Израилевия Бог на юдеите, които бяха в Юда и Ерусалим. ² Тогава станаха Зоровавел, Салатиловият син, и Исус Иоседековият син, и почнаха да строят Божия дом, който е в Ерусалим; и с тях бяха Божиите пророци та им помагаша. ³ А в същото време дойдоха при тях областният управител отсам реката Татанай, и Сетарвознай, и съслужителите им, та им рекоха така: Кой ви разреши да строите тоя дом и да издигнете тая стена? ⁴ После им казаха: Как са имената на мъжете, които строят това здание? ⁵ Но върху старейшините на юдеите беше окото на техния Бог, така щото те не можах да ги спрат докле не се отнесе работата до Дария, и тогава да се даде писмен отговор за работата. ⁶ *Ето* препис от писмото, което областният управител отсам реката Татанай, и Сетарвознай и съслужителите му афарсахците, които са отсам реката, пратиха до цар Дария. ⁷ Пратиха му писмо, в което бе писано така: - На цар Дария всяко благополучие! ⁸ Да бъде известно на царя, че ходихме в Юдейската област при

дома на великия Бог; и той се зида с големи камъни, и поставят се дървета в стените; и това дело напредва прилежно и успява в ръцете им.

9 Тогава попитахме ония старейшини и им казахме така: Кой ви разреши да строите този дом и да издигате тия стени? 10 Още и за имената им попитахме, за да ти явим, и да запишем имената на мъжете, които им са на чело. 11 А те в отговор ни рекоха така: Ние сме слуги на Бога, на небето и на земята, и строим дома, който е бил построен вече преди много години, - който дом един велик Израилев цар построи и довърши. 12 Но понеже бащите ни разгневиха Бога на небето, Той ги предаде в ръката на вавилонския цар Навуходоносора, халдееца, който събори този дом и пресели людето във Вавилон.

13 Но в първата година на вавилонския цар Кир, цар Кир издаде указ, за да се построи този Божий дом. 14 Още и златните и сребърните вещи на Божия дом, които Навуходоносор бе взел от храма що бе в Ерусалим и бе отнесъл в капището във Вавилон, тях цар Кир извади от вавилонското капище, и те бяха предадени на някой си по име Сасавасар, когото бе направил областен управител; 15 и каза му: Вземи тия вещи, иди, занеси ги в храма, който е в Ерусалим, и нека се построи Божият дом на мястото си.

16 Тогава тоя Сасавасар дойде и положи основите на Божия дом, който е в Ерусалим; и от онова време дори до сега той се строи, и още не е довършен. 17 Сега, прочее, ако е угодно на царя, нека се издири в царската съкровищница там у Вавилон, дали наистина е бил издаден указ от цар Кира, за да се построи този Божий дом в Ерусалим; и нека изпрати царя да ни извести волята си в случая.

6 1 Тогава цар Дарий издаде указ, та претърсиха в помещенията на архивите, гдето се полагаха съкровищата във Вавилон; 2 и намери се в Ахмета, в палата, който е в областта на мидяните, един свитък, в който имаше един такъв летопис: - 3 В първата година на цар Кира, цар Кир издаде указ *както следва*: За Божия дом в Ерусалим: Нека се построи домът, мястото гдето се принасят жертви, и да се положат здраво основите му; височината му да бъде шестдесет лакътя, широчината му шестдесет лакътя, 4 с три реда големи камъни и един ред нови дървета; и разноските да се дадат от царския дом. 5 Също и златните и сребърните вещи на Божия дом, които Навуходоносор взе от храма, който бе в Ерусалим, та ги донесе във Вавилон, нека се дадат назад и да се повърнат на храма в Ерусалим, всяка на мястото си, и да се положат в Божия дом. 6 Сега, прочее, област-

ни управително отвъд реката Татанае, Сетар-вознае, и съслужителите ви афарсахците, които сте отвъд реката, отдалечете се от там. 7 Не спъвайте работата по тоя Божий дом; областният управител на юдеите и старейшините на юдеите нека построят тоя Божия дом на мястото му.

8 При туй, относно онова, що трябва да направите за тия старейшини на юдеите, за построяването на тоя Божий дом, издавам указ да се дадат незабавно от царския имот, от данъка на *жителите* отвъд реката, разноските на тия човечи, за да не бъдат възпрепятствувани. 9 И каквото би им потрябвало, било телци, овни, или агнета, за всеизгарянията на небесния Бог, *тоже* жито, сол, вино, или дървено масло, според искането на свещениците, които са в Ерусалим, нека им се дават всеки ден непременно, 10 за да принасят благоуханни жертви на небесния Бог, и да се молят за живота на царя и на синовете му. 11 Издавам още и указ, щото на всеки, който би изменил тая заповед, по тая причина, да се изкърти гредата от къщата му та да се изправи, и той да се обеси на нея, и къщата му да стане на бунисце. 12 И Бог, Който е настанил името Си там, нека изстреби всички царе и племена, които биха прострели ръка, за да изменят *тая заповед*, та да се събори тоя Божий дом, който е в Ерусалим. Аз Дарий издадох указа; нека се изпълни незабавно. 13 Тогава областният управител отсам реката Татанае, и Сетар-вознай, и съслужителите им направиха незабавно така както бе заповядано от цар Дария. 14 И юдейските старейшини градяха успешно, *насърчавани* чрез пророкуването на пророк Агея и на Захария, Идовия син. Те градиха и свършиха, според заповедта на Израилевия Бог, и според указа на персийския цар Кир, и Дарий, и Артаксеркс. 15 Така тоя дом се свърши на третия ден от месец Адар, в шестата година от царуването на цар Дария. 16 И израилтяните, свещениците, левитите и останалите от завърналите се от плена, пазиха с веселие посвещението на тоя Божий дом. 17 За посвещението на тоя Божий дом принесоха сто юнеца, двеста овена и четиристотин агнета, а в принос за грях за целия Израил, дванадесет козела, според числото на Израилевите племена, 18 И поставиха свещениците в чиновете им, и левитите в отредите им, за Божията служба, която се върши в Ерусалим, според предписаното в Моисеевата книга. 19 И завърналите се от плена направиха пасхата на четиринадесетия ден от първия месец; 20 защото свещениците и левитите бяха се очистили единодушно, та те всички бяха чисти; и *левитите* заклаха пасхата за всички завърнали се

от плена, и за братята си свещениците, и за себе си. ²¹ И завърналите се от плена израилтяни, и всички, които се бяха отлъчили от нечистотата на народите на земята и се бяха присъединили към тях, за да търсят Господа Израилевия Бог, ядоха *пасхата*, ²² и пазиха празника на безквасните хлябове седем дни с веселие; защото Господ ги развесели, като бе обърнал към тях сърцето на асирийския цар, за да укрепи ръцете им в делото на дома на Бога, Израилевия Бог.

7 ¹ След тия събития, в царуването на персийския цар Артаксеркс, *дойде* Ездра син на Сарайя, син на Азария, син на Хелкия, ² син на Селума, син на Садока син на Ахитова, ³ син на Амария, син на Азария син на Мераиота, ⁴ син на Зария, син на Озия, син на Вукия, ⁵ син на Ависуя, син на Финееса, син на Елеазара, син на първосвещеника Аарон. ⁶ Тоя Ездра възлезе от Вавилон; и бе книжник *вещ* в Моисеевия закон, който Господ Израилевият Бог бе дал; и царят му даде всичко що поискаше, понеже ръката на Господа неговия Бог беше над него *за добро*. ⁷ Също и някои от израилтяните и от свещениците, и певците, вратарите и нетинимите възлязоха в Ерусалим в седмата година на цар Артаксеркса. ⁸ *Ездра* стигна в Ерусалим в петия месец от седмата година на царя. ⁹ Защото на първия ден, от първия месец, той тръгна от Вавилон, и на първия ден, от петия месец, стигна в Ерусалим, понеже добрата ръка на неговия Бог беше над него. ¹⁰ Защото Ездра бе утвърдил сърцето си да изучава Господния закон и да го изпълнява, и да учи в Израила повеления и съдби. ¹¹ А ето препис от писмото, което цар Артаксеркс даде на свещеник Ездра, книжника, книжника *вещ* в думите на Господните заповеди и в повеленията Му към Израила: - ¹² Артаксеркс, цар на царете, към свещеник Ездра, книжника *вещ* в закона на небесния Бог, съвършен *мир*, и прочее. ¹³ Издавам указ щото всички, които са от Израилевите люде, и от свещениците и левитите, в царството ми, които биха пожелали доброволно да идат в Ерусалим, да отидат с тебе. ¹⁴ Тъй като си изпратен от царя и от седмината му съветника да изпиташ за Юда и Ерусалим според закона на твоя Бог, който е в ръката ти, ¹⁵ и да занесеш среброто и златото, което царят и съветниците му доброволно принасят на Израилевия Бог, Чието обиталище е в Ерусалим, ¹⁶ както и всичкото сребро и злато, което ти би събрал от цялата Вавилонска област, заедно с доброволните приноси на людете и на свещениците, които биха принасяли доброволно за дома на своя Бог в Ерусалим, ¹⁷ затова, купи веднага с тия пари юнци, овни,

с хлебните им приноси и възлиянията им, и принеси ги върху олтара на дома на вашия Бог, Който е в Ерусалим. ¹⁸ И каквото се види угодно на тебе и на братята ти да сторите с останалото сребро и злато, сторете според волята на вашия Бог. ¹⁹ И съдовете, които ти са дадени за службата на дома на твоя Бог, предай ги пред ерусалимския Бог. ²⁰ И каквото повече би потрябвало за дома на твоя Бог, което стане нужда да изразходваш, изразходвай го от царската съкровищница. ²¹ И аз, аз цар Артаксеркс, издавам указ до всичките хазнатари, които са отвъд реката, щото всичко, което би поискал от вас свещеник Ездра, книжникът *вещ* в закона на небесния Бог, да се дава веднага, ²² до сто таланта сребро, до сто кора жито, до сто вати вино, до сто вати дървено масло, и неопределено *количество* сол. ²³ Каквото и да е заповядано от небесния Бог, нека се направи точно за дома на небесния Бог, да не би да дойде гняв върху царството на царя и на синовете му. ²⁴ При това ви известяваме относно свещениците, левитите, певците, вратарите, нетинимите и слугите на тоя Божий дом, че на никого от тях не ще бъде законно да се наложи данък, мито, или пътна повинност. ²⁵ И ти, Ездру, според мъдростта, която имаш от твоя Бог, постави управници и съдии, които да съдят всичките люде намиращи се отвъд реката, и те всички да са такива, които знаят законите на твоя Бог; и поучавайте всеки, който не ги знае. ²⁶ И против всеки, който не пази законите на твоя Бог и царския закон, нека се изпълнява незабавно против него присъдата, било за смърт, за заточение, за конфискуване на имот, или за затвор. ²⁷ Благословен да бъде Господ, Бог на нашите бащи, Който е турил такава *мисъл* в сърцето на царя, да прослави дома на Господа, Който е в Ерусалим, ²⁸ и е направил да намери милост пред царя и съветниците му, и пред всичките силни първенци на царя! Така, понеже ръката на Господа моя Бог беше над мене *за добро*, аз се ободрих, и събрах от Израила *някои* по-видни човеци, за да възлязат заедно с мене.

8 ¹ А ето началниците на бащините им *домове*, ето и родословието, на ония, които възлязоха с мене от Вавилон в царуването на цар Артаксеркса. ² От Финеесовите потомци, Гирсон; от Итамаровите потомци, Даниил; от Давидовите потомци, Хатус. ³ От потомците на Сехания, из Фаросовите потомци, Захария, и с него се преброиха по родословието на мъжките сто и петдесет души. ⁴ От Фаат-моавовите потомци, Зараиевият син Елиоинай, и с него двеста души от мъжки пол. ⁵ От Сеханиевите потомци, Я-

зиловият син, и с него триста души от мъжки пол. ⁶От Адиновите потомци, Ионатановият син Евед, и с него петдесет души от мъжки пол. ⁷От Еламовите потомци, Готолиевият син Исаия, и с него седемдесет души от мъжки пол. ⁸От Сефатиевите потомци, Михаиловият син Зевадия, и с него осемдесет души от мъжки пол. ⁹От Иоавовите потомци, Ехиловият син Авдия, и с него двеста и осемнадесет души от мъжки пол. ¹⁰От Селомитовите потомци, Иосифиевият син, и с него сто и шестдесет души от мъжки пол. ¹¹От Виваевите^o потомци, Захария Виваевият син, и с него двадесет и осем души от мъжки пол. ¹²От Азгадовите потомци, Иоанан Акатановият син, и с него сто и десет души от мъжки пол. ¹³От послешните, Адоникамовите потомци, *следните*, чиито имена са: Елифалет, Еиил и Семаия, и с тях седемдесет души от мъжки пол. ¹⁴А от Вагуевите потомци, Утай и Завуд, и с тях седемдесет души от мъжки пол. ¹⁵Тия събрах при реката, която тече към Аава, и там се разположихме в стан три дни; а като прегледах людете и свещениците, не намерих там ни един от потомците на Левия. ¹⁶Тогава пратих за по-видните човеци Елиезера, Ариила, Семаия, Елнатана, Ярива, Елнатана, Натана, Захария и Месулама, и за благоразумните мъже Иоярива и Елнатана, ¹⁷и дадох им поръчка до началника на мястото Касифия, Идо; и казах им какво да казват на Идо и на братята му нетинимите на мястото Касифия, да ни изпратят служители за дома на нашия Бог. ¹⁸И понеже добрата ръка на нашия Бог беше над нас, те ни доведоха един разумен човек от потомците на Маалия, син на Левия, син на Израила; също и Саравия със синовете му и братята му, осемнадесет души; ¹⁹и Асавия, и с него Исаия от Мерариевите потомци, братята му и синовете им, двадесет души; ²⁰и от нетинимите, които Давид и първенците бяха определили за прислуга на левитите, двеста и двадесет нетиними. Всички тия бяха споменати по име. ²¹Тогава прогласих пост там при реката Аава, за да се смирим пред нашия Бог, и да просим от Него добър път за нас, за чадата ни, и за всички ни имот. ²²Защото ме беше срам да поискам от царя войници и конници, за да ни помогнат против неприятели по пътя; понеже бяхме говорили на царя казвайки: Ръката на нашия Бог е за добро над всички, които Го търсят, а силата Му и гневът Му са против всички, които Го оставят. ²³Постихме, прочее, и молихме се на нашия Бог за това, и Той ни послуша. ²⁴Тога-

ва отделих дванадесет от главните свещеници - Саравия, Асавия, и с тях десет от братята им - ²⁵и претеглих им среброто, златото и вещите, ²⁵които царят, съветниците му и първенците му, и целият Израил, който се намираше там, бяха дали в принос за дома на нашия Бог; ²⁶претеглих, прочее, в ръката им шестстотин и петдесет таланти сребро, сто таланта сребърни вещи, сто таланта злато, ²⁷двадесет златни паници, хиляда драхми на тегло, и два съда от добра лъскава мед, скъпоценни като злато. ²⁸И рекох им: Вие сте свети Господу, и вещите са свети; защото среброто и златото са доброволен принос на Господа Бога на бащите ви; ²⁹внимавайте, *прочее*, и пазете ги докле ги претеглите пред по-първите от свещениците и левитите и началниците на Израилевите бащини *домове* в Ерусалим, в стаите на Господния дом. ³⁰И тъй, свещениците и левитите приеха среброто, златото и вещите в размер на това тегло, за да ги донесат в Ерусалим в дома на нашия Бог. ³¹Тогава на дванадесетия ден от първия месец станяхме от реката Аава, за да отидем в Ерусалим; и ръката на нашия Бог бе над нас за *добро*, та ни избави от неприятелска ръка и от причакващи по пътя. ³²И като стигнахме в Ерусалим, ³²седяхме там три дни. ³³А на четвъртия ден, в ³³дома на нашия Бог, среброто, златото и вещите се претеглиха в ръката на Меримота, син на свещеник Урия, с когото бе Елеазар Финеесовият син, и с тях левитите Иозавад, Исусовият син и Ноадия, Вануевият син, - ³⁴всичко *се предаде* под брой и по тегло; и цялото тегло се записа в същото време. ³⁵Завърналите се от плен, ³⁵които бяха дошли от заточение, принесоха всеизгаряния на Израилевия Бог, дванадесет юнци за целия Израил, деветдесет и шест овена, седемдесет и седем агнета, и дванадесет козела в принос за грях, всички тия във всеизгаряния на Господа. ³⁶И предадох царските поръчки на царските сатрапи^o и на областните управители отсам реката; и те помагаха на людете и на Божия дом.

⁹ Като се свърши това, първенците дойдоха при мене и казаха: Израилевите люде, и свещениците и левитите, не са се отделили от людете на тия земи, колкото за техните мерзости, *мерзостите* на ханаанците, хетейците, ферезейците, евусейците, амонците, моавците, египтяните и аморейците; ²защото са вземали от дъщерите им за себе си и за синовете си, тъй че свещият род се е смесил с людете на тия земи; дори, ръката на първенците и на по-видните ли-

3 ца е била първа в това престъпление. ³И като
 чух това нещо, раздрах дрехата си и мантията
 4 си, скубах космите от главата си и от брадата
 си, и седях смутен. ⁴Тогава се събраха при мене
 всички, които трепереха от думите на Израилевия Бог поради престъплението на ония, ко-
 5 ито са били в плена; и седях смутен до вечер-
 ната жертва. ⁵А във *време* на вечерната жертва
 станах от унижението си, и с раздраната си дре-
 6 ръцете си към Господа моя Бог, рекох: ⁶Боже
 мой, срамувам се и червя се да подигна лицето
 си към Тебе, Боже мой; защото нашите безза-
 7 кония превишиха главите ни, и престъпления-
 та ни пораснаха до небесата. ⁷От дните на ба-
 щите си до днес ние сме били много виновни;
 и поради беззаконията си ние, царете ни и све-
 щениците ни бяха предадени в ръката на друго-
 земните царе, под нож, в плен, на разграбване,
 8 и на посрамяване на лицата ни, както е днес, ⁸И
 сега за твърде малко време Господ нашият Бог
 показва милост към нас, за да се опази между
 нас остатък, и за да бъдем закрепени в Негово-
 то свето място, за да може нашият Бог да про-
 свещава очите ни и да ни даде малко отдих в
 9 робството ни. ⁹Защото сме роби; но и в роб-
 ството ни нашият Бог не ни е оставил, а е бла-
 говолил да намерим милост пред персийските
 царе, та да ни съживи, за да издигнем дома на
 нашия Бог и да поправим развалините му, и да
 10 ни даде ограда в Юда и в Ерусалим. ¹⁰Но се-
 га, Боже наш, какво да кажем след това? защо-
 11 то оставихме заповедите, ¹¹които Си дал чрез
 слугите Си пророците, като си рекъл: Земята, в
 която влизате, за да я владеете, е земя осквер-
 нена от гнусотиите и от мерзостите на хората
 на тия земи, които са я напълнили от край до
 12 край с нечистотиите си; ¹²сега, прочее, не да-
 вайте дъщерите си на синовете им, и не вземай-
 те техните дъщери за синовете си, и не съдей-
 ствайте никога за мира или благоденствието
 им; за да се укрепите, и да ядете благата на тая
 земя, и да я оставите в наследство на потомци-
 13 те си за винаги. ¹³А след всичко, което е дошло
 върху нас поради нашите лоши дела и поради
 голямото наше престъпление, тъй като Ти, Бо-
 же наш, си се въздържал да не ни накажеш спо-
 ред беззаконията ни, а си ни дал такова избав-
 14 ление, ¹⁴трябва ли ние да нарушим пак Твоите
 заповеди и да се сродяваме с хората *предадени*
 на тия мерзости? Ти не би ли се разгневил на
 нас докле ни довършиш, та да не остане ника-
 15 къв остатък и никой оцелял? ¹⁵Господи Боже
 Израилев, праведен си, защото ние сме остатък
 оцелели, както сме днес; ето, пред Тебе сме с

престъплението си! защото поради него не мо-
 жем да се изправим пред Тебе.

¹А като се молеше Ездра и се изповядваше с **10**
 плач, паднал пред Божия дом, събра се при него
 от Израиля едно много голямо множество мъ-
 же, жени и деца; защото хората плачеха много
 горчиво. ²Тогава Сехания, Ехиловият син, от **2**
 Еламовите потомци, проговори та рече на Езд-
 ра: Ние извършихме престъпление против своя
 Бог, като взехме чужденки от племената на зе-
 мята; все пак, обаче, сега има надежда за Из-
 раиля относно това нещо. ³Сега, прочее, нека **3**
 направим завет с нашия Бог да напуснем всич-
 ки тия жени и родените от тях, съгласно съве-
 та на господаря ми и на ония, които треперят
 от заповедта на нашия Бог; и нека се постъ-
 пи според закона. ⁴Стани, защото това нещо на **4**
 тебе принадлежи; и ние сме с тебе; бъди хра-
 бър и действуй. ⁵Тогава Ездра стана та закле **5**
 началниците на свещениците, на левитите и на
 целия Израил, че ще постъпят според това за-
 явление. И те се заклеха. ⁶Тогава Ездра стана **6**
 от пред Божия дом та отиде в стаята на Иоана-
 на, Елиасивовия син; но когато стигна там, не
 яде хляб и не пи вода, защото тъжеше за пре-
 стъплението на ония, които са били в плена.
⁷Сетне прогласиха по Юда и Ерусалим между **7**
 всичките върнали се от плена да се съберат в
 Ерусалим, ⁸и да бъде конфискуван целият имот **8**
 на всеки, който не би дошъл в три дни според
 решението на началниците и старейшините, и
 сам той да бъде отлъчен от обществото на ония,
 които са били в плен. ⁹И така, в трите дни се **9**
 събраха всичките Юдови и Вениаминови мъ-
 же в Ерусалим. Беше деветият месец, на дваде-
 сетия ден от месеца; и всичките люде, седейки
 в двора пред Божия дом, трепереха поради то-
 ва нещо и от поройния дъжд. ¹⁰Тогава свеще- **10**
 ник Ездра стана та им рече: Вие сте извършили
 престъпление, като сте взели чужденки за же-
 ни та сте увеличили виновността на Израиля.
¹¹Сега, прочее, изповядайте се на Господа Бога **11**
 на бащите си и изпълнете волята Му, и отлъ-
 чете се от племената на тая земя и от чужден-
 ките жени. ¹²Тогава цялото събрание отгова- **12**
 ряхи рече със силен глас: Както си казал, та-
 ка подобава нам да направим. ¹³Людете, обаче, **13**
 са много, и понеже времето е много дъждови-
 то, не можем да стоим вън; при това, работата
 не е за един ден, нито за два, защото сме мнози-
 на, които сме съгрешили в това нещо. ¹⁴Затова, **14**
 нека се назначат нашите първенци *да надзира-*
ват тая работа за цялото общество, и в опре-
 делени времена нека дохождат *пред тях* всич-
 ки, които са взели за жени чужденки по наши-

те градове, и заедно с тях старейшините на всеки град, и съдиите му, догдето се отвърне от нас пламенният гняв на нашия Бог поради това нещо. ¹⁵ И понеже само Ионатан Асаиловият син и Яазия Текуевият син станаха да се противят, с Месулам и левитина Саватай, които ги подкрепиха, ¹⁶ *затова* завърналите се от плена постъпиха така; и отделиха се към свещеник Ездра някои началници на бащини *домове*, според бащините си домове, всички по име; и те седнаха на първия ден от десетия месец да изследват тая работа. ¹⁷ И до първия ден от първия месец свършиха с всичките мъже, които бяха взели за жени чужденки. ¹⁸ Между потомците на свещениците се намериха такива, които бяха взели за жени чужденки: от синовете на Исуса Иоседековият син и братята му, Маасия, Елиезер, Ярив и Годолия. ¹⁹ И дадоха ръцете си *в обещание*, че ще напуснат жените си; и като престъпници *принесоха* за престъплението си овен от стадото. ²⁰ А от Емировите потомци, Ананий и Зевадия, ²¹ от Харимовите потомци, Маасия, Илия, Семаия, Ехиил и Озия. ²² От Пасхоровите потомци, Елиоинай, Маасия, Исмаил, Натанаил, Иозавад и Еласа. ²³ А от левитите: Иозавад, Семей, Келаия, (който е Келита), Петаия, Юда и Елиезер. ²⁴ От певците, Елиасив; и от вратарите: Селум, Телем и Урий. ²⁵ А от Израиля, от Фаросовите потомци: Рамия, Езия, Мелхия, Миамин, Елеазар, Мелхия и Ванаия. ²⁶ От Еламовите потомци: Матания, Захария, Ехиил, Авдий, Еримот и Илия. ²⁷ От Затувевите потомци: Елиоинай, Елиасив, Матания, Еримот, Завад и Азиза. ²⁸ От Виваевите потомци: Иоанан, Анания, Завай и Атлай. ²⁹ От Ваниевите потомци: Месулам, Малух, Адаия, Ясуб, Сеал и Рамот. ³⁰ От Фаат-моавовите потомци: Адна, Хелал, Ванаия, Маасия, Матания, Веселеил, Вануй и Манасия. ³¹ От Харимовите потомци: Елиезер, Есия, Мелхия, Семаия и Симеон. ³² Вениамин, Малух и Самария. ³³ От Асумовите потомци: Матенай, Матата, Завад, Елифалет, Еремай, Манасия и Семей. ³⁴ От Ваниевите потомци: Маадай, Амрам и Уил. ³⁵ Ванаия, Ведейя, Хелуй, ³⁶ Вания, Меримот, Елиасив, ³⁷ Матания, Матенай, Ясо, ³⁸ Ваний, Вануй, Семей, ³⁹ Селемия, Натан, Адаия, ⁴⁰ Махнадевай, Сасай, Сарай, ⁴¹ Азарейл, Селемия, Самария, ⁴² Селум, Амария и Иосиф. ⁴³ От Невоевите потомци: Еиил, Мататия, Завад, Зевина, Ядав, Иоил и Ванаия. ⁴⁴ Всички тия бяха взели чужденки за жени; и някои от жените бяха им родили чада.

НЕЕМИЯ

1 Историята на Неемия, Ахалиевия Син.
В месец Хаслев, в двадесетата година,
2 когато бях в столицата Суса, ² един от
братята ми, Ананий, дойде от Юда, той и някои
други: и попитах ги за избавените юдеи оцеле-
3 ли от плена, и за Ерусалим. ³ И те ми рекоха:
Останалите, които оцеляха от плена в тамош-
ната област, са в голямо тегло и укор; и стената
на Ерусалим е съборена, и портите му са изго-
4 рени с огън. ⁴ А когато чух тия думи, седнах та
плаках, и тъжах няколко дни; и постих и се мо-
5 лих пред небесния Бог, казвайки: ⁵ Моля Ти се,
Господи, Боже небесни, велики и страшни Бо-
же, Който пазиш завет и милост към тия, които
6 Те любят и изпълняват Твоите заповеди, ⁶ дано
бъде сега ухото Ти внимателно, и очите Ти от-
ворени, за да слушаш, молитвата на Твоя слу-
га, която принасям сега пред Тебе ден и нощ
за Твоите слуги израилтяните, и като изповяд-
вам греховете на израилтяните, с които сме Ти
съгрешили. И аз и бащиният ми дом сме съгре-
7 шили; ⁷ много се развратихме пред Тебе, и не
опазихме заповедите, повеленията и съдбите,
8 които Ти даде на слугата Си Моисея. ⁸ Спом-
ни си, моля Ти се, словото, което си заповядал
на слугата Си Моисея като си рекъл: Ако пре-
стъпите, аз ще ви разпръсна между племената;
9 ⁹ но ако се обърнете към Мене, и пазите запо-
ведите Ми и ги вършите, то даже ако има от вас
изхвърлени до краищата на небесата, и от там
ще ги събера, и ще ги доведе на мястото, кое-
10 то избрах за да настаня там името Си. ¹⁰ А тия
са Твои слуги и Твои люде, които си избавил с
11 голямата Си сила и с мощната Си ръка. ¹¹ Мо-
ля Ти се, Господи, да бъде ухото Ти внимателно
към молитвата на слугата Ти, и към молитвите
на слугите Ти, които обичат да се боят от името
Ти; и направи да благоуспее, моля Ти се, слуга-
та Ти днес, и дай му да намери милост пред тоя
човек. (Защото аз бях виночерпец на царя).

2 ¹ А в месец Нисан, в двадесетата година на
цар Артаксеркса, като имаше вино пред него,
аз взех виното та го дадох на царя. И като не
бях изглеждал *по-напред* посърнал пред него,
2 ² затова царят ми рече: Защо е посърнало ли-
цето ти, като не си болен? това не е друго ос-
вен скръб на сърцето. Тогава се уплаших твър-
3 де много. ³ И рекох на царя: Да живее царят
до века! как да не е посърнало лицето ми, ко-
гато градът, мястото на гробищата на бащите
ми, е запустял, и портите му изгорени с огън.
4 ⁴ Тогава царят ми каза: За какво правиш проше-

ние? И помолих се на небесния Бог; ⁵ после ре- **5**
кох на царя: Ако е угодно на царя, и ако слуга- **6**
та ти е придобил твоего благоволение, изпра- **7**
ти ме в Юда, в града на гробищата на бащите **8**
ми, за да го съградя. ⁶ Царят пак ми рече (ка- **9**
то седеше при него и царицата): Колко време **10**
ще се продължи пътешествието ти? и кога ще се **11**
върнеш? И угодно биде на царя да ме изпрати, **12**
като му определих срок. ⁷ Рекох още на царя: **13**
Ако е угодно на царя, нека ми се дадат писма до **14**
областните управители отвъд реката, за да ме **15**
препращат докле стигна в Юда, ⁸ и писмо до па- **16**
зителя на царското бранище Асаф, за да ми да- **17**
де дървета да направя греди за вратите на кре- **18**
постта при дома, и за градската стена, и за къ- **19**
щата, в която ще се настаня. И царят ми раз-
реши *всичко*, понеже добрата ръка на моя Бог
беше над мене. ⁹ И тъй, дойдох при областните
управители отвъд реката та им дадох царските
писма. (А царят бе пратил с мене военачални-
ци и конници). ¹⁰ А когато аронецът Санавалат **11**
и слугата Товия, амонецът, чуха това, оскър- **12**
биха се твърде много за дето е дошъл човек да **13**
се застъпи за доброто на израилтяните. ¹¹ Така **14**
дойдох в Ерусалим и седях там три дни. ¹² То- **15**
гава станах през нощта, аз и неколцина други **16**
с мене, без да явя някому що беше турил мо- **17**
ят Бог в сърцето ми да направя за Ерусалим; и **18**
друг добитък нямаше с мене освен добитъкът, **19**
на който яздех. ¹³ Излязох нощем през портата **20**
на долината та *дойдох* срещу извора на смока **21**
и до портата на бунището, та прегледах еруса- **22**
лимските стени, как бяха съборени, и портите **23**
им изгорени с огън. ¹⁴ Сетне минах към порта- **24**
та на извора и към царския водоем; но няма- **25**
ше място от гдето да мине добитъкът, който бе **26**
под мене. ¹⁵ Тогава възлязох нощем край пото- **27**
ка та прегледах стената; после, като се обърнах, **28**
влязох през портата на долината та се върнах. **29**
¹⁶ А по-видните мъже не знаеха где ходих или **30**
що сторих; и до тогава не бях явил това ни на **31**
юдеите, ни на свещениците, ни на благородни- **32**
те, ни на по-видните мъже, ни на другите, ко- **33**
ито вършеха работата. ¹⁷ Тогава им рекох: Вие **34**
виждате бедствието, в което се намираме, как **35**
Ерусалим е опустошен и портите му са изгоре- **36**
ни с огън; елате, да съградим стената на Еруса- **37**
лим, за да не бъдем вече за укор. ¹⁸ И разправих **38**
им как ръката на моя Бог беше добра над мене, **39**
още и за думите, които царят ми беше казал. И **40**
те рекоха: Да станем и да градим. Така засилиха **41**
ръцете си за добрата *работа*. ¹⁹ А аронецът Са- **42**

навалат и слугата Товия, амонецът и арабинът Гисам, когато чуха това, присмяха ни се, презряха ни и думаха: Що е това, което правите? искате да се подигнете против царя ли? ²⁰ А аз като им отговорих, рекох им: Небесният Бог, Той ще ни направи да благоуспеем; затова ние, слугите Му, ще станем и ще градим. Вие, обаче, нямате дял, нито право, нито спомен в Ерусалим.

3 ¹ Тогава първосвещеник Елиасив и братята му свещениците станаха та съградиха овчата порта; те я осветиха и поставиха вратите ѝ, дори до кулата Мея я осветиха, до кулата Ананеил. ² И до него градяха ерихонските мъже. И до тях градеше Закхур, Имриевият син. ³ А рибната порта съградиха Сенаевите синове, които, като положиха гредите ѝ, поставиха и вратите ѝ, ключалките ѝ и лостовете ѝ. ⁴ До тях поправяше Меримот, син на Урия, Акосовият син. До него поправяше Месулам, син на Варахия, Месизавеиловият син. До него поправяше Садок, Ваанаевият син. ⁵ И до него поправяха текойците; но големците им не се впрегнаха в делото на своя Господ. ⁶ И старата порта поправиха Иодай, Фасеевият син и Месулам, Весодиевият син, които, като положиха гредите ѝ, поставиха и вратите ѝ, ключалките ѝ и лостовете ѝ. ⁷ До тях гаваонецът Мелатия и меронотецът Ядон, мъже от Гаваон и от Масфа, поправяха до седалището на областния управител отсам реката. ⁸ До тях поправяше Озиил, Арахиевият син, един от златарите. До него поправяше Анания, един от аптекарите; и те укрепиха Ерусалим до широката стена. ⁹ До него поправяше Рафаия, Оровият син, началник на половината от Ерусалимския окръг. ¹⁰ До тях поправяше, срещу къщата си, Едаия, Арумафовият син. До него поправяше Хатус, Асаваниевият син. ¹¹ А Мелхия, Харимовият син, и Асув, Фаат-моавовият син, поправяха друга част и кулата на пещите. ¹² И до тях поправяше, заедно с дъщерите си, Селум, Алоисовият син, началник на половината от Ерусалимския окръг. ¹³ Портата на долината поправиха Анун и жителите на Заноя, които, като я съградиха, поставиха и вратите ѝ, ключалките ѝ и лостовете ѝ; *поправиха* и хиляда лакти от стената до портата на бунището. ¹⁴ А портата на бунището поправи Мелхия, Рихавовият син, началник на Ветакаремския окръг; и той, като я съгради, постави и вратите ѝ, ключалките ѝ и лостовете ѝ. ¹⁵ А портата на извора поправи Селун, Холозеевият син, началник на Масафския окръг, който като я съгради и покри, постави и вратите ѝ, ключалките ѝ и лостовете ѝ; *поправи* и стена-

та на силоамския водоем при царската градина, дори до стъпалата, които слизат от Давидовия град. ¹⁶ След него поправяше Неемия Азвукотият син, началник на половината от Ветсурския окръг, до мястото срещу Давидовите гробища, и до направения водоем, и до къщата на силните мъже. ¹⁷ След него поправяха левитите, *начело* с Реума, Ваниевият син. До него поправяше Асавия, началник на половината от Кеилския окръг, за своя окръг. ¹⁸ След него поправяха братята им, *начело* с Вавая, Инададовият син, началник на *другата* половина от Кеилския окръг. ¹⁹ До него, Есер, Исусовият син, началник на Масфа, поправяше друга част, срещу нагорнището към оръжейницата при ъгъла *на стената*. ²⁰ След него Варух, Заваевият син, поправяше ревностно друга част, от ъгъла до вратата на къщата на първосвещеник Елиасива. ²¹ След него, Меримот, син на Урия, Акосовия син, поправяше друга част, от вратата на Елиасивовата къща до края на Елиасивовата къща. ²² След него поправяха свещениците, които живееха в тая околност. ²³ След тях поправяха Вениамин и Асув срещу къщата си. След тях поправяше Азария, син на Маасия, Ананиевият син, при къщата си. ²⁴ След него, Вануй, Инададовият син, поправяше друга част, от къщата на Азария до къта, дори до ъгъла *на стената*. ²⁵ Фалал Узаевият син *поправяше* срещу ъгъла и кулата, която се издава от горната царска къща, която бе при двора на стражата; и след него *поправяше* Фадаия, Фаросовият син. ²⁶ (А нетинимите живееха в Офил до мястото срещу портата на водата на изток, и до издадената кула). ²⁷ След него текойците поправяха друга част срещу голямата издадена кула и до стената на Офил. ²⁸ Над конската порта поправяха свещениците, всеки срещу къщата си. ²⁹ След тях поправяше Садок, Емировият син, срещу къщата си. След него поправяше вратарят на източната порта Семаяя, Сеханиевият син. ³⁰ След него, Анания, Селемиевият син и Анун, шестият син на Салафа, поправяха друга част. След тях поправяше Месулам, Варахиевият син, срещу стаята си. ³¹ След него поправяше Мелхия, син на златаря, до къщата на нетинимите и на търговците, срещу вратата на Мифкада и до нагорнището при ъгъла. ³² А между нагорнището, при ъгъла и овчата порта, поправяха златарите и търговците.

4 ¹ А Санавалат, когато чу, че ние сме градили стената, разгневи се, много възнегодува, и присмя се на юдеите. ² И говори пред братята си и пред самарийската войска, казвайки: Що правят тия окаяни юдеи? ще се закрепят ли? ще

жертвуват ли? ще свършат ли в един ден? ще съживят ли камъните от купищата пръст, като са изгорели? ³ А амонецът Товия, който бе при него, рече: Даже това що градят, лисица ако се покачи *по него*, ще събори каменната им стена.

⁴ Чуй, Боже наш, защото сме презрени, обърни укора им върху собствените им глави, и предай ги на разграбване в земя гдето ще са пленници. ⁵ Не покривай беззаконието им, и грехът им да се не изличи пред Тебе; защото Те разгневиха пред градящите. ⁶ Така съградихме стената; и стената се свърза цяла до половината *от височината* си; защото хората имаха присърце работата. ⁷ Но когато Санавалат, Товия, арабите, амонците и азотците чуха, че поправянето на ерусалимските стени напредвало, и че проломите почнали да се затварят, разгневиха се много; ⁸ и всичките заедно се сговориха да дойдат и да воюват против Ерусалим и да му напакосят. ⁹ А ние се помолихме на своя Бог, и поставихме стражи *да пазят* против тях денем и нощем, *понеже се бояхме* от тях. ¹⁰ Но Юда рече: Силата на бременосците вече ослабна, а пръстта е много; ние не можем да градим стената. ¹¹ А неприятелите ни рекоха: Няма да усетят, нито да видят докле дойдем всред тях, та ги избием и спрем работата. ¹² И като дойдоха юдеите, които живееха при тях, рекоха ни десет пъти: Към която страна и да се обърнете, от там ще дойдат върху нас. ¹³ Затова поставих зад по-ниските места в стената, зад по-изложените места - поставих хората по семействата им с мечовете им, с копията им и с лъковете им. ¹⁴ И като разгледах, станах та рекох на благородните, на по-първите човеци и на другите люде: Не се бойте от тях; помнете великия и страшния Господ, и бийте се за братята си, за синовете си и дъщерите си, за жените си и за домовете си. ¹⁵ А когато неприятелите ни чуха, че *намерението* им било известно нам, и че Бог осуетил проекта им, ние всинца се върнахме на стената, всеки на работата си. ¹⁶ И от това време нататък, половината от слугуващите ми бяха на работата, а половината от тях държаха копията, щитчетата, лъковете и броните; и началниците насърчаваха° целия Юдов дом. ¹⁷ Всеки един от ония, които градяха стената, и които носеха товарите, и които товареха, работеше работата с едната си ръка, а с другата държеше оръжието; ¹⁸ и всеки от зидарите имаше меч си опасан на кръста си и така градеше. А тоя, който свиреше с тръбата беше до мене. ¹⁹ И рекох на благородните, на по-първите човеци и на другите люде: Работата е по-голяма и обширна, а

ние сме пръснати по стената далеч един от други; ²⁰ затова, гдето чуете гласа на тръбата, там се стичайте при нас; нашият Бог ще воюва за нас. ²¹ Така карахме работата; половината от тях държаха копията от зазоряването до появяването на звездите. ²² И в същото време казах на люде-те: Всеки със слугата си нека ношува всред Ерусалим, за да ни бъдат стражи нощем, а да работят денем. ²³ И тъй, нито аз, нито братята ми, нито слугите ми, нито мъжете от стражата, които ме следваха, - никой от нас не събличаше дрехите си; всеки *държеше* оръжието си *даже, когато отиваше* на водата *да се мие*.

5 ¹ По това време се дигна голям вик от людете и от жените им против братята им юдеите. ² Защото имаше едни, които казваха: Ние, синовете ни и дъщерите ни сме мнозина; затова, нека ни се даде жито та да ядем и да живеем. ³ А и други имаше, които казваха: Ние заложихме нивите си, лозята си и къщите си, за да вземем жито, по причина на глада. ⁴ Имаше пък още други, които казваха: Срещу нивите и срещу лозята си ние заехме пари за царските данъци. ⁵ Но пак нашите тела са като телата на братята ни, нашите чада като техните чада; и, ето, ние ще трябва да даваме синовете си и дъщерите си на работа като роби, и някои от дъщерите ни са *вече* заведени в робство; нито е в силата ни да правим друго яче, защото други имат нивите и лозята ни. ⁶ И оскърбих се твърде много, като чух вика им и тия думи. ⁷ Тогава, като размислих в себе си, избличих благородните и по-първите човеци, като им рекох: Вие вземате лихва всеки от брата си. И свиках против тях голямо събрание, та им рекох: ⁸ Ние според силата си изкупихме братята си юдеите, които бяха продадени на народите; а сами вие ще продадете ли братята си? трябва ли да се продадат нам? А те мълчаха и не намериха какво *да отговорят*. ⁹ Пак рекох: Не е добро това, което правите. Не трябва ли да ходите в страха на нашия Бог, за да не ни укоряват езичниците, нашите неприятели? ¹⁰ Също и аз - братята ми и слугите ми - сме им заели пари и жито под лихва, но нека оставим, моля, това лихвоимство. ¹¹ Върнете им, прочее, още днес, нивите им, лозята им, маслините им и къщите им, тоже стотната част от парите, от житото, от виното и от дървеното масло, които изисквате от тях. ¹² Тогава рекоха: Ще ги повърнем и нищо не ще искаме от тях; както казваш, така ще направим. Тогава повиках свещениците, *чрез които* ги заклех, че ще направят според това обещание. ¹³ Отърсих още и пазухата си, и рекох: Така да отър-

си Бог от къщата му и от труда му всеки, който не би изпълнил това обещание; да! така да бъде отърсен и изпразнен. И цялото събрание рече: Амин! и прославиха Господа. И людете по-
 14 стъпиха според това обещание. ¹⁴ А от времето, когато бях назначен за областен управител над тях в Юдовата земя, от двадесетата година до тридесет и втората година на цар Артаксеркса, дванадесет години, аз и братята ми не сме
 15 вземали заплатата ° на областен управител. ¹⁵ А по-раншните областни управители, които бяха преди мене, бяха товар на людете, и, освен четиридесет сикли сребро, вземаха от тях хляб и вино; при това, и слугите им господаруваха над людете. Но аз не правех така, понеже се боях
 16 от Бога. ¹⁶ Още и залягах върху работата на тая стена, и нива не купихме; и всичките ми слуги бяха събрани там за тая работа. ¹⁷ При това, на трапезата ми имаше сто и петдесет мъже от юдеите и по-видните човеци, освен ония, които
 18 идеха при нас от околните нам народи. ¹⁸ А това що се готвеше за мене всеки ден бе едно говедо и шест отборни овци; и птици се готвеха за мене, а веднъж в десет дни *имахме* изобилно вино от всякакъв вид; а при всичко това аз не
 19 поисках заплатата на областен управител, защото робството тежеше силно върху тия люде. ¹⁹ Помни ме, Боже мой, за добро поради всичко, което съм сторил за тия люде.
6 ¹ А Санавалат, Товия, арабинът Гисам, и останалите от неприятелите ни, като чуха, че съм бил заградил стената, и че не останало вече пролом в нея, ако и да не бях поставил врати
 2 на портите до онова време, ² Санавалат и Гисам пратиха до мене да кажат: Дойди, нека се срещнем в *едно от* селата на Оновото поле. Но те
 3 възнамеряваха да ми сторят зло. ³ И пратих им човеци да кажат: Голяма работа върша, и не мога да слеза; защо да се спира работата като
 4 я оставя и слеза при вас? ⁴ И пращаха до мене четири пъти по същия начин; но аз им отговарях
 5 все така. ⁵ Тогава за пети път Санавалат прати слугата си до мене по същия начин с отворено
 6 писмо в ръката му, ⁶ в което бе писано: Слух се носи между народите, пък и Гисам казва, че ти и юдеите мислите да се подигнете, за
 7 която причина ти и градиш стената; и, според тия думи, ти искаш да им станеш цар. ⁷ Назначил си
 8 още и пророци да разгласяват за тебе в Ерусалим, като казват: Цар има в Юда. И сега ще се
 9 извести на царя според тия думи. Дойди сега, прочее, и нека се съветваме заедно. ⁸ Тогава пратих до него *човеци* да кажат: Няма
 10 такова нещо каквото ти казваш; но ти ги измислюваш

от себе си. ⁹ Защото те всички искаха да ни плашат, казвайки: Ръцете им ще ослабнат от работата, та няма да се свърши. А сега, *о Боже*, подкрепи Ти ръцете ми. ¹⁰ Тогава аз отидох в къщата на Семаия син на Делаия, Метавеиловия син, който бе затворен; и той *ми* каза: Нека се срещнем в Божия дом, всред храма, и нека затворим вратите на храма; защото тия идат да те убият, да! тая нощ ще дойдат да те убият. ¹¹ Но аз казах: Човек като мене бива ли да бяга? и кой човек като мене би влязъл в храма за да избави живота си? Не ща да вляза. ¹² И познах, че, ето, Бог не бе го пратил; но той от себе си произнесе това пророчество против мене, и Товия и Санавалат бяха го подкупили. ¹³ С тая цел бе подкупен, да се уплаша та да направя така, и да съгреша, и те да имат причина, да злословят, за да ме укорят. ¹⁴ Спомни си, Боже мой, за Товия и Санавалата според тия техни дела, още и за пророчицата Ноадия и за другите пророци, които
 15 искаха да ме плашат. ¹⁵ Така се свърши стената на двадесет и петия *ден* от *месеца* Елул, за петдесет и два дни. ¹⁶ И когато чуха това всичките ни неприятели, тогава всичките езичници около нас се уплашиха, и много се снишиха пред
 17 своите очи, защото познаха, че това дело стана от нашия Бог. ¹⁷ При това, в ония дни Юдовите благородни пращаха често писма до Товия, и *писма* от Товия дохождаха до тях. ¹⁸ Защото в Юда имаше мнозина, които се бяха заклели да му бъдат *привързани*, понеже бе зет на Сехания Араховия син, и син му Иоанан бе взел за жена дъщерята на Месулама Варахивия син. ¹⁹ Още
 19 и приказваха пред мене за неговите благодеяния, а моите думи носеха нему. И Товия пращаше писма, за да ме уплаши.
7 ¹ А като се съгради стената и поставих вратите, и определиха се вратарите, певците и левитите, ² предадох Ерусалим под грижата на брата си Анания и на началника на крепостта Анания; защото беше верен човек и боеше се от Бога повече от мнозина. ³ И рекох им: Да се не отварят ерусалимските порти преди да припече слънцето; и вратите да *остават* заключени и залостени до тогаз, до когато не стоят *стражите да пазят при тях*; и поставете стражи из ерусалимските жители, всеки на стражата си, всеки срещу къщата си. ⁴ А градът бе широк и голям, и людете в него малцина, и нямаше къщи построени. ⁵ И моят Бог тури в сърцето ми да събера благородните, по-първите човеци и людете, за да бъдат изброени по родословие. И намерих книгата на родословието на ония, които възлязоха най-напред, намерих и

6 писано в нея: ⁶Ето човеците на *Вавилонската* област, които възлязоха от плена на закарани- те, които вавилонският цар Навуходоносор бе преселил, и които се върнаха в Ерусалим и в ⁷Юда, всеки в града си, ⁷които дойдоха със Зоровавела, Исуса, Неемия, Азария, Раамия, Намания, Мардохея, Валасана, Мисиерета, Вагуя, Наума и Ваана. Числото на мъжете от Израилевите люде *беше следното*: ⁸Фаросови потомци, две хиляди и сто и седемдесет и двама души. ⁹Сефатиеви потомци, триста и седемдесет и двама души. ¹⁰Арахови потомци, шестстотин и петдесет и двама души. ¹¹Фаат-моавови потомци, от Исусовите и Йоавовите потомци, две хиляди и осемстотин и осемнадесет души. ¹²Еламови потомци, хиляда и двеста и петдесет и четири души. ¹³Затуеви потомци, осемстотин и четиридесет и пет души. ¹⁴Закхееви потомци, седемстотин и шестнадесет души. ¹⁵Вануеви потомци, шестстотин и четиридесет и осем души. ¹⁶Виваеви потомци, шестстотин и двадесет и осем души. ¹⁷Азгадови потомци, две хиляди и триста и двадесет и двама души. ¹⁸Адоникамови потомци, шестстотин и шестдесет и седем души. ¹⁹Вагуеви потомци, две хиляди и шестстотин и седем души. ²⁰Адинови потомци, шестстотин и петдесет и пет души. ²¹Атирови потомци, от Езекия, деветдесет и осем души. ²²Асумови потомци, триста и двадесет и осем души. ²³Висаеви потомци, триста и двадесет и четири души. ²⁴Арифови потомци, сто и дванадесет души. ²⁵Гаваонски мъже, деветдесет и пет души. ²⁶Витлеемски и нетофатски мъже, сто и осемдесет и осем души. ²⁷Анатотски мъже, сто и двадесет и осем души. ²⁸Вет-асмаветски мъже, четиридесет и двама души. ²⁹Мъже от Кириаиарим, от Хефира и от Вирот, седемстотин и четиридесет и трима души. ³⁰Мъже от Рама и от Гава, шестстотин и двадесет и един човека. ³¹Мъже от Михмас, сто и двадесет и двама души. ³²Мъже от Ветил и от Гай, сто и двадесет и трима души. ³³Мъже от другия Нево, петдесет и двама души. ³⁴Потомци на другия Елам, хиляда и двеста и петдесет и четири души. ³⁵Харимови потомци, триста и двадесет души. ³⁶Мъже от Ерихон, триста и четиридесет и пет души. ³⁷Мъже от Лод, от Адид и от Оно, седемстотин и двадесет и един човек. ³⁸Мъже от Сеная, три хиляди и деветстотин и тридесет души. ³⁹Свещениците: Едаеви потомци, от Исусовия дом, деветстотин и седемдесет и трима души. ⁴⁰Емирови потомци, хиляда и петдесет и двама души. ⁴¹Пасхорови потомци, хиляда и четиридесет и седем души. ⁴²Харимови потомци, хиляда и седемнадесет души. ⁴³Левитите:

Исусови потомци от Кадмила, от Одавиевите потомци, седемдесет и четири души. ⁴⁴Певците: Асофови потомци, сто и четиридесет и осем души. ⁴⁵Вратарите: Селумови потомци, Атирови потомци, Талмонови потомци, Акувови потомци, Атитаеви потомци, Соваеви потомци, сто и тридесет и осем души. ⁴⁶Нетинимите: Сихаеви потомци, Асуфови потомци, Таваотови потомци, ⁴⁷Киросови потомци, Сиаеви потомци, Фадонови потомци, ⁴⁸Леванаеви потомци, Агаваеви потомци, Салмаеви потомци, ⁴⁹Ананови потомци, Гедилови потомци, Гаарови потомци, ⁵⁰Реаеви потомци, Расинови потомци, Некодаеви потомци, ⁵¹Газамови потомци, Озаеви потомци, Фасееви потомци, ⁵²Висаеви потомци, Меунимови потомци, Нафусесимови потомци, ⁵³Ваквукови потомци, Акуфаеви потомци, Арурови потомци, ⁵⁴Васалотови потомци, Меидаеви потомци, Арсаеви потомци, ⁵⁵Варкосови потомци, Сисарови потомци, Тамаеви потомци, ⁵⁶Насиеви потомци и Атифаеви потомци. ⁵⁷Потомци на Соломоновите слуги: Сотайеви потомци, Соферетови потомци, Феридови потомци, ⁵⁸Яалаеви потомци, Дарконови потомци, Гедилови потомци, ⁵⁹Сефатиеви потомци, Атилови потомци, Фохеретови потомци от Севаим, Амонови потомци. ⁶⁰Всичките нетиними и потомците на Соломоновите слуги бяха триста и деветдесет и двама души. ⁶¹А ето ония, които възлязоха от Телмеллах, Тел-ариса, Херув, Адон и Емир, но не можеха да покажат бащините си домове, нито рода си, дали бяха от Израиля: ⁶²Делаеви потомци, Товиеви потомци, Некодаеви потомци, шестстотин и четиридесет и двама души. ⁶³И от свещениците: Аваиеви потомци, Акосови потомци, потомци на Варзелая, който взе жена от дъщерите на галаадеца Варзелей и се нарече с тяхното име; ⁶⁴те потърсиха регистъра си *между* преброените по родословие, но не се намери; затова, те бидоха извадени от свещенството като скверни. ⁶⁵И управителят им заповяда да не ядат от пресветите неща докле не настане свещеник с Урим и Тумим. ⁶⁶Всичките купно събрани бяха четиридесет и две хиляди и триста и шестдесет души, ⁶⁷освен слугите им и слугините им, които бяха седем хиляди и триста тридесет и седем души. Те имаха и двеста и четиридесет и пет певци и певици. ⁶⁸Конете им бяха седемстотин и тридесет и шест; мъските им, двеста и четиридесет и пет; ⁶⁹камилите им, четиристотин и тридесет и пет; а ослите им, шест хиляди и седемстотин и двадесет. ⁷⁰А някои от началниците на бащините *домове* дадоха за делото: управителят внесе в съкровищ-

ницата хиляда драхми злато, петдесет легени и петстотин и тридесет свещенически одежди.

71 ⁷¹И някои от началниците на бащините *домове* внесоха в съкровищницата за делото двадесет хиляди драхми злато и две хиляди и двеста фунта сребро. ⁷²И внесено от другите люде бе двадесет хиляди драхми злато, две хиляди фунта сребро, и шестдесет и седем свещенически одежди. ⁷³Така свещениците, левитите, вратарите, певците, някои от людето, нетинимите и целият Израил се заселиха в градовете си; когато настъпи седмият месец, израилтяните бяха *вече* в градовете си.

8 ¹Тогава всичките люде се събраха като един човек на площада, който бе пред портата на водата; и рекоха на книжника Ездра да донесе книгата на Моисеевия закон, който Господ бе заповядал на Израила. ²И тъй, на първия ден, от седмия месец, свещеник Ездра донесе закона пред събранието от мъже и жени и от всички, които, слушайки, можеха да разбират. ³И на площада, който бе пред портата на водата, той чете от него, от зори до пладне, пред мъжете и жените и ония, които можеха да разбират; и вниманието^о на всичките люде беше в книгата на закона. ⁴А книжникът Ездра стоеше на висока дървена платформа, която бяха направили за тая цел; и при него стояха Мататия, Сема, Анаия, Урия, Хелкия и Маасия отдясно му; а отляво му, Федаия, Мисаил, Мелхия, Асум, Асвадана, Захария и Месулам. ⁵И Ездра разгъна книгата пред всичките люде (защото бе над всичките люде); и когато я разгъна, всичките люде станаха прави. ⁶И Ездра благослови Господа великия Бог; и всичките люде отговориха: Амин, амин! като издигнаха ръцете си; и наведоха се та се поклониха Господу с лицата си до земята. ⁷А Исус, Ваний, Серевия, Ямин, Акув, Саветаи, Одия, Маасия, Келита, Азария, Иозавад, Анан, Фелаия и левитите тълкуваха закона на людето, като *стояха* людето на местата си. ⁸Четоха ясно от книгата на Божия закон, и дадоха значението като им тълкуваха прочетеното. ⁹И Неемия, който бе управител, и свещеник Ездра, книжникът, и левитите, които тълкуваха на людето, рекоха на всичките люде: Тоя ден е свет на Господа вашия Бог; не тъжете, нито плачете; (защото всичките люде плачеха като чуха думите на закона). ¹⁰Тогава им рече: Идете, яжте тлъсто и пийте сладко и пратете дялове на тия, които нямат нищо приготвено, защото денят е свет Господу; и не скърбете, защото да се радвате, в Господа, е вашата сила. ¹¹И левитите усмириха всички-

те люде, като казаха: Мълчете, защото денят е свет; и не тъжете. ¹²И така, всичките отидоха да ядат и да пият, да изпратят дялове, и да направят голямо увеселение, защото бяха разбрали думите, които им се известиха. ¹³И на втория ден началниците на бащините *домове* на всичките люде, и свещениците и левитите, се събраха при книжника Ездра, за да се поучат с думите на закона. ¹⁴И намериха писано в закона, че Господ бе заповядал чрез Моисея на израилтяните да живеят в колиби в празника на седмия месец, ¹⁵и да обнародват и прогласяват това във всичките си градове, па и в Ерусалим, казвайки: Излезте в гората та донесете маслиненни клони, клони от дива маслина, мирсинени клони, палмови клони, и клони от гъстолистни дървета, за да направите колиби според предписаното. ¹⁶И тъй, людето излязоха та донесоха *клони*, и направиха се колиби, всеки по покрива на къщата си, в дворовете си, в дворовете на Божия дом, на площада при портата на водата и на площада при Ефремовата порта. ¹⁷Цялото събрание от ония, които бяха се върнали от плена, направиха колиби и седнаха в колибите; защото от времето на Исуса, Навиевия син, до оня ден израилтяните не бяха правили така. И стана много голямо веселие. ¹⁸При това, всеки ден, от първия ден до последния ден, четеше се от книгата на Божия закон. И пазеха празника седем дни; а на осмия ден имаше тържествено събрание според наредбата.

⁹ ¹След това, на двадесет и четвъртия ден от същия месец, когато израилтяните бяха събрани с пост, *облечени* с вретинища, и с пръст на себе си, ²Израилевият род отдели себе си от всичките чужденци; и застанаха та изповядаха своите грехове и беззаконията на бащите си. ³През една четвърт от деня те ставаха на мястото си та четяха от книгата на закона на Господа своя Бог, и през *друга* четвърт се изповядваха и кланяха се на Господа своя Бог. ⁴Тогава някои от левитите, - Исус, Ваний, Кадмиил, Севания, Вуний, Серевия, Ваний и Хананий, - застанаха на платформата та извикаха със силен глас към Господа своя Бог. ⁵После левитите Исус, Кадмиил, Ваний, Асавния, Серевия, Одия, Севания и Петаия рекоха: Станете та благославяйте Господа вашия Бог от века и до века; и да благославят, *Боже*, Твоето славно име, което е възвишено по-горе от всяко благословение и хвала. ⁶Ти си Господ, само Ти; Ти си направил небето, небето на небесата, и цялото им множество, земята и всичко що е на нея, моретата и всичко що е в тях, и Ти оживотворяваш всичко то-

7 ва; и на Тебе се кланят небесните войнства. ⁷ Ти си Господ Бог, Който си избрал Аврама, извел си го от Ур халдейски, и си му дал име Авраам; ⁸ и като си намерил сърцето му вярно пред Тебе, направил си с него завет, че ще дадеш земята на ханаанците, хетейците, аморейците, ферезейците, евусейците и гергесейците, - че ще я дадеш на потомството му; и изпълнил си думите Си, защото си праведен. ⁹ И Ти видя теглото на бащите ни в Египет, и чу вика им при Червеното море. ¹⁰ Ти показа знамения и чудеса над Фараона, над всичките му слуги, и над всичките люде на земята му, понеже Ти позна, че гордо постъпваха против тях; и Ти си придоби име, както е *известно* днес. ¹¹ Ти и раздели морето пред тях, та преминаха по сухо в сред морето; а гонителите им Ти хвърли в дълбочините, като камък в силните води. ¹² При това денем Ти ги води с облачен стълб, а нощем с огнен стълб, за да им светиш по пътя, през който трябваше да минат. ¹³ Тоже Ти слезе на Синайската планина та говори с тях от небето, и им даде справедливи съдби и закони на истината, и добри повеления и заповеди; ¹⁴ и им направи позната светата Своя събота, и им даде заповеди, повеления и закони чрез слугата Си Мойсея. ¹⁵ Ти им даде и хляб от небето, когато бяха гладни, и им извади вода из скала, когато бяха жадни; и заповяда им да влязат, за да завладеят земята, за която беше се клел, че ще им я дадеш. ¹⁶ Но те и бащите ни се възгордяха, закоравиха врата си и не послушаха Твоите заповеди; ¹⁷ те отказаха да послушат, и не си спомниха чудесата, които Ти извърши за тях; но закоравиха врата си, и в бунта си определиха началник, за да се върнат в робството си. Но понеже си Бог, Който обичаш да прощаваш, милостив и жалостив, дълготърпелив и многомилостив, Ти не ги остави. ¹⁸ Даже, когато си направи леяно теле и рекоха: Ето твойт Бог, който те изведе из Египет, и извършиха предизвикателства, ¹⁹ Ти пак в голямото Си милосърдие не ги остави в пустинята; облачният стълб не престана да бъде над тях денем, за да ги води из пътя, нито огненият стълб нощем, за да им свети по пътя, през който трябваше да минат. ²⁰ И Ти им даде благия Си Дух, за да ги вразумява и не отне манната Си от устата им, и даде им вода, когато бяха жадни. ²¹ Даже Ти ги храни четиридесет години в пустинята, та нищо не им липсваше; дрехите им не овехтяха и нозете им не отекоха. ²² При това, Ти им даде царства и племена, които им раздели за дялове; и така завладяха земята на Сиона, и земята на есевонския цар, и земята на васанския цар Ог. ²³ И Ти умножи чадата им като небесните звезди, и заведе ги в земята, за която беше казал на бащите им да влязат *в нея*, за да я завладеят. ²⁴ И тъй, чадата *им* влязоха та завладяха земята; и Ти покори пред тях жителите на земята, ханаанците, и предаде ги в ръцете им с царете им и племената на земята, за да им сторят по волята си. ²⁵ И те превзеха укрепени градове и плодovitа земя; и притежаваха къщи пълни с всякакви блага, изкопани кладенци, лозя, маслини, и множество плодови дървета; така те ядоха и се наситиха, затлъстяха, и се насладиха с Твоята голяма благодат. ²⁶ Но те не се покоряваха, подигаха се против Тебе, захвърляха Твоя закон зад гърбовете си, и избиваха Твоите пророци, които заявяваха против тях, за да ги обърнат към Тебе, и извършиха големи предизвикателства. ²⁷ Затова, Ти ги предаваше в ръката на притеснителите им, които ги притесняваха; а във време на притеснението им, като викаха към Тебе, Ти слушаше от небето, и според голямото Си милосърдие им даваше избавители, които ги избавяха от ръката на притеснителите им. ²⁸ Но като се успокояваха, те пак вършеха зло пред Тебе; затова Ти ги оставяше в ръката на неприятелите им, които и ги завладяваха; но пак, когато се обръщаха та викаха към Тебе, Ти ги слушаше от небето, и много пъти ги избавяше според милосърдието Си. ²⁹ Ти и заявяваше против тях, за да ги обърнеш към закона Си; но те се гордееха и не слушаха Твоите заповеди, но съгрешаваха против съдбите Ти (чрез които, ако ги изпълнява човек, ще живее), и обръщаха^o към *Тебе* гърба си, и закоравяваха врата си та не слушаха. ³⁰ Въпреки това, Ти много години ги търпеше и заявяваше против тях чрез Духа Си посредством пророците Си, но те не внимаваха; затова Ти ги предаде в ръката на племената на земите. ³¹ Обаче, поради голямото Твое милосърдие не ги довърши, нито ги остави; защото си Бог щедър и милостив. ³² Сега, прочее, Боже наш, велики, мощни и страшни Боже, Който пазиш завет и милост, да се не счита за малко пред Тебе цялото злострадание, което е постигнало нас, царете ни, първенците ни, свещениците ни, пророците ни, бащите ни и всичките Твои люде от времето на асирийските царе до днес. ³³ Наистина Ти си справедлив във всичко, което ни е сполетяло; защото Ти си действувал вярно, а ние сме постъпвали нечестиво. ³⁴ Още царете ни, първенците ни, свещениците ни и бащите ни не са опазили закона Ти, и не са внимавали в Твоите заповеди и заявления, с

35 които си заявявал против тях. ³⁵ Защото те *през* време на царството си, и при голямата благодат, която Ти им показа, и в широката и плодovitа земя, която Ти постави пред тях, не Ти служиха, нито се обърнаха от нечестивите си дела.

36 ³⁶ Ето, роби сме днес; и в земята, която Ти даде на бащите ни, за да ядат плода ѝ и благого ѝ,

37 ето, роби сме в нея. ³⁷ Тя дава голямо изобилие на царете, които Ти си поставил над нас, поради греховете ни; и властвуват над телата ни и над добитъка ни според волята си; а ние сме в

38 голямо притеснение. ³⁸ Поради всичко това ние правим верен завет и го написваме; и първенците ни, свещениците ни го подпечатват.

10 ¹ А ония, които подпечатаха, бяха: управителят Неемия, Ахалиевият син и Седекия, ² Сераия, Азария, Еремия, ³ Пасхор, Амария, Мелхия, ⁴ Хатус, Севания, Малух, ⁵ Харим, Мериот, ⁶ Авдия, ⁷ Даниил, Ганатон, Варух, ⁸ Месулам, Авия, Миамин, ⁹ Маазия, Велгай и Семания; те бяха свещеници. ⁹ Левити: Исус, Азаниевият син, Вануй от Инададовите потомци и

10 Кадмиил; ¹⁰ и братята им Севания, Одия, Келита, Фелаия, Анан, ¹¹ Михей, Реов, Асавия,

12, 13 ¹² Закхур, Серевия, Севания, ¹³ Одия, Ваний и

14 Венину. ¹⁴ Началници на людето: Фарос, Фаатмоав, Елам, Зату, Ваний, ¹⁵ Вуний, Азгад, Вивай, ¹⁶ Адония, Вагуй, Адин, ¹⁷ Атир, Езекия,

18, 19 Азур, ¹⁸ Одия, Асум, Висай, ¹⁹ Ариф, Анатот,

20, 21 Невай, ²⁰ Маффиас, Месулам, Изир, ²¹ Месизавейл, Садок, Ядуа, ²² Фелатия, Анан, Анаия,

23, 24 ²³ Осия, Анания, Асум, ²⁴ Алоис, Филея, Совив,

25, 26 ²⁵ Реум, Асавна, Маасия, ²⁶ Ахия, Анан, Ганан,

27, 28 ²⁷ Малух, Харим и Ваана. ²⁸ А останалите от людето, свещениците, левитите, вратарите, певците, нетинимите и всички, които бяха се отделили от племената на земите и се прилепили към Божия закон, жените им, синовете им и дъщерите им, всеки, който знаеше и разбираше,

29 ²⁹ присъединиха се към братята си, големците си, и постъпиха в заклане и клетва да ходят по Божия закон, който бе даден чрез Божия слуга Моисея, и да пазят и вършат всичките заповеди на Иеова нашия Господ, съдбите Му и повеленията Му; ³⁰ и да не даваме дъщерите си на племената на земята, и да не вземаме техните дъщери за синовете си; ³¹ и ако племената от земята донесат стоки или каква да било храна за продан в съботен ден, да не купуваме от тях в събота или в свет ден; и да се отказваме от *обработването на земята* всяка седма година

32 и от изискването на всеки дълг. ³² Наредихме си още да се задължим да даваме всяка година по една трета от сикъла за службата на дома на нашия Бог, ³³ за присъствените хлябове,

за постоянния хлябен принос, за постоянното всеизгаряне, в съботите и на новолунията и на празниците, и за светите неща, за приносите за грях в умилоствение за Израила, и за всичката работа на дома на нашия Бог. ³⁴ И ние - свещениците, левитите и людето - хвърлихме жребие *помежду си* за приноса на дървата, за да ги докарват в дома на нашия Бог, според бащините ни домове, в определени времена всяка година, за да горят върху олтара на Господа нашия Бог според предписаното в закона; ³⁵ и всяка година на да донасяме в Господния дом първите плодове от земята си и първите плодове от рожбата на всяко дърво; ³⁶ и да довеждаме в дома на нашия Бог, на свещениците, които служат в дома на нашия Бог, първородните от синовете си и от добитъка си, според предписаното в закона, и първородните от говедата си и от стадата си; ³⁷ и да донасяме на свещениците, в стаите на дома на нашия Бог първите плодове от нашето тесто, и приносите си, и плодовете от всякакво дърво, тоже и виното и дървеното масло; и да *вносяме* на левитите десетъците от земята си, и левитите да вземат десетъците по всичките градове, гдето обработваме земята. ³⁸ И *някой* свещеник, Ааронов потомец, да бъде с левитите когато вземат десетъците; и левитите да донасят десетъка от десетъците в дома на нашия Бог, в стаите на съкровищницата. ³⁹ Защото израилтяните и левийците трябва да донасят приносите от житото, от виното и от дървеното масло в стаите, гдето са съдовете на светилицето, и служащите свещеници, вратарите и певците. И няма да оставим дома на нашия Бог.

11 ¹ И първенците на людето се заселиха в Ерусалим; а останалите от людето хвърлиха жребие, за да доведат един от десет души да се засели в Ерусалим, в светия град, а деветте части *от населението* в *другите* градове. ² И людето благословиха всички ония човеци, които доброволно предложиха себе си да се заселят в Ерусалим. ³ А ето главните *мъже* от областта, които се заселиха в Ерусалим; (а в Юдовите градове се заселиха, всеки в притежанието си в градовете им, Израил, свещениците, левитите, нетинимите и потомците на Соломоновите слуги); ⁴ в Ерусалим се заселиха някои от юдейците и от вениаминците. От юдейците: Атаия син на Озия, син на Амария, син на Сафатия, син на Маалалеила, от Фаресовите потомци; ⁵ и Маасия син на Варуха, син на Холозея, син на Азаия, син на Адаия, син на Иоярива, син на Захария, син на Силония. ⁶ Всичките Фаресови потомци, които се заселиха в Ерусалим, бяха четиристотин и шестдесет и осем храбри мъ-

7 же. ⁷ А вениаминците бяха следните: Салу син на Месулама, син на Иоада, син на Федаия, син на Колаия, син на Маасия, син на Итиила, син на Исаия; ⁸ и с тях Гавай и Салай; деветстотин и двадесет и осем души. ⁹ Иоил, Зехриевият син, беше надзирател над тях, а Юда Сенуиният син, беше втори над града. ¹⁰ От свещениците: Едаия, Иояривовият син, Яхин, ¹¹ Сераия син на Хелкия, син на Месулама, син на Садока, син на Мераиота, син на управителя на Божия дом Ахитов; ¹² и братята им, които вършеха работата на дома; осемстотин и двадесет и двама души; и Адаия син на Ероама, син на Фелалия, син на Амсия, син на Захария, син на Пасхора, син на Мелхия; ¹³ и братята му, началници на бащини *домове*; двеста и четиридесет и двама души; и Амасай син на Азарейла, син на Аазая, син на Месилемота, син на Емира; ¹⁴ и братята им, силни и храбри мъже, сто и двадесет и осем души; а Завдиил, син на Гедолим, бе надзирател над тях. ¹⁵ А от левитите: Семаия син на Асува, син на Азрикама, син на Асавия, син на Вуний; ¹⁶ и Савета и Иозавад, от левитските началници, бяха над външните работи на Божия дом. ¹⁷ И Матания син на Михея, син на Завдия, син на Асафа, който ръководеше славословието при молитвата, и Ваквукия, който беше вторият между братята си; и Авда, син на Самуя, син на Галала, син на Едутуна. ¹⁸ Всичките левити в светия град бяха двеста и осемдесет и четири души. ¹⁹ А вратарите: Акув, Талмон и братята им, които пазеха портите, бяха сто и седемдесет и двама души. ²⁰ А останалите от Израиля, свещениците и левитите, бяха по всичките Юдови градове, всеки в наследството си. ²¹ А нетинимите се заселиха в Офил; а Сиха и Гесфа бяха над нетинимите. ²² А надзирателят на левитите в Ерусалим бе Озий син на Вания, син на Асавия, син на Матания, син на Михея, от Асафовите потомци, певците, над работата на Божия дом. ²³ Защото имаше царска заповед за тях, и определен дял за певците според нуждата на всеки ден. ²⁴ А Петаия, син на Месизавеила, от потомците на Юдовия син Зара, беше помощник на царя във всичко що се касаеше до людете. ²⁵ А колкото за селата с нивите им, някои от юдейците се заселиха в Кириат-арва и селата й, в Девон и селата му, и в Кавсеил и селата му, ²⁶ и в Иисуя, Молада, Вет-фелет, ^{27, 28} ²⁷ Асар-суал, Вирсавее и селата му, ²⁸ в Сиклаг, ²⁹ Мекона и селата му, ²⁹ в Ен-римон, Сарая, Ярмут, ³⁰ Заноя, Одолам и селата им, в Лахис и полетата му, и в Азика и селата му. Така се заселиха от Вирсавее до Еномовата долина. ³¹ А вени-

аминците *се заселиха* от Гава *нататък*, в Михмас, Гаия, Ветил и селата му, ³² в Анатон, Ноб, ³² Анания, ³³ Асора, Рама, Гетаим, ³⁴ Адид, Севоним, Невалат, ³⁵ Лод, Оно и в долината на дърводелците. ³⁶ А някои отреди от левитите *се заселиха* в Юда и във Вениамин.

12 ¹ А ето свещениците на левитите, които възлязоха със Зоровавела Салатииловия син и с Исуса: Сараия, Еремия, Ездра, ² Амария, Малух, Хатус, ³ Сехания, Реум, Меримот, ⁴ Идо, Ганатон, Авия, ⁵ Миамин, Маадия, Велга, ⁶ Семаия, Иоярив, Едаия, ⁷ Салу, Амок, Хелкия и Едаия. Тия бяха началниците на свещениците и на братята им в дните на Исуса. ⁸ А левитите: Исус, Вануй, Кадмиил, Серевия, Юда и Матания, който, заедно с братята си, бе над пепенето. ⁹ А Ваквукия и Уний, братята им, бяха срещу тях в стражите. ¹⁰ И Исус роди Иоакима, а Иоаким роди Елиасива, а Елиасив роди Иодая, ¹¹ а Иодай роди Ионатана, а Ионатан роди Ядуа. ¹² А в дните на Иоакима свещеници, *които бяха и* началници на бащини *домове*, бяха: *началник на бащиния дом* на Сераия, Мераия; на Еремия, Анания; ¹³ на Ездра, Месулам; на Амария, Иоанан; ¹⁴ на Мелиху, Ионатан; на Севания, Иосиф; ¹⁵ на Харима, Адна; на Мераиота, Хелкай; ¹⁶ на Идо, Захария; на Ганатона, Месулам; ¹⁷ на Авия, Зехрий; на Миниамина, от Моадия, Фелтай; ¹⁸ на Велга, Самуа; на Семаия, Ионатан; ¹⁹ на Иоярива, Матенай; на Едаия, Озий; ²⁰ на Салая, Калай; на Амока, Евер; ²¹ на Хелкия, Асавия; и на Едаия, Натанаил. ²² В дните на Елиасива, Иодая, Иоанана и Ядуа левитите бяха записани за началници на бащини *домове*; също и свещениците през царуването на персиеца Дарий. ²³ Левийците, *които бяха* началници на бащини *домове*, бяха записани в Книгата на летописите, дори до дните на Иоанана Елиасивовия син. ²⁴ А началниците на левитите бяха: Асавия, Серевия и Исус Кадмииловият син, с братята им срещу тях, *назначени да хвалят и песнословят според заповедта на Божия човек Давида, отменно едни срещу други*. ²⁵ Матания, Ваквукия, Авдия, Месулам, Талмон и Акув бяха вратари, и пазеха стражата на влагалищата при портите. ²⁶ Тия бяха в дните на Иоакима син на Исуса, син на Иоседека, и в дните на областния управител Неемия, и на свещеник Ездра книжникът. ²⁷ И при посвещаването на ерусалимската стена потърсиха левитите по всичките им места, за да ги доведат в Ерусалим да празнуват посвещението с веселие, със славословия и песни, с кимвали, псалтири и арфи. ²⁸ И тъй, дружните певци се събра-

ха, както от ерусалимската околност, така и от
 29 нетофатските села. ²⁹от Вет-галгал, и от села-
 та на Гава и на Азмавет; защото певците си бя-
 30 ха съградили села около Ерусалим. ³⁰И свеще-
 ниците и левитите, като очистиха себе си, очи-
 31 стиха и людете, портите и стената. ³¹Тогава из-
 качих Юдовите началници на стената, и опре-
 делих две големи *отделения* хвалители; *едно-*
то отиваше в шествие на дясно върху стената
 32 към портата на бунището; ³²и подир тях вър-
 вяха Осаия, и половината от Юдовите първен-
 33, 34 ци ³³и Азария, Ездра, Меулам, ³⁴Юда, Вени-
 мин, Семаия и Еремия, ³⁵и някои от синовете
 на свещениците с тръби: Захария син на Иона-
 тана, син на Семаия, син на Матания, син на
 36 Михея, син на Закхура, син на Асафа, ³⁶и бра-
 тята му: Семаия, Азарейл Милалай, Гилалай,
 Маай, Натанаил, Юда и Ананий, с музикалните
 инструменти на Божия човек Давида; и книж-
 37 ника Ездра им беше на чело; ³⁷и при портата
 на извора те се изкачиха направо пред себе си
 по стъпалата на Давидовия град, гдето стена-
 та се възвишава над Давидовата къща, дори до
 38 портата на водата към изток. ³⁸А другото от-
 деление хвалители вървеше в противоположна
 посока, и аз подир тях, тоже и половината от
 людете, по стената, край кулата на пещите и по
 39 широката стена, ³⁹и над Ефремовата порта, и
 над старата порта, и над рибната порта, и край
 кулата Ананейл, и край кулата Мея, до овчата
 порта, докле застанаха в портата на стражата.
 40 ⁴⁰Така двете отделения хвалители застанаха в
 Божия дом, и аз, и половината от видните мъ-
 41 же с мене, ⁴¹и свещениците Елиаким, Маасия,
 Миниамин, Михей, Елиоинай, Захария и Ана-
 42 ния, с тръби, ⁴²както и Маасия, Семаия, Еле-
 азар, Озий, Иоанан, Малхия, Елам и Езер. И
 певците запяха със силен глас, с Езраия за во-
 43 дител. ⁴³И в същия ден принесох големи жерт-
 ви и се развеселиха, защото Бог ги развесели
 премного; още жените и децата се развеселиха;
 тъй че увеселението на Ерусалим се разчу на да-
 44 леч. ⁴⁴Тоже в същия ден се определиха човеци
 над стаите за влагалищата, за приносите, за пър-
 вите плодове, и за десетъците, за да събират в
 тях от полетата на градовете дяловете узаконе-
 ни за свещениците и левитите; защото Юда се
 радваше поради свещениците и левитите, кои-
 45 то служеха. ⁴⁵Защото те и певците и вратарите
 пазеха заръчаното от Бога си, и заръчаното за
 очишението, според заповедта на Давида и си-
 46 на му Соломона. ⁴⁶Защото отдавна, в дните на
 Давида и на Асафа, *има*ше главни певци и пее-
 47 ния за хвала и благодарение Богу. ⁴⁷И в дните
 на Зоровавела и в дните на Неемия, целият Из-

раил даваха определените за всеки ден дялове
 на певците и на вратарите; те посвещаваха *да-*
ровете си на левитите, а левитите посвещаваха
 на Аароновите потомци.

13
¹В същия ден, като четяха Моисеевата кни-
 га и людете слушаха, намери се писано в нея,
 че амонците и моавците не трябваше никога
 да влизат в Божието общество, ²защото не по-
 2 срещнаха израилтяните с хляб и вода, а наеха
 против тях Валаама, за да ги прокълне; обаче
 нашият Бог обърна проклятията в благослове-
 ние. ³И като чуха закона, отлъчиха от Израил
 3 всички *чужденци* смесени с него. ⁴А въпре-
 ки това, свещеник Елиасив, който надзираваше
 4 стаите на дома на нашия Бог, като беше срод-
 ник на Товия, ⁵пригответи за него голяма стая,
 5 гдето по-напред туряха хлебните приноси, ли-
 вана, вещите и десетъците от житото, от вино-
 то и от дървеното масло, които бяха определе-
 ни за левитите, за певците и за вратарите, също
 и приносите за свещениците. ⁶Но когато ста-
 6 вало всичко това, аз не бях в Ерусалим; защо-
 то в тридесет и втората година на вавилонския
 цар Артаксеркс, отидох при царя. И подир из-
 7 вестно време, като изпросих позволение от ца-
 ря, ⁷пак дойдох в Ерусалим, и научих се за зло-
 то, което Елиасив беше сторил относно Товия
 като пригответил за него стая в дворовете на Бо-
 жия дом. ⁸И стана ми много мъчно; за това, из-
 8 хвърлих вън от стаята всичката покъщнина на
 Товия. ⁹Тогава заповядах, та очистиха стаите,
 9 и пак внесох там вещите на Божия дом, хлеб-
 ните приноси и ливана. ¹⁰После забелязах, че
 10 дяловете на левитите не били им давани, така
 щото левитите и певците, които вършеха рабо-
 тата *на служенето*, бяха побягнали всеки в се-
 лото си. ¹¹Тогава изобличих по-главните мъ-
 11 же, като рекох: Защо е оставен Божият дом? И
 събрах *побягналите служители* та ги поставих
 на мястото им. ¹²Тогава целият Юда донесе във
 12 влагалищата десетъка от житото, от виното и
 от дървеното масло. ¹³И поставих за пазители
 13 на влагалищата свещеник Селемия и секретаря
 Садок и от левитите Федаия, и при тях Ана-
 на син на Закхура, син на Матания, защото се
 считаха за верни; и работата им бе да разда-
 ват на братята си. ¹⁴Помни ме, Боже мой, за
 14 това, и не заличавай добрините, които сторих
 за дома на моя Бог и за наредбите Му. ¹⁵През
 15 ония дни видях неколцина в Юда, че в събота
 тъпчеха грозде в лина, внасяха снопи и това-
 реха на осли вино, грозде, смокини и всякакви
 товари, които докарваха в Ерусалим в съботен
 ден; и аз заявих *против тях*, когато *така* про-
 даваха храна. ¹⁶Също и тиряните, които живе-

еха в *града*, донасяха риби и всякакви стоки та продаваха в събота на юдейците и в Ерусалим.

17 ¹⁷ Тогава избличих Юдовите благородни, като им рекох: Какво е това зло, което правите, като осквернявате съботния ден? ¹⁸ Не постъпиха ли така бащите ви, така щото нашият Бог докара всичко това зло на нас и на тоя град? А пък вие умножавате гняв върху Израила като осквернявате съботата. ¹⁹ Затова, когато почна да мръкнува в ерусалимските порти преди съботата, заповядах да се затворят вратите, и заповядах да се не отварят до подир съботата; и поставих на портите неколцина от моите слуги, за да не се внася никакъв товар в съботен ден. ²⁰ Тогава един-два пъти търговците и продавачите на всякакви стоки пренощуваха вън от Ерусалим. ²¹ Аз, прочее, заявих против тях, като им рекох: Защо нощувате пред стената? Ако повторите, ще туря ръка на вас. От тогава не дойдоха вече в събота. ²² И заповядах на левитите да се очистват и да дохождат да вардят портите, за да освещават съботния ден. Помни ме, Боже мой, и за това, и смили се за мене според голямата Си милост. ²³ После, в ония дни видях юдеите, които бяха взели жени азотки, амонки и моавки, ²⁴ чиито деца говореха поло-

вин азотски, а не знаеха да говорят юдейски, но *приказваха* по езика на всеки *от тия народи*. ²⁵ И избличих ги, проклех ги, бих неколцина от тях, оскубах им космите и заклех ги в Бога, *като казах*: Да не давате дъщерите си на синовете им, и да не вземате от техните дъщери за синовете си или за себе си. ²⁶ Не съгреши ли така израилевият цар Соломон? Ако и да не е имало между много народи цар подобен на него, който беше възлюбен от своя Бог, и когото Бог направи цар над целия Израил, но и него чужденките жени накараха да съгреши. ²⁷ А ние да позволим ли на вас да вършите всичкото това голямо зло, да ставате престъпници против нашия Бог, като вземате чужденки жени? ²⁸ И един от синовете на Иодая, син на първосвещеник Елиасива, беше зет на оронца Санавалат; затова го изпъдих от мене. ²⁹ Спомни си за тях, Боже мой, защото са осквернили свещенството и завета на свещенството и левитите. ³⁰ Така ги очистих от всичките чужденци, и определих отреди за свещениците и левитите, за всекиго работата му; ³¹ *наредих* и за приноса на дърва в определени времена, и за първите плодове. Помни ме, Боже мой, за добро.

ЕСТИР

1 **А** в дните на Асуира, (оня Асуир, който царуваше от Индия дори до Етиопия над сто и двадесет и седем области), ² в ония дни, когато цар Асуир бе седнал на престола на царството си в столицата Суса, ³ в третата година от царуването си, той направи угощение на всичките си първенци и на слугите си, (като пред него бяха най-силните персийски и мидийски мъже, големците и първенците на областите), ⁴ когато за дълго време, сто и осемдесет дни, показваше богатството на славното си царство и блясъка на превъзходното си величие. ⁵ И когато се изминаха тия дни, царят направи седемдневно угощение на всичките люде, които се намериха в столицата Суса, от голям до малък, в двора на градината на царския палат, ⁶ който бе украсил със завеси от бял, зелен и син плат, прострени на висонени и морави върви, окачени със сребърни колелца на мраморни стълбове, и със златни и сребърни канапета върху настилка от порфир и от бял мрамор, от алабастр и от черен мрамор. ⁷ И наливаха им в златни чаши, (като бяха чашите различни едни от други); и имаше изобилно царско вино, както подобаваше на царя. ⁸ А пиенето ставаше според една издадена заповед, че никой не бива да принуждава, защото царят беше заповядал така на всичките си домостроители, да постъпват според волята на всекиго. ⁹ А и царица Астин направи на жените угощение в царската къща на цар Асуира. ¹⁰ А на седмия ден, когато сърцето на царя бе се развеселило от виното, той заповяда на Меумана, на Визата, на Арвона, на Вигта, на Авагта, на Зетара и на Харкаса, седемте скопци, които слугуваха пред цар Асуира, ¹¹ да доведат царица Астин пред царя, носеща царската корона, за да покаже хубостта ѝ на людете и на първенците; защото тя бе красива на глед. ¹² Но царица Астин отказа да дойде по царската заповед чрез скопците; за това царят се разяри твърде много, и гневът му пламна в него. ¹³ Тогава рече царят на мъдреците, които познаваха времената, (защото царят имаше обичай така да се носи спрямо всички, които знаеха закон и съд; ¹⁴ а втори след него бяха Карсена, Сетар, Адмата, Тарсис, Мерес, Марсена и Мемукан, седемте персийски и мидийски първенци, които имаха достъп при царя и заемаха първо място в царството): ¹⁵ Що можем, според закона, да направим на царица Астин за гдето не изпълни за-

поведта на цар Асуира чрез скопците? ¹⁶ И Мемукан отговори пред царя и първенците: Царица Астин не е обидила само царя, но и всичките първенци и всичките племена, които са по всичките области на цар Асуира. ¹⁷ Защото тая постъпка на царицата ще се разчуе между всичките жени, така щото, когато се разнесе слух, че цар Асуир заповядал да се доведе царица Астин пред него, а тя не дошла, това ще направи мъжете им презрени пред очите им. ¹⁸ И днес персийските и мидийските съпруги, които ще са чули за постъпката на царицата, ще говорят по същия начин на всичките царски първенци; и от това ще произлезе голямо презрение и гняв. ¹⁹ Ако е угодно на царя, нека се издаде от него царска заповед, която да се впише между персийските и мидийските закони, за да се не отменява, според която Астин да не дохожда вече пред цар Асуира; и царят нека даде царското й достойнство на друга по-добра от нея. ²⁰ И когато указът, който царят ще издаде, бъде обнародван по цялото му царство, (защото е голямо), всичките жени ще отдават чест на мъжете си, на голям и на малък. ²¹ И тая дума се хареса на царя и на първенците; и царят стори според каквото каза Мемукан. ²² Той прати писма по всичките царски области, във всяка област според азбуката ѝ, и на всеки народ според езика му, за да може всеки мъж да бъде господар в дома си, и в него да говори по езика на людете си.

2 ¹ След тия събития, като се укроти яростта на цар Асуира, той си спомни за Астин, и за онова що бе сторила, и за какво бе решено против нея. ² Тогава слугите, които слугуваха на царя, рекоха: Нека се потърсят за царя красиви млади девизи; ³ и нека назначи царят чиновници по всичките области на царството си, които да съберат в столицата Суса, в женската къща, всичките красиви млади девизи, под надзора на царския скопец Игай, пазач на жените; и нека им се дадат нещата, които им са потребни за пригладане. ⁴ И девицата, която се хареса на царя, нека стане царица вместо Астин. И това биде угодно на царя; и той стори така. ⁵ Имаше в столицата Суса един юдеин на име Мардохей, син на Яира, син на Семей, син на Киса, вениаминец, ⁶ който беше откаран от Ерусалим с пленниците, които бяха откарани с Юдовия цар Ехония, които вавилонският цар Навуходоносор беше откарал. ⁷ И той отхранваше

Адаса (която е Естир), чичовата си дъщеря, защото тя нямаше ни баща ни майка. Момичето беше прилично и красиво; и когато баща му и майка му умряха, Мардохей го взе за своя дъщеря. ⁸ И тъй, когато се разчу заповедта и указа на царя, и когато бяха събрани много момичета в столицата Суса, под надзора на Игая, доведоха и Естир в царската къща, под надзора на Игая, пазача на жените. ⁹ И момичето му се хареса и придоби неговото благоволение; и той побърза да ѝ даде от царската къща нещата потребни за пригладането ѝ, както и нейния дял, също и седемте момичета, които подобаваше да ѝ се дадат; и премести нея и момичетата ѝ в най-доброто помещение на женската къща. ¹⁰ Естир не беше изявила людетте си, нито рода си; защото Мардохей беше ѝ заръчал да не го изявява. ¹¹ И Мардохей ходеше всеки ден пред двора на женската къща, за да се научава как е Естир и какво ще стане с нея. ¹² А когато дойдеше реда на всяка девичка да влезе при цар Асуира, след като беше стояла дванадесет месеца в женската къща, според нареденото за жените, (защото така се употребяваше времето на пригладането им, шест месеца *се мажеха* със смиренно масло, и шест месеца с аромати и с други неща за пригладане на жените), ¹³ тогава така *приготвена*, девичката влизаше при царя; всичко каквото поискаше даваше ѝ се, да го занесе със себе си от женската къща в къщата на царя. ¹⁴ Вечер влизаше, а заран се връщаше във втората женска къща под надзора на Саасгаза, царския скопец, който пазеше наложниците; тя не влизаше вече при царя, освен ако царят я поискаше, и бъдеше повикана по име. ¹⁵ А когато дойде редът да влезе при царя Естир, дъщеря на Авихаила, чичо на Мардохея, която той беше взел за своя дъщеря, тя не поиска друго освен каквото определи царският скопец Игай, пазача на жените. И Естир придобиваше благоволението на всички, които я гледаха. ¹⁶ И тъй, Естир биде заведена при цар Асуира в царския му дом в десетия месец, който е месец Тевет, в седмата година от царуването му. ¹⁷ И царят възлюби Естир повече от всичките жени; и тя придоби неговото благоволение и милост повече от всичките девички; и той тури царската корона на главата ѝ, и направи я царица вместо Астин. ¹⁸ Тогава царят направи голямо угощение на всичките си първенци и на слугите си, угощение в чест на Естир; и определи деня за празник на областите, и даде подаръци, както подобаваше на царя. ¹⁹ И когато се събраха девичките втори път, тогава Мардохей седеше в

царската порта. ²⁰ Естир не бе изявила рода си, нито людетте си, както ѝ беше заръчал Мардохей; защото Естир изпълняваше заповедта на Мардохея както, когато беше в неговия дом. ²¹ В тия дни, когато Мардохей седеше в царската порта, двама от царските скопци, Вихтан и Терес, от ония, които пазеха входа, се разгневиха, и поискаха да турят ръка върху цар Асуира. ²² А това стана известно на Мардохея, и той го обади на царица Естир; а Естир обади на царя в името на Мардохея. ²³ И като се изследва работата и се намери, че беше така, и двамата бидоха обесени на дърво; и *събитието* се записа в книгата на летописите пред царя.

3 ¹ След това, цар Асуир повиши Амана, сина на агагеца Амидата, въздигна го, и постави стола му над *столовете* на всичките първенци, които бяха около него. ² И всичките царски слуги, които бяха в царската порта, се навеждаха и се кланяха на Амана; защото царят бе заповядал така за него. Но Мардохей не се навеждаше, нито му се кланяше. ³ Затова, царските слуги, които бяха в царската порта, рекоха на Мардохея: Ти защо престъпваш царската заповед? ⁴ А като му говореха всеки ден, а той ги не слушаше, обади на Амана, за да видят дали думите на Мардохея ще устоят, тъй като им беше явил, че е юдеин, *та не се покорява на заповедта*. ⁵ И когато видя Аман, че Мардохей не се навеждаше, нито му се кланяше, Аман се изпълни с ярост. ⁶ Но мислеше, че да тури ръка само на Мардохея ще бъде нищожно нещо; затова, понеже му бяха явили от кои люде беше Мардохей, Аман искаше да изстреби Мардохеевите люде, *сиреч*, всичките юдеи, които бяха в цялото царство на Асуира. ⁷ В първия месец, който е месец Нисан, в дванадесетата година на цар Асуира, хвърлиха пур (*сиреч*, жребие) пред Амана последователно за всеки ден от всеки месец, дори до дванадесетия *месец*, който е месец Адар. ⁸ Тогава Аман рече на цар Асуира: Има едни люде пръснати и разсеяни между племената по всичките области на твоето царство; и законите им различават от *законите* на всичките люде, и те не пазят царските закони; затова не е от полза за царя да ги търпи. ⁹ Ако е удобно на царя, нека се предприше да се изстребят; и аз ще броя десет хиляди таланта сребро в ръцете на чиновниците, за да го внесат в царските съкровищници. ¹⁰ И царят извади пръстена си от ръката си та го даде на Амана, сина на агагеца Амидата, неприятеля на юдеите. ¹¹ И царят рече на Амана: Дава ти се среброто, тоже и тия люде, да направиш с тях както обичаш. ¹² И така, на тринадесетия

ден, от първия месец, царските секретари бяха повикани, та се писа точно според това, което заповяда Аман, на царските сатрапи, на управителите на всяка област, и на първенците на всеки народ, във всяка област, според азбуката им, и на всеки народ според езика му; в името на цар Асуира се писа, и се подпечата с царския пръстен. ¹³ И писма се изпратиха с бързоходци по всичките царски области, за да погубят, да избият, и да изтребят всичките юдеи, млади и стари, деца и жени, в един ден, тринадесетия от дванадесетия месец, който е месец Адар, и да разграбят имота им. ¹⁴ Препис от писаното, чрез който щеше да се разнесе тая заповед по всяка област, се обнародва между всичките племена, за да бъдат готови за оня ден. ¹⁵ Бързоходците излязоха и бързаха според царската заповед; и указът се издаде в столицата Суса. И царят и Аман седнаха да пируват; но градът Суса се смути.

4 ¹ А Мардохей, като се научи за всичко, що бе станало, раздра дрехите си, облече се във вретиче с пепел, и излезе всред града та викаше със силно и горчиво викане. ² И дойде пред царската порта; защото никой, облечен във вретиче, не можеше да влезе вътре в царската порта. ³ И във всяка област, гдето стигна тая заповед и указът на царя, стана между юдеите голямо тъгуване, пост, плач и ридание; и мнозина лежаха с вретиче постлано под себе си и пепел. ⁴ И момичетата и скопците на Естир влязоха та й известиха за това; и царицата се смути много. И прати дрехи, за да облекат Мардохея, и да съблекат вретичето от него; но той не прие. ⁵ Тогава Естир повика Атаха, един от скопците на царя, когото той бе определил да й служи, и заповяда му да отиде при Мардохея да се научи какво е това, и защо е то. ⁶ И тъй, Атах излезе при Мардохея в градския площад, който бе пред царската порта. ⁷ И Мардохей му съобщи всичко, що му бе станало, и количеството на среброто, точно, което Аман бе обещал да внесе в царските съкровищници, за да изтреби юдеите. ⁸ Даде му и препис от писаното в указа, който бе издаден в Суса за погубването им, за да го покаже на Естир и да й го обясни, и да й заръча да влезе при царя за да му се помоли, и да направи прошение за людете си. ⁹ Атах, прочее, дойде та съобщи на Естир Мардохеевите думи. ¹⁰ Естир говори на Атаха и даде му *заповед* да съобщи на Мардохея *така*: ¹¹ Всичките царски слуги и людете от царските области знаят, че всеки човек, мъж или жена, който би влязъл невикан при царя във вътрешния двор, един закон има за него, - да се умъртви, освен оня, към

когото царят би прострял златния скиптър, за да остане жив; но има тридесет дни откак аз не съм викана да вляза при царя. ¹² И известиха на Мардохея думите на Естир. ¹³ Тогава Мардохей заръча да отговорят на Естир: Не мисли в себе си, че от всичките юдеи *само* ти ще се избавиш в царския дом. ¹⁴ Защото ако съвсем премълчиш в това време, ще дойде от другаде помощ и избавление на юдеите, но ти и бащиният ти дом ще погинете; а кой знае да ли не си дошла ти на царството за такова време каквото е това? ¹⁵ Тогава Естир заповяда да отговорят на Мардохея; ¹⁶ Иди, събери всичките юдеи, които се намират в Суса, и постете за мене, не яжте и не пийте три дни, нощем и денем; и аз и момичетата ми ще постим подобно; тогава ще вляза при царя, което не е според закона и ако погина, нека погина. ¹⁷ И тъй, Мардохей отиде та извърши всичко, що му бе заповядала Естир.

5 ¹ А на третия ден Естир се облече в царските си дрехи, и застана във вътрешния дом на царската къща, срещу царската къща; а царят седеше на царския си престол в царската къща, срещу входа на къщата. ² И като видя царят царица Естир, че стоеше в двора, тя придоби благоволенieto му; и царят простря към Естир златния скиптър, който държеше в ръката си; и Естир, се приближи та се допре до края на скиптъра. ³ Тогава царят й каза: Що искаш, царице Естир? и каква е молбата ти? Даже до половината от царството ще ти се даде. ⁴ И Естир рече: Ако е угодно на царя, нека дойде царят, с Амана, днес на угощението, което съм приготвила за него. ⁵ И царят рече: Карайте Амана да побърза, за да се направи каквото е казала Естир. Така царят и Аман дойдоха на угощението, което Естир бе приготвила. ⁶ И като пиеха вино, царят каза на Естир: Какво е прощението ти? и ще се удовлетвори; и каква е молбата ти? и ще бъде изпълнена даже до половината от царството. ⁷ Тогава Естир в отговор рече: Прощението и молбата ми е *това*: ⁸ Ако съм придобила благоволенieto на царя, и ако е угодно на царя да удовлетвори прощението ми и да изпълни молбата ми, нека дойде царят с Амана, на угощението, което ще приготвя за тях, и утре ще направя според както царят е казал. ⁹ В тоя ден Аман излезе радостен и с весело сърце; но когато видя Мардохея в царската порта, че не става, нито шава за него, Аман се изпълни с ярост против Мардохея. ¹⁰ Обаче Аман се въздържа и отиде у дома си; тогава прати да повикат приятелите му и жена му Зареса, ¹¹ и Аман им приказа за славата на богатството си, и за многото си деца, и как царят го бе повишил и как го бе въздигнал над

12 първенците и царските слуги. ¹² Рече още Аман: Даже и царица Естир не покани друго с царя на угощението, което направи, а само мене; още
13 и утре съм поканен у нея с царя. ¹³ Обаче всичко това не ме задоволява докле гледам юдеина
14 Мардохей да седи при царската порта. ¹⁴ Тогава жена му Зареса и всичките му приятели му казаха: Нека се приготви една бесилка петдесет лакътя висока, и утре кажи на царя да бъде обесен Мардохей на нея; тогава иди радостен с царя на угощението. И като се хареса това на Амана, заповяда да се приготви бесилката.

6 ¹ През оная нощ сънят побягна от царя; и той заповяда да донесат записната книга на летописите; и прочитаха се пред царя. ² И намери се как Мардохей беше обадил за Вихтана и Тереса, двама от царските скопци, от ония, които пазеха входа, че бяха поискали да турят ръка на цар Асуира. ³ И царят рече: Каква почест и отличие е дадено на Мардохея за това? И слугите на царя, които му прислужваха казаха: Не се е направило нищо за него. ⁴ Тогава царят рече: Кой е на двора? А Аман беше дошъл във външния двор на царската къща, за да каже на царя да обеси Мардохея на бесилката, която бе приготвил за него. ⁵ И слугите на царя му казаха: Ето, Аман стои на двора. И царят рече: Да влезе. ⁶ И като влезе Аман царят му рече: Що да се направи на човека, на когото царя благоволява да направи почест? А Аман помисли в сърцето си: Кому *другиму* би благоволил царят да направи почест освен на мене? ⁷ Затова Аман каза на царя: За човека, на когото царят благоволява да направи почест, ⁸ нека донесат царската одежда, с която царят се облича, и царската корона, която се туря на главата му, и нека доведат коня, на който царят язди, ⁹ и тая одежда и коня да се дадат в ръката на един от повидните царски първенци, за да облекат човека, когото царят благоволява да почете; и когато го развеждат възседнал на коня през градския площад, нека прогласяват пред него: Така ще се направи на човека, когото царят благоволява да почете. ¹⁰ Тогава царят рече на Амана: Скоро вземи одеждата и коня както си рекъл, и направи така на юдеина Мардохей, който седи при царската порта; да се не изостави нищо от всичко, което си казал. ¹¹ И така, Аман взе одеждата и коня та облече Мардохея, и го преведе яхнал през градския площад, и прогласяваше пред него: Така ще се направи на човека, когото царят благоволява да почете. ¹² И Мардохей се върна в царската порта. А Аман отиде бърже у дома си наскърбен, и с покрита глава.
13 ¹³ И Аман разказа на жена си Зареса и на всич-

ките си приятели всичко, що му се бе случило. Тогава мъдреците му и жена му Зареса му рекоха: Ако Мардохей, пред когото си почнал да изпадаш, е от юдейски род, ти не ще му надвиеш, но без друго ще паднеш пред него. ¹⁴ Докато още се разговаряха с него, царските скопци стигнаха и побързаха да заведат Амана на угощението, което Естир бе приготвила.

¹ Царят, прочее, и Аман дойдоха да пируват с царица Естир. ² И на втория ден, като пиеха вино, царят пак каза на Естир: Какво е прощението ти, царице Естир? и ще ти се удовлетвори; и каква е молбата ти? и ще се изпълни даже до половината от царството. ³ Тогава царицата Естир в отговор рече: Ако съм придобила твоего благоволение, царю, и ако е угодно на царя, нека ми се подари живота ми при молбата ми, и людето ми при молбата ми; ⁴ защото сме продадени, аз и людето ми, да бъдем погубени, избити и изтребени. Ако бяхме *само* продадени като роби и робини, премълчала бих, при все че неприятелят не би могъл да навакса щетата на царя. ⁵ Тогава цар Асуир проговаряйки рече на царица Естир: Кой е той, и где е она, който е дръзнал в сърцето си да направи така? ⁶ И Естир каза: Противникът и неприятелят е тоя нечестив Аман. Тогава Аман се смути пред царя и царицата. ⁷ И царят разгневен стана от угощението с вино и *отиде* в градината на палата, а Аман стана, за да изпроси живота си от царица Естир, защото видя, че зло беше решено против него от царя. ⁸ В това време царят се върна от градината на палата в мястото на винопиенето; а Аман бе паднал на постелката, на която беше Естир. И царят рече: Още и царицата ли иска да изнасили пред мене у дома? Щом излязоха тия думи из устата на царя, покриха Амановото лице. ⁹ Тогава Арвона, един от служащите пред царя скопци рече: Ето и бесилката, петдесет лакътя висока, която Аман направи за Мардохея, който говори добро за царя, стои в къщата на Амана. И рече царят: Обесете го на нея. ¹⁰ И така, обесиха Амана на бесилката, която бе приготвил за Мардохея. Тогава царската ярост утихна.

¹ В същия ден цар Асуир даде на царица Естир дома на неприятеля на юдеите Аман. И Мардохей дойде пред царя, защото Естир бе явила що ѝ беше той. ² И царят извади пръстена си, който бе взел от Амана, и го даде на Мардохея. А Естир постави Мардохея над Амановия дом. ³ Тогава Естир говори пак пред царя, паднала на нозете му, и моли му се със сълзи да отстрани злото *скроено* от агагеца Аман и замисленото, което беше наредил с хитрост против

4 юдеите. ⁴И царят простря златния скиптър към
 5 Естир; и тъй, Естир се изправи, застана пред ца-
 6 ря, и рече: ⁵Ако е угодно на царя, и ако съм при-
 7 добила неговото благоволение, и това се види
 8 право на царя, и ако съм му угодна, нека се пи-
 9 ше да се отмени *писаното* в писмата придобити
 10 с хитрост от агагеца Аман, син на Амедата, кои-
 11 то писа, за да се погубят юдеите по всичките об-
 12 ласти на царя; ⁶защото как бих могла да търпя
 13 да видя злото, което би сполетяло людеите ми?
 14 или как бих могла да търпя да видя изстребле-
 15 нието на рода си? ⁷Тогава цар Асуир каза на ца-
 16 рица Естир и на юдеина Мардохей: Ето, дадох
 17 на Естир дома на Амана; и него обесиха на бесилката, защото простря ръката си против юдеите. ⁸Пишете, прочее, и вие на юдеите каквото обичате, в името на царя, и подпечатайте го с царския пръстен; защото писмо писано в името на царя и подпечатано с царския пръстен не се отменява. ⁹Тогава в третия месец, който е месец Сиван, на двадесет и третия му ден, царските секретари бяха повикани, та се писа точно според това, което заповяда Мардохей, на юдеите, и на сатрапите, и на управителите и първенците на областите, които бяха от Индия до Етиопия, сто и двадесет и седем области, във всяка област според азбуката й, и на всеки народ според езика му, и на юдеите според азбуката им и според езика им. ¹⁰И *Мардохей* писа от името на цар Асуира, и подпечати го с царския пръстен, и изпрати писмата с бързоходци конници, които яздеха на бързи коне, употребявани в царската служба, от отборни кобили, ¹¹чрез които *писма* царят разреши на юдеите, във всеки град, гдето се намираха, да се съберат да станат за живота си, да погубят, да избият и да изстребят всичката сила на ония люде и на оная област, които биха ги нападнали *заедно* с децата и жените им, и да разграбят имота им, ¹²и то в един ден, по всичките области на цар Асуира, *сиреч*, в тринадесетия ден от дванадесетия месец, който е месец Адар. ¹³Препис от писаното, чрез който щеше да се разнесе тая заповед по всяка област, се обнародва между всичките племена, за да бъдат готови юдеите за оня ден да въздадат на неприятелите си. ¹⁴И бързоходците, които яздеха на бързи коне, употребявани в царската служба, излязоха бърже, тикани от царската заповед. И указът се издаде в столицата Суса. ¹⁵А Мардохей излезе от присъствието на царя в царски дрехи, сини и бели, и с голяма златна корона, и с висонена и моравантия; и град Суса се радваше и се веселеше. ¹⁶И юдеите имаха светлина и веселие, радост и слава. ¹⁷И във всяка област и във всеки град,

гдето стигна царската заповед и указ, юдеите имаха радост и веселие, пируване и добър ден. И мнозина от людеите на земята станаха юдеи; защото страх от юдеите ги обзе.

¹А в дванадесетия месец, който е месец Адар, на тринадесетия ден от същия, когато наближаваше *времето* да се изпълни царската заповед и указ, в деня когато неприятелите на юдеите се надяваха да им станат господари, (но напротив се обърна, че юдеите станаха господари, на ония, които ги мразеха), ²юдеите се събраха в градовете си по всичките области на цар Асуира, за да турят ръка на ония, които биха искали злото им; и никой не можа да им противостои, защото страх от тях обзе всичките племена. ³И всичките първенци на областите, и сатрапите, областните управители, и царските надзиратели помагаха на юдеите; защото страх от Мардохей ги обзе. ⁴Понеже Мардохей беше големец в царския дом, и славата му се разнесе по всичките области; защото човекът Мардохей ставаше все по-велик и по-велик. ⁵И юдеите поразиха всичките си неприятели с удар от меч, с убиване, и с погубване, и сториха каквото искаха на ония, които ги мразеха. ⁶И в столицата Суса юдеите, избиха и погубиха петстотин мъже. ⁷Убиха и Фарсандата, Далфона, Аспата, ⁸Пората, Адалия, Аридата, ⁹Фармаста, Арисая, Аридая и Ваезета, ¹⁰десетте сина на неприятеля на юдеите Аман, Амедатаевия син; на имот обаче ръка не туриха. ¹¹На същия ден, като доложиха пред царя числото на избитите в столицата Суса, ¹²царят рече на царица Естир: В столицата Суса юдеите са избии и погубили петстотин мъже и десетте Аманови сина; какво ли са направили и в другите царски области! Сега какво е прощението ти? и ще ти се удовлетвори; и каква е още молбата ти? и ще се изпълни. ¹³И Естир каза: Ако е угодно на царя, нека се разреши на юдеите, които са в Суса, да направят и утре според указа за днес, и да обесят на бесилка десетте Аманови сина. ¹⁴И царят заповяда да стане така; и издаде се указ в Суса, та обесиха десетте Аманови сина. ¹⁵И тъй, юдеите, които бяха в Суса, се събраха и на четиринадесетия ден от месец Адар, та избиха триста мъже в Суса; на имот, обаче, ръка не туриха. ¹⁶А другите юдеи, които бяха по царските области, се събраха та стояха за живота си, и се успокоиха от неприятелите си, като избиха от ония, които ги мразеха, седемдесет и пет хиляди души; на имот, обаче, ръка не туриха. ¹⁷*Това стана на* тринадесетия ден от месец Адар; а на четиринадесетия ден от същия си почиваха, и го направиха ден

18 за пируване и увеселение. ¹⁸ Но юдеите, които
 бяха в Суса, се събраха и на тринадесетия и на
 четирнадесетия му ден; а на петнадесетия от
 същия си почиваха, и го направиха ден за пиру-
 19 ване и увеселение. ¹⁹ Ето защо юдеите селяни,
 които живеят в градове без стени, правят чети-
 ринадесетия ден от месец Адар, *ден* за увесе-
 ление и за пируване, и добър ден, и *ден* за пра-
 щане подаръци ° едни на други. ²⁰ Тогава Мар-
 дохей, като описа тия събития, прати писма до
 20 всичките юдеи, които бяха по всичките обла-
 сти на цар Асуира, до ближните и до далечни-
 те, ²¹ с които им заръча да пазят, всяка година,
 и четирнадесетия ден от месец Адар и петна-
 22 десетия от същия, ²² като дните, в които юдеи-
 те се успокоиха от неприятелите си, и месеца, в
 който скръбта им се обърна на радост и плачът
 им в добър ден, та да ги правят дни за пируване
 и увеселение, и за пращане подаръци едни на
 23 други, и милостиня на сиромасите. ²³ И юдеи-
 те предприеха да правят както бяха почнали и
 24 както Мардохей им беше писал, ²⁴ по причина
 че агагецът Аман, син на Амедата, неприятелят
 на всичките юдеи, беше изхитрил против юдеи-
 те да ги погуби, и беше хвърлил пур (сиреч,
 25 жребие) да ги погуби и да ги изстреби; ²⁵ кога-
 то обаче, *Естир* дойде пред царя, той с писма
 заповяда да се върне върху неговата глава за-
 мисленото зло, което беше наредил с хитрост
 против юдеите, и да се обещат на бесилката той
 26 и синовете му. ²⁶ Затова, нарекоха ония дни Пу-
 рим, от името пур. За туй, поради всичките ду-
 ми на това писмо, и поради онова, което бяха

опитали в това събитие, и което им се бе случи-
 ло, ²⁷ юдеите постановиха, и възприеха за себе 27
 си и за потомството си, и за всички, които биха
 се присъединили към тях, непрестанно да па-
 зят тия два дни, според предписаното за тях и
 във времето им всяка година; ²⁸ и тия дни да се 28
 помнят и да се пазят във всеки век и във все-
 ки род, във всяка област и във всеки град; и тия
 дни Пурим да се не изоставят от юдеите, нито
 да изчезне споменът им между потомството им.
²⁹ Тогава царица Естир, дъщеря на Авихаила, и 29
 юдеина Мардохей писаха втори път със силно
 наблигане за да утвърдят написаното за Пури-
 ма. ³⁰ При това, *Мардохей* прати писма до всич- 30
 ките юдеи в сто и двадесет и седемте области
 на Асуировото царство, с думи на мир и искре-
 ност, ³¹ за да утвърди тия дни Пурим във вре- 31
 мената им, според както юдеинът Мардохей и
 царица Естир им бяха заповядали, и както бя-
 ха постановили за себе си и за потомството си,
 в *спомен на* постите и плача си. ³² И тая наредба 32
 за Пурима се потвърди със заповедта на Естир;
 и записа се в книгата.

¹ И цар Асуир наложи данък на земята и на **10**
 морските острови. ² А всичките му силни и мо- 2
 гъществени дела, и описанието на величието,
 на което царят въздигна Мардохея, не са ли
 написани в Книгата на летописите на персий-
 ските и мидийските царе? ³ Защото юдеинът 3
 Мардохей стана втори подир цар Асуира, ве-
 лик между юдеите и благоугоден на многото си
 братя, като търсеше доброто на людете си и го-
 вореше мир за целия си род.

Йов

1 **И**маше в земята Уз° един човек на име Иов. Тоя човек бе непорочен и правдив, боеше се от Бога, и отдалечава-
2 ше се от злото. ²И родиха му се седем сина и
3 три дъщери. ³А добитъкът му беше седем хиля-
ди овце, три хиляди камили, петстотин чиф-
та волове; и петстотин ослици; *имаше* и голя-
4 мо множество слуги; така че тоя човек бе най-
големият от всичките жители на изток. ⁴И си-
новете му отиваха и правеха угощения в къща-
та на всекиго *от тях* на неговия ден; и пращаха
да повикат трите си сестри, за да ядат и пият с
5 тях. ⁵И когато се изреждаха дните на угощава-
нето, Иов пращаше за *чадата си* та ги освеща-
ваше, като ставаше рано заранта и принасяше
всеизгаряния според числото на всички тях; за-
щото Иов си думаше: Да не би синовете ми да са
съгрешили и да са похулили Бога в сърцата си.
6 Така правеше Иов постоянно. ⁶А един ден, като
дойдоха Божиите синове да се представят пред
7 Господа, между тях дойде и Сатана. ⁷И Господ
рече на Сатана: От где идеш? А Сатана в отго-
вор на Господа рече: От обикаляне земята и от
8 ходене насам натам по нея. ⁸После Господ рече
на Сатана: Обърнал ли си внимание на слугата
Ми Иов, че няма подобен нему на земята, чо-
век непорочен и правдив, който се бои от Бо-
9 га и се отдалечава от злото? ⁹А Сатана в отго-
вор на Господа рече: Дали без причина се бои
10 Иов от Бога? ¹⁰Не си ли обградил от всякъде
него и дома му и всичко що има? Благословил
си делата на ръцете му, и имота му се е умно-
жил на земята. ¹¹Но сега простри ръка и допри
се до всичко що има, и той ще Те похули в ли-
12 це. ¹²И Господ рече на Сатана: Ето, в твоята ръ-
ка е всичко, що има той; само на него да не ту-
риш ръка. Тогава Сатана излезе от присъстви-
13 ето на Господа. ¹³И един ден, когато синовете
му и дъщерите му ядяха и пиеха вино в къща-
та на най-стария си брат, ¹⁴дойде вестител при
Иова та рече: Като оряха воловете, и ослиците
15 пасяха при тях, ¹⁵савците нападнаха та ги отка-
раха, още избиха слугите с остроото на ножа; и
само аз се отървах да ти известя. ¹⁶Докато още
16 говореше, той, дойде и друг та рече: Огън от Бо-
га падна от небето та изгори овците и слугите и
ги погълна; и само аз се отървах да ти известя.
17 ¹⁷Тоя като още говореше, дойде и друг та ре-
че: Халдейците образуваха три чети и се спус-
наха върху камилите и ги откараха, още избиха

слугите с остроото на ножа; и само аз се отървах
да ти известя. ¹⁸Тоя като говореше още, дойде 18
и друг та рече: Синовете ти и дъщерите ти ка-
то ядяха и пиеха вино в къщата на най-стария
си брат, ¹⁹ето, дойде силен вятър от пустинята 19
та удари четирите ъгъла на къщата, и тя падна
върху чадата *ти* та умряха; и само аз се отър-
вах да ти известя. ²⁰Тогава Иов стана, раздра 20
дрехата си, и обръсна главата си, и като падна
на земята поклони се. ²¹И рече: Гол излязох из 21
утробата на майка си; гол ще и да се върна там.
Господ даде, Господ отне; да бъде благослове-
но Господното име. ²²Във всичко това Иов не 22
съгреши, нито се изрази безумно спрямо Бога.

2 ¹И пак един ден, като дойдоха Божиите си-
нове, за да се представят пред Господа, между
тях дойде и Сатана да се представи пред Гос-
пода. ²И Господ рече на Сатана: От где идеш? 2
А Сатана в отговор на Господа рече: От оби-
каляне земята и от ходене насам-натам по нея.
³После Господ рече на Сатана: Обърнал ли си 3
внимание на слугата Ми Иов, че няма подо-
бен нему на земята, човек непорочен и правдив,
който се бои от Бога и се отдалечава от злото.
И още държи правдивостта си, при все че ти Ме
подбуди против него да го погубя без причина.
⁴А Сатана в отговор на Господа рече: Кожа за 4
кожа, да! все що има човек ще го даде за живота
си. ⁵Но простри ръката Си сега та се допри до 5
костите му и до месата му, и той ще Те похули
в лице. ⁶И Господ рече на Сатана: Ето, той е в 6
ръката ти; само живота му опази. ⁷Тогава Сата- 7
на излезе от присъствието на Господа та порази
Иова с лоши цирки от стъпалата на нозете му до
темето му. ⁸И той си взе черепка, за да се чеше с 8
нея, и седеше в пепел. ⁹Тогава жена му му рече: 9
Още ли държиш правдивостта си? Похули Бога
и умри. ¹⁰А той й каза: Ти говориш както го- 10
вори една от безумните жени. Що! доброто ли
ще приемаме от Бога, и да не приемаме и зло-
то? Във всичко това Иов не съгреши с устните
си. ¹¹А тримата приятели на Иова, като чуха за 11
всичкото това зло, което го сполетяло, дойдоха
всеки от мястото си, - теманецът Елифаз, шу-
хецът Валдад, наамецът Софар; защото се бяха
съгласили да дойдат заедно да го съжалят и да
го утешат. ¹²И като подигнаха очи от далеч и го 12
не познаха, плакаха с висок глас; и всеки раз-
дра дрехата си, и сипаха пръст на главите си *ка-*
то я хвърлиха към небето. ¹³И седяха при него 13

на земята седем дни и седем нощи; и никой не му проговори дума, защото виждаха, че скръбта му беше много голяма.

3 ¹ След това Йов отвори устата си та прокле деня си. ² Йов, проговаряйки, рече: - ³ Да погине денят, в който се родих, И нощта, в която се каза, роди се мъжко. ⁴ Да бъде тъмнина оня ден; Бог да го не зачита от горе, И да не изгрее на него светлина. ⁵ Тъмнина и мрачна сянка да го обладаят; Облак да седи на него; Всичко що помрачава деня нека го направи ужасен. ⁶ Тъмнина да обладае оная нощ; Да се не брои между дните на годината, Да не влезе в числото на месеците. ⁷ Ето, пуста да остане оная нощ; Радостен глас да не дойде в нея. ⁸ Да я прокълнат ония, които кълнат дните, Ония, които са изкусни да събудят левиатана. ⁹ Да изгаснат звездите на вечерта й; Да очаква видело, и да го няма, И да не види първите лъчи на зората; ¹⁰ Защото не затвори вратата на *майчината ми* утроба, И не скри скръбта от очите ми. ¹¹ Защо не умрях при раждането, И не издъгнах щом излязох из утробата? ¹² Защо ме приеха коленете? Или защо съсците, за да суча? ¹³ Защото сега щях да лежа и да почивам; щях да спя; Тогава щях да съм в покой. ¹⁴ Заедно с царе и съветници на земята, Които си градят пусти стълбове; ¹⁵ Или с князе, които имаха злато, Които напълниха къщите си със сребро; ¹⁶ Или, като скрито пометниче, не щеше да ме има. Както младенци, които видело не са видели. ¹⁷ Там нечестивите престават да смущават, И там уморените се успокояват. ¹⁸ Заедно се успокояват и пленниците. Не чуват гласа на насилника, ¹⁹ Там са малък и голям; И слугата е свободен от господаря си, ²⁰ Защо се дава видело на злощастния, ²¹ Които копнеят за смъртта, и няма я, Ако и да копаят за нея повече отколкото за скрити съкровища, - ²² Които се много радват и веселят, Когато намират гроба? ²³ *Защо се дава видело* на човека, чиито път е скрит, И когото Бог е преградил? ²⁴ Защото вместо ядене, дохожда ми въздишка; ²⁵ Защото онова, от което се боях, случи ми се, И онова, от което треперех, дойде върху мене. ²⁶ Не бях на мир, нито на покой, нито в охолност; Но пак смущение ме нападна.

4 ¹ Тогава теманецът Елифаз проговаряйки рече: - ² Ако започнем да ти говорим, ще ти дотегне ли? Но кой може се въздържа да не говори? ³ Ето, ти си научил мнозина, И немощни ръце си укрепил. ⁴ Твоите думи са заякчили коленбаещия, И ослабнали колене си укрепил. ⁵ А сега *това* дойде на тебе, и ти е дотегнало; Допира

те, и смутил си се. ⁶ В страха ти *от Бога* не е ли **6** твоето упование, И в правотата на пътищата ти твоята надежда? ⁷ Спомни си, моля, кой *някога* **7** е погинал невинен, Или где са били изтребени правдивите. ⁸ До колкото съм аз видял, ония, **8** които орат беззаконие, И сеят нечестие, това и жънат. ⁹ Изтребват се от дишането на Бога, И **9** от духането на ноздрите Му погиват. ¹⁰ Ревът **10** на лъва и гласът на свирепия лъв *замират*, И зъбите на младите лъвовете се изкъртват. ¹¹ Лъвът **11** загива от нямаване лов, И малките на лъвицата се разпръсват. ¹² Тайно достига до мене едно **12** нещо, И ухото ми долови един шепот от него: ¹³ *Всрещам мислите от нощните видения*, Когато **13** дълбок сън напада човеците, ¹⁴ Ужас ме обзе, **14** и трепет, И разтърси всичките ми кости; ¹⁵ Тогава **15** дух премина пред мене; Космите на тялото ми настръхнаха; ¹⁶ Той застава, но не можах **16** да позная образа му; Призрак *се яви* пред очите ми; В тишината чух тоя глас: ¹⁷ Ще бъде ли **17** смъртен човек праведен пред Бога? Ще бъде ли човек чист пред Създателя си? ¹⁸ Ето, Той не се **18** доверява на слугите Си, И в ангелите Си намира недостатък, - ¹⁹ Колко повече в ония, които **19** живеят в къщи от кал. Чиято основа е в пръстта, И които се смазват като че ли са молци! ²⁰ Между заранта и вечерта се събарят, Без да **20** усети някой изгубват се за винаги. ²¹ Величието, **21** което е в тях, не се ли премахва? Умират и то без мъдрост.

5 ¹ Извикай сега; има ли някой да ти отговори? И към кого от светите *духове* ще се **5** обърнеш? ² Наистина гневът убива безумния, И негодуването умъртвява глупавия. ³ Аз съм виждал безумният като се е вкоренявал; Но веднага съм проклинал обиталището му; ⁴ *Защото* **4** чадата му са далеч от безопасност; Съкръшават ги по съдилищата И няма кой да ги отърве; ⁵ Гладният изяжда жетвата им, Граби я даже изсред тръните; И грабителят поглъща имота им. ⁶ Защото скръбта не излиза от пръстта, **6** Нито печалта пониква из земята; ⁷ Но човек се **7** ражда за печал, Както искрите, за да хвъркат високо, ⁸ Но аз Бога ще потърся, И делото си ще **8** възложа на Бога, ⁹ Които върши велики и неизследими дела И безбройни чудеса; ¹⁰ Които дава **10** дъжд по лицето на земята, И праща води по нивите; ¹¹ Които възвишава смирените, И въздига **11** в безопасност нажалените, ¹² Които осуетява **12** кроежите на хитрите, Така щото ръцете им не могат да извършат предприятието си; ¹³ Който **13** улавя мъдрите в лукавството им, Тъй че намисленото от коварните се прекатурва. ¹⁴ Денем **14** посрещат тъмнина, И по пладне пипат както нощем. ¹⁵ Но *Бог* избавя сиромаша от меча, **15**

16 който е устата им, И от ръката на силния; ¹⁶ И така сиромашът има надежда, А устата на беззаконието се запушват. ¹⁷ Ето, блажен е оня човек, когото Бог изобличава; Затова, не презирай наказанието от Всемогъщия; ¹⁸ Защото Той наранява, Той и превързва; Поразява, и Неговите ръце изцеляват. ¹⁹ В шест беди ще те избави; Дори в седмата няма да те досегне зло. ²⁰ В глад ще те откупи от смърт, И във война от силата на меча. ²¹ От бича на език ще бъдеш опазен, И не ще се уплашиш от погибел, когато дойде. ²² На погибелта и на глада ще се присмиваш, И не ще се уплашиш от земните зверове; ²³ Защото ще имаш спогодба с камъните на полето; И дивите зверове ще бъдат в мир с тебе. ²⁴ И ще познаеш, че шатърът ти е в мир; И когато посетиш кошарата си, няма да намериш да ти липсва нещо. ²⁵ Ще познаеш още, че е многочислено твоето потомство, И рожбите ти както земната трева. ²⁶ В дълбока старост ще дойдеш на гроба си, Както се събира житен сноп на времето си. ²⁷ Ето, това издирихме; така е; Слушай го, и познай го за своето добро.

6, 2 ¹ А Йов в отговор рече: - ² Дано само би се претеглила моята печал, И злополуката ми да би се турила срещу нея на везните! ³ Понеже сега би била по-тежка от морския пясък; Затова думите ми са били необмислени. ⁴ Защото стрелите на Всемогъщия са вътре в мене, Чиято отрова духът ми изпива; Божите ужаси се опълчват против мене. ⁵ Реве ли дивият осел, когато има трева? Или мучи ли волът при яслите си? ⁶ Яде ли се блудкавото без сол? Или има ли вкус в белтъка на яйцето? ⁷ Душата ми се отвращава да ги допре; Те ми станаха като омразно ястие. ⁸ Дано получех това, което прося, И Бог да ми дадеше онова, за което копнея! - ⁹ Да благоволеше Бог да ме погуби, Да пуснеше ръката Си та ме посече! ¹⁰ Но, това ще ми бъде още утеха, (Да! ще се утвърдя всред, скръб, която не ме жали). Че аз не утаих думите на Светия. ¹¹ Каква е силата ми та да чакам? И каква е сетнината ми та да издържа? ¹² Силата ми сила каменна ли е? Или месата ми са медни? ¹³ Не изчезна ли в мене помощта ми? И не отдалечи ли се от мене избавлението? ¹⁴ На оскърбения трябва да се покаже съжаление от приятеля му, Даже ако той е оставил страха от Всемогъщия. ¹⁵ Братята ми ме измавиха като поток; Преминаха като течение на потоци, ¹⁶ Които се мътят от леда, И в които се топи снегът; ¹⁷ Когато се стоплят изчезват; Когато настане топлина изгубват се от мястото си; ¹⁸ Керваните, като следват по криволиченията им, Пристигат в пусто-

та и се губят; ¹⁹ Теманските кервани прегледваха; Шевските пътници ги очакваха; ²⁰ Излъгана се в надеждата си; Дойдоха там и се посрашиха; ²¹ Сега и вие сте така никакви; Видяхте ужас, и се уплашихте. ²² Рекох ли аз: Донесете ми? Или: Дайте ми подарък от имота си? ²³ Или: Отървете ме от ръката на неприятеля? Или: Откупете ме от ръката на насилниците? ²⁴ Научете ме, и аз ще млъкна; И покажете ми в що съм съгрешил. ²⁵ Колко са силни справедливите думи! Но вашите доводи що изобличават? ²⁶ Мислите ли да изобличите думи, Когато думите на човек окаян са като вятър? ²⁷ Наистина вие бихте впримчили сирачето, Бихте копали яма на неприятеля си. ²⁸ Сега, прочее, благоволете да ме погледнете, Защото ще стане явно пред вас ако аз лъжа ²⁹ Повърнете се, моля; нека не става неправда; Да! повърнете се пак; касае се до правдивостта ми. ³⁰ Има ли неправда в езика ми? Не може ли небцето ми да познае лошото?

¹ Земният живот на човека не е ли воюване? **7** И дните му не са ли като дни на наемник? ² Както на слуга, който желае сянка, И както на наемник, който очаква заплатата си, ³ Така на мене се даде за притежание месеци на разочарование, И нощи на печал ми се определиха. ⁴ Когато си лягам, казвам: Кога ще стана? Но нощта се протака; И непрестанно се тласкам насам-натам до зори. ⁵ Снагата ми е облечена с червеи и пръстни буци; Кожата ми се пука и тлее. ⁶ Дните ми са по-бързи от совалката на тъкача, И чезнат без надежда. ⁷ Помни, че животът ми е дъх; И че окоето ми няма вече да се върне да види добро. ⁸ Окоето на оногова, който ме гледа, няма да ме види вече; Твоите очи ще бъдат върху мене, а, ето, не ще ме има. ⁹ Както облакът се разпръсва и изчезва, Така и слизацият в преизподнята няма да възлезе пак; ¹⁰ Няма да се върне вече у дома си. И мястото му няма да го познае вече. ¹¹ Затова аз няма да въздържа устата си; Ще говоря в утеснението на духа си; Ще плача в горестта на душата си. ¹² Море ли съм аз, или морско чудовище, Та туряш над мене стража? ¹³ Когато си казвам: Леглото ми ще ме утеши, Постелката ми ще облекчи оплакването ми, ¹⁴ Тогава ме плашиш със сънища, И ме ужасяваш с видения; ¹⁵ Така, че душата ми предпочита удушване И смърт, а не тия мои кости. ¹⁶ Додея ми се; не ща да живея вечно; Оттегли се от мене, защото дните ми са суета. ¹⁷ Що е човек, та да го възвеличаваш, И да си наумяваш за него, ¹⁸ Да го посещаваш всяка зоран, И да го изпитваш всяка минута? ¹⁹ До кога не ще отвърнеш погледа Си от мене, И не ще ме

оставиш ни колкото плюнката си да погълна?
 20 ²⁰ Ако съм съгрешил, що правя *с това* на Тебе,
 о Наблюдателю на човеците? Защо си ме поста-
 вил за Своя прицел, Така щото станах тегота на
 21 себе си? ²¹ И защо не прощаваш престъплението
 ми, И не отнемаш беззаконието ми? Защото
 още сега ще спя в пръстта; И сутринта ще ме
 търсиш, а няма да ме има.

8 ¹ Тогава шуахецът Валдад в отговор каза:
 2 ² До кога ще говориш така, И думите на уста-
 3 та ти ще бъдат *като* силен вятър? ³ Бог променя
 ли съда? Или Всемогъщият променя прав-
 4 дата? ⁴ Ако Му са съгрешили чадата ти, И Той
 ги е предал на последствията от ⁵ беззаконието
 им; ⁵ Ако би ти прилежно потърсил Бога, Ако
 6 би се помолил на Всемогъщия, ⁶ Тогава, ако бе-
 ше ти чист и правдив, Непременно сега Той би
 се събудил *да работи* за тебе, И би направил да
 7 благоденствува праведното ти жилище; ⁷ И при
 все да е било малко началото ти, Пак сетнини-
 8 те ти биха се уголемили много. ⁸ Понеже, по-
 питай, моля, предишните родове, И внимавай
 9 на изпитаното от бащите им; ⁹ (Защото ние сме
 вчерашни и не знаем нищо, Тъй като дните на
 10 земята са сянка); ¹⁰ Не щат ли те да те научат и
 да ти явят, И да произнесат думи от сърцата си?
 11 ¹¹ Никне ли рогоза без тиня? Расте ли тръстика-
 12 та без вода? ¹² Догде е още зелена и неокосена
 13 Изсъхва преди всяка *друга* трева. ¹³ Така са пъ-
 тищата на всички, които забравят Бога; И на-
 14 деждата на нечестивия ще загине. ¹⁴ Надежда-
 та му ще се пресече; Упованието му е паяжи-
 15 на. ¹⁵ Той ще се опре на къщата си, но тя не ще
 16 устои; Ще се хване за нея, но не ще утрае. ¹⁶ Той
 зеленее пред слънцето, И клончетата му се про-
 17 стират в градината му; ¹⁷ Корените му се спли-
 тат в грамадата камъни; Той гледа на камъни-
 18 те *като* дом; ¹⁸ Но пак, ако го изтръгне някой
 от мястото му, Тогава *мястото* ще се отрече от
 19 него, *казвайки*: Не съм те виждал. ¹⁹ Ето, това е
 радостта на пътя му! И от пръстта други ще по-
 20 никнат. ²⁰ Ето, Бог няма да отхвърли непороч-
 ния, Нито ще подири ръката на злотворците.
 21 ²¹ Все пак ще напълни устата ти със смях И уст-
 22 ните ти с възклицание. ²² Ония, които те мразят,
 ще се облекат със срам; И шатърът на нечестивите
 няма вече да съществува.

9, 2 ¹ А Йов в отговор рече: ² Наистина зная, че
 това е така, Но как ще се оправдае човек пред
 3 Бога? ³ Ако поиска да се съди с Него, Не може
 4 да Му отговори *за* едно от хиляда. ⁴ Мъдро
 сърце и мощна сила има Бог; Кой, като е упор-
 5 ствувал против Него, е благоденствувал? ⁵ Той
 премества планините, и те не усещат Когато ги

е превърнал в гнева Си. ⁶ Той поклаща земята 6
 от мястото й, Тъй щото стълбовете й треперят.
 7 Той заповядва на слънцето, и не изгрява; И ту- 7
 ря под печат звездите. ⁸ Той сам простира небе- 8
 сата, И стъпва на морските вълни. ⁹ Той прави 9
съзвездията - Мечката, Ориона и Плеядите, И
 скритите пространства ¹⁰ на юг. ¹⁰ Той прави ве- 10
 лики и неизследими дела. И безбройни чудеса.
 11 Ето, минава край мене, и не Го виждам; Пре- 11
 минава и не Го съглеждам; ¹² Ако грабне *пляч-* 12
ка, кой ще Му забрани? Кой ще Му рече: Що
 правиш? ¹³ Ако Бог не оттегли гнева Си, Горде- 13
 ливите помощници се повалят под Него! ¹⁴ Кол- 14
 ко по-малко бих могъл аз да Му отговоря И
 да избира думите си, *за да разисквам* с Него!
 15 Комуто, и праведен ако бях, не можех отго- 15
 вори, Но щях да попраша милост от Съдията си.
 16 Ако извиках, и ми отговореше, Не щях да по- 16
 вярвам, че е послушал гласа ми. ¹⁷ Защото ме 17
 смазва с вихрушка, И умножава раните ми без
 причина. ¹⁸ Не ме оставя да си отдъхна, Но ме 18
 насища с горчивини. ¹⁹ Ако е *дума* за силата на 19
 мощните; Ето ме! *би казал Той*; И ако за съд, *би*
казал: Кой ще Ми определи време *да се съдя*?
 20 ²⁰ Даже ако бях праведен, осъдили ме биха соб- 20
 ствените ми уста; Ако бях непорочен, Той би
 ме показал опърничав. ²¹ Макар да бях непоро- 21
 чен, не бих зачитал себе си, Презрял бих жи-
 вота си. ²² Все едно е; затова казвам: Той по- 22
 губва и непорочния и нечестивия, ²³ Ако бичът 23
Му убива внезапно, Той се смее при изпитания-
 та на невинните. ²⁴ Земята е предадена в ръцете 24
 на нечестивите; Той покрива лицата на съдии-
 те й; Ако не, тогава кой е, *който прави това*?
 25 А моите дни са по-бързи от бързоходец; Бя- 25
 гат без да видят добро; ²⁶ Преминаха като ле- 26
 ки кораби, Като орел, който се спуща върху ло-
 ва. ²⁷ Ако река: Ще забравя оплакването си, Ще 27
 оставя жалеенето си, и ще се утеша. ²⁸ В ужас 28
 съм от всичките си скърби; Зная, че Ти няма
 да ме имаш за невинен; ²⁹ Нечестив ще се счи- 29
 там; Защо, прочее, да се трудя напразно? ³⁰ Ако 30
 се умия със снежна вода, И очистя със сапун ръ-
 цете си, ³¹ Ти пак ще ме хвърлиш в тинята, Така 31
 щото и самите ми дрехи ще се гнусят от мене.
 32 Защото Той не е човек, както съм аз, та да Му 32
 отговоря И да дойдем заедно на съд. ³³ Няма 33
 посредник помежду ни, Който да тури ръката
 си върху двама ни. ³⁴ Нека оттегли от мене тоя- 34
 гата Си, И ужасът Му да не ме уплашва. ³⁵ Тога- 35
 ва ще говоря, и няма да се боя от Него; Защото
 в себе си не съм така *уплашен*.

¹ Душата ми се отегчи от живота ми; *За то-* **10**
ва ще се предам на оплакването си, Ще говоря в

2 горестта на душата си. ² Ще река Богу: Недей ме осъжда; Покажи ми защо ми ставаш противен.
 3 ³ Добре ли Ти е да оскъръбвяваш, И да презираш делото на ръцете Си, А да осветляваш съвещаното от нечестивите? ⁴ Телесни ли очи имаш?
 4 Или гледаш както гледа човек? ⁵ Твоите дни като дните на човека ли са, Или годините Ти като човешки дни, ⁶ Та претърсваш беззаконието ми
 7 И издирваш греха ми, ⁷ При все, че знаеш, че не съм нечестив, И че никой не може да ме избави от ръката Ти? ⁸ Твоите ръце ме създадоха и усъвършенствуваха Кръгло в едно; а пак съсипваш ли ме? ⁹ Помни, моля, че като глина си ме създал; И в пръст ли ще ме възвърнеш? ¹⁰ Не си ли ме излял като мляко? Не си ли ме съсирил като сирене? ¹¹ С кожа и мускули си ме облякъл, ¹² И с кости и жили си ме оплел; ¹² Живот и благоволение си ми подарил, И провидението Ти е запазило духа ми. ¹³ Но при все туй, това си криел в сърцето Си; Зная, че това е било в ума Ти; ¹⁴ Ако съгреша, наблюдаваш ме, И от беззаконието ми няма да ме считаш невинен. ¹⁵ Ако съм нечестив, горко ми! И ако съм праведен, пак няма да дигна главата си. Пълен съм с позор; но гледай Ти скръбта ми, ¹⁶ Защото расте. Гониш ме като лъв, И повтаряш да се показваш страшен против мене. ¹⁷ Повтаряш да издигаш против мене свидетелите Си, ¹⁸ И увеличаваш гнева Си върху мене; Едно подир друго войнства ме нападат. ¹⁸ Защо, прочее, ме извади Ти из утробата? *Иначе*, бих издъхнал без да ме е виждало око; ¹⁹ Бих бил, като че не съм бил; От утробата бих бил отнесен в гроба. ²⁰ Дните ми не са ли малко? Престани, прочее, И остави ме да си отдъхна малко ²¹ Преди да отида отдето няма да се върна, В тъмната земя и в смъртната сянка, - ²² Земя мрачна като самата тъмнина, Земя на мрачна сянка и без никакъв ред, Гдето виделото е като тъмнина.

11 ¹ Тогава нааматецът Софар, в отговор рече:
 2 - ² Не трябва ли да се отговори на многото думи? Бива ли да се оправдае словоохотлив човек? ³ Твоите самохвалства ще запушат ли хорските уста? И когато ти се присмиваш, тебе никой да не засрами ли? ⁴ Защото ти казваш: Това, което говоря, е право, И аз съм чист пред Твоите очи. ⁵ Но дано проговореше Бог, И да отвореше устните Си против тебе, ⁶ И да ти явеше тайните на мъдростта, Че тя е двойка в проницателността си. Знай, прочее, че Бог изисква от тебе по-малко, отколкото заслужава беззаконието ти. ⁷ Можеш ли да изброиш Божиите дълбочини? Можеш ли да издириш Всемогъщия напълно? ⁸ Тия *тайни* са високи до небето;

що можеш да сториш? По-дълбоки са от преизподнята; що можеш да узнаеш? ⁹ Мярката им е по-дълга от земята И по-широка от морето. ¹⁰ Ако мине Той та улови и събере съд, То кой може да Му забрани? ¹¹ Защото Той знае суетните човеци, Той вижда и нечестиято, без да *Му е нужно* да внимава в него. ¹² Но суетният човек е лишен от разум; Дори, човек се ражда като диво оселче. ¹³ Ако управиш ти сърцето си, И простреш ръцете си към Него, ¹⁴ Ако има беззаконие в ръцете ти, отстрани го, И не оставяй да обитава нечестие в шатрите ти. ¹⁵ Тогава само ще издигнеш лицето си без петно, Да! утвърден ще бъдеш, и няма да се боиш; ¹⁶ Защото ще забравиш скръбта си; Ще си я спомняш като води, които са оттекли. ¹⁷ Твоето пребивание ще бъде по-светло от пладнe; И тъмнина ако си, *пак* ще станеш като зора. ¹⁸ Ще бъдеш в увереност, защото има надежда; Да! ще се озърнеш наоколо, и ще си легнеш безопасно. ¹⁹ Ще легнеш, и не ще има кой да те плаши; Дори мнозина ще търсят твоего благоволение. ²⁰ А очите на нечестивите ще изтекат; Прибежище не ще има за тях; И надеждата им ще бъде, че ще издъхват.

¹ Тогава Йов в отговор рече: - ² Наистина *само* вие сте люде, И с вас ще умре мъдростта! ³ Но и аз имам разум както и вие; Не съм по-долен от вас; И такива работи, кой ги не знае? ⁴ Станах за поругание на ближния си, Човек, който призовавах Бога, и Той му отговаряше, - Праведният, непорочният човек стана за поругание! ⁵ Тога, чиито нозе са близо до подхлъзване, Е като презрян светилник в мисълта на благополучния. ⁶ Шатрите на разбойниците са в благоденствие, И тия, които разгневяват Бога, са в безопасност; Бог докарва *изобилие* в ръцете им. ⁷ Но попитай сега животните, и те ще те научат, И въздушните птици, и ще ти кажат; ⁸ Или говори на земята, и тя ще те научи, И морските риби ще ти изявят. ⁹ От всички тия кой не разбира, Че ръката на Господа е сторила това? - ¹⁰ В Чиято ръка е душата на всичко живо, И дишането на цялото човечество. ¹¹ Ухото не изпитва ли думите, Както небцето вкусува ястието си? ¹² Мъдростта е у белокосите, *казвате вие*, И разумът в дългия живот. ¹³ А у *Бога* е мъдростта и силата; Той има разсъждение и разум. ¹⁴ Ето, Той събаря, и не се съгражда вече; Затваря човека, и не му се отваря. ¹⁵ Ето, задържа водите, и пресъхват; Пуца ги пак, и изравят земята. ¹⁶ У Него е силата и мъдростта; Негов е измаменият и измамникът. ¹⁷ Закарва съветниците ограбени, И прави съдиите глупави. ¹⁸ Разпа-

сва пояса на царете, И опасва кръста им с вѣже.
 19 ¹⁹ Закарва първенците ограбени И поваля сил-
 20 ните. ²⁰ Отнема думата от ползуващите се с до-
 21 верие, И взема ума на старейшините. ²¹ Изли-
 22 ва презрение върху князете, И ослабва силата
 на яките. ²² Открива дълбоки работи из тъм-
 нината, И изважда на видело мрачната сянка.
 23 ²³ Умножава народите, и погубва ги, Разширя-
 24 ва народите, и стеснява ги. ²⁴ Отнема бодростта
 на началниците на земните жители, И прави ги
 25 да се скитат по непроходна пустиня; ²⁵ Пипат в
 тъмнината без виделина, И прави ги да залитат
 като пияни.

13 ¹ Ето, моето око е видяло всичко *това*, Ухо-
 2 то ми е чуло и го е разбрало. ² Което знаете вие,
 3 това зная и аз; Не съм по-долен от вас. ³ Но аз
 бих говорил на Всемогъщия, И желая да ра-
 4 зисквам с Бога; ⁴ Защото вие сте измислители
 5 на лъжа; Всинца сте безполезни лекари. ⁵ Дано
 млъкнете съвсем! И това щеше да ви бъде за
 6 мъдрост. ⁶ Слушайте сега доводите ми, И дай-
 7 те внимание в жалбата на устните ми. ⁷ Зара-
 8 ди Бога несправедливо ли ще говорите? Зара-
 9 ди Него измама ли ще изкажете? ⁸ Заради Него
 пристрастие ли ще покажете? Заради Бога ще
 9 се съдите ли? ⁹ Добро ли е да ви изпита Той?
 Или ще можете да Го излъжете както лъжат чо-
 10 века? ¹⁰ Той непременно ще ви избличи, Ако
 11 тайно показвате пристрастие. ¹¹ Величието Му
 не ще ли да ви уплаши? И ужасът Му не ще ли
 12 да ви нападне? ¹² Вашите паметни думи *стават*
 13 *пред Него* поговорки от пепел; Защитата ви *ста-*
 14 *ва* укрепление от кал. ¹³ Млъкнете! оставете ме
 и аз да говоря; И нека дойде върху мене как-
 15 вото ще. ¹⁴ Каквото и да стане, ще взема меса-
 16 та си в зъбите си, И ще туря живота в шепата
 17 си. ¹⁵ Ако и да ме убие Той, аз ще Го чакам; Но
 18 пак ще защита пътищата си пред Него. ¹⁶ Даже
 19 това ще ми бъде спасение, Че нечестив човек
 20 няма да дойде пред Него. ¹⁷ Послушайте внима-
 21 телно думата ми; И изявлението ми нека бъде
 22 в ушите ви. ¹⁸ Ето сега, аз съм наредил делото
 23 си; Зная, че ще се оправдая. ¹⁹ Кой е оня, кой-
 20 то ще се съди с мене? Защото, ако млъкна, сега
 21 ще издъхна. ²⁰ Само две неща не ми направяй,
 22 Тогава не ще се скрия от лицето Ти, - ²¹ *Не от-*
 23 *казвай* да оттеглиш ръката Си от мене, И нека
 24 ме не уплаши ужаса Ти. ²² Тогава Ти повикай,
 и аз ще Ти отговоря; Или аз да говоря, и Ти ми
 25 отговори. ²³ Колко са беззаконията ми и грехо-
 26 вете ми? Яви ми престъплението ми и греха ми.
 24 ²⁴ Защо криеш лицето Си, И ме считаш за Свой
 25 неприятел? ²⁵ Ще изморяваш ли лист отвяван?
 26 И ще гониш ли суха плява? ²⁶ Защо пишеш го-

рести против мене, И ме правиш да наследвам
 беззаконията на младостта си, ²⁷ И туряш нозе-
 27 те ми в клада, И наблюдаваш всичките ми пъ-
 тища, Забеляваш дирите на нозете ми? - ²⁸ При
 28 все, че аз като гнила вещ тлея, Като дреха от мо-
 лец изядена.

¹ Човекът роден от жена е кратковременен **14**
 И пълен със смущение. ² Цъфти като цвят, и се
 2 покосява; Бяга като сянка, и не се държи. ³ И
 3 върху такъв ли отваряш очите Си, И ме караш
 на съд с Тебе? ⁴ Кой може да извади чисто от
 4 нечисто? Никой. ⁵ Тъй като дните му са опре-
 5 делени, И числото на месеците му е у Тебе, И
 Ти си поставил границите му, които не може да
 6 премине, ⁶ Отвърни погледа Си от него, за да си
 7 почине, Догде като наемник доизкара деня си.
 7 ⁷ Защото за дървото има надежда Че, ако се от-
 сече пак ще поникне, И че издънката му няма
 8 да изчезне, ⁸ Даже ако коренът му остарее в зе-
 9 мята, И ако пънът му умре в пръстта; ⁹ Поне-
 же от дъха на водата ще поникне, И ще покара
 клончета като новопосадено. ¹⁰ Но човек умира
 10 и прехождя; Да! човек издъхва, и де го? ¹¹ Как-
 11 кто водите чезнат из морето, И реката преста-
 ва и пресъхва, ¹² Така човек ляга, и не става ве-
 12 че; Докато небесата не преминат те няма да се
 събудят, И няма да станат от съня си. ¹³ О, дано
 13 ме скриеше Ти в преизподнята, Да ме покрие-
 ше догде премине гневът Ти, Да ми определе-
 14 ше срок, и *тогава* да би ме спомнил! ¹⁴ Ако умре
 14 човек, ще оживее ли? През всичките дни на во-
 юването си ще чакам, Докато дойде промяната
 15 ми. ¹⁵ Ще повикнеш, и аз ще Ти се отзова; Ще
 15 пожелаеш делото на ръцете Си. ¹⁶ А сега броиш
 16 стъпките ми; Не наблюдаваш ли греховете ми?
 17 ¹⁷ Престъплението ми е запечатано в мешец, И
 17 зашиваш беззаконието ми. ¹⁸ Наистина, *както*
 18 и планината като пада унищожавя се, И скала-
 19 та се премества от мястото си; ¹⁹ *Както* води-
 19 те изтриват камъните; И наводненията им зав-
 личат пръстта от земята; *Така* Ти погубваш на-
 20 деждата на човека. ²⁰ Надделяваш всякога над
 20 него, и той прехождя; Изменяваш лицето му, и
 го отправаш. ²¹ Синовеите му достигат до почи-
 21 тание, а той не знае; И биват свалени, а той не
 забелязва това за тях; ²² *Знае* само, че снагата
 22 му е за него в болки, И душата му е за него в
 жалеене.

¹ Тогава теманецът Елифад в отговор рече: **15**
 2 Мъдър човек с вятърничаво ли знание отгова-
 2 ря, И с източен вятър ли пълни корема си? ³ С
 3 празни думи ли се препира И с безполезни ре-
 чи? ⁴ Наистина ти унищожаваш страха *от Бо-*
 4 *га*, И намаляваш моленето пред Него. ⁵ Защо-
 5

то беззаконието ти поучава устата ти, И си избрал езика на лукавите. ⁶ Твоите уста те осъждат, а не аз; Твоите устни свидетелствуват против тебе. ⁷ Ти ли си първороденият човек? Или създаден ли си преди хълмовете? ⁸ Чул ли си ти Божиите тайни намерения? Или си заключил в себе си мъдростта? ⁹ Що знаеш ти, което ние не знаем? Що разбираш ти, което няма у нас? ¹⁰ Има и между нас и белокуси и престарели, По-напреднали на възраст и от баща ти. ¹¹ Божиите утешения и меките Му към тебе думи Малко нещо ли са за тебе? ¹² Какво те блазни сърцето ти, И на какво смигат очите ти, ¹³ ¹³ Та обръщаш духът си против Бога, И изпушаш *такива* думи из устата си? ¹⁴ Що е човек та да е чист, И роденият от жена та да е праведен? ¹⁵ Ето, на светите Си *ангели* Той не се доверява, И небесата не са чисти в очите Му; ¹⁶ Колко повече е гнусен и непотребен човек, Който пие неправда като вода! ¹⁷ Аз ще ти кажа, послушай ме; И това, което съм виждал, ще ти изявя, ¹⁸ (Коего мъдрите не скриха, но възвестиха, ¹⁹ *Както бяха чули* от бащите си; ¹⁹ На които биде дадена земята, и само на тях, И чужденец не замине между тях); ²⁰ Нечестивият се мъчи през всичките си дни; И преброени години са запазени за мъчителя. ²¹ Ужасни гласове има в ушите му, Че като е в спокойствие ще го нападне изтребителя; ²² Не вярва, че ще се върне от тъмнината; И той е очакван от ножа; ²³ Скита се да *търси* хляб, *казвайки*: Где е? Знае, че денят на тъмнината е готов до ръката му; ²⁴ Скръб и тъга го плашат, Като цар приготвен за бой му надвиват, ²⁵ Понеже той простря ръката си против Бога, И възгордя се против Всемогъщия, ²⁶ Спусна се на Него с *корав* врат, С дебелите изпъкналости на щитовете си. ²⁷ Понеже покри лицето си с тлъстината си, И затлъсти кръста си, ²⁸ Той се засели в разорени градове, В къщи необитаеми, Готови да станат на купове. ²⁹ Няма да се обогати, и имотът му няма да трае, Нито ще се навеждат до земята произведенията им. ³⁰ Няма да се отърве от тъмнината; Пламък ще изсуши младоците му; И от дишането на *Божиите* уста ще бъде завлечен. ³¹ Нека не се доверява на суетата, самоизмамен; Защото суета ще бъде заплатата му. ³² Преди времето си ще се изплати, И клонът му няма да раззелене, ³³ Ще изрони неузрялото си грозде като лозата, И ще хвърли цвета си като маслината. ³⁴ Защото дружината на нечестивите ще запустее; И огън ще пояде шатрите на подкупничеството. ³⁵ Зачват зло, и раждат беззаконие, И сърцето им подготвя измама.

16, 2 ¹ Тогава Йов в отговор рече: ² Много такива

неща съм слушал; Окаяни утешители сте всички. ³ Свършват ли се празните думи? Или що ти дава смелост та отговаряш? ⁴ И аз можех да говоря като вас; Ако беше вашата душа на мястото на моята душа, Можех да натрупам думи против вас И да клатя глава против вас. ⁵ Но аз бих ви подкрепил с устата си, И утехата от устните ми би олекчила *скръбта* ви. ⁶ Ако говоря, болката ми не олеква; И ако мълча, до колко съм по-на покой? ⁷ Но сега Той ме много умори; Ти запусти цялото ми семейство. ⁸ Набръчкал си ме в свидетелство *против мене*; И мършавостта ми се издига срещу мене И заявява в лицето ми. ⁹ Разкъсва ме в гнева Си, и ме мрази; Скърца със зъбите Си против мене; Неприятелят ми остри очите си върху мене. ¹⁰ Зяпат против мене с устата си, Удрят ме по челюстта с хулене, Трупат се всички против мене. ¹¹ Бог ме предаде на неправедния, И ме хвърли в ръцете на нечестивите. ¹² Бях в охолност, но Той ме разкъса, Дори хвана ме за врата и строши ме, И постави ме за Своя прицел. ¹³ Стрелците Му ме обиколиха; Пронизва бъбреците ми, и не щади; Излива жлъчката ми на земята. ¹⁴ Съсипва ме с удар върху удар; Спуска се върху мене като исполин. ¹⁵ Вретище съших върху кожата си, И окалях рога си в пръстта, ¹⁶ Лицето ми подпухна от плач, И мрачна сянка има върху клепачите ми, ¹⁷ Ако и да няма неправда в ръцете ми, И да е чиста молитвата ми. ¹⁸ О земле, не покривай кръвта ми! И за вика ми да няма място за *почивка*. ¹⁹ Ето и сега, свидетелят ми е на небесата, И свидетелството ми във височините. ²⁰ Моите приятели ми се присмиват; Но окоето ми рони сълзи към Бога, ²¹ Дано Той *сам* защити човека пред Бога, И човешкия син пред ближния му! ²² Защото, като се изминат малко години, Аз ще отида на път отгдето няма да се върна.

¹ Духът ми чезне, дните ми гаснат, мене вече гробът *чака*. ² Сигурно ми се присмиват; И окоето ми трябва постоянно да гледа огорченията им! ³ Дай, моля, *поръчителство*; стани ми поръчител при Себе Си; Кой *друг* би дал ръка на мене, ⁴ Защото си скрил сърцето им от разум, Затова няма да ги възвисиш. ⁵ Който заради плячка предава приятели - Очите на чадата му ще изтекат. ⁶ Той ме е поставил и поговорка на людете; И укор станах аз пред тях. ⁷ Помрачиха очите ми от скръб, И всичките ми *телесни* части *станаха* като сянка. ⁸ Правдивите ще се почудят на това, И невинният ще се повдигне против нечестивия. ⁹ А праведният ще се държи в пътя си, И който има чисти ръце ще увеличишава силата си. ¹⁰ А вие всички, моля, пак

17

дойдете; Обаче не ще мога намери между вас един разумен. ¹¹ Дните ми преминаха; Намеренията ми и желанията на сърцето ми се пресякоха. ¹² Ношта *скоро* ще замести деня; Виделото е близо до тъмнината, ¹³ Ако очаквам преизподнята за мое жилище, Ако съм постлал постелката си в тъмнината, ¹⁴ Ако съм викнал към тлението, Баща ми си ти, - Към червеите: Майка и сестра ми сте, ¹⁵ То где е сега надеждата ми? Да! кой ще види надеждата ми? ¹⁶ При вратите на преизподнята ще слезе тя, Когато едновременно ще има покой в пръстта.

18 ¹ Тогава шуахецът Валдад в отговор рече: ² До кога още ще ловите думи? *Първо* разбирайте, и после ще говорим. ³ Защо сме считани като скотове, И станахме никакви пред вас? ⁴ О ти, който разкъсваш душата си в гнева си, За тебе ли ще бъде напуснатата земята, И скалите ще се преместят от мястото си? ⁵ Наистина светлината на нечестивия ще угасне, И пламъкът на огъня му няма да свети. ⁶ Светлината ще бъде мрак в шатъра му, И светилникът при него ще изгасне, ⁷ Силното му стъпване ще се стесни. И собствените му намерения ще го повалят. ⁸ Защото със своите си нозе той се хвърля в мрежа, И ходи върху примки. ⁹ Клопка ще го улови за петата, Примка ще го хване. ¹⁰ Въжето му е скрито в земята, И примката на пътя му. ¹¹ Ужаси ще го плашат отвред, И ще го гонят в петиите. ¹² Силата му ще чезне от глад, И бедствие ще бъде готово до хълбока му. ¹³ Първородният на смъртта ще пояде членовете на тялото му. Да! ще пояде членовете му. ¹⁴ Той ще бъде изкоренен от шатъра си, в който уповава, И ще бъде закаран при царя на ужасите. ¹⁵ В шатъра му ще се засели това, което не е негово; Сяра ще се разпръсне върху жилището му. ¹⁶ Отдолу корените му ще изсъхнат, И отгоре клоните му ще се отсекаат. ¹⁷ Споменът му ще се изличи от земята, И името му не ще го има вече по улиците. ¹⁸ Ще бъде изпъден от светлото в тъмното, И ще бъде изгонен от света. ¹⁹ Не ще има ни син, ни внук между хората си, Нито остатък в жилищата си. ²⁰ Идните поколения ще се смят за деня му, Както и предишните се ужасиха. ²¹ Наистина такива са жилищата на нечестивия, И това е мястото на онзи, който не познава Бога.

19, 2 ¹ Тогава Йов в отговор рече: ² До кога ще оскърявате душата ми, И ще ме съкрушавате с думи? ³ Десет пъти вече стана ме укорявате, Но пак не ви е срам, че ми смайвате главата. ⁴ Даже ако наистина съм съгрешил, Грешката ми остава с мене. ⁵ Ако непременно искате да се големее над мене И да хвърляте против мене укора ми, ⁶ Знайте сега, че Бог ме повали И ме оби-

коли с мрежата Си. ⁷ Ето, викам: Неправда! но няма кой да ме чуе; Издавам вик за помощ, но няма съд. ⁸ Той е преградил пътя ми, та не мога да премина, И турил е тъмнина в пътеките ми, ⁹ Съблякъл ме е от славата ми, И отнел е венета от главата ми. ¹⁰ Съкрушил ме е от всякъде, и аз отивам; И изкоренил е надеждата ми като дърво. ¹¹ Запалил е тоже против мене гнева Си, И счита ме като един от враговете Си. ¹² Полковете Му настъпват заедно Та заздравяват пътя си против мене, И разполагат се в стан около шатъра ми. ¹³ Отдалечил е от мене братята ми; И ония, които ме познаваха, станаха съвсем чужди за мене. ¹⁴ Оставиха ме ближните ми, И забравиха ме познайниците ми. ¹⁵ Ония, които живеят в дома ми, И слугините ми считат ме като чужд; Странен станах в очите им. ¹⁶ Викам слугата си, и не отговаря, *При все че* с устата си му се моля. ¹⁷ Дъхът ми е отвратителен на жена ми, И дъхът ми на чадата на чреслата ми, ¹⁸ И самите малки деца ме презират; Когато ставам говорят против мене. ¹⁹ Всичките ми по-близки приятели се погнусяват от мене; И ония, които възлюбих, обърнаха се против мене. ²⁰ Костите ми залепват за кожата ми и за месата ми; И отървах се *само* с кожата на зъбите си. ²¹ Смилете се за мене, смилете се за мене, вие приятели мои! Защото ръката Божия се допря до мене. ²² Защо ме гоните, като че ли сте Бог, И не се насищате от плътта ми? ²³ О, да можеха да се напишат думите ми! Да се начертаеха на книга! ²⁴ Да се издълбаеха на скала за всегда С желязна писалка и олово! ²⁵ Защото зная, че е жив Изкупителят ми, И че в последно време ще застане на земята; ²⁶ И, като изтлее след кожата ми това *тяло*, Пак въвн от плътта си ще видя Бога: ²⁷ Когато сам аз ще видя, И очите ми ще гледат, и то не като чужденец. *За тая гледка* дробовете ми се топят дълбоко в мене. ²⁸ Ако кажете: Как ще го гоним, Тъй като причината на това *страдание* се намира в *самия* него! ²⁹ Тогава бойте се от меча; Защото гневни са наказанията *нанесени* от меча, За да познаете, че има съд.

¹ Тогава нааматецът Софар в отговор рече: **20** ² Понеже ме карат мислите ми да отговоря, Затова бързам. ³ Чух укорителното изобличение против мене; И духът на разума ме кара да отговоря. ⁴ Не знаеш ли това от старо време, От когато е поставен човек на земята, ⁵ Че тържеството на нечестивите е кратковременно, И радостта на безбожния е минутна? ⁶ Макар величието му да се издигне до небето, И главата му да стигне до облаците, ⁷ Пак той ще се изрине за винаги както нечистотиите му; Ония, които са го гледали, ще кажат: Где е той? ⁸ Като сън ще

отлети и няма да се намери, И като нощно видение ще изчезне. ⁹Окоето, което го е гледало, не ще го гледа вече; И мястото му няма да го види вече. ¹⁰Чадата му ще потърсят благоволение на сиромасите; И ръцете му ще повърнат имота им. ¹¹Костите му са пълни със *съгрешенията* на младостта му; И те ще лежат с него в пръстта. ¹²Ако и да е сладко злото в устата му, Та го крие под езика си, ¹³Ако и да го жали и не го оставя, ¹⁴Пак храната му ще се измени в червата му, На жлъчка аспидна ще *се обърне* във вътрешностите му. ¹⁵Погълнал е богатство, но ще го повърне; Бог ще го изтръгне из корема му. ¹⁶Отрова аспидна ще суче; Език ехиднин ще го умъртви. ¹⁷Няма вече да гледа потоците, Реките, които текат с мед и масло. ¹⁸Това, за което се трудим, ще го възвърне, И няма да се наслаждава на него^o; Съразмерно с имота, който е придобил, Той няма да се радва, ¹⁹Защото е угнетил сиромасите и ги е оставил; Заграбил е къща, която не бе построил. ²⁰Понеже не е знаел насита на лакомството си, Няма да запази *нищо* от това, което му е най-мило; ²¹Понеже не остана нищо, което не изпояде, Затова благоденствието му няма да трае. ²²Когато е в пълно изобилие, ще го сполети оскъдност; Ръката на всеки окаяник ще го нападне. ²³Когато се кани да напълни корема си, *Бог* ще хвърли върху него яростния Си гняв, И ще го навали върху него когато *още* яде. ²⁴Когато бяга от желязното оръжие, *Стрелата* на медния лък ще го пронже. ²⁵Той я изтръгва, и тя излиза из тялото му, Да! лъскавият ѝ връх излиза из жлъчката му; Ужаси го обземат. ²⁶Всякаква тъмнина е запазена за съкровищата му; Огън нераздухан *от човек* ще го пояде; Натия, които останат в шатъра му, зле ще им бъде. ²⁷Небето ще открие беззаконието му, И земята ще се подигне против него. ²⁸Богатството на дома му ще изчезне, В деня на *Божия* гняв ще се разпилее. ²⁹Това е от Бога делът на нечестивия, И определеното му от Бога наследство.

21, 2 ¹Тогава Иов в отговор рече: ²Слушайте внимателно говоренето ми, И с това ме утешавайте. ³Потърпете ме, и аз ще говоря; А след като изговоря, присмивайте се. ⁴За човека ли се оплаквам аз? А как да се не утесни духът ми? ⁵Погледнете на мене и почудете се, И турете ръка на устата си. ⁶Само да си наумя *тия въпроси* ужасявам се, И трепет обзема снагата ми. ⁷Защо живеят нечестивите, Остаряват, даже стават и много силни. ⁸Чадата им се утвърждават заедно с тях пред лицето им, И внуците им пред очите им. ⁹Домовете им са свободни от

страх; И Божията тояга не е върху тях. ¹⁰Говедата им се гонят и не напразно; Юницата им се тели, и не помята, ¹¹Пуцат чадата си като овце; И децата им скачат. ¹²Пеят при *музиката* на тъпанчето и арфата, И веселят се при звука на свирката. ¹³Прекарват дните си в благополучие; И в една минута слизат в гроба. ¹⁴Все пак казват Богу: Оттегли се от нас, Защото не искаме да знаем пътищата Ти. ¹⁵Що е Всемогъщият та да Му служим? И какво се ползуваме като Го призоваваме? ¹⁶Ето, щастието им не е в тяхна ръка; Далеч да бъде от мене мъдруването на нечестивите! ¹⁷Колко често изгасва светилникът на нечестивите, И дохожда бедствието им върху тях! *Бог* им разпределя болезни в гнева Си. ¹⁸Те са като плява пред вятъра, И като прах от плява, който вихрушката отвява. ¹⁹*Думате*: Бог пази наказанието на тяхното беззаконие за чадата им. *По-добре* нека въздаде на сами тях, за да го усещат; ²⁰Собствените им очи нека видят гибелта им, И сами те нека пият от гнева на Всемогъщия. ²¹Защото какво наслаждение от дома си има *нечестивият* след себе си, Когато се преполови числото на месеците му? ²²Ще научи ли някой Бога на знание, Тъй като Той съди високите? ²³Един умира в пълно благополучие, Като е във всичко охолен и спокоен; ²⁴Ребрата му са покрити с тлъстина, И костите му са напоени с мозък. ²⁵А друг умира в душевна горест, Като никога не е ял с весело сърце. ²⁶Заедно лежат в пръстта, И червеи ги покриват. ²⁷Ето, зная мислите ви И хитруванията ви за съсипването ми. ²⁸Защото думате: Где е къщата на княза? И где е шатърът, гдето живееха нечестивите? ²⁹Не сте ли попитали минаващите през пътя? И не разбирате ли бележитите им *примери*, - ³⁰Че нечестивият се пази за ден на погибел, И че в ден на гняв ще бъде закаран? ³¹Кой ще изяви пред лицето му неговия път? И кой ще му въздаде за онова, което е сторил? ³²Но и той ще бъде донесен в гроба, И ще пази над гробницата *си*. ³³Буците на долината ще му бъдат леки; И всеки човек ще отиде подир него, Както безбройни са отишли преди него. ³⁴Как, прочее, ми давате празни утешения, Тъй като в отговорите ви остава *само* лъжа?

22 ¹Тогава теманецът Елифаз в отговор рече: ²Може ли човек да бъде полезен Богу? Ако разумен може да бъде полезен на себе си. ³Ако си ти праведен, Всемогъщият има ли за какво да се радва? Или ползува ли се Той ако правиш пътищата си непорочни? ⁴Поради твоя ли страх *от Него* Той те изобличава, И влиза в съд с тебе? ⁵Нечестието ти не е ли голямо? И беззакония-

6 та ти не са ли безкрайни? ⁶ Защото без причи-
на си взел залог от брата си, И си лишил голи-
7 те от дрехите им. ⁷ Не си напоил с вода уморе-
8 ния, И си задържал хляб от гладния. ⁸ А който
беше як, той придобиваше земята; И който бе-
9 ше почитан, той се заселваше в нея. ⁹ Вдовици
си отпратил празни, И мишците на сирачета-
10 та си строшил. ¹⁰ За това примки те обикалят,
11 И страх внезапен те ужасява, ¹¹ Или тъмнина,
та не виждаш, И множество води те покрива.
12 ¹² Бог не е ли на небесните висоти? Сега гле-
дай височината на звездите, колко са на висо-
13 ко! ¹³ А ти казваш: Где ще знае Бог? През мрака
14 ли може да съди? ¹⁴ Облаци Го покриват, та не
15 вижда; И ходи по свода небесен, ¹⁵ Забележил
ли си ти стария път, По който са ходили безза-
16 конниците? - ¹⁶ Тия, които преждевременно би-
доха грабнати, И чиято основа порой завлече, -
17 ¹⁷ Които рекоха Богу: Отдалечи се от нас, И - ка-
18 кво може Всемогъщият да стори за нас? - ¹⁸ При
все, че Той напълни с блага домовете им. Но да-
леч да бъде от мене мъдруването на нечестиви-
19 те! ¹⁹ Праведните гледат и се радват; И невин-
20 ните им се присмиват, *като казват*: ²⁰ Не бя-
ха ли погубени въстаналите против нас. И огън
21 погълна останалите от тях? ²¹ Сприятели се сега
с Него и бъди в мир; От това ще дойде добро за
22 тебе. ²² Приеми, прочее, закона от устата Му, И
23 съхрани думите Му в сърцето си. ²³ Ако се вър-
неш към Всемогъщия, пак ще бъдеш утвърден;
Отдалечи, прочее, беззаконието от шатрите си,
24 ²⁴ Хвърли ° злото *си* в пръстта, И офирското *зла-*
25 *то* между камъните на потоците; ²⁵ И Всемогъ-
щият ще ти бъде злато, И изобилие от сребро за
26 тебе. ²⁶ Защото тогава ще се веселиш във Все-
могъщия, И ще въздигаш лицето си към Бога.
27 ²⁷ Ще Му се помолиш, и Той ще те послуша; И
28 ще изпълни обреците Си. ²⁸ И каквото решение
направиш, ще ти бъде потвърдено; И светлина
29 ще сияе по пътищата ти. ²⁹ Когато *те* унижат,
Тогава ще речеш: Има въздигане! И Той ще спа-
30 си онзи, който има смирен поглед. ³⁰ *Даже* он-
зи, който не е невинен, ще избави; Да! с чисто-
тата на твоите ръце ще бъде избавен.

23, ¹ А Йов в отговор рече: ² И днес оплакване-
то ми е горчиво; Раната ми е по-тежка от въз-
3 дишането ми. ³ Ах, да бих знаел где да Го наме-
4 ря! Отишъл бих до престола Му, ⁴ Изложил бих
делото си пред Него, И напълнил бих устата си
5 с доводи. ⁵ Узнал бих думите, които Той би ми
отговорил, И разбрал бих какво щеше да ми ре-
6 че. ⁶ Щеше ли Той да се препира с мене с голя-
мата Си сила? Не! щеше само да внимава в мен.
7 ⁷ Тогава *би станало явно*, че един праведник ра-

зисква с Него; И така, аз бих се освободил за ви-
наги от Съдията си. ⁸ *Обаче*, ето, отивам напред, ⁸
но няма Го, И назад, но не Го виждам, ⁹ Наля-
9 во, гдето работи, но не мога да Го видя; Крие
се надясно, и Го не виждам. ¹⁰ Знае, обаче, пъ-
10 тя ми; когато ме изпита, Ще изляза като злато.
¹¹ Ногата ми се е държала здраво в Неговите ¹¹
стъпки; Опазил съм пътя Му без да се откло-
ня; ¹² От заповедта на устните Му не съм се от-
теглил назад; Съхранил съм думите на устата
Му повече от нужната си храна. ¹³ Но Той е на ¹³
един ум, и кой може да Го отвърне? И каквото
желае душата Му, това прави. ¹⁴ Защото върши ¹⁴
това, което е определено за мене; И много та-
квива неща има у Него. ¹⁵ Затова, смущавам се в ¹⁵
присъствието Му; Когато размишлявам, трепе-
ря от Него. ¹⁶ Защото *сам* Бог е разслабил сър-
16 цето ми, И Всемогъщият ме е смутил; ¹⁷ Тъй ка-
17 то не по причина на тъмнината се отсичат *ду-*
мите ми, Нито по причина на мрака, който по-
крива лицето ми.

¹ Защо, ако времената не са скрити от Всемо- **24**
гъщия, Ония които Го познават, не виждат дни-
те Му *за съд*? ² Едни преместят межди, Грабят ²
стада и ги пасат; ³ Откарват осела на сирачета- ³
та; Вземат в залог говедото на вдовицата; ⁴ Изт- ⁴
ласкват бедните от пътя; Сиромасите на земята
се крият заедно *от тях*. ⁵ Ето, като диви осли ⁵
в пустинята излизат по работата си, Подраня-
ват да търсят храна; Пустинята им доставя хра-
на за чадата им. ⁶ Жънат фуража в нивата, *за да* ⁶
го ядат. И берат лозата на неправедника; ⁷ Ця- ⁷
ла нощ лежат голи без дрехи, И нямат завивка
в студа; ⁸ Измокряват се от планинските дъж- ⁸
дове, И прегръщат скалата, понеже нямат при-
бежище. ⁹ *Други* грабват сирачето от съседите, ⁹
И вземат залог от сиромаша. ¹⁰ Голи, тия хо- ¹⁰
дят крадешком без дреха, И гладни, носят сно-
повете; ¹¹ Изстискват дървено масло в техните ¹¹
огради, Тъпчат линовете им, а остават жадни.
¹² Умиращите охкат из града, И душата на ра- ¹²
нените вика; Но пак това безумие Бог не гле-
да. ¹³ *Други* са от противниците на виделината; ¹³
Не знаят пътищата й, И не стоят в пътеките й,
¹⁴ Убиецът става в зори и убива сиромаша и нуж- ¹⁴
даещия се, А нощем е като крадец. ¹⁵ Така и око- ¹⁵
то на прелюбодееца очаква да се мръкне, Като
казва: Око не ще ме види; И преличава лицето
си. ¹⁶ В тъмнината пробиват къщи; Те се затва- ¹⁶
рят през деня, Видело не познават. ¹⁷ Защото за ¹⁷
всички тях зората е като мрачната сянка; Поне-
же познават ужасите на мрачната сянка. ¹⁸ Бър- ¹⁸
же се *отвличат* по лицето на водата; Делът им е
проклет на земята; Не се обръщат *вече* към пъ-

19 тя за лозята. ¹⁹ *Както* сушата и топлината по-
глъщат водата от снега, *Така* и преизподнята
20 грешните. ²⁰ Майчината утроба ще ги забрави;
Червеят ще има сладко ястие в тях; Няма вече
да се спомнят; И неправдата ще се строши като
21 дърво. ²¹ Поглъщат неплодната, която не раж-
да; И на вдовицата не правят добро, ²² Влачат и
22 мощните със силата си; Те стават, и никой не е
безопасен в живота си. ²³ *Бог* им дава безопас-
ност, и те се успокояват с нея: Но очите Му са
24 върху пътищата им. ²⁴ Въздигнаха се за малко,
и, ето, че ги няма! Снишават се; и както всич-
ки *други* си отиват, И отсичат се както главите
25 на класовете. ²⁵ И сега, ако не е така, кой ще ме
изкара лъжец, И ще обърне в нищо думите ми?

25 ¹ Тогава шуахецът Валдат в отговор рече:
2 - ² Господството и страховдъхновенieto при-
надлежат Нему; Прави мир във висините Си.
3 ³ Имат ли брой войнствата Му? И върху кого не
4 изгрява Неговата светлина? ⁴ И тъй, как може
човек да е праведен пред Бога? Или как може
5 да е чист роденият от жена? ⁵ Ето, и самата луна
не е светла, И звездите не са чисти, пред Него,
6 ⁶ Колко по-малко гадината човек, И червеят чо-
вешки син!

26, ¹ А Йов в отговор рече: - ² Каква помощ си
дал ти на немощния! Как си спасил безсилната
3 мишца! ³ Как си съветвал оня, който няма мъ-
4 дрост! И какъв здрав разум си изсипал! ⁴ Към
кого си отправил думи? И чий дух те е вдъх-
5 новявал? ⁵ *Пред Него* мъртвите треперят Под
6 водите и обитателите им. ⁶ Преизподнята е го-
7 ла пред Него, И Авадон° няма покрив. ⁷ Про-
стира севера върху празния простор; Окача зе-
8 мята на нищо. ⁸ Връзва водите в облаците Си;
9 Но облак не се продира изпод тях. ⁹ Покрива
лицето на престола Си Като простира облака
10 Си върху него. ¹⁰ Обиколил е водите с граница
Дори до краищата на светлината и на тъмни-
11 ната. ¹¹ Небесните стълбове треперят И ужася-
ват се от смърянето Му. ¹² Развълнува море-
12 то със силата Си; И с разума Си поразява Ра-
13 хав°. ¹³ Чрез духа Си украсява небесата; Ръката
14 Му пробужда бягачия змей°. ¹⁴ Ето, тия са са-
мо краищата на пътищата Му; И колко малко
шепнене *ни дават да* чуем за Него! А гърма на
силата Му, кой може да разбере?

27 ¹ И Йов продължи беседата си като казва-
ше: ² В живота на Бога, Който е отнел право-
то ми, И на Всемогъщия, Който е огорчил ду-
3 шата ми, ³ *Заклевам се, че* през всичкото време,
докато е дишането ми в мене, И Духът Божий
4 в ноздрите ми, ⁴ Устните ми няма да изговорят

неправда, Нито езикът ми ще продума измама.
⁵ Да не даде Бог да ви оправдая! Докато издъх- 5
на няма да отхвърля непорочността си от мене.
⁶ Правдата си ще държа, и не ще я оставя; До- 6
гдето съм жив сърцето ми няма да ме изобли-
чи. ⁷ Неприятелят ми нека бъде като нечести- 7
вия, И който въстава против мене като беззакон-
ния. ⁸ Защото каква е надеждата на нечестивия, 8
Че ще спечели, когато изтръгне Бог душата му?
⁹ Ще послуша ли Бог вика му, Когато го сполети 9
беда? ¹⁰ Ще се наслаждава ли във Всемогъщия? 10
Ще призовава ли Бога във всяко време? ¹¹ Ще 11
ви науча *това, което е* в Божията ръка; Какво-
то има у Всемогъщия не ща да скрия. ¹² Ето, вие 12
всички сте видели това; Защо, прочее, става-
те съвсем безполезни? ¹³ Делът на нечестивия 13
от Бога, И наследството, което притеснителите
Ще получат от Всемогъщия е това: ¹⁴ Ако се 14
умножават чадата му, *умножават се за меч*; И
внуците му не ще се наситят с хляб. ¹⁵ Остана- 15
лите от него, смърт ще ги погребее, И вдовици-
те му няма да плачат. ¹⁶ Ако и да натрупа сребро 16
много като пръст, И приготви дрехи *изобил-*
но като кал, ¹⁷ Може да приготви, но праведни- 17
те ще ги облекат, И невинните ще си разделят
среброто. ¹⁸ Построява къщата си както моле- 18
ца. И както пъдарят, който прави колиба. ¹⁹ Бо- 19
гат ляга, но няма да повтори. Веднъж отваря
очите си, и го няма; ²⁰ Трепет го хваща като по- 20
топ; Буря го граби нощем; ²¹ Източният вятър 21
го дига, и той отива; Той го изтръгва от място-
то му. ²² Защото *Бог* ще хвърли върху него *беди*, 22
и не ще го пожали; Той ще се старее да избяга от
ръката Му. ²³ Ще изпляска с ръце против него, 23
И ще му подсвирват *така, че ще бяга* от мястото
си.

¹ Наистина има рудница за сребро, И място, **28**
гдето злато се плави. ² Желязото се взима
из земята, И медта се лее от камъка. ³ *Чо-*
векът туря край на тъмнината, И издирва до
най-далечните места, Камъните в тъмнината и
в мрачната сянка. ⁴ Далеч от човешко жили-
ще, гдето нозе не стъпват, Той си отваря руд-
ница; Окачени далеч от човеците *рудничарите*
се люлеят. ⁵ Колкото за земята, от нея произ-
лиза хлябът? И под нея се разравя като че ли с
огън. ⁶ Камъните й са място на сапфир, И злат-
на пръст има в нея. ⁷ Хищна птица не знае тоя
път И око на сокол не го е видяло. ⁸ Гордели-
вите зверове не са стъпвали по него; Лъв не е
заминавал през него. ⁹ *Човекът* простира ръ-
ката си върху канарите, Превръща планините
из корен. ¹⁰ Разсича проломи между скалите; И 10

11 окото му открива всичко що е скъпоценно ¹¹ И
ограничава капането на водите; И скритото из-
важда на бял свят. ¹² Но мъдростта, где ще се
намери? И где е мястото на разума? ¹³ Човекът
не познава цената ѝ; И тя не се намира в земята
на живите, ¹⁴ Бездната казва: Не е в мене; И мо-
рето казва: Не е у мене. ¹⁵ Не може да се придо-
бие със злато; И сребро не може да се претегли
в замяна с нея. ¹⁶ Не може да се оцени с офирско
злато, Със скъпоценен оникс и сапфир. ¹⁷ Злато
и кристал не могат се сравни с нея, Нито може
да се размени с вещи от най-чисто злато. ¹⁸ Не
ще се спомене корал или кристал *за покупката*
ѝ. Защото цената на мъдростта е по-висока от
скъпоценните камъни. ¹⁹ Топаз етиопски не ще
се сравни с нея; Не ще се оцени тя с чисто злато.
²⁰ От где, прочее, дохожда мъдростта? И где е
мястото на разума? - ²¹ Понеже е скрита от очи-
те на всичките живи, И утаена от въздушните
птици. ²² Гибелта и смъртта казват: С ушите си
чухме слух за нея. ²³ Бог разбира пътя ѝ, И Той
знае мястото ѝ; ²⁴ Понеже Той гледа до земните
краища, И вижда под цялото небе, ²⁵ За да пре-
тегля тежината на ветровете, И да измерва во-
дите с мярка. ²⁶ Когато направи закон за дъжда,
И път за светкавицата на гърма, ²⁷ Тогава Той я
видя и изяви; Утвърди я, да! и я изследва; ²⁸ И
каза на човека: Ето, Страх от Господа, туй е мъ-
дрост, И отдалечаване от злато, това е разум.

29 ¹ И Йов още продължи беседата си като каз-
ваше: ² О, да бях както в предишните месеци,
Както в дните, когато Бог ме пазеше, ³ Кога-
то светилникът Му светеше на главата ми, И
със светлината Му ходех в тъмнината; ⁴ Както
бях в дните на зрелостта си, Когато съветът от
Бога бдеше над шатъра ми; ⁵ Когато Всемогъ-
щият беше още с мене, И децата ми бяха око-
ло мене; ⁶ Когато миех стъпките си с масло, И
скалата изливаше за мене реки от дървено мас-
ло! ⁷ Когато през града излизах на портата, И
приготвях седалището си на пазара, ⁸ Младите,
като ме гледаха, се криеха, И старците става-
ха и стояха прави; ⁹ Първенците се въздържаха
от говорене, И туряха ръка на устата си; ¹⁰ Гла-
сът на началниците замлъкваше, И езикът им
залепваше за небцето им; ¹¹ Ухо, като ме чуе-
ше, ублажаваше ме, И око, като ме виждаше,
свидетелствуваше за мене; ¹² Защото освобож-
давах сиромаша, който викаше, И сирачето, и
онзи, който нямаше помощник. ¹³ Благослове-
нието от този, който бе близо до загиване, иде-
ше на мене; И аз веселях сърцето на вдовица-
та. ¹⁴ Обличах правдата, и тя ми беше одежда;

Моята правдивост ми беше като мантия и ко-
рона. ¹⁵ Аз бях очи на слепия, И нозе на хро-
мия. ¹⁶ Бях баща на сиромасите; Изследвах де-
лото на непознатия мене. ¹⁷ Троших челюстите
на несправедливия, И изтеглях лова из зъби-
те му. ¹⁸ Тогава думам: Ще умра в гнездото си;
И дните ми ще се умножат както пясъка. ¹⁹ Ко-
ренът ми е прострян към водите; И росата на-
мокрява цяла нощ клоните ми. ²⁰ Славата ми
зеленее *още* в мене; И лъкът ми се укрепява в
ръката ми. ²¹ Човеците чакаха да ме слушат, И
мълчаха, за *да чуят* съветите ми. ²² Подир мо-
ите думи те не притуряха нищо; Словото ми
капеше върху тях; ²³ За мене очакваха като за
дъжд, И устата им зееха като за пролетен дъжд.
²⁴ Усмивах се на тях, когато бяха в отчаяние;
И те не *можаха да потъмнят* ° светлостта на ли-
цето ми. ²⁵ Избирах пътя към тях, и седях пръв
помежду им, И живеех като цар всред войската,
Като онзи, който утешава наскърбените.

30 ¹ Но сега ми се подсмиват по-младите от
мене, Чиито бащи не бих приел да туря с ку-
четата на стадото си; ² Защото в що можеше да
ме ползува силата на ръцете им, Човеци, чиято
жизненост бе изчезнала? ³ От немотия и глад те
бяха измършавели; Гризяха изсушената земя,
отдавна пуста и опустошена; ⁴ Между храстите
късаха слез, И корените на смрика им бяха за
храна. ⁵ Бяха изпдени измежду *човеците*, Ко-
ито викаха подир тях като подир крадци. ⁶ Жи-
вееха в пукнатините на долините, В дупките
на земята и на скалите. ⁷ Ревяха между храсти-
те. Събираха се под тръните; ⁸ Безумни и без-
честни, Те бидоха изгонени от земята. ⁹ А сега
аз им станах песен, Още им съм и поговорка.
¹⁰ Гнусят се от мене, отдалечават се от мене, И
не се свенят да плюят в лицето ми. ¹¹ Тъй ка-
то *Бог* е съсипал достолепието ми ° и ме е сми-
рил. То и те се разюздиха пред мене. ¹² Отдя-
сно въстават *тия* изроди, Тласкат нозете ми, И
приготовляват против мене гибелните си наме-
рения °, ¹³ Развалят пътя ми, Увеличават неща-
стието ми, И то без да имат помощници. ¹⁴ Идат
като през широк пролом; Под краха нахвърлят
се *върху мене*. ¹⁵ Ужаси се обърнаха върху мене;
Като вятър гонят достолепието ми; И благопо-
лучието ми премина като облак. ¹⁶ И сега ду-
шата ми се излива в мене; Скръбни дни ме по-
стигнаха. ¹⁷ През нощта костите ми се прониз-
ват в мене, И жилите ми не си почиват °. ¹⁸ *Само*
с голямо усилие се променява дрехата ми; Тя ме
стяга както яката на хитона ми. ¹⁹ *Бог* ме е хвър-
лил в калта; И аз съм заприличал на пръст и на

20 прах. ²⁰ Викам към Тебе, но не ми отговаряш;
 21 Стоя, и Ти *просто* ме поглеждаш. ²¹ Обърнал си
 се да се показваш жесток към мене; С мощна-
 22 та Си ръка ми враждуваш; ²² Издигаш ме, въз-
 качваш ме на вятъра, И стопяваш ме в бурята.
 23 ²³ Зная наистина, че ще ме докараш до смърт, И
 до дома, който е определен за всичките живи.
 24 ²⁴ Обаче в падането си човек няма ли да простре
 25 ръка, Или да нададе вик в бедствието си? ²⁵ Не
 плаках ли аз за онзи, който бе отруден? И не
 26 се ли оскърби душата ми за сиромаша? ²⁶ Когато
 очаквах доброто, тогава дойде злото; И когато
 27 очихах виделината, тогава дойде тъмнината.
 28 ²⁷ Червата ми възвират, и не си почиват; Скръб-
 ни дни ме постигнаха. ²⁸ Ходя почернял, но не
 от слънцето; Ставам в събранието и викам за
 29 помощ. ²⁹ Станах брат на чакалите, И другар на
 30 камилоптиците. ³⁰ Кожата ми почерня на мене,
 31 И костите ми изгоряха от огън. ³¹ *Затова* арфа-
 та ми *се измени* в ридание, И свирката ми в глас
 на плачещи.

31 ¹ Направих завет с очите си; И как бих по-
 2 гледнал на девица? ² Защото какъв дял се опре-
 3 деля от Бога отгоре, И какво наследство от Все-
 4 могъщия свише? ³ Не е ли разорение за нече-
 5 стивия, И погубен за тия, които вършат безза-
 6 коние? ⁴ Не вижда ли Той пътищата ми? И не
 5 брой ли всичките ми стъпки? ⁵ Ако съм ходил
 с лъжата, И ногата ми е бързала на измама, -
 6 ⁶ (Но нека ме претеглят в прави везни, За да по-
 7 знае Бог непорочността ми, -) ⁷ Ако се е откло-
 нила ногата ми от пътя, И сърцето ми е послед-
 8 вало очите ми, И ако се е залепило петно на ръ-
 9 цете ми, ⁸ То нека сея аз, а друг да яде, И нека
 се изкоренят произведенията ми ⁹ Ако се е пре-
 10 лъстило сърцето ми от жена, И съм причаквал
 при вратата на съседа си, ¹⁰ То нека моята жена
 меле за друго, И други да се навеждат над нея;
 11 ¹¹ Защото това би било гнусно дело, И безза-
 12 коние, което да се накаже от съдиите; ¹² Поне-
 же това е огън, който изгорява до погубване, И
 13 би изкоренил всичките ми плодове. ¹³ Ако съм
 презрял правото на слугата си или на слугиня-
 14 та си, Когато имаха спор с мене, ¹⁴ То какво бих
 сторил, когато се подигне Бог? И какво бих Му
 15 отговорил, когато посети? ¹⁵ Оня, който е обра-
 зувал мене в утробата, не образува ли и него?
 16 И не същият ли ни образува в утробата? ¹⁶ Ако
 съм въздържал сиромашите от това, което же-
 17 лаеха, Или съм направил да помрачяят очите
 на вдовицата, ¹⁷ Или съм изял сам си залъка си,
 18 Без да е яло сирачето от него, - ¹⁸ (Напротив,
 от младостта ми то порасте при мене като при
 баща, И от утробата на майка си съм настав-

лявал вдовицата;) ¹⁹ Ако съм гледал някого да
 19 гине от нямане дрехи, Или сиромаш, че няма за-
 вивка, ²⁰ И не са ме благославяли чреслата му,
 20 Като се е стоплял с вълната от овцете ми; ²¹ Ако
 21 съм подигнал ръка против сирачето, Като ви-
 ждах, че имам помощ в портата; ²² То да падне
 22 мишцата ми от рамото, И ръката ми да се пре-
 чупи от лакътя; ²³ Защото погубен от Бога беше
 23 ужас за мене, И пред Неговото величие не мо-
 жех да сторя нищо. ²⁴ Ако съм турял надежда-
 24 та си в злато, Или съм рекъл на чистото злато:
 Ти си мое упование; ²⁵ Ако съм се веселил, за-
 25 щото богатството ми бе голямо, И защото ръ-
 ката ми бе намерила изобилие; ²⁶ Ако, като съм
 26 гледал слънцето, когато изгряваше, Или луна-
 та, когато ходеше в светлостта си, ²⁷ Се е увляк-
 27 ло тайно сърцето ми, И устата ми са целували
 ръката ми; ²⁸ И това би било беззаконие, кое-
 28 то да се накаже от съдиите, Защото бих се от-
 рекъл от вишния Бог. ²⁹ Ако съм злорадствувал
 29 в загиването на мразещия ме, Или ми е става-
 ло драго, когато го е сполетявало зло, - ³⁰ (Даже
 30 не съм допуснал на устата си да съгрешат Та да
 искам живота му с проклетия); - ³¹ Ако хората
 31 от шатъра ми не са рекли: Кой може да покаже
 едного, който не е бил наситен от него с месо?
 32 (Чужденецът не ношуваше вълн; Отварях вра-
 32 тата си на пътника); ³³ Ако съм покривал пре-
 33 стъпленията си както Адама Като съм скривал
 беззаконието си в пазухата си, ³⁴ Понеже се бо-
 34 ях от голямото множество, И презрението на
 семействата ме ужасяваше, Така че млъквах и
 не излизах из вратата; - ³⁵ (О, да имаше някой
 35 да ме слуша! - Ето *виж* тука подписа ми; Все-
 могъщият нека ми отговори! - И *да имах акта*^o
 който противникът ми е написал! ³⁶ Ето, на ра-
 36 мо щях да го нося, За венец щях да го привържа
 на себе си! ³⁷ Щях да му дам отчет за стъпките
 37 си; Като княз щях да *се приближа* при него-);
 38 Ако нивата ми вика против мене, И бразди-
 38 те й плачат заедно; ³⁹ Ако съм изял плода й без
 39 да плата, Или съм изгасил живота на стопани-
 те й; ⁴⁰ Тогава да израстат тръни вместо жито,
 40 И вместо ечемик плевели. Свършиха се думите
 на Иова.

32 ¹ И така, тия трима човека престанаха да от-
 32 говарят на Иова, защото беше праведен пред
 своите си очи. ² Тогава пламна гневът на вузеца
 2 Елиу, син на Варахиила, от Арамовото семей-
 ство. Гневът му пламна против Иова, защото
 оправдаваше себе си наместо Бога; ³ тоже про-
 3 тив тримата му приятели пламна гневът му, за-
 щото бяха осъдили Иова без да му намерят от-
 4 говор. ⁴ А Елиу беше чакал да говори на Иова, 4

5 защото *другите* бяха по-стари от него. ⁵ Но ко-
 6 гато Елиу видя, че нямаше отговор в устата на
 7 тия трима мъже, гневът му пламна. ⁶ Тогава ву-
 8 зецът Елиу, син на Варахиила, в отговор ре-
 9 че: - Аз съм млад, а вие много стари; Затова се
 10 посвених, и не смеех да ви явя моето мнение.
 11 ⁷ Аз рекох: Дните нека говорят, И многото го-
 12 дини нека учат мъдрост. ⁸ Но има дух в чове-
 13 ка; Вдъхновението на Всемогъщия го вразумя-
 14 ва. ⁹ Не че *човеците* са велики, за *това* ще са
 15 и мъдри, Нито че са стари, за *това* ще разби-
 16 рат правосъдието. ¹⁰ Прочее, казвам: Слушай-
 17 те мене; Нека явя и аз мнението си. ¹¹ Ето, ча-
 18 ках докато вие говорехте, Слушах разсъждени-
 19 ята ви, Когато търсехте какво да кажете; ¹² Вни-
 20 мателно ви слушах, И, ето, ни един от вас не
 21 убеди Йова, Нито отговори на думите му; ¹³ За
 22 да не речете: Ние намерихме мъдрост. Бог ще
 23 го свали, а не човек. ¹⁴ Понеже той не е отпра-
 24 вял думите си против мене, То и аз няма да му
 25 отговоря според вашите речи. ¹⁵ Те се смайват,
 26 не отговарят вече, Не намират ни дума да ка-
 27 жат. ¹⁶ А да чакам ли аз понеже те не говорят,
 28 - Понеже стоят и не отговарят вече? ¹⁷ Нека от-
 29 говоря и аз от моя страна, Нека явя и аз мнени-
 30 ето си. ¹⁸ Защото съм пълен с думи; Духът в
 31 мене дълбоко ме притиска. ¹⁹ Ето коремът ми е
 32 като вино неотворено, Близо е да се разпукне
 33 като нови мехове. ²⁰ Ще проговоря, за да ми
 34 стане по-леко; Ще отворя устните си и ще от-
 35 говоря. ²¹ Далеч от мене да гледам на лице, Или
 36 да полаская човека. ²² Защото не зная да лаская;
 37 *Иначе* Създателят ми би ме отмахнал веднага.

33 ¹ Затова, Йове, чуй сега словото ми, И слу-
 2 шай всичките мои думи. ² Ето, сега отворих
 3 устата си, Езикът ми с устата ми говори. ³ Думи-
 4 те ми ще бъдат *според* правотата на сърцето ми,
 5 И устните ми ще произнесат чист разум. ⁴ Ду-
 6 хът Божий ме е направил, И дишането на Все-
 7 могъщия ме оживотворява. ⁵ Ако можеш, отго-
 8 вори ми; Опълчи се с *думите си* пред мене та за-
 9 стани. ⁶ Ето, и аз съм пред Бога както си ти, - И
 10 аз съм от кал образуван. ⁷ Ето, моят ужас няма
 11 да те уплашва. Нито ще тежи ръката ми върху
 12 тебе. ⁸ Безсъмнено ти си говорил, като слушах
 13 аз, И аз чух гласа на думите *ти, като казваше:*
 14 ⁹ Чист и без престъпление съм; Невинен съм, и
 15 беззаконие няма в мене; ¹⁰ Ето, Бог намира при-
 16 чини против мене, Счита ме за Свой неприятел;
 17 ¹¹ Туря нозете ми в клада, Наблюдава всички-
 18 те ми пътища. ¹² Ето, в това ти не си прав; Ще
 19 ти отговоря, че Бог е по-велик от човека. ¹³ За-
 20 що се препираш с Него, Загдето Той не дава от-
 21 чет ни за едно от Своите дела? ¹⁴ Защото *сигурно*
 22 Бог говори веднъж и дважд, *Само че човекът*

не внимава. ¹⁵ В сън, в ношно видение, Когато 15
 дълбок сън напада човеците, Когато сънуват на 16
 леглата си, ¹⁶ Тогава Той отваря ушите на чове- 16
 ците, И запечатва поука в тях, ¹⁷ За да отвърне 17
 човека *от* намерението му, И да извади гордо- 17
 стта из човека; ¹⁸ Предпазва душата му от гроба, 18
 И живота му, за да не падне от меч. ¹⁹ Той бива 19
 и наказван с болки на леглото си, Да! с непре- 19
 станни болки в костите си, ²⁰ Така щото душата 20
 му се отвръща от хляб, И сърцето му от вкусно- 20
 то ястие. ²¹ Месата му се изнуряват тъй, че не се 21
 виждат, А невидимите му по-преди кости се по- 21
 дават. ²² Да! душата му се приближава при гро- 22
 ба. И животът му при погубителите, ²³ Тогава, 23
 ако има ангел с него, Посредник, пръв между 23
 хиляда, За да възвести на човека що е за него 24
 право, ²⁴ И ако Бог му бъде милостив И рече: 24
 Избави го, за да не слезе в гроба, Аз промислих 24
 откуп *за него*, - ²⁵ Тогава месата му ще се под- 25
 младяват повече от месата на дете? Той се връ- 25
 ща в дните на младостта си; ²⁶ Ако се помоли 26
 Богу, Той е благосклонен към него, И му дава 26
 да гледа лицето Му с радост; И възвръща на чо- 26
 века правдата му. ²⁷ Той пее пред човеците, каз- 27
 вайки: Съгреших и изкривих правото, И не ми 27
 се въздаде *според* греха ми; ²⁸ Той избави душа- 28
 та ми, за да не отиде в рова; И животът ми ще 28
 види виделината. ²⁹ Ето, всичко това върши Бог 29
 Дважд и трижд с човека, ³⁰ За да отвърне душата 30
 му от рова, Но да се просвети с виделината на 30
 живота. ³¹ Внимавай, Йове, послушай ме, Мъл- 31
 чи, и аз ще говоря. ³² Ако имаш какво да кажеш, 32
 отговори ми; Говори, защото желая да бъдеш 32
 оправдан; ³³ Но ако не, то ти слушай мене; Мъл- 33
 uchi, и ще те науча мъдрост.

¹ И Елиу пак проговаряйки рече: ² Слушай- **34, 2**
 те думите ми, вие мъдри, И внимавайте към
 мене, вие разумни; ³ Защото ухото изпитва ду- 3
 мите Както небцето вкусва ястието. ⁴ Нека си 4
 изберем правото Та да знаем помежду си доб- 4
 рото. ⁵ Защото Йов е казал: Праведен съм, И 5
 пак Бог отне правото ми; ⁶ Въпреки правото ми 6
считан съм за лъжец; Раната ми е неизцели- 6
 ма при все, че съм без престъпление. ⁷ Кой чо- 7
 век е като Йова, Който укорява *Бога*, както пие 7
 вода, ⁸ И дружи с ония, които вършат безза- 8
 коние, И ходи с нечестиви човеци? ⁹ Защото е 9
 казал: Нищо не ползува човека Да съизволя- 9
 ва с Бога. ¹⁰ Слушайте ме, прочее, вие разумни 10
 мъже. Далеч да бъде от Бога неправдата, И от 10
 Всемогъщия беззаконието! ¹¹ Защото ще възда- 11
 де на човека според делото му, И ще направи 11
 всеки да намери според пътищата си. ¹² Наи- 12
 стина Бог няма да извърши нечестие, Нито ще 12
 извърне Всемогъщият правосъдието. ¹³ Кой е 13

възложил на Него грижата за земята? Или кой
 14 Го е натоварил с цялата вселена? ¹⁴ Ако приле-
 пи Той сърцето Си *само* към Себе Си, И оттег-
 15 ли към Себе Си Духа Си и дишането Си, ¹⁵ То
 ще издъхне заедно всяка плът, И човекът ще се
 16 върне пак в пръстта. ¹⁶ Сега, ако си разумен, чуй
 17 това; Слушай гласа на думите ми. ¹⁷ Ще власт-
 вува ли оня, който мрази правдата? И ще из-
 18 караш ли виновен мощния Праведник, ¹⁸ Който
 казва на цар: Нечестив си, На князе: Беззакон-
 19 ници сте, ¹⁹ Който не лицеприятствува пред пъ-
 рвенци, Нито почита богатия повече от сиро-
 маха, Понеже всички са дело на Неговите ръце?
 20 ²⁰ В една минута умират - да! в полунощ; Лю-
 дете *им* се смушават и преминават; И мощни-
 21 те биват премахнати не с ръка. ²¹ Защото очите
 на *Бога* са върху пътищата на човека, И Той
 22 гледа всичките му стъпки. ²² Няма тъмнина, ни-
 то мрачна сянка, Гдето да се крият ония, които
 23 вършат беззаконие. ²³ Понеже Той няма нуж-
 да втори път да изпитва човека, За да дойде на
 24 съд пред Бога. ²⁴ Без *дълго* изследване сломява
 25 силните, И поставя други вместо тях. ²⁵ Прочее,
 Той познава делата им; И събаря ги нощем, та
 26 те се смазват. ²⁶ Удря ги като нечестиви Явно,
 27 там гдето има зрители, ²⁷ Понеже се отклони-
 ха от Него, И не зачитаха ни един от пътища-
 28 та Му, ²⁸ Така че направиха да стигне до Него
 викът на сиромасите, Та Той чу вика на угне-
 29 тените. ²⁹ И когато Той успокоява, кой ще сму-
 ти? Когато крие лицето Си, кой може да Го ви-
 ди? Безразлично *да ли е сторено това* спрямо
 30 народ или спрямо един човек, - ³⁰ За да не ца-
 рува нечестив човек, Човек, който би впримч-
 31 вал людете, ³¹ Защото, ако някой каже на Бога:
 32 Понесох *наказание* без да съм сторил зло; ³² Ка-
 квото аз не виждам, Ти ме научи; Ако съм из-
 33 вършил беззаконие, няма да върша вече, - ³³ То
 трябва ли въздаянието му да бъде, според ка-
 кто ти желаш, да го отхвърляш, Така щото ти
 да го избереш, *казва Бог*, а не Аз? Тогава ти ка-
 34 жи каквото знаеш. ³⁴ Разумни мъже ще ми ре-
 кат: Да! всеки мъдър човек, който ме слуша, *ще*
 35 *каже*: ³⁵ Иов говори без знание, И думите му са
 36 лишени от мъдрост. ³⁶ Желанието ми е, Иов да
 бъде изпитан до край, Понеже отговори, както
 37 нечестивите човеци. ³⁷ Защото на греха си при-
 туря бунтовничество, Поругава се° между нас,
 И умножава думите си против Бога.

35, 2 ¹ Елиу още проговаряйки рече: ² Мислиш ли,
 че е право това, което рече ти: Моята правда *в*
 3 *туй дело* е повече от Божията? ³ Защото ти ре-
 че: Какво ще ми бъде преимуществото? Какво
 ще ме ползува повече отколкото, ако бях съгре-

шил? ⁴ Аз ще отговоря на тебе. И на приятели-
 те ти с тебе. ⁵ Погледни към небесата и виж; И
 гледай облаците, *колко* по-нависоко са от тебе.
 6 Ако съгрешаваш, какво правиш против Него? ⁶
 И ако се умножават престъпленията ти, какво
 Му вършиш? ⁷ Ако си праведен, какво Му да-
 7 ваш? Или какво получава от ръката ти? ⁸ Нече-
 стието ти *може да повреди само* човек като те-
 бе; А правдата ти *може да ползува само* човеш-
 ки син. ⁹ Поради много угнетения викат *стра-*
 9 *далците*, Пищят поради насилието на мощни-
 те; ¹⁰ Но пак никой не казва: Где е Бог Творе-
 цът ми, Който дава песни нощем, ¹¹ Който ни
 учи повече нежели земните животни, И прави
 ни по-мъдри от въздушните птици? ¹² Така те
 викат; но Той не отговаря *Да ги избави* от гор-
 достта на нечестивите. ¹³ Наистина, Бог не слу-
 ша празнословието, И Всемогъщият не го зачи-
 та, ¹⁴ Колко по-малко, когато ти казват, че не Го
 виждаш, Че делото *ти* е пред Него, и *напрасно*
 Го чакаш! ¹⁵ И сега, понеже не *те* е посетил в
 15 яростта Си, И не е прегледал със строгост над-
 менността ти, ¹⁶ Затова Иов отваря уста *да гово-*
 16 *ри* суетности, Група думи лишени от благоразу-
 мие.

¹ И Елиу продължавайки рече: ² Потърпи ме **36, 2**
 малко, и ще ти явя, Защото имам още нещо да
 ти кажа за Бога. ³ Ще черпя знанието си от да-
 3 леч, И ще отдам правда на Създателя си; ⁴ За-
 4 щото наистина думите ми не ще бъдат лъжли-
 ви; Един, който е усъвършенствуван в знание,
 стои пред тебе. ⁵ Ето, макар Бог да е мощен, не
 5 презира никого, - Макар да е мощен в силата Си
 да разсъждава. ⁶ Той не запазва живота на нече-
 6 стивия, А на сиромасите отдава правото. ⁷ Не
 7 оттегля очите Си от праведните, Но даже ги ту-
 ря и с царе да седят на престол за винаги, И те
 8 биват възвишени. ⁸ А във вериги, ако са върза-
 8 ни, И хванати с въжета на наскърбление, ⁹ То-
 9 гава им явява делата им И престъпленията им,
 че са се възгордели, ¹⁰ Отваря и ухото им за по-
 10 ука, И заповядва да се върнат от беззаконието;
¹¹ И ако послушат и служат на Него, Ще прека-
 11 рат дните си в благополучие И годините си във
 веселия; ¹² Но ако не послушат, ще загинат от
 12 меч, И ще умрат без мъдрост. ¹³ А нечестивите
 13 в сърце питаят яд, Не викат *към Бога* за помощ
 когато ги връзва; ¹⁴ Те умират в младост, И жи-
 14 вотът им *угасва* между мръсните. ¹⁵ Той избавя
 15 наскърбения чрез скръбта му, И чрез бедствие
 отваря ушите им ¹⁶ И така би извел и тебе из
 16 утеснение В широко място, гдето няма тесно-
 та; И слаганото на трапезата ти било би пълно
 с тлъстина. ¹⁷ Но ти си пълен със съжденията на 17

нечестивия; *Затова* съдбата и правосъдието те
 18 хващат, ¹⁸ Внимавай да не би жегата на *стра-*
данията ти да те подигне против удара; Тогава
 19 нито голям откуп би те отървал. ¹⁹ Ще важи ли
 викането ти да те извади от бедствие, Или всич-
 20 ките напрежения на силата ти? ²⁰ Не пожелавай
 нощта, Когато хората изчезват от мястото си.
 21 ²¹ Внимавай! не погледвай беззаконието; Защо-
 то ти си предпочел това повече от наскърбле-
 22 нието. ²² Ето, Бог е възвишен в силата Си; Кой е
 23 господар като Него? ²³ Кой Му е предписал пъ-
 тят Му? Или кой може да Му рече: Извършил си
 24 беззаконие? ²⁴ Помни да възвеличаваш Него-
 25 вото дело, Коего хората възпяват, ²⁵ В което
 всичките хора се взираат, Коего човекът гле-
 26 да от далеч. ²⁶ Ето, Бог е велик, и ние Го не по-
 знаваме; Числото на годините Му е неизследи-
 27 мо. ²⁷ Той привлича водните капки, Които таят
 28 в дъжд от парите Му, ²⁸ Които облаците изли-
 29 ват И оросяват върху множество хора. ²⁹ Мо-
 же ли, даже, някой да разбере как се разпрости-
 рат облаците, Или *се произвеждат* гърмежите
 30 на скинията Му? ³⁰ Ето, простира светлината Си
 около Себе Си, И се покрива с морските дъна.
 31 ³¹ (Понеже чрез тия неща съди народите; Дава
 32 храна изобилно), ³² Покрива ръцете Си със све-
 33 ткавицата, И заповядва ѝ где да удари; ³³ Шу-
 мът ѝ известява за това, И добитъкът - за *пла-*
мъка, който възлиза.

37 ¹ Да! поради това сърцето ми трепери И се
 2 измества от мястото си. ² Слушайте внимател-
 3 ността на гласа Му, И шума, който излиза из
 4 устата Му. ³ Праща го под цялото небе И све-
 4 ткавицата Си до краищата на земята; ⁴ След нея
 рече глас, Гърми с гласа на величието Си, И не
 5 ги възпира щом се чуе гласа Му. ⁵ Бог гърми
 чудно с гласа Си, Върши велики дела, които не
 6 можем да разбираме; ⁶ Защото казва на снега:
 Вали на земята, - Също и на проливния дъжд
 7 и на поройните Си дъждове; ⁷ Запечатва ръката
 на всеки човек, Така щото всичките хора, ко-
 8 ито е направил, да разбират силата Му. ⁸ Тога-
 ва зверовете влизат в скривалищата И остават
 9 в рововете си. ⁹ От помещението си иде бурята,
 И студът от *ветровете* що разпръскват *облачи-*
 10 *те*. ¹⁰ Чрез духане от Бога се дава лед, И широ-
 11 ките води замръзват; ¹¹ Тоже гъстият облак Той
 натоварва с влага, Простира на широко светка-
 12 вичния Си облак, ¹² Които според Неговото на-
 ставление се носят наоколо За да правят всичко
 13 що им заповядва По лицето на земното кълбо,
 14 ¹³ Било, че за наказание, или за земята Си, Или
 за милост, ги докарва. ¹⁴ Слушай това, Йове, За-
 стани та размисли върху чудесните Божии де-

ла. ¹⁵ Разбираш ли как им налага Бог *волята Си*. 15
 И прави светкавицата да свети от облака Му? 15
¹⁶ Разбираш ли как облаците увисват, Чудесни- 16
 те дела на Съвършения в знание? - ¹⁷ Ти, чиито 17
 дрехи стават топли, Когато земята е в затишие,
 поради южния *вятър*. ¹⁸ Можеш ли като Него 18
 да разпростреш небето, Коего, като леяно огле-
 дало е здраво? ¹⁹ Научи ни що да Му кажем, *За-* 19
що поради невежество ° ние не можем да на-
 редим *думите си*. ²⁰ Ще Му се извести ли, че же- 20
 лая да говоря, *Като зная че*, ако продума човек
 непременно ще бъде погълнат? ²¹ И сега *чове-* 21
ците не могат да погледнат на светлината, Ко-
 гато блещи на небето, като е заминал вятърът
 и го е очистил, ²² Та е дошло златозарно сияние 22
 от север; *А как ще погледнат на Бога*, у Когото
 е страшна слава! ²³ Всемогъщ е, не можем да Го 23
 проумеем, превъзходен е в сила; А правосъдие-
 то и преизобилната правда Той няма да отвра-
 ти. ²⁴ Затова Му се боят хората; Той не зачита 24
 никого от високоумните °.

¹ Тогава Господ отговори на Йова из буря- **38**
 та и каза: ² Кой е тогава този, който помрача- 2
 ва *Моя* съвет С неразумни думи? ³ Опаши се- 3
 га кръста си като мъж, И ще те попитам; и ти
 ми изявявай. ⁴ Где беше ти, когато основах зе- 4
 мята? Извести, ако си разумен: ⁵ Кой опреде- 5
 ли мерките ѝ? (ако знаеш) Или кой тегли връв
 за *мерене* по нея? ⁶ На какво се вдълбочиха ос- 6
 новите ѝ? Или кой положи краегълния ѝ камък,
⁷ Когато звездите на зората пееха заедно, 7
 И всичките Божии синове възкличаваха от ра-
 дост? ⁸ Или *кой* затвори морето с врати, Когато 8
 се устреми та излезе из матка, ⁹ Когато го об- 9
 лякох с облак И го пових с мъгла, ¹⁰ И поста- 10
 вих му граница от Мене, Турих лостове и вра-
 ти, ¹¹ И рекох: До тук ще дохождаш, но не по- 11
 нататък, И тук ще се спират гордите ти вълни? ¹²
 Откак *започнаха* дните ти заповядал ли си ти 12
 на утрото И показал на зората мястото ѝ, ¹³ За 13
 да обхване краищата на земята, Така щото да
 се изгърсят от нея злодейците ¹⁴ Та да се пре- 14
 образува тя, както глина под печат, И *всичко* да
 изпъкна като че ли в облекло, ¹⁵ А от нечести- 15
 вите да се отнема виделината им, И издигната-
 та им мишца да се строши? ¹⁶ Прониквал ли си 16
 до изворите на морето? Или ходил ли си да из-
 следваш бездната? ¹⁷ Откриха ли се на тебе вра- 17
 тите на смъртта? Или видял ли си сенчестите
 врати на смъртта? ¹⁸ Схванал ли си широчина- 18
 та на земята? Кажу, ако си разбрал всичко това.
¹⁹ Где е пътят към обиталището на светлината? 19
 И на тъмнината где е мястото ѝ, ²⁰ За да я за- 20
 ведеш до границата ѝ, И да познаеш пътеките

21 към дома й? ²¹ *Без съмнение*, ти знаеш, защото
тогаз си се родил, И голямо е числото на твоите
22 дни! ²² Влизал ли си в съкровищниците за снега,
Или виждал ли си съкровищниците за градуш-
23 ката, ²³ Които пазя за време на скръб, За ден на
24 бой и на война? ²⁴ *Що е пътят за мястото, где-*
то се разсява светлината, Или се разпръсва по
25 *земята източният вятър?* ²⁵ Кой е разцепил во-
допровод за проливните дъждове, Или път за
26 светкавицата на гърма, ²⁶ За да се докара дъжд
върху ненаселена земя, Върху пустинята, где-
27 то няма човек, ²⁷ За да насити пустата и запу-
стяла земя. И да направи нежната трева да из-
28 никне? ²⁸ Дъждът има ли баща? Или кой е ро-
дил капките на росата? ²⁹ От чия матка излиза
30 ледът? И кой е родил небесната слана? - ³⁰ *Когато*
31 *водите се втвърдяват като камък, И повърх-*
ността на бездната се смръзва. ³¹ Ти ли връзваш
връзките на Плеадите, Или развързваш въже-
32 тата на Ориона? ³² Извеждаш ли Мазарот° на
времето му? Или управляваш Мечката с малки-
33 те й? ³³ Познаваш ли законите на небето? Уста-
новяваш ли неговото владичество върху земя-
34 та? ³⁴ Издигаш ли гласа си до облаците, За да те
35 покрийт изобилни води? ³⁵ Изпращаш ли све-
ткавици, та да излизат И да ти казват: Ето ни?
36 ³⁶ Кой е турил мъдрост в облаците? Или кой е
37 дал разум на гъстите облаци? ³⁷ Кой с мъдрост
брои облаци? Или кой излива небесните ме-
38 хове ³⁸ Та да се сгъстява пръстта в куп, И буците
39 да се слепят? ³⁹ Улавят ли лов за лъвицата? Или
40 насищат ли охотата на лъвовите малки, ⁴⁰ Когато
седят в рововете си, И остават в скривалища-
41 та за да причакват? ⁴¹ Кой приготвя за враната
храната й, Когато пилетата й от нямане храна
Се скитат и викат към Бога?

39 ¹ Знаеш ли времето, когато раждат дивите
кози по канарите? Забелязваш ли кога раждат
2 кошутите? ² Преброяваш ли колко месеци из-
пълняват те? Или знаеш ли срока за раждане-
3 то им? - ³ *Когато* се навеждат, раждат малки-
4 те си, Освобождават се от болките си. ⁴ Малки-
те им заякват, растат в полето; Излизат и не се
5 връщат *вече* при тях. ⁵ Кой е пуснал на свобода
дивия осел? Или кой е развързал връзките на
6 *тоя* плах бежанец, ⁶ За който съм направил пу-
стинята за къща И солената земя за негово жи-
7 лище? ⁷ Той се присмива на градския шум, Ни-
то внимава на викането на *този, който го* ка-
8 ра. ⁸ Планините, които обикаля, са пасбището
9 му; И търси всякаква зеленина. ⁹ Ще благоволи
ли дивият вол да ти работи, Или ще ношува ли
10 в твоите ясли? ¹⁰ Можеш ли да впрегнеш дивия
вол за оране? Или ще браносва ли той полетата

зад тебе? ¹¹ Ще се облегнеш ли на него, защо-
то силата му е голяма? Или ще повериш ли на
него работата си? ¹² Ще се довериш ли на него
да ти прибере житото ти И да *го* събере в гумно-
то ти? ¹³ Крилата на камилоптицата пляскат ве-
13 село; Но крилата и перата й благи ли са? ¹⁴ Защо
14 тя оставя яйцата си на земята И ги топли в пръ-
стта, ¹⁵ А забравя, че е възможно нога да ги сма-
15 же Или полски звяр да ги стъпче. ¹⁶ Носи се же-
16 стоко с малките си, като че не са нейни; Трудът
й е напразно, защото не я е грижа за *опасности*:
17 Понеже Бог я е лишил от мъдрост, И не я е
17 обдарил с разум. ¹⁸ Когато стане да бяга При-
18 смива се на коня и на ездача му. ¹⁹ Ти ли си дал
19 сила на коня? Облякъл си врата му с трептяща
грива? ²⁰ Ти ли го правиш да скача като скака-
20 лец? Гордото му пръхтене е ужасно. ²¹ Копае с
21 *крак* в долината, и се радва на силата си; Из-
22 лиза срещу оръжията. ²² Присмива се на стра-
ха и не се бои. Нито се обръща назад от меча,
23 ²³ Тула по *страната му* трещи, И лъскавото ко-
23 пие, и сулицата. ²⁴ С буйство и ярост той гълта
24 земята; И при гласа на тръбата не вярва *от ра-*
дост. ²⁵ *Щом свири* тръбата, той казва: Хо, хо! И
25 от далеч подушва боя, Гърменето на военачал-
26 ниците и викането. ²⁶ Чрез своята ли мъдрост
26 лети на горе ястребът, И простира крилата си
към юг? ²⁷ При своята ли заповед се възвиша-
27 ва орелът, И прави гнездото си по височините?
28 ²⁸ Живее по канарите, и *там* се помещава, По
28 върховете на скалите, и по непроходимите *ме-*
ста. ²⁹ От там си съзира плячка, Очите му я съг-
29 леждат от далеч. ³⁰ И пилетата му смучат кръв;
30 И дето има трупове, там е и той.

¹ Господ проговори на Иова и каза: ² Тоя, **40, 2**
който е изобличил Всемогъщият, ще ли се бо-
ри с Него? Тоя, който се препира с Бога, нека
отговори на *всичко* това. ³ Тогава Иов отговори
3 Господу, казвайки: ⁴ Ето, аз съм нищожен; как-
4 кво да Ти отговоря? Турям ръката си на устата
си. ⁵ Веднъж съм говорил, и не ща да отговарям
5 *вече*, Дори дважд, но няма да повтора. ⁶ Тогава
6 Господ отговори на Иова из бурята, като каза:
7 ⁷ Опаши сега кръста си като мъж; Аз ще те попи-
там, и ти Ми изявявай. ⁸ Дори не ще ли допус-
8 каш Моята съдба? Ще осъдиш ли Мене, за да
оправдаеш себе си? ⁹ Или имаш ли мишца като
9 Бога? И можеш ли да гърмиш с глас като Него?
10 ¹⁰ Украси се сега с превъзходство и достолепие,
И облечи се в чест и величие. ¹¹ Изсипвай пре-
11 ливащия си гняв; И гледай на всеки горделив,
и смирявай го; ¹² Гледай на всеки горделив, и
12 снискавай го; И стъпквай нечестивите на място-
то им; ¹³ Скрий ги купно в пръстта; Вържи ли-

14 цата им в скритото място. ¹⁴ Тогава и аз ще из-
 15 повядам пред тебе, че твоята десница може да
 16 те спаси. ¹⁵ Ето сега речния кон° който съм на-
 17 правил както и тебе; Яде трева като вол. ¹⁶ Ето
 18 сега, силата му е в чреслата му, И якостта му в
 19 мускулите на корема му. ¹⁷ Клати опашката си
 20 като кедър; Жилите на бедрата му са сплоте-
 21 ни. ¹⁸ Костите му са като медни цеви; Ребрата
 22 му са като железни лостове. ¹⁹ Той е изящно-
 20 то дело Божие; Оня, който го е направил, го е
 21 снабдил с меча си. ²⁰ Наистина планините про-
 22 мишляват за него храна. Гдето играят всичките
 23 полски зверове. ²¹ Ляга под сенчестите дърве-
 24 та, В скривалището на тръстиката, и в блатата;
 25 ²² Сенчестите дървета го покриват със сянката
 26 си; Върбите на потоците го обкръжават. ²³ Ето,
 27 ако би придошла река, той не трепери; Не се
 28 смущава, ако би се и Йордан устремил по уста-
 29 та му. ²⁴ Може ли някой да го хване когато е на
 30 шрек. Или да прободете носа му с примка?

41 ¹ Можеш ли да извлечеш крокодила° с въди-
 2 ца, Или да притиснеш езика му с въже? ² Мо-
 3 жеш ли тури оглавник на носа му, Или да про-
 4 биеш челюстта му с кука? ³ Ще отправи ли той
 5 към тебе много моления? Ще ти говори ли със
 6 сладки думи? ⁴ Ще направи ли договор с тебе,
 7 Та да го вземеш за вечен слуга? ⁵ Можеш ли иг-
 8 ра с него както с птица? Или ще го вържеш ли
 9 за забава на момичетата си? ⁶ Дружините рибо-
 10 ловци ще търгуват ли с него? Ще го разделят ли
 11 между търговците? ⁷ Можеш ли прониза° ко-
 12 жата му със сулици, Или главата му с рибар-
 13 ски копия? ⁸ Тури ръката си на него; Спомни си
 14 боя, и не прави вече това. ⁹ Ето, надеждата да
 15 го хване някой е празна; Даже от изгледа му не
 16 отпада ли човек? ¹⁰ Няма човек толкова дързък
 17 щото да смее да го подразни. Тогава кой мо-
 18 же да застане пред Мене? ¹¹ Кой ми е дал по-
 19 напред, та да му отплатя? *Все що има* под цяло-
 20 то небе е Мое. ¹² Няма да мълча за телесните му
 21 части, нито за силата му. Нито за хубавото му
 22 устройство. ¹³ Кой може да смъкне външната
 23 му дреха? Кой може да влезе вътре в двойните
 24 му челюсти°? ¹⁴ Кой може да отвори вратите на
 25 лицето му? Зъбите му изоколо са ужасни. ¹⁵ Той
 26 се гордее с наредените си люспи, Съединени за-
 27 едно като че ли плътно запечатани; ¹⁶ Едната се
 28 допира до другата Така щото ни въздух не мо-
 29 же да влезе между тях; ¹⁷ Прилепени са една за
 30 друга, Държат се помежду си тъй щото не могат
 31 да се отделят. ¹⁸ Когато киха блещи светлина,
 32 И очите му са като клепачите на зората. ¹⁹ Из
 33 устата му излизат запалени факли, И огнени

искри изкачат. ²⁰ Из ноздрите му излиза дим, ²⁰
 Като на възвряло гърне над пламнали тръсти-
 21 ки. ²¹ Дишането му запаля въглища, И пламъ-
 22 кът излиза из устата му. ²² На врата му обитава
 23 сила, И всички заплашени скачат° пред него.
 24 ²³ Пластовете на месата му са слепени, Твърди
 25 са на него, не могат се поклати. ²⁴ Сърцето му
 26 е твърдо като камък, Даже твърдо като дол-
 27 ния воденичен камък. ²⁵ Когато става, силните
 28 се ужасяват, От страх се смайват. ²⁶ Мечът на
 29 тогова, който би го улучил, не може да удържи,
 30 - Ни копие, ни сулица, ни остра стрела. ²⁷ Той
 31 счита желязото като плява, Медта като гнило
 32 дърво. ²⁸ Стрелите не могат го накара да бяга;
 33 Камъните на прашката са за него като слама;
 34 ²⁹ Сопи се считат като слама; Той се присмива
 35 на махането на копието. ³⁰ Като остри камъни
 36 има по долните му части; Простира като беле-
 37 зи от диканя върху тинята; ³¹ Прави бездната
 38 да ври като котел; Прави морето като варилни-
 39 ца за миро. ³² Остава подир себе си светла диря,
 40 *Тъй щото* някой би помислил, че бездната е по-
 41 беляла от старост. ³³ На земята няма подобен
 42 нему, Създаден да няма страх. ³⁴ Той изглежда
 43 всяко високо нещо; Цар е над всичките горде-
 44 ливи зверове°.

¹ Тогава Йов отговори Господу, казвайки: **42**
 2 ² Зная, че всичко можеш, И че никое Твое на-
 3 мерение не може да бъде възпрепятствувано.
 4 ³ *Наистина*, кой е този, който помрачава Твоя
 5 съвет неразумно. Ето защо аз говорих за оно-
 6 ва, което не съм разбирал, За неща пречудни
 7 за мене, които не съм познавал. ⁴ Слушай, мо-
 8 ля Ти се, и аз ще говоря; Ще Те попитам, и Ти
 9 ми изяснявай. ⁵ Слушал бях за Тебе със слушане-
 10 то на ухото, Но сега окото ми Те вижда; ⁶ Зато-
 11 ва отричам се от думите си, И се кая в пръст и
 12 пепел. ⁷ А когато Господ изговори тия думи на
 13 Йова, Господ рече на теманеца Елифаз: Гневът
 14 ми пламна против тебе и против двамата ти
 15 приятели, защото не сте говорили за Мене то-
 16 ва, което е право, както слугата Ми Йов. ⁸ Зато-
 17 ва вземете си сега седем телци и седем овни, та
 18 идете при слугата Ми Йова, и принесете° все-
 19 изгаряне за себе си; а слугата Ми Йов ще се по-
 20 моли за вас, (защото него ще приема), за да не
 21 постъпи с вас според безумието ви, защото не
 22 сте говорили за Мене това, което е право, както
 23 слугата Ми Йов. ⁹ И тъй теманецът Елифаз, и
 24 савхиецът Валдад, и нааматецът Софар отидо-
 25 ха, та сториха както им заповяда Господ; и Гос-
 26 под прие Йова. ¹⁰ И Господ преобърна плена на
 27 Йова, когато той се помоли за приятелите си;

и Господ даде на Иова двойно колкото имаше
 11 *по-напред*. ¹¹ Тогава дойдоха при него всичките
 му братя, всичките му сестри и всички, които
 бяха го познавали по-напред, та ядоха хляб с
 него в къщата му; и, като плакаха за него, уте-
 шиха го относно цялото зло, което Господ му
 12 беше нанесъл; и всеки му даде по един сребър-
 ник, и всеки по една златна обица. ¹² Така Гос-
 под благослови последните *дни* на Иова повече
 от първите му; тъй щото придоби четиринаде-
 сет хиляди овце, шест хиляди камили, хиляда
 чифта волове и хиляда ослици. ¹³ Още му се ро- 13
 диха седем сина и три дъщери; ¹⁴ и първата *си* 14
дъщеря нарече Емима, втората Касия, а третата
 Керен-апух. ¹⁵ И по цялата страна не се нами- 15
 раха жени тъй красиви както Иововите дъще-
 ри; и баща им даде на тях наследство както на°
 братята им. ¹⁶ Подир това Иов живя сто и чети- 16
 ринадесет години, и видя синовете си и внуци-
 те си *до* четири поколения. ¹⁷ И тъй, Иов умря, 17
 стар и сит от дни.

ПСАЛМИ

1 **Б**лажен оня човек, Който не ходи по съвета на нечестивите, И в пътя на грешните не стои, И в събранието на присмивателите не седи; ²Но се наслаждава в закона на Господа, И в Неговия закон се поучава ден и нощ. ³Ще бъде като дърво посадено при потоци води, Коего дава плода си на времето си, И чийто лист не повяхва; Във всичко що върши ще благоуспява. ⁴Не е така с нечестивите; Но те са като плявата, която вятърът отвява. ⁵Затова, нечестивите няма да устоят в съда, Нито грешните в събора на праведните; ⁶Защото Господ наблюдава пътя на праведните; А пътят на нечестивите ще бъде погибел.

2 ¹Защо се разоряват народите, И племената намислюват суета? ²Опълчват се земните царе, И управниците се наговарят заедно, Против Господа и против Неговия Помазаник, *като* казват: ³Нека разкъсаме връзките им, И нека отхвърлим от себе си въжетата им. ⁴Тоя, Който седи на небесата, ще се смее; Господ ще им се поругае. ⁵Тогава ще им продума в гнева Си, И в тежкото Си негодувание ще ги смути, *казвайки*: ⁶Но Аз поставих Царя Си На Сион, светия Мой хълм. ⁷Аз ще изявя постановлението; Господ ми каза: Ти си Мой Син; Аз днес те родих. ⁸Помисли от Мене и Аз ще *ти* дам народите за твое наследство, И земните краища за твое притежание. ⁹Ще ги съкрушиш с желязна тояга, Ще ги строшиш като грънчарски съд. ¹⁰Сега, прочее, вразумете се, о царе; Научете се, земни съдии. ¹¹Слугувайте на Господа със страх, И радвайте се с трепет. ¹²Целувайте Избраника, за да се не разгневи, Та погинете в пътя; Защото скоро ще пламне Неговият гняв. Блажени са всички, които се надяват на Него.

3 ¹Псалом на Давида, когато бягаше от синна си Авесалома. Господи, колко се умножиха противниците ми! Мнозина въстават против мене. ²Мнозина думат за моята душа: Няма за него помощ в Бога. (Села). ³Но Ти, Господи, си щит около мене, Слава моя и Тоя, Който възвишава главата ми. ⁴С глас извиках, към Господа; И Той ме послуша от светия Си хълм. (Села). ⁵И аз легнах и спах; Станах; защото Господ ме поддържа. ⁶Няма да се убоя от десетки хиляди от людето, Който навред са се поставили против мене. ⁷Стани, Господи; спаси ме, Боже мой; Защото Ти си поразил в челюстта всичките ми неприятели; Строшил си зъбите на нечестивите. ⁸От Господа е спасението. Върху Твоите люде нека бъде благословието Ти. (Села).

¹За първия певец на струнни инструменти. **4** Давидов псалом. Когато викам, послушай ме, Боже на правдата ми; Когато бях в утеснение, Ти ми даде простор; Смили се за мене и послушай молитвата ми. ²Човешки синове, до кога *ще обръщате* славата ми в безчестие? *До кога ще обичате суета и ще търсите лъжа?* (Села). ³Но знайте, че Господ е отделил за Себе Си Своя угодник; Господ ще слуша, когато викам към Него. ⁴Треперете и не съгрешавайте; Размишлявайте в сърцата си на леглата си и мълчете. (Села). ⁵Принасяйте жертви на правда, И надявайте се на Господа. ⁶Мнозина думат: Кой ще ни покаже доброто? Господи, издигни над нас светлостта на лицето Си. ⁷Турил си в сърцето ми радост. По-голяма от *тяхната*, когато им се умножава житото и виното. ⁸Спокойно ще легна и ще спя, Защото Ти, Господи, в самотия ме правиш да живея в безопасност.

¹На първия певец на духови инструменти. **5** Давидов псалом. Послушай Господи, думите ми; Внимавай на размишлението ми, ²Слушай гласа на викането ми, Царю мой и Боже мой; Защото на Тебе се моля. ³Господи, на ранина ще чуеш гласа ми; На ранина ще отправям *молитвата си* към Тебе, и ще очаквам. ⁴Защото Ти не си Бог, Който се удовлетворяваш в беззаконие; Нечистият няма да живее при Тебе, ⁵Нито ще устоят горделивите пред Твоите очи. Ти мразиш всички, които вършат беззаконие; ⁶Ще изтребиш ония, които говорят лъжа; Господ се гнуса от човек кръвопиец и коварен. ⁷Но чрез Твоето изобилно милосърдие аз ще вляза в дома Ти; С благоговение към Тебе ще се поклонят към светия Твой храм. ⁸Господи, води ме в правдата Си, поради неприятелите ми, Направи пътя Си ясен пред мене. ⁹Защото непоколебимост няма в устата ни на един от тях, Сърцето им е същинско нечестие. Гроб отворен е гърлото им; С езика си ласкаят. ¹⁰Имай ги за виновни, Боже; нека паднат в това, което сами са скроили; Изрини ги поради многото им престъпления, Защото са се повдигали против Тебе. ¹¹Така ще се веселят всички, които се надяват на Тебе; Винаги ще се радват, защото Ти им си покровител; И ще ликуват в Тебе ония, които любят Твоето име. ¹²Защото Ти, Господи, ще благословиш праведния, Ще го покриеш с благоволение като с щит.

¹За първия певец на струнни инструменти, **6** на осмострунна арфа. Давидов псалом. Господи, не ме изобличавай в гнева Си, Нито ме на-

2 казвай в лютото Си негодувание. ²Смили се за мене, Господи, защото изнемосях; Изцели ме,
 3 Господи, защото ме болят костите ми. ³Също и душата ми е твърде смутена; Но Ти, Господи,
 4 до кога? ⁴Върни се, Господи, избави душата ми;
 5 Спаси ме заради милосърдието Си; ⁵Защото в смъртта не се споменува за Тебе; В преизподнята ⁶кой ще те славослови? ⁶Уморих се от въздишането си; Всяка нощ обливам леглото си,
 7 Със сълзите си измокрям постелката си. ⁷Око-то ми вехне от скръб, Старее поради всичките ми противници. ⁸Махнете се от мене, всички, които вършите беззаконие, Защото Господ
 9 е чул гласа на плача ми; ⁹Господ е послушал молбата ми. Господ ще приеме молитвата ми.
 10 ¹⁰Ще се посрамят и много ще се смутят всичките ми неприятели; Ще се върнат назад, ще се посрамят внезапно.

7 ¹Оплакване на Давида, което той пя Господу поради думите на вениаминеца Хус. Господи Боже мой, на Тебе уповавам; Спаси ме от всичките ми гонители, и избави ме; ²Да не би да скъса като лъв душата ми И я разреже без да се намери избавител. ³Господи Боже мой, ако съм сторил аз това, - Ако има в ръцете ми беззаконие, ⁴Ако съм въздал зло на онзи, който бе в мир с мене, Или съм обрал онзи, който ми е без причина гонител, ⁵То нека подгони неприятелят душата ми и я стигне, Нека стъпче в земята живота ми. И нека повали в пръстта славата ми.
 6 (Села). ⁶Стани, Господи, в гнева Си; Подигни се срещу яростта на противниците ми, И събуди се заради мене, Ти, Който си отредил съда.
 7 ⁷И нека събраните племена те обикалят; И ти се върни *да седнеш* на високо над тях. ⁸Господ съди племената; Съди и мене, Господи, според правдата ми; И според моето незлобие нека ми бъде. ⁹Нека се спре вече беззаконието на нечестивите; А праведният утвърди Ти, Боже праведни, Който изпитваш сърцата и вътрешностите. ¹⁰Моята защита е в Бога, Който избавя
 11 ония, които са с право сърце. ¹¹Бог е праведен съдия, Да! Бог Който се гневи всеки ден *на нечестивия*. ¹²Ако се не обърне *нечестивия*, Той ще изостри меча Си; Запънал и приготвил е лъка Си. ¹³Приготвил е против него и смъртоносни оръдия; Прави стрелите Си огнени *стрели*.
 14 ¹⁴Ето, *нечестивият* е в мъки да роди беззаконие, Зачна нечестие и роди лъжа. ¹⁵Изкопал е ров и направил го дълбок; Но той *сам* ще падне в ямата, която направи. ¹⁶Нечестиего му ще се върне на самата негова глава, И насилието му ще слезе на самото негово теме. ¹⁷Аз ще хва-

ля Господа за Неговата правда, И ще възпявам името на Всевишния Господ.

¹За първия пеец на гетския инструмент. **8**
 Давидов псалом. Иеова, Господи наш, Колко е превъзходно Твоего име по цялата земя; Ти си поставил славата Си над небесата. ²Из уста-та на младенците и сучещите Укрепил Си сила поради противниците Си, За да накараш да млъкне врагът и отмъстителят. ³Когато гледам
 3 Твоите небеса, делото на Твоите пръсти, Луна-та и звездите, които Ти си отредил, ⁴*Казвам си:*
 4 *Що е човек та да го помниш? Или човешки син та да го посещаваш?* ⁵А Ти си го направил само
 5 малко по-долен от ангелите, И със слава и чест си го увенчал. ⁶Поставил си го господар над делата на ръцете Си; Всичко си подчинил под нозете му, ⁷Всичките овце и говеда, Още и животните на полето, ⁸Въздушните птици, морските
 8 риби, *И всичко* що минава през морските пътища. ⁹Иеова, Господи наш, Колко е превъзходно
 9 Твоего име по цялата земя!

¹За първия пеец по "Умри за сина". Давидов псалом. Ще *Те* славословя, Господи, с цялото си сърце, Ще разкажа всичките Твои чудесни дела. ²Ще се веселя и ще се радвам в Тебе, Ще възпявам името Ти, Всевишни; ³Понеже неприятелите ми се връщат назад Падат и гинат пред Твоего присъствие. ⁴Защото Ти си защитил правото и делото ми; Седнал на престола, Ти си отсъдил справедливо. ⁵Изобличил си народите, изтребил си нечестивите, Изличил си името им до вечни векове. ⁶Неприятелите изчезнаха; те са запустели за винаги; Ти си разорил градовете *им*, та и поменът им загина. ⁷Но Господ седи *Цар* до века, Приготвил
 7 е престола Си за съд, ⁸И Той ще съди света с
 8 правда. Ще отсъди за племената справедливо. ⁹И Господ ще бъде прибежище на угнетените,
 9 Прибежище в скръбни времена. ¹⁰И ония, които познават името Ти, ще упоават на Тебе;
 10 Защото Ти, Господи, не си оставил ония, които Те търсят. ¹¹Пейте хвали на Господа, Който обитава в Сион, Изявете между племената делата Му; ¹²Защото Оня, Който прави изследване за кръвопролития, помни *уповаващите на Него*, Не забравя викането на кротките. ¹³Смили се за мене, Господи; Виж скръбта, *която ми причиняват* ония, които ме мразят. Ти, Който ме дигаш от портите на смъртта; ¹⁴За да разкажа всичко, *поради което* Ти *си* за хвалене, В портите на Сионовата дъщеря, *И* за да се радвам заради спасителната Ти помощ. ¹⁵Народите затънаха в ямата, *която сами* направиха; В

мрежата, която скриха, се улови ногата на сами
 16 тях. ¹⁶ Господ е станал познат *чрез* правосъди-
 ето, *което* е извършил; Нечестивият се впри-
 17 мчва в делото на своите си ръце. (Игаион: ° Села).
¹⁷ Нечестивите ще се върнат в преизпод-
 нята, Всичките народи, които забравят Бога.
 18 ¹⁸ Защото бедният няма да бъде забравен за ви-
 наги, Нито ще бъде изгубено за всякога ожида-
 19 нето на кротките. ¹⁹ Стани, Господи; да не над-
 деждава човек; Да бъдат съдени народите пред
 20 Тебе. ²⁰ Господи, докарай страх върху тях; Нека
 познаят народите, че са само човеци (Села).
10 ¹ (21) (По славянски, част от 9-ий). Защо
 Господи, стоиш надалеч? *Защо* се криеш във
 2 време на неволя? ² (22) Чрез гордостта на нече-
 стивите сиромашът се измъчва; Те се хващат в
 3 лукавствата, които *ония* измислюват. ³ (23) За-
 щото нечестивият се хвали с пожеланията на
 душата си; И сребролюбещът се отрича от Гос-
 4 пода, *даже Го* презира. ⁴ (24) Нечестивият, от
 гордостта на лицето *си казва: Господ* няма
 да издири; Всичките му помисли *са, че* ня-
 5 ма Бог. ⁵ (25) Неговите пътища всякога са упо-
 рити; Твоите съдби са твърде високо от очи-
 те му; Той презира ° всичките си противници.
 6 ⁶ (26) Казва в сърцето си: Няма да се поклатя,
 От род в род няма *да изпадна* в злоща-
 7 стие. ⁷ (27) Устата му са пълни с проклинане
 и угнетяване и насилство; Под езика му има
 8 злоба и беззаконие. ⁸ (28) Седи в засада в се-
 лата, В скришни места, за да убие невинния;
 Очите му са насочени тайно против безпомощ-
 9 ния. ⁹ (29) Причаква скришно като лъв в рова
 си, Причаква за да грабне сиромаша; Грабва си-
 10 ромаша, като го влачи в мрежата си. ¹⁰ (30) На-
 вежда се, снишава се; И безпомощните падат
 11 в ноктите му °. ¹¹ (31) Казва в сърцето си: Бог е
 забравил, Скрил е лицето Си, никога няма да
 12 види. ¹² (32) Стани, Господи; Боже, издигни ръ-
 ката Си; Да не забравяш кротките. ¹³ (33) Нече-
 стивият защо презира Бога, И казва в сърце-
 14 то си: Ти няма да *Го* издирваш? ¹⁴ (34) Ти си *го*
 видял; защото гледаш неправдата и притесне-
 нието, За да *ги* хващаш в ръката Си; На Тебе
 се поверява безпомощният; На сирачето Ти си
 15 помощник. ¹⁵ (35) Строши мишцата на нечести-
 вия; Издири нечестие на злия човек, *докато*
 16 не намериш *вече от него*. ¹⁶ (36) Господ е цар до
 вечни векове; Народите са изчезнали от земя-
 17 та Му. ¹⁷ (37) Господи, послушал си желанието
 на кротките; Ще утвърдиш сърцето им; Ще на-
 18 правиш внимателно ухото Си, ¹⁸ (38) За да от-

съдиш за сирачето и угнетения, Тъй щото чо-
 векът, който е от земята, да не застрашава вече.

¹ (По слав. 10). За първия певец. Давидов **11**
псалом. На Господа уповавам; Как думате на
 душата ми: Бягай в гората ваша като птица?
² Понеже, ето, нечестивите запъват лък, При-
 2 готвят стрелите си на тетивите, За да устрелят
 в тъмно ония, които са с право сърце. ³ Защо-
 3 то основанията се разориха; А праведният шо е
 извършил? ⁴ Господ е в светия Си храм, Господ, **4**
 Чийто престол е на небето; Очите Му гледат,
 клепачите Му изпитват човешките чада. ⁵ Гос-
 5 под изпитва праведния; А душата Му мрази
 нечестивия и онзи, който обича насилие. ⁶ Над **6**
 нечестивите ще навали примки; Огън и сярра и
 горещ вятър ще бъдат съдържанието на чаша-
 та им. ⁷ Защото праведният Бог обича правдата; **7**
 Праведният *човек* ще гледа лицето Му.

¹ (По слав. 11). За първия певец на осмо- **12**
 струнна арфа °. Давидов псалом. Помогни, Гос-
 поди; защото не остана вече благочестив; Защо-
 то се губят верните измежду човешките чада.
² Всеки говори лъжа с ближния си; С ласкател-
 ни устни говорят от дволично сърце. ³ Господ **3**
 ще изтреби всичките ласкателни устни, Език,
 който говори големи неща. ⁴ *На ония*, които са **4**
 казвали: Ще надвием с езика си; Устните ни са
 наши; кой е господар над нас? ⁵ Поради насил-
 5 ствуването над сиромасите, поради въздишки-
 те на нуждаещите се, Сега ще стана, казва Гос-
 под; Ще туря в безопасност *онзи* когото пре-
 зират °. ⁶ Господните думи са чисти думи, Като **6**
 сребро претопено в пещ от пръст Пречистено
 седем пъти. ⁷ Ти, Господи, ще ги закриляш, Ще **7**
 пазиш всеки от тях от това поколение до века,
⁸ При все, че нечестивите ходят *свободно* от вся-
 8 ка страна, Понеже безчестие се въздига меж-
 ду човешките синове.

¹ (По слав. 12). За първия певец. Давидов **13**
псалом. До кога щеш, Господи, съвсем да ме за-
 бравиш? До кога ще криеш лицето Си от мене?
² До кога ще имаш борба ° в душата Си, Болки **2**
 в сърцето Си всеки ден? До кога ще се превъз-
 нася неприятелят ми над мене? ³ Погледни, по-
 3 слушай ме, Господи Боже мой; Просвети очи-
 те ми да не би да заспя в смърт; ⁴ Да не би да **4**
 рече неприятелят ми: Надвих му, И да се зара-
 дват противниците ми, когато се поклатя. ⁵ Но **5**
 аз уповавам на Твоята милост; Сърцето ми ще
 се радва в спасението Ти. ⁶ Ще пея Господу, За **6**
 щото се е показал щедър към мене.

¹ (По слав. 13). За първия певец. Давидов **14**
псалом. Безумният рече в сърцето си: Няма Бог.

Поквариха се; сториха развалени дела; Няма кой да прави добро. ²Господ надникна от небесата над човешките чада За да види, има ли някой разумен, Който да търси Бога. ³Всички се отбиха от пътя, заедно се развратиха; Няма кой да прави добро, няма ни един. ⁴Без разум ли са всички, които беззаконствуват, Който изпояждат хората ми *както* ядат хляб, И не призовават Господа? ⁵Тогава ги нападна голям страх; Защото Бог е в поколението на праведните. ⁶Посрамите намеренията на бедния; ⁷Господ, обаче, му е прибежище. ⁷Дано дойде от Сион избавление на Израила! Когато Господ върне Своите люде от плен, Тогава ще се зарадва Яков, ще се развесели Израил.

15 ¹(По слав. 14). Давидов псалом. Господи, кой ще обитава в Твоя шатър? Кой ще живее в Твоя свет хълм? ²Оня, който ходи незлобливо, който върши правда, И който говори истина от сърцето си; ³Който не одумва с езика си, Нито струва зло на приятеля си, Нито приема да хвърли укор против ближния си, ⁴Пред чиито очи е презрян безчестният; Но той почита ония, които се боят от Господа; Който, *ако и да* се е клел за своя повреда не се отмята; ⁵Който не дава парите си с лихва, Нито приема подкуп против невинния. Който прави това няма да се поклати до века.

16 ¹(По слав. 15). Давидова песен° Пази ме, Боже, Защото на Тебе уповавам. ²Рекох Господу: Ти си Господ мой; Внн от Тебе няма добро за мене. ³В светиите на земята и в отбраните, В тях е всичкото ми благоволение. ⁴Скърбите на ония, които заменят *Иеова* с друг бог, ще се умножат; Аз не ща да принеса техните от кръв възлияния. Нито ще взема в устните си имената на боговете им. ⁵Господ е делът на наследството ми и на чашата ми! Ти поддържаш това, което ми се е паднало. ⁶За мене делът падна на приятни места; Да! получих прекрасно наследство. ⁷Ще благославям Господа, Който ме е вразумил; Още и в нощно време ме учат вътрешностите ми. ⁸Винаги турям Господа пред себе си; Понеже Той е от дясно ми, аз няма да се поклатя. ⁹Затова се зарадва сърцето ми, и развесели се душата° ми, А още и плътта ми ще пребивава в увереност. ¹⁰Защото няма да оставиш душата ми в преизподнята; Нито ще допуснеш угодника Си да види изтление. ¹¹Ще ми изявиш пътя на живота; Пред Твоето присъствие има пълнота от радост, Отдясно на Тебе-всякога веселие.

17 ¹(По слав. 16). Давидова молитва. Послу-

шай, Господи, правото; внимавай на вика ми; Дай ухо на молитвата ми, която *принасям* с искрени устни. ²Нека излезе присъдата ми от присъствието Ти; Очите Ти нека гледат справедливо. ³Изпитал си сърцето ми; посетил си ме нощно време; Опитал си ме; и не си намерил в мене никакво зло намерение. Мислите ми не надвишават устата ми. ⁴Колкото за човешките дела, чрез думите на Твоите уста Аз опазих себе си от пътищата на насилниците. ⁵Стъпките ми са се пазили здраво в Твоите пътища; Нозете ми не са се подхлъзнали. ⁶Аз Те призовах, Боже, защото ще ми отговориш; Приклони към мене ухото Си, *и* послушай думите ми. ⁷Яви чудесните Си милосърдия, Ти, Който с десницата Си избавяш уповаващите *на Тебе*. От ония, които въстават *против тях*. ⁸Пази ме като зеница на око; Скрий ме под сянката на крилата Си ⁹От нечестивите, които ме съсипват, От неприятелите на душата ми, които ме окръжават. ¹⁰Обградени са от своята тлъстина; Устата им говорят горделиво. ¹¹Те обиколиха вече стъпките ни; Насочиха очите си, за да *ни* тръшнат на земята; ¹²Всеки един от тях прилича на лъв, който желае да разкъса. И на лъвче, което седи в скришни места. ¹³Стани, Господи, предвари го, повали го; С меча Си избави душата ми от нечестивия, - ¹⁴От човеци, Господи, с ръката Си, От светските човеци, чиито дял е в *тоя* живот, И чийто корем пълниш със съкровищата Си; Който са наситени с чада, И останалия си имот оставят на внуците си. ¹⁵А аз ще видя лицето Ти в правда; Когато се събудя ще се наситя от изгледа Ти.

¹(По слав. 17). За първия певец. Псалом на Господния слуга° Давид, който е говорил Господу думите на тая песен в деня, когато Господ го избавил от ръката на всичките му неприятели и от ръката на Саула. И рече: Любя Те, Господи, сило моя. ²Господ е скала моя, крепост моя и избавител мой, Бог мой, канара моя, на Когото се надявам, Щит мой, рога на избавлението ми и високата ми кула. ³Ще призова Господа, Който е достохвален; Така ще бъде избавен от неприятелите си. ⁴Връзките на смъртта ме окръжиха; Порои от беззаконие ме уплашиха. ⁵Връзките на преизподнята ме обвиха; Примките на смъртта ме стигнаха. ⁶В утеснението си призовах Господа. И към Бога мой викнах; От храма Си Той чу гласа ми, И викането ми пред Него стигна в ушите Му. ⁷Тогава се поклати и потресе земята; Основите на планините се разлюляха И поклатиха се, защото

8 се разгневи Той. ⁸ Дим се издигаше от ноздри-
те Му, И огън из устата Му поглъщаше; Въг-
9 лица се разпалиха от Него. ⁹ Той сведе небе-
сата и слезе; И мрак бе под нозете Му. ¹⁰ Въз-
седна на херувим и летя; Летя на ветрени кри-
11 ла. ¹¹ Положи за Свое скривалище тъмнината,
За покров около Си тъмните води, Гъстите въз-
12 душни облаци. ¹² От святкането пред Него Пре-
минаха през облаци Му Град и огнени въгли-
13 ща. ¹³ И гръмна Господ от небето, Всевишни-
ят даде гласа Си, Град и огнени въглища. ¹⁴ И
14 прати стрелите Си та ги разпръсна, Да! светка-
вици в изобилие та ги смути. ¹⁵ Тогава се яви-
15 ха коритата на водите, Откриха се основите на
вселената От Твоето изобличение, Господи, От
16 духането на дъха на ноздрите Ти. ¹⁶ Прати от
височината, взе ме, Извлече ме из големи во-
17 ди. ¹⁷ Избави ме от силния ми неприятел, От
ония, които ме мразеха; Защото бяха по-силни
18 от мене. ¹⁸ Стигнаха ме в деня на бедствието
19 ми; Но Господ ми стана подпорка. ¹⁹ И изведе
ме на широко, Избави ме, защото имаше бла-
20 говоление към мене. ²⁰ Въздаде ми Господ спо-
ред правдата ми; Според чистотата на ръцете
21 ми възнагради ме, ²¹ Защото съм опазил пъти-
щата Господни, И не съм се отклонил от Бога
22 мой в нечестие. ²² Защото всичките Му съдби са
били пред мене, И от повеленията Му не съм се
23 отдалечил. ²³ Непорочен бях пред Него, И опа-
24 зих се от беззаконието си. ²⁴ Затова Господ ми
въздаде според правдата ми, Според чистотата
25 на ръцете ми пред очите Му. ²⁵ Към милости-
вия, *Господи*, милостив ще се явиш, Към непо-
26 рочния, непорочен ще се явиш. ²⁶ Към чистия,
чист ще се явиш, И към развратния, противен
27 ще се явиш. ²⁷ Защото оскърбени люде Ти ще
спасиш; А очи горделиви ще смириш. ²⁸ Защото
28 Ти ще запалиш светилото ми; Господ Бог мой
ще озари тъмнината ми. ²⁹ Защото чрез Тебе
29 разбивам полк; Чрез Бога мой прескачам сте-
30 на. ³⁰ Колкото за Бога, Неговият път е свър-
шен; Словото на Господа е опитано; Той е щит
31 на всички, които упоават на Него. ³¹ Защото
кой е Бог освен Господа? И кой е канара, ос-
32 вен нашия Бог? ³² Бог, Който ме препасва със
сила, И прави свършен пътя ми, ³³ Той прави
33 нозете ми като *нозете* на елените, И ме поста-
34 вя на високите ми места. ³⁴ Учи ръцете ми да
воюват, Тъй щото мишците ми запъват меден
35 лък. ³⁵ Ти си ми дал и щит на избавлението Си;
Твоята десница ме е поддържала И Твоята бла-
36 гост ме е направила велик. ³⁶ Ти си разширил
стъпките ми под мене; И нозете ми не се под-
37 хлъзнаха. ³⁷ Гоних неприятелите си и ги стиг-
нах, И не се върнах, докато ги не довърших.

³⁸ Стрих ги, та не можах да се подигнат; Пад- 38
наха под нозете ми. ³⁹ Защото си ме препасал 39
със сила за бой; Повалил си под мене въстава-
щите против мене. ⁴⁰ Сторил си да обърнат гръб 40
към мене неприятелите ми, За да изстребя ония,
които ме мразят. ⁴¹ Извикаха, но нямаше изба- 41
вител, Към Господа, но не ги послуша. ⁴² Тога- 42
ва ги стрих като прах пред вятъра; Изхвърлих
ги като калта на пътищата. ⁴³ Ти си ме избавил 43
и от съпротивленията на людете; Поставил си
ме глава на народите: Народ, *когото* не позна-
вах, слугува на мене, ⁴⁴ Щом чуха за мене, те ме 44
и послушаха; *Даже* чужденците се преструваха,
че ми се покоряват. ⁴⁵ Чужденците ослабнаха, 45
И разтреперани излязоха из яките си скрива-
лица. ⁴⁶ Жив е Господ, и благословена *да бъде* 46
Канарата ми, И да се възвиси Бог на избавлени-
ето ми, ⁴⁷ Бог, Който мъздовъздава за мене, И 47
покорява под мене племена, ⁴⁸ Който ме избавя 48
от неприятелите ми. Да! Ти ме възвишаваш над
въставащите против мене, Избавяш ме от на-
силника. ⁴⁹ Затова ще Те хваля, Господи, между 49
народите, И на името Ти ще пея. ⁵⁰ *Ти си*, който 50
даваш велико избавление на царя Си, И показ-
ваш милосърдие към помазаника Си, Към Да-
вида и към потомството му до века.

¹ (По слав. 18). За първия певец. Давид **19**
дов псалом. Небесата разказват славата Божия,
И просторът известява делото на ръцете Му.
² Ден на ден казва слово; И нощ на нощ изявява 2
знание. ³ Без говорене, без думи, Без да се чуе 3
гласът им, ⁴ Тяхната вест е излязла по цялата 4
земя, И думите им до краищата на вселената.
В тях Той постави шатър за слънцето, ⁵ Което, 5
излизащо като младоженец из стаята си, Се ра-
два като юнак да тича в попрището. ⁶ То излиза 6
от *единия* край на небето, И обикаля до *другия*
му край; От топлината му нищо не се укрива.
⁷ Законът Господен е свършен, възвръща ду- 7
шата; Изявлението Господно е върно, дава мъ-
дрост на простия; ⁸ Повеленията Господни са 8
прави, веселят сърцето; Заповедта Господна е
светла, просвещава очите; ⁹ Страхът от Госпо- 9
да е чист, пребъдва до века; Съдбите Господ-
ни са истинни и, без изключение, справедли-
ви. ¹⁰ Желателни *са* повече от злато, Повече от 10
изобилие чисто злато, И по-сладки от мед и
от капките на медена пита. ¹¹ Слугата Ти още 11
се и предупреждава чрез тях; В опазването им
има голяма награда. ¹² Кой съзнава своите пре- 12
грешения? Очисти ме от тайните *прегрешения*.
¹³ Още и от гордост предпази слугата Си: Да ме 13
не завладее; тогава ще бъда непорочен, И ще
бъда чист от много престъпления. ¹⁴ Думите на 14
устата ми и размишленията на сърцето ми Нека

бъдат угодни пред Тебе, Господи, канаро моя и избавителю мой.

20 ¹(По слав. 19). За първия певец. Давидов псалом. Господ да те послуша в скръбен ден; Името на Бога Яковов да те постави на високо! ²Да ти прати помощ от светилището, И да те подкрепи от Сион! ³Да си спомни всичките твои приноси, И да приеме всеизгарянето ти! (Села). ⁴Да ти даде според желанието на сърцето ти, И да изпълни всяко твое намерение! ⁵В спасението Ти ще се зарадваме, И в името на нашия Бог ще издигнем знамена. Господ да изпълни всичките твои прошения! ⁶Сега знай, че Господ избавя помазаника Си; Ще го послуша от своето Си небе Със спасителната сила на десницата Си. ⁷Едни споменават колесници, а други коне; Но ние ще споменем името на Господа нашия Бог. ⁸Те се спънаха и паднаха; А ние станаме и се изправихме. ⁹Господи, пази! Нека ни послуша Царят, когато Го призовем.

21 ¹(По слав. 20). За първия певец. Давидов псалом. Господи, в Твоята сила ще се весели царят; И колко много ще се радва в избавлението Ти! ²Изпълнил си желанието на сърцето му, И от молбата на устните му не си го лишил. (Села). ³Защото си го предварил с благословения на блага; Положил си на главата му корона от чисто злато. ⁴Той проси от Тебе живот; И Ти си му дал дългоденствие до вечни векове. ⁵Голяма е славата му чрез Твоего избавление; Чест и величие си положил на него; ⁶Защото си го поставил да бъде за благословение до века, Развеселил си го с радост в присъствието Си; ⁷Защото царят уповава на Господа, И чрез милосърдието на Всевишния няма да се поклати. ⁸Ръката Ти ще намери всичките Твои врагове; Десницата Ти ще намери ония, които Те мразят. ⁹Във времето на негодуванието Си ще ги направиш като огнена пещ Господ ще ги погълне с гнева Си, И огън ще ги изгори. ¹⁰Ще изтребиш плода им от земята, И потомството им измежду човешките чада. ¹¹Защото, при все че намислиха злоба против Тебе, При все че измислиха заговор, не ще могат да го изпълнят, ¹²Понеже Ти ще ги направиш да обърнат гръб *Когато* приготвиш на тетивите Си *стрели* против лицето им. ¹³Издигни се, Господи, със силата Си; Така ще възпяваме и ще прославяме Твоего могъщество.

22 ¹(По слав. 21). За първия певец по "Кошутата на зората". Давидов псалом. Боже мой, Боже мой, защо си ме оставил? *Защо стоиш* далеч и не ми помагаш, *Нито внимаваши* на думите на охкането^о ми? ²Боже мой, викам денем, но не

отговаряш, И нощем, но нямам отдих. ³Но Ти си Светият, Който си възцарен между Израилевите хваления. ⁴На Тебе уповаваха бащите ни Уповаваха, и Ти ги избави, ⁵Към Тебе извикаха, и бяха избавени; На Тебе уповаваха, и не се посрамираха. ⁶А аз съм червей, а не човек, Укоряван от хората, и презиран от людето. ⁷Всички, които ме гледат, ругаят ме, Отварят устните си, кимват с глава и казват: ⁸Той упова на Господа: нека го избави; Нека го избави понеже има благоволение в него. ⁹Но Ти си, Който си ме извадил из утробата; Ти си ме научил да уповавам *като бях* на майчините си гърди, ¹⁰На Тебе бях оставен от рождението си; От утробата на майка ми Ти си мой Бог. ¹¹Да се не отдалечиш от мене; защото скръбта е близо, Понеже няма помощник. ¹²Много юнци ме обиколиха; Силни васански бикове ме окръжиха. ¹³Отвориха срещу мене устата си, *Като* лъв, който граби и реве. ¹⁴Разлях се като вода, И разглобиха се всичките ми кости; Сърцето ми стана като восък, Разтопява се всред вътрешностите ми. ¹⁵Силата ми изсъхна като черепка, И езикът ми прилепна за челюстите ми; И Ти си ме свел в пръстта на смъртта. ¹⁶Защото кучетата ме обиколиха; Тълпа от злодеици ме окръжи; Прободоха ръцете ми и нозете ми. ¹⁷Мога да преброя всичките си кости, Хората се взираат в мене и ме гледат. ¹⁸Разделиха си дрехите ми, И за облеклото ми хвърлиха жребие. ¹⁹Но Ти, Господи, да се не отдалечиш; Ти, сило моя, побързай да ми помогнеш. ²⁰Избави от меч душата ми, Живота^о ми от силата на кучето. ²¹Избави ме от устата на лъва И от роговете на дивите волове. Ти си ме послушал! ²²Ще възвестявам името Ти на братята си; Всред събранието ще Те хваля. ²³Вие, които се боите от Господа, хвалете Го; Цяло Яковово потомство славете Го; И бойте Му се, всички вие от Израилевото потомство. ²⁴Защото не е презрял и не се е отвращавал от скръбта на оскърбения, Нито е скрил лицето Си от него; Но послуша, когато извика той към Него. ²⁵От Тебе е гдето принасям хваление в голямото събрание; Ще изпълня обреците си пред ония, които Му се боят. ²⁶Смирениите ще ядат и ще се наситят; Ще хвалят Господа ония, които Го търсят; Сърцето ви нека живее вечно. ²⁷Ще си спомнят и ще се обърнат към Господа Всичките земни краища, И ще се поклонят пред Тебе Всичките племена на народите; ²⁸Защото царството е на Господа, И Той владее над народите. ²⁹Ще ядат и ще се поклонят всичките богати на земята; Пред Него ще се преклонят всички, които слизат в пръстта; А онзи,

30 който не може да запази живота си, ³⁰Неговото потомство ще Му слугува; Ще се приказва за
31 Господа на *идното* поколение. ³¹Ще дойдат и ще известят правдата Му На люде, които ще се родят, *казвайки*, че Той е сторил *това*.

23 ¹(По слав. 22). Давидов псалом. Господ е
2 Пастир мой; Няма да остана в нужда. ²На зелени пасбища ме успокоява; При тихи води ме завежда. ³Освежава душата ми; Води ме през прави пътеки заради името Си. ⁴Да! и в долината на мрачната сянка ако ходя Няма да се уплаша от зло; Защото Ти си с мене; Твоят жезъл и
3 Твоята тояга, те ме утешават. ⁵Пригответяш пред мене трапеза в присъствието на неприятелите ми, Помазал си с миро главата ми; чашата ми се прелива. ⁶Наистина благост и милост ще ме следват През всичките дни на живота ми; И аз ще живея за винаги в дома Господен.

24 ¹(По слав. 23). Давидов псалом. Господня е земята и всичко що има в нея, Вселената и
2 тия, които живеят в нея; ²Защото Той я е основал върху моретата, И затвърдил върху водите.
3 ³Кой ще възлезе на хълма Господен? И кой ще застане на Неговото свето място? ⁴Оня, който е с чисти ръце и с непорочно сърце, Който не е предал на суета душата си, и не се е клел на лъжа. ⁵Той ще приеме благословение от Господа,
6 И правда от Бога на спасението си. ⁶Това е поколението на ония, които Го дирят; Ония, които търсят Твоето лице, те са Яков. (Села). ⁷Издигнете, порти, главите си, И бъдете издигнати вие, вечни врати, И ще влезе Царят на славата.
8 ⁸Кой е Тоя Цар на славата? Господ могъщият и силният, Господ силният на бой. ⁹Издигнете, порти, главите си, И бъдете издигнати вие, вечни врати, И ще влезе Царят на славата. ¹⁰Кой е Тоя Цар на славата? Господ на Силите, Той е Царят на славата (Села).

25 ¹(По слав. 24). Давидов псалом. По Еврейски, азбучен псалом. Към Тебе, Господи, издигам душата си. ²Боже мой, на Тебе съм уповал; Да се не посрамя, Да не тържествуват неприятелите ми над мене. ³Наистина, никой, който чака Тебе, няма да се посрами; Ония ще се посрамят, които, без причина, постъпват коварно. ⁴Направи ме, Господи, да позная пътищата Ти, Научи ме на пътеките Си. ⁵Води ме в истината Си и учи ме; Защото Ти си Бог на Спасението ми; Тебе чакам цял ден. ⁶Помни, Господи, благите Си милости И милосърдията Си, защото са от века. ⁷Недей помни греховете на младостта ми, нито престъпленията ми; Помни ме, Господи, според милосърдието Си и заради благостта Си. ⁸Господ е благ и праведен, Затова ще научи грешните на пътя Си. ⁹Ще води

кротките с правда, И ще научи кротките на пътя Си. ¹⁰Всичките пътеки на Господа са милосърдие и вярност Към ония, които пазят завета Му и изявлението Му. ¹¹Заради името Си, Господи, Прости моето беззаконие, защото е голямо. ¹²Бои ли се човек от Господа? - Него Той ще настави кой път да избере. ¹³Душата му ще живее в спокойствие, И потомството му ще наследди земята. ¹⁴Интимното благоволение на Господа е с ония, които Му се боят, И ще им покаже завета Си. ¹⁵Моите очи са винаги към Господа, Защото Той ще измъкне из мрежата нозете ми. ¹⁶Обърни се към мене и смили се за мене, Защото съм усамотен и наскърбен. ¹⁷Олекчи скърбите на сърцето ми, Извади ме из утесненията ми. ¹⁸Вгледай се в угнетението ми и теготата ми. И прости всичките ми грехове. ¹⁹Виж неприятелите ми, защото са много, И с люта ненавист ме мразят. ²⁰Пази душата ми и избави ме; Да се не посрамя, защото на Тебе уповавам. ²¹Незлобие и правота нека ме пазят, Защото Тебе чакам. ²²Боже, избави Израила От всичките му беди.

¹(По слав. 25). Давидов псалом. Съди ме, **26**
Господи, защото съм ходил в незлобието си, Уповавал съм на Господа без да се поколебая.
2 Изследвай ме, Господи, и изпитвай ме, Опитай вътрешностите ми и сърцето ми. ³Защото Твоето милосърдие е пред очите ми. И аз съм ходил в истината Ти. ⁴Не съм сядал с човещи измамници, И с лицемерци няма да отида. ⁵Мразя събранието на злосторниците, И с нечестивите няма да седна. ⁶Ще измия в невинност ръцете си; Така ще обиколя олтара Ти, Господи, ⁷За да възглася с глас на хваление, И да разкажа всичките Твои чудесни дела. ⁸Господи, любя местопребиванието на Твоя дом, И мястото на скинията на славата Ти. ⁹Да не отнемеш душата ми заедно с грешните, Нито живота ми заедно с мъже кръвопийци; ¹⁰В чиито ръце има злодеяние, И десницата им е пълна с подкупи. ¹¹А пък аз ще ходя в незлобието си; Изкупи ме и смили се за мене. ¹²Ногата ми стои на равно място; В събранията ще благославям Господа.

¹(По слав. 26). Давидов псалом. Господ е **27**
светлина моя и избавител мой; От кого ще се боя? Господ е сила на живота ми; От кого ще се уплаша? ²Когато се приближиха при мене злосторници, Противниците ми и неприятелите ми, За да изядат плътта ми, Те се спънаха и паднаха. ³Ако се опълчи против мене и войска, Сърцето ми няма да се уплаши; Ако се подигне против мене война И тогава ще имам увереност. ⁴Едно нещо съм поискал от Госпо-

да, това ще търся, - Да живея в дома Господен през всичките дни на живота си. За да гледам привлекателността на Господа. И да Го диря в храма Му. ⁵ Защото в зъл ден ще ме скрие под покроба Си, Ще ме покрие в скривалището на шатъра Си, Ще ме издигне на канара. ⁶ И сега главата ми ще се издигне Над неприятелите ми, които ме окръжават; И ще принесе в скинията Му жертва на възклицания, Ще пея, да! ще славословя Господа. ⁷ Слушай, Господи, гласа ми, когато викам; Смили се тоже за мене, и отговори ми. ⁸ *Когато Ти рече:* Търсете лицето Ми, Моето сърце Ти каза: Лицето Ти ще търся, Господи. ⁹ Да не скриеш от мене лицето Си; Да не отхвърлиш с гняв слугата Си; Ти ми стана помощ; недей ме отхвърля, И недей ме оставя, Боже, Спасителю мой; ¹⁰ Защото баща ми и майка ми са ме оставили; Господ, обаче, ще ме прибере. ¹¹ Научи ме, Господи, пътя Си, И води ме по равна пътека поради ония, които ме причакват. ¹² Да ме не предадеш на волята на противниците ми; Защото лъжливи свидетели са се дигнали против мене, Които дишат насилие. ¹³ Ако не бях повярвал, че ще видя благостите Господни В земята на живите - *бих премалнял.* ¹⁴ Чакай Господа; Дерзай, и нека се укрепи сърцето ти; Да! чакай Господа.

28 ¹ (По слав. 27). Давидов *псалом*. Към Тебе ще извикам, Господи, канаро моя; Не замълчавай към мене, Да не би, ако останеш мълчалив към мене, Да се оприлича на ония, които слизат в рова. ² Послушай гласа на молбите ми, когато викам към Тебе, Когато дигам ръце към най-вътрешното на Твоето светилище. ³ Не ме завличай с нечестивите И с ония, които вършат беззаконие, Които говорят мир с ближните си, А в чието сърце *има* злоба. ⁴ Въздай им според делата им И според нечестията на постъпките им; Въздай им според делата на ръцете им; Отдай им каквото заслужават. ⁵ Понеже те не внимават на деянията на Господа Нито на делата на ръцете Му, Той ще ги събори, и няма да ги съгради. ⁶ Благословен да е Господ, Защото послуша гласа на молбите ми. ⁷ Господ е сила моя и щит мой; На Него е уповало сърцето ми, и Той ми помогна; Затова се развесели сърцето ми, И с песните си ще Го възхваля. ⁸ Господ е сила на *людете Си*; Той е крепост за избавление на помазаника Си. ⁹ Избави людете Си и благослови наследството Си; Храни ги и носи ги до века.

29 ¹ (По слав. 28). Давидов *псалом*. Отдайте Господу, вие синове на силните, Отдайте Господу слава и могъщество. ² Отдайте Господу дължимата на името Му слава; Поклонете се

Господу в света премяна. ³ Гласът Господен е над водите; Бог на славата гърми; Господ *гърми* над големите води, ⁴ Гласът Господен е силен; Гласът Господен е величествен. ⁵ Гласът Господен троши кедри; Да! Господ троши ливанските кедри, ⁶ И прави ги да скачат като юнец, Ливан и Сирион като див вол в младостта си. ⁷ Гласът Господен разцепва огнените пламъци. ⁸ Гласът Господен разтърсва пустинята; Господ разтърсва пустинята Кадис. ⁹ Гласът Господен прави да раждат кошутите, И оголва лесовете; А в храма Му всеки възгласява: Слава! ¹⁰ Господ седна *Цар* над Потопа; Да! Господ седи като Цар до века. ¹¹ Господ ще даде сила на людете Си; Господ ще благослови людете Си с мир.

¹ (По слав. 29). Псалом. Песен при освещението на Давидовия дом. Ще Те превъзнасям, Господи; защото Ти си ме издигнал, И не си оставил неприятелите ми да тържествуват над мене. ² Господи Боже мой, извиках към Тебе; И Ти си ме изцелил. ³ Господи, извел си от преизподнята душата ми; Опазил си живота ми измежду ония, които слизат в рова. ⁴ Пейте Господу, светии Негови, И възхвалявайте светото Му име°. ⁵ Защото гневът Му е само за една минута, А благоволенieto Му е за цял живот; Вечер може да влезе плач да пренощува, А на сутринта *иде* радост. ⁶ Аз в благоденствието си рекох: Няма да се поклатя до века. ⁷ Господи, с благоволенieto Си Ти беше ме поставил на твърда планина; Скрил си лицето Си, и смутих се. ⁸ Към Тебе, Господи, извиках, И на Господа се помолих, *като казах:* ⁹ Каква полза от кръвта ми, ако сляза в рова? Пръстта ще Те славоуслави ли? Ще възвестява ли истината Ти? ¹⁰ Послушай, Господи, и смили се за мене; Господи, бъди ми помощник. ¹¹ Обърнал си плача ми на игране за мене; Съблякъл си ми вретещето и препасал си ме с веселие. ¹² За да Ти пее хвала душата *ми* и да не млъква. Господи Боже мой, до века ще Те хваля.

¹ (По слав. 30). За първия певец. Давидов *псалом*. На Тебе, Господи, уповавам; да се не посрамя до века; Избави ме според правдата Си. ² Приклони към мене ухото Си; побързай да ме избавиш; Бъди ми силна канара, укрепено здание, за да ме спасиш. ³ Защото Ти си моя канара и крепост; Затова заради името Си ръководи ме и управляй ме. ⁴ Измъкни ме из мрежата, която скрито поставиха за мене, Защото Ти си моя крепост. ⁵ В Твоята ръка предавам духа си; Ти си ме изкупил, Господи Боже на истината. ⁶ Мразя ония, които почитат суетните идоли; Но аз уповавам на Господа, ⁷ Ще се радвам

и ще се веселя в Твоята милост; Защото Ти си видял неволята ми, Познал си утесненията на душата ми, ⁸И не си ме затворил в ръката на неприятеля; Поставил си нозете ми на широко. ⁹Смили се за мене, Господи, защото съм в утеснение, Чезне от скръб окоето ми, душата ми, и снагата ми. ¹⁰Защото се изнури в тъга живота ми, и годините ми във въздишки; Поради престъплението ми ослабна силата ми, И костите ми изнемосяха. ¹¹На всичките си противници станах за укор, А най-вече на ближните си, И за плашило на познайниците си; Ония, които ме гледаха навън, бягаха от мене. ¹²Като някой умрял бидох забравен от сърцето на всичките; Станах като счупен съд; ¹³Защото съм чул клеветите на мнозина; От всякъде страх, Като се наговаряха против мене И намислиха да отнемат живота ми. ¹⁴Но аз на Тебе уповах, Господи; Рекох: Ти си Бог мой. ¹⁵В Твоите ръце са времената ми; Избави ме от ръката на неприятелите ми, И от тия, които ме гонят. ¹⁶Направи да светне лицето Ти над слугата Ти; Спаси ме в милосърдието Си. ¹⁷Господи, да се не посрамя, Защото съм Те призовал; Нека се посрамят нечестивите, Нека млъкнат в преизподнята. ¹⁸Нека онемаят лъжливите устни, Които говорят против праведния нахално, горделиво и презрително. ¹⁹Колко е голяма Твоята благост, Която си запазил за ония, които Ти се боят, И която си показал ° пред човешките чада Към ония, които упоават на Тебе! ²⁰Ще ги скриеш в скривалището на присъствието Си От човешките замисли; Ще ги скриеш под покров От препирането на езици. ²¹Благословен да е Господ, Защото си показал чудесното Си милосърдие към мене В укрепен град. ²²А в тревогата си аз бях рекъл: Отлъчен съм от очите Ти; Обаче Ти послуша гласа на молбите ми, Когато извиках към Тебе. ²³Възлюбете Господа, всички Негови свети; Господ пази верните, А въздава изобилно на ония, които се обхождат горделиво. ²⁴Дерзайте и нека се укрепят сърцето ви, Всички, които се надяват на Господа.

32 ¹(По слав. 31). Давидов псалом. Поучение. Блажен оня, чието престъпление е простено, ²Чийто грях е покрит. ²Блажен оня човек, комуто Господ не вменява беззаконие, И в чийто дух няма измама. ³Когато мълчах, овехтяха костите ми От охкането ми всеки ден; ⁴Понеже денем и нощем ръката Ти тежеше върху мене, Влагата ми се обърна на лятна суша. (Села). ⁵Признах греха си пред Тебе, и беззаконието си не скрих; Рекох: Ще изповядам Господу престъплението си; И Ти прости вината

на греха ми. (Села). ⁶Затова нещо нека Ти се моли всеки благочестив На време, когато може да се намери то; Наистина, когато големите води преливат Те няма да стигнат до него. ⁷Ти си прибежище мое; Ти ще ме пазиш от скръб; С песни на избавление ще ме окръжаваш. (Села). ⁸Аз ще те вразумя, и ще те науча Пътя, по който трябва да ходиш; Ще те съветвам, Като върху тебе ще бъде окоето Ми. ⁹Не бивайте като кон или като мъска, Които нямат разум; За чиито челюсти трябва да оглавник и юзда, за да ги държат, Иначе, не биха се приближавали при Тебе. ¹⁰Много ще бъдат скърбите на нечестивия; Но онзи, който уповава на Господа, Милост ще го окръжи. ¹¹Веселете се в Господа и радвайте се, праведници, И викайте с радост всички, които сте с право сърце.

¹(По слав. 32). Радвайте се праведници, в Господа; Прилично е за праведните да въздават хваление. ²Хвалете Господа с арфа, Псалмопейте Му с десетострунен псалтир. ³Пейте Му нова песен, Свирете изкусно с възкликание. ⁴Защото словото на Господа е право, И всичките Му дела са извършени с вяност. ⁵Той обича правда и правосъдие; Земята е пълна с милосърдието Господно. ⁶Чрез словото на Господа станаха небесата, И чрез дишането на устата Му цялото им множество. ⁷Той събра като куп морските води, Тури бездните в съкровищници. ⁸Нека се бои от Господа цялата земя; Нека благоговаят с боязън пред Него всичките жители на вселената. ⁹Защото Той каза, и стана; Той заповяда, и затвърди се. ¹⁰Господ осуетява намеренията на народите; Прави безполезни мислите на племената. ¹¹Намеренията на Господа стоят твърди до века, Мислите на сърцето Му из род в род. ¹²Блажен оня народ, на когото Бог е Господ, Людете, които е изброил за Свое наследство. ¹³Господ наднича от небето, Наблюдава всичките човешки чада; ¹⁴От местообиталището Си Гледа на всичките земни жители, - ¹⁵Онзи, Който създаде сърцата на всички тях, Който познава всичките им работи. ¹⁶Никой цар не се избавя чрез многочислена войска Силен мъж не се отървава чрез голямо юначество. ¹⁷Безполезен е конят за избавление, И чрез голямата си сила не може да избави никого. ¹⁸Ето, окоето на Господа е върху ония, които Му се боят, Върху ония, които се надяват на Неговата милост, ¹⁹За да избави от смърт душата им, И в глад да ги опази живи. ²⁰Душата ни чака Господа; Той е помощ наша и щит наш. ²¹Защото в Него ще се весели сърцето ни, Понеже на Неговото свето име уповахме. ²²Дано бъде милост-

та Ти, Господи, върху нас Според както сме се надявали на Тебе.

34 ¹ (По слав. 33). Псалом на Давида, когато се престори на луд пред Авимелеха^о, който го пушна, та си отиде. По еврейски азбучен псалом. Ще благославям Господа на всяко време Похвала към Него ще бъде винаги в устата ми. ² С Господа ще се хвали душата ми; Смирените ще чуят *това* и ще се зарадват. ³ Величайте Господа с мене, И заедно нека възвеличим името Му. ⁴ Потърсих Господа; и Той ме послуша, И от всичките ми страхове ме избави. ⁵ Погледнаха към Него; и светнаха *очите им*, И лицата им никога няма да се посрамят. ⁶ Тоя сиромаш извика; и Господ го послуша, И от всичките му неволи го избави. ⁷ Ангелът на Господа се опълчва около ония, които Му се боят, И ги избавя. ⁸ Вкусете и вижте, че Господ е благ; Блажен оня човек, който уповава на Него. ⁹ Бойте се от Господа, вие Негови светии; Защото за боящите се от Него няма оскъдност. ¹⁰ Лъвчетата търпят нужда и глад; Но ония, които търсят Господа, няма да бъдат в оскъдност за никое добро. ¹¹ Дойдете, чада, послушайте мене; Ще ви науча на страх от Господа. ¹² Желает ли човек живот, Обича ли дългоденствие, за да види добрини? - ¹³ Пази езика си от зло И устните си от лъжливо говорене. ¹⁴ Отклонявай се от злото и върши доброто, Търси мира и стреми се към него. ¹⁵ Очите на Господа са върху праведните, И ушите Му към техния вик. ¹⁶ Лицето на Господа е против ония, които вършат зло, За да изтреби помена им от земята. ¹⁷ *Праведните* извикаха, и Господ послуша, И от всичките им беди ги избави. ¹⁸ Господ е близо при ония, които са със съкрушено сърце, И спасява ония, които са с разкаян дух. ¹⁹ Много са неволите на праведния; Но Господ го избавя от всички тях; ²⁰ Той пази всичките му кости; Ни една от тях не се строшава. ²¹ Злощастията ще затрие грешния; И ония, които мразят праведния, ще бъдат осъдени. ²² Господ изкупува душата на слугите Си; И от ония, които упоават на Него, ни един няма да бъде осъден.

35 ¹ (По слав. 34). Давидов псалом. Бори се, Господи, с ония, които се борят с мене; Воювай против ония, които воюват против мене. ² ² Вземи оръжие и щит, И стани да ми помагаш. ³ ³ Изтръгни и копие, та затвори пътя на гонителите ми; Кажи на душата ми: Аз съм избавител Твой. ⁴ Нека се посрамят и се опозорят Ония, които искат *да погубят* душата ми; Нека се върнат назад и се смутят Ония, които ми мислят

зло. ⁵ Нека бъдат като плява пред вятъра, И ангел Господен да ги гони. ⁶ Нека бъде пътят им тъмен и плъзгав, И ангел Господен да ги гони. ⁷ Защото без причина скриха за мене мрежата си в трап; Без причина изкопаха *яма* за душата ми. ⁸ Да дойде върху всеки един от тях неочаквана погибел; И мрежата му, която е скрил, нека улови самия него. Той нека падне в същата погибел. ⁹ А моята душа ще се весели в Господа, Ще се радва в избавлението Му. ¹⁰ Всичките ми кости ще рекат; Господи, кой е подобен на Тебе, Който избавяш сиромаша от по-силния от него, Да! сиромаша и немощния от грабителя му? ¹¹ Несправедливи свидетели въстават И питат ме за *неща*, за които аз не зная *нищо* ¹² Въздават ми зло за добро, *За да бъде* в оскъдност душата ми. ¹³ А аз, когато те боледувах, Аз се обличах във вретиче, Смирвах с пост душата си, И молитвата ми се връщаше в пазухата ми *и се повтаряше*; ¹⁴ Обхождах се като с приятел, като с мой брат, Ходех наведен и нажален както кога жалее някой майка си. ¹⁵ Но когато накуцвах в *пътя си*, те се зарадваха и се събраха. Побойници се събраха против мене, - човеци, които аз не знаех; Късаха *ме* без да престават. ¹⁶ Като нечестивите смешкари в пиршествата Скърцаха на мене със зъби. ¹⁷ Господи до кога ще гледаш? Избави душата ми от погубленията им, Живота ми^о от *тия* лъвовете. ¹⁸ Аз ще Те славословя в голямо събрание, Ще Те хваля между многочислени люде. ¹⁹ Да не тържествуват над мене Ония, които несправедливо враждуват против мене; Нито да намигват с очи Ония, които ме мразят без причина. ²⁰ Защото не говорят за мир, Но измислюват лъжливи думи против тихите на земята. ²¹ Да! те отвориха широко срещу мене устата си; Казвах: О, хохо! очите ни видяха! ²² Ти си видял, Господи, да не премълчиш; Господи, да не се отдалечиш от мене, ²³ Стани и събуди се за съда ми; За делото ми, Боже мой и Господи мой. ²⁴ Съди ме, Господи Боже мой, според правдата Си, И да не тържествуват над мене. ²⁵ Да не кажат в сърцето си: Ето желанието ни *се изпълни*. Нито да кажат: Погълнахме го. ²⁶ Да се посрамят и се опозорят заедно *всички* Ония, които се радват на злощастията ми; Да се облекат със срам и с позор Ония, които се големят против мене. ²⁷ Да възкликават и да се зарадват Ония, които благоприятствуват на правото ми дело, И винаги нека казват: Да се възвеличи Господ, Който желае благоденствие на слугата Си. ²⁸ И езикът ми

ще разказва Твоята правда И Твоята хвала все-
ки ден.

36 ¹(По слав. 35). За първия певец. *Псалом*
на Господния слуга Давида. Беззаконието на
нечестивия свидетелствува^о на вътрешното ми
сърце, Че пред очите му няма страх от Бога.
² Защото той се лъже в своите си очи. Че безза-
конието му няма да се открие и да се намрази,
³ Думите на устата му са беззаконие и измама;
Той не иска да бъде разумен за да прави доб-
⁴ ро. ⁴ Беззаконие измислюва на леглото си; За-
⁵ става на недобър път; злото не мрази. ⁵ Госпо-
ди, Твоето милосърдие *стига* до небето, Верно-
⁶ стта Ти до облаците; ⁶ Правдата Ти е като вели-
колепните планини; Съдбите Ти са бездна го-
ляма; Ти, Господи, запазваш човеци и животни.
⁷ Колко е скъпоценно Твоето милосърдие, Бо-
же! Затова човешките чада прибягват под по-
⁸ крова на крилата Ти. ⁸ Ще се напояват от най-
доброто^о на дома Ти. И от ръката на Твоите
⁹ сладости ще им дадеш да пият. ⁹ Защото у Тебе
е изворът на живота, В Твоята светлина ще ви-
¹⁰ дим светлина. ¹⁰ Простирай милосърдието Си
към ония, които Те познават, И правдата Си
¹¹ към ония, които са с право сърце. ¹¹ Нека не
дойде против мене ногата на горделивите, Ни-
¹² то ръката на нечестивите да ме поклати. ¹² Там
паднаха ония, които вършат беззаконие; Пова-
лиха се и не ще могат да станат.

37 ¹(По слав. 36). Давидов *псалом*. По Еврей-
ски азбучен псалом, Не се раздражнявай пора-
ди злотворците, Нито завиждай на ония, кои-
² то вършат беззаконие. ² Защото като трева ско-
ро ще се окосят, И като зелена трева ще повед-
³ нат. ³ Уповавай на Господа и върши добро; *Та-
ка ще* населиш земята и *ще* се храниш с увере-
⁴ ност. ⁴ Весели се, тъй също, в Господа; И Той
⁵ ще ти даде попросеното от сърцето ти. ⁵ Пре-
дай на Господа пътя си; И уповавай на Него,
⁶ и Той ще извърши *очакването ти*; ⁶ И ще на-
прави да се яви правдата ти като светлината,
⁷ И съдът ти като пладне. ⁷ Облегни се на Гос-
пода, и чакай Него; Не се раздражнявай пора-
⁸ ди този човек, който успява в пътя си Като из-
вършва подлости. ⁸ Престани от негодувание-
то, и остави гнева; Не се раздражнявай, *поне-
же това води* само към злотворството. ⁹ Защото
⁹ злотворците ще се изтребят; А ония, които ча-
¹⁰ кат Господа, те ще наследят земята. ¹⁰ Защото
още малко, и нечестивият не ще го има вече; Да!
¹¹ прилежно ще изследваш мястото му, и не ще се
¹² намери; ¹¹ Но кротките ще наследят земята, И
ще се наслаждават с изобилен мир. ¹² Нечести-

вият прави заговор против праведния. И скър-
ца на него със зъби. ¹³ Господ ще му се прис-
мее, Понеже вижда, че иде денят му. ¹⁴ Нече-
стивите изтръгнаха меч и опънаха лъка си, За
да повалят сиромаша и немощния, За да зако-
лят ония, които са с праведна обхода. ¹⁵ Мечът
им ще се забие в тяхното сърце, И лъковете им
ще се строшат. ¹⁶ Малкият *имот* на праведния е
по-желателен От богатството на мнозина нече-
стиви; ¹⁷ Защото мишците на нечестивите ще
се строшат, А Господ подкрепява праведните.
¹⁸ Господ знае дните на непорочните; И тяхното
наследство ще бъде до века. ¹⁹ Те няма да се по-
срамят в лоши времена. В дни на глад ще бъдат
сити, ²⁰ А нечестивите ще загинат, И врагове-
те Господни ще бъдат като отборните агнета^о;
Ще чезнат, като дим ще изчезнат. ²¹ Нечестиви-
ят взема на заем, и не отплаща; А праведният
постъпва благо и дава. ²² Защото благословени-
те от *Господа* ще наследят земята; А проклетите
от Него ще се изтребят. ²³ Стъпките на човека
се оправят от Господа; И Неговото благоволе-
ние е в пътя Му. ²⁴ Ако падне, не ще се повали,
Защото Господ подпира ръката му. ²⁵ Млад бях,
ето, остарях, Но не съм видял праведният оста-
вен, Нито потомството му да проси хляб. ²⁶ Все-
ки ден постъпва благо и дава на заем; И потом-
ството му е в благословение. ²⁷ Отклонявай се
от зло, и върши добро, И ще имаш вечно жи-
лище. ²⁸ Защото Господ обича правосъдие, И не
оставя светиите Си; До века те ще бъдат опазе-
ни; А потомството на нечестивите ще се изтре-
би. ²⁹ Праведните ще наследят земята, И ще жи-
веят на нея до века. ³⁰ Устата на праведния при-
казва за мъдрост, И езикът му говори право-
съдие. ³¹ Законът на неговия Бог е в сърцето му;
Стъпките му няма да се подхлъзнат, ³² Грешни-
ят наблюдава праведния, И търси да го убие.
³³ Господ няма да го остави в ръцете му, Нито
ще го осъди, когато бъде съден. ³⁴ Чакай Госпо-
да и пази Неговия път, И Той ще те издигне, за
да наследиш земята; Когато се изтребят нече-
стивите, ти ще видиш *това*. ³⁵ Виждал съм нече-
стивия страшен, И разпрострян като зелено дър-
во на своята си почва; ³⁶ Но когато преминах,
ето нямаше го; Търсих го, и не се намери. ³⁷ За-
бележи непорочния и гледай праведния; Защо-
то миролюбивият човек *ще има* потомство; ³⁸ А
престъпниците *всички* заедно ще се изтребят;
Останалите от нечестивите ще се отсекаат. ³⁹ Но
избавлението на праведните е от Господа; Той
им е крепост във време на беда. ⁴⁰ И Господ ще
им помогне и ще ги избави, Ще ги избави от

нечестивите и ще ги спаси, Понеже са прибягнали при Него.

38 ¹ (По слав. 37). Давидов псалом, за спомен °. Господи, в негодуванието Си не ме изобличавай, И в гнева Си не ме наказвай. ² Защото стрелите Ти се забиха в мене, И ръката Ти тежи на мене. ³ Няма здраве в месата ми поради Твоя гняв; Няма спокойствие в костите ми поради моя грях. ⁴ Защото беззаконията ми превишиха главата ми; Като тежък товар натегнаха на мене. ⁵ Смърдят и гноясват раните ми Поради безумието ми. ⁶ Превит съм и съвсем се сгърбих; Цял ден ходя нажален. ⁷ Защото всичките ми вътрешности са запалени, И няма здраве в месата ми. ⁸ Изнемоших и премного съм смазан, Охкам ° поради безпокойствието на сърцето си. ⁹ Господи, *известно е* ° пред Тебе е всичкото ми желание, И стенанието ми не е скрито от Тебе. ¹⁰ Сърцето ми туптя, силата ми ме оставя, А светлината на очите ми, и тя не е в мене. ¹¹ Приятелите ми и близките ми странят от язвата ми, И роднините ми стоят надолеч. ¹² Също и ония, които искат живота ми, турят примки *за мене*; Ония, които желаят злото ми, говорят пакостни неща, И измислюват лъжи цял ден. ¹³ Но аз, като глух, не чувам, И съм като ням, който не отваря устата си. ¹⁴ Да! съм като човек, който не чува, В чиито уста няма изобличения. ¹⁵ Понеже на Тебе, Господи, се надявам, Ти ще отговориш, Господи Боже мой; ¹⁶ Защото рекох: Да не тържествуват над мене, Да не се големят над мене, когато се подхлъзне ногата ми. ¹⁷ Защото съм близо да падна, И скръбта ми е винаги пред мене; ¹⁸ Понеже аз ще призная беззаконието си, Ще тъжа за греха си. ¹⁹ Но моите неприятели са пъргави и силни, И ония, които несправедливо ме мразят, се умножиха. ²⁰ Също и ония, които въздават зло за добро, ми се противят Понеже следвам доброто. ²¹ Да ме не оставиш, Господи; Боже мой, да се не отдалечиш от мене. ²² Бързай да ми помогнеш, Господи, спасителю мой.

39 ¹ (По слав. 38). За първия певец Едутун °. Давидов псалом. Рекох: Ще внимавам в пътищата си За да не съгреша с езика си. Ще имам юзда за устата си, Докато е пред мене нечестивият. ² Станах ням и мълчалив, Въздържах се от да говоря, и нямах спокойствие; И скръбта ми се раздвижваше. ³ Сгорещи се сърцето ми дълбоко в мене; Докато размишлявах пламна огън. ⁴ *Тогава* проговорих с езика си, *казвайки*: ⁴ Научи ме, Господи, за кончината ми, И за числото на дните ми, какво е; Дай ми да зная колко

съм кратковременен. ⁵ Ето, направил си дните *като* педя. И възрастта ми е като нищо пред Тебе; ⁶ Наистина всеки човек, колкото яко и да стои, е само лъх, (Села). Наистина всеки човек ходи като сянка; Наистина всяка нищожност го смущава; Трупa *съкровища*, но не знае кой ще ги прибере. ⁷ И сега, Господи, що чакам? Надеждата ми е на Тебе. ⁸ Избави ме от всичките ми беззакония; Недей ме прави за укор на безумния. ⁹ Онемях, не си отворих устата; Понеже Ти стори *това*. ¹⁰ Отдалечи от мене удара Си; От поражението на ръката Ти изчезвам. ¹¹ Когато с изобличения наказваш човека за беззаконието му, Ти разваляш като молец красотата му. Наистина всеки човек е *само* лъх; (Села). ¹² Послушай, Господи, молитвата ми, и дай ухо на вика ми; Не премълчавай при сълзите ми, Защото съм странен при Тебе *И* пришелец, както всичките мои бащи. ¹³ Остави ме да отдъхна, за да се съвзема Преди да си отида и да ме няма вече.

¹ (По слав. 39). За първия певец. Давидов псалом. Чаках с търпение Господа; И Той се преклони към мене; и послуша вика ми, ² И изведе ме из гибелната яма, из тинята и калта И постави на скала нозете ми, та утвърди стъпките ми; ³ тури още в устата ми нова песен, хваление към нашия Бог; Мнозина ще видят и ще се убоят, и ще уповават на Господа. ⁴ Блажен оня човек, който възлага упованието си на Господа, И не е склонил към горделивите нито към ония, които коварно отстъпват, ⁵ Господи Боже мой, Ти си сторил много чудеса; И Твоите мисли заради нас Не е възможно да ги изложи някой пред Тебе; Ако бих поискал да ги изявя и разкажа, Те превишават *всяко* преброяване ⁶ В жертва и приноси Ти нямаш благоволение; Отворил си уши в мене; Всеизгаряне и принос за грях Ти не си поискал. ⁷ Тогава рекох: Ето, дойдох; (В свитъка на книгата е предписано на мене); ⁸ Драго ми е, Боже мой, да изпълнявам Твоята воля; Да! законът Ти е дълбоко в сърцето ми. ⁹ Прогласил съм правда в голямо събрание; Ето, не съм въздържал устните си; Господи, Ти знаеш. ¹⁰ Правдата Ти не съм скрил в сърцето си; Верността Ти и спасението Ти съм изявил; Не съм утаил Твоето милосърдие и Твоята истина от голямо събрание. ¹¹ Господи, не задържай благите Си милости от мене; Твоето милосърдие и Твоята истина нека ме пазят винаги; ¹² Защото са ме окръжили безбройни злини, Постигнаха ме беззаконията ми, така щото не мога да подигна очите си; Те са многобройни от космите на главата ми, и сър-

13 цето ми отпадна. ¹³Благоволите, Господи, да ме
избавиш; Господи, побързай да ми помогнеш.
14 ¹⁴Нека се посрамят и се смутят заедно *всички*
Ония, които търсят душата ми за да я погубят:
Нека се обърнат назад и се опозорят Ония, ко-
15 ито се наслаждават на злощастията ми. ¹⁵Нека
се смят поради срама си Ония, които ми думат:
16 О, хохо! ¹⁶Нека се радват и се веселят в Тебе
Всички, които Те търсят; Ония, които обичат
спасението Ти, Нека думат винаги: Да се вели-
17 чае Господ. ¹⁷А аз съм сиромаш и немошен, *Но*
Господ се грижи за мене; Помощ моя и избави-
тел мой си Ти; Боже мой, да се не забавиш.

41 ¹(По слав. 40). За първия певец. Давидов
псалом. Блажен оня, който прегледва немощ-
2 ния; В зъл ден ще го избави Господ. ²Господ
ще го пази и ще продължи живота му; Блажен
ще бъде той на земята; И Ти няма да го пре-
3 дадеш на волята на неприятелите му. ³Господ
ще го подкрепява на болното легло; В болест-
4 та му Ти ще преобърнеш цялото му легло. ⁴Аз
рекох: Господи, смили се за мене; Изцели душа-
5 та ми, защото Ти съгреших. ⁵Неприятелите ми
говорят зло за мене, *като казват*: Кога ще умре
6 той, и ще загине името му. ⁶И ако дойде *един*
от тях да *ме* види, говори престорено, Събира
7 в сърцето си *всичкото* зло *що забелязва*, И ка-
то излезе навън разказва го. ⁷За мене шепнат
заедно всички, които ме мразят, Против мене
8 измислюват зло, *казвайки*: ⁸*Някаква* лоша бол-
лест го е сполетяла, И като е легнал няма вече
9 да стане. ⁹Да! самият ми близък приятел, кому-
то имах доверие, Който ядеше хляба ми, диг-
10 на своята пета против мене. ¹⁰Но Ти, Господи,
смили се за мене; Изправи ме, и ще им отвърна.
11 ¹¹От това зная, че Твоето благоволение е към
мене, Понеже неприятелят ми не тържествува
над мене. ¹²А мене Ти ме поддържах в непо-
12 рочността ми, И утвърждавах ме пред лицето
13 Си до века. ¹³Благословен да е Господ, Израил-
левият Бог, От века и до века. Амин и амин.

42 ¹(По слав. 41). За първия певец. Поучение
за Кореевите синове. Както еленът пъхти за
водните потоци, Така душата ми въздиша за
2 Тебе, Боже. ²Жадна е душата ми за Бога, за жи-
вия Бог; Кога ще дойда и ще се явя пред Бога?
3 ³Моите сълзи ми станаха храна денем и нощем,
Като непрестанно ми думат: Где е твоят Бог?
4 ⁴Изливам душата си дълбоко в мене като си на-
помням това, - Как отивах с множеството, И за-
веждах шествието в Божия дом С глас на радост
и на хваление, С множеството, което празнува-
5 ше. ⁵Защо си отпаднала душе моя? И *защо* се
смущаваш дълбоко в мене? Надявай се на Бога;

защото аз още ще Го славословя *За* помощта от
лицето Му. ⁶Боже мой, душата ми е отпаднала 6
дълбоко в мене; Затова си спомням за Тебе от
земята на Иордана И на *планините* Ермон, от
гората Мисар. ⁷Бездна призовава бездна с шу- 7
ма на Твоите водопади; Всичките Твои вълни и
Твои развълнувани води преминаха над мене;
⁸*Но пак* денем Господ ще заръча за *мене* мило- 8
стта Си, И нощем песента Му ще бъде с мене И
молитвата към Бога на живота ми. ⁹Ще река на 9
Бога, моята канара: Защо си ме забравил? Защо
ходя нажален поради притеснението от непри-
ятеля? ¹⁰Като със смазване на костите ми про- 10
тивниците ми ме укоряват, И непрестанно ми
думат: Где е твоят Бог? ¹¹Защо си отпаднала, 11
душе моя? И защо се смущаваш дълбоко в мене?
Надявай се на Бога; аз още ще Го славословя:
Той е помощ на лицето ми и Бог мой.

¹(По слав. 42). Съди ме, Боже, и защити де- **43**
лото ми против нечестив народ? Избави ме от
измамлив и несправедлив човек. ²Понеже Ти 2
си Бог на силата ми, защо си ме отхвърлил?
Защо ходя нажален поради притеснението от
неприятеля? ³Изпрати светлината Си и исти- 3
ната Си; те нека ме водят. Да ме заведат в Твоя
свет хълм и в обиталищата Ти. ⁴Тогава ще вля- 4
за при Божия олтар, При Бога моята превъз-
ходна радост; И с Арфа ще славословя Тебе,
о Боже, Боже мой, ⁵Защо си отпаднала, душе 5
моя? И защо се смущаваш дълбоко в мене? На-
дявай се на Бога, защото аз още ще Го слово-
словя; *Той е* помощ на лицето ми и Бог мой.

¹(По слав. 43). За първия певец. Поучение **44**
за Кореевите синове. Боже, с ушите си сме чули,
нашите бащи са ни разказвали, Какво дело си
извършил в техните дни, в древните времена.
²Ти си изгонил с ръката Си народи, а тях си на- 2
садил; Съкрушил си племена, а тях си разпро-
стрилил. ³Защото не завладяха земята със своя 3
меч, Нито тяхната мишца ги спаси, Но Твоята
десница и Твоята мишца, и светлостта на Твое-
то лице, Защото Твоето благоволение беше към
тях. ⁴Ти си Цар мой, Боже; Заповядай *да ста-* 4
ват победи за Якова. ⁵Чрез Тебе ще повалим 5
неприятелите си; Чрез Твоето име ще стъпчем
ония, които се повдигат против нас. ⁶Защото 6
няма да уповавам на лъка си, Нито ще ме из-
бави мечът ми. ⁷Защото Ти си ни избавил от 7
противниците ни, И посрамил си ония, които
ни мразят. ⁸С Бога ще се хвалим всеки ден, И 8
името Ти ще славословим до века. (Села). ⁹Но 9
сега Ти си *ни* отхвърлил и посрамил, И не из-
лизат вече с нашите войски. ¹⁰Правиш ни да се 10
върнем назад пред противника; И мразещите

11 ни обират ни за себе си. ¹¹Предал си ни като
 овце за ядене, И разпръснал си ни между на-
 12 родите. ¹²Продал си Своите люде за нищо, И
 13 не си спечелил от цената им. ¹³Правиш ни за
 укор на съседите ни, За присмех и поругание
 14 на ония, които са около нас. ¹⁴Правиш ни за
 поговорка между народите, За кимване с гла-
 15 ва между племената. ¹⁵Всеки ден позорът ми е
 пред мене, И срамът на лицето ми ме покри-
 16 ва, ¹⁶Поради гласа на онзи, който укорява и ху-
 17 ли, Поради неприятеля и отмъстителя. ¹⁷Всич-
 ко това дойде върху нас; Обаче ние не Те забра-
 вихме, Нито станахме неверни на Твоя завет.
 18 ¹⁸Сърцето ни не се върна назад, Нито се откло-
 19 ниха стъпките ни от Твоя път, ¹⁹Макар Ти да
 си ни съкрушил в пусто място°. И да си ни по-
 20 крил с мрачна сянка. ²⁰Ако сме забравили име-
 то на нашия Бог, Или сме прострели ръцете си
 21 към чужд Бог, ²¹То не ще ли Бог да издири то-
 22 ва? Защото Той знае тайните на сърцето. ²²Не!
 ние сме убивани заради Тебе цял ден, Считани
 23 сме като овце за клане, ²³Събуди се, Господи,
 защо спиш? Стани, не *ни* отхвърляй за винаги.
 24 ²⁴Защо криеш лицето Си, И забравяш неволя-
 25 та ни и угнетението ни? ²⁵Защото душата ни е
 снисшена до пръстта; Коремът ни е прилепнал
 26 до земята. ²⁶Стани да ни помогнеш, И Избави
 ни заради милосърдието Си.

45 ¹(По слав. 44). За първия певец, по Крино-
 вете°: псалом за Кореевите синове. Поучение.
 Песен на любовта. От сърцето ми извира блага
 дума. Аз разказвам делата си на Царя; Езикът
 2 ми е перо на бързописец. ²Ти си по-красив от
 човешките чада; На устата Ти се изля благодат;
 3 Затова те благослови Бог до века. ³Препаши
 меча Си на бедрото Си Силни, Славата Си и ве-
 4 личието Си; ⁴И във величието Си язди победо-
 носно В полза на истината и кротостта *и* прав-
 5 дата; И Твоята десница ще Те предвожда към
 6 страшни неща. ⁵Стрелите Ти са остри, *Забиват*
се в сърцата на царските врагове; Племена па-
 6 дат пред Тебе. ⁶Твоят престол, Боже, е до вечни
 векове; Скиптърът на Твоето царство е скиптър
 7 на правота. ⁷Възлюбил си правда и намразил
 си нечестие; Затова, Боже, твоят Бог те е пома-
 зал С мир на радост повече от твоите събратя.
 8 ⁸На смирна и алой *и* касия *миришат* всичките
 ти дрехи; Из слоново-костни палати струнните
 9 инструменти те развеселиха. ⁹Царски дъщери
 има между твоите почтени жени; Отдясно ти е
 10 поставена царицата в офирско злато ¹⁰Слушай,
 дъщерьо, и виж, и приклони ухото си; Забрави
 11 и народа си и бащиния си дом; ¹¹Така царят ще

пожелае твоята красота; Защото той е господа-
 рят ти; и ти му се поклони. ¹²И тирската дъще-
 12 ря, даже и богатите измежду народа *й*, Ще тър-
 сят благоволенieto ти с подаръци. ¹³Всеслав-
 13 на е царската дъщеря във вътрешността на па-
 лата; Облеклото *й* е златоткано. ¹⁴Ще я дове-
 14 дат при царя с везани дрехи; Нейните другар-
 ки, девиците, които я следват, ще ти се дове-
 дат, - ¹⁵С веселие и радост ще се доведат; Ще
 15 влязат в царския палат. ¹⁶Вместо бащите ти ще
 16 бъдат чадата ти, Които ще поставиш за князе
 по цялата земя. ¹⁷Ще направя името Ти памет-
 17 но през всичките поколения; Затова племената
 ще Те възхваляват до вечни векове.

¹(По слав. 45). За първия певец, на Корее-
 46 **46** ¹евите синове. Песен за женски хор°. Бог е нам
 прибежище и сила, Винаги изпитана помощ в
 напасти, ²Затова няма да се уплашим, ако би
 2 се и земята поклатила, И планините се преме-
 стили сред моретата, ³Ако *и* да бучат и да се
 3 вълнуват водите им, И планините да се тресат
 от надигането им. (Села). ⁴Има една река, чи-
 4 то води веселят Божия град, Светото място,
 гдето обитава Всевишният. ⁵Бог е сред него;
 5 той няма да се поклати; Бог ще му помогне, и
 то при зазоряване. ⁶Развълнуваха се народи-
 6 те, разклатиха се царствата; Издаде *Той* гласа
 си; земята се разтопи. ⁷Господ на Силите е с
 7 нас; Прибежище е нам Якововият Бог (Села).
 8 ⁸Дойдете та вижте делата на Господа, Какви
 опустошения е направил на земята. ⁹Прави да
 9 престанат войните до края на земята; Строша-
 ва лък и сломява копие; Изгаря с огън колес-
 ници. ¹⁰Млъкнете и знайте, че Аз съм Бог; Ще
 10 се възвиша между народите, Ще се възвиша на
 земята. ¹¹Господ на Силите е с нас; Прибежище
 11 е нам Якововият Бог. (Села).

¹(По слав. 46). За първия певец, псалом на **47**
 Кореевите синове. Ръкопляскайте, всички пле-
 мена, Викнете към Бога с глас на тържество.
 2 ²Защото Господ Всевишен е страшен, Велик
 2 цар е над цялата земя. ³Покори племена под
 3 нас, И народи под нозете ни. ⁴Избра за нас на-
 4 следството ни, Превъзходната *земя* на Якова,
 когото възлюби. (Села). ⁵Възлезе Бог с възк-
 5 лицание Господ с тръбен глас. ⁶Пейте на Бо-
 6 га, пейте; Пейте на нашия цар, пейте. ⁷Защо-
 7 то Бог е цар на цялата земя; Пейте с разби-
 ране. ⁸Бог царува над народите; Бог седи на
 8 светия Си престол. ⁹Началниците на племена-
 9 та се събраха, *За да станат* люде на Бога Авра-
 амов; Защото земните защитници принадлежат
 Богу, Който е превъзвишен.

48 ¹(По слав. 47). Псаломска песен на Коре-
евите синове. Велик е Господ; и твърде досто-
хвален В града на нашия Бог, в Своя свет хълм.
²Красив по възвишеността си, радост на цяла-
та земя, Е хълмът Сион, *гдето по северните му*
³страни *Е* градът на великия цар. ³В палатите
⁴му Бог е познат като прибежище. ⁴Защото, ето,
⁵царете се събраха; Всички преминаха. ⁵Те ка-
то видяха почудиха се, Смутиха се, спуснаха
⁶се на бяг. ⁶Трепет ги обзе там, Болки като на
⁷раждаща жена. ⁷С източния вятър Ти съкруша-
⁸ваш тарсийските кораби. ⁸Каквото бяхме чу-
ли, това и видяхме В града на Господа на Си-
лите, в града на нашия Бог, Който Бог и до века
⁹ще утвърди. (Села). ⁹Размишляваме, Боже, за
¹⁰Твоето милосърдие Всред Твоя храм. ¹⁰Според
името Ти, Боже, е и хвалата Ти до краищата на
¹¹земята; Десницата Ти е пълна с правда. ¹¹Нека
се весели хълмът Сион, Нека се радват Юдо-
¹²вите дъщери. Заради Твоите съдби. ¹²Обико-
лете Сион и обходите го; Пребройте кулите му;
¹³¹³Обърнете внимание в укрепленията му; Раз-
гледайте палатите му; За да го разказвате на по-
¹⁴колението подир *вас*. ¹⁴Защото Тоя Бог е наш
Бог до вечни векове; Той ще ни ръководи *дори*
до смърт.

49 ¹(По слав. 48). За първия певец, псалом на
Кореевите синове. Слушайте това, всички пле-
мена; Внимавайте, всички жители на вселена-
та, ²И низкопоставени и високопоставени, Бо-
³гати и сиромаси заедно. ³Устата ми ще говорят
мъдрост, И размишлението на сърцето ми ще
⁴бъде за разумни *неща*; ⁴Ще наведе към прит-
ча ухото си, Ще изложи на арфа гатанката си.
⁵Защо да се боя във време на бедствие, Когато
⁶ме обкръжи беззаконието до петите? ⁶От ония,
които уповават на имота си, И се хвалят с го-
⁷лямото си богатство, ⁷Ни един *от тях* не мо-
же никак да изкупи брата си, Нито да даде Бо-
⁸гу откуп за него. ⁸(Защото *толкова* скъп е от-
купът на душата им, *Щото всеки* трябва да се
⁹оставя от това за винаги), ⁹Та да живее вечно
¹⁰И да не види изтление. ¹⁰Защото гледа, че мъд-
рите умират, И еднакво *с тях* погиват безумни-
ят и несмисленият, И оставят богатството си на
¹¹други. ¹¹Тайната им мисъл е, *че домовете им ще*
траят вечно, И жилищата им из род в род; На-
¹²ричат земите си със своите си имена. ¹²Но чо-
векът не пребъдва в чест; Прилича на животни-
¹³те, които загиват. ¹³Това е пътят на безумните;
Но пак *идеиците* подир тях човеци одобряват
¹⁴думите им. (Села). ¹⁴Назначават се като овце
за преизподнята; Смъртта ще им бъде овчар; И
праведните ще ги обладаят призори; И красо-

тата им ще овехтее, Като остава преизподнята
жилище на всеки един от тях. ¹⁵Но Бог ще из-
купи душата ми от силата на преизподнята. За-
щото ще ме приеме. (Села) ¹⁶Не бой се, когато
забогатее човек, Когато се умножи славата на
дома му; ¹⁷Защото, когато умре няма да вземе
със себе си нищо, Нито ще мине славата му на
друг подир него, ¹⁸Ако и да е облажавал душа-
та си приживе, И *човеците* да те хвалят, когато
правиш добро на себе си, ¹⁹Пак ще отиде при
рода на бащите си. Които никога няма да видят
виделина. ²⁰Човек, който е на почит, а не раз-
бира, Прилича на животните, които загиват.

¹(По слав. 49). Асафов° псалом. Господ Бог **50**
Иеова е говорил и призовал земята От изгрява-
нето на слънцето до захождането му. ²От Си-
он, съвършенството на красотата, Бог е възси-
ял. ³Нашият Бог ще дойде и няма да мълчи; Ще
има пред Него огън поглъщаш, И около Него
силна буря. ⁴Ще призове небесата отгоре, И зе-
мята, за да съди людето Си, *казвайки*: ⁵Събере-
те Ми Моите светии, Които направиха с Мене
завет с жертви. ⁶И небесата ще известят прав-
дата Му, Защото сам Бог е съдия. (Села) ⁷Слу-
шайте, люде Мои, и ще говоря, - Израилю, и
ще заявя пред тебе: Бог, твоят Бог съм аз. ⁸Не
ща да те изоблича поради жертвите ти, Нито
поради твоите всеизгаряния, *които* са винаги
пред Мене, ⁹Не ща да приема юнец от къщата
ти, Нито козли от стадата ти; ¹⁰Защото Мои са
всичките горски зверове, И добитъкът, който е
по хиляди хълмове. ¹¹Познавам всичките пла-
нински птици, И полските зверове са в ума Ми.
¹²Ако огладнеех, не щях да кажа на тебе; Защо-
то Моя е вселената и всичко що има в нея. ¹³Ще
ям ли аз месо от юнци? Ще пия ли кръв от коз-
ли? ¹⁴Принеси Богу жертва на хваление, И из-
пълни на Всевишния обреците си; ¹⁵И призови
Ме в ден на напасть; И аз ще те избавя; и ти ще
Ме прославиш. ¹⁶Но на нечестивия казва Бог:
Що правиш ти та разгласяваш Моите повеле-
ния, И разказваш завета Ми с устата си, ¹⁷Тъй
като *сам* ти мразиш поука, И хвърляш зад себе
си Моите думи? ¹⁸Ако видиш крадец, тичаш с
него, И с прелюбодейците участвуваш. ¹⁹Пре-
даваш устата си на зло. И езикът ти устройва
коварство. ²⁰Като седиш, говориш против бра-
та си; Разсяваш клетвата против сина на майка
си. ²¹Понеже си сторил това, и аз премълчах,
Ти си помислил, че съм съвсем подобен на тебе;
Но аз ще те изоблича, и ще изредя *всичко то-
ва* пред очите ти. ²²Разсъдете, прочее, за това,
вие, които забравяте Бога, Да не би да *ви* разкъ-
сам, без да се намери кой да ви избави. ²³Който

принася жертва на хвала, той Ме прославя; И на онзи, който оправя пътя си, ще покажа Божието спасение.

51 ¹ (По слав. 50). За първия певец, псалом на Давида, когато пророк Натан дойде при него, след като беше влязъл той при Витсавия[°]. Смили се за мене, Боже, според милосърдието Си; Според множеството на благите Си милости изличи беззаконията ми. ² Измий ме съвършено от беззаконието ми, И очисти ме от греха ми. ³ Защото престъплението си аз признавам, И грехът ми е винаги пред мене. ⁴ На Тебе, само на Тебе, съгреших, И пред Тебе сторих това зло; *Признавам това*, за да бъдеш оправдан, когато говориш, И *да излезеш* непорочен, когато съдиш. ⁵ Ето родих се в нечестие, И в грях ме зачна майка ми. ⁶ Ето, *понеже* желаяш искреност вътре в човека, Научи ме мъдрост в скришното на сърцето ми. ⁷ Поръси ме с исоп, и ще бъда чист; Измий ме, и ще стана по-бял от сняг. ⁸ Дай ми да чуя радост и веселие, За да се зарадвам костите, които си строшил. ⁹ Отвърни лицето Си от греховете ми. И всичките ми беззакония изличи. ¹⁰ Сърце чисто сътвори в мене, Боже, И дух постоянен обновявай вътре в мене, ¹¹ Да не ме отхвърлиш от присъствието Си, Нито да отнемеш от мене Светия Си Дух. ¹² Повърни ми радостта на спасението Си: И освобождаващият Дух нека ме подкрепи. ¹³ Тогава ще науча престъпниците на Твоите пътища, И грешници ще се обърнат към Тебе. ¹⁴ Избави ме от виновността за кръвта, Боже, Боже на спасението ми; И езикът ми ще пее високо за Твоята правда. ¹⁵ Господи, отвори устните ми; И устата ми ще разгласят Твоята хвала. ¹⁶ Защото не щеш да Ти принеса жертва; Всеизгаряния не Ти са угодни. ¹⁷ Жертви на Бога са дух съкрушен; Сърце съкрушено и разкаяно, Боже, Ти няма да презреш. ¹⁸ Стори добро на Сион според благоволения Си; Съгради стените на Ерусалим. ¹⁹ Тогава благоволения Си ще бъде в жертви на правда, В приноси и всеизгаряния; Тогава ще принесат юнци на олтара Ти.

52 ¹ (По слав. 51). За първия певец, Давидова поука, когато бе дошъл едомецът Доик при Саула та му бе казал: Давид дойде в Ахимелеховата къща[°]. Защо се хвалиш със злобата, силни човече? Милостта Божия *пребъдва* до века. ² Езикът ти, като действа коварно, Подобно на изострен бръснач, измишлява нечестие. ³ Обичаш злото повече от доброто, И да лъжеш повече нежели да говориш правда. (Села). ⁴ Обичаш всичките гибелни думи и измам-

ливия език. ⁵ Затова и тебе Бог ще съкруши съвсем, Ще те изтръгне и ще те премести от шатърата, И ще те изкорени от земята на живите. (Села). ⁶ А праведните, като видят това, ще се убоят, И ще му се присмеят *и рекат*: ⁷ Ето човек, който не направи Бога своя крепост, Но уповаше на многото си богатство, И се закрепваше в нечестия си. ⁸ А аз съм като маслина, която зеленее в Божия дом; Уповавам на Божията милост от века до века. ⁹ Винаги ще Те славослова, защото Ти си сторил това; И пред Твоите светии ще призовавам името Ти, Защото е благо.

53 ¹ (По слав. 52). За първия певец, по боледуването му, Давидово поучение. Безумният рече в сърцето си: Няма Бог. Поквариха се и сториха гнусно беззаконие; Няма кой да прави добро. ² Бог надникна от небето над човешките чада, За да види, има ли някой разумен, Който да търси Бога. ³ Всеки един от тях се обърна надире; *всички* заедно се развратиха; Няма кой да прави добро, няма ни един. ⁴ Без разум ли са ония, които беззаконствуват. Които изпожждат людето ми *както* ядат хляб, И не призовават Бога? ⁵ Там ги нападна голям страх, гдето нямаше страх; Защото Бог разпръсна костите на опълчаващите се против тебе; Посрамил си ги, защото Бог ги отхвърли. ⁶ Дано дойде от Сион избавление за Израила! Когато върне Бог Своите люде от плен, Тогава ще се зарадва Яков, ще се развесели Израил.

54 ¹ (По слав. 53). За първия певец, върху струнни инструменти, Давидово поучение, когато зифеяните дойдоха и казаха на Саула: Ето, Давид се крие между нас[°]. Боже, избави ме чрез името Си, И в силата Си съди ме. ² Боже, слушай молитвата ми, Внимавай в думите на устата ми, ³ Защото чужденци се подигнаха против мене, И насилници търсят душата ми; Не поставиха Бога пред себе си. (Села). ⁴ Ето, Бог ми помага; Господ е от ония, които подкрепяват душата ми. ⁵ Той ще въздаде злото върху неприятелите ми; Според Твоята вярност изстреби ги, ⁶ Доброволно ще Ти принеса жертва; Ще славослова името Ти, Господи, защото е благо. ⁷ Защото Си ме избавил от всяко утеснение; И око ми е видяло *повалянето* на неприятелите ми.

55 ¹ (По слав. 54). За първия певец, на струнни инструменти. Давидово поучение. Послушай, Боже, молитвата ми. И не се крий от молбата ми. ² Внимавай в мене и отговори ми. Безпокоя се в тъженето си, и стена; ³ Поради гласа на неприятеля, Поради притеснението на

нечестивия; Защото приписват на мене беззаконие, И с гняв ми враждуват, ⁴Сърцето ми тъжи дълбоко в мене, И смъртен ужас ме нападна; ⁵Страх и трепет дойдоха върху мене, И ужас ме потопа. ⁶И рекох: Дано да имах крила като на гълъба! Щях да отлети и да си почина. ⁷Ето, щях да бягам надалеч, Щях да живея в пустинята; (Села). ⁸Щях да ускоря бягането си От вихъра и от бурята. ⁹Опропасти ги, Господи, и раздели съвета ° им; Защото видях насилие и разпри в града. ¹⁰Денем и нощем го обикалят по стените му, И беззаконие и зло има всред него; ¹¹Нечестие има всред него; Угнетение и измама не се отдалечават от улиците му. ¹²Понеже не беше неприятел, който ме укори, - Това бих претърпял, - Нито беше оня, що ме мразеше, който се подигна против мене, - Тогава бих се скрил от него; ¹³Но ти, човек равен на мене, Другар мой, и мой близък приятел. ¹⁴Заедно се разговаряхме сладко, С множеството ходехме в Божия дом. ¹⁵Нека дойде ненадейно смърт на тях. Нека слязат живи в преизподнята; Защото в жилищата им, и в сърцата им има злодейство. ¹⁶Но аз към Бога ще извикам; И Господ ще ме избави. ¹⁷Вечер и заран и на пладне ще се оплаквам и ще стена; И Той ще чуе гласа ми. ¹⁸Ще избави душата ми и ще я успокои от боя, който е против мене; Защото мнозина са с мене. ¹⁹Бог, Който се е възцарил преди вековете, Ще чуе и ще ги съкруши, (Села). *Ще съкруши човеците,* които неизменимо ° Не се боят от Бога. ²⁰Всеки един от тях простира ръце против ония, които са в мир с него; Нарушава съюза си. ²¹Устата му са по-мазни от масло, Но в сърцето му има война; Думите му са по-меки от дървено масло, Но пак са голи саби. ²²Възложи на Господа това, което ти е възложил и Той ще те подпре; Никога не ще допусне да се поклати праведният. ²³Но Ти, Боже, ще ги сведеш в гибелния ров; Мъже кръвопийци и измамници няма да стигнат и до половината на дните си; Но аз ще уповавам на Тебе.

56 ¹(По слав. 55). За първия пеец, по гълъба на далечните дъбове. Песен на Давида, когато филистимците го хванаха в Гет°. Смили се за мене, Боже, защото човек иска да ме погълне; ²Всеки ден, като воюва, ме притеснява. ²Неприятелите ми всеки ден искат да ме погълнат; Защото мнозина са ония, които с гордост воюват против мене. ³Когато съм в страх, На Тебе ще уповавам. ⁴Чрез Бога ще хваля думите му; На Бога уповавам; няма да се боя; Какво ще ми стори човек? ⁵Всеки ден изкривяват думите ми;

55.9 Еврейски: Езика. **19** Еврейски: Няма изменения и. 21:1. 24:3. Псал. 142 надписа. **8** Еврейски: Слово моя.

Всичките им помисли са за зло против мене. ⁶Събират се, потайват се, наблюдават стъпките ми Така като че причакват душата ми. ⁷Ще се избавят ли чрез беззаконието? Боже, повали с гняв тия племена. ⁸Ти си преброил скитанията ми; Тури сълзите ми в съда Си; Не са ли те *записани* в Твоята книга? ⁹Тогава ще се върнат неприятелите ми надире в деня, когато Те призова; Това зная, защото Бог е с мене. ¹⁰Чрез Бога ще хваля думите Му; Чрез Господа ще хваля думите Му. ¹¹На Бога уповавам; няма да се боя; Какво ще ми стори човек? ¹²Върху мене, Боже, са моите към Тебе обреци; Ще Ти принеса благодарствени приноси. ¹³Понеже Си избавил душата ми от смърт, Няма ли *да избавиш* и нозете ми от подхлъзване, За да ходя пред Бога във виделината на живите?

¹(По слав. 56). За първия пеец, по не разорвявай. Песен на Давида, когато побягна от Сауловото лице в пещерата°. Смили се за мене, о Боже, смили се за мене, Защото при Тебе прибягва душата ми; Да! под сянката на Твоите крила ще прибягна, Докато преминат *тия* бедствия. ²Ще викам към Всевишния Бог, Към Бога, Който действа за мене. ³Ще прати от небесата и ще ме избави, *Когато ме* укорява оня, който иска да ме погълне. (Села). Бог ще изпрати милостта Си и истината Си. ⁴Душата ми е всред лъвовете; Лежа между пламнали човещи, *Между* човешки чада, чиито зъби са копия и стрели, И чиито език е остър меч. ⁵Възнеси се, Боже, над небесата; Славата Ти *нека бъде* по цялата земя. ⁶Мрежи приготвиха за стъпките ми; Душата ми се е навела; Изкопаха пред мене яма; Те сами паднаха всред нея. (Села). ⁷Непоколебимо е сърцето ми, Боже, непоколебимо е сърцето ми; Ще пея, а още ще славословя. ⁸Събуди се, душе моя°; Събуди се, псалтирю и арфо; сам аз ще се събудя на ранина. ⁹Ще Те хваля, Господи, между племената; Ще Те славословя между народите. ¹⁰Защото Твоята милост е велика *дори* до небесата. И Твоята вярност до облаците. ¹¹Възнеси се, Боже, над небесата; Славата Ти *нека бъде* по цялата земя.

58 ¹(По слав. 57). За първия пеец, по не разорвявай. Давидова песен. Наистина с мълчание ли изказвате правда? Праведно ли съдите, човешки синове? ²Не! в сърцето *си* вие вършите неправди, Размервате насилието на ръцете си по земята. ³Още от рождението си нечестивите се отстраняват; Заблуждават, говорейки лъжи, щом се родят ⁴Ядът им е като змийска отрова; Приличат на глухия аспид, *който* затиква

56.1 1 Цар. 21:10-15. **4** Еврейски: Плът. **57.1** 1 Цар.

5 ушите си, ⁵И не ще да чуе гласа на омайвачи-
6 те, Колкото изкусно и да омайват. ⁶Боже, счупи
7 зъбите им в устата им; Господи, строши челю-
8 стите на младите лъвове. ⁷Нека се изляят ка-
9 то води що оттичат; Когато прицелва стрелите
10 си, нека бъдат като разсечени. ⁸Нека изчезнат
11 като охлюв, който се разтопява; *Като* помет-
12 ниче на жена, нека не видят слънцето. ⁹Преди
да усетят котлите ви *огъня от* тръните, Суро-
ви или обгорели, Той ще ги помете с вихрушка.
10 ¹⁰Праведният ще се зарадва когато види въз-
11 мездието; Ще измие нозете си в кръвта на нече-
12 стивия; ¹¹Тъй щото всеки ще казва: Наистина
има награда за праведния; Наистина има Бог,
Който съди земята.

59 ¹(По слав. 58). За първия певец, по Не Разо-
рвай. Песен на Давида, когато Саул прати
стражи да пазят къщата, *в която бе Давид*, за да
го убият°. Избави ме от неприятелите ми, Бо-
же мой; Тури ме на високо от ония, които се по-
2 вдигат против мене. ²Избави ме от ония, кои-
3 то вършат беззаконие, И спаси ме от кръвопий-
4 ци. ³Защото, ето, причакват *за да уловят* душа-
5 та ми; Силните се събират против мене, Не *за*
6 мое престъпление, Господи, нито *за* мой грях.
7 ⁴Без *да има в мене* вина тичат и се готвят; Събу-
8 ди се да ме посрещнеш, и виж. ⁵Ти, Господи Бо-
9 же на силите, Боже Израилев, Стани за да по-
10 сетиш всичките народи; Да не покажеш милост
към никого от нечестивите престъпници. (Се-
11 ла). ⁶Вечер се връщат, Вият като кучета и оби-
12 калят града. ⁷Ето, те бълват *думи* с устата си;
13 Мечове *има* в устните им, Понеже, *думат те*:
14 Кой слуша? ⁸Но, Ти Господи, ще им се присме-
15 еш, Ще се поругаеш на всички тия народи. ⁹О
16 Сило моя, на Тебе ще се надея, Защото Бог ми
е крепост. ¹⁰Милостивият мой Бог ще ме пред-
вари; Бог ще ме удостои да видя *повалянето* на
11 ония, които ме причакват. ¹¹Да ги не убиеш, да
не би да забравят *това* моите люде; Разпръс-
12 ни ги със силата Си. И свали ги, Господи, за-
13 щитниче наш. ¹²*Поради* греха на устата си, *по-*
14 *ради* думите на устните си, Нека бъдат уловени
15 в гордостта си, Също и поради клетвата и лъ-
16 жата що говорят. ¹³Довърши *ги* с гняв, довър-
ши *ги* да ги няма вече, И нека се научат, че Бог
господарува в Якова *И* до краищата на земята.
14 (Села). ¹⁴Нека се връщат вечер, Нека вият като
15 кучета, и нека обикалят града; ¹⁵Нека се скитат
16 нощта *ненаситени*. ¹⁶А аз ще пея за Твоята си-
ла, Да! на ранина високо ще славословя Твоята
милост; Защото Ти си ми станал крепост И при-

бежище в деня на бедствието ми. ¹⁷О Сило моя, 17
на Тебе ще пея хваление. Защото *Ти*, Боже, ми-
лостиви мой Бог, *Си* крепост моя.

¹(По слав. 59). За първия певец, по лалето **60**
на свидетелството. Песен на Давида за поуче-
ние, когато воюваше против средоречна Сирия
и совска Сирия, Иоав се върна та порази два-
надесетте хиляди едомци в долината на солта°.
Боже, отхвърлил си ни, смазал си ни; Разгне-
вил си се; възвърни ни. ²Потресъл си земята, 2
разпукнал си я; Изцели проломите й, защото тя
е разклатена. ³Показал си на людете Си мъчи- 3
телни неща; Напоил си ни с вино до омайване.
⁴Дал си знаме на ония, които Ти се боят, За да 4
се развява, защото *е* истината. (Села). ⁵За да 5
се избавят Твоите възлюбени Спаси с десница-
та Си, и послушай ни. ⁶Бог говори със светост- 6
та Си; *затова*, аз ще тържествувам; Ще разде-
ля Сихем, ще измеря долината Сокхот; ⁷Мой 7
е Галаад, мой и Манасия, Ефрем тоже е защи-
та на главата ми, Юда е скипър мой; ⁸Моав 8
е умивалникът ми, На Едома ще хвърля обув-
ката си; Възкликавай за мене, филистимска зе-
мьо! ⁹Кой ще ме въведе в укрепления град? Кой 9
ще ме заведе до Едом? ¹⁰Не Ти ли, Боже, Който 10
си ни отхвърлил, И не излизаш *вече*, о Боже, с
войските ни? ¹¹Помогни ни срещу противника, 11
Защото суетно е човешкото избавление. ¹²Чрез 12
Бога ще вървим юнашки, Защото Той е, Който
ще стъпче противниците ни.

¹(По слав. 60). За първия певец, върху **61**
струнни инструменти. Давидов *псалом*. Послу-
шай вика ми, Боже, Внимавай на молбата ми.
²От краищата на земята ще викам към Тебе, ко- 2
гато примира сърцето ми; Заведи ме на кана-
рата, *която* е много висока за мене. ³Защото 3
Ти ми стана прибежище, Яка кула *за закрила* от
неприятеля. ⁴В шатъра Ти ще обитавам вина- 4
ги; Ще прибягна под покрива на Твоите крила;
(Села). ⁵Защото Ти, Боже, си чул обреците ми, 5
Дал си *ми* наследство каквото *даваш* на ония,
които се боят от името Ти. ⁶Ще притуриш дни 6
върху дните на царя, *И* годините му като род
върху род. ⁷Той ще пребъдва пред Бога до века; 7
Заповядай да го пазят милосърдието и верно-
стта. ⁸Така ще славословя винаги Твоето име, 8
Като изпълнявам обреците си всеки ден.

¹(По слав. 61). За първия певец, по Еду- **62**
та°. Давидов *псалом*. Душата ми тихо упова-
ва само на Бога, От Когото е избавлението ми.
²Само Той е канара моя и избавление мое, И 2
прибежище мое; няма много да се поклатя. ³До 3
кога, всички вие, ще нападате на човека За да

го съборите^o като наведена стена и разклатен плет?⁴ Съветват се само да го тласкат от висотата му; Обичат лъжата; С устата си благославят, а в сърцето си кълнат. (Села).⁵ Но ти, о душе моя, тихо уповавай само на Бога, Защото от Него очаквам *помощ*.⁶ Само Той е канара моя, и избавление мое, И прибежище мое; няма да се поклатя.⁷ У Бога е избавлението ми и славата ми; Моята силна канара и прибежището ми е в Бога.⁸ Уповавайте на Него, люде, на всяко време, Изливайте сърцата си пред Него; Бог е нам прибежище. (Села).⁹ Наистина низкопоставените човеци са лъх, а високопоставените лъжа; *Турени* на везни те се издигат нагоре; Те всички са по-*леки* от суетата.¹⁰ Не уповавайте на насилие, И не се *надявайте* суетно на грабителство; Богатство ако изникне, не прилепвайте към него сърцето си.¹¹ Едно *нещо* каза Бог, да! две *неща* чух, - Че силата принадлежи на Бога,¹² И *че* на Тебе, Господи, принадлежи и милостта; Защото Ти даваш на всекиго според делото му.

63 ¹(По слав. 62). Псалом на Давида, когато се намираше в Юдовата пустиня^o. Боже, Ти си мой Бог; от ранина Те търся; Душата ми жадува за Тебе, плътта ми Те очига, В една пуста, изнурена и безводна земя.² Така съм се вирил в Тебе в светилището, За да видя Твоята сила и Твоята слава.³ Понеже Твоето милосърдие е по-желателно от живота, Устните ми ще Те хвалят.⁴ Така ще Те благославям, докато съм жив; В Твоето име ще издигам ръцете си.⁵ Като от тлъстина и мас ще се насити душата ми; И с радостни устни ще Те славословят устата ми.⁶ Когато си спомням за Тебе на постелката си Размишлявам за Тебе в нощните стражи;⁷ Понеже Ти си бил помощ на мене, И под сянката на Твоите крила ще се радвам.⁸ Душата ми се прилепва към Тебе; Твоята десница ме подпирала.⁹ А ония, които търсят душата ми, ще бъдат погубени, Ще слязат в дълбочините на земята.¹⁰ Ще бъдат съсипани от силата на меч, Ще бъдат дял на чакали.¹¹ А царят ще се весели в Бога; Всеки, който се кълне в Неговото *име*, ще се хвали; Но устата на ония, които говорят лъжи, ще се затворят.

64 ¹(По слав. 63). За първия певец. Давидов псалом. Послушай гласа ми, Боже, като се оплаквам; Опази живота ми от страх от неприятеля.² Покрий ме от тайния съвет на злодейците, От сганта на беззаконниците,³ Които острят езика си като меч, И прицелват горчиви думи като стрели,⁴ За да устрелят тайно непорочния; Внезапно го устрелват, и не се боят.

⁵ Насърчават се в едно зло намерение, Наговарят се да поставят скришно примки, И казват: Кой ще ги види?⁶ Измислят беззакония;⁶ *Думат*: Изпълнихме добре обмислено намерение. А и вътрешната мисъл и сърцето на всеки *от тях* са дълбоки.⁷ Но Бог ще ги устреги; От внезапна стрела ще бъдат ранени.⁸ Така собственият им език, като ги осъжда, ще ги спъне; Всички, които ги гледат, ще поклатят глава.⁹ И всички човеци ще се убоят; Ще разгласят делото на Бога, Защото ще разберат действието Му.¹⁰ Праведният ще се развесели в Господа, и ще уповава на Него; И ще се хвалят всички, които са с право сърце.

65 ¹(По слав. 64). За първия певец, Давидов псалом. Песен. Тебе чака хваление, Боже, в Сион; И пред Тебе ще се изпълни обрехът.² Ти, Който слушаш молитва, При Тебе ще дохожда всяка твар.³ Беззакония ми надвиха; Но престъпленията ни, - Ти ще ги очистиш.⁴ Блажен *човекът*, *когото* избираш И приемаш, за да живее в Твоите дворове; Ще се наситим от богатата на Твоя дом На светия Ти храм.⁵ С ужасни неща ще ни отговаряш в правда, Боже, Избавителю наш, Надеждо на всичките земни краища, И на ония, които са далеч по море, -⁶ Ти Който със силата Си утвърждаваш планините, Препасан с могъщество,⁷ Който правиш да утихва шума на морето, Бученето на вълните му и размирието на племената.⁸ Така и тия, които живеят по краищата *на земята*, се боят от Твоите знамения. Развеселяваш излиянията на зората и на вечерта:⁹ Като посещаваш земята и я напояваш Ти я преобогатяваш; Реката Божия като е пълна с вода. Ти промишляваш жито за тях, Когато така си приготвил *земята*:¹⁰ Като напояваш нейните бразди Изравняваш буците й; Като я размекваш с капките на дъжда Благославяш поникналото от нея;¹¹ Върху годината на благостта Си туряш венец, И от следите Ти капе тлъстина;¹² Пасбищата на пустинята капят *от изобилията си*, И хълмовете се опасват с радост;¹³ Ливадите се обличат със стада, И долините се покриват с жито; Възклициват, още и пеят.

66 ¹(По слав. 65). За първия певец, псаломска песен. Възкликнете към Бога, всички земи,² Възпейте славата на Неговото име, Като Го хвалите, хвалете Го славно.³ Речете Богу: Колко са страшни делата Ти! Поради величието на Твоята сила *Даже* враговете Ти ще се преструват пред Тебе за покорни.⁴ Цялата земя ще Ти се кланя и ще Те славослови, Ще славословят името Ти. (Села).⁵ Дойдете та вижте дела-

та на Бога, Който страшно действува към човешките чада. ⁶Превърна морето в суша; Пешите преминаха през реката; Там се развеселиха в Него. ⁷Със силата Си господарува до века: Очите Му наблюдават народите; Бунтовниците нека не превъзнасят себе си. (Села). ⁸Вие племена благославяйте нашия Бог, И направете да се чуе гласът на хвалата Му, ⁹Който поддържа в живот душата ни. И не оставя да се клатят нозете ни. ¹⁰Защото Ти, Боже, си ни опитал, Изпитал си ни както се изпитва сребро. ¹¹Въвел си ни в мрежата, Турил си тежък товар на гърба ни. ¹²Направил си да яздат човеци върху главите ни; Преминахме през огън и вода; Но Ти ни изведе на богато място. ¹³Ще вляза в дома Ти с всеизгаряния, Ще изпълня пред Тебе обречителите, ¹⁴Който произнесоха устните ми И говориха устата ми в бедствието ми. ¹⁵Всеизгаряния от тлъсти овни ще Ти принеса с темян, Ще принеса волове и кози. (Села). ¹⁶Дойдете, слушайте, всички, които се боите от Бога, И ще разкажа онова, което е сторил за душата ми. ¹⁷Към Него извиках с устата си; И Той биде възвисен чрез езика ми. ¹⁸Ако в сърцето си бях гледал *благоприятно* на неправда, Господ не би послушал; ¹⁹Но Бог наистина послуша, Обърна внимание на гласа на молбата ми. ²⁰Благословен да е Бог. Който не отстрани от мене *ни* молитвата, ни Своята милост.

67 ¹(По слав. 66). За първия певец върху струнни инструменти. Псаломска песен. Бог да се смиле за нас и да ни благослови! Да възсия с лицето Си над нас! (Села.) ²За да се познае на земята Твоя път, Във всичките народи спасението Ти. ³Да Те славословят племената, Боже; Да Те славословят всички племена. ⁴Да се веселят и да възкликуват народите; Защото ще съдиш племената с правда, И ще управляваш народите на земята. (Села) ⁵Да Те славословят племената, Боже Да Те славословят всичките племена. ⁶Земята е дала плода си; Бог, нашият Бог, ще ни благослови; ⁷Бог ще ни благослови, И от Него ще се боят всички земни краища.

68 ¹(По слав. 67). За първия певец, Давидов псалом. Песен. Нека стане Бог, нека се разпръснат враговете Му. Нека бягат пред Него ония, които Го мразят. ²Както се издухва дима, така и тях раздухай; Както се топи восък пред огъня, Така нека погинат нечестивите пред Божието присъствие. ³А праведните нека се веселят, нека се радват пред Бога, Да! нека тържествуват твърде много. ⁴Пейте Богу, пейте хваление на името Му; Пригответе друм за Онзи, Който се вози през пустините: Иеова е името Му, и радвайте се пред Него. ⁵Отец на си-

рачетата и съдия на вдовиците Е Бог в Своето обиталище. ⁶Бог настанява в семейство усамотените; Извежда в благоденствие затворниците; А бунтовниците живеят в безводна земя. ⁷Боже, когато излезе Ти пред людето Си, Когато ходеше през пустинята, (Села.) ⁸Земята се потресе, Дори и небесата капнаха при Божието присъствие, *Самата* оная Синайска планина *се разтресе* При присъствието на Бога, Израилевия Бог. ⁹Боже Ти си изпращал изобилен дъжд за наследството Си, И в изтощението му Ти си го подкрепял. ¹⁰Войската Ти се настани в него; Ти, Боже, си приготвил от богатата Си за сиромаша. ¹¹Господ издава дума *за победа*; Известителките за нея са голямо множество. ¹²Царе с войски бягат ли, бягат; А жените останали в къщи делят користите. ¹³Щете ли да лежите в сред кошарите, *Когато* крилата на гълъбицата са покрити със сребро, И перата ѝ с жълто злато? ¹⁴Когато Всесилният разпръсваше царе в тая земя, Тя побеля като Салмон, когато вали сняг. ¹⁵Божия планина е Васанската планина; Висока планина е Васанската планина. ¹⁶Защо завиждате, високи върхати планини, На хълма, в *който* Бог благоволи да обитава? Да! Господ ще обитава *там* до века, ¹⁷Божиите колесници са двадесет хиляди, дори хиляди по хиляди; Господ е в сред тях в светилището, *както бе* в Синай. ¹⁸Възлязъл си на високо; пленил си пленници; Взел си в дар човеци, даже и непокорните, За да обитаваш *както* Господ Иеова. ¹⁹Благословен да е Господ, Който всеки ден носи бремето ни, Бог, Който е наш спасител. (Села.) ²⁰Бог е за нас Бог избавител, И на Господа Иеова принадлежи отърването на смъртта. ²¹Бог ще разцепи главите на враговете Си. И косматото теме на онзи, който упорствува в престъпленията си. ²²Господ рече: Ще възвърна от Васан, Ще възвърна *враговете* Си от морските дълбочини; ²³За да гази ногата ти кръв, И езикът на кучетата ти *да има* дял от неприятелите *ти*. ²⁴Видя се шествието Ти, Боже, Шествието на моя Бог, на моя Цар, за в светилището. ²⁵Напред вървяха певците, Подир тях свирещите с инструменти В сред девици биещи тъпанчета ²⁶В събранията благославяйте Бога; *Благославяйте* Господа, *вие които сте* от Израилевия източник. ²⁷Там бе малкият Вениамин, началникът им, Юдовите първенци и дружината им, Завулоновите първенци, и Нефталимовите първенци. ²⁸Бог твой ти е отредил сила; Укрепи, Боже, това, което си извършил за нас ²⁹От храма Си. В Ерусалим Царете ще ти принасят дарове. ³⁰Смъмри зверовете в тръстиката, Многото бикове, с юнаците

на племената, И ония, които се явяват украсени със сребърни плочици; Разпръсни народите, които обичат война. ³¹ Ще дойдат големци от Египет; Етиопия ще побърза да простре ръцете си към Бога. ³² Земни царства, пейте Богу, Пейте, хвалете Господа, (Села.) ³³ Който язди на небесата на небесата, които са от века; Ето, издава гласа Си, мощния Си глас. ³⁴ Признайте, че силата принадлежи на Бога; Превъзходството Му е *защита* над Израиля, И силата Му *стига* до облаците. ³⁵ Боже, от светилищата Си *се явяваш* страшен; Израилевият Бог е, Който дава сила и мощ на людете Си. Благословен да е Бог.

69 ¹ (По слав. 68). За първия певец, по кринове[°], Давидов *псалом* Избави ме, Боже; Защото водите стигнаха до душата ми. ² Потъвам в дълбока тиня, гдето няма твърдо място да застана; Стигнах в дълбоки води, гдето пото път ме покрива. ³ Изнемогвам от викане; гърлото ми е изсъхнало; Очите ми чезнат, докато чакам моя Бог. ⁴ Тия, които ме мразят без причина, се умножиха повече от космите на главата ми; Укрепиха се моите погубители, които неправедно са мои неприятели; Тогава ме *заставиха* да върна онова, което не бях грабнал. ⁵ Боже, Ти знаеш безумието ми; И прегрешенията ми не са скрити от Тебе. ⁶ Господи Иеова на Силите, да се не посрамят покрай мене ония, които Те чакат; Боже Израилев, да се не опозорят покрай мене ония, които Те търсят. ⁷ Защото заради Тебе претърпях поругание. Срам покри лицето ми. ⁸ Чужд станах на братята си, И странен на чадата на майка ми. ⁹ Защото ревността за Твоя дом ме изяде, И укорите на ония, които укоряват Тебе, паднаха върху мене. ¹⁰ Когато плачех в душата си с пост, Това ми стана за укор; ¹¹ Когато облякох вретиче за дреха, Станах им за поговорка. ¹² За мене приказват седящите в портата; И аз *станах* песен на пияниците. ¹³ Но аз към Тебе *отправям* молитвата си, Господи, в благоприятно време; Боже, послушай ме според голямата Твоя милост, Според верността на Твоето спасение. ¹⁴ Избави ме от тинята, за да не потъна; Нека бъда избавен от ония, които ме мразят, и от дълбоките води. ¹⁵ Не дай да ме завлече устрема на водите, Нито да ме погълне дълбочината; И не дай да затвори ямата устието си над мене. ¹⁶ Послушай ме, Господи, защото е благо Твоето милосърдие; Според много Твои благи милости погледни на мене; ¹⁷ И не скривай лицето Си от слугата Си, Понеже съм в утеснение; бърже ме по-

слушай. ¹⁸ Приблужи се при душата ми и я изкупи; Изкупи ме поради неприятелите ми. ¹⁹ Ти знаеш как ме укоряват, Как ме посрамяват и ме опозоряват; Пред Тебе са всичките мои противници. ²⁰ Укор съкруши сърцето ми, и съм много отпаднал; И чаках да ме пожали някой, но нямаше никой, - И утешители, но не намерих. ²¹ И дадох ми жлъчка за ядене, И в жаждата ми ме напоиха с оцет. ²² Трапезата им пред тях нека *им* стане примка, И когато са на мир нека *стане* клопка. ²³ Да се помрачат очите им та да не видят; И чреслата им направи непрестанно да се тресат. ²⁴ Излей на тях негодуванието Си; И пламъкът на гнева Ти нека ги постигне. ²⁵ Жилището им да запустее, И в шатрите им да няма кой да живее. ²⁶ Защото те гонят онзи, когото Ти си поразил, И говорят за болката на ония, които Ти си наранил. ²⁷ Приложи беззаконие на беззаконието им; И да не участвуват[°] в Твоята правда. ²⁸ Да се изличат от книгата на живота, И с праведните да се не запишат. ²⁹ А мене, *който* съм сиромас и оскърбен, Да ме възвиши, Боже, Твоето спасение. ³⁰ Ще хваля името на Бога с песен, И ще Го възвелича с хваления; ³¹ И това ще угоди Господу Повече от вол, - от юнец имаш рога *и* копита. ³² Смирениите ще видят и ще се зарадват; И вие, които търсите Бога, вашето сърце ще се съживи. ³³ Защото Господ слуша немощните, И запрени-те Си не презира. ³⁴ Нека Го хвалят небето и земята, Моретата, и всичко, което се движи в тях. ³⁵ Защото Бог ще избави Сиона, и ще съгради Юдовите градове; И *людето* Му ще се заселят там, и ще го владеят. ³⁶ Още и потомството на слугите Му ще го наследи, И ония, които обичат името Му, ще живеят в него.

70 ¹ (По слав. 69). За първия певец, Давидов *псалом*, за спомен[°]. Боже, *побързай* да ме избавиш; Господи, побързай да ми помогнеш. ² Нека се посрамят и се смутят Ония, които търсят душата ми; Нека се обърнат назад и се опозорят Ония, които се наслаждават на злощастие[°] ми. ³ Нека се обърнат назад поради срама си Ония, които думат: О, хохо! ⁴ Нека се радват и се веселят в Тебе Всички, които Те търсят; Ония, които обичат спасението Ти, Нека думат винаги: Да се величае Бог. ⁵ А аз съм сиромас и немотен; Боже, побързай *да дойдеш* при мене; Помощ моя и избавител мой си Ти; Господи, да се не забавиш.

71 ¹ (По слав. 70). На Тебе, Господи, уповавам; Да се не посрамя никога. ² Избави ме в правдата Си и освободи ме; Приклони към мене ухото

3 Си и спаси ме. ³ Бъди ми канара за прибежище, към което винаги да се обръщам. Ти си разрешил спасението ми, Защото канара моя и крепост моя си Ти. ⁴ Боже мой избави ме от ръката на нечестивия, От ръката на законопрестъпника и насилника. ⁵ Защото Ти, Господи Иеова, си моя надежда; На Тебе съм уповавал от младостта си. ⁶ Ти си ми бил подпорка от рождението ми; От утробата на майка ми Ти си бил мой благодетел; За Тебе *ще бъде* винаги хвалението ми. ⁷ Като чудовище съм станал на мнозина; Но Ти си ми яко прибежище. ⁸ Устата ми ще се пълнят всеки ден С хваление и славене Тебе. ⁹ Не ме отхвърляй във време на старостта ми; Не ме оставяй, когато отпада силата ми; ¹⁰ Защото неприятелите ми за мене говорят, И ония, които причакват душата ми, наговарят се помежду си ¹¹ И казват: Бог го е оставил; Погнетите и хванете го, защото няма кой да го избави. ¹² Боже, не се отдалечавай от мене; Боже мой, побързай да ми помогнеш. ¹³ Нека се посрамят и се изтребят противниците на душата ми; Нека се покрият с укор и срам ония, които искат зло за мене. ¹⁴ Но аз винаги ще се надявам. И ще Те хваля все повече и повече. ¹⁵ Устата ми цял ден ще разказват правдата Ти и избавлението, *което ми вършиш*, Защото не мога да ги изброя. ¹⁶ Ще дойда и ще хваля мощните дела на Господа Иеова. Ще спомням Твоята правда, само Твоята. ¹⁷ Боже, Ти си ме научил от младостта ми; И досега съм разгласявал Твоите чудесни дела. ¹⁸ Да! дори до старост и бели коси, Боже, не ме оставяй, Докато не разглася силата ° Ти на *идещия* род, Твоята мощ на всичките бъдещи *поколения*. ¹⁹ Също и правдата Ти, Боже, стигна на високо; Ти, Боже, Който си извършил велики дела, кой е подобен на Тебе? ²⁰ Ти, Който си ми показал много и тежки притеснения, Пак ще ме съживиш, И от дълбочините на земята пак ще ме извадиш. ²¹ Ще уголемиш величието ми, И наново ще ме утешиш. ²² И аз, Боже мой, ще славословя с псалтир Тебе и Твоята вярност; На Тебе, Свети Израилев, ще пея хваление с арфа. ²³ ще се радват много устните ми, когато Те славословя, Тоже и душата ми, която си изкупил. ²⁴ Езикът ми, тъй също, ще приказва за правдата Ти всеки ден, Защото се посрамях - защото се смутиха - ония, които искат зло за мене.

72 ¹ (По слав. 71). Псалом за Соломона ° Боже, дай Твоето правосъдие на царя, И правдата Си на царския син, ² За да съди Твоите люде с правда, И угнетените Ти с правосъдие. ³ Планините

ще донесат мир на людете, И хълмовете *мир* с правда. ⁴ Той ще съди справедливо угнетените между людете, Ще избави чадата на немотните, и ще смаже насилника ⁵ Ще Ти се боят догде трае слънцето, И догде *съществува* луната, из родове в родове. ⁶ Той ще слезе като дъжд на окосена ливада, Като ситен дъжд, който оросява земята. ⁷ В неговите дни ще цъфти праведният, И мир ще изобилва докато трае луната. ⁸ Той ще владее от море до море, И от Евфрат ° до краищата на земята. ⁹ Пред него ще коленичат жителите на пустинята; И неприятелите му ще лижат пръстта. ¹⁰ Царете на Тарсис и на островите ще донесат подаръци; Царете на Шева и на Сева ще поднесат дарове. ¹¹ Да! ще му се поклонят всичките царе, Всичките народи ще му слугуват. ¹² Защото той ще избави сиромаша, когато вика, И угнетения и безпомощния. ¹³ Ще се смили за сиромаша и немотния, И ще спаси душите на немотните. ¹⁴ От угнетение и насилие ще изкупи душите им; И скъпоценна ще бъде кръвта им пред очите му. ¹⁵ И ще живее; и нему ще се даде от шевското злато; Винаги ще се възнася молитва за него, И цял ден ще го благославят. ¹⁶ Изобилие от жито ще има на земята, до върховете на планините; Плодът му ще се люлее като ливанската *планина*; И жителите по градовете ще цъфтят като земната трева. ¹⁷ Името му ще пребъдва до века; Името му ще се продължава докато трае слънцето; И ще се благославят в него човечите; Всичките народи ще го облажават. ¹⁸ Благословен да е Господ Бог Израилев, Който Един прави чудеса; ¹⁹ И благословено да бъде славното Негово име до века: И нека се изпълни със славата Му цялата земя. Амин и амин. ²⁰ Свършиха се молитвите на Иесевия син Давида.

¹ (По слав. 72). Асафов Псалом °. Благ е **73** истина Бог към Израила, Към чистосърдечните. ² А колкото за мене, нозете ми почти се отклониха, Без малко бяха се подхлъзнали стъпките ми. ³ Защото завидях на надменните, Като гледах благоденствието на нечестивите. ⁴ Понеже не се притесняват при умирането си, Но тялото им е тлъсто. ⁵ Не са в *общите* човешки трудове Нито са измъчвани, като *другите* човеци. ⁶ Затова гордостта като верижка окръжава шията им, Насилието ги облича *като* дреха. ⁷ Очите им изпъкват от тлъстина; Мечтанията на сърцето им се превишават. ⁸ Присмиват се и говорят нечестиво за насилие; Говорят горделиво, ⁹ Издигат устата си до небето, И езикът им обхожда земята. ¹⁰ Затова отбиват се при тях ° 10

людете му; И вода с пълна чаша се изпива от
 11 тях. ¹¹ И казват: От где знае Бог? И: Има ли зна-
 12 ние у Всевишния? ¹² Ето, такива са нечестивите!
 13 винаги са благополучни! Умножават богат-
 14 ство! ¹³ Наистина аз съм напразно очистил сър-
 15 цето си, И съм измил в невинност ръцете си,
 16 ¹⁴ Тъй като съм измъчван цял ден, И наказван
 17 всяка заран. ¹⁵ Ако речех да говоря така, Ето,
 18 изневерил бих на поколението на чадата Ти;
 19 ¹⁶ И мислех как да разбере това, Но ми се ви-
 20 ждаше много мъчно, ¹⁷ До като влязох в Божи-
 21 ето светилище И размишлявах върху сетнината
 22 им. ¹⁸ Ти наистина си ги турил на плъзгави ме-
 23 ста, Тръшнал си ги на разорение. ¹⁹ Как извед-
 24 нъж стигат в запустение! Съвършено се довър-
 25 шват от ужаси. ²⁰ Както се презира съновидение,
 26 когато се събуди някой, Така и Ти, Господи, ко-
 27 гато се събудиш, ще презреш образа им, ²¹ Но
 28 тогава моето сърце кипеше. И чреслата ми се
 29 измъчваха. ²² До толкова бях избезумял и не
 30 разбирах! Бях като скот пред Тебе. ²³ Обаче аз
 31 винаги съм с Тебе, Ти ме хвана за дясната ми
 32 ръка. ²⁴ Чрез съвета Си ще ме водиш, И подир
 33 това ще ме приемеш в слава. ²⁵ Кого имам на
 34 небето освен Тебе? И на земята не желая други-
 35 го освен Тебе. ²⁶ Чезне плътта ми и сърцето ми;
 36 Но Бог е сила на сърцето ми и вечния ми дял.
 37 ²⁷ Защото, ето, тия, които се отдалечават от Те-
 38 бе ще погинат; Ти изтребваш всички, които ка-
 39 то блудници Те оставят. ²⁸ Но за мене е добре
 40 да се приближа при Бога; Тебе, Господи Иеова,
 41 направих прибежището си, За да възгласявам
 42 всичките Твои дела.

74 ¹ (По слав. 73). Асафово поучение. Боже,
 43 защо си ни отхвърлил за винаги? Защото ди-
 44 ми гневът Ти против овцете на пасбището Ти?
 45 ² Спомни си за събранието Си, което си придо-
 46 бил от древността, Което си изкупил да бъде
 47 племето °, което ще имаш за наследство; Спом-
 48 ни си и за хълма Сион, в който си обитавал.
 49 ³ Отправи стъпките Си горе към постоянните
 50 запустявания, Към всичкото зло, което непри-
 51 ятелят е извършил в светилището. ⁴ Противни-
 52 ците Ти реват сред местосъбранието Ти; По-
 53 ставиха своите знамена за знамения. ⁵ Познати
 54 станаха като човеци, които дигат брадва Върху
 55 гъсти дървета; ⁶ И сега всичките му ваяни из-
 56 делия Те събарят изведнъж с брадви и чукове.
 57 ⁷ Предадох на огън светилището Ти; Осквер-
 58 ниха обиталището на името Ти като го пова-
 59 лиха на земята. ⁸ Рекоха в сърцето си: Нека ги
 60 изтребим съвсем; Изгориха всичките богослу-
 61 жевни домове по земята. ⁹ Знамения да се из-

вършат за нас не виждаме; няма вече пророк,
 62 Нито има между нас някой да знае до кога ще се
 63 продължава това. ¹⁰ До кога, Боже, противни-
 64 кът ще укорява? До века ли врагът ще хули име-
 65 то Ти? ¹¹ Защо теглиш назад ръката Си, да! дес-
 66 ницата Ти? Изтегли я изсред пазухата Си и по-
 67 губи ги. ¹² А Бог е от древността Цар мой, Кой-
 68 то изработва избавления всред земята. ¹³ Ти си
 69 раздвоил морето със силата Си; Ти си смазал
 70 главите на морските чудовища. ¹⁴ Ти си стро-
 71 шил главите на Левиатана, Дал си го за ястие на
 72 людете намиращи се в пустинята. ¹⁵ Ти си раз-
 73 цепил канари, за да изтичат извори и потоци;
 74 Пресушил си реки непресъхвали. ¹⁶ Твой е де-
 75 нят, Твоя и нощта; Ти си приготвил светлина-
 76 та и слънцето. ¹⁷ Ти си поставил всичките пре-
 77 дели по земята; Ти си направил лятото и зима-
 78 та. ¹⁸ Помни това, че врагът е укорил Господа, И
 79 че безумни люде са похулили Твоето име. ¹⁹ Не
 80 предавай на зверовете душата на гургулицата
 81 Си; Не забравяй за винаги живота ° на Твоите
 82 немотни. ²⁰ Зачети завета Си, Защото тъмните
 83 места на земята са пълни с жилища на наси-
 84 лие. ²¹ Угнетеният да се не върне назад посра-
 85 мен; Сиромасът и немотният да хвалят името
 86 Ти. ²² Стани, Боже, защити Своето дело; Помни
 87 как всеки ден безумният Те укорява. ²³ Не за-
 88 бравяй гласа на противниците Си; Размирство-
 89 то на ония, които се повдигат против Тебе, по-
 90 стоянно се умножава.

¹ (По слав. 74). За първия певец, но не Разо-
 91 рявай °, Асафов псалом. Песен. Славословим **75**
 92 Те, Боже, славословим; И е близо при нас яв-
 93 лението на името Ти; разгласяват се чудесните
 94 Ти дела. ² Когато уловя определеното време Аз
 95 ще съдя с правота. ³ Ако и да се разтопи земята
 96 с всичките ѝ жители, Аз укрепявам стълбове-
 97 те ѝ. (Села). ⁴ Рекох на надменните: Не постъп-
 98 вайте надменно, И на нечестивите: Не издигай-
 99 те рог; ⁵ Не дигайте високо рога си, Не говорете
 100 с корав врат. ⁶ Защото нито от изток, нито от за-
 101 пад, Нито от планинската пустиня иде съд; ⁷ Но
 102 Бог е съдията; Едного Той унижава, а другия
 103 издига. ⁸ Защото в ръката на Господа има чаша,
 104 и виното се пени; Тя е пълна с подправено ви-
 105 но, от което и Той налива; И даже дрождето му
 106 ще прецедят и ще изпият всичките нечестиви
 107 на земята. ⁹ А аз ще разгласявам винаги Яково-
 108 вия Бог, Нему ще пея хваления. ¹⁰ И ще отсека
 109 всичките рокове на нечестивите; А роговете на
 110 праведните ще се издигнат.

¹ (По слав. 75). За първия певец, върху **76**
 111 струнни инструменти, Асафов псалом. Песен.

Познат е Бог в Юда; В Израил е велико име-
 2 то Му. ²В Салим е скинията Му, И обитали-
 3 щето Му е в Сион. ³Там Той строши лъскавите
 4 стрели на лъка. Щита и меча, и битката. (Села),
 5 ⁴Светъл се явяваш, о Славни, От хълмовете с
 6 користите. ⁵Твърдосърдечните бидоха обрани,
 7 заспаха във *вечния* си сън; И никой от яките мъ-
 8 же не намери ръцете си. ⁶От Твоето мъмрене,
 9 Боже Яковов, Паднаха в дълбок сън и колес-
 10 ници и коне. ⁷Ти, самият Ти, си страшен; И кой
 11 може да устои пред лицето Ти, когато се раз-
 12 гневиш? ⁸Направил си да се чуе от небето при-
 13 съда; Земята се убоя и утихна ⁹Когато Бог стана
 14 да съди, За да спаси всичките кротки на земя-
 15 та. (Села). ¹⁰Наистина човешката ярост ще се
 16 обърне в хвала на Тебе; С остатъкът от яростта
 17 ще се опашеш, ¹¹Обричайте се и изпълнявай-
 18 те *обречите си* на Господа вашия Бог; Всички,
 19 които са около Него, нека принасят дарове на
 20 Достопочитаемия. ¹²Той снишава гордостта на
 21 князете, Страшен е за земните царе.

77 ¹(По слав. 76). За първия певец, по Едуту-
 2 на°, Асафов псалом. Викам към Бога с гласа си,
 3 Да! към Бога с гласа си; и Той ще ме послуша.
 4 ²В деня на неволята си търсих Господа, Нощем
 5 простирах ръката си към *Него* без да престана;
 6 Душата ми не искаше да се утеши. ³Спомням си
 7 за Бога, и се смущавам; Оплаквам се, и духът ми
 8 отпада. (Села). ⁴Удържаш очите ми в неспане;
 9 Смущавам се до толкоз щото не мога да проду-
 10 мам. ⁵Размислих за древните дни, За годините
 11 на старите времена. ⁶Спомням си за нощното
 12 си пеене; Размишлявам в сърцето си, И духът
 13 ми загрижено изпитва, *като казва*: ⁷Господ до
 14 века ли ще отхвърля? Не ще ли вече да пока-
 15 же благоволение? ⁸Престанала ли е милостта
 16 Му за винаги? Пропада ли обещанието Му за
 17 всякога? ⁹Забрави ли Бог да бъде благодатен?
 18 Или в гнева Си е затворил Своите благи мило-
 19 сти? (Села). ¹⁰Тогава рекох: Това е слабост за
 20 мене Да *мисля, че* десницата на Всевишния се
 21 изменява. ¹¹Ще спомена делата Господни; За-
 22 щото ще си спомня чудесата *извършени* от Тебе
 23 в древността, ¹²И ще размишлявам върху всич-
 24 ко що си сторил, И деянията Ти ще преговарям.
 25 ¹³Боже, в светост е Твоят път; Кой бог е велик,
 26 както *истинският* Бог? ¹⁴Ти си Бог, Който вър-
 27 шиш чудеса; Явил си между племената силата
 28 Си. ¹⁵Изкупил си с мишцата Си людетe Си, Ча-
 29 дата Яковови и Иосифови, (Села.) ¹⁶Видяха Те
 30 водите, Боже, видяха Те водите и се уплашиха;
 31 Разтрепериха се и бездните. ¹⁷Облаците изля-
 32 ха поройни води; небесата издадоха глас; Тоже

и стрелите Ти прелетяха. ¹⁸Гласът на гърма Ти 18
 бе във вихрушката; Светкавиците осветиха все- 19
 лената; Земята се потресе и се разклати. ¹⁹През 19
 морето бе Твоят път, И стъпките Ти през голе- 20
 ми води, И следите Ти не се познаваха. ²⁰Водил 20
 си като стадо людетe Си С ръката на Моисея и
 на Аарона.

¹(По слав. 77). Асафово поучение°. **78** Слу-
 2 шайте, люде мои, поучението ми; Приклонете
 3 ушите си към думите на устата ми. ²Ще отво- 2
 рям устата си в притча, Ще произнеса гатанки от
 3 древността. ³Това, което чухме и научихме, И 3
 4 нашите бащи ни разказаха, ⁴Няма да го скри- 4
 ем от чадата им в идното поколение, Но ще по-
 5 вествуваме хвалите на Господа, Неговата сила
 6 и чудесните дела, които извърши, ⁵Защото Той 5
 постави свидетелство в Якова, И положи закон
 6 в Израиля, За които заповяда на бащите ни Да
 7 ги възвестяват на чадата си, ⁶За да *ги* знае идно- 6
 то поколение, Децата, които щяха да се родят,
 7 - Който да настанат и да *ги* разказват на свои-
 8 те чада, ⁷За да възложат надеждата си на Бо- 7
 га, И да не забравят делата на Бога, Но да па-
 9 зят Неговите заповеди, ⁸И да не станат като ба- 8
 щите си, Упорито и непокорно поколение, По-
 9 коление, което не утвърди сърцето си. И чийто
 10 дух не биде непоколебим за Бога. ⁹Ефремците, 9
 11 макар въоръжени и запъващи лъкове, Върна-
 12 ха се назад в деня на боя. ¹⁰Не опазиха заве- 10
 та на Бога, И в закона Му не склониха да хо-
 11 дят, ¹¹А забравиха Неговите деяния И чудес- 11
 ните дела, които им показа. ¹²Пред бащите им 12
 извърши чудеса В Египетската земя, в полето
 13 Танис. ¹³Раздвои морето и ги преведе, И на- 13
 прави водите да стоят като грамада. ¹⁴Води ги 14
 денем с облак, И цялата нощ с огнена видели-
 15 на. ¹⁵Разцепи канари в пустинята, И *ги* напои 15
 16 изобилно като от бездни. ¹⁶И изведе потоци из 16
 канарата, И направи да протекат води като ре-
 17 ки. ¹⁷Но те продължиха да Му съгрешават още 17
 И да огорчават Всевишния в безводната стра-
 18 на. ¹⁸Със сърцето си изпитаха Бога, Като иска 18
 ха ястия за лакомството си°, ¹⁹И говориха про- 19
 тив Бога, казвайки: Може ли Бог да приготви 20
 трапеза в пустинята? ²⁰Ето, Той удари канара- 20
 та, та потекоха води и потоци преляха; А мо-
 21 же ли и хляб да даде, или да достави месо за 21
 людетe Си? ²¹Затова Господ чу и се разгневи, 21
 И огън пламна против Якова, А още и гняв об-
 22 сипа Израиля; ²²Защото не повярваха в Бога, 22
 Нито Му уповаха, че ще *ги* избави. ²³При все 23
 това Той заповяда на облаците горе, И отвори 24
 небесните врати, ²⁴Та им наваля манна да ядат 24

77.1 Псал. 39 и 62, надписите. **78.1** Псал. 74, надписът.
 Виж Псал. 103; 20.

18 Еврейски: Душата си. **25** Еврейски: Хлябът на силите.

25 И даде им небесно жито. ²⁵ Всеки ядеше ангел-
 26 ски хляб^о; Прати им храна до насита. ²⁶ Подиг-
 на източен вятър на небето, И със силата Си до-
 27 кара южния вятър. ²⁷ Наваля върху тях и ме-
 со *изобилно* като прах, И птици крилати *мно-*
 28 *го* като морския пясък; ²⁸ И направи *ги* да па-
 29 дат всред стана им, Около жилищата им. ²⁹ И
 тъй, ядоха и се преситиха, Като им даде това,
 30 което желаеха. ³⁰ А докато още не бяха се от-
 казали от лакомството си, И ястието им беше
 31 в устата им, ³¹ Гневът Божий ги обсипа та изби
 по-тлъстите от тях, И повали отборните на Из-
 32 раиля. ³² При всичко това, те следваха да съгре-
 шават, И не вярваха поради чудесните Му дела.
 33 ³³ Затова Той изнуряваше дните им със суета, И
 34 годините им с ужас. ³⁴ Когато ги умъртвяваше,
 тогава питаха за Него, Та изново търсеха Бога
 35 ревностно; ³⁵ И спомниха, че Бог им беше кана-
 36 ра, И всевишният Бог техен изкупител. ³⁶ Но с
 устата си Го ласкаеха, И с езика си Го лъжеха;
 37 ³⁷ Защото сърцето им не беше право пред Него,
 38 Нито бяха верни на завета Му. ³⁸ Но Той, като
 многомилостив, прощаваше беззаконието *им* и
 не *ги* погубваше; Да! много пъти въздържаше
 39 гнева Си, И не подигаше всичкото Си негоду-
 вание; ³⁹ И си спомняше, че бяха плът, Вятър,
 40 който прехожда и не се връща. ⁴⁰ Колко пъти
 Го огорчаваха в пустинята И Го разгневяваха
 41 в безводната страна, ⁴¹ Като изново изпитваха
 42 Бога, И предизвикваха Светия Израилев! ⁴² Не
 си спомнюваха *силата* на ръката Му В деня,
 43 когато ги избави от противника, ⁴³ Как показа
 в Египет знаменията Си, И чудесата на полето
 44 Танис, ⁴⁴ И превърна вадите им в кръв, И пото-
 45 ците им, та не можаха да пият; ⁴⁵ *Как* прати вър-
 ху тях рояци мухи, които ги изпоядоха, И жа-
 46 би, които ги изпогубиха, ⁴⁶ И предаде произве-
 денията им на гъсеници, И трудовете им на ска-
 47 калци; ⁴⁷ *Как* порази с град лозята им, И със све-
 48 ткавици черниците им, ⁴⁸ И предаде на град до-
 49 битъка им, И стадата им на мълнии; ⁴⁹ *Как* из-
 ля върху тях пламения Си гняв, Негодуване,
 ярост и неволя, - Нашествие на ангелите на зло-
 50 щастията, - ⁵⁰ Изравни пътя за гнева Си, Не по-
 щади от смърт душата им, Но предаде на мор
 51 живота им; ⁵¹ *Как* порази всеки първороден за-
 веде ги като стадо в Египет, Първака на сили-
 52 те *им* в шатрите на Хама, ⁵² А хората Си изве-
 де като овце и заведе ги като стадо в пустинята,
 53 ⁵³ И води ги безопасно, така щото не се бояха,
 54 А неприятелите им - морето *ги* покри; ⁵⁴ *Как* ги
 въведе в светия Си предел. В тая поляна, която
 55 десницата Му придоби, ⁵⁵ И изгони пред тях на-
 родите, Та им ги раздели за наследство с въже,

И в шатрите им настани Израилевите племена.
⁵⁶ Но въпреки това те изпитваха Всевишния Бог 56
 и се бунтуваха против *Него*, И не пазеха наред-
 бите Му, ⁵⁷ Но връщаха се назад, и обхождаха 57
 се невярно както бащите им; Измятаха се ка-
 то неверен лък. ⁵⁸ Защото Го разгневяваха с ви- 58
 соките си места, И с ваяните си идоли Го под-
 буждаха към ревност. ⁵⁹ Чу Бог и възнегодува, 59
 И много се погнуши от Израиля, ⁶⁰ Тъй че напус- 60
 на скинията в Сило, Шатъра, който бе поставил
 между хората, ⁶¹ И предаде на пленение Си- 61
 лата Си, Славата Си в неприятелска ръка. ⁶² То- 62
 же и хората Си предаде на меч, Като се разгне-
 ви на наследството Си. ⁶³ Огън пояде момците 63
 им, И девиците им не се възпяваха с венчал-
 ни песни. ⁶⁴ Свещениците им паднаха от нож; 64
 И вдовиците им не плакаха. ⁶⁵ Тогава се събу- 65
 ди Господ като от сън, Като силен мъж, кой-
 то *ободрен* от вино, вика; ⁶⁶ И, като порази вра- 66
 говете Си, отблъсна ги назад, Та ги предаде на
 вечно посрамяване. ⁶⁷ При това Той се отказа от 67
 Иосифовия шатър, И Ефремовото племе не из-
 бра; ⁶⁸ Но избра Юдовото племе, Хълма Сион, 68
 който възлюби. ⁶⁹ Съгради светилището Си ка- 69
 то *небесните* възвишения, Като земята, която е
 утвърдил за винаги. ⁷⁰ Избра и слугата Си Дави- 70
 да, И го взе от кошарите на овцете; ⁷¹ Отподир 71
 дойните овци го доведе За да пасе хората Му
 Якова и наследството Му Израиля. ⁷² Така той 72
 ги пасеше според незлобието на сърцето си, И
 ги водеше с изкуството на ръцете си.

79 (По слав. 78). Асафов псалом. Боже, наро-
 дите дойдоха в наследството Ти, Оскверниха
 светия Твой храм, Обърнаха Ерусалим на раз-
 2 валини, ² Мъртвите тела на слугите Ти дадоха
 за ястие на небесните птици, Месата на свети-
 3 те Ти на земните зверове, ³ Проляха кръвта
 им като вода около Ерусалим; И нямаше кой да
 4 *ги* погребва. ⁴ Станахме за укор пред съседите
 си, Присмех и поругание пред околните си. ⁵ До 5
 кога, Господи? Ще се гневеш ли винаги? Ще го-
 6 ри ли като огън ревността Ти? ⁶ Излей гнева Си
 на народите, които не Те познават, И на цар-
 7 ствата, които не призовават името Ти; ⁷ Защо
 то изпоядоха Якова, И пасбищата му запустя-
 8 ха. ⁸ Не спомняй против нас беззаконията на
 прадедите ни Дано ни предварят скоро Твои-
 9 те благи милости, Защото станахме много ока-
 яни. ⁹ Помогни ни, Боже Спасителю наш, зара-
 ди славата на Твоето име; Избави ни и очисти
 10 греховете ни, заради името Си. ¹⁰ Защо да рекат
 народите: Где е техният Бог? Нека се знае, пред
 11 очите ни, между народите Възмездие за про-
 лятата кръв на слугите Ти. ¹¹ Нека дойде пред

Тебе въздишането на затворниците; Според великата Твоя сила опази осъдените на смърт°; ¹²И възвърни седмкратно в пазухата на съседите ни Укора, с който укориха Тебе, Господи. ¹³Така ние, Твоите люде и овците на пасбището Ти, Ще те славословим до века, Из род в род ще разгласяме Твоята хвала.

80 ¹(По слав. 79). За първия певец, по като кринове е заявлението°. Асафов псалом. Послушай, Пастирю Израилев, Който водиш като стадо Иосифа; Ти, който обитаваш между херувимите, възсияй. ²Пред Ефрема Вениамина и Манасия раздвижи силата Си, И дойди да ни спасиш. ³Возвърни ни, Боже, и осияй с лицето Си; И ще се спасим. ⁴Господи Боже на Силите, До кога ще пазиш гняв против молитвите на людето Си? ⁵Даваш им да ядат хляб със сълзи. И поиш ги изобилно със сълзи. ⁶Направил си ни предмет на разпра между съседите ни; И неприятелите ни се смеят помежду си. ⁷Возвърни ни Боже на Силите, Осияй с лицето Си и ще се спасим, ⁸Пренесъл си лоза из Египет. И като си изгонил народите, нея си насадил. ⁹Приготвил си място пред нея; И тя е пунала дълбоко корени, и е изпълнила земята. ¹⁰Покриха се бърдата със сянката ѝ; И клоновете ѝ станаха като изящните° кедри, ¹¹Простря клончетата до морето. И ластарите си до Евфрат°. ¹²Защо си съборил плетищата ѝ, Та я берат всички, които минават през пътя? ¹³Запуска я глиган от гората, И полските зверове я пояждат. ¹⁴Обърни се, молим Ти се, Боже на Силите, Погледни от небето, и виж, и посети тая лоза, ¹⁵И защити това, което е насадила Твоята десница, И отрасъла°, който Си направил силен за Себе Си. ¹⁶Тя биде изгорена с огън; отсечена биде; Погиват при заплахата° на лицето Ти. ¹⁷Нека бъде ръката Ти върху мъжа на Твоята десница, Върху човешкия син, когото си направил силен за Себе Си. ¹⁸Така ние не ще се отклоним от Тебе; Съживи ни, и ще призовем Твоето име. ¹⁹Возвърни ни, Господи Боже на Силите; Осияй с лицето Си, и ще се спасим.

81 ¹(По слав. 80). За първия певец, на гетския инструмент°. Асафов псалом. Пейте радостно на Бога наша сила; Възкликнете към Якововия Бог. ²Запейте псалом и звънете тъпанче, Благозвучна арфа и псалтир. ³Засвирете с тръба на новолуние, На пълнолуние, в деня на нашия празник. ⁴Защото това е закон за Израиля, Наредба от Якововия Бог. ⁵Той го заповяда за явление сред Иосифа. Когато излезе против

Египетската земя, *Гдето* чух език, който не познавах. ⁶Отстраних рамото му изпод товар; Ръцете му се отърваха от кош. ⁷В скръбно време ти ме призова, и аз те избавих; Отговорих ти в скришно място на гърма; Испитах те при водите на Мерива. (Села). ⁸Слушайте, люде Мои, и ще заявя пред вас, Израилю, ако би Ме послушал: ⁹Да няма всред тебе чужди богове, И да се не поклониш на чужд бог, ¹⁰Аз съм Господ твоят Бог. Който те възведох из Египетската земя; Отвори широко устата си, и ще ги изпълня. ¹¹Но людето Ми не послушаха гласа Ми; Израил не Ме искаше. ¹²Затова ги оставих да вървят по упорството на сърцето си, За да ходят по своите си намерения. ¹³Дано Ме бяха слушали людето Ми, Да беше ходил Израил по Моите пътища! ¹⁴Скоро бих покорил неприятелите им, И срещу противниците им бих обърнал ръката Си, ¹⁵Даже ненавистниците на Господа щяха да се преструват за покорни Нему; А благоденственото време на тия щеше да трае за винаги; ¹⁶И Той щеше да ги храни с най-изрядната пшеница; И с мед от скала щях да те наситя.

¹(По слав. 81). Асафов псалом. Бог стои в Божия събор, Съди всред боговете. ²До кога ще съдите несправедливо, И ще лицеприятелствувате към нечестивите? (Села.) ³Съдете справедливо сиромаша и сирачето; Отдавайте правото на оскърбения и бедния. ⁴Избявайте сиромаша и немотния, Отървавайте ги от ръката на нечестивите. ⁵Те не знаят нито разбират, Ходят насам натам в тъмнина; Всичките основи на земята се разклащат. ⁶Аз рекох: Богове сте вие; Всички сте синове на Всевишния. ⁷А при все това вие ще умрете като човеци, И ще паднете като един от князете. ⁸Стани, Боже, съди земята; Защото Ти имаш наследство сред всичките народи.

¹(По слав. 82). Асафова псаломска песен. Боже, недей мълча; Не премълчавай, нито бивай безмълвен, Боже; ²Защото, ето, враговете Ти правят размирие, И ненавистниците Ти са издигнали глава. ³Коварен съвет правят против Твоите люде, И се наговарят против скритите Твои. ⁴Рекоха: Елате да ги изтребим, за да не са народ, И да се не споменава вече името на Израиля. ⁵Защото единодушно се съгласиха заедно, Направиха съюз против Тебе, - ⁶Шатрите на Едом и исмаилите; Моав и агаряните, ⁷Гевал, Амон и Амалик, Филистимците с тирските жители; ⁸Още и Асирия се съедини с тях, Станаха помощници на Лотовите потомци. (Села.) ⁹Стори им като на мадиамците, Ка-

80.1 Псал. 45 и 69. надписите. **10** Еврейски: Божиите. Изобличението, **81.1** Псал. 8, надписът.

11 Еврейски: Реката. **15** Еврейски: Сина. **16** Еврейски:

то на Сисара, като на Явина при потока Кисон,
 10 ¹⁰ Които загинаха в Ендор, Ставайки тор на зе-
 11 мята. ¹¹ Направи благородните им като Орива
 и Зива, Дори всичките им първенци като Зе-
 12 вея и Салмана, ¹² Които рекоха: Да усвоим за
 13 себе си Божиите заселища. ¹³ Боже мой, напра-
 ви ги като въртящия се прах, Като плява пред
 14 вятъра. ¹⁴ Както огънят изгаря лесовете, И ка-
 15 кто пламъкът запалва горите. ¹⁵ Така ги прого-
 16 ни с урагана Си, И смути ги с бурята Си. ¹⁶ По-
 17 крий лицата им с позор, За да потърсят Твое-
 18 то име, Господи. ¹⁷ Нека се посрамят и ужасят
 за винаги, Да! нека се смутят и погинат, ¹⁸ За да
 познаят, че Ти, Чие то име е Иеова, Един си Все-
 вишен над цялата земя.

84 ¹ (По слав. 83). За първия певец, на гетския
 инструмент°, псалом на Кореевите потомци.
 Колко са мили Твоите обиталища Господи на
 2 силите! ² Копнее и даже примира душата ми
 за дворовете Господни; Сърцето ми и плътта
 3 ми викат към живия Бог. ³ Дори врабчето си
 намира жилище, И лястовицата гнездо за се-
 бе си гдето туря билетата си, При Твоите олта-
 ри, Господи на Силите, Царю мой и Боже мой.
 4 ⁴ Блажени ония, които живеят в Твоя дом; Те
 5 всякога ще Те хвалят. (Села). ⁵ Блажени ония
 човечи, чиято сила е в Тебе. В чието сърце са
 6 пътищата към *Твоя дом*. ⁶ Минаващи през до-
 лината на плача, Те я преобръщат на място на
 извори; И есенният дъжд я покрива с благосло-
 7 вения. ⁷ Те отиват от сила в сила; Всеки от тях се
 8 явява пред Бога в Сион. ⁸ Господи Боже на Си-
 лите, послушай молитвата ми. Приклони ухо,
 9 Боже Яковов. (Села). ⁹ Боже, щите наш, виж, И
 10 погледни в лицето на Твоя помазаник. ¹⁰ Защо-
 то един ден в Твоите дворове е по-желателен
 от хиляди *други дни*; Предпочел бих да стоя на
 прага в дома на моя Бог, Отколкото да живея в
 11 шатрите на нечестията. ¹¹ Защото Господ Бог е
 слънце и щит; Господ ще даде благодат и сла-
 ва; Няма да лиши от никакво добро ходещите
 12 с незлобие. ¹² Господи на Силите, Блажен оня
 човек, който уповава на Тебе.

85 ¹ (По слав. 84). За първия певец, псалом за
 Кореевите потомци°. Господи, Ти си се показал
 благосклонен към земята Си, Върнал си Яко-
 2 ва от плен. ² Простил си беззаконията на люде-
 3 те Си, Покрил си целия им грях. (Села). ³ От-
 махнал си всичкото Си негодувание, Върнал
 4 си се от разпаления Си гняв. ⁴ Върни ни, Боже
 Спасителю наш, И прекрати негодуванието Си
 5 против нас. ⁵ Винаги ли ще бъдеш разгневен на
 нас? Ще продължаваш ли да се гневиш из род
 6 в род? ⁶ Не щеш ли пак да ни съживиш, За да

се радват Твоите люде в Тебе? ⁷ Господи, пока-
 жи ни милостта Си, И дай ни спасението Си.
⁸ Ще слушам какво ще говори Господ Бог; За-
 8 щото ще говори мир на людете Си и на светиите
 Си; Но нека се не връщат пак в безумие. ⁹ Наи-
 9 стина Неговото спасение е близо при ония, ко-
 ито Му се боят, За да обитава слава в нашата зе-
 10 мя. ¹⁰ Милост и вярност се срещнаха, Правда и
 11 мир се целунаха. ¹¹ Вярност пониква от земята,
 И правда е надникнала от небето. ¹² Господ то-
 12 же ще даде това, което е добро; И земята ще ни
 даде плода си. ¹³ Правдата ще върви пред Него,
 13 И ще направи стъпките Му път, *в който да хо-*
дим,

¹ (По слав. 85). Давидова молитва. Господи, **86**
 приклони ухото Си; Послушай ме, защото съм
 сиромаш и немощен. ² Опази душата ми, защо-
 2 то съм посветен; Ти, Боже мой, спаси слугата
 Си, който уповава на Тебе. ³ Смили се за мене,
 3 Господи, Защото към Тебе викам цял ден. ⁴ Раз-
 4 весели душата на слугата Си, Защото към Те-
 бе, Господи, издигам душата си. ⁵ Защото Ти,
 5 Господи, си благ и готов да прощаваш, И мно-
 гомилостив към всички, които Те призовават,
⁶ Послушай, Господи, молитвата ми. И внима-
 6 вай на гласа на молбите ми, ⁷ В деня на неволя-
 7 та си ще призова Тебе, Защото ще ме послушаш.
⁸ Между боговете няма подобен на Тебе, Госпо-
 8 ди, Нито *има* дела подобни на Твоите. ⁹ Всич-
 9 ките народи, които си направил; ще дойдат и
 ще се поклонят пред Тебе, Господи, И ще про-
 славят името Ти. ¹⁰ Защото си велик и вършиш
 10 чудесни неща; Само Ти си Бог. ¹¹ Научи ме, Гос-
 11 поди, пътя Си, и ще ходя в истината Ти; Дай ми
 да се страхувам от името Ти с неразделено сър-
 12 це, ¹² Ще Те хваля, Господи Боже мой, от все
 12 сърце, И ще славя името Ти до века. ¹³ Защото
 13 голяма е Твоята милост към мене; И Ти си из-
 бавил душата ми от най-дълбоката преизпод-
 14 ня. ¹⁴ Боже, горделивите се издигнаха против
 мене, И тълпата на насилниците поиска душата
 ми; И не поставиха Тебе пред себе си. ¹⁵ Но, Гос-
 15 поди, Ти си Бог многомилостив и благодатен,
 Дълготърпелив и изобилващ с милост и вяр-
 16 ност. ¹⁶ Обърни се към мене и смили се за мене;
 Дай силата Си на слугата Си, И избави сина на
 17 слугинята Си. ¹⁷ Покажи ми знак на благоволе-
 нието *Си*, За да го видят ония, които ме мразят
 и да се посрамят За гдето Ти, Господи, си ми по-
 могнал и си ме утешил.

¹ (По слав. 86). Псалом, песен за Корееви- **87**
 те потомци. Основания Си на светите хълмове
град, ² Да! портите на Сиона, Господ обича По-
 2 вече от всичките Яковови заселища. ³ Славни 3

неща се говорят за тебе, Граде Божий. (Села).

4 ⁴Ще спомена Египет и Вавилон. Като от ония, които ме познават. Ето филистимската земя и Тир, с Етиопия: Тоя *народ, ще кажа*, се е родил там; ⁵Да! за Сион ще се рече: Тоя и оня са се родили в него, И сам Всевишният ще го утвърди. ⁶Когато Господ запише племената, ще счете, *Че това и онова племе се е родило там.* (Села). ⁷Както певците, тъй и свирачите *ще казват*: Всичките ми извори са в Тебе.

88 ¹(По слав. 87). Песен, псалом за Кореевите потомци. За първия певец, по наскърбително боледуване. Поучение на Емана Езраева°. Господи Боже Спасителю мой, И денем и нощем съм викал пред Тебе. ²Нека дойде молитвата ми пред Твоето присъствие; Приклони ухото Си към вика ми. ³Защото се насити душата ми на бедствия, И животът ми се приближава до преизподнята. ⁴Считан съм с ония, които слизат в рова; Станах като човек, който няма помощ, ⁵Изхвърлен между мъртвите, Като убитите, които лежат в гроба, За които Ти не се сещаш вече, И които са отсечени от ръката Ти. ⁶Положил си ме в най-дълбокия ров, В тъмни места, в бездните. ⁷Натегна на мене Твоят гняв, И с всичките Си вълни Ти си ме притиснал. (Села). ⁸Отдалечил си от мене познатите ми; Направил си ме гнусен на тях; Затворен съм, и не мога да изляза. ⁹Окото ми чезне от скръб; Господи, Тебе съм призовавал всеки ден, Простирал съм към Тебе ръцете си. ¹⁰На мъртвите ли ще покажеш чудеса? Или умрелите° ще станат и ще Те хвалят? (Села). ¹¹В гроба ли ще се прогласява Твоето милосърдие, Или в *мястото на погибелта*° верността Ти? ¹²Ще се познаят ли в тъмнината чудесните Ти *дела*, И правдата Ти в земята на забравените? ¹³Но аз към Тебе, Господи, извиках; И на ранина молитвата ми ще Те предвари. ¹⁴Господи, защо отхвърляш душата ми? *Защо* криеш лицето Си от мене? ¹⁵От младини съм угнетен и бера душа; Гърпя Твоите ужаси, и в изумление съм. ¹⁶Гневът Ти мина върху мене; Страхотиите Ти ме отсякоха. ¹⁷Като води ме обикалят цял ден, Купно ме окръжават. ¹⁸Отдалечил си от мене любим и приятел; Познатите ми са мрак.

89 ¹(По слав. 88). Поучение на Етана Езраева°. Господи, до века ще възпявам Твоите милости; С устата си ще известявам Твоята вярност из род в род. ²Защото рекох: Милостта Ти ще се съгради за до века; На самите небеса ще утвърдиш верността Си. ³*Ти каза*: Направил съм за-

вет с избрания Си, Заклел съм се на слугата Си Давида, *казвайки*: ⁴Ще утвърдя потомството ти за винаги, И ще съзидам престола ти из род в род. (Села). ⁵И небесата ще възпяват Твоите чудеса, Господи, Също и Твоята вярност, в събранието на светиите. ⁶Защото на небето кой може да се сравни с Господа? Между синовете на силните° кой може да се уподоби Господу? ⁷Бог е твърде ужасен в съвета на светиите, И достопочитаем повече от всички, които са около Него. ⁸Господи Боже на Силите, кой е могъщ Господ като Тебе? Твоята вярност Те окръжава. ⁹Ти владееш над надигането на морето; Когато се подигат вълните му, Ти ги укротяваш. ¹⁰Ти си съкрушил Египет° като някого смъртно ранен; С мощната Си мишца си разпръснал враговете Си. ¹¹Твои са небесата, Твоя и земята; Вселената и всичко що има в нея - Ти си ги основал. ¹²Север и юг - Ти си ги създал; Тавор и Ермон се радват в името Ти. ¹³Ти имаш крепка мишца; Силна е ръката Ти, и издигната десницата Ти. ¹⁴Правда и правосъдие са основа на престола Ти; Милост и истина ходят пред Твоето лице. ¹⁵Блажени людето, които познават възклицанието *на тръбите*; Те ходят, Господи, в светлината на Твоето лице. ¹⁶В Твоето име се радват всеки ден, И с правдата Ти се въздигат; ¹⁷Защото Ти си славата на силата им; И с Твоето благоволение ще се въздигне нашият рог. ¹⁸Понеже на Господа принадлежи *да бъде* наша защита, И на Светия Израилев *да бъде* наш Цар. ¹⁹Тогавата Ти говори на светиите Си чрез видение, Като каза: Възложих на един силен *да даде* помощ, Възвисих едного избран между людето. ²⁰Намерих слугата Си Давида; Със светото Си миро го помазах. ²¹Ръката Ми ще го поддържа, И мишцата Ми ще го укрепява. ²²Неприятелят няма да го изнудва, Нито предадения° на нечестие ще го наскърби. ²³Но Аз ще съкруша пред него противниците му, И ще поразя ония, които го мразят. ²⁴А верността Ми и милостта Ми *ще бъдат* с него; И с Моето име ще се издигне рогът му. ²⁵Тоже ще туря ръката му над морето, И десницата му над реките. ²⁶Той ще извика към Мене: Отец ми си, Бог мой и спасителната ми канара. ²⁷При това Аз ще го поставя в *положение* на първороден, По-горе от земните царе. ²⁸Вечно ще пазя милостта Си за него; И заветът Ми ще бъде верен спрямо него. ²⁹Също и потомството му ще направя да продължава до века, И престолът му като дните на небето. ³⁰Чадата му ако оставят закона Ми, И

88.1 3 Цар. 4:31. 1 Лет. 2:6. **10** Еврейски: Сенките. **11** Еврейски: В Авадон. Иов 26:6. **89.1** 3 Цар. 4:31. 1 Лет. 2:6. **6** Еврейски: Бога. Псал. 103:20. **10** Еврейски: Раав. Псал. 87:4. **22** Еврейски: Сина. **31** В стихове 31, 34 3 39 еврейският глагол е осквернявам. **32** Еврейски: Посета.

31 не ходят в съдбите Ми, ³¹ Ако престъпят ° пове-
 32 ленията Ми. И не опазят заповедите Ми, - ³² То-
 33 гава ще накажа ° с тояга престъпленията им, И
 34 с бич беззаконията им; ³³ Но милостта Си не
 ще оттегля от него, Нито ще изневеря на вер-
 35 ността Си. ³⁴ Няма да наруша+ завета Си, Ни-
 36 то ще променя това, що е излязло из устните
 37 Ми. ³⁵ За едно *нещо* се заклех в светостта Си. И
 38 няма да излъжа Давида, ³⁶ Че потомството му
 ще трае до века, И престолът му като слънце-
 39 то пред мене, ³⁷ Като луната, която е утвърдена
 до века, И е вярна свидетелка на небето. (Се-
 40 ла.) ³⁸ Но Ти си отхвърлил помазаника Си, От-
 41 казал си се от него, и си му се разгневил. ³⁹ По-
 гнусил си се от завета със слугата Си; Унизил+
 42 си короната му до земята. ⁴⁰ Съсипал си всич-
 ките му огради; Превърнал си крепостите му в
 43 развалини. Да! делото на ръцете ни утвържда-
 44 вай го. ⁴¹ Разграбват го всички, които минават
 45 по пътя; Стана за укор на съседите си. ⁴² Въз-
 висил си десницата на противниците му; Зара-
 46 двал си всичките му неприятели. ⁴³ Още си упъ-
 тил остроото на меча му, И не си го укрепил в
 47 боя. ⁴⁴ Направил си да престане блясъкът му,
 48 И тръшнал си престола му на земята. ⁴⁵ Съкратил
 си дните на младостта му; Покрил си го със
 49 срам. (Села.) ⁴⁶ До кога, Господи? ще се криеш
 ли винаги? Ще гори ли като огън гневът Ти?
 50 ⁴⁷ Помни колко е кратко времето ми; За каква
 суета си създал всичките човешки чада! ⁴⁸ Кой
 човек ще живее без да види смърт, И ще изба-
 51 ви душата си от ръката на преизподнята? (Се-
 52 ла.) ⁴⁹ Где са предишните Твои милости, Гос-
 53 поди, Които с клетва си обещал на Давида във
 54 верността Си? ⁵⁰ Помни, Господи, *как* са укоря-
 вани слугите Ти, Как нося в пазухата си *укор от*
 55 толкова многочислени племена, ⁵¹ С който вра-
 говете Ти, Господи, укоряваха, С който укоря-
 56 ваха постъпките на Твоя помазаник. ⁵² Благо-
 словен да бъде Господ до века. Амин и амин!

90 ¹ (По слав. 89). Молитва на Божия човек
 Моисей °. Господи, Ти си бил нам обиталище
 2 из род в род, ² Преди да се родят планините, И
 да си дал съществуване на земята и вселената,
 3 От века и до века Ти си Бог. ³ Обръщаш човека
 на пръст, И казваш: Върнете се човешки чада.
 4 ⁴ Защото хиляда години са пред Тебе Като вче-
 рашния ден, който е преминал, И *като* нощна
 5 стража. ⁵ Като с порой ги завличаш; те стават
като сън; Заран са като трева, която пораства;
 6 ⁶ Заран цъфти и пораства; Вечер се окосява и
 7 изсъхва. ⁷ Защото довършваме се от Твоя гняв,
 8 И от негодуванието Ти сме смутени. ⁸ Положил
 си беззаконията ни, пред Себе Си, Скришнии-

те ни грехове в светлината на лицето Си, ⁹ По-
 9 неже всичките ни дни преминават с гнева Ти.
 10 Свършваме годините си като въздишка. ¹⁰ Дни-
 те на живота ни са естествено ° седемдесет годи-
 11 ни Или даже, гдето има сила, осемдесет години;
 Но и най-добрите от тях са труд и скръб, Защо-
 12 то скоро прехождат и ние отлитаме. ¹¹ Кой знае
 13 силата на гнева Ти И на негодуванието Ти спо-
 14 ред дължимия на Тебе страх? ¹² Научи *ни* така
 да броим дните си Щото да си придобием мъд-
 15 ро сърце. ¹³ Върни се, Господи; до кога? И дано
 16 се разкаеш за скърбите на слугите Си. ¹⁴ Наси-
 17 ти ни рано с милостта Си, За да се радваме и
 веселим през всичките си дни. ¹⁵ Развесели ни
 съразмерно с дните, *в които* си ни наскърбя-
 вал. И с годините, *в които* сме виждали зло.
 16 Нека се яви Твоето дело на слугите Ти, И Тво-
 17 ята слава върху чадата им. ¹⁷ И нека бъде вър-
 ху нас благоволение на Господа нашия Бог,
да ни ръководи; И утвърждавай за нас делото на
 ръцете ни; Да! делото на ръцете ни утвържда-
 вай го.

¹ (По слав. 90). Който живее под покрива **91**
 на Всевишния, Той ще пребъдва под сянката
 на Всемогъщия. ² Ще казвам за Господа: Той е
 2 прибежище мое и крепост моя, Бог мой, на Ко-
 гото уповавам. ³ Защото Той ще те избавя от
 3 примката на ловеца И от гибелен мор. ⁴ С пе-
 рата Си ще те покрива; И под крилата Му ще
 4 прибегнеш; Неговата вярност е щит и закрила.
 5 Няма да се боиш от нощен страх, От стрела-
 5 та, която лети денем, ⁶ От мор, който ходи в
 6 тъмнина, От погубел, който опустошава всред
 7 пладне. ⁷ Хиляда души ще падат от страната ти,
 И десет хиляди до десницата ти, *Но* до тебе ня-
 8 ма да се приближи. ⁸ Само с очите си ще гледаш,
 И ще видиш възмездието на нечестивите ⁹ По-
 9 неже ти *си казал*: Господ е прибежище мое, И
 си направил Всевишния обиталището си, ¹⁰ За-
 10 това няма да те сполети никакво зло, Нито ще
 се приближи язва до шатъра ти. ¹¹ Защото ще
 11 заповяда на ангелите Си за тебе Да те пазят във
 всичките ти пътища. ¹² На ръце ще те дигат, Да
 12 не би да удариш о камък ногата си. ¹³ Ще на-
 13 стъпиш лъв и аспид; Ще стъпчеш млад лъв и
 14 змия. ¹⁴ Понеже той е положил в Мене любо-
 вта си, *казва Господ*, Затова ще го избавя; Ще го
 поставя в безопасност °, защото е познал име-
 15 то Ми. ¹⁵ Той ще Ме призове, и аз ще го послу-
 шам; С него ще съм, *когато е* в бедствие; ще го
 16 избавя и ще го прославя. ¹⁶ Ще го наситя с дъл-
 голенствие, И ще му покажа спасението, което
 върша.

¹ (По слав. 91). Псалом. Песен за съботния **92**

ден. Добро е да славословим Господа И да пеем хваление на Твоето име, Всевишни, ² Да възвестяваме на ранина милосърдието Ти, И верността Ти всяка нощ, ³ С десетострунен инструмент и с псалтир, С тържествена мелодия на арфа; ⁴ Защото си ме развеселил, Господи, с деянията Си; Ще се радвам в делата на ръцете Ти. ⁵ Колко са велики Твоите дела, Господи! Твърде дълбоки са мислите Ти. ⁶ Скотски човек не знае това, Нито го разбира безумен, ⁷ Че нечестивите изникват като тревата, И всички, които вършат беззаконие, цъфтят, Само за да се изтребят вечно. ⁸ Но Ти, Господи, до века си на високо, ⁹ Защото, ето, враговете Ти, Господи, Защото, ето, враговете Ти ще погинат; Ще се разпръснат всички, които вършат беззаконие. ¹⁰ Но моя рог Ти ще въздигнеш като рог на дивия вол; Аз ще бъда помазан с прясно миро; ¹¹ И окоето ми ще види *повалянето* на ония, които ме причакват; Ушите ми ще чуят за *възмездие* на злодейците, които се дигат против мене. ¹² Праведният ще цъфти като палма, Ще расте като кедър в Ливан; ¹³ Насадени в дома Господен Ще цъфтят в дворовете на нашия Бог. ¹⁴ Ще бъдат плодоносни и в дълбока старост, Ще бъдат сочни и зелени; ¹⁵ За да възвестят, че е праведен Господ, Моята кана, у Когото няма неправда.

93 ¹ (По слав. 92). Господ царува; облечен е с величие; Облечен е Господ, и опасан с мощ; Още и вселената е утвърдена така щото да не може да се поклати. ² От векове е утвърден Твоят престол; Ти си от вечността. ³ Господи, пороите издигнаха, Пороите издигнаха гласа си; Пороите издигнаха бученето си. ⁴ Господ, Който е на високо, Е по-силен от гласовете на големи води, От силните морски вълни. ⁵ Твоите свидетелства са твърде верни; На Твоя дом, Господи, подобава светост за винаги.

94 ¹ (По слав. 93). Господи Боже, Комуто принадлежи отмъщението, Боже, Комуто принадлежи отмъщението, възсияй. ² Издигни се, Ти Съдия на земята, Отдай на горделивите това, което им се пада. ³ Господи, до кога нечестивите, До кога нечестивите ще тържествуват? ⁴ Те бърбят, говорят надменно; Всички, които вършат беззаконие, се хвалят. ⁵ Те съкрушават хората Ти, Господи, И притесняват наследството Ти; ⁶ Убиват вдовицата и чужденеца, И умъртвяват сирачетата. ⁷ И казват: Господ няма да види, Нито ще обърне внимание Якововият Бог. ⁸ Разсъдете, вие безумни между людето! Вие глупави, кога ще поумнеете? - ⁹ Оня, Който е поставил^о ухото, не чува ли? Който е създал окоето, не вижда ли? ¹⁰ Оня, Който вра-

зумява народите, Който учи човека знание, Не избличава ли? ¹¹ Господ знае, че човешките мисли са лъх. ¹² Блажен оня човек, когото Ти, Господи, вразумяваш, И *когото* учиш от закона Си, ¹³ За да го успокояваш през дните на злощастията, Докато се изкопае ров за нечестивия. ¹⁴ Защото Господ не ще отхвърли людето Си, Нито ще остави наследството Си; ¹⁵ Понеже съдбата пак ще се съобразява с^о правдата, И всички, които са с прави сърца, ще я последват. ¹⁶ Кой ще стане за мене против злодейците Кой ще стане с мене против ония които вършат беззаконие? ¹⁷ Ако не беше ми помогнал Господ, Душата ми без малко би се преселила в мълчанието. ¹⁸ Когато казвах: Подхлъзва се ногата ми, *Тогава*, Господи, Твоята милост ме подпря. ¹⁹ Всред множеството грижи на сърцето ми Твоите утешения веселят душата ми. ²⁰ Ще има ли съобщение с Тебе седалището на беззаконието, Коего е хитро да върши зло чрез закон? ²¹ Те се опълчват против душата на праведния И осъждат невинна кръв. ²² Но Господ е високата моя кула, И Бог мой е кана, при която прибягвам. ²³ Той ще обърне върху тях собственото им беззаконие, И ще ги отсече в нечестията им; Господ нашият Бог ще ги отсече.

¹ (По слав. 94). Дойдете, да запеем на Господа, Да възкликнем към спасителната ни Кана. ² Да застанем пред Него със славословие. С псалми да възкликнем на Него, ³ Защото Господ е велик Бог, И велик Цар над всички богове. ⁴ В Неговата ръка са земните дълбочини; И височините на планините са Негови. ⁵ Негово е морето, дори Той го е направил; И ръцете Му създадоха сушата. ⁶ Дойдете да се поклоним и да припаднем, Да коленичим пред Господа нашия Създател; ⁷ Защото Той е наш Бог, И ние сме люде на пасбището Му и овце на ръката Му, Днес, ако искате да слушате гласа Му, ⁸ Не закоравявайте сърцата си както в Мерива. Както в деня, когато *Ме* изпитайте в пустинята, ⁹ Когато бащите ви *Ме* изпитаха, Опитаха *Ме* и видяха каквото сторих. ¹⁰ Четиридесет години негодувах против *това* поколение, И рекох: Тия люде се заблуждават в сърце, И не са познали Моите пътища; ¹¹ Затова се заклев в гнева Си, Че няма да влязат в Моята почивка.

¹ (По слав. 95). Пейте Господу нова песен, Пейте Господу, всички земи. ² Пейте Господу, благославяйте името Му, Благославяйте из ден в ден извършеното от Него избавление. ³ Възвестявайте между народите славата Му, Между всичките племена чудесните Му дела. ⁴ Защото велик е Господ и твърде досто-

хвален, Достопочитаем е повече от всичките
 5 богове. ⁵ Защото всичките богове на племена-
 та са нищожества; А Иеова е направил небе-
 6 сата. ⁶ Пред Него са блясък и величие, Сила и
 7 красота в светилището Му. ⁷ Отдайте Господу,
 всички родове на племената, Отдайте Господу
 8 слава и сила; ⁸ Отдайте Господу славата дължи-
 ма на името Му; Принесете приноси и влезте
 9 в дворовете Му. ⁹ Поклонете се Господу в све-
 та премяна; Треперете пред Него всички земи.
 10 ¹⁰ Кажете между народите: Господ царува; А и
 при това вселената е утвърдена та да не може
 да се поклати. Той ще съди племената с право-
 11 та. ¹¹ Нека се веселят небесата и нека се радва
 земята. Нека бучи морето и всичко що има в
 12 него. ¹² Нека се развеселят полетата и всичко,
 което е на тях: Тогава ще пеят от радост всич-
 13 ките дървета и гората ¹³ Пред Господа, защото
 Той иде, Защото иде да съди земята; Ще съди
 света с правда, И племената във верността Си.

97 ¹ (По слав. 96). Господ царува; нека се ра-
 два земята; Нека се веселят множеството ост-
 2 рови. ² Облак и мрак са около Него; Правда и
 3 съд са основа на престола Му. ³ Огън отива пред
 4 Него. И изгаря противниците Му отвред. ⁴ Све-
 ткавиците Му осветляват вселената; Земята ви-
 5 жда и трепери. ⁵ Планините се топят като восък
 от присъствието Господно; От присъствието на
 6 Господа на цялата земя. ⁶ Небесата възвестя-
 ват правдата Му; И всичките племена виждат
 7 славата Му ⁷ Нека се посрамят всички, които
 служат на изваяните идоли, Които се хвалят с
 кумирите; Поклонете се, Нему всички богове.
 8 ⁸ Чу Сион и се развесели, И Юдовите дъщери
 се зарадваха, Поради Твоите съдби, Господи.
 9 ⁹ Защото Ти, Господи, си височайши над цяла-
 та земя, Превъзвишен си над всичките бого-
 10 ве. ¹⁰ Вие, които любите Господа мразите зло-
 то; Той пази душите на светиите Си, Избавя ги
 11 от ръката на нечестивите. ¹¹ Виделина се сее за
 праведния, И веселие за ония, които са с прави
 12 сърца. ¹² Веселете се в Господа, вие праведни, И
 възхвалявайте спомена на Неговата светост.

98 ¹ (По слав. 97). Пейте Господу нова песен,
 защото Той извърши чудесни дела: Неговата
 десница и Неговата света мишца Му спечели-
 2 ха победа. ² Господ изяви победата Си, Откри
 3 правдата Си пред народите. ³ Спомни милост-
 та Си и верността Си към Израилевия дом;
 Всичките земни краища видяха спасението из-
 4 вършено от нашия Бог. ⁴ Възкликнете Госпо-
 ду, всички земи, Запейте и радвайте се, да! пей-
 5 те хваления. ⁵ Славословете Господа с арфа, С
 6 арфа и с глас на псалмопеене. ⁶ С тръби и с
 глас на рог Радостно викайте пред Царя Госпо-

да. ⁷ Нека бучи морето и всичко що има в него, ⁷
 Вселената и ония, които живеят в нея; ⁸ Реките ⁸
 нека ръкопляскаат, Нека се радват заедно и хъл-
 9 мовете, ⁹ Пред Господа; защото иде да съди зе-
 мята; Ще съди вселената с правда, И племената
 с правота.

¹ (По слав. 98). Господ царува; нека треперят **99**
 племената; Той обитава между херувимите;
 нека се потресе земята. ² Господ е велик в ²
 Сион, И високо е издигнат над всичките племена.
³ Нека славословят Твоето велико и страшно ³
 име; *Бог* е свет. ⁴ И силата на царя обича ⁴
 правосъдието; Ти утвърждаваш правота; Ти из-
 вършваш правосъдие и правда в Якова. ⁵ Въз-
 вишавайте Господа нашия Бог, И кланяйте се ⁵
 пред подножието Му; Той е свет. ⁶ Моисей и ⁶
 Аарон *бяха* между свещениците Му, И Самуил ⁶
 между призоваващите името Му; Те призова-
 ваха Господа, и Той ги слушаше. ⁷ В облачния ⁷
 стълб Той им говореше; Те опазиха свидетел-
 ствата Му И повеленията, *които* им даде. ⁸ Гос-
 8 поди Боже наш, Ти си ги слушал; Ти си им бил
 Бог опростител, Макар и мъздовъздател за де-
 лата им. ⁹ Възвишавайте Господа нашия Бог, И ⁹
 кланяйте се в светия Му хълм, Защото Господ
 нашият Бог е свет.

¹ (По слав. 99). Хвалебен псалом. Възклик- **100**
 нете на Господа, всички земи. ² Служете Госпо-
 2 ду с веселие; Дойдете пред Него с радост. ³ По-
 3 знайте, че Господ е Бог; Той ни е направил, и
 ние сме Негови; Негови люде *сме* и овце на па-
 сбището Му. ⁴ Влезте в портите Му със славо-
 4 словие. И в дворовете Му с хваление; Славо-
 словете Го и благославяйте името Му. ⁵ Защо-
 5 то Господ е благ; милостта Му трае до века. И
 верността Му из род в род.

¹ (По слав. 100). Давидов псалом. Милост и **101**
 правосъдие ще възпея; На Тебе, Господи, ще
 2 пея хваления. ² Ще внимавам на пътя на непо-
 2 рочността. Кога ще дойдеш при мене? Ще хо-
 3 дя с незлобиво сърце всред дома си. ³ Няма да ³
 3 полага пред очите си нещо подло; Мразя ра-
 ботата на изневерниците; Тя няма да се приле-
 4 пи до мене. ⁴ Развратено сърце ще бъде отхвър-
 4 лено от мене; Нищо нечестиво не ще позна-
 5 вам. ⁵ Който клевети скришно съседа си, него ⁵
 ще погубя; Който има горделиво око и надигна-
 6 то сърце, него не ще да търпя. ⁶ Очите ми *ще бъ-* ⁶
дат над верните на земята, за да живеят с мене;
 Който ходи непорочен в пътя, той ще ми бъ-
 7 де служител. ⁷ Който постъпва коварно, няма ⁷
 да живее вътре в дома ми; Който говори лъжа,
 няма да се утвърди пред очите ми. ⁸ Всяка за-
 8 ран ще погубвам всичките нечестиви на земята,

За да изстребя от града Господен всички, които вършат беззаконие.

102 ¹ (По слав. 101). Молитва на скърбящия, когато тъжи и излива жалбата си пред Господа. Господи, послушай молитвата ми, И викът ми нека стигне до Тебе. ² Не скривай лицето Си от мене; В деня на утеснението ми приклони ухото Си към мене; В деня, когато Те призова, послушай ме незабавно. ³ Защото дните ми изчезват като дим, И костите ми изгарят като огнище. ⁴ Поразено е сърцето ми и изсъхнало като трева, Защото забравям да ям хляба си. ⁵ Поради гласа на охкането ми Костите ми се прилепват за кожата ми. ⁶ Приличам на пеликан в пустиня, Станал съм като бухал в развалини. ⁷ Лишен от сън станал съм като врабче Усамотено на къщния покрив. ⁸ Всеки ден ме укоряват неприятелите ми; Ония, които свирепеят против мене проклинат с името ми. ⁹ Защото ядох пепел като хляб, И смесих питието си със сълзи, ¹⁰ Поради негодуванието Ти и гнева Ти; Защото, като си ме дигнал, си ме отхвърлил. ¹¹ Дните ми са като уклонила се сянка по слънчев часовник, И аз изсъхвам като трева. ¹² Но Ти, Господи, до века седиш Цар, И споменът Ти из род в род. ¹³ Ти ще станеш и ще се смелиш за Сион; Защото е време да му покажеш милост. Да! определеното време дойде. ¹⁴ Защото слугите Ти копнеят за камъните му, И милеят за пръстта му. ¹⁵ И тъй, народите ще се боят от името Господно, И всичките земни царе от славата Ти. ¹⁶ Защото Господ е съградил Сион, Той се е явил в славата Си, ¹⁷ Той е погледнал благосклонно на молитвата на лишените, И не е презрял молбата им. ¹⁸ Това ще се напише за бъдещето поколение; И люде, които ще се създадат, ще хвалят Господа. ¹⁹ Защото Той надникна от Своята света висина, От небето Господ погледна на земята, ²⁰ За да чуе въздишките на затворените, Да освободи осъдените на смърт^o; ²¹ За да възвестят името на Господа в Сион, И хвалата Му в Ерусалим, ²² Когато се съберат заедно племената и царствата За да слугуват на Господа. ²³ Той намали силата ми сред пътя; Съкрати дните ми. ²⁴ Аз рекох: Да ме не грабнеш, Боже мой, в половината на дните ми; Твоите години са из родове в родове. ²⁵ Отдавна Ти, Господи, си основал земята, И дело на Твоите ръце са небесата. ²⁶ Те ще изчезнат, а Ти ще пребъдваш; Да! те всички ще овехтеят като дреха; Като облекло ще ги смениш, и ще бъдат изменени. ²⁷ Но Ти си същият, И Твоите години няма да се

свършат. ²⁸ Чадата на слугите Ти ще се установят, И потомството им ще се утвърди пред Тебе.

103 ¹ (По слав. 102). Давидов псалом. Благославяй, душе моя, Господа, И всичко що е вътре в мене нека хвали светото Му име. ² Благославяй, душе моя, Господа, И не забравяй ни едно от всичките Му благодеяния. ³ Той е, Който прощава всичките ти беззакония, Изцелява всичките ти болести; ⁴ Който изкупва от рова живота ти, Венчава те с милосърдие и благи милости; ⁵ Който насища с блага душата^o ти, Тъй щото младостта ти се подновява като на орел. ⁶ Господ извършва правда и правосъдие За всичките угнетявани. ⁷ Направи Мойсея да познае пътищата Му, И израилтяните делата Му. ⁸ Жалостив и милостив е Господ, Дълготърпелив и многомилостив. ⁹ Не ще изобличава винаги, Нито ще държи гняв до века. ¹⁰ Не е постъпил с нас според греховете ни, Нито е въздал нам според беззаконието ни. ¹¹ Защото колкото е високо небето от земята, Толкова голяма е милостта Му към ония, които Му се боят, ¹² Колкото отстои изток от запад, Толкова е отдалечил от нас престъпленията ни. ¹³ Както баща жали чадата си, Така Господ жали ония, които Му се боят. ¹⁴ Защото Той познава нашия състав, Помни, че ние сме пръст. ¹⁵ Дните на човека са като трева; Като полски цвят, така цъфти. ¹⁶ Защото като преминава вятърът над него, и няма го, И мястото му го не познава вече. ¹⁷ Но милостта на Господа е от века и до века върху ония, които Му се боят. И правдата Му върху внуците ¹⁸ На ония, които пазят завета Му, И помнят заповедите Му, за да ги изпълняват. ¹⁹ Господ е поставил престола Си на небето; И Неговото царство владее над всичко. ²⁰ Благославяйте Господа, вие ангели Негови, Мощни със сила, които изпълняват словото Му, Като слушате гласа на словото Му ²¹ Благославяйте Господа, всички Негови войнства, Негови служители, които изпълняват волята Му. ²² Благославяйте Господа, всички Негови дела. Във всяко място на владението Му. Благославяй душе моя, Господа.

104 ¹ (По слав. 103) Благославяй, душе моя, Господа. Господи Боже мой, Ти си твърде велик Сблясък и величие си облечен, - ² Ти, Който се обличаш със светлина като с дреха, И простираш небето като завеса; ³ Който устрояваш високите Си обиталища над водите, Правиш облаците Своя колесница И вървиш с крилата на вятъра; ⁴ Който правиш ангелите Си силни като ветровете. И слугите Си като огнения пла-

5 мък; ⁵ Който си положил земята на основата ѝ,
 6 За да се не поклати за вечни времена. ⁶ Покрил
 си я с морето ° като с дреха; Водите застанаха
 7 над планините. ⁷ От Твоето смърмяне те побяг-
 наха, От гласа на гърма Ти се спуснаха на бяг.
 8 ⁸ Издигнаха се планините, снишаваха се доли-
 ните. На мястото, което беше определил за тях.
 9 ⁹ Положил си предел *на водите*, за да не могат
 да преминат, Нито да се върнат пак да покри-
 10 ят земята. ¹⁰ *Ти си*, Който изпращаш извори в
 11 доловете За да текат между планините. ¹¹ На-
 появат всичките полски зверове; С *тях* дивит-
 12 те осли утоляват жаждата си; ¹² При тях небес-
 ните птици обитават И пеят между клончетата.
 13 ¹³ *Ти си*, Който поиш планините от високите Си
 обиталища, *Тъй щото* от плода на Твоите де-
 14 ла се насища земята; ¹⁴ Правиш да никне трева
 за добитъка, И зеленчук за потреба на човека,
 15 За да изважда храна от земята, ¹⁵ И вино, което
 весели сърцето на човека, И прави да лъщи ли-
 16 цето му повече от дървено масло, И хляб, кой-
 то уячвава сърцето на човека. ¹⁶ Великолепни-
 те ° дървета се наситиха, Ливанските кедри, ко-
 17 ито Господ е насадил, ¹⁷ Гдето птиците си сви-
 ват гнезда, И елхите са жилище на щърка; ¹⁸ Ви-
 соките планини са на дивите кози, Канарите са
 19 прибежище на дивите зайци. ¹⁹ Той е опреде-
 лил луната, за *да показва* времената; Слънцето
 20 знае *кога* да залязва. ²⁰ Спущаш тъмнина, и на-
 става нощ, Когато всичките горски зверове се
 21 разхождат. ²¹ Лъвчетата реват за лов, И търсят
 22 от Бога храна. ²² Изгрее ли слънцето, те си оти-
 ват И лягат в рововете си. ²³ Човек излиза на ра-
 24 ботата си И на труда си до вечерта. ²⁴ Колко са
 многовидни Твоите дела, Господи! С мъдрост
 си направил всичките; Земята е пълна с Твоите
 25 творения. ²⁵ Ето голямото и пространно море,
 Гдето има безбройни пълзящи *животни*, Жи-
 26 вотни малки и големи. ²⁶ Там плуват корабите;
Там е и чудовището °, което си създал да играе
 27 в него. ²⁷ Всички тия от Тебе очакват Да им да-
 деш на време храната. ²⁸ Каквото им даваш те го
 събират; Отваряш ръката Си, *и* те се насищат с
 29 блага, ²⁹ Скриеш ли лицето Си, те се смущават;
 Прибираш ли лъха им, те умират И връщат се в
 30 пръстта си. ³⁰ Изпращаш ли Духа Си, те се съз-
 дават; И подновяваш лицето на земята. ³¹ Нека
 трае до века славата Господна; Нека се радва в
 32 делата Си Господ, ³² Който, кога гледа на земя-
 та, тя трепери, Кога се допира до планините, те
 33 димят. ³³ Ще пея Господу докато съм жив; Ще
 34 славословя моя Бог докле съществувам. ³⁴ Да
 Му бъде приятно моето размишление; Аз ще се

веселя в Господа. ³⁵ Нека се довършат грешните 35
 от земята, И нечестивите да ги няма вече. Бла-
 гославяй, душе моя, Господа. Алилуия.

105
¹ (По слав. 104). Славословете Господа; при-
 зовавайте името Му; Възвестявайте между пле-
 мената делата Му. ² Пейте Му, славословете Го; 2
 3 Говорете за всичките Му чудесни дела. ³ Хва-
 лете се с Неговото свето име; Нека се весели
 сърцето на ония, които търсят Господа. ⁴ Тър- 4
 сете Господа и Неговата сила; Търсете лицето
 Му винаги. ⁵ Помнете чудесните дела, които е 5
 извършил. Знаменията Му и съдбите на устата
 Му, ⁶ Вие потомци на слугата Му Авраама, Ча- 6
 да Яковови, Негови избрани. ⁷ Той е Господ на- 7
 шият Бог, Чиито съдби са по цялата земя. ⁸ Вся- 8
 кога помни завета Си; Словото е заповядал *да*
стои за хиляда поколения, ⁹ Коего изговори на 9
 Авраама, И клетвата, *с която се закле* на Исаа-
 ка, ¹⁰ Която утвърди на Якова за закон, На Из- 10
 раиля за вечен завет, ¹¹ Като рече: На тебе ще 11
 дам Ханаанската земя За дял на наследството
 ви. ¹² Когато те бяха *още* малко на брой Да! мал- 12
 цина и пришелци в нея, ¹³ И се скитаха от народ 13
 в народ, От едно царство в други люде, ¹⁴ Той 14
 не остави никого да им напакости, Дори зара-
 ди тях изобличи царе, ¹⁵ *Като каза*: Да не до- 15
 качите помазаните Ми, И да не сторите зло на
 пророците Ми ¹⁶ После призова глад на земя- 16
 та, Строи всяка подпорка от хляб. ¹⁷ Изпрати 17
 пред тях човека Иосифа, Който бе продаден ка-
 то роб. ¹⁸ Стиснаха нозете му с окови; Душата 18
 му участвуваше в *притискането* от желязото,
¹⁹ До като дойде време *да се изпълни* думата му; 19
 Защото словото Господно го изпитваше. ²⁰ Ца- 20
 рят прати та го развърза, - Управителят на пле-
 мена, - та го освободи. ²¹ Постава го господар 21
 на дома си, И управител на всичкия си имот,
²² За да връзва първенците му по волята си, И 22
 да поучава старейшините му на мъдрост. ²³ То- 23
 гава Израил дойде в Египет, Да! Яков се пресе-
 ли в Хамовата земя; ²⁴ Гдето *Господ* умножи лю- 24
 дете Си много, И направи ги по-силни от про-
 тивниците им. ²⁵ Обърна сърцето им да мразят 25
 людете Му, Да постъпват коварно със слугите
 Му. ²⁶ Прати слугата Си Моисея, И Аарона, ко- 26
 гото бе избрал. ²⁷ Който извършиха всред тях 27
 знаменията Му И чудесата Му в Хамовата земя.
²⁸ Той изпрати тъмнина и причини мрак, Дано 28
 не се възпротивят на думите Му°. ²⁹ Превърна 29
 водите им в кръв, И измори рибите им. ³⁰ Зе- 30
 мята им кипна с жаби *Дори* до вътрешните стаи
 на царете им. ³¹ Той рече, и дойдоха рояци му- 31
 хи, И въшки по всичките им предели. ³² Даде 32

им град вместо дъжд, И пламенен огън в земята
 33 им. ³³Поразил тъй също лозята им и смоковни-
 ците им, И изпочупи *всичките* дървета в пре-
 34 делите им. ³⁴Рече, та дойдоха скакалци И без-
 35 числени гъсеници, ³⁵Който изпоядоха всичката
 трева по земята им; И изпоядоха плода на
 36 нивите им. ³⁶Поразил и всичките първородни в
 земята им, Първака на силата на всички тях.
 37 ³⁷И изведе *людете* Си със сребро и злато; И ня-
 маше ни един между племената им, който се
 38 спъваше *по пътя*. ³⁸Развесели се Египет, когато
 си излязоха; Защото страх от тях бе го напад-
 39 нал. ³⁹Разпростря облак да *ги* покрива. И огън
 40 да *им* свети нощем. ⁴⁰Те поискаха и Той *им* до-
 кара пъдпъдъци, И с небесен хляб ги насити.
 41 ⁴¹Разцепи канарата, и бликнаха води, Потекоча
 42 в безводните места *като* река. ⁴²Защото си
 припомни Своето свето обещание Към слугата
 43 Си Авраама. ⁴³Така изведе людете Си с веселие,
 44 Избраните Си с пеене. ⁴⁴Даде им земите на на-
 родите; И те усвоиха *плода*, за който племената
 45 бяха се трудили, ⁴⁵За да пазят Неговите повеле-
 ния, И да изпълняват законите Му. Алилуга.

106 ¹(По слав. 105). Алилуга. Славете Господа,
 защото е благ. Защото Неговата милост *трае*
 2 до века. ²Кой може да изкаже мощните дела
 на Господа, Или да разгласи всичките Него-
 3 ви хвали? ³Блажени ония, които пазят право-
 съдие; *Блажен* оня, който върши правда на вся-
 4 ко време. ⁴Помни ме, Господи, с благоволен-
 ето, което питаеш към людете Си; Посети ме
 5 със спасението Си; ⁵За да видя благоденстви-
 ето на Твоите избрани, За да се радвам във ве-
 селието на народа Ти, За да се хваля заедно с
 6 Твоето наследство. ⁶Съгрешихме ние и бащи-
 те ни, Беззаконие и нечестие сторихме. ⁷Бащи-
 те ни не разсъждаваха за Твоите чудесни дела в
 Египет, Не си спомнях много Твои милости,
 8 Но се възпротивиха при морето, при Червеното
 море. ⁸При все това *Бог* ги избави заради име-
 то Си, За да направи познато могъществото Си.
 9 ⁹Смъмра Червеното море, и то изсъхна; И та-
 ка ги преведе през дълбочините като през па-
 10 сбище, ¹⁰И ги спаси от ръката на ненавистни-
 ка им, И ги изкупи от ръката на неприятеля.
 11 ¹¹Водите покриха противниците им; Не остана
 12 ни един от тях. ¹²Тогава повярваха думите Му,
 13 Пееха хвалата Му. ¹³*Но* скоро забравиха дела-
 та Му, Не чакаха *изпълнението* на намерение-
 14 то Му, ¹⁴Но се полакомиха твърде много в пу-
 стинята, И изпитаха Бога в безводната страна;
 15 ¹⁵И Той им даде това, което искаха; Прати, оба-
 16 че, мършавост на душите им. ¹⁶Също и на Мо-
 исея те завидяха в стана. *И* на Господния све-

тия Аарон. ¹⁷Земята се разтвори та погълна Да-
 тана, И покри Авироновата дружина; ¹⁸И огън
 се запали сред дружината им; Пламък изгори
 нечестивите. ¹⁹Те направиха теле в Хорив, И
 19 поклониха се на излеян идол; ²⁰Така размени-
 ха Славата си Срещу подобие на вол, който яде
 20 трева! ²¹Забравиха своя избавител Бог, Който
 21 беше извършил велики дела в Египет, ²²Чудес-
 ни дела в Хамовата земя, Страшни неща око-
 22 ло Червеното море. ²³Затова Той каза, че ще
 23 ги изстреби; *Само* че избраният му Моисей за-
 стана пред Него в пролома За да отвърне гнев-
 ва Му, да не би да *ги* погуби. ²⁴Дори те презря-
 24 ха желаната земя, Не повярваха Неговото сло-
 во, ²⁵А пороптах в шатрите си, И не послуша
 25 ха гласа на Господа. ²⁶Затова Той им се закле°,
 26 Че ще ги повали в пустинята, ²⁷И че ще пова-
 27 ли потомството им между народите, И ще ги
 разпръсне по *разни* страни, ²⁸Тоже те се при-
 28 лепиха към Ваалфегора, И ядоха жертви *при-*
несени на мъртви богове. ²⁹И тъй, предизвика-
 29 ха *Бога* с делата си До толкова щото язвата на-
 прави пролом между тях. ³⁰Но стана Финеес и
 30 извърши посредничество, Та язвата престана;
 31 И това му се вмени за правда Из род в род
 31 до века. ³²Също и при водите на Мерива те Го
 32 разгневиха, Така щото стана зле с Моисея по-
 ради тях; ³³Защото се възбунтуваха против Ду-
 33 ха Му, Та *Моисей* говори несмислено с устни-
 те си. ³⁴*При това*, те не изстребиха племената
 34 Според както Господ им бе заповядал, ³⁵Но се
 35 смесиха с *тия* народи, И се научиха на техните
 дела; ³⁶Тъй щото служиха на идолите им, Ко-
 36 ито станаха примка за тях. ³⁷Да! синовете си
 37 и дъщерите си Принесоха в жертва на бесове-
 те, ³⁸И проляха невинна кръв, кръвта на сино-
 38 вете си и на дъщерите си, Който пожертвува-
 ха на ханаанските идоли; И земята се осквер-
 ни от кръвопролития. ³⁹Така те се оскверни-
 39 ха от делата си, И блудствуваха в деянията си.
 40 Затова гневът на Господа пламна против лю-
 40 дете Му И Той се погнуши от наследството Си.
 41 Предаде ги в ръцете на народите; И завладя-
 41 ха ги ненавистниците им. ⁴²Неприятелите им
 42 още ги притесняваха; И те останаха подчине-
 ни под ръката им. ⁴³Много пъти Той ги избавя;
 43 Но, понеже намеренията им бяха бунтовниче-
 ски, *Затова* се и унижиха поради беззаконие-
 то си. ⁴⁴Въпреки това, обаче, Той погледна на
 44 утеснението им Когато чу вика им; ⁴⁵Спомни
 45 си за тях Своя завет, И разкая се според голя-
 матата Си милост; ⁴⁶Тоже стори да ги съжаливат
 46 Всички, които ги бяха пленили. ⁴⁷Избави ни,
 47 Господи Боже наш, И събери ни измежду на-

родите, За да славословим Твоето свето име, И
 48 да тържествуваме с Твоята хвала. ⁴⁸Благосло-
 вен да е Господ Израилевият Бог от века и до
 века; И всичките люде да рекат: Амин. Алилуя.
107 ¹(По слав. 106). Славете Господа, защото
 е благ, Защото Неговата милост *трае* до века.
²Така нека говорят изкупените от Господа, Ко-
 3 ито Той изкупи от ръката на противника, ³Ка-
 то ги събра от страните, От изток и от запад,
 4 от север и от юг°. ⁴Едни се скитат по пусти-
 нята, *по* усамотен път, Без да намират населен
 5 град ⁵Гладни и жадни, Душата им примираше в
 6 тях. ⁶Тогава извикаха към Господа в бедствие-
 7 то си; И Той ги избави от утесненията им, ⁷И
 заведе ги през прав път, За да отидат в насе-
 8 лен град ⁸Да славословят Господа за Неговата
 благост, И за чудесните Му дела към човешки-
 9 те чада; ⁹Защото насища жадна душа, И глад-
 10 на душа изпълня с блага. ¹⁰Други седяха в тъм-
 нина и в мрачна сянка, Вързани със скръб и с
 11 желязо, ¹¹Защото се разбунтуваха против Бо-
 жиите слова, И презряха съвета на Всевишния.
 12 ¹²Затова смири сърцето им с труд; Те паднаха и
 13 нямаше кой да *им* помогне. ¹³Тогава извикаха
 към Господа в бедствието си; И Той ги избави
 14 от утесненията им; ¹⁴Изведе ги из тъмнината
 15 и мрачната сянка, И разкъса оковите им. ¹⁵Да
 славословят Господа за Неговата благост, И за
 16 чудесните Му дела към човешките чада; ¹⁶За-
 щото разби медните порти, И железните лосто-
 17 ве сломи. ¹⁷А *пък* безумните са в скръб поради
 беззаконните си пътища И поради неправдите
 18 си. ¹⁸Душата им се гнуси от всяко ястие, А те
 19 се приближават до портите на смъртта. ¹⁹Тога-
 ва викат към Господа в бедствието си; И Той
 20 ги избавя от утесненията им. ²⁰Изпраща сло-
 вото Си та ги изцелява, И *ги* отървава от ями-
 21 те, *в които лежат*. ²¹Да славословят Господа
 за Неговата благост, И за чудесните Му дела
 22 към човешките чада; ²²И нека принасят жерт-
 ви на хвала, И радостно възвестяват делата Му.
 23 ²³Ония *пък*, които слизат на морето в кораби, И
 24 вършат работи в големи води, ²⁴Те виждат де-
 лата на Господа, И чудесата Му в дълбочини-
 25 те, ²⁵Защото, *когато* заповядва и дига бурния
 26 вятър, Който повдига *морските* вълни, ²⁶Те се
 издигат до небесата, и пак се спускат до дълбо-
 27 чините; Душата им се топи от бедствие. ²⁷Лю-
 лаят се и политат като пияни, И целият им раз-
 28 съдък ги напуща. ²⁸Тогава викат към Господа в
 бедствието си; И Той ги извежда от утеснени-
 29 ята им; ²⁹Превръща бурята в тишина, И въл-
 30 ните й утихват. ³⁰Тогава те се веселят защото
 са утихнали; Така Той ги завежда на желано-

то от тях пристанище. ³¹Да славословят Госпо- 31
 да за Неговата благост, И за чудесните Му дела
 към човешките чада; ³²Нека Го и възвисяват в 32
 събранието на людете, И нека Го хвалят в засе-
 данието на старейшините. ³³Той превръща ре- 33
 ки в пустиня, И водни извори в суша, ³⁴Плодо- 34
 родна земя в солена пустота, Поради нечестие-
 то на жителите й. ³⁵Превръща пустиня във вод- 35
 ни езера, И суха земя във водни извори; ³⁶И там 36
 заселва гладните, За да си основават градове за
 живеене, ³⁷И сеят ниви и садят лозя, И си до- 37
 биват плодове и рожба. ³⁸Той ги и благославя, 38
 тъй щото те много се умножават, И не дава да
 се намалява добитъкът им. ³⁹Но пак, те се на- 39
 маляват и се смиряват От угнетение, бедствие
 и тъга. ⁴⁰Той излива презрение върху князете, 40
 И ги прави да се скитат в пустиня, гдето няма
 път; ⁴¹А немотният поставя на високо от нево- 41
 ля, И му дава челяд като стадо. ⁴²Праведните 42
 виждат това и се радват; А всяко беззаконие си
 затваря устата. ⁴³Който е мъдър нека внимава 43
 на това; И нека размишляват *човеците* за Гос-
 подните милости.

¹(По слав. 107). Песен. Давидов псалом. **108**
 Непокколебимо е сърцето ми, Боже; Ще пея, а
 още ще славословя, с душата си°. ²Събуди се, 2
 псалтирю и арфо; Сам аз ще се събудя на ра-
 нина. ³Ще Те хваля, Господи, между племена- 3
 та; Ще Те славословя между народите. ⁴Защо- 4
 то Твоята милост е по-велика от небесата, И
 Твоята вярност *стига* до облаците. ⁵Възнеси 5
 се, Боже, над небесата; Славата Ти *нека бъде*
 по цялата земя. ⁶За да се избавят Твоите въз- 6
 любени. Спаси с десницата Си, и послушай ни.
⁷Бог говори със светостта Си; *затова*, аз ще тър- 7
 жествувам; Ще разделя Сихем, ще измеря до-
 лината Сокхот; ⁸Мой е Галаад, мой е Мана- 8
 сия, Ефрем тоже е защита на главата ми, Юда
 е скиптър мой; ⁹Моав е умивалникът ми, На 9
 Едома ще хвърля обувката си, Ще възкликна
 над филистимската земя. ¹⁰Кой ще ме въведе 10
 в укрепения град? Кой ще ме заведе до Едом?
¹¹Не Ти ли, Боже, Който си ни отхвърлил, И не 11
 излизаш *вече*, о Боже, с войските ни? ¹²Помо- 12
 гни ни срещу противника, Защото суетна е чо-
 вешката помощ. ¹³Чрез Бога ще вървим юнаш- 13
 ки, Защото Той е, Който ще стъпче противни-
 ците ни.

¹(По слав. 108) За първия певец. Давидов **109**
 псалом. Недей мълча, Боже, хвало моя; ²За- 2
 щото нечестиви уста и уста коварни се отвори-
 ха срещу мене, Говориха против мене с лъж-
 лив език; ³Обиколиха ме тъй също с думи на 3
 омраза, И воюват против мене без причина.

4 ⁴ За *отплата* на любовта ми те ми станаха про-
 5 тивници; Но аз *все съм* на молитва. ⁵ И въз-
 6 дадоха ми зло за добро, И омраза за любовта
 7 ми. ⁶ *Господи*, постави нечестив човек над него.
 8 И противник^о нека стои отдясно му. ⁷ Когато
 9 се съди, нека излезе виновен. И молитвата му
 10 нека стане грях. ⁸ Дните му нека бъдат малко;
 11 Друг нека вземе чина му. ⁹ Децата му нека бъдат
 12 сираци, И жена му вдовица, ¹⁰ Децата му нека
 13 се скитат винаги и станат просяци, И далеч от
 14 развалените си жилища нека просят *хляб*. ¹¹ Ли-
 15 хоимецът нека впримчи целия му имот, И чуж-
 16 денци нека разграбят трудовете му. ¹² Да няма
 17 кой да простре милост към него, Нито кой да
 18 пожали сирачетата му. ¹³ Внуците му нека бъ-
 19 дат отсечени, В идното поколение нека се из-
 20 личи името им. ¹⁴ Нека се помни пред Господа
 21 беззаконието на бащите му, И грехът на май-
 22 ка му нека се не изличи; ¹⁵ Нека бъдат винаги
 23 пред Господа За да отсече помена им от земята,
 24 ¹⁶ Защото той си науми да показва милост, Но
 25 преследваше немотния и беден човек, И съкру-
 26 шения в сърце, за да ги умъртви. ¹⁷ Да! той оби-
 27 чаше да прокллина, и *проклетията* го стигна; Не
 28 му беше драго да благославя, и *благословение-*
 29 *то* се отдалечи от него. ¹⁸ Да: той обичаше про-
 30 клетията като своя дреха; И тя влезе като вода
 31 във вътрешностите му, И като масло в кости-
 те му. ¹⁹ Нека му стане като дрехата, в която се
 увива, И като пояса, с който постоянно се опа-
 сва. ²⁰ Това *нека бъде* въздаянието на против-
 ниците ми от Господа, И ония, които говорят
 зло против душата ми. ²¹ А Ти, Иеова Господи,
 застъпвай се за мене заради името Си; Понеже
 Твоята милост е блага, избави ме, ²² Защото съм
 сиромас и немотен, И сърцето ми е наранено
 дълбоко в мене. ²³ Преминал съм като уклони-
 ла се сянка *по слънчев часовник*; Изхвърлен съм
 като скакалец. ²⁴ Колената ми се клатят от пост;
 И снагата ми губи тлъстината си. ²⁵ И аз им ста-
 нах за укор; Като ме гледат кимат с глава. ²⁶ По-
 могни ми, Господи Боже мой, Избави ме спо-
 ред милостта си, ²⁷ За да познаят, че това е Тво-
 ята ръка, *Че* Ти си сторил това, Господи. ²⁸ Те
 нека кълнат, а Ти благославяй; Когато станат
 те ще се посрамят, а Твоят слуга ще се весели.
²⁹ Нека се облекат противниците ми с позор, И
 30 нека се покрият със срама си като с дреха. ³⁰ И
 аз ще благодаря много на Господа с устата си,
 31 Да! между множеството ще Го хваля; ³¹ Защото
 Той стои отдясно на немотния За да го избавя
 от ония, които съдят душата му.

110 ¹ (По слав. 109). Давидов псалом Иеова рече
 на моя Господ: Седи отдясно Ми Докле поло-

109.6 Или: Обвинител.

жа враговете *ти* за твое подножие. ² Господ ще
 простре от Сиона скиптъра на силата ти; Вла-
 дей всред враговете си. ³ В деня, *когато събереш*
 3 силата си, твоите люде *ще* представят себе си
 доброволно, в света премяна; Твоите млади *ще*
дойдат при тебе *като* росата из утробата на зо-
 рата. ⁴ Господ се закле, (и не ще се разкае), *като*
 4 *каза*: Ти си свещеник до века според чина Мел-
 хиседеков. ⁵ Господ, *стоящ* отдясно ти, Ще по-
 5 рази царя в деня на гнева си. ⁶ Ще извърши съд
 6 между народите, ще напълни *земята* с трупове,
 Ще смаже главата на *неприятелите* по широ-
 7 кия свят. ⁷ Ще пие от потока край пътя; Затова
 ще дигне глава високо.

¹ (По слав. 110). По еврейски, азбучен пса- **111**
 лом. Алилуя. Ще славя Господа от все сърце.
 В съвета на праведниците и всред събранието
им. ² Велики са делата Господни, Изследими от
 2 всички, които се наслаждават в тях. ³ Славно и
 3 великолепно е Неговото дело; И правдата Му
 остава до века. ⁴ Достопамятни направи чудес-
 4 ните Си дела; Благ и милостив е Господ. ⁵ Да-
 5 де храна на ония, които Му се боят; Винаги ще
 6 помни завета Си. ⁶ Изяви на людето Си сила-
 6 та на делата Си Като им даде народите за на-
 следство. ⁷ Делата на ръцете Му са върност и
 7 правосъдие; Всичките Му заповеди са непоколе-
 8 лебими; ⁸ Утвърдени са до вечни векове, Като
 8 са направени във върност и правота. ⁹ Той из-
 9 прати изкупление на людето Си; Постави заве-
 та Си за винаги; Свето е, преподобно е Него-
 10 вото име. ¹⁰ Началото на мъдростта е страх от
 Господа; Всички, които се управляват по Него,
 са благоразумни; Неговата хвала трае до века.

¹ (По слав. 111). По еврейски азбучен пса- **112**
 лом. Алилуя. Блажен оня човек, който се бои
 от Господа, Който много се възхищава от за-
 2 поведите Му. ² Потомството му ще бъде силно
 на земята; Родът на праведните ще се благосло-
 2 ви. ³ Изобилие и богатство *ще има* в дома му;
 3 И правдата му ще трае до века. ⁴ Виделина из-
 4 грява в тъмнината за праведните; *Той* е благ, и
 5 милостив, и праведен. ⁵ Блазе на човека, кой-
 5 то показва милост и дава на заем; Ще поддър-
 6 жа делото си в съда. ⁶ Наистина никога няма да
 6 се поклати; Праведният е вечен паметник. ⁷ От
 7 лош слух не ще се бои; Сърцето му е непоколе-
 8 бимо понеже уповава на Господа. ⁸ Утвърдено е
 8 сърцето му; той не ще се бои До тогаз, до когато
 9 види *повелянето* на неприятелите си. ⁹ Разпръ-
 9 сна, даде на сиромасите; Правдата му трае до
 10 века; Рогът му ще се издигне на почит. ¹⁰ Нече-
 стивият ще види *това* и ще се наскърби, Ще по-

скърца със зъби, и ще се стопи; Желаното от нечестивите ще погине.

113 ¹(По слав. 112). Алилуия. Хвалете слуги
² Господни, Хвалете името Господно. ² Да бъде името Господно благословено От сега и до века. ³ От изгряването на слънцето до заходането му Името Господно е за хваление. ⁴ Господ е високо над всичките народи; Неговата слава е над небесата. ⁵ Кой е като Иеова нашия Бог, Който, *макар* седалището Му и да е на високо, ⁶ *Пак* се снизхожда да преглежда Небето и земята, ⁷ Въздига сиромаха от пръстта. И възвишава немотния от бунището, ⁸ За да го тури да седне с първенци, Да! с първенците на людето Му, - ⁹ Който настанява в дома бездетната, *И я прави* весела майка на деца. Алилуия.

114 ¹(По слав. 113). Когато излезе Израил из Египет, Якововият дом из люде другоезични, ² *Юда* стана светилище *на Бога*, Израил Негово владение. ³ Морето видя и побягна; Иордан се възвърна назад; ⁴ Планините се разиграха като овни, Хълмовете като агнета. ⁵ Що ти стана, море, та си побягнало? *На тебе* Иордане, та си се върнал назад? ⁶ *На вас* планини, та се разиграхте като овни? *На вас* хълмове - като агнета? ⁷ Трепери, земя, от присъствието Господно, От присъствието на Якововия Бог, ⁸ Който превърна канарата във воден поток, Кременливия камък във воден извор.

115 ¹(По слав. продължение от 113). (9) Не нам, Господи, не нам, Но на Своето име дай слава, Заради милостта Си и заради верността Си. ² (10) Защо да рекат народите: Где е сега техният Бог? ³ (11) Нашият Бог е на небето; Прави всичко що Му е угодно. ⁴ (12) Техните идоли са сребро и злато, Направа на човешките ръце. ⁵ (13) Уста имат, но не говорят; Очи имат, но не виждат; ⁶ (14) Уши имат, но не чуват; Ноздри имат, но не миришат; ⁷ (15) Ръце имат, но не пипат; Нозе имат, но не ходят; Нито издават глас от гърлото си. ⁸ (16) Подобни на тях ще станат ония, които ги правят, Както и всеки, който уповава на тях. ⁹ (17) Израилу, уповавай на Господа; Той е тяхна помощ и щит. ¹⁰ (18) Доме Ааронов, уповавайте на Господа; Той е тяхна помощ и щит. ¹¹ (19) Вие, които се боите от Господа, уповавайте на Господа; Той е тяхна помощ и щит. ¹² (20) Господ си спомни за нас; ще ни благослови; Ще благослови Израилевия дом; Ще благослови Аароновия дом. ¹³ (21) Ще благослови ония, които се боят от Господа, И малки и големи. ¹⁴ (22) Дано Господ ви умножава повече и повече - Вас и чадата ви. ¹⁵ (23) Благословени сте вие от Господа, Който е направил небето и земята. ¹⁶ (24) Небесата са небе-

са на Господа; А земята Той даде на човешките чада, ¹⁷ (25) Мъртвите не хвалят Господа, Нито ония, които слизат в *мястото* на мълчанието; ¹⁸ (26) Но ние ще благославяме Господа От сега и до века. Алилуия.

¹(По слав. 114). Любя Господа защото послуша Гласа ми и молбите ми; ² Понеже приклони ухото Си към мене, Затова ще *Го* призовавам догдето съм жив. ³ Връзките на смъртта ме обвиха, И мъките на преизподнята ме намериха; Скръб и беда срещнах. ⁴ Тогава призовах името Господно, *и Го помолих*: О Господи, избави душата ми. ⁵ Благ е Господ и праведен, Да! милостив е нашият Бог. ⁶ Господ пази простодушните; В беда бях, и Той ме избави. ⁷ Върни се, душе моя, в успокоението си, Защото Господ постъпи щедро към тебе. ⁸ Понеже си избавил душата ми от смърт, Очите ми от сълзи, и нозете ми от подхлъзване, ⁹ *Затова* ще ходя пред Господа в земята на живите. (По слав. 115) ¹⁰ (1) Аз повярвах, затова говорих; Много бях наскърбен. ¹¹ (2) В тревогата си рекох: Всеки човек е измамлив. ¹² (3) Що да въздам Господу *За* всичките Му благодеяния към мене? ¹³ (4) Ще взема чашата на спасението, И ще призова името Господно; ¹⁴ (5) Ще изпълня обреците си Господу, Да, пред всичките Му люде. ¹⁵ (6) Скъпоценна е пред Господа Смъртта на светиите Му. ¹⁶ (7) Ах! Господи, наистина аз съм Твой слуга; Твой слуга съм, син на Твоята слугиня; Ти си развързал връзките ми. ¹⁷ (8) На Тебе ще принесе жертва на хваление, И името Господно ще призова. ¹⁸ (9) Ще изпълня обреците си Господу, Да! пред всичките Негови люде, ¹⁹ (10) В дворовете на дома Господен, Всред тебе, Ерусалиме. Алилуия.

¹(По слав. 116). Хвалете Господа, всички народи; Славословете Го, всички племена; ² Защото милостта Му към нас е голяма, И верността Господна *трае* до века. Алилуия.

¹(По слав. 117). Славете Господа, защото е благ, Защото Неговата милост *трае* до века. ² Нека каже сега Израил, Че Неговата милост *трае* до века. ³ Нека каже сега Аароновият дом, Че Неговата милост *трае* до века. ⁴ Нека кажат сега ония, които се боят от Господа, Че Неговата милост *трае* до века. ⁵ В притеснението си призовах Господа; Господ ме послуша и *ме постави* на широко място. ⁶ Господ е откъм мене; няма да се убоя; *Що* може да ми стори човек? ⁷ Господ е откъм мене между помощниците ми; Затова ще видя *поволянето* на ненавистниците си. ⁸ По-добре да се надява някой на Господа, А не да уповава на човека. ⁹ По-добре да се надява някой на Господа, А не да уповава на кня-

10 зе. ¹⁰ Всичките народи ме обиколиха; *Но* в име-
 11 то Господно ще ги отсека. ¹¹ Обиколиха ме, да!
 обиколиха ме; *Но* в името Господно ще ги от-
 12 сека. ¹² Обиколиха ме като пчели, *но* угаснаха
 като огън от тръни; *Защото* в името Господ-
 13 но ще ги отсека. ¹³ Ти, *враже*, ме тласна сил-
 14 но за да падна; Но Господ ми помогна. ¹⁴ Сила
 моя и песен моя е Господ, И Той ми стана изба-
 15 вител, ¹⁵ Глас на радост и на избавление *се чу-*
ва в шатрите на праведните; Десницата Господ-
 16 на върши храбри дела. ¹⁶ Десницата Господна
 се издигна; Десницата Господна върши храб-
 17 ри дела. ¹⁷ Аз няма да умра, но ще живея, И ще
 18 разказвам делата Господни. ¹⁸ Строго ме наказ-
 19 ва Господ, Но на смърт не ме предаде. ¹⁹ Отво-
 рете ми портите на правдата; Ще вляза в тях
 20 и ще прославя Господа. ²⁰ Това са Господните
 21 порти, В които ще влязат праведните. ²¹ Ще Те
 славословя, защото си ме послушал, И станал
 22 си ми избавител. ²² Камъкът, който отхвърли-
 23 ха зидарите, Стана глава на ъгъла, ²³ От Госпо-
 24 да е това, *И* чудно е в нашите очи. ²⁴ Тоя е денят,
 който Господ е направил; Нека се радваме и се
 25 развеселим в Него. ²⁵ О Господи! избави, мо-
 лим се; О Господи! молим се, изпрати благоден-
 26 ствие. ²⁶ Благословен *да бъде оня*, който иде в
 името Господно; Благославяме ви от дома Гос-
 27 поден. ²⁷ Господ е Бог, Който ни показва свет-
 лина; Приведете до роговете на олтара Върза-
 28 ната с възжета жертва. ²⁸ Ти си Бог мой, и ще Те
 29 славя; Боже мой, ще Те възвишавам. ²⁹ Славе-
 те Господа, защото е благ, Защото Неговата ми-
 лост *трае* до века.

119 ¹ (По слав. 118). По еврейски, азбучен пса-
 лом. Алеф Блажени ония, които са правдиви в
 2 пътя, Които ходят в закона на Господа. ² Бла-
 жени които пазят изявленията Му, И Го тър-
 3 сят от все сърце; ³ Които и не вършат беззакон-
 4 ние, Ходят в пътищата Му. ⁴ Ти си *ни* заповядал
 5 за правилата си, Да ги пазим грижливо. ⁵ Да-
 но се оправят пътищата ми Така щото да пазят
 6 Твоите повеления! ⁶ Няма да се посрамя тогава
 7 Когато почитам всичките Твои заповеди. ⁷ Ще
 Те славя с правдиво сърце, Когато науча спра-
 8 ведливите Ти съдби. ⁸ Повеленията Ти ще пазя;
 9 Недей ме оставя съвсем. ⁹ Бет. Как ще очисти
 младежът пътя си? Като *му* дава внимание спо-
 10 ред Твоето слово. ¹⁰ От все сърце Те потърсих;
 Недей ме оставя да заблудя от заповедите Ти.
 11 ¹¹ В сърцето си опазих Твоето слово За да не ти
 12 съгрешавам. ¹² Благословен си, Господи; Научи
 13 ме на повеленията Си. ¹³ С устните си разказах
 14 Всичките съдби на устата Ти. ¹⁴ В пътя на Тво-
 15 ите изявления се радвах толкова, Колкото във
 всичкото богатство. ¹⁵ За правилата Ти ще раз-

мишлявам, И Твоите пътища ще зачитам. ¹⁶ В 16
 повеленията Ти ще се наслаждавам; Не ще за-
 бравя Твоето слово. ¹⁷ Гимел. Показвай щедро- 17
 та на слугата Си, за да живея; Така ще пазя сло-
 вото Ти. ¹⁸ Отвори очите ми За да гледам чу- 18
 десни неща в Твоя закон. ¹⁹ Пришелец съм аз 19
 на земята; Не скривай от мене заповедите Си.
²⁰ Душата ми се изнурява от копнежа, *Който* 20
имам винаги към Твоите съдби. ²¹ Ти си изоб- 21
 личил горделивите; Проклети да са ония, кои-
 то се отклоняват от Твоите заповеди. ²² Отда- 22
 лечи от мене укор и презрение, Защото опазих
 Твоите повеления. ²³ Даже първенци седнаха и 23
 говореха против мене; *Но* слугата Ти размиш-
 ляваше за Твоите повеления. ²⁴ Твоите свиде- 24
 телства наистина са моя наслада *И* мои съвет-
 ници. ²⁵ Далет. Душата ми прилепна за пръст- 25
 та; Съживи ме според словото Си. ²⁶ Изявих пъ- 26
 тищата си, и Ти си ме послушал; Научи ме на
 повеленията Си. ²⁷ Направи ме да разбирам пъ- 27
 тя на Твоите правила, Така да размишлявам за
 Твоите чудесни дела. ²⁸ Душата ми се топи от 28
 тъга; Укрепи ме според словото Си. ²⁹ Отдале- 29
 чи от мене пътя на лъжата, И благоволи да ми
 дадеш *да съблюдавам* закона Ти. ³⁰ Пътят на ис- 30
 тината избрах; Твоите съдби поставих *пред се-*
бе си. ³¹ Прилепих се към Твоите свидетелства; 31
 Господи, да ме не посрамиш. ³² Ще тичам по пъ- 32
 тя на Твоите заповеди, Когато разшириш сър-
 цето ми. ³³ Хе. Господи, научи ме пътя на Тво- 33
 ите повеления, И аз ще го пазя до край. ³⁴ Вра- 34
 зуми ме, и ще държа закона Ти. Да! ще го пазя
 от все сърце. ³⁵ Управяй ме в пътя на Твоите за- 35
 поведи, Защото в него се наслаждавам. ³⁶ При- 36
 клони сърцето ми към Твоите свидетелства, А
 не към сребролюбие. ³⁷ Отвърни очите ми да не 37
 гледат суета, И съживи ме в пътищата Си. ³⁸ По- 38
 твърди словото Си към слугата Си, Което *ще*
води към страх от Тебе. ³⁹ Отвърни от мене уко- 39
 ра, от който се боя, Защото Твоите съдби са до-
 бри. ⁴⁰ Ето, копнея за Твоите правила; Съживи 40
 ме чрез правдата Си. ⁴¹ Вав. Нека дойдат върху 41
 мене и Твоите милости, Господи, Твоето спасе-
 ние, според словото Ти. ⁴² Ще имам какво да от- 42
 говоря на онзи, който ме укорява, Защото упо-
 вавам на Твоето слово. ⁴³ И не отнемай съвсем 43
 словото на истината от устата ми, Защото се
 надявах на Твоите съдби. ⁴⁴ Така ще пазя Твоя 44
 закон постоянно На вечни векове; ⁴⁵ И ще хо- 45
 дя на широко, Защото потърсих Твоите прави-
 ла. ⁴⁶ Ще говоря за Твоите свидетелства и пред 46
 царе, И няма да се посрамя; ⁴⁷ И ще се насла- 47
 ждавам в Твоите заповеди, Които възлюбих;
⁴⁸ Също и ще повдигам ръцете си към Твоите 48
 заповеди, които възлюбих, И ще размишлявам

49 за повеленията Ти. ⁴⁹ Заин. Помни словото към
 слугата Си, На което си ме направил да упова-
 50 вам. ⁵⁰ Това е моята утеха в скръбта ми, Че сло-
 вото Ти ме съживи. ⁵¹ Горделивите ми се под-
 смиваха много; *Но* аз не се отклоних от Твоя
 52 закон. ⁵² Спомних си, Господи, за Твоите от ста-
 53 ро време съдби, И се утеших. ⁵³ Горещо негоду-
 ване ме обзе по причина на нечестивите, Кои-
 54 то оставят Твоя закон. ⁵⁴ Твоите повеления ми
 станаха песен В дома гдето странствувам. ⁵⁵ Но-
 щем си спомних Твоето име, Господи, И опазих
 56 закона Ти. ⁵⁶ Това е моето *хваление*, Че опазих
 57 Твоите правила. ⁵⁷ Хет. Господи, Ти си мой дял;
 58 Обещах се, че ще пазя Твоите думи. ⁵⁸ Потър-
 сих благоволение Ти от все сърце; Смили се
 59 за мене според словото Си. ⁵⁹ Размислих върху
 пътищата си, И обърнах нозете си към Твоите
 60 свидетелства. ⁶⁰ Побързах, и не се забавих. Да
 61 опазя Твоите заповеди. ⁶¹ Връзките на нечести-
 вите ме обвиха; *Но* аз не забравих Твоя закон.
 62 ⁶² По среднощ ставам за да Те славя За Твоите
 63 справедливи съдби. ⁶³ Аз съм другар на всич-
 ки, които Ти се боят, И на ония, които пазят
 64 Твоите правила. ⁶⁴ Господи, земята е пълна с
 Твоята милост; Научи ме на Твоите повеления.
 65 ⁶⁵ Тет. Господи, Ти си сторил добро на слуга-
 66 та Си Според словото Си. ⁶⁶ Научи ме на доб-
 ро разсъждение и знание, Защото аз повярвах
 67 Твоите заповеди. ⁶⁷ Преди да бях наскърбен аз
 68 заблуждавах; Но сега държа Твоето слово. ⁶⁸ Ти
 си благ и правиш добро; Научи ме на Твоите
 69 повеления. ⁶⁹ Горделивите изковаха лъжа про-
 тив мене; Но аз от все сърце ще пазя Твоите
 70 правила. ⁷⁰ Тяхното сърце набелея като лой;
 71 *Но аз се наслаждавам в закона Ти.* ⁷¹ Добре ми
 стана, че бях наскърбен, За да науча Твоите по-
 72 веления. ⁷² Законът на Твоите уста е за мене по-
 желателен От хиляди злато и сребро. ⁷³ Иод.
 73 Твоите ръце ме направиха и утвърдиха; Вра-
 74 зуми ме за да науча Твоите заповеди. ⁷⁴ Ония,
 които Ти се боят, ще се зарадват като ме ви-
 75 дят, Защото на словото Ти уповах. ⁷⁵ Зная, Гос-
 76 поди, че Твоите съдби са праведни, И по спра-
 ведливост си ме наказал. ⁷⁶ Моля Ти се, нека ми
 бъде Твоето милосърдие за утеха Според сло-
 77 вото Ти към Твоя слуга. ⁷⁷ Нека дойдат върху
 мене Твоите благи милости, за да живея; За-
 78 щото Твоят закон е моя наслада. ⁷⁸ Нека се по-
 срамят горделивите, защото са ме повалили с
 лъжи; *Но* аз ще размишлявам за Твоите прави-
 79 ла. ⁷⁹ Нека се обърнат към мене ония, които Ти
 се боят, А именно ония, които познават Твои-
 80 те свидетелства. ⁸⁰ Сърцето ми нека бъде непо-
 рочно относно Твоите повеления, За да се не
 81 посрамя. ⁸¹ Каф. Душата ми примира за Твое-

то спасение; *Но* аз се надявам, на Твоето слово.
⁸² Очите ми чезнат за *изпълнението на* словото ⁸²
 Ти, Като казвам: Кога ще ме утетиши? ⁸³ Защото ⁸³
 станах като мех в дим; Но пак не забравям Тво-
 ите повеления. ⁸⁴ Колко са дните на Твоя слу- ⁸⁴
 га? Кога ще извършиш съдба против гонители-
 те ми: ⁸⁵ Горделивите изковаха ями за мене, Ка- ⁸⁵
 то се противят на Твоя закон. ⁸⁶ Всичките Твои ⁸⁶
 заповеди са верни; *Понеже човеците* ме гонят
 с лъжи, Ти ми помогни. ⁸⁷ Без малко щяха да ⁸⁷
 ме погубят на земята; Но аз не оставих Твои-
 те правила. ⁸⁸ Съживи ме според милосърдие- ⁸⁸
 то Си; Така ще пазя свидетелството на Твоите
 уста. ⁸⁹ Ламед. Господи Твоето слово Е утвър- ⁸⁹
 дено на небето до века. ⁹⁰ Верността Ти пребъ- ⁹⁰
 два из род в род; Ти си основал земята и тя стои.
⁹¹ Колкото за Твоите наредби, те и до днес сто- ⁹¹
 ят, Защото всички са Твои слуги. ⁹² Ако Твоят ⁹²
 закон не беше ми наслада, То аз и тогава бих за-
 гинал в скръбта си. ⁹³ До века няма да забравя ⁹³
 Твоите правила, Защото чрез тях си ме съжи-
 94 вил. ⁹⁴ Твой съм аз; спаси ме, Защото потър- ⁹⁴
 сих Твоите правила. ⁹⁵ Нечестивите ме чакаха ⁹⁵
 за да ме погубят; Но аз ще внимавам в Твоите
 свидетелства. ⁹⁶ Видях граница на всяко съвър- ⁹⁶
 шенство Но Твоята заповед е твърде широка.
⁹⁷ Мем. Колко обичам аз Твоя закон! Цял ден ⁹⁷
 се поучавам в него. ⁹⁸ Твоите заповеди ме пра- ⁹⁸
 вят по-мъдър от неприятелите ми, Защото те са
 винаги с мене. ⁹⁹ По-разумен съм от всичките ⁹⁹
 си учители, Защото се поучавам в Твоите сви-
 детелства. ¹⁰⁰ По-разумен съм от старите, Защо- ¹⁰⁰
 то опазих Твоите правила. ¹⁰¹ От всеки лош път ¹⁰¹
 въздържах нозете си, За да пазя Твоето слово.
¹⁰² От Твоите съдби не се отклоних, Защото Ти ¹⁰²
 си ме научил. ¹⁰³ Колко са сладки на вкуса ми ¹⁰³
 Твоите думи! *Да! по-сладки* от мед в устата ми.
¹⁰⁴ Чрез Твоите правила станах разумен; Затова ¹⁰⁴
 мразя всеки лъжлив път. ¹⁰⁵ Нун. Твоето слово ¹⁰⁵
 е светилник на нозете ми, И виделина на пъ-
 теката ми. ¹⁰⁶ Заклех се, и го потвърдих, Че ще ¹⁰⁶
 държа праведните Твои съдби. ¹⁰⁷ Много съм ¹⁰⁷
 наскърбен; Господи, съживи ме според слово-
 то Си. ¹⁰⁸ Приеми моля ти се, Господи, добро- ¹⁰⁸
 волните приноси на устата ми, И научи ме на
 съдбите Си. ¹⁰⁹ Животът ми е постоянно в опас- ¹⁰⁹
 ност; Но аз не забравих Твоя закон. ¹¹⁰ Нечести- ¹¹⁰
 вите поставиха примка за мене; Но аз не се от-
 111 клоних от Твоите правила. ¹¹¹ Възприех Твои- ¹¹¹
 те свидетелства за *свое* наследство до века, За-
 щото те са радост на сърцето ми. ¹¹² Приклоних ¹¹²
 сърцето си за да върша повеленията Ти. Вина-
 ги и до край. ¹¹³ Самех. Намразих двоумните, ¹¹³
 А Твоя закон възлюбих. ¹¹⁴ Ти си мой покров и ¹¹⁴
 мой щит: На Твоето слово се надявам. ¹¹⁵ Отда- ¹¹⁵

лечете се от мене, вие злодейци, Защото аз ще
 116 пазя заповедите на моя Бог. ¹¹⁶ Укрепявай ме
 според словото Си, за да живея; И да се не за-
 117 срамя в надеждата си. ¹¹⁷ Дръж ме, и ще бъда в
 безопасност, И ще зачитам винаги Твоите по-
 118 веления. ¹¹⁸ Ти си презрял всички, които се от-
 клоняват от Твоите повеления, Защото суетна е
 119 измамата им. ¹¹⁹ Изхвърляш като шлак всички-
 те нечестиви на земята; Затова възлюбих Тво-
 120 ите повеления. ¹²⁰ Снагата ми настръхна пора-
 ди страха *ми* от Тебе. И от съдбите Ти се упла-
 121 ших. ¹²¹ Аин. Извърших правосъдие и правда,
 122 Да ме не предадеш на угнетителите ми; ¹²² Стан-
 ни поръчител на слугата Си за добро; Не оста-
 123 вай горделивите да ме угнетяват. ¹²³ Очите ми
 чезнат за спасението Ти. И за Твоето правед-
 124 но слово. ¹²⁴ Постъпвай към слугата Си според
 милостта Си, И научи ме на повеленията Си.
 125 ¹²⁵ Твой слуга съм аз; вразуми ме За да познавам
 126 Твоите свидетелства. ¹²⁶ Време е да подействува
 127 Господ, Защото наруших закона Ти. ¹²⁷ Поне-
 же аз любя Твоите заповеди. Повече от злато,
 128 даже от чисто злато, ¹²⁸ Понеже считам за пра-
 ви всичките Твои правила относно всяко нещо,
 129 Затова мразя всеки лъжлив път. ¹²⁹ Пе. Чудес-
 ни са Твоите свидетелства; Затова душата ми ги
 130 пази. ¹³⁰ Изясняването на Твоето слово просве-
 щава, Вразумява простите. ¹³¹ Отворих широко
 131 устата си и пяхтях, Защото копнеех за Тво-
 132 ите заповеди. ¹³² Обърни се към мене и смили
 се за мене, Както постъпваш към ония, които
 133 обичат Твоето име. ¹³³ Оправяй стъпките ми в
 словото Си, И не оставяй да ме завладее никое
 134 беззаконие; ¹³⁴ Избави ме от човешки насилия;
 135 Така ще държа Твоите правила. ¹³⁵ Осияй с ли-
 цето Си върху слугата Си, И научи ме на по-
 136 веленията Си. ¹³⁶ Водни потоци текат из очи-
 137 те ми. Понеже не се спазва Твоя закон. ¹³⁷ Ца-
 де. Праведен си Ти Господи; Прави са и Твои-
 138 те съдби. ¹³⁸ Постановил си свидетелствата Си,
 139 С правда и превъзходна вярност. ¹³⁹ Моята рев-
 ност ме изяде, Защото противниците ми забравиха
 140 Твоите думи. ¹⁴⁰ Твоето слово е добре пре-
 чистено, Затова слугата Ти го обича. ¹⁴¹ Скро-
 141 мен съм и презрян, Обаче не забравям Твоите
 142 правила. ¹⁴² Твоята правда е вечна правда; И за-
 143 конът Ти е истина. ¹⁴³ Неволи и утеснения ме
 намериха; Обаче Твоите заповеди са моя на-
 144 слада. ¹⁴⁴ Твоите свидетелства са праведни до
 145 века; Вразуми ме, и ще живея. ¹⁴⁵ Коф. Извиках
 от все сърце; Послушай ме, Господи, *и* ще па-
 146 зя повеленията Ти. ¹⁴⁶ Извиках към Тебе; Спаси
 147 ме и ще пазя повеленията Ти. ¹⁴⁷ Предварих зор-
 148 ¹⁴⁸ Очите ми предварт нощните стражи, За да

размишлявам за Твоето слово. ¹⁴⁹ Чуй гласа ми 149
 според милосърдието Си; Съживи ме, Господи,
 според съдбите Си. ¹⁵⁰ Приблжиха се ония, ко- 150
 ито нечестиво ме преследват, И са се отклонили
 от закона Ти. ¹⁵¹ Ти си близо, Господи; И всич- 151
 ки Твои заповеди са истина. ¹⁵² Отдавна зная от 152
 Твоите свидетелства, Че Ти си ги учредил за ви-
 наги. ¹⁵³ Реш. Виж скръбта ми и избави ме, За- 153
 щото не съм забравил закона Ти. ¹⁵⁴ Защити де- 154
 лото ми и изкупи ме; Съживи ме според слово-
 то Си. ¹⁵⁵ Избавлението е далеч от нечестивите, 155
 Защото те не търсят Твоите повеления. ¹⁵⁶ Мно- 156
 го са Твоите благи милости, Господи; Съжи-
 ви ме според съдбите Си. ¹⁵⁷ Мнозина са моите 157
 гонители и противници; Но аз не се отклоних
 от свидетелствата Ти. ¹⁵⁸ Като видях коварни- 158
 те, погнусих се *от тях*. Защото не пазят Твое-
 то слово. ¹⁵⁹ Виж колко обичам аз Твоите пра- 159
 вила; Съживи ме, Господи, според милосърди-
 ето Си. ¹⁶⁰ Същността на Твоето слово е исти- 160
 на; И Твоите праведни съдби, до една *тратя*
 до века. ¹⁶¹ Шин. Първенци ме преследваха без 161
 причина; Но сърцето ми трепери от думите Ти.
¹⁶² Аз се радвам на Твоето слово. Като оня, кой- 162
 то намира много користи. ¹⁶³ Мразя лъжата и 163
 се гнуся от нея, Но закона Ти обичам. ¹⁶⁴ Се- 164
 дем пъти на ден Те хваля, За Твоите праведни
 съдби. ¹⁶⁵ Много мир имат ония, които обичат 165
 Твоя закон, И за тях няма спънки та да се пре-
 пъват. ¹⁶⁶ Надявах се за Твоето спасение, Гос- 166
 поди, И изпълнявах Твоите заповеди. ¹⁶⁷ Душа- 167
 та ми опази Твоите свидетелства; И аз ги люб-
 бя твърде много. ¹⁶⁸ Държах Твоите правила и 168
 Твоите свидетелства; Защото всичките ми пъ-
 тища са пред Тебе. ¹⁶⁹ Тав. Нека стигне вика- 169
 нето ми пред Тебе, Господи; Вразуми ме спо-
 ред словото Си. ¹⁷⁰ Нека дойде молбата ми пред 170
 Тебе; Избави ме според словото Си. ¹⁷¹ Устни- 171
 те ми ще изливат хваление, Защото ме учиш на
 повеленията Си. ¹⁷² Езикът ми ще пее за слово- 172
 то Ти, Защото всички Твои заповеди са правда.
¹⁷³ Ръката Ти нека бъде готова да ми помогне, 173
 Защото аз избрах Твоите правила. ¹⁷⁴ Копнях за 174
 Твоето спасение, Господи; И законът Ти е моя
 наслада. ¹⁷⁵ Нека живее душата ми, и ще Те хва- 175
 ли; И нека ми помагат съдбите Ти. ¹⁷⁶ Скитах се 176
 като изгубена овца; Потърси слугата Си, зашто
 не забравих Твоите заповеди.

¹ (По слав. 119). Песен на възкачванията. В **120**
 бедствието си извиках към Господа; И Той ме
 послуша. ² Господи, избави душата ми от лъж- 2
 ливи устни. И от измамлив език ³ Какво Ти да- 3
 ва или какво Ти притуря Измамливият език?
 - ⁴ Изострените стрели на силен мъж, С въгли- 4
 ща от смрика. ⁵ Горко ми, защото странствувам 5

6 в Мосох, Живея в Кидарските шатри! ⁶ Дълго време живя душата ми С ония, които мразят мир. ⁷ Аз съм за мир; но когато говоря, Те са за бой.

121 ¹ (По слав. 120). Песен на възкачванията. Издигам очите си към хълмовете, От гдето иде ² помощта ми. ² Помощта ми е от Господа, Който е направил небето и земята. ³ Той няма да остави да се поклати ногата ти; Оня, който те ⁴ пази, няма да задреме. ⁴ Ето, няма да задреме нито ще заспи Оня, Който пази Израиля. ⁵ Господ ти е пазач; Господ е твой покров отдясно ⁶ ти. ⁶ Слънцето няма да те повреди денем, Нито луната нощем. ⁷ Господ ще те пази от всяко зло; ⁸ Ще пази душата ти. ⁸ Господ ще пази излизането ти и влизането ти От сега и до века.

122 ¹ (По слав. 121). Давидова песен на възкачванията. Зарадвах се, когато ми рекоха: Да отидем в дома Господен. ² Ето, нозете ни стоят Отвътре портите ти, Ерусалиме. ³ Ерусалиме, който си съграден Като град сглобен ведно; ⁴ Гдето възлизат племената, Господните племена. *Според* надеждите на Израиля, За да славят името ⁵ Господно. ⁵ Защото там са поставени престоли за съд, Престолите на Давидовия дом. ⁶ Молитвуват ония, които те обичат! ⁷ Мир да бъде отвътре стените ти, Благоденствие в палатите ⁸ ти! ⁸ Заради братята и другарите си Ще кажа сега: Мир да е в тебе! ⁹ Заради дома на Господа нашия Бог Ще търся доброто ти.

123 ¹ (По слав. 122). Песен на възкачванията. Издигам очите си към Тебе, Който обитаваш на небесата. ² Ето, както очите на слугите *гледат* към ръката на господаря им, Както очите на слугинята към ръката на господарката ѝ. Така *гледат* нашите очи към Господа нашия Бог, ³ Докле се смили за нас. ³ Смили се за нас, Господи, смили се за нас, Защото се преситихме от презрение. ⁴ Пресити се душата ни От надуването на охолните, И от презрението на горделивите.

124 ¹ (По слав. 123). Давидова песен на възкачванията. Ако не беше Господ с нас, (Нека рече сега Израил), ² Ако не беше Господ с нас, Когато се надигнаха човеци против нас, ³ Тогава те биха ни погълнали живи, Когато яростта им ⁴ пламтеше против нас, - ⁴ Тогава водите биха ни потопили, Пороят би преминал върху душата ни, - ⁵ Тогава надигнатите води Биха преминали върху душата ни. ⁶ Благословен да е Господ, ⁷ Който не ни предаде в зъбите им като лов! ⁷ Душата ни се избави като птица от примката на ловците; Примката се строши, и ние се изба-

вихме. ⁸ Помощта ни е в името на Господа, Който ⁸ направи небето и земята.

¹ (По слав. 124). Песен на възкачванията. **125** Ония, които упоават на Господа, Са като хълма Сион, който не може да се поклати, А до века остава. ² Както хълмовете окръжават Ерусалим, Така Господ окръжава людете Си От сега и до века. ³ Защото нечестият няма да налага скиптъра си върху участта на праведните, Да не би праведните да простират ръце към беззаконието. ⁴ Стори добро, Господи, на добрите И на правдивите в сърце. ⁵ А ония, които се отклоняват в кривите си пътища, Тях ще отведе Господ заедно с ония, които вършат беззаконие. Мир на Израиля!

¹ (По слав. 125). Песен на възкачванията. **126** Когато Господ възвръщаше сионовите пленници, Ние бяхме като ония, които сънуват. ² Тогава се изпълниха устата ни със смях И езикът ни с пеене; Тогава казаха между народите: Велики неща извърши за тях Господ. ³ Господ извърши велики неща за нас, *От които* се изпълниха с радост. ⁴ Върни, Господи, пленниците ни Като потоците в южните *страни*. ⁵ Ония, които сеят със сълзи, С радост ще пожънат. ⁶ Оня, който излиза с плач, Когато носи мярата семе, Той непременно с радост ще се върне Носейки снопите си.

¹ (По слав. 126). Соломонова песен на възкачванията. **127** Ако Господ не съгради дома, Напразно се трудят зидарите; Ако Господ не опази града, Напразно бди стражарят. ² Безполезно е за вас да ставате рано, да лягате толкоз късно, И да ядете хляба на труда, *Тъй като и в сън Господ* дава на Възлюбения Си. ³ Ето, наследство от Господа са чадата, И награда *от него* е плодът на утробата. ⁴ Както са стрелите в ръката на силния, Така са чадата на младостта. ⁵ Блазе на оня човек, Който е напълнил тула си с тях! *Такива* няма да се посрамят, Когато говорят с неприятелите си в *градската* порта.

¹ (По слав. 127). Песен на възкачванията. **128** Блажен всеки, който се бои от Господа, И ходи в Неговите пътища; ² Защото ще ядеш *плода* от труда на ръцете си; Блажен ще бъдеш, и ще благоденствуваш. ³ Жена ти ще бъде като плодovitа лоза сред дома ти, Чадата ти като маслинени младоци около трапезата ти, ⁴ Ето, така ще се благослови човекът, Който се бои от Господа. ⁵ Господ да те благослови от Сион, И да видиш доброто на Ерусалим през всичките дни на живота си, ⁶ Дори да видиш чада от чадата си! Мир на Израиля!

¹ (По слав. 128). Песен на възкачванията. **129** Много пъти са ме наскърбявали от младостта

2 ми до сега, (Нека рече сега Израил), ²Много
пъти са ме наскърбявали от младостта ми до се-
3 га, Но не ми надвиха. ³Орачите ораха по гърба
4 ми, Проточиха дълги браздите си. ⁴Но Господ
е праведен; Той разсече възетата на нечести-
5 вите. ⁵Ще се посрамят и ще се обърнат назад
6 Всички, които мразят Сиона. ⁶Ще станат като
тревата на къщния покрив, Която изсъхва пре-
7 ди да се оскубе, - ⁷С която жетварят не напъл-
ня ръката си, Нито оня, който връзва снопите,
8 обятията си, ⁸Нито казват минувачите: Благо-
словение Господно да бъде на вас! *Та да им от-
говарят: И ние ви благославяме в името Гос-
подно!*

130 ¹(По слав. 129). Песен на възкачванията. Из
2 дълбочините викам към Тебе, Господи. ²Гос-
поди, послушай гласа ми; Нека бъдат ушите Ти
3 внимателни на гласа на молбата ми. ³Ако би
забелязвал беззаконията, Господи, То кой, Гос-
4 поди, би могъл да устои? ⁴При Тебе, обаче, има
5 прощение За да Ти се боят. ⁵Чакам Господа, ду-
6 шата ми чака, И на словото Му уповавам. ⁶Ду-
шата ми *очаква* Господа Повече от ония, които
7 *очакват* зората, *Да!* *повече от* очакващите зор-
8 рата. ⁷Нека се надява Израил на Господа; За-
щото у Господа е милостта, И у Него е пълно-
то изкупление; ⁸И Той ще изкупи Израиля От
всичките му беззакония.

131 ¹(По слав. 130). Давидова песен на възкач-
ванията. Господи, сърцето ми не се гордее, Ни-
то се надигат очите ми, Нито се занимавам с
2 неща големи и твърде високи за мене. ²Наисти-
на аз укротих и успокоих душата си; Като от-
бито дете при майка си, *Така* душата ми е при
3 мене като отбито дете. ³Израилю, надей се на
Господа От сега и до века.

132 ¹(По слав. 131). Песен на възкачванията.
Помни, Господи, заради Давида, Всичките му
2 скърби, - ²Как се кле на Господа, И се обре-
3 че на Силния Яковов, *като каза:* ³Непременно
няма да вляза в шатъра на къщата си, Нито ще
4 се кача на посланото си легло, - ⁴Няма да дам
сън на очите си, Или дрямка на клепачите си,
5 ⁵Докато не намеря място за Господа, Обитали-
ще за Силния Яковов. ⁶Ето, ние чухме, че той
6 бил в Ефрата; Намерихме го в полетата на Яара.
7 ⁷Нека влезем в скиините Му, Нека се поклоним
8 при подножието Му. ⁸Стани, Господи, *и влез* в
9 покоя Си, Ти и ковчега на Твоята сила; ⁹Свеще-
ниците Ти да бъдат облечени с правда. И све-
10 тиите Ти нека викат радостно. ¹⁰Заради слугата
Си Давида Недей отблъсква лицето на помаза-
11 ника Си. ¹¹Господ се кле с вярност на Давида, -
И няма да пристъпи думата Си, - Казвайки: От
рождбата на тялото ти Ще положи на престола

ти. ¹²Ако чадата ти опазят Моя завет И Моите 12
свидетелства, на които ще ги науча, То и техни-
те чада ще седят за винаги на престола ти. ¹³За- 13
щото Господ избра Сиона, Благоволи да оби-
тава в него. ¹⁴Това, *каза Той*, Ми е покой до ве- 14
ка: Тук ще обитавам, защото го пожелах. ¹⁵Ще 15
благословя изобилно храната му! Сиромасите
му ще наситя с хляб. ¹⁶Ще облека и свещеници- 16
те му със спасение; И светиите му ще възклица-
ват от радост. ¹⁷Там ще направя да изникне рог 17
на Давида; Приготвих светилник за помазани-
ка Си. ¹⁸Неприятелите му ще облека със срам; 18
А на него ще блещи короната.

¹(По слав. 132). Давидова песен на възкач-
ванията. Ето колко е добро и колко е угодно **133**
Да живеят братя в единомушие! ²*Угодно е* ка- 2
то онова скъпоценно миро на главата, Коего
слизаше по брадата, Аароновата брада, Коего
слизаше по яката на одеждите му, ³*Угодно е* ка- 3
то ермонската роса, Която слиза на сионските
хълмове; Защото Господ там е заръчал благо-
словението, - Живота до века.

¹(По слав. 133). Песен на възкачванията. **134**
Ето, благославяйте Господа, всички слуги Гос-
подни, Които престояват нощем в дома Госпо-
ден. ²Издигайте ръцете си към светилището И 2
благославяйте Господа. ³Нека те благослови от 3
Сиона Господ, Който направи небето и земята.

¹(По слав. 134). Алилуя. Хвалете името Гос- **135**
подно. Хвалете Го, вие слуги Господни, ²Кои- 2
то престоявате в дома Господен, В дворовете
на дома на нашия Бог. ³Хвалете Господа, за- 3
щото е благ Господ, Пейте хваления на името
Му, защото това е угодно. ⁴Защото Господ из- 4
бра Якова за Себе Си, Израиля за Свое собстве-
но притежание. ⁵Защото аз познах, че Господ е 5
велик, И че нашият Господ е над всичките бо-
гове. ⁶Господ прави всичко що Му е угодно На 6
небето и на земята, в моретата и във всичките
бездни. ⁷Повдига пари от краищата на земята, 7
Прави светкавици за дъжда, Изважда ветрове
из съкровищниците Си. ⁸*Той е* Който поразил 8
египетските първородни И на човек и на жи-
вотно. ⁹Изпрати знамения и чудеса всред те- 9
бе, Египте, Върху Фараона и върху всичките
му слуги. ¹⁰*Той е*, Който поразил големи наро- 10
ди И избил силни царе. ¹¹Аморейския цар Сион, 11
И васанския цар Ог, И всичките ханаански цар-
ства - ¹²И даде земята им в наследство, Наслед- 12
ство на людете Си Израил. ¹³Името Ти, Госпо- 13
ди, *пребъдва* до века, Споменът Ти, Господи, из-
род в род. ¹⁴Защото Господ ще съди людете Си, 14
И ще се покае за *скърбите* на слугите Си. ¹⁵Идо- 15
лите на народите са сребро и злато, Направа на
човешки ръце. ¹⁶Уста имат, но не говорят; Очи 16

17 имат, но не виждат; ¹⁷ Уши имат, но не чуват;
 18 Нито има дишане в устата им. ¹⁸ Подобни на тях
 ще станат ония, които ги правят, Както и всеки,
 19 който уповава на тях. ¹⁹ Доме Израилев, благо-
 славяйте Господа; Доме Ааронов, благославяйте
 20 Господа; ²⁰ Доме Левиев, благославяйте Гос-
 пода; Вие, които се боите от Господа, благосла-
 21 вяйте Господа; ²¹ Благословен да бъде от Сион
 Господ, Който обитава в Ерусалим. Алилуйа.

136 ¹ (По слав. 135). Славете Господа, защото е
 2 благ, Защото милостта Му *трае* до века; ² Сла-
 вете Бога на боговете, Защото милостта Му
 3 *трае* до века. ³ Славете Господа на господари-
 4 те, Защото милостта Му *трае* до века. ⁴ Кой-
 то Един върши велики чудеса, Защото милост-
 5 та Му *трае* до века; ⁵ Който с мъдрост напра-
 ви небесата, Защото милостта Му *трае* до ве-
 6 ка; ⁶ Който простря земята върху водите, Защо-
 7 то милостта Му *трае* до века; ⁷ Който напра-
 ви големи светила, Защото милостта Му *трае*
 8 до века; ⁸ Слънцето за да владее деня, Защото
 9 милостта Му *трае* до века; ⁹ Луната и звездите
 за да владят нощта, Защото милостта Му *трае*
 10 до века; ¹⁰ Който порази египтяните в първо-
 родните им, Защото милостта Му *трае* до века;
 11 ¹¹ И изведе Израиля изсред тях, Защото мило-
 12 стта Му *трае* до века; ¹² С мощна ръка и с из-
 дигната мишца, Защото милостта Му *трае* до
 13 века; ¹³ Който раздели Червеното море на *две*
 14 части, Защото милостта Му *трае* до века; ¹⁴ И
 преведе Израиля презсред него, Защото мило-
 15 стта Му *трае* до века; ¹⁵ Който повали Фарао-
 на и множеството му в Червеното море, Защо-
 16 то милостта Му *трае* до века; ¹⁶ Който преве-
 де людето Си през пустинята, Защото милост-
 17 та Му *трае* до века; ¹⁷ Който порази велики ца-
 18 ре, Защото милостта Му *трае* до века; ¹⁸ И изби
 прочути царе, Защото милостта Му *трае* до ве-
 19 ка; ¹⁹ Амореятският цар Сион, Защото милостта
 20 Му *трае* до века; ²⁰ И васанският цар Ог, Защото
 21 милостта Му *трае* до века ²¹ И даде земята им в
 наследство, Защото милостта Му *трае* до века,
 22 ²² В наследство на слугата Си Израил, Защото
 23 милостта Му *трае* до века, ²³ Който си спомни
 за нас в унижението ни, Защото милостта Му
 24 *трае* до века; ²⁴ И ни избави от противниците
 25 ни, Защото милостта Му *трае* до века; ²⁵ Който
 дава храна на всяка твар, Защото милостта Му
 26 *трае* до века; ²⁶ Славете небесния Бог, Защото
 милостта Му *трае* до века.

137 ¹ (По слав. 136) При реките на Вавилона,
 там седнахме, Да! плакахме, когато си спом-
 2 няхме за Сиона; ² На върбите всред него Ока-
 3 чихме арфите си. ³ Защото там ония, които ни
 бяха пленили, Поискаха от нас да пеем думи; И

ония, които ни бяха запустили, *поискаха* весе-
 лие, *казвайки*: Попейте ни от сионските песни.
 4 Как да пеем песента Господна В чужда земя? ⁴
 5 Ако те забравя, Ерусалиме, Нека забрави дес-
 5 ницата ми *изкуството си!* ⁶ Нека се залепи ези-
 6 кът ми за небцето ми, ако не те помня, Ако не
 предпочета Ерусалим пред главното си веселие.
 7 Помни, Господи, против едомците Деня на *ра-*
 7 *зорението* на Ерусалим, когато казваха: Съси-
 пете, съсипете *го* до основата му! ⁸ Дъщеря ва-
 8 вилонска, която ще бъдеш запустена, Блазе на
 онзи, който ти въздаде За всичко що си стори-
 ла нам! ⁹ Блазе на онзи, който хване и разбие о
 9 камък Малките ти деца!

¹ (По слав. 137) Давидов *псалом*. Ще Те сла- **138**
 вя от все сърце, Ще Ти пея хваления пред бого-
 вете, ² Ще ти се поклоня към светия Твой храм,
 2 И ще славя Твоето име за милосърдието Ти и за
 верността Ти, Защото си възвеличил думата Си
 повече от цялото Си име. ³ В деня, когато изви-
 3 ках, Ти ме послуша; Ободрил си ме със сила в
 душата ми. ⁴ Ще Те прославят, Господи, всич-
 4 ки земни царе, Когато чуят думите на Твоите
 уста; ⁵ Да! ще възпяват пътищата Господни, Че
 5 голяма е славата Господна. ⁶ Защото, ако и да е
 6 възвишен Господ, пак гледа на смирения; А ви-
 сокоумния познава от далеч. ⁷ Даже ако преми-
 7 на сред утеснение, Ти ще ме съживиш; Ще про-
 стреш ръката Си против гнева на неприятелите
 ми; И десницата Ти ще ме избави. ⁸ Господ ще
 8 извърши това, което *е необходимо* за мене. Госпо-
 ди, понеже милостта Ти *трае* до века, Не оста-
 вай делата на Своите ръце.

¹ (По слав. 138). За първия певец. Давидов **139**
 псалом. Господи, опитал си ме и познал си *ме*.
 2 Ти познаваш сядането ми и ставането ми; Раз-
 2 биращ помислите ми от далеч, ³ Издирваш хо-
 денето ми и лягането ми, И знаеш всичките ми
 пътища. ⁴ Защото *докато* думата не е *още* на
 4 езика ми, Ето, Господи, Ти я знаеш цяла. ⁵ Ти
 5 си пред мен и зад мен, И турил си върху мене
 ръката Си. ⁶ *Това* знание е пречудно за мене;
 6 Високо е; не мога *да го стигна*. ⁷ Къде да оти-
 7 да от твоя Дух? Или от присъствието Ти къ-
 де да побягна? ⁸ Ако възляза на небето, Ти си
 8 там; Ако си постеля в преизподнята, и там си
 Ти. ⁹ Ако взема крилата на зората И се засе-
 9 ля в най-далечните краища на морето, ¹⁰ И там
 ще ме води ръката Ти, И Твоята десница ще
 ме държи. ¹¹ Ако река: Поне тъмнината ще ме
 11 покрие, И светлината около мене ще *стане* на
 нощ, ¹² То и самата тъмнина не укрива *нищо* от
 12 Тебе, А нощта свети като деня; *За Тебе* тъм-
 13 нината и светлината са безразлични. ¹³ Защо-
 то Ти си образувал чреслата ми, Обвил си ме в

14 утробата на майка ми. ¹⁴ Ще Те славя, защото
страшно и чудно съм направен; Чудни са Твои-
15 те дела, И душата ми добре знае *това*. ¹⁵ Кост-
никът ми не се укри от Тебе, Когато в тайна се
работех, И в дълбочините на земята ми се да-
16 ваше разнообразната *ми* форма. ¹⁶ Твоите очи
видяха необразуваното ми вещество; И в твоя-
та книга бяха записани Всичките *ми* определе-
ни дни, Докато още не съществуваше ни един
17 от тях. ¹⁷ И колко скъпоценни за мене са *тия*
Твои помисли, Боже! Колко голямо е числото
18 им! ¹⁸ Ако бих поискал да ги изброя, те са по-
многобройни от пясъка; Събуждам ли се още
19 съм с Тебе. ¹⁹ Непременно ще поразяш нечести-
вите, Боже; Отдалечете се, прочее, от мене, мъ-
20 же кръвопийци. ²⁰ Защото говорят против Те-
бе нечестиво, И враговете Ти се подигат *про-*
21 *тив Тебе* заради суета. ²¹ Не мразя ли, Госпо-
ди, ония, които мразят Тебе? И не гнуся ли се
22 от ония, които се подигат против Тебе? ²² Със
съвършена омраза ги мразя, За неприятели ги
23 имам. ²³ Изпитай ме, Боже, и познай сърцето
24 ми; Опитай ме, и познай мислите ми; ²⁴ И виж
дали има в мене оскърбителен път; И води ме
по вечния път.

140 ¹ (По слав. 139). За първия певец. Давидов
псалом. Избави ме, Господи, от нечестивия чо-
2 век, Опazi ме от насилник човек, ² Които изми-
слюват зло в сърцето си, И всеки ден възбуж-
3 дат боеве. ³ Изострюват езика си като на змия;
Аспидова отрова има под устните им. (Села).
4 ⁴ Опazi ме, Господи, от ръцете на нечестивия,
Защити ме от насилник човек, Които възна-
5 мериха да ме направят да падна. ⁵ Горделиви-
те скриха клопка за мене. И с възета разпро-
6 стряха мрежи край пътя; Поставиха примки за
7 мене. (Села). ⁶ Рекох Господу: Ти си мой Бог;
7 Послушай, Господи, гласа на молбите ми. ⁷ Гос-
поди Боже, силний ми спасителю, Ти си покрил
8 главата ми в ден на бой. ⁸ Господи, не удовле-
творявай желанията на нечестивия; Не оставяй
да успее злят му помисъл, Да не би да се на-
9 дигат. (Села). ⁹ Нечестията на собствените им
устни нека покрие главата На ония, които ме
10 окръжават. ¹⁰ Разпалени въглища нека паднат
върху тях; Нека бъдат хвърлени в огъня. В дъл-
11 боки води, за да не станат вече. ¹¹ Злоезичен
човек няма да се утвърди на земята; Злото ще
преследва насилника човек догдето го погуби.
12 ¹² Зная, че Господ ще защити делото на угнетен-
13 ния И правото на немотните. ¹³ Наистина пра-
ведните ще славят името Ти; Правдивите ще
обитават пред лицето Ти.

141 ¹ (По слав. 140). Давидов псалом. Господи,

викам към Тебе; побързай да дойдеш при мене;
Послушай гласа ми, когато викам към Тебе.
2 Молитвата ми нека възлезе пред Тебе като те-
мян; Подигането на ръцете ми *нека бъде* ка-
то вечерна жертва. ³ Господи, постави стража
3 на устата ми, Пази вратата на устните ми. ⁴ Да
4 не наклониш сърцето ми към какво да е лошо
нещо, Та да върша нечестиви дела С човеци, ко-
ито беззаконствуват; И не ме оставяй да ям от
вкусните им ястия. ⁵ Нека ме удари праведни-
ят; *това ще ми бъде* благодет; И нека ме изоб-
личава; *това ще бъде* миро на главата *ми*; Глав-
вата ми нека се не откаже от него; Защото още
и всред злобата им аз ще се моля. ⁶ Когато на-
6 чалниците им бъдат хвърлени из канарите, Те
ще чуят думите ми, защото са сладки. ⁷ Костите
7 ни са разпръснати при устието на гроба, Както
кога някой оре и цепи земята, ⁸ Понеже очите
8 ми *са обвърнати* към Тебе, Господи Иеова По-
неже на Тебе уповавам, не съсипвай живота ми.
9 Опazi ме от клопката, която ми поставиха. И
9 от примките на беззаконниците. ¹⁰ Нека паднат
10 нечестивите в своите си мрежи, Докато аз да
премина *неповреден*.

¹ (По слав. 141). Давидово поучение°. **142**
Молитва когато беше в пещерата°. С гласа си ви-
кам към Господа; С гласа си към Господа се мо-
ля. ² Изливам пред Него оплакването си, Скръ-
2 бта си изявявам пред Него. ³ Когато духът ми
3 изнемогваше в мене, тогава Ти знаеше пътя ми.
Примка скриха за мене на пътя, по който ходех.
4 Погледни надясно *ми* и виж, че никой не иска
4 да знае за мене; Избавление няма вече за мене;
никой не се грижи за живота ми. ⁵ Към Тебе,
5 Господи, извиках; Рекох: Ти си мое прибежи-
ще, Дял мой в земята на живите. ⁶ Внимавай
6 на вика ми, защото съм много унижен; Изба-
ви ме от гонителите ми, защото са по-силни от
мене. ⁷ Изведи из тъмница душата ми, за да сла-
7 ви името Ти; Праведните ще се съберат около
мене, Защото ще постъпваш щедро към мене.

¹ (По слав. 142). Давидов псалом. Господи, **143**
послушай молитвата ми, дай ухо на молбите
ми; Отговори ми според верността Си и според
правдата Си. ² И не влизай в съд със слугата Си; 2
Защото пред Тебе няма да се оправдае ни един
жив *човек*. ³ Защото неприятелят подгони ду-
3 шата ми, Удари о земята живота ми, Турил ме
е да живея в тъмни места, Както ония, които *са*
отдавна умрели. ⁴ Затова духът ми до дън из-
4 немогва в мене, Сърцето ми е съвсем усамоте-
но. ⁵ Спомням си древните дни, Размишлявам
5 за всичките Твои дела, Поучавам се в творени-
ята на ръцете Ти. ⁶ Простирам ръцете си към 6

Тебе; Душата ми жадува за Тебе като безвод-
 7 на земя. (Села). ⁷ Скоро ме послушай, Господи;
 духът ми чезне; Не скривай лицето Си от мене,
 Да не би да се уподобя на ония, които слизат в
 8 рова. ⁸ Дай ми да чуя рано гласа на милосърдие-
 то Ти. Защото на Тебе уповавам; Дай ми да зная
 9 пътя, по който трябва да ходя, Защото към Те-
 бе издигам душата си. ⁹ Избави ме, Господи, от
 неприятелите ми; Към Тебе прибягвам, за да ме
 10 скриеш. ¹⁰ Научи ме да изпълнявам волята Ти,
 защото Ти си мой Бог; Благият Твой Дух нека
 11 ме води в земята на правдата. ¹¹ Господи, съжи-
 ви ме заради името Си; Според правдата Си из-
 12 веди душата ми из утеснение. ¹² И според мило-
 сърдието Си отсеци неприятелите ми, И погуби
 всички, които притесняват душата ми, Защото
 аз съм Твой слуга.

144 ¹ (По слав. 143). Давидов псалом. Благосло-
 вен да бъде Господ, моята канара. Който учи
 ръцете ми да воюват, Пръстите ми да се бият,
 2 - ² Който ми показва милосърдие, Който е мо-
 ята крепост, Високата ми кула, и моят избави-
 тел, Щитът мой, и Онзи на Когото уповавам, -
 3 Който покорява людеите ми под мене. ³ Госпо-
 ди, що е човек та да обръщаш внимание на него!
 4 Син човешки та да го зачиташ! ⁴ Човек прилича
 на лъх; Дните му са като сянка, която премина-
 5 ва. ⁵ Господи, приклони небесата Си и слез, До-
 при се до планините, и те ще задимят. ⁶ Застре-
 ли със светкавица, за да ги разпръснеш, Хвърли
 7 стрелите Си, за да ги поразииш. ⁷ Простри ръка-
 та Си от горе, Избави ме, и извлечи ме от го-
 8 леми води, От ръката на чужденците, ⁸ Чиито
 уста говорят суета, И чиято десница в клетва е
 9 десница на лъжа, ⁹ Боже, нова песен ще Ти въз-
 пее, С десетострунен псалтир ще пея хваления
 10 на Тебе, ¹⁰ Който даваш избавление на царете,
 И Който спасяваш слугата Си Давида от пагу-
 11 бен меч. ¹¹ Избави ме, и изтръгни ме от ръката
 на чужденците, Чиито уста говорят суета, И чи-
 12 ято десница в клетва е десница на лъжа. ¹² Ко-
 гато нашите синове в младостта си Бъдат ка-
 то пораснали младоки, И нашите дъщери като
 краеъгълни камъни Издялани за украшение на
 13 дворци; ¹³ Когато житниците ни бъдат пълни,
 Доставящи всякакъв вид храна, И овцете ни се
 умножават с хиляди И десетки хиляди по поле-
 14 тата ни; ¹⁴ Когато воловете ни бъдат добре на-
 товарени; Когато няма нито нахлуване навът-
 ре, нито налитане на вълн, Нито вик по нашите
 15 улици; ¹⁵ Тогава блазе на оня народ, който е в
 такава състояние! Блажен оня народ, на когото
 Господ е Бог!

145 ¹ (По слав. 144). Давидово хваление. По ев-
 рейски, азбучен псалом. Ще Те превъзнасям,

Боже мой, Царю мой, И ще благославям Твое-
 то име от века и до века. ² Всеки ден ще Те бла-
 2 гославям, И ще хваля Твоего име от века и до
 века. ³ Велик е Господ и твърде достохвален, ³
 И величието Му е неизследимо. ⁴ Едно поколе-
 4 ние ще хвали делата Ти на друго, И ще разказ-
 ват Твоего могъщество, ⁵ Ще размишлявам за ⁵
 славното величие на Твоего достойнство, И за
 Твоите чудесни дела; ⁶ И когато човеците го-
 6 ворят за мощта на Твоите страшни дела, То и
 аз ще разказвам Твоего величие. ⁷ Ще разгла-
 7 саят спомена на Твоята голяма благодет, И ще
 възпяват Твоята правда. ⁸ Благодетен и жало-
 8 стив е Господ, Дълготърпелив и многомилос-
 стив. ⁹ Благ е Господ към всички; И благите ⁹
 Му милости са върху всичките Му творения.
 10 Всичките Твои творения ще Те хвалят, Гос-
 10 поди, И Твоите светии ще Те благославят; ¹¹ Ще ¹¹
 говорят за славата на царството Ти, И ще раз-
 казват Твоего могъщество, ¹² За да изявят на ¹²
 човешките чада мощните Му дела, И славното
 величие на Неговото царство. ¹³ Твоего царство ¹³
 е вечно, И владичеството Ти трае през всич-
 14 ки родове. ¹⁴ Господ подкрепя всичките пада-
 14 щи, И изправя всичките сгърбени. ¹⁵ Очите на ¹⁵
 всичките гледат към Тебе; И Ти им даваш хра-
 на на време. ¹⁶ Отваряш ръката Си И удовлетво-
 16 ряваш желанието на всичко живо. ¹⁷ Праведен е ¹⁷
 Господ във всичките Си пътища, И благодетен
 във всичките Свои дела. ¹⁸ Господ е близо при ¹⁸
 всички, които Го призовават, При всички, кои-
 то с истина Го призовават. ¹⁹ Изпълнява жела-
 19 нието на тия, които Му се боят, Слуша викане-
 то им, и ги избавя. ²⁰ Господ пази всички, кои-
 20 то Го любя; А ще изстреби всичките нечестиви.
 21 Устата ми ще изговарят хваление на Господа; ²¹
 И всяка твар нека благославя Неговото свето
 име от века и до века.

146 ¹ (По слав. 145). Алилуя! Хвали Господа, ду-
 2 ше моя. ² Ще хваля Господа докато съм жив, ²
 Ще пея хваление на моя Бог догдето съществу-
 3 вам. ³ Не уповавайте на князе, Нито на човеш-
 3 ки син, в когото няма помощ. ⁴ Излиза ли ду-
 4 хът му, той се връща в земята си; В тоя същия
 5 ден загиват намеренията му. ⁵ Блажен оня, чий-
 то помощник е Якововият Бог, Чиято надежда е
 6 на Господа неговия Бог, ⁶ Който направи небе-
 то и земята, Морето и всичко що е в тях, - Който
 7 пази вяност до века; ⁷ Който извършва право-
 съдие за угнетените, Който дава храна на глад-
 8 ните. Господ развързва вързаните. ⁸ Господ от-
 8 варя очите на слепите; Господ изправя сгърбе-
 9 ните; Господ люби праведните, ⁹ Господ пази ⁹
 чужденците; Поддържа сирачето и вдовицата;
 А пътят на нечестивите превръща. ¹⁰ Господ ще ¹⁰

царува до века, Твоят Бог, Сионе, из род в род. Алилуя!

- 147** ¹ (По слав. 146). Хвалете Господа; защото е добро нещо да пеем хваления на нашия Бог, Защото е приятно, и хвалението е прилично.
- ² Господ гради Ерусалим, Събира Израилевите заточеници. ³ Изцелява съкрушените в сърце И превързва скърбите им. ⁴ Изброява числото на звездите. Нарича ги всички по име. ⁵ Велик е нашият Господ, и голяма е силата Му; Разумът Му е безпределен. ⁶ Господ укрепява кротките, ⁷ А нечестивите унижава до земята. ⁷ Пейте Господу и благодарете Му. Пейте хваления с арфа на нашия Бог. ⁸ Който покрива небето с облаци, Приготвя дъжд за земята, И прави да расте трева по планините; ⁹ Който дава храна на животните И на гарвановите пилета, които пиукат.
- ¹⁰ Не се удоволствува в силата на коня, Нито има благоволение в краката на мъжете. ¹¹ Господ има благоволение в ония, които Му се боят, В ония, които уповават на Неговата милост. ¹² (По слав. 147). ¹² (1) Слави Господа, Ерусалиме; Хвали твоя Бог, Сионе; ¹³ (2) Защото Той укрепява лостовите на твоите порти, Благославя чадата ти всред тебе. ¹⁴ (3) Установява мир в твоите предели, Насища те с най-изрядната пшеница. ¹⁵ (4) Изпраща заповедта Си по земята; Словото Му тича много бърже; ¹⁶ (5) Дава сняг като вълна, Разпръсква сланата като пепел, ¹⁷ (6) Хвърля леда си като уломъци: Пред мраза Му кой може устоя? ¹⁸ (7) Пак изпраща словото Си и ги разтопява; Прави вятъра Си да духа, и водите текат. ¹⁹ (8) Възвестява словото Си на Якова, Повеленията Си и съдбите Си на Израила. ²⁰ (9) Не е постъпил така с никой друг народ; И те не са познали съдбите Му. Алилуя!
- 148** ¹ Алилуя! Хвалете Господа от небесата; Хвалете Го във височините. ² Хвалете Го, всички ангели Негови; Хвалете Го, всички войнства Негови. ³ Хвалете Го, слънце и луно; Хвалете Го, всички светли звезди. ⁴ Хвалете Го, вие висши небеса°, И води, които сте над небесата. ⁵ Нека хвалят името на Господа; Защото Той за-

повяда, и те се създадоха; ⁶ И утвърди ги от века и до века, Като издаде постановление, което няма да премине. ⁷ Хвалете Господа от земята, ⁷ Вие морски чудовища и всички бездни, ⁸ Огън ⁸ и град, сняг и пара, Бурен вятър, който изпълнява словото Му, ⁹ Планини и всички хълмове, ⁹ Плодовити дървета и всички кедри, ¹⁰ Зверове ¹⁰ и всички животни, Животни и крилати птици, ¹¹ Земни царе и всички племена, Князе и всички земни съдии, ¹² Юноши и девизи, Старци и младежи, - ¹³ Нека хвалят името на Господа; Защото само Неговото име е превъзнесено, Славата Му е над земята и небето. ¹⁴ И Той е възвисил рога на людето Си, Славата на всичките Си светии, На израилтяните, люде, които са близки Нему. Алилуя!

¹ Алилуя! Пейте на Господа нова песен, **149** И хвалението Му в събранието на светиите. ² Нека се весели Израил за Създателя си; Нека се радват сионовите чада за Царя си, ³ Нека хвалят името Му с хороиграние: С тъпанче и арфа нека Му пеят хваления. ⁴ Защото Господ има благоволение към людето Си; Ще украси кротките с победа. ⁵ Светиите ще тържествуват славно, Ще се радват на леглата си. ⁶ Славословия към Бога ще бъдат в устата им, И меч остър от двете страни в ръката им, ⁷ За да отдават възмездие на народите И наказание на племената, ⁸ За да вържат царете им с вериги, И благородните им с железни окови, - ⁹ За да извършат над тях написания съд! Тая чест принадлежи на всички Негови светии. Алилуя.

¹ Алилуия! Хвалете Бога в светилицето Му, **150** Хвалете Го в *небесния* простор, *дело* на силата Му. ² Хвалете Го за мощните Му дела, Хвалете Го според голямото Му величие. ³ Хвалете Го с тръбен глас. Хвалете Го с псалтир и арфа. ⁴ Хвалете Го с тъпанче и хороиграние, Хвалете Го със струнни инструменти и със свирки, ⁵ Хвалете Го с високозвучни кимвали, Хвалете Го с възклицателни кимвали. ⁶ Всичко що диха нека хвали Господа; Хвалете Господа°.

ПРИТЧИ

1 Притчи на Давидовия син Соломон, Израилев цар, ² Записани за да познае някой мъдрост и поука, За да разбере ³ благоразумни думи, ³ За да приеме поука за мъдро постъпване, В правда, съдба и справедливост, ⁴ За да се даде остроумие на простите, Знание и разсъждение на младежа, ⁵ За да слуша мъдрият и да стане по-мъдър И за да достигне разумният здрави начала, ⁶ За да се разбират притча и иносказание, Изреченията на мъдрите и гатанките им. ⁷ Страх от Господа е начало на ° мъдростта; Но безумните презират мъдростта и поуката. ⁸ Сине мой, слушай поуката на баща си, И не отхвърляй наставлението ° на майка си, ⁹ Защото те ще бъдат благодатен венец за главата ти, И огърлица около шията ти. ¹⁰ Сине мой, ако грешните те прильгват, Да се не съгласиш. ¹¹ Ако рекат: Ела с нас, Нека поставим засада за кръвопролитие. Нека причакаме без причина невинния, ¹² Както ада нека ги погълнем живи, Даже свършените, като ония, които слизат в рова, ¹³ Ще намерим всякакъв скъпоценен имот, Ще напълним къщите си с користи, ¹⁴ Ще хвърлиш жребие то като един от нас, Една кесия ще имаме всички; - ¹⁵ Сине мой, не ходи на пътя с тях, Въздържай ногата си от пътеката им, ¹⁶ Защото техните нозе тичат към злото, И бързат да проливат кръв. ¹⁷ Защото напразно се простира мрежа Пред очите на каква да било птица. ¹⁸ И тия поставят засада против своята си кръв, Причакват собствения си живот. ¹⁹ Такива са пътищата на всеки сребролюбец: *Сребролюбието* отнема живота на завладените от него. ²⁰ Превъзходната мъдрост възгласява по улиците, Издига гласа си по площадите, ²¹ Вика по главните места на пазарите, При входовете на портите, ²² Възвестява из града думите си: ²² Глупави, до кога ще обичате глупостта? Присмивачите *до кога* ще се наслаждават на присмивките си, И безумните ще мразят знанието? ²³ Обърнете се при изобличението ми. Ето, аз ще излея духа си на вас, Ще ви направя да разберете словата ми. ²⁴ Понеже аз виках, а вие отказахте да слушате, *Понеже* простирах ръката си, а никой не внимаваше, ²⁵ Но отхвърлихте съвета ми, И не приехте изобличението ми, - ²⁶ То и аз ще се смея на вашето бедствие, Ще се присмея, когато ви нападне страхът, ²⁷ Когато ви нападне страхът, като опустошителна буря, И бедствието ви се устреми като вихрушка, Когато скръб

и мъка ви нападат, ²⁸ Тогава те ще призват, но аз няма да отговоря, Ревностно ще ме търсят, но няма да ме намерят. ²⁹ Понеже намразиха знанието, И не разбраха страха от Господа, ³⁰ Не приеха съвета ми, И презряха всичкото ми изобличение, ³¹ Затова, ще ядат от плодовете на своя си път, И ще се наситят от своите си измислици. ³² Защото глупавите ще бъдат умъртвени от своето си отстъпване, И безумните ще бъдат погубени от своето си безгрижие, ³³ Но всеки, който ме слуша, ще живее в безопасност, И ще бъде спокоен без да се бои от зло.

2 ¹ Сине мой, ако приемеш думите ми, И запазиш заповедите ми при себе си, ² Така щото да приклониш ухото си към мъдростта. И да предадеш сърцето си към разума, ³ Ако призовеш благоразумието, И издигнеш гласа си към разума, ⁴ Ако го потърсиш като сребро, И го подириш като скрити съкровища, ⁵ Тогава ще разбереш страха от Господа, И ще намериш познанието за Бога. ⁶ Защото Господ дава мъдрост, из устата Му *излизат* знание и разум. ⁷ Той запазва истинска мъдрост за праведните, Щит е за ходещите в незлобие, ⁸ За да защитава пътищата на правосъдието, И да пази пътя на светиите Си. ⁹ Тогава ще разбереш правда, правосъдие, Правдивост, да! и всеки добър път. ¹⁰ Защото мъдрост ще влезе в сърцето ти, Знание ще усладя душата ти, ¹¹ Разсъждение ще те пази, Благоразумие ще те закриля, ¹² За да те избави от пътя на злото. От човека, който говори опако, - ¹³ От ония, които остават пътищата на правотата, За да ходят по пътищата на тъмнината, - ¹⁴ На които прави удоволствие да вършат зло, И се радват на извратеността на злите, - ¹⁵ Чийто пътища са криви И пътеките им опаки, - ¹⁶ За да те избави от чужда жена, От чужда, която ласкае с думите си, ¹⁷ (Която е оставила другаря на младостта си, И е забравила завета на своя Бог, ¹⁸ Защото домът ѝ води надолу към смъртта, И пътеките ѝ към мъртвите °; ¹⁹ Никой от ония, които влизат при нея, не се връща, Нито стига пътищата на живота.) - ²⁰ За да ходиш ти в пътя на добрите, И да пазиш пътеките на праведните. ²¹ Защото правдивите ще населят земята, И непорочните ще останат в нея, ²² А нечестивите ще се отсекаат от земята, И коварните ще се изкоренят от нея.

3 ¹ Сине мой, не забравяй поуката ми, И сърцето ти нека пази заповедите ми, ² Защото дългоденствие, години от живот И мир ще ти при-

3 турят те. ³Благост и вярност нека не те оставят; Вържи ги около шията си, Начертай ги на
4 плочата на сърцето си. ⁴Така ще намериш благоволение и добро име Пред Бога и човеците.
5 ⁵Уповавай на Господа от все сърце, И не се облягай на своя разум. ⁶Във всичките си пътища признавай Него, И Той ще оправя пътеките ти.
7 ⁷Не мисли себе си за мъдър; Бой се от Господа,
8 и отклонявай се от зло; ⁸Това ще бъде здраве за тялото ти И влага за костите ти. ⁹Почитай Господа от имота си И от първаците на всичкия
10 доход. ¹⁰Така ще се изпълнят житниците ти с изобилие, И линовете ти ще се преливат с ново вино. ¹¹Сине мой, не презирай наказанието от Господа, И да ти не дотегава, когато Той те изобличава, ¹²Защото Господ изобличава оня, когото люби, Както и бащата сина, който му е мил. ¹³Блажен оня човек, който е намерил мъдрост, И човек, който е придобил разум, ¹⁴Защото търговията с нея е по-износна от търговията със сребро, И печалбата от нея *по-скъпа* от чисто злато. ¹⁵Тя е по-скъпа от безценни камъни И нищо, което би пожелал ти, не се сравнява с нея. ¹⁶Дългоденствие е в десницата ѝ, А в левицата ѝ богатство и слава. ¹⁷Пътищата ѝ са пътища приятни, И всичките ѝ пътеки мир. ¹⁸Тя е дърво на живот за тия, които я прегръщат И блажени са ония, които я държат. ¹⁹С мъдрост Господ основа земята, С разум утвърди небето.
20 ²⁰Чрез Неговото знание се разтвориха бездните И от облаците капе роса. ²¹Сине мой, тия *неща* да се не отдалечават от очите ти; Пази здравомислие и разсъдителност, ²²Така те ще бъдат живот на душата ти И украшение на шията ти.
23 ²³Тогава ще ходиш безопасно по пътя си, И ногата ти не ще се спъне. ²⁴Когато лягаш не ще се страхуваш; Да! ще лягаш и сънят ти ще бъде сладък. ²⁵Не ще се боиш от внезапен страх, Нито от бурята, когато нападне нечестивите,
26 ²⁶Защото Господ ще бъде твое упование, И ще опази ногата ти да се не хване. ²⁷Не въздържай доброто от ония, на които се дължи, Когато ти дава ръка да *им* го направиш. ²⁸Не казвай на ближния си: Иди върни се пак, И ще ти дам утре, Когато имаш при себе си *това, което му се пада*. ²⁹Не измисляй зло против ближния си, Който с увереност живее при тебе. ³⁰Не се карай с някого без причина Като не ти е направил зло. ³¹Не завиждай на насилник човек, И не избирай ни един от пътищата му, ³²Защото Господ се гнуса от опакия, Но интимно общува с праведните. ³³Проклятия от Господа има в дома на нечестивия; А Той благославя жилището на праведните. ³⁴Наистина Той се присмива на присмивачите, А на смирените дава благодат.

³⁵Мъдрите ще наследят слава, А безумните ще отнесат срам.

¹Послушайте, чада, бащина поука, И внимавайте да научите разум. ²Понеже ви давам добро учение, Не оставяйте наставлението ми.
3 ³Защото и аз бях син на баща си, Гален и безподобен на майка си, ⁴И той ме наставляваше и ми казваше: Нека държи сърцето ти думите ми, Пази заповедите ми и ще живееш, ⁵Придобий мъдрост, придобий разум; Не забравяй, нито се отклонявай от думите на устата ми. ⁶Не я оставяй и тя ще те пази. Обичай я - и ще те варди.
7 ⁷Главното е мъдрост; *затова* придобивай мъдрост, И при всичко, що си придобил, придобивай разум. ⁸Въздигай я и тя ще те въздигне, Когато я прегърнеш, ще ти докара слава. ⁹Ще положи на главата ти красив венец. Ще ти даде славна корона ¹⁰Слушай, сине мой, и приеми думите ми, И годините на живота ти ще се умножат. ¹¹Наставлявал съм те в пътя на мъдростта, Водил съм те по прави пътеки. ¹²Когато ходиш стъпките ти не ще бъдат стеснени; И когато тичаш, няма да се спънеш. ¹³Хвани се здраво за поуката, недей я оставя; Пази я, понеже тя е животът ти. ¹⁴Не влизай в пътеката на нечестивите, И не ходи по пътя на лошите. ¹⁵Отбягвай от него, не минавай край него. Отклони се от него и замини. ¹⁶Защото те не заспиват, ако не сторят зло, И сън ги не хваща, ако не спънат някого. ¹⁷Понеже ядат хляб на нечестие, И пият вино на насилство. ¹⁸Но пътя на праведните е като виделото на разсъмване, Което се развиделява, догдето стане съвършен ден. ¹⁹Пътят на нечестивите е като тъмнина; Не знаят от що се спъват. ²⁰Сине мой, внимавай на думите ми, Приклони ухото си към беседите ми. ²¹Да се не отдалечат от очите ти. Пази ги дълбоко в сърцето си; ²²Защото те са живот за тия, които ги намират, И здраве за цялата им снага. ²³Повече от всичко друго що пазиш, пази сърцето си, Защото от него са изворите на живота. ²⁴Отмахни от себе си опърничави уста, И отдалечи от себе си развратени устни. ²⁵Очите ти нека гледат право напред, И клепачите ти нека бъдат оправени право пред тебе. ²⁶Обмисляй внимателно пътеката на нозете си, И всичките ти пътища нека бъдат добре уредени. ²⁷Не се отбивай ни на дясно ни на ляво; Отклони ногата си от зло.

¹Сине мой, внимавай в мъдростта ми. Приклони ухото си към разума ми, ²За да опазиш разсъдливост, И устните ти да пазят знание.
3 ³Защото от устните на чуждата жена капе мед, И устата ѝ са по-меки от дървено масло; ⁴Но сетнините ѝ са горчиви като пелин, Остри като изострен от двете страни меч. ⁵Нозете ѝ сли-

6 зат в смърт, Стъпките ѝ стигат до ада, ⁶Тъй че
тя никога не намира пътя на живота; Нейни-
7 те пътеки са непостоянни, и тя не знае на къ-
8 де водят. ⁷Прочее, чада, слушайте мене, И не
отстъпвайте от думите на устата ми. ⁸Отдале-
9 чи пътя си от нея. И не се приближавай до вра-
тата на къщата ѝ, ⁹Да не би да дадеш жизнено-
10 стта си на други. И годините си на немилости-
11 ти, И трудовете ти *да отидат* в чужд дом; ¹¹А
12 ти да охкаш в сетнините си, Когато месата ти
и тялото ти се изнурят, ¹²И да казваш: Как *мо-*
13 *жах да* намразя поуката, И сърцето ми да пре-
зре изобличението, ¹³И аз да не послушам гла-
14 са на учителите си, Нито да приклоня ухото си
към наставниците си! ¹⁴Малко остана да изпад-
15 на във всяко зло Всред събранието и множе-
16 ството. ¹⁵Пий вода от своята си щерна, И оная,
17 която извира от твоя кладенец. ¹⁶Вън ли да се
изливат изворите ти, И водни потоци по улици-
18 те? ¹⁷Нека бъдат само на тебе, А не и на чужди
19 заедно с тебе. ¹⁸Да бъде благословен твоят из-
вор, И весели се с жената на младостта си. ¹⁹*Тя*
да ти бъде като любезна кошута и мила сър-
20 на; Нейните гърди да те задоволяват във вся-
ко време; И възхищавай се винаги от нейната
21 любов. ²⁰Понеже, сине мой, защо да се възхи-
щаваш от чужда жена, И да прегръщаш обятия-
22 та на чужда жена? ²¹Защото пътищата на чове-
ка са пред очите на Господа, И Той внимателно
23 измерва всичките му пътеки. ²²Нечестивият ще
бъде хванат от собствените си беззакония, И с
24 въздетата на своя грях ще бъде държан. ²³Той
ще умре от своето отказване от поука; И от го-
лямото си безумие ще се заблуди.

6 ¹Сине мой, ако си станал поръчител за
ближния си, *Или* си дал ръка за някой чужд,
2 ²Ти си се впримчил с думите на устата си, Хва-
нат си с думите на устата си. ³Затова, сине мой,
3 направи това и отърви се, Тъй като си паднал
в ръцете на ближния си, - Иди, припадни и мо-
4 ли настоятелно ближния си. ⁴Не давай сън на
5 очите си, Нито дрямка на клепачите си, ⁵*До-*
дето не се отървеш, като сърна от ръката на
6 *ловеца*, И като птица от ръката на птицоловец.
7 ⁶Иди при мравката, о ленивецо, Размишлявай
за постъпките ѝ и стани мъдър, - ⁷Която, макар
че няма началник, Надзирател, или управител,
8 ⁸Приготвя си храната лете, Събира яденето си
9 в жетва. ⁹До кога ще спиш ленивецо? Кога ще
10 станеш от съня си? ¹⁰*Още* малко спане, малко
11 дрямка, Малко сгъване на ръце за сън, ¹¹Така
ще дойде сиромашия върху тебе, като разбой-
12 ник, И немотия, като въоръжен мъж. ¹²Човек
нехранимайко, човек беззаконен, Е оня кой-

то ходи с извратени уста, ¹³Намигва с очите 13
си, говори с нозете си, Дава знак с пръстите
си; ¹⁴*Който* има извратено сърце, Непрестанно 14
крои зло, сее раздори, ¹⁵Затова погубването му 15
ще дойде внезапно; Изведнъж ще се съкруши,
и то непоправимо. ¹⁶Шест неща мрази Господ, 16
Даже седем са мерзост за душата Му: ¹⁷Над- 17
менни очи, лъжлив език, Ръце, които проли-
ват невинна кръв, ¹⁸Сърце, което крои лоши 18
замисли, Нозе, които бърже тичат да вършат
зло, ¹⁹Неверен свидетел, който говори лъжа, И 19
оня, който сее раздори между братя. ²⁰Сине, 20
мой, пази заповедта на баща си, И не отстъп-
вай от наставлението на майка си, ²¹Вържи ги 21
за винаги за сърцето си, Увий ги около шия-
та си. ²²Когато ходиш *наставлението* ще те во- 22
ди, Когато спиш, ще те пази; Когато се събудиш
ще се разговаря с тебе. ²³Защото заповедта *им* 23
е светилник, И наставлението *им* е светлина, И
поучителните *им* изобличения са път към жи-
вот. ²⁴За да те пазят от лоша жена, От ласка- 24
телния език на чужда жена. ²⁵Да не пожелаеш 25
хубостта ѝ в сърцето си; Да не те улови с кле-
пачите си; ²⁶Защото поради блудница *човек из-* 26
пада в нужда за парче хляб; А прелюбодейката
лови скъпоценната душа. ²⁷Може ли някой да 27
тури огън в пазухата си, И дрехите му да не из-
горят? ²⁸Може ли някой да ходи по разпалени 28
въглища, И нозете му да се не опекаат? ²⁹Така *е* 29
с оня, който влиза при жената на ближния си;
Който се допре до нея не ще остане ненаказан.
³⁰*Дори* крадецът не се пропуска *ненаказан*, *Да-* 30
же ако краде да насити душата си, когато е гла-
ден; ³¹И ако се хване, той трябва да възвърне 31
седмкратно, Трябва да даде целия имот на къ-
щата си. ³²Оня, който прелюбодействува с же- 32
на е безумен. Който прави това би погубил ду-
шата си. ³³Биене и позор ще намери, И срамът 33
му няма да се изличи. ³⁴Защото ревнуването на 34
мъжа е *една* ярост; И той няма да пожали в деня
на възмездието; ³⁵Не ще иска да знае за ника- 35
къв откуп, Нито ще се умилостиви, ако и да му
дадеш много подаръци.

7 ¹Сине мой, пази думите ми, И запазвай за- 7
поведите ми при себе си. ²Пази заповедите ми 2
и ще живееш - И поуката ми, като зеницата на
очите си. ³Вържи ги за пръстите си, Начертай 3
ги на плочата на сърцето си, ⁴Кажи на мъдрост- 4
та: Сестра ми си; И наречи разума сродник, ⁵За 5
да те пазят от чужда жена, От чужда жена, ко-
ято ласкае с думите си. ⁶Понеже, като поглед- 6
вах през решетките На прозореца на къщата си,
⁷Видях между безумните, Съгледах между мла- 7
дежите, Един млад, безумен човек. ⁸Който ми- 8
наваше по улицата близо до тъгъла ѝ, И отиваше

9 по пътя към къщата й. ⁹ *Беше* в дрезгавината, когато се свечери, В мрака на нощта и в тъмнината. ¹⁰ И посрещна го жена, Облечена като блудница и с хитро сърце; ¹¹ (Бъбрица и упорита, - Нозете й не остават въщи ¹² Кога по улиците, кога по площадите, Тя причаква при всеки ъгъл); ¹³ Като го хвана, целуна го И с безрамно лице му каза: ¹⁴ Като бях задължена да принеса примирителни жертви, Днес изпълних обреците си, ¹⁵ Затова излязох да те посрещна С желание да видя лицето ти и намерих те. ¹⁶ Постлала съм легло с красиви покривки, С шарени платове от египетска прежда. ¹⁷ Покадила съм леглото си Със смирна, алой и канела. ¹⁸ Ела, нека се наситим с любов до зори. Нека се насладим с милувки. ¹⁹ Защото мъжът *ми* не е у дома. Замина на дълъг път; ²⁰ Взе кесия с пари в ръката си, *Чак* на пълнолуние ще се върне у дома. ²¹ С многото си предумки тя го прелъга, Привлече го с ласкателството на устните си. ²² Изведнъж той тръгна подире й, Както отива говедо на клане, Или както безумен в окови за наказание, ²³ Докато стрела прониза дроба му, - Както птица бърза към примката, без да знае, че това е против живота й. ²⁴ Сега, прочее, чада, послушайте ме. И внимавайте в думите на устата ми. ²⁵ Да се не уклонява сърцето ти в пътищата й, Да се не заблудиш в пътеките й; ²⁶ Защото мнозина е направила да паднат ранени; И силни са всичките убити от нея. ²⁷ Домът й е път към ада, И води надолу в клетките на смъртта.

8 ¹ Не вика ли мъдростта? И разумът не издава ли гласа си? ² Тя стои по върха на високите места край пътя, На кръстопътя; ³ Възгласява на портите, при входа на града, При входа на вратите: ⁴ Към вас, човеци, викам, И гласът ми е към човешките чада. ⁵ Вие, глупави, разберете благоразумие, И вие, безумни, придобивайте разумно сърце ⁶ Послушайте, защото ще говоря хубави неща. И ще отворя устните си *да произнеса* правото. ⁷ Защото езикът ми ще изговори истина. И нечестиего е мерзост за устните ми. ⁸ Всичките думи на устата ми са справедливи, Няма в тях нищо лъжливо или опако. ⁹ Те всички са ясни за разумния човек, И прави за тия, които намират знание. ¹⁰ Приемете поуката ми, а не сребро, И по-добре знание, нежели избрано злато. ¹¹ Защото мъдростта е по-добра от скъпоценни камъни, И всичко желателно не се сравнява с нея. ¹² Аз, мъдростта, обитавам с благоразумието, И издирвам знание на умни мисли. ¹³ Страх от Господа е да се мрази злато. Аз мразя гордост и високоумие, Лош път и опакни уста. ¹⁴ У мене е съветът и здравомислието; ¹⁵ Аз съм разум; у мене е силата. ¹⁵ Чрез мене ца-

рете царуват И началниците узаконяват правда. ¹⁶ Чрез мене князете началствуват, Тоже и големците и всичките земни съдии. ¹⁷ Аз любя ония, които ме любя, И ония, които ме търсят ревностно, ще ме намерят. ¹⁸ Богатството и славата са с мене; Да! трайният имот и правдата. ¹⁹ Плодовете ми са по-добри от злато, даже от най-чисто злато, И приходът от мене от избрано сребро. ²⁰ Ходя по пътя на правдата. Всред пътеките на правосъдието, ²¹ За да направя да наследят имот тия, които ме любя, И за да изпълня съкровищницата им. ²² Господ ме създаде като начало на пътя Си, Като първо от древните Си дела. ²³ От вечността бях създадена, от начало, Преди създаването на земята. ²⁴ Родих се, когато нямаше бездните, Когато нямаше извори изобилващи с вода. ²⁵ Преди да се поставят планините, Преди хълмовете, аз бях родена, ²⁶ Докато *Господ* още не беше направил земята, нито полетата, Нито първите буци пръст на света. ²⁷ Когато приготвяваше небето, аз бях там; Когато разпростираше свод над лицето на бездната. ²⁸ Когато закрепваше облаците горе, Когато усилваше изворите на бездната, ²⁹ Когато налагаше закона Си на морето, Щото водите да не престъпват повелението Му, Когато нареждаше основите на земята. ³⁰ Тогава аз бях при Него, *като* майсторски работник, И всеки ден се наслаждавах, Веселях се винаги пред Него. ³¹ Веселях се на обитаемата Му земя; И наслаждението ми *бе* с човешки чада. ³² Сега, прочее, послушайте ме, о, чада, Защото блажени са ония, които пазят моите пътища. ³³ Послушайте поука, Не я отхвърляйте и станете мъдри. ³⁴ Блажен тоя човек, който ме слуша, Като бди всеки ден при моите порти, И чака при стълбовете на вратата ми, ³⁵ Защото който ме намери намира живот, И придобива благоволение от Господа; ³⁶ А който ме пропуска онеправдава своята си душа; Всички, които мразят мене, обичат смъртта.

9 ¹ Мъдростта съгради дома си, Издяла седемте си стълба, ² Закла животните си, смеси виното си И сложи трапезата си, ³ Изпрати слугите си, Вика по високите места на града: ⁴ Който е прост, нека се отбие тук. И на безумните казва: ⁵ Елате, яжте от хляба ми, И пийте от виното, което смесих, ⁶ Оставете глупостта и живеите, И ходете по пътя на разума, ⁷ Който поправя присмивателя навлича на себе си срам; И който изобличава нечестивия *лева* на себе си петно. ⁸ Не изобличавай присмивателя, да не би да те намрази. Изобличавай мъдрия и той ще те обикне. ⁹ Давай *наставление* на мъдрия и той ще стане по-мъдър; Учи праведния и ще

10 стане по-учен. ¹⁰ Страх от Господа е начало на
мъдростта; И познаването на Светия е разум.
11 ¹¹ Защото чрез мене ще се умножат дните ти, И
12 ще ти се притурят години на живот. ¹² Ако ста-
неш мъдър, ще бъдеш мъдър за себе си; И ако
13 се присмееш, ти сам ще понасяш. ¹³ Безумната
14 жена е бърбрия, Проста и не знае нищо. ¹⁴ Седи
при вратата на къщата си, На стол по високите
15 места на града, ¹⁵ И кани ония, които минават,
Който вървят право в пътя си, *като им казва:*
16 ¹⁶ Който е прост, нека се отбие тук; А колкото
17 за безумния, нему казва: ¹⁷ Крадените води са
сладки, И хляб, който се яде скришом, е вку-
18 сен, ¹⁸ Но той не знае, че мъртвите ° са там, И че
гостите й са в дълбочините на ада.

10 ¹ Притчи Соломонови. Мъдър син радва ба-
ща си. А безумен син е тъга за майка си.
2 ² Съкровища *придобити* с неправда не ползу-
ват; А правдата избавя от смърт. ³ Господ не ще
3 остави да гладува душата на праведния; Но от-
хвърля злостното желание на нечестивите. ⁴ Ле-
4 нивата ръка докарва сиромашия, А трудолюби-
вата ръка обогатява. ⁵ Който събира лятно вре-
5 ме, той е разумен син, А който спи в жетва, той
6 е син, който докарва срам. ⁶ Благословения *по-*
чиват на главата на праведния; Но устата на
7 нечестивите покриват насилство. ⁷ Паметта на
праведния е благословена, А името на нече-
8 стивите ще изгние. ⁸ Мъдрият по сърце прие-
9 ма заповеди; А безумен бърбрия пада. ⁹ Кой-
то ходи непорочно, ходи безопасно, А който
10 изкривява пътищата си ще се познае. ¹⁰ Който
намигва с око докарва скръб, А безумен бър-
11 брия пада. ¹¹ Устата на праведния са извор на
живот, А устата на нечестивите покриват на-
12 силие. ¹² Омразата повдига раздори, А любо-
13 вта покрива всички погрешки. ¹³ В устните на
разумен се намира мъдрост, А тоягата е за
14 гърба на безумния. ¹⁴ Мъдрите запазват знани-
ето, А устата на безумния са близка погибел.
15 ¹⁵ Имотът на богатия е неговият укрепен град; А
16 съсипия за бедните е тяхната сиромашия. ¹⁶ За-
платата на праведния е за живот. А благоуспя-
17 ването на нечестивия е за грях. ¹⁷ Който вни-
мава на изобличението е по пътя към живот;
А който пренебрегва мъмренето, заблуждава
18 се. ¹⁸ Който скришно мрази *има* лъжливи уст-
19 ни; И който възгласява клевета е безумен. ¹⁹ В
многого говорене грехът е неизбежен; Но кой-
20 то въздържа устните си е разумен. ²⁰ Езикът на
праведния е избрано сребро; Сърцето на нече-
21 стивите малко струва. ²¹ Устните на праведния
хранят мнозина; А безумните умират от нямане
22 разум. ²² Благословието Господно обогатява;

И трудът *на човека* не ще притури нищо. ²³ Зло-
творството е като забавление за безумния. Така
и мъдростта на разумния човек. ²⁴ Това, от кое-
то се страхува нечестивият, ще го постигне; А
желанието на праведните ще се изпълни. ²⁵ Ка-
кто отминава вихрушката, *така* и нечестиви-
ят изчезва; А праведният има вечна основа.
²⁶ Както е оцетът за зъбите и димът за очи-
те, Така е ленивият за ония, които го пращат.
²⁷ Страхът от Господа придава дни, А годините
на нечестивите се съкратяват. ²⁸ Надеждата на
праведните е радост, А очакването на нечести-
вите е напразно °. ²⁹ Пътят Господен е крепост
за непорочния И съсипване за ония, които вър-
шат беззаконие. ³⁰ Праведният никога няма да
се поклати, А нечестивите няма да населят зе-
мята, ³¹ Из устата на праведния блика мъдрост,
А лъжливият език ще се отреже. ³² Устните на
праведния знаят приятното *за слушане*; А уста-
та на нечестивите *говорят* извратеното.

11 ¹ Неточни везни са мерзост Господу; А точ-
ни грамове са угодни Нему. ² Дойде ли гордост,
2 дохожда и срам. А мъдростта е със смирените.
³ Незлобието на справедливите ще ги ръково-
ди, А извратеността на коварните ще ги погу-
би. ⁴ В ден на гняв богатството не ползува, А
4 правдата избавя от смърт. ⁵ Правдата на непо-
5 рочния ще оправя пътя му, А нечестивият ще
падне чрез своето нечестие. ⁶ Правдата на спра-
6 ведливите ще ги избави, А коварните ще се хва-
нат в злобата си. ⁷ Когато умира нечестивият,
7 ожиданото от него загива; Така загива надеж-
дата на насилниците. ⁸ Праведният се отърва-
8 ва от беда; А вместо него изпада в нея нечести-
вият. ⁹ Безбожният погубва ближния си с уста-
9 та си. Но чрез знанието на праведните ще се
избави. ¹⁰ Когато благоденствуват праведните,
10 градът се весели; И когато погиват нечестивите
става тържество. ¹¹ Чрез благословието вър-
11 ху праведните градът се въздига, А чрез уста-
та на нечестивите се съсипва. ¹² Който прези-
12 ра ближния си е скудоумен; А благоразумният
човек мълчи. ¹³ Одумникът обхожда и откри-
13 ва тайните, А верният духом потайва работата.
¹⁴ Дето няма мъдро ръководене, народът про-
14 пада, А в многото съветници *има* безопасност.
¹⁵ Който поръчителствува за чужд човек, зле
15 ще пострада, А който мрази поръчителството
е в безопасност. ¹⁶ Благодатната жена придоби-
16 ва чест; И насилниците придобиват богатство.
¹⁷ Милостивият човек струва добро на себе си, А
17 жестокият смущава своето тяло. ¹⁸ Нечестиви-
ят придобива измамлива печалба, А който сее
18 правда *има* сигурна награда. ¹⁹ Който е утвър-
19

ден в правдата, *ще стигне* живот, А който се стреми към злото *съдействува* за своята смърт. 20 ²⁰Развратените в сърце са мерзост Господу; А непорочните в пътя си са угодни Нему. ²¹*Даже* ръка с ръка *да се съедини*, пак^о нечестивият няма да остане ненаказан; А потомството на праведните ще се избави. ²²*Както е* златна халка на носа на свиня, Така е красивата, но безразсъдна жена. ²³Желаното от праведните е само добро, А очакваното от нечестивите е надменност. ²⁴Един разпръсва *щедро*, но *пак* има повече изобилие, А друг се скъпи без мяра, но *пак* *стига* до немотия, ²⁵Благотворната душа ще бъде наситена; И който пои, сам ще бъде напоен. ²⁶Който задържа жито ще бъде проклинат от народа, А който продава, благословение *ще почива* на главата му. ²⁷Който усърдно търси доброто, търси *и* благоволение, А който търси злото, то ще дойде и върху него. ²⁸Който уповава на богатството си, ще падне, А праведните ще цъфтят като зелен лист. ²⁹Който смущава своя си дом ще наследи вятър; И безумният *ще стане* слуга на мъдрия по сърце. ³⁰Плодът на праведния е дърво на живот; И който е мъдър придобива души. ³¹Ето, *и* на праведния се въздава на земята, - Колко повече на нечестивия и на грешния!

12 ¹Който обича поправление, обича знание, 2 Но който мрази изобличения е невеж. ²Добрият човек намира благоволение пред Господа; 3 А зломисленика Той ще осъди. ³Човек няма да се утвърди чрез беззаконие, А коренът на праведните не ще се поклати. ⁴Добродетелната жена е венец на мъжа си; А оная, която докарва срам, е като гнилата в костите му. ⁵Мислите на праведните са справедливи, А намеренията на нечестивите са коварство. ⁶Думите на нечестивите са засада за кръвопролитие; 7 А устата на праведните ще ги избавят. ⁷Нечестивите се съсипват и няма ги, А домът на праведните ще стои. ⁸Човек бива похвален според разума си, А опакият в сърце ще бъде поругаван. ⁹По-щастлив е скромният, който слугува на себе си, От онзи, който се надига и няма хляб. ¹⁰Праведният се грижи за живота на добитъка си, А благостите на нечестивите са немилостиви. ¹¹Който обработва земята си ще се насити с хляб, А който следва суетни *неща* е без разум. ¹²Нечестивият търси *такава* корист, *каквато* вземат злите, А коренът на праведния дава *плод*. ¹³В престъплението на устните се намира опасна примка, А праведният ще се отърве от затруднение. ¹⁴От плода на устата си човек се насища с добрини; И според дела-

та на ръцете на човека му се въздава. ¹⁵Пътят 15 на безумния е прав в неговите очи, А който е мъдър, той слуша съвети. ¹⁶Безумният показва 16 явно отегчението си, А благоразумният скрива оскърблението. ¹⁷Който диша истина възвестява правдата, А лъжесвидетелят - измамата. ¹⁸Намират се такива, чието несмислено говорене пронизва като нож, А езикът на мъдрите докарва здраве. ¹⁹Устните, *които говорят* 19 истината, ще се утвърдят за винаги, А лъжливият език *ще трае* за минута. ²⁰Измама има в 20 сърцето на ония, които планират зло; А радост имат тия, които съветват за мир. ²¹Никаква пакост няма да се случи на праведния, А нечестивите ще се изпълнят със злощастие. ²²Лъжливите устни са мерзост Господу, А ония, които постъпват вярно, са приятни Нему. ²³Благоразумният човек покрива знанието *си*, А сърцето на безумните изказва глупостта *си*. ²⁴Ръката на трудолюбивите ще властвува, А ленивите ще бъдат подчинени. ²⁵Теготата смирява 25 човешкото сърце, А благата дума го развеселява. ²⁶Праведният води ближния си, А пътят на нечестивите въвежда *самите* тях в заблуждение. ²⁷Ленивият не пече лова си; Но скъпоценностите на човеците са на трудолюбивия. ²⁸В 28 пътя на правдата има живот, И в пътеката й няма смърт.

13 ¹Мъдрият син слуша бащината си поука, А присмивателят не внимава на изобличение. ²От плодовете на устата си човек ще се храни с 2 добрини, А душата на коварните ще яде насилство. ³Който пази устата си, опазва душата си, 3 А който отваря широко устните си ще погине. ⁴Душата на ленивия желае и няма, А душата 4 на трудолюбивите ще се насити. ⁵Праведният мрази лъжата, А нечестивият постъпва подло и срамно. ⁶Правдата пази ходещия непорочно, 6 А нечестие то съсипва грешния. ⁷Един се преструва на богат, а няма нищо; Друг се преструва на сиромаш, но *има* много имот. ⁸Богатството 8 на човека служи за откуп на живота му; А сиромашът не внимава на заплашвания. ⁹Виделото 9 на праведните е весело, А светилникът на нечестивите ще изгасне. ¹⁰От гордостта произхожда само препиране, А мъдростта е с ония, които приемат съвети. ¹¹Богатството придобито 11 чрез измама ще намалее, А който събира с ръката си ще *го умножи*. ¹²Отлагано очакване изнемошява сърцето, А постигнатото желание е дърво на живот. ¹³Който презира словото, сам 13 на себе си вреди, А който почита заповедта има отплата. ¹⁴Поуката на мъдрия е извор на живот. За да отбягва човек примките на смърт-

15 та. ¹⁵Здравият разум дава благодат, А пътят
16 на коварните е неравен. ¹⁶Всеки благоразумен
човек работи със знание, А безумният разся-
17 ва глупост, ¹⁷Лошият пратеник изпада в зло, А
18 верният посланик *дава* здраве. ¹⁸Сиромашия и
срам *ще постигнат* този, който отхвърля по-
ука, А който внимава на изобличение ще бъ-
19 де почитан. ¹⁹Изпълнено желание услажда ду-
шата, А на безумните е омразно да се отклоня-
20 ват от злото. ²⁰Ходи с мъдрите, и ще станеш
мъдър, А другарят на безумните ще пострада
21 зле. ²¹Злото преследва грешните, А на правед-
22 ните ще се въздаде добро. ²²Добрият оставя на-
следство на внуците си, А богатството на греш-
23 ния се запазва за праведния, ²³Земеделието на
сиромасите доставя много храна, Но някои по-
24 гиват от липса на разсъдък. ²⁴Който щади тоя-
гата си, мрази сина си, А който го обича наказва
25 го на време. ²⁵Праведният *яде* до насищане на
душата си, А коремът на нечестивите не ще се
задоволи.

14 ¹Всяка мъдра жена съгражда дома си, А
безумната го събаря със собствените си ръце.
2 ²Който ходи в правотата си, бои се от Госпо-
3 да; Но опакият в пътищата си Го презира. ³В
устата на безумния има пръчка за гордостта му,
4 А устните на мъдрите ще ги пазят. ⁴Дето няма
волове, яслите са чисти, Но в силата на волове-
5 те е голямото изобилие. ⁵Верният свидетел ня-
ма да лъже, А лъжливият свидетел издиша лъ-
6 жи. ⁶Присмивателят търси мъдрост и не я на-
7 мира, А за разумният учението е лесно. ⁷Отми-
ни безумния човек Щом си узнал, че той няма
8 разумни устни. ⁸Мъдростта на благоразумния
е да обмисля пътя си, А глупостта на безумни-
9 те е да заблуждават. ⁹Приносът за грях се при-
свива на безумните, А между праведните *има*
10 *Божие* благоволение. ¹⁰Сърцето познава своя-
та си горест И чужд не участва в неговата ра-
11 дост. ¹¹Къщата на нечестивите ще се събори,
Но шатърът на праведните ще благоденству-
12 ва. ¹²Има път, който се вижда прав на чове-
13 ка, Но краят му е пътища към смърт. ¹³Даже
и всред смеха сърцето си има болката, И краят
14 на веселието е тегота. ¹⁴Развратният по сърце
ще се насити от своите пътища, А добрият чо-
15 век *ще се насити* от себе си. ¹⁵Простият вярва
всяка дума, А благоразумният внимава добре в
16 стъпките си. ¹⁶Мъдрият се бои и се отклонява
от злото, А безумният самонадеяно се хвърля
17 напред. ¹⁷Ядовитият човек постъпва несмысле-
18 но, И замисленикът е мразен. ¹⁸Безумните на-
следяват глупост, А благоразумните се увенча-
19 ват със знание. ¹⁹Злите се кланят пред добри-
те, И нечестивите при портите на праведния.

²⁰Сиромашът е мразен даже от ближния си, А 20
на богатия приятелите са много. ²¹Който пре- 21
зира ближния си, съгрешава, А който показва
милост към сиромасите е блажен. ²²Не заблуж- 22
дават ли се ония, които измислят зло? Но ми-
лост и вярност *ще се показват* към тия, които
измислят добро ²³От всеки труд има полза, А 23
от бърбенето с устните само оскъдност. ²⁴Бо- 24
гатството на мъдрите е венец за тях, А глупо-
стта на безумните е *всякога* глупост. ²⁵Верният 25
свидетел избавя души, А който издиша лъжи е
цяла измама. ²⁶В страха от Господа има силна 26
увереност, И Неговите чада ще имат прибежи-
ще. ²⁷Страхът от Господа е извор на живот, За 27
да се отдалечава човек от примките на смърт-
та, ²⁸Когато хората са многочислени, слава е за 28
царя, А когато хората са малочислени, съсип-
ване е за княза. ²⁹Който не се гневи скоро, по- 29
казва голямо благоразумие, А който лесно се
гневи проявява безумие. ³⁰Тихо сърце е живот 30
на тялото, А разяреността е гнилост на костите.
³¹Който угнетява бедния нанася укор на Съз- 31
дателя му, А който е милостив към сиромаша
показва почит Нему. ³²Нечестивият е смазан 32
във *време на* бедствието си, А праведният и в
смъртта си има упование. ³³В сърцето на ра- 33
зумния мъдростта почива, А между безумни-
те тя се явява. ³⁴Правдата възвишава народ, А 34
грехът е позор за племената. ³⁵Благоволение- 35
то на царя е към разумния слуга, А яростта му
против онзи, който докарва срам.

15 ¹Мек отговор отклонява от ярост, А оскър- 1
бителната дума възбужда гняв. ²Езикът на мъ- 2
дрите изказа знание, А устата на безумните из-
ригват глупост. ³Очите Господни са на всяко 3
място И наблюдават злите и добрите. ⁴Благият 4
език е дърво на живот, А извратеността в него
съкрушава духа. ⁵Безумният презира поуката 5
на баща си, Но който внимава в изобличение-
то, е благоразумен. ⁶В дома на праведния *има* 6
голямо изобилие, А в доходите на нечестивия
има загриженост. ⁷Устните на мъдрите разся- 7
ват знание, А сърцето на безумните не *пра-*
ви така. ⁸Жертвата на нечестивите е мерзост 8
Господу, А молитвата на праведните е прият-
на Нему. ⁹Пътят на нечестивия е мерзост Гос- 9
поду, Но Той обича този, който следва прав-
дата. ¹⁰Има тежко наказание за ония, които се 10
отбиват от пътя; И който мрази изобличение
ще умре. ¹¹Адът и погибелта са *открити* пред 11
Господа, - Колко повече сърцата на човешките
чада! ¹²Присмивателят не обича изобличителя 12
си, Нито ще отива при мъдрите. ¹³Весело сър- 13
це прави засмяно лице, А от скръбта на сърце-
то духът се съкрушава. ¹⁴Сърцето на разумния 14

търси знание, А устата на безумните се хранят с
 15 глупост. ¹⁵ За наскърбения всички дни са зли
 А оня, който е с весело сърце, има всегашно
 16 пируване. ¹⁶ По-добро е малкото със страх от
 Господа, Нежели много съкровища с безпокой-
 17 ствие. ¹⁷ По-добра е гошавката от зеле с любов,
 18 Нежели хранено говедо с омраза. ¹⁸ Яростни-
 ят човек подига препирни, А който скоро не се
 19 гневи усмирява крамоли. ¹⁹ Пътят на ленивия е
 като трънен плет, А пътят на праведните е *ка-*
 20 *то* друм. ²⁰ Мъдър син радва баща си, А безумен
 21 човек презира майка си. ²¹ На безумния глупо-
 стта е радост, А разумен човек ходи по прав път.
 22 ²² Дето няма съвещание намеренията се осует-
 яват, А в множеството на съветниците те се
 23 утвърждават. ²³ От отговора на устата си човек
 изпитва радост, И дума на време *казана*, кол-
 24 ко е добра! ²⁴ За разумния пътят на живота *вър-*
 25 *ви* нагоре, За да се отклони от ада долу. ²⁵ Гос-
 под съсипва дома на горделивите, А утвърдя-
 26 ва предела на вдовицата. ²⁶ Лошите замисли са
 мерзост Господу! А чистите думи Му са угод-
 27 ни. ²⁷ Користолобивият смущава своя си дом,
 28 А който мрази даровете ще живее. ²⁸ Сърцето
 на праведния обмисля *що* да отговаря, А устата
 29 на нечестивите изригват зло. ²⁹ Господ е далеч
 от нечестивите, А слуша молитвата на правед-
 30 ните. ³⁰ Светъл поглед весели сърцето, И добри
 31 вести угояват костите. ³¹ Ухо, което слуша жи-
 вотворното изобличение, Ще пребивава меж-
 32 ду мъдрите. ³² Който отхвърля поуката презира
 своята си душа, А който слуша изобличението
 33 придобива разум. ³³ Страхът от Господа е въз-
 питание в мъдрост, И смирението предшеству-
 ва славата.

16 ¹ Плановете на сърцето *принадлежат* на чо-
 века, Но отговорът на езика е от Господа.
 2 ² Всичките пътища на човека са чисти в соб-
 ствените му очи, Но Господ претегля духовете.
 3 ³ Възлагай делата си на Господа, И ще се утвър-
 4 дят твоите намерения. ⁴ Господ е направил вся-
 5 ко нещо за Себе Си, Дори и нечестивия за деня
 на злото. ⁵ Мерзост е Господу всеки, който е с
 горделиво сърце, *Даже* ръка с ръка *да се съеди-*
 6 *ни*, пак той няма да остане ненаказан. ⁶ С ми-
 лост и вярност се отплаща за беззаконието, И
 чрез страх от Господа хората се отклоняват от
 7 злото. ⁷ Когато са угодни на Господа пътища-
 та на човека, Той примирява с него и неприя-
 8 телите му. ⁸ По-добре малко с правда, Нежели
 9 големи доходи с неправда, ⁹ Сърцето на чове-
 ка начертава пътя му, Но Господ оправя стъп-
 10 ките му. ¹⁰ Присъдата в устните на царя е бо-
 говдъхновена; Устата му няма да погрешат в
 11 съда. ¹¹ Вярната теглилка и везни са от Госпо-

да, Всичките грамове в торбата са Негово де-
 12 ло. ¹² Да се върши беззаконие е мерзост на ца-
 рете, Защото престолът се утвърждава с прав-
 13 да. ¹³ Праведните устни са благоприятни на ца-
 рете, И те обичат онзи, който говори право.
 14 ¹⁴ Яростта на царя е вестителка на смърт, Но
 мъдрият човек я укротява. ¹⁵ В светенето пред
 15 лицето на царя има живот, И неговото благо-
 воление е като облак с пролетен дъжд. ¹⁶ Кол-
 16 ко по-желателно е придобиването на мъдрост,
 нежели на злато! И придобиването на разум е
 за предпочитане, нежели на сребро. ¹⁷ Да се от-
 17 клонява от зло е друм за праведните; Който па-
 зи пътя си, опазва душата си. ¹⁸ Гордостта пред-
 18 шествува погибелта, И високоумието - падане-
 то. ¹⁹ По-добре да е някой със смирен дух меж-
 19 ду кротките, Нежели да дели користи с горде-
 ливите. ²⁰ Който внимава на словото ще наме-
 20 ри добро. И който уповава на Господа е блажен.
 21 ²¹ Който е с мъдро сърце ще се нарече благора-
 зумен, И сладостта на устните умножава зна-
 22 ние. ²² Разумът е извор на живот за притежате-
 ля му, А глупостта на безумните е наказанието
 23 им. ²³ Сърцето на мъдрия вразумява устата му
 И притуря знание в устните му. ²⁴ Благите ду-
 24 ми са медена пита, Сладост на душата и здра-
 ве на костите. ²⁵ Има път, който се вижда прав
 25 на човека. Но краят му е пътища към смърт,
 26 ²⁶ Охотата на работника работи за него, Защо-
 то устата му го принуждават. ²⁷ Лошият човек
 27 копае зло, И в устните му има сякаш пламнал
 огън. ²⁸ Опак човек сее раздори, И шепотни-
 28 кът разделя най-близки приятели. ²⁹ Насилни-
 29 кът измамя ближния си, И го води в недобър
 път; ³⁰ Склопя очите си, за да измисля изврате-
 30 ни неща. И прехапва устните си, за да постигне
 31 зло. ³¹ Белите коси са венец на слава, Когато се
 намират по пътя на правдата. ³² Който скоро не
 32 се гневи е по-добър от храбривия, И който вла-
 дее духа си - от завоевател на град. ³³ Жребие-
 33 то се хвърля в скута, Но решението чрез него е от
 Господа.

¹ По-добре сух залък и мир с него, Неже- **17**
 ли къща пълна с пирования и разпра с тях.
 2 ² Благоразумен слуга ще владее над син, който
 докарва срам, И ще вземе дял от наследство-
 то между братята. ³ Горнилото е за среброто
 3 и пещта за златото, А Господ изпитва сърца-
 та. ⁴ Злосторникът слуша беззаконните устни,
 4 И лъжецът дава ухо на лошия език. ⁵ Който се
 5 присмива на сиромаха, нанася позор на Съз-
 дателя му, И който се радва на бедствия, няма
 да остане ненаказан. ⁶ Чада на чада са венец на
 6 старците, И бащите са слава на чадата им. ⁷ Ху-
 7 бава реч не подхожда на безумния, - Много по-

8 малко лъжливи устни на началника. ⁸Подаръкът е като скъпоценен камък в очите на притежателя му; Дето и да бъде обърнат той се показва изящен°. ⁹Който покрива престъпление търси любов, А който многодумствува за работата разделя най-близки приятели. ¹⁰Изобличението прави повече впечатление на благоразумния, Нежели сто бича на безумния. ¹¹Злият човек търси само бунтове, Затова жесток пратеник е изпратен против него. ¹²По-добре да срещне някого мечка лишена от малките си, Отколкото безумен човек в буйството му. ¹³Който въздава зло за добро, Злото не ще се отдалечи от дома му. ¹⁴Започването на разпра е *като*, кога някой отваря път на вода, Затова остави препирнята преди да има каране. ¹⁵Който оправдава нечестивия и който осъжда праведния. И двамата са мерзост за Господа. ¹⁶Що ползват парите в ръката на безумния, за да купи мъдрост, Като няма ум? ¹⁷Приятел обича всякога И е роден, като брат за *във* време на нужда. ¹⁸Човек без разум дава ръка И става поръчител на ближния си. ¹⁹Който обича препирни обича престъпления, И който построи високо вратата си, търси пагуба. ²⁰Който има опако сърце не намира добро, И който има извратен език изпада в нещастие. ²¹Който ражда безумно *чадо* ще има скръб, И бащата на глупавия няма радост. ²²Веселото сърце е благотворно лекарство, А унилият дух изсушава костите. ²³Нечестивият приема подарък изпод пазуха, За да изкриви пътищата на правосъдието. ²⁴Мъдростта е пред лицето на разумния, А очите на безумния са към краищата на земята. ²⁵Безумен син е тъга на баща си И горест на тая която го е родила. ²⁶Не е добре да се глобява праведния, *Нито* да се бие благородния, за справедливостта *им*. ²⁷Който щади думите си е умен, И търпеливият човек е благоразумен. ²⁸Даже и безумният, когато мълчи, се счита за мъдър, И когато затваря устата си *се счита* за разумен.

18 ¹Който се отлъчва *от другите*, търси само своето желание, И се противи на всеки здрав разум. ²Безумният не се наслаждава от благоразумието, Но само от изявяване сърцето си. ³С идването на нечестивия идва и презрение, ⁴И с подлостта *идва и* позор. ⁴Думите из устата на човека са *като* дълбоки води, И изворът на мъдростта е *като* поток. ⁵Не е добре да се приема нечестивия, *Или* да се изкривява съда на праведния. ⁶Устните на безумния причиняват препирни, И устата му предизвикват плесници. ⁷Устата на безумния са погибел за него,

17.8 Еврейски: Постъпва мъдро. **19.6** Или: Княза.

И устните му са примка за душата му. ⁸Думите на шепотника са като сладки зальци, И слизат вътре в корема. ⁹Немарливият в работата си Е брат на разсипника. ¹⁰Името Господно е яка кула; Праведният прибягва в нея и е поставен на високо. ¹¹Имотът на богатия е укрепен град за него, И той е висока стена във въображението му. ¹²Преди загиването сърцето на човека се превъзнася, И преди прославянето *то* се смирява. ¹³Да отговаря някой преди да чуе, Е безумие и позор за него. ¹⁴Духът на човека ще *го* подпира в немощта му; Кой може да подига унилия дух? ¹⁵Сърцето на благоразумния придобива разум, И ухото на мъдрите търси знание. ¹⁶Подаръкът, който дава човек, отваря място за него, И го привежда пред големците. ¹⁷Който пръв защитава делото си изглежда да е прав, Но съседът му идва и го изпитва. ¹⁸Жребието прекратява разприте, И решава между силите. ¹⁹Брат онеправдан е *понедостъпен* от укрепен град, И разногласията *им* са като лостове на крепост. ²⁰От плодовете на устата на човека ще се насити коремът му; От произведението на устните си човек ще се насити. ²¹Смърт и живот има в силата на езика, И ония, които го обичат, ще ядат плодовете му. ²²Който е намерил съпруга намерил е добро И е получил благоволение от Господа. ²³Сиромахът говори с умолявания, Но богатият отговаря грубо. ²⁴Човек, *който има* много приятели *намира в това* погубването си; Но има приятел, който се държи по-близко и от брат.

19 ¹По-добър е сиромасът, който ходи в непорочността си, Нежели оня, който е с извратени устни а при това безумен. ²Наистина ожидане без разсъдък не е добро, И който бърза с нозете си, сбърква *пътя си*. ³Безумието на човека изкривява пътя му, И сърцето му негодува против Господа. ⁴Богатството притуря много приятели, А сиромасът бива оставен от приятеля си. ⁵Лъжливият свидетел няма да остане ненаказан, И който издиша лъжи няма да избегне. ⁶Мнозина търсят благоволенията на щедрия°, И всеки е приятел на онзи, който дава подаръци. ⁷Всичките братя на сиромаса го мразят, - Колко повече отбягват от него приятелите му! - Той тича след тях с *умолителни* думи, но тях ги няма. ⁸Който придобива ум обича своята си душа; Който пази благоразумие ще намери добро. ⁹Лъжлив свидетел няма да остане ненаказан, И който издиша лъжи ще загине. ¹⁰Изнежеността не прилича на безумен, - Много по-малко на слуга да властвува над началници. ¹¹Благоразумието на човека възпира гнева му, И слава е

12 за него да се не взира в престъпление. ¹² Гневът на царя е като реване на лъв, А благоволенето му е като роса на тревата. ¹³ Безумен син е бедствие за баща си, И препирните на жена са непрестанно капене. ¹⁴ Къща и богатство се оставят наследство от бащите, Но благоразумна жена е от Господа. ¹⁵ Леността хвърля в дълбок сън, И бездейна душа ще гладува ¹⁶ Който пази заповедта пази душата си, А който не мари пътищата си ще загине. ¹⁷ Който показва милост към сиромаша заема Господу, И Той ще му въздаде за благоденствието му. ¹⁸ Наказвай сина си докато има надежда, И не закоравявай сърцето си да го *оставиш да загине*. ¹⁹ Яростен човек ще понесе наказание; Защото, ако и да го избавиш, трябва пак същото да направиш. ²⁰ Слушай съвет и приемай поука, За да станеш мъдър в сетнините си. ²¹ Има много помисли в сърцето на човека, Но намерението Господно, то ще устои. ²² Милосърдието на човека е чест нему, И сиромаш човек е по-добър от този, който разочарова. ²³ Страхът от Господа спомага към живот; Който *го има* ще си ляга наситен и не ще срещне зло. ²⁴ Ленивият затопява ръката си в паницата И не ще нито в устата си да я повърне. ²⁵ Ако биеш присмивателя, прости ят ще стане внимателен; И ако изобличиш благоразумния, той ще придобие знание. ²⁶ Който опропаства баща си *и* пропъжда майка си, Той е син, който причинява срам и нанася позор. ²⁷ Престани, сине мой, да слушаш съвети, Които те отклоняват от мъдростта. ²⁸ Лошият свидетел се присмива на правосъдието; И устата на нечестивите поглъщат беззаконие. ²⁹ Присъди се приготвят за присмивателите, И бой за гърба на безумните.

20 ¹ Виното е присмивател, *и* спиртното питие крамолник; И който се увлича по тях е неблагоприятен. ² Царското заплашване е като реване на лъв; Който го дразни съгрешава против своя си живот. ³ Чест е за човека да страни от препирня; А всеки безумен се кара. ⁴ Ленивият не иска да оре, поради зимата, Затова, когато търси *във време* на жетва, не ще има нищо. ⁵ Намерението в сърцето на човека е *като* дълбока вода; Но разумен човек ще го извади. ⁶ Повечето човеци разгласяват всеки своята доброта; Но кой може да намери верен човек? ⁷ Чадата на праведен човек, който ходи в непорочността си, Са блажени след него. ⁸ Цар, който седи на съдебен престол, Пресява всяко зло с очите си. ⁹ Кой може да каже: Очистих сърцето си; Чист съм от греховете си? ¹⁰ Различни грамове и различни мерки, И двете са мерзост Господу.

18 Или: И да *го* не щади душата ти за викането му.

¹¹ Даже и детето се явява чрез постъпките си - 11
Дали делата му са чисти и прави. ¹² Слушащото ухо и гледащото око, Господ е направил и 12
двете. ¹³ Не обичай спането, да не би да обеднееш! Отвори очите си, *и* ще се наситиш с хляб. 13
¹⁴ Лошо е! лошо е! казва купувачът, Но като си 14
отиде, тогава се хвали. ¹⁵ Има злато и изобилие 15
драгоценни камъни, Но устните на знанието са скъпоценно украшение. ¹⁶ Вземи дрехата 16
на този, който поръчителствува за чужд. Да! вземи залог от онзи, *който поръчителствува* за 17
чужди хора. ¹⁷ Хляб *спечелен* с лъжа е сладък 17
за човека; Но после устата му ще се напълнят с камъчета. ¹⁸ Намеренията се утвърждават чрез 18
съвещание, *Затова* с мъдър съвет обяви война. ¹⁹ Одумникът обхожда и открива тайни, За 19
това не се събирай с онзи, който отваря широко устните си. ²⁰ Светилникът на този, който 20
злослови баща си или майка си, Ще изгасне в най-мрачната тъмнина. ²¹ На богатството, което 21
бързо се придобива из начало, Сетнината не ще бъде благословена. ²² Да не речеш: Ще въздам 22
на злото; Почакай Господа и Той ще те избави. ²³ Различни грамове са мерзост за Господа, 23
И неверните везни не са добри. ²⁴ Стъпките 24
на човека *се оправят* от Господа; Как, прочее, би познал човек пътя си? ²⁵ Примка е за човека 25
да казва необмислено: Посвещавам *това*, И след като се е обрекъл *тогава* да разпитва. ²⁶ Мъдрият цар пресява нечестивите, И докарва 26
върху тях колелото *на вършачката*. ²⁷ Духът 27
на човека е светило Господно, Което изпитва всичките най-вътрешни части на тялото. ²⁸ Милост и 28
вярност пазят царя, И той поддържа престола си с милост. ²⁹ Славата на младите е силата им, И 29
украшението на старците са белите *им коси*. ³⁰ Бой, който наранява, И удари, които 30
стигат до най-вътрешните части на тялото, Очистват злото.

21 ¹ Сърцето на царя е в ръката на Господа, *като* водни бразди; Той на където иска го обръща. ² Всичките пътища на човека са прави в 2
неговите очи, Но Господ претегля сърцата. ³ Да 3
върши човек правда и правосъдие Е по-угодно за Господа от жертва ⁴ Надигнато око и горделиво 4
сърце, Които за нечестивите са светилник, е грях. ⁵ Мислите на трудолюбивите *спомагат* 5
само *да има* изобилие, А на всеки припрян само - оскъдност. ⁶ Придобиването на съкровища 6
с лъжлив език е преходна пара; Които ги търсят, *търсят* смърт. ⁷ Грабителството на нечестивите 7
ще ги отвлече, Защото отказват да вършат това, което е право. ⁸ Пътят на развратния 8
човек е твърде крив, А делото на чистия е пра-

9 во. ⁹ По-добре да живее някой в ъгъл на покрива, Нежели в широка къща със свадлива жена. ¹⁰ Душата на нечестивия желае зло, Ближният му не намира благоволение пред очите му. ¹¹ Когато се накаже присмивателя, простият става по-мъдър, И когато се поучава мъдрият, той придобива знание. ¹² Справедливият Бог наблюдава дома на нечестивия, Той съсипва нечестивите до унищожение. ¹³ Който затуля ушите си за вика на сиромаша, - Ще викне и той, но няма да бъде послушан. ¹⁴ Тайният подарък укротява ярост, И подаръкът в пазуха *укротява* силен гняв. ¹⁵ Радост е на праведния да върши правосъдие, А измъчване е за ония, които вършат беззаконие. ¹⁶ Човек, който се отбие от пътя на разума, Ще стигне в събранието на мъртвите. ¹⁷ Който обича удоволствие осиромашава, Който обича вино и масло не забогатява. ¹⁸ Нечестивият *ще бъде* откуп за праведния, И коварният наместо праведните. ¹⁹ По-добре да живее някой в пуста земя, Нежели със свадлива жена и досада. ²⁰ Скъпоценно съкровище и масло *се намират* в жилището на мъдрият, А безумният човек ги поглъща. ²¹ Който следва правда и милост, Намира живот, правда и чест. ²² Мъдрият превзема с пристъп града на мощните, И събаря силата, на която те упоават. ²³ Който въздържа устата си и езика си Опазва душата си от смущения. ²⁴ Присмивател се нарича оня горделив и надменен човек, Който действа с високоумна гордост. ²⁵ Желанието на ленивия го умъртвява, Защото ръцете му не искат да работят, ²⁶ Той се лакоми цял ден, А праведният дава и не му се свиди. ²⁷ Жертвата на нечестивите е мерзост, - Колко повече, когато я принасят за нечестива цел! ²⁸ Лъжливият свидетел ще загине, А човек, който слуша *поука* - *ще го търсят да* говори всякога. ²⁹ Нечестив човек прави дръзко лицето си, А праведният оправя пътищата си. ³⁰ Няма мъдрост, няма разум, Няма съвещание против Господа. ³¹ Конят се приготвя за деня на боя, Но избавлението е от Господа.

22 ¹ За предпочитане е *добро* име, нежели голямо богатство, И благоволение *е по-добро* от сребро и злато. ² Богат и сиромаш се срещат; Господ е Създателят на всички тях. ³ Благоразумният предвижда злото и се укрива. А неразумните вървят напред - и страдат. ⁴ Наградата на смирението *и* на страха от Господа Е богатство, слава и живот. ⁵ Тръни и примки има по пътя на опакия, Който пази душата си се отдалечава от тях. ⁶ Възпитавай детето отрано в подходящия за него път, И не ще се отклони

от него, дори когато остарее. ⁷ Богатият властвува над сиромашите, И който взема на заем е слуга на заемодавеца. ⁸ Който сее беззаконие ще пожъне бедствие, И жезълът на буйството му ще изчезне. ⁹ Който има щедро око ще бъде благословен Защото дава от хляба си на сиромаша. ¹⁰ Изпъди присмивателя и препирнята ще се махне, И свадата и позорът ще престанат. ¹¹ Който обича чистота в сърцето И има благодатни устни, царят ще му бъде приятел. ¹² Очите на Господа пазят *онзи, който има* знание, И той осуетява думите на коварния. ¹³ Ленивецът казва: Лъв има вълн! Ще бъде убит всред улиците! ¹⁴ Устата на чужди жени са дълбока яма, И оня, на когото Господ се гневи, ще падне в нея. ¹⁵ Безумието е вързано в сърцето на детето, Но тоягата на наказанието ще го изгони от него. ¹⁶ Който угнетява сиромаша, за да умножи *богатството* си, И който дава на богатия, непременно *ще изпадне* в немотия. ¹⁷ Приклони ухото си та чуй думите на мъдрите, И вземай присърце моето знание, ¹⁸ Защото е приятно, ако ги пазиш вътре в себе си, И ако бъдат всякога готови върху устните ти. ¹⁹ За да бъде упованието ти на Господа, Аз те научих на *тях* днес - да! тебе. ²⁰ Не писах ли ти хубави неща От съвет и знание. ²¹ За да те направя да познаеш верността на думите на истината, Та да отговаряш с думи на истината на ония, които те пращат? ²² Не оголвай сиромаша, защото той е беден, Нито притеснявай в портата угнетения, ²³ Защото Господ ще защити делото им, И ще оголи живота на ония, които са ги оголили. ²⁴ Не завързвай приятелство с ядовит човек, И не ходи с гневлив човек. ²⁵ Да не би да научиш пътищата му, И да приготиш примка за душата си. ²⁶ Не бъди от тия, които дават ръка От тия, които стават поръчителни за дългове, ²⁷ Ако нямаш с какво да платиш, Защо да вземат постелката ти изпод тебе? ²⁸ Не премествай старите межди, Които са положили бащите ти. ²⁹ Видял ли си човек трудолюбив в работата си? Той ще стои пред царе, няма да стои пред неизвестни хора.

23 ¹ Когато седнеш да ядеш с началник, Прегледай добре какво има пред тебе ² Иначе ще туриш нож в гърлото си, Ако те обладава охота. ³ Не пожелавай вкусните му ястия, Защото те са примамливи гозби. ⁴ Не се старай да придобиеш богатство, Остави се от тая си мисъл. ⁵ Хвърляш ли на него очите си, - то го няма! Защото наистина *богатството* си прави крила, Както орел що лети към небето. ⁶ Не яж хляба на онзи, който има лошо око, Нито пожелавай вкусните му ястия, ⁷ Защото, каквито са

мислите в душата му - такъв е и той. Казва ти:
 8 Яж и пий, Но сърцето му не е с тебе. ⁸Залъ-
 9 ка, който си изял, ще избълваш, И ще изгубиш
 10 сладките си думи. ⁹Не говори в ушите на безум-
 11 ния, Защото той ще презре разумността на ду-
 12 мите ти. ¹⁰Не премествай стари межди, Нито
 13 влизай в нивите на сирачетата, ¹¹Защото Из-
 14 купителят им е мощен; Той ще защити делото
 15 им против тебе. ¹²Предай сърцето си на поука
 16 И ушите си към думи на знание. ¹³Да не ти се
 17 свиди да наказваш детето, Защото, *ако и да* го
 18 биеш с пръчка, то няма да умре. ¹⁴Ти, като го
 19 биеш с пръчката, Ще избавиш душата му от ада.
 20 ¹⁵Сине мой, ако бъде сърцето ти мъдро, То и на
 21 моето сърце ще е драго. ¹⁶Да! сърцето ° ми ще
 22 се радва, Когато устните ти изговарят правото
 23 ¹⁷Сърцето ти да не завижда на грешните, Но да
 24 *пребъдва* в страх от Господа цял ден, ¹⁸Защото
 25 наистина има бъдеще, И надеждата ти няма да
 26 се отсече. ¹⁹Ти, сине мой, слушай и бъди мъдър,
 27 И оправяй сърцето си в пътя, ²⁰Не бъди меж-
 28 ду винопийци, Между невъздържани месояд-
 29 ци, ²¹Защото пияницата и чревоугодникът ще
 30 осиромашеят, И дремливостта ще облече чове-
 31 ка с дрипи. ²²Слушай баща си, който те е родил,
 32 И не презирай майка си, когато остарее. ²³Ку-
 33 пувай истината и не я продавай, Тоже и мъдро-
 34 стта, поуката и разума. ²⁴Бащата на праведния
 35 ще се радва много, И който ражда мъдро чадо
 ще има радост от него. ²⁵*Прочее*, нека се весе-
 ляят твоят баща и твоята майка, И да се възхи-
 щава оная, която те е родила. ²⁶Сине мой, дай
 сърцето си на мене, И очите ти нека внимават в
 моите пътища, ²⁷Защото блудницата е дълбока
 яма, И чуждата жена е тесен ров. ²⁸Да! тя при-
 чаква като за плячка, И умножава *числото* на
 неверните между хората. ²⁹Кому горко? ко-
 му скръб? кому каране? Кому оплакване? ко-
 му удари без причина? Кому подпухнали очи?
 - ³⁰На ония, които се бавят около виното, Кои-
 то отиват да вкусат подправено вино. ³¹Не гле-
 дай виното, че е червено, Че показва цвета си в
 чашата, Че се поглъща гладко, ³²*Защото* после
 то хапе като змия, И жили като ехидна. ³³Очи-
 те ти ще гледат чужди жени, И сърцето ти ще
 изригва развратни неща; ³⁴Даже ще бъдеш ка-
 то един, който би легнал в сред море, Или като
 един, който би лежал на върха на мачта. ³⁵Уда-
 риха ме *ще речеш*, и не ме заболя; Биха ме, и не
 усетих. Кога ще се събудя, за да го търся пак?

24 ¹Не завиждай на злите хора, Нито пожела-
 вай да си с тях, ²Защото сърцето им размишля-
 ва насилие, И устните им говорят за пакост ³С
 мъдрост се гради къща, И с разум се утвържда-

ва, ⁴И чрез знание стаите се напълват С всяка-
 кви скъпоценни и приятни богатства. ⁵Мъдри-
 ят човек е силен, И човек със знание се укреп-
 ява в сила, ⁶Защото с мъдър съвет ще водиш
 войната си, И чрез множеството съветници би-
 ва избавление. ⁷Мъдростта е непостижима за
 безумния, Той не отваря устата си в портата.
⁸Който намисля да прави зло, Ще се нарече па-
 костен човек; ⁹Помислянето на *такова* безум-
 ние е грях, И присмивателят е мерзост на чове-
 ците. ¹⁰*Ако* покажеш малодушие в усилено вре-
 ме, Силата ти е малка. ¹¹Избявай ония, кои-
 то се влачат на смърт, И гледай да задържаш
 ония, които политат към клане. ¹²Ако речеш:
 Ето, ние не знаехме това! То Оня, Който прете-
 гля сърцата, не разбира ли? Оня, Който пази ду-
 шата ти, не знае ли, И не ще ли въздаде на всеки
 според делата му? ¹³Сине мой, яж мед, защото е
 добър, И медена пита, *защото* е сладка на вку-
 са ти. ¹⁴И ще знаеш, че такава е мъдростта за
 душата ти, Ако си я намерил; и има бъдеще, И
 надеждата ти няма да се отсече. ¹⁵Не поставяй
 засада, о нечестиви човеце, против жилището
 на праведния, Не разваляй мястото му за по-
 чивка. ¹⁶Защото праведният *ако* седем пъти па-
 да, пак става, Докато нечестивите се препъват в
 злото. ¹⁷Не се радвай, когато падне неприятел-
 ят ти, И да се не весели сърцето ти, когато се
 подхлъзне той. ¹⁸Да не би да съгледа Господ, и
 това да Му се види зло, И Той да оттегли гне-
 ва Си от него. ¹⁹Не се раздравай, поради зло-
 дейците, Нито завиждай на нечестивите, ²⁰За-
 щото злите не ще имат бъдеще; Светилникът на
 нечестивите ще изгасне. ²¹Сине мой, бой се от
 Господа и от царя, И не се сношавай с непосто-
 янните, ²²Защото бедствие ще се издигне про-
 тив тях внезапно, И кой знае *какво* наказание
ще им се наложи и от двамата? ²³И тия са из-
 речения на мъдрите:- Лицеприятие в съд не е
 добро. ²⁴Който казва на нечестивия: Праведен
 си, Него народи ще кълнат, него племена ще
 мразят; ²⁵Но които *го* изобличават, към тях ще
 се показва благоволение, И върху тях ще дой-
 де добро благословение. ²⁶Който дава прав от-
 говор, Той целува в устни. ²⁷Нареди си рабо-
 тата навън, И приготи си я на нивата, И после
 съгради къщата си. ²⁸Не бивай свидетел против
 ближния си без причина, Нито мами с устни-
 те си. ²⁹Не казвай: Както ми направи той, така
 ще му направя и аз, Ще въздам на човека спо-
 ред делата му. ³⁰Минах край нивата на лени-
 вия И край лозето на нехайния човек, ³¹И всич-
 ко бе обрасло с тръни, Коприва беше покрила
 повърхността му, И каменната му ограда беше

32 съборена. ³² Тогава, като прегледах, размислих
33 в сърцето си, Видях и взех поука. ³³ *Още* малко
спане, малко дрямка, Малко съване на ръце за
34 сън, - ³⁴ И сиромашията ще дойде върху тебе,
като крадец И немотията - като въоръжен мъж,
25 ¹ И тия са Соломонови притчи, които съб-
2 раха човеците на Юдовия цар Езекия. ² Слава
за Бога е да скрива всяко нещо, А слава е на
3 царете да издирват работите. ³ Височината на
небето и дълбочината на земята И сърцата на
4 царете са неизследими. ⁴ Отмахни нечистото от
5 среброто, И ще излезе съд за златаря. ⁵ Отмах-
ни нечестивите от царя, И престолът му ще се
6 утвърди в правда. ⁶ Не се надигай пред царя, И
7 не стой на мястото на големците, ⁷ Защото по-
добре е да ти кажат: Мини тук по-горе, Нежели
8 да те турят по-долу в присъствието на начал-
ника, когото са видели очите ти. ⁸ Не бързай да
излезеш, за да се караш. Да не би най-сетне *да*
не знаеш що да правиш; Когато те засрами про-
9 тивникът ° ти. ⁹ Разисквай делото си с против-
ника си *сам*. Но не откривай чужди тайни, ¹⁰ Да
не би да те укори оня, който те слуша, И твоего
11 безчестие да остане незаличимо. ¹¹ Дума каза-
на на място е *Като* златни ябълки в сребърни
12 съдове. ¹² Както е обица и украшение от чисто
злато *за човек*, Така е мъдрият изобличител за
13 внимателното ухо. ¹³ Както е снежната прохла-
да в жетвено време, Така е верният посланик на
тия, които го изпращат, Защото освежава ду-
14 шата на господаря си. ¹⁴ Който лъжливо се хва-
ли за подаръци що дава, *Прилича* на облаци и
15 вятър без дъжд. ¹⁵ Чрез въздържаност се скло-
нява управител, И мек език троши кости. ¹⁶ На-
мерил ли си мед? *Яж само* колкото ти е нужно,
Да не би да се преситиш от него и да го повър-
17неш. ¹⁷ Рядко туряй ногата си в къщата на съсе-
да си, Да не би да му досадиш и той да те намра-
18зи. ¹⁸ Човек, който лъжесвидетелствува против
ближния си, *Е като* чук, нож и остра стрела.
19 ¹⁹ Доверие към неверен човек, в усилено време,
20 *Е като* счупен зъб и изкълчена нога. ²⁰ Както
един, който съблича дрехата *си* в студено вре-
21ме, И както оцет на сода, Така и оня, който пее
22 песни на оскърбено сърце. ²¹ Ако е гладен нена-
вистникът ти, дай му хляб да яде, И ако е жаден,
22 напой го с вода, ²² Защото *така* ще натрупаш
жар на главата му И Господ ще те възнагради.
23 ²³ Както северният вятър произвежда дъжд, Та-
ка и тайно одумващият език - разгневено лице.
24 ²⁴ По-добре е да живее някой в ъгъл на покри-
ва, Нежели в широка къща със свадлива жена.
25 ²⁵ Както е студената вода за жадна душа, Така е
26 добра вест от далечна земя. ²⁶ Праведният, кой-

то отстъпва пред нечестивия, *Е като* мътен из-
вор и развален източник. ²⁷ Не е добре да яде ²⁷
някой много мед. Така също *не* е славно да тър-
сят *хората* своята си слава. ²⁸ Който не владее ²⁸
духа си *Е като* съборен град без стени.

26 ¹ Както сняг лятно време, И както дъжд в ²⁶
жетва, Така и чест не прилича на безумния.
² Както врабче в скитането си, както ластовица ²
в летенето си, Така и проклетия не постига без
причина. ³ Бич за коня, юзда за осела И тояга ³
за гърба на безумните. ⁴ Не отговаряй на безум- ⁴
ния според безумието му, Да не би да станеш и
ти подобен нему. ⁵ Отговаряй на безумния спо- ⁵
ред безумието му, Да не би да се има мъдър
в своите си очи. ⁶ Който праща известие чрез ⁶
безумния Отсича своите си нозе и докарва ° на
себе си вреда. ⁷ Както безполезни висят краката ⁷
на куция, Така е притча в устата на безумния.
⁸ Както *оня, който хвърля* взел със *скъпоцен-* ⁸
ни камъни в грамада, Така е тоя, който отдава
чест на безумния. ⁹ Като трън, който бодее ръ- ⁹
ката на пияницата, Така е притча в устата на
безумните. ¹⁰ Както стрелец, който *безогледно* ¹⁰
наранява всички, Така е оня, който условия бе-
зумен, или оня, който условия скитници. ¹¹ Как- ¹¹
то кучето се връща на бълвоча си, Така безум-
ният повтаря своята глупост. ¹² Видял ли си чо- ¹²
век който има себе си за мъдър? Повече надеж-
да има за безумния, нежели за него. ¹³ Лениви- ¹³
ят казва: Лъв има на пътя! Лъв има по улици-
те! ¹⁴ Както вратата се завърта на резетата си, ¹⁴
Така и ленивият на постелката си. ¹⁵ Лениви- ¹⁵
ят потопява ръката си в паницата, А го мър-
зи да я върне в устата си. ¹⁶ Ленивият има себе ¹⁶
си за по-мъдър От седмина души, които могат
да дадат умен отговор. ¹⁷ Минувачът, който се ¹⁷
дразни с чужда разпра, *Е като* оня, който хваща
куче за ушите. ¹⁸ Както лудият, който хвърля ¹⁸
главни, стрели и смърт, ¹⁹ Така е човекът, кой- ¹⁹
то измамя ближния си, И казва: Не сторих ли
това на шега? ²⁰ Дето няма дърва огънят изга- ²⁰
сва; И дето няма шепотник раздорът престава.
²¹ Както са възлища за жарта и дърва за огъ- ²¹
ня, Така е и крамолникът, за да разпаля пре-
пирня. ²² Думите на шепотника са като сладки ²²
зальци И слизат вътре в корема. ²³ Усърдни- ²³
те устни с нечестиво сърце Са като сребърна
глич намазана на пръстен съд. ²⁴ Ненавистни- ²⁴
кът лицемерствува с устните си, Но крои ковар-
ство в сърцето си; ²⁵ Когато говори сладко не ²⁵
го вярвай, Защото има седем мерзости в сърце-
то му; ²⁶ Макара омразата му да се покрива с из- ²⁶
мама, Нечестие то ще се издаде всред събра-
нието. ²⁷ Който копае ров ще падне в него, И ²⁷

който търкаля камък, върху него ще се обърне.

28 ²⁸ Лъжливият език мрази наранените от него, И ласкателните уста докарват съсипия.

27 ¹ Недей се хвали с утрешния ден, Защото не знаеш какво ще роди денят. ² Нека те хвали друг, а не твоите уста, - Чужд, а не твоите устни. ³ Камъкът е тежък и пясъкът много тегли; Но досадата на безумния е по-тежка и от двете. ⁴ Яростта е жестока и гневът е като наводнение, Но кой може да устои пред завистта? ⁵ Явното изобличение е по-добро От *оня* любов, която не се проявява. ⁶ Удари от приятел са искрени, А целувки от неприятел - изобилни. ⁷ Наситената душа се отвръща и от медена пита, А на гладната душа всичко горчиво е сладко. ⁸ Както птица, която е напуснала гнездото си, Така е човек, който е напуснал мястото си. ⁹ Както благоуханните масла и каденията веселят сърцето, Така - и сладостта на сърдечния съвет на приятел. ¹⁰ Не оставяй своя приятел нито приятеля на баща си. И не влизай в къщата на брата си, в деня на злощастията си. По-добре близък съсед, отколкото далечен брат. ¹¹ Сине мой, бъди мъдър и радвай сърцето ми, За да имам що да отговарям на онзи, който ме укорява. ¹² Благоразумният предвижда злото и се укрива, А неразумните вървят напред - и страдат. ¹³ Вземи дрехата на този, който поръчителствува за чужд; Да! Вземи залог от онзи, *който поръчителствува* за чужда жена. ¹⁴ Който става рано и благославя ближния си с висок глас, Ще се счете, като че го къльне. ¹⁵ Непрестанно капане в дъждовен ден И жена крамолница са еднакви; ¹⁶ Който би я обуздал, обуздал би вятъра И би хванал дървено масло с десницата си. ¹⁷ Желязо остри желязо; Така и човек остри лицето си срещу приятеля си. ¹⁸ Който пази смоковницата ще яде плода ѝ, И който се грижи за господаря си ще бъде почитан. ¹⁹ Както водата отражава лице срещу лице, Така сърцето - човек срещу човека. ²⁰ Адът и погибелта не се насищат; *Така* и човешките очи не се насищат. ²¹ Горнилото е за *пречистване* среброто и пещта за златото. А човек *се изпитва* чрез онова, с което се хвали. ²² Ако и с черясло сгрухаш безумния в кутел между грухано жито, Пак безумието му няма да се отдели от него. ²³ Внимавай да познаваш състоянието на стадата си, И грижи се за добитъка си; ²⁴ Защото богатството не е вечно, И короната не трае из род в род. ²⁵ Сеното се прибира, зеленината се явява, И планинските билки се събират. ²⁶ Агнетата ти служат за облекло, ²⁷ И козлите за ^о *купуване* на нива. ²⁷ Ще има до-

статъчно козе мляко за храна На теб, на дома ти и за живеене на слугините ти.

¹ Нечестивите бягат без да ги гони някой, А **28** праведните са смели като млад лъв. ² От бунтовете на страната началниците ѝ биват мнозина, Но чрез умни и вещи човеци един *неин управител* продължава дълго време. ³ Беден човек, който насилва немотните, Е като пороен дъжд, който не оставя храна. ⁴ Които отстъпват от закона хвалят нечестивите, Но които пазят закона противят се на тях. ⁵ Злите човеци не разбираат правосъдие, Но тия, които търсят Господа разбират всичко. ⁶ По-добър е сиромашът, който ходи в непорочността си, Нежели *оня*, който е opak *между* два пътя, макар и да е богат. ⁷ Който пази закона е разумен син, А който дружи с чревоугодниците засрамва баща си. ⁸ Който умножава имота си с лихварство и грабителство Събира го за този, който показва милост към сиромашите. ⁹ Който отклонява ухото си от слушане закона, На такъв самата му молитва е мерзост. ¹⁰ Който заблуждава праведните в лош път, Той сам ще падне в своята яма, А непорочните ще наследят добрини. ¹¹ Богатият човек мисли себе си за мъдър! Но разумният сиромаш го изучава. ¹² Когато тържествуват праведните има голяма слава, А когато се издигнат нечестивите човек се крие. ¹³ Който крие престъпленията си няма да успее, А който ги изповяда и оставя ще намери милост. ¹⁴ Блажен *оня* човек, който се бои винаги, А който закоравява сърцето си ще падне в бедствие. ¹⁵ Като ревящ лъв и гладна мечка Е нечестив управител над беден народ. ¹⁶ О княже, лишен от разум, но велик да насилствуващ, *Знай*, че който мрази грабителство ще продължи дните си. ¹⁷ Човек, който е товарен с кръвта на *друг* човек, Ще побърза да отиде в ямата; никой да го не спира. ¹⁸ Който ходи непорочно ще се избави, А който ходи опако *между* два пътя изведнъж ще падне. ¹⁹ Който обработва земята си ще се насити с хляб, А който следва суетни неща ще го постигне ^о сиромашия. ²⁰ Верният човек ще има много благословения; Но който бърза да се обогати не ще остане ненаказан. ²¹ Не е добре да бъде човек лицеприятен, Защото за един залък хляб *такъв* човек ще извърши престъпление. ²² Който има лошо око, бърза да се обогати, А не знае, че немотия ще го постигне. ²³ Който изобличава човека, той после ще намери по-голямо благоволение, Отколкото *оня*, който ласкае с езика си. ²⁴ Който краде от баща си или от майка си и казва: Не е грях, Той е другар на разрушителя. ²⁵ Човек с надменна ду-

ша подига крамоли, А който уповава на Господа ще затлъстее. ²⁶ Който уповава на своето си сърце е безумен, А който ходи разумно, той ще се избави. ²⁷ Който дава на сиромасите няма да изпадне в немотия, А който покрива очите си *от тях* ще има много клетви. ²⁸ Когато се възвишат нечестивите, хората се крият, Но когато те загиват, праведните се умножават.

29 ¹ Човек, който често е изобличаван, закоравява врата си, Внезапно ще се съкруши и то без поправка. ² Когато праведните са на власт, людето се радват; Но когато нечестивият началствува, людето въздишат. ³ Който обича мъдростта, радва баща си, Но който дружи с блудници, разпилява имота му. ⁴ Чрез правосъдие царят утвърждава земята си. А който придирва подаръци я съсипва. ⁵ Човек, който ласкае ближния си, Простира мрежа пред стъпките му. ⁶ В беззаконието на лош човек има примка, А праведният пее и се радва. ⁷ Праведният внимава в съдбата на бедните; Нечестивият няма *даже* разум, за да я узнае. ⁸ Присмивателите запалят града, Но мъдрите усмиряват гнева. ⁹ Ако мъдър човек има спор с безумен, Тоя се разярява, смее се и няма спокойствие. ¹⁰ Кръвопийци мъже мразят непорочния, Но праведните се грижат ° за живота му. ¹¹ Безумният изригва целия си гняв, А мъдрият го задържа и укротява. ¹² Ако слуша управителят лъжливи думи, То всичките му слуги стават нечестиви. ¹³ Сиромашах и притеснител се срещат; Господ просвещава очите на всички тях. ¹⁴ Когато цар съди вярно сиромасите, Престолът му ще бъде утвърден за винаги. ¹⁵ Тоягата и изобличението дават мъдрост, А пренебрегнатото дете засрама майка си. ¹⁶ Когато нечестивите са на власт, беззаконието се умножава, Но праведните ще видят падането им. ¹⁷ Наказвай сина си, и той ще те успокои, Да! ще даде наслада на душата ти. ¹⁸ Дето няма пророческо видение людето се разюздават, А който пази закона е блажен. ¹⁹ Слугата не се поправя с думи, Защото, при все че разбира, не обръща внимание. ²⁰ Видял ли си човек прибързан в работите си? Има повече надежда за безумния, отколкото за него. ²¹ Ако глези някой слугата си от детинство, Най-послед той ще му стане като син °. ²² Гневлив човек възбужда препирни, И сприхав човек беззаконствува много. ²³ Гордостта на човека ще го смири, А смиреният ще придобие чест. ²⁴ Който е съдружник с крадец мрази своята си душа; Той слуша заклеването, а не обажда. ²⁵ Страхът от човека туря примка, А който уповава на Господа ще бъде поставен на високо. ²⁶ Мнозина тър-

сят благоволенieto на управителя, Но съдбата на човека е от Господа. ²⁷ Несправедлив човек е мерзост за праведните; И който ходи в прав път е мерзост за нечестивите.

30 ¹ Думите на Якеевия син Агур, Массовия *цар, Който* той изговори: - Изморих се, о Боже, изморих се, о Боже, Изнурих се; ² Защото съм по-скотски от кой да бил човек, И нямам човешки разум; ³ *Понеже* не научих мъдрост, Нито имам знание за Всесветия. ⁴ Кой е възлязъл на небето и слязъл? Кой е събрал вятъра в шепите си? Кой е вързал водите в дрехата си? Кой е утвърдил всичките земни краища? Как е името му, и как е името на сина му? *Кажи*, ако го знаеш! ⁵ Всяко слово Божие е опитано; Той е щит на тия, които упоават на Него. ⁶ Не притуряй на Неговите думи, Да не би да те изобличи и се укажеш лъжец. ⁷ Две неща прося от Тебе: Не ми ги отказвай преди да умра: - ⁸ Отдалечи от мене измамата и лъжата; Не ми давай ни сиромашия, ни богатство; Храни ме с хляба, който ми се пада; ⁹ Да не би да се преситя, и се отрека *от Тебе* и *да* кажа: Кой е Господ? Или да не би да осиромашея та да открадна, И *да* употребя скверно името на моя Бог. ¹⁰ Не одумвай слуга пред господаря му, Да не би да те закълне и ти да се намериш виновен. ¹¹ Има поколение, което кълне баща си, И не благославя майка си. ¹² Има поколение, което е чисто пред своите си очи, Обаче не е измито от нечистотата си. ¹³ Има поколение - колко високо са очите им И колко са надигнати клепаците им! ¹⁴ Има поколение, чиито зъби са мечове, и челюстните му зъби ножове, За да изпояжда от земята сиромасите, И немотните сред човеците. ¹⁵ Пиявицата има две дъщери, *който викат*: Дай, дай! Три неща има, които са ненаситни, - Дори четири, които не казват: Стига! - ¹⁶ Адът и неплодната утроба, Земята, която не се насища с вода, И огънят, който не казва: Стига; ¹⁷ Окото, което се присмива на баща си, И презира покорност към майка си, Гарвани от долината ще го изкълват, И орлови пилци ще го изядат. ¹⁸ Три неща има, които са непостижими за мене, - Дори четири, които не разбирам: ¹⁹ Следите на орел по въздуха, Следите на змия върху канара, Следите на кораб всред морето, И следите на мъж при девица. ²⁰ Такъв е пътят и на жена прелюбодейка - Яде, бърше си устата и казва: Не съм извършила беззаконие. ²¹ Поради три неща се тресе земята, Да! поради четири тя не може да търпи: ²² Поради слуга, когато стане цар, И безумен, когато се насити с хляб; ²³ Поради омразна жена, когато се омъжи, И слугиня, която из-

24 мества господарката си. ²⁴Четири неща има на
земята, които са малки, Но са извънредно мъ-
25 дри: ²⁵Мравките, *които* не са силни люде, Но
26 лете приготвят храната си; ²⁶Кролиците, *кои-*
то са слаби люде, Но поставят жилищата си на
27 канара; ²⁷Скакалците, *които* нямат цар, Но из-
28 лизат всички по дружини; ²⁸И гущерът, *който*
можеш да хванеш в ръка, Но пак се намира в
29 царските палати. ²⁹Три неща има, които вървят
величаво, Дори четири, които ходят благород-
30 но: ³⁰Лъвът, който е най-силен от животните,
31 И не се връща надире пред никого; ³¹Стегна-
тият през корем *кон*; козелът; И царят, против
32 когото не може да се въстава. ³²Ако си постъ-
пил безумно, като си се надигнал, Или ако си
33 намислил зло, *тури* ръка на устата си. ³³Защо-
то *както*, като се бие мляко, изважда се масло,
И като се блъска нос, изважда се кръв, Така и,
като се подбужда гняв, изкарва се крамола.

31 ¹Думите на Массовия цар Лемуил, Които го
2 поучи майка му: - ²Що, сине мой? и що, сине
на утробата ми? И що, сине на моите обреци?
3 ³Не давай силата си на жените, Нито пътища-
4 та си на тези, които погубват царете. ⁴Не е за
царете, Лемуиле, не е за царете да пият вино,
Нито за князете *да кажат*: Где е спиртното пи-
5 тие? ⁵Да не би, като се напият, да забравят за-
6 кона И да онеправдаят угнетяваните°. ⁶Давай-
те спиртното питие на оня, който загива И вино
7 на огорчения духом. ⁷За да пийне и да забрави
сиромашията си, И да не помни вече окаяност-
8 та си. ⁸Отваряй устата си за безгласния, За де-
9 лото на всички, които загиват; ⁹Отваряй устата
си, съди справедливо. И раздавай правосъдие
10 на сиромаша и немотния. ¹⁰Кой може да наме-

ри добродетелна жена? Защото тя е много по-
ценна от скъпоценни камъни. ¹¹Сърцето на мъ- 11
жа й уповава на нея; И не ще му липсва печалба.
¹²Тя ще му донесе добро, а не зло, През всич- 12
ките дни на живота си. ¹³Търси вълна и лен, И 13
работи с ръцете си това що й е угодно. ¹⁴Тя е като 14
търговските кораби, - Донесе храната си от
далеч. ¹⁵При това, става докле е още нощ, И да- 15
ва храна на дома си, И определената работа на
слугините си. ¹⁶Разглежда нива, и я купува; От 16
плода на ръцете си сади лозе. ¹⁷Опасва кръста 17
си със сила И уякчава мишците си. ¹⁸Като схва- 18
ща, че търгуването й е полезно. Светилникът й
не угасва през нощта. ¹⁹Туря ръцете си на вре- 19
теното, И държи в ръката си хурката. ²⁰Отваря 20
ръката си на сиромасите, Да! простира ръцете
си към немотните. ²¹Не се бои от снега за дома 21
си; Защото всичките й домашни са облечени с
двойни дрехи. ²²Прави си завивки от дамаска; 22
Облеклото й е висон и морав плат. ²³Мъжът й е 23
познат в портите, Когато седи между местните
старейшини. ²⁴Тя тъче ленено платно и го про- 24
дава, И доставя пояси на търговците°; ²⁵Сила 25
и достолепие са облеклото й; И тя гледа весе-
ло към бъдещето. ²⁶Отваря устата си с мъдрост, 26
И законът на езика й е благ. ²⁷Добре внима- 27
ва в управлението на дома си, И хляб на ле-
ност не яде. ²⁸Чадата й стават и я облажават; И 28
мъжът й я хвали, *казвайки*: ²⁹Много дъщери са 29
се държали достойно, Но ти надмина всичките.
³⁰Прелестта е измамлива и красотата е лъх; 30
Но жена, която се бои от Господа, тя ще бъде
похвалена. ³¹Дайте й от плода на ръцете й, И 31
делата й нека я хвалят в портите.

ЕКЛЕСИАСТ

1 Думите на проповедника, Давидовия син,
2 цар в Ерусалим: - ²Суета на суетите,
3 казва проповедникът; Суета на суети-
4 те, всичко е суета. ³Каква полза за човека от
5 всичкия му труд В който се труди под слънце-
6 то? ⁴Едно поколение преминава, и друго поко-
7 ление дохожда; А земята вечно стои. ⁵Също и
8 слънцето изгрява, и слънцето захожда, И бър-
9 за да отива към мястото гдето трябва да изгря-
10 ва. ⁶Вятърът отива към юг, И се връща към се-
11 вер; Вятърът постоянно обикаля в отиването
12 си, И пак се връща в своите кръгообращения.
13 ⁷Всичките реки се вливат в морето, И пак мо-
14 рето не се напълня; На мястото гдето отиват
15 реките, Там те непрестанно ° отиват. ⁸Всичките
16 неща са досадни, - Човек не може да изкаже *до*
17 *колко*; Окоето не се насища с гледане, Нито се на-
18 пълня ухото със слушане. ⁹Каквото е станало,
19 това е, което ще стане; И каквото е било извър-
20 шено, това е, което ще се извърши; И няма ни-
що ново под слънцето. ¹⁰Има ли нещо, за кое-
то може да се каже: Виж! това е ново? То е вече
станало във вековете, които са били преди нас.
¹¹ Не се помнят предишните *поколения*; Нито ще
се помнят послешните, грядущите, *поколения*,
¹² Между ония, които ще идат подир. ¹²Аз про-
поведникът бях цар Над Израиля в Ерусалим;
¹³ ¹³И предадох сърцето си да издира И да изпи-
там чрез мъдростта Относно всичко що става
под небето. Тежък е тоя труд, който Бог е дал на
човешките чада За да се трудят в него. ¹⁴Видях
всичките дела, що се вършат под слънцето; И,
ето, всичко е суета и гонене на вятър. ¹⁵Криво-
то не може да се изправи; И това, което е недо-
изпълнено, не може да се брой. ¹⁶Аз се съвеща-
вах със сърцето си и рекох: Ето, станах велик, и
съм умножавал мъдростта си Повече от всички,
които са били преди мене в Ерусалим; Да! сър-
цето ми е имало голяма опитност в мъдрост и
знание. ¹⁷И предадох сърцето си, за да позная
мъдростта, И да позная лудостта и безумието.
¹⁸ Познах, че и това е гонене на вятър. ¹⁸Защото
в многото мъдрост има много досада; И който
увеличава знание увеличава и печал.

2 ¹Аз рекох на сърцето си: Ела сега, да те опи-
там с веселба, Затова се наслаждавай с благо;
2 И, ето, и това беше суета. ²Рекох за смеха: Лу-
3 дост е, - И за веселбата: Що ползува тя? ³На-
мислих в сърцето си да веселя плътта си с вино,
Докато сърцето ми още се управляваше от мъд-
ростта, И да усвоя безумието докле видя какво

е добре да вършат човешките чада Под небето
през всичките дни на живота си. ⁴Направих си 4
големи работи; Съградих си къщи; насадих си
лозя; ⁵Направих си градини и садове, И наса- 5
дих в тях всякакви плодни дървета; ⁶Направих 6
си водоеми, за да поя от тях Насаденият с дъ-
рвета лес; ⁷Придобих слуги и слугини, И имах 7
слуги родени в дома ми; Имах още добитък и
стада Повече от всички, които са били преди 8
мене в Ерусалим; ⁸Събрах си и сребро, и злато, 8
И особените скъпоценности на царете и на
областите; Набавих си певци и певици, И на-
сладите на човешките чада - Наложници твър- 9
де много. ⁹Така станах велик и уголемих се По- 9
вече от всички, които са били преди мене в Еру-
салим; Още и мъдростта ми си остана в мене.
¹⁰ И от всичко, което пожелаха очите ми, Нищо 10
не им отрекох; Не спрях сърцето си от никак-
ва веселба; Защото сърцето ми се радваше във
всичките ми трудове, И това беше делът ми от
всичкия ми труд. ¹¹Тогава разгледах всичките 11
дела, Които бяха извършили ръцете ми, И тру-
да в който бях се трудил; И, ето всичко беше
суета и гонене на вятър, И нямаше полза под
слънцето. ¹²И обърнах се да разгледам Мъдро- 12
стта, и лудостта, и безумието, Защото *що може*
да стори човек, който е дошъл подир царя От-
носно това, което е вече сторено? ¹³Тогава ви- 13
дях, че мъдростта превъзхожда безумието, Ка-
кто светлината превъзхожда тъмнината. ¹⁴На 14
мъдрия очите са в главата му, А безумният ходи
в тъмнина; Обаче аз познах още, че една участ
Постига всички тях. ¹⁵Тогава рекох в сърце- 15
то си: Каквото постига безумния Това ще по-
стигне и мене; Защо, прочее, бях аз по-мъдър?
За туй рекох в сърцето си, Че и това е суета.
¹⁶ Защото както на безумния така и на мъдрия, 16
Не остава вечно паметта му, Понеже в идните
дни всичко ще е вече забравено; И как умира
мъдрият? - Както и безумният. ¹⁷Затова намра- 17
зих живота, Защото тежки ми *се видяха* делата,
които стават под слънцето; Понеже всичко е су-
ета и гонене на вятър. ¹⁸Намразих още и всич- 18
кия си труд, В който съм се трудил под слънце-
то, Защото трябва да го оставя на човека, който
ще бъде подир мене; ¹⁹И кой знае мъдър ли ще 19
бъде той или безумен? Но пак той ще властву-
ва над всичкия ми труд, в който съм се трудил,
И в който показах мъдрост под слънцето. И то-
ва е суета. ²⁰Затова аз наново направих сърце- 20
то си да се отчае Поради всичкия труд, в който

21 съм се трудил под слънцето. ²¹ Защото има човек, който се е трудил С мъдрост, със знание и със сполука; Но пак той ще остави *всичко* за дял на едного, Който не е участвувал в труда му. И
 22 това е суета и голямо зло. ²² Защото каква полза на човека от всичкия му труд И от грижата на сърцето му, За което се изморява под слънцето?
 23 ²³ Понеже всичките му дни са *само* печал, И трудовете му скръб; И още и нощем сърцето му не си почива. И това е суета. ²⁴ Няма по-добро за човека освен да яде и да пие. И да прави душата си да се наслаждава от доброто на труда му. И аз видях, че и това е от Божията ръка. ²⁵ Защото кой може да яде, И кой може да се наслаждава, повече от мене? ²⁶ Понеже Бог дава на угодния Нему човек Мъдрост, и знание, и радост; А на грешния дава да се труди, и да събира, и да трупа, - За да даде *всичко* на угодния Богу. И това е суета и гонене на вятър.

3 ¹ Има време за всяко нещо, И срок за всяка работа под небето: ² Време за раждане, и време за умирање; Време за насаждане, и време за изкореняване насаденото; ³ Време за убиване, и време за изцеляване; Време за събаряне, и време за градене; ⁴ Време за плачене, и време за смеене; Време за жалеене, и време за ливане; ⁵ Време за разхвърляне камъни, и време за събиране камъни; Време за прегръщане, и време за въздържане от прегръщането; ⁶ Време за търсене, и време за изгубване; Време за пазене, и време за хвърляне; ⁷ Време за раздиране, и време за шиене; Време за мълчание, и време за говорене; ⁸ Време за обичане и време за мразене; Време за война, и време за мир.

⁹ Каква полза за онзи, който работи От онова, в което се труди той? ¹⁰ Видях труда, който даде Бог На човешките чада, за да се трудят в него. ¹¹ Той е направил всяко нещо хубаво на времето му; Положил е и вечността в тяхното сърце, Без обаче да може човек да издири Отначало до край делото, което е направил Бог. ¹² Познах, че няма *друго* по-добро за тях, Освен да се весели *всеки*, и да благоденствува през живота си; ¹³ И още всеки човек да яде и да пие И да се наслаждава от доброто на всичкия си труд. Това е дар от Бога. ¹⁴ Познах, че всичко що прави Бог ще бъде вечно; Не е възможно да се притури на него, нито да се отнеме от него; И Бог е направил *това*, за да се боят *човеците* от Него. ¹⁵ Каквото съществува е станало вече; И каквото ще стане е станало вече; И Бог издирва наново онова, което е било отгласнато.

16 ¹⁶ Видях още под слънцето Мястото на съда, а там беззаконието, - И мястото на правдата, а

там неправдата. ¹⁷ Рекох в сърцето си: Бог ще съди праведния и нечестивия; Защото има време у *Него* за всяко нещо и за всяко дело. ¹⁸ Рекох в сърцето си относно човешките чада, Че това е за да ги опита Бог, И за да видят те, че в себе си са *като* животни. ¹⁹ Защото каквото постига човешките чада Постига и животните: една участ имат; Както умира единият, така умира и другото; Да! един дух имат всичките; И човек не превъзхожда в нищо животното, Защото всичко е суета. ²⁰ Всички отиват в едно място; Всички са от пръстта, и всички се връщат в пръстта. ²¹ Кой знае, че духът на човешките чада, възлиза на горе, И, че духът на животното слиза долу на земята? ²² Видях, прочее, че за човека няма по-добро, Освен да се радва в делата си; Защото това е делът му; Понеже кой ще го възвърне *надире* за да види Онова, което ще бъде подир него?

¹ Тогава, като изново размишлявах Всичките угнетения, които стават под слънцето, И видях сълзите на угнетяваните, че нямаше за тях утешител, И че силата беше в ръката на ония, които ги угнетяваха, А за тях нямаше утешител, ² Затова аз облажавах умрелите, които са вече умрели, Повече от живите, които са още живи; ³ А по-щастлив и от двамата считах оня, който не е бил още, Който не е видял лошите дела, които стават под слънцето. ⁴ Тогава видях всеки труд и всяко сполучливо дело, Че поради него на човека завижда ближния му. И това е суета и гонене на вятър. ⁵ Безумният съва ръцете си И яде своята си плът, ⁶ И *казва*: По-добре една пълна шепа със спокойствие, Отколкото две пълни шепи с труд и гонене на вятър. ⁷ Тогава изново видях *само* суета под слънцето. ⁸ Има такъв, който е самичък, който няма другар, Да! Няма нито син, нито брат; Но пак няма край на многото му труд, Нито се насища окоето му с богатство, И *той не дум*а: За кого, прочее, се трудя аз И лишавам душата си от благо? И това е суета и тежък труд. ⁹ По-добре са двама, отколкото един, Понеже те имат добра награда за труда си; ¹⁰ Защото, ако паднат, единият ще дигне другаря си; Но горко на оня, който е сам, когато падне, И няма друг да го дигне. ¹¹ И ако легнат двама заедно ще се стоплят; А един как ще се стопли *сам*? ¹² И ако някой надвие на един, който е сам, Двама ще му се опрат; И тройното въже не се къса скоро. ¹³ По-добър е беден и мъдър младеж, Отколкото стар и безумен цар, Който не знае вече да приема съвет; ¹⁴ Защото *единият* излиза из тъмницата^o за да царува, А *другият*, и цар да се е родил, става сиромаш.

15 ¹⁵ Видях всичките живи, които ходят под слънцето, Че бяха с младежа, втория, който стана
16 вместо него; ¹⁶ Нямахме край на всичките люде,
На всичките, над които е бил той; А идещите
подир него не ще се зарадват в него. Наистина
и това е суета и гонене на вятър.

5 ¹ Пази ногата си, когато отиваш в Божия
дом, Защото да се приближиш да слушаш е
по-добро, Отколкото да принесеш жертва на
2 безумните, Които не знаят, че струват зло. ² Не
прибързвай с устата си, Нито да бърза сърцето
ти да произнася думи пред Бога; Защото Бог е
на небесата, а ти на земята, Затова нека бъдат
3 думите ти малко; ³ Защото, *както* съновидението
произхожда от многото занимание, *Така* и
4 гласът на безумния от многото думи. ⁴ Когато
направиш обрек Богу, Не се бави да го изпълниш,
Защото Той няма благоволение в безумните;
5 Изпълни това, което си обрекъл. ⁵ По-добре
да се не обричаш, Отколкото да се обречеш
6 и да не изпълниш. ⁶ Не позволявай на
устата си да вкарат в грях плътта ти; И не казвай
7 пред *Божия* служител°, че е било по небрежение;
Защо да се разгневи Бог на гласа ти, И да погуби
8 делото на ръцете ти? ⁷ Защото, макар да изобилват
сънища и суети и много думи, Ти се бой от Бога.
8 Ако видиш, че сиромашът се угнетява, И че
правосъдието и правдата в държавата се изнасилват,
9 Да се не почудиш на това нещо; Защото над
високия надзирава по-висок, И над тях има по-високи.
9 При това, ползата от земята е за всичките, И сам
царят служи на нивите. ¹⁰ Който обича среброто не
ще се насити от сребро, Нито с доходи оня, който
11 обича изобилието. И това е суета. ¹¹ Когато се
умножават благата, Умножават се и ония, които
ги ядат; И каква полза има на притежателите
12 им Освен да ги гледат с очите си? ¹² Сънят на
работникът е сладък, малко ли е ял, или много;
13 А пресищането на богатия не го оставя да спи.
¹³ Има тежко зло, което видях под слънцето,
14 *именно*, Богатство пазено от притежателя му
за собствената му вреда; ¹⁴ И онова богатство
се изгубва чрез зъл случай, И не остава нищо
15 в ръката на сина, когото е родил. ¹⁵ Както е
излязъл из утробата на майка си, Гол ще отиде
пак както е дошъл, Без да вземе нещо от труда
16 си, За да го занесе в ръката си. ¹⁶ Още и това е
тежко зло, Че по всичко, както е дошъл, така ще
и да отиде; И каква полза за него, че се е трудил
17 за вятъра? ¹⁷ Още и през всичките си дни яде в
тъмнина, И има много досада и болест и негодуване.
18 Ето какво видях аз за добро и прилич-

но: Да яде някой и да пие, И да се наслаждава
от благо то на всичкия си труд, В който се труди
под слънцето, През всичките дни на живота си,
които му е дал Бог; Защото това е делът му.
19 И на който човек е дал Бог богатство и имот,
19 И му е дал власт да яде от тях, И да взема дяла
си, и да се весели с труда си, - Това е дар от
Бога. ²⁰ Защото няма много да помни дните на
20 живота си, Понеже Бог му отговаря с веселието
на сърцето му.

¹ Има зло, което видях под слънцето, И е **6**
тежко върху човеците: ² Човек, на когото Бог
2 дава богатство и имот и почест, Така щото душата
му не се лишава от нищо що би пожелал,
На когото, обаче, Бог не дава власт да яде от
3 тях, Но чужденец ги яде. Това е суета и лоша
болест. ³ Ако роди човек сто чада, И живее много
3 години, Така щото дните на годините му да
станат много, А душата му да не се насити с
4 благо, И още той не приема *прилично* погребение,
- Казвам, че пометничето е по-щастливо от него;
4 Защото то е дошло в нищожество, и отива в
тъмнина, И името му се покрива с тъмнина;
5 При туй, то не е видяло слънцето, и не е
5 познало *нищо*, - По-добре е на него, отколкото
на онзи. ⁶ Дори два пъти по хиляда години,
6 ако би живял някой, и не види добро, Не отиват
ли те всички в едно място? ⁷ Всичкият труд
7 на човека е за устата му; Душата обаче не се
насища. ⁸ Защото какво предимство има мъдрият
8 над безумния? Или какво *предимство* има сиромашът,
които умее как да се обхожда пред живите?
9 По-добре е да гледаш *нещо* с очите си,
9 Отколкото да блуждаеш с желанието си. И това
е суета и гонене на вятър. ¹⁰ Всяко нещо, което е
10 съществувало, вече си е получило името; И известно
е, че оня, *чието име* е Човек°, Не може да се състезава
с по-силния от него. ¹¹ Понеже
11 има много неща, които умножават суетата, То
каква полза за човека? ¹² Защото кой знае кое
12 е добро за човека В живота, във всичките дни
на суетния му живот; Който минава като сянка?
Понеже кой ще извести на човека Какво ще
бъде подир него под слънцето?

¹ *Добро* име струва повече от скъпоценно **7**
миро. И денят на смъртта *повече* от деня на
раждането. ² По-добре да отиде някой в дом
2 на жалеене, Отколкото да отиде в дом на пируване;
Защото това е сетнината на всеки човек, И
живият може да го вложи в сърцето си. ³ По-полезна
е печалта от смеха; Защото
3 от натъжеността на лицето сърцето се развесява.
4 Сърцето на мъдрите е в дома на жа-

леене; А сърцето на безумните е в дома на
 5 веселие. ⁵ По-добре е човек да слуша изобличение от мъдрия, Нежели да слуша песен от
 6 безумните; ⁶ Защото какъвто е шумът на тръните под котела, Такъв е смехът на безумния.
 7 И това е суета. ⁷ Наистина изнудването прави мъдрия да избежувява; И подарък разтлява
 8 сърцето. ⁸ По-предпочително е свършването на работата, нежели започването й; По-добър е
 9 дълготърпеливият, нежели високоумният. ⁹ Не бързай да се досадиш в духа си; Защото досадата
 10 почива на гърдите на безумните. ¹⁰ Да не речеш: Коя е причината Дето предишните дни бяха
 11 по-добри от сегашните? Защото не питаш разумно за това. ¹¹ Мъдростта е равноценна с едно наследство, Даже и по-ценна е на ония, които
 12 гледат слънцето; ¹² Защото, *не само че* мъдростта е защита *както* и парите *са* защита, Но предимството на знанието е, че мъдростта запазва
 13 живота на ония, които я имат. ¹³ Разгледай делото Божие; Защото кой може да изправи онова, което Той е направил криво? ¹⁴ Във време на
 14 благоденствие бъди весел, А във време на злополука бъди разсъдлив; Защото Бог постави едното до другото, За да не може човек да открие
 15 нищо, което ще бъде подир него. ¹⁵ Всичко това видях в суетните си дни: Има праведен, който загива в правдата си, И има нечестив, който дългоденствува в златорството си.
 16 ¹⁶ Не ставай прекалено праведен, И не мисли себе си чрезмерно мъдър; Защо да се погубиш? ¹⁷ Не ставай прекалено зъл, и не бивай безумен;
 17 Защо да умреш преди времето си? ¹⁸ Добре е да се придържаш за едното, И да не оттегляш ръката си от другото; Защото който се бои от Бога
 19 ще се отърве от двете°. ¹⁹ Мъдростта крепи мъдрия повече От десетина началника, които са в града. ²⁰ Наистина няма праведен човек на земята,
 20 Който да струва добро и да не греши. ²¹ И не обръщай внимание на всичките думи, които се говорят, Да не би да чуеш слугата си да те
 22 кълне; ²² Защото сърцето ти познава, че и ти подобно Си проклинал други много пъти. ²³ Всичко това опитах чрез мъдростта. Рекох: Ще бъда
 24 мъдър; но *мъдростта* се отдалечи от мене. ²⁴ Онова, което е, е много далеч и твърде дълбоко; Кой може да го намери? ²⁵ Аз изново се предадох от
 25 сърцето си Да науча, и да издиря, и да изследвам мъдростта и разума, И да позная, че нечестият е безумие, и че глупостта е
 26 лудост; ²⁶ И намирам, че е по-горчива от смърт Оная жена, чието сърце е примки и мрежи, и ръцете й окови; Който е добър пред Бога ще се отърве от нея; А грешникът ще бъде хванат от

нея. ²⁷ Виж, това намерих, казва проповедникът, *Като изпитвах* нещата едно по едно, за да
 27 намеря причината; ²⁸ (И душата ми още го изследва, но не съм го намерил); Един мъж между
 28 хиляда намерих; Но ни една жена между толкова жени не намерих. ²⁹ Ето, това само намерих,
 29 Че Бог направи човека праведен, Но те изнамериха много измишления.

8 ¹ Кой е като мъдрия? И кой знае изяснените нещата? Мъдростта на човека осветлява
 8 лицето му, И коравината на лицето му се променява. ² Аз *те съветвам* да пазиш царската заповед, А най-вече заради клетвата пред Бога.
 2 ³ Не бързай да излезеш от присъствието му; Не постоанствуйвай в лоша работа, Защото върши
 3 всичко каквото иска, ⁴ Тъй като думата на царя има власт, И кой ще му рече: Що правиш?
 4 ⁵ Който пази заповедта няма да види нещо зло; И сърцето на мъдрия познава, *че има* и време
 5 и съдба *за непокорството*. ⁶ Понеже за всяко нещо има време и съдба; Защото окаянството на човека е голямо върху него, ⁷ Понеже не знае
 7 какво има да стане; Защото кой може да му яви как ще бъде? ⁸ Няма човек, който да има власт над духа
 8 та да задържи духа, Нито да има власт над деня на смъртта; И в тая война няма уволнение, Нито ще избави нечестият ония, които са предадени на него. ⁹ Всичко това видях,
 9 като занимах сърцето си С всяко дело, което става под слънцето, *Че има* време, когато човек властвува над човека за негова повреда. ¹⁰ При
 10 това, видях нечестивите погребани, Които бяха дохождали и отивали от светото място; И те бидоха забравени в града гдето бяха така сторили. И това е суета. ¹¹ Понеже присъдата против
 11 нечестиво дело не се изпълнява скоро, Затова сърцето на човешките чада е всецяло предадено да струва зло. ¹² Ако и грешникът да струва
 12 зло сто пъти и да дългоденствува, Пак аз това зная, че ще бъде добре, На ония, които се боят от Бога, които се боят пред Него; ¹³ А на нечестивия не ще бъде добре, Нито ще се продължат
 13 дните му, *които ще бъдат* като сянка, Защото той не се бои пред Бога. ¹⁴ Има една суета, която става на земята: Че има праведни, на които се случва според делата на нечестивите, А пък има нечестиви, на които се случва според делата на праведните. Рекох, че и това е суета. ¹⁵ Затова аз похвалих веселбата, Защото за човека няма по-добро под слънцето, Освен да яде и да пие и да се весели, И това да му остава от труда му, През *всичките дни* на живота му, които Бог му е дал под слънцето. ¹⁶ Когато предадох
 16 сърцето си да позная мъдростта, И да видя тру-

денето, което ставаше по земята, Как очите на някои не виждат сън ни денем ни нощем, ¹⁷ Тогава видях цялото Божие дело, Че човек не може да издири делото, което става под слънцето; Понеже колкото и да се труди човек да го търси, Пак няма да го намери; Па дори ако и мъдрият да рече да го познае, Не ще може да го намери;

9 ¹ Защото всичко това вложих в сърцето си, Да издиря всичко това, Че праведните и мъдрите и делата им са в Божията ръка; Няма човек, който да знае Дали любов или омраза *го очаква*;

2 Всичко е *неизвестно* пред тях. ² Всичко постига всичките еднакво; Една е частта на праведния и на нечестивия, На добрия и на нечестивия, на чистия и на нечистия, На онзи, който жертвува, и на онзи, който не жертвува; Както е добрият, така е и грешният, И оня, който се кълне, както оня, който се бои да се кълне. ³ Това е злото между всичко, което става под слънцето, Че една е частта на всичките, И най-вече, че сърцето на човешките чада е пълно със зло, И лудост е в сърцето им, докато са живи, И че после *слизат* при мъртвите. ⁴ Защото за онзи, който се съобщава с всички живи, има надежда; Понеже живо куче струва повече от мъртъв лъв. ⁵ Защото живите *поне* знаят, че ще умрат; Но мъртвите не знаят нищо, нито вече придобиват, Понеже споменът за тях е забравен; ⁶ Още и любовта им, и омразата им, и завистта им са вече изгубени, Нито ще имат вече някога дял в нещо що става под слънцето. ⁷ Иди, яж хляба си с радост, и пий виното си с весело сърце, Защото Бог вече има благоволение в делата ти. ⁸ Дрехите ти нека бъдат винаги бели, И миро да не липсва от главата ти. ⁹ Радвай се на живота с жената, която си възлюбил, През всичките дни на суетния си живот, Които ти са дадени под слънцето, - През всичките дни на твоята суета; Защото това ти е делът в живота И в труда ти, в който се трудиш под слънцето. ¹⁰ Всичко що намери ръката ти да прави според силата ти, направи го; Защото няма ни работа, ни замисъл, ни знание, ни мъдрост в гроба [°] гдето отиваш. ¹¹ Обърнах се, и видях под слънцето Че надтичването не е на леките, нито боят на силните, Нито хлябът на мъдрите, нито богатството на разумните, Нито благоволението на изкусните; Но на всичките се случва *според* времето и случая. ¹² Защото и човек не знае времето си Както рибите, които се улавят в жестока [°] мрежа, И както птиците, които се улавят в примка, Така се улавят човешките чада в лошо време, Когато то внезапно ги връхлети. ¹³ И това видях като мъдрост под

слънцето, (И тя ми се видя голяма): ¹⁴ Имаше малък град, и малцина мъже в него; И дойде против него велик цар та го обсади, И издигна против него големи могили. ¹⁵ Но в него се намери сиромаш и мъдър човек, И той с мъдростта си избави града; Но никой не си спомни за онзи сиромаш човек. ¹⁶ Тогава рекох: Мъдростта струва повече от силата; А при все това, мъдростта на сиромаша се презира, И думите му не се слушат. ¹⁷ Думите на мъдрите тихо *изговорени* се слушат Повече от вика на онзи, който властвува между безумните. ¹⁸ Мъдростта струва повече от военните оръжия; А един грешник разваля много добри неща.

¹ Умрели мухи правят мирото на мироваренца да вони и да кипи; Така и малко безумие *по-кваря* онзи, който е уважаван за мъдрост и чест. ² Разумът на мъдрия е в десницата му, А разумът на безумния в левицата му. ³ Докато безумният още ходи в пътя, разумът [°] му не му достига. И той се прогласява на всичките, *че е* безумен. ⁴ Ако гневът на управителя се подигне против тебе не напушай мястото си, Защото отстъпването отвърща големи грешки, ⁵ Има зло, което видях под слънцето, - Погрешка, като че ли произхождаща от владетеля, - *и това е, че* ⁶ Безумният се поставя на висок чин, А богатите седят в долни места. ⁷ Видях слуги на коне, И князе ходещи като слуги по земята. ⁸ Който копае яма ще падне в нея; И който разбива ограда, него змия ще ухапе. ⁹ Който кърти камъни ще се повреди от тях; И който цепи дърва се излага на опасност от тях; ¹⁰ Ако се затъпи железото, и не се наточи острието му, Тогава трябва да се напряга повече със силата; А мъдростта е полезна за упътване. ¹¹ Ако ухапе змията преди да бъде омаяна, Тогава няма полза от омайвача [°]. ¹² Думите из устата на мъдрия са благодатни; А устните на безумния ще погълнат самия него; ¹³ *Защото* първите думи, които изговаря, са безумие, И край на говоренето му е пакостна лудост. ¹⁴ Безумният тъй също умножава думи; Но пак човек не знае какво ще бъде; И кой може да му яви какво ще бъде подир него? ¹⁵ Труда на безумните ги уморява, Понеже ни един от тях не знае пътя за града. ¹⁶ Горко ти, земьо, когато царят ти е дете, И началниците ти ядат рано! ¹⁷ Блазе ти, земьо, когато царят ти е син на благородни, И началниците ти ядат на време, - за подкрепа, а не за опиване! ¹⁸ От голяма леност засяда къщният покрив; И от безделието на ръцете прокапва къщата. ¹⁹ Угощения се правят за веселба, и виното весели живо-

9.10 Или: Шеол. **12** Еврейски: Зла. **10.3** Еврейски: Сърцето. **11** Или: Наистина, ако няма омайване, змията ще ухапе; и клеветникът не е по-добър.

20 та; А парите отговарят на всичко. ²⁰ Да не прокълнеш царя нито даже в мисълта си, И да не прокълнеш богатия *нито* в спалнята си; Защото въздушна птица ще отнесе гласа, И крилатото ще извести това нещо.

11 ¹ Хвърли хляба си по водата, Защото след
2 много дни ще го намериш! ² Дай дял на седми-
на, и дори на осмина; Защото не знаеш какво
3 зло ще бъде на земята. ³ Ако са пълни облаци-
те, изливат дъжд на земята; И ако падне дърво
4 дървото, там ще си остане. ⁴ Който се вира във
вятъра няма да сеете; И който гледа на облаците
5 няма да жъне. ⁵ Както не знаеш как се движи
духът, Нито как се образуват костите в утроба-
та на непразната, Така не знаеш и делата на Бо-
6 га, Който прави всичко. ⁶ Сей семето си заран, и
вечер не въздържай ръката си; Защото не зна-
7 еш кое ще успее, това ли или онова, Или дали
ще са и двете еднакво добри. ⁷ Наистина свет-
лината е сладка, И приятно е на очите да гле-
8 дат слънцето; ⁸ Да! ако и да живее човек мно-
го години, Нека се весели през всички тях; Но
9 нека си спомня *и* за дните на тъмнината, защо-
то ще бъдат много. Все що иде е суета. ⁹ Весели
се младежо, в младостта си И нека те радва сър-
цето ти в дните на младостта ти, И ходи по пъ-
тищата на сърцето си, И според каквото гледат
очите ти! Но знай, че за всичко това Бог ще те
10 доведе на съд. ¹⁰ Затова отмахни от сърцето си
досадата, И отдалечи от плътта си *всичко що до-
карва* неволя; Защото младостта и юношество-
то са суета.

12 ¹ И помни Създателя си в дните на младост-
та си, Преди да дойдат дните на злото, И стиг-
нат годините, когато ще речеш: Нямам наслада
2 от тях, - ² Преди да се помрачи слънцето и свет-

лината, луната и звездите, И да се върнат обла-
ците подир дъжда; ³ Когато стражите на къща-
та ще треперят, И силните мъже ще се прегър-
бят, И ония, които мелят, ще престанат защото
намаляха, И на тия, които гледат през прозор-
ците, ще се стъмни; ⁴ *Когато* вратите ще се за-
творят при пътя, Като ослабне гласът на мел-
ницата; И при гласа на птицата ще стане *човек*,
И всичките звукове^о на песента ще ослабнат;
⁵ Още когато ще се боят от *всичко*, що е високо, ⁵
И ще треперят в пътя; Когато бадемът се раз-
цъфти, и скакалецът натегне, и всяка охота из-
чезне; Защото човек отива във вечния си дом,
И жалеещите обикалят улиците, - ⁶ Преди да се
скъса сребърната верижка и да се счупи злат-
ната чаша, Или се строши стомната при изво-
ра, Или се счупи колелото над кладенеца, ⁷ И
се върне пръстта в земята както е била, И ду-
хът се върне при Бога, Който го е дал. ⁸ Суета на
суетите, казва проповедникът, Всичко е суета.
⁹ И колкото по-мъдър ставаше проповедникът, ⁹
Толкова повече поучаваше людеите на знание; А
най-вече измисляше и издирваше И нарежда-
ше много притчи. ¹⁰ Проповедникът се стареа-
ше да намери угодни думи, И това, което бе с
правота написано, думи на истина. ¹¹ Думите на
мъдрите са като остени; И като заковани гвоз-
деи са *думите на събирачите на изреченията*,
Дадени от единия пастир. ¹² А колкото за *нещо* ¹²
повече от това, сине мой, приеми увещание, Че
правене много книги няма край, И много че-
тене е труд на плътта. ¹³ Нека чуем края на ця-
лото слово: Бой се от Бога и пази заповедите
Му, Понеже това е всичко за човека^о; ¹⁴ Защо-
то, относно всяко скрито нещо, Бог ще докара
на съд всяко дело, Било то добро или зло.

ПЕСЕН НА ПЕСНИТЕ

1, 2 Соломоновата песен на песните. ² Нека ме целуне с целувките на устата си, Защото любовта ти е по-желателна от виното. ³ Твоите масла са благоуханни; Името ти е ароматно като излеяно масло; Затова те обичат девиците. ⁴ Привлечи ме; ние ще тичаме след тебе. Царят ме въведе във вътрешните си стаи; Ще се радваме и ще се[°] веселим за тебе, Ще спомняме твоята любов повече от виното; ⁵ С право те обичат! ⁵ Черна съм, но хубава, ерусалимски дъщери, Като кидарските шатри, като Соломоновите завеси. ⁶ Не ме гледайте, че съм почерняла, Понеже слънцето ме е припърлило. Синовете на майка ми, като се разгневиха на мене, Поставиха ме пазачка на лозята; Но ⁷ своето лозе не опазих. ⁷ Кажете ми ти, кого люби душата ми, Где пасеш *стадото си*, где го успокояваш на пладне; Че защо да съм като една, която се скита Край стадата на твоите другари? ⁸ Ако ти не знаеш, хубавице между жените, Излез по дирите на стадата И паси яретата си при шатрите на овчарите. ⁹ Уподобих те, любезна моя, На конете от Фараоновите колесници. ¹⁰ Красиви са твоите бузи с плетенки, И ¹¹ шията ти с огърлици. ¹¹ Ще ти направим златни плетеници Със сребърни копчета. ¹² Докато царят *седи* на трапезата си, Нардът ми издава благоуханието си. ¹³ Възлюбеният ми е за мене като китка от смирна, Която лежи между гърдите ми. ¹⁴ Възлюбеният ми е за мене като кипрова китка В лозята на Енгади. ¹⁵ Ето, хубава си, любезна моя, ето, хубава си; Очите ти *са като* на гълъбите. ¹⁶ Ето, хубав си, любезни ми, да! приятен си; И постелката ни е зеленината. ¹⁷ Гредите на къщите ни са кедрови, Дъските ни са кипарисови.

2 ¹ Аз съм роза Саронова И долинен крем. ² Както е кремът между тръните; Така е любовта ми между дъщерите. ³ Както ябълката между дърветата на сада, Така е възлюбеният ми между синовете; Пожелах сянката му и седнах под нея, И плодът му бе сладък в устата ми. ⁴ Доведе ме в дома на пиrowанието, И знамето му над мене бе любов. ⁵ Подкрепете ме с млинчета, разхладете ме с ябълки Защото съм ранена от любов. ⁶ Левицата му е под главата ми, И десницата му ме прегръща. ⁷ Заклевам ви, ерусалимски дъщери В сърните и в полските елени. Да не възбудите и да не събудите любовта ми преди да пожелае. ⁸ Гласът на възлюбения ми! ето, иде той, Скача по горите, играе по

хълмовете. ⁹ Възлюбеният ми прилича на сърна или на млад елен; Ето стои, зад стената ни, Гледа в прозорците, Надзърта през решетките. ¹⁰ Проговаря възлюбеният ми и казва ми: Стани, любезна моя, прекрасна моя, и дойди; ¹¹ Защото, ето, зимата се измени, И дъждът престана и отиде си; ¹² Цветята се явяват по земята, Времето на *птичето* пеене[°] пристигна, И гласът на гургулицата се чува в нашата земя; ¹³ По смоковницата зреят първите й смокини, И лозята цъфтят и издават благоухание. Стани, любезна моя; прекрасна моя, та дойди. ¹⁴ О гълъбице моя, в пукнатините на скалата, В скришните места на стръмнините, Нека видя лицето ти, нека чуя гласа ти; Защото гласът ти е сладък, и лицето ти прекрасно. ¹⁵ Хванете ни лисиците, Малките лисици, които погубват лозята; Защото лозята ни цъфтят. ¹⁶ Възлюбеният ми е мой, и аз негова; Пасе *стадото си* между кремове. ¹⁷ Догде повече дневният хладен ветрец и побягнат сенките, Върни се, възлюбени ми, и бъди като сърне Или млад елен по назъбените планини.

3 ¹ През нощта на леглото си потърсих онзи, когото обича душата ми; Потърсих го, но не го намерих. ² *Рекох*: Ще стана сега и ще обиколя града По улиците и по площадите, Ще търся онзи, когото обича душата ми Потърсих го, но не го намерих. ³ Намериха ме стражарите, които обхождат града; *Попитах ги*: Видяхте ли онзи, когото обича душата ми? ⁴ А малко като ги отминах Намерих онзи, когото обича душата ми; Хванах го, и не го пуснах Догде го не въведох в къщата на майка си, И във вътрешната стая на оная, която ме е родила. ⁵ Заклевам ви, ерусалимски дъщери, В сърните и в полските елени, Да не възбудите и да не събудите любовта ми преди да пожелае. ⁶ Коя е тая която възлиза от пустинята като стълбове дим, Накадена със смирна и ливан, с всякакви *благоуханни* прахове от търговеца? ⁷ Ето, носилката е на Соломона; Около нея са шестдесет яки мъже от Израилевите силни ⁸ Те всички държат меч и са обучени на война; Всеки държи меча си на бедрото си поради нощни страхове. ⁹ Цар Соломон си направи носилка От ливанско дърво: ¹⁰ Стълбчетата й направи от сребро, Легалището й от злато, постелката й от морав *плат*; Средата й бе бродирана чрез любовта на ерусалимските дъщери. ¹¹ Излезте, сионове дъщери, та вижте цар Соломона С венеца, с който го вен-

ча майка му в деня на женитбата му, И в деня, когато сърцето му се веселеше.

4 ¹Ето, хубава си, любезна моя; ето хубава си; Очите ти под булото са *като* гълъбови; Косите ти са като стадо кози Налягали по Галаадската планина; ²Зъбите ти са като стадо *ново*-стрижени овце Възлизаци от къпането; Те са всички като близнета°, И не липсва ни един между тях; ³Устните ти са като червена прежда, И устата ти прекрасни; Челото ти под булото е Като част от нар; ⁴Шията ти е като Давидова кула Съградена за оръжейница, Гдето висят хиляда щитчета. - Всички щитове на силни мъже; ⁵Двете ти гърди са като две сърнета близнета, Които пасат между кремове. ⁶До-где повее дневният хладен ветреца и побягнат сенките Аз ще отида в планините на смирната и в хълма на ливана. ⁷Ти си все красива, любезна моя; И недостатък няма в тебе. ⁸Дойди с мене от Ливан, невесто, С мене от Ливан; Погледни от върха на Амана, От върха на Санир и на Ермон, От леговищата на лъвовете, от планините на рисовете. ⁹Пленила си сърцето ми, сестро моя, невесто, Пленила си сърцето ми с един *поглед* от очите си, С една огърлица на шията си. ¹⁰Колко е хубава твоята любов, сестро моя, невесто! Колко по-добра е от виното твоята любов, И благоуханието на твоите масла от всякакъв вид аромати! ¹¹От устните ти, невесто, капе мед *като* от пита; Мед и мляко има под езика ти; И благоуханието на дрехите ти е като миризмата на Ливан. ¹²Градина затворена е сестра ми, невестата, Извор затворен, източник запечатан. ¹³Твоите издънки са рай от нарове С отборни плодове, кипър с нард, ¹⁴Нард и шафран, тръстика и канела, С всичките дървета *доставящи благоухания като* ливан, Смирна и алой, с всичките най-изрядни аромати. ¹⁵Градински извор си ти, Кладенец с текуща вода, и поточета от Ливан. ¹⁶Събуди се, северни ветре, и дойди южни, Повей в градината ми, за да потекат ароматите й. Нека дойде възлюбеният ми в градината си И яде изрядните си плодове.

5 ¹Дойдох в градината си, сестро моя, невесто; Обрах смирната си и ароматите си; Ядох медената си пита с меда си; Пих виното си с млякото си. Яжте, приятели; Пийте, да! ²Изобилно пийте, възлюбени. ²Аз спях, но сърцето ми беше будно; *И ето* гласът на възлюбения ми; той хлопна *и казва*: Отвори ми, сестро моя, любезна моя! Гълъбице моя, свършена моя; Защото главата ми се напълни с роса, Косите ми с нощни капки. ³*Но аз си рекох*: Съблякох дрехата си, - как да я облека? Умих но-

зете си, - как да ги окалям? ⁴Възлюбеният ми провря ръката си през дупката *на вратата*; И сърцето ми се смути за него. ⁵Аз станах да отворя на възлюбения си; И от ръцете ми капеше смирна, И от пръстите ми плавка смирна, Върху дръжките на ключалката. ⁶Отворих на възлюбения си; Но възлюбеният ми беше се оттеглил, отишъл бе. *Извиках*: Душата ми ослабваше когато ми говореше! Потърсих го, но не го намерих; Повиках го, но не ми отговори. ⁷Намериха ме стражарите, които обхождат града, Биха ме, раниха ме; Пазачите на стените ми отнеха мантията. ⁸Заклевам ви, ерусалимски дъщери, ако намерите възлюбения ми, - то що? Кажете му, че съм ранена от любов. ⁹В що различава твоят възлюбен от *друг* възлюбен, О ти прекрасна между жените? В що различава твоят възлюбен от *друг* възлюбен Та ни заклеваш ти така? ¹⁰Възлюбеният ми е бял и румен, Личи и между десет хиляди. ¹¹Главата му е *като* най-чисто злато; Косите му са къдрави, черни като гарван; ¹²Очите му, умити в мляко, *и като* прилично вложени *скъпоценни камъни*, Са подобни на *очите на* гълъби при водните потоци; ¹³Бузите му са като лехи с аромати, *Като* бряг с благоуханни растения; Устните му са *като* кремове, от които капе плавка смирна; ¹⁴Ръцете му са *като* златни цилиндри покрити с хрисолит; Тялото му е *като* изделие от слонова кост украсено със сапфири; ¹⁵Краката му са *като* мраморни стълбове Закрепени на подложки от чисто злато; Изгледът му е като Ливан, изящен като кедрове; ¹⁶Устата му са много сладки; и той цял е прелестен. Такъв е възлюбеният ми, и такъв е приятелят ми, О ерусалимски дъщери.

¹Где е отишъл твоят възлюбен, О ти прекрасна между жените? Где е свърнал твоят възлюбен, - Та да го търсим и ние с тебе? ²Моят възлюбен слезе в градината си, в лехите с ароматите, За да пасе в градините и да бере крем. ³Аз съм на възлюбения си, и възлюбеният ми е мой; Той пасе *стадото си* между кремове. ⁴Хубава си, любезна моя, като Терса, Красива като Ерусалим, Страшна като *войска* със знамена. ⁵Отвърни очите си от мене, Защото те ме обладаха. Косите ти са като стадо кози Налягали по Галаад; ⁶Зъбите ти са като стадо овце възлизаци от къпането; Те са всички като близнета°, и не липсва ни един между тях, ⁷Челото ти под булото е Като част от нар. ⁸Има шестдесет царици, и осемдесет наложници, И безброй девойки; ⁹*Но* една е гълъбицата ми, свършената ми. Тя е неподобната на майка си, отборната на родителката си; Видяха я дъщерите, и реко-

ха: Блазе й! Да! цариците и наложниците, и те
 10 я похвалиха. ¹⁰ Коя е тая, която поглежда като
 зората, Красива като луната, чиста като слън-
 11 цето, Страшна като *войска* със знамена? ¹¹ Сля-
 зох в градината на орехите За да видя зелените
 растения в долината. Да видя дали е напъпило
 12 лозето, И да ли са цъфнали наровете. ¹² Без да
 усетя, ожидането ми ме постави *Между* колес-
 13 ниците на благородните ми люде. ¹³ Върни се,
 върни се, о суламко; Върни се, върни се, за да те
 погледаме! Какво ще видите в суламката? Нещо
 като борба между две дружини!

7 ¹ Колко са красиви нозете ти с чехлите, дъ-
 щерьо княжеска! Твоите закръглени бедра са
 подобни на огърлица, Изделие на художниче-
 2 ски ръце; ² Пъпът ти е *като* обла чаша, от ко-
 ято не липсва подправено вино; Коремът ти е
 3 *като* житен копен ограден с кремове; ³ Двете ти
 4 гърди са като две сърнета близнета; ⁴ Шията ти
 е като стълб от слонова кост; Очите ти са *ка-*
то водоемите в Есевон към портата Бат-рабим;
 Носът ти е като ливанската кула, Която гледа
 5 към Дамаск; ⁵ Главата ти върху тебе е като Кар-
 мил, И косите на главата ти като мораво; Ца-
 6 рят е пленен в къдриците *им*. ⁶ Колко си хубава
 и колко приятна, О възлюбена, в очарованията
 7 *си!* ⁷ Това твое тяло прилича на палма. И гър-
 8 дите ти на гроздове. ⁸ Рекох: Ще се възкача на
 палмата, ще хвана клончетата й; И, ето, гърдите
 ти ще бъдат като клончетата на лоза, И благо-
 9 воние то на дъха ° ти като ябълки, ⁹ И устата ° ти
 като най-хубаво вино, - Което се поглъща глад-
 10 ко за възлюбения ми, Като се хлъзга през уст-
 ните на спящите. ¹⁰ Аз съм на възлюбения си; И
 11 неговото желание е към мене. ¹¹ Дойди, възлю-
 бени мой, нека излезем на полето, Да пренощу-
 12 ваваме по селата, ¹² Да осъмнем в лозята, да ви-
 дим напъпила ли е лозата, Появил ли се е крех-
 кият грозд и цъфнали ли са наровете; Там ще
 13 ти дам любовта си. ¹³ Мандрагоровите ябълки

издават благоухание; И върху вратата ни има
 Всякакви изрядни плодове, нови и стари, Кои-
 то съм запазила за тебе, възлюбени мой.

¹ Дано ми беше ти като брат, Който е сукал **8**
 от гърдите на майка ми! Когато те намерех във
 щях да те целуна, Да! и никой не щеше да ме
 презре. ² Взела бих те и завела В къщата на май-
 2 ка си, за да ме научиш; Напоила бих те с под-
 правено вино И със сок от наровете си. ³ Леви-
 3 цата му би била под главата ми, И десницата
 му би ме прегърнала. ⁴ Заклевам ви, ерусалим-
 4 ски дъщери, Да не възбудите нито да събуди-
 те любовта *ми*, Преди да пожелае. ⁵ Коя е тая, 5
 която идва от пустинята Опираща се на въз-
 любения си? Аз те събудих под ябълката; Там
 те роди майка ти, Там *те* роди родителката ти.
 6 ⁶ Положи ме като печат на сърцето си, Като пе-
 чат на мишцата си; Защото любовта е силна ка-
 то смъртта. Ревността е остра като преизподня-
 та, Чието святкане е святкане огнено, пламък
 най-буен. ⁷ Много води не могат угаси любо-
 7 вта, Нито реките могат я потопа; Ако би дал ня-
 кой целия имот на дома си за любовта, Съвсем
 биха го презряли. ⁸ Ние имаме малка сестра, и 8
 тя няма гърди. Що да направим за сестра си в
 деня, когато стане дума за нея? ⁹ Ако бъде сте-
 9 на ще съградим на нея сребърни укрепления; И
 ако бъде врата, ще я обградим с кедрови дъски.
 10 ¹⁰ Аз съм стена, и гърдите ми са като стълбове-
 те й; Тогава бях пред очите му като една, която
 е намерила благоволение °. ¹¹ Соломон имаше 11
 лоза във Ваалхамон; Даде лозето на наематели;
 За плода му всеки трябваше да донесе хиляда
 сребърника. ¹² Моето лозе, собствеността ми, е 12
 под моята власт °; Хилядата *нека са* на тебе Со-
 ломоне, И двеста на ония, които пазят плода
 му. ¹³ О ти, която седиш в градините, Другари-
 13 те внимават на гласа ти; Дай ми *и аз* да го чуя.
 14 ¹⁴ Бързай, възлюбени мой, И бъди като сърне
 или еленче Върху планините на ароматите.

ИСАЯ

1 Видението на Амосовия син Исаия, което видя за Юда и Ерусалим в дните на Юдовите царе Озия, Иотам, Ахаз и Езекия: - ² Чуйте, небеса, и дай ухо, земя. Защото Господ е говорил, *казвайки*: Чада отхраних и възпитах; Но те се разбунтуваха против Мене. ³ Волът познава стопанина си, И оселът яслите на господаря си; *Но* Израил не знае. Людете Ми не разсъждават. ⁴ Уви, грешни народе, люде натоварени с беззаконие, Роде на злодейци, чада, които постъпвате разтлено! Оставиха Господа, Презряха Светия Израилев, Отделиха се и се върнаха назад. ⁵ Защо да бъдете още бити, че се бунтувате повече и повече? *Вече* всяка глава е болна и всяко сърце изнемошало; ⁶ От стъпалото на ногата дори до главата няма в някое *тяло* здраво място. *Но* струпеи, и посинения, и гноясали рани. Които не са изстискани, нито превързани, Нито омекчени с масло. ⁷ Страната ви е пуста, градовете ви изгорени с огън; Земята ви - чужденци я пождат пред очите ви, И тя е пуста като разорена от чужденци. ⁸ И сионовата дъщеря е оставена като колиба в лозе, Като пъдарница в градина с краставици, Като обсаден град. ⁹ Ако Господ на Силите не бе ни оставил малък остатък, Като Содом бихме станали, на Гомор бихме се оприличили. ¹⁰ Чуйте словото Господно, князе содомски; Слушайте поуката на нашия Бог, люде гоморски. ¹¹ Защо Ми е множеството на жертвите ви? Казва Господ; Сит съм от всеизгаряне на овни И от тлъстина на угоени; И не Ми е угодна кръв от юнци, Или от агнета, или от едри козли. ¹² Когато дохождате да се явявате пред Мене, Кой е поискал от вас това, да тъпчете дворовете Ми? ¹³ Не принасяйте вече суетни приноси; Темянът е мерзост за Мене, *Тож*е и новолунията, и съботите, и свикването на събранията; Не мога да търпя беззаконието заедно с ° тържественото събрание. ¹⁴ Душата Ми мрази новолунията ви и празниците ви; Досада са на Мене; дотегна Ми да ги търпя. ¹⁵ И когато простирате ръцете си, Ще крия очите Си от вас; Даже когато принасяте много молитви не ща да слушам; Ръцете ви са пълни с кръв. ¹⁶ Измийте се, очистете се, Отмахнете от очите Ми злото на делата си, Престанете да вършите зло, ¹⁷ Научете се да струвате добро, Настоявайте за правосъдие, поправяйте угнетителя, Отсъждайте право на сирачето, застъпвайте се за вдовицата. ¹⁸ Дойдете сега та да разискаме,

казва Господ; Ако са греховете ви като мораво, Ще станат бели като сняг; Ако са румени като червено, Ще станат като *бяла* вълна. ¹⁹ Ако слушате драговошно, Ще ядете благото на земята; ²⁰ Но ако откажете и се разбунтувате, Ще бъдете изпоядени от нож, Защото устата Господни изговориха това. ²¹ Как стана блудница верният град, Който беше пълен с правосъдие! Правда обитаваше в него, а сега - убийци. ²² Среброто ти стана шлак; Виното ти се смеси с вода. ²³ Твоите князе са бунтовници и съучастници на крадци; Всеки от тях обича подаръци и тича след възнаграждения; Те не осъждат право сирачето, Нито дохожда при тях делото на вдовицата. ²⁴ Затова, казва Господ, Иеова на Силите, Всемогъщият Израилев: Ах! ще се облекча от противниците Си, И ще отдам възмездие на враговете Си; ²⁵ И пак ще туря ръката Си върху тебе, И ще очистя шлага ти като с луга, И ще отделя от тебе всеки примес; ²⁶ И ще възстановя съдиите ти както по-преди, И съветниците ти както отначало; Подир което ще се наречеш Град на правда, Верен град, ²⁷ Сион ще се изкупи чрез правосъдие, И тия, които се върнат в него, чрез правда. ²⁸ А беззаконниците и грешниците ще се съкрушат заедно, И тия, които са оставили Господа, ще загинат. ²⁹ Защото ще се посрамят поради дъбовете, които пожелахте; И ще се смутите поради градините, които избрахте, ³⁰ Понеже ще стана като дъб, чиито листа вехнат, И като градина, която няма вода. ³¹ И силният ще бъде като кълчища, И делото му като искра; И то ще изгори заедно с него, Без да има кой да ги гаси.

2 Словото, което се откри на Амосовия син Исаия за Юда и Ерусалим: ² В послешните дни Хълмът на дома Господен Ще се утвърди повисоко от *всичките* хълмове, И ще се издигне над бърдата; И всички народи ще се стекат на него. ³ И много племена ще отидат и ще рекат: Дойдете, да възлезем на хълма Господен, В дома на Якововия Бог; Той ще ни научи на пътищата Си, И ние ще ходим в пътеките Му, Защото от Сион ще излезе поуката, И словото Господно от Ерусалим. ⁴ Бог ще съди между народите, И ще решава между много племена; И те ще изковат ножовете си на палешници, И копията си на сърпове; Народ против народ няма да дигне нож, Нито ще се учат вече на война. ⁵ Доме Яковов, дойдете, И нека ходим в Господната светлина. ⁶ Понеже Ти си оставил лю-

дете Си, Якововия дом, Защото те се напълниха с обичаи от изток, И станаха предвещатели като филистимците, И направиха завет с чадата на иноплеменниците. ⁷ И земята им се напълни със сребро и злато, Та няма край на съкровищата им; Напълни им се земята и с коне, Та няма край на колесниците им; ⁸ И напълни се земята им с идоли; Поклониха се на делата на своите си ръце, И онова, което самите им пръсти направиха; ⁹ И наведе се долният човек, И сниши се големец; Затова недей им прощава. ¹⁰ Влез в скалата и скрий се в пръстта Поради страха от Господа, И поради славата на Неговото величие. ¹¹ Гордите погледи на човеците ще се унижат, И високоумието на човеците ще се наведе; А само Господ ще се възвиси в оня ден. ¹² Защото ще има ден, когато Господ на Силите ще бъде Против всеки горделив и надменен човек, И против всичко, което се надига, (и ще се унижи), ¹³ Против всичките ливански кедри, високи и издигнати, И против всичките васански дъбове, ¹⁴ Против всичките високи планини, И против всичките възвишени бърда, ¹⁵ Против всяка висока кула, И против всяка укрепена стена, ¹⁶ Против всичките тарсийски кораби, И против всичко що е приятно да се гледа. ¹⁷ Гордото носене на човека ще се наведе, И надменността ще се унижи; А само Господ ще се възвиси в оня ден. ¹⁸ И идолите съвсем ще изчезнат, ¹⁹ И човеците ще влязат в пещерите на скалите И в дупките на земята, Поради страха от Господа, и поради славата на величието Му, Когато стане да разтърси земята. ²⁰ В оня ден човек ще хвърли на къртовете и на прилепите Сребърните идоли и златните идоли, Които си е направил за да им се кланя, ²¹ За да влезе в канаристите подземия И в пукнатините на скалите, Поради страха от Господа и поради славата на величието Му, Когато стане да разтърси земята. ²² Оставете се от човека, в чиито ноздри е лъх; Защото за какво може да се разчита на него?

3 ¹ Защото, ето, Господ, Иеова на Силите, Ще отнеме от Ерусалим и от Юда подкрепата и подпорката, - Всяка подкрепа от хляб и всяка подкрепа от вода. ² Всеки силен и всеки ратник, Съдията и пророка, чародея и стареца, ³ Петдесетника и почтения и съветника, Изкусния художник и вещия баяч. ⁴ И ще им дам деца за князе, Които детински ще владеят над тях ⁵ И хората ще бъдат угнетявани човек от човека, И всеки от ближния си; Детето ще се големее против стареца, И нищожният против почтения. ⁶ Когато човек улови брата си от бащиния си дом, и му каже: Ти имаш облекло, ста-

ни ни управител, И нека бъде под твоя ръка това разорено място, - ⁷ В същия ден той ще се закълне, казвайки: Не ща да стана поправач, Защото в къщата ми няма ни хляб ни облекло; Няма да ме поставите управител на хората. ⁸ Защото Ерусалим рухна, Юда падна, Понеже и каквото говорят и каквото правят са противни на Господа, И дразнят славните Му очи. ⁹ Изгледът на лицето им свидетелствува против тях; И те, като Содом, вършат греха си явно, не го крият. Горко на душата им! защото сами на себе си въздадоха зло. ¹⁰ Кажете на праведника, че ще му бъде добре, Защото всеки такъв ще яде плода на делата си. ¹¹ Горко на беззаконника! нему ще бъде зле, Защото въздаянието му ще бъдат делата на ръцете му. ¹² А за Моите люде, - деца ги угнетяват, И жени владеят над тях. Люде Мои, вашите водители ви правят да заблуждавате, И развалят пътя, по който ходите. ¹³ Господ става за съд, И застава да съди племената. ¹⁴ Господ ще влезе в съд със старейшините на хората Си и с князете им, И ще им каже: Вие сте, които сте похабили лозето! Ограбеното от сиромаха е в къщите ви! ¹⁵ Защо разломявате хората Ми и смилате лицата на сиромасите? Казва Господ Иеова на силите. ¹⁶ При това, казва Господ: Понеже сионските дъщери са горди, И ходят с надигната шия и с безсрамни очи, Ходят тоже ситно, и дрънкат с нозете си, ¹⁷ Затова Господ ще удари с краста темето на сионските дъщери, И Господ ще открие голотата им. ¹⁸ В същия ден Господ ще отнеме Славата на дрънкалките, Мрежените забрадки и луничките ¹⁹ Обещите, гривните и тънките була, ²⁰ И главовръзките, верижките около глезените и поясите, Парфюмните кутии и хамайлиите, ²¹ Пръстените и обещите на носа, ²² Мантелата и туниките, шаловете и кесиите, ²³ Огледалата и тънките ризи, чалмите и покривалата. ²⁴ И вместо благоухание ще има гнилото, Вместо пояс, въже, Вместо накъдрени коси, плешивост, Вместо нагръдник, опасване с вретисце, И вместо красота, белези от изгаряне. ²⁵ Мъжете ти ще паднат от нож, И силата ти във война. ²⁶ И портите на Сиона ще охкат и ще плачат; И той ще седи на земята изоставен.

4 ¹ И в оня ден седем жени ще се хванат за един мъж, и ще му рекат: Ние ще ядем своя си хляб И ще обличаме своите си дрехи, Само нека се наричаме с твоето име; Ти отнеми нашия срам. ² В същия ден издънката Господна ще бъде красива и славна, И плодът на земята изряден и приличен за избавените измежду Израила; ³ И останалите в Сион и оцелелите в Ерусалим ще се нарекат свети, - Всички, които са записа-

4 ни в Ерусалим за живот, - ⁴ Когато Господ из-
 мие нечистотата на сионовите дъщери. И очи-
 сти кръвта на Ерусалим отсрещ него, Чрез дух
 5 на съдба и чрез дух на изгоряване. ⁵ И над всяко
 жилище на хълма Сион, И над събранията му,
 Господ ще създаде облак и дим денем, А свет-
 лина от пламенен огън нощем, Защото ще има
 6 покрив над всичката слава. ⁶ И ще има заслон
 да засенява от пека денем, И да служи за при-
 бежище и защита от буря и от дъжд.

5 ¹ Сега ще пея на любезния си, Песен на
 обичния си за лозето Му. Любезният ми има-
 2 ше лозе На много тлъсто бърдо. ² Окопа го, и
 очисти го от камъните, И насади го с отбрана
 лоза, Съгради кула сред него, Изкопа още и
 лив в него; И очакваше *сладко* грозде, Но то ро-
 3 ди диво. ³ И сега, ерусалимски жители и Юдови
 мъже, Съдете, моля, между Мене и лозето Ми.
 4 ⁴ Що повече бе възможно да се направи за ло-
 зето Ми, Кое не му направих? Защо, *тогава*,
 докато очаквах да роди *сладко* грозде, То роди
 5 диво? ⁵ И сега, ето, ще ви кажа какво ще напра-
 вя на лозето Си; Ще махна плета му, и то ще
 се похаби; Ще разбия оградата му, и то ще се
 6 потъпче; ⁶ И ще го запустя; не ще да се подре-
 же нито прекопае, Но ще произведе глогове и
 шипки; Ще заповядам още на облаците да не
 7 ваят дъжд на него. ⁷ Защото лозето на Господа
 на Силите е Израилевият дом И Юдовите мъ-
 же са садът, който Го зарадва; И Той очаква-
 8 ше *от тях* правосъдие, но ето кръвопролитие,
 - Правда, но ето вопъл. ⁸ Горко на ония, които
 прибавят къща на къща, И събират нива с ни-
 ва, докато не остане място, И вие си направите
 9 да живеете сами сред земята! ⁹ Господ на Си-
 лите ми *казва* в ушите: Наистина много къщи
 ще запустеят без жители, Даже големи и хуба-
 10 ви *къщи*; ¹⁰ Защото десет уврата лозе ще дадат
 само един ват° *вино*, И един кор семе ще да-
 11 де само една ефа *плод*, ¹¹ Горко на ония, които
 подраняват сутрин, за да търсят спиртно питие,
 Който продължават до вечер, догдето ги раз-
 12 пали виното! ¹² И с арфа и псалтир, с тъпанче
 и свирка, И с вино са техните угощения; Но не
 се взираат в делото Господно, Нито са внимава-
 13 ли на действието на ръцете Му. ¹³ Затова Моите
 люде са закарани в плен, - Защото нямат зна-
 ние; Па и почтените им мъже умират от глад, И
 14 множеството им съхне от жажда, ¹⁴ Затова ста-
 ва преизподнята по-лакома, И отвори чрезмер-
 но устата си; И *в нея* слизат славата им, И мно-
 15 жеството им, и великолепието им, И ония, кои-
 то се веселят между тях. ¹⁵ И навежда се долни-

ят човек, И унижава се големецът, И очите на
 високоумните се навеждат; ¹⁶ А Господ на Си- 16
 лите се възвишава чрез правосъдие, И светият
 Бог се освещава чрез правда. ¹⁷ Тогава агнетата 17
 ще пасат както в пасбищата си; И чужденци ще
 изядат запустелите места на тлъстите. ¹⁸ Горко 18
 на ония, които теглят беззаконието с възгетата от
 лъжи°, И грехът като с ремъци от товарна ко-
 ла, - ¹⁹ Който казват: Нека бърза, Нека ускори 19
 делото Си, за да го видим; И нека приближи и
 дойде Възнамеряването от Светия Израилев, за
 да го разберем! ²⁰ Горко на ония, които наричат 20
 злото добро, а доброто зло; Който турят тъмни-
 на за виделина, а виделина за тъмнина; Който
 турят горчиво за сладко, а сладко за горчиво!
²¹ Горко на ония, които са мъдри в своите очи, 21
 И които са разумни пред себе си! ²² Горко на 22
 ония, които са юнаци да пият вино, И силни да
 подправят спиртно питие, - ²³ Който за дарове 23
 оправдават беззаконника - И отнемат от пра-
 ведника правото му! ²⁴ Затова, както огнен пла- 24
 мък пояжда плявата, И както сламата се губи
 в пламъка, Така и техният корен ще стане като
 гнилото, И цветът им ще възлезе като прах. За-
 щото отхвърлиха поуката на Господа на Сили-
 те, И презряха думата на Светия Израилев. ²⁵ За 25
 туй, гневът на Господа пламна против людете
 Му, И Той простря ръката Си против тях та ги
 поразил; Та потреперяха хълмовете, И техните
 трупове станаха като смет сред улиците. При
 все това, гневът Му не се отвърна, Но ръката
 Му е още простряна. ²⁶ И Той ще издигне зна- 26
 ме за народите от далеч, И ще засвири за всеки
от тях от края на земята; И, ето, те скоро ще
 дойдат набързо. ²⁷ Никой измежду тях не ще се 27
 умори нито ще се спъне. Никой не ще задреме
 нито ще заспи; Нито ще се разпаше поясът от
 кръста им, Нито ще се скъса ремъкът на обу-
 шата им. ²⁸ Стрелите им са остри, и всичките им 28
 лъкове запънати; Копитата на конете им ще се
 считат за кремък, И колелата им за вихрушка.
²⁹ Ревът им ще бъде като на лъв; Те ще реват ка- 29
 то млади лъвовете; Да! ще реват, и ще сграбчат
 лова, и ще го завлекат, И не ще има кой да го
 отърве. ³⁰ И в същия ден ще реват против тях 30
 като морското бучение; И ако погледне някой
 на земята, ето тъмнина и неволя, И виделината
 помрачена през облаците ѝ.

6 ¹ В годината, когато умря цар Озия видях 6
 Господа седнал на висок и издигнат престол, и
 полите Му изпълниха храма. ² Над Него стоя- 2
 ха серафимите, от които всеки имаше по шест
 крила; с две покриваше лицето си, с две покри-

3 ваше нозете си, и с две летеше. ³И викаха един към друг, казвайки: - Свет, свет, свет Господ на
4 Силите! Славата Му пълни цялата земя. ⁴И основите на праговете се поклатиха от гласа на оня, който викаше, и домът се напълни с дим.
5 ⁵Тогава рекох: Горко ми, защото загинах; понеже съм човек с нечисти устни, и живея между люде с нечисти устни, понеже очите ми видяха Царя, Господа на Силите. ⁶Тогава долетя при мене един от серафимите, като държеше в ръката си разпален въглен, що бе взел с щипци
7 от олтара. ⁷И като го допря до устата ми, рече: Ето, това се допря до устните ти; и беззаконието ти се отне, и грехът ти се умилистави. ⁸После чух гласа на Господа, който казваше: Кого да пратя? и кой ще отиде за Нас? Тогава рекох:
9 Ето ме, изпрати мене. ⁹И рече: - Иди кажи на тия люде: С уши непрестанно ще чуете, но няма да схванете, И с очи непрестанно ще видите, но
10 няма да разберете. ¹⁰Направи да затлъстее сърцето на тия люде, И направи да натегнат ушите им, и затвори очите им, Да не би да гледат с очите си, и да слушат с ушите си, И да разберат със сърцето си, и да се обърнат та се изцелят. ¹¹Тогава рекох: Господи, до кога? И Той отговори: Докато запустеят градовете та да няма жител, И къщите та да няма човек, И страната да запустее съвсем, - ¹²Докато отдалечи Господ човечите, И напуснатите места всред земята бъдат много. ¹³Но още ще остане в нея една десета част, И тя ще бъде погрижена; Но както на теревинта и дъба Пънът им остава, когато се отсекат, Така светият род ще бъде пъна й.
7 ¹И в дните на Юдовия цар Ахаз, син на Иотама, Озиевия син, сирийският цар Расин и Израилевият цар Факей Ромелиевият син, възлязоха против Ерусалим за да воюват против
2 него; но не можах да го завладеят. ²И известиха на Давидовия дом, казвайки: Сирия се съюзи с Ефрема. И сърцето на Ахаза и сърцето на людето му се разклатиха, както горските дървета
3 се разклашат от вятъра. ³Тогава рече Господ на Исая: Излез сега да посрещнеш Ахаза, ти и син ти Сеар-Ясув^o, при края на водопровода на горния водоем, по друма към тепавичарската нива, ⁴и кажи му: - Гледай да си спокоен; Да не се уплашиш нито да се покажеш малодушен Поради тия две опашки на димящи главни, - Поради яростния гняв на Расина и Сирия, и на Ромелиевия син. ⁵Понеже Сирия, Ефрем и Ромелиевият син Сториха лошо намерение против
6 тебе, казвайки: ⁶Да възлезем против Юда и да го утесним, И да си пробием пролом в него, И

да поставим Тавеиловия син за цар всред него. ⁷За туй, така казва Господ Иеова: Това няма да стане, нито ще бъде. ⁸Защото главата на Сирия е Дамаск, А глава на Дамаск, Расин; И вътре в шестдесет и пет години Ефрем ще се съкруши така щото да не е вече народ, - ⁹Ефрем, чиято глава е Самария, А глава на Самария, Ромелиевият син. Ако не вярвате *това*, вие няма да се утвърдите. ¹⁰И Господ говори още на Ахаза, казвайки: ¹¹Поискай си знамение от Господа твоя Бог; Искай го или в дълбината или във висината горе. ¹²Но Ахаз рече: Не ща да искам, Нито ще изпитам Господа. ¹³И *Исая* рече: Слушайте сега, доме Давидов; Малко нещо ли ви е да досаждате на човеци, Та ще досаждате и на моя Бог? ¹⁴Затова сам Господ ще ви даде знамение: Ето, девица ще зачне и ще роди син, И ще го нарече Емануил^o. ¹⁵Сгъстено мляко и мед ще яде, Когато се научи да отхвърля лошото и да избира доброто; ¹⁶Защото, преди да се научи детето Да отхвърли лошото и да избира доброто, Тая земя, от чиито двама царе се отвращаваш ти, Ще бъде изоставена. ¹⁷Господ ще докара на тебе, На твоите люде и на бащиния ти дом, Дни такива каквито не са дохождали От деня когато Ефрем се е отделил от Юда, - *Ще докара* асирийският цар. ¹⁸И в същия ден Господ ще засвири за мухите, Които са в найдалечните околности на египетските реки, И за пчелите, които са в асирийската земя; ¹⁹И те ще дойдат и всичките ще накачат по запустелите долини, И в дупките на канарите, и на всяка драка, и на всяко пасбище. ²⁰В тоя ден Господ ще обръсне с бръснач Нает оттатък реката, асирийския цар, Главата и космите на краката, - *даже и брадата ще смъкне*. ²¹И в същия ден човек, Който храни крава и две овце; ²²Ще яде сгъстено мляко от изобилюето на млякото, което ще дават; Защото сгъстеното мляко и мед ще яде всеки, който е останал всред страната. ²³И в оня ден всяко място, Гдето е имало хиляда лози по хиляда сребърника, Ще бъде за глогове и тръни. ²⁴Със стрели и с лъкове ще дойдат *човеци* там, Защото цялата страна ще стане *само* глогове и тръни; ²⁵Поради страх от глогове и тръни Ти не ще дойдеш на никой хълм, копан *сега* с трнокоп, Но ще бъде място, на което ще изпращат говеда, И което ще тъпчат овце.

¹И Господ ми рече: Вземи си една голяма **8** *писателска* дъска та напиши на нея с обикновени букви - За Махер-шалал-хаш-база^o; ²и аз си избрах за верни свидетели свещеника Урия и Захария Еверехиевия син. ³Прочее, отидох при 3

пророчицата; и тя зачна и роди син. И Господ
 4 ми рече: Наречи го Махер-шалал-хаш-баз; ⁴За-
 щото преди да се научи детето да вика - Татко
 мой! и - Майко моя! богатството на Дамаск и
 користите на Самария ще се занесат пред аси-
 5 рийския цар. ⁵И Господ ми говори пак, казвай-
 6 ки: ⁶Понеже тия люде се отказаха от тихо те-
 чашите силоамски води, И се радват за Раси-
 7 на и за Ромелиевия син, ⁷Затова, ето, Господ
 възвежда върху тях Силните и големи води на
 Ефрат°, Асирийския цар и всичката му слава;
 И като прелее всичките си канали И наводни
 8 всичките си брегове, ⁸Ще нахлуде и през Юда,
 ще наводни и ще прелее, ще стигне до гуша, И
 прострените му крила ще напълнят Ширината
 9 на земята ти, Емануиле. ⁹Строшете се, народи,
 бъдете разломени, И (чуйте всички, които сте в
 далечни страни!) Опашете се; но ще бъдете раз-
 ломени. Опашете се; но ще бъдете разломени.
 10 ¹⁰Съветвайте помежду си, но съветването ще се
 осуети; Говорете дума, но тя няма да стои; За-
 11 щото Бог е с нас. ¹¹Защото така ми говори Гос-
 под със силна ръка, И научи ме да не ходя в пъ-
 12 тя на тия люде, като каза: ¹²Да не наречете съюз
 всичко, което тия люде наричат съюз, И да не
 се боите от това, от което те се боят, Нито да се
 13 плашите. ¹³Господа на Силите - Него осветете,
 От Него да се страхувате, и пред Него да трепе-
 14 рите. ¹⁴И Той ще бъде за светилище, - Но и за
 камък, о който да се спъват, и за канара, поради
 която да се оскърбяват Двата Израилеви дома,
 - За мрежа и за примка на ерусалимските жите-
 15 ли. ¹⁵И о Него мнозина ще се спънат, ще пад-
 нат и ще се съкрушат, И в нея ще се впримчат
 16 и ще се уловят. ¹⁶Завържи увещанието, Запе-
 чатай поуката между учениците Ми. ¹⁷И аз ще
 чакам Господа, който крие лицето Си от Яко-
 18 вовия дом, И на Него ще се надея. ¹⁸Ето, аз и
 децата, които ми е дал Господ, Сме за знамение
 и за предвещания в Израила От Господа на Си-
 19 лите, Който обитава на хълма Сион. ¹⁹И когато
 ви рекат: Допитвайте се до запитвачите на зли
 духове, И до врачовете, които шепнат и мърмо-
 рят, *отговорете*: Не трябва ли един народ да се
 допита до своя Бог? *Ще прибегне ли при мърт-*
 20 *вите заради живите?* ²⁰*Нека прибегнат* при за-
 коната и при свидетелството! Ако не говорят спо-
 ред това слово, Наистина няма зазоряване за
 21 тях. ²¹И ще минат през тая земя зле притиска-
 ни и изгладнели; И когато огладнеят ще него-
 дуват, Ще злословят царя си и Бога си. И ще
 22 погледнат нагоре. ²²После ще се взрат в земя-

та, И ето скръб и тъмнина, мрак на измъчване,
 И широко разпространена черна нощ.

¹Но на измъчената земя не *ще има* мрак **9**
 Както в предишните времена, Когато Той унижи
 земята Завулон и земята Нефталим; Но в по-
 слешните времена ще я направи славна- *Нея,*
която по пътя към езерото°, отатък Йордан,
 Галилея на народите. ²Людете, които ходеха в **2**
 тъмнина, видяха голяма светлина; На ония, ко-
 ито седяха в земя на мрачна° сянка Изгря им
 светлина. ³Умножил си народа, Увеличил си **3**
 радостта му; Радват се пред Тебе както се рад-
 ват във *време на жетва*, Както се радват, когато
 делят користи. ⁴Защото Ти си строшил, както **4**
 в деня на Мадиама, Тежкия им хомот, тоягата
 за плещите им, И бичът на угнетителя им. ⁵За- **5**
 щото всяка чизма на обувтия ратник в шума, И
 облеклата валяни в кръв, Ще бъдат за изгаряне
 и гориво за огън. ⁶Защото ни се роди Дете, Син **6**
 ни се даде; И управлението ще бъде на рамо-
 то Му; И името Му ще бъде: Чудесен, Съвет-
 ник, Бог могъщ, Отец на вечността, Княз на **7**
 мира. ⁷Управлението Му и мирът непрестан-
 но ще се увеличават На Давидовия престол и
 на неговото царство, За да го утвърди и поддър-
 жа, Чрез правосъдие и чрез правда, от сега и
 до века. Ревността на Господа на Силите ще из-
 върши това. ⁸Господ изпрати слово на Якова; **8**
 И то свърхлетя и върху Израила. ⁹И всички- **9**
 те люде ще го познаят, Дори Ефрем и жителите
 на Самария, Който гордо и с надменно сърце
 казват: ¹⁰Кирпичите паднаха, но ние ще съзи- **10**
 даме с дялани камъни; Черниците се изсяко-
 ха, но ще ги заменим с кедри. ¹¹Затова Господ **11**
 ще подигне отгоре му ония, които се противи-
 ха против Расина, И ще възбуди неприятелите
 му, - ¹²Сирийците отпред, и филистимците от- **12**
 дирет, - И те ще изядат Израила с отворени уста.
 При все това, гневът Му не се отвърна, Но ръ-
 ката Му е още простряна. ¹³Но пак людете не **13**
 се връщат към Този, Който ги поразява, Нито
 търсят Господа на Силите. ¹⁴Затова Господ ще **14**
 отсече от Израила в един ден И глава и опашка,
 палмов клон и тръстика. ¹⁵(Старецът и почте- **15**
 ният мъж, той е глава; А пророкът, който по-
 учава лъжи, той е опашка). ¹⁶Защото водители- **16**
 те на тия люде ги заблуждават, И водените от
 тях загиват. ¹⁷Затова Господ не ще се зарадва **17**
 за юношите им, Нито ще се смили за сирачета-
 та и вдовиците им; Понеже те всички са нече-
 стиви и злодейци, И всички уста говорят безумие.
 При все това, гневът Му не се отвърна, Но
 ръката Му е още простряна. ¹⁸Защото беззако- **18**

нието изгаря като огън, Който пояжда глоговете и тръните; Да! Той пламти в горските гъсталаци, И те се издигат като тежки облаци дим.

19 ¹⁹ От гнева на Господа на Силите земята изгоря. И людете ще бъдат като гориво за огън; Никой
20 не жали брата си. ²⁰ Човек ще граби отдясно, но ще *остане* гладен; И ще яде наляво, но не ще се насити! Всеки от тях ще яде месата на своята мишца, - ²¹ Манасия Ефрема, и Ефрем Манасия, И те заедно ще бъдат против Юда. При все това, гневът Му не се отвърна, Но ръката Му е още простряна.

10 ¹ Горко на тия, които постановяват неправедни постановления, И на писачите, които пишат извратеност, ² За да лишат сиромасите от правосъдието, И да отнемат правото на сиромасите от людете Ми, Така щото вдовиците да им станат корист, И те да съблекат сирачетата!
3 ³ И какво ще направите в деня, когато ще бъдете наказани °, И в опустошението, което ще дойде от далеч? Към кого ще прибегват за помощ? И
4 где ще оставите славата си? ⁴ *Нищо не им остава*, освен да се наведат между пленниците, И да паднат под убитите. При все това, гневът Му не се отвърна, Но ръката Му е още простряна.
5 ⁵ Горко на асириеца, жезъла на гнева Ми, Тоягата, в чиято ръка е Моето негодувание! ⁶ Ще го изпратя против един нечестив народ, И ще му дам заръчка против людете, на които се гневя, За да вземе користи и да улови плячка, И да
7 ги стъпче като калта по пътищата. ⁷ Обаче не му е намерението *да направи* така, Нито мисли така сърцето му; Но в сърцето му е Да съсипе и да изтреби не малко народи. ⁸ Защото казва: Всичките Ми князе не са ли царе? ⁹ Халне не е ли както Кархамис? Емат не е ли както Арфад?
10 Самария не е ли както Дамаск? ¹⁰ Както ръката ми е стигнала царствата на идолите, Чиито изваяни идоли бяха по-много от ерусалимските и самарийските, ¹¹ Не ще ли направя на Ерусалим и на неговите кумири, Както направих на
12 Самария и на нейните идоли? ¹² Затова, когато свърши Господ цялото Си дело Над хълма Сион и над Ерусалим, Ще накажа, *дума Той*, плода на надменното сърце на асирийския цар, И славенето на надигнатите му погледи. ¹³ Защото той казва: Със силата на своята ръка извърших това, И с мъдростта си, понеже съм разумен; И преместих границите на народите, Разграбих съкровищата им, И като силен свалих седящите *на високо*; ¹⁴ И ръката ми намери, като гнездо, богатството на племената; И както събира някой оставени яйца, така аз събрах целия свят. И никой не поклати крило, не отвори

уста, нито цвърти. ¹⁵ Дали ще се похвали секирата против този, който сече с нея? Ще се големее ли трионът против този, който го движи? - Като че ли жезълът би поклатил тия, които го дигат. *Или* тоягата би подигнала *този, който не е дърво!* ¹⁶ Затова Господ, Господ на Силите, Ще прати на тлъстите му мършавост, И под славата му ще се запали пожар, Като пожар от огън. ¹⁷ Светлината на Израиля ще бъде за огън, И Светият Негов за пламък; И ще изгори и пояде тръните му И глоговете му в един ден; ¹⁸ Ще погуби и славата на леса му и на плодovitото му поле, И душа и тяло; И ще бъде както, когато изнемощее болен ¹⁹ А останалите дървета от леса му ще са малко, *До толкоз* щото да може дете да ги запише. ²⁰ И в оня ден останалите от Израиля и избавените от Якововия дом Няма вече да се облягат на този, който ги поразил, Но ще се облягат с истина на Господа, Светия Израилев. ²¹ Останалото, останалото от Якова, Ще се обърне към могъщия Бог, ²² Защото, ако и да са людете ти Израилю, като морския пясък, *Само* остатък от тях ще се върне; Взето е решение за погубление, препълнено с *Божията* правда. ²³ Защото Господ Бог на Силите ще извърши, Според решението, погубление всред цялата страна. ²⁴ Затова така казва Господ Бог на Силите: Люде Мои, които живеете в Сион, Да се не боите от асириеца, Ако и да ви удари с жезъл, И дигне тоягата си против вас Според както *я издигна* Египет; ²⁵ Защото още твърде малко, и негодуването Ми ще престане, И гневът *ще се обърне* за тяхна погубел; ²⁶ И Господ на Силите ще подбуди против него бич, Както в порязването на Мадиама при канарата Олив; И жезълът му *ще се издигне* над морето, И ще го възвиси според както го възвиси над Египет. ²⁷ И в оня ден товарът му ще се мести от плещите ти. И хомотът му от врата ти, И хомотът ще се строши поради помазанието *ти*. ²⁸ Той дойде в Гаят, мина през Мигрон, В Михмас разтваря вещите си, ²⁹ Минаха през прохода, ношуваха в Гава; Рама трепери, Гавая Саулова се разбягва. ³⁰ Извикай с висок глас, Галимова дъщерьо! Слушай, Лайсе! *и* ти, бедни Анатоте! ³¹ Мадмина е бежанец; Жителите на Гевим се събират на бяг. ³² И като предстои само днес в Ноб. Ще помаха с ръката си към хълма на сионовата дъщеря, Към хълма на Ерусалим. ³³ Ето, Господ Иеова на Силите Ще изкастри хубавите клончета със страшна *сила*; Високо израсналите ще се отсекаат, И издигнатите ще се снишат. ³⁴ Ще изсече с желязо гор-

ските гъсталаци; И Ливан ще падне чрез Могъщия.

11 ¹И ще израсне пръчка из Иесевия пън, И ²отрасъл из корените му ще носи плод; ²И духът Господен ще почива на него, Дух на мъдрост и разум, Дух на съвет и на сила, Дух на знание и ³на страх от Господа; ³И той ще се наслаждава в страха от Господа; Тъй щото няма да съди според каквото гледа с очите си, Нито ще решава ⁴според каквото слуша с ушите си; ⁴Но с правда ще съди сиромасите, И с правота ще решава за смирените на страната; Ще поразии страната с жезъла на устата си, И с дишането на устните си ⁵ще умъртви нечестивия. ⁵Правдата ще бъде пояс на кръста му, И верността пояс на хълбоците ⁶му. ⁶Вълкът ще живее с агнето, Рисът ще си почива с ярето, Телето, лъвчето и угоените *ще бъдат* заедно; И малко дете ще ги води. ⁷Кравата и мечката ще пасат *заедно*; Малките им ще си почиват заедно; И лъвът ще яде слама както ⁸вола. ⁸Сучещо дете ще играе над дупката на аспида; И отбито дете ще туря ръката си в гнездото на ехидна. ⁹Те не ще повреждат, нито погубват в цялата Ми света планина; Защото земята ще се изпълни със знание за Господа Както водите покриват *дъното* на морето. ¹⁰И в оня ден, към Иесевия корен, - Който ще стои като знаме на племената, - Към него ще прибягват племената; И неговото местоуспокоение ще бъде славно. ¹¹И в оня ден Господ пак втори път *Ще възвърне* с ръката Си останалите от людето Си, Които ще останат от Асирия, от Египет, От Патрос, от Етиопия, от Елам, От Сенаар, от Емат и от морските острови. ¹²И ще издигне знаме за народите, И ще събере изгонените на Израила, И ще събере в едно разпръснатите на Юда, От четирите ъгъла на земята. ¹³И Ефремовата завист ще се махне, И притеснителите в Юда ще се отсекаат! Ефрем няма да завижда на Юда, И Юда няма да притеснява Ефрема; ¹⁴Но ще налетят на рамената на филистимците към запад; Заедно ще оберат и жителите на изток; Ще прострат ръката си върху Едома и Моава; ¹⁵И амонците ще им се покорят, ¹⁵И Господ ще наложи запрещението Си върху залива на Египетското море; И чрез изсушителния Си вятър ще помахна с ръката Си върху Ефрата°, И ще го раздели на седем потока, Та ще направи да го минават с обуца. ¹⁶И ще има друм из Асирия за останалите от людето Му, Които ще оцелеят, Както имаше за Израила В деня, когато възлезе от Египетската земя.

12 ¹В оня ден ти ще речеш: Господи, ще Те славословя, Защото, ако и да си се разгневил на

мене, Гневът Ти се отвърна, и Ти си ме утешил. ²Ето, Бог ми е спасение; Ще упоавам, и не ще се боя; Защото Господ Иеова е моя сила и песен, И Той стана мое спасение. ³Затова с веселие ще начерпете вода От изворите на спасението. ⁴И в оня ден ще речете: Славословете Господа, Възгласете името Му, изявете между племената делата Му, Напомнете, че е възвишено Неговото име. ⁵Пейте Господу, защото извърши велики дела; Нека бъде познато това по цялата земя. ⁶Извикай и възклицавай, сионска жителко, Защото Светият Израилев е велик всред тебе.

13 ¹Пророчество за Вавилон наложено във видение на Исаия Амосовия син: - ²Дигнете знаме на гола планина, Извикайте с висок глас към тях, помахайте с ръка, За да влязат във вратите на благородните. ³Аз заповядах на посветените Си, Повиках още и силните Си, за да *извършат волята* на гнева Ми, - Да! ония, които се радват на Моето величие. ⁴Гласът върху планините на множество приличаше на голям народ! Шумен глас от царството на събраните народи! Господ на силите преглежда войнството Си за бой. ⁵Те идат от далечна страна, От небесните краища, Дори Господ и оръжията на негодуванието Му, За да погуби цялата земя. ⁶Лелекайте, защото денят Господен *наближи*, Ще дойде като погубел от Всеомогъщия. ⁷Затова всичките ръце ще ослабват, И сърцето на всеки човек ще се стопи. ⁸Те ще се смутят; болки и скърби ще ги обземат; Ще бъдат в болки както жена, която ражда; Удивлявани ще гледат един на друг, - Лицата им лица на пламък. ⁹Ето денят Господен иде, Лют, с негодуване и пламенен гняв, За да запустии земята И да изстреби от нея грешните й, ¹⁰Защото небесните звезди и съзвездия Не ще дадат светенето си; Слънцето ще потъмнее при изгряването си, И луната не ще сияе със светлината си. ¹¹Ще накажа света за злината *им*, И нечестивите за беззаконието им; Ще направя да престане големеенето на гордите, И ще смиря високоумието на страшните. ¹²Ще направя човек да е по-скъп от чистото злато, Да! хората *да са по-скъпи* от офирското злато. ¹³Затова ще разклатя небето, И земята от търсене ще се премести, При гнева на Господа на Силите, В деня на пламенната Му ярост. ¹⁴Те ще бъдат като гонена сърна, И като овце, които никой не събира; Ще се връщат всеки при людето си. И ще бягат всеки на земята си. ¹⁵Всеки, който се намери, ще бъде пронизан; И всичките заловени ще паднат под нож. ¹⁶Младенците им, тоже, ще бъдат смаза-

ни пред очите им; Къщите им ще бъдат ограбени и жените им изнасилвани. ¹⁷Ето, ще подбудя против тях мидяните, Които не ще считат среброто за нищо, А колкото за златото - няма да се наслаждават в него. ¹⁸Но с лъковете си ще смажат юношите; И не ще се смият за плода на утробата, Окото им няма да пощади децата. ¹⁹И с Вавилон, славата на царствата, Красивият град, с който се гордеят халдеите, Ще бъде както, когато разори Бог Содомата и Гомората: ²⁰Никога няма да се насели, Нито ще бъде обитаван из род в род; Нито арабите ще разпъват шатрите си там, Нито овчари ще правят стадата си да почиват там. ²¹Но диви котки ще почиват там; Къщите им ще бъдат пълни с виещи животни; Камилоптици ще живеят там, И пръчове ще скачат там; ²²Хиени ще вийат в замъците им, И чакали в увеселителните им палати; И времето да му стане това скоро ще дойде, Дните му не ще се продължат.

14 ¹Защото Господ ще се смили за Якова, И пак ще избере Израила. И ще ги настани в земята им; И чужденците ще се присъединят към тях, ²И ще се прилепят към Якововия дом. ²Племената ще ги вземат и ще ги заведат на мястото им; И Израилевият дом ще ги наследи в земята Господна За слуги и слугини; Те ще пленят пленителите си, И ще владеят над притеснителите си. ³И в деня, когато Господ те успокои от скръбта ти, От неволята ти и от жестоката работа, В която ти бе поробен, ⁴Ще употребиш това иносказание против вавилонския цар, като речеш: Как престана насилникът! престана скубачът на злато! ⁵Господ строши тоягата на нечестивите, Скиптърата на владетелите, ⁶Който яростно поразяваше племената С непрестанно биене, Който властвуваше с гняв над народите, С преследване, което никой не въздържаше. ⁷Цялата земя се успокои и утихна; Възкликват с песни; ⁸Дори елхите и ливанските кедри се радват за тебе, казвайки: Откакто лежиш ти дървар не е излизал против нас. ⁹Преизподнята от долу се раздвижи поради тебе, За да те посрещне, когато дойдеш; Поради тебе събуди мъртвите, всички земни първенци, Дигна от престолите им всичките царе на народите. ¹⁰Те всички проговаряйки ще ти рекат: И ти ли ослабна като нас? Стана ли равен нам? ¹¹Великолепието ти и шумът на твоите псалтири се снишиха до преизподнята; Червеят се протяга под теб, и червеи те покриват. ¹²Как си паднал от небето, ти Деннице, сине на зората! Как си отсечен до земята, ти, който повеляше народите; ¹³А ти думаше в сърцето си: Ще въз-

ляза на небесата, Ще възвиша престола си над Божиите звезди, И ще седна на планината на събраните богове към най-крайните страни на север, ¹⁴Ще възляза над висотата на облаците, ¹⁴Ще бъде подобен на Всевишния. ¹⁵Обаче ти ще се снишиш до преизподнята, До най-долните дълбочини на рова. ¹⁶Ония, които те видят ще се взрат в тебе, Ще те разгледат, и ще рекат: Той ли е човекът, който правеше да трепери земята, Който разклащаше царствата, ¹⁷Който запустяваше света, И съсипваше градовете му, Който не пускаше в домовете им затворниците си? ¹⁸Всичките царе на народите - те всички - Спят в слава, всеки в дома си; ¹⁹А ти си отхвърлен от гроба си като презряно клонче, Като дреха на убити, на прободени с нож, на слизачи между камъните на рова, - Като потъпкан под нозе труп. ²⁰Ти не ще се съединиш с тях в погребение, Защото си погубил земята си, избил си своите люде; Родът на злодейците никога не ще се споменува. ²¹Пригответе клане за чадата му, Поради беззаконието на бащите им, За да не станат и завладеят земята, И напълнят лицето на света с градове. ²²Защото ще стана против тях, казва Господ на Силите, И ще излича из Вавилон име и всичко останало, - И син и внук, казва Господ. ²³И ще го обърна в притежание на ежове, и във водни локви; И ще го помета с метлата на погибелта, казва Господ на Силите. ²⁴Господ на Силите се закле, казвайки: Непременно, както намислих, така ще стане, И както реших, така ще стои, - ²⁵Че ще съкруша асириецата в земята Си, И ще го стъпча на планините Си; Тогава хомотът му ще се дигне от тях, И товарът му ще се снесе от плещите им. ²⁶Това е решението взето за цялата земя, И тая е ръката, която се простира над всичките народи. ²⁷Защото Господ на Силите взе решение, и кой ще го осуети? И ръката Му е простряна, и кой ще я върне назад? ²⁸В годината, в която умря цар Ахаз, се наложи следното пророчество: ²⁹Не се радвай, цяла Филистимска земя, Загдето се строши тоягата, която те поразих; Понеже из корена на змията ще излезе ехидна, И плодът му ще бъде горителна хвърката змия. ³⁰Първородните на сиромаша ще се хранят, И бедните ще си почиват в безопасност; Аз ще умъртвя корена ти с глад И останалите от тебе ще бъдат убити. ³¹Ридай, порто; извикай, граде; Стопила си се, цяла Филистимска земя; Защото иде дим от север, И в редовете му не ще има ни един, който да пропадне, ³²Тогава, какъв отговор ще се даде на посланиците на народа? - Това, че Господ е утвърдил основите на

Сион, И там ще прибягват наскърбените между
людете Му.

15 ¹Наложено за Моава *пророчество*: Понеже Ар моавски се разори през нощ и загина, - Понеже Кир моавски се разори през нощ и загина, - ²Затова той възлезе на високите места във Ваит и в Девон за да плаче; Моав ридае за Нево и за Медева; Всяка негова глава е плешива, Всяка брада е обръсната. ³В улиците си те се опасват с вретещища; По къшните си покриви и по площадите си Всичките заривават, потънали в плач. ⁴И Есевон лелека, и Елеала; Гласът им се чува дори до Яса; Затова въоръжените моавски мъже ридаят; Душата на всеки *от тях* трепери вътре в него. ⁵Сърцето ми ридае за Моава; Благодните му бягат до Сигор, до Еглатшелишия; Защото с плач възлизат през угорницата на Луит, Защото в пътя при Оронаим високо плачат за изстреблението си. ⁶Защото водите на Нимрим пресъхнаха; Защото тревата изсъхна, моравата изчезна, Няма нищо зелено. ⁷Затова изобилието, което събраха, И онова, което скътаха, Ще занесат в долината на върбите. ⁸Защото воплите стигнаха до *всичките* предели на Моава, Риданието му в Еглаим, И риданието му във Вир-елим. ⁹Защото водите на Димон се пълнят с кръв, Понеже ще докарам още *злени* върху Димон, - Лъвовете върху оцелелите от Моава И върху останалите от оная земя.

16 ¹Пращайте агнета за княза на земята От Села^о в пустинята До хълма на сионовата дъщеря. ²Защото, подобно на скитаща се птица Изпъдена из гнездото си, Такива ще бъдат моавските дъщери при бродовете на Арнон. ³Съветвай се, извърши правосъдие; Всред пладне направи сянката си като нощ; Скрый изпъдените, не издавай скитащия се. ⁴Изпъдените ми нека пришепват при тебе, Моаве; Бъди им покров от разорителя; Защото грабителят изчезна, разорителят престана. Потъпквачите се изстребиха от земята ⁵И с милост ще се утвърди престол; И на него ще седи, с истина, в Давидовия шатър, Оня, който съди и търси правосъдие и бърза да върши правда. ⁶Чухме за гордостта на Моава, (той е много горд), За високоумието му, гордостта му и яростта му; Но лъжливите му хваления са суетни. ⁷Затова Моав ще възридае за Моава, - Всички ще възридаят; Ще охкате за сухо-гроздовите низини на Кир-аресет, Горчиво поразени. ⁸Защото нивите на Есевон и лозето на Севма са посърнали; Господарите на народите счупиха отбраните му садения, Които стигаха до Язир и се извиваха по пустинята; Клоновете му бяха разпрострени, минаваха

през морето. ⁹Затова, заедно с плача на Язир и аз ще оплача лозето на Севма; Ще те измокра със сълзите си, Есевоне и Елеало, Защото престана възклицанието за летните ти плодове и за жетвата ти. ¹⁰Отне се веселието и радостта от плодоносното поле, И в лозята *ти* не ще има *вече* пеене, нито радостни гласове; Не ще има кой да тъпче в линовете и да *изстиска* виното; Аз направих да престане възклицанието за гроздобера. ¹¹Затова червата ми звучат като арфа за Моава, И вътрешностите ми за Кир-аресет. ¹²И когато Моав, уморен от високите си места, Се яви и влезе в капището си да се помоли, Той няма да сполучи. ¹³Това е словото, което Господ, в миналото време изговори за Моава, ¹⁴А сега Господ говори, казвайки: - Вътре в три години, каквито са годините на наемник, Славата на Моава ще изпадне в презрение С цялото му голямо множество; И останалите ще бъдат много малко и незначителни.

¹Наложено за Дамаск *пророчество*: - Ето, **17** Дамаск не е вече град, А ще бъде грамада развалини. ²Градовете на Ароир са напуснати; Те ще служат за стада, Които ще лежат, и не ще има кой да ги плаши. ³Крепостта ще се махне от Ефрема, и царството от Дамаск, И останалото от Сирия ще бъде като славата на израилтяните, Казва Господ на Силите. ⁴И в оня ден славата на Якова ще се смали, И тлъстината на месата му ще измършавее; ⁵И ще бъде както, когато жетварят хване стръкове жито И пожъне класовете с мишцата си; Да! ще бъде както, когато събира някой класове в рафаимската долина. ⁶Но ще остане в него пабирък, Както при отръсването на маслината, - Две-три зърна на върха на по-високите клонове, Четири-пет на покрайните клончета на някое плодородно дърво, Казва Господ Израилевият Бог. ⁷В оня ден човек ще погледне към Съзателя си, И очите му ще се взрат в Светия Израилев; ⁸Той не ще погледне към жертвениците, делото на ръцете си, Нито ще се взре в онова, което изработиха пръстите му, Нито в ашерите, нито в кумирите на слънцето. ⁹В оня ден укрепените му градове Ще бъдат като оставените места в гората и на планинския връх, Които бидоха оставени по причина на израилтяните; И ще стане *там* запустение. ¹⁰Понеже си забравил Бога на спасението си, И не си спомнил силната си Канава, Затова насаждаш приятни садове, И насаденото е от чужди фиданки; ¹¹В деня, когато ги насадиш заграждаш ги с плет, И сутрин правиш семето ти да цъфти; А жетвата ще чезне в деня на скръб И на неизцелима печал. ¹²Ах! шу-

менето на многото племена, Които бучат като бученето на моретата, - И смутът на народите, Които напират като напора на големи води!

13 ¹³ Народите ще напират като напора на големите води; Но Бог ще ги смъмри и те ще бягат далеч, И ще бъдат гонени като плява по планините пред вятъра, И като въртящ се прах пред вихрушката. ¹⁴ Привечер, ето смущение, И преди да съмне ги няма! Това е делът на тия, които ни обират, И съдбата на ония, които ни разграбват.

18 ¹ О земя, бръмчаща с крила, Която си отатък етиопските реки. ² Която изпращаш посланици през море, И с рогозени кораби по водите, *като казваш*: Идете, вие бързи пратеници, към народ висок и гладък, Към люде страшни от началото си и нататък, Народ, който отмерва и потъпква, Чиято земя обират реките! ³ Всички вие жители на света, и вие обитатели на земята, Гледайте, когато се издигне знаме на планините, И слушайте, когато засвири тръбата; ⁴ Защото така ми рече Господ: Ще съм безмълвен, и в обиталището Си ще гледам, Като светло греене по пладне, Като росен облак в жетвена жега. ⁵ Защото преди беритбата, когато пъпката стане съвършена, И от цвета незрялото грозде, узрее, Той ще изреже клончетата с косери, И като отсече клоновете ще ги махне, ⁶ Те всички ще бъдат оставени за хищните планински птици И за земните зверове; И *тия* хищни птици ще летуват върху тях, И всичките земни зверове ще презимуват върху тях. ⁷ В онова време, на мястото, гдето е името на Господа на Силите, на сионския хълм, Ще се донесе подарък на Господа на Силите *От* люде високи и гладки, И от люде страшни от началото си и нататък, *От* народ, който отмерва и потъпква, Чиято земя обират реките.

19 ¹ Наложено за Египет *пророчество*: - Ето, Господ язди на лек облак И ще дойде в Египет; Египетските идоли ще потреперят от присъствието Му, И сърцето на Египет ще се разтопи сред *самия* него. ² И аз ще подигна египтяни против египтяни; Всеки ще се бие против брата си И всеки против ближния си, - Град против град, царство против царство. ³ И духът на Египет ще изчезне вътре в него; И ще осуетя намеренията му; И ще се допитат до идолите и чародеите До запитвачите на зли духове и врачовете ⁴ И ще затворя египтяните в ръката на жесток господар И свиреп цар ще ги владее, Казва Господ Иеова на Силите. ⁵ И водите ще изчезнат из морето°, Нил° ще пресекне

и ще пресъхне; ⁶ Реките ще смърдят, И египетските канали ще спаднат и ще изсъхнат, И рогозът и тръстиката ще повехнат, ⁷ Ливадите при Нил, по бреговете на Нил, И всичко посято при Нил, Ще изсъхне, ще се разпилее, и ще се изгуби. ⁸ Рибарите тоже ще охкат, Всички, които хвърлят въдица в Нил, ще ридаят. И ония, които мятат мрежи във водата, ще жалеят. ⁹ Също и ония, които работят тънък лен, И които тъкат висон, ще се посрамят. ¹⁰ И всичките негови стълбове ще се строшат, И всички надничари ще се оскърбят духом. ¹¹ Първенците на Танис са крайно безумни; Съветът на мъдрите Фараонови съветници стана животински; Как, *прочее*, казвате *всеки* на Фараона: Аз съм син на мъдри, син на древни царе? ¹² Тогава, где са твоите мъдречи? Нека ти открият сега, и нека *дадат да се разбира* Какво е решил Господ на Силите за Египет! ¹³ Първенците на Танис избезумяха, Първенците на Мемфис се заблудиха, И ония, които са подпорка на племената му, измамиха Египет. ¹⁴ Господ смеси всред него дух на извращение; И те заблудиха Египет във всичките му дела, Както пиян полита в бълването си, ¹⁵ И не ще има дело, което главата или опашката, Палмовият клон, или тръстиката, да може да извърши. ¹⁶ В оня ден Египет ще бъде като жени, И ще трепери и ще се бои От замахането на ръката на Господа на Силите, С която Той замаха върху него. ¹⁷ И Юдовата земя ще стане ужас за Египет; Всеки, който си припомнюва за нея, ще се ужасява Поради решението на Господа на Силите, Което взе против него. ¹⁸ В оня ден ще има пет града в египетската земя, Които ще говорят ханаански език И ще се кълнат в Господа на Силите; Единият ще се нарича град Херес° ¹⁹ В оня ден ще има олтар на Господа Всред Египетската земя, И стълб на Господа при границата ѝ. ²⁰ И той ще бъде за знамение и свидетелство На Господа на силите в Египетската земя; Защото ще извикат към Господа Поради притеснителите, И Той ще им изпрати спасител и поборник, Който ще ги избави. ²¹ И Господ ще стане познат на Египет; И египтяните ще познаят Господа в оня ден; Да! ще се поклонят *принасящи* жертва и принос, И ще направят обрек Господу, който ще изпълнят. ²² И Господ ще удари Египет, А като удари ще изцели; Защото те ще се обърнат към Господа, И Той ще бъде молен от тях и ще ги изцели. ²³ В оня ден ще има друм От Египет за Асирия; И асирийците ще дойдат в Египет, И египтяните в Асирия, И египтяните с асирийците ще служат

24 Господу. ²⁴ В оня ден Израил ще бъде С Египет и с Асирия; Трето благословение всред земята;
 25 ²⁵ Защото Господ на Силите ще ги благослови, като ще рече: Благословен да бъде Египет, Мои люде, И Асирия, делото на ръцете Ми, И Израил наследството Ми.

20 ¹ В годината, в която Тартан дойде в Азот, когато го изпрати асирийският цар Саргон, та
 2 воюва против Азот и го превзе, ² в същото време Господ говори чрез Амосовия син Исаия, като каза: Иди, разпаши вретитчето от кръста си, и изуй обувката си от нозете. И той направи така и ходеше гол и бос. ³ Тогава рече Господ: Както слугата Ми Исаия е ходил гол и бос три години за знамение и предвещание против Египет и против Етиопия, ⁴ така асирийският цар ще отведе египтяните в плен и етиопяните в заточение, млади и стари, голи и боси, и с голи задници за срам на Египет. ⁵ Тогава те ще се ужасяват и засрамят за Етиопия упованието си,
 6 и за Египет хвалението си. ⁶ И в оня ден жители на тая крайбрежна страна ще кажат: Ето, такова е упованието ни, към което прибягнахме за помощ за да се избавим от асирийския цар! а ние как ще се избавим?

21 ¹ Наложено за пустинята на морето ^о *пророчество*: Както южните вихрушки, които стремително летят, *Така* иде *разрушение* от пустинята, от страшната земя. ² Тежко видение ми се откри: Коварният коварствува, и грабителят граби. Възлез, Еламе; обсади, Мидийо;
 3 Спрях всичките й въздишания. ³ Затова хълбоците ми са пълни с boleж; Болки ме обзеха както болките на жена, когато ражда; Стърбен съм та не мога да чуя, Смутен съм та не мога да
 4 видя. ⁴ Сърцето ми се разколебава, трепет ме ужаси; Дрезгавината, която пожелах, се обърна на страшилище за мене. ⁵ Приготвят трапезата, поставят стражата, ядат, пият! Станете, военачалници! излъсквайте щитовете! ⁶ Защото Господ ми рече така: Иди постави страж, Та
 7 нека възвестява каквото види. ⁷ И видя полк конници по двама, Полк осли, и полк камили;
 8 Тогава вникна добре с голямо внимание. ⁸ После, извика *като* лъв: Господи, аз стоя непрекъснато в стражарницата през деня, И оставам в
 9 стражата си целите нощи. - ⁹ Но, ето! иде тук полк мъже, конници по двама! И той проговаряйки рече: Падна, падна Вавилон, И всичките изваяни идоли на боговете му се строшиха
 10 на земята! ¹⁰ Врахо мой, и ти произведение ^о на гумното ми, Явих ви онова, което чух от Господа
 11 да на Силите, Израилевия Бог. ¹¹ Наложено

за Едом ^о *пророчество*: Към мене вика един от Сиир: Стражо, колко *е часът* на нощта? Стражо, колко *е часът* на нощта? ¹² Стражът рече:
 12 Утрото иде, още и нощта; Ако искате да питате, питайте; дойдете пак, дойдете. ¹³ Наложено за Арабия *пророчество*: Привечер ще *слезете*
 13 в гората *да* пренощувате. О дедански кервани. ¹⁴ Жителите на теманската земя Донесоха вода
 14 за жадния, Посрещнаха бежанците с хлябаси. ¹⁵ Защото побягнаха от сабите, От оголената
 15 сабя, от запънатия лък, И от лютостта на войната. ¹⁶ Защото Господ ми рече така: Вътре
 16 в една година, каквито са годините на наемник, Ще изчезне всичката слава на Кидар; ¹⁷ И
 17 останалото число на стрелците, Силните мъже на кидарците, ще бъде малко; Защото Господ Израилевият Бог е изговорил това.

¹ Наложено за долината на видението *пророчество*: **22**
 22 *Що* ти е сега Ти си се качил цял на къшните покриви, ² О ти, пълен с викове, Шумни граде, весели граде? Убитите ти не се убиха с
 2 нож, Нито умряха в бой. ³ Всичките ти първенци побягнаха заедно, Вързани бидоха от стрелците;
 3 Всички твои, които се намериха, Надалеч побягнаха, бидоха вързани заедно. ⁴ Затова
 4 рекох: Отвърнете се от мене; ще плача горко; Не се трудете да ме утешавате За опустошението
 5 на дъщерята на людете ми. ⁵ Защото в долината на видението Е ден на поражение и тъпчене
 5 И недоумение от Господа Бога на Силите, - *Ден* на събаряне стените, и на викане към планините.
 6 ⁶ И Елам взе тула, С полкове войници и конници, И Кир откри щита. ⁷ И когато
 7 отбраните ти долини се напълниха с колесници, И конниците се опълчиха при портата, ⁸ И
 8 той дигна покривалото на Юда, То в оня ден ти обърна погледа си към оръжията в къщата
 8 лес. ⁹ И като видяхте, че проломите на Давидовия град са много, Събрахте водите на
 9 долния водоем, ¹⁰ Та, като изброихте къщите на Ерусалим И развалихте къщите, за да укрепите
 10 стената, ¹¹ Направихте и между двете стени *нов* водоем За водата на стария водоем; Но не
 11 погледнахте към Онзи, Който стори това, Нито дадохте внимание на Този Който го бе приготвил
 12 отдавна. ¹² В оня ден Господ Иеова на Силите *Ви* призова на плач и на жалеене, На обръсване
 12 главата и на опасване с вретитче; ¹³ Но,
 13 ето радост и веселие, Колене говеда и колене овце, Ядене месо и пиене вино! *И казват*: Да
 13 ядем и да пием, Защото утре ще умрем. ¹⁴ Тогава от Господа на Силите откри се в ушите
 14 му *туй*: Наистина това беззаконие няма да се очи-

сти от вас докле умрете, Казва Господ Иеова на
 15 Силите. ¹⁵Така казва Господ Иеова на Силите:
 Иди, влез при тоя настойник, При домоупра-
 16 вителя Шевна и речи: ¹⁶Що правиш тук? и кого
 имаш тук *свой*? Та исчиаш тук гроб за себе си,
 - Правиш си гроб на високо, Исчиаш си в ка-
 17 мъка обиталище! ¹⁷Ето, Господ като силен мъж
 ще те захвърли, Да, като те улови здраво, ¹⁸Ще
 те навие и ще те метне като топка В широка зе-
 18 мя; Там ще умреш, и там *наместо* славните ти
 колесници, *Ще има* срама на дома на господаря
 19 ти. ¹⁹Ще те оттласна от чина ти, И от положе-
 нието ти ще те свалят. ²⁰В оня ден ще извикаш
 20 слугата си Елиакима Хелкиевия син, ²¹И като
 го облека с твоето облекло И го стегна с твоя
 пояс Ще предам властта ти в неговата ръка, И
 22 той ще бъде един баща на ерусалимските жи-
 тели И на Юдовия дом. ²²И ще положи на ра-
 мото му ключа на Давидовия дом; Той ще от-
 23 варя, и никой няма да затваря, И ще затваря и
 никой няма да отваря; ²³И ще го закрепя като
 гвоздей на твърдо място; И той ще бъде славен
 24 престол на бащиния си дом; ²⁴И на него ще ока-
 чат всичката слава на бащиния му дом, - Чада-
 та и внуците, Всичките малки съдове, От съдо-
 ве като чаши До всичките съдове като мехове.
 25 ²⁵В оня ден, казва Господ на Силите, Закрепе-
 ният на твърдо място гвоздей ще ослабва, И ще
 се счупи, и ще падне, И товарът, който *висеше*
 на него, ще се срине; Защото Господ е изгово-
 рил това.

23 ¹Наложено за Тир *пророчество*: Лелекайте,
 тарсийски кораби, Защото той се разруши, Та
 няма за вас къща или вход. (От Китимската зе-
 2 мя им се извести това). ²Млъкнете, вие жите-
 ли на крайморието, Да! ти, когото сидонските
 3 търговци, Минаващи през морето, са обогати-
 ли ³Доходът му, *идещ* през големи води, Бе жи-
 4 тото на Нил, жетвата на реката Тъй шото той
 беше тържище на народите. ⁴Засрами се, Си-
 доне, защото морето проговори; Морската кре-
 пост рече: Не съм в болки, нито раждам, Ни-
 5 то момци отхранвам, *нищо* девизи отгледвам.
 6 ⁵Когато се чуе това в Египет, Ще се мъчат мно-
 го поради известието за Тир ⁶Заминете в Тар-
 7 сис; Възридайте, жители на крайморието. ⁷То-
 ва ли е вашият весел *град*, Чиято древност е от
 стари времена? Нозете му ще го занесат далеч
 8 да странствува. ⁸Кой намисли това против Тир,
 Който раздаваше корони, Чиито търговци бя-
 9 ха князе, Чиито покупатели бяха знаменитите
 на света? ⁹Господ на Силите намисли това, За
 да посрами всяко гордеене със слава И да уни-
 10 жи всичките знаменити на света. ¹⁰Залей земя-

та си като Нил, тарсийска дъщерьо; Няма ве-
 че ограничение *за тебе*. ¹¹Господ простря ръ- 11
 ката Си над морето, Потресе царствата; Господ
 даде заповед на Ханаан Да се съборят крепо- 12
 стите му. ¹²Рече още: Не ще се радваш вече, О
 угнетена девиге, сидонова дъщерьо; Стани та
 замини в Китим; Нито там ще имаш почивка, 13
¹³Ето земята на халдеите; Тия люде не съще-
 ствуват вече; Асириецът определи *земята им* за
 пустинни зверове; Издигнаха кулите си, събо-
 риха палатите му, И той го обърна на разва- 14
 лини. ¹⁴Лелекайте, тарсийски кораби, Защото 14
 запустя крепостта ви. ¹⁵В оня ден Тир ще бъде 15
 забравен седемдесет години, Колкото са годи-
 ните° на един цар; А след седемдесетте години
 Ще бъде на Тир както в песента на блудницата
 се *казва*: ¹⁶Вземи арфа, обходи града, Забраве- 16
 на блуднице; Свири сладко, пей много песни, За
 да те помнят. ¹⁷И след седемдесет години Гос- 17
 под ще посети *дъщерята на Тир*; И тя ще се на-
 ема пак, И ще блудствува с всичките царства на
 света по лицето на земята. ¹⁸Но търговията и 18
 наемът ѝ ще се посветят на Господа, Няма да се
 вложат в съкровище нито в склад; Защото тър-
 говията ѝ ще бъде за живеещите пред Господа,
 За да ядат до ситост и да имат трайно облекло.

¹Ето, Господ изпразва земята и я запустя- **24**
 ва, Превръща я разпръсва жителите ѝ. ²И ще 2
 стане, както на людете, така и на свещеника;
 Както на слугата така и на господаря му; Както
 на слугинята, така и на господарката ѝ; Както
 на купувача, така и на продавача; Както на зае-
 модавеца, така и на заемача; Както на приема-
 ча с лихва, така и на оня, който му дава с лихва.
³Съвсем ще се изпразни земята, и свършено 3
 ще се оголи; Защото Господ е изговорил това
 слово. ⁴Земята жалее и повяхва; Светът изне- 4
 мощява и повяхва; Високопоставените между
 людете на земята са изнемоштели. ⁵Земята тоже 5
 е осквернена под жителите си, Защото престъ-
 пиха законите, не зачитаха повелението, Нару-
 шиха вечния завет. ⁶Затова, клетва погълна зе- 6
 мята, И ония, които живеят на нея се намери-
 ха виновни; Затова жителите на земята изгоря-
 ха, И малцина човеци останаха. ⁷Новото вино 7
 жалее, лозето изнемошява, Всички, които има-
 ха весело сърце, въздишат. ⁸Веселието на тъ- 8
 панчетата престава; Шумът на ликуващите се
 свършва; Престава веселието на арфата. ⁹Няма 9
 да пият вино с песни; Спиртното питие ще бъде
 горчиво за тия, които го пият. ¹⁰Суетният град 10
 се събори; Всяка къща се затвори тъй шото да
 не влезе никой. ¹¹Вик има по улиците за вино- 11
 то; Всяка радост се помрачи; веселието на земя-

12 та е отишло в плен. ¹² В града остана пустота, И
 13 портата е разбита и съборена. ¹³ Защото всред
 земята, между племената, ще бъде Подобно на
плода паднал при отърсването на маслина, По-
 14 добно на пабиръка, когато се свърши гроздобер.
¹⁴ Тия ще извикат с висок глас, ще издадат
 силен глас, За величието Господно ще възклик-
 15 нат от морето. ¹⁵ Затова прославете Господа в
 източните страни, *Прославете* името на Госпо-
 16 да Израилевия Бог в крайморията. ¹⁶ От край
 земята чухме да пеят Слава на праведния; Но
 аз рекох: Чезна! чезна! горко ми! Коварните ко-
 варствуваха; Да! коварните страшно коварству-
 17 ваха. ¹⁷ Страх, и яма, и примка са върху тебе, О
 земни жителю. ¹⁸ Който бяга от гласа на стра-
 18 ха Ще падне в ямата; И който възлиза отсред
 ямата, Ще се улови в примката; Защото прозор-
 ците отгоре са отворени, И основите на земята
 19 треперят. ¹⁹ Земята се съкруши съвсем, Земята
 се разложи съвсем, Земята силно се разтърси.
 20 ²⁰ Земята ще полита като някой пиян, И ще се
 люлее насам натам като колиба; Беззаконието
 й ще натегне върху нея; И ще падне и няма ве-
 21 че да стане. ²¹ И в оня ден Господ ще накаже във
 височината войнството на високопоставените,
 22 И на земята земните царе. ²² И ще бъдат събра-
 ни, Както се събират затворниците в тъмница-
 та. И ще бъдат затворени в тъмницата, И след
 23 дълго време ще бъдат наказани. ²³ Тогава луна-
 та ще се смути и слънцето ще се засрами; За-
 щото Господ на Силите ще царува на Сионския
 хълм, И в Ерусалим, и пред старейшините Си
 със слава.

25 ¹ Господи, Ти си мой Бог; Ще Те превъз-
 насям, ще пея хваления на името Ти; Защото
 си извършил чудни дела, Отдавнашните *Си* на-
 2 мерения, с вяроност и истинност. ² Защото Ти
 обърна град в грамада, Укрепен град на раз-
 валина. Палатът на чужденците да не е град;
 3 Той никога няма да се съгради. ³ Затова силни-
 те люде ще Те славят, Градът на страшните на-
 4 роди ще се бои от Тебе. ⁴ Защото си бил крепост
 на сиромаша, Крепост на бедния в утеснение-
 то му, Прибежище от буря, сянка от пек, Ко-
 5 гато устремът на насилниците *нападне* като бу-
 ря върху стена. ⁵ Ще намалиш шума на чужден-
 ците Както пека в сухо място; Както пека чрез
 сянката на облак, Възклицанието на страшните
 6 ще ослабне. ⁶ И на тоя хълм Господ на Силите
 ще направи на всичките племена Угощение от
 тлъсти неща, угощение от вина *дълго стояли* на
 дрожията си, От тлъсти неща пълни с мозък,
 От вина, *дълго стояли* на дрожията си, пречи-
 7 стени. ⁷ И на тоя хълм Той ще развали Вънкаш-
 ното покривало, което е мятано върху всички-

те племена, И покривката, която е простряна
 върху всичките народи. ⁸ Ще погълне смъртта 8
 за винаги; И Господ Бог ще обърше сълзите от
 всичките лица, И ще отнеме укора на людете Си
 от цялата земя; Защото Господ е изговорил *то-*
ва. ⁹ И в оня ден ще рекат: Ето, Тоя е наш Бог; 9
 Чакахме Го, и Той ще ни спаси; Тоя е Господ;
 Чакахме Го; Ще се възрадваме и развеселим в
 спасението Му. ¹⁰ Защото в тоя хълм Господна 10
 та ръка ще почине; И Моав ще бъде потъпкан
 на мястото си, Както се тъпче плявата на бун-
 шето. ¹¹ *Господ* ще разпростре ръцете Си всред 11
 него, Както плаващият простира *ръце* да плава,
 И ще повали гордостта му Въпреки лукавщи-
 ната на ръцете му. ¹² Ще сниши и крепостта ти, 12
 силна с високи стени, Ще *я* събори и хвърли на
 земята, дори в пръстта.

26 ¹ В оня ден тая песен ще се изпее в Юдова-
 та земя: Имаме укрепен град; Спасение ще ту-
 ри Бог за стени и подпорки. ² Отворете порти-
 те, За да влезе праведният народ, който пази 2
 истината. ³ Ще опазиш в свършен мир Непо-
 колебимия ум, Защото на Тебе уповава. ⁴ Упо-
 вавайте на Господа винаги, Защото Господ Ие-
 ова е вечна канара: ⁵ Защото събаря живеещите 5
 на високо, Снишава високостоящия град, Сни-
 шава го дори до земята, Хвърля го дори в пръ-
 стта. ⁶ Ногата ще го потъпче - Нозете на сиро-
 маха, стъпките на бедния. ⁷ Пътят на правед-
 ния е прав път; Пътеката на праведния Ти на-
 правляваш. ⁸ Да! в пътя на Твоите съдби, Гос-
 8 поди, Те чакахме; Желанието на душата *ни* е
 към Твоето име и към възпоменание за Тебе.
⁹ С душата си Те пожелах нощем, Да! с дълбо-
 чината на духа си Тебе търся в зори; Защото,
 когато Твоите съдби *се вършат* на земята Жи-
 телите на света се учат правда. ¹⁰ Ако се пока-
 10 же милост към нечестивия, Пак той няма да
 се научи на правда; *Даже* в земята на правота-
 та ще постъпва неправедно, И не ще погледне
 на Господното величие. ¹¹ Господи, ръката Ти 11
 е издигната, но те не виждат; Обаче ще видят
 ревността Ти за людете Ти, и ще се посрамят;
 Огън даже ще погълне враговете Ти. ¹² Госпо-
 12 ди, Ти ще отредиш мир за нас, Защото си из-
 вършил за нас и всичките ни дела. ¹³ Господи 13
 Боже наш, освен Тебе други господари са вла-
 дели над нас; А само чрез Тебе ще споменува-
 ме Твоето име. ¹⁴ Те са мъртви, няма да живе-
 14 ят; Те са сенки няма да се издигнат; Защото Ти
 си ги наказал и изтребил, И си направил все-
 ки спомен за тях да изчезне. ¹⁵ Умножил си на-
 15 рода, Господи; Умножил си народа; прославил
 си се; Разширил си всичките граници на стра-
 ната. ¹⁶ Господи в скръбта прибягнаха към Те- 16

бе, Изляха тайна *молитва*, когато наказанието
 17 Ти бе върху тях. ¹⁷Както непразна жена, Кога-
 то приближава да роди, е в мъка И вика в болки-
 те си, Такива станахме и ние пред Тебе, Госпо-
 18 ди. ¹⁸Станахме непразни, бяхме в мъка, Но ка-
 то че ли вятър родихме; Никакво избавление не
 извършихме на земята, Нито паднаха *пред нас*
 19 жителите на света. ¹⁹Твоите умрели ще оживе-
 ят; Моите мъртви тела ще възкръснат. Събуде-
 те се и запейте радостно вие, които обитавате в
 пръстта, Защото росата Ти е като росата по тре-
 20 вите, И земята ще предаде ° мъртвите. ²⁰Дойде-
 те, люде Мои, влезте в скришните си стаи, И за-
 творете вратите след себе си; Скрийте се за един
 21 малък миг, Догдето премине гневът. ²¹Защото,
 ето, Господ излиза от мястото Си, За да нака-
 же жителите на земята за беззаконието им; И
 земята ще открие кървите си, И не ще покрие
 вече убитите си.

27 ¹В оня ден Господ С лютия, и великия, и
 якия Си нож Ще накаже левиатана, бързия
 змей, Да! левиатана, извиващия се змей, И ще
 2 убие змията, която е в морето. ²В оня ден *ще се*
 3 *каже*: Прелестно лозе; пейте за него. ³Аз, Гос-
 под, го пазя; Всяка минута ще го поя; Нощем
 и денем ще го пазя За да го не повреди *никой*.
 4 ⁴Ярост няма *вече* в Мене; Дано биха се опълчи-
 ли против Мене глоговете и тръните *му* в бой!
 Щях да мина през сред тях, щях да ги изгоря
 5 купно. ⁵Или нека се хване за силата Ми За да
 се примири с Мене! Да! нека се примири с Мене.
 6 ⁶В идните поколения Яков ще се закорени, Из-
 раил ще напъпи и цъфне, И те ще напълнят ли-
 цето на света с плод. ⁷Поразил ли го е както по-
 рази ония, които поразиха него? Или убит ли
 8 бе както бяха умъртвени убитите от него? ⁸С
 мерилка ти му се противиш, когато го отпра-
 щаш; Ти го завлече със силния Си вихър в деня
 9 на източния вятър. ⁹За туй, с това ще се очисти
 беззаконието на Якова, И това ще бъде целият
 плод от изличването на греха му, Че той ще на-
 прави всичките камъни но жертвениците като
 варовит камък що се стрива на прах, Така що-
 то ашерите и кумирите на слънцето не ще стоят
 10 вече прави. ¹⁰Защото укрепеният град ще запу-
 стее, Заселището ще се напусне и ще се остави
 като пустиня; Там ще пасе телето, и там ще си
 11 почива, И ще изпояде клончетата му. ¹¹Когато
 клоновете му изсъхнат ще се отчупят; Жените
 като дойдат ще ги изгорят; Защото са неразум-
 ни люде; Затова Творецът им не ще ги пожали,
 12 И Създателят им не ще се смили за тях. ¹²В оня
 ден Господ ще отърси *плода Си*, От стремител-
 ния Ефрат ° до египетския поток; И вие ще се

съберете един по един, о чада на Израила. ¹³И 13
 в оня ден ще затръби голяма тръба; И загива-
 щите в Асирийската земя И изгонените, които
 са в Египетската земя, Ще се кланят Господу в
 светия хълм в Ерусалим.

28 ¹Горко на горделивия венец на Ефремовите 28
 пияници, И на повехналия цвят на славната му
 красота, Който е на върха на тлъстите долини
 на ония, които се обладават от вино! ²Ето, от 2
 Господа идва един мощен и силен, Който, ка-
 то буря с град и опустошителна вихрушка, Ка-
 то буря от силни прелели води, Ще *ги* хвър-
 ли с ръката си на земята. ³Горделивият венец 3
 на Ефремовите пияници Ще се тъпче под нозе;
⁴И повехналият цвят на славната им красота, 4
 Който е на върха на тлъстата долина, Ще стане
 като първозряла смокиня преди лятото, Коя-
 то, щом я вземе в ръка оня, който я види, по-
 глъща я. ⁵В оня ден Господ на Силите ще бъ- 5
 де славен венец И красива корона за остана-
 лите от людето Си, ⁶И правосъден дух за оня, 6
 който седи да съди И сила за тия, които отблъ-
 сват неприятеля до портата *му*, ⁷Но и тия се по- 7
 бъркаха от виното И се заблудиха от спиртно-
 то питие; Свещеник и пророк се побъркаха от
 спиртно питие, Обладаха се от вино, заблуди-
 ха се от спиртно питие, Побъркаха се във виде-
 нието, спъват се в съденето, ⁸Защото всички- 8
 те трапези са пълни с бълвоч и нечистота, *Така*
щото няма *чисто* място. ⁹Кого, *казваш ти*, ще 9
 научи той на знание? И кого ще направи да раз-
 бере каквото чуе? Отбитите от мляко ли? От-
 лъчените от гърди ли? ¹⁰Защото *дава* заповед 10
 след заповед, Заповед, след заповед, Правило
 след правило, правило след правило, Тук мал-
 ко, там малко. ¹¹Наистина с гъгниви устни и с 11
 друг език Ще говори на тия люде ¹²Оня, кой- 12
 то бе им рекъл: Тая е почивката *ви*; и успокойте
 уморения; И това е освежението *ви*; Но те не ис-
 каха да слушат. ¹³Затова словото Господно ще 13
 стане за тях Заповед след заповед, заповед след
 заповед, Правило след правило, правило след
 правило, Тук малко, там малко, Тъй щото, ка-
 то ходят, да паднат възнак и да се съкрушат, Да
 се впримчат и да се хванат. ¹⁴Затова слушай- 14
 те словото Господно, вие присмивачи, Който
 господарувате над тия люде, които са в Ерусалим.
¹⁵Понеже сте казали: Ние направихме до- 15
 говор със смъртта, И се съгласихме с преизпод-
 нята, *Щото*, когато заливащата беда минава, да
 не дойде до нас, Защото си направихме лъжата
 прибежище, И под измама се скрихме, - ¹⁶За- 16
 това, така казва Господ Иеова: Ето, полагам в
 Сион камък за основа, Камък отбран, скъпоце-

нен, краеъгълен, за твърда основа; Който вярва в него не ще прибърза да бяга. ¹⁷ Ще направя правосъдието връвта, И правдата отвеса; И градушка ще помете прибежището при лъжи, И водата ще наводни скривалището. ¹⁸ Договорът ви със смъртта ще се унищожи, И съглашението ви с преизподнята не ще устои; Когато заливащата беда минава Тогава ще се стъпчете от нея. ¹⁹ Колкото пъти минава ще ви хваща; Защото всяка заран ще минава, Денем и нощем; И само слуха за нея да чуе някой, ще се изплаши. ²⁰ ²⁰ Защото леглото е твърде късо, за да може някой да се простре по него. И завивката твърде тясна, за да може някой да се завие с нея. ²¹ Защото Господ ще стане както на хълма Ферасим, Ще се разгневи както в долината Гаваон, За да извърши работата Си, пречудната Си работа, И да изпълни делото Си, удивителното Си дело, ²² ²² Сега, прочее, не ставайте присмивачи, Да не би да се стегнат оковите ви по-яко; Защото аз чух от Господа Иеова на Силите, *Че ще се извърши* погубление, и то предрешено, по цялата страна. ²³ Дайте ухо и слушайте гласа ми. Внимавайте и слушайте думите ми, ²⁴ Орачът всеки ден ли оре за да посее? *Всеки ден ли* разтваря *бразди* и разбива буците на нивата си? ²⁵ Като изравни лицето й, Не пръска ли къклица, и посява кимион, И сади жито в редове, И ечемика на определеното му място, И лимеца наоколо? ²⁶ ²⁶ Защото учи го Бог му на разсъдък, И го поучава. ²⁷ Защото не се вършее къклица с диканя, Нито колело от кола се завърта върху кимиона; Но с тояга се очуква къклицата, И с прът кимионът. ²⁸ А *житото* за хляб ще се сдоби ли? Не; човек не го вършее за винаги, Нито го стрива с колелото на колата си, Нито го разтрошава с копитата на конете си. ²⁹ Също и това произлиза от Господа на Силите, Който е чудесен в съвет, превъзходен в мъдрост.

29 ¹ Горко на Ариил°, Ариил, Града гдето Давид се засели! Притурете година на година, ² Празниците нека се изреждат в кръга си, ² Тогава Аз ще притесня Ариил, И ще има в него тъга и скръб, И той ще Ми бъде *наистина* като огнище Божие. ³ И ще поставя стан околоръст против тебе, Ще те обсадя с могили. И ще издигна кули против тебе. ⁴ И ти ще бъдеш повален, ще говориш из земята; Говоренето ти ще бъде ниско из пръстта. И гласът ти из земята ще бъде както на запитвач на зли духове, ⁵ И говоренето ти ще бъде шепот из пръстта. ⁵ А множеството на неприятелите ти ще бъде като ситен прах, И множеството на насилниците ти като дребна плява, която се отвява; Да! то-

ва ще стане внезапно в един миг. ⁶ Ще има посещение от Господа на Силите С гръм, с трус и с голям шум, С буря и вихрушка и с поглъщащ огнен пламък. ⁷ И множеството на всичките народи, Който воюват против Ариил, Да! всички, които воюват против него и против крепостите му, И ония, които го притесняват, Ще бъдат като сън, като нощно видение. ⁸ И както гладният ⁸ сънува ясно, че яде, Но, като се събуди, душата му е празна, Или както жадният сънува ясно, че пие, Но, като се събуди, ето той е примрял, и душата му има охота, Така ще бъдат множествата на всичките народи, Който воюват против сионския хълм. ⁹ Стойте смаяни и почудете се, Заслепете себе си и ослепейте; Те са пияни, но не от вино, Политат, но не от спиртно питие. ¹⁰ Защото Господ изля на вас дух на дълбок сън, И затвори очите ви: пророците, И помрачи първенците ви: гледачите. ¹¹ И всяко *пророческо* видение стана за вас Като думите на запечатано писмо, Кое то дават на някого, който е грамотен, И казват: Я прочети това; А той казва: Не мога, защото е запечатано; ¹² Тогава дават писмото на някого, който не е грамотен. И казват: Я прочети това; А той казва: Не съм грамотен. ¹³ Затова Господ каза: Понеже тия люде се приближават *при Мене* с устата си, И Ме почитат с устните си, Но са отстранили сърцето си далеч от Мене, И благоволениято им към Мене е По човешки поучения изучени папагалски, ¹⁴ Затова, ето, ще пристъпя да направя чудно дело между тия люде, Да! чудно и странно дело; И мъдростта на мъдрите им ще изчезне, И разумът на разумните ще се скрие. ¹⁵ Горко на ония, които дълбоко търсят Да скрият намеренията си от Господа, - Чиито дела са в тъмнината, И които казват: Кой ни види? кой ни знае? ¹⁶ Ах! тая ваша опърничавост! Грънчарят ще се счете ли като кал? Направеното ще рече ли за този, който го е направил: Той не ме е направил? Или изработеното ще рече ли за този, който го е изработил: Той няма разум? ¹⁷ Не ли след твърде малко време още Ливан ще се обърне в плодородно поле, И плодородното поле ще се счита като лес? ¹⁸ И в оня ден глухите ще чуят думи *като се четат* из книга, И очите на слепите ще прогледат из мрака и тъмнината. ¹⁹ Кротките тоже ще умножат радостта си в Господа, И сиромасите между човеците ще се развеселят в Светия Израилев. ²⁰ Защото страшният изчезна, присмивачът се изгуби, И всички, които дебнеха *случай да вършат* беззаконие, се изтребиха, - ²¹ Който изкарват човека виновен в съдебното дело, И поставят примка за онзи,

който изобличава в портата, И с лъжа изкарват крив праведния. ²² Затова Господ, Който е изкупил Авраама, така казва за Якововия дом; Яков няма вече да се посрами, Нито лицето му вече ще побледнее; ²³ Но когато той - *ще каже*, чадата му - видят делото на ръцете Ми сред себе си, Те ще осветят името Ми; Да! ще осветят Светия Яковов, И ще се боят от Бога Израилев. ²⁴ ²⁴ Също и ония, които са заблудили духом, ще се вразумят, И които са роптаели, ще приемат поука,

30 ¹ Горко на непокорните чада, казва Господ, Който се съветват, но не с Мене, И които сключват договори, но не чрез Моя Дух, Та притурят грях на грях; - ² Който отиват за да слязат в Египет Без да се допитват до Моите уста, За да се закрепят със силата на Фараона, И да прибягнат под сянката на Египет! ³ Затова Фараоновата сила ще ви бъде за срам, И прибягването под египетската сянка за смущение. ⁴ Защото началниците му отидоха в Танис, И посланиците му дойдоха в Ханес. ⁵ Те всички ще се срамуват поради люде, които не могат да ги ползват Нито да бъдат помощ или полза, Но са за срам и дори за укор. ⁶ Наложено за южните животни *пророчество*: През наскърбителната и мъчителна земя, Дето има лъвица и як лъв, Ехидна и горителна хвърката змия, Занасят богатството си на плещите на оселчетата, И съкровищата си на гърбицата на камилите, При люде, които няма да ги ползват, ⁷ Защото помощта от Египет ще бъде суетна и безполезна; Затова го нарекох: Рахав°, който бездействува. ⁸ Сега иди, напиши това пред тях на дъсчица, И забележи го в книга, Та да остане за бъдещото време за свидетелство до века, ⁹ Че те са непокорни люде, чада лъжци, Чада, които не искат да слушат поуката Господна, ¹⁰ Който казват на гледачите: Не гледайте, И на пророците: Не ни пророкувайте правото, *Но* говорете ни ласкателно, пророкувайте измами, ¹¹ Отстъпете от пътя, Отклонете се от пътеката, Махнете отпред нас Светия Израилев. ¹² Затова, така казва Светият Израилев: Понеже презирате това слово, И уповавате на насилството и на извратеността, И се опирате на тях, ¹³ По тая причина това беззаконие ще ви бъде Като разпукната *част* издута във висока стена И готова да падне, Чието рухване става внезапно в един миг. ¹⁴ И Той ще я разломи, строшавайки я безпощадно, както се чупи грънчарски съд, Така щото между частите му да се не намира черепчица, С която да вземе *някой* огън от огнището, Или да гребне вода от щерната. ¹⁵ Защото така каза Господ Иеова,

Светият Израилев: Чрез завръщане и почиване ще се избавите, В безмълвие и увереност ще бъдете, силата ви; Но вие не искахте *това*; ¹⁶ А рекохте: Не, но ще побегнем с коне; Затова ще бягате; И: Ще яздим на бързи *животни*; Затова, и ония, които ви гонят, ще бъдат бързи. ¹⁷ Ще бягате, хиляда души от заплашването на едного Или от заплашването на петима, Догдето останете като разголено дърво на планински връх, И като знаме на хълм. ¹⁸ По тая причина Господ ще чака за да се смили за вас, И по тая причина ще се превъзнесе за да ви пожали; Защото Господ е Бог правосъден; Блажени всички, които Го чакат. ¹⁹ О люде, които живеете, в Сион, в Ерусалим, Вие няма да плачете вече; Той наистина ще се смили за тебе при гласа на вопъла ти; Когато го чуе ще ти отговори. ²⁰ И ако Господ и да ви даде Хляб на скръб и вода на утеснение, Пак учителите ти няма да бъдат скрити вече, Но очите ти ще гледат учителите ти; ²¹ И ушите ти ще слушат зад тебе слово, което, Когато се отклонявате на дясно И когато се отклонявате на ляво, Ще казва: Тоя е пътят, ходете по него. ²² Тогава вие ще имате за гнусота Среброто, с което са обковани изваяните ти идоли, И златото, с което са облечени леяните ти идоли; Ще ги отхвърлиш като нечисто нещо, Ще речеш на всеки от тях: Махни се от тук. ²³ И Господ ще даде дъжд за семето ти, С което ще посееш нивата *си*, И хляб от земната производителност, Който ще бъде хранителен и изобилен; И в онова време добитъкът ти ще пасе в широки паши, ²⁴ Също и воловете и оселчетата, които работят земята, Ще ядат вкусна зоб веяна с лопата и веяло. ²⁵ И ще има на всяка висока планина И на всяко високо бърдо Реки и водни потоци, В деня на голямото клане, Когато кулите паднат. ²⁶ При това, светлината на луната ще бъде като светлината на слънцето, И светлината на слънцето ще бъде седмokratна - като светлината на седем дни, В деня, когато Господ превързва струпея на людето Си, И изцелява раната от удара им. ²⁷ Ето, името на Господа иде от далеч; Гневът Му е пламнал, и гъстият Му дим се издига; Устните Му са пълни с негодувание, Езикът Му е като поглъщащ огън, ²⁸ И дишането Му като прелял поток, Който достига дори до шия; За да пресее народите в ситото на погублението; И в челюстите на племената *ще има* юзда, Която ще ги накара да се заблуждават. ²⁹ У вас ще има песен както в нощта на тържествен празник, И сърдечна веселба както, когато тръгват със свирки, За да отидат при канарата Израилева, в Гос-

30 подния хълм. ³⁰ И Господ ще направи да се чуе славния Му глас, И да се види *тежкото* слагане на мишцата Му, С гневно негодувание и с пламък на поглъщащ огън, С буен дъжд, с буря и с едър град. ³¹ Защото асириецът, който с жезъл удря, Ще бъде смазан чрез гласа Господен. ³² И всеки удар със съдбоносния жезъл, Който Господ ще сложи върху него, Ще бъде с тъпанчета и арфи; И с потресающи боеве ще воюва против тях. ³³ Защото Тофет отдавна е приготвен, Да! за царя приготвен; Той го направи дълбок и широк; Куп огън има в него и много дърва; Дишането Господно, като поток от сяр, ще го запали.

31 ¹ Горко на ония, които слизат в Египет за помощ, И се надяват на коне, Които уповават на колесници, понеже са многочислени, И на конници, защото са много яки, А не гледат на Светия Израилев, Нито търсят Господа! ² Но и Той е мъдър, И ще докара зло, и не ще оттегли словата Си; А ще стане против дома на нечестивите, И против помощта на ония, които вършат беззаконие. ³ А египтяните са човеци, а не Бог, И конете им плът, а не дух; Та, когато Господ простре ръката Си, Тогава и оня, който помага, ще се спъне, И оня, комуто помага, ще падне, ⁴ И всички заедно ще чезнат. ⁴ Защото така ми казва Господ: Както лъвът, даже младият лъв, ръмжи над лова си, Когато се свикат против него множество овчари, Но не се плаши от гласа им, Нито се сгърчва от шума им, Така Господ на Силите ще слезе; За да воюва за хълма на Сион И за неговата възвишеност. ⁵ Както птиците треперят *над своите пилета*, Така Господ на Силите ще защити Ерусалим; Ще го защити и избави, Ще го пощади и запази. ⁶ Върнете се, о чада на Израила, Към Този, от Когото много сте отстъпили. ⁷ Защото в оня ден всеки човек ще захвърли Сребърните си идоли и златните си идоли, Които вашите ръце направиха, за грях вам. ⁸ Тогава асириецът ще падне от нож не човешки, И нож не човешки ще го пояде; И той ще побегне от ножа, И момците му ще станат под данък. ⁹ И крепостта му ще замине от страх, И началниците му ще се смаят от знамето, Казва Господ, Чийто огън е в Сион И огнището Му в Ерусалим.

32 ¹ Ето, един цар ще царува с правда, И началници ще управляват с правосъдие; ² И всеки човек *от тях* ще бъде като заслон от вятър И като прибежище от буря, Като водни потоци на сухо място, Като сянка от голяма канара в изтощена земя. ³ Очите на виждащите не ще бъдат помрачени, И ушите на слушащите ще бъдат внима-

телни. ⁴ Също и сърцето на безразсъдните ще разбере мъдрост, И езикът на гънливите ще говори бърже и ясно. ⁵ Подлият не ще се нарича вече великодушен, Нито ще се казва сребролюбецът щедър; ⁶ Защото подлият ще говори подло, И сърцето му ще работи беззаконие, Тъй щото да върши нечестие и говори заблуда против Господа, За да изтощи душата на гладния, И да направи питието на жадния да чезне. ⁷ А на коварния средствата са зли; Той измислюва лукави кроежи За да погуби сиромаша с лъжливи думи Даже като немотния говори право. ⁸ Но великодушният измислюва великодушни неща, И за великодушни неща ще стои. ⁹ Станете, вие охолни жени, и слушайте гласа ми; Чуйте думата ми, вие безгрижни дъщери; ¹⁰ За една година и няколко дни ще бъдете смущавани, вие безгрижни; Защото гроздоберът ще чезне, беритбата няма да настане. ¹¹ Треперете, вие охолни; смутете се, вие безгрижни; Съблечете се и оголете се, и опашете кръста си *с врътище*. ¹² Те ще се бият в гърди за приятни полета, За плодородните лозя. ¹³ Тръни и глогове ще растат в земята на людете Ми, Още и върху всичките къщи, гдето се веселят във веселения се град; ¹⁴ Защото палата ще бъде изоставен, Шумният град ще бъде напуснат, Крепостта и кулата ще станат до века пещери, Наслаждение на диви осли, пасбище на стада, ¹⁵ Докато Духът се излее на нас от свише, И пустинята стане плодородно поле, И плодородното поле се счете като лес. ¹⁶ Тогава правосъдие ще се засели в пустинята, И правда ще обитава в плодородното поле. ¹⁷ Правдата ще издействува мир; И сетнината на правдата ще бъде покой и увереност до века. ¹⁸ И Моите люде ще обитават в мирно заселище, В утвърдени жилища, и в тихи успокоителни места. ¹⁹ Но ще пада градушка върху падащия лес; И градът съвсем ще се сниши. ²⁰ Блажени вие, които сеете при всяка вода, Които изпращат *навред* нозете на вола и на осела!

33 ¹ Горко на тебе, който разоряваш, а не си бил разорен, Който постъпваш коварно; а с тебе не са постъпили коварно! Когато престанеш да разоряваш ще бъдеш разорен, И когато спреш да постъпваш коварно, ще постъпват коварно с тебе. ² Господи, смили се за нас; Тебе чакаме; Бъди ни мишца всяка заран, И избавление за нас в усилно време. ³ От шума на метежа племената побягнаха; От Твоето издигане народите се разпръснаха. ⁴ И користта ще се събере от вас както гъсениците събират; Ще скокнат върху нея както скача скакалец. ⁵ Господ е превъз-

вишен, защото обитава на високо; Той е изгъл-
 6 нил Сион с правосъдие и правда. ⁶ А чрез мъд-
 рост и знание и изобилно спасение Ще бъдат
 7 утвърдени времената ти: Страхът от Господа е
 Неговото съкровище. ⁷ Ето, юнаците им викат
 навън; Посланиците на мира плачат горчиво.
 8 ⁸ Друмовете запустяха; Няма вече пътници; Той
 наруши договора, презря градовете, Не счита
 9 човека за нищо. ⁹ Земята жалее и изнемощя-
 ва; Ливан е посрамен и вехне; Сарон прилича
 на пустиня; Листата на Васан и Кармил окапа-
 10 ха. ¹⁰ Сега ще стана, казва Господ; Сега ще се
 възвиша, сега ще се възвелича. ¹¹ Слама ще за-
 ченете, и плява ще родите; Дишането ви *като*
 12 огън ще ви пояде. ¹² И племената ще бъдат вар
 що гори, Като отсечени тръни, които изгарят в
 13 огън. ¹³ Слушайте, вие далечни, що съм сторил;
 14 И вие близки признайте силата Ми. ¹⁴ Грешни-
 те в Сион се боят; Трепет обзема безбожните; *и*
казват: Кой от нас ще обитава при поглъщащ
 15 огън? Кой от нас ще обитава при вечни пламъ-
 ци? ¹⁵ Който ходи праведно и говори справед-
 ливо, Който презира печалбата от насилства-
 та, Който отърсва ръцете си от дароприемство,
 Който запушва ушите си, за да не чуе за кръво-
 пролитие, И който затуля очите си, за да не ви-
 16 ди злото, - ¹⁶ Той ще обитава на високо; крепо-
 стите на канарите ще бъдат мястото на защита-
 та му; Хлябът му ще му се даде, водата му няма
 17 да липсва. ¹⁷ Очите ти ще видят царя в красота-
 та му, Ще видят широкоразпространена земя.
 18 ¹⁸ Сърцето ти ще си спомня за *миналия* ужас,
казвайки: Где е *този*, който броеше? Где е *този*,
 който мереше? Где е *този*, който броеше кули-
 19 те? ¹⁹ Няма *вече* да видиш свирепите люде, Лю-
 де с дълбок глас, който не проумяваш, С чужд
 20 език, който не разбираш. ²⁰ Погледни на Сион,
 града на празниците ни; Очите ти ще видят Еру-
 салим безмълвно заселище, Шатър, който ня-
 ма да се мести, Чиито колове никога не ще бъ-
 21 дат извадени, И нито едно от въжетата му скъ-
 сано. ²¹ Но там Господ ще бъде с нас във вели-
 чието *Си*, *Като* място на широки реки и пото-
 ци, Гдето няма да върви ладия с весла, Нито
 22 ще мине великолепен кораб. ²² Защото Господ
 е наш съдия, Господ е наш законодател, Гос-
 23 под е наш цар, Той ще ни спаси. ²³ Въжетата ти
 ослабнаха, Не можеха да крепят мачтата ти, Не
 можеха да разпрострат платната; И тогава го-
 леми користи се разделиха, Хромите разграби-
 24 ха плячката. ²⁴ И жителят няма да рече: Болен
 съм; На людете, които живеят в него, ще се про-
 сти беззаконието им.

34 ¹ Приближете се народи, за да чуете, И вни-
 мавайте, племена; Нека чуе земята и това,

което я изпълва, Светът и всичко, което се
 произвежда от него. ² Защото Господ негодува **2**
 спрямо всичките народи, И пламенно се гне-
 ви на всичките им множества; Обрекъл ги е *на*
изтребление, Предал ги е на клане. ³ Също и **3**
 3 убитите им ще бъдат разхвърлени, И вонята от
 труповите им ще се дигне, И планините ще се
 4 разтопят в кръвта им. ⁴ И цялото небесно мно-
 жество ще се разложи, И небето ще се свие като
 свитък; И цялото му множество ще падне Като
 5 пада лист от лоза, И като паднал *лист* от смо-
 ковница. ⁵ Понеже ножът Ми се напи в небеса-
 та, Затова, ето, ще слезе за съдба върху Едом,
 Да! върху людете, които Аз обрекох на изтреб-
 6 ление. ⁶ Ножът Господен е пълен с кръв, Затлъ-
 стя с тлъстина, С кръвта на агнетата и яретата,
 С тлъстините на овнешките бърбеци; Защото
 7 Господ има жертви във Восора, И голямо клане
 в Едемската земя. ⁷ Дивите волове ще слязат с
 тях, И телците с биковите; Земята им ще се на-
 8 пои с кръв, И пръстта им ще затлъстее с тлъ-
 стина. ⁸ Защото е ден на възмездие от Господа,
 9 Година на въздаяния по сионовото състезание.
⁹ Потоците на *Едом* ще се превърнат в смола. И
 9 пръстта му в сяр, И земята му ще стане плам-
 тяща смола. ¹⁰ Няма да угасне *ни* нощем ни де-
 10 нем; Димът ѝ ще се издигне непрестанно; Из-
 род в род ще остане опустошена; Никой не ще
 11 мине през нея до века. ¹¹ Но пеликанът и ежът
 ще я наследят; Кукумявката и гарванът ще жи-
 веят в нея; И *Господ* ще простре върху нея връв
 за разорение, И отвес за изправване. ¹² Колко-
 12 то за благородните му, никой от тях няма да се
 намери там, Та да провъзгласят царството; И
 13 всичките му първенци ще достигнат до нищо.
¹³ Тръни ще поникнат в палатите му, Коприва
 и къпини в крепостите му; И ще бъде засели-
 14 ще на чакали, Двор на камилоптици. ¹⁴ Дивите
 котки ще се срещат *там* с хиените, И пръчът ще
 провиква към другаря си; Тоже и бухалът ще се
 настани там Като си намира място за почивка.
 15 Там ще се загнездя стрелницата змия, И, като
 15 носи яйца и мъти, Ще събира *малките си* под
 сянката си; Да! там ще се събират и лешояди-
 16 те, Всеки с другарката си. ¹⁶ Потърсете в книга-
 та Господна та прочетете; Никое от тях не ще
 липсва Нито ще бъде без другарката си; Защо-
 то *казва Господ:* Моите уста заповядаха това; И
 17 самият Негов Дух ги събра. ¹⁷ Той хвърли жре-
 бие за тях, И Неговата ръка им раздели с мерна
 връв оная *земя*; Те ще я владеят до века, Из род
 в род ще обитават в нея.

¹ Пустото и безводното място ще се развеселят, И пустинята ще се възрадва и ще цъфне **35**
 като крем. ² Ще цъфти изобилно, и ще се разве- **2**

сели дори с радост и песни; Ще се даде на нея славата на Ливан, Превъзходството на Кармил и Сарод; Те ще видят славата Господна, Величието на нашия Бог. ³ Укрепете немощните ръце, И утвърдете ослабналите колена. ⁴ Кажете на ония, които са с уплашено сърце; Укрепете се! не бойте се! Ето вашият Бог! Възмездие ще дойде с Божие въздаяние: Той ще дойде и ще ви избави. ⁵ Тогава очите на слепите ще се отворят, И ушите на глухите ще се отпушат, ⁶ Тогава куцията ще скача като елен, И езикът на немия ще пее; Защото в пустата земя ще избликнат води, И потоци в пустинята. ⁷ Нажеженият пясък ще стане езеро, И жадната земя водни извори; В заселището, гдето лежах чакалите, *Ще има* зеленина с тръстика и рогоз. ⁸ И там ще има друм и път, Който ще се нарече път на светостта; Нечистият няма да мине през него, но ще бъде *само* за тях; Пътниците - даже и глупавите - няма да се заблуждават *по него*. ⁹ Лъв не ще има там, Нито ще се качи по него хищен звяр; Такъв не ще се намери там; Но изкупените ще ходят *по него*. ¹⁰ Изкупените от Господа ще се върнат, И ще дойдат с възклицание в Сион; Вечно веселие ще бъде на главата им; Ще придобият радост и веселие; А скръб и въздишане ще побягнат.

36 ¹ В четиринадесетата година на цар Езекия, асирийският цар Сенахирим възлезе против всичките укрепени Юдови градове и ги превзе. ² И асирийският цар изпрати Рапсака от Лахис в Ерусалим с голяма войска при цар Езекия. И той застана при водопровода на горния водоем по друма към тепавичарската нива. ³ Тогава излязоха при него управителя на двореца Елиаким, Хелкиевият син, и секретаря Шевна, и летописецът Иоах Асафовият син. ⁴ Тогава им рече Рапсак: Кажете сега на Езекия: Така казва великият цар, асирийският цар: Каква е тая увереност, на която уповаваш? ⁵ Казвам *ти, че твоето* благоразумие и сила за воюване са само лицемерни думи. На кого, прочее, се надяваш та си въстанал против мене? ⁶ Виж, ти се надяваш *като че ли* на тояга, на оная строшена тръстика, на Египет, на която ако се опре някой ще се забучи в ръката му та ще я промуши. Такъв е египетският цар Фараон за всички, които се надяват на него. ⁷ Но ако ми речеш: На Господа нашия Бог уповаваме, то Той не е ли Оня, Чито високи места и жертвеници премахна Езекия, като рече на Юда и на Ерусалим: Пред тоя олтар се покланяйте? ⁸ Сега, прочее, дай *човеци* в залог на господаря ми асирийския цар; а аз ще ти дам две хиляди коне, ако можеш от твоя страна да поставиш на тях ездачи. ⁹ Как тогава

ще отблъснеш един военачалник измежду най-низките слуги на господаря ми? Но пак уповаваш на Египет за колесници и за конници! ¹⁰ Без *волята на* Господа ли възлязох сега на това място за да го съсия? Господ ми рече: Възлез против тая земя та я съсипи. ¹¹ Тогава Елиаким, и Шевна, и Иоах рекоха на Рапсака: Говори, молим, на слугите си на сирийски, защото го разбираме; недей ни говори на юдейски, та да чуят людете, които са на стената. ¹² Но Рапсак рече: Дали ме е пратил господарят ми само при твоя господар и при тебе да говоря тия думи? Не ме ли е изпратил при мъжете, които седят на стената, за да ядат с вас заедно нечистотиите си и да пият пикочта си? ¹³ Тогава Рапсак застана та извика на юдейски със силен глас като рече: Слушайте думите на великия цар, асирийския цар: ¹⁴ Така казва царят: Да ви не мами Езекия. Защото той не ще може да ви избави. ¹⁵ И да ви не прави Езекия да упоавате на Господа, като казва: Господ непременно ще ни избави; тоя град няма да бъде предаден в ръката на асирийския цар. ¹⁶ Не слушайте Езекия; защото така казва асирийският цар: Направете спогодба с мене и излезте при мене; и яжте всеки от лозето си, и всеки от смокинята си, и пийте всеки от водата на щерната си, ¹⁷ докле дойда и ви заведа в земя подобна на вашата земя, земя изобилваща с жито и вино, земя изобилваща с хляб и лозя. ¹⁸ Внимавайте да не би ви убеждавал Езекия като казва: Господ ще ни избави. Някой от боговете на народите избавил ли е земята си от ръката на асирийския цар? ¹⁹ Где са боговете на Емат и Арфад? Где са боговете на Сефаруим? Избавиха ли те Самария от ръката ми? ²⁰ Кой измежду всичките богове на тия страни са избавили земята си от моята ръка, та да избави Иеова Ерусалим от ръката ми? ²¹ А те мълчаха, и не му отговориха ни дума; защото царят беше заповядал, казвайки: Да му не отговаряте. ²² Тогава управителят на двореца Елиаким Хелкиевият син, и секретарят Шевна, и летописецът Иоах Асафовият син, дойдоха при Езекия с раздрани дрехи та му известиха Рапсаковите думи.

37 ¹ А когато цар Езекия чу *думите му*, раздра дрехите си, покри се с вретиче и влезе в Господния дом. ² И прати управителя на двореца Елиаким, секретаря Шевна и старшите свещеници, покрити с вретича, при пророк Исаия Амосовия син. ³ И рекоха му: Така казва Езекия: Ден на скръб, на изобличение и на оскърбление е тоя ден; защото настана часът да се родят децата, но няма сила за раждане. ⁴ Може би Господ твоят Бог ще чуе думите на Рапса-

ка, когото господарят му асирийският цар прати да укорява живия Бог и ще изобличи думите, които Господ твоят Бог чу, затова възнеси молба за остатъка що е оцелял. ⁵ И тъй, слугите на цар Езекия отидоха при Исаия. ⁶ И Исаия им рече: Така да кажете на господаря си - така казва Господ: Не бой се от думите, които си чул, с които слугите на асирийския цар Ме похулиха. ⁷ Ето, аз ще туря в него *такъв* дух, щото, като чуе слух, ще се върне в своята земя; и ще го направя да падне от нож в своята земя. ⁸ И така, Рапсак, като се върна, намери, че асирийският цар воюваше против Ливна; защото бе чул, че той заминал от Лакис. ⁹ И *царят* чу да казват за етиопския цар Тирак: Излезе да воюва против тебе. И когато чу *това*, прати посланици до Езекия, казвайки: ¹⁰ Така да говорите на Юдовия цар Езекия, да речете: Твоят Бог, на Когото уповаваш, да те не мами като казва: Ерусалим няма да бъде предаден в ръката на асирийския цар. ¹¹ Ето, ти чу какво направили асирийските царе на всичките земи, как ги обрekli *на изстребление*; та ти ли ще се избавиш? ¹² Боговете на народите избавиха ли ония, които бащите ми изстребиха, - Гозан, Харан, Ресеф и еденяните, които бяха в Таласар? ¹³ Где е ематският цар, арфадският цар и царят на града Сефаруим, на Ена и на Ава? ¹⁴ А когато Езекия взе писмото от ръката на посланиците та го прочете, Езекия възлезе в Господния дом и го разгъна пред Господа. ¹⁵ И Езекия се помоли пред Господа, като каза: ¹⁶ Господи на Силите, Боже Израилев, Който седиш между херувимите, Ти и само Ти си Бог на всичките земни царства; Ти си направил небето и земята. ¹⁷ Приклони, Господи, ухото Си и чуй; отвори, Господи, очите Си и виж; и чуй всичките думи на Сенахирима, който изпрати *тогава* да похули живия Бог. ¹⁸ Наистина, Господи, асирийските царе запустиха всичките области и земите им; ¹⁹ и хвърлиха в огън боговете им, защото не бяха богове, но дело на човешки ръце, дървета и камъни; затова ги погубиха. ²⁰ Сега, прочее, Господи Боже наш, отърви ни от ръката му, за да познаят всичките земни царства, че Ти си Господ, единственият Бог. ²¹ Тогава Исаия, Амосовият син, прати до Езекия да кажат: Така казва Господ Израилевият Бог: Чух това, за което си се помолил на Мене против асирийския цар Сенахирим. ²² Ето словото, което Господ изговори за него: Презря те, присмя ти се девицата, сионовата дъщеря; Зад гърба ти поклати глава ерусалимската дъщеря. ²³ Кого си обидил и похулил ти? И против кого си говорил с висок глас

37.25 Или: На обсадените.

И си надигнал нагоре очите си? Против светия Израилев. ²⁴ Господа си обидил ти чрез слугите си, като си рекъл: С множеството на колесниците си възлязох аз Върху височината на планините, Върху уединенията на Ливан; И ще отсека високите му кедри, отбраните му елхи; И ще вляза в най-крайната му височина, В леса на неговия Кармил. ²⁵ аз изкопах и пих вода; И със стъпалото на нозете си Ще пресуша всичките реки на Египет°. ²⁶ Не си ли чул, че аз съм наредил това отдавна. И от древни времена съм начертал това? А сега го изпълних, Така щото ти да обръщаш укрепени градове в купове развалини. ²⁷ Затова жителите им станаха безсилни, Уплашиха се и посрамираха се; Бяха като трева на полето, като зеленина, Като трева на къщния покрив, И *жито* препърлено преди да стане стъбло. ²⁸ Но аз зная жилището ти, Излизането ти и влизането ти, И буйството ти против Мене. ²⁹ Понеже буйството ти против Мене И надменността ти стигнаха до ушите Ми, Затова ще туря куката Си в ноздрите ти, И юздата Си в устата ти, Та ще те върна през пътя, по който си дошъл. ³⁰ И това ще ти бъде знаменieto: Тая година ще ядете това, което е саморасло. Втората година това, което израства от същото, А третата година посейте и пожънете, Насадете лозя и яжте плода им. ³¹ И оцелялото от Юдовия дом, Кое е останало, пак ще пуска корени долу, И ще дава плод горе. ³² Защото из Ерусалим ще излезе остатък, И из хълма Сион оцелялото. Ревността на Господа на Силите ще извърши това. ³³ Затова, така казва Господ за асирийския цар - Няма да влезе в тоя град, Нито ще хвърли там стрела. Нито ще дойде пред него с щит, Нито ще издигне против него могила, ³⁴ По пътя, през който е дошъл, по него ще се върне, И в тоя град няма да влезе, казва Господ; ³⁵ Защото ще защитя тоя град за да го избавя, Заради Себе Си и заради слугата Ми Давида. ³⁶ Тогава излезе ангел Господен та порази сто и осемдесет и пет хиляди души в асирийския стан; и когато станаха хора на сутринта, ето, всички ония бяха мъртви трупове. ³⁷ И тъй асирийският цар Сенахирим си тръгна та отиде, върна се, и живееше в Ниневия. ³⁸ А като се кланяше в капището на бога си Нисрох, неговите синове Адрамелех и Сарасар, го убиха с нож; и побягнаха в Араратската земя. А вместо него се възцари син му Есарадон.

¹ В това време Езекия се разболя до смърт; И пророк Исаия, Амосовият син, дойде при него та му рече: Така казва Господ: Нареди за дома си, понеже ще умреш и няма да живееш. ² То-

38

2

гава Езекия обърна лицето си към стената та се
 3 помоли Господу, казвайки: ³ Моля Ти се, Гос-
 поди, спомни си сега как ходих пред Тебе с вяр-
 ност и с цяло сърце, и върших това, което е
 4 угодно пред Тебе. И Езекия плака горко. ⁴ То-
 гава дойде Господното слово към Исаия и ре-
 5 че: ⁵ Иди та кажи на Езекия: Така казва Господ,
 Бог на баща ти Давида: Чух молитвата ти, ви-
 6 дях сълзите ти; ето Аз ще приложа на живота ти
 петнадесет години. ⁶ И ще избавя и тебе и тоя
 град от ръката на асирийския цар, и ще защи-
 7 тя тоя град. ⁷ И това ще ти бъде знамението от
 Господа, че Господ ще извърши това, което ка-
 8 за: ⁸ ето, ще върна сянката десет градуса надире,
 които е изминала върху слънчевия часов-
 9 ник на Ахаза. И тъй слънцето се върна надире
 десет градуса, които бе изминало. ⁹ Ето как-
 во писа Юдовият цар Езекия, когато бе се раз-
 10 болял и оздравя от болестта си: ¹⁰ Аз рекох: В
 половината от дните си Ще вляза в портите на
 преизподнята; Лиших се от остатъка на годи-
 11 ните си. ¹¹ Рекох: Няма да видя вече Господа,
 Господа, в земята на живите; Няма да видя ве-
 12 че човека *Като съм* между ония, които преста-
 наха да живеят. ¹² Жилището ми се премести, и
 се дигна от мене като овчарски шатър; Навих
 живота си като тъкач; от основата Той ще ме
 отреже; Между заранта и вечерта ще ме довър-
 13 шиш. ¹³ Успокоявах се до сутринта; *но* той ка-
 то лъв троши всичките ми кости; Между заран-
 14 та и вечерта ще ме довършиш. ¹⁴ Като ластови-
 ца *или* жерав така крещях, Стенех като гургу-
 лица; прочете ми изнемосяха *от гледане* нагоре.
 В утеснение съм, Господи; стани ми поръчител.
 15 ¹⁵ Що да кажа аз? Той ми рече, и сам го изпъл-
 ни; Ще ходя смирено през всичките си години
 16 поради огорчението на душата си. ¹⁶ Чрез тия
 неща живеят човеците, Господи, И само в тях
 е животът на моя дух; Така ще ме изцелиш и
 17 ще ме съживиш. ¹⁷ Ето, *излезе за моя* мир гдето
 имах голяма горест; И Ти, от любов към душа-
 та ми, си я избавил от рова на тлението, Защото
 си хвърлил зад гърба Си всичките ми грехове.
 18 ¹⁸ Защото преизподнята не може да Те хвали;
 смъртта не може да Те славослови; Ония, ко-
 19 ито слизат в рова, не могат да се надеят на Тво-
 ята вяръност. ¹⁹ Живият, живият, той ще те хва-
 ли, както аз днес; Бащата ще извести на чадата
 20 си Твоята вяръност. ²⁰ Господ е *близо* да ме спа-
 си; Затова ще пеem моите песни със струнни ин-
 21 струменти В дома Господен през всичките дни
 на живота си. ²¹ А Исаия беше казал: Нека взе-
 мат низаница смокини и ги турят за компрес на
 22 цирея; и *царят* ще оздравее. ²² Също и Езекия

беше казал: Какво е знамението, че ще възляза
 в Господния дом?

¹ В онова време вавилонският цар Меродах-
 валадан, Валадановият син, прати писмо и по-
 дарък на Езекия, понеже беше чул, че той се
 разболял и оздравял. ² И Езекия се зарадва за
 2 тях, и им показа къщата със скъпоценните си
 вещи, - среброто и златото, ароматите и скъпо-
 ценните масла, целия си оръжеен склад и всич-
 ко каквото се намираше между съкровищата
 му; в къщата му и в цялото му владение не оста-
 на нищо, което Езекия не им показа. ³ Тогава
 3 дойде пророк Исаия при цар Езекия та му ре-
 че: Какво казаха тия човеци? и от где дойдоха
 при тебе? И Езекия рече: От далечна земя идат
 при мене от Вавилон. ⁴ Тогава каза: Що видяха
 4 в къщата ти? И Езекия отговори: Видяха всичко
 що има в къщата ми; няма нищо между съкро-
 вищата ми, което не им показах. ⁵ Тогава Иса-
 ия рече на Езекия: Слушай словото на Госпо-
 да на Силите: ⁶ Ето, идат дни, когато всичко що
 6 е в къщата ти, и каквото бащите ти са събра-
 ли до тоя ден, ще се пренесе във Вавилон; ня-
 ма да остане нищо, казва Господ. ⁷ И ще отве-
 7 дат от синовете, които ще излязат от тебе, кои-
 то ще родиш; и те ще станат скопци^o в палата на
 вавилонския цар. ⁸ Тогава Езекия рече на Иса-
 ия: Добро е Господното слово, което ти изрече.
 Прибави още: *Не е ли тъй*, щом в моите дни ще
 има мир и вяръност?

¹ Утешавайте, утешавайте людете Ми, Каз-
 40 ва вашият Бог. ² Говорете по сърцето на Ерусалим,
 2 и извикайте към него, Че времето на во-
 юването му се изпълни, Че беззаконието му се
 прости; Защото взе от ръката Господна Двой-
 но *наказание* за всичките си грехове. ³ Глас на
 3 един който вика: Пригответе в пустинята пъ-
 тя за Господа, Направете в безводното място
 прав друм за нашия Бог. ⁴ Всяка долина ще се
 4 издигне, И всяка планина и хълм ще се сниши;
 Кривите *места* ще станат прави, И неравни-
 те места поле; ⁵ И славата Господна ще се яви,
 5 И всяка твар купно ще я види; Защото устата
 Господни изговориха това. ⁶ Глас на един, кой-
 6 то казва: Провъзгласи! И отговори се^o: Що да
 провъзглася? - Всяка твар е трева, И всичка-
 7 та й слава като полския цвят; ⁷ Тревата съхне,
 7 цветът вехне; Защото дишането Господно духа
 върху него; Наистина людете са трева! ⁸ Трева-
 8 та съхне, цветът вехне, Но словото на нашия
 Бог ще остане до века. ⁹ Ти, който носиш благи
 9 вести на Сион, Изкачи се на високата планина;
 Ти, който носиш благи вести на Ерусалим, Из-
 дигни силно гласа си; Издигни го, не бой се, Ка-

10 жи на Юдовите градове: Ето вашият Бог! ¹⁰Ето, Господ Иеова ще дойде със сила, И мишцата Му ще владее за него; Ето, наградата Му е с него, И въздаянието Му пред него. ¹¹Той ще пасе стадото Си като овчар, Ще събере агнетата с мишцата Си, Ще ги носи в пазухата Си, И ще води полека доещите. ¹²Кой е премерил водите с шепата си, Измерил небето с педя, Побрал в мярка пръстта на земята, И претеглил планините с теглилка, и хълмовете с везни? ¹³Кой е упътил Духа Господен, Или като съветник Негов Го е научил? ¹⁴С кого се е съветвал Той, И кой Го е вразумил и Го е научил пътя на правосъдието, И Му е предал знание, и Му е показал пътя на разума? ¹⁵Ето, народите са като капка от ведро, И се считат като ситен пращец на везните; Ето, островите са като ситен прах що се дига. ¹⁶Ливан не е достатъчен за гориво, Нито стигат животните му за всеизгаряне. ¹⁷Всичките народи са като нищо пред Него, Считат се пред Него за по-малко от нищо, да! за празнота. ¹⁸И тъй, на кого ще уподобите Бога? Или какво подобие ще сравните с Него? ¹⁹Кумирът ли? - Художникът *го е излял*, И златарят го обковава със злато И лее *за него* сребърни верижки; ²⁰Който е твърде сиромаш та *да принесе* принос Избира негниещо дърво, И търси за него искусен художник, За да го направи непоклатим кумир! ²¹Не знаете ли? не сте ли чули? Не ли ви се е известило отначало? От основаването на земята не сте ли разбрали ²²Онзи, Който седи над кръга на земята, *Пред Когото* жителите й са като скакалци, Който простира небето като завеса, ²³И го разпъва като шатър за живеене, ²³Който докарва първенците до нищо, И прави като суета земните съдии? ²⁴Те едва са били посадени, едва са били посяти, Едва ли се е закоренил в земята стволът им, И Той подуха върху тях, и те изсъхват, И вихрушката ги помита като плява, ²⁵И тъй, на кого ще Ме уподобите Та да му бъда равен? казва Светият. ²⁶Дигнете очите си нагоре Та вижте: Кой е създал тия *светила*, И извежда множеството им с брой? Той ги вика всичките по име; Чрез величието на силата Му, И понеже е мощен във власт, Ни едно *от тях* не липсва. ²⁷Защо говориш, Якове, и казваш, Израилю: Пътят ми е скрит от Господа, И правото ми се пренебрегва от моя Бог? ²⁸Не знаеш ли? не си ли чул, Че вечният Бог Иеова, Създателят на земните краища, Не ослабва и не се уморява? Неговият разум е неизследим. ²⁹Той дава сила на ослабналите, И умножава мощта на немощните. ³⁰Даже младите ще ослабнат и ще се уморят. И отбраните момци съвсем ще паднат; ³¹Но ония, които чакат Господа, ще подно-

вят силата си, Ще се издигат с крила като орли, Ще тичат и няма да се уморят, Ще ходят и няма да ослабнат.

41 ¹Мълчете пред Мене, вие острови; И племената нека подновят силата си; Нека приближат, и тогава нека говорят; Нека застанем заедно на съд. ²Кой е въздигнал едного от изток, Когото повиква с правда при нозете Си? Предава му народи, и поставя го господар над царе, И тях предава на ножа му като прах. На лъка му като отвята плява. ³Погонва ги, и безопасно минава Пътя, по който не беше ходил с нозете си. ⁴Кой издействува и извърши това, Като повика *още* в началото *бъдещите* родове? Аз Господ, първият и с последният, Аз съм. ⁵Островите видяха и се уплашиха, Земните краища се разтрепераха, Приблжиха се и дойдоха. ⁶Всеки помогна на другаря си, И рече на брата си: Дерзай! ⁷И тъй, дърводелецът насърчаваше златаря, И тоя, който кове с чука, онзи, който удря на наковалнята, Като казваше: Добре е споено, И го закрепваше с гвоздей, за да се не клати. ⁸Но ти, Израилю, служителю Мой, Якове, когото Аз избрах, Потомството на приятеля Мой Авраама, ⁹Ти, когото взех от краищата на земята, И повиках от най-далечните й страни, И ти рекох: Ти си Мой служител, Аз те избрах, и не те отхвърлих, ¹⁰Не бой се, защото Аз съм с тебе; Не се ужасявай, защото Аз съм твой Бог; Ще те укрепя, да! ще ти помогна. Да! ще те подпра с праведната Си десница, ¹¹Ето, всички, които са разгневени на тебе, Ще се засрамят и смутят; Съперниците ти ще станат като нищо и ще загинат. ¹²Ще потърсиш ония, които се сражават против тебе, И няма да ги намериш; Ония, които воюват против тебе, ще станат като нищо, И като че не са били. ¹³Защото Аз Господ твоят Бог съм, Който подкрепям десницата ти, И ти казвам: Не бой се, Аз ще ти помогна. ¹⁴Не бой се червею Якове, и вие, малцината Израилеви; Аз ще ти помагам, казва Господ, Твоят изкупител, Светият Израилев. ¹⁵Ето, Аз ще те направя на нова остра назъбена диканя; Ще вършеш планините и ще ги стриеш, И ще обърнеш хълмовете на дребна плява; ¹⁶Ще ги отвееш, и вятърът ще ги отнесе, И вихрушката ще ги разпръсне; А ти ще се зарадваш в Господа, Ще се похвалиш в Светия Израилев. ¹⁷*Когато* сиромасите и немотните потърсят вода, А няма, и езикът им съхне от жажда, Аз Господ ще ги послушам, Аз Израилевият Бог няма да ги оставя. ¹⁸Ще отворя реки на голите височини, И извори всред долините; Ще обърна пустинята на водни езера, И сухата земя на водни извори. ¹⁹В пустинята ще насадя кедър, ситим, Митра и

маслено дърво; В ненаселената земя ще поста-
 20 вя наедно елха, Явор и кипарис, ²⁰ За да видят
 и да знаят, Да разсъдят и да разберат всички,
 Че ръката Господна е направила това, И Свети-
 21 ят Израилев го е създал. ²¹ Представете делото
 си, казва Господ; Приведете силните си доказа-
 22 телства казва Якововият Цар. ²² Нека ги приве-
 дат, и нека ни явят какво има да стане; Объяс-
 нете предишното, *кажете* какво е било, Та да
 приложим сърцата си в него и да узнаем сетни-
 23 ната му; Или известете ни бъдещето, ²³ Извес-
 тете какво има да стане изпосле, За да познаем,
 че сте богове; Дори докарвайте *някакво* добро
 или *някакво* зло докарвайте, За да се ужасим ка-
 24 то го видим всички. ²⁴ Ето, вие сте по-малко от
 нищо; И това, което вършите, по-малко от ни-
 25 що; Мерзост е оня, който ви избира. ²⁵ Издиг-
 нах едного от север, и той е дошъл, - От изгре-
 ва на слънцето едного, който призовава Моето
 име; И ще нагази първенците като кал, Както
 26 грънчарят тъпче глината. ²⁶ Кой е изявил това
 от начало, за да знаем, И от преди време та да
 речем: *Той има право?* Напротив, няма някой да
 го е изявил, няма някой да го е казал, Няма ня-
 27 кой да е чул думите ви. ²⁷ Пръв Аз *рекох* на Си-
 она: Ето *ги!* ето *ги!* И дадох на Ерусалим благо-
 28 вестител. ²⁸ Защото, когато прегледах, нямаше
 никой; Да! между тях нямаше съветник, Който
 да може да отговори дума, когато ги попитах.
 29 ²⁹ Ето, те всички са суета, Делата им са нищо,
 Излеяните им идоли са вятър и посрамление.

42 ¹ Ето Моят служител, когото подкрепявам,
 Моят избраник, в когото благоволи душата Ми;
 Турих Духа Си на него; Той ще постави право-
 2 съдие за народите. ² Няма да извика, нито ще
 издигне високо гласа си, Нито ще го направи да
 3 се чуе навън. ³ Смазана тръстика няма да пре-
 чупи, И замъждял фитил няма да угаси; Ще по-
 4 стави правосъдие според истината. ⁴ Няма да
 ослабне нито да се съкруши Догдето установи
 правосъдие на земята; И островите ще очакват
 5 неговата поука. ⁵ Така казва Бог, Господ, Кой-
 то е направил небето и го е разпрострял, Кой-
 то е разстлал земята с произведенията ѝ, Кой-
 то дава дишане на людете, които са на нея, И
 6 дух на тия, които ходят по нея: ⁶ Аз Господ те
 призовах в правда, И като хвана ръката ти ще
 те пазя, И ще те поставя за завет на людете, За
 7 светлина на народите, ⁷ За да отвориш очите на
 слепите, Да извадиш запрените от затвор, И се-
 8 дящите в мрак из тъмницата. ⁸ Аз съм Господ;
 това е Моето име; И не ща да дам славата Си
 на друг, Нито хвалата Си на изваяните идоли.
 9 ⁹ Ето, нещата *предсказани* от начало се сбъдна-

ха, И Аз ви известявам нови, Преди да се по-
 10 явят, казвам ви ги. ¹⁰ Пейте на Господа нова пе-
 сен, Хвалата Му от краищата на земята, Вие,
 които слизате на морето и всичко що е в него,
 11 Острови, и вие, които живеете на тях. ¹¹ Пустин-
 ята и градовете ѝ нека извикат с висок *глас*,
 Селата, гдето живее Кидар; Нека пеят жители-
 те на Села °, Нека възкликват от върховете на
 планините, ¹² Нека отдадат слава на Господа, И
 12 нека възвестят хвалата Му в островите. ¹³ Гос-
 13 под ще излезе като силен мъж, Ще възбуди рев-
 нивостта Си като ратник, Ще извика, да! ще из-
 14 реве. Ще надделее над враговете Си; ¹⁴ За дълго
 време мълчах, *казва Той*. Останах тих, въздър-
 14 жах Себе Си; *Но сега* ще извикам като жена,
 която ражда, Ще погубя и същевременно ще
 15 погълна. ¹⁵ Ще запустя планини и хълмове, И
 15 ще изсуша всичката им трева; Ще обърна реки-
 те в острови, И ще пресуша езерата. ¹⁶ Ще до-
 16 веда слепите през път, който не са знаели, Ще
 ги вода в пътеки, които им са били непозна-
 ти; Ще обърна тъмнината в светлина пред тях,
 И неравните места *ще направя* равни. Това ще
 17 сторя, и няма да ги оставя. ¹⁷ Ще се върнат на-
 17 зад, съвсем ще се посрамят Ония, които упова-
 ват на ваяните идоли, Които казват на леяните:
 Вие сте наши богове. ¹⁸ Чуйте, глухи, И гледайте
 18 те, слепи, за да видите. ¹⁹ Кой е сляп, ако не е
 19 служителят Ми, Или глух, както посланика, *ко-*
гато изпращам? Кой е сляп както предания Бо-
 20 гу, И сляп както служителя Господен? ²⁰ Ти гле-
 20 даш много неща но не наблюдаваш; Ушите му
 са отворени, но той не чува. ²¹ Господ благово-
 21 ли заради правдата Си Да възвеличи учението
 и да го направи почитаемо. ²² Но те са ограбени
 22 и оголени люде; Всички са впримчени в пеще-
 ри и скрити в тъмници; Плячка са, и няма из-
 бавител, Обир са, и никой не казва: Върни го.
 23 Кой от вас ще даде ухо на това? Кой ще вни-
 23 мава и слуша за бъдещето? ²⁴ Кой предаде Яко-
 24 ва на обир, И Израила на грабители? Не Господ
 ли, на Когото съгрешихме? Защото не искаха да
 ходят в пътищата Му, Нито послушаха учение-
 то Му. ²⁵ Затова изля на него лютостта на гнева
 25 Си И свирепостта на боя; И това го запали изо-
 коло, но той не се сети, Изгори го, но той не го
 вложи в сърцето си.

43 ¹ А сега, така казва Господ Творецът ти, Яко-
 ве, И Създателят ти, Израилю: Не бой се, за-
 2 щото Аз те изкупих, Призовах те по име; Мой
 си ти. ² Когато минаваш през водите, с тебе ще
 2 бъда, И през реките, те не ще те потопят; Кога-
 то ходиш през огъня, ти няма да се изгориш, И
 3 пламъкът не ще те опали. ³ Защото Аз съм Ие-

ова твоят Бог, Светият Израилев, твоят Спасител; За твой откуп дадох Египет, За тебе Етиопия и Сева. ⁴ Понеже ти бе скъпоценен пред очите Ми, И почетен, и аз те възлюбих, Затова ще дам човеци за тебе, И племена за живота ти. ⁵ Не бой се, защото Аз съм с тебе; От изток ще доведе потомството ти, И от запад ще те събере; ⁶ Ще река на севера: Възвърни, И на юга: Не задържай; Доведи синовете Ми от далеч, И дъщерите Ми от земния край, - ⁷ Всички, които се наричат с Моето име, Които сътворих за славата Си; Аз създадох всеки *от тях*, да! Аз го направих. ⁸ Изведи слепите люде, които имат ⁹ очи, И глухите, които имат уши. ⁹ Нека се съберат заедно всичките народи, И нека се стекат племената; Кой от тях може да възвести това и да ни обясни предишните събития? Нека доведат свидетелите си, за да се оправдаят Та да чуят *човеците* и да рекат: Това е вярно. ¹⁰ Вие сте Мои свидетели, казва Господ, И служителят Ми, когото избрах, За да Ме познаете и да повярвате в Мене, И да разберете, че съм Аз, - *Че* преди Мене не е имало Бог, И подир Мене няма да има. ¹¹ Аз, Аз съм Господ; И освен Мене няма спасител. ¹² Аз възвестих, и спасих, и показах, Когато не е имало между вас чужд *Бог*; Затова вие сте Ми свидетели, казва Господ, *Че* Аз съм Бог. ¹³ Да, преди да е имало време°, Аз съм; И няма кой да избавя от ръката Ми; Аз действувам, и кой ще *Ми* попречи? ¹⁴ Така казва Господ, вашият Изкупител, Светият Израилев; Заради вас пратих във Вавилон, И ще доведе всички като бежанци, Дори халдеите, в корабите, с които се хвалеха. ¹⁵ Аз съм Господ, Светият ваш, Творецът Израилев, ваш Цар. ¹⁶ Така казва Господ, Който прави път в морето, И пътека в буйните води, ¹⁷ Който изважда колесници и коне, войска и сила: Те всички ще легнат, няма да станат; Унищожиха се, угаснаха като фитил. ¹⁸ Не си спомняйте предишните неща, Нито мислете за древните събития. ¹⁹ Ето, Аз ще направя ново нещо; Сега ще се появи; не ще ли внимавате в него? Да! ще направя път в пустинята, ²⁰ И реки в безводната земя. ²⁰ Полските зверове ще Ме прославят, - Чакалите и камилоптиците, - *Защото* давам вода в пустинята, Реки в безводната земя, За да напоя людете Си, избраните Си, ²¹ Людете, които създадох за Себе Си, За да оповестяват хвалата Ми. ²² Но ти Якове, не Ме призова; Но ти Израилю, се отегчи от Мене, ²³ ²³ Не си Ми принасял агънцата на всеизгарянната си, Нито си Ме почитал с жертвите си. Аз не те заробих с приноси, И не ти дотегнах с ливан. ²⁴ Не си купил за Мене благоуханна тръ-

стика с пари, Нито си Ме наситил с тлъстина-та на жертвите си; Но ти си Ме заробил с греховете си, Дотегнал си Ми с беззаконията си, ²⁵ Аз, Аз съм, Който изтривам твоите престъпления заради Себе Си, И няма да си спомня за греховете ти. ²⁶ Подсети Ме, за да се съдим заедно; Представи делото си, за да се оправдаеш. ²⁷ Твоят праотец съгреша, И учителите ти престъпиха против Мене. ²⁸ Затова ще сваля от свещенството им° великите служители° на светилището, И ще обрека Якова *на изстребление*, И ще направя Израила за поругание.

¹ Но сега слушай, служителю Мой, Якове, И **44** Израилю, когото Аз избрах: ² Така казва Господ, Който те е направил, И те е създал в утробата, и ще ти помага: Не бой се, служителю Мой Якове, И ти, Есуруне, когото Аз избрах, ³ Защото ще изливам вода на жадната земя, И реки на сухата почва; Ще изливам Духа Си на потомството ти, И благословиението Си на рожбите ти; ⁴ И те ще поникнат между тревата Като върби край течаци води. ⁵ Един ще казва: Аз съм Господен; Друг ще се нарича с Якововото име; А друг ще подписва с ръката си, *че ще служи* Господу, И ще произнася с почит Израилевото име. ⁶ Така казва Господ, Царят на Израеля, Неговият изкупител, Господ на Силите: Аз съм първият, Аз и последният, И освен Мене няма Бог. ⁷ Откак съм настанил древните люде Кой може да прогласи както Аз? Нека възвести това и Ми го изложи; Нека им известят идните и бъдещите неща. ⁸ Не бойте се нито се страхувайте; Не възвестих ли ти Аз от древноста, и *ти* показах това? И вие сте Ми свидетели, - Има ли бог освен Мене? Наистина няма канара: Аз не познавам *такъв*. ⁹ Всички, които образуват изваяни идоли, са за посрамление; И многожелателните им неща са безполезни; И те сами им са свидетели; не виждат нито разбират, За да се засрамят. ¹⁰ Кой *е оня*, който прави един бог, Или излива изваян идол, съвсем безполезен? ¹¹ Ето, всичките му привърженици ще се засрамят; А художниците, които и те са от човеци, Нека се съберат всички, нека застанат; Ще се убоят, ще се засрамят всички. ¹² Ковачът *кове* брадва. Работи *я* във въглищата, и *я* образува с чукове, Работещ със силната си мишца, Дори огладнява и изнемошява; Вода ако не пие ослабва. ¹³ Дърводелецът простира връв, начертава *идола* с тебшир, Изработва го с длета, начертава го с пергел, И образува го по човешки образ, според човешка красота, За да стои в къщи. ¹⁴ Отсичайки си кедри. И ¹⁴ вземайки пърнар и дъб, Той си бе избрал меж-

ду горските дървета едно, Та бе насадил бор; и
 15 дъждът го е правил да расте. ¹⁵Тогава, като е станал на човека за горене, Той взема от него и се топли, Още го гори и пече хляб; И същото прави бог та му се кланя, Прави го изваян
 16 идол та коленичи пред него! ¹⁶Една част от него той изгаря в огън, С друга част готви месо да яде, Изпича печиво и се насища. Грее се и казва: Ох! стоплих се! видях огъня! ¹⁷И останалото от него прави бог, изваяния си идол. Коленичи пред него и му се кланя, И му се моли казвайки:
 18 Избави ме, защото ти си мой бог! ¹⁸Те не знаят нито разсъждават; Защото са замазани очите им, за да не гледат, И сърцата им-за да не разбират: ¹⁹И никой не взема на сърцето си, Нито има знание или разум та да рече: Част от него изгорих на огън, Още и хляб изпекох на въглищата му Опекох и месо та ядох: И да направя ли останалото от него гнусота? Да се поклоня ли на нещо станало от дърво? ²⁰Той се храни с пепел; измаменото му сърце го заблуди, Та не може да отърве душата си нито да рече: *Това нещо* в десницата ми не е ли лъжа? ²¹Помни това, Якове, И Израилю, защото си Ми служител; Аз те създадох; Мой служител си; Израилю, няма да бъдеш забравен от Мене, ²²Изличих като гъста мъгла престъпленията ти, И като облак греховете ти; Върни се при мене, защото Аз те изкупих. ²³Възпей радостно, небе, защото Господ извърши това; Възкликнете, подолни земни части; Запейте весело, планини, Горо и всички дървета в нея, Защото Господ изкупи Якова, И се прослави в Израиля. ²⁴Така казва Господ изкупителят ти, Който те е образувал в утробата: Аз съм Господ, Който извърших всичко; Който сам разпрострях небето, И
 25 сам разстлах земята; ²⁵Който осуетявам знаменията на лъжците, И правя да избезумеят чародеите; Който превръщам мъдрите, И обръщам знанието им в глупост; ²⁶Който потвърждавам думата на Своя служител, И изпълнявам изявеното от Моите пратеници; Който казвам за Ерусалим: Ще се насели, И за градовете на Юда: Ще се съградят, И Аз ще възстановя разрушеното в него; ²⁷Който казвам на бездната: Изсъхни, И Аз ще пресуша реките ти; ²⁸Който казвам за Кира: *Той е* Моят овчар, Който ще изпълни всичко, което Ми е угодно, Даже, когато кажа на Ерусалим: Ще се съгради, И на храма: Ще се положат основите ти.

45 ¹Така казва Господ на помазаника Си, На Кира, когото Аз държа за дясната ръка, За да покоря народи пред него, И да разпаша кръста на царе, За да отворя вратите пред него. Та

да не затворят портите: ²Аз ще ходя пред тебе И ще изравня неравните места; Ще разбия медните врати, И ще строша железните лостове; ³Ще ти дам съкровища *пазени* в тъмнина, ³И богатства скрити в скривалища, За да познаеш, че Аз съм Господ, Израилевият Бог, Който те призовавам по името ти. ⁴Заради Якова служителят Ми И Израиля избрания Ми Призовах те по името ти, Дадох ти почтено име, ако и да Ме не познаваш, ⁵Аз съм Господ, и няма друг; Няма бог освен Мене; Аз те описах, ако и да Ме не познаваш, ⁶За да познаят от изгрева на слънцето и от запад, Че освен Мене няма никой, Че Аз съм Господ, и няма друг. ⁷Аз създавам светлината и творя тъмнината; Правя мир, творя и зло! Аз Господ съм, Който правя всичко това. ⁸Роси, небе, от горе, И нека изляят облаците правда; Нека се отвори земята, за да се роди спасение, И за да изникне същевременно правда; Аз Господ създадох това. ⁹Горко на онзи, който се препира със Създателя си! Черепка от земните черепки! Ще рече ли калта на този, който ѝ дава образ: Що правиш? Или изделието ти *да рече за тебе*: Няма ръце? ¹⁰Горко на онзи, който казва на баща си: Какво раждаш? Или на жена му: Какво добиваш? ¹¹Така казва Господ, Светият на Израиля и неговият Създател: Допитвай се до Мене за бъдещето; За синовете Ми и за делото на ръцете Ми заповядайте Ми. ¹²Аз създадох земята, и сътворих човека на нея; Аз, да! Моите ръце разпростряха небето, Аз дадох заповеди на цялото му множество. ¹³Аз издигнах него° с правда, И ще оправям всичките му пътища; Той ще съгради града Ми и ще пусне пленниците Ми, Без откуп или подаръци, казва Господ на Силите. ¹⁴Така казва Господ: *Печалбата от* труда на Египет и търговията на Етиопия. И на високите мъже савците, Ще минат към тебе и твои ще бъдат; Ще те дирят; в окови ще заминат; И като ти се поклонят ще ти се помолят, *казвайки*: Само между тебе е Бог, и няма друг, *Друг* бог няма. ¹⁵Наистина Ти си Бог, Който се криеш, Боже Израилев, Спасителю ¹⁶Те всички ще се посрамят и смутят; Те всички ще си отидат засрамени, които работят идоли. ¹⁷А Израил ще се спаси чрез Господа с вечно спасение; Вие няма да се посрамите нито да се смутите до вечни времена. ¹⁸Защото така казва Господ, Който сътвори небето, (Твоя Бог, Който създаде земята, направи я, и я утвърди, *Който* не я сътвори пустиня, *но* я създаде, за да се населява): Аз съм Господ, и няма друг. ¹⁹Не съм говорил в тайно, от място в тъмна земя; Не съм рекъл на Якововото потом-

ство: Търсете Ме напразно. Аз Господ говоря
 20 правда, възвестявам правота. ²⁰ Съберете се та
 дойдете, Приближете се, всички вие избягнали
 от народите; Няма разум ония, които издигат
 дървените си идоли, И се молят на бог, който
 21 не може да спаси. ²¹ Изявете и приведете ги; Да!
 нека се съветват заедно; Кой е прогласил това
 от древността? Кой го е изявил от отдавнашно-
 то време? Не Аз ли Господ? и освен Мене няма
 друг бог, Освен Мене няма бог праведен и спа-
 22 сител. ²² Към Мене погледнете и спасени бъдете
 всички земни краища; Защото Аз съм Бог, и ня-
 23 ма друг. ²³ В Себе си Се заклев, (Праведна дума
 излезе из устата Ми, и няма да се повърне), Че
 пред Мене ще се преклони всяко коляно, Все-
 24 ки език ще се закълне в Мене. ²⁴ Само в Госпо-
 да, ще рече някой за Мене, Има правда и сила;
 При Него ще дойдат човеците, А всички, които
 25 се разгневиха на Него, ще се засрамят. ²⁵ Чрез
 Господа ще се оправдае И с Него ще се хвали
 цялото Израилево потомство.

46 ¹ Прегъна се Вил, наведе се Нево; Идолите
 им са *натоварени* на животни и на добитък; То-
 2 варът, който вие носехте в *шествията си* ста-
 на тежък на умореното *животно*. ² Наведоха се,
 всички паднаха; Те не можах да отгърват това-
 3 ра, Но сами отидоха в плен. ³ Слушайте Ме, до-
 ме Яковов, И всички останали от Израилевия
 дом, Който съм носил още от утробата, И съм
 4 държал още от рождението. ⁴ Даже до старост-
 та *ви* Аз съм същият, И докато побелеете Аз ще
ви нося Аз *ви* направих, и Аз ще *ви* държа, Да!
 5 Аз ще *ви* нося и избавя. ⁵ На кого ще Ме опри-
 личите, и с *кого* ще Ме сравните и съпоста-
 6 вите, Та да бъдем подобни? ⁶ Ония, които изсип-
 ват злато из мешеца, И претеглят сребро с вез-
 7 ни, Те наемат златар, та го направя бог, *Пред*
който падат и се покланят; ⁷ Дигат го на рамо
 и го носят Та го поставят на мястото му; И той
 стои там, и от мястото си няма да мръдне; Още
 и вика човек към него, но не може да отговори,
 8 Нито да го избави от бедата му. ⁸ Помнете то-
 ва, и покажете се мъже; Докарайте ги на ума си,
 9 вие престъпници. ⁹ Помнете предишните неща
 от древността; Защото Аз съм Бог, и няма друг;
 10 Аз съм Бог, и няма подобен на Мене, ¹⁰ Който от
 началото изявявам края, И от древните време-
 на нестанахте още неща, И казвам: Намерени-
 ето Ми ще устои, И ще извърша всичко що Ми
 11 е угодно; ¹¹ Който зове хищна птица от изток,
 От далечна земя мъжа по намерението Си; Да!
 рекох, и ще направя да стане; Намислих, и ще
 12 го извърша. ¹² Слушайте Ме, вие коравосърдеч-
 13 ни, Които сте далеч от правдата: ¹³ Приближих
 правдата Си тя не ще бъде далеч, И спасението

Ми няма да закъснее И ще дам спасение в Сион,
 Славата Си на Израила.

¹ Сنيши се та седни в пръстта, девиче, дъ- **47**
 щерьо вавилонска; Седни на земята, а не на
 престол, дъщерьо халдейска; Защото няма да
 се наричаш вече изтънчена и изнежена. ² Хва- **2**
 ни ръчната мелница та мели брашно! Махни
 булото си, дигни полите *си*, Открий пищялите
си, мини реките. ³ Голотата ти ще се открие, Да! **3**
 срамотата ти ще се яви; Аз ще си възмъздя, И не
 ще се примиря с никого. ⁴ Името на нашия Из- **4**
 купител е Господ на Силите. Светият Израилев.
⁵ Седи та мълчи, и влез в тъмнината, халдейска **5**
 дъщерьо, Защото няма вече да те наричат гос-
 подарка на царствата. ⁶ Разгневих се на людете **6**
 Си, Оскверних наследството Си, И предадох ги
 в ръката ти; *Но* ти не им показва милост, Ти си
 сложила твърде тежкия си хомот върху старе-
 ца; ⁷ И рекла си: До века ще бъда господарка; **7**
 Та не си взела това присърце, Нито си помнила
 сетнината му. ⁸ Сега, прочее, чуй това, ти сла- **8**
 столубко, Която седиш безгрижна, която каз-
 ваш в сърцето си: Аз съм, и освен мене няма
 друга; Няма да стоя вдовица, Нито ще зная що
 е да се обезчадя, - ⁹ И двете тия неща ще дой- **9**
 дат върху тебе Внезапно, в един ден, Обезчад-
 ване и вдовство; В пълна мяра ще те постигнат
 Въпреки многото ти чародейства И голямото
 изобилие на обаянията ти. ¹⁰ Понеже си била **10**
 дързостна в нечестията си, И си рекла: Никой
 не ме вижда, - *Понеже* мъдростта ти и знани-
 ето ти са те отвратили, И си рекла в сърцето
 си: Аз съм, и освен мене няма друга, - ¹¹ Затова **11**
 ще дойде върху тебе зло, Без да знаеш от где се
 явява; И беда ще те нападне, Без да можеш да я
 умилостивиш; Ще дойде внезапно върху тебе и
 опустошение, без да ти е било известно. ¹² При- **12**
 ближи сега с обаянията си И с многото си ча-
 родейства, В които си се трудила от младостта
 си; Може би ще се ползуваш! може би ще упла-
 шиш *неприятеля*! ¹³ Уморила си се в многото си **13**
 съвещания. Нека приближат сега астролозите,
 звездобройците, И предвещателите по новолу-
 нията, И нека те избавят от това, което ще дой-
 де върху тебе! ¹⁴ Ето, те ще бъдат като плява; **14**
 Огън ще ги изгори; Не ще могат да се избавят
 от силата на пламъка, *Понеже* той не ще бъде
 въглен да се огрее *някой*, Или огън, пред който
 да седне. ¹⁵ Такива ще ти станат нещата, в които **15**
 си се трудила; Ония, които са търгували с тебе
 от младостта ти, Ще се разбягат всеки по своя
 си път; Не ще има кой да те избави.

¹ Чуйте това, доме Яковов, Които сте се на- **48**
 рекли с Израилевото име, Които излязохте из
 Юдовия източник. Които се кълнете в името

Господно И си спомняте за Бога Израилев, Но
 2 не с истина, нито с правда; ² (Защото наимену-
 3 ват се от светия град, И се облягат на Изра-
 4 левия Бог, Чистото име е Иеова на Силите): ³ От
 5 древноста обявих предишните дела; Да! изля-
 6 зоха из устата Ми, и аз ги прогласих; Внезап-
 7 но ги извърших, и те се сбъднаха. ⁴ Понеже по-
 8 знавах, че си упорит, Че вратът ти е желязна
 9 жила, и челото ти медно, ⁵ Затова от древноста
 10 ти обявих *тия неща*, Преди да станат про-
 11 гласих ти *ги*, Да не би да речеш: Идолът ми ги
 12 извърши, да! изваяното ми, И излеяното ми ги
 13 заповяда. ⁶ Това ти си чул; виж всичко това; И
 14 вие, не ще ли го вие прогласите? От сега ти изя-
 15 вявам нови неща, Дори скрити, които ти не си
 16 знаел. ⁷ Те сега станаха, а не отдавна, И преди
 17 този ден нито си слушал за тях, Да не би да ре-
 18 чеш: Ето, аз знаех това. ⁸ Нито даже си слушал,
 19 нито даже си знаел, Нито даже са били отворе-
 20 ни от древноста ушите ти; Защото знаех, че ти
 21 постъпваше много коварно, И още от утроба-
 22 та си бил наречен престъпник. ⁹ Заради Своето
 23 име ще отложа *изливането на гнева Си*, И за-
 24 ради славата Си ще се въздържа от тебе, да те
 25 не изстребя. ¹⁰ Ето, очистих те, но не като среб-
 26 ро; Испитах те в пещта на скръбта. ¹¹ Заради Се-
 27 бе Си ще сторя това; Защото как да се осквер-
 28 ни *името Ми*? Да! не ща да дам славата Си на
 29 друг. ¹² Чуй Ме, Якове, и Израилю, когато аз
 30 призовах: аз съм същият, аз първият, и аз по-
 31 следният. ¹³ Да! Моятя ръка основа земята, И
 32 десницата Ми разпротря небето; Когато ги из-
 33 викам, те всички се представят. ¹⁴ Съберете се,
 34 всички вие, и чуйте: Кой от тях е възвестил то-
 35 ва? Оня, когото Господ възлюби, ще извърши
 36 волята Му над Вавилон, И мишцата му *ще бъ-
 37 де над* халдеите. ¹⁵ аз, аз говорих, да! призо-
 38 вах го; Доведох го; и пътят му ще благоуспее.
 39 ¹⁶ Приближете се при Мене, чуйте това; От на-
 40 чало не съм говорил скришно; Откак стана то-
 41 ва, аз бях там; И сега ме прати Господ Иеова
 42 и Духът Му. ¹⁷ Така казва Господ Изкупителят
 43 ти, Светият Израилев: аз съм Господ твоят Бог,
 44 Който те учи за ползата *ти*, Който те води в пъ-
 45 тя, по който трябва да ходиш. ¹⁸ Дано би послу-
 46 шал ти заповедите Ми! Тогава мирът ти щеше
 47 да бъде като река, И правдата ти като морски-
 48 те вълни; ¹⁹ Потомството ти щеше да бъде ка-
 49 то пясъка, И рожбите на чреслата ти като зър-
 50 ната му; Името му не би се отсякло Нито би
 51 се изстребило отпред Мене. ²⁰ Излезте от Вави-
 52 лон, бягайте от халдеите; С възкликателен глас
 53 прогласете, проповядавайте това, Разгласете го
 54 до земния край, Речете: Господ изкупи слугата
 55 Си Якова. ²¹ И те не жадуха, когато ги водеше

през пустините; Той направи да изтекат за тях
 води из канарата, Още разцепи канарата, и по-
 текоха водите. ²² Мир няма за нечестивите, каз-
 ва Господ.

49
¹ Слушайте ме, острови, И внимавайте, да-
 лечни племена: Господ ме призова още от рож-
 дението, Още от утробата на майка ми спомена
 името ми! ² Направи устата ми като остър нож, ²
 Покри ме под сянката на ръката Си; И напра-
 ви ме като лъскава стрела, И ме скри в тула Си;
³ И рече ми: Ти си Мой служител, *Ти си* Израил, ³
 в когото ще се прославя. ⁴ Но аз *си* рекох: На-
 празно съм се трудил, За нищо и напусто съм
 изнурявал силата си; Все пак, обаче, правото ми
 е у Господа, И наградата ми е у моя Бог. ⁵ Сега, ⁵
 прочее, говори Господ, Който ме създаде още
 от утробата за Свой служител, За да доведе пак
 Якова при Него, И за да се събере Израил при
 Него, - (Защото съм почтен в очите на Госпо-
 да, И моят Бог ми стана сила,) ⁶ Да! Той казва: ⁶
 Малко нещо е да Ми бъдеш служител, За да въз-
 становиш племената на Якова; И за да възвър-
 неш опазените на Израил; Ще те дам още за
 светлина на народите, За да бъдеш Мое спасе-
 ние до земния край. ⁷ Така казва Господ, Изку-
 пителят на Израил, и Светият негов, На он-
 зи, когото човек презира, На онзи, от когото се
 гнуси народът, На слуга на владетелите: Царе
 ще видят и ще станат, - Князе, и ще се поклонят,
 Заради Господа, Който е верен, *Заради* Светият
 Израилев, Който те избра. ⁸ Така казва Господ: ⁸
 В благоприятно време те послушах, И в спаси-
 телен ден ти помогнах; Ще те опазя, и ще те дам
 за завет на людете За да възстановиш земята,
 За да ги направиш да завладеят запустелите на-
 следства, ⁹ Като кажеш на вързаните: Излезте, - ⁹
 На ония, които са в тъмнината: Явете се. Те ще
 пасат край пътищата, И пасищата им ще бъдат
 по високите голи височини. ¹⁰ Няма да огладне-
 ят нито да ожаднеят; Не ще ги удари нито же-
 га, нито слънце; Защото Оня, Който се смиля-
 ва за тях, ще ги води, И при водни извори ще
 ги заведе. ¹¹ И ще обърна всичките Си плани-
 ни на пътища, И друмовете Ми ще се издигнат.
¹² Ето, тия ще дойдат от далеч, И, ето, ония от ¹²
 север и от запад, А пък ония от Синимската зе-
 мя. ¹³ Пей, небе, и радвай се, земьо, И запейте, ¹³
 планини; Защото Господ утеши людете Си, И се
 смили за наскърбените Си. ¹⁴ Но Сион рече: Ие-
 ова ме е оставил, И Господ ме е забравил. ¹⁵ Мо-
 же ли жена да забрави сучещото си дете Та да
 се не смили за чадото на утробата си? Обаче те,
 ако и да забравят, аз все пак няма да те забра-
 вя. ¹⁶ Ето, на дланите Си съм те връзал; Твои-
 те стени са винаги пред Мене. ¹⁷ Чадата ти ще ¹⁷

дойдат набързо; А разорителите ти и запустителите ти ще си отидат от тебе. ¹⁸ Подигни очите си наоколо та виж: Всички тия се събират заедно и дохождат при тебе. *Заклевам се* в живота Си, казва Господ, Ти наистина ще се облечеш с всички тях като с украшение, И като невеста ще се накитиш с тях. ¹⁹ Защото разорените ти и запустелите ти места И опустошената ти земя Ще бъдат сега тесни за жителите *ти*; А ония, които те поглъщаха, ще бъдат отдалечени. ²⁰ Чада-та, които ще добиеш след обезчаждането си, Ще рекат още в ушите ти: Тясно е мястото за мене; ²¹ Стори ми място, за да се населя. ²¹ Тогава ще речеш в сърцето си: Кой ми роди тия, Тъй като аз бях обезчадена и пуста, Заточена и скитница? И кой изхрани тия? Ето, аз бях оставена сама; ²² тия, где бяха? ²² Така казва Господ Иеова: Ето, ще издигна ръката Си към народите, И ще възвися знамето Си пред племената; И те ще доведат синовете ти в обятията си, И дъщерите ти ще бъдат донесени на рамената им. ²³ Царе ще бъдат твои хранители, И техните царици твои кърмилници; Ще ти се поклонят с лице до земята, И ще лижат пръстта на нозете ти; И ти ще познаеш, че Аз съм Господ, И че ония, които Ме чакат, не ще се посрамят. ²⁴ Нима може да се отнеме користта от силния, Или да се отърват пленените от юнак? ²⁵ Но Господ така казва: Пленниците на силния ще се отнемат, И користта ще се отърве от страшния; Защото Аз ще се съдя с оня, който се съди с тебе, И ще спася чадата ти. ²⁶ А притеснителите ти ще заставя да изядат собствените си меса, И ще се опият със собствената си кръв както с ново вино; - И всяка твар ще познае, Че Аз, Господ, съм твоят Спасител, И че твоят изкупител е Могъщият Яков.

50 ¹ Така казва Господ: Где е разводното писмо на майка ви, С което я напуснах? Или на кого от заимодавците си ви продадох? Ето, поради вашите беззакония бяхте продадени, И поради вашите престъпления биде напусната майка ви. ² Защо, когато дойдох, нямаше никой, - Когато повиках, нямаше кой да отговори? Скъсила ли се е някак ръката Ми та да не може да изкупва? Или нямам ли сила да избавям? Ето, Аз със смърянето Си изсушавам морето, Обръщам реките в пустиня; Рибите им се вмирисват, ³ Умирайки от жажда от нямане вода. ³ Аз обличам небето с мрак, И турям вретиче за неговото покривало. ⁴ Господ Иеова ми даде език на учените, За да зная как да помогна с дума на уморения; Всяка заран Той събужда, Събужда ⁵ ухото ми, За да слушам като учащите се. ⁵ Гос-

под Иеова ми отвори ухото; И аз не се разбунтувах, Нито се обърнах назад. ⁶ Гърба си дадох на биене, И бузите си на скубачите на косми; Не скрих лицето си от безчестие и заплювания. ⁷ Понеже Господ Иеова ще ми помогне. Затова не се смущавам, Затова съм втвърдил лицето си като кремък, И зная, че не ще бъда посрамен. ⁸ Близко е Оня, Който ме оправдава; Кой ще се съди с мене? нека застанем заедно. Кой ми е противник? нека се приближи при мене. ⁹ Ето, Господ Иеова ще ми помогне; Кой ще ме осъди? Ето, те всички ще овехтеят като дреха; Молец ще ги изяде. ¹⁰ Кой измежду вас се бои от Господа И слуша гласа на Неговия служител, Но ходи в тъмнина и няма светлина? *Такъв* нека уповава на името Господно, И нека се обляга на своя Бог. ¹¹ Ето, всички вие, които запалите огън. Които обикаляте себе си с главни, Ходете в пламъка на огъня си, И всред главните, които сте разпалили; Това ще имате от ръката Ми, - В скръб ще легнете.

¹ Слушайте Мене, вие, които следвате правдата, Които търсите Господа; Погледнете на канарата, от която сте отсечени, И в дупката на ямата, из която сте изкопани. ² Погледнете на баща си Авраама, И на Сара, която ви е родила; Защото, когато беше само един го повиках, Благослових го и го умножих. ³ Защото Господ ще утеши Сиона Той ще утеши всичките му запустели места, И ще направи пустотата му като Едем, И запустяlostта му като Господната градина; Веселие и радост ще се намери в него, Славословие и глас на хваление. ⁴ Внимавайте на Мене, люде Мои, И слушайте Ме, народе Мой; Защото закон ще излезе от Мен И Аз ще поставя правосъдието Си за светлина на народите. ⁵ Правдата Ми приближава, Спасението Ми се яви, И мишците Ми ще съдят племената; Островите ще ме чакат, И ще уповават на мишцата Ми. ⁶ Подигнете очите си на небето, И погледнете на земята долу, Защото небето ще изчезне като дим, И земята ще овехтее като дреха, И ония, които живеят на нея, подобно ще измрат; Но Моето спасение ще трае до века, И правдата Ми няма да се отмени. ⁷ Слушайте Мене, вие, които знаете правда, Люде, които имате в сърцето си закона Ми; Не бойте се от укорите на човеците, Нито се смущавайте от ругатните им. ⁸ Защото молецът ще ги пояде като дреха, И червеят ще ги пояде като вълна; Но Моята правда ще пребъде до века, И спасението Ми из родове в родове. ⁹ Събуди се, събуди се, облечи се със сила, мишца Господна! Събуди се както в древните дни, в отдавнаш-

ните родове! Не си ли ти, която си съсякла Ра-
 10 ав°, И смъртно си пробола змея? ¹⁰ Не си ли ти
 която си изсушила морето, Водите на голяма-
 11 та бездна, И си направила морските дълбочи-
 ни Път за преминаването на изкупените? ¹¹ Из-
 купените от Господа ще се върнат И ще дой-
 дат с възклицание в Сион Вечно веселие ще бъ-
 12 де на главата им; Ще придобият радост и весе-
 лие, А скръб и въздишане ще побягнат. ¹² Аз,
 Аз съм, Който ви утешавам; Кой си ти та се бо-
 13 иш от смъртен човек, И от човешки син, който
 ще стане като трева; ¹³ А си забравил Господа
 Създателя си, Който разпростря небето и осно-
 ва земята, И непрестанно всеки ден се боиш От
 яростта на притеснителя Като че се приготвя-
 14 ше да изтреби? И где е *сега* яростта на притес-
 нителя? ¹⁴ Вързаният в заточение скоро ще бъ-
 де развързан, И няма да умре в ямата, Нито ще
 15 се лиши от хляба си; ¹⁵ Защото Аз съм Господ
 твоят Бог, Който уталожвам морето, когато бу-
 чат вълните му; Господ на Силите е името Ми.
 16 ¹⁶ Турих словата Си в устата ти, И те покрих в
 сянката на ръката Си, За да устроя небето, да
 основа земята, И да река на Сиона: Ти си Мой
 17 народ. ¹⁷ Събуди се, събуди се, стани, *дъщерьо*
 ерусалимска, Която си пила от ръката на Гос-
 18 пода чашата на яростта Му; Пила си, и изпраз-
 нила си до дъно Чашата на омайването. ¹⁸ От
 всичките синове, които е родила, Няма кой да
 я води; Нито има, между всичките синове, ко-
 19 ито е отхранила, Ни един, който да я държи за
 ръка. ¹⁹ Двете тия *беди* те сполетяха, - Кой ще те
 20 пожали? Разорение и погибел, глад и нож, - Как
 да те утеша? ²⁰ Синовете ти примряха: Лежат по
 всичките кръстопътища Както антилопа в мре-
 жа; Пълни са с яростта Господна, С изобличе-
 21 нието на твоя Бог. ²¹ Прочее, слушай сега то-
 22 ва Ти наскърбена и пияна, но не с вино: ²² Та-
 ка казва твоят Господ Иеова, Твоят Бог, Кой-
 то защитава делото на хората Си: Ето, взех от
 ръката ти чашата на омайването, Дори до дъно
 23 чашата на яростта Си; Ти няма вече да я пиеш.
²³ А ще я туря в ръката на притеснителите ти,
 Който рекоха на душата ти: Падни ничком, за
 да минем *над тебе*; И ти си сложила гърба си
 като земя И като път за ония, които минават.

52 ¹ Събуди се, събуди се, облечи силата си, Си-
 2 оне; Облечи великолепните си дрехи, Ерусали-
 ме, свети граде; Защото от сега нататък ня-
 ма да влезе в тебе Необрязан и нечист. ² Отър-
 си от себе си пръстта; Стани, седни Ерусалиме!
 3 Освободи се от връзките по шията ти, Плене-
 на дъщерьо сионова! ³ Защото така казва Гос-
 4 под: Продадохте се за нищо; И ще бъдете изку-
 пени без пари. ⁴ Защото така казва Господ Ие-

ова: Людете Ми слязоха изпърво в Египет, за
 да поживеят там; *После* и асирийците ги угне-
 5 тяваха без причина. ⁵ Сега, прочее, що да пра-
 вя тук, казва Господ. Тъй като людете Ми се
 взеха за нищо? Владеещите над тях вият, казва
 Господ, И името Ми непрестанно се хули все-
 6 ки ден. ⁶ Затова людете Ми ще познаят Мое-
 то име; Затова ще познаят в оня ден, Че Аз
 съм, Който говоря, ето, Аз. ⁷ Колко са прекрас-
 7 ни върху планините Нозете на онзи, който бла-
 говестува, който проповядва мир! Който бла-
 говестува добро, който проповядва спасение!
 Който казва на Сиона: Твоят Бог царува! ⁸ Ето
 8 гласът на стражите ти! Издигат гласа си, Всич-
 ки възклищават; Защото ще видят ясно с очите
 си Как Господ се връща в Сион. ⁹ Възкликне-
 9 те, запейте заедно, Запустели ерусалимски ме-
 ста; Защото Господ утеша людете Си, Изкупи
 Ерусалим. ¹⁰ Господ запретна светата Си мишца
 10 Пред всичките народи; И всичките земни кра-
 ища ще видят Спасението от нашия Бог. ¹¹ От-
 11 теглете се, отеглете се, излезте от там. Не се
 допирай до нечисто; Излезте изсред него; Очи-
 стете се вие, които носите съдовете Господни;
 12 Защото няма да излезете набързо, Нито ще
 пътувате бежешком, Защото Господ ще върви
 пред вас, И Израилевият Бог ще ви бъде задна
 13 стража. ¹³ Ето, служителят Ми ще благоуспее,
 Ще се възвиси и издигне, и ще се възнесе твър-
 14 де високо. ¹⁴ Както мнозина се чудеха на тебе,
 (Толкова бе погрозняло лицето му, повече от
 15 *лицето на* кой да е бил човек, И образът му от
образа на кой да е от човешките синове), ¹⁵ Така
 той ще удиви много народи; Царете ще затво-
 рят устата си пред него, Защото ще видят оно-
 ва, за което не им се е говорило, И ще разберат
 това, което не са чули.

53 ¹ Кой е повярвал известието ни? И на кого се
 2 е открила мишцата Господна? ² Защото израс-
 на пред Него като отрасъл, И като корен от су-
 ха земя; Нямахме благообразие, нито приличие
 3 та да Го гледаме, Нито красота та да Го жела-
 ем. ³ Той бе презрян и отхвърлен от хората. ³
 Човек на скърби и навикнал на печал; И, както
 4 човек, от когото отвръщат хората лице, Пре-
 зрян бе, и за нищо Го не счетохме. ⁴ Той наи-
 стина понесе печалта ни, И със скърбите ни се
 5 натовари; А ние Го счетохме за ударен, Пора-
 жен от Бога, и наскърбен. ⁵ Но Той биде наранен
 6 поради нашите престъпления, Бит биде поради
 нашите беззакония; На Него *дойде* наказанието
 докарващо нашия мир, И с Неговите рани ние
 се изцелихме. ⁶ Всички ние се заблудихме как-
 6 то овце, Отбихме се всеки в своя път; И Господ
 възложи на Него беззаконието на всички ни.

7 ⁷ Той беше угнетяван, но смири Себе Си, И не отвори устата Си; Както агне водено на клане, И както овца, която пред стригачите си не издава глас, Така Той не отвори устата Си. ⁸ Чрез угнетителен съд биде грабнат; А кой от Неговия род разсъждаваше, Че биде отсечен отсрещу земята на живите Поради престъплението на Моите люде, върху които *трябваше* да падне ударът? ⁹ И определиха гроба Му между злодеите, Но по смъртта Му при богатия; Защото не беше извършил неправда, Нито имаше измама в устата Му. ¹⁰ Но Господ благоволи той да бъде бит, предаде Го на печал; Когато направиш душата Му принос за грях, Ще види потомството, ще продължи дните Си, И това, в което ¹¹ Господ благоволи, ще успее в ръката Му. ¹¹ Ще види *плодовете* от труда на душата Си и ще се насити; Праведният Ми служител ще оправдае мнозина чрез знанието им за Него, И Той ще се натовари с беззаконията им. ¹² Затова ще Му определя дял между великите, И Той ще раздели корист със силните, Защото изложи душата Си на смърт И към престъпници биде причислен, И *защото* взе на Себе Си греховете на мнозина И ходатайствува за престъпниците.

54 ¹ Весели се, неплодна, която не раждаш; Запей с радост и възкликни, ти, която не си била в болките на раждане; Защото повече са чадата на самотната, Нежели чадата на омъжената, казва Господ. ² Уголеми мястото на шатъра си, И нека разширят завесите на жилищата ти; Не се скъпи; продължи въжетата си И закрепи колчетата си. ³ Защото ще се разпространиш надясно и наляво; Потомството ти ще завладее народите И ще населят запустелите градове. ⁴ Не бой се, защото не ще бъдеш поругана; И не се смущавай, защото не ще бъдеш посрамена; Защото ще забравиш срама, *който си изпитвала* в младостта си, И няма вече да помниш укора, *който си носила* във вдовството си. ⁵ Защото твоят съпруг е Творецът ти, Чието име е Господ на Силите; И изкупителят ти е Светият Израилев, Който ще се нарече Бог на цялата земя. ⁶ Защото Господ те повика като жена оставена и наскърбена духом, Да! жена *взета* в младост, а *после* отхвърлена, казва твоят Бог. ⁷ Оставих те за малко време; Но с голяма милост ще те прибера. ⁸ В изобилието на гнева Си скрих лицето Си от тебе за един миг; Но с вечна благодат ще се смиля за тебе, Казва Господ Изкупителят ти. ⁹ Защото за Мене това е *като* Ноевите води; Понеже, както се заклех, че Ноевите води не ще наводнят вече земята, Така се заклех, че вече няма да се разгнева на

тебе, нито да те смъмря. ¹⁰ Защото, ако и да изчезнат планините И да се поместят хълмовете, Пак Моята благодат няма да се оттегли от тебе, И заветът Ми на мир няма да се помести, Казва Господ, Който ти показва милост, ¹¹ От наскърбена, смутена, безутешна, Ето, Аз ще постеля камъните ти в красиви цветове, И ще положи основите ти от сапфири; ¹² Ще направя кулите ти от рубини, Портите ти от антракс, И цялата ти ограда от отбрани камъни. ¹³ Всичките ти чада ще бъдат научени от Господа; И голям ще бъде мирът на чадата ти. ¹⁴ С правда ще се утвърдиш; Далеч ще бъдеш от угнетението, защото не ще се боиш, - *Далеч* от ужасяването, защото не ще се приближи до тебе. ¹⁵ Ето, всички може да се съберат против *тебе*, обаче, не чрез Мене; Всички ония, които се събират против тебе, ще паднат пред тебе. ¹⁶ Ето, Аз създадох ковача, Който раздухва въглищата в огъня И изковава оръдие за работата си; Аз създадох и разорителя за да съсипе. ¹⁷ Ни едно оръжие скроено против тебе не ще успее; И ще победиш всеки език, който би се повдигнал против тебе в съд. Това е наследството на слугите Господни, И правдата им е от Мене, казва Господ.

55 ¹ О вие, които сте жадни, дойдете всички при водите; И вие, които нямате пари, дойдете купете, та яжте; Да! дойдете, купете вино и мляко, Без пари и без плата. ² Защо иждивявате пари за онова, което не е хляб, И трудът си за това, което не насища? Послушайте Ме с внимание и ще ядете благо, И душата ви ще се наслаждава с най-доброто°. ³ Приклонете ухото си и дойдете при Мене, Послушайте, и душата ви ще живее; И Аз ще направя с вас вечен завет *Според* верните милости, *обещани* на Давида. ⁴ Ето, дадох го за свидетел на племената, За княз и заповедник на племената. ⁵ Ето, ще призовеш народ, когото ти не познаваш; И народ, който не те познаваше, ще тича при тебе, Заради Господа твоя Бог, И заради Светия Израилев, защото те е прославил, ⁶ Търсете Господа, докле може да се намери. Призовавайте Го докато е близо; ⁷ Нека остави нечестивият пътя си, И неправедният помислите си, Нека се обърне към Господа, и Той ще се смили за него, И към нашия Бог, защото Той ще прощава щедро. ⁸ Защото Моите помисли не са *като* вашите помисли. Нито вашите пътища *като* Моите пътища, казва Господ. ⁹ Понеже, както небето е по-високо от земята, Така и Моите пътища са по-високи от вашите пътища, И Моите помисли от вашите помисли. ¹⁰ Защото както слиза дъждът и снегът от небето, И не се връща там, Но пои земята И

я прави да произрастява и да напъпва, Та дава семе на сеяча и хляб на гладния°. ¹¹Така ще бъде словото Ми, което излиза из устата Ми; Не ще се върне при Мене празно, Но ще извърши волята Ми, И ще благоуспее в онова, за което го изпращам. ¹²Защото ще излезете с радост, И ще бъдете изведени с мир; Планините и хълмовете ще запеят пред вас радостно, И всичките полски дървета ще изпляскаат с ръце. ¹³Вместо драка ще израсте елха, Вместо трън ще израсте мирта; И това ще бъде на Господа за име, За вечно знамение, което няма да се изличи.

56 ¹Така казва Господ: Пазете правосъдие и вършете правда, Защото скоро ще дойде спасението от Мене, И правдата Ми скоро ще се открие. ²Блажен оня човек, който прави това, И оня човешки син, който се държи за него, Който пази съботата да я не оскверни, И въздържа ръката си да не стори никакво зло. ³А чужденецът, който се е прилепил към Господа да не говори Като каже: Господ съвсем ще ме отдели от хората Си; Нито да каже скопецът: Ето, аз съм сухо дърво. ⁴Защото така казва Господ за скопците: Които пазят съботите Ми, И избират каквото Ми е угодно, И държат здраво завета Ми: ⁵На тях Аз ще дам в дома Си и вътре в стените Си Спомен и име по-добро от синовете и дъщери; На тях ще дам вечно име, Коего няма да се заличи. ⁶Също и чужденците, които се прилепват към Господа, За да Му служат, да обичат името на Господа, И да бъдат Негови слуги, - Всеки *от тях*, който пази съботата да я не оскверни, И държи завета Ми, - ⁷И тях ще доведе в светия Си хълм, И ще ги зарадвам в Моя молитвен дом; Всеизгарянията им и жертвите им ще Ми бъдат благоугодни на олтара Ми, Защото домът Ми ще се нарече Молитвен дом на всичките племена. ⁸Господ Йеова, Който събира изгонените на Израиля ето що казва: Ще му събера още *и други* Освен своите му, които *вече* са събрани. ⁹Дойдете да ядете, вие всички полски животни, Всички горски зверове! ¹⁰Всичките му стражи са слепи, те са невежи; Те всички са неми кучета, които не могат да лаят, Които сънуват, лежат и обичат дрямане, - ¹¹Да! лакоми кучета, които никога не се насищат, - Те са овчари, които не могат да разсъждават, Всички са се обърнали към своя си път, Всеки за печалбата си, всички до един. ¹²Елате, казват те, аз ще донеса вино, И ще се опием със спиртно питие; И утре ще бъде както днес, *Ден* чрезмерно велик.

57 ¹Праведният загива, и никой не взема това присърце; И благочестивите се отнемат *от земята*, без да размисли някой, Че праведният се

отнема преди *да дойде* злото. ²Той се успокоява; Те си почиват на леглата си, Всеки, който ходи в правотата си. ³А вие, синове на врачка, Рожба на прелюбодеец и на блудница, приближете се тук. ⁴С кого се подигравате? Против кого сте отворили широко уста и изплезили език? Не сте ли чада на престъпление, рожба на лъжа. ⁵Вие, които се разжегвате между дъбовете, Под всяко зелено дърво, Които колите чадата в деретата, Под разцепените канари? ⁶Делът ти е между камъчетата на потоците; Те, те са твое наследство, И на тях си изливала възлияния, Принасяла си хлебен принос. Ще мога ли да се удовлетвори за тия неща? ⁷На висока и издигната планина си турила леглото си, И там си се изкачвала да принасяш жертва. ⁸Зад вратите и стълбовете *им* си поставила спомена си; Защото си се открила другиму освен Мене, и си се възкачила; Разширила си леглото си, и съгласила си се с тях; Обикнала си тяхното легло, избрала си място за него. ⁹Отишла си и при царя с помади, И умножила си ароматите си, Пратила си далеч посланиците си, И унизила си се дори до преизподнята. ¹⁰Уморила си се от дългия път, Но пак не си рекла: Няма надежда; Намерила си съживление на силата си, Затова не си примряла. ¹¹И от кого си се уплашила или убояла та да излъжеш, И да не си спомниш за Мене, Нито да *Ме* съхраняваш в сърцето си? Не е ли *защото* Аз млъкнах и то от дълго време. Гдето ти не се убоя от Мене? ¹²Аз ще изявя правдата ти; А колкото за делата ти, те няма да те ползуват. ¹³Когато извикаш, нека те отърват сбирщината *на идолите* ти; Но вятърът ще ги отнесе всички, Един лъх ще ги помете; А който уповава на Мене ще владее земята, И ще придобие светия Мой хълм. ¹⁴И ще се рече: Изравнете, изравнете, пригответе пътя, Отмахнете спънките от пътя на Моите люде. ¹⁵Защото така казва Всевишният и Превъзнесеният, Който обитава вечността, Чийто име е Светий: Аз обитавам на високо и свето място, Още с онзи, който е със съкрушен и смирен дух, За да съживявам духа на смирените, И да съживявам сърцето на съкрушилите се, ¹⁶Защото няма да се съдя *с човеците* вечно, Нито ще бъде винаги гневен; Понеже *тогаз* биха примерили пред Мене Духът и душите, които съм направил. ¹⁷Поради беззаконното му лакомство се разгневих и го поразих, Отвърнах лицето Си и се разгневих; Но той упорито последва пътя на сърцето си. ¹⁸Видях пътищата му, и ще го изцеля; Още ще го вода, и пак ще утеша него и наскърбените му. ¹⁹Аз, Който създавам плода на устните, казва Господ, *Ще река*: Мир, мир на

20 далечния и близкия; И ще го изцеля. ²⁰ А нечестивите са като развълнуваното море, Защото не може да утихне, И водите му изхвърлят тиня и кал. ²¹ Няма мир за нечестивите, казва моят Бог.

58 ¹ Извикай силно, не се щади; Издигни гласа си като тръба Та изяви на хората Ми беззаконието им, И на Якововия дом греховете им.

2 ² При все това те Ме търсят всеки ден И желаят да учат пътищата Ми; Като народ, който е извършил правда; И не е оставил постановлението на своя Бог, Те искат от Мене праведни постановления, И желаят да се приближат при Бога. ³ Защо постихме, казват, а Ти не виждаш? *Защо* смирихме душата си, а Ти не внимаваш? Ето, в деня на постите си вие се предавате на *своите си* удоволствия, И изисквате *да ви се вършат* всичките ви работи. ⁴ Ето, вие постите за да се препирате и карате, И за да бийте нечестиво с пестници; Днес не постите така *Щото* да се чуе горе гласът ви. ⁵ Такъв ли е постът, който Аз съм избрал, - Ден, в който *трябваше* човек да смирява душата си? Значи ли да навежда човек главата си като тръстика, И да си постила вретиче и пепел? Това ли ще наречеш пост и ден угоден на Господа?

6 ⁶ Не това ли е постът, който Аз съм избрал, - Да развързваш несправедливите окови, Да разслабваш връзките на ярема, Да пускаш на свобода угнетените, И да счупваш всеки хомот? ⁷ Не е ли да разделяш хляба си с гладния, И да възвеждаш в дома си сиромаси без покрив? Когато видиш голия да го обличаш, И да се не криеш от своите еднокръвни? ⁸ Тогава твоята светлина ще изгрее като зората, И здравето ти скоро ще процъфне; Правдата ти ще върви пред тебе, И славата Господна ще ти бъде задна стража. ⁹ Тогава ще зовеш, и Господ ще отговаря! Ще извикаш, и Той ще рече: Ето Ме! Ако махнеш наред себе си хомота. Соченето с пръст и нечестивите думи, ¹⁰ Ако даруваш на гладния желаното от душата ти, И насищаш наскърбената душа, Тогава светлината ти ще изгрява в тъмнината, И мракът ти ще бъде като пладне;

11 ¹¹ Господ ще те води всякога, Ще насища душата ти в бездъждие, И ще дава сила на костите ти; И ти ще бъдеш като напоявана градина, И като воден извор, чиито води не пресъхват. ¹² И *родните* от тебе ще съградят отдавна запустелите места; Ще възстановиш основите на много поколения; И ще те нарекат Поправител на развалините, Възобновител на места^o за население. ¹³ Ако отдръпнеш ногата си в събота, За да не вършиш своята воля в светия Ми ден, И

наречеш събота налада, света на Господа, почитаема, И Го почиташ като не следваш *в нея* своите си пътища, И не търсиш своето си удоволствие, и не говориш своите си думи, ¹⁴ Тогава ще се наслаждаваш в Господа; И Аз ще те направя да яздиш по високите места на земята, И ще те храня в наследството на баща ти Якова; Защото устата Господни изговориха това.

59 ¹ Ето, ръката на Господа не се е скъсила та да не може да спаси, Нито ухото Му отъпяло та да не може да чува; ² Но вашите беззакония са ви отлъчили от Бога ви, И вашите грехове са скрили лицето Му от вас, та не ще да чува. ³ Защото ръцете ви са осквернени от кръв, И пръстите ви от беззаконие; Устните ви говорят лъжи; езикът ви мърмори нечестие. ⁴ Никой не изкарва праведна призовка и никой не съди по истината; Уповават на суетата и говорят лъжи; Зачеват злоби и раждат беззаконие. ⁵ Мътят ехиднини яйца, И тъкат паяжина. Който яде от яйцата им умира; И ако се счупи някое, излиза ехидна, ⁶ Паяжината им няма да стане на дрехи, Нито ще се облекат от изработките си; Делата им са беззаконни дела, И насилственото действие е в ръцете им. ⁷ Нозете им тичат към злото, И бързат да пролят невинна кръв; Размишленията им са беззаконни размишления; Опустошение и разорение има в пътищата им. ⁸ Те не знаят пътя на мира, И няма правосъдие в стъпките им; Сами си изкривиха пътищата; Никой, който ходи в тях, не знае мир. ⁹ Затова правосъдието е далеч от нас. И правдата не стига до нас; Чакаме светлина, а ето тъмнина, - Сияние, а ходим в мрак. ¹⁰ Пипаме стената като слепи, Пипаме като ония, които нямат очи; По пладне се препъваме като нощем; Всред яките сме като мъртви. ¹¹ Всички режем като мечки, и горчиво стенем като гълъби; Очакваме правосъдие, но няма, - Избавление, но е далеч от нас. ¹² Защото се умножиха пред Тебе престъпленията ни, И греховете ни свидетелствуват против нас; Защото престъпленията ни са пред нас, А колкото за беззаконията ни, ние ги знаем. ¹³ Станаме престъпници и неверни към Господа, И отвърнахме се да не следваме нашия Бог; Говорихме насилствено и бунтовно; Заченахме и изговорихме из сърцето си лъжливи думи. ¹⁴ Затова правосъдието отстъпи назад И правдата стои далеч; Защото истината падна на площада, И правотата не може да влезе, ¹⁵ Да! истината я няма, И който се отклонява от злото става плячка; И Господ видя, и стана Му негодно, че нямаше правосъдие, ¹⁶ Видя, че нямаше човек, И почуди се, че нямаше посредник; Зато-

ва Неговата мишца издействува за него спасение, И правдата Му го подкрепи. ¹⁷ Той се облече с правда като с броня, И тури на главата си спасение за шлем; Облече и одеждите на възмездие за дреха, И загърна се с ревността като с мантия. ¹⁸ Според *дължимите* им възмездия, така ще отплати, Ярост на противниците Си, възмездие на враговете Си; Ще даде възмездие на островите. ¹⁹ Така ще се убоят от името на Господа *живеещите* на запад, И от славата Му *живеещите* при изгрева на слънцето; Защото ще дойде като стремителен поток, Затласкан от Господното дихание; ²⁰ А *като* Изкупител ще дойде в Сион И за ония от Якова, които се обръщат от престъпление, казва Господ. ²¹ А от Моя страна, ето Моят завет с тях, казва Господ: Духът Ми, който е на тебе, И словата Ми, които турих в устата ти, Не ще липсват от устата ти, Нито от устата на потомството ти, Нито от устата на тяхното потомство[°]. От сега и до века, казва Господ.

60 ¹ Стани, свети, защото светлина дойде за тебе, И славата Господна те осия. ² Защото, ето, тъмнина ще покрие земята, И мрак племената; А над тебе ще осияе Господ, И славата Му ще ти се яви. ³ Народите ще дойдат при светлината ти, И царете при бляскавата ти зора. ⁴ Дигни наоколо очите си и виж: Те всички се събират, идат при тебе; Синовете ти ще дойдат от далеч, ⁵ И дъщерите ти ще бъдат носени на ръце[°]. ⁵ Тогава ще видиш и ще се зарадваш[°], И сърцето ти ще затрепти и ще се разшири; Защото изобилието на морето ще се обърне към тебе, Имотът на народите ще дойде при тебе. ⁶ Множеството камили ще те покроят, - Мадиянските и гифаските камилчета; Те всички ще дойдат от Сава; Злато и темян ще донесат, И ще прогласят хваленията Господни. ⁷ Всичките кидарски стада ще се съберат при тебе; Наваиотските овни ще служат за тебе; Ще се принасят на олтара Ми за благоугодна *жертва*; И Аз ще прославя славния Си дом. ⁸ Кои са тия, които летят като облаци, И като гълъби към прозорците си? ⁹ Ето, островите ще Ме чакат, Старсийските кораби начело, За да доведат от далеч синовете ти Заедно със среброто им, и златото им, Заради името на Господа твоя Бог, И за Светият Израилев, защото те прослави. ¹⁰ Чужденците ще съградят стените ти, И царете им ще ти служат; Защото в гнева Си те поразих, Но в благоволенieto Си ти показах милост. ¹¹ Портите ти ще бъдат винаги отворени, Не ще се затворят ни денем ни нощем, За да се внася в тебе имота на

народите, И да се докарват царете им. ¹² Защото оня народ и царство, Които не би ти служили, ще загинат; Ония народи дори съвсем ще се съспият. ¹³ Славата на Ливан ще дойде при тебе, Елха, явор и кипарис заедно, За да украсят мястото на светилището Ми, И за да прославя мястото на нозете Ми. ¹⁴ Ония, които са те угнетявали, ще дойдат наведени пред тебе. И всички, които са те презирали, ще се поклонят до стъпалата на нозете ти, И ще те наричат град Господен, Сион на Светия Израилев. ¹⁵ Наместо това, гдето ти бе оставен и намразен, Тъй щото никой не минаваше през тебе, Аз ще те направя вечно величие, Радост за много поколения. ¹⁶ Ще сучиш млякото на народите, Да! ще се храниш от[°] гърдите на царете; И ще познаеш, че Аз Иеова съм твоят Спасител И твоят Изкупител, Мощният Яковов. ¹⁷ Вместо мед ще донеса злато, И вместо желязо ще донеса сребро, Вместо дърво мед, И вместо камъни желязо; Тоже ще направя мирът да бъде твой надзирател, И правдата твое началство. ¹⁸ Няма вече да се чува насилие в земята ти, Опустошение и разорение в пределите ти; А ще наречеш стените си Спасение И портите си Хвала. ¹⁹ Слънцето не ще ти бъде вече светлина денем, Нито луната със сиянието си ще ти свети; Но Господ ще ти бъде вечна светлина, И твоят Бог твоя слава. ²⁰ Слънцето ти няма вече да залезе Нито ще се скрие луната ти; Защото Господ ще ти бъде вечна светлина, И дните на жалееенето ти ще се свършат. ²¹ Твоите люде всички ще бъдат праведни; Земята ще им бъде вечно наследство; Те са клонче, което Аз съм посадил, Дело на Моите ръце, за да се прославям. ²² Най-малочисленият ще стане хиляда, И най-малкият силен народ; Аз Господ ще ускоря това на времето му.

61 ¹ Духът на Господа Иеова е на мене; Защото Господ ме е помазал да благовестувам на кротките, Пратил ме е да превържа сърцесъкрусените, Да проглася освобождение на пленниците, И отваряне затвора на вързаните; ² Да проглася годината на благоволенieto Господно, И деня на въздаянието от нашия Бог; Да утеша всичките наскърбени; ³ Да наредя за наскърбените в Сион, Да им дам венец вместо пепел, Мир на радост вместо плач, Облекло на хваление вместо унил дух; За да се наричат дървета на правда Насадени от Господа, за да се прослави Той. ⁴ И ще се съградят отдавна запустелите места, Ще се издигнат досегашните развалини. И ще се обновяват пустите градове Опустоше-

59.21 Еврейски: Потомството на потомството им. **60.4** Еврейски: Бавене на обаятия. Виж. Гл. 66:12. **5** Еврейски: Светне пред очите ти **16** Еврейски: Ще сучиш.

5 ни от много родове. ⁵Чужденци ще останат и ще пасат стадата ви, И чужденци ще бъдат ваши орачи и ваши лозари. ⁶А вие ще се казвате свещеници Господни; Ще ви наричат служители на нашия Бог; Ще ядете имота на народите, ⁷И ще наследите тяхната слава. ⁷Вместо срама си *ще получите* двойно, И вместо посрамянето си те ще се радват в наследството си; Затова в земята си ще притежават двойно, Радостта им ⁸ще бъде вечна. ⁸Защото Аз Господ обичам правосъдие, Мразя грабителство с неправда; А тях ще възнаградя с вярност, И ще направя с тях ⁹вечен завет. ⁹Потомството им ще бъде познато между народите, И внуците им между племената; Всеки, който ги гледа, ще познае, Че те са род, който Бог е благословил. ¹⁰Ще се развеся премногo в Господа, Душата ми ще се зарадва в моя Бог; Защото Той ме облече с одежди на спасение, Загърна ме с мантия на правда Като младоженец украсен, подобно на първосвещеник, с венец, И като невеста накитена с украшенията си. ¹¹Защото, както земята произвежда растенията си, И както градина произраства посеяното в нея, Така Господ Иеова ще направи правдата и хвалата Да поникнат пред всичките народи.

62 ¹Заради Сион няма да млъкна, И заради Ерусалим няма да престана, Догдето не се яви правдата му като сияние, И спасението му като запалено светило. ²Народите ще видят правдата ти, И всичките царе славата ти; И ти ще се наречеш с ново име, Коего устата Господни ще ³нарекат. ³Ще бъдеш тъй също славен венец в ръката Господна, Дори царска корона на дланта на твоя Бог. ⁴Няма вече да се наричаш оставен, Нито ще се нарича вече земята ти пуста; Но ще се наричаш благоволение Мое е в него, И земята ти венчана; Защото Господ благоволи в ⁵тебе, и земята ти ще бъде венчана. ⁵Защото както момък се жени за мома, Така и твоите люде° ще се оженят за тебе; И както младоженецът се радва на невестата, Така и твоят Бог ще ⁶се зарадва на тебе. ⁶На стените ти, Ерусалиме, поставих стражи, Които никога няма да мълчат, ни денем ни нощем. Вие, които припомнювате на Господа, не замълчавайте, ⁷И не Му давайте почивка, Догдето не утвърди Ерусалим, и догдето не го направи похвален по земята. ⁸Господ се закле в десницата Си и в силната Си мишца, *казвайки*: Няма да дам вече житото ти за храна на неприятелите ти, И чужденците няма да пият виното ти, за което ти си се трудил; ⁹Но които го прибират в житницата те ще го ядат И ще хвалят Господа; И които го събират

те ще го пият В дворовете на Моето светилище. ¹⁰Минете, минете през портите, Пригответе пътя за людете; Изравнете, изравнете друма, Съберете камъните *му*; Издигнете знаме за племената. ¹¹Ето, Господ прогласи до краищата на земята, *като каза*: Речете на сионовата дъщеря: Ето, Спасителят ти иде; Ето наградата Му е с Него, И въздаянието Му пред Него. ¹²И ще ги наричат свет народ, Изкупените от Господа; И ти ще се наричаш издирен, Град неоставен.

63 ¹Кой е този, що иде от Едом, С очервени дрехи от Восора, Този славен в облеклото си, Който ходи във величието на силата си? Аз съм, Който говоря с правда, Мощен да спасявам. ²Защо е червено облеклото Ти, И дрехите Ти подобни на *ония на човек*, който тъпче в лин? ³Аз сам изтъпках лина, И от племената не бе с Мене ни един човек; Да! стъпках ги в гнева Си, И смазах ги в яростта Си, Тъй че кръвта им попръска дрехите Ми, И изцапах цялото Си облекло. ⁴Защото денят за въздаянието бе в сърцето Ми, И годината Ми за изкупване настана. ⁵Аз разгледах, но нямаше кой да помага, И зачудих се, че нямаше кой да подкрепя; Затова, Моята мишца Ми изработи спасение, И Моята ярост, тя Ме подкрепи. ⁶Аз стъпках племената в гнева Си, Опих ги с яростта Си, И излях кръвта им в земята. ⁷Ще спомена милосърдията Господни, *Причините* за хвалене Господа За всичко, що ни е подарил Господ, И за голямата благодост към Израилевия дом, Която им показа според щедростите Си, И според премногото Си милости. ⁸Защото рече: Наистина те са Мои люде, Чада, които не ще постъпят невярно; Така им стана Спасител. ⁹Във всичките им скърби Той скърбеше, И ангелът на присъствието Му ги избави; Поради любовта Си и поради милосърдието Си Той сам ги изкупи, Дигна ги и носи ги през всичките древни дни. ¹⁰Но те се разбунтуваха и оскърбиха Светия Негов Дух; Затова Той се обърна та им стана неприятел, И сам воюва против тях. ¹¹Тогава людете Му си спомниха за старите Моисееви времена, *и казваха*: Где е Оня, Който ги възведе от морето Чрез пастирите на стадото Си? - Где е оня, който положи Светия Си Дух сред тях? - ¹²Който направи славната Си мишца Да върви до Моисеевата десница? Който раздели водата пред тях, За да си придобие вечно име? - ¹³Който ги води през бездната, Като кон през пасбище, без да се препънат? ¹⁴Духът Господен ги успокои Като добитъкът, който слиза в долината; Така си водил людете Си, За да си придобиеш славно име. ¹⁵Погледни от небесата И виж от свето-

то Си и славно обиталище, Где са ревността Ти и могъществените Ти дела? Ожидането на Твоите милости и щедрости е въздържано спрямо мене. ¹⁶ Защото Ти си наш Отец, Ако и да не ни знае Авраам И да не ни признае Израил; Ти, Господи, си наш Отец; Твоето име е наш вечен Изкупител. ¹⁷ Защо си допуснал, Господи, да се отклоняваме от пътищата Ти, Да ожесточаваме сърцата си та да не Ти се боим? Върни се заради слугите Си, Племената на Твоето наследство. ¹⁸ Малко време го владяха Твоите свети люде; Противниците ни потъпкаха светилището Ти. ¹⁹ Ние сме станали като ония, над които Ти никога не си владял, Като ония, които не са били наричани с името Ти.

64 ¹ О да би раздрал Ти небето, да би слязъл, Да биха се стопили планините от присъствието Ти, ² Както кога огън гори храстите, И огън прави водата да клокочи, За да стане името Ти познато на противниците Ти, И да потреперят народите от присъствието Ти, ³ Когато вършиш ужасни дела каквито не очаквахме! О да би слязъл, да биха се стопили планините от присъствието Ти! ⁴ Защото от древността не се е чуло, До уши не е стигнало, Око не е видяло друг бог, освен Тебе. Да е извършил *такива дела* за ония, които го чакат. ⁵ Посрещаш с *благост* този, който радостно върши правда, Дори ония, които си спомнят за Тебе в пътищата Ти; Ето, Ти си се разгневил, защото ние съгрешихме; Но в *Твоите пътища* има трайност, и ние ще се спасим. ⁶ Защото всички станахме като човек нечист, И всичката ни правда е като омърсена дреха; Ние всички вехнем като лист, И нашите беззакония ни завличат както вятъра. ⁷ И няма човек, който да призовава името Ти, Който да се пробуди, за да се хване за Тебе; Защото Ти си скрил лицето Си от нас, И стопил си ни, поради беззаконията ни. ⁸ Но сега Господи, Ти си наш Отец; Ние сме глината, а Ти грънчарят ни; ⁹ И всички сме дело на Твоята ръка. ⁹ Недей се гневи силно, Господи. Недей помни вечно беззаконието; Ето, погледни, молим Ти се, Че ние всички сме Твои люде. ¹⁰ Твоите свети градове запусяха; Сион запустя, Ерусалим е опустошен. ¹¹ Нашият свет и красив дом, Гдето бащите ни Те славословеха, Биде изгорен с огън; И всичките драги нам неща запусяха. ¹² Пред вид на това, ще се въздържиш ли, Господи? Ще мълчиш ли и ще ни наскърбиш ли до крайност?

65 ¹ Достъп дадох на ония, които не питаха за Мене; Близко бях при ония, които не Ме търсеха. Ето Ме! ето Ме! рекох На народ, който не призоваваше името Ми. ² Простирах ръцете си

цял ден Към бунтовнически люде, Които ходят по недобър път След своите помисли, - ³ Люде, които непрестанно Ме дразнят в лицето Ми, Като колят жертви в градини, И кадят върху кирпичени *олтари*: ⁴ Като живеят в гробищата, ⁴ И ношуват в подземията; Като ядат свинско месо, И *държат* в съдовете си вариво от нечисти неща; ⁵ Като казват: Стой надалеч, не се приближавай до мене, Защото аз съм по-свет от тебе, Такива са дим в ноздрите Ми, Огън горящ през целия ден. ⁶ Ето, писано е пред Мене; Няма да мълча, но ще въздам. Да! ще въздам в пазухите им, ⁷ Както за вашите беззакония, казва Господ, така и за беззаконията на бащите ви, Които кадиха по планините, И Ме хулиха по хълмовете; Затова Аз най-напред ще отмеря в пазухата им делото им. ⁸ Така казва Господ: Както думат, когато има мъст в грозда: Не го повреждай, защото има благословия в него, Така ще направя и Аз заради слугите Си, За да не ги изтребя всички. ⁹ Ще произведа потомък от Якова, И от Юда наследник на планините Си; Моите избрани ще ги наследят, И слугите Ми ще се заселят там. ¹⁰ И за людето Ми, които Ме търсят, Сарон ще бъде пасище за стада, И долината Ахор място гдето лежат говеда. ¹¹ А вас, които оставяте Господа, Които забравяте светия Ми хълм, Които приготвяте трапеза за Щастие°, И които правите възлияние на Орисница°, ¹² Ще ви определя за нож, вие всички ще се наведете за клане; Защото, когато виках не отговаряхте, И когато говорех не слушахте; Но вършехте онова, което бе зло пред Мене, И избрахте това, което Ми бе неудобно. ¹³ Затова, така говори Господ Иеова: Ето, Моите слуги ще ядат, а вие ще гладувате; Ето, Моите слуги ще пият, а вие ще жадувате; Ето, Моите слуги ще се радват, а вие ще се срамувате; ¹⁴ Ето, Моите слуги ще пеят от сърдечна радост, А вие ще пицните от сърдечна болка, И ще лелекате от съкрушаване на духа. ¹⁵ И ще оставите името си на избраните Ми за да проклинат с Него; И Господ Иеова ще умъртви тебе, А слугите Си ще нарече с друго име; ¹⁶ Така щото, който облажава себе си на земята Ще облажава себе си в Бога на истината, И който се кълне на земята Ще се кълне в Бога на истината; Защото предишните скърби се забравиха, И защото се скриха от очите Ми. ¹⁷ Понеже, ето, създавам ново небе и нова земя; И предишните неща няма да се спомнят, Нито ще дойдат на ум. ¹⁸ Но вие веселете се и радвайте се винаги В онова, което създавам; Защото, ето, създавам Ерусалим за радост, И людето му за веселие, ¹⁹ Аз ще се радвам на

Ерусалим, И ще се веселя за людете Си, И няма да се чува вече в него глас на плач Нито глас на ридание. ²⁰ Там не ще има вече младенец, *който да живее само* няколко дни, Нито старец, който да не е изпълнил дните си; Защото дете ще умре стогодишният, А грешник *ако умре* стогодишен ще бъде *считан за* проклет. ²¹ Те ще построят къщи, и ще живеят в тях; Ще насадят лозя, и ще ядат плода им. ²² Няма те да построят, а друг да живее *там*. Няма те да насадят, а друг да яде; Защото дните на Моите люде ще бъдат като дните на дърво, И избраните Ми за дълго ще се наслаждават в делото на ръцете си. ²³ Не ще се трудят напразно, Нито ще раждат чада за бедствие; Защото те са род на благословените от Господа, Тоже и потомството им. ²⁴ Преди да Ме призоват те, Аз ще отговарям, И докато ще говорят те, Аз ще слушам. ²⁵ Вълкът и агнето ще пасат заедно, И лъвът ще яде слама както вола, И храна на змията ще бъде пръстта. Не ще повреждат нито ще погубват В цялата Ми света планина, казва Господ.

66 ¹ Така казва Господ: Небето Ми е престол, И земята е Мое подножие; Какъв дом искате да построите за Мене? И какво ще бъде мястото на Моя покой? ² Защото Моята ръка е направила всичко това, И *по тоя начин* всичко това е станало, казва Господ; Но пак, на този ще погледна, На оня, който е сиромаш и съкрушен духом, И който трепери от словото Ми. ³ Който коли вол е както оня, който убива човек, - Който жертвува агне както оня, който пресича врат на куче, - Който принася хлебен принос *както оня, който принася* свинска кръв, - Който кади възпоменателен ливан както оня, който благославя идол. Да! както те са избрали своите пътища, И душата им се наслаждава в гнусотиите им, ⁴ Така и Аз ще избира мечтанията им, И ще докарам върху тях ония неща, от които те се боят; Защото, когато виках, никой не отговаряше, Когато говорех, те не слушаха; Но вършеха това, което бе зло пред Мене, И избираха онова, което Ми бе неудобно. ⁵ Вие, които треперите от словото на Господа, Слушайте словото Му, *като казва:* Братята ви, които ви мразят, които ви отхвърлят поради Моето име, Са рекли: Господ нека прослави Себе Си, Та да видим вашата радост! Но те ще се посрамят. ⁶ Шумен глас се чува от града, Глас от храма, Глас на Господа, Който въздава на враговете Си. ⁷ Преди да се замъчи, тя роди; Преди да дойдат болките ѝ, освободи се и роди мъжко. ⁸ Кой е чул такова нещо? кой е видял такива? Родила ли би се една земя в един ден? Или родил ли би се един народ отведнъж? Но сионската *дъщеря* щом се

замъчи роди чадата си. ⁹ Аз, Който довеждам до раждане, Не бих ли направил да роди? казва Господ; Аз, Който правя да раждат, Затворил ли бих *утробата?* казва твоят Бог. ¹⁰ Развеселете се с ерусалимската *дъщеря*, И радвайте се с нея, всички вие, които я обичате; Развеселете се с нея в радостта ѝ, Всички вие, които скърбите за нея; ¹¹ За да сучите и се наситите От съсците на утешенията ѝ. За да се насучите и се насладите От изобилието на славата ѝ. ¹² Защото така казва Господ: Ето, ще простирам към нея мир като река, И славата на народите като прелял поток; Тогава ще се насучите, Ще бъдете носени на обятия, И ще бъдете галени на колена. ¹³ Както един, когото утешава майка му, Така Аз ще ви утеша; И ще се утешите в Ерусалим. ¹⁴ Ще видите това, и сърцето ви ще се зарадва, И костите ви ще виреят като зелена трева; И ще се познае, че ръката на Господа е за слугите Му, А гневът Му против враговете Му. ¹⁵ Защото, ето, Господ ще дойде с огън, И колесниците Му ще бъдат като вихрушка, За да излее гнева Си с ярост, И изобличението Си с огнени пламъци, ¹⁶ Защото с огън и с ножа Си Ще се съди Господ с всяка твар; И убитите от Господа ще бъдат много. ¹⁷ Ония, които се освещават и очистват *за да отиват* в градините След една *ашера* в средата, Като ядат свинско месо и гнусотии и мишки, Те всички ще загинат, казва Господ. ¹⁸ Защото Аз *зная* делата им и помислите им, И иде *времето*, когато ще събере всичките народи и езици; И те ще дойдат и ще видят славата Ми. ¹⁹ И Аз ще поставя знамение между тях; И ония от тях, които се отърват, ще ги изпратя в народите - В Тарсис, Фул и Луд, които теглят лък, В Тувал и Яван, далечните острови, Които не са чули слуха Ми, Нито са видели славата Ми; И те ще изявяват славата Ми между народите. ²⁰ И ще доведат всичките ви братя От всичките народи за принос Господу, - На коне, на колесници и на носилки, На мъски и на бързи камили, - Към светия Ми хълм, Ерусалим, казва Господ, Както израилтяните донасят принос В чист съд в дома Господен. ²¹ Па и от тях ще взема За свещеници и за левити, казва Господ. ²² Защото, както новото небе И новата земя, които Аз ще направя, Ще пребъдат пред Мене, казва Господ, Така ще пребъде родът ви и името ви. ²³ И от новолуние до новолуние, И от събота до събота, Ще дохожда всяка твар да се покланя пред Мене, Казва Господ. ²⁴ И като излязат те ще видят труповете на човеците, Които са престъпили против Мене; Защото техният червей няма да умре, Нито ще угасне огънят им; И те ще бъдат гнусни на всяка твар.

ЕРЕМИЯ

1 **Д**умите на Хелкевия син Еремия, *един* от свещениците, които бяха в Анатот във Вениаминовата земя, ² към когото дохождаше Господното слово в дните на Юдовия цар Иосия, Амоновия син, в тринадесетата година от царуването му. ³ Дохождаше и в дните на Юдовия цар Иоаким, син на Иосия, до края на единадесетата година на Юдовия цар Седекия, син на Иосия, до пленяването на Ерусалим в петия месец. ⁴ Прочее, Господното слово дойде към мене и рече: ⁵ Преди да ти дам образ в корема познах те, и преди да излезеш из утробата осветих те. Поставих те за пророк на народите. ⁶ Тогава рекох: О, Господи Иеова! ето, аз не зная да говоря, защото съм дете. ⁷ А Господ ми рече: Не думай - Дете съм; защото при всичките, при които ще те пратя, ще идеш, и всичко, що ти заповядвам, ще кажеш. ⁸ Да се не боиш от тях, защото Аз съм с тебе, за да те избавя, казва Господ. ⁹ Тогава Господ простря ръката Си та я допря до устата ми; и Господ ми рече: Ето, турих думите Си в устата ти. ¹⁰ Виж, днес те поставих над народите и над царствата, за да изкореняваш и да съсипваш, да погубваш и да събаряш, да градиш и да садиш. ¹¹ При това Господното слово дойде към мене и рече: Що виждаш, Еремие? И рекох: Виждам бадемова пръчка. ¹² Тогава Господ ми рече: Право си видял; защото Аз бързам да изпълня словото Си. ¹³ И втори път дойде Господното слово към мене и рече: Що виждаш ти? И рекох: Виждам котел, който възвира; и лицето му е от север. ¹⁴ Тогава Господ ми рече: От север ще избухне зло Върху всичките жители на *тая* земя. ¹⁵ Защото, ето, Аз ще повикам Всичките колена на северните царства, казва Господ; И те ще дойдат и ще поставят всеки престола си Във входа на ерусалимските порти, И срещу всичките стени около него, И срещу всичките Юдови градове. ¹⁶ И ще произнеса съдбите Си против тях Поради всичкото им нечестие, Гдето Ме оставиха и кадиха на чужди богове, И се поклониха на делата на своите ръце. ¹⁷ Ти, прочее, опашки кръста си, И стани та им кажи всичко, което ще ти заповядам; Да се не уплашиш от тях, Да не би Аз да те уплаша пред тях. ¹⁸ Защото, ето, Аз те поставих днес *Като* укрепен град, железен стълб, И като медни стени против цялата страна, Против царете на Юда, против първенците му, Против свещениците му, и против людет

на *тая* страна. ¹⁹ Те ще воюват против тебе, Но няма да ти надвият; Защото Аз съм с тебе, за да те избавя, казва Господ.

¹ Словото Господно дойде към мене и рече: **2** ² Иди та прогласи в ушите на ерусалимската *дъщеря*, думайки: Така казва Господ: Помня за тебе Милеенето ти, когато беше млада, Любовта ти, когато беше невеста, Как Ме следваше в пустинята, В непосята земя. ³ Израил беше свет Господу, Първак на рожбите Му; Всички, които го пояждаха, се счетоха за виновни; Зло ги постигаше, казва Господ. ⁴ Чуйте словото Господно, доме Яковов, И всички родове на Израилевия дом: ⁵ Така казва Господ: Каква неправда намериха в Мене бащите ви Та се отдалечиха от Мене, И ходиха след суетата, и станаха суетни? ⁶ Нито рекоха: Где е Господ, Който ни изведе из Египетската земя, Който ни води през пустинята, През страна пуста и пълна с пропасти, През страна безводна и покрита с мрачна тъмнина, През страна, по която не минаваше човек, И гдето човек не живееше? ⁷ И въведох ви в плодородна страна, За да ядете плодовете ѝ и благата ѝ; Но като влязохте осквернихте земята Ми, И направихте мерзост наследството Ми. ⁸ Свещениците не рекоха: Где е Господ? Законоведците не Ме познаха; Също и управниците станаха престъпници против Мене, И пророците пророкуваха чрез Ваала И ходиха след безползните *идоли*. ⁹ Затова, Аз още ще се съдя с вас, казва Господ, И с внуците ви ще се съдя. ¹⁰ Защото минете в китимските острови та вижте, Пратете в Кидар та разгледайте внимателно, И вижте, ставало ли е такова нещо, - ¹¹ Разменил ли е някой народ боговете *си*, при все че не са богове? Моите люде, обаче, са разменили Славата си срещу онова, което не ползува. ¹² Ужасете се, небеса, поради това, Настръхнете, смутете се премного, казва Господ, ¹³ Защото две злини сториха Моите люде: Остави-ха Мене, извора на живите води И си изсякоха щерни, разпукнати щерни, Които не могат да държат вода. ¹⁴ Израил слуга ли е? домороден роб ли е? *Тогава* защо стана пленник? ¹⁵ Млади лъвове рикаха против него и реваха, И запустиха земята му; Градовете му са изпогорени и обезлюдени, ¹⁶ Още и жителите ° на Мемфис и на Тафнес Строшиха темето на главата ти. ¹⁷ Не докара ли ти това сам на себе си Като си оставил Господа своя Бог, Когато те водеше в пътя? ¹⁸ И **18**

1.11 Названието на бадема по еврейски значи бързото (да цъфти) дърво. **2.16** Еврейски: Синове. **18** Еврейски: Реката. **18** Еврейски: Сиор. Виж. Ис. Нав. 13:3.

сега, защо ти е пътят за Египет? Да пиеш водата на Нил ли? Или защо ти е пътят за Асирия? Да пиеш водата на Ефрат ли? ¹⁹ Твоето нечестие ще те накаже, И твоите отстъпления ще те изобличат; Познай, прочее, и виж, че е зло и горчиво нещо, Гдето си оставил Господа своя Бог, И гдето нямаш страх от Мене, Казва Господ, Иеова на Силите. ²⁰ Понеже отдавна съм строшил хомота ти И съм разкъсал връзките ти; И ти рече: Няма вече да бъда престъпница; А между това, на всеки висок хълм И под всяко зелено дърво Си лягала като блудница. ²¹ А пък аз бях те насадил лоза отбрана, Семе съвсем чисто; Тогава ти как си се променила в изродени пръчки на чужда за Мене лоза? ²² Затова, ако и да се умиеш с луга И да употребиш много сапун, Пак твоето беззаконие си остава петно пред Мене, Казва Господ Иеова. ²³ Как можеш да речеш: Не съм се осквернила, Не съм ходила след ваалимите? Виж пътя си в долината, Познай що си сторила, Подобно на камила, която бърже тича насам натам из пътищата, ²⁴ Подобно на дива ослица, свикнала с пустинята, Която в страстта на душата си смърка въздуха; В устрема ѝ кой може да я отвърне? Ония, които я търсят, няма да си дават труд за нея, - В месеца ѝ ще я намерят. ²⁵ Въздържай ногата си, за да не ходиш боса, И гърлото си, за да не съхне от жажда; Но ти си рекла: Напрасно! не; Защото залюбих чужденци, И след тях ще ида. ²⁶ Както се посрамя крадец, когато е открит, Така ще се посрами Израилевият дом - Те, царете им, първенците им, Свещениците им, и пророците им, - ²⁷ Които думат на дървото: Ти си мой отец, И на камъка: Ти си ме родил; Защото обърнаха към Мене гърба си, а не лицето си; Но пак във време на бедствието си ще рекат: Стани та ни избави. ²⁸ Но где са твоите богове, които си си направил? Те нека станат, ако могат да те избавят Във време на бедствието ти; Защото, колкото са градовете ти, Толкова са и боговете ти, Юдо. ²⁹ Защо би искали да се препирате с Мене? Вие всички сте отстъпници от Мене, казва Господ. ³⁰ Напрасно поразих чадата ви; Те не приеха да се поправят; Собственият ви нож пояде пророците ви Като лъв-изтребител. ³¹ О, *човеци на тоя* род, вижте словото на Господа, *Който казва*: Бил ли съм аз пустиня за Израиля, Или земя на мрачна тъмнина? Защо *тогава* казват людете Ми: Ние сме скъсали връзките си, Не щем да дойдем вече при Тебе? ³² Може ли мома да забрави накита си, Или невестата украшенията си? Но людете Ми забравяха Мене през безбройни дни. ³³ Как украсяваш пътя си, за да търсиш любов! Така щото си научила и лоши-

те жени на твоите пътища! ³⁴ Тоже и по полите ти се намери кръвта На души - невинни си ромаси; Не намерих *кървите* с разкопаване, но по всички тия *поли*. ³⁵ А при все това ти казваш: Невинна съм, За туй гневът Му непременно ще се отвърне от мене. Ето, аз ще се съдя с тебе За гдето казваш: Не съм съгрешила. ³⁶ Защо се луташ толкоз много за да промениш пътя си? Ще се посрамиш и от Египет Както се посрами от Асирия. ³⁷ Ще излезеш и от там С ръцете си на главата си; Защото Господ отхвърли ония, на които уповаваш, И ти няма да успееш в тях.

¹ Казват: Ако напусне някой жена си, И тя като си отиде от него, се омъжи за друг мъж, Ще се върне ли той пак при нея? Не би ли се осквернила съвсем такава земя? *А при все, че* ти си блудствувала с много любовници, Пак върни се към Мене, казва Господ. ² Подигни очите си към голите височини, Та виж где не са блудствували с тебе. По пътищата си седяла за тях Както арабин в пустинята, И осквернила си земята С блудството си и със злодеянията си. ³ По тая причина дъждовете бяха задържани Та не валя пролетен дъжд; Но все пак ти имаше чело на блудница Та си отказала да се срамуваш. ⁴ Не щеш ли да викаш от сега към Мене: Отче мой, Ти си наставник на младостта ми? ⁵ Ще държи ли Той *гнева Си* за винаги? Ще го пази ли до край? Ето, *така* си говорила, но си вършила злодеяния, колкото си могла. ⁶ Пак в дните на цар Иосия Господ ми рече: Видя ли ти що стори отстъпницата Израил? Тя отиде на всяка висока планина и под всяко зелено дърво та блудствува там. ⁷ И рекох: Като направи всичко това тя ще се върне при Мене; но тя не се върна. И сестра ѝ невярната Юда видя *това*. ⁸ И видях, когато отстъпницата Израил прелюбодействува, и аз по тая именно причина я напуснах и дадох ѝ разводно писмо, че сестра ѝ невярната Юда пак не се уплаши, но отиде и тя да блудствува. ⁹ И с невъздържания си блуд тя оскверни земята, и прелюбодействува с камъните и дърветата. ¹⁰ А при всичко това сестра ѝ невярната Юда не се върна при Мене с цялото си сърце, но с притворство, казва Господ. ¹¹ И Господ ми рече: Отстъпницата Израил се показа по-праведна от невярната Юда. ¹² Иди та прогласи тия думи към север, като речеш: Върни се, отстъпнице Израил, казва Господ; аз няма да направя да ви нападне гневът Ми; Защото съм милостив, казва Господ, И не ще пазя *гняв* за винаги. ¹³ Само признай беззаконието си, Че си станала престъпница против Господа своя Бог, И безогледно си отивала при чужденците Под всяко зелено дърво, И че не сте по-

14 слушали гласа Ми, казва Господ. ¹⁴ Върнете се, чада отстъпници, казва Господ. Защото Аз съм ви съпруг; И ще ви взема - един от град, а двама от род - И ще ви въведа в Сион! ¹⁵ И ще ви дам пастири по Моето сърце, Които ще ви пасат със знание и разум. ¹⁶ И в ония дни, казва Господ, Когато се умножите и нарастете на земята, Няма вече да се изразяват: Ковчега на завета Господен! Нито ще *им* дойде той на ум, Нито ще си спомнят за него, нито ще го посетят, ¹⁷ Нито ще се направи вече *това*. ¹⁷ В онова време ще нарекат Ерусалим престол Господен; И всичките народи ще се съберат при него в името Господно, в Ерусалим. Нито ще ходят вече според упоритостта на злото си сърце. ¹⁸ В ония дни Юдовият дом ще ходи с Израилевия дом, И те ще дойдат заедно от северната страна В земята, която дадох за наследство на бащите ви; ¹⁹ ¹⁹ И Аз си рекох как щях да те поставя между чадата, И щях да ти дам желана земя, Преславно наследство от народите. Още рекох: Ти ще Ме назовеш: - Отец мой, И няма да се отвърнеш от да Ме следваш. ²⁰ Наистина, както жена изневерява на мъжа си, Така и вие изневерихте на Мене, Доме Израилев, казва Господ. ²¹ По голите височини се чува глас, Плачът и молбите на израилтяните; Защото извратиха пътя си, ²² Забравиха Господа своя Бог. ²² Върнете се, чада отстъпници, И Аз ще *ви* изцеля от отстъпничествата ви. Ето, ние идем към Тебе, Защото Ти си Господ нашият Бог. ²³ Наистина празна е *оакваната* от хълмовете *помощ*, От шумната гълпа по планините; Само в Господа нашия Бог е избавлението на Израиля. ²⁴ Но онова срамотно нещо е поглъщало труда на бащите ни още от младостта ни, - Стадата им и чердите им, Синовете им и дъщерите им. ²⁵ Да легнем в срама си, И да ни покрие нашето посрамление; Защото сме съгрешавали на Господа нашия Бог, Ние и бащите ни, От младостта си дори до днес, И не сме слушали гласа на Господа нашия Бог.

4 ¹ Ако се върнеш, Израилю, Казва Господ, ако се върнеш към Мене, И ако махнеш мерзостите си от лицето Ми, И не бъдеш непостоянен, ² И ако в истина, в справедливост, и в правда Се закълнеш, *казвайки: Заклевам се в живота на Господа!* Тогава народите ще се благославят в Него, И в Него ще се прославят. ³ Защото така казва Господ На Юдовите и ерусалимските мъже: Разорете целините си, И не сейте между тръни. ⁴ Обрежете се на Господа. И отнемете краекожието на сърцата си, Мъже Юдови и жители ерусалимски, За да не излезе яростта Ми като огън, И да не пламне така щото

да няма кой да я угаси, Поради злото на делата ви. ⁵ Възвестете на Юда, И прогласете на Ерусалим, казвайки: Затръбете по земята; Извикайте високо та речете: Съберете се, и нека влезем в укрепените градове. ⁶ Издигнете знаме към Сион; Бягайте, не се спирайте; Защото Аз ще докарам зло от север, И голяма погибел. ⁷ Лъвът възлезе от гъсталака си, И изстребителят на народите тръгна, Излезе от мястото си, за да запустят земята ти, И за да бъдат съсипани градовете ти *та да останат* без жители. ⁸ Затова препашете се с вретища, плачете и лелекайте; Защото пламенната ярост Господна не се отвърна от нас. ⁹ В оня ден, казва Господ, Разумът^о на царя ще се изгуби, И разумът на първенците, Свещениците ще се смутят, И пророците ще се ужасят. ¹⁰ Тогава рекох: О, Господи Иеова! Ти наистина съвсем си излъгал тия люде и Ерусалим Като си казал: Мир ще имате; Когато напротив ножът е стигнал до душата *им*. ¹¹ В онова време ще рекат на тия люде и на Ерусалим: От голите височини на пустинята *духа* горещ вятър Към дъщерята на людете Ми, - Не за да отвее нито да очисти; ¹² Да! силен вятър ще дойде от тях за Мене; И Аз сега ще произнеса съдби против тях. ¹³ Ето, като облак ще се издигне, И колесниците му като вихрушка; Конете му са поледи от орлите. Горко ни! защото сме разорени. ¹⁴ Ерусалиме, измий сърцето си от зло, За да се избавиш; До кога ще стоят в тебе лошите ти помисли? ¹⁵ Защото глас известява от Дан И прогласява скръб от Ефремовата планина, *казвайки*: ¹⁶ Обявете на народите, Ето, прогласете относно Ерусалим, Че идат обсадители от далечна страна, И издават вика си против Юдовите градове. ¹⁷ Като полски пъдари те са се наредили против него от всяка страна. ¹⁸ Твоето поведение и твоите дела ти причиниха това; Това е *плодът* на твоето нечестие; наистина горчиво е, наистина стигна до сърцето ти. ¹⁹ Чреслата ми! чреслата ми! Боли ме в дълбочините на сърцето ми; Сърцето ми се смущава в мене; не мога да мълча, Защото си чула, душе моя, тръбен глас, тревога за бой. ²⁰ Погибел връх погибел се прогласява, Защото цялата земя се опустошава; Внезапно се развалиха шатрите ми, И завесите ми в един миг. ²¹ До кога ще гледам знаме И ще слушам тръбен глас? ²² Защото Моите люде са безумни, Не Ме познават; Глупави чада са, и нямат разум; Мъдри са да вършат зло, Но да вършат добро не умеят. ²³ Погледнах на земята, и, ето, тя беше пуста и празна, - На небето, и нямаше светлината му. ²⁴ Погледнах на планините, и, ето, трепереха, И всичките хълмове се

25 тресяха. ²⁵ Погледнах, и, ето, нямаше човек, И
 26 всичките небесни птици бяха избягали, ²⁶ По-
 гледнах, и, ето, плодородната страна бе пуста,
 И всичките ѝ градове бяха съсипани От при-
 27 съствието на Господа И от Неговия пламенен
 гняв. ²⁷ Защото така казва Господ: Цялата стра-
 на ще запустее; Но съвършено изстребление ня-
 28 ма да нанесе. ²⁸ Затова земята ще жалее, И небе-
 то горе ще се помрачи; Защото Аз изговорих то-
 ва, Аз го намислих, Не съм се разкаял *за него*,
 29 нито ще се отвърна от него. ²⁹ От шума на кон-
 ниците и на стрелците Всеки град ще побегне;
 Ще отидат в гъсталаците И ще се изкачат по
 скалите; Всеки град ще бъде изоставен, И не ще
 30 има човек да живее в тях. ³⁰ А ти запустяла, ка-
 кво ще правиш? Ако и с червено да се облечеш,
 Ако и със златни накити да се украсиш, Ако и
 с много боя да боядисаш очите си, Напрасно
 ще се украсиш; Любовниците *ти* ще те презрат,
 31 ще търсят *да отнемат* живота ти. ³¹ Защото чух
 глас като на жена кога ражда, Болките като на
 оная, която ражда първородното си, Гласа на
 сионовата дъщеря, Която се задъхва, простира
 ръцете си, *И казва*: Горко ми сега! Защото ду-
 шата ми чезне поради убийците.

5 ¹ Обходете улиците на Ерусалим И вижте се-
 га, научете се и потърсете по площадите му, Да-
 ли можете намери човек - Дали има някой -
 който да постъпва справедливо, да търси чест-
 2 ност; И Аз ще простя на тоя *град*. ² Защото, ако
 и да казват: *заклевам се в живота на Господа!* Те
 3 наистина лъжливо се кълнат. ³ Господи, очите
 Ти не търсят ли честност? Ударил си ги, но не
 ги заболя; Изнурил си ги, но не искаха да при-
 емат поправление; Втвърдиха лицата си пове-
 4 че от камък; Не искаха да се върнат. ⁴ Тогава аз
 рекох: Навярно това са сиромасите, те са безум-
 ни, Защото не знаят пътя Господен, Нито зако-
 5 на° на своя Бог. ⁵ Ще се обърна към големците
 Та ще говоря с тях, Защото те знаят пътя Гос-
 поден, Закона на своя Бог, Но и те всички са
 6 строшили хомота, Разкъсали връзките. ⁶ Затова
 лъв от гората ще ги порази, Вълк от пустин-
 нята ще ги ограби, Рис ще причаква край гра-
 довете им; Всеки, който излезе от там, ще бъде
 разкъсан, Защото престъпленията им са много,
 7 Отстъпничествата им се умножиха. ⁷ Как ще ти
 простя това? Чадата ти Ме оставиха И кълнях
 се в ония, които не са богове; След като ги на-
 ситих, те прелюбодействуваха, И на тълпи оти-
 8 ваха в къщите на блудниците. ⁸ Заран те са като
 нахранени коне; Всеки цвили подир жената на
 9 ближния си. ⁹ Няма ли да накажа за това? казва
 Господ; И душата Ми не ще ли въздаде на та-

къв народ? ¹⁰ Качете се на стените му и съба- 10
 ряйте; Но не нанасяйте съвършено изстребле-
 ние; Махнете клоновете му, Защото не са Гос-
 подни. ¹¹ Защото Израилевият дом и Юдови- 11
 ят дом Се отнесоха много невярно към Мене,
 казва Господ. ¹² Отрекоха се от Господа, Каз- 12
 вайки: Не Той *ни заплашва с това*; И няма да
 ни постигне зло, Нито ще видим нож или глад;
¹³ Пророците са вятър, И слово Господно няма 13
 в тях. На сами тях ще се сбъдне това. ¹⁴ Затова 14
 ва, така казва Господ Бог на Силите: Понеже
 изговарят тия думи, Ето, Аз ще направя Мои-
 те слова в устата ти огън, И тия люде дърва, и
 ще ги пояде. ¹⁵ Ето, доме Израилев, Аз ще до- 15
 веда върху вас Народ от далеч, казва Господ;
 Народ траен е той, народ старовременен, Народ
 чийто език не знаеш, Нито разбираш що гово-
 рят, ¹⁶ Тултът им е като отворен гроб; Те всички 16
 са юнаци. ¹⁷ Ще изпояждат жетвата ти и хляба 17
 ти, *Които* синовете ти и дъщерите ти трябва-
 ше да ядат; Ще изпояждат стадата ти и черди-
 те ти, Ще изпояждат лозята ти и смоковници-
 те ти, Ще разбият с меч укрепените ти градове,
 На които ти уповаваш. ¹⁸ Но и в ония дни, казва 18
 Господ, Не ща да ви нанесе съвършено изстреб-
 ление. ¹⁹ И когато речете: Защо Господ Бог наш 19
 Ни направи всичко това? Тогава да им речеш:
 Както Ме оставихте Та служихте на чужди бо-
 гове във вашата земя, Така ще служите на чуж-
 денци в една земя, която не е ваша. ²⁰ Известете 20
 това на Якововия дом, И прогласете го в Юда,
 като кажете: ²¹ Чуйте сега това, глупави и нера- 21
 зумни люде, Които имате очи, но не виждате,
 Които имате уши, но не чувате. ²² Не се ли бо- 22
 ите от Мене? казва Господ, Не ще ли трепери-
 те пред Мене, Който с вечна заповед съм по-
 ставил пясъка за граница на морето, Която не
 може да премине; Тъй че, макар вълните му да
 се издигат, пак няма да преодолеят, При все, че
 бучат, пак няма да я преминат? ²³ Но тия люде 23
 имат бунтовно и непокорно сърце; Възбунтува-
 ха се и отидоха. ²⁴ Не казват в сърцето си: Нека 24
 се боим сега от Господа нашия Бог, Който да-
 ва ранния и късния дъжд на времето му, Кой-
 то пази за нас определените седмици на жетва-
 та. ²⁵ Вашите беззакония отвърнаха тия неща, 25
 И вашите грехове ви лишиха от доброто. ²⁶ За- 26
 щото се намират между людето Ми нечестивци,
 Които, наблюдавайки както причакващ ловец,
 Полагат примки, ловят човеци. ²⁷ Както клет- 27
 ката е пълна с птици, Така къщите им са пълни
 с *плод на* измама, Чрез която те се възвеличиха
 и обогатиха. ²⁸ Отлъстяха, лъщят, Дори преля- 28
 ха със своите нечестиви дела; Не защитават де-

лото - делото на сирачето, за да благоденствуват, И правото на бедните не отсъждат. ²⁹ Няма ли да накажа за това? казва Господ, Душата Ми не ще ли въздаде на такъв народ? ³⁰ Удивително и ужасно нещо стана в *тая* страна: ³¹ Пророците пророкуват лъжливо, И свещениците господствуват чрез тях; И людете Ми така обичат; А какво ще правите в окончателното *следствие* на това?

6 ¹ Вениаминци, бягайте отсред Ерусалим, Затръбете в Текуе, и издигнете знак във Ветакерем; Защото зло предстои от север, И голяма погибел. ² Красивата и изнежена жена Сионовата дъщеря ще изтребя. ³ Овчарите и стадата им ще дойдат при нея, Ще разпъват шатрите си против нея от всяка страна, Ще пасат всеки на мястото си; ⁴ *Ще извикат:* Пригответе война против нея, Станете, и нека възлезем на пладне; Горко ни! защото преваля денят, Защото се простират вечерните сенки; ⁵ Станете, и да възлезем през нощта, И да съборим палатите й; ⁶ Защото така казва Господ на Силите: Отсечете дърветата й, И издигнете могила против Ерусалим; Тоя е градът, който трябва да се накаже, Само насилие има в него. ⁷ Както блика вода от извора, Така блика злото от него; Насилие и грабеж се чува в него, Пред Мене непрестанно има болест и рани. ⁸ Приеми поука, Ерусалиме, Да не би да се отвръща душата Ми от тебе, Да не би да те направя пустиня, земя ненаселена. ⁹ Така казва Господ на Силите: Ще берат и ще оберат останалите от Израила като лозе; Пак простри ръката си като гроздоберач към пръчките. ¹⁰ Кому да говоря, и пред кого да заявя, за да чуят? Ето, ухото им е необрязано та не могат да чуят; Ето, словото Господно стана укорно за тях, Те не благоволят в него. ¹¹ Затова съм пълен с яростта на Господа, Уморих се да се въздържам; Ще я изливам върху децата по улиците; И върху целия сбор на младежите, Защото ще бъдат грабнати и мъж с жена, Старец заедно с престарял. ¹² Къщите им ще преминат на други, Също и полетата и жените им; Защото ще простра ръката Си Върху жителите на *тая* страна, казва Господ; ¹³ Защото от малък до голям Всеки от тях се е предал на сребролюбие, И от пророк до свещеник Всеки постъпва лъжливо. ¹⁴ Повърхностно са лекували те раната на людете Ми, Като са казвали: Мир, мир! а пък няма мир. ¹⁵ Засрамиха ли се, когато извършиха мерзости? Не, никак не ги досрамя, Нито са знаели да почервенеят; Затова ще паднат между падащите, Ще бъдат поваляни, когато ги накажа, казва Господ. ¹⁶ Така казва Господ: Застанете на пътищата та вижте,

И попитайте за древните пътеки, Где е добрият път, и ходете по него, И ще намерите покой за душите си; Но те рекоха: Не щем да ходим *в него*. ¹⁷ Поставих и пазачи над вас *Та казах:* Слушайте гласа на тръбата; Но те рекоха: Не щем да слушаме. ¹⁸ Затова, слушайте народи, И ти, съборе, узнай що има между тях. ¹⁹ Слушай земя; Ето, Аз ще докарам зло върху тия люде, Дори плода на помислите им; Защото не послушаха словата Ми, А колкото за закона Ми, те го отхвърлиха, ²⁰ Защо Ми е ливанът що донасят от Сава, И благовонната тръстика от далечна страна? Всеизгарянията ви не Ми са приятни, Нито жертвите ви угодни. ²¹ Затова, така казва Господ: Ето, Аз ще поставя пред тия люде препънки, О които ще се спъват бащите и синовете заедно; И съседът и приятелят му ще загинат заедно. ²² Така казва Господ: Ето, люде идат от северната страна, И велик народ ще се подигне от краищата на земята. ²³ Лък и копие държат, Жестоки са и немилостиви; Гласът им бучи като море, Възседнали са на коне, Всеки опълчен, както мъж за бой, Против тебе, дъщерьо сионова. ²⁴ *Откакто* сме чули вест за тях Ръцете ни ослабнаха, Мъки ни обзеха и болки Като на жена, която ражда. ²⁵ Не излизайте на полето и на път не ходете, Защото мечът на неприятеля и ужасът са от всяка страна. ²⁶ Дъщерьо на людете Ми, препаши се с вретиче И валияй се в пепел; Жалей като за единороден син, заплачи горчиво, Защото разрушителят ще дойде внезапно върху нас. ²⁷ Поставих те изпитател и крепост между людете Си, За да узнаеш и да изпитаеш пътя им. ²⁸ Те всички са крайни отстъпници, които разпространяват клевети; Мед са и желязо; те всички постъпват разтленно. ²⁹ Духалото изгоря; оловото се изпояде от огъня: Разтопителят напразно разтопява, Защото злите не се отделиха. ³⁰ Сребро за смет ще ги нарекат, Защото Господ ги е отхвърлил.

7 ¹ Словото, което дойде към Еремия от Господа, казвайки: ² Застани в портата на дома Господен Та възгласи там това слово, като кажеш: Слушайте словото Господно, всички юдейци, Които влизате през тези порти за да се преклоните Господу. ³ Така казва Господ на Силите, Израилевият Бог: Поправете пътищата си и делата си, И Аз ще ви утвърдя на това място. ⁴ Не уповавайте на лъжливи думи та да казвате: Храмът Господен, храмът Господен, Храмът Господен е това. ⁵ Защото ако наистина поправите пътищата си и делата си; Ако съдите съвършено право между човека и ближния му; ⁶ Ако не угнетявате чужденеца, сирачето и вдовицата, И не проливате невинна кръв на то-

ва място, Нито следват чужди богове за ва-
 7 ша повреда; ⁷ Тогава ще ви направя да живеете
 на това място, В земята, която дадох на ба-
 8 щите ви от века и до века. ⁸ Ето, вие уповавате
 на лъжливи думи, От които няма да се ползу-
 9 вате. ⁹ Като крадете, убивате, прелюбодейству-
 вате, И се кълнете лъжливо и кадите на Ваала,
 И следват други богове, които не сте познава-
 10 ли. ¹⁰ Дохождате ли *после* да стоите пред Мене в
 тоя дом, Който се нарича с Моето име, И да каз-
 вате: Отървахме се, - за да вършите всички тия
 11 мерзости? ¹¹ Тоя дом, който се нарича с Моето
 име, Вертеп ли за разбойници стана във ваши-
 те очи? Ето, сам Аз видях това, казва Господ.
 12 ¹² Но идете сега на мястото Ми, което бе в Си-
 ло, Гдето в начало настаних името Си, Та ви-
 жте що му сторих Поради злодеянието на лю-
 13 дете Си Израила. ¹³ И сега понеже извърших-
 те всички тия дела, казва Господ, И Аз ви гово-
 рих, като ставах рано и говорех, а вие не послу-
 14 шахте, И ви виках, но не отговорихте; ¹⁴ Затова
 ще направя на дома, който се нарича с Моето
 име, На който вие уповавате, И на мястото, кое-
 то дадох вам и на бащите ви, Както направих
 15 на Сило. ¹⁵ И ще ви отхвърля от лицето Си Ка-
 кто отхвърлих всичките ви братя, Цялото Еф-
 16 ремово потомство. ¹⁶ Затова ти недей се моли за
 тия люде, И не възнасяй вик или молба за тях,
 Нито ходатайствуй пред Мене; Защото няма
 17 да те послушам. ¹⁷ Не видиш ли що вършат те
 в Юдовите градове И по ерусалимските улици;
 18 ¹⁸ Чадата събират дърва, и бащите кладат огъ-
 ня, А жените месят тестото, За да направят пи-
 ти на небесната царица, И да направят възлия-
 19 ния на други богове, Та да Ме разгневят. ¹⁹ Но
 Мене ли разгневяват? казва Господ, - *Дали* не
 себе си *разгневяват* за посрамяване на своите
 20 лица? ²⁰ Затова, така казва Господ Иеова: Ето,
 гневът Ми и яростта Ми ще се излеят на то-
 ва място, На човек и на животно. На полски-
 те дървета и на земния плод; И ще пламне, и
 21 няма да угасне. ²¹ Така казва Господ на Сили-
 те, Израилевият Бог: Притурете всеизгаряния-
 та си на жертвите си, И яжте месото *и от тях*.
 22 ²² Защото не говорих на бащите ви, нито им да-
 дох заповеди, За всеизгаряния и жертви В де-
 23 ня, когато ги изведох из Египетската земя; ²³ Но
 това им заповядах като рекох: Слушайте гла-
 са Ми, И Аз ще ви бъда Бог, И вие ще Ми бъ-
 дете люде! И ходете по всичките пътища, кои-
 24 то ви заповядам, За да благоденствувате. ²⁴ Те,
 обаче, не послушаха нито преклониха ухото си,
 Но ходиха по намеренията и по упоритостта на
 своето нечестиво сърце, И отидоха назад, а не

напред. ²⁵ От деня, когато излязоха бащите ви 25
 из Египетската земя, до днес Пращах всичките
 Си слуги пророците при вас, Като ставах рано
 всеки ден и ги пращах; ²⁶ Те, обаче, не Ме по- 26
 слушаха, нито преклониха ухото си, Но закора-
 виха врата си; Постъпиха по-зле от бащите си.
²⁷ Затова говори им всички тия думи, Но те ня- 27
 ма да те послушат; Тоже извикай към тях, Но
 те не ще ти отговорят. ²⁸ Тогава им кажи: Тоя е 28
 народът, който не слуша гласа на Господа своя
 Бог, Нито приема наставления; Честността из-
 чезна и се изгуби от устата им. ²⁹ Острижи коса- 29
 та си, *дъщерьо ерусалимска*, и хвърли я, И пла-
 чи със силен глас по голите височини; Защото
 Господ отхвърли и остави поколението, на кое-
 то се разгневи. ³⁰ Защото юдейците сториха то- 30
 ва, което бе зло пред Мене, казва Господ; По-
 ставиха мерзостите си в дома, Който се нарича
 с Моето име та го оскверниха. ³¹ И издигнаха 31
 високите места на Тофет, Който е в долината
 на Еномовия син, За да горят синовете си и дъ-
 щерите си в огън, - Нещо, което не съм запо-
 вядал, нито Ми е дохождало на ум°. ³² Затова, 32
 ето, идат дни, казва Господ, Когато няма да се
 нарича вече Тофет, Нито долина на Еномовия
 син, Но долина на клането; Защото ще погреб-
 ват в Тофет понеже не ще остане място *друга-*
 33 *де*; ³³ И трупове на тия люде ще бъдат Хра-
 на на небесните птици и на земните зверове И
 не ще има кой да ги плаши. ³⁴ Тогава ще напра- 34
 вя да престане в Юдовите градове И по еруса-
 лимските улици Гласът на радостта и гласът на
 веселието, Гласът на младоженеца и гласът на
 невестата; Защото земята ще запустее.

¹ В онова време, каза Господ, ще извадят от **8**
 гробовете им Костите на Юдовите царе и ко-
 стите на техните първенци, Костите на свеще-
 ниците и костите на пророците, И костите на
 ерусалимските жители; ² И ще ги пръснат пред 2
 слънцето и луната И пред цялото небесно войн-
 ство, които те обичаха, На които служиха и ко-
 ито последваха, Които потърсиха и на които се
 поклониха; *Тия кости* не ще бъдат събрани ни-
 то погребани, Но ще служат за тор по лицето на
 земята. ³ И смъртта ще бъде по-желателна от 3
 живота За всичките останали, оцелели от тоя
 лош род, Които би останали във всичките ме-
 ста, гдето бих ги изгонил, Казва Господ на Си-
 лите. ⁴ При това рече им: Така казва Господ: 4
 Който падне, няма ли да стане? Който се отбие,
 няма ли да се върне? ⁵ Защо прочее, се отби- 5
 ха тия ерусалимски люде С неизменимо отби-
 ване, Като се прилепват за измамата И не ис-
 кат да се върнат? ⁶ Слушах и чух, но те не го- 6

вореха право; Няма кой да се кае поради зло-
то си И да рече: Какво сторих! Всеки се връща
в своето поприще Както кон, който стремител-
но тича в боя. ⁷ Даже щъркелът по небето знае
определените си времена, И гургулицата, и ля-
стовицата, и жеравът Пазят времето на дохож-
дането си; А Моите люде не знаят закона Гос-
поден. ⁸ Как казвате: Ние сме мъдри, И законът
Господен е с нас? Ето, наистина и него Лъжли-
вото перо на книжниците е обърнало в лъжа.
⁹ Мъдрите се посрамираха, Уплашиха се, и хвана-
ти бидоха; Ето, отхвърлиха словото Господно;
¹⁰ И каква мъдрост има в тях? ¹⁰ Затова ще дам же-
ните им на други, И нивите им на ония, кои-
то ще ги завладеят; Защото всеки от малък до
голям, Се е предал на сребролюбие; От пророк
до свещеник, Всеки постъпва лъжливо. ¹¹ И по-
върхностно лекува раната на дъщерята на лю-
дете Ми, Като казваха: Мир, мир! а пък няма
мир. ¹² Засрамираха ли се, когато извършиха мер-
зости? Не, никак не ги досрамя, Нито са зна-
ели да почервеняят; Затова ще падат между па-
дащите, Ще бъдат поваляни, когато ги накажа,
казва Господ; ¹³ Съвършено ще ги изстребя, каз-
ва Господ; Не ще има гроздове на лозата Ни-
то смокини на смоковницата, И листът ще по-
вехне, И *даже* това, което им съм дал, ще избя-
га от тях. ¹⁴ Защо още седим? Съберете се, нека
влезем в укрепените градове, И нека загинем
там; Защото Господ нашият Бог не ни е пре-
дал на погибел, И напоил ни е с горчива вода,
¹⁵ Понеже съгрешихме на Господа. ¹⁵ Очаквахме
мир, но никакво добро не дойде, - Време на из-
целение, но, ето, смущение. ¹⁶ Пръхането на ко-
нете му се чу от Дан; Цялата страна се потресе
от гласа на цвиленията на яките му коне; Защо-
то дойдоха та изподоха страната и всичко, що
има по нея, Града и ония, които живеят в него.
¹⁷ Защото, ето, Аз пращам върху вас змии, ехид-
ни, Които не се омайват, Но ще ви хапят, казва
Господ. ¹⁸ Дано бих намерил утешение за скръ-
бта си! Сърцето ми е от дън изнемощало. ¹⁹ Ето,
гласът на дъщерята на людете Ми, Която вика
от далечна земя, *като казва*: Господ не е ли в
Сион? Царят му не е ли в него? Защо Ме раз-
гневиха с изваяните си идоли, С чуждите суети?
²⁰ Премина жетвата, мина се лятото, И ние не
се избавихме. ²¹ Съкрушен съм поради съкру-
шението на дъщерята на людете Ми; Помрачен
съм; ужас ме обзе. ²² Няма ли балсам в Галаад?
Няма ли там лекар? Защо, прочее, изцеляване-
то на дъщерята на людете Ми не се усъвършен-
ствува?

9 ¹ О да би била главата ми вода, Очите ми из-
вор на сълзи, Та да плача денем и нощем За

убитите на дъщерята на людете ми! ² О, да би
имало за мене в пустинята убежище за пътни-
ци, За да оставя людете си и да си отида от тях!
Защото те всички са прелюбодейци, Сбирщина
от вероломци. ³ Запъват езика си *като че ли е*
лъкът им за лъжа, Засилват се на земята, но не
за честността; Защото напредват от зло в зло,
А Мене не познават, казва Господ. ⁴ Пазете се
всеки от ближния си, И нямайте доверие на ни-
кой брат; Защото всеки брат ще изневерява до
край, И всеки ближен разпространява клевети.
⁵ Всеки мами ближния си, Никога не говорят
истината, Научиха езика си да говори лъжи, До
уморяване вършат беззаконие. ⁶ Жилището ти
е в сред коварство; Чрез коварство те отказват
да Ме познаят, казва Господ. ⁷ Затова така казва
Господ на Силите: Ето, ще ги претопя та ще ги
опитам; Защото какво друго да направя поради
дъщерята на людете Ми? ⁸ Езикът им е смърто-
носна стрела, говори коварно; С устата си чо-
век говори мирно на ближния си, Но в сърце-
то си поставя засада против него. ⁹ Няма ли да
ги накажа за това? казва Господ; Душата Ми
не ще ли въздаде на такъв народ? ¹⁰ За плани-
ните ще подема плач и ридание, За пасбища-
та на степите жалеене, Защото така изпогоряха
щото няма кой да мине през тях, Нито се чу-
ва глас на стадо; От небесна птица до животно
Побягнаха, отидоха. ¹¹ Аз ще обърна Ерусалим
на грамади, жилище на чакали, И ще обърна на
пустиня Юдовите градове, *останали* без жите-
ли. ¹² Кой е мъдър човек та да може да разбе-
ре това, Комуто са говорили устата Господни,
за да обясни, Защо загина страната И е изгоре-
на като пустиня, та да няма кой да минава през
нея? ¹³ И Господ казва: Понеже оставиха Моя
закон, Който поставих пред тях, И не послуша-
ха гласа Ми, Нито ходиха по него, ¹⁴ Но ходи-
ха по упоритостта на своето сърце, И подир ва-
лимите, както ги научиха бащите им, ¹⁵ Затова,
така казва Господ на Силите, Израилевият
Бог: Ето, Аз ще нахраня тия люде с пелин, И
ще ги напоя с горчива вода; ¹⁶ Тоже ще ги раз-
пръсна между народи, Които нито те, нито ба-
щите им са познали; И ще изпатят нож подир
тях, Догдето ги изстребя. ¹⁷ Така говори Господ
на Силите: Размислете и повикайте да дойдат
оплаквачките, И изпатете за вещите жени, за
да дойдат; ¹⁸ И нека побързат да подемат ри-
данието за нас, За да поронят очите ни сълзи, И
клепачите ни да излеят вода. ¹⁹ Защото глас на
риданието се чува от Сион, *който казва*: Как сме
разорени! Много сме посрамени, защото оста-
вихме земята, Понеже събориха жилищата ни.
²⁰ Обаче, слушайте, жени, словото Господно, И

нека приеме ухото ви словото на устата Му; Научете дъщерите си на ридание, И всяка ближната си на плач. ²¹ Защото смъртта възлезе през прозорците ни, Влезе в палатите ни, За да изсече децата от улиците, Юношите от площадите. ²² Речи: Така казва Господ. Човешки трупове ще паднат Като тор по лицето на нивата, И като ръкойката зад жетвар, Която никоой няма да събере. ²³ Така казва Господ: Мъдрият да не се хвали с мъдростта си, Силният да не се хвали със силата си, И богатият да не се хвали с богатството си; ²⁴ Но който се хвали нека се хвали с това, Гдето разбира и познава Мене, Че съм Господ, Който извършвам милост, Правосъдие и правда на земята; Понеже в това благоволя, казва Господ, ²⁵ Ето, идат дни, казва Господ, Когато Аз ще накажа Всичките обрязани заедно с необрязаните; ²⁶ Египет, Юда, Едом, Амонците, Моав, И всички, които си стрижат издадените части на косата, Които живеят в пустинята; Защото всички *тия* народи са необрязани, А целият Израилев дом е с необрязано сърце.

10 ¹ Слушайте словото, което Господ говори вам, доме Израилев! ² Така казва Господ: Не учете пътя на народите, И не се плашете от небесните знамения По причина, че народите се плашат от тях. ³ Защото обичаите на племената са суетни; Понеже *само* дърво е това, което секат от гората, Нещо издялано от дърводелски ръце с брадва; ⁴ Украшават го със сребро и злато, Закрепват го с гвоздеи и чукове, За да не се клати; ⁵ Те стоят прави като плашило в бостан, Но не говорят, Трябва да се носят, Защото не могат да ходят. Не бойте се от тях, защото не могат да докарат *някакво* зло, Нито им е *възможно* да докарат *някакво* добро. ⁶ Няма подобен на Тебе Господи; Велик си, и велико е името Ти в сила. ⁷ Кой не би се боял от Тебе, Царю на народите? Защото на Тебе се пада това, Понеже между всичките мъдри на народите, И във всичко що *мъдростта* им владее, няма подобен на Тебе. ⁸ Но всички ония са скотски и безумни; ⁹ Суетно е учението *им*; то е само дърво. ⁹ Сребро изковано в плочи се донася от Тарсис, И злато от Офир°, Изделие на художник и на златарски ръце, - Синьо и мораво за облеклото им, Всецяло изработка на изкусни хора. ¹⁰ Но Господ е истинският Бог, Живият Бог и вечният Цар; От Неговия гняв земята се тресе, И народите не могат да устоят пред негодуванието Му. ¹¹ (Така ще им речете: Ония богове, които не са направили небето и земята, Да! те ще изчезнат от земята и изпод това небе). ¹² Той направи земята със силата Си, Утвърди света с мъдростта Си,

И разпростря небето с разума Си. ¹³ Когато издава гласа Си водите на небето шумят, И Той издига пари от краищата на земята; Прави светкавици за дъжда, И изважда вятър от съкровищата Си. ¹⁴ Всеки човек е твърде скотски, за да знае; Всеки златар се посрамва от кумира си, Защото леяното от него е лъжа, В което няма дишане. ¹⁵ Суета са те, дело на заблуда; Във времето на наказанието им те ще загинат, ¹⁶ *Оня, който е* делът на Якова, не е като тях, Защото Той е създател на всичко; Израил е племето, което е наследството Му; Господ на Силите е името Му. ¹⁷ Събери от земята стоката си, Ти, която живееш в крепостта. ¹⁸ Защото, така казва Господ: Ето, Аз в това време ще изхвърля като с прашка жителите на тая страна, И ще ги утесня, та да почувствуват *злото*. ¹⁹ Горко ми поради болежа ми! Раната ми е люта; но аз рекох: Наистина тая болка ми се пада, и трябва да я търпя. ²⁰ Шатърът ми се развали, и всичките ми въжета се скъсаха; Чадата ми излязоха от мене, и ги няма; Няма вече кой да разпъне шатъра ми И да окачи завесите ми. ²¹ Понеже овчарите станаха като скотове И не потърсиха Господа, Затова не са успявали, И всичките им стада са разпръснати. ²² Слушай! шум! ето, иде, И голям глъч от северната страна, За да обърна Юдовите градове в пустиня, Жилище на чакали. ²³ Господи, познавам, че пътят на човека не *зависи* от него; Не е *дадено* на човека, който ходи, да управля стъпките си. ²⁴ Господи, наказвай ме, но с мярка, Не в гнева Си, да не би да ме довършиш. ²⁵ Изливай яростта Си върху народите, които не Те познават, И върху родовете, които не призовават Твоето име; Защото те изпоядоха Якова, Дори го погълнаха и го довършиха, И опустошиха жилището му.

11 ¹ Словото, което дойде към Еремия от Господа и каза: ² Слушайте думите на тоя завет, и говорете на Юдовите мъже и ерусалимските жители; и ти да им речеш: ³ Така казва Господ Израилевият Бог: Проклет оня човек, който не слуша думите на тоя завет, ⁴ който заповядах на бащите ви в деня, когато ги изведох из Египетската земя, из железарската пещ и рекох: Слушайте гласа Ми, и изпълнявайте *тия думи* според всичко що ви съм заповядал; и така вие ще бъдете Мои люде, и Аз ще бъда ваш Бог, ⁵ за да изпълня клетвата, с която се клех на бащите ви, да им дам земя, която изобилва с мляко и мед, както *я изпълнявам* днес. Тогава отговорих, като рекох: Амин, Господи! ⁶ И Господ ми рече: Възгласи всички *тия думи* в Юдовите градове и в ерусалимските улици, като кажеш: Слушай-

7 те думите на тоя завет и изпълнявайте ги. ⁷ Защото изрично заявявах пред бащите ви в деня, когато ги изведох от Египетската земя, дори до днес, като ставах рано и заявявах казвайки:

8 Слушайте гласа Ми. ⁸ Но те не послушаха нито приклониха ухото си, а ходиха всеки по упоритостта на нечестивото си сърце; затова докарах върху тях всичко казано в тоя завет, който им заповядах да изпълняват, но който не изпълниха. ⁹ И Господ ми рече: Заговор се намери между Юдовите мъже и ерусалимските жители.

10 ¹⁰ Те са се върнали в беззаконията на праотците си, които отказаха да слушат Моите думи, и са последвали други богове, за да им служат. Израилевият дом и Юдовият дом са нарушили завета, който направих с бащите им. ¹¹ Затова, така казва Господ: Ето, ще докарам зло върху тях, От което не ще могат да избягнат; И ще извикат към Мене, - Но няма да ги послушам. ¹² Тогава Юдовите градове и ерусалимските жители ще отидат И ще извикат към боговете, на които кадят: Но те няма никак да ги спасят Във време на бедствието им. ¹³ Защото, колкото е числото на градовете ти, Толкова са и боговете ти, Юдо; И колкото е числото на ерусалимските улици, Толкова олтари издигнахте на онова срамотно нещо, - Олтари, за да кадите на Ваала. ¹⁴ Затова ти недей се моли за тия люде, Нито възнасяй вик или молба за тях; Защото Аз няма да ги послушам, когато викат към Мене, Поради своето бедствие. ¹⁵ Какво *право* има любезната Ми в Моя дом, Като е блудствувала с мнозина, И е престанало да се принася от тебе светото месо? Когато струваш зло, тогава се веселиш. ¹⁶ Господ те нарече Маслина вечнозелена, красива доброплодна; Но с шум на силно вълнение запали огън върху нея, И клоните ѝ се строшиха. ¹⁷ Защото Господ на Силите, Който те е насадил, Изрече зло против тебе Поради злото, което Израилевият дом и Юдовият дом Си избраха да извършат Като Ме разгневиха с каденето си на Ваала. ¹⁸ Но Господ ми откри това, та го познах; И тогава Ти ми показа делата им. ¹⁹ Но аз бях като питомно агне, водено на клане, И не знаех, че бяха скроили замисли против мене, *казвайки*: Нека свалим дървото с плода му, И нека го отсечем от земята на живите, За да се не помни вече името му. ²⁰ Но, о, Господи на Силите, Който съдиш праведно, Който изпитваш вътрешностите и сърцето, Нека видя Твоето въздаяние върху тях! Защото на Тебе поверих делото си. ²¹ Затова, така казва Господ за анатотските мъже, Които искат *да отнемат* живота ти, и казват: Да не пророкуваш в име-

то Господно, Да не би да умреш от ръцете ни, - ²² Прочее, така казва Господ на Силите: Ето, Аз ще ги накажа; Юношите ще измрат чрез нож, Синове им и дъщерите им ще измрат от глад, ²³ И няма да останат от тях; Защото ще докарам зло върху анатотските мъже В годината, когато ги накажа.

12 ¹ Праведен си, Господи, когато се съдя с Тебе; Но пак не разисквам с Тебе за съдбите Ти, - ² Защо успява пътят на нечестивите? Защо са охолни всички, които постъпват коварно? ³ Насади си ги, и те даже се закорениха; Растат, даже и принасят плод; Ти си близо в устата им, А далеч от сърцата им. ⁴ Но Ти, Господи, ме познаваш; Виждаш ме и изпитваш *какво е* сърцето ми спрямо Тебе; Отдели ги като овце за клане, И приготи ги за деня, когато ще бъдат заклани. ⁵ До кога ще жалее страната, И ще съхне тревата на цялата земя? Загинаха животните и птиците Поради нечестие на жителите ѝ, Защото рекоха: Той няма да види сетнината ни. ⁶ Ако тичаш с пешаците, и те те изморят, Тогава как ще се надваряш с конете? И макар, че в мирна страна си в безопасност, Но какво би направил в прииждането на Иордан? ⁷ Защото братята ти и бащиният ти дом, - ⁸ Даже и те се обходиха коварно към тебе, Да! и те извикаха подир тебе велегласно; *Но* не ги вярвай, даже ако ти говорят добро. ⁹ Напуснах дома Си, отхвърлих наследството Си, Предадох възлюблената на душата Ми в ръката на неприятелите ѝ. ¹⁰ Наследството Ми стана за Мене като лъв в гора; То издаде гласа си против Мене; Затова го намразих. ¹¹ Наследството Ми е за Мене като пъстра хищна птица; Хищните птици от всяка страна са против него, Идете, съберете всичките полски зверове, Докарайте ги да го изпоядат. ¹² Много овчари развалиха лозето Ми, Потъпкаха Моя дял, Обърнаха любимия Ми дял в непроходима пустиня. ¹³ Обърнаха го в пустота; Той, като запустен, жалее пред Мене; Цялата страна е опустошена, Защото няма кой да вземе това присърце, ¹⁴ По всичките голи височини на пустинята дойдоха разорители; Защото ножът Господен пояжда От единия край на страната до другия; Никоя твар няма мир. ¹⁵ Сеяха жито, но са пожънали тръни; Трудиха се, но никак не се ползват; Посрамете се, прочее, от *тия* си произведения, Поради пламения гняв на Господа. ¹⁶ Така говори Господ Против всичките ми зли съседи, Които посягат на наследството, което дадох на людето Си Израила, *както казва*: Ето, ще ги изтръгна от земята им, И ще изтръгна Юдовия дом отсред тях; ¹⁷ И след

като ги изтръгна, Пак ще им покажа милост, И ще ги върна всеки човек в наследството му, И всеки човек в земята му. ¹⁶ И ако научат добре обходата на Моите люде, Да се кълнат в Мое-то име, *казвайки: Заклевам се в живота на Господа!* (Както те научиха Моите люде да се кълнат във Ваала), Тогава и те ще бъдат утвърдени всред людето Ми. ¹⁷ Но ако не послушат, Съвсем ще изтръгна и ще изстребя она народ, Казва Господ.

13 ¹ Така ми рече Господ: Иди та си купи лепен пояс, и опашки го на кръста си, но във вода не го туряй. ² И тъй, купих пояса, според Господното слово, и опасах го на кръста си. ³ И Господното слово дойде към мене втори път и рече: ⁴ Вземи пояса, който си купил, който е на кръста ти, и стани та иди при Ефрат, и скрий го там в някоя пукнатина на канарата. ⁵ Прочее, отидох та го скрих при Ефрат, според както ми заповяда Господ. ⁶ И подир много дни Господ ми рече: Стани та иди при Ефрат, и вземи от там пояса, който ти заповядах да скриеш там. ⁷ Тогава отидох при Ефрат та изкопах, и взех пояса от мястото гдето бях го скрил; и, ето, поясът беше се развалил, не струваше за нищо. ⁸ Тогава Господното слово дойде към мене и рече: ⁹ Така казва Господ: Също така ще разваля гордостта на Юда И голямата гордост на Ерусалим. ¹⁰ Тия зли люде, които отказват да слушат думите Ми, Които ходят според упоритостта на своето сърце, И следват други богове, за да им служат и да им се кланят, Ще бъдат като тоя пояс, който не струва за нищо. ¹¹ Защото като пояс, който прилепва за кръста на човека, Аз прилепих при Себе Си целия Израилев дом И целия Юдов дом, казва Господ, За да Ми бъдат люде и име, Хвала и слава; но не послушаха. ¹² За туй, кажи им това слово - Така казва Господ Израилевият Бог: Всеки мех се пълни с вино, И те ще ти рекат: Та не знаем ли ние, че всеки мех се пълни с вино? ¹³ Тогава речи им: Така казва Господ: Ето, ще напълня до опиване всичките жители на тая земя, - Царете, които седят на Давидовия престол, Свещениците, пророците, И всичките ерусалимски жители. ¹⁴ Ще ги удрям един о друг, Бащите и синовете заедно, казва Господ; Няма да пожала, нито да пощадя, нито да покажа милост Та да ги не изстребя. ¹⁵ Слушайте и внимавайте, не се надигайте; Защото Господ е говорил. ¹⁶ Дайте слава на Господа вашия Бог Преди да докара тъмнина, Преди нозете ви да се препънат по тъмните планини, И преди Той да превърне в мрачна сянка Виделото, което вие очаквате, И да го направи гъста тъмнина. ¹⁷ Но ако не послушате това, Душата

ми ще плаче тайно поради гордостта *ви*; И около ми ще се просълзи горчиво и ще рони сълзи, Защото стадото Господно се завежда в плен. ¹⁸ Кажи на царя и на овдовялата царица: Смирете се, седнете ниско, Защото падна главното *ви украшение*, Славната ви корона. ¹⁹ Градовете на юг се затвориха, И няма кой да ги отвори; Всички от Юда са закарани в плен, Той цял е заведен в плен. ²⁰ Дигни очите си та виж идещите от север; Где е стадото, което ти се даде, - хубавите твои овце? ²¹ Какво ще речеш, когато ще постави Приятелите *ти* да началствуват над тебе, Тъй като ти сам си ги научил *да бъдат* против тебе? Не ще ли те хванат болки както на жена, която ражда? ²² Ако ли речеш в сърцето си: Защо ми се случи това? Поради многото ти беззакония дигнаха се полите ти, И петите ти понасят насилие. ²³ Може ли етиопянин да промени кожата си, или леопард пъстротите си? Тогава можете да правите добро вие, които сте се научили да правите зло. ²⁴ Затова ще ги разпръсна като плява, Която се разнася от пустинния вятър. ²⁵ Това е, *което ти се пада* с жребие от Мене, Отмереният ти дял, казва Господ, - Понеже си Ме забравил и си уповавал на лъжа, ²⁶ Затова и Аз ще дигна полите ти до лицето ти, Та ще се яви срамотата ти. ²⁷ Видях твоите мерзости по хълмовете и по полетата, Прелюбодействата ти и цвиленията ти, Безсрамното ти блудство. Горко ти, Ерусалиме! До кога още няма да се очистиш?

14 ¹ Господното слово, което дойде към Еремия за бездъждието: ² Юда ридае, и *людете* в портите му са изнемощели; Седят на земя чернооблечени; И викът на Ерусалим се издигна, ³ Големците му пращат подчинените си за вода; Те отиват при кладенците, но не намират вода; Връщат се с празните си съдове; Посрамват се и се смущават и покриват главите си. ⁴ Понеже земята се пукна, Защото няма дъжд на земята, Затова орачите се посрамват, Покриват главите си. ⁵ Още и кошутата ражда на полето И оставя *рождбата си* понеже няма трева. ⁶ И дивите осли като застават по голите височини, Задушават се за въздух като чакали; Очите им чезнат понеже няма трева. ⁷ Господи, при все че беззаконията ни свидетелствуват против нас, Ти действуй заради името Си; Защото отстъпничествата ни са много; На Тебе съгрешихме. ⁸ Надеждо на Израиля, Спасителю негов в скръбно време, Защо да си като пришелец в *тая* страна, И като пътник отбил се да пренощува? ⁹ Защо да си като човек смаян, Като силен мъж, който не може да избави? Обаче Ти, Господи, си всред нас; Ние се наричаме с Твоето име; недей ни

- 10 оставя. ¹⁰Така казва Господ на тоя народ; Както обикнаха да се скитат, И не въздържаха нозете си, Така Господ не благоволи в тях; Сега ще си спомни беззаконието им, И ще накаже греховете им. ¹¹И рече ми Господ: Недей се моли за доброто на тия люде. ¹²*Даж*е ако постят, не ще послушам вика им, И ако принесат всеизгаряния и приноси, Не ще благоволя в тях; Но ще ги довърша с нож, с глад и мор. ¹³Тогава рекох: Уви, Господи Иеова! Ето, пророците казват на тях: Няма да видите нож, нито ще има глад у вас, Но ще ви дам сигурен мир на това място.
- 14 ¹⁴Тогава ми рече Господ: Лъжливо пророкуват пророците в името Ми; Аз не съм ги пратил, нито съм им заповядал, Нито съм им говорил; Те ви пророкуват лъжливо видение, гадание, Суетата и измамата на своето сърце. ¹⁵Затова, така казва Господ За пророците, които пророкуват в Моето име Без да съм ги изпратил, Но които казват: Нож и глад не ще има в тая страна, - С нож и с глад ще бъдат изстребени тия пророци.
- 16 ¹⁶А людетe, на които те пророкуват, Ще бъдат изхвърлени по ерусалимските улици, *Загинали* от глад и от нож; И не ще има кой да ги заравя, Тях и жените им, синовете им и дъщерите им; Защото ще излея върху тях собственото им зло.
- 17 ¹⁷И ще им кажеш това слово: Нека ронят очите ми сълзи нощем и денем Без да престанат; Защото девицата, дъщерята на людетe ми, Е поразена с голямо поразяване, с много люта рана. ¹⁸Ако изляза на полето, Ето убитите с нож! И ако вляза в града, Ето изнемощелите от глад Дори пророкът и свещеникът Обходиха земята, но не знаят *какво да се направи*. ¹⁹Отхвърлил ли си съвсем Юда? Погнусила ли се е душата Ти от Сион? Защо си ни поразил, та няма изцеление за нас? Очаквахме мир, но никакво добро не дойде, И време за изцеление, но, ето, смущение! ²⁰Признаваме, Господи, нечестиято си, И беззаконието на бащите си, Защото сме Ти съгрешили. ²¹Заради името Си недей се погнусява *от нас*, Не опозорявай славния Си престол; Спомни си, не нарушавай завета Си с нас.
- 22 ²²Между идолите на народите има ли някой да дава дъжд? Или небето *от себе си* ли дава дъждове? Не си ли Ти, *Който даваш*, Господи Боже наш? Затова Тебе чакаме, Защото Ти си сторил всичко това.
- 15** ¹Но Господ ми рече: Даже Моисей и Самуил ако биха застанали пред Мене, Пак душата Ми не би *се смилила* за тия люде. Изпъди ги от лицето Ми, и нека си излязат. ²И когато ти рекат: Къде да излезем? Тогава ще им речеш: Така казва Господ: Които са за смърт, на смърт, И които са за нож, под нож; И които са за глад, на глад, И които са за плен, в плен. ³И ще докарам на тях четири вида *язви*, казва Господ: Ножът да заколи и кучетата да разкъсат, А небесните птици и земните зверове Да изпоядат и да изстребят. ⁴И ще ги направя да бъдат тласкани по всичките царства на света Поради Манасия, син на Юдовия цар Езекия, По причина на това, което стори в Ерусалим. ⁵Защото кой ще се умилюва за тебе, Ерусалиме? Или кой ще те пожали? Или кой ще се обърне да те попита: Как си? ⁶Ти си Ме отхвърлил, казва Господ, Отишъл си надире, Затова ще простра ръката Си против тебе та ще те погубя; Дотегна Ми да показвам милост. ⁷Ще ги отвее с веяло в портите на тая земя, Ще ги обезчадя, ще изстребя людетe Си, *Защото* не се връщат от пътищата си. ⁸Вдовиците им се умножиха пред Мене повече от морския пясък; На пладне доведох грабител върху тях против майката на младите; Внезапно докарах върху нея мъка и ужаси. ⁹Оная, която роди седем, изнемоща, предаде дух; Нейното слънце залезе, когато беше още ден, Тя биде посрамена и смутена; А останалите от тях ще предам на нож Пред неприятелите им, казва Господ. ¹⁰Горко ми, майко моя, За гдето си ме родила човек за каране, И човек за препиране с целия свят! Аз нито съм давал с лихва, нито са ми давали с лихва, *Все пак, обаче*, всеки от тях ме къльне. ¹¹Господ ми каза: Непременно ще те укрепя за добро; Непременно ще застава неприятеля да ти се моли В лошо време и в скръбно време. ¹²*Има ли* желязо, *което* може да счупи северното желязо и медта? ¹³Имотът ти и съкровищата ти ще предам на разграбване без замяна, и по всичките твои предели, И то поради всичките ти грехове. ¹⁴И ще *те* отведе с неприятелите ти В страна, която не знаеш; Защото се запали огънят на гнева Ми, И ще гори върху вас. ¹⁵Ти, Господи, познаваш *делото ми* спомни си за мене; Посети ме и отплати за мене на гонителите ми; В дълготърпението Си не ме отнимай. Знай, че заради Тебе претърпях укор. ¹⁶Като намерих Твоите думи изяход ги, И Твое то слово ми беше радост и веселие на сърцето; Защото се наричам с Твое то име, Господи Боже на Силите. ¹⁷Не седях в събрание на веселящите се, Нито се радвах *с тях*; Седях сам поради ръката Ти, Защото Ти ме изпълни с негодование. ¹⁸Защо е постоянна болката ми, И раната ми тъй тежка щото не приема изцеление? Ще ми станеш ли като измамлив *поток*, Като непостоянни води? ¹⁹Затова, така казва Господ: Ако се върнеш *от тоя си ум*, тогава пак ще те възстановя, За да стоиш пред Мене; И ако отделиш скъпоценното от нищожното, Тогава ще

те направя да бъдеш като Моите уста. Те нека се обърнат към тебе, Но ти не се обръщай към тях. ²⁰И ще те направя срещу тия люде яка медна стена; Те ще воюват против тебе, но няма да ти надвият, Защото Аз съм с тебе, за да те избавя И да те отървавам, казва Господ. ²¹Ще те отърва от ръката на нечестивите, И ще те изкупя от ръката на насилниците.

16 ¹Господното слово дойде пак към мене и рече: ²Недей си взема жена, Нито да родиш синове или дъщери на това място, ³Защото така казва Господ За синовете и за дъщерите, които се раждат на това място, И за майките, които са ги родили, И за бащите, които са ги добили в тая страна; ⁴Те ще умрат от разни видове люта смърт; Не ще бъдат оплакани, нито погребани; Ще бъдат като тор по лицето на земята; Ще загинат от нож и от глад, И труповите им ще бъдат храна За небесните птици и за земните зверове. ⁵Защото така казва Господ: Не влизай в дом гдето има жалееене, И не ходи да ридаш или да ги оплакваш; Защото отнех мира Си от тия люде, казва Господ, Да! милосърдието и щедростите Си. ⁶И големи и малки ще измрат в тая страна; Не ще бъдат погребани, нито ще ги оплачат, Нито ще направят нарязвания *по телата си*, Нито ще се обръснат за тях, ⁷Нито ще раздават *хляб* в жалееенето, За да ги утешат за умрелия, Нито ще ги напият с утешителната чаша За баща им или за майка им. ⁸Не влизай и в дом, гдето има пируване, Да седиш с тях та да ядеш и да пиеш; ⁹Защото така казва Господ на Силите, Израилевият Бог: Ето, Аз ще направя да престане в това място, Пред очите ви, и във вашите дни, Гласът на радостта и гласът на веселието, Гласът на младоженеца и гласът на невестата. ¹⁰И когато известиш на тия люде всички тия думи, и те ти рекат: Защо е изрекъл Господ това голямо зло против нас? И какво е беззаконието ни и какъв грехът ни, който сме извършили против Господа нашия Бог? ¹¹Товага да им речеш: Понеже Ме оставиха бащите ви, казва Господ, Та последваха други богове, Служиха им и им се поклониха, А Мене оставиха и закона Ми не опазиха; ¹²А и вие сторихте още по-лошо от бащите си, Защото, ето, ходите всеки по упоритостта на нечестивото си сърце, И не слушате Мене; ¹³Затова ще ви изхвърля от тая страна В страна, която не сте познавали, нито вие, нито бащите ви; И там денем и нощем ще служите на други богове; Понеже няма да покажа милост към вас. ¹⁴Затова, ето, идат дни, казва Господ, Когато няма вече да рекат: *Заклевам се в живота на Господа, Който изведе израилтяните от египетската земя!* ¹⁵Но: *Заклевам*

се в живота на Господа, Който изведе израилтяните от северната земя, И от всичките страни, гдето ги беше изгонил! И Аз ще ги върна пак в страната им, Която дадох на бащите им. ¹⁶Ето, ще пратя за много рибари, Казва Господ, ¹⁶Та ще ги изловят; И подир това ще пратя за много ловци, Та ще ги гонят от всяка планина, И от всеки хълм и от дупките на канарите. ¹⁷Защото очите Ми са върху всичките им пътища; Те не са скрити от лицето Ми, Нито е утаено беззаконието им от очите Ми. ¹⁸И най-напред ще им въздам двойно За беззаконието им и за греха им, Защото оскверниха земята Ми с труповите на гнусотиите си, И с мерзостите си напълниха наследството Ми. ¹⁹Господи, сило моя и крепост моя, Прибежище мое в скръбен ден! При Тебе ще дойдат народите от краищата на земята, И ще рекат: Бащите ни не наследиха друго освен лъжи, Суета и безполезни работи. ²⁰Да си направи ли човек богове, Който, все пак, не са богове? ²¹Затова, ето, ще ги направя тоя път да познаят - Ще ги направя да познаят ръката Ми и силата Ми; И те ще познаят, че името Ми е Иеова.

17 ¹Юдовият грях е записан с желязна писалка, С диамантов връх; Начертан е на плочата на сърцето им, И върху роговете на жертвениците ви, ²Докато чадата им помнят жертвениците си и ашерите си При зелените дървета по високите хълмове. ³О, планино Моя в полето, Ще предам на разграбване имота ти и всичките ти съкровища, Тоже и високите ти места, поради грях във високите ти предели. ⁴И ти, да! едам оцеляла ти, Ще престанеш *да владееш* наследството си, което ти дадох; И ще те накарам да робуваш на неприятелите си В страна, която не си познавала; Защото запалихте огъня на гнева Ми, Който ще гори до века. ⁵Така казва Господ: Проклет да бъде оня човек, Който уповава на човека, И прави плътта своя мишца, И чието сърце се отдалечава от Господа. ⁶Защото ще бъде като изтравничето в пустинята, И няма да види, когато дойде доброто, Но ще обитава в сухите места в пустинята, В една солена и ненаселена страна. ⁷Благословен да бъде оня човек, Който уповава на Господа, И чието упование е Господ. ⁸Защото ще бъде като дърво насадено при вода, Коего разпростира корените си при потока, И няма да се бои, когато настане пекът, Но листът му ще се зеленее, И не ще има грижа в година на бездъждие, Нито ще престане да дава плод. ⁹Сърцето е измамливо повече от всичко, И е страшно болно; кой може да го познае? ¹⁰Аз, Господ, изпитвам сърцето, Опитвам вътрешностите, За да въздам все-

11 киму според постъпките му, И според плода на делата му. ¹¹ *Каквато е* яребицата, която събира пиленца, които не е измътила, Такъв е оня, който придобива много богатство с неправда; В половината на дните му те ще го оставят, И
12 в сетнините си той ще бъде безумен. ¹² Славен престол, от начало високопоставен, Е мястото на светилището ни. ¹³ Господи, надеждо Израилева, Всички, които Те оставят, ще се посрамят; Отстъпниците от Мене ще бъдат написани на пръстта, Защото оставиха Господа, извора на живата вода. ¹⁴ Изцели ме, Господи, и ще бъда изцелен; Спаси ме и ще бъда спасен; Защото с Тебе аз се хваля. ¹⁵ Ето, те ми казват: Где е словото Господно? нека дойде сега. ¹⁶ Но аз не побързах да се оттегля та да не съм пастир и да не те следвам, Нито пожелах скръбния ден; Ти знаеш; Това, що е излязло из устните ми, беше
17 *явно* пред Тебе. ¹⁷ Не бивай ужас за мене; Ти си мое прибежище в злощастен ден. ¹⁸ Нека се посрамят ония, които ме гонят, а аз да се не посрамя; Нека се ужасяват те, а аз да се не ужася, Докарай върху тях злощастен ден, И сломи ги с двоен пролом. ¹⁹ Така ми рече Господ: Иди та застани в портата на чадата на людетe *си*, през която влизат Юдовите царе и през която излизат и във всичките ерусалимски порти, и кажи им: ²⁰ Слушайте Господното слово, Юдови царе, и всички от Юда, и всички ерусалимски жители, които влизате през тия порти. ²¹ Така казва Господ: Внимавайте на душите си и не носете товар в съботен ден, нито го внасяйте през ерусалимските порти; ²² нито изнасяйте товар из къщите си в съботен ден, и не вършете никаква работа; но освещавайте съботния ден, както заповядах на бащите ви. ²³ Те, обаче, не послушаха, нито приклониха ухото си, но закоравиха врата си, за да не чуват и да не приемат наставление. ²⁴ И тъй, ако Ме послушате внимателно, казва Господ, Да не внасяте товар през портите на тоя град в съботен ден, Но да освещавате съботния ден Та да не вършите в него никаква работа, ²⁵ Тогава ще влизат през портите на тоя град Царе и князе, седящи на Давидовия престол, Возени на колесници и *яздещи* на коне, Те и първенците им, Юдовите мъже и ерусалимските жители. И тоя град ще се населява вечно;
26 ²⁶ И ще дойдат от Юдовите градове И от ерусалимските околности, От Вениаминовата земя, и от полската, И от планинската, и от южната страна, Носещи всеизгаряния и жертви, И хлебни приноси и ливан, Носещи още и благодарителни *жертви*, в дома Господен. ²⁷ Но ако не Ме послушате Да освещавате съботния ден, И да не носите товар, нито да влизате *с такъв*

през ерусалимските порти в съботен ден, Тогава ще запалят огън в портите му, Който ще пояде ерусалимските палати, И няма да угасне.

18
¹ Словото, което дойде към Еремия от Господа и каза: ² Стани та слез в къщата на грънчаря и там ще те направя да чуеш думите Ми. ³ Тогава слязох в къщата на грънчаря; и, ето, той работеше на колелата си. ⁴ И колкото пъти съдът, който правеше от глина, се разваляше в ръката на грънчаря, той пак го правеше на друг съд, както се видя угодно на грънчаря да го направи. ⁵ Тогава Господното слово дойде към мене и рече: ⁶ ДOME Израилев, не мога ли да направя с вас, Както тоя грънчар? казва Господ. Ето, както е глината в ръката на грънчаря, Така сте и вие, dome Израилев, в Моята ръка. ⁷ Когато бих рекъл за някой народ или за някое царство Да го изкореня, съсия и погубя, ⁸ Ако оня народ, за който съм говорил, Се отвърне от злото си, Аз ще се разкая за злото, което съм намислил да му сторя. ⁹ А когато бих рекъл за някой народ или за някое царство Да го съградя и насадя, ¹⁰ Ако извърши това, което е зло пред Мене, Като не слуша гласа Ми, Тогава ще се разкая за доброто, С което рекох да го облагодетелствувам. ¹¹ Сега, прочее, иди, говори на Юдовите мъже И на ерусалимските жители, като речеш: Така казва Господ: Ето, Аз кроя зло против вас, И измислювам замисли против вас; Върнете се, прочее, всеки от лошия си път, И оправете постъпките си и делата си. ¹² А те казват: Напразно! Защото според своите замисли ще ходим, И ще постъпваме всеки според упоритото си и нечестиво сърце. ¹³ Затова, така казва Господ: Попитайте сега между народите Кой е чул такива неща; Израилевата девица е извършила много ужасно нещо. ¹⁴ Ще престане ли ливанският сняг от скалата на полето? Ще пресъхнат ли хладните води, които идат от далеч? ¹⁵ Обаче Моите люде Ме забравиха, кадиha на суетни *богове*; И тия са ги направили да се препъват в пътищата си, в старите пътеки, За да ходят в обикалящите пътеки на неправен път, ¹⁶ За да направят земята си *предмет* на учудване и на вечно подсвиркване, Тъй щото всеки, който минава през нея, да се учуди и да поклати глава. ¹⁷ Ще ги разпръсна пред неприятеля като с източен вятър; В деня на злощастиято им ще им покажа гръб, а не лице. ¹⁸ Тогава рекоха: Елате, нека скроим замисли против Еремия; Защото не ще се изгуби закон от свещеник, Нито съвет от мъдър, Нито слово от пророк. Елате, да го поразим с език, И да не даваме внимание ни на една от думите му. ¹⁹ Внимавай на мене, Господи, И чуй гласа на ония, които се

20 препират с мене. ²⁰ Ще се въздаде ли зло за добро? Защото изкопах яма за душата ми. Спомни си как застанах пред Тебе, за да говоря добро за тях, За да отвърна от тях Твоята ярост. ²¹ Затова предай чадата им на глад, И предай ги на силата на ножа; Нека станат жените им бездетни и вдовици, Нека мъжете им бъдат поразени от смърт, И нека паднат младежите им от нож в бой. ²² Нека се чуе вопъл от къщите им, Когато докарат внезапно полкове върху тях; Защото изкопах яма, за да ме хванат, И скриха примки за нозете ми. ²³ А Ти, Господи, знаеш целия им замисъл против мене, за да ме убият; Да не простиш беззаконието им, Нито да изличиш греха им пред лицето Си; Но да се съборят пред Тебе; Ти действуйвай против тях във време на гнева Си.

19 ¹ Така каза Господ: Иди та купи една глинена стомна, и *взemi* някой от старейшините на людете и от старейшините на свещениците, ² и излез в долината на Еномовия син, която е при входа на грънчарската порта, и там възгласи думите, които ще ти кажа, като речеш: ³ Слушайте Господното слово, Юдови царе и ерусалимски жители. Така казва Господ на Силите, Израилевият Бог: Ето, ще докарам на това място зло, поради което всекиму, който чуе за него ще му писнат ушите; ⁴ защото Ме оставиха, и направиха чуждо това място като кадиха в него на други богове, които не бяха познали - те и бащите им и Юдовите царе, и напълниха това място с кръвта на невинните, ⁵ и издигнаха високи места на Ваала, за да горят синовете си в огън за всеизгаряния на Ваала - нещо, което не съм заповядал, нито съм говорил, нито Ми е идвало на ум. ⁶ Затова, ето, идат дни, казва Господ, когато това място не ще се нарича вече Тофет, или долина на Еномовия син, но долина на клане. ⁷ И ще осуеят на това място съвещанията на Юда и на Ерусалим; и ще ги накарам да паднат от нож пред неприятеля си, и чрез ръката на ония, които искат живота им; а трупове им ще дам за храна на небесните птици и на земните зверове. ⁸ И ще направя тоя град *предмет* на учудване и подсвиркване; всеки, който минава през него ще се почуди и ще подсвирне поради всичките му язви. ⁹ И ще ги направя да ядат месата на синовете си и месата на дъщерите, и ще ядат всеки месата на другаря си, при обсадата и при утеснението, с което ще ги утеснят неприятелите им и ония, които искат живота им. ¹⁰ Тогава да строшиш стомната пред мъжете, които са отишли с тебе, ¹¹ и да им речеш: Така казва Господ на Силите: Ей така ще строша тия лю-

де и тоя град, както някой строшава грънчарски съд, който не може вече да стане цял; и ще ги погребват в Тофет понеже не ще остане място за погребване другаде. ¹² Така ще постъпя с това място и с жителите му, казва Господ, и ще направя тоя град като Тофет; ¹³ и къщите на Ерусалим и къщите на Юдовите царе, които са нечисти, ще бъдат както мястото Тофет, дори всичките къщи, върху чиито покриви кадиха на цялото небесно войнство, и направиха възлияние на други богове. ¹⁴ Тогава Еремия дойде от Тофет, гдето Господ го беше изпратил да пророкува; и застана в двора на Господния дом та рече на всичките люде: ¹⁵ Така казва Господ на Силите, Израилевият Бог: Ето, ще докарам на тоя град и на всичките му села всичкото зло, което изрекох против него, защото закоравиха врата си да не слушат думите Ми.

20 ¹ А Пасхор, син на свещеника Емир, който беше началник в Господния дом, чу Еремия като пророкуваше тия неща. ² Тогава Пасхор удари пророка Еремия и тури го в кладата, която бе в горната Вениаминова порта до Господния дом. ³ А на утринта Пасхор извади Еремия от кладата. Тогава Еремия му рече: Господ не те нарече Пасхор, но Магор-мисавив°. ⁴ Защото така казва Господ: Ето, ще те направя ужас за самия тебе и на всичките ти приятели; те ще паднат от ножа на неприятелите си, и очите ти ще видят това; и ще предам Юда цял в ръката на вавилонския цар, който ще ги заведе пленници във Вавилон и ще ги поразии с нож. ⁵ При това, ще предам цялото богатство на тоя град, всичките му печалби, и всичките му скъпоценности, дори всичките съкровища на Юдовите царе ще предам в ръката на неприятелите им, които ще ги разграбят и ще ги вземат та ще ги занесат във Вавилон. ⁶ И ти, Пасхоре, заедно с всички, които живеят в дома ти, ще отидеш в плен; ще дойдеш във Вавилон, там ще умреш, и там ще бъдеш погребан, ти и всичките ти приятели, на които си пророкувал лъжливо. ⁷ Господи, примабил си ме, и аз бидох примамен; Ти си по-силен от мене и си надмогнал. Аз станах за присмех цял ден; всички се подиграват с мене; ⁸ Защото отворя ли уста, *не мога да не* викам; *Трябва да* викам: Насилство и грабеж! Защото словото Господно ми става *Причина* за позор и присмех цял ден. ⁹ Но ако река: Няма да спомена за Него, Нито ще продумам вече в името Му, Тогава *Неговото слово* става в сърцето ми Като пламнал огън затворен в костите ми; Уморявам се да го задържам, но не мога. ¹⁰ Защото чух клевета от мнозина; навсякъ-

де е трепет; Обвинявайте! и ние ще го обвиним, - *Думат* всички, с които аз живеех в мир, Които гледат да се спъна, - Може би той ще се помами *в някаква погрешка*, Та ще надмогнем над него и ще си му отмъстим. ¹¹ Но Господ е с мене като мощен и страшен *защитник*; Затова гонителите ми ще се спънат И не ще надмогнат; Те ще се посрамят много, защото не постъпиха разумно; Срамът им ще бъде вечен, няма да се забравя. ¹² Но, Господи на Силите, Които изпитваш праведния, И гледаш вътрешностите на сърцето, Нека видя Твоето въздаяние върху тях, Защото на Тебе поверих делото си. ¹³ Пейте Господу, хвалете Господа; Защото избави душата на немотния от ръката на злодейците. ¹⁴ Проклет да бъде денят, в който се родих; Да не бъде благословен денят, в който ме роди майка ми, ¹⁵ Проклет да бъде човекът, който извести на баща ми, Казвайки: Роди ти се мъжко дете, - ¹⁶ И с това се зарадва много; ¹⁶ И да бъде тоя човек като градовете, Които Господ не съжали и разори, И нека слуша заран вик, И на пладне тревога; ¹⁷ Защото не ме умъртви в утробата, И тъй майка ми да ми е била гроб, И утробата й *да е останала* всякога бременна. ¹⁸ Защо излязох из утробата Да гледам труд и скръб, И дните ми да се довършат от срам.

21 ¹ Словото, което дойде към Еремия от Господа, когато цар Седекия прати при него Пасхора Мелхиевия син и свещеника Софония, син на Маасея, да му рекат: ² Моля, допитай се до Господа за нас, защото вавилонският цар Навуходоносор отвори война против нас; може би да подействува Господ за нас според всичките Си *минали* чудеса, та да се махне оня от нас. ³ Тогава Еремия им рече: Ето какво ще кажете на Седекия: ⁴ Така казва Господ Израилевият Бог: Ето, Аз ще обърна назад военните оръжия, които са в ръцете ви, с които се биете против вавилонския цар и халдейците, които ви обсаждат извън стените; и Аз ще ги събера сред тоя град. ⁵ И сам Аз ще воювам против вас с издигнатата ръка и със силна мишца, с гняв, с ярост и с голямо негодуване. ⁶ Ще поразя жителите на тоя град, и човек и животно; и ще измрат от голям мор. ⁷ След това, казва Господ, ще предам Юдовия цар Седекия, слугите му, людете му, оцелелите в тоя град от мор, от нож и от глад, в ръката на вавилонския цар Навуходоносора, в ръката на неприятелите им и в ръката на ония, които искат живота им; и той ще ги порази с остроето на ножа; няма да ги пощади, нито да ги пожали, нито да се смили за тях. ⁸ И да речеш на тия люде: Така казва Господ: Ето, полагам пред вас пътя на живота и пътя на смърт-

та. ⁹ Който остане в тоя град ще умре от нож, от глад и от мор; но който излезе та се предаде на халдейците, които ви обсаждат, ще остане жив, и животът му ще бъде като корист за него. ¹⁰ Защото насочих лицето Си против тоя град за зло, а не за добро, казва Господ; той ще бъде предаден в ръката на вавилонския цар, който ще го изгори с огън. ¹¹ А на дома на Юдовия цар *кажи*: Слушайте Господното слово: ¹² Доме Давидов, така казва Господ: Извършвайте правосъдие всяка заран, и отървавайте обрания от ръката на насилника, да не би поради злите ви дела да излезе яростта Ми като огън, и пламне без да има кой да го угаси. ¹³ Ето, казва Господ, Аз съм против тебе, която обитавах в долината и в скалата сред полето, *против вас*, които казвате: Кой ще слезе против нас? или кой ще влезе в жилищата ни? ¹⁴ И ще ви накажа според плода на делата ви, казва Господ; и ще запаля огън в леса на тоя *град*, та ще пояде всичко около него.

¹ Така каза Господ: Слез в къщата на Юдовия цар, та изговори там това слово, като кажеш: ² Слушай словото Господно, царю Юдов, Който седиш на Давидовия престол, Ти, слугите ти и людете ти, Които влизате през тия порти - ³ Така казва Господ: Извършвайте правосъдие и правда, И отървавайте обрания от ръката на насилника; Не онеправдавайте нито насилвайте Чужденеца, сирачето и вдовицата, И невинна кръв не проливайте на това място. ⁴ Защото, ако наистина вършите това, Тогава през портите на тоя дом ще влизат Царе, седящи на Давидовия престол, Возени на колесници и *яздещи* коне, Те, слугите им и людете им. ⁵ Но ако не послушате тия думи, Заклевам ви в Себе Си, казва Господ, Че тоя дом ще запустее. ⁶ Защото така казва Господ за дома на Юдовия цар: Ти Ми си Галаад и ливански връх; Но ще те обърна в пустиня, В градове ненаселени. ⁷ Ще приготвя против тебе изстребители, Всеки с оръжията му; Та ще изсекат отбраните ти кедри И ще ги хвърлят в огъня. ⁸ И много народи, като минат край тоя град, Ще рекат, всеки на ближния си: Защо постъпи така Господ с тоя голям град? ⁹ И ще отговорят: Защото оставиха завета на Господа своя Бог Та се поклониха на други богове И им служиха. ¹⁰ Не плачете за умрелия, Нито ридайте за него; Но плачете горчиво за онзи, който отива, Защото няма да се върне вече, Нито ще види пак родната си земя. ¹¹ Защото така казва Господ За Селума, син на Юдовия цар Иосия, Който царуваше вместо баща си Иосия, Който *и* излезе от това място: Той няма да се върне вече; ¹² Но на мястото гдето го закараха пленник, там ще умре, И няма да види вече тая земя. ¹³ Гор-

ко на онзи, който строи къщата си с неправда, И staите си с кривда; Който кара ближния си да му работи без заплата, И не му дава надницата му; ¹⁴ Който си казва: Ще си построя голяма къща и широки стаи; В които си отваря прозорци, И я покрива с кедър и я боядисва с алено. ¹⁵ Понеже гледаш да си натрупаш кедрове, ще царуваш ли? Баща ти не ядеше и не пиеше ли? *Да!* но той извършваше правосъдие и правда, Тогава благоденствуваше. ¹⁶ Отсъждаше делото на сиромаха и на немотния; Тогава благоденствуваше. Не значеше ли това да Ме познава? казва Бог. ¹⁷ А твоите очи и твоето сърце не са в друго, Освен в нечестната си печалба, и в проливане невинна кръв, И в извършване насилство и угнетение. ¹⁸ Затова, така казва Господ За Юдовия цар Йоаким, Иосиевия син: Няма да го оплакват, *казвайки*: Горко, брате мой! или: Горко сестро! Няма да го оплачат, *казвайки*: Горко, господарю! или: Горко, негово величество! ¹⁹ Той ще бъде погребан с оселско погребение, Извлечен и хвърлен отгатак ерусалимските порти. ²⁰ Възлез на Ливан та извикай, С висок глас извикай от Аварим към Васан Защото загинаха всичките ти любовници. ²¹ Говорих ти в благоденствието ти; Но ти рече: Не ща да слушам. Такава е била обходата ти от младостта ти, Че ти не слушаше гласа Ми. ²² Вятърът ще се храни с всичките ти овчари, И любовниците ти ще отидат в плен; Навярно тогава ще се смутиш и посрамиш Поради всичката си злина. ²³ Ти, която населяваш Ливан, Която правиш гнездото си в кедрите, Колко ще бъдеш за жалене, Когато те нападнат мъки, Болки като на жена, която ражда! ²⁴ *Заклевам се в живота* Си, казва Господ, Че даже ако Иехония, син на Юдовия цар Йоаким, Би бил печат на дясната Ми ръка, И от там бих се откъснал; ²⁵ И ще те предам в ръката на ония, които искат живота ти, И в ръката на ония, от които се боиш, Да! в ръката на вавилонския цар Навуходоносора, И в ръката на халдейците. ²⁶ Ще отхвърля тебе И майка ти, която те е родила, В друга земя, гдето не сте се родили, И там ще умрете. ²⁷ А в земята, гдето душата им желае да се върне, Там няма да се върнат. ²⁸ Нима тоя човек Иехония е строшено и презривно грънчарско изделие, Или непотребен съд? *Тогава* защо бяха отметнати, той и потомството му, И бяха хвърлени в страна, която не познават? ²⁹ О земя, земя, земя, чуй словото Господно; ³⁰ Така казва Господ. Запишете тоя човек за бездетен, Човек, който няма да успее в дните си; Защото ни един човек от потомството му Не ще успее да седи на Давидовия престол И да властвува вече над Юда.

¹ Горко на пастирите, Които погубват и разпръсват овците на паството Ми! казва Господ. ² Затова, така говори Господ Израилевият Бог Против пастирите, които пасат людето Ми: Вие разпръснахте овците Ми, и ги разпъдихте, И не ги посетихте; Ето, Аз ще ви накажа За злите ви дела, казва Господ. ³ И ще събера останалите Си овце От всичките страни, гдето ги изпъдих, И ще ги върна пак в кошарите им, Гдето ще се наплодят и умножат. ⁴ И ще поставя над тях пастири, които ще ги пасат; И те няма да се плашат вече, нито ще треперят, Нито ще загине някоя, казва Господ. ⁵ Ето, идат дни, казва Господ, Когато ще въздигна на Давида праведен отрасъл, Който като цар ще царува, ще благоденствува, И ще върши правосъдие и правда по земята. ⁶ В неговите дни Юда ще бъде спасен, И Израил ще обитава в безопасност; И ето името, с което ще се нарича - Господ е наша правда. ⁷ Затова, ето, идат дни, казва Господ, Когато не ще рекат вече: *Заклеваме се в живота* на Господа, Който възведе израилтяните из Египетската земя! ⁸ Но: *Заклеваме се в живота* на Господа, Който възведе и който доведе потомството на Израилевия дом От северната земя, и от всичките страни, гдето ги бях изгонил! И ще се заселят в своята земя. ⁹ За пророците. Сърцето ми дълбоко се съкрушава Всичките ми кости треперят, Като пиян съм, И като човек обладан от вино, Поради Господа, И поради светите Негови думи. ¹⁰ Защото земята е пълна с прелюбодейци; Защото поради проклятията земята плаче, Изсъхнаха пасбищата на степите; И стремехът им стана лош, И силата им несправедна. ¹¹ Защото и пророкът и свещеникът се оскверниха; Дори в дома Си намерих нечестието им, казва Господ. ¹² Затова пътят им ще им бъде Като плъзгави места в тъмнина, По който, като бъдат тласкани, ще паднат; Защото ще докарам зло върху тях В годината на наказанието им, казва Господ. ¹³ Тоже в самарийските пророци видях безумие; Те пророкуваха чрез Ваала, и заблудиха людето Ми Израила. ¹⁴ Още и в ерусалимските пророци видях ужасно нещо; Прелюбодействуват и ходят в лъжа, И подкрепват ръцете на злодейците Тъй щото никой не се връща от злото си; Те всички станаха за Мене като Содом, И жителите му като Гомор. ¹⁵ Затова, така казва Господ на Силите за пророците: Ето, Аз ще ги нахраня с пелин, И ще ги напоя с горчива вода; Защото от ерусалимските пророци Се е разпространило нечестие по цялата страна. ¹⁶ Така казва Господ на Силите: Не слушайте думите на пророците, които ви пророкуват; Те ви учат суета, Изговарят видения от

собственото си сърце, А не от устата Господни.
 17 ¹⁷ На ония, които Ме презират, винаги казват: Господ рече: Ще имате мир; И на всекиго, който ходи по своето упорито сърце, казват: Няма да ви постигне зло. ¹⁸ Защото, кой *от тях* е стоял в съвета на Господа Та е видял и чул Неговото слово? Кой *от тях* е внимавал в словото
 18 Му и е чул? ¹⁹ Ето, ураган от Господа, Неговата ярост, излезе, Дори ураган вихрушка; Ще избухне върху главата на нечестивите. ²⁰ Гневът на Господа няма да се върне Догдето Той не извърши и догдето не изпълни Намеренията на сърцето Си; В послешните дни ще разберете това напълно. ²¹ Аз не съм изпратил тия пророци, а при все това те се завтекоха; Не съм им говорил, а при все това те пророкуваха. ²² Но ако бяха стояли в съвета Ми, Тогава те щяха да правят хората Ми да чуят думите Ми, И щяха да ги връщат от лошия им път И от злите им дела. ²³ Аз *само* отблизо ли съм Бог, казва Господ, А не Бог *и* отдалеч? ²⁴ Може ли някой да се скрие в тайни места, Та Аз да го не видя? казва Господ. Не Аз ли изпълням небесата и земята? казва Господ. ²⁵ Чух що говорят пророците, Които в Мое име пророкуват лъжа, Като казват: Видях съм, видях съм! ²⁶ До кога ще бъде това в сърцето на пророците, Които пророкуват лъжа, - На ония, които пророкуват измамата на своето сърце? ²⁷ Които мислят да направят хората Ми да забравят Моето име Чрез сънищата си, които разказват всеки на ближния си, Както забравиха бащите им името Ми заради Ваала. ²⁸ Пророк, който има *истински* съм, нека разказва съня, И оня, който има послание от Мене, нека говори Моето послание вярно.
 29 Що има плявата с житото? казва Господ. ²⁹ Не е ли словото Ми като огън? казва Господ, И като чук, който строшава скалата? ³⁰ Затова, ето, Аз съм против пророците, казва Господ, Които крадат думите Ми всеки от ближния си. ³¹ Ето, Аз съм против пророците, казва Господ, Които клатят езиците си и казват: Той говори. ³² Ето, Аз съм против ония, които пророкуват лъжливи сънища, казва Господ, И, като ги разказват, с лъжите си и с надменността си Правят хората Ми да се заблуждават, Тогаз, когато Аз не съм ги изпратил, нито съм им заповядал; Прочее, те никак няма да ползват тия люде, казва
 33 Господ. ³³ И когато тия люде, Или някой пророк или свещеник, те попитат като рекат: Какво е наложеното *върху тебе* от Господа *слово*? Тогава да им кажеш що е наложеното, - Че Господ
 34 дума: Аз ще ви отхвърля. ³⁴ А колкото за пророка, свещеника и *оня от* хората, Който би рекъл: Наложеното от Господа *слово*! Аз ще на-

кажа оня човек и дома му. ³⁵ Така да речете всеки на ближния си И всеки на брата си: Какво е отговорил Господ? Или: Що е рекъл Господ? ³⁶ А да не споменете вече: Наложеното от Господа *слово*; Понеже товар ще бъде на всекиго Неговото слово; Защото извратихте думите на живия Бог, На Господа на Силите, нашия Бог. ³⁷ Така да кажеш на пророка: Какво ти е отговорил Господ? Или: Що е рекъл Господ? ³⁸ Но понеже казвате: Наложеното от Господа *слово*, Затова, така казва Господ: Понеже употребяват това изречение - Наложеното от Господа *слово*, При все, че Аз пратих до вас да ви кажат Да не казвате - Наложеното от Господа *слово*, ³⁹ Затова, ето, Аз ще ви забравя съвсем, И ще отхвърля от присъствието Си вас И града, който дадох вам и на бащите ви: ⁴⁰ И ще докарам върху вас вечен укор, И вечно посрамление, което няма да се забрави.

24
¹ Господ ми показа; и ето две кошници смокини пред Господния храм, след като вавилонският цар Навуходоносор бе пленил от Ерусалим Юдовия цар Иехония, Иоакимовия син, и Юдовите първенци, с художниците и ковачите, и беше ги завел във Вавилон. ² В едната кошница имаше много добри смокини, като рано узрелите смокини; а в другата кошница имаше много лоши смокини, които поради лошевината им не бяха за ядене. ³ Тогава ми рече Господ: Що виждаш, Еремие? И рекох: Смокини - добрите смокини, много добри, а лошите много лоши, тъй щото поради лошевината им не са за ядене. ⁴ Тогава Господното слово дойде към мене и рече: ⁵ Така казва Господ Израилевият Бог: Както на тия добри смокини, така ще погледна за добро на пленените из Юда, които изпратих от това място в Халдейската земя. ⁶ Защото, като насоча очите Си върху тях за добро, ще ги доведе пак в тая земя; ще ги съградя, и няма да ги съборя; ще ги насадя, и няма да ги изкореня. ⁷ Ще им дам и сърце да познават, че Аз съм Господ; и те ще Ми бъдат люде и Аз ще им бъда Бог; защото ще се върнат при Мене с цялото си сърце. ⁸ И както лошите смокини, които поради лошевината им не се ядат, непременно така казва Господ: По същия начин ще предам Юдовия цар Седекия, първенците му, и останалите от Ерусалим, които са оцелели в тая земя, и ония, които живеят в Египетската земя; ⁹ и ще ги предам да бъдат тласкани за зло по всичките царства на света, да бъдат укорявани, и да станат за поговорка, за упрек и за проклетия във всичките места, гдето ще ги изгоня. ¹⁰ И ще пратя между тях нож, глад и мор, догдето изчезнат от земята, която дадох на тях и на бащите им.

25 ¹Словото, което дойде към Еремия за всичките Юдови люде, в четвъртата година на Юдовия цар Иоаким, Иосиевия син, която година бе и първа на вавилонския цар Навуходоносора, ²което слово пророк Еремия изговори на всичките Юдови люде и на всичките ерусалимски жители, като казва: ³От тринадесетата година на Юдовия цар Иосия, Амоновия син, дори до днес, тия двадесет и три години, Господното слово дохождаше към мене; и аз ви говорих като ставах рано и говорех; но вие не послушахте. ⁴И Господ прати до вас всичките Си слуги пророците, като ставаше рано и ги пращаше, (но не послушахте, нито приклонихте ухо да послушате), ⁵и те казваха: Върнете се сега всеки от лошия си път и от злите си дела, и населявайте земята, която Господ даде на вас и на бащите ви от века и до века; ⁶и не отивайте след други богове, за да им служите и да им се кланяте, и не Ме разгневявайте с делата на ръцете си; и Аз няма да ви сторя зло. ⁷Но вие не Ме послушахте, казва Господ, като Ме разгневявахте с делата на ръцете си за собствено си зло. ⁸Затова така казва Господ на Силите: Понеже не послушахте думите Ми, ⁹ето Аз ще изпратя и ще взема всичките северни родове, казва Господ, тоже и слугата Ми Навуходоносора, вавилонския цар, та ще ги доведе против тая земя, и против нейните жители, и против всички тия околни народи; ще ги обрека на изтребление, и ще ги направя за учудване и за подсвиркване, и ще ги обърна на вечна пустота. ¹⁰При това, ще направя да престане между тях гласът на веселието и гласът на радостта, гласът на младоженеца и гласът на невестата, шумът на мелницата и светенето на светилото. ¹¹И цялата тая земя ще бъде пуста и за учудване; и тия народи ще робуват на вавилонския цар седемдесет години. ¹²А когато се свършат седемдесетте години, Аз ще накажа вавилонския цар и оня народ за беззакониего им, казва Господ, също и Халдейската земя, която ще обърна във вечна пустота. ¹³И ще докарам върху оная земя всичките неща, които съм говорил против нея, всичко що има писано в тая книга, което Еремия пророкува против всичките народи. ¹⁴Защото много народи и велики царе ще поробят и тях; Аз ще им въздам според делата им и според работата на ръцете им. ¹⁵Защото така ми каза Господ Израилевият Бог: Вземи от ръката Ми тая чаша с виното на яростта *Ми* та напой от нея всичките народи, до които те пращам. ¹⁶И като пият, ще поливат и обезумеят поради ножа, който ще изпра-

тя всред тях. ¹⁷Тогава взех чашата от ръката на Господа та напоих всичките народи, при които ме беше изпратил Господа, *а именно:* ¹⁸Ерусалим и Юдовите градове с царете им и първенците им, за да ги обърна в пустота, и за да станат за учудване и подсвиркване и проклетия, както са днес; ¹⁹египетския цар Фараона, със слугите му, първенците му и всичките му люде; ²⁰всичките разноплеменни люде, всичките царе на земята Уз, и всичките царе на Филистимската земя, с Аскалон, Газа, Акарон и останалите от Азот; ²¹Едома, Моава и амонците; ²²и всичките тирски царе, всичките сидонски царе, и царете на островите отгатък морето; ²³Дедана, Тема, Вуза и всички които си стрижат издадените части на косата; ²⁴всичките арабски царе, и всичките царе на разноплеменните люде, които населяват пустинята; ²⁵всичките зимрийски царе, всичките еламски царе, и всичките мидски царе; ²⁶всичките северни царе, ближните и далечните, едни с други, и всичките царства на света, които са по лицето на земята; а царят на Сесах^о ще пие подир тях. ²⁷Затова ще им речеш: Така казва Господ на Силите, Израилевият Бог: Пийте и опийте се, повръщайте, паднете, и не ставайте вече, поради ножа, който ще изпратя всред вас. ²⁸И ако откажат да вземат чашата от ръката ти и да пият, тогава да им речеш: Така казва Господ на Силите: Непременно ще пиете; ²⁹защото, ето Аз докарам зло като започвам от града, който се нарича по Моето име; и вие ли ще останете съвсем ненаказани? Няма да останете ненаказани, защото Аз ще призова нож върху всичките земни жители, казва Господ на Силите. ³⁰Затова пророкувай ти против тях всички тия неща, като им кажеш: Господ ще изреве свише, И ще издаде гласа Си от светото Си обиталище; Ще изреве силно против паството Си; Ще извика, като ония, които тъпчат *грозде*, Против всичките жители на света. ³¹Екотът ще стигне и до краищата на света, Защото Господ има съд с народите; Той ще се съди с всяка твар, Ще предаде нечестивите на нож, казва Господ. ³²Така казва Господ на Силите: Ето, зло ще излезе от народ към народ, И голям ураган ще се подигне От краищата на земята. ³³В оня ден убитите от Господа ще лежат От единия край на земята до другия край на земята; Няма да бъдат оплакани, нито прибрани, нито погребани; Ще бъдат за тор по повърхността на земята. ³⁴Лелекайте, пастири и извикайте, И вие, началници на стадото, валийте се *в пръстта*; Защото напълно настана времето за да бъдете заклани и разпръснати, И ще

35 паднете като отбран съд. ³⁵ И пастирите не ще имат средство за избягване, Нито началниците на стадото за избавление. ³⁶ Глас на вопъл от пастирите, И виене от началниците на стадото! ³⁷ Защото Господ опустошава пасбището им. ³⁷ И мирните кошари занемяха От пламения гняв на Господа. ³⁸ Той е оставил убежището Си като лъв; Да! земята им стана за учудване От люто-стта на насилника, И от яростния Му гняв.

26 ¹ В началото на царуването на Юдовия цар Иоаким, Иосиевия син, дойде това слово от ² Господа, което рече: ² Така казва Господ: Застани в двора на Господния дом та изговори на всичките Юдови градове, които дохождат да се покланят в Господния дом, всичките думи, които ти заповядвам да им говориш; не задържай ни една дума. ³ Може би ще послушат, и всеки ще се върне от нечестивия си път, за да се разкая за злото, което възнамерявам да им сторя поради лошите им дела. ⁴ И да им речеш: Така казва Господ: Ако не Ме послушате да ходите в закона Ми, който поставих пред вас, ⁵ да слушате думите на слугите Ми пророците, които пращам при вас, като ставам рано и ги пращам, (но вие не послушахте), ⁶ тогава ще направя тоя дом като Сило, и ще направя тоя град *предмет, с който* всичките народи на света ще кълнат. ⁷ А свещениците, пророците и всичките люде чува Еремия като говореше тия думи в Господния дом. ⁸ И като свърши Еремия да говори всичко, което Господ му бе заповядал да каже на всичките люде, тогава свещениците, пророците и всичките люде го хванаха и думаха: Непременно ще бъдеш умъртвен. ⁹ Ти защо пророкува в Господното име, като рече: Тоя дом ще стане като Сило, и тоя град ще се запустят та да няма жител? И всичките люде се събраха около Еремия в Господния дом. ¹⁰ И Юдовите първенци, като чува това нещо, възлязоха от царския дворец в Господния дом и седнаха във входа на новата порта на Господния дом. ¹¹ Тогава свещениците и пророците говориха на първенците и на всичките люде, казвайки: Този човек заслужава да бъде умъртвен, защото пророкува против тоя град, както чухте с ушите си. ¹² Тогава Еремия говори на всичките първенци и на всичките люде, като рече: Господ ме изпрати да пророкувам против тоя дом и против тоя град всичките думи, които чухте. ¹³ Затова сега оправете постъпките си и делата си, и послушайте гласа на Господа вашия Бог; и Господ ще се разкае за злото, което е изговорил против вас. ¹⁴ А за мене, ето, съм в ръката ви; направете ми каквото ви се вижда за добро и ¹⁵ удобно. ¹⁵ Но добре да знаете, че ако ме умърт-

вите, то ще докарате невинна кръв върху себе си, върху тоя град и върху жителите му; защото наистина Господ ме прати при вас да говоря в ушите ви всички тия думи. ¹⁶ Тогава първенците и всичките люде рекоха на свещениците и на пророците: Тоя човек не заслужава да бъде умъртвен; защото ни говори в името на Господа нашия Бог. ¹⁷ Тогава някои от местните старейшини станаха та говориха на всичките събрани люде, като казаха: ¹⁸ Михей моресетецът пророкуваше в дните на Юдовия цар Езекия, като говори на всичките Юдови люде, думайки: Така казва Господ на Силите: Сион ще се изоре като нива, Ерусалим ще стане грамади *от развалини*, и хълмът на дома като високи места на лес. ¹⁹ Умъртвиха ли го Юдовия цар Езекия и целия Юда? Не убоя ли се той от Господа, и не умилостиви ли Господа, та Господ се разкая за злото, което беше изрекъл против тях? Ние, прочее, бихме причинили голямо зло на своите души. ²⁰ А имаше и друг човек, Урия Семаиевият син от Кириатиарим, който пророкуваше в Господното име; и пророкуваше против тоя град и против тая страна, със същите думи както и Еремия. ²¹ И когато цар Иоаким, всичките му силни мъже, и всичките първенци чува думите му, царят търсеше *случай* да го умъртви; а Урия, като чу, уплаши се, побягна, та отиде в Египет. ²² А цар Иоаким прати мъже в Египет, Елнатана, Аховоровия син, и известни мъже с него в Египет, ²³ та изведоха Урия из Египет, и го доведоха при цар Иоакима, който го порази с нож и хвърли трупа му в гробищата на простолюдието. ²⁴ Но ръката на Ахикама Сафановия син бе с Еремия, за да го не предадат в ръката на людете та да го убият.

27 ¹ В началото на царуването на Юдовия цар Иоаким, Иосиевия син, дойде това слово от Господа към Еремия и рече: ² Така ми казва Господ: Направи си ремъци и дървени части *на хомот*, и тури ги на врата си; ³ и прати ги на едомския цар, на моавския цар, на царя на амонците, на тирския цар и на сидонския цар чрез ръката на ония посланици, които са дошли в Ерусалим при Юдовия цар Седекия; ⁴ и дай им заръчка за господарите им, като речеш: Така казва Господ на Силите, Израилевият Бог: Така да кажете на господарите си - ⁵ Аз чрез голямата Си сила и чрез простряната Си мишца съм направил земята, както човека и животните, които са по лицето на земята; и давам я на когото благоволя. ⁶ И сега дадох всички тия земи в ръката на слугата Си Навуходоносора, вавилонския цар; тоже и полските зверове дадох нему за да му слугуват. ⁷ И всичките народи ще

слугуват нему, на сина му и на внука му, док-
 ле дойде времето и на неговата земя; и тога-
 ва много народи и велики царе ще поробят и
 8 него. ⁸ И оня народ или царство, което не би
 приело да слугува на тоя вавилонски цар Наву-
 ходоносора, и което не би приело да тури врата
 си под хомота на вавилонския цар, - Аз ще на-
 кажа оня народ, казва Господ, с нож, с глад и
 с мор, догдето го довърша чрез неговата ръка.
 9 ⁹ А вие недейте слуша пророците си, нито чаро-
 деите си, нито предвещателите си, нито омая-
 телите си, които, като ви говорят, казват: Ня-
 10 ма да слугувате на вавилонския цар; ¹⁰ защото
 те ви пророкуват лъжа, та да ви отдалечат от
 земята ви, и Аз да ви изпъдя, та да загинете.
 11 ¹¹ А оня народ, който подложи врата си под хо-
 мота на вавилонския цар и му слугува, него ще
 оставя да пребивава в земята си, казва Господ
 12 и ще я работи и ще я населява. ¹² Говорих и на
 Юдовия цар Седекия същите думи, като рекох:
 Наведете вратовете си под хомота на вавилон-
 13 ския цар, и слугувайте нему и на людете му и
 ще живеете. ¹³ Защо да умрете, ти и людете ти,
 от нож, от глад и от мор, според както Господ
 говори за народа, който не би слугувал на ва-
 14 вилонския цар? ¹⁴ Затова недейте слуша думи-
 те на пророците, които като ви говорят казват:
 Няма да слугувате на вавилонския цар; защото
 15 те ви пророкуват лъжа. ¹⁵ Понеже Аз не съм ги
 пратил, казва Господ, а те пророкуват лъжливо
 в Моето име, та да ви изпъдя и да погинете, вие
 16 и пророците, които ви пророкуват. ¹⁶ Говорих и
 на свещениците и на всички тия люде, като ре-
 кох: Така казва Господ: Недейте слуша думите
 на пророците си, които ви пророкуват, казвай-
 ки: Ето, съдовете на Господния дом ще се доне-
 сат подир малко от Вавилон; защото те ви про-
 17 рокуват лъжа. ¹⁷ Недейте ги слуша; слугувайте
 на вавилонския цар и живейте; защо да се за-
 18 пусти тоя град? ¹⁸ Но ако те са пророци и ако
 Господното слово е с тях, нека се помолят се-
 га Господу на Силите щото съдовете, които са
 останали в Господния дом и в Ерусалим, да не
 19 отидат във Вавилон. ¹⁹ Защото така казва Гос-
 под на Силите за стълбовете, за *медното* море,
 за подножията, и за другите съдове, които са
 20 останали в тоя град, ²⁰ които вавилонският цар
 Навуходоносор не взе, когато заведе в плен от
 Ерусалим във Вавилон Юдовия цар Иехония,
 Иоакимовия син, и всичките Юдови и еруса-
 21 лимски благородни, - ²¹ да! така казва Господ
 на Силите, Израилевият Бог, за съдовете, ко-
 22 ито останаха в Господния дом, и в двореца на
 Юдовия цар и в Ерусалим: ²² Те ще бъдат зане-
 сени във Вавилон, и ще останат там до деня, ко-

гато ще ги посетя, казва Господ; тогава ще ги
 донеса и ще ги върна на това място.

28
¹ В същата година, в началото на царуване-
 то на Юдовия цар Седекия, в четвъртата годи-
 на, в петия месец, пророк Анания, Азоровият
 син, който бе от Гаваон, ми говори в Господния
 дом, пред свещениците и пред всичките люде,
 казвайки: ² Така говори Господ на Силите, Из-
 2 раилевият Бог, като казва: Строших хомота на
 вавилонския цар. ³ Вътре в две цели години ще
 3 върна в това място всичките съдове на Господ-
 ния дом, които вавилонският цар Навуходоно-
 сор взе от това място и занесе във Вавилон; ⁴ и в
 4 това място ще върна, казва Господ, Юдовия цар
 Иехония, Иоакимовия син, и всичките Юдови
 пленници, които отидоха във Вавилон; защото
 ще строша хомота на вавилонския цар. ⁵ Тогава
 5 пророк Еремия говори на пророк Анания пред
 свещениците и пред всичките люде, които сто-
 яха в Господния дом; ⁶ и рече пророк Еремия: 6
 Амин! Господ да направи така! Господ да из-
 пълни думите, които си пророкувал, и да върне
 от Вавилон в това място съдовете на Господния
 дом и всички, които са били пленени. ⁷ Оба-
 7 че, чуй сега това слово, което аз говоря в уши-
 те ти и в ушите на всичките люде: ⁸ Пророци-
 8 те, които са били преди мене и преди тебе от
 старо време, пророкуваха против много стра-
 ни и против много големи царства за война, за
 зло и за мор. ⁹ Пророкът, който пророкува за
 9 мир, - когато се изпълни думата му, *тогава* ще
 се познае, че той е пророк, когото Господ наистина
 е пратил. ¹⁰ Тогава пророк Анания взе хо-
 10 мота от врата на пророк Еремия та го строши.
¹¹ И Анания говори пред всичките люде, думай-
 ки: Така казва Господ: По тоя начин ще стро-
 ша хомота на вавилонския цар Навуходоносо-
 ра от врата на всичките народи вътре в две це-
 ли години. И пророк Еремия отиде по пътя си.
 12 Тогава Господното слово дойде към Еремия,
 след като пророк Анания бе строшил хомота от
 врата на пророк Еремия, и каза: ¹³ Иди та гово-
 13 ри на Анания като речеш: Така казва Господ:
 Ти строши дървените хомоти; но вместо тях ще
 направиш железни хомоти. ¹⁴ Защото така каз-
 14 ва Господ на Силите, Израилевият Бог: Желе-
 zen хомот турих на врата на всички тия народи,
 за да слугуват на вавилонския цар Навуходоно-
 сора; и ще му слугуват; дадох му още и полските
 зверове. ¹⁵ Тогава рече пророк Еремия на про-
 15 рока, Анания: Слушай сега, Анание, Господ не
 те е пратил; но ти правиш тия люде да уповават
 на лъжа. ¹⁶ Затова, така казва Господ: Ето, Аз
 16 ще те отпратя от лицето на земята! Тая година
 ще умреш, защото си проповядвал бунт против

- 17 Господа. ¹⁷И така, пророк Анания умря същата година, в седмия месец.
- 29** ¹Ето думите на писмото, което пророк Еремия изпрати от Ерусалим до останалите старейшини на пленниците, до свещениците, до пророците и до всичките люде, които Навуходоносор бе закарал в плен от Ерусалим във Вавилон, ²(след като цар Иехония, овдовялата царица, скопците, Юдовите и ерусалимските първенци, художниците и ковачите бяха излезли от Ерусалим), ³чрез ръката на Еласа Сафановия син, и на Гемария Хелкиевия син, (когото Юдовият цар Седекия изпрати при вавилонския цар Навуходоносора), *в което писмо* казваше: ⁴Така казва Господ на Силите, Израилевият Бог, на всичките пленници, които Аз съм направил да бъдат закарани пленници от Ерусалим във Вавилон: ⁵Постройте къщи и живеете в тях, насадете градини и яжте плода им, ⁶вземете жени и народете синове и дъщери, вземете жени за синовете си и дайте дъщерите си на мъже, за да народят синове и дъщери, и умножавайте се там, и не се намалявайте, ⁷търсете мира на града гдето ви направих да бъдете закарани пленници, и молете се за него Господу; понеже в неговия мир ще имате и вие мир.
- ⁸Защото така казва Господ на Силите, Израилевият Бог: Да ви не мамят пророците ви и чародеите ви, които са сред вас, и недейте слуша сънищата си, които вие давате причина да ги сънувате. ⁹Защото те ви пророкуват лъжливо в Мое име; Аз не съм ги пратил, казва Господ.
- ¹⁰Защото така казва Господ: Като се изпълнят седемдесет години във Вавилон, Аз ще ви посетя и ще изпълня благото Си слово към вас, като ви върна в това място. ¹¹Защото аз зная мислите, които мисля за вас, казва Господ, мисля за мир, а не за зло, за да ви дам бъдеще и надежда. ¹²Тогава ще извикате към Мене, и ще отидете та ще Ми се помолите; и Аз ще ви послушам. ¹³И ще Ме потърсите и ще Ме намерите като Ме потърсите с цялото си сърце. ¹⁴И вие ще Ме намерите, казва Господ; и ще ви върна от плен, и ще ви събера от всичките народи и от всичките места, гдето ви бях изпъдил, казва Господ; и ще ви върна на мястото от гдето ви направих да бъдете закарани пленници. ¹⁵Понеже рекохте: Господ ни е въздигнал пророци във Вавилон, ¹⁶то *знайте*, че така говори Господ за царя, който седи на Давидовия престол, и за всичките люде, които населяват тоя град, братята ви, които не излязоха с вас в плен, -
- ¹⁷така казва Господ на Силите: Ето, ще изпратя върху тях нож, глад и мор, и ще ги направя като непотребни смокини, които поради лоше-
- вината им не се ядат. ¹⁸И ще ги преследвам с нож, с глад и с мор; и ще ги предам да бъдат тласкани по всичките царства на света, да бъдат за проклетия, за учудване, за подсвиркване и за укор между всичките народи, гдето съм ги изпъдил; ¹⁹защото не са послушали Моите думи, казва Господ, които им пратих чрез слугите Си пророците, като ставах рано и ги прашах; но вие не искахте да слушате, казва Господ. ²⁰Послушайте, прочее, Господното слово, всички вие пленени, които изпратих от Ерусалим във Вавилон. ²¹Така казва Господ на Силите, Израилевият Бог, за Ахаава, Колаиевия син и за Седекия, Маасиевия син, които ви пророкуват лъжа в Моето име: Ето, ще ги предам в ръката на вавилонския цар Навуходоносора, който ще ги порази пред очите ви; ²²и с тях всичките Юдови пленници, които са във Вавилон, ще вземат да проклинат, казвайки: Господ да те направи като Седекия и като Ахаава, които вавилонският цар опече на огън; ²³защото те извършиха нечестие в Израил, прелюбодействуваха с жените на ближните си, и в Мое име говореха лъжливи думи, които не съм им заповядвал. Но Аз зная и съм свидетел, казва Господ. ²⁴Също и на нехеламеца Семаия да говориш, думайки: ²⁵Така говори Господ на силите, Израилевият Бог, като казва: Понеже си пратил писма в своето си име до всичките люде, които са в Ерусалим, и до свещеник Софония, Маасиевия син, и до всичките свещеници, *в които* си казал: ²⁶Господ те е поставил свещеник вместо свещеника Иодая, за да си надзирател в Господния дом над всеки човек, който като лудува се прави на пророк, за да го турят в клада и в окови. ²⁷Сега, прочее, защо не си смърлил анатотеца Еремия, който ви се прави на пророк, ²⁸тъй като е пратил до нас във Вавилон да каже: *Това пленение* ще бъде дълго; постройте си къщи и живеете в тях и насадете градини, и яжте плода им? ²⁹И свещеник Софония прочете това писмо като слушаше пророк Еремия. ³⁰Тогава Господното слово дойде към Еремия и рече: ³¹Прати до всичките пленници да им кажат: Така казва Господ за нехеламеца Семаия: Понеже Семаия ви е пророкувал, а Аз не съм го пратил, и вие е направил да уповавате на лъжа, ³²затова така казва Господ: Ето, ще накажа нехеламеца Семаия и потомството му; той не ще има човек, който да живее между тия люде, нито ще види доброто, което Аз ще направя на людето Си, казва Господ; понеже е проповядвал бунт против Господа.
- ¹Словото, което дойде към Еремия от Господа и рече: ²Така говори Господ Израилеви-

ял Бог, казвайки: Напиши в книга всичките души, които ти говорих. ³ Защото, ето, идат дни, казва Господ, когато ще върна от плен людете Си Израил и Юда, казва Господ; и ще ги върна в земята, която дадох на бащите им, и ще я владеят. ⁴ И ето думите, които Господ говори за Израил и за Юда: ⁵ Защото така казва Господ: Чухме шум на треперене; Страх има, а не мир. ⁶ Попитайте сега и вижте, Мъж ражда ли? *Тогав*а защо гледам всеки мъж С ръцете си на кръста, като жена, която ражда, И лицата на всичките пребледнели? ⁷ Горко! защото велик е оня ден, Подобен нему не е бивал; Именно той е време на утеснението на Якова; Но ще бъде избавен от него. ⁸ В оня ден, казва Господ на Силите, Ще строша хомота му от врата ти, Ще разкъсам оковите ти, И чужденци няма вече да го поробват; ⁹ Но ще слугуват на Господа своя Бог, И на царя си Давида, Когато ще им въздигна. ¹⁰ Затова не бой се, служителю Мой Якове, казва Господ, Нито се страхувай, Израилю; Защото, ето, ще те избавя от далечната страна, И потомството ти от земята гдето са пленени; И Яков, като се върне, ще се успокои и си почине, И не ще има кой да го плаши. ¹¹ Защото аз съм с тебе, казва Господ, за да те избавя; Понеже при все, че ще довърша всичките народи, гдето съм те разпръснал, Тебе, обаче, не ща да довърша; Но ще те накажа с мярка. А не *мога* да те изкарам съвсем невинен. ¹² Защото така казва Господ: Смазването ти е неизцелимо, Раната ти тежка. ¹³ Няма кой да ходатайства за тебе, За да бъдеш превързан; Ти нямаш целителни лекове. ¹⁴ Всичките ти любовници те забравиха, не те търсят; Защото те нараних с рана като от неприятел, С наказание от жесток човек, Поради многото твои беззакония, И понеже греховете ти се умножиха. ¹⁵ Защо викаш за смазването си И понеже болката ти е неизцелима? Поради многото твои беззакония, И понеже греховете ти се умножиха, *За тая причина* ти сторих това. ¹⁶ Затова всички, които те изпождат, ще бъдат изпождени, И всичките ти противници, всички до един ще отидат в плен; Още и ония, които те ограбват, ще бъдат ограбени, И всички, които те обират, ще ги предам на обир. ¹⁷ Защото ще ти възстановя здравето, И ще те изцеля от раните ти, казва Господ, Понеже те нарекох отхвърлен, и казаха: Това е Сион, за когото никой не го е грижа. ¹⁸ Така казва Господ: Ето, аз ще върна от плена Якововите шатри, И ще се смиля за жилищата му; *Всеки град* ще се съгради на своята грамада *развалини*, И палатът° ще се възстанови както е бил по-

напред. ¹⁹ И от тях ще изхожда благодарение И глас на ония, които се веселят; И аз ще ги умножа, та няма да се умалят, Ще ги прославя и не ще се унижат. ²⁰ Чадата им ще бъдат както понапред, И тяхното събрание ще се утвърди пред Мене; И ще накажа всички, които ги угнетяват. ²¹ Първенецът им ще бъде от тях, И управителят им ще произлезе изсред тях; аз ще го направя да се приближава, И той ще се приближава до Мене; Защото кой е този, който е утвърдил сърцето си, Да се приближи до Мене? казва Господ. ²² И вие ще Ми бъдете люде, И аз ще ви бъда Бог. ²³ Ето, ураган от Господа, Неговата ярост, излезе, Вихрушка, която помита; Ще избухне върху главата на нечестивите. ²⁴ Пламенният гняв на Господа няма да се върне догдето Той не извърши, И догдето не изпълни, намеренията на сърцето Си; В последните дни вие ще разберете това.

31 ¹ В същото време, казва Господ, Ще бъда Бог на всичките Израилеви родове, И те ще Ми бъдат люде. ² Така казва Господ: Людете, които оцеляха от ножа, Ще намерят благоволение в пустинята; Ще отида да го направя, да! Израиле, да почива. ³ Господ ми се яви отдавна *и рече*: Наистина те възлюбих с вечна любов; Затова продължих да ти показвам милост. ⁴ Пак ще те съградя, И ще бъдеш съградена, девиче Израилева; Пак ще се украсиш с тъпанчетата си. И ще излизаш в хората на ония, които се веселят. ⁵ Пак ще насадиш лозя на самарийските планини; Ония, които ги насадят, *те* ще ядат *плода им*. ⁶ Защото ще дойде ден, Когато стражарите по Ефремовите планини ще викат: Станете и нека възлезем в Сион При Господа нашия Бог. ⁷ Защото така казва Господ: Пейте с радост за Якова, И възкликнете за главния от народите; Прогласете, похвалете и кажете: Спаси, Господи, людете Си, останалите от Израила. ⁸ Ето, аз ще ги доведа от северната земя, И ще ги събера от краищата на света, И заедно с тях слепият и куцият, Непразната заедно с раждащата, Ще се върнат тука с голямо множество. ⁹ С плач ще дойдат, И като се молят ще ги доведа; Ще ги доведа до водни реки през прав път, В който няма да се спънат; Защото съм Отец на Израила, И Ефрем е първородният Мой. ¹⁰ Слушайте, народи, словото Господно, И известете в далечните острови, казвайки: Който разпръсна Израила, Той ще го събере, И ще го опази както овчарят стадото си. ¹¹ Защото Господ е изкупил Якова, Изкупил го е от ръката на посилния от него. ¹² И те ще дойдат, и ще пеят върху височината на Сион И ще се стекат към

благата Господни, Към житото, виното и дървеното масло, И към рожбите на овцете и на говедата; И душата им ще бъде като напоявана градина, И те няма да изнемогнат вече. ¹³ Тогава ще се зарадва девицата в хорото, И юношите и старите заедно; Защото Аз ще обърна жалеенето им в радост, И ще ги утеша, и ще ги развеселя подир скръбта им. ¹⁴ Още ще наситя душата на свещениците с тлъсто; И людете Ми ще се наситят с Моите блага, казва Господ. ¹⁵ Така казва Господ: Глас се чува в Рама, Ридание и горчиво плакане; Рахил оплаква чадата си, И не иска да се утеши за чадата си, защото ги няма. ¹⁶ Така казва Господ: Въздържай гласа си от плач И очите си от сълзи, Защото делото ти ще се възнагоди, казва Господ, И те ще се върнат от земята на неприятеля. ¹⁷ Има надежда за сетнините ти, казва Господ, И чадата ти ще се върнат в своите предели. ¹⁸ Наистина чух Ефрема да си оплаква *участта, казвайки*: Наказал си ме, И бидох наказан като теле неучено на хомот; Върни ме, и ще бъда върнат, Защото Ти си Господ мой Бог. ¹⁹ Наистина откак бидох върнат, разкаях се, И откак бях научен, ударих се по бедрото; Засрамах се, дори се смутих, Понеже носих укора на младостта си. ²⁰ Ефрем драг син ли Ми е? Мило дете ли е? Защото колкото пъти говоря против него Все още го помня; Затова се смущава сърцето Ми за него, И Аз наистина ще му покажа милост, казва Господ. ²¹ Изправи си пътни показалци, Направи си колове за упътване, Насочи сърцето си към друма, Към пътя, през който си ходила; Върни се девице Израилева, Върни се към тия твои градове. ²² До кога ще се скиташ насам натам, дъщерьо отстъпнице? Защото Господ направи ново нещо на земята, - Жена ще окръжи мъж. ²³ Така казва Господ на Силите Израилевият Бог: Изново ще употребяват този говор в Юдовата земя, И в градовете ѝ, когато ги върна от плен, - Господ да те благослови, жилище на правда, свети хълм! ²⁴ И там ще обитава Юда заедно с всичките му градове, Земелците и чергаските със стада. ²⁵ Защото наситих изнурената душа, И напълних всяка изнемогнала душа. ²⁶ По това се събудих и размислих; И *от видението* сънят ми стана сладък. ²⁷ Ето, идат дни, казва Господ, Когато ще насея Израилевия дом и Юдовия дом С човешко семе и с животинско семе; ²⁸ И както бях над тях, за да изкоренявам, Да събарям, да съсипвам, Да погубвам и да наскърбявам, Така ще бдя над тях, За да градя и да насаждам, казва Господ. ²⁹ В ония дни няма вече да казват: Бащите ядо-

ха кисело грозде, И зъбите на децата оскоминяха; ³⁰ Но всеки ще умира за своето си беззаконие; Всеки човек, който би изял кисело грозде, Неговите зъби ще оскоминейт. ³¹ Ето, идат дни, казва Господ, Когато ще направя с Израилевия дом и с Юдовия дом Нов завет; ³² Не такъв завет, какъвто направих с бащите им, В деня, когато ги хванах за ръка, За да ги изведа из Египетската земя; Защото те престъпиха Моя завет, Поради което Аз се отвърнах от тях, казва Господ. ³³ Но ето заветът, Който ще направя с Израилевия дом След ония дни, казва Господ: Ще положа закона Си във вътрешностите им, И ще го напиша в сърцата им; Аз ще бъда техен Бог, И те ще бъдат Мои люде; ³⁴ И няма вече да учат Всеки ближния си и всеки брат си, И да казват: Познайте Господа; Защото те всички ще Ме познават, От най-малкия до най-големия между тях, казва Господ; Защото ще простя беззаконието им, И греха им няма да помня вече. ³⁵ Така казва Господ, Който дава слънцето за светлина денем, И нарежда луната и звездите за светлина нощем, Който повдига морето тъй щото вълните му бучат, Господ на Силите е името Му; ³⁶ Ако изчезнат тия наредби отпред Мене, казва Господ, Тогава и Израилевото потомство ще престане Да бъде до века народ пред Мене. ³⁷ Така казва Господ: Ако може да се измери небето горе, И да се изследят основите на земята долу, Тогава и Аз ще отхвърля цялото Израилево потомство, За всичко, що са сторили, казва Господ. ³⁸ Ето, идат дни, казва Господ, Когато градът ще се съгради Господу От кулата Ананеил до портата на ъгъла; ³⁹ И връв за измерване още ще се тегли По нататък право до хълма Гарив. И ще завие към Гоат; ⁴⁰ И цялата долина на трупове и на пепелта, И всичките ниви до потока Кедрон, До ъгъла на конската порта към изток, Ще бъдат свети Господу; *Градът* няма вече да се изкорени Нито да се съсипе до века.

¹ Словото, което дойде към Еремия от Господа в десетата година на Юдовия цар Седекия, която година бе осемнадесетата на Навуходносора. ² А в това време войската на вавилонския цар обсаждаше Ерусалим; а пророк Еремия бе затворен в двора на стражата, която бе в двореца на Юдовия цар. ³ Защото Юдовият цар Седекия беше го затворил и казал му бе: Защо пророкуваш, думайки: Така казва Господ: Ето, Аз ще предам този град в ръката на вавилонския цар и той ще го завладе; ⁴ и Юдовият цар Седекия няма да избегне от ръката на халдейците, но непременно ще бъде предаден в ръката

на вавилонския цар, и ще говори с него уста с
 5 уста, и ще се погледнат очи в очи; ⁵ И той ще за-
 веде Седекия във Вавилон; и ще бъде там докле
 го посетя, казва Господ; и, ако воювате против
 6 халдейците, няма да успеете? ⁶ И рече Еремия:
 7 Господното слово дойде към мене и каза: ⁷ Ето,
 Анамеил, син на стрика ти Селум, ще дойде при
 тебе и ще рече: Купи си нивата ми, която е в
 Анатот; защото на тебе принадлежи правото на
 8 близен сродник да я откупиш, ⁸ И тъй, стрико-
 вият ми син Анамеил дойде при мене в двора на
 стражата, според Господното слово, та ми ре-
 че: Купи, моля, нивата ми, която е в Анатот във
 Вениаминовата земя; защото на тебе принадле-
 жи правото да я наследяш, и на тебе *правото*
 да я откупиш; купи я за себе си. Тогава познах,
 9 че това *предложение* бе Господно слово. ⁹ И ку-
 пих нивата, която е в Анатот, от стриковия ми
 син Анамеил, и претеглих му парите, седемна-
 10 десет сикли сребро. ¹⁰ И като написах записа и
 ударих печат, повиках свидетели и претеглих
 11 среброто във везните. ¹¹ Тогава взех записа за
 покупката, както запечатания, *съдържащ* спо-
 12 разуменията и условията, така и отворения; ¹² и
 предадох записа за покупката на Варуха, син на
 Нирия, Маасиевия син, пред стриковия ми син
 Анамеил, и пред свидетелите, които подписаха
 записа за покупката, пред всичките юдеи, кои-
 13 то седяха в двора на стражата. ¹³ И заръчах на
 14 Варуха, пред тях, като казах: ¹⁴ Така казва Гос-
 под на Силите, Израилевият Бог: Вземи тия за-
 писи - тоя запечатан запис за покупката, и тоя
 отворен запис - и тури ги в пръстен съд, за да
 15 стоят за дълго време. ¹⁵ Защото така казва Гос-
 под на Силите, Израилевият Бог: Пак, ще се ку-
 16 пуват в тая земя къщи, ниви и лозя. ¹⁶ А след
 като предадох записа за покупката на Варуха,
 Нириевия син, помолих се Господу, казвайки:
 17 ¹⁷ О Господи Иеова; ето, Ти си направил небе-
 то и земята с голямата Си сила и с простряната
 18 Си мишца; няма нищо мъчно за Тебе, ¹⁸ Който
 показваш милост към хиляди *родове*, а възда-
 ваш беззаконието на бащите в пазухата на ча-
 дата им подир тях; великият, могъщественият
 19 Бог, Господ на Силите е името Му, ¹⁹ велик в
 намерения и силен в дела, Чиито очи са отво-
 рени над всичките пътища на човешките чада,
 за да въздадеш всекому според пътищата му и
 20 според плода на делата му; ²⁰ Ти, който си из-
 вършил знамения и чудеса в Египетската земя,
известни дори до днес и в Израила и между *дру-*
 21 *гите* човеци, и си придоби име, каквото е днес;
 21 ²¹ и си извел людете Си Израила из Египетска-
 та земя със знамения и чудеса, с мощна ръка, с
 22 издигната мишца и с голям ужас; ²² и си им дал

тая земя, за която си се закле на бащите им да
 я дадеш на тях, земя, гдето тече мляко и мед;
 23 и те влязоха и я завладяха; но понеже не по-
 слушаха гласа Ти, нито ходиха по закона Ти, и
 не направиха ни едно нещо от всичко що си им
 заповядал да правят, затова си докарал върху
 тях всичкото това зло. ²⁴ Ето могилиците! *Непри-*
 24 *ятелите* стигнаха до града, за да го завладеят; и
 градът е предаден в ръката на халдейците, кои-
 то воюват против него, поради ножа, и глада, и
 мора и това, което си говорил, стана; ето, Ти ви-
 ждаш! ²⁵ А въпреки това, Господи Боже, Ти ми
 25 рече: Купи си нивата с пари, и повикай свиде-
 тели; при все че градът е предаден в ръката на
 халдейците. ²⁶ Тогава дойде Господното слово
 26 към Еремия и рече: ²⁷ Ето, аз съм Господ, Бог на
 27 всяка твар; има ли нещо мъчно за Мене? ²⁸ За-
 28 това така казва Господ: Ето, ще предам тоя град
 в ръката на халдейците, и в ръката на вавилон-
 ския цар Навуходоносора, и той ще го превзе-
 29 ме. ²⁹ И халдейците, които воюват против тоя
 град, ще дойдат и, като запалят тоя град, ще го
 изгорят, заедно с къщите, върху чиито покриви
 кадияха на Ваала и правеха възлияния на дру-
 ги богове, та Ме разгневяха. ³⁰ Защото изра-
 30 илтяните и юдейците са извършвали само то-
 ва, което бе зло пред Мене, от младостта си;
 защото израилтяните не струваха друго, освен
 да Ме разгневяват с делата на ръцете си, каз-
 ва Господ. ³¹ Защото от деня, когато съградиха
 31 тоя град дори до днес, той е раздражнял гнева
 Ми и яростта Ми, та да го отхвърля от лицето
 Си, ³² поради всичкото зло, което израилтяни-
 32 те и юдейците извършиха та Ме раздражняха,
 те, царете им, първенците им, свещениците им,
 пророците им, Юдовите мъже и ерусалимски-
 те жители. ³³ Те обърнаха гръб към Мене, а не
 33 лице; и при все, че аз ги учех, като ставах рано
 и ги поучавах, пак те не послушаха и не прие-
 ха поука; ³⁴ но поставиха мерзостите си в дома,
 34 който се нарича с Моето име, та го оскверниха;
 35 и съградиха високите места на Ваала, които
 са в долината на Еномовия син, за да превеждат
 синовете си и дъщерите си през *огъня* на Моло-
 ха, - нещо, което не съм им заповядал, нито е
 идвало на сърцето Ми *мисълта*, че ще сторят
 тая мерзост та да направят Юда да съгрешава.
 36 Сега, прочее, така казва Господ, Израилеви-
 ят Бог, за тоя град, за който вие казвате: Ще се
 предаде в ръката на вавилонския цар с нож, с
 глад и с мор; ³⁷ Ето, ще ги събера от всички стра-
 37 ни гдето бях ги изпъдил в гнева Си, в яростта
 Си и в голямото Си негодувание; и, като ги вър-
 на в това място, ще ги населя в безопасност; ³⁸ и
 38 те ще Ми бъдат люде, и аз ще им бъда Бог; ³⁹ и
 39

ще им дам едно сърце да ходят в един път, за да се боят от Мене винаги, за тяхно добро и за доброто на чадата им подир тях; ⁴⁰ и ще направя с тях вечен завет, че няма да се отвърна от да ги диря, за да им правя добро; и ще туря в сърцата им страх от Мене, за да не отстъпят от Мене; ⁴¹ дори ще се радвам над тях да им правя добро, и ще ги насадя с вярност в тая земя, с цялото Си сърце и с цялата Си душа. ⁴² Защото така казва Господ: Както докарах върху тия люде всичкото това голямо зло, така ще докарам върху тях и всичкото добро, което им съм обещал. ⁴³ Ще се купуват ниви в тая земя, за която казвате: Пуста е без човек или животно; предадена е в ръката на халдейците. ⁴⁴ Ще купуват ниви с пари, и като подписват записи и ги запечатват ще повикват свидетели във Вениаминовата земя и в ерусалимските околности, в Юдовите градове и в планинските градове, в полските градове и в южните градове; защото ще ги върна от пленението им, казва Господ.

33 ¹ При това, Господното слово дойде към Еремия втори път, като бе той още затворен в двора на стражата, и рече: ² Така казва Господ, Който върши тия неща, Господ, Който ги прави, за да ги утвърждава, - Иеова е името Му: ³ Извикай към Мене и ще ти отговоря, И ще ти покажа велики и тайни неща, Които не знаеш. ⁴ Защото така казва Господ, Израилевият Бог, За къщите на тоя град, И за дворците на Юдовите царе, Които са били разрушени за да образуват защитата против могилиците и против ножа, ⁵ И за ония, които идат да воюват против халдейците И да напълнят тия къщи с труповете на хората, Които аз ще поразя с гнева Си и в яростта Си, Поради всичките злини, за които Скрих лицето Си от тоя град: ⁶ Ето, ще донеса в него здраве и изцеление, и ще ги изцеля, И ще им открия изобилие на мир и на вярност. ⁷ Ще върна Юдовите пленници И Израилевите пленници, И ще ги съградя както по-напред; ⁸ Ще ги очистя от всичкото беззаконие, С които Ми съгрешиха, И с които престъпиха закона Ми, ⁹ И тоя град ще Ми бъде град, чието име да се споменава с радост, С хвала и със слава пред всичките народи в света, Които ще чуят всичкото добро, което им правя аз, И ще се убоят и ще се разтреперят за всичкото добро, И за всичкия мир, който ще му доставя. ¹⁰ Така казва Господ: В това място, за което вие казвате: Пусто е, без човек и без животно, Да! В Юдовите градове и в ерусалимските улици, Които са пусти, без човек, без жител, И без животно, пак ще се чуе ¹¹ Глас на радост и глас на веселие, Глас на младоженец и глас на невеста, Глас на

ония, които казват: Хвалете Господа на Силите, Защото Господ е благ, Защото Неговата милост е до века, И глас на ония, които принасят благодарствени приноси в дома Господен, Защото ще върна пленниците взети от тая земя Както са били по-напред, казва Господ. ¹² Така казва Господ на Силите: В това място, което е пусто, Без човек и без животно, И във всичките му градове, Пак ще има жилища на овчари, Които ще успокояват стадата си. ¹³ В планинските градове и в полските градове, В южните градове и във Вениаминовата земя, В околностите на Ерусалим и в Юдовите градове, Пак ще минават стадата Под ръката на ония, които ги броят, казва Господ. ¹⁴ Ето, идат дни, казва Господ, Когато ще изпълня онова добро слово, което говорих За Израилевия дом и за Юдовия дом. ¹⁵ В ония дни и в онова време Ще направя да израсте на Давида праведен Отрасъл; И той ще извърши правосъдие и правда на земята. ¹⁶ В ония дни Юда ще бъде спасен, И Ерусалим ще обитава в безопасност; И ето името, с което ще се нарича: Господ е наша правда. ¹⁷ Защото така казва Господ: Никога няма да липсва от Давида човек, Който да стои на престола на Израилевия дом; ¹⁸ Нито от левитските свещеници ще липсва пред Мене човек, Който да принася всеизгаряния и да гори хлебни приноси И да жертвува непрестанно. ¹⁹ И словото Господно дойде към Еремия и рече: ²⁰ Така казва Господ: Ако ви е възможно да нарушите завета Ми за деня И завета ми за нощта, Тъй щото да не става вече ден и нощ на времето си, ²¹ Тогава ще може да се наруши и заветът Ми със слугата Ми Давида, Тъй щото да няма син да царува на престола му, - И заветът Ми със служителите Ми - левитските свещеници. ²² Както не може да се изброи небесното множество, Нито да се измери морският пясък, Така ще умножавам потомството на слугата Ми Давида, И левитите, които Ми служат. ²³ И словото Господно дойде към Еремия и рече: ²⁴ Не си ли размислил що говорят тия люде, какво казват: Двата рода, които Господ избра, ето, отхвърлил ги е? Така презират те людето Ми, Щото да не се считат вече за народ пред тях. ²⁵ Така казва Господ: Ако не съм поставил завета Си за деня и нощта, И ако не съм определил наредбите за небето и за земята, ²⁶ Тогава ще отхвърля и потомството на Якова и на слугата Си Давида, Така щото да не вземам от него човеци да управляват Потомството на Авраама, Исаака и Якова; Защото ще върна пленниците им и ще им покажа милост.

¹ Словото, което дойде към Еремия от Господа, когато вавилонският цар Навуходоносор,

цялата му войска, всичките царства на света, които бяха под властта му, и всичките племена воюваха против Ерусалим и против всичките му градове, и рече: ²Така казва Господ, Израилевият Бог: Иди та говори на Юдовия цар Седекия, като му речеш: Така казва Господ: Ето, ще предам тоя град в ръката на вавилонския цар, който ще го изгори с огън. ³И ти няма да избегнеш от ръката му, но непременно ще бъдеш хванат и предаден в ръката му; и ти и вавилонският цар ще се погледнете очи в очи, и ще говорите уста с уста и ще отидеш във Вавилон. ⁴Обаче, Седекия, царю Юдов, слушайте Господното слово; така казва Господ за тебе: Няма да умреш от нож; ⁵мирно ще умреш; и каквито горения правеха за бащите ти, предишните царе, които те предшествуваха, такива горения ще направят и за тебе; и ще те оплачат, казвайки: Уви! господарю! защото Аз изговорих това слово, казва Господ. ⁶Тогава пророк Еремия предаде на Юдовия цар Седекия всички тия думи в Ерусалим, ⁷когато *още* войската на вавилонския цар се биеше против Ерусалим и против всичките останали Юдови градове, - против Лакис и Азика; защото от Юдовите градове *само* те *от* укрепените градове бяха останали. ⁸Словото, което дойде към Еремия от Господа, след като цар Седекия беше направил завет с всичките люде, които бяха в Ерусалим, за да прогласят помежду си освобождение, ⁹тъй щото всеки да пусне на свобода слугата си и всеки слугинята си, евреин или еврейка, та да не държи никой брата си юдеин за слуга. ¹⁰И всичките първенци и всичките люде бяха послушали, които стъпиха в завета да пусне на свобода всеки слугата си и всеки слугинята си, тъй щото да не ги държат вече за слуги; бяха послушали и бяха ги пуснали; ¹¹но после бяха се пометнали, като накараха да се върнат слугите и слугините, които бяха пуснали на свобода, и ги подчиниха да бъдат слуги и слугини. ¹²Затова Господното слово дойде към Еремия от Господа и рече: ¹³Така казва Господ Израилевият Бог: Аз направих завет с бащите ви, в деня, когато ги изведох от Египетската земя, из дома на робството, като рекох: ¹⁴В края на *всеки* седем години пускайте всеки брата си евреина, който ти се е продал и ти е слугувал шест години, - да го пускаш на свобода от тебе. Но бащите ви не Ме послушаха, нито приклониха ухото си. ¹⁵И вие сега бяхте се обърнали и бяхте извършили това, което е право пред Мене, като прогласихте всеки освобождение на ближния си; и бяхте направили завет пред Мене в дома, който се нарича с Моето име; ¹⁶но пометнахте се и осквер-

нихте името Ми, като накарахте всеки слугата си и всеки слугинята си, които бяхте пуснали на свобода по волята им, да се върнат, и подчинихте ги да ви бъдат слуги и слугини. ¹⁷Затова така казва Господ: Вие не Ме послушахте да прогласите освобождение всеки на брата си и всеки на ближния си; ето, казва Господ, Аз прогласявам против вас свобода на ножа, на мора и на глада; и ще ви предам да бъдете тласкани по всичките царства на света. ¹⁸И ще предам човещите, които са престъпили завета Ми, които не са изпълнили думите на завета, който направиха пред Мене, когато разсякоха телето на две и минаха между частите му, ¹⁹юдовите първенци и ерусалимските първенци, скопците и свещениците, и всичките люде на *тая* земя, които минаха между частите на телето, ²⁰да! ще ги предам в ръката на неприятелите им и в ръката на ония, които искат живота им; и трупове им ще бъдат за храна на небесните птици и на земните зверове. ²¹И Юдовият цар Седекия и първенците му ще предам в ръката на неприятелите им, и в ръката на ония, които искат живота им, и в ръката на войските на вавилонския цар, които са се оттеглили от вас. ²²Ето, ще заповядам, казва Господ, и ще ги върна в тоя град; и те като воюват против него, ще го превземат и ще го изгорят с огън; и ще обърна Юдовите градове в пустота, останали без жители.

35 ¹Словото, което дойде към Еремия от Господа в дните на Юдовия цар Иоаким, Иосиевия син, и рече: ²Иди в жилището на Рихавовците та им говори, и доведи ги в една от стаите на Господния дом, и напой ги с вино. ³Тогава взех Язания, син на Еремия, Хавасиниевия син, и братята му, всичките му синове и целия дом на Рихавовците, ⁴та ги доведох в Господния дом, в стаята на синовете на Анана, син на Игдалия, Божия човек, която беше до стаята на първенците, над стаята на стражара на вратата Маасия, Селумовия син. ⁵И като турих пред синовете на дома на Рихавовците паници, пълни с вино и чаши, рекох им: Пийте вино. ⁶А те рекоха: Не щем да пием вино, защото Ионадав, син на праотеца ни Рихав, ни заповяда, казвайки: Да не пиете вино, нито вие, нито потомците ви, до века; ⁷нито къщи да построите, нито семе да сеете, нито лозя да садите или да притежавате; но в шатри да обитавате през всичките си дни, за да живеете дълго време в земята где-то сте пришелци. ⁸И ние сме слушали гласа на Ионадава, син на праотеца ни Рихава, за всичко що ни заръча, да не пием вино през всичките си дни, ние, жените ни, синовете ни и дъщерите ни, ⁹нито да строим къщи, в които да живеем;

и не сме притежавали лозе или нива или семе,
 10 ¹⁰ но сме живели в шатри и сме слушали и стру-
 вали всичко, що ни заповяда нашият праотец
 11 Ионадав. ¹¹ Но когато вавилонският цар Наву-
 ходонсор възлезе на *тая* земя, рекохме: Ела-
 те! да влезем в Ерусалим поради страха от хал-
 дейската войска и поради страха от сирийска-
 та войска; затова живеем *понастоящем* в Еру-
 12 салим. ¹² Тогава дойде Господното слово към
 13 Еремия и рече: ¹³ Така казва Господ на Силите,
 Израилевият Бог: Иди та речи на Юдовите мъ-
 же и на ерусалимските жители: Господ казва:
 Няма ли да приемете поука, та да слушате Мои-
 14 те думи? ¹⁴ Думите на Ионадава Рихавовия син,
 който заповяда на потомците си да не пият ви-
 но, се изпълняват; те и до днес не пият, защото
 слушат заповедта на праотеца си. Аз, обаче, го-
 15 ворих на вас, като ставах рано и говорех; но вие
 не Ме послушахте. ¹⁵ Пратих при вас и всички-
 те Си слуги пророците, като ставах рано и пра-
 щях, да казват: Върнете се сега всеки от лошия
 си път, поправете делата си и не отивайте след
 други богове да им служите и ще живеете в зе-
 мята, която дадох на вас и на бащите ви; но вие
 не приклонихте ухото си и не Ме послушахте.
 16 ¹⁶ Понеже синовете на Ионадава Рихавовия син
 изпълняват заповедта, която праотец им запо-
 17 вяда, а тия люде не слушат Мене, ¹⁷ затова така
 казва Господ, Бог на Силите, Израилевият Бог:
 Ето, ще докарам върху Юда и върху всичките
 ерусалимски жители всичкото зло, което про-
 18 изнесох против тях; защото говорих им, но те
 не чуха, и виках им, но те не отговориха. ¹⁸ А
 на дома на Рихавовците Еремия рече: Така каз-
 ва Господ на Силите, Израилевият Бог: Понеже
 послушахте заповедта на праотеца си Ионада-
 ва, опазихте всичките му заръчки и изпълнихте
 19 всичко що ви заповяда, ¹⁹ затова така казва Гос-
 под на Силите, Израилевият Бог: От Ионадава
 Рихавовия син няма да липсва човек, който да
 стои пред Мене за винаги.

36 ¹ В четвъртата година на Юдовия цар
 Иоаким, Иосиевия син, дойде това слово към
 2 Еремия от Господа и рече: ² Вземи си един
 свитък книга та напиши в него всичките ду-
 ми, които ти говорих против Израила, против
 Юда и против всичките народи, от деня, ко-
 3 гато *почнах да* ти говоря, от дните на Иосия,
 дори до днес. ³ Дано чуе Юдовият дом всич-
 кото зло, което Аз мисля да им направя, тъй
 4 щото да се върнат всеки от лошия си път, и Аз
 да простя беззаконието им и греха им. ⁴ Тогава
 Еремия повика Варуха Нириевия син; и Варух
 написа от устата на Еремия в един свитък кни-
 га всичките думи, които Господ му бе говорил.

⁵ И Еремия заповяда на Варуха, казвайки: Аз 5
 съм запрян; не мога да вляза в Господния дом;
⁶ затова влез ти и от свитъка, който написа от 6
 устата ми, прочети Господните думи в ушите на
 людете, в Господния дом, в ден на пост; прочети
 ги и в ушите на всички от Юда, които дохождат
 от градовете си. ⁷ Негли принесат молба пред 7
 Господа и се върнат всеки от лошия си път; за-
 щото големи са гневът и яростта, които Господ
 е произнесъл против тия люде. ⁸ И Варух Нири- 8
 евият син стори всичко, що му заповяда пророк
 Еремия, като прочете от книгата Господните
 думи в Господния дом. ⁹ И в петата година на 9
 Юдовия цар, Иоаким Иосиевия син, в деветия
 месец, всичките люде в Ерусалим и всичките
 люде, които дохождаха в Ерусалим от Юдо-
 вите градове, прогласиха пост пред Господа.
¹⁰ Тогава Варух прочете от книгата Еремиевите 10
 думи в Господния дом, в стаята на Гемария, син
 на секретаря Сафан, в горния двор, във входа
 на новата врата на Господния дом, в ушите на
 всичките люде. ¹¹ И когато Михей, син на Ге- 11
 мария Сафановия син, чу от книгата всички-
 те Господни думи, ¹² слезе в царския дворец, в 12
 стаята на секретаря и, ето, всичките първенци
 седяха там, - писачът Елисама, Делаия Сема-
 иевият син, Елнатан Аховоровият син, Гема-
 рия Сафановият син, Седекия Ананевият син и
 всичките първенци. ¹³ Тогава Михей им изве- 13
 сти всичките думи, които бе чул, когато Варух
 прочиташе книгата в ушите на людете. ¹⁴ Зато- 14
 ва всичките първенци пратиха Юдия, син на
 Натания, син на Селемия Хусиевия син, при
 Варуха да му кажат: Вземи в ръката си свитъка,
 който си прочел в ушите на людете и дойди. И
 тъй, Варух Нириевият син взе свитъка в ръка-
 та си та дойде при тях. ¹⁵ И рекоха му: Я седни 15
 та го прочети в ушите ни. И Варух го прочете в
 ушите им. ¹⁶ А като чуха всичките думи, спогле- 16
 даха се с ужас, и рекоха на Варуха: Непременно
 ще съобщим на царя всички тия думи. ¹⁷ И по- 17
 питаха Варуха, думайки: Кажи ни сега - как си
 написал ти всички тия думи от устата му? ¹⁸ А 18
 Варух им отговори: Той ми диктуваше устно
 всички тия думи, и аз ги написах с мастило
 в книгата. ¹⁹ Тогава първенците рекоха на Ва- 19
 руха: Иди, скрий се ти и Еремия; никой да не
 знае где сте. ²⁰ После влязоха при царя, (свитъ- 20
 ка обаче оставиха в стаята на писача Елисама),
 и известиха в ушите на царя всички тия думи.
²¹ И тъй, царят прати Юдия да вземе свитъка; и 21
 той го взе от стаята на писача Елисама. И Юдий
 го прочете в ушите на царя и в ушите на всички
 първенци, които стояха около царя. ²² А царят 22
 седеше в зимния дворец, (*като беше* деветият

23 месец), и пред него имаше жарник с огън. ²³ И когато Юдий беше прочел три-четири стълба, *царят* сръза *свитъка* с писарското ножче и хвърли го в огъня на жарника догдето изгоря
24 целият свитък в огъня на жарника. ²⁴ И не се разтрепераха, и не раздраха дрехите си, ни царят, ни един от слугите му, които чуха всички тия думи. ²⁵ При това, когато Елнатан, Делания и Гемария ходатайствуваха пред царя да не изгаря свитъка, той не ги послуша. ²⁶ И царят заповяда на сина си Иерамеил, на Сераия Азрииловия син и на Селемия Авдииловия син да хванат писача Варух и пророка Еремия; но Господ ги скри. ²⁷ И след като изгори царят свитъка и думите, които Варух написа от Еремиевите уста, дойде Господното слово към Еремия и рече: ²⁸ Вземи си пак друг свитък та напиши в него всичките предишни думи, които бяха в първия свитък, който Юдовият цар Иоаким изгори; ²⁹ а на Юдовия цар Иоаким да кажеш: Така казва Господ: Ти изгори тоя свитък, и каза: Защо си написал в него, че вавилонският цар непременно ще дойде и ще разори тая земя и ще направи да няма в нея ни човек ни животно? ³⁰ Затова така казва Господ за Юдовия цар Иоаким: Не ще има от него кой да седи на Давидовия престол. И трупът му ще бъде изхвърлен, денем на пека, а нощем на сланата. ³¹ Аз ще накажа него, потомството му и слугите му за беззаконието им; и ще докарам на тях, на ерусалимските жители и на Юдовите мъже всичкото зло, което изрекох против тях; а те не послушаха. ³² И тъй, Еремия взе друг свитък и го даде на писача Варух Нириевиия син, който написа в него от устата на Еремия всичките думи на книгата, която Юдовият цар Иоаким беше изгорил в огъня; а при тях се притуриха и още много подобни думи.

37 ¹ А вместо Иехония, Иоакимовия син, се възцари цар Седекия, Иосиевиият син, когото вавилонският цар Навуходоносор постави цар в Юдовата земя. ² Но ни той, ни слугите му, ни людете на земята, послушаха думите на Господа, които говори чрез пророк Еремия. ³ И цар Седекия изпрати Бухала, Селемиевиият син и Софония, син на свещеник Маасия, при пророк Еремия да рекат: Моля, помоли се за нас на Господа нашия Бог. ⁴ Защото Еремия *още* влизаше и излизаше между людете, понеже не бяха го турили в тъмница. ⁵ И Фараоновата войска излезе от Египет; и когато халдейците, които обсаждаха Ерусалим, чуха това известие за тях, оттеглиха се от Ерусалим. ⁶ Тогава дойде Господното слово към пророк Еремия и рече: ⁷ Така казва Господ, Израилевият Бог: По тоя на-

чин да говорите на Юдовия цар, който ви прати при Мене да се допитате до Мене: Ето, Фараоновата войска, която излезе да ви помага, ще се върне в земята си Египет. ⁸ Халдейците пак ще дойдат и ще воюват против тоя град, ще го превземат, и ще го изгорят с огън. ⁹ Така казва Господ: Недейте се мами да казвате: Халдейците непременно ще се оттеглят от нас; понеже те няма да се оттеглят. ¹⁰ Защото даже, ако поразите цялата войска на халдейците, които воюват против вас, и оцелеят от тях само някои ранени, пак те ще станат всеки от шатъра си и ще изгорят тоя град с огън. ¹¹ И когато войската на халдейците беше се оттеглила от Ерусалим, поради страха от Фараоновата войска, ¹² тогава Еремия излезе от Ерусалим, за да отиде във Вениаминовата земя, и да вземе там дела си заедно с *другите* люде. ¹³ И когато той бе при Вениаминовата порта, там се намираше началникът на стражата, чието име бе Ирия, син на Селемия Ананиевиия син; и той хвана пророк Еремия и рече: Ти бягаш при халдейците. ¹⁴ А Еремия рече: Лъжа е; аз не бягам при халдейците. Но Ирия не го послуша, но хвана Еремия та го заведе при първенците. ¹⁵ И първенците се разгневиха на Еремия та го биха, и туриха го в тъмница в къщата на писача Ионатан, защото нея бяха направили на тъмница. ¹⁶ След като Еремия беше влязъл в подземната тъмница и в избите, и Еремия беше седял там много дни, ¹⁷ тогава цар Седекия прати да го доведат; и царят го попита скришно в двореца си, като рече: Има ли слово от Господа? А Еремия рече: Има. Каза още: Ти ще бъдеш предаден в ръката на вавилонския цар. ¹⁸ При това Еремия рече на цар Седекия: Що съм съгрешил на тебе или на слугите ти, или на тия люде, та ме туриха в тъмница? ¹⁹ Где са сега вашите пророци, които про- рокуваха, казвайки: Вавилонският цар няма да дойде против вас или против тая земя? ²⁰ Затова слушай, сега, моля, господарю мой царю нека бъде приета, моля, молбата ми пред тебе щото да не ме накараш да се върна в къщата на писача Ионатана, за да не умра там. ²¹ Тогава цар Седекия заповяда, и предадоха Еремия да бъде пазен в двора на стражата, и даваха му всеки ден по един хляб от улицата на хлебарите, догдето се свърши всичият хляб на града. И така Еремия седеше в двора на стражата.

38 ¹ А Сафатия Матановият син, Годолия Пасхоровият син, Юхал Селемиевиият син и Пасхор Мелхивият син чуха думите, които Еремия говореше на всичките люде, като думаше: ² Така казва Господ: Който остане в тоя град ще умре от нож, от глад и от мор; но който излезе при

халдейците ще остане жив; животът му ще бъде за корист, и ще живее; ³ и така казва Господ: Тоя град непременно ще бъде предаден в ръката на войската на вавилонския цар и той ще го превземе. ⁴ Тогава *тия* първенци казаха на царя: Нека се умъртви, молим, тоя човек, защото разслабя ръцете на военните мъже, които са останали в тоя град, и ръцете на всичките люде, като им говори такива думи; защото тоя човек не иска доброто на тия люде, но злото. ⁵ И цар Седекия рече: Ето, в ръката ви е; защото не е царят, който може да направи нещо против вас. ⁶ Тогава взеха Еремия та го хвърлиха в ямата на царския син Мелхия, която бе в двора на стражата; и спуснаха Еремия с въжета. И в ямата нямаше вода, но тиня; и Еремия затъна в тинята. ⁷ А когато етиопянинът Авдемелех, един от скопците, който беше в царския дворец, чу как били турили Еремия в ямата, (като седеше царят тогава във Вениаминовата порта), ⁸ Авдемелех излезе от царския дворец та говори на царя, казвайки: ⁹ Господарю мой царю, тия човеци сториха зло във всичко що направиха на пророк Еремия, когото хвърлиха в ямата; защото той без друго ще умре от глад там, где то е, защото няма вече хляб в града. ¹⁰ Тогава царят заповяда на етиопянина Авдемелех, като рече: Вземи от тука тридесет човека със себе си та извади пророк Еремия от ямата преди да умре. ¹¹ И тъй, Авдемелех взе човеците със себе си, и, като влезе в царския дворец, под съкровищницата, взе от там вехти дрипи и вехти парцали, които спусна с въжета в ямата при Еремия. ¹² И етиопянинът Авдемелех рече на Еремия: Тури сега тия вехти дрипи и парцали под мишниците си, под въжетата. И Еремия стори така. ¹³ И тъй, като изтеглиха Еремия с въжетата, извадиха го из ямата; и Еремия остана в двора на стражата. ¹⁴ Тогава цар Седекия прати та доведоха пророк Еремия при него в третия вход, който е в Господния дом; и царят рече на Еремия: Ще те попитам едно нещо; не крий нищо от мене. ¹⁵ А Еремия рече на Седекия: Ако ти го явя, не е ли така, че непременно ще ме умъртвиш? и ако те съветвам, не ще ме послушаш. ¹⁶ Затова цар Седекия се закле скришно на Еремия, казвайки: *Заклевам ти се в живота на Господа, Който е създал душите ни, че няма да те умъртвя, нито ще те предам в ръката на тия човеци, които искат живота ти.* ¹⁷ Тогава Еремия рече на Седекия: Така казва Господ Бог на Силите, Израилевият Бог: Ако излезеш при първенците на вавилонския цар, тогава ще се опази животът ти, и тоя град няма да се изгори с

огън; па и ти ще останеш жив и домът ти. ¹⁸ Но ако не излезеш при първенците на вавилонския цар, тогава тоя град ще бъде предаден в ръката на халдейците, които ще го изгорят с огън; и ти няма да избегнеш от ръката им. ¹⁹ И цар Седекия рече на Еремия: Аз се боя от юдеите, които прибягнаха при халдейците, да не би да ме предадат в ръката им, и те да се поругаят с мене. ²⁰ А Еремия рече: няма да те предадат. Послушай, моля, Господния глас относно това, което ти говоря; така ще ти бъде добре, и животът ти ще се опази. ²¹ Но ако откажеш да излезеш, ето словото, което Господ ми яви: ²² Ето, всичките жени, които са останали в двореца на Юдовия цар, ще бъдат изведени при първенците на вавилонския цар; и тия жени ще ти кажат: Твоите приятели те насъскаха и надделяха пред теб; *а сега, когато* нозете ти затънаха в тинята, те се оттеглиха назад. ²³ И всичките ти жени и чадата ти ще бъдат изведени при халдейците; и ти няма да избегнеш от ръката им, но ще бъдеш хванат от ръката на вавилонския цар, и ще станеш причина да се изгори тоя град с огън. ²⁴ Тогава Седекия рече на Еремия: Никой да се не научи за тоя разговор, и ти няма да умреш. ²⁵ Но ако чуят първенците, че съм говорил с тебе, и като дойдат при тебе ти рекат: Яви ни сега що каза ти на царя; не го скривай от нас и няма да те умъртвим; *яви ни* тоже какво каза царят на тебе, ²⁶ тогава да им кажеш: Аз представих молбата си пред царя, за да ме не върне в къщата на Ионатана, та да умра там. ²⁷ Тогава всичките първенци дойдоха при Еремия та го попитаха; и той им отговори според всички тия думи, които царят му беше заповядал. И тъй те престанаха да го разпитват; защото това нещо не се узна. ²⁸ И така Еремия остана в двора на стражата до деня, когато бе превзет Ерусалим.

39 ¹ Когато бе превзет Ерусалим, в деветата година на Юдовия цар Седекия, в десетия месец, вавилонският цар Навуходоносор беше дошъл с цялата си войска против Ерусалим та го обсади; ² а в единадесетата година на Седекия, в четвъртия месец, на деветия ден от месеца, се отвори пролом в градската стена, ³ та всичките първенци на вавилонския цар - Нергалсаресер, Самгариево, началникът на скопците Серсехим, началникът на мъдреците Нергалсаресер и всичките други първенци на вавилонския цар - влязоха и седнаха в средната порта. ⁴ А Юдовият цар Седекия и всичките военни мъже, когато ги видяха, побягнаха и излязоха през нощта из града по пътя на царската градина, през портата, която е между двете

5 стени; и излезе по пътя към полето. ⁵ А войската на халдейците ги преследва, та стигнаха Седекия в ерихонските полета; и като го хванаха заведоха го при вавилонския цар Навуходоносора, в Ривла, в земята Емат, гдето той издаде присъда за него. ⁶ Тогава вавилонският цар закла синовете на Седекия в Ривла пред очите му; вавилонският цар закла и всичките Юдови благородни. ⁷ При това избодете очите на Седекия, и върза го с две медни окови, за да го заведе във Вавилон. ⁸ А халдейците изгориха с огън царския дворец и къщите на людете и събориха ерусалимските стени. ⁹ Тогава началникът на телохранителите Навузардан закара пленници във Вавилон оцелелите от людете, които останаха в града, бежанците, прибягнали при него, и оцелелите от людете, които останаха. ¹⁰ А началникът на телохранителите Навузардан остави в Юдовата земя някои от людете, по-сиромасите, които нямаха нищо, като същевременно им даде лозя и ниви. ¹¹ А вавилонският цар Навуходоносор заръча на началника на телохранителите Навузардан относно Еремия, като рече: ¹² Вземи го и имай грижа за него, и да не му сториш никакво зло, но каквото ти рече, това да му направиш. ¹³ И тъй, началникът на телохранителите Навузардан прати тоже началникът на скопците Навусазван, началникът на мъдреците Нергал-саресер, и всичките поглавни служители на вавилонския цар, ¹⁴ и те пратиха да вземат Еремия от двора на стражата, и предадоха го на Годолия сина на Ахикама, Сафановия син, за да го заведе в някоя къща; така той живееше между людете. ¹⁵ А Господното слово беше дошло към Еремия, когато бе затворен в двора на стражата и рекло: ¹⁶ Иди та говори на етиопянина Авдемелех, като речеш: Така казва Господ на Силите, Израилевият Бог: Ето, аз ще направя да се сбъднат Моите думи върху тоя град За зло, а не за добро; И те ще се изпълнят пред тебе в оня ден. ¹⁷ Но тебе ще избавя в оня ден, казва Господ, Та не ще бъдеш предаден в ръката на човеците, От чието лице се боиш. ¹⁸ Защото непременно ще те избавя; И няма да паднеш от нож, Но животът ти ще ти бъде за корист, Понеже си уповавал на Мене, казва Господ.

40 ¹ Словото, което дойде към Еремия от Господа след като началникът на телохранителите Навузардан беше го пуснал от Рама, когато го беше взел вързан с вериги между всичките пленени от Ерусалим и Юда, които бяха закарани пленници във Вавилон. ² И началникът на телохранителите, като хвана Еремия му каза: Господ твоят Бог изрече тия злини про-

тив това място. ³ Господ ги докара и извърши както рече. Понеже вие съгрешихте на Господа и не послушахте гласа Му, затова ви постигна туй нещо. ⁴ А сега, ето, отвързвам те от веригите, които са на ръцете ти. Ако ти се вижда добре да дойдеш с мене във Вавилон, дойди, и аз ще имам грижа за тебе; но ако ти се вижда зле да дойдеш с мене във Вавилон, недей; ето, цялата страна е пред тебе; гдето ти се вижда добре и угодно да идеш, там иди. ⁵ А като се бавеше той да отговори, *Навузардан му рече*: Тогава върни се при Годолия, син на Ахикама Сафановия син, когото вавилонският цар постави управител над Юдовите градове, и живей с него между людете. Или иди гдето ти се вижда угодно да идеш. И тъй, началникът на телохранителите му даде храна и подарък и го пусна. ⁶ Тогава Еремия отиде при Годолия Ахикамовия син в Масфа, та живя с него между людете, които бяха останали в страната. ⁷ А всичките военачалници, които бяха на полето, те и мъжете им, като чуха какво вавилонският цар поставил Годолия Ахикамовия син над страната, и че поверил нему мъже, жени и деца от по-сиромасите на страната, от ония, които не бяха закарани в плен във Вавилон, ⁸ дойдоха при Годолия в Масфа, *именно* Исмаил Натаниевият син, Иоанан и Ионатан Кариевите синове, Сераия Тануметовият син, синовете на нетофатеца Офи и Езания син на един маахатец, те и техните човеци. ⁹ И Годолия, син на Ахикама Сафановият син се закле на тях и на мъжете им, като рече: Не бойте се да слугувате на халдейците; живейте в страната и слугувайте на вавилонския цар, и ще ви бъде добре. ¹⁰ А аз, ето, ще се заселя в Масфа, за да *ви* представлявам пред халдейците, които ще дохождат при нас; и вие съберете вино, овощия и дървено масло, и турете ги в съдовете си, та се заселете в градовете си, които *ново* сте взели. ¹¹ Също и всичките юдеи, които бяха в Моав, и между амонците, и в Едом, и във всичките страни, когато чуха, че вавилонският цар оставил част от юдеите, и че поставил над тях Годолия, син на Ахикама Сафановия син, ¹² тогава всичките юдеи се върнаха от всичките места, гдето бяха закарани, та дойдоха при Годолия в Масфа, в Юдовата земя, гдето събраха твърде много вино и овощия. ¹³ И Иоанан, Кариевият син, и всичките военачалници, които бяха в полето, дойдоха в Масфа при Годолия та му рекоха: ¹⁴ Знаеш ли, че царят на амонците Ваалис е пратил Исмаила Натаниевия син да те убие? Но Годолия Ахикамовият син не ги повярва. ¹⁵ Тогава Иоанан Кариевият син говори скришно на Годолия в Мас-

фа, казвайки: Нека отида сега и убия Исмаила Натаниевия син; и никой няма да се научи за това. Защо да ти отнеме живота, и така всичките събрани около тебе юдеи да се разпръснат, и останалите от Юда да загинат? ¹⁶ Но Годолия Ахикамовият син рече на Иоанана Кариевия син: Недей прави туй нещо, защото това, което казваш за Исмаила е лъжа.

41 ¹ В седмия месец Исмаил, син на Натания Елисамовия син, от царския род, *един* от поглавните царски служители, и десет мъже с него дойдоха при Годолия Ахикамовия син в Масфа; и там ядоха заедно хляб в Масфа. ² Тогава Исмаил, Натаниевият син, и десетте мъже, които бяха с него, станаха та поразиха с меч Годолия, син на Ахикама Сафановия син, когото вавилонският цар бе поставил над земята, и го убиха. ³ Исмаил поразил и всичките юдеи, които бяха с него, с Годолия, в Масфа, и халдейските военни мъже, които се намираха там. ⁴ А на втория ден, след като бе убил Годолия, когато никой още не знаеше за това, ⁵ няколко души от Сихем, от Сило и от Самария, *на брой* осемдесет мъже, с обръснати бради и раздрани дрехи, и с нарязвания *по телата си*, пристигаха с приноси и ливан в ръката си, за да ги принесат на мястото на Господния дом. ⁶ Тогава Исмаил Натаниевият син излезе от Масфа да ги посрещне, и като вървеше плачеше; и когато ги срещна рече им: Влезте при Годолия Ахикамовия син. ⁷ И когато дойдоха всред града, Исмаил Натаниевият син ги закла; и той и мъжете, които бяха с него, *ги хвърлиха* всред окопа. ⁸ А между тях се намериха десет мъже, които рекоха на Исмаила: Недей ни убива, защото имаме на полето скривалища с жито, ечемик, дървено масло и мед. Така се удържа, и не ги закла с братята им. ⁹ А окопът, в който Исмаил хвърли всичките трупове на мъжете, които поразил, покрай *трупа на* Годолия, беше същият оня окоп, който цар Аса бе направил поради страх от Израилевия цар Вааса; и Исмаил Натаниевият син го напълни с убитите. ¹⁰ След това Исмаил заплени всичките люде, останали в Масфа, царските дъщери и всичките люде, останали в Масфа, които началникът на телохранителите Навузардан беше поверил на Годолия Ахикамовия син; Исмаил Натаниевият син като ги заплени тръгна да отиде при амонците. ¹¹ А Иоанан Кариевият син и всичките военачалници, които бяха с него, като чуха за всичкото зло, което Исмаил Натаниевият син сторил, ¹² взеха всичките *си* мъже та отидоха да се бият с Исмаила Натаниевия син; и намериха го при големите води, които са в Гаваон. ¹³ И

всички люде, които бяха с Исмаила, като видяха Иоанана Кариевия син и всичките военачалници, които бяха с него, зарадваха се. ¹⁴ И туй, всичките люде, които Исмаил бе запленил от Масфа, се обърнаха та се върнаха, и отидоха при Иоанана Кариевия син. ¹⁵ А Исмаил Натаниевият син избяга от Иоанана с осем мъже, и отиде при амонците. ¹⁶ Тогава Иоанан Кариевият син и всичките военачалници, които бяха с него, взеха от Масфа всичките останали люде, които беше избавил от Исмаила Натаниевия син след като той бе поразил Годолия Ахикамовия син, *сиреч*, военните мъже, жените, децата и скопците, които беше върнал от Гаваон, ¹⁷ и отидоха та се спряха в Хамаамовата керванска спирка, която е при Витлеем, за да отидат и влязат в Египет, ¹⁸ поради халдейците, защото се уплашиха от тях, понеже Исмаил Натаниевият син беше убил Годолия, Ахикамовия син, когото вавилонският цар бе поставил управител над страната.

42 ¹ Тогава всичките военачалници, и Иоанан Кариевият син, и Езания Осаиевият син, и всичките люде, от най-скромен до най-велик, пристъпиха ² та рекоха на пророк Еремия: Молим, нека бъде молбата ни приятна пред тебе, и помоли се за нас - за тия, всички които остават - на Господа твоя Бог, (защото от мнозина останахме малцина, както очите ти ни виждат), ³ да ни изяви Господ твоят Бог пътя, по който трябва да ходим, и какво трябва да правим. ⁴ Тогава пророк Еремия им рече: Чух. Ето, ще се помоля на Господа вашия Бог според думите ви; и каквото ви отговори Господ ще ви го известя; няма да скрия нищо от вас. ⁵ Тогава те рекоха на Еремия: Господ да бъде истинен и верен свидетел между нас, че наистина ще постъпим според всичките думи, с които Господ твоят Бог ще те прати до нас. ⁶ Било добро или зло, ще послушаеме гласа на Господа нашия Бог, при Когото те пращаме, за да ни бъде добре, когато послушаеме гласа на Господа нашия Бог. ⁷ И подир десет дни Господното слово дойде към Еремия. ⁸ Тогава той повика Иоанана Кариевия син, всичките военачалници, които бяха с него, и всичките люде, от най-скромен до най-велик, та им рече: ⁹ Така казва Господ, Израилевият Бог, при Когото ме пратихте, за да сложа молбата ви пред Него: ¹⁰ Ако следвате да живеете в тая земя, Тогава ще ви съградя, и няма да ви разоря, Ще ви насадя, и няма да ви изкореня; Защото се разкаях за злото, което ви сторих. ¹¹ Не бойте се от вавилонския цар, От когото се страхувахте, Не бойте се от него, казва Господ; Защото аз съм с вас за

12 да ви спася И да ви избавя от ръката му. ¹² Ще ви покажа милост, Тъй щото той да ви покажи И да ви върне в земята ви. ¹³ Но ако кажете: Не щем да живеем в тая земя, И не послушате гласа на Господа вашия Бог, ¹⁴ И речете: Не, но ще идем в Египетската земя, Гдето няма да видим война, Нито да чуем тръбен глас. Нито да огладнеем за хляб, И там ще живеем, - ¹⁵ ¹⁵ Тогава слушайте словото Господно, вие останали от Юда - Така казва Господ на Силите, Израилевият Бог: Ако положително насочите лицата си да влезете в Египет, И отидете да пришепствувате там, ¹⁶ Тогава ножът, от който се боите, Ще ви стигне там в Египетската земя, И гладът, от който се страхувате, Ще ви преследва там в Египет; И там ще измрете. ¹⁷ Така ще стане и с всичките мъже, Които биха насочили лицата си да отидат в Египет, За да пришепствуват там; Те ще измрат от нож, от глад и от мор; Ни един от тях няма да остане, или да избегне от злото, Което Аз ще докарам върху тях. ¹⁸ Защото така казва Господ на Силите, Израилевият Бог: Както гневът Ми и яростта Ми се изляха Върху ерусалимските жители, Така яростта Ми ще се излее върху вас, Когато влезете в Египет; И ще бъдете за проклинание и за учудване, За проклетия и за укоряване; И няма да видите вече това място. ¹⁹ Господ е говорил за вас, останали от Юда, *казвайки*: Не отивайте в Египет; ²⁰ знайте добре, че днес ви заявявам това. ²⁰ Защото вие постъпихте лукаво против своите души, когато ме пратихте при Господа вашия Бог и казахте: Помоли се за нас на Господа нашия Бог, и извести ни всичко това, което Господ нашият Бог ще рече, и ще го сторим. ²¹ Аз днес ви известих; но вие не послушахте гласа на Господа вашия Бог в нищо, за което ме прати при вас. ²² Сега, прочее, знайте добре, че ще измрете от нож, от глад и от мор на мястото, гдето желаете да отидете, за да пришепствувате там.

43 ¹ Когато Еремия изговори на всичките люде всичките думи на Господа техния Бог, за които Господ техният Бог го бе пратил при тях, - ² всички тия думи, - ² тогава проговориха Азария Осаиевият син, Иоанан Кариевият син, и всичките горделиви мъже, като рекоха на Еремия: Лъжливо говориш ти. Господ нашият Бог не те е пратил да речеш: Не отивайте в Египет да пришепствувате там; ³ но Варух Нириевиият син те насъска против нас, за да ни предадеш в ръката на халдейците да ни убият и да ни заведат ⁴ пленници във Вавилон. ⁴ И така, нито Иоанан Кариевият син, нито един от всичките военачалници или от всичките люде, не послуша Господния глас да си останат в Юдовата земя; ⁵ но

Иоанан Кариевият син и всичките военачалници взеха всичките останали от Юда, които бяха се върнали от всичките народи, гдето бяха закарани, за да пришепствуват в Юдовата земя, - ⁶ мъжете, жените, децата, царските дъщери и всеки човек, когото началникът на телохраниелите Навузардан бе оставил при Годолия, син на Ахикама Сафановия син, и пророк Еремия и Варух Нириевиият син, - ⁷ та отидоха в Египетската земя, (защото не послушаха Господния глас), и отидоха до Тафнес. ⁸ Тогава ⁸ Господното слово дойде към Еремия в Тафнес и рече: ⁹ Вземи в ръката си големи камъни, и пред очите на Юдовите мъже постилай ги с вар в тухлената *постилка*, която е при входа на Фараоновия дворец в Тафнес; и кажи им: ¹⁰ Така казва Господ на Силите, Израилевият Бог: Ето, ще пратя та ще взема слугата Си вавилонския цар Навуходоносора, и ще поставя престола му върху тия камъни, които постлах, и той ще разпъне царския си шатър върху тях. ¹¹ Ще дойде и ¹¹ ще поразии Египетската земя, *и ще предаде* ония, които са за смърт, на смърт, а ония, които са за плен, в плен, и които са за меч, под меч. ¹² И Аз ¹² ще запалю огън в капищата на египетските богове, и той ще ги изгори, а тях ще занесе в плен; и ще се облече с Египетската земя както овчар облича дрехата си; и ще излезе от там с мир. ¹³ Тоже ще строши обелиските, които са в капището на слънцето, което е в Египетската земя; и ще изгори с огън капищата на египетските богове.

¹ Словото, което дойде към Еремия за всичките юдеи, които живееха в Египетската земя и седяха в Мигдол, в Тафнес, в Мемфис и в страната Патрос, и рече: ² Така казва Господ на Силите Израилевият Бог: Видяхте всичкото зло, което докарах върху Ерусалим и върху всичките Юдови градове; и, ето, днес те са пусти, и няма кой да живее в тях, ³ поради нечестиято, което сториха та Ме разгневиха, като отиваха да кадят и да служат на други богове, които ни те познаваха, ни вие, ни бащите ви. ⁴ И ⁴ пратих при вас всичките Си слуги пророците, като ставах рано и ги пращах, и казвах: Ах! не правете тая гнусна работа, която Аз мразя. ⁵ Но ⁵ те не послушаха, нито приклониха ухото си, за да се върнат от нечестиято си та да не кадят на други богове. ⁶ Затова се изляха яростта Ми и гневът Ми, и пламнаха в Юдовите градове и в ерусалимските улици; и те бидоха разорени и пусти, както са и днес. ⁷ Сега, прочее, така казва ⁷ Господ на Силите, Израилевият Бог: Защо вършите *това* голямо зло против своите души, тъй щото да изтребите изпомежду си мъж и жена,

дете и бозайниче отсрещу Юда, та да не остане от вас *никой оцелял*,⁸ като Ме разгневявате с делата на ръцете си, и кадите на други богове в Египетската земя, гдето дойдохте да пришепствувате, тъй щото да бъдете изстребени, и да станете за проклетия и за укоряване между всичките народи на света?⁹ Забравихте ли *наказанията, които наложих поради* нечестията на бащите ви, и нечестията на Юдовите царе, и нечестията на жените на всеки от тях, и вашето нечестие, и нечестията на жените ви, което вършеха в Юдовата земя и в ерусалимските улици?¹⁰ Те и до днес не се смириха, нито се убояха, нито ходиха в закона Ми и в повеленията, които поставих пред вас и пред бащите ви.¹¹ Затова така казва Господ на Силите, Израилевият Бог: Ето, аз ще насоча лицето Си против вас за зло, дори за изстреблението на целия Юда.¹² И ще отмахна останалите от Юда, които насочиха лицата си да отидат в Египетската земя; ще паднат от нож, ще загинат от глад, от най-скромен до най-велик ще измрат от нож и от глад; и ще бъдат за проклинане и за учудване, за проклетия и за укоряване.¹³ Защото ще накажа ония, които живеят в Египетската земя, както наказах Ерусалим, с нож, с глад и с мор,¹⁴ тъй щото *никой* от останалите от Юда, които са отишли в Египетската земя да пришепствуват там, няма да избегне или да оцелее та да се върне в Юдовата земя, към която те копнеят да се върнат, за да живеят там; защото *никой* няма да се върне освен ония, които избягат.¹⁵ Тогава всичките мъже, които знаеха, че жените им каляха на други богове, и всичките жени, които се намираха там, едно голямо множество, дори всичките *юдеи*, които живеяха в Патрос в Египетската земя, отговориха на Еремия, като рекоха:¹⁶ Кolkото за словото, което ти ни говори в Господното име, няма да те послушаме;¹⁷ но непременно ще вършим всичко, що е излязло от устата ни, че ще кадим на небесната царица, и ще ѝ правим възлияния, както правехме ние и бащите ни, царете ни и първенците ни, в Юдовите градове и в ерусалимските улици; защото тогава ядохме хляб до ситост, добре ни беше, и зло не видяхме.¹⁸ Но откак престаняхме да кадим на небесната царица и да ѝ правим възлияния сме били лишени от всичко, и довършихме се от нож и от глад.¹⁹ *А жените казаха:* И когато каляхме на небесната царица та ѝ правихме възлияния, дали без *знанието* на мъжете си ѝ правехме млинове по нейния образ и правихме ѝ възлияния?²⁰ Тогава Еремия говори на всичките люде, на мъжете и на жените, *с една дума* на всичките люде, които му

отговориха така, като каза:²¹ Не спомни ли си Господ, темяна, който каляхте в Юдовите градове и в ерусалимските улици, вие и бащите ви, царете ви и първенците ви, и людето от тая земя, и не дойде ли в ума Му?²² така щото Господ не можа вече да търпи поради злите ви дела, и поради мерзостите, които струвахте, та затова земята ви запустя и стана за учудване и за проклетия, без жители, както е днес.²³ Понеже каляхте, и понеже съгрешавахте на Господа, и не послушахте гласа на Господа, нито ходихте в закона Му, в повеленията Му, или в изявленията Му, затова ви постигна това зло, както *виждате* днес.²⁴ При това Еремия рече на всичките люде и на всичките жени: Слушайте Господното слово всички от Юда, които сте в Египетската земя.²⁵ Така говори Господ на Силите, Израилевият Бог, казвайки: Вие и жените ви не само говорихте с устата си, но извършихте с ръцете си *това, което* казахте, че: Непременно ще изпълним обреците си, които обрекохме, да кадим на небесната царица и да ѝ правим възлияния. Тогава, потвърждавайте обреците си и изпълнявайте обреците си.²⁶ Затова слушайте Господното слово всички от Юда, които живеете в Египетската земя: Ето, заклех се с великото Си име, казва Господ, че името Ми ще престане вече да се произнася с устата на някой Юдов мъж, в цялата Египетска земя, щото да казва: *Заклевам се в живота на Господа Иеова!*²⁷ Ето, аз бдя над тях за зло, а не за добро; и всичките Юдови мъже, които са в Египетската земя, ще гинат от нож и глад, докле се довършат.²⁸ А които избягнат от ножа и се върнат от Египетската земя в Юдовата земя ще бъдат малцина на брой; и всички останали от Юда, които отидоха в Египетската земя, за да пришепствуват там, ще познаят, чие слово ще се сбъдне, Моето ли или тяхното.²⁹ И това ще ви бъде знаменieto, казва Господ, че аз ще ви накажа на това място, за да познаете, че думите Ми непременно ще се сбъднат против вас за зло-³⁰ така казва Господ: Ето, аз ще предам египетския цар Фараон Вафрий в ръката на неприятелите му, и в ръката на ония, които искат живота му, както предадох Юдовия цар Седекия в ръката на неприятеля му Навуходносора вавилонския цар, който искаше живота му.

¹ Словото, което пророк Еремия говори на Варуха Нириевия син, когато написа в книгата думи от Еремиевите уста, в четвъртата година на Юдовия цар Иоаким Иосиевия син, и рече:² Така казва Господ, Израилевият Бог, на тебе, Варуше:³ Рекъл си: Горко ми сега! защото Господ притуря печал на скръбта ми. Уморих

се от въздишането си, и не намирам почивка.
 4 ⁴Тъй да му речеш: Така казва Господ: Ето, оно-
 ва, което съградих, Аз ще съборя, и онова, кое-
 то насадих, Аз ще изкореня, и то по цялата тая
 5 земя. ⁵А ти търсиш ли за себе си големи неща?
 Не търси; защото, ето, Аз ще докарам зло върху
 всяка твар, казва Господ; но на тебе ще подаря
 живота за корист по всичките места гдето оти-
 деш.
46 ¹Господното слово, което дойде към пророк
 2 Еремия за народите. ²За Египет. Относно вой-
 ската на египетския цар Фараон Нехао, която
 бе в Кархамис при реката Евфрат, която вави-
 лонският цар Навуходоносор порази в четвър-
 тата година на Юдовия цар Иоаким Иосиевия
 3 син: ³Пригответе щит и щитче Та пристъпе-
 4 те на бой. ⁴Впрегнете конете, и вие конници
 възседнете; И застанете напред с шлемовете си,
 5 Лъснете копията, облечете се с брони. ⁵Защо
 ги виждам уплашени и върнати назад, Силни-
 те им сломени И бърже побягнали без да гле-
 дат назад, И ужас от всяка страна? казва Гос-
 6 под. ⁶Бързият да не избяга, И силният да се не
 отърве; Ще се спънат и ще паднат към север
 7 При реката Евфрат. ⁷Кой е този, който се изди-
 га като Нил, Чиито води се вълнуват като реки?
 8 ⁸Египет е, *който* се издига като Нил, И негови-
 те води се вълнуват като реки; И той казва: Ще
 се издигна, ще покрия света, Ще разоря и града
 9 и жителите му. ⁹Напред, коне; Спускайте се ди-
 во, колесници! Нека излизат силните! *Ония от*
 Етиопия и Ливия, които държат щит, И лидий-
 10 ците, които употребяват и запъват лък! ¹⁰За-
 щото тоя ден е *ден* на Иеова, Господ на Сили-
 те, Ден за въздаяние, за да въздаде на враговете
 Си; Ножът ще ги пояде, И ще се насити и опие
 от кръвта им; Защото Иеова, Господ на Сили-
 те, има жертва В северната страна при реката
 11 Евфрат. ¹¹Даже ако възлезеш в Галаад и взе-
 меш балсама, Девице, дъщерьо египетска, На-
 празно ще употребяваш много церове, Защото
 12 няма изцеление за тебе. ¹²Народите чуха за по-
 срамяването ти, И викът ти изпълни света; За-
 щото силен се сблъсква със силен, Та и двамата
 13 паднаха заедно. ¹³Словото, което Господ гово-
 ри на пророк Еремия за дохождането на вави-
 лонския цар Навуходоносор, за да порази Еги-
 14 петската земя: ¹⁴Известете в Египет и разгла-
 сете в Мигдол, Възгласете в Мемфис и в Таф-
 нес; Речете: Застани на ред и бъди готов, Защо-
 15 то ножът изяде ония, които са около тебе. ¹⁵За-
 що се завлякоха твоите юнаци? Не устояха за-
 16 щото Господ ги откара. ¹⁶Той накара мнозина
 да се спъват; Даже паднаха един върху друг; И

казвах: Станете да се върнем при людете си И
 в родната си земя От лютия нож, ¹⁷Те викаха 17
 там: Египетският цар Фараон е *празен шум*; Той
 пропусна определеното време. ¹⁸Заклевам се в 18
 живота Си, казва Царят, Чието име е Господ на
 Силите, Че както *един* Тавор между планините
 и както *един* Кармил при морето, Така непре-
 менно ще дойде той. ¹⁹Дъщерьо, която живееш 19
 в Египет, Приготви си потребното за плен; За-
 щото Мемфис ще запустее и ще бъде изгорен,
И ще остане без жител. ²⁰Египет е *като* пре- 20
 красна юница; Но погибел иде от север, *да!* иде.
²¹И самите му наемници всред него са като тлъ- 21
 сти юнци; Защото и те се върнаха, Побягнаха
 заедно, не устояха; Понеже денят на бедствие-
 то им дойде върху тях, Времето на наказание-
 то им. ²²Гласът му е като *глас* на земя като се 22
 хлъзга; Защото излизат със сила, И идат про-
 тив него със секири Както дървари. ²³Ще изсе- 23
 кат леса му, казва Господ, Ако и да е неизсле-
 дим; Защото по множество те са повече от ска-
 калците, И са безбройни. ²⁴Ще се посрами еги- 24
 петската дъщеря; Ще бъде предадена в ръката
 на северните люде. ²⁵Господ на Силите, Изра- 25
 илевият Бог, казва: Ето, ще накажа Но-Амон°,
 Да! Фараона и Египет, Боговете му и царете му,
 Самият Фараон и ония, които уповават на него;
²⁶И ще ги предам в ръката на ония, които искат 26
 живота им, В ръката на вавилонския цар Наву-
 ходоносора И в ръката на слугите му; А подир
 това *Египет* ще бъде населен Както в предиш-
 ните дни, казва Господ. ²⁷Но не бой се, ти, слу- 27
 жителю Мой Якове, Нито се страхувай, Израи-
 лю; Защото, ето, ще те избавя от далечна стра-
 на, И потомството ти от земята, гдето са пле-
 нени; Яков ще се върне, ще се успокои, и ще си
 почине, И не ще има кой да го плаши. ²⁸Не бой 28
 се служителю Мой Якове, казва Господ, Защото
 аз съм с тебе; Защото ако и да довърша Всич-
 ките народи, гдето съм те откарал, Тебе, обаче,
 не ща да довърша; Но ще те накажа с мярка, А
 не *мога* да те изкарам съвсем невинен.

47 ¹Господното слово, което дойде към про- 47
 рок Еремия за филистимците, преди да е разо-
 рил Фараон Газа. ²Така казва Господ: Ето, води 2
 прииждат от север, И, като станат поток навод-
 няващ Ще потопят земята и всичко що има в
 нея, Града и ония, които живеят в него; Тогава
 човеците ще викнат, И всичките земни жители
 ще излелекат. ³От тропота на копитата на яки- 3
 те му *коне*, От спускането на колесниците му,
 От гърма на колелата му, Бащите не ще се обър-
 нат да гледат децата си; Понеже ръцете им са
 ослабнали ⁴Поради денят, който иде, За да раз- 4

- руши всичките филистимци, Да отсеке от Тир и Сидон И най-последния помощник; Защото Господ ще разруши филистимците, Останали-
 5 те от остров Кафтор. ⁵ Плешивост постигна Газа; Аскалон загина с останалите от полето им. До кога ще правиш нарязвания на снагата си?
 6 ⁶ О, мечо Господен, До кога не ще си починеш? Върни се в ножницата, Успокой се и почини си.
 7 ⁷ *Обаче* как да си починеш, Тъй като Господ ти е дал заръчка Против Аскалон и против край-
 морието? Там го е определил.
- 48** ¹ За Моава. Така казва Господ на Силите, Израилевият Бог: Горко на Нево! защото се опустоши; Кириатаим се посрами, *защото* биде превзет; Мисгав се посрами, *защото* биде разтрошен. ² Моав няма вече да се хвали; В Есевон измислиха зло против него, *като казваха*: Елате! да го изтребим, та да не е народ. Също и ти, Мадмене, ще запустееш; Ножът ще те преследва. ³ Глас на писък от Оронаим, Ограбване и страшно разрушение! ⁴ Моав биде разрушен; Малките му деца изпищяха. ⁵ Защото в нагорнината на Луит Ще се издига плач върху плач, Понеже в нанадолнината на Оронаим Чуха плачевния писък на *жертвите на* разрушение. ⁶ Бягайте, отгървете живота си, И бъдете като изтравничето в пустинята. ⁷ Защото, понеже си уповавал на делата си и на съкровищата си, Сам ти също ще бъдеш хванат; И Хамос ще отиде в плен Заедно със свещениците си и първенците си. ⁸ И разорителят ще дойде във всеки град; Ни един град не ще се избави; Още и долината ще бъде опустошена, И полето ще се разори, Както рече Господ. ⁹ Дайте крила на Моава, За да литне и да избяга; Защото градовете му ще запустеят, И не ще има кой да живее в тях. ¹⁰ Проклет да бъде оня, който върши делото Господно небрежно; И проклет оня, който въздържа ножа си от кръв. ¹¹ Моав е бил на спокойствие от младините си, И е почивал *като вино* на дрождията си; Не е бил претакан от съд в съд, Нито е ходил в плен; Затова вкусът му си е останал в него, И духът му не се е променил.
 12 ¹² Затова, ето, идат дни, казва Господ, Когато ще му пратя преливачи, които ще го прелеят; И ще изпразнят съдовете му и разкъсат меховете му. ¹³ И Моав ще се посрами за Хамоса Както се посрами Израилевият дом За Ветил, на който уповаваха. ¹⁴ Как казвате: Ние сме силни мъже, Мъже храбри за война? ¹⁵ Моав биде разорен, градовете му изгоряха, И отбраните му младежи слязоха *да бъдат* заклани, Казва Царят, чието име е Господ на Силите. ¹⁶ Погибелта на Моава скоро ще дойде, И злото му иде много бързо. ¹⁷ Всички, които сте около него,
- оплаквайте го; И всички, които знаете името му, речете: Как се счупи якият скиптър, Славната тояга! ¹⁸ Дъщерьо, която живееш в Девон, ¹⁸ Слез от славата си та седни в безводно *място*; Защото разорителят на Моава възлезе против тебе И ще съсипе крепостите ти. ¹⁹ Жителко в ¹⁹ Ароир Застани при пътя та съгледай; Попитай онзи, който бяга, и онази, която се е отгървала, Като речеш: *Що стана?* ²⁰ Моав се посрами, защото е разрушен Излелекай и викни; Известете в Арнон, че Моав биде запустен. ²¹ Съдба сполетя полската земя, Олон, Яса и Мифат, ²² Девон, Нево и Вет-девлатаим, ²³ Кириатаим, Вет-гамул и Вет-меон, ²⁴ Кариот, Восора И всичките градове на Моавската земя, далечни и близки. ²⁵ Рогът на Моава се строши, И мишцата му се смаза, казва Господ. ²⁶ Опийте го, Защото се надигна против Господа; Моав ще се валя в бълвоча си, Тоже и той ще бъде за присмех. ²⁷ Защото не стана ли на тебе Израил за присмех? Намери ли се той между крадци, *Щото* колкото пъти говориш за него движиш рамената си презрително? ²⁸ Моавски жители, Напуснете градовете, заселете се в канарата, И бъдете като гълъбица, която се загнездява По страните на входа на пещерата. ²⁹ Чухме за гордостта на Моава, (той е много горд), За високоумието му, гордостта му, надутостта му И надменността на сърцето му. ³⁰ Аз зная, че неговият гняв Е празен, казва Господ; Самохвалствата му не са извършили нищо. ³¹ Затова ще излелекам за Моава; Да! ще извикам за целия Моав; Ще заридаят за мъжете на Кир-арес. ³² О, лозо на Севма, Ще плача за тебе повече отколкото плака Язир; Твоите клончета преминаха морето, Стигнаха до морето на Язир; Грабител нападна летните ти плодове и гроздобера ти. ³³ Отне се веселието и радостта От плодоносното поле и от Моавската земя; И спрях виното от линовете, Та да няма вече кой да тъпче *грозде* с възкликание; Възкликание няма да се чуе, ³⁴ Поради вопъла на Есевон, *който стигна* до Елеала И до Яса, те нададоха глас От Сигор до Оронаим, До Еглат-шеллишия; Защото и водите на Нимрим пресъхнаха. ³⁵ При това казва Господ, ще премахна от Моава Онзи, който принася всеизгаряне по високите места, И онзи, който кади на боговете си. ³⁶ Затова сърцето ми звучи за Моава като свирка, И сърцето ми звучи като свирка за мъжете на Кир-арес; Защото изобилието, което доби, изчезна. ³⁷ Защото всяка глава е плешива, И всяка брада обръсната; По всичките ръце има нарязвания, И на кръста вретисце. ³⁸ По всичките къщни покриви на Моава И по улиците му има плач навред; Защото стро-

ших Моава като непотребен съд, казва Господ,
 39 ³⁹Как се строши! лелекат те; Как Моав посра-
 мен обърна гръб! Така Моав ще стане за прис-
 мех И за ужасяване на всички, които са около
 40 него. ⁴⁰Защото така казва Господ: Ето, *непри-*
ятелят ще налети като орел, И ще разпростре
 41 крилата си над Моава. ⁴¹Градовете се пре-
 взеха, крепостите хванати с изненада, И сърца-
 та на силните моавци ще бъдат в оня ден Като
 42 сърцето на жена в родилни болки. ⁴²И Моав ще
 бъде изтребен тъй щото да не е вече народ, За-
 43 щото се надигна против Господа. ⁴³Страх, яма
 и примка те налетяха Жителю моавски, казва
 44 Господ. ⁴⁴Който избегне от страха ще падне в
 ямата, И който излезе от ямата ще се хване в
 примката; Защото ще докарам върху него, да!
 върху Моава, Годината на наказанието им, каз-
 45 ва Господ. ⁴⁵Ония, които бягаха, Застанаха из-
 немощели под сянката на Есевон; Огън обаче
 излезе из Есевон, И пламък отсред Сион, Който
 46 погълна моавския край И темето на шумните
борци. ⁴⁶Горко ти Моаве; Хамосовите люде за-
 гинаха; Защото синовете ти се хванаха пленни-
 47 ци И дъщерите ти пленници. ⁴⁷Но при все това,
 аз ще върна моавските пленници В послешни-
 те дни, казва Господ. До тук съдбата на Моава.

49 ¹За амонците. Така казва Господ: Израил
 няма ли синове? Няма ли наследник? Тогава за-
 що *амонвият* цар владее Газа, И людете му
 2 живеят в неговите градове? ²Затова, ето, идат
 дни, казва Господ, Когато ще направя да се чуе
 тревога за война Против Рава на амонците; И
 тя ще стане грамада развалини, И селата °й ще
 бъдат изгорени с огън; Тогава Израил ще за-
 владее ония, които са владели него, казва Гос-
 3 под. ³Излелекай, Есевоне, защото Гай се раз-
 руши, Извикайте, дъщери на Рава, препашете
 се с вретище; Плачете и лутайте се между огра-
 4 дите; Защото царят им ще отиде в плен Заед-
 но със свещениците си и с първенците си. ⁴За-
 що се хвалиш с долините? *Водите* на долина-
 та ти изтекоха, дъщерьо отстъпнице, Която си
 уповавала на съкровищата си *И си казала*: Кой
 5 ще дойде против мене? ⁵Ето, казва Господ, Ие-
 ова на Силите, аз нанасям върху тебе страх От
 всички, които са около тебе; И вие ще бъдете
 6 изпъдени всеки къде му очи видят, Без да има
 кой да прибере скитащите се. ⁶А после ще вър-
 7 на от плен Амонците, казва Господ. ⁷За Едом.
 Така казва Господ на Силите: Няма ли вече мъ-
 8 дрост в Теман? Изгуби ли се разсъдъкът от бла-
 горазумните? Изчезна ли мъдростта им? ⁸Бя-
 гайте, завърнете се, направете си дълбоки ме-
 ста за живеене, Дедански жители; Защото ще

докарам върху Исава бедствието му - време-
 то, когато ще го накажа. ⁹Ако дойдеха при тебе 9
 гроздоберци, Не щяха ли да оставят пабирък?
 Ако *дойдеха* крадци през нощта, Не биха ли
 грабнали *само* това, що им е доволно? ¹⁰Но аз 10
 оголих Исава, Открих скришните му места, И
 той не ще може да се скрие; Разграби се челяд-
 та му, братята му и съседите му, И него го няма.
¹¹Остави сирачетата си; аз ще ги запазя живи; 11
 И вдовиците ти нека уповават на Мене. ¹²Защо- 12
 то така казва Господ: Ето, ония, на които не се
 падаше да пият от чашата, Непременно ще пи-
 ят; А ти ли ще останеш съвсем ненаказан? Ня-
 ма да останеш ненаказан, Не, непременно ще
 пиеш, ¹³Защото се заклев в Себе Си, казва Гос- 13
 под, Че Восора ще стане за учудване и за укоря-
 ване, Пуста и за проклетия, И всичките й гра-
 дове ще се обърнат на вечна пустота. ¹⁴Чух из 14
 вестие от Господа, И посланик биде изпратен
 между народите *да каже*: Съберете се та дой-
 дете против нея, И станете на бой. ¹⁵Защото, 15
 ето, аз ще те направя малък между народите,
 Презрян между човеците. ¹⁶Колкото за твоята 16
 ужасителност, Гордостта на сърцето ти те е из-
 мамила, О, ти, който живееш в пукнатините на
 канарите, Който владееш висината на хълмо-
 вете; Но ако и да поставиш гнездото си висо-
 ко като орел, И от там ще те сваля, казва Гос-
 под. ¹⁷Едом ще стане за учудване; Всеки, кой- 17
 то би минал през него, ще се учуди, И ще под-
 свирне за всичките му язви. ¹⁸Както при разо- 18
 рението на Содом и Гомора И ближните им
 градове, казва Господ, *Така* никой човек няма
 да живее там, Нито ще пришелствува там чо-
 вешки син. ¹⁹Ето, като лъв от прииждането на 19
 Иордан, Той ще възлезе против богатото пас-
 бище; Защото аз мигновено ще изпъдя *Едом* от
 там, И онзи, който бъде избран, ще поставя над
 него. Защото кой е подобен на Мене? и кой ще
 Ми определи времето за съд? И кой е оня овчар,
 който ще застане против Мене? ²⁰Затова слу- 20
 шайте решението, Коего Господ е взел против
 Едом, И намеренията, които е намислил про-
 тив жителите на Теман: Непременно ще повлекат
 и най-малките от стадото; Непременно ще
 направи да запустее пасбището им заедно с тях.
²¹От слуха за разорението им земята се тресе; 21
 Издава се вик, чийто шум се чува до Червеното
 море. ²²Ето, като възлезе ще налети като орел, 22
 И ще разпростре крилата си над Восора; И в оня
 ден сърцето на Едомовите силни Ще бъде ка-
 то сърцето на жена, когато ражда. ²³За Дамаск. 23
 Емат и Арфад се посрамираха Защото чуха лоша
 вест; стопиха се; Тъга има както на морето, *Кое-*

24 *то* не може да утихне. ²⁴ Дамаск ослабна, Обър-
на се в бяг, Трепет го обзе; Скръб и болки го
25 обладаха, Както на жена, когато ражда. ²⁵ Как
не биде пощаден тоя прочут град, Град, който
26 е удоволствието ми; ²⁶ Затова младежите му ще
паднат в улиците му, И всичките военни мъже
ще загинат в оня ден, Казва Господ на Силите.
27 ²⁷ В стената на Дамаск аз ще запалю огън, Който
28 ще пояде палатите на Венадада. ²⁸ За Кидар и за
асорските царства, които вавилонският цар На-
вуходносор порази. Така казва Господ: Станете,
възлезте към Кидар, Та погубете източни-
29 те жители. ²⁹ Ще отнемат шатрите им и стадата
им; Ще вземат за себе си завесите им, Всичката
им покъщнина и камилите им; И ще изви-
30 кат към тях: Ужас от всяка страна! ³⁰ Бягайте,
отстранете се надалече, Направете си дълбоки
места за живеене, Асорски жители, казва Гос-
под; Защото вавилонският цар Навуходносор
Е сторил намерение против вас, И е намислил
31 кроеж против вас. ³¹ Станете, възлезте при спо-
койния народ, Който живее безгрижно, казва
Господ, Който нямат ни порти ни лостове, Но
32 живеят сами. ³² Камилите им ще бъдат за обир,
И многото им добитък за корист; аз ще разпръс-
на по всичките ветрища Ония, които си стри-
жат издадените части *на косата*, И ще докарам
погибелта им от всяка тяхна страна, казва Гос-
33 под. ³³ А Асор ще стане жилище на чакали, Пу-
стина до века; Там няма да живее човек, Ни-
34 то ще пришелствува в него човешки син. ³⁴ Гос-
подното слово, което дойде към пророк Еремия
за Елам, в началото на царуването на Юдовия
35 цар Седекия, като рече: ³⁵ Така казва Господ на
силите: Ето, ще счупя лъка на Елам, Тяхната
36 главна сила. ³⁶ Ще докарам върху Елам четири-
те ветрища От четирите страни на небето, И ще
ги разпръсна по всички тия ветрища; Та не ще
има народ Гдето да не отидат изпъдените елам-
37 ци. ³⁷ И аз ще разтреперя еламците пред непри-
ятелите им, И пред ония, които искат живота
им; И ще докарам върху тях зло - Пламенният
Си гняв, казва Господ; Ще пратя и нож подир
38 тях Докле ги довърша. ³⁸ И като представя пре-
стола Си в Елам Ще изстребя от там Цар и пъ-
39 рвенци, казва Господ. ³⁹ Но в послешните дни
Ще възвърна пленените еламци, казва Господ.
50 ¹ Словото, което Господ говори чрез пророк
2 Еремия за Вавилон, за Халдейската земя: ² Из-
вестете между народите, Прогласете, и дигнете
знаме; Прогласете, не крийте; Казвайте: Превзе
се Вавилон, Посрами се Вил, Разруши се Мери-
дах, Посрамиха се изваяните му, Строшиха се
3 идолите му; ³ Защото от север възлиза против

него народ, Който ще запусту земята му Тъй
щото да няма кой да живее в нея; От човек до
животно бягат и ги няма, ⁴ В ония дни и в оно-
ва време, казва Господ, Ще дойдат израилтяни-
те Заедно с юдеите; Като ходят ще плачат И ще
потърсят Господа своя Бог. ⁵ Ще питат за Сион ⁵
С лицата си *обърнати* към него, *и ще казват:*
Дойдете, да се присъединим към Господа Във
вечен завет, който няма да се забрави, ⁶ Люде-
те Ми станаха изгубени овце; Пастирите им ги
заблудиха, Накараха ги да се скитат по плани-
ните; Те отидоха от планина на хълм, Забра-
виха кошарата си. ⁷ Всички, които ги намира-
ха изяждаха ги; И противниците им рекоха: Не
сме ние виновни, Защото те съгрешиха против
Господа, обиталището на правдата, Да! против
Господа, надеждата на бащите им. ⁸ Бягайте из-
сред Вавилон, Излезте из земята на халдейци-
те, И бъдете като козли пред стадо. ⁹ Защото,
ето, аз ще подигна И ще направя да възходят
против Вавилон Големи народи, събрани от се-
верната земя, Който ще се опълчат против него;
От там ще се превземе; Стрелите им ще бъдат
като на силен изстребител, Който не се връща
празен. ¹⁰ И Халдея ще бъде разграбена; Всич-
ките ѝ грабителите ще се наситят, казва Господ.
¹¹ При все, че се радвате, при все, че се весели-
те, Вие обирачи на наследството Ми, При все,
че скачате като юница на трева, И цвилите ка-
то яки коне, ¹² Пак майка ви ще се посрами мно-
го, Родителката ви ще се смути; Ето, тя ще бъ-
де последна между народите Земя пуста, суха и
непроходима. ¹³ Поради гнева Господен тя ня-
ма да бъде населена. Но цяла ще запустее; Все-
ки, който минава през Вавилон, ще се учуди, И
ще подсвирне за всичките негови язви. ¹⁴ Опъ-
лчете се против Вавилон отвред, Всички, кои-
то запъват лък; Стреляйте против него, не жа-
лете стрели, Защото той съгреша на Господа.
¹⁵ Възкликнете поради него отвред, *Защото* той
се покори °; Укрепленията му паднаха, Стени-
те му се събориха; Защото това е въздаянието
Господно; Отплатете му; Както той е направил,
така му направете. ¹⁶ Отсечете от Вавилон сея-
ча И онзи, който държи сърп в жетвено време;
Поради страха от лютия меч Всеки *от тях* ще
се върне при людето си, И всеки ще бяга в земя-
та си. ¹⁷ Израил е изгонена овца, Която лъвовете
гониха; Първо асирийският цар я изяде, А по-
сле тоя вавилонски цар Навуходносор Сгриза
костите ѝ. ¹⁸ Затова, така казва Господ на Си-
лите, Израилевият Бог: Ето, аз ще накажа ва-
вилонския цар и земята му, Както наказах аси-
рийския цар. ¹⁹ И ще доведе Израиля пак в па- ¹⁹

сбището му; Той ще пасе в Кармил и Васан, И душата му ще се насити Върху Ефремовата гора и в Галаад. ²⁰ В ония дни и в онова време казва Господ, Беззаконието на Израила ще се потърси, и не ще го има, И греховете на Юда, и няма да се намерят; Защото ще простя на оцелелите, които оставям. ²¹ Възлез против земята, която двойно се е разбунтувала, - Против нея и против жителите, които ще бъдат наказани; Разори и, подир *разорените*, обречи на изстребление, казва Господ, Като извършиш всичко, както ти заповядах. ²² Боен вик има в страната, *Вик* и на страшно разорение. ²³ Как се счупи и сломи Чукът на целия свят! Как се обърна Вавилон на пустота между народите! ²⁴ Поставих ти примка, и ти се хвана, Вавилоне, без да се сетиш; Намерен биде, още и уловен, Защото си се възпротивил на Господа. ²⁵ Господ отвори оръжейницата Си Та извади оръжията на гнева Си; Защото Иеова, Господ на Силите, има *да извърши* дело В земята на халдейците. ²⁶ Дойдете против него от най-далечния край, Отворете житниците му, Натрупайте го като купове и го обречете на изстребление; Нищо да не остане от него. ²⁷ Изколете всичките му телци; Нека слязат на клане; Горко им! Защото дойде денят им, Времето за наказанието им. ²⁸ Глас на ония, които бягат, И които са се отървали от вавилонската земя, За да извести в Сион Въздаянieto от Господа нашия Бог, Въздаянieto за храма Му! ²⁹ Свикайте стрелците против Вавилон, Всички, които запъват лък; Разположете стан изоколо против него, Та да не се отърве никой от него; Въздайте му според делата му, Според всичко що е направил, така му направете; Защото се е възгордял против Господа, Против Светия Израилев. ³⁰ Затова младежите му ще паднат в улиците му, И всичките му военни мъже Ще загинат в оня ден, казва Господ. ³¹ Ето, Аз съм против тебе, о *граде* горделиви, Казва Господ, Иеова на Силите; Защото настана денят ти, Времето, когато ще те накажа. ³² Горделивият ще се препъне и падне, И не ще има кой да го дигне; И ще запалят огън в градовете му, Който ще погълне всичко около него. ³³ Така казва Господ на Силите: Израилтяните и юдейците се угнетяват заедно; Всички, които ги заплениха, задържат ги, Отказват да ги пуснат. ³⁴ Но Изкупителят им е мощен; Господ на Силите е името Му; Непременно ще се застъпи за делото им, За да успокои света. И да смути вавилонските жители. ³⁵ Меч има върху халдейците, казва Господ, И върху жителите на Вавилон, И върху първенците му, и върху мъ-

дрите му! ³⁶ Меч има върху измамниците! и те ще избезумят; Меч върху юнаците му! и те ще се ужасяват; ³⁷ Меч има върху конете им, върху колесниците им, И върху всичките разноплеменни люде, които са всред него! И ще станат като жени; Меч върху съкровищата му! и ще се разграбят; ³⁸ Суша има върху водите му; и ще пресъхнат; Защото е земя *предадена* на изваяни, И *жителите ѝ* са полудели за страшилищата си. ³⁹ Затова зверове от пустинята и хиени Живеят там, И камилоптици ще живеят там; И не ще бъде населен вече до века, Нито обитаем из род в род. ⁴⁰ Както когато Бог разори Содома и Гомора И ближните им градове, казва Господ, *Така* никой човек няма да живее там, Нито ще пришествува там човешки син. ⁴¹ Ето, люде ще дойдат от север, Да! голям народ и много царе Ще се издигнат от краищата на света. ⁴² Лък и копие ще държат; Жестоки са и немилостиви; Гласът им бучи като морето; Възседнали са на коне, Всеки опълчен като мъж за бой Против тебе, дъщерьо вавилонска. ⁴³ Вавилонският цар чу вестта за тях, И ръцете му ослабнаха; Мъки го обзеха, Болки като на жена, която ражда. ⁴⁴ Ето, като лъв от прииждането на Иордан, Той ще възлезе против богатото пасбище; Защото Аз мигновено ще изпъдя *Халдея* от там, И онзи, който бъде избран, ще поставя над нея. Защото кой е подобен на Мене, и кой ще Ми определи време *за съд*? И кой е оня овчар, който ще застане против Мене? ⁴⁵ Затова слушайте решението, Което Господ е взел против Вавилон, И намеренията, които е намислил против земята на халдейците: Непременно ще повлекат и най-малките от стадото; Непременно ще направи да запустее пасбището им заедно с тях. ⁴⁶ От слуха за превземането на Вавилон Земята се потресе, И вопълът се разчу между народите.

¹ Така казва Господ: Ето, Аз повдигам разрушителен вятър против Вавилон И против ония, които живеят всред разбунтувалите се против Мене. ² И ще изпратят върху Вавилон веячи, Който ще го отвее; и ще оголят земята му, Защото в деня на злощастията ще бъдат отвред против него. ³ Стрелец срещу стрелец нека запъва лъка си, И срещу онзи, който се големее с бронята си; Не жалете младежите му, Обречете на изстребление цялата му войска. ⁴ Ще паднат убити в Халдейската земя, И прободени по улиците *на градовете ѝ*. ⁵ Защото нито Израил, нито Юда е оставен От своя Бог, от Господа на Силите, Ако и да е пълна земята им с беззаконие Против Светия Израилев. ⁶ Бягайте отсрещу Вавилон Та отървете всеки живота си; Да не загинете в

беззаконието му: Защото е време за въздаяние
 7 от Господа, Който ще му отдаде отплата. ⁷ В ръ-
 ката Господна Вавилон е бил златна чаша, Коя-
 8 то опиваше целия свят; От виното му пиеха на-
 родите, Затова народите избезумяха. ⁸ Внезап-
 но падна Вавилон и се разруши; Лелекайте за
 9 него; Вземете балсама за раната му Негли се из-
 цели. ⁹ Опитахме се да целим Вавилон, но не се
 изцели; Оставете го, и нека отидем всеки в стра-
 10 ната си, Защото присъдата му стигна до небето,
 И се възвиси дори до облаците. ¹⁰ Господ изяви
 11 правдата ни; Дойдете и нека прикажем в Си-
 он Делото на Господа нашия Бог. ¹¹ Изостре-
 те стрелите, дръжте здраво щитовете; Господ
 възбуди духа на мидийските царе, Защото на-
 мерението Му против Вавилон е да го изстреби;
 12 Понеже това е въздаянието от Господа, Възда-
 яние за храма Му. ¹² Издигнете знаме против
 вавилонските стени, Усилете стражата, поста-
 вете стражари, Пригответе засади; Защото Гос-
 13 под намисли и ще извърши онова, Коего изре-
 че против вавилонските жители. ¹³ О ти, който
 живееш край много води, Който избобилваш със
 съкровища, Краят ти дойде, Границата на среб-
 14 ролюбието ти. ¹⁴ Господ на Силите се е клел в
 Себе Си, и *рекъл*: Непременно ще те напълня
 с *неприятелски* мъже като със скакалци, Кои-
 15 то ще подигнат *боен* вик против тебе. ¹⁵ Той е,
 Който направи земята със силата Си, Утвърди
 света с мъдростта Си, И разпростря небето с ра-
 16 зума Си. ¹⁶ Когато издава гласа Си, водите на
 небето шумят, И Той издига пари от краищата
 на земята; Прави светкавици за дъжда, И изва-
 17 жда вятър от съкровищата Си. ¹⁷ Всеки човек е
 твърде скотски, за да знае; Всеки златар се по-
 срамва от кумира си, Защото леяното от него е
 18 лъжа, В което няма дишане. ¹⁸ Суета са те, де-
 ло на заблуда; Във времето на наказанието си
 19 ще загинат. ¹⁹ *Онзи Който е* делът на Якова не
 е като тях, Защото Той е Създател на всичко,
 И *Израил* е племето, което е наследството Му;
 20 Господ на Силите е името Му. ²⁰ Ти си Ми бойна
 секира, оръжие за война; И чрез тебе ще смажа
 21 народи; Чрез тебе ще изстребя царства; ²¹ Чрез
 тебе ще смажа коня и конника; И чрез тебе ще
 22 строша колесницата и седящия на нея; ²² Чрез
 тебе ще смажа мъж и жена; Чрез тебе ще сма-
 жа стар и млад; И чрез тебе ще смажа младеж
 23 и девица; ²³ Чрез тебе ще смажа овчар и стадо-
 то му; Чрез тебе ще смажа земеделец и неговия
 чифт *волове*; И чрез тебе ще смажа управите-
 24 ли и началници. ²⁴ И ще въздам на Вавилон И
 на всичките халдейски жители За всичкото зло,
 което сториха на Сион Пред вашите очи, казва

Господ. ²⁵ Ето, Аз съм против тебе, планина ра- 25
 зорителна, казва Господ, Която разоряваш це-
 лия свят; Ще простра ръката Си върху тебе И
 ще те изрина от скалите, И ще те направя изго-
 рена планина. ²⁶ Няма да вземат от тебе камък 26
 за ъгъл, Нито камък за основи; Но ще бъдеш
 вечно пуста, казва Господ. ²⁷ Издигнете знаме в 27
 страната, Затръбете между народите, Пригот-
 вете против нея народите; Свикайте против нея
 царствата На Арарат, на Мини и на Асханаз;
 Поставете над нея уредник; Докарайте коне ка-
 28 то бодливи скакалци. ²⁸ Пригответе против нея
 народите, Мидийските царе, управителите им,
 всичките им началници, И цялата подвластна
 на тях земя. ²⁹ Земята се тресе и измъчва; За- 29
 щото намеренията на Господа против Вавилон
 ще се изпълнят, За да направи Вавилонската зе-
 мя необитаема пустиня. ³⁰ Юнаците на Вавилон 30
 престанаха да воюват, Останаха в укреплени-
 ята си; Силата им изчезна; станаха като жени;
 Изгориха жилищата му, Лостовете му са стро-
 31 шени. ³¹ Скороходец ще тича да посрещне ско-
 роходец, И вестител да посрещне вестител, За
 да известят на вавилонския цар, Че градът му се
 превзе от всеки край, ³² И че бродовете са завзе- 32
 ти с изненада, Тръсталаците изгорени с огън,
 И военните мъже разтреперани. ³³ Защото така 33
 казва Господ на Силите, Израилевият Бог: Ва-
 вилонската дъщеря е като гумно, Когато е вре-
 ме да се вършее; Още малко и ще дойде времето
 на жетвата ѝ. ³⁴ Вавилонският цар Навуходоно- 34
 сор ме изяде, Смаза ме, направи ме празен съд,
 Погълна ме като змия, Напълни корема си с
 моите сладки неща, И мене отгласна. ³⁵ Неправ- 35
 дата сторена на мене и на моя род° *Нека падне*
 върху Вавилон, Ще рече жителката на Сион; и:
 Кръвта ми *нека падне* върху жителите на Хал-
 дея, Ще рече Ерусалим. ³⁶ Затова, така казва 36
 Господ: Ето, Аз ще се застъпя за делото ти, И
 ще извърша въздаяние за тебе; Ще обърна ре-
 ката° на *Вавилон* в суша, И ще пресуша изво-
 ра му. ³⁷ Вавилон ще стане грамади, Жилище на 37
 чакали, За учудване и подсвиркване, Необита-
 ем. ³⁸ Ще рикаят заедно като лъвчета, Ще реват 38
 като малки лъвчета. ³⁹ Когато се разгорещат, Аз 39
 ще им направя пиршество, И ще ги опия, за да
 се развеселят, И да заспят вечен сън, от който
 да се не събудят, Казва Господ. ⁴⁰ Ще ги сваля 40
 като агнета за клане, Като овни с козли. ⁴¹ Как 41
 се превзе Сесах, И се изненада славата на целия
 свят! Как стана Вавилон за учудване между на-
 родите! ⁴² Морето се подигна против Вавилон; 42
 Покрит биде под многото му вълни. ⁴³ Градове- 43
 те му станаха пустота, Безводна земя и пусти-

ня, Земя, в която не живее никои човек, Нито
 44 минава през нея човешки син. ⁴⁴ Аз ще накажа
 Вила във Вавилон, И ще извадя от устата му то-
 ва, което е погълнал; Народите няма да се събе-
 рат вече при него; И самата вавилонска стена
 45 ще падне. ⁴⁵ Люде Мои, излезте изсред него, И
 спасете всеки от вас себе си От пламения гняв
 46 Господен. ⁴⁶ Да не ослабне сърцето ви, нито да
 се уплашите От вестта, която ще се чуе в *тая зе-*
мя; Защото една година ще дойде слух, А подир
 това друга година *ще дойде* слух И насилие на
 47 страната, властител против властител. ⁴⁷ Зато-
 ва, ето, идат дни, Когато ще извърша съд вър-
 ху идолите на Вавилон; И цялата му земя ще
 се посрами, Като паднат всичките негови всред
 48 него убити. ⁴⁸ Тогава небесата и земята и всич-
 ко що е в тях Ще възкликнат над Вавилон; За-
 щото изстребителите ще дойдат против него от
 49 север, казва Господ. ⁴⁹ Както Вавилон направи
 да паднат Израилевите убити, Така *и* във Вави-
 50 лон ще паднат убитите на цялата страна. ⁵⁰ Вие,
 избягнали от ножа, идете, не стойте; Помнете
 Господа от далеч, И нека дойде Ерусалим на
 51 ума ви. ⁵¹ Засрамахме се, защото чухме укор;
 Срам покри лицето ни, Понеже чужденци вля-
 52 зоха в светилищата на дома Господен. ⁵² Зато-
 ва, ето, идат дни, казва Господ, Когато ще извър-
 ша съд върху идолите му, И смъртно ранените
 53 ще охкат по цялата му земя. ⁵³ Ако Вавилон би
 се издигнал и до небето И утвърдил на високо
 силата си, Пак ще дойдат от Мене изстребите-
 54 ли върху него, казва Господ. ⁵⁴ Глас на вопъл от
 Вавилон, И на голямо разрушение от Халдейс-
 55 ката земя! ⁵⁵ Защото Господ изтребва Вавилон,
 И премахва от него големия шум; Защото тех-
 ните вълни бучат като много води, И екотът на
 56 гласа им се чува; ⁵⁶ Защото изстребителят дойде
 върху него, да! върху Вавилон, И юнаците му
 се хванаха, Лъковете им се строшиха; Понеже
 Господ е Бог, Който въздава, И непременно ще
 57 въздаде. ⁵⁷ Аз ще опия първенците му и мъдри-
 те му, Управителите му, началниците му и юна-
 ците му; Те ще заспят вечен сън, от който ня-
 ма да се събудят, Казва Царят, чието име е Гос-
 58 под на Силите. ⁵⁸ Така казва Господ на Силите:
 Широките стени на Вавилон съвсем ще се събо-
 рят, И високите му порти ще се изгорят с огън;
 Племената му суетно ще се трудят, И народи-
 те му само да се предадат на огъня и да се из-
 59 морят. ⁵⁹ Заповедта, която пророк Еремия даде
 на Сараия, син на Нирия, Маасиевия син, кога-
 то отиваше с Юдовия цар Седекия във Вавилон
 в четвъртата година от царуването му. А Сара-
 60 ия бе главен постелник. ⁶⁰ Еремия написа в една
 книга всичките злини, които щяха да сполетят

Вавилон, *именно*, всичките думи написани по-
 горе против Вавилон. ⁶¹ И Еремия рече на Са-
 61 раия: Когато отидеш у Вавилон, гледай да про-
 четеш всички тия думи ⁶² и да речеш: Господи, ⁶²
 Ти си изрекъл против това място *присъда*, че ще
 го изтребиш, та да няма кой да живее в него, ни
 човек ни животно, но да е вечно пусто. ⁶³ И като ⁶³
 изчетеш тая книга, вържи на нея камък и хвър-
 ли я всред Евфрат, и кажи: ⁶⁴ Така ще потъне ⁶⁴
 Вавилон и няма пак да се издигне, поради зло-
 то, което Аз ще докарам върху него, *от което* те
 и ще се изтощят. До тук са думите на Еремия.

52
¹ Седекия бе двадесет и една година на въз-
 раст, когато се възцари, и царува единадесет го-
 дини в Ерусалим; а името на майка му бе Ами-
 тала, дъщеря на Еремия от Ливна. ² Той върши ²
 зло пред Господа, съвсем както беше направил
 Йоаким. ³ Защото, от гнева на Господа, който ³
пламна против Ерусалим и Юда, докато ги от-
 хвърли от лицето Си, *стана че* Седекия въста-
 на против вавилонския цар. ⁴ И тъй, в девета- ⁴
 та година на *Седекиевото* царуване, в десетия
 месец, на десетия ден от месеца, вавилонският
 цар Навуходоносор дойде, той и цялата му вой-
 ска, против Ерусалим, и като разположи стана
 си против него, издигнаха укрепления наоколо
 против него; ⁵ и градът се обсаждаше до едина- ⁵
 десетата година на цар Седекия. ⁶ А в четвъртия ⁶
 месец, на деветия ден от месеца, *когато* гладът
 се усили в града, тъй щото нямаше хляб за лю-
 дете на мястото, ⁷ отвори се пролом в градска- ⁷
 та *стена*, поради което всичките военни мъже
 побягнаха, като излязоха из града през нощта
 през пътя на портата, която е между двете сте-
 ни, при царската градина, (а халдейците бяха
 близо около града), и отидоха по пътя за по-
 лето, ⁸ А халдейската войска преследва царя та ⁸
 стигна Седекия в ерихонските полета. И цялата
 му войска се разбяга от него. ⁹ И хванаха царя ⁹
 та го заведоха при вавилонския цар в Ривла, в
 земята Емат; и той издаде присъда за него, *си-*
 реч, ¹⁰ вавилонският цар закла синовете на Се- ¹⁰
 декия пред очите му; закла в Ривла и всички-
 те Юдови началници; ¹¹ и избодете очите на Се- ¹¹
 декия, и като го върза в окови вавилонският
 цар го заведе във Вавилон и го тури в тъмни-
 ца, *гдето остана* до деня на смъртта си. ¹² А в ¹²
 петия месец, на деветия ден от месеца, в девет-
 надесетата година на вавилонския цар Навухо-
 доносор, дойде в Ерусалим началникът на те-
 лохранителите Навузардан, служител на вави-
 лонския цар, ¹³ та изгори Господния дом и цар- ¹³
 ският дворец; дори всичките къщи в Ерусалим,
сиреч, всяка голяма къща, изгори с огън. ¹⁴ И ¹⁴
 цялата халдейска войска, която бе с начални-

ка на телохранителите, събори всичките стени
15 около Ерусалим. ¹⁵ Тогава началникът на тело-
хранителите Навузардан заведе в плен някои
от по-сиромасите на хората, и останалите от
людето, които бяха оцелели в града, и бежанци-
те, които прибягнаха при вавилонския цар, как-
16 кто и останалото множество. ¹⁶ Обаче начални-
кът на телохранителите Навузардан остави ня-
кои от най-бедните в земята за лозари и земе-
делци. ¹⁷ А медните стълбове, които бяха в Гос-
подния дом, и подножията и медното море, ко-
ито бяха в Господния дом, халдейците сломи-
ха и принесоха всичката им мед във Вавилон;
18 ¹⁸ отнесоха и котлите, лопатите, щипците, леге-
ните, темянниците и всичките медни прибори,
19 с които се извършваше службата. ¹⁹ Начални-
кът на телохранителите отнесе и блюдата, ка-
дилниците, и тасовете, котлите и светилници-
те, лъжиците и чашите, - каквото беше злат-
но *като* злато, и каквото сребърно *като* среб-
20 ро. ²⁰ *Колкото* за двата стълба, едното море, и
дванадесетте медни юнци, които бяха вместо
подножия, които цар Соломон беше направил
за Господния дом, медта на всички тия вещи
21 превишаваше всяко тегло °; ²¹ а за тия стълбове,
височината на единия стълб беше осемнадесет
лакти, и окръжността му се измерваше с връв
от дванадесет лакти; и дебелината му бе чети-
22 ри пръсти; той бе кух; ²² и меден капител бе-
ше върху него; а височината на единия капител
бе пет лакти; и върху капитела наоколо има-
ше мрежа и нарове, всичките медни. Подобни
на тия *бяха мерките* и на втория стълб с наро-
23 вете. ²³ Имаше двадесет и шест нарове на чети-
рите страни; всичките нарове, които бяха вър-
24 ху мрежата наоколо бяха сто. ²⁴ Началникът на

телохранителите взе и първосвещеника Сара-
ия, и втория свещеник Софония, и тримата вра-
тари; ²⁵ и от града взе един скопец, който бе-
25 ше надзирател на военните мъже, и седем мъ-
жа от имащите достъп при царя °, които се на-
мериха в града, и на военачалника секретаря,
който събираше войски от хората на земята, и
шестдесет мъже от хората на земята, които се
намираха сред града; ²⁶ и като ги взе, начал-
26 никът на телохранителите Навузардан ги заве-
де при вавилонския цар в Ривла. ²⁷ И вавилон-
27 ският цар ги порази, и уби ги в Ривла, в земя-
та Емат. Така Юда биде закаран в плен от зе-
мята си. ²⁸ А ето хората, които Навуходоносор
28 плени: в седмата година, три хиляди двадесет
и три юдеи; ²⁹ в осемнадесетата година на На-
29 вуходоносора той плени от Ерусалим осемсто-
тин тридесет и двама души; ³⁰ а в двадесет и тре-
30 тата година на Навуходоносора, началникът на
телохранителите Навузардан, плени от юдеите
седемстотин четиридесет и пет души; всички-
те бяха четири хиляди и шестстотин души. ³¹ А
31 в тридесет и седмата година от пленяването на
Юдовия цар Иоахин, в дванадесетия месец, на
двадесет и петия ден от месеца, вавилонският
цар Евал-меродах, в годината на възцаряване-
то си, възвиси главата на Юдовия цар Иоахин,
и го извади из тъмницата; ³² и говори любезно
32 с него, постави неговия престол по-горе от пре-
стола на царете, които бяха с него във Вавилон,
33 и промени тъмничните му дрехи; и *Иоахин* се
33 хранеше всякога пред него през всичките дни
на живота си. ³⁴ А колкото за храната му, дава-
34 ше му се от вавилонския цар постоянна храна,
ежедневен дял през всичките дни на живота му,
дори до деня на смъртта му. Плачът на Еремия

ПЛАЧ ЕРЕМИЕВ

1 Как седи усамотен градът, който е бил многолюден! Стана като вдовица великата между народите *столица*! Оная, която беше княгиня между областите, стана поданица! **2** Непрестанно плаче нощем, и сълзите й са по бузите й; Между всичките й любовници няма кой да я утешава; Всичките й приятели й **3** изневериха; станаха й неприятели. **3** Юда отиде в плен от притеснение и тежко робуване; Живее между езичниците, не намира покой; Всичките му гонители го стигнаха **4** *всреди* теснините му. **4** Тъжат сионските пътници, защото никой не иде на определените празници; Всичките му порти са пусти; свещениците му въздишат; Девическите му са наскърбени; и сам той е в горест. **5** **5** Противниците му взеха връх; неприятелите му благоденствуват; Защото Господ го наскърби, поради многото му беззакония; Младенците му отидоха в плен пред противника. **6** И изгуби се от сионовата дъщеря всичкото й великолепие; Първенците й станаха като елени, които не намират пасбище, И стават безсилни пред **7** гонещия ги. **7** В дните на скръбта си и на скитанията си Ерусалим си спомни Всичките желателни неща, които имаше от древни времена, Сега, когато са паднали людеите му в ръката на противника, и никой не му помага; Противниците го видяха, засмяха се поради опустошението му. **8** Тежко съгреши ерусалимската *дъщеря*, затова се отмахна като нечисто нещо; Всички, които бяха я почитали, презряха я, защото видяха голотата й; А тя въздиша и обръща **9** гърба си. **9** Нечистотата й беше в полите й; не бе помислила за сетнината си! Затова чудно се е смирила; няма кой да я утешава; Виж, Господи, скръбта ми, *вика тя*, защото неприятелят се възвеличи. **10** Противникът е прострял ръката си върху всичките й желателни неща; Защото тя видя, че в светилището й влязоха езичниците, За които си заповядал да не влизат в Твое- **11** то събрание. **11** Всичките й люде въздишат и искат хляб; Дадоха желателните си неща за храна, за да се възобнови животът *им*; Виж, Господи и погледни; защото станах унижена. **12** Нямарите ли, всички вие, които заминавате по пътя? Погледнете и вижте, има ли страдание като страданието, което падна на мене, Когато Господ оскърби в деня на пламения Си гняв. **13** **13** От свише Той прати огън в костите ми, който ги облада; Простря примка за нозете ми; върна ме назад; Направи ме пуста и слаба цял ден. **14** **14** Нечестията ми бидоха стегнати *върху мене*

като хомот от ръката Му; Те се сплетоха, стигнаха до врата ми; Той направи да намалее силата ми; Господ ме предаде в ръцете на ония, срещу които не мога да стоя. **15** Господ презря **15** всичките силни мъже *всреди* мене; Свика против мене събор, за да смаже младежите ми; Господ стъпка като в лин девицата, Юдовата дъщеря. **16** Затова аз плача; **16** *око* ми, *око* ми излива вода, Защото се отдалечи от мене утешителят, Който би възобновил живота ми; Чадата ми погинаха, защото надделя неприятелят. **17** Сион **17** простира ръцете си, но няма кой да го утеши; Господ заповяда за Якова, щото окръжаващите го да му станат противници; Ерусалим стана между тях като нечисто нещо. **18** Праведен **18** е Господ, защото въстанах против заповедите Му; Слушайте, моля, всички племена, и вижте скръбта ми; Девическите ми и младежите ми отидоха в плен. **19** Повиках любовниците си, но те **19** ме излъгаха; Свещениците ми и старейшините ми издъгнаха в града, Когато си търсеха храна, за да се възобнови животът *им*. **20** Виж, Господи, защото съм в утеснение; червата ми се смущават; Сърцето ми от дън се свива, защото **20** *зле* се разбунтувах *против Тебе*; Навън обезчадих нож; у дома като че ли смърт *владее*. **21** Чуха, **21** че съм въздишала; няма кой да ме утеши; Всичките ми неприятели чуха за злощастията ми и се радваха, че си сторил това; Обаче, Ти ще докараш възгласения от Тебе ден, когато и те ще станат като мене. **22** Нека дойде пред Тебе **22** *всичкото* *им* нечестие, И стори на тях както стори на мене, поради всичките ми престъпления; Защото много са въздишките ми, и сърцето ми чезне; **2** **2** Как покри Господ с облак сионовата дъщеря в гнева Си, Хвърли от небето долу на земята великолепието на Израила, И в деня на гнева Си не си спомни за подножието Си! **2** Господ **2** изтреби всичките Яковови жилища, и не пожали; Събори в гнева Си укрепленията на Юдовата дъщеря; събори ги до земята; Оскверни царството и първенците му. **3** В разпаления Си гняв **3** строши всеки Израилев рог; Оттегли десницата Си от да е срещу неприятеля; И като пламенен огън, който пояжда всичко наоколо, изгори Якова. **4** Запъна лъка Си като враг; усили десницата Си като противник; И изби **4** *всичко* приятно на *око*то; Върху шатъра на сионовата дъщеря изля яростта Си като огън. **5** Господ **5** стана като неприятел; изтреби Израила; Изтреби всичките му палати; съсипа крепостите му; И увеличи на Юдовата дъщеря плача и

6 риданието. ⁶ Той усилено събори шатъра му като колиба в градина; съсипа мястото на събранията му; Господ направи да се забрави в Сион определен празник и събота, И в пламения Си гняв отхвърли цар и свещеник. ⁷ Господ отхвърли олтара Си, погнуши се от светилището Си; Предаде стените на *сионските* палати в ръката на неприятелите, Които подигнаха шум в дома Господен като в празничен ден.

8 ⁸ Господ намисли да съсипе стената на сионовата дъщеря; Опна връвта; не оттегли ръката Си от да изтреби; И направи да жалее предстението и стената; те изнемогнаха заедно. ⁹ Портите ѝ затънаха в земята; Той сломи и строши лостовите ѝ; Царят ѝ и първенците ѝ са между езичниците, дето законът го няма; И пророците ѝ не получават видение от Господа. ¹⁰ Старейшините на сионовата дъщеря седят на земята и мълчат; Хвърлиха пръст на главите си; препасаха се във вретина; Ерусалимските девизи навеждат главите си до земята. ¹¹ Очите ми изнемогнаха от сълзи; червата ми се смущават; Дробът ми се изсипа на земята поради разрушението на дъщерята на людете ми, Понеже младенците и бозайничетата примират по улиците на града. ¹² Думат на майките си: Где има жито и вино? Когато примират като смъртно ранени по градските улици, Когато предават дух в пазухата на майките си. ¹³ Какво да ти заявя? Какво сравнение да ти представя, ерусалимска дъщерьо? Кому да те оприлича, за да те утеша, девиче сионова дъщерьо? Защото разорението ти е голямо като морето; кой може да те изцели?

14 ¹⁴ Пророците ти видяха за тебе суетни и глупави видения, И не откряха беззаконието ти, за да те върнат от плен, Но видяха за тебе лъжливо наложени и прелъстителни пророчества.

15 ¹⁵ Всички, които заминават в пътя, изплясват с ръце против тебе, Подсвиркват и кимват с главите си, поради ерусалимската дъщеря, и казват: Това ли е градът, който наричаха Съвършенство на красотата, и, *Градът*, за който цял свят се радва? ¹⁶ Всичките ти неприятели широко отвориха против тебе устата си; Подсвиркват, скърцат със зъбите си и казват: Погълнахме я; Наистина това е денят, който очаквахме; намерихме го, видяхме го. ¹⁷ Господ извърши онова, което беше намислил; изпълни словото, което беше изрекъл от древни дни; Разори без да пожали, развесели над тебе неприятеля, Възвиси рога на противниците ти. ¹⁸ Сърцето им извика към Господа, *като казва*: Стено на сионовата дъщеря, проливай, като поток, сълзи денем и нощем; Не си давай почивка; да

19 не изсъхва зеницата на окоето ти. ¹⁹ Стани, изви-

кай нощем при първото поставяне на стражите; Излей сърцето си като вода пред лицето на Господа; Издигни към Него ръцете си за живота на младенците си, Които примират от глад край всичките улици. ²⁰ Виж, Господи, гледай на кого си направил това! Да ядат ли жените рожбата си, младенците на обятията си? Да бъдат ли убити в светилището Господно свещеник и пророк? ²¹ Дете и старец лежат на земята по пътищата; Девиците ми и младежите ми паднаха от нож; Избил си ги в деня на гнева Си; изклял си без да пожалиш. ²² Призвал си отвред ужасителите ми като в ден на определен празник; И никой не се отърва нито остана в деня на гнева Господен; Ония, които съм носила в обятия и отхранила, неприятелят ми ги довърши.

3 ¹ Аз съм човекът, който видях скръб от тоягата на Неговия гняв. ² Той ме е водил и завел в тъмнина, а не във виделина. ³ Навярно против мене обръща повторно ръката Си всеки ден. ⁴ Застари месата ми и кожата ми; строши костите ми. ⁵ Издигна против мене *укрепления*; и окръжи ме с горест и труд. ⁶ Тури ме да седна в тъмнина като отдавна умрелите. ⁷ Обгради ме та не мога да изляза; отегчи веригите ми. ⁸ Още и когато викам и ридая, Той отблъсва молитвата ми. ⁹ Огради с дялани камъни пътищата ми; изкриви пътеките ми. ¹⁰ Стана ми като мечка в засада, като лъв в скришни места. ¹¹ Отби на страна пътищата ми и ме разкъса; направи ме пуст. ¹² Запъна лъка Си и ме постави като прицел на стрела, ¹³ Заби в бъбреците ми стрелите на тула Си. ¹⁴ Станах за присмех на всичките си люде, и за песен на тях цял ден. ¹⁵ Насити ме с горчивини; опи ме с пелин. ¹⁶ При това, счупи зъбите ми с камъчета; покри ме с пепел. ¹⁷ Отблъснал си душата ми далеч от мира; забравих благоденствието. ¹⁸ И рекох: Погина увереността ми и надеждата ми *като отдалечена* от Господа. ¹⁹ Помни скръбта ми и изпъждането ми, пелина и жлъчката. ²⁰ Душата ми, като ги помни непрестанно, се е дълбоко смирила. ²¹ *Обаче*, това си наумявам, поради което имам и надежда: ²² Че по милост Господна ние не се довършихме, понеже не чезнат щедростите Му. ²³ Те се подновяват всяка заран; голяма е Твоята вярност. ²⁴ Господ е дял мой, казва душата ми; затова ще се надявам на Него. ²⁵ Благ е Господ към ония, които Го чакат, към душата, която Го търси. ²⁶ Добро е да се надява някой и тихо да очаква спасението от Господа. ²⁷ Добро е за човека да носи хомот в младостта си. ²⁸ Нека седи насаме и мълчи, когато *Господ* му го наложи. ²⁹ Нека тури устата си в пръстта негли има още надежда. ³⁰ Нека подаде бузата си на онзи, 30

31 който го бие; нека се насити с укор. ³¹ Защото
 32 Господ не отхвърля до века. ³² Понеже, ако и
 да наскърби, Той пак ще и да се съжали според
 33 многото Си милости. ³³ Защото не оскърбява нито
 огорчава от сърце човешките чада. ³⁴ Да се тъпчат
 34 под нозе всичките затворници на света, ³⁵ Да се
 35 извраща съдът на човека пред лицето на Всевишния,
 36 Да се онеправдава човека в делото му, - Господ
 не одобрява това. ³⁷ Кой ще е онзи, който казва
 37 нещо, и то става, без да го е заповядал Господ? ³⁸ Из
 38 устата на Всевишния не излизат ли и злото и доброто?
 39 Защо би пороптал жив човек, всеки за наказанието
 39 на греховете си? ⁴⁰ Нека издирим и изпитаеме
 40 пътищата си, и нека се върнем при Господа. ⁴¹ Нека
 41 издигнем сърцата си и ръцете си към Бога, *Който е*
 на небесата, *и нека речем:* ⁴² Съгрешихме и
 42 отстъпихме; Ти не си ни простил. ⁴³ Покрил си се
 43 с гняв и гонил си ни, убил си без да пощадиш. ⁴⁴ Покрил
 44 си се с облак, за да не премине молитвата ни. ⁴⁵ Направил
 45 си ни като помия и смет всред племената. ⁴⁶ Всичките
 46 ни неприятели отвориха широко устата си против нас.
 47 Страхът и пропадта ни налетяха, запустение и
 48 разорение. ⁴⁸ Водни потоци излива окоето ми
 поради разорението на дъщерята на людете ми. ⁴⁹ Окоето
 49 ми пролива *сълзи* и не престава, защото няма отрада.
 50 Докато не се наведе Господ и не погледне от небесата.
 51 Окоето ми прави душата ми да ме боли поради всичките
 52 дъщери на града ми. ⁵² Ония, които ми са неприятели
 без причина, ме гонят непрестанно като птиче. ⁵³ Отнеха
 53 живота ми в тъмницата, и хвърлиха камък върху мене.
 54 Води стигнаха над главата ми; рекох: Свърших се. ⁵⁵ Призовах
 55 името Ти, Господи, от най-дълбоката тъмница. ⁵⁶ Ти чу
 56 гласа ми; не затваряй ухото Си за въздишането ми,
 57 за вопъла ми; ⁵⁷ Приближил си се в деня, когато Те
 58 призовах, рекъл си: Не бой се. ⁵⁸ Застъпил си се
 58 Господи, за делото на душата ми; изкупил си живота ми.
 59 Видял си, Господи, онеправданието ми; отсъди делото
 60 ми. ⁶⁰ Видял си всичките им отмъщения и всичките им
 61 замисли против мене. ⁶¹ Ти си чул, Господи, укоряването
 62 им и всичките им замисли против мене, ⁶² Думите на
 62 ония, които се подигат против мене цял ден. ⁶³ Виж, кога
 63 седят и кога стават аз им съм песен. ⁶⁴ Ще им въздадеш,
 64 Господи, въздаяние според делата на ръцете им;
 65 Ще им дадеш, *като* клетвата Си върху тях, окаменено
 66 сърце; ⁶⁶ Ще ги прогониш с гняв, и ще ги изстребиш
 изпод небесата Господни.

4 ¹ Как почерня златото! измени се найчистото злато!
 Камъните на светилището са

пръснати край всичките улици. ² Драгоценните
 2 синове на Сион, равноценни с чисто злато, Как се считат
 за глинени съдове, дело на грънчарска ръка! ³ Даже
 3 чакалите подават съсци и кърмят малките си; А
 дъщерята на людете ми се ожесточи като камилоптиците
 в пустинята; ⁴ *Защото* езикът на бозайничето се залепя
 4 на небцето му от жажда; Децата искат хляб, но няма
 5 кой да им отчупи. ⁵ Ония, които ядяха отбрани ястия,
 5 лежат небрежни в улиците; Възпитаните в мораво
 6 прегръщат бунището. ⁶ *Защото наказанието за*
 6 *беззаконието на дъщерята на людете ми стана по-голямо*
 от *наказанието за греха на Содом*, Който биде съсипан
 в един миг, без да са го барали *човешки* ръце. ⁷ Благородните
 7 й бяха по-чисти от сняг, по-бели от мляко, Снагата им
 по-червена от рубини, блестяха като сапфир; ⁸ *А сега*
 8 *лицето им е по-черно от сажди; не се познават по улиците!*
 Кожата им залепна за костите им, изсъхна, стана като
 9 дърво. ⁹ По-щастливи бяха убитите от меч
 9 нежели умъртвените от глад; Защото тия чезнат
 прободени, от липса на полските произведения. ¹⁰ Ръцете
 10 на милозливите жени свариха чадата им; Те им станаха
 11 храна при разорението на дъщерята на людете ми, ¹¹ Господ
 11 извърши *възнамереното от Него* в яростта Му, изля
 пламения Си гняв. Запали огън в Сион, който изпояде
 12 основите му. ¹² Земните царе не вярваха, нито живущите
 12 по целия свят, Че щеше да влезе противник и неприятел
 в ерусалимските порти. ¹³ *А това стана* поради греховете
 13 на пророците му и поради беззаконията на свещениците
 му, Който проливаха кръвта на праведните
 14 сред него. ¹⁴ Те се скитаха като слепи по улиците,
 14 оскверниха се с кръв, Тъй щото човеците не
 15 можеха да се допират до дрехите им. ¹⁵ Отстъпете,
 15 вие нечисти, викаха към тях; отстъпете, отстъпете,
 не се допирайте *до нас*; А когато те бягаха и се скитаха,
 16 говореше се между народите: Няма да пришепствуват
 16 вече *с нас*. ¹⁶ Гневът на Господа ги разпръсна; Той
 16 не ще вече да гледа на тях; Свещеническо лице не
 17 почетоха, за старци не се смилиха. ¹⁷ И до сега
 17 очите ни се изнуряват от чакане суетната за нас
 18 помощ; Ожидахме народ, който не можеше да спасява.
 18 Причакват стъпките ни, така че не можем да ходим
 19 по улиците си; Приблужи се краят ни; дните ни се
 19 изпълниха; да! краят ни дойде. ¹⁹ Ония, които ни
 19 гонеха, станаха поледи от небесните орли; Гониха ни
 20 по планините, причакваха ни в пустинята. ²⁰ Помазаникът
 20 Господен, дишането на ноздрите ни, Тоя, под чиято
 21 сянка казвахме, че ще живеем между народите, се
 21 хвана в техните ями. ²¹ Радвай се и

весели се, дъщерьо едомска, която живееш в земята Уз! *Обаче* и до тебе ще дойде чашата; ще се опиеш, и ще се заголиш. ²²Свърши се *наказанието* за беззаконието ти, дъщерьо Сионова; Той няма вече да те закара в плен; Но ще накаже твоето беззаконие, дъщерьо едомска, ще открие съгрешенията ти.

5 ¹Спомни си, Господи, какво ни стана; Погледни и виж как ни укоряват. ²Наследството ни мина на чужденци, Къщите ни на страни. ³Останахме сирачета без баща; Майките ни са като вдовици. ⁴Водата си пихме със сребро, Дървата ни идат с пари. ⁵Нашите гонители са на вратовете ни. Трудим се и почивка нямаме, ⁶Прострахме ръка към египтяните И към асирийците, за да се наситим с хляб. ⁷Бащите ни съгрешиха, и няма ги; И ние носим техните беззакония. ⁸Слуги господаруват над нас, И няма кой да ни избави от ръката им. ⁹Добиваме хляба си с *опасност* за живота си Поради меча, *който ограбва* в пустинята. ¹⁰Кожата ни почервенея

като пещ Поради върлуването на глада. ¹¹Изнасилваха жените в Сион, Девиците в Юдовите градове. ¹²Чрез техните ръце биваха обесени първенците, Старейшините не се почитаха. ¹³Младежите носеха воденични камъни, И децата падаха под *товара на дървата*. ¹⁴Старейшините не седят вече на портите; Младежите изоставиха песните си. ¹⁵Престана радостта на сърцето ни; Хорото ни се обърна на жалеене. ¹⁶Венецът падна от главата ни; Горко ни! защото сме съгрешили. ¹⁷Затова чезне сърцето ни; Затова причерня на очите ни. ¹⁸Поради запустяването на Сионския хълм Лисиците ходят по него. ¹⁹Ти, Господи, седиш *като Цар* до века; Престолът Ти е из род в род. ²⁰Защо ни забравяш за винаги, И ни оставяш за толкоз дълго време? ²¹Възвърни ни, Господи, към Себе Си, и ще се възвърнем; Обнови дните ни както изпърво, - ²²Ако не си ни отхвърлил съвсем, И не си се разгневил твърде много против нас.

ЕЗЕКИЛ

1 **В** тридесетата година, четвъртия *месец*, на петия *ден* от месеца, като бях между пленниците при реката Ховар, отвори-
2 ха се небесата, и аз видях Божии видения. ² На петия *ден* от месеца в тая година, *която* бе пета-
3 тата от пленяването на цар Иоахина, ³ Господното слово дойде нарочно към свещеника Езекиила, син на Вузия, в Халдейската земя, при реката Ховар; и там Господната ръка биде върху него. ⁴ Видях, и, ето, вихрушка идеше от север, голям облак и пламнал огън, а около него сияние; и отсред него *се виждаше* нещо на глед
5 като светъл метал, от средата на огъня. ⁵ Отсред него *се виждаше* и подобие на четири живи същества. И това беше изгледът им: те имаха човешко подобие. ⁶ Всяко от тях имаше четири лица, всяко имаше и четири крила. ⁷ Нозете им бяха прави нозе; и стъпалото на нозете им беше подобно на стъпало на телешка нога; и изпущаха искри като повърхността на лъскава мед. ⁸ И имаха човешки ръце под крилата си на четирите си страни; и на четирите лицата и крилата бяха *така*: ⁹ крилата им се съединяваха едно с друго; не се обръщаха като вървяха; всяко вървеше направо пред себе си. ¹⁰ А колкото за изгледа на лицата им, той беше като човешко лице; и четирите имаха лъвово лице от дясната страна; и четирите имаха волско лице от лявата; и четирите имаха орлово лице. ¹¹ И лицата им и крилата им бяха обърнати нагоре; две *крила* на всяко се съединяваха едно с друго, и двете покриваха телата им, ¹² И вървяха всяко на право пред себе си; гдето се носеше духът, *там* вървяха; като вървяха не се обръщаха. ¹³ А колкото за подобие на живите същества, изгледът им бе като запалени огнени въглища, като изгледа на факли, които се движеха нагоре надолу между живите същества; огънят беше светъл, и светкавица изскачаше из огъня. ¹⁴ ¹⁴ И живите същества блещукаха^o наглед като светкавица. ¹⁵ А като гледах живите същества, ето по едно колело на земята при живите същества, за всяко от четирите им лица. ¹⁶ Изгледът на колелата и направата им бе като цвят на хрисолит; и четирите имаха еднакво подобие; а изгледът им и направата им бяха като че ли на колело в колело. ¹⁷ Когато вървяха, вървяха към четирите си страни; не се обръщаха като вървяха. ¹⁸ А колелата им бяха високи и страшни; и колелата около тия четири бяха пълни с очи. ¹⁹ ¹⁹ И когато вървяха живите същества, и колела-

та вървяха край тях; и когато се издигаха живите същества от земята, и колелата се издигаха. ²⁰ Гдето имаше да иде духът, *там* вървяха ²⁰ и те; там гдето духът имаше да иде, и колелата се издигаха край тях; защото духът на *всяко* от живите същества *беше* и в колелата му. ²¹ Когато вървяха ония, вървяха и тия; и когато стояха ония, стояха и тия; а когато ония се издигаха от земята, то и колелата се издигаха край тях; защото духът на *всяко* от живите същества *беше* и в колелата му. ²² А над главите на живите същества имаше подобие на един простор, на глед като цвят на страшен кристал, разпрострян над главите им. ²³ А под простора крилата им бяха разпрострени, едно срещу друго; всяко *същество* имаше две, които покриваха телата им отсам; и всяко имаше две, които ги покриваха оттам. ²⁴ И когато вървяха, чувах *фученето* ²⁴ на крилата им като бучене на големи води, като глас на Всесилния, шум на метеж, като шум на войска. Когато се спираха, спущаха крилата си. ²⁵ И глас се издаде от горе из простора, който бе над главите им; и като се спряха спуснаха крилата си. ²⁶ И над простора, който бе върху главите им, се виждаше подобие на престол, на глед като камък сапфир; и върху подобие на престола имаше подобие на глед като човек *седящ* на него на високо. ²⁷ И видях нещо на глед ²⁷ като светъл метал, като изглед на огън в него от всяка страна; от това, което се виждаше, че е кръстът му, и нагоре, и от това, което се виждаше, че е кръстът му, и надолу видях като изглед на огън обиколен със сияние. ²⁸ Какъвто е изгледът на дъгата в облака в дъждовен ден, такъв бе изгледът на обикалящото сияние. Това бе изгледът на подобие на Господната слава. И когато го видях паднах на лицето си, и чух глас на едного, който говореше.

¹ И ми рече: Сине човешки, изправи се на **2** нозете си, и ще ти говоря. ² И като ми говори, Духът влезе в мене и ме постави на нозете ми; и чух онзи, който ми говореше. ³ И рече ми: **3** Сине човешки, аз те изпращам при израилтяните, при бунтовни люде, които въстанаха против Мене; те и бащите им са престъпвали Моите *думи* дори до тоя днешен ден. ⁴ Тия чада, при които те изпращам, са безочливи и коравосърдечни; а ти да им думаш: Така казва Господ Иеова. ⁵ И, послушали или непослушали, (защото **5** е бунтовен дом), пак те ще познаят, че е имало пророк **6** *всрещ* тях. ⁶ И ти, сине човешки, да се не **6**

плашиш от тях, и от думите им да се не убоиш, ако и да има тръни и бодили около тебе, и да живееш между скорпии; да се не убоиш от думите им, нито да се ужасяваш от погледите им, макар че са бунтовен дом. ⁷ И да им говориш думите Ми, или послушали или непослушали; защото са твърде бунтовни. ⁸ Ти обаче, сине човешки, слушай това, което ти говоря; не ставай и ти бунтовник като тоя бунтовен дом; отвори устата си и изяж това, което ти давам. ⁹ И като погледнах, ето ръка простряна към мене, и ето в нея свитък книга, ¹⁰ И Той го разви пред мене. Писаното бе отвътре и отвън, в което бяха написани плачове, ридание и горко.

3 ¹ И рече ми: Сине човешки, изяж това, което намираш; изяж тоя свитък, и иди, говори на Израилевия дом. ² И тъй, отворих устата си; и той ме накара да ям свитъка. ³ И рече ми: Сине човешки, нека смилата коремът ти тоя свитък, който ти давам, и нека се наситят червата ти от него. Тогава го изядох; и беше в устата ми сладък като мед. ⁴ И рече ми: Сине човешки, иди отпрати се към Израилевия дом, и говори им с Моите думи. ⁵ Защото не си изпратен при люде с непознат език и мъчен говор, но при Израилевия дом, - ⁶ не при много племена с непознат език и мъчен говор, чиито думи не разбираш. Навярно при такива ако те пращах, те щяха да те послушат. ⁷ Но Израилевият дом няма да те послуша, защото не щат да послушат и Мене; понеже целият Израилев дом е с кораво чело и жестоко сърце. ⁸ Ето, направих лицето ти твърдо против техните лица, и челото ти твърдо против техните чела. ⁹ Като адамант по-твърд от кремък направих челото ти; да се не боиш от тях, нито да се ужасиш от погледа им, макар да са бунтовен дом. ¹⁰ Рече ми още: Сине човешки, приеми в сърцето си и послушай с ушите си всичките думи, които ще ти говоря; ¹¹ и иди, отпрати се към пленниците, към сънародниците си, и като им говориш кажи: Така говори Господ Иеова, - или послушали, или непослушали. ¹² Тогава Духът ме подигна; и чух зад себе си глас на голямо спускане, *който казваше*: Благословена Господната слава от мястото Му! ¹³ И чух фученето на крилата на живите същества, които *крила* се допираха едно до друго, и тропането на колелата край тях, - шум на голямо спускане. ¹⁴ И тъй, Духът ме издигна и отнесе ме; и аз отидох с огорчение, в разпалването на духа си; но Господната ръка бе мощна върху мене. ¹⁵ Тогава дойдох в Телавив при пленниците, които живееха при реката Ховар, и настаних се там гдето те бяха настанени; и там останах смаян между

тях седем дни. ¹⁶ А след седемте дни Господното слово дойде към мене и рече: ¹⁷ Сине човешки, поставих те страж за Израилевия дом; слушай, прочее, словото от устата Ми, и предупреди ги от Моя страна. ¹⁸ Когато кажа на беззаконника: Непременно ще умреш; а ти не го предупредиш, и не говориш за да предпазиш беззаконника от беззаконния му път та да спасиш живота му, оня беззаконник ще умре в беззаконието си; но от твоята ръка ще изискам кръвта му. ¹⁹ Обаче, ако предупредиш беззаконника, но той не се върне от беззаконието си и от беззаконния си път, той ще умре в беззаконието си; а ти си избавил душата си. ²⁰ Пак, ако се върне праведникът от правдата си и извърши беззаконие, като Аз поставя препънка пред него, той ще умре; понеже ти не си го предупредил, той ще умре в греха си, и правдата, която е вършил, няма да се помни; но от твоята ръка ще изискам кръвта му. ²¹ Но ако предупредиш праведника за да не съгреша, и праведникът не съгреша, той непременно ще живее, защото се е свестил; и ти си избавил душата си. ²² И ръката на Господа биде там върху мене; и Той ми рече: Стани, излез на полето, и там ще ти говоря. ²³ Тогава станах та излязох на полето; и, ето, Господната слава стоеше там, като славата, която видях при реката Ховар; и паднах на лицето си. ²⁴ Тогава Духът влезе в мене, изправи ме на нозете ми, и като ми говори, рече: Иди затвори се в къщата си. ²⁵ И тебе, сине човешки, ето, ще турят на тебе връзки и ще те вържат с тях, тъй щото няма да излезеш между *людето*. ²⁶ И ще направя езикът ти да залепне за небцето ти, та ще бъдеш нем, и не ще бъдеш за тях изобличител; защото са бунтовен дом. ²⁷ Но когато ти говоря ще отворя устата ти; и ти им кажи: Така казва Господ Иеова: Който слуша, нека слуша; и който не слуша, нека не слуша; защото са бунтовен дом.

4 ¹ И ти, сине, човешки, вземи си тухла, тури я пред себе си, и начертай на нея града Ерусалим. ² И постави обсада против него, съгради укрепления против него, и издигни могили против него; разположи още стан против него, и постави стеноломи против него от всяка страна. ³ Вземи си и желязна плоча, тури я като желязна стена между тебе и града, и насочи лицето си против него, и той ще бъде обсаден; и ти постави обсада против него. Това ще бъде знамение на Израилевия дом. ⁴ Тогава легни на лявата си страна, и положи на нея беззаконието на Израилевия дом; колкото дни лежиш на нея ще носиш беззаконието им. ⁵ Защото Аз определих годините на беззаконието им да ти бъ-

дат съответствено число дни - триста и девет- десет дни, така ще носиш беззаконието на Израилевия дом. ⁶И като навършиш тия, тогава легни на дясната си страна и носи беззаконието на Юдовия дом четиридесет дни; по един ден ти определих за всяка година. ⁷И насочи лицето си към обсадата на Ерусалим, с гола мишца, ⁸и пророкувай против него. ⁸И, ето, ще туря на тебе връзки, и няма да се обърнеш от едната си страна на другата догдето не навършиш дните, през които ще го обсаждаш. ⁹Вземи си и пшеница и ечемик, боб и леща, просо и бяло жито, и като ги туриш в един съд направи си от тях хлябове; и колкото дни лежиш на страната си, триста и деветдесет дни, яж от тях. ¹⁰И храната, която ще ядеш, да бъде с теглилка, двадесет сикли на ден; от време на време да ядеш от тях. ¹¹Също и вода с мярка да пиеш, по една шеста от ин *на ден*; от време на време да пиеш. ¹²Да ги ядеш като ечемичени пити, и да ги печеш с човешки нечистотии пред очите им. ¹³И Господ рече: Така ще ядат израилтяните хляба си омърсен между народите дето ще ги изпъдят. ¹⁴Тогава аз рекох: Ах! Господи Иеова, ето, душата ми не се е омърсила; понеже от младостта си до сега не съм ял мърша или разкъсано от звяр, нито е влязло някога в устата ми мръсно месо. ¹⁵Тогава ми рече: Виж, давам ти говежди нечистотии вместо човешки нечистотии; с тях опечи хляба си. ¹⁶Рече ми още: Сине човешки, ето, аз ще строша подпорката от хляба в Ерусалим; те ще ядат хляб с теглилка и икономично, ¹⁷и смаяни ще пият вода с мярка. ¹⁷*Това ще направя* за да се лишат от хляб и вода, и да се гледат един други смаяни, и да се изнурят в беззаконието си.

5 ¹И ти, сине човешки, вземи си остър нож, то ест, вземи си бръснарски бръснач; и си обръсни главата и брадата; после вземи си везни та претегли и раздели *космите*. ²Една трета част изгори в огъня всред града, когато се изпълнят дните на обсадата, и една трета част вземи и я насечи с ножа от всяка страна; и една трета част разпръсни по въздуха, и аз ще изтегля нож след тях. ³А от тия вземи няколко и вържи ги в полите си. ⁴После и от тия вземи малко, хвърли ги всред огъня, и изгори ги в огъня; от тук ще излезе огън по целия Израилев дом. ⁵Така казва Господ Иеова: Това е Ерусалим. аз го поставих всред народите; и *разни* страни го обикалят. ⁶Но той се разбунтува против съдбите Ми като извърши беззаконие повече от народите. И против повеленията Ми повече от страните, които са около него; Защото отхвърлиха съдбите Ми, и не ходиха в повеленията Ми. ⁷За-

това така казва Господ Иеова; Понеже вие сте по-немирни от народите, които са около вас, Като не ходихте в повеленията Ми, и не пазихте съдбите Ми, Нито сторихте даже според постановленията на народите, които са около вас, ⁸Затова така казва Господ Иеова: Ето, и аз съм против тебе, и ще извърша съдби всред тебе пред очите на народите. ⁹Поради всичките твои мерзости Ще ти направя онова, което никога не съм направил, Нито ще направя някога подобно нему. ¹⁰Затова бащи ще изядат чадата си всред тебе, и чада ще изядат бащите си; И аз ще извърша съдби в тебе, а всички останали от тебе ще разпръсна към всичките ветрища. ¹¹Затова *заклевам се в живота Си*, казва Господ Иеова, Понеже ти оскверни светилището Ми с всичките си мерзости и с всичките си гнусоти, Затова аз непременно ще те отрежа; Окоето Ми няма да пощади, и аз няма да покажа милост. ¹²Една трета част от тебе ще измрат от мор, и ще се довършат всред тебе от глад; и една трета част ще паднат около тебе от меч; а една трета част ще разпръсна по всичките ветрища, и ще изтегля нож след тях. ¹³Така ще се изчерпи гневът Ми, и аз ще удовлетвори яростта Си върху тях, и ще се задоволя; и те ще познаят, че аз Господ говорих в ревността Си, Когато изчерпя яростта Си против тях. ¹⁴При това, пред всекиго, който минава, Ще те направя пустиня и *предмет на укор* Между народите, които са около тебе. ¹⁵И тъй, това ще бъде за укор и присмех, За поука и удивление, на народите, които са около тебе, Когато извърша в тебе съдби с гняв, с ярост, и с яростни изобличения; аз Господ говорих това. ¹⁶Когато изпратя върху тях злите стрели на глада, Изстребителите, които ще изпратя за да ви изтребят, Ще усиля още и гладът у вас, и ще строша подпорката ви от хляба. ¹⁷Ще пратя върху вас и глад и люти зверове, които ще те обезчадят; Мор и кръв ще преминат през тебе; и ще нанесе меч върху тебе; аз Господ говорих това.

6 ¹И Господното слово дойде към мене и казахте: ²Сине човешки, насочи лицето си към Израилевите планини, и пророкувай на тях, казвайки: ³Планини Израилеви, слушайте словото на Господа Иеова. Така казва Господ Иеова към планините и към хълмовете, Към урвите и към долините: Ето, аз, аз ще нанесе върху вас меч, и ще разоря високите ви места. ⁴Жертвениците ви ще се изоставят, и кумирите ви на слънцето ще се строшат; и ще тръшна пред идолите ви избитите ви мъже. ⁵и ще постеля трупите на израилтяните Пред идолите им, и ще разпръсна костите ви Около жертвеници-

6 те ви. ⁶ Навсякъде, гдето живеете, градовете ще бъдат запустени, И високите места ще се оставят, За да запустеят и да се развалят жертвениците ви, Идолите ви да се строшат и да изчезнат, Кумирите ви на слънцето да се съсекат, И изделията ви да се унищожат. ⁷ Тоже и избитите ще паднат всред вас; И ще разберат, че Аз съм Господ. ⁸ Ще оставя обаче, остатък, Като ще имате между народите някои избягнали от ножа, Когато бъдете разпръснати по *разните* страни. ⁹ И колкото от вас избягнат Ще Ме помнят между народите, Гдето ще бъдат заведени пленници, Как съм бил съкрушен поради блудното им сърце, Кое то се отклони от Мене, И поради очите им, които блудствуват след идолите им; И ще се отвращават от себе си Поради злините, които са вършили във всичките си мерзости. ¹⁰ И ще познаят, че Аз Господ Не съм казал напразно, Че щях да им сторя това зло. ¹¹ Така казва Господ Иеова: Плесни с ръката си, И тропни с ногата си, и речи: Горко поради всичките лоши мерзости на Израилевия дом! Защото ще паднат от нож, от глад и от мор. ¹² Далечният ще умре от мор, И ближният ще падне от нож, А който остане и бъде обсаден ще умре от глад; Така ще изчерпя яростта Си над тях. ¹³ И ще познаете, че Аз съм Господ. Когато убитите им лежат между идолите им Около жертвениците им, На всеки висок хълм, По високите върхове на планините, Под всяко зелено дърво, И под всеки гъстолист дъб, На мястото гдето принасяха благоухание На всичките си идоли. ¹⁴ И Аз ще простра ръката Си върху тях, И ще направя земята пуста, - По-пуста от пустинята към Дивлат, - Във всичките места гдето живеят; И те ще познаят, че Аз съм Господ.

7 ¹ При това, Господното слово дойде към мене и казваше: ² А ти, сине човешки, *слушай*, Така казва Господ Иеова към Израилевата земя: Край! краят дойде На четирите краища на страната. ³ Сега е дошъл краят върху тебе; Защото ще изпратя гнева Си върху тебе, Ще те съдя според постъпките ти, И ще възвърна върху тебе всичките ти мерзости. ⁴ Окоето ми не ще те пощади, Нито ще *ти* покажа милост; Но ще възвърна върху тебе постъпките ти, И *въздаванията ти* за твоите мерзости ще бъдат всред тебе; И ще познаете, че Аз съм Господ. ⁵ Така казва Господ Бог Иеова: Зло, едно небивало зло, ето, иде; ⁶ Краят дойде, краят дойде, Бди против тебе; ето, настъпи. ⁷ Присъдата ти дойде върху тебе, който живееш в *тая* земя; Времето дойде, денят наближи, *Ден на смущение* по планините, а не на възкликание. ⁸ Сега ско-

ро ще излея върху тебе яростта Си, И ще изчерпя гнева Си върху тебе; Ще те съдя според постъпките ти, И ще възвърна върху тебе всичките ти мерзости. ⁹ Окоето Ми няма да пощади, ⁹ Нито ще покажа милост; Ще ти въздам според постъпките ти И *въздаванията* за твоите мерзости ще бъдат всред тебе; И вие ще познаете, че Аз, Който *ви* поразявам, съм Господ. ¹⁰ Ето, денят, ето, иде! Твоята присъда се яви! Жезълът се разцъфтя, гордостта поникна! ¹¹ Насилието порасна в тояга за беззаконието *им*; Нищо не *ще остане* от тях, Нито от това множество, Нито от имота им; И няма да *остане* великолепие между тях. ¹² Времето дойде, денят наближи; Който купува да се не радва; И който продава да не жали; Защото има гняв върху цялото това множество. ¹³ Защото продавачът няма да притежава наново продаденото *от него*, Ако и да е останал жив; Понеже видението относно цялото това множество няма да се отмени, Нито ще утвърди някой себе си Чрез беззаконния си живот. ¹⁴ Затръбиха и приготвиха всичко, Но никой не отива на боя; Защото Моят гняв е върху цялото това множество. ¹⁵ Ножът е вън, а морът и гладът вътре; Който е на нивата ще умре от нож; А който е в града, глад и мор ще го погълнат. ¹⁶ А ония от тях, които избягнат, като се избавят Ще бъдат по планините като гълъбите по долините, Всичките плачещи, всеки за беззаконието си. ¹⁷ Всички ръце ще ослабват, ¹⁷ И всички колена ще станат като вода. ¹⁸ Ще се препашат с вретиче, И ужас ще ги покрие; Срам ще има по лицата на всичките, И плешивост по главите на всички тях. ¹⁹ Среброто си ще хвърлят по улиците, И златото им ще *им* бъде като нечисто нещо; Среброто и златото им не ще могат да ги избавят В деня на гнева Господен; Те няма да наситят душите си, нито да напълнят червата си; Защото о тях се спънаха *и паднаха* в беззаконието си. ²⁰ *Господ* постави славното Си украшение, за да се гордеят с него; Но те направиха в него образите на своите мерзости, На омразните си *идоли*; Затова Аз го обръщам в нещо нечисто за тях. ²¹ Ще го предам в ръцете на чужденци за плячка, И на нечестивите на земята за корист; И те ще го омърсят; ²² И като отвърна лицето Си от тях, Те ще омърсят светилището Ми, И грабителите ще влязат в него и ще го омърсят. ²³ Направи верига; Защото земята е пълна с кървави престъпления, И градът е пълен с насилие. ²⁴ Затова ще докарам най-злите от народите, И те ще *се* завладеят къщите им; Ще направя да престане и гордостта на силните; И светите им места ще се омърсят. ²⁵ Поги-

26 бел иде; Ще потърсят мир, но не ще има, ²⁶ Бедствие след бедствие ще дохожда, И слух след слух ще пристига; Тогава ще поискат видение от пророк; Но поуката ще се изгуби от свещеника, И съветът от старейшините. ²⁷ Царят ще жалее, Първенецът ще се облече в смайване, И ръцете на хората на страната ще ослабват. Според постъпките им ще им направя, И според заслужването им ще ги съдя; И ще познаят, че Аз съм Господ.

8 ¹ А в шестата година, в шестия *месец*, на петия *ден* от месеца, като седях в къщата си, и Юдовите старейшини седяха пред мене ръката на Господа Иеова слетя там върху мене. ² Погледнах, и ето подобие на глед като огън; от това, което се виждаше, че е кръстът му и надолу, огън; и от кръста му нагоре, наглед като сияние, като че ли беше светъл метал. ³ И Той простря подобие на ръка и ме хвана за космите на главата ми; и Духът ме издигна между земята и небето, и пренесе ме чрез Божии видения в Ерусалим, до входа на северната порта на вътрешния *двор*, гдето бе поставен *възбудителят* на ревността идол, който предизвиква ревнование. ⁴ И, ето, славата на Израилевия Бог бе там, както във видението, което видях на полето. ⁵ Тогава ми рече: Сине човешки, подигни сега очите си към север. И тъй подигнах очите си към север, и, ето, на север от вратата, *която води* за олтара, при входа стоеше тоя *възбудител* на ревнивост идол. ⁶ И рече ми: Сине човешки, видиш ли що правят тия? – големите мерзости, които Израилевият дом върши тук, та да се отдалеча от светилището Си? Но ще видиш още пак големи мерзости. ⁷ И тъй, заведе ме до вратата на двора; и, като погледнах ето една дупка в стената. ⁸ Тогава ми рече: Сине човешки копай сега в стената. И като копах в стената, ето един вход. ⁹ И рече ми: Влез та виж нечестивите мерзости, които тия вършат тука. ¹⁰ Влязох, прочее, и погледнах; и ето всякакви подобия на гадове и гнусни животни, и всичките идоли на Израилевия дом, изобразени на стената от край до край. ¹¹ И пред тях стояха седемдесет мъже от старейшините на Израилевия дом, всред които стоеше Язания Сафановият син, всеки с кадилницата си в ръката си; и гъст облак темян се издигаше. ¹² Тогава ми рече: Сине човешки, видиш ли що правят в тъмнината старейшините на Израилевия дом, всички в скришните си стаи за изображения? защото си казват: Господ не ни вижда; Господ е напуснал земята. ¹³ Рече ми още: Ще видиш още пак големи мерзости, които вършат. ¹⁴ Тогава ме заведе до входа на

северната порта на Господния дом; и, ето, там седяха жени та оплакваха Тамуза°. ¹⁵ И рече ми: Видя ли, сине човешки? Ще видиш още пак и по-големи мерзости от тия. ¹⁶ И въведе ме във вътрешния двор на Господния дом; и, ето, във входа на Господния храм, между предхрамието и олтара, около двадесет и пет мъже, с гърбовете си към Господния храм, и с лицата си към изток, които се кланяха на слънцето към изток. ¹⁷ Тогава ми рече: Видя ли, сине човешки? Малко ли е за Юдовия дом дето вършат мерзости каквито тия вършат тука? Защото като напълниха земята с насилия, пак предизвикват гнева Ми; и, ето, турят клончето до ноздрите си. ¹⁸ Затова и Аз ще действувам с ярост; окото Ми няма да пощади, нито ще покажа милост; и макар да извикат в ушите Ми с висок глас, няма да ги послушам.

¹ Тогава Той извика в ушите ми с висок глас и рече: Нека се приближат ония, на които е заръчано за града, всеки с изстребителното си оръжие в ръка. ² И, ето, шест мъже идеха по пътя от горната порта, която гледа към север, всеки с разрушително оръжие в ръка, и всред тях един човек облечен в ленено, с писарска мастилница на кръста му; и като влязоха заста наха при медния олтар. ³ И славата на Израилевия Бог се издигна от херувимите, над които бе, *та заста* над прага на дома; и Той извика към облечения в ленено мъж, който имаше на кръста си писарска мастилница. ⁴ И Господ му рече: Мини през града, през Ерусалим, и тури белег върху челата на мъжете, които въздишат и плачат поради всичките мерзости, които стават всред него. ⁵ А на другите рече, като слушах аз: Минете подир него през града, та поразете; окото ви да не пощади, нито да покажете милост; ⁶ старци, юноши и девизи, младенци и жени избийте съвсем; но не се приближавайте при никого от ония, върху които е белегът; и започнете от светилището Ми. Прочее, те започнаха от старейшините, които бяха пред дома. ⁷ Тогава им рече: Осквернете дома и напълнете дворовете с убити; излезте. И излязоха та поразяваха в града. ⁸ А те като поразяваха и аз останах, паднах на лицето си, извиках, и рекох: Горко, Господи Иеова! ще изстребиш ли всичките останали от Израила като изливаш гнева Си върху Ерусалим? ⁹ И Той ми рече: Беззаконието на Израилевия и на Юдовия дом стана твърде голямо; земята е пълна с кръв, и градът пълен с извращение *на съд*, защото си думат: Господ е напуснал земята, и: Господ не вижда. ¹⁰ Затова, и от Моя страна, окото Ми ня-

ма да пощади, и Аз няма да покажа милост, а ще възвърна постъпките им върху главите им.

11 ¹¹И, ето, облеченият в ленено мъж, който имаше на кръста си мастилницата, даде отчет за работата, като каза: Направих както Ти ми заповяда.

10 ¹После погледнах, и, ето, в простора, който бе върху главите на херувимите, се яви над тях като камък сапфир, наглед като подобие на престол. ²И той проговори на облечения в ленено мъж, казвайки: Влез между търкалящите колела под херувимите, напълни ръцете си с огнени въглища изсред херувимите и пръсни ги върху града. И той влезе пред очите ми. ³А херувимите стояха отдясно на дома, когато влизаше мъжът; и облакът изпълни вътрешния двор. ⁴И Господната слава се издигна от херувимите *та застана* над прага на дома; и домът се изпълни от облака, и дворът се изпълни от сиянието на Господната слава. ⁵И фученето на крилата на херувимите се чуваше дори до външния двор, като глас на Всесилния Бог, когато Той говори. ⁶И когато заповяда на облечения в ленено мъж, казвайки: Вземи огън измежду търкалящите колела, изсред херувимите, тогава той влезе *та застана* при едно колело. ⁷И *един* херувим, като простря ръка изсред херувимите към огъня, който бе всред херувимите, взе *от него* и тури в ръцете на облечения в ленено, който като го взе излезе. ⁸А подобие то на човешка ръка в херувимите се виждаше под крилата им. ⁹И като погледнах, ето четири колела при херувимите, едно колело при един херувим, и едно колело при друг херувим; и изгледът на колелата бе като цвят на хрисолит. ¹⁰А колкото за изгледа им, и четирите имаха еднакво подобие, като че ли на колело в колело. ¹¹Когато вървяха, вървяха към четирите си страни; не се обръщаха като вървяха, но на където се управляше първият следваха го и *другите* без да се обръщат като вървяха. ¹²А цялото им тяло, гърбовете им, ръцете им, крилата им и колелата, *то ест*, колелата на четирите *живи същества*, бяха пълни с очи от всяка страна. ¹³А колкото за колелата, те се наричаха, като слушах аз, търкалящи *колела*. ¹⁴Всяко *от живите същества* имаше четири лица; първото лице бе херувимско лице; второто лице човешко; третото, лъвово лице; а четвъртото, орлово лице. ¹⁵И херувимите се издигнаха. Това е живото същество, което видях при реката Ховар. ¹⁶И когато вървяха херувимите, и колелата вървяха край тях; и когато херувимите подигаха крилата си, за да се издигнат от земята, то и колелата не се отклоняваха от тях. ¹⁷Ко-

гато стояха ония, стояха и тия; а когато се издигаха ония, издигаха се и тия заедно с тях; защото духът на *всяко от* живите същества беше *и в тях*. ¹⁸Тогава Господната слава излезе изотгоре на прага на дома и застана над херувимите. ¹⁹Когато излязоха, херувимите подигнаха крилата си *та се издигнаха* от земята, като гледах аз, и колелата край тях; и застанаха във входа на източната порта на Господния дом; и славата на Израилевия Бог, бе отгоре им. ²⁰Това е живото същество, което видях под Израилевия Бог, при реката Ховар; и познах, че бяха херувими. ²¹Всеки имаше четири лица, и всеки четири крила; и подобие на човешки ръце *се виждаше* под крилата им. ²²А колкото за подобие то на лицата им, те бяха *същите* лица, които видях при реката Ховар, - изгледът им и сами те; вървяха всяко направо пред себе си.

11 ¹При това духът ме дигна *та ме отнесе* на източната порта на Господния дом, която гледа към изток; и ето във входа на портата двадесет и пет мъже, между които видях Язания Азуровия син и Фелатия Венаиевия син, първенци между люде. ²И *Господ* ми рече: Сине човешки, тия са мъжете, които измислюват неправда, и които дават нечестив съвет в тоя град, като казват: ³*Времето* не е близо да съградим къщи; тоя *град* е котел, а ние месо. ⁴Затова пророкувай против тях, пророкувай, сине човешки. ⁵И Господният Дух слетя върху мене и рече ми: Говори. Така казва Господ: Това е що сте рекли, доме Израилев; Защото Аз зная размишленията на духа ви. ⁶Убихте мнозина в тоя град, И напълнихте улиците му със заклани. ⁷Затова, така казва Господ Иеова: Избитите от вас, които постлахте всред него, Те са месо, а тоя *град* е котел; Обаче, Аз ще ви извадя изсред него. ⁸От ножа се бояхте; И нож ще докарам върху вас, казва Господ Иеова. ⁹Ще ви извадя изсред *града*, И ще ви предам в ръцете на чужденци, И ще извърша съдби всред вас. ¹⁰От меч ще паднете; В Израилевите предели ще ви съдя; И ще познаете, че Аз съм Господ. ¹¹Тоя *град* не ще ви бъде котел, Нито ще бъдете вие месо всред него; В Израилевите предели ще ви съдя; ¹²И ще познаете, че Аз съм Господ; Понеже не ходихте в повеленията Ми, Нито извършихте съдбите Ми, Но постъпвахте според постановленията на околните вам народи. ¹³А като пророкувах, Фелатия Венаиевият син умря. Тогава паднах на лицето си, и като извиках с висок глас рекох: Горко, Господи Иеова! ще довършиш ли Ти останалите от Израила? ¹⁴И Господното слово дойде към мене и рече: ¹⁵Сине човешки, братята ти, да! твоите братя, сродни-

те ти мъже, и целият Израилев дом, те всички са ония, на които ерусалимските жители рекоха: Отдалечете се от Господа; нам се даде тая земя за владение. ¹⁶Затова рече: Така казва Господ Иеова: Понеже ги преместих далеч между народите, И понеже ги разпръснах по *разни* страни, И съм бил на тях за малко *време* светилице В страните гдето са отишли, ¹⁷Затова рече: Така казва Господ Иеова: Ще ви събера от народите, Ще ви прибера от страните гдето сте разпръснати, И ще ви дам Израилевата земя. ¹⁸И като дойдат там, Ще махнат от нея всичките й гнусотии И всичките й мерзости. ¹⁹Аз ще им дам едно сърце, И ще вложя вътре във вас нов дух; И като отнема каменното сърце от плътта им, Ще им дам крехко^о сърце, ²⁰За да ходят в повеленията Ми, И да пазят наредбите Ми и да ги вършат. И те ще бъдат Мои люде, и ²¹Аз ще бъда техен Бог. ²¹А колкото за ония, чието сърце постъпва По гнусните им и мерзостни желания, Ще възвърна постъпките им върху главите им, Казва Господ Иеова. ²²Тогава херувимите подигнаха крилата си, и колелата *се издигнаха* край тях; и славата на Израилевия Бог бе отгоре им. ²³И Господната слава се издигна изсред града та застана на хълма, който е на изток от града. ²⁴И Духът, като ме издигна, отнесе ме чрез видение, с Божия Дух, в Халдейската земя, при пленниците. Тогава видението, ²⁵което бях видял, си отиде от мене. ²⁵После, казах на пленниците всичките думи, които Господ беше ми показал.

12 ¹Пак Господното слово дойде към мене и рече: ²Сине човешки, ти живееш всред дом на бунтовници, които имат очи за да виждат, но не виждат, които имат уши за да чуват, но не чуват; защото са бунтовен дом. ³Затова, ти сине човешки, пригответи си вещите потребни за преселване, и пресели се денем пред очите им; пресели се от мястото си на друго място пред очите им; негли дадат внимание, ако и да са бунтовен дом. ⁴Изнеси вещите си пред очите им, като вещи за преселване; а привечер излез и сам ти пред очите им, като ония, които отиват на преселване. ⁵Прокопай си стената пред очите им, и ⁶изнеси *вещите* през нея. ⁶Пред очите им дигни ги на рамена, и изнеси ги на мръкване. Покрий лицето си та да не видиш земята; понеже те поставих за знамение на Израилевия дом. ⁷И сторих каквото ми бе заповядано; изнесох вещите си денем като вещи за преселване, и привечер си прокопах стената с ръка; и на мръкване ги изнесох пред очите им, като ги дигнах на рамена. ⁸А на утринта Господното слово дойде

към мене и рече: ⁹Сине човешки, Израилевият дом, бунтовният дом, не ти ли рече: Що правиш ти? ¹⁰Кажим им: Така казва Господ Иеова: Това *пророчество* наложено *на тебе се отнася* до княза, който е в Ерусалим, и до всички от Израилевия дом, между които са и те. ¹¹Речи: Аз съм знамението за вас, Както сторих аз, така ще стане с тях; В преселение, да! в плен ще отидат. ¹²Князът, който е между тях ще дигне *товар* на рамена На мръкване, и ще излезе; Ще прокопаят стената за да изнасят през нея *вещите му*; Ще покрие лицето си за да не види земята с очите си. ¹³Аз обаче ще простра мрежата Си върху него, И ще се хване в примката Ми; Ще го закарам във Вавилон в Халдейската земя; Но няма да я види, при все че там ще умре. ¹⁴И ще разсея към всичките ветрища Всички, които са около него да му помагат, И всичките му полкове; И ще изтегля нож след тях. ¹⁵И ще познаят, че Аз съм Господ, Когато ги разпръсна между народите И ги разсея по *разни* страни. ¹⁶Обаче неколцина от тях ще оставя *Оцелели* от меча, от глада и от мора, За да изявят всичките си мерзости Между народите гдето отиват; И ще познаят, че Аз съм Господ. ¹⁷При това, Господното слово дойде към мене и рече: ¹⁸Сине човешки, яж хляба си с трепет, И пий водата си с треперене и икономично. ¹⁹И кажи на людете на *тая* земя: Така казва Господ Иеова За жителите на Иерусалим в Израилевата земя: Ще ядат хляба си икономично, И ще пият водата си със смайване, За да запустее земята му, *оголена* от пълнотата си От беззаконието на всички, които живеят в нея. ²⁰Населените градове ще запустеят И земята ще се разори; И ще познаете, че Аз съм Господ. ²¹И Господното слово дойде към мене и рече: ²²Сине човешки, каква е тая поговорка що имате в Израилевата земя, която казва: Дните минават, а никое видение не се сбъдва? ²³Затова кажи им: Така казва Господ Иеова: Ще направя тая поговорка да престане, И няма вече да се употребява за поговорка в Израил; Но кажи им: Дните приближават, Тожже и изпълнението на всяко видение. ²⁴Защото не ще има вече никакво лъжливо видение, Нито ласкателно предсказване всред Израилевия дом. ²⁵Защото Аз съм Господ; Аз ще говоря, И словото, което ще говоря ще се изпълни; Няма да се отлага вече; Защото във вашите дни, бунтовни доме, като изговоря слово Ще го и изпълня, казва Господ Иеова. ²⁶Пак дойде към мене Господното слово и рече: ²⁷Сине човешки, ето, ония, които са от Израилевия дом, казват: Видението, което той вижда, *ще се изпъл-*

ни след много дни, И той пророкува за далечни времена. ²⁸Затова кажи им: Така казва Господ Иеова: Ни една от думите Ми не ще се отлага вече; Но словото, което ще говоря, ще се изпълни, Казва Господ Иеова.

13 ¹И Господното слово дойде към мене и рече: ²Сине човешки, пророкувай против Израилевите пророци, които пророкуват, и кажи на ония, които пророкуват от своето си сърце: ³Слушайте словото Господно. ³Така казва Господ Иеова: Горко на глупавите пророци, които се водят по своя си дух, Без да са видели някое *видение*! ⁴Израилю, твоите пророци са Като лисици в развалините. ⁵Вие не се изкачихте в проломите, Нито издигнахте ограда за Израилевия дом, За да устои в боя в деня Господен. ⁶Ония видяха суети и лъжливи предсказания, които казват: Господ говори, Когато Господ не ги е пратил, И които направиха човеците да се надяват, Че думата *им* щяла да се изпълни. ⁷Не видяхте ли суетни видения, И не говорихте ли лъжливи предсказания, Когато казвате: Господ рече, При все, че не съм говорил? ⁸Затова, така казва Господ Иеова: Понеже говорихте суети и видяхте лъжи, Затова, ето, Аз съм против вас, Казва Господ Иеова. ⁹И ръката Ми ще бъде против пророците, които гледат суети и предсказват лъжи; Те не ще бъдат в съвета на людете Ми, Нито ще бъдат записани в списъка на Израилевия дом, Нито ще влязат в Израилевата земя; И ще познаете, че Аз съм Господ Иеова. ¹⁰Понеже, да! понеже измавиха людете Ми Като казваха: Мир! а пък няма мир; И когато някои градяха една слабичка стена, Ето, те я мажеха с кал, ¹¹Кажи на ония, които я мажат с кал, че ще падне, *Понеже* ще вали поробен дъжд, И ти, голяма, каменна градушка, ще паднеш *върху нея*, И бурен вятър ще я съсипе. ¹²Ето, когато падне стената, няма ли да ви рекат: Где е калта, с която мазахте? ¹³Затова, така казва Господ Иеова: Непременно ще я съсипя в яростта Си с бурен вятър, В гнева Ми ще вали поробен дъжд, И в яростта Ми *ще падне* голяма градушка от камъни, за да я разруша. ¹⁴Така ще съборя стената, Която измазахте с кал, И *така* ще я съсипя на земята, Щото ще се открият основите ѝ; Тя ще падне, и вие ще загинете всред нея; И ще познаете, че Аз съм Господ. ¹⁵Така ще изчерпя яростта Си върху стената И върху ония, които са я измазали с кал, И ще ви река: Няма стената, Нито ония, които я измазаха, ¹⁶*именно*, ¹⁶Израилевите пророци, които пророкуват за Ерусалим, И които виждат видения на мир за него, Когато няма мир, казва Господ Иеова. ¹⁷И ти, сине човешки, Насочи лицето си и

против дъщерите на людете си, които пророкуват от своето си сърце; И пророкувай против тях, като речеш: ¹⁸Така казва Господ Иеова: Горко на жените които пришиват възглавнички на всеки лакът, И правят покривала за главите на *лица от* всякакъв ръст, за да ловят души! Ще ловите ли душите на людете Ми, И ще пазите ли души живи за себе си? ¹⁹Като лъжете людете Ми, които слушат лъжи, Ще Ме оскверните ли между людете Ми За шепи ечемик и късчета хляб, Та да убивате души, които не трябваше да умрат, И да опазите живи души, които не трябваше да живеят? ²⁰Затова, така казва Господ Иеова: Ето, Аз съм против възглавничките ви, С които ловите души като птици; Ще ги отдера от мишниците ви, И ще оставя да избягат душите, Душите, които вие ловите като птици. ²¹Ще раздера и покривалата ви, И ще избавя людете Си от ръката ви, Та няма вече да бъдат в ръката ви за лов; И ще познаете, че Аз съм Господ. ²²Защото с лъжите оскърбихте сърцето на праведния, Когато Аз не оскърбих; И укрепихте ръцете на злодеца За да се не върне от нечестивия си път, Та да се спаси животът му. ²³Затова няма вече да виждате суети, Нито ще предсказвате вече предсказания; И ще избавя людете Си от ръката ви! И ще познаете, че Аз съм Господ.

14 ¹Тогава дойдоха при мене и някои от Израилевите старейшини та седнаха пред мене. ²И Господното слово дойде към мене и рече: ³Сине човешки, тия мъже прегърнаха идолиите си в сърцата си, и туриха беззаконието си като препънка пред лицето си; бива ли да се допитват тия до Мене? ⁴Затова говори им като им речеш: Така казва Господ Иеова: На всекиго от Израилевия дом, който прегърне идолиите си в сърцето си, и тури беззаконието си като препънка пред лицето си, и дойде при пророка, Аз Господ ще му отговоря както подобава според многото му идоли, ⁵за да хвана Израилевия дом за самото им сърце, понеже те всички станаха чужди за Мене чрез идолиите си. ⁶Затова кажи на Израилевия дом: Така казва Господ Иеова: Покайте се, отвърнете се от идолиите си, да! отвърнете лицата си от всичките си мерзости. ⁷Защото на всекиго от Израилевия дом, или от чужденците, които пришепствуват в Израила, който стане чужд за Мене, като прегърне идолиите си в сърцето си, и тури беззаконието си като препънка пред лицето си, и дойде при пророка за да се допита до Мене чрез него, Аз Господ ще му отговоря непосредствено от Себе Си; ⁸защото ще насоча лицето Си против такъв човек, ще го направя за учудване, за зна-

мение и поговорка, и ще го отсека отсрещ люде-
 9 те Си; и ще познаете, че Аз съм Господ. ⁹ И ако
 би се подмамил пророкът да проговори дума,
 Аз Господ подмавих този пророк; и ще прост-
 10 ра ръката Си върху него та ще го изстребя отсрещ
 людете Си Израила. ¹⁰ И ще понесат наказани-
 ето на беззаконието си, (наказанието на проро-
 11 ка ще бъде като наказанието на онзи, който би
 се допитвал *чрез него*), ¹¹ за да не блуждае вече
 Израилевият дом от Мене, нито да се осквер-
 12 няват вече с всичките си престъпления, но да
 бъдат Мои люде, и Аз да бъда техен Бог, каз-
 13 ва Господ Иеова. ¹² И Господното слово дойде
 към мене и рече: ¹³ Сине човешки, когато ня-
 коя земя Ми съгреша с коварство, и Аз прост-
 14 ра ръката Си върху нея, и строша подпорката
 ѝ от хляба, и пратя глад върху нея, и отсека от
 15 нея и човек и животно, ¹⁴ та ако тия трима мъ-
 же, Ное, Даниил и Иов, бяха всред нея, те щя-
 ха да избавят само своите си души чрез прав-
 16 дата си, казва Господ Иеова. ¹⁵ Ако бих дока-
 рал против земята люти зверове, и те я обез-
 людяха, та да запустее, тъй че да не може някой
 17 да мине през *нея* от зверовете, ¹⁶ пак, и трима-
 та тия мъже, ако бяха всред нея, *заклевам се* в
 живота Си, казва Господ Иеова, те не щяха да
 избавят нито синове нито дъщери, само *сами*
 18 те щяха да се избавят, а земята щеше да запу-
 стее. ¹⁷ Или ако изнесях меч върху оная земя,
 и речех: Мечо, мини през земята, та да отсека
 19 от нея и човек и животно, ¹⁸ то и тримата тия
 мъже, ако бяха всред нея, *заклевам се* в живо-
 20 та Си, казва Господ Иеова, те не щяха да изба-
 вят ни синове ни дъщери, но само те щяха да
 се избавят. ¹⁹ Или ако нанесях мор върху оная
 земя, и излеех яростта Си върху нея с кръв, та
 21 да отсека от нея и човек и животно, ²⁰ пак, *за-*
клевам се в живота Си казва Господ Иеова, ако
 бяха всред нея Ное, Даниил и Иов, те не щяха
 да избавят нито син нито дъщеря, но щяха да
 22 избавят само своите си души чрез правдата си;
²¹ прочее (така казва Господ Иеова), колко по-
 вече, когато изпратя четирите Си тежки съдби
 върху Ерусалим, меча, глада, лютите зверове и
 23 мора, та да отсека от него и човек и животно!
²² Но, ето, ще останат в него избавилите се, си-
 нове и дъщери, които ще се изнесат; ето, те ще
 излязат при вас, и ще видите постъпките им и
 делата им; и ще се утешите относно злото, кое-
 то нанесох върху Ерусалим, да! относно всичко
 23 що нанесох върху него. ²³ Те ще ви утешат кога-
 то видите постъпките им и делата им; и ще по-
 знаете, че Аз не съм сторил без причина всичко
 това що съм сторил в него, казва Господ Иеова.

15

¹ И Господното слово дойде към мене и рече:

² Сине човешки, какво повече е лозовото дърво ²
 от кое да е *друго* дърво, Или лозовата пръчка,
 която е *такава каквито са* и горските дървета?
³ Ще се вземе ли дърво от него за да се направи ³
 някаква работа? Или ще вземат ли от него кол-
 че за да окачат на него някой съд? ⁴ Ето, то се ⁴
 хвърля в огъня за гориво; Когато огънят е изял
 и двата му края, Средата му е опърлена. Ще
 бъде ли полезно за някоя работа? ⁵ Ето, когато ⁵
 бе цяло не ставаше за работа; Колко по-малко
 ще стане за работа, Когато го е изял огънят и
 е опърлено! ⁶ Затова, така казва Господ Иеова: ⁶
 Както предадох на огъня за гориво Лозовото
 дърво между горските дървета, Така ще предам
 тия, които живеят в Ерусалим. ⁷ Ще насоча ли-
 цето Си против тях; Те ще излязат из огъня, Но
 огънят ще ги пояде; И когато насоча лицето Си
 против тях Ще познаете, че Аз съм Господ. ⁸ И ⁸
 ще предам земята на запустение, Защото стана-
 ха престъпници, казва Господ Иеова.

¹ Пак дойде към мене Господното слово и **16**
 рече: ² Сине човешки, направи да познае Еру-
 салим мерзостите си, като речеш: ³ Така казва ³
 Господ Иеова на ерусалимската *дъщеря*: Про-
 изходът ти и рождението ти е от Ханаанската
 земя; Баща ти бе амореец, а майка ти хетейка.
⁴ А при раждането ти, В деня, когато си се ро-
 дила, пъпът ти не е бил отрязан, Нито си би-
 ла къпана във вода за да се очистиш, Със сол
 не си била насолявана, нито в пелени повивана.
⁵ Око не те е пощадило Та да ти направи някое ⁵
 от тия неща и да те пожали; Но в деня, когато
 си се родила, Понеже са се погнусили от тебе,
 Била си изхвърлена по лицето на полето. ⁶ И ⁶
 когато заминах край тебе и те видях, че се ва-
 ляше в кръвта си, Рекох ти *като беше* в кръвта
 си: Да си жива; Да! рекох ти *като беше* в кръвта
 си: Да си жива. ⁷ Направих те да нарастеш из-
 върнено, като полската трева; И ти порасна и
 стана голяма, И достигна превъзходна красота;
 Гърдите ти се образуваха, и космите ти растя-
 ха; Но ти беше гола и непокрита. ⁸ И когато за-
 минах край тебе и те погледнах, Ето, възраст-
 та ти беше любовна възраст; И тъй, като про-
 стрях полата Си върху тебе та покрих голотата
 ти, Клех ти се и стъпих в завет с тебе, Казва Гос-
 под Иеова; и ти стана Моя. ⁹ Тогава те окъпах с ⁹
 вода; Да! измих кръвта ти от тебе, И помазах
 те с миро. ¹⁰ Облякох те още във везани *дрехи*, ¹⁰
 И те обух с чехли от язовски кожи, Опасах те
 с висон, И те покрих с копринена покривалка.
¹¹ Украсих те още с накити, Турих гривни на ръ-
 цете ти И огърлица около шията ти, ¹² Турих и ¹²
 колелце на ноздрите ти, Обещи на ушите ти, И
 славен венец на главата ти. ¹³ Така ти се укра- ¹³

си със злато и сребро; И дрехите ти бяха от висон, коприна и везано; Ти ядеше чисто брашно, мед и масло; И стана превъзходно красива, И
 14 напреднала си дори до царско положение. ¹⁴ Ти още се прочу между народите по твоята хубост, Защото тя стана съвършена чрез Моето величие, С което те облякох, казва Господ Иеова.
 15 ¹⁵ Но поради известността си Ти си уповавала на хубостта си и си блудствувала, И към всеки, който минаваше, си изливала блудството си; и
 16 то е станало негово. ¹⁶ И взела си от дрехите си, И като си украсила издигнатите си места с пъстри шарки Си блудствувала на тях. *Такова*
 17 *нещо* не е било нито ще бъде. ¹⁷ Тоже си взела лъскавите накити От Моето злато и от Моето сребро, което Аз бях ти дал, И като си си направила *от тях* мъжки образи Си блудствувала с тях; ¹⁸ Взела си и везаните си дрехи та си ги покрила, И турила си пред тях Моето масло
 19 и Моя темян; ¹⁹ Също и Моя хляб, който ти дадох, - Чистото брашно, маслото и меда, с които те хранех, - Дори тия си положила пред тях за благоухание. Така стана, казва Господ Иеова.
 20 ²⁰ При това, си взела синовете и дъщерите, Които си Ми родила, И тях си им пожертвувала да бъдат изядени. Малко ли бяха *тия* твои блудства ²¹ Та си заклала *и* чадата Ми, и си ги предала Да бъдат преведени през *огъня* за тях? ²² И във всичките си мерзости и блудства Не си помнила дните на младостта си, Когато ти беше гола и непокрита и се валяше в кръвта си. ²³ И над всички *тия* си злини, (Горко, горко ти! казва Господ Иеова), ²⁴ Съградила си за себе си и блудилище, И на всяка улица си направила за себе си издигнато място. ²⁵ На всеки кръстопът си съградила издигнато място, Направила си хубостта си гнусна, И като си разтворила краката си на всеки, който минаваше, Блудствувала си твърде много. ²⁶ Блудствувала си и с египтяните, Едрите си съседни, И като си блудствувала твърде много си Ме разгневила. ²⁷ Ето, прочее, прострях ръката Си върху тебе, Намалих определената ти храна, и те предадох на волята на ония, Които те мразят, - на филистимските дъщери, Които се срамуват от твоите позорни постъпки. ²⁸ Блудствувала си и с асирийците, Защото не си се наситила; Да! блудствувала си с тях, Но пак не си се наситила. ²⁹ При това, блудствувала си твърде много. Дори до оная търговска земя, до Халдейската; И пак нито така си се наситила. ³⁰ Колко е слабо сърцето ти, казва Господ Иеова, Като вършиш всички тия работи, Дело на безочлива блудница! ³¹ Защото си съградила блудилището си на всеки кръ-

стопът, И си направила издигнатото си място във всяка улица, А *лък* не си станала като блудница, защото си презряла заплата, ³² *Но си била* ³² *като* жена прелюбодейца, Която приема чужди мъже, вместо своя си. ³³ На всичките блудници дават заплата; Но ти даваш даровете си на всичките си любовници, И ги подкупваш, за да дождат при тебе отвред И да блудствуват с тебе. ³⁴ Тъй че в блудствата ти става с тебе противното на *онова що става с другите* жени, Защото никой не те следва за да блудствува с тебе; И понеже ти даваш заплата, а на тебе заплата не дават, *Пак*, поради това, става с тебе противното. ³⁵ Затова, чуй, блуднице, словото Господно. ³⁶ Така казва Господ Иеова: Понеже си изливала парите ° си, И голотата ти се е открила в блудствата ти с любовниците ти, И поради всичките твои мерзостни идоли, И поради кръвта на чадата ти, които си им принесла, - ³⁷ Поради тия неща, ето, Аз ще събера всичките твои любовници, С които си се наслаждавала, И всички, които си възлюбила, Заедно с всички, които си намразила, - Ще ги събера против тебе отвред, И ще им открия голотата ти, За да видят всичката ти голота. ³⁸ И ще те съдя Според както се съдят такива жени, Които прелюбодействуват и проливат кръв; И ще нанесе върху тебе кръвно *наказание* с ярост и ревнование. ³⁹ Тоже ще те предам в ръката им; И те ще съборят блудилището ти, Ще разорят издигнатите ти места, Ще те съблекат още от дрехите ти, Ще отнемат лъскавите ти накити, И ще те оставят гола и непокрита. ⁴⁰ И ще доведат против тебе много народ, Които ще те убият с камъни И ще те прободат със сабите си. ⁴¹ Ще изгорят с огън къщите ти, И ще извършат съдби над тебе пред очите на много жени; И Аз ще те направя да се оставиш от блудството, И няма да даваш вече заплата. ⁴² Така ще се уталожат яростта Ми против тебе, И ревнованието Ми спрямо тебе ще престане; И Аз ще утихна, и няма вече да се гневя, ⁴³ Понеже не си си спомнила за дните на младостта си, Но си Ме дразнила с всичко това, Затуй, ето, и Аз ще възвърна върху главата ти постъпките ти, Казва Господ Иеова; И няма да извършиш *тоя* разврат Над всичките си мръсни дела. ⁴⁴ Ето, всеки, който си служи с поговорки, Ще употреби *тая* поговорка против тебе, Като рече: Каквато майката, такава и дъщерята. ⁴⁵ Ти си дъщеря на майка си, *На оная*, която отметна мъжа си и чадата си; Ти си сестра на сестрите си, Които отметнаха мъжете си и чадата си; Майка ви бе хетейка, и баща ви амореец. ⁴⁶ По-голямата ти сестра е Са-

мария, Тя и дъщерите ѝ, които живеят от ляво ти; А по-малката ти сестра е Содом и дъщерите ѝ, Които живеят отдясно ти. ⁴⁷ А ти не си ходила *само* по техните пътища, Нито си направила *само* по техните мерзости, Но, като да беше това много малко, Си надминала разврата им във всичките си пътища. ⁴⁸ В живота Си *се заклеввам*, казва Господ Иеова, Ни сестра ти Содом направи, ни дъщерите ѝ, Както направи ти и твоите дъщери. ⁴⁹ Ето що беше беззаконието на сестра ти Содом, Нейното и на дъщерите ѝ: Гордост, пресищане с храна и безгрижно спокойствие; А сиромашът и немощният не подкрепяше; ⁵⁰ Те се и възгордяха и вършеха мерзости пред Мене; Затуй, като видях това, магнах ги. ⁵¹ Също и Самария не е извършила нито половината от твоите грехове; Но ти си извършила много повече мерзости от тях, И оправда сестрите си с всичките мерзости, които си извършила. ⁵² Ти, която съдеше сестрите си, понеси сега срама си: Поради съгрешенията, които си извършила, по-гнусни от техните, Те са по-праведни от тебе; Затова засрами се и ти, и понеси срама си, Понеже си оправдала сестрите си. ⁵³ И Аз като възвърна техните пленници, Пленниците на Содом и на дъщерите ѝ, И пленниците на Самария и на дъщерите ѝ, *Ще възвърна* тогава и твоите пленници заедно с тях, ⁵⁴ За да понасяш безчестието си, И да се срамуваш за всичко що си извършила, Като си станала утеха за тях. ⁵⁵ Когато сестрите ти Содом и дъщерите ѝ се върнат в предишното си състояние, И Самария и дъщерите ѝ се върнат в предишното си състояние, Тогава ще се върнеш и ти и дъщерите ти в предишното си състояние. ⁵⁶ Защото в дните на гордостта ти *Името на сестра ти Содом* не се чуваше от устата ти, ⁵⁷ Преди да се открие твоето нечестие, Както *се откри* във времето, когато те укоряваха сирийските дъщери, И всички наоколо тях, и филистимските дъщери, Които те презираха отвред. ⁵⁸ Ти трябва да понесеш *наказанието за разврата си* И мерзостите си, казва Господ. ⁵⁹ Защото така казва Господ Иеова: Аз ще постъпя с тебе, както постъпи ти, Която си презряла клетвата и нарушила завета. ⁶⁰ Обаче, ще помня завета Си *Сключен* с тебе в дните на младостта ти, И ще ти утвърдя вечен завет. ⁶¹ Тогава ще си спомниш за пътищата си и ще се засрамиш, Когато приемеш сестрите си, по-големите си и по-малките си; И ще ти ги дам за дъщери, Но не по завета *Ми* с тебе. ⁶² А Моя завет с тебе ще утвърдя; И ще познаеш, че Аз съм Господ, ⁶³ За да си спомниш, и да се засрамиш, И да не отвориш вече

устата си от срам, Когато ти простя за всичко що си сторила, Казва Господ Иеова.

¹ И Господното слово дойде към мене и рече: ² Сине човешки, предложи гатанка и кажи притча за Израилевия дом, като речеш: ³ Така казва Господ Иеова: Един голям орел, с големи крила и дълги пера, С гъста пъстрошарена перушина, Дойде в Ливан та откъсна най-високото клонче на кедъра. ⁴ Той откърши върховете на клончетата му Та ги занесе в търговска страна, Тури ги в търговски град. ⁵ Взе и от семето на земята Та го пося на плодородна почва; Постави го при много води, посади го като върба. ⁶ И то поникна и стана разстлана лоза, ниска на ръст, Чиито клончета се обръщаха към него, И корените ѝ бяха под него. Така стана лоза, Пусна пръчки и покара отрасли. ⁷ Имаше и друг голям орел с големи крила и гъста перушина; И, ето, от лехите гдето беше посадена Тая лоза разпростря корените си към него, И простря клончетата си към него за да я напои. ⁸ Тя бе посадена на добра почва, при много води, За да пусне пръчки и да принесе плод, Та да стане добра лоза. ⁹ Речи: Така казва Господ Иеова: Ще благоуспее ли? Не ще ли изскубе той корените ѝ И отсече плода ѝ, та да изсъхне, Да изсъхнат всичките ѝ пресни листа, Даже без да има голяма сила или много люде, Които да я изкубят из корен? ¹⁰ Ето, дори ако и посадена, ще благоуспее ли? Не ще ли изсъхне съвсем Щом я досегне източният вятър? Ще изсъхне в лехите гдето бе израснала. ¹¹ При това Господното слово дойде към мене и рече: ¹² Кажи сега на бунтовния дом: Не проумявате ли що значи това? Поясни им - Ето, вавилонският цар дойде в Ерусалим Та взе царя му и първенците му, И ги заведе със себе си във Вавилон; ¹³ Взе и от царския род та свърза договор с него, Като го направи да се закълне; И отведе силните на страната, ¹⁴ За да се унижи царството, И да се не издигне, Но да се утвърди като пази договора му. ¹⁵ Обаче той въстана против него, и прати свои посланици в Египет, За да му дадат коне и много люде. Ще благоуспее ли? ще се избави ли оня, който прави това? Или като нарушава договора ще избегне ли? ¹⁶ *Заклеввам се* в живота Си, казва Господ Иеова, В мястото гдето живее царят, който го е поставил цар, Чиито клетва той е презрял и чийто договор е нарушил, Непременно там ще умре при него всред Вавилон. ¹⁷ И Фараон със силната си войска и с голямото си множество Няма да направи за него *нищо* във войната, При все, че издига моголи и гради укрепления за да погуби много души. ¹⁸ Защото той презря клетвата и наруши до-

17

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

говора; И, ето, след като даде ръка си, Пак сто-
 19 ри всичко това. Той няма да се отърве. ¹⁹Зато-
 ва, така казва Господ Иеова: *Заклевам се* в жи-
 вота Си, наистина ще възвърна върху главата
 20 му Клетвата Ми, която е презрял, И договора
 Ми, който е нарушил. ²⁰Ще разпростра мрежа-
 та Си върху него, Та ще се хване в примката Ми;
 Ще го закарам във Вавилон, И там ще се съдя с
 него за престъплението, Коего извърши против
 21 Мене. ²¹И всичките му бежанци с всичките му
 полкове Ще паднат от нож, А останалите ще се
 разпръснат към всичките ветрища; И ще позна-
 22 ете, че Аз Господ изговорих това. ²²Така казва
 Господ Иеова: Ще взема и от върха на високия
 кедър и ще го посадя; Ще откърша от върховете
 на младите му клончета едно крехко клонче,
 И ще го посадя на планина висока и отлична;
 23 ²³На високата Израилева планина ще го поса-
 дя; И то ще изкара клончета, ще дава плод, И
 ще стане великолепен кедър; Под него ще оби-
 тават всички птици от всякакъв вид, Под сянка-
 24 та на клоните му ще живеят. ²⁴И всичките дъ-
 рвета на полето ще познаят, Че Аз Господ сни-
 ших високото дърво, възвисих ниското дърво,
 Изсуших зеленото дърво и направих сухото дъ-
 рво да се раззелене. Аз Господ изговорих това
 и ще го извърша.

18 ¹Пак дойде към мене Господното слово и
 2 рече: ²Що искате да кажете вие, които употре-
 бявате тая поговорка относно Израилевата зе-
 мя, като казвате: Бащите ядоха кисело грозде,
 3 а на чадата оскоминях зъбите? ³*Заклевам се* в
 живота Си, казва Господ Иеова, няма вече да
 има *повод* да употребите тая поговорка в Изра-
 4 ил. ⁴Ето, всичките души са Мои; както душа-
 та на бащата, така и душата на сина е Моя; ду-
 5 шата, която е съгрешила, тя ще умре. ⁵Но ако
 е някой праведен и постъпва законно и право,
 6 ⁶ако не яде по планините, нито подига очите си
 към идолите на Израилевия дом, не оскверня-
 ва жената на ближния си, нито се приближа-
 7 ва до жена, когато е в нечистотата си, ⁷ако не
 насилва човека, но връща на длъжника зало-
 га му, не граби с насилие, но дава хляба си на
 8 гладния и покрива с дрехи голия, ⁸ако не да-
 ва с лихва и не взема придобивка, оттегля ръ-
 ката си от неправда, върши правосъдие между
 9 човека и човека, ⁹ходи в повеленията Ми и па-
 зи съдбите Ми за да постъпва вярно; такъв *чо-*
 10 *век* е праведен, непременно той ще живее, каз-
 ва Господ Иеова. ¹⁰Ако той роди син разбой-
 ник който пролива кръв и върши коя да било
 11 от тия работи, ¹¹и който, *освен че* не изпълнява
 ни една от тия *длъжности*, но и яде по плани-

ните и осквернява жената на ближния си, ¹²на- 12
 сила сиромаша и немощния, граби с насилие,
 не връща залога, подига очите си към идолите
 и прави мерзости, ¹³дава с лихва и взема при- 13
 добивка; такъв *човек* ще живее ли? Няма да жи-
 вее. Като е сторил всички тия мерзости, непре-
 менно ще умре; кръвта му ще бъде върху него.
 14 Но ако тоя роди син който, като гледа всич- 14
 ките грехове, които баща му е сторил, бои се ° и
 не върши такива работи, ¹⁵не яде по планини- 15
 те, нито подига очите си към идолите на Изра-
 илевия дом, не осквернява жената на ближния
 си, ¹⁶не насилва човека нито задържа залог, не 16
 граби с насилие, но дава хляба си на гладния и
 покрива с дреха голия, ¹⁷не угнетява сиромаша, 17
 не взема лихва и придобивка, извършва съдби-
 те Ми и ходи в повеленията Ми; такъв *човек* ня-
 ма да умре за беззаконието на баща си; непре-
 менно ще живее. ¹⁸Баща му, понеже жестоко е 18
 угнетявал, грабил от брата си с насилие и пра-
 вил между людетe си това, което не е добро, ето,
 той ще умре за беззаконието си. ¹⁹Но вие казва- 19
 те: Защо не понася синът *наказанието на* бащи-
 ното *си* беззаконие? Когато синът е постъпвал
 законно и право пазил всичките Ми повеления
 и ги е извършвал, той непременно ще живее.
 20 Душата, която греша, тя ще умре; синът няма 20
 да понесе *наказанието на* бащиното беззакон-
 ие, нито ще понесе бащата *наказанието на* си-
 новото беззаконие; правдата на праведния ще
 бъде за него, и беззаконието на беззаконни-
 ка ще бъде за него. ²¹Но ако беззаконникът се 21
 обърне от всичките грехове, които е сторил, па-
 зи всичките Ми повеления и постъпва законно
 и право, непременно той ще живее, няма да ум-
 ре. ²²Никое от престъпленията, които е извър- 22
 шил, няма да се помни против него; чрез прав-
 дата, която е сторил, ще живее. ²³Благоволя ли 23
 Аз в смъртта на нечестивия? казва Господ Ие-
 ова, а не по-добре да се обърне от пътя си и да
 живее? ²⁴Когато, обаче, праведният се отвърне 24
 от правдата си и стори неправда, като извър-
 ши всичките мерзости, които нечестивият вър-
 ши, *тогава* ще живее ли? Ни едно от праведни-
 те дела, които е сторил, няма да се помни; за
 престъплението, което е извършил, и за греха,
 който е сторил, за тях ще умре. ²⁵Но вие каз- 25
 вате: Господният път не е прав. Слушайте се-
 га, доме Израилев: Моят ли път не е прав? не са
 ли криви вашите пътища? ²⁶Когато се отвърне 26
 праведният от правдата си и извърши неправ-
 да, ще умре за нея; поради неправдата, която е
 извършил, той ще умре. ²⁷А пък когато нече- 27
 стивият се обърне от нечестиято, което е извър-

шил, и постъпи законно и право, той ще опази
 28 жива душата си. ²⁸ Понеже се е смислил и се е
 обърнал от всичките престъпления които е сто-
 29 рил, непременно ще живее, няма да умре. ²⁹ Но
 Израилевият дом казва: Господният път не е
 прав. Доме Израилев, Моите ли пътища не са
 30 прави? не са ли криви вашите пътища? ³⁰ Зато-
 ва, доме Израилев, Аз ще ви съдя, всеки според
 постъпките му, казва Господ Иеова. Покайте се
 и обърнете се от всичките си престъпления, та
 31 да ви не погуби беззаконието. ³¹ Отхвърлете от
 себе си всичките престъпления, с които безза-
 конствувахте, и направете си ново сърце и нов
 32 дух; защо да умрете, доме Израилев? ³² Понеже
 Аз не благоволя в смъртта на оня, който умира,
 казва Господ Иеова; затова върнете се и живеете.

19 ¹ При това, дигни плач за Израилевите пъ-
 2 рвенци, и речи: ² Що беше майка ти? Лъвица.
 Лежеше между лъвовете, Хранеше лъвчетата
 3 си всред млади лъвове. ³ Тя изхрани едно от
 лъвчетата си, Коего, като стана млад лъв, И се
 4 научи да граби лов, ядеше човеци. ⁴ И народите
 чуха за него; Хванат биде в ямата им. И с ку-
 5 ки го закараха в Египетската земя. ⁵ А тя, ка-
 то видя, че надеждата ѝ изчезна и се изгуби,
 6 Взе още едно от лъвчетата си Та направи и него
 млад лъв. ⁶ И като ходеше между лъвовете Ста-
 на млад лъв, Който, когато се научи да граби
 7 лов, ядеше човеци. ⁷ Той познаваше палатите
 им, И запустяваше градовете им; И от гласа на
 8 рева му Ужасяваше се земята и това, което я
 пълнеше. ⁸ Тогава се опълчиха против него на-
 родите от околните области И простряха вър-
 9 ху него мрежите си; Той се хвана в ямата им.
⁹ И с куки го туриха в решетка Та го закараха
 при вавилонския цар; Туриха го в крепост, За
 10 да се не чуе вече гласът му По Израилевите пла-
 нини. ¹⁰ Майка ти с жизненост като твоята, Бе-
 ше като лоза посадена при вода; Стана плодо-
 11 носна и клонеста От многото води. ¹¹ Израсна-
 ха по нея яки жезли За скиптри на владетели-
 те, И ръстът им стигна на високо всред гъстите
 12 клончета, И те се отличаваха с височината си
 И с многото си отрасли. ¹² Но тя биде изтръг-
 ната с ярост, Хвърлена бе на земята, И източен
 13 вятър изсуши плода ѝ; Яките ѝ жезли се счупи-
 ха, изсъхнаха; Огън ги изяде. ¹³ А сега тя е по-
 14 садена в пустиня, В суха и безводна земя. ¹⁴ И
 огън излезе из един жезъл от клончетата ѝ Та
 изяде плода ѝ, Тъй щото няма вече в нея жезъл
 достатъчно як За владетелски скиптр. Това е
 плач, и ще служи за плач.

20 ¹ А в седмата година, в петия месец, на десе-
 тия ден от месеца, някои от Израилевите ста-

рейшини дойдоха да се допитат до Господа, и
 седнаха пред мене. ² И Господното слово дой-
 2 де към мене и рече: ³ Сине човешки, говори на
 3 Израилевите старейшини и кажи им: Така каз-
 ва Господ Иеова: Да се допитате до Мене ли сте
 дошли? *Заклевам се* в живота Си, казва Господ
 4 Иеова, не приемам да се допитате до Мене, ⁴ Ще
 се застъпиш ли за тях, сине човешки? ще се за-
 стъпиш ли за тях? Покажи им мерзостите на
 техните бащи, като им речеш: ⁵ Така казва Гос-
 5 под Иеова: В деня, когато избрах Израиля, и се
 заклек към рода на Якововия дом и им се от-
 крих в Египетската земя, и им се заклек като ре-
 6 кох: Аз съм Господ вашият Бог, - ⁶ в оня ден за-
 клех им се, че ще ги изведа из Египетската земя
и ще ги доведе в земя, която бях промислил за
 тях, земя гдето тече мляко и мед, с която се хва-
 7 лят всички страни. ⁷ И рекох им: Отхвърлете
 всеки мерзостите, *които е поставил* пред очите
 си, и не се осквернявайте с египетските идоли;
 8 Аз съм Господ вашият Бог. ⁸ Те обаче въстанаха
 против Мене и не искаха да Ме послушат; не от-
 хвърлиха всеки мерзостите, *които бе поставил*
 пред очите си, нито оставиха египетските идо-
 ли. Тогава рекох да излея яростта Си върху тях,
 за да изчерпя гнева Си против тях всред Еги-
 9 петската земя. ⁹ Но подействувах заради името
 Си, да се не оскверни то пред народите, между
 които бяха, и пред които им се открих като ги
 изведох из Египетската земя. ¹⁰ Затова като ги
 10 изведох из Египетската земя, заведох ги в пу-
 стинята. ¹¹ И дадох им повеленията Си и запо-
 11 знах ги със съдбите Си, които като извършва
 човек, ще живее чрез тях. ¹² Дадох им и събо-
 12 тите Си да бъдат знак между Мене и тях, за да
 познаят, че Аз Господ ги освещавам. ¹³ Но Из-
 13 раилевият дом въстана против Мене в пусти-
 нята; не ходиха в повеленията Ми, но отхвър-
 лиха съдбите Ми, които като извършва човек
 ще живее чрез тях, и твърде много оскверни-
 ха съботите Ми. Тогава рекох да излея ярост-
 14 та Си върху тях в пустинята, за да ги изтребя.
¹⁴ Но подействувах заради името Си, да се не
 14 оскверни то пред народите, пред които бях ги
 извел. ¹⁵ При това, Аз им се заклек в пустинята,
 15 че не ще ги заведа в земята, която им бях дал,
земя гдето тече мляко и мед, с която се хвалят
 16 всички страни, ¹⁶ защото отхвърлиха съдбите
 Ми, не ходиха в повеленията Ми и оскверниха
 съботите Ми; понеже сърцата им отиваха след
 17 идолите им. ¹⁷ Обаче, окоето Ми ги пощади, та
 не ги изтребих, нито ги довърших в пустинята.
 18 ¹⁸ И рекох на чадата им в пустинята: Не ходете
 по повеленията на бащите си и не пазете поста-
 новленията им, нито се осквернявайте с идоли-

19 те им. ¹⁹ Аз съм Господ вашият Бог; в Моите по-
 веления ходете, и Моите съдби пазете и извър-
 20 швайте ги; ²⁰ освещавайте още и съботите Ми, и
 нека бъдат знак между Мене и вас, за да позна-
 21 ете, че Аз Господ съм ваш Бог. ²¹ Обаче, чадата
 въстанаха против Мене; не ходиха в повелени-
 ята Ми, нито опазиха съдбите Ми да ги вършат,
 които ако извършва човек ще живее чрез тях, и
 оскверниха съботите Ми. Тогава рекох да из-
 лея яростта Си върху тях, за да изчерпя гнева
 22 Си против тях в пустинята. ²² Но оттеглих ръка-
 та Си, и подеих заради името Си, да се не
 оскверни то пред народите, пред които ги бях
 23 извел. ²³ При това, Аз им се заклек в пустиня-
 та, че ще ги разпръсна между народите, и ще
 24 ги разсея по *разни* страни, ²⁴ защото не извър-
 шиха съдбите Ми, но отхвърлиха повеленията
 Ми, оскверниха съботите Ми, и очите им бя-
 25 ха към идолите на бащите им. ²⁵ Затова и Аз им
 дадох повеления, които не бяха добри, и съдби,
 26 чрез които не щяха да живеят, ²⁶ и оставих ги да
 се осквернят в приносите си, гдето превеждаха
през огън всяко първородно, за да ги запустя, та
 27 да познаят, че Аз съм Господ. ²⁷ Затова, сине чо-
 вешки, говори на Израилевия дом, като им ре-
 чеш: Така казва Господ Иеова: Още и в това Ме
 охулиха бащите ви, дето вършиха престъпле-
 28 ния против Мене. ²⁸ Защото, като ги доведох в
 земята, която бях се заклек да им дам, тогава
 разгледах всеки висок хълм и всяко сенчесто
 дърво, и там принасяха жертвите си, там пред-
 ставяха оскърбителните си приноси, там пола-
 гаха благоуханията си и там изливаха възлия-
 29 нията си. ²⁹ Тогава им рекох: Що е това висо-
 ко място, на което отивате, та да се нарича Ва-
 30 ма° и до днес? ³⁰ Затова, кажи на Израилевия
 дом: Така казва Господ Иеова: Като се осквер-
 нявате по примера на бащите си, и блудствувате
 31 с мерзостите им, ³¹ и до днес се осквернявате
 с всичките си идоли, като принасяте даровете
 си и привеждате синовете си през огъня, то до
 Мене ли ще се допитате, доме Израилев? *Закле-*
вам се в живота Си, казва Господ Иеова, не при-
 32 емам да се допитате до Мене. ³² И онова, което
 размишлявате, никак няма да се сбъдне, дето
 казвате: Ще станем като народите, като племе-
 ната на *другите* страни; ще служим на дървета
 33 и на камъни. ³³ *Заклевам се* в живота Си, каз-
 ва Господ Иеова, непременно с мощна ръка, с
 издигната мишца, и с изляена ярост ще цару-
 34 вам над вас. ³⁴ Като ви изведа измежду племе-
 ната, и ви събера от страните, в които сте раз-
 пръснати с мощна ръка, с издигната мишца, и
 35 с изляена ярост, ³⁵ ще ви заведе в пустинята на

заточение между племената, и там ще се съдя
 с вас лице с лице. ³⁶ Както се съдих с бащите 36
 ви в пустинята на Египетската земя, така ще се
 съдя с вас, казва Господ Иеова. ³⁷ Ще ви прека- 37
 рам под жезъла, и ще ви заведе във връзките
 на завета. ³⁸ И ще изчистя отсред вас бунтовни- 38
 ците и ония, които вършат престъпления про-
 тив Мене; ще ги извадя из земята, гдето при-
 шелствуват; но те няма да влязат в Израилева-
 та земя; и ще познаете, че Аз съм Господ. ³⁹ А 39
 вие, доме Израилев, така казва Господ Иеова:
 Ако не искате да слушате Мене, идете, служете
 и за напред всеки на идолите си; но не осквер-
 нявайте вече светото Ми име с даровете си и с
 идолите си. ⁴⁰ Защото на Моя свет хълм, на Из- 40
 раилевия висок хълм, казва Господ Иеова, там
 целият Израилев дом, всичките в страната, ще
 Ми служат; там ще ги приема, и там ще поис-
 кам приносите ви и първаците на даровете ви,
 както и всичките ви свети неща. ⁴¹ Ще ви при- 41
 ема като благоухание, когато ви изведа изсред
 племената и ви събера от страните, в които бяхте
 разпръснати; и ще се осветя във вас пред на-
 родите. ⁴² И ще познаете, че Аз съм Господ, ко- 42
 гато ви доведе в Израилевата земя, в страната,
 която се заклек да дам на бащите ви. ⁴³ Там ще 43
 си спомните за постъпките си, и за всичките си
 дела, в които се осквернихте; и ще се погнусите
 сами от себе си поради всичките злини, които
 сторихте. ⁴⁴ И ще познаете, че Аз съм Господ, 44
 когато *така* постъпя с вас заради името Си, а
 не според злите ви постъпки, нито според раз-
 вратните ви дела, доме Израилев, казва Господ
 Иеова. ⁴⁵ И Господното слово дойде към мене и 45
 рече: ⁴⁶ Сине човешки, насочи лицето си към юг 46
 и направи да капне *словото ти* към юг и про-
 рокувай против леса на южното поле. ⁴⁷ Кажи 47
 на южния лес: Слушай Господното слово. Така
 казва Господ Иеова: Ето, Аз ще запалю огън в
 тебе, който ще изяде всяко зелено дърво в те-
 бе, и всяко сухо дърво; пламтящият пламък не
 ще угасне, а от него ще изгори цялата повърх-
 ност от юг до север. ⁴⁸ Всяка твар ще види, че Аз 48
 Господ го запалих; няма да угасне. ⁴⁹ Тогава ре- 49
 кох: Горко, Господи Иеова! Те казват за мене:
 Този не говори ли притчи?

¹ И Господното слово дойде към мене и ре- **21**
 че: ² Сине човешки, насочи лицето си към Еру- 2
 салим, и направи да капне *словото ти* към све-
 тите места и пророкувай против Израилевата
 земя; ³ и кажи на Израилевата земя: Така каз- 3
 ва Господ: Ето, Аз съм против тебе, и като из-
 тегля ножа Си из ножницата ще отсека от тебе
 и праведния и нечестивия. ⁴ Прочее, понеже ще 4

отсека от тебе и праведния и нечестивия, за това ножът Ми ще излезе из ножницата си против всяка твар, от юг до север; ⁵ и всяка твар ще познае, че Аз Господ изтеглих ножа Си из ножницата му; няма да се върне вече. ⁶ Затова ти, сине човешки, въздъхни; със съкрушен кръст и с огорчение въздъхни пред тях. ⁷ И когато ти рекат: Защо въздишаш? кажи: Поради известието, че иде; всяко сърце ще се стопи, всичките ръце ще ослабват, всеки дух ще примре, и всичките колена ще станат като вода; ето, иде, и ще се сбъдне, казва Господ Иеова. ⁸ И Господното слово дойде към мене и рече: ⁹ Сине човешки, пророкувай, казвайки: Така казва Господ: Речи: Меч! меч се остри, още се излъсква; ¹⁰ остри се за да извърши голямо клане; излъсква се за да лъщи. Можем ли, прочее, да се веселим? *Това е жезълът на сина ми, който презира всяко дърво.* ¹¹ Даде се да се излъска за да се държи в ръка; тоя меч е наострен и излъскан за да се даде в ръката на погубителя. ¹² Извикай и излелекай, сине човешки, защото той е върху людето Ми, върху всичките Израилеви първенци; ужас нападна людето Ми поради меча; затова, удари го по бедрото си; ¹³ Защото има изпитание; и какво ако и презиращият жезъл не би съществувал вече, казва Господ Иеова? ¹⁴ Ти, прочее, сине човешки, пророкувай и изпляскай с ръце; и нека мечът удвои, нека мечът утрои, *числото на ранените*; той е мечът на ранените големци, който ще ви обсади отвред. ¹⁵ Нанесох ужаса на меча против всичките им порти, за да се стопи *всяко* сърце, и за да се спъват по-често. Уви! пригответи се за да блещи, наточи се за да коли. ¹⁶ Стегни се *мечо*, нападни надясно; насочи се, нападни наляво; където и да се обърне лицето ти. ¹⁷ И Аз ще плесна с ръце и ще удовлетворя яростта Си. Аз Господ изговорих това. ¹⁸ Господното слово дойде пак към мене и рече: ¹⁹ При това, сине човешки, ти си определи два пътя, за да замине мечът на вавилонския цар; и двата ще излизат от същата земя; и направи показалец°, направи го при началото на пътя за града. ²⁰ Определи път за да мине мечът в Рава на амонците и в укрепления Ерусалим в Юда. ²¹ Защото вавилонският цар се спря при раздвояването на пътя, гдето започват двата пътя, за да почародействува; разтърси стрелите, допита се до терафимите, прегледа черния дроб. ²² В десницата му е жребиеето за Ерусалим, за да се поставят стеноломи, да се даде заповед° за клане, да се издигне глас с възкликание, да се поставят стеноломи срещу порти-

те, да се издигнат могили, да се съградят крепости. ²³ Но това ще бъде като суетно чародеяние пред очите на ония, които им се захлеха; обаче той ще им напомни беззаконието, за да се хванат. ²⁴ Затова, така казва Господ Иеова: Понеже направихте да се помни беззаконието ви с откриването на престъпленията ви, тъй щото да се явят греховете ви във всичките ви дела, - понеже направихте себе си да бъдете спомнени, ще бъдете хванати в ръце. ²⁵ А ти, смъртноранено ранени, скверни княже Израилев, чийто ден е настъпил, когато беззаконието *е стигнало* до края си, ²⁶ така казва Господ Иеова: Снеми митрата и свали короната; тя няма вече *да бъде* такава, възвиси смирения, а смири възвисения. ²⁷ Аз ще я катурна, катурна, катурна, та и това няма да трае, докле дойде оня, комуто принадлежи; и *нему* ще я дам. ²⁸ И ти сине човешки, пророкувай като речеш: Така казва Господ Иеова за амонците и за тяхното укоряване. Кажи: Меч, меч е изтеглен, излъскан за да коли, и блестящ за да изтреби, ²⁹ докато те виждат за тебе суетно видение, и докато чародействуват на тебе лъжа, от което ще бъдеш прострян на врата на смъртно ранените нечестивци, чийто ден е настъпил, когато беззаконието *е стигнало* до края си. ³⁰ Върни го в ножницата му. На мястото гдето си бил създаден, в родната ти земя, ще те съдя. ³¹ Ще излея негодуванието Си върху тебе, с огнения Си гняв ще духна върху тебе, и ще те предам в ръцете на скотски мъже, които са способни да погубят. ³² Ще станеш гориво за огън; кръвта ти ще бъде всред земята *ти*; не ще има вече спомен за тебе; защото Аз Господ изговорих това.

22 ¹ При това Господното слово дойде към мене и рече: ² А ти, сине човешки, ще се застъпиш ли, ще се застъпиш ли за кръвопролитния град? Тогава направи го да познае всичките си мерзости. ³ Речи, прочее: Така казва Господ Иеова: О, граде, който проливаш кръв всред себе си, та да дойде времето ти, и правиш кумири за своето осъждение°, та да се оскверняваш! ⁴ Ти стана виновен за кръвта, която си пролял, и си се осквернил с кумирите, които си направил; направил си да приближава *краят на* дните ти, и дошъл си дори до *края на* годините си; затова направих те за укор на народите, и за поругание на всичките страни. ⁵ Ближните и далечните от тебе ще ти се поругаят, ти който си прочут по мерзост и изобилваш с безмирие. ⁶ Ето, Израилевите първенци са били в тебе за да проливат кръв, всеки според силата си. ⁷ В тебе са пре-

зирали баща и майка; всред тебе са постъпили насилствено към чужденеца; в тебе са угнетявали сираче и вдовица. ⁸ Презирал си светите Ми ⁹ вещи и си осквернявал съботите Ми. ⁹ В тебе е имало мъже клеветници за да проливат кръв; в тебе *е имало ония, които* са яли по планините; ¹⁰ всред тебе са вършили разврат. ¹⁰ В тебе са откривали бащината си голота; в тебе са обезчестявали жена отлъчена поради нечистотата ѝ. ¹¹ Един е извършил гнусота с жената на ближния си; друг е осквернил нечестиво снаха си; а друг в тебе е обезчестил сестра си, дъщеря на баща си. ¹² В тебе са вземали подкупи за да проливат кръв; ти си вземал лихва и придобивка; и с насилие си се обогатявал от ближните си; а Мене си забравил, казва Господ Иеова. ¹³ Ето, затова плеснах с ръце поради безчестната печалба, която си събрал, и поради кръвта, която бе всред тебе. ¹⁴ Ще издържи ли сърцето ти, или ще имат ли сила ръцете ти, в дните когато Аз ще се разправа с тебе? Аз Господ изговорих това, и ще го извърша. ¹⁵ Ще те разпръсна между народите и разсея по страните, та ще изчистя от тебе като с огън нечистотата ти. ¹⁶ И ще бъдеш омърсен в себе си пред народите; и ще познаеш, че Аз съм Господ. ¹⁷ И Господното слово дойде към мене и рече: ¹⁸ Сине човешки, Израилевият дом ми стана шлак; те всички са мед и калай, желязо и олово всред пещта; те са шлак от сребро. ¹⁹ Затова, така казва Господ Иеова: Понеже вие всички станяхте шлак, ето, за това ще ви събера всред Ерусалим. ²⁰ Както събират всред пещта среброто и медта, желязото, оловото и калая, за да раздухат огъня върху тях та да ги стопят, така в гнева Си и в яростта Си ще ви събера, и ще ви туря там и ви разтопя. ²¹ Да! Ще ви събера, и с огнения Си гняв ще духна върху вас, та ще се разтопите всред него. ²² Както се топи среброто в пещта, така ще се разтопите вие всред него, и ще познаете, че Аз Господ излях яростта Си върху вас. ²³ И Господното слово дойде към мене и рече: ²⁴ Сине човешки, кажи ѝ: Ти си земя, която не се е очистила, и върху която не е валило дъжд в деня на негодуванието. ²⁵ Всред нея има заговор от пророците ѝ; те поглъщат души като лъв, който реве и граби лова; вземат съкровища и скъпоценни вещи; умножиха *числото на* вдовиците всред нея. ²⁶ Свещениците ѝ престъпваха закона Ми и оскверняваха светите Ми вещи; не правеха разлика между свето и скверно, нито показваха на хората различието между нечисто и чисто; и криеха очите си от съботите Ми; и Аз съм осквернен всред тях. ²⁷ Първенците всред

нея са като вълци, които грабят лов, за да проливат кръв, за да погубват души, за да се обогатяват несправедливо. ²⁸ И пророците ѝ я мажеха с кал, като виждаха за тях суетни *видения* и пророкуваха лъжи, думайки: Така казва Господ Иеова, когато Господ не бе говорил. ²⁹ Людете на *тая* земя прибягваха до притеснение и грабежа насилствено, да! угнетяваха сиромаша и немощния, и притесняваха чужденеца неправедно. ³⁰ И като потърсих между тях мъж, който би издигнал ограда и би застанал в пролома пред Мене заради страната, та да я не разорят, не намерих. ³¹ Затова излях негодуванието Си върху тях, довърших ги с огнения Си гняв, и възвърнах върху главите им техните постъпки, казва Господ Иеова.

23 ¹ Господното слово пак дойде към мене и рече: ² Сине човешки, имаше две жени, дъщери на една майка. ³ Те блудствуваха в младостта си; там бяха налягани гърдите им, и там бяха стискани девствените им съсци. ⁴ Имената им бяха Оола на по-голямата, и Оолива на сестра ѝ; и те станаха Мои и родиха синове и дъщери. А колкото за имената им, Оола° е Самария, а Оолива° Ерусалим. ⁵ Но когато беше Моя Оола блудствува, и залудя за любовниците си, съседите *си* асирийците, ⁶ синьо облечени управители и началници, всички привлекателни младежи, конници възсядали на коне. ⁷ И тя извърши блудствата си с тях, с всичките най-отбрани между асирийците; и за които да било залудяваше, с всички техни идоли тя се оскверни. ⁸ И тя не остави блудството си *научено* от Египет; защото лежеше с нея в младостта ѝ, изстискаха девствените ѝ съсци и изливаха върху нея блудството си. ⁹ Затова предадох я в ръцете на любовниците ѝ, в ръцете на асирийците, за които залудяваше. ¹⁰ Те откриваха голотата ѝ; откареха синовете ѝ и дъщерите ѝ, а нея убиха с меч; и тя стана за посмешище между жените, защото извършиха съдби над нея. ¹¹ А когато сестра ѝ Оолива видя това, в полудата си разврати се повече от нея, и в блудствата си надмина блудствата на сестра си. ¹² Залудя за съседите си асирийците, светло облечени управители и началници, конници възсядали на коне, всички привлекателни младежи. ¹³ И видях, че тя се оскверни; и двете тръгнаха в един път. ¹⁴ Тя даже притури на блудствата си, защото *щом* видя мъже изрисувани на стената, изрисувани с киновар образи на халдейци, ¹⁵ опасани с пояси около кръста си, носещи шарени гъжви на главите си, и всички с княжески изглед, прилични на вавилоняните от Халдейската земя, родина-

16 та им, - ¹⁶щом ги видя тя залудя за тях, и из-
 17 прати посланици при тях в Халдея. ¹⁷И вави-
 лоняните дойдоха при нея в любовното легло
 и я оскверниха с блудството си; тя се оскверни
 18 с тях; и душата ѝ се отврати от тях. ¹⁸Така тя
още откриваше блудствата си, откриваше и го-
 лотата си; тогава душата Ми се отврати от нея,
 както беше се отвратила душата Ми от сестра
 19 ѝ. ¹⁹При все това, тя блудствуваше още пове-
 че, като си спомняше за дните на младостта си,
 20 когато блудствуваше в Египетската земя. ²⁰И
 залудя за любовниците *си* измежду тях, чиято
 плът е като плът на осли, и семеизливането им
 21 като семеизливане на коне. ²¹Така ти си ламтя-
 ла за невъздържаността на младостта си, кога-
 то гърдите ти се налягаха от египтяните заради
 22 младите ти съсци. ²²Затова, Оолива, така казва
 Господ Иеова: Ето, Аз ще подигна любовници-
 те ти против тебе, от които се е отвратила душа-
 та ти, и ще ги докарам против тебе от всякъде;
 23 ²³вавилоняните и всичките халдейци, Фекод, и
 Сое, и Кое, и с тях всичките асирийци, - всички
 привлекателни младежи, управители и начал-
 24 ници, пълководци и именити, всички възседа-
 ли на коне. ²⁴Те ще дойдат против тебе с оръ-
 жия и с колесници, с коли и с много племена,
 и ще се опълчат против тебе от всяка страна с
 щитове, щитчета и шлемове; и Аз ще им пове-
 25 ря съдба, и те ще те съдят според своите съдби.
²⁵И като насоча против тебе ревнивостта Си, те
 ще постъпят с тебе яростно, ще отрежат носа ти
 и ушите ти; и останалите от тебе ще паднат от
 нож; те ще хванат синовете ти и дъщерите ти;
 и останалите *от тях* между тебе ще бъдат по-
 26 ядени от огън. ²⁶Ще съблекат и дрехите ти, и
 27 ще отнемат лъскавите ти накити, ²⁷Така ще на-
 правя да престане твоят разврат, и блудството
 ти, *научено* от Египетската земя; ти няма вече
 да подигнеш очи към тях, нито ще си наумиш
 28 вече за Египет. ²⁸Защото така казва Господ Ие-
 ова: Ето, ще те предам в ръката на ония, които
 мразиш, в ръката на ония, от които се е отвра-
 29 тила душата ти. ²⁹Те ще постъпят с омраза към
 тебе, и като отнемат всичките ти трудове, ще те
 оставят гола и непокрита; и голотата на блуд-
 ствата ти ще се открие, както разврата ти тъй
 30 и блудствата ти. ³⁰Това ще ти се направи поне-
 же си блудствувала сред езичниците, и понеже
 31 си се осквернила с идолите им. ³¹Така си ходи-
 ла в пътя на сестра си; затова ще дам в ръка-
 32 та ти нейната чаша. ³²Така казва Господ Иеова:
 Ще изпиеш дълбоката и широка чаша на сест-
 ра си; ще бъдеш за присмех и поругание повече
 33 отколкото можеш да понесеш. ³³Ще се изпъл-

ниш с пиянство и скръб, с чашата на смайване-
 то и на запустението, с чашата на сестра си Са-
 мария. ³⁴Ще я изпиеш и изцедиш, ще гризеш ³⁴
 черепките ѝ, и ще разкъсаш гърдите си; защо-
 то Аз го изрекох, казва Господ Иеова; ³⁵Зато- ³⁵
 ва, така казва Господ Иеова: Понеже си Ме за-
 бравила, и си Ме отхвърлила зад гърба си; за-
 това понеси и ти *възмездие* на разврата си и
 блудствата си. ³⁶При това Господ ми рече: Сине ³⁶
 човешки, ще се застъпиш ли за Оола и Ооли-
 ва? Тогава изяви им мерзостите им, - ³⁷че пре- ³⁷
 любодействуваха, че има кръв в ръцете им, да!
 че прелюбодействуваха с идолите си, и че, за да
 бъдат изядени от тях, превеждаха през огън ча-
 дата, които Ми родиха; ³⁸още че това Ми сто- ³⁸
 риха, - в същия ден оскверниха светилището
 Ми и омърсиха съботите Ми; ³⁹защото когато ³⁹
 бяха заклали чадата си на идолите си, тогава
 в същия ден влизаха в светилището Ми та го
 омърсиха; и, ето, така струваха всред дома Ми.
⁴⁰И още пратихте за мъже да дойдат от далеч, ⁴⁰
 до които като се проводи пратеник, ето, дойдо-
 ха; и за тях си се окъпала, вапсала си очите си
 и украсила си се с накити, ⁴¹седнала си на ве- ⁴¹
 ликолепна постелка, с трапеца приготвена пред
 нея, и на нея си положила Моя темян и Мое-
 то масло. ⁴²И чуваха се гласове на едно множе- ⁴²
 ство, което живееше безгрижно при нея; и за-
 едно с мъжете от простолудието се въвеждаха
 пияници ⁴³из пустинята; и туриха гривни на ръ- ⁴³
 цете на тия *две жени*, и красиви венци на глави-
 те им. ⁴³Тогава рекох за престарялата в прелю- ⁴³
 бодейства: Сега ли ще блудствуват с нея, дори
 с нея! ⁴⁴И те влизаха при нея както влизат при ⁴⁴
 блудница; така влизаха *при* тия невъздържани
 жени, при Оола и при Оолива. ⁴⁵Затова, спра- ⁴⁵
 ведливи мъже ще ги съдят както съдят прелю-
 бодейците и както съдят жени, които проливат
 кръв; защото те са прелюбодейци, и има кръв в
 ръцете им. ⁴⁶Защото така казва Господ Иеова: ⁴⁶
 Ще доведе множество против тях, и ще ги пре-
 дам да бъдат тласкани и разграбени. ⁴⁷Множе- ⁴⁷
 ството ще ги убие с камъни, и ще ги съсече със
 сабите си; ще избият синовете им и дъщерите, и
 ще изгорят къщите им с огън. ⁴⁸Така ще напра- ⁴⁸
 вя да престане развратът от земята, за да се на-
 учат всичките жени да не вършат разврат като
 вашия. ⁴⁹И ще въздадат върху вас развратните ⁴⁹
 ви дела; и ще понасяте *възмездие* на грехове-
 те *извършени* с идолите си; и ще познаете, че Аз
 съм Господ Иеова.

¹ А в деветата година, десетия месец, на де- **24**
 сетия ден от месеца, Господното слово пак дой-
 де към мене и рече: ² Сине човешки, запиши си **2**

името на тоя ден, на тоя същия ден; *защото* в тоя същия ден вавилонският цар се доближи до Ерусалим. ³ И произнеси притча към бунтовния дом, като им речеш: Така казва Господ Иеова: Тури котела, тури, налей тоже вода в него. ⁴ Събери в него късовете *за варене*, всеки добър къс, бедро и рамо; напълни го с отбрани кости. ⁵ Вземи отбраните на стадото, натручай и кости под него; направи го да ври добре, и костите в него да се сварят. ⁶ Защото така казва Господ Иеова: Горко на кръвопролитния град, на котела, чиято ръжда е на него, и чиято ръжда не се е очистила от него! Извади от него късовете му, без да се хвърли жребие за тях. ⁷ Защото кръвта му е сред него; тя я изложи на гол камък; не я изля на земята, та да се покрие с пръст. ⁸ Аз изложих на гол камък кръвта, *която изля*, за да се не покрие, за да направя да избухне ярост та да извърши въздаяние. ⁹ Затова, така казва Господ Иеова: Горко на кръвопролитния град! защото и аз ще направя по-голяма огнената грамада. ¹⁰ Натручай дървата, сгорещете огъня, свари добре месото, сгъсти варивото, и нека изгорят костите. ¹¹ Тогава тури *котела* празен на възглицата за да се нажежи медта му и да изгори, и да се стопи в него нечистотата му, за да се изгори ръждата му. ¹² Уморил се е от трудовете си, но пак многото му ръжда не се очиства из него; ръждата му даже в огъня не се очиства. ¹³ Понеже аз те чистех, а ти не се очисти, затова, поради гнусния ти разврат няма вече да се очистиш от нечистотата си докато не уталожа върху тебе яростта Си. ¹⁴ Аз Господ го изговорих; това ще се сбъдне, и ще го извърша; няма да отстъпя, няма да пощадя и няма да се разкая; според постъпките ти и според делата ти ще те съдят, казва Господ Иеова. ¹⁵ При това Господното слово дойде към мене и рече: ¹⁶ Сине човешки, ето, аз с един удар ще отнема от тебе желанието на очите ти; а ти да не жалееш или плачеш, нито да потекат сълезите ти. ¹⁷ Въздишай, но не с глас, да не жалееш за мъртви; завий гъжвата на главата си, и обуй обущата на нозете си; да не покриеш устните си, нито да ядеш хляба на *жалеещи* човеци. ¹⁸ И тъй, говорих на людете заранта, а вечерта жена ми умря; и сутринта сторих както ми бе заповядано. ¹⁹ Тогава людете ми рекоха: Не ще ли ни обясниш що значи за нас това, което правиш? ²⁰ Тогава им казах: Господното слово дойде към мене и рече: ²¹ Говори на Израилевия дом: Така казва Господ Иеова: Ето, ще оскверня светилището Си, силата ви, с която се гордеете, желателното на очите ви и това, за което душите ви милеят; и синовете ви и дъщерите ви, които сте остави-

ли, ще паднат от меч. ²² И вие ще направите както направих аз; няма да покриете устните си, и хляб на *жалеещи* човеци няма да ядете; ²³ гъжвите ви ще бъдат на главите ви и обущата на нозете ви; няма да жалеее нито да плачете; но ще се стопите в беззаконията си, и ще охкате един към друг. ²⁴ Така Езекиил ще ви бъде знамение; всичко що направи той ще направите и вие; когато настане това, тогава ще познаете, че аз съм Господ Иеова. ²⁵ А колкото за тебе, сине човешки, в оня ден, когато им отнема силата им, славата им, на която се радват, желанието на очите им и милите на душите им, синовете им и дъщерите им, - ²⁶ в оня ден не ще ли дойде при тебе оня, който избягва, за да извести това в ушите ти? ²⁷ В оня ден устата ти ще се отворят към онзи, който избягва, ще говориш, и няма да бъдеш вече ням; така ще им бъдеш знамение; и те ще познаят, че аз съм Господ.

¹ И Господното слово дойде към мене и рече: **25**
² Сине човешки, насочи лицето си към амонците и пророкувай за тях. ³ Кажете на амонците: Слушайте словото на Господа Иеова - Така казва Господ Иеова: Понеже си рекъл: О хохот против светилището Ми, когато биде осквернено, и против Израилевата земя, когато запустя, и против Юдовия дом, когато отидоха в плен, ⁴ затова, ето, ще те предам на жителите на изток да те владеят; и те ще поставят селенията си в тебе, и ще разпрострат шатрите си в тебе; ще ядат плодовете ти и ще пият млякото ти. ⁵ И ще направя Рава обор на камили, и *земята на* амонците място гдето да лежат стада; и ще познаете, че аз съм Господ. ⁶ Защото така казва Господ Иеова: Понеже си изпляскал с ръце, и тропнал с нога, и зарадвал си се против Израилевата земя с всичкото презрение на сърцето си, ⁷ затова, ето, ще простра ръката Си върху тебе, ще те предам на народите за грабеж, ще те отсека от племената, и ще те направя да погинеш от земите; ще те изстребят; и ще познаеш, че аз съм Господ. ⁸ Така казва Господ Иеова: Понеже Моав и Сиир думат: Ето, Юдовият дом стана като всичките народи, ⁹ затова, ето, ще отворя Моавовата граница откъм градовете, откъм неговите погранични градове, Вет-есимот, Ваалмеон и Кириатаим, славата на оная земя, - ¹⁰ *ще я отворя* за жителите на изток, *за да отидат* против амонците, и ще им ги предам да ги владеят, за да се не помнят амонците между народите. ¹¹ И ще извърша съдби върху Моава; и ще познаят, че аз съм Господ. ¹² Така казва Господ Иеова: Понеже Едом се отнесе отмъстително към Юдовия дом, и престъпи тежко като си отмъсти против

13 тях, ¹³затова, така казва Господ Иеова: Ще про-
стра ръката Си върху Едом, ще отсека от него и
14 човек и животно, и ще го запустя из Теман, та
ще паднат от меч до Дедан. ¹⁴И ще наложа въз-
даянието Си върху Едом, чрез ръката на лю-
дете си Израиля; и те ще постъпят с Едом спо-
15 ред гнева Ми и според яростта Ми; и ще позна-
ят въздаянието Ми, казва Господ Иеова. ¹⁵Та-
ка казва Господ Иеова: Понеже филистимците
се отнесоха отмъстително, и си отмъстиха с ду-
шевно презрение, за да погубят с непрекъсна-
16 та омраза, ¹⁶затова, така казва Господ Иеова:
Ето, аз ще простра ръката Си върху филистим-
ците, ще изсека херетците и ще погубя остана-
17 лите край приморието; ¹⁷И ще извърша върху
тях голямо въздаяние с яростни изобличения;
и когато извърша въздаянието Си върху тях,
ще познаят, че Аз съм Господ.

26 ¹А в единадесетата година на първия ден от
месеца, Господното слово дойде към мене и ре-
2 че: ²Сине човешки, понеже Тир рече против
Ерусалим; О хохо! строши се оня, който беше
порта на племената! обърна се към мене! ще се
3 напълня аз като запустя той! ³Затова, така каз-
ва Господ Иеова: Ето, Аз съм против тебе, Тире,
и ще подигна против тебе много народи, както
4 морето подига вълните си. ⁴Те ще сринат сте-
ните на Тир и ще съборят кулите му; и Аз ще
изстържа пръстта от него и ще го направя го-
5 ла скала. ⁵Ще бъде място за простирание мрежи
всред морето; защото Аз го изрекох, казва Гос-
6 под Иеова; и ще стане корист на народите, ⁶И
селата^о му, които са в полето, ще бъдат изтре-
бени с нож; и ще познаят, че Аз съм Господ.
7 ⁷Защото така казва Господ Иеова: Ето, ще дове-
да от север против Тир вавилонския цар Наву-
ходоносор, цар на царе, с коне, с колесници, и с
8 конници, с множество и с много люде. ⁸Той ще
изтреби с нож селата ти в полето; а против те-
бе ще издигне укрепления, ще направи могили
9 против тебе и ще се опълчи против тебе с щито-
ве; ⁹ще постави бойните си оръдия против сте-
ните ти, и със секирите си ще разори кулите ти.
10 ¹⁰Понеже конете му са много, прахът им ще те
покрие; стените ти ще се потресат от шума на
конниците, на колите и на колесниците, когато
11 влезе той в портите ти, както влизат в проломен
град. ¹¹С копитата на конете ще стъпче всички-
те ти улици; ще изсече с нож людете ти; и яките
12 ти стълбове ще бъдат повалени на земята, ¹²Те
ще разграбят богатството ти и ще оберат имота
ти, ще съборят стените ти, ще разорят красиви-
те ти къщи и ще хвърлят всред водата камъни-

те ти, дърветата ти и пръстта ти. ¹³Ще напра- 13
вя да престане шумът на песните ти; и звукът 14
на китарите ти няма вече да се чува. ¹⁴И ще те 14
направя гола скала, та ще бъдеш място за про-
стиране мрежи; няма да се съградиш вече; за-
щото Аз Господ го изрекох, казва Господ Ие-
ова. ¹⁵Така казва Господ Иеова на Тир: Не ще 15
ли се потресат островите от шума на падането
ти, когато ранените охкат, когато става клането
всред тебе? ¹⁶Тогава всичките морски големци 16
ще слязат от престолите си, ще отметнат ман-
тиите си и ще съблекат везаните си дрехи; ще
се облекат с трепет; на земята ще насядат, ще
треперят всяка минута и ще се удивяват за те-
бе. ¹⁷И като дигнат плач за тебе, ще ти рекат: 17
Как биде съсипан ти, който се населяваше от
мореплаватели, прочути граде, който бе силен
в морето, ти и жителите ти, които причинява-
ха трепет на всички, които се намираха по него!
¹⁸Сега островите ще треперят в деня на падане- 18
то ти; да! островите, които са в морето, ще се
смутят, когато се изгубиш. ¹⁹Защото така казва 19
Господ Иеова: Когато те направя пуст град, ка-
то ненаселените градове, когато докарам върху
тебе бездната, та те покрият големи води, ²⁰ко- 20
гато те смъкна с ония, които слизат в ямата при
древните люде, и те туря в най-дълбоките ме-
ста на света, в места пусати от века, с ония, които
слизат в ямата за да не бъдеш вече обитаем, то-
гава ще поставя слава в земята на живите. ²¹Ще 21
направя да треперят *народите от участта ти* и
няма да съществуваш; и ако те потърсят, ти ня-
ма вече да бъдеш намерен до века, казва Господ
Иеова.

27 ¹Пак Господното слово дойде към мене и 27
рече: ²И ти сине човешки, дигни плач за Тир, 2
и кажи на Тир: ³Ти, който седиш при входа 3
на морето, който търгуваш с народите в много
острови, така казва Господ Иеова: Тире, ти си
рекъл: Аз съм свършен по хубост. ⁴Предели- 4
те ти са всред моретата; ония, които те съгра-
диха, направиха свършена хубостта ти. ⁵На- 5
правиха всичките дъски *на корабите* ти от са-
нирски елхи; взеха кедри от Ливан за да ти на-
правят мачти. ⁶Направиха веслата ти от васан- 6
ски дъбове; направиха седалищата ти от сло-
нова кост и букс от китайските^о острови. ⁷От 7
висон с везана работа от Египет беше платното
ти, за да ти служи за знаме; синьо и мораво, от
островите на Елиса, бе покрота ти. ⁸Жителите 8
на Сидон и на Арвад бяха твоите веслари; тво-
ите мъдри, които бяха в тебе, Тире, бяха корм-
чиите ти. ⁹Старейшините на Гевал и мъдрите 9

му насмоляваха в тебе *корабите ти*; всичките морски кораби и моряците им бяха в тебе за да вършат търговията ти. ¹⁰ Персийци, лидийци и ливийци бяха твоите войници, твоите военни мъже; в тебе окачваха щитовете и шлемове; те ти придаваха великолепие. ¹¹ Арвадските мъже с войската ти бяха изоколо на стените ти, адгамадците на кулите ти; окачваха щитовете си изоколо на стените ти; те направиха съвършена хубостта ти. ¹² Тарсис търгуваше с тебе с изобилие от всякакво богатство; със сребро, желязо, калай и олово търгуваха за твоите стоки. ¹³ Яван, Тувал и Мосох търгуваха с тебе; за твоите стоки разменяха човешки души и медни съдове. ¹⁴ Ония от дома Тогарма търгуваха за стоките ти с коне, военни коне и мъски. ¹⁵ Деданските мъже търгуваха с тебе; търговията на много острови бе в ръката ти: докарвах ти в размяна слонова кост и ебен. ¹⁶ Сирия търгуваше с тебе поради многото ти изделия; даваше за стоките ти антракс и мораво, везано и висон, корали и рубини. ¹⁷ Юда и Израилевата земя търгуваха с тебе; даваха за стоките ти менитско жито, сухари и мед, масло и балсама. ¹⁸ Дамаск търгуваше с тебе поради многото ти изделия, с изобилие от всяко богатство, с хелвонско вино и с бяла вълна. ¹⁹ Ведан и Яван даваха прежда за стоките ти. Изработено желязо, касия и *благоуханна* тръстика бяха между стоките ти. ²⁰ Дедан търгуваше с тебе със скъпи платове за колесници. ²¹ Аравия и всичките кидарски първенци бяха търговци в тебе, и търгуваха с тебе с агнета, овци и козли. ²² Търговците на Шева и на Раама търгуваха с тебе, и даваха за стоките ти всякакво изрядно благоухание, всякакви скъпоценни камъни и злато. ²³ Харан, Хане и Еден, търговците на Шева, Асур и Хилмад търгуваха с тебе. ²⁴ Тия търгуваха с тебе с отбрани стоки, с бали от синя и везана изработка, и с ковчези богати облекла, вързани с въжа и направени от кедър. *Тия бяха* между търговците ти. ²⁵ Тарсийските кораби обикаляха с търговията ти; и ти стана пълен и бе твърде славен сред моретата. ²⁶ Твоите веслари те заведоха в големи води; но източният вятър те разби сред моретата. ²⁷ Богатството ти и стоките ти, търговията ти и моряците ти, кормчиите ти и които насмоляваха *корабите ти*, разменителите на стоките ти и всичките военни мъже, които са в тебе, с всичкото множество, което е сред тебе, ще паднат сред моретата в деня на погибелта ти. ²⁸ Предместията ще се потресат от гласа на писъка на твоите кормчии. ²⁹ И всичките веслари, моряците и всичките морски кормчии ще слязат из ко-

рабите си, ще застанат на земята, ³⁰ и ще извикат с глас над тебе, ще писнат горко, ще поспят пръст на главите си, и ще се ваят в пепелта; ³¹ ще оплешивеят съвсем поради тебе, ще се опашат с вретиче, и ще плачат за тебе с душевна горест, с горчиво ридание. ³² И в риданието си ще дигнат плач за тебе, и като плачат за тебе ще рекат: Кой е бил като Тир, който загина сред морето? ³³ Когато стоките ти излизаха из моретата, ти насищаше много племена; с голямото си богатство и търговия, ти обогатяваше земните царе. ³⁴ Сега като си разбит в моретата, в дълбочината на водите, търговията ти и всичкото ти множество паднаха сред тебе. ³⁵ Всичките жители на островите се удивиха за тебе, и царете им ужасно се уплашиха; лицата им побледняха от страх. ³⁶ Търговците между племената подсвирнаха поради тебе; ужас си станал, и не ще те има до века.

28

¹ Пак Господното слово дойде към мене и рече: ² Сине човешки, речи на тирския княз: Така казва Господ Иеова: Понеже се е надигнало сърцето ти, и ти си рекъл: Аз съм бог, седя на Божието седалище сред моретата; а пък ти си човек, а не бог, ако и да си поставил сърцето си като, че е Божие сърце; ³ (ето, ти си по-мъдър от Даниила; никаква тайна не се укрива от тебе; ⁴ с мъдростта и разума си ти си придобил богатство за себе си, и придобил си злато и сребро в съкровищниците си; ⁵ с голямата си мъдрост ти си придобил богатството си чрез търговията си, и сърцето ти се е надигнало поради богатството ти); ⁶ затова, така казва Господ Иеова: Понеже си поставил сърцето си, като че е Божие сърце, ⁷ затова, ето, ще докарам против тебе чужденци, страшните между народите; и ще изтеглят сабите си против красивите *произведения* на твоята мъдрост, и ще помрачат блясъка ти; ⁸ ще те смъкнат в ямата; и ще умреш както умират убитите, сред моретата. ⁹ Тогава ще кажеш ли пред онзи, който те убива: Аз съм бог? Но ти си човек, а не бог, в ръката на онзи, който те убива. ¹⁰ Ще умреш от ръката на чужденците както умират необрязаните; защото Аз го изрекох, казва Господ Иеова. ¹¹ При това, Господното слово дойде към мене и рече: ¹² Сине човешки, дигни плач за тирския цар, и кажи му: Така казва Господ Иеова: Ти си печат на съвършенство, пълен си с мъдрост и съвършен по хубост. ¹³ Ти бе в Божията градина, в Едем; ти бе обсипан с всякакви скъпоценни камъни: със сард, топаз, диамант, хрисолит, оникс, яспис, сапфир, антракт, смарагд и със злато; направата на тъпанчетата и на свирките ти е била приготвена за тебе в деня, когато

14 си бил създаден. ¹⁴ Ти беше херувим помазан за да засеняваш; и Аз те поставих *така щото* беше на Божия свет хълм; ти ходеше всред огнените камъни. ¹⁵ Ти бе съвършен в постъпките си от деня, когато бе създаден, догдето се намери беззаконие в тебе. ¹⁶ От много голямата ти търговия напълниха *всичко* всред тебе с насилие, и ти съгреси; затова те отхвърлих като скверен от Божия хълм, и те изтребих отсред огнените камъни, херувиме засеняващи! ¹⁷ Сърцето ти се надигна поради хубостта ти; ти разврати мъдростта си поради блясъка си; Аз те хвърлих на земята, изложих те пред царете, за да те гледат. ¹⁸ Ти омърси светилищата си чрез многото си беззакония, чрез неправедната си търговия; затова извадих огън изсред тебе, който те изяде, и те обърнах на пепел по земята пред очите на всички, които те гледат. ¹⁹ Всички, които те познаваха между племената, се удивиха на тебе; ужас си станал, и не ще те има до века. ²⁰ ²⁰ И Господното слово дойде към мене и рече: ²¹ ²¹ Сине човешки, насочи лицето си към Сидон, ²² и пророкувай против него като речеш: ²² Така казва Господ Иеова: Ето, Аз съм против тебе, Сидоне, и ще си придобия слава всред тебе; и когато извърша съдби в него, и се осветя чрез него, тогава ще познаят, че Аз съм Господ. ²³ Защото ще изпратя в него мор и кръв в улиците му; и убитите ще паднат всред него от нож *дошъл* в него отвред; и ще познаят, че Аз съм Господ. ²⁴ ²⁴ И между всички, които са около тях, не ще остане за Израилевия дом бодлива къпина или мъчителен трън, каквито им напакостяваха; и ще познаят, че Аз съм Господ Иеова. ²⁵ Така казва Господ Иеова: Когато събера Израилевия дом от племената, между които са разпръснати, и се осветя чрез тях пред очите на народите, тогава ще живеят в своята земя, която дадох на слугата Си Якова. ²⁶ Ще живеят в нея безопасно, да! ще построят къщи и ще насадят лозя; и ще живеят безопасно, когато извърша съдби върху всичките около тях, които са им напакостили; и ще познаят, че Аз съм Господ техният Бог.

29 ¹ В десетата година, в десетия *месец*, на дванадесетия *ден* от месеца, Господното слово дойде към мене и рече: ² Сине човешки, насочи лицето си против египетския цар Фараона и пророкувай против него и против целия Египет. ³ ³ Говори и речи: Така казва Господ Иеова: Ето Аз съм против тебе, Фараоне египетски царю, великото чудовище°, което лежиш всред реките си, което си рекло: Реката ми е моя; аз я направих за себе си. ⁴ ⁴ Аз ще туря въдици в челю-

стите ти, и рибите в реките ти ще прилепа за люспите ти; и ще те извлека изсред реките ти с всичките риби в реките ти прилепнали при люспите ти. ⁵ ⁵ И ще те изхвърля в пустинята, тебе и всичките риби в реките ти; ще паднеш на отвореното поле; не ще се събереш нито прибереш; дадох те на земните зверове и на небесните птици за храна. ⁶ ⁶ И всичките египетски жители ще познаят че Аз съм Господ; защото бяха жезъл от тръстика за Израилевия дом. ⁷ ⁷ Когато те взеха в ръка, ти се счупи и промуши рамото на всички тях; и когато се облегнаха на тебе, ти се сломи и разклати кръста на всички тях. ⁸ ⁸ Затова, така казва Господ Иеова: Ето, ще докарам меч върху тебе и ще отсека от тебе и човек и животно. ⁹ ⁹ И Египетската земя ще бъде опустошена и пуста; и ще познаят, че Аз съм Господ, защото рече: Реката е моя, и аз я направих. ¹⁰ ¹⁰ Затова, ето, Аз съм против тебе и против реката ти; и ще обърна Египетската земя на пустота, разорение и опустошение, от Мигдол до Сиена и до границата на Етиопия. ¹¹ ¹¹ Човешка нога не ще да мине през нея, нито нога на животно ще мине през нея, нито ще бъде населена за четиридесет години. ¹² ¹² И ще обърна Египетската земя на пустиня между опустошените страни, и градовете ѝ ще бъдат пусти за четиридесет години между разорените градове; и ще разсея египтяните между народите, и ще ги разпръсна по страните. ¹³ ¹³ Но така казва Господ Иеова: На края на четиридесетте години ще събера египтяните от племената между които бяха разпръснати; ¹⁴ ¹⁴ и ще доведе египетските пленници, ще ги върна в земята Патрос, в родната им земя, и ще бъдат там унижено царство. ¹⁵ ¹⁵ Ще бъде най-униженото от царствата, и няма да се издигне вече над народите; защото ще ги намалая, за да не владеят вече над народите. ¹⁶ ¹⁶ На *Египет* не ще уповае вече Израилевият дом, щото да му напомня беззаконието, когато погледнат към тях *за помощ*; и те ще познаят, че Аз съм Господ Иеова. ¹⁷ ¹⁷ И в двадесет и седмата година, в първия *месец*, на първия *ден* от месеца, Господното слово дойде към мене и рече: ¹⁸ ¹⁸ Сине човешки, вавилонският цар Навуходоносор накара войската си да извърши една *толкова* голяма работа против Тир, щото всяка глава стана плешива и всяко рамо ожулено; но пак не получи заплатата за Тир, ни той, нито войската му, за работата, която извърши против него. ¹⁹ ¹⁹ Затова, така казва Господ Иеова: Ето, Аз давам Египетската земя на вавилонския цар Навуходоносора; той ще откара многото ѝ население, ще я обере и ще вземе користи от нея; и това ще бъ-

11 надигна поради височината му, ¹¹ затова ще го предам в ръката на силния от народите, който непременно ще се разправи с него; изпъдих
 12 го поради нечестието му. ¹² Чужденци, страшните между народите, отсякоха го и го оставиха; клончетата му паднаха по планините и по всичките долини, и клоновете му се строшиха по всичките потоци на земята; и всичките народи на света слязоха от сянката му и го оставиха.
 13 ¹³ На трупа му ще си починат всичките небесни птици, и върху клоновете му ще бъдат всичките животни от полето, ¹⁴ за да не се възвиси във височината си никое от дърветата край водите, нито да издигне върха си между гъстите клончета, и за да се не надигат, поради височината си, техните великани, да! всички, които се поят с вода; защото те всички са предадени на смърт, в най-дълбоките места на света, подобно на *всички други* човешки синове, с ония които слизат в ямата. ¹⁵ Така казва Господ Иеова: В деня когато той слезе в преизподнята причиних жалееене; покрих бездната за него, и направих да престанат реките й, така щото големите води се спряха; и направих да жалее за него Ливан, и всичките дървета на полето повяхнаха за него. ¹⁶ Направих народите да потреперят при шума на падането му, когато го свалих в преизподнята с ония, които слизат в ямата; и всичките едемски дървета, отбраните и добрите ливански *дървета*, всичките пиещи води, се
 17 утешиха в най-дълбоките места на света. ¹⁷ И те и ония, които бяха негова мишца, които живееха под сянката му всред народите, слязоха в преизподнята подобно на него, при убитите
 18 от нож. ¹⁸ На кого си се уподобил така по слава и по величие между едемските дървета? При все това ще бъдеш свален, както *всичките други* едемски дървета, в най-дълбоките места на света; ще лежиш всред необрязаните, с убитите от нож. Тъй ще стане с Фараона и цялото му множество, казва Господ Иеова.

32 ¹ И в дванадесетата година, в дванадесетия месец, на първия *ден* от месеца, Господното слово дойде към мене и рече: ² Сине човешки, дигни плач за египетския цар Фараон, и кажи му: Уподобил си се на млад лъв между народите, но си като чудовище в моретата; и устремил си се в реките си, и мътиш водите с нозете си и тъпчеш реките им. ³ Така казва Господ Иеова: Затова ще простра мрежата Си върху тебе със събрание от много племена, които ще те извлекат в мрежата Ми. ⁴ И ще те оставя на земята, ще те отхвърля на отвореното поле, ще направя да кацнат на тебе всичките небесни птици, и
 5 ще наситя с тебе зверовете на целия свят. ⁵ Ще

туря месата ти на планините, ще напълня долините с купове от твоите убити ⁶ и ще напоя с ⁶ кръвта ти земята гдето плаваш, дори до планините; и реките ще се напълнят с тебе. ⁷ И когато те угася, ще покрия небето и ще помрача звездите му; ще покрия слънцето с облак, и луната няма да свети със светлината си. ⁸ Ще помрача ⁸ над тебе всичките небесни светила, и ще туря тъмнина на твоята земя, казва Господ Иеова. ⁹ Ще досаждам сърцето на много племена, когато докарам между народите разорените *останали от* тебе, в страни, които ти не си познал; ¹⁰ Да! ще направя да се удивят поради тебе много племена; и царете им ще се ужасят много поради тебе, когато размахат меча Си пред тях, и ще треперят всяка минута, всеки за живота си, в деня на падането ти. ¹¹ Защото така казва Господ Иеова: Мечът на вавилонския цар ще дойде върху тебе. ¹² С ножовете на силните ще сваля ¹² множеството ти; те всички са страшните между народите; те ще разорят гордостта на Египет, и цялото му множество ще погине. ¹³ И ще ¹³ изстребя всичките му животни от при много води; няма вече да ги размъти човешка нога, и копито на животно няма да ги размъти. ¹⁴ Тогава ще избистря водите им, и ще направя реките им да текат като масло, казва Господ Иеова. ¹⁵ Когато направя египетската земя разорена и ¹⁵ пуста, земя лишена от това, което я изпълняше, когато поразя всички, които живеят в нея, тогава ще познаят, че Аз съм Господ. ¹⁶ Това е ¹⁶ плачът, с който ще оплакват; дъщерите на народите ще оплакват с него. За Египет и за цялото му множество ще оплакват с него, казва Господ Иеова. ¹⁷ Пак в дванадесетата година, в ¹⁷ *дванадесетия месец*, на петнадесетия *ден* от месеца, Господното слово дойде към мене и рече: ¹⁸ Сине човешки, заритай за множеството на ¹⁸ Египет, и *яви* свалянето им, да! него и дъщерите на знаменитите народи, в най-дълбоките места на света, с ония, които слизат в ямата. ¹⁹ От ¹⁹ кого си по-хубав? Слез и лежи с необрязаните. ²⁰ Ще паднат всред убитите от нож; ножът се ²⁰ приготви; отвлечете него и всичките му множества. ²¹ Най-мощните между силните ще му ²¹ говорят отсред преизподнята заедно с ония, които му помагаха; слязоха, лежат необрязани, убити от нож. ²² Там е Асурс и цялата му ²² дружина; гробовете му са около него; всички убити паднали от нож, ²³ чиито гробове са ²³ поставени в дълбочината на ямата, и дружината му около гроба му; всички убити, паднали от нож, тия, които причиняваха ужас в земята на живите. ²⁴ Там е Елам и цялото му множество около ²⁴ гроба му; всички убити, паднали от нож, слезли

необрязани в най-дълбоките места на света; те причиняваха трепет в земята на живите, но понесоха срама си както *всички други*, които слизат в ямата. ²⁵ Всред убитите поставиха легло за него с цялото му множество; гробовете му около него; те всички са необрязани, убити от нож, защото бяха причинявали ужас в земята на живите; но понесоха срама си както *всички други*, които слизат в ямата; той е поставен всред убитите. ²⁶ Там е Мосох, Тувал и цялото му множество; гробовете му са около него; всички са необрязани, убити от нож, защото причиняваха ужас в земята на живите. ²⁷ Те няма да лежат със силните паднали измежду необрязаните, които слязоха в преизподнята с бойните си оръжия и туриха ножовете си под главите си; но техните беззакония ще са върху костите им, защото са причинявали ужас на силните в земята на живите. ²⁸ Но и ти ще бъдеш сломен всред необрязаните и ще лежиш с убитите от нож. ²⁹ Там е Едом, царете му и всичките му първенци, които, *отсечени* всред силата си, са положени между убитите от нож; те ще лежат с необрязаните и с ония, които слизат в ямата. ³⁰ Там са всичките северни князе и всичките сидонци, които слязоха с убитите; въпреки ужаса, който причиняваха от силата си, те се посрамиха; и лежат необрязани с убитите от нож и понасят срама си както *всички други*, които слизат в ямата. ³¹ Фараон ще ги види, и ще се утеши за цялото си мнозинство, - Фараон и цялата му войска, убити от нож, каза Господ Иеова. ³² Защото аз нанесох трепет от Мене върху земята на живите; и той ще бъде положен всред необрязаните, с убитите от нож, - Фараон и цялото му множество, казва Господ Иеова.

33 ¹ И Господното слово дойде към мене и рече: ² Сине човешки, говори на хората си и кажи им: Когато нанесе меч върху някоя земя, и хората на оная земя вземат някой човек изпод земята си и го поставят за страж, ³ и той, като види че мечът иде върху земята, затръби и предупреди хората, ⁴ тогава, ако мечът дойде и постигне някого, който чуе гласа на тръбата а не се пази, кръвта му ще бъде на главата му. ⁵ Той е чул гласа на тръбата, а не се е свестил, кръвта му ще бъде върху него; когато, ако беше се свестил, той би избавил живота си: ⁶ Но ако види стражът, че мечът иде и не затръби, и хората не се свестят, и мечът дойде и постигне някого от тях, той *наистина* биде постигнат поради беззаконието си; но кръвта му ще изискам от ръката на стража. ⁷ Така е и с тебе, сине човешки; аз те поставих страж на Израилевия дом; чуй, прочее, словото из устата Ми, и предупреди ги

от Моя страна. ⁸ Когато казвам на беззаконника: Беззаконнико, непременно ще умреш, а ти не проговориш, за да предупредиш беззаконника *да се върне* от пътя си, оная беззаконник ще умре за беззаконието си, обаче, от твоята ръка ще изискам кръвта му. ⁹ Но ако предупредиш беззаконника да се върне от пътя си, а не се върне от пътя си, той ще умре за беззаконието си, а ти си избавил душата си. ¹⁰ Затова, ¹¹ сине човешки, рече на Израилевия дом: Вие така говорихте, казвайки: Престъпленията ни и греховете ни са върху нас, и ние тлеем поради тях; как тогава ще живеем? ¹² Речи им: *Заклевам се* в живота Си, казва Господ Иеова, не благоволя в смъртта на нечестивия, но да се върне нечестивият от пътя си и да живее. Върнете се, върнете се от лошите си пътища, защо да умрете, доме Израилев? ¹³ Затова, сине човешки, кажи на хората си: Правдата на праведния няма да го избави в деня, когато престъпи; и нечестивият няма да падне поради нечестията си в деня, когато се върне от нечестията си, *също както* праведният не ще може да живее поради *правдата си* в деня, когато съгреша. ¹⁴ Когато река на праведния, че непременно ще живее, а той като уповае на правдата си, извърши неправда, то ни едно от неговите праведни дела няма да се спомни; а поради неправдата, която е извършил, той ще умре. ¹⁵ И когато кажа на нечестивия: Непременно ще умреш; а той се върне от греха си и постъпи законно и праведно; - ¹⁶ ако нечестивият върне залог, върне грабнатото, ходи в повеленията на живота и не върши неправда, непременно ще живее; няма да умре; ¹⁷ ни един от греховете, които е извършил няма да се помни против него; той е постъпил законно и праведно; непременно ще живее. ¹⁸ Но твоите хора казват: Господният път не е прав. Обаче техният път не е прав. ¹⁹ Когато праведният се върне от правдата си и извърши неправда то поради нея ще умре. ²⁰ А когато беззаконникът се върне от беззаконието си и постъпи законно и праведно, той ще живее поради това. ²¹ Вие обаче казвате: Господният път не е прав. Доме Израилев, ще ви съдя всекиго според постъпките му. ²² В дванадесетата година от плена ни, в десетия *месец*, на петия *ден* от месеца, дойде при мене един бежанец от Ерусалим и каза: Градът е превзет. ²³ А вечерта, преди да дойде бежанецът, Господната ръка биде върху мене и отваряше устата ми докле дойде той при мене заранта; и тъй, устата ми се отвори и не бях вече ням. ²⁴ И Господното слово дойде към мене и рече: ²⁵ Сине човешки, тия, които живеят в оная опустоше-

ни места в Израилевата земя, говорят казвайки: Авраам бе *само* един, но пак наследи земята; а ние сме мнозина; нам се даде земята в наследство. ²⁵ Затова кажи им: Така казва Господ Иеова: Вие ядете *месо* с кръвта му, подигате очи към идолите си и проливате кръв; и ще владеете ли земята? ²⁶ Вие се облягате на меча си, вършите мерзости, и осквернявате всеки жената на ближния си; и ще владеете ли земята? ²⁷ Кажи им това: Така казва Господ Иеова: *Заклевам се* в живота Си, ония, които са в опустошените места, непременно ще паднат от нож; и който е на отворено поле ще го предам на зверовете да го изядат; а които са в крепостите и в пещерите ще измрат от мор. ²⁸ И ще обърна земята на пустота и да бъде за удивление, и горделивата ѝ сила ще престане; и Израилевите планини ще запустеят та да няма кой да минава. ²⁹ Тогава ще познаят, че Аз съм Господ, когато обърна земята на пустота и да бъде за удивление, поради всичките мерзости, които сториха. ³⁰ А колкото за тебе, сине човешки, твоите люде приказват за тебе при стените и вратите на къщите, и като говорят един на друг всеки на брата си, казват: Дойдете сега та чуйте що е словото, което излиза от Господа. ³¹ Те дохождат при тебе както дохождат людето, та седят пред тебе като Мои люде, и слушат твоите думи, но не ги изпълняват, защото с устата си показват много любов, но сърцето им отива след печалбите им. ³² И, ето, ти им си като любима песен от човек, който има сладък глас и свири добре, защото слушат думите ти, а не ги изпълняват. ³³ А когато настане това, (и ето, иде,) тогава ще познаят, че е имало пророк между тях.

34 ¹ И Господното слово дойде към мене и рече: ² Сине човешки, пророкувай против Израилевите пастири, пророкувай и речи им: Така казва Господ Иеова на пастирите: Горко на Израилевите пастири, които пасат себе си! Не трябва ли пастирите да пасат стадата? ³ Вие ядете тлъстината, обличате се с вълната и колите угоените, но не пасете стадата. ⁴ Не подкрепихте немощната, нито изцелихте болната, не превързахте ранената, не докарахте заблудилата се, нито потърсихте изгубената; но с насилие и строгост властвувахте над тях. ⁵ Те се разпръснаха понеже нямаше пастир, и, като се разпръснаха, станаха храна на всичките полски зверове. ⁶ Моите овце се скитаха по всичките планини и по всеки висок хълм, дори овците Ми бяха разпръснати по целия свят; и нямаше кой да ги потърси или подири. ⁷ Затова, слушайте, пастири, Господното слово. ⁸ *Заклевам се* в живота Си, казва Господ Иеова, понеже

стадото Ми стана корист, и овците Ми станаха храна на всичките полски зверове, защото нямаше пастир, и пастирите Ми не потърсиха овците Ми, но пасяха себе си и не пасяха овците, ⁹ затова слушайте, пастири, Господното слово: ¹⁰ Така казва Господ Иеова: Ето, Аз съм против пастирите; и ще изискам овците Си от ръцете им, и ще ги направя да не пасат вече овците; пастирите няма вече да пасат себе си, защото ще избавя овците Си от устата им, та да не им бъдат за храна. ¹¹ Защото така казва Господ Иеова: Ето, Аз, сам Аз, ще потърся овците Си и ще ги подирия. ¹² Както овчарят дири стадото си в деня, когато се намира между разпръснатите Си овце, така и Аз ще подирия овците си, и ще ги избавя от всичките места, гдето бяха разпръснати в облачния и мрачен ден. ¹³ Ще ги изведе из племената, и ще ги събера от страните, ще ги доведе в земята им, и ще ги паса на Израилевите хълмове близо до потоците и по всичките населяеми места в тяхната земя. ¹⁴ Ще ги паса в добро пасбище, и кошарата им ще бъде на високите Израилеви хълмове; там ще почиват в добра кошара и ще пасат на тлъсто пасбище върху Израилевите хълмове. ¹⁵ Сам Аз ще паса овците Си, и Аз ще ги успокоя, казва Господ Иеова. ¹⁶ Ще потърся изгубената и ще докарам пропъдената, ще превържа ранената, и ще подкрепя немощната но угоените и яките ще погубя; с правосъдие ще ги паса. ¹⁷ А колкото за вас, паство Мое, така говори Господ Иеова: Ето, Аз ще съдя между овца и овца, между *овца* и овни и козли. ¹⁸ Малко ли ви е дето пасете доброто пасбище, та тъпчете с нозете си останалата част от пасбището си? и дето пиете бистра вода, та мътите с нозете си останалата? ¹⁹ А овците Ми пасат утъпканото от вашите нозе, и прият *вода* размътена с вашите нозе. ²⁰ Затова, така им казва Господ Иеова: Ето, Аз, сам Аз, ще съдя между угоена овца и мършава овца. ²¹ Понеже тласкате със страната си и с рамената си, и бодете с рогата си всичките болни, догде ги разпръснете далеч, ²² затова Аз ще избавя овците Си, та не ще бъдат вече за корист; и ще съдя между овца и овца. ²³ И ще поставя над тях един пастир, слугата Си Давида, който ще ги пасе; той ще ги пасе, и той ще им бъде пастир. ²⁴ Аз Господ ще им бъде Бог, и слугата Ми Давид княз между тях; Аз Господ изговорих това. ²⁵ И като направя с тях завет на мир, ще премахна лютите зверове от земята, така щото те ще живеят безопасно в пустинята, и ще спят в горите. ²⁶ Ще направя тях и местата около хълма Си за благословение; и ще изпращам дъжда на времето му; дъжд на благословение ще бъде. ²⁷ Полските дървета

ще дават плода си, и земята ще даде произведението си; и те ще бъдат в безопасност в земята си и ще познаят, че аз съм Господ, когато стръ-
 28 ката на ония, които са ги поробили. ²⁸ Те не ще
 бъдат вече корист на народите, и земните зве-
 29 рове не ще ги изпождат; но ще живеят в без-
 опасност, и не ще има кой да ги плаши. ²⁹ И ще
 им направя прочуто *по плодородие* садение; и те
 няма вече да гинат от глад в земята, нито ще но-
 30 сят вече хулени от народите. ³⁰ И ще познаят, че
 аз Господ, техният Бог съм с тях, и че те, Изра-
 илевият дом, са Мои люде, казва Господ Иеова.
 31 ³¹ И вие човеци, сте Мои овце, овците на пасби-
 щето Ми, и аз съм ваш Бог, казва Господ Иеова.

35 ¹ При това Господното слово дойде към
 2 мене и рече: ² Сине човешки, насочи лицето си
 против хълма Сиир, и пророкувай против него,
 3 като му речеш: ³ Така казва Господ Иеова: Ето,
 хълме Сиир, аз съм против тебе; ще простра
 ръката Си против тебе, и ще те обърна в опу-
 4 стошение и ще бъдеш за учудване. ⁴ Ще разоря
 градовете ти, и ти ще запустееш; и ще познаеш,
 5 че аз съм Господ. ⁵ Понеже си хранил непрекъ-
 снатата омраза, и си предал израилтяните в сила-
 6 та на меча във времето на бедствието им, кога-
 то беззаконието *им е стигнало* до края си; ⁶ за-
 това, *заклевам се* в живота Си, казва Господ Ие-
 ова, ще те предам на кръв, и кръв ще те преслед-
 ва; понеже не си намразил кръвта, то кръв ще
 7 те преследва. ⁷ Така ще направя хълма Сиир да
 бъде за учудване и да запустее; и ще изстребя от
 него и оня, който минава, и оня, който се връ-
 8 ща. ⁸ Ще напълня планините му с убитите му;
 по хълмовете ти, по долините ти и по всичките
 9 ти реки ще паднат убитите от нож. ⁹ Ще обър-
 на на вечно опустошение, и градовете ти няма
 да се населят; и ще познаете, че аз съм Господ.
 10 ¹⁰ Понеже си рекъл: Тия два народа и тия две
 страни ще бъдат мои, и ние ще ги владеем, ако и
 11 да е бил Господ там, ¹¹ затова, *заклевам се* в жи-
 вота Си, казва Господ Иеова ще постъпя според
 гнева и според завистта, която си показал по-
 ради омразата си към тях; и ще им бъде познат,
 12 когато те съдя. ¹² И ти ще познаеш, че аз Господ
 чух всичките хули, които си произнесъл против
 Израилевите планини, като си рекъл: Те запу-
 13 стяха; нам са дадени за храна. ¹³ И с устата си
 говорихте високомерно против Мене, и казахте
 14 много думи против Мене; аз чух. ¹⁴ Така казва
 Господ Иеова: Когато се весели целият свят, аз
 15 ще те направя пуст. ¹⁵ Както си се развеселил за
 дето запустя наследството на Израилевия дом,
 така ще направя на тебе; ще запустееш, хълме

Сиир, и целият Едом, да! целият; и ще познаят,
 че аз съм Господ.

36 ¹ И ти сине човешки, пророкувай към Изра-
 илеви планини, като речеш: Израилеви пла-
 2 нини, слушайте Господното слово. ² Така казва
 Господ Иеова: Понеже неприятелят рече про-
 тив вас: О хохо! и - Древните височини станаха
 3 наше владение, ³ затова, като пророкуваш речи:
 Така казва Господ Иеова: Понеже ви запустиха
 и погълнаха отвед, за да станете владение
 на другите народи, и станахте *предмет* на го-
 воренето на устни и на зли отзиви на людете,
 4 ⁴ затова Израилеви планини, слушайте словото
 на Господа Иеова. Така казва Господ Иеова на
 планините и на хълмовете, на потоците и на до-
 лините, на запустелите пустоти и на напуснати-
 те градове, които станаха корист и са за при-
 смех на другите народи около тях, - ⁵ затова, ⁵
 казва Господ Иеова: Непременно в пламенната
 Си ревниност говорих против другите народи и
 против целия Едом, които с всесърдечна радост
 и с душевно презрение направиха Моята земя
 свое владение, за да я изхвърлят и разграбят;
 6 ⁶ затова, пророкувай за Израилевата земя, и ка-
 жи на планините и на хълмовете, на потоците
 и на долините: Така казва Господ Иеова: Ето,
 аз говорих в ревността Си и в яростта Си, по-
 7 неже понесохте укор от народите; ⁷ затова, така
 казва Господ Иеова: аз се захлех, че народите
 които са около вас, непременно ще носят сра-
 ма си. ⁸ А вие, Израилеви планини, ще изкара-
 8 те клоновете си; и ще давате плода си на людете
 Ми Израила; защото скоро ще дойдат. ⁹ Защо-
 9 то, ето, аз съм за вас, и ще се обърна към вас,
 и вие ще бъдете обработвани и засявани. ¹⁰ И
 10 ще заселя върху вас много човеци, целия Изра-
 илев дом, да! целия; и градовете ще се населят,
 и запустелите места ще се съградят. ¹¹ И ще за-
 11 селя върху вас много човеци и животни, които
 ще нараснат и се наплодят; и ще ви населя как-
 то бяхте по-напред, и ще ви сторя по-голямо
 добро отколкото в началото; и ще познаете, че
 аз съм Господ. ¹² Да! ще направя да ходят по вас
 12 човеци, людете Ми Израил; те ще ви владеят, и
 вие ще им бъдете наследство, и за напред ня-
 ма да ги обезчадите. ¹³ Така казва Господ Ие-
 13 ова: Понеже ви думат: Ти си *земя*, която поглъ-
 щаш човеци и обезчадваш людете си, ¹⁴ затова
 14 няма вече да поглъщаш човеци, нито да обез-
 чадваш вече народа си, казва Господ Иеова; ¹⁵ и
 15 няма вече да ти допусна да понесеш укор от на-
 родите, нито ще носиш поругание от племена-
 та, и няма вече да направиш народа си да се пре-
 пълва, казва Господ Иеова. ¹⁶ При това Господ-
 16 ното слово дойде към мене и рече: ¹⁷ Сине чо- 17

вешки, когато Израилевият дом живееша в земята си те я оскверниха с постъпките си и с делата си; техните постъпки бяха пред Мене *отвратителни* като нечистотата на отлъчена жена. ¹⁸ Затова излях яростта Си върху тях поради кръвта, която бяха излели на земята, и поради идолите, с които я бяха омърсили; ¹⁹ разсях ги между народите, и те бидоха разпръснати по страните; според постъпките им и според делата им ги съдих. ²⁰ И когато влязоха между народите, гдето отидоха, омърсиха Моето свето име, тъй щото се говореше за тях: Тия са людете на Иеова, и из земята Му излязоха; ²¹ Смилих се, обаче, за светото Си име, което Израилевият дом бяха омърсили между народите, при които отидоха. ²² Затова рече на Израилевия дом: Така казва Господ Иеова: Аз не правя *това* заради вас, доме Израилев, но заради Моето свето име, което омърсихте между народите, при които отидохте. ²³ Аз ще осветя великото Си име, което е било омърсено между народите, което вие омърсихте между тях; и народите ще познаят, че Аз съм Господ, казва Господ Иеова, когато се осветя у вас пред очите им. ²⁴ Защото ще ви взема изсред народите, и ще ви събера от всичките страни, и ще ви доведе в земята ви. ²⁵ Тогава ще поръся върху вас чиста вода, и ще се очистите; от всичките ви нечистотии и от всичките ви идоли ще ви очистя. ²⁶ Ще ви дам и ново сърце, и нов дух ще вложа вътре във вас, и, като отнема каменното сърце от плътта ви, ще ви дам меко сърце. ²⁷ И ще вложа Духа Си вътре във вас, и ще ви направя да ходите в повеленията Ми, да пазите съдбите Ми, и да ги извършвате. ²⁸ Ще живеете в земята, която дадох на бащите ви; и вие ще Ми бъдете люде, и Аз ще бъда ваш Бог. ²⁹ Ще ви спася от всичките ви нечистоти; и като призова житото, ще го умножа, и не ще *вече* да ви докарам глад. ³⁰ Ще умножа плода на дървото и рожбите на полето, за да не ви се присмиват вече народите за гдето гледувате. ³¹ Тогава, като си спомните нечестивите си постъпки и недобрите си дела, ще се отвратите сами от себе си пред очите си поради беззаконията си и поради мерзостите си. ³² Не заради вас правя Аз *това*, казва Господ Иеова, нека ви бъде известно. Засрамете се и се смутете поради постъпките си, доме Израилев! ³³ Така казва Господ Иеова: В деня, когато ви очистя от всичките ви беззакония, ще направя и да се населят градовете, и запустелите места ще се съградят. ³⁴ Опустошената земя ще се обработи, макар че е била пуста пред очите на всекиго, който минаваше. ³⁵ И ще казват: Тая земя, която бе запустяла, стана като Едемската градина,

и запустелите, опустошените и разорените градове се укрепиха и населиха. ³⁶ Тогава народите останали около вас ще познаят, че Аз Господ съградих разореното и насадих запустялото. Аз Господ изговорих това и ще го извърша. ³⁷ Така казва Господ Иеова: При това Израилевият дом ще Ме потърси за да им го сторя. Ще ги умножа с човеци като стадо; ³⁸ като стадото за жертва, като стадото, което *пълни* Ерусалим във време на определените празници, така човешки стада ще пълнят запустелите градове; и ще познаят, че Аз съм Господ.

37 ¹ Господната ръка биде върху мене та ме изведе чрез Господния Дух и ме постави всред поле, което бе пълно с кости. ² И преведе ме край тях наоколо; и, ето, имаше твърде много по отвореното поле; и, ето, бяха твърде сухи. ³ И рече ми: Сине човешки, могат ли да оживеят тия кости? И отговорих: Господи Иеова Ти знаеш. ⁴ Пак ми рече: Пророкувай над тия кости и рече им: Сухи кости, слушайте Господното слово. ⁵ Така казва Господ Иеова на тия кости: Ето, ще направя да влезе във вас дух та ще оживеете; ⁶ ще туря и жили върху вас, ще ви облека с меса и ще ви покрия с кожа, и като туря дух у вас ще оживеете; и ще познаете, че Аз съм Господ. ⁷ И тъй, пророкувах както ми бе заповядано; и като пророкувах започна да гърми, и ето трус, и костите се събираха, кост с костта си. ⁸ И като погледнах, ето, жили и меса израснаха по тях, и кожа ги покри отгоре; дух, обаче, нямаше в тях. ⁹ Тогава ми рече: Пророкувай за духа; пророкувай, сине човешки, и рече на духа: Така казва Господ Иеова: Дойди духо, от четирите ветрища и духни върху тия убити, за да оживеят. ¹⁰ Пророкувах, прочее, както ми заповяда; и духът влезе в тях, и те оживяха; и изправиха се на нозете си, една твърде голяма войска. ¹¹ Тогава ми рече: Сине човешки, тия кости са целият Израилев дом. Ето, те казват: Костите ни изсъхнаха, и надеждата ни се изгуби; ние сме загинали. ¹² Затова пророкувай и рече им: Така казва Господ Иеова: Ето, люде Мои, Аз ще отворя гробовете ви, и като ви изведа из гробовете ви ще ви заведе в Израилевата земя. ¹³ И ще познаете, люде Мои, че Аз съм Господ, когато отворя гробовете ви и ви изведа из гробовете ви. ¹⁴ И като туря духа Си във вас, ще оживеете; и ще ви поставя във вашата земя; и ще познаете, че Аз Господ изговорих това и го извърших, казва Господ. ¹⁵ Пак дойде Господното слово към мене и рече: ¹⁶ Ти, сине човешки, вземи си един жезъл та напиши на него: За Юда и за другарите му израилтяните; тогава вземи друг жезъл и напиши на него: За Иосифа, жезъла на Ефрема и

17 другарите му целия Израилев дом. ¹⁷ И съедини си ги един с друг в един жезъл, за да станат един в ръката ти. ¹⁸ И когато людете ти продумат и ти рекат: Няма ли да ни обясниш що искаш да кажеш с това? ¹⁹ Речи им: Така казва Господ Иеова: Ето, Аз ще взема Иосифовия жезъл, който е в ръката на Ефрема и на другарите му Израилевите племена, та ще ги туря към него, към Юдовия жезъл, и ще ги направя един жезъл; те ще бъдат един в ръката Ми. ²⁰ И жезлите, на които си написал, нека бъдат в ръката ти пред очите им. ²¹ И речи им: Така казва Господ Иеова: Ето, Аз ще взема израилтяните изсред народите гдето са отишли, и като ги събера от всякъде ще ги доведа в земята им; ²² и ще ги направя един народ в земята, върху Израилевите планини; един цар ще царува над всички тях; и не ще бъдат вече два народа, нито ще бъдат за напред разделени в две царства. ²³ Те няма вече да се оскверняват с идолите си, нито с мерзостите си, нито с кое да било от престъпленията си; но ще ги избавя от всичките отстъпления, с които са съгрешили, и ще ги очистя; така те ще бъдат Мои люде, и Аз ще бъда техен Бог. ²⁴ И слугата Ми Давид ще бъде цар на тях; над всички тях ще има един пастир; и те ще ходят в съдбите Ми, и ще пазят повеленията Ми и ще ги извършват. ²⁵ Тоже ще живеят в земята, която дадох на слугата Си Якова, гдето живяха бащите ви; в нея ще живеят те, чадата им и внуците им до века; и слугата Ми Давид ще им бъде княз до века. ²⁶ При това, ще направя с тях завет на мир, който ще бъде вечен завет с тях; и като ги настаня ще ги умножа, и ще положи светилището Си сред тях до века. ²⁷ И скиинята Ми ще бъде сред тях; и Аз ще бъда техен Бог, и те ще бъдат Мои люде. ²⁸ Тогава народите ще познаят, че Аз Господ освещавам Израиля, когато светилището Ми бъде сред тях до века.

38 ¹ И Господното слово дойде към мене и рече: ² Сине човешки, насочи лицето си към Гога, в земята на Магога, княза на Рос, Мосох и Тувал, и пророкувай против него, като речеш: ³ Така казва Господ Иеова: Ето, Аз съм против тебе, Гоге, княже на Рос, Мосох и Тувал, ⁴ Ще те обърна, ще туря кука на челюстите ти, и ще те извадя, с цялата ти войска, коне и конници, всички напълно въоръжени, едно голямо пълчище с щитове и щитчета, всички употребяващи ножове, - ⁵ персийци, етиопяни и ливийци с тях, всички с щитове и шлемове, - ⁶ Гомера и всичките му пълчища, дома на Тогарма, от найдалечните страни на север, и всичките му пълчища, и много народи с тебе. ⁷ Пригответи се, да! пригответи себе си, ти и цялото пълчище, което

се е събрало при тебе, и стани им военачалник. ⁸ След много дни ще бъдеш наказан; в последните години ще дойдеш в земята, която е била отървана от ножа и е била събрана от много племена, върху Израилевите планини, които са били непрекъснато пусти; но *Израил* биде пренесен изсред племената, и те всички ще живеят в нея в безопасност. ⁹ И ти като възлезеш ще дойдеш като вихрушка; ще бъдеш като облак за да покриеш земята, ти и всичките твои пълчища, и много племена с тебе. ¹⁰ Така казва Господ Иеова: В оня ден ще дойдат мисли в ума ти, и ще скроиш лоши намерения, като речеш: ¹¹ Ще вляза в земята на неукрепени села! ще отида при ония, които са в спокойствие и живеят безгрижно, всички които живеят в неукрепени места, без лостове и порти, ¹² за да ги обереш и да вземеш корист, за да обърнеш ръката си против запустели места *сега* населени, и против събраните изсред народите люде, които са придобили добитък и имот и живеят в най-отбраната страна на света. ¹³ Шева, Дедан и търговците на Тарсис с всичките му млади лъвове ще ти рекат: Да обереш ли си дощъл? Да вземеш корист ли си събрал множеството си? Да грабиш сребро и злато ли, да вземеш добитък и имот ли, да направиш голям обир ли? ¹⁴ Затова, сине човешки, пророкувай като речеш на Гога: Така казва Господ Иеова: В оня ден, когато людете Ми Израил ще живеят в безопасност, ти няма ли да го знаеш? ¹⁵ Ще дойдеш от мястото си, от найдалечните страни на север, ти и много племена с тебе, всички яздещи на коне, голямо множество и силна войска; ¹⁶ и ще възлезеш против людете Ми Израиля като облак покриващ земята. Това ще бъде в последните дни; и Аз ще те доведа против земята, за да Ме познаят народите, когато се осветя у тебе, Гоге, пред очите им. ¹⁷ Така казва Господ Иеова: Ти ли си оня, за когото говорих в древно време чрез слугите Си Израилевите пророци, които в ония дни пророкуваха през *много* години, че щях да те доведа против тях? ¹⁸ Но в оня ден, в *деня* когато Бог дойде против Израилевата земя, яростта Ми ще възлезе в ноздрите Ми, казва Господ Иеова. ¹⁹ Защото в ревливостта Си и в пламенния Си гняв казах: Непременно в оня ден ще има голям трепет в Израилевата земя, ²⁰ така щото морските риби и небесните птици, полските зверове и всички гадини, които пълзят по света, и всичките човеци, които са по лицето на света, ще се разтреперят от присъствието Ми; и планините ще се сринат, стръмните *височини* ще паднат, и всяка стена ще се събори до земята. ²¹ И ще призова нож против него по всички-

те Си планини, казва Господ Иеова; ножът на всеки човек ще бъде против брата му. ²² Аз ще се съдя с него чрез мор, и чрез кръв; и ще наваля върху него, върху пълчищата му, и върху многото племена, които са с него, пороен дъжд и градушка от големи камъни, огън и сяра, ²³ Аз ще възвелича и осветя, и ще стана познат пред очите на много народи; и те ще познаят, че Аз съм Господ.

39 ¹ И ти сине човешки, пророкувай против Гога като речеш: Така казва Господ Иеова: Ето, Аз съм против тебе, Гоге, княже на Рос, Мосох и Тувал. ² Ще те обърна и примамя, и, като те възведа от най-далечните страни на север, ще те доведе върху Израилевите планини; ³ и ще избия лъка ти от лявата ти ръка и ще направя да паднат стрелите от дясната ти ръка. ⁴ Ще паднеш върху Израилевите планини, ти, и всичките ти пълчища, и племената, които са с тебе; и ще те предам да бъдеш изяден от хищни птици от всякакъв вид и от полските зверове. ⁵ Ще паднеш на отвореното поле; защото Аз го изговорих, казва Господ Иеова. ⁶ И ще изпратя огън върху Магога и върху ония, които живеят безгрижно в островите; и те ще познаят, че Аз съм Господ. ⁷ Ще направя светото Си име познато в сред хората Си Израила, и не ще оставя да се омърси вече светото Ми име; и народите ще познаят, че Аз съм Господ, Светият в Израил. ⁸ Ето, това иде, и ще стане, казва Господ Иеова; тоя е денят, за който говорих. ⁹ И ония, които живеят в Израилевите градове, като излизат, ще кладат огън с оръжията, *които ще им служат* за гориво - щитовете и щитчетата, лъковете и стрелите, сулиците и копията; ще кладат огън с тях седем години; ¹⁰ така щото няма да носят дърва от полето, нито ще отсекаат от гората, защото ще кладат огън с оръжията; и ще оберат ония, които са ги обрала, и ще оголят ония, които са ги оголили, казва Господ Иеова. ¹¹ В оня ден ще дам на Гога място за погребване в Израил, долината на ония, които преминават отпред морето; и то ще затваря *пътя* на преминаващите; и там ще заровят Гога и цялото му множество; и ще нарекат *мястото* долината на Амон-гога°. ¹² Седем месеца ще ги рови Израилевият дом за да очистят земята; ¹³ да! всичките люде на *Израилевата* земя ще ги ровят; и бележит ще им бъде денят, в който Аз ще се прославя, казва Господ Иеова. ¹⁴ И ще определят мъже, които, като обикалят непрестанно земята, ще заравят с *помощта* на преминаващите останалите по лицето на земята за да я очистят; докле се свършат седем месеца ще ди-

рят *падналите*. ¹⁵ И *определените* предирвачи, като обикалят земята, щом някой от тях види човешка кост, ще изправи знак при нея, докле погребвачите я заровят в долината на Амон-гога. ¹⁶ А името и на града ще бъде Амона°. Така ще очистят земята. ¹⁷ А ти, сине човешки, така казва Господ Иеова: Говори на всичките видове птици и на всеки полски звяр, *като кажеш*: Съберете се та дойдете; натрупайте се от всякъде на жертвата, която жертвувам за вас, голяма жертва върху Израилевите планини, за да ядете месо и да пиете кръв. ¹⁸ Ще ядете месата на юнаците и ще пиете кръвта на земните князе, и на овни, на агнета, на козли и на телци, всички васански угоени. ¹⁹ Ще ядете тлъстина до насита, и ще пиете кръв до опиване, от жертвата, която пожертвувах за вас; ²⁰ И ще се наситите на трапезата Ми с коне и ездачи, с юнаци и с всякакви военни мъже, казва Господ Иеова. ²¹ И Аз ще поставя славата Си между народите; и всичките народи ще видят съдбата, която извърших, и ръката Ми, която положих върху тях. ²² Така Израилевият дом ще познае, че Аз съм Господ техният Бог от днес нататък. ²³ И народите ще познаят, че Израилевият дом бе пленен поради беззаконието си. Понеже станаха непокорни на Мене, затова скрих лицето Си от тях и ги предадох в ръката на неприятелите им; и те всички паднаха от нож. ²⁴ Според нечистотата им и според престъплението им, и скрих лицето Си от тях. ²⁵ Затова, така казва Господ Иеова: Сега ще върна Якова от плен, ще се смиля за целия Израилев дом, и ще бъда ревнив за светото Си име. ²⁶ И те ще носят срама си и всичките престъпления, чрез които станаха непокорни на Мене, когато живеят безопасно в земята си, без да има кой да ги плаши. ²⁷ Когато ги доведе пак от племената, и ги събера от страните на неприятелите им, тогава ще се осветя у тях пред очите на много народи; ²⁸ и те ще познаят, че Аз съм Господ техният Бог, понеже ги направих да бъдат закарани в плен между народите, а *после* ги събрах в земята им; и няма да оставя вече там никого от тях. ²⁹ И няма вече да скрия лицето Си от тях; защото излях Духа си върху Израилевия дом, казва Господ Иеова.

¹ В двадесет и петата година от плена ни, в началото на годината, на десетия ден от месеца, в четиринадесетата година подир превземането на града, в същия ден Господната ръка биде върху мене и ме заведе там, - ² чрез Божии видения ме заведе в Израилевата земя та ме постави върху една твърде висока планина, на ко-

ято имаше към юг нещо като здание *подобно* на град. ³ И като ме заведе там, ето, човек чийто изглед бе като изглед на мед, и който държеше в ръката си ленена връв и мярка от тръстика, стоеше в портата. ⁴ И човекът ми рече: Сине човешки, погледни с очите си, чуй с ушите си, и приложи сърцето си върху всичко, което ще ти покажа; защото ти биде въведен тука с цел да ти покажа това. Всичко що видиш изяви го на Израилевия дом. ⁵ И ето извън дома една стена околоръст, и в ръката на човека мярка от тръстика дълга шест лакти, всеки *лакът дълъг* лакът и длан; и като измери широчината на зданието, тя беше една тръстика, и височината една тръстика. ⁶ Тогава дойде при портата, която гледаше към изток, и се изкачи по стъпалата ѝ; и като измери прага на портата, широчината му беше една тръстика, и широчината на другия праг една тръстика. ⁷ И всяка стражарска стая бе една тръстика дълга и една тръстика широка; и *разстоянието* между стаите бе пет лакти; а прагът на портата, при преддверието на портата към дома, бе една тръстика. ⁸ Измери тоже преддверието на портата към дома, една тръстика. ⁹ Тогава като измери преддверието на портата, то беше осем лакти, а стълбовете им два лакътя; и преддверието на портата беше откъм дома. ¹⁰ И стражарските стаи на източната порта бяха три отсам и три оттам, и трите на една мярка; и стълбовете имаха една мярка отсам и оттам. ¹¹ И като измери широчината на входа на портата, тя беше десет лакти, а дължината на портата тринадесет лакти. ¹² А пред стаите имаше един лакът разстояние отсам и един лакът разстояние оттам; и стаите бяха шест лакти отсам и шест лакти оттам. ¹³ После измери портата от покрива на едната стражарска стая до покрива на другата, и широчината бе двадесет и пет лакти, врата срещу врата. ¹⁴ И измери стълбовете шестдесет лакти; и преддверието *стигаше* до стълбовете околоръст портата. ¹⁵ И от лицето на портата, при входа, до лицето на преддверието на вътрешната порта, имаше петдесет лакти. ¹⁶ И на стражарските стаи имаше затворени прозорци, също и на стълбовете им извътре портата околоръст, така и на сводовете; а имаше прозорци извътре околоръст; а върху всеки стълб имаше палми. ¹⁷ Тогава ме заведе във външния двор; и ето стаи и под направени около двора; имаше тридесет стаи върху пода. ¹⁸ И подът, който бе от страните на портата, съответстващ на дължината на портите, беше долният под. ¹⁹ Тогава измери широчината от лицето на долната порта до лицето на вътрешния

двор извън, и тя беше сто лакти и откъм изток и откъм север. ²⁰ И измери дължината и широчината на портата на външния двор, която гледаше към север. ²¹ И стражарските стаи бяха три отсам и три оттам; а стълбовете ѝ и сводовете ѝ бяха според мярката на първата порта; дължината ѝ беше петдесет лакти, и широчината ѝ двадесет и пет лакти. ²² И прозорците ѝ, и сводовете ѝ, и палмите ѝ бяха според мярката на портата, която гледа към изток; и изкачваха се към нея по седем стъпала; и сводовете ѝ бяха пред нея. ²³ И портата на вътрешния двор бе срещу портата, която бе към север и към изток; и като измери от порта до порта, намери сто лакти. ²⁴ И заведе ме към юг, и ето порта, която гледаше към юг; и като измери стълбовете ѝ и сводовете ѝ, те имаха същите мерки. ²⁵ И имаше прозорци на нея и на сводовете ѝ околоръст, подобни на ония прозорци; дължината им беше петдесет лакти, и широчината двадесет и пет лакти. ²⁶ И изкачваха се към нея по седем стъпала; и сводовете ѝ бяха пред нея; и на стълбовете ѝ имаше палми, една отсам и една оттам. ²⁷ И във вътрешния двор имаше порта към юг; и като измери от порта до порта към юг, намери сто лакти. ²⁸ Тогава ме заведе във вътрешния двор през южната порта; и като измери южната порта, тя имаше същите мерки, ²⁹ и стражарските ѝ стаи, и стълбовете ѝ, и сводовете ѝ имаха същите мерки; и на нея и на сводовете ѝ имаше прозорци околоръст; дължината ѝ беше петдесет лакти, а широчината ѝ двадесет и пет лакти. ³⁰ И сводовете околоръст бяха двадесет и пет лакти дълги, и пет лакти широки. ³¹ И сводовете ѝ бяха към външния двор; и имаше палми по стълбовете ѝ; и изкачваха се към нея по осем стъпала. ³² И заведе ме във вътрешния двор към изток; и като измери портата тя имаше същите мерки; ³³ и стражарските ѝ стаи, стълбовете ѝ, и сводовете ѝ имаха същите мерки; и на нея и на сводовете ѝ имаше прозорци околоръст; а тя беше петдесет лакти дълга и двадесет и пет лакти широка. ³⁴ И сводовете ѝ бяха към външния двор; и по стълбовете ѝ имаше палми отсам и оттам; и изкачваха се към нея по осем стъпала. ³⁵ И заведе ме при северната порта; и като я измери, тя имаше същите мерки, ³⁶ както и стражарските ѝ стаи, стълбовете ѝ, и сводовете ѝ; и на нея имаше прозорци околоръст; а тя беше петдесет лакти дълга и двадесет и пет лакти широка. ³⁷ И стълбовете ѝ бяха към външния двор; и по стълбовете ѝ имаше палми отсам и оттам; и изкачваха се към нея по осем стъпала. ³⁸ И имаше една стая, чиято врата беше при стълбовете на портата, гдето мие-

39 ха всеизгарянето. ³⁹И в преддверието на порта
та имаше две, трапези отсам и две трапези от-
там, на които да колят всеизгарянето, прино-
40 са за грях, и приноса за престъпление. ⁴⁰И на
външната страна, при стъпалата към входа на
северната порта, имаше две трапези; и на дру-
гата страна, която принадлежеше към преддве-
41 рието на портата, имаше две трапези. ⁴¹Чети-
ри трапези имаше отсам и четири трапези от-
там при страните на портата; *всичко* осем тра-
42 пези, на които колежа *жертвите*. ⁴²И четирите
трапези за всеизгарянето бяха от дялан камък,
един лакът и половина дълги, един лакът и по-
ловина широки, и един лакът високи; и на тях
туряха оръдията, с които колежа всеизгаряне-
43 то и жертвата. ⁴³И извътре имаше полица, една
длан широка, прикована околоръст; а на тра-
44 пезите *туряха* месото на приносите. ⁴⁴И извън
вътрешната порта бяха стаите на певците, във
вътрешния двор, който бе на страните на север-
ната порта; и лицата им бяха към юг; а една *от*
45 *тях*, на страната на източната порта, гледаше
към север. ⁴⁵И рече ми: Тая стая, която гледа
към юг, е за свещениците, които се грижат за
46 дома; ⁴⁶а стаята, която гледа към север, е за све-
щениците, които прислужват около олтара; те
са потомци на Садока, които измежду Левиеви-
те потомци се приближават при Господа да Му
47 служат. ⁴⁷И като измери двора, дължината му
беше сто лакти, и широчината му сто лакти; бе-
ше квадратен, и олтарът беше пред дома. ⁴⁸То-
48 гава ме заведе в предхрамието на дома; и като
измери всеки стълб на предхрамието, те бяха
пет лакти отсам и пет лакти оттам; а широчина-
та на портата беше три лакти отсам и три лакти
49 оттам. ⁴⁹Дължината на предхрамието бе двадесет
лакти, и широчината му единадесет лакти; и
изкачваха се към него по *десет* стъпала; и при
стъбловете имаше *други* стълбове, един отсам и
един оттам.

41 ¹После ме заведе в храма; и като измери
стъбловете, те имаха шест лакти широчина от-
сам и шест лакти широчина оттам, според ши-
2 рочината на скинията. ²И широчината на вхо-
да бе десет лакти; и страните на входа бяха пет
лакти отсам и пет лакти оттам; и като измери
дължината на *храма*, беше четиридесет лакти,
3 а широчината му двадесет лакти. ³Тогава вле-
зе по-навътре; и като измери всеки стълб на
входа, имаха два лакътя, и входът шест лак-
4 ти, и широчината на входа седем лакти. ⁴И ка-
то измери дължината му, беше двадесет лак-
ти, и широчината двадесет лакти, според *ши-*
рочината на храма. И рече ми: Това е пресве-
5 тото място. ⁵Тогава измери стената на дома;

тя имаше шест лакти; а широчината на стра-
ничните стаи, които бяха около дома на вся-
ка страна, беше четири лакти. ⁶И страничните 6
стаи бяха на три етажа, стая върху стая и три-
десет на ред; и влизаха в стената, която при-
надлежеше на дома за страничните стаи око-
ловръст, за да се държат здраво без да се дър-
жат за стената на дома. ⁷И страничните стаи се 7
разширяваха; и имаше вита стълба, която во-
деше в страничните стаи, защото витата стъл-
ба на дома водеше нагоре околоръст на дома;
затова домът ставаше по-широк нагоре; и та-
ка се изкачваха от долния етаж до най-горния
през средния. ⁸И видях, че домът беше висок 8
от всяка страна; основите на страничните стаи
бяха една цяла тръстика от шест големи лак-
ти. ⁹Външната стена на страничните стаи бе 9
ше пет лакти широка; и оставеното *празно* мя-
сто бе за страничните стаи, които принадлежа-
ха на дома. ¹⁰И между стаите имаше двадесет 10
лакти разстояние около дома на всяка страна.
¹¹И вратите на страничните стаи бяха към оста- 11
веното *място*, една врата към север и една вра-
та към юг; и широчината на оставеното място
бе пет лакти околоръст. ¹²А зданието, което 12
бе пред отделеното място към западната стра-
на, бе седемдесет лакти широко; и стената на
зданието бе пет лакти дебела околоръст, а дъл-
жината му деветдесет лакти. ¹³И тъй, като из- 13
мери дома, беше сто лакти дълъг; и отделено-
то място, зданието, и стените му сто лакти дъл-
ги. ¹⁴Тоже и широчината на лицето на дома и 14
на отделеното място към изток беше сто лакти.
¹⁵И като измери дължината на зданието, което 15
беше в лицето на отделеното място зад него, и
галериите му отсам и оттам, те имаха сто лак-
ти; *измери* и вътрешния храм, преддверията на
двора, ¹⁶праговете, затворените прозорци и га- 16
лериите наоколо в трите им етажа, срещу прага,
облечени с дърво околоръст от земята до про-
зорците, (а прозорците бяха покрити), ¹⁷до над 17
вратата, до вътрешния дом и извън, и през ця-
лата стена околоръст извътре и извън; *всичко*
бе според мерките. ¹⁸И то бе изработено с херу- 18
вими и с палми, така щото имаше палма меж-
ду херувим и херувим. Всеки херувим имаше
две лица, ¹⁹тъй щото имаше човешко лице към 19
палмата отсам, а лице на млад лъв към палмата
оттам; така бе изработено по целия дом околор-
въст. ²⁰От пода до над вратата бяха изработе- 20
ни херувими и палми; такава беше стената на
храма. ²¹Колкото за храма, стълбовете му бя- 21
ха квадратни, а колкото за лицето на светили-
щето, изгледът му беше като изгледа *на храма*.
²²Олтарът бе дървен, три лакти висок и два ла- 22

къта дълъг; и ъглите му, подножието му и страните му бяха дървени. И той ми рече: Това е трапезата, която стои пред Господа. ²³ А храмът и светилището имаха две врати. ²⁴ И вратите имаха по две крила, две движещи се крила, две *крила* за едната врата, и две крила за другата. ²⁵ И по тях, по вратите на храма, бяха изработени херувими и палми; както бяха работени по стените; и имаше дебели дъски по лицето на преддверието извън. ²⁶ И имаше затворени прозорци и палми отсам и оттам от страните на преддверието, и по страничните стаи на дома, и по дебелиите дъски.

42 ¹ Тогава ме изведе във външния двор при пътя към север: и заведе ме в стаята, която бе срещу отделеното място, и срещу зданието към север. ² В лицето му, което беше сто лакти дълго, имаше северната врата; а широчината му бе петдесет лакти. ³ Срещу двадесетте *лакти*, които принадлежах на вътрешния двор, и срещу пода, който принадлежеше на външния двор, имаше галерия срещу галерия на третия етаж. ⁴ И пред стайте имаше коридор десет лакти широк навътре, - път сто лакти дълъг; и вратите на *стайте* бяха към север. ⁵ А най-горните стаи бяха по-тесни, понеже галериите отнемаха от тях повече отколкото от долните и средните етажи на зданието. ⁶ Защото те бяха на третия етаж, и нямаха стълбове като стълбовете на дворовете; затова *най-горният етаж* се стесняваше повече нежели най-долният и средният *етаж*, *почвайки* от земята. ⁷ И на външната стена, която бе от страните на стайте, към външния двор, пред стайте, дължината бе петдесет лакти. ⁸ Защото дължината на стайте, които бяха във външния двор беше петдесет лакти; и, ето, пред храма имаше сто лакти. ⁹ А под тия стаи, беше входът от изток като се отива към тях от външния двор. ¹⁰ Стаите бяха в дебелината на дворовата стена към изток, пред отделеното място, и пред зданието. ¹¹ И коридорът пред тях беше на глед като коридора пред стайте, които бяха към север; имаха еднаква дължина и широчина; и всичките им изходи бяха според техните кроежи и според техните врати. ¹² И като имаше врати на стайте, които бяха към юг, така имаше и врата гдето почваше коридорът, коридорът право срещу стената към изток като се влиза в тях. ¹³ Тогава ми рече: Северните стаи и южните стаи, които са пред отделеното място, са светите стаи, гдето свещениците, които се приближават при Господа, ще ядат пресветите неща; и хлебния принос, приноса за грях и приноса за престъпление; защо-

то мястото е свето. ¹⁴ Когато свещениците влизат *в храма*, да не излизат от светото място във външния двор, но там да слагат дрехите, с които служат, защото са свети; а когато обличат други дрехи, тогава да се приближават при онава, което принадлежи на людете. ¹⁵ А като свърши измерванията на дома отвътре, изведе ме през портата, която гледа към изток, и измери *дома* околоръст. ¹⁶ Като измери източната страна с тръстикова мярка, тя беше петстотин тръстики, *измерена* наоколо с тръстикова мярка. ¹⁷ Като измери северната страна, тя беше петстотин тръстики, *измерена* наоколо с тръстикова мярка; тя беше петстотин тръстики. ¹⁸ Измери южната страна с тръстикова мярка; тя беше петстотин тръстики. ¹⁹ После се обърна към западната страна и я измери с тръстикова мярка; тя беше петстотин тръстики. ²⁰ Измери го от четирите страни. Имаше и стена околоръст, дълга петстотин *тръстики* и широка петстотин *тръстики*, за да отдели светото от несветото *място*.

¹ После ме заведе при портата, която гледа към изток; ² и ето, славата на Израилевия Бог идеше от източния път; гласът Му беше като глас на много води и светът сияеше от славата Му. ³ И видението, което видях, бе като видението, което видях, когато дойдох да *пророкувам*, че градът щял да се разруши; виденията бяха като видението, което видях при реката Ховар; и паднах на лицето си. ⁴ И Господната слава влезе в дома през пътя на портата, която гледа към изток. ⁵ И Духът ме дигна и ме заведе във вътрешния двор; и, ето, домът бе пълен с Господната слава. ⁶ И чух одного да ми говори из дома; и човек стоеше при мене и ми рече: ⁷ Сине човешки, *това е* мястото на престола Ми, и мястото на стъпалата на нозете Ми, гдето ще обитавам всред израилтяните до века и Израилевият дом няма вече да омърси светото Ми име, ни те, ни царете им, с блудствата си или с трупите на идоите ⁸ си на високите си места. ⁸ Като поставиха своя праг при Моя праг и стълбовете на своите врати при стълбовете на Моите врати, така щото нямаше *друго* освен стената между Мене и тях, те мърсяха светото Ми име с мерзостите, които вършеха; затова изтребих ги в гнева Си. ⁹ Сега нека отдалечат от Мене блудствата си и трупите на идоите си; и аз ще обитавам всред тях до века. ¹⁰ Ти, сине човешки, покажи *тоя* дом на Израилевия дом, за да се засрамят поради престъпленията си; и нека измерят плана му. ¹¹ И ако се засрамят за всичко, което са сторили, покажи им чертежа на дома и образа му, изходите му и входовете

му, всичките му разпореждания и всичките му наредби, [всичките му разпореждания] и всичките му закони, и опиши го пред тях, за да пазят всичките му разпореждания и всичките му наредби, и да ги извършват. ¹²Ето законът на дома: Целият предел на върха на планината околвръст ще бъде пресвет. Ето, това е законът на дома. ¹³И ето мерките на олтара в лакти, като се смята лакът един лакът и длан: Дълбочината му да бъде един лакът, и первазът му около краищата му една педя; това ще бъде основата на олтара. ¹⁴А от дъното му, което е на земята, до долната полица да бъде два лакътя, и широчината един лакът; и от по-малката полица до по-голямата полица да бъде четири лакти, и широчината един лакът. ¹⁵И горната част на олтара да бъде четири лакти *висока*; а от огнището на олтара нагоре да има четири рога. ¹⁶И огнището на олтара да бъде дванадесет *лакти* на дълж и дванадесет на шир; *да образува* квадрат с четирите си страни. ¹⁷И полицата да бъде четиринадесет *лакти* на дълж и четиринадесет на шир по четирите си страни; и первазът около него да бъде половин лакът, и дъното му един лакът наоколо, а стъпалата му да гледат към изток. ¹⁸И рече ми: Сине човешки, така казва Господ Иеова: Тия са наредбите на олтара, в деня когато го направят, за да принасят върху него всеизгаряния и да ръсят върху него кръв. ¹⁹И на левитските свещеници, които са от Садоковото потомство, които се приближават при Мене да Ми служат, казва Господ Иеова, да дадеш юнец в принос за грях. ²⁰И като вземеш от кръвта му, да я туриш на четирите рога на *олтара*, на четирите ъгли на полицата и на перваза наоколо; така ще го очистиш и ще направиш умиловение за него. ²¹После да вземеш и юнеца, който е в принос за грях, и нека го изгорят в определеното място на дома, във от светилището. ²²А на втория ден да принесеш козел без недостатък в принос за грях; и така ще очистят олтара както го очистиха с юнеца. ²³Като свършиш чистенето му, да принесеш юнец без недостатък, и овен от стадото без недостатък. ²⁴И като ги принесеш пред Господа, свещениците нека хвърлят сол на тях, и нека ги принесат всеизгаряне Господу. ²⁵Седем дни да принасяш всеки ден козел в принос за грях; нека принасят тоже юнец и овен от стадото, които нямат недостатък. ²⁶Седем дни нека правят умиловение за олтара и го чистят; така ще го осветят. ²⁷И като се свършат тия дни, от осмия ден нататък нека принасят свещениците всеизгарянията ви на олтара, и примирителните ви

приноси; и аз ще ви приема, казва Господ Иеова.

¹Тогава Той ме върна по пътя на външната порта на светилището, която гледа към изток; и тя бе затворена. ²И Господ ми рече: Тая порта ще бъде затворена, няма да се отвори, и никой човек да не влезе през нея; защото Господ Израилевият Бог е влязъл през нея; затова тя ще бъде затворена. ³А князът, който като княз ще седне в нея за да яде хляб пред Господа, той ще влезе през пътя на преддверието на *тая* порта, и през същия път ще излезе. ⁴Тогава ме заведе по пътя на северната порта срещу дома; и като погледнах, ето, Господният дом бе пълен с Господната слава; и паднах на лицето си. ⁵И Господ ми рече: Сине човешки, внимавай в сърцето си, погледни с очите си и чуи с ушите си всичко, което ти казвам за всичките наредби на Господния дом, и за всичките му закони; и забележи добре входа на дома, с всичките изходи и светилището. ⁶И кажи на бунтовниците, *сиреч*, на Израилевия дом: Така казва Господ Иеова: ДOME Израилев, нека ви са доволно всичките мерзости, които извършихте, ⁷дето въведохте инородци, с необрязано сърце и необрязана плът, да бъдат в светилището Ми та да го мърсят, дори в Моя дом, и дето, когато принасяте хляба Ми, тлъстината и кръвта, престъпихте завета Ми, в прибавка на всичките ви *други* мерзости. ⁸И не сте изпълнили службата на светите Ми неща, но сте поставили за себе си стражари над службата в светилището Ми. ⁹Така казва Господ Иеова: От всичките инородци, които са между израилтяните, никой инородец с необрязано сърце и необрязана плът да не влиза в светилището Ми. ¹⁰Но и левитите, които се отдалечиха от Мене, когато заблуждаваше Израил, който заблуди от Мене и отиде след идолите си, те ще носят беззаконието си. ¹¹Но пак, те ще бъдат служители в светилището Ми, да надзирават върху портите на дома и да служат в дома; те ще колят всеизгарянията и жертвите на людете, и те ще стоят пред тях за да им слугуват. ¹²Понеже им слугуваха пред идолите им, и станаха спънка за *увличане* Израилевия дом в беззаконие, затова аз дигнах ръката Си против тях, казва Господ Иеова; и те ще носят беззаконието си. ¹³И няма да се приближат при Мене за да Ми свещенодействуват, нито да се приближават при нищо от светите неща, *нито* при пресветите; но ще носят срама си и мерзостите, които извършиха. ¹⁴Обаче, ще ги поставя стражари над службата на дома за всичката му прислуга, и за всичко, което ще се върши в него. ¹⁵А левитските свещеници,

44

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

Садоковите потомци, които извършваха службата на светилището Ми, когато израилтяните заблуждаваха от Мене, те нека се приближават при Мене за да Ми служат, и нека стоят пред Мене да Ми принасят тлъстината и кръвта, казва Господ Иеова. ¹⁶ Те нека влизат в светилището Ми, и те нека се приближават при трапезата за да Ми служат, и те нека извършват службата Ми. ¹⁷ И когато влизат в портите на вътрешния двор нека обличат ленени дрехи; да няма нищо вълнено на тях, докато служат в портите на вътрешния двор и в дома. ¹⁸ Нека имат ленени гъжви на главите си, нека имат и ленени гащи на кръста си; да не опасват нищо, което причинява пот. ¹⁹ А когато излизат във външния двор, във външния двор към хората, нека събличат дрехите, с които са служили, и като ги слагат в светите стаи нека обличат други дрехи, за да не осветяват хората с одеждите си. ²⁰ И да не бръснат главите си, нито да оставят космите си да растат, но само да стрижат главите си. ²¹ И никой свещеник да не пие вино, когато влиза във вътрешния двор. ²² И да не си вземе за жена вдовица или напусната! но да вземат девица от рода на Израилевия дом, или вдовица овдовяла от свещеник. ²³ И нека учат хората Ми да различават между свето и несвето, и нека ги упътват да разпознават нечисто от чисто. ²⁴ И в препирните те нека стоят да съдят; според Моите съдби нека ги съдят; и нека пазят законите Ми и повеленията Ми във всичките Ми определени празници; и нека осветяват съботите Ми. ²⁵ ²⁵ Да не се допират при мъртъв човек та да се осквернят; обаче за баща или за майка, за син или за дъщеря, за брат или за неженена сестра, за тях бива да се оскверняват. ²⁶ А след като се очисти *оскверненият* и му минат^о седем дни, ²⁷ *тогава* в деня когато влиза в светилището, във вътрешния двор за да служи в светилището, нека принася приноса си за грях, казва Господ Иеова. ²⁸ А колкото за наследството им, аз съм наследството им; да не им давате притежание в Израиля, *защото* аз съм притежанието им. ²⁹ Нека ядат хлебния принос, приноса за грях и приноса за престъпление; и всяко обречено нещо в Израиля да бъде тяхно. ³⁰ И първаците от всичките първи рожби от всичко, и всеки принос от всичко, от всичките *видове* на вашите приноси, да бъдат на свещениците; то же да давате на свещеника първака от тестото си, за да почива благословение на домовете ви. ³¹ ³¹ Свещениците да не ядат никаква мърша или разкъсано от звяр, било птица или животно.

45 ¹ При това, когато делите земята с жребие за

наследство, отделете свет дял от земята за принос на Господа; дължината му да бъде дължина от двадесет и пет хиляди *тръстици*, а широчината му десет хиляди; целият му предел да бъде свет околоръст. ² От тоя дял да се определи за светилището *място* петстотин *тръстици* дълго и петстотин *широко*, четвъртито наоколо, и петдесет лакти за предмestiето около него. ³ И тъй според тая мярка да отмериш *място* двадесет и пет хиляди дълго и десет хиляди широко; и в него да бъде светилището, пресветото *място*. ⁴ Това да бъде свет дял от *Израилевата* земя за свещениците, служителите в светилището, които се приближават да служат Господу; нека им бъде място за къщи, и свето място за светилището. ⁵ И левитите да имат за себе си, като служителите на дома, *едно място* двадесет и пет хиляди дълго и десет хиляди широко за свое притежание, за градове, в които да живеят^о. ⁶ И за притежание на града дайте *едно място* пет хиляди широко и двадесет и пет хиляди дълго, покрай принесения свети дял; това да бъде за целия Израилев дом. ⁷ А за княза да има дял от двете страни на светия дял и на градското притежание, пред светия дял и пред градското притежание, от западната страна към запад, и от източната страна към изток; и дължината от западната му граница до източната му граница да бъде според *дължината* на всеки един от дяловете. ⁸ *Тоя дял* от земята да бъде негово притежание в Израил; и князете Ми да не угнетяват вече хората Ми, а да дадат *останалото* от земята на Израилевия дом според племената им. ⁹ Така казва Господ Иеова: Да ви е доволно, князе Израилеви; отдалечете насилието и грабителството, и извършвайте съдба и правда; престанете да изпъждате хората Ми *от притежанията* им, казва Господ Иеова. ¹⁰ Имайте прави везни, права ефа и прав ват. ¹¹ Ефата и ватът нека имат същия обем, тъй щото ватът да побира една десета от кора и ефата една десета от кора; обемът им да се определя от кора. ¹² И сикълът нека бъде двадесет гери; двадесет сикла, двадесет и пет сикла, и петнадесет сикла нека бъде мнаса ви. ¹³ Ето приносът, който ще принасяте: Шестата част на ефа от един кор жито; така и от ечемика да давате шестата част на ефа от един кор. ¹⁴ А относно правилото за дървеното масло, *от един* ват масло *принасяйте* десетата част на ват от един кор, *който* е един хомер от десет вати; защото десет вати са един хомер. ¹⁵ И от добре напоените Израилеви пاسبиха *принасяйте* и по едно агне от *всяко* стадо от двеста, които да бъдат за хлебен принос,

за всеизгаряне, и за примирителен принос, за да се прави умилостивение за тях, казва Господ Иеова. ¹⁶ Всичките люде от *Израилевата* земя нека дават тоя принос на княза в Израила. ¹⁷ А на княза ще принадлежи да дава всеизгарянията, хлебните приноси и възлиянията в празниците, в новолунията и в съботите, във *време* на всичките определени празници на Израилевия дом; тоя нека приготвя приноса за грях, хлебния принос, всеизгарянето и примирителните приноси, за да прави умилостивение за Израилевия дом. ¹⁸ Така казва Господ Иеова: В първия *месец*, на първия *ден* от месеца, да вземеш юнец без недостатък, и с него да очистиш светилицето. ¹⁹ Свещеникът нека взема от кръвта на приноса за грях, и нека я тури върху стълбовете на вратите на дома, върху четирите тъгла на полицата на олтара, и върху стълбовете на портата на вътрешния двор. ²⁰ Така да правиш и на седмия ден от месеца за всекиго, който съгрешава от незнание, и за простия; така ще правиш те умилостивение за дома. ²¹ В първия *месец*, на четиринадесетия ден от месеца, да ви бъде пасхата, седемдневен празник, безквасен хляб да се яде. ²² И в същия ден нека приготви князът за себе си и за всичките люде на *Израилевата* земя юнец в принос за грях. ²³ И през седемте дни на празника нека приготвя всеизгаряне Господу, по седем юнеца и по седем овена без недостатък всеки ден през седемте дни, тоже и козел всеки ден в принос за грях. ²⁴ И за хлебен принос нека приготвя по една ефа за всеки юнец, и по една ефа за всеки овен, и по един ин дървено масло за всяка ефа. ²⁵ В седмия *месец*, на петнадесетия ден от месеца, през седемте дни на празника, нека приготвя същото според *определеното* за приноса за грях, за всеизгарянето, и за хлебния принос, и за дървеното масло.

46 ¹ Така казва Господ Иеова: Портата на вътрешния двор която гледа към изток, нека бъде затворена през шестте делнични дни; а в съботния ден да се отваря, и в деня на новолунието да се отваря. ² И князът нека влезе по пътя на преддверието във външната порта, и нека застане при стълба на портата; а свещениците нека принасят всеизгарянето му и примирителните му приноси; и той да се поклони при прага на портата. Тогава да излезе; обаче да се не затваря портата до вечерта. ³ А людете на *Израилевата* земя да се кланят във входа на същата порта пред Господа в съботите и в новолунията. ⁴ А всеизгарянето, което князът ще принася Господу в съботен ден да бъде шест агнета без недостатък и един овен без недостатък. ⁵ И хлебният принос за овена да бъде една ефа,

а хлебният принос за агнетата, колкото му дава ръка, и един ин дървено масло за една ефа. ⁶ И в деня на новолунието *приносят* му да бъде юнец без недостатък, шест агнета и един овен, които да бъдат без недостатък. ⁷ И нека принася хлебен принос, една ефа за юнеца и една ефа за овена, а за агнетата, колкото му стига ръка, и по един ин дървено масло за всяка ефа. ⁸ И когато князът влиза, нека влиза по пътя на преддверието на портата, и нека излиза по същия път. ⁹ Но когато людете на тая земя дохождат пред Господа във време на определените празници, тогава оня, който влиза по пътя на северната порта за да се поклони, нека излиза по пътя на южната порта, а който влиза по пътя на южната порта, нека излиза по пътя на северната порта; да се не връща по пътя на портата, по който е влязъл, но да излиза като върви право напред. ¹⁰ И князът да влиза всред тях, когато влизат; и когато излизат, да излизат *заедно*. ¹¹ И на тържествата и на празниците хлебният принос да бъде една ефа за юнеца и една ефа за овена; а за агнетата колкото му дава ръка, и един ин дървено масло за всяка ефа. ¹² А когато князът принася доброволно всеизгаряне или доброволни примирителни приноси Господу, тогава да му отворят портата, която гледа към изток, и нека принася всеизгарянето си и примирителните си приноси, както прави в съботен ден; тогава нека излиза; и подир излизането му нека затворят портата. ¹³ И да принасяш всеки ден във всеизгаряне Господу едногодишно агне без недостатък; всяка сутрин да го принасяш, ¹⁴ И заедно с него да принасяш всяка сутрин за хлебен принос шестата част от една ефа, и третата част от един ин дървено масло, за да го смесиш с брашното; *това да бъде* хлебен принос Господу за винаги чрез вечна наредба. ¹⁵ Така нека принасят агнето, хлебния принос, и дървеното масло всяка сутрин, за всегашно всеизгаряне. ¹⁶ Така казва Господ Иеова: Ако князът даде подарък на някого от синовете си, това ще му бъде наследство, ще бъде притежание на неговите синове, ще им бъде притежание по наследство. ¹⁷ Но ако даде подарък от наследството си на някого от слугите си, тогава ще бъде негов *само* до годината на освобождението, подир която да се възвръща на княза; а наследството му ще бъде за синовете му. ¹⁸ При това князът да не взема от наследството на людето като ги изважда с насилие от притежанието им; *ако* даде наследството на синовете си, то от своето притежание *да им даде*, за да се не разпръсват людето Ми всеки от притежанието си. ¹⁹ После ме заведе през входа, който бе от стра-

ните на портата, в светите свещенически стаи, които гледат към север; и, ето, там имаше място отзад към запад. ²⁰ И рече ми: Това е мястото гдето свещениците ще варят приноса за престъпление и приноса за грях, и гдето ще пекат хлебния принос, за да не ги изнасят във външния двор и да осветят людете. ²¹ Тогава като ме изведе във външния двор преведе ме около четирите ъгъла на двора; и, ето, във всеки ъгъл на двора имаше двор. ²² В четирите ъгъла на двора имаше заградени дворове, четиридесет *лак-ти* на дълж и тридесет на шир; тия четири *двора* в ъглите имаха еднаква мярка. ²³ И имаше ред *здания* наоколо в тях, около четирите *двора*; и имаше готварници устроени наоколо под редовете. ²⁴ Тогава ми каза: Тия са готварниците, гдето служителите на дома ще варят жертвите на людете.

47 ¹ Тогава ме върна при вратата на дома; и, ето, вода извираше изпод прага на дома към изток; защото лицето на дома бе към изток; и водата слизаше изпод дясната страна на дома, при южната страна на олтара. ² После ме изведе по пътя на северната порта, и ме преведе наоколо по външния път към външната порта, по пътя на *портата*, която гледа към изток; и, ето, вода течеше от дясната страна. ³ И човекът, който държеше мярката в ръката си, като излезе към изток премери хиляда лакти, и ме преведе през водата; водата бе до глезени. ⁴ Пак премери хиляда, и ме преведе през водата; водата бе до колене. Пак премери хиляда, и ме преведе; водата бе до кръста. ⁵ После премери хиляда, и беше станала река, през която не можах да премина; защото водата беше се издигнала и бе станала вода за плуване, река непроходима. ⁶ И рече ми: Видя ли сине човешки? Тогава като ме заведе, върна ме към брега на реката. ⁷ А когато се върнах, ето, при брега на реката твърде много дървета и от двете ѝ страни. ⁸ Тогава ми рече: Тая вода изтича откъм източната страна, слиза към полето, и се влива в морето; и когато се излее в морето водата му ще се изцери. ⁹ И всяко одушевлено, *с което морето* изобилва, ще живее на всичките места дето би отишла тая пълна река; и там ще има твърде голямо множество риба по причина, че тая вода е дошла там и, че *водите на морето* са се изцерили; понеже дето отиде реката всичко ще живее. ¹⁰ И рибари ще стоят край нея от Енгади до Енеглаим, *там* ще простират мрежите си; рибите им ще бъдат твърде много по видовете си, като рибите на голямото море. ¹¹ Но тинестите и блатистите му места няма да се изцерят; ще бъдат предадени

на сол. ¹² А край реката, по бреговете ѝ от двете ѝ страни, ще растат всякакви видове дървета за храна, чиито листа няма да вехнат, нито плодът им да оскъдее; всеки месец ще раждат нов плод, по причина, че водата, *която ги пои*, изтича из светилището; и плодът им ще бъде за храна, а листът им за изцеление. ¹³ Така казва Господ Иеова: Ето пределите, по които ще наследите земята, като я разделите според дванадесетте Израилеви племена: Иосиф ще има *два* дяла. ¹⁴ Всеки както брат му ще наследите тая *земя*, за която се захлех, че ще я дам на бащите ви; да! тая земя ще ви се даде в наследство. ¹⁵ И ето границата на земята: На северната страна *ще бъде* от голямото море, по пътя за Етлон, до прохода на Седад; ¹⁶ *после*, Емат, Вирота, Сибраим, (който е между предела на Дамаск и предела на Емат), и Асаратихон, (който е при пределите на Ауран); ¹⁷ а границата от морето ще бъде Асеренан (при предела на Дамаск), а към север северната граница е Емат. Това е северната страна. ¹⁸ А източната, между Ауран, Дамаск и Галаад *оттатък* и Израилевата земя *отсам*, ще бъде Йордан, като я премерите от северната граница до източното море. Това е източната страна. ¹⁹ А към юг южната страна ще бъде от Тамар до водата на Мерива Кадис, и през Египетския поток до голямото море. Това, към юг, е южната страна. ²⁰ А западната страна ще бъде от голямото море от южната граница до прохода на Емат. Това е западната страна. ²¹ Така да разделите тая земя помежду си според Израилевите племена. ²² Да я разделите в наследство за вас и за чужденците, които пришепствуват между вас, които родят чада сред вас; тия нека ви бъдат като туземци между израилтяните; нека имат наследство с вас между Израилевите племена. ²³ В което племе пришепствувал чужденецът, там му дайте наследство, казва Господ Иеова.

48 ¹ А ето имената на племена *почвайки* от северния край, покрай пътя за Етлон, до прохода на Емат и Асаренан (при предела на Дамаск, северно край Емат). И *племената* ще имат страните си към изток и към запад. Дан *ще има* един дял. ² А до Дановата граница, от източната страна до западната страна, Асир *ще има* един дял. ³ А до Асировата граница, от източната страна до западната страна, Нефталим *ще има* един дял. ⁴ А до Нефталимовата граница, от източната страна до западната страна, Манасия *ще има* един дял. ⁵ А до Манасиевата граница, от източната страна до западната страна, Ефрем *ще има* един дял. ⁶ А до Ефремова-

та граница, от източната страна до западната страна, Рувим *ще има* един дял. ⁷ А до Рувимовата граница, от източната страна до западната страна, Юда *ще има* един дял. ⁸ И до Юдовата граница, от източната страна до западната страна, да бъде приносът, който ще посветите, двадесет и пет хиляди *тръстици* широк, а дълъг колкото всеки от *другите* дялове от източната страна до западната страна; и светилището да бъде всред него. ⁹ Приносът, който ще посветите Господу да бъде двадесет и пет хиляди *тръстици* на дълж и десет хиляди на шир. ¹⁰ И тоя свет принос да бъде за тях, за свещениците, дълъг към север двадесет и пет хиляди *тръстици*, широк към запад десет хиляди, широк и към изток десет хиляди, а дълъг към юг двадесет и пет хиляди; и Господното светилище ще бъде всред него. ¹¹ Това да бъде за осветените свещеници от Садоковите потомци, които пазиха заръчването Ми и не се заблудиха, когато израилтяните се заблудиха, както се заблудиха левитите. ¹² И тоя посветен принос от приноса на земята ще им бъде пресвет до предела на левитите. ¹³ И съответстващ на границата на свещениците, левитите ще имат дял двадесет и пет хиляди *тръстици* дълъг и десет хиляди широк; цялата дължина да бъде двадесет и пет хиляди, и широчината десет хиляди. ¹⁴ От него да не продават, нито да го дават в размяна, нито да предадат на други земните първаци; защото *делът им* е свет Господу. ¹⁵ А петте хиляди *тръстици*, които остават в широчината срещу двадесет и петте хиляди, да бъдат за обща употреба, за града, за живеене и за пасбища; а градът да бъде всред него. ¹⁶ И ето мерките му: северната страна четири хиляди и петстотин *тръстици*, южната страна четири хиляди и петстотин, източната страна четири хиляди и петстотин, и западната страна четири хиляди и петстотин. ¹⁷ И пасбищата на града да бъдат на север двеста и петдесет, на юг двеста и петдесет, на изток двеста и петдесет, и на запад двеста и петдесет. ¹⁸ И остатъкът от дължината, съответстващ на светия принос, ще бъде десет хиляди *тръстици* на изток, и десет хиляди на запад; ще съответствува на светия принос; и рожбите му ще бъдат за храна на ония, които слугуват в града. ¹⁹ Ония от всичките Израилеви племена, които слугуват в града, да го обработват. ²⁰ Цялото посветено място да бъде двадесет и пет хиляди *тръстици* на дваде-

сет и пет хиляди; четвъртит ще направите светия принос, включително градското притежание. ²¹ И остатъкът да бъде за княза, от двете страни на светия принос и на градското притежание, пред посветеното място от двадесет и петте хиляди *тръстици* към източната граница, а на запад пред двадесет и петте хиляди към западната граница, съответстващ на всеки от дяловете; това да бъде за княза. А светият принос със светилището на дома ще бъде всред него. ²² И така, *мястото* от притежанието на левитите и от притежанието на града, като е по средата между границата на Юда и границата на Вениамина, ще бъде на княза; на княза ще бъде. ²³ А колкото за останалите племена: от източната страна до западната страна Вениамин *ще има* един дял. ²⁴ А до Вениаминовата граница, от източната страна до западната страна, Симеон *ще има* един дял. ²⁵ А до Симеоновата граница, от източната страна до западната страна, Исахар *ще има* един дял. ²⁶ А до Исахаровата граница, от източната страна до западната страна, Завулон *ще има* един дял. ²⁷ А до Завулоновата граница, от източната страна до западната страна, Гад *ще има* един дял. ²⁸ А до Гадовата граница, на южната страна към юг, границата да бъде от Тамар до водата на Мерива Кадис, и през *египетския* поток до голямото море. ²⁹ Тая е земята, която ще разделите с жребие на Израилевите племена в наследство, и тия са дяловете на всяко от тях, казва Господ Иеова. ³⁰ А ето предградията на града: на северната страна четири хиляди и петстотин *тръстици* по мярка; ³¹ а градските порти да *се наричат* с имената на Израилевите племена; три от портите да *гледат* към север - Рувимовата порта една, Юдовата порта една и Левиевата порта една; ³² и на източната страна четири хиляди и петстотин *тръстици*, и три порти - Иосифовата порта една, Вениаминовата порта една и Дановата порта една; ³³ и на южната страна четири хиляди и петстотин *тръстици* по мярка, и три порти - Симеоновата порта една, Исахаровата порта една и Завулоновата порта една; ³⁴ а на западната страна четири хиляди и петстотин *тръстици*, и три порти - Гадовата порта една, Асировата порта една и Нефталимовата порта една. ³⁵ Окръжността да бъде осемнадесет хиляди *тръстици*; и от оня ден името на града ще бъде Иеовашама°.

ДАНАИЛ

1 **В** третата година от царуването на Юдовия цар Иоаким дойде вавилонският цар Навуходоносор в Ерусалим и го обсади. **2** И Господ предаде в ръката му Юдовия цар Иоакима и част от съдовете на Божия дом; и той ги занесе в земята Сенаар, в капището на своя бог, и съдовете внесе в съкровищницата на своя бог. **3** И царят заповяда на началника на скопците си Асфеназ да доведе някои от израилтяните, *сиреч*, от царския род и от благородните, **4** юноши без никакъв недостатък, красиви на глед, които проумяваха всякаква мъдрост, вещи във *всякакво* знание, такива, които владееха науките и бяха достойни да стоят в царския палат, та да ги учи учението и езика на халдейците. **5** И царят им определи за всеки ден дял от царските изрядни ястия и от виното, което той пиеше, с които да ги хранят три години, за да стоят пред царя след изтичането на *това време*. **6** А между тях бяха, от юдейците, Даниил, Анания, Мисаил и Азария, **7** които началникът на скопците преименува, като нарече Даниила Валтасасар, и Анания Седрах, Мисаила Мисах и Азария, Авденаго. **8** Но Даниил реши в сърцето си да не се оскверни от изрядните ястия на царя, нито от виното, което той пиеше; затова помоли началника на скопците да се не оскверни. **9** А Бог направи щото Даниил да придобие благоволение и милост пред началника на скопците. **10** И началникът на скопците рече на Даниила: Аз се боя от господаря си царя, който определи ястието ви и питието ви, да не би да види, че лицата ви са по-малко поправени от *лицата* на юношите вашите връстници, и така да турите главата ми в опасност пред царя. **11** Тогава Даниил рече на надзирателя, когото началникът на скопците беше поставил над Даниила, Анания, Мисаила и Азария: **12** *Опитай, моля, слугите си десет дни, през което време* да ни се даде зеленчук да ядем и вода да прием; **13** после нека се прегледат пред тебе нашите лица и лицата на юношите, които ядат от изрядните ястия на царя; и според каквото видиш постъпи със слугите си. **14** И той ги послуша в това нещо, и ги опита десет дни. **15** И на края на десетте дни техните лица изглеждаха по-красиви и по-пълни отколкото *лицата* на всичките юноши, които ядяха от изрядните ястия на царя. **16** И тъй, надзирателят отнемаше от тях изрядното ястие и виното, което трябваше да пият, и им даваше зеленчук. **17** А

на тия четири юноша Бог даде знание и разум във всяко учение и мъдрост; и Даниил можеше да проумява всички видения и сънувания. **18** И на края на дните, когато царят бе заповядал да ги въведат, началникът на скопците ги въведе пред Навуходоносора. **19** И като разговаря с тях царят, между всички тях не се намери подобен на Даниила, Анания, Мисаила и Азария; затова те стояха пред царя. **20** И във всяко дело, *което изискваше* мъдрост и проумяване, за което царят ги попита, намери ги десет пъти по-добри от всичките врачове и вражари, които бяха в цялото му царство. **21** И Даниил остана до първата година на цар Кира.

2 **1** И във втората година от царуването на Навуходоносора, Навуходоносор видя сънища, *от които* духът му се смути и сънят побягна от него. **2** Тогава царят заповяда да повикат врачовете и вражарите, омаятелите и халдейците, за да явят на царя сънищата му. И тъй, те влязоха и застанаха пред царя. **3** И царят им рече: Видях сън; и духът ми се смущава за да разбера съня. **4** Тогава халдейците говориха на царя на сирийски, казвайки: Царю, да си жив до веки! кажи съня на слугите си, и ние ще явим значението му. **5** В отговор царят рече на халдейците: Указът излезе от мене; ако не ми явите съня и значението му, ще бъдете разсечени, и къщите ви ще се обърнат на бунища; **6** но ако явите съня и значението му, ще получите от мене подаръци, награди и голяма чест. Явете ми, прочее, съня и значението му. **7** Те отговаряйки втори път рекоха: Нека каже царят съня на слугите си, и ние ще явим значението му. **8** В отговор царят рече: Зная добре, че вие искате да печелите време, понеже виждате, че указът излезе от мене. **9** Обаче, ако не ми явите съня, има само това решение за вас; защото сте се наговорили да говорите лъжливи и празни думи пред мене додето се измени решението *ми*. Кажете ми, прочее, съня, и аз ще узная, че можете да ми явите и значението му. **10** Халдейците отговаряйки пред царя рекоха: Няма човек на света, който да може да яви тая царска работа; защото няма цар, господар, или управител, който да е изискал такова нещо от врач, или вражар, или халдеец. **11** Това нещо, което царят изисква е мъчно; и няма друг, който би могъл да го яви пред царя, освен боговете, чието жилище не е между човеците. **12** Затова царят се разгневи много и се разяри, и заповяда да по-

13 губят всичките вавилонски мъдреци. ¹³ И тъй като излезе указът да се умъртвят мъдреците, потърсиха Даниила и другарите му за да ги убият. ¹⁴ Тогава Даниил отговори с благоразумие и мъдрост на началника на царските телохранители, Ариох, който беше излязъл да убие вавилонските мъдреци. ¹⁵ Отговаряйки той рече на царския началник Ариох: Защо е тоя царски указ тъй прибързан? Тогава Ариох яви работата на Даниила. ¹⁶ И Даниил влезе и помоли царя да му даде време за да яви на царя знанието на *съня*. ¹⁷ Тогава Даниил отиде в къщата си и яви това нещо на другарите си Анания, Мисаила и Азария, ¹⁸ за да просят милост от небесния Бог досежно тая тайна, тъй щото да не погинат Даниил и другарите му с другите вавилонски мъдреци. ¹⁹ Тогава се откри тайната на Даниила в нощно видение. Тогава Даниил, като благослови небесния Бог, проговори. ²⁰ Даниил рече: Да бъде благословено името Божие От века и до века; Защото мъдростта и силата са Негови. ²¹ Той изменява времената и годините; Сваля царе и поставя царе; Той е, който дава мъдрост на мъдрите И знание на разумните. ²² Той открива дълбоките и скрити неща; Той познава онова, което е в тъмнината; И светлината обитава с Него. ²³ На Тебе, Боже на бащите ми, благодаря, И Тебе славослова, Който си ми дал мъдрост и сила Като си ми открил онова, Което попросих от Тебе, Защото си ни открил царската работа. ²⁴ И тъй, Даниил влезе при Ариоха, когото царят бе назначил да погуби вавилонските мъдреци, и като влезе рече му така: Недей погубва вавилонските мъдреци. Въведи ме пред царя, и аз ще явя на царя значението на *съня*. ²⁵ Тогава Ариох побърза да въведе Даниила пред царя и му каза така: Намерих човек от юдейските пленници, който ще яви на царя значението. ²⁶ Царят проговаряйки рече на Даниила, чието име бе Валтасасар: Можеш ли да ми откриеш *съня*, който видях и значението му? ²⁷ В отговор Даниил рече на царя: Тайната, която царят изисква, не могат да явят на царя ни мъдреци, ни вражари, ни врачове, ни астролози. ²⁸ Но има Бог на небеса, Който открива тайни; и Той явява на цар Навуходносора онова що има да стане в последните дни. Ето *сънят* ти и това, което си видял в главата си, на леглото си; ²⁹ Царю, размишленията ти дойдоха *в ума ти* на леглото ти за онова, което има да стане по-после; и Оня, Който открива тайни, ³⁰ ти е явил онова що има да стане. ³⁰ Но колкото за мене тая тайна не ми се откри чрез някоя мъдрост, която имам аз повече от всичките живи, но за да се открие на царя значението на *съня*,

и за да разбереш размишленията на сърцето си. ³¹ Ти, царю, си видял, и ето голям образ. Тоя образ, който е бил велик, и чийто блясък е бил превъзходен, е стоял пред тебе; и изгледът му е бил страшен. ³² Главата на тоя образ е била от чисто злато, гърдите му и мишците му от сребро, коремът му и бедрата му от мед, ³³ краката му от желязо, нозете му отчасти от желязо, а отчасти от кал. ³⁴ Ти си гледал догдето се е отсякъл камък, не с ръце, който е ударил образа в нозете му, които са били от желязо и кал, и ги е строшил. ³⁵ Тогава желязото, калта, медта, среброто и златото са се строшили изведнъж, и са станали като прах по гумното лете; вятърът ги е отнесъл, и за тях не се е намерило никакво място. А камъкът, който ударил образа, е станал голяма планина и е изпълнил целия свят. ³⁶ Това е *сънят*; и ще кажем пред царя значението му. ³⁷ Царю, ти си цар на царете, на когото небесният Бог даде царство и сила, могъщество и слава; ³⁸ и където и да живеят човеците, горските зверове и небесните птици, Той ги е дал в твоята ръка, и те е поставил господар над всички тях. Ти си оная златна глава. ³⁹ И подир тебе ще се издигне друго царство по-долно от твоето, и друго трето царство от мед, което ще обладае целия свят. ⁴⁰ Ще се *издигне* и четвърто царство яко като желязо, понеже желязото строшава и сдробява всичко; и то ще строшава и стрива както желязото, което строшава всичко. ⁴¹ А понеже си видял нозете и пръстите отчасти от грънчарска кал и отчасти от желязо, това ще бъде едно разделено царство; но в него ще има *нещо* от силата на желязото, понеже си видял желязото смесено с глинена кал. ⁴² И както пръстите на нозете са били отчасти от желязо и отчасти от кал, така и царството ще бъде отчасти яко и отчасти крехко. ⁴³ И както си видял желязото смесено с глинена кал, така те ще се размесят с потомците на *други родове* човеци; но няма да се слоят един с друг, както желязото не се смесва с калта. ⁴⁴ И в дните на ония царе небесният Бог ще издигне царство, което до века няма да се разруши, и владичеството над което няма да премине към други люде; но то ще строши и довърши всички тия царства, а само то ще пребъде до века. ⁴⁵ Както си видял, че камък се е отсякъл от планината, не с ръце, и че е разтрил желязото, медта, калта, среброто и златото, великият Бог открива на царя онова, което има да стане по-после. *Сънят* е истинен, и тълкуванието му вярно. ⁴⁶ Тогава цар Навуходносора падна на лице та се поклони на Даниила и заповяда да му принесат принос и кадения. ⁴⁷ Царят, отговаряйки на Даниила, рече: Наи-

стина вашият Бог е Бог на боговете и Господ на царете и откривател на тайни, тъй като ти можа да откриеш тая тайна. ⁴⁸ Тогава царят възвеличи Даниила, даде му много и големи подаръци и го постави управител над цялата вавилонска област и началник на управителите над всичките вавилонски мъдреци. ⁴⁹ И Даниил измоли от царя, и той постави Седраха, Мисаха и Авденаго над работите на вавилонската област; а Даниил беше в царския дворец.

3 ¹ Цар Навуходоносор направи златен образ, шестдесет лакти висок и шест лакти широк, и го постави на полето Дура, във вавилонската област. ² Тогава цар Навуходоносор прати да съберат сатрапите, заместниците, областните управители, съдиите, съкровищниците, съветниците, законоведците и всичките началници на областите да дойдат на посвещението на образа, който цар Навуходоносор бе поставил. ³ Тогава сатрапите, заместниците, областните управители, съдиите, съкровищниците, съветниците, законоведците и всичките началници на областите се събраха на посвещението на образа, който цар Навуходоносор бе поставил; и застанаха пред образа, който Навуходоносор бе поставил. ⁴ Тогава глашатай викаше със силен глас: Вам се заповядва, племена, народи и езици, ⁵ щото когато чуете звука на тръбата, на свирката, на арфата, на китарата, на псалтира, на гайдата и на всякакъв вид музика, да паднете та да се поклоните на златния образ, който цар Навуходоносор е поставил; ⁶ а който не падне да се поклони, в същия час ще бъде хвърлен в сред пламенната огнена пещ. ⁷ Затова, когато всичките племена чува звука на тръбата, на свирката, на арфата, на китарата, на псалтира и на всякакъв вид музика, всичките племена, народи и езици падаха и се кланяха на златния образ, който цар Навуходоносор бе поставил. ⁸ Тогава някои халдейци се приближиха *при царя* та наклеветиха юдеите, ⁹ като проговориха казвайки на цар Навуходоносора: Царю, да си жив до века! ¹⁰ Ти царю, си издал указ, щото всеки човек, който чуе звука на тръбата, на свирката, на арфата, на китарата, на псалтира, на гайдата и на всякакъв вид музика да падне и да се поклони на златния образ, ¹¹ а който не падне и не се поклони да бъде хвърлен в сред пламенната огнена пещ. ¹² Има някои юдеи, които ти си поставил над работите на Вавилонската област, Седрах, Мисах и Авденаго, които човеци, царю, не те зачетоха; на боговете ти не служат и на златния образ, който си поставил, не се кланят. ¹³ Тогава Навуходоносор с гняв и ярост заповяда да докарат Седра-

ха, Мисаха и Авденаго. И докараха тия човеци пред царя. ¹⁴ Навуходоносор проговаряйки рече им: Седрахе, Мисахе и Авденаго, нарочно ли не служите на моя бог, и не се кланяте на златния образ, който поставих? ¹⁵ Сега, като чуете звука на тръбата, на свирката, на арфата, на китарата, на псалтира, на гайдата и на всякакъв вид музика, ако сте готови да паднете и се поклоните на образа, който съм направил, *добре*; но ако не се поклоните, в същия час ще бъдете хвърлени в сред пламенната огнена пещ; и кой е оня бог, който ще ви отърве от ръцете ми? ¹⁶ Седрах, Мисах и Авденаго рекоха в отговор на царя: Навуходоносоре, нам не ни трябва да ти отговаряме за това нещо. ¹⁷ Ако е *така* нашият Бог, Комуто ние служим, може да ни отърве от пламенната огнена пещ и от твоите ръце, царю, ще ни избави; ¹⁸ но ако не, *пак* да знаеш, царю, че на боговете ти няма да служим, и на златния образ, който си поставил няма да се кланяме. ¹⁹ Тогава Навуходоносор се изпълни с ярост, и изгледът на лицето му се измени против Седраха, Мисаха и Авденаго, та проговаряйки заповяда да нагорещят пещта седем пъти повече отколкото обикновено се нагорещяваше. ²⁰ И на някои силни мъже от войската си заповяда да вържат Седраха, Мисаха и Авденаго и да ги хвърлят в пламенната огнена пещ. ²¹ Тогава тия мъже бидоха вързани с шалварите си, хитоните си, мантиите и *другите* си дрехи, и бяха хвърлени в сред пламенната огнена пещ. ²² А понеже царската заповед бе настойчива, и пещта се нагорещи премного, огненият пламък уби ония мъже, които дигнаха Седраха, Мисаха и Авденаго. ²³ А тия трима мъже, Седрах, Мисах и Авденаго, паднаха вързани в сред пламенната огнена пещ. ²⁴ Тогава цар Навуходоносор ужасен, стана бърже, и като продума рече на съветниците си: Не хвърлихме ли в сред огъня трима мъже вързани? Те отговаряйки рекоха на царя: Вярно е, царю. ²⁵ В отговор той рече: Ето, виждам четирима мъже развързани, които ходят в сред огъня, без да имат никаква повреда; и по изгледа си четвъртият прилича на син на боговете. ²⁶ Тогава Навуходоносор се приближи до вратата на пламенната огнена пещ, и проговаряйки рече: Седрахе, Мисахе и Авденаго, слуги на всевишния Бог, излезте и дойдете тук. Тогава Седрах, Мисах и Авденаго излязоха из сред огъня. ²⁷ И като се събраха сатрапите, заместниците, областните управители и царските съветници, видяха, че огънят не бе имал сила върху телата на тия мъже, косъм от главата им не бе изгорял, и шалварите им не бяха се изменили, нито *даже* миризма от огън

28 не бе преминала на тях. ²⁸ Навуходоносор про-
думайки рече: Благословен да бъде Бог Седра-
хов, Мисахов и Авденагов, който изпрати анге-
ла Си и избави слугите си, които, като уповаха
на Него, не послушаха думата на царя, но пре-
дадоха телата си за да не служат, нито да се по-
клонят на друг бог, освен на своя си Бог. ²⁹ За-
това, издавам указ щото всеки *човек*, от които и
да било люде, народ и език, който би казал зло
против Бога на Седраха, Мисаха и Авденаго, да
се разсече, и къщата му да се обърне на бунице;
защото друг бог няма, който може да избави та-
ка. ³⁰ Тогава царят повиши Седраха, Мисаха и
Авденаго във Вавилонската област.

4 ¹ Цар Навуходоносор към всичките племене-
на, народи и езици, които живеят по цял свят:
2 Мир да ви се умножи! ² Видя ми се за добре да
оповестя знаменията и чудесата, които ми на-
прави всевишният Бог. ³ Колко са велики Него-
вите знамения! И колко могъщи са чудесата
Му! Неговото царство е вечно царство, и Него-
вото владичество из род в род. ⁴ Аз Навуходо-
носор, като бях спокоен у дома си и благополу-
чен в палата си, ⁵ видях сън, който ме уплаши;
и размишленията ми на леглото ми и видени-
ята на главата ми ме смутиха. ⁶ Затова издадох
указ да се въведат пред мене всичките вавилон-
ски мъдреци за да ми явят значението на съня.
7 ⁷ Тогава влязоха врачовете, вражарите, халдей-
ците и астролозите, и аз разказах съня си пред
8 тях; но *не можах* да ми явят значението му. ⁸ А
най-после дойде пред мене Даниил, чието име
бе Валтасасар, по името на моя Бог, и в когото
е духът на светите богове; и аз разказах съня
9 пред него, като рекох: ⁹ Валтасаре, началниче
на врачовете, понеже узнах, че духът на свети-
те богове е в тебе, и никаква тайна не е мъчна
за тебе, обясни ми виденията на съня, който ви-
10 дях, и кажи ми значението му. ¹⁰ Ето какви бяха
виденията на главата ми и на леглото ми: Гле-
дах и ето дърво сред света, на което височина-
та бе голяма. ¹¹ Това дърво стана голямо и яко,
височината му стигаше до небето, и то се ви-
12 ждаше до краищата на целия свят. ¹² Листата му
бяха хубави, плодът му изобилен, и в него има-
ше храна за всички; под сянката му почиваха
полските животни, и на клоновете му обитава-
ха небесните птици, и от него се хранеше всяка
13 твар. ¹³ Видях във виденията на главата си на
леглото си, и ето, един свет страж слезе от небе-
14 то ¹⁴ и извика със силен глас, казвайки така: От-
сечете дървото и изсечете клоновете му; отър-
сете листата му и разпръснете плода му; нека
бягат животните изпод него, и птиците от кло-

новете му; ¹⁵ обаче оставете в земята пъна с ко-
рените му всред полската трева, и то с железен
и меден обръч *наоколо*, и нека се мокри с небес-
ната роса, и участта му нека бъде с животните
в тревата на земята; ¹⁶ нека се измени човешко-
то му сърце, и нека му се даде животинско сър-
це; и *така* нека минат над него седем времена.
¹⁷ Тая присъда е по заповед от стражите, и де-
лото на думата на светите, за да знаят живите,
че Всевишният владее над царството на чове-
ците, дава го комуто ще, и поставя над него най-
нищожния измежду човеците. ¹⁸ Тоя сън видях
18 аз цар Навуходоносор, и ти, Валтасасаре, кажи
значението му; защото ни един от мъдреците на
царството ми не може да ми яви значението; а
ти можеш, защото духът на светите богове е в
тебе. ¹⁹ Тогава Даниил, чието име бе Валтаса-
сар, остана смаян за малко, и размишленията
му го смуцаваха. Царят продумайки рече: Вал-
тасасаре, да те не смуцава сънят или значени-
ето му. Валтасасар рече в отговор: Господарю
мой, сънят нека бъде върху ония, които те мразят,
и това, което означава, върху неприятелите ти!
²⁰ Дървото, което си видял, че станало го-
лямо и яко, чиято височина стигала до небе-
то, и което се виждало от целия свят, ²¹ чиито
21 листа били хубави и плодът му изобилен, дори
достатъчна храна за всички, под което живе-
ели полските животни, и по клоновете на кое-
то се подсланяли небесните птици, ²² това *дърво*
22 си ти, царю, който си станал голям и як; защо-
то величието ти нарасна и стигна до небето, и
владичеството ти до края на света. ²³ А гдето ца-
23 рят е видял един свет страж да слиза от небето
и да казва: Отсечете дървото и го съборете, но
оставете в земята, в полската трева, пъна с ко-
рените му, и то с железен и меден обръч *наоколо*,
и нека се мокри от небесната роса, и нека бъ-
де участта му с полските животни, до като *така*
минат над него седем времена, - ²⁴ ето значени-
ето му, царю: Решението на Всевишния, което
постигна господаря ми царя, е ²⁵ да бъдеш из-
гонен измежду човеците, жилището ти да бъ-
де с полските животни, да ядеш трева като го-
ведата, и да те мокри небесната роса, и да ми-
нат над тебе седем времена, догдето познаеш,
че Всевишният владее в царството на човеците
и го дава комуто ще. ²⁶ А гдето се заповядало да
26 оставят пъна с корените на дървото, *значи*, че
царството ще ти бъде обезпечено щом призна-
еш, че небесата владеят. ²⁷ Затова, царю, нека
27 ти бъде угоден моя съвет да напуснеш грехо-
вете си чрез *вършени* правда и беззаконията си
чрез *правене* благодеяния на бедните, негли се

28 продължи благоденствието ти°. 28 Всичко това
 29 постигна цар Навуходоносора. 29 В края на два-
 надесет месеца, като ходеше по царския палат
 30 във Вавилон, 30 царят проговори, казвайки: Не
 е ли велик тоя Вавилон, който аз съградих с
 мощната си сила за царското жилище и за сла-
 31 вата на величието си! 31 Думата бе още в устата
 на царя, и глас дойде от небесата, *който рече*:
 На тебе се известява, царю Навуходоносоре, че
 32 царството премина от тебе; 32 и ще бъдеш изго-
 нен измежду човеците, между полските живот-
 ни ще бъде жилището ти, и ще те хранят с тре-
 ва като говедата; и седем времена ще минат над
 тебе догдето признаеш, че Всевишният владее
 над царството на човеците, и го дава комуто ще.
 33 33 В същия час това нещо се изпълни над Наву-
 ходоносора; той бе изгонен измежду човеците,
 ядеше трева като говедата, и тялото му се мок-
 реше от небесната роса догдето космите му по-
 раснаха като *пера* на орли, и ноктите му като
 34 на птици. 34 А в края на тия дни аз Навуходо-
 носор подигнах очите си към небесата; и разу-
 мът ми се възвърна като благослових Всевиш-
 ния и похвалих и прославих Онзи, Който живее
 до века, понеже владичеството Му е вечно вла-
 35 дичество, и царството Му из род в род; 35 *пред*
Него всичките земни жители се считат като ни-
 що; по волята Си Той действа между небесна-
 та войска и между земните жители; и никой не
 може да спре ръката Му, или да Му каже: Що
 36 правиш Ти? 36 И в същото време, *когато* разу-
 мът ми се възвърна, възвърнаха ми се, за сла-
 вата на царството ми, и величието и светлост-
 та ми; защото съветниците ми и големците ми
 ме търсеха, закрепих се на царството си, и ми
 37 се притури превъзходно величие. 37 Сега аз На-
 вуходоносор хваля, превъзнасям и славя небес-
 ния Цар; защото всичко що върши е с вярност,
 и пътищата Му са справедливи; а Той може да
 смири ония, които ходят горделиво.

5 1 Цар Валтасар направи голям пир на хиля-
 да от големците си, и пиеше вино пред хиляда-
 2 та. 2 Когато пиеше виното, Валтасар заповяда
 да донесат златните и сребърните съдове, ко-
 ито дядо му Навуходоносор беше задигнал от
 храма, който бе в Ерусалим, за да пият с тях ца-
 3 рят и големците му, жените му и наложници-
 те му. 3 Тогава донесоха златните съдове, кои-
 то бяха задигнати от храма на Божия дом, кой-
 то бе в Ерусалим; и с тях пиеха царят и голем-
 4 ците му, жените му и наложниците му. 4 Пие-
 ха вино и хвалеха златните, сребърните, мед-
 ните, железните, дървените и каменните бого-
 5 ве. 5 В същия час се появиха пръсти на човешка
 ръка, които пишеха, срещу светилника, по ма-

зилката на стената на царския палат; и царят
 6 видя тая част от ръката, която пишеше. 6 То-
 гава изгледът на лицето на царя се измени, и
 мислите му го смущаваха, така щото ставите на
 кръста му се разхлабиха, и колената му се удря-
 ха едно о друго. 7 Царят извика с голям глас да 7
 въведат вражарите, халдейците и астролозите,
 на които вавилонски мъдреци царят прогова-
 ряйки рече: Който прочете това писание и ми
 яви значението му ще бъде облечен в багрени-
 ца, златна огърлица *ще се окачи около шията*
 му и ще бъде един от тримата, които ще владе-
 ят царството. 8 Влязоха, прочее, всичките цар-
 8 ски мъдреци; но не можаха да прочетат написа-
 ното, нито да явят на царя значението му. 9 То-
 гава цар Валтасар се смути много, изгледът на
 лицето му се измени, и големците му се смаяха.
 10 От думите на царя и на големците му *овдовя-* 10
лата царица влезе в къщата на пируването; и
 царицата проговаряйки рече: Царю, да си жив
 до века! Да те не смущават мислите ти, нито да
 се изменява лицето ти. 11 Има човек в царството 11
 ти, в когото е духът на светите богове; и в дните
 на дядо ти, в него се намериха светлина, разум и
 мъдрост като мъдростта на боговете; и дядо ти,
казвам, царю, - го постави началник на врачо-
 вете, на вражарите, на халдейците и на астро-
 лозите, 12 защото превъзходен дух и знание, ра- 12
 зум за тълкуване сънища, изясняване на гатан-
 ки и разрешаване на недоумения се намираха в
 тоя Даниил, когото царят преименува Валтаса-
 сар. Сега нека се повика Даниил, и той ще по-
 каже значението на *написаното*. 13 Тогава Да- 13
 ниил биде въведен пред царя. Царят прогова-
 ряйки рече на Даниила: Ти ли си оня Даниил,
 който си от пленените юдейци, които дядо ми
 царят доведе от Юдея? 14 Чух за тебе, че духът 14
 на боговете бил в тебе, и че светлина, разум и
 превъзходна мъдрост се намирали в тебе. 15 И 15
 сега бяха въведени пред мене мъдреците и вра-
 жарите, за да прочетат това писание и ми явят
 значението му; но не можаха да покажат зна-
 чението на това нещо. 16 Но аз чух за тебе, че си 16
 могъл да тълкуваш, и да разрешаваш недоуме-
 ния; прочее, ако можеш да прочетеш написа-
 ното и да ми явиш значението му, ще бъдеш обле-
 чен в багреница, златна огърлица *ще се окачи*
 около шията ти, и ти ще бъдеш един от трима-
 та, които ще владеят царството. 17 Тогава в от- 17
 говор Даниил рече пред царя: Подаръците ти
 нека останат за тебе, и дай на другиго награ-
 дите си; все пак аз ще прочета на царя написа-
 ното, и ще му явя значението му. 18 Царю, Все- 18
 вишният Бог даде на дядо ти Навуходоносора
 царство и величие, сила и чест; 19 и поради ве- 19

личieto, което му даде, всичките племена, народи, и езици трепереха и се бояха пред него; когото искаше убиваше, и когото искаше опазваше жив, когото искаше възвишаваше, и когото искаше унижаваше. ²⁰ Но когато се надигна сърцето му, и духът му закоравя та да постъпва гордо, той биде свален от царския си престол, славата му се отне от него, ²¹ и биде изгонен измежду човеците; сърцето му стана като на животните, и жилището му бе между живите осли; хранеха го с трева като говедата, и тялото му се мокреше от небесната роса, догдето призна, че Всевишният Бог владее над царството на човеците, и когото иска поставя над него. ²² А ти, негов внук, Валтасаре, не си смирил сърцето си, макар и да знаеше всичко това, ²³ но си се надигнал против небесния Господ; и донесоха пред тебе съдовете на дома Му, с които пиехте вино ти и големците ти, жените и наложниците ти; и ти славослови сребърните, златните, медните, железните, дървените и каменните богове, които не виждат, нито чуват, нито разбират; а Бога, в Чиято ръка е дишането ти, и в Чиято *власт* са всичките твои пътища, не си възвеличил. ²⁴ Затова, от Него е била изпратена частта от ръката, и това писание се написа. ²⁵ И ето, писанието, което се написа: М'не, М'не, Т'кел, упарсин. ²⁶ Ето и значението на това нещо: М'не, Бог е преброил *дните* на твоето царство, и го е свършил; ²⁷ Т'кел, Претеглен си на везните, и си бил намерен недостатъчен; ²⁸ П'рес, Раздели се царството ти, и се даде на мидяните и персите. ²⁹ Тогава Валтасар заповяда, та облякоха Даниила в багреницата, окачиха златната огърлица около шията му, и прогласиха за него да бъде един от тримата, които да владеят царството. ³⁰ В същата нощ царят на халдейците Валтасар биде убит. ³¹ И мидянинът Дарий, който бе около на шестдесет и две години, взе царството.

6 ¹ Видя се добре на Дария да постави над царството сто и двадесет сатрапи, които да бъдат из цялото царство, ² и над тях трима князе, един от които бе Даниил, за да дават тия сатрапи сметка на тях, и тъй царят да не губи. ³ В това време тоя Даниил се отличаваше от *другите* князе и сатрапите, защото имаше в него превъзходен дух; и царят намисли да го постави над цялото царство. ⁴ Тогава князете и сатрапите се стараеха да намерят причина против Даниила относно *делата* на царството; но не можаха да намерят никаква причина или вина, защото той бе верен, и в него не се намери никаква погрешка или вина. ⁵ И тъй, тия човеци ре-

коха: Няма да намерим никаква причина против тоя Даниил, освен ако намерим нещо относно закона на неговия Бог. ⁶ Прочее, тия князе и сатрапи се събраха при царя и му рекоха така: Царю Дарие, да си жив до века! ⁷ Всичките князе на царството, наместниците и сатрапите, съветниците и управителите като се съветваха *решиха да поискат от* царя да издаде указ и да обяви строга забрана, че който, до тридесет дни, би отправил някаква просба до кой да било бог или човек, освен до тебе, царю, той да се хвърли в рова на лъвовете. ⁸ Сега, царю, утвърди забраната и подпиши писмената *й форма* за да не се измени, според закона на мидяните и персите, който не се изменява. ⁹ Затова цар Дарий подписа писмената забрана. ¹⁰ А Даниил, щом се научи, че била подписана *писмената* забрана, влезе у дома си, и, като държеше прозорците на стаята си отворени към Ерусалим, падаше на колената си три пъти на ден, молещ се и благодарящ пред своя Бог, както правеше понапред. ¹¹ Тогава ония човеци се събраха и намериха, че Даниил отправяше просба и се молеше пред своя Бог. ¹² Затова приближиха се и говориха пред царя за царската забрана, *като рекоха*: Не подписа ли ти забрана, че всеки човек, който до тридесет дни би отправил просба до кой да било бог или човек освен до тебе, царю, ще се хвърли в рова на лъвовете? Царят в отговор рече: Това е вярно, според закона на мидяните и персите, който не се изменява. ¹³ Тогава отговаряйки, те рекоха пред царя: Оня Даниил, който е от пленените юдейци, не зачита ни тебе, царю, нито подписаната от тебе забрана, но принася молбата си три пъти на ден. ¹⁴ Тогава царят, като чу тия думи, наскърби се много, и тури присърце да отърве Даниила; и трудеше се до захождането на слънцето да го избави. ¹⁵ Тогава ония човеци се събраха при царя и му рекоха: Знай, царю, че е законна мидяните и на персите какво никаква забрана или повеление, което царят постави, да не се изменява. ¹⁶ Тогава царят заповяда, та докараха Даниила и го хвърлиха в рова на лъвовете. А царят проговаряйки рече на Даниила: Твоят Бог, Комуто ти служиш непрестанно, Той ще те отърве. ¹⁷ После, като донесоха камък и го поставиха на устието на рова, царят го запечати със своя си печат и с печата на големците си, за да се не измени никакво намерение относно Даниила. ¹⁸ Тогава царят отиде в палата си и пренощува гладен, нито *остави да* донесат пред него музикални инструменти; и сънят побягна от него. ¹⁹ И на утринта царят стана много ра-

но и побърза да отиде при рова на лъвовете.
 20 ²⁰ И като се приближи при рова, извика с плачевен глас към Даниила. Царят проговаряйки рече на Даниила: Данииле, служителю на живия Бог, твоят Бог, Комуто ти служиш непрестанно, можа ли да те отърве от лъвовете? ²¹ Тогава Даниил рече на царя: Царю, да си жив до века!
 22 ²² Моят Бог прати ангела Си да затули устата на лъвовете, та не ме повредиха, защото се намерих невинен пред Него; още и пред тебе, царю, не съм сторил никакво прегрешение. ²³ Тогава царят се зарадва много и заповяда да извадят Даниила из рова. И когато Даниил бе изваден из рова, никаква повреда не се намери на него,
 24 защото бе уповал на своя Бог. ²⁴ Тогава по заповед на царя, докараха ония човеци, които бяха наклеветили Даниила, и хвърлиха тях, чадата им и жените им в рова на лъвовете; и преди да стигнат до дъното на рова лъвовете им надвиха
 25 и счупиха всичките им кости. ²⁵ Тогава цар Дарий писа до всички племена, народи и езици, които живеят по целия свят: Мир да се умножи на вас! ²⁶ Издавам указ щото в цялата държава, над която царувам, да треперят човеците и да се боят пред Данииловия Бог; защото Той е живият Бог, Който е утвърден до века, и Неговото царство е *царство*, което няма да се наруши,
 27 и властта Му ще *трае* до край. ²⁷ Той избавя и отървава, и върши знамения и чудеса на небесата и на земята; *Той е*, Който отърва Даниил от силата на лъвовете. ²⁸ И тъй, тоя Даниил благоденствуваше в царуването на Дария и в царуването на персиеца Кир.
 7 ¹ В първата година на вавилонския цар Валтасар Даниил видя сън и видения на главата си върху леглото си. Тогава написа съня и разказа същността на работите. ² Даниил проговаряйки рече: Видях в нощното си видение, и ето, четирите небесни ветрища избухнаха върху голямото море. ³ И четири големи зверове възлязоха из морето, различни един от друг. ⁴ Първият бе като лъв, и имаше орлови крила; а, като го гледаха, крилата му се изскубаха, и той се дигна от земята и биде заставен да се изправи на две нозе като човек, и даде му се човешко сърце. ⁵ След това, ето друг звяр, вторият, приличен на мечка, който се подигна от едната страна, и *имаше* три ребра в устата си между зъбите си; и му думаха така: Стани, изяж много месо. ⁶ Подир това, като погледнах, ето друг звяр, приличен на леопард, който имаше на гърба си четири птичи крила: тоя звяр имаше и четири глави; и даде му се власт. ⁷ Подир това, като погледнах в нощните видения, ето четвъртият звяр, страшен и ужасен и твърде як; той има-

ше големи железни зъби, с които пояждаше и сломяваше, като стъпкваше останалото с нозете си; той се различаваше от всичките зверове, които бяха преди него; и имаше десет рога.
 8 Като разглеждах роговете, ето, между тях излезе друг рог, малък, пред който три от първите рогове се изкорениха; и ето, в тоя рог имаше очи като човешки очи и уста, които говореха надменно. ⁹ Гледах догдето се положиха престолни, и Старият по дни седна, чието облекло беше бяло като сняг, и космите на главата Му като чиста вълна, престолът Му - огнени пламъци, и колелата Му пламенен огън. ¹⁰ Огнената река излизаше и течеше пред Него; милион *служители* Му слугуваха, и милиарди по милиарди стояха пред Него; съдилището се откри, и книгите се отвориха. ¹¹ Тогава погледнах по причина на гласа на надменните думи, които рогът изговаряше; гледах догдето звярът биде убит, и тялото му погубено и предадено да се изгори с огън. ¹² А колкото за другите зверове, тяхното владичество биде отнето; животът им, обаче, се продължи до време и година. ¹³ Гледах в нощните видения, и ето, един като човешки син идеше с небесните облаци и стигна до Стария по дни; и доведоха го пред Него. ¹⁴ И Нему се даде владичество, слава и царство, за да Му слугуват всичките племена, народи и езици. Неговото владичество е вечно владичество, което няма да премине, и царството Му е *царство*, което няма да се разруши. ¹⁵ Колкото за мене, Даниила, духът ми се наскърби дълбоко в тялото ми, и виденията на главата ми ме смутиха. ¹⁶ Приближих се до одного от предстоящите и го попитах що е истинското *значение* на всичко това. И той ми разправи и ми даде да разбера значението на тия неща. ¹⁷ Тия четири големи звяра, *каза той*, са четирима царе, които ще се издигнат от земята. ¹⁸ Но светиите на Всевишния ще приемат царството, и ще владеят царството до века и до вечни векове. ¹⁹ Тогава поисках да узная истината за четвъртия звяр, който се различаваше от всичките други и бе твърде страшен, чиито зъби бяха железни и ноктите му медни, който пояждаше и строшаваше, а останалото стъпкваше с нозете си, ²⁰ и за десетте рога, които бяха на главата му, и за другия *рог*, който излезе, и пред който паднаха три, *то ест*, за оня рог, който имаше очи и уста, които говореха надменно, и който наглед бе по-як от другарите си. ²¹ Гледах същия рог като воюваше със светиите и превъзможваше против тях, ²² докато дойде Старият по дни, и се извърши съд за светиите на Всевишния, и настана времето, когато светиите завладяха

23 царството. ²³ Той каза така: Четвъртият звяр ще
 бъде четвъртото царство на света, което ще се
 различава от всичките царства, и ще погълне
 24 целия свят, и ще го стъпче и разтроши. ²⁴ А за
 десетте рога, те са десет царе, които ще се из-
 дигнат от това царство; и след тях ще се издигне
 друг, който ще се различава от първите и ще по-
 25 кори трима царе. ²⁵ Той ще говори думи против
 Всевишния, ще изтощава светиите на Всевиш-
 ния, и ще замисли да промени времена и за-
 кони; и те ще бъдат предадени в ръката му до
 26 време и времена и половина време. ²⁶ Но когато
 съдилището ще заседава, ще му отнемат влади-
 чеството, за да го изтребят и погубят до край.
 27 ²⁷ А царството и владичеството, и величието на
 царствата, които са под цялото небе, ще се да-
 дат на людете, *които* са светиите на Всевиш-
 ния, Чие то царство е вечно царство и на Когото
 28 всичките владичества ще служат и ще се поко-
 ряват. ²⁸ Тук е краят на това нещо. Колкото за
 мене, Даниила, размишленията ми ме смуща-
 ват много, и изгледът на лицето ми се измени;
 но запазих това нещо в сърцето си.

8 ¹ В третата година от царуването на цар Вал-
 тасара, видение ми се яви, на мене Даниила,
 подир онова, което бе ми се явило по-напред.
 2 ² Видях във видението, (а когато видях, бях в
 палата Суса, който е в областта Елам; и кога-
 то видях във видението бях при потока Улай),
 3 - ³ прочее, подигнах очите си и видях, и, ето,
 стоеше пред реката един овен, който имаше
 два рога; роговете бяха високи, но единият по-
 висок от другия; и по-високият беше израсъл
 4 по-после. ⁴ Видях, че овенът бодеше към запад,
 към север и към юг; и никой звяр не можеше да
 устои пред него, и нямаше кой да избави от си-
 лата му; но постъпваше по волята си и се носе-
 5 ше горделиво. ⁵ А като размишлявах, ето, козел
 идеше от запад по лицето на целия свят, без да
 се допира до земята; и козелът имаше бележит
 6 рог между очите си. ⁶ Той дойде до овена, кой-
 то имаше двата рога, който видях да стои пред
 потока, и завтече се върху него с устремителна-
 7 та си сила. ⁷ И видях, че се приближи при овена
 и се разсвирепи против него, и като удари ове-
 на счупи двата му рога; и нямаше сила в овена
 да устои пред него; но го хвърли на земята и го
 стъпка; и нямаше кой да отърве овена от силата
 8 му. ⁸ Затова козелът се възвеличи много; а ко-
 гато заякна, големият му рог се счупи, вместо
 който излязоха четири бележити *рога* към че-
 9 тирите небесни ветрища. ⁹ И из единия от тях
 излезе един малък рог, който порасна твърде
 много към юг, към изток и към славната земя.
 10 ¹⁰ Той се възвеличи дори до небесната войска,

и хвърли на земята част от множеството и от
 звездите и ги стъпка. ¹¹ Да! Възвеличи се дори 11
 до началника на множеството, и отне от него
 всегашната *жертва*; и мястото на светилище-
 то му се съсипа. ¹² И множеството биде преда- 12
 дено нему заедно с всегашната *жертва*, пора-
 ди престъплението *им*; и той тръшна на земята
 истината, стори *по волята си*, и успя. ¹³ Тогава 13
 чух един свет да говори; и друг свет рече на то-
 зи, който говореше: До кога се простира виде-
 нието *за* всегашната *жертва*, и за престъпле-
 нието, което докара запустение, когато свети-
 лището и множеството ще бъдат потъпквани?
¹⁴ И каза ми: До две хиляди и триста деноно- 14
 щия; тогава светилището ще се очисти. ¹⁵ И ко- 15
 гато аз, аз Даниил, видях видението, поисках да
 го разбера. И, ето, застава пред мене *нещо* ка-
 то човешки образ; ¹⁶ и чух човешки глас, който 16
 извика изсред *бреговете* на Улай и рече: Гаври-
 иле, направи тоя човек да разбере видението.
¹⁷ И така, той се приближи гдето стоях; и кога- 17
 то дойде аз се уплаших и паднах на лицето си; а
 той ми рече: Разбери, сине човешки; защото ви-
 дението се отнася до последните времена. ¹⁸ И 18
 като ми говореше, аз паднах в несвяст с лицето
 си на земята; но той се допря до мене и ме из-
 пращи. ¹⁹ И рече: Ето, аз ще те науча що има да 19
 се случи в последните гневни времена; защото
видението се отнася до определеното последно
 време. ²⁰ Двата рога на овена, които си видял, 20
 са царете на Мидия и на Персия. ²¹ Буйният ко- 21
 зел е гръцкият цар; и големият рог между очи-
 те му е първият цар. ²² А гдето се строшил той 22
 и излезли четири вместо него, *значи*, че четири
 царе ще се издигнат от *тоя* народ, но не със си-
 ла като неговата. ²³ И в послешните времена на 23
 царуването им, когато беззаконниците стигнат
 до върха *на беззаконието си*, ще се издигне цар
 с жестоко лице и вещ в лукавщини. ²⁴ И сила- 24
 та му ще бъде голяма, но не като силата на *дру-*
гия; и ще погубва чудесно, ще успява и върши *по*
волята си, и ще поквари силните и светите лю-
 де. ²⁵ Чрез коварството си ще направи да успя- 25
 ва измамата в ръката му, ще се надигне в сър-
 цето си, и ще погуби мнозина в спокойствието
 им; ще въстане и против Началника на начал-
 ниците; но ще бъде смазан, не с ръка. ²⁶ А каза- 26
 ното видение за денонощията е вярно; все пак,
 обаче, запечатай видението, защото се отнася
 до далечни дни. ²⁷ Тогава аз Даниил примрях, 27
 и боледувах няколко дни; после станах и вър-
 шех царските работи. А чудех се за видението,
 защото никой не го разбираше.

¹ В първата година на Дария Асуировия син, **9**
 от рода на мидяните, който се постави цар над

2 Халдейската държава, - ² в първата година от царуването му аз Даниил разбрах от *свещените* книги числото на годините, за които дойде Господното слово към пророк Еремия, че запустението на Ерусалим ще трае седемдесет години.

3 ³ Тогава обърнах лицето си към Господа Бога, за да отправя *към него* молитва и молби с пост, ⁴ вретиче и пепел. ⁴ Когато се помолих на Господа моя Бог и се изповядах, рекох: О Господи, велики и страшни Боже, Който пазиш завета и милостта *Си* към ония, които Те любя

5 и пазят Твоите заповеди! ⁵ Съгрешихме, постъпихме извратено, вършихме нечестие, бунтувахме се и се отклонихме от Твоите заповеди и ⁶ от Твоите съдби; ⁶ и не послушахме слугите Ти пророците, които говориха в Твое име на царете ни и на началниците ни, на бащите ни и на всичките люде на земята *ни*. ⁷ На Тебе Господи, прилича правда, а на нас срам на лицето, както е и днес, на Юдовите, мъже на ерусалимските жители и на целия Израил, както на ония, които са близни, така и на ония, които са далечни по всички страни гдето си ги изгонил поради престъплението, което извършиха против Тебе. ⁸ Господи, срам на лицето подобава на нас, на царете ни, на началниците ни и на бащите ни, защото Ти съгрешихме, ⁹ На Господа нашия Бог принадлежат милост и прощение, защото се възбунтувахме против Него, ¹⁰ и не послушахме гласа на Господа нашия Бог да ходим по законите, които положи пред нас чрез слугите ¹¹ Си пророците. ¹¹ Да! Целият Израил престъпи закона Ти, като се отклони та не послуша гласа Ти; за която причина се изля върху нас проклетията и клетвата написана в закона на Божия слуга Моисей; защото Му съгрешихме. ¹² Той потвърди думите, които изговори против нас и против нашите съдии, които са ни съдили, като докара върху нас голямо зло; защото никъде под небето не е ставало това което стана на Ерусалим. ¹³ Всичкото това зло, както е писано в Моисеевия закон, дойде върху нас; но пак не се молихме пред Господа нашия Бог за да се върнем от беззаконията си и да постъпваме разумно според истината Ти. ¹⁴ Затова Господ е бдял за това зло, и *вече* го е докарал върху нас; защото Господ нашият Бог е справедлив във всичките дела, които върши; и ние не послушахме гласа Му. ¹⁵ И сега, Господи Боже наш, Който си извел людето Си из Египетската земя с мощна ръка, и си спечелил за Себе Си име каквото *имаш* днес, съгрешихме и вършихме нечестие.

16 ¹⁶ Господи, според всичката Твоя правда, моля се, нека гневът Ти и яростта Ти се отвърнат от Твоя град Ерусалим, светия Ти хълм; защото

поради нашите грехове и поради беззаконията на бащите ни Ерусалим и Твоите люде станахме за укор на всички, които са около нас. ¹⁷ Сега, прочее, послушай, Боже наш, молитвата ¹⁷ на слугата Ти и молбите му, и заради Господа, осияй с лицето Си върху запустялото Си светилище. ¹⁸ Боже мой, приклони ухото Си и послушай; отвори очите Си и виж опустошенията ни, и града, който се нарича с Твоето име; защото ние не принасяме прошенията си пред Тебе заради нашата правда, но заради многото Твои щедрости. ¹⁹ Господи, послушай; Господи, прости; Господи, дай внимание и подействуй; да не закъснееш, заради Себе Си, Боже мой; защото с Твоето име се наричат града Ти и людето Ти. ²⁰ И докато още говорех и се молах, и изповядвах своя грях и греха на людето си Израеля, и принасях молбата си пред Господа моя Бог за светия хълм на моя Бог, ²¹ дори още като говорех в молитвата, мъжът Гавриил, когото бях видял във видението по-напред, като летише бързо се приближи до мене около часа на вечерната жертва. ²² И вразуми ме като говори с мене, казвайки: Даниеле, сега излязох да те направя способен да разбереш. ²³ Когато ти почна да се молиш заповедта излезе; и аз дойдох да ти кажа *това*, защото си възлюблен; затова размисли за работата и разбери видението. ²⁴ Седемдесет седмици са определени за людето ти и за светия ти град за въздържането на престъплението, за довършване греховете, и за правене умилоствение за беззаконието, и да се въведе вечна правда, да се запечата видението и пророчеството, и да се помаже Пресветият. ²⁵ Знай, прочее, и разбери, че от излизането на заповедта да се съгради изново Ерусалим до княза Месия ще бъдат седем седмици; и за шестдесет и две седмици ще се съгради изново, с улици и окоп, макар в размирни времена. ²⁶ И подир шестдесет и две седмици Месия ще бъде посечен, и не ще има кои да Му принадлежат; и людето на княза, който ще дойде, ще погубят града и светилището; и крайт му ще *го постигне* чрез потоп; и до края на войната има определени опустошения. ²⁷ И Той ще потвърди завет с мнозина за една седмица, а в половината на седмицата ще направи да престанат жертвата и приносът; и един, който запустява, *ще дойде яздещ* на крилото на мерзостите; и гняв ще се излее върху запустителя до определеното време.

¹ В третата година на персийския цар Кир едно нещо се откри на Даниила, който се нарече Валтасар; това нещо бе истинно и *означаваше* големи бедствия; и той разбра и проумя видението. ² (В онова време аз Даниил жалеех цели **10** 2

3 три седмици; ³ вкусен хляб не ядах, месо и вино не влизаше в устата ми, и ни веднъж не помазах себе си, догдето не се навършиха цели три седмици). ⁴ И на двадесет и четвъртия ден от първия месец, като бях при брега на голямата река, която е Тигър, ⁵ като подигнах очите си видях, и ето един човек облечен в ленени дрехи, чийто кръст бе опасан с чисто уфазко злато. ⁶ Тялото му бе като хрисолит, лицето му като изгледа на светкавица, очите му като огнени светила, мишците и нозете му бяха на глед като лъскава мед, и гласът на думите му като глас на много народ. ⁷ Само аз Даниил видях видението; а мъжете, които бяха с мене, не видяха видението; но голям трепет ги нападна, та побягнаха да се скрият. ⁸ И тъй, аз останах сам да видя това голямо видение, от което не остана сила в мене, защото енергията ми се обърна в (тлеене), та останах безсилен. ⁹ Чух, обаче, гласа на думите му; и като слушах гласа на думите му аз *паднах* на лицето си в несвяст, с лицето си към земята. ¹⁰ И, ето, ръка се допря до мене, която ме тури разклатен на коленете ми и на дланите на ръцете ми. ¹¹ И рече ми: Данииле, мъжо възлюбени, разбери думите, които ти говоря, и стой прав, защото при тебе съм изпратен сега. И когато ми изговори тая дума, аз се изправих разтреперан. ¹² Тогава ми рече: Не бой се, Данииле; защото от първия ден откак ти приклони сърцето си да разбираш и да смириш себе си пред своя Бог, думите ти се послушаха; и аз дойдох поради думите ти. ¹³ Обаче князът на персийското царство ми противостоеше двадесет и един дни; но, ето, Михаил, един от главните князе, дойде да ми помогне; аз, прочее, останах непотребен вече там при персийските царе, ¹⁴ и сега дойдох да те направя да разбереш що има да стане с людете ти в послешните дни; защото видението се отнася до далечни дни. ¹⁵ И като ми говореше тия думи, насочих лицето си към земята и останах ням. ¹⁶ И, ето, един подобен на човешки син се допря до устните ми. Тогава отворих устата си та говорих, като рекох на оногоз, който стоеше пред мене: Господарю мой, от видението болките ми се върнаха, и не остава сила в мене. ¹⁷ Защото как може слугата на тоя мой господар да говори с тоя мой господар? понеже веднага не остана никаква сила в мене, па и дишане не остана в мене. ¹⁸ Тогава пак се допря до мене *нещо* като човешки образ и ме подкрепи. ¹⁹ И рече: Не бой се, мъжо възлюбени; мир на тебе! крепи се! да! крепи се! И като ми говореше аз се подкрепих и рекох: Нека говори господарят ми, защото си ме подкрепил. ²⁰ Тогава каза: Знаеш ли защо съм дошъл при тебе? А сега ще

се върна да воювам против княза на Персия; и когато изляза, ето, князът на Гърция ще дойде. ²¹ Все пак, обаче, ще ти известя *значението* ²¹ на това, което е написано в едно истинско писание, при все че няма кой да ми помага против тия князе, освен вашия княз Михаил.

11
¹ А в първата година на мидянина Дария аз *Гавриил* стоях да го укрепя и уякча. ² И сега ще ти явя истината. Ето, още трима царе ще се издигнат в Персия; и четвъртият ще бъде много по-богат от всички тях; и когато се засили чрез богатството си ще повдигне всичко против гръцкото царство. ³ И ще се издигне един ³ мощен цар, който ще царува с голяма власт и ще действа според волята си. ⁴ А щом се издигне той, царството му ще се съсипе и ще се раздели към четирите небесни ветрища, но не на наследниците му, нито ще владеят над толкова над колкото той е владял; защото царството му ще се изкорени и *раздели* на други освен тях. ⁵ И южният цар ще се уякчи; но един от началниците му ще стане по-силен от него и ще владее; владичеството му ще бъде голямо владичество. ⁶ И подир няколко години ще се сдружат; и дъщерята на южния цар ще дойде при северния цар за да направи спогодба; но тя няма да задържа силата на мишцата си; също и той няма да стои, нито мишцата му; но тя ще бъде предадена, както и ония, които я водеха, и родителят ѝ, и оня, който я крепеше в ония времена. ⁷ Но вместо него ще се издигне един отрасъл ⁷ от корените ѝ; и като дойде против войската ще влезе в крепостите на северния цар, ще действа против тях, и ще преодолее; ⁸ тоже и боговете им ще докара пленници в Египет, с леяните им идоли *и* с отбраните им сребърни и златни съдове; и той ще се въздържа няколко години да не *напада* северния цар. ⁹ А оня ще влезе в царството на южния цар, но ще се върне в земята си. ¹⁰ И синовете му ще воюват, и ще съберат множество от големи войски, които ще дойдат с устрем, ще нахлуят и ще заминат; а завръщайки се ще воюват дори до крепостта му. ¹¹ И южният цар ще се разсвириее, и като излезе ще се бие с него - със северния цар, който ще опълчи едно голямо множество; и множеството ще се предаде в неговата ръка. ¹² И като закара множеството, сърцето му ще се надигне; и при все че повали десетки хиляди, пак няма да преодолее. ¹³ Защото северният цар, завръщайки се, ще опълчи множество по-голямо от първото, и в края на определените години ще дойде с устрем, с голяма войска и с много имот. ¹⁴ И в ония времена ще въстанат против ¹⁴ южния цар; ще се подигнат и насилниците от

твоите люде за да потвърдят видението; но ще паднат; ¹⁵ И тъй, северният цар ще дойде, ще издигне могила и ще превземе укрепените градове; и нито мишците на южния *цар* нито отбраните му люде не *ще могат* да му противостоят, нито ще има сила да противостои. ¹⁶ Но оня, който иде против него, ще действа според волята си, и не ще има кой да му противостои; и ще застане в славната земя, и в ръцете му ще бъде разрушителна *сила*. ¹⁷ И ще насочи лицето си да дойде със силата на цялото си царство, и ще му предложи справедливи условия, и ще действа *според тях*; а ще му даде *най-отбраната* дъщеря между жените за да го разврати, но това не ще успее, нито ще го ползува. ¹⁸ После ще обърне лицето си към островите и ще завладее много *от тях*; но един военачалник ще направи да престане нанесеният от него укор; дори, при това, ще възвърне укора му върху самия него. ¹⁹ Тогава ще обърне лицето си към крепостите на своята земя; но ще се препъне и падне, и няма да се намери. ²⁰ Тогава, вместо него, ще се издигне един, който ще изпрати бирник по най-славната *част* на царството; но в малко време ще загине, и то не чрез гняв нито чрез бой. ²¹ И вместо него ще се издигне един нищожен човек, комуто не ще отдадат царска почит, но той ще дойде във време, *когато са* спокойни, и ще завладее царството чрез ласкателство. ²² И със силата на потопа, ще бъдат пометени и строшени пред него, да! още и сам съюзеният *с него* военачалник. ²³ И след като склучи с него съюз ще постъпва измамливо; защото ще възлезе и ще преодолее *само* с малко люде. ²⁴ Във време, *когато са* спокойни ще дойде в най-плодородните места на областта и ще извърши това, което не са извършили бащите му или прадедите му; ще раздели между тях грабеж, користи и имот; даже ще измисли хитростите си против крепостите, но *само* за време. ²⁵ И ще подигне силата си и мъжеството си против южния цар с голяма войска; и южният цар ще се бие *с него* в битка с голяма и много силна войска; но не ще може да устои, защото ще измислят хитрости против него. ²⁶ Да! оня, който ядат от изрядните му ястия ще го погубят; и от войската му, *макар да е* многочислена като потоп, мнозина ще паднат убити. ²⁷ А сърцата на двамата тия царе ще бъдат *предадени* на зло, и ще говорят лъжи на същата трапеза; но това не ще успее, понеже, при все това, крайт ще бъде, в определеното време. ²⁸ Тогава ще се върне в земята си с много имот; и сърцето му ще бъде против светия завет; и като действа *по воля-*

та си, ще се върне в земята си. ²⁹ На определеното време той ще се върне и дойде към юг; но последният път не ще бъде като първия; ³⁰ защото китимски^о кораби ще дойдат против него; по която причина той, огорчен, наново ще се разяри против светия завет, и ще действа *по волята си*; даже, като се завърне, ще се споразумее с оня, които са оставили светия завет. ³¹ И от него ще се подигнат сили, които ще омърсят светилището, да! крепостта, ще премахнат всегдашната *жертва*, и ще издигнат мерзостта, която докарва запустение. ³² И ще изврати с ласкателства оня, които беззаконствуват против завета; но людете, които познават своя Бог, ще се укрепят и ще вършат *подвизи*. ³³ И разумните между людете ще научат мнозина; при все това, ще падат от меч и от пламък, чрез пленение и чрез разграбване, *много* дни. ³⁴ А когато паднат, ще им се достави малко помощ; обаче мнозина ще се присъединят към тях чрез ласкателства. ³⁵ Дори някои от разумните ще паднат, за да бъдат опитани, та да се очистят и да се избеглят, до края на времето; защото и то ще *стане* в определеното време. ³⁶ И царят ще действа според волята си, ще се надигне и ще се възвеличи над всякакъв бог, и ще говори чудесно, надменно против Бога на боговете; и ще благоденствува догдето се изчерпи негодуванието; защото определеното ще се изпълни. ³⁷ И няма да зачита боговете на бащите си, нито обичната на жените *богиня*, нито ще зачита някакъв бог; защото ще направи себе си на по-велик от всички *тях*. ³⁸ А вместо Него ще почита бога на крепостите; да! със злато и сребро, със скъпоценни камъни и с желателни вещи, ще почита един бог, когото бащите му не са познавали. ³⁹ С помощта на един чужд бог той ще постъпи с най-силните крепости; ще умножи слава на оня, които го признаят, и ще ги постави владетели над мнозина; и ще раздели земята *между тях* срещу заплащане. ⁴⁰ И в края на времето, южният цар ще се сблъска с него; и северният цар ще дойде против него като вихрушка, с колесници и конници и много кораби; и като влезе в страните ще нахлуе и замине. ⁴¹ Ще влезе и в славната земя, и много *страни* ще се разорят; но следните ще се избавят от ръката му: Едом, Моав и главният *град* на амонците. ⁴² Ще простре ръката си върху страните; и Египетската земя няма да избегне. ⁴³ Защото ще завладее съкровищата на златото, на среброто и на всичките скъпоценности на Египет; и либийците и етиопяните *ще бъдат заставени* да следват по стъпките му. ⁴⁴ Но известия от изток и от север ще

го смутят; затова ще излезе с голяма ярост да погуби мнозина и да ги обрече на изстребление.

45 ⁴⁵И ще постави шатрите на палата си между моретата, върху славния свет хълм; но при все това, ще постигне края си, и не ще има кой да му помага.

12 ¹И в онова време великият княз Михаил, който се застъпва за твоите люде, ще се подигне; и ще настане време на страдание, каквото никога не е бивало откак народ съществува до онова време; и в онова време твоите люде ще се отърват, - всеки, който се намери записан в книгата. ²И множеството от спящите в пръстта на земята ще се събудят, едни за вечен живот, а едни за срам и вечно презрение. ³Разумните ще сияят със светлостта на простора, и ония, които обръщат мнозина в правда като звездите до вечни векове. ⁴А ти, Данииле, затвори думите и запечатай книгата до края на времето, *когато* мнозина ще я изследват, и знанието *за нея* ще се умножава. ⁵Тогава, като погледнах аз Даниил, ето, стояха двама други, един на брега отсам реката, и един на брега оттам реката. ⁶И *единият* рече на облечения в ленени дрехи човек, кой-

то бе над водата на реката: До кога ще се чака за края на тия чудеса? ⁷И чух облечения в ленени дрехи човек, който бе над водата на реката, когато издигна десницата си и левицата си към небето и се закле в Оня, Който живееше до века, че това ще бъде след време, времена и половина време и, че всичко това ще се изпълни, когато ще са свършили да смажат силата на светите люде. ⁸И аз чух, но не разбрах. Тогава ⁸рекох: Господарю мой, каква ще бъде сетнината на това? ⁹А той рече: Иди си, Данииле; защото думите са затворени и запечатани до края на времето. ¹⁰Мнозина ще се чистят и избелят и ще бъдат опитани; а нечестивите ще вършат нечестие, и никой от нечестивите не ще разбере; но разумните ще разберат. ¹¹И от времето, ¹¹когато се премахне всегашната *жертва*, и се постави мерзостта, която докарва запустение; ще има хиляда и двеста и деветдесет дни. ¹²Блажен, който изтърпи и стигне до хиляда и триста и тридесет и петте дни. ¹³Но ти си иди догдето настане краят; и ще се успокоиш, и в края на дните ще застанеш в дела си.

Осия

1 **Г**осподното слово, което дойде към Осия, син на Веирия, в дните на Юдовите царе Озия, Иотама, Ахаза и Езекия, и в дните на Израилевия цар Еровоама, син на Иоаса.

2 Когато Господ почна да говори чрез Осия, Той каза на Осия: Иди, вземи си блудна жена, и *добрий* чада от блудство, защото земята с многото си блудствуване се отклони от Господа. **3** И тъй, той отиде та взе Гомер, дъщеря на Девлаима, която зачна и му роди син. **4** И Господ му рече: Наречи го Иезраел[°]; защото още малко и ще въздам на дома на Ииуя за кръвта, която проля на Иезраела, и ще туря край на царството на Израилевия дом. **5** И в оня ден ще строша Израилевия лък в долината на Иезраела. **6** И тя пак зачна и роди дъщеря. И *Господ* му рече: Наречи я Ло-рухама[°]; защото няма вече да покажа милост към Израилевия дом, и никак няма да им простя. **7** А към Юдовия дом ще покажа милост, и ще ги спася чрез Господа техния Бог, и няма да ги спася с лък, с меч, или с бой, с коне или с конници. **8** А като отби Ло-рухама, зачна и роди син. **9** И *Господ* рече: Наречи го Ло-аммий[°]; защото вие не сте Мои люде и аз не ще бъда ваш *Бог*. **10** Но все пак числото на израилтяните ще бъде като морския пясък, който не може да се претегли нито да се изброи; и вместо оно-ва, което им се каза, че: Не сте Мои люде, ще им се рече: Вий сте чада на живия Бог. **11** Тогава юдейците и израилтяните ще се съберат заедно, та ще си поставят един началник, и ще възлязат от земята; защото велик ще бъде денят на Иезраела.

2 **1** Наричайте, *прочее*, братята си Аммий[°], и сестрите си Рухама[°], **2** Съдете се с майка си, съдете се; Защото тя не Ми е жена, И аз не съм ѝ мъж. Нека отмахне блудствата си от лицето си, И прелюбодействата си отмежду гърдите си, **3** Да не би да я съблека гола, И я изложи както *бе* в деня, когато се е родила, И я направя като пустиня, И я поставя като безводна земя, И я уморя с жажда. **4** Даже на чадата ѝ няма да покажа милост, Понеже са чада от блудство. **5** Защото майка им блудствува; Тая, която ги бе зачала, постъпи срамотно; Защото рече: Ще отида след любовниците си, Които ми дават хляба ми и водата ми, Вълната ми и лена ми, **6** маслото ми и питията ми. **6** Затова, ето, аз ще препреча пътя ти с плет от тръни, И ще направя преграда пред нея За да не намери пътищата

си. **7** Тя ще се завтече след любовниците си, но няма да ги стигне; Ще ги потърси, но няма да ги намери; Тогава ще рече: Ще отида и ще се върна при първия си мъж, Защото ми беше по-добре тогава, отколкото сега. **8** И тя не знаеше, че аз съм ѝ давал житото, виното и маслото, И умножил съм среброто и златото ѝ, Което употребиха за Ваала. **9** Затова ще си взема назад житото на времето му, И виното си на определеното му време, И ще откъсна вълната си и лена си, Които трябваше да покриват голотата ѝ. **10** И сега ще открия нечистотата ѝ пред очите на любовниците ѝ; И никой няма да я избави от ръката Ми. **11** И ще прекратя всичкото ѝ веселие, - Тържествата ѝ, новолунията ѝ, съботите ѝ И всичките ѝ определени празници. **12** Ще опустоша и лозите ѝ и смоковниците ѝ, За които рече: Те са заплатата, Която ми дадоха любовниците ми, Ще ги обърна на лес. И полските животни ще ги поядат. **13** И ще я накажа за дните, *които посвещавах* на ваалимите Когато им кадеше, Като се китеше с обещите си и огърлиците си И отиваше след любовниците си, А Мене забравяше, казва Господ. **14** Но, ето, аз ще я привлека, И като я заведа в пустинята Ще ѝ говоря по сърцето ѝ. **15** И *още* от там ще ѝ дам *ханаанските* лозя, И долината Ахор[°] за врата на надежда; И там тя ще се отзове както в дните на младостта си, И както в деня, когато възлезе из Египетската земя. **16** В оня ден, казва Господ, Ще Ме наричаш: Мъж ми; И няма да Ме наричаш вече: Ваал ми[°]. **17** Защото ще премахна имената на ваалимите от устата ѝ; И те няма вече да се поменуват с имената си. **18** В оня ден ще направя за тях завет С полските зверове, С небесните птици, И със земните гадини; И като строша лък, и меч, и бой, *и ги махна* от земята, Ще ги населя в безопасност. **19** И ще те сгодя за Себе Си за винаги; Да! Ще те сгодя за Себе Си в правда и в съдба, В милосърдие и милости. **20** Ще те сгодя за Себе Си във вярност; И ще познаеш Господа. **21** И в оня ден ще отговоря, казва Господ, Ще отговоря на небето, И то ще отговори на земята, **22** И земята ще отговори на житото, на виното и на маслото, И те ще отговорят на Иезраела. **23** И ще я нася за Себе Си на земята; И ще покажа милост към непомилваната; И на ония, които не бяха Мои люде ще река: Мои люде сте вие; И те ще рекат *всеки един*: Ти си мой Бог.

1 И Господ ми рече: Иди пак, залюби жена **3**

си, която, ако и да е залюбена от мъжа си, е прелюбодейца, също както Господ люби израилтяните, при все, че гледат към чужди богове и обичат млинове с грозде. ² И тъй, аз си я наех за петнадесет сребърника, и за кор ечемик и половин кор ечемик. ³ И рекох й: Остани за мене за дълго време; да не блудствуваши, нито да бъдеш жена на друго, така и аз ще бъда за тебе. ⁴ ⁴ Защото израилтяните ще останат за дълго време без цар и без началник, без *идолски* стълб, без ефод и без домашни богове. ⁵ После израилтяните наново ще потърсят Господа своя Бог и царя си Давида; и в послешните дни ще дойдат със страхопочитание при Господа и при Неговата благодат.

4 ¹ Слушайте словото Господно, израилтяни, Защото Господ има спор с жителите на тая земя, Понеже няма вярност, нито милост, Нито знание за Бога по земята. ² Друго няма освен клетва, лъжа и убийство, Кражба и прелюбодейство; Разбиват *къщи*, и кръв допира до кръв. ³ ³ Затова земята ще жалее, И всеки, който живее на нея, ще примре, Тоже и полските зверове и небесните птици; Още и морските риби ще изчезнат. ⁴ Но никой да се не противи нито да изобличава *друго*; Защото твоите люде са като ония, които се противят на свещеника. ⁵ ⁵ Затова ще се подплъзнеш денем, И с тебе ще се подплъзне и пророка нощем; И аз ще погубя майката ти. ⁶ Людете Ми загинаха от нямане знание; Понеже ти отхвърли знанието, То и аз отхвърлих тебе да Ми не свещенодействуваш; Понеже ти забрави закона на твоя Бог, То и аз ще забравя твоите чада. ⁷ Колкото повече се умножиха, толкова повече Ми съгрешаваха! Ще обърна славата им в безчестие. ⁸ *Свещениците* се хранят с греховете на людето Ми, И прилепват сърцата си към тяхното беззаконие. ⁹ И тъй, ще бъде; Каквито людето, такъв е свещеникът; И аз ще ги накажа за постъпките им, И ще им въздам за делата им. ¹⁰ Защото ще ядат, но няма да се наситят; Ще блудствуват, но няма да се размножават; Понеже престанаха да внимават към Господа. ¹¹ Блудство, вино и мъст отнемат разума; ¹² Людето Ми се допитват до дървото си, И жезълът им им отговаря; Защото блуднически дух ги е заблудил, И те блудствуват *и въстанаха* изпод *властта* на своя Бог. ¹³ Жертвуват по върховете на бърдата, И кадят по хълмовете, Под дъбовете, тополите и тервинтите, Защото сянката им е добра; Затова дъщерите ви блудствуват, И снахите ви прелюбодействуват. ¹⁴ Няма *особено* да накажа дъщерите ви, когато блудствуват, Или снахите

ви, когато прелюбодействуват; Защото самите *бащи* отиват насаме с блудниците И жертвуват с безчестните жени; Затова неразумните люде ще бъдат съборени. ¹⁵ Ако и да блудствуваши ти, ¹⁵ Израилю, *Поне* да не беззаконствува Юда; Не дохождайте, прочее, в Галгал, Нито възлизайте във Вет-авен, Нито се кълнете с живота на Господа. ¹⁶ Защото Израил упорствува като упорита юница; Сега, прочее, ще ги пасе Господ като агнета в далечни места. ¹⁷ Ефрем се е прилепил към идолите; оставете го. ¹⁸ Свършиха ли се пировете им, Те съвсем се предадоха на блудство; Обичат да *казват*: Дайте! Първенците му са за срам нему. ¹⁹ Вягърът ще го притисне между крилата си; И те ще се посрамят от жертвите си.

5 ¹ Чуите това, свещеници, Внимавайте, доме Израилев, И дайте ухо, доме царев; Защото има присъда против вас; Понеже станяхте *като* примка в Масфа, И, *като* мрежа простряна върху Тавор. ² Бунтовниците дълбоко потънаха в разврат; Но аз ги изобличавам всички. ³ аз познавам Ефрема, И Израил не е скрит от Мене; Защото *и* сега блудствуваши Ефреме, И Израил е осквернен. ⁴ Делата им не ги оставят да се върнат при своя Бог; Защото блуднически дух има дълбоко в тях, И те не познават Господа. ⁵ Гордостта на Израиля свидетелствува пред лицето му; Затова Израил и Ефрем ще се препъват чрез беззаконието си, И Юда ще се препъва с тях. ⁶ Със стадата си и с чердите си Ще отидат да търсят Господа; Но няма да Го намерят; Той се е оттеглил от тях. ⁷ Те се отнесоха коварно към Господа, Защото родиха чада от чужденки; Сега, до новолуние, ще бъдат погълнати те и наследствата им, ⁸ Затръбете с рог в Гавая, Стръба в Рама; Дайте тревога във Вет-авен - След тебе, Вениамине! ⁹ Ефрем ще запустее в деня, когато бъде изобличен; Обявих между Израилевите племена онова, което непременно ще стане, *сиреч, че* ¹⁰ Понеже Юдовите първенци станаха като ония, които преместват между, Затова ще излея гнева Си върху тях. ¹¹ Ефрем е насилван, поразен е в съдбата, Защото помисли за добре да следва суетните *идоли*; ¹² И аз бях като молец на Ефрема, И като червей на Юдовия дом. ¹³ Когато Ефрем видя, че боледува, И Юда видя раната си, Ефрем отиде при асириец а И Юда прати до цар Ярива; Но той не може да ви изцели, Нито да излекува раната ви. ¹⁴ Защото аз ще бъда като лъв на Ефрема, И като млад лъв на Юдовия дом; аз, да! аз ще разкъсам и ще си отида; Ще отнеса и не ще има кой да отърве. ¹⁵ Ще си отида, ще се върна на мястото

Си, Догдето признаят грешката си и потърсят лицето Ми; В скръбта си ще Ме търсят усърдно *казвайки*:

6 ¹ Дойдете, да се върнем при Господа; Защото Той разкъса и Той ще ни изцели, Порази и ще превърже *раната* ни. ² Подир два дни ще ни съживи, На третия ден ще ни въздигне; И ще живеем пред Него. ³ Да! нека познаем Господа, нека следваме да Го познаваме; Той ще се появи сигурно, както зората, И ще дойде при нас, както дъжда, както пролетния дъжд, който пои земята. ⁴ Що да ти сторя Ефреме? Що да ти сторя Юда? Защото добротата ви е като утринния облак, И като росата, която рано прехожда. ⁵ Затова ги изсякох чрез пророците, Убих ги с думите на устата Си; И съдбите Ми се явяват като светлината, ⁶ Защото милост искам, а не жертва, И познаване Бога повече от всеизгаряния. ⁷ Те, обаче, както Адам, престъпиха завета; Там постъпиха коварно към Мене. ⁸ Галаад е град на ония, които струват беззаконие, Опетнен е с кръв. ⁹ И както разбойнически чети причакват човека, Така дружината свещеници убива по пътя към Сихем; Да! те вършат безчестие. ¹⁰ В Израилевия дом видях ужас; Там *се намира* блудство у Ефрема, И Израил е осквернен. ¹¹ И за тебе, Юдо, се определи жетва, Когато върна людете Си от плен.

7 ¹ Когато щях да лекувам Израила, Тогава се откри беззаконието на Ефрема И нечестиято на Самария; Защото вършат измама, Като и крадецът влиза вътре, И разбойническата чета обира вън, ² Те не размишляват в сърцето си, Че Аз помня всичкото им беззаконие; А сега ги обиколиха собствените им дела, Които са и пред лицето Ми. ³ С нечестиято си зарадват царя, И с лъжите си първенците. ⁴ Те всички са прелюбодейци, - Като пещ отоплена от хлебар, Който, като замеси тестото, престава да увеличава *огъня* докле се кисне то. ⁵ На *рождения* ден на нашия цар Първенците се разболяха чрез разпалване от виното; И той простря ръката си с присмивателите. ⁶ Защото, като причакват, Те са направили сърцата си като пещ; Гневът им спи цяла нощ, А на заранта гори като пламнал огън. ⁷ Те всички се нагорещиха като пещ, И пояждат съдиите си; Всичките им царе са паднали; Няма между тях кой да Ме призовава. ⁸ Ефрем, той се смеси с племената; Ефрем е като необърната пита. ⁹ Чужденци поядоха силата му, и той не знае; Дори бели косми му поникнаха тук-там, а той не знае. ¹⁰ И гордостта на Израила свидетелствува пред лицето му; Но пак, въпреки всичко това, не се вършат при ¹¹ Господа своя Бог, Нито Го търсят. ¹¹ И Ефрем

е като глупав гълъб, който няма разум; Викат към Египет *за помощ*, отиват в Асирия. ¹² Когато отидат, ще разпростра мрежата Си върху тях; Ще ги сваля като въздушните птици; Ще ги накаже както се е провъзгласило в събранието им. ¹³ Горко им! защото са се скитали далеч от Мене; Гибел тям; защото са престъпили против Мене; Когато щях да ги изкупя, *и тогава* те говориха лъжи против Мене. ¹⁴ И не Ме призоваха от сърце, Но лелекат на леглата си; Събират се *да се молят* за жито и вино, Но пак въстават против Мене. ¹⁵ При все че обучавах и уякчавах мишците им, Пак те намислят зло против Мене. ¹⁶ Връщат се, но не при Всевишния; Приличат на неверен лък; Първенците им ще паднат от нож Поради яростта на езика си; Това ще им *причини* позор в Египетската земя.

¹ *Тури* тръбата на устата си! Той се спуща като орел против дома Господен, Защото нарушиха завета Ми И престъпиха закона Ми. ² Ще викат към Мене: Боже мой, ние Израил Те познаваме. ³ Но понеже Израил отхвърли доброто, Затова неприятелят ще го прогони. ⁴ Те поставиха царе, но не чрез Мене; Назначиха началници, но без да ги призная Аз; От среброто си и от златото си направиха си идоли, Та да бъдат изтребени. ⁵ Той е отхвърлил телето ти, Самарио; Гневът Ми пламна против тях; До кога не ще могат да се очистят? ⁶ Защото *телето* наистина е от Израила; Художникът го е направил, то не е Бог; Да! Самарийското теле ще се разтроши. ⁷ Понеже посеяха вятър, затова ще пожънат вихрушка; Няма узряло жито; израсналото няма да даде брашно; И ако даде, чужденци ще го погълнат. ⁸ Израил биде погълнат; Сега той е между народите като негоден съд. ⁹ Защото възлязоха при асирийците Като див и усамотен осел; Ефрем е наел любовници. ¹⁰ И даже ако наемат *любовници* между народите, Аз сега ще ги събера *против тях*; И те ще почнат да намаляват Поради товара *наложен* от царя на князете. ¹¹ Понеже Ефрем издигна много жертвеници за да греши, То жертвениците му станаха причина за грях. ¹² Написах му десетте хиляди *правила* на закона Си; Но те се счетоха като чуждо нещо. ¹³ В жертвите, които Ми принасят, Жертвуват месо и го ядат; Но Господ не ги приема; Сега ще си спомни беззаконието им, И ще накаже греховете им; Те ще се върнат в Египет. ¹⁴ Защото Израил е забравил Твореца си и е построил палати, И Юда е съградил множество укрепени градове; Но Аз ще пратя огън върху градовете му, Та ще пояде палатите им.

¹ Не се радвай, Израилю, до възторг, като племената; Защото ти блудства и *се отклони* от

своя Бог; Ти обикна *блуднически* заплати във
 2 всяко житно гумно. ²Гумното и линът няма да
 3 ги нахранят, И мъстът ще изчезне за тях. ³Ня-
 ма да живеят в Господната земя; Но Ефрем ще
 се върне в Египет, И ще ядат нечисти ястия в
 4 Асирия. ⁴Няма да принасят Господу възлия-
 ния от вино, Нито ще Му бъдат угодни жерт-
 вите им, Но ще им се *считат* като хляба *що*
ядат жалеещи, От който всички, които го ядат
 се оскверняват; Защото хлябът им ще бъде за
 тяхна прехрана, А няма да влезе в дома Госпо-
 5 ден. ⁵Какво ще направите в празничен ден И в
 6 ден на Господно тържество? ⁶Защото, ето, ма-
 кар че побягнаха от погубление, Все пак Египет
 ще ги събере, Мемфис ще ги погребее; Коприви
 ще завладеят желателните им сребърни вещи;
 7 Тръни ще има в шатрите им. ⁷Настанаха дните
 на наказанието, Дните на въздаянието настана-
 ха, И Израил ще го познае; Пророкът избезумя,
 завладеният от дух полудя, Поради многото ти
 беззакония И поради голямата омраза, която
 8 *те възбуждат*; ⁸Ефрем бди против моя Бог; А
 по всичките пътища на пророка има примка на
 птицеловец, И омраза в дома на неговия Бог.
 9 ⁹Дълбоко се развратиха, както в дните на Га-
 вая; *Затова Господ* ще помни беззаконието им,
 10 Ще накаже греховете им. ¹⁰Намерих Израила,
че беше за Мене като грозде в пустиня; Видях
 бащите ви, *че бяха* като първозрелите на смо-
 ковницата В първата ѝ година; Но те отидоха
 при Ваалфегора, Предадоха себе си на това сра-
 мотно нещо, И станаха гнусни като обичните си
 11 *идоли*. ¹¹А колкото за Ефрема, тяхната слава ще
 отлети като птица; Не ще има *между тях* раж-
 дане, ни бременност, ни зачване; ¹²Но и да от-
 хранят чадата си, Пак ще ги обезчадя тъй що-
 то да не остане човек; Защото горко им, когато
 13 се оттегля от тях! ¹³Ефрем Ми се виждаше ка-
 то Тир, насаден на весело място; Но Ефрем ще
 14 изведе чадата си за убиенеца. ¹⁴Дай им, Господи!
 Какво ли да дадеш? Дай им утроба, която по-
 15 мята и сухи гърди. ¹⁵Всичкото им нечестие е в
 Галгал, Защото там ги намразих; Поради злите
 им дела Ще ги оттласна от дома Си; Няма вече
 да ги обичам; Всичките им първенци са бунтов-
 16 ници. ¹⁶Поразен биде Ефрем; Коренът им из-
 съхна; Плод няма да родят; Дори и ако родят,
 Ще умъртвя любимата рожба на утробата им.
 17 ¹⁷Бог мой ще ги отхвърли Защото не Го послу-
 шаха; И ще бъдат скитници между народите.

10 ¹Израил е лоза, която се разпростира И да-
 ва изобилно плод; Колкото повече бяха плодо-
 вете му Толкова повече беше умножил жертве-
 ниците си; Колкото по-хубава беше земята му

Толкова по-хубави беше направил стълбовете
 си на идолите. ²Сърцето им е разделено; Се-
 га ще се окажат виновни; Сам Той ще разко-
 пае жертвениците им. Ще строши стълбовете
 на идолите им. ³Сигурно сега ще рекат: Ние ня-
 3 маме цар, защото не се бояхме от Господа; Що,
 прочее, би ни ползувал цар? ⁴Говорят *празни*
 4 думи, Като се кълнат лъжливо когато правят
 завети; Затова осъждението прониква като от-
 ровна плевел В браздите на нивите. ⁵Самарий-
 5 ските жители ще се разтреперят Поради телци-
 те на Вет-авен^о; Защото людете му и неговите
 жреци, Които се хвалеха с него поради славата
 му, Ще ридаят за него, понеже *славата* се изгу-
 би от него. ⁶Тоже и *идолът* ще бъде отведен в
 6 Асирия Като подарък на цар Ярива; Ефрем ще
 бъде засрамен, И Израил ще се посрами от сво-
 ите разсъждения. ⁷Колкото за Самария, царят
 7 ѝ се отсече Като пяна отвърху вода. ⁸И високи-
 8 те места на Авен, Израилевият грях, ще се съси-
 пят; Тръни и бодили ще поникнат върху жерт-
 вениците им; И те ще рекат на планините: По-
 крийте ни! И на хълмовете: Паднете върху нас!
 9 Израилю, ти си съгрешил от дните на Гавая;
 Там застанаха *и* те; Но битката против безза-
 конниците не ги стигна в Гавая. ¹⁰Когато же-
 10 лая, ще ги накажа; И племената ще се съберат
 против тях, Когато бъдат вързани поради двете
 си беззакония. ¹¹Ефрем е научена юница, Коя-
 11 то обича да вършее; Но Аз ще прекарам *хомот*
 върху нейния красив врат; Ще впрегна Ефре-
 ма; Юда ще оре; Яков ще разбива *определените*
 му буци. ¹²Посейте за себе си по правда, Пожъ-
 12 нете с милост, Разработете престоялата си зе-
 мя; Защото е време да потърсите Господа, Док-
 ле дойде и ви научи правда. ¹³Орахте нечестие,
 13 пожънахте беззаконие, Ядохте плода от лъжа-
 та; Защото си уповал на своя си път, На многото
 си силни мъже. ¹⁴Затова метеж ще се подигне
 14 между племената ти, И всичките ти крепости
 ще се разорят Както Салман разори Вет-арвел
 в деня на боя, - Когато майката биде смазана
 заедно с чадата си. ¹⁵Така ще ви стори Ветил
 15 Поради крайното ви беззаконие; Рано Израил-
 левият цар съвсем ще се отсече.

11 ¹Когато Израил бе младенец, тогава го въз-
 2 любих, И из Египет повиках сина Си. ²Колко-
 то повече ги викаха *пророците*, Толкова пове-
 че те се оттегляха от тях; Жертвувах на ваа-
 3 лимите, И кадиях на ваяните идоли. ³При то-
 ва Аз научих Ефрема да ходи Като го хващат
 за мишците му; Но не познавах, че Аз ги леку-
 4 вах. ⁴Привлякох ги с човешки въжета, с връзки
 на любов, И бях за тях като ония, които изва-

ждат хомота от челюстите им, И сложих храна
 5 пред тях. ⁵ Той няма да се върне в Египетската
 земя; Но асириецът ще му бъде цар; Защото
 6 отказаха да се обърнат *към Мене*. ⁶ Меч ще
 свирепее против градовете му Та ще довърши
 7 силите му и ще ги пояде. Поради собствените
 им намерения, ⁷ Людете Ми решително отстъпват
 от Мене; Ако и да ги повикат *пророците да*
 8 *гледат* към Всевишния, Пак никой не се старее
 да се изправи. ⁸ Как да те предам, Ефреме? Как
 да те оставя, Израилю? Как да те направя като
 Адама? *Как* да те поставя като Севоим? Сърцето
 9 Ми се промени дълбоко в Мене, Милосърдието
 Ми се запали. ⁹ Няма да изпълня *намерението*
 на пламенния Си гняв, Няма пак да изстребя
 Ефрема; Защото Аз съм Бог, а не човек, Светият
 10 всред тебе, И няма да дойда *при тебе* с гняв.
¹⁰ Те ще ходят след Господа, Който ще рикае като
 лъв; А когато изричае, Тогава чадата ще бързат
 11 да дойдат от запад, ¹¹ Ще бързат да дойдат
 от Египет като птица, И от Асирийската земя
 като гълъб; И ще ги настаня *пак* в къщите им,
 12 казва Господ. ¹² Ефрем Ме обкръжава с лъжи, И
 Израилевият дом с измама; И Юда още се колебае
 спрямо Бога, Спрямо Светия, който е верен.

12 ¹ Ефрем се храни с вятър, и гони източния
 вятър; Непрестанно умножава лъжите и наси-
 2 лието; Правят завет с асирийците, И занаят
 дървено масло в Египет! ² Още, Господ има
 спор с Юда, И ще накаже Якова според постъп-
 3 ките му, Според делата му ще му въздаде. ³ В
 утробата той хвана петата на брата си, И като
 4 мъж се бори с Бога; ⁴ Да! бори се с ангел, и пре-
 одоля С плач и молба към него. *Бог* го намери
 5 във Ветил, и там говори с нас, - ⁵ Да! Иеова Бог
 на Силите, Чието паметно име е Иеова. ⁶ Затова
 6 обърни се към твоя Бог, Пази милост и право-
 7 съдие, И винаги се надявай на твоя Бог. ⁷ *Ефрем*
 е търговец; Неверни везни има в ръката му; Той
 8 обича да мами. ⁸ И Ефрем си рече: Наистина аз
 се обогатих, Придобих си имот; Досежно всич-
 9 ките ми трудове няма да се намери в мене безза-
 коние, Което *да се счита* за грях. ⁹ А Аз съм Гос-
 10 под твой Бог от *времето, когато беше ти* в Еги-
 петската земя; Пак ще те заселя в шатри Като
 11 в празнични дни. ¹⁰ Говорих още и чрез проро-
 ците, И явих *им* много видения; И чрез *думите*
 11 на пророците служих си със сравнения. ¹¹ Ето,
 в Галаад има беззаконие; Станаха съвсем суетни;
 12 В Галгал жертвуват юнци; И жертвеници-
 те им са *многобройни* като куповете *тор* В браз-
 12 дите на нивите. ¹² А Яков побягна в сирийското
 поле; Израил е работил за жена, И за жена е па-
 13 зил *овце*, ¹³ Чрез пророк Господ възведе Израил-

ля от Египет; И чрез пророк той биде опасен.
 14 Ефрем разгневи *Бога* много горчиво; Затова
 ще оставя върху него *пролятата* от него кръв,
 И неговият Господ ще възвърне укора му върху
 самия него.

¹ Когато Ефрем говореше с трепет Той се из- **13**
 дигна в Израил; А когато съгреши чрез Ваа-
 2 ла, Тогава умря. ² А сега притурят на грехове-
 те си Като си правят леяни идоли от сребро-
 то си, Идоли според своето разбиране на *Боже-*
 3 *ството*, *Но които* всички са дело на художни-
 ци; *Сами* те казват за тях: Нека целуват телци-
 те ония, които жертвуват. ³ Затова ще бъдат ка-
 3 то утринния облак, И като росата, която рано
 прехожда, Като прах, който вихрушката отвява
 от гумното, И като дим *губещ се* из комин. ⁴ Но
 4 Аз съм Господ твой Бог от *времето когато беше*
ти в Египетската земя; Друг Бог освен Мене да
 не познаеш, Защото освен Мене няма спасител.
 5 Аз съм познал *ходенето* ти в пустинята, В мно-
 5 го сухата земя. ⁶ Според както пасяха, така се
 6 наситиха; Наситиха се, и сърцето им се надиг-
 на; Затова Ме забравиха. ⁷ По тая причина ста-
 7 нах за тях като лъв, Като леопард ще дебна на
 път; ⁸ Ще ги срещна като мечка лишена от мал-
 8 ките си, И ще разкъсам булото на сърцето им;
 Там ще ги погълна като лъвица; Див звяр ще
 ги разкъса. ⁹ Гибелно е за тебе, Израилю, Дето
 9 се противиш на Мене, твоята помощ. ¹⁰ А сега
 10 где е царят ти? - Та да те избави във всичките
 ти градове, - И съдиите ти, за които рече: Дай
 ми цар и началници? ¹¹ Дадох ти цар в негоду-
 11 ванието Си, И магнах го в гнева Си. ¹² Беззаконие-
 12 то на Ефрема е скътано, Грехът му запазен
 в скривалище. ¹³ Болки на раждаща жена ще го
 13 сполетят; Той е неразумен син, Не слиза на вре-
 14 ме в отвора на матката. ¹⁴ От силата на преиз-
 поднята ще ги изкупя, От смърт ще ги избавя.
 О смърт! где са язвите ти? О преизподньо! где
 е погубителната ти *сила*? *Колкото за това*, Аз
 няма да видя разкайване. ¹⁵ Ако и да е той пло-
 15 довит *повече* от братята си, Пак източен вятър
 ще дойде, Вятър от Господа ще възлезе из пу-
 стинята, Та ще престане изворът му, И ще пре-
 съхне кладенецът му; *Неприятелят* ще ограби
 всичките му съхранени отбрани съдове. ¹⁶ Са-
 16 мария ще носи наказанието си, Защото въстана
 против своя Бог; Ще паднат от меч, Младенци-
 те им ще бъдат разтрошени, И бременните им
 жени разпорени.

¹ Израилю, върни се при Господа твоя Бог, **14**
 Защото си паднал чрез беззаконие си. ² Взе-
 2 мете със себе си думи и върнете се при Госпо-
 да; Речете му: Отнеми всяко *наше* беззаконие,

И приеми благата ни; Така ще отдадем благо-
 3 дарствени приноси^o от устните си. ³ Асур няма
 да ни избави; Ние няма да яздим на коне; И ня-
 ма вече да речем на делото на ръцете си: Вие сте
 4 наши богове; Защото у Тебе сирачето намира
 милост. ⁴ Аз ще изцеля отстъплението им, Ще
 5 ги възлюбя доброволно, Защото гневът Ми се
 отвърна от него. ⁵ Аз ще бъда като роса на Из-
 раиля; Той ще процъфти като крем, И ще про-
 6 стре корените си като ливанско дърво. ⁶ Клоно-
 вете му ще се разпространят; Славата му ще бъ-

де като маслина, И благоуханието му като Ли-
 ван. ⁷ Които живеят под сянката му Изново ще ⁷
 се съживят като жито И ще процъфтят като ло-
 за; Дъхът му ще бъде като ливанско вино. ⁸ Еф- ⁸
 реме, какво имаш вече *да се оплакваш* от идо-
 лите *си*? Аз го чух, и ще го пазя; Аз му съм като
 вечnozелена елха; От Мене е твоят плод. ⁹ Кой ⁹
 е мъдър та да разбере тия неща? *Кой е разумен*
 та да ги познае? Защото пътищата Господни са
 прави, И праведните ще ходят по тях, А пре-
 стъпниците ще паднат в тях.

Иоил

1 **Г**осподното слово, което дойде към Иоила
2 Фатуилевия син: ² Слушайте това, старци, И дайте ухо, всички жители на земята: Ставало ли е *такова нещо* във вашите дни
3 Или в дните на бащите ви? ³ Разкажете това на чадата си, И чадата ви *нека го разкажат* на своите чада, И техните чада на друго поколение.
4 ⁴ Каквото остави лапачът, изпояде го скакалецът; И каквото остави скакалецът, изпояде го изедникът; И каквото остави изедникът, изпояде го пръгът. ⁵ Изтрезнейте, пияници, та плачете, И лелекайте, всички винопийци, за новото вино; Защото се отне от устата ви. ⁶ Понеже на земята Ми възлезе народ Силен и без брой, Чиито зъби са лъвови зъби, И който има кътни зъби като на лъвица. ⁷ Опустоши лозата Ми И сломи смоковниците ми; Обели я съвсем и я хвърли; Пръчките ѝ се обелиха. ⁸ Плачи като *сгодена* девица опасана с вретище За мъжа на младостта си. ⁹ Хлебният принос и възлиянието престанаха От дома Господен; И свещениците, служителите Господни, жалеят ¹⁰ Запустя полето, жалее земята; Защото се загуби житото, Изсъхна новото вино, дървеното масло е слабо,
11 ¹¹ Посрамете се, земеделци, и лелекайте, лозари, За пшеницата и за ечемика; Защото жетвата на нивата се изгуби. ¹² Лозата изсъхна и смоковницата повехна; Нарът, палмата и ябълката, Дори всичките полски дървета изсъхнаха; И радостта изчезна измежду човешките чада.
13 ¹³ Опашете се с вретище и плачете, свещеници; Лелекайте, служители на олтара; Дойдете, ношувайте във вретище, Служители на моя Бог; Защото хлебният принос и възлиянието са удържани От дома на вашия Бог. ¹⁴ Осветете пост, свикайте тържествено събрание, Съберете старейшините и всичките жители на страната В дома на Господа вашия Бог, И извикайте към Господа. ¹⁵ Уви за *оня ден!* Защото денят Господен наближи, И ще дойде като гибел от Всесилния. ¹⁶ Не отне ли се храната пред очите ни, Веселието и радостта от дома на нашия Бог?
17 ¹⁷ Семената изсъхнаха под буците си, Житниците запустяха, Хранилищата се съсипаха, Защото житото изсъхна. ¹⁸ Как пъшка добитъкът! Скитат се чердите говеда Защото нямат пасбище; Да! изгинаха стадата овце ¹⁹ Господи, към Тебе викам; Защото огънят изпояде пасбищата на целината, И пламъкът изпогори всичките полски дървета. ²⁰ Даже и полските животни задъхвайки *поглеждат* към Тебе; Защото пре-

съхнаха водните потоци, И огън изпояде пасбищата на целината.

2 ¹ Затръбете в Сион, И дайте тревога в светия Ми хълм; Нека се разтреперят всичките жители на страната; Защото иде денят Господен, защото е близо, ² Ден тъмен и мъглив, Ден облачен и мрачен, *Бързащ* като зората, която се разпростира върху планините; *Идат* люде много и силни, Подобни, на които не е имало от века, Нито подир тях ще има до годините на много поколения. ³ Огън пояжда пред тях, И пламък опала подир тях; Земята пред тях е като Едемската градина, А зад тях гола пустиня; Да! нищо не е избегнало от тях. ⁴ Видът им е като вида на коне; И тичат като конници. ⁵ Като тропот от колесници *се чува* Като скачат по върховете на бърдата, Като прашение на огнен пламък, който пояжда тръстика, Като *шум* на силни люде опълчени на бой. ⁶ Пред тях племената се измъчват, Всичките лица побледняват. ⁷ Те тичат като юнаци; Като военни мъже качват се на стената, И маршируват всеки в пътя си Без да развалят редовете си. ⁸ Не се тласкат един друг; Маршируват всеки в своя път; И *даже* като падат около оръжията Не спират вървежа си. ⁹ Спускат се върху града, Тичат по стената, Качват се по къщите, Влизат през прозорците като крадец. ¹⁰ Земята се тресе пред тях, Небето трепери, Слънцето и луната потъмняват, И звездите оттеглят светенето си. ¹¹ И Господ издава гласа Си пред *тая* Си войска; Защото станът Му е много голям; Защото е силен Оня, Който изпълнява словото Си; Защото денят Господен е велик и твърде страшен; И кой може да го изтърпи? ¹² Но, казва Господ, *даже* и сега се обърнете към Мене С цялото си сърце, С пост, с плач, и с ридание; ¹³ И раздерете сърцето си, а не дрехите си, Та се обърнете към Господа вашия Бог; Защото е милостив и щедър, Дълготърпелив и многомилостив, И разкайва се за злото. ¹⁴ Кой знае дали Той не ще се повърне и разкае, Та остави благословение след Себе Си, *Колкото* за хлебен принос и възлияние на Господа вашия Бог? ¹⁵ Затръбете в Сион, Осветете пост, свикайте тържествено събрание; ¹⁶ Съберете людето, осветете събранията, Свикайте старейшините, Съберете младенците и сучещите; Нека излезе младоженецът из спалнята си, И невестата из стаята си; ¹⁷ Нека плачат свещениците, Служителите Господни, Между предхрамието и олтара, И нека рекат: Пощади, Господи, людето Си, И не пре-

давай наследството Си на позор, Та да ги владеят народите. Защо да рекат между племената: Где е техният Бог? ¹⁸ Тогава Господ поревнува за земята Си, И смили се за хората Си. ¹⁹ И Господ рече в отговор на хората Си: Ето, аз ще ви пратя житото, Виното и маслото, та ще се наситите от тях, И няма вече да ви направя за позор между народите; ²⁰ Но ще отдалеча от вас северната *язва*, И ще я оттласна в безводна и пуста земя, С предната ѝ страна към източното море; И воня ще възлезе от нея, И смрад ще се издигне от нея, Защото е извършила надути работи. ²¹ Не бой се, земя; радвай се и весели се; Защото Господ извърши велики дела. ²² Не се плашете, полски животни; Защото пасищата на целината поникват, Защото дървото ражда плода си, Смоковницата и лозата дават силата си. ²³ Радвайте се, прочее, и вие, сионови чада, И веселете се в Господа вашия Бог; Защото ви дава есенен дъжд със справедлива мярка, И ви наваля дъжд - есенен и пролетен - В първия *месец*. ²⁴ Гумната ще се напълнят с жито, И линовете ще се преливат с вино и масло. ²⁵ И ще ви възвърна годините, които изпояде скакалецът, Изедникът, пръгът, и лапачът, Моята голяма войска, която пратих между вас. ²⁶ И ще ядете изобилно и ще се наситите, И ще хвалите името на Господа вашия Бог, Който е постъпвал чудесно с вас; И хората Ми няма никога да се посрамят. ²⁷ И ще познаете, че аз съм сред Израила, И че съм Господ вашият Бог, и че няма друг; И хората Ми няма никога да се посрамят. ²⁸ И след това Ще излея Духа Си на всяка твар; И синовете ви и дъщерите ви ще пророкуват, Старците ви ще виждат сънища, Юношите ви ще виждат видения; ²⁹ Още и на слугите и на слугините Ще изливам Духа Си в ония дни. ³⁰ И ще покажа чудеса на небето и на земята, Кръв, огън, и стълбове от дим. ³¹ Слънцето ще се обърне в тъмнина, И луната в кръв, Преди да дойде великият и страшен ден Господен. ³² И всеки, който призове името Господно ще се избави; Защото в хълма Сион и в Ерусалим ще има избавени, Както рече Господ, И между оцелелите ония, които Господ ще повика.

3 ¹ Защото, ето, в ония дни и в онова време, Когато върна Юдовите и ерусалимските пленници, ² Ще събера всичките народи Та ще ги сведа в Иосафатовата долина, И там ще се съдя с тях Поради хората Си и наследството Си Израила, Когато разпръснаха между народите. Те си разделиха земята Ми, ³ И хвърлиха жребия

за хората Ми; Даваха момче за блудница, И продаваха момиче да пият вино. ⁴ Да! и що имате с Мене вие, Тире, Сидоне, И всички филистимски предели? Искате ли да Ми въздадете възмездие? А ако Ми въздадете, То аз без забава бързо ще ви върна възмездието ви върху главите ви. ⁵ Понеже взехте среброто Ми и златото Ми, И занесохте в капищата си отбраните Ми блага, ⁶ А продадохте на гърците, Юдейците и ерусалимците, За да ги отдалечите от пределите им, ⁷ Затова аз ще ги подигна от мястото, За в което ги предадохте, И ще върна възмездието ви на собствената ви глава; ⁸ Още ще продам вашите синове и вашите дъщери В ръката на юдейците, А те ще ги продадат на савците, - на далечен народ; Защото Господ изговори това. ⁹ Прогласете това между народите; Пригответе война; подигнете юнаците; Нека се приближат всичките военни мъже; Нека възлизат. ¹⁰ Изковете палешниците си на ножове, И сърповете си на копия; Слабият нека каже: аз съм юнак! ¹¹ Съберете се и дойдете отвред всички народи, Та се натрупайте заедно; Господи, направи да слязат там юнаците Ти. ¹² Нека станат народите и дойдат В Иосафатовата долина; Защото там ще седна да съдя всичките околни народи. ¹³ Пускайте сърпа в жетвата, защото е узряла; Дойдете, тъпчете, защото линът е пълен, И каците се преливат; Понеже нечестият им е голямо. ¹⁴ Множества, множества в долината *гдето* ще се отсъди за тях; Защото близо е денят Господен в долината *гдето* ще се даде присъдата. ¹⁵ Слънцето и луната ще потъмнеят, И звездите ще оттеглят светенето си. ¹⁶ И Господ ще изричае от Сион, И ще издаде гласа Си от Ерусалим; Небето и земята ще се потресат; Но Господ ще бъде прибежище на хората Си, И крепостта на израилтяните. ¹⁷ Така ще познаете, че аз съм Господ вашият Бог, Който обитавам в светия си хълм Сион; Тогава Ерусалим ще бъде свет, И чужденци няма вече да минават през него. ¹⁸ В оня ден От планините ще капе мъст, И от хълмовете ще тече мляко, И по всичките Юдови дерета ще текат води; А из дома Господен ще избликне извор, Който ще пои ситимската долина. ¹⁹ Египет ще запустее, И Едом ще бъде гола пустиня, Поради насието сторено към юдейците; Защото са пролели невинна кръв в земята им. ²⁰ А Юда ще бъде населен до века, И Ерусалим из род в род. ²¹ И *чрез наказание* ще изкарам за чиста кръвта, която още не съм изкарал; Защото Господ обитава в Сион.

АМОС

1 **Д**умите на Амос, който бе от говедарите на Текое, които *чу във* видение относно Израила в дните на Юдовия цар Озия, и в дните на Израилевия цар Иеровоама, Иоасовия син, две години преди земетресението. ² И рече: Господ ще изрикае от Сион, И ще издаде гласа Си от Ерусалим; Пасбищата на овчарите ще ридаят, И върхът на Кармил ще повехне.

³ Така казва Господ: Поради три престъпления на Дамаск, Да! Поради четири, няма да отменя *наказанието* му, Защото вършаха Галаад с железни дикани; ⁴ Но аз ще изпратя огън в дома Азаилов, Та ще изпояде палатите на Венада. ⁵ Аз ще строша лостовете на Дамаск, И ще изтребя от Авенското поле жителя, И от Еденовия дом онзи, който държи скиптър; И Сирийските люде ще бъдат откарани пленници в Кир, казва Господ. ⁶ Така казва Господ: Поради три престъпления на Газа, Да! поради четири, няма да отменя *наказанието* му, Защото плениха всичките *Ми* люде, За да ги предадат на Едома; ⁷ Но аз ще изпратя огън върху стената на Газа, Та ще изпояде палатите му. ⁸ Ще изтребя от Азот жителя, И от Аскалон онзи, който държи скиптър; Ще обърна ръката Си против Акарон, И останалите от филистимците ще загинат, казва Господ Иеова. ⁹ Така казва Господ: Поради три престъпления на Тир, Да! поради четири, няма да отменя *наказанието* им, Защото предадоха всичките *Ми* люде в плен на Едома, И не помниха братския завет; ¹⁰ Но аз ще изпратя огън върху стената на Тир, Та ще изпояде палатите му. ¹¹ Така казва Господ: Поради три престъпления на Едом, Да! поради четири, няма да отменя *наказанието* му, Защото прогони брата си с меч, И, като отхвърли всяко милосърдие, Негодуванието му разкъсваше непрестанно, И той пазеше гнева си всякога; ¹² Но Аз ще изпратя огън върху Теман, Та ще изпояде палатите на Восора. ¹³ Така казва Господ: Поради три престъпления на амонците, Да! поради четири, няма да отменя *наказанието* им, Защото разпаряха бременните жени на Галаад, За да разширят пределите си; ¹⁴ Но Аз ще запала огън в стената на Рава, Та ще изпояде палатите му, Всред силно викане в деня на боя, Всред вихрушка в деня на бурята; ¹⁵ И царят им ще отиде в плен, Той и първенците му заедно, казва Господ.

2 ¹ Така казва Господ: Поради три престъпления на Моав, Да! поради четири, няма да от-

меня *наказанието* му, Защото изгори костите на едомския цар та станаха вар; ² Но аз ще изпратя огън върху Моав, Та ще изпояде палатите на Кариот; И Моав ще умре всред метеж, Всред силни викания, и всред тръбен звук; ³ И ще изтребя съдията отсред него, И заедно с него ще убия всичките му първенци, казва Господ. ⁴ Така казва Господ: Поради три престъпления на Юда, Да, поради четири, няма да отменя *наказанието* му, Защото отхвърлиха закона на Господа, И не опазиха повелението Му, И идолите, след които ходиха бащите им, Ги заблудиха; ⁵ Но аз ще изпратя огън върху Юда, Та ще изпояде палатите на Ерусалим. ⁶ Така казва Господ: Поради три престъпления на Израила, Да! поради четири, няма да отменя *наказанието* му, Защото продадоха праведния за пари, И немощния за един чифт обуша; ⁷ Те ожидат *да видят* земен прах на главата^o на сиромасите, И извърщат пътя на кротките; И син и баща му ходят при същата девица, Та омърсяват светото Ми име; ⁸ Още при всеки жертвеник си лягат на заложенни дрехи, И в капищата на боговете си пият вино *купено с парите* на *несправедливо* глобяваните. ⁹ Но аз изтребих пред тях амореца, Чиято височина бе, като височината на кедрите, И който бе як като дъбовете; При все това, съсипах плода му изотгоре И корените му изотдолу. ¹⁰ Още Аз ви възведох из Египетската земя, И ви разведях четиридесет години през пустинята, За да наследите земята на аморейците. ¹¹ И въздигнах от синовете ви пророци, И от юношите ви назореи. Не е ли така, израилтяни? казва Господ. ¹² А вие напоявахте назореите с вино, И заповядвахте на пророците Като им казвахте: Да не пророкувате. ¹³ Ето, Аз ще ви притисна на мястото ви, Както притиска кола пълна със снопи. ¹⁴ Бързината ще се изгуби от скороходеца, И якият не ще уякчи силата си, И юначният няма да избави живота си; ¹⁵ Стрелецът не ще може да устои, Нито бързоногият да избегне, Нито конникът да избави живота си; ¹⁶ И доблестният между юнаците Гол ще побегне в оня ден, казва Господ.

3 ¹ Слушайте това слово, което Господ изговори против вас, израилтяни, - против целия род, *рече Господ*, който възведох от Египетската земя, като казах: ² Само вас познах Измежду всичките родове на света; Затова ще ви накажа за всичките ви беззакония. ³ Ще ходят ли двама заедно, Ако не се съгласят? ⁴ Ще изреве ли

лъвът в леса Ако няма лов? Ще издаде ли гласа си младият лъв от леговището си Ако не е хванал нещо? ⁵ Може ли птица да попадне в клопка на земята Дето няма примка за нея? Скачала ли примка от земята Без да е хванала нещо? ⁶ Може ли да засвири тръба в град И людете да не се уплашат? Може ли бедствие да сполети град И да не го е направил Господ? ⁷ Наистина Господ Иеова няма да направи нищо Без да открие Своето намерение на слугите Си пророците. ⁸ Лъвът изрева; кой не ще се уплаши? Господ Иеова изговори; кой не ще пророкува? ⁹ Прогласете в палатите на Азот И в планините на Египетската земя, И речете: Съберете се по планините на Самария Та вижте големите метежи всред нея, И какви насилия има вътре в нея. ¹⁰ Защото казва Господ: Ония, които натрупват в палатите си плода на насилие и грабеж, Не знаят да вършат правото. ¹¹ Затова, така казва Господ, Иеова: Неприятел ще окръжава земята ти, И ще смъкне от тебе силата ти, И палатите ти ще бъдат разграбени. ¹² Така казва Господ: Както овчарят изтръгва из лъвовите уста Две колена, или част от ухо, Така ще изтръгнат израилтяните, Които в Самария седят в ъгъла на постелка И на копринени възглавници на легло. ¹³ Слушайте и предупредете Якововия дом, Казва Господ Иеова, Бог на Силите, ¹⁴ Че в деня, когато нанесе наказание върху Израила за престъплението му, Ще накажа и жертвениците на Ветил, И роговете на жертвеника ще се отсекат и ще паднат на земята. ¹⁵ Още ще поразя зимната къща заедно с лятната къща, Къщите от слонова кост ще се съсипят, И на големите къщи ще се тури край, казва Господ.

4 ¹ Слушайте тая дума, Васански юници, Които сте на Самарийската планина, Които насилват сиромасите, Които угнетяват немотните, Които казват на господарите си: Донесете и да прием, ² Господ Иеова се закле в светостта Си, Че, ето, идат върху вас дни, Когато ще ви уловят с въдици, И останалите от вас с рибарски куки. ³ И ще излезете през проломите, Всяка *от вас* направо пред себе си, И ще се хвърлите в Хармон, казва Господ. ⁴ Дойдете във Ветил, та вършете нечестие, В Галгал притурете на нечестията си, И донасяйте жертвите си всяка сутрин, Десетъците си през три дни; ⁵ Чрез огън принесете квасен хляб за благодарствена жертва; Прогласете доброволни приноси, и известете ги; Защото така обичате, израилтяни, казва Господ Иеова. ⁶ А, *от моя страна*, аз ви дадох чистота на зъбите по всичките ви градове, И оскъдност от хляб по всичките ви места; Но пак се не обърнахте към мене, казва Господ.

⁷ При това, Аз удържах от вас и дъжда, Когато оставах още три месеца до жетва; Дадох дъжд на един град, А на друг град не дадох дъжд; Едно място се напои, А мястото, на което не валя дъжд изсъхна. ⁸ Така *жителите на два-три града*, като се скитаха, *Стекоха се* в един град да пият вода, И не можах да се наситят; Но пак се не обърнахте към Мене, казва Господ. ⁹ Поразих ви с изсушителен вятър и мана; Гъсеницата изпояде многото ви градини и лозя, Смоковниците и маслините; Но пак се не обърнахте към Мене, казва Господ. ¹⁰ Пратих върху вас мор, както в Египет; Поразих с меч юношите ви, Като плених и конете ви; И докарах вонята на станете ви до ноздрите ви; Но пак не се обърнахте към Мене, казва Господ. ¹¹ Разорих *градове* между вас, Както Бог разори Содом и Гомор; И вие станяхте като главня изтръгната из огън; Но пак не се обърнахте към Мене, казва Господ. ¹² Затова, според *твоите постъпки* ще ти направя, Израилю; И понеже ще ти направя това, Пригответи се да посрещнеш своя Бог, Израилю. ¹³ Защото, ето, Онзи, Който образува планините, И създава вятъра, И явява на човека мисълта му, Който обръща зората в тъмнина, И стъпва върху земните височини, Неговото име е Иеова, Бог на Силите.

5 ¹ Слушайте това слово, Плачът, който аз започвам за вас, доме Израилев: ² Падна Израилевата девица, Няма да стане вече; Хвърлена е на земята си Без да има кой да я дигне. ³ Защото така казва Господ Иеова: Градът, из който излизаха хиляда, ще остане със сто за Израилевия дом, И оня, из който излизаха сто, ще остане с десет. ⁴ Защото така казва Господ на Израилевия дом: Потърсете Ме и ще живеете; ⁵ Но не търсете Ветил, Нито влизайте в Галгал, Нито заминавайте във Вирсавее; Защото Галгал непременно ще отиде в плен, И Ветил ще изчезне. ⁶ Потърсете Господа и ще живеете; Да не би да избухне като огън в Иосифовия дом Та *го* пояде, без да има кой да го гаси във Ветил. ⁷ Вие, които обръщате правосъдието в пелин, И хвърляте правдата на земята, ⁸ *Потърсете Този*, Който прави Плеядите и Ориона, Който обръща мрачната сянка в зора, И помрачава деня та *става* нощ, - Този, Който повиква морските води И ги излива по лицето на земята, (Иеова е името му,) - ⁹ Този, Който нанася внезапна гибел върху силните, Тъй щото гибел достига в крепостите. ¹⁰ Те мразят този който избличава в портата, И се гнусят от онзи, който говори справедливо. ¹¹ Прочее, понеже угнетяват сиромаша И изтръгват от него жито, *Затова, ако и да* сте построили къщи от дялани

камъни, Няма да живеете в тях, *Ако и да* сте насадили приятни лозя, Няма да пиете виното им.

12 ¹² Защото зная колко много са вашите престъпления И колко големи са греховете ви, *Вие*, които угнетявате праведния, приемате подкупи, И извърщате *правото* на сиромасите в портата; ¹³ Затова разумният млъква в такова време; ¹⁴ Защото е зло време. ¹⁴ Потърсете доброто, а не злото, за да живеете; Така Господ, Бог на Силите, ще бъде с вас, както вие казвате. ¹⁵ Мразете злото, обичайте доброто И установявайте правосъдие в портата; Може би Господ, Бог на Силите, да се смили за останалите от Иосифа. ¹⁶ Затова, така казва Иеова, Бог на Силите, Господ: Ридание ще има по всичките площади, И по всичките улици ще казват: Горко! горко! Ще повикат земеделеца на жалеене, И изкуствените оплаквателки за ридание; ¹⁷ И по всичките лозя ще има ридание, Защото Аз ще замина посред тебе, казва Господ. ¹⁸ Горко на ония, които желаят денят Господен! За какво ви е той? Денят Господен е тъмнина, а не виделина. ¹⁹ Както, ако бягаше човек от лъв, И го срещне мечка, Или, като влезе въщи, опре ръката си о стената, И змия го ухапе, ²⁰ *Така* не ще ли бъде денят Господен тъмнина, а не виделина? Дори мрак, без никаква светлина? ²¹ Мразя, презирам празнуванията ви, И няма да благоволя в тържествените ви събрания. ²² Даже ако ми принесете всеизгарянията и жертвите си, Няма да ги приема, Нито ще погледна към примирителните ви жертви от угоени животни. ²³ Отмахни от Мене шума на песните си, Защото не ща да слушам свиренето на псалтирите ти; ²⁴ Но нека тече правосъдието като вода, И правдата като поток, който не пресъхва. ²⁵ Доме Израилев, на Мене ли принасяхте жертви и приноси Четиридесет години в пустинята? ²⁶ *Напротив*, носехте царя си Сикут И Хиун, идолите си, Звездата на вашите богове, Които си направихте. ²⁷ Затова ще ви закарам в плен от татък Дамаск, Казва Господ, чието име е Бог на Силите.

6 ¹ Горко на охолните в Сион, И на живеещите безгрижно в Самарийската планина, На бележитите мъже от главния между народите, ² При които дохожда Израилевия дом! ² Минете в Халне та вижте; И от там идете в големия Емат; Тогава слезте в Гет филистимски; Те пощастливи ли са от тия царства? Или техният ³ предел по-голям ли е от вашия предел? ³ Вие, които отдалечавате *от себе си* лошия ден, И ⁴ приближавате седалището на насилието, - ⁴ Който лежите на постелки от слонова кост, Протирате се на леглата си, И ядете агнетата от стадото И телците от сред обора, - ⁵ Които пеете

празни песни по звука на псалтира, И си изнамирите музикални инструменти както Давида, - ⁶ Които пиете вино с *цели* паници, И се мажете с изрядни масла, А за бедствието на Иосифа не скърбите, - ⁷ По тая причина, тези ще отидат сега в плен С първите, които ще бъдат пленени, И шумните пиршества на протягащите се ще се прекратят. ⁸ Господ Иеова се закле в Себе Си, Казва Господ, Бог на Силите *и рече*: Аз се гнуся от надменността на Якова, И мразя палатите му; Затова ще предам града и всичко що има в него. ⁹ И десет човека, ако останат в една къща, Те *един по един* ще измрат; ¹⁰ И когато някой роднина на един *умрял*, Или оня, който ще го гори, го дигне да изнесе костите из къщата, Ако рече на онзи, който се намира по-навътре в къщата: Има ли още някой с тебе? И той отговори: Няма, Тогава ще рече: Мълчи, Защото не бива да споменем името Господно. ¹¹ Защото, ето, Господ заповядва, И голямата къща ще бъде поразена с проломи, И малката къща с пукнатини. ¹² Могат ли конете да тичат по скала? Може ли някой да оре *там* с волове? Но вие обърнахте правосъдието в жлъчка, И плодът на правдата в пелин, - ¹³ Вие, които се радвате за нещо, което е суета, Които казвате: Не придобихме ли си могъщество със своята си сила? ¹⁴ Но, ето, Аз ще подигна народ против вас, дом Израилев, Казва Господ, Бог на Силите; И те ще ви притесняват От прохода на Емат до потока на пустинята.

¹ Това е, което Господ Иеова ми показва: Ето, **7** Той образува скакалци, когато отавата почна да никне; и, ето, беше отавата подир царевата коситба. ² И когато *скакалиците* изядоха тревата на земята, тогава рекох: Господи Иеова, бъди милостив, моля Ти се! Как да се издигне Яков? Защото е малък. ³ Господ се разкая за това: Няма да бъде, казва Господ. ⁴ Това е, което Господ Иеова ми показва: Ето, Господ Иеова вика на съд чрез огън; и *огънят* изпояде голямата бездна, и щеше да изпояде и *Израилевият* дял. ⁵ Тогава рекох: Господи Иеова, престани, моля Ти се! Как да се издигне Яков? защото е малък. ⁶ Господ се разкая затова: И това няма да бъде, казва Господ Иеова. ⁷ Това е, което ми показва: Ето, Господ стоеше при стена съградена с отвес, като държеше отвес в ръката си. ⁸ И Господ ми рече: Що виждаш, Амосе? И рекох: Отвес. Тогава рече Господ: Ето, Аз ще туря отвес в сред людете Си Израил; За напред няма вече да ги щада. ⁹ Високите Исаакови места ще запустеят, И Израилевите светилища ще се съсият; И аз ще стана с меч против Израилевия дом. ¹⁰ Тогава свещеникът на Ветил Амасия

прати до Израилевия цар Иеровоама да кажат: Амос направи заговор против тебе всред Израилевия дом; земята не може да търпи многото му думи. ¹¹ Защото Амос така казва: Иеровоам ще умре от меч, а Израил непременно ще бъде закаран пленник от земята си. ¹² При това, Амасия рече на Амоса: О ти гледачо, иди, бягай в Юдовата земя, там яж хляб, и там пророкувай; ¹³ а във Ветил вече да не пророкуваш пак, защото е царско светилище и царски дворец. ¹⁴ Тогава Амос рече в отговор на Амасия: Не бях аз пророк, нито син на пророк, но бях говедар и берях черници; ¹⁵ а Господ ме взе от стадото, и Господ ми рече: Иди пророкувай на людето Ми Израила. ¹⁶ Сега, прочее, слушай Господното слово: Ти казвах: Не пророкувай против Израила, и да не капне от тебе дума против Исаковия дом. ¹⁷ Затова, така казва Господ: Жена ти ще бъде блудница в града, Синовете ти и дъщерите ти ще паднат от меч, И земята ти ще се раздели с въже; А сам ти ще умреш в нечиста земя, И Израил непременно ще бъде закаран пленник от земята си.

8 ¹ Това е, което Господ Иеова ми показва: Ето кошница с узрели плодове. ² И рече: Що виждаш Амосе? И рекох: Кошница със зрели плодове. Тогава Господ ми рече: Дойде краят на людето Ми Израил; Занапред няма вече да ги щадя. ³ И в оня ден, казва Господ Иеова, Храмовите песни ще бъдат виения; Защото труповете ще бъдат много; Навсякъде ще ги изхвърлят мълчешком. ⁴ Слушайте това, вие, които бихте поглъщали бедните, И бихте погубвали сиромасите на тая земя, ⁵ Казвайки: Кога ще мине новолунието, за да продадем житото, И съботата, за да изложим на *продам* пшеница, Като смалим ефата, уголемим сикъла, И мамим с лъжливи везни? ⁶ За да купим сиромасите с пари И бедния за един чифт обуца, ⁷ И да продадем отсеквите на пшеницата? ⁷ Господ се закле в оня, с когото Яков се слави, *като рече*: Наистина няма никога да забравя кое-да било от делата им. ⁸ Не ще ли се поклати земята за това, И всеки, който живее на нея да жалее? Така! И тя цяла ще се издига като Нил, Ще се развълнува и спада пак като Египетската река. ⁹ В оня ден казва Господ Иеова, Ще направя да залезе слънцето на пладне, И ще помрача земята посред бял ден. ¹⁰ Ще обърна пируванията ви в жалеене, И всичките ви песни в плач; Ще туря вретиче на всички кръстове, И плешиност на всяка глава; И ще причиня жалеене като за единороден син, И краят му ще бъде като ден на горчивина. ¹¹ Ето, идат дни, казва Господ

Иеова, Когато ще изпратя глад на земята, - Не глад за хляб, нито жажда за вода, Но за слушане думите Господни. ¹² Те ще се скитат от море до море Да търсят словото Господно, И ще обикалят от север до изток, Но няма да го намерят. ¹³ В оня ден красивите девизи И юношите ще примират от жажда. ¹⁴ Ония, които се кълнат с престъплението на Самария, Като казват: Твоят Бог живее, Дане! И пътят на Вирсавее живее! - Те ще паднат и никога няма да станат вече.

9 ¹ Видях Господа, че стоеше при олтара и рече: Удари капителите, за да се потресат праговете, И разтроши ги върху главата на всички тях; А останалите от тях ще погубя с меч; Който от тях бяга няма да избегне, И който от тях се отърве няма да се избави. ² Ако изкопаят до ада, И от там ръката Ми ще ги изтръгне; И ако се изкачат на небето, От там ще ги сваля; ³ Ако се скрият на връх Кармил, Ще ги издира и ще ги взема от там; И ако се скрият от очите Ми в морските дълбочини, Там ще заповядам на змията, и ще ги ухапе; ⁴ Ако отидат в плен пред неприятелите си, Там ще заповядам на ножа та ще ги убие; И ще насоча очите Си върху тях за зло, а не за добро. ⁵ Защото Господ Иеова на Силите е Оня, Който се допира до земята, и тя се топи, Така щото всички, които живеят на нея, ще жалеят; Защото тя цяла ще се издига като Нил, И ще спада пак като Египетската река. ⁶ *Той е*, Който гради сферите Си на небето, И основава свода Си на земята; Който повиква морските води, И ги излива по лицето на земята; Иеова е името му. ⁷ Вие израилтяни, казва Господ, Не сте ли за Мене като етиопци? Не изведох ли, *както* Израила от Египетската земя, *Така и* Филистимците от Кафтор И сирийците от Кир? ⁸ Ето, очите на Господа Иеова са върху грешното царство, И ще го погубя от лицето на света; Само че няма да погубя съвсем Якововия дом, казва Господ. ⁹ Защото, ето, Аз ще заповядам, И ще пресея Израилевия дом между всичките народи, Както се пресеява *житото* в решетото; Обаче ни най-малко зърно няма да падне на земята. ¹⁰ От Мене ще измрат всичките грешници между людето Ми, Които казват - Това зло няма да стигне до нас, Нито ще ни предвари. ¹¹ В оня ден ще въздигна падналата Давидова скиния, И ще заградя проломите ѝ; Ще въздигна развалините ѝ, И ще я съградя *пак* както в древните дни, ¹² За да завладеят останалите от Едом И всичките народи, които се наричаха с името Ми, Казва Господ, Който прави това. ¹³ Ето, идват дни, казва Господ, Когато орачът ще стигне жетваря, И линотъпкачът се-

ятеля, От планините ще капе мъст, И всичките
14 хълми ще се стопят. ¹⁴И аз ще върна от плен
людете Си Израиля; Те ще съградят запустели-
те градове и ще ги населят, Ще насадят лозя и
ще пият виното им, И ще направят градини и
ядат плода им. ¹⁵И те няма вече да се изтръгнат 15
от земята, Която им дадох, казва Господ твоя
Бог.

АВДИЙ

1 **А**вдиевото видение: - Така казва Господ
Иеова за Едом: Чухме известие от Гос-
пода И вестител се изпрати при народите
да каже: Станете, и да се дигнем против него
на бой. ²Ето, направих те малък между наро-
дите; и си много презрян. ³Измамила те е гор-
достта на твоето сърце, Тебе, който живееш в
цепнатините на канарите, Тебе, чието жилище
е на високо, Който казваш в сърцето си: Кой ще
ме свали на земята? ⁴Ако и да се издигнеш като
орел И поставиш гнездото си между звездите,
И от там ще те сваля, казва Господ. ⁵Ако дой-
деха крадци при тебе, Или разбойници през но-
щта, (Как биде изстребен ти!) Нямаше ли да за-
грабят само колкото им е доволно? Ако гроздо-
берци дойдеха при тебе, Нямаше ли да оставят
пабирък? ⁶Но как е претърсен Исав! Как се от-
криха скривалищата му! ⁷Всичките твои съюз-
ни мъже Те изпратиха по пътя ти до граница-
та; Човеците, които бяха в мир с тебе, те изма-
миха И преодоляха над тебе; Хлябът ти тури-
ха за примка под тебе; А няма разум за да се
схване това. ⁸В оня ден, казва Господ, Няма ли
да погубя мъдрите от Едом, И благоразумието
от Исавовия хълм? ⁹И твоите военни мъже, Те-
мане, ще се уплашат, За да се изстреби с клане
всеки човек от Исавовите хълмове. ¹⁰Поради
насилието, което ти извърши на брата си Яко-
ва, Срам ще те покрие, И ще бъдеш изстребен за
всегда. ¹¹В деня, когато ти стоеше настрана, В
деня, когато чужденци заведоха в плен войска-
та му, И чужденци като влязоха в портите му,
Хвърлиха жребие за Ерусалим, Тогава и ти бе-
ше като един от тях. ¹²Обаче, недей гледа зло-
ратно В деня на брата си, В деня на бедствие-
то му; Нито да се радваш за юдейците В деня
на загиването им, И да не говориш надменно в
деня на угнетението им. ¹³Недей влиза в пор-
тата на людете Ми В деня на бедствието им;
Да! не гледай *злорадо* злощастията им В деня
на бедствието им; Нито да туриш *ръка* на имо-
та им В деня на бедствието им; ¹⁴Недей заста-
ва на кръстопътя, За да изстребваш бежанците
му, Нито да предадеш останалите от него В деня
на угнетението им. ¹⁵Защото денят Господен е
близо против всичките народи; Както си напра-
вил, така ще се направи и на тебе; Постъпките
ти ще се върнат на главата ти. ¹⁶Защото както
вие, *намиращи се* на светия Ми хълм, пиехте *от*
гнева Ми, Така непрестанно ще пият всичките
народи; Да! ще пият и ще поглъщат, И ще бъ-
дат като че не са били. ¹⁷А на Сионския хълм
ще се намерят оцелелите, И той ще бъде свет; И
Якововият дом ще владее *изново* своето наслед-
ство. ¹⁸Якововият дом ще бъде огън, И Иоси-
фовият дом като пламък; А Исавовият дом ка-
то слама; И те ще я запалят и ще я изгорят, Тъй
щото никой няма да остане от Исавовия дом;
Защото Господ изговори това. ¹⁹Жителите на
юг ще владеят Исавовия хълм, И ония на поля-
ните филистимците, Ще владеят и Ефремовите
ниви и самарийските ниви; А Вениамин *ще вла-*
дее Галаад; ²⁰И тая пленена войска на израил-
тяните *Ще владее земята* на Ханаанците до Са-
репта; И пленените ерусалимци, които са в Се-
фарад, Ще владеят южните градове; ²¹И изба-
вители ще възлязат на хълма Сион За да съдят
Исавовия хълм; И царството ще бъде на Госпо-
да.

ЙОН

1 **Г**осподното слово дойде към Иона Аматиевия син и рече: ² Стани, иди в големия град Ниневия и викай против него; защото нечестието му възлезе пред Мене. ³ Но Иона стана да побегне в Тарсис от Господното присъствие; и, като слезе в Иопия, намери кораб който отиваше в Тарсис, плати за превоза си и влезе в него за да отиде с тях в Тарсис от Господното присъствие. ⁴ Но Господ подигна силен вятър по морето, и стана голяма буря в морето, тъй че корабът изглеждаше, че ще се разбие. ⁵ Тогава моряците, уплашени, извикаха всеки към своя бог, и хвърлиха в морето стоките, които бяха в кораба, за да олекне от тях; а Иона бе слязъл и легнал във дъното на кораба, и спеше дълбоко. ⁶ Затова корабоначалникът се приближи при него и рече: Какво става с тебе, спящия? Стани, призови Бога си, негли Бог си спомни за нас, и не загинем. ⁷ После си рекоха един на друг: Елате, да хвърлим жребие та да познаем по коя причина е това зло на нас. И като хвърлиха жребие, то падна на Иона. ⁸ Тогава му рекоха: Кажни ни, молим ти се, по коя причина е това зло на нас. Каква ти е работата? и от где идеш? от коя си земя? и от кои си люде? ⁹ А той им рече: Аз съм евреин, и се боя от Господа небесния Бог, който направи морето и сушата. ¹⁰ Тогава човеците се много уплашиха, и рекоха му: Защо си сторил това? (Защото човеците знаеха, че бягаше от Господното присъствие, понеже беше им казал.) ¹¹ Тогава му рекоха: Що да ти сторим за да утихне за нас морето? (Защото морето ставаше все по-бурно). ¹² И рече им: Вземете ме та ме хвърлете в морето, и морето ще утихне за вас; защото зная, че поради мене ви постигна тая голяма буря. ¹³ Но пак, човеците гребяха силно за да се върнат към сушата; но не можаха, защото морето ставаше все по-бурно против тях. ¹⁴ Затова извикаха към Господа, казвайки: Молим Ти се, Господи, молим Ти се, да не загинем поради живота на тоя човек; и не налагай върху нас невинна кръв; защото Ти, Господи, си сторил каквото си искал. ¹⁵ И тъй, взеха Иона та го хвърлиха в морето; и яростта на морето престана. ¹⁶ Тогава човеците се убояха твърде много от Господа; и принесоха жертва Господу, и направиха обреци. ¹⁷ А Господ бе определил една голяма риба да погълне Иона; и Иона остана във вътрешността на рибата три дни и три нощи.

¹ Тогава Иона се помоли на Господа своя Бог из вътрешността на рибата, като каза: ² В скръбта си извиках към Господа, и Той ме послуша; Из вътрешността на преизподнята извиках, и Ти чу гласа ми. ³ Защото Ти ме хвърли в дълбочините, в сърцето на морето, И потоци ме обиколиха; Всичките твои вълни и големи води преминаха над мене. ⁴ И аз рекох: Отхвърлен съм отпред очите Ти; Но пак, ще погледна наново към светия Твой храм. ⁵ Водите ме обкръжиха дори до душа, Бездната ме обгърна, Морският бурен се обви около главата ми. ⁶ Слязох до дъното на планините; Земните лостове ме *затвори*ха за винаги; Но пак, Ти, Господи Боже мой, си избавил живота ми из рова. ⁷ Като чезнеш в мене душата ми, спомни си за Господа, И молитвата ми влезе при Тебе в светия Ти храм. ⁸ Ония, които упоават на лъжливите суети, Оставят милостта, *спазвана* за тях. ⁹ Но аз ще принеса жертва с хвалебен глас; Ще отдам това, което съм обрекъл. Спасението е от Господа. ¹⁰ И Господ заповяда на рибата; и тя изблъва Иона на сушата.

3 ¹ И Господното слово дойде втори път към Иона и рече: ² Стани, иди в големия град Ниневия, и възгласи му проповедта, която ти казвам. ³ И тъй, Иона стана и отиде в Ниневия според Господното слово. А Ниневия бе твърде голям град, *който изискваше* три дни за да се обходи. ⁴ И Иона, като започна да върви през града един ден път, викаше и казваше: Още четиридесет дни и Ниневия ще бъде съсипана. ⁵ И Ниневийските жители повярваха в Бога; и прогласиха пост и се облякоха с вретиче, от най-големия между тях до най-нищожния; ⁶ понеже вестта бе стигнала до ниневийския цар, който, като стана от престола си, съблече одеждата си, покри се с вретиче, и седна на пепел. ⁷ И обяви и прогласи из Ниневия с указ от царя и от големците му, с тия думи: Човеците и животните, говедата и овците, да не вкусят нищо, нито да пасат, нито да пият вода; ⁸ но човек и животно да се покрият с вретиче; и нека викат силно към Бога, да! да се върнат всеки от лошия си път и от неправдата, която е в ръцете им. ⁹ Кой знае дали Бог не ще се обърне и разкае, и се отвърне от лютия Си гняв, та да не погинем? ¹⁰ И като видя Бог делата им, как те се обърнаха от лошия си път, Бог се разкая за злото, което бе рекъл да им направи, и не го направи.

¹ А това стана много мъчно на Иона, и въз-

2 негодува. ²И помоли се Господу казвайки: О, Господи, не беше ли това каквото казах още когато бях в отечеството си? Това бе причината, по която предварих да бягам в Тарсис, дето знаех, че си Бог жалостив и милосърд, дълготърпелив и многомилостив, Който се разкайваш за злото. ³Затова, моля Ти се, Господи, вземи още сега живота ми; защото ми е по-добре да умра отколкото да живея. ⁴А Господ рече: Добре ли е да негодуваш? ⁵Тогава Иона излезе из града, и седна на източната страна от града, дето си направи колиба, под която седеше на сянка, докле види какво ще стане с града. ⁶И Господ Бог определи да израсте една тиква, която се издигна над Иона, за да бъде сянка над главата му. И Иона се зарадва твърде много за тиквата. ⁷А когато се зазори на утринта Бог определи

един червей, който порази тиквата, и тя изсъхна. ⁸И щом изгря слънцето Бог определи горещ източен вятър; и слънцето биеше върху главата на Иона, така щото примираше и поиска за себе си да умре, като казваше: По-добре ми е да умра отколкото да живея. ⁹А Бог рече на Иона: Добре ли е да негодуваш за тиквата? И той каза: Добре е да негодувам, даже до смърт. ¹⁰Тогава рече Господ: Ти пожали тиквата, за която не си се трудил, нито си я направил да расте, която се роди в една нощ и в една нощ загина. ¹¹А аз не трябваше ли да пожалия оня голям град Ниневия, в който има повече от сто и двадесет хиляди души, които не умеят да различават дясната си ръка от лявата си ръка, освен многото добитък?

МИХЕЙ

1 Господното слово, което дойде към моресетеца Михей в дните на Юдовите царе Иотам, Ахаз, Езекия, което *чу във* видение за Самария и Ерусалим: ² Слушайте, всички племена, И ти, земльо, и всичко що има в тебе; И нека бъде Господ Иеова свидетел против вас, ³ Господ из светия Си храм. ³ Защото, ето, Господ излиза от мястото Си, И като слезе ще стъпи на земните височини. ⁴ Планините ще се стопят под Него, И долините ще се разпукнат, Като восък пред огъня, И като води, които се изливат низ стръмнина. ⁵ Поради нечестията на Якова е всичко това, И поради греховете на Израилевия дом. Кое е нечестията на Якова? Не е ли Самария? И кои са високите Юдови места? Не е ли Ерусалим? ⁶ Затова, ще направя Самария като грамада *камъни* в нива, Място за садене лозе; Ще изсия камъните ѝ в долината, И ще оголя основите ѝ. ⁷ Всичките ѝ ваяни идоли ще се изпотрошат, Всичките *дадени* ней *в* заплата ще се изгорят в огън, Да! всичките ѝ идоли ще погубя; Защото ги е събрала от заплата на блудство, ⁸ И в заплата на блудство ще се върнат. ⁸ Затова ще ридая и плача, Ще ходя съблечен и гол; Ще вия като чакалите, И ще жалея като камилоптиците. ⁹ Защото раната ѝ е неизцелима, Тъй като дойде и до Юда, Стигна до портата на людето Ми, до Ерусалим. ¹⁰ Не възвестявайте това в Гет; никак не плачете; Във Вит-арфа^о се оваляй в праха. ¹¹ Бягай, жителко на Сафир^о срамно заголена; Жителката на Саанан не е излязла; Риданието на Вит-езил ще оттегли от вас своето покровителство. ¹² Защото жителката на Марот^о горчиво очига благото, Понеже зло слезе от Господа до ерусалимската порта. ¹³ Впрегни бързия кон в колесницата, ти жителко на Лакис, Която беше първа причина за грях на сионовата дъщеря; Защото в тебе се намериха Израилевите нечестия. ¹⁴ Затова, ще дадеш прощални подаръци на Моресет-гет; Домовете на Ахзив^о ще излъжат Израилевите царе, ¹⁵ Още ще ти доведе едного, който ще те владее, о жителко на Мариса^о; Израилевата слава ще дойде и до Одолам. ¹⁶ Оплешивей, и острижи главата си За милите си чада; Разшири плешивостта си като лешояд, Защото отидоха от тебе в плен.

2 ¹ Горко на ония, които измислюват беззаконие И изхитруват зло на леглата си! Щом се съмне, те го извършват, Защото е в силата на ръката им. ² Пожелават ниви, и ги отнемат с

насилие, - Къщи, и ги грабят; - Дори разграбват човека и къщата му, Човека и наследство то му. ³ Затова, така казва Господ: Ето, против **3** този род аз измислювам зло, От което не ще можете да извадите вратовете си; Нито ще ходите горделиво, защото това време ще бъде зло. ⁴ В **4** оня ден ще се състави поговорка против вас, И печално ще плачат, казвайки: Бидохме съвсем разграбени; Отчуждил е делът на людето ми; Как го отне от мене! На бунтовниците раздели нивите ни. ⁵ Затова, у тебе не ще има кой да **5** измерва *земята* с въже чрез жребие В събранието Господно. ⁶ Вие, които пророкувате, не пророкувайте, *казват те. Добре*, те няма да пророкуват на такива; И техният извор никога няма да престане. ⁷ О ти, който се наричаш Якововия **7** дом, Смалил ли се е Духът Господен? Такива ли са делата му? Думите Ми не правят ли добро на онзи, който постъпва справедливо? ⁸ Обаче, **8** людето Ми отскоро се подигнаха като врагове; Смъквате мантията от облеклото На ония, които заминават безгрижно *Като хора*, които се отвращават от схватки. ⁹ Жените на людето Ми **9** изтласкват от приятните им къщи; От чадата им отнемате за винаги славата Ми. ¹⁰ Станете та **10** заминете, защото не е тука почивката ви, Поради нечистотата, която погубва, Да! страшно погубва. ¹¹ Ако някой вятърничав и измамлив **11** човек лъже, *Като казва:* Ще ти пророкувам за вино и спиртно питие, Такъв става пророк на тия люде. ¹² Непременно ще те събере цял, Яков **12** ве; Непременно ще прибера останалите от Израиля; Ще ги туря заедно като овце в кошара, Като стадо в сред пасбището им; Голям шум ще направят поради *множеството* човеци. ¹³ Оня, **13** който разбива, възлезе пред тях; Те разбиха и заминаха за портата, И излязоха през нея; Царят им замина пред тях, И Господ е на чело пред тях.

¹ И рекох: Слушайте сега, първенци Яковови, И началници на Израилевия дом: Не трябва ли вие да знаете правосъдието, - ² Вие, които **2** мразите доброто и обичате злото, Които одирате кожата от *хората*. И месото от костите им, - ³ Които изяждате месото на людето Ми, И дерете кожата от тях, - Които трошите костите им, И ги насичате като за котел, И като месо за в гърнето? ⁴ Тогава ще извикат към Господа, но **4** няма да ги послуша, Дори ще скрие лицето Си от тях в онова време, Както и те се обходиха зле

5 в делата си. ⁵Така казва Господ За пророците, които заблуждават людете Ми, - Които, докато хапят със зъбите си, викат - Мир! Но, ако не туря някой *нещо* в устата им Обявяват война против него; ⁶Затова ще ви бъде нощ, та да нямате видение, И ще ви бъде тъмно, та да не прокобявате, Слънцето ще залезе за пророците, И денят ще се смрачи над тях. ⁷Тогава гледачите ще се засрамят, И чародеите ще се смутят; Да! те всички ще се покрият до горната си устна, ⁸Защото няма отговор от Бога. ⁸Но аз наистина съм пълен със сила, Със съдба, и с мощ чрез Духа Господен, За да изявя на Якова престъплението му, И на Израила греха му. ⁹Слушайте прочее това, първенци на Якововия дом, И началници на Израилевия дом, Които се гнусите от правосъдие, И извращате всяка правота, - ¹⁰Които градите Сион с кръв, И Ерусалим с беззаконие, - ¹¹На които първенците съдят за подкупи, Свещениците му учат за заплаща, И пророците му чародействуват за пари, И пак се облягат на Господа, и казват: Не е ли Господ всред нас? Никакво зло няма да ни сполети; ¹²Затова поради вас Сион ще се изоре като нива, Ерусалим ще стане грамади *развалини*, И хълмът на дома *Господен* като високи места на лес.

4 ¹А в послешните дни Хълмът на дома Господен Ще се утвърди по-високо от *всичките* хълмове, И ще се издигне над бърдата, И племена ще се стекат на него. ²И много народи ще отидат и ще рекат: Дойдете да възлезем на хълма Господен, В дома на Якововия Бог; Той ще ни научи на пътищата Си, И ние ще ходим в пътеките Му; Защото от Сион ще излезе поука-та, И словото Господно от Ерусалим. ³Бог ще съди между много племена, И ще решава между силни народи до далечни *страни*; И те ще изковат ножовете си на палешници, И копията си на сърпове; Народ против народ няма да дигне нож, Нито ще се учат вече на война. ⁴Но ще седят всеки под лозата си и под смоковницата си, Без да има кой да ги плаши; Понеже устата на Господа на Силите изговориха това. ⁵Защото всичките племена ходят всеки в името на своя Бог; А ние ще ходим в името на Господа нашия Бог до вечни векове. ⁶В оня ден, казва Господ, Ще събера куцата, И ще прибера изтласканата и оная, която съм наскърбил; ⁷Ще направя куцата да оцелее, И отхвърлената надалеч *да стане* силен народ; И Господ ще царува над тях в хълма Сион От сега и до века. ⁸И ти, крепост на стадото, Укрепление на сионовата дъщеря, В тебе ще се върне предишната власт, Да! ще дойде царството на ерусалим-

ската дъщеря. ⁹А защо викаш със силен глас? ⁹Няма ли цар в тебе? Загинал ли е съветникът ти, Та са те обзели болки като на раждаща жена? ¹⁰Страдай и мъчи се, дъщерьо сионова, Като раждаща жена; Защото сега ще излезеш из града, И ще живееш по поле, И ще отидеш до Вавилон: Там ще бъдеш избавена, Там ще те изкупи Господ от ръката на неприятелите ти. ¹¹А сега са се събрали против тебе много народи, Които казват: Нека се омърси, И нека види окоето ни *желанието си* върху Сиона. ¹²Но тия не познават мислите на Господа, Нито разбират неговото намерение, Че ги е събрал като снопове на гумно. ¹³Стани та вършей, сионова дъщерьо, Защото ще направя рога ти железен, И копитата ти ще направя медни, Та ще смажеш много племена, Чиито печалби ще обречеш на Йеова, И имота им на Господа на целия свят.

5 ¹Събери се в полкове, ти господарко^о на полкове; Обсада се държи против нас; С тояга ще поразят съдията на Израила в челюстта. ²А ти, Витлеем Ефратов, *Макар и да си* малък ²за да бъдеш между Юдовите родове, От тебе ще излезе за Мене Един, Който ще бъде владетел в Израила, Чийто произход е от начало, от вечността. ³Затова ще ги остави До времето, когато раждащата ще роди; Тогава останалите от братята му Ще се върнат с израилтяните. ⁴И той ще стои и ще пасе *стадото си* чрез силата Господна, Чрез великото име на Господа своя Бог; И те ще се настанят; Защото сега той ще бъде велик до краищата на земята. ⁵И той ще бъде *нашият* мир. Когато дойде Асириец в земята ни, И когато стъпи в палатите ни, Тогава ще подигнем против него седем пастири, И осем начални човека, ⁶Които ще опустошат Асирийската земя с меч, И земята на Нимрода във входовете ѝ; И той ще ни избави от асириец, Когато дойде в земята ни, И когато стъпи вътре в границата ни. ⁷И останалите от Якова ще бъдат всред много племена Като роса от Господа, Като леки дъждове на тревата, Които не чакат човека, Нито се бавят за човешките чада. ⁸И останалите от Якова ще бъдат между народите, Всред много племена, Като лъв между горските животни, Като млад лъв между стада овце, Който, като минава, тъпче и разкъсва, Без да има кой да избавя. ⁹Ръката ти ще се издигне над противниците ти, И ще се изстребят всичките ти неприятели. ¹⁰В оня ден, казва Господ, Ще изстребя конете ти отсрещ тебе, И ще погубя колесниците ти; ¹¹Ще изстребя и градовете на твоята земя, И ще съборя всичките ти крепости; ¹²Ще изстребя чародеянията от ръката ти; ¹²

13 И не ще имаш вече предвещатели; ¹³ Ще избреш идолите ти И *идолските* ти стълбове отсрещ тебе, И не ще се кланяш вече на делото на ръцете си; ¹⁴ Ще изкореня ашерите ти отсрещ тебе, И ще съсия градове ти; ¹⁵ И ще извърша въздаяние с гняв и с ярост Върху народите, които не *Ме* послушаха.

6 ¹ Слушайте сега що казва Господ. Стани, *ми казва Той*, съди се пред планините, И нека чуят хълмите гласа ти, *като им кажеш*. ² Планини, и вие, твърди основи на земята, Слушайте спора Господен; Защото Господ има спор с людете си, И ще се съди с Израила. ³ Люде Мои, що ви сторих? И с какво ви досадох? Заявявайте против Мене. ⁴ Защото Аз ви възведох из Египетската земя, Избавих ви от дома на робството, И пратих пред вас Моисея, Аарона, и Мариам. ⁵ Люде мои, спомнете си сега какво намеряваше моавският цар Валак, И какво му отговори Валаам Веоровият син; *Спомнете си всичко станало* между Ситим и Галгал, За да познаете справедливите дела Господни. ⁶ С какво да дойда пред Господа, И се поклоня пред Всевишния Бог? Да дойда ли пред Него с всеизгаряния, С едногодишни телци? ⁷ Ще благоволи ли Господ в хиляди овни, Или в десетки хиляди реки от масло? Да дам ли първородния си за престъплението си, Плода на утробата си за греха на душата си? ⁸ Той ти е показал, човече, що е доброто; И какво иска Господ от тебе Освен да вършиш праведното, да обичаш милост, И да ходиш смирено със своя Бог? ⁹ Гласът Господен вика към града, И мъдрият *човек* ще се бои от името Ти; Слушайте тоятата и Онзи, Който я е определил. ¹⁰ Намират ли се още съкровищата *спечелени* с нечестие В дома на нечестивия, И омразната недостатъчна мярка? ¹¹ Да оправдая ли *града* гдето има неверни везни И мещец с измамливи грамове? ¹² Защото богатшите му са пълни с насилие, Жителите му лъжат, И езикът им в устата им е измамлив. ¹³ Затова и Аз като те поразих с люта рана, Ще те запустя поради греховете ти. ¹⁴ Ще ядеш, но няма да се наситиш, И гладуването ти *ще остане* във вътрешностите ти; Ще прибереш *стоките си*, но няма да ги отнесеш, И каквото отнесеш ще го предам на меч. ¹⁵ Ти ще сееш, но няма да жънеш, Ще истискаш маслини, Но няма да се мажеш с масло, *Ще истискаш* и гроздовата беритба, Но няма да пиеш вино. ¹⁶ Защото се опазват повеленията на Амрия, И всичките дела на Ахаавовия дом, И ходите по техните мъдрувания; Затова ще те предам на погибел, И жителите ти на подсвиркване; И вие ще носите укора *произнесен* против людете Ми.

¹ Горко ми! Защото съм като последно бране **7** летни плодове, Като пабирък след гроздобер; Няма грозд за ядене, Нито първозрялата смоковница, която душата ми желае. ² Благочестивият се изгуби от страната, И няма ни един праведник между човеците; Всичките причакват за кръв, Ловят всеки брата си с примка. ³ Двете им ръце *се простират* към злото за да го вършат прилежно; Първенецът явява желанието си, и съдията, срещу подарък, се съгласява, И големецът изказва нечестивата *мисъл* на душата си; Така те заедно тъкат *работата*. ⁴ Най-добрият между тях е като трън, Най-праведният е *пободлив* от трънен плет; Денят *предсказан* от пазаците ти, сиреч, наказанието ти, настана; Сега ще изпаднат в недоумение. ⁵ Не се доверявайте на другар, Не уповавайте на близък приятел, Пази вратата на устата си От лежащата в обятията ти; ⁶ Защото син презира баща, Дъщеря се повдига против майка си, Снаха против свекърва си, Неприятел на човека са домашните му. ⁷ Но аз ще погледна към Господа, Ще чакам Бога на спасението си; Бог мой ще ме послуша. ⁸ Не злорадствуй заради мене, неприятелко моя; Ако падна, ще стана; Ако седна в тъмнина, Господ ще ми бъде светлина. ⁹ Ще нося гнева на Господа, Защото Му съгреших, Догдето отсъди делото ми И извърши съдба за мене Като ме изведе на видело; Тогава ще видя правдата Му. ¹⁰ Тогава и неприятелката ми ще я види, И срам ще покрие оная, която ми каза: Где е Господ твоят Бог? Очите ми ще я видят; Сега тя ще бъде тъпкана като калта на улиците. ¹¹ *Иде* ден, когато ще се съградят стените ти! В същия ден ще се махне надалеч постановеното. ¹² В същия ден ще дойдат човеци до тебе от Асирия И от египетските градове, И от Египет до Ефрат, От море до море, и *от* планина до планина. ¹³ При все това, земята ще запустее По причина на жителите си, Поради плода на делата им. ¹⁴ Паси людете Си с жезъла Си, Стадото, Твоего наследство, Коего живее уединено в леса всред Кармил; Нека пасат във Васан и в Галаад както в древните дни. ¹⁵ Ще му покажа чудесни неща Както в дните на излизането ти из Египетската земя. ¹⁶ Народите, като видят това, ще се посрамят За всичката си сила; Ще турят ръка на уста, Ушите им ще оглушеят. ¹⁷ Ще лижат пръстта като змии, Като земните гадина ще излизат треперещи из дупките си; Ще дохождат със страх при Господа нашия Бог, И ще се уплашат поради Тебе. ¹⁸ Кой е Бог като Тебе, Който прощава беззаконие, И не се визира в престъплението На останалите от наследството Си? Не държи гнева Си винаги, Защото Му е угодно *да*

19 *показва* милост. ¹⁹Изново Той ще се смили за нас, Ще стъпче беззаконията ни; И Ти ще хвърлиш всичките им грехове в морските дълбочи- ни. ²⁰Ще покажеш вярност към Якова, И милост към Авраама, Както си се клел на бащите ни от древните дни. °

НАУМ

1 **Н**аложеното пророчество против Ниневия. Книгата на видението на елкусейнаина Наум. ² Господ е ревнив Бог, Който отплаща; Господ въздава и се гневи; Господ отдава възмездие на противниците Си, И пази *гняв* за враговете си. ³ Господ е дълготърпелив, и велик в сила, И никак няма да обезви ни *нечестивия*; Пътят на Господа е във вихрушка и буря, И облаците са праха на нозете Му, ⁴ ⁴ Смърюва морето, и го изсушава, И пресушава всичките реки; Васан и Кармил повяхват, И ливанският цвят се изнурява. ⁵ Планините треперят от Него, И хълмовете се разтопяват; А земята се раздвижва от присъствието Му, Да! светът и всичките му жители. ⁶ Кой може да устои пред негодуванието Му? И кой може да застане, когато пламне гневът Му? Когато яростта Му се излива като огън, Скалите се разпадат пред Него. ⁷ Господ е благ, крепост е в ден на бедствие, И познава уповаващите на него. ⁸ Но с потопно наводнение Ще направи пълно разорение на мястото на *Ниневия*, И ще прогони враговете Си в тъмнината. ⁹ Какво се съвещавате против Господа? Той ще направи пълно разорение, Тъй щото бедствие няма да *ви* нападне втори път. ¹⁰ Защото, сплетени ако и да са като тръни, И като че ли измокрени от пиятието си, Те ще бъдат съвършено погълнати като суха слама. ¹¹ От тебе излезе един, Който измисля зло против Господа, И намерява нечестие. ¹² Така казва Господ: Ако и да са в пълната си сила, и при това мнозина, Пак ще бъдат посечени, когато замине той; А тебе ако и да те наскърбих, Няма вече да те наскърбявам. ¹³ ¹³ Още сега ще строша хомота му от тебе, И ще разкъсам връзките ти. ¹⁴ Но за тебе, *Ниневии*, Господ даде заповед Да се не посее вече *потомство* с твоето име; От капището на боговете ти ще изсека ваяните и леяните *идоли*; Ще *го* направя твой гроб, защото си скверен. ¹⁵ Ето върху планините Нозете на онзи, който благовестува, Който проповядва мир! Празнувай, Юдо, празниците си, Изпълнявай обреците си; Защото нечестивият няма вече да замине през тебе, Като е съвсем отсечен.

2 ¹ Разрушителят възлезе пред лицето ти; Пази крепостта, бди за пътя, Стегни кръста си, уякчи силно мощта си. ² Понеже Господ възстанови величието Яковово Като величието Израилево; Защото изтърсващите ги изтърсиха, ³ И повредиха лозовите им пръчки. ³ Щитът на силните му е боядисан червено, Яките мъже са

облечени в червеникаво; Колесниците лъщят със стомана В деня, когато се приготвя И елховите *копия* се размахват ужасно. ⁴ Колесниците буйствуват из улиците, Блъскат се една с друга по площадите; Изгледът им е като факли, Тичат като светкавица. ⁵ Той си припомнюва за юнаците си; но те се подплъзват в пътя си; Тичат към стените му, и покривалото се приготвя. ⁶ Речните порти се отварят, И палата се разрушава. ⁷ Решено е да се плени *Ниневия* И да се пресели; И слугините й стенат като с гласа на гълъбите, Когато се бият по гърдите. ⁸ Но *макар* Ниневия да е била отдавна *пълна с мъже* като езеро с вода, те пак бягат; *Макар да викат*: Стойте! стойте! пак никой не погледва назад. ⁹ Обирайте среброто, обирайте златото; Защото съкровищата й са безгранични, Има богатство от всякакви отбрани вещи. ¹⁰ Тя се изпразни, изтърси, и запустя; Сърцето се топи, и колелата се удрят едно о друго, Болки има във всеки кръст, А лицата на всички са побледнели. ¹¹ Где е ровът на лъвовете, И мястото гдето младите лъвове се хранеха, Гдето ходеха лъвът, лъвицата и лъвчето, И нямаше кой да ги плаши? ¹² *Где* е лъвът, който разкъсваше доволно за лъвчетата си, Давеше за лъвиците си, И пълнеше пещерите си с плячка, И рововете си с грабеж? ¹³ Ето, Аз съм против тебе, казва Господ на Силите; Ще изгоря колесниците й всред дим, И мечът ще изпояде младите ти лъвове; Ще изтребя плячката ти от земята; И няма да се чуе гласът на пратениците ти.

¹ Горко на кръвнишкия град; Цял е пълен **3** с лъжа и грабеж; Плячката не липсва. ² Пукот на бичове *се чува*, и шум от тропот на коледа, На тичащи коне, и на подскачащи колесници. ³ Конникът се качва с лъскав меч и бляскаво копие; Има и много ранени и голямо число убити, и трупове са безчислени; Спват се в труповите им. ⁴ *Това* е поради многото блудства на привлекателната блудница, Изкусна в баяния, Която продава народи чрез блудствата си, И племена чрез баянията си. ⁵ Ето, Аз съм против тебе, казва Господ на Силите; Ще издигна политите ти върху лицето ти, И ще покажа на народите голотата ти, И на царствата срама ти. ⁶ Ще хвърля върху тебе гнусна нечистота и ще те омърся, И ще те поставя като позорище. ⁷ Всички, които те гледат, ще бягат от тебе, И ще рекат: Ниневия запустя! Кой ще я оплаче? От где да потърся утешители за тебе? ⁸ Ти по-добра ли си от Но Амон, Който лежеше между реките,

Окръжен от води, Чието предстение бе Нил, И
 9 стената му Нилови *води*? ⁹ Етиопия и Египет бяха
 негово сила, и тя беше безгранична; Фут и
 10 ливийците бяха твои помощници. ¹⁰ Но и той
 беше откаран, отиде в плен; Младенците му то-
 же бяха смазани По кръстопътищата на всич-
 ките улици; Хвърлиха жребие за почтените му
 мъже, И всичките му големци бидоха вързани
 11 с вериги. ¹¹ Също и ти ще се опиеш, Ще се скри-
 еш, Ще потърсиш и ти защита против непри-
 12 ятеля. ¹² Всичките ти крепости ще бъдат *Като*
 смоковници с първозрелите *си* смокини; Ако се
 13 затресат, Ще паднат в устата на ядящия. ¹³ Ето,
 людете ти всред тебе са жени; Портите на земя-
 та ти се отвориша широко на неприятелите ти;
 14 Огънят изпояде лостовете ти. ¹⁴ Извади си вода
 за обсадата, Уякчи крепостите си. Влез в кал-
 та и стъпчи глината, Поправи тухлената пещ.
¹⁵ Там ще те изяде огън; Меч ще те отсече, Ще
 15 те изяде като изедника, Па и да се размножиш
 като изедника, Па и да се размножиш като ска-
 калеца. ¹⁶ (Умножила си търговците си Повече
 16 от небесните звезди;) *Както* изедникът опусто-
 ши и отлетя, ¹⁷ *Така и* коронясаните ти са като
 17 скакалци, Които се настаняват на плетищата в
 студен ден, Но които, като изгрее слънцето бя-
 гат, И не се познава мястото гдето бяха. ¹⁸ Па-
 18 стирите ти задрямват, царю асирийски, Благо-
 родните ти лежат бездейни; Людете ти се раз-
 пръснаха по планините, И няма кой да ги съби-
 ра. ¹⁹ Няма лек за язвата ти; Раната ти е люта;
 19 Всички, които чуят вестта за тебе, Изпляскват
 с ръце поради тебе; Защото върху кого не е па-
 дало всякога нечестието ти?

АВАКУМ

1 **Н**аложеното пророчество, което пророк
2 Авакум чу във видение: ² До кога, Гос-
3 поди, ще викам, а Ти не щеш да слу-
4 шаш? Викам към Тебе за насилие, но не щеш
5 да избавиш. ³ Защо ми показваш беззаконие, И
6 ме правиш да гледам извращение? Защото гра-
7 бителство и насилие има пред мене, Има и ка-
8 ране, и препирня се повдига. ⁴ Затова законът е
9 ослабнал, И правосъдието не излиза към побе-
10 да; Защото нечестивите окръжават праведния,
11 Та правосъдието излиза извратено. ⁵ Поглед-
12 нете между народите, вникнете, И се учудете
13 много; Защото Аз ще извърша едно дело в на-
14 шите дни, Коего няма да повярвате, ако и да ви
15 се разкаже. ⁶ Защото, ето, Аз повдигам халдей-
16 ците, Оня лют и нетърпелив народ, Който ми-
17 нава през широчината на света За да завладее
18 селища, които не са негови. ⁷ Страшни и ужас-
19 ни са те; Съдът им и властта им произлизат от
20 сами тях. ⁸ Конете им са по-бързи от леопар-
21 ди, И по-свирепи от вечерни вълци; Конниците
22 им скачат отпуснато, Да! конниците им идат от
23 далеч, Летят като орел, който бърза да разкъ-
24 сва. ⁹ Всички идат да насилствуват; Лицата им
25 са насочени напред, И събират пленници ка-
26 то пясък. ¹⁰ Те се присмиват на царете, И пър-
27 венците са за тях подигравка; Присмиват се на
28 всяка крепост, Защото, като издигат грамади от
29 пръст, превземат я. ¹¹ Тогава духът му се изме-
30 ня; Преминава *като завоевател*, и върши нече-
31 стие, Като прави силата си свой бог. ¹² Не си ли
32 Ти от века, Господи Боже мой, Светий мой! Ня-
33 ма да умрем. Ти, Господи, си ги определил да
34 *извършат Твоите съдби над нас*; И Ти Могъщи
35 си ги поставил за *наше* наказание. ¹³ Тъй като
36 очите Ти са твърде чисти за да гледаш злото,
37 И не можеш да погледнеш извращението, Защо
38 гледаш на беззаконниците, И мълчиш, когато
39 нечестивият поглъща по-праведния от себе си,
40 ¹⁴ И правиш човеците като морските риби, Ка-
41 то гадините, които си нямат управител? ¹⁵ *Хал-*
42 *деецът* изтръгва всичките с въдица, Влачи ги в
43 мрежата си, И ги събира в невода си; Затова се
44 весели и се радва. ¹⁶ По тая причина жертвува
45 на мрежата си, И гори темян на невода си; За-
46 щото чрез тях делът му е тлъст, И ястието му
47 отбрано. ¹⁷ Но дали затова ще изпразва мрежа-
48 та си, И престане от милост да убива постоянно
49 народите?

2 ¹ На стражата си ще застана, Ще се изпра-
ва на кулата, И ще внимавам да видя какво ще
ми говори Той, И какво да отговоря на изобли-

чителя си. ² Господ в отговор ми рече: Напиши ²
видението и изложи го ясно на дъсчици, За да
3 може да се чете бърже. ³ Защото видението се ³
отнася към едно определено *бъдеще* време, Но
4 бърза към изпълнението си, и няма да излъже;
5 Ако и да се бави, чакай го, Защото непремен-
6 но ще дойде, няма да закъснее. ⁴ Ето, душата му ⁴
се надигна, не е отдън права; А праведният ще
7 живее чрез вярата си. ⁵ При това, понеже ви-
8 ното е коварник, Той е високоумен човек, кой-
9 то не мирува, Който разширява охотата си ка-
10 то преизподня, И, като смъртта, не се насища,
11 Но събира при себе си всичките народи, И на-
12 трупва при себе си всичките племена. ⁶ Против ⁶
такъв няма ли всички тия да съставят притча,
13 И против него присмивателна поговорка? ка-
14 то рекат: Горко на онзи, който натрупва *мно-*
15 *го нещо*, което не е негово! - до кога? - И който
16 товари себе си със залози! ⁷ Няма ли да станат ⁷
внезапно ония, които ще те хапят чрез лихоим-
17 ство, И да се подигнат ония, които ще те правят
18 окаян, Та ти да им станеш за плячка? ⁸ Поне-
19 же ти обра много народи, Всички останали от
20 племената ще те оберат, Поради кръвта на чо-
21 веците, И поради насилието извършено *от те-*
22 *бе* на земята, На града и на всичките му жите-
23 ли. ⁹ Горко на онзи, който придобива неправед-
24 на печалба за дома си За да постави гнездото си
25 на високо, Та да се избави от силата на бедстви-
26 ето! ¹⁰ Ти си намислил *онова, което ще докара* ¹⁰
срам на дома ти Като си изтребил много племе-
27 на, И си съгрешил против своята си душа. ¹¹ За-
28 щото камъкът ще извика из стената, И гредата
29 из дърветата ще му отговори. ¹² Горко на онзи, ¹²
който гради град с кръв, И утвърждава град с
30 неправда! ¹³ Ето, не е ли от Господа на Силите ¹³
това, Гдето се трудят племената за огъня, И на-
31 родите се мъчат за суетата? ¹⁴ Защото земята ще ¹⁴
бъде пълна Със знанието на славата Господна,
32 Както водите покриват морето. ¹⁵ Горко на он- ¹⁵
зи, който напява ближния си, - На тебе, който
33 изливаш яростта си, още ги и опиваш, За да гле-
34 даш голотата им! ¹⁶ Напълнил си се със срам, а ¹⁶
не със слава; Пий и ти, и нека се открие краеко-
35 жието ти, Чашата на десницата Господна ще се
36 обърне към тебе, И гнусно безчестие ще бъде
37 върху славата ти. ¹⁷ Защото неправдата *ти* към ¹⁷
Ливан ще те покрие, И изстребането на упла-
38 шените животни, Поради кръвта на човеците,
39 И насилието извършено *от тебе* на земята, На
40 града и на всичките му жители. ¹⁸ Какво полз- ¹⁸
ва изваяният идол, Та го е изваял художника

му? - Или леяният идол, учителят на лъжата, Та уповава творителят му на делото си, Тъй щото да прави неми идоли? ¹⁹ Горко на онзи, който казва на дървото: Събуди се! - На немия камък: Дигни се! Той ли ще го научи? Ето, той е обкован със злато и сребро, И няма никакво дишане в него. ²⁰ Но Господ е в светия Си храм; Млъкни пред Него, цяла земльо.

3 ¹ Молитва на пророк Авакума, по оплакванията. ² Господи, чух вестта за Тебе и се убоях. Господи, оживявай делото Си всред годините, Всред годините го изявявай. В гнева Си помни милостта. ³ Бог дойде от Теман, И Светият от хълма Фаран. (Села.) Славата му покри небето, И земята бе пълна с хваление към Него. ⁴ Сиянието Му бе като светлината; Лъчи се издаваха из страната Му; И там бе скривалището на силата Му. ⁵ Пред Него вървеше морът, И мълнии излизаха под нозете Му. ⁶ Той застана и разклати земята, Погледна и направи народите да треперят; И вечните планини се разпаднаха, Безконечните гори се наведоха; Постъпките Му бяха както в древността. ⁷ Видях шатрите на Етиопия наскърбени; Поклатиха се завесите на Мадиямската земя. ⁸ Негодува ли Господ против реките? Беше ли гневът Ти против реките, Беше ли гневът Ти против морето, Та си възседнал на конете Си И на колесниците Си за да избавяш? ⁹ Лъкът Ти биде изваден *от покривката си, Както Ти с клетва извести на племената.* (Села.) Ти проряза земята с реки. ¹⁰ Ви-

дяха Те планините и се убояха; Водният потоп напада; Бездната издаде гласа си, Дигна ръцете си на високо. ¹¹ Слънцето и луната застанаха в жилището си При виделината на Твоите летящи стрели, При сиянието на блестящото Ти копие. ¹² С негодувание си преминал земята, С гняв си вършеял народите. ¹³ Излязъл си за избавление на людете Си, За избавление чрез помазаника Си; Отсякъл си началника от дома на нечестивите, Открил си основите дори до върха. (Села.) ¹⁴ Пронизал си със собствените му копия главата на военните му, Които като вихрушка се устремиха да ме разбият, И чиято радост бе като че ли да ядат скришно сиромаша. ¹⁵ С конете Си преминал си морето, Натрупаните много води. ¹⁶ Чух, и вътрешностите ми се смутиха, Устните ми трепереха от гласа, Гнилота прониква в костите ми, И на мястото си се разтреперах; Защото трябва да чакам скръбния ден, Когато възлезе против людете Оня, който ще се опълчи против тях. ¹⁷ Защото, ако и да не цъфти смоковницата, Нито да има плод по лозите, Трудът на маслината да се осуети, И нивите да не дадат храна, Стадото да се отсече от оградата, И да няма говеда в оборите, ¹⁸ Пак аз ще се веселя в Господа, Ще се радвам в Бога на спасението си. ¹⁹ Иеова Господ е силата ми; Той прави нозете ми като *нозете* на елените, И ще ме направи да ходя по височините си. За първия певец върху струнните ми инструменти.

СОФОНИЙ

1 **Г**осподното слово, което дойде към Софония, син на Хусия, син на Годолия, син на Амария, Езекиевия син, в дните на Юдовия цар Иосия, Амоновия син: - ²Съвсем ще погубя всичко От лицето на земята, казва Господ. ³Ще погубя човек и животно, Ще погубя въздушните птици, и морските риби, И съблазнителните *идоли* заедно с нечестивите; И ще изтребя човека от лицето на земята, казва Господ. ⁴Ще простра ръката Си върху Юда И върху всичките ерусалимски жители; И ще изтребя от това място останалите Ваалови *служители*, И името на жреците на идоли заедно със свещениците; ⁵Ще *изтребя* и ония, които върху къщните покриви се кланят на небесното множество, И ония поклонници, които се кълнат в Господа, И които се кълнат в Мелхома; ⁶Тожже *ще изтребя* ония, които са се отклонили от Господа, И които не търсят Господа нито питат за Него, ⁷Мълчи в присъствието на Господа Иеова, Защото е близо денят Господен; Защото Господ приготви жертва, Освети поканените Си. ⁸И в деня на жертвата Господна Ще накажа първенците, и царските чада, И всички, които са облекли чуждестранни дрехи. ⁹В оня ден ще накажа и всички, които прескачат праговете, Които пълнят къщите на господарите си с грабителство и измама. ¹⁰И в оня ден, казва Господ, Ще се чуе метежен вик от рибната порта. Ридание от втория квартал, И голям трясък от хълмовете. ¹¹Плачете, жители на Мактес, Защото се изтребиха всичките търговски люде, Погубени бидоха всички, които бяха товарени със сребро. ¹²И в онова време Ще претърся Ерусалим с ламби, И ще накажа мъжете, които почиват на дрождието си, Които думат в сърцето си: Господ няма да стори ни добро, ни зло. ¹³Затова имотът им ще бъде разграбен, И къщите им запустени; Да! ще построят къщи, но няма да живеят в тях. И ще насадят лозя, но няма да пият виното им. ¹⁴Близо е великият ден Господен. Близо и много бърза, - Гласът на деня Господен; Там ще извика горчиво и силният. ¹⁵Ден на гняв е оня ден, Ден на смущение и на утеснение, Ден на опустошение и на разорение, Ден на тъмнина и на мрак, Ден на облак и на гъста мъгла, ¹⁶Ден на тръба и на тревога Против укрепените градове И против високите кули при ъглите. ¹⁷Аз така ще наскърбя човеците Щото ще ходят като слепи, Защото са съгрешили против Господа; Кръвта им ще се излее като прах, И месата им като нечистотии.

¹⁸Нито среброто им, нито златото им Ще може да ги избави В деня на гнева Господен; Но цялата земя ще бъде погълната От огъня на ревнивостта Му; Защото ще довърши, и то скоро, Всичките жители на земята.

²Испитайте себе си, да! испитайте, Народе безсрамни, ²Преди да влезе указът *в сила*, - (Денят минава като плява,) - Преди да ви сполети лютия гняв Господен, Преди да ви постигне денят на гнева Господен. ³Търсете Господа, всички кротки на земята, Които извършвате съдбите Му; Търсете правда, търсете кротост, Негли бъдете покрити в деня на гнева Господен. ⁴Защото Газа ще бъде оставена, И Аскалон ще бъде запустен; Ще изгонят Азот на пладне, И Акарон ще се изкорени. ⁵Горко на жителите на морските брегове, На Херетския народ! Словото Господно е против вас; И тебе, Ханаане, Филистимска земя, Ще те погубя, та да няма *у тебе* жители. ⁶И морският бряг ще бъде селище с кладенци за овчари И огради за стада. ⁷И *това* крайморие ще бъде за останалите от Юдовия дом; Там ще пасат *стадата си*; В къщите на Аскалон ще лежат вечер; Защото Господ техният Бог ще ги посети И ще ги върне от плена им. ⁸Чух хулата на Моава, И укорите на амонците, С които хулеха людете Ми И горделиво нарушиха границата им. ⁹Затова *заклевам се* в живота Си казва Господ на Силите, Израилевият Бог, Моав непременно ще бъде като Содом, И амонците като Гомор, Място завладяно от коприви и солници, - вечна пустота; Останалите от людете Ми ще ги оберат, И оцелелите от народа Ми ще ги наследят. ¹⁰Това ще им стане поради гордостта им, Защото укориха людете на Господа на Силите И се надигаха против тях. ¹¹Господ ще бъде страшен за тях, Защото ще изнури всичките земни богове; И всичките острови на народите Ще Му се кланят, всеки от мястото си. ¹²И вие, етиопяни, Вие ще бъдете убити с меча Ми. ¹³Той ще простре ръката Си против север И ще погуби Асир Ще обърне Ниневия на пустота, На място безводно като пустинята. ¹⁴Черди ще лежат всред нея, Всякакъв вид животни; Пеликанът и ежът ще обитават в капителите ѝ; Гласът им ще екне в прозорците; Пустота ще има в праговете, Защото Той ще я лиши от кедровите *изделия*. ¹⁵Тоя е веселеният се град, Който живееше безгрижно, Който думаше в сърцето си: Аз съм, и освен мене няма друг! Как се обърна на пусто-

та, Обиталище на зверове! Всеки, който минава край него, Ще подсвирне и помахна с ръката си.

3 ¹Горко на бунтовния и скверен град, На силническия град! ²Той не послуша гласа, Не прие поправление, Не упова на Господа, Не се приближи при своя Бог. ³Първенците всред него са рикаещи лъвове, Съдиите му вечерни вълци, Които не остават нищо за зората. ⁴Пророците му са вятърничави коварници; Свещениците му оскверниха светилището, Извратиха закона. ⁵Господ всред него е праведен; Няма да извърши неправда; Всяка заран изкарва на видело правосъдието Си - неизменно; Но несправедният не знае срам. ⁶Изтребих народи; Ъгловите им кули са запустели; Запустих пътищата им, тъй че никой не минава; Градовете им се разориха, Тъй че няма човек в тях, няма жител. ⁷Рекох Си: Ти непременно ще се убоиш от Мене, Ще приемеш поправление; И така селището му не щеше да се изтреби *Според* всичко онова, което му определих; Но те подраниха да извратят всичките си дела. ⁸Затова чакайте Мене, казва Господ, До деня когато се повдигна за да обирам. Защото решението Ми е да събера народите, И да прибера царствата, За да излея върху тях негодуванието Си, Всичкия Си лют гняв; Понеже цялата земя ще бъде погълната От огъня на ревливостта Ми. ⁹Защото тогава ще възвърна на племената чисти устни, За да призовават всички името Господно, ¹⁰Да Му слугуват единодушно. ¹⁰Изотвъд етиопските реки поклонниците Ми, Разсеяните Ми ¹¹люде, Ще Ми донесат принос. ¹¹В оня ден няма

да бъдеш засрамен Поради многото дела, Чрез които си беззаконствувал против Мене; Защото до тогава ще съм махнал отсрещ тебе ония от тебе, Които горделиво тържествуват; И ти няма вече да се носиш надменно в светия Ми хълм. ¹²Но ще оставя всред тебе Люде съкрушени и нищи, Които ще уповават на името Господно. ¹³Останалите от Израиля няма да беззаконствуват, Нито да лъжат, Нито ще се намери в устата им измамлив език; Защото те ще пасат и ще лежат, И никой няма да ги плаши. ¹⁴Пей, сионова дъщерьо, Възкликнете, Израилю, Весели се и радвай се от все сърце, Ерусалимска дъщерьо; ¹⁵Защото Господ отмени присъдите за тебе, Изхвърли неприятеля ти; Цар Израилев, да! Господ, е всред тебе; Няма вече да видиш зло. ¹⁶В оня ден ще се рече на Ерусалим: Не бой се, И на Сион: да не ослабват ръцете ти. ¹⁷Господ твой Бог е всред тебе, Силният, Който ще те спаси; Ще се развесели за тебе с радост, Ще се успокои в любовта Си, Ще се весели за тебе с песни. ¹⁸Ще събера ония, които бяха от тебе, Които скърбят за празниците, И на които тежи укорът Му. ¹⁹Ето, в онова време ще се направя с всички, които те угнетяват, Ще избавя куцата, ще прибера изгонената, И ще направя ония за хвала и слава, Чийто срам е бил в целия свят. ²⁰В онова време ще ви доведе пак, И в онова време ще ви събера; Защото ще ви направя именити и за похвала Между всичките племена на земята, Когато върна пленниците ви пред очите ви, казва Господ.

АГЕЙ

1 **В**ъв втората година на цар Дария, в шестия месец, на първия ден от месеца, Господното слово дойде чрез пророк Агея към управителя на Юда Зоровавел Салатиловия син, и към великият свещеник Исус Иоседековия син и рече: ²Така говори Господ на Силите, казвайки: Тия люде думат: Не е *още* времето, което щяло да дойде, времето да се построи Господният дом. ³Затова Господното слово дойде чрез пророк Агея и рече: ⁴Времето е сами вие Да живеете в своите с дъски обковани къщи, Докато тоя дом остава пуст? ⁵Сега, прочее, така казва Господ на Силите: Помислете за постъпките си. ⁶Посяхте много, но малко събрахте; Ядете, но не се насищате; Пиете, но не се напивате; Обличате се, но никому не му е топло; И надничарят приема заплатата за да я тури в скъсан мешец. ⁷Така казва Господ на Силите: Помислете за постъпките си. ⁸Качете се на гората та докарайте дърва И постройте дома; И аз ще благоволя в него, И ще се прославя, казва Господ. ⁹Очаквахте за много, а, ето, излезе малко; И когато го донесохте у дома си, аз духнах на него. Защо? казва Господ на Силите. Поради Моя дом, който остава пуст, Докато вие тичате всеки в своята къща. ¹⁰И тъй, поради вас небето задържа росата си, И земята възпира плода си; ¹¹Защото аз повиках суша На земята и по горите, На житото, на виното, и на дървеното масло, На всичко що произвежда земята, На човеците и на добитъка, И на всичките трудове на *човешките* ръце. ¹²Тогава Зоровавел Салатиловият син и великият свещеник Исус Иоседековият син, и всичките оцелели люде послушаха гласа на Господа своя Бог и думите на пророк Агея, както го бе изпратил Господ техният Бог; и людете се убояха пред Господа. ¹³И Господният пратеник Агей говори на людете с *думите на* Господното послание, казвайки: Аз съм с вас, дума Господ. ¹⁴И Господ възбуди духа на управителя на Юда Зоровавел Салатиловия син, и духът на великия свещеник Исус Иоседековия син, и духа на всичките оцелели люде; и те дойдоха та работеха в дома на Господа на Силите, своя Бог, ¹⁵*като започнаха* на двадесет и четвъртия ден от шестия *месеца*, във втората година на цар Дария.

2 ¹В седмия *месеца*, на двадесет и първия *ден* от месеца, Господното слово дойде чрез пророк Агея и рече: ²Говори сега на управителя на Юда Зоровавел Салатиловия син, и на ве-

лика свещеник Исуса Иоседековия син, и на оцелелите люде, като кажеш: ³Кой остава между вас, който е видял тоя дом в предишната му слава? А какъв го виждате сега? Не е ли такъв *дом* в очите ви като нищо? ⁴Но ободри се сега, казва Зоровавелю, казва Господ: и ободри се, ти велики свещениче, Исусе сине Иоседеков; и ободрете се, всички люде на тая земя, казва Господ, и работете; защото аз съм с вас, казва Господ на Силите. ⁵Според думата на завета ми с вас, когато излязохте от Египет, Духът Ми ще пребъдва между вас; не бойте се. ⁶Защото така казва Господ на Силите: *Още* веднъж, след малко, аз ще разтърся небето и земята, морето и сушата. ⁷Ще разтърся и всичките народи; и отбраните неща на всичките народи ще дойдат; и аз ще изпълня тоя дом със слава, казва Господ на Силите. ⁸Среброто е Мое, и златото е Мое, казва Господ на Силите. ⁹Последната слава на тоя дом ще бъде по-голяма от предишната, казва Господ на Силите; и на това място ще дам мир, казва Господ на Силите. ¹⁰На двадесет и четвъртия *ден* от деветия *месеца*, във втората година на Дария, Господното слово дойде чрез пророк Агея и рече: ¹¹Така казва Господ на Силите: Попитай сега свещениците относно закона, като кажеш: ¹²Ако носи някой осветено месо в полата на дрехата си, и с полата допрехляб, или вариво, или вино, или дървено масло, или какво да било ястие, това ще се освети ли? И свещениците в отговор рекоха: Няма *да се освети*. ¹³Тогава рече Агей: Ако някой, който е нечист от мъртво тяло, се допре до някое от тия неща, ще стане ли то нечисто? И свещениците в отговор рекоха: Ще стане нечисто. ¹⁴Тогава Агей отговаряйки рече: Така са тия люде, и така е тоя народ, пред Мене, казва Господ, така е и всяко дело на ръцете им; и каквото принасят там е нечисто. ¹⁵И сега, ви моля, размислете *как беше* в миналото до днес°, преди да е бил положен камък върху камък в Господния храм: ¹⁶През цялото това време, когато някой отидеше при един куп, *който е бил* от двадесет *мери*, те излязоха само десет; когато отидеше при лина за да източи петдесет *мери*, имаше само двадесет; ¹⁷поразих ви с изсушителен вятър, с мана, и с град във всичките дела на ръцете ви; но вие не *се обърнахте* към Мене, казва Господ. ¹⁸Но сега, размислете *как ще бъде* от днес нататък, - от двадесет и четвъртия ден на деветия *месеца*, - от деня, когато се положи ос-

- 19 новата на Господния храм, - размислете го: ¹⁹Ели още посеяното в житницата? При това лозата, смоковницата, нарът, и маслината още не са родили плод; *оба́че*, от днес ще ви благословя. ²⁰И Господното слово дойде втори път към Агея на двадесет и четвъртия *ден* от месеца и рече: ²¹Говори на управителя на Юда Зоровавел, като кажеш: Аз ще разтреса небето и земята; ²²Ще прекатурия престола на царствата, И ще съборя силата на царствата на народите; Ще прекатурия колесниците и ония, които се возят на тях; И конете и ездачите им ще паднат Всеки от меча на брата си. ²³В оня ден казва Господ на Силите, Ще взема тебе, служителю мой Зоровавелю сине Салатиилов, казва Господ, И ще те положи като печат; Защото те избрах, казва Господ на Силите.

ЗАХАРИЯ

1 **В** осмия месец, във втората година на Дария, Господното слово дойде към пророк Захария, син на Варахия, син на Идо и рече: - ²Господ се разгневи много на бащите ви, ³Затова кажи им: Така казва Господ на Силите: Върнете се при Мене, казва Господ на Силите; И Аз ще се върна при вас, казва Господ на Силите. ⁴Не ставайте *такива* каквито бяха бащите ви, Към които предишните пророци викаха и рекоха: Така казва Господ на Силите: Върнете се сега от нечестивите си пътища, И от лошите си дела; Но те не послушаха, Нито дадоха внимание на Мене, казва Господ. ⁵Бащите ви где са? И пророците живеят ли вечно? ⁶Но думите Ми и повеленията, Които заповядах на слугите Си пророците, Не сполетяха ли бащите ви? И те се обърнаха и рекоха: Както Господ на Силите намисли да постъпи с нас Според постъпките ни и според делата ни, ⁷Така е постъпил с нас. ⁸На двадесет и четвъртия ден от единадесетия месец, който е месец Сават, във втората година на Дария, Господното слово дойде към пророк Захария, син на Варахия, син на Идо, и рече: ⁹Видях нощем, и ето човек който яздеше на червен кон, и стоеше между миртовите дървета, които бяха в едно сенчесто място; и зад него имаше червени, ¹⁰пъстри и бели коне. ¹¹Тогава рекох: Господарю мой, кои са тези? И ангелът, който говореше с мене, ми рече: Аз ще ти покажа кои са тези. ¹²И човекът, който стоеше между миртите, рече в отговор: Те са ония, които Господ изпрати да обходят света. ¹³И проговаряйки на Ангела Господен, който стоеше между миртите, рекоха: Ние обходихме света; и, ето, целият свят се ди спокойно и е тих. ¹⁴Тогава ангелът Господен в отговор рече: Господи на Силите, до кога няма да покажеш милост към Ерусалим и Юдовите градове, против които си негодувал през тия седемдесет години? ¹⁵И Господ отговори с добри думи, с утешителни думи, на ангела, който говореше с мене. ¹⁶И тъй ангелът, който говореше с мене, ми рече: Извикай и кажи: Така казва Господ на Силите: Ревнувам твърде силно за Ерусалим и за Сион; ¹⁷и много се сърдя на охолните народи; защото като се разсърдих само малко, те спомогнаха към насърбяването на *Израиля*. ¹⁸Затова, така казва Господ: Аз съм се върнал с милост в Ерусалим; домът Ми ще се построи в него, казва Господ на Силите; и връв ще се опъне върху Ерусалим. ¹⁹Извикай

още веднъж и речи: Така казва Господ на Силите: Градовете Ми още ще се преливат с благосъстояние; и Господ още ще утеши Сион, и пак ще избере Ерусалим. ²⁰И като подигнах очите си видях, и ето четири рога. ²¹И рекох на ангела, който говореше с мене: Какви са тия? И той ми отговори: Тия са роговете, които разпръснаха Юда, Израиля и Ерусалим. ²²Тогава Господ ми показа четирима ковачи. ²³И рекох: Какво са дошли да правят тия? И в отговор рече: Ония са роговете които разпръснаха Юда тъй, че никой не повдигаше главата си; но тия са дошли да ги уплашат, и да повалят роговете на народите, които подигнаха рог против Юдовата земя за да я разпръснат.

¹ След това, подигнах очите си и видях, и ето човек с връв за мерене в ръката му. ² Тогава рекох: Къде отиваш? А той ми рече: Да измеря Ерусалим, за да видя каква е широчината му и каква е дължината му. ³ И, ето, ангелът, който говореше с мене, излезе; и друг ангел излезе да го посрещне, и му рече: ⁴ Тичай, говори на тоя юноша, като кажеш: Ерусалим ще се насели без стени, поради многото човеци и добитък в него; ⁵ защото Аз, казва Господ, ще бъда огнена стена около него, и ще бъда славата сред него. ⁶ О! о! бягайте от северната земя, казва Господ; защото ще ви разширя към четирите небесни ветрища, казва Господ. ⁷ О! отърви се, сионова дъщерьо, която живееш с вавилонската дъщеря. ⁸ Защото така казва Господ на Силите: След възстановяването на славата Той ме изпрати при народите, които ви ограбиха; понеже който докача вас, докача зеницата на окоето Му. ⁹ Защото ето, аз ще помахам с ръката си върху тях, и те ще станат корист на ония, които им са работили: и ще познаете, че Господ на Силите ме е изпратил. ¹⁰ Пей и радвай се, Сионова дъщерьо; защото, ето, Аз ида, и ще обитавам сред тебе, казва Господ. ¹¹ И в оня ден много народи ще се прилепят при Господа, и ще бъдат Мои люде и Аз ще обитавам сред тебе, и ще познаеш, че Господ на Силите ме е изпратил при тебе. ¹² И Господ ще наследи Юда за Свой дял в светата земя, и пак ще избере Ерусалим. ¹³ Млъкни, всяка твар, пред Господа; защото Той се е събудил от светото Си обиталище.

¹ И *Господ* ми показа великия свещеник Иуса стоящ пред ангела Господен; и Сатана^о стоеше отдясно му за да му се възпротиви. ² И Господ рече на Сатана: Господ да те смъмри, Сата-

но; да! да те смъмри Господ, Който избра Ерусалим. Не е ли този една главня изтръгната из огън? ³ А Исус бе в нацапани дрехи като стоеше пред ангела. ⁴ И *ангелът* проговаряйки рече на стоящите пред него, като думаше: Съблечете от него нацапаните дрехи. А нему рече: Ето, отнех от тебе беззаконието ти, и ще те облека в богати одежди. ⁵ Тогава рекох: Нека турят хубава митра на главата му. И тъй, туриха хубава митра на главата му, и го облякоха с дрехи, докато ангелът Господен стоеше близо. ⁶ И ангелът Господен заяви на Исуса казвайки: ⁷ Така казва Господ на Силите: Ако ходиш в пътищата Ми, и ако пазиш наредбите Ми, тогава ти пак ще пазиш дома Ми, и пак ще пазиш дворовете Ми, и ще ти дам свободен достъп между стоящите тук. ⁸ Слушай сега велики свещениче Исусе, ти и другарите ти, които седят пред тебе, (понеже и те са човечи *поставени* за знамение;) защото, ето, аз ще доведа служителя Си Отрасъла. ⁹ Защото, ето камъка, Който положих пред Исуса, на *тоя* единствен камък има седем очи; ето, аз ще изсека издълбаното на него, казва Господ на Силите, и ще изгладя беззаконието на тая земя в един ден. ¹⁰ В оня ден, казва Господ на Силите, ще поканите всеки ближния си под лозата си и под смоковницата си.

4 ¹ И ангелът, който говореше с мене, се върна и ме събуди, както човек, който се събужда от съня си. ² И рече ми: Що виждаш? И рекох: Погледнах, и ето светилник цял от злато с чаша отгоре му, със седемте светила на него, и със седем цеви на седемте светилника, които са върху му, ³ и край него две маслинени дървета, едно от дясно на чашата, и едно отляво й. ⁴ И проговорих та рекох на ангела, който говореше с мене, като казах: Какви са тия, господарю мой? ⁵ И ангелът, който говореше с мене, в отговор ми рече: Не знаеш ли какви са тия? И рекох: Не *зная*, господарю мой. ⁶ Тогава отговаряйки говори ми, като каза: Ето Господното слово към Зоровавела, което казва: Не чрез сила, нито чрез мощ, Но чрез Духа ми, казва Господ на Силите; ⁷ Що си ти, планино велика? Пред Зоровавела - поле! Той ще изнесе върхния камък С възкликание - Благодат! Благодат нему! ⁸ При това, Господното слово дойде към мене и рече: - ⁹ Ръцете на Зоровавела положиха основата на тоя дом; Неговите ръце тоже ще го изкарат; И ще познаеш, че Господ на Силите ме е пратил при вас. ¹⁰ Защото кой презира *тоя* ден на малките работи? Понеже тия ще се радват, *сиреч*, тия седем, *Които са* очите Господни, Тичащи през целия свят, Като видят отвеса

в ръката на Зоровавела. ¹¹ Тогава отговаряйки ми рекох: Какви са тия две маслинени дървета отдясно на светилника и отляво. ¹² И втори път отговорих, като му казах: Какви са тия две маслинени клончета, които през двете златни цеви изпразват из себе си *маслото като* злато? ¹³ А той в отговор ми рече: Не знаеш ли какви са те? И рекох: Не *зная*, господарю мой. ¹⁴ Тогава каза: Те са двамата помазани, които стоят при Господаря на целия свят.

5 ¹ Тогава пак като подигнах очите си видях, и ето летящ свитък. ² И рече ми: Що виждаш? И отговорих: Виждам летящ свитък, дълъг двадесет лакти, и широк десет лакти. ³ И рече ми: Това е проклетията, която се простира по лицето на цялата страна; защото всеки, който краде, ще се изтреби, както *се пише* в него от едната страна, и всеки, който се кълне *лъжливо* ще се изтреби, както *се пише* в него от другата страна. ⁴ аз ще я направя да излезе, и тя ще влезе в къщата на крадеца и в къщата на кълнещия се лъжливо в Моето име; и като пребъдва всред къщата му ще я разори, както дърветата й, така и камъните й. ⁵ Тогава ангелът, който говореше с мене, излезе та ми рече: Подигни очите си та виж що е това, което излиза. ⁶ И рекох: Що е това? А той каза: Това, което излиза, е ефа. Каза още: Това ги представлява, *каквито са*, по цялата земя; ⁷ (и, ето, един талант олово се вдигаше); и ето една жена седяща всред ефата. ⁸ Рече още: Това е нечестиято. И хвърли я всред ефата; после хвърли оловената теглилка в устата на ефата. ⁹ Тогава, като подигнах очите си видях, и, ето, излизаха две жени, които летяха като вятър; защото имаха крила като крила на щъркел; и дигнаха ефата между земята и небето. ¹⁰ Тогава рекох на ангела, който говореше с мене: Къде занасят те ефата? ¹¹ И рече ми: За да построят за нея къща в земята Сенаар; и когато се приготви, тя ще бъде поставена там на своето място.

6 ¹ И пак подигнах очите си та погледнах, и, ето, четири колесници излизаха изсред две планини; и планините бяха медни, ² В първата колесница имаше червени коне, във втората колесница черни коне, ³ в третата колесница бели коне, а в четвъртата колесница пъстри и пепеляви коне. ⁴ Тогава проговаряйки рекох на ангела, който говореше с мене: Какви са тия, господарю мой? ⁵ И отговор ангелът ми рече: Тия са четирите небесни духове, които излизат отпред Господаря на целия свят, пред Когото са стояли. ⁶ Черните коне, които са в едната *колесница*, излизат към северната страна,

и белите излизат след тях; а пъстрите излизат
7 към южната страна. ⁷ Но пепелявите като изля-
зоха поискаха да отидат и обходят света; и той
им рече: Идете, обходете. И тъй обходиха све-
8 та. ⁸ Тогава извика към мене та ми говори каз-
вайки: Виж, ония, които излизат към северна-
та страна, успокоиха духа Ми в северната стра-
9 на. ⁹ И Господното слово дойде към мене и ре-
че: ¹⁰ От *върналите се* от плен, *сиреч*, от Хелдая,
от Товия и от Иедаия, вземи та дойди в същия
11 ден, и влез в къщата на Иосия Софониевия син,
гдето дойдоха от Вавилон, - ¹¹ да! вземи *от тях*
сребро и злато, направи корони и положи ги на
главата на великия свещеник Исус Иоседеко-
12 вия син; ¹² и говори му казвайки: Така говори
Господ на Силите, Който казва: Ето мъжът, чи-
ето име е Отрасъл; Той ще израсте от мястото
13 си, И ще построи храма Господен. ¹³ Да! Той ще
построй храма Господен; И като приеме слава-
та, Ще седне на престола си като управител; Ще
бъде и свещеник на престола си; И съвещание
за *установление на мир* ще има между двамата.
14 ¹⁴ И короните ще се дадат на Елема, на Товия, на
Иедаия и на Хена Софониевия син за спомен в
15 Господния храм. ¹⁵ И далечните *люде* ще дой-
дат и ще градят в Господния храм; и ще позна-
ете, че Господ на Силите ме е пратил при вас.
А това ще се сбъдне ако послушате внимателно
гласа на Господа вашия Бог.

7 ¹ И в четвъртата година на цар Дария Гос-
подното слово дойде към Захария, на четвър-
2 тия ден от деветия месец, *месец* Хаслев. ² А *жи-*
телите на Ветил бяха пратили Сарасара, Рече-
мелеха и човеците им да искат Господното бла-
3 говоление, ³ и да говорят на свещениците от до-
ма на Господа на Силите, и на пророците, каз-
вайки: Да плача ли в петия месец, като се отде-
4 ля, както вече съм правил толкоз години? ⁴ То-
гава словото от Господа на Силите дойде към
5 мене и рече: ⁵ Говори на всичките люде на тая
земя и на свещениците, като кажеш: Когато по-
стехте и скърбяхте в петия и в седмия *месец*
през тия седемдесет години, наистина за Мене
6 ли постехте, за Мене? ⁶ И когато ядяхте и пи-
ехте, не ядяхте ли и не пиехте ли за себе си?
7 ⁷ Не са ли тия думите, които Господ е говорил
чрез предишните пророци, когато Ерусалим бе
населен и благоденствуваше, както и околните
му градове, и когато южната и полянската стра-
8 ни бяха населени? ⁸ И Господното слово дойде
9 към Захария и рече: ⁹ Така е говорил Господ на
Силите, като е рекъл: Съдете справедливо и по-
казвайте милост и състрадание всеки към брата
10 си, ¹⁰ не угнетявайте вдовицата, сирачето, чуж-

денеца, или сиромаша, и никой от вас да не из-
мислюва зло в сърцето си против брата си. ¹¹ Но 11
те отказаха да слушат, оттеглиха плещите си и
запушиха ушите си за да не чуват. ¹² Дори на- 12
правиха сърцето си адамат та да не слушат за-
кона и думите, които Господ на Силите бе пра-
тил чрез духа Си чрез предишните пророци; по-
ради което дойде голям гняв от Господа на Си-
лите. ¹³ Затова, както Той викаше, а те не слу- 13
шаха, така и те ще викат, казва Господ на Сили-
те, но Аз няма да слушам; ¹⁴ но ще ги разпръсна 14
като с вихрушка между всичките народи, кои-
то те не познаваха. Така страната запустя след
тях, тъй щото нямаше кой да заминава и да се
върща, защото запустиха приятната земя.

¹ И словото от Господа на Силите дойде *към* **8**
мене и рече: ² Така казва Господ на Силите: Рев- 2
нувам много силно за Сион, дори ревнувам за
него с голяма ярост. ³ Така казва Господ: Вър- 3
нах се към Сион и ще обитавам сред Ерусалим;
и Ерусалим ще се нарече град на Истината, и
хълм на Господа на Силите Светия хълм. ⁴ Та- 4
ка казва Господ на Силите: Още ще стоят стар-
ци и баби в ерусалимските улици, всеки с тоя-
га в ръката си поради дълбоката си старост. ⁵ И 5
улиците на града ще бъдат пълни с момчета и
момичета играещи по пътищата му. ⁶ Така каз- 6
ва Господ на Силите: Ако това се види чудно в
очите на останалите от тия люде в тия дни, ще
се види ли чудно и в Моите очи? Казва Господ
на Силите. ⁷ Така казва Господ на Силите: Ето, 7
Аз ще отърва людето Си от източната страна и
от западната страна; ⁸ и, като ги доведе, те ще 8
се заселят сред Ерусалим; и ще бъдат Мои лю-
де, и Аз ще бъда техен Бог, в истина и в правда.
⁹ Така казва Господ на Силите: Укрепете ръцете 9
си, вие които в тия дни слушате тия думи чрез
устата на пророците, които *пророкуваха* в деня,
когато се положи основата на дома на Господа
на Силите, *сиреч*, на храма, да се построи. ¹⁰ За- 10
щото преди ония дни нямаше надница за чо-
века или наем за животно, нито мир за пъту-
ващия ^о поради противника; защото настроих
всичките човеци всекиго против ближния му.
¹¹ Но сега няма да се докарвам към останалите 11
от тия люде както в предишните дни, казва Гос-
под на Силите. ¹² Защото ще има семе, *както* 12
във време на мир, лозата ще дава плода си, зе-
мята ще дава рожбите си и небето ще дава роса-
та си; и на останалите от тия люде ще дам да на-
следят всички тия неща. ¹³ И както бяхте *пред-* 13
мет на проклетия между народите, доме Юдов
и доме Израилев, така ще ви избавя щото да
станете *предмет* на благословение. Не бойте се;

14 нека се укрепят ръцете ви. ¹⁴ Защото така казва
 Господ на Силите: Както намислих да ви сто-
 15 рая зло, когато бащите ви Ме разгневиха, казва
 Господ на Силите, и не се разкаях, ¹⁵ така пак в
 тия дни намислих да сторя добро на Ерусалим и
 16 на Юдовия дом; не бойте се. ¹⁶ Ето какво трябва
 да правите: Говорете истина всеки на ближ-
 ния си; и отсъдете в портите си съдбата на исти-
 17 на и на мир. ¹⁷ Никой от вас да не измисли зло
 в сърцето си против ближния си, и не обичай-
 те лъжлива клетва; защото всички тия са неща,
 18 които мразя, казва Господ. ¹⁸ И словото от Гос-
 19 пода на Силите дойде към мене и рече: ¹⁹ Така
 казва Господ на Силите: Постът на четвъртия
месец, постът на петия, постът на седмия и по-
 стът на десетия ще станат на Юдовия дом ра-
 дост и веселие и весели празници; затова оби-
 20 чайте истината и мира. ²⁰ Така казва Господ на
 Силите: *Още ще има време, когато* ще дойдат
 21 люде и жителите на много градове; ²¹ и жите-
 лите на един *град* ще отидат в друг и ще рекат:
 Нека отидем незабавно да искаме Господното
 благоволение, и да потърсим Господа на Сили-
 22 те. Ще отида и аз. ²² Да! Много племена и силни
 народи ще дойдат за да търсят Господа на Си-
 лите в Ерусалим, и да искат Господното благо-
 23 воление. ²³ Така казва Господ на Силите: В ония
 дни десет мъже от всичките езици на народите
 ще хванат, да! ще хванат полата на един, кой-
 то е юдеин, и ще рекат: Ще идем с вас, защото
 чухме, че Бог бил с вас.

9 ¹ Господното слово наложено *на мене* за зе-
 мята Адрах, което ще се изпълни над Дамаск,
 (защото Господните очи са върху *всички* чове-
 2 ци *както* и върху всичките Израилеви племе-
 на), ² още и над Емат, който граничи с него,
 и над Тир и Сидон, ако и да са много мъдри.
 3 ³ Тир си съгради крепост, И натрупа сребро ка-
 то пръст, И чисто злато като калта по пътища-
 4 та. ⁴ Ето, Господ ще го изтощи, И ще порази си-
 лата му по морето. И той ще бъде погълнат от
 5 огън; ⁵ Аскалон ще види и ще се уплаши; И Газа,
 и ще се наскърби много; И Акарон, защото ще
 се посрами за това, което очакваше, Царят ще
 6 погине от Газа, И Аскалон няма да се насели.
 7 ⁶ Узурпаторско племе ще седне като цар в Азот;
 И аз ще прекратя гордостта на филистимци-
 7 те. ⁷ Ще отнема кръвта от устата им, И гнусоти-
 ите измежду зъбите им; И който остане ще бъ-
 8 де и той за нашия Бог, И ще бъде като хиляд-
 ник в Юда, И Акарон като иевусецът. ⁸ Око-
 ло дома Си ще разположа Своя стан *в защита*
 против войска, Та да не премине някой или се
 9 върне; И никой насилник няма вече да замине
 през тях, Защото сега видях с очите Си. ⁹ Радвай

се много синова дъщерьо; Възкликавай, ерусал-
 имска дъщерьо; Ето, твоят цар иде при тебе;
 Той е праведен, и спасява, Кротък, и възседнал
 на осел, Да! на осле, рожба на ослица. ¹⁰ аз ще **10**
 изтребя колесница из Ефрема, И кон из Ерусалим,
 И ще се отсече бойният лък; Той ще гово-
 ри мир на народите; И владението Му ще бъде
 от море до море, И от Ефрат до земните кра-
 ища. ¹¹ А колкото за тебе, *Израилю*, по причи- **11**
 на на кръвта на сторения от тебе завет *с Мене*,
 аз изведох затворниците ти Из безводния ров.
¹² Върнете се в крепостта, Вие обнадеждени за- **12**
 творници; Още днес възвестявам, Че ще ти въз-
 дам двойно; ¹³ Защото ще запъна Юда за Се- **13**
 бе Си като лък, Ще туря Ефрема като стрела;
 И ще възбудя чадата ти, Сионе, Против твоите
 чада Гърцио, И ще те направя като меч на си-
 лен мъж. ¹⁴ Господ ще се яви над тях, И стрелата **14**
 Му ще излезе като мълния; И Господ Иеова ще
 затръби, И ще върви с южни вихрушки. ¹⁵ Гос- **15**
 под на Силите ще ги защитава; И те ще погъл-
 нат *противниците*, и ще ги повалят с камъни от
 прашка; И ще пият, ще правят шум като от ви-
 но, И ще се изпълнят като паница, Като ъглите
 на олтара. ¹⁶ И в оня ден Господ техният Бог ще **16**
 ги избави Като Свои люде, за *да бъдат* Негово
 стадо; Понеже *ще бъдат* като камъни на корона
 Блестящи над земята Му. ¹⁷ Защото колко ве- **17**
 лика е благостта Му, И колко голяма красотата
 Му! Житото ще направи юношите да цъфтят, И
 мъстът девиците.

10 ¹ Искайте от Господа дъжд във време на про-
 летния дъжд; И Господ, който прави светкави-
 ци, Ще им даде изобилен дъжд, И трева всеки-
 му на полето. ² Понеже идолите говориха суета, **2**
 И чародеите видяха лъжливи видения, Раз-
 казаха неверни сънища, И утешаваха напраз-
 но, Затова *людете* се скитат като стадо, Смуща-
 ват се защото няма пастир. ³ Гневът Ми пламна **3**
 против пастирите, И ще накажа козлите; Защо-
 то Господ на Силите посети стадото Си, Юдо-
 вия дом, И ги направи като Своя великолепен
 кон в бой. ⁴ От Него ще излезе краеъгълният **4**
 камък, От Него колът, От Него боевият лък,
 А, заедно с тях, от Него всеки първенец. ⁵ Те **5**
 ще бъдат като силни мъже, Които в боя тъпчат
противниците в калта на пътищата; И ще вою-
 ват, защото Господ е с тях; И яздещите на коне
 ще се посрамят. ⁶ аз ще укрепя Юдовия дом, И **6**
 ще избавя Иосифовия дом, И пак ще ги възвър-
 на, Защото се смелих за тях. Те ще бъдат като
 че не бях ги отхвърлил, Защото аз съм Господ
 техен Бог, И ще ги послушам. ⁷ Ефремците ще **7**
 бъдат като силен мъж, И сърцето им ще се за-
 радва като от вино; Дори чадата им ще видят

това и ще се зарадват, Сърцето им ще се развесе-
8 сели в Господа. ⁸ Ще им свирна и ще ги събера, Защото Аз ги изкупих; И ще се наплодят както
9 се бяха наплодили. ⁹ И при все, че ги сея между племената, Те ще Ме помнят в далечни страни; И както те, тъй и чадата им, ще живеят, и ще
10 се върнат. ¹⁰ Ще ги доведе пак от Египетската земя, Ще ги събера от Асирия, И ще ги доведе в Галаадската земя и в Ливан, Догдето не ще
11 им се намери място. ¹¹ Като премине Той върху морето, Ще порази вълните на морето, И всичките дълбочини на Нил ще изсъхнат; Гордостта на Асирия ще се повали. И скиптърът на Египет
12 ще се отнеме. ¹² Аз ще ги укрепя в Господа; И те ще ходят в името Му, казва Господ.

11 ¹ Отвори, Ливане, вратите си За да изяде
2 огън кедрите ти. ² Ридай, елхо, защото падна кедърът, Защото отбраните *кедри* се разрушиха; Ридайте васански дъбове, Защото непристъпният лес се изсече. ³ Глас *се чува* от ридаещи пастири, Защото това, с което се славеха, се
3 развали, - Глас на млади лъвове, които рикаят
4 Понеже Йордановото величие се развали. ⁴ Така казва Господ моят Бог: Паси стадото обречено на клане, ⁵ Чиито купувачи ги колят, И не считат себе си за виновни; Докато продавачите им казват: Благословен Господ, защото обогатях! И самите пастири ги не жалят, ⁶ Затова няма вече да пожалея жителите на тая земя, казва Господ; Но, ето, ще предам човеците Всеки в ръката на ближния му И в ръката на царя му; И те ще разорят земята, И Аз няма да ги избавя от ръката им. ⁷ И тъй, аз пасох обреченото на клане стадо, наистина най-бедното от всички стада! Още си взех две тояги; едната нарекох Благост, а другата нарекох Връзки; и пасох стадото. ⁸ И изтребих трима пастири в един месец, понеже душата ми се отегчи от тях, а и тяхната
8 душа се отврати от мене. ⁹ После рекох: Няма да ви паса; което умира нека умира, и което загива нека загива, а останалите нека ядат всеки месо-
9 то на ближния си. ¹⁰ И като взех тоягата си Благост пресяхох я, за да унищожа завета, който
10 бях направил с всичките племена. ¹¹ И в същия ден, *когато* биде пресечена, бедните от стадото, които внимаваха на мене, познаха наистина, че
11 това бе Господното слово. ¹² Тогава рекох: Ако ви се види добро, дайте ми заплатата ми, но ако не, недейте. И тъй, те ми претеглиха за заплатата тридесет сребърника. ¹³ И Господ ми рече: Хвърли ги на грънчаря, - хубавата цена с която бях оценен от тях! И взех тридесетте сребърника и ги хвърлих в Господния дом на грънчаря. ¹⁴ Тогава пресяхох и другата си тояга, Връзки, за да прекратя братството между Юда и Из-

раиля. ¹⁵ И Господ ми рече: Вземи си сега оръдията на безсмислен овчар. ¹⁶ Защото, ето, Аз ще въздигна пастир на земята, Който няма да се сеца за изгубените, Нито да търси разпръснатите, Който няма да цели ранената, Нито да пасе здравата Но ще яде месото на тлъстата, И ще разсича копитата им. ¹⁷ Горко на безполезния пастир, Който оставя стадото! Меч *ще удари* върху мишцата му И върху дясното му око, Мишцата му съвсем ще изсъхне, И дясното му око съвсем ще се помрачи.

¹ Господното слово наложено на *мене* за Израиля: - *Така* казва Господ, Който простря небето, И основа земята, И образува в човека
духа му: ² Ето, Аз правя Ерусалим омайна чаша
2 На всичките околни племена; И това ще бъде и за Юда В обсадата против Ерусалим. ³ В оня ден ще направя Ерусалим Утегчителен камък на всичките племена; Всички, които се натоварят с него, ще се смажат; И против него ще се съберат всичките народи на света. ⁴ В оня ден, казва Господ, Ще поразя всеки кон с ужас, И ездача му с изумление; А като отворя очите Си над Юдовия дом, Ще поразя със слепота всеки кон на племената. ⁵ И Юдовите началници ще рекат в сърцето си: Ерусалимските жители са моя подпорка Чрез Господа на Силите, техния Бог. ⁶ В оня ден ще направя Юдовите началници Като жарник с огън между дърва, И като запален факел в сред снопове; Те ще погълнат всичките околни племена Отдясно и отляво, И Ерусалим пак ще се насели на своето си място, В Ерусалим. ⁷ И Господ ще избави първо Юдовите шатри, За да не се възвеличи над Юда славата на Давидовия дом И славата на ерусалимските жители. ⁸ В оня ден Господ ще защити ерусалимските жители; Слабият между тях в оня ден ще бъде като Давида, И Давидовият дом като Бога, Като ангел Господен пред тях. ⁹ В оня ден Ще потърся да изтребя всичките народи, Който идат против Ерусалим; ¹⁰ А на Давидовия дом И на ерусалимските жители Ще изляе дух на благодат и на моление; И те ще погледнат на Мене, Когото прободоха; И ще плачат за Него Както плаче някой за едничкия си син, И ще скърбят горчиво за Него Както скърби някой за първородния си. ¹¹ В оня ден ще има голямо жалеене в Ерусалим, Като жалеенето при Ададримон в полето Магедон. ¹² Земята ще жалеет, Всяко домочадие насаме: Домочадието на Давидовия дом насаме, И жените им насаме; Домочадието на Натановия дом насаме, И жените им насаме; ¹³ Домочадието на Леви-
евия дом насаме, И жените им насаме; Домочадието на Семей насаме, И жените им насаме;

- 14 ¹⁴ Всичките останали домочадия, Всяко домочадие насаме, И жените им насаме.
- 13** ¹ В оня ден ще се отвори извор За Давидовия дом и за ерусалимските жители За грях и за нечистота. ² И в оня ден, казва Господ на Силите, Ще изстребя имената на идолите от земята, Та не ще се помнят вече; Тоже ще направя *лъжливите* пророци и нечистият дух Да се махнат от земята. ³ И ако някой още пророкува, Тогава баща му и майка му, които са го родили, Ще му рекат: Няма да живееш, Защото говориш лъжи в името Господно, И баща му и майка му, които са го родили, Ще го прободат, когато пророкува. ⁴ В оня ден Пророците ще се посрамят, Всеки от видението си, когато е пророкувал, И няма да обличат козинява дреха за преструвка. ⁵ Но *такъв* ще рече: Не съм пророк; Аз съм земеделец; Защото човек ме е хванал за роб от младостта ми. ⁶ И ако го попита някой: Какви са тези рани между мишците ти? Ще отговори: Това *са раните*, които ми нанесоха в дома на приятелите ми. ⁷ Събуди се, мечо, против пастиря Ми, Против мъжа, който Ми е съдружник, Казва Господ на Силите; Порази пастиря, и овците ще се разпръснат; И Аз ще обърна ръката Си върху малките. ⁸ И в цялата земя, казва Господ, Две части от *жителите* ѝ ще се изстребят и изчезнат, А третата ще се остави в нея. ⁹ И *тая* трета част Аз ще прекарам през огън, Пречиствайки ги както се чисти среброто, И изпитвайки ги както се изпитва златото. Те ще призоват Моето име, И Аз ще ги послушам; Ще рече: Тия са Мои люде; А те ще рекат, *всеки* един: Господ е мой Бог.
- 14** ¹ Ето, ден от Господа иде, Когато *богатство* то ти ще се раздели сред тебе като обир. ² Защото ще събере всичките народи На бой против Ерусалим; Градът ще бъде превзет, Къщите ще бъдат обрани, И жените изнасилвани, И половината от града ще отиде в плен; А останалите люде не ще бъдат изстребени от града. ³ Тогава Господ ще излезе И ще воюва против ония народи Както когато воюва в ден на бой. ⁴ В оня ден нозете Му ще застанат На Елеонския хълм, който е срещу Ерусалим на изток; И Елеонският хълм ще се разцепи През средата си към изток и към запад, *Така че ще се образува* твърде голям дол, Като половината от хълма се оттегли към север, И половината му към юг. ⁵ И ще побегнете през тоя дол на Моите хълмове, Защото долът на хълмовете ще стига до Асал; Да! ще побегнете както побягнахте от земетръса В дните на Юдовия цар Озия. И Господ мой Бог ще дойде, - И всичките свети ангели с Тебе.
- ⁶ В оня ден Не ще има светлина; Блестящите *те*ла ще намалят *сиянието* си; ⁷ Но ще бъде единствен ден, Познат *само* на Господа, - Ни ден, ни нощ; А привечер ще има виделина. ⁸ И в оня ден Живи води ще излязат из Ерусалим, Половината им към източното море; И половината им към западното море; И лете и зиме ще бъде *така*. ⁹ И Господ ще бъде цар върху целия свят; В оня ден Господ ще бъде един, и името Му едно. ¹⁰ Цялата страна ще се преобърне в поле, От Газа до Римон на юг от Ерусалим; И *Ерусалим* ще се издигне и насели на мястото си, От Вениаминовата порта до мястото на първата порта, - До угълната порта, и от кулата на Ананеила До царските линове. ¹¹ Люде ще живеят в него, И не ще има вече проклетия; Но Ерусалим ще се насели в безопасност. ¹² И ето язвата, С която Господ ще порази всичките народи, Които са воювали против Ерусалим: Месата им ще тлеят, докато още стоят на нозете си, Очите им ще се разтопят в ямите си, И езикът им ще тлее в устата им. ¹³ И в оня ден Между тях ще има голям смут от Господа, Тъй щото ще залавят всеки ръката на ближния си, И неговата ръка ще се подига против ръката на ближния му. ¹⁴ Тоже Юда ще воюва в Ерусалим; И богатството на всичките околни народи ще се събере, - Злато, сребро и дрехи - в голямо изобилие. ¹⁵ И каквато е тая язва, Такава ще бъде и язвата върху коня, мъската, Камилата, осела и всичките животни, Които ще бъдат в ония станове. ¹⁶ И всеки, който остане От всичките народи, Които са дохождали против Ерусалим, Ще възлиза от година на година Да се кланя на Царя, Господа на Силите, И да празнува празника на колибите. ¹⁷ И ако някои от домочадиата на света Не възлизат в Ерусалим Да се поклонят на Царя, Господа на Силите, На тях не ще има дъжд. ¹⁸ Дори ако не влезе египетското домочадие и не дойде, То и на тях *не ще има дъжд*; Тях ще сполети язвата, с която Господ ще порази народите, Които не влизат Да празнуват празника на колибите. ¹⁹ Такова ще бъде наказанието на Египет, И наказанието на всичките народи, Които не възлизат Да празнуват празника на колибите. ²⁰ В оня ден *и* върху звънците на конете ще има *надпис*: Посветен Господу; И *самите* котли в дома Господен Ще бъдат като легените пред олтара. ²¹ Дори всеки котел в Ерусалим и в Юда Ще бъде посветен Господу на Силите; Всички, които жертвуват, Дохождайки ще вземат от тях и ще варят в тях; И в оня ден не ще има вече който да търгува[°] В дома на Господа на Силите.

МАЛАХИЯ

1 **Г**осподното слово наложено на Малахия за Израила: ² Аз ви възлюбих, казва Господ; А вие думате: В какво *се вижда* че си ни възлюбил? Не беше ли Исав брат на Якова? казва Господ; Но Аз възлюбих Якова, ³ А Исав намерих, И направих горите му да запустеят, И наследството му да бъде за чакалите на пустинята. ⁴ И ако рече Едом: Ние станаме бедни, Но ще съградим изново запустелите места, То така казва Господ на Силите: Те ще съградят, но Аз ще съборя; И ще се нарекат нечестива страна, И люде против които Господ негодува винаги. ⁵ Очите ви ще видят това, и ще речете: Господ е велик *и* оттатък Израилевия предел. ⁶ Син почита баща си, И слуга господаря си; Ако, прочее, съм Аз баща, где е почитта към Мене? И ако съм Господар, где е страхът от Мене? Казва Господ на Силите на вас, Свещеници, които презирате името Ми Но вие казвате: В какво показахме презрение към името Ти? ⁷ Принасяте осквернен хляб на олтара Ми. Но вие казвате: С какво Те осквернихме? С това, че казвате: Трапезата Господна е за презиране. ⁸ И когато принесете сляпо *животно* за жертва, не било лошо! И когато принесете куцо или болно, не било лошо! Принеси го сега на началника си; Ще бъде ли благоразположен към тебе, Или ще те приеме ли? Казва Господ на Силите. ⁹ И сега помолете се Богу за да се смили над нас; Понеже това *зло* е ставало чрез вас, Ще ви приеме ли? Казва Господ на Силите. ¹⁰ Дано някой от вас би затворил вратата *на храма*, За да не палите огън на олтара Ми напразно! Аз не благоволя към вас Казва Господ на Силите, Нито ще приема принос от ръката ви. ¹¹ Защото от изгрева на слънцето до захождането му Името Ми ще бъде велико между народите, И на всяко място ще се принася на името Ми темян И чист принос. Защото Моето име ще бъде велико между народите, Казва Господ на Силите; ¹² Но вие го осквернявате, като думате: Трапезата Господна е скверна, И това, което тя *ни* доставя, ястието от нея, е за презиране. ¹³ Думате още: Ето, каква досада е тя! И я презирате, казва Господ на Силите, Като докарвате грабнатото, куцото и болното. Такъв принос като докарвате, Да го приема ли от ръцете ви? казва Господ. ¹⁴ Затова проклет да бъде измамникът, Който, като има в стадото си мъжко, И прави обрек, жертвува Господу нещо с недостатък; Защото Аз съм ве-

лик Цар, Казва Господ на Силите. И името Ми е страшно между народите.

2 ¹ И сега, ето заповедта, която се дава на вас, свещеници. ² Ако не послушате, и ако не вземете присърце Да отдадете слава на името Ми, Казва Господ на Силите, Тогава ще пратя върху вас проклетията, И ще прокълна благословията ви; Дори ги прокълна вече, Понеже не вземате *това* присърце. ³ Ето, Аз ще разваля семето ³ ви, И ще намажа лицата ви с нечистотии, Нечистотиите от жертвите ви; И ще бъдете отнесени заедно с тях, ⁴ И ще познаете, Че Аз ви пратих тая заповед, За да бъде *потвърден* заветът ми с Левия, Казва Господ на Силите. ⁵ Заветът Ми беше с него за живот и за мир, Които и му дадох заради страха, С който Ми се боеше и се страхуваше от името Ми. ⁶ Законът на истината беше в устата му, И неправда не се намери в устните му; Ходеше с Мене в мир и правота, И отвърна мнозина от беззаконие. ⁷ Понеже устните на свещеника трябва да пазят знание, И от неговите уста трябва *людете* да искат закона. Защото той е посланик на Господа на Силите. ⁸ Но вие се отклонихте от пътя, Направихте мнозина да се спъват в закона, Извратихте завета *направен* с Левия, Казва Господ на Силите. ⁹ Затова и Аз ви направих презряни И унижени пред всичките люде, Защото не сте опазили пътищата Ми, Но сте били лицеприятни относно закона. ¹⁰ Нямаме ли ние всички един Отец? Не един ли Бог ни е създал? Тогава защо се обхождаме коварно всеки против брата си Та оскверняваме завета *направен* с бащите ни? ¹¹ Юда постъпи коварно, И гнусота се извърши в Израил и в Ерусалим; Защото Юда оскверни светилището на Господа, което Той люби, И се ожени за дъщеря на чужд бог. ¹² Господ ще изстреби от Яковите шатри Човека, който прави това, Както оня, който поучава *това*, така и оня, който го слуша, И оня, който донася принос Господу на Силите. ¹³ Правите още и това: Покривате олтара на Господа със сълзи С плач и с въздишки, Поради което Той не поглежда вече приноса, Нито го приема с благоволение от ръката ви. ¹⁴ И пак казвате: Защо? Защото Господ стана свидетел Между тебе и жената на младостта ти Към която си постъпил невярно, При все че ти е съпруга и заветната жена, ¹⁵ Защото не направи ли Той *двамата* един човек, Ако и да имаше още от духа *на живота*? И защо един? За да очаква набожно потомство. Затова вни-

мавайте в похотите си, И никои да не постъпва
16 невярно към жената на младостта си. ¹⁶ Защо-
то, казва Господ, Израилевия Бог: Аз мразя на-
пускане, - И онзи, който покрива дрехите си с
насилие, Казва Господ на Силите. Затова вни-
мавайте в похотите си, Да не би да постъпва-
17 те невярно. ¹⁷ Дотегнахте Господу с думите си;
Но пак казвате: С какво Му дотегнахме? С това,
дето думате: Всеки, който върши зло, Добър е
пред Господа, и Той благоволява в тях; Иначе,
къде е Бог на правосъдието?

3 ¹ Ето, Аз изпращам вестителя Си, Който ще
устрои пътя пред Мене; И Господ, Когото тър-
сите, Неочаквано ще дойде в храма Си, Да! Ан-
гелът на завета, когото вие желаете; Ето, иде,
2 казва Господ на Силите, ² Но кой може да издър-
жи деня на пришествието Му? И кой ще устои,
когато Той се яви? Защото е като огъня на пре-
3 чиствач, И като сапуна на тепавичари. ³ Ще
седне като един, който топи и пречиства среб-
ро, Та ще очисти левийците, И ще ги претопи
като златото и среброто; И те ще принесат Гос-
4 поду приноси с правда. ⁴ Тогава приносят на
Юда и на Ерусалим Ще бъде угоден Господу,
Както в древните дни, Както в старите години.
5 ⁵ И Аз, като се приближа при вас за съдба, Бър-
зо ще заявя против баячите, Против прелюбо-
дейците, против кълнящите се лъжливо, Про-
тив ония, които угнетяват наемниците в запла-
тата им, вдовицата и сирачето, И *против* ония,
които онеправдават чужденеца, И не се боят от
6 Мене, Казва Господ на Силите. ⁶ Защото, по-
неже Аз Господ не се изменявам, Затова вие,
7 Яковови чада, не загинахте. ⁷ От дните на ба-
щите си Вие се отклонихте от наредбите Ми,
и не ги опазихте. Върнете се при Мене, и Аз
ще се върна при вас, Казва Господ на Силите.
8 Но вие думате: В какво да се върнем? ⁸ Ще кра-
де ли човек Бога? Вие обаче, Ме крадете. Обаче
думате: В какво Те крадем? В десетъците и в
9 приносите. ⁹ Вие сте наистина проклетни, Защо-
то вие, да! целият тоя народ, Ме крадете. ¹⁰ До-
несете всичките десетъци във влагалището, За
да има храна в дома Ми, И опитайте Ме сега за
това, Казва Господ на Силите, Дали не ще ви
разкрия небесните отвори Да излея благосло-

вение върху вас, Тъй щото да не стига място за
него. ¹¹ И заради вас ще смъмря поглъщателя, 11
Та няма вече да поврежда рожбите на земята
ви; И лозата ви на полето няма да хвърля пло-
да си преждевременно, Казва Господ на Сили-
те. ¹² Всичките народи ще ви облажават, Защо- 12
то ще бъдете желателна земя, Казва Господ на
Силите. ¹³ Вашите думи са били безочливи про- 13
тив Мене казва Господ; А вие казвате: Що сме
говорили против Тебе? ¹⁴ Вие рекохте: Напраз- 14
но служим Богу; И каква полза, че сме пазили
заръчаното от Него, И че сме ходили с жале-
ене пред Господа на Силите? ¹⁵ И сега ние обла- 15
жаваме горделивите. Да! ония, които вършат
беззаконие, успяват; Даже изкушават Бога, и се
избавят. ¹⁶ Тогава боящите се от Господа гово- 16
реха един на друг; И Господ внимаваше и слу-
шаше; И написа се възпоменателна книга пред
Него За ония, които се бояха от Господа, И ко-
ито мислеха за името Му. ¹⁷ Тия ще бъдат Мои 17
казва Господ на Силите, Да! избрана скъпоцен-
ност, в деня който определям И ще бъда бла-
госклонен към тях Както е благосклонен човек
Към сина, който му работи. ¹⁸ Тогава изново ще 18
разсъдите Между праведен и нечестив, Между
оня, който служи Богу, И оня, който не Му слу-
жи.

4 ¹ Защото, ето, иде денят, който ще гори ка-
то пещ; И всичките горделиви, и всички, кои-
то вършат нечестие, ще бъдат плява. И тоя ден,
който иде, ще ги изгори, Казва Господ на Си-
лите, Та няма да им остави ни корен ни клонче.
² А на вас, които се боите от името Ми, Ще из- 2
грее Слънцето на правдата С изцеление в кри-
лата си; И ще излезете и се разиграете като тел-
ци из обора. ³ Ще стъпчете нечестивите; Защо- 3
то те ще бъдат пепел под стъпалата на нозете ви
В деня, който определям, Казва Господ на Си-
лите. ⁴ Помнете закона на слугата ми Моисея, 4
Който му заповядах в Хорив за целия Израил,
Сиреч, повеленията и съдбите. ⁵ Ето, Аз ще ви 5
изпратя пророк Илия, Преди да дойде велики-
ят и страшен ден Господен; ⁶ И той ще обърне 6
сърцето на бащите към чадата, И сърцето на ча-
дата към бащите им, Да не би да дойда и поразя
земята с проклетия.

МАТЕЙ

1 Родословието на Исуса Христа, син на Давида, син на Авраама. ² Авраам роди Исаака; Исаак роди Якова; Яков роди Юда и братята му; ³ Юда роди Фареса и Зара от Тамар; Фарес роди Есрона; Есрон роди Арама; ⁴ Арам роди Аминадава; Аминадав роди Наасона; Наасон роди Салмона; ⁵ Салмон роди Вооза от Рахав; Вооз роди Овида от Рут; Овид роди Есея; ⁶ а Есей роди цар Давида. Давид роди Соломона от Уриевата жена; ⁷ Соломон роди Ровоама; Ровоам роди Авия; Авия роди Аса; ⁸ Аса роди Иосафата; Иосафат роди Иорама; Иорам роди Озия; ⁹ Озия роди Иотама; Иотам роди Ахаза; Ахаз роди Езекия; ¹⁰ Езекия роди Манасия; Манасия роди Амона; Амон роди Иосия; ¹¹ а Иосия роди Ехония и братята му във времето на преселението във Вавилон. ¹² А след преселението във Вавилон, Ехония роди Салатиила; Салатиил роди Зоровавела; ¹³ Зоровавел роди Авиуда; Авиуд роди Елиакима; Елиаким роди Азора; ¹⁴ Азор роди Садока; Садок роди Ахима; Ахим роди Елиуда; ¹⁵ Елиуд роди Елеазара; Елеазар роди Матана; Матан роди Якова; ¹⁶ а Яков роди Иосифа, мъжа на Мария, от която се роди Исус, Който се нарича Христос. ¹⁷ И така, всичките родове от Авраама до Давида са четиринадесет; от Давида до преселението във Вавилон, четиринадесет рода; и от преселението във Вавилон до Христа, четиринадесет рода. ¹⁸ А рождението на Исуса Христа °биде така: след като бе сгодена майка му Мария за Иосифа, преди да бяха се съединили тя се намери непразна от Светия Дух. ¹⁹ А мъжът ѝ Иосиф, понеже беше праведен, а пък не искаше да я изложи, намисли да я напусне тайно. ²⁰ Но, когато мислеше това, ето, ангел от Господа му се яви насъне и каза: Иосифе, сине Давидов, не бой се да вземеш жена си Мария; защото зачатото в нея е от Светия Дух. ²¹ Тя ще роди син, когото ще наречеш Исус °; защото Той е Който ще спаси людето Си от греховете им. ²² А всичко това стана за да се сбъдне реченото от Господа чрез пророка който казва: ²³ "Ето девицата ще зачне и ще роди син; И ще го нарекат Емануил" (което значи, Бог с нас). ²⁴ И тъй, Иосиф, като стана от сън, стори както му заповяда ангелът от Господа и взе жена си; ²⁵ но не я познаваше докато тя роди [първородния си] син; и нарече го Исус.

2 ¹ А когато се роди Исус във Витлеем Юдейски, в дните на цар Ирода, ето, мъдrecи от изток пристигнаха в Ерусалим. ² И казаха: Где

е Юдейският цар, който се е родил? защото видяхме звездата му на изток, и дойдохме да му се поклоним. ³ Като чу това цар Ирод, смути се, и цял Ерусалим с него. ⁴ Затова събра всички народни главни свещеници и книжници и ги разпитваше, где трябваше да се роди Христос. ⁵ А те му казаха: Във Витлеем Юдейски, защото така е писано чрез пророка: - ⁶ "И ти, Витлееме, земьо Юдова, Никак не си най-малък между Юдовите началства, Защото от тебе ще произлезе Вожд; Който ще бъде пастир на Мой народ Израил" ⁷ Тогава Ирод повика тайно мъдrecите и внимателно научи от тях времето, когато се е явила звездата. ⁸ И като ги изпрати във Витлеем, каза им: Идете, разпитайте внимателно за детето; и като го намерите, известете ми, за да ида и аз да му се поклоня. ⁹ А те, като изслушаха царя, тръгнаха си; и, ето, звездата, която бяха видели на изток, вървеше пред тях, докато дойде и спря над мястото гдето беше детето. ¹⁰ Като видяха звездата, зарадваха се твърде много. ¹¹ И като влязоха в къщата, видяха детето с майка му Мария, паднаха и му се поклониха; и отваряйки съкровищата си, принесоха му дарове, - злато, ливан и смирна. ¹² А, понеже бяха предупредени от Бога насъне да се не връщат при Ирода, те си отидоха през друг път в своята страна. ¹³ А след отиването им, ето, ангел от Господа се явява насъне на Иосифа и казва: Стани, вземи детето и майка му, и бягай в Египет, и остани там докато ти река, защото Ирод ще потърси детето за да го погуби. ¹⁴ И тъй, той стана, взе детето и майка му през нощта и отиде в Египет, ¹⁵ гдето остана до Иродовата смърт; за да се сбъдне реченото от Господа чрез пророка, който казва: "От Египет повиках Сина Си". ¹⁶ Тогава Ирод, като видя, че беше подигран от мъдrecите, разяри се твърде много, и прати да погубят всичките мъжки младенци във Витлеем и във всичките му околности, от две години и по-долу, според времето, което внимателно бе изучил от мъдrecите. ¹⁷ Тогава се изпълни реченото от пророк Еремия, който казва: - ¹⁸ "Глас се чу в Рама, Плач и голямо ридание; Рахил оплакваше чадата си, И не искаше да се утеши, защото ги няма вече". ¹⁹ А като умря Ирод, ето ангел от Господа се явява насъне на Иосифа в Египет и казва: ²⁰ Стани, вземи детето и майка му, и иди в Израилевата земя; защото измряха ония, които искаха живота на детето. ²¹ И тъй той стана, взе детето и майка

22 му, и дойде в Израилевата земя. ²² Но като чу, че над Юдея царувал Архелай, наместо баща си Ирода, страхуваше се да иде там; и, предупреден *от Бога* насъне, оттегли се в галилейските страни, ²³ дойде и се засели в един град наречен Назарет; за да се сбъдне реченото чрез пророците, че ще се нарече Назарей.

3 ¹ В ония дни дойде Иоан Кръстител и проповядваше в Юдейската пустиня, като казваше: ² Покайте се понеже наближи небесното царство. ³ Защото този беше, за когото се е говорило чрез пророк Исаия, който казва: "Глас на един, който вика в пустинята: Пригответе пътя на Господа, Прави направете пътеките за Него". ⁴ А тоя Иоан носеше облекло от камилска козина, и кожен пояс около кръста си; а храната му беше акриди и див мед. ⁵ Тогава излизаха при него Ерусалим, цяла Юдея и цялата Иорданска околност, ⁶ и се кръщаваха от него в реката Иордан, като изповядваха греховете си. ⁷ А като видя, че мнозина от фарисеите и садукееите идеха да се кръстят от него, рече им: Рожби ехиднини! кой ви предупреди да бягате от идещия гняв? ⁸ Затова, принасяйте плодове достойни за покаяние; ⁹ и не мислете да думате: Авраам е нашият баща; защото ви казвам, че Бог може и от тия камъни да въздигне чада на Авраама. ¹⁰ А и брадвата лежи вече при корена на дърветата; и тъй всяко дърво, което не дава добър плод, отсича се и в огъня се хвърля. ¹¹ Аз ви кръщавам с вода за покаяние; а Оня, Който иде след мене, е по-силен от мене, Комуто не съм достоен да поднеса обувката; Той ще ви кръсти със Светия Дух и с огън. ¹² Лопатата е в ръката Му, и Той здраво ще очисти гумното Си, и ще събере житото Си в житницата, а плявата ще изгори в неугасим огън. ¹³ Тогава идва Исус от Галилея на Иордан при Иоана за да се кръсти от него. ¹⁴ А Иоан Го възпираше, казвайки: Аз имам нужда да се кръстя от Тебе, и Ти ли идеш при мене? ¹⁵ А Исус в отговор му рече: Остави *Ме* сега, защото така ни е прилично да изпълним всичко що е право. Тогава Иоан го остави. ¹⁶ И като се кръсти, Исус веднага излезе от водата; и, ето, отвориха Му се небесата, и видя Божият Дух, че слиза като гълъб и се спускаше на Него; ¹⁷ и ето глас от небесата, който казваше: Този е възлюбеният Ми Син, в Когото е Моето благоволение.

4 ¹ Тогава Исус биде отведен от Духа в пустинята, за да бъде изкушаван от дявола. ² И след като пости четиридесет дни и четиридесет нощи, най-после огладня. ³ И тъй изкусителят дойде и Му рече: Ако си Божий Син заповядай

тия камъни да станат хлябове. ⁴ А Той в отговор каза: Писано е: "Не само с хляб ще живее човек, но с всяко слово, което излиза от Божиите уста. ⁵ Тогава дяволът Го завежда в светия град, поставя Го на крилото на храма и Му казва: ⁶ Ако си Божий Син, хвърли се долу; защото е писано: - "Ще заповяда на ангелите Си за Тебе: И на ръце ще Те дигат. Да не би да удариш о камък ногата Си". ⁷ Исус му рече: Писано е още: "Да не изпитваш Господа твоя Бог". ⁸ Пак Го завежда дяволът на една много висока планина, показва Му всичките царства на света и тяхната слава и казва Му: ⁹ Всичко това ще ти дам, ако паднеш да ми се поклониш. ¹⁰ Тогава Исус му каза: Махни се, Сатано, защото е писано: "На Господа твоя Бог да се покланяш, и само Нему да служиш". ¹¹ Тогава дяволът Го остави; и, ето, ангели дойдоха и Му прислужваха. ¹² А когато чу Исус, че Иоан бил предаден *на властта*, оттегли се в Галилея. ¹³ И като напусна Назарет, дойде и се настани в Капернаум край езерото, в Завулоновите и Нефталимовите предели; ¹⁴ за да се сбъдне реченото чрез пророк Исаия, който казва: - ¹⁵ "Завулоновата земя и Нефталимовата земя, Край езерото, отвъд Иордан, Езическа Галилея; ¹⁶ Людете, които седяха в тъмнина. Видяха голяма светлина И на ония, които седяха в страната на мрачната сянка, На тях изгря светлина". ¹⁷ От тогава Исус започна да проповядва, казвайки: Покайте се, защото наближи небесното царство. ¹⁸ И като ходеше край галилейското езеро, видя двамата братя, Симона, наречен Петър и брат му Андрея, че хвърляха мрежа в езерото, понеже бяха рибари. ¹⁹ И казва им: Дойдете след Мене и Аз ще ви направя ловци на човеци. ²⁰ И те веднага оставиха мрежите и отидоха след Него. ²¹ И като отмина от там, видя други двама братя, Якова Заведеев и брат му Иоана, че кърпеха мрежите си в ладията с баща си Заведеев; и ги повика. ²² И те на часа оставиха ладията и баща си, и отидоха след Него. ²³ Тогава Исус ходеше по цяла Галилея, и поучаваше в синагогите им, и проповядваше благовестието на царството, като изцеляваше всякаква болест и всякаква немощ между людете. ²⁴ И разнесе се слух за Него по цяла Сирия; и довеждаха при Него всички болни, страдащи от разни болести и мъки, хванати от бяс, епилептици и парализирани; и ги изцели. ²⁵ И

подире Му вървяха големи множества от Галилея и Декапол, от Ерусалим и Юдея, и из отвъд Иордан. **5** ¹ А Исус като видя множествата, възкачи се на хълма; и когато седна, учениците Му дойдо-

2 ха при Него. ² И като отвори устата Си поуча-
 3 ваше ги, казвайки: ³ Блажени нищите по дух,
 4 защото е тяхно небесното царство. ⁴ Блажени
 5 скърбящите, защото те ще се утешат. ⁵ Блажени
 6 кротките, защото те ще наследят земята. ⁶ Бла-
 7 жени които гладуват и жадуват за правдата, за-
 8 щото те ще се наситят. ⁷ Блажени милостивите,
 8 защото на тях ще се показва милост. ⁸ Блаже-
 9 ни чистите по сърце, защото те ще видят Бо-
 9 га. ⁹ Блажени миротворците, защото те ще се
 10 нарекат Божи чад. ¹⁰ Блажени гонените зара-
 11 ди правдата, защото е тяхно небесното царство.
 11 ¹¹ Блажени сте, когато ви хулят и ви гонят, и го-
 12 ворят против вас лъжливо, всякакво зло заради
 12 Мене; ¹² радвайте се и веселете се, защото го-
 13 ляма е наградата ви на небесата, понеже така
 13 гониха пророците, които бяха преди вас. ¹³ Вие
 14 сте солта на земята. Но ако солта обезсолее, с
 15 какво ще се осоли? Тя вече за нищо не струва,
 16 освен да се изхвърли вън и да се тъпче от хо-
 14 рата. ¹⁴ Вие сте виделината на света. Град по-
 15 ставен на хълм не може да се укрие. ¹⁵ И кога-
 16 то запалят светило, не го турят под шиника, а
 17 на светилника, и то свети на всички, които са в
 16 къщи. ¹⁶ Също така нека свети вашата видели-
 17 на пред хората, за да виждат добрите ви дела,
 18 и да прославят вашия Отец, Който е на небеса-
 17 та. ¹⁷ Да не мислите, че съм дошъл да разруша
 18 закона или пророците; не съм дошъл да разру-
 19 ша но да изпълня. ¹⁸ Защото истина ви казвам:
 19 Докле премине небето и земята, ни една йота,
 20 ни една точка от закона няма да премине, дока-
 19 то всичко не се сбъдне. ¹⁹ И тъй, който наруши
 20 една от тия най-малки заповеди, и научи *така*
 21 *хората*, най-малък ще се нарече в небесното
 22 царство; а който ги изпълни и научи така чове-
 20 ците, той ще се нарече велик в небесното цар-
 21 ство. ²⁰ Защото казвам ви, че ако вашата правда
 22 не надмине *правдата* на книжниците и фарисе-
 23 ите, никак няма да влезете в небесното царство.
 21 ²¹ Чули сте, че е било казано на старовременни-
 22 те: "Не убивай; и който убие излага се на съд".
 22 ²² А пък аз ви казвам, че всеки, който се гневи
 23 на брата си [без причина], излага се на съд; и
 24 който рече на брата си Рака[°], излага се на Си-
 23 недриона; а който му рече: Бунтовни безумце,
 24 излага се на огнения пъкъл. ²³ И тъй, като при-
 25 насяш дара си на олтара, ако там си спомниш,
 24 че брат ти има нещо против тебе, ²⁴ остави да-
 25 ра си там пред олтара, и иди, първо се поми-
 25 ри с брата си, тогава дойди и принеси дара си.
 25 ²⁵ Спогаждай се с противника си по-скоро, до-
 26 гдето си на пътя с него *към съдилището*, да не
 26 би противникът ти да те предаде на съдията, а

съдията те предаде на служителя, и да бъдеш
 хвърлен в тъмница. ²⁶ Истина ти казвам: Ни-
 как няма да излезеш оттам докле не изплатиш
 и последния кодрант. ²⁷ Чули сте, че е било ка-
 27 зано: "Не прелюбодействуй". ²⁸ Но аз ви каз-
 28 вам, че всеки, който гледа жена, за да я поже-
 29 лае, вече е прелюбодействувал с нея в сърцето
 29 си. ²⁹ Ако дясното ти око те съблазнява, изва-
 30 ди го и хвърли го; защото по-добре е за тебе да
 30 погине една от телесните ти части, а не цяло-
 31 то ти тяло да бъде хвърлено в пъкъл. ³⁰ И ако
 31 дясната ти ръка те съблазнява, отсечи я и хвър-
 32 ли я; защото по-добре е за тебе да погине една
 32 от телесните ти части, а не цялото ти тяло да
 33 отиде в пъкъл. ³¹ Още било казано: "Който си
 31 напусне жената, нека ѝ даде разводно писмо".
 32 ³² А пък аз ви казвам, че всеки, който напусне
 32 жена си, освен по причина на прелюбодейство,
 33 прави я да прелюбодейства; и който се ожени
 34 за нея, когато бъде напусната, той прелюбодей-
 34 ствува. ³³ Чули сте още, че е било казано на ста-
 34 ровременните: "Не си престъпвай клетвата, но
 35 изпълнявай пред Господа клетвите си". ³⁴ Но аз
 35 ви казвам: Никак да се не кълнете; нито в небе-
 36 то, защото то е престол на Бога; ³⁵ нито в земя-
 36 та, защото е подножието Му; нито в Ерусалим,
 37 защото е град на великия Цар. ³⁶ Нито в глава-
 37 та си да се не кълнеш, защото не можеш напра-
 38 ви ни един косъм бял или черен. ³⁷ Но говорят
 38 ви да бъде: Да, да; Не, не; а каквото е повече от
 39 това, е от лукавия. ³⁸ Чули сте, че е било каза-
 39 но: "Око за око, зъб за зъб". ³⁹ А пък аз ви каз-
 40 вам: Не се противете на злия човек; но, ако те
 40 плесне някой по дясната буза, обърни му и дру-
 41 гата. ⁴⁰ На тогава, който би поискал да се съди
 41 с тебе и да ти вземе ризата, остави му и горната
 42 дреха. ⁴¹ Който те принуди да вървиш с него ед-
 42 на миля, иди с него две. ⁴² Дай на оногова, кой-
 43 то проси от тебе; и не се отвръщай от оногова,
 43 който ти иска на заем. ⁴³ Чули сте, че е било ка-
 44 зано: "Обичай ближния си, а мрази неприятеля
 44 си". ⁴⁴ Но аз ви казвам: Обичайте неприятели-
 45 те си и молете се за тия, които ви гонят; ⁴⁵ за да
 45 бъдете чада на вашия Отец, Който е на небеса-
 46 та; защото Той прави слънцето Си да изгрява на
 46 злите и на добрите, и дава дъжд на праведните
 47 и на неправедните. ⁴⁶ Защото, ако обичате само
 47 ония, които обичат вас, каква награда ви се па-
 48 да? Не правят ли това и бирниците? ⁴⁷ И ако по-
 48 здравявате само братята си, какво особено пра-
 48 вите? Не правят ли това и езичниците? ⁴⁸ И тъй
 48 бъдете свършени и вие, както е свършен ва-
 49 шият небесен Отец.

¹ Внимавайте да не вършите *делата на прав-* **6**

дата си пред хората, за да ви виждат; инак няма да ви даде награда при Отца си, Който е на небесата. ²И тъй, когато правиш милостиня, не тръби пред себе си, както правят лицемерите по синагогите и по улиците, за да бъдат похвалявани от хората; истина ви казвам: Те са получили вече своята награда. ³А когато ти правиш милостиня, нека левицата ти не узнае какво прави десницата ти; ⁴за да става твоята милостиня в тайно; и твоят Отец, Който вижда в тайно, ще ти въздаде [на яве]. ⁵И когато се молите, не бивайте като лицемерите; защото те обичат да се молят стоящи по синагогите и по ъглите на улиците, за да ги виждат хората; истина ви казвам: Те са получили вече своята награда. ⁶А ти, когато се молиш, влез във вътрешната си стаичка, и като си затвориш вратата, помоли се на своя Отец, Който е в тайно; и Отец ти, Който вижда в тайно, ще ти въздаде [на яве]. ⁷А когато се молите, не говорете излишни думи, както езичниците; защото те мислят че ще бъдат послушани заради многото си говорене. ⁸И тъй, не бъдете като тях; защото Отец ви знае от що се нуждаете преди вие да Му искате. ⁹А вие се молете така: Отче наш, Който си на небесата, да се свети Твоето име! ¹⁰да дойде Твоето царство; да бъде Твоята воля, както на небето така и на земята; ¹¹Дай ни днес ежедневния хляб; ¹²и прости ни дълговете, както и ние простихме на нашите длъжници; ¹³и не ни въвеждай в изкушение, но избави ни от лукавия, [защото царството е Твое, и силата и славата, до вековете. Амин]. ¹⁴Защото, ако вие простите на хората съгрешенията им, то и небесният ви Отец ще прости на вас. ¹⁵Но ако вие не простите на хората съгрешенията им, то и вашият Отец няма да прости вашите съгрешения. ¹⁶А когато постите, не бивайте унили, като лицемерите; защото те помрачават лицата си, за да ги виждат хората, че постят; истина ви казвам: Те са получили вече своята награда. ¹⁷А ти, когато постиш, помажи главата си и умий лицето си, ¹⁸за да те не виждат хората, че постиш, но Отец ти, Който е в тайно; и Отец ти, Който вижда в тайно, ще ти въздаде [на яве]. ¹⁹Недейте си събира съкровища на земята, гдето молец и ръжда ги изяжда, и гдето крадци подкопават и крадат. ²⁰Но събирайте си съкровища на небето, гдето молец и ръжда не ги изяжда, и гдето крадци не подкопават нито крадат; ²¹защото гдето е съкровището ти, там ще бъде и сърцето ти. ²²Окоето е светило на тялото; и тъй, ако окоето ти е здраво цялото ти тяло ще бъде осветено; ²³но ако окоето ти е болнаво, то цялото ти тяло ще бъде помрачено. Прочее, ако светлината в

тебе е тъмнина то колко голяма ще е тъмнината! ²⁴Никой не може да слугува на двама господари, защото или ще намрази единия, а ще обикне другия, или към единия ще се привърже, а другия ще презира. Не можете да слугувате на Бога и на мамона. ²⁵Затова ви казвам: Не се безпокойте за живота си, какво ще ядете или какво ще пиете, нито за тялото си, какво ще облечете. Не е ли животът повече от храната, и тялото от облеклото? ²⁶Погледнете на небесните птици, че не сеят, нито жънат, нито в житници събират: *и пак* небесният ви Отец ги храни. Вие не сте ли много по-скъпи от тях? ²⁷И кой от вас може с грижени да прибави един лакът на ръста си? ²⁸И за облекло, защо се безпокойте? Разгледайте полските кремове как растат; не се трудят, нито предат; ²⁹но казвам ви, че нито Соломон с всичката си слава не се е обличал като един от тях. ³⁰Но ако Бог така облича полската трева, която днес я има, а утре я хвърлят в пещ, не *ще ли* много повече да облича вас маловерци? ³¹И тъй не се безпокойте, и не думайте: Какво ще ядем? или: Какво ще пием? или: Какво ще облечем? ³²(Защото всичко това търсят езичниците), понеже небесният ви Отец знае, че се нуждаете от всичко това. ³³Но първо търсете Неговото царство и Неговата правда; и всичко това ще ви се прибави. ³⁴Затова, не се безпокойте за утре, защото утрешният ден ще се безпокои за себе си. Доста е на деня злото, което му се намери.

7, 2 ¹Не съдете, за да не бъдете съдени. ²Защото с каквато съдба съдите, с такава ще ви съдят, и с каквато мярка мерите, с такава ще ви се мери. ³И защо гледаш съчицата в окоето на брата си, а не внимаваш на гредата в твоето око? ⁴Или как ще речеш на брата си. Остави ме да извадя съчицата из окоето ти; а ето гредата в твоето око? ⁵Лицемерцо, първо извади гредата от твоето око, и тогава ще видиш ясно за да извадиш съчицата от братовото си око. ⁶Не давайте свето нещо на кучетата, нито хвърляйте бисерите си пред свините, да не би да ги стъпчат с краката си и се обърнат да ви разкъсат. ⁷Искайте, и ще ви се даде; търсете, и ще намерите; хлопайте, и ще ви се отвори, ⁸защото всеки, който иска, получава; който търси, намира; и на тогава, който хлопа, ще се отвори. ⁹Има ли между вас човек, който, ако му поиска син му хляб, ще му даде камък? ¹⁰или, ако поиска риба, да му даде змия? ¹¹И тъй, ако вие, които сте зли, знаете да давате блага на чадата си, колко повече Отец ви, Който е на небесата, ще даде добри неща на тия, които искат от Него! ¹²И тъй, всяко нещо, което желаете да правят хората на вас, така и

вие правете на тях; защото това е *същината на* закона и пророците. ¹³ Влезте през тясната порта, защото широка е портата и пространен е пътят, който води в погибел, и мнозина са ония, които минават през тях. ¹⁴ Понеже тясна е портата и стеснен е пътят, който води в живот, и малцина са ония, които ги намират. ¹⁵ Пазете се от лъжливите пророци, които дохождат при вас с овчи дрехи, а отвътре са вълци грабители. ¹⁶ От плодовете им ще ги познаете. Бере ли се грозде от тръни, или смокини от репей? ¹⁷ Също така, всяко добро дърво дава добри плодове, а лошото дърво дава лоши плодове. ¹⁸ Не може добро дърво да дава лоши плодове; или лошо дърво да дава добри плодове. ¹⁹ Всяко дърво, което не дава добър плод, отсича се и се хвърля в огън. ²⁰ И тъй, от плодовете им ще ги познаете. ²¹ Не всеки, който Ми казва: Господи! Господи! ще влезе в небесното царство, но който върши волята на Отца Ми, Който е на небесата. ²² В онзи ден мнозина ще Ми рекат: Господи! Господи! не в Твоето ли име пророкувахме, не в Твоето ли име бесове изгонвахме, и не в Твоето ли име направихме много велики дела? ²³ Но тогава ще им заявя: Аз никога не съм ви познавал; махнете се от Мене вие, които вършите беззаконие. ²⁴ И тъй, всеки, който чуе тия Мои думи и ги изпълнява, ще се оприличи на разумен човек, който е построил къщата си на канара; ²⁵ и заваля дъждът, придойдоха реките, духнаха ветровете, и устремиха се върху тая къща; но тя не падна, защото бе основана на канара. ²⁶ И всеки, който чуе тези Мои думи и не ги изпълнява, ще се оприличи на неразумен човек, който построи къщата си на пясък; ²⁷ и заваля дъждът, придойдоха реките и духнаха ветровете, и устремиха се върху тая къща; и тя падна, и падането ѝ бе голямо. ²⁸ И когато свърши Исус тия думи, народът се чудеше на учението Му; ²⁹ защото ги поучаваше като един, който има власт, а не като техните книжници.

8 ¹ А когато слезе от хълма, последваха Го големи множества. ² И, ето, един прокажен дойде при Него, кланяше Му се и каза: Господи, ако искаш, можеш да ме очистиш. ³ Тогава Исус простря ръка и се допря до него и рече: Искам; бъди очистен. И на часа му се очисти проказата. ⁴ И Исус му каза: гледай да не кажеш *това* никому; но, за свидетелство на тях, иди да се покажеш на свещеника, и принеси дара, който Моисей е заповядал. ⁵ А когато влезе в Капернаум, един стотник дойде при Него и Му се молеше, казвайки: ⁶ Господи, слугата ми лежи у дома парализиран, и много се мъчи. ⁷ Той му казва: Ще

дойда и ще го изцеля. ⁸ Стотникът в отговор Му рече: Господи, не съм достоен да влезеш под стряхата ми; но кажи само една дума, и слугата ми ще оздравее. ⁹ Защото и аз съм подвластен човек и имам подчинени на мен войници; и казвам на тогова: Иди, и той отива; и на друг: Дойди, и той дохожда; а на слугата си: Стори това, и го струва. ¹⁰ Исус, като чу това, почуди се, и рече на ония, които идеха изподире: Истина ви казвам, нито в Израелия съм намерил толкова вяра. ¹¹ Но казвам ви, че мнозина ще дойдат от изток и запад, и ще насядат с Авраама, Исаака и Якова в небесното царство; ¹² а чадата на царството ще бъдат изхвърлени във външната тъмнина; там ще бъде плач и скърцане със зъби. ¹³ Тогава Исус рече на стотника: Иди си; както си повярвал, така нека ти бъде. И слугата оздравя в същия час. ¹⁴ И когато дойде Исус в къщата на Петра, видя, че тъща му лежеше болна от треска. ¹⁵ И допря се до ръката ѝ, и треската я остави; и тя стана да Му прислужва. ¹⁶ А когато се свечери, доведоха при Него мнозина хванати от бяс; и Той изгони духовете с една дума, и изцели всичките болни; ¹⁷ за да се сбъдне реченото чрез пророк Исаия, който казва: "Той взе на себе Си нашите немощи, И болестите ни понесе". ¹⁸ И като видя Исус около Себе Си много народ, заповяда да минат отвъд *езерото*. ¹⁹ И дойде един книжник и Му рече: Учителю, ще вървя след Тебе където и да идеш. ²⁰ Исус му каза: Лисиците си имат леговища, и небесните птици гнезда; а Човешкият Син няма где глава да подслони. ²¹ А друг от учениците Му рече: Господи, позволи ми първо да отида и погребя баща си. ²² Но Исус му рече: Върви след Мене, и остави мъртвите да погребат своите мъртъвци. ²³ И когато влезе в една ладия, учениците Му влязоха подир Него. ²⁴ И, ето, голяма буря се подигна на езерото, до толкова щото вълните покриваха ладията; а Той спеше. ²⁵ Тогава се приближиха, събудиха Го и казаха: Господи, спаси! загиваме! ²⁶ А Той им каза: Защо сте страховливи, маловерци? Тогава стана, смъмра ветровете и вълните, и настана голяма тишина. ²⁷ А човеците се чудеха и казваха: Какъв е Тоя, че и ветровете и вълните Му се покоряват? ²⁸ И когато дойде на отвъдната страна, в гадаринската земя, срещнаха Го двама хванати от бяс, които излизаха от гробищата, твърде свирепи, така щото никой не можеше да мине през онзи път. ²⁹ И, ето, извикаха, казвайки: Какво имаш с нас, Ти Божий Сине? Нима си дошъл тука преди време да ни мъчиш? ³⁰ А надалеч от тях имаше голямо стадо свини, което пасеше. ³¹ И бе-

совете му се молеха, думайки: Ако ни изпъдиш, 32 изпрати ни в стадото свини. ³² И рече им: Идете. И те като излязоха, отидоха в свините; и, ето, цялото стадо се спусна надолу по стръмнината в езерото, и загина във водата. ³³ А свинарите побягнаха, и като отидоха в града разказаха всичко, и това що бе станало с хванатите от бяс. 34 ³⁴ И, ето, целият град излезе да посрещне Исуса; и като Го видяха, примолеха Му се да си отиде от техните предели.

9 ¹ Тогава Той влезе в една ладия, премина и 2 дойде в Своя Си град. ² И, ето, донесоха при Него един паралистик, сложен на постелка; и Исус като видя вярата им, рече на паралистика: 3 Дерзай, синко; прощават ти се греховете. ³ И, ето, някои от книжниците си казаха: Този бо- 4 гохулствува. ⁴ А Исус, като узна помислите им, 5 рече: Защо мислите зло в сърцата си? ⁵ Защото кое е по-лесно, да река: Прощават ти се греховете, или да река: Стани и ходи? ⁶ Но, за да познаете, че Човешкият Син има власт на земята да прощава греховете (тогава каза на паралистика): Стани, вдигни си постелката и иди 7, 8 у дома си. ⁷ И той стана и отиде у дома си. ⁸ А множествата, като видяха това, страх ги обзе и прославиха Бога, Който бе дал такава власт 9 на човеците. ⁹ И като минаваше оттам, Исус видя един човек, на име Матей, седящ в бирничеството; и рече му: Върви след Мене. И той стана 10 да Го последва. ¹⁰ И когато бе седнал на трапезата в къщата, ето, мнозина бирници и грешници дойдоха и насядаха с Исуса и с учениците Му. ¹¹ И фарисеите, като видяха това, рекоха на учениците Му: Защо яде вашият учител с 12 бирниците и грешниците? ¹² А Той, като чу това, рече: Здравите нямат нужда от лекар, а болните. ¹³ Но идете и научете се що значи *тази дума*: "Милост искам, а не жертви", защото не съм дошъл да призова праведните, а грешните [на покаяние]. ¹⁴ Тогава дохождат при Него Иоановите ученици и казват: Защо ние и фарисеите постим много, а Твоите ученици не постят? ¹⁵ Исус им каза: Могат ли сватбарите да жалеят, докато е с тях младоженецът? Ще дойде обаче, време, когато младоженецът ще им се 16 отнеме; и тогава ще постят. ¹⁶ Никой не кърпи вехта дреха с невалян плат; защото това, което трябваше да я запълни, отдира от дрехата, и 17 съдраното става по-лошо. ¹⁷ Нито наливат ново вино във вехти мехове; инак, меховете се спукват, виното изтича, и меховете се изхабяват. Но наливат ново вино в нови мехове, та и двете се 18 запазват. ¹⁸ Когато им говореше това, ето, един началник дойде и им се кланяше, и казваше: Дъщеря ми току що умря; но дойди и възло-

жи ръката Си на нея и тя ще оживее. ¹⁹ И, като 19 стана, Исус отиде подир него, тоже и учениците Му. ²⁰ И, ето, една жена, която имаше кръвотечение дванадесет години, приближи се изотзад и се допря до полата на дрехата Му; ²¹ защото си думаше: Ако се допра до дрехата Му, ще оздравея. ²² А Исус като се обърна и я видя, рече: Дерзай, дъщерьо; твоята вяра те изцели. И от същия час жената оздравя. ²³ И когато дойде 23 Исус в къщата на началника, и видя свиращите и народа разтревожен, рече: ²⁴ Идете си, защото 24 момичето не е умряло, но спи. А те Му се присмиваха. ²⁵ А като изпъдиха народа, Той влезе 25 и я хвана за ръката; и момичето стана. ²⁶ И това 26 се разчу по цялата оная страна. ²⁷ И когато Исус си отиваше оттам, подир Него вървяха двама слепи, които викаха, казвайки: Смили се за нас, Сине Давидов! ²⁸ И като влезе в къщи, слепите 28 се приближиха до Него; и Исус им каза: Вярвате ли че мога да сторя това? Казват Му: Вярваме, Господи. ²⁹ Тогава Той се допря до очите 29 им, и рече: Нека ви бъде според вярата ви. ³⁰ И 30 очите им се отвориха. А Исус им заръча строго, като каза: Внимавайте никой да не знае това. ³¹ А те, като излязоха разгласиха славата Му 31 по цялата оная страна. ³² И когато те излизаха, 32 ето, доведоха при Него един ням човек, хванат от бяс. ³³ И след като бе изгонен бесът, немият 33 проговори; и множествата се чудеха и думаша: Никога не се е виждало такова нещо в Израиля. ³⁴ А фарисеите казаха: Чрез началника 34 на бесовете Той изгонва бесовете. ³⁵ Тогава Исус 35 обикаляше всичките градове и села и поучаваше в синагогите им и проповядваше благовестието на царството; и изцеляваше всякаква болест и всякаква немощ. ³⁶ А когато видя множествата, смиле се за тях, защото бяха отрудени и пръснати като овце, които нямат пастир. ³⁷ Тогава рече на учениците Си: Жетвата е изобилна, а работниците малко; ³⁸ затова, молете се на 38 Господаря на жетвата да изпрати работници на жетвата Си.

10 ¹ И като повика дванадесетте Си ученици, 10 даде им власт над нечистите духове, да ги изгонват, и да изцеляват всякаква болест и всякаква немощ. ² А ето имената на дванадесетте апостоли: първият, Симон, който се нарича Петър, и Андрей, неговият брат; Яков Заведеев, и Иоан, неговият брат; ³ Филип и Вартоломей; Тома и Матей бирникът; Яков Алфеев и Тадей; ⁴ Симон Зилот и Юда Искариотски, който Го предаде. ⁵ Тия дванадесет души Исус изпрати и заповяда им, казвайки: Не пътувайте към езичниците, и в самарянски град не влизайте; ⁶ но по-добре отивайте при изгубените 6

7 овце от Израилевия дом. ⁷ И като отивате, проповядвайте, казвайки: Небесното царство наближи. ⁸ Болни изцелявайте, мъртви възкресявайте, прокажени очиствайте, бесове изгонвайте; даром сте приели, даром давайте. ⁹ Не вземайте нито злато, нито сребро, нито медна монета в пояса си, ¹⁰ нито торба за път, нито две ризи, нито обуца, нито тояга; защото работникът заслужава своята прехрана. ¹¹ И в кой да било град или село, като влезете, разпитвайте кой в него е достоен, и там оставайте докле си отидете. ¹² А когато влизате в дома, поздравявайте го. ¹³ И ако домът бъде достоен, нека дойде на него вашият мир; но ако не бъде достоен, мирът ви нека се върне към вас. ¹⁴ И ако някой не ви приеме, нито послуша думите ви, когато излизате от дома му, или от онзи град, отърсете праха от нозете си. ¹⁵ Истина ви казвам, полеко ще бъде *наказанието* на содомската и гоморската земя в съдния ден, отколкото на онзи град. ¹⁶ Ето, аз ви изпращам като овце посред вълци; бъдете, прочее, разумни като змиите, и незлобиви като гълъбите. ¹⁷ А пазете се от човечите защото ще ви предават на събори, и в синагогите си ще ви бият. ¹⁸ Да! и пред управители и царе ще ви извеждат, поради Мене, за да свидетелствувате на тях и на народите. ¹⁹ А когато ви предадат, не се безпокойте, как или какво да говорите, защото в същия час ще ви се даде какво да говорите. ²⁰ Защото не сте вие, които говорите, но Духът на Отца ви, Който говори чрез вас. ²¹ Брат брата ще предаде на смърт, и баща чадо; и чада ще се подигат против родителите си и ще ги умъртвят. ²² Ще бъдете мразени от всички, поради Моето име; а който устои до край, той ще бъде спасен. ²³ А когато ви гонят от тоя град, бягайте в другия; защото истина ви казвам: Няма да изходите Израилевите градове докле дойде Човешкият Син. ²⁴ Ученикът не е по-горен от учителя си, нито слугата е по-горен от господаря си. ²⁵ Доста е на ученика да бъде като учителя си, и слугата като господаря си. Ако стопанинът на дома нарекоха Веелзевул, то колко повече домашните му! ²⁶ И тъй, не бойте се от тях; защото няма нищо покрито, което не ще се открие, и тайно, което не ще се узнае. ²⁷ Това, което ви говоря в тъмно, кажете го на видело; и което чуете на ухо, прогласете го от покрива. ²⁸ Не бойте се от ония, които убиват тялото, а душата не могат да убият; но по-скоро бойте се от оногова, който може и душа и тяло да погуби в пъкъла. ²⁹ Не продават ли се две врабчета за един асарий? и пак ни едно от тях няма да падне на земята без *волята* на Отца ви. ³⁰ А вам и космите на главата са всички

преброени. ³¹ Не бойте се, прочее, вие сте много по-скъпи от врабчетата. ³² И тъй, всеки, който изповяда Мене пред човечите, ще го изповядам и аз пред Отца Си, Който е на небесата. ³³ Но всеки, който се отрече от Мене пред човечите, ще се отрека и аз от него пред Отца Си, Който е на небесата. ³⁴ Да не мислите, че дойдох да поставя мир на земята; не дойдох да поставя мир, а нож. ³⁵ Защото дойдох да настроя човек против баща му, дъщеря против майка ѝ, и снаха против свекърва ѝ; ³⁶ и неприятели на човека *ще бъдат* домашните му. ³⁷ Който люби баща или майка повече от Мене, не е достоен за Мене; и който люби син или дъщеря повече от Мене, не е достоен за Мене; ³⁸ и който не вземе кръста си и не върви след Мене, не е достоен за Мене. ³⁹ Който намери живота си, ще го изгуби; и който изгуби живота си, заради Мене, ще го намери. ⁴⁰ Който приема вас, Мене приема; и който приема Мене, приема Този, Който Ме е пратил. ⁴¹ Който приема пророк в името на пророк, награда на пророк ще получи; и който приема праведник в име на праведник, награда на праведник ще получи. ⁴² И който напои един от тия скромните само с една чаша студена вода, в име на ученик, истина ви казвам, никак няма да изгуби наградата си.

11 ¹ А Исус, когато свърши наставленията Си към дванадесетте Си ученика, замина оттам да поучава и проповядва по градовете им. ² А Иоан като чу в тъмницата за делата на Христа, прати от учениците си да Му кажат: ³ Ти ли си оня, Който има да дойде, или друг да очакваме? ⁴ Исус в отговор им рече: Идете, съобщете на Иоана това, което чувате и виждате: ⁵ Слепи проглеждат, куци прохождат, прокажени се очистват и глухи прочуват; мъртви биват възкресявани, и на сиромасите се проповядва благовестието. ⁶ И блажен оня, който не се съблазнява в Мене. ⁷ И когато те си отиваха, Исус почна да казва на народа за Иоана: Какво излязохте да видите в пустинята? тръстика ли от вятър разлюлявана? ⁸ Но какво излязохте да видите? човек в меки *дрехи* ли облечен? Ето, тия, които носят меки дрехи, са в царски дворци. ⁹ Но защо излязохте? пророк ли да видите? Да, казвам ви, и повече от пророк. ¹⁰ Това е онзи, за когото е писано: - "Ето, аз изпращам вестителя Си пред Твоето лице, Който ще устрои пътя Ти пред Тебе". ¹¹ Истина ви казвам: Между родените от жени, не се е въздигнал по-голям от Иоана Кръстителя; обаче, най-малкият в небесното царство, е по-голям от него. ¹² А от дните на Иоана Кръстителя до сега небесното царство на сила се взема, и ко-

13 и то се насилят го грабват. ¹³ Защото всичките
14 пророци и законът пророкуваха до Иоана; ¹⁴ и,
ако искате да го приемете, тоя е Илия, кой-
15 то имаше да дойде. ¹⁵ Който има уши да слу-
16 ша, нека слуша. ¹⁶ А на какво да оприлича това
поколение? То прилича на деца, седящи по па-
зарите, които викат на другарите си, казвайки:
17 ¹⁷ Свирихме ви, и не играхте; ридяхме, и не жа-
18 леехте. ¹⁸ Защото дойде Иоан, който нито яде-
19 ше, нито пиеше; и казват: Бяс има. ¹⁹ Дойде Чо-
вешкият Син, Който яде и пие; и казват: Ето чо-
век лаком и винопиец, приятел на бирниците и
на грешниците! Но пак, мъдростта се оправдава
20 от делата си. ²⁰ Тогава почна да укорява градо-
вете, гдето се извършиха повечето от Негови-
21 те велики дела, за гдето не се покаяха: ²¹ Горко
ти Хоразине! горко ти, Витсаидо! защото, ако
бяха се извършили в Тир и Сидон великите де-
ла, които се извършиха у вас, те отдавна биха се
22 покаяли във вретиче и пепел. ²² Но казвам ви,
на Тир и Сидон *наказанието* ще бъде по-леко в
23 съдния ден, отколкото на вас. ²³ И ти, Каперна-
уме, до небесата ли ще се издигнеш? до ада ще
слезеш! защото, ако бяха се извършили в Со-
дом великите дела, които се извършиха в те-
24 бе, той би и до днес останал. ²⁴ Но казвам ви,
че в същия ден *наказанието* на содомската зе-
25 мя ще бъде по-леко отколкото на тебе. ²⁵ В оно-
ва време Исус проговори, казвайки: Благодаря
Ти, Отче, Господи на небето и земята, за гдето
си утаил това от мъдрите и разумните, а си го
26 открил на младенците. ²⁶ Да, Отче, защото та-
ка Ти се видя угодно. ²⁷ Всичко Ми е предаде-
но от Отца Ми; и, освен Отца, никой не познава
Сина; нито познава някой Отца, освен Синът и
оня, комуто Синът би благоволил да Го открие.
28 ²⁸ Дойдете при Мене всички, които се трудите и
29 сте обременени, и Аз ще ви успокоя. ²⁹ Вземете
Моето иго върху си, и научете се от Мене; за-
щото съм кротък и смирен на сърце; и ще наме-
30 рите покой на душите си. ³⁰ Защото Моето иго
е благо, и Моето бreme е леко.

12 ¹ По онова време, в една събота, Исус ми-
наваше през посеvите; а учениците Му, като
огладняха, почнаха да късат класове и да ядат.
2 ² А фарисеите, като видяха това, рекоха Му:
Виж Твоите ученици вършат каквото не е поз-
3 волено да се върши в събота. ³ А Той им рече:
Не сте ли чели що стори Давид, когато оглад-
4 ня той и *мъжете*, които бяха с него, ⁴ как вле-
зе в Божия дом и яде от присъствените хля-
bove, които не бе позволено да яде ни той, ни-
то ония, които бяха с него, а само свещеници-
5 те? ⁵ Или не сте ли чели в закона, че в съботен
ден свещениците в храма нарушават съботата,

и пак не са виновни. ⁶ Но казвам ви, че тук има 6
повече от храма. ⁷ Но ако бяхте знаели що зна- 7
чи *тая дума*: "Милост искам а не жертва", не
бихте осъдили невинните. ⁸ Защото Човешки- 8
ят Син е Господар на съботата. ⁹ И като зами- 9
на оттам, дойде в синагогата им. ¹⁰ И ето човек 10
с изсъхнала ръка; и, за да обвинят *Исуса*, по-
питаха Го казвайки: Позволено ли е човек да
изцелява в събота? ¹¹ Той им каза: Кой човек 11
от вас, ако има една овца, и тя в съботен ден
падне в яма, не ще я улови и извади? ¹² А кол- 12
ко е по-скъп човек от овца! Затова позволено е
да се прави добро в съботен ден. ¹³ Тогава казва 13
на човека: Простри ръката си. И той я прост-
ря; и тя стана здрава като другата. ¹⁴ А фарисе- 14
ите, като излязоха, наговориха се против Него,
как да Го погубят. ¹⁵ Но Исус, като позна *то-* 15
ва, оттегли се оттам; и мнозина тръгнаха поди-
ре Му, и Той ги изцели всички. ¹⁶ И заръча им 16
да Го не разгласяват; ¹⁷ за да се събдне речено- 17
то чрез пророк Исаия, който казва: ¹⁸ "Ето Мо- 18
ят служител, Когото избрах, Моят възлюбен, в
Когото е благоволенieto на душата Ми; Ще по-
ложи Духа Си на Него, И Той ще възвести съдба
на народите. ¹⁹ Няма да се скара, нито да изви- 19
ка, Нито ще чуе някой гласа Му по площадите;
²⁰ Смазана тръстика няма да пречупи, И замъ- 20
ждял фитил няма да угаси, Докато изведе пра-
восъдието към победа. ²¹ И в Неговото име на- 21
родите ще се надяват". ²² Тогава доведоха при 22
Него един хванат от бяс, спял и ням; и го из-
цели, тъй щото немият и проговори и прогле-
да. ²³ И всичките множества се смаяха и дума- 23
ха: Да не би Този да е Давидовият син? ²⁴ А фа- 24
рисеите, като чуа това, рекоха: Тоя не изгон-
ва бесовете, освен чрез началника на бесовете,
Веелзевула. ²⁵ А *Исус*, като знаеше техните по- 25
мисли, рече им: Всяко царство, разделено про-
тив себе си, запустява; и никой град или дом,
разделен против себе си няма да устои. ²⁶ Ако 26
Сатана изгонва Сатана, той се е разделил про-
тив себе си; тогава как ще устои неговото цар-
ство? ²⁷ При това, ако Аз чрез Веелзевула изгон- 27
вам бесовете, чрез кого ги изгонват вашите въз-
питаници? Затова, те ще ви бъдат съдии. ²⁸ Но 28
ако Аз чрез Божия Дух изгонвам бесовете, то
Божието царство е дошло върху вас. ²⁹ Или как 29
може да влезе някой в къщата на силния *човек* и
да му ограби покъщнината, ако първо не върже
силния? - тогава ще ограби къщата му. ³⁰ Кой- 30
то не е с Мене, той е против Мене; и който не
събира с Мене, разпилява. ³¹ Затова ви казвам: 31
Всеки грях и хула ще се прости на човеците; но
хулата *против* Духа няма да се прости. ³² И ако 32
някой каже дума против Човешкия син, ще му

се прости; но ако някой каже *дума* против Светия Дух, няма да му се прости, нито в тоя свят °, нито в бъдещия. ³³ Или направете дървото добро, и плода му добър; или направете дървото лошо, и плода му лош; защото от плода се познава дървото. ³⁴ Рожби ехиднини! Как можате да говорите добро, като сте зли? Защото от онова, което препълва сърцето, говорят устата. ³⁵ Добрият човек от доброто си съкровище изважда добри неща; а злият човек от злото си съкровище изважда зли неща. ³⁶ И казвам ви, че за всяка празна дума, която кажат човеците, ще отговарят в съдния ден. ³⁷ Защото от думите си ще се оправдаеш, и от думите си ще се осъдиш. ³⁸ Тогава някои от книжниците и фарисеите Му отговориха, казвайки: Учителю, искаме да видим знамение от Тебе. ³⁹ А Той в отговор им рече: Нечестиво и прелюбодейно поколение иска знамение, но *друго* знамение няма да му се даде, освен знамението на пророк Иона. ⁴⁰ Защото, както Иона беше в корема на морското чудовище три дни и три нощи, така и Човешкият Син ще бъде в сърцето на земята три дни и три нощи. ⁴¹ Ниневийските мъже ще се явят на съда с това поколение и ще го съдят, защото те се покаяха чрез Ионовата проповед; а ето, тука има повече от Иона. ⁴² Южната царица ще се яви на съда с това поколение и ще го осъди, защото тя дойде от краищата на земята за да чуе Соломоновата мъдрост; а, ето, тука има повече от Соломона. ⁴³ Когато нечистият дух излезе из човека, той минава през безводни места да търси покой, и не намира. ⁴⁴ Тогава казва: Ще се върна в къщата си отдето съм излязъл. И, като дойде намира я празна, пометена и наредена. ⁴⁵ Тогава отива и взема при себе си седем други духове, по-зли от него, и, като влязат, живеят там; и последното състояние на оня човек става по-лошо от първото. Също така ще бъде и на това нечестиво поколение. ⁴⁶ Когато Той още говореше на народа, ето, майка Му и братята Му стояха вън и искаха да Му говорят. ⁴⁷ И някой си Му рече: Ето, майка Ти и братята Ти стоят вън и искат да Ти говорят. ⁴⁸ А Той в отговор рече на този, който Му каза, *това*: Коя е майка Ми? и кои са братята Ми? ⁴⁹ И като простря ръка към учениците Си рече: Ето майка Ми и братята Ми! ⁵⁰ Защото, който върши волята на Отца Ми, Който е на небесата, той Ми е брат и сестра и майка.

13 ¹ В същия ден Исус излезе из къщи и седна на край езерото. ² И събраха се до Него големи множества, така щото влезе и седна в една ладия; а целият народ стоеше на брега. ³ И го-

вореше им много с притчи, казвайки: Ето, сеячът излезе да сее; ⁴ и като сееше някои *зърна* ⁴ паднаха край пътя: птиците дойдоха и ги изкълваха. ⁵ А други паднаха на канаристите места, ⁵ гдето немаше много пръст; и твърде скоро поникнаха, защото немаше дълбока почва; ⁶ а като изгря слънцето, пригоряха, и понеже нямаха корен изсъхнаха. ⁷ Други пък паднаха между тръните; тръните пораснаха и ги заглушиха. ⁸ А ⁸ други паднаха на добра земя, и дадоха плод, кое стократно, кое шестдесет, кое тридесет. ⁹ Който има уши [да слуша], нека слуша. ¹⁰ Тогава се ¹⁰ приближиха учениците Му и Му казаха: Защо им говориш с притчи? ¹¹ А Той в отговор им каза: *Защото* на вас е дадено да знаете тайните на небесното царство, а на тях не е дадено. ¹² Защото който има, нему ще се даде, и ще има ¹² изобилие; а който няма, от него ще се отнеме и това, което има. ¹³ Затова им говоря с притчи, ¹³ защото гледат, а не виждат; чуят а не слушат, нито разбират. ¹⁴ На тях се изпълнява Исаевото пророчество, което казва: "С уши ще чуете, а никак няма да разберете; И с очи ще гледате, а никак няма да видите. ¹⁵ Защото сърцето ¹⁵ на тия люде е задебеляло И с ушите си тежко чуват, И очите си склопиха; Да не би да видят с очите си, И да чуят с ушите си, И да разберат със сърцето си, И да се обърнат, И Аз да ги изцеля". ¹⁶ А вашите очи са блажени, защото ¹⁶ виждат, и ушите ви, защото чуват. ¹⁷ Защото ¹⁷ истина ви казвам, че мнозина пророци и праведници са желали да видят това, което вие виждате, но не видяха, и да чуят това, което вие чувате, но не чуа. ¹⁸ Вие, прочее, чуйте *какво* ¹⁸ значи притчата за сеяча. ¹⁹ При всекиго, който ¹⁹ чуе словото на царството и не го разбира, дохожда лукавият и грабва посеяното в сърцето му; той е посеяното край пътя. ²⁰ А посеяното ²⁰ на канаристите места е оня, който чуе словото и веднага с радост го приема; ²¹ корен, обаче, няма в себе си, но е привременен; и когато ²¹ настане напаст или гонение поради словото, на часа се съблазнява. ²² А посеяното между тръните е оня, който чува словото; но светските грижи и примамката на богатството заглушават словото, и той става неплоден. ²³ А посеяното ²³ на добра земя е оня, който чуе словото и го разбира, който и дава плод, и принася кой стократно, кой шестдесет, кой тридесет. ²⁴ Друга ²⁴ притча им предложи, като каза: Небесното царство се оприличава на човек, който е посял добро семе на нивата си; ²⁵ но, когато спяха ²⁵ човещите, неприятелят му дойде и пося плевели между житото, и си отиде. ²⁶ И когато поник-

на стволът и завърза плод, тогава се появиха и
 27 плевелите. ²⁷ А слугите на домакина дойдоха и
 му казаха: Господине, не пося ли ти добро се-
 ме на нивата си? тогава откъде са плевелите?
 28 ²⁸ Той им каза: Някой неприятел е сторил то-
 ва. А слугите му казаха: Като е тъй искаш ли
 29 да идем да го оплевим? ²⁹ А той каза: Не искам;
 да не би, като плевите плевелите, да изскубе-
 30 те заедно с тях и житото. ³⁰ Оставете да растат
 и двете заедно до жетва; а във време на жетва
 ще река на жетварите: Съберете първо плевелите,
 и вържете ги на снопове за изгаряне, а жи-
 31 тото приберете в житницата ми. ³¹ Друга прит-
 ча им предложи, казвайки: Небесното царство
 прилича на синапово зърно, което човек взе и
 32 го пося на нивата си; ³² което наистина е по-
 малко от всичките семена, но, когато порасте,
 е по-голямо от злоковите, и става дърво, така
 щото небесните птици дохождат и се подслоня-
 33 ват по клончетата му. ³³ Друга притча им каза:
 Небесното царство прилича на квас, който ед-
 на жена взе и замеси в три мери брашно, докле
 34 вкисна всичкото. ³⁴ Всичко това Исус изказа на
 народа с притчи, и без притчи не им говореше;
 35 ³⁵ за да се изпълни реченото чрез пророка, кой-
 то казва: - "Ще отворя устата Си в притчи; Ще
 36 изкажа скритото още от създанието на света".
³⁶ Тогава Той остави народа и дойде в къщи. И
 учениците Му се приближиха при Него и каза-
 ха: Обясни ни притчата за плевелите на нивата.
 37 ³⁷ А в отговор Той каза: Сеячът на доброто се-
 ме е Човешкият Син; ³⁸ нивата е светът; добро-
 то семе, това са чадата на царството; а плевели-
 38 те са чадата на лукавия; ³⁹ неприятелят, който
 ги пося, е дяволът; жетвата е свършекът на ве-
 40 ка; а жетварите са ангели. ⁴⁰ И тъй, както съби-
 рат плевелите и ги изгарят в огън, така ще бъде
 41 и при свършека на века. ⁴¹ Човешкият Син ще
 изпрати ангелите Си, които ще съберат от цар-
 42 ството Му всичко що съблазнява, и ония, които
 вършат беззаконие, ⁴² и ще ги хвърлят в огне-
 ната пещ; там ще бъде плач и скърцане със зъ-
 43 би. ⁴³ Тогава праведните ще блеснат като слън-
 цето в царството на Отца си. Който има уши [да
 44 слуша], нека слуша. ⁴⁴ Небесното царство при-
 лича на имане скрито в нива, което, като го
 намери човек, скрива го, и в радостта си оти-
 ва, продава всичко що има, и купува оная ни-
 45 ва. ⁴⁵ Небесното царство прилича още на тър-
 говец, който търсеше хубави бисери, ⁴⁶ и, като
 намери един скъпоценен бисер, отиде, продаде
 47 всичко що имаше и го купи. ⁴⁷ Небесното цар-
 ство прилича още на мрежа, хвърлена в езеро-
 48 то, която събира *риби* от всякакъв вид, ⁴⁸ и, ка-
 то се напълни изтеглиха я на брега, седнаха и

прибраха добрите в съдове, а лошите изхвър-
 лиха. ⁴⁹ Така ще бъде и при свършека на века; ⁴⁹
 ангелите ще излязат и ще отлъчат нечестивите
 измежду праведните, ⁵⁰ и ще ги хвърлят в огне-
 50 ната пещ; там ще бъде плач и скърцане със зъ-
 би, ⁵¹ [Исус им казва]: Разбрахте ли всичко то-
 51 ва? Те Му казват: Разбрахме. ⁵² А Той им рече:
 52 Затова, всеки книжник, който е учил за небес-
 ното царство, прилича на домакин, който изва-
 жда от съкровището си ново и старо. ⁵³ Тогава ⁵³
 Исус, когато свърши тия притчи замина си от-
 там. ⁵⁴ И като дойде в родината Си, поучаваше ⁵⁴
 ги в синагогите им, така щото те се чудеха и ду-
 маха: От къде са на Тогова тая мъдрост и тия
 велики дела? ⁵⁵ Не е ли Той син на дърводелеца? ⁵⁵
 Майка Му не казва ли се Мария, и братята Му
 Яков и Йосиф, Симон и Юда? ⁵⁶ И сестрите Му ⁵⁶
 не са ли всички при нас? От къде е, прочее, на
 този всичко това? ⁵⁷ И съблазняваха се в Него. ⁵⁷
 А Исус им рече: Никой пророк не е без почит,
 освен в своята родина и в своя дом. ⁵⁸ И не из-
 58 върши там много велики дела, поради невери-
 ето им.

¹ В онова време четверовластникът Ирод чу **14**
 слуха, *който се носеше* за Исуса; ² и рече на слу- **2**
 гите си: Той е Иоан Кръстител; той е възкръс-
 нал от мъртвите, и затова тия сили действуват
 чрез него. ³ Защото Ирод беше хванал Иоана **3**
 и беше го вързал и турил в тъмница, поради
 Иродиада, жената на брат си Филипа; ⁴ поне- **4**
 же Иоан му казваше: Не ти е позволено да я
 имаш. ⁵ И искаше да го убие, но се боеше от на- **5**
 рода, защото го имаха за пророк. ⁶ А когато на- **6**
 стана рожденият ден на Ирода, Иродиадината
 дъщеря игра *всред събраните* и угоди на Иро-
 да. ⁷ Затова той с клетва се обеща да й даде ка- **7**
 квото и да му поиска. ⁸ А тя, подучена от май- **8**
 ка си, каза: Дай ми тука на блюдо главата на
 Иоана Кръстителя. ⁹ Царят се наскърби; но за- **9**
 ради клетвите си, и заради седящите с него, за-
 повяда да й се даде. ¹⁰ И прати да обезглавят **10**
 Иоана в тъмницата. ¹¹ И донесоха главата му на **11**
 блюдо и дадох я на девойката, а тя я занесе на
 майка си. ¹² А учениците му като дойдоха, диг- **12**
 наха тялото и го погребяха; и отидоха и каза-
 ха на Исуса. ¹³ И Исус, като чу *това*, оттегли **13**
 се оттам, с ладия на уединено място настрана;
 а народът като разбра, отиде подир него пеша
 от градовете. ¹⁴ И Той, като излезе, видя голя- **14**
 мо множество, смили се за тях, и изцели бол- **14**
 ните им. ¹⁵ А като се свечери, учениците дой- **15**
 доха при Него, и рекоха: Мястото е уединено,
 и времето е вече напреднало; разпусни народа
 да отиде по селата да си купи храна. ¹⁶ А Исус **16**
 им рече: Няма нужда да отидат; дайте им вие

17 да ядат. ¹⁷ А те Му казаха: Имаме тук само пет
18 хляба и две риби. ¹⁸ А Той рече: Донесете ги тук
19 при Мене. ¹⁹ Тогава, като заповяда на народа да
насяда на тревата, взе петте хляба и двете ри-
би, погледна към небето и благослови; и като
разчупи хлябовете, даде ги на учениците, а уче-
20 ниците на народа. ²⁰ И всички ядоха и се наси-
тиха; и дигнаха останалите къшеи, дванадесет
21 пълни коша. ²¹ А ония, които ядоха, бяха около
22 пет хиляди мъже, освен жени и деца. ²² И на ча-
са Исус накара учениците да влязат в ладията и
да отидат преди Него на отвъдната страна, док-
23 ле разпусне народа. ²³ И като разпусна народа,
изкачи се на бърдото да се помоли на себе. И
24 като се свечери, Той беше там сам. ²⁴ А ладия-
та бе вече всред езерото, блъскана от вълните,
25 защото вятърът беше противен. ²⁵ А в четвър-
тата стража на нощта Той дойде към тях, ка-
26 то вървеше по езерото. ²⁶ И учениците, като Го
видяха да ходи по езерото, смутиха се и дума-
27 ха, че е призрак, и от страх извикаха. ²⁷ А Исус
веднага им проговори, казвайки: Дерзайте! Аз
28 съм; не бойте се. ²⁸ И Петър в отговор Му рече:
29 Господи, ако си Ти, кажи ми да дойда при Тебе
по водата. ²⁹ А Той рече: Дойди. И Петър слезе
30 от ладията и ходеше по водата да иде при Иису-
са. ³⁰ Но като виждаше вятъра [силен], уплаши
се и, като потъваше, извика, казвайки: Госпо-
31 ди избави ме! ³¹ И Исус веднага простря ръка,
хвана го, и му рече: Маловецецо, защо се усъм-
32 ни? ³² И като влязоха в ладията, вятърът утих-
33 на. ³³ А ония, които бяха в ладията, Му се по-
клониха и казаха: Наистина Ти си Божий Син.

15 ¹ Тогава дойдоха при Исуса фарисеи и
2 книжници от Ерусалим и казаха: ² Защо Твоите
ученици престъпват преданието на старейши-
ните? понеже не си мият ръцете, когато ядат
3 хляб. ³ А Той в отговор им каза: Защо и вие
заради вашето предание престъпвате Божията
4 заповед? ⁴ Защото Бог каза: "Почитай баща си
и майка си"; и - "Който злослови баща или май-
5 ка, непременно да се умъртви". ⁵ Но вие казва-
те: Който рече на баща си или майка си: Това
6 мое имане, с което би могъл да си помогнеш,
е подарено Богу, ⁶ - той да не почита баща си,
[или майка си]. Така, заради вашето предание,
7 осуетихте Божията дума. ⁷ Лицемери! добре е
8 пророкувал Исаия за вас, като е казал: - ⁸ "Тия
люде [се приближават при Мене с устата си,

и] Ме почитат с устните си; Но сърцето им да-
леч отстои от Мене. ⁹ Обаче напразно Ми се
9 кланят, Като преподават *за* поучения човешки
заповеди". ¹⁰ И като повика народа, рече им: ¹⁰
Слушайте и разбирайте! ¹¹ Това, което влиза в ¹¹
устата, не осквернява човека; но това, което из-
лизва от устата, то осквернява човека. ¹² Тогава ¹²
се приближиха учениците и Му рекоха: Знаеш
ли, че фарисеите се съблазниха като чува тая
дума? ¹³ А Той в отговор рече: Всяко растение, ¹³
което Моят небесен Отец не е насадил, ще се
изкорени. ¹⁴ Оставете ги; те са слепи водачи; а ¹⁴
слепец слепеца ако води, и двамата ще паднат
в ямата. ¹⁵ Петър в отговор Му рече: Обясни ¹⁵
ни тая притча. ¹⁶ А Той каза: И вие ли сте още ¹⁶
без разумение. ¹⁷ Не разбирате ли, че всичко ¹⁷
що влиза в устата, минава в корема, и се из-
хвърля в захода? ¹⁸ А онова, което излиза из ¹⁸
устата, произхожда от сърцето, и то оскверня-
ва човека. ¹⁹ Защото от сърцето произхождат ¹⁹
зли помисли, убийства, прелюбодейства, блуд-
ства, кражби, лъжесвидетелства, хули. ²⁰ Тия ²⁰
са нещата, които оскверняват човека; а да яде
с немити ръце, това не го осквернява. ²¹ И, ка-
21 то излезе оттам, Исус се оттегли в тирските и
сидонските страни. ²² И, ето, една ханаанка из-
22 лезе от ония места и извика, казвайки: Смили
се за мене Господи, Сине Давидов; дъщеря ми
зле се мъчи от бяс. ²³ Но Той не й отговори ²³
ни дума. Учениците дойдоха и Му се молеха,
като рекоха: Отпрати я, защото вика подире
24 ни. ²⁴ А Той в отговор каза: Аз не съм пратен,
освен до загубените овце от Израилевия дом.
25 А тя дойде, кланяше Му се и казваше: Гос-
25 поди помогни ми. ²⁶ Той в отговор рече: Не е
26 прилично да се вземе хляба на децата и да се
хвърли на кученцата. ²⁷ А тя рече: Така, Госпо-
27 ди; но и кученцата ядат от трошите, които падат
от трапезата на господарите им. ²⁸ Тогава Ис-
28 ус в отговор й рече: О жено, голяма е твоята
вяра; нека ти бъде според желанието. И дъ-
щеря й оздравя в същия час. ²⁹ И като замина ²⁹
оттам, Исус дойде при галилейското езеро; и
качи се на бърдото и седеше там. ³⁰ И дойдоха ³⁰
при Него големи множества, които имаха със
себе си куци, слепи, неми, недъгави и много
други, и сложиха ги пред нозете Му; и Той ги
изцели; ³¹ така щото народът се чудеше, като ³¹
гледаше неми да говорят, недъгави оздравели,
куци да ходят, и слепи да гледат. И прославиха
Израилевия Бог. ³² А Исус повика учениците ³²
Си и рече: Жално Ми е за народа, защото три
дни вече седят при Мене и нямат що да ядат; а
не искам да ги разпусна гладни, да не би да им
премалее по пътя. ³³ Учениците Му казаха: От- ³³

где да имаме в уединено място толкова хляб, че да нахраним толкова голямо множество? ³⁴ Исус им каза: Колко хляба имате? А те рекоха: Седем и малко рибки. ³⁵ Тогава заповяда на народа да насядат на земята. ³⁶ И като взе седемте хляба и рибите, благодари и разчупи; и даде на учениците, а учениците на народа. ³⁷ И ядоха всички и наситиха се, и дигнаха останалите къшеи, седем кошници пълни. ³⁸ А ония, които ядоха, бяха четири хиляди мъже, освен жени и деца. ³⁹ И като разпусна народа, влезе в ладията, и дойде в магаданските предели.

16 ¹ Тогава фарисеите и садукееите дойдоха при Исуса, и, за да Го изпитат, поискаха Му да им покаже знамение от небето. ² А Той в отговор им рече: Когато се свечери, думате - Времето ще бъде хубаво, защото небето се червене; ³ а сутрин: Днес времето ще бъде лошо, защото небето се червене намръщено. Вие знаете да разтълкувате лицето на небето, а знаменията на времената не можете! ⁴ Зъл и прелюбодеен род иска знамение, но друго знамение няма да му се даде, освен знамението на (пророка) Иона. И остави ги и си отиде. ⁵ А учениците, които минаха на отвъдната страна, забравиха да вземат хляб. ⁶ И Исус им рече: Внимавайте и пазете се от кваса на фарисеите и садукееите. ⁷ И те разискваха помежду си, думайки: Това е защото не сме взели хляб. ⁸ А Исус, като разбра това, рече: Маловери, защо разисквате помежду си понеже нямате хляб? ⁹ Още ли не разбирате, нито помните петте хляба на петте хиляди души, и колко коша събрахте? ¹⁰ нито седемте хляба на четирите хиляди души, и колко кошници събрахте? ¹¹ Как не разбирате, че не заради хляб ви казах да се пазите от кваса на фарисеите и садукееите? ¹² Тогава те разбраха, че не им заръча да се пазят от хлебен квас но от учението на фарисеите и садукееите. ¹³ А Исус, като дойде в околностите на Кесария Филипова, попита учениците Си, казвайки: Според както казват хората, Човешкият Син Кой е? ¹⁴ А те рекоха: Едни казват, че е Иоан Кръстител; други пък - Илия; а други - Еремия, или един от пророците. ¹⁵ Казва им: Но според както вие казвате, Кой съм аз? ¹⁶ Симон Петър в отговор рече: Ти си Христос°, Син на живия Бог. ¹⁷ Исус в отговор му каза: Блажен си, Симоне, сине Ионов, защото плът и кръв не са ти открили това, но Отец Ми, Който е на небесата. ¹⁸ Пък и аз ти казвам, че ти си Петър° и на тая канара ще съградя Моята църква; и портите на ада няма да ѝ надделеят. ¹⁹ Ще ти дам ключо-

вете на небесното царство; и каквото вържеш на земята, ще бъде вързано на небесата, а каквото развържеш на земята, ще бъде развързано на небесата. ²⁰ Тогава заръча на учениците, никому да не казват, че Той е [Исус] Христос. ²¹ От тогава Исус почна да известява на учениците Си, че трябва да отиде в Ерусалим, и много да пострада от старейшините, главните свещеници и книжниците, и да бъде убит, и на третия ден да бъде възкресен. ²² Тогава Петър Го взе и почна да Го мъмри, като казваше: Бог да Ти се смил, Господи; това никак няма да стане с Тебе. ²³ А Той се обърна и рече на Петра: Махни се зад Мене, Сатано; ти си Ми съблазън; защото не мислиш за Божиите неща, а за човешките. ²⁴ Тогава Исус каза на учениците Си: Ако иска някой да дойде след Мене, нека се отрече от себе си, нека дигне кръста си, и така нека Ме последва. ²⁵ Защото който иска да спаси живота°, ще го изгуби; а който изгуби живота си, заради Мене, ще го намери. ²⁶ Понеже какво ще се ползува човек, ако спечели целия свят, а живота си изгуби? или какво ще даде човек в замяна на живота си? ²⁷ Защото Човешкият Син ще дойде в славата на Отца Си със Своите ангели; и тогава ще въздаде всекому според делата му. ²⁸ Истина ви казвам: Има някои от стоящите тука, които никак няма да вкусат смърт докле не видят Човешкия син идещ в царството Си.

17 ¹ И след шест дни Исус взема Петра, Якова и брата му Иоана, и ги завежда на една висока планина на саме. ² И преобрази се пред тях; лицето Му светна като слънцето, а дрехите Му станаха бели като светлината. ³ И, ето, явиха им се Моисей и Илия, които се разговаряха с Него. ⁴ И Петър проговори, казвайки на Исуса: Господи, добре е да сме тука; ако искаш, аз ще направя тука три скинии°, за Тебе една, за Моисея една и една за Илия. ⁵ А когато той още говореше, ето, светъл облак ги засени; и ето из облака глас, който каза: Този е Моят възлюбен Син, в Когото е Моето благоволение, Него слушайте. ⁶ И учениците, като чуха това, паднаха на лицата си, и много се уплашиха. ⁷ А Исус се приближи при тях, допря се до тях, и рече: Станете, не бойте се. ⁸ И те, като подигнаха очи, не видяха никой, освен Исуса сам. ⁹ И като слизаха от планината Исус им заръча, като каза: Никому не съобщавайте за това видение, докле Човешкият син не възкръсне от мъртвите. ¹⁰ Учениците Му го попитаха, казвайки: Защо тогава думат книжниците, че Илия трябва първо да дойде? ¹¹ А Той в отговор рече: Наисти-

12 на Илия иде, и ще възстанови всичко. ¹² Но казвам ви, че Илия вече е дошъл, и не го познаха, но постъпиха с него както си искаха. Също така
 13 и Човешкият Син ще пострада от тях. ¹³ Тогава учениците разбраха, че им говореше за Иоана
 14 Кръстителя. ¹⁴ И когато дойдоха при народа, приближи се до Него един човек, който коленичи пред Него и каза: ¹⁵ Господи, смили се за сина ми, защото е епилептик и зле страда; понеже пада в огъня, и често във водата. ¹⁶ И доведох го при Твоите ученици но те не можах да го изцелят. ¹⁷ Исус в отговор каза: О роде невярващ и извратен, до кога ще бъда с вас? до кога ще ви търпя? Доведете го тука при Мене.
 18 ¹⁸ И Исус смъмра беса и той излезе от него; и момчето оздравя в същия час. ¹⁹ Тогава учениците дойдоха при Исуса насаме и казаха: Защо ние не можахме да го изгоним? ²⁰ Той им каза: Поради вашето маловерие. Защото истина ви казвам: Ако имате вяра колкото синапово зърно, ще речете на тая планина: Премести се оттука там, и тя ще се премести; и нищо няма да ви
 21 бъде невъзможно. ²¹ [А тоя род не излиза, освен с молитва и пост]. ²² И когато седяха в Галилея, Исус им рече: Човешкият Син ще бъде предаден в ръцете на човеците, ²³ и ще Го убият; и на третия ден ще бъде възкресен. И те се наскърбиха твърде много. ²⁴ А когато дойдоха в Капернаум, събирачите на двете драхми за храма се приближиха при Петра и казаха: Вашият
 25 учител не плаща ли двете драхми? ²⁵ Той рече: Плаща. И когато влезе в къщи, Исус го изпревари и му рече: Какво мислиш, Симоне? земните
 26 царе от кои събират данък или налог? от своите ли хора, или от чужденците? ²⁶ А когато каза: От чужденците, Исус му рече: Като е тъй своите им са свободни. ²⁷ Но, за да не ги съблазним, иди на езерото, хвърли въдица, и измъкни рибата, която първо се закачи, и като разтвориш устата ѝ ще намериш един статир; вземи го и дай им го за Мене и за тебе.

18 ¹ В същото време учениците дойдоха при Исуса и казаха: Кой е по-голям в небесното царство? ² А Той повика едно детенце, постави го посред тях, и рече: ³ Истина ви казвам; ако се не обърнете като дечицата, никак няма да влезете в небесното царство. ⁴ И тъй, който смири себе си като това детенце, той е по-голям в небесното царство. ⁵ И който приеме едно такова детенце в Мое име, Мене приема.
 6 ⁶ А който съблазни едно от тия малките, които вярват в Мене, за него би било по-добре да се окачеше на врата му един воденичен камък, и да потънеше в морските дълбочини. ⁷ Горко

на света поради съблазните, защото е неизбежно да дойдат съблазните; но горко на онзи човек, чрез когото съблазънта дохожда! ⁸ Ако те
 8 съблазни ръката ти или ногата ти, отсеци я и хвърли я; по-добре е за тебе да влезеш в живота куц или недъгав, отколкото с две ръце или с две нозе да бъдеш хвърлен във вечния огън.
 9 ⁹ И ако те съблазни окото, извади го и хвърли го; по-добре е за тебе да влезеш в живота с едно око, отколкото да имаш две очи и да бъдеш хвърлен в огнения пъкъл. ¹⁰ Внимавайте да не
 10 презирате ни едно от тия малките, защото ви казвам, че техните ангели на небесата винаги гледат лицето на Отца Ми, Който е на небесата.
 11 [Защото Човешкият Син дойде да спаси погиналото]. ¹² Как ви се вижда? Ако някой човек
 12 има сто овце и едната от тях се заблуди, не оставя ли деветдесетте и девет, и не отива ли по бърдата да търси заблудилата се? ¹³ И като я намери, истина ви казвам, той се радва за нея повече, отколкото за деветдесетте и девет незаблудили се. ¹⁴ Също така не е по волята на Отца ви,
 14 Който е на небесата, да загине ни един от тия малките. ¹⁵ И ако ти съгреша брат ти, иди, покажи вината му между тебе и него самия. Ако те послуша, спечелил си брата си. ¹⁶ Но ако не те
 16 послуша, вземи със себе си още един или двама и от устата на двама или трима свидетели да се потвърди всяка дума. ¹⁷ И ако не послуша
 17 тях, кажи това на църквата; че ако не послуша и църквата, нека ти бъде като езичник и бирник. ¹⁸ Истина ви казвам: Каквото вържете на
 18 земята, ще бъде вързано на небесата; и каквото развържете на земята, ще бъде развързано на небесата. ¹⁹ Пак ви казвам, че ако двама от
 19 вас се съгласят на земята за каквото и да било нещо, което да поискат, ще им бъде *дадено* от Отца Ми, Който е на небесата. ²⁰ Защото, гдето
 20 двама или трима са събрани в Мое име, там съм и Аз посред тях. ²¹ Тогава Петър се приближи и Му рече: Господи, до колко пъти, като ми
 21 съгреша брат ми, да му прощавам? до седем пъти ли? ²² Исус му рече: Не ти казвам: До седем пъти - до седемдесет пъти по седем. ²³ Затова
 23 небесното царство прилича на един цар, който поиска да прегледа сметките на слугите си. ²⁴ И
 24 когато почна да преглежда докараха при него един, който му дължеше десет хиляди таланта°. ²⁵ И понеже нямаше с *какво* да заплати, господа
 25 подарят му заповяда да продадат него, жена му и децата му, и всичко що имаше, и да се плати дълга. ²⁶ Затова слугата падна, кланяше му се,
 26 и каза: Господарю, имай търпение към мене, и ще ти платя всичко. ²⁷ И господарят на тоя слу-

га, понеже го жалеше, пусна го и му прости заема. ²⁸ Но тоя слуга, като излезе, намери един от съслужителите си, който му дължеше сто пенязя°; хвана го и го душеше, и каза: Плати това, което ми дължиш. ²⁹ Затова служителят му падна, молеше му се, и каза: Имай търпение към мене и ще ти платя. ³⁰ Но той не искаше, а отиде и го хвърли в тъмница, да лежи докле изплати дълга. ³¹ А съслужителите му, като видяха станалото, твърде много се наскърбиха; дойдоха и казаха на господаря си всичко, що бе станало. ³² Тогава господарят му го повика и му каза: Нечестиви слуго, аз ти простих целия она дълг понеже ми се примоли. ³³ Не трябваше ли и ти да се смилиш за съслужителя си, както и аз се смилих за тебе? ³⁴ И господарят му се разгневи и го предаде на мъчителите да го изтезават докле изплати целия дълг. ³⁵ Така и Моят небесен Отец ще постъпи с вас, ако не простите от сърце всеки на брата си.

19 ¹ Когато Исус свърши тия думи, тръгна от Галилея, и дойде в пределите на Юдея отвъд Иордан. ² И големи множества вървяха подире Му; и Той ги изцели там. ³ Тогава дойдоха при Него фарисеи, които, изпитвайки Го, казаха: Позволено ли е на човека да напусне жена си по всякаква причина? ⁴ А той в отговор рече: Не сте ли чели, че Онзи, Който ги е направил, направил ги е от начало мъжко и женско, и е казал: ⁵ "Затова ще остави човек баща си и майка си и ще се привърже към жена си; и двамата ще бъдат една плът?" ⁶ Така щото не са вече двама, а една плът. И тъй, онова, което Бог е съчетал, човек да го не разлъчва. ⁷ Казват му: Тогава Моисей защо заповяда, мъжът ѝ да ѝ даде разводно писмо и да я напусне? ⁸ Каза им: Поради вашето коравосърдечие Моисей ви е оставил да си напускате жените; но отначало не е било така. ⁹ И казвам ви: Който напусне жена си, освен за прелюбодеяние, и се ожени за друга, той прелюбодействува; и който се ожени за нея, когато бъде напуснатата, прелюбодействува. ¹⁰ Казват Му учениците: Ако е такава задължението на мъжа към жената, по-добре да се не жени. ¹¹ А той им рече: Не могат всички да приемат тая дума, но ония, на които е дадено. ¹² Защото има скопци, които така са родени от утробата на майка си; има пък скопци, които са били скопени от човеци; а има и скопци, които сами себе си са скопили заради небесното царство. Който може да приеме това, нека приеме. ¹³ Тогава доведоха при Него дечица, за да възложи ръце на тях и да се помоли; а учениците ги смърниха. ¹⁴ А Исус рече: Оставе-

те дечицата, и не ги възпирайте да дойдат при Мене, защото на такива е небесното царство. ¹⁵ И възложи ръце на тях, и замина оттам. ¹⁶ И ето един момък дойде при Него и рече: Учителю, какво добро да сторя, за да имам вечен живот? ¹⁷ А той му каза: Защо питаш Мене за доброто? Един [Бог] има, който е добър. Но ако искаш да влезеш в живота пази заповедите. ¹⁸ Казва Му: Кои? Исус рече: Тия: Не убивай; Не прелюбодействувай; Не кради; Не лъжесвидетелствувай; ¹⁹ Почитай баща си и майка си; и Обичай ближния си както себе си. ²⁰ Момъкът Му казава: Всичко това съм пазил [от младостта си]; какво ми още не достига? ²¹ Исус му рече: Ако искаш да бъдеш свършен, иди, продай имота си, и дай на сиромасите; и ще имаш съкровище на небесата; дойди и Ме следвай. ²² Но момъкът, като чу тая дума, отиде си наскърбен, защото беше човек с много имот. ²³ А Исус рече на учениците си: Истина ви казвам: Мъчно ще влезе богат в небесното царство. ²⁴ При това ви казвам: По-лесно е камила да мине през иглени уши, отколкото богат да влезе в Божието царство. ²⁵ А учениците, като чуха това, зачудиха се твърде много и думаха: Като е тъй, кой може да се спаси? ²⁶ А Исус ги погледна и рече им: За човеците това е невъзможно; но за Бога всичко е възможно. ²⁷ Тогава Петър в отговор Му рече: Ето, ние оставихме всичко и Те последвахме; ние, прочее, какво ще имаме? ²⁸ А Исус им рече: Истина ви казвам, че във време на обновлението на всичко, когато Човешкият Син ще седне на славния Си престол, вие, които Ме последвахте, тоже ще седнете на дванадесет престола да съдите дванадесетте Израилеви племена. ²⁹ И всеки, който е оставил къщи, или братя, или сестри, или баща, или майка, [или жена], или чада, или ниви, заради Моето име, ще получи стократно и ще наследи вечен живот. ³⁰ Обаче мнозина първи ще бъдат последни, а последните първи.

20 ¹ Защото небесното царство прилича на стопанин, който излезе при зазоряване да наеме работници за лозето си. ² И като се погоди с работниците по един пеняз на ден, прати ги на лозето си. ³ И като излезе около третия час, видя други, че стояха на пазара празни; ⁴ и на тях рече: Идете и вие на лозето; и каквото е право ще ви дам. И те отидоха. ⁵ Пак, като излезе около шестия и около деветия час направи същото. ⁶ А, като излезе около единадесетия час, намери други че стоят, и каза им: Защо стоите тук цял ден празни? ⁷ Те му казаха: Защото никой не ни е условил. Каза им: Идете и вие на лозе-

8 то, [и каквото е право ще получите].⁸ Като се свечери, стопанинът на лозето каза на настойника си: Повикай работниците и плати им надницата, като почнеш от последните и *следвай*
9 до първите.⁹ И тъй, дойдоха *условените* около единадесетия час, и получиха по един пеняз.
10¹⁰ А като дойдоха първите, мислеха си, че ще получат повече от един пеняз но и те получи-
11 ха по един пеняз.¹¹ И като го получиха, зароп-
12 таха против стопанина, като казаха:¹² Тия по-
следните иждивиха само един час; и пак си ги приравнил с нас, които понесохме теготата на
13 деня и жегата.¹³ А той в отговор рече на един от тях: Приятелю, не те онеправдавам. Не се ли
14 погоди с мене за един пеняз?¹⁴ Вземи си своето и иди си; моята воля е да дам на тоя последния
15 както и на тебе.¹⁵ Не ми ли е позволено да сторя със своето каквото искам? Или твоето око е
16 завистливо°, защото аз съм добър?¹⁶ Така последните ще бъдат първи, а първите последни.
17¹⁷ И, когато възлизаше Исус за Ерусалим, взе дванадесетте ученици на себе, и по пътя им ре-
18 че:¹⁸ Ето, възлизаме за Ерусалим, и Човешкият Син ще бъде предаден на главните свещеници и
19 книжници; и те ще Го осъдят на смърт,¹⁹ и ще го предадат на езичниците, за да Му се поругаят,
20 да Го бият и Го разпнат; и на третия ден ще бъде възкресен.²⁰ Тогава майката на Заведеевите
21 синове се приближи при Него заедно със синовете си, кланяше Му се и искаше нещо от
22 Него.²¹ А Той ѝ рече: Какво искаш? Каза Му: Заповядай тия мои два сина да седнат, един от-
23 дясно Ти, а един отляво Ти в Твоето царство.
24²² А Исус в отговор рече: Не знаете какво искате. Можете ли да пиете чашата, която Аз имам
25 да пия? [и да се кръстите с кръщението с което Аз се кръщавам?] Казват Му: Можем.²³ Той им
26 рече: Моята чаша наистина ще пиете, [и с кръщението с което Аз се кръщавам, ще се кръстите];
27 но да седнете отдясно Ми и отляво Ми не е Мое да дам, *а ще се даде на ония*, за които е
28 било приготвено от Отца Ми.²⁴ И десетимата като чува това, възнегодуваха против двамата
29 братя.²⁵ Но Исус ги повика и рече: Вие знаете, че управителите на народите господаруват над
30 тях, и големците им властвуват над тях.²⁶ Но между вас не ще бъде така; но който иска да стане
големец между вас, ще ви бъде служител;
27²⁷ и който иска да бъде пръв между вас, ще ви бъде слуга;
28²⁸ също както и Човешкият Син не дойде да Му служат, но да служи, и да даде живота Си
29 откуп за мнозина.²⁹ И като излизаха от Ерихон, голямо множество отиваше подире
30 Му.³⁰ И, ето, двама слепци, седящи край пътя,

като чува, че Исус минавал, извикаха казвайки: Смили се над нас, Господи Сине Давидов!
31³¹ А народът ги смърюваше, за да млъкнат; но те още по-силно викаха, казвайки: Смили се за нас,
32³² Господи сине Давидов!³² И тъй, Исус се спря, повика ги и каза: Какво искате да ви сторя!
33³³ Казват Му: Господи, да се отворят очите ни.
34³⁴ А Исус се смили и се допря до очите им; и веднага прогледаха и тръгнаха подире Му.

21
1 И като се приближиха до Ерусалим и дойдоха във Витфагия при Елеонския хълм, Исус
2 изпрати двама ученици и рече им:² Идете в селото, което е насреща ви; и веднага ще намерите
3 вързана ослица и осле с нея; отвържете ги и докарайте Ми ги.³ И ако някой ви рече нещо, кажете:
4 на Господа трябва; и веднага ще ги изпрати.⁴ А това стана за да се сбъдне реченото от
5 пророка, който казва: -⁵ "Речете на Сионовата дъщеря: Ето, твоят Цар иде при тебе, Кротък
6 и възседнал на осел И на осле, рожба на ослица".⁶ И тъй учениците отидоха и сториха както
7 им заръча Исус;⁷ докараха ослицата и ослето, и намятаха на тях дрехите си; и Той възседна
8 върху тях.⁸ А по-голямата част от множеството напостлаха дрехите си по пътя; други пък се-
9 чаха клони от дърветата и постилаха ги по пътя.⁹ А множествата, които вървяха пред Него,
10 и които идеха изподире, викаха казвайки: Осана на Давидовия син! благословен, който иде в
11 Господното име! Осана във висините!¹⁰ И когато влезе в Ерусалим целият град се раздвижи; и
12 казваха: Кой е Тоя?¹¹ А народът казваше: Той е пророкът Исус, Който е от Назарет галилейски.
13¹² И Исус влезе в Божия храм, и изпъди всички, които продаваха и купуваха в храма, и прека-
14 тури масите на среброменителите, и столовете на ония, които продаваха гълъбите, и каза им:
15¹³ Писано е: "Домът ми ще се нарече молитвен дом" а вие го правите разбойнически вертеп.
16¹⁴ И някои слепи и куци дойдоха при Него в храма; и Той ги изцели.¹⁵ А главните свещеници и
17 книжници, като видяха чудесните дела, които стори и децата, които викаха в храма, казвайки:
18 Осана на Давидовия Син! възнегодуваха и рекоха Му:¹⁶ Чуваш ли какво казват тия? А Исус
19 им каза: Чувам. Не сте ли никога чели *тая дума*: - "Из устата на младенците и сучещите Приготвил си хвала?"¹⁷ И когато ги остави, излезе
20 от града до Витания, гдето и пренощува.¹⁸ А на сутринта, когато се връщаше в града, огладня.
21¹⁹ И като видя една смоковница край пътя, дойде при нея, но не намери нищо на нея, само едни
22 листи; и рече ѝ: Отсега нататък да няма плод от тебе до века. И смоковницата изсъхна на ча-

20 са. ²⁰ И учениците, които видяха това, почудиха се и рекоха: Как на часа изсъхна смоковницата?

21 ²¹ А Исус в отговор им рече: Истина ви казвам: Ако имате вяра, и не се усъмните, не само ще извършите стореното на смоковницата, но даже, ако речете на тоя хълм: Дигни се и хвърли се в морето, ще стане. ²² И всичко, каквото и да поискате в молитва, като вярвате, ще получите.

22 ²³ И когато дойде в храма, главните свещеници и народните старейшини дойдоха при Него, като поучаваше, и казаха: С каква власт правиш тия неща? и кой Ти е дал тая власт? ²⁴ А Исус в отговор им каза: Ще ви задам и аз един въпрос, на който, ако ми отговорите, то и аз ще ви кажа с каква власт правя тия неща. ²⁵ Иоановото кръщение от къде беше? от небето или от човещите? И те разискваха помежду си, думайки: Ако речем: От небето, Той ще ни каже: Тогава защо не го повярвахте? ²⁶ Но ако речем: От човещите, боим се от народа; защото всички имат Иоана за пророк. ²⁷ И тъй, в отговор на Исуса, казаха: Не знаем. Рече им и Той: Нито аз ви казвам с каква власт правя тия неща. ²⁸ Но как ви се вижда? Един човек имаше два сина; дойде при първия и му рече: Синко, иди работи днес на лозето. ²⁹ А той в отговор каза: Не искам; но после се разкая и отиде. ³⁰ Дойде и при втория, комуто каза същото. И той в отговор каза: аз ще ида, господине! но не отиде. ³¹ Кой от двамата изпълни бащината си воля? Казват: Първият. Исус им рече: Истина ви казвам, че бирниците и блудниците ви изпреварват в Божието царство. ³² Защото Иоан дойде при вас в пътя на правдата, и не го повярвахте; бирниците обаче и блудниците го повярваха; а вие, като видяхте това, даже не се разкаяхте отпосле да го вярвате. ³³ Чуйте друга притча. Имаше един стопанин, който насади лозе, огради го с плет, изкопа в него лин, и съгради кула; и като го даде под наем на земеделци, отиде в чужбина. ³⁴ И когато наближи времето на плодовете изпрати слугите си до земеделците да приберат плодовете му. ³⁵ А земеделците хванаха слугите му, един биха, друг убиха, а трети с камъни замериха. ³⁶ Пак изпрати други слуги, повече на брой от първите; и на тях сториха същото. ³⁷ Най-после изпрати при тях сина си, като думаше: Ще почетат сина ми. ³⁸ Но земеделците, като видяха сина, рекоха помежду си: Той е наследникът; елате да го убием и да присвоим наследството му. ³⁹ И като го хванаха, изхвърлиха го въвн от лозето и го убиха. ⁴⁰ И тъй, когато си дойде стопанинът на лозето, какво ще стори на тия земеделци? ⁴¹ Казват Му: Злосторниците люто ще погуби, а лозето ще даде под наем на други зе-

меделци, които ще му дават плодовете на времето им. ⁴² Исус им каза: Не сте ли никога прочели в писанията *тая дума*: - "Камъкът, който отхвърлиха зидарите, Той стана глава на ъгъла; От Господа е това. И чудно е в нашите очи"? ⁴³ Затова ви казвам, че Божието царство ще се отнеме от вас, и ще се даде на народ, който принася плодовете му. ⁴⁴ И който падне върху тоя камък ще се смаже; а върху когото падне, ще го пръсне. ⁴⁵ И главните свещеници и фарисеите, като чува притчите Му, разбраха, че за тях говори; ⁴⁶ но, когато поискаха да Го хванат, побояха се от народа понеже Го считаше за пророк.

22 ¹ И Исус почна пак да им говори с притчи, като казваше: ² Небесното царство прилича на цар, който направи сватба на сина си. ³ Той разпрати слугите си да повикат поканените на сватбата; но те не искаха да дойдат. ⁴ Пак изпрати други слуги, казвайки: Речете на поканените: Ето, приготвих обеди си; юниците ми и угоените са заклани, и всичко е готово; дойдете на сватба. ⁵ но те *занемариха* поканата, и разотидоха се, един на своята нива, а друг на търговията си; ⁶ а останалите хванаха слугите му и безсрамно ги оскърбиха и убиха. ⁷ И царят се разгневи, изпрати войските си и погуби ония убийци, и изгори града им. ⁸ Тогава каза на слугите си: Сватбата е готова, а поканените не бяха достойни. ⁹ Затова идете по кръстопътищата и колкото намерите, поканете ги на сватба. ¹⁰ И тъй, ония слуги излязоха по пътищата, събраха всички колкото намериха, зли и добри; и сватбата се напълни с гости. ¹¹ А царят, като влезе да прегледа гостите, видя там един човек, който не бе облечен в сватбарска дреха. ¹² И каза му: Приятелю, ти как си влязъл тук без да имаш сватбарска дреха? А той мълчеше. ¹³ Тогава царят рече на служителите: Вържете му нозете и ръцете, и хвърлете го въвн външната тъмнина; там ще бъде плач и скърцане със зъби. ¹⁴ Защото мнозина са поканени, а малцина избрани. ¹⁵ Тогава фарисеите отидоха и се съветваха как да Го впримчат в говореното Му. ¹⁶ И пращат при Него учениците си, заедно с Иродианите, да кажат: Учителю, знаем, че си искрен, учиш в истина Божия път и не Те е грижа от никого, защото не гледаш на лицето на човещите. ¹⁷ Кажни, прочее: Ти как мислиш? Право ли е да даваме данък на Кесаря, или не? ¹⁸ А Исус разбра лукавството им, и рече: Защо Ме изпитвате, лицемери? ¹⁹ Покажете ми данъчната монета. И те Му донесоха един пеняз. ²⁰ Той им каза: Чий е този образ и надпис? ²¹ Казват му: Кесарев. Тогава им каза: Като е тъй, отдавайте Кесаревите на Кесаря, а Божиите

22 те на Бога. ²² И като чуха това, те се зачудиха, и
 23 оставяйки Го, си отидоха. ²³ В същия ден дой-
 24 доха при Него садукееи, които казват, че няма
 възкресение и попитаха Го, казвайки: ²⁴ Учителю,
 Моисей е казал: Ако някой умре бездетен,
 брат му да се ожени за жена му, и да въздигне
 25 потомък на брата си. ²⁵ А между нас имаше сед-
 мина братя; и първият се ожени и умря; и, като
 нямаше потомък, остави жена си на брата си;
 26, 27 ²⁶ също и вторият и третият, до седмият. ²⁷ А по-
 28 дир всички умря и жената. ²⁸ И тъй, във възкре-
 сението на кого от седмината ще бъде жена? за-
 29 щото те всички я имаха. ²⁹ А Исус в отговор им
 рече: Заблуждавате се, като не знаете писания-
 30 та нито Божията сила. ³⁰ Защото във възкресе-
 нието нито се женят, нито се омъжват, но са ка-
 31 то [Божии] ангели на небето. ³¹ А за възкресе-
 нието на мъртвите, не сте ли чели онова, което
 32 Бог ви говори, като казва: ³² "Аз съм Бог Авра-
 амов, Бог Исааков и Бог Яковов?" Той не е Бог
 33 на мъртвите, а на живите. ³³ И множеството, ка-
 34 то чу това, чудеца се на учението Му. ³⁴ А фари-
 сеите, като чуха, че смълчал садукееите, събра-
 35 ха се заедно. ³⁵ И един от тях, законник, за да Го
 36 изпита, зададе Му въпрос: ³⁶ Учителю, коя е го-
 лямата заповед в закона? ³⁷ А Той му рече: "Да
 възлюбиш Господа твоя Бог с цялото си сър-
 38 це, с цялата си душа и с всичкия си ум". ³⁸ Това
 39 е голямата и първа заповед. ³⁹ А втора, подоб-
 на на нея, е тая: "Да възлюбиш ближния си, как-
 40 кто себе си". ⁴⁰ На тия две заповеди стоят цели-
 41 ят закон и пророците. ⁴¹ И когато бяха събрани
 42 фарисеите, Исус ги попита, казвайки: ⁴² Какво
 мислите за Христа? Чий Син е? Казват Му: Да-
 43 видов. ⁴³ Казва им: Тогава как Давид чрез Ду-
 44 ха Го нарича Господ, думайки: ⁴⁴ "Рече Господ
 на моя Господ: Седи отдясно Ми. Докле поло-
 45 жа враговете Ти под нозете Ти?" ⁴⁵ Ако, прочее,
 46 Давид Го нарича Господ, как е негов син? ⁴⁶ И
 никой не можеше да Му отговори ни дума; нито
 пък дръзна вече някой от тоя ден да Му задава
 въпроси.

23 ¹ Тогава Исус продума на народа и на учени-
 2 ците Си казвайки: ² На Моисеевото седалище
 3 седят книжниците и фарисеите; ³ затова всичко
 що ви заръчат, правете и пазете, но според де-
 4 лата им не постъпвайте; понеже говорят, а не
 вършат. ⁴ Защото свързват тежки и непоноси-
 ми бремена, и ги налагат върху плещите на хо-
 рата, а самите те не искат нито с пръста си да
 5 ги помръднат. ⁵ Но вършат всичките си дела,
 за да ги виждат хората; защото разширяват фи-
 6 лактериите си[°], и правят големи полите *на дре-*
хите си, ⁶ и обичат първото място при угоще-

нията, и първите столове в синагогите, ⁷ и по-
 здравите по пазарите, и да се наричат от хора-
 та: учители. ⁸ Но вие недейте се нарича учите-
 8 ли, защото Един е вашият Учител, а вие всички
 сте братя. ⁹ И никого на земята недейте нарича
 9 свой отец, защото Един е вашият Отец, Небес-
 ният. ¹⁰ Недейте се нарича нито наставници, за-
 10 щото Един е вашият Наставник, Христос. ¹¹ А
 11 по-големият между вас нека ви бъде служител.
 12 Но който възвишава себе си ще се смири; и
 12 който смири себе си ще се възвиси. ¹³ Но гор-
 13 ко вам книжници и фарисеи, лицемери! защо-
 то затваряте небесното царство пред човеците,
 понеже сами вие не влизате, нито влизащите
 оставяте да влязат. ¹⁴ [Горко вам, книжници и
 14 фарисеи, лицемери, защото изпождате домо-
 вете на вдовиците, даже, когато за показ пра-
 вите дълги молитви; затова ще приемете по-
 голямо осъждане]. ¹⁵ Горко вам, книжници и
 15 фарисеи, лицемери! защото море и суша оби-
 каляте за да направите един прозелит; и кога-
 то стане такъв, правите го рожба на пъкълъ два
 пъти повече от вас. ¹⁶ Горко вам слепи водите-
 16 ли! които казвате: Ако някой се закълне в хра-
 ма, не е нищо; но ако някой се закълне в злато-
 17 тото на храма задължава се. ¹⁷ Безумни и сле-
 17 пи! че кое е по-голямо, златото ли или храмът,
 който е осветил златото? ¹⁸ Казвате още: Ако
 18 някой се закълне в олтара, не е нищо, но ако
 някой се закълне в дара, който е върху него,
 задължава се. ¹⁹ [Безумни и] слепи! че кое е по-
 19 голямо, дарът ли, или олтарът, който освеща-
 ва дара? ²⁰ Прочее, който се кълне в олтара, за-
 20 клева се в него и във всичко що е върху него.
 21 И който се кълне в храма, заклева се в него
 21 и в Онзи, Който обитава в него. ²² И който се
 22 кълне в небето, заклева се в Божия престол и
 в Онзи, Който седи на него. ²³ Горко вам книж-
 23 ници и фарисеи, лицемери! Защото давате де-
 сетък от гйозума, копъра и кимиона, а сте прене-
 брегнали по-важните неща на закона - пра-
 восоъдието, милостта и верността, но тия трябва
 да правите, а ония да не пренебрегвате. ²⁴ Сле-
 24 пи водители! които прецеждате комара, а ками-
 лата поглъщате. ²⁵ Горко вам, книжници и фа-
 25 рисеи, лицемери! защото чистите външността
 на чашата и блюдото, а отвътре те са пълни с
 26 грабеж и насилие. ²⁶ Слепи фарисеино! очисти
 26 първо вътрешността на чашата и блюдото, за
 да бъде и външността им чиста. ²⁷ Горко вам
 27 книжници и фарисеи, лицемери! защото при-
 личате на варосани гробници, които отвън се
 виждат хубави, а отвътре са пълни с мъртвеш-
 28 ки кости и с всякаква нечистота. ²⁸ Също така

и вие от въвн се виждате на човеците праведни, но отвътре сте пълни с лицемерие и беззаконие. ²⁹ Горко вам книжници и фарисеи, лицемери; защото зидате гробниците на пророците, и поправяте гробовете на праведните, и казвате: ³⁰ Ние, ако бяхме *живели* в дните на бащите си, не бихме съучаствували с тях *в проливане* кръвта на пророците. ³¹ Така щото свидетелствувате против себе си, че сте синове на ония, които избиха пророците. ³² Допълнете и вие, *прочее*, мярката на бащите си. ³³ Змии! рожби ехиднини! как ще избегнете от осъждането в пъкълта? ³⁴ Затова, ето, аз изпращам до вас пророци, мъдри и книжници; едни от тях ще убие и ще разпънете, и други от тях ще биете в синагогите си, и ще ги гоните от град в град; ³⁵ за да дойде върху вас всичката праведна кръв проляна на земята, от кръвта на праведния Авел до кръвта на Захария, Варахиевия син, когото убихте между светилището и олтара. ³⁶ Истина ви казвам: Всичко това ще дойде върху туй поколение. ³⁷ Ерусалиме! Ерусалиме! ти, който избиваш пророците, и с камъни убиваш пратените до тебе, колко пъти съм искал да събера твоите чада, както кокошката прибира пилците си под крилата си, но не искахте! ³⁸ Ето, вашият дом се оставя пуст. ³⁹ Защото казвам ви, от сега няма вече да Ме видите, до когато речете: Благословен, Който иде в Господното име.

24 ¹ И като излезе Исус от храма и си отиваше, учениците Му се приближиха да Му покажат зданията на храма. ² А Той в отговор им рече: Не виждате ли всичко това? Истина ви казвам: Няма да остане тук камък на камък, който да се не срине. ³ И когато седеше на Елеонския хълм, учениците дойдоха при Него насаме и рекоха: Кажни ни, кога ще бъде това? и какъв *ще бъде* белегът на Твоето пришествие и за свършека на века? ⁴ Исус в отговор им каза: Пазете се да ви не заблуди някой; ⁵ защото мнозина ще дойдат в Мое име казвайки: Аз съм Христос, и ще заблудят мнозина. ⁶ И ще чуете за войни и за военни слухове; но внимавайте да се не смущавате; понеже *тия неща* трябва да станат; но това още не е свършекът. ⁷ Защото ще се повдигне народ против народ, и царство против царство; и на разни места ще има глад и трусове. ⁸ Но всичко това ще бъде *само* начало на страдания, ⁹ Тогава ще ви предадат на мъки и ще ви убият; и ще бъдете намразени от всичките народи поради Моего име. ¹⁰ И тогава мнозина ще се съблазнят, и един друг ще се предадат, и един друг ще се намразят. ¹¹ И много лъжепророци ще се появят и ще заблудят мнозина. ¹² Но понеже ще се умножи беззаконието, любовта на

мнозинството ще охладнее. ¹³ Но който устои до край, той ще бъде спасен. ¹⁴ И това благовестие на царството ще бъде проповядвано по цялата вселена за свидетелство на всичките народи; и тогава ще дойде свършекът. ¹⁵ Затова, когато видите мерзостта, която *докарва* запустение, за която говори пророк Даниил, стояща на светото място, (който чете нека разбира), ¹⁶ тогава ония които са в Юдея, нека бягат по планините; ¹⁷ който се намери на къщния покрив да не слиза да вземе нещата от къщата си; ¹⁸ и който се намери на нива да се не връща назад да вземе дрехата си. ¹⁹ А горко на непразните и на кърмещите в ония дни! ²⁰ При това, молете се да се не случи бягането ви зиме или в съботен ден; ²¹ защото тогава ще има голяма скръб, небивала от началото на света до сега, и каквато не ще има. ²² И ако да не се съкратяха ония дни, не би се избавила ни една твар; но заради избраните, ония дни ще се съкратят. ²³ Тогава ако някой ви каже: Ето тук е Христос, или: Тука, не вярвайте; ²⁴ защото ще се появят лъжехристи, и лъжепророци, които ще покажат големи знамения и чудеса, така щото да заблудят, ако е възможно, и избраните. ²⁵ Ето предсказах ви. ²⁶ Прочее, ако ви кажат: Ето, Той е в пустинята; не излизайте; *или*: Ето Той е във вътрешните стаи; не вярвайте. ²⁷ Защото както светкавицата излиза от изток и се вижда дори до запад, така ще бъде пришествието на Човешкия Син. ²⁸ Дето бъде мършата, там ще се съберат и орлите. ²⁹ А веднага след скръбта на ония дни, слънцето ще потъмнее, луната няма да даде светлината си, звездите ще паднат от небето и небесните сили ще се разклатят. ³⁰ Тогава ще се яви на небето знаменията на Човешкия Син; и тогава ще заплачат всички земни племена като видят Човешкия син идещ на небесните облаци със сила и голяма слава. ³¹ Ще изпрати Своите ангели със силен тръбен глас; и те ще съберат избраните Му от четирите ветрища, от единия край на небето до другия. ³² А научете притчата от смоковницата: Когато клоните й вече омекнат и развият листа, знаете, че е близо лятото. ³³ Също така и вие, когато видите всичко това, да знаете, че Той е близо при вратата. ³⁴ Истина ви казвам: Това поколение няма да премине, докле не се сбъдне всичко това. ³⁵ Небето и земята ще преминат, но Моите думи няма да преминат. ³⁶ А за оня ден и час никой не знае, нито небесните ангели, нито Синът, а само Отец. ³⁷ И като *бяха* Ноевите дни, така ще бъде пришествието на Човешкия Син. ³⁸ Защото, както и в ония дни преди потопа, ядяха и пиеха, женеха се и се омъжваха, до деня до когато Ное влезе в

39 ковчега, ³⁹ и не усетиха, до като дойде потопът и завлече всички, така ще бъде и пришествието на Човешкия Син. ⁴⁰ Тогава двама ще бъдат на полето; единият се взема, а другият се оставя. ⁴¹ Две жени ще мелят на мелницата; едната се взема, а другата се оставя. ⁴² Затова бдете, защото не знаете в кой ден ще дойде вашият Господ. ⁴³ Но това да знаете, че ако домакинът би знаел в кой час щеше да дойде крадецът, бдял би, и не би оставил да му подкопаят къщата. ⁴⁴ Затова бдете и вие готови; защото в час, когато го не мислите, Човешкият Син иде. ⁴⁵ Кой е, прочее, верният и разумен слуга, когото господарят му е поставил над домочадието си; за да им дава храна на време? ⁴⁶ Блажен е оня слуга, чийто господар, като си дойде, го намери, че прави така. ⁴⁷ Истина ви казвам, че ще го постави над целия си имот. ⁴⁸ Но, ако оня слуга е зъл, и каже в сърцето си: Господарят ми се забави, ⁴⁹ и той почне да бие служителите си, и да яде и пие с пияниците, ⁵⁰ господарят на оня слуга ще дойде в ден, когато той не го очаква, и в час, когато не знае, ⁵¹ и, като го бие тежко, ще определи неговата участ с лицемерите; там ще бъде плач и скърцане със зъби.

25 ¹ Тогава небесното царство ще се оприличи на десет девиси, които взеха светилниците, си и излязоха да посрещнат младоженеца. ² А от тях пет бяха неразумни и пет разумни. ³ Защото неразумните, като взеха светилниците, не взеха масло със себе си. ⁴ Но разумните, заедно със светилниците си взеха и масло в съдовете си. ⁵ И докато се бавеше младоженецът, додряма се на всичките, и заспаха. ⁶ А по среднощ се нададе вик: Ето младоженецът [иде!] излизайте да го посрещнете! ⁷ Тогава всички ония девиси станаха и приготвиха светилниците си. ⁸ А неразумните рекоха на разумните: Дайте ни от вашето масло, защото нашите светилници угасват. ⁹ А разумните в отговор казаха: Да не би да не стигне и за нас и за вас, по-добре идете при продавачите и си купете. ¹⁰ А когато те отидоха да купят, младоженецът пристигна; и готовите влязоха с него на сватбата, и вратата се затвори. ¹¹ После дохождат и другите девиси и казват: Господи! Господи! отвори ни. ¹² А той в отговор рече: Истина ви казвам: Не ви познавам. ¹³ И тъй, бдете; защото не знаете ни деня, ни часа, [в който Човешкият Син ще дойде]. ¹⁴ Защото е както, когато човек при тръгването си за чужбина, свиква своите слуги, и им предаде имота си. ¹⁵ На един даде пет таланта, на друг два, на трети един, на всеки според способността му; и тръгна. ¹⁶ Веднага тоя, който получи

петте таланта, отиде и търгува с тях, и спечели още пет таланта. ¹⁷ Също и тоя, който получи двата спечели още два. ¹⁸ А тоя, който получи единия, отиде разкопа в земята, и скри парите на господаря си. ¹⁹ След дълго време дождо господарят на тия слуги и прегледа сметката с тях, ²⁰ И когато се приближи тоя, който бе получил петте таланта, донесе още пет таланта, и рече: Господарю, ти ми предаде пет таланта; ето, спечелих още пет. ²¹ Господарят му рече: Хубаво, добри и верни слуго! в малкото си бил верен, над многото ще те поставя; влез в радостта на господаря си. ²² Приблужи се и тоя, който бе получил двата таланта, и рече: Господарю, ти ми даде два таланта, ето, спечелих още два таланта. ²³ Господарят му рече: Хубаво, добри и верни слуго! над малкото си бил верен, над многото ще те поставя; влез в радостта на господаря си. ²⁴ Тогава се приближи тоя който бе получил един талант, и рече: Господарю, аз те знаех, че си строг човек; жънеш гдето не си сеял, и събираш гдето не си пръскал; ²⁵ и като се убоях отидох и скрих таланта ти в земята; ето, имаш своето. ²⁶ А Господарят му в отговор каза: Зли и лениви слуго! знаел си, че жъна гдето не съм сеял, и събирам гдето не съм пръскал; ²⁷ ти, прочее, трябваше да внесеш парите ми на банкерите, и когато си дойдех, щях да взема своето с лихва. ²⁸ Затова, вземете от него таланта и дайте го на този, който има десет таланта. ²⁹ Защото на всекиго, който има, ще се даде, и той ще има изобилие; а от този, който няма от него ще се отнеме и това, което има. ³⁰ А тоя безполезен слуга хвърлете във външната тъмнина; там ще бъде плач и скърцане със зъби. ³¹ А когато дойде Човешкият Син в славата Си, и всичките [свети] ангели с Него, тогава ще седне на славния Си престол. ³² И ще се съберат пред Него всичките народи; и ще ги отлъчи един от други, както овчарят отлъчва овцете от козите; ³³ и ще постави овцете от дясната Си страна, а козите от лявата. ³⁴ Тогава царят ще рече на тия, които са от дясната Му страна: Дойдете вие благословени от Отца Ми, наследете царството, приготвено за вас от създанието на света. ³⁵ Защото огладнях и Ме нахранихте; ожаднях и Ме напоихте; странник бях и Ме прибрахте; ³⁶ гол бях и Ме облякохте; болен бях и Ме посетихте; в тъмница бях и Ме споходихте. ³⁷ Тогава праведните в отговор ще Му кажат: Господи, кога Те видяхме гладен, и Те нахранихме; или жаден, и Те напоихме? ³⁸ И кога Те видяхме странник, и Те прибрахме, или гол и Те облякохме? ³⁹ И кога Те видяхме болен или в тъмница и Те

40 споходихме? ⁴⁰ А Царят в отговор ще им рече: Истина ви казвам: Понеже сте направили това на един от тия най-скромни Мои братя, на
41 Мене сте го направили. ⁴¹ Тогава ще рече и на тия, които са от лявата Му страна: Идете си от Мене, вие проклетци, във вечния огън, приготвен за дявола и за неговите ангели. ⁴² Защото огладнях и не Ме нахранихте; ожаднях и не Ме напоихте; ⁴³ странник *бях*, и не Ме облякохте; ⁴⁴ болен и в тъмница *бях*, и не Ме посетихте. ⁴⁴ Тогава и те в отговор ще кажат: Господи, кога Те видяхме гладен, или жаден, или странник, или гол, или болен, или в тъмница и не Ти послужихме? ⁴⁵ Тогава в отговор ще им рече: Истина ви казвам: Понеже не сте направили това на ни един от тия най-скромните, нито на Мене сте го направили. ⁴⁶ И тия ще отидат във вечно наказание, а праведните във вечен живот.

26 ¹ Когато Исус свърши тия думи рече на учениците Си: ² Знаете, че след два дни ще бъде Пасхата, и Човешкият Син ще бъде предаден на разпятие. ³ Тогава главните свещеници и народните старейшини се събраха в двора на първосвещеника, който се наричаше Каиафа, ⁴ и наговаряха се да уловят Исуса с хитрост и да Го умъртвят; ⁵ но думаха: Да не е на празника, за да не стане вълнение между народа. ⁶ А когато Исус беше във Витания, в къщата на прокажения Симон, ⁷ приближи се до Него една жена, която имаше алабастрен съд с много скъпо миро, което изливаше на главата Му, като бе седнал на трапезата. ⁸ А учениците, като видяха това, възнегодуваха, казвайки: Защо се прахоса това? ⁹ Защото това *миро* можеше да се продаде за голяма сума, *която* да се раздаде на сиромасите. ¹⁰ Но Исус като позна това, рече им: Защо досаждате на жената? понеже тя извърши добро дело на Мене. ¹¹ Защото сиромасите всякога се намират между вас, но Аз не всякога се намирам. ¹² Защото тя, като изля това миро върху тялото Ми стори го за да Ме приготви за погребение. ¹³ Истина ви казвам: Гдето и да се проповядва това благовестие по целия свят, ще се разказва за неин спомен и това, което тя стори. ¹⁴ Тогава един от дванадесетте, наречен Юда Искариотски отиде при първосвещениците и рече: ¹⁵ Какво обичате да ми дадете и аз ще ви Го предам? И те му претеглиха тридесет сребърника. ¹⁶ И от тогава той търсеше удобен случай да *им* Го предаде. ¹⁷ А в първия ден на празника на безквасните хлябове учениците отидоха при Исуса и рекоха: Где искаш да Ти приготвим, за да ядеш пасхата? ¹⁸ Той каза: Идете в града при еди кого си и речете му: Учителят казва: Времето Ми е близо, у тебе ще

празнувам пасхата с учениците Си. ¹⁹ И учениците сториха както им заръча Исус, и приготвиха пасхата. ²⁰ И когато се свечери, Той седна на трапезата с дванадесетте ученика. ²¹ И като ядяха, рече: Истина ви казвам, че един от вас ще Ме предаде. ²² А те, пренаскърбени, почнаха всички един по един да Му казват: Да не съм аз, Господи? ²³ Той в отговор рече: Който натопи ръката си заедно с Мене в блюдото, той ще Ме предаде. ²⁴ Човешкият Син отива, както е написано за Него; но горко на този човек, чрез когото Човешкият Син ще бъде предаден! Добре щеше да бъде за този човек, ако не бе се родил. ²⁵ И Юда, който Го предаде, в отговор рече: Да не съм аз, Учителю? Исус му каза: Ти рече. ²⁶ И когато ядяха, Исус взе хляб, благослови, и го разчупи и като го даваше на учениците, рече: Вземете яжте; това е Моето тяло. ²⁷ Взе и чашата, и като благодари, даде им, и рече: Пийте от нея всички! ²⁸ Защото това е Моята кръв на [новия] завет, която се пролива за прощаване на греховете. ²⁹ Но казвам ви, че отсега няма вече да пия от тоя плод на лозата, до оня ден, когато ще го пия с вас нов в царството на Отца Си. ³⁰ И като изпяха химн, излязоха на Елеонския хълм. ³¹ Тогава Исус им казва: Вие всички ще се съблазните в Мене тая нощ, защото е писано: "Ще поразя пастира; и овците на стадото ще се разпръснат". ³² А след като бъда възкресен ще ви изпреваря в Галилея. ³³ А Петър в отговор Му рече: Ако и всички да се съблазнят в Тебе, аз никога няма да се съблазня. ³⁴ Исус му рече: Истина ти казвам, че тая нощ, преди да пее петелът, три пъти ще се отречеш от Мене. ³⁵ Петър Му казва: Ако станеше нужда и да умра с Тебе, пак няма да се отрека от Тебе. Същото рекоха и всичките ученици. ³⁶ Тогава Исус идва с тях на едно място наречено Гетсимания; и казва на учениците Си: Седете тука, докле отида там да се помоля. ³⁷ И като взе със Себе Си Петра и двамата Заведееви сина, захвана да скърби и да тъгува. ³⁸ Тогава им казва: Душата Ми е прескърбна до смърт; постойте тук и бъдете заедно с Мене. ³⁹ И като пристъпи малко напред, падна на лицето Си, и се молеше, казвайки: Отче Мой, ако е възможно, нека Ме отминне тази чаша; не обаче, както Аз искам, но както Ти искаш. ⁴⁰ Дохожда при учениците, намира ги заспали, и казва на Петра: Как! не можехте ли ни един час да бдите с Мене? ⁴¹ Бдете и молете се, за да не паднете в изкушение. Духът е бодър, а тялото - немощно. ⁴² Пак отиде втори път и се моли, думайки: Отче Мой, ако не е възможно да Ме отминне това, без да го пия, нека бъде Твоята воля. ⁴³ И като дойде пак

намери ги заспали; защото очите им бяха на-
 44 тегнали. ⁴⁴ И пак ги остави и отиде да се помоли
 45 трети път, като каза пак същите думи. ⁴⁵ Тога-
 ва дохожда при учениците и казва им: Още ли
 спите и почивате? Ето, часът наближи, когато
 Човешкият Син се предава в ръцете на греш-
 46 ници. ⁴⁶ Станете да вървим; ето, приближи се
 47 тоя, който Ме предава. ⁴⁷ И когато Той говореше,
 ето, Юда, един от дванадесетте, дойде, и с
 него голямо множество, с ножове и сопи, *изпратени*
 от главните свещеници и народните старей-
 48 шейни. ⁴⁸ А оня, който Го предаваше, беше
 им дал знак, казвайки: Когато целуна, Той е;
 49 хванете Го. ⁴⁹ И веднага се приближи до Исуса
 50 и рече: Здравей, Учителю! и Го целува. ⁵⁰ А Исус
 му каза: Приятелю, за каквото си дошъл *стори*
 51 го. Тогава пристъпиха, туриха ръце на Исуса,
 и Го хванаха. ⁵¹ И, ето, един от тях, който бяха
 с Исуса, простря ръка, измъкна ножа си, и,
 като удари слугата на първосвещеника, отсече
 52 му ухото. ⁵² Тогава Исус му каза: Повърни но-
 жа си на мястото му, защото всички, които се
 53 залавят за нож от нож ще загинат. ⁵³ Или мислиш,
 че не мога да се примоля на Отца Си, и Той би Ми
 изпратил още сега повече от дванадесет
 54 легиона ангели? ⁵⁴ Но как биха се събднали
 писанията, че *това* трябва така да бъде?
 55 ⁵⁵ В същия час рече Исус на народа: Като срещу
 разбойник ли сте излезли с ножове и сопи да
 Ме уловите? Всеки ден седях и поучавах в
 56 храма и не Ме хванахте. ⁵⁶ Но всичко това стана
 за да се събднат пророческите писания. Тогава
 всички ученици Го оставиха и се разбягаха.
 57 ⁵⁷ А тия, които бяха хванали Исуса, заведоха Го
 у първосвещеника Каиафа, гдето бяха събрани
 58 книжниците и старейшините. ⁵⁸ А Петър вървеше
 подире Му издалеч до двора на първосвещеника;
 и като влезе вътре, седна със служителите да
 59 види края. ⁵⁹ А главните свещеници и целият
 синедрион търсеха лъжливо свидетелство
 60 против Исуса, за да Го умъртвят; ⁶⁰ обаче не
 намериха, при все че дойдоха много лъже-
 свидетели. Но сетне дойдоха двама и рекоха:
 61 ⁶¹ Тоя каза: Мога да разруша Божия храм, и за
 62 три дни *пак* да го съградя. ⁶² Тогава първосвещеникът
 стана и Му рече: Нищо ли не отговаряш? Какво
 63 свидетелствуват тия против Тебе? ⁶³ Но Исус
 мълчеше. Първосвещеникът му каза: Заклевам Те
 64 в живия Бог да ни кажеш: Ти ли си Христос
 Божият Син? ⁶⁴ Исус му каза: Ти рече. Но
 казвам ви, от сега нататък ще видите Човешкия
 65 Син седящ отдясно на силата и идещ на небесните
 облаци. ⁶⁵ Тогава първосвещеникът раздра
 дрехите си и каза: Той богохулствува! Каква
 нужда имаме вече от свидетели? Ето

сега чухме богохулството. Вие какво мислите?
 66 А те в отговор рекоха: Изложи се на смъртно
 66 *наказание*. ⁶⁷ Тогава Го заплюваха в лицето
 67 и Го блъскаха; а други Му удряха плесници и
 Му казваха: ⁶⁸ Познай ни, Христе, кой Те удари.
 68 ⁶⁹ А Петър седеше във двора; и една слугиня
 69 дойде при него и му каза: И ти беше с Исуса
 галилеянина. ⁷⁰ А той се отрече пред всички,
 70 казвайки: Не разбирам що говориш. ⁷¹ И когато
 71 излезе в преддверието, видя го друга *слугиня*, и
 каза на тия, които бяха там: И тоя беше с Исуса
 Назарянина. ⁷² И *Петър* пак се отрече с клетва:
 72 Не познавам човека. ⁷³ След малко се прибли-
 73 жиха и ония, които стояха наблизо, и рекоха на
 Петра: Наистина и ти си от тях, защото твоят
 74 говор те издава. ⁷⁴ Тогава той започна да про-
 клина и да се кълне: Не познавам човека. И на
 75 часа петелът изпя. ⁷⁵ И спомни си Петър думата
 на Исуса, Който беше рекъл: Преди да изпее
 петелът, три пъти ще се отречеш от Мене. И той
 излезе във и плака горко.

¹ А на сутринта всичките главни свещеници **27**
 и народни старейшини се съвещаваха против
 Исуса, да Го умъртвят. ² И когато Го вързаха,
 2 заведоха Го и Го предадоха на управителя Пилата.
 3 ³ Тогава Юда, който Го беше предал, като
 3 видя, че *Исус* бе осъден, разкая се и върна
 тридесетте сребърника на главните свещеници
 и старейшините и каза: ⁴ Съгреших, че преда-
 4 дох невинна кръв. А те рекоха: Нам що ни е? Ти
 4 гледай. ⁵ И като хвърли сребърниците в храма,
 5 излезе и отиде и се обеси. ⁶ А главните свеще-
 6 ници взеха сребърниците и рекоха: Не е позволено
 да ги туряме в храмовата каса, понеже са цена
 на кръв. ⁷ И като се съветваха, купиха
 7 с тях грънчаревата нива, за погребване на чуж-
 8 денци. ⁸ Затова оная нива се нарече кръвна
 8 нива, *както се нарича* и до днес. ⁹ Тогава се изпълни
 9 реченото чрез пророк Еремия, който каза:
 "И взеха тридесетте сребърника, цената на оце-
 10 нения, *Когато* оцениха някои от израилтяните,
 10 и дадоха ги за грънчаревата нива, според
 10 както ми заповяда Господ". ¹¹ А Исус застана
 11 пред управителя; и управителят Го попита, като
 каза: Ти Юдейският цар ли си? А Исус му рече:
 12 Ти казваш. ¹² И когато Го обвиняваха главните
 12 свещеници и старейшините, нищо не отговаряше.
 13 ¹³ Тогава Пилат Му казва: Не чуваш ли за
 13 колко неща свидетелствуват против Тебе? ¹⁴ Но
 14 Той не му отговори нито на едно нещо; тъй щото
 управителят се чудеше много. ¹⁵ А на всеки
 15 празник управителят имаше обичай да пуска на
 16 народа един от затворниците, когото биха по-
 16 искали. ¹⁶ А тогава имаха един прочут затвор-
 16 ник, на име Варава. ¹⁷ И тъй, като бяха събра-
 17

ни, Пилат им каза: Кого искате да ви пусна: Варава ли или Исуса, наречен Христос? ¹⁸ (Понеже знаеше, че от завист го предаваха. ¹⁹ При това, като седеше на съдийския престол, жена му изпрати до него да кажат: Не струвай нищо на Тоя праведник; защото днес много пострадах на съне поради Него). ²⁰ А главните свещеници и старейшините убедиха народа да изпроси Варава, а Исуса да погубят. ²¹ Управителят в отговор им рече: Кого от двамата искате да ви пусна? А те рекоха: Варава. ²² Пилат им каза: Тогава какво да правя с Исуса, наречен Христос? Те всички казват: Да бъде разпнат. ²³ А той каза: Че какво зло е сторил? А те още повече закрещяха, казвайки: Да бъде разпнат. ²⁴ И тъй Пилат като видя, че никак не помага, а напротив, че се повдига размирие, взе вода, уми си ръцете пред народа, и каза: Аз съм невинен за кръвта на Тоя праведник; вие гледайте. ²⁵ И целият народ в отговор рече: Кръвта Му да бъде на нас и на чадата ни. ²⁶ Тогава им пусна Варава; а Исуса би и Го предаде на разпятие. ²⁷ Тогава войниците на управителя заведоха Исуса в преторията, и събраха около Него цялата дружина. ²⁸ И като Го съблякоха, облякоха Го в червена мантия. ²⁹ И сплетоха венец от тръни и го наложиха на главата Му, и *туруха* тръст в десницата Му; и като коленичиха пред Него, ругаеха Му се, казвайки: Здравей, Царю Юдейски! ³⁰ И заплюваха Го, и взеха тръстта и Го удряха по главата. ³¹ И след като Му се поругаха, съблякоха Му мантията и Го облякоха с Неговите дрехи и Го заведоха да Го разпнат. ³² А на излизане намериха един киринеец, на име Симон; него заставиха да носи кръста Му. ³³ И като стигнаха на едно място, наречено Голгота (което значи лобно място), ³⁴ дадоха Му да пие вино размесено с жлъчка; но Той като вкуси, не прие да пие. ³⁵ И когато Го разпнаха, разделиха си дрехите Му, като хвърлиха жребие. ³⁶ И седяха да Го пазят там. ³⁷ И поставиха над главата Му обвинението Му, написано *така*: Тоя е Исус, Юдейският Цар. ³⁸ Тогава бидоха разпнати с Него двама разбойници, един отлясно, и един отляво. ³⁹ А минаващите оттам Му се подиграваха, като клатеха глави и думаха: ⁴⁰ Ти, Който разоряваш храма и за три дни *пак* го съграждаш, спаси Себе Си; ако си Божий Син, слез от кръста. ⁴¹ Подобно и главните свещеници с книжниците и старейшините Го ругаеха, казвайки: ⁴² Други е избавил, а пък Себе Си не може да избави! Той е Израилевият Цар! нека слезе сега от кръста, и ще повярваме в Него. ⁴³ Упова на Бога; нека Го избави сега, ако Му е угодно; понеже каза: Божий Син съм. ⁴⁴ Със същия

укор Му се присмиваха и разпнатите с Него разбойници. ⁴⁵ А от шестия час тъмнина покриваше цялата земя до деветия час. ⁴⁶ А около деветия час Исус извика със силен глас: Или, Или, лама савахтани? сиреч: Боже Мой, Боже Мой, защо си Ме оставил? ⁴⁷ Някои от стоящите там, като чуха, думаха: Той вика Илия. ⁴⁸ И веднага един от тях се завтече, взе гъба, натопи я в оцет, и като я надяна на тръст, даде Му да пие. ⁴⁹ А другите казваха: Остави! да видим дали ще дойде Илия да Го избави. ⁵⁰ А Исус, като извика пак със силен глас, издъхна. ⁵¹ И, ето, завесата на храма се раздра на две от горе до долу, земята се разтресе, скалите се разпукаха, ⁵² гробовете се разтвориха и много тела на починалите светии бяха възкресени, ⁵³ (които, като излязоха от гробовете след Неговото възкресение, влязоха в светия град, и се явиха на мнозина). ⁵⁴ А стотникът и ония, които заедно с него пазеха Исуса, като видяха земетресението и всичко що стана, уплашиха се твърде много, и думаха: Наистина тоя беше Син на Бога. ⁵⁵ Там бяха още и гледаха отдалеч много жени, които бяха следвали Исуса от Галилея, и Му служеха; ⁵⁶ между които бяха Мария Магдалина, и Мария майка на Якова и на Иосия, и майката на Заведеевите синове. ⁵⁷ И когато се свечери, дойде един богаташ от Ариматея, на име Иосиф, който също беше се учил при Исуса. ⁵⁸ Той дойде при Пилата и поиска Исусовото тяло. Тогава Пилат заповяда да му се даде. ⁵⁹ Иосиф, като взе тялото, обви го с чиста плащаница, ⁶⁰ и го положи в своя нов гроб, който бе изсякъл в скалата; и като привали голям камък на гробната врата, отиде си. ⁶¹ А там бяха Мария Магдалина и другата Мария, които седяха срещу гроба. ⁶² И на следващия ден, който бе *денят* след приготвянето за празника, главните свещеници и фарисеите се събраха при Пилата и казаха: ⁶³ Господарю, спомнихме си, че Оня измамник приживе рече: След три дни ще възкръсна. ⁶⁴ Заповядай, прочее, гробът да се пази здраво до третия ден, да не би учениците Му да дойдат и да Го откраднат, и кажат на народа: Възкръсна от мъртвите. Така последната измама ще бъде по-лоша от първата. ⁶⁵ Пилат им рече: Вземете стража; идете, вардете Го както знаете. ⁶⁶ Те, прочее, отидоха и вардиха гроба, като запечатиха гроба с *помощта* на стражата.

28
¹ А като се мина съботата, на първия ден от седмицата, дойдоха Мария Магдалина и другата Мария да видят гроба. ² А, ето, стана голям трус; защото ангел от Господа слезе от небото и пристъпи, отвали камъка, и седна на него. ³ Изгледът му беше като блескавица, и облек-

- 4 лото му бяло като сняг. ⁴ И в страха си от него
стражарите трепереха, и станаха като мъртви.
- 5 ⁵ А ангелът проговори, като каза на жените: Вие
не се бойте, защото зная, че търсите разпнатия
- 6 Исус. ⁶ Няма Го тук; защото възкръсна, както
и рече: дойдете и вижте мястото, гдето е лежал
- 7 Господ. ⁷ Идете скоро да кажете на учениците
Му, че е възкръснал от мъртвите; и, ето, Той
отива преди вас в Галилея; там ще Го видите;
- 8 ето казах ви. ⁸ И те излязоха бързо от гроба със
страх и голяма радост, и завтекоха се да изве-
- 9 стят на учениците Му. ⁹ И ето Исус ги срещна и
рече: Здравейте! А те се приближиха и се хва-
- 10 наха за нозете Му и Му се поклониха. ¹⁰ Тога-
ва Исус им рече: Не бойте се; идете кажете на
братята Ми да идат в Галилея, и там ще Ме ви-
- 11 дят. ¹¹ Когато те отидоха, ето, някои от стра-
жата дойдоха в града и известиха на главните
- 12 свещеници всичко що бе станало. ¹² И те, ка-
то се събраха със старейшините и се съвеща-
ваха, дадоха на войниците доволно пари, и ре-
коха: ¹³ Кажете, че учениците Му дойдоха през 13
нощта и Го откраднаха, когато ние спяхме. ¹⁴ И 14
ако слух за това стигне до управителя, ние ще
го убедим, а вас ще направим да нямате гри-
жа. ¹⁵ Те, прочее, взеха парите, и постъпиха как- 15
кто бяха научени. И това що те казаха се разне-
се между юдеите, *и продължава даже и до днес.*
- ¹⁶ А единадесетте ученика отидоха в Галилея, на 16
бърдото, гдето Исус им определи. ¹⁷ И като Го 17
видяха, поклониха Му се; а някои се усъмниха.
- ¹⁸ Тогава Исус се приближи към тях и им гово- 18
ри, казвайки: Даде Ми се всяка власт на небето
и на земята. ¹⁹ Идете, прочее, научете всичките 19
народи, и кръщавайте ги в името на Отца и Си-
на и Светия Дух, ²⁰ като ги учите да пазят всич- 20
ко що съм ви заповядал; и ето, Аз съм с вас през,
всичките дни до свършека на века. [Амин].

МАРКО

1 **Н**ачалото на благовестието на Исуса Христа Божий Син; ² както е писано в *книгата* на пророк Исаия: - "Ето, Аз изпращам пред лицето Ти вестителя Си, Който ще ³ устрои Твоя път; ³ Глас на един, който вика в пустинята: Пригответе пътя за Господа, Прави направете пътеките за Него". ⁴ Иоан дойде, който кръщаваше в пустинята, и проповядваше кръщение на покаяние за опрощаване на греховете. ⁵ И излизаше при него цялата Юдейска страна и всичките ерусалимляни, и кръщаваха се от него в реката Йордан, като изповядваха греховете си. ⁶ А Иоан носеше облекло от камилска козина и кожен пояс около кръста си, ⁷ и хранеше с акриди и див мед. ⁷ И като проповядваше, казваше: Подир мене иде Онзи, който е по-силен от мене, Когото не съм достоен да се наведе и развържа ремика на обуцата ⁸ Му. ⁸ Аз ви кръщавам с вода; а Той ще ви кръсти със Светия Дух. ⁹ През тия дни дойде Исус от Назарет Галилейски и се кръсти от Иоан в Йордан. ¹⁰ И като излезе веднага от водата, видя, че се разтварят небесата, и че Духът като гълъб слизаше на Него. ¹¹ И дойде глас от небесата: Ти си Моят възлюблен Син; в Тебе е Моето благоволение. ¹² И веднага Духът Го закара в пустинята. ¹³ И беше в пустинята четиридесет дни изкушаван от Сатана, и беше със зверовете; а ангелите Му служеха. ¹⁴ А след като Иоан биде предаден на *властта*, Исус дойде в Галилея и проповядваше Божието благовестие, казвайки: ¹⁵ Времето се изпълни, и Божието царство наближи; покайте се и повярвайте в благовестието; ¹⁶ А когато минаваше край галилейското езеро°, видя Симона и брата на Симона, Андрея, че хвърляха мрежи в езерото, понеже бяха рибари. ¹⁷ И рече им Исус: Вървете след Мене, и Аз ще ви направя да станете ловци на човеци. ¹⁸ И те веднага оставиха мрежите и отидоха след Него. ¹⁹ И като отмина малко, видя Якова Заведеев и брата му Иоана, които също бяха в ладията си и кърпеха мрежите. ²⁰ И веднага ги повика; и те оставиха баща си Заведеев в ладията с надничарите, и отидоха след Него. ²¹ И дохождат в Капернаум; и незабавно в съботата Исус влезе в синагогата и поучаваше. ²² И те се чудеха на учението Му; защото ги поучаваше като един, който има власт, а не както книжниците. ²³ И скоро след това се намираще в синагогата им човек хванат от нечист дух, който извика, думайки: ²⁴ [Остави *ни!*] Ка-

кво имаш Ти с нас, Исусе назарянине? Нима си дошъл да ни погубиш? Познавам Те Кой си, Светий Божий. ²⁵ Но Исус го смъмра, казвайки: Млъкни, и излез от него. ²⁶ Тогава нечистият дух, като го сгърчи, изкрещя със силен глас и излезе от него. ²⁷ И всички се смаяха, тъй щото разискваха помежду си, думайки: Що е това? Едно ново учение! С власт заповядва и на нечистите духове, и те Му се покоряват! ²⁸ И слухът за Него се разнесе скоро навред по цялата галилейска околност. ²⁹ И щом излязоха от синагогата, дойдоха с Яков и Иоана в къщата на Симона и Андрея. ³⁰ А Симоновата тъща лежеше болна от треска; и веднага Му казват за нея. ³¹ И Той се приближи, и като я хвана за ръка, дигна я; и [на часа] треската я остави, и тя им прислужваше. ³² И като се свечери, когато залезе слънцето, доведоха при Него всичките болни и хванати от бяс. ³³ И целият град се събра пред вратата. ³⁴ И Той изцели мнозина, които страдаха от разни болести, и изгони много бесове; и не позволяваше на бесовете да говорят, понеже Го познаваха. ³⁵ И сутринта, когато беше още тъмно, стана и излезе, и отиде в уединено място, и там се молеше. ³⁶ А Симон и ония, които бяха с Него изтичаха подире Му. ³⁷ И като Го намериха, казват Му: всички те търсят. ³⁸ А Той им казва: Да идем другаде, в близките градове и там да проповядвам; защото за това съм излязъл. ³⁹ И влизаше в синагогите им по цяла Галилея, като проповядваше и изгонваше бесовете. ⁴⁰ И дохожда при Него един прокажен и Му се моли, коленичил при Него, казвайки: Ако искаш, можеш да ме очистиш. ⁴¹ А Той се смили, простря ръка и се допря до него, и му каза: Искам, бъди очистен. ⁴² И веднага проказата го остави, и той се очисти. ⁴³ И на часа го отпрати, и му заръча строго, като му каза: ⁴⁴ Внимавай да не кажеш никому нищо; но за свидетелство на тях, иди и се покажи на свещеника и принеси за очистването си това, което е заповядал Моисей. ⁴⁵ А той, като излезе, почна да разгласява много и да разнася станалото, така щото Исус не можеше вече да влезе явно в някой град, но се намираще във в уединени места; и дохождаха при Него отвсякъде.

2 След известно време, Той пак влезе в Капернаум; и разчу се че бил в къщата. ² И мнозина се събраха, така щото и около вратата не можаха да се поберат; и Той им говореше словото. ³ Дохождат и донасят при Него един пара-

4 литик. Четирима го носеха; ⁴ И като не можаха да се приближат до Него, поради народа, разкриха покрива на *къщата*, гдето беше, пробиха го и пуснаха постелката, на която лежеше паралистикът. ⁵ А Исус, като видя вратата им, каза на паралика: Синко, прощават ти се греховете.

6 ⁶ А имаше там някои от книжниците, които седяха и размишляваха в сърцата си: ⁷ Тоя защо говори така? Той богохулствува. Кой може да прощава грехове, освен един Бог? ⁸ Исус, като разбра веднага с духа Си, че така размишляват в себе си, рече им: Защо размишлявате това в сърцата си? ⁹ Кое е по-лесно, да река на паралика: Прощават ти се греховете, или да река: Стани, вдигни постелката си и ходи? ¹⁰ Но за да познаете, че Човешкият Син има власт на земята да прощава грехове, (казва на паралика): ¹¹ Тебе казвам: Стани, вдигни си постелката и иди у дома си. ¹² И той стана, веднага, вдигна си постелката и излезе пред всичките; така щото всички се зачудиха и славеха Бога, и думаха: Никога не сме виждали такова нещо.

13 ¹³ И пак излезе край езерото; и цялото множество идеше при Него, и Той ги поучаваше. ¹⁴ Като минаваше видя Левия Алфеев седящ в бирничеството, и каза му: Върви след Мене. И той стана и отиде след Него. ¹⁵ И когато Исус седеше на трапезата в къщата му, заедно с Него и учениците Му, насядаха и много бирници и грешници; защото бяха мнозина и отиваха по дир Него. ¹⁶ Тогава книжниците, които бяха от фарисеите, като видяха, че Той яде с грешниците и бирниците, казаха на учениците Му: Защо яде и пие с бирниците и грешниците? ¹⁷ А Исус, като чу това, каза им: Здравите нямат нужда от лекар, а болните; не съм дошъл да призова праведните, но грешниците (на покаяние). ¹⁸ А Иоановите ученици и фарисеите постеха; и дохождат и казват Му: Защо постят Иоановите и фарисейските ученици, а Твоите не постят? ¹⁹ А Исус им рече: Могат ли сватбарите да постят, докато е с тях младоженецът? До тогава, до когато младоженецът е с тях, не могат да постят.

20 ²⁰ Ще дойдат, обаче, дни, когато младоженецът ще се отнеме от тях, и тогава, през ония дни, ще постят. ²¹ Никой не пришива кръпка от невалян плат на вехта дреха; а инак, това, което трябваше да запълни *дрехата*, отдира от нея, новото от вехтото, и съдраното става по-лошо. ²² И никой не налива ново вино в стари мехове; инак, виното ще спуга меховете, и се изхабяват и виното и меховете; но *наливат* ново вино в нови мехове. ²³ И в една събота, когато минаваше през посеви, учениците Му, вървейки из пътя, почнаха да късат класове. ²⁴ И фарисеите Му

рекоха: Виж! защо вършат в събота нещо, което не е позволено? ²⁵ А Той им рече: Не сте ли чели ²⁵ що стори Давид, когато беше в нужда, и огладня и *мъжете*, които бяха с него? ²⁶ Как влезе в ²⁶ Божия дом, когато Авиатар беше първосвещеник и изяде присъствените хлябове, които не е позволено никому да яде, освен на свещениците, като даде и на ония, които бяха с него? ²⁷ И ²⁷ каза им: Съботата е направена за човека, а не човек за съботата; ²⁸ така щото Човешкият Син ²⁸ е господар и на съботата.

3 ¹ И влезе пак в синагогата; и там имаше човек с изсъхнала ръка. ² И наблюдаваха Го, дали ще го изцели в съботен ден, за да Го обвинят. ³ Той каза на човека с изсъхналата ръка: Изправи се насред. ⁴ Тогава на тях казва: Позволено ли е да се прави добро в съботен ден, или да се прави зло? да се спаси ли живот, или да се погуби? А те мълчаха. ⁵ А като ги изгледа с гняв, наскърбен поради закоравяването на сърцата им, каза на човека: Простри си ръката. Той я простря; и ръката му оздравя. ⁶ И фарисеите, като излязоха, веднага се наговориха с Иродианите против Него, как да Го погубят. ⁷ Тогава Исус се оттегли с учениците Си към езерото, и голямо множество от Галилея отиде изподир. ⁸ И от ⁸ Юдея, от Ерусалим, от Идумея, отвъд Йордан; и *от местата* около Тир и Сидон, едно голямо множество дойде при Него, като чуха колко много *чудеса* правел. ⁹ И поръча на учениците ⁹ Си да Му служат с една ладия, поради народа, за да Го не притискат. ¹⁰ Защото беше изцелил мнозина, така, че онези, които страдаха от язви натискаха Го, за да се допрат до Него. ¹¹ И нечистите духове, когато Го виждаха, падаха пред Него и викаха, казвайки: Ти си Божий Син. ¹² Но Той строго им заръчваше да Го не изявяват. ¹³ След това се възкачи на хълма ¹³ и повика при Себе Си ония, които си искаше; и те отидоха при Него, ¹⁴ И определи дванайсет души, за да бъдат с Него и за да ги изпраща да проповядват, ¹⁵ и да имат власт да изгонват бесове. ¹⁶ *Определи:* Симона, на когото даде името Петър; ¹⁷ и Якова Заведеев и Якововия брат Иоан, на които даде и името Воанергес, сиреч, синове на гърма, ¹⁸ и Андрея и Филипа, Вартоломея и Матей, Тома и Якова Алфеев, Тадея и Симона Зилот, ¹⁹ и Юда Искариотски, ¹⁹ който Го и предаде. ²⁰ И дохожда в една къща; ²⁰ и пак се събира народ, така щото те не можаха нито хляб да ядат. ²¹ А своите Му, като чуха ²¹ това, излязоха за да Го хванат; защото казваха, че не бил на Себе Си. ²² И книжниците, които бяха слезли от Ерусалим, казваха, че Той има Веелзевул, и че изгонва бесовете чрез начални-

23 ка на бесовете. ²³ Но Той, като ги повика, казваше им с притчи: Как може Сатана да изгонва Сатана? ²⁴ Ако едно царство се раздели против себе си, това царство не може да устои. ²⁵ И ако един дом се раздели против себе си, тоя дом не ще може да устои. ²⁶ И ако Сатана е въстанал против себе си, и се е разделил, той не може да устои, но дошъл му е краят. ²⁷ Обаче никой не може да влезе в къщата на силния човек, да ограби покъщнината му, ако първо не върже силния, и тогава ще ограби къщата му. ²⁸ Истина ви казвам, че всичките грехове на човешкия род ще бъдат простени, и всичките хули с които биха богохулствували; ²⁹ но ако някой похули Светия Дух, за него няма прошка до века, но е виновен за вечен грях. ³⁰ *Това рече Той,* защото казваха: Има нечист дух. ³¹ Дохождат, прочее, майка Му и братята Му, и като стояха вън пратиха до Него да Го повикат. ³² А около Него седеше едно множество; и казват Му: Ето, майка Ти и братята Ти вън, търсят Те. ³³ И в отговор им каза: Коя е майка Ми? *кои са* братята Ми? ³⁴ И като изгледа седящите около Него каза: Ето майка Ми и братята Ми! ³⁵ Защото, който върши Божията воля, той Ми е брат, и сестра, и майка.

4 ¹ И пак започна да поучава край езерото. И събра се при Него едно твърде голямо множество, така щото Той влезе в една ладия и седеше на езерото; а цялото множество беше на сушата край езерото. ² И поучаваше ги много с притчи, и казваше им в поучението Си: ³ Слушайте: Ето, сеячът излезе да сее. ⁴ И когато сееше, някои зърна паднаха край пътя; и птиците дойдоха и ги изкълваха: ⁵ Други паднаха на канаристо място, гдето нямаше много пръст, и скоро поникнаха, защото нямаше дълбока почва; ⁶ а когато изгря слънцето, пригоряха, и понеже нямаха корен, изсъхнаха. ⁷ И други паднаха между тръните; и тръните пораснаха и ги заглушиха, и не дадоха плод. ⁸ А другите паднаха на добрата земя, и даваха плод, който растеше и се умножаваше, и принесоха кое тридесет, кое шестдесет и кое сто. ⁹ И каза: Който има уши да слуша, нека слуша. ¹⁰ И когато остана сам, ония, които бяха около Него с дванадесетте, Го попитаха за притчите. ¹¹ И каза им: На вас е дадено да познаете тайната на Божие царство; а на ония, външните всичко бива в притчи; ¹² тъй щото гледащи да гледат, а да не виждат, и слушащи да слушат, а да не разбират, да не би да се обърнат и да им се прости [греха]. ¹³ И казва им: Не разбирате ли тая притча? а как ще разберете всичките притчи? ¹⁴ Сеячът сее словото. ¹⁵ А ония край пътя, гдето се сее словото, са тия, ко-

ито като чуват, Сатана веднага дохожда и грабва посеяното в тях слово. ¹⁶ Също и посеяното на канаристите места са тия които, като чуват словото, веднага с радост го приемат; ¹⁷ нямат, обаче, корен в себе си, но са привременни; после, като настане напаст или гонение, поради словото, веднага се съблзнят. ¹⁸ Посеяното между тръните са други; те са ония, които са слушали словото; ¹⁹ а светските грижи, примамката на богатството, и пожеланията за други работи, като влязат, заглушават словото, и то става безплодно. ²⁰ А посеяното на добрата земя са тия, които слушат словото, приемат го, и дават плод, тридесет, шестдесет, и стократно. ²¹ И каза им: Затова ли се донася светилото, за да го турят под шиника или под леглото? Не за това ли, да го поставят на светилника? ²² Защото няма нещо тайно освен за да се яви; нито е имало нещо спотаено, освен за да излезе наяве. ²³ Ако има някой уши да слуша, нека слуша. ²⁴ Каза им тоже: Внимавайте в това, което слушате. С каквато мярка мерите ще ви се отмери, и ще ви се прибави. ²⁵ Защото който има, нему ще се даде, а който няма от него ще се отнеме и това което има. ²⁶ И каза: Божие царство е също, както кога човек хвърли семе в земята. ²⁷ и спи и става нощ и ден; а как никне и расте, той не знае. ²⁸ Земята сама по себе си произвежда, първо ствол, после клас, подир това пълно зърно в класа. ²⁹ А когато узрее плодът, на часа изпраща сърпа, защото е настанала жетва. ³⁰ При това каза: На какво да оприличим Божие царство? или с каква притча да го представим? ³¹ То прилича на синапово зърно, което, когато се посее в земята, е по-малко от всичките семена, които са на земята; ³² но когато се посее, расте, и става по-голямо от всичките злакове, и пуска големи клони, така че под сянката му могат да се подслонят небесните птици. ³³ С много такива притчи им прогласяваше словото, според както можеха да слушат. ³⁴ А без притча не им говореше; но насаме обясняваше всичко на Своите ученици. ³⁵ И в същия ден, когато се свечери, Исус им каза: Да минем на отвъдната страна. ³⁶ И като оставиха народа, вземат Го със себе си в ладията, тъй както бе; и имаше други ладии с Него. ³⁷ И дига се голяма ветрена буря, и вълните се нахвърляха в ладията, тъй че тя вече се пълнеше с вода. ³⁸ А Той беше на задната част, заспал на възглавница; и те Го събуждат и Му казват: Учителю! нима не Те е грижа че загиваме? ³⁹ И Той, като се събуди, смъмра вятъра и рече на езерото: Мълчи! утихни! И вятърът престана, и настана голяма тишина. ⁴⁰ И рече им: Защо сте страхливи? Още ли нямате вяра?

41 ⁴¹ И голям страх ги обзе; и те си казаха един на друг: Кой е прочее, Тоя, че и вятърът и езерото Му се покоряват?

5 ¹ И тъй минаха отвъд езерото в гадаринската страна. ² И като излезе от ладията, на часа Го срещна от гробищата човек с нечист дух. ³ Той живееше в гробищата, и никой вече не можеше да го върже нито с верига; ⁴ защото много пъти бяха го връзвали с окови и с вериги; но той бе разкъсвал веригите и счупвал оковите; и никой нямаше сила да го укроти. ⁵ И всякога, нощем и денем, в гробищата и по бърдата, той викаше и се изпосичаше с камъни. ⁶ А като видя Исуса отдалеч, затече се и Му се поклони; ⁷ и изкрещя със силен глас и рече: Какво имаш Ти с мен, Исусе, Сине на Всевишния Бог? Заклевам Те в Бога, недей ме мъчи. ⁸ (Защото му казваше: Излез от човека, душе нечисти). ⁹ И Исус го попита: Как ти е името? А той Му каза: Легион ми е името; защото сме мнозина. ¹⁰ И много Му се моли да не ги отпраща въвн от страната. ¹¹ А там по бърдото пасеше голямо стадо свине. ¹² И *бесовете* Му се молиха, казвайки: Прати ни в свинете, за да влезем в тях. ¹³ Исус им позволи. И нечистите духове излязоха и влязоха в свинете; и стадото, *на брой* около две хиляди, се спусна по стръмнината в езерото, и се издавиха в езерото. ¹⁴ А ония, които ги пасяха, побягнаха и известиха това в града и по селата. И *жители-те* дойдоха да видят какво е станало. ¹⁵ И като дохождат при Исуса, виждат хванатия *по-пред* от бесове, в когото е бил легиона, че седи облечен и смислен; и убояха се. ¹⁶ И ония, които бяха видели, разказваха им за станалото с хванатия от бесовете, и за свинете. ¹⁷ И те почнаха да Му се молят да си отиде от техните предели. ¹⁸ И когато влизаше в ладията, тоя, който бе *по-напред* хванат от бесове, Му се молеше да бъде заедно с Него. ¹⁹ Обаче Той не го допусна, но му каза: Иди си у дома при своите, и кажи им какви неща ти стори Господ и *как* се смили за тебе. ²⁰ И *човекът* тръгна и почна да разгласява в Декапол какви неща му стори Исус; и всички се чудеха. ²¹ Когато Исус пак премина с ладията на отвъдната страна, събра се при Него голямо множество; и Той беше край езерото. ²² И дохожда един от началниците на синагогата, на име Яир, и като Го вижда, пада пред нозете Му, ²³ и много Му се моли, казвайки: Малката ми дъщеря бере душа; *моля Ти* се да дойдеш и положиш ръце на нея, за да оздравее и да живее. ²⁴ И Той отиде с него; и едно голямо множество вървеше подире Му, и хората Го притискаха. ²⁵ И една жена, която бе имала кръвотечение дванадесет години, ²⁶ и беше много по-

страдала от мнозина лекари, и беше иждивила целия си имот без да види някаква полза, а на-против беше й станало по-зле, ²⁷ като чу отзивите за Исуса, дойде между народа изотзад и се допря до дрехата Му. ²⁸ Защото си казваше: Ако само се допра до дрехата Му, ще оздравея. ²⁹ И на часа пресекна кръвотечението й, и тя усети в тялото си, че се изцели от болестта. ³⁰ И веднага Исус като усети в Себе Си, че излязла от Него сила, обърна се всред народа и каза: Кой се допря до дрехите Ми? ³¹ Учениците Му казаха: Ти виждаш, че народът Те притиска, и казваш ли: Кой се допря до Мене? ³² Но Той се озърташе за да види тая, която бе сторила това. ³³ А жената уплашена и разтреперана, като знаеше станалото с нея, дойде и падна пред Него и Му каза цялата истина. ³⁴ А Той й рече: Дъщерьо, твоята вяра те изцели; иди си с мир, и бъди здрава от болестта си. ³⁵ Докато Той още говореше, дохождат от *къщата* на началника на синагогата и казват: Дъщеря ти умря; защо вече затрудняваш Учителя? ³⁶ А Исус, като дочу думата, която говореха, каза на началника на синагогата: Не бой се, само вярвай. ³⁷ И никому не позволи да Го придружи, освен на Петра, Якова и Якововия брат Иоан. ³⁸ И като дохождат до къщата на началника на синагогата, Той вижда вълнение и *мнозина*, които плачеха и пищяха много. ³⁹ И като влезе, каза им: Защо правите вълнение и плачете? Детето не е умряло, а спи. ⁴⁰ А те Му се присмиваха. Но Той като изкара навън всичките, взема бащата и майката на детето, и ония, които бяха с Него, и влиза там гдето беше детето. ⁴¹ И като хвана детето за ръка, каза му: Талита куми; което значи - Момиче, тебе казвам: Стани. ⁴² И момичето веднага стана и ходеше, защото беше на дванадесет години. И внезапно те се смаяха твърде много. ⁴³ И много им заръча, никой да не узнае това; и заповяда да й дадат да яде.

6 ¹ И Той излезе оттам и дойде в Своята родина; и учениците Му вървяха подир Него. ² И когато настана събота, почна да поучава в синагогата; и мнозина, като Го слушаха, се чудеха и думаша: Откъде има Тоя всичко това? и: Каква е дадената на този мъдрост, и какви са тези велики дела извършени от ръцете Му? ³ Тоя не е ли дърводелецът, син на Мария, и брат на Якова и Иосия, на Юда и Симона? и сестрите Му не са ли тука между нас? И те се събланиха в Него. ⁴ А Исус им каза: Никой пророк не е без почит, освен в своята родина, и между своите сродници, и в своя си дом. ⁵ И не можеше да извърши там никакво велико дело, освен дето положи ръце на малцина болни и ги изце-

6 ли. ⁶ И чудеше се за тяхното неверие. И обика-
 7 ляше околните села и поучаваше. ⁷ И като по-
 8 вика дванадесетте, почна да ги разпраща двама
 9 по двама, и даде им власт над нечистите духове.
 10 ⁸ И заповяда им да не вземат нищо за път освен
 11 една тояга; ни хляб, ни торба, ни пари в поя-
 12 са; ⁹ но да се обуват със сандали: И, *рече Той*, не
 13 се обличайте с две дрехи. ¹⁰ И каза им: В която
 14 къща влезете, оставайте в нея докле си излезе-
 15 те оттам. ¹¹ И ако в някое място не ви приемат,
 16 нито ви послушат, като излизате оттам отър-
 17 сетете праха из под нозете си като свидетелство
 18 против тях. ¹² И те излязоха и проповядваха,
 19 че *човеците* трябва да се покаят. ¹³ И изгонва-
 20 ха много бесове, и мнозина болни помазваха с
 21 масло и ги изцеляваха. ¹⁴ И цар Ирод чу за *Ис-*
 22 *уса*, (защото името Му стана известно), и дума-
 23 ше: Иоан Кръстител е възкръснал от мъртвите
 24 и за това тия велики сили действуват чрез Него.
 25 ¹⁵ А други казваха, че е Илия. Други пък каз-
 26 ваха, че Той е пророк, като един от *старовре-*
 27 *менните* пророци. ¹⁶ Но Ирод, като чу за *Него*,
 28 рече: Това е Иоан, когото аз обезглавих, той е
 29 възкръснал. ¹⁷ Защото тоя Ирод беше пратил да
 30 хванат Иоана, и да го вържат в тъмница, зара-
 31 ди Иродиада, жената на брата му Филипа, по-
 32 неже я беше взел за жена. ¹⁸ Защото Иоан казва-
 33 ше на Ирода: Не ти е позволено да имаш брато-
 34 вата си жена. ¹⁹ А Иродиада се настрои против
 35 него и искаше да го убие, но не можеше; ²⁰ за-
 36 щото Ирод се боеше от Иоана, като знаеше, че
 37 той е човек праведен и свет, и го пазеше здра-
 38 во; и когато го слушаше, вършеше много неща
 39 и с удоволствие го слушаше. ²¹ И когато наста-
 40 на сгоден ден, когато Ирод за рождения си ден
 41 направи вечеря на големците си и на хилядни-
 42 ците и на галилейските старейшини, ²² и сама-
 43 та дъщеря на Иродиада влезе и поигра, тя уго-
 44 ди на Ирода и на седящите с него; и царят ре-
 45 че на момичето: Искай от мене каквото щеш,
 46 и ще ти го дам. ²³ И закле ѝ се: Каквото и да
 47 поискаш от мене, ще ти дам, *даже* до полови-
 48 ната на царството ми. ²⁴ А тя излезе и рече на
 49 майка си: Какво да поискам? И тя каза: Главата
 50 на Иоана Кръстителя. ²⁵ И на часа *момиче-*
 51 *то* влезе бързо при царя и поиска, като каза:
 52 Искам да ми дадеш още сега, на блюдо, глава-
 53 та на Иоана Кръстителя. ²⁶ И царят се наскърби
 54 много; но пак, заради клетвите си и заради се-
 55 дящите с него, не иска да ѝ откаже. ²⁷ И ведна-
 56 га царят прати един телохранител, *комуто* за-
 57 повяда да донесе главата му; и той отиде, обез-
 58 глави го в тъмницата, ²⁸ и донесе главата му на
 59 блюдо и я даде на момичето; а момичето я даде
 60 на майка си. ²⁹ И учениците му, като чуха то-

ва дойдоха и дигнаха тялото му, и го положиха
 в гроб. ³⁰ И апостолите се събраха при Исуса и
 31 разказваха Му всичко каквото бяха извършили
 32 и каквото бяха поучили. ³¹ И рече им: Дойдете
 33 вие сами на уединено място насаме и починете
 34 си малко. Защото мнозина дохождаха и отива-
 35 ха; и нямаха време нито да ядат. ³² И отидоха
 36 с ладията на уединено място на саме. ³³ А като
 37 отидоха *людете ги* видяха, и мнозина *ги* позна-
 38 ха; и от всичките градове се стекоха там пеша, и
 39 ги изпревариха. ³⁴ И *Исус* като излезе, видя ед-
 40 но голямо множество, и смили се за тях, поне-
 41 же бяха като овце, които нямат пастир; и поч-
 42 на да ги поучава много неща. ³⁵ И когато беше
 43 станало вече късно, учениците Му се прибли-
 44 жиха при Него и казаха: Мястото е уединено,
 45 и вече е късно; ³⁶ разпусни ги за да отидат по
 46 околните колиби и села и да си купят нещо за
 47 ядене. ³⁷ А Той в отговор им рече: Дайте им вие
 48 да ядат. А те Му казаха: Да идем ли да купим за
 49 двеста пенязи хляб и да им дадем да ядат? ³⁸ А
 50 Той им каза: Колко хляба имате? Идете вижте.
 51 И като узнаха, казаха: Пет и две риби. ³⁹ И запо-
 52 вяда им да насядат всички на групи по зелена-
 53 та трева. ⁴⁰ И те насядаха на редици, по сто и по
 54 петдесет. ⁴¹ И като взе петте хляба и двете риби,
 55 *Исус* погледна на небето и благослови; и разчу-
 56 пи хлябовете, и даваше на учениците да насла-
 57 гат отпреде им; раздели и двете риби на всич-
 58 ките. ⁴² И всички ядоха и се наситиха. ⁴³ И диг-
 59 наха къшеи, дванадесет пълни коша, така и от
 60 рибите. ⁴⁴ А ония, които ядоха хлябовете, бя-
 61 ха пет хиляди мъже. ⁴⁵ И веднага накара учени-
 62 ците Си да влязат в ладията и да отидат преди
 63 *Него* на отвъдната страна към Витсаида, докле
 64 Той разпусне народа. ⁴⁶ И след като се прости
 65 с тях, отиде на бърдото да се помоли. ⁴⁷ И като
 66 се свечери, ладията беше всред морето, а Той
 67 сам на сушата. ⁴⁸ И като ги видя, че се мъчат ка-
 68 то гребат с веслата, защото им беше противен
 69 вятърът, около четвъртата стража на нощта до-
 70 хожда при тях, като вървеше по езерото; и ще-
 71 ше да ги отmine. ⁴⁹ А те, като Го видяха да ходи
 72 по езерото, помислиха си, че е призрак, и изви-
 73 каха; ⁵⁰ защото всички Го видяха и се смутиха.
 74 И веднага Той им проговори, като им каза: Дер-
 75 зайте! Аз съм, не бойте се! ⁵¹ И влезе при тях в
 76 ладията, и вятърът утихна; и те много се ужа-
 77 сиха в себе си. ⁵² Защото не бяха се вразумили
 78 от *чудото* с хлябовете, но сърцето им беше за-
 79 коравяло. ⁵³ И като премина *езерото*, дойдоха в
 80 генисаретската земя и излязоха на сушата. ⁵⁴ И
 81 когато излязоха из ладията, веднага *хората* Го
 82 познаха; ⁵⁵ и разтичаха се по цялата оная окол-
 83 ност и почнаха да носят на легла болните там,

56 гдето чуеха, че се намирал Той. ⁵⁶ И гдето и да влизаше, в села или в градове или в колиби, туряха болните по пазарите, и молеха Му се да се допрат те поне до полите на дрехите Му; и колкото души се допираха се изцеляваха.

7 ¹ Събират се при *Исуса* фарисеите и някои от книжниците, които бяха дошли от Ерусалим, ² и бяха видели, че някои от учениците Му ядат хляб с ръце нечисти, сиреч, немити. ³ (Защото фарисеите и всички юдеи, държейки преданието на старейшините, не ядат ако не си умият ръцете до лактите; ⁴ и когато се връщат от пазар; не ядат ако се не умият. Има и много други неща, които са приели да държат, - измивания на чаши, шулета и медни съдове [и одрове]). ⁵ И тъй, фарисеите и книжниците Го запитват: Защо не вървят Твоите ученици по преданието на старейшините, но ядат хляб с нечисти ръце? ⁶ А той им рече: Добре е пророкувал Исаия за вас лицемерите, както е писано: - "Тези люде Ме почитат с устните си, Но сърцето ⁷ им отстои далеч от Мене. ⁷ Обаче напразно Ме почитат Като преподават за поучения човешки заповеди". ⁸ Вие оставяте Божията заповед и държите човешкото предание, [измивания на шулци и на чаши; и много други неща правите]. ⁹ И каза им: Хубаво! вие осуетявате Божията заповед за да спазите своето предание! ¹⁰ Защото Моисей рече: "Почитай баща си и майка си" и: "Който злослови баща или майка, непременно ¹¹ да се умъртви". ¹¹ Но вие казвате: Ако рече човек на баща си или на майка си: Това мое *имане*, с което би могъл да си помогнеш, е курбан сиреч, подарено *Богу*, това прави разлика; ¹² вие не го оставяте вече да стори нищо за баща си или за майка си. ¹³ И тъй, осуетявате Божието слово заради вашето предание, което сте предали и вършите много такива неща подобни на това. ¹⁴ И пак повика народа и каза им: Слушайте Ме всички и разбирайте. ¹⁵ Няма нищо извън човека, което, като влиза в него, може да го оскверни; но тия неща, които излизат от него, те оскверняват човека. ¹⁶ [Ако има някой уши да слуша, нека слуша]. ¹⁷ И като остави народа и влезе в къщи, учениците Му Го попитаха за притчата. ¹⁸ И каза им: Нима сте и вие тъй неразсъдливи? Не разбирате ли, че нищо, което влиза в човека от вън, не може да го оскверни? ¹⁹ Защото не влиза в сърцето му, а в корема, и излиза в захода. (*Като каза това* той направи всички ястия чисти). ²⁰ Каза още: Което излиза от човека, то осквернява човека. ²¹ Защото отвътре, от сърцето на човеците, излизат зли помисли, блудства, кражби, убийства, ²² прелюбодейства, користолюбие, нечестие, ковар-

ство, сладострастие, лукаво око, хулене, гордост, безумство. ²³ Всички тия зли неща излизат отвътре и оскверняват човека. ²⁴ И като стана оттам, отиде в тирските и сидонските предели; и влезе в една къща, и не искаше да Го знае никой; но не можа да се укрие. ²⁵ А веднага чу за Него една жена, чиято малка дъщеря имаше нечист дух, и тя дойде и падна пред нозете Му. ²⁶ (Жената бе елинка, родом сиропфиникианка). И молеше Му се да изгони беса от дъщеря ѝ. ²⁷ А *Исус* ѝ рече: Остави да се наситят децата; защото не е прилично да се вземе хляба на децата и да се даде на кученцата. ²⁸ А тя в отговор Му каза: Така Господи, но и кученцата под трапезата ядат от трохите *паднали* от децата. ²⁹ И рече ѝ: За тая дума иди си; бесът излезе от дъщеря ти. ³⁰ И като си отиде у дома, намери детето легнало на постелката, и бесът излязъл. ³¹ И като излезе пак из тирските предели, дойде през Сидон към галилейското езеро, през сред декаполските предели. ³² И довеждат при Него един глух и заекващ *човек*, и молят Му се да положи ръка на него. ³³ *Исус*, като го отведе от народа насаме, вложи пръстите Си в ушите му, и, като плюна, докосна се до езика му; ³⁴ и погледна към небето, въздъхна и му каза: Еффата, сиреч, Отвори се. ³⁵ И ушите му се отвориха, и връзката на езика му се развърза, и той говореше чисто. ³⁶ И заръча им никому да не кажат това; но колкото повече им заръчваше, толкова повече те го разгласяваха; ³⁷ защото се чудеха твърде много, и думаха: Всичко върши добре; и глухите прави да чуват, и немите да говорят.

8 ¹ През ония дни, когато пак се беше събрало голямо множество, и нямаха що да ядат, повика учениците Си и каза им: ² Жалко Ми е за народа, защото три дни вече седят при Мене, и нямат що да ядат; ³ и ако ги разпусна гладни по домовете им, ще им прималее по пътя; а някои от тях са дошли от далеч. ⁴ И учениците Му отговориха: Отде ще може някой да насити тия с хляб тук в уединено място? ⁵ И попита ги: Колко хляба имате? А те рекоха: Седем. ⁶ И заповяда на народа да насядат на земята; и като взе седемте хляба благодари, разчупи и даваше на учениците Си за да ги сложат. И сложиха ги пред народа, ⁷ Имаха и малко рибички; и като ги благослови, заповяда да ги сложат и тях. ⁸ И ядоха и се наситиха; и дигнаха останали къшеи, седем кошници. ⁹ А *ония*, които ядоха, бяха около четири хиляди души; и разпусна ги. ¹⁰ И веднага влезе в ладията с учениците Си и дойде в далманутанските предели. ¹¹ И фарисеите излязоха и почнаха да се препират с Него; и като Го изпитваха, поискаха от Него знамение

12 от небето. ¹² А Той въздъхна дълбоко от сър-
це и рече: Защо този род иска знамение? Истина
ви казвам: На този народ няма да се даде знаме-
13 ние. ¹³ И остави ги, влезе пак *в ладията*, и ми-
на на отвъдната страна. ¹⁴ Но учениците Му за-
бравиха да вземат хляб, и нямаха със себе си в
14 ладията повече от един хляб. ¹⁵ И Той им заръ-
ча, казвайки: Внимавайте, пазете се от кваса на
15 фарисеите и от кваса на Ирода. ¹⁶ И те разис-
кваха помежду си, думайки: Това е защото ня-
маме хляб. ¹⁷ А Исус, като разбра това; рече им:
17 Защо разисквате загдето нямате хляб? Още ли
не разбирате, нито разумявате? Окаменено ли е
18 сърцето ви? ¹⁸ Като имате очи, не виждате ли? и
като имате уши, не чувате ли? и не помните ли?
19 ¹⁹ Когато разчупих петте хляба на петте хиляди
души, колко кошове пълни с къшеи дигнахте?
20 Казват Му: Дванадесет. ²⁰ И когато седемте - на
четирите хиляди души, колко кошници, пълни
21 с къшеи дигнахте? Казват Му: Седем. ²¹ И каза
22 им: Не разбирате ли още? ²² Дохождат във Вит-
саида. И довеждат при Него един слепец и мо-
23 лят Му се да се докосне до него. ²³ И Той хвана
слепеца за ръка, изведе го въвн от селото, и, ка-
то плюна на очите му, положи на него ръце и го
24 попита: Виждаш ли нещо? ²⁴ И той, като подиг-
на очи, каза: Виждам човеците; защото виждам
25 *неща* като дървета, които ходят. ²⁵ После пак
положи ръце на очите му; и той втреничи очи-
26 те си, оздравя, и виждаше всичко ясно. ²⁶ И из-
прати го у дома му, и каза: Не влизай в селото,
27 [нито казвай това някому в селото]. ²⁷ И излезе
Исус с учениците Си по селата на Кесария Фи-
липова; и по пътя попита учениците Си, като
им каза: Според както казват хората: Кой съм
28 аз? ²⁸ А те в отговор Му казаха: Иоан Кръсти-
тел; други - Илия; а трети - един от пророците.
29 ²⁹ Тогава ги попита: Но според както вие каз-
вате: Кой съм? Петър в отговор Му каза: Ти си
30 Христос. ³⁰ И заръча им никому да не казват за
31 Него. ³¹ И почна да ги учи как Човешкият Син
трябва много да пострада, и да бъде отхвърлен
от старейшините, главните свещеници, книж-
32 ниците, и да бъде убит, и след три дни да въз-
кръсне. ³² И явно говореше тая дума. А Петър
33 Го взе *настрана* и почна да Го мъмри. ³³ А Той,
като се обърна и погледна учениците Си, смъ-
мра Петра, като каза: Махни се, Сатано, и иди
зад Мене, защото не мислиш за Божиите неща,
34 но за човешките неща. ³⁴ И повика народа за-
едно с учениците Си и рече им: Ако иска някой
да дойде след Мене, нека се отрече от себе си,
35 и *така* нека Ме следва. ³⁵ Защото който иска да
спаси живота ° си, ще го изгуби; а който изгуби

живота си заради Мене и за благовестието, ще
го спаси. ³⁶ Понеже какво се ползува човек като
36 спечели целия свят, а изгуби живота си? ³⁷ За-
щото какво би дал човек в замяна на живота си?
37 ³⁸ Защото ако се срамува някой поради Мене и
38 поради думите Ми в този блуден и грешен род,
то и Човешкият Син ще се срамува от него, ко-
гато дойде в славата на Отца Си със светите ан-
гели.

¹ И рече им: Истина ви казвам: Има някои **9**
от тук стоящите, които никак няма да вкусят
смърт, докле не видят Божието царство дошло
в сила. ² И след шест дни Исус взема Петра,
2 Якова и Иоана, и завежда само тях на една ви-
сока планина насаме; и преобрази се пред тях.
3 Дрехите Му станаха бляскави, твърде бели,
3 каквито никой белач на земята не може *така*
да избели. ⁴ И яви им се Илия с Моисея, които
4 разговаряха с Исуса. ⁵ А Петър проговори, каз-
5 вайки на Исуса: Учителю, добре е да сме тука; и
нека направим три шатри, за Тебе една, за Мои-
сея една и една за Илия; ⁶ защото не знаеше как
6 какво да отговори, понеже почнаха да се плашат
много. ⁷ И яви се облак и ги засени; и глас дойде
7 из облака, *който каза*: Този е Моят възлюблен
Син; Него слушайте. ⁸ И внезапно, като се озър-
8 наха, не видяха вече никого при себе си, освен
Исуса. ⁹ И като слизаха от планината, заръча
9 им да не казват никому това що бяха видели,
освен когато Човешкият Син бъде възкресен от
мъртвите. ¹⁰ И те пазеха тая поръчка, като ра-
10 зискваха помежду си що значи да възкръсне от
мъртвите. ¹¹ И попитаха Го, казвайки: Защо ду-
11 мат книжниците, че трябва първо Илия да дой-
де? ¹² А Той им каза: Наистина Илия първо ще
12 дойде и ще възстанови всичко. И как е писа-
но за Човешкия Син? - *писано е*, че трябва да
13 пострада много и да бъде унижен. ¹³ Но казвам
ви, че Илия е *вече* дошъл, и те постъпиха с него
както си искаха, според както си искаха, спо-
ред както е писано за него. ¹⁴ И когато дойдоха
14 при учениците, видяха около тях едно голямо
множество, и книжници, които се препираха с
15 тях. ¹⁵ И веднага, като Го видя цялото множе-
ство, смая се, стекоха се и Го поздравяваха. ¹⁶ И
16 Той ги попита: За какво се препирате с тях? ¹⁷ И
17 един от народа Му отговори: Учителю, доведох
при Тебе сина си, който има ням дух. ¹⁸ И где-
18 то и да го прехване, тръшка го; и той се запеня,
скърца със зъби, и се вцепенява; и говорих на
Твоите ученици да изгонят *беса*, но не можаха.
19 А Той в отговор им каза: О роде невярващ, до
19 кога ще бъда до кога ще бъда с вас? До кога ще
ви търпя? Доведете го при Мене. ²⁰ И доведо-
20

ха го при Него. И като Го видя *хванатият от бяс*, веднага духът го сгърчи; и той падна на земята и се валяше запенен. ²¹ И попита Исус баща му: Колко време има от как му е станало това? А той каза: От детинство. ²² И много пъти го е хвърлял и в огън, и във вода, за да го погуби; но ако можеш стори нещо, смили се за нас и помогни ни. ²³ А Исус му рече: Ако можеш повярвай! Всичко е възможно за този, който вярва. ²⁴ Веднага бащата на детето извика, казвайки: Вярвам [Господи]! помогни на моето неверие. ²⁵ А Исус, като видя, че се стича народ, смъмра нечистия дух, казвайки му: Душе неми и глухи, аз ти заповядвам: Излез от него, и да не влезеш вече в него. ²⁶ И *духът*, като изпищя и го сгърчи силно, излезе; и *детето* стана като мъртво, така щото болшинството, думаха, че е умряло. ²⁷ Но Исус го хвана за ръката и го дигна; и то стана, ²⁸ И когато влезе къщи, учениците Му Го попитаха насаме: Защо ние не можахме да го изгоним? ²⁹ И каза им: Тоя род с нищо не може да излезе, освен с молитва [и пост]. ³⁰ И като излязоха оттам, минаваха през Галилея; и Той искаше никой да не узнае това. ³¹ Защото учеше учениците Си, като им казваше: Човешкият Син ще бъде предаден в ръцете на човеци, и ще Го убият; и след като Го убият, подир три дни ще възкръсне. ³² Но те не разбраха думата и бояха се да Го попитат. ³³ И дойдоха в Капернаум; и когато влезе къщи попита ги: Какво разисквахте из пътя? ³⁴ А те мълчаха, защото по пътя бяха се препирали помежду си кой е по-голям? ³⁵ И като седна, повика дванадесетте и каза им: Който иска да бъде пръв, ще бъде от всички последен и на всички служител. ³⁶ Тогава взе едно детенце и го постави посред тях; и като го прегърна рече им: ³⁷ Който приеме едно от тези дечица в Мое име, и Мене приема; и който приеме Мене, приема не Мене, но Този Който Ме е пратил. ³⁸ Иоан Му каза: Учителю, видяхме един човек да изгонва бесове в Твое име; и му запретихме, защото не следваше нас. ³⁹ А Исус рече: Недейте му запрещава, защото няма никой, който да извърши велико дело в Мое име, и да може скоро *след това* да Ме злослови. ⁴⁰ Понеже оня, който не е против нас, е откъм нас. ⁴¹ Защото който ви напои с чаша вода, понеже сте Христови, истина ви казвам: той никак няма да изгуби наградата си. ⁴² А който съблазни едно от тия скромните, които вярват в Мене, за него би било по-добре да се окачи голям воденичен камък на врата му и да бъде хвърлен в морето. ⁴³ И ако те съблазни ръката ти, отсечи я; по-добре е за тебе да влезеш в живота недъгав, отколкото да имаш двете си ръце и да отидеш в

пъкъла, в неугасимия огън, ⁴⁴ [дето "червеят им не умира, и огънят не угасва"]. ⁴⁵ И ако ногата ти те съблазни, отсечи я; по-добре е за тебе да влезеш в живота куц, отколкото да имаш двете си нозе и да бъдеш хвърлен в пъкъла, ⁴⁶ [дето "червеят им не умира и огънят не угасва"]. ⁴⁷ И ако окото ти те съблазни, извади го; по-добре е за тебе да влезеш в Божието царство с едно око, отколкото да имаш двете си очи и да бъдеш хвърлен в пъкъла, ⁴⁸ дето "червеят им не умира, и огънят не угасва". ⁴⁹ Защото всеки ще се осоли с огън, [и всяка жертва ще се осоли със сол]. ⁵⁰ Добро нещо е солта; но ако солта стане безсолна, с какво ще я подправите? Имайте сол в себе си, и мир имайте помежду си.

10 ¹ И стана оттам и дойде в юдейските предели и *местата* отвъд Йордан; и народ пак се стече при Него; и по обичая Си Той пак ги поучаваше. ² И някои фарисеи се приближиха и Го попитаха, за да Го изпитат: Позволено ли е на мъж да напусне *жена си*? ³ В отговор Той им каза: Какво ви е заповядал Моисей? ⁴ А те рекоха: Моисей е позволил да напише мъжът разводно писмо и да я напусне. ⁵ А Исус им рече: Поради вашето коравосърдечие ви е написал тая заповед; ⁶ обаче, в началото на създанието, *Бог* ги е направил мъж и жена. ⁷ Затова ще остави човек баща си и майка си и ще се привърже към жена си, ⁸ и двамата ще бъдат, една плът; така че не са вече двама, а една плът. ⁹ И тъй, онова, което Бог е съчетал, човек да го не разлъчва. ¹⁰ И къщи учениците пак Го попитаха за това. ¹¹ И Той им каза: Който си напусне жената, и се ожени за друга, прелюбодействува против нея. ¹² И ако тя напусне мъжа си, и се омъжи за друг, тя прелюбодействува. ¹³ Тогава доведоха при Него дечица, за да се докосне до тях; а учениците ги смъмриха, ¹⁴ Но Исус като видя това, възнегодува и рече им: Оставете дечицата да дойдат при Мене; не ги възпирайте, защото на такива е Божието царство. ¹⁵ Истина ви казвам: Който не приеме Божието царство като детенце, той никак няма да влезе в него. ¹⁶ Прегърна ги и ги благослови като положи ръцете Си на тях. ¹⁷ И когато излизаше на път, някой се затече и коленичи пред Него и Го попита: Учителю благи, какво да сторя за да наследя вечен живот? ¹⁸ А Исус му рече: Защо Ме наричаш *благ*? Никой не е *благ* освен един Бог. ¹⁹ Знаеш заповедите: "Не убивай; Не прелюбодействуй; Не кради; Не лъжесвидетелствуй; Не увреждай; Почитай баща си и майка си". ²⁰ А той Му рече: Учителю, всичко това съм опазил от младостта си. ²¹ А Исус, като го погледна, възлюби го, и му рече: Едно ти не достига; иди продай все що

имаш и дай на сиромасите, и ще имаш съкро-
 22 вище на небето; и дойди и Ме следвай. ²² Но
 лицето му посърна от тая дума и той си оти-
 де наскърбен, защото беше човек с много имот.
 23 ²³ А Исус се озърна и каза на учениците: Колко
 мъчно ще влязат в Божието царство ония, ко-
 24 ито имат богатство! ²⁴ А учениците се смайва-
 ха за Неговите думи. Но в отговор Исус пак им
 каза: Чада, колко е мъчно да влязат в Божието
 25 царство ония, които уповават на богатство-
 то! ²⁵ По-лесно е камилата да мине през иглени
 уши, отколкото богат да влезе в Божието цар-
 26 ство. ²⁶ А те се чрезмерно зачудиха и Му казаха:
 27 Тогава кой може да се спаси? ²⁷ Исус ги поглед-
 на и рече: За човечите това е невъзможно, но не
 и за Бога; защото за Бога всичко е възможно.
 28 ²⁸ Петър почна да Му казва: Ето, ние оставихме
 29 всичко и Те последвахме. ²⁹ Исус каза: Истина
 ви казвам: Няма човек, който да е оставил къ-
 ща, или братя, или сестри, или майка, или ба-
 ща, или чада, или ниви, заради Мене и заради
 30 благовестието, ³⁰ и да не получи стократно се-
 га, в настоящето време, къщи и братя, и сест-
 ри, и майки, и чада, и ниви, заедно с гонения, а
 31 в идещия свят ° вечен живот. ³¹ Обаче мнозина
 първи ще бъдат последни, а последните първи.
 32 ³² А когато бяха на път, отивайки за Ерусалим,
 Исус вървеше пред тях а те се учудваха, и ония
 които вървяха подире, бяха обзети от страх. И
 като събра пак дванадесетте, почна да им каз-
 ва това, което щеше да Го сполети, *като рече:*
 33 ³³ Ето ние възлизаме за Ерусалим и Човешкият
 Син ще бъде предаден на главните свещеници и
 на книжниците; и те, като Го осъдят на смърт,
 34 ще Го предадат на езичниците; ³⁴ и ще Му се по-
 ругаят, и ще Го заплюват, ще Го бият и ще Го
 35 убият; а след три дни ще възкръсне. ³⁵ Тогава
 се приближават при него Яков и Иоан, Завед-
 евите синове, и Му казват: Учителю желаем да
 36 ни сториш каквото и да поискаме от Тебе. ³⁶ А
 37 Той им казва: Какво желаете да ви сторя? ³⁷ Те
 Му рекоха: Дай ни да седнем, един отдясно Ти,
 38 а един отляво *Ти* в Твоята слава. ³⁸ А Исус им
 рече: Не знаете какво искате. Можете ли да пи-
 ете чашата, която Аз пия, или да се кръстите с
 39 кръщението, с което Аз се кръщавам? ³⁹ Те Му
 рекоха: Можем. А Исус им каза: Чашата, коя-
 40 то Аз пия, ще пиете, и с кръщението, с което
 аз се кръщавам, ще се кръстите; ⁴⁰ но да седне-
 те отдясно Ми или отляво *Ми* не е Мое да дам,
 а ще се даде на ония, за които е било приготве-
 41 но. ⁴¹ А десетимата, като чува това, захванаха
 42 да негодуват против Якова и Иоана. ⁴² Но Исус
 ги повика и им каза: Вие знаете, че ония, които

се считат за управители на народите, господа-
 руват над тях, и големците им властвуват над
 тях. ⁴³ Но между вас не е така; а който иска да
 43 стане големец между вас, ще ви бъде служител;
 44 и който иска да бъде пръв между вас, ще бъде
 44 слуга на всичките. ⁴⁵ Защото наистина Човеш-
 45 кият Син не дойде да Му служат, но да служи,
 и да даде живота Си откуп за мнозина. ⁴⁶ До-
 46 хождат в Ерихон; и когато излизаше из Ерихон
 с учениците Си и едно голямо множество, Ти-
 меевият син Вартимей, един сляп просяк, седе-
 ше край пътя. ⁴⁷ И като чу, че бил Исус Наза-
 47 рянинът, почна да вика, казвайки: Исусе, сине
 Давидов, смили се за мене! ⁴⁸ И мнозина го мъ-
 48 мреха, за да млъкне; но той още повече вика-
 ше: Сине Давидов, смили се за мене! ⁴⁹ И тъй,
 49 Исус се спря и рече: Повикайте го. Викат сле-
 пец и му казват: Дерзай, стани, вика те. ⁵⁰ И той
 50 си хвърли дрехата и скокна и дойде при Исуса.
 51 И проговори Исус и му каза: Какво искаш да
 ти сторя? Слепецът Му рече: Учителю, да про-
 гледам. ⁵² А Исус му рече: Иди си, твоята вяра те
 52 изцели. И той веднага прогледа, и тръгна подир
 Него по пътя.

¹ И когато се приближаваха към Ерусалим, **11**
 до Витфагия и Витания при Елеонския хълм,
 изпраща двама от учениците Си и казва им:
 2 ² Идете в селото, което е на среща ви, и щом
 влезете в него, ще намерите вързано осле, кое-
 то никой човек не е още възседнал; отвържете
 го и го докарайте. ³ И ако някой ви рече: За-
 3 що правите това? Кажете: На Господа трябва;
 и веднага ще го прати тук. ⁴ И тъй, те отидоха
 4 и намериха едно осле, вързано до вратата, във
 край пътя, и отвързват го. ⁵ И някои от стоящи-
 5 те там им казаха: Какво правите та отвързвате
 ослето? ⁶ А те им казаха, както бе заръчал Исус;
 6 и оставиха ги. ⁷ И докарват ослето при Исуса,
 7 и намятат на него дрехите си; и Той го възсед-
 на. ⁸ И мнозина напостлаха дрехите си по пъ-
 8 тят, а други - клони, като ги сечаха от нивите.
 9 ⁹ И тия, които вървяха отпред и тия, които иде-
 ха изподире, викаха: Осанна! благословен, кой-
 то иде в Господното име! ¹⁰ Благословено гра-
 10 дущето царство на баща ни Давида [което иде
 в Господното име]; осанна във висините. ¹¹ И
 11 влезе Исус в Ерусалим, в храма, и като разгледа
 всичко, понеже вече се бе свечерило, отиде във
 Витания с дванадесетте. ¹² А на сутринта, кога-
 12 то излязоха от Витания, Той огладня. ¹³ И ка-
 13 то видя отдалеч една разлистила се смоковни-
 ца, дойде дано би намерил нещо на нея; но като
 дойде до нея, не намери нищо, само едни листа,
 защото не беше време за смокини. ¹⁴ И Той про- 14

говори, думайки й: Отсега нататък никой да не яде плод от тебе до века. И учениците Му чуха това. ¹⁵ И дойдоха в Ерусалим; Исус като влезе в храма, почна да изпъжда ония, които продаваха, и ония, които купуваха в храма, и прекатурите масите на среброменителите и столовете на ония, които продаваха гълъбите. ¹⁶ И не позволяваше да пренесе някой какъвто и да било съд през храма. ¹⁷ И поучаваше, казвайки им: Не е ли писано, "Домът Ми ще се нарече молитвен дом за всичките народи"? а вие го направихте "разбойнически вертеп". ¹⁸ И главните свещеници и книжниците чуха това; и търсеха *начин* как да Го погубят, защото се бояха от Него, понеже целият народ се чудеше на учението Му. ¹⁹ А *всякога* на мръкване Той излизаше вън от града. ²⁰ И тъй, като минаваха сутринта, видяха смоковницата, изсъхнала от корен. ²¹ И Петър си спомни и Му каза: Учителю, виж, смоковницата, която ти прокле, изсъхнала. ²² А Исус в отговор им каза: Имайте вяра в Бога. ²³ Истина ви казвам: Който рече на тая планина: Дигни се и хвърли се в морето, и не се усъмни в сърцето си, но повярва, че онова, което казва, се сбъдва, ще му стане. ²⁴ Затова ви казвам: Всичко каквото поискате в молитва вярвайте, че сте го получили, и ще ви се сбъдне. ²⁵ И когато се изправите на молитва, прощавайте, ако имате нещо против някого, за да прости и Отец ви, Който е на небесата, вашите прегрешения. ²⁶ [Но ако вие не прощавате, то нито Отец ви, Който е на небесата, ще ви прости съгрешенията]. ²⁷ И дохождат пак в Ерусалим; и когато ходеше в храма, идват при Него главните свещеници, книжниците и старейшините, и Му казват: ²⁸ С каква власт правиш това? или кой Ти е дал тая власт да правиш това? ²⁹ Исус им рече: Ще ви задам и аз един въпрос; отговорете Ми, и аз ще ви кажа с каква власт правя това. ³⁰ Иоановото кръщение от небето ли беше, или от човещите? Отговорете Ми. ³¹ И те разискваха помежду си, думайки: Ако речем - От небето, ще каже - Тогава защо не го повярвахте? ³² Но ако речем: От човещите, - бояха се от народа; защото всички искрено считаха Иоана за пророк. ³³ И тъй, в отговор на Исуса казаха: Не знаем. Исус им рече: Нито аз ви казвам с каква власт правя това.

12 ¹ И почна да им говори с притчи: Един човек насади лозе, огради го с плет, изкопа лин и съгради кула, и даде го под наем на земеделците, и отиде в чужбина. ² И във времето на *плода* изпрати един слуга до земеделците да прибере от земеделците от плода на лозето. ³ А те го хванаха, биха го, и го отпратиха празен. ⁴ Пак изпрати до тях друг слуга; и нему счупиха глава-

та, и безсрамно го оскърбиха. ⁵ Изпрати и друг, ⁶ когото убиха; и мнозина други, *от които* едни биха, а други убиха. ⁷ Още един имаше той, един възлюбен син; него изпрати последен до тях, като думаше: Ще почетат сина ми. ⁸ А тия земеделци рекоха помежду си: Тоя е наследникът; елате да го убием, и наследството ще бъде наше. ⁹ И тъй хванаха го и го убиха, и хвърлиха го вън от лозето. ¹⁰ Какво, прочее, ще сторят стопанинът на лозето? Ще дойде и ще погуби тия земеделци, а лозето ще даде на други. ¹¹ Не сте ли прочели нито това писание: - "Камъкът, който отхвърлиха зидарите, Той стана глава на ъгъла", ¹² От Господа е това. И чудно е в нашите очи? ¹³ И *първенците* искаха да Го хванат (но се побояха от народа), понеже разбраха, че за тях изрече тая притча. И оставиха Го и си отидоха. ¹⁴ Тогава пращат при Него някои от фарисеите и иродианите за да Го впримчат в говоренето Му. ¹⁵ И те, като дойдоха казаха Му: Учителю, знаем, че си искрен и не Те е грижа от никого; защото не гледаш на лицето на човещите, но учиш Божия път според истината. Право ли е да даваме данък на Кесаря, или не? ¹⁶ Да даваме ли, или да не даваме? А Той, като разбра лицемерието им, рече им: Защо Ме изпитвате? Донесете Ми един пеняз да го видя. ¹⁷ И те Му донесоха. Тогава им казва: Чий е тоя образ и надпис? А те му рекоха: Кесарев. ¹⁸ Исус им рече: Отдавайте Кесаревото на Кесаря, и Божието на Бога. И те много се зачудиха на Него. ¹⁹ След това дохождат при Него садукееи, които казват, че няма възкресение; и питат Го, казвайки: ²⁰ Учителю, Моисей ни написа, че ако някому умре брат и остави жена, а чадо не остави, то брат му да вземе жена му и да въздигне потомък на брата си. ²¹ Прочее, имаше седем братя; и първият взе жена; и когато умря не остави потомък. ²² Взе я и вторият, умря, и не остави потомък; също и третият. ²³ И седмината не оставиха потомство. А подир всички умря и жената. ²⁴ Във възкресението, на кого от тях ще бъде жена? защото и седмината я имаха за жена. ²⁵ Исус им рече: Не за това ли се заблуждавате, понеже не знаете писанията нито Божията сила? ²⁶ Защото когато възкръснат от мъртвите, нито се женят нито се омъжват, но са като ангели на небесата. ²⁷ А за мъртвите, че биват възкресени, не сте ли чели в книгата на Моисея, *на мястото*, при къпината, как Бог му говори, казвайки: "Аз съм Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Яковов"? ²⁸ Той не е Бог на мъртвите, а на живите. Вие много се заблуждавате. ²⁹ А един от книжниците, който дойде и ги чу, когато се препираха, като видя, че им отгово-

ри добре, пита Го: Коя заповед е първа от всички? ²⁹ Исус отговори: Първата е: "Слушай, Израилю; Господ нашият Бог е един Господ; ³⁰ и да възлюбиш Господа твоя Бог с цялото си сърце, с цялата си душа, с всичкия си ум и с всичката си сила". ³¹ А ето втората [подобна на нея] *заповед*: "Да възлюбиш ближния си като себе си". Друга заповед по-голяма от тия няма. ³² И книжникът Му рече: Превъзходно, Учителю! Ти право каза, че *Бог* е един; и няма друг освен Него; ³³ и да Го люби човек от все сърце, с всичкия си разум, и с всичката си сила, и да люби ближния си като себе Си, това е много повече от всичките всеизгаряния и жертви. ³⁴ Исус, като видя, че отговори разумно, рече му: Не си далеч от Божието царство. И никой вече не дръзна да Му задава въпроси. ³⁵ И когато поучаваше в храма, Исус проговори, казвайки: Как думат книжниците, че Христос е Давидов син? ³⁶ Сам Давид каза чрез Светия Дух: - "Рече Господ на Моя Господ; Седи отдясно Ми, Докле положи враговете Ти за Твое подножие". ³⁷ Сам Давид го нарича Господ; тогава как да е негов син? И голямото множество Го слушаше с удоволствие. ³⁸ И в поучението Си казваше: Пазете се от книжниците, които обичат да ходят пременени, и *да приемат* ³⁹ поздравите по пазарите, ³⁹ и първите столове по синагогите, и първите места при угощенията; ⁴⁰ тия, които изпояждат домовете на вдовиците, даже когато за показ принасят дълги молитви. Тия ще приемат по-голямо осъждение. ⁴¹ И като седна *Исус* срещу съкровищницата, гледаше как народът пускаше пари в съкровищницата; и мнозина богаташи пускаха много. ⁴² А една бедна вдовица дойде и пусна две лепти, сиреч, един кодрант. ⁴³ И повика учениците Си и каза им: Истина ви казвам, тая бедна вдовица пусна повече от всичките, които пускат в съкровищницата; ⁴⁴ защото те всички пускат от излишъка си, а тя от немотията си пусна всичко що имаше, целия си имот.

13 ¹ Когато излизаше от храма, един от Неговите ученици *Му каза*: Учителю, виж, какви камъни и какви здания! ² А Исус му рече: Виждаш ли тия големи здания! Няма да остане тук камък на камък, който да не се срине. ³ И когато седеше на Елеонския хълм срещу храма, Петър и Яков и Андрей Го попитаха насаме: ⁴ Кажи ни, кога ще бъде това? и какъв *ще бъде* знакът, когато всичко това предстои да се изпълни? ⁵ А Исус почна да им казва: Пазете се да ви не подмами някой. ⁶ Мнозина ще дойдат в Мое име и ще рекат: Аз съм *Христос* и ще подмамят мнозина. ⁷ А когато чуете за войни и за военни слу-

хове, недейте се смущава; *това* трябва да стане; но туй не е свършекът. ⁸ Защото народ ще се повдигне против народ, и царство против царство, ще има трусове на разни места, ще има глад; а тия неща са само началото на страданията. ⁹ А вие внимавайте на себе си, защото ще ви предадат на събори, и в синагоги ще ви бият; и пред управители и царе ще застанете заради Мене, за да свидетелствувате на тях. ¹⁰ Обаче, трябва първо да се проповядва благовестията на всичките народи. ¹¹ А когато ви поведат, за да ви предадат, не се безпокойте предварително какво ще говорите; но каквото ви се даде в оня час, това говорете! защото не сте вие, които говорите, а Светият Дух. ¹² Брат, брата ще предаде на смърт, и баща чадо; и чада ще се повдигнат против родители и ще ги умъртвят. ¹³ И ще бъдете мразени от всички заради *Моето* име; но който устои до край, той ще бъде спасен. ¹⁴ И когато видите мерзостта, която докарва запустение, [за която говори пророк Даниил], стояща там гдето не подобава, (който чете нека разбира), тогава ония, които са в Юдея, нека бягат по планините; ¹⁵ и който е на къщния покрив да не слиза в къщата си, нито да влиза да вземе нещо от нея; ¹⁶ и който е на нива да не се връща назад да вземе дрехата си. ¹⁷ А горко на непазните и на кърмачките през ония дни! ¹⁸ При това молете се да не стане това ° зиме; ¹⁹ защото *през* ония дни ще има скръб небивала до сега от началото на създанието, което Бог е създал, нито ще има такава. ²⁰ И ако Господ не съкратеше ония дни, не би се избавила ни една твар; но заради избраните, които Той избра, съкратил е дните. ²¹ Тогава ако ви каже някой: Ето, тук е Христос, или: Ето там! не вярвайте; ²² защото ще се появят лъжехристи и лъжепророци, които ще покажат знамения и чудеса, за да подмамят, ако е възможно и избраните. ²³ А вие внимавайте; ето, предсказах ви всичко. ²⁴ Но през ония дни, подир оная скръб, слънцето ще потъмнее, луната няма да даде светлината си, ²⁵ звездите ще падат от небето, и силите, които са на небето ще се разклатят. ²⁶ Тогава ще видят Човешкият Син идещ на облаци с голяма сила и слава. ²⁷ И тогава ще изпрати ангелите, и ще съберат избраните Му от четирите ветрища, от края на земята до края на небето. ²⁸ А научете притчата от смоковницата: Когато клоните ѝ вече омекнат и развият листа, знаете, че е близо лятото; ²⁹ също така и вие, когато видите, че става това, да знаете, че Той е близо при вратата. ³⁰ Истина ви казвам: Това поколение няма да премине, докле не се сбъдне всичко

31 това. ³¹ Небето и земята ще преминат, но Мои-
 32 те думи няма да преминат. ³² А за оня ден или
 час никой не знае, нито ангелите на небесата,
 33 нито Синът, а само Отец. ³³ Внимавайте, бдете
 и молете се; защото не знаете кога ще настане
 34 времето. ³⁴ *Понеже това ще бъде* както кога чо-
 век, живущ в чужбина, като остави къщата си, и
 даде власт на слугите си, всекому особената му
 35 работа, заповяда и на вратаря да бди. ³⁵ Бдете,
 прочее, (защото не знаете кога ще дойде госпо-
 дарят на къщата - вечерта ли, или в среднощ,
 36 или когато пеят петлите, или заранта), ³⁶ да не
 би, като дойде неочаквано, да ви намери заспа-
 37 ли. ³⁷ А каквото казвам на вас, на всички го каз-
 вам: Бдете.

14 ¹ А след два дни щеше да бъде пасхата и
празника на безквасните хлябове; и главните
 свещеници и книжници търсеха случай да Го
 2 уловят с хитрост и да го умъртвят. ² Защото ду-
 маха: Да не стане на празника, за да се не по-
 3 дигне вълнение между народа. ³ И когато Той
 беше във Витания, и седеше на трапезата в къ-
 щата на Симона прокажения, дойде една жена,
 която имаше алабастрен съд с миро от чист и
 скъпоценен нард; и като счупи съда, изля миро-
 4 то на главата Му. ⁴ А имаше някои, които, него-
 дуващи, думаха помежду си: Защо така се пра-
 5 хоса мирото? ⁵ Защото това миро можеше да се
 продаде за повече от триста пеняза, и *сумата*
 да се раздаде на сиромасите. И роптаеха про-
 6 тив нея. ⁶ Но Исус рече: Оставете я; защо ѝ доса-
 7 ждате? тя извърши добро дело на Мене. ⁷ Защо-
 то сиромасите всякога се намират между вас, и
 когато щете можете да им сторите добро; но аз
 8 не се намирам всякога между вас. ⁸ Тя извър-
 ши това, което можеше; предвари да помаже
 9 тялото Ми за погребение. ⁹ Истина ви казвам:
 Гдето и да се проповядва благовестието по це-
 лия свят, ще се разказва за неин спомен и за то-
 10 ва, което тя стори. ¹⁰ Тогава Юда Искариотски,
 оня, който бе един от дванадесетте, отиде при
 11 главните свещеници за да им Го предаде. ¹¹ Те,
 като чуха, зарадваха се, и обещаха да му дадат
 пари. И той търсеше сгоден случай да Го преда-
 12 де. ¹² А на първия ден на *празника* на безквас-
 ните хлябове, когато колежа *жертви* за пасха-
 та, учениците Му казаха: Где искаш да отидем и
 13 приготвим за да ядеш пасхата? ¹³ И Той изпра-
 ща двама от учениците Си и казва им: Идете в
 града; и ще ви срещне човек, който носи стомна
 14 с вода; вървете подир него. ¹⁴ И дето влезе, ре-
 чете на стопанина на тая къща: Учителят казва:
 Где е *приготвената* за Мене приемна стая где-
 15 то ще ям пасхата с учениците Си? ¹⁵ И той ще
 ви посочи една голяма горна стая, постлана и

готова; там ни пригответе. ¹⁶ И тъй, учениците 16
 излязоха и дойдоха в града; и намериха както
 им беше казал; и приготвиха пасхата. ¹⁷ И като 17
 се свечери, Той дохожда с дванадесетте. ¹⁸ И ко- 18
 гато седяха на трапезата и ядяха, Исус рече: Ис-
 тина ви казвам: Един от вас, който яде с Мене,
 ще Ме предаде. ¹⁹ Те почнаха да скърбят и да 19
 Му казват един по един: Да не съм аз? ²⁰ А Той 20
 им рече: Един от дванадесетте е, който топи за-
 едно с Мене в блюдото. ²¹ Защото Човешкият 21
 Син отива, както е писано за Него; но горко на
 този човек, чрез когото Човешкият Син се пре-
 дава! Добре би било за този човек, ако не бе се
 родил. ²² И когато ядяха, Исус взе хляб и като 22
 благослови, разчупи, даде им, и рече: Вземете,
 [яжте]; това е Моето тяло. ²³ Взе и чашата, бла- 23
 гослови, и даде им; и те всички пиха от нея. ²⁴ И 24
 рече им: Това е Моята кръв на [новия] завет,
 която се пролива за мнозина. ²⁵ Истина ви каз- 25
 вам, че няма вече да пия от плода на лозата до
 оня ден, когато ще го пия нов в Божието цар-
 26 ство. ²⁶ И като изпяха химн, излязоха на Еле- 26
 онския хълм. ²⁷ И Исус им каза: Вие всички ще 27
 се съблазните [в Мене тая нощ]; защото е писа-
 но: "Ще поразя пастиря, и овците ще се разпръ-
 снат". ²⁸ А подир възкресението Си ще ви пред- 28
 варя в Галилея. ²⁹ А Петър Му рече: Ако и всички 29
 да се съблазнят, аз, обаче, не. ³⁰ Исус му ка- 30
 за: Истина ти казвам, че днес, тая нощ, преди да
 пее петелът дважд, ти три пъти ще се отречеш от
 Мене. ³¹ А той твърде разпалено казваше: Ако 31
 стане нужда и да умра с Тебе, *пак* няма да се от-
 река от Тебе. Същото казаха и другите. ³² До- 32
 хождат на едно място наречено Гетсимания; и
 Той каза на учениците Си: Седете тука докле
 се помоля. ³³ И взе със Себе Си Петра, Якова и 33
 Йоана, и захвана да се ужасява и да тъгува. ³⁴ И 34
 казва им: Душата Ми е прескръбна до смърт;
 постойте тука и бдете. ³⁵ И като отиде малко на- 35
 пред, падна на земята; и молеше се ако е въз-
 36 можно, да Го отмине тоя час, казвайки: ³⁶ Авва, 36
 Отче, за Тебе всичко е възможно; отмени Ме с
 тая чаша; не, обаче, както аз искам, но както
 Ти *искаш*. ³⁷ И идва, намира ги заспали; и казва 37
 на Петра: Симоне, спиш ли? не можа ли един
 час да постоиш буден? ³⁸ Бдете и молете се, за 38
 да не паднете в изкушение; духът е бодър, а тя-
 лото немощно. ³⁹ И пак отиде и се помоли, ка- 39
 то каза същите думи. ⁴⁰ И като дойде пак, наме- 40
 ри ги заспали, защото прочите им бяха натегна-
 ли; и не знаеха що да Му отговорят. ⁴¹ И тре- 41
 ти път дохожда и им казва: Още ли спите и по-
 чивате? Доста е! Дойде часът! Ето, Човешкият
 Син се предава в ръцете на грешниците. ⁴² Ста- 42
 нете да вървим; ето, приближи се оня, който Ме

43 предава. ⁴³ И веднага, докато Той говореше, до-
хожда Юда, един от дванадесетте, и с него едно
множество с ножове и сопи, *изпратени* от глав-
ните свещеници, книжниците и старейшините.
44 ⁴⁴ А оня, който Го предаваше, беше им дал знак,
казвайки: Когото целуна, Той е; хванете Го и
45 Го заведете, *като Го пазите* здраво. ⁴⁵ И кога-
то дойде, веднага се приближи до Него и ка-
46 за: Учителю! и целуваше Го. ⁴⁶ И те туриха ръ-
47 це на Него и Го хванаха. ⁴⁷ А един от стоящите
там измъкна ножа си и удари слугата на първо-
48 свещеника и му отсече ухото. ⁴⁸ Исус проговори
и рече им: Като срещу разбойник ли сте излез-
49 ли с ножове и сопи да Ме уловите? ⁴⁹ Всеки ден
бях при вас и поучавах в храма, и не Ме хва-
нахте; но *това стана*, за да се сбъднат писани-
50 ята. ⁵⁰ Тогава всички Го оставиха и се разбяга-
51 ха. ⁵¹ И някой си момък следваше подир Него,
52 обвит с плащаница по голо; и те го хванаха. ⁵² А
53 той, като остави плащаницата, избяга гол. ⁵³ И
заведоха Исус при първосвещеника, при кого-
то се събират и всичките главни свещеници, и
54 старейшините, и книжниците. ⁵⁴ А Петър Го бе-
ше следвал издалеч до вътре в двора на пър-
восвещеника, и седеше заедно със служителите
55 и грееше се на пламъка. ⁵⁵ И главните све-
щеници и целият синедрион търсеха свидетел-
ство против Исуса, за да Го умъртвят, но не на-
56 мериха. ⁵⁶ Защото мнозина лъжесвидетелству-
ваха против Него, но свидетелствата им не бя-
57 ха съгласни. ⁵⁷ Сетне някои станаха и лъжесви-
58 детелствуваха против Него, като казаха: ⁵⁸ Ние
Го чухме да казва: Аз ще разруша тоя ръкотвор-
ен храм, и за три дни ще съградя друг неръко-
59 творен. ⁵⁹ Но и така свидетелствата им не бяха
60 съгласни. ⁶⁰ Тогава първосвещеникът се изпра-
ви напред и попита Исуса казвайки: Нищо ли
не отговаряш? Какво свидетелствуват тия про-
61 тив Тебе? ⁶¹ А Той мълчеше и не отговори ни-
що. Първосвещеникът пак Го попита, като Му
каза: Ти ли си Христос, Син на Благословения?
62 ⁶² А Исус рече: Аз съм; и ще видите Човешкия
Син седящ отдясно на силата и идещ с небес-
63 ните облаци. ⁶³ Тогава първосвещеникът разд-
ра дрехите си и каза: Каква нужда имаме вече
64 от свидетели? ⁶⁴ Чухте богохулството; как ви се
вижда? И те всички Го осъдиха, че се изложи
65 на смъртно *наказание*. ⁶⁵ И някои почнаха да Го
заплюват, да Му закриват лицето, да Го блъс-
кат и да Му казват: Познай. И служителите, ка-
66 то Го хванаха, удряха Го с плесници. ⁶⁶ И когато
Петър беше долу на двора, дохожда една от слу-
67 гините на първосвещеника; ⁶⁷ и като видя Пет-
ра че се грее, взря се в него и каза: И ти беше
68 с Назарянина, с Исуса. ⁶⁸ А той се отрече, каз-

вайки: Нито зная, нито разбирам що говориш.
И излезе въвн на преддверието и петелът изпя.
⁶⁹ Но слугинята го видя и пак почна да казва на ⁶⁹
стоящите там: Тоя е от тях. ⁷⁰ А той пак се отр- ⁷⁰
рече. След малко, стоящите там пак казаха на
Петра: Наистина от тях си, защото си галилея-
нин, [и говорът ти съответствува]. ⁷¹ А той за- ⁷¹
почна да проклина и да се къльне: Не познавам
Този човек за Когото говорите. ⁷² И на часа пе- ⁷²
телът изпя втори път. И Петър си спомни ду-
мата, която Исус му беше рекъл: Преди да пее
петелът дважд, три пъти ще се отречеш от Мене.
И като размисли за това, заплака.

15 ¹ И на сутринта главните свещеници със стар-
рейшините и книжниците и целият синедри-
он, незабавно се съвещаха и като вързаха Ис-
уса, заведоха Го и Го предадоха на Пилата. ² И ²
Пилат Го попита: Ти Юдейският цар ли си? А
Той му отговори и рече: Ти казваш. ³ И главни- ³
те свещеници Го обвиняваха в много неща. ⁴ А ⁴
Пилат пак Го попита, казвайки: Нищо ли не от-
говаряш? Виж за колко неща Те обвиняват! ⁵ Но ⁵
Исус нищо вече не отговори, така щото Пилат
се чудеше. ⁶ А на всеки празник той им пущаше ⁶
по един затворник, когото биха поискали. ⁷ А ⁷
в онова време имаше някой си на име Варава,
затворен заедно с ония бунтовници, които във
време на бунта бяха извършили убийство. ⁸ И ⁸
народът се изкачи и почна да иска от Пилата *да*
им направи каквото имаше обичай да прави. ⁹ А ⁹
Пилат в отговор им рече: Искате ли да ви пус-
на Юдейския цар? ¹⁰ (понеже видя, че главни- ¹⁰
те свещеници от завист Го бяха предали). ¹¹ Но ¹¹
главните свещеници подбудиха народа *да ис-*
кат по-добре да им пусне Варава. ¹² Пилат пак в ¹²
отговор им рече: Тогава какво да правя с Този,
Когото наричате Юдейски цар? ¹³ А те пак из- ¹³
крещяха: Разпни Го! ¹⁴ А Пилат им каза: Че как- ¹⁴
во зло е сторил? Но те много закрещяха: Разп- ¹⁴
ни Го! ¹⁵ Тогава Пилат, като искаше да угоди на ¹⁵
народа, пусна им Варава, а Исуса би и Го пре- ¹⁵
даде на разпятие. ¹⁶ И войниците Го заведоха ¹⁶
вътре в двора, тоест, в преторията, и свикаха ¹⁶
цялата дружина. ¹⁷ И облякоха Му моравата ман- ¹⁷
тия, сплетоха и венец от тръни и го положиха ¹⁷
на главата Му. ¹⁸ И почнаха да Го поздравяват ¹⁸
със: Здравей, Царю Юдейски! ¹⁹ И удряха Го по ¹⁹
главата с тръст, заплюваха Го, и коленичейки ¹⁹
кланяха Му се. ²⁰ И след като Му се поругаха, ²⁰
съблякоха Му моравата *мантия* и Го обляко- ²⁰
ха в Неговите дрехи и Го изведоха въвн да Го ²⁰
разпнат. ²¹ И накараха да носи кръста Му някой ²¹
си Симон киринеец, баща на Александра и Ру- ²¹
фа, който минаваше на връщане от нива. ²² И ²²
завеждат *Исуса* на мястото Голгота, което зна-

23 чи лобно място. ²³И подаваха Му вино смесено
 24 със смирна, но Той не прие. ²⁴И като Го раз-
 пъват, разделят си дрехите Му, и хвърлят жре-
 25 бие за тях, кой какво да вземе. ²⁵А беше третият
 26 час, когато Го разпнаха. ²⁶А надписът на обви-
 нението Му бе написан *така*: Юдейският Цар.
 27 ²⁷И с Него разпнаха двама разбойници, един
 28 отдясно Му и един отляво Му. ²⁸[И се изпъл-
 ни писанието, което казва: "И с беззаконните
 29 се числи"]. ²⁹И минаващите оттам Го хулеха,
 като клатеха глави и казваха: Уха! Ти, който
 разоряваш храма и за три дни пак го съграж-
 30, 31 даш, ³⁰спаси Себе Си и слез от кръста. ³¹Подоб-
 но и главните свещеници с книжниците Го ру-
 гаеха по между си, като казваха: Други е изба-
 32 вил, а пък Себе Си не може да избави! ³²Хри-
 стос Израилевият цар нека слезе сега от кръ-
 ста, за да видим и да повярваме. И разпнатите
 33 с Него Го ругаеха. ³³А на шестия час, настана
 тъмнина по цялата земя, *трая* до деветия час.
 34 ³⁴И на деветия час Исус извика със силен глас:
 Е лои, Елои Лама Савахтани"? което значи: Бо-
 35 же Мой, Боже Мой, защо си Ме оставил? ³⁵И
 някои от стоящите там, като чува казаха: Ето
 36 вика Илия. ³⁶И един се завтече, натопи гъба в
 оцет, надяна я на тръст, и Му даде да пие, ка-
 то казваше: Оставете! да видим дали ще дойде
 37 Илия да Го сHEME. ³⁷А Исус като издаде силен
 38 глас, издъхна. ³⁸И завесата на храма се разд-
 39 ра на две, отгоре до долу. ³⁹А стотникът, който
 стоеше срещу Него, като видя, че така [извика
 и] издъхна, рече: Наистина тоя човек беше Син
 40 Божи. ⁴⁰Имаше още и жени, които гледаха от-
 далеч, между които бяха и Мария Магдалина,
 и Мария майката на малкия Яков и на Иосия, и
 41 Саломия; ⁴¹които, когато беше в Галилея, вър-
 вяха подир *Исуса* и Му служеха; *имаше* и мно-
 го други жени, които бяха възлезли с Него в
 42 Ерусалим. ⁴²И когато вече се свечери, то, по-
 неже беше приготвителен ден сиреч, срещу съ-
 43 бота, ⁴³дойде Иосиф от Ариматея, един почтен
 съветник, който и сам очикаше Божието цар-
 ство, и осмели се да влезе при Пилата и да по-
 44 иска Исусовото тяло. ⁴⁴А Пилат се почуди дали
 е вече умрял, и, като повика стотника, попита
 45 го дали е от дълго време мъртъв. ⁴⁵И като се
 научи от стотника, отстъпи тялото на Иосифа.
 46 ⁴⁶И той купи плащаница, и като го сне, обви го
 в плащаницата, и положи го в гроб, който бе из-

сечен в скала, и привали камък върху гробната
 врата. ⁴⁷А Мария Магдалина и Мария Иосие- 47
 вата майка гледаха где го полагаха.

16
¹А когато се мина съботата, Мария Магда-
 лина, Мария Якововата майка, и Саломия ку-
 пиха аромати за да дойдат и го помажат. ²И 2
 в първия ден на седмицата дохождат на гроба
 много рано, когато изгря слънцето. ³И думаха 3
 помежду си: Кой ще ни отвали камъка от гроб-
 ната врата? - защото беше твърде голям, ⁴А 4
 като повдигнаха очи, видяха, че камъкът бе от-
 вален. ⁵И като влязоха в гроба, видяха, че един 5
 юноша седеше отдясно, облечен в бяла одежда;
 и много се зачудиха. ⁶А той им казва: Недейте 6
 се учудва; вие търсите Исуса Назарянина, разп-
 натия. Той възкръсна; няма Го тука; ето мя-
 стото гдето Го положиха. ⁷Но идете, кажете на 7
 учениците Му и на Петра, че отива преди вас в
 Галилея; там ще Го видите, както ви каза. ⁸И те 8
 излязоха и побягнаха от гроба, понеже трепет и
 ужас бяха ги обзели; и никому не казаха нищо,
 защото се бояха. ⁹И като възкръсна рано в пър- 9
 вия ден на седмицата, Исус се яви първо на Ма-
 рия Магдалина, от която бе изгонил седем беса.
¹⁰Тя отиде и извести на тия, които бяха Го при- 10
 дружавали, и които Го жалееха и плачеха. ¹¹Но 11
 те, като чува, че бил жив, и че тя Го видяла, не
 повярваха. ¹²Подир това се яви в друг образ на 12
 двама от тях, когато вървяха, отивайки в село.
¹³И те отидоха и известиха на другите; но ни- 13
 то на тях повярваха. ¹⁴После се яви на самите 14
 единадесет ученика, когато бяха на трапезата,
 и смъмра ги за неверието и жестокосърдечието
 им, дето не повярваха на тия, които Го бяха ви-
 дели възкръснал. ¹⁵И рече им: Идете по целия 15
 свят и проповядвайте благовестието на всяка
 твар. ¹⁶Който повярва и се кръсти ще бъде спа- 16
 сен; а който не повярва ще бъде осъден. ¹⁷И тия 17
 знамения ще придружават повярвалите: в Мое
 име бесове ще изгонват; нови езици ще говорят;
¹⁸змии ще хващат; а ако изпият нещо смъртно- 18
 носно, то никак няма да ги повреди; на болни
 ще възлагат ръце, и те ще оздравяват. ¹⁹И тъй, 19
 след като им говори, Господ Исус се възнесе на
 небето, и седна отдясно на Бога. ²⁰А те излязо- 20
 ха и проповядваха на всякъде, като им съдей-
 ствуваше Господ, и потвърждаваше словото със
 знаменията, които го придружаваха. Амин.

ЛУКА

1 Понеже мнозина предприеха да съчинят повест за съвършено потвърдени-
2 те между нас събития, ² както ни ги предадоха ония, които отначало са били оче-
3 видци и служители на *евангелското* слово, ³ видя се добре и на мене, който изследвах подробно всичко от началото, да ти пиша наред за *то-
4 ва*, почтени Теофиле, ⁴ за да познаеш достоверността на това, в което си бил поучаван. ⁵ В дните на Юдейския цар Ирод имаше един свещеник от Авиевия отред, на име Захария; и жена му беше от Аароновите потомци, и се наричаше
6 Елисавета. ⁶ Те и двамата бяха праведни пред Бога, като ходеха непорочно във всичките Господни заповеди и наредби. ⁷ И нямаха чадо, понеже Елисавета беше неплодна, а и двамата бяха в напреднала възраст. ⁸ И като свещеностуваше той пред Бога по реда на своя отред, ⁹ по обичая на свещеничеството, нему се падна по жребие да влезе в Господния храм и да покади. ¹⁰ И в часа на каденето цялото множество на людете се молеше отвън. ¹¹ И яви му се ангел от Господа, стоящ отдясно на кадилния олтар. ¹² И Захарий като го видя, смути се, и страх го обзе. ¹³ Но ангелът му рече: Не бой се, Захари, защото твоята молитва е чута, и жена ти Елисавета ще ти роди син, когото ще наречеш Иоан. ¹⁴ *Той* ще ти бъде за радост и веселие; и мнозина ще се зарадват за неговото рождение. ¹⁵ Защото ще бъде велик пред Господа; вино и спиртно питие няма да пие; и ще се изпълни със Светия Дух още от зачатиято си. ¹⁶ И ще обърне мнозина от израилтяните към Господа техния Бог. ¹⁷ Той ще предиде пред лицето Му в духа и силата на Илия, за да обърне сърцата на бащите към чадата, и непокорните към мъдростта на праведните, да приготви за Господа благоразположен народ. ¹⁸ А Захария рече на ангела: По какво ще узная това? защото аз съм стар, и жена ми е в напреднала възраст. ¹⁹ Ангелът в отговор му каза: Аз съм Гавриил, който стои пред Бога; и съм изпратен да ти говоря и да ти благовестя това. ²⁰ И, ето, ще млъкнеш, и не ще можеш да говориш, до деня, когато ще се сбъдне това, защото не повярва думите ми, които ще се сбъднат своевременно. ²¹ И людете чакаха Захария, и се чудеха, че се бави в храма. ²² А когато излезе, не можеше да им продума; и те разбраха, че е видял видение в храма, защото той им правеше знакове и оставаше ням. ²³ И като се навършиха дните на службата му, той отиде у дома си. ²⁴ А след тия дни жена му Елисавета зачна;

и криеше се пет месеца, като казваше: ²⁵ Така **25**
ми стори Господ в дните, когато погледна милостиво, за да отнеме от човеците *причината*
да ме корят. ²⁶ А в шестия месец ангел Гавриил **26**
бе изпратен от Бога в галилейския град наречен Назарет, ²⁷ при една девица, сгодена за мъж на **27**
име Иосиф от Давидовия дом; а името на девицата бе Мария. ²⁸ И като дойде ангелът при **28**
нея, рече: Здравей благодатна! Господ е с тебе, [благословена си ти между жените]. ²⁹ А тя **29**
много се смути от думата му, и в недоумение беше какъв ли ще бъде тоя поздрав. ³⁰ И ангелът **30**
й рече: Не бой се, Марио, защото си придобила Божието благоволение. ³¹ И ето, ще зачнеш **31**
в утробата си и ще родиш син, Когото ще наречеш Исус. ³² Той ще бъде велик, и ще се наре- **32**
че Син на Всевишния; и Господ Бог ще Му даде престола на баща Му Давида. ³³ Ще царува **33**
над Якововия дом до века; и царството Му не ще има край. ³⁴ А Мария рече на ангела: Как ще **34**
бъде това, тъй като мъж не познавам? ³⁵ И ангелът в отговор й рече: Светият Дух ще дойде **35**
върху ти, и силата на Всевишния ще те осени; за туй, и светото Онова, Коего ще се роди *от*
тебе, ще се нарече Божий Син. ³⁶ И, ето, твоята **36**
сродница Елисавета, и тя в старините си е зачала син; и това е шестият месец за нея, която се казваше неплодна. ³⁷ Защото за Бога няма **37**
невъзможно нещо. ³⁸ И Мария рече: Ето Господната слугиня; нека ми бъде според както си казал. И ангелът си отиде от нея. ³⁹ През тия **39**
дни Мария стана и отиде бързо към хълмистата страна, в един Юдов град, ⁴⁰ и влезе в Захариевата къща и поздрави Елисавета. ⁴¹ И щом чу **41**
Елисавета Марииния поздрав, младенецът заигра в утробата й; и Елисавета се изпълни със Светия Дух, ⁴² и като извика със силен глас рече: **42**
Благословена си ти между жените, и благословен е плодът на твоята утроба! ⁴³ И от какво ми е тая *чест*, да дойде при мене майката на моя Господ? ⁴⁴ Защото, ето, щом стигна гласът **44**
на твоя поздрав до ушите ми, младенецът заигра радостно в утробата ми. ⁴⁵ И блажена е тая, **45**
която е повярвала, че ще се сбъдне казаното й от Господа. ⁴⁶ И Мария каза: - Величае душата ми Господа, ⁴⁷ И зарадва се духът ми в Господа Спасителя мой. ⁴⁸ Защото погледна милостиво на низкото положение на слугинята Си; И, ето, от сега ще ме облажават всичките родове. ⁴⁹ Защото Силният извърши за мене велики дела; И свето е Неговото име. ⁵⁰ И, през **50**
родове и родове, Неговата милост. Е върху ония

51 които Му се боят. ⁵¹Извърши силни дела със
Своята мишца; Разпръсна *ония, които* са гор-
52 деливи в мислите на сърцето си. ⁵²Свали вла-
детели от престолите *им*. И въздигна смирени.
53 ⁵³Гладните напълни с блага. А богатите отпра-
54 ти празни. ⁵⁴Помогна на слугата Си Израила.
55 За да помни *да покаже* Милост. ⁵⁵(Както бе го-
ворил на бащите ни). Към Авраама и към него-
56 вото потомство до века. ⁵⁶А Мария, като пресе-
дя с нея около три месеца, върна се у дома си.
57 ⁵⁷А на Елисавета се навърши времето да роди;
58 и роди син. ⁵⁸И като чуха съседите и роднини-
те й, че Господ показал към нея велика милост,
59 радваха се с нея. ⁵⁹И на осмия ден дойдоха да
обрежат детенцето; и щяха да го нарекат Заха-
60 рия, по бащиното му име. ⁶⁰Но майка му в от-
говор каза: Не, но ще се нарече Иоан. ⁶¹И ре-
коха й: Няма никой в рода ти, който се нари-
62 ча с това име. ⁶²И *запитаха* баща му със знако-
63 ве, как би искал той да го нарекат. ⁶³А той по-
иска дъсчица и написа тия думи: Иоан е името
64 му. И те всички се почудиха. ⁶⁴И на часа му се
отвориха устата, и езикът му се *развърза*, и той
65 проговори и благославяше Бога. ⁶⁵И страх об-
зе всичките им съседи; и за всичко това се гово-
66 реше по цялата хълмиста страна на Юдея. ⁶⁶И
всички, като чуха, пазеха това в сърцата си, каз-
вайки: Какво ли ще бъде това детенце? Защото
67 Господната ръка беше с него. ⁶⁷Тогава баща му
Захария се изпълни със Светия Дух и проро-
68 кува, казвайки: ⁶⁸Благословен Господ, Израиле-
вият Бог, Защото посети Своите люде, и из-
върши изкупление за тях. ⁶⁹И въздигна рог на
спасение за нас В дома на слугата Си Давида,
70 ⁷⁰(Както е говорил чрез устата на светите Си от
71 века пророци). ⁷¹Избавление от неприятелите
72 ни и от ръката на всички които ни мразят, ⁷²За
да покаже милост към бащите ни, И да спомни
73 светия Свой завет, ⁷³Клетвата, с която се зак-
74 ле на баща ни Авраама. ⁷⁴Да даде нам, бидей-
ки освободени от ръката на неприятелите ни.
75 Да Му служим без страх, ⁷⁵В светост и прав-
76 да пред Него, през всичките си дни. ⁷⁶Да! и ти,
детенце, пророк на Всевишния ще се наречеш;
77 Защото ще вървиш пред лицето на Господа да
пригответиш пътищата за Него. ⁷⁷За да дадеш на
Неговите люде да познаят спасение Чрез про-
78 щаване греховете им, ⁷⁸Поради милосърдието
на нашия Бог, С което ще ни посети зора отго-
79 ре, ⁷⁹За да осияе седящите в тъмнина и в мрач-
на сянка; Така щото да отправи нозете ни в пътя
80 на мира. ⁸⁰А детенцето растеше и крепнеше по
дух; и беше в пустините до деня, когато се яви
на Израила.

2 ¹А в ония дни излезе заповед от Кесаря Ав-

густа да се запише цялата вселена. ²Това беше 2
първото записване откакто Квириний управля- 3
ваше Сирия. ³И всички отиваха да се записват, 3
всеки в своя град. ⁴И тъй, отиде и Иосиф от 4
Галилея, от града Назарет, в Юдея, в Давидовия 4
град, който се нарича Витлеем, (понеже той 5
беше от дома и рода Давидов), ⁵за да се запи- 5
ше с Мария, която беше сгодена за него, и бе- 6
ше непразна. ⁶И когато бяха там, навършиха се 6
дните й да роди. ⁷И роди първородния си Син, 7
пови Го и положи Го в ясли, защото нямаше мя- 7
сто за тях в гостилницата. ⁸И на същото място 8
имаше овчари, които живееха в полето, и пазе- 8
ха нощна стража около стадото си. ⁹И ангел от 9
Господа застана пред тях, и Господната слава 9
ги осия; и те се уплашиха много. ¹⁰Но ангелът 10
им рече: Не бойте се, защото, ето, благовестя- 10
вам ви голяма радост, която ще бъде за всички- 10
те люде. ¹¹Защото днес ви се роди в Давидовия 11
град Спасител, Който е Христос Господ. ¹²И то- 12
ва ще ви бъде знакът: ще намерите Младенец 12
повит и лежащ в ясли. ¹³И внезапно заедно с 13
ангела се намери множество небесно войнство, 13
което хвалеше Бога, казвайки: ¹⁴Слава на Бо- 14
га във висините, И на земята мир между чове- 14
ците, в които е Неговото благоволение. ¹⁵Щом 15
ангелите си отидоха от тях на небето, овчарите 15
си рекоха един на друг: Нека отидем тогава във 15
Витлеем, и нека видим това, що е станало, кое- 16
то Господ ни изяви. ¹⁶И дойдоха бързо и наме- 16
риха Мария и Иосифа, и Младенецът лежащ в 16
яслите. ¹⁷И като видяха, разказаха каквото им 17
беше известно за това детенце. ¹⁸И всички ка- 18
то чуха, се зачудиха за това, което овчарите им 18
казаха. ¹⁹А Мария спазваше всички тия думи, 19
и размишляваше за тях в сърцето си. ²⁰И ов- 20
чарите се върнаха, славещи и хвалещи Бога за 20
всичко, що бяха чули и видели, според както 21
им беше казано. ²¹И като се навършиха осем 21
дни *и трябваше* да обрежат *Детенцето*, дадоха 21
Му името Исус, както беше наречено от ангела 21
преди да е било зачнато в утробата. ²²Като се 22
навършиха и дните за очистването им, според 22
Моисеевия закон, занесоха Го в Ерусалим, за да 23
Го представят пред Господа, ²³(както е писано 23
в Господния закон, че "всеки първороден мла- 23
денец от мъжки пол ще бъде свет на Господа"), 24
²⁴и да принесат жертва според казаното в Гос- 24
подния закон "две гургулицы, и две гълъбчета". 24
²⁵И ето, имаше в Ерусалим един човек на име 25
Симеон; и тоя човек бе праведен и благочестив, 25
и чакаше утехата на Израила; и Светият Дух бе- 26
ше в него. ²⁶Нему бе открито от Светия Дух, че 26
няма да види смърт докле не види Христа Гос- 26
поден. ²⁷И по *внушението* на Духа той дойде в 27

храма; и когато родителите внесоха детенцето Исус за да сторят за Него по обичая на закона, 28 ²⁸ той Го взе на ръцете си и благослови Бога, ка- 29 то каза: - ²⁹ Сега, Владико, отпущаш слугата Си 30 в мир. Според думата Си; ³⁰ Защото видяха очите ми спасението, ³¹ Коего си приготвил пред 31 всички люде; ³² Светлина да просвещава народите, И слава на Твоите люде Израил. ³³ А баща Му и майка Му се чудеха на това, което се 34 говореше за Него. ³⁴ И Симеон ги благослови, и рече на майка Му Мария: Ето, това *детенце* е поставено за падане и ставане на мнозина в Израиля, и за белег, против който ще се говори; ³⁵ да! и на сама тебе меч ще пониже душата ти, за да се открият помислите на много сърца. 35 ³⁶ Имаше и някоя си Анна, Фануилова дъщеря, от Асировото племе, (тя беше в много напреднала възраст, като бе живяла с мъжа си седем години от девството си, ³⁷ и беше вдовица за цели осемдесет и четири години), която не се отделяше от храма, *дето* нощем и денем служеше 36 *Богу* в пост и молитва. ³⁸ И тя, като се приближи в същия час, благодареше Богу и говореше за Него на всички, които ожидаха изкупление- 37 то на Ерусалим. ³⁹ И като свършиха всичко, що беше според Господния закон, върнаха се в Галилея, в града си Назарет. ⁴⁰ А Детенцето растеше, крепнеше, и се изпълваше с мъдрост; и 38 Божията благодат бе на Него. ⁴¹ И родителите Му ходеха всяка година в Ерусалим за празника на пасхата. ⁴² И когато Той беше на дванадесет години, като отидоха по обичая на празника, 39 ⁴³ и като изкараха дните и се връщаха, Момчето Исус остана в Ерусалим, без да знаят родителите Му. ⁴⁴ А те, понеже мислеха, че Той е с дружината, изминаха един ден път, като Го търсеха между роднините и познатите си. ⁴⁵ И като не Го намериха, върнаха се в Ерусалим и Го търсеха. ⁴⁶ И след три дни Го намериха в храма, седнал между законоучителите, че ги слушаше 40 и ги запитваше. ⁴⁷ И всички, които Го слушаха, се учудваха на разума Му и на отговорите Му. ⁴⁸ И като Го видяха, смаяха се; и рече Му майка Му: Синко защо, постъпи тъй с нас? Ето, баща 41 Ти и аз наскърбени Те търсехме. ⁴⁹ А Той им рече: Защо да Ме търсите? Не знаете ли че трябва да се намеря около дома на Отца Ми? ⁵⁰ А те не разбраха думата, която им рече. ⁵¹ И Той слезе с тях, и дойде в Назарет, и там им се покоряваше. А майка Му спазваше всички тия думи в сърцето си. ⁵² А Исус напредваше в мъдрост, в ръст и в благоволение пред Бога и човеците.

3 ¹ В петнадесетата година на царуването на Тиверия Кесаря, когато Понтий Пилат беше управител на Юдея, а Ирод четверовластник в

Галилея, и брат му Филип четверовластник в Итурейската и Трахонитската страна, и Лисаний четверовластник в Авилиния, ² при първосвещенството на Анна Каиафа, Божието слово дойде до Иоана, Захариевия син, в пустинята. ³ И той отиваше по цялата страна около 3 Иордан и проповядваше кръщение на покаяние за прощаване на греховете, ⁴ както е писано 4 в книгата с думите на пророк Исаия: - "Глас на един, който вика в пустинята: Пригответе пътя за Господа, Прави направете пътеките Му. ⁵ Всяка долина ще се напълни, И всяка планина 5 и хълм ще се сниши; Кривите *пътеки* ще станат прави. И неравните места гладки *пътища*; ⁶ И всяка твар ще види Божието спасение". ⁷ И 6, 7 тъй, той казваше на множествата, които излизаха да се кръщават от него: Рожби ехиднини! кой ви предупреди да бягате от идещия гняв? ⁸ Прочее, принасяйте плодове достойни за покаяние; и не почвайте да си думате, имаме Авраама за баща; защото ви казвам, че Бог може и от тия камъни да въздигне чада на Авраама. ⁹ А и брадвата лежи вече при корена на дърветата; и тъй, всяко дърво, което не дава добър плод, отсича се и в огън се хвърля. ¹⁰ И множествата го питаха, казвайки: Тогава какво да правим? ¹¹ А той в отговор им рече: Който има две ризи, нека даде на този, който няма; и който има храна, нека прави същото. ¹² Дойдоха и бирниците да се кръстят, и му рекоха: Учителю, ние какво да правим? ¹³ Той им каза: Не изисквайте нищо повече от това, що ви е определено. ¹⁴ Питаха го и военнослужещи, казвайки: А ние какво да правим? Каза им: Не насилвайте никого, нито наклеветявайте; и задоволявайте се със заплатите си. ¹⁵ И понеже людето бяха в недоумение, и всички размишляваха в сърцата си за Иоана, да не би той да е Христос, ¹⁶ Иоан отговори на всички, като каза: Аз ви кръщавам с вода, но иде Оня, Който е по-силен от мене, Коумто не съм достоен да развържа ремъка на обувката Му: Той ще ви кръсти със Светия Дух и с огън. ¹⁷ Той държи 17 лопатата в ръката Си за да очисти добре гумното Си и да събере житото в житницата Си; а плевата ще изгори в неугасимия огън. ¹⁸ И с много други увещания той благовестяваше на людето. ¹⁹ А четверовластникът Ирод, бидейки 19 изобличаван от него поради Иродиада, братовата си жена, и поради всичките *други* злини, които беше сторил Ирод, ²⁰ прибави над всичко *друго* и това, че затвори Иоана в тъмницата. ²¹ И когато се кръстиха всичките люде, като се 21 кръсти и Исус и се молеше, отвори се небето, ²² и Светият Дух слезе върху Него в телесен об- 22

раз като гълъб, *който казваше*: Ти си Моят възлюбен Син; в Тебе е Моето благоволение. ²³ И сам Исус беше на около тридесет години, когато почна *да поучава*, и, както мислеха, беше син на Иосифа; който бе син Илиев. ²⁴ А Илий, Мататов; Матат, Левиев; Левий, Мелхией; Мелхий, Яанайев; Яанай, Иосифов; ²⁵ Иосиф, Мататиев; Мататия, Амосов; Амос, Наумов; Наум, Еслиев; Еслий, Нагеев; ²⁶ Нагей, Маатов; Маат, Мататиев; Мататия, Семейнов; Семейн, Иосехов; Иосех, Иодов; ²⁷ Иода, Иоананов; Иоанан, Рисов; Риса, Зоровавелов; Зоровавел, Салатилив; Салатиил, Нириев; ²⁸ Нирий, Мелхией; Мелхий, Адиев; Адий, Косамов; Косам, Елмадамов; Елмадам, Иров; ²⁹ Ир, Исусов; Исус, Елиезеров; Елиезер, Иоримов; Иорим, Мататов; Матат, Левиев; ³⁰ Левий, Симеонов; Симеон, Юдов; Юда, Иосифов; Иосиф, Иоанамов; Иоанам, Елиакимов; ³¹ Елиаким, Мелеев; Мелеа, Менев; Мена, Мататов; Матата, Натанов; Натан, Давидов; ³² Давид, Есеев; Есей, Овидов; Овид, Воозов; Вооз, Салмонов; Салмон, Наасонов; ³³ Наасон, Аминадавов; Аминадав, Арниев; Арний, Есронов; Есрон, Фаресов; Фарес, Юдов; ³⁴ Юда, Яковов; Яков, Исааков; Исаак, Авраамов; Авраам, Таров; Тара, Нахоров; ³⁵ Нахор, Сеарухов; Серух, Рагавов; Рагав, Фалеков; Фалек, Еверов; Евер, Салов; ³⁶ Сала, Каинанов; Каинан, Арфаксадов; Арфаксад, Симов; Сим, Ноев; Ное, Ламехов; ³⁷ Ламех, Матусалов; Матусал, Енохов; Енох, Яредов; Яред, Малелеилов; Малелеил, Каинанов; ³⁸ Каинан, Еносов; Енос, Ситов; Сит, Адамов; а Адам, Божий.

4 ¹ А Исус, пълен със Светия Дух, когато се върна в Йордан, бе воден от Духа из пустинята четиридесет дена, ² дете бе изкушаван от дявола. И не яде нищо през тия дни; и като се изминаха те, Той огладня. ³ И дяволът Му рече: Ако си Божий Син, заповядай на тоя камък да стане хляб. ⁴ А Исус му отговори: Писано е: "Не само с хляб ще живее човек, [но с всяко Божие слово]". ⁵ Тогава като Го възведе [на една планина] на високо и Му показа всичките царства на вселената, в един миг време, дяволът Му рече: ⁶ На Тебе ще дам всичката власт и слава на тия *царства*, (защото на мене е предадена, и аз я давам комуто ща), - ⁷ и тъй, ако ми се поклониш, всичко ще бъде Твое. ⁸ А Исус в отговор му каза: Писано е: "На Господа твоя Бог да се кланяш, и само Нему да служиш". ⁹ Тогава Го заведе в Ерусалим, постави Го на крилото на храма, и Му рече: Ако си Божий Син, хвърли се от тук долу; ¹⁰ защото е писано: - "Ще заповяда на ангелите Си за Тебе, да Те пазят; ¹¹ И на

ръце ще Те дигат, Да не би да удариш о камък ногата Си". ¹² А Исус в отговор му рече: Казано е: "Да не изпитваш Господа твоя Бог". ¹³ И като изчерпа всяко изкушение, дяволът се оттегли от Него за известно време. ¹⁴ А Исус се върна в Галилея със силата на Духа; и слух се разнесе за Него по цялата околност. ¹⁵ И Той поучаваше по синагогите им; и всички Го прославяха. ¹⁶ И дойде в Назарет, дете беше отхранен, и по обичая си влезе в синагогата един съботен ден и стана да чете. ¹⁷ И подадоха Му книгата на пророк Исаия; и Той, като отвори книгата, намери мястото дете бе писано: - ¹⁸ "Духът на Господа е на Мене, Защото Ме е помазал да благовестявам на сиромасите; Прати Ме да проглася освобождение на пленниците, И прогледване на слепите, Да пусна на свобода угнетените, ¹⁹ Да проглася благоприятната Господна година". ²⁰ И като затвори книгата, върна я на служителя и седна; а очите на всички в синагогата бяха впити в Него. ²¹ И почна да им казва: Днес се изпълни това писание във вашите уши. ²² И всички Му засвидетелствуваха, чудещи се на благодатните думи, които излизаха из устата Му. И думаха: Тоя не е ли Иосифовият син? ²³ А той им рече: Без друго ще Ми кажете тая поговорка: Лекарю, изцери себе си; каквото сме чули, че става в Капернаум, стори го и тука в Своята родина. ²⁴ И *нак* рече: Истина ви казвам, че никой пророк не е приет в родината си. ²⁵ А казвам ви наистина, много вдовици имаше в Израил в дните на Илия, когато се затвори небето за три години и шест месеца, и настана голям глад по цялата земя; ²⁶ А нито при една от тях не бе пратен Илия, а само при една вдовица в Сарепта сидонска. ²⁷ Тъй също много прокажени имаше в Израил във времето на пророк Елисея; но никой от тях не бе очистен, а само сириецът Нееман. ²⁸ Като чуха това тия, които бяха в синагогата, всички се изпълниха с гняв, ²⁹ и, като станаха изкараха Го въвн из града, и заведоха Го при стръмнината на хълма, на който градът им беше съграден, за да Го хвърлят долу. ³⁰ Но Той мина посред тях и си отиде. ³¹ И слезе в Галилейския град Капернаум, и поучаваше ги в съботен ден; ³² и учудваха се на учението Му, защото Неговото слово беше с власт. ³³ И в синагогата имаше човек хванат от духа на нечист бяс; и той извика със силен глас: ³⁴ Ех, какво имаш Ти с нас, Исусе Назарянине? Нима си дошъл да ни погубиш? Познавам Те Кой си Ти, Светият Божий. ³⁵ Но Исус го смъмра, казвайки: Млъкни и излез из него. И бесът, като го повали наред, излезе из него, без да го повреди никак. ³⁶ И всички се смаяха, ³⁶

и разговаряха се помежду си, думайки: Какво е това слово, дето Той с власт и сила заповядва на нечистите духове, и те излизат? ³⁷ И слух се разнесе за Него по всичките околни места. ³⁸ И като стана *та излезе* от синагогата, влезе в Симоновата къща. А Симоновата тъща беше хваната от силна треска; и молиха Го за нея. ³⁹ И Той, като застана над нея, смъмра треската, и тя я остави; и на часа стана та им прислужваше. ⁴⁰ И когато залязваше слънцето, всички, които имаха болни от разни болести, доведоха ги при Него; а Той, като положи ръце на всеки от тях, изцели ги. ⁴¹ Още и бесове с кръсък излизаха из мнозина, и казваха: Ти си Божият Син. А Той ги мъмреше, и не ги оставяше да говорят, понеже знаеха, че Той е Христос. ⁴² И като се съмна, Той излезе и отиде в уединено място; а народът Го търсеше, дохождаше при Него, и искаше да Го задържи, за да си не отива от тях. ⁴³ Но той им рече: И на другите градове трябва да благовестя Божието царство, понеже за това съм изпратен. ⁴⁴ И проповядваше в Галилейските синагоги.

5 ¹ А веднъж, когато народът Го притискаше да слуша Божието слово, Той стоеше при Генисаретското езеро. ² И видя две ладии спрени край езерото; а рибарите бяха излезли от тях и изпираха мрежите си. ³ И като, влезе в една от ладията, която беше Симонова, помоли го да я отдалечи малко от сушата; и седна та поучаваше народа от ладията. ⁴ И като престана да говори рече на Симона: Оттегли *ладията* към дълбокото и хвърлете мрежите за ловитба. ⁵ А Симон в отговор рече: Учителю, цяла нощ се трудихме, и нищо не уловихме; но по Твоята дума ще хвърля мрежите. ⁶ И като сториха това, уловиха твърде много риба, така щото се прокъсваха мрежите им. ⁷ И извикаха съдружниците си от другата ладия да им дойдат на помощ; и те дойдоха и напълниха и двете ладии, до толкова, щото щяха да потънат. ⁸ А Симон Петър, като видя това, падна пред Исусовите колене и каза: Иди си от мене, Господи, защото съм грешен човек. ⁹ Понеже той и всички, които бяха с него, се учудиха на ловитбата на рибите що уловиха, ¹⁰ също и Яков и Иоан, синовете на Заведей, които бяха Симонови съдружници. А Исус рече на Симона: Не бой се; отсега човеци ще ловиш. ¹¹ И когато извлякоха ладията на сушата, оставиха всичко и отидоха след Него. ¹² И когато беше в един от градовете, ето, човек, който беше цял прокажен, като видя Исуса, падна на лицето си и Му се помоли, казвайки: Господи, ако искаш можеш да ме очистиш. ¹³ А Той простря ръка и се допря до него, и ре-

че: Искам; бъди очистен. И на часа проказата го остави. ¹⁴ И Той му заръча, никому да не каже *това*: Но, за свидетелство на тях, иди, каза, и се покажи на свещеника, и принеси за очистиването си според както е заповядал Моисей. ¹⁵ Но още повече се разнасяше вестта за Него; и големи множества се събираха да слушат и да се изцеляват от болестите си. ¹⁶ А Той се оттегляше в пустините и се молеше. ¹⁷ И през един от тия дни, когато Той поучаваше, там седяха фарисеи и законоучители, надошли от всяко село на Галилея, Юдея и Ерусалим; и сила от Господа бе с Него да изцелява. ¹⁸ И ето мъже, които носеха на постелка един болен човек, който беше парализиран; и опитаха се да го внесат вътре и да го сложат пред Него. ¹⁹ Но понеже не намериха през где да го внесат вътре, поради народа, качиха се на покрива, и през керемидите го спуснаха с постелката наред пред Исуса. ²⁰ И Той като видя вратата им, рече: Човече прощават ти се греховете. ²¹ Тогава книжниците и фарисеите почнаха да се препират, казвайки: Кой е Тоя, Който богохулствува? Кой може да прощава грехове, освен един Бог? ²² Но Исус, като видя разискванията им, каза им в отговор: Защо разисквате в сърцата си? ²³ Кое е по-лесно, да река: Прощават ти се греховете, или да река: Стани и ходи? ²⁴ Но за да познаете, че Човешкият Син има власт на земята да прощава грехове, (рече на парализираната): Казвам ти: Стани, дигни постелката си, и иди у дома си. ²⁵ И на часа той стана пред тях, дигна това, на което лежеше, и отиде у дома си, като славеше Бога. ²⁶ И те всички се учудиха и славеха Бога, и, изпълнени със страх, казваха: Днес видяхме пречудни неща. ²⁷ След това Исус като излезе, видя един бирник, на име Левий, седящ в бирничеството, и рече му: Върви след Мене. ²⁸ Той остави всичко, стана и тръгна след Него. ²⁹ А Левий Му направи голямо угощение в къщата си; и имаше голямо множество бирници и други, които седяха на трапезата с тях. ³⁰ А фарисеите и техните книжници роптаеха против учениците Му, казвайки: Защо ядете и пиете с бирниците и грешниците? ³¹ Исус в отговор им рече: Здравите нямаат нужда от лекар, а болните. ³² Не съм дошъл да призова праведните, но грешните на покаяние. ³³ И те Му рекоха: Иоановите ученици често постят и правят молитви, така и фарисейските, а Твоите ядат и пият. ³⁴ Исус им рече: Можете ли да накарате сватбарите да постят докато е с тях младоженецът? ³⁵ Ще дойдат, обаче, дни, когато младоженецът ще се отнеме от тях; тогава, през ония дни, ще постят. ³⁶ Каза им още и притча: Никой не отдира кръпка от нова дре-

ха да я тури на вехта дреха; инак и новата дреха се съдира, и кръпката от новата не прилича на вехтата. ³⁷ И никой не налива ново вино в стари мехове; инак новото вино ще пръсне меховете, и то само ще изтече, и меховете ще се изхабят. ³⁸ Но трябва да се налива ново вино в нови мехове. ³⁹ И никой, след като е пил старо вино, не иска ново, защото казва: Старото е по-добро.

6 ¹ И една събота, [първата след втория ден на пасхата], като минаваше Той през посеви-те, учениците Му късаха класове и ядяха, като ги стриваха с ръце. ² А някои от фарисеите рекоха: Защо правите това, което не е позволено да се прави в събота? ³ Исус в отговор им рече: Не сте ли чели това, което стори Давид, когато огладня той и мъжете, които бяха с него, ⁴ как влезе в Божия дом, взе присъствените хлябове и яде, даде и на ония, които бяха с него, които хлябове не е позволено никой да яде, а само свещениците? ⁵ И каза им: Човешкият Син е господар на съботата. ⁶ И в друга събота влезе в синагогата и поучаваше; и там имаше един човек, чиято дясна ръка бе изсъхнала. ⁷ И книжниците и фарисеите Го наблюдаваха, дали в събота ще го изцели, за да могат да Го обвинят. ⁸ Но Той знаеше помислите им, и каза на човека с изсъхналата ръка: Стани и се изправи на-сред. И той стана и се изправи. ⁹ Тогава им рече Исус: Питам ви: Какво е позволено да прави човек в събота? добро ли да прави или зло? да спаси ли живот, или да погуби? ¹⁰ И като ги изгледа всички, рече на човека: Простри ръката си. И той направи така; и ръката му оздравя. ¹¹ А те се изпълниха с луда ярост, и се разговаряха помежду си какво биха могли да сторят на Исуса. ¹² През ония дни Исус излезе на бърдото да се помоли, и прекара цяла нощ в молитва към Бога. ¹³ И като се съмна, повика учениците Си, и избра от тях дванадесет души, които и нарече апостоли: ¹⁴ Симона, когото и нарече Петър, и брат му Андрея, Якова и Йоана, Филипа и Вартоломея. ¹⁵ Матей и Тома, Якова Алфеев и Симона, наречен Зилот. ¹⁶ Юда, Якововия брат, и Юда Искариотски, който стана предател. ¹⁷ И като слезе заедно с тях, Той се спря на едно равно място; спряха се там и голямо множество от учениците Му и голяма навалица от люде от цяла Юдея и Ерусалим и от тирското и сидонското крайморие, които бяха дошли да Го чуят и да се изцелят от болестите си; ¹⁸ тоже и измъчваните от нечисти духове се изцеляваха. ¹⁹ И целият народ се стараяше да се допре до Него, защото сила излизаше от Него и изцеляваше всичките. ²⁰ И Той подигна очи към учениците Си и каза: Блажени вие сиромаси; защо-

то е ваше Божието царство. ²¹ Блажени, които гладувате сега; защото ще се наситите. Блажени, които плачете сега, защото ще се разсмеете. ²² Блажени сте, когато ви намразят човеците, и когато ви отлъчват от себе си и ви похулят и отхвърлят името ви като лошо, поради Човешкия Син; ²³ възрадвайте се в оня ден и заиграйте, защото, ето, голяма е наградата ви на небесата; понеже бащите им така правеха на пророците. ²⁴ Но горко на вас богатите; защото сте приели вече утехата си. ²⁵ Горко на вас, които сега сте наситени; защото скоро ще изгладнеете. Горко на вас, които сега се смеете; защото ще жалете и ще плачете. ²⁶ Горко на вас, когато всички човеци ви захвалят; защото бащите им така правеха на лъжепророците. ²⁷ Но на вас, които слушате, казвам: Обичайте неприятелите си, правете добро на тия, които ви мразят, ²⁸ благославяйте тия, които ви кълнат, молете се за тия, които ви правят пакост. ²⁹ На този, който те плесне по едната буза, обърни и другата; и на този, който ти вземе горната дреха, не отказвай и ризата си. ³⁰ Дай на всеки, който ти поиска; и не изисквай нещата си от този, който ги отнема. ³¹ И както желаете да правят човеците на вас, така и вие правете на тях. ³² Понеже ако обичате само ония, които обичат вас, каква благодарност ви се пада? защото и грешниците обичат ония, които тях обичат. ³³ И ако правите добро само на ония, които на вас правят добро, каква благодарност ви се пада? защото и грешниците правят същото, ³⁴ И ако заемате само на тия, от които се надявате да вземете, каква благодарност ви се пада? защото и грешни на грешни заемат, за да вземат назад равното. ³⁵ Но вие обичайте неприятелите си, правете добро, и заемайте, без да очаквате да приемете назад; и наградата ви ще бъде голяма, и ще бъдете чада на Всевишния; защото Той е благ към неблагоприятните и злите. ³⁶ Бъдете [прочее], милосърдни, както и Отец ваш е милосърден. ³⁷ Не съдете, и няма да бъдете съдени; не осъждайте, и няма да бъдете осъждани; прощавайте, и ще бъдете простени; ³⁸ давайте, и ще ви се дава; добра мярка, натъпкана, стърсена, препълнена ще ви дават в пазухата; защото с каквато мярка мерите, с такава ще ви се отмерва. ³⁹ Рече им една притча: Може ли слепец слепеца да води? Не ще ли паднат и двамата в яма? ⁴⁰ Ученикът не е по-горен от учителя си; а всеки ученик, когато се усъвършенствува ще бъде като учителя си. ⁴¹ И защо гледаш съчицата в окоето на брата си, а не забелязваш гредата в твоето око? ⁴² Или как можеш да речеш на брата си: Брате, остави ме да извадя съчицата, която е в окоето ти, ко-

гато ти сам не виждаш гредата, която е в твоето око? Лицемерце! първо извади гредата от своето око, и тогава ще видиш ясно, за да извадиш съчицата, която е в братовото ти око. ⁴³ Защото няма добро дърво, което дава лош плод, нито пък лошо дърво, което дава добър плод. ⁴⁴ Понеже всяко дърво от своя плод се познава; защото не берат смокини от тръни, нито късат грозде от къпина. ⁴⁵ Добрият човек от доброто съкровище на сърцето си изнася доброто; а злият човек от злото си съкровище изнася злото; защото от онова, което препълва сърцето му, говорят неговите уста. ⁴⁶ И защо Ме зовете, Господи, Господи! и не вършите това, което казвам? ⁴⁷ Всеки, който дохожда при Мене, и слуша Моите думи, и ги изпълнява, ще ви покажа на кого прилича. ⁴⁸ Прилича на човек, който като построи къща, изкопа и задълбочи, и положи основа на канара; и когато стана наводнение, реката се устреми върху оная къща, но не можа да я поклати, защото беше здраво построена. ⁴⁹ А който слуша и не изпълнява, прилича на човек, който е построил къща на земята, без основа; върху която се устреми реката, и на часа рухна; и срутването на оная къща беше голямо.

7 ¹ След като свърши всичките Свои речи към людете, които Го слушаха, ² Исус влезе в Капернаум. ³ А на някой си стотник слугата, който му беше мил, боледуваше на умирање. ⁴ И като чу за Исуса, изпрати до Него някои юдейски старейшини да Го помолят да дойде и оздрави слугата му. ⁵ Те, прочее, дойдоха при Исуса и Му се молеха усърдно, като казваха: Той заслужава да му сториш това; ⁶ защото обича нашия народ, и той ни е построил синагогата. ⁷ А когато Исус вървеше с тях и не беше вече далеч от къщата, стотникът изпрати до Него приятели да Му кажат: Господи, не си прави труд; защото не съм достоен да влезеш под стряхата ми; ⁸ затова нито счетох себе си достоен да дойда при Тебе; ⁹ кажи само дума, и слугата ми ще оздравее. ¹⁰ Защото и аз съм човек поставен под власт, и имам подчинени на мен войници; и казвам на един: Иди; и той отива; и на друг: Дойди; и дохожда; и на слугата си: Направи това; и го прави. ¹¹ Като чу това, Исус му се почуди; обърна се и рече на вървящия подир Него народ: Казвам ви, нито в Израил съм намерил толкова вяра. ¹² И когато изпратените се върнаха в къщата, намериха слугата оздравял. ¹³ А скоро след това, Исус отиде в един град наречен Наин; и с Него вървяха учениците Му и едно голямо множество. ¹⁴ И когато се приближи до градската пор-

та, ето, изнасяха мъртвец, едничък син на майка си, която беше и вдовица; и с нея имаше голямо множество от града. ¹⁵ И Господ, като я видя, смили се за нея и рече ѝ: Недей плака. ¹⁶ Тогава се приближи и се допря до носилото; а носачите се спряха. И рече: Момче, казвам ти, стани. ¹⁷ И мъртвият се подигна и седна, и почна да говори. И Исус го даде на майка му. ¹⁸ И страх обзе всички, и славеха Бога, казвайки: Велик пророк се издигна между нас; и Бог посети Своите люде. ¹⁹ И това, което казваха, се разнесе за Него по цяла Юдея и по цялата околност. ²⁰ И учениците на Иоана му известиха за всичко това. ²¹ И Иоан повика двама от учениците си и ги прати при Господа да кажат: Ти ли си Оня, Който има да дойде, или друг да очакваме? ²² И като дойдоха при Него човеците рекоха: Иоан Кръстител ни прати до Тебе да кажем: Ти ли си Оня, Който има да дойде, или друг да очакваме? ²³ И в същия час Той изцели мнозина от болести и язви, и зли духове, и на мнозина слепи подари зрение. ²⁴ Тогава в отговор им каза: Идете, и разкажете на Иоана това, което видяхте, и чухте, че слепи прогледват, куци прохождат, прокажени се очистват, и глухи прочуват; мъртви биват възкресени, и на сиромасите се проповядва благовестието. ²⁵ И блажен е оня, който не се съблазни в Мене. ²⁶ А когато си отидоха изпратените от Иоана, Исус почна да говори на народа за Иоана: Какво излязохте да видите в пустинята? тръстика ли от вятър разлюлявана. ²⁷ Но какво излязохте да видите? човек ли в меки дрехи облечен? Ето великолепно облечените и ония, които живеят разкошно, са в царските дворци. ²⁸ Но какво излязохте да видите? пророк ли? Да, казвам ви, и повече от пророк. ²⁹ Това е оня, за когото е писано: - "Ето, аз изпращам вестителя Си пред Твоето лице, Който ще устрои пътя Ми пред Тебе". ³⁰ Казвам ви: Между родените от жена няма по-голям от Иоана; обаче, по-малкият в Божието царство е по-голям от него. ³¹ (И всички люде и бирници, като чуха това, признаха Божията правда, като бяха се кръстили с Иоановото кръщение. ³² А фарисеите и законниците осуетиха Божията воля спрямо себе си, като не бяха се кръстили от него). ³³ А на какво да уподобя човеците от това поколение? и на какво приличат? ³⁴ Те приличат на деца седящи на пазара, които викат едно на друго, казвайки: Свирихте ми, и не играхте; ридахте ми, и не плакахте. ³⁵ Защото Иоан Кръстител дойде, който нито хляб яде, нито вино пие, и казвате: Бяс има. ³⁶ Дойде Човешкият Син, който яде и пие, и казвате: Ето, човек

лаком и винопиец, приятел на бирниците и на грешниците. ³⁵ Но пак мъдростта се оправдава от всичките си чада. ³⁶ И един от фарисеите Го покани да яде с него; и Той влезе във фарисеевата къща и седна на трапезата. ³⁷ И, ето, една жена от града, която беше грешница, като разбра, че седи на трапезата във фарисеевата къща, донесе алабастрен съд с миро. ³⁸ И като застана отзад при нозете Му и плачеше, почна да облива нозете Му със сълзи и да ги изтрива с косата си, целуваше нозете Му, и мажеше ги с мирото. ³⁹ А като видя това фарисеят, който Го бе поканил, думаше в себе си, казвайки: Тоя ако беше пророк, щеше да знае коя и каква е жената, която се допира до Него, че е грешница. ⁴⁰ А Исус в отговор му рече: Симоне, имам нещо да ти кажа. А той рече: Учителю, кажи. ⁴¹ Някой си заемодавец имаше двама длъжника; единият дължеше петстотин динари, а другият петдесет. ⁴² И понеже нямаха с какво да му платят, той прости и на двамата. И тъй, кой от тях ще го обикне повече? ⁴³ В отговор Симон рече: Мисля, че оня, комуто е простил повечето. А той му рече: Право си отсъдил. ⁴⁴ И като се обърна към жената, рече на Симона: Видиш ли тая жена? Влязох в къщата ти, и ти вода за нозете Ми не даде; а тя със сълзи обля нозете Ми, и с косата си ги изтри. ⁴⁵ Ти целувка ми не даде; а тя, откак съм влязъл не е престанала да целува нозете Ми. ⁴⁶ Ти с масло не помаза главата Ми; а тя с миро помаза нозете Ми. ⁴⁷ Затова ти казвам: Прощават ѝ се многото грехове; (защото тя обикна много); а комуто малко се прощава той малко обича. ⁴⁸ И рече ѝ: Прощават ти се греховете. ⁴⁹ И тия, които седяха с Него на трапезата, почнаха да казват помежду си: Кой е тоя, Който и греховете прощава? ⁵⁰ И рече на жената: Твоята вяра те спаси; иди си с мир.

8 ¹ И скоро след това Исус ходеше по градове и села да проповядва и да благовестява Божието царство; и с Него бяха дванадесетте ученика, ² и някои жени, които бяха изцелени от зли духове и болести; Мария наречена Магдалина, от която бяха излезли седем беса, ³ и Иоана жената на Иродовия настойник Хуза и Сусана, и много други, които им услужваха с имота си. ⁴ И понеже се събра голямо множество, и дохождаха при Него от всеки град, рече с притча: ⁵ Сеячът излезе да сее семето си; и когато сееше, едно падна край пътя; и затъпка се, и небесните птици го изкълваха. ⁶ А друго падна на канарата; и щом поникна изсъхна, защото нямаше влага. ⁷ Друго пък падна всред тръните; и заедно с него пораснаха тръните и го заглушиха. ⁸ А друго падна на добра земя и като порасна, да-

де стократен плод. Като каза това, извика: Който има уши да слуша, нека слуша. ⁹ А учениците Му Го попитаха за *значението* на тая притча. ¹⁰ Той каза: На вас е дадено да знаете тайните на Божието царство; а на другите *се проповядва* с притчи, тъй щото, като гледат да не виджат, и като слушат, да не разбират. ¹¹ Прочее, ето *значението* на притчата. Семето е Божието слово. ¹² А *посяното* край пътя са тия, които са слушали; тогава дохожда дяволът и отнема словото от сърцата им, да не би да повярват и се спасят. ¹³ *Падналото* на канарата са тия, които, когато чуят, приемат словото с радост; но те, като нямат корен, временно вярват, а когато настане изпитание, отстъпват. ¹⁴ *Падналото* всред тръните са ония, които са слушали, и, като си отиват, заглъхват от грижи и богатства и житейски удоволствия и не дават узрял плод. ¹⁵ А *посяното* на добра земя са тия, които, като чуят словото, държат го в искрено и добро сърце, и дават плод с търпение. ¹⁶ И никой, като запали светило не го покрива със съд, нито го туря под легло; но го туря на светилник, за да видят светлината тия, които влизат. ¹⁷ Защото няма нещо тайно, което не ще стане явно, нито потаено, което не ще се узнае и не ще излезе на яве. ¹⁸ Затова, внимавайте как слушате; защото който има, нему ще се даде; а който няма, от него ще се отнеме и това, което мисли че има. ¹⁹ И дойдоха при него майка Му и братята Му, но поради множеството не можаха да се приближат до Него. ²⁰ И известиха Му: Майка Ти и братята Ти стоят вън и искат да Те видят. ²¹ А Той в отговор им рече: Майка Моя и братя Мои са тия, които слушат Божието слово и го изпълняват. ²² А в един от тия дни Той влезе в ладия с учениците Си, и рече им: Да минем на отвъдната страна на езерото. И отплуваха. ²³ А като плуваха, Той заспа; и ветрена буря се устреми върху езерото, и *вълните* ги заплашваха така щото бяха в опасност. ²⁴ И дойдоха, разбудиха Го и казаха: Наставниче! Наставниче! загиваме! А той се събуди и смъмра вятъра и развълнуваната вода; и успокоиха се, и настана тишина. ²⁵ И рече им: Где е вярата ви? А те уплашени се чудеха, и казваха си един на друг: Кой ли ще е Тоя, Който заповядва и на ветровете, и те Му се покоряват? ²⁶ И пристигнаха в герасинската страна, която е срещу Галилея. ²⁷ И като излезе на сушата, срещна Го от града някой си човек, който имаше бесове, и дълго време не беше обличал дреха, и в къщи не живееше, но в гробищата. ²⁸ Той, като видя Исуса, извика, падна пред Него, и рече със силен глас: Какво имаш Ти с мене, Исусе, Сине на Всевиш-

29 ния Бог? Моля Ти се недей ме мъчи. ²⁹ Защото Исус беше заповядал на нечистия дух да излезе от човека. Понеже много пъти бе го прихващал; и връзваха го с вериги и окови и го пазеха; но той разкъсваше връзките, и бесът го гонеше по пустините. ³⁰ Исус го попита: Как ти е името? А той каза: Легион; защото много бесове бяха влезли в него. ³¹ И молеха Го да не им заповяда да отидат в бездната. ³² А там имаше голямо стадо свини, което пасеше по хълма; и *бесовете* Го помолиха да им позволи да влязат в тях. И позволи им. ³³ И като излязоха бесовете из човека и влязоха в свините, стадото се спусна по стръмнината в езерото и се издави. ³⁴ А свинарите, като видяха станалото, прибягнаха и известиха за това в града и в селата. ³⁵ И като излязоха да видят станалото и дойдоха при Исуса, намериха човека, от когото бяха излезли бесовете, седнал при Исусовите нозе, облечен и смислен; и изплашиха се. ³⁶ И тия, които бяха видели това разказаха им как излекувал бесния. ³⁷ И цялото множество от герасинската околност Му се помоли да си отиде от тях, защото бяха обзети от голям страх; и Той влезе в ладията и се завърна. ³⁸ А човекът, от когото бяха излезли бесовете, молеше Му се да бъде с Него; но Исус го изпрати, като каза: ³⁹ Върни се у дома си и разкажи, какви неща ти стори Бог. И той отиде и разгласи, по целия град, какви неща му стори Исус. ⁴⁰ А когато се върна Исус, народът Го посрещна радостно, защото всички Го чакаха. ⁴¹ И, ето, дойде един човек на име Яир, който беше началник на синагогата, и падна пред Исусовите нозе и Му се молеше да влезе в къщата му; ⁴² защото имаше едничка дъщеря, на около дванадесет години, и тя беше на умирање. И когато отиваше, народът Го притискаше. ⁴³ И една жена, която имаше кръвотечение от дванадесет години, и бе иждивила за лекари целия си имот, без да може да се излекува от никого, ⁴⁴ се приближи изотзад и се допря до полата на дрехата Му; и на часа престана кръвотечението ѝ. ⁴⁵ И рече Исус: Кой се допря до Мене? И когато всички се отричаха, Петър и ония, които бяха с Него, казаха: Наставниче, народът Те притиска и гнети, [а Ти казваш: Кой се допря до Мене]? ⁴⁶ Но Исус каза: Някой се допря до Мене, защото Аз усетих, че сила излезе от мене. ⁴⁷ И жената, като видя, че не се укри, дойде разтреперана и падна пред Него и извика пред всичките люде, по коя причина се допря до Него, и как на часа оздравя. ⁴⁸ А Той ѝ рече: Дъщерьо, твоята вяра те изцели; иди си с мир. ⁴⁹ Докато той още говореше, дохожда някой си от *къщата* на началника на синагогата и казва:

Дъщеря ти умря; не затруднявай Учителя. ⁵⁰ А Исус като дочу това, отговори му: Не бой се; само вярвай, и тя ще се избави. ⁵¹ И когато дойде в къщата, не остави никой да влезе с Него, освен Петра, Иоана, Якова и бащата и майката на момичето. ⁵² И всички плачеха и го оплакваха. А Той им рече: Не плачете; защото не е умряло, а спи. ⁵³ А те Му се присмиваха, понеже знаеха, че е умряло. ⁵⁴ Но Той го хвана за ръката, и извика: Момиче, стани! ⁵⁵ И върна се духът му и то на часа стана; и Той заповяда да му дадат *нещо* да яде. ⁵⁶ И родителите му се учудиха; а Той им заръча да не казват никому за станалото.

9 ¹ И като свика дванадесетте, даде им сила и власт над всички бесове, и да изцеляват болести. ² И изпрати ги да проповядват Божието царство и да изцеляват болните. ³ И каза им: Не вземайте нищо за път, ни тояга, ни торба ни хляб, ни пари, нито да имате по две ризи. ⁴ И в която къща влезете там седете, и от там тръгвайте *на път*. ⁵ И ако някои не ви приемат, когато излизате от оня град отърсете и праха от нозете си за свидетелство против тях. ⁶ И те тръгнаха и отиваха по селата и проповядваха благовестието и изцеляваха на всякъде. ⁷ А четверовластникът Ирод чу за всичко що ставало и беше в недоумение; защото някои казваха, че Иоан е възкръснал от мъртвите; ⁸ други пък, че Илия се е явил; а други, че един от старовременните пророци е възкръснал. ⁹ И рече Ирод: Иоана аз обезглавих; но Кой е Тоя, за Когото слушам такива неща? И желаше да Го види. ¹⁰ И като се върнаха апостоли, разказаха на Исуса все що бяха извършили; и Той ги взе и се оттегли на саме [в уединено място] до един град наречен Витсаида. ¹¹ А множествата като разбраха това, отидоха подире Му; и Той ги посрещна с готовност, и им говореше за Божието царство, и изцеляваше ония, които имаха нужда от изцеление. ¹² И като почна денят да преваля, дванадесетте се приближиха и Му рекоха: Разпусни народа за да отидат в околните села и колиби да ношуват и да си намерят храна, защото тука сме в уединено място. ¹³ Но Той им каза: Дайте им вие да ядат. А те рекоха: Нямаме повече от пет хляба и две риби, освен, - да отидем ли и да купим храна за всички тия люде? ¹⁴ (Защото имаше около пет хиляди мъже). И каза на учениците Си: Накарайте ги да насядат на групи по петдесет души. ¹⁵ Те сториха така и накараха всички да насядат. ¹⁶ А той взе петте хляба и двете риби, и погледна към небото и ги благослови; и като ги разчупи, даваше на учениците да сложат пред народа. ¹⁷ И ядоха и всички се наситиха; и дигнаха къшеите, които

18 им останаха, дванадесет коша. ¹⁸ И когато Той се молеше насаме, и учениците бяха с Него, попита ги, казвайки: Според както казва народът, 19 Кой съм аз? ¹⁹ А в отговор те рекоха: *Едни казват, че си* Иоан Кръстител; а други - Илия; трети пък, - че един от старовременните пророци е възкръснал. ²⁰ Тогава им каза: А според, както вие мислите, Кой съм аз? Петър в отговор рече: Божият Христос. ²¹ А Той им заръча, и заповяда да не казват никому, като рече: ²² Човешкият Син трябва много да пострада, и да бъде отхвърлен от старейшините, главните свещеници и книжниците, да бъде убит, и на третия ден да бъде възкресен. ²³ Каза още и на всички: Ако иска някой да дойде след Мене, нека се отрече от себе си, нека носи кръста си всеки ден и нека Ме следва. ²⁴ Защото който иска да спаси живота си, ще го изгуби; а който изгуби живота си заради Мене, той ще го спаси. ²⁵ Понеже какво се ползва човек, ако спечели целия свят, а изгуби или ошети себе си? ²⁶ Защото, ако се срамува някой от Мене и от думите Ми, то и Човешкият Син ще се срамува от него, когато дойде в Своята слава, и в *славата* на Отца и на Своите ангели. ²⁷ А казвам ви наистина, има някои от тук стоящите, които никак няма да вкусат смърт докле не видят Божието царство. ²⁸ И около осем дни след като каза това, Той взе със себе си Петра, Иоана и Якова, и се качи на планината да се моли. ²⁹ И като се молеше, видът на лицето Му се измени и облеклото Му *стана* бяло и бляскаво. ³⁰ И, ето двама мъже се разговаряха с Него; те бяха Моисей и Илия, ³¹ които се явиха в слава и говореха за смъртта^o Му, която Му предстоеше да изпълни в Ерусалим. ³² А Петър и ония, които бяха с него, ги беше налегнал сън; но когато се разбудиха, видяха славата Му и двамата мъже, които стояха с Него. ³³ И когато те се разделиха с Него, Петър рече на Исуса: Наставниче, добре е да сме тука: и нека направим три шатри, за Тебе една за Моисея една, и една за Илия без да знае какво дума. ³⁴ И докато казваше това, дойде облак та ги засени; и учениците се уплашиха като влязоха в облака. ³⁵ И дойде из облака глас който каза: Този е Моят Син, Избраник Мой; Него слушайте. ³⁶ И когато престана гласът, Исус се намери сам. И те замълчаха, и през ония дни не казваха никому нищо от това, що бяха видели. ³⁷ И на следния ден, когато слязоха от планината, срещна Го голямо множество. ³⁸ И, ето, един човек от народа извика, казвайки: Учителю, моля Ти се да погледнеш на сина ми, защото ми е единствено чадо. ³⁹ И, ето,

дух го прехваща и той изведнъж закрепва и духът го сгърчва така, че той се запеня, и като го смазва, едвам го напуща. ⁴⁰ И помолих Твоите ученици да го изгонят, но не можаха. ⁴¹ Исус в отговор рече: О роде неверен и извратен! до кога ще бъда с вас и ще ви търпя? Доведи сина си тука. ⁴² И когато още идваше, бесът го тръшна и сгърчи силно; а Исус смъмра нечистия дух, изцели момчето, и върна го на баща му. ⁴³ И всички се учудваха на Божието величие. А докато всички се чудеха на всичко което правеше, Той рече на учениците Си: ⁴⁴ Вложете в ушите си тия думи, защото Човешкият Син ще бъде предаден в човешки ръце. ⁴⁵ Но те не разбраха тая дума; тя бе скрита от тях за да не я разберат; а бояха се да Го попитат за тая дума. ⁴⁶ И повдигна се между тях разискване, кой от тях ще бъде по-голям. ⁴⁷ А Исус, като видя мисълта на сърцето им, взе едно детенце, постави го при Себе Си, и рече им: ⁴⁸ Който приеме това детенце в Мое име, Мене приема; и който приеме Мене, приема Този който Ме е изпратил; защото който е най-малък между всички вас, той е голям. ⁴⁹ А Иоан продума и рече: Наставниче, видяхме един човек да изгонва бесове в Твое име; и му запретихме, защото не следва с нас. ⁵⁰ А Исус му рече: Недейте му запрещава; защото, който не е против вас откъм вас е. ⁵¹ И когато се навършваха дните да се възнесе, Той насочи лицето Си да пътува към Ерусалим. ⁵² И проводи пред Себе Си пратеници, които отидоха и влязоха в едно самарянско село да приготвят за Него. ⁵³ Но не Го приеха, защото лицето Му беше *обърнато* към Ерусалим. ⁵⁴ Като видяха *това* учениците Му Яков и Иоан, рекоха: Господи, искаш ли да заповядаме да падне огън от небето и да ги изтреби [както стори и Илия]? ⁵⁵ А Той се обърна и ги смъмра; [и рече: Вие не знаете на какъв сте дух; защото Човешкият Син не е дошъл да погуби човешки души, но да спаси]. ⁵⁶ И отидоха в друго село. ⁵⁷ А като вървяха в пътя, един човек Му рече: Ще те следвам дето и да идеш. ⁵⁸ Исус му каза: Лисиците си имат леговища, и небесните птици гнезда; а Човешкият Син няма где глава да подслони. ⁵⁹ А на друг каза: Върви след Мене. А той рече: Господи, позволи ми първо да отида и да погребам баща си. ⁶⁰ Но Той му каза: Остави мъртвите да погребат своите мъртви; а ти иди и разгласявай Божието царство. ⁶¹ Рече и друг: Ще дойда след Тебе, Господи; но първо ми позволи да се сбогувам с домашните си. ⁶² А Исус му каза: Никой, който е турил ръката си на ралото и гледа назад, не е годен за Божието царство.

10 ¹ След това Господ определи други седемдесет души, и ги изпрати по двама пред Себе Си във всеки град и място гдето сам Той щеше да отиде. ² И каза им: Жетвата е изобилна, а работниците малко; затова молете се на Господаря на жетвата да изпрати работници в жетвата Си. ³ Идете: ето, Аз ви изпращам като агнета сред вълци. ⁴ Не носете ни кесия, ни торба, ни обуца, и никого по пътя не поздравявайте. ⁵ И в която къща влезете, първо казвайте: Мир на този дом! ⁶ И ако бъде там някой син на мира, вашият мир ще почива на него; но ако няма, ще се върне на вас. ⁷ И в същата къща седете, и яжте и пийте каквото ви сложат; защото работникът заслужава своята заплата. Недейте се премества от къща в къща. ⁸ И като влизате в някой град, и те ви приемат, яжте каквото ви сложат, ⁹ и изцелявайте болните в него, и казвайте им: Божието царство е наближило до вас. ¹⁰ А като влезете в някой град, и те не ви приемат, излезте на улиците му и речете: ¹¹ И праха, който е полепнал по нозете ни от вашия град, ви отърсваме; но това да знаете, че Божието царство е наближило. ¹² Казвам ви: По-леко ще бъде *наказанието* на Содом в оня ден отколкото на този град. ¹³ Горко ти Хоразине! горко ти Витсаидо! защото, ако бяха се извършили в Тир и Сидон великите дела, които се извършиха у вас, отдавна те биха се покаяли, седящи във вретинище и пепел. ¹⁴ Обаче на Тир и Сидон ще бъде по-леко в съда, отколкото на вас. ¹⁵ И ти, Капернауме, до небесата ли ще се издигнеш? до ада ще се смъкнеш. ¹⁶ Който слуша вас, Мене слуша; и който отхвърля вас, Мене отхвърля; а който отхвърля Мене, отхвърля Онзи, Който Ме е пратил. ¹⁷ И седемдесетте се върнаха с радост, и казаха: Господи, в Твоето име и бесовете се покоряват на нас. ¹⁸ А Той им рече: Видях Сатана паднал от небето като светкавица. ¹⁹ Ето, давам ви власт да настъпвате на змии, и на скорпии, и *власт* над цялата сила на врага; и нищо няма да ви повреди. ²⁰ Обаче, недейте се радва на това, че духовете ви се покоряват; а радвайте се, че имената ви са написани на небесата. ²¹ В същия час Исус се зарадва чрез Светия Дух, и каза: Благодаря Ти, Отче, Господи на небето и земята, за дето си утаил това от мъдрите и разумните, а си го открил на младенците. Да, Отче, защото така Ти се видя угодно. ²² Всичко Ми е предадено от Отца Ми; и освен Отец, никой не знае Кой е Синът; и *никой не знае* Кой е Отец, освен Синът и оня, комуто Синът би благоволил да Го открие. ²³ И като се обърна към учениците, рече частно: Блажени очите, които виждат това, което вие виждате. ²⁴ Защото ви каз-

вам, че много пророци и царе пожелаха да видят това, което вие виждате, и не видяха, и да чуют това, което вие чувате: и не чуха. ²⁵ И, ето, ²⁵ някой законник стана и Го изпитваше, казвайки: Учителю, какво да правя за да наследя вечен живот? ²⁶ А Той му рече: Какво е писано в закона, как четеш? ²⁷ А той в отговор каза: "Да възлюбим Господа твоя Бог с цялото си сърце, с цялата си душа, с всичката си сила, и с всичкия си ум, и ближния си както себе си". ²⁸ Исус му рече: Право си отговорил; това стори, и ще живееш. ²⁹ Но той, понеже искаше да оправдае себе си, рече на Исуса: А кой е моят ближен? ³⁰ В отговор Исус каза: Някой си човек слизаше от Ерусалим в Ерихон; и налетя на разбойници, които го съблякоха и нараниха и отидоха си, като го оставиха полумъртъв. ³¹ А случайно някой си свещеник слизаше по път, и, като го видя, замина си от срещната страна. ³² Също и един левит, като стигна на това място и го видя, замина си от срещната страна. ³³ Но един самарянин, като пътуваше дойде на *мястото* дето беше той, и като го видя, смили се, ³⁴ приближи се и превърза раните му, като изливаше на тях масло и вино. После го качи на собственото си добиче, закара го в една гостилница и се погрижи за него. ³⁵ И на следния ден извади два динара и ги даде на гостилничаря и рече: Погрижи се за него; и каквото повече иждивиш, на връщане аз ще ти заплатя. ³⁶ Кой от тия трима ти се вижда да се е показал ближен на изпадналия всред разбойниците? ³⁷ Той рече: Онзи, който му показа милост. Исус му каза: Иди и ти прави също така. ³⁸ И като вървяха по пътя, Той влезе в едно село; и някоя си жена на име Марта Го прие у дома си. ³⁹ Тя имаше сестра на име Мария, която седна при нозете на Господа и слушаше словото Му. ⁴⁰ А Марта като се залисваше с много шетане, пристъпи и рече: Господи, не Те ли е грижа, че сестра ми ме остави сама да шетам? Кажй й, прочее, да ми помогне. ⁴¹ Но Господ в отговор й рече: Марто, Марто, ти се грижиш и безпокоиш за много неща; ⁴² но едно е потребно; и Мария избра добрата част, която не ще се отнеме от нея.

11 ¹ И когато Той се молеше на едно място, като престана, един от Неговите ученици Му рече: Господи, научи ни да се молим както и Иоан е научил своите ученици. ² А Той им каза: Когато се молите, думайте: Отче [наш, Който си на небесата], да се свети Твоето име; да дойде Твоето царство, [да бъде Твоята воля, както на небето, така и на земята]; ³ давай ни всеки ден ежедневния ни хляб; ⁴ и прости греховете ни, защото и сами ние прощаваме на всеки

наш длъжник; и не въвеждай ни в изкушение,
 5 [но избави ни от лукавия]. ⁵ И каза им: Ако ня-
 кой от вас има приятел и отиде при него посред
 6 нощ, и му рече: Приятелю, дай ми на заем три
 7 хляба, ⁶ понеже един мой приятел дойде у до-
 ма от път, и нямам какво да сложа пред него; ⁷ и
 ако той отвътре в отговор рече: Не ме безпокой;
 8 вратата е вече заключена, и децата ми са с мене
 на леглото; не мога да стана да ти дам; ⁸ каз-
 вам ви, че даже ако не стане да му даде, защо-
 то му е приятел, то поради неговата настойчи-
 вост ще стане и ще му даде колкото му трябва.
 9 ⁹ И аз ви казвам: Искайте и ще ви се даде; тър-
 сете и ще намерите; хлопайте и ще ви се отво-
 10 ри. ¹⁰ Защото всеки, който иска получава; който
 търси, намира; и на онзи, който хлопа, ще се от-
 11 вори. ¹¹ И кой е оня баща между вас, който, ако
 му поиска син му хляб, ще му даде камък? или
 ако му поиска риба, вместо риба, ще му даде
 12 змия? ¹² или ако поиска яйце, ще му даде скор-
 13 пия? ¹³ И тъй, ако вие, които сте зли знаете да
 давате блага на чадата си, колко повече Небес-
 ният Отец ще даде Светия Дух на ония, които
 14 искат от Него! ¹⁴ Веднъж Той изгонваше един
 ням бяс; и като излезе бесът, немият проговори
 15 и народът се почуди. ¹⁵ А някои от тях рекоха:
 Чрез началника на бесовете, Веелзевул, изгон-
 16 ва бесовете. ¹⁶ А други, изпитвайки Го, искаха
 17 от Него знамение от небето. ¹⁷ Но Той, като зна-
 еше техните помисли, каза им: Всяко царство
 разделено против себе си, запустява, и дом *раз-*
 18 *делен* против себе си ° пада. ¹⁸ Така, също, ако
 Сатана се раздели против себе си, как ще устои
 царството му? понеже казвате, че изгонвам бе-
 19 совете чрез Веелзевула, ¹⁹ И ако аз чрез Веел-
 зевула изгонвам бесовете, вашите синове чрез
 кого ги изгонват? Затова, те ще ви бъдат съдии.
 20 ²⁰ Но ако аз с Божия пръст изгонвам бесовете,
 21 то Божието царство е достигнало до вас. ²¹ Ко-
 гато силният въоръжен човек пази двора си,
 22 имотът му е в безопасност. ²² Но когато един
 по-силен от него нападне и му надвие, взема му
 всичкото оръжие, на което се е надявал, и раз-
 23 поделя каквото грабне от него. ²³ Който не е с
 Мене, той е против Мене; и който не събира за-
 24 едно с Мене, той разпилява. ²⁴ Когато нечисти-
 ят дух излезе от човека, той минава през без-
 водни места и търси спокойствие; и като не на-
 25 мери, казва, ще се върна в къщата си отдето съм
 излязъл. ²⁵ И като дойде, намира я пометена и
 26 наредена. ²⁶ Тогава отива и, взема със себе си
 седем други духове по-зли от него, и като вля-
 зат, живеят там; и последното състояние на оня
 27 човек става по-лошо от първото. ²⁷ Когато го-

вореше това, една жена от множеството със си-
 лен глас Му рече: Блажена утробата, която Те е
 носила, и същите, които си сукал. ²⁸ А Той рече: 28
 По-добре кажи: Блажени ония, които слушат
 Божието слово и го пазят. ²⁹ А когато народът 29
 се събираше около Него, почна да казва: То-
 ва поколение е нечестиво поколение; иска зна-
 мение, но *друго* знамение няма да му се даде,
 освен знамението на [пророка] Иона. ³⁰ Защо- 30
 то както Иона стана знамение на ниневийците,
 така и Човешкият Син ще бъде на това поколе-
 ние. ³¹ Южната царица ще се яви на съда с чове- 31
 ците от това поколение и ще ги осъди, защото
 дойде от краищата на земята да чуе Соломоно-
 вата мъдрост; а, ето, тук има повече от Соломо-
 на. ³² Ниневийските мъже ще се явят на съда с 32
 това поколение и ще го осъдят, защото се по-
 каяха чрез Ионовата проповед; а, ето, тук има
 повече от Иона. ³³ Никой, като запали светило, 33
 не го туря в зимника, нито под шиника, но на
 светилника, за да виждат светлината ония, кои-
 то влизат. ³⁴ Светило на тялото ти е твоето око; 34
 когато окото ти е здраво, то и цялото ти тяло
 е осветлено; а когато е болнаво, и тялото ти е
 в мрак. ³⁵ Затова, внимавай, да не би светлина- 35
 та в тебе да е тъмнина. ³⁶ Ако, прочее, цялото 36
 твоє тяло бъде осветено, без да има тъмна част,
 то цяло ще бъде осветено, както кога светило-
 то се осветява със сиянието си. ³⁷ Като говоре- 37
 ше, един фарисей Го покани да обядва у него; и
 Той влезе и седна на трапезата. ³⁸ Фарисеят се 38
 почуди, като видя, че Той не се уми първо пре-
 ди обеди. ³⁹ И Господ му каза: Сега вие фарисе- 39
 ите чистите външното на чашата и паницата! а
 вашето вътрешно е пълно с грабеж и нечестие.
⁴⁰ Несмислени! тоя, който е направил външно- 40
 то, не е ли направил и вътрешното? ⁴¹ По-добре 41
 чистете вътрешното; и ето, всичко ще ви бъде
 чисто. ⁴² Но горко на вас фарисеи! защото дава- 42
 те десетък от гйозума, от седефчето, и от вся-
 какъв зеленчук, и пренебрегвате правосъдието
 и Божията любов. Но тия трябваше да правите
 а ония да не пренебрегвате. ⁴³ Горко вам фари- 43
 сеи! защото обичате първите столове в синаго-
 гите и поздравите по пазарите. ⁴⁴ Горко вам! за- 44
 щото сте като гробове, които не личат, тъй що-
 то човеците, които ходят по *тях*, не знаят. ⁴⁵ И 45
 един от законниците в отговор Му рече: Учи-
 телю, като казваш това, и нас кориш. ⁴⁶ А той 46
 каза: Горко и на вас, законниците, защото то-
 варите човеците с бремена, които тежко се но-
 сят; а сами вие нито с един пръст не се допира-
 те до бремената. ⁴⁷ Горко вам! защото градите 47
 гробниците на пророците, а бащите ви ги из-

48 биха. ⁴⁸И тъй, вие свидетелствувате за делата
на бащите си и се съгласявате с тях; защото те
49 ги избиха, а *вие* им градите *гробниците*. ⁴⁹Зато-
ва и Божията премъдрост рече: Ще им пращам
пророци и апостоли и *едни* от тях ще убият и из-
50 гонят; ⁵⁰за да се изиска от това поколение кръв-
та на всичките пророци, която е проливана от
51 създаването на света, - ⁵¹от кръвта на Авела до
кръвта на Захария, който загина между олтара
и светилището. Да! казвам ви, ще се изиска от
52 това поколение. ⁵²Горко на вас, законници! за-
щото отнехте ключа на знанието; сами вие не
53 влязохте, и на влизащите попречихте. ⁵³И ка-
то излезе оттам, книжниците и фарисеите поч-
наха яростно да Го преследват, и да Го предиз-
54 викват да говори за още *много* неща, ⁵⁴като Го
дебнеха, за да уловят нещо от думите Му.

12 ¹Между това, като се събра едно много-
хилядно множество, до толкова, че един други
се тъпчеха, Той почна да говори на ученици-
те Си: Преди всичко пазете се от фарисейския
2 квас, който е лицемерие. ²Няма нищо покрит-
то, което не ще се открие, и тайно, което не ще
3 се узнае. ³Затова, каквото сте говорили в тъм-
но ще се чуе на видело; и каквото сте казали на
4 ухо във вътрешните стаи ще се разгласи от по-
крива. ⁴А на вас, Моите приятели, казвам: Не
бойте се от тия, които убиват тялото, и след то-
5 ва не могат нищо повече да сторят. ⁵Но ще ви
предупредя от кого да се боите: бойте се от он-
зи, който, след като е убил, има власт да хвър-
6 ля в пъкъла, Да! казвам ви, от него да се бои-
те. ⁶Не продават ли се пет врабчета за два аса-
рия? и ни едно от тях не е забравено пред Бо-
7 га. ⁷Но вам и космите на главата са всички пре-
броени. Не бойте се; вие сте много по-скъпи от
8 врабчета. ⁸И казвам ви: Всеки който изповяда
Мене пред човеците, ще го изповяда и Човеш-
9 кият Син пред Божиите ангели; ⁹но ако се отре-
че някой от Мене пред човеците ще бъде отре-
10 чен пред Божиите ангели. ¹⁰И всекиму, който
би казал дума против Човешкия Син, ще му се
прости; но ако някой похули Светия Дух, няма
11 да му се прости. ¹¹И когато ви заведат в сина-
гогите и *пред* началствата и властите, не се без-
покойте как или какво ще говорите, или какво
12 ще кажете. ¹²Защото Светият Дух ще ви научи
13 в същия час, какво трябва да кажете. ¹³И ня-
кой си от множеството Му рече: Учителю, кажи
14 на брат ми да раздели с мене наследството. ¹⁴А
Той му каза: Човече, кой Ме е поставил съдия
15 или делач над вас? ¹⁵И каза им: Внимавайте и
пазете се от всяко користолюбие; защото жи-
вотът на човека не се състои в изобилието на
16 имота му. ¹⁶И каза им притча, като рече: Ни-

вите на един богаташ родиха много плод. ¹⁷И 17
той размишляваше в себе си, думайки: Какво да
права? защото нямам где да събера плодовете
си. ¹⁸И рече: Ето какво ще направя: ще съборя 18
житниците си и ще построя по-големи, и там ще
събера всичките си жита и богатата си. ¹⁹И ще 19
река на душата си: Душо, имаш много блага на-
трупани за много години; успокой се, яж, пий,
весели се. ²⁰А Бог му рече: Глупецо! тая нощ ще 20
ти изискат душата; а това което си приготвил,
чие ще бъде? ²¹Така *става* с този, който съби- 21
ра имот за себе си, и не богатее в Бога. ²²Рече 22
още на учениците Си: Затова ви казвам, не се
безпокойте за живота *си*, какво ще ядете, нито
за тялото си, какво ще облечете. ²³Защото жи- 23
вотът е повече от храната, и тялото от облекло-
то. ²⁴Разгледайте враните, че не сеят, нито жъ- 24
нат; те нямат нито скривалище, нито житница,
но пак Бог ги храни. Колко по-скъпи сте вие
от птиците! ²⁵И кой от вас може с грижене да 25
прибави един лакът на ръста си? ²⁶И тъй, ако 26
и най-малкото нещо не можете стори, защо се
безпокойте за друго? ²⁷Разгледайте кремове- 27
те как растат; не се трудят нито предат; но казвам
ви, нито Соломон във всичката си слава не се
е обличал както един от тях. ²⁸И ако Бог та- 28
ка облича полската трева, която днес я има, а
утре я хвърлят в пещ, колко повече *ще облича*
вас, маловери! ²⁹И тъй, не търсете какво да яде- 29
те и какво да пиете, и не се съмнявайте; ³⁰за- 30
щото всичко това търсят народите на света; а
Отец ви знае, че се нуждаете от това. ³¹Но тър- 31
сете [Божията] царство и [всичко] това ще ви
се прибави. ³²Не бой се, малко стадо, защото 32
Отец ви благоволи да ви даде царството. ³³Про- 33
дайте имота си и давайте милостиня; направе-
те си кесии, които не овехтяват, неизчерпаемо
съкровище на небесата, гдето крадец не се при-
ближава, нито молец изядда. ³⁴Защото гдето 34
е съкровището ви, там ще бъде и сърцето ви.
³⁵Кръстът ви да бъде препасан и светилниците 35
ви запалени; ³⁶и сами вие да приличате на чо- 36
веци, които чакат господаря си, когато се върне
от сватба, за да му отворят незабавно, щом дой-
де и похлопа. ³⁷Блажени ония слуги, чиито гос- 37
подар ги намери будни, когато си дойде; исти-
на ви казвам, че той ще се препаше, ще ги на-
кара да седнат на трапезата и ще дойде да им
прислужи. ³⁸И ако дойде на втора стража, или 38
на трета стража, и ги намери така, блажени са
ония слуги. ³⁹Но това да знаете, че ако домак- 39
инът беше знаел в кой час щеше да дойде кра-
децът, бдял би и не би оставил да му подкопаят
къщата. ⁴⁰Бъдете, *прочее*, и вие готови; защо- 40
то в час, когато *го* не мислите, Човешкият Син

41 ще дойде. ⁴¹ Тогава Петър каза: Господи, само на нас ли казваш тая притча, или на всичките?
 42 ⁴² Господ каза: Кой е, прочее, онзи верен и благо-
 43 горазумен настойник, когото господарят му ще
 44 постави над домочадията си, да им дава на вре-
 45 ме определената храна? ⁴³ Блажен онзи слуга,
 46 чиито господар, когато си дойде, го намери, че
 47 прави така. ⁴⁴ Истина ви казвам, че ще го поста-
 48 ви над целия си имот. ⁴⁵ Но ако онзи слуга рече
 49 в сърцето си: Господарят ми се забави, и почне
 50 да бие момчетата, и момичетата, да яде, да пие
 51 и да се опива, ⁴⁶ то господарят на онзи слуга ще
 52 дойде в ден, когато той не го очаква и в час,
 53 който не знае, и, като го бие тежко, ще опре-
 54 дели неговата участ с неверните. ⁴⁷ И онзи слу-
 55 га, като е знаел волята на Господаря си, но не е
 56 приготвил нито постъпил по волята му, ще бъ-
 57 де много бит. ⁴⁸ А онзи, който не е знаел и е сто-
 58 рил нещо, което заслужава бой, малко ще бъде
 59 бит. И от всеки, комуто много е дадено, много
 и ще се изисква; и комуто са много поверили,
 от него повече ще изискват. ⁴⁹ Огън дойдох да
 хвърля на земята; и какво *повече* да искам, ако
 се е вече запалил? ⁵⁰ Но имам кръщение, с което
 трябва да се кръстя; и колко се утеснявам докле
 се извърши! ⁵¹ Мислите ли, че съм дошъл да дам
 мир на земята? Не, казвам ви, но по-скоро раз-
 дяла. ⁵² Защото от сега нататък петима в една
 къща ще бъдат разделени, трима против двама,
 53 и двама против трима. ⁵³ Ще се разделят баща
 54 против син, и син против баща; майка против
 55 дъщеря и дъщеря против майка; свекърва про-
 56 тив снаха си, и снаха против свекърва си. ⁵⁴ Каз-
 57 ваваше още на народа: Когато видите облак да се
 58 издига от запад, веднага казвате: Дъжд ще вали,
 59 и така става. ⁵⁵ И когато духа южен вятър казва-
 60 те: Ще стане жегга; и става. ⁵⁶ Лицемери! лицето
 на земята и на небето знаете да разтълкувате, а
 това време как не знаете да разтълкувате? ⁵⁷ А
 61 защо и от само себе си не съдите що е право?
 62 ⁵⁸ Защото, когато отиваш с противника си *да се*
 63 *явиш* пред управителя, постарай се по пътя да
 64 се отървеш от него, да не би да те завлече при
 65 съдията, и съдията *да* те предаде на служителя,
 66 и служителят *да* те хвърли в тъмница. ⁵⁹ Казвам
 ти, никак няма да излезеш от там докле не из-
 платиш и най-последното петаче.

13 ¹ В същото време присъствуваха някои, ко-
 2 ито известиха на *Исуса* за галилеяните, чиято
 3 кръв Пилат смесил с жертвите им. ² И Той в от-
 4 говор им рече: Мислите ли, че тия галилеяни са
 били най-грешни от всичките галилеяни, поне-
 же са пострадали така? ³ Казвам ви, не; но ако се
 не покаете, всички така ще загинете. ⁴ Или ми-
 слите ли, че ония осемнадесет души, върху ко-

ито падна силоамската кула и ги уби, бяха пре-
 стъпници повече от всички човеци, които жи-
 5 вее в Ерусалим? ⁵ Казвам ви, не; но ако не се
 6 покаете, всички така ще загинете. ⁶ Каза и тая
 7 притча: Някой си имаше в лозето си посадена
 8 смоковница; и дойде да търси плод на нея, но не
 9 намери. ⁷ И рече на лозаря: Ето три години как
 10 дохождам да търся плод на тая смоковница, но
 11 не намирам; отсеци я; защо да запразня земята?
 12 ⁸ А той в отговор му рече: Господарю, остави я
 13 и това лято, докле разкопая около нея и насипя
 14 тор; ⁹ и ако подир това даде плод, добре, но ако
 15 не, ще я отсецеш. ¹⁰ И една събота Той поучава-
 16 ше в една от синагогите; ¹¹ и ето една жена, ко-
 17 ято имаше дух, който *й беше причинявал* немо-
 18 щости за осемнадесет години; тя беше сгърбена и
 19 не можеше никак да се изправи. ¹² А Исус, ка-
 20 то я видя, повика я и рече й: Жено, освободена
 21 си от немощта си. ¹³ И положи ръце на нея; и на
 22 часа тя се изправи и славеше Бога. ¹⁴ А начал-
 23 никът на синагогата, като негодуваше за дето
 24 Исус в събота я изцели, проговаряйки рече на
 25 народа: Има шест дни, в които трябва да се ра-
 26 боти; в тях, прочее, дохождайте и целете се, а не
 27 в съботен ден. ¹⁵ Но Господ в отговор му рече:
 28 Лицемери! в събота не отвързва ли всеки един
 29 от вас вола или осела си от яслите и го въвеж-
 30 да да го напоява? ¹⁶ А тая, като е Авраамова дъ-
 31 щеря, която Сатана е *държал* цели осемнадесет
 32 години, не трябваше ли да бъде развързана от
 33 тая връзка в съботен ден? ¹⁷ И като каза това,
 34 всичките Му противници се посрамираха, и це-
 35 лият народ се радваше за всичките славни де-
 36 ла, които се вършеха от Него. ¹⁸ Каза, прочее:
 37 На какво прилича Божието царство? и на що да
 38 го уподобя? ¹⁹ Прилича на синапово зърно, кое-
 39 то човек взе и пося в градината си; и то расте-
 40 ше и стана дърво, и небесните птици се подсло-
 41 няваха по клончетата му. ²⁰ И пак каза: На как-
 42 во да уподобя Божието царство? ²¹ Прилича на
 43 квас, който жена взе и замеси в три мери браш-
 44 но, докле вкисна всичкото. ²² И по пътя Си за
 45 Ерусалим, минаваше през градовете и през се-
 46 лата и поучаваше. ²³ И някой си Му рече: Госпо-
 47 ди, малцина ли са, които се спасяват? А той им
 48 каза: ²⁴ Подвизавайте се да влезете през тесните
 49 врата; защото ви казвам, мнозина ще се стараят
 50 да влязат, и не ще могат, ²⁵ след като стане до-
 51 макинът и затвори вратата, и вие като останете
 52 вън, почнете да хлопате на вратата и да каз-
 53 вате: Господи отвори; а Той в отговор ви каже:
 54 Не ви зная откъде сте. ²⁶ Тогава ще почнете да
 55 казвате: Ядохме и пихме пред Тебе; и в наши-
 56 те улици си поучавал. ²⁷ А Той ще рече: Казвам
 57 ви, не зная откъде сте; махнете се от Мене всич-

28 ки вие, които вършите неправда. ²⁸ Там ще бъде плач и скърцане със зъби, когато видите Авраама, Исаака, Якова и всички пророци в Божието царство, а себе си, изпъдени вън. ²⁹ И ще дойдат от изток и запад, от север и юг, и ще седнат в Божието царство. ³⁰ И, ето, има последни, които ще бъдат първи, и има първи, които ще бъдат последни. ³¹ В същия час дойдоха някои фарисеи, които Му казаха: Излез и иди си от тук, защото Ирод иска да Те убие, ³² И рече им: Идете, кажете на тая лисица: Ето изгонвам бесове, и изцелявам днес и утре, и в третия ден свършвам. ³³ Обаче трябва днес и утре и други ден да пътувам; защото не е възможно пророк да загине вън от Ерусалим. ³⁴ Ерусалиме! Ерусалиме! ти, който избиваш пророците, и с камъни убиваш пратените до тебе, колко пъти съм искал да събера твоите чада, както кокошка *прибира* пилците си под крилето си, но не искахте! ³⁵ Ето, оставя се вам дома ви *пуст*; и казвам ви, няма да Ме видите до когато кажете: Благословен Който иде в Господното име.

14 ¹ Една събота, когато влезе да яде хляб в къщата на един от фарисейските началници, те Го наблюдаваха. ² И ето, пред Него имаше някой си красничав човек. ³ И Исус продума на законниците и фарисеите, и рече: Позволено ли е да лекува някой в събота, или не? ⁴ А те мълчаха. И Той, като хвана *човека*, изцели го и го пусна. ⁵ И рече им: Ако паднеше оселът или волът на някого от вас в кладенец, не щеше ли той на часа да го извлече в съботен ден? ⁶ И не можах да отговорят на това. ⁷ И като забелязваше как поканените избираха първите столове, каза им притча, думайки: ⁸ Когато те покани някой на сватба, не сядай на първия стол, да не би да е бил поканен от него по-почетен от тебе, ⁹ и дойде този, който е поканил и тебе и него, и ти рече: Отстъпи това място на този човек; и тогава ще почнеш със срам да заемаш последното място. ¹⁰ Но когато те поканят, иди и седни на последното място, и когато дойде този, който те е поканил, да ти рече: Приятелю, мини по-горе. Тогава ще имаш почит пред всички тия, които седят с тебе на трапезата. ¹¹ Защото всеки, който възвишава себе си, ще се смири, а който смирява себе си ще се възвиси. ¹² Каза и на този, който Го беше поканил: Когато даваш обед или вечеря, недей кани приятелите си, ни братята си, ни роднините си, нито богати съседи, да не би и те да те поканят, и ти бъде отплатено. ¹³ Но когато даваш угощение, поканвай сиромаси, недъгави, куци, слепи; ¹⁴ и ще бъдеш блажен, защото, понеже те нямат с *какво* да ти отплатят, ще ти бъде отплатено във възкресението на правед-

ните. ¹⁵ И като чу това един от седящите с Него, рече Му: Блажен онзи, който ще яде хляб в Божието царство. ¹⁶ А Той му рече: Някой си човек даде голяма вечеря и покани мнозина. ¹⁷ И в часа на вечерята изпрати слугата си да рече на поканените: Дойдете, понеже *всичко* е вече готово. ¹⁸ А те всички почнаха единодушно да се извиняват. Първият му рече: Купих си нива и трябва да изляза да я видя; моля ти се, извини ме. ¹⁹ Друг рече: Купих си пет чифта волове, и отивам да ги опитам; моля ти се извини ме. ²⁰ А друг рече: Ожених се, и за това не мога да дойда. ²¹ И слугата дойде и каза това на господаря си. Тогава стопанинът разгневен рече на слугата си: Излез скоро на градските улици и пътеки, и доведи тука сиромасите, недъгавите, слепите и куците. ²² И слугата рече: Господарю, каквото си заповядал стана, и още място има. ²³ И господарят рече на слугата: Излез по пътищата и по оградите, и *колкото намериш* накарай ги да влязат, за да се напълни къщата ми; ²⁴ защото ви казвам, че никой от поканените, няма да вкуси от вечерята ми. ²⁵ А големи множества вървяха, заедно с Него; и Той се обърна и им рече: ²⁶ Ако дойде някой при Мене, и не намрази баща си и майка си, жена си, чадата си, братята си, и сестрите си, а още и собствения си живот, не може да бъде Мой ученик. ²⁷ Който не носи своя кръст и не върви след Мене, не може да бъде Мой ученик. ²⁸ Защото кой от вас, когато иска да съгради кула, не сяда първо да пресметне разносните, дали ще има с какво да я доизкара? ²⁹ Да не би, като положи основа, а не може да доизкара, всички, които гледат да почнат да му се присмиват и да казват: ³⁰ Този човек почна да гради, но не можа да доизкара. ³¹ Или кой цар, като отива на война срещу друг цар, не ще седне първо да се съветва, може ли с десет хиляди да стои против този, който иде срещу него с двадесет *хиляди*? ³² Иначе, докато другият е още далеч, изпраща посланици да искат условия за мир. ³³ И тъй, ако някой от вас не се отрече от всичко що има, не може да бъде Мой ученик. ³⁴ Прочее, добро нещо е солта, но ако самата сол обезсолее, с какво ще се поправи? ³⁵ Тя не струва нито за земята, нито за тор; изхвърлят я вън. Който има уши да слуша, нека слуша.

15 ¹ А всичките бирници и грешници се приближаваха при Него да Го слушат. ² А фарисеите и книжниците роптаеха, казвайки: Тоя приема грешниците и яде с тях. ³ И той им изговори тая притча, като каза: ⁴ Кой от вас, ако има сто овце, и му се изгуби една от тях, не остава деветдесетте и девет в пустинята, и не отива

5 след изгубената докле я намери? ⁵ И като я на-
 6 мери, вдига я на рамената си радостен. ⁶ И като
 си дойде у дома свиква приятелите си и съседите
 7 си и им казва: Радвайте се с мене, че си намерих
 изгубената овца. ⁷ Казвам ви, че също така
 ще има *повече* радост на небето за един грешник,
 който се кае, нежели за деветдесет и девет
 8 праведници, които нямат нужда от покаяние.
⁸ Или коя жена, ако има десет драхми, и изгуби
 една драхма, не запаля светило, не помита къщата,
 и не търси грижливо докле я намери? ⁹ И като я
 намери, свиква приятелките и съседките си и казва:
 Радвайте се с мене, защото намерих драхмата, която
 бях изгубила.
 10 ¹⁰ Също така, казвам ви, има радост пред Божиите
 ангели за един грешник, който се кае. ¹¹ Казва
 още: Някой си човек имаше двама сина. ¹² И по-младият
 от тях рече на баща си: Тате, дай ми дела, който ми
 се пада от имота. И той им раздели имота. ¹³ И не след
 много дни по-младият син си събра всичко и отиде в
 далечна страна, и там разпиля имота си с разпуснатия
 си живот.
 14 ¹⁴ И като иждиви всичко, настана голям глад в оная
 страна; и той изпадна в лишение. ¹⁵ И отиде да се
 пристави на един от гражданите на оная страна, който
 го прати на полетата си да пасе свини. ¹⁶ И желаше да
 се насити с рошковите, от които ядяха свините; но
 никой не му даваше.
 17 ¹⁷ А като дойде на себе си рече: Колко наемници на
 баща ми имат излишък от хляб, а пък аз умирам от
 18 глад! ¹⁸ Ще стана да ида при баща си и ще му река:
 Тате, съгреших против небето и пред тебе; ¹⁹ не съм
 вече достоен да се наричам твой син; направи ме като
 един от наемниците си. ²⁰ И стана и дойде при баща
 си. А когато бе още далеч, видя го баща му, смили се,
 и като се завтече, хвърли се на врата му и го целуваше.
 21 ²¹ Рече му синът: Тате, съгреших против небето и
 пред тебе; не съм вече достоен да се наричам, твой син.
 22 ²² Но бащата рече на слугите си: Скоро изнесете
 най-хубавата премяна и облечете го, и турете пръстен
 на ръката му и обува на нозете му; ²³ докарайте
 угоеното теле и го заколете и нека ядем и се веселим;
 24 ²⁴ защото този мой син бе мъртъв, и оживя, изгубен
 бе, и се намери. И почнаха да се веселят. ²⁵ А по-старият
 му син беше на нивата; и като си идеше и се приближи
 до къщата, чу песни и игри.
 26 ²⁶ И повика един от слугите и попита, що е това.
 27 ²⁷ А той му рече: Брат ти си дойде; и баща ти
 28 закла угоеното теле, защото го прие здрав. ²⁸ И той
 се разсърди и не искаше да влезе и баща му излезе
 и го молеше. ²⁹ А той в отговор рече на баща си:
 Ето, толкова години ти работя, и никога не съм
 престъпил някоя твоя заповед; но

на мене нито яре не си дал някога да се повеселя с
 приятелите си; ³⁰ а щом си дойде този твой син,
 който изпояде имота ти с блудниците, за него си
 заклал угоеното теле. ³¹ А той му каза: Синко ти си
 винаги с мене, и всичко мое твое е. ³² Но прилично
 беше да се развеселим и да се зарадваме; защото
 този твой брат бе мъртъв, и оживя, и изгубен бе,
 и се намери.

16 ¹ Казва още на учениците Си: Някой си богаташ
 имаше настойник, когото наклеветиха пред него,
 че разпилявал имота му. ² И той го повика и му
 рече: Какво е това що слушам за тебе? Дай сметка
 за настойничеството си; защото не можеш вече да
 бъдеш настойник. ³ Тогава настойникът си рече:
 Що да сторя, тъй като господарят ми отнема от
 мене настойничеството? Нямам сила да копая, да
 прося срам ме е. ⁴ Сетих се що да сторя, за да ме
 приемат в къщите си, когато бъда отстранен от
 настойничеството. ⁵ И тъй, като повика всеки от
 длъжниците на господаря си, каза на първия: Колко
 дължиш на господаря ми? ⁶ А той рече: Сто мери
 масло. И каза му: Вземи записа си и седи скоро
 та пиши петдесет. ⁷ После каза на друг: А ти колко
 дължиш? И той рече: Сто мери жито. Казва му:
 Вземи записа си и пиши осемдесет. ⁸ И господарят
 му похвали неверния настойник за гдето остроумно
 постъпил; защото човечите на тоя век са по-остроумни
 спрямо своето поколение от просветените чрез
 виделината. ⁹ И аз ви казвам, спечелете си приятели
 посредством неправедното богатство, та, когато
 се привърши, да ви приемат във вечните жилища.
¹⁰ Верният в най-малкото и в многото е верен,
 а неверният в най-малкото и в многото е неверен.
¹¹ И тъй, ако в неправедното богатство не бяхте
 верни, кой ще ви повери истинското богатство?
¹² И ако в чуждото не бяхте верни, кой ще ви даде
 вашето? ¹³ Никой служител не може да служи на
 двама господари; защото или ще намрази единия
 и другия ще обикне, или ще се привърже към
 единия а другия ще презира. Не можете да служите
 на Бога и на мамона. ¹⁴ Всичко това слушаха
 фарисеите, които бяха сребролюбци, и му се присмиваха.
¹⁵ И рече им: Вие сте, които се показвате праведни
 пред човечите; но Бог знае сърцата ви; защото
 онова, което се *цени* високо между човечите,
 е мерзост пред Бога. ¹⁶ Законът и пророците
 бяха до Иоана; оттогава Божието царство се
 благовествува, и всеки на сила влиза в него.
¹⁷ Но по-лесно е небето и земята да преминат,
 отколкото една точка от закона да падне. ¹⁸ Всеки,
 който напусне жена си, и се ожени за друга,
 прелюбодействува; и който се жени за на-

19 пусната от мъж, той прелюбодействува. ¹⁹Имаше някой си богатш който се обличаше в мораво и висон, и всеки ден се веселеше бляскаво. ²⁰Имаше и един сиромаш, на име Лазар, покрит със струпеи, когото туряха да лежи пред портата му, ²¹като желаше да се нахрани от падналото от трапезата на богаташа; и кучетата дохождаха и лижеха раните му. ²²Умря сиромашът; и ангелите го занесоха в Авраамовото лоно. Умря и богаташът и бе погребан. ²³И в пъкъла, като беше на мъки и повдигна очи, видя отдалеч Авраама и Лазара в неговите обятия. ²⁴И той извика, казвайки: Отче Аврааме, смили се за мене, и изпрати Лазара да натопи края на пръста си във вода и да разхлади езика ми; защото съм на мъки в тоя пламък. ²⁵Но Авраам рече: Синко, спомни си, че ти си получил своите блага приживе, така и Лазар злините; но сега той тук се утешава, а ти се мъчиш. ²⁶И освен всичко това, между нас и вас е утвърдена голяма бездна, така, че ония, които биха искали да минат оттук към вас, да не могат, нито пък оттам да преминат към нас. ²⁷А той рече: Като е тъй, моля ти се, отче, да го пратиш в бащиния ми дом; ²⁸защото имам петима братя, за да им засвидетелствува, да не би да дойдат и те на това мъчително място. ²⁹Но Авраам каза: Имат Моисея и пророците; нека слушат тях. ³⁰А той рече: Не отче Аврааме; но ако отиде при тях някой от мъртвите, ще се покаят. ³¹И той му каза: Ако не слушат Моисея и пророците, то и от мъртвите да възкръсне някой, *нак* няма да се убедят.

17 ¹И рече на учениците Си: Не е възможно да не дойдат съблазните; но горко на онзи, чрез който дохождат! ²По-добре би било за него да се окачи един голям воденичен камък на врата му и да бъде хвърлен в морето, а не да съблазни един от тия малките. ³Внимавайте на себе си. Ако прегреши брат ти, смъмри го; и ако се покае прости му. ⁴И седем пъти на ден ако ти сгреша, и седем пъти се обърне към тебе и каже: Покаявам се, прощавай му. ⁵И апостолите рекоха на Господа: Придай ни вяра. ⁶А Господ рече: Ако имате вяра колкото синапово зърно, казали бихте на тая черница: Изкорени се и насади се в морето, и тя би ви послушала. ⁷А кой от вас, ако има слуга да му оре или да му пасе, ще му рече веднага, щом си дойде от нивата: Влез да ядеш? ⁸Напротив не ще ли му рече: Пригответи нещо да вечерям, стегни се та ми пошетай, докато ям и пия, и подир това ти ще ядеш и пиеш? ⁹Нима ще благодари на слугата

за дето е извършил каквото е било заповядано? [Не вярвам]. ¹⁰Също така и вие, когато извършите все що ви е заповядано, казвайте: Ние сме безполезни слуги; извършихме *само* това, което бяхме длъжни да извършим. ¹¹И в пътуването Си към Ерусалим Той минаваше *границата* между Самария и Галилея. ¹²И като влизаше в едно село, срещнаха Го десетина прокажени, които, като се спряха отдалеч, ¹³извикаха със силен глас, казвайки: Исусе наставниче, смили се за нас! ¹⁴И като ги видя, рече им: Идете, покажете се на свещениците. И като отиваха, очистиха се. ¹⁵И един от тях, като видя, че изцеля, върна се и със силен глас славеше Бога, ¹⁶и падна на лице при нозете на *Исуса* и Му благодареше. И той бе самарянин. ¹⁷А Исус в отговор му рече: Нали се очистиха десетимата? а где са деветимата? ¹⁸Не намериха ли се *други* да се върнат и въздадат слава на Бога, освен тоя иноплеменик? ¹⁹И рече му: Стани и си иди; твоята вяра те изцели. ²⁰А *Исус* попитан от фарисеите, кога ще дойде Божието царство, в отговор им каза: Божието царство не иде така щото да се забелязва; ²¹нито ще рекат: Ето тук е! или Там е! защото, ето Божието царство е всред вас. ²²И рече на учениците: Ще дойдат дни, когато ще пожелаете да видите *поне* един от дните на Човешкия Син, и няма да видите. ²³И като ви рекат: Ето, тук е! да не отидете, нито да тичате подире *им*. ²⁴Защото, както светкавицата, когато блесне от единия край на хоризонта, свети до другия край на хоризонта, така ще бъде и Човешкият Син в Своя ден. ²⁵Но първо Той трябва да пострада много и да бъде отхвърлен от това поколение. ²⁶И както стана в Ноевите дни, така ще бъде и в дните на Човешкия Син; ²⁷ядяха, пиеха, женеха се и се омъжваха до деня, когато Ное влезе в ковчега, и дойде потопът и ги погуби всички. ²⁸Така също, както стана в Лотовите дни; ядяха, пиеха, купуваха, продаваха, садяха и градяха, ²⁹а в деня, когато Лот излезе от Содом, огън и сира наваляха от небото и ги погубиха всички, - ³⁰подобно на това ще бъде и в деня, когато Човешкият Син ще се яви. ³¹В оня ден, който се намери на къщния покрив, ако вещите му са в къщи, да не слиза да ги вземе; също и който е на нива да не се връща назад. ³²Помнете Лотовата жена. ³³Който иска да спечели живота ³⁴си, ще го изгуби; а който го изгуби, ще го опази. ³⁴Казвам ви, в онази нощ двама ще бъдат на едно легло; единият ще се вземе, а другият ще се остави. ³⁵Две жени ще мелят заедно; едната ще се вземе, а другата *ще*

36 *се вземе, а другата*^o ще се остави. ³⁶ [Двама ще
бъдат на нива; единият ще се вземе, а другият
37 ще се остави]. ³⁷ Отговарят Му, казвайки: Къде,
Господи? А Той им рече: Където е трупът, там
ще се съберат и орлите.

18 ¹ Каза им една притча как трябва всякога да
2 се молят, да не ослабват, думайки: ² В някой си
град имаше един съдия, който от Бога се не бо-
3 еше и човека не зачиташе. ³ В същия град има-
ше и една вдовица, която дохождаше при него
и му казваше: Отдай ми правото спрямо про-
4 тивника ми. ⁴ Но той за известно време не ис-
каше. А после си каза: При все, че от Бога не
5 се боя и човеците не зачитам, ⁵ пак, понеже тая
вдовица ми досажда, ще ѝ отдам правото, да не
би да ме измори с безкрайното си дохождане.
6 ⁶ И Господ рече: Слушайте що каза неправед-
7 ният съдия! ⁷ А Бог няма ли да отдаде право-
то на Своите избрани, които викат към Него
8 ден и нощ, ако и да се бави спрямо тях? ⁸ Каз-
вам ви, че ще им отдаде правото скоро. Обаче,
когато дойде Човешкият Син ще намери ли
9 вяра на земята? ⁹ И на някои, които уповава-
ха на себе си, че са праведни, и презираха дру-
10 гите, каза и тая притча: ¹⁰ Двама души възля-
зоха в храма да се помолят, единият фарисей,
11 а другият бирник. ¹¹ Фарисеят, като се изпра-
ви, молеше се в себе си така: Боже, благодаря
Ти, че не съм като другите човеци, грабители,
неправедни, прелюбодейци и особено не като
12 тоя бирник. ¹² Поста дважд в седмицата, давам
13 десетък от всичко що придобия. ¹³ А бирникът
като стоеше издалеч, не щеше нито очите си да
подигне към небето, но удряше се в гърди и каз-
ваше: Боже бъди милостив към мене грешника.
14 ¹⁴ Казвам ви, че този слезе у дома си оправдан,
а не онзи; защото всеки, който възвишава себе
си, ще се смири, а който смирява себе си, ще се
15 възвиси. ¹⁵ Донесоха още при Него младенци-
те си, за да се докосне до тях; а учениците, ка-
16 то видяха, смърриха ги. ¹⁶ Но Исус ги повика и
рече: Оставете дечицата да дойдат при Мене и
не ги възпирайте; защото на такива е Божието
17 царство. ¹⁷ Истина ви казвам: Който не приеме,
като детенце, Божието царство, той никак няма
18 да влезе в него. ¹⁸ И някой си началник Го по-
пита, казвайки: Благ Учителю, какво да сторя
за да наследя вечен живот? ¹⁹ А Исус му рече:
19 Защо Ме наричаш благ? Никой не е благ, освен
един Бог. ²⁰ Знаеш заповедите: "Не убивай";
20 "Не кради"; "Не лъжесвидетелствуй"; "Почи-
тай баща си и майка си"; ²¹ А той каза: Всичко
21 това съм опазил от младостта си. ²² Исус, като
22 го чу, рече му: Едно още ти не достига. Продай
все що имаш и раздай го на сиромасите и ще

имаш съкровище на небето; дойди и Ме след-
вай. ²³ И той, като чу това наскърби се мно- 23
го, защото беше твърде богат. ²⁴ И Исус като го 24
видя, каза: Колко мъчно ще влязат в Божието
царство, ония които имат богатство! ²⁵ Защото 25
по-лесно е камила да мине през иглени уши, от-
колкото богат да влезе в Божието царство. ²⁶ А 26
ония, които чува това рекоха: Тогава кой мо-
же да се спаси? ²⁷ А Той каза: Невъзможното 27
за човеците за Бога е възможно. ²⁸ А Петър ре- 28
че: Ето, ние оставихме своето и Те последвахме.
²⁹ А Той им рече: Истина ви казвам, няма никой, 29
който да е оставил къща, или жена, или братя,
или родители, или чада, заради Божието цар-
ство, ³⁰ който да не получи многократно повече 30
в сегашно време, а в идещия свят вечен живот.
³¹ И като взе дванадесетте при Себе Си, рече им: 31
Ето, възлизаме в Ерусалим, и ще се изпълни, в
Човешкия Син, всичко що е писано чрез проро-
ците. ³² Защото ще бъде предаден на езичници- 32
те, които ще Му се поругаят, и безсрамно ще Го
оскърбят, и ще Го заплуют, ³³ и, когато Го би- 33
ят, ще Го убият; и на третия ден ще възкръсне.
³⁴ Но те не разбираха нищо от това; и тая дума 34
беше скрита за тях, и не разбираха това, което
се казваше. ³⁵ А когато Той се приближаваше до 35
Ерихон, един слепец седеше край пътя да про-
си. ³⁶ И като чу, че минава народ, попита как- 36
во е това. ³⁷ И каза му, че Исус Назарянинът 37
минава. ³⁸ Тогава той извика, казвайки: Исусе, 38
сине Давидов, смили се за мене! ³⁹ А тия, които 39
вървяха отпред го смърриха, за да млъкне; но
той още повече викаше: Сине Давидов, смили
се за мене! ⁴⁰ И тъй, Исус се спря и заповяда да 40
Му го доведат. И като се приближи попита го:
⁴¹ Какво искаш да ти сторя? А той каза: Господи 41
да прогледам. ⁴² Исус му рече: Прогледай; тво- 42
ята вяра те изцели. ⁴³ И той веднага прогледа, 43
и тръгна веднага след Него, като славеше Бога.
И всичките люде, като видяха това въздадоха
хвала на Бога.

19 ¹ След това Исус влезе в Ерихон, и минава- 1
ше през града. ² И, ето, един човек, на име Зак- 2
хей, който беше началник на бирниците, и бо- 3
гат, ³ искаше да види Исуса Кой е, но не може-
ше поради народа, защото беше малък на ръст.
⁴ И завтече се напред и се покачи на една чер- 4
ница за да Го види; понеже през оня път щеше
да мине. ⁵ Исус като дойде на това място, по- 5
гледна нагоре и му рече: Закхее, слез скоро, за-
щото днес трябва да престоя у дома ти. ⁶ И той 6
побърза да слезе, и прие Го с радост. ⁷ И като 7
видяха това, всички роптаеха, казвайки: При
грешен човек влезе да преседи. ⁸ А Закхей ста- 8
на и рече на Господа: Господи, ето *от сега* да-

вам половината от имота си на сиромасите; и ако някак съм ограбил някого, връщам му чет-
 9 верократно. ⁹И Исус му рече: Днес стана спасение на този дом; защото и този е Авраамов
 10 син. ¹⁰Понеже Човешкият Син дойде да потърси и да спаси погиналото. ¹¹И като слушаха това, Той прибави и каза една притча, защото беше близо до Ерусалим, и те си мислеха, че Божието царство щеше веднага да се яви. ¹²Затова каза: Някой си благородник отиде в далечна страна да получи за себе си царска власт, и да се върне. ¹³И повика десетима от слугите си и даде им десет мнаси; и рече им: Търгувайте с *това* докле дойда. ¹⁴Но неговите граждани го мразеха, и изпратиха след него посланици да кажат: Не щем този да царува над нас. ¹⁵А като получи царската власт и се върна, заповяда да му повикат ония слуги, на които бе дал парите за да знае какво са припечелили чрез търгуване. ¹⁶Дойде, прочее, първият и рече: Господарю, твоята мнаса спечели десет мнаси. ¹⁷И рече му: Хубаво, добри слуго! понеже на твърде малкото се показва верен, имай власт над десет града. ¹⁸Дойде и вторият и рече: Господарю, твоята мнаса принесе пет мнаси. ¹⁹А рече и на него: Бъди и ти над пет града. ²⁰Дойде и друг и рече: Господарю, ето твоята мнаса, която пазех скътана в кърпа; ²¹Защото се боях от тебе, понеже си строг човек; задигаш това, което не си положил, и жънеш, което не си посял. ²²*Господарят* му казва: От устата ти ще те съдят, зли слуго. Знаел си, че съм строг човек, който задигам това, което не съм положил, и жъна което не съм сял; ²³тогава защо не вложи парите ми в банката, и аз като си дойдех, щях да ги прибера с лихвата? ²⁴И рече на предстоящите: Вземете от него мнасата, и дайте я на този, който има десетте мнаси. ²⁵(Рекоха му: Господарю, той има вече десет мнаси!) ²⁶Казвам ви, че на всеки, който има, ще се даде; а от този, който, няма, от него ще се отнеме и това, което има. ²⁷А ония мои неприятели, които не искаха да царувам над тях, доведете ги тука и посетете ги пред мене. ²⁸И като изрече това, Исус вървеше напред, възлизайки за Ерусалим. ²⁹И когато се приближи до Витфагия и Витания, до хълма наречен Елеонски, прати двама от учениците и рече им: ³⁰Идете в селото, което е насреща ви, в което като влизате ще намерите едно осле, вързано, което никой човек не е възсядал; отвържете го и го докарайте. ³¹И ако някой ви попита: Защо го отвързвате? кажете така: На Господа трябва. ³²И изпратените отидоха и намериха както им беше казал. ³³И като отвързаха ослето, рекоха стопаните му: Защо отвързвате

ослето? ³⁴А те казаха: На Господа трябва. ³⁵И докараха го при Исуса; и като намятаха дрехите си на ослето, качиха Исуса. ³⁶И като вървеше Той, *людете* постилаха дрехите си по пътя. ³⁷И когато вече се приближаваше до превалата на Елеонския хълм, цялото множество ученици почнаха да се радват и велегласно да славят Бога за всичките велики дела, които бяха видели, казвайки: ³⁸Благословен Царят, Който иде в Господното име; мир на небето, и слава във висините! ³⁹А някои от фарисеите между народа Му рекоха: Учителю, смъмри учениците Си. ⁴⁰И Той в отговор рече: Казвам ви, че ако тия млъкнат, то камъните ще извикат. ⁴¹И като се приближи и видя града, плака за него и каза: ⁴²Да беше знаел ти, да! ти, поне в този [твой] ден, това което служи за мира ти! но сега е скрито от очите ти. ⁴³Защото ще дойдат върху тебе дни, когато твоите неприятели ще издигнат окопи около тебе, ще те обсадят, ще те отеснят отвред, ⁴⁴и ще те разорят и *ще избият* жителите ти в тебе и няма да оставят в тебе камък на камък; защото ти не позна времето, когато беше посетен. ⁴⁵И като влезе в храма, почна да изпъжда ония, които продаваха; и казваше им: ⁴⁶Писано е: "И домът Ми ще бъде молитвен дом": а вие го направихте "разбойнически вертеп". ⁴⁷И поучаваше всеки ден в храма. А главните свещеници, книжниците и народните първенци се стараеха да Го погубят; ⁴⁸Но не намериха какво да сторят, понеже всичките люде бяха прилепнали при Него да Го слушат.

20 ¹И в един от дните, когато Той поучаваше людете в храма и проповядваше благовестието, надойдоха главните свещеници и книжниците със старейшините и Му рекоха: ²Кажни с каква власт правиш това? или, кой е онзи, който Ти е дал тази власт? ³И в отговор им рече: Ще ви задам и аз един въпрос, и отговорете Ми: ⁴Иоановото кръщение от небето ли беше, или от човеците? ⁵А те разискваха помежду си, думайки: Ако речем: От небето, ще каже: Защо го не повярвахте? ⁶Но ако речем: От човеците, всичките люде ще ни убият с камъни, защото са убедени, че Иоан беше пророк. ⁷И отговориха, че не знаят от къде *беше*. ⁸Тогава Исус им рече: Нито аз ви казвам с каква власт правя това. ⁹И почна да говори на людете тази притча: Един човек насади лозе, даде го под наем на земеделци, и отиде в чужбина за дълго време. ¹⁰И във време *на беритбата* прати един слуга при земеделците за да му дадат от плода на лозето; но земеделците го биха и отпратиха го празен. ¹¹И изпрати друг слуга; а те и него биха, срамно го оскърбиха, и го отпратиха

12 празен. ¹² Изпрати и трети; но те и него нарани-
 13 ха и изхвърлиха. ¹³ Тогава стопанинът на лозе-
 то рече: Що да сторя? Ще изпратя любезния си
 14 син; може него да почетат. ¹⁴ Но земеделците,
 като го видяха, разискаха помежду си, като ду-
 маха: Това е наследникът; нека го убием, за да
 15 стане наследството наше. ¹⁵ Изхвърлиха го във
 н от лозето и го убиха. И тъй, какво ще им стори
 16 стопанинът на лозето? ¹⁶ Ще дойде и ще погу-
 би тия земеделци, и ще даде лозето на други.
 17 А като чува това рекоха: Дано не бъде! ¹⁷ А той
 ги погледна и рече: Тогава що значи това, кое-
 то е писано: "Камъкът, който отхвърлиха зида-
 18 рите, Той стана глава на ъгъла"? ¹⁸ Всеки, кой-
 то падне върху този камък, ще се смаже, а вър-
 19 ху когото падне, ще го пръсне. ¹⁹ И в същия час
 книжниците и главните свещеници се стараеха
 да турят ръце на Него, защото разбраха, че Той
 20 каза тая притча против тях, но се бояха от на-
 рода. ²⁰ И като Го наблюдаваха, пратиха издеб-
 ници, които се преструваха, че са праведни, за
 да уловят някоя Негова дума, тъй щото да Го
 предадат на началството и на властта на упра-
 21 вителя. ²¹ И те Го попитаха, казвайки: Учителю,
 знаем, че право говориш и учиш, и у Тебе няма
 лицеприятие, но учиш Божия път според исти-
 22 ната; ²² право ли е за нас да даваме данък на Ке-
 23 саря, или не? ²³ А Той разбра лукавството им,
 24 и рече им: ²⁴ Покажете ми един динарий. Чий
 образ и надпис има? И [в отговор] казаха: Ке-
 25 сарев. ²⁵ А Той рече: Тогава отдавайте Кесаре-
 26 вото на Кесаря, а Божието на Бога. ²⁶ И не мо-
 жаха да уловят *нещо* в думата пред народа; и,
 27 зачудени на отговора Му, млъкнаха. ²⁷ Тогава
 се приближиха някои от садукееите, които твър-
 дят, че няма възкресение, и Го попитаха, каз-
 28 вайки: ²⁸ Учителю, Моисей ни е писал: "Ако ум-
 ре на някого брат му, който е женен, но е безде-
 тен, брат му да вземе жената и да въздигне по-
 29 томък на брата си". ²⁹ А имаше седмина братя; и
 30 първият взе жена и умря бездетен. ³⁰ И втори-
 31 ят и третият я взеха; ³¹ така също и седмината
 32 я взеха и умряха без да оставят деца. ³² А после
 33 умря и жената. ³³ И тъй, във възкресението, на
 кого от тях ще бъде жена? защото и седмината
 34 я имаха за жена. ³⁴ А Исус им рече: Човеците на
 35 този свят се женят и се омъжват; ³⁵ а ония, ко-
 36 ито се удостоят да достигнат онзи свят и въз-
 кресението от мъртвите, нито се женят нито се
 37 омъжват. ³⁶ И не могат вече да умрат, понеже са
 равни на ангелите; и, като участници на възкре-
 сението, са чада на Бога. ³⁷ А че мъртвите би-
 ват възкресени, това и Моисей показа *в място-
 то дето писа* за къпината, когато нарече Гос-

пода "Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Яко-
 38 вов". ³⁸ Но Той не е Бог на мъртвите, а на жи-
 39 вите; защото за Него всички са живи. ³⁹ А ня-
 кои от книжниците в отговор рекоха: Учителю,
 40 Ти добре каза. ⁴⁰ Защото не смееха вече за нищо
 да Го попитат. ⁴¹ И рече им: Как казват, че Хри-
 41 стос е Давидов син? ⁴² Защото сам Давид казва в
 42 книгата на псалмите: - Рече Господ на моя Гос-
 43 под: Седи отдясно Ми. ⁴³ Докле положи враго-
 вете Ти за Твое подножие. ⁴⁴ И тъй, Давид Го
 44 нарича Господ; тогава как е негов син? ⁴⁵ И ко-
 45 гато слушаха всичките люде, Той рече на уче-
 ниците Си: ⁴⁶ Пазете се от книжниците, които
 46 обичат да ходят пременени, и обичат поздра-
 ви по пазарите, първите столове в синагогите,
 и първите места по угощенията; ⁴⁷ които изпо-
 47 яждат домовете на вдовиците, и за показ при-
 насят дълги молитви. Те ще получат по-голямо
 осъждане.

21 ¹ Като подигна очи, Исус видя богатите, че
 2 пускат даровете си в съкровищницата. ² А ви-
 дя и една бедна вдовица, че пускаше там две
 3 лепти ° ³ И рече: Истина ви казвам, че тая бедна
 4 вдовица пусна повече от всички; ⁴ защото всич-
 ки тия пуснаха в даровете [за Бога] от излишъ-
 ка си; а тая от немотията си пусна целия имот,
 5 що имаше. ⁵ И когато някои говореха за хра-
 ма, че е украсен с хубави камъни и с посвете-
 ни приноси, рече: ⁶ Ще дойдат дни, когато *от*
 6 това, което гледате, няма да остане тук камък,
 който да се не срине. ⁷ И попитаха Го казвайки:
 7 Учителю, а кога ще бъде това? и какъв *ще бъ-*
де белегът, когато предстои да стане това? ⁸ А
 8 той каза: Внимавайте да не ви заблудят; защо-
 то мнозина ще дойдат в Мое име и ще казват: Аз
 съм Христос, и, че времето е приближило. Да не
 9 отидете подир тях. ⁹ И когато чуете за войни и
 размирици, да не се уплашите; защото тия неща
 трябва първо да станат, но не е веднага свър-
 шекът. ¹⁰ Тогава им каза: Народ, ще се повдигне
 10 против народ, и царство против царство; ¹¹ и ще
 11 има големи трусове, и в разни места глад и мор;
 ще има и ужаси и големи знамения от небето.
 12 А преди *да стане* всичко това ще турят ръце
 12 на вас и ще ви изгонят, като ви предадат на си-
 нагоги и в тъмници, и ще ви извеждат пред царе
 и пред управители поради Моето име. ¹³ Това
 13 ще ви служи за свидетелство. ¹⁴ И тъй, решете в
 14 сърцата си да не обмисляте предварително що
 да отговаряте; ¹⁵ защото Аз ще ви дам тъй мъд-
 15 ро да отговорите °, щото всичките ви противни-
 ци ще бъдат безсилни да ви противостоят или
 противоречат. ¹⁶ И ще бъдете предадени и даже
 16 от родители и братя, от роднини и приятели; и

17 ще умъртвят някои от вас. ¹⁷ И ще бъдете мрази от всички поради Моето име. ¹⁸ Но и към от главата ви няма да загине. ¹⁹ Чрез твърдостта си ще придобиете душите си. ²⁰ А когато видите Ерусалим, че е заобиколен от войски, това да знаете, че е приближило запустяването му. ²¹ Тогава ония, които са в Юдея, нека бягат в планините, и които са в сред града нека да излязат вън, а които са в околностите да не влязат в него. ²² Защото това са дни на въздаяние, за да се изпълни всичко което е писано. ²³ Горко на непразните и на кърмачките, през ония дни! защото ще има голямо бедствие в страната, и гняв върху тия люде. ²⁴ Те ще паднат под острието на ножа, и ще бъдат откарани в плен по всичките народи; и Ерусалим ще бъде тъпкан от народите, докле се изпълнят времената на езичниците. ²⁵ И ще станат знамения в слънцето, в луната и в звездите, а по земята бедствие на народите, *като ще бъдат* в недоумение поради бученето на морето и вълните. ²⁶ Човеците ще примират от страх и от очакване онова, което ще постигне вселената, защото небесните сили ще се разклатят. ²⁷ И тогава ще видят Човешкия Син идещ в облак със сила и голяма слава. ²⁸ А когато почне да става това, изправете се и подигнете главите си, защото изкуплението ви приближава. ²⁹ И каза им притча: Погледнете смоковницата и всичките дървета. ³⁰ Когато вече покарат, вие, като видите това, сами знаете, че лятото е вече близо. ³¹ Също така и вие, когато видите, че става това, да знаете, че е близо Божието царство. ³² Истина ви казвам, че това поколение няма да премине докле не се сбъдне всичко това. ³³ Небето и земята ще преминат, но Моите думи няма да преминат. ³⁴ Но внимавайте на себе си, да не би да натегнат сърцата ви от преяждане, пианство и житейски грижи, и ви постигне оня ден внезапно като примка; ³⁵ защото така ще дойде върху всички, които живеят по лицето на цялата земя. ³⁶ Но бдете всякога, и молете се, за да сполучите да избегнете всичко, което предстои да стане, и да стоите пред Човешкия Син. ³⁷ И всеки ден Той поучаваше в храма; а всяка нощ излизаше и ношуваше на хълма наречен Елеонски. ³⁸ И всичките люде подраняваха при Него да Го слушат.

22 ¹ А приближаваше празникът на безквасните хлябове, който се нарича Пасха. ² И главните свещеници и книжниците обмисляха как да го умъртвят; защото се бояха от людето. ³ Тогава влезе Сатана в Юда, наречен Искарот, който беше от числото на дванадесетте; ⁴ и той отиде и се сговори с главните свещеници и начални-

ците на стражата как да им Го предаде. ⁵ И те се зарадваха, и се обещаха да му дадат пари. ⁶ И той се съгласи, и търсеше сгоден случай да Го предаде, когато би отсъствувало множеството. ⁷ И настана денят на безквасните хлябове, когато трябваше да жертвуват пасхата. ⁸ И прати Исус Петра и Иоана, и рече: Идете и ни пригответе, за да ядем пасхата. ⁹ А те Му казаха: Где искаш да приготвим? ¹⁰ А той им рече: Ето, като влезете в града, ще ви срещне човек, който носи стомна с вода; идете подир него в къщата, в която влезе, ¹¹ и речете на стопанина на къщата: Учителят ти казва: Где е приемната стая, в която ще ям пасхата с учениците Си? ¹² И той ще ви посочи голяма горна стая, постлана; там пригответе. ¹³ И като отидоха, намериха както им беше казал; и приготвиха пасхата. ¹⁴ И като дойде часът, Той седна на трапезата, и апостолите с Него. ¹⁵ И рече им: Твърде много съм желал да ям тази пасха с вас преди да пострадам; ¹⁶ защото ви казвам, че няма вече да я ям докле се не изпълни в Божието царство. ¹⁷ И като прие чаша, благодари и рече: Вземете това и разделете го помежду си; ¹⁸ защото ви казвам, че няма вече да пия от плода на лозата, докато не дойде Божието царство. ¹⁹ И взе хляб, и, като благодари, разчупи го, даде им, и рече: Това е Моето тяло, което за вас се дава; това правете за Мое възпоминание. ²⁰ Така взе и чашата подир вечерята, и рече: Тази чаша е новият завет в Моята кръв, която за вас се пролива. ²¹ Но, ето, ръката на този, който Ме предава, е с Мене на трапезата. ²² Защото Човешкият Син наистина отива според както е било определено; но горко на този човек, чрез когото се предава! ²³ И те почнаха да се питат помежду си, кой ли от тях ще е този, който ще стори това. ²⁴ Стана още и препирня помежду им, кой от тях се счита за по-голям. ²⁵ А Той им рече: Царете на народите господаруват над тях, и тия, които ги владеят се наричат благодетели. ²⁶ Но вие недейте така; а по-големият между вас нека стане като по-младият, и който началствува - като онзи, който слугува. ²⁷ Защото кой е по-голям, този, който седи на трапезата ли, или онзи, който слугува? Не е ли този, който седи на трапезата? Но Аз съм в сред вас, като онзи, който слугува. ²⁸ А вие сте ония, които устояхте с Мене в Моите изпитни. ²⁹ Затова, както Моят Отец завещава царство на Мене, а Аз завещавам на вас, ³⁰ да ядете и да пиете на трапезата Ми в Моето царство; и ще седнете на престола да съдите дванадесетте Израилеви племена. ³¹ [И рече Господ]: Симоне, Симоне, ето, Сатана ви изиска всички, за да ви пресее като жито; ³² но Аз се молих за

тебе, да не ослабне твоята вяра; и ти, когато се
 33 обвърнеш, утвърди братята си. ³³ *Петър* Му рече: Господи, готов съм да отида с Тебе и в тъм-
 34 ница и на смърт. ³⁴ А Той рече: Казвам Ти, Петре, петелът няма да пее днес, докато не си се отрече-
 35 рекъл три пъти, че Ме не познаваш. ³⁵ И рече им: Когато ви пратих *без кесия, без торба и без*
 36 *обуща, останахте ли лишени от нещо? А те казва:* От нищо. ³⁶ И рече им: Но сега, който няма
 37 *кесия, нека я вземе, така и торба; и който няма кесия, нека продаде дрехата си и нека си купи*
 38 *нож;* ³⁷ защото ви казвам, че трябва да се изпълни в Мене и това писание. "И към беззаконници биде причислен" защото *писаното* за Мене *наб-*
 39 *лижава към своето* изпълнение. ³⁸ И те рекоха: Господи, ето тука има два ножа. А Той им рече:
 40 Доволно е. ³⁹ И излезе да отиде по обичая Си на Елеонския хълм; подир Него отидоха и учени-
 41 ците. ⁴⁰ И като се намери на мястото, рече им: Молете се да не паднете в изкушение. ⁴¹ И Той
 42 се отдели от тях колкото един хвърлей камък, и, като коленичи, молеше се, думайки: ⁴² Отче,
 43 ако щеш, отмени Ме с тази чаша; обаче, не Моята воля, но Твоята да бъде. ⁴³ И яви Му се ангел
 44 от небето и Го укрепяваше. ⁴⁴ И като беше на мъка, молеше се по-усърдно; и потта Му ста-
 45 на като големи капки кръв, които капеха на земята. ⁴⁵ И като стана от молитвата, дойде при
 46 учениците и ги намери заспали от скръб; и рече им: ⁴⁶ Защо спите? Станете и молете се, за да не
 47 паднете в изкушение. ⁴⁷ Докато още говореше, ето едно множество; и този който се наричаше
 48 Юда, един от дванадесетте, вървеше пред тях; и приближи се до Исуса, за да Го целуне. ⁴⁸ А
 49 Исус му рече: Юдо, с целувка ли предаваш Човешкия Син? ⁴⁹ И тия, които бяха около *Исуса*,
 50 като видяха какво щеше да стане, рекоха: Господи, да ударим ли с нож? ⁵⁰ И един от тях уда-
 51 ри слугата на първосвещеника и му отсеке дяското ухо, ⁵¹ А Исус проговори, казвайки: Оста-
 52 вете до тука; и допря се до ухото му и го изцели. ⁵² А на дошлите против Него главни свещеници,
 53 началници на храмовата *стража* и на старейшините Исус рече: Като срещу разбойник ли сте излезли с
 54 ножове и сопи? ⁵³ Когато бях всеки ден с вас в храма, не простряхте ръце против Мене. Но сега е
 55 вашият час и на властта на тъмнината. ⁵⁴ И като Го хванаха, заведоха Го, и въведоха Го в къщата на първосвещеника.
 56 А Петър вървеше подире издалеч. ⁵⁵ И когато бяха наклали огън на сред двора и бяха насядали около него,
 57 то и Петър седна между тях. ⁵⁶ И една слугиня, като го видя седнал до пламъка, вгледа се в него и рече: И тоя беше с Него.
 57 ⁵⁷ А той се отрече, казвайки: Жено, не Го позна-

вам. ⁵⁸ След малко друг го видя и рече: И ти си 58
 от тях. Но Петър рече: Човече, не съм. ⁵⁹ И като 59
 се мина около един час, друг някой настоя-
 телно казваше: Наистина и той беше с Него;
 защото е галилеянин. ⁶⁰ А Петър рече: Човече, 60
 не зная що казваш. И на часа, докато още го-
 вореше, един петел изпя. ⁶¹ И Господ се обърна 61
 та погледна Петра. И Петър си спомни думата
 на Господа, как му беше казал: Преди да про-
 пее петелът днес, ти три пъти ще се отречеш от
 Мене. ⁶² И излезе във та плака горко. ⁶³ И мъже- 62, 63
 те, които държаха *Исуса*, ругаеха Го и Го биеха,
⁶⁴ и като Го закриваха [удряха Го по лицето и] 64
 питаха Го, казвайки: Познай Кой Те удари. ⁶⁵ И 65
 много други хули изговориха против Него. ⁶⁶ И 66
 като се разсъмна, събраха се народните старей-
 шини, главни свещеници и книжници, и Го за-
 ведоха в синедриона си и Му рекоха: ⁶⁷ Ако си 67
 Ти Христос, кажи ни. А Той рече: Ако ви кажа,
 няма да повярвате; ⁶⁸ и ако *ви* задам въпрос, не 68
 ще отговорите. ⁶⁹ Но отсега нататък Човешкият 69
 Син ще седи отдясно на Божията сила. ⁷⁰ И 70
 те всички казаха: Тогава Божият Син ли си Ти?
 А Той им рече: Вие *право* казвате; защото съм.
⁷¹ А те рекоха: Каква нужда имаме вече от сви- 71
 детелство? защото сами ние чухме от устата Му.

¹ Тогава цялото множество техни *хора* стана **23**
 и Го заведе при Пилата. ² И почнаха да Го об- 2
 виняват, казвайки: Намерихме този, че развра-
 щава народа ни, забранява да се дава данък на
 Кесаря, и казва за Себе Си, че е Христос Цар.
³ А Пилат Го попита, думайки: Ти ли си Юдей- 3
 ският цар? А Той в отговор му каза: Ти *право*
 казваш. ⁴ И Пилат рече на главните свещеници 4
 и на народа: Аз не намирам никаква вина в Тоя
 човек. ⁵ А те по-настойчиво казваха: Той въл- 5
 нува людете, понеже поучава по цяла Юдея, ка-
 то е почнал от Галилея *и е следвал* даже до тук.
⁶ А Пилат, като чу това, попита дали е галиле- 6
 янин човекът. ⁷ И като узна, че е от Иродовата 7
 област, изпрати Го до Ирода, който беше през
 тия дни в Ерусалим. ⁸ А Ирод, като видя Исуса, 8
 много се зарадва, защото отдавна желаше да
 Го види, понеже бе слушал за Него; и надяваше
 се да види някое знамение от Него. ⁹ И запитва- 9
 ше Го с много думи; но Той нищо не му отгово-
 ри. ¹⁰ А главните свещеници и книжниците сто- 10
 яха и силно Го обвиняваха. ¹¹ Но Ирод с войни- 11
 ците си, презирайки Го, след като Му се пору-
 га; облече Го във великолепна дреха, и Го пра-
 ти обратно на Пилата. ¹² В същия ден Ирод и 12
 Пилат се сприятелиха помежду си; защото пре-
 ди *това* враждуваха един против друг. ¹³ Тогава 13
 Пилат свика главните свещеници, началници и
 народа, и рече им: ¹⁴ Доведохте ми Тоя човек 14

като един, който развъртава людете; но, ето, аз Го разпитах пред вас, и не намерих в Тоя човек никаква вина относно онова, за което Го обвинявате. ¹⁵ Нито пък Ирод *намерил*; защото Го е изпратил обратно до нас; и ето, Той не е сторил нищо, което заслужава смъртно наказание. ^{16, 17} ¹⁶ И тъй, като Го накажа, ще Го пусна. ¹⁷ [А той се задължаваше да им пуца на всеки празник по един затворник]. ¹⁸ Но те всички едногласно изкрещяха, казвайки: Махни Този и пусни ни Варава. ¹⁹ (който, за някаква размирица, станала в града, и за убийство, бе хвърлен в тъмница). ²⁰ И Пилат пак им извика, като желаше да пусне Исуса. ²¹ А те крещяха, казвайки: Разпни Го! разпни Го! ²² А той трети път им каза: Че какво зло е сторил Той? Аз не намирам в Него нищо за което да заслужава смърт; и тъй, като Го накажа, ще Го пусна. ²³ Но те настояваха със силни гласове, искайки да бъде разпнат; и техните гласове надделяха. ²⁴ И Пилат реши да изпълни искането им: ²⁵ пусна онзи, когото искаха, който за размирица и убийство бе хвърлен в тъмница; а Исус предаде на волята им. ²⁶ И когато Го поведоха, хванаха някого си Симона киринеец, който се връщаше от нива, и сложиха на него кръста, за да го носи подир Исуса. ²⁷ И след Него вървяха голямо множество от народ и от жени, които плачеха за Него. ²⁸ А Исус се обърна към тях и рече: Дъщери ерусалимски, недейте плака за Мене, но плачете за себе си и за чадата си; ²⁹ защото, ето идат дни, когато ще рекат: Блажени неплодните, и утробите, които не са раждали, и същите, които не са кърмили. ³⁰ Тогава ще почнат да казват на планините: Паднете върху нас, и на хълмовете: Покрийте ни. ³¹ Защото, ако правят това със суровото дърво, какво ще правят със сухото? ³² И с него караха и други двама които бяха злодейци, за да ги погубят. ³³ И когато стигнаха на мястото наречено Лобно, там разпнаха Него и злодейците единия отдясно Му, а другия отляво. ³⁴ А Исус каза: Отче, прости им, защото не знаят какво правят. И като разделиха дрехите Му, хвърлиха жребие за тях. ³⁵ И людете стояха та гледаха. Още и началниците Го ругаеха, казвайки: Други е избавил; нека избави Себе Си, ако Този е Божият Христос, Неговият Избраник. ³⁶ Тоже и войниците Му се подиграваха, като се приближаваха и Му поднасяха оцет, и казваха: ³⁷ Ако си Юдейският Цар, избави Себе Си. ³⁸ А над Него имаше и надпис: Тоя е Юдейският Цар. ³⁹ И един от обесените злодейци Го хулеше, казвайки: Нали си Ти Христос? ⁴⁰ Избави Себе Си и нас! ⁴⁰ А другият в отговор го смъмра, като каза: Ни от Бога ли се не боиш ти,

който си под същото осъждение? ⁴¹ И ние справедливо сме осъдени, защото получаваме заслуженото от това, което сме сторили; а Този не е сторил нищо лошо. ⁴² И каза: [Господи] Исусе, спомни си за мене, когато дойдеш в Царството Си. ⁴³ А [Исус] му рече: Истина ти казвам, днес ще бъдеш с Мене в рая. ⁴⁴ А беше вече около шестият час, и тъмнина покриваше цялата земя до деветия час, ⁴⁵ като потъмня слънцето; и завесата на храма се раздра през средата. ⁴⁶ И Исус извика със силен глас и рече: Отче в Твоите ръце предавам духа Си. И това като рече, издъхна. ⁴⁷ И стотникът като видя станалото, прослави Бога, като каза: Наистина Този човек бе праведен. ⁴⁸ А всичките множества, надошли на това зрелище, като виждаха какво стана, връщаха се биещи се в гърди. ⁴⁹ А всичките Негови познайници и жените, които бяха дошли подир Него от Галилея, стояха надалеч и гледаха това. ⁵⁰ И ето, един човек на име Иосиф, който беше съветник, човек добър и праведен, ⁵¹ който не беше се съгласил с намерението и делото им, - от юдейския град Ариматея, човек, който очакваше Божието царство, - ⁵² той отиде при Пилата и поиска Исусовото тяло. ⁵³ И като го сне, обви го с плащаница, и положи го в гроб изсечен в скала, гдето никой не бе още полаган. ⁵⁴ И беше пригответелен ден, и съботата настъпваше. ⁵⁵ И жените, които бяха дошли с Него от Галилея, вървяха изподире и видяха гроба и как беше положено тялото Му. ⁵⁶ И като се върнаха, пригответиха аромати и миро; и в съботата си почиваха според заповедта.

24 ¹ А в първия ден на седмицата, сутринта рано, жените дойдоха на гроба, носещи ароматите, които бяха пригответили. ² И намериха камъка отвален от гроба. ³ И като влязоха, не намериха тялото на Господа Исуса. ⁴ И когато бяха в недоумение за това, ето застанаха пред тях двама мъже с ослепително облекло. ⁵ И обзети от страх, те наведоха лицата си до земята; а мъжете им рекоха: Защо търсите живия между мъртвите? ⁶ Няма Го тука, но възкръсна. Спомнете си какво ви говореше, когато беше още в Галилея, ⁷ като казваше, че Човешкият Син трябва да бъде предаден в ръцете на грешни човеци, да бъде разпнат, и в третия ден да възкръсне. ⁸ И спомниха си думите Му. ⁹ И като се върнаха от гроба, известиха всичко това на единадесетте и на всичките други. ¹⁰ А бяха Магдалина Мария, и Иоанна, и Мария Якововата майка и другите жени с тях, които казаха тия неща на апостолите. ¹¹ А тия думи им се видяха като празни приказки, и не вярваха. ¹² А Петър стана и изтича на гроба, и, като надникна, видя

саваните *сложени* отделно; и отиде у дома си, 13
 13 чудейки се за станалото. ¹³ И, ето, в същия ден
 двама от тях отиваха в едно село на име Емаус,
 14 шестдесет стадии ° далеч от Ерусалим. ¹⁴ И те се
 разговаряха помежду си за всичко онова що бе
 15 станало. ¹⁵ И като се разговаряха и разисква-
 16 ха, сам Исус се приближи и вървеше с тях; ¹⁶ но
 17 очите им се удържаха да Го не познаят. ¹⁷ И ре-
 че им: Какви са тия думи, които разменяте по-
 между си, като пътувате? И те се спряха натъ-
 18 жени. ¹⁸ И един от тях, на име Клеопа, в отго-
 вор Му рече: Само Ти ли си пришелец в Еру-
 19 салим и не знаеш станалото там тия дни? ¹⁹ И
 рече им: Кое? А те му рекоха: Станалото с Иису-
 са Назарянина, Който бе пророк, силен в дело
 20 и в слово пред Бога и пред всичките люде; ²⁰ и
 как нашите главни свещеници и началници Го
 предадоха да бъде осъден на смърт и Го разпна-
 21 ха. ²¹ А ние се надявахме, че Той е Онзи, Който
 ще избави Израиля. И освен всичко това, вече
 22 е трети ден откак стана това. ²² При туй и някои
 жени измежду нас ни смаяха, които като оти-
 23 шли отзарана на гроба, ²³ и не намерили тялото
 Му, дойдоха и казаха, че видели и видение на
 24 ангели, които казали, че Той бил жив. ²⁴ И ня-
 кои от ония, които бяха с нас, отидоха на гроба,
 и намериха тъй както рекоха жените; а Него не
 25 видели. ²⁵ И Той им рече: О несмислени и муд-
 ни по сърце да вярвате всичко, което са гово-
 26 рили пророците! ²⁶ Не трябваше ли Христос да
 27 пострада така и да влезе в славата Си? ²⁷ И като
 почна от Моисея и от всичките пророци, тъл-
 куваше им *писаното* за Него във всичките пи-
 28 сания. ²⁸ И приближиха селото, в което отива-
 ха; Той се държеше, като че отива по-надалеч.
 29 ²⁹ Но те Го нудеха, казвайки: Остани с нас, за-
 щото е привечер, и денят вече е превалил. И
 30 Той влезе да остане с тях. ³⁰ И като седна с тях
 на трапезата, взе хляба и благослови, разчупи
 31 и даде им. ³¹ И очите им се отвориха и Го по-
 32 знаха; а Той стана невидим за тях. ³² И рекоха

помежду си: Не гореше ли в нас сърцето, когато
 ни говореше по пътя и когато ни тълкуваше пи-
 санията? ³³ И в същия час станаха и се върнаха в 33
 Ерусалим, гдето намериха събрани единадесет-
 те и тия, които бяха с тях, ³⁴ които и казаха: Гос- 34
 под наистина възкръснал и се явил на Симона.
³⁵ Те пък разправиха *станалото* по пътя, и как 35
 Го познаха, когато разчупваше хляба. ³⁶ И ко- 36
 гато говореха за това, сам Исус застана посред
 тях и каза им: Мир вам! ³⁷ А те се стреснаха и 37
 се уплашиха, като мислеха, че виждат дух. ³⁸ И 38
 Той им рече: Защо се смущавате? и защо се по-
 раждат такива мисли в сърцата ви? ³⁹ Поглед- 39
 нете ръцете Ми и нозете Ми, че съм Аз същият;
 попишайте Ме и вижте, защото дух няма меса и
 кости, както виждате, че Аз имам. ⁴⁰ И като рече 40
 това, показа им ръцете и нозете Си. ⁴¹ Но поне- 41
 же те от радост още не вярваха и се чудеха, Той
 рече: Имате ли тук нещо за ядене? ⁴² И дадоха 42
 Му част от печена риба [и меден сок]. ⁴³ И взе 43
 та яде пред тях. ⁴⁴ И рече им: Тия са думите, ко- 44
 ито ви говорих, когато бях още с вас, че трябва
 да се изпълни всичко, което е писано за Мене
 в Моисеевия закон, в пророците и в псалмите.
⁴⁵ Тогава им отвори ума, за да разберат писа- 45
 нията. ⁴⁶ И рече им: Така е писано, че Христос 46
 трябва да пострада и да възкръсне от мъртвите
 в третия ден, ⁴⁷ и че трябва да се проповядва в 47
 Негово име покаяние и прощение на греховете
 между всичките народи, като се започне от Еру-
 салим. ⁴⁸ Вие сте свидетели на това. ⁴⁹ И, ето, Аз 48, 49
 изпращам върху вас обещанието на Отца Ми; а
 вие стойте в града [Ерусалим] докато се облече-
 те със сила от горе. ⁵⁰ И ги заведе до *едно място* 50
 срещу Витания; и дигна ръцете Си да ги благо-
 слови ⁵¹ И като ги благославяше, отдели се от 51
 тях, и се възнесе на небето. ⁵² И те Му се покло- 52
 ниха, и върнаха се в Ерусалим с голяма радост;
⁵³ и бяха постоянно в храма [хвалещи и] благо- 53
 славящи Бога. [Амин].

ЙОАН

1 В началото бе Словото; и Словото беше у
2 Бога; и Словото бе Бог. ² То в начало бе-
3 ше у Бога. ³ Всичко това чрез Него стана;
и без Него не е ставало нищо *от това*, което е
4 станало. ⁴ В Него бе животът и животът бе свет-
5 лина на човеците. ⁵ И светлината свети в тъм-
6 нината; а тъмнината я не схвана. ⁶ Яви се човек
7 изпратен от Бога, на име Иоан. ⁷ Той дойде за
свидетелство, да свидетелствува за светлината,
8 за да повярват всички чрез него. ⁸ Не беше той
светлината, но *дойде* да свидетелствува за свет-
9 лината. ⁹ Истинската светлина, която осветля-
10 ва всеки човек, идеше на света. ¹⁰ Той бе в света;
и светът чрез Него стана; но светът Го не позна.
11 ¹¹ У Своите Си дойде, но Своите Му Го не прие-
12 ха. ¹² А на ония, които Го приеха, даде право да
станат Божи чада, *сиреч*, на тия, които вярват
13 в Неговото име; ¹³ които се родиха не от кръв,
нито от плътска похот, нито от мъжка похот,
14 но от Бога. ¹⁴ И словото стана плът и пребива-
ваше между нас; и видяхме славата Му, слава
като на Единородния от Отца, пълно с благодат
15 и истина. ¹⁵ Иоан свидетелствува за Него, и ви-
каше казвайки: Ето Онзи за Когото рекох, Кой-
то иде подир мене, достигна да бъде пред мене
16 понеже спрямо мене беше пръв. ¹⁶ Защото ние
всички приехме от Неговата пълнота, и благо-
17 дат върху благодат; ¹⁷ понеже законът бе даден
чрез Моисея, а благодатта и истината дойдоха
18 чрез Исуса Христа. ¹⁸ Никой, кога да е, не е ви-
дял Бога; Единородният Син, който е в лоното
19 на Отца, Той Го изяви. ¹⁹ И ето, свидетелство-
то, *което* Иоан *даде*, когато юдеите пратиха до
него свещеници и левити от Ерусалим да го по-
20 питат: Ти кой си? ²⁰ Той изповяда, и не отрече, а
21 изповяда: Не съм аз Христос. ²¹ И попитаха го:
Тогава що? Илия ли си? И каза: Не съм. Пророк
22 ли си? И отговори: Не съм. ²² На това му рекоха:
Кой си? за да дадем отговор на ония, които са
23 ни пратили. Що казваш за себе си? ²³ Той рече:
Аз съм "глас на едного, който вика в пустинята;
Прав правете пътя за Господа", както рече про-
24 рок Исаия. ²⁴ А изпратените бяха от фарисеите.
25 ²⁵ И попитаха го, като му рекоха: А защо кръща-
ваш, ако не си Христос, нито Илия, нито пророк-
26 кът? ²⁶ В отговор Иоан им рече: Аз кръщавам с
вода. Посред вас стои Един, Когото вие не по-
27 знавате, ²⁷ Онзи, Който иде подир мене, [Който
преден ми биде], Комуто аз не съм достоен да
28 развържа ремика на обувката Му. ²⁸ Това стана
във Витавара отвъд Иордан, дето Иоан кръща-

ваше. ²⁹ На следния ден *Иоан* вижда Исуса, че ²⁹
иде към него, и казва: Ето Божият Агнец, Кой-
то носи греха на света! ³⁰ Тоя е за Когото рекох: ³⁰
Подир мене иде човек, Който достигна да бъ-
де пред мене, защото спрямо мене беше пръв.
³¹ И аз Го не познавах; но дойдох и кръщавам с ³¹
вода затова, за да бъде Той изявен на Израиля.
³² И Иоан свидетелствува, казвайки: Видях Ду- ³²
хът да слиза като гълъб от небето и да почива
върху Него. ³³ И аз Го не познах; но Оня, Който ³³
ме прати да кръщавам с вода Той ми рече: Он-
зи, над Когото видиш да слиза Духът и да почи-
ва върху Него, Той е Който кръщава със Светия
Дух. ³⁴ И видях и свидетелствувам, че Тоя е Бо- ³⁴
жийят Син. ³⁵ На следния ден Иоан пак стоеше с ³⁵
двама от учениците си. ³⁶ И като съгледа Исуса ³⁶
когато минаваше каза: Ето Божият Агнец! ³⁷ И ³⁷
двамата ученика го чуха да говори *така*, и оти-
доха подир Исуса. ³⁸ И като се обърна Исус и ³⁸
видя, че идат подире Му, казва им: Що търсите?
А те Му рекоха: Равви, (което значи, Учителю),
где живееш? ³⁹ Казва им: Дойдете и ще видите. ³⁹
Дойдоха, прочее, и видяха где живее, и остана-
ха при Него тоя ден. Беше около десетият час.
⁴⁰ Единият от двамата, които чуха от Иоана за ⁴⁰
Него и Го последваха, беше Андрей, брат на Си-
мона Петра. ⁴¹ Той първо намира своя брат Си- ⁴¹
мона и му казва: Намерихме Месия (което значи
Христос). ⁴² Като го заведе при Исуса, Исус ⁴²
се вгледа в него и рече: Ти си Симон, син Ионов;
ти ще се наричаш Кифа, (което значи Петър°).
⁴³ На другия ден Исус възнамери да отиде в Га- ⁴³
лилея; и намира Филипа и му казва: Дойди след
Мене. ⁴⁴ А Филип беше от Витсаида, от града ⁴⁴
на Андрея и Петра. ⁴⁵ Филип намира Натанаил ⁴⁵
и му казва: Намерихме Онзи, за Когото пи-
са Моисей в закона, и за *Когото писаха* проро-
ците, Исуса, Иосифовия син, Който е от Назар-
рет. ⁴⁶ Натанаил му рече: От Назарет може ли да ⁴⁶
произлезе нещо добро? Филип му каза: Дойди
и виж. ⁴⁷ Исус видя Натанаила да дохожда към ⁴⁷
Него, и казва за него: Ето истински израилтя-
нин, у когото няма лукавщина. ⁴⁸ Натанаил му ⁴⁸
каза: Отгдето ме познаваш? Исус в отговор му ре-
че: Преди да те повика Филип, видях те като бе-
ше под смоковницата. ⁴⁹ Натанаил му отговори: ⁴⁹
Учителю, Ти си Божи Син, Ти си Израилев цар.
⁵⁰ Исус в отговор му каза: Понеже ти рекох ви- ⁵⁰
дях те под смоковницата, вярваш ли? Повече от
това ще видиш. ⁵¹ И рече му: Истина, истина ви ⁵¹
казвам, [Отсега] ще видите небето отворено, и

Божиите ангели да възлизат и слизат над Човешкия Син.

2 ¹На третия ден имаше сватба в Кана галилейска и Исусовата майка беше там. ²И Исус и учениците Му бяха поканени на сватбата. ³И когато се свърши виното, майката на Исуса Му казва: Вино нямат. ⁴А Исус ѝ казва: Какво има между Мене и тебе жено? часът Ми още не е дошъл. ⁵Майка Му казва на слугите: Каквото ви рече, сторете. ⁶А там имаше шест каменни делви, поставени по обичая на юдейското очищение, които побираха по две или три мери. ⁷Исус им казва: Напълнете делвите с вода. И напълниха ги до горе. ⁸Тогава им казва: Налейте сега та занесете на настойника на угощението. И те занесоха. ⁹И когато настойникът на угощението вкуси от водата, сега превърнатата на вино, и не знаеше откъде беше, (но слугите, които бяха налели водата знаеха), настойникът на угощението повика младоженеца и му каза: ¹⁰Всеки човек слага първо доброто вино, и по-долното след като се понапият; ти си задържал доброто вино до сега. ¹¹Това извърши Исус в Кана галилейска *като* начало на знаменията Си, и яви славата Си; и учениците Му повярваха в Него. ¹²След това слезе в Капернаум, Той и майка Му, братята Му, и учениците Му, и там преседяха не много дни. ¹³И като приближаваше пасхата на юдеите, Исус възлезе в Ерусалим. ¹⁴И намери в храма продавачите на волове, овце и гълъби, и тия, които седяха и разменяха пари; ¹⁵и направи бич от върви и изпъди всички *тях* от храма, както и овцете и воловете; изсипа парите на сребромнителите, и прекатури трапезите им; ¹⁶и на тия, които продаваха гълъбите, рече: Дигнете ги от тук; не правете Бащиния Ми дом, дом на търговия. ¹⁷Учениците Му си спомниха, че е писано: ¹⁸”Ревността за Твоя дом ще ме изяде”. ¹⁸По повод на това, юдеите проговаряйки, Му рекоха: Какво знамение ще ни покажеш, тъй като правиш това? ¹⁹В отговор Исус им рече: Разрушете тоя храм и за три дни ще го издигна. ²⁰Затова юдеите рекоха: За четиридесет и шест години е бил граден тоя храм, та Ти за три дни ли ще го издигнеш? ²¹Но Той говореше за храма на тялото Си. ²²И тъй, когато биде възкресен от мъртвите, учениците Му си спомниха, че беше казал това; и повярваха на писаното, и словото, което Исус беше говорил. ²³И когато беше в Ерусалим, на пасхата през празника мнозина повярваха в Неговото име, като гледаха знаменията, които вършеше. ²⁴Но Исус не им се доверяваше, защото познаваше всичките човеци,

²⁵и защото Той нямаше нужда да Му свидетелствува някой за човека, понеже сам знаеше що има в човека.

3 ¹Между фарисеите имаше един човек на име Никодим, юдейски началник. ²Той дойде при *Исуса* нощем и Му рече: Учителю, знам, че от Бога си дошъл учител; защото никой не може да върши тия знамения, които Ти вършиш, ако Бог не е с него. ³Исус в отговор му рече: Истина, истина ти казвам, ако се не роди някой отгоре°, не може да види Божието царство. ⁴Никодим Му казва: Как може стар човек да се роди? може ли втори път да влезе в утробата на майка си и да се роди? ⁵Исус отговори: Истина, истина ти казвам, ако се не роди някой от вода и Дух, не може да влезе в Божието царство. ⁶Роденото от плътта е плът, а роденото от Духа е дух. ⁷Не се чуди, че ти рекох: Трябва да се родите отгоре. ⁸Вятърът духа гдето ще, и чуваш шума му; но не знаеш отгде иде и къде отива; така е с всеки, който се е родил от Духа. ⁹Никодим в отговор Му рече: Как може да бъде това? ¹⁰Исус в отговор му каза: Ти си Израилев учител, и не знаеш ли това? ¹¹Истина, истина ти казвам, това, което знаем, говорим, и свидетелствуваме за това, което сме видели, но не приемате свидетелството ни. ¹²Ако за земните работи ви говорих и не вярвате, как ще повярвате, ако ви говоря за небесните? ¹³И никой не е възлязъл на небето, освен Тоя, Който е слязъл от небето, *сиреч*, Човешкият Син, Който е на небето. ¹⁴И както Моисей издигна змията в пустинята, така трябва да бъде издигнат Човешкият Син, ¹⁵та всеки, който вярва в Него [да не погине, но] да има вечен живот. ¹⁶Защото Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син, за да не погине ни един, който вярва в Него, но да има вечен живот: ¹⁷Понеже Бог не е пратил Сина на света да съди света, но за да бъде светът спасен чрез Него. ¹⁸Който вярва в Него не е осъден; който не вярва е вече осъден, защото не е повярвал в името на Единородния Божий Син. ¹⁹И ето що е осъдението: светлината дойде на света, и човеците обикнаха тъмнината повече от светлината, защото делата им бяха зли. ²⁰Понеже всеки, който върши зло, мрази светлината, и не отива към светлината, да не би да се открият делата му; ²¹но който постъпва според истината отива към светлината, за да се явят делата му, понеже са извършени по Бога. ²²След това дойде Исус с учениците Си в юдейската земя; и там се бавеше с тях и кръщаваше. ²³Също и Иоан кръщаваше в Енон, близо до Салим, защото там има-

ше много вода; и *людете* дохождаха и се кръщаваха. ²⁴ Понеже Йоан още не беше хвърлен в тъмница. ²⁵ И така възникна препирня от страна на Иоановите ученици с един юдеин относно очистването. ²⁶ И дойдоха при Иоана и му рекоха: Учителю, Онзи, Който беше с тебе отвъд Иордан, за Когото ти свидетелствува, ето, Той кръщава, и всички отиват при Него. ²⁷ Йоан в отговор рече: Човек не може да вземе върху си нищо, ако не му е дадено от небето. ²⁸ Вие сами сте ми свидетели, че рекох: Не съм аз Христос, но съм пратен пред Него. ²⁹ Младоженецът е, който има невестата, а приятелят на младоженеца, който стои да го слуша, се радва твърде много поради гласа на младоженеца; и така, тая моя радост е пълна. ³⁰ Той трябва да расте, а пък аз да се смалвам. ³¹ Онзи, Който дохожда отгоре, е от всички по-горен; който е от земята, земен е, и земно говори. Който дохожда от небето е от всички по-горен. ³² Каквото е видял и чул, за Него свидетелствува; но никой не приема свидетелството Му. ³³ Който е приел Неговото свидетелство потвърдил е с печата си, че Бог е истинен. ³⁴ Защото Тоя, Когото Бог е пратил, говори Божиите думи; понеже Той не Му дава Духа с мярка. ³⁵ Отец люби Сина и е предал всичко в Неговата ръка. ³⁶ Който вярва в Сина има вечен живот; а който не слуша Сина няма да види живот, но Божият гняв остава върху него.

4 ¹ Прочее, Когато Господ узна, че фарисеите чули, какво Исус придобивал и кръщавал повече ученици от Иоана, ² (не че сам Исус кръщаваше, а учениците Му), ³ напусна Юдея и отиде пак в Галилея. ⁴ И трябваше да мине през Самария. ⁵ И така, дойде в един самарийски град наречен Сихар, близо до землището, което Яков даде на сина си Иосифа. ⁶ Там беше Якововият кладенец°. Исус, прочее, уморен от пътуване, седеше така на кладенеца. Беше около шестият час. ⁷ Дохожда една самарянка да си начерпи вода. Казва й Исус: Дай Ми да пия. ⁸ (Защото учениците Му бяха отишли в града да купят храна). ⁹ Впрочем, самарянката му казва: Как Ти, Който си юдеин, искаш вода от мене, която съм самарянка? (Защото юдеите не се сношават със самаряните). ¹⁰ Исус в отговор й каза: Ако би знаела Божия дар, и Кой е Онзи, Който ти казва: Дай Ми да пия, ти би поискала от Него и Той би ти дал жива° вода? ¹¹ Казва Му жената: Господине, нито почерпало имаш, и кладенецът е дълбок; тогава отгде имаш живата вода? ¹² Нима си по-голям от баща ни Якова, който ни е дал кладенеца, и сам той е пил от него, и чада-

та му, и добитъкът му? ¹³ Исус в отговор й каза: Всеки, който пие от тая вода, пак ще ожадне; ¹⁴ а който пие от водата, която Аз ще му дам, няма да ожадне до века; но водата, която ще му дам, ще стане в него извор на вода, която извира за вечен живот. ¹⁵ Казва Му жената: Господине, дай ми тая вода, за да не ожаднявам нито да извървявам толкова път до тук да изваждам. ¹⁶ Казва й Исус: Иди, повикай мъжа си и дойди тука. ¹⁷ В отговор жената Му каза: Нямам мъж. Казва й Исус: Право каза, че нямаш мъж; ¹⁸ защото петима мъже си водила, и този, който сега имаш не ти е мъж. Това си право казала. ¹⁹ Казва Му жената: Господине, виждам, че Ти си пророк. ²⁰ Нашите бащи в тоя хълм са се покланяли; а вие казвате, че в Ерусалим е мястото гдето трябва да се покланяме. ²¹ Казва й Исус: Жено вярвай Ме, че иде час, когато нито *само* в тоя хълм, нито в Ерусалим ще се покланяте на Отца. ²² Вие се покланяте на онова, което не знаете; ние се покланяме на онова, което знаем; защото спасението е от юдеите. ²³ Но иде час, и сега е, когато истинските поклонници ще се покланят на Отца с дух и истина; защото такива иска Отец да бъдат поклонниците Му. ²⁴ Бог е дух; и ония, които Му се покланят, с дух и истина трябва да се покланят. ²⁵ Казва Му жената: Зная, че ще дойде Месия (който се нарича Христос); Той, когато дойде, ще ни яви всичко. ²⁶ Казва й Исус: Аз, Който се разговарям с тебе съм *Месия*. ²⁷ В това време дойдоха учениците Му, и се почудиха, че се разговаря с жена; но никой не рече: Какво търсиш? или: Защо разговаряш с нея? ²⁸ Тогава жената остави стомната си, отиде в града и каза на хората: ²⁹ Дойдете да видите човек, който ми казва всичко, което съм сторила. Да не би Той да е Христос? ³⁰ Те излязоха от града и отиваха към Него. ³¹ Между това учениците молеха *Исуса*, казвайки: Учителю, яж. ³² А Той им рече: Аз имам храна да ям, за която вие не знаете. ³³ Затова учениците думаха помежду си: Да не би някой да Му е донесъл *нещо* за ядене? ³⁴ Казва им Исус: Моята храна е да върша волята на Онзи, Който ме е пратил, и да върша Неговата работа. ³⁵ Не казвате ли: Още четири месеца и жетвата ще дойде? Ето, казвам ви, подигнете очите си и вижте, че нивите са вече бели за жетва. ³⁶ Който жъне получава заплата, и събира плод за вечен живот, за да се радват заедно и който сее и който жъне. ³⁷ Защото в това отношение истинна е думата, че един сее, а друг жъне. ³⁸ Аз ви пратих да жънете това, за което не сте се трудили; други се трудиха, а вие влязохте в *наследство-*

39 *то* на техния труд. ³⁹ И от тоя град много самаряни повярваха в Него поради думата на жената, която свидетелствуваше: Той ми каза всичко, което съм сторила. ⁴⁰ И тъй, когато дойдоха самаряните при Него, помолиха Го да остане при тях; и преседя там два дни. ⁴¹ И още мнозина повярваха поради Неговото учение; ⁴² и на жената казаха: Ние вярваме, не вече поради твоето говорене, понеже сами чухме и знаем, че Той е наистина [Христос] Спасителят на света. ⁴³ След два дни Той излезе от там и *отиде* в Галилея. ⁴⁴ Защото сам Исус заяви, че пророк няма почит в родината си. ⁴⁵ И тъй, когато дойде в Галилея, галилеяните Го приеха, като бяха видели всичко що стори в Ерусалим на празника; ⁴⁶ защото и те бяха отишли на празника. ⁴⁶ Прочее, Исус пак дойде в Кана Галилейска, гдето беше превърнал водата на вино. И имаше един царски чиновник, чийто син бе болен в Капернаум. ⁴⁷ Той, като чу, че Исус дошъл от Юдея в Галилея отиде при Него и *Го* помоли да слезе и да изцели сина му, защото беше на умирање. ⁴⁸ Тогава Исус му рече: Ако не видите знамения и чудеса никак няма да повярвате. ⁴⁹ Царският чиновник Му каза: Господине, слез докле не е умряло детенцето ми. ⁵⁰ Каза му Исус: Иди си; син ти е жив. Човекът повярва думата, която му рече Исус, и си отиде. ⁵¹ И когато той вече слизаше *към дома си*, слугите му го срещнаха и казаха, че син му е жив. ⁵² А той ги попита в кой час му стана по-леко. Те му казаха: В седмия час треската го остави. ⁵³ И така бащата разбра, че *това е станало* в същия час, когато Исус му рече: Син ти е жив. И повярва той и целият му дом. ⁵⁴ Това второ знамение извърши Исус, като дойде пак из Юдея в Галилея.

5 ¹ Подир това имаше юдейски празник, и Исус влезе в Ерусалим. ² А в Ерусалим, близо до овчата *порта*, се намира къпалня, наречена по еврейски Витесда, която има пет преддверия. ³ В тях лежаха множество болни, слепи, куци и изсъхнали, [които чакаха да се раздвижи водата. ⁴ Защото от време на време ангел слизаше в къпалнята и размътваше водата; а който пръв влизаше след раздвижването на водата оздравяваше от каквато болест и да беше болен]. ⁵ И там имаше един човек болен от тридесет и осем години. ⁶ Исус, като го видя да лежи, и узна, че от дълго време вече *боледувал*, каза му: Искаш ли да оздравееш? ⁷ Болният Му отговори: Господине, нямам човек да ме спусне в къпалнята, когато се раздвижи водата, но докато дойда аз, друг слиза преди мене. ⁸ Исус му каза: Стани, дигни постелката си и ходи. ⁹ И на часа човекът оздравя, дигна постелката си, и започна да хо-

ди. А тоя ден беше събота. ¹⁰ Затова юдеите казаха на изцеления: Събота е, и не ти е позволено да дигнеш постелката си. ¹¹ Но той им отговори: Онзи, Който ме изцели, Той ми рече: Дигни постелката си и ходи? ¹² Попитаха го: Кой човек ти рече: Дигни постелката си и ходи? ¹³ А изцеленият не знаеше Кой е; защото Исус беше се изплъзнал оттам, тъй като имаше множество народ на това място. ¹⁴ По-после Исус го намери в храма и му рече: Ето, ти си здрав; не съгрешавай вече, за да те не сполети нещо по-лошо. ¹⁵ Човекът отиде и извести на юдеите, че Исус е, Който го изцели. ¹⁶ И затова юдеите гонеха Исуса, защото вършеше тия неща в събота. ¹⁷ А Исус им отговори: Отец Ми работи до сега, и аз работя. ¹⁸ Затова юдеите искаха още повече да го убият; защото не само нарушаваше съботата, но и правеше Бога Свой Отец, и *така* правеше Себе Си равен на Бога. ¹⁹ Затова Исус им рече: Истина, истина ви казвам, не може Синът да върши от само Себе Си нищо, освен това, което вижда да върши Отец; понеже каквото върши Той, подобно и Синът го върши. ²⁰ Защото Отец люби Сина, и Му показва все що върши сам; ще Му показва и от тия по-големи работи, за да се чудите вие. ²¹ Понеже както Отец възкресява мъртвите и ги съживява, така и Синът съживява, тия които иска. ²² Защото, нито Отец не съди никого, но е дал на Сина да съди всички, ²³ за да почитат всички Сина, както почитат Отца. Който не почита Сина, не почита Отца, Който Го е пратил. ²⁴ Истина, истина ви казвам, който слуша Моето учение, и вярва в Този, Който Ме е пратил, има вечен живот, и няма да дойде на съд, но е преминал от смъртта в живота. ²⁵ Истина, истина ви казвам, иде час, и сега е, когато мъртвите ще чуят гласа на Божия Син, и които го чуят ще живеят. ²⁶ Защото, както Отец има живот в Себе Си, също така е дал и на Сина да има живот в Себе Си; ²⁷ и дал Му е власт да извършва съдба, защото е Човешкият Син. ²⁸ Недейте се чуди на това; защото иде час, когато всички, които са в гробовете, ще чуят гласа Му, ²⁹ и ще излязат; ония, които са вършили добро, ще възкръснат за живот, а които са вършили зло, ще възкръснат за осъждане. ³⁰ Аз не мога да върша нищо от Себе Си; съдя както чуя; и съдбата Ми е справедлива, защото не искам Моята воля, но волята на Онзи, Който Ме е пратил. ³¹ Ако свидетелствувам аз за Себе Си; свидетелството Ми не е истинно. ³² Друг има, Който свидетелствува за Мене; и зная, че свидетелството, което Той дава за Мене, е истинно. ³³ Вие пратихте до Йоана; и той засвидетелствува за истината. ³⁴ (Обаче свидетелство-

то, което Аз приемам, не е от човека; но казвам това за да се спасите вие).³⁵ Той беше светилото, което гореше и светеше; и вие пожелайте да се радвате за малко време на неговото светене.³⁶ Но Аз имам свидетелство по-голямо от Иоановото; защото делата, които Отец Ми е дал да извърша, самите дела, които върша, свидетелствуват за Мене, че Отец Ме е пратил.³⁷ И Отец, Който Ме е пратил, Той свидетелствува за Мене. Нито гласа Му сте чули някога, нито образа Му сте видели.³⁸ И нямате Неговото слово постоянно в себе си, защото не вярвате Този, Когото Той е пратил.³⁹ Вие изследват писанията, понеже мислите, че в тях имате вечен живот, и те са, които свидетелствуват за Мене,⁴⁰ и пак не искате да дойдете при Мене, за да имате живот.⁴¹ От човеци слава не приемам;⁴² но зная, че вие нямате в себе си любов към Бога.⁴³ Аз дойдох в името на Отца Си, и не Ме приемате; ако дойде друг в свое име, него ще приемете.⁴⁴ Как можете да повярвате вие, които приемате слава един от друг, а не търсите славата, която е от единия Бог.⁴⁵ Не мислете, че аз ще ви обвиня пред Отца; има един, който ви обвинява - Моисей, на когото вие се облягате.⁴⁶ Защото, ако вярвахте Моисея, повярвали бихте и Мене; понеже той за Мене писа.⁴⁷ Но ако не вярвате неговите писания, как ще повярвате Моите думи?

6 ¹ След това Исус отиде на отвъдната страна на галилейското, то ест, тивериадското езеро.² И подир Него вървеше едно голямо множество; защото гледаха знаменията, които вършеше над болните.³ И Исус се изкачи на хълма, и там седеше с учениците Си.⁴ А приближаваше юдейският празник пасхата.⁵ Исус, като подигна очи и видя, че иде към Него народ, каза на Филипа: Отгде да купим хляб да ядат тия?⁶ (А това каза за да го изпита; защото Той си знаеше какво щеше да направи).⁷ Филип Му отговори: За двеста динария хляб не ще им стигне, за да вземе всеки по малко.⁸ Един от учениците Му, Андрей, брат на Симона Петра, Му каза: ⁹ Тук има едно момченце, у което се намират пет ечемичени хляба и две риби; но какво са те за толкова хора.¹⁰ Исус рече: накарайте човечите да насядат. А на това място имаше много трева; и тъй, насядаха около пет хиляди мъже на брой.¹¹ Исус, прочее, взе хлябовете и, като благодари, раздаде ги на седналите; така и от рибите колкото искаха.¹² И като се наситиха, каза на учениците Си: Съберете останалите къшеи за да не се изгуби нищо.¹³ И тъй, от петте ечемичени хляба събраха, и напълниха двана-

десет коша с къшеи, останали на тия, които бяха яли.¹⁴ Тогава човечите, като видяха знаменieto, което Той извърши, казаха: Наистина, Тоя е пророкът, Който щеше да дойде на света.¹⁵ И тъй, Исус като разбра, че ще дойдат да Го вземат на сила, за да Го направят цар, пак се оттегли сам на хълма.¹⁶ А когато се свечери, учениците Му слязоха на езерото,¹⁷ и влязоха в ладия и отиваха отвъд езерото в Капернаум. И беше се вече стъмнило а Исус не бе дошъл още при тях;¹⁸ и езерото се вълнуваше, понеже духаше силен вятър.¹⁹ И като бяха гребали около двадесет и пет или тридесет стадии, видяха Исуса, че ходи по езерото и се приближава към ладията; и уплашиха се.²⁰ Но той им каза: Аз съм; не бойте се!²¹ Затова бяха готови да Го вземат в ладията; и веднага ладията се намери при сушата, към която отиваха.²² На другия ден, народът, който стоеше отвъд езерото, като бе видял, че там няма друга ладийка, освен едната, и че Исус не беше влязъл с учениците Си в ладийката, но че учениците Му бяха тръгнали сами,²³ (обаче други ладийки бяха дошли от Тивериада близо до мястото гдето бяха яли хляба, след като Господ бе благодарил),²⁴ и тъй, народът, като видя че няма там Исуса, нито учениците Му, те сами влязоха в ладийката и дойдоха в Капернаум и търсеха Исуса.²⁵ И като Го намериха отвъд езерото, рекоха Му: Учителю, кога си дошъл тука?²⁶ В отговор Исус им рече: Истина, истина ви казвам, търсите Ме, не защото видяхте знамения, а защото ядохте от хлябовете и се наситихте.²⁷ Работете, не за храна, която се разваля, а за храна, която трае за вечен живот, която Човешкият Син ще ви даде; защото Отец, Бог, Него е потвърдил с печата Си.²⁸ Затова те Му рекоха: Какво да сторим, за да вършим Божиите дела?²⁹ Исус в отговор им рече: Това е Божието дело, да повярвате в Този, Когото Той е изпратил.³⁰ Тогава Му рекоха: Че Ти какво знамение правиш, за да видим и да Те повярваме? Какво вършиш?³¹ Бащите ни са яли манната в пустинята, както е писано: "Хляб от небето им даде да ядат".³² На това Исус им рече: Истина, истина ви казвам, не Моисей ви даде хляб от небето; а Отец Ми ви дава истинския хляб от небето.³³ Защото Божият хляб е *хлябът*, който слиза от небето и дава живот на света.³⁴ Те, прочее, Му рекоха: Господи, давай ни винаги тоя хляб.³⁵ Исус им рече: Аз съм хлябът на живота; който дойде при Мене никак няма да оладнее, и който вярва в Мене никак няма да ожаднее.³⁶ Но казвам ви, че вие Ме видяхте, и пак не вярвате.³⁷ Всичко което

38 Ми дава Отец, ще дойде при Мене, и който дой-
 39 де при Мене никак няма да го изпъдя; ³⁸ защо-
 то слязох от небето не Моята воля да върша, а
 40 волята на Този, Който Ме е изпратил. ³⁹ И ето
 волята на Този, Който Ме е пратил: от всичко,
 41 което Ми е дал, да не изгубя нищо, но да го въз-
 42 креся в последния ден. ⁴⁰ Защото това е волята
 на Отца Ми: всеки, който види Сина и повярва в
 43 Него, да има вечен живот, и Аз да го възкреся в
 44 последния ден. ⁴¹ Тогава юдеите роптаеха про-
 тив Него, за гдето рече: Аз съм хлябът, който е
 42 слязъл от небето. ⁴² И казаха: Не е ли този Ис-
 ус, Иосифовият син, Чиито баща и майка ние
 43 познаваме? Как казва Той сега: Аз съм слязъл
 44 от небето? ⁴³ Исус в отговор им рече: Не роп-
 45 тайте помежду си. ⁴⁴ Никой не може да дойде
 при Мене, ако не го привлече Отец, Който Ме
 е пратил и Аз ще го възкреся в последния ден.
 45 ⁴⁵ Писано е в пророците: "Всички ще бъдат на-
 учени от Бога". Всеки, който е чул от Отца, и се
 46 е научил, дохожда при Мене. ⁴⁶ Не, че е видял
 някой Отца, освен Онзи, Който е от Бога. Той е
 47 видял Отца. ⁴⁷ Истина, истина ви казвам, Кой-
 48 то вярва [в Мене] има вечен живот. ⁴⁸ Аз съм
 49 хлябът на живота. ⁴⁹ Бащите ви ядоха манната
 50 в пустинята и *все пак* измряха. ⁵⁰ Тоя е хлябът,
 който слиза от небето, за да яде някой от него
 51 и да не умре. ⁵¹ Аз съм живият хляб, който е
 слязъл от небето. Ако яде някой от тоя хляб, ще
 живее до века; да! и хлябът, който Аз ще дам,
 е Моята плът [която Аз ще дам] за живота на
 52 света. ⁵² Тогава юдеите взеха да се препират по-
 53 между си, казвайки: Как може Този да ни да-
 де да ядем плътта Му? ⁵³ Затова Исус им рече:
 Истина, истина ви казвам, ако не ядете плътта
 на Човешкия Син, и не пиете кръвта Му, няма-
 54 те живот в себе си. ⁵⁴ Който се храни с плътта
 Ми и пие кръвта Ми, има вечен живот; и Аз ще
 55 го възкреся в последния ден. ⁵⁵ Защото Моята
 плът е истинска храна, и Моята кръв е истин-
 56 ско питие. ⁵⁶ Който се храни с Моята плът и пие
 Моята кръв, той пребъдва в Мене, и Аз в него.
 57 ⁵⁷ Както живият Отец Ме е пратил, и Аз живея
 чрез Отца, така и онзи, който се храни с Мене,
 58 ще живее чрез Мене. ⁵⁸ Тоя е хлябът, който сле-
 зе от небето; онзи който се храни с тоя хляб,
 ще живее до века, а не както бащите ви ядоха
 59 и измряха. ⁵⁹ Това рече Исус в синагогата, ка-
 60 то поучаваше в Капернаум. ⁶⁰ И тъй, мнозина
 от учениците Му, като чува *това*, рекоха: Теж-
 61 ко е това учение; кой може да го слуша? ⁶¹ Но
 Исус като знаеше в Себе Си, че учениците Му
 за туй негодуват, рече им: Това ли ви съблазня-
 62 ва? ⁶² Тогава, *какво ще кажете*, ако видите Чо-
 вешкият Син да възлиза там, гдето е бил изпъ-

рво? ⁶³ Духът е, който дава живот; плътта ни- 63
 що не ползува; думите, които съм ви говорил,
 дух са и живот са. ⁶⁴ Но има някои от вас, кои- 64
 то не вярват. Защото Исус отначало знаеше кои
 са невярващите, и кой е тоя, който щеше да Го
 предаде. ⁶⁵ И каза: Затова ви рекох, че никой не 65
 може да дойде при Мене ако не му е дадено от
 Отца. ⁶⁶ Поради това мнозина от учениците Му 66
 отстъпиха, и не ходеха вече с Него. ⁶⁷ За туй Ис- 67
 ус рече на дванадесетте: Да не искате и вие да си
 отидете? ⁶⁸ Симон Петър Му отговори: Господи, 68
 при кого да отидем? Ти имаш думи на вечен
 живот, ⁶⁹ и ние вярваме и знаем, че Ти си [Хри- 69
 стос, Син на живия Бог] Светият Божий. ⁷⁰ Исус 70
 им отговори: Не Аз ли избрах вас дванадесет-
 те, и един от вас е дявол? ⁷¹ А Той говореше за 71
 Юда Симонов Искаротски; защото той, един
 от дванадесетте, щеше да Го предаде.

¹ След това Исус ходеше по Галилея; защо- **7**
 то не искаше да ходи по Юдея, понеже юдеите
 искаха да Го убият. ² А приближаваше юдейски- 2
 ят празник шатроразпъване. ³ Затова Неговите 3
 братя Му рекоха: Замини оттука и иди в Юдея,
 така че и Твоите ученици да видят делата, ко- 4
 ито вършиш; ⁴ защото никой, *като* иска сам да 4
 бъде известен, не върши нещо скришно. Щом
 вършиш тия дела, яви Себе Си на света. ⁵ (За- 5
 щото нито братята Му вярваха в Него). ⁶ А Ис- 6
 ус им каза: Моето време още не е дошло; а ва- 7
 шето време винаги е готово. ⁷ Вас светът не мо- 7
 же да мрази; а Мене мрази, защото Аз заявя-
 вам за него, че делата му са нечестиви. ⁸ Въз- 8
 лезте вие на празника; Аз няма още да възляза
 на тоя празник, защото времето Ми още не се 9
 е навършило. ⁹ И като им рече това, остана си 9
 в Галилея. ¹⁰ А когато братята Му бяха възлез- 10
 ли на празника, тогава и Той възлезе, не явно,
 а тайно някак си. ¹¹ Юдеите, прочее, Го търсеха 11
 на празника, и казваха: Къде е Онзи? ¹² И има- 12
 ше за Него много глъчка между народа; едни
 казваха: Добър човек е; други казваха: Не е, но 13
 заблуждава народа. ¹³ Обаче никой не говоре- 13
 ше положително за Него поради страха от юде-
 ите. ¹⁴ Но като се преполовяваше вече празни- 14
 кът, Исус възлезе в храма и почна да поучава.
¹⁵ Затова юдеите се чудеха и казваха: Как знае 15
 Този книга, като не се е учил? ¹⁶ Исус, прочее, 16
 в отговор им каза: Моето учение не е Мое, а на
 Онзи, Който Ме е пратил. ¹⁷ Ако иска някой да 17
 върши Неговата воля, ще познае дали учение-
 то е от Бога, или Аз от Себе Си говоря. ¹⁸ Който 18
 говори от себе си търси своята си слава; а кой-
 то търси славата на Онзи, Който Го е пратил,
 Той е истински, и в Него няма неправда. ¹⁹ Не 19
 даде ли ви Моисей закона? но *пак* никой от вас

не изпълнява закона. Защо искате да Ме убие-
 20 ете? ²⁰ Народът отговори: Бяс имаш. Кой иска
 21 да Те убие? ²¹ Исус в отговор им рече: Едно де-
 22 ло извърших и всички се чудите *на Мене* пора-
 23 ди него. ²² Моисей ви даде обрязването, (не че е
 от Моисея, но от бащите); и в събота обрязвате
 24 човека. ²³ Ако се обрязва човек в събота, за да се
 не наруши Моисеевия закон, на Мене ли се гнев-
 25 вите за гдето изцяло оздравих човек в събота.
 24 ²⁴ Не съдете по изглед, но съдете справедливо.
 25 ²⁵ Тогава някои от ерусалимляните казаха: Не е
 26 ли Този човекът, Когото искат да убият? ²⁶ Ето
 Той явно говори, и нищо не Му казват. Да не
 би първенците положително да знаят, че Този
 27 е Христос? ²⁷ Обаче Този знаем от къде е; а ко-
 гато дойде Христос, никой няма да знае от къде
 28 е. ²⁸ Затова Исус, като поучаваше в храма, изви-
 ка казвайки: И Мене познавате, и от къде съм
 29 знаете; и Аз от само Себе Си не съм дошъл, но
 истинен е Този, Който Ме е пратил, Когото вие
 30 не познавате. ²⁹ Аз Го познавам, защото съм от
 30 Него, и Той Ме е пратил. ³⁰ И тъй, искаха да Го
 хванат; но никой не тури ръка на Него, защо-
 31 то часът Му още не беше дошъл. ³¹ Обаче, мно-
 зина от народа повярваха в Него, като казваха:
 Когато дойде Христос, нима ще извърши пове-
 че знамения от тия, които Този е извършил?
 32 ³² Фарисеите чуха, че тъй шушукал народът за
 Него; и главните свещеници и фарисеите пра-
 33 тиха служители да Го хванат. ³³ Исус, прочее,
 рече: Още малко време съм с вас, и *тогава* ще
 34 отида при Онзи, Който Ме е пратил. ³⁴ Ще Ме
 търсите и няма да Ме намерите; и гдето съм
 35 Аз, вие не можете да дойдете. ³⁵ На това юде-
 ите рекоха помежду си: Къде ще отиде Тоя та
 няма да можем да Го намерим? Да не би да оти-
 де при разпръснатите между гърците и да по-
 36 учава гърците? ³⁶ Какво *значи* тази дума, която
 рече: Ще Ме търсите, и няма да Ме намерите;
 37 и, гдето съм Аз вие не можете да дойдете? ³⁷ А
 в последния ден, великия ден на празника, Ис-
 38 ус застана и извика казвайки: Ако е някой жа-
 ден, нека дойде при Мене и да пие. ³⁸ Ако ня-
 кой вярва в Мене, реки от жива вода ще потекат
 39 от утробата му, както рече писанието. ³⁹ А това
 каза за Духа, който вярващите в Него щяха да
 приемат; защото [Светият] Дух още не бе *даден*,
 40 понеже Исус още не бе се прославил. ⁴⁰ За туй,
някои от народа, които чуха тия думи казваха:
 41 Наистина Тоя е пророкът. ⁴¹ Други казваха: Тоя
 е Христос. Някои пък казваха: Нима от Галилея
 42 ще дойде Христос? ⁴² Не рече ли писанието, че
 Христос ще дойде от Давидовото потомство, и
 43 от градеца Витлеем, гдето беше Давид? ⁴³ И така

възникна раздор между народа за Него. ⁴⁴ И ня- 44
 кои от тях искаха да Го хванат; но никой не ту- 45
 ри ръце на Него. ⁴⁵ Тогава служителите си дой- 45
 доха при главните свещеници и фарисеите; и те
 им рекоха: Защо Го не доведохте? ⁴⁶ Служите- 46
 лите отговориха: Никога човек не е говорил та-
 ка [както Тоя Човек]. ⁴⁷ А фарисеите им отго- 47
 вориха: И вие ли сте заблудени? ⁴⁸ Повярвал ли 48
 е в Него някой от първенците или от фарисеи-
 те? ⁴⁹ Но това простолудие, което не знае зако- 49
 на проклето е. ⁵⁰ Никодим, който беше един от 50
 тях, (същият, който бе ходил при Него нощем
 по-рано), им казва: ⁵¹ Нашият закон осъжда ли 51
 човека, ако първо не го изслуша и не разбере
 що върши? ⁵² Те в отговор му рекоха: Да не си и 52
 ти от Галилея? Изследвай и виж, че от Галилея
 пророк не се издига. ⁵³ И всеки отиде у дома си. 53
¹ А Исус отиде на Елеонския хълм. ² И ра- 8, 2
 но сутринта пак дойде в храма; а всичките люде
 дохождаха при Него, и Той седна и ги поучава-
 ше. ³ И книжниците и фарисеите доведоха [при 3
 Него] една жена уловена в прелюбодейство и,
 като я поставиха наред, казаха Му: ⁴ Учителю, 4
 тази жена биде уловена в самото дело на пре-
 любодейство. ⁵ А Моисей ни е заповядал в за- 5
 кона да убиваме такива с камъни; Ти, прочее,
 що казваш за нея? ⁶ И това казаха да Го изпит- 6
 ват, за да имат за *какво* да Го обвиняват. А Исус
 се наведе на долу и пишеше с пръст на земята.
⁷ Но като постоянностваха да Го питат, Той се 7
 изправи и рече им: Който от вас е безгрешен °
 нека пръв хвърли камък на нея. ⁸ И пак се на- 8
 веде на долу, и пишеше с пръст на земята. ⁹ А те, 9
 като чуха това разотидоха се един по един, като
 почнаха от по-старите и *следваха* до последни-
 те; и Исус остана сам, и жената, гдето си беше,
 наред. ¹⁰ И когато се изправи, Исус ѝ рече: Же- 10
 но, къде са тези, [които те обвиняваха]? Никой
 ли не те осъди? ¹¹ И тя отговори: Никой Господи. 11
 Исус рече: Нито Аз те осъждам; иди си, от-
 сега не съгрешавай вече. ¹² Тогава Исус пак им 12
 говори, казвайки: Аз съм светлината на света;
 който Ме следва няма да ходи в тъмнината, но
 ще има светлината на живота. ¹³ Затова фарисеи- 13
 те Му рекоха: Ти сам свидетелствуваши за Себе
 Си; Твоео свидетелство не е истинно. ¹⁴ Исус в 14
 отговор им рече: Ако и да свидетелствувам за
 Себе Си, *пак* свидетелството Ми е истинно; за-
 щото зная от къде съм дошъл и на къде отивам;
 а вие не знаете от къде ида или на къде отив-
 вам. ¹⁵ Вие съдите по плът; Аз не съдя никого. 15
¹⁶ И даже ако съдя Моята съдба е истинна, за- 16
 щото не съм сам, но Аз съм, и Отец, Който Ме
 е изпратил. ¹⁷ И в закона, да, във вашия закон 17

е писано, че свидетелството на двама човека е истинно. ¹⁸ Аз съм, Който свидетелствувам за Себе Си; и Отец, Който Ме е пратил, свидетелствува за Мене. ¹⁹ Тогава Му казаха: Где е Твоят Отец? Исус отговори: Нито Мене познавате, нито Отец Ми; ако познавахте Мене, бихте познавали и Отца Ми. ²⁰ Тия думи Той изговори в съкровищницата, като поучаваше в храма; и никой не Го хвана, защото часът Му не беше още дошъл. ²¹ И пак им рече Исус: Аз си отивам; и ще Ме търсите, но в греха си ще умрете. Гдето отивам Аз, вие не можете да дойдете? ²² Затова юдеите казаха: Да не би да се самоубие, че казва: Гдето отивам Аз, вие не можете да дойдете? ²³ И рече им: Вие сте от тия, които са долу; Аз съм от ония, които са горе. Вие сте от този свят; а Аз не съм от този свят. ²⁴ По тая причина ви рекох, че ще умрете в греховете си; защото ако не повярвате, че съм това, което казвам, в греховете си ще умрете. ²⁵ Те, прочее, Му рекоха: Ти кой си? Исус им каза: Преди всичко, Аз съм именно това, което ви казвам. ²⁶ Много нещо имам да говоря и да съдя за вас; но Този, Който Ме е пратил, е истинен; и каквото съм чул от Него, това говоря на света. ²⁷ Те не разбраха, че им говореше за Отца. ²⁸ Тогава рече Исус: Когато издигнете Човешкия Син, тогава ще познаете, че съм това което казвам, и че от Себе Си нищо не върша, но каквото Ме е научил Отец, това говоря. ²⁹ И Този, Който ме е пратил, с Мене е; не Ме е оставил сам, Аз върша всякога онова, което е Нему угодно. ³⁰ Когато говореше това, мнозина повярваха в Него. ³¹ Тогава Исус каза на повярвалите в Него юдеи: Ако пребъдвате в Моето учение, наистина сте Мои ученици; ³² и ще познаете истината и истината ще ви направи свободни. ³³ Отговориха Му: Ние сме Авраамово потомство и никога никому не сме били слуги; как казваш Ти: Ще станете свободни. ³⁴ Исус им отговори: Истина, истина ви казвам, всеки, който върши грях, слуга е на греха. ³⁵ А слугата не остава вечно в дома; синът остава вечно. ³⁶ Прочее, ако Синът ви освободи, ще бъдете наистина свободни. ³⁷ Зная, че сте Авраамово потомство; но пак искате да Ме убие-те, защото за Моето учение няма място във вас. ³⁸ Аз говоря това, което съм видял у Моя Отец; също и вие вършите това, което сте чули от вашия баща. ³⁹ Те в отговор Му казаха: Наш баща е Авраам. Исус им каза: Ако бяхте Авраамови чада, Авраамовите дела щяхте да вършите. ⁴⁰ А сега искате да убие-те Мене, Човека, Който ви казах истината, която чух от Бога. Това Авраам не е сторил. ⁴¹ Вие вършите делата на баща си. Те му рекоха: Ние не сме родени от

блудство; един Отец имаме, Бога. ⁴² Исус им рече: Ако беше Бог вашият Отец, то вие щяхте да Ме любите, защото Аз от Бога съм излязъл и дошъл; понеже Аз не съм дошъл от Себе Си, но Той Ме прати. ⁴³ Защо не разбирате Моето говорене? Защото не можете да слушате Моето учение. ⁴⁴ Вие сте от баща дявола, и желаете да вършите похотите на баща си. Той беше открай човекоубиец, и не устоя в истината; защото в него няма истина. Когато изговаря лъжа, от своите си говори, защото е лъжец, и на лъжата баща. ⁴⁵ А понеже Аз говоря истината, вие не Ме вярвате. ⁴⁶ Кой от вас Ме обвинява в грях? Но ако говоря истина, защо не Ме вярвате? ⁴⁷ Който е от Бога, той слуша Божиите думи; вие затова не слушате, защото не сте от Бога. ⁴⁸ Юдеите в отговор Му рекоха: Не казваме ли ние право, че си самарянин и имаш бяс? ⁴⁹ Исус отговори: Нямам бяс; но Аз почитам Отца Си, а вие Ме позорите. ⁵⁰ Но Аз не търся слава за Себе Си; има Един, Който търси и съди. ⁵¹ Истина, истина ви казвам, ако някой опази Моето учение, няма да види смърт до века. ⁵² Юдеите Му рекоха: Сега знаем, че имаш бяс. Авраам умря, също и пророците; а Ти казваш: Ако някой опази Моето учение, няма да вкуси смърт до века. ⁵³ Нима Ти си по-голям от баща ни Авраама, който умря? И пророците умряха. Ти на какъв се правиш? ⁵⁴ Исус отговори: Ако славя Аз Себе Си, славата Ми е нищо; Отец Ми е, Който Ме слави, за Когото вие казвате, че е ваш Бог; ⁵⁵ и пак не сте Го познали. Но Аз Го познавам; и ако река, че не Го познавам, ще бъда като вас лъжец; но Аз го познавам и пазя словото Му. ⁵⁶ Баща ви Авраам се възхищаваше, че щеше да види Моя ден; и видя го и се зарадва. ⁵⁷ Юдеите Му рекоха: Петдесет години още нямаш, и Авраам ли си видял? ⁵⁸ Исус им рече: Истина, истина ви казвам, преди да се е родил Авраам, Аз съм. ⁵⁹ Тогава взеха камъни да хвърлят върху Му; но Исус се скри и излезе от храма, [минавайки през сред; и така си отиде].

¹ И когато заминаваше, видя един сляпороден човек. ² И учениците Му Го попитаха казвайки: Учителю, поради чий грях, негов ли, или на родителите му, той се е родил сляп? ³ Исус отговори: Нито поради негов грях, нито на родителите му, но за да се явят в него Божиите дела. ⁴ Ние трябва да вършим делата на Този, Който Ме е пратил, докле е ден; иде нощ, когато никой не може да работи. ⁵ Когато съм в света, светлина съм на света. ⁶ Като рече това, плюна на земята, направи кал с плюнката и намаза с калта очите му; ⁷ и рече му: Иди, умий се в къпалнята Силоам (което значи Пратен). И тъй,

8 той отиде, уми се, и дойде прогледал. ⁸ А съседите и ония, които бяха виждали по-преди, че беше просяк, казаха: Не е ли този, който седеше и просеше? ⁹ Едни казаха: Той е; други казаха: Не, а прилича на него. Той каза: Аз съм.

10 ¹⁰ Затова му рекоха: Тогава как ти се отвориха очите? ¹¹ Той отговори: Човекът който се нарича Исус, направи кал, намаза очите ми, и рече ми: Иди на Силоам и умий се. И тъй отидох,

12 и като се умих прогледах. ¹² Тогава му рекоха: Где е Той? Казва: Не зная. ¹³ Завеждат при фарисеите някогашния слепец. ¹⁴ А беше събота, когато Исус направи калта и му отвори очите.

15 ¹⁵ И тъй, пак го питаха и фарисеите как е прогледал. И той им рече: Кал тури на очите ми, умих се и гледам. ¹⁶ Затова някои от фарисеите казаха: Този човек не е от Бога, защото не пази съботата. А други казаха: Как може грешен човек да върши такива знамения? И възникна раздор по между им. ¹⁷ Казват пак на слепеца: Ти що казваш за Него, като ти е отворил очите? И той рече: Пророк е. ¹⁸ Но юдеите не вярваха, че той е бил сляп и прогледал, докато не повикаха родителите на прогледалия, ¹⁹ та ги попитаха казвайки: Тоя ли е вашият син, за когото казвате, че се е родил сляп? А сега как вижда?

20 ²⁰ Родителите в отговор казаха: Знаем, че този е нашият син, и че се роди сляп; ²¹ а как сега вижда, не знаем; или кой му е отворил очите, не знаем; него питайте, той е на възраст, сам нека говори за себе си. ²² Това казаха родителите му, защото се бояха от юдеите; понеже юдеите се бяха вече споразумели помежду си да отлъчат от синагогата онзи, който би Го изповядал, *че*

23 *е Христос.* ²³ По тая причина родителите му рекоха: Той е на възраст, него питайте. ²⁴ И тъй, повикаха втори път човека, който беше сляп, и му рекоха: Въздай слава на Бога; ние знаем, че този човек е грешник. ²⁵ А той отговори: Дали е грешник, не зная; едно зная, че бях сляп, а сега виждам. ²⁶ Затова му казаха: Какво ти направи? Как ти отвори очите? ²⁷ Отговори им: Казах ви ей сега, и не чухте; защо искате пак да чуете? Да не би и вие да искате да Му станете ученици? ²⁸ Тогава те го изругаха, казвайки: Ти си Негов ученик; а ние сме Моисееви ученици.

29 ²⁹ Ние знаем, че на Моисея Бог е говорил, а Този не знаем откъде е. ³⁰ Човекът в отговор им каза: Това е чудно, че вие не знаете от къде е, но *пак* ми отвори очите. ³¹ Знаем, че Бог не слуша грешници; но ако някой е благочестив и върши Божията воля, него слуша. ³² А пък от века не се е чуло да е отворил някой очи на сляпороден човек. ³³ Ако не беше Този Човек от Бога, не би

могъл нищо да стори. ³⁴ Те в отговор му казаха: Ти цял в грехове си роден, и нас ли учиш? И го изпъдиха въвн. ³⁵ Чу Исус, че го изпъдили въвн, и, като го намери, рече: Ти вярваш ли в Божия Син? ³⁶ Той в отговор рече: А Кой е Той, Господи, за да вярвам в Него? ³⁷ Исус му рече: И видял си Го, и Който говори с тебе, Той е. ³⁸ А той рече: Вярвам Господи; и поклони Му се. ³⁹ И Исус рече: За съдба дойдох Аз на тоя свят, за да виждат невиждащите, а виждащите да ослепеят. ⁴⁰ Ония от фарисеите, които бяха с Него, като чуха това, рекоха Му: Да не сме и ние слепи? ⁴¹ Исус им рече: Ако бяхте слепи, не бихте имали грях, но *понеже* сега казвате: Виждаме, грехът ви остава.

10 ¹ Истина, истина ви казвам, който не влиза през вратата на кошарата на овците, но прескача от другаде, той е крадец и разбойник. ² А който влиза през вратата, овчар е на овците. ³ Нему вратарят отваря; и овците слушат гласа му; и вика своите овце по име и ги извежда. ⁴ Когато е изкарал всичките свои, върви пред тях; и овците го следват, защото познават гласа му. ⁵ А подир чужд човек няма да следват, но ще побягнат от него; защото не познават гласа на чуждите. ⁶ Тази притча им каза Исус; но те не разбраха какво им говореше. ⁷ Тогава Исус пак рече: Истина, истина ви казвам, Аз съм вратата на овците. ⁸ Всички, които са дошли преди Мене са крадци и разбойници; но овците не ги послушаха. ⁹ Аз съм вратата; през Мене ако влезе някой, ще бъде спасен, и ще влиза, и ще излиза, и паша ще намира. ¹⁰ Крадецът влиза само да открадне, да заколи и да погуби: Аз дойдох за да имат живот, и да го имат изобилно. ¹¹ Аз съм добрият пастир; добрият пастир живота си дава за овците. ¹² Който е наемник, а не овчар, и не е стопанин на овците, вижда вълка, че иде, и, като оставя овците, бяга; и вълкът ги разграбва и разпръсва. ¹³ *Той бяга* защото е наемник, и не го е грижа за овците. ¹⁴ Аз съм добрият пастир, и познавам Моите, и Моите Мене познават, ¹⁵ също както Отец познава Мене, и Аз познавам Отца; и Аз давам живота Си за овците. ¹⁶ И други овце имам, които не са от тая кошара, и тях трябва да доведа; и ще чуят гласа Ми; и ще станат едно стадо с един пастир. ¹⁷ Затова Ме люби Отец, защото Аз давам живота Си, за да го взема пак. ¹⁸ Никой не Ми го отнема, но Аз от Себе Си го давам. Имам право да го дам, и имам право пак да го взема. Тая заповед получих от Отца Си. ¹⁹ Поради тия думи пак възникна раздор между юдеите. ²⁰ Мнозина от тях казаха: Бяс има, и луд е; защо Го слушате?

21 ²¹ Други казваха: Тия думи не са на човек хванат от бяс. Може ли бяс да отваря очи на слепи? ²² И настъпи в Ерусалим празникът на осветението на храма. Беше зима; ²³ и ходеше Исус в Соломоновия трем на храма. ²⁴ Между това юдеите Го заобиколиха и Му казаха: До кога ще ни държиш в съмнение? Ако си Ти Христос, кажи ни ясно. ²⁵ Исус им отговори: Казах ви, и не вярвате. Делата, които върша в името на Отца Си, те свидетелствуват за Мене. ²⁶ Но вие не вярвате, защото не сте от Моите овце. ²⁷ Моите овце слушат гласа Ми, и Аз ги познавам, и те Ме следват. ²⁸ И Аз им давам вечен живот; и те никога няма да загинат, и никой няма да ги грабне от ръката Ми. ²⁹ Отец Ми, Който Ми ги даде, е по-голям от всички; и никой не може да ги грабне от ръката на Отца. ³⁰ Аз и Отец едно сме. ³¹ Юдеите пак взеха камъни за да Го убият. ³² Исус им отговори: Много добри дела ви показах от Отца; за кое от тия дела *искате да Ме убие* с камъни? ³³ Юдеите Му отговориха: Не за добро дело *искаме да Те убием* с камъни, а за богохулство, и защото Ти, бидейки човек, правиш Себе Си Бог. ³⁴ Исус им отговори: Не е ли писано във вашия закон: "Аз рекох, богове сте вие"? ³⁵ Ако са наречени богове ония, към които дойде Божието слово, (и написано то не може да се наруши), ³⁶ то на Този, Когото Бог освети и прати на света, казвате ли, богохулствуващ, защото рекох, Аз съм Божий Син? ³⁷ Ако не върша делата на Отца Си, недейте Ми вярва; ³⁸ но ако ги върша, то, макар да не вярвате на Мене, вярвайте на делата, за да познаете и разберете, че Отец е в Мене, и Аз в Отца. ³⁹ Пак искаха да Го хванат; но Той избяга от ръката им. ⁴⁰ И отиде отвъд Йордан, на мястото, гдето Иоан по-преди кръщаваше и остана там. ⁴¹ И мнозина дойдоха при Него; и казаха: Иоан не извърши никое знамение; но всичко, що каза Иоан за Този беше истинно. ⁴² И там мнозина повярваха в Него.

11 ¹ Един човек на име Лазар, от Витания, от селото на Мария и на сестра ѝ Марта, беше болен. ² (А Мария, чийто брат Лазар беше болен, бе оная, която помаза Господа с миро и отри нозете Му с косата си). ³ И тъй, сестрите пратиха до Него да Му кажат: Господи, ето този, когото обичаш, е болен. ⁴ А Исус, като чу това, рече: Тази болест не е смъртоносна, но е за Божията слава, за да се прослави Божият Син чрез нея. ⁵ А Исус обичаше Марта, и сестра ѝ, и Лазара. ⁶ Тогава откак чу, че бил болен, престоя два дни на мястото, гдето се намираще. ⁷ А подир това, каза на учениците: Да отидем пак в Юдея. ⁸ Казват Му учениците: Учителю, сега юдеите иска-

ха да Те убият с камъни, и пак ли там отиваш? ⁹ Исус отговори: Нали има дванадесет часа в деня? Ако ходи някой денем, не се препъва, защото вижда виделината на тоя свят. ¹⁰ Но ако ходи някой нощем, препъва се, защото не е осветлен. ¹¹ Това изговори, и подир туй им каза: Нашият приятел Лазар заспа; но Аз отивам да го събудя. ¹² Затова учениците Му рекоха: Господи, ако е заспал, ще оздравее. ¹³ Но Исус бе говорил за смъртта му; а те мислеха, че говори за почиване в сън. ¹⁴ Тогава Исус им рече ясно: Лазар умря. ¹⁵ И заради вас, радвам се, че не бях там, за да повярвате; обаче, нека да отидем при него. ¹⁶ Тогава Тома, наречен близник, каза на съучениците: Да отидем и ние, за да умрем с Него. ¹⁷ И тъй, като дойде Исус, намери, че Лазар бил от четири дни в гроба. ¹⁸ А Витания беше близо до Ерусалим, колкото петнадесет стадии; ¹⁹ и мнозина от юдеите бяха при Марта и Мария да ги утешават за брат им. ²⁰ Марта, прочее, като чу, че идел Исус, отиде да Го посрещне; а Мария още седеше в къщи. ²¹ Тогава Марта рече на Исуса: Господи, да беше Ти тука, не щеше да умре брат ми. ²² Но и сега зная, че каквото и да поискаш от Бога, Бог ще Ти даде. ²³ Казва ѝ Исус: Брат ти ще възкръсне. ²⁴ Казва Му Марта: Зная, че ще възкръсне във възкресението на последния ден. ²⁵ Исус ѝ рече: Аз съм възкресението и живота; който вярва в Мене, ако и да умре, ще живее; ²⁶ и никой, който е жив и вярва в Мене, няма да умре до века. Вярваш ли това? ²⁷ Казва му: Да Господи, вярвам, че Ти си Христос, Божият Син, Който има да дойде на света. ²⁸ И като рече това, отиде да повика скришом сестра си Мария, казвайки: Учителят е дошъл и те вика. ²⁹ И тя, щом чу това, стана бързо и отиде при Него. ³⁰ Исус още не беше дошъл в селото, а беше на мястото, гдето Го посрещна Марта. ³¹ А юдеите, които бяха с нея в къщи и я утешаваха, като видяха, че Мария стана бързо и излезе, отидоха подире ѝ, като мислеха че отива на гроба да плаче там. ³² И тъй, Мария, като дойде там гдето беше Исус и Го видя, падна пред нозете Му и рече Му: Господи, да беше Ти тука, нямаше да умре брат ми. ³³ Исус, като я видя, че плаче, и юдеите, които я придружаваха, че плачат, разтъжи се в духа си и се смути. ³⁴ И рече: Где го положихте? Казват Му: Господи, дойди и виж. ³⁵ Исус се просълзи. ³⁶ Затова юдеите думаха: Виж колко го е обичал! ³⁷ А някои от тях рекоха: Не можеше ли Този, Който отвори очите на слепеца, да направи така, че и този да не умре? ³⁸ Исус, прочее, като тъжеше пак в Себе Си, дохожда на гроба. Беше пещера, и на нея бе привален камък. ³⁹ Казва Исус: ³⁹

Отместете камъка. Марта, сестрата на умрелия, Му казва: Господи, смърди вече, защото е от четири дни в гроба. ⁴⁰ Казва й Исус: Не рекох ли ти, че ако повярваш ще видиш Божията слава? ⁴¹ И тъй, отместиха камъка. А Исус подигна очи нагоре и рече: Отче, благодаря Ти, че Ме послуша. ⁴² Аз знаех, че Ти винаги Ме слушаш; но това казах заради народа, който стои наоколо, за да повярват, че Ти си Ме пратил. ⁴³ Като каза това, извика със силен глас: Лазаре, излез въл! ⁴⁴ Умрелият излезе, с ръце и нозе повити в саван, и лицето му забрадено с кърпа. Исус им каза: Разповийте го и оставете го да си иде. ⁴⁵ Тогава мнозина от юдеите, които бяха дошли при Мария и видяха това що стори Исус, повярваха в Него. ⁴⁶ А някои от тях отидоха при фарисеите и казаха им какво бе извършил Исус. ⁴⁷ Затова главните свещеници и фарисеите събраха съвет и казаха: Какво правим ние? Защото Този човек върши много знамения. ⁴⁸ Ако Го оставим така, всички ще повярват в Него; и римляните като дойдат ще отнемат и страната ни и народа ни. ⁴⁹ А един от тях *на име* Каиафа, който беше първосвещеник през тая година, им рече: Вие нищо не знаете, ⁵⁰ нито вземате в съображение, че за вас е по-добре един човек да умре за людете, а не да загине целият народ. ⁵¹ Това не каза от себе си, но бидейки първосвещеник през оная година, предказа, че Исус ще умре за народа, ⁵² и не само за народа, но и за да събере в едно разпръснатите Божии чада. ⁵³ И тъй, от онзи ден те се съветваха да Го умъртвят. ⁵⁴ Затова Исус вече не ходеше явно между юдеите, но оттам отиде в страната близо до пустинята, в един град наречен Ефраим, и там остана с учениците. ⁵⁵ А приближаваше юдейската пасха; и мнозина от провинцията отидоха в Ерусалим преди пасхата, за да се очистят. ⁵⁶ И така, те търсеха Исуса, и, стоейки в храма, разговаряха се помежду си: Как ви се вижда? няма ли да дойде на празника? ⁵⁷ А главните свещеници и фарисеите бяха издали заповед, шото, ако узнае някой къде е, да извести, за да Го уловят.

12 ¹ А шест дни преди пасхата Исус дойде във Витания, където беше Лазар, когото Той възкреси от мъртвите. ² Там му направиха вечеря, и Марта прислужваше; а Лазар беше един от тия, които седяха с Него на трапезата. ³ Тогава Мария, като взе един литър миро от чист и скъпоценен нард, помаза нозете на Исуса, и с косата си отри нозете Му; и къщата се изпълни с благоухание от мирото. ⁴ Но един от учениците Му, Юда Искариотски, който щеше да Го предаде, рече: ⁵ Защо не се продаде това ми-

ро за триста динария, за да се раздадат на сиромасите? ⁶ А това, рече не защото го беше грижа за сиромасите, а защото бе крадец, и като държеше касата ⁷ вземаше *от* това, което пускаха в нея. ⁷ Тогава Исус рече: Оставете я; понеже го е запазила за деня на погребението Ми. ⁸ Защото сиромасите всякога се намират между вас но Аз не се намирам всякога. ⁹ А голямо множество от юдеите узнаха, че е там; и дойдоха, не само поради Исуса, но за да видят и Лазара, когото възкресил от мъртвите. ¹⁰ А главните свещеници се наговориха да убият и Лазара, ¹¹ защото поради него мнозина от юдеите отиваха *към страната на Исуса* и вярваха в Него. ¹² На следния ден едно голямо множество, което бе дошло на празника, като чуха, че Исус идел в Ерусалим, ¹³ взеха палмови клони и излязоха да Го посрещнат, викайки: Осана! благословен, Който иде в Господното име, Израилевият Цар! ¹⁴ А Исус като намери едно осле, възседна го, според както е писано: - ¹⁵ "Не бой се дъщерьо Сионова. Ето твоят Цар иде, Възседнал на осле": ¹⁶ Учениците Му изпърво не разбраха това; а когато се прослави Исус, тогава си спомниха, че това бе писано за Него, и че Му сториха това. ¹⁷ Народът, прочее, който беше с Него, когато повика Лазара от гроба и го възкреси от мъртвите, свидетелствуваше *за това чудо*. ¹⁸ По същата причина Го посрещна и народът, защото чуха, че извършил това знамение. ¹⁹ За туй фарисеите рекоха помежду си: Вижте, че нищо не постигате! Ето, светът отиде след Него. ²⁰ А между ония, които дойдоха на поклонение по празника, имаше и някои гърци. ²¹ Те, прочее, дойдоха при Филипа, който беше от Витсаида галилейска, и го помолиха, казвайки: Господине искаме да видим Исуса. ²² Филип дохожда и казва на Андрея; Андрей дохожда, и Филип, и те казват на Исуса. ²³ А Исус в отговор им казва: Дойде часът да се прослави Човешкият Син. ²⁴ Истина, истина ви казвам, ако житното зърно не падне в земята и не умре, то си остава самотно; но ако умре, дава много плод. ²⁵ Който обича живота си, ще го изгуби; и който мрази живота си на този свят, ще го запази за вечен живот. ²⁶ Ако служи някой на Мене, Мене нека последва; и дето съм Аз, там ще бъде и служителят Ми. Който служи на Мене, него ще почете Отец Ми. ²⁷ Сега душата Ми е развълнувана; и какво да кажа? Отче, избави Ме от тоя час. Но за това дойдох на тоя час. ²⁸ Отче, прослави името Си. Тогава дойде глас от небето: И Го прославих, и пак ще Го прославя. ²⁹ На това, народът, който стоеше там, като чу *гласа* каза:

Гръм е. Други пък казаха: Ангел Му проговори.
 30 ³⁰ Исус в отговор рече: Този глас не дойде зара-
 31 ди Мене, но заради вас. ³¹ Сега е съдба на този
 свят; сега князът на този свят ще бъде изхвър-
 32 лен вън. ³² И когато бъда Аз издигнат от земя-
 33 та, ще привлече всички при Себе Си. ³³ А като
 казваше това, Той означаваше от каква смърт
 34 щеше да умре. ³⁴ Народът, прочее, Му отгово-
 ри: Ние сме чули от закона, че Христос пребъ-
 два до века; тогава как казваш Ти, че Човешки-
 ят Син трябва да бъде издигнат? Кой е Тоя Чо-
 35 вешки Син? ³⁵ Тогава Исус им рече: Още мал-
 ко време светлината е между вас. Ходете докле
 имате светлината, за да ви не настигне тъмни-
 ната. Който ходи в тъмнината не знае къде оти-
 36 ва. ³⁶ Докле имате светлината, вярвайте в свет-
 лината, за да станете просветени чрез ° светли-
 ната. Това изговори Исус и отиде та се скри от
 37 тях. ³⁷ Но ако и да бе извършил толкова знаме-
 38 ния пред тях, те пак не вярваха в Него; ³⁸ за да се
 изпълни казаното от пророк Исаия, който ре-
 че: - "Господи, кой *от нас* е повярвал на онова,
 което сме чули? И мишцата Господня на кого
 39 се е открила?" ³⁹ Те за това не можаха да вяр-
 40 ват, защото Исаия пак е рекъл: - ⁴⁰ "Ослепил е
 очите им, и закоравил сърцата им, Да не би с
 очи да видят, и със сърца да разберат, За да се
 41 обърнат и да ги изцеля". ⁴¹ Това каза Исаия за-
 42 щото видя славата Му и говори за Него. ⁴² Но
 пак мнозина от първенците повярваха в Него;
 но поради фарисеите не Го изповядаха, за да не
 43 бъдат отлъчени от синагогата; ⁴³ защото обик-
 наха похвалата от човеците повече от похвала-
 44 та от Бога. ⁴⁴ А Исус извика и рече: Който вяр-
 ва в Мене, не в Мене вярва, но в Този, Който
 45 Ме е пратил. ⁴⁵ И който гледа Мене, гледа Онзи,
 46 Който Ме е пратил. ⁴⁶ Аз дойдох *като* светлина
 на света, за да не остане в тъмнина никой, кой-
 47 то вярва в Мене. ⁴⁷ И ако чуе някой думите Ми
 и не ги пази, Аз не го съдя; защото не дойдох
 48 да съдя света, но да спася света. ⁴⁸ Който Ме от-
 хвърля, и не приема думите Ми, има кой да го
 съди; словото, което говорих, то ще го съди в
 49 последния ден. ⁴⁹ Защото Аз от Себе Си не гово-
 рих; но Отец, Който Ме прати, Той Ми даде за-
 50 повед, какво да кажа и що да говоря. ⁵⁰ И зная,
 че онова, което Той заповядва, е вечен живот.
 И тъй, това, което говоря, говоря го така, както
 Ми е казал Отец.

13 ¹ А преди празника на пасхата, Исус, знаей-
 ки, че е настанал часът Му да премине от този
 свят към Отца, като беше възлюбил Своите, ко-
 2 ито бяха на света, до край ги възлюби. ² И кога-
 то беше готова вечерята, (като вече дяволът бе-

ше внушил в сърцето на Юда Симонова Искар-
 риотски да Го предаде), ³ като знаеше Исус, че 3
 Отец, е предал всичко в ръцете Му, и че от Бога 4
 е излязъл и при Бога отива, ⁴ стана от вечерята, 4
 сложи мантията Си °, взе престилка и се препа- 5
 са. ⁵ После наля вода в умивалника и почна да 5
 мие нозете на учениците и да ги изтрива с пре- 6
 стилката, с която бе препасан. ⁶ И тъй дохож- 6
 да при Симона Петра. Той Му казва: Господи, 7
 Ти ли ще ми умиеш нозете? ⁷ Исус в отговор му 7
 рече: Това, което Аз правя, ти сега не знаеш, но 8
 отпосле ще разбереш. ⁸ Петър Му каза: Ти няма 8
 да умиеш моите нозе до века. Исус му отгово- 9
 ри: Ако не те умия нямаш дял с Мене. ⁹ Симон 9
 Петър Му казва: Господи, не само нозете ми, но 10
 и ръцете и главата. ¹⁰ Исус му казва: Който се е 10
 окъпал няма нужда да умие друго освен нозете 11
 си, но е цял чист и вие сте чисти, но не всич- 11
 ки. ¹¹ Защото Той знаеше онзи, който щеше да 11
 Го предаде; затова и рече: Не всички сте чисти. 12
¹² А като уми нозете им и си взе мантията седна 12
 пак и рече им: Знаете ли какво ви сторих? ¹³ Вие 13
 Ме наричате Учител и Господ; и добре казва- 14
 те, защото съм такъв. ¹⁴ И тъй, ако Аз, Господ 14
 и Учител, ви умих нозете, то и вие сте длъжни 15
 един на друг да си миете нозете. ¹⁵ Защото ви 15
 дадох пример да правите и вие както Аз напра- 16
 вих на вас. ¹⁶ Истина, истина ви казвам, слуга 16
 та не е по-горен от господаря си, нито прате- 17
 никът е по-горен от онзи, който го е изпратил. 17
¹⁷ Като знаете това, блажени сте, ако го изпъл- 17
 нявате. ¹⁸ Не говоря за всички вас; Аз зная кои 18
 съм избрал; но *това стана*, за да се сбъдне пи- 18
 саното: "Който яде хляба Ми, *той* дигна своя- 19
 та пета против Мене". ¹⁹ Отсега ви казвам *то-* 19
ва нещо преди да е станало, та когато стане да 20
 повярвате, че съм Аз *това, което рекох*. ²⁰ Ис- 20
 тина, истина ви казвам, който приеме онзи, ко- 21
 гото Аз пращам, Мене приема; и който приема 21
 Мене, приема Този, Който Ме е пратил. ²¹ Ка- 21
 то рече това, Исус се развълнува в духа *Си*, и 22
 заяви, казвайки: Истина, истина ви казвам, че 22
 един от вас ще Ме предаде. ²² Учениците се спо- 22
 гледаха помежду си, недоумявайки за кого го- 23
 вори. ²³ А на трапезата един от учениците, ко- 23
 гото обичаше Исус, беше се облегал на Исусо- 24
 вото лоно. ²⁴ Затова Симон Петър му кимва и 24
 му казва: Кажу *ни* за кого говори. ²⁵ А той ка- 25
 то се обърна така на гърдите на Исуса, каза му: 25
 Господи, кой е? ²⁶ Исус отговори: Той е онзи, за 26
 когото ще затопя залька и ще му го дам. И тъй, 26
 като затопи залька, взема и го подаде на Юда 27
 Симонова Искариотски. ²⁷ И тогава подир за- 27
 лъка, сатана влезе в него; и така, Исус му ка-

28 за: Каквото вършиш, върши го по-скоро. ²⁸ А
 никой от седящите *на трапезата* не разбра за-
 29 що му рече това; ²⁹ защото някои мислеха, по-
 неже Юда държеше касата, че Исус му казва:
 Купи каквото ни трябва за празника, или: Дай
 30 нещо на сиромасите. ³⁰ И тъй, като взе залька,
 31 веднага излезе; а беше нощ. ³¹ А когато излезе,
 Исус казва: Сега се прослави Човешкият Син, и
 32 Бог се прослави в Него; ³² и Бог ще Го просла-
 ви в Себе Си, и скоро ще Го прослави. ³³ Дечи-
 33 ца, още малко съм с вас. Ще Ме търсите, и как-
 кто рекох на юдеите, така и вам казвам сега где-
 34 то отивам Аз вие не можете да дойдете. ³⁴ Нова
 заповед ви давам, да се любите един другия;
 както Аз ви възлюбих, така и вие да се любите
 35 един другия. ³⁵ По това ще познаят всички, че
 сте Мои ученици, ако имате любов помежду си.
 36 ³⁶ Симон Петър Му казва: Господи, къде оти-
 ваш? Исус отговори: Където отивам не можеш
 сега да дойдеш след Мене, но после ще дойдеш.
 37 ³⁷ Петър Му казва: Господи, защо да не мога да
 дойда след Тебе сега? Животът си ще дам за Те-
 38 бе. ³⁸ Исус отговори: Животът си ли за Мене ще
 дадеш? Истина, истина ти казвам, петелът няма
 да е пропял преди да си се отрекъл три пъти от
 Мене.

14 ¹ Да се не смущава сърцето ви; вие вярвате в
 2 Бога, вярвайте и Мене. ² В дома на Отца Ми има
 много обиталища; ако не беше така, Аз щях да
 ви кажа, защото отивам да ви приготвя място.
 3 ³ И като отида и ви приготвя място, пак ще дой-
 да и ще ви взема при Себе Си, тъй щото гдето
 4 съм Аз да бъдете и вие. ⁴ И вие знаете за къде
 5 отивам и пътя [знаете]. ⁵ Тома Му казва: Гос-
 поди, не знаем къде отиваш; а как знаем пъ-
 6 тя? ⁶ Исус му казва: Аз съм пътят, и истината,
 и животът; никой не дохожда при Отца, освен
 7 чрез Мене. ⁷ Ако бяхте познали Мене, бихте по-
 знали и Отца Ми; отсега Го познавате и сте Го
 8 видели. ⁸ Филип Му казва: Господи, покажи ни
 9 Отца, и достатъчно ни е. ⁹ Исус му казва: Тол-
 кова време съм с вас и не познаваш ли Ме Фи-
 10 липе? Който е видял Мене, видял е Отца; как
 казваш ти: Покажи ми Отца? ¹⁰ Не вярваш ли,
 че Аз съм в Отца, и че Отец е в Мене? Думите,
 които Аз ви казвам, не от Себе Си ги говоря; но
 преобладаващият в Мене Отец върши Своите де-
 11 ла. ¹¹ Вярвайте Ме, че Аз съм в Отца и че Отец е
 в Мене; или пък вярвайте Ме поради самите де-
 12 ла. ¹² Истина, истина ви казвам, който вярва в
 Мене, делата, които върша Аз, и той ще ги вър-
 13 ши; защото Аз отивам при Отца. ¹³ И каквото и
 да поискате в Мое име, ще го сторя, за да се про-
 14 слави Отец в Сина. ¹⁴ Ако поискате нещо в Мое

име, това ще сторя. ¹⁵ Ако Ме любите, ще пази- 15
 те Моите заповеди. ¹⁶ И Аз ще поискам от Отца, 16
 и Той ще ви даде друг Утешител, за да пребъ-
 два с вас до века. ¹⁷ Духът на истината, когото 17
 светът не може да приеме, защото го не вижда
 нито го познава. Вие го познавате, защото той
 пребъдва във вас, и във вас ще бъде. ¹⁸ Няма да 18
 ви оставя сираци; ще дойда при вас. ¹⁹ Още мал- 19
 ко, и светът няма вече да Ме вижда, а вие Ме
 виждате; понеже Аз живея и вие ще живеете.
 20 В оня ден ще познаете, че Аз съм в Отца Си, 20
 и вие в Мене, и Аз във вас. ²¹ Който има Мои- 21
 те заповеди и ги пази, той Ме люби; а който Ме
 люби ще бъде възлюбен от Отца Ми, и Аз ще го
 възлюбя, и ще явя Себе Си нему. ²² Юда (не Ис- 22
 карийотски) му казва: Господи, по коя причина
 ще явиш Себе Си на нас, а не на света? ²³ Исус в 23
 отговор му рече: Ако Ме люби някой, ще пази
 учението Ми; и Отец Ми ще го възлюби, и Ние
 ще дойдем при него и ще направим обиталище
 у него. ²⁴ Който не Ме люби не пази думите Ми; 24
 и учението, което слушате, не е Мое, а на Отца,
 Който Ме е пратил. ²⁵ Това ви изговорих докато 25
още пребъдвам с вас. ²⁶ А Утешителят, Светият 26
 Дух, когото Отец ще изпрати в Мое име, той ще
 ви научи на всичко, и ще ви напомни всичко,
 което съм ви казал. ²⁷ Мир ви оставям; Моя мир 27
 ви давам; Аз не ви давам както светът дава. Да
 се не смущава сърцето ви, нито да се бои. ²⁸ Чух- 28
 те как Аз ви рекох, отивам си, и *пак* ще дойда
 при вас. Ако Ме любехте, бихте се зарадвали за
 гдето отивам при Отца; защото Отец е по-голям
 от Мене. ²⁹ И сега ви казах *това* преди да е ста- 29
 нало, та когато стане, да повярвате. ³⁰ Аз няма 30
 вече много да говоря с вас, защото иде князът
 на [този] свят. Той няма нищо в Мене; ³¹ но *то-* 31
ва става, за да познае светът, че Аз любя От-
 ца, и че както Ми е заповядал Отец, така правя.
 Станете, да си отидем отук.

15 ¹ Аз съм истинската лоза, и Отец ми е земе- 15
 делецът. ² Всяка пръчка в Мене, която не дава 2
 плод, Той я отрязва; и всяка що дава плод, очи-
 стя я, за да дава повече плод. ³ Вие сте вече чи- 3
 сти чрез учението, което ви говорих. ⁴ Пребъд- 4
 вайте в Мене, и Аз във вас. Както пръчката не
 може да даде плод от самосебе си, ако не остане
 на лозата, така и вие не можете, ако не пребъ-
 дете в Мене. ⁵ Аз съм лозата, вие сте пръчките; 5
 който пребъдва в Мене, и Аз в него, той дава
 много плод; защото, отделени от Мене, не мо-
 жете да сторите нищо. ⁶ Ако някой не пребъде 6
 в Мене, той бива изхвърлен навън като пръч-
 ка, и изсъхва; и събират ги та ги хвърлят в огъ-
 7 ня, и те изгарят. ⁷ Ако пребъдете в Мене и ду-

мите Ми пребъдат във вас, искайте каквото и да желаете, и ще ви бъде. ⁸ В това се прославя Отец Ми, да принасяте много плод; и така ще бъдете Мои ученици. ⁹ Както Отец възлюби Мене, така и Аз възлюбих вас; пребъдвайте в Моята любов. ¹⁰ Ако пазите Моите заповеди, ще пребъдвате в любовта Ми, както и Аз опазих заповедите на Отца Си и пребъдвам в Неговата любов. ¹¹ Това ви говорих, за да бъде Моята радост във вас, и вашата радост да стане пълна. ¹² Това е Моята заповед, да се любите един друг, както Аз ви възлюбих. ¹³ Никой няма по-голяма любов от това щото да даде живота си за приятелите си. ¹⁴ Вие сте Ми приятели, ако вършите онова, което ви заповядвам. ¹⁵ Не ви наричам вече слуги, защото слугата не знае що върши Господарят му; а вас наричам приятели, защото ви явявам всичко що съм чул от Отца Си. ¹⁶ Вие не избрахте Мене, но Аз избрах вас, и ви определих да излезете *в света* и да принасяте плод и плодът ви да бъде траен; та каквото и да поискате от Отца в Мое име, да ви даде. ¹⁷ Това ви заповядвам да се любите един друг. ¹⁸ Ако светът ви мрази, знайте, че Мене преди вас е намразил. ¹⁹ Ако бяхте от света, светът щеше да люби своето; а понеже не сте от света, но Аз ви избрах от света, затова светът ви мрази. ²⁰ Помнете думата, която ви казах, слугата не е по-горен от господаря си. Ако Мене гониха, и вас ще гонят; ако са опазили Моето учение, и вашето ще пазят. ²¹ Но всичко това ще ви сторят поради Моето име, защото не познават Онзи, Който Ме е пратил. ²² Ако не бях дошъл и не бях им говорил, грях не биха имали; сега, обаче, нямат извинение за греха си. ²³ Който мрази Мене, мрази и Отца Ми. ²⁴ Ако не бях сторил между тях делата, които никой друг не е сторил, грях не биха имали; но сега видяха и намразиха и Мене и Отца Ми. ²⁵ Но *това стана* и да се изпълни писаното в закона им слово, "Намразиха Ме без причина". ²⁶ А когато дойде Утешителят, когото Аз ще ви изпратя от Отца, Духът на истината, който изхожда от Отца, той ще свидетелствува за Мене. ²⁷ Но и вие свидетелствувате, защото сте били с Мене отначало.

16, 2 ¹ Това ви казах, за да се не съблазните. ² Ще ви отлъчат от синагогите; даже настава час, когато всеки, който ви убие, ще мисли, че принася служба на Бога. ³ И това ще сторят защото не са познали нито Отца, нито Мене. ⁴ Но Аз ви казах тия неща, та, кога дойде часът им, да помните, че съм ви ги казал. Отначало не ви ги казах, защото бях с вас; ⁵ а сега отивам при Онзи, Който Ме е пратил; и никой от вас не Ме пита: Къде отиваш? ⁶ Но понеже ви казах това, скръб из-

пълни сърцата ви. ⁷ Обаче Аз ви казвам истината, за вас е по-добре да отида Аз, защото, ако не отида, Утешителят няма да дойде на вас; но ако отида, ще ви го изпратя. ⁸ И той, когато дойде, ще обвини света за грях, за правда и за съдба; ⁹ за грях, защото не вярват в Мене; ¹⁰ за правда, защото отивам при Отца, и няма вече да Ме виждате; ¹¹ а за съдба, защото князът на тоя свят е осъден. ¹² Имам още много неща да ви кажа; но не можете да ги понесете сега. ¹³ А когато дойде онзи, Духът на истината, ще ви упътва на всяка истина; защото няма да говори от себе си, но каквото чуе, *това* ще говори, и ще ви извести за идните неща. ¹⁴ Той Мене ще прослави, защото от Моето ще взема и ще ви известява. ¹⁵ Всичко, що има Отец, е Мое; затова казах, че от Моето като взема, ще ви известява. ¹⁶ Още малко, и няма да Ме виждате; и пак малко и ще Ме видите. ¹⁷ Затова някои от учениците Му продумаха помежду си: Какво е това що ни казва: Още малко, и няма да Ме виждате; и пак малко и ще ме видите; и *това*, защото отивам при Отца. ¹⁸ И рекоха: Какво е това, което казва: Още малко? Не знаем какво *иска да каже*. ¹⁹ Исус, като разбра, че желаят да Го питат, рече им: За това ли се запитвате помежду си дето рекох: Още малко и няма да Ме виждате; и пак малко и ще Ме видите? ²⁰ Истина, истина ви казвам, че вие ще заплачете и ще заридаете, а светът ще се радва; вие ще скърбите, но скръбта ви ще се обърне в радост. ²¹ Жена, когато ражда, е в скръб, защото е дошъл часът ѝ; а кога роди детенцето, не помни вече тъгата *си* поради радостта, че се е родил човек на света. ²² И вие, прочее, сега сте на скръб; но Аз пак ще ви видя, и сърцето ви ще се зарадва, и радостта ви никой няма да ви отнеме. ²³ И в онзи ден няма да Ме питате за нищо. Истина, истина ви казвам, ако поискате нещо от Отца, Той ще ви го даде в Мое име. ²⁴ До сега нищо не сте искали в Мое име; искайте и ще получите, за да бъде радостта ви пълна. ²⁵ Това съм ви говорил с притчи. Настава час, когато няма вече да ви говоря с притчи, а ясно ще ви известя за Отца. ²⁶ В оня ден ще искате в Мое име; и не ви казвам, че Аз ще поискам от Отца за вас; ²⁷ защото сам Отец ви люби, понеже вие възлюбихте Мене и повярвахте, че Аз от Отца излязох. ²⁸ Излязох от Отца и дойдох на света; и пак напускам света и отивам при Отца. ²⁹ Казват учениците Му: Ето, сега ясно говориш, и никаква притча не казваш. ³⁰ Сега сме уверени, че Ти всичко знаеш, и няма нужда да Те пита някой, *за да му отговаряш*. По това вярваме, че си излязъл от Бога. ³¹ Исус им отговори: Сега ли вярвате? ³² Ето, настава час, даже дошъл е,

да се разпръснете всеки при своите си, и Мене да оставите сам; обаче не съм сам, защото Отец е с Мене. ³³Това ви казах, за да имате в Мене мир. В света имате скръб; но дерзайте Аз победих света.

17 ¹Това като изговори Исус, дигна очите си към небето, и рече: Отче настана часът; прослави Сина Си, за да Те прослави и Сина Ти, ² според както си Му дал власт над всяка твар да даде вечен живот на всички, които си Му дал. ³ А това е вечен живот, да познаят Тебе, единия истинен Бог, и Исуса Христа, Когото си изпратил. ⁴ Аз те прославих на земята, като свърших делото, което Ти Ми даде да върша. ⁵ И сега прослави Ме, Отче, у Себе Си със славата, която имах у Тебе преди създанието на света. ⁶ Изявих името Ти на човеците, които Ми даде от света. Те бяха Твои, и Ти ги даде на Мене, и те опазиха Твоето слово. ⁷ Сега знаят, че всичко, което си Ми дал е от Тебе; ⁸ защото думите, които Ми даде Ти, Аз ги предадох на тях, и те ги приеха; и наистина знаят че, от Тебе излязох, и вярват, че Ти си Ме пратил. ⁹ Аз за тях се моля; не се моля за света, а за тия, които си Ми дал, защото са Твои. ¹⁰ И всичко Мое е Твое, и Твоето Мое, и Аз се прославям в тях. ¹¹ Не съм вече на света, а тия са на света, и Аз ида при Тебе, Отче свети, опази в името Си тия, които си Ми дал, за да бъдат едно, както сме и Ние. ¹² Докато бях с тях, Аз пазех в Твоето име тия, които Ми даде; опазих ги, и нито един от тях не погина, освен сина на погибелта, за да се изпълни писанието. ¹³ А сега ида при Тебе; но *догдето съм още* на света казвам това, за да имат Моята радост пълна в себе си. ¹⁴ Аз им предадох Твоето слово; и светът ги намрази, защото те не са от света, както и Аз не съм от него. ¹⁵ Не се моля да ги вземеш от света, но да ги пазиш от лукавия. ¹⁶ Те не са от света както и Аз не съм от света. ¹⁷ Освети ги чрез истината; Твоето слово е истина. ¹⁸ Както Ти прати Мене в света, така и Аз пратих тях в света; ¹⁹ и заради тях Аз осветявам Себе Си, за да бъдат и те осветени чрез истината. ²⁰ И не само за тях се моля, но и за ония, които биха повярвали в Мене чрез тяхното учение, ²¹ да бъдат всички едно; както Ти, Отче, си в Мене и Аз в Тебе, тъй и те да бъдат в Нас, за да повярва светът, че Ти си Ме пратил. ²² И славата, която Ти Ми даде, Аз я дадох на тях; за да бъдат едно, както и Ние сме едно; ²³ Аз в тях, и Ти в мене, за да бъдат свършени в единство; за да познае светът, че Ти си Ме пратил, и си възлюбил тях както си възлюбил и Мене. ²⁴ Отче, желая гдето съм Аз, да бъдат с

Мене и тия, които си Ми дал, за да гледат Моята слава, която си Ми дал; защото си Ме възлюбил преди създанието на света. ²⁵ Отче праведни, светът не Те е познал, но Аз Те познах; и тия познаха, че Ти си Ме пратил. ²⁶ И явих им Твоето име, и ще явя, та любовта, с която си Ме възлюбил, да бъде в тях, и Аз в тях.

18 ¹ Като изговори това, Исус излезе с учениците Си отвъд потока Кедрон, гдето имаше градина, в която влезе Той и учениците Му. ² А и Юда, който Го предаваше, знаеше това място; защото Исус често се събираше там с учениците Си. ³ И тъй, Юда като взе една чета войници и служители от главните свещеници и фарисеите, дойде там с фенери, факли и оръжия. ⁴ А Исус като знаеше всичко, което щеше да Го сполети, излезе и им рече: Кого търсите? ⁵ Отговори му: Исуса Назарянина. Исус им каза: Аз съм. С тях стоеше и Юда, който Го предаваше. ⁶ И когато им каза: Аз съм, те се дръпнаха назад и паднаха на земята. ⁷ Пак ги попита: Кого търсите? А те рекоха: Исуса Назарянина. ⁸ Исус отговори: Рекох ви, че съм Аз; прочее, ако Мене търсите оставете тия да си отидат; ⁹ (за да се изпълни думата казана от Него: От тия, които си Ми дал, ни един не изгубих). ¹⁰ А Симон Петър, като имаше нож, измъкна го, удари слугата на първосвещеника, и му отсече дясното ухо; а името на слугата беше Малх. ¹¹ Тогава Исус рече на Петра: Тури ножа в ножницата. Чашата, която Ми даде Отец, да я не пия ли? ¹² И тъй, четата, хилядникът и юдейските служители хванаха Исуса и Го вързаха. ¹³ И заведоха Го първо при Анна; защото той беше тъст на Каиафа, който беше първосвещеник през тая година. ¹⁴ А Каиафа, беше онзи, който беше съветвал юдеите, че е по-добре един човек да загине за людете. ¹⁵ И подир Исуса вървяха Симон Петър и един друг ученик; и този ученик, като беше познат на първосвещеника, влезе с Исуса в двора на първосвещеника. ¹⁶ А Петър стоеше вън до вратата; и тъй другият ученик, който беше познат на първосвещеника, излезе та каза на вратарката и въведе Петра. ¹⁷ И слугинята вратарка казва на Петра: И ти ли си от учениците на Този човек? Той казва: Не съм. ¹⁸ А слугите и служителите бяха наклали огън, защото беше студено, и стояха та се грееха; а и Петър стоеше с тях и се грееше. ¹⁹ А първосвещеникът попита Исуса за учениците Му и за учението Му. ²⁰ Исус му отговори: Аз говоря явно на света, винаги поучавах в синагогите и в храма, гдето всички юдеи се събират, и нищо не съм говорил скришно. ²¹ За-

що питаш Мене? питай ония, които са Ме слушали, какво съм им говорил; ето, те знаят що съм казвал. ²² Когато рече това, един от служителите, който стоеше наблизко, удари плесница на Исуса и рече: Така ли отговаряш на първосвещеника? ²³ Исус му отговори: Ако съм продумал *нещо* зло, покажи злото; но ако добро, защо ме биеш? ²⁴ Анна, прочее, Го прати вързан при първосвещеника Каиафа. ²⁵ А Симон Петър стоеше и се грееше; и рекоха му: Не си ли и ти от Неговите ученици? Той отрече казвайки: Не съм. ²⁶ Един от слугите на първосвещеника, сродник на онзи, комуто Петър отсече ухото, казва: Нали те видях аз в градината с Него? ²⁷ И Петър пак се отрече; и на часа изпя петел. ²⁸ Тогава поведоха Исуса от Каиафа в преторията; а беше рано. Но сами те не влязоха в преторията, за да се не осквернят, та да могат да ядат пасхата. ²⁹ Затова Пилат излезе при тях и каза: В какво обвинявате Тоя човек? ³⁰ В отговор му рекоха: Ако не беше Той злодеец, не щяхме да Го предадем на тебе. ³¹ А Пилат им рече: Вземете Го вие и Го съдете според вашия закон. Юдеите му рекоха: Нам не е позволено да умъртвим никого, ³² (за да се изпълни думата, която рече Исус, като означаваше с каква смърт щеше да умре). ³³ И тъй, Пилат пак влезе в преторията, повика Исуса и Му каза: Ти юдейски Цар ли си? ³⁴ Исус отговори: От себе си ли казваш това, или други са ти говорили за Мене? ³⁵ Пилат отговори: Че аз юдеин ли съм? Твоят народ и главните свещеници Те предадоха на мене. Какво си сторил? ³⁶ Исус отговори: Моето царство не е от този свят; ако беше царството Ми от този свят, служителите Ми щяха да се борят да не бъда предаден на юдеите. А сега царството Ми не е оттук. ³⁷ Затова Пилат Му каза: Тогава, Ти цар ли си? Исус отговори: Ти *право* казваш, защото Аз съм цар. Аз за това се родих, и за това дойдох на света, да свидетелствувам за истината. Всеки, който е от истината, слуша Моя глас. ³⁸ Пилат Му каза: Що е истина? И като рече това, пак излезе при юдеите и каза им: Аз не намирам никаква вина в него. ³⁹ А у вас има обичай да ви пушам по един на пасхата; желаете ли, прочее, да ви пусна юдейския цар? ⁴⁰ Тогава те пак закрепяха, казвайки: Не Тоя, но Варава. А Варава беше разбойник.

19, 2 ¹ Тогава Пилат взе Исуса и го би. ² И войниците сплетоха венец от тръни, наложиха го на главата Му, и като Му облякоха морава дреха, ³ ³ приближиха се при Него и казваха: Здравей, царю юдейски! и удряха Му плесници. ⁴ Тогава Пилат пак излезе въвн и каза им: Ето, извеждам ви Го въвн за да познаете, че не намирам ника-

ква вина в Него. ⁵ Исус, прочее, излезе въвн носещ трънения венец и моравата дреха. *Пилат* им казва: Ето човекът! ⁶ А като Го видяха главните свещеници и служители извикаха, казвайки: Разпни Го! разпни Го! Пилат им каза: Вземете Го вие и разпнете Го; защото аз не намирам вина в Него. ⁷ Юдеите му отговориха: Ние си имаме закон и по тоя закон Той трябва да умре, защото направи Себе Си Божий Син. ⁸ А Пилат като чу тая дума още повече се уплаши. ⁹ И пак влезе в преторията и каза на Исуса: Ти от къде си? А Исус не му даде отговор. ¹⁰ Затова Пилат Му казва: На мене ли не говориш? Не знаеш ли че имам власт да Те пусна, и имам власт да Те разпна? ¹¹ Исус му отговори: Ти не би имал никаква власт над Мене, ако не бе ти дадено от горе; затова, по-голям грях има оня, който Ме предаде на тебе. ¹² Поради това Пилат търсеше начин да Го пусне; юдеите, обаче, викаха, казвайки: Ако пуснеш Тогова, не си Кесарев приятел; всеки, който прави себе си цар, е противник на Кесаря. ¹³ А Пилат, като чу тия думи, изведе Исуса въвн и седна на съдийския стол, на мястото наречено Каменно настлание, а по еврейски, Гавата. ¹⁴ Беше денят на приготвление за пасхата, около шестия час; и той казва на юдеите: Ето вашият цар! ¹⁵ А те извикаха: Махни Го! махни! разпни Го! Пилат им казва: Вашият цар ли да разпна? Главните свещеници отговориха: Нямаме друг цар освен Кесаря. ¹⁶ Затова той им Го предаде да бъде разпнат. ¹⁷ И така, взеха Исуса; и Той сам носейки кръста Си излезе; и дойде на мястото наречено Лобно, което по еврейски се казва Голгота, ¹⁸ гдето Го разпнаха, и с Него други двама, от една-та и от другата страна, а Исус посред. ¹⁹ А Пилат написа и надпис, който постави над *Него* на кръста. А писаното бе: Исус Назарянин, юдейският цар. ²⁰ Тоя надпис прочетоха мнозина от юдеите, защото мястото гдето разпнаха Исуса беше близо до града, и написаното бе на еврейски, на латински и на гръцки. ²¹ А юдейските главни свещеници казаха на Пилата: Недей писа: юдейски цар, но - Самозваният юдейски цар. ²² Пилат отговори: Каквото писах, писах. ²³ А войниците като разпнаха Исуса, взеха дрехите Му и ги разделиха на четири дяла, на всеки войник по един дял; взеха и дрехата. А дрехата не беше шита, а изтъкана цяла от горе *до долу*; ²⁴ затова те рекоха помежду си: Да не я раздираме, а да хвърлим жребие за нея чия да бъде; за да се изпълни написаното, което казва: - "Разделиха си дрехите Ми, И за облеклото Ми хвърлиха жребие". Войниците, прочее, сториха това. ²⁵ А при кръста на Исуса стояха майка

Му, и сестрата на майка Му, Мария Клеопова
 26 и Мария Магдалина. ²⁶ А Исус, като видя майка Си и ученика, когото обичаше, който стоеше близо, каза на майка Си: Жено, ето син ти!
 27 ²⁷ После каза на ученика: Ето майка ти! И от онзи час ученикът я прибра у *дома си*. ²⁸ След това, Исус, като знаеше, че всичко вече е свършено, за да се сбъдне писанието рече: Жаден съм.
 29 ²⁹ А като беше сложен там съд пълен с оцет, натъкнаха на исопова *тръст* една гъба натопена в оцет, и я поднесоха до устата Му. ³⁰ А Исус като прие оцета рече: Свърши се, и наведе глава, и предаде дух. ³¹ И понеже беше Пригответелният ден, то, за да не останат телата на кръста в съботата, (защото оная събота беше голям ден), юдеите помолиха Пилата да им се пребият пищялите, и да ги дигнат оттам. ³² Затова дойдоха войниците и пребиха пищялите на единия и на другия, които бяха разпнати с *Исуса*. ³³ Но когато дойдоха при Исуса и Го видяха вече умрял не Му пребиха пищялите. ³⁴ Обаче, един от войниците прободе с копие ребрата Му; и веднага изтече кръв и вода. ³⁵ И тоя, който видя, свидетелствува за *това*, и неговото свидетелство е вярно; и той знае, че говори истината, за да повярвате и вие. ³⁶ Защото това стана, за да се изпълни написаното: "Кост Негова няма да се строши"; ³⁷ и пак на друго място писанието казва: "Ще погледнат на Него, Когото прободоха". ³⁸ След това Иосиф от Ариматея, който беше Исусов ученик, но таен, поради страха от юдеите, помоли Пилата да *му позволи* да вземе Исусовото тяло; и Пилат позволи. ³⁹ Той, прочее, дойде та вдигна тялото Му. ³⁹ Дойде и Никодим, който бе дохождал изпърво при Него нощем, и донесе около сто литри смес от смирна и алой. ⁴⁰ И тъй, взеха Исусовото тяло и Го обвиха в плащаница с ароматите, според юдейския обичай на погребване. ⁴¹ А на мястото, гдето бе разпнат, имаше градина, и в градината нов гроб, в който още никой не бе полаган.
 42 ⁴² Там, прочее, положиха Исуса поради юдейския Пригответелен ден; защото гробът беше наблизко.

20 ¹ В първия ден на седмицата Мария Магдалина дохожда на гроба сутринта, като беше още тъмно, и вижда, че камъкът е дигнат от гроба.
 2 ² Затова се затича и дохожда при Симона Петра и при другия ученик, когото обичаше Исус, и им казва: Дигнали Господа от гроба, и не знаем где са Го положили. ³ И тъй, Петър и другият ученик излязоха и отиваха на гроба; ⁴ и двамата тичаха заедно, но другият ученик надвари Петра и стигна пръв на гроба. ⁵ И като надникна, видя плащаниците сложени, но не влезе вътре.

⁶ След него дойде Симон Петър и влезе в гроба; ⁶ видя плащаниците сложени, ⁷ и кърпата, която беше на главата Му, не сложена с плащаниците, а свита на отделно място. ⁸ Тогава влезе ⁸ другият ученик, който пръв стигна на гроба; и видя и повярва. ⁹ Защото още не бяха разбрали писанието, че Той трябваше да възкръсне от мъртвите. ¹⁰ И тъй, учениците се върнаха пак ¹⁰ у тях си. ¹¹ А Мария стоеше до гроба отвън и плачеше; и така, като плачеше надникна в гроба, ¹² и вижда два ангела в *бели* дрехи седнали там гдето бе лежало Исусовото тяло, един откъм главата, и един откъм нозете. ¹³ И те й казват: Жено, защо плачеш? Казва им: Защото дигнали Господа мой, и не знам где са Го положили. ¹⁴ Като рече това, тя се обърна назад и видя Исуса, че стои, но не позна, че беше Исус. ¹⁵ Казва й Исус: Жено, защо плачеш? кого търсиш? Тя, като мислеше, че е градинарят, казва Му: Господине, ако ти си го изнесъл, кажи ми где си Го положил, и аз ще Го дигна. ¹⁶ Казва й Исус: Марийо! Тя се обърна и Му рече на еврейски: Равуни! което значи, Учителю! ¹⁷ Казва й Исус: Не се допирай до Мене, защото още не съм се възнесъл при Отца; но иди при братята Ми и кажи им: Възносям се при Моя Отец и вашия Отец, при Моя Бог и вашия Бог. ¹⁸ Мария ¹⁸ Магдалина дохожда и известява на учениците, че видяла Господа, и че Той й казал това. ¹⁹ А ¹⁹ вечерта на същия ден, първия на седмицата, когато вратата на *стаята*, гдето бяха учениците, беше заключена поради страха от юдеите, Исус дойде, застана посред, и каза им: Мир вам! ²⁰ И ²⁰ като рече това, показа им ръцете и ребрата Си. И зарадваха се учениците като видяха Господа. ²¹ И Исус пак им рече: Мир вам! Както Отец ²¹ изпрати Мене, така и Аз изпращам вас. ²² И като рече това, духна върху тях и им каза: Приемете Светия Дух. ²³ На които простите греховете, простени им са, на които задържите задържани са. ²⁴ А Тома, един от дванадесетте наречен Близник, не беше с тях, когато дохожда Исус. ²⁵ Затова другите ученици му казаха: Видяхме Господа. А той им рече: Ако не видя на ръцете Му раните от гвоздеите, и не туря ръката си в ребрата Му, няма да повярвам. ²⁶ И подир ²⁶ осем дни учениците Му пак бяха вътре, и Тома с тях. Исус дохожда, като беше заключена вратата, застана насред, и рече: Мир вам! ²⁷ Тогава ²⁷ каза на Тома: Дай си пръста тука и виж ръцете Ми, и дай ръката си и тури я в ребрата Ми; и не бъди невярващ, а вярващ. ²⁸ Тома в отговор ²⁸ Му рече: Господ мой и Бог мой! ²⁹ Исус му казва: Понеже Ме видя, [Томо], ти повярва, блажени ония, които, без да видят, са повярвали.

30 ³⁰ А Исус извърши пред учениците още много
други знамения, които не са вписани в тая кни-
31 га. ³¹ А тия са написани за да повярвате, че Исус
е Христос, Божият Син, и, като вярвате, да има-
те живот в Неговото име.

21 ¹ Подир това Исус пак се яви на учениците
на Тивериадското езеро; и ето как им се яви:
2 ² там бяха заедно Симон Петър, Тома наречен
Близнак, Натанаил от Кана галилейска, Завед-
евите синове, и други двама от учениците Му.
3 ³ Симон Петър им казва: Отивам да ловя ри-
ба. Казват му: Ще дойдем и ние с тебе. Изля-
зоха и се качиха на ладията; и през оная нощ
4 не уловиха нищо. ⁴ А като се разсъмваше ве-
че Исус застана на брега; учениците, обаче, не
5 познаха, че е Исус. ⁵ Исус им казва: Момчета,
имате ли нещо за ядене? Отговориха Му: Няма-
6 ме. ⁶ А Той им рече: Хвърлете мрежата отдяс-
но на ладията и ще намерите. Те, прочее, хвър-
7 лиха; и вече не можаха да я извлекат поради
многого риби. ⁷ Тогава оня ученик, когото оби-
чаше Исус, казва на Петра: Господ е. А Симон
Петър, като чу, че бил Господ, препаса си връх-
ната дреха (защото беше гол) и се хвърли в езе-
8 рото. ⁸ А другите ученици дойдоха в ладията,
(защото не бяха далеч от сушата, на около две-
9 ста лакти), и влачеха мрежата с рибата. ⁹ И като
излязоха на сушата, видяха жарава положена, и
10 риба турена на нея и хляб. ¹⁰ Исус им казва: До-
несете от рибите, които сега уловихте. ¹¹ Зато-
ва Симон Петър се качи на *ладията* та извлече
мрежата на сушата, пълна с едри риби на брой
11 сто и петдесет и три; и при все, че бяха толкова,
мрежата не се съдра. ¹² Исус им казва: Дойдете
да закусите. (И никой от учениците не смееше
да Го попита: Ти Кой си? понеже знаеха, че е
13 Господ). ¹³ Дохожда Исус, взема хляба, и им да-
14 ва, също и рибата. ¹⁴ Това беше вече трети път

как Исус се яви на учениците след като възкръ-
сна от мъртвите. ¹⁵ А като позакусиха, Исус каз-
ва на Симона Петра: Симоне Ионов, любиш ли
15 Ме повече отколкото *Ме любят* тия? Казва Му:
Да, Господи, Ти знаеш, че Те обичам. Той му
казва: Паси агънцата Ми. ¹⁶ Пак му каза втори
16 път: Симоне Ионов, любиш ли Ме? Казва Му:
Да, Господи, Ти знаеш, че Те обичам. Той Му
казва: Паси овците Ми. ¹⁷ Казва му трети път:
17 Симоне Ионов, Обичаш ли Ме? Петър се на-
скърби за гдето трети път му рече: *Обичаш* ли
Ме? и Му рече: Господи, Ти всичко знаеш, Ти
знаеш, че Те обичам. Исус му казва: Паси овце-
те Ми. ¹⁸ Истина, истина ти казвам, когато беше
18 по-млад, ти сам се опасваше и ходеше където си
щеше; но когато остарееш ще простреш ръце-
те си, и друг ще те опасва, и ще те води където
не щеш. ¹⁹ А това рече като означаваше с как-
19 ва смърт *Петър* щеше да прослави Бога. И като
рече това, казва му: Върви след Мене. ²⁰ Петър
20 обръщайки се вижда, че иде подире му учени-
кът, когото обичаше Исус, този, който на вече-
рята се обърна на гърдите Му и каза: Господи,
кой е този, който ще Те предаде? ²¹ Него, про-
21 чее, като видя, Петър казва на Исуса, Господи,
а *на* този какво *ще стане*? ²² Исус му каза: Ако
22 искам да остане той докле дойда, тебе що ти е?
Ти върви след Мене. ²³ И така, разнесе се меж-
ду братята тази дума, че този ученик нямаше да
23 умре. Исус, обаче, не му рече, че няма да умре,
но: Ако искам да остане той докле дойда, те-
бе що ти е? ²⁴ Този е ученикът, който свидетел-
24 ствува за тия неща, *който* и написа тия неща;
и знаем, че неговото свидетелство е истинно.
25 Има още и много други дела, които извърши
Исус; но ако се напишеха едно по едно, струва
ми се, че цял свят не щеше да побере написани-
те книги. [Амин].

ДЕЯНИЯ НА АПОСТОЛИТЕ

1 **П**ървата повест написах, о Теофиле, за
2 всичко що Исус вършеше и учеше, от-
3 как почна ² до деня, когато се възне-
4 се, след като даде чрез Светия Дух заповеди
5 на апостолите, които беше избрал; ³ на които и
6 представи Себе Си жив след страданието Си с
7 много верни доказателства, като им се явяваше
8 през четиридесет дни и *им* говореше за Божи-
9 ето царство. ⁴ И като се събираше с тях, заръча
10 им да не напускат Ерусалим, но да чакат обеща-
11 ното от Отца, за което, *каза Той*, чухте от Мене.
12 ⁵ Защото Иоан е кръщавал с вода; а вие ще бъдете
13 кръстени със Светия Дух не след много дни.
14 ⁶ И тъй, *веднъж*, като се събраха, те Го пита-
15 ха, казвайки: Господи, сега ли ще възвърнеш
16 на Израиля царството? ⁷ Той им рече: Не е за
17 вас да знаете години или времена, които Отец е
18 положил в Собствената Си власт. ⁸ Но ще прие-
19 мете сила, когато дойде върху вас Светият Дух,
20 и ще бъдете свидетели за Мене както в Ерусалим,
21 тъй и в цяла Юдея и Самария, и до края
22 на земята. ⁹ И като изрече това, и те Го гледаха,
23 Той се възнесе, и облак Го прие от погледа им.
24 ¹⁰ И като се вираха към небето, когато възли-
25 заше, ето, двама човека в бели дрехи заста-
26 наха при тях, ¹¹ които и рекоха: Галилеяни, защо
27 стоите та гледате към небето? Тоя Исус, Който
28 се възнесе от вас на небето, така ще дойде ка-
29 ктo Го видяхте да отива на небето. ¹² Тогава те
30 се върнаха в Ерусалим от хълма наречен Еле-
31 онски, който е близо до Ерусалим, *на* разстоя-
32 ние един съботен ден път. ¹³ И когато влязоха
33 *в града*, качиха се в горната стая, гдето живееха
34 Петър и Иоан, Яков и Андрей, Филип и Тома,
35 Вартоломей и Матей, Яков Алфеев и Симон Зи-
36 лот и Юда Яковов. ¹⁴ Всички тия единодушно
37 бяха в постоянна молитва, [и моление], *с някои*
38 жени и Мария, майката на Исуса, и с братята
39 Му. ¹⁵ През тия дни Петър стана посред братя-
40 та, (а имаше събрано множество, около сто и
41 двадесет души), и рече: ¹⁶ Братя, трябваше да се
42 изпълни написаното, което Светият Дух пред-
43 каза чрез Давидовите уста за Юда, който стана
44 водител на тия, които хванаха Исуса. ¹⁷ Защото
45 той се числеше между нас, и получи дял в това
46 служение. ¹⁸ Той, прочее, придоби нива от за-
47 платата на своята неправда; и като падна стрем-
48 глав, пукна се през сред, и всичките му черва
49 изтекоха. ¹⁹ И това стана известно на всичките
50 ерусалимски жители, така щото тая нива се на-
51 именува по езика им Акелдама, сиреч, Кръвна-
52 та нива. ²⁰ Защото е писано в книгата на Псал-

53 мите: "Жилището му да запустее, И да няма кой
54 да живее в него; и: "Друг нека вземе чина му".
55 ²¹ И тъй, от човеците, които дружиха с нас през
56 21
57 всичкото време, когато Господ Исус влизаше и
58 излизаше между нас, ²² като почна от *времето*,
59 ²² *когато* Иоан кръщаваше и *следва* до деня, кога-
60 то се възнесе от нас, един от тях трябва да стане
61 свидетел с нас на възкресението Му. ²³ И така,
62 ²³ поставиха на сред двама, Иосифа, наречен Вар-
63 сава, чието презиме бе Юст, и Матия. ²⁴ И помо-
64 ²⁴ лиха се, казвайки: Ти, Господи сърцеведче на
65 всички, покажи оногова от тия двама, когото си
66 избрал, ²⁵ да вземе мястото в това служение и
67 ²⁵ апостолство, от което отстъпи Юда, за да отиде
68 на своето място. ²⁶ И хвърлиха жребие за тях,
69 ²⁶ и жребието падна на Матия; и той се причисли
70 към единадесетте апостоли.

71 ¹ И когато настана денят на Петдесетница-
72 та, те всички бяха на едно място. ² И внеза-
73 ² пно стана шум от небето като хвученето на си-
74 лен вятър, и изпълни цялата къща, гдето седя-
75 ха. ³ И явиха им се езици като огнени, които се
76 ³ разделяха, и седна по един на всеки от тях. ⁴ И
77 ⁴ те всички се изпълниха със Светия Дух, и поч-
78 наха да говорят чужди езици, според както Ду-
79 хът им даваше *способност* да говорят. ⁵ А *тога-*
80 ⁵ *ва* престояваха в Ерусалим юдеи, благочестиви
81 ⁶ *човеци*, от всеки народ под небето. ⁶ И като се
82 ⁶ чу тоя шум, една навалица се събра; и смути-
83 ха се, защото всеки един ги слушаше да говорят
84 на неговия език. ⁷ И всички, смаяни и зачуде-
85 ⁷ ни, си думаха: Ето, всички тия, които говорят,
86 не са ли галилеяни? ⁸ Тогава как ги слушаме *да*
87 ⁸ *говорят* всеки на собствения наш език, в кой-
88 то сме родени? ⁹ Партяни, мидяни и еламити и
89 ⁹ жители от Месопотамия, от Юдея и Кападокия,
90 Понт и Азия, ¹⁰ Фригия и Памфилия, от Египет
91 ¹⁰ и ония страни от Ливия, които *граничат* с Ки-
92 ¹¹ риния, и посетители от Рим - и юдеи и прозе-
93 ¹¹ лити, ¹¹ критяни и араби, слушаме ги да гово-
94 ¹¹ рят на нашите езици за великите Божии дела.
95 ¹² И те всички се смаяха, и в недоумение си ду-
96 ¹² маха един на друг: Какво значи това? ¹³ А дру-
97 ¹³ ги им се присмиваха, казвайки: Те са се напили
98 със сладко вино. ¹⁴ А Петър, като се изправи с
99 ¹⁴ единадесетте, издигна гласа си и им проговори,
100 *казвайки*: Юдеи, и всички *вие*, които живеете в
101 Ерусалим, нека ви стане знайно, това, и внима-
102 ¹⁵ *вайте* в моите думи. ¹⁵ Защото тия не са пияни,
103 ¹⁵ както вие мислите, понеже е *едвам* третият час
104 на деня; ¹⁶ но това е казаното чрез пророк Иоил:
105 ¹⁶ - ¹⁷ "И в последните дни, казва Бог, Ще излезе 17

от Духа Си на всяка твар; И синовете ви и дъщерите ви ще пророкуват, Юношите ви ще видят видения, И старците ви ще сънуват сънища; ¹⁸ Още и на слугите Си и на слугините Си ще изливам от Духа Си. В ония дни ще пророкуват. ¹⁹ И ще покажа чудеса на небето горе, И знамения на земята долу, - Кръв и огън, и пара от дим; ²⁰ Слънцето ще се превърне в тъмнина, И луната в кръв, Преди да дойде великият И бележит ден Господен. ²¹ И всеки, който призове името Господно, ще се спаси". ²² Израилтяни, послушайте тия думи: Исуса Назарянина, мъж засвидетелствуван между вас от Бога чрез мощни дела, чудеса и знамения, които Бог извърши чрез Него посред вас, както сами вие знаете, ²³ Него, предаден според определената Божия воля и предуздание, вие разпнахте и убихте чрез ръката на беззаконници; ²⁴ Когото Бог възкреси, като развърза болките на смъртта, понеже не беше възможно да бъде държан Той от нея. ²⁵ Защото Давид казва за Него: - "Винаги гледах Господа пред себе си; Понеже Той е от дясно ми, за да не се поклата; ²⁶ Затова се зарадва сърцето ми, и развесели езикът ми, А още и плътта ми ще престоява в надежда; ²⁷ Защото няма да оставиш душата ми в ада, Нито ще допуснеш Твоят Светият да види изтление. ²⁸ Изявил си ми пътищата на живота; В присъствието си ще ме изпълниш с веселба". ²⁹ Братя, мога да ви кажа свободно за патриарха Давида, че и умря и биде погребан, и гробът му е у нас до тоя ден. ³⁰ И тъй, понеже беше пророк, и знаеше, че Бог с клетва му се обеща, че от плода на неговите чресла [по плът ще въздигне Христа, да Го] постави на престола му, ³¹ той предвиждаше *това*, говори за възкресението на Христа, че нито Той беше оставен в ада, нито плътта му видя изтление. ³² Тогова Исуса Бог възкреси, на което ние всички сме свидетели. ³³ И тъй, като се възвиси до Божията десница, и взе от Отца обещания Свети Дух, ³⁴ Той изля това, което виждате и чувате. ³⁴ Защото Давид не се е възнесъл на небесата; но сам той казва: - "Рече Господ на Моя Господ: Седи отдясно Ми, ³⁵ докле положи враговете Ти за Твое подножие". ³⁶ И тъй, нека знае добре целият Израилев дом, че Тогова Исуса, Когото вие разпнахте, Него Бог е направил и Господ и Помазаник. ³⁷ Като чува *това*, те, ужилени в сърцата си, рекоха на Петра и на другите апостоли: Какво да сторим, братя? ³⁸ А Петър им рече: Покайте се, и всеки от вас нека се кръсти в името Исус Христово за прощение на греховете ви; и ще приемете тоя дар, Светия Дух. ³⁹ Защото на вас е обещанието и на чадата ви, и на

всички далечни, колкото Господ, нашият Бог, ще призове при себе Си. ⁴⁰ И с много други думи заявяваше и ги увещаваеше, казвайки: Избавете се от това извратено поколение. ⁴¹ И тъй, тия, които приеха поучението му, се покръстиха; и в същия ден се прибавиха около три хиляди души. ⁴² И те постоянно бяха в поучението на апостолите, в общението, в преломяването на хляба и в молитвите. ⁴³ И страх обзе всяка душа; и много чудеса и знамения ставаха чрез апостолите. ⁴⁴ И всичките вярващи бяха заедно, и имаха всичко общо; ⁴⁵ и продаваха стоката и имота си, и разпределяха *парите* на всички, според нуждата на всекиго. ⁴⁶ И всеки ден прекарваха единодушно в храма, и разчупваха хляб по къщите си, и приемаха храна с радост и простосърдечие, ⁴⁷ като хвалеха Бога, и печелеха благоволенията на всичките люде. А Господ всеки ден прибавяше на църквата ония, които се спасяваха.

¹ *Един ден*, когато Петър и Иоан отиваха в храма в деветия час, часът на молитвата, ² някой носеха един човек куц от рождението си. Него слагаха всеки ден при тъй наречените Красни врата на храма, да проси милостиня от ония, които влизаха в храма. ³ Той, като видя Петра и Иоана, когато щяха да влязат в храма, попроси да му се даде милостиня. ⁴ А Петър, с Иоана, се взря в него и рече: Погледни ни. ⁵ И той внимаваше на тях, като очакваше да получи нещо от тях. ⁶ Но Петър рече: Сребро и злато аз нямам; но каквото имам, това ти давам; в името на Исуса Христа Назарянина, [стани и] ходи. ⁷ И като го хвана за дясната ръка, дигна го; и на часа нозете и глезените му добиха сила. ⁸ И той като скочи, изправи се и проходи; и влезе с тях в храма та ходеше и скачаше и славеше Бога. ⁹ И всичките люде го видяха да ходи и да слави Бога, ¹⁰ и познаха го, че беше същият, който седеше за милостиня при Красната порта на храма; и изпълниха се с учудване и удивление за това, което беше станало с него. ¹¹ И понеже [изцеленият куц] човек се държеше за Петра и Иоана, то всичките люде смаяни се стеккоха при тях в тъй наречения Соломонов трем. ¹² А Петър като видя това, проговори на людето: Израилтяни, защо се чудите за тоя човек? или защо се взираете в нас, като че от своя сила или благочестие сме го направили да ходи? ¹³ Бог Авраамов, Исааков и Яковов, Бог на бащите ни, прослави Служителя Си Исуса, Когото вие предадохте, и от Когото се отрекохте пред Пилата, когато той бе решил да Го пусне. ¹⁴ Но вие се отрекохте от Светия и Праведния, и, като поисквахте да ви се пусне един убиец, ¹⁵ убихте

Началника на живота. Но Бог Го възкреси от мъртвите, за което ние сме свидетели. ¹⁶И на основание на вяра в името Му, Неговото име укрепи тогава, когото гледате и познавате; да тая вяра, която е чрез Него, му даде пред всички вас това съвършено здраве. ¹⁷И сега, братя, аз зная, че вие, както и началниците ви, сторихте това от незнание; ¹⁸но Бог по тоя начин изпълни това, което беше предизвестил чрез устата на всичките пророци, че Неговият Христос ще пострада. ¹⁹Затова покаяйте се и обърнете се, за да се заличат греховете ви, та да дойдат освежителни времена от лицето на Господа, ²⁰и Той да ви изпрати определения за вас Христа Исуса, ²¹Когото трябва да приемат небесата до времето, когато ще се възстанови всичко, за което е говорил Бог от века чрез устата на светите Си пророци. ²²Защото Моисей е казал: "Господ Бог ще ви въздигне от братята ви пророк, както въздигна мене; Него слушайте във всичко, каквото би ви рекъл; ²³и всяка душа, която не би послушала тоя Пророк, ще бъде изтребена из людете". ²⁴И всичките пророци от Самуила и насетне, колцината са говорили, и те са известили за тия дни. ²⁵Вие сте потомци на пророците, и наследници на завета, който Бог направи с бащите ви, когато каза на Авраама: "В твоето потомство ще се благославят всички земни племена". ²⁶Бог, като възкреси Служителя Си, първо до вас Го изпрати, за да ви благослови, като отвърща всеки от вас от нечестия ви.

4 ¹И когато те още говореха на людете, свещениците и началникът на храмовата *стража* и садукейте надойдоха върху тях, ²възмутени за гдето те поучаваха людете и проповядваха, *в името на Исуса*, възкресението на мъртвите. ³И тъй, туриха ръце на тях и поставиха ги под стража за следния ден, защото беше вече вечер. ⁴А мнозина от тия, които чуха словото повярваха; и числото на *повярвалите* мъже стигна до пет хиляди. ⁵И на другия ден се събраха в Ерусалим началниците им, старейшините и книжниците; ⁶и първосвещеникът Анна, и Каиафа, Иоан, Александър и всички, които бяха от първосвещеническият род. ⁷И като поставиха *Петра и Иоана* наред, питаха ги: С каква сила, или с кое име, извършихте това? ⁸Тогава Петър, изпълнен със Светия Дух, им рече: Началници народни и старейшини, ⁹ако ни изпитвате днес за едно благодеяние *сторено* на немощен човек, чрез какво биде той изцелен, ¹⁰да знаете всички вие и всичките Израилеви люде, че чрез името на Исуса Христа Назарянина, Когото вие разпнахте, Когото Бог възкреси

от мъртвите, чрез това *име* тоя *човек* стои пред вас здрав. ¹¹Той е камъкът, който вие зидарите презряхте, който стана глава на ъгъла. ¹²И чрез никой друг няма спасение; защото няма под небето друго име дадено между човеците, чрез което трябва да се спасим. ¹³А те, като гледаха дързостта на Петра и Иоана и бяха вече забележили, че са неграмотни и неучени човеци, чудеха се; и познаха, че са били с Исуса. ¹⁴А като видяха изцеления човек стоящ с тях, нямаха какво да противоречат. ¹⁵Затова, като им заповядаха да излязат въвн от синедриона, съвещаваха се помежду си, казвайки: ¹⁶Какво да сторим на тия човеци, защото на всичките ерусалимски жители е известно, че бележито знамение стана чрез тях; и не можем да го опровергаем. ¹⁷Но за да се не разнася повече между людете, нека ги заплашим, та да не говорят вече никому в това име. ¹⁸Прочее, те ги повикаха та им заръчаха да не говорят никак нито да поучават в Исусовото име. ¹⁹А Петър и Иоан в отговор им рекоха: Право ли е пред Бога да слушаеме вас, а не Бога, разсъдете; ²⁰защото ние не можем да не говорим това що сме видели и чули. ²¹А те, като ги заплашиха изново, пуснаха ги, понеже не знаеха как да ги накажат, поради людете, защото всички славеха Бога за станалото. ²²Защото човекът, над когото се извърши това чудо на изцеление, беше на повече от четиридесет години. ²³И когато ги пуснаха, те дойдоха при своите си та известиха всичко що им рекоха главните свещеници и старейшините. ²⁴А те като чуха, издигнаха единодушно глас към Бога и рекоха: Владико, Ти си Бог, Който си направил небето, земята, морето и всичко що е в тях, ²⁵Ти чрез Светия Дух, *говорещ* чрез устата на слугата Ти, баща на Давида, си рекъл: - "Защо се разяряваха народите, И людете нами-слухаха суети?" ²⁶Опълчваха се земните царе, И управниците се събираха заедно, Против Господа и против Неговия Помазаник". ²⁷Защото наистина и Ирод и Понтийски Пилат, с езичниците и Израилевите люде, се събраха в тоя град против Твоя свет Служител Исуса, Когото си помазал, ²⁸за да извършат всичко що Твоята ръка и Твоята воля са определили да стане. ²⁹И сега, Господи, погледни на техните заплашвания, и дай на Своите слуги да говорят Твоето слово с пълна дързост, ³⁰докато Ти простираш ръката Си да изцеляваш и да стават знамения и чудеса чрез името на Твоя свет Служител Исуса. ³¹И като се помолиха, потресе се мястото, гдето бяха събрани; и всички се изпълниха със Светия Дух, и с дързост говореха Божието сло-

32 во. ³² А множеството на повярвалите имаше едно сърце и душа; и ни един *от тях* не казваше, че нещо от имота му е негово, но всичко им беше общо. ³³ И апостолите с голяма сила свидетелствуваха за възкресението на Господа Исуса; и голяма благодат почиваше над всички тях.

34 ³⁴ Па и никой от тях не беше в лишение; защото всички, които бяха стопани на ниви или на къщи, продаваха ги, и донасяха цената на продаденото, ³⁵ и слагаха я при нозете на апостолите; и раздаваше се на всекиго според колкото имаше нужда. ³⁶ Така Иосиф, наречен от апостоли-те Варнава (което значи син на увещание), левит, родом кипрянин, ³⁷ като имаше земя, продаде я, и донесе парите та ги сложи пред нозете на апостолите.

5 ¹ А някой си човек на име Анания, с жена си Сапфира, продаде имот, ² и задържа *нещо* от цената, със знанието на жена си; и донесе една част и я сложи пред нозете на апостолите. ³ А Петър рече: Анание, защо изпълни сатана сърцето ти, да излъжеш Светия Дух и да задържиш от цената на нивата? ⁴ Догдето стоеше *непродадена* не беше ли твоя? И след като се продаде, не бяха ли *парите* в твоя власт? Защо си намыслил това нещо в сърцето си? Не си излъгал човеци, но Бога. ⁵ И Анания, като слушаше тия думи, падна и издъхна; и голям страх обзе всички, които чуха това. ⁶ И по-младите мъже станаха, обвиха го и го изнесоха та го погребяха.

⁷ И като се минаха около три часа, влезе жена му, без да знае за станалото. ⁸ И Петър я попита: Кажми ми за толкова ли продадохте нивата? И тя рече: За толкова. ⁹ А Петър *й рече*: Защо се съгласихте да изкусите Господния Дух? Ето нозете на тия, които погребяха мъжа ти, са на вратата, и ще изнесат и тебе. ¹⁰ И тя на часа падна до нозете му и издъхна; а момците, като влязоха, намериха я мъртва, и изнесоха я, та я погребяха до мъжа ѝ. ¹¹ И голям страх обзе цялата църква и всички, които чуха това. ¹² И чрез ръцете на апостолите ставаха много знамения и чудеса между людете, (и те всички бяха единодушно в Соломоновия трем; ¹³ а от другите никой не смееше да се присъедини към тях; людете, обаче, ги величаеха; ¹⁴ и още по-голямо множество повярвали в Господа мъже и жени се прибавяха), ¹⁵ така щото даже изнасяха болните по улиците и ги слагаха на постелки и на легла, та, като заминаваше Петър, поне сянка-та му да засегне някого от тях. ¹⁶ Събираше се още и множество от градовете около Ерусалим та носеха болни и измъчваните от нечистите духове; и всички се изцеляваха. ¹⁷ Тогава станаха първосвещеникът и всички, които бяха с

него, съставляващи садукейската секта, та, изпълнени със завист, ¹⁸ туриха ръце на апостолите и положиха ги в общата тъмница. ¹⁹ Но ангел от Господа през нощта отвори вратата на тъмницата та ги изведе и рече: ²⁰ Идете, застанете в храма та говорете на людете всичките думи на тоя живот. ²¹ Те, като чуха *това*, на съмване влязоха в храма и поучаваха. А първосвещеникът дойде с ония, които бяха с него и, като свикаха синедриона и цялото старейшинство на израилтяните, пратиха в тъмницата да доведат *апостолите*. ²² Но служителите, като отидоха, не ги намериха в тъмницата; и върнаха се та известиха, казвайки: ²³ Тъмницата намерихме заключена твърде здраво, и стражарите да стоят при вратата; но като отворихме, не намерихме никого вътре. ²⁴ А началникът на храмовата *стража* и главните свещеници като чуха тия думи, бяха в недоумение поради тях, *та се чудеха* какво ще последва от това. ²⁵ Но дойде някой си та им извести: Ето човеците, които турихте в тъмницата, стоят в храма и поучават людете. ²⁶ Тогава отиде началникът със служителите и ги доведе, *обаче*, без насилие, защото се бояха от людете, да не би да ги замерват с камъни. ²⁷ И като ги доведоха, поставиха ги пред синедриона; и първосвещеникът ги попита, казвайки: ²⁸ Строго ви запретиохме да не поучавате в това име; но ето напълнили сте Ерусалим с учението си, и възнамерявате да докарате върху нас кръвта на тоя човек. ²⁹ А Петър и апостолите в отговор рекоха: Подобава да се покоряваме на Бога, а не на човеците. ³⁰ Бог на бащите ни възкреси Исуса, Когото вие убихте като Го повесихте на дърво. ³¹ Него Бог възвиси до десницата Си за Началник и Спасител, да даде покаяние на Израиля и прощение на греховете. ³² И ние сме свидетели [Нему] за тия неща, *както е* и Светият Дух, когото Бог даде на ония, които Му се покоряват. ³³ А те, като чуха това, късаха се *от яд*, и възнамеряваха да ги убият. ³⁴ Но един фарисей, на име Гамалиил, законоучител, почитан от всички люде, се изправи в синедриона и заповяда да извадят въвн апостолите за малко време; ³⁵ и рече на събора: Израилтяни, внимавайте добре какво ще направите на тия човеци. ³⁶ Защото в предишни дни въстана Тевда и представяше себе си за голям човек, към когото се присъединиха около четиристотин мъже на брой; който биде убит, и всички, които му се покоряваха, се разпиляха и изчезнаха. ³⁷ След него въстана галилеянинът Юда през времето на записването, и отвлече след себе си *някои от* людете; и той загина, и всички, които му се покоряваха, се разпръснаха. ³⁸ И се-

га ви казвам, оттеглете се от тия човеци и оставете ги, защото, ако това намерение или това дело е от човеци, ще се повали; ³⁹но ако е от Бога, не ще можете го повали. *Пазете се* да не би да се намерите и богопротивници. ⁴⁰И те го послушаха: и, като повикаха апостолите, биха ги, и заръчаха им да не говорят в Исусовото име, и ги пуснаха. ⁴¹А те си отидоха от синедриона, възрадвани загдето се удостоиха да претърпят опозоряване за *Исусовото* име. ⁴²И ни един ден не преставаха да поучават и да благовестуват и в храма и по къщите си, че Исус е Христос.

6 ¹А през тия дни, когато се умножаваха учениците, възникна ропот от гръцките юдеи против еврейските, загдето във всекидневното раздаване на *потребностите* техните вдовици били пренебрегвани. ²По това, дванадесетте свикаха всичките ученици и рекоха: Не е добре ние да оставим Божието слово и да прислужваме на трапези. ³И тъй, братя, изберете измежду вас седем души с одобрен характер, изпълнени с Духа и с мъдрост, които да поставим на тая работа. ⁴А ние ще постоянствуваме в молитвата и в служение на словото. ⁵И това предложение се хареса на цялото множество; и избраха Стефана, мъж пълен с вяра и със Светия Дух, и Филипа, Прохора, Никанора, Тимона, Пармена и Николая, един прозелит от Антиохия. ⁶Тях поставиха пред апостолите: и те, като се помолиха, положиха ръце на тях. ⁷И Божието учение растеше, и числото на учениците в Ерусалим се умножаваше твърде много; и голямо множество от свещениците се подчиняваха на вярата. ⁸А Стефан, пълен с благодат и сила, вършеше големи чудеса и знамения между людето. ⁹Тогава някои от синагогата наречена *синагога* на либертинците, и от киринейците и александрийците, и *някои* от Киликия и Азия, подигнаха се и се препираха със Стефана. ¹⁰Но не можаха да противостоят на мъдростта и Духа, с който той говореше. ¹¹Тогава подучиха човеците да казват: Чухме го да говори хулни думи против Моисея и *против* Бога. ¹²И подбудиха людето със старейшините и книжниците, и като дойдоха върху него, уловиха го и го докараха в синедриона, ¹³гдето поставиха лъжесвидетели, които казаха: Тоя човек непрестанно говори думи против това свето място и *против* закона; ¹⁴защото го чухме да казва, че тоя Исус Назарянин ще разруши това място, и ще измени обредите, които Моисей ни е предал. ¹⁵И всички, които седяха в синедриона, като се вгледаха в него, видяха лицето му, като че беше лице на ангел.

7 ¹Тогава първосвещеникът рече: Така ли е

това? ²А той каза: Братя и бащи, слушайте - Бог на славата се яви на Отца ни Авраама, когато беше в Месопотамия, преди да се засели в Харан, и му рече: ³"Излез из отечеството си и из рода си, та дойди в земята, която ще ти покажа". ⁴Тогава той излезе от халдейската земя и се засели в Харан. И оттам, след смъртта на баща му, *Бог* го пресели в тая земя, в която вие сега живеете. ⁵И не му даде наследство в нея ни колкото една стъпка от нога, а обеща се да я даде за притежание нему и на потомството му след него, докато той още нямаше чадо. ⁶И Бог му говори в смисъл, че неговите потомци щяха да бъдат преселени в чужда земя, гдето щяха да ги поробят и притесняват четиристотин години. ⁷Но аз, рече Бог, ще съдя народа, на който ще робуват; и подир това ще излязат и ще Ми служат на това място. ⁸И му даде в завет обрязването; и така *Авраам* роди Исаака, и обряза го в осмия ден; Исаак *роди* Якова, а Яков дванадесетте патриарси. ⁹А патриарсите завидяха на Иосифа та го продадоха в Египет; Бог, обаче, беше с него. ¹⁰и го избави от всичките му беди, и му даде благоволение и мъдрост пред египетския цар Фараона, който го постави управител над Египет и над целия си дом. ¹¹И настана глад по цялата египетска и хананска земя, и голямо бедствие; и бащите ни не намираха прехрана. ¹²А Яков, като чу, че имало жито в Египет, изпрати първи път бащите ни; ¹³и на втори път Иосиф се откри на братята си, и Иосифовият род стана известен на Фараона. ¹⁴Иосиф прати да повикат баща му Якова и целия му род, седемдесет и пет души. ¹⁵И тъй, Яков слезе в Египет, гдето умря, той и бащите ни; ¹⁶и пренесоха ги в Сихем, та ги положиха в гроба в Сихем, който Авраам беше купил, с цена в сребро от синовете на Емора. ¹⁷А като наближаваше времето *да се изпълни* обещанието, което Бог беше утвърдил на Авраама, людето *бяха* нарасли и се умножили в Египет, ¹⁸докле се издигна друг цар над Египет, който не познаваше Иосифа. ¹⁹Той с коварно постъпване против нашия род *дотолю* притесняваше бащите ни, *щото* да хвърля децата им, за да не остават живи. ²⁰В това време се роди Моисей, който беше прекрасно *дете*, и когото храниха три месеца в бащиния му дом. ²¹И когато го хвърлиха, Фараоновата дъщеря го взе и го отхрани за свой син. ²²И Моисей беше научен на всичката египетска мъдрост, и бе силен в слово и в дело. ²³А като навършваше четиридесетата си година, дойде му на сърце да посети братята си израилтяните. ²⁴И виждайки един *от тях* онеправдан, защити го, и отмъсти за притеснения

25 като порази египтянина, ²⁵ мислейки, че братя-
та му ще разберат, че Бог чрез неговата ръка им
26 дава избавление; но те не разбраха. ²⁶ На след-
ния ден той им се яви, когато *двама от тях* се
биеха, и като искаше да ги помири, каза: Чове-
ци, вие сте братя; защо се онеправдавате един
27 друг? ²⁷ А той, който онеправдаваше ближния
си, го отблъсна, и рече: Кой те е поставил на-
чалник и съдия над нас? ²⁸ И мене ли искаш да
28 убиеш както уби вчера египтянина? ²⁹ Поради
тая дума, Моисей побягна и стана пришелец в
30 мадиамската земя, гдето роди двама сина. ³⁰ И
като се навършиха четиридесет години, яви му
се ангел *Господен* в пустинята на Синайската
31 планина. ³¹ А Моисей, като видя гледката, почуди
й се; но когато се приближаваше да прегледа,
32 дойде глас от Господа; ³² "Аз съм Бог на бащите
ти, Бог Авраамов, Исааков и Яковов". И Мои-
33 сей се разтрепери и не смееше да погледне. ³³ И
Господ му рече: "Изуй обувката от нозете си,
защото мястото, на което стоиш, е света земя.
34 ³⁴ Видях, видях злостраданието на хората Ми,
които са в Египет, чух стенанието им, и слязох
за да ги избавя. Дойди, прочее, и ще те изпратя
35 в Египет". ³⁵ Този Моисей, когото бяха отказали
да приемат, като му рекоха: Кой те поста-
ви началник и съдия? него Бог, чрез ръката на
ангела, който му се яви в къпината, прати и за
36 началник и за избавител. ³⁶ Той ги изведе, като
върши чудеса и знамения в Египет, в Червено-
то море и в пустинята през четиридесет години.
37 ³⁷ Това е същият Моисей, който рече на израил-
тяните: "Бог ще ви въздигне от братята ви про-
38 рок, както *въздигна* и мене", ³⁸ Това е оня, кой-
то е бил в църквата в пустинята заедно с ангела,
който му говореше на Синайската планина, ка-
кто и с бащите ни, който и прие животворни ду-
39 ми, да ги предаде на нас: ³⁹ когото нашите бащи
не искаха да послушат, но го отхвърлиха, и се
40 повърнаха със сърцата си в Египет, ⁴⁰ казвайки
на Аарона: "Направи ни богове, които да ходят
пред нас, защото той Моисей, който ни изведе
41 из Египетската земя, не знаем що му стана". ⁴¹ И
през ония дни те *си* направиха теле, и принесо-
ха жертва на идола и, се веселяха с това, кое-
42 то техните ръце бяха направили. ⁴² Затова Бог
се отвърна *от тях*, и ги предаде да служат на
небесното войнство, както е писано в книгата
на пророците: - "Доме Израилев, на Мене ли
43 принасяхте заклани животни и жертви Чети-
ридесет години в пустинята? ⁴³ *Напротив*, но-
сехте скинията на Молоха, И звездата на бога
Рефана, Изображенията, които *си* направихте,
за да им се кланяте; *Затова*, ще ви преселя от-

татък Вавилон". ⁴⁴ Скинията на свидетелството 44
беше с бащите ни в пустинята, според както за-
повяда Оня, Който каза на Моисея да я направи
по образа, който бе видял; ⁴⁵ която нашите ба- 45
щи по реда си приеха и внесоха с Исуса Навие-
ва във владенията на народите, които Бог изго-
ни пред нашите бащи; *и така стоеше* до дните
на Давида, ⁴⁶ който придоби Божието благово- 46
ление, и поиска да намери обиталище за Яко-
вовия Бог. ⁴⁷ А Соломон му построи дом. ⁴⁸ Но 47, 48
Всевишният не обитава в ръкотворени *храмо-*
ве, както казва пророка: ⁴⁹ "Небето ми е пре- 49
стол, А земята е Мое подножие; Какъв дом ще
построите за Мене? Казва Господ, Или какво е
мястото за Моя покой?" ⁵⁰ Не направи ли Моята 50
ръка всичко това?" ⁵¹ Коровратни и с необря- 51
зано сърце и уши! вие всякога се противите на
Светия Дух; както *правеха* бащите ви, така *пра-*
вите и вие. ⁵² Кого от пророците не гониха ба- 52
щите ви? а още и избиха ония, които предиз-
вестиха за дохождането на Този Праведник, на
Когото вие сега станяхте предатели и убийци, -
53 вие, които приехте закона чрез ангелско слу- 53
жение, и го не опазихте. ⁵⁴ А като слушаха това, 54
сърцата им се късаха *от яд*, и те скърцаха със
зъби на него. ⁵⁵ А *Стефан*, бидейки пълен със 55
Светия Дух, погледна на небето, и видя Божи-
ята слава и Исуса стоящ отдясно на Бога; ⁵⁶ и 56
рече: Ето, виждам небесата отворени, и Човеш-
кият Син стоящ отдясно на Бога. ⁵⁷ Но те, като 57
изкрещяха със силен глас, запушиха си ушите
и единодушно се спуснаха върху него. ⁵⁸ И ка- 58
то го изтласкаха въвн от града, хвърляха камъ-
ни върху него. И свидетелите сложиха дрехите
си при нозете на един момък на име Савел. ⁵⁹ И 59
хвърляха камъни върху Стефана, който призо-
ваваше *Христа*, казвайки: Господи Исусе, при-
еми духа ми. ⁶⁰ И като коленичи, извика със си- 60
лен глас: Господи, не им считай тоя грях. И като
рече това, заспа.

8
¹ А Савел одобряваше убиването му. И на
същия ден се подигна голямо гонение против
църквата в Ерусалим; и те всички с изключе-
ние на апостолите, се разпръснаха по юдейс-
ките и самарийските окръзи. ² И *някои* благо- 2
честиви човеци погребяха Стефана и ридаха
за него твърде много. ³ А Савел опустошаваше 3
църквата като влизаше във всяка къща и зав-
личаше мъже и жени та ги предаваше в тъмни-
ца. ⁴ А тия, които бяха се разпръснали, обика- 4
ляха и разгласяваха благовестието. ⁵ Така Фи- 5
лип слезе в град Самария и им проповядваше
Христа. ⁶ И народът единодушно внимаваше на 6
това, което Филип им говореше, като слуша-
ха *всичко*, и виждаха знаменията, които вър-

7 шеше. ⁷ Защото нечистите духове, като викаха със силен глас, излизаха от мнозина, които ги имаха; и мнозина парализирани и куци бидоха изцелени, ⁸ тъй щото настана голяма радост в оня град. ⁹ А имаше от по-напред в града един човек на име Симон, който, като, представяше себе си за някаква велика *личност*, правеше магии и учудваше населението на Самария. ¹⁰ На него внимаваха всички, от малък до голям, казвайки: Тоя е така наречената велика Божия сила. ¹¹ И внимаваха на него, понеже за доста време ги беше учудвал с магиите си. ¹² Но когато повярваха на Филипа, който благовестуваше за Божието царство и за Исус Христовото име, кръщаваха се мъже и жени. ¹³ И самият Симон повярва и, като се кръсти, постоянно придружаваше Филипа, та, като гледаше, че стават знамения и велики дела, удивляваше се. ¹⁴ А апостолите, които бяха в Ерусалим, като чува, че Самария приела Божието учение, пратиха им Петра и Иоана, ¹⁵ които, като слязоха, помолиха се за тях за да приемат Светия Дух; ¹⁶ защото Той не беше слязъл още ни на един от тях; а само бяха кръстени в Исус Христовото име. ¹⁷ Тогава *апостолите* полагаха ръце на тях и те приемаха Светия Дух. ¹⁸ А Симон, като видя, че с полагането на апостолските ръце се даваше Светия Дух, предложи им пари, казвайки: ¹⁹ Дайте и на мене тая сила щото, на когото положи ръце, да приема Светия Дух. ²⁰ А Петър му рече: Парите ти с тебе заедно да погинат, защото си помислил да придобиеш Божия дар с пари. ²¹ Ти нямаш нито участие, нито дял в тая работа, защото сърцето ти не е право пред Бога. ²² Затуй покаяй се от това твое нечестие, и моли се Господу дано ти се прости тоя помисъл на сърцето ти; ²³ понеже виждам, че си в горчива жлъчка и си вързан в неправда. ²⁴ А Симон в отговор рече: Молете се вие на Господа за мене, да не ме постигне нищо от онова що рекохте. ²⁵ Те, прочее, след като засвидетелствуваха и разгласяваха Господното учение, върнаха се в Ерусалим, като *по пътя* проповядваха благовестието в много самарийски села. ²⁶ А ангел от Господа говори на Филипа, казвайки: Стани, иди към юг, по пътя, който слиза от Ерусалим *през* пустинята за Газа. ²⁷ И той стана та отиде. И, ето, човек от Етиопия, скопец, велможа на етиопската царица Кандакия, който беше *поставен* над цялото й съкровище, и беше дошъл в Ерусалим да се поклони, ²⁸ на връщане седеше в колесницата си и четеше пророка Исаия. ²⁹ А Духът рече на Филипа: Приблужи се и придружи тая колесница. ³⁰ И Филип се завтече та го чу като прочиташе пророка Исаия, и каза: Ами

разбираш ли каквото четеш? ³¹ А той рече: Как да разбера, ако ме не упъти някой? И помоли Филипа да се качи и да седне с него. ³² А мястото от писанието, което, четеше беше това: - "Като овца биде заведен на клане: И както агне пред стригача си не издава глас, Така не отваря устата Си; ³³ В унижение отмени се съдбата Му, А поколението Му, - Кой ще го изкаже? Защото се взе живота Му от земята" ³⁴ И скопецът продума и рече на Филипа: *Кажми ми*, моля ти се, за кого казва това пророкът, - за себе си ли, или за някой друг? ³⁵ А Филип отвори уста, и като почна от това писание, благовести му Исуса. ³⁶ И като вървяха по пътя дойдоха до една вода; и скопецът каза: Ето вода; какво ми пречи да се кръстя? ³⁷ [И Филип рече: Ако вярваш от все сърце, можеш. А той в отговор каза: Вярвам, че Исус Христос е Син Божий]. ³⁸ Тогава заповяда да се спре колесницата; и двамата слязоха във водата, и Филип и скопецът; и кръсти го. ³⁹ А когато излязоха из водата, Господният Дух грабна Филипа; и скопецът вече не го видя, защото възрадван продължи пътя си. ⁴⁰ А Филип се намери в Азот; и, като преминаваше, проповядваше благовестието по всичките градове докле стигна в Кесария.

9 ¹ А Савел, като още дишаше заплашване и убийство против Господните ученици, отиде при първосвещеника. ² и поиска от него писма до синагогите в Дамаск, че, ако намери някой от тоя Път, мъже или жени, да ги докара вързани в Ерусалим. ³ И на отиване, като приближаваше Дамаск, внезапно блесна около него светлина от небето. ⁴ И като падна на земята, чу глас, който му каза: Савле, Савле, защо Ме гониш? ⁵ А той рече: Кой си Ти, Господи? А Той *отговори*: Аз съм Исус, Когото ти гониш. ⁶ Но стани, влез в града, и ще ти кажа какво трябва да правиш. ⁷ А мъжете, които го придружаваха, стояха като вцепенени, понеже чува гласа, а не видяха никого. ⁸ И Савел стана от земята, и когато отвори очите си, не виждаше нищо; и водеха го за ръка та го въведоха в Дамаск. ⁹ И *прекара* три дни без да види и, не яде, нито пи. ¹⁰ А в Дамаск имаше един ученик на име Анания; и Господ му рече във видение: Анание! А той рече: Ето ме, Господи. ¹¹ И Господ му *рече*: Стани и иди на улицата, която се нарича Права и попитай в къщата на Юда за един тарсянин на име Савел; защото, ето, той се моли; ¹² и е видял един човек на име Анания да влиза и да полага ръце на него, за да прогледа. ¹³ Но Анания отговори: Господи, чул съм от мнозина за тоя човек, колко зло е сторил на Твоите светии в Ерусалим. ¹⁴ И тука имал власт от глав-

ните свещеници да върже всички, които при-
 15 зовават Твоето име. ¹⁵ А Господ му рече: Иди,
 защото той ми е съд избран да разгласява Мое-
 то име пред народите и царе и пред израилтя-
 16 ните; ¹⁶ защото аз ще му покажа, колко много
 той трябва да пострада за името Ми. ¹⁷ И тъй
 Анания отиде и влезе в къщата; и като положи
 ръце на него, рече: Брате Савле, Господ ме из-
 прати, - същият Исус Който ти се яви на пътя,
 по който ти идеше, - за да прогледаш и да се из-
 18 пълниш със Светия Дух. ¹⁸ И начаса паднаха от
 очите му като люспи, и той прогледа; и стана та
 19 се кръсти. ¹⁹ А като похапна, доби сила, и пресе-
 20 дя няколко дни с учениците в Дамаск. ²⁰ И поч-
 на веднага да проповядва по синагогите, че Ис-
 21 ус е Божият Син. ²¹ И всички, които го слушаха,
 се удивляваха, и казаха: Не е ли тоя, който в
 Ерусалим съсипвал тия, които призовавали то-
 ва име, и дошъл тука за да закара такива върза-
 22 ни при главните свещеници? ²² А Савел се заси-
 лваше още повече, и преодоляваше юдеите, ко-
 23 ито живееха в Дамаск, като доказваше, че това
 е Христос. ²³ И когато се минаха доста дни, юде-
 24 ите се наговориха да го убият; ²⁴ но техния за-
 говор стана известен на Савла. И те даже варде-
 25 ха портите денем и нощем, за да го убият, ²⁵ но
 учениците му го взеха през нощта и го свалиха
 26 през стената, като го спуснаха с кош. ²⁶ И кога-
 то дойде в Ерусалим, той се стараше да дружи
 с учениците; но всички се бояха от него, поне-
 27 же не вярваха, че е ученик. ²⁷ Но Варнава го взе
 та го доведе при апостолите, и разказа им как
 бил видял Господа по пътя, и че му говорил, и
 как в Дамаск дързостно проповядвал в Исусо-
 28 вото име. ²⁸ И той влизаше и излизаше с тях в
 Ерусалим, като дързостно проповядваше в Гос-
 29 подното име. ²⁹ И говореше и се препираше с
 гръцките юдеи; а те търсеха случай да го уби-
 30 ят. ³⁰ Но братята, като разбраха това, заведоха
 го в Кесария и изпратиха го в Тарс. ³¹ И тъй по
 цяла Юдея, Галилея и Самария църквата има-
 ше мир и се назидаваше, и, като ходеше в страх
 от Господа и в утехата на Светия Дух, се умно-
 32 жаваше. ³² И Петър, като обикаляше всичките
вярващи, слезе и до светиите, които живееха в
 33 Лида. ³³ И там намери един човек на име Еней,
 който бе парализиран. ³⁴ И Петър му рече: Енее, Исус
 Христос те изцелява; стани направи леглото си.
 34 И веднага той стана. ³⁵ И всички, които живе-
 35 еха в Лида и в Саронското поле, го видяха, и се
 36 обърнаха към Господа. ³⁶ А в Иопия имаше ед-
 на последователка на име Тавита (което значи
 Сърна). Тая жена вършеше много добри дела и
 37 благодеяния. ³⁷ И през тия дни тя се разболя и

умря; и като я окъпаха, положиха я в една гор-
 на стая. ³⁸ И понеже Лида беше близо до Иопия, 38
 учениците, като чуха, че Петър бил там, изпра-
 тиха до него двама човека да го помолят: Не се
 бави да дойдеш при нас. ³⁹ И Петър стана и отиде 39
 при тях. И като дойде, заведоха го в горна-
 та стая; и всичките вдовици стояха около него
 и плачеха, и му показаха многото ризи и дре-
 хи, които правеше Сърна когато бе с тях. ⁴⁰ А 40
 Петър изкара всички навън, коленичи та се по-
 моли, и се обърна към тялото и рече: Тавито,
 стани. И тя отвори очите си, и като видя Пет-
 ра, седна. ⁴¹ И той ѝ подаде ръка и я изправи; и 41
 после повика светиите и вдовиците и предста-
 ви *им* я жива. ⁴² И това стана известно по ця- 42
 ла Иопия; и мнозина повярваха в Господа. ⁴³ А 43
Петър преседя дълго време в Иопия у някого
 си кожар Симон.

¹ Имаше в Кесария един човек на име Кор- **10**
 нилий, стотник от така наречения италиийски
 полк. ² Той беше благочестив и се боеше от Бо- 2
 га с целия си дом, раздаваше много милости-
 ни на людете, и непрестанно се молеше на Бо-
 га. ³ Около деветия час през деня той видя яс- 3
 но във видение един ангел от Бога, който вле-
 зе при него и му рече: Корнилие! ⁴ А Той, като 4
 се взря в него, уплашен рече: Що е, Господи? И
ангелът му каза: Твоите молитви и твоите ми-
 лостини възлязоха пред Бога за спомен. ⁵ И се- 5
 га изпрати човеци в Иопия да повикат едного
 Симона, чието презиме е Петър. ⁶ Той гостува у 6
 някой си кожар Симон, чиято къща е край мо-
 рето, [той ще ти каже що трябва да правиш].
⁷ И като си отиде ангелът, който му говореше, 7
 той повика двама от слугите *си* и един благоче-
 стив войник от тия, които редовно му служеха;
⁸ и като им разказа всичко, прати ги в Иопия. 8
⁹ А на следния ден, когато те пътуваха и наб- 9
 лижаваха до града, около шестия час Петър се
 качи на къщния покрив да се помоли. ¹⁰ И ка- 10
 то огладня, поиска да яде; но докато приготвя-
 ха, той дойде в изстъпление, ¹¹ и видя небето 11
 отворено и някакъв съд, като голяма плащани-
 ца, да слиза, спускана чрез четирите ъгъла към
 земята. ¹² В него имаше всякакви земни четве- 12
 роноги и животни и небесни птици. ¹³ И дойде 13
 глас към него: Стани, Петре, заколи и яж. ¹⁴ А 14
 Петър рече: Никак, Господи, защото никога не
 съм ял нищо мръсно и нечисто. ¹⁵ И пак *дой-* 15
де към него втори път глас: Което Бог е очи-
 стил, ти за мръсно го не считай. ¹⁶ И това стана 16
 три пъти, след, което съдът се вдигна веднага
 на небето. ¹⁷ А докато Петър беше в недоуме- 17
 ние, какво значеше видението, което беше ви-
 дял, ето, изпратените от Корнилия човеци, ка-

то бяха разпитали за Симоновата къща, заста-
 18 наха пред портата. ¹⁸ и повикаха та попитаха:
 Тука ли гостува Симон, чието презиме е Петър?
 19 ¹⁹ И докато Петър още размисляше за видение-
 то, Духът му рече: Ето, трима човека те търсят.
 20 ²⁰ Стани, слез, та иди с тях; и никак не се съмня-
 21 вай, защото Аз съм ги изпратил. ²¹ И тъй, Петър
 слезе при хората и рече: Ето аз съм оня, ко-
 22 гото търсите. По коя причина дойдохте? ²² А те
 рекоха: Стотникът Корнилий, човек праведен
 и който се бои от Бога, и с добро име между це-
 лия юдейски народ, биде уведомен *от Бога* чрез
 един свет ангел да те повика у дома си и да чуе
 23 думи от тебе. ²³ Тогава той ги покани вътре да
 ги нагости. И на сутринта той стана та излезе с
 тях; а някои от братята от Иопия го придружи-
 24 ха. ²⁴ И на другия ден влязоха в Кесария; а Кор-
 нилий ги чакаше, като беше свикал роднините
 си и близките си приятели. ²⁵ И когато влизаше
 Петър, Корнилий го посрещна, падна пред но-
 26 зете му и се поклони. ²⁶ А Петър го дигна, каз-
 27 вайки: Стани; и сам аз съм човек. ²⁷ И разгова-
 ряйки се с него, той влезе и намери мнозина
 28 събрани. ²⁸ И рече им: Вие знаете колко неза-
 конно е за юдеин да има сношение или да дру-
 жи с иноплеменник; Бог, обаче, ми показа, че
 не бива да наричам никого мръсен или нечист.
 29 ²⁹ Затова, щом ме повикахте, дойдох без да въз-
 разявам; и тъй, питам *ви* по коя причина сте ме
 30 повикали? ³⁰ И Корнилий рече: Преди четири
 дни, в тоя час прекарвах деветия час в молит-
 ва у дома; и ето, пред мене застана човек със
 31 светло облекло, който каза: ³¹ Корнилие, тво-
 ята молитва е послушана, и твоите милостини
 32 се помнят пред Бога. ³² Прати, прочее, в Иопия
 да повикат Симона, чието презиме е Петър; той
 гостува в дома на един кожар Симон, край мо-
 33 рето, [той като дойде, ще ти говори]. ³³ Нача-
 са, прочее, пратих до тебе, и ти си сторил доб-
 ре да дойдеш. И тъй, ние всички присъствува-
 34 ме тука пред Бога за да чуем все що ти е за-
 повядано от Господа. ³⁴ А Петър отвори уста и
 рече: Наистина виждам, че Бог не гледа на ли-
 35 це; ³⁵ но във всеки народ оня, който Му се бои
 36 и върши правото, угоден Му е. ³⁶ Словото, кое-
 то Той прати на израилтяните та им благове-
 стяваше мир чрез Исуса Христа, (Който е Гос-
 37 подар на всички), ³⁷ това слово вие знаете, кое-
 то след кръщението, проповядвано от Иоана, се
 разпространи по цяла Юдея, начиная от Гали-
 38 лея, ³⁸ *именно*, Исус от Назарет, - как Бог Го по-
 маза със Светия Дух и със сила; Който обикаля-
 ше да прави благодеяния и да изцелява всички
 39 ³⁹ И ние сме свидетели на всичко що извърши

Той и в Юдейската земя и в Ерусалим; Кого-
 то и убиха, като Го повесиха на дърво. ⁴⁰ Него ⁴⁰
 Бог възкреси на третия ден, и даде му да се яви,
 41 не на всичките люде, а на нас предизбраните ⁴¹
 от Бога свидетели, които ядохме и пихме с Него
 след като възкръсна от мъртвите. ⁴² И заръча ⁴²
 ни да проповядваме на людете и да свидетел-
 ствуваме, че Той е определеният от Бога Съдия
 на живите и мъртвите. ⁴³ За Него свидетелству-
 ват всичките пророци, че всеки, който повярва
 в Него, ще получи чрез Неговото име прощение
 на греховете *си*. ⁴⁴ Докато Петър още говореше ⁴⁴
 тия думи, Светият Дух слезе на всички, които
 слушаха словото. ⁴⁵ И обрязаните вярващи до-
 45 шли с Петра, се смаяха загдето дарът на Светия
 Дух, се изля и на езичниците, ⁴⁶ защото ги чу-
 46 ваха да говорят *чужди* езици и да величают Бо-
 га. Тогава Петър проговори: ⁴⁷ Може ли някой ⁴⁷
 да забрани водата, да се не кръстят тия, които
 приеха Светия Дух, както и ние? ⁴⁸ И заповяда ⁴⁸
 да бъдат кръстени в името на Исуса Христа. То-
 гава му се примолыха да преседи няколко дни у
 тях.

¹ И апостолите и братята, които бяха в **11**
 Юдея, чува, че езичниците приели Божието
 слово. ² И когато Петър влезе в Ерусалим, ония, ²
 които бяха от обрязаните, се препираха с него,
 казвайки: ³ При необрязани човеци си влизал ³
 и си ял с тях. ⁴ А Петър захвана, та им изложи ⁴
 наред *станалото*, като каза: ⁵ Аз бях на молит-
 5 ва в град Иопия, и в изстъпление видях виде-
 ние: един съд като голяма плащаница слизаше,
 спускан чрез четирите ъгъла от небето, и дой-
 6 де дори до мене. ⁶ В него, като се възрях и раз-
 съждавах, видях земните четвероноги, зверове,
 и животни, и небесни птици. ⁷ Чух още и глас, ⁷
 който ми каза: Стани, Петре, заколи и яж. ⁸ Но ⁸
 аз рекох: Никак, Господи, защото никога не е
 влизало в устата ми нещо мръсно или нечисто.
⁹ Обаче, втори глас от небето продума: Което ⁹
 Бог е очистил, ти за мръсно го не считай. ¹⁰ То-
 10 ва стана три пъти, след което всичко се дръп-
 на пак на небето. ¹¹ И ето, на същия час три-
 11 ма човека, изпратени от Кесария до мене, при-
 стигнаха пред къщата, в която бяхме. ¹² И Ду-
 12 хът ми каза да отида с тях, и никак да не пра-
 вя разлика *между хората*, а с мене дойдоха
 и шестимата тия братя, и влязохме в къщата
 на човека. ¹³ И той ни разказа как видял анге-
 13 ла да стои в къщата му и да казва: Прати *чове-*
 ци в Иопия да повикат Симона, чието презиме
 е Петър; ¹⁴ той ще ти каже думи, чрез които ще ¹⁴
 се спасиш ти и целият ти дом. ¹⁵ И когато поч-
 15 нах да говоря, Светият Дух слезе на тях, както
 и на нас изначало. ¹⁶ Тогава си спомних думата ¹⁶

на Господа, как каза: Иоан е кръщавал с вода, а вие ще бъдете кръстени със Светия Дух. ¹⁷ И тъй, ако Бог даде същия дар и на тях, когато повярваха в Господа Исуса Христа, както и на нас, кой бях аз та да можех да възпрепятствувам на Бога? ¹⁸ Като чуха това, те престанаха да възразяват, и славеха Бога, казвайки: И на езичниците Бог даде покаяние за живот. ¹⁹ Между това, разпръснатите от гонението, което стана по убиването на Стефана, пътуваха дори до Финикия, Кипър и Антиохия, като на никой друг не възвестяваха словото освен на юдеите. ²⁰ Обаче между тях имаше някои кипряни и киринейци, които, като пристигнаха в Антиохия, говореха и на гърците, благовестявайки Господа Исуса. ²¹ Господната ръка беше с тях та голямо число човечи повярваха и се обърнаха към Господа. ²² И стигна известие за тях в ушите на църквата в Ерусалим; и те изпратиха Варнава в Антиохия; ²³ който като дойде и видя делото на Божията благодат, зарадва се, и увещаваеше всички да пребъдват в Господа с непоколебимо сърце. ²⁴ Понеже той беше добър човек пълен със Светия Дух и с вяра; и значително множество се прибави към Господа. ²⁵ Тогава той отиде в Тарс да търси Савла; ²⁶ и като го намери, доведе го в Антиохия, та, като се събираха в църквата цяла година, научиха значително множество. И първо в Антиохия учениците се нарекоха християни. ²⁷ И през тия дни слязоха пророци от Ерусалим в Антиохия, ²⁸ един от които на име Агав, стана и обяви чрез Духа, че щеше да настане голям глад по цялата вселена; какъвто и стана в дните на Клавдия. ²⁹ Затова учениците наредиха да изпратят всеки според състоянието си, помощ на братята, които живееха в Юдея; ³⁰ което и сториха, и я изпратиха до превитерите чрез ръката на Варнава и Савла.

12 ¹ Около това време цар Ирод простря ръцете си да притесни някои от църквата. ² Уби с меч Иоановия брат Якова; ³ и, като видя, че беше угодно на юдеите, той при това улови и Петра. Това беше през дните на безквасните хлябове. ⁴ И като го хвана, хвърли го в тъмница, и предаде го на четири четворки войници да го вардят, с намерение да го изведе пред людете подир пасхата. ⁵ И така, те вардеха Петра в тъмницата; а църквата принасяше пред Бога усърдна молитва за него. ⁶ И през същата нощ, когато Ирод щеше да го изведе, Петър спеше между двама войника, окован с две вериги; и стражари пред вратата вардеха тъмницата. ⁷ И, ето, един ангел от Господа застана до него, и светлина осия килията; и като побута Петра по ребра-

та, разбуди го и рече му: Ставай бърже. И веригите паднаха от ръцете му. ⁸ И ангелът му рече: 8
Опаши се и обуй сандалите си. И той стори така. Тогава му каза: Облечи дрехата си и дойди подир мене. ⁹ И Петър излезе и вървеше изподире, без да знае, че извършеното от ангела е действителност, но си мислеше, че вижда видение. ¹⁰ А като преминаха първата и втората стража, дойдоха до желязната порта, която води в града, и тя им се отвори сама; и като излязоха през нея, изминаха една улица и ангелът веднага се оттегли от него. ¹¹ И Петър, когато дойде на себе си, рече: Сега наистина зная, че Господ изпрати ангела Си и ме избави от ръката на Ирода, и от всичко, което юдейските люде очакваха. ¹² И като поразмисли, дойде при къщата на Мария, майката на Иоана, чието презиме бе Марко, гдето бяха събрани мнозина да се молят. ¹³ И когато похлопа на вратичката в портата, една слугиня на име Рода излезе да послуша кой е. ¹⁴ И щом позна Петровия глас, от радост не отвори портата, а се завтече и извести, че Петър стои пред портата. ¹⁵ А те й рекоха: Ти си луда. Но тя настояваше, че това що им казва е вярно. Тогава те думаха: Това е неговият ангел°. ¹⁶ А Петър продължаваше да хлопа; и като отвориха, видяха го и се смаяха. ¹⁷ А той им помахаша с ръка да мълчат, и им разказа, как го изведе Господ из тъмницата. И като им каза: Явете това на Якова и на братята, излезе та отиде на друго място. ¹⁸ А като се съмна, стана не малко смущение между войниците - какво стана Петър. ¹⁹ А Ирод, като го потърси и не го намери, изпита стражарите и заповяда да ги погубят. И слезе от Юдея в Кесария, и там живееше. ²⁰ А Ирод беше много разгневен от тирците и сидонците; и те дойдоха единодушно при него, и, като спечелиха поддръжката на царския постелник Власта, просеха помирение, защото тяхната област се хранеше от царската. ²¹ И в един определен ден Ирод, облечен в царска одежда, седна на престола и държаша реч пред тях. ²² А народът извика: Глас Божий, а не човешки! ²³ И понеже не въздаде слава на Бога, начаса един ангел от Господа го порази, та биде изяден от червеи и умря. ²⁴ Между това, Божието учение растеше и се умножаваше. ²⁵ А Варнава и Савел, като свършиха службата със себе си Иоана, чието презиме бе Марко.

¹ А в антиохийската църква имаше пророци и учители: Варнава, Симеон, наречен Нигер, киринеецът Луций, Манаин, който беше възпитан заедно с четверовластника Ирод и Савел. **13**

2 ² И като служеха на Господа и постеха, Светият
 Дух рече: Отделете ми Варнава и Савла за рабо-
 3 тата, на която съм ги призовал. ³ Тогава, като
 постиха и се помолиха, положиха ръце на тях
 4 и ги изпратиха. ⁴ И така те, изпратени от Све-
 тия Дух, слязоха в Селевкия, и оттам отплува-
 5 ха за Кипър. ⁵ И когато бяха в Саламин, про-
 повядваха Божието слово в юдейските синаго-
 6 ги; и имаха Иоана за свой прислужник. ⁶ И ка-
 то преминаха целия остров до Пафа, намери-
 ха някой си магьосник, лъжепророк, юдеин на
 7 име Вариисус, ⁷ който беше с управителя Сер-
 гия Павла, един разумен човек. Тоя *последни-*
ят повика Варнава и Савла и поиска да чуе Бо-
 8 жието слово. ⁸ Но магьосникът Елима (защото
 така се превежда името му) им се противеше,
 и стараше се да отвърне управителя от вяра-
 9 та. ⁹ Но Савел, който се наричаше и Павел, из-
 пълнен със Светия Дух, се вгледа в него и рече:
 10 ¹⁰ О, ти, пълен с всякакви лукавщини и с всяка-
 кво коварство, сине дяволски, враже на всичко
 11 що е право, няма ли да престанеш да извраща-
 ваш правите пътища на Господа? ¹¹ И сега, ето,
 Господната ръка е върху тебе; ти ще ослепееш,
 и няма да виждаш слънцето за *известно* време.
 И начаса падна на него помрачаване и тъмни-
 на; и той се луташе, търсейки да го води някой
 12 за ръка. ¹² Тогава управителят, като видя стана-
 лото, повярва, смаян от Господното учение. ¹³ А
 Павел и дружината му, като отплуваха от Пафа,
 14 дойдоха в Перга Памфилийска; а Иоан се отде-
 ли от тях и се върна в Ерусалим. ¹⁴ А те замина-
 ха от Перга и стигнаха в Антиохия писидийска;
 и в съботния ден влязоха в синагогата и седна-
 15 ха. ¹⁵ И след прочитането на закона и пророци-
 те, началниците на синагогата пратиха до тях
 да им кажат: Братя, ако имате някоя увещател-
 16 на дума за хората кажете. ¹⁶ Павел, прочее, ста-
 на та помаха с ръка, и рече: Израилтяни, и вие,
 17 които се боите от Бога, слушайте. ¹⁷ Бог на тоя
 Израилски народ избра бащите ни и издигна
 18 народа, когато престояваха в Египетската земя,
 и с издигната мишца ги изведе из нея. ¹⁸ И за
 около четиридесет години ги води и храни в пу-
 19 стинята. ¹⁹ И като изстреби седем народа в Ха-
 наанската земя, раздели *им* тяхната земя да *им*
бъде наследство за около четиристотин и петде-
 20 сет години. ²⁰ След това *им* дава съдии до про-
 21 рока Самуила. ²¹ После поискаха цар; и Бог им
 даде Саула, Кисовия син, мъж от Вениамино-
 22 вото племе, за четиридесет години. ²² И него ка-
 то отмахна, издигна им за цар Давида, за кого-
 то свидетелствува, казвайки, "Намерих Давида,
 Иесеевия син, човек според сърцето Ми, кой-
 23 то ще изпълни всичката Ми воля". ²³ От негово-

то потомство Бог, според обещанието Си, въз-
 дигна на Израила Спасител, Исуса, ²⁴ след като 24
 Иоан, преди Неговото идване, беше проповяд-
 вал кръщението на покаяние на целия Израил-
 ски народ. ²⁵ И като свършваше попрището си, 25
 Иоан казваше: Според както мислите, кой съм
 аз? Не съм *Оня, Когото очаквате*; но, ето, по-
 дир мене иде Един, Комуто не съм достоен да
 развържа обувката на нозете. ²⁶ Братя, потомци 26
 от Авраамовия род, и които измежду вас се бо-
 ят от Бога, нам се изпрати вестта на това спасе-
 27 ние. ²⁷ Защото ерусалимските жители и техните
 началници, като не Го познаха, а без да *разбе-*
рат пророческите думи, които се прочитат вся-
 ка събота, изпълниха *ги* като *Го* осъдиха. ²⁸ Без 28
 да намерят *в Него* нещо достойно за смърт, пак
 изискаха от Пилата да бъде убит. ²⁹ И когато 29
 изпълниха всичко, що бе писано за Него, снеха
 Го от дървото и положиха Го в гроб. ³⁰ Но Бог 30
 Го възкреси от мъртвите. ³¹ И Той в продълже- 31
 ние на много дни се явяваше на тия, които бя-
 ха възлезли с Него от Галилея в Ерусалим, ко-
 32 ито сега са свидетели за Него пред хората. ³² И
 ние ви донесохме блага вест за обещанието да-
 дено на бащите ни, ³³ че Бог го изпълни на тех- 33
 ните чада, като възкреси Исуса; както е писа-
 но и във втория Псалом: - "Ти си Мой Син, Аз
 днес Те родих". ³⁴ А че Го е възкресил от мърт- 34
 вите, никога вече да се не връща в изтлението
 казва така: "Ще ви дам Верните милости, *обе-*
щани на Давида". ³⁵ Защото и в друг *Псалом* каз- 35
 ва: "Няма да оставиш Светеца Си да види изтле-
 36 ние". ³⁶ Обаче, Давид, след като в своето си по-
 коление послужи на Божието намерение, заспа
 и биде положен при бащите си, и видя изтле-
 37 ние. ³⁷ А Тоя, Когото Бог възкреси, не видя изт- 37
 ление. ³⁸ И така, братя, нека ви бъде известно, 38
 че чрез Него се проповядва на вас прощение на
 39 греховете. ³⁹ и че всеки, който вярва, се оправ-
 дава чрез Него от всичко, от което не сте могли
 да се оправдаете чрез Моисеевия закон. ⁴⁰ За- 40
 това внимавайте да не би да *ви* постигне каза-
 ното от пророците: ⁴¹ "Погледнете, презрители, 41
 учудете се, и се погубете; Защото Аз ще извър-
 ша едно дело във вашите дни, Дело, което ни-
 как няма да повярвате, ако и да ви го разкаже
 някой". ⁴² Когато си излизаха [из юдейската си- 42
 нагога, езичниците] ги молеха да им се пропо-
 43 вядват тия думи и следващата събота. ⁴³ И ко- 43
 гато се разиде синагогата, мнозина от юдеите
 и от благочестивите прозелити тръгнаха след
 Павла и Варнава; които, като се разговаряха с
 тях, увещаваха ги да постоянствуват в Божия-
 та благодат. ⁴⁴ На следващата събота се събра 44
 почти целият град да чуят Божието слово. ⁴⁵ А 45

юдеите като видяха множествата, изпълниха се със завист, опровергаваха това, което говореше Павел и хулеха. ⁴⁶ Но Павел и Варнава говореха дързостно и рекоха: Нужно беше да се възвести първо на вас Божието учение; но понеже го отхвърляте и считате себе си недостойни за вечния живот, ето обръщаме се към езичниците. ⁴⁷ Защото така ни заповяда Господ, *казвайки*: "Поставих Те за светлина на народите, За да бъдеш за спасение до края на земята" ⁴⁸ И езичниците, като слушаха това, радваха се и славеха Божието учение; и повярваха всички, които бяха отредени за вечния живот. ⁴⁹ И Господното учение се разпространяваше по цялата тая страна. ⁵⁰ А юдеите подбудиха набожните високоставени жени и градските първенци, и като повдигнаха гонение против Павла и Варнава, изпъдиха ги из пределите си. ⁵¹ А те отърсиха против тях праха от нозете си, и дойдоха в Икония. ⁵² А учениците се изпълниха с радост и със Светия Дух.

14 ¹ А в Икония те влязоха заедно в юдейската синагога, и така говориха, че повярваха голямо множество юдеи и гърци. ² А непокорните *на Божието учение* юдеи подбудиха и раздразниха духовете на езичниците против братята. ³ Но пак те преседяха *там* доста време и дързостно говореха за Господа, Който свидетелствуваше за словото на Своята благодат, като даваше да стават знамения и чудеса чрез техните ръце. ⁴ И множеството в града се раздвои; едни бяха с юдеите, други с апостолите. ⁵ И когато се породи стремеж у езичниците и юдеите с началниците им за да ги опозорят и да ги убият с камъни, ⁶ те се научиха и избягаха в ликаонските градове, Листра и Дервия, и в околните *им* места, ⁷ и проповядваха благовестието. ⁸ А в Листра седеше някой си човек немощен в нозете си, куц от рождението си, който никога не бе ходил. ⁹ Той слушаше Павла като говореше; а *Павел*, като се взря в него и видя че има вяра да бъде изцелен, ¹⁰ рече със силен глас: Стани на нозете си. И той скочи и ходеше. ¹¹ А народът, като видя какво извърши Павел, извика със силен глас, казвайки по ликаонски: Боговете оприличени на човеци, са слезли при нас. ¹² И наричаха Варнава Юпитер, а Павла Меркурий, понеже той беше главният говорител. ¹³ И жрецът при Юпитеровото *капище*, което беше пред града, приведе юнци и *донесе* венци на портите, и заедно с народа се канеше да принесе жертва. ¹⁴ Като чува това апостолите Варнава и Павел, раздраха дрехите си, скочиха всред народа, та извикаха, казвайки: ¹⁵ О, мъже, защо правите това? И ние сме човеци със същото есте-

ство като вас, и благовестяваме ви да се обърнете от тия суети към живия Бог, Който е направил небето, земята, морето и всичко що има в тях; ¹⁶ Който през миналите поколения е оставял всичките народи да ходят по своите пътища, ¹⁷ ако и да не е преставал да свидетелствува за Себе Си, като е правил добрини и давал ви е от небето дъждове и родовити времена, и е пълнил сърцата ви с храна и веселба. ¹⁸ И като казаха това, те едвам възпряха множествата да не им принасят жертва. ¹⁹ Между това дойдоха юдеи от Антиохия и Икония, които убедиха народа; и те биха Павла с камъни, и го извлякоха вън от града, като мислеха, че е умрял. ²⁰ А когато учениците още стояха около него, той стана та влезе в града; и на утринта отиде с Варнава в Дервия. ²¹ И след като проповядваха благовестието в тоя град и придобиха много ученици, върнаха се в Листра, Икония и Антиохия, ²² и утвърдяваха душите на учениците, като ги увещаваха да постоаянствуват във вратата, и *ги учеха*, че през много скърби трябва да влезем в Божието царство. ²³ И след като им ръкоположиха презвитери във всяка църква и се помолиха с пост, препоръчаха ги на Господа, в Когото бяха повярвали. ²⁴ И като минаха през Писидия, дойдоха в Памфилия; ²⁵ и проповядваха учението в Перга и слязоха в Аталия. ²⁶ Оттам отплуваха за Антиохия, отгдето бяха препоръчани на Божията благодат за делото, което *сега* бяха извършили. ²⁷ И като пристигнаха и събраха църквата, те разказаха всичко, което беше извършил Бог чрез тях, и как беше отворил за езичниците врата, за да повярват. ²⁸ И *там* преседяха доста време с учениците.

15 ¹ А някои слязоха от Юдея и учеха братята *казвайки*: Ако се не обрежете, според Моисеевия обред, не можете да се спасите. ² И тъй, като стана доста препирня и разискване между тях и Павла и Варнава, *братята* наредиха Павел и Варнава и някои други от тях да възлязат за тоя въпрос в Ерусалим до апостолите и презвитерите. ³ Те, прочее, изпратени от църквата, минаваха и през Финикия и през Самария, та разказваха за обръщението на езичниците; и доставяха голяма радост на всичките братя. ⁴ А като стигнаха в Ерусалим, бяха приети от църквата и от апостолите и презвитерите, и разказваха все що беше извършил Бог чрез тях. ⁵ Но, *рекоха те*, някои от повярвалите между фарисейската секта станаха та казаха: Нужно е да се обрязват *езичниците*, и да им се заръча да пазят Моисеевия закон. ⁶ Тогава апостолите и презвитерите се събраха да разискват тоя въпрос. ⁷ И след много разпитване Петър стана та им

каза: Братя, вие знаете, че в първите дни Бог избра между вас *мене*, щото езичниците чрез моите уста да чуят евангелското учение и да повярват. ⁸ И сърцеведец Бог им засвидетелствува като даде и на тях Светия Дух, както и на нас; ⁹ и не направи никаква разлика между нас и тях, като очисти сърцата им чрез вяра. ¹⁰ Сега, прочее, защо изпитвате Бога, та да налагате на шията на учениците хомот, който нито бащите ни, нито ние можем да носим? ¹¹ Но вярваме, че ние ще се спасим чрез благодатта на Господа Исуса, също както и те. ¹² Тогава цялото множество млъкна и слушаше Варнава и Павла да разказват какви знамения и чудеса Бог беше извършил чрез тях между езичниците. ¹³ И след като свършиха те да говорят, Яков взе думата и каза: Братя послушайте мене; ¹⁴ Симон обясни по кой начин Бог най-напред посети езичниците, за да вземе измежду тях люде за Своего име. ¹⁵ С това са съгласни и пророческите думи, както е писано: ¹⁶ "След това ще се върна. И пак ще въздигна падналата Давидова скиния, И пак ще издигна развалините ѝ, И ще я изправя; ¹⁷ За да потърсят Господа останалите от човешките, И всичките народи, които се наричат с името Ми, ¹⁸ Казва Господ, Който прави да е известно това от века". ¹⁹ Затуй, аз съм на мнение да не отегчаваме тия измежду езичниците, които се обръщат към Бога; ²⁰ но да им пишем да се въздържат от оскверненията чрез идоли, чрез блудство и чрез *ядене* удавено и кръв. ²¹ Защото още от старо време по всичките градове е имало такива, които са проповядвали Моисеевия закон, който се и прочита всяка събота в синагогите. ²² Тогава апостолите и презвитерите с цялата църква намериха за добре да изберат измежду си човеци, и да ги пратят в Антиохия с Павла и Варнава, - *а именно*: Юда, наречен Варсава, и Сила, водители между братята. ²³ И писаха им по тях *следното*: От апостолите и по-старите братя, поздрав до братята, които са от езичниците в Антиохия, Сирия и Киликия. ²⁴ Понеже чухме, че някои, които са излезли от нас, ви смутили с думите си, и извратили душите ви, [като ви казват да се обрязвате и да пазите закона], без да са приели заповед от нас, ²⁵ то ние, като дойдохме до единодушие, намерихме за добре да изберем мъже и да ги пратим до вас заедно с любимите ни Варнава и Павла, ²⁶ човеци, които изложиха живота си на опасност за името на нашия Господ Исус Христос. ²⁷ И така изпращаме Юда и Сила, да ви съобщят и те устно същите неща. ²⁸ Защото се видя добре на Светия Дух и на нас да ви не налагаме никаква друга тежота, освен следните необходими

неща: ²⁹ да се въздържате от *ядене* идоложертвено, кръв и удавено, *тоже* и от блудство; от които ако се пазите, добре ще ви бъде. Здравейте. ³⁰ И така, изпратените слязоха в Антиохия, ³¹ и като събраха всичките *вярващи* дадоха им посланието. ³² И те, като го прочетоха, зарадваша се за успокоението *що им даваше*. ³³ А Юда и Сила, които бяха и сами пророци, увещаваха братята с много думи, и ги утвърдиха. ³⁴ И след като преседяха *там* известно време, братята ги оставиха с мир да се върнат при ония, които ги бяха изпратили. ³⁵ [Но Сила видя за добре да поседи още там]. ³⁶ А Павел и Варнава останаха в Антиохия, и заедно с мнозина други, поучаваха и проповядваха Господното учение. ³⁷ А след няколко дни Павел рече на Варнава: Да се върнем сега по всички градове, гдето сме проповядвали Господното учение, и да нагледаме братята, как са. ³⁸ И Варнава беше на мнение да вземат със себе си Йоана, наречен Марко; ³⁹ а Павел не намираше за добре да вземат със себе си този, който се бе отделил от тях *още* от Памфилия, и не отиде с тях на делото. ⁴⁰ И тъй, възникна разпра [помежду им], така че те се отделиха един от друг; и Варнава взе Марко та отплуваха за Кипър, ⁴¹ а Павел си избра Сила, и тръгна, препоръчан от братята на Господната благодат. ⁴² И минаваше през Сирия и Киликия и утвърждаваше църквите.

¹ После пристигна и в Дервия и Листра; и, **16** ето, там имаше един ученик на име Тимотей, син на една повярвала еврейка, а чийто баща беше грък. ² Тоя ученик имаше характер одобрен от братята в Листра и Икония. ³ Него Павел пожела да води със себе си, затова взе та го обряза поради юдеите, които бяха по ония места; понеже всички знаеха, че баща му беше грък. ⁴ И като ходеха по градовете, предаваха им наредбите определени от апостолите и презвитерите в Ерусалим, за да ги пазят. ⁵ Така църквите се утвърждаваха във вярата, и от ден на ден се умножаваха числено. ⁶ И *апостолите* преминаха фригийската и галатийската земя, като им се забрани от Светия Дух да проповядват словото в Азия; ⁷ и като дойдоха срещу Мизия опитаха се да отидат във Витания, но Исусовият Дух не им допусна. ⁸ И тъй, като изминаха Мизия, слязоха в Троада. ⁹ И яви се на Павла нощем видение: един македонец стоеше та му се молеше, казвайки: Дойди в Македония и помогни ни. ¹⁰ И като видя видението, веднага потърсихме *случай* да отидем в Македония, като дойдохме до заключение, че Бог ни призовава да проповядваме благовестието на тях. ¹¹ И тъй, като отплувахме от Троада, отправихме се пра-

12 во към Самотрак, на следния ден в Неапол, ¹² и
оттам във Филипи, който е главният град на
оная част от Македония, и римска колония. В
13 тоя град преседяхме няколко дни. ¹³ А в събота
излязохме въвн от портата край една река, гдето
предполагахме, че става молитва; и седнахме та
14 говорихме на събраните там жени. ¹⁴ И някоя
си богобоязлива жена на име Лидия, от град
Тиатир, продавачка на морави платове, слуша-
ше и Господ отвори сърцето ѝ да внимава на
15 това, което Павел говореше. ¹⁵ И като се кръ-
сти тя и домът ѝ, помоли ни, казвайки: Ако ме
признавате за вярна Господу, влезте в къщата
16 ми и седнете. И принуди ни. ¹⁶ И един ден, ка-
то отивахме на молитвеното място, срещна ни
една мома, която имаше предсказателен дух и
чрез прокобяването си докарваше голяма печ-
17 чалба на господарите си. ¹⁷ Тя вървеше подир
Павла и нас та викаше, казвайки: Тия човеци са
слуги на Всевишния Бог, които ви проповядват
18 път за спасение. ¹⁸ Това тя правеше много дни
наред. А понеже твърде дотегна на Павла, той
се обърна и рече на духа: Заповядвам ти в име-
то на Исуса Христа да излезеш от нея. И изле-
19 зе в същия час. ¹⁹ А господарите ѝ като видяха,
че излезе и надеждата им за печалба, хванаха
Павла и Сила та ги завлякоха на пазара пред на-
20 чалниците. ²⁰ И като ги изведоха при градските
съдии, рекоха: Тия човеци са юдеи и смущават
21 града ни, ²¹ като проповядват обичаи, които не
е позволено на нас, като римляни, да приема-
22 ме или да пазим. ²² На това народът купно се
подигна против тях, градските съдии им раз-
късаха дрехите и заповядаха да ги бият с тоя-
23 ги. ²³ И като ги биха много, хвърлиха ги в тъм-
ница, и заръчаха на тъмничния началник да ги
24 варди здраво; ²⁴ който, като получи такава за-
повед, хвърли ги в по-вътрешната тъмница, и
25 стегна добре нозете им в клада. ²⁵ Но по сред-
нощ, когато Павел и Сила се молеха с химни
26 на Бога, а затворниците ги слушаха, ²⁶ внезапно
стана голям трус, така че основите на тъмница-
та се поклатиха и веднага всички врати се отво-
27 риха, и оковите на всичките се развързаха. ²⁷ И
началникът, когато се събуди и видя тъмнич-
ните врати отворени, измъкна ножа си и щеше
да се убие, мислейки че затворниците са избя-
28 гали. ²⁸ Но Павел извика със силен глас, думай-
ки: Недей струва никакво зло на себе си, защо-
29 то всички сме тука. ²⁹ Тогава началникът по-
иска светила, скочи вътре, и разтреперан пад-
30 на пред Павла и Сила; ³⁰ и изведе ги въвн и ре-
че: Господа, що трябва да сторя, за да се спася?
31 ³¹ А те казаха: Повярвай в Господа, Исуса [Хри-
32 ста], и ще се спасиш, ти и домът ти. ³² И гово-

риха Господното учение на него и на всички,
които бяха в дома му. ³³ И той ги взе в същия ³³
час през нощта та им изми раните; и без заба-
ва се кръсти, той и всичките негови. ³⁴ И като ги ³⁴
заведе в къщата си, сложи им трапеза; и, повяр-
вал в Бога, зарадва се с целия си дом. ³⁵ А когато ³⁵
се разсъмна, градските съдии пратиха палачите
да рекат: Пусни ония човеци. ³⁶ И началникът ³⁶
съобщи думите на Павла, казвайки: Градските
съдии са пратили да ви пуснем; сега, прочее, из-
лезте и си идете с мир. ³⁷ Но Павел им рече: Би-
37 ха ни публично без да сме били осъдени, нас,
които сме римляни, и ни хвърлиха в тъмница;
и сега тайно ли ни извеждат? То не става; но те
нека дойдат и ни изведат. ³⁸ И палачите съоб-
38 щиха тия думи на градските съдии; а те, като
чуха, че били римляни, уплашиха се; ³⁹ и дой-
39 доха та ги помолиха да бъдат снизходителни и
като ги изведоха поканиха ги да си отидат от
града. ⁴⁰ А те, като излязоха от тъмницата, вля-
40 зоха у Лидиини, и, като видяха братята, увеща-
ваха ги и, си заминаха.

¹ И като минаха през Амфипол и Аполония, **17**
пристигнаха в Солун, гдето имаше юдейска си-
нагога ² И по обичая си Павел влезе при тях, и ²
три съботи наред разискваше с тях от писани-
ята, ³ та им поясняваше и доказваше, че Хри-
3 стос трябваше да пострада и да възкръсне от
мъртвите, и че Тоя Исус, Когото, каза той, аз
ви проповядвам е Христос. ⁴ И някои от тях се ⁴
убедиха и дружаха с Павла и Сила, така и голя-
мо множество от набожните гърци, и не мал-
ко от по-първите жени. ⁵ Но юдеите подбуде-
5 ни от завист, взеха си неколцина лоши чове-
ци от мързеливците по пазара, и като събра-
ха тълпа, размиряваха града; и нападнаха Ясо-
новата къща та търсеха Павла и Сила, за да ги
изведат пред народа. ⁶ Но като не ги намериха, ⁶
завлякоха Ясона и някои от братята пред гра-
доначалниците и викаха: Тия, които изопачи-
ха света, дойдоха и тука; ⁷ и Ясон ги е приел; и ⁷
те всички действуват против Кесаревите укази,
казвайки, че имало друг цар Исус. ⁸ И народът и ⁸
градоначалниците, като чуха това, се смутиха.
⁹ Но когато взеха поръчителство от Ясона и от ⁹
другите, пузнаха ги. ¹⁰ А братята незабавно из-
10 пратиха Павла и Сила през нощта в Берия; и те
като стигнаха там, отидоха в юдейската сина-
гога. ¹¹ И беряните бяха по-благородни от сол-
11 лунците, защото приеха учението без всякакъв
предразсъдък, и всеки ден изследваха писани-
ята да видят дали това е вярно. ¹² И така мно-
12 зина от тях повярваха, и от високопоставените
гъркини и от мъжете не малко. ¹³ Но солунски-
13 те юдеи, като разбраха, че и в Берия се пропо-

14 вядва от Павла Божието учение, дойдоха и там
 та подбудиха и смутиха народа. ¹⁴ Тогава бра-
 15 тята изведнъж изпратиха Павла да отиде към
 морето; а Сила и Тимотей останаха още там.
 16 ¹⁵ А ония, които придружаваха Павла, заведо-
 ха го до Атина; и като получиха *от него* запо-
 17 вед до Сила и Тимотея да дойдат колкото се мо-
 18 же по-скоро при него, заминаха си. ¹⁶ А като ги
 чакаше Павел в Атина, духът му се възмушава-
 17 ше дълбоко, като гледаше града пълен с идоли.
 18 ¹⁷ И тъй, разискваше в синагогата с юдеите и с
 набожните, и по пазара всеки ден с ония, с ко-
 19 ито се *случеше* да се среща. ¹⁸ Тоже и някои от
 епикурейските и стоическите философи се пре-
 20 пираха с него; и едни рекоха: Какво иска да ка-
 21 же тоя празнословец? а други: Види се, че е про-
 22 поведник на чужди богове, защото проповяд-
 23 ваш е Исуса и възкресението. ¹⁹ Прочее, взеха та
 го заведоха на Ареопага, като казваха: Можем
 24 ли да знаем какво е това ново учение, което ти
 25 проповядваш? ²⁰ Защото внасяш нещо странно
 в ушите ни; бихме обичали, прочее, да узнаем
 26 какво ще е то. ²¹ (А всичките атиняни и чуж-
 денци, които престояваха там, не си прекарваха
 времето с нищо друго, освен да разказват или
 27 да слушат нещо по-ново). ²² И тъй, Павел заста-
 на всред Ареопага и каза: Атиняни, по всичко
 28 виждам, че сте много набожни. ²³ Защото като
 минавах и разглеждах предметите, на които се
 29 кланяте, намерих и един жертвеник, на който
 бе написано: На непознатия Бог. Онова, про-
 30 чее, на което се кланяте, без да го знаете, това
 ви проповядвам. ²⁴ Бог, Който е направил света
 и всичко що е в него, като е Господар на небе-
 31 то и на земята, не обитава в ръкотворени хра-
 мове, ²⁵ нито Му са *потребни* служения от чо-
 вешки ръце, като да би имал нужда от нещо,
 понеже сам Той дава на всички и живот и ди-
 шане и всичко; ²⁶ направил е от една *кръв* всич-
 ки човешки народи да живеят по цялото лице
 на земята, като *им* е определил предназначече-
 ни времена и пределите на заселищата им; ²⁷ за
 да търсят Бога, та дано биха Го *поне* напипа-
 ли и намерили, ако и Той да не е далеч от все-
 28 ки един от нас; ²⁸ защото в Него живеем, дви-
 жим се и съществуваме; както и някои от ва-
 шите поети са рекли: "Защото дори Негов род
 29 сме". ²⁹ И тъй, като сме Божий род, не бива да
 мислим, че Божеството е подобно на злато или
 на сребро, или на камък изработен с човешко
 30 изкуство и измишление. ³⁰ Бог, прочее, без да
 държи бележка за времената на невежеството,
 сега заповядва на всички човеци навсякъде да
 31 се покаят, ³¹ тъй като е назначил ден, когато ще
 съди вселената справедливо чрез Човека, Ко-

32 гото е определил; за което и е дал уверение на
 всички, като Го е възкресил от мъртвите. ³² А
 като чуха за възкресението на мъртвите, едни
 се подиграваха, а други рекоха: За тоя предмет
 33 пак ще те слушаме. ³³ И така Павел си излезе из-
 34 между тях. ³⁴ А някои мъже се прилепиха при
 него и повярваха, между които беше и Диони-
 сий Ареопагит, още и една жена на име Дамар
 и други с тях.

18
¹ Подир това *Павел* тръгна от Атина и дой-
 де в Коринт, ² гдето намери един юдеин на име
 2 Акила, роден в Понт, и неотдавна пристигнал
 от Италия с жена си Прискила, защото Клавдий
 беше заповядал да се махнат всичките юдеи от
 Рим; и *Павел* дойде при тях. ³ И понеже имаше
 3 същото занятие, седеше у тях и работеха; защо-
 4 то занятието им беше да правят шатри. ⁴ И вся-
 ка събота той разискваше в синагогата с юдеи и
 5 гърци, и се стараше да ги убеждава. ⁵ А когато
 Сила и Тимотей слязоха от Македония, Павел
 беше принуждаван от своя дух да свидетелству-
 6 ва на юдеите, че Исус е Христос. ⁶ Но понеже и
 те се противяха и хулеха, той отърси дрехите си
 и рече: Кръвта ви да бъде на главите ви; аз съм
 7 чист *от нея*; отсега ще отивам между езични-
 ците. ⁷ И като се премести оттам, дойде в дома
 на някого си на име Тит Юст, който се кланя-
 8 ше на Бога, и чиято къща беше до синагогата.
⁸ А Крисп, началникът на синагогата, повярва
 в Господа с целия си дом; и мнозина от корин-
 9 тияните, като слушаха, вярваха и се кръщаваха.
⁹ И Господ каза на Павла нощем във видение:
 10 Не бой се, но говори и не млъквай; ¹⁰ защото Аз
 съм с тебе, и никой няма да те нападне та да ти
 11 стори зло; защото имам много люде в тоя град.
¹¹ И той преседя *там* година и шест месеца та ги
 12 поучаваше в Божието слово. ¹² А когато Гали-
 он беше управител в Ахация, юдеите се подигна-
 ха единодушно против Павла, доведоха го пред
 13 съдилището и казаха: ¹³ Тоя убеждава човеците
 да се кланят на Бога противно на закона. ¹⁴ Но
 14 когато Павел щеше да отвори уста, Галион рече
 на юдеите: Ако беше въпрос за някоя неправда
 или грозно злодеяние, о юдеи, разбира се, би
 15 трябвало да ви търпя; ¹⁵ но ако въпросите са за
 учение, за имена и за вашия закон, гледайте си
 16 сами; аз не ща да съм съдия на такива работи.
¹⁶ И изпъди ги от съдилището. ¹⁷ Тогава те всич-
 16, 17 ки хванаха началника на синагогата Состена, та
 го биха пред съдилището; но Галион не иска-
 18 ше и да знае за това. ¹⁸ А Павел, след като по-
 седя *там* още доволно време, прости се с бра-
 19 тята, и отплува за Сирия (и с него Прискила и
 Акила), като си острига главата в Кенхрея, за-
 щото имаше обрек. ¹⁹ Като стигнаха в Ефес, той

ги остави там, а сам влезе в синагогата и разискваше с юдеите, ²⁰ но се прости с тях, казвайки: Ако ще Бог, пак ще се върна при вас. И отплува от Ефес. ²¹ А когато го замолиха да поседи повечко време, той не склони; ²² И като слезе в Кесария, възлезе в *Ерусалим* та поздрави църквата и *после* слезе в Антиохия. ²³ И като поседя там известно време излезе и обикаляше наред галатийската и фригийската страна та утвърдяваше всичките ученици. ²⁴ И някой си юдеин на име Аполос, роден в Александрия, човек учен и силен в писанията, дойде в Ефес. ²⁵ Той беше наставен в Господния път, и, бидейки по дух усърден, говореше и поучаваше прилежно за Исуса, а познаваше само Иоановото кръщение. ²⁶ Той почна да говори дързостно в синагогата; но Прискила и Акила, като го чуха, прибраха го и му изложиха по-точно Божия път. ²⁷ И когато се канеше той да замине за Ахаия, братята го насърчиха, и писаха до учениците да го приемат; и той като дойде помогна много на повярвалите чрез благодатта; ²⁸ защото силно опровергаваше юдеите *и то* публично, като доказваше от писанието, че Исус е Христос.

19 ¹ А когато Аполос беше в Коринт, Павел, след като беше минал през горните страни, дойде в Ефес, *гдето* намери някои ученици. ² И рече им: Приехте ли Светия Дух като повярвахте? А те му *отговориха*: Даже не сме чули дали има Светия Дух. ³ И рече: А в що се кръстихте? А те рекоха: В Иоановото кръщение. ⁴ А Павел рече: Иоан е кръщавал с кръщението на покаяние, като е казал на людете да вярват в Този, Който щеше да дойде подир него, сиреч, в Исуса. ⁵ И като чуха това, кръстиха се в името на Господа Исуса. ⁶ И като положи Павел ръце на тях, Светият Дух дойде на тях; и говореха *други* езици и пророкуваха. ⁷ И те всички бяха около дванадесет мъже. ⁸ И той влезе в синагогата *гдето* говореше дързостно; и в разстояние на три месеца разискваше *с людете* и *ги* увещаваше за неща отнасящи се до Божието царство. ⁹ А понеже някои се закоравяваха и не вярваха, но злословеха учението пред народа, той се оттегли от тях и отдели учениците та разискваше всеки ден в училището на Тирана. ¹⁰ И това се продължава две години, така щото всички, които живееха в Азия, и юдеи и гърци, чуха Господното учение. ¹¹ При това Бог вършеше особени велики дела чрез ръцете на Павла; ¹² дотолкоз щото, когато носеха по болните кърпи или престилки от неговото тяло, болестите се отмахваха от тях, и злите духове излизаха. ¹³ А някои от юдейските скитници закланатели предприеха да произнасят името на

Господа Исуса на тях, които имаха зли духове, казвайки: Заклевам ви в Исуса, когото Павел проповядва. ¹⁴ И между тях, които вършеха това, бяха седемте синове на някой си юдеин Скева, главен свещеник, ¹⁵ Но *еднаж* злият дух в отговор им рече: Исуса признавам, и Павла зная; но вие кои сте? ¹⁶ И човекът, в когото беше злият дух, скочи върху тях, и, като надви на двамата, превъзмогна над тях, така щото голи и ранени избягаха от оная къща. ¹⁷ И това стана известно на всички ефески жители, и юдеи и гърци; и страх обзе всички тях, и името на Господа Исуса се възвеличаваше. ¹⁸ И мнозина от повярвалите дохождаха та се изповядваха и изказваха делата си. ¹⁹ Мнозина още и от тях, които правеха магии, донасяха книгите си и ги изгаряха пред всичките; и като пресметнаха цената им, намериха, че бе петнадесет хиляди сребърници. ²⁰ Така силно растеше и преодоляваше Господното учение. ²¹ И като свърши това, Павел чрез Духа стори намерение да отиде в Ерусалим, след като обиколи Македония и Ахаия, казвайки: Като постоя там, трябва да видя и Рим. ²² И прати в Македония двама от тях, които му помагаха, Тимотея и Ераста; а той остана за *още известно* време в Азия. ²³ А по онова време се подигна голямо размирие относно *Господния път*. ²⁴ Защото един златар на име Димитри, който правеше сребърни *храмчета* на Дианиното капище, и докарваше не малко печалба на занаятчиите, ²⁵ като събра и тях и ония, които работеха подобни неща, рече: О мъже, вие знаете, че от тая работа иде нашето богатство. ²⁶ И вие виждате и чувате, че не само в Ефес, но почти в цяла Азия, тоя Павел е предумал и обърнал големи множества, казвайки, че не са богове тях, които са от ръка направени. ²⁷ И има опасност не само това наше занятие да изпадне в презрение, но и капището на великата богиня Диана да се счита за нищо, и даже да се свали от величието си оная, на която цяла Азия и вселената се покланят. ²⁸ Като чуха това, те се изпълниха с гняв та викаха, казвайки: Велика е ефеската Диана! ²⁹ И смущението се разпростря по града; и като уловиха македонците Гаия и Аристарха, Павловите спътници, единодушно се спуснаха в театъра; ³⁰ А когато Павел искаше да влезе между народа, учениците не го пуснаха, ³¹ така и някои от азийските началници, понеже му бяха приятели, пратиха до него да го помолят да се не показва в театъра. ³² И тъй, едни викаха едно, а други друго; защото навалищата беше разбъркана и повечето не знаеха защо се бяха стекли. ³³ А някои от народа изкараха Александра *да говори*, понеже юде-

ите посочиха него; и Александър помахаша с ръка и щеше да даде обяснение пред народа. ³⁴ Но като го познаха, че е юдеин, всички едногласно викаха за около два часа: Велика е ефеската Диана! ³⁵ Тогава *градският* писар, като въздвори тишина между народа, каза: Ефесяни, кой е оня човек, който не знае, че град Ефес е пазач на капището на великата Диана и на падналия от Юпитера *идол*? ³⁶ И тъй, понеже това е неоспоримо, вие трябва да мирувате и да не правите нищо несмислено. ³⁷ Защото сте довели тук тия човеци, които нито са светотатци, нито хулят нашата богиня. ³⁸ Прочее, ако Димитри и занаятчиите, които са с него, имат спор с някого, съдилищата заседават, има и съдийски чиновници, нека се съдят едни други. ³⁹ Но ако търсите нещо друго, то ще се реши в редовното събрание. ⁴⁰ Защото има опасност да ни обвинят поради днешното размирие, понеже няма никаква причина *за него*; и колкото за това, ние не можем да оправдаем това стичане. ⁴¹ И като рече това, разпусна събранието.

20 ¹ След утихването на мълвата Павел повика учениците и, като ги увеща, прости се с тях и тръгна да отиде в Македония. ² И като мина през ония места та увеща *учениците* с много думи, дойде в Гърция. ³ И като преседа там три месеца, понеже юдеите направиха заговор против него във времето на тръгването му за Сирия, той реши да се върне през Македония. ⁴ И придружиха го до Азия берянинът Сосипатър Пиров, и от солунците Аристарх и Секунд; още и Гаий от Дервия и Тимотей, а от Азия Тихик и Трофим. ⁵ А тия бяха отишли по-напред, та ни чакаха в Трояда; ⁶ и ние отплувахме от Филипи подир дните на безквасните хлябове, и за пет дни дойдохме при тях в Трояда, гдето преседяхме седем дни. ⁷ И в първия ден на седмицата, когато бяхме събрани за разчупването на хляба, Павел беседваше с тях понеже щеше да отпътува на сутринта; и продължи словото си до среднощ. ⁸ И имаше много светила в горната стая, гдето бяхме събрани. ⁹ И едно момче, на име Евтих, което седеше на прозореца, беше заспало дълбоко, и когато Павел беседваше още по-надълго, бидейки обладано от сън, падна долу от третия етаж; и дигнаха го мъртво. ¹⁰ Но Павел слезе и като падна на него, прегърна го, и рече: Не се безпокойте, защото животът му е в него. ¹¹ След това той се качи горе, разчупи хляба та похапна, и приказва *нак* надълго до зори, и така тръгна. ¹² А момчето доведоха живо, и доста се утешиха. ¹³ А ние тръгнахме по-напред за кораба и отплувахме за Асон, гдето щяхме да приберем Павла; понеже така беше

поръчал, като щеше да отиде пеш. ¹⁴ И когато се събра с нас в Асон, прибрахме го и дойдохме в Митилин. ¹⁵ И оттам като отплувахме, на следния ден дойдохме срещу Хиос, а на другия стигнахме в Самос; и [като преседяхме в Трогилия] на следващия ден дойдохме в Милит. ¹⁶ Защото Павел бе решил да отмени Ефес, за да не се бави в Азия, понеже бързаше, ако му беше възможно, да се намери в Ерусалим за деня на Петдесетницата. ¹⁷ А от Милит прати в Ефес да повикат църковните презвитери, ¹⁸ И като дойдоха при него, рече им: Вие знаете по какъв начин, още от първия ден, когато стъпих в Азия, прекарах цялото време между вас ¹⁹ в служене на Господа с пълно смиrenomъдрие, със сълзи и с напасти, които ме сполетяха от заговорите на юдеите; ²⁰ как не се посвених да ви изявя всичко що е било полезно, и да ви поучавам и публично и по къщите, ²¹ като проповядвах и на юдеи и на гърци покаяние спрямо Бога и вяра спрямо нашия Господ Исус Христос. ²² И сега, ето, аз заставам духом, отивам в Ерусалим, без да зная какво ще ме сполети там, ²³ освен че Светият Дух ми свидетелствува във всеки град, казвайки, че връзвания и скърби ме очакват. ²⁴ Но не се скъпя за живота *си*, като че ми се свиди за него, в сравнение с това, да изкарам, пътя си и служението, което приех от Господа Исуса, да проповядвам благовестието на Божията благодат. ²⁵ И сега, ето аз зная, че ни един от вас, между които минах та проповядвах *Божието* царство, няма вече да види лицето ми. ²⁶ Затова свидетелствувам ви в тоя ден, че аз съм чист от кръвта на всички; ²⁷ защото не се посвених да ви изявя цялата Божия воля. ²⁸ Внимавайте на себе си и на цялото стадо, в което Светият Дух ви е поставил епископи, да пасете църквата на Бога, която Той придоби със Собствената Си кръв. ²⁹ Аз зная, че подир моето заминаване ще навлязат между вас свирепи вълци, които няма да жалят стадото; ³⁰ и от самите вас ще се издигнат човеци, които ще говорят извратно, та ще отвлечат учениците след себе си. ³¹ Затова бдете и помнете, че за три години денем и нощем, не престанах да поучавам със сълзи всеки един *от вас*. ³² И сега препоръчвам ви на Бога и на словото на Неговата благодат, което може да *ви* назидва и да *ви* даде наследство между всичките осветени. ³³ Никоому среброто, или златото, или облеклото не съм пожелал. ³⁴ Вие сами знаете, че тия *мои* ръце послужиха за моите нужди и за *нуждите* на ония, които бяха с мене. ³⁵ Във всичко ви показах, че така трудещи се трябва да помагате на немощните и да помните думите на Господа Исуса, как Той

е казал: По-блажено е да дава *човек*, отколкото
36 да приема. ³⁶ Като изговори това, коленичи и се
37 помоли с всички тях. ³⁷ И всички плакаха мно-
38 ³⁸госкърбени най-много за думата, която каза,
че няма вече да видят лицето му. И го изпрати-
ха до кораба.

21 ¹ Като се разделихме от тях и отплавахме,
дойдохме право на Кос, а на следния ден на Ро-
2 дос, и оттам на Патара. ² И като намерихме ко-
3 раб, който заминаваше за Финикия, качихме се
4 на него и отплувахме. ³ И когато Кипър се пока-
за, оставихме го отляво, и плувахме към Сирия,
и слязохме в Тир; защото там щеше корабът
4 да се разтовари. ⁴ И като издирихме учениците,
преседяхме там седем дни; и те чрез Духа казва-
5 ха на Павла да не стъпва в Ерусалим. ⁵ И когато
прекарахме тия дни, излязохме и отивахме си;
и те всички, с жените и децата си, ни изпратиха
6 до отвън града; и, коленичили на брега, помо-
7 лихме се. ⁶ И като се простихме един с друг, ние
се качихме на кораба, а те се върнаха у дома си.
8 ⁷ И ние, като отплувахме от Тир, стигнахме в
Птолемаида, гдето поздравихме братята и пре-
9 седяхме у тях един ден. ⁸ А на следния ден тръ-
гнахме и стигнахме в Кесария; и влязохме в къ-
10 щата на благовестителя Филипа, който бе един
от седмината *дякони* и останахме у него. ⁹ А той
имаше четири дъщери девици, които пророку-
11 ваха. ¹⁰ И след като бяхме преседяли там мно-
го дни, един пророк на име Агав слезе от Юдея.
12 ¹¹ И като дойде при нас, взе Павловия пояс та си
върза нозете и ръцете, и рече: Ето що каза Све-
13 тият Дух: Така юдеите в Ерусалим ще вържат
човека, чийто е тоя пояс, и ще го предадат в ръ-
14 цете на езичниците. ¹² И като чухме това, и ние
и тамошните го молихме да не възлиза в Еру-
15 салим. ¹³ Тогава Павел отговори: Що правите
вие, като плачете та ми съкрушавате сърцето?
защото аз съм готов не само да бъда вързан, но
и да умра в Ерусалим, за името на Господа Ис-
16 уса. ¹⁴ И понеже той беше неумолим, ние млък-
нахме и рекохме: Да бъде Господната воля. ¹⁵ И
след тия дни приготвихме се *за път* и възля-
17 зохме в Ерусалим. ¹⁶ С нас дойдоха и *някои* от
учениците в Кесария, и ни водеха при някого си
Мнасона, кипрянин, отдавнашен ученик, у ко-
18 гото щяхме да бъдем гости. ¹⁷ И като стигнахме
в Ерусалим, братята ни приеха с радост. ¹⁸ И на
следния ден Павел влезе с нас при Якова, где-
19 то присъствуваха всичките презвитери. ¹⁹ И ка-
то ги поздрави, разказа *им* едно по едно всичко
20 що Бог беше извършил между езичниците чрез
неговото служение. ²⁰ А те, като чуха, просла-
виха Бога. Тогава му рекоха: Ти виждаш, бра-

те, колко десетки хиляди повярвали юдеи има,
и те всички ревностно поддържат закона. ²¹ А ²¹
за тебе са уведомени, че ти си бил учил всич-
ките юдеи, които са между езичниците, да от-
стъпят от Моисеевия *закон*, като им казваш да
не обрязват чадата си, нито да държат *стари-*
те обреди. ²² И тъй какво да се направи? [Без ²²
друго ще се събере тълпа, защото] те непременно
ще чуят, че си дошъл. ²³ Затова направи как-
23 вото ти кажем. Между нас има четирима мъже,
които имат обрек; ²⁴ вземи ги, и извърши очи-
24 щението си заедно с тях, и иждиви за тях, за да
обръснат главите си; и *така* всички ще знаят,
че не е истина това, което са чули за тебе, но че
и ти постъпваш порядъчно и пазиш закона. ²⁵ А ²⁵
колкото за повярвалите езичници, ние писахме
решението си да се вардят от *ядене* идоложерт-
вено, кръв, удавено, *тоже* и от блудство. ²⁶ То-
26 гава Павел взе мъжете; и на следния ден, ка-
то свърши очищението си заедно с тях, влезе
в храма и обяви кога щяха да се свършат дни-
те, *определени* за очищението, когато щеше да
се принесе приноса за всеки един от тях. ²⁷ И ²⁷
когато седемте дни бяха на свършване, юдеите
от Азия, като го видяха в храма, възбудиха це-
28 лия народ, туриха ръце на него и викаха: ²⁸ О,
израилтяни, помагайте! Това е човекът, който
навсякъде учи всичките против народа *ни*, про-
тив закона и против това място; а освен това
въведе и гърци в храма, и оскверни това све-
29 то място. ²⁹ (Защото преди това бяха видели с
него в града ефесянина Трофим и мислеха, че
Павел го е въвел в храма). ³⁰ И целият град се
30 развълнува и людете се стекоха; и като улови-
ха Павла, извякоха го вън от храма; и ведна-
га се затвориха вратите. ³¹ И когато щяха да го ³¹
убият, стигна известие до хилядника на полка,
че целият Ерусалим е размирен. ³² и той завчас ³²
взе войници и стотници та се завтече долу вър-
ху тях. А те като видяха хилядника и войници-
те, престанаха да бият Павла. ³³ Тогава хиляд-
33 никът се приближи та го хвана и заповяда да го
оковат с две вериги, и разпитваше, кой е той и
що е сторил. ³⁴ А между навалищата едни вика-
34 ха едно, а други друго; и понеже не можеше да
разбере същността *на работата* поради смуще-
нието, заповяда да го закарат в крепостта. ³⁵ А ³⁵
когато стигна до стъпалата, войниците го *диг-*
наха и носеха поради насилието на навалищата,
36 защото всичките люде вървяха подире и ви-
36 каха: Махни го *от света!* ³⁷ И когато щяха да
37 въведат Павла в крепостта, той каза на хиляд-
ника: Позволено ли ми е да кажа нещо? А той
рече: Знаеш ли гръцки! ³⁸ Не си ли тогава оня ³⁸
египтянин, който преди няколко време разми-

ри и изведе в пустинята четирите хиляди мъже убийци? ³⁹ А Павел рече: Аз съм юдеин от Тарс киликийски, гражданин на този знаменит град; и ти се моля да ми позволиш да поговоря на людете. ⁴⁰ И като му позволи, Павел застана на стъпалата и помахна с ръка на людете; а като се въдвори голяма тишина, почна да им говори на еврейски, казвайки:

22 ¹ Братя и бащи, слушайте сега моята защита пред вас. ² (И като чува, че им говори на еврейски, те пазеха още по-голяма тишина; и той каза): ³ Аз съм юдеин, роден в Тарс киликийски, а възпитан в този град при Гамалииловите нозе, изучен строго в предадения от бащите ни закон. И бях ревностен за Бога, както сте и всички вие днес; ⁴ и гонех до смърт, *последователите на този път*, като връзвах и предавах на затвор и мъже и жени; ⁵ както свидетелствува за мене и първосвещеникът и цялото старейшинство, от които бях взел и писма до братята *евреи* в Дамаск, гдето отивах да закарам вързани в Ерусалим и ония които бяха там, за да ги накажат. ⁶ И когато вървах и приближих Дамаск, къде пладне, внезапно блесна от небето голяма светлина около мене. ⁷ И паднах на земята и чух глас, който ми каза: Савле, Савле, защо Ме гониш. ⁸ А аз отговорих: Кой си Ти, Господи? И рече ми: Аз съм Исус Назарянинът, Когото ти гониш. ⁹ А другарите ми видяха светлината, но не чува гласа на Този, Който ми говореше. ¹⁰ И рекох: Какво да сторя Господи? И Господ ми рече: Стани, иди в Дамаск, и там ще ти се каже за всичко що ти е определено да сториш. ¹¹ И понеже от блясъка на оная светлина изгубих зрението си, другарите ми ме поведоха за ръка, и *така* влязох в Дамаск. ¹² И някой си Анания човек благочестив по закона, одобрен от всички там живеещи юдеи, ¹³ дойде при мене, и като застана *и се наведе* над мене, рече ми: Брате Савле, прогледай. И аз начаса получих зрението си *и погледнах* на него. ¹⁴ А той рече: Бог на бащите ни те е предназначил да познаеш Неговата воля, и да видиш праведника и да чуеш глас от Неговите уста; ¹⁵ защото ще бъдеш свидетел за Него пред всичките човеци за това, което си видял и чул. ¹⁶ И сега защо се бавиш? Стани, кръсти се и се умий от греховете си, и призови Неговото име. ¹⁷ И като се върнах в Ерусалим, когато се молех в храма дойдох в изстъпление, ¹⁸ и видях Го да ми казва: Побързай да излезеш скоро из Ерусалим, защото няма да приемат твоето свидетелство за Мене. ¹⁹ И аз рекох: Господи, те знаят, че аз затварях и биех по синагогите ония, които вярваха в Тебе; ²⁰ и когато се проливаше кръвта на Твоя мъ-

ченик Стефана, и аз бях там и одобрявах, като вардех дрехите на тия, които го убиваха. ²¹ Но Той ми рече: Иди, защото ще те пратя далеч между езичниците. ²² До тая дума го слушаха; а тогаз извикаха със силен глас, казвайки: Да се махне такъв от земята! защото не е достоен да живее. ²³ И понеже те викаха, мятаха дрехите си и хвърляха прах по въздуха, ²⁴ хилядникът заповяда да го закарат в крепостта и заръча да го изпитат с биене, за да узнае, по коя причина викат така против него. ²⁵ И когато го бяха разтегнали с ремъци, Павел рече на стотника, който стоеше там: Законно ли е вам да бичувате един римлянин, и то неосъден? ²⁶ Като чу това, стотникът отиде да извести на хилядника, казвайки: Какво правиш? защото този човек е римлянин. ²⁷ Тогава хилядникът се приближи и му рече: Кажи ми римлянин ли си ти? А той каза: Римлянин. ²⁸ Хилядникът отговори: Много пари съм добил това гражданство. А Павел рече: Но аз съм се и родил *в него*. ²⁹ Тогава веднага се оттеглиха от него тия, които щяха да го изпитват. А хилядникът се уплаши като разбра, че е римлянин, понеже го беше вързал. ³⁰ На утринта, като искаше да разбере същинската причина, по която юдеите го обвиняваха, той го развърза, заповяда да се съберат главните свещеници и целият им синедрион, и доведе долу Павла та го постави пред тях.

23 ¹ И Павел като се вгледа в синедриона, рече: Братя, до този ден съм живял пред Бога със съвършено чиста съвест. ² А първосвещеникът Анания заповяда на стоящите до него да го ударят по устата. ³ Тогава Павел му рече: Бог ще удари тебе, стено варосана; и ти си седнал да ме съдиш по закона, а против закона заповядваш да ме ударят? ⁴ А стоящите наоколо рекоха: Божия първосвещеник ли хулиш? ⁵ И Павел рече: Не знаех, братя, че той е първосвещеник, защото е писано: "Да не злословиш началника на рода си". ⁶ А когато Павел позна, че една част са садукееи, а другите фарисеи извика в синедриона: Братя, аз съм фарисей, син на фарисеи; съдят ме поради надеждата и *учението* за възкресението на мъртвите. ⁷ И когато рече това, възникна разпра между фарисеите и садукееите; и събранието се раздели. ⁸ Защото садукееите казват, че няма възкресение, нито ангел, нито дух; а фарисеите признават и двете. ⁹ И *така* възникна голяма глъчка; и някои книжници от фарисейската страна станаха та се препираха, казвайки: Никакво зло не намираме у този човек; и какво *да направим*, ако му е говорил дух или ангел? ¹⁰ И понеже разпратата стана голяма, хилядникът, боейки се да не би да раз-

късат Павла, заповяда на войниците да слязат и да го грабнат измежду им, и да го заведат в крепостта. ¹¹ И през следващата нощ Господ застана до него и рече: Дерзай, защото както си свидетелствувал за Мене в Ерусалим, така трябва да свидетелствуваш и в Рим. ¹² И като се разсъмна, юдеите направиха заговор, влязоха под проклетия и рекоха, че няма да ядат, нито да пият догдето не убият Павла. ¹³ Тия, които направиха тоя заговор, бяха повече от четиридесет души. ¹⁴ Те дойдоха при главните свещеници и старейшините и рекоха: Влязохме под проклетия, да не вкусим нищо докле не убием Павла. ¹⁵ Сега, прочее, вие със синедриона заявете на хилядника да го доведе долу при вас, уж че искате да изучите по-точно неговото дело; а ние, преди да се приближи той, сме готови да го убием. ¹⁶ Но Павловият сестрин син, като ги завари, чу заговора и влезе в крепостта та обади на Павла. ¹⁷ Тогава Павел повика един от стотниците и му рече: Заведи това момче при хилядника, защото има да му обади нещо. ¹⁸ И той го взе, заведе го при хилядника, и каза: Запреният Павел ме повика и ми се помоли да доведе това момче при тебе, защото имало да ти каже нещо. ¹⁹ А хилядникът го взе за ръка, и като се оттегли настрана, попита го на самото: Какво има да ми обадиш? ²⁰ А той рече: Юдеите се нагласиха да те замолят да заведеш Павла утре долу в синедриона, като че ли искаш да разпиташ по-точно за него. ²¹ Но ти недей ги слуша, защото го причакват повече от четиридесет души от тях, които влязоха под проклетия, *задължавайки се да не ядат нито да пият до гдето не го убият*. Те още сега са готови, и чакат само да им се обещаеш. ²² И тъй хилядникът остави момчето да си отиде, като му заръча: Никою да не кажеш, че си ми обадил това. ²³ Тогава повика двама от стотниците та им рече: Пригответе двеста пехотинци, седемдесет конници и двеста копиеносци да заминат за Кесария на третия час през нощта. ²⁴ Пригответе и добитък, на който да възкачат Павла, и да го отведат безопасно до управителя Феликса. ²⁵ Той написа и писмо, което имаше следното съдържание: ²⁶ От Клавдия Лисия до негово превъзходителство управителя Феликса, поздрав. ²⁷ Тоя човек биде уловен от юдеите, които щяха да го убият; но аз пристигнах с войниците та го избавих, понеже се научих, че бил римлянин. ²⁸ И като поисках да разбера причината, по която го обвиняваха, заведох го долу в синедриона им; ²⁹ и намерих, че го обвиняват за въпроси от техния закон; нямаше, обаче, никакво обвинение

в нещо достойно за смърт или окови. ³⁰ И понеже ми се подсказа, че щяло да има заговор против човека, веднага го изпратих при тебе, като заръчах и на обвинителите му да се изкажат пред тебе против него. [Остани със здраве]. ³¹ И тъй, войниците, според дадената им заповед, взеха Павла и го заведоха през нощта в Антипатрида. ³² И на утринта оставиха конниците да отидат с него, а те се върнаха в крепостта. ³³ А конниците, като влязоха в Кесария и връчиха писмото на управителя, представиха му и Павла. ³⁴ А като го прочете, попита го от коя област е; и като разбра, че е от Киликия, рече: ³⁵ Ще те изслушам, когато дойдат и обвинителите ти. И заповяда да го вардят в Иродовата претория.

24 ¹ След пет дни първосвещеникът Анания слезе с някои старейшини и с един ритор на име Тертил, които подадоха на управителя жалба против Павла. ² И като го повикаха, Тертил почна да го обвинява, като казваше: Понеже чрез тебе, честити Феликсе, се радваме на голямо спокойствие, и понеже чрез твоята предвидливост се поправят злини в тоя *наш* народ, ³ то ние с пълна благодарност по всякакъв начин и всякъде посрещаме това. ⁴ Но за да те не отегчаваме повече, моля те да имаш снизхождение и ни изслушаш накратко; ⁵ понеже намерихме, че тоя човек е заразител и размирник между всичките юдеи по вселената, още и водач на назарейската ерес; ⁶ който се опита и храма да оскверни; но ние го уловихме, [и поискахме да го съдим по нашия закон; ⁷ но хилядникът Лисий дойде и с голямо насилие го изтръгна от ръцете ни, и заповяда на обвинителите му да дойдат при тебе]. ⁸ А ти, като сам го изпиташ, ще можеш да узнаеш от него всичко това, за което го обвиняваме. ⁹ И юдеите потвърдиха, казвайки, че това е вярно. ¹⁰ А когато управителят кимна на Павла да вземе думата, той отговори: Понеже зная, че от много години ти си бил съдия на тоя народ, аз на драго сърце говоря в своя защита, ¹¹ защото можеш да се научиш, че няма, повече от дванадесет дни откак възлязох на поклонение в Ерусалим. ¹² И не съм намирал нито в храма, нито в синагогите, нито в града, да се препирам с някого или да размирявам народа. ¹³ И те не могат да докажат пред тебе това, за което ме обвиняват сега. ¹⁴ Но това ти изповядвам, че, според учението, което те наричат ерес, така служа на бащиния ни Бог, като вярвам всичко що е по закона и е писано в пророците, ¹⁵ и че се надявам на Бога, че ще има възкресение на праведни и неправедни, което и те сами приемат. ¹⁶ Затова и аз

се старая да имам всякога непорочна съвест, и
17 спрямо Бога, и спрямо хората. ¹⁷ А след *из-*
тичането на много години, дойдох да донеса
18 милостини на народа си и приноси. ¹⁸ А когато
ги *принасях*, те ме намериха в храма очистен,
19 без да има навалища или размирие; ¹⁹ но *има-*
ше някои юдеи от Азия, които трябваше да се
представят пред тебе и да *ме* обвинят, ако има-
20 ха нещо против мене. ²⁰ Или тия сами нека ка-
жат каква неправда са намерили *в мене*, когато
21 застанах пред синедриона, ²¹ освен, ако е само
в тоя вик, който издадох като стоях между тях:
Поради учението за възкресението на мъртвите
22 те ме съдите днес. ²² А Феликс, като познаваше
доста добре това учение°, ги отложи, казвайки:
23 Когато слезе хилядният Лисий ще разре-
ша делото ви. ²³ И заповяда на стотника да вар-
дят *Павла*, но да му дават известна свобода, и
да не възпират никого от приятелите му да му
24 прислужва. ²⁴ След няколко дни Феликс дойде с
жена си Друсиллия, която беше юдейка и прати
да *повикат* Павла, от когото слуша за вярата в
25 Христа Исуса. ²⁵ И когато той говореше за прав-
да, за себеобуздание и за бъдещия съд, Феликс
уплашен отговори: За сега си иди; и когато на-
26 меря време, ще те повикам. ²⁶ Между това той
се надяваше, че ще получи пари от Павла, за-
това и по-честичко го викаше та приказваше с
27 него. ²⁷ Но като се навършиха две години, Фе-
ликс биде заместен от Порций Фест; а понеже
искаше да спечели благоволение на юдеите,
Феликс остави Павла в окови.

25 ¹ А Фест, като зае областта си, подир три дни
2 възлезе от Кесария в Ерусалим. ² Тогава първо-
свещеникът и юдейските първенци му подадо-
3 ха жалба против Павла, ³ и молейки му се иска-
ха да склони на това против него, - да изпрати
да го доведат в Ерусалим; като *крояха да* поста-
4 вят засада и да го убият на пътя. ⁴ Фест обаче
отговори, че Павел *вече* се пази под стража в
Кесария, и че сам той скоро щеше да тръгне *за*
5 *там*; ⁵ затова, рече той, влиятелните между вас
нека слязат с мене; и ако има нещо криво в чо-
6 века, нека го обвинят. ⁶ И като преседя между
тях не повече от осем или десет дни, той сле-
7 зе в Кесария, и на следния ден седна на съдий-
ския стол, и заповяда да доведат Павла. ⁷ И ка-
то дойде, юдеите, които бяха слезли от Ерусалим,
го обиколиха и обвиняваха го с много и
тежки обвинения, които не можеха да докажат;
8 ⁸ но Павел в защитата си казваше: Нито против
юдейския закон, нито против храма, нито про-
тив Кесаря съм извършил някакво престъплени-
9 е. ⁹ Но Фест, понеже искаше да спечели бла-

говоление на юдеите, в отговор на Павла ка-
за: Щеш ли да възлезеш в Ерусалим, и там да
се съдиш за това пред мене? ¹⁰ А Павел каза: Аз
10 стоя пред Кесаревото съдилище, гдето трябва
да бъда съден. На юдеите не съм сторил никаква
вреда, както и ти твърде добре знаеш. ¹¹ Про-
11 чее, ако съм злодеец, и съм сторил нещо до-
стойно за смърт, не бягам от смъртта; но ако ни
едно от нещата, за които ме обвиняват тия, не
е *истинно*, никой не може да ме предаде, за да
им угоди. Отнасям се до Кесаря. ¹² Тогава Фест,
12 след като поразиска *въпроса* със съвета, отгово-
ри: Отнесъл си се до Кесаря; при Кесаря ще оти-
деш. ¹³ А като изминаха няколко дни, цар Агри-
13 па и Верникия дойдоха в Кесария да поздравят
Феста. ¹⁴ И като се бавиха там доста време, Фест
14 доложи Павловото дело пред царя, казвайки:
Има един човек оставен от Феликса в окови.
15 За него, когато бях в Ерусалим, главните све-
шеници и юдейските старейшини *ми* подадоха
жалба и искаха да го осъдя. ¹⁶ Но им отговорих,
16 че римляните нямат обичай да предават някой
човек [на смърт], преди обвиняемият да е бил
поставен лице с лице с обвинителите си, и да му
е даден случай да говори в своя защита относно
обвинението. ¹⁷ И тъй, когато дойдоха тук за-
17 едно *с мене*, на следния ден незабавно седнах
на съдийския стол и заповядах да доведат чо-
века. ¹⁸ Но когато обвинителите му застанаха,
18 не го обвиниха в никое от лошите дела, каквито
аз предполагах; ¹⁹ но имаха против него разис-
19 квания за техните си вярвания, и за Някой си
Исус, Който бил умрял, за Когото Павел твър-
деше, че е жив. ²⁰ И аз, понеже бях в недоуме-
20 ние как да изпитам за такива неща, попитах да-
ли би отишъл в Ерусалим, там да се съди за то-
ва. ²¹ Но понеже Павел се отнесе до решението
21 на Августа, за да се опази *за него*, заповядах да
го пазят докле го изпратят при Кесаря. ²² Тогава
22 Агрипа *рече* на Феста: Искаше ми се и мене да
чуя тоя човек. И той каза: Утре ще го чуеш. ²³ На
23 следния ден, когато Агрипа и Верникия дойдо-
ха с голям блясък и влязоха в съдебната стая с
хилядниците и по-видните граждани, Фест за-
повяда та доведоха Павла. ²⁴ Тогава Фест каза:
24 Царю Агрипо, и всички, които присъствувате с
нас, ето човека, за когото целият юдейски на-
род ми представи жалба, и в Ерусалим, и тука,
като крещяха, че той не трябва вече да живее.
25 Но аз намерих, че не е сторил нищо достойно
25 за смърт; и понеже той сам се отнесе до Августа,
реших да го изпратя. ²⁶ А за него нямам нищо
26 положително да пиша на господаря си; за това
го изведох пред вас, и особено пред тебе, царю

Агрипо, та, като стане разпитването му да имам
 27 какво да пиша. ²⁷ Защото ми се вижда неразумно, като изпращам човек вързан, да не изложи и обвиненията против него.

26 ¹ Тогава Агрипа рече на Павла: Позволява ти се да говориш за себе си. И така, Павел простря ръка и почна да говори в своя защита: ² Честит се считам, царю Агрипо, за гдето пред тебе ще се защитя днес относно всичко, за което ме
 3 обвиняват юдеите, ³ а, най-вече, защото си веш във всичките обреди и разисквания между юдеите; затова ти се моля да ме изслушаш с търпение. ⁴ Какъв, прочее, беше моят живот от
 4 млади, това всичките юдеи знаят, понеже прекарах отначало между народа си в Ерусалим. ⁵ Защото ме познават от начало, (ако искаха да засвидетелствуват), че според най-строгото учение на нашето вероизповедание живях като
 6 фарисей. ⁶ И сега стоя пред съда понеже имам надежда на обещанието, което Бог е дал на бащите ни, ⁷ до изпълнението на което нашите
 7 дванадесет племена се надяват да достигнат, като служат на Бога усърдно нощем и денем. За тая надежда, царю [Агрипо], ме обвиняват
 8 юдеите! ⁸ Защо да се мисли между вас нещо не за вярване, че Бог възкресява мъртвите? ⁹ И аз си мислех, че трябва да върша много неща против името на Исуса Назарянина; ¹⁰ което и върших в Ерусалим, понеже затварях в тъмници
 10 мнозина от светиите, като се снабдих с власт от главните свещеници, и за убиването им давах
 11 глас против тях. ¹¹ И като ги мъчех много пъти във всичките синагоги, стараех се да ги накарам да хулят; и в чрезмерната си ярост против
 12 тях гонех ги даже и по чуждите градове. ¹² По която работа, когато пътувах за Дамаск с власт и поръчка от главните свещеници, ¹³ по пладне, царю, видях на пътя светлина от небето, която
 13 надминаваше слънчевия блясък, и осия мене и тия, които пътуваха с мене. ¹⁴ И като паднахме
 14 всички на земята, чух глас, който ми казваше на еврейски: Савле, Савле, защо Ме гониш? Мъчно ти е да риташ срещу остен. ¹⁵ И аз рекох: Кой си Ти, Господи? А Господ рече: Аз съм Исус, Когото ти гониш. ¹⁶ Но стани и се изправи на нозете си, понеже затуй ти се явих, да те назнача
 16 служител на това, че си Ме видял и на онова, което ще ти открия, ¹⁷ като те избавям от юдейския народ и от езичниците, между които те
 17 пращам, ¹⁸ да им отвориш очите, та да се обърнат от тъмнината към светлината, и от властта на сатана към Бога, и да приемат прощение на
 18 греховете си и наследство между осветените, чрез вяра в Мене. ¹⁹ Затова, царю Агрипо, не
 19 бях непокорен на небесното видение; ²⁰ но про-

повядвах първо на юдеите в Дамаск, в Ерусалим и в цялата юдейска земя, а после и на езичниците, да се покаят и да се обръщат към Бога, като вършат дела съответствени на покаянието си. ²¹ По тая причина юдеите ме уловиха в храма и се опитаха да ме убият. ²² Но с помощта, която получих от Бога, стоя до тоя ден та свидетелствувам и пред скромни и пред високопоставени, без да говоря нищо друго освен това, което пророците и Моисей са говорили, че щеше да бъде, ²³ сиреч, че Христос трябваше да пострада, да и че Той, като възкръсне пръв от мъртвите, щеше да проповядва светлина и на юдейския народ и на езичниците. ²⁴ Когато той така се защищаваше, Фест извика със силен глас: Полу-
 24 дял си, Павле; голямата ти ученост те докарва до лудост. ²⁵ А Павел рече: Не съм полудял, честити Фесте, но от здрав ум изговарям истинни думи. ²⁶ Защото и царят, комуто говоря дързостно, знае за това, понеже съм убеден, че нищо от това не е скрито от него, защото то не е станало в някой ъгъл. ²⁷ Царю Агрипо, вярваш ли пророците? Зная че ги вярваш. ²⁸ А Агрипа рече на Павла: Без малко ме убеждаваш да стана християнин! ²⁹ А Павел рече: Молил се бих Богу щото, било с малко, било с много, не само ти, но и всички които ме слушат днес, да станат такива, какъвто съм аз, освен тия окови. ³⁰ Тогава царят стана, с управителя и Верникия и седящите с тях. ³¹ И като се оттеглиха настрана, говореха помежду си, казвайки: Тоя човек не върши нищо достойно за смърт или окови. ³² А Агрипа рече на Феста: Тоя човек можеше да се пусне, ако не беше се отнесъл до Кесаря.

27 ¹ И когато бе решено да отплуваме за Италия, предадоха Павла и няколко други затворници на един стотник на име Юлий, от Августовия полк. ² И като се качихме на един адрамитски кораб, който щеше да отплува за местата покрай азийския бряг, тръгнахме; и с нас беше Аристарх, македонец от Солун. ³ На другия ден стигнахме в Сидон; и Юлий се отнасяше човеколюбиво към Павла, и му позволи да отиде при приятелите си, за да му пригодат. ⁴ И оттам, като станахме, плувахме на завет под Кипър, понеже ветровете бяха противни. ⁵ И като преплувахме Киликийското и Памфилийското море, стигнахме в ликийския град Мира. ⁶ Там стотникът намери един александрийски кораб, който плуваше за Италия, и тури ни в него. ⁷ И след като бяхме плували бавно за много дни, и едвам стигнахме Книд, понеже вятърът не ни позволяваше да влезем там, плувахме на завет под Крит срещу нос Салмон. ⁸ И като преминахме него с мъка, стигнахме на едно място, кое-

то се казва добри пристанища, близо при което
 9 бе град Ласей. ⁹Но като беше се минало много
 време и плуването беше вече опасно, защото и
 постът се беше минал, Павел ги съветваше, каз-
 10 вайки им: ¹⁰Господа, виждам, че плуването ще
 бъде *придружено* с повреда и голяма пагуба, не
 само на товара и на кораба, но и на живота ни.
 11 ¹¹Но стотникът се доверяваше повече на корм-
 чията и на стопанина на кораба, отколкото на
 12 Павловите думи. ¹²И понеже пристанището не
 беше сгодно за презимуване, повечето изказаха
 мнение да се дигнат, ако би било възможно, до
 Феникс, критско пристанище, което гледа към
 югозапад и северозапад, и *там* да презимуват.
 13 ¹³И когато подухна южен вятър, мислейки, че
 сполучиха целта си, те дигнаха котвата та плу-
 14 ваха близо покрай Крит. ¹⁴Но след малко, спус-
 на се от *острова* бурен вятър, наречен евракви-
 15 лон, ¹⁵и когато корабът бе достигнат *от вятъ-*
ра, и поради него не можеше да устои, оставих-
 16 ме се *на вълните* да ни носят. ¹⁶И като минахме
 на завет под едно островче наречено Клавдий,
 17 сполучихме с мъка да запазим ладията; ¹⁷и ко-
 гато я издигнаха, употребяваха *всякакви* сред-
 ства, и препасваха кораба изотдолу; и бойки
 се да не бъдат тласнати върху Сиртис, свалиха
 18 платната и се носеха така. ¹⁸И понеже бяхме в
 голяма беда от бурята, на следния ден захвана-
 19 ха да изхвърлят *товара*. ¹⁹И на третия ден те,
 със своите ръце, изхвърлиха вещите на кора-
 20 ба. ²⁰И понеже за много дни не се виждаше ни
 слънце ни звезди, и силната буря напираше, то
 изчезна вече всяка надежда да бъдем спасени.
 21 ²¹А подир дълго неядене Павел застана между
 тях и рече: Господа, трябваше да ме слушате да
 се не дигаме от Крит, та да не ни постигнеш
 22 тая повреда и пагуба. ²²Но и сега ви съветвам
 да сте бодри, защото ни една душа от вас няма
 да се изгуби, но *само* корабът; ²³защото ангел
 от Бога, Чийто съм аз и Комуто служа, заста-
 24 на до мене тая нощ и рече: ²⁴Не бой се, Павле,
 ти трябва да застанеш пред Кесаря; и ето, Бог
 25 ти подари всички, които плуват с тебе. ²⁵Зато-
 ва, господа, бъдете бодри; защото вярвам в Бо-
 26 га, че ще бъде тъй както ми бе казано. ²⁶Обаче
 ние трябва да бъдем изхвърлени на някой ост-
 27 ров. ²⁷А когато настана четиринадесетата нощ,
 и ние се тласкахме насам натам по Адриатиче-
 ското *море*, около среднощ, корабниците усети-
 28 ха, че се приближават до някоя суша. ²⁸И като
 измериха дълбочината, намериха, *че е* двадесет
 29 разтега; и отивайки малко по-нататък пак
 измериха, и намериха, *че е* петнадесет разте-
 га. ²⁹Затова, бойки се да не бъдат изхвърлени
 на каменисти места, спуснаха четири котви от

задницата, и ожидаха да съмне. ³⁰И понеже ко-
 30 рабниците възнамеряваха да избягат от кора-
 ба, и бяха свалили ладията в морето под пред-
 лог, че щели да спуснат котви откъм предни-
 цата, ³¹Павел рече на стотника и на войници-
 31 те: Ако тия не останат в кораба, вие не може-
 те да се избавите. ³²Тогава войниците отряза-
 32 ха въжетата на ладията и оставиха я да се носи
от морето. ³³А на съмване Павел канеше всич-
 33 ки да похапнат, казвайки: Днес е четиринадесе-
 тият ден как чакате и стоите гладни, без да сте
 34 вкусили нещо. ³⁴Затуй ви моля да похапнете,
 защото това ще *помогне* за вашето избавление;
 понеже никому от вас ни косъм от главата няма
 да загине. ³⁵И като рече това, взе хляб, благо-
 35 дари Богу пред всички, та разчупи и почна да
 яде. ³⁶От това всички се ободриха, та ядоха и
 36 те. ³⁷И в кораба бяхме всичко двеста седемде-
 37 сет и шест души. ³⁸И като се нахраниха облек-
 38 чаваха кораба, като изхвърляха житото в мо-
 рето. ³⁹И когато се разсъмна, те не познаваха
 39 земята; обаче забелязаха един залив с *песъчлив*
 бряг, в който се решиха да тикнат кораба, ако
 40 бе възможно. ⁴⁰И като откачиха котвите, оста-
 виха ги в морето, развързаха още и връзките на
 кормилата, развиха малкото платно по посока
 на вятъра и се отправиха към брега. ⁴¹Но из-
 41 паднаха на едно място, гдето морето биеше от
 две страни, и там корабът заседна; предницата
 се заби и не мърдаше, а задницата взе да се раз-
 глобява от напора *на вълните*. ⁴²И войниците
 42 съветваха да се избият заперните, да не би да
 изплува някой и да избяга. ⁴³Но стотникът ка-
 43 то искаше да избави Павла, възпря ги от това
 намерение и заповяда да скочат в морето пър-
 во ония, които знаеха да плуват, и да излязат
 на сухо, ⁴⁴и останалите *да се спасяват*, кои на
 44 дъски, кои пък на нещо от кораба. И така стана
 та всички излязоха на сушата.

¹И когато се избавихме, познахме, че остро-
 2 втът се наричаше Малта. ²А туземците ни пока-
 заха необикновено човеколюбие, защото при-
 3 еха всички нас, и, понеже валеше дъжд и беше
 студено, накладоха огън. ³И когато Павел на-
 3 трупата един куп храсти и го тури на огъня, една
 ехидна излезе от топлината и се залепи за ръ-
 4 ката му. ⁴А туземците, като видяха змията, как
 висеше на ръката му, думаха помежду си: Без
 съмнение тоя човек ще е убиец, който, ако и да
 се е избавил от морето, пак правосъдието не го
 остави да живее. ⁵Но той тръсна змията в огъ-
 5 ня и не почувствува никакво зло. ⁶А те очаква-
 6 ха, че ще отече, или внезапно ще падне мъртъв;
 но като чакаха много време и гледаха, че не му
 става никакво зло, промениха мнението си и

7 думаха, че е бог. ⁷ А около това място се нами-
 8 раха именията на първенеца на острова, чието
 име беше Поплий, който ни прие и гощава при-
 9 ятелски три дни. ⁸ И случи се Поплиевият баща
 да лежи болен от треска и дизентерия; а Павел
 влезе при него, и като се помоли, положи ръце
 10 на него и го изцели. ⁹ Като стана това, и други-
 те от острова, които имаха болести дохождаха
 и се изцеляваха; ¹⁰ които и ни показваха много
 почести, и, когато тръгнахме, туриха в кораба
 11 потребното за нуждите ни. ¹¹ И тъй, подир три
 месеца отплувахме с един александрийски ко-
 раб, който беше презимувал в острова, и кой-
 12 то имаше за знак Близнаците. ¹² И като стигна-
 хме в Сиракуза, преседяхме там три дни. ¹³ И
 13 оттам, като лъкатушихме, стигнахме в Ригия; и
 след един ден, като повея южен вятър, на вто-
 14 рия ден дойдохме в Потйоли, ¹⁴ гдето намерих-
 ме братя, които ни замолиха да преседим у тях
 15 седем дни. Така дойдохме в Рим, ¹⁵ отгдето бра-
 тята, като чули за нас, бяха дошли до Апиево-
 то тържище и до трите кръчми да ни посрещ-
 16 нат; и Павел като ги видя, благодари на Бога и
 се ободри. ¹⁶ А когато влязохме в Рим, стотни-
 кът предаде заповестите на войводата; а на Павла
 се позволи да живее отделно с войника, който
 17 го вардеше. ¹⁷ И подир три дни той свика по-
 първите от юдеите и, като се събраха каза им:
 Братя, без да съм сторил аз нещо против народа
 ни, или против бащините обичаи, пак от Ерусалим
 18 ме предадоха вързан в ръцете на римляни-
 те; ¹⁸ които, като ме изпитаха, щяха да ме пус-
 нат, защото в мене нямаше нищо *достойно* за
 19 смърт. ¹⁹ Но понеже юдеите се възпротивиха *на*
 това, принудих се да се отнеса до Кесаря, а не
 че имах да обвиня в нещо народа си. ²⁰ По тая 20
 причина, прочее, ви повиках, за да ви видя и да
 ви поговоря, защото заради това, за което Из-
 21 раил се надява, съм вързан с тая верига. ²¹ А те 21
 му казаха: Нито сме получавали ние писма от
 Юдея за тебе, нито е дохождал някой от бра-
 тята да ни извести, или да ни каже нещо лошо
 за тебе. ²² Но желаем да чуем от тебе какво ми- 22
 слиш, защото ни е известно, че навсякъде го-
 ворят против това учение. ²³ И като му опреде- 23
 лиха ден, мнозина от тях дойдоха при него там
 гдето живееше; и от сутринта до вечерта той им
 излагаше с доказателства Божието царство и ги
 уверяваше за Исуса и от Моисеевия закон и от
 пророците. ²⁴ И едни повярваха това, което го- 24
 вореше, а други не вярваха. ²⁵ И те, понеже бяха 25
 несъгласни помежду си, се разотиваха, като им
 рече Павел една дума: Добре е говорил Светият
 Дух чрез пророк Исаия на бащите ви, когато е
 26 рекъл: ²⁶ "Иди, кажи на тия люде: Със слушане 26
 ще чуете, но никак няма да схванете; И с очи
 ще видите, но никак няма да разберете. ²⁷ За- 27
 щото затлъстя сърцето на тия люде, И ушите
 им натегнаха, И очите си затвориха, Да не би
 да гледат с очите си, И да разберат със сърцето
 си, И да се обърнат та да ги изцеля". ²⁸ Затуй, 28
 да знаете, че това Божие спасение се изпрати
 на езичниците; и те ще слушат. ²⁹ [И като рече 29
 това, юдеите си отидоха с голяма препирня по-
 между си]. ³⁰ А Павел преседя цели две, години 30
 в отделна под наем къща, гдето приемаше всич-
 31 ки, които отиваха при него, ³¹ като проповяд-
 ваш Божие царство, и с пълно дръзновение
 поучаваше за Господа Исуса Христа без да му
 забранява някой.

ДЕЯНИЯ

1 Яков слуга на Бога и на Господа Исуса Христа, до дванадесетте пръснати племена, поздрав. ² Считайте го за голяма радост, братя мои, когато падате в разни изпитни, ³ като знаете, че изпитанието на вашата вяра произвежда твърдост. ⁴ А твърдостта нека извърши делото си съвършено, за да бъдете съвършени и цели, без никакъв недостатък. ⁵ Но ако някому от вас не достига мъдрост, нека иска от Бога, Който дава на всички щедро без да укорява, и ще му се даде. ⁶ Но да проси с вяра без да се съмнява ни най-малко; защото, който се съмнява прилича на морски вълни, които се тласкат и блъскат от ветровете. ⁷ Такъв човек да не мисли, че ще получи нещо от Господа, ⁸ понеже е колеблив, непостоянен във всичките си пътища. ⁹ Братът, който е в по-долно състояние, нека се хвали, когато се въздига, ¹⁰ а богатият - когато се смирява, понеже ще прецъфти като цвета на тревата. ¹¹ Защото слънцето изгрява с изсушителния вятър, тревата изсъхва, цветът ѝ окапва, и красотата на изгледа ѝ изчезва: така и богатият ще повехне в пътищата си. ¹² Блажен онзи човек, който издържа изпитния; защото, като бъде одобрен, ще приеме за венец живота, който Господ е обещал на ония, които Го любя. ¹³ Никой, който се изкушава, да не казва: Бог ме изкушава, защото Бог се не изкушава от зло, и Той никого не изкушава. ¹⁴ А който се изкушава, се завлича и подлъгва от собствената си страст; ¹⁵ и тогава страстта зачева и ражда грях, а грехът, като се развие напълно ражда смърт. ¹⁶ Не се заблуждавайте, любезни мои братя; ¹⁷ Всяко дадено добро и всеки съвършен дар е отгоре, и слиза от Отца на светлините, у Когото няма изменение, или сянка от промяна. ¹⁸ От собствената Си воля ни е родил чрез словото на истината, за да бъдем един вид пръв плод на Неговите създания. ¹⁹ Вие знаете *това*, любезни мои братя. Обаче нека всеки човек бъде бърз да слуша, бавен да говори и бавен да се гневи; ²⁰ защото човешкият гняв не върши Божията правда. ²¹ Затова, като отхвърлите всяка нечистота и преливаща се злоба, приемайте с кротост всаденото слово, което може да спаси душите ви, ²² Бивайте и изпълнители на словото, а не само слушатели, да лъжете себе си. ²³ Защото, ако някой бъде слушател на словото, а не изпълнител, той прилича на човек, който гледа естественото си лице в огледалото; ²⁴ понеже се огледва, отива си, и завчас забравя какъв бе. ²⁵ Но който вникне в съвършения

закон на свободата и постоянствува, той, като не е забравлив слушател, но деятелен изпълнител, ще бъде блажен в дейността си. ²⁶ Ако някой счита себе си за благочестив, а не обуздава езика си, но мами сърцето си, неговото благочестие е суетно. ²⁷ Чисто и непорочно благочестие пред Бога и Отца, ето що е: да пригледва *човек* сирачетата и вдовиците в неволята им, и да пази себе си неопетнен от света.

2 Братя мои, да не държите вярата на прославения наш Господ Исус Христос с лицепрятание. ² Защото, ако влезе в синагогата ви човек със златен пръстен и с хубави дрехи, а влезе и сиромах с оплескани дрехи, ³ и погледнете с почит към оня, който е с хубавите дрехи, та речете: Ти седни тука на добро място; а на сиромаша речете: Ти стой там, или: Седни до подножието ми, ⁴ не правите ли различия помежду си, и не ставате ли пристрастни съдии? ⁵ Слушайте любезни ми братя: Не избра ли Бог ония, които са сиромаси в светски неща, богати с вяра и наследници на царството, което е обещал на тия, които Го любя? ⁶ А вие опозорихте сиромаша. Нали богатите ви угнетяват и сами ви влачат по съдилища? ⁷ Нали те хулят почтеното име, с което се именувате? ⁸ Обаче, ако изпълнявате царския закон, според писанието: "Да обичаш ближния си като себе си", добре правите. ⁹ Но ако гледате на лице, грях правите, и от закона се осъждате като престъпници. ¹⁰ Защото, който опази целия закон, а съгреша в едно *нещо*, бива виновен във всичко. ¹¹ Понеже Оня, Който е рекъл: "Не прелюбодействувай", рекъл е и: "Не убивай", тъй че, ако не прелюбодействуваш, а пък убиваш, станал си престъпник на закона. ¹² Така говорете и така постъпвайте като човеци, които ще бъдат съдени по закона на свободата. ¹³ Защото съдът е немилостив към този, който не е показал милост. Милостта тържествува над съда. ¹⁴ Каква полза, братя мои, ако някой казва, че има вяра, а няма дела? Може ли такава вяра да го спаси? ¹⁵ Ако някой брат или някоя сестра са голи и останали без ежедневна храна, ¹⁶ и някой от вас им рече: Идете си с мир, дано бъдете стоплени и нахранени, а не им дадете потребното за тялото, каква полза? ¹⁷ Така и вярата, ако няма дела, сама по себе си е мъртва. ¹⁸ Но ще рече някой: Ти имаш вяра, а пък аз имам дела; ако *можеш*, покажи ми вярата си без дела, и аз ще ти покажа вярата си от моите дела. ¹⁹ Ти вярваш, че има *само* един Бог, добре правиш; и бесовете вярват и трепе-

20 рят. ²⁰Обаче искаш ли да познаеш, о суетни чо-
 21 вече, че вяра без дела е неплодна? ²¹Авраам,
 нашият отец, не оправда ли се чрез дела като
 22 принесе сина си Исаака на жертвеника? ²²Ти
 виждаш, че вярата действуваше заедно с делата
 му, и че от делата се усъвършенствува вярата;
 23 ²³и изпълни се писанието, което казва: "Авра-
 ам повярва в Бога; и това му се вмени за прав-
 24 да"; и се нарече Божий приятел. ²⁴Виждате, че
 чрез дела се оправдава човек, а не само чрез вя-
 25 ра. ²⁵Така също и блудницата Раав не оправда
 ли се чрез дела, когато прие пратениците и ги
 26 изпрати бърже през друг път? ²⁶Защото, както
 тялото отделено от духа е мъртво, така и вярата
 отделена от дела е мъртва.

3 ¹Братя мои, не ставайте мнозина учители,
 като знаете, че ще приемем по-тежко осъж-
 2 дане. ²Защото ние всички в много неща гре-
 шим; а който не греши в говорене, той е съвър-
 шен мъж, способен да обуздае и цялото тяло.
 3 ³Ето, ние туряме юздите в устата на конете, за
 да ни се покоряват, и обръщаме цялото им тя-
 4 ло. ⁴Ето, и корабите, ако и да са толкова голе-
 ми, и се тласкат от силните ветрове, пак с твър-
 де малко кормило се обръщат на където же-
 5 лае кормчията. ⁵Така и езикът е малка част *от*
тялото, но много се хвали. Ето, съвсем малко
 6 огън, колко много вещество запалва! ⁶И ези-
 кът, тоя *цял* свят от нечестие, е огън. Между
 нашите *телесни* части езикът е, който заразява
 7 цялото тяло и запалва колелото на живота, *ни*,
 а *сам* той се запалва от пъкъла. ⁷Защото вся-
 какъв вид зверове, птици, гадини и морски жи-
 8 вотни се укротяват и укротени са били от чо-
 вечеството; ⁸но езика никой човек не може да
 укроти; буйно зло е, пълен *е* със смъртоносна
 9 отрова. ⁹С него благославяме Господа и Отца,
 и с него кълнем човеците създадени по Божие
 10 подобие! ¹⁰От същите уста излизат благослове-
 ние и проклетия! Братя мои, не трябва това та-
 11 ка да бъде. ¹¹Изворът пуца ли от същото отвер-
 стие сладка и горчива вода? ¹²Възможно ли е,
 12 братя мои смоковницата да роди маслини, или
 лозата смокини? Така също *не може* солена во-
 13 да да дава сладка. ¹³Кой от вас е мъдър и ра-
 зумен? Нека показва своите дела чрез добрия
 14 си живот, с кротостта на мъдростта. ¹⁴Но ако в
 сърцето си имате горчива завист и крамолни-
 15 чество, не се хвалете и не лъжете против исти-
 ната. ¹⁵Това не е мъдрост, която слиза от го-
 16 ре, но е земна, животинска, бесовска; ¹⁶защо-
 то, гдето има завист и крамолничество, там има
 17 бъркотия и всякакво лошо нещо. ¹⁷Но мъдро-
 стта, която е отгоре, е преди всичко чиста, по-
 сле миролюбива, кротка, умолима, пълна с ми-

лост и добри плодове, примирителна, нелице-
 мерна. ¹⁸А плодът на правдата се сее с мир от 18
 миротворците.

¹Отгде произлизат боеве, и отгде крамоли, **4**
 между вас? Не от там ли, от вашите сласти, кои-
 то воюват в *телесните* ви части? ²Пожелавате, 2
 но нямате; ревнувате и завиждате, но не можете
 да получите; карате се и се биете; но нямате, за-
 3 щото не просите. ³Просите и не получавате, за-
 щото зле просите, за да иждивявате в сладките
 4 си. ⁴Прелубодейци! не знаете ли, че приятел-
 ството със света е вражда против Бога? И тъй,
 който иска да бъде приятел на света, става враг
 на Бога. ⁵Или мислите, че без нужда казва пи-
 санието, че *Бог* и до завист ревнува за духа, кой-
 то е турил да живее в нас? ⁶Но Той дава една по-
 6 голяма благодат; затова казва: "Бог на гордели-
 вите се противи, а на смирените дава благодат".
 7 И тъй, покорявайте се на Бога, но противете 7
 се на дявола, и той ще бяга от вас. ⁸Приближа-
 8 вайте се при Бога, и ще се приближава и Той
 при вас. Измивайте ръцете си, вие грешни, и
 9 очиствайте сърцата си, вие колебливи. ⁹Тъже-
 те, ридайте и плачете; смехът ви нека се обърне
 на плач, и радостта ви в тъга. ¹⁰Смирявайте се 10
 пред Господа, и Той ще ви възвишава. ¹¹Не се 11
 одумвайте един друг, братя; който одумва бра-
 та или съди брата си, одумва закона и съди за-
 12 кона; а ако съдиш закона, не си изпълнител на
 закона, но съдия. ¹²*Само* Един е законодател и 12
 съдия, Който може да спаси и да погуби; а ти
 кой си та съдиш ближния си? ¹³Слушайте се- 13
 га вие, които казвате: Днес или утре ще отидем
 в еди-кой-си град, ще преседим там една годи-
 на, и ще търгуваме и ще спечелим, - ¹⁴когато 14
 вие не знаете какво ще бъде утре. Що е животът
 ви? Защото вие сте пара, която се явява, и после
 15 изчезва. ¹⁵Вместо *това*, вие *трябва* да казвате: 15
 Ако ще Господ, ние ще живеем и ще направим
 това или онова. ¹⁶Но сега славно ви е да се хва- 16
 лите. Всяка такава хвалба е зло. ¹⁷Прочее, ако 17
 някой знае да прави добро и го не прави, грях е
 нему.

5 ¹Дойдете сега, вие богатите, плачете и ри-
 дайте поради бедствията, които идват върху
 вас. ²Богатството ви изгни, и дрехите ви са изя- 2
 дени от молци. ³Златото ви и среброто ви ръ- 3
 ждяха; и ръждата им ще свидетелствува про-
 тив вас и ще пояде месата ви като огън. Вие сте
 4 събирали съкровища в последните дни. ⁴Ето, 4
 заплатата за работниците, които са жънали ни-
 вите ви, от която ги лишихте, вика; и викове-
 те на жетварите влязоха в ушите на Господа на
 Силите. ⁵Вие живяхте на земята разкошно и 5
 разпуснато, угоихте сърцата си *като* в ден на

- 6 клане. ⁶Осъдихте, убихте Праведния; и Той не
7 ви се противи. ⁷И тъй, братя, останете твърди,
до Господното пришествие. Ето земеделецът
очаква скъпоценния плод от земята и търпи
за него докле получи и ранния и късния
8 дъжд. ⁸Останете и вие твърди, и укрепете сърцата
си; защото Господното пришествие наближи.
⁹Не роптайте един против друг, братя, за да
не бъдете осъдени; ето, Съдията стои пред
10 вратите. ¹⁰Братя, вземете за пример на злострадание
и на твърдост пророците, които говориха за
11 Господното име. ¹¹Ето, облажаваме ония,
които са останали твърди. Чули сте за търпението
на Иова°, и видели сте сетнината *въздадена*
нему от Господа, че Господ е много жалостив
12 и милостив. ¹²А преди всичко, братя мои,
не се кълнете нито в небето, нито в земята,
нито в друга някоя клетва; но нека бъде вашето
говорене: Да, да, и: Не, не, за да не паднете под
13 осъждане. ¹³Зле ли страда някой от вас? нека
- се моли. Весел ли е някой? нека пее хваления.
¹⁴Болен ли е някой от вас? нека повика църковните
14 презвитери, и нека се помолят над него и го
помажат с масло в Господното име. ¹⁵И мо-
15 литвата, която е с вяра, ще избави страдалеца,
Господ ще го привдигне, и, ако е извършил грехове,
ще му се простят. ¹⁶И тъй, изповядайте
16 един на друг греховете си, и молете се един за
друг, за да оздравеете. Голяма сила има усърд-
ната молитва на праведния. ¹⁷Илия беше чо-
17 век със същото естество като нас; и помоли се
усърдно да не вали дъжд, и не валя дъжд на зе-
мента три години и шест месеца; ¹⁸и пак се помо-
18 ли и небето даде дъжд, и земята произведе пло-
да си. ¹⁹Братя мои, ако някой от вас *се* заблуди
19 от истината, и един го обърне, ²⁰нека знае,
20 че който е обърнал грешния от заблудения му
път ще спаси душа от смърт и ще покрие много
грехове.

1 ПЕТРОВО

1 **П**етър, апостол Исус Христов, до избраните пришелци, пръснати по Понт, Галатия, Кападокия, Азия и Витиния, **2** ² избрани по предузнанието на Бога Отца, чрез освещението на Духа, *за да сте послушни и да бъдете* поръсени с кръвта Исус Христова; **3** благодат и мир да ви се умножи. ³ Благословен *да бъде* Бог и Отец на нашия Господ Исус Христос, Който според голямата Си милост ни възроди за жива надежда чрез възкресението на Исуса Христа от мъртвите, ⁴ за наследство нетленно, неоскверняемо, и което не повяхва, запазено на небесата за вас, ⁵ които с Божията сила сте вардени чрез вяра за спасение, готово да се открие в последно време. ⁶ В което *блаженство* се радвате, ако и за малко време да скърбите сега, (ако е потребно), в разни изпитни, **7** ⁷ с цел: изпитването на вашата вяра, *като е* поскъпоценно от златото, което гине, но пак се изпитва чрез огън, да излезе за хвала и слава и почест, когато се яви Исус Христос; ⁸ Когото любите без да сте Го видели; в Когото като вярвате, без сега да Го виждате, радвате се с неизказана и преславна радост, ⁹ като получавате следствието на вярата си, спасението на душите си. ¹⁰ За това спасение претърсиха и изследваха пророците, които пророкуваха за благодатта, която *бе назначена* за вас; ¹¹ като издирваха, кое или какво време посочваше Христовият Дух, който беше в тях, когато предизвестваше **12** Христовите страдания, и след тях славите. ¹² И откри им се, че не за себе си, а за вас, служеха те в това, което сега ви се извести чрез ония, които ви проповядваха благовестието чрез Светия Дух изпратен от небесата; в което и *самите* ангели желаят да надникнат. ¹³ Затова препашете се през чреслата на вашите помисли, бъдете въздържани и имайте пълна надежда за благодатта, която ще ви се даде, когато се яви Исус Христос. ¹⁴ Като послушни чада, не се съобразявайте с първите страсти, *които имахте във* **15** *време* на незнанието си; ¹⁵ но, както е свет Тоя, Който ви е призовал, така бивайте свети и вие в цялото си държане; ¹⁶ защото е писано: "Бъдете свети, понеже Аз съм свет". ¹⁷ И ако призовавате като Отец Този, Който без лицепритие съди, според делото на всекиго, то прекарайте със страх времето на вашето престояване, **18** ¹⁸ като знаете, че не с тленни неща - сребро или злато - сте изкупени от суетния живот, **19** ¹⁹ предаден вам от бащите ви, ¹⁹ но със скъпоценната кръв на Христа, като на агнец без недостатък

и пречист, ²⁰ Който наистина беше предопределен преди създанието на света, но се яви в скончанието на времената за вас, ²¹ които чрез Него **21** ²¹ повярвахте в Бога, Който го възкреси от мъртвите и Му е дал слава, така щото вярата и надеждата ви да бъдат в Бога. ²² Понеже сте **22** ²² очистили душите си, като сте се покорили на истината, която докарва до нелицемерно братолюбие, обичайте се един друг горещо, от сърце, ²³ тъй като се възродихте, не от тленно семе, а **23** ²³ от нетленно чрез Божието слово, което живее и трае [до века]. ²⁴ Защото "Всяка твар е като трева, И всичката ѝ слава като цвят от трева; **24** ²⁴ Тревата изсъхва, и цветът ѝ окапва, ²⁵ Но Словото **25** ²⁵ божие трае до века"; и това е словото, което ви е благовестено.

2 ¹ И тъй, като отхвърлите всяка злоба, всяка лукавщина, лицемерие, завист и всяко одумване, ² пожелавайте като новородени младенци, **2** ² чистото духовно мляко, за да пораснете чрез него към спасение, ³ ако сте опитали, "че **3** ³ Господ е благ;" ⁴ При Когото идвайки, *като* **4** ⁴ при жив камък, от човеците отхвърлен, а от Бога избран и скъпоценен, ⁵ и вие, като живи камъни, се съграждате в духовен дом, за да станете **5** ⁵ свето свещенство, да принасяте духовни жертви, благоприятни на Бога чрез Исуса Христа. ⁶ Защото е писано в писанието: - "Ето, **6** ⁶ полагам в Сион крайъгълен камък, избран, скъпоценен; И който вярва в Него, не ще се посрами". ⁷ За **7** ⁷ вас, прочее, които вярвате, Той е скъпоценност, а на тия, които не вярват, "Камъкът, който отхвърлиха зидарите, Той стана глава на ъгъла", ⁸ и, "Камъкът, о който да се спъват, и канара, **8** ⁸ в която да се съблазняват"; защото се спъват о словото и са непокорни, - за което бяха и определени. ⁹ Вие, обаче, сте избран род, царско **9** ⁹ свещенство, свет народ, люде, които Бог придоби, за да възвестява превъзходствата на Този, Който ви призова от тъмнината в Своята чудесна светлина: ¹⁰ *вие*, които някога си не бяхте **10** ¹⁰ народ, а сега сте Божий народ, не бяхте придобили милост, а сега сте придобили. ¹¹ Възлюбени, умолявам ви, като пришелци и чужденци **11** ¹¹ на света, да се въздържате от плътски страсти, които воюват против душата; ¹² да живеете **12** ¹² благоприятно между езичниците, тъй щото, относно това, за което ви одумват като злодейци, да прославят Бога във времето, когато ще ги посети, понеже виждат добрите ви дела. ¹³ **13** ¹³ Покорявайте се заради Господа на всяка човешка власт, било на царя, като върховен вла-

14 *детел*, ¹⁴ било на управителите, като пратеници от него, за да наказват злодейците и за похвала на добротворците. ¹⁵ Защото това е Божията воля, като правите добро, да затуляте устата на невежите и глупави човеци; ¹⁶ като свободни, обаче, не употребяващи свободата за покривало на злото, но като Божии слуги. ¹⁷ Почитайте всички; обичайте братството; от Бога се бойте, царя почитайте. ¹⁸ Слуги, покорявайте се на господарите си с пълен страх, не само на добрите и кротките, но и на опърничавите; ¹⁹ защото това е благоугодно, ако някой от съзнанието за Бога претърпява оскърблението, като страда несправедливо. ²⁰ Защото, каква похвала, ако понасяте търпеливо, когато ви бият за престъпленията ви? Но когато вършите добро и страдате, ако понасяте търпеливо, това е угодно пред Бога. ²¹ Защото и на това сте призовани; понеже и Христос пострада за вас, и ви остави пример да последвате по Неговите стъпки; ²² Който грях не е сторил, нито се е намерило лукавщина в устата Му; ²³ Който бидейки охулван, хула не отвръщаше; като страдеше, не заплашваше; но предаваше *делото Си* на Този, Който съди справедливо; ²⁴ Който сам понесе в тялото Си нашите грехове на дървото, тъй щото, като сме умрели за греховете, да живеем за правдата; с Чиято рана вие оздравяхте. ²⁵ Защото като овце блуждаехте, но сега се върнахте при Пастиря и Епископа на душите ви.

3 ¹ Подобно и вие, жени, покорявайте се на мъжете си, така щото, даже ако някои *от тях* не се покоряват на словото, да се придобият без словото, чрез обходата на жените си, ² като видят, че вие се обхождате със страх и чистота. ³ Вашето *украшение* да не е външно, *сиреч*, плетене косата, кичене със злато, или обличане със *скъпи* дрехи, ⁴ но скришният в сърцето живот°, с нетленното *украшение* на кротък и тих дух, което е скъпоценно пред Бога. ⁵ Защото така някога и светите жени, които се надяваха на Бога, украсяваха себе си, като се покоряваха на мъжете си; ⁶ както Сара се покоряваше на Авраама и го наричаше господар. И вие сте нейни дъщери, ако правите добро и не се боите от никакво заплашване. ⁷ Също и вие мъже, живеете благоразумно с жените си, като с по-слаб създ, и отдавайте почит *на тях* като на сънаследници на *дадения* чрез благодат живот, за да не става препятствие на молитвите ви. ⁸ А, най-после, бъдете всички едномислени, съчувствителни, братолюбиви, милостиви, смиреномъдри. ⁹ Не въздавайте зло за зло или хула за хула, а напротив благославяйте; понеже

на това бяхте призовани, за да наследите благословение. ¹⁰ Защото, "Който желае да обича живота И да види добри дни, Нека пази езика си от зло И устните си от лъжливо говорене; ¹¹ Нека се отклонява от зло, и да върши добро; Нека търси мир и да се стреми към него. ¹² Защото очите на Господа са върху праведните, И ушите Му към тяхната молитва; Но лицето на Господа е против ония, които вършат зло" ¹³ И кой ще ви стори зло, ако сте ревностни за доброто? ¹⁴ Но *даже*, ако пострадате за правдата, блажени *сте*; а "от тяхното застрашаване не се бойте, нито се смущавайте". ¹⁵ Но почитайте със сърцата си Христа като Господ, като бъдете винаги готови да отговаряте, (но с кротост и страхопочитание), на всекиго, който ви пита за вашата надежда. ¹⁶ Имайте чиста съвест, така щото във всичко, в което ви одумват да се посрамят ония, които клеветят добрата ви в Христа обхода. ¹⁷ Защото е по-добре да страдате, като вършите добро, ако е такава Божията воля, а не като вършите зло. ¹⁸ Защото и Христос един път пострада за греховете, Праведният за несправедните, за да ни приведе при Бога, бидейки умъртвен по плът, а оживотворен по дух; ¹⁹ с който отиде да проповядва на духовете в тъмницата, ²⁰ които едно време бяха непокорни, когато Божието дълготърпение ги чакаше в Ноевите дни, докато се правеше ковчега, в който малцина, то ест, осем души, се избавиха чрез вода. ²¹ Която в образа на кръщението и сега ви спасява, (не измиването на плътската нечистота, но позива към Бога на чиста съвест), чрез възкресението на Исуса Христа; ²² Който е отдясно на Бога, като се е възнесъл на небето, и Комуто се покориха ангели, власти и сили.

¹ И тъй понеже Христос пострада по плът, **4** въроръжете се и вие със същата мисъл, защото пострадалият по плът се е оставил от греха, ² за да живее през останалото в тялото време, не вече по човешки страсти, а по Божията воля. ³ Защото доволно е миналото време, когато сте живели така, както желаят *да живеят* езичниците, като сте прекарвали в нечистоти, в страсти, във винопийства, в пирования, в опивания, и в омразните идолослужения. ⁴ Относно това те се и чудят, и *ви* хулят за гдето не тичате *с тях* в същата крайност на разврата; ⁵ но те ще отговорят пред Онзи, Който скоро ще° съди живите и мъртвите, ⁶ понеже затова се проповядва благовестието и на мъртвите, тъй щото, като бъдат съдени по човешки в плът, да живеят по Бога в дух. ⁷ А крайт на всичко е наближил; и тъй, живеете разумно и трезвено, *за да*

8 *се предавате на молитва.* ⁸ Преди всичко имайте усърдна любов помежду си, защото любовта покрива множество грехове. ⁹ Бъдете гостолюбовни едни към други без роптание. ¹⁰ Според дарбата, която всеки е приел, служете с нея един на друг като добри настойници на много-различната Божия благодат. ¹¹ Ако говори някой, *нека говори* като *такъв, който прогласява* Божии словеса; ако служи някой, *нека служи*, като *такъв, който действа* със силата, която му дава Бог; за да се слави във всичко Бог чрез Исуса Христа, Комуто е славата и господството до вечни векове. Амин. ¹² Възлюбени, не се чудете на огнената изпитня, която дохожда върху вас, за да ви опита, като че ви се случва нещо чудно; ¹³ но радвайте се за гдето *с това* вие имате общение в страданията на Христа, за да се зарадвате премного и когато се яви Неговата слава. ¹⁴ Блажени *сте*, ако ви опозоряват за Христовото име; защото Духът на славата и на Бога почива на вас [откъм тях се хули, а откъм вас се прославя]. ¹⁵ Някой от вас да не страда като убиец, или крадец, или злодеец, или като такъв, който се бърка в чужди работи. ¹⁶ Но, ако *страда някой* като християнин, да се не срамува, а нека слави Бога с това име. ¹⁷ Защото *дойде* времето да се започне съдът от Божието домо-чадие; и ако *почне* първо от нас, каква *ще бъде* сетнината на тия, които не се покоряват на Божието благовестие? ¹⁸ И ако праведният едвам се спасява, то нечистият и грешният где ще се явят? ¹⁹ Затова и тия, които страдат по Божията воля, нека предават душите си на верния Създател, като вършат добро.

5 ¹ Прочее, презвитерите, които са между вас,

увещавам аз който тоже съм презвитер и свидетел на Христовите страдания и участник на славата, която има да се яви: ² Пазете Божието стадо, което е между вас; надзиравайте го, не с принуждение, а драговошно, като за Бога; нито за гнусна печалба, но с усърдие; ³ нито като че господарувате над паството, което ви се поверява, а като показвате пример на стадото. ⁴ И ⁴ когато се яви Пастиреначалникът, ще получите венеца на славата, който не повяхва. ⁵ Така ⁵ и вие, по-млади, покорявайте се на по-старите, да! всички един на друг. Облечете смиренито; защото Бог се противи на горделивите, а на смирените дава благодат. ⁶ И тъй, смирете ⁶ се под мощната ръка на Бога, за да ви възвиси своевременно; ⁷ и всяка ваша грижа възложете на Него, защото Той се грижи за вас. ⁸ Бъдете ⁸ трезвени, будни. Противникът ви, дяволът, като рикаещ лъв обикаля, търсейки кого да погълне. ⁹ Съпротивете се нему, стоейки твърди ⁹ във вярата, като знаете, че същите страдания се понасят и от братята ви в света. ¹⁰ А Бог на ¹⁰ всяка благодат, Който ви е призовал в Своята вечна слава чрез Христа [Исуса], ще ви усъвършенствува, утвърди, укрепи [и направи непоколебими], след като пострадате малко. ¹¹ Нему ¹¹ да бъде господството до вечни векове. Амин. ¹² Чрез Сила, верния брат, както *го* мисля, писах ¹² ви накъсо, да ви увещавам и заявявам, че това е истинската Божия благодат. Стойте твърди в нея. ¹³ Поздравява ви с избраната *с вас църква* ¹³ във Вавилон, и син мой Марко. ¹⁴ Поздравете ¹⁴ се един друг с любезна целувка. Мир на всички вас, които сте в Христа [Исуса].

2 ПЕТРОВО

1 **С**имон Петър, слуга и апостол Исус Христов, на вас, които чрез правдата на нашия Бог и Спасител Исус Христос сте получили еднаква с нас скъпоценна вяра: ²Благодат и мир да ви се умножи чрез познаването на Бога и на Исуса, нашия Господ. ³Понеже Неговата божествена сила ни е подарила всичко що е *потребно* за живота и за благочестието, чрез познаването на Този, Който ни е призовал чрез Своята слава и сила; ⁴чрез които се подариха скъпоценните нам и твърде големи обещания, за да станете чрез тях участници на божественото естество, като сте избягали от произлязлото от страстите разтление в света; ⁵то по самата тая причина положете всяко старание и прибавете на вярата си добродетел, на добродетелта си благоразумие, ⁶на благоразумието си себеобуздание, на себеобузданияето си твърдост, на твърдостта си благочестие, ⁷на благочестието си братолюбие, и на братолюбиеето си любов. ⁸Защото ако тия *добродетели* се намират у вас и избилват, те ви правят да не сте безделни нито безплодни в познанието на нашия Господ Исус Христос. ⁹Но оня, у когото те не се намират, е спял, късоглед, и е забравил, че е бил очистен от старите си грехове. ¹⁰Затова, братя, постарайте се още повече да затвърдявате вашето призвание и избиране; защото, като вършите тия *добродетели*, никога няма да изпаднете. ¹¹Понеже така ще ви се даде голям достъп във вечното царство на нашия Господ и Спасител Исус Христос. ¹²Затова всякога ще бъда готов да ви напомням за тия работи, ако и да ги знаете и да сте утвърдени в истината, която сега държите. ¹³И мисля, че е право, докато съм в тая *телесна* хижа, да ви подтиквам чрез напомняне; ¹⁴понеже зная, че скоро ще напусна хижата си, както ми извести нашият Господ Исус Христос. ¹⁵Даже ще се постарая щото вие и след смъртта ми, да можете всякога да помните тия работи. ¹⁶Защото, когато ви обявихме силата и пришествието на нашия Господ Исус Христос, ние не следвахме хитро измислени басни, а бяхме очевидци на Неговото величие. ¹⁷Защото Той прие от Бога Отца почест и слава, когато от великолепната слава дойде до Него такъв глас: Този е Моят възлюбен Син, в Когото е Моето благоволение. ¹⁸Тоя глас чухме *сами* ние, че дойде от небето, когато бяхме с Него на светата планина. ¹⁹И *така*, пророческото слово повече се потвърждава за нас; и вие добре правите, че внимавате на него, като на

светило, което свети в тъмно място, догде се зазори, и зорницата изгрее в сърцата ви. ²⁰И това ²⁰да знаете преди всичко, че никое пророчество в писанието не е частно *на пророка* обяснение *на Божията воля*; ²¹защото никога не е идвало ²¹пророчество от човешка воля, но [светите] човещи са говорили от Бога; движими от Светия Дух.

2 ¹Но имало е лъжливи пророци между людетете, както и между вас ще има лъжливи учители, които ще въведат тайно гибелни ереси, като се отричат даже от Господаря, Който ги е купил, та ще навлекат на себе си бърза погибел. ²И мнозина ще последват техните похотливи ²дела, поради които *човеци* пътят на истината ще се похули. ³От лакомство те ще ви мамят ³с присторени думи; но тяхната присъда, отдавна *приготвена*, не се забавя, и тяхното погубление не дреме. ⁴Защото, ако Бог не пощади ⁴и ангели, когато съгрешиха, но ги хвърли в мрака на най-дълбоките ровове, и ги предаде да бъдат вардени за съд; ⁵и *ако* не пощади стария ⁵свят, но опази с още седем души Ноя, проповедника на правдата, когато нанесе потоп върху нечестивия свят; ⁶тъй също, *ако Той* осъди ⁶на разорение содомските и гоморските градове и ги обърна на пепел, и ги постави за пример на ония, които щяха да вършат нечестие, ⁷но ⁷избави праведния Лот, комуто бе досадил развратния живот на нечестивите; ⁸(защото тоя ⁸праведен човек, като живееше между тях измъчваше от ден на ден праведната си душа, като гледаше и слушаше беззаконните им дела); ⁹то знае Господ как да избави благочестивите от напаст, а неправедните да държи под наказание за съдния ден, ¹⁰а особено тия, които ¹⁰с нечисто пожелание следват плътските *страсти* и презират властта. Смели и упорити, те не се страхуват да хулят славните *същества*; ¹¹докато ангелите, ако и да са по-големи в мощ и сила, не представят против тях хулителна присъда пред Господа. ¹²Тия, обаче, като животни ¹²без разум, естествено родени, за да бъдат ловени и изтребвани, хулят за неща, които не знаят, и ще погинат в своя разврат, ¹³наближаващи да получат заплатата на неправдата - *люде*, които считат за удоволствие да разкошествуват денем. Те са петна и позор; наслаждават се с примамките си, когато са на угощение при вас; ¹⁴очите им са пълни с блудство и с непрестанен ¹⁴грях; подмамват неутвърдени души; сърцето им е научено на лакомство; те са преда-

15 дени на проклетия; ¹⁵ оставиха правия път и се заблудиха, като последваха пътя на Валаама Веоров, който обикна заплатата на неправдата, ¹⁶ но биде изобличен за своето беззаконие, когато ням осел проговори с човешки глас и възпря лудостта на пророка. ¹⁷ Те са безводни кладенци, мъгли тласкани от буря, за които е запазена мрачна тъмнина [до века]. ¹⁸ Защото, като говорят с надуту празнословие, те с разтленността подмамват в плътските страсти ония, които едвам избягват от живеещите в заблуда. ¹⁹ Обещават им свобода, а те сами са роби на разврата; защото от каквото е победен някой, на това и роб става. ²⁰ Понеже, ако, след като са избягали от светските мръсотии чрез познаването на Господа и Спасителя Исуса Христа, те пак са се сплели в тях и остават победени, то последното им състояние е станало полошо от първото. ²¹ Понеже по-добре би било за тях да не бяха познали пътя на правдата, отколкото след като са го познали, да се отвърнат от предадената на тях света заповед. ²² С тях се е случило *това, което казва истинската пословица: Псето се върна на бълвоча си, и: Окъпаната свиня се върна да се валя в тинята.*

3 ¹ Ето възлюбени, пиша ви това второ послание; и в двете събуждам чрез напомняне вашия чист разум, ² за да помните думите, изговорени по-напред от светите пророци и заповедта на Господа Спасителя, *дадена чрез изпратените* вам апостоли. ³ Преди всичко знайте това, че в последните дни ще дойдат подиграватели, които с подигравките си ще ходят по своите страсти и ще казват: ⁴ Где е обещаното Му пришествие? защото, откак са се поминали бащите ни всичко си стои така както от началото на създанието. ⁵ Защото те своеволно не признават това, че чрез Божието слово от начало е имало небе и земя сплотена от водата, и всред водата, ⁶ *но пак* посредством тях тогавашният

свят, потопен от водата загина. ⁷ Така със същото слово, и днешните небе и земя са натрупани за огън, пазени до деня на *страшния* съд и погибелта на нечестивите човеци. ⁸ Още и това нещо да не забравяте, възлюбени, че за Господа един ден е като хиляда години, и хиляда години като един ден. ⁹ Господ не забавя това, което е обещал, според както някои смятат бавенето, но заради вас търпи за дълго време; понеже не иска да погинат някои, но всички да дойдат на покаяние. ¹⁰ А Господният ден ще дойде като крадец, когато небето ще премине с бучение, а стихииите нажежени ще се стопят, и земята и каквото се е вършило по нея ще изчезнат. ¹¹ Прочее, понеже всичко това ще се стопи, какви трябва да сте вие в свето живееие и в благочестие, ¹² като очаквате и ожидате дохождането на Божия ден, поради който небето възпламенено ще се стопи, и стихииите нажежени ще се разложат! ¹³ А според обещанието Му очаквайте ново небе и нова земя, в която да живее правда. ¹⁴ Затова, възлюбени, като очаквате тия неща, старайте се да се намерите чисти и непорочни пред Него, с мир *в сърцата си*. ¹⁵ И считайте дълготърпението на нашия Господ *като средство* за спасение; както любезният ни брат Павел ви е писал, според дадената му мъдрост. ¹⁶ както *пише* и във всичките *си* послания, когато говори в тях за тия работи; в които *послания* има някои неща мъчни за разбиране, които неучените и неутвърдените изопачават, както *правят* и с другите писания, за своята погибел. ¹⁷ И тъй, вие, възлюбени, като сте предизвестени *за това*, пазете се да не би да се завлечете от заблудението на беззаконните и да отпаднете от утвърждението си. ¹⁸ Но растете в благодатта и познаването на нашия Господ и Спасител Исус Христос. Нему да бъде слава и сега и до вечния ден. Амин.

1 ЙОАНОВО

1 **Т**ова, което беше отначало, което чухме, което видяхме с очите си, което изгледахме и ръцете ни попипаха, за Словото на Живота, - ² (защото животът се яви, и ние видяхме, и свидетелствуваме, и ви възвестяваме вечния живот, който беше у Отца и се яви нам), - ³ това, което сме видели и чули, него възвестяваме и на вас, за да имате и вие общение с нас; а пък нашето общение е с Отца и с Неговия Син Исус Христос. ⁴ И това *ви* пишем, за да бъде пълна вашата радост. ⁵ И известието, което чухме от Него и възвестяваме на вас, е това, че Бог е светлина, и в Него няма никаква тъмнина. ⁶ Ако речем, че имаме общение с Него, а ходим в тъмнината, лъжем и не действуваме според истината. ⁷ Но ако ходим в светлината, както е Той в светлината, имаме общение един с друг, и кръвта на Сина Му Исуса [Христа] ни очиства от всеки грях. ⁸ Ако речем, че нямаме грях, лъжем себе си, и истината не е в нас. ⁹ Ако изповядваме греховете си, Той е верен и праведен да ни прости греховете, и да ни очисти от всяка неправда. ¹⁰ Ако речем, че не сме съгрешили, правим *Бога* лъжец, и Неговото слово не е в нас.

2 ¹ Дечица мои, това ви пиша, за да не съгрешите; но ако съгреши някой, имаме ходатай^o при Отца, Исуса Христа праведния. ² Той е умилоствивение за нашите грехове, и не само за нашите, но и за *греховете на целия свят*. ³ И по това сме уверени, че Го познаваме, ако пазим заповедите Му. ⁴ Който казва: Познавам Го, а заповедите Му не пази, лъжец е, и истината не е в него. ⁵ Но ако някой пази словото Му, неговата любов към Бога е наистина съвършена. По това знаем, че сме в Него. ⁶ Който казва, че пребъдва в Него, сам е длъжен да ходи, както е ходил *Христос*. ⁷ Възлюбени, не е нова заповедта, която ви пиша, но е стара заповед която сте имали отначало; старата заповед е словото, което сте чули. ⁸ Но пак е нова заповедта, която ви пиша, което нещо е истинско и в Него и във вас; защото тъмнината преминава, и истинската светлина вече свети. ⁹ Който казва, че е в светлината, а мрази брата си, той и до сега е в тъмнината. ¹⁰ Който люби брата си, той пребъдва в светлината; и в него няма съблазън. ¹¹ А който мрази брата си той е в тъмнината и в тъмнината ходи, и не знае къде отива, защото тъмнината е заслепила очите му. ¹² Пиша вам, дечица,

защото ви се простиха греховете заради Неговото име. ¹³ Пиша вам, бащи, защото познавате Този, Който е отначало. Пиша вам, младежи, защото победихте лукавия. Писах вам, дечица, защото познавате Отца. ¹⁴ Писах вам, бащи, защото познавате Този, Който е отначало. Писах вам, младежи, защото сте силни, и Божието слово пребъдва във вас, и победихте лукавия. ¹⁵ Не любете света, нито каквото е на света. Ако люби някой света, в него няма любов към Отца. ¹⁶ Защото всичко що е в света, - похотта на плътта, пожеланието на очите, и тщеславието на живота, - не е от Отца, но е от света; ¹⁷ и светът преминава, и неговите похоти; а който върши Божията воля, пребъдва до века. ¹⁸ Дечица, последно време е; защото както сте чули, че иде Антихрист, и понеже сега има много антихристи, от това знаем, че е последно време. ¹⁹ От нас излязоха, но не бяха от нас; защото ако бяха били от нас, щяха да си останат с нас; но *излязоха*, за да стане явно, че те всички не са от нас. ²⁰ А вие сте помазани от Светия и знаете всичко. ²¹ Пиша ви, не защото не знаете истината, но защото я знаете и *разбирате*, че никаква лъжа не е от истината. ²² Кой е лъжец, освен оня, който отрича, че Исус е Христос? той е антихрист, който се отрича от Отца и от Сина. ²³ Никой, който се отрича от Сина, няма нито Отца; а който изповядва Сина, има и Отца. ²⁴ А колкото за вас, онова, което сте чули отначало, нека остане у вас. Ако остане у вас това, което сте чули отначало, то и вие ще пребъдете в Сина и в Отца. ²⁵ И обещанието, което Той ни даде е това - вечен живот. ²⁶ Пиша ви това поради тия, които желаят да ви заблудят; ²⁷ а колкото за вас, помазанието, което приехте от Него, остава във вас, и нямате нужда да ви учи някой; затова, както Неговото помазание ви учи за всичко, и е истинско, а не лъжливо, пребъдвайте в Него, както ви е научило *да правите*. ²⁸ Дечица, и сега пребъдвайте в Него, та когато се яви, да имате дръзновение, и да се не посрамям пред Него в пришествието Му. ²⁹ Ако знаете, че Той е праведен, знайте, че и всеки, който върши правда, е от Него роден.

¹ Вижте каква любов е дал нам Отец, да се наречем Божии чада; а *такива* и сме. Затова светът не познава нас, защото Него не позна. ² Възлюбени, сега сме Божии чада, и още не е станало явно какво ще бъдем; но знаем, че ко-

гато стане явно, ще бъдем подобни Нему, защото ще Го видим както е. ³ И всеки, който има тая надежда на Него, очиства себе си, както е Той чист. ⁴ Всеки, който върши грях, върши и беззаконие, защото грехът е беззаконие; ⁵ и знаете, че Той се яви да носи греховете. В Него няма грях. ⁶ Никой, който пребъдва в Него, не съгрешава; никой, който съгрешава, не Го е видял, нито Го е познал. ⁷ Дечица, никой да не ви заблуждава: който върши правда, праведен е, както и Христос е праведен. ⁸ Който върши грях, от дявола е; защото дяволът отначало съгрешава. Затова се яви Божият Син, да съсипе делата на дявола. ⁹ Никой, който е роден от Бога, не върши грях, защото неговият зародиш пребъдва в Него; и не може да съгрешава, защото е роден от Бога. ¹⁰ По това се разпознават Божиите чада и дяволските чада; никой, който не върши правда, не е от Бога, нито оня, който не люби брата си. ¹¹ Защото поръчката, която чухте от начало, е това: да любим един другия; ¹² и да не бъдем както Каин, който беше от лукавия и уби брата си. И защо го уби? Защото неговите дела бяха нечестиви, а братовите му правдиви. ¹³ Недейте се чуди, братя, ако светът ви мрази. ¹⁴ Ние знаем, че сме преминали от смърт в живот, защото любим братята. Който не люби, остава в смърт. ¹⁵ Всеки, който мрази брата си, е човекоубиец; и вие знаете, че в никой човекоубиец не пребъдва вечен живот. ¹⁶ От това познаваме любовта, че Той даде живота Си за нас. Така и ние сме длъжни да дадем живота си за братята, ¹⁷ Но ако някой, който има световните блага, вижда брата си в нужда, а заключи сърцето си от него, как ще пребъдва в него любов към Бога? ¹⁸ Дечица, да не любим с думи нито с език, но с дело и в действителност. ¹⁹ От това ще познаем, че сме от истината, и ще уверим сърцето си пред Него, ²⁰ относно всичко, в което нашето сърце ни осъжда; защото Бог е по-голям от сърцето ни и знае всичко. ²¹ Възлюбени, ако нашето сърце не ни осъжда, имаме дръзновение спрямо Бога: ²² и каквото и да поискаме, получаваме от Него, защото пазим заповедите Му и вършим това що е угодно пред Него. ²³ И Неговата заповед е това: да вярваме в името на Сина Му Исуса Христа, и да любим един другия, както ни е заповядал. ²⁴ И който пази неговите заповеди, пребъдва в Бога и Бог в него: и по това познаваме, че той пребъдва в нас, по Духа, който ни е дал.

4 ¹ Възлюбени, не вярвайте на всеки дух, но изпитвайте духовете дали са от Бога; защото много лъжепророци излязоха по света. ² По то-

ва познавайте Божия Дух: всеки дух, който изповяда, че Исус Христос дойде в плът, е от Бога; ³ а никой дух, който не изповядва Спасителя, не е от Бога; и това е *духът* на Антихриста, за когото сте чули, че иде, и сега е вече в света. ⁴ Вие сте от Бога, дечица, и победили сте ги; защото по-велик е Оня, Който е във вас, от онзи, който е в света. ⁵ Те са от света, за това светски говорят и светът тях слуша. ⁶ Ние сме от Бога; който познава Бога, нас слуша; който не е от Бога, не ни слуша. По това разпознаваме духа на истината и духа на заблудата. ⁷ Възлюбени, да любим един другия, защото любовта е от Бога; и всеки, който люби, роден е от Бога и познава Бога. ⁸ Който не люби, не е познал Бога; защото Бог е любов. ⁹ В това се яви Божията любов към нас, че Бог изпрати на света Своя единороден Син, за да живеем чрез Него. ¹⁰ В това се състои любовта, не че ние сме възлюбили Бога, но че Той възлюби нас и прати Сина Си като умилостивение за греховете ни. ¹¹ Възлюбени, понеже така ни е възлюбил Бог, то и ние сме длъжни да любим един другия. ¹² Никой никога не е видял Бога; но ако любим един другия, Бог пребъдва в нас, и любовта към него е свършена в нас. ¹³ По това познаваме, че пребъдваме в Него и Той в нас, гдето ни е дал от Духа Си. ¹⁴ И ние видяхме и свидетелствуваме, че Отец прати Сина Си да бъде Спасител на Света. ¹⁵ Ако някой изповяда, че Исус е Божият Син, Бог пребъдва в него, и той в Бога. ¹⁶ И ние познаваме и сме повярвали любовта, която Бог има към нас. Бог е любов; и който пребъдва в любовта, пребъдва в Бога, и Бог пребъдва в него. ¹⁷ В това се усъвършенствува любовта в нас, когато имаме дръзновение в съдния ден, защото, както е Той, така сме и ние в тоя свят. ¹⁸ В любовта няма страх, но свършената любов изпъжда страха; защото страхът има *в себе си* наказание, и който се страхува, не е усъвършенствуван в любовта. ¹⁹ Ние любим [Него], защото първо Той възлюби нас. ²⁰ Ако рече някой: Любя Бога, а мразя брата си, той е лъжец; защото, който не люби брата си, когото е видял, не може да люби Бога, Когото не е видял. ²¹ И тая заповед имаме от Него: Който люби Бога, да люби и брата си.

5 ¹ Всеки, който вярва, че Исус е Христос, е роден от Бога; и всеки, който люби Родителя, любя и родения от Него. ² По това познаваме, че любим Божиите чада, когато любим Бога и изпълняваме Неговите заповеди ³ защото ето що е любов към Бога: да пазим неговите заповеди; а заповедите Му не са тежки. ⁴ Защото всичко,

що е родено от Бога, побеждава света; и тая победа, която е победила света е *спечелила* нашата
 5 вяра. ⁵ И кой побеждава света, ако не е тоя, кой-
 6 то вярва, че Исус е Божият Син? ⁶ Това е Исус
 7 Христос, Който е дошъл чрез вода и кръв; не са-
 8 мо чрез водата, но чрез водата и чрез кръвта; ⁷ и
 9 Духът е, който свидетелствува, понеже Духът е
 10 истината. ⁸ Защото три са, които свидетелству-
 11 ват: Духът, водата и кръвта; и тия три са съглас-
 12 ни. ⁹ Ако приемаме свидетелството на човеци-
 13 те, свидетелството на Бога е по-важно; защото
 това, което Бог заявява, е туй, че Той е свиде-
 телствувал за Сина Си. ¹⁰ Който вярва в Божия
 Син, има *това* свидетелство в себе си; който не
 вярва Бога, направил Го е лъжец, защото не е
 повярвал свидетелството, което Бог е свидетел-
 ствувал за Сина Си. ¹¹ И свидетелството е това,
 че Бог ни е дал вечен живот, и че тоя живот е
 в Сина Му. ¹² Който има Сина, има тоя живот;
 който няма Божия Син, няма тоя живот. ¹³ Това
 писах на вас, които вярвате в името на Божия

Син, за да знаете, че имате вечен живот [и да
 вярвате в името на Божия Син]. ¹⁴ И уверено- 14
 стта, която имаме спрямо Него е това, че, ако
 просим нещо по Неговата воля, Той ни слуша;
¹⁵ и ако знаем, че ни слуша, за каквото и да Му 15
 попросим, знаем че получаваме това, което сме
 просили от Него. ¹⁶ Ако някой види брата си, че 16
 извърши несмъртен грях, нека се моли, и *Бог*
 ще му даде живот, *сиреч*, на ония, които съгре-
 шават несмъртно. Има смъртен грях; не казвам
 за него да се помоли. ¹⁷ Всяка неправда е грях; и 17
 има грях, който не е смъртен. ¹⁸ Знаем, че все- 18
 ки роден от Бога не съгрешава; но оня, който
 се е родил от Бога, пази себе си, и лукавият не
 се докосва до него. ¹⁹ Знаем, че ние сме от Бога; 19
 и целият свят лежи в лукавия. ²⁰ Знаем още, че 20
 Божият Син е дошъл и ни е дал разум да позна-
 ваме истинния *Бог*; и ние сме в истинния, *сиреч*
 в Сина Му Исуса Христа. Това е истинският Бог
 и вечен живот. ²¹ Дечица, пазете себе си от идо- 21
 ли.

2 ЙОАНОВО

1 **О**т Презвитера до избраната госпожа и до чадата ѝ, които аз наистина любя, (и не само аз, но и всички, които са познали истината). ² заради истината, която пребъдва в нас, и ще бъде с нас до века, ³ благодат, милост, мир да бъдат с нас от Бога Отца и от [Господа] Исуса Христа, Сина на Отца, в истина и любов.

⁴ Много се възрадвах, че намерих някои от чадата ти да ходят в истината, както приехме заповед от Отца. ⁵ И сега, госпожо, умолявам те, не като че ти пиша нова заповед, но тая, която имахме отначало; Да любим един другия.

⁶ И любовта е това: да ходим по Неговите заповеди. Тая е заповедта, в която трябва да ходите, както сте чули отначало. ⁷ Защото много измамници излязоха в света, които не изповядват дохождането на Исуса Христа в плът. Такъв човек е измамник и антихрист. ⁸ Внимавайте на себе си, да не изгубите онова, което сте изработили, но да получите пълна награда. ⁹ Никой, който върви напред, и не пребъдва в Христовото учение, няма Бога; тоя, който пребъдва в учението, той има и Отца и Сина. ¹⁰ Ако някой дойде при вас, и не носи това учение, недейте го приема в къщи, и не го поздравявайте, ¹¹ защото който го поздравява, става участник в неговите зли дела. ¹² Имам много да ви пиша, но не искам да пиша с книга и мастило, обаче надявам се да дойда при вас, и уста с уста да се разговорим, за да бъде радостта ви пълна. ¹³ Поздравяват те чадата на твоята избрана сестра.

3 ЙОАНОВО

1 От Презвитера до любезния Гаий, когото
2 любя; ² Възлюбений, молих да
3 благоуспяваш и да си здрав във всич-
4 ко, както благоуспява душата ти. ³ Защото мно-
5 го се зарадвах, когато дойдох някой братя и
6 засвидетелствуваха за твоята вярност, според
7 както ти ходиш в истината. ⁴ По-голяма радост
8 няма за мене от това, да слушам, че моите ча-
9 да ходят в истината. ⁵ Възлюбений, ти вършиш
10 вярна работа в каквото правиш за братята, и
11 то за чужденци; ⁶ които свидетелствуваха пред
12 църквата за твоята любов. Добре ще сториш да
13 ги изпратиш както подобава пред Бога; ⁷ защо-
14 то за *Христовото* име излязоха, без да вземат
15 нещо от езичниците. ⁸ Ние, прочее, сме длъж-
16 ни да посрещаме такива радостно, за да бъдем
17 съработници с истината. ⁹ Писах няколко думи
18 до църквата; но Диотреф, който обича да пъ-

19 рвенствува между тях, не ни приема. ¹⁰ Затова, 10
20 ако дойда, ще му напомня за делата, които вър-
21 ши, като бръщолеви против нас лоши думи. И
22 като не се задоволява с това, той не просто че
23 сам не приема братята, но възпира и тия, кои-
24 то искат *да ги приемат*, и *ги* пъди от църквата.
25 ¹¹ Възлюбений, не подражавай злото, но добро- 11
26 то. Който върши добро, от Бога е; който върши
27 зло, не е видял Бога. ¹² За Димитрия се свиде- 12
28 телствува *добро* от всички, и от самата истина; а
29 още и ние свидетелствуваме; и ти знаеш, че на-
30 шето свидетелство е истинско. ¹³ Имах много да 13
31 ти пиша, но не ми се ще да ти пиша с мастило и
32 перо; ¹⁴ а надявам се скоро да те видя, и ще се 14
33 разговорим уста с уста. Мир на тебе. Поздра-
34 вават те приятелите. Поздрави приятелите по
35 име.

ЮДА

1 Юда, слуга Исус Христов, а брат Яковов, до призованите, възлюбени от Бога Отца и пазени в Исуса Христа:
2,3 ²Милост, мир и любов да ви се умножат. ³Възлюбени, като показвах всяко усърдие да ви пиша за нашето общо спасение, счетох за нужно да ви пиша и да ви увеща да се подвизавате за вярата, която веднъж за винаги бе предадена на светиите. ⁴Защото са се вмъкнали някои човечи, които отдавна са били посочени, *че подлежат* на това осъждане, нечестивци, които обръщат благодатта на нашия Бог в похотливост и се отричат от единствения Владетел
5 и Господ наш Исус Христос. ⁵А искам да ви напомня, (тъй като сте узнали *вече* всичко това), че Господ, като избави веднъж *Своя* народ от египетската земя, после погуби ония, които
6 не повярваха, ⁶и че ангели, които не опазиха своето достойнство, но напуснаха собственото си жилище, - Той ги държи под мрак във вечни връзки за съда на великия ден; ⁷както и Содом, Гомор и околните им градове, които, подобно на тях, се предадоха на блудство и изпадаха в противоестествени пороци^о, са поставени за пример като носят наказанието на вечния огън. ⁸При все това, по същия начин и тия с блънуванията си оскверняват плътта, презират
9 властта и хулят славните *същества*. ⁹Но архангел Михаил, когато в борба с дявола се препираше за Моисеевото тяло, не смея да произнесе *против него* хулителна присъда, но рече: Господ да те смъмри. ¹⁰Тия, обаче, хулят всичко, което не знаят; а което знаят естествено, както животните без разум, в това развърщават себе
11 си. ¹¹Горко им! защото ходят по Каиновия път, заради печалба се впускат във Валаамовата заблуда, и погиват в Кореевото упорство. ¹²Тия са подводни скали, когато пируват с вас в дру-

желюбните ви гощавки, и без страх напасват себе си; безводни облаци, носени от ветровете; есенни дървета, безплодни, дважд умрели, изкоренени; ¹³свирепи морски вълни; които изпускат като пяна своите безсрамни *дела*; скитащи
13 звезди, за които се пази мрачна тъмнина до века. ¹⁴За тях пророкува и Енох, седмият от Адама, като рече: Ето Господ иде с десетки хиляди Свои светии, ¹⁵да извърши съдба над всички, и да обяви за виновни всичките нечестивци за всичките нечестиви дела, които в нечестие са сторили, и за всичките жестоки *думи*, които нечестивите грешници са говорили против Него. ¹⁶Тия са роптатели, оплаквачи, които ходят по страстите си, (и устата им говорят надут), и заради печалба ласкаят човечите. ¹⁷Но, вие, възлюбени, помнете думите изговорени по-напред от апостолите на нашия Господ Исус Христос, как ви казваха: ¹⁸В последно време ще има присмивачи, които ще ходят по своите нечестиви страсти. ¹⁹Тия са, които правят разцепления, плътски, които нямат Духа. ²⁰А вие възлюбени, като назидавате себе си във вашата пресвета вяра и се молите на Светия Дух, ²¹пазете себе си в Божията любов, очаквайки милостта на нашия Господ Исус Христос за вечен живот. ²²И към едни, които са в съмнение, бивайте милостиви; ²³други спасявайте, като ги изтръгвате из огъня; а към други показвайте милост, със страх, като се гнусите даже и от осквернената от плътта дреха. ²⁴А на Онзи, Който може да ви пази от препъване, и да ви постави непорочни в радост пред Своята слава, ²⁵на единствения Бог наш Спасител, чрез Исуса Христа нашия Господ, да бъде слава и величие, и преди всичките векове, и сега, и до всичките векове. Амин.

РИМЛЯНИ

1 Павел, слуга Исус Христов, призван за апостол, отделен *да проповядва* благовестието от Бога, ² (което по-напред Той беше обещал чрез пророците Си в светите писания), ³ за Сина Му нашия Господ Исус Христос, Който по плът се роди от Давидовото потомство, ⁴ а по Дух на светост биде със сила обявен като Божий Син чрез възкресението от мъртвите; ⁵ чрез Когото получихме благодат и апостолство, та в Неговото име да *привеждаме* в послушност към вярата *човеци* от всичките народи; ⁶ между които сте и вие призвани от Исуса Христа: ⁷ до всички в Рим, които са възлюбени от Бога, призвани да бъдат свети: Благодат и мир да бъдат с вас от Бога, нашия Отец, и Господа Исуса Христа. ⁸ Най-напред благодаря на моя Бог чрез Исуса Христа за всички ви, гдето за вашата вяра се говори по целия свят. ⁹ Понеже Бог, Комуто служи с духа си в благовестуването на Сина Му, ми е свидетел, че непрестанно ви споменавам в молитвите си, ¹⁰ молещ се винаги, дано с Божията воля благоуспее най-после сега да дойде при вас. ¹¹ Защото копнея да ви видя, за да ви предам някоя духовна дарба за вашето утвърждаване, ¹² то ест, за да се утеша между вас взаимно с вас чрез общата вяра, *която е и* ваша и моя, ¹³ И желая, братя, да знаете, че много пъти се канех да дойда при вас, за да имам някой плод и между вас както между другите народи; но досега съм бил възпиран. ¹⁴ Имам длъжност към гърци и към варвари, към учени и към неучени; ¹⁵ и така, колкото зависи от мене, готов съм да проповядвам благовестието и на вас, които сте в Рим. ¹⁶ Защото не се срамувам от благовестието [Христово]; понеже е Божия сила за спасение на всекиго, който вярва, първо на юдеина, а после и на езичника. ¹⁷ Защото в него се открива правдата, *която е* от Бога чрез вяра към вяра, както е писано: "Праведният чрез вяра ще живее". ¹⁸ Защото Божият гняв се открива от небето против всяко нечестие и неправда на хората, които препятствуват на истината чрез неправда. ¹⁹ Понеже, това, което е възможно да се знае за Бога, на тях е известно, защото Бог им го изяви. ²⁰ Понеже от създанието на *света* това, което е невидимо у Него, *сиреч* вечната Му сила и божественост, се вижда ясно, разбираемо чрез творенията; така щото, *човеците* остават без извинение. ²¹ Защото, като познаха Бога, не Го прославиха като Бог, ни-

то Му благодариха; но извратиха се чрез своите мъдрувания, и несмисленото им сърце се помрачи. ²² Като се представяха за мъдри, те глупееха, ²³ и славата на нетленния Бог размениха срещу подобие на образ на смъртен човек, на птици, на четвероноги и на гадини. ²⁴ Затова, според страстите на сърцата им, Бог и ги предаде на нечистота, щото да се обезчестят телата им между сами тях, - ²⁵ те които замениха истинския Бог с лъжлив, и предпочетоха да се покланят и да служат на тварта, а не на Твореца, Който е благословен до века. Амин. ²⁶ Затова Бог ги предаде на срамотни страсти, като и жените им измениха естественото употребление на *тялото* в протиеестествено. ²⁷ Така и мъжете, като оставиха естественото употребление на женския пол, разжегоха се в страстта си един към друг, струвайки безобразие мъже с мъже, и приемаха в себе си заслуженото въздаяние на своето нечестие. ²⁸ И понеже отказаха да познаят Бога, Бог ги предаде на развратен ум да вършат това, което не е прилично, ²⁹ изпълнени с всякакъв вид неправда, нечестие, лакомство, омраза; пълни със завист, убийство, крамола, измама и злоба; ³⁰ шепотници, клеветници, богоненавистници, нахални, горделиви, самохвалци, измислители на злини, непокорни на родителите си, ³¹ безразсъдни, вероломни, без семейна обич, немилостиви; ³² които, при все че знаят Божията справедлива присъда, че тия, които вършат такива работи, заслужават смърт, не само ги вършат, но и одобряват ония, които ги вършат.

2 ¹ Затова и ти си без извинение, о човече, който и да си, когато съдиш *другого*; защото в каквото съдиш другия, себе си осъждаш; понеже ти, който съдиш, вършиш същото, ² А знаем, че Божията съдба против тия, които вършат такива работи, е според истината. ³ И ти, човече, който съдиш ония, които вършат такива работи, мислиш ли, че ще избегнеш съдбата на Бога, като вършиш и ти същото? ⁴ Или презираш Неговата богата благост, търпеливост и дълготърпение, без да знаеш, че Божията благост *е назначена да* те води към покаяние? ⁵ а с упорството си и непокаяното си сърце трупаш на себе си гняв за деня на гнева, когато ще се открие праведната съдба от Бога, ⁶ Който ще въздаде на всеки според делата му: ⁷ вечен живот на тия, които с постоянство в добри дела търсят слава, почест и безсмъртие; ⁸ а пък гняв и

негодование на ония, които са твърдоглави и не се покоряват на истината, а се покоряват на неправдата; ⁹скръб и неволя на всяка човешка душа, която прави зло, първо на юдеина, *после* и на гърка, ¹⁰а слава и почест и мир на всеки, който прави добро, първо на юдеина, *после* и на гърка. ¹¹Понеже Бог не гледа на лице. ¹²Защото тия, които са съгрешили без *да имат* закон, без закон ще и да погинат; и които са съгрешили под закон, под закона ще бъдат съдени. ¹³Защото не законослушателите са праведни пред Бога; но законоизпълнителите ще бъдат оправдани, ¹⁴(понеже, когато езичниците, които нямат закон, по природа вършат това, което *се изисква* от закона, то, и без да имат закон, те сами са закон за себе си, ¹⁵по това, че те показват действието на закона написано на сърцата им, на което свидетелствува и съвестта им, а помислите им или ги осъждат помежду си, или ги оправдават), ¹⁶в деня, когато Бог чрез Исуса Христа ще съди тайните *дела* на човеците според което благовестие. ¹⁷Но ако ти се наричаш юдеин, ¹⁸облягаш се на закон, хвалиш се с Бога, ¹⁸знаеш *Неговата воля*, и разсъждаваш между различни *мнения*, понеже се учиш от закона; ¹⁹*ако* при това си уверен в себе си, че си водител на слепите, светлина на тия, които са в тъмнина, ²⁰наставник на простите, учител на младенците, понеже имаш в закона олицетворение на знанието и на истината, ²¹тогава ти, който учиш другиги, учиш ли себе си? Ти, който проповядваш да не крадат, крадеш ли? ²²Ти, който казваш да не прелюбодействуват, прелюбодействуваш ли? Ти който се гнусиш от идолите, светотатствуаш ли? ²³Ти, който се хвалиш със закона, опозоряваш ли Бога като престъпваш закона? ²⁴*Питам това*, защото според както е писано, поради вас се хули Божието име между езичниците. ²⁵Понеже обрязването наистина ползува, ако изпълняваш закона; но ако си престъпник на закона, тогава твоето обрязване става необрязване. ²⁶И тъй, ако необрязаният пази наредбите на закона, не ще ли неговото необрязване да му се вмени за обрязване? ²⁷и оня, който *остане* в природното си състояние необрязан, но пак изпълнява закона, не ще ли осъди тебе, който имаш писан *закон* и обрязване, но си престъпник на закона? ²⁸Защото не е юдеин оня, външно такъв, нито е обрязване онова, което е вънкашно в плътта; ²⁹но юдеин е тоя, който е такъв вътрешно; а обрязване е това, което е на сърцето, в дух, а не в буквата; чиято похвала не е от човеците, а от Бога.

3 ¹Тогава, какво предимство има юдеинът? ²Много или каква полза има от обрязването?

във всяко отношение, а първо, защото на *юдеите* се повериха Божествените писания. ³Понеже, ако някои бяха без вяра, *що от това?* тяхното неверие ще унищожи ли Божията вяност? ⁴Да не бъде! но Бог нека бъде *признат* за верен, а всеки човек лъжлив, според както е писано: - "За да се оправдаеш в думите Си, И да победиш, когато се съдиш". ⁵Но ако нашата неправда изтъква Божията правда, *що има да кажем?* Несправедлив ли е Бог, когато нанася гняв? (По човешки говоря). ⁶Да не бъде! понеже тогава как Бог ще съди света? ⁷Обаче, *казваш ти*, ако с моята невярност Божията вяност стане по-явна, за Неговата слава, то защо и аз, въпреки това, да бъда осъждан като грешник? ⁸И защо да не вършим зло, за да дойде добро? (както някои клеветнически твърдят, че ние *така* говорим). На такива осъждането е справедливо. ⁹Тогава *що следва?* Имаме ли ние някакво предимство *над езичниците?* Никак; защото вече обвинихме юдеи и гърци, че те всички са под грях. ¹⁰Както е писано: - "Няма праведен ни един; ¹¹Няма никой разумен, Няма кой да търси Бога. ¹²Всички се отклониха, заедно се развратиха; Няма кой да прави добро, няма ни един". ¹³"Гроб отворен е гърлото им; С езиците си ласкаят". "Аспидова отрова има под устните им". ¹⁴"Техните уста са пълни с клевета и горест". ¹⁵"Нозете им бързат да проливат кръв; ¹⁶Опустошение и разорение има в пътищата им; ¹⁷И те не знаят пътя на мира", ¹⁸"Пред очите им няма страх от Бога". ¹⁹А знаем, че каквото казва законът, казва го за ония, които са под закона; за да се затулят устата на всекиго, и цял свят да се доведе под съдбата на Бога. ²⁰Защото ни една твар няма да се оправдае пред Него чрез дела *изисквани* от закона, понеже чрез закона *става само* познаването на греха. ²¹А сега и независимо от закон се яви правдата от Бога, за която свидетелствуват законът и пророците, ²²сиреч правдата от Бога, чрез вяра в Исуса Христа, за всички [и на всички], които вярват; защото няма разлика. ²³Понеже всички съгрешиха и не заслужават да се прославят от Бога, ²⁴а с Неговата благодост се оправдават даром чрез изкуплението, което е в Христа Исуса, ²⁵Когато Бог постави за умиловение чрез кръвта Му посредством вяра. *Това стори* за да покаже правдата Си в прощаване на греховете извършени по-напред, когато Бог дълготърпеше, - ²⁶за да покаже, *казвам* правдата Си в настоящето време, *та да се познае*, че Той е праведен и че оправдава този, който вярва в Исуса. ²⁷И тъй, где остава хвалбата? Изключена е. Чрез какъв закон? *чрез закона* на де-

28 лата ли? Не, но чрез закона на вярата. ²⁸И така, ние заключаваме, че човек се оправдава чрез
29 вяра, без делата на закона. ²⁹Или Бог е *Бог* само на юдеите, а не и на езичниците? Да, и на
30 езичниците е. ³⁰Понеже същият Бог ще оправдае обрязаните от вяра и необрязаните чрез вяра.
31 ³¹Тогава, чрез вяра разваляме ли закона? Да не бъде! Но утвърждаваме закона.

4 ¹И тъй, какво ще кажем, че нашият отец Авраам, е намерил по плът? ²Защото ако Авраам се е оправдал от дела, има с какво да се хвали, само не пред Бога. ³Понеже какво казва писанието: "Авраам повярва в Бога, и това му се
4 вмени за правда". ⁴А на този, който върши *дела*, наградата му се не счита като благодеяние,
5 но като дълг; ⁵а на този, който не върши *дела*, а вярва в Онзи, Който оправдава нечестивия,
6 неговата вяра му се вменява за правда. ⁶Както и Давид говори за блаженството на човека,
7 комуто Бог вменява правда независимо от дела: - ⁷"Блажени ония, чиито беззакония са простени,
8 Чиито грехове са покрити; ⁸Блажен е оня човек, комуто Господ няма да вмени грях".
9 ⁹Прочее, това блаженство *само* за обрязаните ли е, или и за необрязаните? Понеже казваме:
10 "На Авраама вярата се вмени в правда". ¹⁰то как му се вмени? Когато беше обрязан ли, или необрязан?
11 Не когато беше обрязан, но необрязан. ¹¹И той прие обрязването като знак и печат на правдата от вяра,
12 която имаше, когато беше необрязан, за да бъде той отец на всички, които вярват, ако и необрязани,
13 за да се вмени правдата на тях, ¹²и отец на ония обрязани, които не само са обрязани, но и ходят в стъпките на оная вяра,
14 която нашият отец Авраам е имал, когато бе необрязан, ¹³Понеже обещанието към Авраама или към потомството му, че ще бъде наследник на света, не стана чрез закон,
15 но чрез правдата от вяра. ¹⁴Защото, ако са наследници тия, които *се облягат* на закона, то вярата е празна,
16 и обещанието осуетено; ¹⁵понеже законът докарва, *не обещание*, а гняв; но гдето няма закон, там няма нито престъпление.
17 ¹⁶Затова *наследството* е от вяра, за да бъде по благодат, така щото обещанието да е осигурено за цялото потомство, не само за това, което се *обляга* на закона, но и за онова, което е от вярата на Авраама, който е отец на всички ни,
18 ¹⁷(както е писано: "Направих те отец на много народи"), пред Бога, Когото повярва, Който съживява мъртвите, и повиква в действително съществуване онова, което не съществува.
19 ¹⁸Авраам, надявайки се без да има *причина* за надежда, повярва, за да стане отец на много народи, според реченото: "Толкова ще бъде

твоеото потомство". ¹⁹Без да ослабне във вяра, ¹⁹той вземаше пред вид, че тялото му е вече замъртвяло, като бе на около сто години, *вземаше пред вид* и мъртвостта на Сарината утроба, -
20 обаче, относно Божието обещание не се усъмни чрез неверие, но се закрепил във вяра, и даде Богу слава, ²¹уверен, че това, което е обещал
21 *Бог*, Той е силен да го изпълни. ²²Затова му се вмени за правда. ²³Това пък, че му се вмени за
22 *правда*, не се написа само за него, ²⁴но и за нас, на които ще се вменява за *правда*, като вярваме в Този, Който е възкресил от мъртвите Исуса, нашия Господ, ²⁵Който биде предаден за
23 *прегрешенията* ни, и биде възкресен за оправданието ни.

5 ¹И тъй, оправдани чрез вяра, имаме мир с Бога, чрез нашия Господ Исус Христос; ²посредством Когото ние чрез вяра придобихме и достъп до тая благодат, в която стоим, и се радваме поради надеждата за Божията слава. ³И
2 не само това, но нека се хвалим и в скърбите си, като знаем, че скръбта произвежда твърдост,
3 ⁴а твърдостта изпитана правда; а изпитаната правда надежда. ⁵А надеждата не посрамява, защото Божията любов е изляна в сърцата ни чрез дадения нам Свети Дух. ⁶Понеже, когато ние бяхме още немощни, на надлежното време Христос умря за нечестивите. ⁷Защото едва ли ще се намери някой да умре *даже* за праведен човек; (при все че е възможно да дръзне някой да умре за благия); ⁸Но Бог препоръчва Своята към нас любов в това, че, когато още бяхме грешници, Христос умря за нас. ⁹Много повече, прочее, сега като се оправдахме чрез кръвта Му, ще се избавим от Божия гняв чрез Него. ¹⁰Защото, ако бидохме примирени с Бога чрез смъртта на Сина Му, когато бяхме неприятели, колко повече *сега*, като сме примирени, ще се избавим чрез Неговия живот! ¹¹И не само това, но и се хвалим в Бога чрез нашия Господ Исус Христос, чрез Когото получихме сега това примирение. ¹²Затова, както чрез един човек грехът влезе в света, и чрез греха смъртта, и по тоя начин смъртта мина във всичките човеци, понеже всички съгрешиха, - ¹³(защото и преди закона грехът беше в света, грях, обаче, не се вменява, когато няма закон; ¹⁴при все това от Адама до Моисея смъртта царува и над ония, които не бяха съгрешили според престъплението на Адама, който е образ на Бъдещия; ¹⁵но дарбата не е такава каквото бе прегрешението; защото, ако поради прегрешението на единия измряха мнозината, то Божията благодат и дарбата чрез благодатта на един човек, Исус Христос, много повече се преумножи за мно-

16 зината; ¹⁶ нито е дарбата, каквато *бе съдбата*,
 чрез съгрешението на един; защото съдбата *бе-*
 17 *ше* от един *грях* за осъждане, а дарбата от мно-
 го прегрешения за оправдание; ¹⁷ защото, ако
 чрез прегрешението на единия смъртта царува
 чрез тоя един, то много повече тия, които полу-
 чават изобилието на благодатта и на дарбата,
сиреч правдата, ще царуват в живот чрез еди-
 18 ния, Исус Христос), - ¹⁸ и тъй, както чрез едно
 прегрешение *дойде* осъждането на всичките чо-
 веци, така и чрез едно праведно дело *дойде* на
 всичките човеци оправданието, което докарва
 19 живот. ¹⁹ Защото, както чрез непослушанието
 на единия човек станаха грешни мнозината, та-
 ка и чрез послушанието на единия мнозината
 20 ще станат праведни. ²⁰ А отгоре на това дойде
 и законът, та се умножи прегрешението; а где-
 то се умножи грехът, преумножи се благодатта;
 21 ²¹ така щото, както грехът *бе* царувал и докара
 смъртта, така да царува благодатта чрез прав-
 дата и да докара вечен живот чрез Исуса Христа
 нашия Господ.

6 ¹ Тогава какво? Да речем ли: Нека останем в
 2 греха, за да се умножи благодатта? ² Да не бъде!
 Ние, които сме умрели към греха, как ще жи-
 3 веем вече в него? ³ Или не знаете, че ние всич-
 ки, които се кръстихме да участвуваме в Исуса
 Христа, кръстихме се да участвуваме в смърт-
 4 та Му? ⁴ Затова, чрез кръщението ние се погре-
 бахме с Него да участвуваме в смърт, тъй щото,
 както Христос биде възкресен от мъртвите чрез
 славата на Отца, така и ние да ходим в нов жи-
 5 вот. ⁵ Защото, ако сме се съединили с Него чрез
 смърт подобна на Неговата, ще се *съединим* и
 6 чрез възкресение подобно на Неговото; ⁶ като
 знаем това, че нашето старо естество *бе* разп-
 нато с *Него*, за да се унищожи тялото на греха,
 7 та да не робуваме вече на греха. ⁷ Защото, кой-
 8 то е умрял, той е оправдан от греха. ⁸ Но ако сме
 умрели с Христа, вярваме, че ще и да живеем с
 9 Него, ⁹ знаейки, че Христос, като биде възкре-
 сен от мъртвите, не умира вече; смъртта няма
 10 вече власт над Него. ¹⁰ Защото, смъртта, с коя-
 то умря, Той умря за греха веднъж завинаги; а
 животът, който живее, живее *го* за Бога. ¹¹ Та-
 ка и вие считайте себе си за мъртви към греха,
 12 а живи към Бога в Христа Исуса. ¹² И тъй, да
 не царува грехът във вашето смъртно тяло, та
 13 да се покорявате на неговите страсти. ¹³ Нито
 представяйте *телесните* си части като оръдия
 на неправдата; но представяйте себе си на Бо-
 га като оживели от мъртвите, и *телесните* си
 14 части на Бога като оръдия на правдата. ¹⁴ За-
 щото грехът няма да ви владее, понеже не сте
 15 под закон, а под благодат. ¹⁵ Тогава какво? Да

грешим ли, защото не сме под закон, а под бла-
 годат? Да не бъде! ¹⁶ Не знаете ли, че комуто
 16 предавате себе си като послушни слуги, слуги
 сте на оня, комуто се покорявате, било на гре-
 ха, който докарва смърт, или на послушанието,
 което докарва правда? ¹⁷ Благодарение, обаче,
 17 Богу, че като бяхте слуги на греха, вие се по-
 корихте от сърце на оня образец на вероуче-
 нието, в който бяхте обучени, ¹⁸ и, освободени
 18 от греха, станахте слуги на правдата. ¹⁹ (По чо-
 19 вешки говоря поради немощта на вашето есте-
 ство). Прочее, както предавахте *телесните* си
 части *като* слуги на нечистотата и на беззакон-
 нието, което докарва *още* беззаконие, така се-
 га предайте частите си *като* слуги на правдата,
 която докарва светост. ²⁰ Защото, когато бяхте
 20 слуги на греха не бяхте обуздавани от правда-
 та. ²¹ Какъв плод имахте тогава от ония неща?
 21 - неща, за които сега се срамувате, защото сет-
 нината им е смърт. ²² Но сега като се освобо-
 22 дихте от греха, и станахте слуги на Бога, имате
 за плод *това, че отивате* към светост, на коя-
 то истината е вечен живот. ²³ Защото заплатата
 23 на греха е смърт; а Божият дар е вечен живот в
 Христа Исуса, нашия Господ.

¹ Или не знаете, братя, (защото говоря на **7**
 човеци, които знаят *що е* закон), че законът
 владее над човека само, докогато той е жив?
 2 ² Защото омъжена жена е вързана чрез закона
 за мъжа, до когато той е жив; но когато мъжът
 3 умре тя се освобождава от мъжевия закон. ³ И
 тъй, ако при живота на мъжа *си* тя се омъжи за
 друг мъж, става блудница; но ако умре мъжът
 4 *й*, свободна е от тоя закон, и не става блудница,
 ако се омъжи за друг мъж. ⁴ И тъй, братя мои,
 4 и вие умряхте спрямо закона чрез Христовото
 тяло, за да се свържете с друг, *сиреч*, с възкре-
 сения от мъртвите, за да принасяме плод на Бо-
 5 га. ⁵ Защото, когато бяхме плътски, греховните
 5 страсти, които *се възбуждаха* чрез закона, дей-
 ствуваха във вашите *телесни* части, за да при-
 6 насяме плод който докарва смърт; ⁶ но сега, ка-
 то умряхме към това, което ни държеше, осво-
 бодихме се от закона; тъй щото ние служим по
 нов дух, а не по старата буква. ⁷ Тогава що? Да
 7 речем ли, че законът е грях? Да не бъде! Но *на-*
против, не бих познал греха освен чрез закона,
 защото не бих познал, че пожеланието *е* грях,
 ако законът не беше казвал: "Не пожелавай".
 8 ⁸ Но грехът понеже взе повод чрез заповедта,
 8 произведе в мене всякакво пожелание; защото
 без закон грехът е мъртъв. ⁹ И аз бях жив няко-
 9 га без закон, но когато дойде заповедта, грехът
 оживя, а пък аз умрях: ¹⁰ намерих, *че самата*
 10 заповед, която *бе назначена* да докара живот,

11 докара ми смърт. ¹¹ Защото грехът, като взе по-
 12 вод чрез заповедта, измами ме и ме умъртви
 13 чрез нея. ¹² Тъй щото законът е свет, и заповед-
 14 та света, праведна и добра. ¹³ Тогава, това ли,
 15 което е добро, стана смърт за мене? Да не бъде!
 16 Но грехът ми причинява смърт чрез това добро
 17 нещо, за да се показва, че е грях, тъй щото чрез
 18 заповедта, грехът да стане много грешен. ¹⁴ За-
 19 щото знаем, че законът е духовен; а пък аз съм
 20 от плът, продаден под греха. ¹⁵ Защото не зная
 21 какво правя: понеже не върша това, което ис-
 22 кам; но онова което мразя, него върша. ¹⁶ Оба-
 23 че, ако върша, това, което не искам, съгласен
 24 съм със закона, че е добър. ¹⁷ Затова не аз се-
 25 га върша това, но грехът, който живее в мене.
¹⁸ Защото зная, че в мене, сиреч, в плътта ми,
 не живее доброто; понеже желание за добро-
 то имам, но не и сила да го върша. ¹⁹ Защото не
 върша доброто, което желая; но злото, което не
 желая, него върша. ²⁰ Но ако върша това, което
 не желая, то вече не го върша аз, а грехът, който
 живее в мене. ²¹ И тъй, намирам *тоя* закон, че
 при мене, който желая да върша доброто, зло-
 то е близо. ²² Защото, колкото за вътрешното
 ми естество, аз се наслаждавам в Божия закон;
²³ но в *телесните* си части виждам различен за-
 кон, който воюва против закона на ума ми, и ме
 заробва под греховния закон, който е в части-
 те ми. ²⁴ Окаян аз човек! кой ще ме избави от
 25 тялото на тая смърт? ²⁵ Благодарение Богу! *има*
избавление чрез Исуса Христа, нашия Господ. И
 тъй, сам аз с ума слугувам на Божия закон, а с
 плътта - на греховния закон.

8 ¹ Сега прочее, няма никакво осъждане на
 тия, които са в Христа Исуса, [които ходят, не
 по плът но по Дух]. ² Защото законът на жи-
 вотворящия Дух ме освободи в Христа Исуса
 от закона на греха и на смъртта. ³ Понеже то-
 ва, което бе невъзможно за закона, поради туй,
 че бе ослабнал чрез плътта, Бог *го извърши* като
 изпрати Сина Си в плът подобна на греховната
 плът и *в жертва* за грях, и осъди греха в плът-
 та, ⁴ за да се изпълнят изискванията на закона
 в нас, които ходим, не по плът, но по Дух. ⁵ За-
 щото тия, които са плътски, копнеят за плът-
 ското; а тия, които са духовни - за духовното.
⁶ Понеже копнежът на плътта значи смърт; а
 7 копнежът на Духа значи живот и мир. ⁷ Защото
 копнежът на плътта е враждебен на Бога, поне-
 8 же не се покорява на Божия закон, нито пък мо-
 9 же; ⁸ и тия, които са плътски, не могат да угодят
 9 на Бога. ⁹ Вие, обаче, не сте плътски, а духовни,
 ако живее във вас Божият Дух. Но ако някой
 10 няма Христовия Дух, той не е Негов. ¹⁰ Обаче,

ако Христос е във вас, то при все, че тялото е
 мъртво поради греха, духът е жив поради прав-
 дата. ¹¹ И ако живее във вас Духът на Този, Кой-
 11 то е възкресил Исуса от мъртвите, то Същият,
 Който възкреси Христа Исуса от мъртвите, ще
 съживи и вашите смъртни тела чрез Духа Си,
 който обитава във вас. ¹² И тъй, братя, ние има-
 12 ме длъжност, *обаче*, не към плътта, та да жи-
 веем плътски. ¹³ Защото, ако живеете плътски,
 13 ще умрете; но ако чрез Духа умъртвявате телес-
 ните действия, ще живеете. ¹⁴ Понеже които се
 14 управляват от Божия Дух, те са Божии синове.
¹⁵ Защото не сте приели дух на робство, та да бъ-
 15 дете пак на страх, но приели сте дух на осино-
 вение, чрез който и викаме: Авва Отче! ¹⁶ Така
 16 самият Дух свидетелствува заедно с нашия дух,
 че сме Божии чада. ¹⁷ И ако *сме* чада то *сме* и
 17 наследници, наследници на Бога, и сънаслед-
 ници с Христа, та, ако страдаме с *Него*, да се
 и прославяме заедно с *Него*. ¹⁸ Понеже смятам,
 18 че сегашните временни страдания не заслужа-
 ват да се сравнят със славата, която има да се
 открие към нас. ¹⁹ Защото създанието с усърд-
 19 но очакване очига откриването *ни като* Божии
 синове. ²⁰ Понеже създанието беше подчинено
 20 на немощ°, не своеволно, но чрез Този, Който
 го подчини, ²¹ с надежда, че и самото създание
 21 ще се освободи от робството на тлението, *и ще*
премине в славната свобода на Божиите чада.
²² Понеже знаем, че цялото създание съвокуп-
 22 но въздиша и се мъчи до сега. ²³ И не то само,
 23 и ние, които имаме Духа в начатък, и сами ние
 въздишаме в себе си и очига осиновението
 си, *сиреч*, изкупването на нашето тяло. ²⁴ Защо-
 24 то с *тая* надежда ние се спасихме; а надежда,
 когато се вижда *изпълнена*, не е *вече* надежда;
 защото кой би се надявал за това, което вижда?
²⁵ Но, ако се надяваме за онова, което не вижда-
 25 ме, тогава с търпение го чакаме. ²⁶ Така също
 26 и Духът ни помага в нашата немощ; понеже не
 знаем да се молим както трябва; но самият Дух
 ходатайствува в *нашите* неизговорими стена-
 ния; ²⁷ а тоя, който изпитва сърцата, знае какъв
 27 е умът на Духа, защото той ходатайствува за
 светиите по Божията *воля*. ²⁸ Но знаем, че всич-
 28 ко съдействува за добро на тия, които любят
 Бога, които са призовани според *Неговото* на-
 мерение. ²⁹ Защото, които предузна, тях и пред-
 29 определи *да бъдат* съобразни с образа на Си-
 на Му, за да бъде Той първороден между мно-
 го братя; ³⁰ а които предопредели, тях и при-
 30 зова; а които призова, тях и оправда, а които
 оправда, тях и прослави. ³¹ И тъй, какво да ка-
 31 жем за това? Ако Бог е откъм нас, кой ще бъде

32 против нас? ³² Оня, Който не пожали Своя Син, но Го предаде за всички ни, как не ще ни по-
33 дари заедно с Него и всичко? ³³ Кой ще обвини Божиите избрани? Бог ли, Който ги оправда-
34 ва? ³⁴ Кой е оня, който ще ги осъжда? Христос Исус ли, Който умря, а при това и биде възкре-
сен от мъртвите, Който е от дясната страна на
35 Бога, и Който ходатайствува за нас? ³⁵ Кой ще ни отлъчи от Христовата любов? скръб ли, или
утеснение, гонение или глад, голота, беда, или
36 нож? ³⁶ (*защото*, както е писано: "Убивани сме заради Тебе цял ден; Считани сме като овце за
37 клане"). ³⁷ Не; във всичко това ставаме повече от победители чрез Този, Който ни е възлюбил.
38 ³⁸ Понеже съм уверен, че нито смърт, нито живот, нито ангели, нито власти, нито сегашно-
39 то, нито бъдещето, нито сили, ³⁹ нито височина, нито дълбочина, нито кое да било друго създа-
ние ще може да ни отлъчи от Божията любов, която е в Христа Исуса, нашия Господ.

9 ¹ Казвам истината в Христа, не лъжа, и съв-
2 стта ми свидетелствува с мене в Светия Дух, ² че имам голяма скръб и непрестанна мъка в сър-
3 цето си. ³ Защото бих желал сам аз да съм ана-
4 тема ° от Христа, заради моите братя, моите по-
плът роднини; ⁴ които са израилтяни, на кои-
то *принадлежат* осиновението на славата, за-
ветите и даването на закона, богослужението и
5 обещанията; ⁵ чиито са и отците, и от които *се*
роди по плът Христос, Който е над всички Бог,
6 благословен до века. Амин. ⁶ Обаче, не че е про-
паднало Божието слово; защото не всички ония
7 са Израил, които са от Израила; ⁷ нито са всич-
ки чада, понеже са Авраамово потомство; но
"в Исаака", *каза Бог*, "ще се наименува твоето
8 потомство". ⁸ Значи, не чадата, *родени* по плът,
са Божии чада; но чадата, *родени* според обе-
щанието се считат за потомство. ⁹ Защото то-
ва беше нещо обещано, *понеже каза*: "Ще дойда
9 по това време, и Сара ще има син". ¹⁰ И не са-
мо това, но и когато Ревека зачна от одного, *си-*
11 *реч*, от нашия отец Исаака, ¹¹ макар че *близна-*
ците не бяха още родени и не бяха още стори-
ли нещо добро или зло, то, за да почива Божи-
ето по избор намерение, не на дела, но на онзи,
12 който призовава, ¹² рече й се: "По-големият ще
13 слугува на по-малкия"; ¹³ както е писано: "Яко-
14 ва възлюбих, а Исава намразих". ¹⁴ И тъй, как-
кво? Да речем ли, че има неправда у Бога? Да
15 не бъде! ¹⁵ Защото казва на Моисея: "Ще пока-
жа милост, към когото ще покажа, и ще пожа-
16 ля, когото ще пожаля". ¹⁶ И тъй, не зависи от
този, който иска, нито от този, който тича, но
17 от Бога, Който показва милост. ¹⁷ Защото пи-

санието казва на Фараона: "Именно за това те издигнах, за да покажа в тебе силата Си, и да се прочуе името Ми по целия свят". ¹⁸ И тъй, ¹⁸
към когото ще, Той показва милост, и когото ще закоравява. ¹⁹ На това ти ще речеш: А защо ¹⁹
още обвинява? Кой може да противостои на во-
лята му? ²⁰ Но, о човече, ти кой си, що отгова-
20 ряш против Бога? Направеното нещо ще рече-
ли на онзи, който го е направил: Защо си ме та-
ка направил? ²¹ Или грънчарят няма власт над ²¹
глината, с част от същата буца да направи съд
за почит, а с друга част - съд за непочтена *упо-*
треба? ²² А *какво ще кажем*, ако Бог, при все, ²²
че е искал да покаже гнева Си и да изяви си-
лата Си, пак е търпял с голямо дълготърпение
съдовете, *предмети* на гнева Си, приготвени за
погибел, ²³ и *е търпял*, за да изяви богатството ²³
на Славата Си, над съдовете, *предмети* на ми-
лостта Си, които е приготвил отнапред за сла-
ва - ²⁴ над нас, които призова, не само измежду ²⁴
юдеите, но и измежду езичниците? ²⁵ както и в ²⁵
Осия казва: - "Ще нарека мои люде ония, ко-
ито не бяха мои люде, И тая възлюбена, коя-
то не беше възлюбена"; ²⁶ И на същото място, ²⁶
гдето им се казва: "Не сте мои люде, Там ще се
нарекат чада на живия Бог". ²⁷ А Исаия вика за ²⁷
Израила: - "Ако и да е числото на израилтяните
като морски пясък, *Само остатък от тях* ще се
спаси; ²⁸ Защото Господ ще изпълни на земята ²⁸
казаното [по правда] *от Него*", Като го извър-
ши и свърши скоро. ²⁹ И както Исаия е казал ²⁹
в по-предишно място: "Ако Господ на Силите
не би ни оставил потомство, Като Содом бих-
ме останали и на Гомор бихме се оприличили".
³⁰ И тъй, какво да кажем? *Това*, че езичниците, ³⁰
които не търсеха правда, получиха правда, и то
правда, която е чрез вярване; ³¹ а Израил, който ³¹
търсеше закон за *придобиване* правда, не стигна
до такъв закон. ³² Защо? затова, че не *го търси* ³²
чрез вярване, а някак си чрез дела. Те се спъна-
ха о камъка, о който *хората* се спъват; ³³ както ³³
е писано: - "Ето, полагам в Сион камък, о който
да се спъват, и канара, в която да се съблазня-
ват; И който вярва в Него не ще се посрами".

¹ Братя, моето сърдечно желание и молбата **10**
ми към Бога е за спасението на *Израила*. ² За-
щото свидетелствувам за тях, че те имат рев-
ност за Бога, само че не е според пълното зна-
ние. ³ Понеже, ако не знаят правдата, *която е* ³
от Бога и искат да поставят своята, те не се по-
кориха на правдата от Бога. ⁴ Понеже Христос ⁴
изпълнява целта на закона, да се оправдае все-
ки, който вярва. ⁵ Защото Моисей пише, че чо-
5 век, който върши правдата, която е чрез *пазене-*

6 *то на закона, ще живее чрез нея.* ⁶ А правдата, която е чрез вяра, говори така: "Да не речеш в сърцето си: Кой ще се възкачи на небето, сиреч, да свали Христа?" ⁷ или: Кой ще слезе в бездната сиреч да възведе Христа от мъртвите?" ⁸ Но що казва тя? *Казва, че* "думата е близо при тебе, в устата ти и в сърцето ти", сиреч думата на вярата която проповядваме. ⁹ Защото, ако изповядаш с устата си, че Исус е Господ, и повярваш със сърцето си, че Бог Го е възкресил от мъртвите ще се спасиш. ¹⁰ Защото със сърце вярва човек и се оправдава, и с уста прави изповед и се спасява. ¹¹ Защото писанието казва: "Никой, който вярва в Него, не ще се посрами". ¹² Понеже няма разлика между юдеин и грък защото същият Господ е Господ на всички, богат към всички, които Го призовават. ¹³ Защото "всеки, който призове Господното име, ще се спаси". ¹⁴ Как, прочее, ще призват Този, в Когото не са повярвали? И как ще повярват в Този, за Когото не са чули? А как ще чуят без проповедник? ¹⁵ И как ще проповядват, ако не бъдат пратени? Както е писано: - "Колко са прекрасни Нозете на тия, които благовестуват доброто!" ¹⁶ Но не всички послушаха благовестието; защото Исаия казва: "Господи, кой от нас е повярвал на онова, което сме чули?" ¹⁷ И тъй, вярването е от слушане, а слушането - от Христовото слово. ¹⁸ Но казвам: те не са ли чули? Наистина, чули са: - "По цялата земя е излязъл гласът им, И думите им до краищата на вселената". ¹⁹ Но пак казвам: Израил не е ли разбрал? *Разбрал е, защото* първо Моисей казва: - "Аз ще ви раздрам до ревнуване с тия, които не са народ; С народ несмислен ще ви разгневя"; ²⁰ а Исаия се осмелява да каже: - "Намерен бях от ония, които не Ме търсеха; Явен станах на тия, които не питаха за Мене; ²¹ а за Израила казва: - "Простирах ръцете Си цял ден Към люде непокорни и опаки"

11 ¹ И тъй, казвам: Отхвърлил ли е Бог Своите люде? Да не бъде! Защото и аз съм израилтянин, от Авраамовото потомство, от Вениаминовото племе. ² Не е отхвърлил Бог людето Си, които е предумнал. Или не знаете що казва писанието за Илия? как вика към Бога против Израила, *казвайки*: ³ "Господи, избиха пророците Ти, разкопаха олтарите Ти, и аз останах сам; но и моя живот искат да отнемат". ⁴ Но що му казва божественият отговор? - "Оставил съм Си седем хиляди мъже, които не са преклонили колено пред Ваала". ⁵ Така и в сегашно време има остатък, избран по благодат. ⁶ Но, ако е по благодат, не е вече от дела, иначе благодатта не е вече благодат [а ако е от делата, не е вече благо-

дат, иначе делото не е вече дело]. ⁷ Тогава какво? Онова, което Израил търсеше, това не получи, но избраните го получиха, а останалите се закоравиха даже до днес; ⁸ както е писано: "Бог им даде дух на безчувствие, очи - да не виждат и уши - да не чуват". ⁹ И Давид казва: - "Трапезата им нека стане за тях примка и уловка, Съблазън и въздаяние; ¹⁰ Да се помрачат очите им, та да не виждат, И сгърби гърба им за винаги". ¹¹ Тогава казвам: Спънаха ли се, та да паднат? Да не бъде! Но чрез тяхното отклонение *дойде* спасението на езичниците, за да ги възбуди към ревнивост. ¹² А, ако тяхното отклонение значи богатство за света и тяхното отпадане - богатство за езичниците, колко повече тяхното пълно *възстановяване!* ¹³ Защото на вас, *които бяхте* езичници, казвам, че, понеже съм апостол на езичниците, аз славя моята служба, ¹⁴ дано по някакъв начин да възбудя към ревнивост *тия, които* са моя плът, и да спася някои от тях. ¹⁵ Защото, ако тяхното отхвърляне *значи* примирение на света, какво *ще бъде* приемането *им*, ако не оживяване от мъртвите? ¹⁶ А ако първото *от тестото* е свето, то и *цялото* засяване е *свето*; и ако коренът е свет, то и клоните *са свети*. ¹⁷ Но, ако някои клони са били отрязани, и ти, бидейки дива маслина, си бил присаден между тях, и си станал съучастник с тях в тлъстия корен на маслината, ¹⁸ не се хвали срещу клоните; но ако се хвалиш, *знай*, че ти не държиш корена, а коренът тебе. ¹⁹ Но ще речеш: Отрязаха се клони, за да се присада аз. ²⁰ Добре, поради неверие те се отрязаха, а ти поради вяра стоиш. Не високоумствуйвай, но бой се. ²¹ Защото, ако Бог не пощади естествените клони, нито тебе ще пощади. ²² Виж, прочее, благодатта и строгостта Божия: Строгост към падналите, а божествена благодат към тебе, ако останеш в тая благодат; иначе, и ти ще бъдеш отсечен. ²³ Така и те, ако не останат в неверие, ще се присадят; защото Бог може пак да ги присади. ²⁴ Понеже, ако ти си бил отсечен от маслина по естество дива, и, против естеството, си бил присаден на питомна маслина, то колко повече ония, които са естествени *клони*, ще се присадят на своята маслина! ²⁵ Защото, братя, за да не се мислите за мъдри, искам да знаете тая тайна, че частично закоравяване сполетя Израила, *само* докато влезе пълното *число* на езичниците. ²⁶ И така целият Израил ще се спаси, както е писано: - "Избавител ще дойде от Сион; Той ще отвърне нечестията от Якова; ²⁷ И ето завета от Мене към тях: Когато отнема греховете им". ²⁸ Колкото за благовестието, те са неприятели, *което* е за ваша *полза*, а колкото за избора, те са

29 възлюбени заради бащите. ²⁹ Защото даровете
30 и призванието от Бога са неотменими. ³⁰ Защо-
то както вие някога се непокорявахте^o на Бо-
га, но сега чрез тяхното непокорство^o сте при-
31 добили милост, та чрез показаната към вас ми-
32 лост и те сега да придобият милост, ³¹ също така
33 и те сега се не покоряват ³² Защото Бог затво-
ри всички в непокорство, та към всички да по-
каже милост. ³³ О колко дълбоко е богатството
на премъдростта и знанието на Бога! Колко са
непостижими Неговите съдби, и неизследими
34 пътищата му! ³⁴ Защото, "Кой е познал ума на
35 Господа, Или, кой Му е бил съветник?" ³⁵ или,
"Кой от по-напред Му е дал *нещо*, Та да му се
36 отплати?" ³⁶ Защото всичко е от Него, чрез Него
и за Него. Нему да бъде слава до векове. Амин.

12 ¹ И тъй, моля ви, братя, поради Божиите ми-
лости, да представите телата си в жертва жива,
света, благоугодна на Бога, *като* ваше духов-
но служение. ² И недейте се съобразява с тоя
век^o, но преобразявайте се чрез обновяването
на ума си, за да познаете от опит що е Божията
воля, - това, което е добро, благоугодно Нему
3 и свършено. ³ Защото, чрез дадената ми бла-
годат, казвам на всеки един измежду вас, кой-
то е по-виден да не мисли за себе си по-високо,
отколкото трябва да мисли, но да разсъжда-
ва така, щото да мисли скромно, според делата
на вярата, които Бог е на всекиго разпределил.
4 ⁴ Защото, както имаме много части в едно тяло,
5 а не всичките части имат същата служба, ⁵ така
и ние мнозината сме едно тяло в Христа, а сме
6 части, всеки *от нас*, един на друг. ⁶ И като има-
ме дарби, които се различават според дадена-
та ни благодат, ако е пророчество, *нека проро-*
7 *куваме* съразмерно с вярата; ⁷ ако ли служене,
нека прилежаваме в служенето, ако някой по-
8 учава, *нека прилежава* в поучаването; ⁸ ако уве-
щава, в увещаването; който раздава, *да раздава*
щедро; който управлява, *да управлява* с усър-
дие; който показва милост, *да я показва* доб-
9 роволно. ⁹ Любовта да бъде нелицемерна; от-
вращавайте се от злото, а прилепявайте се към
10 доброто. ¹⁰ В братолюбието *си* обичайте се един
друг, като сродници; изпреваряйте да си отда-
вате един на друг почит. ¹¹ В усърдието *бивай-*
11 *те* нелениви, пламенни по дух, като служите на
12 Господа. ¹² Радвайте се в надеждата, в скръб *би-*
13 *вайте* твърди, в молитва постоянни. ¹³ Пома-
гайте на светиите в нуждите им; предавайте се
14 на гостолубие. ¹⁴ Благославяйте ония, които ви
15 гонят, благославяйте, и не кълнете. ¹⁵ Радвайте
се с ония, които се радват; плачете с ония, които

плачат. ¹⁶ Бъдете единомислени един към друг; ¹⁶
не давайте ума си на високи неща, но предавай-
те се на скромни неща; не считайте себе си за
мъдри. ¹⁷ Никому не връщайте зло за зло; про- ¹⁷
мишлявайте за това, което е добро пред всич-
ките човеци; ¹⁸ ако е възможно, доколкото за- ¹⁸
виси от вас, живеете в мир с всичките човеци.
¹⁹ Не си отмъстявайте, възлюбени, но дайте мя- ¹⁹
сто на *Божия* гняв; защото е писано: "На мене
принадлежи отмъщението, Аз ще сторя възда-
яние, казва Господ". ²⁰ Но, "Ако е гладен непри- ²⁰
ятелят ти, нахрани го; Ако е жаден, напой го;
Защото, това като правиш, ще натрупаш жар на
главата му". ²¹ Не се оставяй да те побеждава ²¹
злото; но ти побеждавай злото чрез доброто.

13 ¹ Всеки човек да се покорява на властите, ко- ¹³
ито са над него; защото няма власт, която да
не е от Бога, и колкото *власти* има, те са от-
редени от Бога. ² Затова, който се противи на ²
властта, противи се на Божията наредба; а ко-
ито се противят ще навлекат осъждане на себе
си. ³ Защото владетелите не *причиняват* страх ³
на добротвореца, но на злотвореца. Искаш ли,
прочее, да се не боиш от властта? Върши доб- ⁴
ро, и ще бъдеш похвален от нея; ⁴ понеже вла-
детелят е Божий служител за твоя полза. Но ако
вършиш зло, да се боиш; защото той не носи на-
празно сабята, понеже е Божий служител, мъз-
довъздател за *докарване* гняв, върху^o този, кой-
то върши зло. ⁵ Затова нужно е да се покорява- ⁵
те не само поради *страх от* гнева, но и заради
съвестта. ⁶ Понеже за тая причина и данък пла- ⁶
щате. Защото *владетелите* са Божии служите-
ли, които постоянно се занимават с тая *длъж-*
7 *ност*. ⁷ Отдавайте на всички дължимото: кому-
то *се дължи* данък, данъка; комуто мито, мито-
то; комуто страх, страха; комуто почит, почит-
та. ⁸ Не оставайте никому дължни в нищо, ос- ⁸
вен един друг да се обичате, защото, който оби-
ча друго, изпълнява закона. ⁹ Понеже *запо-*
9 *ведите*: "Не прелюбодействуй"; "Не убивай";
"Не кради"; "Не пожелавай"; и коя да било дру-
га заповед се заключават в тия думи: "Да оби-
10 чаш ближния си както себе си". ¹⁰ Любовта не
върши зло на ближния; следователно, любовта
изпълнява закона. ¹¹ И това *вършете* като знае- ¹¹
те времето, че часът е вече настанал да се събу-
дите от сън; защото спасението е по-близо до
нас сега, отколкото, когато *изгърво* повярвах-
ме. ¹² Нощта премина, а денят приближи; и тъй ¹²
нека отхвърлим делата на тъмнината, и да се
облечем в оръжието на светлината. ¹³ Както в ¹³
бял ден нека ходим благопристойно, не по пи-

рования и пьянства, не по блудство и страстолюбие, не по крамоли и зависти. ¹⁴ Но облечете се с Господа Исуса Христа, и не промишлявайте за страстите на плътта.

14 ¹ Слабия във вярата приемайте, но не за да се препирате за съмненията му, ² Един вярва, че може всичко да яде; а който е слаб във вярата, ³ яде само зеленчук. ³ Който яде, да не презира този, който не яде; и който не яде, да не осъжда този, който яде; защото Бог го е приел. ⁴ Кой си ти, що съдиш чужд слуга? Пред своя си господар той стои или пада. Но ще стои, защото Господ е силен да го направи да стои. ⁵ Някой уважава един ден повече от друг ден; а друг човек уважава всеки ден *еднакво*. Всеки да бъде напълно уверен в своя ум. ⁶ Който пази деня, за Господа го пази; [а който не пази деня, за Господа го не пази]; който яде, за Господа яде, защото благодари на Бога; и който не яде, за Господа не яде, и благодари на Бога. ⁷ Защото никой от нас не живее за себе си, и никой не умира за себе си. ⁸ Понеже, ако живеем, за Господа живеем, и ако умираме, за Господа умираме; и тъй живеем ли, умираме ли, Господни сме. ⁹ Защото Христос затова умря и оживя - да господствува и над мъртвите и над живите. ¹⁰ И тъй, ти защо съдиш брата си? а пък ти защо презираш брата си? Понеже ние всички ще застанем пред Божието съдилище. ¹¹ Защото е писано: - "Заклевам се в живота Си, казва Господ че всяко коляно ще се преклони пред Мене, И всеки език ще славослови Бога". ¹² И тъй, всеки от нас за себе си ще отговаря пред Бога. ¹³ Като е тъй, да не съдим вече един друг; но по-добре да бъде разсъждението ви това - никой да не полага на брата си спънка или съблазън. ¹⁴ Зная и уверен съм в Господа Исуса, че нищо не е само по себе си нечисто; с това изключение, че за този, който счита нещо за нечисто, нему е нечисто. ¹⁵ Защото, ако брат ти се оскърби поради това, което ядеш, ти вече не ходиш по любов. С яденето си не погубвай онзи, за когото е умрял Христос. ¹⁶ Прочее, да се не хули това, което вие *считате* за добро, ¹⁷ Защото Божието царство не е ядене и пиене, но правда, мир и радост в Светия Дух. ¹⁸ Понеже, който така служи на Христа, бива угоден на Бога и одобрен от хората. ¹⁹ И тъй, нека търсим това, което *служи* за мир и за взаимно назидание. ²⁰ Заради ядене недей съсипва Божията работа. Всичко наистина е чисто; но е зло за човека, който с яденето си *причинява* съблазън. ²¹ Добре е да не ядеш месо, нито да пиеш вино, нито *да сториш нещо*, чрез което се спъва брат ти, [или се съблазнява, или изнемошява]. ²² Вярата, която имаш за *тия*

неща, имай я за себе си пред Бога. Блажен оня, който не осъжда себе си в това, което одобрява. ²³ Но оня, който се съмнява, осъжда се ако яде, ²³ защото не *яде* от убеждение; а всичко, което не *става* от убеждение, е грях.

15 ¹ Прочее, ние силните сме длъжни да носим немощите на слабите и да не угаждаме на себе си. ² Всеки от нас да угождава на ближния си, с цел към това, което е добро за назиданието му. ³ Понеже и Христос не угоди на Себе Си, но, както е писано: - "Укорите на ония, които укоряваха тебе, Паднаха върху Мене". ⁴ Защото всичко, що е било от по-напред писано, писано е било за наша поука, та чрез твърдостта и утехата от писанията да имаме надежда. ⁵ А Бог на твърдостта и на утехата да ви даде единомислие помежду ви по *примера на* Христа Исуса. ⁶ щото единодушно и с едни уста да славите Бога и Отца на нашия Господ Исус Христос. ⁷ Затова приемайте се един друг, както и Христос ви прие, за Божията слава. ⁸ Защото казвам, че Христос, заради Божията вярност, стана служител на обрязаните, за да утвърди обещанията *дадени* на бащите, ⁹ и за да прославят езичниците Бога за Неговата милост, както е писано: - "Затова ще Те хваля между народите, И на името Ти ще пея". ¹⁰ И пак казва: - "Развеселете се, народи, с людете Му". ¹¹ И пак: - "Хвалете Господа, всички народи, И да Го славословят всички люде". ¹² И пак Исаия казва: "Ще се яви Иесевият корен", и, "Който ще се издигне да владее над народите; На Него ще се надяват народите". ¹³ А Бог на надеждата да ви изпълни с пълна радост и мир във вярването, тъй щото чрез силата на Светия Дух да се преумножава надеждата ви. ¹⁴ И сам аз съм уверен за вас, братя мои, че сами вие сте пълни с благодост, изпълнени с всяко знание, и че можете да се наставлявате един друг. ¹⁵ Но, за да ви напомня, пиша ви донякъде по-дързостно поради дадената ми от Бога благодат, ¹⁶ да бъда служител Исус Христов между езичниците, и да свещенослужа в Божието благовестие, за да бъдат езичниците благоприятен принос, осветен от Светия Дух. ¹⁷ И тъй, колкото за това, което *се отнася* до Бога, аз имам за какво да се похваля в Христа Исуса. ¹⁸ Защото не бих се осмелил да говоря за нещо освен онова, което Христос е извършил чрез мене за *привеждане* езичниците в покорност *на вярата* чрез *мое* слово и дело, ¹⁹ със силата на знамения и чудеса, със силата на Светия Дух [Божий], така щото от Ерусалим и околностите му дори до Илирик напълно съм проповядвал Христовото благовестие. ²⁰ Обаче имам за цел да проповядвам благовестието та-

ка, - не там гдето беше *вече известно* Христово-
 21 то име, да не би да градя на чужда основа; ²¹ но,
 както е писано: - "Ония ще видят, на които не
 се е възвестило за Него; И ония ще разберат,
 22 които не са чули" ²² Това ме е възпирало мно-
 23 го пъти, та не съм дохождал при вас. ²³ Но сега,
 като няма вече място за моето *работене* по тия
 страни, и понеже от много години съм желал да
 24 дойда при вас, ²⁴ на отиването си в Испания *ще*
дойда, защото се надявам да ви видя като ми-
 навам, и вие да ме изпратите за там, след като
 25 се наситя донякъде чрез общение с вас. ²⁵ А се-
 га отивам в Ерусалим да послужи на светиите.
 26 ²⁶ Защото Македония и Ахайя благоволиха да
 дадат известна помощ за бедните между свети-
 27 ите в Ерусалим. ²⁷ Благоволиха наистина, но и
 длъжни им са, защото, ако езичниците участву-
 ват с тях и в духовните неща, длъжни са да им
 28 послужат и в телесните. ²⁸ Прочее, когато свър-
 ша това, като им осигуря тоя плод, ще мина
 29 през вас за Испания. ²⁹ И знаей, че когато дойда
 при вас, ще дойда с изобилно благословение от
 30 [благовестуването на] Христа. ³⁰ А моля ви се,
 братя, заради нашия Господ Исус Христос, и за-
 ради любовта, *която е плод* на Духа, да ме при-
 дружавате в усърдна молитва към Бога за мене,
 31 ³¹ та да се избавя от противниците *на вярата* в
 Юдея, и моята услуга за Ерусалим да бъде бла-
 32 гоприятна на светиите; ³² и с Божията воля да
 дойда радостен при Вас, и да си почина между
 33 вас. ³³ А Бог на мира да бъде с всички Вас. Амин

16 ¹ Препоръчвам ви нашата сестра Фива, ко-
 2 ято е служителка на църквата в Кенхрея, ² да я
 приемете в Господа, както е прилично на свети-
 ите, и да ѝ помогнете в каквото би имала нуж-
 3 да от вас; защото и тя е помагала на мнози-
 на, както и на самия мене. ³ Поздравете моите
 съработници в Христа Исуса, Прискила и Аки-
 4 ла, ⁴ които за моя живот си положиха врато-
 вете *под нож*, на които не само аз благодаря,
 но и всичките църкви между езичниците; *по-*
 5 *здравете* и домашната им църква. ⁵ Поздраве-
 те любезния ми Епенета, който е първият плод
 6 от Азия за Христа. ⁶ Поздравете Мария, която
 се е трудила много за вас. ⁷ Поздравете Андро-
 7 ника и Юния, моите сродници и *някога* заед-
 но с мене затворници, които между апостоли-
 те *се считат* за бележити и които още преди

мене бяха в Христа. ⁸ Поздравете любезния ми 8
 в Господа Амплият. ⁹ Поздравете нашия съра- 9
 ботник в Христа Урвана и любезния ми Ста- 10
 хия. ¹⁰ Поздравете одобрения за *верен* в Христа 10
 Апелия. Поздравете ония, които са от Аристо- 11
 вуловото *семейство*. ¹¹ Поздравете роднината 11
 ми Иродиона. Поздравете от Наркисовото се- 12
 мейство тия, които са в Господа. ¹² Поздраве- 12
 те Трифена и Трифоса, които работят в Госпо- 13
 да. Поздравете любезната Персида, която е ра- 14
 ботила много в Господа. ¹³ Поздравете избра- 13
 ния от Господа Руфа, и неговата майка, *коя-* 14
то е и моя. ¹⁴ Поздравете Асинкрита, Флегон- 14
 та, Ерма, Патрова, Ермия и братята, които са с 15
 тях. ¹⁵ Поздравете Филолога и Юлия, Нирея и 15
 сестра му, и Олимпана, и всичките свети, ко- 16
 ито са с тях. ¹⁶ Поздравете се един друг със све- 16
 та целувка. Поздравяват ви всичките Христо- 17
 ви църкви. ¹⁷ И моля ви се, братя, да забележи- 17
 те тия, които причиняват раздори и съблазни, 18
 противно на учението, което сте научили, и от- 18
 странявайте се от тях. ¹⁸ Защото такива човеци 18
 не служат на нашия Господ [Исус] Христос, а 19
 на своите си охоти^о, и с благи и ласкави думи 19
 прилъгват сърцата на простодушните. ¹⁹ Защо- 19
 то вашата послушност е известна на всички, по 20
 която причина аз се радвам за вас. Но желал 20
 бих да бъдете мъдри относно доброто, а прости 21
 относно злото. ²⁰ А Бог на мира, скоро ще сма- 20
 же сатана под нозете ви. Благодатта на нашия 21
 Господ Исус Христос да бъде с вас. ²¹ Поздра- 21
 вяват ви съработникът ми Тимотей, и сродни- 22
 ците ми Лукий, Ясон и Сосипатър. ²² Аз Тертий, 22
 който написах това послание, ви поздравявам 23
 в Господа. ²³ Поздравява ви Гайй, гостоприем- 23
 никът на мене и на цялата църква. Поздравя- 24
 ва ви градският ковчежник Ераст и брат Кварт. 24
²⁴ [Благодатта на нашия Господ Исус Христос 24
 да бъде с всички вас. Амин]. ²⁵ А на Този, Който 25
 може да ви утвърди според моето благовестие 26
 и проповедта за Исуса Христа, според откри- 26
 ването на тайната, която е била замълчана от 27
 вечни времена, ²⁶ а сега се е явила, и чрез про- 26
 роческите писания по заповедта на вечния Бог 27
 е станала позната на всичките народи за *тяхно* 27
 покоряване на вярата, - ²⁷ на единия премъдър 27
 Бог да бъде слава чрез Исуса Христа до века.
 Амин.

1 КОРИНТЯНИ

1 Павел, с Божията воля призван да бъде
2 апостол Исус Христов, и брат Состен,
3 до Божията църква, която е в Коринт,
до осветените в Христа Исуса, призвани да бъ-
4 дат светии, заедно с всички, които призовават
на всяко място името на Исуса Христа, нашия
5 Господ, Който е и техен и наш: ³ Благодат и мир
да бъде на вас от Бога нашия Отец и от Господа
6 Исуса Христа. ⁴ Винаги въздавам благодарения
на моя Бог за вас за Божията благодат, която ви
7 е била дадена в Христа Исуса ⁵ че се обогатихте
чрез Него във всичко, в пълна сила да говорите
8 за Него, ⁶ (по който начин се потвърди свиде-
9 телствуването за Христа между вас), ⁷ така що-
то вие не оставате назад в никоя дарба, като ча-
10 кате явлението на нашия Господ Исус Христос,
11 ⁸ Който и докрай ще ви утвърждава, та да бъ-
дете безупречни в деня на нашия Господ Ис-
12 ус Христос. ⁹ Верен е Бог, чрез Когото сте били
призовани в общението на Сина Му Исуса Хри-
13 ста нашия Господ. ¹⁰ Моля ви се, братя, за името
на нашия Господ Исус Христос, всички да гово-
14 рите в съгласие, и да няма раздори между вас,
но да бъдете съвършено съединени в един ум и
15 в една мисъл. ¹¹ Защото някои от Хлоините до-
16 машни ми явиха за вас, братя мои, че между вас
имало разпри. ¹² С това искам да кажа, че всеки
от вас дума: Аз съм Павлов; а аз Аполосов; а аз
17 Кифов; а пък аз Христов. ¹³ Нима се е разделил
Христос? Павел ли се разпна за вас? Или в Пав-
18 ловото име се кръстихте? ¹⁴ Благодаря Богу, че
не съм кръстил никого от вас, освен Криспа и
19 Гаия, ¹⁵ да не би да каже някой, че сте били кръ-
стени в мое име. ¹⁶ Кръстих още и Стефанино-
вия дом; освен тия, не помня да съм кръстил
20 някой друг. ¹⁷ Защото Христос не ме е пратил
да кръщавам, но да проповядвам благовестие-
то; не с мъдри думи, да не се лиши Христовия
21 кръст от значението си. ¹⁸ Защото словото на
кръста е безумие за тия, които погиват; а за нас,
22 които се спасяваме, то е Божия сила. ¹⁹ Понеже
е писано: "Ще унищожа мъдростта на мъдри-
20 те, И разума на разумните ще отхвърля". ²⁰ Где
е мъдрият? Где книжникът? Где е разисквачът
на тоз век? Не обърна ли Бог в глупост светска-
21 та мъдрост? ²¹ Защото, понеже в Божията мъд-
ра наредба светът с мъдростта си не позна Бо-
га, благоволити Бог чрез глупостта на това, което
22 се проповядва, да спаси ярващите. ²² Понеже
юдеите искат знамения, а гърците търсят мъд-
23 рост; ²³ а ние проповядваме разпнатия Христос,

за юдеите съблазън, и за езичниците глупост;
24 но за самите призвани, и юдеи и гърци, Хри- 24
25 стос Божия сила и Божия премъдрост. ²⁵ Защо- 25
то Божието глупаво е по-мъдро от хората,
и Божието немощно е по-силно от хората.
26 Понеже, братя, вижте какви сте вие призва- 26
ните, че между вас няма мнозина мъдри според
хората, нито мнозина силни, нито мнозина
27 благородни. ²⁷ Но Бог избра глупавите неща на 27
света, за да посрами мъдрите; също избра Бог
немощните неща на света, за да посрами силни-
28 те; ²⁸ още и долните и презрените неща на све- 28
та избра Бог, да! и ония, които ги няма, за да
унищожи тия, които ги има, ²⁹ за да не се по- 29
30 хвали ни една твар пред Бога. ³⁰ А от Него сте 30
вие в Христа Исуса, Който стана за нас мъдрост
от Бога, и правда, и освещение, и изкупление;
31 тъй щото, както е писано, "който се хвали, с 31
Господа да се хвали".

2 И аз, братя, когато дойдох при вас, не дой- 2
дох с превъзходно говорене или мъдрост да
ви известя Божията тайна; ² защото бях решил 2
да не зная между вас нищо друго, освен Исуса
Христа, и то Христа° разпнат. ³ Аз бях немощен 3
3 между вас, страхувах се и много треперех. ⁴ И 4
4 говоренето ми, и проповядването ми не ставах
с убедителните думи на мъдростта, но с доказа- 5
5 телство от Дух и от сила; ⁵ за да бъде вярването 5
ви основано не на човешка мъдрост, а на Божи-
ята сила. ⁶ Обаче, ние поучаваме мъдрост меж- 6
ду съвършените, ала не мъдрост от тоя век, ни-
то от властниците на тоя век, които премина- 7
7 ват; ⁷ но поучаваме Божията тайнствена премъ- 7
дрост, която е била скрита, която е била пред-
определена от Бога преди вековете да ни докар- 8
8 ва слава. ⁸ Никой от властниците на тоя век не 8
я е познал; защото, ако я бяха познали, не би-
ха разпнали Господа на славата. ⁹ А според как- 9
9 то е писано: - "Каквото око не е видяло, и ухо
не е чуло, И на човешко сърце не е дохождало,
Всичко това е приготвил Бог за тия, които Го
любят". ¹⁰ А на нас Бог откри това чрез Духа; 10
10 понеже Духът издирва всичко, даже и Божиите
дълбочини. ¹¹ Защото кой човек знае що има у 11
11 човека, освен духът на човека, който е в Него?
Така и никой не знае що има у Бога, освен Бо-
жийят Дух. ¹² А ние получихме не духа на света, 12
12 но Духа, който е от Бога, за да познаем това,
което Бог е благоволил да ни подари; ¹³ което 13
13 и възвестяваме, не с думи научени от човешка
мъдрост, но с думи научени от Духа, като по-

ясняваме духовните неща на духовните *човеци*.
 14 ¹⁴ Но естественият човек не побира това, което
 е от Божия Дух, защото за него е глупост; и не
 може да го разбере, понеже, то се изпитва ду-
 15 ховно. ¹⁵ Но духовният човек изпитва всичко; а
 16 него никой не изпитва. ¹⁶ Защото, "Кой е познал
 ума на Господа, За *да може* да го научи? А ние
 имаме ум Христов.

3 ¹ И аз, братя, не можах да говоря на вас, ка-
 то на духовни, но като на плътски, като на мла-
 2 денци в Христа. ² С мляко ви храних, не с твър-
 да храна; защото още не можехте *да го приеме-*
 3 *те*, а и сега още не можете. ³ Понеже и досега
 сте плътски; защото, докато има между вас за-
 вист и разпра, не сте ли плътски, и не постъп-
 4 вате ли по човешки? ⁴ Защото кога един казва:
 Аз съм Павлов, а друг: Аз съм Аполосов, не сте
 5 ли *като* човеци *слаби*? ⁵ Какво е, прочее, Апо-
 лос, и какво е Павел? *Те са* служители, чрез ко-
 6 ито повярвахте, и то както Господ е дал на все-
 7 ки *от тях*. ⁶ Аз насадих, Аполос напои, но Гос-
 7 под *прави да* расте. ⁷ И тъй, нито който седи е
 нещо, нито който пои, а Господ, Който *прави*
 8 *да* расте. ⁸ Прочее, тоя, който седи, и тоя, кой-
 то пои, са равни, обаче, всеки според своя труд
 9 ще получи своята награда; ⁹ защото сме съра-
 ботници на Бога, *като* вие сте Божия нива, Бо-
 10 жие здание. ¹⁰ Според дадената ми Божия бла-
 годат, като изкусен строител аз положих осно-
 ва; а друг гради на нея. Но всеки нека внимава
 11 как гради на нея. ¹¹ Защото никой не може да
 положи друга основа, освен положената, коя-
 12 то е Исус Христос. ¹² И ако някой гради на ос-
 новата злато, сребро, скъпоценни камъни, дър-
 13 ва, сено, слама, ¹³ всекиму работата ще стане яв-
 на *каква е*; защото *Господният* ден ще я изяви,
 понеже тя чрез огън се открива; и самият огън
 14 ще изпита работата на всекиго *каква е*. ¹⁴ Тоя,
 комуто работата, която е градил, устои, ще по-
 15 лучи награда. ¹⁵ А тоя, комуто работата изгори,
 ще претърпи загуба; а сам той ще се избави, но
 16 тъй като през огън. ¹⁶ Не знаете ли, че сте храм
 17 на Бога, и *че* Божият Дух живее във вас? ¹⁷ Ако
 някой развали Божия храм, него Бог ще разва-
 ли; защото Божият храм е свет, който *храм* сте
 18 вие. ¹⁸ Никой да не се лъже. Ако някой меж-
 ду вас мисли, че е мъдър според тоя век, нека
 19 стане глупав за да бъде мъдър. ¹⁹ Защото мъд-
 ростта на тоя свят е глупост пред Бога, поне-
 20 же е писано: "Улавя мъдрите в лукавството им";
 21 ²⁰ и пак: "Господ знае, че разсъжденията на мъ-
 21 дрите са суетни". ²¹ Затова никой да се не хва-
 22 ли с човеците. Защото всичко е ваше: ²² било
 Павел, или Аполос, или Кифа, или светът, или
 животът, или смъртта, или сегашното, или бъ-

дещето, всичко е ваше; ²³ а вие сте Христови, а ²³
 Христос Божий.

¹ Така всеки човек да ни счита за Христо- **4**
 ви служители и настойници на Божиите тайни.
² При туй, което тук се изисква от настойниците **2**
 е, *всеки* да се намери верен. ³ А за мене е твърде **3**
 малко нещо да бъда съден от вас или от човеш-
 ки *съд*; даже аз не съдя сам себе си. ⁴ Защото, **4**
 при все че съвестта ми в нищо не ме изоблича-
 ва, пак с това не съм оправдан; защото Господ е,
 Който ще ме съди. ⁵ Затова недейте съди нищо **5**
 преждевременно, докле не дойде Господ, Кой-
 то ще извади на видело скритото в тъмнината,
 и ще изяви намеренията на сърцата; и тогава
 всеки ще получи *подобаващата* нему похвала
 от Бога. ⁶ И това, братя, преносно приспособих **6**
 към себе си и към Аполоса заради вас, за да се
 научите чрез нас да не *престъпвате* граница-
 та на писаното, да се не гордее някой от вас с
 един против друг. ⁷ Защото, кой те прави да се **7**
 отличаваш *от другиго*? И що имаш, което да не
 си получил? Но ако си го получил, защо се хва-
 8 лиш, като че не си го получил? ⁸ Сити сте ве- **8**
 че, обогатихте се вече, царувате *и то* без нас.
 И дано царувате, та ние заедно с вас да цару-
 9 ваме; ⁹ защото струва ми се, че Бог изложи нас, **9**
 апостолите, най-последни, като човеци осъде-
 ни на смърт; защото станахме показ на света,
 на ангели и на човеци; ¹⁰ ние безумни заради **10**
 Христа, а вие разумни в Христа, ние немощни,
 а вие силни, вие славни, а ние опозорени. ¹¹ Ние **11**
 до тоя час и гладуваме и жадуваме, и сме голи,
 бити сме и се скитаем, ¹² трудим се, работейки **12**
 със своите ръце; като ни хулят, благославяме;
 като ни гонят, постоянствуваме; ¹³ като ни зло- **13**
 словят, умоляваме; станахме до днес като из-
 мет на света, измет на всичко. ¹⁴ Не пиша това, **14**
 да ви посрамя, но да ви увещая, като любезни
 мои чада. ¹⁵ Защото, ако имахме десетки хиля- **15**
 ди наставници в Христа, пак мнозина бащи ня-
 мате; понеже аз ви родих в Христа Исуса чрез
 благовестието. ¹⁶ Затова ви се моля, бъдете под- **16**
 ражатели на мене. ¹⁷ По тая причина ви пратих **17**
 Тимотея, който ми е възлюбено и вярно чадо
 в Господа; той ще ви напомни моите пътища
 в Христа, такива *пътища*, каквито получавам
 навсякъде във всяка църква. ¹⁸ Но някои се въз- **18**
 гордяха, като че нямаше да дойда при вас. ¹⁹ Но, **19**
 ако ще Господ, аз скоро ще дойда при вас, и ще
 изпитам, не думите, но силата на тия, които са
 се възгордели. ²⁰ Защото Божието царство не се **20**
 състои в думи, а в сила. ²¹ Що искате? С тояга ли **21**
 да дойда при вас? Или с любов и кротък дух?

¹ Дори се чува, че между вас имало блудо- **5**
 деяние, и то такава блудодеяние, каквото нито

между езичниците се намира, *именно*, че един **2** *от вас* има бащината си жена. **2** И вие сте се възгордели, вместо да сте скърбили, за да се отлъчи измежду вас тоя, който е сторил туй нещо. **3** ³ Защото аз, ако и да не съм телесно при вас, но като съм при вас с духа си, като че ли съм при вас, - осъдих вече, в името на нашия Господ **4** Исус, оногова, който така е сторил това, ⁴ (като се събра моят дух с вас заедно с властта на нашия Господ Исус), ⁵ да предадем такъв човек на сатана за погубване на плътта му, за да се спаси духа му в деня на Господа Исуса. ⁶ Хвалбата ви не е добра. Не знаете ли, че малко квас заквасва цялото тесто? ⁷ Очистете стария квас, за да бъдете ново тесто, - тъй като сте безквасни; защото и нашата пасха, Христос, биде заклан [за нас]. ⁸ Затова нека празнуваме, не със стар квас, нито с квас от злоба и нечестие, а с безквасни хлябове от искреност и истина. ⁹ Писах ви в посланието си да се не сношавате с блудници, ¹⁰ не че съм искал да кажа за блудниците на тоя свят, или за сребролюбците и грабителите, или за идолопоклонците, понеже тогава би трябвало да излезете от света, - ¹¹ но в действителност ви писах да се не сношавате с *някого*, който се нарича брат ако е блудник, или сребролюбец, или идолопоклонник, или грабител; с такъв, нито да ядете заедно. ¹² Защото, каква работа имам да съдя вънкашните *човеци*? Не съдите ли вие вътрешните, ¹³ докато вънкашните Бог съди? Отлъчете нечестивия човек измежду си.

6 ¹ Когато някой от вас има нещо против другиго, смее ли да се съди пред несправедните, а не пред светиите? ² Или не знаете, че светиите ще съдят света? Ако, прочее, вие ще съдите света, не сте ли достойни да съдите ни най-малките работи? ³ Не знаете ли, че ние ще съдим ангели? а колко повече житейски работи; ⁴ Тогава, ако имате житейски тъжби, поставяте ли за *съдши* ония, които от църквата се считат за нищо? ⁵ Казвам *това* за да ви направя да се засрамите. Истина ли е, че няма между вас ни един мъдър човек, който би могъл да отсъди между братята си, ⁶ но брат с брата се съди, и то пред невярващите? ⁷ Даже, преди всичко, е голям недостатък у вас гдето имате тъжби помежду си. Защо по-добре не оставате онеправдани? защо по-добре да не бъдете ограбени? ⁸ А напротив, вие сами онеправдавате и ограбвате, и то братя. ⁹ Или не знаете, че несправедните няма да наследят Божието царство? Недейте се лъга. Нито блудниците, нито идолопоклонниците, нито прелюбодейците, нито малакийци-

те, нито мъжеложниците, ¹⁰ нито крадците, нито сребролюбците, нито пияниците, нито хулителите, нито грабителите няма да наследят Божието царство. ¹¹ И такива бяха някои от вас; ¹¹ но вие измихте себе си *от такива неща*, но се осветихте, но се оправдахте в името на Господа Исуса Христа и в Духа на нашия Бог. ¹² Всичко ¹² ми е позволено, ала не всичко е полезно; всичко ми е позволено, но не ща да съм обладан от нищо. ¹³ Храната е за стомаха, и стомахът е за храната; но Бог ще унищожи и него и нея. А тялото не е за блудодеяние, но за Господа, и Господ е за тялото, ¹⁴ а Бог, Който е възкресил Господа, ще възкреси и нас със силата Си. ¹⁵ Не знаете ли, че вашите тела са части на Христа? И тъй, да отнема ли от Христа частите Му и да ги направя части на блудница? Да не бъде! ¹⁶ Или не знаете, че който се съвкупява с блудница е едно тяло с *нея*? защото "ще бъдат", казва, "двамата една плът". ¹⁷ Но, който се съединява с Господа е един дух с *Него*. ¹⁸ Бягайте от блудодеянието. ¹⁸ Всеки *друг* грях, който би сторил човек, е въвн от тялото; но който блудствува, съгрешава против своето си тяло. ¹⁹ Или не знаете, че вашето тяло е храм на Светия Дух, който е въвн вас, когото имате от Бога? И вие не сте свои си, ²⁰ защото сте били с цена купени; затова прославете Бога с телата си, [и с душите си, които са Божи].

¹ А относно това, що ми писахте: Добре е **7** човек да се не докосва до жена. ² Но, за да се **2** *избягват* блудодеянията, нека всеки *мъж* има своя си жена, и всяка жена да има свой мъж. ³ Мъжът нека има с жената дължимото *към нея* **3** сношение; подобно и жената с мъжа. ⁴ Жената **4** не владее своето тяло, а мъжът; така и мъжът не владее своето тяло, а жената. ⁵ Не лишавайте един друг от *съпружеско сношение*, освен ако бъде по съгласие за малко време, за да се предавате на молитва, и пак бъдете заедно, да не би сатана да ви изкушава чрез вашата невъзможност да се въздържате. ⁶ Но, това казвам, като **6** позволение, а не като заповед. ⁷ Обаче, бих желал всичките човеци да бъдат какъвто съм аз. **7** Но всеки има своя особен дар от Бога, един така, а друг инак. ⁸ А на неженените и вдовиците казвам: Добро е за тях, ако си останат такива, какъвто съм и аз. ⁹ Но, ако не могат да **9** се въздържат, нека се женят, защото по-добре е да се женят, отколкото да се разжегват. ¹⁰ А **10** на жените заръчвам, и то не аз, но Господ: Жена да не оставя мъжа си; ¹¹ (но, ако го остави, **11** нека остане неомъжена, или нека се помири с мъжа си;) и мъж да не напуска жена си. ¹² А на **12** другите казвам аз, не Господ: Ако някой брат

има невярваща жена, и тя е съгласна да живее с него, да не я напуска. ¹³ И жена, която има невярващ мъж, и той е съгласен да живее с нея, да не напуска мъжа си. ¹⁴ Защото невярващият мъж се освещава чрез жената, и невярващата жена се освещава чрез брата, *своя мъж*; инак чадата ви щяха да бъдат нечисти, а сега са свети. ¹⁵ Но, ако невярващият напусне, нека напусне; в такива *случаи* братът или сестрата не са поробени на *брачния закон*. Бог, обаче, ни е призвал към мир. ¹⁶ Защото отгде знаеш жено, дали не ще спасиш мъжа си? или отгде знаеш мъжо, дали не ще спасиш жена си? ¹⁷ Само нека всеки постъпва така, както Господ му е отделил *сили*, и всеки както Бог го е призвал; и така заръчвам по всичките църкви. ¹⁸ Обрязан ли е бил призван някой *във вярата*, да не крие обрязването. Необрязан ли е бил някой призван, да се не обрязва. ¹⁹ Обрязването е нищо, и необрязването е нищо, но *важното* е пазенето на Божиите заповеди. ²⁰ Всеки нека си остава в това звание, в което е бил призван *във вярата*. ²¹ В *положение* на роб ли си бил призван? да те не е грижа, (но ако можеш и свободен да станеш, по-добре използвавай *случая*); ²² защото, който е бил призван в Господа като роб, е свободен човек на Господа; така и който е бил призван като свободен човек, е роб на Христа. ²³ Цена сте били купени; не ставайте роби на човещи. ²⁴ Братя, всеки в каквото е бил призван във вярата, в него нека си остане с Бога. ²⁵ Относно девиците нямам заповед от Господа; но давам мнение като един, който е получил милост от Господа да бъде верен. ²⁶ И тъй, поради настоящата неволя, ето какво мисля за добро, че е добре за човека така да остане както си е. ²⁷ Вързан ли си в жена? не търси развързване. ²⁸ Отвързан ли си от жена? не търси жена. ²⁸ Но, ако се и ожениш, не съгрешаваш; и девица, ако се омъжи, не съгрешава; но такива ще имат житейски скърби, а пък аз ви жаля. ²⁹ Това само казвам, братя, че останалото време е кратко; затова и тия, които имат жени, нека бъдат, като че нямат; ³⁰ и които плачат, като че не плачат; които се радват, като че не се радват; които купуват, като че *нищо* не притежават; ³¹ и които си служат със света, като че не са предани на него; защото сегашното състояние ° на тоя свят преминава. ³² А аз желая вие да бъдете безгрижни. Нежененият се грижи за това, което е Господно, как да угажда на Господа; ³³ а жененият се грижи за това, което е световно, как да угажда на жена си. ³⁴ Тъй също има разлика и между жена и девица. Неомъжената се грижи за то-

ва, което е Господно, за да бъде света и в тяло и в дух; а омъжената се грижи за това, което е световно, как да угажда на мъжа си. ³⁵ И това казвам за вашата собствена полза, не да ви държи с оглавник, но заради благоприличието, и за да служите на Господа без отвлечение на ума. ³⁶ Пак, ако някой мисли, че постъпва неприлично към *дъщеря* си девица, ако ѝ е минала цветущата възраст, и ако трябва така да стане, нека прави каквото ще; не съгрешава, нека се женят. ³⁷ Но който стои твърд в сърцето си, и не бива принуден, но има власт *да изпълни* волята си, и е решил в сърцето си да държи *дъщеря* си девицата *неомъжена*, ще направи добре. ³⁸ Така щото, който омъжи *дъщеря* си девицата добре прави; а който я не омъжи, ще направи по-добре. ³⁹ Жената е вързана до когато е жив мъжът ѝ; но ако мъжът умре, свободна е да се омъжи за когото ще, само в Господа. ⁴⁰ Но, по моето мнение, по-щастлива е, ако си остане така; а мисля, че и аз имам Божия Дух.

8 ¹ А относно идоложертвеното: Знаем, че ние всички уж имаме знание *да разрешим въпроса!* Но знанието възгордява, а любовта назидва. ² Ако някой мисли, че знае нещо, той още не е познал както трябва да познава. ³ Но, ако някой люби Бога, той е познат от Него. ⁴ Прочее, относно яденето от идоложертвеното, знаем, че никакъв *бог, изобразен от* идол, няма на света, и че няма друг Бог освен един. ⁵ Защото, ако и да има така наричани богове, било на небето или на земята, (както има много богове, и господари много), ⁶ но за нас има *само* един Бог, Отец, от Когото е всичко, и ние за Него, и един Господ, Исус Христос, чрез Когото е всичко, и ние чрез Него. ⁷ Но *това* знание го няма у всички; и някои, като и до сега имат съзнание за идолиите, ядат *месото* като жертва на идолиите; и съвестта им като слаба, се осквернява. ⁸ А това ще ядем, не ще ни препоръчва на Бога; нито ако не ядем, губим нещо; нито ако ядем, печелим нещо. ⁹ Но внимавайте да не би по никакъв начин тая ваша свобода да стане спънка на слабите. ¹⁰ Защото, ако някой види, че ти, който имаш знание, седиш на трапеза в идолско капище, не ще ли съвестта му да се одързости, ако е слаб, та и той да яде идоложертвено? ¹¹ И поради твоето знание слабият погива, братът за когото е умрял Христос. ¹² А като съгрешавате така против братята, и нанаявате слабата им съвест, вие съгрешавате против Христа, ¹³ Затуй, ако това ще ям съблазнява брата ми, аз няма да ям месо до века, за да не съблазня брата си.

9 ¹ Не съм ли свободен? Не съм ли апостол? Не видях ли Исуса, нашия Господ? Не сте ли вие
 2 моето дело в Господа? ² На други, ако не съм
 3 апостол, то поне на вас съм; защото в Господ
 4 да вие сте печата на моето апостолство. ³ Ето
 5 моето оправдание пред тия, които изпитват *по-*
 6 *ведението* ми: ⁴ Нямаме ли право да ядем и да
 7 прием *за сметка на църквите*? ⁵ Нямаме ли пра-
 8 во *и ние*, както другите апостоли, и братята на
 9 Господа, и Кифа, да водим жена от сестрите?
 10 ⁶ Или само аз и Варнава нямаме право да не ра-
 11 ботим *за прехраната си*? ⁷ Кой войник служи
 12 някога на свои разноски? Кой насажда лозе и
 13 не яде плода му? Или кой пасе стадо и не яде
 14 от млякото на стадото? ⁸ По човешки ли говоря
 15 това? Или не казва същото и законът? ⁹ Защо-
 16 то в Моисеевия закон е писано: "Да не обвър-
 17 зваш устата на вола, когато вършее". За воло-
 18 вете ли *тук* се грижи Бог, ¹⁰ или *го казва* несъм-
 19 нено заради нас? Да; заради нас е писано това;
 20 защото който оре, с надежда трябва да оре; и
 21 който вършее, *трябва да вършее* с надежда, че
 ще участвува в плода. ¹¹ Ако ние сме посели у
 вас духовното, голямо нещо ли е, ако пожънем
 от вас телесното? ¹² Ако други участвуват в *то-*
 13 *ва* право над вас, не участвуваме ли ние повече?
 14 Обаче, ние не използвахме това право, но тър-
 15 пим всичко, за да не причиним някакво препят-
 16 ствие на Христовото благовестие. ¹³ Не знаете
 17 ли, че тия, които свещенодействуват, се хранят
 18 от светилището? и че тия, които служат на ол-
 19 тара, вземат дял от олтара? ¹⁴ Така и Господ е
 20 наредил, щото проповедниците на благовести-
 21 ето да живеят от благовестието. ¹⁵ Но аз не съм
 използвал ни една от тия *наредби*, нито пиша
 това, за да се направи за мене така; защото за
 мене е по-добре да умра, отколкото да осуети
 някой моята похвала. ¹⁶ Защото, ако проповяд-
 22 вам благовестието, няма с какво да се похваля;
 23 понеже нужда ми се налага; защото горко ми
 24 ако не благовестувам. ¹⁷ Понеже, ако върша
 това доброволно, имам награда, но ако с при-
 25 нуждение, то само *изпълнявам* повереното ми
 26 настойничество: ¹⁸ И тъй, каква е моята награ-
 27 да? *Тая* че, като проповядвам евангелието, да
 мога да направя благовестието безплатно, така
 щото да не използвам напълно моето право в
 28 благовестието. ¹⁹ Защото, при все че съм свобо-
 29 ден от всичките *човеци*, аз заробих себе си на
 30 всички, за да придобия мнозината. ²⁰ На юдеи-
 31 те станах като юдеин, за да придобия юдеи; на
 тия, които са под закон, *станах* като под закон,
 (при все че сам аз не съм под закон), за да при-
 32 добия тия, които са под закон. ²¹ На тия, които
 33 нямат закон, *станах* като че нямам закон, (при

34 все че не съм без закон спрямо Христа), за да
 35 придобия тия, които нямат закон. ²² На слабите 22
 36 станах слаб, за да придобия слабите. На всички
 37 станах всичко, та по всякакъв начин да спася
 38 неколцина. ²³ Всичко *това* върша заради бла- 23
 39 говестието, за да участвувам и аз в него. ²⁴ Не 24
 40 знаете ли, че, които тичат на игрището, всички
 41 тичат, а *само* един получава наградата? Така ти-
 42 чайте, щото да *я* получите. ²⁵ И всеки, който се 25
 43 подвизава, се въздържа от всичко. Те *вършат*
 44 *това* за да получат тленен венец, а ние нетлен-
 45 нен. ²⁶ И тъй, аз така тичам, не като към нещо 26
 46 неизвестно; така удрям, не като че бия възду-
 47 ха; ²⁷ но уморявам тялото си и го поробвам, да 27
 48 не би, като съм проповядвал на другите, сам аз
 49 да стана неодобрен.

10 ¹ Защото, братя, желая да знаете, че, *макар* 10
 11 да са били бащите ни всички под облака, и
 12 всички да са минали през морето, ² и в обла- 2
 13 ка и в морето всички да са били кръстени от
 14 Моисея, ³ и всички да са яли от същата духовна 3
 15 храна, ⁴ и всички да са пили от същото духовно 4
 16 питие, (защото пиеха от една духовна канара,
 17 която ги придружаваше; и тая канара бе Хри-
 18 стос), ⁵ *нак* в повечето от тях Бог не благоволи; 5
 19 затова ги измори в пустинята. ⁶ А в тия неща те 6
 20 ни станаха примери, та да не похотствуваме за
 21 злото, както и те похотствуваха. ⁷ Нито бивайте 7
 22 идолопоклонници, както някои от тях според
 23 писаното: "Людете седнаха да ядат и да пият,
 24 и станаха да играят". ⁸ Нито да блудствуваме, 8
 25 както блудствуваха някои от тях, и паднаха в
 26 един ден двадесет и три хиляди души. ⁹ Нито да 9
 27 изпитваме Господа, както някои от тях Го из-
 28 питаха, и погинаха от змиите. ¹⁰ Нито роптай- 10
 29 те, както възроптаха някои от тях, и погина-
 30 ха от изтребителя. ¹¹ А всичко това им се слу- 11
 31 чи за примери, и се написа за поука нам, върху
 32 които са стигнали последните времена. ¹² Така 12
 33 щото, който мисли, че стои, нека внимава да не
 34 падне. ¹³ Никакво изпитание не ви е постигна- 13
 35 ло освен това, което може да носи човек; обаче,
 36 Бог е верен, Който няма да ви остави да бъдете
 37 изпитани повече, отколкото ви е силата, но за-
 38 едно с изпитанието ще даде и изходен път, та-
 39 ка щото да можете да го издържите. ¹⁴ Затова, 14
 40 възлюбени мои, бягайте от идолопоклонство-
 41 то. ¹⁵ Говоря като на разумни човеци; сами вие 15
 42 съдете за това, което казвам. ¹⁶ Чашата, която 16
 43 биде благословена, *и която* ние благославяме,
 44 не е ли *това* да имаме общение в Христовата
 45 кръв? Хлябът, който пречупваме, не е ли да
 46 имаме общение в Христовото тяло? ¹⁷ Тъй като 17
 47 ние, *ако и да* сме мнозина, сме един хляб, ед-
 48 но тяло, понеже всички в единия хляб участву-

18 вама. ¹⁸Гледайте Израила по плът; тия, които
ядат жертвите, нямат ли общение в олтара? То-
19 гава що? ¹⁹Казвам ли аз, че идоложертвеното е
20 нещо, или че идолът е нещо? *Не.* ²⁰Но *казвам*,
че онова, което жертвуват езичниците, жертву-
ват го на бесовете, а не на Бога; но аз не желая
21 вие да имате общение с бесовете. ²¹Не можете
да пиете Господната чаша и бесовската чаша; не
можете да участвувате в Господната трапеза и в
22 бесовската трапеза. ²²Или искаме да подбудим
Господа на ревливост? Ние по-силни ли сме от
23 Него? ²³Всичко е позволено, но не всичко е по-
лезно; всичко е позволено, но не всичко е назн-
24 дателно. ²⁴Никой да не търси своята лична *пол-*
25 *за*, но *всеки ползата* на другото. ²⁵Всичко, що се
продава на месарницата, яжте без да изпитвате
26 *за него* заради съвестта си; ²⁶защото "Господна
27 е земята и всичко що има в нея". ²⁷Ако някой
от невярващите ви покани *на угощение*, и вие
желаете да отидете, яжте каквото сложат пред
вас, без да изпитвате *за него* заради съвестта си.
28 ²⁸Но, ако някой ви рече: Това е било принесено
в жертва, не яжте, заради тогава, който ви
29 е известил, и заради съвестта, - ²⁹съвест, каз-
вам, не твоята, но на другия; (понеже, защо да
30 се съди моята свобода от друга съвест? ³⁰Ако аз
с благодарение *Богу* участвувам *в яденето*, за-
що да ме злословят за онова, за което благода-
ря?) ³¹И тъй, ядете ли, пиете ли, нещо ли вър-
31 шите, всичко вършете за Божията слава. ³²Не
32 ставайте съблазън ни на юдеи, ни на гърци, ни-
33 то на Божията църква; ³³както и аз угождавам
на всички във всичко, като търся не своята си
полза, но *ползата* на мнозина, за да се спасят.

11 ¹Бивайте подражатели на мене, както съм и
2 аз на Христа. ²А похвалявам ви, че ме помни-
те за всичко, като държите преданията тъй, как-
3 кто ви ги предадох. ³Но желая да знаете, че гла-
ва на всеки мъж е Христос, а глава на жената
4 е мъжът, глава пък на Христос е Бог. ⁴Всеки
мъж, който се моли или пророкува с покрита
5 глава, засрамва главата си. ⁵А всяка жена, ко-
ято се моли или пророкува гологлава, засрам-
ва главата си, защото това е едно и също, като
6 да е с бръсната глава. ⁶Защото, която жена се
не покрива, нека остриже и косата си. Но ако
е срамотно за жена да си стриже *косата*, или
7 да си бръсне *главата*, то нека се покрива. ⁷За-
щото мъжът не трябва да си покрива главата,
понеже е образ и слава на Бога; а жената е сла-
8 ва на мъжа. ⁸(Защото мъжът не е от жената, а
9 жената е от мъжа; ⁹понеже мъжът не бе съз-
10 даден за жената, а жената за мъжа). ¹⁰Затова
11 жената е длъжна да има на главата си *белег на*
власт, заради ангелите. ¹¹(Обаче, нито жената

е без мъжа, нито мъжът без жената, в Госпо-
да; ¹²защото, както жената е от мъжа, така и
12 мъжът е чрез жената; а всичко е от Бога). ¹³Са-
13 ми в себе си съдете: Прилично ли е, жената да
се моли Богу гологлава? ¹⁴Не учи ли ви и са-
14 мото естество, че, ако мъж оставя косата си да
расте, това е позор за него, ¹⁵но, ако жена оста-
15 вя косата си да расте, това е слава за нея, защото
косата ѝ е дадена за покривало? ¹⁶Но, ако ня-
16 кой мисли да се препира *за това*, - ние нямаме
такъв обичай, нито Божиите църкви. ¹⁷А като
17 ви заръчвам *следното*, не ви похвалявам, защо-
то се събирате, не за по-добро, но за по-лошо.
18 ¹⁸Защото, първо, слушам, че когато се събира-
18 те в църква, ставали разделения помежду ви; (и
отчасти вярвам това; ¹⁹защото е нужно да има
19 и разцепление между вас, за да се яви, кои са
одобрените помежду ви); ²⁰прочее, когато *та-*
20 *ка* се събирате заедно, не е възможно да яде-
те Господната вечеря; ²¹защото на яденето все-
21 ки бърза да вземе своята вечеря преди *друго-*
го; и *така* един остава гладен, а друг се напи-
ва. ²²Що! къщи ли нямате, гдето да ядете и пиете?
22 Или презирате Божията църква и посрамяте
тия, които нямат нищо? ²³Що да ви кажа? Да
ви похваля ли за това? Не ви похвалявам. ²³За-
23 щото аз от Господа приех това, което ви и пре-
дадох, че Господ Исус през нощта, когато беше
предаден, взе хляб, ²⁴и, като благодари, разчу-
24 пи и рече: Това е Моето тяло, което е [разчупе-
но] за вас; туй правете за Мое възпоминание.
25 ²⁵Така взе и чашата след вечерята и рече: Тая
25 чаша е новият завет в Моята кръв; това правете
всеки път, когато пиете, за Мое възпоминание.
26 ²⁶Защото всеки път, когато ядете тоя хляб и пи-
ете [тая] чаша, възвестявате смъртта на Госпо-
27 да, докле дойде Той. ²⁷Затова, който яде хляба
или пие Господната чаша недостойно, ще бъде
виновен за *грех против* тялото и кръвта на Гос-
28 пода. ²⁸Но да изпитва човек себе си, и така да
29 яде от хляба и да пие от чашата; ²⁹защото, кой-
то яде и пие без да разпознае *Господното* тя-
ло, той яде и пие осъждане на себе си. ³⁰По тая
30 причина мнозина между вас са слаби и болна-
ви, а доста и са починали. ³¹Но, ако разпозна-
31 вахме сами себе си, не щяхме да бъдем съдени.
32 ³²А когато биваме съдени от Господа, *с това* се
наказваме, за да не бъдем осъдени заедно със
33 света. ³³Затова, братя мои, когато се събирате
33 да ядете, чакайте се един друг. ³⁴Ако някой е
34 гладен, нека яде у дома си, за да не бъде съби-
рането ви за осъждане. А за останалите работи,
ще ги наредя, когато дойда.

¹При това, братя, желая да разберете и за **12**
духовните *дарби*. ²Вие знаете, че когато бяхте 2

езичници, отвлечахте се към немите идоли, както и да ви водеха. ³ Затова ви уведомявам, че никой, като говори с Божия Дух, не казва: Да бъде проклет Исус! и никой не може да нарече Исуса Господ, освен със Светия Дух. ⁴ Дарбите са различни; но Духът е същият. ⁵ Службите са различни; но Господ е същият. ⁶ Различни са и действията; но Бог е същият, Който върши всичко във всичките *човеци*. ⁷ А на всеки се дава проявяването на Духа за *обща* полза. ⁸ Защото на един се дава чрез Духа да говори с мъдрост, а на друг да говори със знание, чрез същия Дух; ⁹ на друг вяра чрез същия Дух, а пък на друг изцелителни дарби чрез единия дух; ¹⁰ на друг да върши велики дела, а на друг да пророкува; на друг да разпознава духовете; на друг *да говори* разни езици; а пък на друг да тълкува езици. ¹¹ А всичко това се върши от един и същи Дух, който разделя на всеки по особено, както му е угодно. ¹² Защото, както тялото е едно, а има много части, и всичките части на тялото, ако и да са много, *пак* са едно тяло, така е и Христос. ¹³ Защото ние всички, било юдеи или гърци, било роби или свободни, се кръстихме в един Дух *да съставляваме* едно тяло, и всички от един Дух се напоихме. ¹⁴ Защото тялото не се състои от една част, а от много. ¹⁵ Ако рече ногата: Понеже не съм ръка, не съм от тялото, това не я прави да не е от тялото. ¹⁶ И ако рече ухото: Понеже не съм око, не съм от тялото, това не го прави да не е от тялото. ¹⁷ Ако цялото тяло беше око, где щеше да е слухът? Ако цялото беше слух, где щеше да е обонянието? ¹⁸ Но сега Бог е поставил частите, всяка една от тях, в тялото, както му е било угодно. ¹⁹ Пак, ако те бяха всички една част, где щеше да е тялото? ²⁰ Но сега те са много части, а едно тяло. ²¹ И окото не може да рече на ръката: Не ми трябваш; или пък главата на нозете: Не сте ми потребни. ²² Напротив, тия части на тялото, които се виждат да са по-слаби, са необходими; ²³ и тия *части* на тялото, които ни се виждат по-малко честни, тях обличаме с повече почит; и неблагоприличните ни *части* получават най-голямо благоприличие. ²⁴ А благоприличните ни *части* нямат нужда *от това*. Но Бог е сглобил тялото *така*, че е дал по-голяма почит на оная част, която не я притежава; ²⁵ за да няма раздор в тялото, но частите му да се грижат еднакво една за друга. ²⁶ И ако страда една част, всичките части страдат с нея; или ако се слави *една* част, всичките части се радват заедно с нея. ²⁷ А вие сте Христово тяло, и по отделно части от Него. ²⁸ И Бог е поставил някои в църквата *да бъдат*: първо апостоли, второ проро-

ци, трето учители, *други да правят* чудеса, *някои имат* изцелителни дарби, *други с дарби* на помагания, *на управлявания, на говорене* разни езици. ²⁹ Всички апостоли ли са? всички пророци ли са? всички учители ли са? всички *вършат* ли велики дела? ³⁰ Всички имат ли изцелителни дарби? всички говорят ли езици? всички тълкуват ли? ³¹ Копнейте за по-големите дарби; а при все това *аз* ви показвам един превъзходен път.

¹ Ако говоря с човешки и ангелски езици, **13** а любов нямам, аз съм станал мед що звънти, или кимвал що дрънка. ² И ако имам пророческа *дарба*, и зная всички тайни и всяко знание, и ако имам пълна вяра, тъй щото и планини да премествам, а любов нямам, нищо не съм. ³ И ако раздам всичкия си имот за прехрана на *сиромасите*, и ако предам тялото си на изгаряне, а любов нямам, никак не ме ползува. ⁴ Любовта дълго търпи *и* е милостива; любовта не завижда; любовта не се превъзнася, не се гордее, ⁵ не безобразничи, не търси своето, не се дразнява, не държи сметка за зло, ⁶ не се радва на неправдата, а се радва заедно с истината, ⁷ всичко премълчава, на всичко хваща вяра, на всичко се надява, всичко търпи. ⁸ Любовта никога не отпада; *другите дарби*, обаче, пророчества ли са, ще се прекратят; езици ли са, ще престанат; знание ли е, ще се прекрати. ⁹ Защото отчасти знаем и отчасти пророкуваме; ¹⁰ но когато дойде съвършеното, това, което е частично, ще се прекрати. ¹¹ Когато бях дете, като дете говорех, като дете чувствавах, като дете разсъждавах; откак станах мъж, напуснал съм детинското. ¹² Защото сега виждаме *нещата* неясно, като в огледало, а тогава *ще ги видим* лице с лице; сега познавам отчасти, а тогава ще познам напълно, както и съм бил напълно познат. ¹³ И тъй, остават тия трите: вяра, надежда и любов; но най-голяма от тях е любовта.

¹ Следвайте любовта; но копнейте и за духовните дарби, а особено за *дарбата* да пророкувате. ² Защото, който говори на *непознат* език, той не говори на човеци, а на Бога, защото никой не му разбира, понеже с духа *си* говори тайни. ³ А който пророкува, той говори на човеци за назидание, за увещание и за утеха. ⁴ Който говори на *непознат* език, назидават себе си; а който пророкува, назидават църквата. ⁵ Желал бих всички вие да говорите езици, а повече да пророкувате; и който пророкува, е погорен от този, който говори *разни* езици, освен ако тълкува, за да се назидават църквата. ⁶ *Какъте* сега, братя, ако дойда при вас и говоря *непознати* езици, какво ще ви ползувам, ако ви не съобща или *някое* откровение, или знание,

7 или пророчество, или поука? ⁷ Даже бездушните неща, като свирка или гъдулка, когато издават глас, ако не издават отличителни звукове, как ще се познае това, което свирят със свирката или с гъдулката? ⁸ Защото, ако тръбата издадеше неопределен глас, кой би се приготвил за бой? ⁹ Също така, ако вие не изговаряте с езика си думи с *някакво* значение, как ще се знае какво говорите? защото ще говорите на вятъра. ¹⁰ Има, може да се каже, толкова вида гласове на света; и ни един *от тях* не е без значение. ¹¹ Ако, прочее, не разбере значението на гласа, ще бъде другоезичен за този, който говори; И тоя, който говори *ще бъде* другоезичен за мене. ¹² Така и вие, понеже копнеете за духовните *дарби*, старайте се да се преумножат те у вас за назидание на църквата. ¹³ Затова, който говори на *непознат* език, нека се моли за *дарбата* и да тълкува. ¹⁴ Защото, ако се моля на *непознат* език, духът ми се моли, а умът ми не дава плод. ¹⁵ Тогава що? Ще се моля с духа си, *но* ще се моля и с ума си; ще пея с духа си, *но* ще пея и с ума си. ¹⁶ Иначе, ако славословиш с духа си, как ще рече: Амин, на твоето благодарение оня, който е в положението на простите, като не знае що говориш? ¹⁷ Защото ти наистина благодариш добре, но другият не се назидва. ¹⁸ Благодаря Богу, че аз говоря повече езици от всички ви; ¹⁹ обаче, в църквата предпочитам да изговоря пет думи с ума си, за да наставя и други, а не десет хиляди думи на *непознат* език. ²⁰ Братя, не бивайте деца по ум, но, бидейки дечица по злобата, бивайте пълнолетни по ум. ²¹ В закона е писано: ”Чрез другоезични човечи и чрез устните на чужденци ще говоря на тия люде; и нито така ще Ме послушат”, казва Господ. ²² Прочее, езиците са белег не за вярващите, а за невярващите; а пророчеството *е белег* не за невярващите, а за вярващите. ²³ И тъй, ако се събере цялата църква, и всички говорят на *непознати* езици, и влязат хора прости или невярващи, не ще ли кажат, че вие сте полудели? ²⁴ Но ако всички пророкуват, и влезе някой невярващ или прост, той се обвинява от всички, и осъжда се от всички; ²⁵ тайните на сърцето му стават явни; и тъй, той ще падне на лицето си, ще се поклони Богу и ще изповяда, че наистина Бог е между вас. ²⁶ Тогава, братя, що става *между вас*? Когато се събирате всеки има *да предлага* псалом, има поучение, има откровение, има *да говори непознат* език, има тълкувание. Всичко да става за назидание. ²⁷ Ако някой говори на непознат език, *нека говорят* по двама, или най-много по трима, и то по ред; а един да тълкува. ²⁸ Но ако няма тълкувател, *та-*

къв нека мълчи в църква, и нека говори на себе си и на Бога. ²⁹ От пророците нека говорят *само* двама или трима, а другите да разсъждават. ³⁰ Ако дойде откровение на някой друг от седящите, първият нека млъква. ³¹ Защото един след друг всички можете да пророкувате, за да се поучават всички и всички да се насърчават; ³² и духовете на пророците се покоряват на *самите* пророци. ³³ Защото Бог не е *Бог* на безредие, а на мир, както и *поучавам* по всичките църкви на светиите. ³⁴ Жените нека мълчат в църквите, защото не им е позволено да говорят; а нека се подчиняват, както казва и законът. ³⁵ Ако искат да научат нещо, нека питат мъжете си у дома; защото е срамотно за жена да говори в църква. ³⁶ Що? Божието слово от вас ли излезе? Или само до вас ли е достигнало? ³⁷ Ако някой мисли, че е пророк или духовен, нека признае, че това, което ви пиша, е заповед от Господа. ³⁸ Но ако някой не *иска да* признае, нека не признае. ³⁹ Затова, братя мои, копнейте за *дарбата да* пророкувате, и не забранявайте да се говорят и езици. ⁴⁰ Обаче, всичко нека става с приличие и ред.

¹ Още, братя, напомням ви благовестието, което ви проповядвах, което и приехте, в което и стоите, ² чрез което се и спасявате, ако го държите според както съм ви го благовестил, - освен ако сте напразно повярвали. ³ Защото първо ви предадох онова, което и приех, че Христос умря за греховете ни според писанията; ⁴ че бе погребан; че биде възкресен на третия ден според писанията; ⁵ и че се яви на Кифа, после на дванадесетте, ⁶ че след това се яви на повече от петстотин братя наведнъж, от които повечето и досега са живи, а някои починаха; ⁷ че после се яви на Якова, тогава на всичките апостоли; ⁸ а най-после от всички яви се и на мене, като на някой изверг. ⁹ Защото аз съм най-нищожният от апостолите, който не съм достоен и апостол да се нарека понеже гоних Божията църква, ¹⁰ Но с Божията благодат съм каквото съм; и дадената на мене Негова благодат не бе напразно, но трудих се повече от всички тях, - не аз, обаче, но Божията благодат, която беше с мене. ¹¹ И тъй, било че аз *се трудих повече*, било че, така проповядваме *и те и аз*, и вие така сте повярвали. ¹² Ако се проповядва, че Христос е възкресен от мъртвите, как казват някои между вас, че няма възкресение на мъртвите? ¹³ Ако няма възкресение на мъртвите, то нито Христос е бил възкресен; ¹⁴ и ако Христос не е бил възкресен, то празна е нашата проповед, празна е и вашата вяра. ¹⁵ При това, ние се намираме и лъжесвидетели Божи; **15**

защото свидетелствувахме за Бога, че е възкресил Христа, Когото не е възкресил, ако е тъй, че мъртвите не се възкресяват; ¹⁶ защото, ако мъртвите не се възкресяват, то нито Христос е бил възкресен; ¹⁷ и ако Христос не е бил възкресен, суетна е вашата вяра, вие сте още в греховете си. ¹⁸ Тогава и тия, които са починали в Христа, са погинали. ¹⁹ Ако само в тоя живот се надяваме на Христа, то от всичките човеци ние сме най-много за съжаление. ²⁰ Но сега Христос е бил възкресен, първият плод на починалите. ²¹ Понеже, както чрез човека *дойде* смъртта, така чрез човека *дойде* възкресението на мъртвите. ²² Защото, както в Адама всички умират, така и в Христа всички ще оживеят. ²³ Но всеки на своя ред; Христос първият плод, после, при пришествието на Христа, тия, които са Негови. ²⁴ Тогава *ще бъде* краят, когато ще предаде царството на Бога и Отца, след като унищожи всяко началство и всяка власт и сила. ²⁵ Защото Той трябва да царува, докато положи всички врагове под нозете Си. ²⁶ И смъртта, най-последен враг, *и тя* ще бъде унищожена, ²⁷ защото Бог "е покорил всичко под нозете Му". А когато ще е казал, че всичко е *вече* покорено, (с явно изключение на Този, Който Му е покорил всичко), ²⁸ когато *казвам*, ще Му е било покорено всичко, тогава и Сам Синът ще се покори на Този, Който Му е покорил всичко, за да бъде Бог все във все. ²⁹ Иначе, какво ще правят тия, които се кръщават заради мъртвите? Ако мъртвите никак не се възкресяват, защо се и кръщават заради тях? ³⁰ Защо и ние се излагаме на бедствия всеки час? ³¹ Братя, с похвалата, с която се гордея за вас в Христа Исуса нашия Господ, аз всеки ден умирам. ³² Ако, по човешки *казано*, съм се борил със зверове в Ефес, какво ме ползува? Ако мъртвите не се възкресяват "нека ядем и прием, защото утре ще умрем". ³³ Не се мамете. "Лошите другари покварят добрите нрави". ³⁴ Отрезнейте към правдата, и не съгрешавайте, защото някои *от вас* не познават Бога. *Това* казвам, за да ви направя да се засрамите. ³⁵ Но някой ще рече: Как се възкресяват мъртвите? и с какво тяло ще дойдат? ³⁶ Безумецо, това, което ти сееш, не оживява, ако не умре. ³⁷ И когато го сееш, не посяваш тялото, което ще изникне, а голо зърно, *каквото* се случи, пшенично или някое друго; ³⁸ но Бог му дава тяло каквото му е угодно, и на всяко семе собственото му тяло. ³⁹ Всяка плът не е еднаква; но друга е *плътта* на човеците, а друга на животните, друга пък на птиците и друга на рибите. ⁴⁰ Има и небесни тела и земни тела, друга е, обаче, славата на небесните, а друга на зем-

ните. ⁴¹ Друг е блясъкът на слънцето, друг блясъкът на луната и друг блясъкът на звездите; па и звезда от звезда се различава по блясъка. ⁴² Така е и възкресението на мъртвите. *Тялото* се сее в тление, възкръсва в нетление; ⁴³ сее се в безчестие, възкръсва в слава; сее се в немощ, възкръсва в сила; ⁴⁴ сее се одушевено тяло, възкръсва духовно тяло. Ако има одушевено тяло, то има и духовно *тяло*. ⁴⁵ Така е и писано: Първият човек Адам "стана жива душа", а последният Адам *стана* животворящ дух. ⁴⁶ Обаче, не е първо духовното, а одушевеното, и после духовното. ⁴⁷ Първият човек е от земята, пръстен; вторият човек е от небето. ⁴⁸ Какъвто е пръстният, такива са и пръстните; и какъвто е небесният, такива са и небесните. ⁴⁹ И както сме се облекли в образа на пръстния, ще се облечем и в образа на небесния. ⁵⁰ А това казвам, братя, че плът и кръв не могат да наследят Божието царство, нито тленното наследява нетленното. ⁵¹ Ето, една тайна ви казвам: Не всички ще починаем, но всички ще се изменим, ⁵² в една минута, в миг на око, при последната тръба; защото тя ще затръби, и мъртвите ще възкръснат нетленни, и ние ще се изменим. ⁵³ Защото това тленното трябва да се облече в нетление, и това смъртното да се облече в безсмъртие. ⁵⁴ А когато това тленното се облече в безсмъртие, тогава ще се сбъдне писаното слово: "Погълната биде смъртта победоносно". ⁵⁵ О смърте, где ти е победата? О смърте, где ти е жилото? ⁵⁶ Жилото на смъртта е грехът, и силата на греха е законът; ⁵⁷ но благодарение Богу, Който ни дава победата чрез нашия Господ Исус Христос. ⁵⁸ Затова възлюбени мои братя, бъдете твърди, непоколебими, и преизобилвайте всякога в Господното дело, понеже знаете, че в Господа трудът ви не е празен.

¹ А колкото за събирането на *милостинята* **16** за светиите, правете и вие както наредих в галатийските църкви. ² В първия ден на седмицата всеки от вас да отделя според успеха на работите си, и да го има при себе си, за да не стават събирания, когато дойда. ³ И когато дойда, ще изпратя с писма ония, които ще одобрите, да отнесат подаръка ви в Ерусалим; ⁴ и ако заслужавам да отида и аз, те ще отидат с мене. ⁵ Защото ще дойда при вас след като мина през Македония; (понеже през Македония минавам); ⁶ а може би да поостана при вас, или *даже* и да презимувам, за да ме изпратите вие на където отида. ⁷ Защото не ми се иска да ви видя сега на заминаване; но надявам се да остана при вас известно време, ако позволи Господ. ⁸ А ще се бавя в Ефес до Петдесетницата, ⁹ защото

ми се отвориха големи врата за работа, *има* и
 10 много противници. ¹⁰ Ако дойде Тимотей, вни-
 мавайте да бъде без страх между вас; защото и
 11 той работи Господното дело както и аз; ¹¹ за-
 това никой да го не презира. Но изпратете го
 с мир да дойде при мене, защото го очаквам с
 12 братята. ¹² А колкото за брат Аполоса, много му
 се молих да дойде при вас с братята; но никак
 не му се искаше да дойде сега; ще дойде, оба-
 13 че, когато намери случай. ¹³ Бдете, стойте твър-
 до във вярата, бъдете мъжествени, укрепявай-
 14, 15 те се. ¹⁴ Всичко у вас да става с любов. ¹⁵ Още
 ви моля, братя: вие знаете, че Стефаниновото
 семейство е първият плод на Ахаия, и че те са
 16 посветили себе си да служат на светиите; ¹⁶ *доб-*
ре, на такива да се подчинявате и вие, и на все-
 ки, който помага в делото и се труди. ¹⁷ Радвам 17
 се за дохождането на Стефанина, на Фортуната
 и на Ахаика, защото те запълниха лишението
ми от вас; ¹⁸ понеже успокоиха моя дух и вашия, 18
 затова признавайте такива *човеци*. ¹⁹ Поздравя- 19
 ват ви църквите, които са в Азия. Нарочно ви
 поздравяват в Господа Акила и Прискила с до-
 машната си църква. ²⁰ Поздравяват ви всичките 20
 братя. Поздравете се един друг със света целув-
 ка. ²¹ Поздравът *пиша* аз, Павел, със собствена 21
 та си ръка. ²² Който не люби Господа, да бъде 22
 проклет. Господ наш иде. ²³ Благодатта на Гос- 23
 пода Исуса Христа да бъде с вас. ²⁴ Любовта ми 24
 да бъде с всички вас в Христа Исуса. Амин.

2 КОРИНТЯНИ

1 Павел, с Божията воля апостол Исус Христос, и брат Тимотей, до Божията църква, която е в Коринт, и до всички
2 те светии, които са по цяла Ахаия: ² Благодат и мир да бъде на вас от Бога, нашия Отец, и Господа Исуса Христа. ³ Благословен Бог и Отец на нашия Господ Исус Христос, Отец на милостивите и Бог на всяка утеха. ⁴ Който ни утешава във всяка наша скръб, за да можем и ние да утешаваме тия, които се намират в каквато и да била скръб, с утехата, с която и ние се утешаваме от Бога. ⁵ Защото, както изобилват в нас Христовите страдания, така и нашата утеха изобилва чрез Христа. ⁶ Но, ако ни наскърбяват, *това е* за вашата утеха и спасение, или ако ни утешават, *това е* за вашата утеха [и спасение], която действа да устоявате в същите страдания, които понасяме и ние. ⁷ И надеждата ни за вас е твърда; понеже знаем, че, както сте участници в страданията, така сте и в утехата. ⁸ Защото желаем да знаете, братя, за скръбта, която ни сполетя в Азия, че се отеготихме чрезмерно във от силата си, така щото отчаяхме се дори за живота си; ⁹ даже ние сами *сметохме, че* бяхме приели смъртна присъда в себе си, - за да не уповаме на себе си, но на Бога, Който възкресява мъртвите. ¹⁰ И Той ни избави от толкоз *близка* смърт, и още избавя, и надяваме се на Него, че пак ще ни избави, ¹¹ като ни съдействувате вие чрез молитва, тъй щото, поради *стореното* на нас чрез мнозина добро, да благодарят мнозина за нас. ¹² Защото нашата похвала е тая, свидетелството на нашата съвест, че ние живяхме на света, а най-много между вас, със светост и искреност пред Бога, не с плътска мъдрост, а с Божия благодат. ¹³ Защото не ви пишем друго освен това, което четете и даже признавате и което надявам се че и до край ще признавате, ¹⁴ (както и отчасти ни признахте), че сме похвала за вас, както и вие за нас, в деня на нашия Господ Исус. ¹⁵ С тая увереност възнамерявам да дойда първо при вас, за да имате двойка полза, ¹⁶ като през вас мина за Македония; а от Македония да дойда пак при вас, и *тогава* вие да ме изпратите за Юдея. ¹⁷ Добре, когато имах това намерение, лекоумно ли съм постъпил? или намерението ми е било плътско намерение, та да казвам и: Да, да, и: Не, не? ¹⁸ Заради Божията вярност, проповядването ми към вас не е било Да и Не. ¹⁹ Защото Божият Син, Исус Христос, Който биде проповядван помежду ви от нас, (от

мене, Сила и Тимотей), не стана Да и Не но в него стана Да; ²⁰ понеже в Него е Да *за всички-те* Божии обещания, колкото много и да са; за това и чрез Него е Амин, за Божията слава чрез нас. ²¹ А тоя, Който ни утвърждава заедно с вас в Христа, и Който ни е помазал, е Бог, ²² Който ни е запечатил, и е дал в сърцата ни Духа в залог. ²³ Но аз призовавам Бога за свидетел на моята душа, че за да ви пощадя, въздържах се да дойда в Коринт; ²⁴ защото не господаруваме над вярата ви, но сме помощници на радостта ви; понеже, колкото за вярата, вие стоите *твърди*.

2 ¹ Обаче това реших, заради себе си, да не дохождам при вас със скръб. ² Защото, ако аз ви наскърбявам, то кой ще развесели мене, ако не тоя, който е бил наскърбен от мене? ³ И това писах нарочно, да не би кога дойда да бъда наскърбен от ония, които би трябвало да ме зарадвават, като имам уверение във всички ви, че моята радост е *радост* на всички ви. ⁴ Защото от голяма скръб и сърдечна тъга ви писах с много сълзи, не за да се наскърбите, а за да познаете любовта, която питая особено към вас. ⁵ Но ако някой *ме* е наскърбил, не е наскърбил *само* мене, но всички ви отчасти (да не кажа премного). ⁶ За такъв един доста е наказанието, което му е било *наложено* от повечето *от вас*; ⁷ така че сега вече ° вие трябва по-добре да му простите и да го утешите, да не би такъв да бъде погълнат от чрезмерна скръб. ⁸ Затова ви моля да го уверите в любовта *си* към него. ⁹ Понеже за това и писах, за да ви позная чрез опит, дали сте послушни във всичко. ¹⁰ А комуто вие прощавате нещо, *прощавам* и аз; защото, ако съм и простил нещо, простих го заради вас пред Христа, ¹¹ да не би сатана да използва случая против нас; защото ние знаем неговите замисли. ¹² А когато дойдох в Трояда да *проповядвам* Христовото благовестие, и когато ми се отвори врата в Господното *дело*, ¹³ духът ми не се успокои, понеже не намерих брата си Тита, а, като се простих с тях, отпътувах за Македония. ¹⁴ Но благодарение Богу, Който винаги ни води в победително шествие в Христа, и на всяко място изявява чрез нас благоуханието на познанието на Него. ¹⁵ Защото пред Бога ние сме Христово благоухание за тия, които се спасяват, и за ония, които погиват. ¹⁶ На едните *сме* смъртносно ухание, което докарва смърт, а на другите животворно ухание, което докарва живот. И

17 за това *дело* кой е способен? ¹⁷ *Ние сме*, защото не сме като мнозина, които изопачатват Божието слово, но говорим искрено в Христа, като от Бога, пред Бога.

3 ¹ Пак ли започваме да се препоръчваме? Или имаме нужда, както някои, от препоръчителни писма до вас или от вас? ² Вие сте нашето писмо, написано в сърцата ни, узнавано и прочитано от всичките човеци; ³ и явявате се, че сте Христово писмо, *произлязло* чрез нашето служение, написано, не с мастило, но с Духа на живия Бог, не на плочи от камък, но на плочи от плът - на сърцето. ⁴ Такава увереност имаме спрямо Бога чрез Христа. ⁵ Не че сме способни от само себе си да съдим за нещо като от нас си; но нашата способност е от Бога, ⁶ Който ни и направи способни като служители на един нов завет, - не на буквата, но на духа; защото буквата убива, а духът оживотворява. ⁷ Но, ако служението на *онова, което докарва смърт, написано* с букви, издълбани на камък, стана с такава слава, щото израилтяните не можеха да гледат Моисея в лице, поради блясъка на лицето му, който впрочем преминаваше, ⁸ как не ще бъде служението на духа с по-голяма слава? ⁹ Защото, ако служението на *онова, което докарва осъждане, стана със слава, служението на онова, което докарва правда, го надминава много повече в слава.* ¹⁰ (И наистина, онова, което е било прославено, изгуби славата си в това отношение, поради славата, която превъзхожда). ¹¹ Защото, ако това, което преминаваше, бе със слава, то много по-славно е трайното. ¹² И тъй, като имаме такава надежда, говорим с голяма откровеност, ¹³ и не сме като Моисея, който туряше покривало на лицето си, за да не могат израилтяните да гледат изчезването на това, което преминаваше. ¹⁴ Но техните умове бяха заслепени; защото и до днес, когато прочитат Стария завет, същото покривало остава, като не *им* е открито, че *тоя завет* преминава в Христа. ¹⁵ А и до днес, при прочитането на Моисея, покривало лежи на сърцето им, ¹⁶ но когато *Израил* се обърне към Господа, покривалото ще се снее. ¹⁷ А Господ е Духът; и гдето е Господният Дух, ¹⁸ *там* е свобода, ¹⁸ А ние всички, с открито лице, като в огледало, гледайки Господната слава, се преобразяваме в същия образ, от слава в слава, както от Духа Господен.

4 ¹ Затуй, като имаме това служение, както и ² придобихме милост, не се обезсърчаваме; ² но се отрекохме от тайни и срамотни *дела*, и не постъпваме лукаво, нито изопачваме Божието слово, но, като изявяваме истината, препоръчваме себе си на съвестта на всеки човек пред

Бога. ³ Но ако благовестието, което проповядваме, е покрито, то е покрито за тия, които погиват, - ⁴ за тия, невярващите, чиито ум богът на тоя свят е заслепил, за да *ги* не озари светлината от славното благовестие на Христа, Който е образ на Бога. ⁵ (Защото ние не проповядваме себе си, но Христа Исуса като Господ, а себе си като ваши слуги заради Исуса). ⁶ Понеже Бог, Който е казал на светлината да изгрее из тъмнината, *Той е*, Който е огрял в сърцата ни, за да се просвети *света* с познаването на Божията слава в лицето Исус Христово. ⁷ А ние имаме това съкровище в пръстни съдове, за да *се види*, че превъзходната сила е от Бога, а не от нас. ⁸ Угнетявани *сме* отвсякъде, но не *сме* утеснени; в недоумение *сме*, но не до отчаяние; ⁹ гонени *сме*, но не оставени; повалени *сме*, но не погубени. ¹⁰ Всякога носим на тялото си убиваното на [Господа] Исуса, за да се яви на тялото ни и живота на Исуса. ¹¹ Защото ние живите винаги *сме* предавани на смърт за Исуса, за да се яви и живота на Исуса в нашата смъртна плът. ¹² Така щото смъртта действа в нас, а животът във вас. ¹³ А като имаме същия дух на вяра, според писаното: "Повярвах, за това и говорих", то и ние, *понеже* вярваме, затова и говорим; ¹⁴ *понеже* знаем, че Тоя, Който е възкресил Господа Исуса, ще възкреси и нас заедно с Исуса, и ще ни представи заедно с вас. ¹⁵ Защото всичко това *е* заради вас, тъй щото благодатта, увеличена чрез мнозината, *които са я получили*, да умножи благодарението, за Божията слава. ¹⁶ Затова ние не се обезсърчаваме; но ако и да тлее външният наш човек, пак вътрешният всеки ден се подновява. ¹⁷ Защото нашата привременна лека скръб произвежда все повече и повече една вечна тежина на слава за нас, ¹⁸ които не гледаме на видимите, но на невидимите; защото видимите са временни, а невидимите вечни.

5 ¹ Защото знаем, че ако се развали земният ни дом, телесната скиния, имаме от Бога здание на небесата, дом неръкотворен, вечен. ² Понеже в тоя *дом* и стеном като ожидаме да се облечем с нашето небесно жилище, ³ стига само, облечени *с него*, да не се намерим голи. ⁴ Защото ние, които *сме* в тая телесна скиния, като обременени, стеном; не че желяем да се съблечем, но да се облечем още повече, за да бъде смъртното погълнато от живота. ⁵ А Бог е, Който ни е образувал нарочно за това, и ни е дал Духа в залог *на това*. ⁶ И тъй, *понеже* винаги се одързостяваме, като знаем, че, докато *сме* у дома в тялото, ние *сме* отстранени от Господа, ⁷ (защото с вярване ходим, а не с виждане). ⁸ - *понеже*, *казвам*, се одързостяваме, то предпочитаме

да сме отстранени от тялото и да бъдем у дома при Господа. ⁹ Затова и ревностно се стараем, било у дома или отстранени, да бъдем угодни на Него. ¹⁰ Защото всички трябва да застанем открити пред Христовото съдилище, за да получи всеки според каквото е правил в тялото, било добро или зло. ¹¹ И тъй, като съзнаваме, що е страхът от Господа, убеждаваме хората; а на Бога сме познати, - надявам се още, че и на вашите съвести сме познати. ¹² С това не препоръчваме себе си изново на вас, но ви даваме причини да се хвалите с нас, за да имате що да отговорите на ония, които се хвалят с това, което е на лице, а не с това, което е в сърцето. ¹³ Защото, ако сме *отишли до* крайности, то е било за Бога; или ако *сега* умерено мъдруваме, то е заради вас. ¹⁴ Защото Христовата любов ни принуждава, като разсъждаваме така, че, понеже един е умрял за всичките, то всички са умрели; ¹⁵ и че Той умря за всички, за да не живеят вече живите за себе си, но за Този, Който за тях е умрял и възкръснал. ¹⁶ Затова, отсега нататък ние не познаваме никого по плът; ако и да сме познали Христа по плът, пак сега вече *така Го* не познаваме. ¹⁷ За туй, ако е някой в Христа, той е ново създание; старото премина; ето, [всичко] стана ново. ¹⁸ А всичко е от Бога, Който ни примири със Себе Си чрез [Исуса] Христа, и даде на нас да служим за примирение; ¹⁹ сиреч, че Бог в Христа примиряваше света със Себе Си, като не вменяваше *на хората* прегрешенията им, и че повери на нас посланието на примирението. ²⁰ И тъй от Христова страна сме посланици, като че Бог чрез нас умолява; молим *ви* от Христова страна, примирете се с Бога, ²¹ Който за нас направи грешен^о Онзи, Който не е знаел грях, за да станем ние чрез Него праведни^о пред Бога.

6 ¹ И ние, като съдействуваме *с Бога*, тоже ви умоляваме да не приемате напразно Божията ² благодат. ² (Защото казва: - "В благоприятно време те послушах, И в спасителен ден ти помогнах"; ето, сега е благоприятно време, ето, сега е спасителен ден). ³ Ние в нищо не даваме никаква причина за съблазън, да не би да се злоупотреви нашето служение; ⁴ но във всичко биваме одобрени, като Божии служители, с голяма твърдост, в скърби, в нужди, в утеснения, ⁵ чрез бичувания, в затваряния, в смутове, в трудове, в неспане, в неядене, ⁶ с чистота, с благоразумие, с дълготърпение, с благодат, със Светия ⁷ Дух, с нелицемерна любов, ⁷ с говорене истината, с Божия сила, чрез оръжията на правдата ⁸ в дясната ръка и в лявата; ⁸ всред слава и опо-

зорение, всред укори и похвали; *считани* като измамници, но пак истинни; ⁹ като непознати, а ⁹ пък добре познати; като на умираше, а, ето, живеем; като наказвани, а не умъртвявани; ¹⁰ като ¹⁰ наскърбени, а винаги радостни; като сиромаси, но обогатяваме мнозина; като че нищо нямаме, но притежаваме всичко. ¹¹ О коринтяни, устата ¹¹ ни са отворени към вас, сърцето ни се разшири. ¹² Вам не е тясно в нас, но в сами вас е тясно *нам*. ¹³ И тъй, във вид на еднакво възмездие, ¹³ (като на чада говоря), разширете и вие *сърцата си*. ¹⁴ Не се впрягайте заедно с невярващите; ¹⁴ защото какво общо имат правдата и беззаконието или какво общение има светлината с тъмнината? ¹⁵ и какво съгласие има Христос с Велиала? ¹⁵ или какво съучастие има вярващия с невярващия? ¹⁶ и какво споразумение има Божият храм с идолите? Защото ние сме храм на живия Бог, както рече Бог: "Ще се заселя между тях и между тях ще ходя; и ще им бъда Бог, и те ще Ми бъдат люде". ¹⁷ Затова - "Излезте изсред тях и ¹⁷ отделете се", казва Господ, "И не се допирайте до нечисто"; и "Аз ще ви приема, ¹⁸ И ще ви бъда Отец, И вие ще Ми бъдете синове и дъщери", казва всемогъщият Господ.

¹ И тъй, възлюбени, като имаме тия обещания, нека очистим себе си от всяка плътска и духовна нечистота, като се усъвършенствуваме в светост със страх от Бога. ² Сторете място ² *в сърцата си* за нас; никого не сме онеправдали, никого не сме развратили, никого не сме изкористили. ³ Не казвам това за да *ви* осъдя; ³ защото по-напред казах, че сте в сърцата ни, така щото да бъдем заедно и като умрем и като живеем. ⁴ Голяма е моята увереност към вас, ⁴ много се хваля с вас, напълно се утешавам; *даже* във всяка наша скръб радостта ми е преизобилна. ⁵ Защото откак дойдохме в Македония, плътта ни нямаше никакво спокойствие, но отвсякъде *бяхме* в утеснение: отвън борби, отвътре страхове. ⁶ Но Бог, Който утешава смирените, утеша ни с дохождането на Тита; ⁷ и не ⁷ просто с дохождането му, но и поради утехата, с която вие го бяхте утешили, като ни извести копнежа ви, плача ви, ревността ви за мене; така щото още повече се зарадвах. ⁸ Защото, при ⁸ все че ви наскърбих с посланието си, не се разкайвам; ако и да бях се поразкайл, когато видях, че онова писмо ви наскърби, макар за малко време. ⁹ Сега се радвам не за наскърбяването ви, но защото наскърбяването ви доведе до покаяние; понеже скърбяхте по Бога, та да се не повредите от нас в нищо. ¹⁰ Защото скърбта ¹⁰ по Бога докарва спасително покаяние, кое-

то не причинява разкаяние; но светската скръб докарва смърт. ¹¹ Защото, ето, това гдето се наскърбихте по Бога, какво усърдие породи във вас, какво себеочистване, какво негодувание, какъв страх, какво ожидане, каква ревност, какво мъздовъздаване! Във всичко вие показахте, че сте чисти в това нещо. ¹² И тъй, ако и да ви писах това, не *го писах* заради обидника, нито заради обидения, но за да ви се яви пред Бога до колко имате усърдие спрямо нас. ¹³ Затова се утешихме; и в тая наша утеха още повече се зарадвахме поради радостта на Тита, за гдето вие всички сте успокоили духа му. ¹⁴ Защото, ако му съм се похвалил малко с вас, не се засрамах; но както всичко, що ви говорихме, беше истинно, така и похвалата ни *с вас* пред Тита излезе истинска. ¹⁵ И той още повече милее за вас, като си спомня послушността на всички ви, как сте го приели със страх и трепет. ¹⁶ Радвам се, че във всичко съм насърчен за вас.

8 ¹ При това, братя, известявам ви Божията благодат, дадена на църквите в Македония, ² че, макар и да търпят голямо утеснение, *нак* великата им радост и дълбоката им беднотия дадоха повод да преизобилва богатството на тяхната щедрост. ³ Защото свидетелствувам, че те *дадоха* доброволно според силата си, и даже ⁴ въвн от силата си, ⁴ като ни умоляваха с голямо настояване, относно това даване°, дано да ⁵ участвуват *и те* в служенето на светиите. ⁵ И те не само *дадоха*, както се надявахме, но първо предадоха себе си на Господа и, по Божията воля, на нас; ⁶ така щото помолихме Тита да довърши между вас и това благодеяние, както го беше и започнал. ⁷ И тъй, както изобилват във всяко нещо, - във вяра, в говорене, в знание, в пълно усърдие и в любов към нас, - така да преизобилват и в това благодеяние. ⁸ Не казвам това като по заповед, но за да опитам искреността на вашата любов чрез усърдието на другите. ⁹ Защото знаете благодатта на нашия Господ Исус Христос, че, богат като бе, за вас стана сиромаш, за да се обогатите вие чрез Неговата сиромашия. ¹⁰ А относно това нещо аз давам *тоя* съвет, че *така да го направите* е полезно за вас, които лани бяхте първи не само да го правите, но и да желаете *да го направите*. ¹¹ А сега го свършете и на дело, така щото както сте били усърдни в желанието, така да бъдете и в доизкарването, според каквото имате. ¹² Защото, ако има усърдие, то е прието според колкото има *човек*, а не според колкото няма. ¹³ Понеже не *искам* други да бъдат облекчени, а вие утеснени; ¹⁴ но да има равенство, *така що-*

то вашето сегашно изобилие *да запълни* тяхната оскъдност, та и тяхното изобилие да послужи на вашата оскъдност; така щото да има равенство, ¹⁵ според както е писано: "Който беше *сбрал* много, нямаше излишък; и който *беше сбрал* малко, не му беше оскъдно". ¹⁶ А благодарение на Бога, Който туря в сърцето на Тита същото усърдие за вас, *което имаме и ние*; ¹⁷ защото наистина прие молбата *ни*, а *при това*, както беше сам много усърден, тръгна към вас самоволно. ¹⁸ Пратихме с него и брата, чиято похвала в *делото* на благовестието е *известна* във всичките църкви; ¹⁹ и не само това, но още беше избран от църквите да пътува с нас за *делото* на това благодеяние, на което служим за славата на Господа, и за *да се покаже* нашето усърдие, ²⁰ като избягваме това, - някой да ни упрекне относно тоя щедър подарък, който е *поверен* на нашето служение; ²¹ понеже се грижим за това, което е честно, не само пред Господа, но и пред хората. ²² Пратихме с тях и *другия* ни брат, чието усърдие много пъти и в много неща сме опитали, и който сега е много по-усърден поради голямото му към вас доверие. ²³ Колкото за Тита, *той* е мой другар и съработник между вас; а колкото за нашите братя, *те са* пратеници на църквите, *те са* слава на Христа. ²⁴ Покажете им, прочее, пред църквите доказателство на вашата любов и на *справедливостта* на нашата похвала с вас.

¹ А за даване помощ на светиите излишно е да ви пиша, ² понеже зная вашето усърдие, за което се хваля с вас пред македонците, че Ахация още от лани е приготвена; и вашата ревност е подбудила по-голямата част *от тях*. ³ А пратих братята, да не би да излезе празна моята похвала с вас в това отношение, та да бъдете, както казвах, приготвени; ⁴ да не би, ако дойдат с мене македонци, та ви намерят неприготвени, да се посрамям ние, да не кажа вие, в тая *наша* увереност. ⁵ И тъй, намерих за нужно да помоля братята да идат по-напред при вас и да приготвят предварително вашата по-отрано обещана милостиня, за да бъде готова като милостиня, а не като изнудване. ⁶ А това *казвам*, ⁶ *че* който сее оскъдно, оскъдно ще и да пожъне; а който сее щедро, щедро ще и да пожъне. ⁷ Всеки *да дава* според както е решил в сърцето си, без да се скъпи, и не от принуждение; защото Бог обича онзи, който дава на драго сърце. ⁸ А Бог е силен да преумножи на вас всякакво благо, така щото, като имате всякога и във всичко това, което е достатъчно във всяко отношение, да изобилват във всяко добро дело; ⁹ ка-

кто е писано: - "Разпръсна щедро, даде на си-
 10 ромасите, Правдата му трае до века". ¹⁰ А Тоя,
 Който дава семе на сеяча и хляб за храна, ще
 даде и ще умножи вашето семе за сеене, и ще
 прави да изобилват плодовете на вашата прав-
 11 да, ¹¹ та да бъдете във всяко отношение богати
 във всякаква щедрост, която чрез вашето *слу-*
 12 *жение* произвежда благодарение на Бога. ¹² За-
 щото извършването на това служение не само
 запълва нуждите на светиите, но и чрез много-
 13 то благодарения се излива и пред Бога; ¹³ поне-
 же те славят Бога поради доказателството, кое-
 то това служение дава за вашата послушност на
 Христовото благовестие, което изповядвате, и
 за щедростта на *вашето* общение към тях и към
 14 всички. ¹⁴ А и те, с молитви за вас, копнеят за
 вас поради *дадената* вам изобилна Божия бла-
 15 годат. ¹⁵ Благодарение Богу за Неговия неизказан дар!

10 ¹ И сам аз, Павел, ви моля поради Христова-
 та кротост и нежност, аз, който съм смирен ко-
 гато съм между вас, а когато отсъствам ста-
 2 вам смел към вас, - ² моля ви се, когато съм при
 вас *да се не принудя* да употребя смелост с оная
 увереност, с която мисля да се одързостя про-
 3 тив някои, които разчитат, че ние плътски се
 обхождаме. ³ Защото, ако и да живеем в плът,
 4 по плът не воюваме. ⁴ Защото оръжията, с ко-
 5 ито воюваме, не са плътски, но пред Бога са
 силни за събаряне крепости. ⁵ Понеже събаря-
 ме помисли и всичко, което се издига високо
 6 против познанието на Бога, и пленяваме все-
 ки разум да се покорява на Христа. ⁶ И гото-
 ви сме да накажем всяко непослушание, щом
 7 стане пълно вашето послушание. ⁷ Вие гледате
 на външното. Ако някой е уверен в себе си, че
 е Христов, то нека размисли още веднъж в се-
 8 бе си, че, както той е Христов, така и ние сме
Христови. ⁸ Защото, ако бих се и нещо повеч-
 ко похвалил с нашата власт, която Господ даде
 за назиданието ви, а не за разорението ви, не
 9 бих се засрамил. ⁹ *Обаче* нека се не покажа, че
 10 желая да ви заплашвам с посланията си. ¹⁰ По-
 неже, казват някои, посланията му са строги и
 силни, но личното му присъствие е слабо и го-
 11 воренето нищожно. ¹¹ Такъв нека има пред вид
 това, че, каквито сме на думи в посланията си,
 когато сме далеч от вас, такива *сме* и на дело,
 12 когато сме при вас. ¹² Защото не смеем да счи-
 таме или да сравняваме себе си с някои от ония,
 които препоръчват сами себе си; но те, като ме-
 13 рят себе си със себе си, и като сравняват себе си
 със себе си, не постъпват разумно. ¹³ А ние ня-
 ма да се похвалим *с това, което* е във от мяр-
 ката ни, но според мярката на областта, която

Бог ни е определил, като мярка, която да до-
 стигне дори до вас. ¹⁴ Защото ние не се прости- 14
 раме чрезмерно, като че ли не сме достигнали
 до вас; защото ние първи достигнахме до вас с
 Христовото благовестие. ¹⁵ И не се хвалим *с то-* 15
ва, което е във от мярката ни, *то ест*, с чужди
 трудове, но имаме надежда, че с растенето на
 вярата ви, ние ще имаме по-голяма област за
работа между вас, и то премного, ¹⁶ така що- 16
 то да проповядваме благовестието и от вас по-
 нататък, а не да се хвалим с готовото в чужда
 област. ¹⁷ А който се хвали, с Господа да се хва- 17
 ли. ¹⁸ Защото не е одобрен тоя, който сам себе 18
 си препоръчва, но тоя, когото Господ препоръч-
 ва.

11 ¹ Дано бихте потърпели малко моето безу- 11
 мие; да! потърпете ме, ² защото ревнувам за вас 2
 с божествена ревност, понеже ви сгодих с един
 мъж, да ви представя *като* чиста девица на
 Христа. ³ Но боя се да не би, както змията изма- 3
 ми Ева с хитростта си, да се разврати умът ви *и*
отпадне от простотата и чистотата, която *дъл-* 4
жите на Христа. ⁴ Защото, ако дойде някой и ви 4
 проповядва друг Исус, когото ние не сме про-
 повядвали, или *ако* получите друг дух, когото
 не сте получили, или друго благовестие, кое- 5
 то не сте приели, вие лесно *го* търпите. ⁵ Оба- 5
 че мисля, че аз не съм в нищо по-долен от тия
 превъзходни апостоли! ⁶ А пък, ако и да *съм* в 6
 говоренето прост, в знанието не *съм*; дори ние
 по всякакъв начин сме ви показали *това* във
 7 всичко. ⁷ Грях ли съм сторил, като смирявах се-
 бе си, за да се издигнете вие, понеже ви про-
 повядвах Божието благовестие даром? ⁸ Други 8
 църкви обрах, като вземах заплаща *от тях*, за
 да служа на вас; ⁹ а когато бях при вас и изпад- 9
 нах в нужда, не отегчих никого, защото бра-
 10 тята, които дойдоха от Македония, задоволи-
 ха нуждата ми. Така във всичко се пазих, и ще
 се пазя, да не ви отегча. ¹⁰ Заради Христовата 10
 истинност, която е и в мене, никой няма да ми
 отнеме тая похвала в ахайските места. ¹¹ Защо? 11
 Защото ви не обичам ли? Знае Бог! ¹² А каквото 12
 правя, това и ще правя, за да отсека причината
 на тия, които търсят причина *против мене*, та
 13 относно това, с което те се хвалят, да се намерят
 също такива, каквито сме и ние. ¹³ Защото таки- 13
 ва човеци са лъжеапостоли, лукави работници,
 които се преправят на Христови апостоли. ¹⁴ И 14
 не е чудно; защото сам сатана се преправя на
 светъл ангел; ¹⁵ тъй че, не е голямо нещо, ако 15
 и неговите служители се преправят на служи-
 тели на правдата. Но тяхната сетнина ще бъде
 според делата им. ¹⁶ Пак казвам, никой да не ме 16
 счита за безумен; иначе, приемете ме като бе-

17 зумен, та да се похваля и аз малко нещо. ¹⁷ (Това, което казвам, не го казвам по Господа, но като в безумие, в тая *моя* увереност на хвалене-
18 то. ¹⁸ Тъй като мнозина се хвалят по плът, ще се
19 похваля и аз). ¹⁹ Защото вие, като сте разумни, с
20 готовност търпите безумните; ²⁰ понеже търпите, ако някой ви заробва, ако ви изпояжда, ако ви обира, ако се превъзнася, ако ви бие по лицето. ²¹ За *свое* унижение *го* казвам, като че ли сме били слаби; но с каквото се осмелява някой *да се хвали*, (в безумие говоря), осмелявам се и аз. ²² Евреи ли са? И аз съм; израилтяни ли са? И аз съм; Авраамово потомство ли са? И аз съм; ²³ служители Христови ли са? (в безумие говоря), аз повече: *бил съм* в повече трудове, в тъмници още повече, в бичувания чрезмерно, много пъти и на смърт. ²⁴ Пет пъти юдеите ми удариха по четиридесет *удара* без един; ²⁵ три пъти бях бит с тояги, веднъж ме биха с камъни, три пъти съм претърпял корабокрушение, една нощ и един ден съм бил по морските дълбочини. ²⁶ Много пъти *съм бил* и в пътешествия; в опасност от реки, в опасност от разбойници, в опасност от съотечественици, в опасност от езичници, в опасност в град, в опасност в пустиня, в опасност по море, в опасност между лъжебратя; ²⁷ в труд и мъка, много пъти в неспане, в глад и жажда, много пъти в неядене, в студ и в голота; ²⁸ и, освен *другите* неща, които не споменавам, има и това, което тежи върху мене всеки ден, грижата за всичките църкви. ²⁹ Кой изнемощява, без да изнемощявам и аз? Кой се съблазнява без да се разпалям аз? ³⁰ Ако трябва да се хваля, ще се похваля с това, което се отнася до немощта ми. ³¹ Бог и Отец на Господа Исуса [Христа], Който е благословен до века, знае, че не лъжа. ³² (В Дамаск областният управител на цар Арета тури стража в град Дамаск за да ме улови; ³³ и през прозорец по стената ме спуснаха с кош, та избягах от ръцете му).

12 ¹ Принуден съм да се хваля, при все че не е за полза; но *сега* ще дойда до видения и откровения от Господа. ² Познавам един човек в Христа, който, преди четиридесет години, (в тялото ли, не зная, вън от тялото ли, не зная, Бог знае), бе занесен до третото небе. ³ И такъв човек, познавам, (в тялото ли, без тялото ли, не зная; Бог знае), ⁴ който бе занесен в рая, и чу неизразими думи, които на човека не е позволено да изговори. ⁵ С такъв човек ще се похваля; а със себе си няма да се похваля; освен с немощите си. ⁶ (Защото, даже ако поискам да се похваля за *други неща*, не ще бъда безумен, по-

неже ще говоря истината; но въздържам се, да не би някой да помисли за мене повече от каквото вижда, че съм или *каквото* чува от мене). ⁷ А за да се не превъзнасям поради премногото откровения, даде ми се трън^o в плътта, пратеник от сатана да ме мъчи, та да се не превъзнасям. ⁸ Затова три пъти се молих на Господа да се отмахне от мене; ⁹ и Той ми рече: Доволно ти е Моята благодат; защото силата Ми в немощ се показва съвършена. И тъй, с преголяма радост по-добре ще се похваля с немощите си, за да почива на мене Христовата сила. ¹⁰ Затова намирам удоволствие в немощи, в укори, в лишения, в гонения, в притеснения за Христа; защото, когато съм немощен, тогава съм силен. ¹¹ Станах безумен. Вие ме принудихте, защото вие трябваше да ме препоръчвате, понеже не съм бил по-долен от тия превъзходни апостоли, ако и да не съм нищо. ¹² Наистина, признаците на апостолите се показаха между вас с пълно търпение, чрез знамения, чудеса и велики дела. ¹³ Защото в какво бяхте поставени по-долу от другите църкви, освен в това, гдето сам аз не ви отегчих? Простете ми тая неправда! ¹⁴ Ето, готов съм да дойда при вас трети път и няма да ви отегча, защото не искам вашето, но вас; понеже чадата не са длъжни да събират *имот* за родителите, но родителите за чадата. ¹⁵ А пък аз с преголяма радост ще иждивя и цял ще се иждивя за душите ви. Ако аз ви обичам повече, вие по-малко ли ще ме обичате? ¹⁶ Но, нека е тъй, че аз не съм ви отегчил, обаче, като хитър съм ви уловил с измама. ¹⁷ Изкористих ли ви аз чрез някои от ония, които изпратих до вас? ¹⁸ Помолих Тита *да отиде при вас*, и с него пратих брата. Тит ли припечели нещо от вас? Не със същия ли дух се обхождаме? Не в същите ли стъпки? ¹⁹ Още ли мислите, че ние се защитаваме пред вас? *Не*; пред Бога говорим *това* в Христа, и то всичко, любезни мои, за ваше назидание. ²⁰ Защото се боя да не би, като дойда, да ви намеря не каквито ви желая, и аз да се намеря за вас не какъвто ме желаете, и да не би *да има между вас* раздор, завист, гняв, партизанства, одумвания, шушукания, големствувания, безредици; ²¹ да не би, когато дойда пак да ме смири моят Бог между вас, и да оплача мнозина, които отнапред са съгрешили, и *не*^o са се покаяли за нечистотата, блудството и сладострастието, на които са се предавали.

¹ Ето, трети път ида при вас. "От устата на двама или трима свидетели ще се потвърди всяка работа". ² Както, когато бях при вас втори

път, ви предупредих така и сега, когато не съм при вас, предупреждавам тия, които отнапред са съгрешили, и всички други, че, ако дойда пак, няма да пощадя, ³ тъй като търсите доказателство, че в мене говори Христос, Който спрямо вас не е немощен, но е силен между вас; ⁴ защото, *при все че* Той биде разпнат в немощ, но пак живее чрез Божията сила. И ние също сме немощни в Него, но ще сме живи с Него чрез Божията сила спрямо вас. ⁵ Изпитвайте себе си, дали сте във вярата; опитвайте себе си. Или за себе си не познавате ли че Христос е във вас, освен ако сте порицани? ⁶ А надявам се да познаете, че ние не сме порицани; ⁷ и моля Бога да не сторите никакво зло, - не за да се покажем ние одобрени, но за да струвате вие това, кое-

то е честно, ако и да бъдем ние порицани. ⁸ Защото не може да вършим нищо против истината но за истината *можем*. ⁹ Понеже се радваме, когато ние сме немощни, а вие сте силни; и за това се молим - за вашето усъвършенствуване. ¹⁰ Затуй, като отсъствувам, пиша това, та когато съм при *вас*, да се не отнеса строго според властта, която ми е дал Господ за назидание, а не за събаряне. ¹¹ Най-последно, братя, здравейте. Усъвършенствувайте се, утешавайте се, бъдете единомислени, живеете в мир; и Бог на любовта и на мира ще бъде с вас. ¹² Поздравете се един друг със света целувка. ¹³ Поздравяват ви всичките светии. ¹⁴ Благодатта на Господа Исуса Христа, и любовта на Бога и общението на Светия Дух да бъде с всички вас. [Амин].

ГАЛАТЯНИ

1 Павел, апостол, не от човеци, нито чрез човек, но чрез Исуса Христа и Бога Отца, Който Го е възкресил от мъртвите, ² и всичките братя, които са с мене, към галатийските църкви: ³ Благодат и мир да бъде на вас от Бога Отца и *от* нашия Господ Исус Христос, ⁴ Който даде себе си за нашите грехове, за да ни избави от настоящия нечист свят^o според волята на нашия Бог и Отец. ⁵ Коумо да *бъде* славата до вечни векове. Амин. ⁶ Чудя се как вие *оставяте* Онзи, Който ви призова чрез Христовата благодат, и така скоро преминавате към друго благовестие; ⁷ което не е друго *благовестие*, но е дело на неколцината, които ви смущават и искат да изопачат Христовото благовестие. ⁸ Но ако *и сами* ние, или ангел от небето ви проповядва друго благовестие освен онова, което ви проповядвахме, нека бъде проклет. ⁹ Както ей сега казахме, така пък го казвам: Ако някой ви проповядва друго благовестие освен онова, което приехте, нека бъде проклет. ¹⁰ Защото на човеци ли *искам* да угоднича сега, или на Бога? Или искам да угаждам на човеци? Ако бях още угаждал на човеци, не щях да съм Христов слуга. ¹¹ Защото ви известявам, братя, че проповядването от мене благовестие не е човешко; ¹² понеже аз нито от човек съм го приел, нито съм го научил *от човек*, но чрез откровение от Исуса Христа. ¹³ Защото сте чули за някогашната моя обхода в юдейската религия, как чрезмерно гонех Божията църква и я разорявах. ¹⁴ И напредвах в юдейската религия повече от мнозина мои връстници между съотечествениците ми, като бях по-голям ревнител за преданията от бащите ми. ¹⁵ А когато Бог, Който още от утробата на майка ми беше ме отделил и призовал чрез Своята благодат, ¹⁶ благоволи да ми открие Сина Си, за да Го проповядвам между езичниците, от същия час не се допитах до плът и кръв, ¹⁷ нито възлязох в Ерусалим при ония, които бяха апостоли преди мене, но заминах за Арабия, и пак се върнах в Дамаск. ¹⁸ Тогава, след три години, възлязох в Ерусалим за да се запозная с Кифа, и останах при него петдесет дни; ¹⁹ а друг от апостолите не видях, освен Якова, брата Господен. ²⁰ (А за това, което ви пиша, ето, пред Бога *ви уверявам*, че не лъжа). ²¹ После дойдох в сирийските и киликийските страни. ²² И лично не бях още познат на Христовите църкви в Юдея; ²³ а само слушаха, че оня, който по едно време ги

е гонел, сега проповядвал вярата, която някога разорявал. ²⁴ И славеха Бога поради мене. 24

2 Тогава след четиринадесет години, пак възлязох в Ерусалим с Варнава, като взех със себе си и Тита. ² (А възлязох по откровение). 2 И изложих пред *братята* благовестието, което проповядвам между езичниците, но частно пред по-именитите *от тях*, да не би напразно да тичам или да съм тичал. ³ Но даже Тит, който бе с мене, ако и да беше грък, не бе принуден да се обреже; ⁴ и то поради лъжебратята, които бяха се вмъкнали да съгледват свободата, която имаме в Христа Исуса, за да ни поробят; ⁵ на които, ни за час не отстъпихме да им се покорим, за да пребъде с вас истината на благовестието. ⁶ А тия, които се считаха за нещо, (каквито и да са били, на мене е все едно; Бог не гледа на лицето на човека), - тия именити, *казвам*, не прибавиха нищо повече на моето учение; ⁷ а напротив, когато видяха, че на мене беше поверено *да проповядвам* благовестието между необрязаните, както на Петра между обрязаните, ⁸ (защото, който подействува в Петра за апостолство между обрязаните, подействува и в мене *за апостолство* между езичниците), ⁹ и когато познаха дадената на мене благодат, то Яков, Кифа и Иоан, които се считаха за стълбове, дадоха десници на общение на мене и на Варнава, за да идем ние между езичниците, а те между обрязаните. ¹⁰ *Искаха* само да помним сиромасите, - което също нещо и ревностно желаех да върша. ¹¹ А когато Кифа дойде в Антиохия, аз му се възпротивих в очи, защото беше се провинил. ¹² Понеже, преди да дойдеха някои от Якова, той ядеше заедно с езичниците; а когато те дойдоха, оттегли се и странеше *от тях*, защото се боеше от обрязаните. ¹³ И заедно с него лицемерствуваха и другите юдеи, така щото и Варнава се увлече от лицемерието им. ¹⁴ Но, като видях, че не постъпват право по истината на благовестието, рекох на Кифа пред всичките: Ако ти, който си юдеин, живееш като езичниците, а не като юдеите, как принуждаваш езичниците да живеят като юдеите? ¹⁵ Ние, които сме по природа юдеи, а не грешници от езичниците, ¹⁶ като знаем все пак, че човек не се оправдава чрез дела по закона, а само чрез вяра в Исуса Христа, - и ние повярвахме в Христа Исуса, за да се оправдаем чрез вяра в Христа, а не чрез дела по закона; защото чрез дела по закона няма да се оправдае никоя твар. ¹⁷ Но, ко- 17

гато искаме да се оправдаем чрез Христа, ако и ние сме се намерили грешни, то Христос на греха ли е служител? Да не бъде! ¹⁸ Защото, ако градя изново онова, което съм развалил, показвам себе си престъпник. ¹⁹ Защото аз чрез закона умрях спрямо закона, за да живея за Бога. ²⁰ Съразпнах се с Христа, и *сега* вече, не аз живея, но Христос живее в мене; а животът, който сега живея в тялото, живея го с вярата, която е в Божия Син, Който ме възлюби и предаде Себе Си за мене. ²¹ Не осуetyявам Божията благодат; обаче, ако правдата се *придобива* чрез закона, тогава Христос е умрял напразно.

3 ¹ О, несмислени галатяни, кой ви омая, вас, пред чиито очи Исус Христос е бил ясно очертан *като* разпнат? ² Това само желая да науча от вас: Чрез дела, *изисквани* от закона ли получихте Духа, или чрез вяра в *евангелското* послание? ³ Толкоз ли сте несмислени, че, като почнахте в Духа, сега се усъвършенствувате в плът? ⁴ Напусто ли толкоз страдахте? Ако наистина е напусто! ⁵ Прочее, Тоя, Който ви дава Духа и върши велики дела между вас, чрез дела, *изисквани* от закона ли *върши това*, или чрез вяра в посланието, ⁶ както с Авраама, *който* повярва в Бога, и му се вмени за правда? ⁷ Тогава познайте, че тия, които *упражняват* вяра, те са Авраамови чада; ⁸ и писанието, като предвидя, че Бог чрез вяра щеше да оправдае езичниците, изяви предварително благовестието на Авраама, *казвайки*: "В тебе ще се благославят всичките народи". ⁹ Така щото тия, които *имат* вяра се благославят заедно с вярващия Авраам. ¹⁰ Защото всички, които се *облягат* на дела, *изисквани* от закона, са под клетва, понеже е писано: "Проклет всеки, който не постоианствува да изпълнява всичко писано в книгата на закона". ¹¹ А че никой не се оправдава пред Бога чрез закона, е явно *от това*, "че праведният чрез вяра ще живее"; ¹² а законът не действува чрез вяра, но казва: "Който върши това, *което заповядва законът*, ще живее чрез него". ¹³ Христос ни изкупи от проклетията на закона, като стана проклет^о за нас; защото е писано: "Проклет всеки, който виси на дърво"; ¹⁴ така щото благословието, *дадено* на Авраама, да дойде чрез Христа Исуса на езичниците, за да приемем обещания Дух чрез вяра. ¹⁵ Братя, (по човешки говоря), едно завещание, даже ако е само човешко, веднъж потвърди ли се, не се разваля, нито на него се прибавя нещо, от никого. ¹⁶ А обещанията се изрекоха на Авраама и на неговия потомък. Не казва: "и на потомците", като на мнозина, но като за един: "и на

твоя потомък", Който е Христос. ¹⁷ И това казвам, че завет, предварително потвърден, от Бога, не може да бъде развален от закона, станал четиристотин и тридесет години по-после, така щото да се унищожи обещанието. ¹⁸ Защото, ако наследството е чрез закона, не е вече чрез обещание; но Бог го подари на Авраама с обещание. ¹⁹ Тогава, защо се *даде* закона? Прибави се с цел *да се изявяват* престъпленията, докле да дойде Потомъкът, на Когото биде дадено обещанието; *и беше* прогласен от ангели чрез един ходатай. ²⁰ Но ходатаят не *ходатайствува* за един; а Бог, *Който дава обещание*, е един. ²¹ Тогава, законът противен ли е на Божиите обещания? Да не бъде! Защото, ако беше даден закон, който да може да оживотвори, то наистина правдата щеше да бъде от закона. ²² Но писанието затвори всичко под грях, та обещанието, *изпълняемо* чрез вяра в Исуса Христа, да се даде на тия, които вярват. ²³ А преди да дойде вярата ние бяхме под стражата на закона, затворени до *времето* на вярата, която имаше да се открие. ²⁴ Така, законът стана за нас детеводител, *да ни доведе* при Христа, за да се оправдаем чрез вяра. ²⁵ Но след идването на вярата не сме вече под детеводител. ²⁶ Защото всички сте Божии чада чрез вяра в Исуса Христа. ²⁷ Понеже всички вие, които сте се кръстили в Христа, с Христа сте се облекли. ²⁸ Няма *вече* юдеин, нито грък, няма роб, нито свободен, няма мъжки пол, ни женски; защото вие всички сте едно в Христа Исуса. ²⁹ И ако сте Христови, то сте Авраамово потомство, наследници по обещание.

¹ Казвам още: До тогаз, до когато наследникът е малолетен, той не се различава в нищо от роб, ако и да е господар на всичко, ² но е под надзиратели и настойници до назначения от бащата срок. ³ Така и ние, когато бяхме малолетни, бяхме поробени под първоначалните *учения* на света; ⁴ а когато се изпълни времето, Бог изпрати Сина Си, Който се роди от жена, роди се и под закона, ⁵ за да изкупи ония, които бяха под закона, та да получим осиновението. ⁶ И понеже сте синове, Бог изпрати в сърцата ни Духа на Сина Си, Който вика: Авва, Отче! ⁷ Затова не си вече роб, но син; и ако си син, то *си* Божий наследник чрез Христа. ⁸ Но тогава, когато не познавахте Бога, вие робувахте на ония, които по естество не са богове; ⁹ а сега, когато познахте Бога, или по-добре, като станяхте познати от Бога, как се връщате надире към слабите и сиромашки първоначални *учения*, на които изново желаете да робувате? ¹⁰ Вие пазите дните, месеците, времената и го-

11 дините. ¹¹ Боя се за вас, да не би напусто да съм
12 се трудил помежду ви. ¹² Моля ви се, братя, ста-
нете като мене, защото и аз *станах* като вас.
13 Не сте ми сторили никаква неправда, ¹³ но *сами*
знаете, че на първия път ви проповядвах бла-
14 говестието, вследствие на телесна слабост; ¹⁴ но
пак, това, което ви беше изпитня в моята снага,
вие не го презряхте, нито се погнусихте от него,
но ме приехте като Божий ангел, като Христа
15 Исуса. ¹⁵ Тогава, къде е онова ваше самочести-
тяване? Понеже свидетелствувам за вас, че, ако
беше възможно, очите си бихте извъртели и
16 бихте ми ги дали. ¹⁶ Прочее, аз неприятел ли ви
станах, понеже постъпвам вярно с вас? ¹⁷ Тия
учители ви търсят ревностно не по добър на-
чин; даже те желаят да ви отлъчат *от нас*, за да
18 търсите тях ревностно. ¹⁸ Но добре е да бъдете
търсени ревностно за това, което е добро, и
то на всяко време, а не само, когато се намирам
19 аз между вас. ¹⁹ Дечица мои, за които съм пак в
родилни болки докле се изобрази Христос във
20 вас, ²⁰ желал бих да съм сега при вас и да про-
меня гласа си, защото съм в недоумение за вас.
21 ²¹ Кажете ми вие, които желаете да бъдете под
закона, не чувате ли *що казва* законът? ²² Защо-
то е писано, че Авраам имаше двама сина, един
23 от слугинята и един от свободната; ²³ но тоя,
който бе от слугинята, се роди по плът, а оня,
който бе от свободната, по обещание. ²⁴ И то-
ва е иносказание, защото тия жени *представля-
ват* два завета, единият от Синайската плани-
на, който ражда чада за робство, и той е Агар.
25 ²⁵ А тая Агар представлява планината Синай в
Арабия и съответствува на днешния Ерусалим,
26 защото тя е в робство с чадата си. ²⁶ А горни-
ят Ерусалим е свободен, който е [на всички]
27 майка; ²⁷ защото е писано: "Весели се, неплод-
на, която не раждаш; Възгласи и извикай, ти,
която не си била в родилни болки, Защото по-
вече са чадата на самотната, нежели чадата на
28 омъжената". ²⁸ А ние, братя, както Исаак, сме
29 чада на обещание. ²⁹ Но, както тогава родени-
ят, по плът гонеше *родения* по Дух, така е и се-
30 га. ³⁰ Обаче, *що казва* писанието? "Изпъди слу-
гинята и сина ѝ; защото синът на слугинята ня-
31 ма да наследи със сина на свободната". ³¹ За туй,
братя, ние не сме чада на слугиня, а на свобод-
ната.

5 ¹ Стойте, прочее, твърдо в свободата, за коя-
то Христос ни освободи, и не се заплитайте от-
2 ново в робско иго. ² Ето, аз, Павел, ви казвам,
че, ако се обрязвате, Христос никак няма да ви
3 ползува. ³ Да! повторно заявявам на всеки чо-
век, който се обрязва, че е длъжен да изпълни
4 целия закон. ⁴ Вие, които желаете да се оправ-

давате чрез закона сте се отлъчили от Христа,
отпаднали сте от благодатта. ⁵ Защото ние чрез 5
Духа очакваме оправданието чрез вяра, за кое-
то се надяваме. ⁶ Понеже в Христа Исуса ни- 6
то обрязването има някаква сила, нито необ-
рязването, но вяра, която действа чрез лю-
бов. ⁷ Вие вървахте добре; кой ви попречи да 7
не бъдете послушни на истината? ⁸ Това убеж- 8
дение не *беше* от Онзи, Който ви е призовал.
⁹ Малко квас заквасва цялото тесто. ¹⁰ Аз съм 9, 10
уверен за вас в Господа, че няма да помисли-
те другояче; а който ви смущава, той ще поне-
се своето наказание, който и да бил той. ¹¹ И аз 11
братя, защо още да бъда гонен, ако продължа-
вам да проповядвам обрязване? *защото* тогава
съблазънта на кръста би се махнала. ¹² Дано се 12
отсечеа ония, които ви разколебават. ¹³ Защо- 13
то вие, братя, на свобода бяхте призовани; само
не *употребявайте* свободата си като повод за
угаждане на плътта, но с любов служете си един
на друг. ¹⁴ Защото целият закон се изпълнява 14
в една дума, *сиреч*, в тая "Да обичаш ближния
си както себе си". ¹⁵ Но ако се хапете и се яде- 15
те един друг, пазете се да не би един друг да се
изтребите. ¹⁶ Прочее, казвам: Ходете по Духа, и 16
няма да угождавате на плътските страсти. ¹⁷ За- 17
щото плътта силно желае противното на Ду-
ха, а Духът противното на плътта; понеже те се
противят едно на друго, за да можете да пра-
вите това, което искате. ¹⁸ Но ако се водите от 18
Духа, не сте под закон. ¹⁹ А делата на плътта са 19
явни; те са: блудство, нечистота, сладострастие,
²⁰ идолопоклонство, чародейство, вражди, раз- 20
при, ревнувания, ярости, партизанства, раздо-
ри, разцепления, ²¹ зависти, пиянства, пирува- 21
ния и тям подобни; за които ви предупрежда-
вам, както ви и предупредих, че които вършат
такива работи, няма да наследят Божието цар-
ство. ²² А плодът на Духа е: любов, радост, мир, 22
дълготърпение, благодет, милост, милосърдие,
вярност, ²³ кротост, себеобуздание; против та- 23
кива *неща* няма закон. ²⁴ А които са Исус Хри- 24
стови, разпнали са плътта заедно със страстите
и похотите ѝ. ²⁵ Ако по Духа живеем, по Духа и 25
да ходим. ²⁶ Да не ставаме тщеславни, един друг 26
да се не дразним и да си не завиждаме един на
друг.

¹ Братя, даже ако падне човек в някое пре- **6**
грешение, вие духовните поправяйте такъв с
кротък дух; *но всекиму казвам*: Пази себе си, да
не би ти да бъдеш изкушен. ² Един другиму те- 2
готите *си* носете, и така изпълнявайте Христо-
вия закон. ³ Защото, ако някой мисли себе си 3
да е нещо, като не е нищо, той мами себе си.
⁴ Но всеки нека изпитва своята работа, и тога- 4

ва ще може да се хвали само със себе си, а не с
 5 друго; ⁵ защото всеки има да носи своя си то-
 6 вар. ⁶ А тоя, който се поучава в *Божие*то слово,
 нека прави участник във всичките си блага то-
 7 зи, който го учи. ⁷ Недейте се лъга; Бог не е за
 подиграване: понеже каквото посее човек, то-
 8 ва ще и да пожъне. ⁸ Защото, който сее за плът-
 та си, от плътта си ще пожъне тление, а който
 сее за Духа, от Духа ще пожъне вечен живот.
 9 ⁹ Да не ни дотегнува да вършим добро; защо-
 то, ако се не уморяваме, своевременно ще по-
 10 жънем. ¹⁰ И тъй, доколкото имаме случай, нека
 струваме добро на всички, а най-вече на своите
 11 по вяра. ¹¹ Вижте с колко едри букви ви писах
 12 със собствената си ръка! ¹² Ония, които желаят
 да покажат добра представа в плътския *живот*,
 те ви заставят да се обрязвате; *те търсят* само
 да не бъдат гонени за Христовия кръст. ¹³ За- 13
 щото и сами тия, които се обрязват, не пазят
 закона, но желаят да се обрязвате вие, за да мо-
 гат да се хвалят с вашия плътски *живот*. ¹⁴ А да- 14
 леч от мене да се хваля освен с кръста на нашия
 Господ Исус Христос, чрез който светът за мене
 е разпнат, и аз за света. ¹⁵ Защото в Христа Иису- 15
 са нито обрязването е нещо, нито необрязване-
 то, а новото създание. ¹⁶ И на всички, които жи- 16
 веят по това правило, мир и милост да бъде на
 тях и на Божия Израил. ¹⁷ От сега нататък ни- 17
 кой да ми не досажда, защото аз нося на тялото
 си белезите на [Господа] Исуса. ¹⁸ Братя, благо- 18
 датта на нашия Господ Исус Христос да бъде с
 вашия дух. Амин.

ЕФЕСЯНИ

1 Павел, с Божията воля апостол Исус Христос, до светиите и верните в Христа Исуса, които са в Ефес: ²Благодат и мир *да бъде* на вас от Бога, нашия Отец, и *от* ³Господа Исуса Христа. ³Благословен *да бъде* Бог и Отец на нашия Господ Исус Христос, Който в Христа ни е благословил с всяко духовно благословение в небесни места; ⁴както ни е избрал в Него преди създанието на света, за да бъдем свети и без недостатък пред Него в любов; ⁵като ни е предопределил да Му бъдем осиновени чрез Исуса Христа, по благоволенieto на Своята воля, ⁶за похвала на славната Си благодат, с която ни е обдарил във Възлюбения ⁷Си, ⁷в Когото имаме изкуплението си чрез кръвта Му, прощението на прегрешенията ни, според богатството на Неговата благодат, ⁸която е направил да *доставя* нам изобилно всяка мъдрост и разумение, ⁹като ни е открил тайната на волята Си според благо намерение, което е положил в Себе Си, ¹⁰за да се приложи когато се изпълнят времената, *сиреч*, да се събере в Христа всичко - това, което е небесно и земно, ¹¹- ¹¹в Него *казвам*, в Когото станахме и наследство, като бяхме предопределени *на това* според намерението на *Бога*, Който действа във всичко по решението на Своята воля, ¹²тъй щото, да бъдем за похвала на Неговата слава ние, които отнапред се надеехме на Христа, ¹³в Когото и вие, като чухте словото на истината, *сиреч*, благовестието на нашето спасение, - в Когото като и повярвахте, бяхте запечатани с обещания Свети Дух, ¹⁴който е залог на нашето наследство, догде бъде изкупено притежанието на *Бога*, - *да бъдете* за похвала на Неговата слава. ¹⁵Затова и аз като чух за вярата ви в Господа Исуса и за любовта, която *сте показали* към всичките светии, ¹⁶непрестанно благодаря *Богу* за вас, и *ви* споменавам в молитвите си. ¹⁷дано Бог на нашия Господ Исус Христос, славният Отец, ви даде дух на мъдрост и на откровение, за да Го познаете, ¹⁸и да просвети очите на сърцето ви, за да познаете, каква е надеждата, към която ви призовава, какво е богатството между светиите на славното от Него наследство, ¹⁹и колко превъзходно велика е силата Му към нас вярващите - *сила*, която е според действуването на могъщата Негова мощ, ²⁰с която подеиствува в Христа, когато Го възкреси от мъртвите и Го тури да седне от дясната Си страна на небесата, ²¹далече по-горе от всяко началство и власт, сила и господство, и всяко име, с което

се именуват, не само в тоя свят, но и в бъдещия. ²²И всичко покори под нозете Му, и постави Го да бъде глава над всичко за църквата, ²³която е Негово тяло, *изпълнено* с пълнотата на Този, Който изпълнява всичко във всички.

2 ¹И *съживи* вас, когато бяхте мъртви чрез вашите престъпления и грехове, ²в които сте ходили някога според вървежа на тоя свят, по княза на въздушната власт, на духа, който сега действа в синовете на непокорството; ³между които и ние всички сме живели някога в нашите плътски страсти, като сме изпълнявали волята на плътта и на помислите, и по естество сме били чада на гнева, както и другите. ⁴Бог, обаче, Който е богат с милост, поради голямата любов, с която ни възлюби, ⁵даже, когато бяхме мъртви чрез престъпленията си, съживи ни заедно с Христа (по благодат сте спасени), ⁶и, като ни съвзкреси, тури ни да седим с Него в небесни *места*, в Христа Исуса; ⁷за да показва през идните векове премногото богатство на Своята благодат чрез добрината Си към нас в Христа Исуса. ⁸Защото по благодат сте спасени чрез вяра, и то не от сами вас; това е дар от Бога; ⁹не чрез дела, за да се не похвали никой. ¹⁰Защото сме Негово творение създадени в Христа Исуса за добри дела, в които Бог отнапред е наредил да ходим. ¹¹Затова помнете, че вие, някога езичници по плът, наричани необрязани от тия, които се наричат обрязани с обрязване на плътта, което се извършва с ръце, ¹²в онова време бяхте отделени от Христа, странни на Израилевото гражданство и чужденци към заветите на обещанието, без да имате надежда и без Бога на света. ¹³А сега в Христа Исуса вие, които някога сте били далеч, сте поставени близо чрез кръвта на Христа. ¹⁴Защото Той е нашият мир, Който направи двата *отдела* едно, и развали средната стена, която ги разделяше, ¹⁵като в плътта Си унищожи враждата, *сиреч*, закона със заповедите му *изразени* в постановления, за да създаде в Себе Си двата в един нов човек, и *тъй* да направи мир, ¹⁶и в едно тяло да примири и двата с Бога чрез кръста, като уби на него враждата. ¹⁷И като дойде благовестува мир на вас, които бяхте далеч, и мир на тия, които бяха близо; ¹⁸защото чрез Него и едните и другите имаме своя достъп при Отца в един Дух. ¹⁹Затова вие не сте вече странни и пришелци, но сте съграждани на светиите и *членове* на Божието семейство; ²⁰понеже бяхте съградени върху основата на апо-

столите и пророците, като е краеъгълен камък
21 сам Христос Исус, ²¹ върху когото всяко здание,
стройно сглобено, расте за храм свет на Господа;
22 ²² в който и вие се враждате заедно в Духа
за Божие обиталище.

3 ¹ Затова аз, Павел, затворник за Исуса Христа
2 заради вас езичниците, - ² понеже сте чули
за нареденото от Божията благодат, която ми
3 е дадена заради вас, ³ че по откровение ми ста-
на известна тайната, (както и по-преди вкрат-
4 *це ви писах*, ⁴ от което, като прочитате, може
да разберете моето проумяване в Христовата
5 тайна), ⁵ която в други поколения не биде из-
вестна на човешкия род, както сега чрез Духа
се откри на Неговите свети апостоли и проро-
6 *ци*, ⁶ а *именно*, че езичниците са сънаследници,
като съставляват едно тяло, и са съпричастни-
ци на [Неговото] обещание в Христа Исуса чрез
7 *благовестието*, ⁷ на което станах служител според
Божията благодат, - дар, който ми е даден
8 по действието на Неговата сила. ⁸ На мене, най-
нищожния от всички светии, се даде тая благо-
дат, да благовестя между езичниците неизсле-
9 димото Христово богатство; ⁹ и да осветлявам
всичките в наредбата относно тайната, която от
векове е била скрита у Бога, създателя на всич-
10 ко, ¹⁰ тъй щото на небесните началства и власти
да стане позната сега чрез църквата многооб-
11 разната премъдрост на Бога, ¹¹ според предвеч-
ното намерение, което Той изработи в Христа
12 Исуса нашия Господ; ¹² в Когото имаме своето
дръзновение и достъп с увереност чрез вяра в
13 Него; ¹³ за която причина ви моля да се не обез-
сърчавате от моите изпитни за вас, тъй като те
са за вас слава, - ¹⁴ затова, прекланям коленете
14 си пред Отца [на нашия Господ Исус Христос],
15 ¹⁵ от Когото носи името *си* всеки род на небесата
и на земята, ¹⁶ да ви даде, според богатството на
16 славата Си, да се утвърдите здраво чрез Него-
вия Дух във вътрешния човек, ¹⁷ чрез вяра да се
17 всели Христос във вашите сърца, тъй че зако-
ренени и основани в любовта ¹⁸ да бъдете силни
18 да разберете заедно с всичките светии, що е ши-
рочината и дължината, височината и дълбочи-
19 ната, ¹⁹ и да познаете Христовата любов, която
никог не може да обгърне, за да се из-
20 пълните в цялата Божия пълнота. ²⁰ А на Този,
Който, според действащата в нас сила, може
да направи несравнено повече, отколкото иска-
21 ме или мислим, ²¹ на Него да бъде слава в църк-
вата и в Христа Исуса във всичките родове от
века до века. Амин.

4 ¹ И тъй, аз, затворник за Господа, моля ви да
се обхождате достойно на званието, към което
2 бяхте призвани, ² със свършено смирение и

кротост, с дълготърпение, като си претърпява-
те един друг с любов, ³ и се стараете в свързка-
3 та на мира да опазите единството в Духа. ⁴ *Има*
4 едно тяло и един Дух, както и бяхте призо-
вани към една надежда на званието ви: ⁵ един
5 Господ, една вяра, едно кръщение, ⁶ един Бог и
6 Отец на всички, Който е над всички, чрез всич-
ки и във всички. ⁷ А на всеки от нас се даде бла-
7 годат според мярката на това, което Христос ни
е дал ⁸ Затова казва: - "Като възлезе на високо,
8 плени плен И даде дарове на човеците". ⁹ (А то-
9 ва "възлезе" що друго значи, освен че бе и [по-
напред] слязъл в местата по-долни от земята.
10 ¹⁰ Тоя, Който е слязъл, е същият, Който и въз-
лезе по-горе от всичките небеса, за да изпъл-
ни всичко). ¹¹ И Той даде едни да бъдат апосто-
11 ли, други пророци, други пък благовестители,
а други пастири и учители, ¹² за делото на слу-
12 жението, за назиданието на Христовото тяло,
с цел да се усъвършенствуват светиите; ¹³ док-
13 ле всички достигнем в единство на вярата и на
познаването на Божия Син, в пълнолетно мъ-
жество, в мярката на ръста на Христовата пъл-
нота; ¹⁴ за да не бъдем вече деца, блъскани и
14 завличани от всеки вятър на учение, чрез чо-
вешката заблуда, в лукавство, по измамителни
хитрости; ¹⁵ но, действащи истинно в любов,
15 да пораснем по всичко в Него, Който е главата,
Христос, ¹⁶ от Когото цялото тяло, сглобявано
16 и свързано чрез доставяното от всеки став, според
съразмерното действие на всяка една част,
изработва растенето на тялото за своето нази-
дание в любовта. ¹⁷ Прочее, това казвам и за-
17 явявам в Господа, да не се обхождате вече, как-
то се обхождат и езичниците, по своя суетен
ум, ¹⁸ помрачени в разума, и странни на живо-
18 та от Бога поради невежеството, което е в тях, и
поради закоравяването на сърцето им; ¹⁹ които,
19 изгубили чувство, са се предали на сладостра-
стие, да вършат ненаситно всякаква нечисто-
та. ²⁰ Но вие не сте така познали Христа; ²¹ по-
20 неже сте чули, и сте научени от Него, (както е
истината в Исуса), ²² да съблечете, според по-
22 предишното си поведение, стария човек, който
тлее по измамителните страсти, ²³ да се обно-
23 вите в духа на своя ум, ²⁴ и да се облечете в но-
24 вия човек, създаден по *образа на* Бога в правда
и светост на истината. ²⁵ Затова, като отхвърли-
25 те лъжата, говорете всеки с ближния си истина;
защото сме части един на друг. ²⁶ Гневете се, но
26 без да съгрешавате; слънцето да не залезе в раз-
гневяването ви; ²⁷ нито давайте място на дяво-
27 ла. ²⁸ Който е крал, да не краде вече, а по-добре
28 да се труди, като върши с ръцете си *нещо* по-
лезно, за да има да отделя и на този, който има

29 нужда. ²⁹ Никаква гнила дума да не излиза от устата ви, но онова, което е добро, за назидание според нуждата, за да принесе благодат на тях, които слушат; ³⁰ и не оскърбявайте Светия Божий Дух, в когото сте запечатани за деня на изкуплението, ³¹ всякакво огорчение, ярост, гняв, вик и хула, заедно с всяка злоба, да се махне от вас; ³² а бивайте един към друг благи, милосърдни; прощавайте си един на друг, както и Бог в Христа е простил на вас.

5 ¹ И тъй, бивайте подражатели на Бога, като възлюбени чада; ² и ходете в любов, както и Христос ви възлюби и предаде Себе Си за нас принос и жертва на Бога за благоуханна мирисма. ³ А блудство и всякаква нечистота или сребролюбие да не се даже споменават между вас, както прилича на светии; ⁴ нито срамни или празни приказки, нито подигравки, които са неприлични неща, но по-добре благодарение. ⁵ Защото добре знаете това, че никой блудник, или нечист, или сребролюбец, (който е идолопоклонник), няма наследство в царството на Христа и Бога. ⁶ Никой да ви не маме с празни думи; понеже поради тях неща иде Божият гняв върху синовете на непокорството.

7, 8 ⁷ И тъй, не бивайте съучастници на тях. ⁸ Тъй като някога си бяхте тъмнина, а сега сте светлина в Господа, обхождайте се като чада на светлината; ⁹ (защото плодът на светлината се състои във всичко що е благо, право и истинно).

10, 11 ¹⁰ Опитвайте, що е благоугодно на Господа; ¹¹ и не участвайте в безплодните дела на тъмнината, а по-добре ги изобличавайте; ¹² защото това, което скришом вършат *непокорните*, срамно е и да се говори. ¹³ А всичко, което се изобличава, става явно чрез светлината; понеже всяко нещо, което става явно е осветлено.

14 ¹⁴ Затова казва: Стани, ти, който спиш, И възкръсни от мъртвите, И ще те осветли Христос.

15 ¹⁵ И тъй, внимавайте добре как се обхождате, не като глупави, но като мъдри, ¹⁶ като изкупвате благовремието, защото дните са лоши. ¹⁷ Затова не бивайте несмислени, но проумявайте, що е Господната воля. ¹⁸ И не се опивайте с вино, *следствието* от което е разврат, но изпълняйте се с Духа; ¹⁹ и разговаряйте се с псалми и химни и духовни песни, като пеете и възпявате Господа в сърцето си, ²⁰ и като винаги благодарите за всичко на Бога и Отца в името на нашия Господ Исус Христос, ²¹ като се подчинявате един на друг в страх от Христа. ²² Жени, *подчинявайте се* на своите мъже, като *длъжност* към Господа; ²³ защото мъжът е глава на жената, както и Христос е глава на църквата (като само Той е спасител на тялото). ²⁴ Но както църквата се под-

чинява на Христа, така и жените *нека се подчиняват* във всичко на своите мъже. ²⁵ Мъже, любете жените си както и Христос възлюби църквата и предаде Себе Си за нея, ²⁶ за да я освети, като я е очистил с водно умиване чрез словото, ²⁷ за да я представи на Себе Си църква славна, без петно, или бръчка, или друго такова нещо, но да бъде света и непорочна. ²⁸ Така са длъжни и мъжете да любят жените си, както своите тела. Който люби жена си, себе си люби. ²⁹ Защото никой никога не е намразил своето тяло, но го храни и се грижи за него, както и Христос за църквата; ³⁰ понеже сме части на Неговото тяло [от Неговата плът и от Неговите кости]. ³¹ "Затова ще остави човек баща си и майка си, и ще се привърже към жена си, и двамата ще станат една плът". ³² Тая тайна е голяма; но аз говоря *това* за Христа и за църквата. ³³ Но и вие, всеки до един, да любите своята жена, както себе си; а жената да се бои от мъжа си.

6 ¹ Деца, покорявайте се на родителите си в Господа; ² "Почитай баща си и майка си", (което е първата заповед с обещание), ³ "за да ти бъде добре и да живееш много години на земята". ⁴ И вие, бащи, не дразнете децата си, но възпитавайте ги в учение и наставление Господно. ⁵ Слуги, покорявайте се на господарите си по плът със страх и трепет, в простотата на сърцето си, като към Христа. ⁶ Не работете *само* пред очи като човекоугодници, но като Христови слуги изпълнявайте от душа Божията воля; ⁷ и слугувайте с добра воля като на Господа, а не на човеци; ⁸ понеже знаете, че всеки слуга или свободен, ще получи от Господа същото добро каквото върши. ⁹ И вие, господари, струвайте същото на тях, като се въздържате от заплашването; понеже знаете, че и на тях и на вас има Господар на небесата, у когото няма лицепрятие. ¹⁰ Най-после, заяквайте в Господа и в силата на Неговото могъщество. ¹¹ Облечете се в Божието всеоръжие, за да можете да устоите срещу хитростите на дявола. ¹² Защото нашата борба не е срещу кръв и плът, но срещу началствата, срещу властите, срещу духовните *сили* на нечестията в небесните *места*. ¹³ Затова вземете Божието всеоръжие, за да можете да противостоите в злия ден, и, като надвиете на всичко, да устоите. ¹⁴ Стойте, прочее, препасани с истина през кръста си и облечени в правдата за бронен нагръдник, ¹⁵ и с нозете си обути с готовност чрез благовестието на мира. ¹⁶ А освен всичко това, вземете вярата за щит, с който ще можете да угасите всичките огнени стрели на нечестивия; ¹⁷ вземете тоже за шлем спасението и меча на Духа, който е Божието слово; ¹⁸ моле-

щи се в Духа на всяко време с всякаква молитва и молба, бидейки бодри в това с неуморно по-
19 стоянство и моление за всичките светии, ¹⁹ и за мене, да ми се даде израз да отворя устата си, за да оповестя дръзновено тайната на благовести-
20 ето, ²⁰ за което съм посланик в окови, да говоря за него с дръзновение, както прилича да гово-
21 ря. ²¹ Но, за да знаете и вие за моите работи, и

как съм, всичко ще ви каже Тихик, любезният брат и верен в Господа служител; ²² когото прати- 22
тих до вас нарочно за това, да узнаете нашето състояние, и той да утеши сърцата ви. ²³ Мир на 23
братята, и любов с вяра, от Бога Отца и Господа Исуса Христа. ²⁴ Благодат да бъде с всички, 24
които искрено любяат нашия Господ Исус Христос. [Амин]

Филипяни

1 Павел и Тимотей, слуги Исус Христови, до всичките в Христа Исуса светии, които са във Филипи, заедно с епископите и дяконите: ²Благодат и мир да бъде на Вас от Бога, нашия Отец и от Господа Исуса Христа. ³Благодаря на моя Бог всеки път, когато си спомням за вас, ⁴винаги във всяка моя молитва, като се моля за всички вас с радост, ⁵за вашето участие в *делото на* благовестието от първия ден дори до сега; ⁶като съм уверен именно в това, че оня, който е почнал добро дело във вас, ще го усъвършенствува до деня на Исуса Христа. ⁷И право е да мисля това за всички вас, понеже ви имам на сърце, тъй като вие всички сте съучастници с мене в благодатта, както в оковите ми, тъй и в защитата и в утвърждението на благовестието. ⁸Защото Бог ми е свидетел как милея за всички ви с милосърдие Исус Христово. ⁹И затова се моля, щото любовта ви да бъде все повече и повече изобилно просветена и всячески проникателна, ¹⁰за да изпитвате нещата, които се различават, та да бъдете искрени и незлобни до деня на Христа, ¹¹изпълнени с плодовете на правдата, които са чрез Исуса Христа, за слава и хвала на Бога. ¹²А желая да знаете, братя, че това, *което ме сполята*, спомогна повече за преуспяване на благовестието, ¹³до толкоз, щото стана известно на цялата претория и на всички други, че съм в окови за Христа; ¹⁴и повечето от братята на Господа, одързостени от *успеха в* оковите ми, станаха по-смели да говорят Божието слово без страх. ¹⁵Някои наистина проповядват Христа дори от завист и от препирлив дух, а някои и от добра воля. ¹⁶Едните *правят това* от любов, като знаят, че съм поставен да защищавам благовестието; ¹⁷а другите възвестяват Христа от партизанство, не искрено, като мислят да ми притурят тъга в оковите ми. ¹⁸Тогава що? Само туй, че по всякакъв начин, било престорено или истинно, Христос се проповядва; и затова аз се радвам, и ще се радвам. ¹⁹Защото зная, че това ще излезе за моето спасение чрез вашата молитва и даването *на мене* Духа Исус Христов, ²⁰според усърдното ми очакване и надежда, че няма в нищо да се посрамя, но, *че*, както всякога, така и сега, ще възвелича Христа в тялото си с пълно дръзновение, било чрез живот, или чрез смърт. ²¹Защото за мене да живея е Христос, а да умра, придобивка. ²²Но ако живея в тялото, това *значи* плод от делото ми; и така ²³що да избира не зная, ²³но съм на тясно меж-

ду двете, понеже имам желание да отида и да бъда с Христа, защото, това би било много по-добре; ²⁴но да остана в тялото е по-нужно за вас. ²⁵И като имам тая увереност, зная, че ще остана и ще пребъда с всички вас за вашето преуспяване и радост във вярата; ²⁶тъй щото, чрез моето завръщане между вас, да можете поради мене много да се хвалите в Исуса Христа. ²⁷Само се обхождайте достойно на Христовото благовестие, тъй щото, било че дойда и ви видя, или че не съм при вас, да чуя за вас, че стоите твърдо в един дух и се подвизавате единомушно за вярата на благовестието, ²⁸и че в нищо не се плашите от противниците; което е доказателство за тяхната погибел, а на вас за спасение, и то от Бога; ²⁹защото, относно Христа, вам е дадено не само да вярвате в Него, но и да страдате за Него; ³⁰като имате същата борба, каквато сте видели, че аз имам, и сега чувате, че съм имал.

2 И тъй, ако има някоя утеха в Христа, или някоя разтуха от любов, или някое общение на Духа, или някое милосърдие и състрадание, ²направете радостта ми пълна, като мислите все едно, като имате еднаква любов и бъдете единомушни и единомислени. ³*Не правете* нищо от партизанство или от тщеславие, но със смиrenomъдрие нека всеки счита другия погорен от себе си. ⁴Не гледайте всеки *само* за своето, но всеки и за чуждото. ⁵Имайте в себе си същия дух, който беше и в Христа Исуса; ⁶Който, като беше в Божия образ, пак не счете, че трябва твърдо да държи равенството с Бога, ⁷но се отказа от всичко, като взе на Себе Си образ на слуга и стана подобен на човешките; ⁸и, като се намери в човешки образ, смири Себе Си и стана послушен до смърт, даже смърт на кръст. ⁹Затова и Бог го превъзвиши, и Му подари името, което е над всяко друго име; ¹⁰така щото в Исусовото име да се поклони всяко коляно от небесните и земните и подземните *същества*, ¹¹и всеки език да изповяда, че Исус Христос е Господ, за слава на Бога Отца. ¹²Затова, възлюбени мои, както сте били винаги послушни, не само както при мое присъствие, но сега много повече при моето отсъствие, изработвайте спасението си със страх и трепет; ¹³Защото Бог е, Който, според благоволенията Си, действува във вас и да желаете *това* и да *го* изработвате. ¹⁴Вършете всичко без роптание и без препиране, ¹⁵за да бъдете безукорни и незлобиви, непорочни Божии чада всред опако и извратено поколение, меж-

16 ду които блестите като светили на света, ¹⁶ като явявате словото на живота; за да имам с какво да се хваля в деня на Христа, че не съм тичал
17 напразно, нито съм се трудил напразно. ¹⁷ Но макар че се принасям аз като възлияние върху жертвата и служението на вашата вяра, радвам
18 се и с всички вас се радвам. ¹⁸ Подобно се радвайте и вие и с мене заедно се радвайте. ¹⁹ А надявам се на Господа Исуса да ви изпратя скоро
19 Тимотея, та и аз да се утеша, като узная вашето състояние. ²⁰ Защото нямам никой друг на еднакъв дух с мене, който да се погрижи искрено
20 за вас. ²¹ Понеже всички търсят своето си, а не онова, което е Исус Христово. ²² А вие знаете неговата изпитана *вярност*, че той е служител с мене в *делото* на благовестието, както чадо
23 *слугува* на баща си. ²³ Него, прочее, се надявам да изпратя, щом разбере, как ще стане с мене,
24 ²⁴ а уверен съм в Господа, че и сам аз скоро ще дойда. ²⁵ Счетох, обаче, за нужно да ви изпратя
25 братя Епафродита, моя съработник и сподвижник, изпратен от вас да ми послужи в нуждите;
26 ²⁶ понеже милееше за всички ви, и тъжеше, защото бяхте чули, че бил болен. ²⁷ И наистина той боледува близо до смърт; но Бог му показа
27 милост, и не само на него, но и на мене, за да нямам скръб върху скръб. ²⁸ Затова и по-скоро
28 го изпратих, та като го видите, да се зарадвате пак, и аз да бъда по-малко скръбен; ²⁹ прочее, приемете го в Господа с пълна радост; и имайте
29 такива на почит, ³⁰ понеже заради Христовото дело той дойде близо до смърт, като изложи живота си на опасност, за да допълни липсата на вашите услуги към мене.

3 ¹ Впрочем, братя мои, радвайте се в Господа. За мене не е досадно да ви пиша все същото, а за вас е безопасно. ² Пазете се от злите работници, пазете се от *поборниците* на обрязването; ³ защото ние сме обрязаните, които с Божия Дух се кланяме, и се хвалим с Христа Исуса, и не уповаме на плътта. ⁴ При все че аз мога и на плътта да уповам. Ако някой друг мисли, че може да уповава на плътта, то аз повече, ⁵ *бидейки* обрязан в осмия ден, от Израилевия род, от Вениаминовото племе, еврейин от еврей, досежно закона фарисей, ⁶ по ревност гонител на църквата, по правдата, която е от закона, непорочен. ⁷ Но това, което беше за мене придобивка, като загуба го счетох за Христа.
8 ⁸ А още всичко считам като загуба заради *това* превъзходно нещо - познаването на мой Господ Христос Исус, за Когото изгубих всичко и считам *всичко* за измет, само Христа да придобия, ⁹ и да се намеря в Него, без да имам за своя

16 правда *оная*, която е от закона, но оная, която е чрез вяра в Христа, *то ест*, правдата, която е от Бога въз основа на вяра, ¹⁰ за да позная Него, ¹⁰ силата на Неговото възкресение, и общението в Неговите страдания, ставайки съобразуван със смъртта Му, ¹¹ дано всякак достигна възкресението на мъртвите. ¹² Не че съм сполучил вече, ¹² или че съм станал вече съвършен; но гоня изподир, дано уловя, понеже и аз бидох уловен от Христа Исуса. ¹³ Братя, аз не считам, че съм ¹³ уловил, но едно *правя*, - като забравям задното и се простирам към предното, ¹⁴ пускам се ¹⁴ към прицелната точка за наградата на горното от Бога призвание в Христа Исуса. ¹⁵ И тъй, ¹⁵ ние, които сме зрели, нека мислим така; и ако мислите вие нещо другояче, Бог ще ви открие и него. ¹⁶ Само нека [имаме за правило да] живеем според това, в което сме достигнали [същото да мьдруваме] ¹⁷ Братя, бъдете всички подражатели на мене и внимавайте на тия, които се обхождат така, както имате пример в нас. ¹⁸ Защото мнозина, за които много пъти съм ви казал, а сега и с плач ви казвам, се обхождат като врагове на Христовия кръст; ¹⁹ чиято сетнина е ¹⁹ погивел, чийто бог е коремът, и чието хвалене е в това, което е срамотно, които дават ума си на земните неща. ²⁰ Защото нашето гражданство е ²⁰ на небесата, отгдето и очакваме Спасител, Господа Исуса Христа, ²¹ Който ще преобрази нашето унищожено тяло, *за да стане* съобразно с Неговото славно тяло, по упражнението на силата Си да покори и всичко на Себе Си.

¹ Затова, възлюбени и многожелани мои **4** братя, моя радост и мой венец, стойте така твърдо в Господа, възлюбени мои. ² Моля Еводия, моля и Синтихия, да бъдат единомислени в Господа. ³ Да! и тебе умолявам, искрени ³ *ми* сътруднико, помагай на тия жени, защото се трудеха в *делото* на благовестието заедно с мене, и с Климента, и с другите ми съработници, чиито имена са в книгата на живота. ⁴ Радвайте се всякога в Господа; пак ще кажа: Радвайте се. ⁵ Вашата кротост да бъде позната на ⁵ всичките човеци; Господ е близо. ⁶ Не се безпокойте за нищо; но във всяко нещо, с молитва и молба изказвайте прошенията си на Бога с благодарение; ⁷ и Божият мир, който никой ум не може да схване, ще пази сърцата ви и мислите ви в Христа Исуса. ⁸ Най-последно, братя, всичко, ⁸ що е истинно, що е честно, що е праведно, що е любезно, що е благодатно, - ако има *нещо* добродетелно, и ако има нещо похвално, - това зачитайте. ⁹ Това, което сте и научили, и приели, ⁹ и чули, и видели в мене, него вършете; и Бог на

- 10 мира ще бъде с вас. ¹⁰ Аз много се радвам в Господа, че сега най-после направихте да процъфти изново вашата грижа за мене; за което наистина сте се грижили, ала не сте имали благо-
 11 време. ¹¹ Не казвам това поради оскъдност; защото се научих да съм доволен в каквото състояние и да се намеря. ¹² Зная и в оскъдност *да живея*, зная и в изобилие да живея; във всяко нещо и във всички *обстоятелства* съм научил тайната и да съм сит, и да съм гладен, и да съм
 13 в изобилие, и да съм в оскъдност. ¹³ За всичко имам сила чрез Онзи, Който ме подкрепява. ¹⁴ Но сторихте добре, като взехте участие в скръбта ми. ¹⁵ А и вие, филипяни, знаете, че когато излязох от Македония и почнах *делото на* благовестието, ни една църква, освен едни вие,
 не влезе във връзка с мене за даване и вземане; ¹⁶ защото и в Солун един-два пъти ми прасяхте за нуждата ми. ¹⁷ Не че искам подаръка, но искам плода, който се умножава за ваша сметка. ¹⁸ Но получих всичко, и имам изобилно; наситих се като получих от Епафродита *изпратеното* от вас, благоуханна миризма, жертва приятна, благоугодна на Бога. ¹⁹ А моят Бог ще снабди всяка ваша нужда според Своего богатство в слава в Христа Исуса. ²⁰ А на нашия Бог и Отец да бъде слава во вечни векове. Амин. ²¹ Поздравете всеки светия в Христа Исуса. Поздравяват ви братята, които са с мене. ²² Поздравяват ви всичките светии, а особено тия, които са от Кесаревия дом. ²³ Благодатта на Господа Исуса Христа да бъде с духа ви. [Амин].

КОЛОСЯНИ

1 Павел, с Божията воля апостол Исус Хри-
2 стов, и брат Тимотей, ² до светите и
верни братя в Христа, *които са* в Коло-
3 са: Благодат и мир на вас от Бога, нашия Отец,
[и Господа Исуса Христа]. ³ Благодарим на Бо-
га, Отец на нашия Господ Исус Христос, (ка-
4 то се молим винаги за вас, ⁴ понеже чухме за
вашата вяра в Христа Исуса и за любовта ви
5 към всичките светии), ⁵ по причина на онова,
за което се надяваме, което се пази за вас на
небесата, за което сте чули от по-напред в ис-
6 тинското слово на благовестието, ⁶ което дой-
де до вас; както то принася плод и расте в це-
лия свят, тъй и между вас, от деня, когато чух-
7 те и наистина познахте Божията благодат, ⁷ ка-
кто сте я и научили от нашия възлюбен съра-
ботник Епафраса, който е за нас верен Христов
8 служител; ⁸ който ни и извести за вашата лю-
бов в Духа. ⁹ Затуй и ние, от деня, когато чух-
9 ме за това, не преставаме да се молим за вас и
да искаме *от Бога* да се изпълните с познани-
10 ето на Неговата воля чрез пълна духовна мъ-
дрост и проумяване, ¹⁰ за да се обхождате до-
стойно за Господа, да Му угаждате във всич-
11 ко, като принасяте плод във всяко добро дело
и като растете в познаването на Бога; ¹¹ под-
крепявани с пълна сила, според Неговото слав-
но могъщество, за да издържите и дълготърпи-
12 те *всичко* с радост; ¹² като благодарите на Отца,
Който ни удостои да участвуваме в наследство-
13 то на светиите в светлината; ¹³ Който ни изба-
ви от властта на тъмнината и ни пресели в цар-
ството на Своя възлюбен Син. ¹⁴ В Него има-
ме изкуплението си, прощението на греховете;
15 ¹⁵ *в Него*, Който е образ на невидимия Бог, пър-
вороден преди всяко създание; ¹⁶ понеже чрез
Него бе създадено всичко, *което е* на небеса-
16 та и на земята, видимото и невидимото, било
престоли или господства, било началства или
17 власти, всичко чрез Него бе създадено; ¹⁷ и Той
е преди всичко, и всичко чрез Него се сплотя-
18 ва. ¹⁸ И глава на тялото, *то ест*, на църквата, е
Той, Който е началникът, първороден от мърт-
19 вите, за да има първенство във всичко. ¹⁹ Защо-
то *Отец* благоволи да всели в Него свършената
20 пълнота, ²⁰ и чрез Него да примири всичко
със Себе Си, и земните и небесните, като вдво-
ри мир чрез Него с кръвта, *пролята* на Неговия
21 кръст. ²¹ И вас, които бяхте някога отстране-
ни и по разположение врагове в злите си дела,
22 ²² примири сега чрез *Неговата* смърт в плътско-
то Му тяло, да ви представи пред Себе Си свети,

непорочни и безупречни, ²³ ако останете осно- **23**
вани и твърди във вярата, и без да се помръдне-
те от надеждата, *открита вам* в благовестието,
което сте чули, и което е било проповядано на
всяка твар под небесата, на което аз Павел ста-
нах служител. ²⁴ Сега се радвам в страданията **24**
си за вас, като от моя страна допълням недо-
статъка на скърбите на Христа в моето тяло за-
ради Неговото тяло, което е църквата; ²⁵ на коя- **25**
то аз станах служител, по Божията наредба, ко-
ято ми бе възложена заради вас, да *проповяд-*
вам напълно словото на Бога, ²⁶ *сиреч*, тайна- **26**
та, която е била скрита за векове и поколения,
а сега се откри на Неговите светии; ²⁷ на които **27**
Божията воля беше да яви, какво е между езич-
ниците богатството на славата на тая тайна, си-
реч, Христос между вас, надеждата на славата.
²⁸ Него ние възгласяваме, като съветваме все- **28**
ки човек и поучаваме всеки човек с пълна мъд-
рост, за да представим всеки човек свършен в
Христа. ²⁹ Затова се и трудя, като се подвизавам **29**
според Неговата сила, която действа в мене
мощно.

2 ¹ Защото желая да знаете, какъв голям по-
двиг имам за вас и за ония, които са в Лаоди-
кия, и за ония, които не са ме виждали лично, **2**
² за да се утешат сърцата им, та, свързани заед-
но в любов за всяко обогатяване със свършено
проумяване, да познаят тайната Божия, *сиреч*,
Христа, ³ в Когото [са скрити] всичките съкро- **3**
вища на премъдростта и на знанието. ⁴ Това ви **4**
казвам, за да ви не измами някой с убедителни
думи. ⁵ Защото, ако и да не съм с вас телом, пак **5**
духом съм с вас, и се радвам като гледам вашата
уредба и постоянството на вашата вяра спрямо
Христа. ⁶ И тъй, както сте приели Христа Иису- **6**
са, Господа, така и се обхождайте в Него, ⁷ вко- **7**
ренени и назидавани в Него, утвърждавани във
вярата си, както бяхте научени, и избилващи
[в нея с] благодарение. ⁸ Внимавайте да ви не **8**
заплени някой с философията си и с празна из-
мама, по човешко предание, по първоначални-
те *учения* на света, а не по Христа. ⁹ Защото в **9**
Него обитава телесно всичката пълнота на Бо-
жеството; ¹⁰ и вие имате пълнота в Него, Кой- **10**
то е глава на всяко началство и власт. ¹¹ В него **11**
бяхте и обрязани с обрязване не от ръка из-
вършено, но с обрязването, *което е* от Христа,
като съблякохте плътското тяло; ¹² погребани **12**
с Него в кръщението, в което бидохте и въз-
кресени с Него чрез вяра в действието на Бога,
Който Го възкреси от мъртвите. ¹³ И вас, които **13**

бяхте мъртви чрез прегрешенията си и необрязаното си плътско *естество*, вас съживи с Него, като прости всичките ви престъпления; ¹⁴ и като изличи противния нам в постановленията Му закон, който беше враждебен нам, махна го отсрещ и го прикова на кръста; ¹⁵ и като ограби началствата и властите, изведе ги на показ явно, възтържествувайки над тях чрез Него. ¹⁶ И тъй, никой да ви не осъжда за това, което ядете, или което пиете, или за нещо относно някой празник, или новомесечие, или събота; ¹⁷ които са сянка на онова, което ще дойде, а тялото е Христово. ¹⁸ Никой да ви не отнема наградата с измама, чрез самоволно смиреностъргие и ангелослужение, като наднича в неща, които не е видял и напразно се надува с плътския си ум, ¹⁹ а не държи главата *Христа*, от Когото цялото тяло, снабдявано и сплотено чрез ставите и жилите си, расте с нарастване, *дадено* от Бога. ²⁰ Ако сте умрели с Христа относно първоначалните *учения* на света, то защо, като че живеете на света, се подчинявате на постановления, *като*, ²¹ "Не похващай", "Не вкусвай", "Не пипай", ²² (които всички се развалят от употреба), по човешки заповеди и учения? ²³ Тия неща наистина имат вид на мъдрост в произволно богослужение и смирение и в нещадаене на тялото, но не струват за нищо в *борбата* против угоджаването на тялото.

3 ¹ И тъй, ако сте били възкресени заедно с Христа, търсете това, което е горе, гдето седи Христос отдясно на Бога. ² Мислете за горното, а не за земното; ³ защото умряхте, и животът ви е скрит с Христа в Бога. ⁴ Когато Христос, нашият живот, се яви, тогава и вие ще се явите с Него в слава. ⁵ Затова умъртвете *природните* си части, които *действуват* за земята: блудство, нечистота, страст, зла пощявка и сребролюбие, което е идолопоклонство; ⁶ поради които иде Божият гняв върху рода на непокорните; ⁷ в които и вие някога сте ходили, когато живеехте в тях. ⁸ Но сега отхвърлете и вие всичко това: гняв, ярост, злоба, хулене, срамотно говорене от устата си. ⁹ Не се лъжете един друг, понеже сте съблекли вече стария човек с делата му, ¹⁰ и сте се облекли в новия, който се подновява в познание по образа на Този, Който го е създал; ¹¹ гдето не може да има грък и юдеин, обрязани и необрязани, варварин, скит, роб, свободен; но Христос е всичко и във всичко. ¹² И тъй, като Божии избрани, свети и възлюбени, облечете се с милосърдие, благост, смирение, кротост, дълготърпение. ¹³ Претърпявайте си един друг, и един на друг си прощавайте, ако някой има оплакване против някого; както

и Господ е простил вам, така прощавайте и вие. ¹⁴ А над всичко това *облечете се* в любовта, която свързва всичко в свършенството. ¹⁵ И нека царува в сърцата ви Христовият мир, за който бяхте и призвани в едно тяло; и бъдете благодарни. ¹⁶ Христовото слово да се вселява във вас богато; с пълна мъдрост учете се и увещавайте се с псалми и химни и духовни песни, като пеете на Бога с благодат в сърцата си. ¹⁷ и каквото и да вършите, словом или делом, *вършете* всичко в името на Господа Исуса, благодарящи чрез Него на Бога Отца. ¹⁸ Жени подчинявайте се на мъжете си, както прилича в Господа. ¹⁹ Мъже, любете жените си и не се огорчавайте против тях. ²⁰ Деца, покорявайте се на родителите си във всичко, защото това е угодно на Господа. ²¹ Бащи, не дразнете децата си, за да не се обезсърчават. ²² Слуги, покорявайте се във всичко на господарите си по плът, *като работите* не за очи като човекоугодници, но със сърдечна простота, бояйки се от Господа. ²³ Каквото и да вършите, работете от сърце, като на Господа, а не като на човеци; ²⁴ понеже знаете, че за награда от Господа ще получите наследството. Слугувайте на Господа Христа. ²⁵ Защото, който струва неправда, ще получи обратно неправдата си, и то без лицеприятие.

4 ¹ Господари, отдавайте на слугите си безпристрастно това, което е справедливо, като знаете, че и вие имате Господар на небесата. ² Постоянствайте в молитва, и бдете в нея с благодарение. ³ Молете се още и за нас, да ни отвори Бог врата за словото, тъй щото да говоря тайната, *която е* в Христа, за която съм и в окови, ⁴ да я изявя така, както трябва да говоря. ⁵ Обхождайте се мъдро към външните, като изкупувате благовремието. ⁶ Това, което говорите, да бъде винаги с благодат, подправено със сол, за да знаете как трябва да отговаряте на всекиго. ⁷ Що се касае до мене, всичко що ви каже любезният брат и верен служител и съработник в Господа, Тихик, ⁸ когото пратих до вас нарочно за това, да узнаете моето състояние, и той да утеши сърцата ви. ⁹ *Изпратих с него* и верния и възлюбен брат Онисима, който е от вас. Те ще ви кажат всичко за тука. ¹⁰ Поздравява ви Аристарх, който е затворен с мене, и Варнавовият сестрин син Марко, (за когото получихте поръчката: ако дойде при вас приеми го), ¹¹ и Исус, наречен Юст. От обрязаните *тия са единствени мои* съработници за Божието царство, които са ми били утеха. ¹² Поздравява ви служителят Исус Христов, Епафрас, който е от вас, и който всякога усърдно се моли за вас, да стоите свършени и напълно уверени

- 13 във всичко *що е* Божията воля. ¹³ Защото свидетелствувам за него, че се труди много за вас и
14 за тия, които са в Лаодикия и в Иерапол. ¹⁴ Поздравяват ви възлюбеният лекар Лука и Димас.
15 ¹⁵ Поздравете братята, които са в Лаодикия и
16 Нимфана с домашната ѝ църква. ¹⁶ И като прочетете това послание помежду си, наредете да
се прочете и в лаодикийската църква; и онова, което е от Лаодикия, да го прочетете и вие. ¹⁷ И ¹⁷
кажете на Архипа: Внимавай на службата, която си приел от Господа, да я изпълниш. ¹⁸ По-
здрава пиша аз, Павел, със собствената си ръка. Помнете оковите ми. Благодат да бъде с вас.
[Амин]. ¹⁸

1 Солунци

1 Павел, Сила и Тимотей до солунската църква в Бога Отца и Господа Исуса Христа: Благодат и мир *да бъде* на вас.
2 ² Всякога благодарим на Бога за всички ви и *ви*
3 споменаваме в молитвите си, ³ като си спомняме непрестанно пред нашия Бог и Отец вашата работа с вяра и труд, с любов и с твърда надежда в нашия Господ Исус Христос. ⁴ Понеже знаем, възлюбени от Бога, братя, че *Той* ви е избрал; ⁵ защото нашето благовестуване между вас не беше само с думи, но и със сила, със Светия Дух и с голяма увереност; както и знаете, какви се показахме помежду ви заради вас.
6 ⁶ И вие станяхте подражатели на нас и на Господа, като, всред много скърби, приехте словото с радост, *която е* от Светия Дух; ⁷ така щото станяхте пример на всичките вярващи в Македония и в Ахаия. ⁸ Защото не само се прогласи Господното слово от вас в Македония и Ахаия, но се разчу навсякъде и вашата вяра в Бога, така щото няма нужда ние да казваме нещо *за нея*.
9 ⁹ Защото сами те оповестяват за нас какъв достъп имахме при вас, и как сте се обърнали от идолите към Бога, за да служите на жив и истинен Бог. ¹⁰ и да очаквате Неговия Син от небесата, *същия* Исус, Когото възкреси от мъртвите, Който ни избавя от идещия гняв.

2 ¹ Защото сами вие знаете, братя, че нашият достъп при вас не беше напразно; ² но, като бяхме от по-напред пострадали и бяхме опозорени във Филипи, както знаете, одързостихме се в нашия Бог да ви проповядваме Божието благовестие всред голяма борба. ³ Защото в нашето увещание не е имало самоизмама, нито нечисто *подбуждение*, нито е било с лукавщина; ⁴ но както сме били одобрени от Бога да ни се повери *делото на* благовестието, така говорим, не като да угаждаме на човеците, а на Бога, Който изпитва сърцата ни. ⁵ Защото, както знаете, никога не сме употребили ласкателни думи, или прикрито сребролюбие, (Бог е свидетел); ⁶ нито сме търсили слава от човеци, било от вас или от други, (ако и да сме могли да притежаваме власт като Христови апостоли), ⁷ но сме били нежни посред вас, както доилка, когато се грижи за чадата си. ⁸ Така, като имахме гореща любов към вас, беше ни драго да ви предадем не само Божието благовестие, но и своите души, защото ни бяхте станали мили. ⁹ Затова вие, братя, помнете нашия труд и усилие, как работещи денем и нощем, за да не отеготим ни един от вас, проповядахме ви Божието

благовестие. ¹⁰ Вие сте свидетели, и Бог, как **10** свето, праведно и неукорно се обхождахме към вас, вярващите, ¹¹ като знаете как увещавахме и **11** утешавахме всеки един от вас, като баща чадата си, ¹² и ви заръчахме да се обхождате достойно **12** за Бога, Който ви призовава в Своето царство и слава. ¹³ И за туй и ние непрестанно благодарим на Бога за гдето, като приехте чрез нас словото на Божието послание, приехте *го*, не *като* човешко слово, а *като* Божие слово, каквото е наистина, което и действа между вас, вярващите. ¹⁴ Защото вие, братя, станяхте подражатели на Божиите в Христа Исуса църкви, които са в Юдея, понеже вие пострадахте същото от своите си сънародници, както и те от юдеите; ¹⁵ които и Господа Исуса и пророците убиха, и нас прогониха, на Бога не угождават и на всичките човеци са противни, ¹⁶ като ни забраняват да говорим на езичниците, за да се спасят. Така те винаги допълнят *мярката на* греховете си; но безграничният гняв ги постигна. ¹⁷ А ние, братя, като осиротяхме от вас за малко **17** време, (колкото за *телесно* присъствие, а не по сърце), постаряхме се още повече, с голямо желание, дано видим лицето ви. ¹⁸ Защото поискахме да дойдем при вас (поне аз, Павел) един два пъти, но сатана ни попречи. ¹⁹ Понеже коя е нашата надежда, или радост, или венец, с който се хвалим? Не сте ли вие, пред нашия Господ Исус при Неговото пришествие? ²⁰ Защото вие **20** сте наша слава и радост.

¹ Затова, когато не можахме вече да търпим, **3** намерихме за добре да останем сами в Атина; ² и изпратихме Тимотея нашия брат и Божий служител в Христовото благовестие, да ви утвърди и да ви утеши във вярата ви, ³ та да **3** се не колебае никой от тия скърби; защото вие знаете, че на това сме определени. ⁴ Защото, когато бяхме при вас, казахме ви предварително, че има да претърпим беди; което и стана, както знаете. ⁵ И по тая причина, когато не можах вече да търпя, пратих да узная за вярата ви, да не би да ви е изкусил изкушителят, и трудът ни да бъде напразно. ⁶ А когато Тимотей дойде още **6** сега при нас, та ни донесе добри вести за вярата и любовта ви, и че имате всякога добри спомени за нас и желаете да ни видите, както и ние вас, ⁷ тогава, братя, при всичката наша нужда **7** и скръб, утешихме се за вас поради вярата ви; ⁸ понеже ние сега живеем, ако вие стоите твърдо в Господа. ⁹ Защото как можем *достатъчно* **9** да благодарим на Бога за вас поради всич-

ката радост, с която се радваме за вас пред нашия Бог? ¹⁰ Нощем и денем се молим преусърдно да видим лицето ви и да допълним това, което не достига на вярата ви. ¹¹ А сам нашият Бог и Отец и нашият Господ Исус дано управи пътя ни към вас. ¹² И Господ да ви направи да растете и да преизобилвате в любов един към друг и към всичките, както и ние *преизобилваме* към вас, ¹³ за да утвърди сърцата ви непорочни в светост пред нашия Бог и Отец при пришествието на нашия Господ Исус с всичките Негови светици.

4 ¹ Впрочем, братя, молим и увещаваме ви в Господа Исуса, щото, както сте научили от нас, как трябва да се обхождате и да угождавате на Бога, (както и се обхождате), *така* да преуспявате повече и повече. ² Защото знаете, какви поръчки ви дадохме от името на Господа Исуса. ³ Понеже това е Божията воля - вашето осветение: да се въздържате от блудство; ⁴ да знае всеки от вас, как да държи своя съсед със светост и почит, ⁵ не в страстна похот, както и езичниците, които не знаят Бога; ⁶ и да не престъпва *никой*, та да поврежда брата си в това нещо; защото за всичко това Бог е мъздовъздател, както ви и от по-напред явихме и уверихме. ⁷ Защото Бог не ни е призовал на нечистота, а на светост. ⁸ Затуй, който отхвърля *това*, не отхвърля човека, но Бога. Който ви дава Светия Си Дух. ⁹ А за братолюбието няма нужда да ви пиша; защото сами вие сте научени от Бога да се любите един друг; ¹⁰ понеже и правите това на всичките братя по цяла Македония. Но молим ви се, братя, да преуспявате *в това* повече и повече ¹¹ и усърдно да се стараете да живеете тихо, да вършите своите работи и да работите с ръцете си, както ви заръчахме; ¹² за да се обхождате благоприлично пред външните и да нямате нужда от нищо. ¹³ А не желаем, братя, да останете в неизвестност за ония, които умират, за да не скърбите както другите, които нямат надежда. ¹⁴ Защото, ако вярваме, че Исус умря и възкръсна, така и починалите в Исуса Бог ще приведе заедно с Него. ¹⁵ Защото това ви казваме чрез Господното слово, че ние, които останем живи до Господното пришествие, няма да предварим починалите. ¹⁶ Понеже сам Господ ще слезе от небето с повелителен вик, при глас на архангел и при Божия тръба; и мъртвите в Христа ще възкръснат по-напред; ¹⁷ после ние, които сме останали живи, ще бъдем грабнати

заедно с тях в облаците да посрещнем Господа във въздуха; и така ще бъдем всякога с Господа.

¹⁸ И тъй, насърчавайте се един друг с тия думи. **18**
¹ А за годините и времената, братя, няма **5**
 нужда да ви се пише; ² защото вие добре знаете, че Господният ден ще дойде като крадец **2**
 нощем. ³ Когато казват: Мир и безопасност! тогава ще ги постигне внезапно погубление, като болките на непразна жена, и никак няма да избягнат. ⁴ Но вие, братя, не сте в тъмнина, та да ви постигне оня ден като крадец. ⁵ Защото **5**
 вие всички сте синове на светлината, синове на деня: не сме от нощта, нито от тъмнината. ⁶ И тъй, да не спим, както другите, но да бъдем будни и трезвени. ⁷ Защото, които спят, нощем спят, и които се опиват, нощем се опиват; ⁸ а ние, като сме от деня, нека бъдем трезвени и нека облечем за бронен нагръдник вяра и любов и да турим за шлем надеждата за спасение. ⁹ Защото Бог ни е определил не на гняв, но да получим спасение чрез нашия Господ Исус Христос, ¹⁰ Който умря за нас, тъй щото, било че сме живи, или че сме починали, да живеем заедно с Него. ¹¹ Затова насърчавайте се един друг, както и правите. ¹² И молим ви, братя, да признавате тия, които се трудят между вас, като ваши настояници в Господа, и ваши увещатели, ¹³ и да ги почитате твърде много с любов заради делото им. Живейте мирно помежду си. ¹⁴ Молим ви още, братя, увещавайте безчинните, насърчавайте малодушните, поддържайте слабите, бъдете търпеливи към всички. ¹⁵ Внимавайте, *никой* да не връща никому зло за зло; но всякога търсете доброто един на друг и на всичките. ¹⁶ Винаги се радвайте. ¹⁷ Непрестанно се молете. ¹⁸ За всичко благодарете, защото това е Божията воля за вас в Христа Исуса. ¹⁹ Духа не угасвайте. ²⁰ Пророчества не презирайте. ²¹ Всичко изпитвайте; дръжте доброто. ²² Въздържайте се от всякакво зло. ²³ А сам Бог на мира да ви освети напълно; и дано се запазят непокътнати духа, душата и тялото ви без порок, до пришествието на нашия Господ Исус Христос. ²⁴ Верен е Оня, Който ви призовава, та и ще извърши *това*. ²⁵ Братя, молете се за нас. ²⁶ Поздравете всичките братя със света целувка. ²⁷ Заклевам ви в Господа да се прочете това послание на всичките (свети) братя. ²⁸ Благодатта на нашия Господ Исус Христос да бъде с вас. [Амин]

2 Солунци

1 Павел, Сила и Тимотей до солунската църква в Бога, нашия Отец, и Господа Исуса Христа: ² Благодат и мир да бъде на вас от Бога Отца и Господа Исуса Христа. ³ Длъжни сме, братя, всякога да благодарим на Бога за вас, както е и прилично, загдето вярата ви расте премного, и любовта на всеки един от всички вас се умножава един към друг; ⁴ така щото и сами ние се хвалим с вас между Божиите църкви за вашата твърдост и вяра във всичките ви гонения и в неволите, които понасяте: ⁵ *көето е* доказателство на Божия справедлив съд, за да се удостоите за Божието царство, за което и страдате. ⁶ Понеже е справедливо пред Бога да въздаде скръб на ония, които ви оскърбяват, ⁷ а на вас, оскърбените, *да даде* утеха (както и на нас), когато се яви Господ Исус от небето със Своите силни ангели, ⁸ в пламенен огън да даде възмездие на ония, които не познават Бога, и на ония, които не се покоряват на благовестието на нашия Господ Исус. ⁹ Такива ще приемат за наказание вечна погибел от присъствието на Господа и от славното *явление* на Неговата сила, ¹⁰ когато дойде в оня ден да се прослави в Своите светии и да се покаже чуден между всичките повярвали, (*следователно и между вас*, защото вие повярвахте нашето свидетелство). ¹¹ Затова и винаги се молим за вас, дано нашия Бог ви има за достойни за призиването ви и усъвършенствува мощно *във вас* всяко добро желание и *всяко* дело на вярата; ¹² за да се прослави във вас името на нашия Господ Исус, и вие в Него, според благодатта на нашия Бог и Господ Исус Христос.

2 ¹ А колкото за пришествието на нашия Господ Исус Христос и нашето събиране при Него молим ви, братя, ² да не се поклащате лесно от здравия разсъдък, нито да се смущавате било от дух, било от слово, или от послание, уж от нас изпратено, като че ли *вече* е настанал денят на Господа. ³ Никой да не ви измами по никой начин; защото *това няма да бъде*, докато първо не дойде отстъплението и не се яви човекът на греха, синът на погибелта, ⁴ който *така* се противи и се превъзнася над всеки, който се нарича Бог, или на когото се отдава поклонение, щото той седи [както Бог] в Божия храм и представя себе си за Бог. ⁵ Не помнете ли, че когато бях още при вас, аз ви казах това? ⁶ И сега знаете, какво *Го* възпира, да не се открие в своето си време. ⁷ Защото оная тайна, *сиреч*, беззаконието, вече действа, но са-

мо догдето се отмахне отсред оня, който сега я възпира; ⁸ и тогава ще се яви беззаконният, когото Господ Исус ще убие с дъха на устата Си и ще изтреби с явлението на пришествието Си, ⁹ тогава, чието идване се дължи на действието на сатана, *съпроводено* от всякаква сила, знамения, лъжливи чудеса ¹⁰ и с всичката измама на неправдата, между ония, които погиват, защото не приеха да обичат истината, за да се спасят. ¹¹ И затова Бог праща заблуда да действа между тях, за да повярват лъжа, ¹² та да бъдат осъдени всички, които не са повярвали истината, а са имали благоволение към неправдата. ¹³ А ние сме длъжни винаги да благодарим на Бога за вас, възлюбени от Господа братя, загдето Бог отначало ви е избрал за спасение чрез освещение на Духа и вярването в истината; ¹⁴ за което *спасение* ви призова чрез нашето благовестие, за да получите славата на нашия Господ Исус Христос. ¹⁵ И тъй, братя, стойте твърдо и дръжте преданията, които сте научили било чрез *наше* слово или чрез наше послание. ¹⁶ А сам нашият Господ Исус Христос и нашият Бог и Отец, Който ни възлюби и по благодат ни даде вечна утеха и добра надежда, ¹⁷ да утеши сърцата ви и да ги утвърди във всяко добро дело и слово.

3 ¹ Най-после братя, молете се за нас, да напредва бърже Господното слово и да се прославя, както и у вас, ² и да се избавим от неразбраните и нечестивите човеци; защото не във всички има вяра. ³ Но верен е Господ, Който ще ви утвърди и ще ви опази от лукавия. ⁴ И уверени сме в Господа за вас, че и вършите това, и ще вършите това, което заповядваме. ⁵ А Господ да управи сърцата ви в Божията любов и в Христовото търпение. ⁶ Заръчваме ви още, братя, в името на нашия Господ Исус Христос, да страните от всеки брат, който се обхожда безчинно, а не по преданието, което сте приели от нас. ⁷ Понеже сами вие знаете, как трябва да ни подражавате, защото ние не се обходихме безчинно между вас; ⁸ нито даром ядохме хляб у някого, но с труд и усилие работехме нощем и денем, за да не отегчим никого от вас; ⁹ не че нямаме правота, а за да ви представим себе си пример; за да ни подражавате. ¹⁰ Защото и когато бяхме при вас заръчвахме ви това: Ако не иска някой да работи, той нито да яде. ¹¹ Понеже слушаме, какво някои постъпвали безчинно между вас, като не работели нищо, а се месели в чужди работи. ¹² На такива заръчваме и

13 ги увещаваме в *името на* Господа Исуса Христа да работят тихо и да ядат своя си хляб. ¹³ А на вас, братя, да ви не дотегва да вършите добро.

14 ¹⁴ И ако някой не се покорява на нашето слово чрез това послание, забележете го, за да не се събирате с него, с цел да се засрами. ¹⁵ Обаче, недейте го счита за неприятел, а го настав-

лявайте като брат. ¹⁶ А сам Господ на мира да ви дава мир всякога и всякак. Господ да бъде с всички ви. ¹⁷ Поздравът с моята собствена ръка, който е белег на всяко послание, аз, Павел, пиша така: ¹⁸ Благодатта на нашия Господ Исус Христос да бъде с всички вас. [Амин].

1 ТИМОТЕЙ

1 Павел апостол Исус Христов, по заповед на Бога, нашия Спасител, и на Христа **2** Исуса, нашата надежда, ² до Тимотея, истинското ми чадо във вярата; Благодат, милост, мир от Бога Отца и от Христа Исуса, нашия Господ. ³ Както те молих, когато отивах в Македония да останеш в Ефес, за да заръчаш на някои да не предават друго учение, ⁴ нито да внимават на басни и безконечни родословия, които спомагат повече за препирни, а не за Божията *спасителна* наредба чрез вяра, *така правя и сега*. ⁵ А целта на това поръчване е чистосърдечна любов от добра съвест и нелицемерна вяра; ⁶ от които неща някои, като не случиха целта, отклониха се в празнословие, ⁷ и искат да бъдат законоучители, без да разбират нито що говорят, нито що твърдят. ⁸ А ние знаем, че законът е добър, ако го употребява някой законно, ⁹ като знае това, че законът не се налага за праведния, а за беззаконните и непокорните, за нечестивите и грешните, за неблагоговейните и скверните, за убийците на бащи и убийците на майки, за човекоубийците, ¹⁰ за блудниците, мъжеложниците, търгуващите с роби, лъжците, кълнящите се на лъжа, и за всичко друго, що е противно на здравето учение, ¹¹ според славното благовестие на блажения Бог, което ми биде поверено. ¹² Благодаря на Христа Исуса, нашия Господ, Който ми даде сила, че ме счете за верен и ме настани на службата, ¹³ при все, че бях изпърво хулител, гонител и пакостник. Но придобих милост, понеже, като невеж, ¹⁴ сторих това в неверие; ¹⁴ и благодатта на нашия Господ се преумножи *към мене* с вяра и любов в Христа Исуса. ¹⁵ Вярно е това слово и заслужава пълно приемане, че Христос Исус дойде на света да спаси грешните, от които главният съм аз. ¹⁶ Но придобих милост по тая причина, за да покаже Исус Христос в мене, главния *грешник*, цялото Си дълготърпение, за пример на ония, които щяха да повярват в Него за вечен живот. ¹⁷ А на вечния Цар, на безсмъртния, невидимия, единствения Бог, да бъде чест и слава до вечни векове. Амин. ¹⁸ Това заръчване ти предавам, чадо Тимотее, според пророчествата, които първо те посочиха, за да воюваш съобразно с тях доброто войнствуване, ¹⁹ имайки вяра и чиста съвест, която някои, като отхвърлиха ²⁰ отпаднаха от вярата; ²⁰ от които са Именей и Александър, които предадох на сатана, за да се научат да не богохулствуват.

3.11 Или: дяконниците.

¹ И тъй, увещавам, преди всичко, да отправяте молби, молитви, прошения, благодарения за всичките човеци, ² за царе и за всички, които са високопоставени, за да поминем тих и спокоен живот в пълно благочестие и сериозност. ³ Това е добро и благоприятно пред Бога, нашия Спасител, ⁴ Който иска да се спасят всичките човеци и да достигнат до познание на истината. ⁵ Защото има *само* един Бог и един ходай между Бога и човеците, човекът Христос Исус, ⁶ Който, като своевременно свидетелство *за това*, даде Себе Си откуп за всички; ⁷ за което аз бях поставен проповедник и апостол, (истина казвам, не лъжа), учител на езичниците във вярата и истината. ⁸ И тъй, искам мъжете да се молят на всяко място, като издигат ръце свети, а не гневни и препирливи, ⁹ Така и жените да украсяват себе си със скромна премяна, със срамежливост и целомъдрие, не с плетена коса и злато или бисери или скъпи дрехи, ¹⁰ а с добри дела, както прилича на жени, които са се посветили на благочестието. ¹¹ Жената да се учи мълчаливо с пълно подчинение. ¹² А на жената не позволявам да поучава, нито да владее над мъжа, но нека бъде мълчалива. ¹³ Защото първо Адам бе създаден, а после Ева. ¹⁴ И Адам не се излъга; но жената се излъга, та падна в престъпление. ¹⁵ Но пак тя ще се спаси чрез чадородието, ако пребъдат във вяра, в любов и в светост с целомъдрие.

¹ Вярно е това слово: Ако се ревне някому епископство, добро дело желае. ² Прочее, епископът трябва да бъде непорочен, мъж на една жена, самообладан, разбран, порядъчен, честолюбив, способен да поучава, ³ не навикнал на пияни разпавии, не побойник, а кротък, не крамолник, не сребролюбец; ⁴ който управлява добре своя си дом и държи чадата си в послушание с пълна сериозност; ⁵ (защото ако човек не знае да управлява своя си дом, как ще се грижи за Божията църква?) ⁶ да не е нов във вярата, за да се не възгордее и падне под същото осъждане с дявола. ⁷ При това, той трябва да се ползува с добри отзиви и от външните, за да не падне в укор и в примката на дявола. ⁸ Така и дяконите *трябва да бъдат* сериозни, не двуезични, да не обичат много вино, да не бъдат лакоми за гнусна печалба, ⁹ да държат с чиста съвест тайната на вярата. ¹⁰ Също и те първо да се изпитват и после да стават дякони, ако са непорочни. ¹¹ Тъй и жените *им* ¹¹ *трябва да*

бъдат сериозни, не клеветници, самообладани, 12 верни във всичко. ¹² Дяконите да бъдат мъже *всеки* на една жена, и да управляват добре чадата си и домовете си. ¹³ Защото тия, които са служили добре като дякони, придобиват за себе си добро положение и голямо дръзновение 13 във вярата на Христа Исуса. ¹⁴ Надявам се скоро да дойда при тебе; но това ти пиша, ¹⁵ в случай, че закъснея, за да знаеш, как трябва да се обхождат *хората* в Божия дом, който е църква на живия Бог, стълб и подпорка на истината. 16 ¹⁶ И без противоречие, велика е тайната на благочестието: - Тоя, "Който биде явен в плът, Докazan чрез Духа, Виден от ангели, Проповядан между народите, Повярван в света, Възнесен в слава".

4 ¹ А Духът изрично казва, че в послешните времена някои ще отстъпят от вярата, и ще слушат измамнителни духове и бесовски учения, ² чрез лицемерието на човеци, които лъжат, чиято съвест е прегорляла, ³ които запрещават жененето и *заповядват* въздържание от ястия, които Бог създаде, за да се употребяват с благодарение от ония, които вярват и разбират истината. ⁴ Защото всяко нещо, създадено от Бога, е добро, и нищо не е за отхвърляне, ако се приема с благодарение; ⁵ понеже се освещава чрез Божието слово и молитва. ⁶ В това като съветваш братята, ще бъдеш добър служител Исус Христов, хранен с думите на вярата и доброто учение, което си следвал *до сега*. ⁷ А отхвърляй скверните и бабешките басни и обущавай себе си в благочестие. ⁸ Защото телесното обучение е за малко полезно; а благочестието е за всичко полезно, понеже има обещанието и за сегашния и за бъдещия живот. ⁹ Това слово е вярно и заслужава приемане; ¹⁰ понеже за това се трудим и се подвизаваме, защото се надяваме на живия Бог, Който е Спасител на всичките човеци, а най-вече на вярващите. 11, 12 ¹¹ Това заръчвай и учи. ¹² Никой да не презира твоята младост; но бъди на вярващите пример в слово, в поведение, в любов, във вяра, в чистота. ¹³ Докато дойда, внимавай на прочитането, на увещаването и на поучаването. ¹⁴ Не пренебрегвай дарбата, която имаш, която ти се даде, съгласно с пророчеството, чрез ръкополагането от презвитерите. ¹⁵ В това прилежавай, на това се предавай, за да стане явен на всички твоят напредък. ¹⁶ Внимавай на себе си и на поучението *си*, постоянно стъпувай в това; защото, като правиш това, ще спасиш и себе си и слушателите си.

5 ¹ Стар човек не избличавай, а увещавай го като баща, по-младите като братя, ² старите

жени като майки, по-младите като сестри - със съвършена чистота. ³ Почитай вдовиците, които наистина са вдовици. ⁴ Но ако някоя вдовица има чада или внуци, те нека се учат първо да показват благочестие към домашните си и да отдават дължимото на родителите си; защото това е угодно пред Бога. ⁵ А която е истинска вдовица и е останала сама, тя се надява на Бога и постоянно стъпува в молби и в молитви нощем и денем; ⁶ но оная, която живее сладострастно, жива е умряла. ⁷ Заръчвай и това, за да бъдат непорочни. ⁸ Но ако някой не промислява за своите, а най-вече за домашните си, той се е отрекъл от вярата, и от безверник е полош. ⁹ Да се записва само такава вдовица, която не е по-долу от шестдесет години, *която е била* на един мъж жена, ¹⁰ известна по добрите си дела: ако е отхранила чада, ако е приемала странни, ако е умивала нозете на светици, ако е помагала на страдащи, ако се е предавала на всякакво добро дело. ¹¹ А по-младите вдовици не приемай, защото, когато страстите им ги отвърнат от Христа, искат да се омъжат, ¹² та падат под осъждане, защото са се пометнали от първото си убеждение. ¹³ А при това, те навикват *да стоят* празни, да ходят от къща в къща, и не само *да бъдат* празни, но и бърбиви, като се месят в чужди работи и говорят това, което не трябва *да се говори*. ¹⁴ По тая причина, искам по-младите *вдовици* да се омъжат, да раждат деца, да управляват дом, да не дават никаква причина на противника да хули; ¹⁵ защото някои вече са се отклонили и отишли подир сатана. ¹⁶ Ако някой вярващ, *мъж или жена*, има *сродници* вдовици, нека си ги пригледват, та църквата да се не обременява, за да може да пригледва истинските вдовици. ¹⁷ Презвитерите които управляват добре, нека се удостоават с двойна почит, особено ония, които се трудят в словото и поучението, ¹⁸ защото писанието казва: "Да не обвързваш устата на вола, когато вършее"; и: "Работникът заслужа заплатата си". ¹⁹ Против презвитер не приемай обвинение, освен *ако е нанесено* от двама или трима свидетели. ²⁰ Ония, които съгрешават, избличавай пред всички, та и другите да имат страх. ²¹ Пред Бога, пред Христа Исуса и пред избраните ангели ти заръчвам да пазиш тия *заповеди* без предразсъдък и нищо да не вършиш с пристрастие. ²² Не прибързвай да ръкополагаш никого, нито участвуй в чужди грехове. Пази себе си чист. ²³ Не пий вече *само* вода, но употребявай малко вино за стомаха си и за честите си боледувания. ²⁴ Греховете на някои човеци са явни и предвоят ги на съда; а на някои идат

25 отпосле. ²⁵Така и добрите дела *на някои* са явни; а ония, които не са, не могат да се укрият за *винаги*.

6 ¹Който са слуги под игото *на робството*, нека считат господарите си достойни за всяка почит, та да се не хули Божието име и учението. ²И ония, които имат вярващи господари, да не ги презират, за гдето са братя; но толкова повече нека им работят, защото ония, които се ползват *от усърдието им*, са вярващи и възлюбени. Това поучавай и увещавай; ³и ако някой предава друго учение, и не се съобразява със здравите думи на нашия Господ Исус Христос и учението, което е съгласно с благочестието, ⁴той се е възгордял и не знае нищо, а има болничава охота за разисквания и препирни за нищожности, от които произлизат завист, разпри, хули, лукави подозрения, ⁵крамоли между човечи с развратен ум и лишени от истината, които мислят, че благочестието е средство за печалба. ⁶А благочестието със задоволство е голяма печалба; ⁷защото нищо не сме внесли в света, нито можем да изнесем нещо; ⁸а, като имаме прехрана и облекло, те ще ни бъдат доволно. ⁹А които ламтят за обогатяване, падат в изкушение, в примка и в много глупави и вредни страсти, които потопяват човеците в разорение и погибел. ¹⁰Защото сребролюбието е корен на всякакви злини, към което като се стремяха някои, те се отстраниха от вярата, и пронизаха себе си с много скърби, ¹¹Но

ти, човече Божий, бягай от тия неща; и следвай правдата, благочестието, вярата, любовта, търпението, кротостта. ¹²Подвизавай се в добротото войнствуване на вярата; хвани се за вечния живот, на който си бил призван, като си направил добрата изповед пред мнозина свидетели. ¹³Заръчвам ти пред Бога, Който оживява всичко и пред Христа Исуса, Който пред Понтийския Пилат засвидетелствува с добрата изповед, ¹⁴да пазиш *тая* заповед чисто и безукорно до явлението на нашия Господ Исус Христос, ¹⁵което своевременно ще бъде открито от блажения и единствен Властител, Цар на царстващите и Господ на господстващите, ¹⁶Който сам притежава безсмъртие; обитавайки в непристъпна светлина; Когото никои човек не е видял, нито може да види; Комуто да бъде чест и вечна сила. Амин. ¹⁷На ония, които имат богатството на тоя свят, заръчвай да не високоумствуват, нито да се надяват на непостоянното богатство, а на Бога, Който ни дава всичко изобилно да се наслаждаваме; ¹⁸да струват добро, да богатееят с добри дела, да бъдат щедри, съчувствителни, ¹⁹да събират за себе си *имот, който ще бъде* добра основа за в бъдеще, за да се хванат за истинския живот. ²⁰О, ²⁰Тимотее, пази това, което *ти* е поверено, като се отклоняваш от скверните празнословия и противоречия на криво нареченото знание, ²¹на което, като се предадоха някои, отстраниха се от вярата. Благодат да бъде с вас. [Амин]

2 ТИМОТЕЙ

1 Павел, с Божията воля апостол Исус Христос, за *прогласяване* обещания живот, който е в Христа Исуса. ² до Тимотея, възлюбеното ми чадо: Благодат, милост, мир *да бъде с тебе* от Бога Отца и от Христа Исуса, нашия Господ. ³ Благодаря Богу, Комуто още от прародителите си служа с чиста съвест, като непрестанно те споменавам в молитвите си, ⁴ и, като си спомням сълзите ти, копнея ношем и денем да те видя, за да се изпълня с радост. ⁵ Понеже ми е напомнено за твоята нелицемерна вяра, която първо се намираще в баба ти Лоида и в майка ти Евникия, а както съм уверен, ⁶ и в тебе. ⁶ По тая причина ти напомням да разпалваш дарбата от Бога, която имаш чрез полагаването на моите ръце. ⁷ Защото Бог ни е дал дух не на страх, а на сила, любов и себевладение. ⁸ И тъй, не се срамувай да свидетелствуваш за нашия Господ, нито *се срамувай* от мене - затворник за Него, но участвуй в страданията за благовестието по силата *дадена* от Бога, ⁹ Който ни е спасил и призвал със своето призвание, не според нашите дела, а според Своего намерение и според благодатта, дадена нам в Христа Исуса преди вечните времена, ¹⁰ а, която сега откри чрез явлението на нашия Спасител Христос Исус, Който унищожи смъртта и осия живот и безсмъртие чрез благовестията, ¹¹ на което аз бях поставен проповедник, апостол и учител; ¹² за която причина и страдам това. Но не се срамувам; защото зная в Кого съм повярвал, и съм уверен, че Той е силен да опази до оня ден онова, което съм му поверил. ¹³ Дръж образа на здравите думи, които си чул от мене, във вяра и любов, която е в Христа Исуса. ¹⁴ Онова добро нещо, което ти е поверено, опази чрез Светия Дух, който живее в нас. ¹⁵ Ти знаеш това, че всички, които са в Азия, се отвърнаха от мене, от които са Фигел и Ермоген. ¹⁶ Господ да покаже милост към дома на Онисифора, защото той много пъти ме освежаваше, и не се засрами от оковите ми, ¹⁷ но когато беше в Рим, потърси ме старателно и ме намери. ¹⁸ Господ да му даде да намери милост пред Господа в оня ден; а колко служеше в Ефес, ти знаеш твърде добре.

2 ¹ Ти, прочее, чадо мое, заяквай в благодатта, която е в Христа Исуса. ² И каквото си чул от мене при много свидетели, това предай на верни човеци, които да са способни и други да научат. ³ Съучаствуй в страданията като добър войник Исус Христов. ⁴ Никой, служещ

като войник, не се вплита в житейски работи, за да угоди на този, който го е записал за войник. ⁵ И ако се подвизава някой в игрите, не се увенчава, ако не се е подвизавал законно. ⁶ Само трудещият се земеделец трябва пръв да вкуси от плодовете. ⁷ Размишлявай върху това, което *ти* казвам; и Господ ще ти даде да разбереш всичко. ⁸ Помни Исуса Христа, от Давидовото потомство, Който възкръсна от мъртвите според моето благовестие; ⁹ за което страдам до окови, като злодеец. Но Божието слово не се връзва. ¹⁰ Затова аз всичко издържам заради избраните, за да получат и те спасението, което е в Христа Исуса, заедно с вечна слава. ¹¹ Вярно е това слово; "Защото ако сме умрели с Него, то ще и да живеем с Него; ¹² Ако устоим, то ще и да царуваме с Него; ако се отричаме от Него, и той ще се отрече от нас; ¹³ ако сме неверни, Той верен остава; защото не може да се отрече от Себе Си". ¹⁴ Това им напомнявай и заръчвай им пред Господа да не влизат в препирни за дребнавости, което никак не ползува, а е за развращаване на слушателите. ¹⁵ Старай се да се представиш одобрен пред Бога работник, който няма от що да се срамува, като излагаш право словото на истината. ¹⁶ А отдалечавай се от скверните празнословия, защото те ще отиват още по-далеч в нечестие, ¹⁷ и учението на *такива* ще разяжда като живеница; от които са Именей и Филет, ¹⁸ които се отстраниха от истината, като казват, че възкресението е вече станало, та събарят вярата на някои. ¹⁹ Но твърдата основа, *положена* от Бога, стои, имайки тоя печат: Господ познава Своите Си, и: Всеки, който изповяда Господното име, да отстъпи от неправдата. ²⁰ А в един голям дом съдовете не са само златни и сребърни, но и дървени и пръстни; и едни са за почтена *употреба*, а други за непочтена. ²¹ Прочее, ако някой очисти себе си от тия *заблуждения*, той ще бъде съд за почтена *употреба*, осветен, полезен на стопанина, приготвен за всяко добро дело. ²² Но отбягвай младежките страсти; и заедно с тия, които призовават Господа от чисто сърце, следвай правдата, вярата, любовта, мира. ²³ А отричай се от глупавите и просташките разисквания, като знаеш, че пораждат крамоли. ²⁴ А Господният слуга не бива да е крамолник, но трябва да бъде кротък към всичките, способен да поучава, търпелив; ²⁵ с кротост да увещава противниците, та дано би им дал Бог покаяние, за да познаят истината ²⁶ и да изтрезнеят, *като се изба-*

вят от примката на дявола, (от когото са уловени живи), за да вършат Божията воля.

3 ¹А това да знаеш, че в последните дни ще настанат усилни времена. ²Защото човеците ще бъдат себелюбиви, сребролюбиви, надменни, горделиви, хулители, непокорни на родителите, неблагодарни, нечестиви, ³без семейна обич, непримирими, клеветници, невъздържни, свирепи, неприятелни на доброто, ⁴предатели, буйни, надути, повече сластолюбиви, а не боголюбиви, ⁵имащи вид на благочестие, но отречени от силата му; тоже от такива страни. ⁶Защото от тях са ония, които се вмъкват в домовете и подмамват обременени с грехове женища, водени от различни страсти, ⁷които всякога се учат, а никога не могат да дойдат в познание на истината. ⁸И както Яний и Ямврий се възпротивиха на Моисея, така и те се противят на истината, човеци с покварен ум, извратени във вярата. ⁹Но те няма да успеят повече; защото безумието им ще стане известно на всичките, както се откри *безумието* и на тия двама. ¹⁰А ти си последвал моето учение, поведение, прицелна точка, вярата ми, дълготърпението, любовта, твърдостта, ¹¹гоненията, страданията; какви неща ме сполетяха в Антиохия, в Икония, в Листра; какви гонения издържах; и от всички тях ме избави Господ. ¹²Но и всички, които искат да живеят благочестиво в Христа Исуса, ще бъдат гонени. ¹³А нечестиви човеци и измамници ще се влошават повече и повече, като мамят и бъдат мамени. ¹⁴А ти постоянно в това, което си научил и за което си бил убеден, като знаеш от какви лица си се научил, ¹⁵и че от детинство знаеш свещените писания, които могат да те *направят* мъдър за спасение чрез вяра в Христа Исуса. ¹⁶Всичкото писание е боговдъхновено и полезно за поука, за изобличение, за поправление, за наставление в правдата; ¹⁷за да бъде Божият човек усъвършенствуван, съвършено приготвен за всяко добро дело.

4 ¹Заръчвам ти пред Бога и пред Христа Исуса, Който ще съди живите и мъртвите, и пред ²*вид* на явлението Му и царуването му: ²пропо-

вядвай словото, настоявай на време и без време, изобличавай, порицавай, увещавай, с голямо търпение и непрестанно поучаване. ³Защото ще дойде време, когато няма да търпят здравото учение; но, понеже ги сърбят ушите, ще си натрупат учители по своите страсти, ⁴и, като отвърнат ушите си от истината, ще се обърнат към басните. ⁵Но ти бъди разбран във всичко, понеси страдание, извърши делото на благовестител, изпълнявай службата си. ⁶Защото аз вече ставам принос, и времето на отиването ми настава. ⁷Аз се подвизах в доброто войнствуване, попрището свърших, вярата опазих; ⁸отсега нататък се пази за мене венецът (правдата), който Господ, праведният Съдия, ще ми въздаде в оня ден; и не само на мене, но и на всички, които са обикнали Неговото явление. ⁹Постарай се да дойдеш скоро при мене; ¹⁰защото Димас ме остави, като обикна сегашния свят; той отиде в Солун, Крискент в Галатия, а Тит в Далмация. ¹¹Само Лука е при мене. Вземи Марка и доведи го със себе си, защото ми е полезен в службата. ¹²А Тихика пратих в Ефес. ¹³Когато дойдеш, донеси япунджака, който съм оставил в Трояда при Карпа, и книгите, а особено пергаментите. ¹⁴Медникарят Александър ми стори много зло; Господ ще му върне по делата му; ¹⁵от когото и ти се пази, защото той много се противи на нашите думи. ¹⁶При първата ми защита никой не взе моята страна, но всичките ме оставиха; дано не им се счете *това за грях*. ¹⁷Но Господ беше с мене и ме укрепил, за да се прогласи напълно посланието чрез мене, и да чуят всичките езичници; и аз бях избавен от лъвови уста. ¹⁸Господ ще ме избави от всяко дело на лукавия и ще ме спаси *и въведе* в небесното Си царство; Комуто да бъде слава във вечни векове. Амин. ¹⁹Поздрави Прискила и Акила и Онисифоровия дом. ²⁰Ераст остана в Коринт, а Трофима оставих болен в Милит. ²¹Постарай се да дойдеш преди зимата. Поздравяват те Евул, Пуд, Лин, Клавдия и всичките братя. ²²Господ да бъде с твоя дух. Благодат да бъде с вас. [Амин].

ТИТ

1 Павел, слуга Божий и апостол Исус Христов за *подпомагане* вярата на Божиите избрани и познаване на истината, която е по благочестието, ² в надежда за вечен живот, който преди вечни времена е обещал Бог, Който не лъже, ³ а в своите времена яви словото Си чрез посланието, поверено на мене по заповед на Бога, нашия Спасител, ⁴ до Тита, истинното ми чадо по общата ни вяра: Благодат и мир *да бъде с тебе* от Бога Отца и Христа Исуса, нашия спасител. ⁵ Оставих те в Крит по тая причина, да туриш в ред недовършеното и да поставиш презвитери във всеки град, както аз ти поръчах; ⁶ ако е някой непорочен, на една жена мъж, и има вярващи чада, които не са обвинени в разпуснат живот или непокорство. ⁷ Защото епископът трябва да бъде непорочен, като Божий настойник, не своеволен, нито гневлив, нито навикнал на пияни разправии, нито побойник, нито да е лаком за гнусна печалба; ⁸ а гостолобив, да обича доброто, разбран, праведен, благочестив, самообладан; ⁹ който да държи вярното слово според както е било научно, за да може и да увещава със здравето учение, и да опровергава ония, които противоречат. ¹⁰ Защото има мнозина непокорни човеци, празнословци и измамници, а особено от обрязаните, ¹¹ чиито уста трябва да се затулят, човеци, които извращат цели домове, като учат за гнусна печалба това, което не трябва *да учат*. ¹² Един от тях, някой си техен пророк е казал: "Критяните са винаги лъжци, зли зверове, лениви търбуси". ¹³ Това свидетелство е вярно. По тая причина изобличавай ги строго, за да бъдат здрави във вярата ¹⁴ и да не дадат внимание на юдейски басни и на заповеди от човеци, които се отвръщат от истината. ¹⁵ За чистите всичко е чисто; а за осквернените и невярващите нищо няма чисто, но и умът им и съвестта им са осквернени. ¹⁶ Твърдят, че познават Бога, но с делата си се отричат *от Него*, като са мръсни и непокорни, неспособни за какво и да било добро дело.

2 ¹ Но ти говори това, което приляга на здравето учение, *именно*: ² Старците да бъдат самообладани, сериозни, разбрани, здрави във вярата, в любовта, в търпението; ³ също и старите жени да имат благоговейно поведение, да не са клеветници, нито предадени много на винопийство, да поучават това, което е добро; ⁴ за да учат младите жени да обичат мъжете си и де-

цата си, ⁵ да са разбрани, целомъдри, да работят у домовете си, да са благи, подчинени на мъжете си, за да не се хули Божието учение. ⁶ Така и момците увещавай да бъдат разбрани. ⁷ Във всичко показвай себе си пример на добри дела; в поучението си *показвай* искреност, сериозност, ⁸ здраво и неукорно говорене, за да се засрами противникът, като няма какво лошо да каже за нас. ⁹ *Увещавай* слугите да се покоряват на господарите си, да *им* угождават във всичко, да им не противоречат, ¹⁰ да не присвояват чуждо, а да показват винаги съвършена вярност; за да украсяват във всичко учението на Бога, на нашия Спасител. ¹¹ Защото се яви Божията благодат, спасителна за всичките човеци, ¹² и ни учи да се отречем от нечестието и от световните страсти и да живеем разбрано, праведно и благочестиво в настоящия свят°, ¹³ очикайки блажената надежда, славното явление на нашия велик Бог и Спасител Исус Христос, ¹⁴ Който даде Себе Си за нас, за да ни изкупи от всяко беззаконие и очисти за Себе Си люде за Свое притежание, ревностни за добри дела. ¹⁵ Така говори, увещавай и изобличавай с пълна власт. Никой да те не презира.

3 ¹ Напомняй им да се покоряват на началствата и властите, да *ги* слушат и да бъдат готови за всяко добро дело, ² да не злословят никого, да не бъдат крамолници, да бъдат нежни и да показват съвършена кротост към всичките човеци. ³ Защото и ние някога бяхме несмислени, непокорни, измамвани и поробени на разни страсти и удоволствия, и като живеехме в злоба и завист, бяхме омразни, и се мразехме един друг. ⁴ Но когато се яви благодатта на Бога, нашия Спасител, и Неговата любов към човеците, ⁵ Той ни спаси не чрез праведни дела, които ние сме сторили, но по Своята милост чрез окъпването, *сиреч*, новородението и обновяването на Светия Дух, ⁶ когото изля изобилно върху нас чрез Исуса Христа, нашия Спасител, ⁷ та, оправдани чрез Неговата благодат, да станем, според надеждата, наследници на вечния живот. ⁸ Вярно е това слово. И желая да настояваш върху това, с цел ония, които са повярвали в Бога, да се упражняват старателно в добри дела. Това е добро и полезно за човеците. ⁹ А отбягвай глупавите разисквания, родословия, препирни и карания върху закона, защото те са безползни и суетни. ¹⁰ След като съветваш един два пъти човек, който е раздорник, оста-

11 ви го, ¹¹като знаеш, че такъв се е извратил и
12 съгрешава, та от само себе си е осъден. ¹²Когато
изпратя до тебе Артема или Тихика, поста-
рай се да дойдеш при мене в Никопол, защо-
13 то съм решил там да презимувам. ¹³Погрижи
се да изпратиш на път законника Зина и Апо-
14 лоса, тъй щото да не им липсва нищо. ¹⁴Нека

се учат и нашите да се упражняват старателно
в *такива* добри дела, за да не бъдат безплодни,
в *посрещане* необходимите нужди. ¹⁵Поздравя- 15
ват те всички, които са с мене. Поздрави ония,
които ни любят във вярата. Благодат да бъде с
всички ви. [Амин]

ФИЛИМОН

1 Павел, затворник за Христа Исуса и брат
2 Тимотей, до нашия любезен съработ-
3 ник Филимон ² и до сестра Апфия и до
4 нашия сподвижник Архип и до твоята домашна
5 църква: ³ Благодат и мир да бъде на вас от Бо-
6 га, нашия Отец и Господа Исуса Христа. ⁴ Вина-
7 ги благодаря на моя Бог, когато те споменавам
8 в молитвите си, ⁵ като слушам за твоята любов
9 и за вярата, която имаш към Господа Исуса, и
10 *която показваш* към всичките светии. ⁶ *Молит-*
11 *ствувам* щото това общение в твоята вяра да
12 действува така, та да познаят те всичкото доб-
13 ро, което е в нас, за *слава на* Христа. ⁷ Защото
14 съм имал голяма радост и утеха поради твоя-
15 та любов, понеже сърцата на светиите се осве-
16 жаваха чрез тебе, брате. ⁸ Затова, ако и да имам
17 *право с* голямо дръзновение в Христа да ти за-
18 повядам това, което подобава, ⁹ пак, заради лю-
19 бовта, предпочитам да те моля. Аз прочее, кой-
20 то съм Павел старец, а сега и затворник за Хри-
21 ста Исуса, ¹⁰ ти се моля за моето чадо Ониси-
22 ма°, когото родих в оковите си, ¹¹ който беше
23 някога безполезен на тебе, а сега полезен и на
24 тебе и на мене; ¹² когото ти пращам назад лич-
25 но, сиреч, самото ми сърце, ¹³ Аз бих обичал да
го задържа при себе си, да ми слугува вместо те-
бе, *като съм* в окови за благовестието; ¹⁴ но без
да зная твоето мнение не искам да сторя нищо,
за да не бъде твоята добрина като от принуж-
дение, но самоволна. ¹⁵ Защото може би за то-
ва той да се е отлъчил *от тебе* за малко време,
за да го имаш за винаги, ¹⁶ не вече като слуга,
но повече от слуга, като брат, особено възлю-
бен на мене, а колко повече на тебе, и по плът
и в Господа! ¹⁷ И тъй, ако ме считаш за съдруж-
ник, приеми него като мене. ¹⁸ И ако те е в нещо
онеправдал, или *ти* дължи нещо, мини това на
моя сметка; ¹⁹ аз, Павел, пиша това с ръката си:
Аз ще платя, - да ти не кажа, че ти ми дължиш и
сам себе си. ²⁰ Да! брате, нека имам тая печалба
от тебе в Господа; освежавай сърцето ми в Хри-
ста. ²¹ Уверен в твоята послушност; аз ти пиша и
зная, че ще сториш и повече, отколкото ти каз-
вам. ²² А между това приготви ми стая, понеже
се надявам, че ще ви бъде подарен чрез молит-
вите ви. ²³ Поздравяват те Епафрас, който е за-
творен с мене заради Христа Исуса, ²⁴ също и
моите съработници, Марко, Аристарх, Димас и
Лука. ²⁵ Благодатта на нашия Господ Исус Хри-
стос да бъде с духа на всички ви. Амин.

1.10 Значи: Полезен.

ЕВРЕИ

1 **Б**ог Който при разни частични *съобщения*,
и по много начини, е говорил в старо
2 време на бащите ни чрез пророците, ² в
края на тия дни говори нам чрез Сина, Кого-
то постави наследник на всичко, чрез Когото и
3 направи световите, ³ Който, бидейки сияние на
Неговата слава, и отпечатък на Неговото съще-
ство, и държейки всичко чрез Своето могъщо
слово, след като извърши [чрез Себе Си] очи-
щение на греховете, седна отдясно на Величие-
4 то на високо, ⁴ и стана толкова по-горен от ан-
гелите, колкото името, което е наследил, е по-
5 горно от тяхното. ⁵ Защото, кому от ангелите е
рекъл *Бог* някога: - "Ти си Мой Син, Аз днес
Те родих"; и пак: "Аз ще Му бъда Отец, и Той
6 ще ми бъде Син"? ⁶ А когато пък въвежда Пъ-
рвородния във вселената, казва: - "И поклоне-
7 те се Нему, всички Божии ангели". ⁷ И за ан-
гелите казва: - "Който прави ангелите Си *сил-
ни като* ветрове, И служителите Си *като* огнен
8 пламък"; ⁸ А за Сина казва: - "Твоят престол, о
Боже, е до вечни векове; И скиптърът на Твое-
9 то царство е скиптър на правота. ⁹ Възлюбил си
правда, и намразил си беззаконие; За това, Бо-
же, Твоят Бог Те е помазал с мир на радост по-
10 вече от Твоите събрата". ¹⁰ и пак: "В началото
Ти, Господи, си основал земята, И дело на Тво-
11 ите ръце е небото; ¹¹ Те ще изчезнат, а Ти пребъ-
дваш; Да! те всички ще овехтеят като дреха, ¹² И
12 като одежда ще ги свиеш, И те ще бъдат измене-
ни; Но Ти си същият, И Твоите години няма да
13 се свършат. ¹³ А кому от ангелите е рекъл няко-
га: - "Седи отдясно Ми Докле положи враговете
14 ти за твое подножие"? ¹⁴ Не са ли те всички слу-
жебни духове, изпращани да слугуват на ония,
които ще наследят спасение?"

2 ¹ Затова ние сме длъжни да внимаваме по-
вече на туй, което сме чули, да не би да го изгу-
2 бим някога. ² Защото, ако словото, изговорено
чрез ангели, стана твърдо и всяко престъпле-
ние и непокорство получи справедлива отпла-
3 та, ³ то как ще избегнем ние, ако пренебрегнем
едно толкова велико спасение, което, от нача-
4 ло прогласено от Господа, се потвърди между
нас от тия, които бяха *го чули*; ⁴ като му свиде-
телствуваше и Бог чрез знамения и чудеса, чрез
5 разни велики дела и чрез раздаване Светия Дух
по волята Си? ⁵ Защото не на ангели подчини
6 той бъдещия свят, за който говорим; ⁶ но някой
е засвидетелствувал нейде, като е казал: "Що е
7 човек, та да го помниш, Или човешки син, та
да го посещаваш? ⁷ Ти си го направил *само мал-*

ко по-долен от ангелите, Със слава и чест си го
увенчал, И поставил си го над делата на ръце-
те Си; ⁸ Всичко си подчинил под нозете му". И ⁸
като му е подчинил всичко, не е оставил нищо
неподчинено нему, обаче сега не виждаме още
да му е всичко подчинено. ⁹ Но виждаме Ис- ⁹
уса, Който е бил направен малко по-долен от
ангелите, че е увенчан със слава и чест пора-
ди претърпяната смърт, за да вкуси смърт с Бо-
жията благодат, за всеки човек. ¹⁰ Защото беше ¹⁰
уместно, щото Онзи, заради Когото е всичко, и
чрез Когото е всичко, като привежда много си-
нове в слава, да усъвършенствува чрез страда-
ния начинателя на тяхното спасение. ¹¹ Понеже ¹¹
и Оня, Който осветява, и ония, които се осве-
щават, всички са от Едного; за която причина
Той не се срамува да ги нарича братя. ¹² казвай- ¹²
ки: "Ще възвестявам името Ти на братята Си;
Ще Те хваля всред събранието"; ¹³ и пак: - "Аз ¹³
на Него ще уповавам" и пак: - "Ето Аз и децата,
които Ми е дал Бог". ¹⁴ И тъй, понеже децата са ¹⁴
същества от общата плът и кръв то и Той, по-
добно *на тях*, взе участие в същото, за да уни-
щожи чрез смъртта този, който има властта, си-
реч, дявола, ¹⁵ и да избави всички ония, които, ¹⁵
поради страха от смъртта, през целия си живот
са били подчинени на робство. ¹⁶ (Защото, наистина, ¹⁶
Той не помогна на ангелите, но помогна
на Авраамовото потомство). ¹⁷ Затова трябваше ¹⁷
да се оприличи във всичко на братята Си,
за да бъде милостив и верен първосвещеник в
отношение към Бога, за да извърши умили-
ствие за греховете на людете. ¹⁸ Понеже в това ¹⁸
дето и сам Той пострада като изкушен, може и
на изкушаваните да помага.

¹ Затова, свети братя, участници на небесно- **3**
то звание, размислете за апостола и първосве-
щеника, Когото ние изповядваме, Исуса; ² Кой- ²
то бе верен на Този, Който Го постави, както
беше и Моисей в целия негов дом. ³ Понеже ³
Той се удостои със слава *толкоз* по-голяма от
Моисеевата, колкото е по-голяма почитта що
има оня, който е строил къщата, от *почитта*
що има къщата. ⁴ Защото всяка къща се строи ⁴
от някого; а Тоя, Който е устроил всичко, е Бог.
⁵ И Моисей беше верен в целия Божий дом, ка- ⁵
то слуга, за да засвидетелствува за онова, кое-
то щеше да се говори *по-после*; ⁶ а Христос, като ⁶
Син, *беше верен* над Неговия дом. Неговият дом
сме ние, ако удържим до край дръзнението и
похвалата на надеждата си. ⁷ Затова, както каз- ⁷
ва Светият Дух: - "Днес, ако чуете гласа му, ⁸ Не ⁸

закоравявайте сърцата си както в преогорчението, Както в деня на изкушението в пустинята, ⁹ Гдето бащите ви *Ме* изкусиха, изпитаха *Ме*. И ¹⁰ видяха делата Ми четиридесет години. ¹⁰ Затова, възнегодувах против това поколение. И рекох: Всякога се заблуждават със сърцата си, Те не са познали Моите пътища; ¹¹ Така се заклех в гнева Си: Те няма да влязат в Моята почивка”. ¹² Внимавайте братя, да не би да има в някого от вас нечестиво, невярващо сърце, което да отстъпи от живия Бог; ¹³ но увещавайте се един друг всеки ден, докле още е ”днес”, да не би някой от вас да се закорави чрез измамата на греха. ¹⁴ Защото ние участвуваме в Христа, ако удържим твърдо до край първоначалната си увереност: ¹⁵ докато се казва: - ”Днес, ако чуете гласа Му, Не закоравявайте сърцата си както в преогорчението”. ¹⁶ Защото кои, като чуха, *Го* преогорчиха? Не всички ли ония, които излязоха от Египет чрез Моисея? ¹⁷ А против кои негодува четиридесет години? Не против ония ли, които съгрешиха, и чиито трупове паднаха в пустинята? ¹⁸ На кои още се закле, че няма да влязат в Неговата почивка? Не на ония ли, които бяха непокорни? ¹⁹ И тъй виждаме, че поради неверието си те не можаха да влязат.

4 ¹ И тъй, понеже ни остава обещание да влезем в Неговата почивка, нека се боим да не би да се открие, че някой от вас не е достигнал *до нея*. ² Защото на нас се донесе едно благовестие, както и на тях; но словото, което те чуха, не ги ползува, понеже не се съедини чрез вяра в ония, които го чуха. ³ Затова ние, повярвалите, влезаме в тая почивка; както рече *Бог*: - ”Така се заклех в гнева Си: Те няма да влязат в Моята почивка”; ако и да са били свършени делата *Му* още при основаването на света. ⁴ Защото нейде си е говорил за самия *ден* така: ”И почина си Бог на седмия ден от всичките Си дела”; ⁵ а пък на това място: ”Няма да влязат в Моята почивка”. ⁶ И тъй, понеже остава да влязат някои в нея, а ония, на които от по-напред се благовести, не са влезли поради неверието^о си, ⁷ *затова* Той пак определя един ден, ”днес”, като казва толкоз време по-после чрез Давида, както вече рекохме: ”Днес, ако чуете Неговия глас, Не закоравявайте сърцата си”. ⁸ Защото, ако Исус *Навиев* беше им дал почивка, *Бог* не би говорил след това за друг ден. ⁹ Следователно, за Божиите люде остава една съботна почивка^о. ¹⁰ Защото оня, който е влязъл в Неговата почивка, той си е починал от своите дела, както и Бог от Своите Си. ¹¹ Затова нека се постареем да влезем в тая почивка, за да не падне някой в *то-*

ва, да дава същия пример на неверие. ¹² Защото Божието слово е живо, деятелно, по-остро от всеки меч остър и от двете страни, пронизва до разделяне душата и духа, ставите и мозъка, и издирва помислите и намеренията на сърцето. ¹³ И няма създание, което да не е явно пред *Бога*; но всичко е голо и разкрито пред очите на Този, на Когото има да отговаряме. ¹⁴ И тъй, като имаме велик Първосвещеник Исуса, Божия Син, Който е преминал до *най-високите* небеса, нека държим това, което сме изповядали. ¹⁵ Защото нямаме *такъв* първосвещеник, Който да не може да състрадава с нас в нашите немощи, а *имаме Един*, Който е бил във всичко изкушен като *нас*, но пак без грях. ¹⁶ Затова, нека пристъпваме с дръзновение към престола на благодатта, за да придобием милост, и да намерим благодат, *която* да помага благовременно.

5 ¹ Защото всеки първосвещеник, като е взет измежду човеците, се поставя да принася дарове и жертви на Бога за греховете на човеците, ² *такъв първосвещеник*, който може да състрадава с невежите и заблудилите, защото и сам той е обиколен с немощ, ³ и затова е длъжен да принася жертва за греховете, както за людете, така и за себе си. ⁴ А *както* никой не взема на себе си тая почит, освен когато бъде призван от Бога, както бе Аарон, ⁵ така и Христос не присвои на Себе Си славата да стане първосвещеник, а *Му я даде* Оня, Който *Му* е казал: ”Ти си Мой Син. Аз днес Те родих”; ⁶ както и на друго място казва: ”Ти си свещеник до века Според чина Мелхиседеков” ⁷ *Тоя Христос* в дните и плътта Си, като принесе със силен вик и със сълзи молитви и молби на Този, Който можеше да го избави от смърт, и като биде послушан поради благоговението Си, ⁸ ако и да беше Син, пак се научи на послушание от това, което пострада, ⁹ и като се усъвършенствува, стана причина за вечно спасение за всички, които *Му* са послушни, ¹⁰ наречен от Бога първосвещеник според Мелхиседековия чин. ¹¹ Върху това имаме да кажем много неща и мъчни за поясняване, защото сте станали тъпи в слушане. ¹² Понеже докато вие трябваше *до сега*, ¹² според *изтеклото* време, и учители да станете, имате нужда да ви учи някой изново най-елементарните начала на Божиите словеса, и достигнахте да имате нужда от мляко, а не от твърда храна. ¹³ Защото всеки, който се храни с мляко, е неопитен в учението за правдата, понеже е младенец; ¹⁴ а твърдата храна е за пълнолетните, които чрез упражнение са обучили чувствата си да разпознават доброто и злото.

6 ¹ Поради това, нека оставим първоначално-
то учение за Христа и нека се стремим към
съвършенство, без да полагаме изново за осно-
ва покаяние от мъртви дела, вяра в Бога, ² уче-
ние за кръщения, за ръкополагане, за възкре-
сяване на мъртви и за вечен съд. ³ И това ще
сторим, ако Бог позволи. ⁴ Защото за тия, ко-
ито веднъж са били просветени, и са вкусили
от небесния дар, и са станали причастници на
5 Светия Дух ⁵ и са вкусили, колко е добро Бо-
жието слово, *още са вкусили* и от великите дела,
6 *които въвеждат* бъдещия век, ⁶ а са отпаднали,
невъзможно е да се обновят пак и доведат до
покаяние, докато разпъват втори път в себе си
7 Божия Син и Го опозоряват. ⁷ Защото земята,
която се е поила от дъжда, що пада често на нея,
и която ражда трева полезна на тия, за които се
и обработка, получава благословение от Бога;
8 ⁸ но ако ражда тръни и репей, отхвърля се; тя
скоро ще се прокълне, и сетнината ѝ е да се из-
9 гори. ⁹ Обаче, ако и да говорим така, надяваме
се от вас, възлюбени, за нещо по-добро, *нещо*,
10 което води към спасението. ¹⁰ Защото Бог не е
неправеден, та да забрави това, което извър-
шихте и любовта, която показахте към Него-
вото име, като послужихте и още служите на
11 светиите. ¹¹ И желаем всеки от вас да показва
същото усърдие за пълна увереност в надежда-
та до край; ¹² да не бъдете лениви, но да подра-
жавате ония, които чрез вяра и устояване на-
13 следяват обещаните *благословения*. ¹³ Защото,
когато Бог даваше обещание на Авраама, поне-
же нямаше никого по-голям, в когото да се за-
14 кълне, закле се в Себе Си, казвайки: ¹⁴ "Наисти-
на ще те благословя премного и ще те умножа и
преумножа". ¹⁵ И така, *Авраам*, като устоя, по-
15 лучи обещаното. ¹⁶ Защото *както*, човеците се
кълнат в някого по-голям *от тях*, и клетвата,
16 *дадена* в потвърждение *на думата*, туря край на
всеки спор между тях, ¹⁷ *така* и Бог, като ис-
каше да покаже по-пълно на наследниците на
обещанието, че намерението Му е неизменимо,
18 си послужи с клетва, ¹⁸ така щото чрез две неиз-
меними неща, в които не е възможно за Бога
да лъже, да имаме голямо насърчение ние, ко-
ито сме прибягнали да се държим за поставена-
19 та пред нас надежда; ¹⁹ която имаме за душата
като здрава и непоколебима котва, която про-
20 никва в това, което е отвътре завесата; ²⁰ гдето
Исус като предтеча влезе за нас, и стана първо-
свещеник до века според Мелхиседековия чин.

7 ¹ Защото този Мелхиседек, салимски цар,
свещеник на Всевишния Бог, Който срещна Ав-
раама, когато се връщаше от поражението на
2 царете и го благослови, ² комуто Авраам отдели

и десетък от всичката *плячка* - тоя, който е пъ-
рво, по значението *на името му*, цар на правда,
а после и салимски цар, цар на мир, ³ - без ба- 3
ща, без майка, без родословие, без да има или
начало на дни, или край на живот, но оприли-
чен на Божия Син, остава за винаги свещеник.
4 А помислете, колко велик беше тоя човек, ко- 4
муто патриарх Авраам даде и десетък от най-
добрата плячка. ⁵ Защото, докато ония от Ле- 5
виевите потомци, които приемат свещенство-
то, имат заповед по закона да вземат десетък
от людете, сиреч, от братята си, ако и тия да са
произлезли от чреслата на Авраама, ⁶ той, оба- 6
че, който не е произлязъл от техния род, взе
десетък от Авраама и благослови този, кому-
то бяха дадени обещанията. ⁷ А безспорно по- 7
долният се благославя от по-горния. ⁸ И в еди- 8
ния случай смъртните човеци вземат десетък,
а в другия - тоя, за когото се свидетелствува,
че живее. ⁹ И, тъй да кажа, сам Левий, който 9
взема десетък, даде десетък чрез Авраама; ¹⁰ за- 10
щото беше още в чреслата на баща си, кога-
то Мелхиседек срещна *Авраама*. ¹¹ Прочее, ако 11
би имало съвършенство чрез левитското све-
щенство (защото под него людете получиха за-
кона), каква нужда *е имало* вече да се издигне
друг свещеник, според Мелхиседековия чин, и
да се не счита според Аароновия чин? ¹² Защо- 12
то, ако се промени свещенството, по необходи-
мост става промяна и на закона. ¹³ Понеже тоя, 13
за когото се казва това, принадлежи на дру-
го племе, от което никой не е служил на олта-
ра. ¹⁴ Защото е известно, че нашият Господ про- 14
излезе от Юдовото племе, относно което пле-
ме Моисей не каза нищо за свещеници. ¹⁵ То- 15
ва, *що казваме*, става още по-явно, тъй като по
подобие на Мелхиседека се издига друг свеще-
ник, ¹⁶ Който се установи не по закон, *изразен* 16
в плътска заповед, но по силата на един без-
конечен живот; ¹⁷ защото *за Него* свидетелству- 17
ва: "Ти си свещеник до века Според чина Мел-
хиседеков"; ¹⁸ защото *по тоя начин* се унищо- 18
жава по-предишната заповед, поради нейната
слабост и безполезност, ¹⁹ (понеже законът не 19
е усъвършенствувал нищо), и се въвежда една
по-добра надежда, чрез която се приближава-
ме при Бога. ²⁰ И колкото *е важно това*, че Той 20
не *е станал свещеник* без заклеване, ²¹ (защото 21
те ставаха свещеници без заклеване, а Той със
заклеване от страна на Този, Който Му казва:
"Господ се закле и не ще се разкае"), *като каза:*
Ти си свещеник до века, ²² толкоз на по-добър 22
завет Исус стана поръчител. ²³ При това, по- 23
ставените свещеници са били мнозина, защото
смъртта им пречеше да продължават *в чина си*,

24 ²⁴ но Той, понеже пребъдва вечно, има священ-
 25 ство, което не преминава на друго. ²⁵ Затова и
 може съвършено да спасява тия, които дохождат
 при Бога чрез Него, понеже всякога живее
 26 да ходатайства за тях. ²⁶ Защото такъв първо-
 свещеник ни трябваше: свет, невинен, непоро-
 чен, отделен от грешните и възвисен по-горе от
 27 небесата; ²⁷ Който няма нужда всеки ден, като
 ония първосвещеници, да принася жертви пър-
 во за своите грехове, после за *греховете* на лю-
 дете; защото стори това веднъж за винаги, като
 28 принесе Себе Си. ²⁸ Защото законът поставя за
 първосвещеници немощни човеци; а думите на
 клетвата, която беше подир закона, *поставят*
 Сина, Който е усъвършенствуван за винаги.

8 ¹ А от това, което казваме, ето що е сми-
 сълтът: Ние имаме такъв първосвещеник, Кой-
 то седна отдясно на престола на Величието в
 2 небесата, ² служител на светилището и на истинската
 скиния, която Господ е поставил, а не
 3 човек. ³ Защото всеки първосвещеник се поста-
 вя да принася и дарове и жертви; затова, нуж-
 но е и Той *първосвещеник* да има нещо да при-
 4 нася. ⁴ А ако беше на земята, Той не щеше ни-
 то да бъде свещеник, защото има *такива*, ко-
 5 ито принасят даровете според закона; ⁵ (който
 служат на *онова, което е само* образ и сянка на
 небесните неща, както бе заповядано на Мои-
 сея, когато щеше да направи скинията; защо-
 то: "Внимавай", му каза Бог, "да направиш всич-
 6 ко по образаца, който ти бе показан на плани-
 ната"), ⁶ но на дело *Христос* е получил служе-
 ние толкоз по-превъзходно, колкото и завета,
 на който Той е ходатай, е по-превъзходен, ка-
 то узаконен върху по-превъзходни обещания.
 7 ⁷ Защото, ако оня първи *завет* е бил без недо-
 статък, *Бог* не би търсил място за втори. ⁸ А на-
 8 против, когато порицава *израилтяните*, казва:
 "Ето, идат дни, казва Господ, Когато ще заклю-
 ча с Израилевия дом и с Юдовия дом нов завет;
 9 ⁹ Не такъв завет, какъвто направих с бащите им
 В деня, когато ги хванах за ръка, за да ги из-
 веда из Египетската земя; Защото те не устоя-
 ха в завета Ми, И аз ги оставих, казва Господ.
 10 ¹⁰ Защото, ето заветът, който ще направя с Из-
 раилевия дом След ония дни, казва Господ: Ще
 положи законите Си в ума им И ще ги напиша в
 сърцата им; аз ще бъда техен Бог, И те ще бъдат
 11 мои люде; ¹¹ И няма *вече* да учат всеки съграж-
 данина си И всеки брата си, като му казват: По-
 знай Господа; Защото всички ще Ме познават,
 12 От малък до голям между тях. ¹² Защото ще по-
 кажа милост към неправдите им И греховете
 им (и беззаконията им) няма да помня вече".
 13 ¹³ А като каза "нов завет", Той обявява първия

за остарял. А онова, което овехтява и остарява,
 е близо до изчезване.

¹ А даже при първия *завет* имаше постанов- **9**
 ления за богослужение, *имаше* и земно свети-
 лице. ² Защото беше приготвена скиния, в пър- 2
 вата *част* на която бяха светилникът, трапе-
 зата и присъствените хлябове; която *част* се 3
 казва светото място; ³ а зад втората завеса *беше* 3
оня част от скинията, която се казваше пре-
 светото място, ⁴ гдето бяха златната кадилни- 4
 ца и ковчегът на завета, отвсякъде обкован със
 злато, в който бяха златната стомна, съдържа-
 ща манната, Аароновият жезъл, който процъф-
 тя, и плочите на завета; ⁵ и над него *бяха* хе- 5
 рувимите на *Божията* слава, които осеняваха
 умилюстивилището; за които не е сега време
 да говорим подробно. ⁶ И когато тия неща бя- 6
 ха така приготвени, в първата *част* на скини-
 ята свещениците влизаха постоянно да извър-
 шват богослужението; ⁷ а във втората веднъж 7
 в годината *влизаше* само първосвещеникът, и
 то не без кръв, която принасяше за себе си и
 за греховете на людете, сторени от незнание.
⁸ С това Светият Дух показваше, че пътят за в 8
 светилището не е бил открит, докато е стояла
 още първата *част* на скинията, ⁹ която е образ 9
 на сегашното време, съгласно с което се прина-
 сят дарове и жертви, които не могат да напра-
 вят поклонника, колкото за съвестта му, съвър-
 шено *чист*, ¹⁰ *понеже се състоят* само в ядене, 10
 пиене и разни умивания, - плътски постанов-
 ления, наложени до едно време на преобразу-
 вание. ¹¹ А понеже Христос дойде *като* първо- 11
 свещеник на бъдещите добрини, Той влезе през
 по-голямата и по-съвършена скиния, не с ръ-
 ка направена, сиреч, не от настоящето творе-
 ние, ¹² веднъж за винаги в светилището, и то не 12
 с кръв от козли и от телци, но със Собствена-
 та Си кръв, и придоби *за нас* вечно изкупле-
 ние. ¹³ Защото, ако кръвта от козли и от юн- 13
 ци и пепелта от юница, с които се поръсваха
 осквернените, освещава за очистиането на тя-
 лото, ¹⁴ то колко повече кръвта на Христа, Кой- 14
 то чрез вечния Дух принесе Себе Си без недо-
 статък на Бога, ще очисти съвестта ви от мърт-
 вите дела, за да служите на живия Бог! ¹⁵ Той 15
 е посредник на нов завет по тая причина, що-
 то призваните да получават обещаното вечно
 наследство *чрез* смъртта, станала за изкупване
 престъпленията, извършени при първия завет.
¹⁶ Защото гдето има завещание, трябва, за *из-* 16
пълнението му, да се докаже и смъртта на за-
 вещателя. ¹⁷ Защото завещанието влиза в сила, 17
само гдето се е случила смърт, понеже никога
 няма сила, докле е жив завещателят. ¹⁸ Затова 18

19 нито първият *завет* бе утвърден без кръв. ¹⁹ Защото, след като Моисей изговори всяка заповед от закона пред всичките люде, взе кръвта на телците и на козлите, с вода и червена вълна и исоп, та поръси и самата книга и всичките люде, и казваше: ²⁰ "Това е кръвта, *проляна* при завета, който Бог е заръчал спрямо вас". ²¹ При това, той по същия начин поръси с кръвта и скинията и всичките служебни съдове. ²² И почти мога да кажа, че по закона всичко с кръв се очисти; и без проливането на кръв няма прощение. ²³ И тъй, необходимо беше образите на небесните неща да се очистват с тия *жертви*, а самите небесни - с жертви по-добри от тях. ²⁴ Защото Христос влезе не в ръкотворено святилище, образ на истинското, но в самите небеса, да се яви вече пред Божието лице за нас; ²⁵ и не за да принася Себе Си много пъти, както първосвещеникът влиза в святилището всяка година с чужда кръв, ²⁶ (иначе Той трябва да е страдал много пъти от създанието на света); а на дело в края на вековете се яви веднъж да отмахне греха, като принесе Себе Си в жертва. ²⁷ И тъй като е определено на човеците веднъж да умрат, а след това *настава* съд, ²⁸ така и Христос, като биде принесен веднъж, за да понесе греховете на мнозина, ще се яви втори път, без да има *работа* с грях, за спасението на ония, които Го очакват.

10 ¹ Защото законът, като съдържа в себе си само сянка на бъдещите добрини, а не самата същност на нещата, то *свещениците*, които непрестанно принасят всяка година същите жертви, никога не могат с *тях* да направят съвършени в *чистота* ония, които пристъпват да *жертвуват*. ² Другояче те биха престанали да ги принасят; защото жертвоприносителите, еднаж очистени, не биха имали вече никакво *изобличение* на съвестта за грехове. ³ Но в тия *жертви* всяка година става спомен за греховете. ⁴ Защото не е възможно кръв от юнци и от козли да отмахне грехове. ⁵ Затова *Христос*, като влиза в света, казва: - "Жертва и принос не си поискал, Но приготвил си Ми тяло; ⁶ Всеизгаряния и *приноси* за грях не Ти са угодни. ⁷ Тогава рекох: Ето, дойдох, (В свитъка на книгата е писано за Мене), Да изпълня Твоята воля, о Боже" - ⁸ Като казва първо: "Жертви и приноси и всеизгаряния и приноси за грях не си поискал, нито Ти са угодни", (които *впрочем* се принасят според закона), ⁹ после казва: "Ето, дойдох да изпълня волята Ти". *Ще каже*: Той отмахва първото, за да постанови второто. ¹⁰ С тая воля ние сме осветени чрез принасянето на Исус

Христовото тяло веднъж за винаги. ¹¹ И всеки свещеник, като стои та служи всеки ден, принася много пъти същите жертви, които никога не могат да отмахнат грехове; ¹² но Той, като принесе една жертва за греховете, седна за винаги отдясно на Бога, ¹³ та оттогава нататък чака, докле се положат враговете Му за Негово подножие. ¹⁴ Защото с един принос Той е усъвършенствувал за винаги ония, които се освещават. ¹⁵ А и Светият Дух ни свидетелствува за *това*; защото след като е казал: - ¹⁶ Ето заветът, който ще направя с тях След ония дни, казва Господ: Ще полага законите Си в сърцата им, И ще ги напиша в умовете им", *прибавя*: ¹⁷ "И греховете им и беззаконията им няма да помня вече". ¹⁸ А гдето има прощение за тия неща, *там* вече няма принос за грях. ¹⁹ И тъй, братя, като имаме чрез кръвта на Исуса дръзновение да влезем в святилището, ²⁰ през новия и живия път, който Той е открил за нас през завесата, сиреч, плътта Си, ²¹ и *като имаме* велик Свещеник над Божия дом, ²² нека пристъпваме с искрено сърце в пълна вяра, със сърца очистени от лукава съвест^o и с тяло измито в чиста вода; ²³ нека държим непоколебимо надеждата, която изповядваме, защото е верен Оня, Който се е обещал; ²⁴ и нека се грижим един за друг, тъй щото да се поощряваме към любов и добри дела, ²⁵ като не преставаме да се събираме заедно, както някои имат обичай да *престават*, а да увещаваме *един друг*, и толкова повече, колкото виждате, че денят приближава. ²⁶ Защото, ако съгрешаваме самоволно, след като сме познали истината, не остава вече жертва за грехове, ²⁷ но едно страшно очакване на съд и едно огнено негодуване, което ще изпояде противниците. ²⁸ Някой, който е престъпил Моисеевия закон, умира безпощадно при *думата* на двама или трима свидетели; ²⁹ *тогава* колко по-тежко наказание, мислите, ще заслужи оня, който е потъпкал Божия Син, и е счел за просто нещо *проляната* при завета кръв, с която е осветен, и е оскърбил Духа на благодатта? ³⁰ Защото познаваме Този, Който е рекъл: "На Мене *принадлежи* възмездие, Аз ще сторя въздаяние"; и пак: "Господ ще съди людете Си". ³¹ Страшно е да падне *човек* в ръцете на живия Бог. ³² Припомняйте си още за първите дни, когато, откак се просветихте, претърпяхте голяма борба от страдания, ³³ кога опозорявани с хули и оскърбления, кога пък като съучастници с тия, които страдаха така. ³⁴ Защото вие не само състрадавахте с ония, които бяха в окови, но и радостно посрещяхте разграбването на

имота си, като знаете, че вие си имате по-добър
35 и траен имот. ³⁵ И тъй, не напускайте дръзнове-
36 нието си, за което имате голяма награда. ³⁶ За-
щото ви е нужно търпение, та, като извършите
37 Божията воля, да получите обещаното. ³⁷ За-
щото още твърде малко време И ще дойде Тоя,
38 Който има да дойде, и не ще се забави. ³⁸ А кой-
то е праведен пред Мене °, ще живее чрез вяра;
Но ако се дръпне назад, няма да благоволи в
39 него душата Ми". ³⁹ Ние, обаче, не сме от ония,
които се дърпат назад, та се погубват, а от тия,
които вярват та се спасява душата им.

11 ¹ А вярата е даване твърда увереност в ония
неща, за които се надяваме, - убеждения за
2 неща, които не се виждат. ² Защото поради нея
за старовременните *добре* се свидетелствуваше.
3 ³ С вяра разбираме, че световите са били съз-
дадени с Божието слово, тъй щото видимото
4 не стана от видими неща. ⁴ С вяра Авел при-
несе Богу жертва по-добра от Каиновата, чрез
която за него се засвидетелствува, че е правед-
ден, понеже Бог свидетелствува за даровете му;
и чрез тая *вяра* той и след смъртта си още го-
5 вори. ⁵ С вяра Енох бе преселен, за да не види
смърт, и не се намираше, защото Бог го пре-
сели; понеже преди неговото преселване беше
засвидетелствувано за него, че е бил угоден на
6 Бога. ⁶ А без вяра не е възможно да се угоди Бо-
гу, защото който дохожда при Бога трябва да
вярва, че има *Бог*, и *че* Той възнаграждава тия,
7 които го търсят. ⁷ С вяра Ное, предупреден *от*
Бога за неща, които още не се виждаха, подбу-
ден от страхопочитание, направи ковчег за спа-
сение на дома си; чрез която *вяра* той осъди све-
та и стана наследник на правдата, която е чрез
8 вяра. ⁸ С вяра Авраам послуша, когато бе пови-
кан да излезе *и да отиде* на едно място, което
щеше да получи в наследство, и излезе без да
9 знае къде отива. ⁹ С вяра се засели в обещана-
та земя като в чужда, и живееше в шатри, как-
то и Исаак и Яков, наследниците заедно с него
10 на същото обещание. ¹⁰ Защото очакваше гра-
да, който има *вечни* основи, на който архитект
11 и строител е Бог. ¹¹ С вяра и сама Сара доби си-
ла да зачне в преминала възраст, понеже сче-
12 те за верен Този, Който се бе обещал. ¹² Затова
само от един човек, и той замъртъвял, се наро-
ди *множество*, колкото небесните звезди и ка-
то крайморския пясък, който не може да се из-
13 брой. ¹³ Всички тия умряха във вяра, тъй като
не бяха получили *изпълнението* на обещания-
та; но ги видяха и поздравиха отдалеч, като из-
повядаха, че са чужденци и пришелци на земя-
14 та. ¹⁴ А ония, които говорят така, явно показ-

ват, че търсят *свое* отечество; ¹⁵ и ако наистина, 15
така говорейки, са имали в ума си онова *оте-*
чество, от което бяха излезли, намерили биха
случай да се върнат. ¹⁶ Но на дело желаят ед- 16
но по-добро *отечество*, сиреч, небесното; зато-
ва Бог не се срамува от тях да се нарече техен
Бог, защото им е приготвил град. ¹⁷ С вяра Ав- 17
раам, когато го изпитваше Бог, принесе Исаака
жертва, да! оня, който беше получил обещани-
ята принасяше единородния си *син*, - ¹⁸ оня, ко- 18
муто беше казано: "По Исаака ще се наименова
твоео потомство", ¹⁹ като разсъди, че Бог може 19
да възкресява и от мъртвите, - отдето по един
начин *на възкресение* го и получи назад. ²⁰ С вя- 20
ра Исаак благослови Якова и Исава даже за бъ-
дещите неща. ²¹ С вяра Яков, на умирање, бла- 21
гослови всекиго от Иосифовите синове и по-
клони се *Богу подтирайки се* върху края на то-
ягата си. ²² С вяра Иосиф, на умирање, спомена 22
за излизането на израилтяните и даде поръчка
за костите си. ²³ С вяра, когато се роди Моисей, 23
родителите му го криха три месеца, защото ви-
дяха, че бе красиво дете; и не се бояха от цар-
ската заповед, ²⁴ С вяра Моисей, като стана на 24
възраст, се отказа да се нарича син на фараоно-
вата дъщеря ²⁵ и предпочете да страда с Божи- 25
ите люде, а не да се наслаждава за кратко време
на греха, ²⁶ като разсъди, че укорът за Христа 26
е по-голямо богатство от египетските съкрови-
ща; защото гледаше на *бъдещата* награда. ²⁷ С 27
вяра напусна Египет, без да се бои от царския
гняв; защото издържа, като *един, който* вижда
Невидимия. ²⁸ С вяра установи пасхата и поръ- 28
сването с кръвта, за да се не допре до тях този,
който погубваше първородните. ²⁹ С вяра *из-* 29
раилтяните минаха през Червеното море като
по сухо, на което като се опитаха и египтяни-
те, издавиха се. ³⁰ Чрез вяра ерихонските сте- 30
ни паднаха след седмодневно обикаляне око-
ло тях. ³¹ С вяра Раав блудницата не погина за- 31
едно с непокорните, като прие съгледателите с
мир. ³² И какво повече да кажа? Защото не ще 32
ми стигне време да приказвам за Гедсона, Вара-
ка, Самсона и Иефтае, за Давида още и Самуила
и пророците; ³³ които с вяра побеждаваха цар- 33
ства, раздаваха правда, получаваха обещания,
затуляха устата на лъвове, ³⁴ угасваха силата на 34
огъня, избягваха острото на ножа, оздравяха от
болести, ставаха силни във война, обръщаха в
бяг чужди войски. ³⁵ Жени приемаха мъртвите 35
си възкресени; а други бяха мъчени, защото, за
да получат по-добро възкресение, те не прие-
маха да бъдат избавени. ³⁶ Други пък изпитваха 36
присмехи и бичувания, а още и окови и тъмни-

37 ци; ³⁷ с камъни биваха убити, с трион претрити, с мъки мъчени; умираха заклани с нож, скитаха се в овчи и кози кожи и търпяха лишение, бед-

38 ствия и страдания; ³⁸ те, за които светът не беше достоен, се скитаха по пустините и планините,

39 по пещерите и рововете на земята, ³⁹ Но всички тия, ако и да бяха засвидетелствувани чрез вярата им, *нак* не получиха *изпълнението на обещанието*, ⁴⁰ да не би да постигнат в свършено-

40 ство без нас; защото за нас Бог промисли нещо по-добро.

12 ¹ Следователно и ние, като сме обиколени от такъв голям облак свидетели, нека отхвърлим всяка тегота и греха, който лесно ни сплита, и с търпение нека тичаме на предлежащото пред нас поприще, ² като гледаме на Исуса начинателя и усъвършителя на вярата *ни*, Който, заради предстоящата Нему радост, издържа кръст, като презря срама и седна отдясно на Божия престол. ³ Защото размислете за Този, Който издържа от грешните такова противоречие против Себе Си, та да ви не дотегва и да не ставате малодушни, ⁴ Не сте се още съпротивили до кръв в борбата си против греха. ⁵ И сте забравили увещанието, което ви съветва като синове: - "Сине мой, не презирай наказанието на Господа, Нито да ослабваш, когато те изобличава Той; ⁶ Защото Господ наказва този, когото люби, И бие всеки син, когото приема", ⁷ Ако търпите наказание, Бог се обхожда с вас като със синове; защото кой е тоя син, когото баща *му* не наказва?

8 ⁸ Но ако сте без наказание, на което всички са били определени да участвуват, тогава сте незаконно родени, а не синове. ⁹ Освен това, имали сме бащи по плът, които са ни наказвали, и сме ги почитали; не щем ли повече да се покоряваме на Отца на духовете ни и да живеем? ¹⁰ Защото те за малко време са *ни* наказвали, според както им е било угодно, а Той - за *наша* полза, за да съучаствуваме в Неговата светост.

11 ¹¹ Някое наказание не се вижда на времето да е за радост, а е тежко; но после принася правда като мирен плод за тия, които са се обучавали чрез него. ¹² Затова "укрепете немощните ръце и ослабналите колена", ¹³ и направете за нозете си прави пътища, за да не се изкълчи куцото, но напротив, да изцелее. ¹⁴ Търсете мир с всички и онова осветение, без което никой няма да види Господа. ¹⁵ И внимавайте, да не би някой да не достигне до Божията благодат; да не би да поникне някой горчив корен, та да *ви* смущава, и мнозинството да се зарази от него; ¹⁶ да не би някой да е блудник или нечестив, както Исав, който за едно ястие продаде първородството си; ¹⁷ понеже знаете, че даже когато искаше

по-после да наследи благословието, той бе отхвърлен, при все че го потърси със сълзи, защото не намери място за промяна на ума *у баща си*. ¹⁸ Защото вие не сте пристъпили до *планина* ¹⁸ осезаема и пламнала в огън, *нито* до тъмнина и буря, ¹⁹ *нито* до тръбен звук и глас на думи; ¹⁹ *такъв, щото* ония, които го чува, се примолеха да им се не говори вече дума; ²⁰ (защото не ²⁰ можаха да изтърпят онова, що им се заповядваше: "Даже животно, ако се допре до планината, ще се убие с камъни"; ²¹ и толкоз страшна беше ²¹ гледката, *щото* Моисей рече: "Много съм уплашен и разтреперан"); ²² но пристъпихме до хълма Сион, до града на живия Бог, небесния Ерусалим, и при десетки хиляди тържествуващи ангели, ²³ при събора на първородните, които са записани на небесата, при Бога, Съдията на всички, при духовете на усъвършенствуваните праведници, ²⁴ при Исуса, Посредника на новия завет, и при поръсената кръв, която говори по-добри *неща* от Авеловата. ²⁵ Внимавайте, да не ²⁵ презрете този, Който говори; защото, ако ония не избегнаха *наказанието*, като презряха този, който *ги* предупреждаваше на земята, то колко повече не *щем избегна* ние, ако се отървем от Този, Който *предупреждава* от небесата! ²⁶ Чий- ²⁶ то глас разтърси тогава земята; а сега Той се обеща, казвайки: "Още веднъж Аз ще разтърся не само земята, но и небето". ²⁷ А това "още еднаж" означава премахването на ония неща, които се клатят, като направени неща, за да останат тия, които не се клатят. ²⁸ Затова, понеже ²⁸ приемаме царство, което не се клати, нека бъдем благодарни, и така да служим благоугодно Богу с благоговение и страхопочитание; ²⁹ защото нашият Бог е огън, който пояжда. ²⁹

¹ Постоянствувайте в братолюбието. ² Не **13, 2** забравяйте гостолубието; понеже чрез него някои, без да знаят, са приели на гости ангели. ³ Помнете затворените, като че сте с тях заедно ³ затворени, - страдащите, като сте и сами вие в тяло. ⁴ Женитбата *нека бъде* на почит у всички, ⁴ и леглото неосквернено; защото Бог ще съди блудниците и прелюбодейците. ⁵ Не се впримчвайте в сребролюбието; задоволявайте се с това, що имате, защото сам *Бог* е рекъл: "Никак няма да те оставя и никак няма да те забравя"; ⁶ така щото дръзновено казваме: "Господ ми е ⁶ помощник; няма да се убоя; Какво ще ми стори човек?" ⁷ Помнете ония, които са ви били ⁷ наставници, които са ви говорили Божието слово; и като се взирате в сетнината на техния начин на живеене, подражайте вярата им. ⁸ Исус Христос е същият вчера днес и до века. ⁹ Не ⁹ се завличайте от разни и странни учения; защо-

то е добре сърцето да се укрепява с благодат, а не с *наредби за ястия*, от които не са се ползували ония, които не са се водили по° тях. ¹⁰ Ние имаме олтар, от който нямат право да ядат служещите в скинията. ¹¹ Защото се изгарят въвн от стана телата на животните, чиято кръв, първосвещеникът внася в светилището *като жертва* за греховете. ¹² Затова и Исус, за да освети людете чрез Собствената Си кръв, пострада въвн от *градската* порта. ¹³ Прочее, нека излизаме и ние към Него въвн от стана, понасяйки позор за Него. ¹⁴ Защото тук нямаме постоянен град, но търсим бъдещия. ¹⁵ Прочее, чрез Него нека принасяме на Бога непрестанно хвалебна жертва, сиреч, плод от устни, които изповядват Неговото име. ¹⁶ А не забравяйте да *правите* благодеяния и да споделяте с другите *благата си*; защото такива жертви са угодни на Бога. ¹⁷ бъдете послушни на вашите наставници и покорявайте *им се*, (защото те бдят за души-те ви, като отговорни за *тях*), за да изпълнят

това *бдение* с радост, а не с въздишане; защото *да бдят с въздишане* не би било полезно за вас. ¹⁸ Молете се за нас, защото сме уверени, че имаме чиста съвест и искаме да се обхождаме въвн всичко честно. ¹⁹ А особено *ви* се моля да правите това, за да ви бъде по-скоро повърнат. ²⁰ А Бог на мира, Който чрез кръвта на единия вечен завет е въздигнал от мъртвите великия Пастир на овцете, нашия Господ Исус, ²¹ дано ви усъвършенствува въвн всяко добро нещо, за да вършите Неговата воля, като действува въвн вас това, което е угодно пред Него чрез Исуса Христа, Комуто да бъде слава въвн вечни векове. Амин. ²² Но моля ви се, братя, да ви не бъде тежко това увещателно слово, защото *накъсо* ви писах. ²³ Знайте, че нашият брат Тимотей е пуснат, с когото, ако дойде скоро, ще ви видя. ²⁴ Поздравете всичките ваши наставници и всичките светии. Поздравяват ви тия, които са от Италия. ²⁵ Благодат да бъде с всички вас Амин.

ОТКРОВЕНИЕ

1 Откровението от Исуса Христа, което му даде Бог, за да покаже на слугите Си онова, което има да стане скоро; а *Христос* прати та го яви чрез ангела Си на Своя слуга Иоан, ² който възвести Божието слово и свидетелството Исус Христово - и всичко що е видял. ³ Блажен, който прочита, и ония, които слушат думите на това пророчество и пазят написаното в него; защото времето е близо. ⁴ Иоан до седемте църкви, които са в Азия: Благодат и мир да бъде на вас от Онзи, Който е, и Който е бил, и Който иде, и от седемте духове, които са пред неговия престол, ⁵ и от Исуса Христа, *който е* верният свидетел, първороденият от мъртвите и началникът на земните царе. На този, Който ни люби, и ни е развързал от греховете ни чрез кръвта Си, ⁶ и *Който* ни е направил Царство от свещеници на своя Бог и Отец, на Него *да бъде* слава и господство във вечни векове. Амин. ⁷ Ето, иде с облаците; и ще Го види всяко око, и ония, които го прободоха; и всички земни племена ще възридаят за Него. Така е. Амин. ⁸ Аз съм Алфа и Омега, казва Господ Бог, Който е, и Който е бил, и Който иде, Всемогъщият. ⁹ Аз Иоан, ваш брат и съучастник в неволите и в царството и в търпението, които са чрез Исуса [Христа], бях на острова, наречен Патмос, за Божието слово и свидетелството за Исуса [Христа]. ¹⁰ В Господния ден бях в *изтъпление чрез* Духа; и чух зад себе си силен глас като от тръба, който казваше: ¹¹ Каквото виждаш напиши на книга, и прати го до седемте църкви: до Ефес, до Смирна, до Пергам, до Тиатир, до Сардис, до Филадельфия и до Лаодикия. ¹² И обърнах се да видя Този, Който ми проговори; и като се обърнах, видях седем златни светилника; ¹³ и в сред светилниците *видях* Един, Който приличаше на Човешкия Син, облечен в дълга дреха и препасан около гърдите със златен пояс; ¹⁴ а главата и косата Му бяха бели като бяла вълна, като сняг, и очите Му, като огнен пламък; ¹⁵ и нозете Му приличаха на лъскава мед, като в пещ пречистена: а гласът Му *беше* като на много води; ¹⁶ и имаше в десницата Си седем звезди; и от устата му излизаше меч остър и от двете страни; и лицето Му *светеше*, както свети слънцето в силата си. ¹⁷ И когато Го видях, паднах при нозете Му като мъртъв; а Той тури десницата Си върху мене и каза: Не бой се, Аз съм първият и последният и живият; ¹⁸ бях мъртъв, и, ето, живея до вечни векове; и

имам ключовете на смъртта и на ада. ¹⁹ Напиши, прочее, това, което си видял, и що значи, и това, което има да стане подире, ²⁰ тайната на седемте звезди, които видях в десницата Ми, и седемте златни светилника. Седемте звезди са ангелите на седемте църкви; и седемте светилника са седемте църкви.

2 ¹ До ангела на ефеската църква пиши: Това казва Оня, Който държи седемте звезди в десницата Си, Който ходи в сред седемте златни светилника; ² Зная твоите дела, труда и търпението ти, и че не можеш да търпиш злите човеци, и си изпитал ония, които наричат себе си апостоли, (а не са), и си ги намерил лъжливи; ³ и имаш търпение, и за Моето име си издържал, и не си се уморил. ⁴ Но имам *това* против тебе, че си оставил първата си любов. ⁵ И тъй, спомни си от къде си изпаднал, и покаяй се, и върши първите си дела; и ако не, ще дойда при тебе [скоро] и ще дигна светилника ти от мястото му, ако се не покаеш. ⁶ Но имаш това, че мразиш делата на николаитите, които и Аз мразя, ⁷ Който има ухо, нека слуша, що говори Духът към църквите: На този, който победи, ще дам да яде от дървото на живота, което е [в сред] Божи рай. ⁸ До ангела на смирненската църква пиши: Това казва първият и последният, Който стана мъртъв и оживя. ⁹ Зная [твоите дела], твоята скръб и сиромашия, (но *нак* си богат), и как те клеветят ония които наричат себе си юдеи, а не са, но са сатанинската синагога. ¹⁰ Не бой се от това, което скоро ще пострадаш. Ето, дяволът скоро ще тури някои от вас в тъмницата, за да бъдете под изпитание, и ще имате скръб десет дни. Бъди верен до смърт, и Аз ще ти дам венеца на живота. ¹¹ Който има ухо, нека слуша, що говори Духът към църквите: Който победи, няма да бъде повреден от втората смърт. ¹² До ангела на пергамската църква пиши: Това казва Тоя, Който има двуострия меч: ¹³ Зная, где живееш, *там* гдето е престолът на сатана; и държиш здраво името Ми, и не си се отрекъл от вярата в Мене, даже в дните на Моя верен свидетел Антипа, когото убиха между вас, гдето живее сатана. ¹⁴ Но имам малко нещо против тебе, защото имаш там някои, които държат учението на Валаама, който учеше Валака да постави съблазън пред израилтяните, та да ядат идоложертвено и да блудствуват. ¹⁵ Така също имаш и ти някои, които държат, подобно *на ония*, учението на николаи-

16 тите. ¹⁶Затова покаяй се; и ако не, ще дойда при тебе скоро и ще воювам против тях с меч, *който*
17 *излиза* от устата Ми. ¹⁷Който има ухо, нека слуша що говори Духът към църквите: На тогава, който победи, ще дам от скритата манна; ще му дам и бяло камъче, и на камъчето ново име написано, което никой не познава, освен оня, който го получава. ¹⁸До ангела на тиатирската църква пиши: Това казва Божият Син, Който има очи като огнен пламък, и Чиито нозе приличат на лъскава мед: ¹⁹Зная твоите дела и любовта, вярата, служението и търпението ти, и че последните ти дела са по-много от първите.
20 ²⁰Но имам против тебе *това*, че търпиш жената Езавел, която нарича себе си пророчица и която учи и прилъгва Моите слуги да блудствуват и да ядат идоложертвено. ²¹И дадох ѝ време да се покае, но не иска да се покае от блудството си. ²²Ето, Аз скоро ще я тръшна на *болно* легло: и *ще туря* в голяма скръб ония, които прелюбодействуват с нея, ако се не покаят от нейните
23 *с тях* дела. ²³И чадата ѝ ще убия с мор. И всичките църкви ще познаят, че Аз съм Който изпитвам вътрешности и сърца; и ще въздам на всеки от вас според делата му. ²⁴А на вас, останалите в Тиатир, които не държат това учение, и които не са познали дълбоките работи (както *те ги* наричат) на сатана, казвам: Няма да наложа на вас друг товар; ²⁵но дръжете онова, което имате, докле дойда. ²⁶И на този, който победи, и който се пази до край, за да върши дела *чисти*
27 *като* Моите, ще дам власт над народите, - ²⁷(и той "Ще ги управлява с желязна тояга; Те ще се строят като грънчарски съдове", -) както и Аз получих от Отца Си. ²⁸И ще му дам зорницата.
29 ²⁹Който има ухо, нека слуша що говори Духът към църквите.

3 ¹До ангела на сардикийската църква пиши: Това казва Оня, Който има седемте Божии духове и седемте звезди: Зная твоите дела, че на име си жив но си мъртъв. ²Бодърствуй и закрепи останалото, което е било близо до умирање; защото не намерих някои от твоите
3 съвършени пред Моя Бог. ³Помни, прочее, как си приел и си чул, и пази *го* и покаяй се. И тъй, ако не бодърствуваш, ще дойда като крадец; и няма да знаеш в кой час ще дойда върху тебе. ⁴Но имаш няколко души в Сардис, които не са осквернили дрехите си и ще ходят с Мене в
5 бели *дрехи* защото са достойни. ⁵Който победи, ще се облече така в бели дрехи; и Аз никога няма да излича името му от книгата на живота, но ще изповядам името му пред Отца Си
6 и пред Неговите ангели. ⁶Който има ухо, нека

слуша що говори Духът към църквите. ⁷До ангела на филиделфийската църква пиши: Това казва Светият, истинският, у Когото е Давидовият ключ; който отваря, и никой няма да затваря; и затваря, и никой не отваря. ⁸Зная твоите
8 дела. Ето, поставих пред тебе отворени врата, които никой не може да затвори, понеже, имайки *само* малко сила, *пак* си опазил Мое-то слово, и не си се отрекъл от името Ми. ⁹Ето, ⁹давам *ти* някои от ония, *които са* от сатанинската синагога, които наричат себе си юдеи, а не са, но лъжат, - ето, ще ги накарам да дойдат и да се поклонят пред нозете ти, и да познаят, че Аз те възлюбих. ¹⁰Понеже си опазил Моята заповед да търпиш, то Аз ще опазя тебе от времето на изпитанието, което ще дойде върху цялата вселена да изпита ония, които живеят по земята. ¹¹[Ето] ида скоро; дръж здраво това, което имаш, за да ти не отнеме никой венеца. ¹²Който победи, ще го направя стълб в
12 храма на Моя Бог; отгдето няма вече да излезе вън; и ще напиша на него името на Моя Бог, *и името на града на Моя Бог*, ° новия Ерусалим, който слиза от небето от Моя Бог; *ще напиша* и Моето ново име. ¹³Който има ухо, нека слуша
13 що говори Духът към църквите. ¹⁴До ангела на лаодикийската църква пиши: Това казва Амин, верният и истински свидетел, начинателят на *всичко*, което Бог е създал. ¹⁵Зная делата ти, че не си студен нито топъл. Дано да беше ти студен, или топъл. ¹⁶Така, понеже си хладък,
16 нито топъл, нито студен, ще те повърна из устата Си. ¹⁷Понеже казваш: Богат съм, забогатях и нямам нужда от нищо, а не знаеш, че ти си окаяният, нещастен, сиромах, сляп и гол, ¹⁸то
18 съветвам те да купиш от Мене злато, пречистено с огън, за да се обогатиш, и бели дрехи, за да се облечеш, та да се не яви срамотата на твоята голота, и колурий, за да помажеш очите си, та да виждаш. ¹⁹Ония, които любя, Аз ги изобличавам и наказвам; затова бъди ревностен да се покаеш. ²⁰Ето стоя на вратата и хлопам; ако
20 чуе някой гласа Ми и отвори вратата, ще вляза при него и ще вечерям с него, и той с Мене. ²¹На този, който победи ще дам да седне с Мене на Моя престол, както и Аз победих и седнах с Отца Си на Неговия престол. ²²Който има ухо,
22 нека слуша що говори Духът към църквите.

¹След това видях, и ето врата отворени на небето; и предишният глас, който бях чул да говори с мене като тръба, казваше: Възлез тук, и ще ти покажа това, което трябва да стане по-дире. ²Начаса се намерих в *изпълнение* чрез
2 Духа, и, ето, престол беше поставен на небето,

3 и на престола седеше Един. ³ И седналият приличаше на камък яспис и сардис; *имаше* около
4 престола и дъга, на глед като смарагд. ⁴ И около престола имаше двадесет и четири престола, и *видях, че* на престолите седяха двадесет и четири старци, облечени в бели дрехи, и на главите им златни корони. ⁵ И от престола излизаха светкавици и гласове и гърмежи. И пред престола горяха седем огнени светила, които са седемте Божии духове. ⁶ И пред престола *имаше* като стъклено море, подобно на кристал, а всред престола и около него четири живи същества, пълни с очи и отпред и отзад. ⁷ Първото живо същество приличаше на лъв, второто приличаше на теле, третото имаше като човешко лице, и четвъртото живо същество приличаше на летящ орел. ⁸ И четирите живи същества, имащи по шест крила, бяха пълни с очи изоколо и извътре; и те не престават денем и нощем да казват: Свет, свет, свет е Господ Бог Всемогъщия, Който бе и Който е, и Който ще бъде. ⁹ И когато живите същества принасят слава, почит и благодарение на Този, Който седи на престола и живее до вечни векове, ¹⁰ двадесетте и четири старци падат пред седящия на престола, и се кланят на Онзи, Който живее до вечни векове, и полагат короните си пред престола, казвайки: ¹¹ Достоен си, Господи наш и Боже наш, да приемеш, слава, почит и сила; защото Ти си създал всичко, и поради Твоята воля *всичко* е съществувало и е било създадено.

5 ¹ И видях в десницата на седящия на престола книга, написана отвътре и отвън запечатана със седем печата. ² И видях, че един силен ангел прогласяваше с висок глас: Кой е достоен да разгъне книгата и разпечата печатите й? ³ И никой, нито на небето, нито на земята, *нито под земята,* не можеше да разгъне книгата нито да я гледа. ⁴ И аз плаках много, защото никой не се намери достоен да разгъне книгата нито да я гледа. ⁵ Но един от старците ми каза: "Недей плака: ето лъвът, който е от Юдовото племе, *който е* Давидовият корен, превъзмогна, за да разгъне книгата и да *разпечата* нейните седем печата." ⁶ И видях между престола и четирите живи същества между *тях* и старците, че стоеше Агне като заклано, което имаше седем рога и седем очи, които са седемте Божии духове, разпратени по цялата земя. ⁷ И то дойде та взе *книгата* из десницата на седящия на престола. ⁸ И когато взе книгата, четирите живи същества и двадесетте и четири старци паднаха пред Агнето, като всеки държеше арфа и златни чаши

пълни с темян, които са молитвите на светиите. ⁹ И пеят нова песен, думайки: Достоен си да вземеш книгата и да разпечаташ печатите й: защото си бил заклан, и със Своята кръв си изкупил за Бога *човеци* от всяко племе, език, люде и народ ¹⁰ и направил си ги на нашия Бог царство ¹⁰ и свещеници; и те царуват на земята. ¹¹ И видях и чух глас от много ангели около престола и живите същества и старците; (и числото им беше десетки хиляди по десетки хиляди и хиляди по хиляди): ¹² и казваха с висок глас: Достоин е Агнето, което е било заклано, да приеме сила и богатство, премъдрост и могъщество, почит, слава и благословение. ¹³ И всяко създание, което е на небето, на земята и под земята и по морето и всичко що има в тях, чух да казват: На Този, Който седи на престола, и на Агнето *да бъде* благословение и почит, слава и господство, до вечни векове. ¹⁴ И четирите живи същества казаха: Амин! И старците паднаха, та се поклониха.

¹ И видях, когато Агнето отвори един от седемте печата, и чух едно от четирите живи същества да казва като с глас от гръм: Дойди [и виж]! ² И видях, и ето бял кон; и язdecият на него имаше лък; и даде му се корона и той излезе побеждаващ и да победи. ³ И когато отвори втория печат, чух второто живо същество да казва: Дойди [и виж]! ⁴ и излезе друг кон, червен; и на язdecия на него се даде да вдигне мира от земята, тъй щото *човеците* да се избият един друг; и даде му се голяма сабя. ⁵ И когато отвори третия печат, чух третото живо същество да казва: Дойди [и виж]! И видях, и ето черен кон, и язdecият на него имаше везни в ръката си. ⁶ И чух *нещо* като глас отсрещо четирите живи същества, който казваше: Един хиникс пшеница за динар, и три хиникса ечемик за динар; а дървеното масло и виното не повреждай. ⁷ И когато отвори четвъртия печат, чух гласа на четвъртото живо същество, което казваше: Дойди [и виж]! ⁸ И видях, и ето блед кон и името на язdecия на него беше смърт, и адът вървеше подире му; и даде им се власт над четвъртата част от земята да умъртвят с меч, с глад, с мор и със земните зверове. ⁹ И когато отвори петия печат, видях под олтара душите на ония, които са били заклани за Божието слово *и за свидетелството,* което опазиха. ¹⁰ И те викаха с висок глас, казвайки: До кога, Господарю свети и истинни, не ще съдиш и въздадеш на живеещите по земята за нашата кръв? ¹¹ И на всеки от тях се даде по една бяла дре-

ха; и рече им се да си почиват още малко време, докле се допълни *числото* и *на* съслужителите им и братята им, които щяха да бъдат убити като тях. ¹² И видях, когато отвори шестия печат, че стана голям трус: слънцето почерня като козиняво вретиче, и цялата луна стана като кръв; ¹³ небесните звезди паднаха на земята, като *когато* смоковница, разклащана от силен вятър, мята неузрелите си смокини; ¹⁴ небето биде преместено като свитък, когато се свива; и всички планини и острови се вдигнаха от местата си. ¹⁵ И земните царе, големците и хилядниците, богатите и силните, всеки роб и *всеки* свободен се скриха в пещерите и между скалите на планините; ¹⁶ и казват на планините и на скалите: Паднете върху нас и скрийте ни от лицето на седящия на престола и от гнева на Агнето; ¹⁷ Защото е дошъл великият ден на Неговия гняв; и кой може да устои?

7 ¹ След това видях четири ангела, стоящи на четирите ъгъла на земята и държащи четирите земни ветрове, за да не духа никакъв вятър по земята, нито по морето, нито върху някое дърво. ² И видях друг ангел да се издига от изток, у когото беше печата на живия Бог; и той извика с висок глас към четирите ангела, на които бе дадено да повредят земята и морето и каза: ³ Не повреждайте земята, нито морето, нито дърветата, преди да ударим печат върху челата на слугите на нашия Бог. ⁴ И чух числото на подпечатаните, сто и четиридесет и четири хиляди подпечатани от всичките племена на израилтяните: ⁵ от Юдовото племе, дванадесет хиляди подпечатани; от Рувимовото племе, дванадесет хиляди; от Гадовото племе, дванадесет хиляди; ⁶ от Асировото племе, дванадесет хиляди; от Нефталимовото племе, дванадесет хиляди; ⁷ от Манасиевото племе, дванадесет хиляди; ⁷ от Симеоновото племе, дванадесет хиляди; от Левиевото племе, дванадесет хиляди; от Исахаровото племе, дванадесет хиляди; ⁸ от Завулоновото племе, дванадесет хиляди; от Иосифовото племе, дванадесет хиляди; от Вениаминовото племе, дванадесет хиляди подпечатани. ⁹ След това видях, и ето голямо множество, което никой не можеше да изброи, от всеки народ, и от *всичките* племена, люде и езици, стоящи пред престола и пред Агнето, облечени в бели дрехи, с палмови *клони* в ръцете си, ¹⁰ и викаха с висок глас, казвайки: Спасение на нашия Бог, Който седи на престола и на Агнето! ¹¹ И всичките ангели стояха около престола и *около* старците и четирите живи същества; и паднаха на лицето си пред престола, та се поклониха Богу, казвайки: ¹² Амин! благословение, слава и пре-

мъдрост, благодарение и почит, сила и могъщество на нашия Бог до вечни векове. Амин. ¹³ Тогава един от старците проговори, като ми каза: Тия облечени в бели дрехи, кои са? и откъде са дошли? ¹⁴ И рекох му: Господине мой, ти знаеш. А той ми каза: Това са ония, които идат от голямата скръб; и са опрали дрехите си, и са ги избелили в кръвта на Агнето. ¹⁵ Затова са пред престола на Бога и Му служат денем и нощем в Неговия храм; и седящият на престола ще разпростре скинията Си върху тях. ¹⁶ Няма да огладнеят вече, нито да ожаднеят вече, нито ще ги удари слънцето, нито някой пек; ¹⁷ защото Агнето, Коего е пред средата на престола, ще им бъде пастир и ще ги заведе при извори с текущи води; и Бог ще обърше всяка сълза от очите им.

8 ¹ И когато отвори седмия печат, настана мълчание на небето около за половин час. ² И видях, че на седемте ангела, които стояха пред Бога, се дадоха седем тръби. ³ И друг ангел дойде, та застана пред олтара, държайки златна кадилница; и нему се даде много темян, за да го прибави при молитвите на всичките светици над златния олтар, който бе пред престола. ⁴ И кадилният дим се издигна пред Бога от ръката на ангела заедно с молитвите на светиците. ⁵ И ангелът взе кадилницата, напълни я с огън от олтара и хвърли *огъня* на земята; и настанаха гръмове и гласове, светкавици и трус. ⁶ И седемте ангела, които държаха седемте тръби, се приготвиха да затръбят. ⁷ Като затръби първият *ангел*, настана град и огън, размесени с кръв, които бидоха хвърлени на земята; и третата част на земята изгоря, също и третата част от дърветата изгоря, изгоря и всяка зелена трева. ⁸ И като затръби вторият ангел, *нещо* като голяма планина, пламнала в огън, се хвърли в морето; и третата част от морето стана кръв, ⁹ та измря третата част от одушевените същества, които бяха в морето; и третата част от корабите биде унищожена. ¹⁰ И като затръби третият ангел, падна от небето голяма звезда, която гореше като светило, и падна върху третата част от реките и върху водните извори. ¹¹ А името на звездата е Пелин, и третата част от водите стана пелин, и много човеци измряха от водите, защото се вгорчиха. ¹² И като затръби четвъртият ангел, третата част от слънцето, и третата част от луната, и третата част от звездите биде поразена, тъй щото да потъмнее третата част от тях, и третата част от деня да не свети, така и *третата част* от нощта. ¹³ И видях, и чух един орел, който летеше всред небето, и казваше с висок глас: Горко, горко, горко на земните жи-

тели поради останалите тръбни гласове от тримата ангели, които още има да затръбят.

9 ¹И като затръби петият ангел, видях една звезда паднала на земята от небето, на която се даде ключа от бездънната пропаст. ²И отвори бездънната пропаст; и дим се издигна от пропастта като дим от голяма пещ; и слънцето и въздуха потъмняха от дима на пропастта. ³И от дима излязоха скакалци по земята; и даде им се сила, както е силата, *що* имат земните скорпии. ⁴Но им се заръча да не повредят тревата по земята, нито някое зеленище, нито някое дърво, а само такива човеци, които нямат Божия печат на челата си. ⁵И позволи им се, не да убиват тия, но да ги мъчат пет месеца; и мъката беше като мъка от скорпия, когато ужили човека. ⁶През ония дни човеците ще потърсят смъртта, но никак няма да я намерят; и ще пожелаят да умрат, но смъртта ще побегне от тях. ⁷И скакалците приличат на коне, пригответи за война; и на главите им *имаше* като корони подобни на злато, и лицата им бяха като човешки лица. ⁸А те имаха коса като косата на жените, и зъбите им бяха като на лъв. ⁹При това, имаха нагръдници като железни нагръдници; и шумът на крилата им беше като шум от колесници с много коне, когато тичат на бой. ¹⁰Имаха и опашки подобни на скорпиини, и жила; а в опашките си имаха сила да повреждат човеците пет месеца. ¹¹Имаха над себе си за цар ангела на бездната, който по еврейски се нарича Авадон°, а на гръцки се именува Аполион. ¹²Едното горко мина; ето, още две горки идат подир това. ¹³И като затръби шестият ангел, чух един глас от роговете на златния олтар, който беше пред Бога, ¹⁴че някой казваше на шестия ангел, у когото беше тръбата: Развържи четирите ангела, които са вързани при голямата река Ефрат. ¹⁵И развързаха се четирите ангела, които бяха пригответи за тоя час и ден и месец и година, за да убият третата част от човеците. ¹⁶И числото на воюващите конници беше двеста милиона; аз чух числото им. ¹⁷И конете във видението и яздещите на тях ми се видяха такива: те носеха *като* огнени, яцинтови и жупелни нагръдници; и главите на конете бяха като глави на лъвове, и от устата им излизаше огън, дим и жупел. ¹⁸От тия три язви, - от огъня, от дима и от жупела, *що* излизаха от устата им, - биде избита третата част от човеците. ¹⁹Защото силата на конете бе в устата им и в опашките им; понеже опашките им приличаха на змии и имаха глави, и с тях повреждаха. ²⁰И останалите човеци, които не бяха избити от тия язви, не се

покаяха от делата на ръцете си, та да се не кланят *вече* на бесовете и на златните, сребърните, медните, каменните и дървените идоли, които не могат нито да виждат, нито да чуват, нито да ходят; ²¹също не се покаяха нито от убийствата си, нито от чародеянията си, нито от боледуванията си, нито от кражбите си.

10 ¹И видях друг силен ангел, който слизаше от небето, облечен в облак; на главата му имаше дъга, лицето му беше като слънцето, и краката му като огнени стълбове. ²И държеше в ръката си разгъната книжка; и като положи дясната си нога на морето, а лявата на земята, ³извика с висок глас, като *когато* рикае лъв; и когато извика, седемте гръмове издадоха своите гласове. ⁴И след като седемте гръмове издадоха *своите гласове*, аз щях да пиша, но чух глас от небето, който каза: Запечатай това, което изговориха седемте гръмове, и недей го писа. ⁵А ангелът, когото видях да стои на морето и на земята, издигна десницата си към небето, ⁶и се закле в живеещия до вечни векове, Който е създавал небето и каквото има в него, земята и каквото има по нея, и морето и каквото има в него, че не щеше да има вече бавене, ⁷но *че* в дните на гласа на седмия ангел, когато се пригответи да затръби, тогава щеше да се изпълни тайната на Бога, както Той е благовестил на Своите слуги, пророците. ⁸И гласът, който чух от небето, проговори пак на мене, като рече: Иди, вземи разгънатата книга, *що* е в ръката на ангела, който стои на морето и на земята. ⁹Отидох, прочее, при ангела, та му рекох да ми даде книжката. И каза ми: Вземи и я изяж; и в корема ти ще бъде горчива, но в устата ти ще бъде сладка като мед. ¹⁰И тъй, взех книжката от ръката на ангела, та я изядох, и в устата ми беше сладка като мед; но като я изядох, коремът ми се вгорчи. ¹¹Тогава ми се каза: Трябва пак да пророкуваш за много люде и народи, езици и царе.

11 ¹И даде ми се тръстика като тояга; и един каза: Стани та измери Божия храм и олтара и ония които се кланят в него; ²но двора, който е извън храма, остави, и недей го измерва, защото той е даден на народите, които ще тъпчат светия град четиридесет и два месеца. ³А на двамата си свидетели ще дам да пророкуват хиляда двеста и шестдесет, дни облечени във вретища. ⁴Те са двете маслини и двата светилника, които стоят пред Господаря на земята. ⁵И ако някой поиска да ги повреди, огън излиза от устата им, та изяжда неприятелите им; и ако поиска някой да ги повреди, така трябва той да

6 бъде убит. ⁶Те имат власт да заключат небето, та да не вали дъжд през времето, за което те пророкуваха; и имат власт над водите да ги превръщат на кръв и да поразяват земята с всяка
7 язва, колкото пъти биха поискали. ⁷И когато свършат свидетелствуването си, звярът, който възлиза от бездната ще воюва против тях, ще
8 ги победи и ще ги убие. ⁸И труповите им *ще лежат* по улиците на големия град, който духовно се нарича Содом и Египет, гдето и техният Господ биде разпнат. ⁹И *мнозина* измежду
9 людете, племената, езиците и народите ще гледат труповите им три дни и половина и не ще позволят да бъдат положени труповите им в
10 гроб. ¹⁰И земните жители ще се зарадват за тях, ще се развеселят, и един на друг ще си пратят подаръци, защото тия два пророка са мъчили
11 жителите на земята. ¹¹А след трите и половина дни влезе в тях жизнено дишане от Бога, и те се изправиха на нозете си; и голям страх обзе
12 ония, които ги гледаха. ¹²А те чуха силен глас от небето, който им казваше: Възлезте тука. И възлязоха на небето в облак; и неприятелите
13 им ги видяха. ¹³И на часа стана голям трус, и десетата част от града падна, та измряха в труса седем хиляди човека; и останалите се уплашиха, та отдадоха слава на небесния Бог. ¹⁴Второто горко премина; ето, иде скоро третото горко.
15 ¹⁵И като затръби седмият ангел, станаха силни гласове на небесата, които казваха: Световното царство стана *царство* на нашия Господ и на Неговия Христос; и Той ще царува до вечни
16 векове. ¹⁶И двадесетте и четири старци, седящи пред Бога на престолите си, паднаха на лицата си и се поклониха Богу, казвайки: ¹⁷Благодарим Ти, Господи Всемогъщи, Който си, и Който си бил, загдето си взел голямата Си сила
18 и царуваш. ¹⁸Народите се разгневиха; но дойде Твоят гняв и времето да се съдят мъртвите, и да дадеш наградата на слугите Си пророците и на светиите и на ония, които се боят от Твоето име, малки и големи, и да погубиш губителите
19 на земята. ¹⁹И отвори се Божият храм, който е на небето, и видя се в храма ковчега на *Божия* завет; и настанаха светкавици и гласове, гръмове и трус и силен град.

12 ¹И голямо знамение се яви на небето, - жена, облечена със слънцето, с луната под нозете ѝ и на главата ѝ корона от дванадесет звезди.
2 ²Тя бе непразна и викаше от родилни болки, като се мъчеше да роди. ³И яви се друго знамение на небето, и ето голям червен змей, който имаше седем глави и десет рога, и на главите
3 му седем корони. ⁴И опашката му, като завле-

че третата част от небесните звезди, хвърли ги на земята; и змеят застана пред жената, която шеше да роди, за да изяде чадото ѝ щом роди.
5 ⁵И тя роди мъжко дете, което има да управлява всичките народи с желязна тояга; и нейното чадо бе грабнато *и занесено* при Бога, дори при Неговия престол. ⁶И жената побягна в пустинята, гдето имаше място, приготвено от Бога, за да я хранят там хиляда двеста и шестдесет дни. ⁷И стана война на небесата: Излязоха Михаил и неговите ангели да воюват против змея; и змеят воюва заедно със своите ангели; ⁸ обаче, те не надвиха, нито се намери вече място за тях на небето. ⁹И свален биде големият змей, оная старовременна змия която се нарича дявол и сатана, който мами цялата вселена; свален биде на земята, свалени бидоха и ангелите му заедно с него. ¹⁰И чух силен глас на небесата, който казваше: Сега дойде спасението, силата и царството на нашия Бог и властта на Неговия Христос; защото се свали клеветникът на нашите братя, който ги клевети денем и нощем пред нашия Бог. ¹¹А те го победиха чрез кръвта на Агнето и чрез словото на своето свидетелствуване; защото не обичаха живота си до *тол-коз, щото да бягат от* смърт. ¹²Затова, веселете се, небеса и вие, които живеете в тях. Но горко на вас, земьо и море, защото дяволът слезе у вас много разярен, понеже знае, че му остава малко време. ¹³И като видя змеят, че биде свален на земята, той почна да преследва жената, която бе родила мъжкото *дете*. ¹⁴И дадоха се на жената двете крила на голям орел, за да отлети на мястото си в пустинята, там гдето я хранят за време и времена и половин време, *скрита* от лицето на змея°. ¹⁵И змеят изпусна след жената из устата си вода като река, за да направи да я завлече реката. ¹⁶Но земята помогна на жената, защото земята отвори устата си та погълна реката, която змеят беше изпуснал из устата си. ¹⁷Тогава змеят се разяри против жената, та отиде да воюва против останалите от нейното потомство, които пазят Божиите заповеди и държат свидетелството за Исуса; и *змеят* застана на морския пясък.

¹И видях звяр, който излизаше от морето, **13** и имаше десет рога и седем глави; и на роговете му десет корони, и на главите му богохулни имена. ²И звярът, който видях приличаше на леопард, и краката му бяха като *крака* на мечка, устата му като уста на лъв; и змеят даде нему силата си, престола си и голяма власт. ³И *видях* една от главите му като че ли смъртно ранена; но смъртоносната му рана оздравя; и цялата зе-

мя учудена *отиде* след звяра и поклониха се на змея по причина, че даде властта си на звяра; 4 4 поклониха се и на звяра, казвайки: Кой е като тоя звяр? и кой може да воюва против него? 5 5 И даде му се да говори и с устата си горделиво и богохулно; даде му се още власт да действава 6 четиридесет и два месеца. 6 И отвори устата си *да изрече* хули против Бога, да хули името Му и скинията Му, па и ония, които живеят на небесата. 7 И позволи му се да воюва против светите и да ги победи; и даде му се власт над всяко 8 племе и люде, език и народ. 8 И ще му се поклонят всички, които живеят на земята, *всеки*, чието име не е било записано от създанието на света в книгата на живота на закланото Агне. 9 Ако има човек ухо нека слуша. 10 Ако някой *завежда* в плен, и той в плен ще отиде; ако някой убива със сабя, и той трябва от сабя да бъде убит. Тука е *нужно* търпението и вярата на светиите. 11 И видях друг звяр, който възлизаше от земята; и имаше два рога прилични на агнешки; а говореше като змей. 12 Той упражняваше всичката власт на първия звяр в неговото присъствие, и принуди земята и живеещите на нея да се поклонят на първия звяр, чиято смъртоносна рана бе оздравяла. 13 И вършеше големи знамения, до там щото да направи и огън да излиза от небето на земята пред човеците. 14 И мамеше живеещите на земята чрез знаменията, които му беше позволено да извърши пред звяра, като казваше на живеещите на земята да направят образ на звяра, който беше ранен от сабята и оздравя. 15 И позволи *му* се да даде дишане на зверовия образ, така щото зверовия образ да продума; също и да направи да бъдат избити ония, които не се покланят на зверовия образ. 16 16 И принуждаваше всички, малки и големи, богати и сиромаси, свободни и роби, да им се турят белег на десницата или на челата им; 17 за да не може никой да купува или да продава, освен оня, който носи за белег името на звяра, или 18 числото на неговото име. 18 Тук е *нужно* мъдрост; който е разумен, нека сметне числото на звяра, защото е число на човек; а числото му е шестстотин шестдесет и шест.

14 1 И видях, и, ето, Агнето стоеше на хълма Сион, и с Него сто и четиридесет и четири хиляди, които носеха Неговото име и името на 2 Неговия Отец, написано на челата им. 2 И чух глас от небето като глас от много води и като глас от гръм; и гласът който чух, *беше* като глас 3 на свирачи, които свиреха с арфите си. 3 И пеха като че ли нова песен пред престола и пред четирите живи същества и старците; и никой не можеше да научи песента освен сто и четириде-

сет и четирите хиляди, които са били изкупени от земята. 4 Те са ония, които не са се осквернили с жени, защото са девственици; те са които следват Агнето, където и да отива; те са били изкупени измежду човеците за първи плодове на Бога и на Агнето. 5 И в устата им не се намери лъжа; те са непорочни. 6 И видях друг ангел че летеше посред небето, който имаше вечното благовестие, за да прогласява на обитаващите по земята и на всеки народ и племе, език и люде. 7 И каза със силен глас: Бойте се от Бога, и въздайте Нему слава, защото настана часът, когато Той ще съди; и поклонете се на Този, Който е направил небето и земята, морето и водните извори. 8 И един друг ангел, втори, следваше 8 *изподире* и казваше: Падна, падна великия Вавилон, който напои всичките народи от виното на своето разпалено блудствуване. 9 И друг, 9 трети, ангел вървеше подир тях и казваше със силен глас: Ако някой се поклони на звяра и на неговия образ и приеме белег на челото си или на ръката си, 10 той ще и да пие от виното на Божия гняв, което е приготвено чисто в чашата на гнева Му; и ще бъде мъчен с огън и жупел пред светите ангели и пред Агнето. 11 И 11 димът от тяхното мъчение ще се издига до вечни векове; и ония, които се покланят на звяра и образа му, не ще имат отдох ни денем, нито нощем, нито кой да е, който приема белега на името му. 12 Тук е *нужно* търпението на светите, на тия, които пазят Божиите заповеди и вярата в Исуса. 13 И чух глас от небето, който казваше: Напиши: Блажени от сега нататък мъртвите, които умират в Господа; да! казва Духът, за да си починат от трудовете си; защото делата им следват подир тях. 14 И видях, и ето бял облак, и на облака седеше един, който приличаше на Човешкия Син, имайки на главата си златна корона и в ръката си остър сърп. 15 И друг 15 ангел излезе от храма и викаше със силен глас на този, който седеше на облака: Простри сърпа си и жъни защото е настанал часът да жънеш, понеже земната жетва е презряла. 16 Оня, 16 прочее, който седеше на облака, хвърли сърпа си на земята; и земята биде пожъната. 17 И друг 17 ангел излезе от храма, който е на небето, като държеше и той остър сърп. 18 Още и друг ангел, който имаше власт над огъня, излезе из олтарата и извика със силен глас на този който държеше острия сърп; и рече: Простри острия си сърп и обери гроздовете на земното лозе, защото гроздето му е вече узряло. 19 И ангелът хвърли сърпа си на земята, обра земното лозе, и хвърли *набраното* в големия лин на Божия гняв. 20 И 20 линът бе изтъпкан във от града, и кръв потече

от лина дори до юздите на конете върху едно разстояние от хиляда и шестстотин стадии.

15 ¹И видях на небето друго знамение голямо и чудно: седем ангела, които държаха седем язви, които са последните, защото с тях се изчерпва Божият гняв. ²И видях нещо като стъкло море, размесено с огън, и че тия, които бяха победили звяра и образа му и числото на името му, стояха при стъкленото море, държейки Божии арфи. ³И пееха песента на Божия слуга Моисея и песента на Агнето, казвайки: Велики и чудесни са Твоите дела, Господи Боже Всемогъщи; праведни и истинни са Твоите пътища, Царю на вековете. ⁴Кой няма да се бои от името Ти, Господи, и да го прослави? Защото само Ти си свет; понеже всичките народи ще дойдат и ще се поклонят пред Тебе, защото се явиха Твоите праведни съдби. ⁵И след това видях, че на небето се отвори храма на скинията на свидетелството; ⁶и седемте ангела, които държаха седемте язви, излязоха от храма, облечени в чисти и светли ленени дрехи и препасани през гърдите със златни пояси. ⁷И едно от четирите живи същества даде на седемте ангела седем златни чаши, пълни с гнева на Бога, Който живее до вечни векове. ⁸И храмът се изпълни с дим от славата на Бога и от Неговата сила; и никой не можеше да влезе в храма, преди да се свършат седемте язви на седемте ангела.

16 ¹И чух из храма силен глас, който казваше на седемте ангела: Идете та излейте на земята седемте чаши на Божия гняв. ²И първият отиде та изля чашата си на земята; и появи се лоша и люта рана на ония човеци, които носеха белега на звяра и които се покланяха на неговия образ. ³Вторият ангел изля чашата си в морето; и то стана кръв като на мъртвец, и всяка жива твар в морето умря. ⁴Третият ангел изля чашата си в реките и във водните извори; и водата им стана кръв. ⁵И чух ангела на водите да казва: Праведен си Ти, Пресвети, Който си, и Който си бил, загдето си отсъдил така; ⁶понеже те проляха кръв на светиите и на пророци, то и Ти си им дал да пият кръв. Те заслужават това. ⁷И чух [друг от] олтара да казва: Така, Господи Боже Всемогъщи, истинни и праведни са Твоите съдби. ⁸Четвъртият ангел изля чашата си върху слънцето, на което се позволи да гори човеците с огън. ⁹А като се опекоха човеците от голяма жега, похулиха името на Бога, Който има власт над тия язви, и не се покаяха да Му отдадат слава. ¹⁰Петият ангел изля чашата си върху престола на звяра; и царството му потъмня, и ¹¹човеците хапеха езиците си от болки, ¹¹и поху-

лиха небесния Бог поради болките си и рани- те си, и не се покаяха за делата си. ¹²Шестият ангел изля чашата си върху голямата река Ефрат; и пресъхна водата ѝ, за да се приготви пътя на царете, които идат от изток. ¹³И видях да излизат от устата на змея и от устата на звяра и от устата на лъжепророка три нечисти духове, прилични на жаби; ¹⁴защото те са бесовски духове, които, като вършат знамения, отиват при царете на цялата вселена, да ги събират за войната във великия ден на всемогъщия Бог. ¹⁵(Ето, ида като крадец. Блажен оня, който бди и пази дрехите си, за да не ходи гол, та да не гледат срамотата му). ¹⁶И събраха ги на мястото, което по еврейски се нарича Армагедон°. ¹⁷И седмият ангел изля чашата си върху въздуха; и из храма излезе силен глас от престола и каза: Събдна се. ¹⁸И произлязоха светкавици и гласове и гръмове, и стана силен трус, небивал откак съществуват човеци на земята, такъв трус, толкоз силен. ¹⁹И великият град се раздели на три части, и градовете на народите паднаха; и Бог си спомни за великия Вавилон, да му даде чашата с виното от яростния Си гняв. ²⁰И всеки остров побягна и планините не се намериха. ²¹И едър град, тежък около един талант, падаше от небето върху човеците; и човеците похулиха Бога поради язвата от града, защото язвата от него беше твърде голяма.

17 ¹И дойде един от седемте ангела, които държаха седемте чаши та поговори с мене, казвайки: Дойди, ще ти покажа съдбата на голямата блудница, която седи на много води; ²с която блудствуваха земните царе, и земните жители се опиха от виното на нейното блудствуване. ³И тъй, той ме заведе духом в една пустиня, гдето видях жена, седяща на червен звяр, пълен с богохулни имена, който имаше седем глави и десет рога. ⁴Жената бе облечена в багреница и червено и украсена със злато, със скъпоценни камъни и с бисери, и държеше в ръката си златна чаша, пълна с мръсотии и с нечистиите от нейното блудствуване. ⁵И на челото ѝ имаше написано това име: Тайна; великий Вавилон, майка на блудниците и на гнусотиите на земята. ⁶И видях, че жената се беше опила от кръвта на светиите и от кръвта на Исусовите мъченици; и като я видях, зачудих се твърде много. ⁷Но ангелът ми рече: Защо се зачуди? Аз ще ти кажа тайната на жената и на звяра, който я носи, който има седемте глави и десетте рога. ⁸Звярът, който си видял, беше, но го няма; обаче, скоро ще възлезе из бездната и ще отиде в погибел. И земните жители, всеки, чи-

ето име не е написано в книгата на живота от създанието на света, ще се зачудят, когато видят, че звярът беше и го няма, но пак ще дойде.

9 ⁹Ето разумното значение *на това*: Седемте глави са седем хълма, на които седи жената; ¹⁰те са и седмина царе, *от които* петимата паднаха, и единият сега е, а другият още не е дошъл, и когато дойде, трябва *само* малко да постои; ¹¹и звярът, който беше и го няма, той е осмият *цар*, който е от седемте, и отива в погибел; ¹²и десетте рога, които си видял, са десет царе, които още не са получили царска *власт*, но за един час получават власт като царе заедно със звяра; ¹³те са единомислени и предават на звяра своята сила и власт; ¹⁴те ще воюват против Агнето, но Агнето ще ги победи, защото е Господ на господарите и Цар на царете; тоже и ония, които са с Него, *ще победят, които* са звани, избрани и верни. ¹⁵Каза ми още: Водите, които си видял, гдето седи блудницата, са люде и множества, народи и езици. ¹⁶И десетте рога, които си видял, те и звяра ще намразят блудницата, и ще я направят пуста и гола, и ще изядат месата ѝ, а нея ще изгорят в огън. ¹⁷Защото Бог тури в сърцата им да изпълнят Неговата воля, като действуват единомислено и предадат царската си *власт* на звяра, докато се сбъднат Божиите думи. ¹⁸И жената, която си видял, е големият град, който царува над земните царе.

18 ¹След това видях друг ангел, който слизаше от небето, имайки голяма власт; и земята се просвети от неговата слава. ²Той извика със силен глас, казвайки: Падна, падна великият Вавилон и стана жилище на бесовете, свърталище на всякакъв нечист дух и свърталище на всякаква нечиста и омразна птица; ³защото всички народи пиха от виното на нейното разпалено блудствуване, и земните царе блудствуваха с нея, земните търговци се обогатиха от безмерния ѝ разкош. ⁴И чух друг глас от небето, който казваше: Излезте от нея, люде Мои, за да не участвувате в греховете ѝ и да не споделяте язвите ѝ; ⁵защото греховете ѝ стигнаха дори до небето, и Бог си спомни нейните неправди. ⁶Въздайте ѝ, както и тя е въздала, да! платете ѝ двойно според делата ѝ; с чашата, с която е черпила, почерпете я двойно. ⁷Колкото е прославила себе си и е живяла разкошно, толкова мъки и печал ѝ дайте; защото казва в сърцето си: Седя като царица, не съм вдовица, и печал никак няма да видя. ⁸Затова в един ден ще дойдат язвите ѝ, мор, печал и глад, и тя ще изгори на огън; защото могъществен е Господ Бог, който я съди. ⁹И земните царе, които са блудствуваха и живели разкошно с нея ще за-

плачат и заридаят за нея, когато видят дима от изгарянето ѝ. ¹⁰Отдалеч ще стоят поради страх от мъките ѝ и ще казват: Горко, горко *на тебе*, велики граде Вавилоне, крепки граде, понеже в един час дойде съдбата ти! ¹¹И земните търговци плачат и жалеят за нея, защото никой вече не купува стоките им, ¹²стоки от злато и сребро, скъпоценни камъни и бисери, от висон и багреница, коприна и червено; и всякакво благоуханно дърво и всякакви изделия от слонова кост и всякакви изделия от скъпоценно дърво и от мед; от желязо и от мрамор; ¹³и канела, аромати, темян, миро и ливан; вино и дървено масло; чисто брашно и пшеница; добитък и овце; коне, колесници и роби; и човешки души. ¹⁴Овощията, за които душата ти копнееше, изчезнаха от тебе, и всичко изящно и разкошно загина от тебе, и няма вече да се намерят. ¹⁵Търгуващите с тия неща, които се обогатиха от нея, ще застанат отдалеч поради страх от мъките ѝ, ще плачат и ще жалеят, казвайки: ¹⁶Горко, горко, граде велики, облечен във висон, багреница и червено и украсен със злато, със скъпоценни камъни и с бисери; ¹⁷защото в един час запустя толкова богатство! И всеки корабначалник, всеки пътник по море, моряците и всички, които се препитават от морето, застанаха отдалеч, ¹⁸и викаха, като гледаха дима от неговото изгаряне, казвайки: Кой град приличаше на великия град? ¹⁹И посипаха пръст на главите си и викаха с плач и жалеене, като думаха: Горко, горко на великия град, в който всички, които имаха кораби по морето, се обогатиха от скъпоценностите му; защото в един час запустя! ²⁰Веселете се за него, небеса и вие светии, вие апостоли и пророци, защото съда, с който вие бяхте осъдени, Бог отсъди над него. ²¹И един силен ангел взе един камък като воденичен, та го хвърли в морето и рече: Така стремително ще бъде гръшнат Вавилон, великият град, и няма вече да се намери. ²²Глас от ония, които свирят на арфи, и от певци, от свирачи и от тръбачи няма вече да се чува в тебе; и никакъв художник от каквото и да било художество няма вече да се намери в тебе; и шум от воденица няма вече да се чува в тебе; ²³светлина от светило няма вече да свети в тебе; и глас от младоженец и от невеста няма вече да се чува в тебе; защото твоите търговци станаха големците на земята, понеже чрез твоето чародеяние бяха измамани всичките народи. ²⁴И в него се намериха кърви от пророци и от светии и от всичките заклани на земята.

¹След това чух като че ли силен глас от голямо множество на небето, който казваше: Али-

луя! Спасение, слава и сила *принадлежат* на нашия Бог; ² защото са истинни и праведни Неговите съдби; понеже Той осъди великата блудница, която е разтляла земята с блудството си, и даде върху нея възмездие за кръвта на Своите слуги. ³ И втори път рекоха: Алилуя! И димът ѝ се издига до вечни векове. ⁴ И двадесетте и четири старци и четирите живи същества паднаха, та се поклониха на Бога, Който седи на престола, и казаха: Амин! Алилуя! ⁵ И от престола излезе глас, който казваше: Хвалете нашия Бог, всички Негови слуги, вие, които Му се боят, малки и големи. ⁶ И чух като глас от *много народ, и като глас от много води, и като глас от* ⁷ силни гърмежи, които казваха: Алилуя! Защото Господ, нашият Бог, Всемогъщият, царува. ⁷ Нека се радваме и се веселим и нека отдадем Нему слава; защото дойде сватбата на Агнето, и Неговата жена се е приготвила. ⁸ И на нея се позволи да се облече в светъл и чист висон; защото висонът е праведните дела на светиите. ⁹ И каза ми: Напиши: Блажени тия, които са призвани на сватбената вечеря на Агнето. И казва ми: Тия думи са истинни Божии думи. ¹⁰ Тогава аз паднах пред нозете му да му се поклоня; но той ми рече: Недей; аз съм съслужител на тебе и на братята ти, които държат свидетелството за Исуса; поклони се Богу; защото духът на пророчеството е да свидетелствуваме за Исуса. ¹¹ След това видях небето отворено, и ето бял кон, и Оня, Който яздеше на него, се наричаше Верен и Истинен, и съди и воюва праведно. ¹² Очите Му *бяха* огнен пламък, на главата Му *бяха* много корони и носеше написано име, което никой не знаеше, а само Той; ¹³ и *беше* облечен в дреха, попръскана с кръв; и името Му беше Божието слово. ¹⁴ И небесните войски, облечени в бял и чист висон, следваха подир Него на бели коне. ¹⁵ Из устата Му излизаше остър меч, за да поразии с него народите; и Той ще ги управлява с желязна тояга и ще стъпче лина на лютия гняв на Бога Всемогъщият. ¹⁶ И на дрехата и на бедрото Му имаше написано име: Цар на царете, и Господ на господарите. ¹⁷ После видях един ангел, стоящ в слънцето; и, извиквайки със силен глас, каза на всичките птици, които летят посред небето: Дойдете, събирайте се за великата Божия вечеря, ¹⁸ за да ядете месата на царе и месата на хилядници, месата на юнаци и месата на коне и на ония, които яздят на тях, дори месата на всичките човеци, свободни и роби, малки и големи. ¹⁹ И видях звяра и земните царе и войските им събрани да воюват против яздещия на ко-

ня и против Неговото войнство. ²⁰ И звярът биде уловен, и с него лъжепророка, който бе извършил пред него знаменията, с които измами ония, които бяха приели белега на звяра, и които се поклоняха на неговия образ; те двамата бяха хвърлени живи в огненото езеро, което гори с жупел. ²¹ А останалите бидоха избити с меча на яздещия на коня, *с меча*, който излизаше от устата Му. И всичките птици се наситиха от месата им.

¹ И видях, че слизаше от небето един ангел, който държеше в ръката си ключа на бездната и една голяма верига. ² Той улови змея, старовременната змия, която е дявол и сатана, и го върза за хиляда години, ³ и, като го хвърли в бездната, заключи и я запечата над него, за да не мами вече народите, преди да се свършат хилядата години, след което той трябва да бъде пуснат за малко време. ⁴ И видях престоли; и на тия, които бяха насядали на тях бе дадено да съдят; *видях* и душите на ония, които бяха обезглавени поради свидетелствването си за Исуса, и поради Божието слово, и на ония, които не се поклониха на звяра, нито на образа му, и не приеха белега на челото си и на ръката си; и те оживяха и царуваха с Христа хиляда години. ⁵ Другите мъртви не оживяха докле не се свършиха хилядата години. Това е първото възкресение. ⁶ Блажен и свет оня, който участвува в първото възкресение; над такива втората смърт не ще има сила; а те ще бъдат свещеници Богу и на Христа и ще царуват с Него хиляда години. ⁷ И когато се свършат хилядата години, сатана ще бъде пуснат от тъмницата си, ⁸ и ще излезе да мами народите в четирите краища на земята, Гога и Магога, да ги събере за войната, - чието число е като морския пясък. ⁹ И те се разпростряха по *цялата* широчина на земята и обиколиха стана на светиите и обичния град; но огън падна от [Бога из] небето, та ги изпояде. ¹⁰ И дяволът, който ги мамеше, биде хвърлен в огненото жупелно езеро, гдето са и звярът и лъжепророкът; и ще бъдат мъчени денем и нощем до вечни векове. ¹¹ След това видях един голям бял престол и Онзи, Който седеше на него, от Чието лице побягнаха земята и небето, че не се намери място за тях. ¹² Видях и мъртвите големи и малки, стоящи пред престола; и *едни* книги се разгънаха; разгъна се и друга книга, която е *книгата* на живота; и мъртвите бидоха съдени според делата си по написаното в книгите. ¹³ И морето предаде мъртвите, които бяха в него; и смъртта и адът предадоха мъртвите, които бяха в тях; и те бидоха съдени все-

14 ки според делата си. ¹⁴ И смъртта и адът бидоха хвърлени в огненото езеро. Това - *присъдата за*
 15 *в огненото езеро*^o е втората смърт. ¹⁵ И ако някой не се намери записан в книгата на живота, той биде хвърлен в огненото езеро.

21 ¹ И видях ново небе и нова земя; защото първото небе и първата земя преминаха; и море
 2 нямаше вече. ² Видях и светия град, новия Ерусалим, да слиза из небето от Бога, приготвен
 3 като невеста украсена за мъжа си. ³ И чух силен глас от престола, който казваше: Ето, ски-
 4 нията на Бога е с човеците; Той ще обитава с тях; те ще бъдат Негови люде; и сам Бог, те-
 5 хен Бог, ще бъде с тях. ⁴ Той ще обърше всяка сълза от очите им, и смърт не ще има вече; ни-
 6 то ще има вече жалеене, ни плач, ни болка; първото премина. ⁵ И Седящият на престола рече:
 7 Ето, подновявам всичко. И каза: Напиши, защото тия думи са верни и истинни. ⁶ И рече ми:
 8 Сбъднаха се. Аз съм Алфа и Омега, началото и краят. На жадния ще дам даром от извора
 9 на водата на живота. ⁷ Който побеждава, ще наследи тия неща; Аз ще му бъда Бог, и той ще Ми
 10 бъде син. ⁸ А колкото за страхливите, невярващите, мръсните, убийците, блудниците, чародейците,
 11 идолопоклонниците и всичките лъжци, тяхната участ *ще бъде* в езерото, което гори с огън и жупел. Това е втората смърт. ⁹ Тогава
 12 дойде един от седемте ангела, които бяха натоварени със седемте последни язви и държаха седемте чаши и ми проговори, казвайки: Дойди,
 13 ще ти покажа невестата, жената на Агнето. ¹⁰ И отведе ме чрез Духа на една голяма и висока планина, и показа ми светия град, Ерусалим,
 14 който слизаше от небето от Бога, ¹¹ и имаше божествена слава като светеше, както свети някой много скъпоценен камък, като яспис, прозрачен като кристал. ¹² *Градът* имаше голяма и висока стена, с дванадесет порти, и на портите дванадесет ангела, и надписани *над портите* имена, които са *имената* на дванадесетте племена на израилтяните: ¹³ откъм изток три порти, откъм север три порти, откъм юг три порти, и откъм запад три порти. ¹⁴ И градската стена имаше дванадесет основни *камъка* с дванадесет имена на тях, *имената* на дванадесетте апостоли на Агнето. ¹⁵ И тоя, който говореше с мене, имаше за мярка златна тръст, за да измери града, портите и стената му. ¹⁶ *Градът* беше четвъртит, с дължина равна на широчината му; и като измери града с тръстта, *излезе* дванадесет хиляди стадии. Дължината, широчината и височината му са еднакви. ¹⁷ Измери и стената му, ко-

ято излезе сто и четиридесет и четири лакти; *а това беше* човешка мярка, *употребена* от ангела. ¹⁸ Стената му беше съградена от яспис, а ¹⁸ *самият* град от чисто злато, подобно на чисто стъкло. ¹⁹ Основните *камъни* на градските стени бяха украсени с всякакви скъпоценни камъни: първият основен *камък* беше яспис, вторият сапфир, третият халкидон, четвъртият смарагд, ²⁰ петият сардоникс, шестият сард, седмият хрисолит, осмият вирил, деветият топаз, десетият хрисопрас, единадесетият яцинт, дванадесетият аметист. ²¹ И дванадесетте порти бяха дванадесет бисера; всяка порта бе от един бисер; и улицата на града беше от чисто злато, прозрачно като стъкло. ²² И храм не видях в него, защото неговият храм е Господ Бог Всемогъщият и Агнето. ²³ И градът нямаше нужда от слънце, нито от луна да го осветява, защото Божията слава го осветяваше, и неговото светило е Агнето. ²⁴ И народите ще ходят по неговата светлина: земните царе ще донасят в него своите славни *неща*. ²⁵ Портите му не ще се затварят денем, (а^o нощ не ще има там); ²⁶ па и народите ще донасят в него славните си и ценни *неща*. ²⁷ И в него никак няма да влезе нещо нечисто, нито оня, който върши мерзост и който лъже, а само записаните в книгата на живота на Агнето.

22 ¹ След това, *ангелът* ми показа река с вода на живот, бистра като кристал, която извираше от престола на Бога и на Агнето *и течеше*^o *всред* улицата му. ² И от двете страни на реката имаше дърво на живот, което раждаше плод дванадесет пъти, като даваше плод всеки месец; и листата на дърветата бяха за изцеление на народите. ³ Нищо проклето не ще има вече; и престолът на Бога и на Агнето ще бъде в него, и Неговите слуги ще Му служат. ⁴ Те ще гледат лицето Му; и Неговото име *ще бъде* на челата им. ⁵ Нощ не ще има вече; и не ще имат нужда от светене на светило или от слънчева светлина, защото Господ Бог ги осветява. И те ще царуват до вечни векове. ⁶ И рече ми: Тия думи са верни и истинни; и Господ Бог на пророческите духове, прати ангела Си да покаже на Неговите слуги това, което трябва скоро да стане. ⁷ ето, ида скоро. Блажен, който пази думите на *написаното* в тая книга пророчество. ⁸ Аз, Иоан, съм, който чух и видях, *и когато чух и видях*,^o паднах да се поклоня пред нозете на ангела, който ми, беше показал това. ⁹ Но той ми рече: Недей! Аз съм служител на тебе и на братята ти пророчите и на тия, които пазят думите на тая книга.

- 10 Поклони се Богу. ¹⁰ Още ми каза: Не запечатай думите на *написаното* в тая книга пророчество; защото времето за *изпълнението му* е близо. ¹¹ Който върши неправда, нека върши и за напред неправда; и който е нечист, нека бъде и за напред нечист; и праведният нека върши и за напред правда, и светият нека бъде и за напред свет. ¹² Ето, ида скоро; и у Мене е наградата, *която давам*, да отплатя на всекиго, според каквито са делата му. ¹³ Аз съм Алфа и Омега, първият и последният, началото и краят. ¹⁴ Блажени, които изперат дрехите си, за да имат право *да дойдат* при дървото на живота, и да влязат през портите на града. ¹⁵ А отвън са псета-та°, чародейците, блудниците, убийците, идолопоклонниците и всеки, който обича лъжата и лъже. ¹⁶ Аз, Исус, изпратих ангела Си, за да ви засвидетелствува това за църквите. Аз съм коренът и потомъкът Давидов, светлата утринна звезда. ¹⁷ И Духът и невестата казват: Дойди. И който чуе, нека рече: Дойди. И който е жаден нека дойде. Който иска, нека вземе даром водата на живота. ¹⁸ Аз свидетелствувам на всекиго, който слуша думите на пророчеството в тая книга: Ако някой притури на тях, Бог ще притури върху него язвите, написани в тая книга, ¹⁹ ако някой отнеме от думите на тая пророческа книга, Бог ще му отнеме дела от дървото на живота и от светия град, които са описани в тая книга. ²⁰ Оня, Който свидетелствува за това, казва: Наистина ида скоро. Амин! Дойди, Господи Исусе! ²¹ Благодатта на Господа Исуса Христа да бъде със светиите. Амин.